SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-0610-13-24

Druk nr 423

Warszawa, 21 maja 2024 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- Prawo komunikacji elektronicznej.

Projekt ma na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Cyfryzacji.

Z poważaniem

Donald Tusk

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Projekt

U S T A W A

z dnia

Prawo komunikacji elektronicznej[1)]

DZIAŁ I

Przepisy ogólne

Rozdział 1

Zakres ustawy

Art. 1. 1. Ustawa określa:

---

1) Niniejsza ustawa:

1) w zakresie swojej regulacji wdraża:
   a) dyrektywę 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotyczącą przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) (Dz. Urz. WE L 201 z 31.07.2002, str. 37, z późn. zm. – Dz. Urz. UE L Polskie wydanie specjalne rozdz. 13, t. 29, str. 514),
   b) dyrektywę Komisji 2002/77/WE z dnia 16 września 2002 r. w sprawie konkurencji na rynkach sieci i usług łączności elektronicznej (Dz. Urz. WE L 249 z 17.09.2002, str. 21– Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 8, t. 2, str. 178),
   c) dyrektywę 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 września 2002 r. dotyczącą sprzedaży konsumentom usług finansowych na odległość oraz zmieniającą dyrektywę Rady 90/619/EWG oraz dyrektywy 97/7/WE i 98/27/WE (Dz. Urz. WE L 271 z 09.10.2002, str. 16, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 6, t. 4, str. 321),
   d) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/11/UE z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie alternatywnych metod rozstrzygania sporów konsumenckich oraz zmiany rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 i dyrektywy 2009/22/WE (dyrektywa w sprawie ADR w sporach konsumenckich) (Dz. Urz. UE L 165 z 18.06.2013, str. 63),
   e) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/30/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do kompatybilności elektromagnetycznej (Dz. Urz. UE L 96 z 29.03.2014, str. 79, z późn. zm.),
   f) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylającą dyrektywę 1999/5/WE (Dz. Urz. UE L 153 z 22.05.2014, str. 62, z późn. zm.),
   g) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającą Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 321 z 17.12.2018, str. 36, z późn. zm.),
   h) decyzję Komisji z dnia 6 kwietnia 2000 r. ustanawiającą wstępną klasyfikację urządzeń radiowych i końcowych urządzeń telekomunikacyjnych oraz związanych z nimi znaków identyfikacyjnych (2000/299/WE) (Dz. Urz. WE L 97 z 19.04.2000, str. 13 – Dz. Urz. UE L Polskie wydanie specjalne rozdz. 13, t. 25, str. 118),
   i) decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1104/2011/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie warunków dostępu do usługi publicznej o regulowanym dostępie oferowanej przez globalny system nawigacji satelitarnej utworzony w ramach programu Galileo (Dz. Urz. UE L 287 z 04.11.2011, str. 1),
   j) decyzję delegowaną Komisji Europejskiej z dnia 15 września 2015 r. uzupełniającą decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 1104/2011/UE w odniesieniu do wspólnych minimalnych norm, których muszą przestrzegać organy odpowiedzialne za PRS (LIMITED);

1) zasady podejmowania, wykonywania i kontroli działalności polegającej na zapewnianiu komunikacji elektronicznej, zwanej dalej „działalnością komunikacji elektronicznej”, obejmującej:
   a) świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, dostarczanie publicznych sieci telekomunikacyjnych, w tym sieci i usług służących rozpowszechnianiu lub rozprowadzaniu programów radiofonicznych

---

2) służy stosowaniu:
   a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 106/2008 z dnia 15 stycznia 2008 r. w sprawie unijnego programu znakowania efektywności energetycznej urządzeń biurowych (Dz. Urz. UE L 39 z 13.02.2008, str. 1, z późn. zm.),
   b) rozporządzenia Komisji (WE) nr 1275/2008 z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla zużycia energii przez elektryczne i elektroniczne urządzenia gospodarstwa domowego i urządzenia biurowe w trybie czuwania i wyłączenia oraz czuwania przy podłączeniu do sieci (Dz. Urz. UE L 339 z 18.12.2008, str. 45, z późn. zm.),
   c) rozporządzenia Komisji (WE) nr 107/2009 z dnia 4 lutego 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla prostych set-top boksów (Dz. Urz. UE L 36 z 05.02.2009, str. 8, z późn. zm.),
   d) rozporządzenia Komisji (WE) nr 278/2009 z dnia 6 kwietnia 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu w zakresie zużycia energii elektrycznej przez zasilacze zewnętrzne w stanie bez obciążenia oraz ich średniej sprawności podczas pracy (Dz. Urz. UE L 93 z 07.04.2009, str. 3, z późn. zm.),
   e) rozporządzenia Komisji (WE) nr 642/2009 z dnia 22 lipca 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla telewizorów (Dz. Urz. UE L 191 z 23.07.2009, str. 42, z późn. zm.),
   f) rozporządzenia Komisji (UE) nr 611/2013 z dnia 24 czerwca 2013 r. w sprawie środków mających zastosowanie przy powiadamianiu o przypadkach naruszenia danych osobowych, na mocy dyrektywy 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady o prywatności i łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 173 z 26.06.2013, str. 2),
   g) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2120 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiającego środki dotyczące dostępu do otwartego internetu i dotyczącego opłat detalicznych za regulowane usługi łączności wewnątrzunijnej oraz zmieniającego dyrektywę 2002/22/WE, a także rozporządzenie (UE) nr 531/2012 (Dz. Urz. UE L 310 z 26.11.2015, str. 1, z późn. zm.),
   h) rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2019/2013 z dnia 11 marca 2019 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 w odniesieniu do etykietowania energetycznego wyświetlaczy elektronicznych i uchylającego rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 1062/2010 (Dz. Urz. UE L 315 z 05.12.2019, str. 1, z późn. zm.),
   i) rozporządzenia Komisji (UE) 2019/1782 z dnia 1 października 2019 r. ustanawiającego wymogi dotyczące ekoprojektu dla zasilaczy zewnętrznych na podstawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE oraz uchylającego rozporządzenie Komisji (WE) nr 278/2009 (Dz. Urz. UE L 272 z 25.10.2019, str. 95, z późn. zm.),
   j) rozporządzenia Komisji (UE) 2019/2021 z dnia 1 października 2019 r. ustanawiającego wymogi dotyczące ekoprojektu dla wyświetlaczy elektronicznych zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE, zmieniającego rozporządzenie Komisji (WE) nr 1275/2008 i uchylającego rozporządzenie Komisji (WE) nr 642/2009 (Dz. Urz. UE L 315 z 05.12.2019, str. 241, z późn. zm.),
   k) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/696 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiającego Unijny program kosmiczny i Agencję Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 912/2010, (UE) nr 1285/2013 i (UE) nr 377/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE (Dz. Urz. UE L 170 z 12.05.2021, str. 69),
   l) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/612 z dnia 6 kwietnia 2022 r. w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii (Dz. Urz. UE L 115 z 13.04.2022, str. 1).

i telewizyjnych, lub świadczenie powiązanych usług, zwanej dalej „działalnością telekomunikacyjną”, oraz

b) świadczenie publicznie dostępnych usług komunikacji interpersonalnej niewykorzystujących numerów;

2) prawa i obowiązki przedsiębiorców komunikacji elektronicznej;

3) zasady zapewniania dostępu do lokalnej sieci radiowej i korzystania z tej sieci;

4) zadania i obowiązki na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, w zakresie komunikacji elektronicznej;

5) zasady uzyskiwania dostępu i korzystania z satelitarnej usługi publicznej o regulowanym dostępie, w ramach europejskiego systemu radionawigacji satelitarnej Galileo, oraz zarządzania tą usługą;

6) warunki gospodarowania częstotliwościami, zasobami orbitalnymi oraz zasobami numeracji;

7) prawa i obowiązki użytkowników urządzeń radiowych;

8) prawa i obowiązki użytkowników końcowych;

9) zasady dostępu telekomunikacyjnego oraz warunki regulowania rynków komunikacji elektronicznej;

10) wymagania, jakim powinny odpowiadać urządzenia radiowe;

11) warunki świadczenia usługi powszechnej;

12) wymagania dotyczące świadczenia użytkownikom końcowym z niepełnosprawnościami publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej i udogodnień w zakresie dostępu do publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej;

13) warunki przetwarzania danych, w tym danych osobowych, w ramach świadczenia publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej oraz ochrony tajemnicy komunikacji elektronicznej;

14) funkcjonowanie organów właściwych w sprawach komunikacji elektronicznej, zasady ich współdziałania z innymi organami krajowymi oraz instytucjami Unii Europejskiej w zakresie regulacji komunikacji elektronicznej.

2. Nie stanowi działalności telekomunikacyjnej umożliwianie korzystania z publicznej sieci telekomunikacyjnej za pośrednictwem lokalnej sieci radiowej, jeżeli jest to działalność dodatkowa w stosunku do wykonywanej przez podmiot działalności głównej.

Art. 2. Określenia użyte w ustawie oznaczają:

1) abonent – użytkownika, który jest stroną umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawartej z dostawcą usług komunikacji elektronicznej;
2) aparat publiczny – publicznie dostępny telefon, w którym połączenie opłacane jest automatycznie, w szczególności za pomocą monety, żetonu, karty telefonicznej lub karty płatniczej;
3) aparatura – aparaturę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2233 oraz z 2024 r. poz.);
4) częstotliwości zharmonizowane – częstotliwości, których dostępność i efektywne wykorzystanie uregulowano za pomocą zharmonizowanych warunków ustanowionych w drodze technicznego środka wykonawczego zgodnie z art. 4 decyzji nr 676/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie ram regulacyjnych dotyczących polityki spektrum radiowego we Wspólnocie Europejskiej (decyzja o spektrum radiowym) (Dz. Urz. WE L 108 z 24.04.2002, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 13, t. 29, str. 317);
5) dostarczanie sieci telekomunikacyjnej – przygotowanie sieci telekomunikacyjnej w sposób umożliwiający świadczenie w niej usług, jej eksploatację, nadzór nad nią lub zapewnianie dostępu telekomunikacyjnego;
6) dostawca usług komunikacji elektronicznej – dostawcę publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych lub podmiot świadczący publicznie dostępne usługi komunikacji interpersonalnej niewykorzystujące numerów;
7) dostęp telekomunikacyjny – udostępnianie zasobów na rzecz przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej na potrzeby świadczenia usług komunikacji elektronicznej, w szczególności:
   a) sieci telekomunikacyjnych i powiązanych zasobów, w tym infrastruktury technicznej, lokalnej pętli abonenckiej oraz obiektów i usług niezbędnych do obsługi lokalnej pętli abonenckiej,
   b) nieruchomości, w tym budynków,
   c) odpowiednich systemów oprogramowania, w tym do systemów wsparcia operacyjnego,
   d) systemów informacyjnych lub baz danych na potrzeby zamówień, dostaw, konserwacji i reklamacji oraz fakturowania,
   e) interfejsów, protokołów lub innych kluczowych technologii niezbędnych do zapewnienia interoperacyjności usług,

f) usług sieci wirtualnych oraz

g) multipleksu, z uwzględnieniem, że udostępnienie multipleksu następuje na rzecz nadawcy;

8) dostęp do lokalnej pętli abonenckiej – korzystanie z lokalnej pętli abonenckiej lub lokalnej podpętli abonenckiej pozwalające na pełne wykorzystanie możliwości lokalnej pętli abonenckiej lub wykorzystanie części możliwości lokalnej pętli abonenckiej przy zachowaniu możliwości korzystania z lokalnej pętli abonenckiej przez innego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego;

9) elektroniczny przewodnik po programach – środek lub rozwiązanie techniczne stosowane w systemach telewizji cyfrowej, umożliwiające wybór programów, zawierające dodatkowe dane opisujące programy występujące w cyfrowym sygnale telewizyjnym;

10) fale radiowe – fale elektromagnetyczne o częstotliwościach niższych niż 3000 GHz, rozchodzące się w przestrzeni bez pomocy sztucznego przewodnika;

11) infrastruktura techniczna – infrastrukturę techniczną w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 604 i);

12) infrastruktura telekomunikacyjna – fizyczne elementy sieci telekomunikacyjnej wykorzystywane do zapewnienia telekomunikacji, w szczególności urządzenia telekomunikacyjne, linie kablowe, a także powiązane zasoby, z wyjątkiem powiązanych usług, budynków i wejść do budynków;

13) instrukcja – opracowaną przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej szczegółową instrukcję w zakresie prowadzonej przez niego rachunkowości regulacyjnej, zawierającą opis przyjętych w jego przedsiębiorstwie sposobów wyodrębnienia aktywów i pasywów, przychodów i kosztów do działalności w zakresie dostępu telekomunikacyjnego lub usług na rynku detalicznym;

14) interfejs – układ elektryczny, elektroniczny lub optyczny, z oprogramowaniem albo bez oprogramowania, lub oprogramowanie umożliwiające łączenie, współpracę i wymianę sygnałów o określonej postaci między urządzeniami połączonymi za jego pośrednictwem zgodnie z odpowiednią specyfikacją techniczną;

15) interfejs programistyczny aplikacji – interfejs umożliwiający łączenie, współpracę, wymianę informacji między aplikacjami dostarczanymi przez nadawców lub dostawców usług a urządzeniami telewizji cyfrowej służącymi do przekazywania cyfrowych sygnałów umożliwiających świadczenie usług telewizyjnych lub radiofonicznych;

16) interoperacyjność usług – zdolność sieci telekomunikacyjnych oraz odbiorników sygnału telewizyjnego i odbiorników radiofonii cyfrowej, a także aplikacji do efektywnej współpracy w celu zapewnienia wzajemnego dostępu użytkowników do usług świadczonych za ich pomocą;
17) kalkulacja kosztów – wyliczanie przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej kosztów związanych ze świadczeniem usług, odrębnie dla każdej z usług, dla której przedsiębiorca jest obowiązany prowadzić kalkulację kosztów, zgodnie z zatwierdzonym przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej opisem kalkulacji kosztów na dany rok obrotowy;
18) kolokacja – udostępnianie fizycznej przestrzeni lub urządzeń technicznych w celu umieszczenia i podłączenia niezbędnego sprzętu operatora podłączającego swoją sieć telekomunikacyjną do sieci innego operatora lub korzystającego z dostępu do lokalnej pętli abonenckiej;
19) komunikat elektroniczny – każdą informację wymienianą lub przekazywaną między określonymi użytkownikami za pośrednictwem publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej; nie obejmuje on informacji przekazanej jako część transmisji radiofonicznych lub telewizyjnych transmitowanych przez sieć telekomunikacyjną, z wyjątkiem informacji odnoszącej się do możliwego do zidentyfikowania użytkownika otrzymującego informację;
20) konsument – osobę fizyczną wnioskującą o świadczenie publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej lub korzystającą z takich usług dla celów niezwiązanych bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub wykonywaniem zawodu;
21) lokalna pętla abonencka – fizyczny obwód łączący zakończenie sieci z punktem dystrybucji w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej, w szczególności z przełącznicą główną lub równoważnym urządzeniem;
22) lokalna podpętla abonencka – część lokalnej pętli abonenckiej łączącą zakończenie sieci z pośrednim punktem dystrybucji w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej, w szczególności z koncentratorem lub innym urządzeniem dostępu pośredniego do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej;
23) lokalna sieć radiowa – system dostępu bezprzewodowego o niskiej mocy i bliskim zasięgu, stwarzający niskie ryzyko zakłóceń dla innych tego typu systemów stosowanych w pobliżu przez innych użytkowników, wykorzystujący na zasadzie niewyłączności częstotliwości zharmonizowane;

24) multipleks – zespolony strumień danych cyfrowych składający się z dwóch lub więcej strumieni utworzonych z danych wchodzących w skład treści programów radiofonicznych lub telewizyjnych oraz z danych dodatkowych, obejmujących w szczególności dane związane z systemem dostępu warunkowego lub usługami powiązanymi;
25) nadawca – nadawcę w rozumieniu art. 4 pkt 5 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1722 oraz z 2024 r. poz. 96 i);
26) nadużycie w komunikacji elektronicznej – nadużycie w komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. 1703 oraz z 2024 r. poz.);
27) numer alarmowy – numer ustalony w ustawie lub trzycyfrowy numer usług specjalnych ustalony w planie numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych udostępniany służbom ustawowo powołanym do niesienia pomocy oraz podmiotom uprawnionym do wykonywania ratownictwa na podstawie przepisów szczególnych;
28) numer geograficzny – numer ustalony w planie numeracji krajowej, w którym część ciągu cyfr zawiera wskaźnik obszaru geograficznego, wykorzystywany do kierowania połączeń do stałej lokalizacji zakończenia sieci;
29) numer niegeograficzny – numer ustalony w planie numeracji krajowej, który nie zawiera ciągu cyfr określającego wskaźnik obszaru geograficznego, w szczególności numer zakończenia ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej, numer, do którego połączenia są bezpłatne albo numer wykorzystywany do świadczenia usług z dodatkowym świadczeniem;
30) odbiornik radiofonii cyfrowej – urządzenie służące do odbioru cyfrowych transmisji radiofonicznych, zawierające co najmniej tuner obejmujący głowicę wysokiej częstotliwości i demodulator, a także demultiplekser i dekoder odbieranej usługi oraz antenę lub złącze antenowe;
31) odbiornik sygnału telewizyjnego – urządzenie służące do odbioru cyfrowych transmisji telewizyjnych, zawierające co najmniej tuner obejmujący głowicę wysokiej częstotliwości i demodulator, demultiplekser i dekoder odbieranej usługi oraz wyświetlacz obrazu albo niezawierające takiego wyświetlacza obrazu;
32) operator multipleksu – podmiot, który:
    a) uzyskał rezerwację częstotliwości w służbie radiodyfuzyjnej na rozpowszechnianie lub rozprowadzanie programów telewizyjnych lub radiofonicznych w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną w multipleksie oraz

b) prowadzi działalność telekomunikacyjną i posiada własną infrastrukturę telekomunikacyjną lub zawarł umowę o świadczenie usługi transmisji sygnału multipleksu z operatorem sieci nadawczej;

33) operator sieci nadawczej – przedsiębiorcę telekomunikacyjnego świadczącego usługi transmisji sygnałów radiodyfuzyjnych drogą rozsiewczą naziemną;

34) połączenie – fizyczne lub logiczne połączenie telekomunikacyjnych urządzeń końcowych pozwalające na przesłanie komunikatów elektronicznych;

35) połączenie głosowe – połączenie ustanowione za pomocą publicznie dostępnej usługi komunikacji interpersonalnej pozwalające na dwukierunkową komunikację głosową;

36) połączenie sieci – fizyczne i logiczne połączenie publicznych sieci telekomunikacyjnych użytkowanych przez tego samego lub różnych przedsiębiorców telekomunikacyjnych, w celu umożliwienia użytkownikom korzystającym z usług lub sieci jednego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego komunikowania się z użytkownikami korzystającymi z usług lub sieci tego samego lub innego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego albo dostępu do usług dostarczanych przez innego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego;

37) powiązane usługi – usługi powiązane z siecią telekomunikacyjną lub usługami komunikacji elektronicznej, które umożliwiają lub wspierają świadczenie usług za pośrednictwem tych sieci lub usług lub które mogą służyć do tego celu, i obejmują systemy translacji numerów lub systemy o równoważnych funkcjach, systemy dostępu warunkowego i elektroniczne przewodniki po programach, jak również inne usługi, w szczególności usługi identyfikacji, lokalizacji oraz sygnalizowania obecności;

38) powiązane zasoby – powiązane usługi, infrastrukturę techniczną, okablowanie między zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym a najbliższym punktem dystrybucji, anteny i urządzenia, powiązane z siecią telekomunikacyjną lub usługami komunikacji elektronicznej, które umożliwiają lub wspierają dostarczanie usług za pośrednictwem tych sieci lub usług, mogących służyć do tego celu;

39) przedsiębiorca komunikacji elektronicznej – przedsiębiorcę telekomunikacyjnego lub podmiot świadczący publicznie dostępną usługę komunikacji interpersonalnej niewykorzystującą numerów;

40) przedsiębiorca telekomunikacyjny – przedsiębiorcę lub inny podmiot uprawniony do wykonywania działalności gospodarczej na podstawie odrębnych przepisów, który wykonuje działalność gospodarczą polegającą na dostarczaniu publicznej sieci

telekomunikacyjnej, świadczeniu powiązanych usług lub świadczeniu publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, przy czym przedsiębiorca telekomunikacyjny, uprawniony do:

a) świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, zwany jest „dostawcą usług telekomunikacyjnych”,

b) dostarczania publicznej sieci telekomunikacyjnej lub świadczenia powiązanych usług, zwany jest „operatorem”;

41) przyłącze telekomunikacyjne:

a) odcinek linii kablowej podziemnej, linii kablowej nadziemnej lub kanalizacji kablowej, zawarty między złączem rozgałęźnym a zakończeniem tych linii lub kanalizacji w obiekcie budowlanym, lub

b) system bezprzewodowy łączący instalację wewnętrzną obiektu budowlanego z węzłem publicznej sieci telekomunikacyjnej

– umożliwiający korzystanie w obiekcie budowlanym z publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych;

42) publiczna sieć telekomunikacyjna – sieć telekomunikacyjną wykorzystywaną głównie do świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych;

43) publicznie dostępna usługa komunikacji elektronicznej – usługę komunikacji elektronicznej dostępną dla ogółu użytkowników;

44) publicznie dostępna usługa komunikacji interpersonalnej – usługę komunikacji interpersonalnej dostępną dla ogółu użytkowników;

45) publicznie dostępna usługa komunikacji głosowej – usługę telekomunikacyjną dla inicjowania i odbierania, bezpośrednio lub pośrednio, połączeń głosowych krajowych lub krajowych i międzynarodowych, za pomocą numeru lub numerów ustalonych w krajowym lub międzynarodowym planie numeracji, dostępną dla ogółu użytkowników;

46) publicznie dostępna usługa telekomunikacyjna – usługę telekomunikacyjną dostępną dla ogółu użytkowników;

47) punkt dystrybucji – fizyczny punkt, w którym możliwe jest zapewnienie dostępu telekomunikacyjnego wymagającego połączenia elementów sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego z elementami sieci telekomunikacyjnej lub powiązanymi zasobami znajdującymi się między tym punktem a zakończeniami sieci;

48) rachunkowość regulacyjna – szczególny, w stosunku do rachunkowości prowadzonej na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r.

poz. 120, 295 i 1598 oraz z 2024 r. poz. 619), rodzaj rachunkowości prowadzonej przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej w odniesieniu do jego działalności w zakresie świadczenia dostępu telekomunikacyjnego lub usług na rynku detalicznym, zgodnie z instrukcją na dany rok obrotowy zatwierdzoną przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej;

49) radiolokacja – określanie położenia, prędkości lub innych parametrów obiektu lub uzyskiwanie informacji dotyczących tych parametrów dzięki właściwościom propagacyjnym fal radiowych;

50) rezerwacja częstotliwości – określenie częstotliwości lub zasobów orbitalnych, które we wskazanym w rezerwacji okresie pozostają w dyspozycji podmiotu na rzecz którego dokonano rezerwacji, przeniesiono uprawnienia do częstotliwości lub uprawnienia do dysponowania częstotliwościami na cele związane z uzyskiwaniem pozwoleń radiowych;

51) ruchoma publiczna sieć telekomunikacyjna – publiczną sieć telekomunikacyjną, w której zakończenia sieci nie mają stałej lokalizacji;

52) ruchoma sieć telekomunikacyjna – sieć telekomunikacyjną, w której zakończenia sieci nie mają stałej lokalizacji;

53) rynek detaliczny – rynek produktów i usług w zakresie usług komunikacji elektronicznej dla użytkowników końcowych;

54) samochodowy odbiornik radiofoniczny – odbiornik radiofonii cyfrowej wbudowany do pojazdów kategorii M, o których mowa w pkt 1 załącznika nr 2 do ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1047, z późn zm.[2)]);

55) satelitarna usługa publiczna o regulowanym dostępie – satelitarną usługę publiczną o regulowanym dostępie w rozumieniu art. 45 ust. 1 lit. d rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/696 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiającego Unijny program kosmiczny i Agencję Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 912/2010, (UE) nr 1285/2013 i (UE) nr 377/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE (Dz. Urz. UE L 170 z 12.05.2021, str. 69);

56) sieć dostępu – infrastrukturę telekomunikacyjną na odcinku między zakończeniem sieci a punktem dystrybucji, obejmującą w szczególności łącza abonenckie, urządzenia do koncentracji łączy abonenckich lub urządzenia do zarządzania siecią dostępu;

57) sieć o bardzo dużej przepustowości – publiczną sieć telekomunikacyjną:

---

2) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 919, 1053, 1088, 1123, 1193, 1234, 1394, 1720, 1723 i 2029.

a) składającą się z linii światłowodowych co najmniej do punktu dystrybucji w miejscu świadczenia usługi,

b) składającą się z linii światłowodowych co najmniej do stacji bazowej, lub

c) która umożliwia świadczenie usługi dostępu do internetu w typowych warunkach panujących w czasie największego ruchu w sieci, o podobnych parametrach jakościowych jak sieć telekomunikacyjna, o której mowa w lit. a – w przypadku sieci stacjonarnej lub jak sieć telekomunikacyjna, o której mowa w lit. b – w przypadku sieci bezprzewodowej; podobne parametry jakościowe usługi dostępu do internetu odnoszą się do: pobierania i wysyłania danych, odporności, parametrów związanych z błędami oraz opóźnienia i jego zmienności, a ich wartości spełniają wymagania określone w wytycznych Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej wydanych na podstawie art. 82 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 321 z 17.12.2018, str. 36, z późn. zm.[3)]);

58) sieć telekomunikacyjna – systemy transmisyjne, a także urządzenia telekomunikacyjne, oprócz telekomunikacyjnych urządzeń końcowych, oraz inne zasoby, w tym nieaktywne elementy sieci, które umożliwiają przekazywanie sygnałów za pomocą przewodów, fal radiowych, optycznych lub innych środków wykorzystujących energię elektromagnetyczną, niezależnie od rodzaju przekazywanej informacji;

59) służba radiokomunikacyjna – nadawanie, przesyłanie lub odbiór fal radiowych dla wypełnienia zadań określonych dla danej służby w międzynarodowych przepisach radiokomunikacyjnych;

60) służba radiokomunikacyjna amatorska – służbę radiokomunikacyjną mającą na celu nawiązywanie wzajemnych łączności, badania techniczne oraz indywidualne szkolenie wykonywane w celach niezarobkowych przez uprawnione osoby wyłącznie dla potrzeb własnych;

61) stacjonarna publiczna sieć telekomunikacyjna – publiczną sieć telekomunikacyjną, w której zakończenia sieci mają stałą lokalizację;

62) stacjonarna sieć telekomunikacyjna – sieć telekomunikacyjną, w której zakończenia sieci mają stałą lokalizację;

[3)] Zmiany wymienionej dyrektywy zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 334 z 27.12.2019, str. 164 i Dz. Urz. UE L 419 z 11.12.2020, str. 36.

63) sygnał multipleksu – sygnał radiowy transmitowany z użyciem kanału lub bloku częstotliwościowego w służbie radiodyfuzyjnej przenoszący treści zawarte w multipleksie;

64) system dostępu warunkowego – środki lub rozwiązania techniczne, powodujące, że dostęp do zrozumiałej formy zabezpieczonych transmisji radiofonicznych lub telewizyjnych jest uwarunkowany posiadaniem abonamentu lub uprzednio uzyskanego indywidualnego zezwolenia;

65) sytuacja szczególnego zagrożenia – sytuację:

a) wymagającą współpracy przedsiębiorców komunikacji elektronicznej z organami administracji publicznej i innymi podmiotami wykonującymi zadania w zakresie ratownictwa, niesienia pomocy, zarządzania kryzysowego, utrzymania porządku publicznego oraz obronności i bezpieczeństwa państwa:

– w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej, w rozumieniu ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122 oraz z 2024 r. poz.),

– w czasie obowiązywania stanów nadzwyczajnych,

– w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny,

b) stanowiącą bezpośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa sieci i usług komunikacji elektronicznej, rozumianego jako zdolność sieci telekomunikacyjnych lub usług komunikacji elektronicznej do odpierania wszelkich działań naruszających dostępność, autentyczność, integralność lub poufność tych sieci lub usług, przetwarzanych danych i treści objętych tajemnicą komunikacji elektronicznej lub innych świadczonych przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej usług związanych z usługami komunikacji elektronicznej lub sieciami telekomunikacyjnymi tego przedsiębiorcy;

66) szkodliwe zaburzenie elektromagnetyczne – zaburzenie elektromagnetyczne w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej, które przekracza dopuszczalne poziomy zaburzeń;

67) szkodliwe zakłócenia – zakłócenia, które:

a) zagrażają funkcjonowaniu służby radionawigacyjnej lub innej służby radiokomunikacyjnej związanej z bezpieczeństwem lub

b) w sposób poważny pogarszają, utrudniają lub wielokrotnie przerywają wykonywanie służby radiokomunikacyjnej działającej zgodnie z przepisami prawa;

68) świadczenie usług komunikacji elektronicznej – świadczenie usług telekomunikacyjnych lub usług komunikacji interpersonalnej niewykorzystujących numerów;

69) świadczenie usług telekomunikacyjnych – wykonywanie usług za pomocą własnej sieci, z wykorzystaniem sieci innego operatora lub sprzedaż we własnym imieniu i na własny rachunek usługi telekomunikacyjnej wykonywanej przez innego dostawcę usług telekomunikacyjnych;

70) telekomunikacja – nadawanie, odbiór lub transmisję informacji, niezależnie od ich rodzaju, za pomocą przewodów, fal radiowych lub optycznych lub innych środków wykorzystujących energię elektromagnetyczną;

71) telekomunikacyjne urządzenie końcowe – urządzenie telekomunikacyjne przeznaczone do podłączenia bezpośrednio lub pośrednio do zakończenia sieci;

72) trwały nośnik – trwały nośnik w rozumieniu ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2023 r. poz. 2759 oraz z 2024 r. poz.);

73) urządzenie radiowe – urządzenie telekomunikacyjne, które celowo emituje lub odbiera fale radiowe na potrzeby radiokomunikacji lub radiolokacji, lub urządzenie telekomunikacyjne, które musi zostać uzupełnione o dodatkowy element, aby mogło celowo emitować lub odbierać fale radiowe na potrzeby radiokomunikacji lub radiolokacji;

74) urządzenie telekomunikacyjne – urządzenie elektryczne lub elektroniczne przeznaczone do zapewniania telekomunikacji;

75) usługa fakultatywnego obciążania rachunku – usługę polegającą na pośredniczeniu przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej w sprzedaży towarów lub świadczeniu usług innych niż usługi ubezpieczeniowe lub pośredniczeniu w płatności za te towary lub usługi, której wartość jest uwzględniana na rachunku za wykonane usługi komunikacji elektronicznej lub pokrywana ze środków z doładowań;

76) usługa komunikacji elektronicznej – usługę świadczoną za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej, zwykle za wynagrodzeniem, z wyłączeniem usług związanych z zapewnianiem albo wykonywaniem kontroli treści przekazywanych przy wykorzystaniu sieci telekomunikacyjnych lub usług komunikacji elektronicznej, obejmującą:

a) usługę dostępu do internetu w rozumieniu art. 2 pkt 2 akapit drugi rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2120 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiającego środki dotyczące dostępu do otwartego internetu i dotyczące opłat detalicznych za regulowane usługi łączności wewnątrzunijnej oraz zmieniającego dyrektywę 2002/22/WE, a także rozporządzenie (UE) nr 531/2012 (Dz. Urz. UE L 310 z 26.11.2015, str. 1, z późn. zm.[4)]),

b) usługę komunikacji interpersonalnej,

c) usługę polegającą całkowicie lub głównie na przekazywaniu sygnałów, w szczególności:

– przesyłanie sygnałów w ramach komunikacji interpersonalnej niezależnie od stosowanej technologii,

– usługę transmisyjną stosowaną na potrzeby świadczenia usług komunikacji maszyna – maszyna oraz na potrzeby nadawania;

77) usługa komunikacji głosowej – usługę telekomunikacyjną dla inicjowania i odbierania, bezpośrednio lub pośrednio, połączeń głosowych krajowych lub krajowych i międzynarodowych, za pomocą numeru lub numerów ustalonych w krajowym lub międzynarodowym planie numeracji;

78) usługa komunikacji interpersonalnej – usługę umożliwiającą bezpośrednią interpersonalną i interaktywną wymianę informacji za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej między skończoną liczbą osób, gdzie osoby inicjujące połączenie lub uczestniczące w nim decydują o jego odbiorcy lub odbiorcach, z wyłączeniem usług, w których interpersonalna i interaktywna komunikacja stanowi wyłącznie funkcję podrzędną względem innej usługi podstawowej, w tym usługę, która:

a) umożliwia realizację połączeń z numerami z planu numeracji krajowej lub międzynarodowych planów numeracji, zwaną „usługą komunikacji interpersonalnej wykorzystującą numery”,

b) nie umożliwia realizacji połączeń z numerami z planu numeracji krajowej lub międzynarodowych planów numeracji, zwaną „usługą komunikacji interpersonalnej niewykorzystującą numerów”;

79) usługa o wartości wzbogaconej – każdą usługę wymagającą przetworzenia danych o lokalizacji;

---

4) Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 27 z 03.02.2016, str. 14 i Dz. Urz. UE L 321 z 17.12.2018, str. 1 i 36.

80) usługa telekomunikacyjna – usługę komunikacji elektronicznej, o której mowa w pkt 76 lit. a lub c lub pkt 78 lit. a;

81) usługa z dodatkowym świadczeniem – publicznie dostępną usługę telekomunikacyjną wraz z innym świadczeniem, które może być realizowane przez podmiot inny niż dostawca usług telekomunikacyjnych;

82) użytkowanie cywilne – wykonywanie służby radiokomunikacyjnej przez podmioty inne niż podmioty będące użytkownikami rządowymi, w celu zaspokojenia potrzeb społecznych związanych z komunikacją bezprzewodową, realizowane w szczególności przez dostawców usług telekomunikacyjnych oraz nadawców radiofonicznych i telewizyjnych z wykorzystaniem częstotliwości przeznaczonych w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości do użytkowania cywilnego;

83) użytkowanie cywilno-rządowe – wykonywanie służby radiokomunikacyjnej w celu zaspokojenia potrzeb społecznych związanych z komunikacją bezprzewodową, realizowane w szczególności przez dostawców usług telekomunikacyjnych oraz nadawców radiofonicznych i telewizyjnych, a także wykonywanie służby radiokomunikacyjnej przez użytkowników rządowych, z wykorzystaniem częstotliwości przeznaczonych w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości do użytkowania cywilno-rządowego;

84) użytkowanie rządowe – wykonywanie służby radiokomunikacyjnej przez użytkowników rządowych z wykorzystaniem częstotliwości przeznaczonych w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości do użytkowania rządowego, w szczególności dla takich celów jak: obronność, bezpieczeństwo państwa, bezpieczeństwo i porządek publiczny oraz ochrona życia, zdrowia i mienia obywateli;

85) użytkownik – podmiot korzystający z publicznie dostępnej usługi komunikacji elektronicznej lub żądający świadczenia takiej usługi;

86) użytkownik końcowy – podmiot korzystający z publicznie dostępnej usługi komunikacji elektronicznej lub żądający świadczenia takiej usługi, dla zaspokojenia własnych potrzeb;

87) użytkownik rządowy – wykonujące działalność w zakresie telekomunikacji lub używające urządzeń radiowych:

   a) komórki organizacyjne i jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowane, komórki organizacyjne i jednostki organizacyjne podległe ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej

lub przez niego nadzorowane oraz organy i jednostki organizacyjne nadzorowane lub podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych – dla własnych potrzeb,

b) komórki organizacyjne i jednostki organizacyjne podległe ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej lub przez niego nadzorowane, organy i jednostki organizacyjne podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych oraz jednostki organizacyjne Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w odniesieniu do sieci telekomunikacyjnej eksploatowanej przez te organy i jednostki na potrzeby Kancelarii Prezydenta, Kancelarii Sejmu, Kancelarii Senatu i administracji rządowej,

c) jednostki sił zbrojnych państw obcych oraz jednostki organizacyjne innych zagranicznych organów państwowych, przebywające czasowo na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych – na czas pobytu,

d) jednostki organizacyjne Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu i Centralnego Biura Antykorupcyjnego – dla własnych potrzeb,

e) jednostki organizacyjne podległe ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych – dla własnych potrzeb,

f) misje dyplomatyczne, urzędy konsularne, zagraniczne misje specjalne oraz przedstawicielstwa organizacji międzynarodowych, korzystające z przywilejów i immunitetów na podstawie ustaw, umów i zwyczajów międzynarodowych, mające swe siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – w zakresie związanym z działalnością dyplomatyczną tych podmiotów,

g) jednostki organizacyjne Służby Więziennej – dla własnych potrzeb,

h) jednostki organizacyjne Krajowej Administracji Skarbowej – dla własnych potrzeb;

88) użytkownik satelitarnej usługi o regulowanym dostępie – podmiot upoważniony przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych do posiadania lub używania sprzętu na potrzeby satelitarnej usługi publicznej o regulowanym dostępie, służącego do odbioru sygnału satelitarnej usługi publicznej o regulowanym dostępie;

89) zakończenie sieci – fizyczny punkt, w którym użytkownik końcowy otrzymuje dostęp do publicznej sieci telekomunikacyjnej, w przypadku sieci stosujących komutację lub przekierowywanie zakończenie sieci identyfikuje się za pomocą konkretnego adresu sieciowego, który może być przypisany do numeru lub nazwy abonenta;

90) zasoby orbitalne – pozycje na orbicie geostacjonarnej lub orbity satelitarne, które są lub mogą być wykorzystywane do umieszczania sztucznych satelitów Ziemi przeznaczonych do zapewniania telekomunikacji.

Art. 3. 1. Dla zwiększenia efektywności telekomunikacji minister właściwy do spraw informatyzacji może, w drodze rozporządzenia, wprowadzić do stosowania wymagania i zalecenia międzynarodowe o charakterze specjalistycznym, w tym dotyczące bezpieczeństwa i prawidłowości telekomunikacji, gospodarowania zasobami numeracji, częstotliwościami oraz zasobami orbitalnymi, ustanawiane w szczególności przez:

1) Europejską Konferencję Administracji Pocztowych i Telekomunikacyjnych (CEPT),
2) Europejski Instytut Norm Telekomunikacyjnych (ETSI),
3) Europejski Komitet Normalizacyjny Elektrotechniki (CENELEC),
4) Międzynarodową Komisję Elektrotechniczną (IEC),
5) Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny (ITU),
6) Radę Północnoatlantycką (NAC)

– biorąc pod uwagę jednakowe traktowanie podmiotu polskiego i podmiotu obcego, jeżeli wiążące Rzeczpospolitą Polską umowy międzynarodowe, w tym wiążące uchwały organizacji międzynarodowych ustanowionych tymi umowami, przewidują jednakowe traktowanie tych podmiotów.

2. Wymagania i zalecenia, o których mowa w ust. 1, zwane są dalej „przepisami międzynarodowymi”.

Art. 4. 1. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwany dalej „Prezesem UKE”, uwzględnia przy stosowaniu ustawy, w możliwie największym stopniu, wytyczne i zalecenia Komisji Europejskiej w ich aktualnym brzmieniu.

2. W przypadku zaleceń Komisji Europejskiej, które mają na celu zapewnienie zharmonizowanego stosowania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej, zwanej dalej „EKŁE”, Prezes UKE może odstąpić od stosowania tych zaleceń, powiadamiając o tym Komisję Europejską i uzasadniając swoje stanowisko.

3. Prezes UKE uwzględnia przy stosowaniu ustawy, w możliwie największym stopniu, wytyczne, opinie, zalecenia, wspólne stanowiska, najlepsze praktyki i metodologie przyjmowane przez Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej, zwany dalej „BEREC”, w ich aktualnym brzmieniu.

Rozdział 2

Wykonywanie działalności telekomunikacyjnej

Oddział 1

Wpis do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych i rejestru jednostek samorządu terytorialnego wykonujących działalność w zakresie telekomunikacji

Art. 5. 1. Działalność telekomunikacyjna będąca działalnością gospodarczą jest działalnością regulowaną i podlega wpisowi do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych, zwanego dalej „rejestrem PT”.

2. Wpisowi do rejestru PT podlega również działalność telekomunikacyjna prowadzona przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego z innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej (UE) oraz państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, zwanych dalej „państwami członkowskimi”, albo państwa, które zawarło z UE i jej państwami członkowskimi umowę regulującą swobodę świadczenia usług, który czasowo świadczy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługi na zasadach określonych odpowiednio w przepisach Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym albo w przepisach innej umowy regulującej swobodę świadczenia usług.

3. Działalność, o której mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, niebędąca działalnością gospodarczą, prowadzona przez jednostkę samorządu terytorialnego na własną rzecz lub przez jednostkę samorządu terytorialnego w imieniu innych jednostek na podstawie zawartego porozumienia, a także w formie wyodrębnionej, w szczególności w formie związku jednostek samorządu terytorialnego, stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, fundacji, której fundatorem jest jednostka samorządu terytorialnego, porozumienia komunalnego, spółki kapitałowej lub spółdzielni z udziałem jednostki samorządu terytorialnego, wymaga uzyskania wpisu do rejestru jednostek samorządu terytorialnego wykonujących działalność w zakresie telekomunikacji, zwanego dalej „rejestrem JST”.

4. Prezes UKE prowadzi rejestr PT oraz rejestr JST w systemie teleinformatycznym.

5. Rejestr PT i rejestr JST są jawne i udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Prezesa UKE, zwanej dalej „stroną podmiotową BIP UKE”.

6. Przepisu art. 60^1 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2023 r. poz. 2119) nie stosuje się.

Art. 6. 1. Wpis do rejestru PT dokonywany jest na wniosek przedsiębiorcy lub innego podmiotu uprawnionego do wykonywania działalności gospodarczej na podstawie odrębnych przepisów, zawierający następujące dane:

1) firmę lub nazwę wnioskodawcy, jego siedzibę i adres lub adres stałego miejsca wykonywania działalności gospodarczej, jeżeli wnioskodawca posiada takie miejsce;
2) oznaczenie formy prawnej wnioskodawcy;
3) numer identyfikacji podatkowej (NIP) albo numer w innym właściwym rejestrze prowadzonym w państwie członkowskim albo innym państwie określonym w art. 5 ust. 2, o ile wnioskodawca taki numer posiada;
4) imię, nazwisko, adres do korespondencji, adres poczty elektronicznej i numer telefonu osoby wyznaczonej do kontaktu z Prezesem UKE;
5) krótki opis sieci telekomunikacyjnej, usługi telekomunikacyjnej lub powiązanych usług, których dotyczy wniosek;
6) planowaną datę rozpoczęcia działalności telekomunikacyjnej, a w przypadku przedsiębiorcy telekomunikacyjnego z państwa członkowskiego albo innego państwa określonego w art. 5 ust. 2 – również planowaną datę zakończenia działalności;
7) adres strony internetowej wnioskodawcy, jeżeli taką stronę posiada;
8) obszar, na którym będzie wykonywana działalność telekomunikacyjna.

2. Wniosek o wpis do rejestru PT zawiera oświadczenie osoby uprawnionej do reprezentowania przedsiębiorcy lub innego podmiotu uprawnionego do wykonywania działalności gospodarczej na podstawie odrębnych przepisów, o następującej treści: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 Kodeksu karnego oświadczam, że:

1) dane zawarte we wniosku są zgodne z prawdą;
2) znane mi są warunki wykonywania działalności telekomunikacyjnej, której dotyczy wniosek, wynikające z ustawy z dnia …… r. – Prawo komunikacji elektronicznej i podmiot wnioskujący je spełnia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu uprawnionego do odebrania oświadczenia o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Art. 7. 1. Wpis do rejestru JST dokonywany jest na wniosek jednostki samorządu terytorialnego wykonującej działalność w zakresie telekomunikacji, zawierający następujące dane:

1) nazwę, siedzibę i adres wnioskodawcy;

2) numer identyfikacji podatkowej (NIP);
3) identyfikator jednostki podziału terytorialnego w krajowym rejestrze urzędowym podziału terytorialnego kraju „TERYT”;
4) oznaczenie formy prawnej prowadzenia przez wnioskodawcę działalności w zakresie telekomunikacji;
5) firmę lub nazwę podmiotu prowadzącego działalność w zakresie telekomunikacji, jeżeli ta działalność jest prowadzona w formie wyodrębnionej;
6) opis działalności w zakresie telekomunikacji, której dotyczy wniosek;
7) numer i datę podjęcia uchwały organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego o rozpoczęciu działalności w zakresie telekomunikacji;
8) imię, nazwisko, adres do korespondencji, adres poczty elektronicznej i numer telefonu osoby wyznaczonej do kontaktu z Prezesem UKE;
9) obszar, na którym będzie wykonywana działalność w zakresie telekomunikacji;
10) planowaną datę rozpoczęcia działalności w zakresie telekomunikacji.

2. Wniosek o wpis do rejestru JST zawiera oświadczenie osoby uprawnionej do reprezentowania jednostki samorządu terytorialnego o następującej treści: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 Kodeksu karnego oświadczam, że:

1) dane zawarte we wniosku są zgodne z prawdą;
2) znane są mi warunki wykonywania działalności w zakresie telekomunikacji, której dotyczy wniosek, wynikające z ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz ustawy z dnia ……. r. – Prawo komunikacji elektronicznej i podmiot wnioskujący je spełnia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu uprawnionego do odebrania oświadczenia o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Art. 8. 1. Prezes UKE dokonuje wpisu do rejestru PT albo rejestru JST w terminie do 3 dni roboczych od dnia wpływu wniosku o wpis lub od dnia jego uzupełnienia.

2. W przypadku gdy wniosek nie zawiera danych, o których mowa w art. 6 ust. 1 albo art. 7 ust. 1, lub oświadczenia, o którym mowa w art. 6 ust. 2 albo art. 7 ust. 2, Prezes UKE niezwłocznie, jednak nie później niż przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 1, wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku w terminie nie krótszym niż 7 dni od dnia doręczenia wezwania. Wniosek nieuzupełniony w wyznaczonym terminie pozostawia się bez rozpoznania.

3. Jeżeli Prezes UKE, z wyjątkiem ust. 2, nie dokona wpisu w terminie, o którym mowa w ust. 1, wnioskodawca może rozpocząć wykonywanie działalności telekomunikacyjnej.

4. Prezes UKE korzysta z informacji zawartych w publicznie dostępnych rejestrach w postaci elektronicznej w zakresie danych objętych wnioskiem o wpis do rejestru PT albo rejestru JST, w szczególności w celu weryfikacji danych wskazanych we wniosku o wpis do rejestru PT albo rejestru JST. W przypadku wystąpienia rozbieżności między informacjami zawartymi w publicznie dostępnych rejestrach a danymi zawartymi we wniosku o wpis, Prezes UKE przyjmuje dane z rejestru, o czym informuje wnioskodawcę.

5. Prezes UKE prostuje z urzędu wpis do rejestru PT albo rejestru JST zawierający oczywiste błędy lub niezgodności ze stanem faktycznym.

Art. 9. Rejestr PT obejmuje następujące dane:

1) kolejny numer wpisu, zwany dalej „numerem z rejestru PT”;
2) datę wpływu wniosku o wpis do rejestru PT oraz datę dokonania wpisu;
3) dane, o których mowa w art. 6 ust. 1;
4) datę wykreślenia wpisu z rejestru PT – w przypadku wykreślenia wpisu z rejestru PT.

Art. 10. Rejestr JST obejmuje następujące dane:

1) kolejny numer wpisu, zwany dalej „numerem z rejestru JST”;
2) datę wpływu wniosku o wpis do rejestru JST oraz datę dokonania wpisu;
3) dane, o których mowa w art. 7 ust. 1;
4) datę wykreślenia wpisu z rejestru JST – w przypadku wykreślenia wpisu z rejestru JST.

Art. 11. 1. Prezes UKE, w terminie 7 dni od dnia dokonania wpisu, wydaje z urzędu zaświadczenie o wpisie do rejestru PT albo rejestru JST.

2. Zaświadczenie zawiera:

1) numer z rejestru PT albo numer z rejestru JST;
2) datę wpływu wniosku o wpis do rejestru PT albo rejestru JST oraz datę dokonania wpisu;
3) dane, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 i 5–8 albo art. 7 ust. 1 pkt 1–7, 9 i 10;
4) informację o prawach przysługujących podmiotom wpisanym do rejestru PT albo rejestru JST na podstawie ustawy oraz ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych;
5) datę wydania zaświadczenia;
6) sygnaturę zaświadczenia.

3. Zaświadczenie mające moc dokumentu urzędowego wydaje się w postaci elektronicznej i doręcza przy użyciu Platformy Usług Elektronicznych Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwanej dalej „PUE UKE”.

4. Zaświadczenie może być wielokrotnie pobierane z PUE UKE w formie wydruku przez podmiot, który je uzyskał. Wydruk ten ma moc zrównaną z mocą zaświadczenia wydanego przez Prezesa UKE.

5. Prezes UKE umożliwia weryfikację zaświadczenia, o którym mowa w ust. 4, przez stronę podmiotową BIP UKE, po podaniu:

1) sygnatury, którą opatrzone jest zaświadczenie;
2) numeru z rejestru PT albo numeru z rejestru JST;
3) daty wydania zaświadczenia.

6. W przypadku gdy dane zawarte w zaświadczeniu różnią się od danych zawartych w rejestrze PT albo rejestrze JST, przyjmuje się, że wiążący charakter mają dane zawarte w odpowiednim rejestrze.

Art. 12. 1. Jeżeli nastąpiła zmiana danych, o których mowa w art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1, podmiot wpisany do rejestru PT albo rejestru JST, z wyjątkiem przypadku określonego w ust. 5 i 6, jest obowiązany w terminie 14 dni od dnia zmiany tych danych złożyć do Prezesa UKE wniosek o zmianę wpisu w rejestrze PT albo w rejestrze JST.

2. Wniosek o zmianę wpisu zawiera numer z rejestru PT albo numer z rejestru JST, dane podlegające zmianie oraz oświadczenie, o którym mowa w art. 6 ust. 2 albo art. 7 ust. 2.

3. W przypadku gdy wniosek o zmianę wpisu nie zawiera elementów, o których mowa w ust. 2, stosuje się przepis art. 8 ust. 2.

4. Prezes UKE na podstawie wniosku o zmianę wpisu dokonuje zmiany wpisu w rejestrze PT albo rejestrze JST i wystawia aktualne zaświadczenie w trybie, o którym mowa w art. 11.

5. Jeżeli dane, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 w zakresie firmy lub adresu stałego miejsca wykonywania działalności gospodarczej, zostały zmienione w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, Prezes UKE z urzędu dokonuje zmiany wpisu w rejestrze PT i wystawia aktualne zaświadczenie w trybie, o którym mowa w art. 11.

6. Jeżeli dane, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 w zakresie firmy, siedziby i adresu lub pkt 2 w zakresie oznaczenia formy prawnej, zostały zmienione w Krajowym Rejestrze Sądowym, Prezes UKE z urzędu dokonuje zmiany wpisu w rejestrze PT i wystawia aktualne zaświadczenie w trybie, o którym mowa w art. 11.

Art. 13. 1. Prezes UKE wykreśla z rejestru PT przedsiębiorcę telekomunikacyjnego:

1) na wniosek przedsiębiorcy telekomunikacyjnego;
2) w przypadku wydania decyzji o zakazie wykonywania działalności telekomunikacyjnej;
3) po uzyskaniu informacji z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej albo Krajowego Rejestru Sądowego o wykreśleniu przedsiębiorcy telekomunikacyjnego z tych rejestrów;
4) po uzyskaniu informacji o wydaniu prawomocnego orzeczenia zakazującego przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu prowadzenia działalności gospodarczej objętej wpisem;
5) w przypadku niewypełnienia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązków informacyjnych, o których mowa w art. 20 ust. 1, za 2 kolejne lata;
6) po upływie terminu zakończenia działalności wskazanego we wniosku o wpis przez przedsiębiorcę z państwa członkowskiego albo innego państwa określonego w art. 5 ust. 2.

2. Wykreślenie przedsiębiorcy z rejestru PT z powodów, o których mowa w ust. 1 pkt 2, 5 i 6, następuje w drodze decyzji.

Art. 14. Prezes UKE wykreśla podmiot z rejestru JST:

1) na wniosek tego podmiotu;
2) w przypadku zniesienia podmiotu.

Art. 15. 1. Jeżeli podmiot wpisany do rejestru PT albo rejestru JST zaprzestał wykonywania działalności objętej wpisem, jest obowiązany złożyć do Prezesa UKE wniosek o wykreślenie z rejestru PT albo rejestru JST w terminie 14 dni od dnia zaprzestania wykonywania tej działalności.

2. Wniosek o wykreślenie z rejestru zawiera numer z rejestru PT albo rejestru JST oraz datę zaprzestania wykonywania działalności objętej wpisem.

3. Prezes UKE na podstawie wniosku, o którym mowa w ust. 1, dokonuje wykreślenia wpisu w rejestrze PT albo rejestrze JST.

4. Wykreślenie wpisu z rejestru PT albo rejestru JST podmiotu do niego wpisanego nie oznacza usunięcia danych z rejestru PT albo rejestru JST.

5. W przypadku gdy podmiot wpisany do rejestru PT albo rejestru JST nie podjął wykonywania działalności objętej wpisem i nie zamierza wykonywać jej w przyszłości, przepisy ust. 1–4 stosuje się odpowiednio.

Art. 16. 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, który został wykreślony z rejestru PT na skutek wydania decyzji o zakazie wykonywania działalności telekomunikacyjnej, może uzyskać ponowny wpis do rejestru PT nie wcześniej niż po upływie okresu, na jaki została wydana decyzja.

2. Nie może uzyskać wpisu do rejestru PT wnioskodawca, który w okresie 3 lat poprzedzających złożenie wniosku wykonywał działalność telekomunikacyjną będącą działalnością gospodarczą wymagającą dokonania wpisu do rejestru PT bez uzyskania takiego wpisu. Nie dotyczy to sytuacji określonej w art. 8 ust. 3 lub art. 13 ust. 1 pkt 5.

Art. 17. 1. Wniosek, o którym mowa w art. 6, art. 7, art. 12 i art. 15, składa się na piśmie w postaci elektronicznej z wykorzystaniem formularza elektronicznego udostępnionego na PUE UKE i opatruje kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

2. Wniosek, o którym mowa w art. 6, art. 7, art. 12 i art. 15, uznaje się za złożony w terminie określonym jako data wysłania dokumentu w urzędowym poświadczeniu odbioru, które jest automatycznie tworzone i udostępniane przez PUE UKE wnioskodawcy.

3. Prezes UKE informuje, na stronie podmiotowej BIP UKE, o adresie strony internetowej PUE UKE, na której udostępniono formularz elektroniczny, o którym mowa w ust. 1.

4. Prezes UKE określi wzór wniosku, o którym mowa w ust. 1, w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 307 i).

Art. 18. Prezes UKE niezwłocznie przekazuje do BEREC drogą elektroniczną dane z każdego wniosku, na podstawie którego dokonano wpisu do rejestru PT lub dane zawarte we wniosku o zmianę wpisu w rejestrze PT.

Oddział 2

Obowiązki informacyjne i sprawozdawcze

Art. 19. 1. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej lub podmiot, który uzyskał pozwolenie radiowe, o którym mowa w art. 138 ust. 1, rezerwację częstotliwości lub zasobów orbitalnych lub prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, z wyłączeniem użytkownika rządowego, jest obowiązany do przekazywania na żądanie Prezesa UKE informacji, w szczególności informacji o charakterze finansowym, informacji o przyszłym rozwoju sieci lub usług oraz istniejącej infrastrukturze telekomunikacyjnej, niezbędnych do wykonywania przez Prezesa UKE jego uprawnień i obowiązków.

2. W przypadku gdy niezbędne do wykonywania przez Prezesa UKE jego uprawnień i obowiązków informacje pozyskane na podstawie ust. 1 są niewystarczające, Prezes UKE może pozyskiwać te informacje od innych podmiotów działających na rynku komunikacji elektronicznej lub innych rynkach ściśle powiązanych z tym rynkiem. Podmioty te mają obowiązek przekazania informacji na uzasadnione żądanie Prezesa UKE.

3. Przedsiębiorca o znaczącej pozycji rynkowej na rynku hurtowym jest obowiązany do przekazywania, na żądanie Prezesa UKE, danych księgowych dotyczących rynków detalicznych związanych z tym rynkiem hurtowym.

4. Żądania, o których mowa w ust. 1–3, są proporcjonalne do celu, jakiemu mają służyć, oraz zawierają:

1) wskazanie podmiotu obowiązanego do przekazania informacji;
2) datę;
3) wskazanie żądanych informacji oraz okresu, którego dotyczą;
4) wskazanie celu, jakiemu informacje mają służyć;
5) wskazanie terminu przekazania informacji adekwatnego do zakresu tego żądania, nie krótszego niż 7 dni;
6) uzasadnienie;
7) pouczenie o zagrożeniu karą, o której mowa w art. 444 ust. 2 pkt 1.

5. Prezes UKE może zastosować do pozyskania informacji, o których mowa w ust. 1–3, opracowane przez siebie formularze, dążąc do ujednolicenia i zapewnienia spójności pozyskanych informacji.

Art. 20. 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany do przedkładania Prezesowi UKE, w terminie do dnia 31 marca, danych za poprzedni rok kalendarzowy dotyczących rodzaju i zakresu wykonywanej działalności telekomunikacyjnej, wielkości sprzedaży usług telekomunikacyjnych oraz informacji o wysokości pozostałych na koncie środków z doładowań, do których w poprzednim roku kalendarzowym wygasło uprawnienie konsumenta, o którym mowa w art. 331 ust. 1, pomniejszonych o należny od nich podatek od towarów i usług.

2. Obowiązkowi przedłożenia danych oraz informacji, o których mowa w ust. 1, w terminie określonym w ust. 1, podlega także podmiot wykreślony z rejestru PT, za okres wykonywanej działalności telekomunikacyjnej w roku, w którym nastąpiło wykreślenie z rejestru.

3. Dane oraz informacja, o których mowa w ust. 1, są przekazywane na piśmie w postaci elektronicznej z wykorzystaniem formularza elektronicznego udostępnionego na PUE UKE, i opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

4. Dane oraz informacja, o których mowa w ust. 1, uznaje się za przekazane w terminie określonym jako data wysłania dokumentu w urzędowym poświadczeniu odbioru, które jest automatycznie tworzone i udostępniane przez PUE UKE podmiotowi przekazującemu te dane oraz informację.

5. Prezes UKE informuje, na stronie podmiotowej BIP UKE, o adresie strony internetowej PUE UKE, na której udostępniony jest formularz elektroniczny, o którym mowa w ust. 3.

6. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia szczegółowy zakres danych, o których mowa w ust. 1, wraz z objaśnieniami co do sposobu ich przedstawiania, kierując się koniecznością zapewnienia Prezesowi UKE informacji niezbędnych do właściwego realizowania jego obowiązków oraz potrzebą uproszczenia i jednolicenia procesu przekazywania danych.

7. Prezes UKE określi wzory dokumentów przy użyciu których przekazywane są dane, o których mowa w ust. 1, w formie dokumentów elektronicznych w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

8. Informacja, o której mowa w ust. 1, zawiera:

1) okres, za który jest składana;
2) cel złożenia;
3) dane dostawcy usługi komunikacji głosowej;
4) wysokość pozostałych na koncie środków z doładowań;
5) pouczenie, że stanowi ona podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego.

9. Prezes UKE określi wzór dokumentu, przy użyciu których przekazywana jest informacja, o której mowa w ust. 1, w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

Art. 21. 1. Prezes UKE zapewnia dostęp do informacji otrzymanych od podmiotu, o którym mowa w art. 19 ust. 1–3, organom regulacyjnym państw członkowskich, BEREC i Komisji Europejskiej, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.

2. Prezes UKE informuje podmiot, o którym mowa w art. 19 ust. 1–3, o udostępnieniu, na podstawie ust. 1, informacji dostarczonej uprzednio przez ten podmiot na żądanie Prezesa UKE.

Art. 22. 1. Podmiot udostępniający Prezesowi UKE na jego żądanie lub na podstawie przepisów ustawy lub ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych informacje lub dokumenty zawierające tajemnicę przedsiębiorstwa może je zastrzec w całości lub w części.

2. Zastrzeżenie, o którym mowa w ust. 1, nie może dotyczyć rozliczeń z tytułu dostępu telekomunikacyjnego. Zastrzeżenie części informacji lub dokumentu dotyczącego rozliczeń z tytułu dostępu telekomunikacyjnego uważa się za nieskuteczne.

3. Zastrzegając część informacji lub dokumentu podmiot przekazuje uzasadnienie zastrzeżenia informacji lub dokumentu oraz informacje lub dokumenty niezwierające zastrzeżonych części. W przypadku nieprzekazania informacji lub dokumentu niezawierających zastrzeżonych części zastrzeżenie uważa się za nieskuteczne.

4. Prezes UKE może, w drodze decyzji, uchylić zastrzeżenie, jeżeli uzna, że zastrzeżone części informacji lub dokumentu nie stanowią tajemnicy przedsiębiorstwa.

5. Zastrzeżenie uwzględnia się przy udostępnianiu informacji lub dokumentów oraz zapewnianiu dostępu do informacji publicznej.

6. W przypadku ustawowego obowiązku przekazania informacji lub dokumentów otrzymanych od podmiotu, o którym mowa w ust. 1, innym organom krajowym, zagranicznym organom regulacyjnym, Komisji Europejskiej lub BEREC informacje i dokumenty Prezes UKE przekazuje wraz z zastrzeżeniem i pod warunkiem jego przestrzegania.

Rozdział 3

Opłaty

Art. 23. 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny uiszcza roczną opłatę telekomunikacyjną związaną z realizacją zadań w zakresie telekomunikacji przez ministra właściwego do spraw informatyzacji i Prezesa UKE, w tym:

1) prowadzeniem rejestru PT;
2) wydawaniem decyzji administracyjnych, z wyłączeniem decyzji, za które przepisy odrębne przewidują pobieranie opłat;
3) badaniem, weryfikacją i kontrolą rynków właściwych produktów i usług telekomunikacyjnych;

4) rozstrzyganiem sporów między przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi;
5) współpracą z instytucjami unijnymi i międzynarodowymi w zakresie wynikającym z przepisów prawa krajowego i unijnego oraz zawartych umów międzynarodowych;
6) pozostałymi zadaniami związanymi z funkcjonowaniem Prezesa UKE i ministra właściwego do spraw informatyzacji oraz obsługujących ich urzędów, z wyłączeniem prowadzenia gospodarki zasobami numeracji i częstotliwości.

2. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, stanowi iloczyn rocznych przychodów z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego obowiązanego do uiszczenia opłaty, uzyskanych w roku obrotowym poprzedzającym o 2 lata rok, za który ta opłata jest należna, i wskaźnika opłaty, z uwzględnieniem ust. 3 i 4.

3. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, ulega obniżeniu o kwotę wynikającą z umowy, o której mowa w art. 257 ust. 1.

4. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 0,15 % rocznych przychodów przedsiębiorcy telekomunikacyjnego obowiązanego do uiszczenia rocznej opłaty telekomunikacyjnej z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej uzyskanych w roku obrotowym poprzedzającym o 2 lata rok, za który ta opłata jest należna.

5. Przedsiębiorca telekomunikacyjny uiszcza opłatę, o której mowa w ust. 1, po upływie 2 lat od dnia rozpoczęcia prowadzenia działalności telekomunikacyjnej.

6. Prezes UKE corocznie, w terminie do dnia 31 marca, informuje na stronie podmiotowej BIP UKE o wysokości progu przychodów z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej w poprzednim roku obrotowym, obliczonej w sposób wskazany w ust. 7.

7. Wysokość progu przychodów z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej w poprzednim roku obrotowym stanowi tysięczną krotność przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym, wskazanego w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, o którym mowa w art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251, 1429 i 1672).

8. Opłatę, o której mowa w ust. 1, uiszcza przedsiębiorca telekomunikacyjny, którego przychody z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej osiągnięte w roku obrotowym poprzedzającym o 2 lata rok, za który ta opłata jest należna, przekroczyły próg, o którym mowa w ust. 6, obliczony dla roku obrotowego poprzedzającego o 2 lata rok, za który ta opłata jest należna.

9. Opłatę, o której mowa w ust. 1, uiszcza się w ratach kwartalnych w wysokości równej 1/4 opłaty rocznej.

10. Opłatę, o której mowa w ust. 1, można uiszczać w ratach półrocznych, w wysokości równej 1/2 opłaty rocznej, lub jednorazowo, z uwzględnieniem ust. 11.

11. O wyborze sposobu uiszczenia opłaty, o której mowa w ust. 1, jednorazowo lub w ratach półrocznych, przedsiębiorca telekomunikacyjny zawiadamia na piśmie Prezesa UKE, w terminie do końca lutego roku, za który opłata jest należna.

12. Minister właściwy do spraw informatyzacji przekazuje Prezesowi UKE, w terminie 4 miesięcy od zakończenia roku budżetowego, zestawienie wydatków związanych z wykonywaniem zadań, o których mowa w ust. 1, poniesionych w roku poprzednim.

13. Prezes UKE udostępnia corocznie na stronie podmiotowej BIP UKE, w terminie 5 miesięcy od zakończenia roku budżetowego, zestawienie wydatków związanych z wykonywaniem zadań, o których mowa w ust. 1, poniesionych w roku poprzednim oraz sumę wpływów z rocznej opłaty telekomunikacyjnej pobranej w roku poprzednim.

14. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, sposób ustalania wysokości wskaźnika opłaty, o której mowa w ust. 1, oraz terminy i sposób jej uiszczania, kierując się wysokością wydatków Prezesa UKE i ministra właściwego do spraw informatyzacji, związanych z wykonywaniem ich zadań w zakresie telekomunikacji, o których mowa w ust. 1, przyjętych w ustawie budżetowej na rok poprzedzający rok, za który opłata ta jest należna, wysokością przychodów przedsiębiorców telekomunikacyjnych z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej w roku poprzedzającym o 2 lata rok, za który opłata ta jest należna, oraz potrzebą wyrównania wysokości wpływów z tej opłaty w roku poprzednim i wysokością wydatków, o których mowa w ust. 13.

15. Minister właściwy do spraw informatyzacji ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” do dnia 15 grudnia każdego roku komunikat o wysokości wskaźnika opłaty, o której mowa w ust. 1.

Art. 24. 1. Podmiot, który uzyskał prawo do dysponowania częstotliwością w rezerwacji częstotliwości, uiszcza roczną opłatę za prawo do dysponowania częstotliwością.

2. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, ulega obniżeniu o kwotę wynikającą z umowy, o której mowa w art. 257 ust. 1.

3. Obowiązek ponoszenia opłaty, o której mowa w ust. 1, nie dotyczy podmiotu, któremu częstotliwości zostały wydzierżawione lub przekazane do użytkowania zgodnie z art. 96, oraz podmiotu upoważnionego, o którym mowa w art. 138 ust. 4.

4. Opłatę, o której mowa w ust. 1, uiszcza również podmiot nieposiadający rezerwacji częstotliwości, który uzyskał prawo do wykorzystywania częstotliwości w pozwoleniu radiowym, na podstawie decyzji, o której mowa w art. 152 lub art. 153.

5. Podmiot, na rzecz którego dokonano rezerwacji częstotliwości w drodze postępowania, o którym mowa w art. 104 ust. 3, uiszcza dodatkową opłatę za dokonanie rezerwacji częstotliwości, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości, w kwocie zadeklarowanej w tym postępowaniu, nie niższej niż opłata roczna, o której mowa w ust. 1, ustalonej zgodnie z warunkami podanymi w rezerwacji częstotliwości.

6. Podmiot, na rzecz którego dokonano rezerwacji częstotliwości na kolejny okres w drodze postępowania, o którym mowa w art. 93 ust. 1, uiszcza w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości jednorazową opłatę za dokonanie rezerwacji częstotliwości na kolejny okres w kwocie stanowiącej iloczyn:

1) wartości częstotliwości o szerokości 1 MHz dla takiego samego obszaru i wykorzystywania częstotliwości, uzyskanej w wyniku przeprowadzenia ostatniego przetargu, aukcji albo konkursu na rezerwację częstotliwości z danego zakresu częstotliwości;
2) ilości MHz objętych rezerwacją częstotliwości na kolejny okres;
3) średniorocznych wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem udostępnianych przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, za okres od roku, w którym przeprowadzono ostatni przetarg, aukcję albo konkurs na rezerwację częstotliwości, o których mowa w pkt 1, do roku poprzedzającego rok, w którym złożono wniosek o dokonanie rezerwacji częstotliwości na kolejny okres.

7. W przypadku dokonania rezerwacji częstotliwości na kolejny okres, inny niż okres, na który wydano rezerwację częstotliwości, o których mowa w ust. 6 pkt 1, opłatę określa się proporcjonalnie do okresu, na jaki dokonywana jest ta rezerwacja częstotliwości.

8. Jeżeli w wyniku przetargu, aukcji albo konkursu dokonano więcej niż jednej rezerwacji częstotliwości, wartość częstotliwości o szerokości 1 MHz, o której mowa w ust. 6 pkt 1, zostaje uśredniona w stosunku do opłat jednorazowych za rezerwację częstotliwości zadeklarowanych przez wyłonione podmioty.

9. W przypadku złożenia wniosku o dokonanie rezerwacji częstotliwości na kolejny okres z zakresu, dla którego nie były wcześniej przeprowadzone przetarg, aukcja albo konkurs albo zostały one przeprowadzone, ale nie zostały rozstrzygnięte, kwotę opłaty ustala Prezes UKE na podstawie opinii powołanego przez siebie biegłego lub biegłych w sprawie wartości

rynkowej tych częstotliwości. Koszt opinii biegłego lub biegłych ponosi podmiot, który złożył wniosek o dokonanie rezerwacji częstotliwości na kolejny okres, w terminie 14 dni od dnia zawiadomienia wnioskodawcy przez Prezesa UKE o sporządzeniu opinii.

10. Opłata, o której mowa w ust. 1, w poszczególnych służbach radiokomunikacyjnych nie może być wyższa niż:

1) w służbie stałej satelitarnej za prawo do dysponowania częstotliwością przez jedną stację – trzykrotność przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, wskazanego w ostatnim komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, o którym mowa w art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zwanego dalej „przeciętnym wynagrodzeniem”;
2) w służbie satelitarnego badania Ziemi za prawo do dysponowania częstotliwością przez jedną stację – 70 % przeciętnego wynagrodzenia;
3) w służbie meteorologii satelitarnej za prawo do dysponowania częstotliwością przez jedną stację – 70 % przeciętnego wynagrodzenia;
4) w służbie radionawigacji satelitarnej za prawo do dysponowania częstotliwością przez jedną stację – 70 % przeciętnego wynagrodzenia;
5) w służbie operacji kosmicznych za prawo do dysponowania częstotliwością przez jedną stację – 70 % przeciętnego wynagrodzenia;
6) w służbie badań kosmosu za prawo do dysponowania częstotliwością przez jedną stację – 70 % przeciętnego wynagrodzenia;
7) w służbie radiodyfuzji satelitarnej za prawo do dysponowania częstotliwością przez jedną stację – siedmiokrotność przeciętnego wynagrodzenia;
8) w służbie ruchomej satelitarnej za prawo do dysponowania częstotliwością przez jedną stację – jedenastokrotność przeciętnego wynagrodzenia;
9) w służbie ruchomej satelitarnej za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz wykorzystywanymi przez uzupełniające elementy naziemne systemów satelitarnej komunikacji ruchomej na obszarze jednej gminy lub mniejszym – 500 zł;
10) w służbie radiolokalizacyjnej za prawo do dysponowania częstotliwością przez jedną stację radarową – 1000 zł;
11) w służbie lotniczej za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz przez jeden system lotniskowy – 100 zł;
12) w służbie morskiej i żeglugi śródlądowej:

a) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz przez jedną stację nadbrzeżną w relacji łączności brzeg–statek – 125 zł,

b) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz przez każdą stację lądową przewoźną lub przenośną w relacji łączności brzeg–statek – 100 zł;

13) w służbie radiodyfuzji naziemnej:

a) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie poniżej 300 kHz – 0,63 zł,

b) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie od 300 kHz do 3000 kHz – 138 zł,

c) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie powyżej 3 MHz do 30 MHz – 500 zł,

d) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie powyżej 30 MHz do 174 MHz:

– w przypadku gminy wiejskiej – 2,25 zł,

– w przypadku gminy miejsko-wiejskiej – 2,25 zł,

– w przypadku gminy miejskiej, z wyłączeniem miast na prawach powiatu – 6,50 zł,

– w przypadku miasta na prawach powiatu – 25 zł,

e) za prawo do dysponowania jednym kanałem telewizyjnym przez jedną stację telewizyjną analogową w zakresie powyżej 174 MHz – czternastokrotność przeciętnego wynagrodzenia,

f) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz, wykorzystywanymi przez system cyfrowy na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie powyżej 174 MHz do 862 MHz:

– w przypadku gminy wiejskiej – 345 zł,

– w przypadku gminy miejsko-wiejskiej – 345 zł,

– w przypadku gminy miejskiej, z wyłączeniem miast na prawach powiatu – 15 % przeciętnego wynagrodzenia,

– w przypadku miasta na prawach powiatu – 70 % przeciętnego wynagrodzenia,

g) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz, wykorzystywanymi przez system cyfrowy na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie powyżej 862 MHz – 600 zł;

14) w służbie stałej:

a) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie do 470 MHz – 100 zł,

b) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie powyżej 470 MHz do 3400 MHz – 10 zł,

c) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie powyżej 3400 MHz – 500 zł,

d) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz, w zakresie częstotliwości poniżej 30 MHz – 30 % przeciętnego wynagrodzenia,

e) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz, w jednym przęśle linii radiowej, w zakresie od 30 MHz do 1 GHz – 5,00 zł,

f) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz, w jednym przęśle linii radiowej, w zakresie powyżej 1 GHz do 11,7 GHz – 70 % przeciętnego wynagrodzenia,

g) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz, w jednym przęśle linii radiowej, w zakresie powyżej 11,7 GHz – 30 % przeciętnego wynagrodzenia;

15) w służbie ruchomej lądowej:

a) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie do 470 MHz wykorzystywanymi przez urządzenia radiowe wykorzystujące kanały radiowe o szerokości poniżej 200 kHz – 125 zł,

b) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie do 470 MHz, wykorzystywanymi przez urządzenia radiowe wykorzystujące kanały radiowe o szerokości 200 kHz i większej – 400 zł,

c) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie powyżej 470 MHz do 3400 MHz wykorzystywanymi przez urządzenia radiowe wykorzystujące kanały radiowe o szerokości poniżej 200 kHz – 12,50 zł,

d) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie powyżej 470 MHz do 3400 MHz, wykorzystywanymi przez urządzenia radiowe wykorzystujące kanały radiowe o szerokości 200 kHz i większej – 400 zł,

e) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie powyżej 3400 MHz – 500 zł;

16) w służbach wymienionych w pkt 1–15 za prawo do dysponowania częstotliwością przez jedną stację radiową na obszarze morza terytorialnego lub w wyłącznej strefie ekonomicznej – pięciokrotność przeciętnego wynagrodzenia.

11. Limity opłat, o których mowa w ust. 10, obniża się do 50 % w przypadku wykorzystywania częstotliwości wyłącznie do:

1) świadczenia doraźnej pomocy przy ratowaniu życia i zdrowia ludzkiego przez jednostki ochrony zdrowia oraz jednostki ratownictwa górskiego, wodnego i górniczego;
2) prowadzenia akcji przez jednostki organizacyjne, których statutowym obowiązkiem jest planowanie, prowadzenie i uczestnictwo w akcjach zapobiegania i łagodzenia skutków klęsk żywiołowych i katastrof;
3) systemów radiokomunikacji wykorzystywanych w służbie morskiej i w żegludze śródlądowej przez administrację morską i administrację śródlądową oraz Morską Służbę Poszukiwania i Ratownictwa w zakresie bezpieczeństwa żeglugi i ochrony brzegów;
4) wykonywania zadań z zakresu łączności kolejowej w ramach Europejskiego Systemu Zarządzania Ruchem Kolejowym (ERTMS);
5) rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych niezawierających przekazów handlowych;
6) wykonywania zadań, o których mowa w art. 67 ust. 1, przez podmioty, o których mowa w art. 67 ust. 2.

12. Nie pobiera się opłat za prawo do dysponowania częstotliwością:

1) w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej:
   a) w morskim paśmie VHF:
      – w kanale 16 (156,800 MHz),
      – w kanale 70 (156,525 MHz),
   b) w morskim paśmie MF: 2174,5 kHz, 2182 kHz, 2187,5 kHz,
   c) w zakresie 406,0–406,1 MHz,
   d) przez jednostki pływające w relacji łączności statek–statek i statek–brzeg;
2) wykorzystywaną przez stacje nadawcze w służbie radionawigacyjnej i radiolokacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej;
3) w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej:

a) za częstotliwości używane w niebezpieczeństwie i dla zapewnienia bezpieczeństwa: 121,5 MHz, 123,1 MHz, 243 MHz,

b) przez statki powietrzne, w relacji łączności statek powietrzny–Ziemia i statek powietrzny–statek powietrzny;

4) wykorzystywaną przez stacje nadawcze w służbie radionawigacyjnej i radiolokacyjnej lotniczej;

5) w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej w zakresach częstotliwości przydzielonych w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości dla służby amatorskiej;

6) wykorzystywaną na podstawie decyzji, o której mowa w art. 153, wyłącznie w celu przeprowadzenia badań, testów lub eksperymentów związanych z wprowadzaniem nowych technologii.

13. Użytkownicy rządowi, o których mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h, wnoszą opłaty za prawo do dysponowania częstotliwością. Opłata za prawo do dysponowania częstotliwością przez jednostki sił zbrojnych państw obcych, przebywające czasowo na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych, zawarta jest w opłacie ryczałtowej za prawo do dysponowania częstotliwością, wnoszonej przez Ministra Obrony Narodowej.

14. Obowiązek uiszczania opłaty za prawo do dysponowania częstotliwością ustaje w dniu, w którym złożono wniosek o rezygnację z rezerwacji częstotliwości lub pozwolenia.

15. W przypadku gdy we wniosku, o którym mowa w ust. 14, określono termin rezygnacji z rezerwacji częstotliwości lub pozwolenia, obowiązek uiszczania opłaty za prawo do dysponowania częstotliwością ustaje w dniu, w którym przypada ten termin.

16. W przypadku cofnięcia rezerwacji częstotliwości, pozwolenia lub decyzji, o której mowa w art. 152 lub art. 153, uiszczona opłata nie podlega zwrotowi. W przypadku stwierdzenia nieważności decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości lub pozwolenia lub decyzji, o której mowa w art. 152 lub art. 153, opłaty pobrane za dysponowanie częstotliwością nie podlegają zwrotowi, jeżeli częstotliwości były wykorzystywane.

17. Opłatę, o której mowa w ust. 1, uiszcza się w ratach kwartalnych w wysokości równej 1/4 opłaty rocznej.

18. Opłatę, o której mowa w ust. 13, uiszcza się w ratach kwartalnych w wysokości równej 1/4 opłaty rocznej. Podmiot może uiszczać opłatę jednorazowo za cały rok albo w ratach półrocznych w wysokości równej 1/2 opłaty rocznej.

19. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłat, o których mowa w ust. 1, terminy i sposób ich uiszczania, mając na uwadze:

1) warunki wykorzystywania częstotliwości oraz koszty prowadzenia gospodarki częstotliwościami;
2) potrzebę zagwarantowania optymalnego i efektywnego wykorzystania zasobów częstotliwości;
3) konieczność stymulowania rozwoju konkurencji na rynku;
4) potrzebę zapobiegania wykluczeniu informacyjnemu, w szczególności na obszarach wiejskich;
5) specyfikę przeznaczenia i wykorzystywania częstotliwości;
6) korzyści społeczne związane z wykorzystaniem danego zasobu częstotliwości.

20. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wysokość, terminy i sposób uiszczania opłat, o których mowa w ust. 13, z uwzględnieniem specyfiki wykorzystywania częstotliwości przez użytkowników rządowych, o których mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h użytkujących częstotliwości przeznaczone do użytkowania rządowego lub cywilno-rządowego.

21. Podmiot wnioskujący o pozwolenie radiowe, o którym mowa w art. 138 ust. 1, wydawane w związku z wykonywaniem działalności polegającej na świadczeniu usług komunikacji elektronicznej, dostarczaniu sieci telekomunikacyjnych lub powiązanych zasobów, uiszcza wraz z wnioskiem jednorazową opłatę za prawo używania urządzenia radiowego objętego tym pozwoleniem w wysokości 50 % przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, wskazanego w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, o którym mowa w art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ogłoszonym w poprzednim roku kalendarzowym. Jeżeli pozwolenie radiowe, o którym mowa w art. 138 ust. 1, nie zostało wydane, opłata podlega zwrotowi. W przypadku dokonania rezerwacji częstotliwości na kolejny okres w drodze postępowania, o którym mowa w art. 93 ust. 1, opłata jest ponoszona za każde pozwolenie, o którym mowa w wykazie pozwoleń, o którym mowa w art. 142 ust. 6.

22. Prezes UKE corocznie, w terminie do dnia 31 marca, ogłasza, na stronie podmiotowej BIP UKE, informację o wysokości opłaty, o której mowa w ust. 21, w kolejnym roku kalendarzowym.

Art. 25. 1. Podmiot, który uzyskał w drodze decyzji prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, uiszcza roczne opłaty za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji.

2. Opłaty, o których mowa w ust. 1, obejmują pełny rok kalendarzowy. Jeżeli w danym roku kalendarzowym podmiot posiada prawo do wykorzystywania zasobów numeracji przez okres krótszy od roku kalendarzowego, uiszcza on opłatę w wysokości odpowiadającej 1/12 rocznej opłaty za każdy rozpoczęty miesiąc kalendarzowy, w którym podmiotowi to prawo przysługiwało.

3. W przypadku cofnięcia przydziału numeracji lub zmiany jego zakresu z przyczyn określonych w art. 161 ust. 1 pkt 2–4 i ust. 2 podmiot uiszcza opłaty, o których mowa w ust. 1, obejmujące pełny rok kalendarzowy.

4. Opłaty, o których mowa w ust. 1, uiszcza się jednorazowo za cały rok, za który są należne, lub w ratach półrocznych w wysokości równej 1/2 tych opłat.

5. Opłaty, o których mowa w ust. 1, nie mogą być wyższe niż:

1) za numer abonencki – 0,44 zł;
2) za numer dla komunikacji maszyna-maszyna – 0,35 zł;
3) za wyróżnik AB sieci telekomunikacyjnej przyznany podmiotowi wykonującemu działalność telekomunikacyjną – dwudziestopięciokrotność przeciętnego wynagrodzenia;
4) za wyróżnik ruchomej sieci telekomunikacyjnej (PLMN) – czterystokrotność przeciętnego wynagrodzenia;
5) za wyróżnik dla komunikacji maszyna–maszyna – trzystukrotność przeciętnego wynagrodzenia;
6) za numer dostępu do sieci (NDS) – dziewięciokrotność przeciętnego wynagrodzenia;
7) za numer 118CDU – dziewięciokrotność przeciętnego wynagrodzenia;
8) za numer dostępu do sieci teleinformatycznej (NDSI) – 550,00 zł;
9) za numer strefowy abonenckich usług specjalnych za każdą strefę numeracyjną, w której przysługuje prawo do wykorzystywania numeru – 30 % przeciętnego wynagrodzenia;
10) za krajowy numer dostępu do usług sieci inteligentnej – 30 zł;
11) za numer DNIC+PNIC w sieci transmisji danych z komutacją pakietów – pięciokrotność przeciętnego wynagrodzenia;
12) za numer punktu sygnalizacyjnego – dwuipółkrotność przeciętnego wynagrodzenia;
13) za numer zamkniętej grupy użytkowników (CUG) za każde osiem numerów CUG – 55,00 zł;
14) za kod sieci ruchomej (MNC) – 20 % przeciętnego wynagrodzenia;
15) za kod sieci ATM – 20 % przeciętnego wynagrodzenia;
16) za numer rutingowy (NR) – 15 % przeciętnego wynagrodzenia.

6. Za numery alarmowe, z którymi połączenia są bezpłatne dla abonentów, opłata nie jest pobierana.

7. Obowiązek uiszczania opłat, o których mowa w ust. 1, ustaje nie później niż z upływem 30 dni od dnia złożenia wniosku o rezygnacji z prawa do wykorzystywania zasobów numeracji.

8. Prezes UKE corocznie, w terminie do dnia 31 marca, informuje na stronie podmiotowej BIP UKE o wysokości opłat, o których mowa w ust. 5, w kolejnym roku kalendarzowym.

9. Minister właściwy do spraw informatyzacji w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wysokość, terminy i sposób uiszczania opłat, o których mowa w ust. 1, mając na uwadze kwoty określone w ust. 5 oraz warunki wykorzystania zasobów numeracji, a także kierując się kosztami prowadzenia gospodarki zasobami numeracji oraz potrzebą zagwarantowania optymalnego wykorzystania zasobów numeracji.

Art. 26. 1. Opłaty, o których mowa w art. 23–25, są pobierane przez Urząd Komunikacji Elektronicznej, zwany dalej „UKE”, i stanowią dochód budżetu państwa lub przychód Funduszu Szerokopasmowego, o którym mowa w art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, zwanego dalej „Funduszem”.

2. Prezes UKE przekazuje na rachunek Funduszu stanowiące przychód tego Funduszu środki pobrane z tytułu opłat, o których mowa w art. 24 ust. 1 i art. 25 ust. 1, w wysokości określonej w art. 16a ust. 3 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych w terminie 30 dni od dnia ich pobrania. Środki pobrane z tytułu opłaty, o której mowa w art. 24 ust. 21, w wysokości określonej w ust. 3 pkt 1, oraz środki, o których mowa w ust. 4, Prezes UKE przekazuje na rachunek Funduszu w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja, o której mowa w art. 138 ust. 2, stała się ostateczna.

3. W przypadku pozwolenia radiowego, o którym mowa w art. 138 ust. 1, dotyczącego stacji bazowej, opłata, o której mowa w art. 24 ust. 21, stanowi w:

1) 50 % przychód Funduszu;
2) 50 % dochód gminy, na której terenie położona jest stacja bazowa, której dotyczy pozwolenie.

4. W pozostałych przypadkach, nieobjętych ust. 3, opłata, o której mowa w art. 24 ust. 21, stanowi przychód Funduszu.

5. Prezes UKE przekazuje na rachunek gminy, o której mowa w ust. 3 pkt 2, środki pochodzące z opłat, o których mowa w art. 24 ust. 21, w terminie 30 dni od dnia w którym decyzja, o której mowa w art. 138 ust. 2, stała się ostateczna.

6. W przypadku gdy pozwolenie radiowe dotyczy stacji bazowych położonych na terenie więcej niż jednej gminy część opłaty, o której mowa w ust. 3 pkt 2, dzielona jest pomiędzy te gminy proporcjonalnie, w zależności od liczby stacji bazowych położonych na obszarze danej gminy.

Art. 27. Do opłat, o których mowa w art. 23–25, stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w zakresie egzekucji obowiązków o charakterze pieniężnym.

Art. 28. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do opłat, o których mowa w art. 23–25, stosuje się odpowiednio przepisy działu III rozdziałów 5, 6, 7–9 oraz 13–15 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383 i 2760). Uprawnienia organów podatkowych określone w tych przepisach przysługują Prezesowi UKE.

Art. 29. Podmiot, który złożył wniosek o rezerwację częstotliwości lub zasobów orbitalnych wymagający poniesienia kosztów związanych z rejestracją w Międzynarodowym Związku Telekomunikacyjnym (ITU) sieci wykorzystującej częstotliwości lub zasoby orbitalne objęte wnioskiem ponosi koszty tej procedury w terminie 6 miesięcy od dnia wystawienia faktury przez Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny (ITU).

Rozdział 4

Konsultacje

Oddział 1

Postępowanie konsultacyjne

Art. 30. 1. Prezes UKE przed podjęciem rozstrzygnięcia w sprawach:

1) decyzji wydawanej na podstawie art. 174 ust. 1,
2) nałożenia, uchylenia, zmiany lub utrzymania obowiązków, o których mowa w art. 177 ust. 1, art. 178 ust. 1, art. 179 i art. 180,
3) postanowień wydawanych na podstawie art. 181 ust. 1 i 4 oraz decyzji wydawanej na podstawie art. 181 ust. 3,
4) decyzji wydawanej na podstawie art. 182 ust. 1,
5) decyzji wydawanej na podstawie art. 188,
6) załatwianych w drodze decyzji, o której mowa w art. 192 ust. 1,
7) określenia rynku właściwego, o którym mowa w art. 200 ust. 1 pkt 1, a także jego analizy i wyznaczenia przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej

lub przedsiębiorców komunikacji elektronicznej zajmujących kolektywną pozycję znaczącą, lub uchylenia decyzji w tej sprawie,

8) nałożenia, uchylenia, utrzymania lub zmiany obowiązków regulacyjnych w stosunku do przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub nieposiadającego takiej pozycji,
9) decyzji wydawanych na podstawie art. 218 ust. 3 i 5,
10) decyzji wydawanej na podstawie art. 222 ust. 1,
11) decyzji wydawanej na podstawie art. 234,
12) decyzji wydawanej na podstawie art. 240,
13) decyzji wydawanej na podstawie art. 262 ust. 1,
14) innych wskazanych w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych

– przeprowadza postępowanie, w ramach którego umożliwia zainteresowanym podmiotom wyrażenie w określonym terminie stanowiska do projektu rozstrzygnięcia, zwane dalej „postępowaniem konsultacyjnym”.

2. Postępowanie konsultacyjne jest prowadzone także w innych sprawach wskazanych w ustawie.

Art. 31. 1. Prezes UKE ogłasza rozpoczęcie postępowania konsultacyjnego, udostępniając na stronie podmiotowej BIP UKE:

1) informacje określające przedmiot postępowania konsultacyjnego, sposób zgłaszania stanowisk do projektu rozstrzygnięcia oraz termin zgłaszania tych stanowisk nie krótszy niż 30 dni od dnia jego udostępnienia;
2) projekt rozstrzygnięcia wraz z uzasadnieniem.

2. Prezes UKE informuje o wszczęciu postępowania konsultacyjnego Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej „Prezesem UOKiK”. W sprawach dotyczących rynków transmisji radiofonicznych i telewizyjnych Prezes UKE informuje o wszczęciu postępowania konsultacyjnego również Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, zwanego dalej „Przewodniczącym KRRiT”.

3. Wyniki postępowania konsultacyjnego udostępniane są na stronie podmiotowej BIP UKE, przez udostępnienie tych stanowisk uczestników, które nie stanowią tajemnic prawnie chronionych.

Art. 32. 1. W wyjątkowych przypadkach, wymagających pilnego działania ze względu na bezpośrednie i poważne zagrożenie konkurencyjności lub interesów użytkowników, Prezes UKE może bez przeprowadzenia postępowania konsultacyjnego wydać rozstrzygnięcie w sprawach, o których mowa w art. 30, na okres nieprzekraczający 6 miesięcy.

2. Wydanie kolejnego rozstrzygnięcia w sprawach, o których mowa w ust. 1, w tym również rozstrzygnięcia w treści odpowiadającej – z wyjątkiem okresu obowiązywania – rozstrzygnięciu wydanemu w trybie określonym w ust. 1, poprzedza się postępowaniem konsultacyjnym. Rozstrzygnięcie to wyłącza stosowanie rozstrzygnięcia, o którym mowa w ust. 1, przed upływem okresu jego obowiązywania.

Art. 33. 1. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE informacje o toczących się postępowaniach konsultacyjnych wraz z dodatkowymi dokumentami i tymi stanowiskami uczestników, które nie stanowią tajemnic prawnie chronionych.

2. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE rozstrzygnięcie wydane po przeprowadzeniu postępowania konsultacyjnego, z wyłączeniem części stanowiących tajemnice prawnie chronione.

Art. 34. Do spraw, o których mowa w art. 30, nie stosuje się przepisu art. 79a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572).

Oddział 2

Postępowanie konsolidacyjne

Art. 35. 1. Jeżeli rozstrzygnięcia, o których mowa w art. 30 ust. 1, mogą mieć wpływ na stosunki handlowe między państwami członkowskimi, Prezes UKE, niezwłocznie po zakończeniu postępowania konsultacyjnego i rozpatrzeniu stanowisk uczestników tego postępowania, rozpoczyna postępowanie konsolidacyjne, przekazując Komisji Europejskiej, BEREC i organom regulacyjnym innych państw członkowskich projekty rozstrzygnięć wraz z ich uzasadnieniem.

2. Jednocześnie z przekazaniem Komisji Europejskiej projektów rozstrzygnięć, o którym mowa w ust. 1, Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE dokumenty przekazane Komisji Europejskiej a następnie udostępnia otrzymane w tej sprawie opinie i decyzje Komisji Europejskiej. Udostępnieniu nie podlegają informacje stanowiące tajemnice prawnie chronione.

Art. 36. 1. Prezes UKE podejmuje rozstrzygnięcie, uwzględniając w możliwie najszerszym zakresie, przedstawione w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu rozstrzygnięcia, opinie Komisji Europejskiej, BEREC lub organu regulacyjnego innego państwa. O podjęciu rozstrzygnięcia Prezes UKE zawiadamia Komisję Europejską.

2. Jeżeli w zakresie ustalenia znaczącej pozycji rynkowej oraz w zakresie zdefiniowania rynku właściwego różnego od tych, które zdefiniowano w zaleceniu Komisji Europejskiej w sprawie właściwych rynków produktów i usług w sektorze komunikacji elektronicznej podlegających regulacji *ex ante*, Komisja Europejska poinformuje Prezesa UKE o swojej opinii, w której stwierdzi, że proponowane rozstrzygnięcie stanowi przeszkodę w funkcjonowaniu jednolitego rynku, lub o swoich poważnych wątpliwościach co do zgodności tego środka z przepisami prawa Unii Europejskiej, Prezes UKE zawiesza postępowanie na okres 2 miesięcy. W przypadku gdy w tym okresie Komisja Europejska wyda decyzję, w której wezwie do wycofania w całości lub w części projektu rozstrzygnięcia, Prezes UKE uwzględnia stanowisko Komisji Europejskiej i dokonuje zmiany projektu rozstrzygnięcia lub umarza postępowanie w terminie 6 miesięcy od dnia wydania decyzji przez Komisję Europejską.

3. W przypadku zmiany projektu rozstrzygnięcia przez Prezesa UKE dokonanego zgodnie z ust. 2, stosuje się przepisy art. 30–38. Nie stanowi zmiany projektu rozstrzygnięcia zmiana uzasadnienia tego projektu.

4. Prezes UKE przekazuje Komisji Europejskiej i BEREC informacje o wszystkich przyjętych ostatecznie rozstrzygnięciach, o których mowa w art. 35.

5. Prezes UKE może wycofać projektowane rozstrzygnięcie na każdym etapie postępowania konsolidacyjnego.

Art. 37. 1. Jeżeli w odniesieniu do rozstrzygnięcia, o którym mowa w art. 35, w zakresie nałożenia, zmiany lub uchylenia obowiązku dostępowego symetrycznego nałożonego na podstawie art. 177 ust. 1, art. 178 ust. 1 oraz art. 179, obowiązku regulacyjnego nałożonego na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej na podstawie art. 211, art. 212, art. 214–216, art. 217 ust. 1, art. 220 ust. 2, art. 221 lub art. 236 ust. 2, Komisja Europejska w terminie, o którym mowa w art. 36 ust. 1, zawiadomi Prezesa UKE oraz BEREC o powodach uznania, że projekt rozstrzygnięcia stanowiłby przeszkodę do tworzenia jednolitego rynku lub że istnieją poważne wątpliwości co do zgodności tego rozstrzygnięcia z prawem Unii Europejskiej – rozstrzygnięcie to nie może zostać przyjęte przez 3 miesiące od dnia otrzymania zawiadomienia przez Prezesa UKE.

2. Prezes UKE w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, przy współpracy z Komisją Europejską oraz z BEREC przygotowuje projekt rozstrzygnięcia spełniający cele, o których mowa w art. 412 ust. 2, biorąc jednocześnie pod uwagę opinie uczestników rynku i konieczność zapewnienia rozwoju spójnej praktyki regulacyjnej.

3. Jeżeli BEREC podziela stanowisko Komisji Europejskiej wyrażone w zawiadomieniu, o którym mowa w ust. 1, Prezes UKE współpracuje z BEREC w celu określenia najwłaściwszego i najskuteczniejszego rozstrzygnięcia.

4. Prezes UKE przed upływem 3 miesięcy od dnia otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, może:

1) zmienić projektowane rozstrzygnięcie, uwzględniając w jak największym stopniu zawiadomienie Komisji Europejskiej, o którym mowa w ust. 1, oraz opinię BEREC;
2) wycofać projektowane rozstrzygnięcie;
3) podtrzymać swoje projektowane rozstrzygnięcie.

5. W terminie miesiąca od wydania przez Komisję Europejską zalecenia zawierającego zobowiązanie do zmiany lub wycofania projektowanego rozstrzygnięcia lub wycofania przez Komisję Europejską zastrzeżeń odnośnie do projektowanego rozstrzygnięcia, w przypadku gdy BEREC nie podziela stanowiska Komisji Europejskiej, nie wydał opinii lub jeżeli Prezes UKE zmienił lub utrzymał projektowane rozstrzygnięcie zgodnie z ust. 4, Prezes UKE przesyła Komisji Europejskiej i BEREC treść ostatecznie przyjętego rozstrzygnięcia. Termin, o którym mowa w zdaniu pierwszym, może być wydłużony przez Prezesa UKE w przypadku potrzeby przeprowadzenia postępowania konsultacyjnego, o którym mowa w art. 30.

6. W przypadku gdy Prezes UKE postanowi o podtrzymaniu projektowanego rozstrzygnięcia, pomimo negatywnego stanowiska wyrażonego przez Komisję Europejską w zaleceniu, o którym mowa w ust. 5, przedstawia Komisji Europejskiej uzasadnienie.

7. W terminie 6 miesięcy od dnia wydania przez Komisję Europejską decyzji zobowiązującej do wycofania projektowanego rozstrzygnięcia, o którym mowa w art. 177 ust. 1 i art. 248 ust. 1 lub 2, Prezes UKE uwzględnia stanowisko Komisji Europejskiej i zmienia projekt rozstrzygnięcia oraz wszczyna postępowanie konsultacyjne lub umarza postępowanie. Przepis art. 36 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

8. Prezes UKE może wycofać projektowane rozstrzygnięcie na każdym etapie postępowania.

Art. 38. 1. Do spraw objętych postępowaniem konsolidacyjnym stosuje się przepis art. 32.

2. Prezes UKE powiadamia niezwłocznie Komisję Europejską, BEREC i organy regulacyjne innych państw członkowskich o wydaniu rozstrzygnięcia, o którym mowa w art. 32 ust. 1, przedstawiając uzasadnienie.

Rozdział 5

Zadania i obowiązki na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego

Art. 39. 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, w celu zapewnienia ciągłości świadczenia usług telekomunikacyjnych lub dostarczania sieci telekomunikacyjnej, jest obowiązany uwzględniać możliwość wystąpienia sytuacji szczególnych zagrożeń.

2. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 11 pkt 7, jest obowiązany posiadać aktualny i uzgodniony oraz wprowadzony do stosowania plan działań w sytuacji szczególnego zagrożenia, zwany dalej „planem”, obejmujący w szczególności:

1) współpracę z innymi przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi, w tym z zagranicznymi przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi;
2) współpracę z podmiotami:
   a) wykonującymi zadania w zakresie ratownictwa oraz niesienia pomocy ludności,
   b) wykonującymi zadania na rzecz obronności, cyberbezpieczeństwa, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego,
   c) właściwymi w sprawach zarządzania kryzysowego

   – wskazanymi przez organy określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 10, zwane dalej „organami uzgadniającymi plan”;
3) środki techniczne i organizacyjne zapewniające poufność, integralność, dostępność i autentyczność przetwarzanych danych, a także poziom bezpieczeństwa adekwatny do poziomu zidentyfikowanego ryzyka, minimalizujące w szczególności wpływ, jaki na sieci telekomunikacyjne, usługi komunikacji elektronicznej lub podmioty korzystające z tych sieci lub usług może mieć wystąpienie sytuacji szczególnego zagrożenia z uwzględnieniem aktualnego stanu wiedzy technicznej oraz kosztów wprowadzenia tych środków;

4) utrzymanie ciągłości dostarczania publicznych sieci telekomunikacyjnych lub świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych;
5) odtwarzanie dostarczania publicznych sieci telekomunikacyjnych lub przywrócenie świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, z uwzględnieniem pierwszeństwa dla podmiotów, o których mowa w pkt 2, będących abonentami tego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, w przypadku utraty ciągłości dostarczania tych sieci lub usług;
6) techniczne i organizacyjne przygotowanie do realizacji obowiązków, o których mowa w art. 40 ust. 1 pkt 3;
7) sposób udostępniania urządzeń telekomunikacyjnych, o którym mowa w art. 41 ust. 1, przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych;
8) ewidencję i gromadzenie rezerw przeznaczonych na utrzymanie ciągłości świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych i ich odtworzenia w sytuacji szczególnego zagrożenia oraz współpracę z dostawcami sprzętu oraz usług serwisowych i naprawczych.

3. Przedsiębiorcy telekomunikacyjni tworzący grupę kapitałową, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 44 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, mogą sporządzić wspólny plan dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych wchodzących w skład grupy kapitałowej, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 11 pkt 7.

4. Przedsiębiorca telekomunikacyjny sporządza plan w terminie 12 miesięcy od dnia powstania obowiązku jego sporządzenia.

5. Przedsiębiorca telekomunikacyjny sporządza projekt planu na podstawie danych, określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 11 pkt 2, udostępnionych przez organy uzgadniające plan, obejmujących w szczególności kwestie bezpieczeństwa środowiskowego, a także potrzeby w zakresie świadczenia, utrzymania i odtwarzania usług telekomunikacyjnych oraz dostępu telekomunikacyjnego. Organy uzgadniające plan mogą wskazać inne organy administracji rządowej właściwe do udostępnienia tych danych, w terminie 7 dni od otrzymania wystąpienia. Dane są udostępniane w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia przedsiębiorcy o udostępnienie danych.

6. Przedsiębiorca telekomunikacyjny sporządzający plan dokonuje uzgodnienia projektu planu z organami uzgadniającymi plan. Organy te uzgadniają projekt planu i przesyłają potwierdzenie jego uzgodnienia w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu planu albo odmawiają uzgodnienia projektu planu, wskazując jednocześnie przyczynę braku uzgodnienia

oraz wyznaczając termin jego uzupełnienia i ponownego przesłania do uzgodnienia nie krótszy niż 14 dni. Niezajęcie stanowiska przez organ uzgadniający plan w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu planu jest równoznaczne z uzgodnieniem projektu planu.

7. Przedsiębiorca telekomunikacyjny przekazuje Prezesowi UKE projekt planu uzgodniony z innymi organami uzgadniającymi plan. Prezes UKE dokonuje czynności, o których mowa w ust. 5, oraz dokonuje sprawdzenia kompletności planu, a w przypadku stwierdzenia braku kompletności projektu planu określa zakres i termin jego uzupełnienia nie krótszy niż 14 dni.

8. Plan zachowuje ważność przez 3 lata od dnia jego wprowadzenia do stosowania przez przedsiębiorcę albo od dnia dokonania aktualizacji, o której mowa w ust. 9 pkt 1. W przypadku przedstawienia aktualizacji, o której mowa w ust. 9 pkt 1, planu do uzgodnienia właściwemu organowi uzgadniającemu przed upływem trzyletniego terminu, plan zachowuje ważność do momentu uzgodnienia aktualizacji planu.

9. Plan podlega aktualizacji:

1) okresowej, przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 8;
2) niezwłocznie, w przypadku wystąpienia okoliczności wpływających na jego zawartość, określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 11 pkt 4;
3) niezwłocznie, na wniosek organu uzgadniającego plan lub wskazany przez ten organ inny organ administracji rządowej, w przypadku zmiany danych, o których mowa w ust. 5.

10. W przypadku wystąpienia sytuacji szczególnego zagrożenia lub po uzyskaniu informacji o jej wystąpieniu od podmiotów, o których mowa w ust. 2 pkt 2, przedsiębiorca telekomunikacyjny podejmuje niezwłocznie działania określone w planie.

11. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

1) szczegółową zawartość planu oraz tryb jego sporządzania,
2) zakres danych udostępnianych przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu przez organy uzgadniające plan lub przez organy administracji rządowej właściwe do ich udostępnienia,
3) tryb uzgadniania planu, jego uzupełnienia w przypadku braku kompletności oraz wprowadzenia do stosowania przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego,
4) szczegółowe okoliczności aktualizacji planu oraz jej tryb,
5) organy uzgadniające plan oraz zakres tych uzgodnień,
6) sposób i zakres przekazywania planu organom uzgadniającym plan,

7) rodzaje działalności telekomunikacyjnej lub rodzaje przedsiębiorców telekomunikacyjnych niepodlegających obowiązkowi sporządzania planu

– mając na uwadze zakres i rodzaj wykonywanej działalności telekomunikacyjnej, wielkość przedsiębiorcy telekomunikacyjnego i jego znaczenie dla obronności, cyberbezpieczeństwa, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, rodzaj podmiotu, którego dotyczy plan, a także potrzebę zapewnienia prawidłowych, kompletnych i aktualnych informacji.

Art. 40. 1. Prezes UKE w sytuacji szczególnego zagrożenia może, w drodze decyzji, nałożyć na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązki dotyczące:

1) utrzymania ciągłości dostarczania publicznych sieci telekomunikacyjnych lub świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych;
2) odtwarzania dostarczania publicznych sieci telekomunikacyjnych lub przywrócenia świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, z uwzględnieniem pierwszeństwa dla:
   a) podmiotów wykonujących zadania w zakresie ratownictwa, niesienia pomocy ludności, a także zadania na rzecz obronności, cyberbezpieczeństwa, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz podmiotów właściwych w sprawach zarządzania kryzysowego,
   b) operatorów usług kluczowych, o których mowa w ustawie z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 913 i 1703 oraz z 2024 r. poz.),
   c) operatorów infrastruktury krytycznej, o których mowa w ustawie z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym

   – w przypadku utraty ciągłości dostarczania tych sieci lub usług;
3) ograniczenia zakresu lub obszaru:
   a) eksploatacji publicznych sieci telekomunikacyjnych i urządzeń telekomunikacyjnych,
   b) świadczenia niektórych publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych,
   c) używania urządzeń radiowych

   – kierując się rozmiarem zagrożenia i potrzebą ograniczenia jego skutków, uwzględniając zasady minimalizowania negatywnych skutków nałożonych obowiązków dla ciągłości lub ograniczenia świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych i dla działalności gospodarczej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego.

2. Prezes UKE w przypadku ogłoszenia jednego ze stopni alarmowych CRP, o których mowa w art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 92), może, w drodze decyzji, nałożyć na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązki, o których mowa w ust. 1 pkt 3, kierując się wytycznymi, o których mowa w ust. 1.

3. Prezes UKE w przypadku wystąpienia trwałych lub cyklicznych zakłóceń urządzenia radiowego wykorzystywanego bezpośrednio na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego może, w drodze decyzji, nałożyć na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązek, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 lit. c, kierując się wytycznymi, o których mowa w ust. 1.

4. Prezes UKE, wydaje decyzję, o której mowa w ust. 1–3, z urzędu lub na uzasadniony wniosek Ministra Obrony Narodowej, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Komendanta Głównego Policji, Komendanta Centralnego Biura Śledczego Policji, Komendanta Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości, komendanta wojewódzkiego Policji, Komendanta Głównego Straży Granicznej, komendanta oddziału Straży Granicznej, Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Komendanta Służby Ochrony Państwa, Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej lub komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej. Prezes UKE może ogłosić przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu decyzję ustnie, bez uzasadnienia, w całości lub części, jeżeli wymagają tego względy bezpieczeństwa państwa. Decyzja ogłoszona ustnie doręczana jest temu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu na piśmie w terminie 14 dni od dnia jej ogłoszenia.

5. Prezes UKE może, w przypadku wprowadzenia stanu nadzwyczajnego, podwyższenia stanu gotowości obronnej państwa, wydania postanowienia o dniu, w którym rozpoczyna się czas wojny, wystąpienia przez właściwy organ z wnioskiem o wprowadzenie stanu nadzwyczajnego lub podwyższenie stanu gotowości obronnej państwa lub wydanie takiego postanowienia, oraz w sytuacjach określonych w przepisach, o których mowa w art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym, w drodze decyzji, na uzasadniony wniosek organu, o którym mowa w ust. 4, na czas określony nałożyć na podmiot niebędący użytkownikiem rządowym, posiadający prawo do dysponowania częstotliwością, obowiązek ograniczenia zakresu lub obszaru wykorzystania zasobów częstotliwości radiowych, kierując się odpowiednio wytyczną, o której mowa w ust. 1, oraz minimalizacją skutków związanych z roszczeniem o odszkodowanie, o którym mowa w ust. 9.

6. Decyzję, o której mowa w ust. 5, Prezes UKE wydaje na czas określony, nie dłuższy niż czas trwania sytuacji, o których mowa w ust. 5.

7. W przypadku wprowadzenia ograniczenia, o którym mowa w ust. 5, podmiot niebędący użytkownikiem rządowym, posiadający prawo do dysponowania częstotliwością nie uiszcza opłaty za prawo dysponowania częstotliwością, o której mowa w art. 24 ust. 1, za okres wprowadzenia ograniczenia.

8. Prezes UKE może, na uzasadniony wniosek organu, o którym mowa w ust. 4, zezwolić temu organowi na wykorzystywanie przez czas określony, nie dłuższy niż czas, na który wydana została decyzja, o której mowa w ust. 5, zasobów częstotliwości radiowych, o których mowa w ust. 5.

9. Do roszczenia o odszkodowanie z tytułu strat poniesionych przez podmiot niebędący użytkownikiem rządowym, posiadający prawo do dysponowania częstotliwością wskutek wydania decyzji, o której mowa w ust. 5, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 22 listopada 2002 r. o wyrównywaniu strat majątkowych wynikających z ograniczenia w czasie stanu nadzwyczajnego wolności i praw człowieka i obywatela (Dz. U. poz. 1955).

10. Decyzjom, o których mowa w ust. 1–3 oraz 5, nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

Art. 41. 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny w sytuacji szczególnego zagrożenia jest obowiązany do nieodpłatnego udostępniania urządzeń telekomunikacyjnych niezbędnych do przeprowadzenia akcji ratowniczej innemu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu lub podmiotowi, o którym mowa w art. 39 ust. 2 pkt 2, biorąc pod uwagę konieczność utrzymania ciągłości wykonywania działalności telekomunikacyjnej przez tego przedsiębiorcę.

2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy urządzeń telekomunikacyjnych:

1) przewidzianych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego sporządzającego plan, o którym mowa w art. 39 ust. 2, do realizacji działań, o których mowa w art. 39 ust. 2 pkt 4 i 5;
2) wykorzystanych dla zapewnienia telekomunikacji na potrzeby obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego.

3. Podmioty niebędące przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi używające radiowych urządzeń nadawczych lub nadawczo-odbiorczych stosowanych w służbach radiokomunikacyjnych są obowiązane, w sytuacji szczególnego zagrożenia do nieodpłatnego udostępniania urządzeń telekomunikacyjnych niezbędnych do przeprowadzenia akcji ratowniczej podmiotom koordynującym działania ratownicze, podmiotom właściwym

w sprawach zarządzania kryzysowego, służbom ustawowo powołanym do niesienia pomocy, a także innym podmiotom realizującym zadania na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego.

4. Przepis ust. 3 stosuje się podczas przeprowadzania akcji ratowniczej o zasięgu międzynarodowym, co najmniej w zakresie ustalonym w wiążących Rzeczpospolitą Polską umowach międzynarodowych.

5. Urządzenia telekomunikacyjne, o których mowa w ust. 1, oraz radiowe urządzenia nadawcze lub nadawczo-odbiorcze, o których mowa w ust. 3, udostępnia się na podstawie przedstawionego na piśmie żądania innego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, o którym mowa w ust. 1, podmiotu, o którym mowa w art. 39 ust. 2 pkt 2, lub podmiotu, o którym mowa w ust. 3. W sprawach niecierpiących zwłoki, w przypadku, o którym mowa w ust. 3, gdy wystąpienie z żądaniem na piśmie nie jest możliwe, urządzenie to udostępnia się na podstawie ustnego żądania przedstawiciela tego podmiotu.

6. Zwrot urządzenia telekomunikacyjnego, o którym mowa w ust. 1, oraz radiowego urządzenia nadawczego lub nadawczo-odbiorczego, o którym mowa w ust. 3, następuje po ustaniu przyczyny udostępnienia, w terminie i miejscu określonych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego lub podmiot niebędący przedsiębiorcą telekomunikacyjnym odpowiednio z innym przedsiębiorcą telekomunikacyjnym, o którym mowa w ust. 1, podmiotem, o którym mowa w art. 39 ust. 2 pkt 2, lub podmiotem, o którym mowa w ust. 3. Z czynności zwrotu sporządza się protokół.

7. Jeżeli ze względu na utratę albo zniszczenie urządzenia telekomunikacyjnego, o którym mowa w ust. 1, lub radiowego urządzenia nadawczego lub nadawczo-odbiorczego, o którym mowa w ust. 3, niemożliwy jest jego zwrot, inny przedsiębiorca telekomunikacyjny, o którym mowa w ust. 1, podmiot, o którym mowa w art. 39 ust. 2 pkt 2, lub podmiot, o którym mowa w ust. 3, niezwłocznie zawiadamia o tym fakcie odpowiednio przedsiębiorcę telekomunikacyjnego lub podmiot niebędący przedsiębiorcą telekomunikacyjnym i sporządza protokół utraty albo zniszczenia urządzenia.

8. Do roszczeń o odszkodowanie z tytułu:

1) utraty albo zniszczenia urządzenia telekomunikacyjnego udostępnionego podmiotowi, o którym mowa w ust. 1, oraz radiowego urządzenia nadawczego lub nadawczo-odbiorczego udostępnionego podmiotom, o których mowa w ust. 3, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 22 listopada 2002 r. o wyrównywaniu strat

majątkowych wynikających z ograniczenia w czasie stanu nadzwyczajnego wolności i praw człowieka i obywatela;

2) utraty albo zniszczenia urządzenia telekomunikacyjnego udostępnionego innemu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu, o którym mowa w ust. 1, stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2023 r. poz. 1610, 1615 1890 i 1933 oraz z 2024 r. poz. 653).

9. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb nieodpłatnego udostępniania urządzeń telekomunikacyjnych, o których mowa w ust. 1, oraz radiowych urządzeń nadawczych lub nadawczo-odbiorczych, o których mowa w ust. 3, odpowiednio przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz podmioty niebędące przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi, a także szczegółowy tryb i sposób ich zwrotu, mając na uwadze konieczność zachowania zasady minimalizowania negatywnych skutków udostępniania tych urządzeń oraz brak możliwości ich zwrotu ze względu na utratę lub zniszczenie.

Art. 42. W przypadkach i na zasadach określonych w przepisach odrębnych Minister Obrony Narodowej, minister właściwy do spraw wewnętrznych, Komendant Główny Policji, Komendant Centralnego Biura Śledczego Policji, Komendant Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości, komendant wojewódzki Policji, Komendant Główny Straży Granicznej, komendant oddziału Straży Granicznej, Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej, komendant Oddziału Żandarmerii Wojskowej, Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szef Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Komendant Służby Ochrony Państwa oraz Szef Krajowej Administracji Skarbowej mogą zarządzić o zastosowaniu urządzeń uniemożliwiających telekomunikację na określonym obszarze.

Art. 43. 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 pkt 2, jest obowiązany do:

1) zapewnienia warunków technicznych i organizacyjnych dostępu i utrwalania, zwanych dalej „warunkami dostępu i utrwalania”, umożliwiających jednoczesne i wzajemnie niezależne:

   a) uzyskiwanie przez Policję, Biuro Nadzoru Wewnętrznego, Straż Graniczną, Inspektorat Wewnętrzny Służby Więziennej, Służbę Ochrony Państwa, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Żandarmerię Wojskową, Centralne Biuro Antykorupcyjne i Krajową Administrację Skarbową, zwane dalej „uprawnionymi podmiotami”, w sposób określony w ust. 8, dostępu do

informacji przesyłanych lub powstałych w ramach świadczonej publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej:

– komunikatów elektronicznych przesyłanych w ramach świadczonej publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej, nadawanych lub odbieranych przez użytkownika końcowego lub telekomunikacyjne urządzenie końcowe,
– danych abonentów związanych z komunikatami elektronicznymi przesyłanymi w ramach świadczonej publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej, obejmujących:
  – – dane, o których mowa w art. 296 ust. 1,
  – – przydzielony numer, o ile został przydzielony, a w przypadku przyłączenia do stacjonarnej sieci telekomunikacyjnej także adres zakończenia sieci,
  – – adres korespondencyjny oraz adres wskazany na potrzeby komunikacji elektronicznej, o ile zostały przez abonenta podane,
– danych, o których mowa w art. 386 ust. 1 pkt 1 i 3–5, związanych z komunikatami elektronicznymi przesyłanymi w ramach świadczonej publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej,
– danych lokalizacyjnych, o których mowa w art. 386 ust. 1 pkt 3, powstających lub transmitowanych w publicznej sieci telekomunikacyjnej innego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w ramach roamingu krajowego, powstałych w związku ze świadczoną publicznie dostępną usługą telekomunikacyjną,
– danych o lokalizacji, o których mowa w art. 386 ust. 1 pkt 4, w sposób zapewniający aktualną lokalizację urządzenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, bez względu na technologię świadczonej usługi, powstałych w związku ze świadczoną publicznie dostępną usługą telekomunikacyjną, niezwłocznie po otrzymaniu żądania uprawnionych podmiotów, przez okres wskazany w żądaniu następujący nie wcześniej niż po otrzymaniu żądania przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego,

b) uzyskiwanie przez uprawnione podmioty danych, o których mowa w art. 389 i art. 390 ust. 2, związanych ze świadczoną publicznie dostępną usługą telekomunikacyjną, wraz z towarzyszącymi jej powiązanymi usługami,

c) utrwalanie przez uprawnione podmioty komunikatów elektronicznych i danych, o których mowa w lit. a i b;

2) zapewnienia warunków technicznych do utrwalania i udostępniania, na własny koszt, na rzecz sądu i prokuratora, przez podmiot wskazany w postanowieniu sądu lub prokuratora, komunikatów elektronicznych i danych, o których mowa w pkt 1 lit. a i b.

2. Obowiązkowi, o którym mowa w ust. 1, nie podlegają przedsiębiorcy telekomunikacyjni, którzy w ramach świadczonej publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej nie przesyłają komunikatów elektronicznych lub danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a tiret drugie oraz art. 386 ust. 1 pkt 1 i 3–5, związanych z tymi komunikatami.

3. Przedsiębiorca telekomunikacyjny zapewnia, na własny koszt, warunki dostępu i utrwalania w zakresie wszystkich świadczonych publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, począwszy od dnia rozpoczęcia działalności telekomunikacyjnej, a w przypadku rozpoczęcia świadczenia nowej publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej – od dnia jej uruchomienia.

4. Uprawniony podmiot wspólnie z przedsiębiorcą telekomunikacyjnym, w terminie 24 godzin od momentu zgłoszenia przez uprawniony podmiot zapotrzebowania na piśmie w postaci papierowej albo elektronicznej, z uwzględnieniem możliwości technicznych i finansowych przedsiębiorcy telekomunikacyjnego oraz wymogów określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1, określają sposób realizacji przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego warunków dostępu i utrwalania, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a i b.

5. Warunki dostępu i utrwalania mogą być zapewniane za pomocą interfejsów zlokalizowanych w miejscach obejmowanych przez sieć przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, na zasadach określonych i uzgodnionych w umowach zawartych przez uprawnione podmioty z przedsiębiorcą telekomunikacyjnym.

6. Umowa, o której mowa w ust. 5, określa co najmniej współudział stron w kosztach zastosowania interfejsów oraz procedurę współpracy w przypadku awarii powodującej brak możliwości zapewnienia warunków dostępu i utrwalania za pomocą interfejsu, o którym mowa w ust. 5.

7. W przypadku braku uzgodnień w zakresie lokalizacji interfejsu uprawnione podmioty wskazują miejsce lokalizacji pozostające w obrębie publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, umożliwiające techniczną realizację interfejsu, niezbędną ochronę tego miejsca wynikającą z przepisów odrębnych oraz minimalizację nakładów ponoszonych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego i uprawnione podmioty.

8. Zapewnienie warunków dostępu i utrwalania umożliwia uprawnionym podmiotom dostęp do komunikatów elektronicznych powstałych w związku ze świadczoną publicznie

dostępną usługą telekomunikacyjną i do danych bez udziału pracowników przedsiębiorcy telekomunikacyjnego.

9. Za zgodą uprawnionego podmiotu warunki dostępu i utrwalania mogą być zapewnione przy niezbędnym współudziale upoważnionych pracowników przedsiębiorcy telekomunikacyjnego gwarantujących prawidłową realizację czynności w zakresie określonym przez uprawniony podmiot.

10. Przedsiębiorca telekomunikacyjny będący mikroprzedsiębiorcą albo małym przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236 i) realizuje obowiązek zapewnienia warunków dostępu i utrwalania proporcjonalnie do skali prowadzonej działalności, osiąganych przychodów oraz możliwości technicznych, w szczególności z możliwością wykorzystania urządzeń uprawnionego podmiotu lub w sposób, o którym mowa w art. 50 ust. 1.

Art. 44. 1. Prezes UKE, na wniosek przedsiębiorcy telekomunikacyjnego uzasadniony obiektywnymi i niezależnymi od tego przedsiębiorcy technicznymi lub organizacyjnymi przyczynami uniemożliwiającymi dalsze wykonywanie obowiązku zapewnienia warunków dostępu i utrwalania, po uzyskaniu opinii uprawnionych podmiotów, może w całości lub w części, w drodze decyzji, zawiesić ten obowiązek na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia wystąpienia przyczyny uniemożliwiającej dalsze wykonywanie obowiązku zapewnienia warunków dostępu i utrwalania, o której mowa w ust. 1. Do wniosku dołącza się harmonogram osiągnięcia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego pełnej zdolności do wykonywania obowiązku.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do przedsiębiorcy telekomunikacyjnego rozpoczynającego działalność telekomunikacyjną lub rozpoczynającego świadczenie nowej publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej.

4. Złożenie wniosku lub zawieszenie obowiązku zapewnienia warunków dostępu i utrwalania nie zwalnia przedsiębiorcy telekomunikacyjnego z obowiązku zapewnienia warunków dostępu i utrwalania w zakresie posiadanych możliwości technicznych, organizacyjnych i finansowych.

Art. 45. 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany, na własny koszt, do:

1) przygotowania technicznych i organizacyjnych warunków udostępniania przetwarzanych przez siebie danych, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1 lit. a tiret drugie, art. 386 ust. 1 pkt 1 i 3–5 oraz art. 389 i art. 390 ust. 2,
2) udostępniania uprawnionym podmiotom, a także sądowi i prokuratorowi, przetwarzanych przez siebie danych, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1 lit. a tiret drugie, art. 386 ust. 1 pkt 1 i 3–5 oraz art. 389 i art. 390 ust. 2

– związanych ze świadczoną publicznie dostępną usługą telekomunikacyjną wraz z towarzyszącymi jej powiązanymi usługami, na zasadach i przy zachowaniu procedur określonych w przepisach odrębnych.

2. Udostępnianie przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego danych o lokalizacji urządzenia końcowego, o których mowa w art. 386 ust. 1 pkt 4, odbywa się w sposób zapewniający aktualną lokalizację urządzenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, bez względu na technologię świadczonej usługi, niezwłocznie po otrzymaniu żądania uprawnionych podmiotów, przez okres wskazany w żądaniu następujący nie wcześniej niż po otrzymaniu żądania przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego.

3. W przypadku telekomunikacyjnego urządzenia końcowego znajdującego się poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, udostępnianie danych, o których mowa w art. 386 ust. 1 pkt 4, polega na przekazaniu przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego wszelkich danych otrzymywanych od podmiotu zagranicznego, w szczególności bieżącego identyfikatora kraju oraz bieżącego identyfikatora sieci.

4. Do udostępniania danych o lokalizacji urządzenia końcowego, o których mowa w art. 386 ust. 1 pkt 4, z wyjątkiem ust. 3, jest obowiązany przedsiębiorca telekomunikacyjny, z którym użytkownik końcowy zawarł umowę o świadczenie publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej, w tym o świadczenie usług przedpłaconych.

5. W przypadku użytkowników końcowych, którzy zawarli umowę o świadczenie publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej z przedsiębiorcą telekomunikacyjnym nieświadczącym usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a korzystają z usługi roamingu świadczonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dane o lokalizacji urządzeń końcowych, o których mowa w art. 386 ust. 1 pkt 4, udostępnia przedsiębiorca telekomunikacyjny, z którego sieci korzysta to urządzenie.

Art. 46. 1. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia:

1) wymagania i sposoby zapewnienia warunków dostępu i utrwalania, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1, oraz przygotowania technicznych i organizacyjnych warunków

udostępniania danych, o których mowa w art. 45 ust. 1, oraz ich udostępniania, z wyłączeniem spraw uregulowanych przepisami wydanymi na podstawie art. 242 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 37 i) kierując się zakresem i rodzajem świadczonych publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych lub wielkością publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego oraz osiągnięciem celu przy jak najniższych nakładach finansowych przedsiębiorcy telekomunikacyjnego i uprawnionych podmiotów;

2) szczegółowe rodzaje przedsiębiorców telekomunikacyjnych niepodlegających obowiązkowi zapewnienia warunków dostępu i utrwalania, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1, lub przygotowania technicznych i organizacyjnych warunków udostępniania danych, o których mowa w art. 45 ust. 1, oraz ich udostępniania, kierując się rodzajem świadczonych publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych.

2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wymagania techniczne i eksploatacyjne dla interfejsów, o których mowa w art. 43 ust. 5, umożliwiających zapewnienie warunków dostępu i utrwalania oraz przygotowanie technicznych i organizacyjnych warunków udostępniania danych, o których mowa w art. 45 ust. 1, oraz ich udostępniania, kierując się osiągnięciem celu przy jak najniższych nakładach finansowych przedsiębiorców telekomunikacyjnych i uprawnionych podmiotów.

Art. 47. 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, z wyłączeniem podmiotów, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 49 ust. 2, jest obowiązany na własny koszt:

1) zatrzymywać i przechowywać dane, o których mowa w art. 49 ust. 1, generowane w publicznej sieci telekomunikacyjnej lub przez niego przetwarzane, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przez okres 12 miesięcy, licząc od dnia połączenia lub nieudanej próby połączenia, a z dniem upływu tego okresu dane te niszczyć, z wyjątkiem tych, które zostały zabezpieczone, zgodnie z przepisami odrębnymi;

2) udostępniać dane, o których mowa w pkt 1, uprawnionym podmiotom, a także sądowi i prokuratorowi, zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 49 ust. 3, oraz na zasadach i w trybie określonych w przepisach odrębnych;

3) chronić dane, o których mowa w pkt 1, przed przypadkowym lub bezprawnym zniszczeniem, utratą lub zmianą, nieuprawnionym lub bezprawnym przechowywaniem, przetwarzaniem, dostępem lub ujawnieniem, zgodnie z przepisami ust. 5, art. 386–405 oraz podejmując środki techniczne i organizacyjne, o których mowa w art. 39 ust. 2 pkt 3.

2. Obowiązkom, o których mowa w ust. 1, podlegają dane dotyczące połączeń zrealizowanych i nieudanych prób połączeń, o których mowa w art. 386 ust. 1 pkt 5.

3. Obowiązki, o których mowa w ust. 1, realizowane są w sposób, który nie powoduje ujawniania komunikatu elektronicznego.

4. Udostępnianie danych, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, może nastąpić za pomocą środków komunikacji elektronicznej, chyba że odrębne przepisy stanowią inaczej.

5. W celu ochrony danych, o której mowa w ust. 1 pkt 3, przedsiębiorca telekomunikacyjny stosuje właściwe środki techniczne i organizacyjne oraz zapewnia dostęp do tych danych jedynie upoważnionym pracownikom.

Art. 48. 1. W przypadku zaprzestania działalności telekomunikacyjnej przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego przekazuje on dane, o których mowa w art. 47 ust. 1 pkt 1, zatrzymane i przechowywane przez tego przedsiębiorcę, przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu przejmującemu użytkowników tego przedsiębiorcy. Przedsiębiorca przejmujący użytkowników jest obowiązany przyjąć te dane do dalszego przechowywania, udostępniania oraz ochrony, z uwzględnieniem ust. 2 pkt 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny o przyjęciu tych danych informuje Prezesa UKE.

2. W przypadku:

1) zaprzestania działalności telekomunikacyjnej przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego i nie przejęcia danych, o których mowa w art. 47 ust. 1 pkt 1, przez żadnego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego,
2) ogłoszenia upadłości przedsiębiorcy telekomunikacyjnego

– przedsiębiorca ten jest obowiązany do przekazania tych danych, do dalszego przechowywania, udostępniania oraz ochrony Prezesowi UKE, wraz z uzasadnieniem.

3. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, o którym mowa w ust. 2, przekazuje dane, o których mowa w art. 47 ust. 1 pkt 1, Prezesowi UKE w terminie do 90 dni od dnia zaprzestania działalności telekomunikacyjnej albo ogłoszenia upadłości, na informatycznym nośniku danych w postaci zapisu w formacie tekstowym lub innym formacie umożliwiającym ich odczyt za pomocą powszechnie dostępnych urządzeń informatycznych i oprogramowania.

4. Prezes UKE przechowuje dane, przekazane zgodnie z ust. 3, przez okres 12 miesięcy od dnia zatrzymania danych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego oraz może je udostępniać w tym okresie podmiotom, o których mowa w art. 47 ust. 1 pkt 2. Po upływie tego okresu Prezes UKE niezwłocznie niszczy te dane.

5. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb przekazywania Prezesowi UKE danych w przypadku, o którym mowa w ust. 2, oraz szczegółowy tryb udostępniania przez Prezesa UKE tych danych podmiotom, o których mowa w art. 47 ust. 1 pkt 2, w celu zapewnienia realizacji przez te podmioty ich ustawowych zadań oraz mając na uwadze konieczność zapewnienia dostępu tym podmiotom do danych, o których mowa w 47 ust. 1 pkt 1.

Art. 49. 1. Obowiązkiem, o którym mowa w art. 47 ust. 1, objęte są dane dotyczące publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych niezbędne do:

1) jednoznacznego zidentyfikowania zakończenia sieci, telekomunikacyjnego urządzenia końcowego oraz użytkownika końcowego:
   a) inicjującego połączenie,
   b) do którego kierowane jest połączenie;
2) określenia:
   a) daty i godziny połączenia oraz czasu jego trwania,
   b) rodzaju połączenia,
   c) lokalizacji telekomunikacyjnego urządzenia końcowego.

2. Minister właściwy do spraw informatyzacji w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych oraz po zasięgnięciu opinii Ministra – Koordynatora Służb Specjalnych, jeżeli został on powołany, określi, w drodze rozporządzenia:

1) szczegółowy wykaz danych, o których mowa w ust. 1,
2) rodzaj przedsiębiorców telekomunikacyjnych niepodlegających obowiązkowi zatrzymywania i przechowywania tych danych

– mając na uwadze rodzaj wykonywanej działalności telekomunikacyjnej, potrzebę unikania wielokrotnego zatrzymywania i przechowywania tych samych danych, ich efektywnej analizy oraz optymalizację kosztów ponoszonych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

3. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób udostępnienia danych oraz wymagania dotyczące rodzaju, struktury, sposobu zapisu oraz elektronicznego formatu udostępnianych danych, o których mowa w ust. 1, mając na uwadze zapewnienie udostępniania tych danych podmiotom, o których mowa w art. 47 ust. 1 pkt 2, w jednolitej formie, pozwalającej na ich efektywną analizę i optymalizację nakładów finansowych na jej przeprowadzenie.

Art. 50. 1. Wykonywanie obowiązków, o których mowa w art. 43 ust. 1, art. 45 ust. 1, oraz art. 47 ust. 1, przedsiębiorca telekomunikacyjny może powierzyć, w drodze umowy, innemu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu.

2. Dopuszcza się możliwość wspólnego wykonywania obowiązków, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1, art. 45 ust. 1 oraz art. 47 ust. 1, przez dwóch lub więcej przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

3. Wspólne wykonywanie obowiązków, o którym mowa w ust. 2, może być wykonywane za pomocą tych samych interfejsów.

4. Szczegółowe zasady współpracy przedsiębiorców telekomunikacyjnych w zakresie wspólnego wykonywania obowiązków, o którym mowa w ust. 1 i 2, reguluje umowa zawarta pomiędzy tymi przedsiębiorcami. Powierzenie lub wspólne wykonywanie tych obowiązków nie zwalnia żadnej ze stron z indywidualnej odpowiedzialności za ich wykonywanie.

Art. 51. 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany do wskazania Prezesowi UKE:

1) jednostki organizacyjnej lub osoby mającej siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uprawnionej do reprezentowania tego przedsiębiorcy w sprawach związanych z wykonywaniem obowiązków, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1, art. 45 ust. 1 lub art. 47 ust. 1 – niezwłocznie po rozpoczęciu działalności telekomunikacyjnej;
2) przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, który będzie w jego imieniu wykonywał obowiązki, o których mowa w art. 43 ust. 1, art. 45 ust. 1 lub art. 47 ust. 1 – niezwłocznie po zawarciu umowy, o której mowa w art. 50 ust. 4;
3) przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, wspólnie z którym będzie wykonywał obowiązki, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1, art. 45 ust. 1 lub art. 47 ust. 1 – niezwłocznie po zawarciu umowy, o której mowa w art. 50 ust. 4.

2. Przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany do poinformowania Prezesa UKE o każdorazowej zmianie danych podmiotu albo osoby, o których mowa w ust. 1, oraz umowy, o której mowa w art. 50 ust. 4, niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od zmiany tych danych lub umowy.

3. Prezes UKE przekazuje niezwłocznie informacje, o których mowa w ust. 1 i 2, Ministrowi Sprawiedliwości, Ministrowi Obrony Narodowej, ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefowi Centralnego Biura Antykorupcyjnego,

Szefowi Służby Kontrwywiadu Wojskowego, a także Ministrowi - Koordynatorowi Służb Specjalnych – jeżeli został powołany.

Art. 52. Prezes UKE udostępnia uprawnionym podmiotom informacje o przeniesionych numerach zawarte w bazie danych, o której mowa w art. 327 ust. 1, na zasadach i w trybie określonych w przepisach odrębnych.

Art. 53. Prezes UKE, na uzasadnione żądanie uprawnionego podmiotu, niezwłocznie nakłada na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, w drodze decyzji, obowiązek blokowania, nie później niż w terminie 6 godzin liczonych od otrzymania decyzji, połączeń lub komunikatów elektronicznych przesyłanych w związku ze świadczoną publicznie dostępną usługą telekomunikacyjną, jeżeli mogą one zagrażać obronności, bezpieczeństwu państwa oraz bezpieczeństwu i porządkowi publicznemu, albo obowiązek umożliwienia dokonania takiej blokady przez uprawnione podmioty. Prezes UKE może ogłosić przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu decyzję ustnie. Decyzja ogłoszona ustnie doręczana jest temu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu na piśmie w terminie 14 dni od dnia jej ogłoszenia. Decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

Art. 54. 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, z uwzględnieniem wyłączenia, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 6, jest obowiązany przekazywać Prezesowi UKE dane dotyczące infrastruktury telekomunikacyjnej posiadanej przez tego przedsiębiorcę, niezbędnej do przygotowania systemów łączności na potrzeby obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, przedsiębiorca telekomunikacyjny przekazuje Prezesowi UKE corocznie, w terminie do dnia 31 marca według stanu na dzień 31 grudnia poprzedniego roku.

3. Przedsiębiorca telekomunikacyjny przekazuje Prezesowi UKE dane w postaci elektronicznej, na informatycznym nośniku danych, w formie dokumentu elektronicznego, w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, zamieszczonego na stronie podmiotowej BIP UKE.

4. Dane, o których mowa w ust. 1, są gromadzone w bazie danych utworzonej i zarządzanej przez Prezesa UKE.

5. Prezes UKE udostępnia Ministrowi Obrony Narodowej oraz ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych dane dotyczące infrastruktury telekomunikacyjnej, z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego tych podmiotów lub w postaci elektronicznej, na

informatycznym nośniku danych, w postaci zapisu w formacie umożliwiającym ich odczyt za pomocą powszechnie dostępnych urządzeń informatycznych i oprogramowania.

6. Minister właściwy do spraw informatyzacji, po zasięgnięciu opinii Ministra Obrony Narodowej oraz ministra właściwego do spraw wewnętrznych, określi, w drodze rozporządzenia:

1) szczegółowy zakres przekazywanych danych o infrastrukturze telekomunikacyjnej, o których mowa w ust. 1,
2) rodzaje przedsiębiorców telekomunikacyjnych niepodlegających obowiązkowi przekazywania danych

– mając na uwadze warunki i sposób przygotowania systemów łączności na potrzeby obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, wielkość przedsiębiorcy telekomunikacyjnego i jego znaczenie dla gospodarki i obronności, a także potrzebę uproszczenia i ujednolicenia procesu przekazywania danych.

Rozdział 6

Satelitarna usługa publiczna o regulowanym dostępie

Art. 55. 1. Organem odpowiedzialnym za satelitarną usługę publiczną o regulowanym dostępie, zwaną dalej „PRS”, jest minister właściwy do spraw wewnętrznych.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych realizując zadania w zakresie PRS, współpracuje z Szefem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych realizuje zadania w zakresie PRS przy pomocy jednostki zarządzającej PRS, funkcjonującej w strukturze organizacyjnej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw wewnętrznych, zwanej dalej „jednostką zarządzającą”.

4. Do zadań ministra właściwego do spraw wewnętrznych, o których mowa w ust. 3, należy w szczególności:

1) zarządzanie PRS;
2) udzielanie dostępu do informacji dotyczących PRS będących w posiadaniu jednostki zarządzającej;
3) wydawanie pozwoleń na dostęp do PRS i produkowanie sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywanie technologii PRS;
4) sprawowanie nadzoru nad użytkownikami PRS;

5) wnioskowanie o wydanie akredytacji Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa (Security Accreditation Board), działającej przy Agencji Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego, zwanej dalej „SAB”, podmiotom, którym mogą być zlecone zadania produkowania sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywania technologii PRS;
6) przeprowadzanie kontroli podmiotów produkujących sprzęt na potrzeby PRS i opracowujących technologie PRS, w tym prowadzących prace badawczo-rozwojowe.

5. Do zadań Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w ramach współpracy, o której mowa w ust. 2, należy:

1) zarządzanie informacjami niejawnymi PRS;
2) zarządzanie kluczami kryptograficznymi PRS oraz ich dystrybucja;
3) dokonywanie sprawdzeń podmiotów na potrzeby przyznawania im akredytacji SAB;
4) odzyskiwanie lub niszczenie dokumentacji zawierającej informacje niejawne PRS oraz technologii PRS i sprzętu na potrzeby PRS będących w posiadaniu podmiotów produkujących sprzęt na potrzeby PRS i opracowujących technologie PRS, w tym prowadzących prace badawczo-rozwojowe, w przypadku cofnięcia im akredytacji SAB;
5) przeprowadzanie, w zakresie właściwości Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, kontroli podmiotów mających pozwolenie PRS na produkowanie sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywanie technologii PRS, w tym prowadzenie prac badawczo-rozwojowych.

6. Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego może upoważnić jednostkę zarządzającą do realizacji zadań, o których mowa w ust. 5 pkt 1–4.

Art. 56. 1. PRS może być świadczona na rzecz użytkowników PRS i grup użytkowników PRS, w szczególności na rzecz jednostek administracji rządowej, na potrzeby bezpieczeństwa państwa, bezpieczeństwa i porządku publicznego, obronności, ochrony granic, ratownictwa, ratownictwa morskiego, zarządzania kryzysowego, imigracji, ratownictwa medycznego, bezpieczeństwa przewozów kolejowych, obrony cywilnej, oraz innych zainteresowanych podmiotów istotnych dla społeczeństwa.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych organizuje użytkowników PRS w grupy, kierując się potrzebą efektywnego wykorzystania PRS na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 57. 1. Dostęp do PRS, produkowanie sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywanie technologii PRS, w tym prowadzenie prac badawczo-rozwojowych, wymaga posiadania pozwolenia, zwanego dalej „pozwoleniem PRS”.

2. Pozwolenie PRS wydaje minister właściwy do spraw wewnętrznych, w drodze decyzji, na wniosek zainteresowanego podmiotu.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, składa się na piśmie utrwalonym w postaci papierowej opatrzonym podpisem własnoręcznym lub w postaci elektronicznej, opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym lub kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną ze wskazaniem w treści pisma osoby opatrującej pismo pieczęcią.

4. Pozwolenie PRS jest wydawane na czas określony, nie dłuższy niż 5 lat.

5. Podmiot, który uzyskał pozwolenie na dostęp do PRS, prowadzi rejestr sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS będących w posiadaniu tego podmiotu oraz imienną listę osób mających dostęp do sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS będących w posiadaniu tego podmiotu.

6. Podmiot, który uzyskał pozwolenie na produkowanie sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywanie technologii PRS, w tym prowadzenie prac badawczo-rozwojowych, prowadzi imienną listę osób zaangażowanych w prace nad opracowaniem lub produkcją odbiorników lub modułów bezpieczeństwa, zwierającą informacje o posiadanych przez daną osobę poświadczeniach bezpieczeństwa osobowego lub upoważnieniach do dostępu do informacji niejawnych.

7. Pozwolenie PRS na dostęp do PRS wydaje się podmiotowi, jeżeli:

1) przekazał szczegółowe informacje dotyczące celu oraz zadań, do których niezbędny będzie dla wnioskodawcy dostęp do PRS;
2) wykazał, że zadania będą dotyczyły bezpieczeństwa państwa, bezpieczeństwa i porządku publicznego, obronności, ochrony granic, ratownictwa, ratownictwa morskiego, zarządzania kryzysowego, imigracji, ratownictwa medycznego, bezpieczeństwa przewozów kolejowych, obrony cywilnej lub innych działań istotnych dla społeczeństwa;
3) przekazał szczegółowe informacje na temat warunków, w jakich przechowywane będą sprzęt na potrzeby PRS i technologia PRS;
4) przekazał plan zarządzania PRS;
5) zobowiązał się do przestrzegania zasad bezpieczeństwa i poufności związanych z dostępem do PRS oraz do poddawania się kontrolom niezbędnym do weryfikacji prawidłowości informacji przedstawionych we wniosku oraz spełnienia warunków wydania pozwolenia PRS;

6) zobowiązał się do prowadzenia rejestru sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS będących w posiadaniu tego podmiotu oraz imiennej listy osób mających dostęp do sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS będących w posiadaniu tego podmiotu;
7) złożył wniosek o przyznanie dostępu do PRS, o którym mowa w ust. 2.

8. Pozwolenie PRS na produkowanie sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywanie technologii PRS, w tym prowadzenie prac badawczo-rozwojowych, wydaje się w przypadku gdy podmiot:

1) posiada świadectwo bezpieczeństwa przemysłowego, o którym mowa w art. 11 ust. 5 decyzji Rady z dnia 23 września 2013 r. w sprawie przepisów bezpieczeństwa dotyczących ochrony informacji niejawnych UE (2013/488/UE) (Dz. Urz. UE L 274 z 15.10.2013, str. 1, z późn. zm.[5)]), w przypadku gdy informacje dotyczące PRS, sprzęt na potrzeby PRS lub technologia PRS, które podmiot ma wykorzystywać w obrębie swojego zakładu, oznaczono klauzulą tajności CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL lub wyższą;
2) posiada aktualną akredytację SAB uzyskaną za pośrednictwem jednostki zarządzającej;
3) zatrudnia pracowników o stosownych poświadczeniach bezpieczeństwa, w przypadku gdy informacje dotyczące PRS, sprzęt na potrzeby PRS lub technologia PRS, które ma wykorzystywać w obrębie swojego zakładu, oznaczono klauzulą tajności CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL lub wyższą;
4) stanowi własność wyłączną albo poprzez udział większościowy państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub członkowie zarządu są obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej posiadającymi poświadczenie bezpieczeństwa przyznane przez państwo członkowskie Unii Europejskiej, którym podmiot ten przekazał wyłączne uprawnienia podejmowania decyzji związanych z PRS – w przypadku modułów bezpieczeństwa PRS i innych produktów kryptograficznych PRS;
5) określił miejsca wykonywania działalności będącej przedmiotem wniosku;
6) wskazał potencjalnych użytkowników, dla których będzie przeznaczony produkowany sprzęt na potrzeby PRS lub będzie opracowywana technologia PRS;
7) przekazał imienną listę osób zaangażowanych w prace nad opracowaniem lub produkcją odbiorników lub modułów bezpieczeństwa;

[5)] Zmiany wymienionej decyzji zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 125 z 26.04.2014, str. 72, Dz. Urz. UE L 336 z 30.12.2019, str. 291 i Dz. Urz. UE L 233 z 01.07.2021, str. 1.

8) zobowiązał się do przestrzegania zasad bezpieczeństwa i poufności związanych z produkowaniem sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywaniem technologii PRS oraz do poddawania się kontrolom niezbędnym do weryfikacji prawidłowości informacji przedstawionych we wniosku oraz spełnienia warunków wydania pozwolenia PRS;
9) złożył wniosek o pozwolenie PRS na produkowanie sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywanie technologii PRS, o którym mowa w ust. 2.

9. Wniosek o dostęp do PRS zawiera w szczególności oznaczenie wnioskodawcy, w tym jego nazwę, adres siedziby albo adres zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wnioskowany okres obowiązywania pozwolenia oraz szczegółowe informacje dotyczące zakresu działalności, w tym określenie celu oraz zadań, do których niezbędny będzie dla wnioskodawcy dostęp do PRS oraz obszar wykonywania działalności będącej przedmiotem wniosku, a także informacje, o których mowa w ust. 7 pkt 3, oraz zobowiązania, o których mowa w ust. 7 pkt 5 i 6.

10. Wniosek o pozwolenie PRS na produkowanie sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywanie technologii PRS zawiera w szczególności oznaczenie wnioskodawcy, w tym jego nazwę, adres siedziby albo adres zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wnioskowany okres obowiązywania pozwolenia oraz potwierdzenie spełnienia warunków, o których mowa w ust. 8 pkt 1, 3 i 4, przez załączenie potwierdzonych za zgodność z oryginałem kopii dokumentów je potwierdzających oraz informacje, o których mowa w ust. 8 pkt 2 i 5–7, oraz zobowiązanie, o którym mowa w ust. 8 pkt 8.

11. Pozwolenie PRS na dostęp do PRS zawiera:

1) wskazanie upoważnionego podmiotu oraz jego siedzibę i adres;
2) okres obowiązywania pozwolenia;
3) zakres działalności, w jakiej może być użyta PRS;
4) obszar, na którym dany podmiot może korzystać z PRS;
5) określenie warunków przechowywania sprzętu na potrzeby PRS i technologii PRS;
6) informację o obowiązku prowadzenia przez podmiot na bieżąco:
   a) rejestru sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS będących w posiadaniu podmiotu,
   b) imiennej listy osób mających dostęp do sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS będących w posiadaniu podmiotu.

12. Pozwolenie PRS na produkowanie sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywanie technologii PRS zawiera:

1) wskazanie upoważnionego podmiotu oraz jego siedziby i adresu;
2) określenie przedmiotu pozwolenia PRS;
3) okres obowiązywania pozwolenia PRS;
4) określenie miejsca wykonywania działalności objętej pozwoleniem PRS;
5) określenie potencjalnych użytkowników dla których będzie przeznaczony produkowany sprzęt na potrzeby PRS lub dla których będzie opracowywana technologia PRS;
6) klauzulę o konieczności utrzymania przez podmiot, któremu udzielono pozwolenia PRS, statusu właścicielskiego, o którym mowa w ust. 8 pkt 4, przez cały okres ważności pozwolenia PRS;
7) klauzulę o konieczności utrzymania ciągłości akredytacji SAB w całym okresie ważności pozwolenia PRS;
8) klauzulę o konieczności posiadania świadectwa bezpieczeństwa przemysłowego, o którym mowa w art. 11 ust. 5 decyzji Rady z dnia 23 września 2013 r. w sprawie przepisów bezpieczeństwa dotyczących ochrony informacji niejawnych UE (2013/488/UE), w przypadku, gdy informacje dotyczące PRS, sprzęt na potrzeby PRS lub technologia PRS, które podmiot ma wykorzystywać w obrębie swojego zakładu, oznaczono klauzulą tajności CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL lub wyższą;
9) zobowiązanie podmiotu do przestrzegania zasad bezpieczeństwa i poufności związanych z produkowaniem sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywaniem technologii PRS oraz do poddawania się kontrolom niezbędnym do weryfikacji prawidłowości informacji przedstawionych we wniosku oraz spełnienia warunków wydania pozwolenia PRS;
10) klauzulę zobowiązującą podmiot do przekazywania jednostce zarządzającej aktualizacji imiennej listy osób zaangażowanych w prace nad opracowaniem lub produkcją odbiorników lub modułów bezpieczeństwa w terminie 14 dni od dnia zaistnienia zmiany.

13. Pozwolenie PRS może także zawierać warunki i ograniczenia dotyczące parametrów technicznych lub właściwości sprzętu i technologii opracowanych na potrzeby PRS, ich przeznaczenia lub zastosowania końcowego oraz ich dystrybucji.

14. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może odmówić wydania pozwolenia PRS na dostęp do PRS lub pozwolenia PRS na produkowanie sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywanie technologii PRS w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa, obronności oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, konieczności przestrzegania zobowiązań międzynarodowych, w szczególności w odniesieniu do bezpieczeństwa PRS oraz ochrony informacji dotyczących tej usługi.

15. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może uchylić, cofnąć, zmienić lub zawiesić pozwolenie PRS w przypadku niespełniania przez podmiot warunków wyszczególnionych w pozwoleniu PRS lub w przypadku, gdy jest to uzasadnione koniecznością wywiązania się z zobowiązań międzynarodowych zaciągniętych przez Rzeczpospolitą Polską, ochroną PRS, ochroną porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego.

16. W przypadku, o którym mowa w ust. 15, minister właściwy do spraw wewnętrznych informuje podmiot, któremu wydane zostało pozwolenie PRS, o wszczęciu postępowania w sprawie uchylenia, cofnięcia, zmiany lub zawieszenia pozwolenia PRS.

17. Od decyzji ministra właściwego do spraw wewnętrznych, o których mowa w ust. 2, 14 i 15, nie przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

18. Podmiot posiadający pozwolenie PRS może wystąpić do ministra właściwego do spraw wewnętrznych z wnioskiem o zmianę pozwolenia PRS w przypadku zmiany warunków, o których mowa w ust. 11 pkt 3–5 oraz ust. 12 pkt 2 i 4.

Art. 58. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw wewnętrznych, udziela, w drodze decyzji, zezwolenia na wywóz poza Unię Europejską i zezwolenia na transfer wewnątrzunijny sprzętu lub technologii opracowanych na potrzeby PRS, na wniosek zainteresowanego podmiotu, z uwzględnieniem ust. 2 i 3.

2. Wywóz sprzętu lub technologii opracowanych na potrzeby PRS poza Unię Europejską odbywa się na warunkach określonych w decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1104/2011/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie warunków dostępu do usługi publicznej o regulowanym dostępie oferowanej przez globalny system nawigacji satelitarnej utworzony w ramach programu Galileo (Dz. Urz. UE L 287 z 04.11.2011, str. 1) oraz jest ograniczony do krajów, które są upoważnione do korzystania z PRS na mocy umów zawartych z Unią Europejską, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.

3. Transfer sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS do państw członkowskich UE jest dozwolony, jeżeli podmiot dokonujący transferu wewnątrzunijnego oraz podmiot otrzymujący w wyniku tego transferu sprzęt na potrzeby PRS lub technologię PRS:

1) uzyskał akredytację SAB zgodnie z art. 5 ust. 5 lit. a decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1104/2011/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie warunków dostępu do usługi publicznej o regulowanym dostępie oferowanej przez globalny system nawigacji satelitarnej utworzony w ramach programu Galileo;

2) jest jednostką zarządzającą;
3) jest użytkownikiem PRS, który uzyskał odpowiednie zezwolenie na udział w transferze wewnątrzunijnym.

4. Transfer wewnątrzunijny sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS między państwami członkowskimi Unii Europejskiej jest dozwolony zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/821 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiającego unijny system kontroli wywozu, pośrednictwa, pomocy technicznej, tranzytu i transferu produktów podwójnego zastosowania (Dz. Urz. UE L 206 z 11.06.2021, str. 1, z późn. zm.[6)]).

5. Przemieszczanie sprzętu na potrzeby PRS i technologii PRS z terytorium jednego państwa członkowskiego na terytorium innego państwa członkowskiego przez jednostkę zarządzającą lub użytkownika PRS, w celu wykonywania w obrębie Unii Europejskiej urzędowych obowiązków, nie stanowi transferu wewnątrzunijnego.

6. Minister właściwy do spraw gospodarki wydaje zezwolenie na wywóz poza Unię Europejską i zezwolenie na transfer wewnątrzunijny sprzętu lub technologii opracowanych na potrzeby PRS, w przypadku gdy podmiot:

1) posiada pozwolenie PRS na produkowanie sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywanie technologii PRS lub pozwolenie PRS na dostęp do PRS;
2) określił cel oraz wskazał miejsce docelowe i okres wywozu poza Unię Europejską lub transferu wewnątrzunijnego sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS;
3) złożył wniosek o wydanie zezwolenia na wywóz poza Unię Europejską i transfer wewnątrzunijny sprzętu lub technologii zaprojektowanych na potrzeby PRS, o którym mowa w ust. 1.

7. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera w szczególności oznaczenie wnioskodawcy, w tym jego nazwę, adres siedziby albo adres zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oraz przedmiot wywozu poza Unię Europejską lub transferu wewnątrzunijnego oraz parametry techniczne przedmiotowego sprzętu i technologii, jak również cel oraz miejsce docelowe i okres wywozu poza Unię Europejską lub transferu wewnątrzunijnego sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS.

[6)] Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 3 z 06.01.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 020 z 31.01.2022, str. 282, Dz. Urz. UE L 130I z 04.05.2022, str. 1, Dz. Urz. UE L 277 z 27.10.2022, str. 315, Dz. Urz. UE L 9 z 11.01.2023, str. 1, Dz. Urz. UE L 138 z 25.05.2023, str. 1 i Dz. Urz. UE L 2023/2616 z 15.12.2023.

8. Minister właściwy do spraw gospodarki może zawiesić, zmienić, uchylić lub cofnąć zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, w przypadku stwierdzenia braku zgodności między realizowaną przez podmiot operacją wywozu lub transferu a warunkami zezwolenia.

9. W przypadku, o którym mowa w ust. 8, minister właściwy do spraw gospodarki informuje podmiot, któremu wydane zostało zezwolenie o wszczęciu postępowania w sprawie zawieszenia, zmiany, uchylenia lub cofnięcia zezwolenia.

Art. 59. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, we współpracy z Szefem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, przeprowadza kontrole użytkowników PRS, producentów sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS oraz podmiotów zaangażowanych w rozwój technologiczny PRS w celu nadzorowania przestrzegania obowiązków nałożonych na mocy ustawy oraz decyzji wydanych na jej podstawie.

2. Kontrole, o których mowa w ust. 1, prowadzone są przez upoważnionych pracowników jednostki zarządzającej na podstawie upoważnienia imiennego do przeprowadzenia kontroli, wydanego przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, po okazaniu legitymacji służbowej wydanej przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz przez funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w zakresie jej właściwości.

3. Osoba prowadząca kontrolę ma prawo do:

1) swobodnego wstępu na teren, do obiektów i pomieszczeń kontrolowanej jednostki organizacyjnej;
2) wglądu do dokumentów, ksiąg oraz innych nośników informacji należących do kontrolowanej jednostki organizacyjnej, dotyczących PRS;
3) żądania sporządzenia oraz wydania kopii dokumentów, ksiąg i nośników informacji, o których mowa w pkt 2;
4) sprawdzania, czy działalność kontrolowanej jednostki organizacyjnej jest wykonywana zgodnie z przepisami dotyczącymi PRS oraz warunkami określonymi w pozwoleniu PRS.

Art. 60. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

1) strukturę i sposób zarządzania PRS, kierując się koniecznością zapewnienia skutecznego zarządzania użytkownikami i zastosowaniami PRS,
2) szczegółowy zakres informacji zawartych we wnioskach o wydanie:
   a) pozwoleń PRS,
   b) zezwoleń na wywóz poza Unię Europejską i transfer wewnątrzunijny sprzętu lub technologii opracowanych na potrzeby PRS

– mając na uwadze konieczność zapewnienia bezpieczeństwa PRS.

DZIAŁ II

Gospodarowanie częstotliwościami i zasobami numeracji

Rozdział 1

Gospodarowanie częstotliwościami

Art. 61. Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o grupie kapitałowej, rozumie się przez to grupę kapitałową w rozumieniu art. 4 pkt 14 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2024 r. poz. 594), przy czym przez przedsiębiorcę rozumie się przedsiębiorcę w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, a także:

1) osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, organizującą lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców;
2) osobę fizyczną wykonującą zawód we własnym imieniu i na własny rachunek lub prowadzącą działalność w ramach wykonywania takiego zawodu;
3) osobę fizyczną, która posiada kontrolę w rozumieniu ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów nad co najmniej jednym przedsiębiorcą, choćby nie prowadziła działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców;
4) związek przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

Art. 62. 1. Przeznaczenie dla poszczególnych służb radiokomunikacyjnych częstotliwości lub zakresów częstotliwości, zwanych dalej „częstotliwościami”, oraz ich użytkowanie określa się w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości.

2. Częstotliwości mogą być użytkowane jako:

1) cywilne;
2) rządowe;
3) cywilno-rządowe.

3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, Krajową Tablicę Przeznaczeń Częstotliwości, realizując politykę państwa w zakresie gospodarki zasobami częstotliwości,

spełniania wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej oraz telekomunikacji, z uwzględnieniem:

1) międzynarodowych przepisów radiokomunikacyjnych;
2) kierunków i celów polityki w zakresie planowania strategicznego, koordynacji i harmonizacji wykorzystania częstotliwości określonych w wieloletnich programach dotyczących polityki w zakresie częstotliwości przyjętych przez Parlament Europejski i Radę na podstawie art. 4 EKŁE;
3) zharmonizowanych warunków ustanowionych w drodze technicznych środków wykonawczych przyjętych zgodnie decyzją nr 676/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie ram regulacyjnych dotyczących polityki spektrum radiowego we Wspólnocie Europejskiej (decyzja o spektrum radiowym), zwanej dalej „decyzją 676/2002/WE”;
4) wymagań dotyczących:
   a) zapewnienia warunków do harmonijnego rozwoju służb radiokomunikacyjnych oraz dziedzin nauki i techniki, wykorzystujących zasoby częstotliwości,
   b) wdrażania nowych, efektywnych technik radiokomunikacyjnych,
   c) obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym ustaleń sojuszniczych dokumentów i porozumień cywilno-wojskowych dotyczących zharmonizowanych potrzeb widmowych NATO.

4. Minister właściwy do spraw informatyzacji może określić, w drodze rozporządzenia, harmonogram rozdysponowania określonych zasobów częstotliwości użytkowanych jako cywilne w użytkowaniu cywilnym lub cywilno-rządowym, z uwzględnieniem:

1) polityki państwa w zakresie gospodarki zasobami częstotliwości;
2) przeznaczeń częstotliwości określonych w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości;
3) wymagań stosowanych przy określaniu Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości.

Art. 63. 1. Prezes UKE ustala plany zagospodarowania częstotliwości oraz zmiany tych planów w miarę potrzeb i możliwości technicznych.

2. W odniesieniu do częstotliwości przeznaczonych do rozpowszechniania programów radiofonicznych i telewizyjnych Prezes UKE ustala plany zagospodarowania częstotliwości oraz zmiany tych planów w uzgodnieniu z Przewodniczącym KRRiT na jego wniosek lub z własnej inicjatywy.

3. Plany zagospodarowania częstotliwości oraz ich zmiany uwzględniają w szczególności:

1) politykę państwa w zakresie gospodarki częstotliwościami;

2) politykę państwa w zakresie radiofonii i telewizji oraz telekomunikacji;
3) spełnianie wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej;
4) spełnianie wymagań dotyczących obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego;
5) uzgodnione przeznaczenia częstotliwości w ramach Unii Europejskiej;
6) potrzebę efektywnego wykorzystania częstotliwości, a także założenia polityki wydawania uprawnień do wykorzystywania częstotliwości objętych planem zagospodarowania częstotliwości;
7) konieczność zapewnienia neutralności technologicznej i usługowej;
8) zasadę zmniejszania ograniczeń sposobu wykorzystania częstotliwości.

4. Plany zagospodarowania częstotliwości oraz ich zmiany nie mogą naruszać dokonanych rezerwacji częstotliwości lub przydziałów częstotliwości.

5. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE informację o przystąpieniu do opracowania planu zagospodarowania określonego zakresu częstotliwości lub do opracowania jego zmiany, w tym projekt planu zagospodarowania określonego zakresu częstotliwości lub projekt jego zmiany wraz z uzasadnieniem. Przepisy o postępowaniu konsultacyjnym stosuje się, z wyjątkiem art. 31 ust. 2 zdanie pierwsze.

6. Przepisu ust. 5 nie stosuje się do planu zagospodarowania częstotliwości przeznaczonych do rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiofonicznych w sposób analogowy.

7. Prezes UKE udziela nieodpłatnie zainteresowanym podmiotom informacji, niebędących informacją przetworzoną, o możliwości wykorzystania częstotliwości.

Art. 64. 1. Prezes UKE zapewnia możliwość wykorzystywania częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby usług szerokopasmowych, w terminie 30 miesięcy od dnia wejścia w życie technicznego środka wykonawczego, o którym mowa w art. 4 decyzji 676/2002/WE.

2. Termin, o którym mowa w ust. 1, ulega wydłużeniu w odniesieniu do określonego zakresu częstotliwości, na czas występowania następujących przesłanek:
1) konieczności zapewnienia realizacji celu leżącego w interesie publicznym w zakresie ochrony życia i zdrowia ludzi lub promowania różnorodności kulturowej i językowej oraz pluralizmu mediów, w szczególności przez świadczenie nadawczych usług radiofonicznych i telewizyjnych;

2) nierozstrzygniętych kwestii związanych z transgranicznymi koordynacjami częstotliwości z państwami spoza Unii Europejskiej, skutkujących powstaniem szkodliwych zakłóceń, pod warunkiem że minister właściwy do spraw informatyzacji wystąpi do Komisji Europejskiej o pomoc Unii Europejskiej w rozstrzygnięciu tych kwestii;
3) konieczności zagwarantowania bezpieczeństwa i obronności państwa;
4) wystąpienia siły wyższej.

3. Minister właściwy do spraw informatyzacji nie rzadziej niż co 2 lata ocenia aktualność przesłanek wydłużenia terminu, o których mowa w ust. 2. Wyniki oceny minister właściwy do spraw informatyzacji udostępnia na swojej stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej.

4. W przypadku wydłużenia terminu, o którym mowa w ust. 1, ze względu na przesłanki o których mowa w ust. 2 pkt 3 i 4, minister właściwy do spraw informatyzacji przed przystąpieniem do oceny, o której mowa w ust. 3, zasięga opinii Ministra Obrony Narodowej lub ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

5. Termin, o którym mowa w ust. 1, ulega wydłużeniu o nie więcej niż 30 miesięcy w odniesieniu do określonego zakresu częstotliwości w przypadku:
1) nierozstrzygniętych kwestii związanych z transgranicznymi koordynacjami częstotliwości z państwami członkowskimi Unii Europejskiej, skutkujących powstaniem szkodliwych zakłóceń, pod warunkiem, że Prezes UKE przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 1, wystąpił do Zespołu ds. Polityki Spektrum Radiowego, ustanowionego decyzją Komisji z dnia 11 czerwca 2019 r. ustanawiającą Zespół ds. Polityki Spektrum Radiowego i uchylającą decyzję 2002/622/WE (Dz. Urz. UE C 196 z 12.06.2019, str. 16), zwanego dalej „RSPG”, z wnioskiem o pomoc w rozwiązaniu tych kwestii, a w przypadku nierozstrzygnięcia tych kwestii – minister właściwy do spraw informatyzacji wystąpił do Komisji Europejskiej z wnioskiem o ich rozstrzygnięcie;
2) potrzeby zapewnienia technicznej migracji podmiotów wykorzystujących dany zakres częstotliwości, ze względu na złożoność tego procesu.

6. Minister właściwy do spraw informatyzacji niezwłocznie zawiadamia państwa członkowskie Unii Europejskiej oraz Komisję Europejską o wydłużeniu terminu, o którym mowa w ust. 1, przedstawiając uzasadnienie tego przedłużenia.

Art. 65. 1. Prezes UKE dopuszcza dysponowanie częstotliwościami zharmonizowanymi na potrzeby innych systemów niż wskazane w technicznym środku wykonawczym, o którym

mowa w art. 4 decyzji 676/2002/WE, zwane dalej „alternatywnym wykorzystaniem”, w przypadku gdy:

1) stwierdzi brak popytu na wykorzystywanie danego zakresu częstotliwości na potrzeby systemów, dla których dokonano harmonizacji;
2) alternatywne wykorzystanie nie uniemożliwia ani nie utrudnia wykorzystania danego zakresu częstotliwości na potrzeby systemów, dla których dokonano harmonizacji w innym państwie członkowskim;
3) nie wpłynie to negatywnie na długoterminowe korzyści wynikające z wykorzystania danego zakresu częstotliwości w Unii Europejskiej na potrzeby systemów, dla których dokonano harmonizacji.

2. Prezes UKE przeprowadza postępowanie konsultacyjne dotyczące zbadania popytu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1.

3. W przypadku gdy Prezes UKE wydał decyzję w sprawie rezerwacji częstotliwości umożliwiającą alternatywne wykorzystanie, dokonuje przeglądu wystąpienia przesłanek, o których mowa w ust. 1, w odniesieniu do wydanych decyzji, nie rzadziej niż co 2 lata oraz na wniosek o rezerwację częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby systemów, dla których dokonano harmonizacji, lub wniosek o pozwolenie na używanie urządzenia radiowego w systemach, dla których dokonano harmonizacji, dotyczące częstotliwości, których wykorzystanie byłoby znacząco utrudnione lub niemożliwe ze względu na alternatywne wykorzystanie.

4. W decyzji dokonującej rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych Prezes UKE cofa lub zmienia rezerwację umożliwiającą alternatywne wykorzystanie w zakresie, w jakim znacząco utrudnia lub uniemożliwia wykorzystanie tych częstotliwości na potrzeby systemów, dla których dokonano harmonizacji.

5. W decyzji, o której mowa w ust. 4, Prezes UKE określa termin cofnięcia decyzji umożliwiającej alternatywne wykorzystanie oraz termin dokonania rezerwacji częstotliwości na potrzeby systemów, dla których dokonano harmonizacji, nie krótsze niż 3 miesiące od wydania decyzji.

6. Częstotliwości alternatywnie wykorzystywane uważa się za dostępne na potrzeby systemów, dla których dokonano harmonizacji.

7. Prezes UKE informuje Komisję Europejską i państwa członkowskie Unii Europejskiej o wydaniu decyzji umożliwiającej alternatywne wykorzystanie i o uzasadnieniu dla takiej decyzji oraz o wynikach przeglądu, o którym mowa w ust. 3.

Art. 66. Podmiot, o którym mowa w art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji i restrukturyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe” (Dz. U. z 2024 r. poz. 561), wykonujący zadania z zakresu łączności kolejowej w ramach Europejskiego Systemu Zarządzania Ruchem Kolejowym (ERTMS) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wykorzystuje częstotliwości do wykonywania tych zadań na podstawie decyzji o rezerwacji częstotliwości wydanej przez Prezesa UKE po uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw transportu. Przepisu art. 104 ust. 3 nie stosuje się.

Art. 67. 1. Prezes UKE, w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw energii, zapewnia odpowiednie częstotliwości do realizacji zadań z zakresu komunikacji głosowej i transmisji danych do zarządzania sieciami przesyłu lub dystrybucji paliw gazowych, płynnych lub energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu:

1) zapewnienia tym sieciom bezpieczeństwa, ciągłości działania, usuwania awarii lub monitoringu zdarzeń powodujących zagrożenia dla dostaw energii lub jej nośników lub
2) zapewnienia odbiorcom ciągłości dostaw energii lub jej nośników.

2. Podmioty wskazane przez ministra właściwego do spraw energii wykorzystują częstotliwości do wykonywania zadań, o których mowa w ust. 1, na podstawie decyzji o rezerwacji częstotliwości wydanej przez Prezesa UKE po uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw energii. Przepisu art. 104 ust. 3 nie stosuje się.

3. W przypadku udzielenia rezerwacji częstotliwości na rzecz kilku użytkowników, zgodnie z art. 85 ust. 1, kompetencje określone w art. 86 Prezes UKE wykonuje w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw energii.

Art. 68. 1. Prezes UKE dokonuje rezerwacji częstotliwości, jej zmiany lub cofnięcia.

2. Prezes UKE dokonuje rezerwacji częstotliwości na cele rozprowadzania lub rozpowszechniania programów radiofonicznych lub telewizyjnych, jej zmiany lub cofnięcia, w porozumieniu z Przewodniczącym KRRiT. Niezajęcie stanowiska przez Przewodniczącego KRRiT w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości jest równoznaczne z uzgodnieniem projektu.

3. Porozumienie, o którym mowa w ust. 2, nie jest wymagane w przypadku dokonania, zmiany lub cofnięcia rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych w sposób analogowy, na które Przewodniczący KRRiT odpowiednio udzielił, zmienił lub cofnął koncesję.

Art. 69. 1. Rezerwacji częstotliwości dokonuje się dla podmiotu, który spełnia wymagania określone ustawą, oraz jeżeli częstotliwości:

1) są dostępne, z wyjątkiem art. 65 ust. 6 i art. 105 ust. 2;
2) zostały przeznaczone w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości dla wnioskowanej służby radiokomunikacyjnej i użytkowania oraz plan zagospodarowania częstotliwości przewiduje ich zagospodarowanie zgodnie z wnioskiem;
3) mogą być chronione przed szkodliwymi zakłóceniami;
4) mogą być wykorzystywane przez urządzenie radiowe bez powodowania szkodliwych zakłóceń lub kolizji z przyznanymi na rzecz innych podmiotów rezerwacjami, przydziałami częstotliwości, pozwoleniami radiowymi lub decyzjami, o których mowa w art. 152 lub art. 153;
5) mogą być wykorzystywane w sposób efektywny;
6) zostały międzynarodowo uzgodnione w zakresie i w formie określonych w międzynarodowych przepisach radiokomunikacyjnych lub wiążących Rzeczpospolitą Polską umowach międzynarodowych – w przypadku gdy zachodzi możliwość powodowania szkodliwych zakłóceń poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

2. W przypadku dokonywania rezerwacji częstotliwości lub jej zmiany, w celu:

1) rozpowszechniania programów radiofonicznych w sposób analogowy drogą rozsiewczą naziemną,
2) rozpowszechniania lub rozprowadzania w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną programów telewizyjnych na multipleksie pierwszym lub multipleksie drugim przez nadawców posiadających koncesję lub koncesję na kolejny okres,
3) wykonywania ustawowych zadań przez spółki, o których mowa w art. 26 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji

– Prezes UKE wydaje decyzję niezwłocznie, przy czym przepisów art. 104 i art. 105 nie stosuje się.

Art. 70. Do użytkownika rządowego dysponującego częstotliwościami przeznaczonymi w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości dla użytkowania rządowego lub cywilno-rządowego przepisów dotyczących rezerwacji częstotliwości nie stosuje się.

Art. 71. 1. Koordynacji wykorzystania częstotliwości przez użytkowników rządowych w zakresach częstotliwości będących w użytkowaniu rządowym, w tym ich rozdziału między

poszczególnych użytkowników rządowych dokonuje Minister Obrony Narodowej w uzgodnieniu z zainteresowanym użytkownikiem rządowym.

2. Minister Obrony Narodowej może powierzyć realizację zadań, o których mowa w ust. 1, art. 72–79 oraz art. 83, kierownikowi komórki organizacyjnej lub jednostki organizacyjnej podległej Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanej, właściwej w sprawach zarządzania częstotliwościami.

Art. 72. 1. Wykorzystywanie częstotliwości użytkowanych jako rządowe przez użytkowników rządowych wymaga uzyskania przydziału częstotliwości.

2. W ramach koordynacji, o której mowa w art. 71 ust. 1, Minister Obrony Narodowej dokonuje, zmienia, czasowo zawiesza lub cofa przydział częstotliwości, o którym mowa w ust. 1.

3. Do przydziału częstotliwości, o którym mowa w ust. 1, dokonywanego przez Ministra Obrony Narodowej nie stosuje się przepisów art. 128–137.

Art. 73. 1. Przydział częstotliwości użytkowanych jako rządowe następuje na wniosek użytkownika rządowego składany do Ministra Obrony Narodowej.

2. Przydziału częstotliwości dokonuje się dla użytkownika rządowego, który spełnia wymagania określone ustawą, oraz jeżeli wnioskowane częstotliwości:

1) są dostępne;
2) zostały przeznaczone w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości dla wnioskowanej służby radiokomunikacyjnej oraz możliwe jest ich zagospodarowanie zgodnie z wnioskiem;
3) mogą być chronione przed szkodliwymi zakłóceniami;
4) mogą być wykorzystywane przez urządzenie radiowe bez powodowania szkodliwych zakłóceń lub kolizji z przyznanymi na rzecz innych podmiotów przydziałami częstotliwości;
5) zostały międzynarodowo uzgodnione przez Prezesa UKE w zakresie i formie określonych w międzynarodowych przepisach radiokomunikacyjnych lub umowach, których Rzeczpospolita Polska jest stroną – jeżeli jest to wymagane.

Art. 74. 1. W przydziale częstotliwości określa się:

1) uprawniony podmiot będący użytkownikiem rządowym, na rzecz którego dokonano przydziału częstotliwości;
2) częstotliwość lub zakres częstotliwości objęty przydziałem częstotliwości;

3) obszar lub lokalizację, w której mogą być wykorzystywane częstotliwości;
4) rodzaj służby radiokomunikacyjnej;
5) okres lub termin, w których użytkownik rządowy jest uprawniony do wykorzystywania częstotliwości.

2. W przydziale częstotliwości można określić:

1) termin, w którym użytkownik rządowy jest obowiązany rozpocząć wykorzystywanie częstotliwości;
2) wymagania dotyczące zapobiegania szkodliwym zakłóceniom elektromagnetycznym lub kolizjom z przyznanymi na rzecz innych podmiotów przydziałami częstotliwości;
3) warunki wykorzystywania częstotliwości, o których mowa w art. 141, z uwzględnieniem warunków wynikających z umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną.

Art. 75. Przydziału częstotliwości dokonuje się na czas określony, nie dłuższy niż 15 lat, biorąc pod uwagę:

1) charakter zadań wykonywanych przez użytkownika rządowego wnioskującego o przydział częstotliwości;
2) międzynarodowe kierunki rozwoju wykorzystywania częstotliwości.

Art. 76. 1. Minister Obrony Narodowej dokonuje przydziału częstotliwości w terminie 2 tygodni od dnia złożenia wniosku przez komórkę organizacyjną lub jednostkę organizacyjną mu podległą lub przez niego nadzorowaną lub 6 tygodni od dnia złożenia wniosku przez innego użytkownika rządowego ubiegającego się o przydział częstotliwości, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Jeżeli dokonanie przydziału częstotliwości wymaga przeprowadzenia uzgodnień międzynarodowych, terminy, o których mowa w ust. 1, liczy się od dnia uzyskania informacji o warunkach koordynacji międzynarodowej, o której mowa w ust. 3. Minister Obrony Narodowej informuje wnioskującego użytkownika rządowego o konieczności dokonania takich uzgodnień wstępnie określając ramy przydziału częstotliwości.

3. W przypadku zaistnienia okoliczności określonych w ust. 2 wnioskujący użytkownik rządowy zwraca się do Prezesa UKE o dokonanie koordynacji międzynarodowej w ramach wstępnie określonych przez Ministra Obrony Narodowej ram przydziału częstotliwości.

4. O warunkach przeprowadzonej koordynacji międzynarodowej Prezes UKE informuje Ministra Obrony Narodowej i użytkownika rządowego.

5. Wniosek o dokonanie przydziału częstotliwości dla użytkownika rządowego, o którym mowa w art. 2 pkt 87 lit. f, składa się za pośrednictwem ministra właściwego do spraw zagranicznych.

Art. 77. 1. Dopuszcza się dokonywanie przydziału częstotliwości na rzecz kilku użytkowników.

2. W przypadku dokonywania przydziału częstotliwości na rzecz kilku użytkowników Minister Obrony Narodowej może ustalić w przydziale częstotliwości dodatkowe warunki jego współużytkowania.

3. W przypadku zaistnienia kwestii spornych między użytkownikami rządowymi dotyczących planowanego wykorzystania widma częstotliwości radiowych, Minister Obrony Narodowej, na wniosek spornych stron, zobowiązuje użytkowników rządowych do podjęcia negocjacji dotyczących współużytkowania częstotliwości oraz osiągnięcia porozumienia w tej sprawie, określając jednocześnie termin zakończenia tych negocjacji, nie dłuższy niż 30 dni od dnia nałożenia zobowiązania. O zawarciu porozumienia strony informują Ministra Obrony Narodowej.

4. W przypadku niepodjęcia negocjacji, o których mowa w ust. 3, lub braku zawarcia przez strony porozumienia, warunki współużytkowania częstotliwości określa Minister Obrony Narodowej, biorąc pod uwagę efektywne wykorzystanie częstotliwości.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, zawiera stanowisko poszczególnych użytkowników w zakresie współużytkowania częstotliwości, z wyszczególnieniem kwestii spornych.

6. Strony są obowiązane do przedłożenia Ministrowi Obrony Narodowej, na jego żądanie, w terminie 14 dni od dnia otrzymania żądania, dokumentów niezbędnych do rozpatrzenia wniosku oraz swoich stanowisk wobec rozbieżności.

7. W przypadku gdy stroną sporu, o którym mowa w ust. 3, jest Minister Obrony Narodowej, stroną inicjującą podjęcie negocjacji i osiągnięcie porozumienia jest Minister Obrony Narodowej. W tym przypadku w trakcie negocjacji oraz w porozumieniu stron uwzględnia się efektywność wykorzystywania częstotliwości oraz potrzeby częstotliwościowe Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz wojsk sojuszniczych.

8. W przypadku gdy stroną sporu jest Minister Obrony Narodowej, a strony nie osiągną porozumienia, warunki współużytkowania częstotliwości określa na wniosek strony Prezes Rady Ministrów, biorąc pod uwagę względy obronności i bezpieczeństwa państwa, konieczność zachowania porządku publicznego, ochronę zdrowia i mienia obywateli oraz efektywne wykorzystanie częstotliwości.

Art. 78. Minister Obrony Narodowej może zmienić, cofnąć lub czasowo zawiesić przydział częstotliwości, w przypadku:

1) stwierdzenia, że używanie urządzenia radiowego zgodnie z przydziałem częstotliwości powoduje szkodliwe zakłócenia lub szkodliwe zaburzenia elektromagnetyczne;
2) zmiany w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości przeznaczenia częstotliwości objętych przydziałem częstotliwości;
3) gdy jest to konieczne dla realizacji zobowiązań wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych, zobowiązań sojuszniczych dotyczących gospodarowania częstotliwościami oraz dla zabezpieczenia realizacji zadań obronnych przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej oraz wojska sojusznicze w warunkach bezpośredniego zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa.

Art. 79. Minister Obrony Narodowej może odmówić dokonania przydziału częstotliwości w przypadku, gdy:

1) nie zostały spełnione przesłanki, o których mowa w art. 73 ust. 2;
2) użytkownik rządowy nie ma możliwości wywiązania się z warunków związanych z wykorzystaniem częstotliwości;
3) zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 78;
4) powodowałoby to naruszenie umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną;
5) dokonanie przydziału częstotliwości uniemożliwiałoby realizację zobowiązań wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych lub zobowiązań sojuszniczych, dotyczących gospodarowania częstotliwościami.

Art. 80. 1. Rezerwacji częstotliwości dokonuje się na czas określony nie dłuższy niż 15 lat, a w przypadku rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby systemów szerokopasmowych, rezerwacji częstotliwości dokonuje się na czas nie krótszy niż 15 lat i nie dłuższy niż 20 lat.

2. Prezes UKE, ustalając okres obowiązywania rezerwacji częstotliwości, bierze pod uwagę:

1) charakter usług świadczonych przez podmiot wnioskujący o rezerwację częstotliwości;
2) inwestycje konieczne do wykorzystywania rezerwowanych częstotliwości, w tym okres ich amortyzacji;
3) międzynarodowe kierunki rozwoju wykorzystywania częstotliwości;

4) konieczność zapewnienia równoprawnej i skutecznej konkurencji;
5) wspieranie rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej oraz innowacyjnych technologii;
6) zapewnienie odpowiedniej jakości lub zasięgu usług telekomunikacyjnych;
7) zapewnianie efektywnego gospodarowania częstotliwościami;
8) czas obowiązywania innych rezerwacji częstotliwości o analogicznych właściwościach.

3. Prezes UKE może dokonać rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby systemów szerokopasmowych na czas krótszy niż określony w ust. 1 w przypadku:

1) konieczności dostosowania czasu obowiązywania rezerwacji częstotliwości do innych rezerwacji częstotliwości o analogicznych właściwościach;
2) gdy rezerwacja częstotliwości umożliwia ich alternatywne wykorzystanie.

Art. 81. Przed wydaniem decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości, niepoprzedzonej przetargiem, aukcją albo konkursem, zwanych dalej „postępowaniem selekcyjnym”, Prezes UKE przekazuje stronie projekt rozstrzygnięcia, wyznaczając odpowiedni, nie krótszy niż 14 dni, termin na zajęcie stanowiska.

Art. 82. 1. Prezes UKE wydaje decyzję w sprawie rezerwacji częstotliwości w terminie 6 tygodni od dnia złożenia wniosku przez podmiot ubiegający się o rezerwację częstotliwości, z uwzględnieniem ust. 2.

2. Jeżeli dokonanie rezerwacji częstotliwości wymaga przeprowadzenia postępowania selekcyjnego albo uzgodnień międzynarodowych, Prezes UKE wydaje decyzję w sprawie rezerwacji częstotliwości w terminie 6 tygodni od dnia ogłoszenia wyników postępowania selekcyjnego albo zakończenia uzgodnień międzynarodowych.

Art. 83. W przypadku częstotliwości użytkowanych jako cywilno-rządowe Prezes UKE w uzgodnieniu z Ministrem Obrony Narodowej dokonuje rezerwacji częstotliwości na rzecz użytkowników niebędących użytkownikami rządowymi.

Art. 84. Prezes UKE niezwłocznie udostępnia decyzję o dokonaniu lub zmianie rezerwacji częstotliwości na stronie podmiotowej BIP UKE.

Art. 85. 1. Dopuszcza się dokonywanie rezerwacji częstotliwości na rzecz kilku użytkowników.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Prezes UKE, w drodze decyzji wydanej w trybie art. 86, ustala warunki współużytkowania częstotliwości, w szczególności w zakresie:

1) zapewnienia możliwości zarządzania obsługą użytkownika końcowego przez uprawnionego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego i podejmowania rozstrzygnięć dotyczących wykonywania usług na jego rzecz;
2) przyznawania dostępu do interfejsów, protokołów lub innych kluczowych technologii niezbędnych do zapewnienia interoperacyjności usług.

Art. 86. 1. Prezes UKE w sprawach spornych dotyczących współużytkowania częstotliwości może na wniosek użytkownika współużytkującego częstotliwości, w drodze postanowienia, nałożyć na użytkowników współużytkujących częstotliwości, z wyjątkiem użytkowników rządowych, obowiązek podjęcia negocjacji dotyczących współużytkowania częstotliwości, określając jednocześnie termin ich zakończenia nie dłuższy niż 30 dni, licząc od dnia wydania postanowienia.

2. W przypadku niepodjęcia negocjacji, o których mowa w ust. 1, przez podmiot do tego obowiązany lub braku zawarcia przez strony porozumienia warunki współużytkowania częstotliwości określa na wniosek strony Prezes UKE, w drodze decyzji, biorąc pod uwagę efektywne wykorzystanie częstotliwości.

3. W przypadku częstotliwości wykorzystywanych dla celów rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych Prezes UKE wydaje decyzję, o której mowa w ust. 2, w porozumieniu z Przewodniczącym KRRiT. Niezajęcie stanowiska przez Przewodniczącego KRRiT w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu decyzji w sprawie współużytkowania jest równoznaczne z uzgodnieniem projektu.

4. Wnioski, o których mowa w ust. 1 i 2, zawierają stanowiska poszczególnych użytkowników w zakresie współużytkowania częstotliwości, ze wskazaniem kwestii, co do których strony nie doszły do porozumienia.

5. Strony są obowiązane do przedłożenia Prezesowi UKE, na jego żądanie, w terminie 14 dni od dnia doręczenia żądania, dokumentów niezbędnych do rozpatrzenia wniosku oraz swoich stanowisk wobec rozbieżności.

6. W sprawach, o których mowa w ust. 1, Prezes UKE może wydać na wniosek jednej ze stron decyzję, w której określa warunki współużytkowania częstotliwości do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sporu zgodnie z ust. 2.

Art. 87. 1. Prezes UKE w rezerwacji częstotliwości określa:

1) uprawniony podmiot, na rzecz którego dokonano rezerwacji częstotliwości, oraz jego siedzibę i adres;

2) zakres częstotliwości lub pozycje orbitalne objęte rezerwacją;
3) obszar, na którym mogą być wykorzystywane częstotliwości;
4) rodzaje służby radiokomunikacyjnej;
5) okres obowiązywania rezerwacji;
6) okres wykorzystywania częstotliwości;
7) termin, w którym podmiot jest obowiązany rozpocząć wykorzystywanie częstotliwości;
8) wymagania w zakresie wykorzystania częstotliwości oraz wskazanie czy ich realizacja jest możliwa w drodze dzierżawy lub przekazania do użytkowania częstotliwości;
9) warunki wydania pozwolenia radiowego uwzględniające warunki wynikające z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych;
10) zobowiązania podmiotu podjęte w ramach postępowania selekcyjnego, o ile zostały podjęte;
11) wymagania dotyczące bezpieczeństwa i integralności infrastruktury telekomunikacyjnej i usług ustalone przez Prezesa UKE z uwzględnieniem rekomendacji i wytycznych Agencji Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa (ENISA), po zasięgnięciu opinii Kolegium do Spraw Cyberbezpieczeństwa, o którym mowa w art. 64 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa, jeżeli rezerwacja będzie obejmować co najmniej 30 % obszaru kraju i jest dokonywana bez przeprowadzenia postępowania selekcyjnego, o którym mowa w art. 104 ust. 3, lub po przeprowadzeniu aukcji lub przetargu, o których mowa w art. 104 ust. 3 pkt 2.

2. W rezerwacji częstotliwości dotyczącej zajętych zasobów częstotliwości, o których mowa w art. 105 ust. 2, dokonywanej dla podmiotu wyłonionego w drodze postępowania selekcyjnego określa się okres rezerwacji częstotliwości rozpoczynający się nie wcześniej niż w dniu, w którym częstotliwości staną się dostępne.

3. W rezerwacji częstotliwości Prezes UKE może także określić w szczególności:
1) warunki wykorzystywania częstotliwości, w tym także w ramach współużytkowania częstotliwości, o których mowa w art. 141 ust. 1;
2) wymagania dotyczące zapobiegania szkodliwym zakłóceniom lub kolizjom z przyznanymi na rzecz innych podmiotów rezerwacjami częstotliwości, przydziałami częstotliwości, pozwoleniami lub decyzjami, o których mowa w art. 152 lub art. 153;
3) obowiązki ochronne w zakresie promieniowania elektromagnetycznego;
4) proporcjonalne i niedyskryminujące ograniczenia sposobu wykorzystywania częstotliwości objętych rezerwacją mogące polegać na określeniu rodzaju:

a) sieci radiowych lub rodzaju technik dostępu radiowego, które mogą być używane z wykorzystaniem tych częstotliwości, z uwzględnieniem art. 88 ust. 1,
b) usługi telekomunikacyjnej, która powinna być świadczona z wykorzystaniem tych częstotliwości, z uwzględnieniem art. 88 ust. 2,
c) usługi telekomunikacyjnej objętej zakazem świadczenia z wykorzystaniem tych częstotliwości, z uwzględnieniem art. 88 ust. 3;

5) możliwość lub obowiązek współużytkowania częstotliwości lub dostępu do elementów sieci telekomunikacyjnej i usług dodatkowych służących do wykorzystywania częstotliwości objętych rezerwacją;
6) możliwość lub obowiązek zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego na potrzeby roamingu lokalnego;
7) obowiązek uruchamiania, wspólnie z innym podmiotem, infrastruktury na potrzeby dostarczania sieci lub świadczenia usług, które uzależnione są od wykorzystania częstotliwości objętych rezerwacją;
8) wyłączenie możliwości dokonania rezerwacji częstotliwości na kolejny okres.

4. Prezes UKE w rezerwacji częstotliwości może zwolnić z obowiązku uzyskania pozwolenia radiowego, o ile zawarte zostały porozumienia międzynarodowe z państwami sąsiadującymi dotyczące warunków wykorzystywania częstotliwości w rejonach przygranicznych oraz jeżeli określono warunki wykorzystywania częstotliwości, o których mowa w art. 141 ust. 1.

5. Prezes UKE w rezerwacji częstotliwości przeznaczonych do rozpowszechniania lub rozprowadzania programów w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną lub rozsiewczą satelitarną ponadto:

1) określa programy telewizyjne lub radiofoniczne umieszczone w multipleksie, zwane dalej „audiowizualnymi składnikami”;
2) porządkuje w multipleksie jego audiowizualne składniki;
3) określa proporcje udziału audiowizualnych składników w multipleksie;
4) określa obszar, na którym mogą być rozpowszechniane lub rozprowadzane audiowizualne składniki multipleksu.

6. Prezes UKE w rezerwacji częstotliwości przeznaczonych do rozpowszechniania lub rozprowadzania programów w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną określa ponadto:

1) parametry i standardy techniczne cyfrowej transmisji telewizyjnej i radiofonicznej;
2) wykorzystanie pojemności multipleksu.

Art. 88. 1. Prezes UKE może określić w rezerwacji częstotliwości ograniczenie, o którym mowa w art. 87 ust. 3 pkt 4 lit. a, w przypadku gdy wprowadzenie takiego ograniczenia jest uzasadnione koniecznością:

1) uniknięcia szkodliwych zaburzeń elektromagnetycznych lub szkodliwych zakłóceń;
2) ochrony ludności przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych;
3) zapewnienia odpowiedniej jakości technicznej usługi;
4) zapewnienia jak najszerszego współużytkowania częstotliwości;
5) zagwarantowania efektywnego wykorzystania częstotliwości;
6) zapewnienia realizacji celu leżącego w interesie publicznym, w szczególności takiego jak:
   a) ochrona życia i zdrowia ludzi,
   b) wspieranie spójności społecznej, regionalnej lub terytorialnej,
   c) unikanie nieefektywnego wykorzystywania częstotliwości,
   d) promowanie różnorodności kulturowej i językowej oraz pluralizmu mediów, w szczególności przez świadczenie nadawczych usług radiofonicznych i telewizyjnych.

2. Ograniczenie, o którym mowa w art. 87 ust. 3 pkt 4 lit. b, Prezes UKE może określić w przypadku, gdy jest ono uzasadnione koniecznością realizacji celu leżącego w interesie publicznym, o którym mowa w ust. 1 pkt 6.

3. Ograniczenie, o którym mowa w art. 87 ust. 3 pkt 4 lit. c, Prezes UKE może określić w przypadku, gdy jest ono uzasadnione koniecznością ochrony usług związanych z zapewnieniem ochrony życia i zdrowia ludzi.

4. Do decyzji o rezerwacji częstotliwości zawierającej ograniczenia, o których mowa w art. 87 ust. 3 pkt 4, stosuje się przepisy o postępowaniu konsultacyjnym. Przepisu zdania pierwszego nie stosuje się do decyzji wydawanej po postępowaniu selekcyjnym.

Art. 89. 1. Zmiana rezerwacji częstotliwości nie może polegać na:

1) zwiększeniu zasobów częstotliwości pozostających w dyspozycji podmiotu, wyrażonych w MHz;
2) zamianie zasobów częstotliwości na inne zasoby, chyba że jest ona dokonywana na podstawie art. 99 ust. 1 pkt 9 lub ust. 6;
3) rozszerzeniu obszaru, na którym mogą być wykorzystywane częstotliwości.

2. Przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych w sposób analogowy drogą rozsiewczą naziemną.

Art. 90. 1. Prezes UKE niezwłocznie udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE informację o wszczęciu postępowania w sprawie zmiany lub cofnięcia rezerwacji częstotliwości i przeprowadza postępowanie konsultacyjne w tej sprawie.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się:

1) gdy zmiana ma charakter nieistotny i jest dokonywana na wniosek lub za zgodą podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości;
2) w wyjątkowych przypadkach, wymagających pilnego działania ze względu na wystąpienie okoliczności, o których mowa w art. 99 ust. 1 pkt 3;
3) gdy zmiana dotyczy rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych w sposób analogowy drogą rozsiewczą naziemną.

3. Za zmianę nieistotną nie można w szczególności uznać zmiany, która prowadzi do rozszerzenia zakresu uprawnień wynikających z rezerwacji częstotliwości.

Art. 91. 1. W przypadku zwolnienia części pojemności multipleksu objętego rezerwacją udzieloną nadawcy lub nadawcom w celu rozpowszechniania lub rozprowadzania w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną programów telewizyjnych na tym multipleksie, Przewodniczący KRRiT przeprowadza postępowanie o udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programu w sposób cyfrowy, drogą rozsiewczą naziemną w tym multipleksie, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji.

2. Do dokonania rezerwacji na zwolnioną część multipleksu stosuje się przepis art. 69.

Art. 92. 1. Prezes UKE może przedłużyć rezerwację częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby systemów szerokopasmowych na wniosek podmiotu, który w czasie wykorzystywania tych częstotliwości nie naruszył rażąco warunków wykorzystywania częstotliwości określonych w ustawie, przepisach wykonawczych do ustawy i decyzji o rezerwacji częstotliwości, na okres do 5 lat, przy czym łączny czas obowiązywania tej rezerwacji częstotliwości nie może być dłuższy niż 20 lat. Przy przedłużaniu rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby systemów szerokopasmowych nie przeprowadza się postępowania selekcyjnego.

2. Prezes UKE w porozumieniu z Prezesem UOKiK może, w drodze decyzji, odmówić przedłużenia rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby systemów szerokopasmowych, jeżeli przemawia za tym potrzeba zapewnienia równoprawnej i skutecznej konkurencji, w szczególności w przypadku, gdy przedłużenie rezerwacji częstotliwości

mogłoby doprowadzić do nadmiernego skupienia częstotliwości przez dany podmiot lub grupę kapitałową, w której znajduje się dany podmiot.

3. Prezes UKE może, w drodze decyzji, odmówić przedłużenia rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby systemów szerokopasmowych:

1) w przypadku konieczności dostosowania czasu obowiązywania rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby systemów szerokopasmowych do innych rezerwacji częstotliwości o analogicznych właściwościach;
2) w przypadku gdy rezerwacja częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby systemów szerokopasmowych umożliwia ich alternatywne wykorzystanie;
3) jeżeli przemawia za tym potrzeba istotnego zwiększenia efektywności wykorzystania częstotliwości.

4. Prezes UKE, w drodze decyzji, odmawia przedłużenia rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby systemów szerokopasmowych w przypadku wystąpienia przesłanek, o których mowa w art. 99 ust. 1 pkt 3 lub art. 100 ust. 1 pkt 1, 3 lub 6. Przepisy art. 100 ust. 3–6 stosuje się.

5. W przypadku wydania przez Prezesa UKE decyzji o odmowie przedłużenia rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby systemów szerokopasmowych stosuje się przepisy art. 104, art. 106 i art. 107.

6. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się nie wcześniej niż 4 lata przed upływem okresu wykorzystywania częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby systemów szerokopasmowych i nie później niż 3 lata przed upływem tego okresu. Prezes UKE wydaje decyzję w sprawie przedłużenia rezerwacji tych częstotliwości nie później niż 2 lata przed upływem okresu ich wykorzystywania.

7. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE informację o zamiarze przedłużenia lub odmowy przedłużenia rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby systemów szerokopasmowych oraz określa termin na przedstawienie stanowiska nie krótszy niż 3 miesiące od dnia udostępnienia tej informacji.

Art. 93. 1. Prezes UKE może dokonać rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na kolejny okres, na wniosek podmiotu dysponującego tą rezerwacją, kierując się celami określonymi w art. 412 ust. 2 oraz potrzebą zapewnienia najbardziej efektywnego wykorzystania częstotliwości, a także biorąc pod uwagę potrzebę zapewnienia ciągłości świadczenia usług telekomunikacyjnych.

2. Prezes UKE odmawia dokonania rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na kolejny okres w przypadku, gdy:

1) podmiot w okresie rezerwacji naruszył rażąco warunki wykorzystywania częstotliwości określone w ustawie, przepisach wykonawczych do ustawy i w decyzji o rezerwacji częstotliwości;
2) wystąpią przesłanki, o których mowa w art. 99 ust. 1 pkt 3 lub art. 100 ust. 1 pkt 1, 3 i 6;
3) przemawia za tym potrzeba zapewnienia równoprawnej i skutecznej konkurencji, w szczególności w przypadku, gdy dokonanie rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na kolejny okres mogłoby doprowadzić do nadmiernego skupienia częstotliwości przez dany podmiot lub grupę kapitałową, w której znajduje się dany podmiot.

3. Do odmowy dokonania rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na kolejny okres stosuje się przepisy art. 100 ust. 3–6.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, Prezes UKE wydaje decyzję w porozumieniu z Prezesem UOKiK.

5. Prezes UKE przed wydaniem decyzji w sprawie dokonania rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na kolejny okres przeprowadza postępowanie konsultacyjne.

6. W przypadku złożenia w ramach postępowania konsultacyjnego wniosku o rezerwację częstotliwości zharmonizowanych przez podmiot, który zapewnia efektywne ich wykorzystanie oraz nie posiada rezerwacji częstotliwości o analogicznych właściwościach, Prezes UKE może odmówić dokonania rezerwacji na kolejny okres.

7. W przypadku wydania przez Prezesa UKE decyzji o odmowie rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na kolejny okres stosuje się przepisy art. 104, art. 106 i art. 107.

8. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się nie wcześniej niż 5 lat przed upływem okresu wykorzystywania częstotliwości zharmonizowanych i nie później niż rok przed upływem tego okresu. W przypadku rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych wydanych na okres roku lub krótszy, wniosek składa się nie później niż 6 miesięcy przed upływem okresu ich wykorzystywania.

9. W przypadku gdy w dniu złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1, w zakresie rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych objętej tym wnioskiem toczy się postępowanie, o którym mowa w ust. 11, postępowanie wszczęte na wniosek, o którym mowa w ust. 1, ulega zawieszeniu do czasu wydania ostatecznego rozstrzygnięcia na podstawie ust. 11. Wydanie ostatecznej decyzji stwierdzającej brak możliwości dokonania rezerwacji częstotliwości

zharmonizowanych na kolejny okres skutkuje bezprzedmiotowością postępowania wszczętego na wniosek, o którym mowa w ust. 1.

10. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, złożony bez zachowania terminu, o którym mowa w ust. 8, Prezes UKE pozostawia bez rozpoznania.

11. Prezes UKE może z urzędu wydać decyzję, w której stwierdzi brak możliwości dokonania rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na kolejny okres. Przepisy ust. 2–5 stosuje się.

12. Postępowanie w sprawie wydania decyzji, o której mowa w ust. 11, Prezes UKE wszczyna nie wcześniej niż 5 lat przed upływem okresu wykorzystywania częstotliwości zharmonizowanych. W przypadku gdy postępowanie ma dotyczyć rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych, w zakresie której prowadzone jest postępowanie wszczęte na wniosek, o którym mowa w ust. 1, Prezes UKE nie wszczyna postępowania.

Art. 94. Wniosek o dokonanie rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych w sposób analogowy drogą rozsiewczą naziemną oraz wniosek o dokonanie rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania i rozprowadzania programów telewizyjnych w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną, po udzieleniu koncesji na kolejny okres, składa się nie wcześniej niż 4 lata przed upływem okresu wykorzystywania częstotliwości określonego w rezerwacji częstotliwości. Wniosek złożony bez zachowania terminu, o którym mowa w zdaniu pierwszym, Prezes UKE pozostawia bez rozpoznania.

Art. 95. 1. Prezes UKE na wniosek, z wyłączeniem rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych w sposób analogowy drogą rozsiewczą naziemną, dokonuje zmiany podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości, w tym także na rzecz kilku użytkowników, jeżeli podmiot:

1) dysponujący rezerwacją częstotliwości wskaże w tym wniosku podmiot, który będzie dysponował rezerwacją częstotliwości lub współużytkował częstotliwość w wyniku tej zmiany;
2) wskazany we wniosku wyrazi zgodę na przejęcie lub w przypadku współużytkowania częstotliwości przyjęcie uprawnień i obowiązków wynikających ze zmiany podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości i spełnia wymagania określone ustawą.

2. Podmiot dysponujący rezerwacją częstotliwości we wniosku dotyczącym części zakresu częstotliwości lub pozycji orbitalnych objętych rezerwacją częstotliwości lub części obszaru, na którym mogą być wykorzystywane częstotliwości, określa również:

1) zakres częstotliwości lub pozycji orbitalnych, którymi będzie dysponował podmiot wskazany we wniosku;
2) obszar, zgodnie z administracyjnym podziałem kraju, na którym będą mogły być wykorzystywane częstotliwości przez podmiot wskazany we wniosku;
3) propozycję podziału uprawnień, innych niż określone w pkt 1 i 2, oraz obowiązków wynikających z rezerwacji częstotliwości, w tym zobowiązań, o których mowa w art. 87 ust. 1 pkt 10, odpowiednio do zakresu częstotliwości lub pozycji orbitalnych objętych rezerwacją częstotliwości lub obszaru, na którym będą mogły być wykorzystywane częstotliwości przez podmiot wskazany we wniosku.

3. Prezes UKE odmawia zmiany podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości w zakresie, o którym mowa w ust. 1 lub 2, jeżeli:

1) zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że wnioskowana zmiana nie przyczyni się do osiągnięcia celów określonych w art. 412 ust. 2 lub
2) zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że podmiot, który został wskazany we wniosku, nie wywiąże się z obowiązków wynikających z rezerwacji częstotliwości, w tym zobowiązań, o których mowa w art. 87 ust. 1 pkt 10, lub
3) propozycja podziału uprawnień, innych niż określone w ust. 2 pkt 1 i 2, oraz obowiązków wynikających z rezerwacji częstotliwości, w tym zobowiązań, o których mowa w art. 87 ust. 1 pkt 10, nie odpowiada zakresowi częstotliwości lub pozycji orbitalnych objętych rezerwacją częstotliwości lub obszarowi, na którym mają być wykorzystywane częstotliwości przez podmiot wskazany we wniosku.

4. Z wyjątkiem zmiany podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości oraz zmian, o których mowa w ust. 2, rezerwacja częstotliwości nie ulega zmianie.

5. W przypadku gdy zmiana podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości wiąże się z ich współużytkowaniem, stosuje się przepisy art. 85 i art. 86.

6. Prezes UKE dokonuje zmiany podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości dokonaną w drodze postępowania selekcyjnego, po zasięgnięciu opinii Prezesa UOKiK w sprawie zachowania warunków konkurencji.

7. Prezes UKE podejmuje decyzję w sprawie zmiany podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości na cele rozpowszechniania w sposób cyfrowy lub rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych, w porozumieniu z Przewodniczącym KRRiT.

8. Prezes UKE udostępnia niezwłocznie na stronie podmiotowej BIP UKE informację o wydaniu decyzji o zmianie podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości obejmującą nazwę (firmę) podmiotu, na rzecz którego przeniesiono rezerwację częstotliwości, lub podmiotów współużytkujących częstotliwość, zakres częstotliwości, obszar objęty rezerwacją częstotliwości oraz okres obowiązywania tej rezerwacji.

Art. 96. 1. Podmiot dysponujący rezerwacją częstotliwości może wydzierżawić lub przekazać do użytkowania na podstawie innego tytułu prawnego częstotliwości objęte rezerwacją częstotliwości, na rzecz innego podmiotu.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, podmiot dysponujący rezerwacją częstotliwości zawiadamia Prezesa UKE, a w przypadku częstotliwości przeznaczonych na cele rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych – także Przewodniczącego KRRiT, o wydzierżawieniu częstotliwości lub przekazaniu ich do użytkowania, nie później niż w terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy.

3. W zawiadomieniu, o którym mowa w ust. 2, określa się podmiot, na rzecz którego wydzierżawiono lub któremu przekazano do użytkowania częstotliwości objęte rezerwacją częstotliwości, jego adres lub siedzibę oraz okres, na jaki umowa została zawarta. Jeżeli umowa dotyczy udostępnienia części zakresu częstotliwości objętych rezerwacją częstotliwości lub części obszaru, na którym mogą być wykorzystywane częstotliwości, zawiadomienie określa również:

1) zakres częstotliwości, którymi będzie dysponował podmiot wskazany w zawiadomieniu, lub
2) obszar, na którym częstotliwości będą mogły być wykorzystywane przez podmiot wskazany w zawiadomieniu.

4. Podmiot, któremu częstotliwości zostały wydzierżawione lub przekazane do użytkowania, jest obowiązany wykorzystywać je zgodnie z ustawą oraz wymogami określonymi w rezerwacji częstotliwości.

5. Prezes UKE może, w drodze decyzji, zmienić warunki wykorzystywania częstotliwości lub zakazać ich wykorzystywania przez podmiot, o którym mowa w ust. 4, w przypadku:

1) zaistnienia okoliczności, o których mowa w art. 99 ust. 1 pkt 3 i 8;

2) gdy wykorzystywanie tych częstotliwości przez ten podmiot mogłoby doprowadzić do zakłócenia konkurencji, w szczególności przez nadmierne skupienie częstotliwości przez dany podmiot lub przez grupę kapitałową; w tym zakresie Prezes UKE zasięga opinii Prezesa UOKiK.

6. W przypadku częstotliwości przeznaczonych na potrzeby rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych Prezes UKE wydaje decyzję, o której mowa w ust. 5 pkt 2, w porozumieniu z Przewodniczącym KRRiT.

7. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio w przypadku wygaśnięcia lub rozwiązania umowy o wydzierżawienie częstotliwości lub ich przekazanie do użytkowania na rzecz innego podmiotu.

8. Prezes UKE niezwłocznie udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE treść zawiadomienia, o którym mowa w ust. 2, oraz w przypadku podjęcia decyzji, o której mowa w ust. 5, informację o jej treści.

9. Podmiot, któremu częstotliwości zostały wydzierżawione lub przekazane do użytkowania i któremu wydano decyzję o zakazie wykorzystywania częstotliwości, o której mowa w ust. 5, nie może ubiegać się o wydanie pozwolenia radiowego z wykorzystaniem tych częstotliwości.

Art. 97. 1. Jeżeli w przypadku, o którym mowa w art. 99 ust. 1 pkt 7, Prezes UKE uzna, że pokrycie terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zasięgiem sieci telekomunikacyjnych nie jest wystarczające, może, w drodze decyzji, zobowiązać podmiot dysponujący rezerwacją częstotliwości do wykorzystywania częstotliwości w sposób zgodny ze zobowiązaniami wskazanymi w rezerwacji częstotliwości, określając:

1) harmonogram realizacji pokrycia zasięgiem sieci telekomunikacyjnych,
2) obszary, które mają zostać objęte zasięgiem sieci telekomunikacyjnych, lub odsetek mieszkańców, który ma zostać objęty tym zasięgiem

– biorąc pod uwagę potrzeby użytkowników końcowych, potrzeby rynku i rozwój techniki telekomunikacyjnej.

2. W sprawach decyzji, o której mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 31 i art. 32.

Art. 98. Prezes UKE, w celu wspierania równoprawnej i skutecznej konkurencji, w szczególności zapobiegania nadmiernemu skupieniu częstotliwości przez podmiot lub podmioty z grupy kapitałowej, uwzględniając warunki rynkowe, w tym w szczególności

oceniając w sposób obiektywny i perspektywiczny warunki konkurencji, a także prawdopodobny wpływ na dotychczasowe i przyszłe inwestycje uczestników rynku, może:

1) w decyzji w sprawie dokonania rezerwacji częstotliwości lub dokonania rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na kolejny okres:
   a) ograniczyć zasoby częstotliwości przyznawane podmiotowi,
   b) nałożyć obowiązki w zakresie zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego, w szczególności dostępu do infrastruktury służącej do wykorzystywania częstotliwości objętych dokonaną rezerwacją częstotliwości, w tym na potrzeby roamingu lokalnego, w odniesieniu do danego zasobu częstotliwości lub zasobu o analogicznych właściwościach,
   c) odmówić przyznania całości lub części zasobu objętego wnioskiem, jeżeli zachodzi potrzeba przeznaczenia tego zasobu dla nowego podmiotu,
   d) odmówić dokonania rezerwacji częstotliwości,
   e) zakazać lub określić warunki zmiany podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości lub wydzierżawienia, lub przekazania do użytkowania częstotliwości objętych rezerwacją, gdy istnieje prawdopodobieństwo poważnego zakłócenia konkurencji;
2) odmówić, w drodze decyzji, zmiany rezerwacji częstotliwości, która prowadzi do zmiany sposobu wykorzystywania zasobu częstotliwości;
3) w decyzji w sprawie zmiany rezerwacji częstotliwości:
   a) nałożyć obowiązki w zakresie zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego, w szczególności dostępu do infrastruktury służącej do wykorzystywania częstotliwości objętych dokonaną rezerwacją, w tym na potrzeby roamingu lokalnego, w odniesieniu do danego zasobu częstotliwości lub zasobu o analogicznych właściwościach,
   b) zakazać lub określić warunki zmiany podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości lub wydzierżawienia, lub przekazania do użytkowania częstotliwości objętych rezerwacją, gdy istnieje prawdopodobieństwo poważnego zakłócenia konkurencji.

Art. 99. 1. Prezes UKE, w drodze decyzji, może zmienić lub cofnąć rezerwację częstotliwości w przypadku:

1) stwierdzenia, że używanie urządzenia radiowego zgodnie z rezerwacją częstotliwości powoduje szkodliwe zakłócenia lub szkodliwe zaburzenia elektromagnetyczne;

2) zmiany w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości przeznaczenia częstotliwości objętych rezerwacją częstotliwości;
3) wystąpienia okoliczności prowadzących do zagrożenia obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego;
4) nierozpoczęcia wykorzystywania częstotliwości objętych rezerwacją częstotliwości w terminie, o którym mowa w art. 87 ust. 1 pkt 7, z przyczyn leżących po stronie podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości;
5) zaprzestania wykorzystywania częstotliwości przez co najmniej 6 miesięcy, z przyczyn leżących po stronie podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości;
6) wystąpienia powtarzających się naruszeń warunków wykorzystania częstotliwości lub obowiązku wnoszenia opłat za częstotliwości;
7) niewywiązywania się z zobowiązań, o których mowa w art. 87 ust. 1 pkt 10, z przyczyn leżących po stronie podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości;
8) gdy częstotliwości objęte rezerwacją są wykorzystywane w sposób nieefektywny;
9) gdy jest to konieczne dla realizacji zobowiązań wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych lub aktów prawnych Unii Europejskiej, dotyczących gospodarowania częstotliwościami;
10) stwierdzenia, że na skutek transakcji handlowej, w szczególności skutkującej przejęciem kontroli w rozumieniu art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów nad podmiotem dysponującym rezerwacją częstotliwości, doszło do nadmiernego skupienia częstotliwości przez podmiot lub grupę kapitałową.

2. Przepisu ust. 1 pkt 10 nie stosuje się, jeżeli strony transakcji handlowej zgłosiły na piśmie Prezesowi UKE zamiar jej przeprowadzenia, a Prezes UKE potwierdził, że zamierzona transakcja handlowa nie będzie prowadziła do nadmiernego skupienia częstotliwości. Prezes UKE zawiadamia strony transakcji handlowej o swoim stanowisku w tej sprawie w terminie 30 dni od dnia otrzymania zgłoszenia zamiaru przeprowadzenia transakcji. W przypadku niezawiadomienia przez Prezesa UKE stron transakcji handlowej w tym terminie uznaje się, że Prezes UKE potwierdził, że zamierzona transakcja handlowa nie będzie prowadziła do nadmiernego skupienia częstotliwości.

3. Przepisu ust. 1 pkt 10 nie stosuje się po upływie 5 lat od dnia dokonania transakcji handlowej.

4. Niezależnie od przesłanek, o których mowa w ust. 1, Prezes UKE może zmienić rezerwację częstotliwości w zakresie warunków wykorzystywania częstotliwości, o których

mowa w art. 141 ust. 1, również w przypadku gdy praca urządzenia radiowego jest zakłócana przez inne urządzenia lub sieci telekomunikacyjne.

5. Niezależnie od przesłanek, o których mowa w ust. 1 i 4, Prezes UKE zmienia rezerwację częstotliwości w zakresie ograniczeń, o których mowa w art. 87 ust. 3 pkt 4, jeżeli nie zachodzi konieczność utrzymywania tych ograniczeń, w szczególności gdy wynika to z przeglądu, o którym mowa w art. 419 ust. 3.

6. Prezes UKE, w celu zapewnienia ładu w gospodarce częstotliwościami oraz zwiększenia efektywności wykorzystywanych częstotliwości, może dokonać zmiany przydzielonych rezerwacji częstotliwości z danego zakresu częstotliwości przez zamianę częstotliwości objętych rezerwacją na częstotliwości o analogicznych właściwościach. Zmiana może dotyczyć całości lub części częstotliwości objętych rezerwacją.

7. Prezes UKE, w przypadku, o którym mowa w ust. 6, może wszcząć i prowadzić jedno postępowanie oraz wydać jedną decyzję lub odrębne decyzje dla każdej z rezerwacji częstotliwości albo prowadzić odrębne postępowania zakończone wydaniem odrębnych decyzji.

Art. 100. 1. Prezes UKE odmawia udzielenia rezerwacji częstotliwości w przypadku, gdy:

1) wnioskodawca nie jest w stanie wywiązać się z warunków związanych z wykorzystaniem częstotliwości lub zasobów orbitalnych;
2) zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 99 ust. 1 pkt 3;
3) powodowałoby to naruszenie wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych;
4) zachodzi konieczność przeprowadzenia postępowania selekcyjnego, a wniosek o rezerwację częstotliwości złożony został przed ogłoszeniem postępowania selekcyjnego;
5) w postępowaniu selekcyjnym podmiot nie został wyłoniony jako ten, dla którego zostanie dokonana rezerwacja częstotliwości;
6) udzielenie rezerwacji częstotliwości uniemożliwiałoby realizację zobowiązań wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych lub aktów prawnych Unii Europejskiej, dotyczących gospodarowania częstotliwościami.

2. W okresie ważności rezerwacji częstotliwości Prezes UKE może odmówić wydania lub cofnąć pozwolenie radiowe na używanie urządzenia radiowego wykorzystującego częstotliwości objęte rezerwacją z tytułu wystąpienia jednej z następujących okoliczności:

1) zagrożenia obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego;
2) naruszenia wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych;
3) zakłócenia pracy urządzeń lub sieci telekomunikacyjnych;
4) niespełniania warunków, o których mowa w art. 69 ust. 1 pkt 2, chyba że uległ zmianie stan prawny lub faktyczny przyjęty za podstawę dokonania rezerwacji częstotliwości;
5) braku możliwości realizacji zobowiązań wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych lub aktów prawnych Unii Europejskiej, dotyczących gospodarowania częstotliwościami.

3. Odmowa udzielenia rezerwacji częstotliwości, jej zmiana lub cofnięcie w przypadku, o którym mowa w art. 99 ust. 1 pkt 3, a także odmowa wydania pozwolenia radiowego lub jego cofnięcie w przypadku, o którym mowa w art. 99 ust. 1 pkt 3, następuje niezwłocznie po zasięgnięciu opinii lub na wniosek Ministra Obrony Narodowej, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Szefa Agencji Wywiadu, w zakresie ich właściwości.

4. Jeżeli uzasadnienie opinii lub wniosku organów, o których mowa w ust. 3, wskazujące na okoliczności prowadzące do zagrożenia obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego zawiera informacje niejawne, zamiast uzasadnienia stronie doręcza się zawiadomienie, że uzasadnienie takie zostało sporządzone.

5. Organy, o których mowa w ust. 3, przedstawiają opinię w terminie 21 dni od dnia wystąpienia przez Prezesa UKE o opinię, o której mowa w ust. 3.

6. W przypadku gdy organy, o których mowa w ust. 3, nie zajmą stanowiska w terminie, o którym mowa w ust. 5, wymóg zasięgnięcia opinii uznaje się za spełniony.

7. W przypadku odmowy wydania pozwolenia radiowego lub jego cofnięcia w przypadku, o którym mowa w art. 99 ust. 1 pkt 3, decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

Art. 101. 1. Prezes UKE niezwłocznie doręcza Przewodniczącemu KRRiT ostateczną decyzję o zmianie rezerwacji częstotliwości przeznaczonych do rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych w sposób cyfrowy drogą naziemną, wydaną na podstawie art. 99 ust. 1 pkt 2 lub 9 lub ust. 6.

2. W przypadku zmiany częstotliwości dokonywanej na podstawie art. 99 ust. 1 pkt 9 lub ust. 6 przepisu art. 104 ust. 3 nie stosuje się.

Art. 102. Rezerwacja częstotliwości na rozpowszechnianie programów radiofonicznych lub telewizyjnych udzielona w celu wykonywania uprawnień wynikających z koncesji, o których mowa w art. 69 ust. 2 pkt 1 i 2, wygasa w przypadku cofnięcia przez Przewodniczącego KRRiT tej koncesji lub jej wygaśnięcia.

Art. 103. 1. Podmiotowi, któremu cofnięto rezerwację częstotliwości z powodu niewywiązywania się z obowiązku, o którym mowa w art. 24 ust. 1, 6 lub 9, można udzielić rezerwacji częstotliwości nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia wydania decyzji o cofnięciu rezerwacji częstotliwości.

2. Podmiot, któremu cofnięto rezerwację częstotliwości z powodu niewywiązywania się z obowiązku, o którym mowa w art. 24 ust. 5, może uzyskać rezerwację częstotliwości lub może zostać uczestnikiem postępowania selekcyjnego nie wcześniej niż po upływie 6 lat od dnia wydania decyzji o cofnięciu rezerwacji częstotliwości.

3. Podmiot wyłoniony, o którym mowa w art. 104 ust. 3, który zrezygnował z uzyskania rezerwacji częstotliwości, może uzyskać rezerwację częstotliwości lub może zostać uczestnikiem postępowania selekcyjnego nie wcześniej niż po upływie 6 lat od dnia ogłoszenia wyników postępowania selekcyjnego, w którym został podmiotem wyłonionym.

4. Podmiot, który po doręczeniu decyzji o dokonaniu rezerwacji częstotliwości na kolejny okres zrezygnował z rezerwacji częstotliwości zanim decyzja stała się ostateczna, może uzyskać rezerwację obejmującą te częstotliwości lub może zostać uczestnikiem postępowania selekcyjnego na rezerwację obejmującą te częstotliwości nie wcześniej niż po upływie 6 lat od dnia wpływu do Prezesa UKE oświadczenia o rezygnacji. Przepisu nie stosuje się, gdy opłata za dokonanie rezerwacji częstotliwości ustalona została na podstawie art. 24 ust. 9 lub rezerwacja została dokonana na okres krótszy niż wskazany we wniosku, o ile okres wskazany we wniosku nie przekraczał maksymalnego okresu rezerwacji częstotliwości określonego w art. 80 ust. 1.

Art. 104. 1. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE informację o zajętych zasobach częstotliwości oraz aktualizuje ją nie rzadziej niż raz w miesiącu. Prezes UKE może także ogłosić informację o dostępnym zasobie częstotliwości.

2. W przypadku wpłynięcia wniosku o rezerwację częstotliwości z dostępnego zasobu częstotliwości Prezes UKE udostępnia niezwłocznie na stronie podmiotowej BIP UKE informację o wpłynięciu wniosku. Udostępniając informację o wpłynięciu wniosku, Prezes UKE wyznacza zainteresowanym podmiotom termin 14 dni na złożenie wniosku o rezerwację

częstotliwości. Jeżeli w terminie wyznaczonym przez Prezesa UKE zostanie złożony wniosek o rezerwację częstotliwości, którego uwzględnienie spowoduje przekroczenie dostępnego zasobu częstotliwości, wówczas zachodzi brak dostatecznego zasobu częstotliwości.

3. W przypadku braku dostatecznego zasobu częstotliwości podmiot, dla którego zostanie dokonana rezerwacja częstotliwości, jest wyłaniany w drodze postępowania selekcyjnego:

1) konkursu – w przypadku rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania w sposób cyfrowy lub rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych;
2) przetargu albo aukcji – w pozostałych przypadkach.

Art. 105. 1. Prezes UKE może, z własnej inicjatywy, ogłosić postępowanie selekcyjne na rezerwację częstotliwości.

2. Postępowanie selekcyjne może dotyczyć także zajętych zasobów częstotliwości, w przypadku których termin, w którym staną się one dostępne, będzie znany najpóźniej w dniu ogłoszenia tego postępowania.

Art. 106. Postępowanie selekcyjne przeprowadza Prezes UKE.

Art. 107. 1. Postępowanie selekcyjne jest postępowaniem odrębnym od postępowania w sprawie rezerwacji częstotliwości. Do postępowania selekcyjnego nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

2. Termin zakończenia postępowania selekcyjnego nie może być dłuższy niż 8 miesięcy od dnia wpłynięcia wniosku, o którym mowa w art. 104 ust. 2 zdanie pierwsze.

Art. 108. 1. Prezes UKE przed rozpoczęciem postępowania selekcyjnego przeprowadza postępowanie konsultacyjne, udostępniając projekt ogłoszenia o przetargu, aukcji albo konkursie, projekt dokumentacji przetargowej, aukcyjnej albo konkursowej i projekt rozstrzygnięcia decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości, która zostanie wydana po przeprowadzeniu postępowania, o którym mowa w art. 121 ust. 1, a także podając przyczyny wyboru trybu postępowania selekcyjnego oraz cel, którego osiągnięciu ma służyć to postępowanie.

2. Cel, o którym mowa w ust. 1, oprócz wspierania równoprawnej konkurencji, może dodatkowo obejmować:

1) wspieranie zasięgu sieci i usług telekomunikacyjnych;
2) zapewnienie odpowiedniej jakości usług;
3) wspieranie efektywnego wykorzystania częstotliwości;
4) tworzenie warunków do rozwoju działalności opartej na innowacyjnych technologiach.

3. Wraz z udostępnieniem informacji o wynikach postępowania konsultacyjnego Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE:

1) informacje o wyborze trybu postępowania selekcyjnego, uzasadniając ten wybór, oraz
2) informacje dotyczące forum wzajemnej oceny, o którym mowa w art. 109, o ile było zwołane.

Art. 109. 1. Wraz ze wszczęciem postępowania konsultacyjnego Prezes UKE informuje RSPG o zamiarze i planowanych warunkach rozdysponowania, w drodze postępowania selekcyjnego, częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby świadczenia bezprzewodowych usług szerokopasmowych. Przekazując informację, o której mowa w zdaniu pierwszym, Prezes UKE może zwrócić się do RSPG o zwołanie forum wzajemnej oceny, wskazując jednocześnie proponowany termin tego forum.

2. Podczas forum wzajemnej oceny Prezes UKE udziela wyjaśnień w jaki sposób planowane postępowanie selekcyjne:

1) wspiera rozwój rynku wewnętrznego, transgraniczne świadczenie usług, a także konkurencję i maksymalizuje korzyści dla konsumentów oraz ogólnie realizuje cele określone w art. 412 ust. 2, a także w decyzji 676/2002/WE i decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 243/2012/UE z dnia 14 marca 2012 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu dotyczącego polityki w zakresie widma radiowego (Dz. Urz. UE L 81 z 21.03.2012, str. 7, z późn. zm.[7)]);
2) zapewnia efektywne wykorzystanie częstotliwości;
3) zapewnia stabilne i przewidywalne warunki inwestycyjne dla dotychczasowych i przyszłych użytkowników częstotliwości przy rozwoju sieci na potrzeby świadczenia usług telekomunikacyjnych z wykorzystaniem częstotliwości.

3. Prezes UKE może wystąpić do RSPG o ponowne zwołanie forum wzajemnej oceny.

4. Prezes UKE, po zakończeniu forum wzajemnej oceny, może zwrócić się do RSPG z wnioskiem o:

1) przyjęcie sprawozdania z forum wzajemnej oceny;
2) opinię na temat planowanego rozdysponowania częstotliwości.

Art. 110. 1. Prezes UKE ogłasza postępowanie selekcyjne niezwłocznie po udostępnieniu na stronie podmiotowej BIP UKE informacji o wynikach postępowania konsultacyjnego w tej sprawie.

[7)] Zmiana wymienionej decyzji została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 321 z 17.12.2018, str. 36.

2. Ogłoszenie o przetargu, aukcji albo konkursie wraz z dokumentacją przetargową, aukcyjną albo konkursową, zwaną dalej „dokumentacją”, oraz projektem rozstrzygnięcia decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości, która zostanie wydana po przeprowadzeniu postępowania, o którym mowa w art. 121 ust. 1, udostępnia się na stronie podmiotowej BIP UKE. Ogłoszenie o przetargu, aukcji albo konkursie zawiera informacje o rozpoczęciu postępowania selekcyjnego oraz terminie na złożenie ofert.

Art. 111. 1. Prezes UKE może odwołać postępowanie selekcyjne przed upływem terminu wyznaczonego na złożenie ofert, jeżeli taka możliwość została zastrzeżona w treści dokumentacji.

2. Informacje o odwołaniu postępowania selekcyjnego wraz ze wskazaniem przyczyn odwołania Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE.

3. Prezes UKE nie udziela informacji o podmiotach, które złożyły oferty w odwołanym postępowaniu selekcyjnym.

4. Oferty złożone w ramach odwołanego postępowania selekcyjnego zwracane są bez otwierania. Zwrot wniesionego wadium następuje w terminie 7 dni od dnia odwołania przetargu albo aukcji.

Art. 112. 1. Prezes UKE, z uwzględnieniem art. 113 ust. 3, określa w dokumentacji w szczególności:

1) przedmiot i zakres postępowania selekcyjnego;
2) warunki uczestnictwa w postępowaniu selekcyjnym;
3) kryteria oceny ofert;
4) wymagania, jakim powinna odpowiadać oferta;
5) minimum kwalifikacyjne, jeżeli zostało ono ustalone;
6) zasady ustalenia wyników postępowania selekcyjnego.

2. W dokumentacji określa się, które części oferty uczestnika postępowania selekcyjnego będą stanowiły zobowiązania, o których mowa w art. 87 ust. 1 pkt 10.

3. Dokumentację udostępnia się za opłatą, która nie może przekroczyć kosztów wykonania dokumentacji. Opłata jest pobierana przez UKE.

Art. 113. 1. Prezes UKE, określając warunki uczestnictwa w przetargu albo w aukcji, może w szczególności wskazać zasoby częstotliwości, którymi dysponowanie:

1) wyłącza z udziału w przetargu albo aukcji podmiot dysponujący tym zasobem lub podmioty z grupy kapitałowej dysponującej tym zasobem lub

2) ogranicza zasoby częstotliwości, o których rezerwację może ubiegać się podmiot dysponujący tym zasobem lub podmioty z grupy kapitałowej dysponującej tym zasobem, lub
3) uprawnia do udziału w przetargu albo aukcji podmiot dysponujący tym zasobem lub podmioty z grupy kapitałowej dysponującej tym zasobem.

2. Prezes UKE, określając warunki uczestnictwa w postępowaniu selekcyjnym, może wskazać:

1) wymagania, jakie powinien spełniać podmiot składający ofertę, w szczególności dotyczące jego wiarygodności finansowej lub doświadczenia w wykonywaniu działalności telekomunikacyjnej;
2) że tylko jeden podmiot z danej grupy kapitałowej może uczestniczyć w postępowaniu selekcyjnym.

3. Warunki uczestnictwa w konkursie, w zakresie dodatkowych obowiązków i zadań przedsiębiorcy dotyczących zawartości programowej, w tym warunków dotyczących transmisji obowiązkowej, określa w zakresie wynikającym z ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji Przewodniczący KRRiT na wniosek Prezesa UKE, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku, uwzględniając pozaekonomiczne interesy narodowe dotyczące kultury, języka i pluralizmu mediów.

Art. 114. 1. Prezes UKE określa w dokumentacji przetargowej albo aukcyjnej wysokość wadium, biorąc pod uwagę znaczenie społeczne i gospodarcze przedmiotu przetargu albo aukcji.

2. Wysokość wadium nie może być niższa niż 5 % opłaty, o której mowa w art. 24 ust. 1, i wyższa niż 5000 % tej opłaty, jednakże nie niższa niż 500 zł. W przypadku przetargu i aukcji na kilka rezerwacji częstotliwości – wysokość wadium i obowiązek wpłaty dotyczą każdej rezerwacji.

3. Utratę wadium powoduje:

1) wycofanie oferty z przetargu albo aukcji po upływie terminu na składanie ofert;
2) niezadeklarowanie kwoty pierwszego postąpienia w aukcji;
3) niewniesienie wymaganego depozytu;
4) rezygnacja przez podmiot wyłoniony, o którym mowa w art. 120 ust. 2 lub 3, z uzyskania rezerwacji częstotliwości.

4. W przypadku gdy uczestnik przetargu albo aukcji został podmiotem wyłonionym dla więcej niż jednej rezerwacji częstotliwości, przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio do każdej oferty.

5. Wadium wniesione przez podmiot wyłoniony, o którym mowa w art. 120 ust. 2 lub 3, podlega zaliczeniu na poczet dodatkowej opłaty, o której mowa w art. 24 ust. 5. W przypadku gdy wadium jest wyższe od tej opłaty, Prezes UKE w terminie 21 dni od dnia, w którym decyzja o dokonaniu rezerwacji częstotliwości stała się ostateczna, zwraca nadwyżkę.

6. Wadium wniesione przez uczestnika przetargu albo aukcji, który spełnił warunki uczestnictwa w przetargu albo aukcji oraz osiągnął minimum kwalifikacyjne, jeżeli zostało określone w dokumentacji, podlega zwrotowi w terminie 21 dni od dnia, w którym decyzja o dokonaniu rezerwacji częstotliwości stała się ostateczna, a w przypadku uczestnika przetargu albo aukcji, który nie spełnił warunków uczestnictwa w przetargu albo aukcji lub nie osiągnął minimum kwalifikacyjnego – w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia wyników przetargu albo aukcji albo uznania ich za nierozstrzygnięte.

7. W przypadku unieważnienia przetargu albo aukcji przed dokonaniem rezerwacji częstotliwości zwrot wadium następuje w terminie 21 dni od dnia, w którym decyzja o unieważnieniu przetargu albo aukcji stała się ostateczna.

Art. 115. 1. Prezes UKE może określić w dokumentacji aukcyjnej wymóg wniesienia depozytu, sposób ustalania jego wysokości, w tym wysokość wskaźnika procentowego przyjmowanego do ustalania wysokości depozytu, oraz zasady wnoszenia depozytu.

2. Wysokość depozytu nie może być niższa niż 20 % i wyższa niż 100 % sumy wszystkich ofert danego uczestnika aukcji złożonych w momencie ogłoszenia konieczności wniesienia depozytu.

3. Niewniesienie przez uczestnika aukcji wymaganego depozytu powoduje jego wykluczenie. Wykluczony uczestnik nie może składać kolejnych ofert, traci wniesiony depozyt, a złożone przez niego oferty tracą ważność.

4. Rezygnacja przez podmiot wyłoniony, o którym mowa w art. 120 ust. 2, z uzyskania rezerwacji częstotliwości powoduje utratę depozytu w kwocie stanowiącej iloczyn wskaźnika procentowego przyjmowanego do ustalenia wysokości depozytu i opłaty zadeklarowanej przez podmiot za tę rezerwację częstotliwości w momencie ostatniego ogłoszenia konieczności wniesienia depozytu.

5. Depozyt wniesiony przez podmiot wyłoniony, o którym mowa w art. 120 ust. 2 lub 3, jeżeli nie zrezygnował on z uzyskania rezerwacji częstotliwości, podlega zaliczeniu na poczet

opłaty, o której mowa w art. 24 ust. 5, w części, w której ta opłata nie została pokryta z wadium. W przypadku gdy depozyt jest wyższy od części opłaty niepokrytej z wadium, Prezes UKE w terminie 21 dni od dnia, w którym decyzja o dokonaniu rezerwacji częstotliwości stała się ostateczna, zwraca nadwyżkę.

6. Depozyt wniesiony przez uczestnika aukcji, który nie został podmiotem wyłonionym, podlega zwrotowi w terminie 21 dni od dnia, w którym decyzja o dokonaniu rezerwacji częstotliwości stała się ostateczna, albo w terminie 14 dni od dnia uznania aukcji za nierozstrzygniętą.

7. W przypadku unieważnienia aukcji przed dokonaniem rezerwacji częstotliwości zwrot depozytu następuje w terminie 21 dni od dnia, w którym decyzja o unieważnieniu aukcji stała się ostateczna.

Art. 116. 1. Ofertę składaną w ramach postępowania selekcyjnego sporządza się zgodnie z wymogami dokumentacji oraz składa w terminie określonym w ogłoszeniu o wszczęciu postępowania selekcyjnego.

2. Oferta zawiera podpisane przez osobę uprawnioną do reprezentowania uczestnika tego postępowania oświadczenie, składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, że informacje zawarte w ofercie są zgodne z prawdą. Oświadczenie zawiera klauzulę następującej treści: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 Kodeksu karnego oświadczam, że informacje zawarte w ofercie są zgodne z prawdą.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu uprawnionego do odebrania oświadczenia o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Art. 117. 1. Kryteriami oceny ofert w przetargu są:

1) zachowanie warunków konkurencji;
2) wysokość kwoty zadeklarowanej przez uczestnika przetargu;
3) inne niż określone w pkt 1 i 2 obiektywne kryteria, jeżeli zostały zamieszczone w dokumentacji.

2. Prezes UKE spośród kryteriów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, wskazuje w dokumentacji najistotniejsze kryterium oceny ofert w przetargu, mając na uwadze cele polityki regulacyjnej i stan konkurencji na rynku.

3. Kryterium oceny ofert w aukcji jest wysokość kwoty zadeklarowanej przez uczestnika aukcji.

4. Kryteriami oceny ofert w konkursie są:

1) zachowanie warunków konkurencji;
2) inne niż określone w pkt 1 obiektywne kryteria, jeżeli zostały zamieszczone w dokumentacji.

5. W przypadku określenia w dokumentacji konkursowej więcej niż jednego kryterium oceny ofert, Prezes UKE wskazuje najistotniejsze kryterium oceny ofert, mając na uwadze cele polityki regulacyjnej i stan konkurencji na rynku.

6. W sprawie zachowania warunków konkurencji, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i ust. 4 pkt 1, Prezes UKE zasięga opinii Prezesa UOKiK.

Art. 118. 1. Badanie ofert w postępowaniu selekcyjnym odbywa się w dwóch etapach.

2. Badanie ofert przeprowadza komisja powołana przez Prezesa UKE spośród osób będących pracownikami UKE oraz posiadających wiedzę i doświadczenie niezbędne do przeprowadzenia postępowania selekcyjnego.

Art. 119. Po zadeklarowaniu kwoty pierwszego postąpienia uczestnik aukcji nie może wycofać oferty.

Art. 120. 1. Wyniki postępowania selekcyjnego Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE, w formie listy albo list uczestników tego postępowania, którzy spełnili warunki uczestnictwa oraz osiągnęli minimum kwalifikacyjne, jeżeli zostało ono określone w dokumentacji, uszeregowanych w kolejności według malejącej liczby uzyskanych punktów.

2. Podmiotem wyłonionym, o którym mowa w art. 104 ust. 3, jest uczestnik postępowania selekcyjnego, który:

1) spełnił warunki uczestnictwa w postępowaniu selekcyjnym;
2) osiągnął minimum kwalifikacyjne, jeżeli zostało ono określone w dokumentacji;
3) na liście, o której mowa w ust. 1, zajął najwyższą pozycję, a w przypadku gdy zgodnie z dokumentacją lista dotyczy więcej niż jednej rezerwacji częstotliwości – pozycję nie niższą niż liczba tych rezerwacji.

3. W przypadku rezygnacji podmiotu wyłonionego z rezerwacji częstotliwości lub wystąpienia po stronie podmiotu wyłonionego okoliczności, o których mowa w art. 99 ust. 1 pkt 3 lub art. 100 ust. 1, zanim decyzja w sprawie rezerwacji częstotliwości stała się ostateczna, podmiotem wyłonionym staje się uczestnik postępowania selekcyjnego zajmujący kolejną pozycję na liście, o której mowa w ust. 1, i spełniający warunki, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2.

Art. 121. 1. Po ogłoszeniu wyników postępowania selekcyjnego Prezes UKE niezwłocznie, z urzędu, wszczyna postępowanie w sprawie rezerwacji częstotliwości.

2. Prezes UKE dokonuje, w drodze decyzji, rezerwacji częstotliwości na rzecz podmiotu albo podmiotów wyłonionych w drodze postępowania selekcyjnego, o ile nie zachodzi żadna z przesłanek, o których mowa w art. 99 ust. 1 pkt 3 oraz art. 100 ust. 1 pkt 1, 3 i 6. Stroną postępowania jest podmiot wyłoniony w drodze postępowania selekcyjnego, a w przypadku, o którym mowa w art. 65, również podmiot alternatywnie wykorzystujący częstotliwości. Decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

3. Jeżeli przedmiotem postępowania selekcyjnego była więcej niż jedna rezerwacja częstotliwości, Prezes UKE może wszcząć i prowadzić jedno postępowanie dla więcej niż jednej rezerwacji częstotliwości. W takim przypadku Prezes UKE wydaje odrębne decyzje dla każdej z rezerwacji częstotliwości.

Art. 122. 1. Prezes UKE uznaje, w drodze decyzji, postępowanie selekcyjne za nierozstrzygnięte:

1) jeżeli żaden z uczestników nie spełnił warunków uczestnictwa w postępowaniu selekcyjnym lub nie osiągnął minimum kwalifikacyjnego, jeżeli zostało określone w dokumentacji;
2) w przypadku gdy w sytuacji, o której mowa w art. 120 ust. 3, nie ma innych uczestników; w przypadku postępowania selekcyjnego, które dotyczyło różnych rezerwacji częstotliwości, uznanie tego postępowania za nierozstrzygnięte odnosi się tylko do rezerwacji częstotliwości, dla której na liście nie ma innych uczestników.

2. Postępowanie selekcyjne jest nierozstrzygnięte, jeżeli w terminie wskazanym w ogłoszeniu o wszczęciu postępowania selekcyjnego żaden podmiot nie przystąpił do tego postępowania. Informacja w tej sprawie jest udostępniana na stronie podmiotowej BIP UKE.

Art. 123. 1. Prezes UKE, w drodze decyzji, na wniosek uczestnika postępowania selekcyjnego złożony w terminie 21 dni od dnia ogłoszenia wyników tego postępowania lub z urzędu, unieważnia postępowanie, jeżeli zostały rażąco naruszone przepisy prawa lub interesy jego uczestników.

2. Uczestnikowi postępowania selekcyjnego od decyzji w sprawie unieważnienia tego postępowania, przysługuje wniosek do Prezesa UKE o ponowne rozpatrzenie sprawy, a po wyczerpaniu tego trybu – skarga do sądu administracyjnego.

3. Uczestnikowi postępowania selekcyjnego nie przysługuje inny tryb kontroli rozstrzygnięć podejmowanych w postępowaniu selekcyjnym niż określony w ust. 1 i 2.

Art. 124. 1. Po unieważnieniu postępowania selekcyjnego, jeżeli jest możliwe usunięcie w ten sposób naruszeń przepisów prawa lub interesów jego uczestników, które stanowiły przyczynę unieważnienia tego postępowania, Prezes UKE przeprowadza czynności niezbędne do usunięcia tych naruszeń.

2. Czynności, o których mowa w ust. 1, przeprowadza się:

1) w oparciu o warunki uczestnictwa w postępowaniu selekcyjnym, wymagania, jakim powinna odpowiadać oferta, oraz kryteria oceny ofert, określone przed unieważnieniem postępowania selekcyjnego w dokumentacji;
2) w stosunku do ofert złożonych w terminie przed unieważnieniem postępowania selekcyjnego.

3. W przypadku gdy istnieje potrzeba przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 1, Prezes UKE ocenia oferty i w przypadku przetargu lub konkursu w sprawie zachowania warunków konkurencji zasięga opinii Prezesa UOKiK w stosunku do tych ofert.

4. Podmiotem wyłonionym po przeprowadzeniu czynności, o których mowa w ust. 1, nie może zostać podmiot, który został wyłoniony przed unieważnieniem postępowania selekcyjnego i zrezygnował z rezerwacji częstotliwości zanim decyzja w sprawie rezerwacji częstotliwości stała się ostateczna, lub nie uiścił zadeklarowanej opłaty, o której mowa w art. 24 ust. 5.

5. W przypadku gdy zgodnie z warunkami postępowania selekcyjnego uczestnik złożył więcej niż jedną ofertę, przepis ust. 4 stosuje się wyłącznie do oferty, w stosunku do której podmiot wyłoniony przed unieważnieniem tego postępowania zrezygnował z rezerwacji częstotliwości, zanim decyzja w sprawie rezerwacji częstotliwości stała się ostateczna, lub nie uiścił zadeklarowanej opłaty, o której mowa w art. 24 ust. 5.

6. Do czynności, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepis art. 123 ust. 1.

Art. 125. 1. Zmiana wyników postępowania selekcyjnego będąca konsekwencją unieważnienia tego postępowania stanowi podstawę wznowienia postępowania w sprawie rezerwacji częstotliwości dokonanej po przeprowadzeniu tego postępowania.

2. Postępowania w sprawie rezerwacji częstotliwości nie wznawia się, jeżeli od dnia ogłoszenia wyników postępowania selekcyjnego upłynęło 10 lat.

3. Decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości nie uchyla się, jeżeli od dnia jej doręczenia lub ogłoszenia upłynęło 10 lat.

Art. 126. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia:

1) szczegółowy tryb ogłaszania postępowania selekcyjnego,
2) szczegółowe wymagania co do zawartości dokumentacji,
3) szczegółowe warunki i tryb organizowania, przeprowadzania i zakończenia postępowania selekcyjnego, w tym:
   a) powoływania i pracy komisji przetargowej, komisji aukcyjnej oraz komisji konkursowej,
   b) sposób wpłaty i zwrotu wadium – w przypadku przetargu oraz aukcji,
   c) sposób wpłaty i zwrotu depozytu – w przypadku aukcji

– kierując się potrzebą zapewnienia obiektywnych, przejrzystych i niedyskryminujących żadnego uczestnika warunków postępowania selekcyjnego, przejrzystych warunków podejmowania rozstrzygnięć oraz zapewniając właściwe poinformowanie podmiotów zainteresowanych uzyskaniem rezerwacji częstotliwości.

Art. 127. 1. Postępowanie selekcyjne może zostać przeprowadzone wspólnie z właściwym organem innego państwa członkowskiego. Przepisy art. 106–126 stosuje się odpowiednio, przy czym kompetencje Prezesa UKE przewidziane w tych przepisach wykonuje Prezes UKE w porozumieniu z właściwym organem innego państwa członkowskiego.

2. W przypadku gdy pomimo zgłoszonego przez uczestników rynku zainteresowania wspólnym przeprowadzeniem postępowania selekcyjnego państwa członkowskie nie działają wspólnie, Prezes UKE informuje tych uczestników rynku o powodach odmowy wspólnego przeprowadzenia postępowania selekcyjnego.

Art. 128. 1. Wykorzystywanie częstotliwości użytkowanych jako cywilno-rządowe przez użytkowników rządowych wymaga uzyskania przydziału częstotliwości.

2. Przydziału częstotliwości, o którym mowa w ust. 1, dokonuje, zmienia lub cofa Prezes UKE.

Art. 129. Przydziału częstotliwości dokonuje się dla podmiotu, który spełnia wymagania określone ustawą oraz jeżeli częstotliwości:

1) są dostępne;

2) zostały przeznaczone w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości dla wnioskowanej służby radiokomunikacyjnej oraz plan zagospodarowania częstotliwości przewiduje ich zagospodarowanie zgodnie z wnioskiem;
3) mogą być chronione przed szkodliwymi zakłóceniami;
4) mogą być wykorzystywane przez urządzenie radiowe bez powodowania szkodliwych zakłóceń lub kolizji z przyznanymi na rzecz innych podmiotów rezerwacjami częstotliwości, przydziałami częstotliwości, pozwoleniami radiowymi lub decyzjami, o których mowa w art. 152 lub art. 153;
5) będą wykorzystywane w sposób efektywny;
6) zostały międzynarodowo uzgodnione w zakresie i formie określonej w międzynarodowych przepisach radiokomunikacyjnych lub umowach, których Rzeczpospolita Polska jest stroną – w przypadku gdy zachodzi możliwość powodowania szkodliwych zakłóceń poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej;
7) nie kolidują z pracą urządzeń kontrolno-pomiarowych UKE.

Art. 130. 1. W przydziale częstotliwości określa się:

1) uprawniony podmiot będący użytkownikiem rządowym, na rzecz którego dokonano przydziału częstotliwości, oraz jego adres;
2) zakres częstotliwości objęty przydziałem częstotliwości;
3) obszar lub lokalizację, w której mogą być wykorzystywane częstotliwości;
4) rodzaj służby radiokomunikacyjnej;
5) termin, w którym podmiot jest uprawniony do rozpoczęcia wykorzystywania częstotliwości;
6) okres lub termin, w którym podmiot jest uprawniony do wykorzystywania częstotliwości;
7) warunki wykorzystywania częstotliwości, o których mowa w art. 141 ust. 1, z uwzględnieniem warunków wynikających z umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną.

2. W przydziale częstotliwości można określić:

1) termin, w którym podmiot jest obowiązany rozpocząć wykorzystywanie częstotliwości;
2) wymagania dotyczące zapobiegania szkodliwym zakłóceniom elektromagnetycznym lub kolizjom z przyznanymi na rzecz innych podmiotów rezerwacjami częstotliwości, przydziałami częstotliwości, pozwoleniami lub decyzjami o prawie do wykorzystania częstotliwości, o których mowa w art. 152 lub art. 153.

Art. 131. Przydziału częstotliwości dokonuje się na czas określony, nie dłuższy niż 15 lat, biorąc pod uwagę:

1) charakter zadań wykonywanych przez podmiot wnioskujący o przydział częstotliwości;
2) międzynarodowe kierunki rozwoju wykorzystywania częstotliwości.

Art. 132. 1. Prezes UKE dokonuje przydziału częstotliwości w terminie 2 tygodni od dnia złożenia wniosku przez Ministra Obrony Narodowej lub 6 tygodni od dnia złożenia wniosku przez inny podmiot ubiegający się o przydział częstotliwości, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Jeżeli dokonanie przydziału częstotliwości wymaga przeprowadzenia uzgodnień międzynarodowych, terminy, o których mowa w ust. 1, liczy się od dnia zakończenia tych uzgodnień.

3. Wniosek o dokonanie przydziału częstotliwości dla misji dyplomatycznej, urzędu konsularnego, zagranicznej misji specjalnej oraz przedstawicielstwa organizacji międzynarodowej, korzystających z przywilejów i immunitetów na podstawie ustaw, umów i zwyczajów międzynarodowych, mających siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej składa się za pośrednictwem ministra właściwego do spraw zagranicznych.

Art. 133. Informację o dokonaniu przydziału częstotliwości Prezes UKE niezwłocznie publikuje na stronie podmiotowej BIP UKE. Informacja ta zawiera numer przydziału częstotliwości, zakres częstotliwości objętych przydziałem częstotliwości oraz okres, na jaki został dokonany przydział częstotliwości.

Art. 134. 1. Dopuszcza się dokonywanie przydziału częstotliwości na rzecz kilku użytkowników.

2. W przypadku dokonywania przydziału częstotliwości na rzecz kilku użytkowników Prezes UKE może ustalić w przydziale częstotliwości warunki jego użytkowania.

3. W sprawach spornych dotyczących współużytkowania częstotliwości Prezes UKE może, na wniosek podmiotu współużytkującego częstotliwości, w drodze postanowienia, nałożyć na współużytkowników częstotliwości, o których mowa w ust. 1, obowiązek podjęcia negocjacji dotyczących współużytkowania częstotliwości, określając jednocześnie termin ich zakończenia, nie dłuższy niż 30 dni, licząc od dnia wydania postanowienia.

4. W przypadku niepodjęcia negocjacji, o których mowa w ust. 3, przez podmiot do tego obowiązany lub braku zawarcia przez strony porozumienia warunki współużytkowania częstotliwości określa, na wniosek strony, Prezes UKE, w drodze decyzji, biorąc pod uwagę efektywne wykorzystanie częstotliwości.

5. Wnioski, o których mowa w ust. 3 i 4, zawierają stanowiska poszczególnych użytkowników w zakresie współużytkowania częstotliwości, z wyszczególnieniem tych kwestii, co do których strony nie doszły do porozumienia.

6. Strony są obowiązane do przedłożenia Prezesowi UKE, na jego żądanie, w terminie 14 dni, dokumentów niezbędnych do rozpatrzenia wniosku oraz swoich stanowisk wobec rozbieżności.

7. W sprawach, o których mowa w ust. 2, Prezes UKE może wydać, na wniosek jednej ze stron, decyzję, w której określa warunki współużytkowania częstotliwości do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sporu zgodnie z ust. 3.

Art. 135. 1. Przydział częstotliwości może zostać zmieniony lub cofnięty, w drodze decyzji Prezesa UKE, w przypadku:

1) stwierdzenia, że używanie urządzenia radiowego zgodnie z przydziałem częstotliwości powoduje szkodliwe zakłócenia lub szkodliwe zaburzenia elektromagnetyczne;
2) zmiany w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości przeznaczenia częstotliwości objętych przydziałem częstotliwości;
3) wystąpienia okoliczności prowadzących do zagrożenia obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego;
4) nierozpoczęcia wykorzystywania częstotliwości objętych przydziałem w terminie, o którym mowa w art. 130 ust. 2 pkt 1, z przyczyn leżących po stronie podmiotu dysponującego przydziałem częstotliwości;
5) wystąpienia powtarzających się naruszeń warunków wykorzystania częstotliwości lub obowiązku wnoszenia opłat za częstotliwości;
6) gdy częstotliwości objęte przydziałem częstotliwości są wykorzystywane w sposób nieefektywny;
7) gdy jest to konieczne dla realizacji zobowiązań wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych lub aktów prawnych Unii Europejskiej, dotyczących gospodarowania częstotliwościami.

2. Okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 3, 4 i 6, nie mają zastosowania do przydziałów częstotliwości dokonanych na rzecz Ministra Obrony Narodowej.

Art. 136. Prezes UKE odmawia dokonania przydziału częstotliwości w przypadku, gdy:

1) nie zostały spełnione przesłanki, o których mowa w art. 129;

2) wnioskodawca nie jest w stanie wywiązać się z warunków związanych z wykorzystaniem częstotliwości;
3) zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 135 ust. 1 pkt 1–3;
4) powodowałoby to naruszenie umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną;
5) postanowił o konieczności przeprowadzenia przetargu, aukcji albo konkursu na wnioskowane częstotliwości, a wniosek o przydział częstotliwości złożony został przed ogłoszeniem przetargu, aukcji albo konkursu;
6) dokonanie przydziału częstotliwości uniemożliwiałoby realizację zobowiązań wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych lub aktów prawnych Unii Europejskiej, dotyczących gospodarowania częstotliwościami.

Art. 137. 1. Do odmowy, zmiany lub cofnięcia przydziału częstotliwości z przyczyn, o których mowa w art. 135 ust. 1 pkt 3, stosuje się przepisy art. 100 ust. 3–6.

2. Do odmowy z przyczyn, o których mowa w art. 136 pkt 6, zmiany lub cofnięcia z przyczyn, o których mowa w art. 135 ust. 1 pkt 7, przydziału częstotliwości wykorzystywanych na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego stosuje się przepisy art. 100 ust. 3–6.

Rozdział 2

Używanie i obsługa urządzeń radiowych

Art. 138. 1. Z wyjątkiem art. 145, art. 152 i art. 153, używanie urządzenia radiowego wymaga posiadania pozwolenia radiowego, zwanego dalej „pozwoleniem”.

2. Prezes UKE wydaje pozwolenie w drodze decyzji.

3. Postępowanie w sprawie wydania pozwolenia wszczyna się na wniosek zainteresowanego podmiotu.

4. Podmiot posiadający rezerwację częstotliwości lub podmiot przez niego upoważniony lub podmiot, któremu częstotliwości zostały wydzierżawione lub przekazane do użytkowania zgodnie z art. 96, o ile nie została wydana decyzja, o której mowa w art. 96 ust. 5, może żądać wydania pozwolenia dotyczącego wykorzystania zasobu częstotliwości objętego rezerwacją częstotliwości w okresie jej obowiązywania.

5. Do pozwolenia stosuje się odpowiednio przepis art. 65.

6. W przypadku wygaśnięcia lub rozwiązania umowy o wydzierżawienie częstotliwości lub umowy o przekazanie częstotliwości do użytkowania, o których mowa w art. 96, Prezes UKE stwierdza wygaśnięcie pozwolenia wydanego zgodnie z ust. 4.

7. W przypadku częstotliwości radiowych, których przeznaczenie określono w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości lub ustalono w planie zagospodarowania częstotliwości, Prezes UKE wydaje decyzję w terminie 6 tygodni od dnia złożenia wniosku.

8. Termin, o którym mowa w ust. 7, nie ma zastosowania w przypadkach wymagających uzgodnień międzynarodowych lub wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych dotyczących użytkowania częstotliwości radiowych lub pozycji orbitalnych.

Art. 139. Przepisu art. 138 ust. 1 nie stosuje się do urządzeń radiowych wykorzystywanych przez użytkowników rządowych.

Art. 140. 1. Pozwolenie określa:

1) uprawniony podmiot oraz jego siedzibę i adres;
2) rodzaj, wyróżnik typu oraz nazwę producenta urządzeń radiowych, których dotyczy pozwolenie;
3) warunki wykorzystywania częstotliwości;
4) warunki używania urządzenia, w szczególności rodzaj służby radiokomunikacyjnej lub sieci telekomunikacyjnej, w której urządzenie może być wykorzystywane;
5) okres ważności;
6) termin rozpoczęcia wykorzystywania częstotliwości, nie dłuższy niż 12 miesięcy od dnia wydania pozwolenia.

2. W pozwoleniu można określić warunki używania urządzenia i obowiązki użytkownika w sytuacjach szczególnych zagrożeń.

3. Pozwolenie może zawierać przydział sygnałów identyfikacyjnych lub znaków wywoławczych. Znaki wywoławcze nie podlegają zmianie w okresie obowiązywania pozwolenia.

4. Pozwolenie uprawnia do wykorzystywania objętych pozwoleniem częstotliwości, sygnałów identyfikacyjnych oraz znaków wywoławczych.

5. Prezes UKE może w pozwoleniu zobowiązać podmiot do informowania o przerwach w wykorzystywaniu częstotliwości trwających powyżej 14 dni.

6. Przepisu ust. 1 pkt 2 w zakresie wyróżnika typu oraz nazwy producenta urządzeń radiowych, których dotyczy pozwolenie, oraz przepisów ust. 5 i art. 146 ust. 2 pkt 4 nie stosuje się do pozwoleń w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej.

7. W pozwoleniu radiowym wydawanym na cele rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych w sposób rozsiewczy naziemny Prezes UKE może określić dodatkowo warunki wykorzystywania częstotliwości, o których mowa w art. 141 ust. 1, zgodne z wymaganiami określonymi w art. 87 ust. 3, na wypadek konserwacji urządzenia objętego pozwoleniem.

Art. 141. 1. Warunki wykorzystywania częstotliwości określają w szczególności:

1) dla urządzenia radiowego naziemnego lub rezerwacji częstotliwości w celu świadczenia usług telekomunikacyjnych za pomocą takich urządzeń:
   a) częstotliwość lub częstotliwości graniczne kanałów lub zakresów częstotliwości albo numery kanałów,
   b) lokalizację urządzenia albo obszar jego przemieszczania,
   c) moc promieniowaną lub moc wyjściową,
   d) polaryzację, wysokość zawieszenia i charakterystykę promieniowania anteny nadawczej,
   e) rodzaj sygnału i parametry techniczne jego nadawania;
2) dla naziemnej stacji satelitarnej lub rezerwacji częstotliwości dla świadczenia usług telekomunikacyjnych za pomocą nadawczo-odbiorczego urządzenia radiowego umieszczonego na sztucznym satelicie Ziemi:
   a) nazwę wykorzystywanego satelity i jego położenie,
   b) odpowiednio, lokalizację naziemnej stacji satelitarnej lub obszar jej przemieszczania,
   c) częstotliwość lub częstotliwości skrajne zakresów częstotliwości lub kanałów częstotliwości albo numery kanałów, wykorzystywane do transmisji sygnałów w kierunkach: kosmos-Ziemia i Ziemia-kosmos,
   d) rodzaj sygnału i parametry techniczne jego nadawania.

2. Przepisów ust. 1 pkt 1 lit. d oraz e nie stosuje się do pozwoleń w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej.

Art. 142. 1. Prezes UKE wydaje pozwolenie podmiotowi, który spełnia wymagania określone ustawą, oraz jeżeli:

1) nie zachodzi żadna z okoliczności, o których mowa w art. 100 ust. 2 pkt 1–3 i 5;
2) częstotliwości objęte wnioskiem:
   a) są dostępne,
   b) zostały przeznaczone w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości dla wnioskowanej służby radiokomunikacyjnej i użytkowania oraz plan zagospodarowania częstotliwości przewiduje ich zagospodarowanie zgodne z wnioskiem,
   c) mogą być wykorzystywane przez urządzenie radiowe bez powodowania szkodliwych zakłóceń lub kolizji z przyznanymi na rzecz innych podmiotów rezerwacjami częstotliwości, przydziałami częstotliwości, pozwoleniami radiowymi lub decyzjami, o których mowa w art. 152 lub art. 153,
   d) zostały międzynarodowo uzgodnione w zakresie i formie określonych w międzynarodowych przepisach radiokomunikacyjnych lub wiążących Rzeczpospolitą Polską umowach międzynarodowych, w przypadku gdy zachodzi możliwość powodowania szkodliwych zakłóceń poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej,
   e) będą wykorzystywane w sposób efektywny;
3) urządzenie pracujące na podstawie pozwolenia może być chronione przed szkodliwymi zakłóceniami;
4) wnioskodawca przedłoży:
   a) dokument potwierdzający spełnienie przez urządzenie wymagań, o których mowa w art. 273 ust. 1–3 albo – w przypadku urządzeń wykorzystywanych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej lub w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej – dokument potwierdzający objęcie tych urządzeń przepisami, o których mowa odpowiednio w art. 273 ust. 7 pkt 2 lub 3,
   b) dokument potwierdzający rejestrację statku powietrznego, morskiego lub żeglugi śródlądowej w Rzeczypospolitej Polskiej – w przypadku ubiegania się o wydanie pozwolenia radiowego w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej lub w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej,
   c) dokument potwierdzający uzyskanie zgody operatora satelity na wykorzystywanie transpondera – w przypadku pozwolenia dla naziemnej stacji w służbie satelitarnej,
   d) dokument potwierdzający pozytywny wynik egzaminu z wiedzy i umiejętności z zakresu obsługi urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej

lub dokument równoważny wydany przez uprawniony organ zagraniczny – w przypadku ubiegania się o wydanie pozwolenia radiowego w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej;

5) urządzenie nie koliduje z pracą urządzeń kontrolno-pomiarowych UKE.

2. Prezes UKE udostępnia wykaz urządzeń kontrolno-pomiarowych UKE, o których mowa w ust. 1 pkt 5 oraz art. 129 pkt 7, wraz z warunkami ochrony tych urządzeń na stronie podmiotowej BIP UKE.

3. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1 pkt 4 lit. a, nie dotyczy urządzeń przeznaczonych do wyłącznego używania w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej, niebędących przedmiotem oferty handlowej.

4. Prezes UKE wydaje pozwolenia na okres nieprzekraczający 10 lat, a dla służby radiokomunikacyjnej amatorskiej – na okres nieprzekraczający 25 lat. W przypadku pozwolenia dotyczącego wykorzystania zasobu częstotliwości objętego rezerwacją częstotliwości w okresie jej obowiązywania, który jest dłuższy niż 10 lat, okres obowiązywania pozwolenia może zostać zrównany z okresem obowiązywania tej rezerwacji.

5. W przypadku przedłużenia rezerwacji częstotliwości zgodnie z art. 92 lub dokonania rezerwacji częstotliwości na kolejny okres w drodze postępowania, o którym mowa w art. 93 ust. 1, Prezes UKE na wniosek podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości w drodze decyzji, dokonuje zmiany pozwoleń radiowych wydanych w oparciu o tę rezerwację częstotliwości przez:

1) wskazanie zakresów częstotliwości i rezerwacji częstotliwości albo rezerwacji częstotliwości dokonanej na kolejny okres w oparciu, o którą wydane jest pozwolenie,

2) zmianę okresu obowiązywania pozwolenia dotyczącego wykorzystania zasobu częstotliwości objętego rezerwacją, tak aby zrównać go z okresem obowiązywania tej rezerwacji częstotliwości albo rezerwacji częstotliwości dokonanej na kolejny okres

– o ile nie nastąpiła zmiana warunków wykorzystywania częstotliwości wskazanych w rezerwacji częstotliwości uniemożliwiająca korzystanie z urządzeń wskazanych w pozwoleniu radiowym oraz sprzyja to efektywnemu i harmonijnemu gospodarowaniu zasobami częstotliwości.

6. Wniosek, o którym mowa w ust. 5, zawiera wykaz pozwoleń, których dotyczy.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 5, Prezes UKE wszczyna i prowadzi jedno postępowanie oraz wydaje jedną decyzję w sprawie zmiany wskazanych pozwoleń.

Art. 143. 1. W służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej Prezes UKE wydaje pozwolenia kategorii 1, kategorii 3, kategorii 5 i pozwolenia dodatkowe. W pozwoleniu Prezes UKE wskazuje znak wywoławczy, za pomocą którego identyfikuje się stację amatorską.

2. Prezes UKE wydaje pozwolenie w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej osobie fizycznej na podstawie zaświadczenia o pozytywnym wyniku egzaminu z wiedzy i umiejętności osoby ubiegającej się o pozwolenie, z wyjątkiem art. 142 ust. 1 pkt 4 lit. d.

3. Prezes UKE wydaje pozwolenie w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej osobie prawnej, w tym terenowej jednostce organizacyjnej stowarzyszenia posiadającego osobowość prawną, a także stowarzyszeniu zwykłemu w rozumieniu ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2020 r. poz. 2261), na podstawie pozwolenia kategorii 1 lub równoważnego dokumentu wydanego przez uprawniony organ zagraniczny osoby upoważnionej do ubiegania się o wydanie pozwolenia dla tej osoby prawnej, która ukończyła 18 lat.

4. Pozytywny wynik egzaminu, o którym mowa w ust. 2, jest ważny bezterminowo.

Art. 144. 1. Egzaminy osób ubiegających się o pozwolenie w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej, w tym egzaminy poprawkowe, przeprowadza komisja powołana przez Prezesa UKE spośród osób posiadających odpowiednią wiedzę, praktyczne doświadczenie w zakresie ocenianych kompetencji, a w przypadku powierzenia egzaminów organizacji radioamatorskiej, komisja powołana spośród osób posiadających odpowiednią wiedzę, praktyczne doświadczenie w zakresie ocenianych kompetencji zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie ust. 6.

2. Prezes UKE może powierzyć przeprowadzanie egzaminów w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej, w tym egzaminów poprawkowych, organizacji zrzeszającej radioamatorów, jeżeli organizacja ta:

1) posiada strukturę organizacyjną umożliwiającą organizację egzaminów na terenie każdego z województw;
2) daje rękojmię prawidłowo przeprowadzonego egzaminu, w szczególności w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących ochrony danych osobowych;
3) posiada doświadczenie w prowadzeniu działalności związanej ze służbą radiokomunikacyjną amatorską adekwatne do rangi przeprowadzanych egzaminów;
4) zapewni pomieszczenia i warunki organizacyjne pracy komisji oraz zapewni warunki do przeprowadzenia egzaminu z wiedzy i umiejętności, o którym mowa w ust. 1, w sposób niedyskryminujący osób z niepełnosprawnościami;

5) przedstawi koncepcję organizacji egzaminów.

3. Powierzenie przeprowadzenia egzaminów, o których mowa w ust. 2, następuje w drodze nieodpłatnej umowy zawierającej co najmniej:

1) możliwość wypowiedzenia jej przez Prezesa UKE w każdym czasie;
2) zobowiązanie organizacji, o której mowa w ust. 2, do przedstawienia listy osób, które uzyskały pozytywny wynik egzaminu w terminie 7 dni od dnia jego zakończenia;
3) zobowiązanie organizacji, o której mowa w ust. 2, do przedstawienia sprawozdania z wykonania umowy − w terminie do dnia 31 marca za poprzedni rok kalendarzowy;
4) listę miejscowości, w których zostaną przeprowadzone egzaminy oraz częstotliwość egzaminów w tych miejscowościach;
5) zobowiązanie do przekazywania Prezesowi UKE oraz publikacji do dnia 15 grudnia harmonogramu przeprowadzania egzaminów na kolejny rok;
6) minimalne warunki, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia egzaminacyjne;
7) listę kandydatów na egzaminatorów zawierającą imiona i nazwiska kandydatów.

4. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE harmonogram przeprowadzania egzaminów na kolejny rok w terminie do dnia 31 grudnia.

5. Za przeprowadzenie egzaminu w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej zorganizowanego przez Prezesa UKE pobiera się opłatę w wysokości nie wyższej niż 150 zł.

6. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, dla służby radiokomunikacyjnej amatorskiej:

1) szczegółowy zakres pozwoleń,
2) wymagania niezbędne do uzyskania pozwolenia i zakres wymogów egzaminacyjnych,
3) tryb przeprowadzania egzaminów, w tym egzaminów poprawkowych,
4) tryb powoływania komisji egzaminacyjnej,
5) wysokość opłat za przeprowadzenie egzaminu,
6) okres ważności pozwoleń,
7) sposób identyfikacji stacji amatorskiej

− biorąc pod uwagę międzynarodowe przepisy radiokomunikacyjne, rodzaj pozwolenia, zapewnienie dostępności do wykonywania służby radiokomunikacyjnej amatorskiej, zapewnienie właściwej organizacji i odpowiedniego poziomu merytorycznego egzaminu oraz potrzebę zapewnienia efektywnej i bezstronnej pracy komisji.

Art. 145. 1. Nie wymaga pozwolenia używanie urządzeń radiowych przeznaczonych wyłącznie do odbioru.

2. Nie wymaga pozwolenia używanie urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego:

1) używanego przez zagraniczny statek powietrzny, morski lub statek żeglugi śródlądowej, zgodnie z międzynarodowymi przepisami radiokomunikacyjnymi, jeżeli urządzenie zostało dopuszczone do używania przez właściwy organ;
2) używanego, zgodnie z przepisami międzynarodowymi, w służbie amatorskiej przez cudzoziemca oraz obywatela polskiego stale rezydującego za granicą podczas pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli jednorazowo pobyt taki nie jest dłuższy niż 90 dni;
3) końcowego:
   a) dołączanego do zakończenia sieci telekomunikacyjnej, z wyłączeniem urządzeń stosowanych w służbie lotniczej, morskiej lub żeglugi śródlądowej,
   b) służącego do utrzymywania łączności z przebywającym krótkookresowo na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub znajdującym się na nim w tranzycie, zagranicznym pojazdem, statkiem powietrznym, morskim lub statkiem żeglugi śródlądowej, przytwierdzonego w sposób trwały do tego pojazdu lub statku, wykorzystującego międzynarodowo uzgodnione zakresy częstotliwości;
4) wykorzystującego zakresy częstotliwości zarezerwowane na rzecz podmiotu uprawnionego do dysponowania częstotliwością lub, za zgodą tego podmiotu, podmiotu przez niego upoważnionego lub któremu częstotliwości zostały wydzierżawione lub przekazane do użytkowania zgodnie z art. 96, o ile nie została wydana decyzja, o której mowa w art. 96 ust. 5, jeżeli rezerwacja częstotliwości przewiduje zwolnienie z obowiązku uzyskania pozwolenia i określa warunki wykorzystywania częstotliwości;
5) będącego urządzeniem klasy 1, o którym mowa w art. 274 ust. 3.

3. Urządzenia klasy 1, o których mowa w art. 274 ust. 3, nie podlegają ochronie przed szkodliwymi zakłóceniami powodowanymi przez inne urządzenia.

4. Minister właściwy do spraw informatyzacji może, w drodze rozporządzenia, określić rozszerzony zakres urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych, które mogą być używane bez pozwolenia, określając:

1) warunki używania urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych, które mogą być używane bez pozwolenia,
2) rodzaje służb radiokomunikacyjnych, w których urządzenia te mogą być używane

− uwzględniając przepisy międzynarodowe oraz kierując się zasadą zwiększania liczby rodzajów takich urządzeń, przy uwzględnieniu potrzeby harmonijnego gospodarowania częstotliwościami.

Art. 146. 1. Do cofnięcia lub zmiany pozwolenia stosuje się odpowiednio przepisy art. 95 i art. 99−102.

2. Prezes UKE może także cofnąć pozwolenie lub zmienić warunki wykorzystywania częstotliwości w przypadku:

1) stwierdzenia, że używanie urządzenia radiowego zgodnie z pozwoleniem zakłóca pracę innych urządzeń lub sieci telekomunikacyjnych;
2) zmiany w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości przeznaczenia częstotliwości objętych pozwoleniem;
3) nierozpoczęcia wykorzystywania częstotliwości objętych pozwoleniem w terminie 6 miesięcy od dnia wydania pozwolenia lub dnia rozpoczęcia ich wykorzystywania wskazanego w pozwoleniu;
4) niewywiązania się przez podmiot z obowiązku, o którym mowa w art. 140 ust. 5.

3. Prezes UKE może zmienić warunki wykorzystywania częstotliwości również w przypadku, gdy:

1) częstotliwości objęte pozwoleniem są wykorzystywane w stopniu niewielkim lub w sposób nieefektywny;
2) praca urządzenia radiowego jest zakłócana przez inne urządzenia lub sieci telekomunikacyjne.

4. W przypadku odmowy wydania pozwolenia przepis art. 103 stosuje się odpowiednio.

5. Pozwolenie wygasa w przypadku wygaśnięcia rezerwacji częstotliwości, z wyjątkiem zmiany pozwolenia radiowego, o której mowa art. 142 ust. 5.

Art. 147. 1. Używanie urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego, niewymagającego pozwolenia na podstawie art. 145 ust. 2 pkt 4, podlega wpisowi do rejestru urządzeń radiowych używanych bez pozwolenia, zwanego dalej „rejestrem urządzeń”.

2. Prezes UKE prowadzi rejestr urządzeń w systemie teleinformatycznym.

3. Rejestr urządzeń obejmuje w szczególności:

1) kolejny numer wpisu;
2) datę otrzymania wniosku oraz datę dokonania wpisu;
3) dane, o których mowa w art. 148 ust. 1 pkt 1–3, 5 i 6.

4. Rejestr urządzeń jest jawny i jest udostępniany na stronie podmiotowej BIP UKE.

Art. 148. 1. Prezes UKE dokonuje wpisu do rejestru urządzeń na podstawie złożonego przez podmiot uprawniony do dysponowania częstotliwością wniosku zawierającego następujące dane:

1) nazwę (firmę) podmiotu uprawnionego do dysponowania częstotliwością, jego siedzibę i adres;
2) oznaczenie formy prawnej podmiotu uprawnionego do dysponowania częstotliwością;
3) numer decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości;
4) imię, nazwisko, adres i numer telefonu osoby upoważnionej do kontaktowania się w imieniu podmiotu uprawnionego do dysponowania częstotliwością;
5) warunki wykorzystywania częstotliwości, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 1;
6) przewidywaną datę rozpoczęcia używania urządzenia.

2. Wniosek o wpis do rejestru urządzeń zawiera oświadczenie osoby uprawnionej do reprezentowania podmiotu, o którym mowa w ust. 1, o następującej treści: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 Kodeksu karnego oświadczam, że:

1) dane zawarte we wniosku o wpis do rejestru urządzeń są zgodne z prawdą;
2) znane mi są i spełniam wynikające z ustawy z dnia … r. − Prawo komunikacji elektronicznej warunki używania urządzenia radiowego, którego dotyczy wniosek;
3) urządzenie radiowe objęte wnioskiem spełnia odnoszące się do niego wymagania, o których mowa w art. 274 ust. 1−3 ustawy z dnia … r. – Prawo komunikacji elektronicznej.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu uprawnionego do odebrania oświadczenia o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

3. Do wniosku o wpis do rejestru urządzeń składanego przez podmiot upoważniony, o którym mowa w art. 138 ust. 4, dołącza się upoważnienie do wykorzystywania częstotliwości udzielone przez podmiot uprawniony do dysponowania częstotliwością, wskazujące zakres częstotliwości, obszar, na którym częstotliwości mogą być wykorzystywane, oraz okres, w którym podmiot jest uprawniony do wykorzystywania częstotliwości.

4. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

Art. 149. 1. Prezes UKE dokonuje wpisu urządzenia do rejestru urządzeń w terminie do 21 dni roboczych od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w art. 148 ust. 1, lub od dnia uzupełnienia tego wniosku.

2. W przypadku gdy wniosek nie zawiera danych, o których mowa w art. 148 ust. 1, lub oświadczenia, o którym mowa w art. 148 ust. 2, albo w przypadku stwierdzenia, że we wniosku błędnie określono dane, o których mowa w art. 148 ust. 1, Prezes UKE niezwłocznie, jednak nie później niż przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 1, wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania. Wniosek nieuzupełniony w wyznaczonym terminie pozostawia się bez rozpoznania.

3. Jeżeli Prezes UKE, z wyjątkiem ust. 2, nie dokona wpisu w terminie, o którym mowa w ust. 1, a od dnia otrzymania wniosku o wpis do rejestru urządzeń upłynęło 28 dni roboczych, podmiot uprawniony do dysponowania częstotliwością może rozpocząć jej wykorzystywanie za pomocą urządzenia, którego dotyczył wniosek, po uprzednim zawiadomieniu Prezesa UKE na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej.

4. Prezes UKE prostuje z urzędu wpis do rejestru urządzeń zawierający oczywiste błędy lub niezgodności ze stanem faktycznym.

Art. 150. 1. W przypadku zmiany danych, o których mowa w art. 148 ust. 1, podmiot, który uzyskał wpis do rejestru urządzeń jest obowiązany w terminie 7 dni od dnia zmiany tych danych złożyć do Prezesa UKE wniosek o zmianę wpisu w rejestrze urządzeń.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera numer z rejestru urządzeń, dane podlegające zmianie oraz oświadczenie, o którym mowa w art. 148 ust. 2.

3. W przypadku braków formalnych wniosku o zmianę wpisu stosuje się przepis art. 149 ust. 2.

4. Prezes UKE na podstawie wniosku, o którym mowa w ust. 1, dokonuje zmiany wpisu w rejestrze urządzeń.

Art. 151. 1. Prezes UKE wykreśla wpis do rejestru urządzeń w przypadku wygaśnięcia rezerwacji częstotliwości albo na wniosek podmiotu uprawnionego do dysponowania rezerwacją.

2. Prezes UKE może wykreślić wpis do rejestru urządzeń, jeżeli zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 99 ust. 1.

Art. 152. 1. Prezes UKE, w drodze decyzji, na wniosek zainteresowanego podmiotu, może dopuścić czasowe używanie urządzenia radiowego w zakresach częstotliwości cywilnych

lub cywilno-rządowych w celu zapewnienia przekazu informacji na okres nieprzekraczający 30 dni.

2. Prezes UKE, wydając decyzję, o której mowa w ust. 1, kieruje się obiektywnymi, przejrzystymi, niedyskryminacyjnymi i proporcjonalnymi kryteriami.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się oryginał lub kopię:

1) dokumentu potwierdzającego spełnienie przez urządzenie wymagań, o których mowa w art. 273 ust. 1−3;
2) pełnomocnictwa − jeżeli strona działa przez pełnomocnika;
3) dowodu uiszczenia opłaty za prawo do wykorzystywania częstotliwości, o której mowa w art. 24 ust. 4.

4. Dokumenty, o których mowa w ust. 3, można składać w języku angielskim. Przepisu art. 33 § 2 i 3 oraz art. 76a § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. − Kodeks postępowania administracyjnego nie stosuje się.

5. Obowiązek wniesienia opłaty za prawo do wykorzystywania częstotliwości, o której mowa w art. 24 ust. 4, powstaje z chwilą złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1.

6. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes UKE określa:

1) rodzaj, wyróżnik typu oraz nazwę producenta urządzenia radiowego, którego dotyczy decyzja;
2) uprawniony podmiot oraz jego siedzibę i adres lub adres stałego miejsca wykonywania działalności gospodarczej, jeżeli podmiot posiada takie miejsce;
3) warunki wykorzystania częstotliwości;
4) warunki używania urządzenia radiowego, w szczególności rodzaj służby, w której jest wykorzystywane urządzenie;
5) okres obowiązywania decyzji;
6) termin rozpoczęcia wykorzystania częstotliwości.

7. Prezes UKE odmawia wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, albo cofa tę decyzję, jeżeli wystąpi jedna z okoliczności, o których mowa w art. 100 ust. 2 pkt 1−3.

Art. 153. 1. Prezes UKE, w drodze decyzji, na wniosek zainteresowanego podmiotu, może zezwolić na czasowe używanie urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego w celu przeprowadzenia badań, testów lub eksperymentów w zakresach częstotliwości cywilnych lub cywilno-rządowych, pod warunkiem przedstawienia celu oraz harmonogramu prowadzenia tych badań, testów lub eksperymentów.

2. Decyzję, o której mowa w ust. 1, dotyczącą używania urządzeń radiowych służących do rozprowadzania lub rozpowszechniania programów radiofonicznych lub telewizyjnych, Prezes UKE wydaje w porozumieniu z Przewodniczącym KRRiT. Niezajęcie stanowiska przez Przewodniczącego KRRiT w terminie 10 dni roboczych od dnia otrzymania projektu decyzji jest równoznaczne z uzgodnieniem projektu.

3. Stroną postępowania w sprawie o wydanie decyzji, o której mowa w ust. 1, jest także podmiot dysponujący rezerwacją częstotliwości.

4. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, nie może być wydane na okres dłuższy niż rok.

5. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, może być na wniosek zainteresowanego podmiotu jednokrotnie przedłużone na okres nie dłuższy niż rok, po przedłożeniu sprawozdania z dotychczas wykonanych działań w zakresie badań, testów lub eksperymentów w ramach tego zezwolenia. Prezes UKE odmawia przedłużenia zezwolenia w przypadku nieprzedłożenia takiego sprawozdania.

6. Podmiot, który uzyskał zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany przedłożyć Prezesowi UKE sprawozdanie z przeprowadzonych badań, testów lub eksperymentów, w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia ich zakończenia.

7. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 5 lub 6, z uwzględnieniem przepisów o ochronie własności przemysłowej i intelektualnej, zawiera w szczególności:

1) określenie urządzeń radiowych wykorzystanych w badaniach, testach lub eksperymentach oraz ich parametry;
2) opis metodyki badań, testów lub eksperymentów i ich wyniki;
3) wnioski wynikające z przeprowadzonych badań, testów lub eksperymentów.

8. Do wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, przepisy art. 152 ust. 3, 5 i 6 stosuje się.

9. Prezes UKE, w drodze decyzji, odmawia zezwolenia albo cofa zezwolenie, jeżeli wystąpi jedna z okoliczności, o których mowa w art. 100 ust. 2 pkt 1−3.

10. Prezes UKE, w drodze decyzji, odmawia zezwolenia, jeżeli podmiot, który, będąc do tego zobowiązanym, nie złożył sprawozdania z przeprowadzonych badań, testów lub eksperymentów.

11. Prezes UKE, w drodze decyzji, może cofnąć zezwolenie, jeżeli podmiot nie rozpoczął badań, testów lub eksperymentów w terminie 3 miesięcy od dnia rozpoczęcia wykorzystywania częstotliwości określonego w zezwoleniu.

Art. 154. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE informacje o wydanych pozwoleniach, rezerwacjach częstotliwości oraz decyzjach o zezwoleniu na czasowe używanie urządzeń radiowych, o których mowa w art. 152 oraz art. 153, obejmujące:

1) nazwę (firmę) podmiotu uprawnionego;
2) zakres częstotliwości;
3) obszar, na którym częstotliwości mogą być wykorzystywane, lub lokalizację stacji;
4) okres obowiązywania decyzji.

Art. 155. 1. Czasowe używanie urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego, wykorzystującego częstotliwości użytkowane jako cywilne lub cywilno-rządowe, służącego do komunikacji w systemie naziemnym lub satelitarnym przez misje dyplomatyczne, urzędy konsularne, zagraniczne misje specjalne oraz przedstawicielstwa organizacji międzynarodowych, korzystające z przywilejów i immunitetów na podstawie ustaw, umów i zwyczajów międzynarodowych, mające swe siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wymaga uzyskania pisemnej zgody Prezesa UKE, zatwierdzonej przez ministra właściwego do spraw zagranicznych, oraz dopuszczalne jest wyłącznie w zakresie związanym z działalnością dyplomatyczną tych podmiotów, chyba że odpowiednie wiążące Rzeczpospolitą Polską umowy międzynarodowe stanowią inaczej lub wymaga tego zasada wzajemności.

2. Wniosek o wydanie zgody składany jest do Prezesa UKE, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw zagranicznych, niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 7 dni roboczych przed planowanym rozpoczęciem wykorzystywania częstotliwości.

3. W wyjątkowych przypadkach, wymagających pilnego działania ze względu na ważny interes państwa, wniosek o wydanie zgody może zostać złożony bez zachowania terminu, o którym mowa w ust. 2. Prezes UKE może pozostawić taki wniosek bez rozpoznania, w przypadku gdy ze względów technicznych lub organizacyjnych brak jest możliwości jego rozpatrzenia przed planowanym rozpoczęciem wykorzystywania częstotliwości przez wnioskodawcę.

4. Wniosek o wydanie zgody zawiera:

1) cel, w którym będzie używane urządzenie;
2) obszar wykorzystywania częstotliwości albo obszar przemieszczania urządzenia;
3) termin rozpoczęcia oraz zakończenia wykorzystywania częstotliwości;
4) typ i rodzaj urządzenia;
5) moc wyjściową urządzenia;

6) częstotliwości nadawania i odbioru;
7) szerokość kanału i rodzaj emisji;
8) imię, nazwisko, adres do korespondencji, adres poczty elektronicznej i numer telefonu osoby wyznaczonej do kontaktu w sprawie technicznych warunków wykorzystania częstotliwości lub używania urządzenia radiowego.

5. Prezes UKE wydaje zgodę na używanie urządzenia, o którym mowa w ust. 1, jeżeli urządzenie to nie będzie powodować szkodliwych zakłóceń w pracy innych urządzeń lub nie będzie prowadzić do wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 99 ust. 1 pkt 3. W przypadku stwierdzenia możliwości wystąpienia takich zakłóceń lub okoliczności Prezes UKE nie wydaje zgody oraz informuje wnioskodawcę, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw zagranicznych, o możliwości zmiany wniosku w wyznaczonym terminie, ze wskazaniem zakresu tych zmian.

6. Prezes UKE wydaje zgodę na używanie urządzenia radiowego, o którym mowa w ust. 1, na okres nieprzekraczający 30 dni.

7. W przypadku gdy urządzenie radiowe, o którym mowa w ust. 1, powoduje szkodliwe zakłócenia lub prowadzi do wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 99 ust. 1 pkt 3, Prezes UKE:

1) określa nowe warunki wykorzystania częstotliwości albo
2) stwierdza konieczność zaprzestania używania urządzenia radiowego

– informując o tym użytkownika urządzenia radiowego, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw zagranicznych.

8. W przypadku stwierdzenia, że urządzenie radiowe, o którym mowa w ust. 1, wykorzystywane jest niezgodnie z warunkami określonymi w wydanej zgodzie, Prezes UKE informuje użytkownika urządzenia radiowego, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw zagranicznych, o konieczności dostosowania, w określonym terminie, warunków wykorzystania częstotliwości do warunków, na które wydano zgodę.

9. Prezes UKE informuje użytkownika urządzenia radiowego, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw zagranicznych, o cofnięciu zgody w przypadku niedostosowania wykorzystania częstotliwości do warunków, na które wydano zgodę w terminie przez niego wyznaczonym.

Art. 156. 1. Czasowe używanie urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego, wykorzystującego częstotliwości użytkowane jako rządowe, służącego do komunikacji w systemie naziemnym lub satelitarnym przez misje dyplomatyczne, urzędy

konsularne, zagraniczne misje specjalne oraz przedstawicielstwa organizacji międzynarodowych, korzystające z przywilejów i immunitetów na podstawie ustaw, umów i zwyczajów międzynarodowych, mające swe siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wymaga uzyskania pisemnej zgody Ministra Obrony Narodowej, zatwierdzonej przez ministra właściwego do spraw zagranicznych, oraz dopuszczalne jest wyłącznie w zakresie związanym z działalnością dyplomatyczną tych podmiotów, chyba że odpowiednie wiążące Rzeczpospolitą Polską umowy międzynarodowe stanowią inaczej lub wymaga tego zasada wzajemności.

2. Wniosek o wydanie zgody składany jest do Ministra Obrony Narodowej za pośrednictwem ministra właściwego do spraw zagranicznych niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 7 dni roboczych przed planowanym rozpoczęciem wykorzystywania częstotliwości. W przypadku przekazania przez ministra właściwego do spraw zagranicznych wniosku o wydanie zgody do Prezesa UKE, Prezes UKE niezwłocznie przekazuje wniosek do Ministra Obrony Narodowej.

3. Minister Obrony Narodowej może powierzyć realizację zadań, o których mowa w ust. 1 i 2, kierownikowi komórki organizacyjnej lub jednostki organizacyjnej podległej Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanej, właściwej w sprawach zarządzania częstotliwościami.

4. Do spraw związanych z wyrażaniem przez Ministra Obrony Narodowej zgody, o której mowa w ust. 1, przepisy art. 155 ust. 3−9 stosuje się odpowiednio.

Art. 157. 1. Obsługiwanie urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego używanego w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej, morskiej i żeglugi śródlądowej wymaga posiadania świadectwa operatora urządzeń radiowych lub dokumentu równoważnego, wydanego przez uprawniony organ zagraniczny.

2. Obsługiwanie urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego używanego w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej wymaga posiadania pozwolenia radiowego lub w przypadku, o którym mowa w art. 145 ust. 2 pkt 2, dokumentu równoważnego wydanego przez uprawniony organ zagraniczny.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do osób wykonujących obowiązki w zakresie zadań komórek organizacyjnych i jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych oraz użytkowników rządowych, o których mowa w art. 2 pkt 87 lit. c.

Art. 158. 1. Prezes UKE wydaje świadectwo operatora urządzeń radiowych na podstawie pozytywnego wyniku egzaminu z wiedzy i umiejętności osoby ubiegającej się o świadectwo operatora urządzeń radiowych oraz po udokumentowaniu przez nią wymaganej praktyki.

2. Prezes UKE wydaje duplikat świadectwa operatora urządzeń radiowych albo dokonuje wymiany świadectwa operatora urządzeń radiowych na wniosek posiadacza tego świadectwa.

3. Świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej wydane na podstawie Międzynarodowej konwencji o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht, 1978, sporządzonej w Londynie dnia 7 lipca 1978 r. (Dz. U. z 1984 r. poz. 201, z późn. zm.[8)]) wydaje się na okres 5 lat i podlega ono odnowieniu.

4. Wniosek o odnowienie świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej składa się Prezesowi UKE, w czasie ważności świadectwa lub nie później niż w ciągu 12 miesięcy od dnia utraty ważności tego świadectwa. Odnowienie świadectwa odbywa się na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 12.

5. Egzaminy osób ubiegających się o świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej przeprowadza komisja powołana przez Prezesa UKE spośród osób posiadających odpowiednią wiedzę oraz praktyczne doświadczenie w zakresie ocenianych kompetencji. Prezes UKE może powierzyć przeprowadzanie egzaminów Centralnej Morskiej Komisji Egzaminacyjnej lub centralnej komisji egzaminacyjnej działającej przy dyrektorze urzędu żeglugi śródlądowej określonym przez ministra właściwego do spraw żeglugi śródlądowej.

6. Egzaminy osób ubiegających się o świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej, w tym egzaminy poprawkowe, przeprowadza się jednoetapowo na sesjach egzaminacyjnych.

7. Egzaminy osób ubiegających się o świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej przeprowadza komisja egzaminacyjna, o której mowa w art. 99 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2023 r. poz. 2110 oraz z 2024 r. poz.), w trybie określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 99 ust. 6 tej ustawy.

8. Osoba ubiegająca się o przystąpienie do egzaminu, o którym mowa w ust. 5, w terminie co najmniej 14 dni przed terminem egzaminu, składa Prezesowi UKE wniosek o wydanie

---

8) Zmiany tekstu wymienionej konwencji zostały ogłoszone w Dz. U. z 1984 r. poz. 202, z 1999 r. poz. 286, z 2013 r. poz. 1092 i 1093, z 2018 r. poz. 1866, 1867, 2088 i 2089 oraz z 2019 r. poz. 103 i 104.

świadectwa operatora urządzeń radiowych lub dokonuje w formie elektronicznej zgłoszenia na egzamin.

9. Osoba ubiegająca się o świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej składa Prezesowi UKE wniosek o wydanie świadectwa po zdaniu egzaminu, o którym mowa w ust. 7.

10. Za przeprowadzenie egzaminu oraz za wydanie świadectwa operatora urządzeń radiowych, wydanie duplikatu świadectwa lub wymianę świadectwa pobiera się opłaty w wysokości:

1) za przeprowadzenie egzaminu – od 150 zł do 300 zł;
2) za wydanie świadectwa – od 20 zł do 35 zł;
3) za wydanie duplikatu świadectwa – od 15 do 25 zł;
4) za wymianę świadectwa – od 15 zł do 25 zł.

11. Świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej wydaje się na czas nieokreślony.

12. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej i minister właściwy do spraw gospodarki morskiej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji określą, w drodze rozporządzenia:

1) rodzaje i wzory świadectw operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej,
2) warunki wydawania i odnawiania świadectw oraz zakres uprawnień wynikających z tych świadectw,
3) zakres wymogów egzaminacyjnych, zakres i okres niezbędnych szkoleń oraz praktyki,
4) tryb przeprowadzania egzaminów, w tym egzaminów poprawkowych,
5) tryb powoływania komisji egzaminacyjnej,
6) wysokość opłat za przeprowadzenie egzaminu, wydanie świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej i jego wymianę oraz wydanie duplikatu tego świadectwa

– biorąc pod uwagę międzynarodowe przepisy radiokomunikacyjne, przepisy międzynarodowe oraz zapewnienie właściwej organizacji i odpowiedniego poziomu merytorycznego egzaminu oraz potrzebę zapewnienia efektywnej i bezstronnej pracy komisji, a także kierując się zasadą, że opłaty nie powinny stanowić bariery dla osób zainteresowanych obsługą urządzeń radiowych.

13. Minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia:

1) rodzaje świadectw operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej,
2) wzór świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej,
3) wymagania w zakresie szkolenia oraz wymagania egzaminacyjne w zakresie wiedzy i umiejętności osób ubiegających się o świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej,
4) wymagania w zakresie wieku osób przystępujących do egzaminu na świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej,
5) tryb wydawania świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej i duplikatu tego świadectwa oraz wymiany tego świadectwa,
6) wysokość opłat za przeprowadzenie egzaminu oraz wydanie świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej, wydanie duplikatu tego świadectwa i wymianę tego świadectwa

– biorąc pod uwagę międzynarodowe przepisy radiokomunikacyjne oraz przepisy międzynarodowe, a także uwzględniając koszty przeprowadzenia egzaminu, wydania świadectwa i duplikatu.

Rozdział 3

Gospodarowanie zasobami numeracji

Art. 159. 1. Prezes UKE, w drodze decyzji, przyznaje prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, zgodnie z planami numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych, przedsiębiorcom telekomunikacyjnym, jednostkom samorządu terytorialnego prowadzącym działalność w zakresie telekomunikacji i podmiotom, o których mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d oraz h, oraz podmiotom wskazanym przez ministra właściwego do spraw energii do wykonywania zadań, o których mowa w art. 67 ust. 1, na ich wniosek.

2. Prezes UKE, w drodze decyzji, może przyznać prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, zgodnie z planami numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych, podmiotowi uprawnionemu do prowadzenia działalności gospodarczej innemu niż podmioty wskazane w ust. 1, na jego wniosek, na potrzeby świadczenia usług innych niż publicznie dostępne usługi telekomunikacyjne, o ile dostępne zasoby numeracji są wystarczające do

zaspokojenia obecnego i prognozowanego zapotrzebowania na numerację, a podmioty te wykażą swoją zdolność do efektywnego gospodarowania zasobami numeracji.

3. Przyznanie prawa do wykorzystywania zasobów numeracji o ustalonym przeznaczeniu następuje w terminie nie dłuższym niż 3 tygodnie od dnia złożenia wniosku.

4. Prezes UKE przyznaje prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, o którego przyznanie wpłynął więcej niż jeden wniosek:

1) po przeprowadzeniu postępowania konsultacyjnego,
2) w drodze przetargu, jeżeli w postępowaniu konsultacyjnym stwierdzono konieczność przeprowadzenia takiego postępowania

– w terminie nie dłuższym niż 6 tygodni od dnia złożenia pierwszego wniosku.

5. Przetarg przeprowadza Prezes UKE. Ogłoszenie o przetargu Prezes UKE udostępnia w prasie codziennej o zasięgu ogólnokrajowym oraz na stronie podmiotowej BIP UKE.

6. Do przetargu stosuje się odpowiednio przepisy art. 110, art. 112 ust. 1, art. 120, art. 121 ust. 1, art. 122 oraz art. 123.

7. Decydującym kryterium oceny ofert jest wysokość kwoty zadeklarowanej przez podmiot wnioskujący o przyznanie prawa do wykorzystywania zasobów numeracji.

8. Przyznanie prawa do wykorzystywania zasobów numeracji może określać warunki wykorzystywania lub udostępniania numeracji, w szczególności:

1) wskazywać usługę komunikacji elektronicznej, dla której przyznana numeracja ma być wykorzystywana, z podaniem wymogów związanych ze świadczeniem usługi oraz zasad taryfowych i cen maksymalnych;
2) zobowiązania przedsiębiorcy, któremu przyznano prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, przyjęte w drodze przetargu, o którym mowa w ust. 4 pkt 2;
3) obowiązek niedyskryminującego dostępu do usług komunikacji elektronicznej z wykorzystaniem numeracji przyznanej innym przedsiębiorcom.

9. Przyznanie prawa do wykorzystywania zasobów numeracji transgranicznie na terenie Unii Europejskiej określa warunki jej wykorzystywania uwzględniające przestrzeganie praw konsumentów i zasad użytkowania zasobów numeracji w państwach członkowskich, w których ta numeracja będzie użytkowana.

Art. 160. 1. Prezes UKE odmawia przyznania prawa do wykorzystywania zasobów numeracji, jeżeli wnioskowane przeznaczenie numeracji nie jest zgodne z planem numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych.

2. Prezes UKE może odmówić przyznania prawa do wykorzystywania nowego zakresu numeracji, jeżeli wykorzystywane jest mniej niż 75 %:

1) wszystkich wcześniej przyznanych zakresów numeracji lub
2) wcześniej przyznanych zakresów numeracji w ramach tego samego wyróżnika sieci lub wskaźnika strefy numeracyjnej, którego dotyczy wniosek o przyznanie prawa do wykorzystywania zasobów numeracji.

Art. 161. 1. Prezes UKE może cofnąć prawo do wykorzystywania zasobów numeracji albo zmienić jego zakres, jeżeli:

1) nastąpiły zmiany we właściwym planie numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych;
2) podmiot, który uzyskał w drodze decyzji prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, nie wykorzystuje przyznanego zakresu numeracji w sposób efektywny pod względem ilościowym, a w przypadku numerów dostępu i podobnych pojedynczych numerów nie uruchomił usługi określonej takim numerem w terminie 12 miesięcy od otrzymania decyzji o przyznaniu prawa do wykorzystywania zasobów numeracji;
3) podmiot, który uzyskał w drodze decyzji prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, wykorzystuje przyznaną numerację w sposób niezgodny z warunkami przyznania numeracji lub jej przeznaczeniem określonym we właściwym planie numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych;
4) podmiot, który uzyskał w drodze decyzji prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, nie wnosi opłat za prawo do wykorzystywania numeracji.

2. Prezes UKE może cofnąć prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, jeżeli istnieje bezpośrednie zagrożenie naruszenia w krótkim czasie interoperacyjności lub ciągłości świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych w publicznych sieciach telekomunikacyjnych albo naruszenie takie nastąpiło.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, Prezes UKE przed wydaniem decyzji w sprawie cofnięcia prawa do wykorzystywania zasobów numeracji lub zmiany zakresu prawa do wykorzystywania zasobów numeracji prowadzącej do ograniczenia tego prawa przeprowadza postępowanie konsultacyjne.

4. Przepisu ust. 3 nie stosuje się w przypadku cofnięcia prawa do wykorzystywania zasobów numeracji, o którym mowa w ust. 2, wymagającego pilnego działania Prezesa UKE.

5. Decyzja o cofnięciu prawa do wykorzystywania zasobów numeracji albo o zmianie jego zakresu:

1) uwzględnia konieczność zachowania interoperacyjności i ciągłości świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych;
2) może być podjęta po bezskutecznym wezwaniu podmiotu do usunięcia przyczyny nieprawidłowości w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2.

6. W sytuacji, o której mowa w ust. 2, Prezes UKE, prowadząc postępowanie w sprawie cofnięcia prawa do wykorzystywania zasobów numeracji oraz przyznania prawa do wykorzystywania zasobów numeracji innemu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu, może:

1) pominąć wezwanie, o którym mowa w ust. 5 pkt 2;
2) pominąć postępowanie konsultacyjne i procedurę przetargową, o której mowa w art. 159 ust. 4;
3) przyznać prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, biorąc pod uwagę:
   a) możliwości techniczne przyjmowania i kierowania połączeń na numery z przydzielanego bloku numerów,
   b) liczbę przeniesionych numerów z bloków numerów, dla których Prezes UKE cofnął prawo do wykorzystywania zasobów numeracji,
   c) liczbę abonentów w danej strefie numeracyjnej oraz
   d) przydział numeracji w bloku sąsiadującym z przydzielanym blokiem numerów;
4) zwolnić przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, który otrzymał prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, z opłat za numerację, o których mowa w art. 25, na okres nie dłuższy niż 1 rok.

7. W przypadku braku wniosków o przyznanie prawa do wykorzystywania zasobów numeracji Prezes UKE, w drodze decyzji, przyznaje prawo do wykorzystywania zasobów numeracji przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu, biorąc pod uwagę przesłanki, o których mowa w ust. 6 pkt 3.

8. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, który otrzymał prawo do wykorzystywania zasobów numeracji na warunkach określonych w ust. 6 pkt 3 oraz w ust. 7, informuje abonenta o przejęciu zobowiązań dostawcy usług telekomunikacyjnych, któremu Prezes UKE cofnął prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, i świadczeniu usług ze wskazaniem terminu końcowego nie krótszego niż miesiąc. Jednocześnie przedsiębiorca ten informuje abonenta o konieczności zawarcia przed upływem tego terminu umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej albo przeniesienia numeru do innego dostawcy usług w celu zachowania ciągłości świadczenia usług.

Art. 162. 1. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, plan numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych, określając w szczególności zakres planu oraz formaty numerów, w tym numerów wykorzystywanych na potrzeby transgranicznego świadczenia na terenie Unii Europejskiej usług komunikacji elektronicznej innych niż usługi komunikacji interpersonalnej, uwzględniając obecne i prognozowane potrzeby przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz użytkowników, w tym służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy oraz podmiotów uprawnionych do wykonywania ratownictwa na podstawie przepisów szczególnych, ustalenia przepisów międzynarodowych, w szczególności dotyczące długoterminowych, ogólnoeuropejskich planów numeracji, a także wiążące Rzeczpospolitą Polską umowy międzynarodowe.

2. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania dotyczące gospodarowania numeracją w sieciach telekomunikacyjnych, uwzględniając obecne i prognozowane potrzeby przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz użytkowników, w tym służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy oraz podmiotów uprawnionych do wykonywania ratownictwa na podstawie przepisów szczególnych, ustalenia przepisów międzynarodowych, w szczególności dotyczące długoterminowych, ogólnoeuropejskich planów numeracji, a także wiążące Rzeczpospolitą Polską umowy międzynarodowe.

3. Prezes UKE informuje BEREC o zakresie numeracji krajowej przeznaczonym na potrzeby transgranicznego świadczenia na terenie Unii Europejskiej usług komunikacji elektronicznej innych niż usługi komunikacji interpersonalnej.

4. Minister właściwy do spraw informatyzacji może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania dotyczące adresowania dla właściwego kierowania połączeń, numeracji punktów sygnalizacyjnych oraz tworzenia i udostępniania znaków identyfikujących abonenta, uwzględniając obecne i prognozowane potrzeby przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz użytkowników, ustalenia przepisów międzynarodowych, w szczególności dotyczące długoterminowych, ogólnoeuropejskich planów numeracji, a także wiążące Rzeczpospolitą Polską umowy międzynarodowe.

Art. 163. 1. Prezes UKE opracowuje i udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE zbiorcze zestawienia przyznanych zasobów numeracji w postaci Tablic Zagospodarowania Numeracji oraz wykaz gmin w strefach numeracyjnych.

2. Prezes UKE udziela nieodpłatnie zainteresowanym podmiotom informacji o dostępnej numeracji.

Art. 164. 1. Podmiot, który uzyskał w drodze decyzji prawo do wykorzystywania zasobów numeracji na podstawie art. 159 ust. 1, udostępnia przyznane zasoby numeracji podmiotom, o których mowa w art. 159 ust. 1:

1) współpracującym z jego siecią telekomunikacyjną lub

2) dostarczającym usługi telekomunikacyjne

– na ich wniosek, na podstawie pisemnej umowy o udostępnieniu zasobów numeracji albo umowy o dostępie w zakresie połączenia sieci, o której mowa w art. 170 ust. 1.

2. Umowa o udostępnieniu zasobów numeracji może ustalać warunki wykorzystywania udostępnionej numeracji.

3. Podmiot, który uzyskał, w drodze decyzji, prawo do wykorzystywania zasobów numeracji odmawia zawarcia umowy o udostępnieniu zasobów numeracji w przypadku braku zasobów numeracji lub gdy udostępnienie zasobów numeracji mogłoby utrudnić albo ograniczyć wykonywanie działalności przez ten podmiot.

4. Do umowy o udostępnieniu zasobów numeracji stosuje się odpowiednio przepisy art. 168, art. 182, art. 185 i art. 188.

5. Do umowy o udostępnieniu zasobów numeracji stosuje się przepis art. 175, z tym, że umowa jest przekazywana przez podmiot udostępniający przyznane zasoby numeracji.

Art. 165. 1. Numer 112 stanowi wspólny numer alarmowy dla wszystkich służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy.

2. Numery zaczynające się od 116 przeznaczone są do świadczenia usług o walorze społecznym, przy czym:

1) numer 116000 stanowi numer infolinii umożliwiającej zgłaszanie przypadków zaginięcia dzieci;

2) numer 116111 stanowi numer telefonu zaufania dla dzieci.

3. Połączenia do numerów zaczynających się od 116 są bezpłatne dla użytkowników końcowych.

4. Minister właściwy do spraw administracji publicznej prowadzi działania w zakresie zwiększania świadomości społecznej i wiedzy na temat numeru 116000 i 116111.

Art. 166. Do przydziału, odmowy przydziału lub cofania przydziału znaków identyfikujących abonenta oraz do ich udostępniania lub odmowy udostępnienia stosuje się odpowiednio przepisy art. 159–162 i art. 164.

Art. 167. 1. Podmiot, który uzyskał, w drodze decyzji, prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, może dokonać niezbędnej zmiany numeracji dla określonych obszarów swojej sieci telekomunikacyjnej lub zmiany indywidualnych numerów abonentów tej sieci, w przypadku zmiany przydziału zakresu numeracji albo przebudowy lub rozbudowy eksploatowanej sieci telekomunikacyjnej.

2. Podmiot, który uzyskał, w drodze decyzji, prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, podaje do publicznej wiadomości planowane zmiany numeracji, dla określonych obszarów sieci telekomunikacyjnej, co najmniej na 90 dni przed terminem wprowadzenia tych zmian.

3. Prezes UKE, na wniosek podmiotu, o którym mowa w ust. 2, może w drodze decyzji skrócić okres, o którym mowa w ust. 2.

4. Podmiot, który uzyskał, w drodze decyzji, prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, jest obowiązany zawiadomić, na piśmie w postaci papierowej, abonentów, którzy udostępnili adres korespondencyjny, o planowanej zmianie ich indywidualnych numerów oraz o ich nowych numerach, co najmniej na 90 dni przed terminem wprowadzenia zmiany. Abonentom, którzy nie udostępnili adresu korespondencyjnego, ale udostępnili inne dane, o których mowa w art. 289 ust. 2, zawiadomienie doręcza się na adres poczty elektronicznej lub na adres elektroniczny innego środka komunikacji elektronicznej.

5. Prezes UKE, na wniosek podmiotu, o którym mowa w ust. 4, może w drodze decyzji skrócić okres, o którym mowa w ust. 4.

6. Podmiot, który uzyskał, w drodze decyzji, prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, jest obowiązany do zapewnienia bezpłatnej, automatycznej informacji słownej o wprowadzonych zmianach numeracji, o których mowa w ust. 1 i 4, dostępnej pod poprzednimi numerami, przez okres nie krótszy niż 12 miesięcy.

DZIAŁ III

Dostęp telekomunikacyjny

Rozdział 1

Zasady zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego

Art. 168. 1. Dostęp telekomunikacyjny świadczony jest na podstawie umowy zawieranej w formie dokumentowej pod rygorem nieważności, zwanej dalej „umową o dostępie”, lub na podstawie decyzji, o której mowa w art. 182 oraz w art. 188.

2. Umowa o dostępie określa warunki dostępu telekomunikacyjnego i związanej z nim współpracy.

Art. 169. 1. Strony negocjujące umowę o dostępie uwzględniają nałożone na nie obowiązki ustawowe, a także nałożone na nie obowiązki dostępowe symetryczne oraz obowiązki regulacyjne.

2. Informacje uzyskane w związku z negocjacjami umowy o dostępie mogą być wykorzystane wyłącznie zgodnie z ich przeznaczeniem i podlegają obowiązkowi zachowania poufności, także po zakończeniu negocjacji.

3. Przedsiębiorca telekomunikacyjny z państwa członkowskiego będący stroną negocjacji umowy o dostępie nie jest obowiązany do dokonania wpisu do rejestru PT, jeżeli nie wykonuje działalności telekomunikacyjnej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 170. 1. Na potrzeby zapewnienia świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych i ich interoperacyjności w obrębie całej Unii Europejskiej, operator jest obowiązany do prowadzenia negocjacji w celu zawarcia umowy o dostępie w zakresie połączenia sieci i interoperacyjności usług na wniosek innego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego.

2. Operator jest obowiązany, na uzasadniony wniosek użytkownika rządowego, o którym mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h, do prowadzenia negocjacji w celu zawarcia umowy, o której mowa w ust. 1.

Art. 171. 1. Umowa, o której mowa w art. 170 ust. 1, zawiera postanowienia dotyczące co najmniej:

1) umiejscowienia punktów połączenia sieci telekomunikacyjnych;
2) warunków technicznych połączenia sieci telekomunikacyjnych;
3) rozliczeń z tytułu:
   a) zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego,
   b) wzajemnego korzystania z sieci telekomunikacyjnych,
   c) niewykonania lub nienależytego wykonania świadczonych wzajemnie usług telekomunikacyjnych;
4) sposobów wypełniania wymagań w zakresie:
   a) interoperacyjności usług,
   b) integralności sieci,

c) zachowania ciągłości świadczenia usług telekomunikacyjnych w przypadku awarii sieci telekomunikacyjnych lub w sytuacjach szczególnych zagrożeń,
d) zachowania tajemnicy komunikacji elektronicznej i ochrony danych w sieci,
e) kompatybilności elektromagnetycznej;

5) procedur rozstrzygania sporów;
6) postępowania w przypadkach:
a) zmiany umowy,
b) weryfikacji interoperacyjności usług świadczonych w połączonych sieciach telekomunikacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem badań jakości usług telekomunikacyjnych,
c) przebudowy połączonych sieci telekomunikacyjnych,
d) zmiany oferowanych usług telekomunikacyjnych,
e) zmiany przydzielonych zasobów numeracji;
7) warunków rozwiązania umowy, dotyczących w szczególności zachowania ciągłości świadczenia usługi powszechnej, jeżeli jest świadczona w łączonych sieciach telekomunikacyjnych, ochrony interesów użytkowników, a także bezpieczeństwa sieci i usług komunikacji elektronicznej;
8) rodzajów wzajemnie świadczonych usług telekomunikacyjnych;
9) działań podejmowanych w związku z przypadkami nadużycia w komunikacji elektronicznej.

2. W przypadku gdy stroną umowy, o której mowa w art. 170 ust. 1, jest użytkownik rządowy, o którym mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h, postanowienia umowne mogą obejmować w szczególności postanowienia dotyczące specyficznych potrzeb tego użytkownika rządowego wynikających z przysługujących mu uprawnień, w tym dotyczące rozbudowy sieci telekomunikacyjnej w zakresie niezbędnym do przyłączenia tej sieci na wniosek tego użytkownika rządowego.

Art. 172. W przypadku wystąpienia szczególnego zagrożenia dla obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego użytkownik rządowy, o którym mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h, może czasowo odłączyć swoją sieć telekomunikacyjną od publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego. Użytkownik ten niezwłocznie powiadamia właściwego operatora oraz Prezesa UKE o tym odłączeniu. O przywróceniu połączenia użytkownik rządowy informuje właściwego operatora oraz Prezesa UKE.

Art. 173. 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, a także podmiot niebędący przedsiębiorcą telekomunikacyjnym, o ile jest właścicielem okablowania pomiędzy zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym a najbliższym punktem dystrybucji – z wyjątkiem użytkownika rządowego, o którym mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h – na wniosek przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, jest obowiązany zapewnić dostęp do tego okablowania wraz z powiązanymi zasobami, jeżeli powielenie tego okablowania byłoby ekonomicznie nieefektywne lub technicznie niewykonalne.

2. Jeżeli okablowanie wraz z powiązanymi zasobami, o których mowa w ust. 1, stanowi części składowe nieruchomości, do zapewnienia dostępu jest obowiązany właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, stosuje się odpowiednio przepisy art. 30 ust. 4, ust. 5 pkt 5 i ust. 5d ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

4. W przypadku zmiany właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcy nieruchomości po wystąpieniu z wnioskiem o zawarcie umowy o dostępie, o którym mowa w ust. 1, a przed złożeniem wniosku w sprawie rozstrzygnięcia sporu przez Prezesa UKE, przepisy art. 30 ust. 5 pkt 5 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz art. 30 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.

5. Termin zawarcia umowy o dostępie, o którym mowa w ust. 1, wynosi 30 dni od dnia wystąpienia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego z wnioskiem o jej zawarcie.

6. Dostęp, o którym mowa w ust. 1, jest:

1) nieodpłatny, przy czym przedsiębiorca telekomunikacyjny ponosi proporcjonalną część ponoszonych przez zapewniającego dostęp kosztów utrzymania udostępnionej infrastruktury, z wyjątkiem pkt 2;
2) odpłatny, jeżeli okablowanie pomiędzy zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym a najbliższym punktem dystrybucji jest własnością podmiotu, którego przeważającym przedmiotem działalności jest działalność telekomunikacyjna.

7. Opłaty, o których mowa w ust. 6 pkt 2, umożliwiają zwrot proporcjonalnej części poniesionych przez ten podmiot kosztów powstania tej infrastruktury oraz ponoszonych przez ten podmiot kosztów jej utrzymania oraz uwzględniają wpływ zapewnienia dostępu na plan biznesowy tego podmiotu, w szczególności na realizowane przez niego inwestycje dotyczące szybkich sieci telekomunikacyjnych oraz powiązanych zasobów.

Art. 174. 1. Prezes UKE może, w drodze decyzji, określić obiektywne, przejrzyste, proporcjonalne i niedyskryminacyjne warunki, na jakich jest zapewniany dostęp, o którym mowa:

1) w art. 173 ust. 1, przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, podmiot niebędący przedsiębiorcą telekomunikacyjnym, o ile jest właścicielem okablowania pomiędzy zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym a najbliższym punktem dystrybucji, a także podmiot zobowiązany do zapewnienia dostępu zgodnie z art. 173 ust. 2,
2) w art. 177 ust. 1, przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego

– jeżeli przemawia za tym potrzeba zapewnienia skutecznej konkurencji oraz interes użytkowników końcowych.

2. Umowy o dostępie, o którym mowa w art. 173 ust. 1 lub w art. 177 ust. 1, są zawierane przez podmioty zobowiązane do zapewnienia takiego dostępu, na warunkach nie gorszych niż określone w decyzji, o której mowa w ust. 1, jeżeli została wydana.

3. Prezes UKE może zmienić decyzję, o której mowa w ust. 1, w przypadkach uzasadnionych potrzebą zapewnienia ochrony interesów użytkowników końcowych lub zapewnienia skutecznej konkurencji.

4. Jeżeli właścicielem okablowania pomiędzy zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym a pierwszym punktem dystrybucji, służącego inteligentnemu opomiarowaniu, jest operator systemu dystrybucyjnego, decyzję, o której mowa w ust. 1 pkt 1, wydaje się w uzgodnieniu z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki, zwanym dalej „Prezesem URE”. Niezajęcie stanowiska przez Prezesa URE w terminie 30 dni od dnia przedstawienia projektu decyzji uznaje się za brak zastrzeżeń do projektu.

5. Uzgodnienie, o którym mowa w ust. 4, nie obejmuje finansowych warunków współpracy, w zakresie których Prezes URE przedstawia opinię.

Art. 175. 1. Umowa o dostępie, utrwalona na trwałym nośniku, przekazywana jest Prezesowi UKE, w terminie 14 dni od dnia jej zawarcia, przez:

1) przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej, jeżeli umowa o dostępie związana jest z nałożonym na podstawie art. 212 ust. 1 obowiązkiem regulacyjnym;
2) zobowiązanego do zapewnienia dostępu, o którym mowa w art. 173 ust. 1, jeżeli jest nim podmiot, o którym mowa w art. 173 ust. 6 pkt 2;
3) zobowiązanego do zapewnienia dostępu, o którym mowa w art. 177 ust. 1;
4) operatora zobowiązanego do zapewnienia dostępu, o którym mowa w art. 178 ust. 1 pkt 1.

2. Obowiązek przekazania umów o dostępie, o których mowa w ust. 1, dotyczy również zmiany umowy.

3. Umowy o dostępie, o których mowa w ust. 1 i 2, z wyjątkiem przepisu art. 22, są jawne. Prezes UKE udostępnia je nieodpłatnie zainteresowanym podmiotom na ich wniosek. Wyłączenie z obowiązku jawności nie może obejmować rozliczeń z tytułu dostępu telekomunikacyjnego.

Rozdział 2

Obowiązki dostępowe symetryczne

Art. 176. 1. Przez obowiązek dostępowy symetryczny rozumie się obowiązek nakładany przez Prezesa UKE, o którym mowa w art. 177 ust. 1, art. 178 ust. 1, art. 179 ust. 1 oraz art. 180.

2. Prezes UKE, nakładając obowiązek dostępowy symetryczny, zapewnia, aby był on obiektywny, przejrzysty, proporcjonalny i niedyskryminacyjny.

Art. 177. 1. Prezes UKE może, w drodze decyzji, określić obszar geograficzny, na którym obowiązek zapewnienia dostępu, o którym mowa w art. 173 ust. 1, przez:

1) przedsiębiorcę telekomunikacyjnego lub
2) podmiot, o którym mowa w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych

– rozszerzony jest o elementy sieci telekomunikacyjnej wraz z powiązanymi zasobami, wykraczające poza punkty dystrybucji znajdujące się najbliżej zakończeń sieci w obiektach budowlanych, ale nie dalej niż do pierwszego punktu dystrybucji, w którym liczba obsługiwanych zakończeń sieci uzasadnia ubieganie się o dostęp przez efektywnie działającego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego.

2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, może dotyczyć tylko obszaru geograficznego, na którym obowiązek zapewnienia dostępu, o którym mowa w art. 173 ust. 1, nie przyczynia się do wyeliminowania trwałych i wysokich barier inwestycyjnych zagrażających ograniczeniem lub ograniczających korzyści użytkowników końcowych wynikających z konkurencji. Prezes UKE, wydając tę decyzję, bierze pod uwagę nałożone obowiązki regulacyjne.

3. Decyzja, o której mowa w ust. 1, nie dotyczy:

1) przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej, o którym mowa w art. 205 ust. 1, umożliwiającego świadczenie każdemu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu usług komunikacji elektronicznej użytkownikom końcowym, przez dostęp do sieci o bardzo dużej przepustowości na niedyskryminujących i rozsądnych warunkach;

2) przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, którego skala prowadzonej działalności nie uzasadnia realizacji nowych sieci o bardzo dużej przepustowości, ze względów ekonomicznych lub finansowych.

Art. 178. 1. Prezes UKE może, w drodze decyzji, nałożyć na:

1) przedsiębiorcę telekomunikacyjnego – obowiązki niezbędne dla zapewnienia łączności z użytkownikiem końcowym, w tym:
   a) obowiązek połączenia sieci, jeżeli takie połączenie nie zostało jeszcze zrealizowane, lub
   b) obowiązek zapewnienia interoperacyjności usług;
2) operatora – obowiązki zapewnienia dostępu do: interfejsu programistycznego aplikacji oraz elektronicznego przewodnika po programach, o ile jest to niezbędne dla korzystania przez użytkowników końcowych z cyfrowych usług radiowych i telewizyjnych oraz związanych z tymi usługami udogodnień, które służą zapewnieniu możliwości zapoznania się z treścią przez osoby z niepełnosprawnościami;
3) dostawcę usługi komunikacji głosowej – obowiązek udostępniania niezbędnych danych dla celów prowadzenia spisów abonentów i informacji o numerach innym dostawcom usługi komunikacji głosowej, świadczącym usługę informacji o numerach telefonicznych, w tym usługę informacji o numerach obejmującą wszystkich abonentów usług komunikacji głosowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Prezes UKE może nałożyć obowiązek, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b, na podmiot świadczący usługi komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów, które osiągnęły znaczny poziom zasięgu i upowszechnienia wśród użytkowników, wyłącznie w sytuacji, gdy możliwość komunikowania się między użytkownikami końcowymi jest zagrożona ze względu na brak interoperacyjności między usługami komunikacji interpersonalnej oraz takie zagrożenie zostało stwierdzone przez Komisję Europejską.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, charakter i zakres obowiązku, który może zostać nałożony, wynika ze środków wykonawczych Komisji Europejskiej, przyjętych na podstawie art. 61 ust. 2 akapit drugi ppkt (ii) EKŁE.

4. Udogodnienia, o których mowa w ust. 1 pkt 2, stanowią w szczególności:

1) napisy dla niesłyszących;
2) audiodeskrypcja;
3) tłumaczenie na język migowy.

Art. 179. 1. Prezes UKE może, jeżeli taka możliwość została określona w rezerwacji częstotliwości, o której mowa w art. 87 ust. 3, w drodze decyzji, nałożyć na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązek:

1) zapewnienia dostępu do nieaktywnych elementów sieci telekomunikacyjnej i powiązanych zasobów lub
2) zapewnienia dostępu do aktywnych elementów sieci telekomunikacyjnych i usług dodatkowych, o ile nałożenie obowiązku, o którym mowa w pkt 1, byłoby niewystarczające w świetle przesłanek, o których mowa w ust. 3 lub
3) zapewnienia dostępu na potrzeby roamingu lokalnego, o ile nałożenie obowiązku, o którym mowa w pkt 1, byłoby niewystarczające w świetle przesłanek, o których mowa w ust. 3.

2. Prezes UKE nakłada obowiązki, o których mowa w ust. 1, w przypadku gdy:

1) jest to niezbędne do lokalnego świadczenia usług telekomunikacyjnych, które uzależnione są od wykorzystywania częstotliwości;
2) przedsiębiorca telekomunikacyjny nie zapewnia podobnego, alternatywnego dostępu, na uczciwych i rozsądnych warunkach, umożliwiającego dotarcie do użytkowników końcowych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych;
3) dostęp ma być zapewniony na obszarze, na którym trudne do pokonania bariery techniczne lub ekonomiczne ograniczają, ze szkodą dla użytkowników końcowych, możliwość realizacji sieci o bardzo dużej przepustowości lub świadczenie usług telekomunikacyjnych.

3. Wydając decyzję, o której mowa w ust. 1, Prezes UKE bierze pod uwagę potrzebę wspierania skierowanych do operatorów na danym obszarze zachęt do uruchamiania infrastruktury oraz:

1) stan konkurencji infrastrukturalnej i usługowej;
2) efektywne wykorzystanie częstotliwości;
3) innowacje technologiczne;
4) techniczną możliwość współużytkowania lub związanych z tym warunków;
5) potrzebę poszerzania obszaru, na którym możliwy jest dostęp do sieci o bardzo dużej przepustowości, w szczególności wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych oraz na obszarach o niższej gęstości zaludnienia;
6) zwiększenie konkurencyjności w zakresie jakości i wyboru usług oferowanych użytkownikom końcowym.

Art. 180. Prezes UKE może, w drodze decyzji, nałożyć na operatora obowiązek kolokacji, udostępniania elementów sieci telekomunikacyjnej oraz powiązanych zasobów, które zostały umieszczone na nieruchomości w związku z wykonywaniem uprawnień wynikających z przepisów prawa, wyroku sądu lub decyzji, o ile nałożenie takiego obowiązku jest niezbędne w celu ochrony środowiska, zdrowia publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub z uwagi na realizację celów planowania i zagospodarowania przestrzennego.

Art. 181. 1. Prezes UKE w terminie 5 lat od wydania ostatecznej decyzji nakładającej obowiązek dostępowy symetryczny, z wyłączeniem decyzji, o której mowa w art. 180, wydaje z urzędu postanowienie o:

1) przeprowadzeniu postępowania w sprawie przeglądu tej decyzji;
2) braku podstaw do przeprowadzenia postępowania, o którym mowa w pkt 1.

2. Postanowienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, Prezes UKE wydaje, jeżeli zachodzą poważne wątpliwości co do tego, czy przesłanki nałożenia obowiązku są nadal spełnione albo czy w przypadku uchylenia obowiązku nadal byłyby podstawy do jego nałożenia w takim zakresie, jaki przewidywała decyzja.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, Prezes UKE wydaje decyzję o:

1) braku podstaw do zmiany lub uchylenia decyzji;
2) zmianie decyzji;
3) uchyleniu decyzji.

4. W terminie 5 lat od wydania postanowienia, o którym mowa w ust. 1, Prezes UKE wydaje kolejne postanowienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 albo 2, w sprawie, w której obowiązuje decyzja, o której mowa w ust. 1 lub ust. 3 pkt 1 lub 2. Do postanowienia, o którym mowa w zdaniu pierwszym, stosuje się ust. 2 i 3.

Rozdział 3

Koordynacja dostępu telekomunikacyjnego

Art. 182. 1. Prezes UKE, w drodze decyzji wydawanej na wniosek w sprawie rozstrzygnięcia sporu dotyczącego dostępu telekomunikacyjnego, w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku, rozstrzyga spór dotyczący tego dostępu między przedsiębiorcami komunikacji elektronicznej albo między przedsiębiorcą komunikacji elektronicznej a innym podmiotem, o ile jest on obowiązany do zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, może złożyć każda ze stron sporu, jeżeli:

1) jedna ze stron odmówiła zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego lub

2) umowa o dostępie nie została zawarta lub zmieniona w terminie 60 dni od dnia wystąpienia przez jedną ze stron z wnioskiem o jej zawarcie lub zmianę, z zastrzeżeniem art. 173 ust. 5, chyba że przepisy ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych lub postanowienie Prezesa UKE, o którym mowa w ust. 3, wskazują inny termin.

3. Prezes UKE może, w drodze postanowienia, określić termin krótszy niż 60 dni na zawarcie lub zmianę umowy o dostępie, po upływie którego strona sporu może złożyć wniosek, o którym mowa w ust. 1.

4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się:

1) wniosek w sprawie zawarcia lub zmiany umowy o dostępie wraz ze wskazaniem okoliczności, w jaki sposób jego treść została przekazana drugiej stronie;
2) dokumenty z negocjacji, o ile zostały one przeprowadzone;
3) projekt umowy o dostępie, z zaznaczeniem tych części umowy, co do których strony nie doszły do porozumienia.

5. W przypadku gdy spór dotyczy zawartej umowy o dostępie oraz gdy treść stosunku zobowiązanego jest określona częściowo przez decyzję, o której mowa w ust. 1 lub w art. 188, a częściowo przez umowę o dostępie, do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się również jednolity tekst tej umowy zawierający wszystkie dotychczasowe zmiany.

6. Prezes UKE może wydać decyzję, o której mowa w ust. 1, gdy przedmiot sporu między przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi albo między przedsiębiorcą komunikacji elektronicznej a podmiotem zobowiązanym do zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego, dotyczy obowiązków wynikających z przepisów ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, obowiązku, o którym mowa w art. 173 lub decyzji Prezesa UKE nakładającej obowiązek dostępowy symetryczny lub obowiązek regulacyjny, o ile realizacja tych obowiązków wymaga zawarcia umowy o dostępie pomiędzy tymi samymi stronami. W przypadku gdy przewidziane są różne terminy na złożenie wniosku, o którym mowa w ust. 1, stosuje się termin najdłuższy.

7. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, podlega opłacie w wysokości 25 % przeciętnego wynagrodzenia.

8. Prezes UKE w postanowieniu wydanym w toku postępowania rozstrzyga, czy strona sporu:

1) nie zajęła stanowiska w sprawie wniosku, o którym mowa w ust. 4 pkt 1, lub

2) ma obowiązek zawrzeć umowę o dostępie na warunkach zaproponowanych w toku negocjacji przez drugą stronę, o ile były obiektywne, przejrzyste, proporcjonalne i niedyskryminacyjne, a odmówiła jej zawarcia, lub
3) powinna zawrzeć umowę o dostępie na warunkach zaproponowanych w toku negocjacji przez drugą stronę, jeżeli były zgodne z obowiązkami, w tym z nałożonymi obowiązkami regulacyjnymi lub obowiązkami dostępowymi symetrycznymi, a odmówiła jej zawarcia, lub
4) ma obowiązek zawrzeć umowę o dostępie na warunkach nie gorszych niż określone w ofercie ramowej, jeżeli taka oferta ramowa obowiązuje.

9. Prezes UKE w postanowieniu, o którym mowa w ust. 8, w przypadku stwierdzenia:

1) wystąpienia co najmniej jednej z okoliczności, o której mowa w ust. 8, w stosunku do strony, która nie złożyła wniosku, o którym mowa w ust. 1 - nakłada na tę stronę opłatę w wysokości 25% przeciętnego wynagrodzenia, a opłata, o której mowa w ust. 7, podlega zwrotowi w terminie 14 dni od dnia wydania postanowienia;
2) że nie wystąpiła żadna z okoliczności, o których mowa w ust. 8 – rozstrzyga, że opłata o której mowa w ust. 7, nie podlega zwrotowi.

10. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 8, służy zażalenie.

11. W przypadku umorzenia postępowania opłata, o której mowa w ust. 7, podlega zwrotowi w terminie 14 dni.

12. Opłaty, o których mowa w ust. 7 i ust. 9 pkt 1, są pobierane przez UKE i stanowią dochód budżetu państwa. Przepisy art. 27 i art. 28 stosuje się.

13. Prezes UKE, corocznie, w terminie do dnia 31 marca, informuje na stronie podmiotowej BIP UKE, o wysokości opłat, o których mowa w ust. 7 i 9, w kolejnym roku kalendarzowym.

Art. 183. 1. W toku postępowania wszczętego na wniosek, o którym mowa w art. 182 ust. 1, może być przeprowadzona mediacja.

2. Celem mediacji jest wyjaśnienie i rozważenie okoliczności faktycznych i prawnych sprawy oraz dokonanie ustaleń dotyczących jej załatwienia w granicach obowiązującego prawa, w tym przez zawarcie przez strony sporu dotyczącego dostępu telekomunikacyjnego umowy o dostępie lub przez zmianę tej umowy.

3. W przypadku załatwienia sprawy w drodze mediacji, opłata, o której mowa w art. 182 ust. 7, podlega zwrotowi w terminie 14 dni. Przepisu art. 30 nie stosuje się.

4. Do mediacji stosuje się odpowiednio przepisy art. 96b § 1, § 3 pkt 1 i § 4, art. 96c, art. 96d § 1, art. 96e, art. 96g i art. 96h, art. 96j i art. 96k oraz art. 96m i art. 96n ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, z tym że terminy określone w art. 96e § 1 i 2 tej ustawy wynoszą 30 dni, a protokół z przebiegu mediacji, o którym mowa w art. 96m tej ustawy, nie zawiera adresu mediatora.

Art. 184. 1. Mediatorem prowadzącym mediację, o której mowa w art. 183 ust. 1, jest pracownik UKE, upoważniony pisemnie przez Prezesa UKE na czas określony nie krótszy niż 3 lata. Mediator podlega wyłączeniu od udziału w postępowaniu wszczętym na wniosek, o którym mowa w art. 182 ust. 1, w zakresie wykraczającym poza prowadzenie mediacji.

2. Prezes UKE upoważnia do pełnienia funkcji mediatora pracownika UKE, który posiada:

1) wykształcenie wyższe;
2) wiedzę z zakresu wykonywania działalności komunikacji elektronicznej;
3) co najmniej roczne doświadczenie zawodowe związane z rynkiem komunikacji elektronicznej.

3. Prezes UKE cofa pracownikowi UKE upoważnienie do pełnienia funkcji mediatora przed upływem okresu, na jaki zostało udzielone, w przypadku:

1 rażącego naruszenia prawa przy wykonywaniu funkcji mediatora;
2) skazania prawomocnym wyrokiem za popełnione umyślnie przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;
3) choroby trwale uniemożliwiającej wykonywanie zadań;
4) złożenia rezygnacji.

Art. 185. 1. Prezes UKE, rozstrzygając spór dotyczący dostępu telekomunikacyjnego, może:

1) określić treść stosunku zobowiązaniowego zastępującego umowę o dostępie,
2) zmienić w całości lub w części umowę o dostępie lub decyzję, o której mowa w art. 182 ust. 1 i art. 188,
3) zobowiązać strony umowy o dostępie do jej zmiany,
4) rozwiązać umowę o dostępie

– o ile będzie to zgodne z obowiązkami stron oraz celami określonymi w art. 412 ust. 2.

2. Wydając rozstrzygnięcia, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3, Prezes UKE bierze pod uwagę konieczność zapewnienia przejrzystych i niedyskryminacyjnych warunków dostępu.

3. Decyzja rozstrzygająca spór o dostęp, o której mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, w zakresie nią objętym zastępuje umowę o dostępie.

4. Prezes UKE może wydać decyzję rozstrzygającą spór dotyczący dostępu także wtedy, gdy w toku postępowania przed Prezesem UKE umowa o dostępie została rozwiązana lub upłynął termin jej obowiązywania.

Art. 186. 1. Prezes UKE, rozstrzygając spór, o którym mowa w art. 182 ust. 1, może nałożyć na podmiot będący stroną postępowania obowiązek dostępowy symetryczny. Przepisy działu III rozdziału 1 stosuje się odpowiednio.

2. Jeżeli stroną postępowania w sprawie o wydanie decyzji, o której mowa w art. 182 ust. 1, jest podmiot, na który nałożono obowiązek, o którym mowa w art. 217 ust. 1 pkt 2, ale względem którego nie zastosowano przepisów art. 218, Prezes UKE może określić opłaty należne temu podmiotowi od drugiej strony postępowania. Przepis art. 218 stosuje się odpowiednio.

Art. 187. 1. Prezes UKE, rozstrzygając spór, o którym mowa w art. 182 ust. 1, o dostęp telekomunikacyjny związany z obowiązkiem, o którym mowa w art. 179 ust. 1, może nałożyć na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego uprawnionego do tego dostępu obowiązek współużytkowania częstotliwości z przedsiębiorcą zobowiązanym do zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego, na określonym obszarze geograficznym, i określić inne warunki takiego współużytkowania.

2. Prezes UKE, nakładając obowiązek współużytkowania częstotliwości, o którym mowa w ust. 1, zapewnia, aby był on obiektywny, przejrzysty, proporcjonalny i niedyskryminacyjny.

3. Do obowiązku współużytkowania częstotliwości, o którym mowa w ust. 1, przepis art. 181 stosuje się odpowiednio.

Art. 188. Prezes UKE może, w drodze decyzji, zmienić umowę o dostępie lub decyzję, o której mowa w art. 182 ust. 1, w przypadkach uzasadnionych potrzebą zapewnienia ochrony interesów użytkowników końcowych, skutecznej konkurencji lub zapewnieniem interoperacyjności usług, o ile będzie to zgodne z obowiązkami stron.

Art. 189. W przypadku zawarcia przez zainteresowane strony umowy o dostępie, decyzje, o których mowa w art. 182 ust. 1 i art. 188, wygasają z mocy prawa w części objętej tą umową.

Art. 190. W sprawach dochodzenia roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków wynikających z decyzji o dostępie telekomunikacyjnym właściwa jest droga postępowania sądowego.

Art. 191. 1. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się również do sporów transgranicznych, z uwzględnieniem ust. 2–5.

2. Sporem transgranicznym jest spór, w którym jedną ze stron jest przedsiębiorca komunikacji elektronicznej z innego państwa członkowskiego.

3. W przypadku gdy spór transgraniczny ma wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi, Prezes UKE zgłasza taki spór do BEREC wraz z przedstawieniem stanu faktycznego, w celu doprowadzenia do spójnego rozstrzygnięcia sporu. W przypadku takiego sporu nie przeprowadza się postępowania konsolidacyjnego, o którym mowa w dziale I rozdziale 4 oddziale 2.

4. Prezes UKE ściśle współpracuje z BEREC w celu określenia właściwego i skutecznego rozstrzygnięcia sporu, spełniającego cele, o których mowa w art. 412 ust. 2, biorąc jednocześnie pod uwagę stanowiska uczestników sporu.

5. Prezes UKE rozstrzyga spór w terminie miesiąca od wydania opinii przez BEREC, a w przypadku braku wydania tej opinii w terminie 4 miesięcy – w terminie 5 miesięcy od zgłoszenia, o którym mowa w ust. 3.

6. W wyjątkowych przypadkach, wymagających pilnego działania ze względu na bezpośrednie i poważne zagrożenie konkurencyjności lub interesów użytkowników końcowych, Prezes UKE może wydać decyzję w sprawach spornych na okres nieprzekraczający 6 miesięcy, przed otrzymaniem opinii BEREC.

Rozdział 4

Decyzje obszarowe w zakresie dostępu telekomunikacyjnego

Art. 192. 1. Prezes UKE, w sprawach, o których mowa w:

1) art. 174 ust. 1,
2) art. 177 ust. 1,
3) art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych,
4) art. 35a ust. 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, w przypadku gdy adresatem rozstrzygnięcia jest nadleśniczy Lasów Państwowych

– może wydać decyzję dotyczącą określonego obszaru i nieokreślonej liczby podmiotów, w szczególności biorąc pod uwagę zasadę niedyskryminacji, zwaną dalej „decyzją obszarową”.

2. Decyzja obszarowa nie narusza decyzji wydanych na podstawie przepisów, o których mowa w ust. 1, chyba że Prezes UKE w decyzji obszarowej uchyli te decyzje ze względu na potrzebę ujednolicenia nałożonych obowiązków.

3. W przypadku gdy rozstrzygnięcie, o którym mowa w art. 177 ust. 1, jest wydawane w drodze decyzji obszarowej, Prezes UKE określa w tej decyzji kryteria, które musi spełniać przedsiębiorca telekomunikacyjny, aby skorzystać z wyłączenia, o którym mowa w art. 177 ust. 3 pkt 2.

4. W przypadku gdy rozstrzygnięcie, o którym mowa w:

1) art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, jest wydawane w drodze decyzji obszarowej, Prezes UKE nie jest obowiązany do wezwania operatora sieci do przedstawienia informacji w sprawie warunków zapewnienia dostępu do infrastruktury technicznej na podstawie art. 18 ust. 2 tej ustawy,
2) art. 35a ust. 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, w przypadku gdy adresatami rozstrzygnięcia są nadleśniczy Lasów Państwowych, jest wydawane w drodze decyzji obszarowej, Prezes UKE nie jest obowiązany do wezwania na podstawie art. 35a ust. 1 tej ustawy nadleśniczego Lasów Państwowych do przedstawienia informacji w sprawie warunków zapewnienia dostępu, o którym mowa w art. 30 ust. 1 i 3 lub w art. 33 ust. 1 tej ustawy

– do określenia obiektywnych, przejrzystych, proporcjonalnych i niedyskryminacyjnych warunków, na jakich powinien być zapewniany dostęp.

Art. 193. Do decyzji obszarowej stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, z uwzględnieniem przepisów niniejszego rozdziału.

Art. 194. 1. Decyzja obszarowa wydawana jest na okres nie dłuższy niż 7 lat.

2. Do decyzji obszarowej stosuje się przepis art. 181, z tym że:

1) postanowienie, o którym mowa w art. 181 ust. 1, dotyczące określonego obszaru i nieokreślonej liczby podmiotów, do którego stosuje się odpowiednio przepisy art. 195–197 oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, Prezes UKE wydaje z urzędu w terminie 4 lat od wydania ostatecznej decyzji obszarowej;
2) rozstrzygnięcie, o którym mowa w art. 181 ust. 3, następuje w drodze decyzji obszarowej.

Art. 195. 1. Prezes UKE przed wydaniem decyzji obszarowej udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE obwieszczenie o:

1) przystąpieniu do opracowania projektu decyzji obszarowej, jej zmiany lub uchylenia, wraz z informacją o jej przedmiocie i założeniach;
2) sposobie zapoznania się z aktami sprawy oraz o miejscu, w którym są one dostępne do wglądu;
3) uprawnieniu do składania stanowisk, w tym o sposobie, miejscu i terminie ich składania.

2. Prezes UKE przekazuje obwieszczenie, o którym mowa w ust. 1, do wojewody właściwego ze względu na obszar objęty decyzją obszarową, w celu udostępnienia go przez właściwego wojewodę na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej.

3. W przypadku gdy obszar decyzji obszarowej przekracza obszar jednego województwa, obwieszczenie, o którym mowa w ust. 1, przekazuje się wszystkim właściwym wojewodom.

4. W przypadku gdy termin udostępnienia przez wojewodę obwieszczenia, o którym mowa w ust. 1, uniemożliwia złożenie stanowisk z zachowaniem terminu na składanie tych stanowisk wyznaczonego przez Prezesa UKE w obwieszczeniu, termin ten ulega wydłużeniu do 30 dni od dnia udostępnienia obwieszczenia przez wojewodę.

5. W przypadku gdy wojewoda nie udostępni obwieszczenia lub udostępni obwieszczenie po terminie uprawniającym do składania stanowisk, Prezes UKE ponownie udostępnia obwieszczenie, wskazując nowy termin uprawniający do składania stanowisk.

6. Do ponownego udostępnienia obwieszczenia stosuje się przepisy ust. 1–5.

Art. 196. 1. Każdy jest uprawniony do składania stanowisk, o których mowa w art. 195 ust. 1 pkt 3, w wyznaczonym przez Prezesa UKE terminie, nie krótszym niż 30 dni.

2. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE raport ze złożonych w terminie stanowisk, wskazując w szczególności główne uwagi zawarte w stanowiskach.

Art. 197. 1. Decyzja obszarowa podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

2. Odwołanie od decyzji obszarowej wnosi się w terminie 2 miesięcy od dnia, w którym decyzja obszarowa została ogłoszona.

3. Sąd zarządza połączenie wszystkich oddzielnych spraw toczących się przed nim w celu ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia, jeżeli dotyczą tej samej decyzji obszarowej.

4. Wniosek o przywrócenie terminu na złożenie odwołania jest niedopuszczalny.

DZIAŁ IV

Regulowanie rynku komunikacji elektronicznej

Rozdział 1

Analiza rynków i nakładanie obowiązków regulacyjnych

Art. 198. 1. Prezes UKE przeprowadza analizę rynku w zakresie produktów lub usług komunikacji elektronicznej.

2. Prezes UKE, nie później niż w terminie 5 lat od podjęcia poprzedniego rozstrzygnięcia, o którym mowa w art. 200 ust. 1 pkt 3 lub 4, dotyczącego danego rynku właściwego, notyfikuje Komisji Europejskiej projekt rozstrzygnięcia kończącego postępowanie, o którym mowa w art. 200 ust. 1.

3. Prezes UKE w przypadku rynków niezgłoszonych wcześniej Komisji Europejskiej, nie później niż w terminie 3 lat od przyjęcia zmienionego zalecenia Komisji Europejskiej, notyfikuje Komisji Europejskiej projekt rozstrzygnięcia kończącego postępowanie, o którym mowa w art. 200 ust. 1.

4. Prezes UKE w uzasadnionych przypadkach może zwrócić się do Komisji Europejskiej, nie później niż na 4 miesiące przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 2, z wnioskiem o przedłużenie tego terminu, o maksymalnie 1 rok. W przypadku niezgłoszenia przez Komisję Europejską sprzeciwu w ciągu miesiąca od wystąpienia z wnioskiem przez Prezesa UKE termin ulega przedłużeniu zgodnie z wnioskiem.

Art. 199. 1. Prezes UKE może wraz z co najmniej jednym organem regulacyjnym innego państwa członkowskiego wystąpić do BEREC z uzasadnionym wnioskiem o przeprowadzenie analizy potencjalnego rynku ponadnarodowego obejmującego Unię Europejską lub znaczną jej część i znajdującego się w więcej niż jednym państwie członkowskim.

2. W przypadku rynku właściwego określonego w decyzji Komisji Europejskiej jako rynek ponadnarodowy Prezes UKE przeprowadza wraz z organem regulacyjnym innego państwa członkowskiego, o którym mowa w ust. 1, jego analizę.

3. Prezes UKE wraz z organem regulacyjnym innego państwa członkowskiego, o którym mowa w ust. 1, zgłasza Komisji Europejskiej projekty rozstrzygnięć kończących postępowanie, o którym mowa w art. 200 ust. 1.

4. W przypadku rynku właściwego niebędącego rynkiem ponadnarodowym Prezes UKE może wraz z organem regulacyjnym innego państwa członkowskiego, o którym mowa w ust. 1, zgłosić Komisji Europejskiej projekty rozstrzygnięć kończących postępowanie, o którym

mowa w art. 200 ust. 1, o ile uzna wraz z organem regulacyjnym innego państwa członkowskiego, o którym mowa w ust. 1, że warunki rynkowe występujące na obszarze tych państw są wystarczająco jednorodne.

5. W przypadku konieczności rozwiązania poważnego problemu związanego z popytem na produkty lub usługi komunikacji elektronicznej Prezes UKE może wraz z co najmniej jednym organem regulacyjnym innego państwa członkowskiego złożyć do BEREC uzasadniony wniosek o przeprowadzenie analizy popytu ponadnarodowego na te produkty lub usługi wśród użytkowników końcowych.

Art. 200. 1. Po przeprowadzeniu analizy, o której mowa w art. 198 ust. 1, Prezes UKE przeprowadza postępowanie w celu:

1) określenia rynku właściwego, zgodnie z prawem konkurencji, uwzględniając uwarunkowania krajowe, konkurencję w zakresie infrastruktury telekomunikacyjnej na danym obszarze i wyniki inwentaryzacji, o której mowa w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, w zakresie produktów i usług komunikacji elektronicznej, zwanego dalej „rynkiem właściwym”;
2) ustalenia, czy na rynku właściwym występuje przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej zajmujący kolektywną pozycję znaczącą;
3) wyznaczenia przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorców komunikacji elektronicznej zajmujących kolektywną pozycję znaczącą, w przypadku stwierdzenia, że na rynku właściwym nie występuje skuteczna konkurencja, oraz nałożenia na tego przedsiębiorcę lub przedsiębiorców komunikacji elektronicznej zajmujących kolektywną pozycję znaczącą obowiązków regulacyjnych;
4) utrzymania, zmiany albo uchylenia obowiązków regulacyjnych nałożonych na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorców komunikacji elektronicznej zajmujących kolektywną pozycję znaczącą przed przeprowadzeniem analizy rynku.

2. Rynek właściwy może podlegać regulacji, gdy spełnione są łącznie następujące kryteria:

1) występują trudne do przezwyciężenia i niemające przejściowego charakteru prawne lub ekonomiczne bariery w dostępie do rynku;

2) struktura rynku nie sprzyja osiągnięciu efektywnej konkurencji w odpowiednim horyzoncie czasowym, mając na uwadze stan konkurencji, w tym w zakresie infrastruktury telekomunikacyjnej;
3) przepisy prawa konkurencji są niewystarczające, aby odpowiednio przeciwdziałać stwierdzonym nieprawidłowościom w funkcjonowaniu rynku.

3. Kryteria, o których mowa w ust. 2, uznaje się za spełnione w przypadku rynku właściwego wskazanego w zaleceniu Komisji Europejskiej. Prezes UKE może jednak w decyzji, o której mowa w art. 202, stwierdzić, że co najmniej jedno kryterium wskazane w ust. 2 nie jest spełnione.

4. Przez obowiązek regulacyjny rozumie się obowiązek, o którym mowa w art. 211, art. 212, art. 214–216, art. 217 ust. 1, art. 220 ust. 2, art. 221, art. 223, art. 225 lub art. 236.

Art. 201. Przeprowadzając analizę, o której mowa w art. 198 ust. 1, Prezes UKE bada rozwój sytuacji rynkowej w ujęciu perspektywicznym, przy założeniu braku nałożonych obowiązków regulacyjnych na rynku właściwym, z uwzględnieniem wszystkich następujących elementów:

1) zmian sytuacji rynkowej mających wpływ na prawdopodobieństwo tego, że sytuacja na rynku właściwym będzie zmierzać w kierunku efektywnej konkurencji;
2) wszelkich istotnych źródeł presji konkurencji, na poziomie hurtowym i detalicznym, niezależnie od tego, czy za źródło tej presji uznaje się sieci telekomunikacyjne, usługi komunikacji elektronicznej czy też inne rodzaje usług lub rozwiązań, które są porównywalne z perspektywy użytkownika końcowego, i niezależnie od tego, czy tego rodzaju presja stanowi element rynku właściwego;
3) innych rodzajów regulacji i środków wprowadzonych i wpływających na rynek właściwy lub detaliczny rynek powiązany w danym okresie, w tym obowiązków, o których mowa w art. 169 ust. 1, art. 173 ust. 1, art. 174 ust. 1, art. 177 ust. 1, art. 178 ust. 1, art. 179 ust. 1 i art. 180 ust. 1;
4) obowiązków regulacyjnych nałożonych na innych rynkach właściwych.

Art. 202. 1. Po przeprowadzeniu postępowania, o którym mowa w art. 200 ust. 1, Prezes UKE, w przypadku ustalenia, że na rynku właściwym nie występuje przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej zajmujący kolektywną pozycję znaczącą, wydaje decyzję, w której:

1) określa rynek właściwy w sposób określony w art. 200 ust. 1 pkt 1;

2) stwierdza, że na tym rynku właściwym występuje skuteczna konkurencja;
3) uchyla nałożone obowiązki regulacyjne, jeżeli na tym rynku właściwym występował przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej zajmujący kolektywną pozycję znaczącą, którzy utracili tę pozycję.

2. Prezes UKE w decyzji, o której mowa w ust. 1, określa odpowiedni termin uchylenia obowiązków regulacyjnych, uwzględniający sytuację działających na rynku przedsiębiorców komunikacji elektronicznej oraz użytkowników końcowych, a także zapewniając tym użytkownikom możliwość wyboru usług. Prezes UKE może w decyzji, o której mowa w ust. 1, określić szczegółowe warunki i termin uchylenia obowiązków regulacyjnych w odniesieniu do obowiązujących umów o dostępie.

Art. 203. Po przeprowadzeniu postępowania, o którym mowa w art. 200 ust. 1, Prezes UKE, w przypadku ustalenia, że na rynku właściwym występuje przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej zajmujący kolektywną pozycję znaczącą, wydaje decyzję, w której:

1) określa rynek właściwy w sposób określony w art. 200 ust. 1 pkt 1;
2) wyznacza przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorców komunikacji elektronicznej zajmujących kolektywną pozycję znaczącą oraz:
   a) nakłada, utrzymuje lub zmienia obowiązki regulacyjne, biorąc pod uwagę adekwatność i proporcjonalność danego obowiązku do problemów rynkowych, których rozwiązanie służy realizacji celów określonych w art. 412 ust. 2, lub
   b) uchyla nałożone obowiązki regulacyjne, jeżeli przedsiębiorca komunikacji elektronicznej lub przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej nie utracili tej pozycji, ale warunki na rynku właściwym uzasadniają uchylenie tych obowiązków.

Art. 204. W przypadku zmiany zakresu geograficznego lub produktowego danego rynku właściwego, która nie powoduje, że rynek ten obejmuje całkowicie inne usługi niż dotychczas, przepisy art. 202, art. 203 i art. 206 stosuje się odpowiednio.

Art. 205. 1. Prezes UKE w przypadku ustalenia, że na rynku właściwym występuje przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej, który nie świadczy i nie planuje świadczyć usług komunikacji elektronicznej użytkownikom końcowym na obszarze państw członkowskich Unii Europejskiej i który:

1) nie jest członkiem grupy kapitałowej, której podmioty świadczą lub planują świadczyć usługi komunikacji elektronicznej użytkownikom końcowym na obszarze państw członkowskich Unii Europejskiej,
2) nie jest stroną umowy o wyłącznej współpracy z dostawcą usług komunikacji elektronicznej świadczącym usługi użytkownikom końcowym

– może, w drodze decyzji, o której mowa w art. 203, nałożyć wyłącznie obowiązki, o których mowa w art. 212 i art. 214, lub obowiązek stosowania niezawyżonych opłat.

2. Jeżeli Prezes UKE stwierdzi, że występują lub mogą wystąpić problemy w zakresie konkurencji ze szkodą dla użytkowników końcowych wynikające z warunków oferowanych przez przedsiębiorcę, o którym mowa w ust. 1, może zmienić decyzję, o której mowa w ust. 1, przez nałożenie obowiązków, o których mowa w art. 211, art. 215, art. 216 lub art. 217 ust. 1, a także przez zmianę obowiązków, o których mowa w ust. 1.

3. Przedsiębiorca, który przestał spełniać warunki, o których mowa w ust. 1, niezwłocznie informuje o tym Prezesa UKE.

4. W przypadku gdy przedsiębiorca przestał spełniać warunki, o których mowa w ust. 1, Prezes UKE przeprowadza analizę rynku, o której mowa w art. 198 ust. 1.

Art. 206. 1. Jeżeli przed wydaniem decyzji, o której mowa w art. 203, na tym samym rynku właściwym występował przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej zajmujący kolektywną pozycję znaczącą, którzy utracili tę pozycję, Prezes UKE, w drodze decyzji, określa termin uchylenia obowiązków regulacyjnych, uwzględniając sytuację działających na rynku przedsiębiorców komunikacji elektronicznej oraz użytkowników końcowych, a także zapewniając tym użytkownikom możliwość wyboru usług.

2. Prezes UKE w decyzji, o której mowa w ust. 1, może określić szczegółowe warunki i termin uchylenia obowiązków regulacyjnych w odniesieniu do obowiązujących umów o dostępie.

3. Decyzję, o której mowa w ust. 1, Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE.

Art. 207. 1. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej zajmuje znaczącą pozycję rynkową, jeżeli na rynku właściwym samodzielnie posiada pozycję ekonomiczną odpowiadającą dominacji w rozumieniu przepisów prawa Unii Europejskiej.

2. Dwóch lub więcej przedsiębiorców komunikacji elektronicznej zajmuje kolektywną pozycję znaczącą, jeżeli nawet przy braku powiązań organizacyjnych lub innych związków między nimi posiadają na rynku właściwym pozycję ekonomiczną odpowiadającą dominacji w rozumieniu przepisów prawa Unii Europejskiej.

Art. 208. 1. Przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej zajmującego znaczącą pozycję na rynku właściwym można uznać za zajmującego znaczącą pozycję na innym rynku właściwym, jeżeli powiązania pomiędzy tymi rynkami są tego rodzaju, że umożliwiają przeniesienie siły rynkowej przedsiębiorcy z rynku właściwego na drugi rynek właściwy (rynek powiązany), wzmacniając pozycję tego przedsiębiorcy.

2. W celu uniemożliwienia przeniesienia znaczącej pozycji z rynku właściwego na rynek powiązany, Prezes UKE, po przeprowadzeniu analizy, o której mowa w art. 198 ust. 1, może nałożyć na rynku powiązanym na przedsiębiorcę, o którym mowa w ust. 1, obowiązki, o których mowa w art. 214–216, art. 217 ust. 1 oraz w art. 221.

Art. 209. 1. Prezes UKE, w przypadku niedotrzymania terminów, o których mowa w art. 198 ust. 2–4, może wystąpić do BEREC z wnioskiem o konsultację w sprawie analizy wskazanego rynku i utrzymania, zmiany albo uchylenia obowiązków regulacyjnych nałożonych na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorców komunikacji elektronicznej zajmujących kolektywną pozycję znaczącą przed przeprowadzeniem analizy rynku.

2. Prezes UKE powiadamia Komisję Europejską o projektowanym rozstrzygnięciu w ciągu 6 miesięcy od uzyskania wyniku konsultacji od BEREC.

Art. 210. 1. W przypadku zmiany sytuacji rynkowej związanej w szczególności z zawarciem lub rozwiązaniem umów handlowych, w tym umów w zakresie współinwestowania, mających wpływ na konkurencję na rynku telekomunikacyjnym, nieuzasadniającej przeprowadzenia nowej analizy rynku, o której mowa w art. 198 ust. 1, Prezes UKE niezwłocznie dokonuje oceny w zakresie konieczności dokonania przeglądu nałożonych obowiązków regulacyjnych.

2. Prezes UKE, po przeprowadzeniu oceny, o której mowa w ust. 1, może zmienić decyzję, o której mowa w art. 203, przez:

1) nałożenie lub zmianę obowiązków regulacyjnych, biorąc pod uwagę adekwatność i proporcjonalność danego obowiązku do problemów rynkowych, których rozwiązanie służy realizacji celów określonych w art. 412 ust. 2, lub

2) uchylenie nałożonych obowiązków regulacyjnych, jeżeli warunki na rynku właściwym uzasadniają uchylenie tych obowiązków.

Rozdział 2

Obowiązki na rynkach hurtowych

Art. 211. Prezes UKE może, w drodze decyzji, zgodnie z przesłankami, o których mowa w art. 203 pkt 2 lit. a, nałożyć na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej obowiązek uwzględniania uzasadnionych wniosków przedsiębiorców komunikacji elektronicznej o zapewnienie im dostępu do infrastruktury technicznej, okablowania pomiędzy zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym a najbliższym punktem dystrybucji lub anteny, w tym również niezwiązanych z danym rynkiem właściwym, biorąc pod uwagę, że odmowa zapewnienia tego dostępu uniemożliwiłaby powstanie trwale konkurencyjnego rynku i naruszałaby interes użytkowników końcowych.

Art. 212. 1. Prezes UKE może, w drodze decyzji, nałożyć na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej obowiązek uwzględniania uzasadnionych wniosków przedsiębiorców komunikacji elektronicznej o zapewnienie im dostępu telekomunikacyjnego, w tym użytkowania elementów sieci oraz powiązanych zasobów, w szczególności biorąc pod uwagę poziom konkurencyjności rynku detalicznego i interes użytkowników końcowych.

2. Prezes UKE nakłada obowiązek, o którym mowa w ust. 1, zgodnie z przesłankami, o których mowa w art. 203 pkt 2 lit. a, biorąc pod uwagę, czy inne, w tym planowane, formy dostępu do produktów hurtowych na tym samym rynku lub rynku powiązanym lub obowiązek nałożony zgodnie z art. 211 są wystarczające do rozwiązania problemów rynkowych.

3. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, może polegać w szczególności na:

1) zapewnieniu możliwości zarządzania obsługą użytkownika końcowego przez uprawnionego przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej i podejmowania rozstrzygnięć dotyczących wykonywania usług na jego rzecz;
2) zapewnieniu określonych elementów sieci telekomunikacyjnej, powiązanych zasobów lub lokalnych pętli abonenckich, w tym pętli lub podpętli;
3) zapewnieniu dostępu do aktywnych lub wirtualnych elementów sieci telekomunikacyjnej i związanych z nimi usług;
4) oferowaniu usług na warunkach hurtowych w celu ich dalszej sprzedaży przez innego przedsiębiorcę;

5) przyznawaniu dostępu do interfejsów, protokołów lub innych kluczowych technologii niezbędnych dla interoperacyjności usług, w tym usług sieci wirtualnych;
6) zapewnieniu kolokacji lub innych form wspólnego korzystania z powiązanych zasobów;
7) zapewnieniu funkcji sieci niezbędnych do zapewnienia pełnej interoperacyjności usług;
8) zapewnieniu usług roamingu lokalnego w sieciach ruchomych;
9) zapewnieniu systemów wspierania działalności operacyjnej lub innych systemów oprogramowania niezbędnych dla skutecznej konkurencji, w tym systemów taryfowych, systemów wystawiania faktur i pobierania należności;
10) zapewnieniu powiązanych usług w dziedzinie transmisji radiofonicznych lub telewizyjnych;
11) zapewnieniu połączenia sieci lub urządzeń telekomunikacyjnych;
12) prowadzeniu negocjacji w sprawie dostępu w dobrej wierze lub utrzymywaniu uprzednio ustanowionego dostępu do określonych sieci telekomunikacyjnych, urządzeń lub powiązanych zasobów;
13) zapewnieniu dostępu do powiązanych usług, w tym usług identyfikacji, lokalizacji i sygnalizowania obecności.

4. Prezes UKE może w decyzji, o której mowa w ust. 1, określić dodatkowe warunki związane z realizacją obowiązków wskazanych w ust. 1, w celu zapobiegania nadużyciom w komunikacji elektronicznej i zapewnienia uczciwego korzystania z dostępu telekomunikacyjnego.

5. Wniosek przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o zapewnienie mu dostępu telekomunikacyjnego uważa się za uzasadniony, jeżeli uwzględnia on zakres obowiązku ustalonego w decyzji, o której mowa w ust. 1, oraz warunki, o których mowa w art. 213 ust. 1.

Art. 213. 1. Prezes UKE może określić w decyzji, o której mowa w art. 212 ust. 1, w zakresie niezbędnym dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania sieci telekomunikacyjnej, techniczne lub eksploatacyjne warunki, jakie przedsiębiorca komunikacji elektronicznej zapewniający dostęp telekomunikacyjny lub przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej korzystający z takiego dostępu będą musieli spełnić.

2. Przy ustalaniu zakresu obowiązku dostępu telekomunikacyjnego Prezes UKE uwzględnia w szczególności:

1) techniczną i ekonomiczną możliwość korzystania lub instalowania konkurencyjnych urządzeń, mając na uwadze tempo rozwoju rynku oraz rodzaj wzajemnych połączeń sieci

lub dostępu telekomunikacyjnego, w tym możliwość zastosowania innych rozwiązań związanych z dostępem telekomunikacyjnym, takich jak dostęp do kanalizacji kablowej;

2) możliwość zapewnienia oferowanego dostępu telekomunikacyjnego z uwzględnieniem posiadanej pojemności sieci;

3) wstępne inwestycje dokonane przez właściciela urządzeń lub powiązanych zasobów, mając na uwadze ryzyko inwestycyjne oraz z uwzględnieniem infrastruktury zrealizowanej w całości lub części ze środków publicznych, z której korzysta przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, ze szczególnym uwzględnieniem inwestycji w sieci o bardzo dużej przepustowości oraz poziomów ryzyka związanych z tymi inwestycjami;

4) konieczność zapewnienia konkurencji w dłuższym okresie, w tym promowanie efektywnego inwestowania w dziedzinie infrastruktury oraz innowacyjnych modeli biznesowych wspierających zrównoważoną konkurencję, w szczególności opartych na współinwestowaniu w sieci;

5) odpowiednie prawa własności intelektualnej;

6) świadczenie usług obejmujących swoim zasięgiem kontynent europejski;

7) prognozowany rozwój technologiczny związany z projektowaniem sieci i zarządzaniem nimi;

8) potrzebę zapewnienia neutralności technologicznej w zakresie projektowania sieci i zarządzania nimi.

Art. 214. 1. Prezes UKE może, w drodze decyzji, zgodnie z przesłankami, o których mowa w art. 203 pkt 2 lit. a, nałożyć na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej obowiązek równego traktowania przedsiębiorców komunikacji elektronicznej w zakresie dostępu telekomunikacyjnego, w szczególności przez oferowanie jednakowych warunków w porównywalnych okolicznościach, przeprowadzanie testów ekonomicznej odtwarzalności, a także oferowanie usług oraz udostępnianie informacji na warunkach nie gorszych od stosowanych w ramach własnego przedsiębiorstwa, lub w stosunkach z podmiotami zależnymi lub innymi podmiotami, z którymi ten przedsiębiorca współpracuje.

2. Prezes UKE, nakładając obowiązek, o którym mowa w ust. 1, może w celu zapewnienia równego traktowania przedsiębiorców komunikacji elektronicznej w zakresie dostępu telekomunikacyjnego nałożyć obowiązek takiego samego traktowania tych przedsiębiorców w zakresie dostępu, w szczególności przez oferowanie jednakowych warunków, umożliwiając

konkurencję na rynku detalicznym, a także oferowanie usług oraz udostępnianie informacji na takich samych warunkach, w tym samym czasie, takiej samej jakości, jak stosowanych w ramach własnego przedsiębiorstwa.

Art. 215. 1. Prezes UKE może, w drodze decyzji, zgodnie z przesłankami, o których mowa w art. 203 pkt 2 lit. a, nałożyć na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej obowiązek ogłaszania lub udostępniania informacji w sprawach zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego, w szczególności dotyczących informacji księgowych, specyfikacji technicznych sieci i urządzeń telekomunikacyjnych, charakterystyki sieci, zasad i warunków świadczenia usług oraz korzystania z sieci, a także opłat.

2. Prezes UKE określa w decyzji, o której mowa w ust. 1, stopień uszczegółowienia informacji oraz formę, miejsce i terminy ogłaszania lub udostępniania tych informacji.

3. Prezes UKE może żądać od przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej dostarczania dokumentów oraz udzielania informacji w celu weryfikacji realizowania obowiązków, o których mowa w ust. 1, art. 214 i art. 221.

4. Informacje, o których mowa w ust. 3, Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE.

Art. 216. 1. Prezes UKE może, w drodze decyzji, zgodnie z przesłankami, o których mowa w art. 203 pkt 2 lit. a, nałożyć na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej obowiązek prowadzenia rachunkowości regulacyjnej w sposób umożliwiający identyfikację przepływów transferów wewnętrznych związanych z działalnością w zakresie dostępu telekomunikacyjnego, zgodnie z przepisami art. 258–263.

2. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej prowadzi rachunkowość regulacyjną zgodnie z instrukcją zatwierdzoną przez Prezesa UKE.

Art. 217. 1. Prezes UKE, uwzględniając potrzebę promowania konkurencji oraz długofalowe interesy użytkowników końcowych związane z rozwojem sieci składającej się z elementów światłowodowych, a zwłaszcza sieci o bardzo dużej przepustowości, może, w szczególności w sytuacji, gdy analiza rynku wykazała, że przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej może utrzymywać opłaty na nadmiernie wysokim lub niskim poziomie ze szkodą dla użytkowników końcowych, zgodnie z przesłankami, o których mowa w art. 203 pkt 2 lit. a, oraz biorąc pod uwagę korzyści związane z istnieniem przewidywalnych i stabilnych opłat, inwestycje dokonane przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej oraz promocję realizacji nowych inwestycji,

w tym w sieci o bardzo dużej przepustowości, w drodze decyzji, nałożyć na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej obowiązek:

1) kalkulacji uzasadnionych kosztów świadczenia dostępu telekomunikacyjnego, wskazując sposoby kalkulacji kosztów, jakie przedsiębiorca komunikacji elektronicznej powinien stosować na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 260, zgodnie z zatwierdzonym przez Prezesa UKE opisem kalkulacji kosztów oraz stosowania, w oparciu o tę kalkulację, opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego, uwzględniających zwrot uzasadnionych kosztów, które ponosi przedsiębiorca komunikacji elektronicznej,
2) stosowania opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego, w oparciu o koszty, które ponosi przedsiębiorca komunikacji elektronicznej,
3) stosowania opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego w wysokości określonej przez Prezesa UKE

– umożliwiając uzyskanie przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej rozsądnej stopy zwrotu z zaangażowanego kapitału z uwzględnieniem ryzyka typowego dla danego nowego przedsięwzięcia inwestycyjnego.

2. Prezes UKE w decyzji dotyczącej obowiązku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, wskazuje sposoby ustalania opłat, które będzie stosował w przypadkach, o których mowa w art. 218 ust. 5.

3. W decyzji dotyczącej obowiązku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, Prezes UKE wskazuje sposoby weryfikacji i ustalania opłat.

4. Prezes UKE może nałożyć obowiązek, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, w sytuacji gdy:

1) na tym samym rynku właściwym lub rynku właściwym obejmującym takie same produkty lub usługi komunikacji elektronicznej obowiązek, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, jest nakładany na więcej niż jednego przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej oraz gdy na powyższych rynkach powinny być stosowane symetryczne opłaty z tytułu dostępu telekomunikacyjnego lub
2) w wytycznych, wspólnych stanowiskach lub zaleceniach Komisja Europejska lub BEREC wskażą metodę ustalania opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego, inną od tych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, jako najbardziej odpowiednią dla rynku właściwego, na którym przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, na którego ma być nałożony obowiązek, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, zajmuje znaczącą pozycję rynkową.

5. Prezes UKE przy nakładaniu obowiązku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, uwzględnia:

1) koszty ponoszone przez efektywnie działającego przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej lub
2) koszty ponoszone przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej, na którego ma być nałożony obowiązek, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, oraz koszty innych przedsiębiorców komunikacji elektronicznej działających na tym samym rynku właściwym lub rynku właściwym obejmującym takie same produkty lub usługi komunikacji elektronicznej.

6. Jeżeli Prezes UKE nie może zastosować przepisu ust. 5, przy nakładaniu obowiązku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, uwzględnia opłaty z tytułu dostępu telekomunikacyjnego stosowane na porównywalnych rynkach konkurencyjnych lub regulowanych.

7. W przypadku gdy przedsiębiorca komunikacji elektronicznej dokonał inwestycji w budowę sieci składającej się z elementów światłowodowych, w szczególności sieci o bardzo dużej przepustowości, i zapewnił skuteczny i niedyskryminujący dostęp telekomunikacyjny do takiej sieci na warunkach konkurencyjnych oraz istnieje konkurencja cenowa na rynku detalicznym odpowiadającym rynkowi hurtowemu, na którym świadczy usługi ten przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, Prezes UKE może nie nakładać obowiązków regulacyjnych, o których mowa w ust. 1, lub może je uchylić.

Art. 218. 1. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, na którego został nałożony obowiązek, o którym mowa w art. 217 ust. 1 pkt 2, przedstawia Prezesowi UKE, na jego żądanie, szczegółowe uzasadnienie wysokości opłat ustalonych w oparciu o koszty, które ponosi przedsiębiorca. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej może przedstawić uzasadnienie wysokości opłat w oparciu o jeden ze sposobów kalkulacji kosztów, określony w przepisach wydanych na podstawie art. 260.

2. W celu oceny prawidłowości wysokości opłat ustalonych przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej, na którego został nałożony obowiązek, o którym mowa w art. 217 ust. 1 pkt 2, Prezes UKE stosuje jeden ze sposobów weryfikacji opłat wskazanych zgodnie z art. 217 ust. 3.

3. W przypadku gdy według przeprowadzonej oceny, o której mowa w ust. 2, wysokość opłat ustalonych przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej jest nieprawidłowa, Prezes UKE ustala, w drodze decyzji, wysokość opłat lub ich maksymalny albo minimalny poziom, stosując sposoby ustalania opłat wskazane zgodnie z art. 217 ust. 3, biorąc pod uwagę promocję realizacji nowych inwestycji, w tym w sieci o bardzo dużej przepustowości, promocję efektywności i zrównoważonej konkurencji oraz zapewnienie maksymalnych korzyści dla użytkowników końcowych, a także umożliwienie przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej

uzyskanie rozsądnej stopy zwrotu z zaangażowanego kapitału, uwzględniając wszelkie ryzyko typowe dla danego nowego przedsięwzięcia inwestycyjnego.

4. W celu oceny wysokości kosztów, o których mowa w art. 217 ust. 1 pkt 1, Prezes UKE przeprowadza weryfikację, o której mowa w art. 262 ust. 7.

5. W przypadku:

1) braku możliwości przeprowadzenia weryfikacji, o której mowa w art. 262 ust. 7, z przyczyn leżących po stronie przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej,
2) odmowy wyrażenia przez biegłego rewidenta opinii po przeprowadzeniu weryfikacji, o której mowa w art. 262 ust. 7, z uwagi na zaistnienie okoliczności uniemożliwiających jej sformułowanie z przyczyn leżących po stronie przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej,
3) wyrażenia przez biegłego rewidenta opinii negatywnej albo opinii z zastrzeżeniami, po przeprowadzeniu weryfikacji, o której mowa w art. 262 ust. 7,
4) wystąpienia różnic pomiędzy wysokością opłat ustalonych przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej a wysokością kosztów zweryfikowanych zgodnie z ust. 4

– Prezes UKE ustala, w drodze decyzji, wysokość opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego lub ich maksymalny albo minimalny poziom stosując sposoby wskazane zgodnie z art. 217 ust. 2, biorąc pod uwagę promocję realizacji nowych inwestycji, w tym w sieci o bardzo dużej przepustowości, promocję efektywności i zrównoważonej konkurencji oraz zapewnienie maksymalnych korzyści dla użytkowników końcowych, jak również zwrot uzasadnionych kosztów.

6. W przypadku gdy na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej został nałożony obowiązek, o którym mowa w art. 221 ust. 1, Prezes UKE może ustalić opłaty, o których mowa w ust. 3 i 5, w decyzji, o której mowa w art. 222 ust. 1.

7. W przypadku gdy przedsiębiorca komunikacji elektronicznej poniósł wydatki na nowe przedsięwzięcie inwestycyjne, w tym budowę sieci składającej się z elementów światłowodowych, w tym sieci o bardzo dużej przepustowości, Prezes UKE, ustalając opłaty z tytułu dostępu telekomunikacyjnego, bierze pod uwagę wykonane przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej inwestycje oraz umożliwia temu przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej uzyskanie rozsądnej stopy zwrotu z zaangażowanego w nowe przedsięwzięcie inwestycyjne kapitału, uwzględniając ryzyko typowe dla danego nowego przedsięwzięcia inwestycyjnego.

Art. 219. 1. Opłaty za wzajemne korzystanie z połączonych sieci związane z realizacją przenoszenia numerów między sieciami uwzględniają ponoszone koszty.

2. Opłaty za wzajemne korzystanie z połączonych sieci i za dostęp telekomunikacyjny związane z realizacją wyboru dostawcy usług telekomunikacyjnych uwzględniają ponoszone koszty.

Art. 220. 1. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej stosuje opłaty za zakańczanie połączeń głosowych nie wyższe niż maksymalne opłaty za zakańczanie połączenia głosowego w stacjonarnych lub ruchomych publicznych sieciach telekomunikacyjnych zgodne z aktem delegowanym wydanym przez Komisję Europejską na podstawie art. 75 ust. 1 EKŁE.

2. W przypadku niewydania aktu delegowanego na podstawie art. 75 ust. 1 EKŁE, Prezes UKE może, w drodze decyzji, nałożyć zgodnie z przesłankami, o których mowa w art. 203 pkt 2 lit. a, na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej obowiązek stosowania opłaty za zakańczanie połączeń głosowych w określonej wysokości.

3. Prezes UKE, określając opłaty, o których mowa w ust. 2, uwzględnia:

1) koszty ponoszone przez efektywnie działającego przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej ujmowane w wartościach bieżących jako podstawę wyznaczania opłat z tytułu usług zakańczania połączeń głosowych, przy czym metoda kalkulacji kosztów stosowana do wyliczania kosztów efektywnie działającego przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej opiera się na modelowaniu oddolnym (bottom-up) i wykorzystuje długookresowe koszty przyrostowe związane z ruchem sieciowym ponoszone w celu świadczenia na rzecz innych podmiotów hurtowej usługi zakańczania połączeń głosowych;
2) długookresowe koszty przyrostowe usługi zakańczania połączeń głosowych ustalone jako różnica między całkowitymi długookresowymi kosztami świadczenia wszystkich usług przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej a całkowitymi długookresowymi kosztami tego przedsiębiorcy w przypadku nieświadczenia usługi zakańczania połączeń głosowych na rzecz innych podmiotów;
3) do kosztów przyrostowych tylko te koszty związane z ruchem sieciowym, których by uniknięto, gdyby usługa zakańczania połączeń głosowych na rzecz innych podmiotów nie była świadczona;
4) koszty związane z dodatkową pojemnością sieci tylko w zakresie, w jakim wynikają one z konieczności zwiększenia pojemności sieci w celu obsługi dodatkowego ruchu związanego z zakańczaniem połączeń głosowych na rzecz innych podmiotów;

5) okoliczność, że do kosztów przyrostowych zakańczania połączeń w sieciach ruchomych nie zalicza się opłat, o których mowa w art. 24;
6) wyłącznie koszty rozliczeń międzyoperatorskich, koszty związane z zawieraniem umów międzyoperatorskich oraz inne koszty związane bezpośrednio ze świadczeniem usługi zakańczania połączeń na rzecz innych podmiotów;
7) domniemanie, że wszyscy przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej świadczący usługi zakańczania połączeń głosowych w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej, bez względu na ich skalę działalności, ponoszą takie same koszty jednostkowe jak efektywnie działający przedsiębiorca komunikacji elektronicznej;
8) w przypadku przedsiębiorców komunikacji elektronicznej świadczących usługi telekomunikacyjne w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej – minimalną skalę działalności jako udział w rynku na poziomie nie mniejszym niż 20 %;
9) amortyzację ekonomiczną jako właściwą metodę amortyzacji aktywów;
10) koszty usług zakańczania połączeń głosowych odzwierciedlające koszty efektywnie działającego przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej stosującego nowoczesne i wydajne technologie oraz sieć szkieletową opartą na protokole IP uwzględniającą technologie, które z dużym prawdopodobieństwem będą wykorzystywane w okresie obowiązywania maksymalnych opłat za usługi zakańczania połączeń głosowych, przy czym w przypadku stacjonarnych publicznych sieci telekomunikacyjnych Prezes UKE przyjmuje, że połączenia opierają się wyłącznie na komutacji pakietów.

4. Prezes UKE monitoruje wysokość opłat za zakańczanie połączeń głosowych w stacjonarnych lub ruchomych publicznych sieciach telekomunikacyjnych oraz zapewnia ich zgodność z opłatami określonymi w akcie delegowanym wydanym na podstawie art. 75 ust. 1 EKŁE.

5. Prezes UKE corocznie przedstawia sprawozdanie Komisji Europejskiej i BEREC dotyczące stosowania opłat za zakańczanie połączeń głosowych w stacjonarnych lub ruchomych publicznych sieciach telekomunikacyjnych.

Art. 221. 1. Prezes UKE może, w drodze decyzji, zgodnie z przesłankami, o których mowa w art. 203 pkt 2 lit. a, nałożyć na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej, na którego został nałożony obowiązek równego traktowania zgodnie z art. 214, lub wraz z tym obowiązkiem – obowiązek przygotowania i przedstawienia w określonym terminie projektu oferty ramowej o dostępie telekomunikacyjnym, której zakres, stopień szczegółowości oraz sposób udostępnienia określi w decyzji.

2. Oferta ramowa o dostępie telekomunikacyjnym powinna określać warunki i zasady współpracy z przedsiębiorcą komunikacji elektronicznej, o którym mowa w ust. 1, oraz opłaty za usługi w zakresie dostępu telekomunikacyjnego w taki sposób, aby przedsiębiorca korzystający z dostępu telekomunikacyjnego nie był zobowiązany do korzystania z zasobów, które nie są konieczne do korzystania z tego dostępu.

3. Oferta ramowa o dostępie telekomunikacyjnym powinna składać się z wyodrębnionych pakietów, które będą zawierać odpowiednie, ze względu na wykonywaną przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych działalność telekomunikacyjną, elementy dostępu.

Art. 222. 1. Prezes UKE zatwierdza, w drodze decyzji, projekt oferty ramowej lub jej zmiany, jeżeli odpowiada on przepisom prawa i potrzebom rynku wskazanym w decyzji nakładającej obowiązek przedłożenia oferty ramowej, albo odmawia zatwierdzenia zmiany, albo zmienia przedłożony projekt oferty ramowej lub jej zmiany i go zatwierdza, a w przypadku nieprzedstawienia projektu oferty ramowej lub jej zmiany w terminie – samodzielnie ustala ofertę ramową lub jej zmianę w całości lub w części.

2. W przypadku zmiany zapotrzebowania na usługi lub zmiany warunków rynkowych Prezes UKE może, z urzędu lub na uzasadniony wniosek przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej uprawnionego do dostępu telekomunikacyjnego, zobowiązać przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej do przygotowania zmiany oferty ramowej w całości lub w części.

3. W przypadku zmiany zapotrzebowania na usługi lub zmiany warunków rynkowych przedsiębiorca komunikacji elektronicznej zobowiązany do przedłożenia oferty ramowej może przedłożyć Prezesowi UKE projekt zmiany takiej oferty w celu jej zatwierdzenia.

4. Wraz z przedstawieniem do zatwierdzenia projektu oferty ramowej lub jej zmiany przedsiębiorca komunikacji elektronicznej przekazuje informacje i dokumenty wykazujące zgodność oferty ramowej z wymogami prawa i obowiązkami regulacyjnymi.

5. Prezes UKE niezwłocznie udostępnia ofertę ramową, o której mowa w ust. 1, lub jej zmianę wraz z ujednoliconym tekstem oferty ramowej na stronie podmiotowej BIP UKE.

6. W przypadku uchylenia obowiązku stosowania oferty ramowej umowy zawarte na podstawie oferty ramowej na czas nieokreślony mogą być rozwiązane lub zmienione nie wcześniej niż po upływie 90 dni od dnia, w którym zniesiono ten obowiązek, jeżeli inny termin nie został określony przez Prezesa UKE w decyzji uchylającej ten obowiązek.

7. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, na którego został nałożony obowiązek, o którym mowa w art. 221 ust. 1, jest obowiązany do zawierania umów o dostępie na

warunkach nie gorszych dla pozostałych stron umowy, niż określone w ofercie ramowej, o której mowa w ust. 1.

Art. 223. W szczególnych przypadkach Prezes UKE może, w drodze decyzji, nałożyć na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej inne niż wymienione w art. 211, art. 212, art. 214–216, art. 217 ust. 1 i art. 221 obowiązki w zakresie dostępu telekomunikacyjnego.

Art. 224. 1. Niezwłocznie po zakończeniu postępowania konsultacyjnego dotyczącego nałożenia obowiązków, o których mowa w art. 223, innych niż przewidziane w art. 220 ust. 2 lub art. 225 Prezes UKE występuje do Komisji Europejskiej z wnioskiem o uzyskanie zgody na nałożenie tych obowiązków. Do wniosku Prezes UKE dołącza projekty rozstrzygnięć wraz z uzasadnieniem.

2. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia przez Komisję Europejską wniosku, o którym mowa w ust. 1, Prezes UKE, w drodze decyzji, nakłada obowiązki, o których mowa w art. 223.

Art. 225. 1. Jeżeli nałożone uprzednio obowiązki regulacyjne w zakresie dostępu telekomunikacyjnego, o których mowa w art. 211, art. 212, art. 214–216, art. 217 ust. 1 i art. 221, nie zapewniły na rynku hurtowym lub rynkach hurtowych skutecznej konkurencji oraz istnieją na tym rynku lub rynkach trwałe i wysokie bariery konkurencyjne lub rynkowe, Prezes UKE może, po przeprowadzeniu analizy, o której mowa w art. 198 ust. 1, w zakresie tego rynku hurtowego lub rynków hurtowych, nałożyć na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej świadczącego usługi na rynku lub rynkach hurtowych oraz na odpowiadającym mu rynku detalicznym lub rynkach detalicznych, zwanego dalej „przedsiębiorcą zintegrowanym pionowo”, obowiązek rozdziału funkcjonalnego, polegający na wykonywaniu działalności związanej ze świadczeniem usług hurtowego dostępu telekomunikacyjnego przez wyodrębnioną, działającą niezależnie jednostkę organizacyjną, zwaną dalej „wydzieloną jednostką organizacyjną”, lub przez kilka wydzielonych jednostek organizacyjnych.

2. Wydzielona jednostka organizacyjna zapewnia dostęp telekomunikacyjny innym przedsiębiorcom komunikacji elektronicznej, na zasadach określonych w art. 214 ust. 2.

3. Przed nałożeniem na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej obowiązku rozdziału funkcjonalnego Prezes UKE występuje do Komisji Europejskiej z wnioskiem o uzyskanie zgody na nałożenie tego obowiązku, do którego dołącza:

1) wyniki analizy, o której mowa w art. 198 ust. 1, w zakresie rynku hurtowego albo rynków hurtowych, potwierdzające, że wcześniej nałożone obowiązki regulacyjne w zakresie

dostępu telekomunikacyjnego nie zapewniły na rynku hurtowym lub rynkach hurtowych, o których mowa w ust. 1, skutecznej konkurencji oraz że istnieją na tym rynku lub rynkach trwałe i wysokie bariery konkurencyjne lub rynkowe;

2) uzasadnioną ocenę, że w rozsądnym terminie nie zaistnieje lub zaistnieje w niewielkim stopniu na rynku hurtowym lub rynkach hurtowych, o których mowa w ust. 1, skuteczna i trwała konkurencja w zakresie infrastruktury telekomunikacyjnej;

3) analizę spodziewanego wpływu nałożenia obowiązku rozdziału funkcjonalnego na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej, o którym mowa w ust. 1, w tym na sytuację pracowników wydzielonej jednostki organizacyjnej, na działalność Prezesa UKE oraz na rynek komunikacji elektronicznej, w tym ocenę wpływu na motywację do inwestowania na tym rynku komunikacji elektronicznej, a także informację o spodziewanym wpływie na konkurencję oraz o potencjalnych skutkach dla konsumentów;

4) uzasadnienie zastosowania rozdziału funkcjonalnego jako najskuteczniejszego środka naprawczego, który ma na celu usunięcie barier związanych z konkurencją lub zidentyfikowanych nieprawidłowości na rynku hurtowym lub rynkach hurtowych;

5) projekt decyzji w sprawie rozdziału funkcjonalnego obejmujący określenie:

   a) charakteru i stopnia rozdziału funkcjonalnego, ze wskazaniem w szczególności statusu prawnego wydzielonej jednostki organizacyjnej, biorąc pod uwagę stanowisko przedsiębiorcy, na którego ma być nałożony obowiązek rozdziału funkcjonalnego co do tego statusu, o ile takie stanowisko zostało przedstawione przez niego w ramach postępowania konsultacyjnego,

   b) początkowych składników majątkowych wydzielonej jednostki organizacyjnej oraz rodzaju dostarczanych przez nią produktów lub usług,

   c) rozwiązań w zakresie zarządzania wydzieloną jednostką organizacyjną, w tym zasad dotyczących stworzenia w niej odpowiedniej struktury zachęt, zapewniających niezależność pracowników tej jednostki od przedsiębiorcy zintegrowanego pionowo, innych jednostek tego przedsiębiorcy, spółek od niego zależnych, wobec niego dominujących lub z nim powiązanych w rozumieniu ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 18 i 96),

   d) trybu realizacji obowiązku rozdziału funkcjonalnego, w tym harmonogramu jego realizacji,

e) zasad zapewniających przejrzystość procedur operacyjnych, w szczególności w odniesieniu do innych zainteresowanych przedsiębiorców komunikacji elektronicznej,

f) terminu do wyboru nazwy handlowej, o której mowa w art. 229 ust. 2,

g) programu monitorowania przestrzegania obowiązku rozdziału funkcjonalnego w szczególności obejmującego:

– publikację przez przedsiębiorcę zintegrowanego pionowo corocznego sprawozdania lub

– obowiązek przeprowadzania przez niezależnych audytorów cyklicznych audytów.

4. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia przez Komisję Europejską wniosku, o którym mowa w ust. 3, Prezes UKE, w drodze decyzji, nakłada obowiązek rozdziału funkcjonalnego.

5. Uzasadnienie decyzji, o której mowa w ust. 4, zawiera w szczególności okoliczności wskazane w ust. 3 pkt 1–4.

Art. 226. W przypadku wydania decyzji, o której mowa w art. 225 ust. 4, Prezes UKE przeprowadza, zgodnie z art. 198 ust. 1, skoordynowaną analizę rynków właściwych związanych z siecią dostępu telekomunikacyjnego oraz nakłada, utrzymuje, zmienia lub uchyla inne obowiązki regulacyjne.

Art. 227. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, na którego nałożono obowiązek, o którym mowa w art. 225 ust. 1, może podlegać innym obowiązkom regulacyjnym w zakresie dostępu telekomunikacyjnego, o których mowa w art. 211, art. 212, art. 214–216, art. 217 ust. 1, art. 221 i art. 223, w odniesieniu do rynku, na którym został wyznaczony jako przedsiębiorca o znaczącej pozycji rynkowej.

Art. 228. Osoba kierująca wydzieloną jednostką organizacyjną nie może jednocześnie świadczyć pracy lub usług u przedsiębiorcy zintegrowanego pionowo, na którego nałożono obowiązek rozdziału funkcjonalnego, lub w innej niż wydzielona jednostka organizacyjna jednostce organizacyjnej tego przedsiębiorcy, lub w spółce od niego zależnej, wobec niego dominującej lub z nim powiązanej w rozumieniu ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych ani pełnić funkcji w ich organach lub pełnić na rzecz tych podmiotów funkcji doradczych.

Art. 229. 1. Do wydzielonej jednostki organizacyjnej, w przypadku gdy nie ma ona formy odrębnej osoby prawnej, w zakresie nieuregulowanym w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy o oddziale przedsiębiorcy.

2. Przedsiębiorca zintegrowany pionowo, na którego nałożono obowiązek rozdziału funkcjonalnego, obowiązany jest do wyboru nazwy wydzielonej jednostki organizacyjnej, w terminie określonym w decyzji, o której mowa w art. 225 ust. 4. Nazwa handlowa powinna pozwalać na identyfikację tej jednostki jako jednostki wydzielonej od tego przedsiębiorcy i być przez niego używana w obrocie handlowym.

3. Wydzielona jednostka organizacyjna jest odrębnym pracodawcą w ramach przedsiębiorstwa przedsiębiorcy zintegrowanego pionowo, za którego uprawnienia i obowiązki pracodawcy wykonuje osoba lub osoby kierujące wydzieloną jednostką organizacyjną.

4. Osoba lub osoby kierujące wydzieloną jednostką organizacyjną uprawnione są do reprezentowania jej na zewnątrz na zasadach prokury oddziałowej.

Art. 230. 1. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej zintegrowany pionowo, w celu zapewnienia wszystkim dostawcom usług świadczącym usługi na rzecz użytkowników końcowych, w tym samemu sobie, możliwości korzystania z równoważnego dostępu telekomunikacyjnego, jest obowiązany zawiadomić Prezesa UKE o planowanym przeniesieniu całości lub znacznej części środków majątkowych lokalnej sieci dostępu na odrębną osobę prawną mającą innego właściciela lub na nowo zawiązany w tym celu podmiot. Zawiadomienia dokonuje się najpóźniej na 3 miesiące przed planowanym przeniesieniem środków majątkowych.

2. Przedsiębiorca, o którym mowa w ust. 1, niezwłocznie zawiadamia Prezesa UKE o każdej zmianie planowanego przeniesienia całości lub znacznej części środków majątkowych lokalnej sieci dostępu na odrębną osobę prawną mającą innego właściciela lub na nowo zawiązany w tym celu podmiot.

3. Przedsiębiorca, o którym mowa w ust. 1, może zobowiązać się do stosowania określonych warunków niedyskryminującego dostępu telekomunikacyjnego w okresie po przeniesieniu całości lub znacznej części środków majątkowych lokalnej sieci dostępu na odrębną osobę prawną mającą innego właściciela lub na nowo zawiązany w tym celu podmiot, do czasu zapewnienia możliwości korzystania z równoważnego dostępu telekomunikacyjnego, o którym mowa w ust. 1. Przedsiębiorca określa szczegółowe informacje dotyczące stosowania określonych warunków niedyskryminującego dostępu telekomunikacyjnego, o których mowa

w zdaniu pierwszym, w tym dotyczące harmonogramu wdrożenia tych warunków i okresu ich obowiązywania.

4. Prezes UKE przeprowadza skoordynowaną analizę rynków właściwych związanych z siecią dostępu, w celu określenia wpływu działań, o których mowa w ust. 1, na te rynki, i zawiadamia przedsiębiorcę, o którym mowa w ust. 1, o jej zakończeniu, nie później niż w dniu poprzedzającym dzień planowanego przeniesienia całości lub znacznej części środków majątkowych lokalnej sieci dostępu na odrębną osobę prawną mającą innego właściciela lub na nowo zawiązany w tym celu podmiot.

5. Przedsiębiorca, o którym mowa w ust. 1, zawiadamia Prezesa UKE o przeniesieniu całości lub znacznej części środków majątkowych lokalnej sieci na odrębną osobę prawną mającą innego właściciela lub na nowo zawiązany w tym celu podmiot.

6. Prezes UKE po otrzymaniu zawiadomienia, o którym mowa w ust. 5, w oparciu o wyniki analizy, o której mowa w ust. 4, przeprowadza postępowanie, o którym mowa w art. 200 ust. 1, i nakłada, utrzymuje, zmienia lub uchyla obowiązki regulacyjne. Prezes UKE może zobowiązać przedsiębiorcę, o którym mowa w ust. 1, do stosowania całości lub części określonych warunków niedyskryminującego dostępu telekomunikacyjnego, o których mowa w ust. 3.

7. Odrębna osoba prawna lub nowo zawiązany podmiot, o których mowa w ust. 1, może podlegać obowiązkom regulacyjnym w zakresie dostępu telekomunikacyjnego, o których mowa w art. 211, art. 212, art. 214–216, art. 217 ust. 1, art. 221 i art. 223 w odniesieniu do rynku, na którym jej lub jego pozycję uznano za znaczącą.

8. Prezes UKE monitoruje wykonywanie określonych warunków niedyskryminującego dostępu telekomunikacyjnego, o których mowa w ust. 3, do których stosowania przedsiębiorca, o którym mowa w ust. 1, został zobowiązany na podstawie przepisu ust. 6, pod kątem zasadności przedłużenia ich stosowania.

Rozdział 3

Migracja z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi

Art. 231. 1. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej przedstawia Prezesowi UKE powiadomienie o zamiarze migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi, w tym dotychczasowej infrastruktury niezbędnej do eksploatacji sieci miedzianej, polegającej na:

1) trwałym wycofaniu z eksploatacji sieci miedzianej,
2) zastąpieniu części sieci miedzianej nowymi elementami umożliwiającymi świadczenie usług o wyższych parametrach jakościowych,
3) trwałym wycofaniu lub zastąpieniu infrastruktury niezbędnej do eksploatacji sieci miedzianej

– nie później niż w terminie 12 miesięcy przed planowanym terminem rozpoczęcia migracji.

2. Jeżeli powiadomienie o zamiarze migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi dotyczy infrastruktury:

1) za pomocą której nie są świadczone usługi komunikacji elektronicznej użytkownikom końcowym,
2) w miejsce której został zapewniony alternatywny sposób zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego, o którym mowa w art. 232 ust. 1 pkt 2, tym samym użytkownikom końcowym, z wykorzystaniem wyłącznie stacjonarnej sieci telekomunikacyjnej spełniającej wymagania, o których mowa w art. 2 pkt 57 lit. a

– przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej przedstawia Prezesowi UKE powiadomienie o zamiarze migracji z tej infrastruktury nie później niż w terminie 3 miesięcy przed planowanym terminem rozpoczęcia migracji.

Art. 232. 1. Do powiadomienia o zamiarze migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi, z wyjątkiem ust. 2, załącza się jej wykaz oraz przejrzysty harmonogram i warunki migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi określające w szczególności:

1) terminy powiadamiania o migracji podmiotów korzystających z tej infrastruktury;
2) alternatywne sposoby zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego umożliwiające świadczenie usług o co najmniej porównywalnej jakości dotychczasowym użytkownikom końcowym.

2. Jeżeli powiadomienie o zamiarze migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi dotyczy infrastruktury, o której mowa w art. 231 ust. 2, do powiadomienia załącza się oświadczenie o spełnieniu warunku wskazanego w art. 231 ust. 2 pkt 1 lub 2.

Art. 233. 1. Prezes UKE, mając na uwadze ochronę konkurencji i praw użytkowników końcowych, w drodze decyzji:

1) zatwierdza powiadomienie o zamiarze migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi;

2) odmawia zatwierdzenia powiadomienia o zamiarze migracji z infrastruktury, jeżeli harmonogram i warunki migracji nie są przejrzyste i nie zapewniają ochrony konkurencji lub nie zapewniają ochrony praw użytkowników końcowych.

2. Jeżeli powiadomienie o zamiarze migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi dotyczy infrastruktury, o której mowa w art. 231 ust. 2, a Prezes UKE nie wyda decyzji lub nie wskaże nowego terminu załatwienia sprawy w formie postanowienia, w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia Prezesowi UKE powiadomienia o zamiarze migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi spełniającego wymagania, o których mowa w art. 231 ust. 2 i art. 232, powiadomienie to uznaje się za zatwierdzone w sposób milczący.

3. Przepisu art. 31 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego nie stosuje się w postępowaniu w sprawie zatwierdzenia powiadomienia o zamiarze migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi.

Art. 234. Prezes UKE, w przypadku zatwierdzenia powiadomienia o zamiarze migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi, mając na uwadze ochronę konkurencji i praw użytkowników końcowych może, w drodze decyzji, uchylić obowiązki regulacyjne w zakresie dostępu telekomunikacyjnego do sieci miedzianej lub infrastruktury niezbędnej do eksploatacji sieci miedzianej objętej migracją, jeżeli przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej przestrzega postanowień zatwierdzonego powiadomienia.

Art. 235. Prezes UKE może połączyć postępowania wszczęte na podstawie różnych powiadomień o zamiarze migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi i wydać jedną decyzję, o której mowa w art. 233 ust. 1, jeżeli powiadomienia o zamiarze migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi pochodzą od tego samego wnioskodawcy.

Rozdział 4

Ograniczenia na rynkach detalicznych

Art. 236. 1. Jeżeli w wyniku analizy, o której mowa w art. 198 ust. 1, Prezes UKE stwierdzi, że:

1) dany rynek detaliczny nie jest skutecznie konkurencyjny,
2) obowiązki, o których mowa w art. 211–216, art. 217 ust. 1 i art. 221, nie doprowadziłyby do osiągnięcia celów, o których mowa w art. 412 ust. 2

– nakłada na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej na danym rynku detalicznym co najmniej jeden z obowiązków, o których mowa w ust. 2.

2. Prezes UKE może, w drodze decyzji, nałożyć na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej na rynku usług detalicznych następujące obowiązki:

1) nieustalania zawyżonych cen usług;
2) nieutrudniania wejścia na rynek innym przedsiębiorcom;
3) nieograniczania konkurencji przez ustalanie cen usług zaniżonych w stosunku do kosztów ich świadczenia;
4) niestosowania nieuzasadnionych preferencji dla określonych użytkowników końcowych;
5) niezobowiązywania użytkownika końcowego do korzystania z usług, które są dla niego zbędne.

3. W decyzji, o której mowa w ust. 2, Prezes UKE może w szczególności:

1) określić maksymalne ceny usług;
2) określić wymagany przedział cen usług ustalony na podstawie cen stosowanych na porównywalnych rynkach państw członkowskich;
3) nałożyć obowiązek:
   a) prowadzenia rachunkowości regulacyjnej zgodnie z zatwierdzoną przez Prezesa UKE instrukcją,
   b) prowadzenia kalkulacji kosztów usług zgodnie z zatwierdzonym przez Prezesa UKE opisem kalkulacji kosztów,
   c) określania cen usług na podstawie kosztów ich świadczenia;
4) nałożyć obowiązek przedstawiania do zatwierdzenia informacji, o których mowa w art. 285.

4. Prezes UKE w decyzji nakładającej obowiązek, o którym mowa w ust. 3 pkt 3 lit. b, określi sposoby kalkulacji kosztów usług świadczonych na danym rynku detalicznym, jakie powinien stosować przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 260.

Art. 237. 1. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, na którego nałożono obowiązek, o którym mowa w art. 236 ust. 3 pkt 4, przedkłada Prezesowi UKE projekty informacji, o których mowa w art. 285, wraz z uzasadnieniem, w terminie co najmniej 30 dni przed planowanym terminem wprowadzenia ich w życie lub ich zmiany.

2. Prezes UKE, w drodze decyzji, w terminie 30 dni od dnia przedłożenia projektu informacji, o których mowa w art. 285, lub ich zmiany, może zgłosić sprzeciw, jeżeli projekty te są sprzeczne z decyzją, o której mowa w art. 236 ust. 2, lub z przepisami ustawy i zobowiązać

przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej do przedstawienia poprawionych informacji, o których mowa w art. 285, w części objętej sprzeciwem.

3. Prezes UKE może zażądać od obowiązanego przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej przedłożenia dodatkowych dokumentów lub udzielenia dodatkowych informacji. Do tego czasu termin, o którym mowa w ust. 2, zawiesza się.

4. Informacje, o których mowa w art. 285, lub ich zmiana objęte sprzeciwem Prezesa UKE nie wchodzą w życie.

5. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE informacje, o których mowa w art. 285, lub ich zmianę.

Rozdział 5

Szczegółowe warunki regulacyjne

Art. 238. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej, na którego nałożone zostały obowiązki regulacyjne w zakresie dostępu telekomunikacyjnego, może złożyć do Prezesa UKE wniosek o zatwierdzenie propozycji:

1) szczegółowych warunków wykonywania obowiązków regulacyjnych wcześniej nałożonych na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej,
2) innych zobowiązań przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej, które mogą się przyczynić do skutecznej realizacji obowiązków regulacyjnych nałożonych na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej, rozwoju równoprawnej i skutecznej konkurencji, rozwoju i wykorzystania infrastruktury telekomunikacyjnej oraz zapewnienia użytkownikom maksymalnych korzyści w zakresie różnorodności, ceny i jakości usług komunikacji elektronicznej

– zwanych dalej „szczegółowymi warunkami regulacyjnymi”.

Art. 239. Prezes UKE, prowadząc postępowanie w sprawie zatwierdzenia szczegółowych warunków regulacyjnych, może:

1) prowadzić z przedsiębiorcą komunikacji elektronicznej uzgodnienia dotyczące szczegółowych warunków regulacyjnych, w tym zwoływać spotkania robocze przedstawicieli Prezesa UKE i upoważnionych do dokonywania uzgodnień przedstawicieli przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej oraz organizacji społecznych, jeżeli zostały dopuszczone do udziału w postępowaniu na prawach strony;

2) wzywać przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej, we wskazanym terminie, do uzupełnienia propozycji szczegółowych warunków regulacyjnych lub dokonania w nich zmian;
3) żądać przedłożenia przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej, we wskazanym terminie, wyjaśnień związanych z propozycjami szczegółowych warunków regulacyjnych;
4) zasięgać opinii ekspertów lub biegłych w zakresie związanym z propozycjami szczegółowych warunków regulacyjnych.

Art. 240. Prezes UKE, w drodze decyzji, zatwierdza albo odmawia zatwierdzenia szczegółowych warunków regulacyjnych w terminie 90 dni od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w art. 238, biorąc pod uwagę cele, o których mowa w art. 412 ust. 2.

Art. 241. 1. Prezes UKE w decyzji, o której mowa w art. 240, może zatwierdzić szczegółowe warunki regulacyjne zawarte we wniosku przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej, jeżeli:
1) są zgodne z przepisami prawa;
2) są zgodne z nałożonymi na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej obowiązkami regulacyjnymi;
3) odpowiadają potrzebom rynku;
4) mogą się przyczynić do skutecznej realizacji obowiązków regulacyjnych nałożonych na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej, rozwoju równoprawnej i skutecznej konkurencji, rozwoju i wykorzystania nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej oraz zapewnienia użytkownikom maksymalnych korzyści w zakresie różnorodności, ceny i jakości usług komunikacji elektronicznej.

2. Prezes UKE w decyzji, o której mowa w art. 240, może zastrzec warunki lub terminy.

Rozdział 6

Szczegółowe warunki inwestowania

Art. 242. 1. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej może przedstawić Prezesowi UKE propozycję zobowiązań odnoszących się do warunków zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego lub współinwestowania, mających zastosowanie do jego sieci telekomunikacyjnych lub powiązanych zasobów, dotyczącą w szczególności:
1) porozumień o współpracy mających znaczenie dla oceny obowiązków regulacyjnych,
2) współinwestycji w sieci o bardzo dużej przepustowości,

3) skutecznego i niedyskryminacyjnego dostępu telekomunikacyjnego innych przedsiębiorców komunikacji elektronicznej, zarówno w okresie wdrożenia dobrowolnego podziału przedsiębiorstwa przedsiębiorcy zintegrowanego pionowo, jak i po jego wdrożeniu

– zwaną dalej „propozycją zobowiązań”.

2. Propozycja zobowiązań zawiera szczegółowy harmonogram i zakres ich wykonywania oraz czas obowiązywania.

Art. 243. Propozycja zobowiązań w szczególności:

1) jest oparta na uczciwych, rozsądnych i otwartych na wszystkich uczestników rynku warunkach;
2) zapewnia dostęp telekomunikacyjny, w tym do sieci o bardzo dużej przepustowości, innym podmiotom, oferowany z dostatecznym wyprzedzeniem przed uruchomieniem usług detalicznych;
3) w interesie użytkowników końcowych zapewnia zrównoważoną konkurencję na rynkach detalicznych i ułatwia współpracę przy realizacji sieci o bardzo dużej przepustowości.

Art. 244. Prezes UKE, w drodze decyzji, przed udostępnieniem propozycji zobowiązań na stronie podmiotowej BIP UKE, odmawia jej zatwierdzenia, jeżeli z analizy wynika, że propozycja nie spełnia przesłanek określonych w art. 243.

Art. 245. Prezes UKE przed przeprowadzeniem oceny propozycji zobowiązań udostępnia ją na stronie podmiotowej BIP UKE i wyznacza nie krótszy niż 30 dni termin na zgłaszanie stanowisk konsultacyjnych.

Art. 246. 1. Prezes UKE, dokonując wstępnej oceny propozycji zobowiązań, bierze pod uwagę przesłanki, o których mowa w art. 243, a także odpowiednio przesłanki, o których mowa w art. 249, oraz stanowiska złożone w ramach konsultacji.

2. Prezes UKE zawiadamia przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej o wstępnej ocenie złożonej propozycji zobowiązań.

3. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej, w celu uwzględnienia wstępnej oceny, może dokonać zmiany propozycji zobowiązań w terminie wyznaczonym przez Prezesa UKE, nie krótszym niż 14 dni.

Art. 247. 1. Prezes UKE, w drodze decyzji, po przeprowadzeniu oceny propozycji zobowiązań, z uwzględnieniem art. 246:

1) zatwierdza propozycję zobowiązań w całości – jeżeli propozycja zobowiązań w całości uwzględnia wstępną ocenę propozycji zobowiązań, w tym przesłanki, o których mowa w art. 243, oraz odpowiednio przesłanki, o których mowa w art. 249;
2) może zatwierdzić propozycję zobowiązań w części, w której propozycja zobowiązań uwzględnia wstępną ocenę propozycji zobowiązań, w tym przesłanki, o których mowa w art. 243, oraz odpowiednio przesłanki, o których mowa w art. 249 – jeżeli uzna, że przyczyni się do osiągnięcia celów określonych w art. 412 ust. 2.

2. W przypadku propozycji zobowiązań dotyczącej współinwestycji w sieci o bardzo dużej przepustowości Prezes UKE w decyzji, o której mowa w ust. 1, określa termin wykonywania zatwierdzonych zobowiązań na okres co najmniej 7 lat.

3. Prezes UKE może, w drodze decyzji, ze względu na potrzebę wspierania zrównoważonej, długoterminowej konkurencji oraz potrzeby użytkowników końcowych, przedłużyć okres obowiązywania decyzji, o której mowa w ust. 1.

Art. 248. 1. Prezes UKE, w drodze decyzji, na wniosek przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej, który zawarł umowę o współinwestycji w zakresie elementów nowej sieci o bardzo dużej przepustowości, uchyla obowiązki regulacyjne nałożone na tego przedsiębiorcę w zakresie objętym współinwestycją.

2. Prezes UKE może, w drodze decyzji, biorąc pod uwagę przesłanki, o których mowa w art. 203 pkt 2 lit. a, nałożyć, utrzymać lub zmienić obowiązki regulacyjne, niezależnie od decyzji, o której mowa w art. 247 ust. 1, a w przypadku, gdy decyzja ta dotyczy propozycji zobowiązań, o której mowa w art. 242 ust. 1 pkt 2 – jeżeli w inny sposób nie można uniknąć zagrożenia dla konkurencji lub przemawia za tym aktualna sytuacja na rynku właściwym.

3. W przypadku zawarcia umowy współinwestycji przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej Prezes UKE nie nakłada obowiązków regulacyjnych w zakresie objętym współinwestycją w sieci o bardzo dużej przepustowości.

Art. 249. W przypadku gdy propozycja zobowiązań, o której mowa w art. 242 ust. 1 pkt 2, dotyczy rozpoczęcia realizacji nowej sieci, o której mowa w art. 2 pkt 57 lit. a lub b, w tym przez zaoferowanie współwłasności, długoterminowego dzielenia ryzyka przez współfinansowanie lub umowy zakupu prowadzącej do uzyskania szczególnych praw o charakterze strukturalnym przez innych przedsiębiorców komunikacji elektronicznej, Prezes UKE:

1) weryfikuje udostępnienie na stronie internetowej przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej posiadającego znaczącą pozycję rynkową oferty współinwestycji i łatwość zapoznania się z nią;
2) ocenia otwartość oferty współinwestycji dla wszystkich przedsiębiorców komunikacji elektronicznej przez cały okres eksploatacji sieci, o której mowa w art. 2 pkt 57 lit. a lub b;
3) weryfikuje możliwość zachowania skutecznej i zrównoważonej konkurencji w długiej perspektywie czasowej na rynkach detalicznych, na których działa przedsiębiorca komunikacji elektronicznej posiadający znaczącą pozycję rynkową, innym współinwestującym przedsiębiorcom komunikacji elektronicznej;
4) weryfikuje podanie do publicznej wiadomości oferty współinwestycji na co najmniej 6 miesięcy przed datą planowanego rozpoczęcia realizacji nowej sieci, o której mowa w art. 2 pkt 57 lit. a lub b;
5) weryfikuje możliwość korzystania przez współinwestorów, od początku realizacji współinwestycji, z sieci, która pozwala na świadczenie usług o co najmniej porównywalnej jakości;
6) weryfikuje warunki współinwestycji pod względem możliwości dotarcia do użytkowników końcowych przez przedsiębiorców komunikacji elektronicznej ubiegających się o dostęp telekomunikacyjny, którzy nie uczestniczą we współinwestycji;
7) weryfikuje zawarte w ofercie współinwestycji warunki dotyczące zdolności finansowej podmiotu przystępującego, związane z:
   a) wykazaniem zdolności do realizowania płatności etapowych, w oparciu o które zaplanowano świadczenie usług z użyciem infrastruktury wybudowanej w ramach współinwestycji,
   b) akceptacją planu strategicznego, w oparciu o który opracowano w szczególności średniookresowe plany świadczenia usług z użyciem infrastruktury wybudowanej w ramach współinwestycji

   – o ile warunki takie zostały w ofercie współinwestycji zawarte;
8) ocenia wpływ współinwestycji na poziom konkurencji, w tym analizuje zaspokojenie przyszłego popytu przez wybudowanie nowych elementów sieci, które w znacznym stopniu przyczynią się do uruchomienia sieci, o której mowa w art. 2 pkt 57 lit. a lub b.

Art. 250. Prezes UKE, dokonując oceny, o której mowa w art. 249 pkt 2, weryfikuje:

1) przejrzystość i niedyskryminacyjny charakter planu zawiązania i dalszej realizacji współinwestycji;
2) możliwość ubiegania się przez podmioty niebędące współinwestorami o dostęp telekomunikacyjny do elementów sieci o bardzo dużej przepustowości na podstawie przejrzystych i niedyskryminacyjnych warunków;
3) postanowienia oferty współinwestycji, w tym dotyczące kosztów ponoszonych przez każdego współinwestora, oraz postanowienia dotyczące osiąganych przez nich przychodów pod kątem:
   a) uwzględnienia stopni ryzyka ponoszonego przez poszczególnych współinwestorów na różnych etapach realizacji oraz sytuacji na rynkach detalicznych pod kątem poziomu konkurencji,
   b) zachowania zachęt do udziału we współinwestycji na różnych jej etapach.

Art. 251. Prezes UKE weryfikuje postanowienia oferty współinwestycji, w zakresie, o którym mowa w art. 249 pkt 3, pod kątem:

1) racjonalności i niedyskryminacji oraz godziwych warunków, uwzględniając moment przystąpienia do współinwestycji oraz możliwość dostępu do pełnych przepustowości sieci, w zakresie, w jakim podlega ona współinwestycji;
2) adekwatności wartości wymaganego wkładu finansowego do skali inwestycji lub do momentu przystąpienia do udziału we współinwestycji każdego współinwestora w celu nabycia praw;
3) możliwości zwiększenia udziału we współinwestycji, przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedniego poziomu zaangażowania na początku realizacji inwestycji z uwzględnieniem pozycji rynkowej współinwestorów.

Art. 252. W przypadku zawiązania spółki celowej utworzonej na potrzeby realizacji współinwestycji spółka ta zapewnia dostęp telekomunikacyjny do sieci wszystkim współinwestorom, bezpośrednio lub pośrednio, na zasadzie równoważności produktów oraz na godziwych i racjonalnych warunkach, uwzględniając warunki finansowe odzwierciedlające różne poziomy ryzyka ponoszonego przez poszczególnych współinwestorów.

Art. 253. 1. Oferta współinwestycji zawiera przejrzyste, godziwe i racjonalne warunki wzajemnego prawa dostępu do sieci telekomunikacyjnej, elementów sieci i powiązanych zasobów, będących przedmiotem współinwestycji, do celów świadczenia usług na rynku detalicznym.

2. Współinwestorzy przyznają sobie dostęp do przedmiotu współinwestycji na podstawie umowy współinwestycji spełniającej warunki, o których mowa w ust. 1.

Art. 254. 1. Przenoszenie praw nabytych, wynikających z zawarcia umowy współinwestycji na innego współinwestora lub inny podmiot gotowy przystąpić do tej umowy jest dozwolone, z uwzględnieniem ust. 2.

2. Warunkiem przeniesienia praw, o których mowa w ust. 1, jest zobowiązanie się podmiotu, na który przenoszone są prawa, do wypełniania wszystkich pierwotnych zobowiązań wynikających z umowy współinwestycji, a spoczywających na podmiocie przenoszącym prawa.

3. Czynność prawna polegająca na przenoszeniu praw nabytych wynikających z zawarcia umowy współinwestycji na podmioty, o których mowa w ust. 1, z naruszeniem ust. 2 jest nieważna.

Art. 255. Do umów współinwestycji stosuje się odpowiednio przepis art. 171 oraz przepisy działu III rozdziału 3.

Art. 256. Prezes UKE może zobowiązać przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej, którego dotyczy decyzja, o której mowa w 247 ust. 1, do przekazywania rocznego sprawozdania z realizacji umowy współinwestycji.

Art. 257. 1. Jeżeli Prezes UKE uzna, że pokrycie terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zasięgiem ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych nie jest wystarczające, może zawrzeć z przedsiębiorcą komunikacji elektronicznej umowę, zwaną dalej „umową inwestycyjną”, na mocy której w zamian za obniżenie opłaty, o której mowa w art. 23 ust. 1 lub w art. 24 ust. 1, przedsiębiorca komunikacji elektronicznej zrealizuje inwestycję zapewniającą pokrycie zasięgiem ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych na wskazanym przez Prezesa UKE obszarze geograficznym, na którym takie pokrycie nie jest wystarczające. Zawarcie umowy następuje z uwzględnieniem przepisów dotyczących pomocy publicznej.

2. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE komunikat o zamiarze zawarcia umowy inwestycyjnej. Komunikat zawiera co najmniej wskazanie rodzaju inwestycji zapewniającej pokrycie zasięgiem ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych, określenie obszaru lub obszarów geograficznych, których ma dotyczyć inwestycja, oraz informację o terminie, w którym przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej mogą zgłaszać zainteresowanie zawarciem umowy inwestycyjnej.

3. Zawarcie umowy inwestycyjnej nie może nastąpić przed upływem 30 dni od dnia upływu terminu na zgłoszenie zainteresowania jej zawarciem.

4. Prezes UKE, zawierając umowę inwestycyjną, bierze pod uwagę potrzeby użytkowników końcowych, potrzeby rynku i innowacje technologiczne.

5. Umowa inwestycyjna zawiera postanowienia dotyczące co najmniej:

1) rodzaju inwestycji wraz ze wskazaniem obszaru geograficznego, na którym pokrycie zasięgiem ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych nie jest wystarczające i którego ma dotyczyć inwestycja;
2) sposobu, miejsca i warunków realizacji inwestycji przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej;
3) harmonogramu realizacji inwestycji wraz ze wskazaniem terminu, od którego na wyznaczonym obszarze geograficznym ma być zapewnione pokrycie zasięgiem ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych wynikające z realizacji umowy inwestycyjnej;
4) wskazania rodzaju opłat podlegających obniżeniu, kwot obniżenia tych opłat odpowiadających łącznie ustalonej wartości inwestycji oraz okresu, którego to obniżenie dotyczy.

6. Umowa inwestycyjna jest zawierana w formie aktu notarialnego. Koszty zawarcia umowy inwestycyjnej w formie aktu notarialnego pokrywa przedsiębiorca komunikacji elektronicznej.

7. Prezes UKE niezwłocznie udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE informację o zawarciu umowy inwestycyjnej wraz z treścią tej umowy.

8. Do zmiany umowy inwestycyjnej stosuje się przepisy ust. 2–7.

9. Minister właściwy do spraw informatyzacji może określić, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb udzielania pomocy publicznej w ramach umowy inwestycyjnej, kierując się koniecznością zachowania zgodności tych warunków i trybu z rynkiem wewnętrznym.

Rozdział 7

Rachunkowość regulacyjna i kalkulacja kosztów

Art. 258. 1. Celem rachunkowości regulacyjnej jest wyodrębnienie i przypisanie aktywów, pasywów, przychodów i kosztów przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej do działalności w zakresie dostępu telekomunikacyjnego lub działalności w zakresie usług na

rynku detalicznym, tak jakby każdy rodzaj działalności był świadczony przez innego przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej, a także ustalenie przychodów i związanych z nimi kosztów odrębnie dla każdej z usług objętych kalkulacją kosztów.

2. Rachunkowość regulacyjną prowadzi się w sposób umożliwiający identyfikację przepływów transferów wewnętrznych między poszczególnymi rodzajami działalności, o których mowa w ust. 1.

Art. 259. 1. Rachunkowość regulacyjną prowadzi przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, na którego nałożono ten obowiązek na podstawie art. 216 lub art. 236 ust. 3 pkt 3 lit. a.

2. Kalkulację kosztów prowadzi przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, na którego nałożono ten obowiązek na podstawie art. 217 ust. 1 pkt 1 lub art. 236 ust. 3 pkt 3 lit. b.

Art. 260. Minister właściwy do spraw informatyzacji w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

1) sposoby przypisania aktywów i pasywów, przychodów i kosztów do działalności lub usług, o których mowa w art. 258 ust. 1,
2) sposób i terminy dokonywania aktualizacji wyceny określonych rodzajów środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz dokonanych od tych środków i wartości odpisów amortyzacyjnych,
3) sposoby kalkulacji kosztów usług w zakresie dostępu telekomunikacyjnego lub usług na rynku detalicznym,
4) tryb i terminy uzgadniania i zatwierdzania przez Prezesa UKE opracowanego przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej projektu instrukcji oraz projektu opisu kalkulacji kosztów,
5) zakres przekazywanych Prezesowi UKE:
   a) sprawozdań z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej, przyjmując zasadę, że dane zawarte w sprawozdaniach są sprawdzalne w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,
   b) wyników kalkulacji kosztów

– mając na celu promocję efektywności, zrównoważonej konkurencji oraz zapewnienia maksymalnej korzyści dla użytkowników końcowych, w tym związanych z rozwojem sieci o bardzo dużej przepustowości, a także uwzględniając konieczność ochrony konsumentów i konkurentów przed nadużywaniem przez przedsiębiorców komunikacji elektronicznej, na

których nałożono obowiązek prowadzenia rachunkowości regulacyjnej lub kalkulacji kosztów, ich pozycji rynkowej, konieczność stymulowania rozwoju rynku komunikacji elektronicznej, promocję realizacji nowych inwestycji, w tym w sieci o bardzo dużej przepustowości, oraz konieczność umożliwienia działalności kontrolnej Prezesowi UKE wobec działalności wykonywanej przez tych przedsiębiorców.

Art. 261. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej przechowuje dokumentację związaną z prowadzeniem rachunkowości regulacyjnej lub kalkulacji kosztów, stosując odpowiednio przepisy rozdziału 8 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Art. 262. 1. Prezes UKE określi corocznie, w drodze decyzji, dla przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej, na którego nałożył obowiązek prowadzenia kalkulacji kosztów, wskaźnik zwrotu kosztu zaangażowanego kapitału, który przedsiębiorca komunikacji elektronicznej stosuje w kalkulacji kosztów, uwzględniając udokumentowane koszty pozyskania kapitału, pozycję przedsiębiorcy na rynku kapitałowym, typowe ryzyko związane z zaangażowaniem kapitału, zwłaszcza dla nowych przedsięwzięć inwestycyjnych, oraz koszty zaangażowania kapitału na porównywalnych rynkach.

2. Prezes UKE uzgadnia projekt instrukcji i projekt opisu kalkulacji kosztów w terminie do 150 dni od dnia przedłożenia przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej projektu Prezesowi UKE.

3. Prezes UKE, w drodze decyzji, zatwierdza projekt instrukcji i projekt opisu kalkulacji kosztów w terminie do 90 dni od dnia zakończenia uzgodnień, o których mowa w ust. 2.

4. Prezes UKE, w ramach procedury uzgadniania i zatwierdzania projektu instrukcji i projektu opisu kalkulacji kosztów, może wzywać przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej do dokonania zmian, uzupełnienia informacji zawartych w projekcie instrukcji lub projekcie opisu kalkulacji kosztów lub do przedłożenia wyjaśnień. Przedsiębiorca dokonuje zmian, uzupełnień lub przedkłada wyjaśnienia w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

5. Prezes UKE w decyzji, o której mowa w ust. 3, może dokonać zmian w przedłożonych przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej do zatwierdzenia projekcie instrukcji lub projekcie opisu kalkulacji kosztów, jeżeli zmian tych nie dokona przedsiębiorca komunikacji elektronicznej na wezwanie Prezesa UKE w terminie, o którym mowa w ust. 4.

6. Prezes UKE może zasięgać opinii niezależnych biegłych rewidentów lub ekspertów w przypadku wątpliwości dotyczących opracowanego przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej projektu instrukcji i projektu opisu kalkulacji kosztów oraz rzetelności

i wiarygodności danych zawartych w sprawozdaniach z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej i wynikach kalkulacji kosztów.

7. Sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej oraz wyniki kalkulacji kosztów podlegają weryfikacji pod kątem zgodności z przepisami prawa oraz zatwierdzonymi przez Prezesa UKE instrukcją i opisem kalkulacji kosztów, na koszt przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej, w terminie 6 miesięcy od zakończenia roku obrotowego, przez niezależnego od przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej biegłego rewidenta.

8. Prezes UKE powołuje biegłego rewidenta do przeprowadzenia weryfikacji, o której mowa w ust. 7.

9. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej przekazuje Prezesowi UKE sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej lub wyniki kalkulacji kosztów, wraz ze sprawozdaniem biegłego rewidenta z weryfikacji, o której mowa w ust. 7, niezwłocznie po jej zakończeniu i przedłożeniu przez biegłego rewidenta sprawozdania z tej weryfikacji.

10. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej, wyniki kalkulacji kosztów oraz sprawozdanie biegłego rewidenta z weryfikacji, o której mowa w ust. 7, w terminie 8 miesięcy od zakończenia roku obrotowego.

Art. 263. 1. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE zatwierdzoną instrukcję, tak aby zapewniona była prezentacja sposobów wyodrębniania i przypisywania aktywów i pasywów, przychodów i kosztów.

2. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE zatwierdzony opis kalkulacji kosztów, tak aby zapewniona była prezentacja głównych grup kosztów oraz sposobów ich przypisania na poszczególne rodzaje usług.

DZIAŁ V

Operator multipleksu i dostęp do multipleksu

Art. 264. Do dostępu do multipleksu nie stosuje się przepisów art. 168, art. 169 oraz działu III rozdziału 3.

Art. 265. 1. Operator multipleksu jest obowiązany do:

1) umieszczania oraz rozpowszechniania lub rozprowadzania w multipleksie programów radiofonicznych i telewizyjnych nadawców posiadających koncesję na rozpowszechnianie programów w tym multipleksie;

2) zapewnienia dostępu do multipleksu nadawcy, który uzyskał koncesję na rozpowszechnianie programu radiofonicznego lub telewizyjnego w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną w tym multipleksie, na warunkach równych i niedyskryminujących;
3) zapewnienia nieprzerwanej cyfrowej transmisji sygnału multipleksu, chyba że przerwa nastąpiła z przyczyn technicznych lub nadawca zaprzestał udostępniania programu.

2. Warunki uznane zostają za dyskryminujące, jeżeli operator multipleksu oferuje nadawcy tę samą usługę dostępu na innych warunkach, niż uprzednio oferował ją innemu nadawcy, oraz gdy po stronie operatora multipleksu nie zachodzą żadne uzasadnione powody do zmiany oferty.

Art. 266. 1. Operator multipleksu jest obowiązany, na wniosek nadawcy, prowadzić negocjacje o zawarcie umowy o dostępie do multipleksu w celu zapewnienia nadawcy dostępu do multipleksu. Nadawca, który uzyskał koncesję na rozpowszechnianie programu radiofonicznego lub telewizyjnego w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną w danym multipleksie, jest obowiązany prowadzić negocjacje o zawarcie umowy o dostępie do multipleksu, na wniosek operatora tego multipleksu, w celu zapewnienia operatorowi dostępu do programu, który ma być transmitowany w tym multipleksie.

2. Informacje uzyskane w związku z negocjacjami mogą być wykorzystane wyłącznie zgodnie z ich przeznaczeniem i podlegają obowiązkowi zachowania poufności, także po ich zakończeniu.

Art. 267. 1. Operator multipleksu i nadawca ustalają warunki dostępu do multipleksu i związanej z tym współpracy w umowie o dostępie do multipleksu, zawartej na piśmie.

2. W umowie o dostępie do multipleksu operator multipleksu zobowiązuje się do zapewnienia nadawcy dostępu do multipleksu za wynagrodzeniem oraz poniesienia wydatków z tytułu świadczenia usługi transmisji sygnału multipleksu, a nadawca zobowiązuje się do współdziałania z operatorem multipleksu, w szczególności przez udostępnienie swojego programu telewizyjnego.

3. Umowa o dostępie do multipleksu zawiera postanowienia dotyczące co najmniej:
1) warunków technicznych dostępu do multipleksu;
2) rozliczeń z tytułu zapewnienia dostępu do multipleksu;
3) postępowania w przypadku zmiany treści umowy;
4) warunków rozwiązania umowy;
5) okresu obowiązywania umowy;

6) sposobu i wysokości wynagrodzenia operatora multipleksu;
7) wykazu dokumentów, jakie strony umowy są obowiązane uzyskać lub dostarczyć w celu realizacji umowy, wraz z podaniem terminów, w których powinno to nastąpić.

Art. 268. 1. Prezes UKE może, na pisemny wniosek każdej ze stron negocjacji o zawarcie umowy o dostępie do multipleksu, w drodze postanowienia, określić termin zakończenia tych negocjacji, nie dłuższy niż 90 dni, licząc od dnia wystąpienia z wnioskiem o zawarcie umowy o dostępie do multipleksu.

2. W przypadku niepodjęcia negocjacji o zawarcie umowy o dostępie do multipleksu, odmowy udzielenia dostępu do multipleksu lub niezawarcia umowy o dostępie do multipleksu w terminie, o którym mowa w ust. 1, lub niezawarcia umowy w terminie 90 dni, licząc od dnia wystąpienia z wnioskiem o zawarcie takiej umowy, każda ze stron może zwrócić się do Prezesa UKE z wnioskiem o wydanie decyzji w sprawie rozstrzygnięcia kwestii spornych lub określenia warunków współpracy.

3. Wniosek o wydanie decyzji w sprawie rozstrzygnięcia kwestii spornych lub określenia warunków współpracy powinien zawierać projekt umowy o dostępie do multipleksu, zawierający stanowiska stron w zakresie określonym w niniejszym dziale, z zaznaczeniem tych części umowy, co do których strony nie doszły do porozumienia.

4. Strony są obowiązane do przedłożenia Prezesowi UKE, na jego żądanie, w terminie 14 dni od dnia otrzymania żądania, swoich stanowisk wobec rozbieżności.

Art. 269. 1. Prezes UKE, w drodze decyzji, rozstrzyga kwestie sporne lub określa warunki współpracy w terminie 90 dni od dnia złożenia wniosku o wydanie tej decyzji, biorąc pod uwagę następujące kryteria:

1) charakter zaistniałych kwestii spornych oraz praktyczną możliwość wdrożenia rozwiązań dotyczących technicznych i ekonomicznych warunków dostępu do multipleksu;
2) obowiązki operatora multipleksu;
3) konieczność zapewnienia:
   a) niedyskryminujących i równych warunków dostępu do multipleksu,
   b) rozwoju konkurencyjnego rynku usług medialnych.

2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, w zakresie obowiązków i zadań dotyczących zawartości programowej, w tym transmisji obowiązkowej, wydawana jest w porozumieniu z Przewodniczącym KRRiT, z uwzględnieniem pozaekonomicznych interesów narodowych dotyczących kultury, języka i pluralizmu mediów.

3. Decyzja, o której mowa w ust. 1, zastępuje umowę o dostępie do multipleksu w zakresie objętym tą decyzją.

4. W przypadku zawarcia przez zainteresowane strony umowy o dostępie do multipleksu decyzja, o której mowa w ust. 1, wygasa z mocy prawa w części objętej umową.

Art. 270. 1. Prezes UKE, na wniosek strony, może, w drodze decyzji, zmienić umowę o dostępie do multipleksu lub decyzję, o której mowa w art. 269 ust. 1, w przypadkach uzasadnionych potrzebą zapewnienia dostępu do multipleksu na warunkach równych i niedyskryminujących. Przepisy art. 267–269 stosuje się odpowiednio.

2. Do wniosku o zmianę umowy o dostępie do multipleksu, która została przynajmniej raz zmieniona, dołącza się jednolity tekst tej umowy zawierający wszystkie dotychczasowe zmiany.

3. Prezes UKE, w decyzji, o której mowa w ust. 1, może zmienić w całości lub w części umowę o dostępie lub decyzję, o której mowa w art. 182 ust. 1 i art. 188, lub zobowiązać strony umowy o dostępie do multipleksu do jej zmiany.

4. Decyzja, o której mowa w ust. 1, w zakresie obowiązków i zadań dotyczących zawartości programowej, w tym transmisji obowiązkowej, wydawana jest w porozumieniu z Przewodniczącym KRRiT, przy uwzględnieniu pozaekonomicznych interesów narodowych dotyczących kultury, języka i pluralizmu mediów.

Art. 271. Przepisy niniejszego działu nie mają zastosowania, jeżeli operatorem multipleksu są nadawcy, którzy uzyskali rezerwację częstotliwości na podstawie art. 85 ust. 1.

DZIAŁ VI

Urządzenia radiowe

Art. 272. 1. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym dziale stosuje się przepisy ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. z 2022 r. poz. 1854).

2. Sposób i tryb przeprowadzania oceny zgodności urządzeń radiowych przeznaczonych na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa określa ustawa z dnia 17 listopada 2006 r. o systemie oceny zgodności wyrobów przeznaczonych na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 747) oraz przepisy wydane na podstawie tej ustawy.

Art. 273. 1. Urządzenia radiowe wprowadzane do obrotu lub oddawane do użytku spełniają wymagania w zakresie:

1) ochrony zdrowia i bezpieczeństwa osób i zwierząt domowych oraz ochrony mienia;
2) efektywnego wykorzystania zasobów częstotliwości lub zasobów orbitalnych w celu unikania szkodliwych zakłóceń;
3) kompatybilności elektromagnetycznej, określone w przepisach o kompatybilności elektromagnetycznej, w zakresie wynikającym z ich przeznaczenia,
4) interfejsów ładowania i protokołów komunikacyjnych w zakresie ładowania, o ile takie wymagania wynikają z przepisów prawa.

2. W zakres wymagań, o których mowa w ust. 1 pkt 1, wchodzą w szczególności następujące wymagania:

1) na urządzeniu radiowym, a w przypadku braku takiej możliwości - w dołączonej dokumentacji, zamieszcza się podstawowe informacje, których znajomość i stosowanie są warunkiem, aby urządzenie radiowe było użytkowane bezpiecznie i zgodnie z jego przeznaczeniem;
2) urządzenie radiowe, łącznie z jego częściami składowymi, jest wykonane w sposób zapewniający jego bezpieczny oraz prawidłowy montaż i przyłączenie;
3) w celu ochrony przed zagrożeniami stwarzanymi przez urządzenie radiowe stosuje się odpowiednie środki techniczne zapewniające:
   a) ochronę osób oraz zwierząt domowych przed niebezpieczeństwem urazu fizycznego lub innej szkody, mogących powstać w wyniku bezpośredniego lub pośredniego kontaktu,
   b) niedopuszczenie do wytworzenia temperatury, łuków lub promieniowania, które mogłyby spowodować niebezpieczeństwo,
   c) ochronę osób, zwierząt domowych oraz mienia przed niebezpieczeństwem o charakterze nieelektrycznym, które, jak wynika z doświadczenia, może być spowodowane przez urządzenie radiowe,
   d) odpowiednią do przewidywanych warunków izolację;
4) w celu ochrony przed zagrożeniami mogącymi powstać wskutek oddziaływania na urządzenie radiowe czynników zewnętrznych, stosuje się odpowiednie środki techniczne zapewniające, że to urządzenie radiowe nie naraża osób, zwierząt domowych oraz mienia na zagrożenia wynikające z:
   a) jego właściwości mechanicznych,

b) wpływów niemechanicznych, w dających się przewidzieć warunkach otoczenia,

c) przeciążeń, w możliwych do przewidzenia okolicznościach;

5) urządzenie radiowe jest projektowane i wytwarzane w taki sposób, aby zapewniona była jego zgodność z zasadami ochrony przed zagrożeniami, o których mowa w pkt 3 i 4, w sytuacji gdy jest ono użytkowane w sposób zgodny z przeznaczeniem i utrzymywane we właściwym stanie technicznym.

3. Urządzenia radiowe spełniają również dodatkowe wymagania wynikające z przepisów Unii Europejskiej oraz z przepisów wydanych na podstawie ust. 4.

4. Minister właściwy do spraw informatyzacji może, w przypadku przyjęcia przez Komisję Europejską aktów delegowanych, o których mowa w art. 3 ust. 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylającej dyrektywę 1999/5/WE (Dz. Urz. UE L 153 z 22.05.2014, str. 62, z późn. zm.[9)]), określić, w drodze rozporządzenia, dodatkowe wymagania dla poszczególnych kategorii lub klas urządzeń radiowych, które powinny spełniać urządzenia radiowe objęte tymi kategoriami lub klasami, oraz określić termin, do którego urządzenia niespełniające wymagań określonych w rozporządzeniu mogą zostać wprowadzone do obrotu lub oddane do użytku, mając na uwadze bezpieczeństwo używania urządzeń radiowych oraz konieczność zapewnienia ich efektywnego współdziałania z innymi urządzeniami.

5. Urządzenia radiowe podlegają obowiązkowej ocenie zgodności z wymaganiami, o których mowa w ust. 1–3.

6. Producent dokonuje oceny zgodności urządzenia radiowego z wymaganiami, o których mowa w ust. 1–3. Ocena zgodności obejmuje wszystkie przewidywane warunki eksploatacji, a w przypadku wymagań dotyczących zapewnienia ochrony zdrowia i bezpieczeństwa osób i zwierząt domowych oraz ochrony mienia – również dające się racjonalnie przewidzieć warunki eksploatacji. Jeżeli urządzenie radiowe może występować w różnych konfiguracjach, ocena zgodności potwierdza, czy urządzenie to spełnia wymagania określone w ust. 1–3 we wszystkich możliwych konfiguracjach.

7. Przepisu ust. 5 nie stosuje się do:

---

9) Zmiany wymienionej dyrektywy zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 212 z 22.08.2018, str. 1, Dz. Urz. UE L 55 z 25.02.2019, str. 1, Dz. Urz. UE L 7 z 12.01.2022, str. 6, Dz. Urz. UE L 315 z 07.12.2022, str. 30 i Dz. Urz. UE L 233 z 11.09.2023, str. 1.

1) urządzeń przeznaczonych do używania wyłącznie w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej, niebędących przedmiotem oferty handlowej, w tym:
   a) zestawów części do montażu urządzeń,
   b) urządzeń zmodyfikowanych przez radioamatorów dla własnych potrzeb w celu używania w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej,
   c) urządzeń zbudowanych samodzielnie przez radioamatorów, które służą celom eksperymentalnym i naukowym w ramach służby radiokomunikacyjnej amatorskiej;
2) urządzeń wyposażenia radiokomunikacyjnego objętych przepisami o wyposażeniu morskim;
3) wyposażenia radiokomunikacyjnego objętego przepisami ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze przeznaczonego jedynie do użytkowania w powietrzu lub następującego wyposażenia lotniczego objętego przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1139 z dnia 4 lipca 2018 r. w sprawie wspólnych zasad w dziedzinie lotnictwa cywilnego i utworzenia Agencji Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego oraz zmieniającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 2111/2005, (WE) nr 1008/2008, (UE) nr 996/2010, (UE) nr 376/2014 i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/30/UE i 2014/53/UE, a także uchylającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 552/2004 i (WE) nr 216/2008 i rozporządzenie Rady (EWG) nr 3922/91 (Dz. Urz. UE L 212 z 22.08.2018, str. 1, z późn. zm.[10)]) i przeznaczonego jedynie do użytkowania w powietrzu:
   a) statków powietrznych innych niż bezzałogowe statki powietrzne, a także związanych z nimi silników, śmigieł, części i wyposażenia nieinstalowanego,
   b) bezzałogowych statków powietrznych, a także związanych z nimi silników, śmigieł, części i wyposażenia nieinstalowanego, których projekt jest certyfikowany zgodnie z art. 56 ust. 1 tego rozporządzenia i które są przeznaczone jedynie do działania na częstotliwościach wykorzystywanych w lotnictwie, zgodnie z przeznaczeniem określonym w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości;
4) zestawów kontrolnych zbudowanych według indywidualnego projektu, przeznaczonych dla specjalistów i wykorzystywanych wyłącznie w ośrodkach badawczo-rozwojowych do celów badawczo-rozwojowych.

[10)] Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 236 z 05.07.2021, str. 1 i Dz. Urz. UE L 382 z 28.10.2021, str. 60.

8. Domniemywa się, że urządzenie radiowe jest zgodne z wymaganiami, o których mowa w ust. 1–3, jeżeli jest zgodne z odpowiednimi obejmującymi je postanowieniami norm zharmonizowanych lub ich częściami.

9. Wymagania, o których mowa w ust. 1–3, dotyczące oddawanych do użytku i wykorzystywanych urządzeń radiowych, odnoszą się do sytuacji, w których urządzenia te są odpowiednio zainstalowane i konserwowane oraz używane zgodnie z przeznaczeniem.

Art. 274. 1. Urządzenie radiowe, wobec którego państwo członkowskie stosuje ograniczenia w zakresie wprowadzania go do obrotu lub oddawania do użytku lub wobec którego obowiązują wymagania dotyczące konieczności uzyskania pozwolenia na używanie urządzenia radiowego, stanowi urządzenie klasy 2.

2. W przypadku urządzenia klasy 2 informacje dostępne na opakowaniu oraz podane w instrukcji towarzyszącej urządzeniu radiowemu umożliwiają określenie państwa członkowskiego lub obszaru geograficznego w obrębie danego państwa członkowskiego, w których istnieją ograniczenia we wprowadzaniu do obrotu lub oddawaniu do użytku lub obowiązują wymagania dotyczące konieczności uzyskania pozwolenia na używanie urządzenia.

3. Urządzenia radiowe, wobec których państwa członkowskie nie stosują ograniczeń w zakresie wprowadzania ich do obrotu lub oddawania do użytku, stanowią urządzenia klasy 1.

4. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE przykładową listę urządzeń radiowych stanowiących urządzenia klasy 1.

5. Minister właściwy do spraw informatyzacji może określić, w drodze rozporządzenia, sposób podawania informacji, o których mowa w ust. 2, mając na uwadze wydane przez Komisję Europejską w tym zakresie przepisy, o których mowa w art. 10 ust. 10 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylającej dyrektywę 1999/5/WE, oraz uwzględniając konieczność zapewnienia przejrzystości tych informacji.

Art. 275. 1. Podmiot wprowadzający do obrotu lub oddający do użytku urządzenie radiowe jest obowiązany udzielić Prezesowi UKE, na każde jego żądanie, wyjaśnień dotyczących tego urządzenia, jego przeznaczenia oraz właściwości technicznych i eksploatacyjnych, a także wskazać zakres jego zastosowania.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do urządzeń radiowych przekazywanych do używania przez użytkowników rządowych.

Art. 276. 1. Dopuszcza się eksponowanie na targach, wystawach i pokazach urządzeń radiowych podlegających obowiązkowej ocenie zgodności z wymaganiami, o których mowa w art. 273 ust. 1–3, bez deklaracji zgodności i oznakowania CE w celu ich prezentacji, pod warunkiem uwidocznienia informacji, że wystawione urządzenie nie może być wprowadzone do obrotu ani przekazane do używania do czasu zapewnienia zgodności urządzenia z wymaganiami.

2. Urządzenia radiowe można demonstrować jedynie, jeśli zapewniono odpowiednie środki w celu uniknięcia szkodliwych zakłóceń, szkodliwych zaburzeń elektromagnetycznych i zagrożenia dla zdrowia lub bezpieczeństwa osób i zwierząt domowych oraz bezpieczeństwa mienia.

Art. 277. 1. Producent jest obowiązany umieścić na urządzeniu radiowym lub, w przypadku gdy wielkość lub rodzaj urządzenia to uniemożliwiają, na opakowaniu lub w dokumencie załączonym do urządzenia radiowego:

1) nazwę typu, numer partii lub serii lub inną informację umożliwiającą identyfikację tego urządzenia;
2) swoją nazwę, zarejestrowaną nazwę handlową lub zarejestrowany znak towarowy, o ile taki posiada, oraz pocztowy adres kontaktowy.

2. Pocztowy adres kontaktowy, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, podaje się w języku polskim.

3. Producent załącza do urządzenia radiowego, podlegającego obowiązkowej ocenie zgodności z wymaganiami, o których mowa w art. 273 ust. 1–3, sporządzone w jasnej, zrozumiałej i czytelnej formie, w języku polskim:

1) kopię deklaracji zgodności lub uproszczoną deklarację zgodności zawierającą adres internetowy, pod którym można uzyskać pełny tekst deklaracji zgodności;
2) instrukcję obsługi oraz informacje na temat bezpieczeństwa.

4. Instrukcja, o której mowa w ust. 3 pkt 2, obejmuje informacje wymagane w celu wykorzystywania urządzenia radiowego zgodnie z przeznaczeniem. Informacje takie obejmują, w stosownych przypadkach, opis dodatkowych elementów i komponentów, w tym opis oprogramowania, które umożliwiają używanie urządzenia radiowego zgodnie

z przeznaczeniem. W przypadku urządzenia radiowego celowo emitującego fale radiowe wymagane jest również podanie następujących informacji:

1) zakresu częstotliwości, w którym pracuje urządzenie radiowe;
2) maksymalnej mocy częstotliwości radiowej emitowanej w zakresie częstotliwości, w którym pracuje urządzenie radiowe.

5. Producent zapewnia, aby urządzenie radiowe było skonstruowane w taki sposób, aby można było go używać w co najmniej jednym państwie członkowskim bez naruszenia mających zastosowanie wymogów dotyczących wykorzystania częstotliwości.

6. Przed wprowadzeniem urządzenia radiowego do obrotu lub oddaniem do użytku importer zapewnia, że producent przeprowadził procedurę oceny zgodności oraz że urządzenie radiowe jest skonstruowane w taki sposób, aby można było go używać w co najmniej jednym państwie członkowskim bez naruszenia mających zastosowanie wymogów dotyczących wykorzystania częstotliwości, a także zapewnia, że do urządzenia radiowego dołączone są dokumenty i informacje, o których mowa w ust. 1–4 oraz w art. 274 ust. 2.

7. Importer ma obowiązek umieścić na urządzeniu radiowym swoją nazwę, zarejestrowaną nazwę handlową lub zarejestrowany znak towarowy, o ile taki posiada, oraz pocztowy adres kontaktowy. Jeżeli nie jest możliwe umieszczenie tych danych na urządzeniu radiowym, w szczególności ze względu na jego wielkość lub konieczność otwarcia opakowania w celu podania danych importera, importer umieszcza je na opakowaniu lub w dołączonym do urządzenia radiowego dokumencie. Importer podaje dane w języku polskim.

8. Przed udostępnieniem urządzenia radiowego na rynku dystrybutor sprawdza czy producent spełnił wymagania, o których mowa w ust. 1–5 oraz w art. 274 ust. 2, a importer – wymagania, o których mowa w ust. 6 i 7.

Art. 278. 1. Jeżeli urządzenia radiowe należące do kategorii lub klas, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 8, można ładować za pomocą ładowania przewodowego, muszą one być konstruowane w sposób umożliwiający ich ładowanie za pośrednictwem gniazda USB typu C.

2. W przypadku gdy podmiot gospodarczy wprowadzający do obrotu lub udostępniający na rynku urządzenia radiowe, które można ładować za pomocą ładowania przewodowego, należące do kategorii lub klas, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 8, oferuje do sprzedaży te urządzenia radiowe wraz z urządzeniem ładującym, jest on obowiązany oferować do sprzedaży te urządzenia radiowe również bez urządzenia ładującego.

3. Informację o tym, czy do urządzenia radiowego jest czy nie jest dołączone urządzenie ładujące, podmiot, o którym mowa w ust. 2, ma obowiązek wydrukować na opakowaniu w postaci widocznego i czytelnego piktogramu lub umieścić na opakowaniu jako naklejkę. W przypadku sprzedaży na odległość, przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, piktogram umieszcza się w pobliżu wskazania ceny urządzenia radiowego.

4. W przypadku urządzenia radiowego, należącego do kategorii lub klas, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 8, w instrukcji obsługi zamieszcza się informacje dotyczące specyfikacji w zakresie możliwości ładowania urządzeń radiowych oraz kompatybilnych urządzeń ładujących.

5. Informacje, o których mowa w ust. 4, przedstawia się również na widocznej i czytelnej etykiecie która jest:

1) wydrukowana na instrukcji obsługi;
2) wydrukowana na opakowaniu albo umieszczona na opakowaniu jako naklejka;
3) umieszczona na urządzeniu radiowym jako naklejka – w przypadku braku opakowania;
4) umieszczona w pobliżu wskazania ceny urządzenia radiowego – w przypadku sprzedaży na odległość przy użyciu środków komunikacji elektronicznej.

6. W przypadku gdy wielkość lub rodzaj urządzenia radiowego to uniemożliwiają, etykieta może być wydrukowana jako oddzielny dokument dołączony do urządzenia radiowego.

7. Importerzy i dystrybutorzy oferujący urządzenia radiowe, należące do kategorii lub klas, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 8, zapewniają, aby:

1) na urządzeniu przedstawiono etykietę zgodnie z ust. 5 albo dostarczono ją wraz z takim urządzeniem;
2) etykieta była przedstawiona w sposób widoczny i czytelny, a w przypadku sprzedaży na odległość, przy użyciu środków komunikacji elektronicznej – w pobliżu wskazania ceny.

8. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi w drodze rozporządzenia:

1) kategorie lub klasy urządzeń radiowych konstruowanych w sposób umożliwiający ich ładowanie za pośrednictwem gniazda USB typu C,
2) specyfikacje techniczne dotyczące ładowania mające zastosowanie do tych kategorii lub klas urządzeń,
3) informacje odnoszące się do specyfikacji technicznych dotyczących ładowania i kompatybilnych urządzeń ładujących,

4) wzory piktogramów informujących o tym, czy do urządzenia radiowego jest czy nie jest dołączone urządzenie ładujące,
5) wzór etykiety, o której mowa w ust. 5

– mając na uwadze wymagania zawarte w załączniku Ia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylającej dyrektywę 1999/5/WE, a także ich zmiany w zakresie określonym w aktach delegowanych Komisji Europejskiej, o których mowa w art. 3 ust. 4, art. 3a ust. 2 i art. 10 ust. 8 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylającej dyrektywę 1999/5/WE oraz uwzględniając konieczność harmonizacji interfejsów ładowania i protokołów komunikacyjnych w zakresie ładowania dla określonych kategorii lub klas urządzeń radiowych ładowanych za pomocą ładowania przewodowego.

Art. 279. 1. Producent przed wprowadzeniem urządzenia radiowego do obrotu, rejestruje typy urządzeń radiowych w centralnym systemie udostępnionym przez Komisję Europejską oraz umieszcza na urządzeniu radiowym numer ewidencyjny nadany przez Komisję Europejską.

2. Minister właściwy do spraw informatyzacji może określić, w drodze rozporządzenia:

1) urządzenia radiowe objęte wymogiem rejestracji, o którym mowa w ust. 1,
2) dokumentację techniczną dołączaną w ramach rejestracji,
3) sposób rejestracji,
4) sposób umieszczania na urządzeniu radiowym numeru ewidencyjnego nadanego przez Komisję Europejską

– mając na uwadze wydane w tym zakresie akty delegowane Komisji Europejskiej, o których mowa w art. 5 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylającej dyrektywę 1999/5/WE, oraz kierując się potrzebą poprawienia wydajności i skuteczności nadzoru rynku i zapewnienia wysokiego poziomu zgodności urządzeń radiowych z wymaganiami.

Art. 280. 1. Przed wprowadzeniem urządzenia radiowego do obrotu lub oddaniem go do użytku producent, po wystawieniu deklaracji zgodności, umieszcza na urządzeniu oznakowanie CE.

2. Po oznakowaniu CE podaje się numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej, jeżeli stosowana jest procedura oceny zgodności urządzeń radiowych z wymaganiami na podstawie systemu pełnego zapewnienia jakości, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 12 ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku. Numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej ma taką samą wysokość jak oznakowanie CE i umieszczany jest przez jednostkę notyfikowaną lub producenta, według wskazówek jednostki notyfikowanej.

Art. 281. 1. Dokumentacja techniczna sporządzana jest przed wprowadzeniem urządzenia radiowego do obrotu lub oddaniem do użytku i jest systematycznie aktualizowana.

2. W przypadku gdy dokumentacja techniczna nie zawiera wystarczających informacji potwierdzających zgodność urządzenia radiowego z wymaganiami, Prezes UKE może wezwać producenta lub importera do zlecenia przeprowadzenia badania przez jednostkę notyfikowaną upoważnioną do oceny zgodności w odniesieniu do urządzeń radiowych na koszt producenta lub importera oraz do przedstawienia w określonym terminie dokumentacji technicznej, która potwierdzi zgodność urządzenia radiowego z wymaganiami, o których mowa w art. 273 ust. 1– 4.

DZIAŁ VII

Publicznie dostępne usługi komunikacji elektronicznej

Rozdział 1

Przepis ogólny

Art. 282. Na potrzeby niniejszego działu ilekroć jest mowa o usłudze komunikacji elektronicznej lub usłudze wchodzącej w jej zakres, należy przez to rozumieć usługę publicznie dostępną, czyli usługę dostępną dla ogółu użytkowników.

Rozdział 2

Prawa użytkowników końcowych

Art. 283. 1. Przepisów niniejszego rozdziału, z wyjątkiem art. 298 ust. 1, nie stosuje się do przedsiębiorców komunikacji elektronicznej świadczących wyłącznie usługi komunikacji

interpersonalnej niewykorzystujące numerów będących mikroprzedsiębiorcami w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.

2. Przedsiębiorca, o którym mowa w ust. 1, informuje użytkowników końcowych przed zawarciem umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej o wyłączeniu stosowania przepisu, o którym mowa w ust. 1.

Art. 284. 1. Świadczenie usług komunikacji elektronicznej odbywa się na podstawie umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej.

2. Umowę o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawiera się w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej.

3. Wymóg formy pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej nie dotyczy umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawieranej przez dokonanie czynności faktycznych obejmującej w szczególności umowy o świadczenie usług przedpłaconych świadczonych w publicznej sieci telekomunikacyjnej, zwanej dalej „umową o świadczenie usług przedpłaconych”, usług komunikacji głosowej świadczonych za pomocą aparatu publicznego lub przez wybranie numeru dostępu do sieci dostawcy usług telekomunikacyjnych.

4. Umowa o świadczenie usług komunikacji elektronicznej nie może być zawarta z dostawcą usług w gospodarstwie domowym poza lokalem przedsiębiorstwa w rozumieniu ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta podczas nieumówionej wizyty przedsiębiorcy w miejscu zamieszkania lub zwykłego pobytu konsumenta. Umowa ta zawarta poza lokalem przedsiębiorstwa jest nieważna.

5. W przypadku uporczywego naruszania obowiązków dotyczących zawierania umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, o których mowa w ust. 1–4 oraz w art. 285–294, przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej lub podmiot działający w jego imieniu i na jego rzecz, Prezes UKE może, w drodze decyzji:

1) wydać publiczne ostrzeżenie wskazujące osobę odpowiedzialną za naruszenie prawa oraz charakter tego naruszenia albo
2) zakazać temu dostawcy usług wykonywania działalności telekomunikacyjnej na okres do 5 lat.

6. Prezes UKE przekazuje do publicznej wiadomości informację w szczególności o treści rozstrzygnięcia ostatecznej decyzji, o której mowa w ust. 5, oraz rodzaju i charakterze naruszenia, imieniu i nazwisku osoby fizycznej lub firmie (nazwie) podmiotu, na który została nałożona sankcja, o której mowa w ust. 5.

7. Prezes UKE wskazuje w decyzji okres obowiązywania zakazu, o którym mowa w ust. 5 pkt 2, biorąc pod uwagę czas trwania stwierdzonych naruszeń i nieprawidłowości.

8. Zakaz, o którym mowa w ust. 5 pkt 2, Prezes UKE może nałożyć na kierującego przedsiębiorstwem telekomunikacyjnym, w szczególności osobę pełniącą funkcję kierowniczą lub wchodzącą w skład organu zarządzającego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego lub związku takich przedsiębiorców.

9. Informacje, o których mowa w ust. 6, dotyczące imienia i nazwiska osoby, na którą została nałożona sankcja, Prezes UKE udostępnia na swojej stronie internetowej przez okres 5 lat, licząc od dnia ich udostępnienia.

10. Decyzji, o której mowa w ust. 5, nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności. Decyzja nakładająca zakaz, o którym mowa w ust. 5 pkt 2, stanowi podstawę do wykreślenia z rejestru PT podmiotu, na który nałożony został ten zakaz.

Art. 285. 1. Przed zawarciem z konsumentem umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, w zakresie usług komunikacji elektronicznej innych niż usługi transmisji danych używane do świadczenia usług komunikacji maszyna-maszyna, dostawca usług komunikacji elektronicznej doręcza konsumentowi, na trwałym nośniku dotyczące tej usługi informacje, o których mowa w ust. 2–6, zwane dalej „informacjami przedumownymi”.

2. Informacje przedumowne określają:

1) główne cechy każdej usługi, w tym wszelkie minimalne poziomy jakości usług, a w przypadku usług innych niż usługi dostępu do internetu – konkretne gwarantowane parametry jakości, albo oświadczenie o braku minimalnych poziomów jakości usług;
2) cenę usługi, w tym cenę za jej aktywację, opłatę abonamentową lub inną okresową opłatę, cenę za jednostkę rozliczeniową usługi oraz inne powtarzalne lub oparte na zużyciu opłaty;
3) okres obowiązywania umowy oraz warunki przedłużenia i sposób zakończenia obowiązywania umowy, w tym:
   a) minimalne wykorzystanie usługi lub okres obowiązywania umowy wymagany do skorzystania z warunków promocyjnych,
   b) warunki zmiany dostawcy usług komunikacji elektronicznej oraz wysokość i zasady wypłaty odszkodowania za opóźnienia lub nadużycia związane ze zmianą dostawcy usług komunikacji elektronicznej, a także procedury stosowane w tym zakresie,
   c) zasady zwrotu pozostałych na koncie środków z doładowań – w przypadku usług przedpłaconych,

d) odszkodowanie należne w momencie wypowiedzenia umowy w trybie art. 304 ust. 1, wraz z informacją na temat odblokowania telekomunikacyjnego urządzenia końcowego zakupionego w ramach umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, zwanego dalej „promocyjnym urządzeniem końcowym”, lub warunki jego zwrotu w przypadku nieskorzystania z uprawnienia, o którym mowa w art. 309, ze wskazaniem strony, która poniesie koszt tego zwrotu;

4) wysokość odszkodowania oraz zasady i termin jego wypłaty, w szczególności w przypadku, gdy nie został osiągnięty określony w umowie poziom jakości świadczonej usługi lub jeżeli dostawca usług komunikacji elektronicznej nie zareagował odpowiednio na naruszenie bezpieczeństwa, zagrożenie lub lukę w systemie bezpieczeństwa;

5) zakres działań podejmowanych przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej w związku z przypadkami naruszenia bezpieczeństwa sieci lub usług, zagrożeniami takiego naruszenia lub podatnością na wystąpienie naruszenia, które mogą mieć wpływ na usługi świadczone konsumentowi.

3. W przypadku umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w zakresie usługi dostępu do internetu lub usługi komunikacji interpersonalnej dostawca tych usług w ramach informacji przedumownych doręcza również informacje o:

1) wszelkich oferowanych minimalnych poziomach jakości usługi, z uwzględnieniem parametrów istotnych dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami, metod ich pomiaru, treści i formy publikacji informacji oraz mechanizmów certyfikacji jakości, w tym o:
   a) opóźnieniach transmisji pakietów danych, zmienności tych opóźnień, utracie pakietów danych – w odniesieniu do usług dostępu do internetu,
   b) czasie realizacji połączenia, prawdopodobieństwie wystąpienia nieudanego wywołania połączenia lub opóźnieniu w wywołaniu połączenia – w odniesieniu do usługi komunikacji interpersonalnej, w której dostawca kontroluje co najmniej kilka elementów sieci lub ma służącą do tego celu umowę o gwarantowaniu poziomu usług z przedsiębiorcą komunikacji elektronicznej zapewniającym dostęp do sieci;

2) warunkach korzystania z udostępnionego przez dostawcę usług abonentowi na czas obowiązywania umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, zwanego dalej „wydanym urządzeniem końcowym”, w tym o związanych z tym opłatach;

3) cenie usługi z uwzględnieniem informacji dotyczących:

a) każdego z pakietów taryfowych przewidzianych umową w zakresie:
   – rodzaju oferowanych usług,
   – liczby jednostek rozliczeniowych dostępnych w ramach pakietu taryfowego w okresie rozliczeniowym, cen za jednostkę rozliczeniową usługi po wykorzystaniu tego pakietu oraz innych powtarzalnych opłat,
b) możliwości przeniesienia niewykorzystanej w okresie rozliczeniowym liczby jednostek rozliczeniowych na kolejny okres rozliczeniowy, jeżeli opcja ta dostępna jest w umowie – w przypadku planu taryfowego obejmującego wstępnie ustaloną liczbę jednostek rozliczeniowych,
c) środków zapewnienia przejrzystości rachunku i monitorowania poziomu wykorzystania usługi,
d) numerów lub usług, które podlegają szczególnym warunkom cenowym, w tym usług z dodatkowym świadczeniem, ceny za jednostkę rozliczeniową usługi albo w przypadku usługi taryfikowanej za całe połączenie – ceny za połączenie,
e) ceny poszczególnych elementów umowy, o której mowa w art. 305, jeżeli usługi lub urządzenia oferowane na podstawie tej umowy są również oferowane oddzielnie,
f) warunków i opłat dotyczących usług posprzedażnych, obsługi klienta i konserwacji,
g) sposobów uzyskania informacji na temat obowiązujących cen i kosztów usług serwisowych;

4) warunkach rezygnacji z oferty wiązanej lub jej elementów;
5) danych osobowych, które są przekazywane przed rozpoczęciem świadczenia usługi i przetwarzane w związku z jej świadczeniem;
6) udogodnieniach i usługach przeznaczonych dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami oraz sposobie uzyskania aktualnych informacji;
7) sposobach inicjowania procedur pozasądowego rozwiązywania sporów, w tym sporów krajowych i transgranicznych.

4. W przypadku umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w zakresie usługi komunikacji interpersonalnej wykorzystującej numery dostawca usług komunikacji elektronicznej, w ramach informacji przedumownych, doręcza również informacje o:

1) ograniczeniach w kierowaniu połączeń do numerów alarmowych lub ograniczeniach w dostępie do informacji o lokalizacji dzwoniącego użytkownika końcowego ze względu na brak możliwości technicznych;

2) prawie decydowania o umieszczaniu danych abonenta w spisie abonentów oraz rodzaju danych umieszczonych w spisie.

5. W przypadku umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w zakresie usługi dostępu do internetu dostawca tej usługi, w ramach informacji przedumownych, doręcza również informacje, o których mowa w art. 4 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2120 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiającego środki dotyczące dostępu do otwartego internetu i dotyczące opłat detalicznych za regulowane usługi łączności wewnątrzunijnej oraz zmieniającego dyrektywę 2002/22/WE, a także rozporządzenie (UE) nr 531/2012.

6. Informacje przedumowne w zakresie, w jakim nie zostało to uwzględnione w ust. 2–5, zawierają pozostałe informacje wynikające z:

1) art. 8 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta – w przypadku umów innych niż umowy zawierane poza lokalem przedsiębiorstwa lub na odległość;
2) art. 12 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta – w przypadku umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa lub na odległość.

7. W przypadku zawierania umowy o świadczenie usług przedpłaconych oraz w przypadku, gdy nie jest możliwe doręczenie na trwałym nośniku informacji, o których mowa w ust. 2–6, dostawca usług komunikacji elektronicznej udostępnia je w postaci łatwych do pobrania dokumentów, ze wskazaniem ich źródła kierującego bezpośrednio do tych dokumentów, z pouczeniem o konieczności ich pobrania i utrwalenia w celu zachowania możliwości ich późniejszego odtworzenia w niezmienionej postaci, dla celów dowodowych.

8. Zaakceptowane przez konsumenta informacje przedumowne stają się integralną częścią umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, o której mowa w art. 288 lub art. 289, i nie podlegają zmianie, chyba że umawiające się strony wyraźnie postanowią inaczej.

Art. 286. 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej innych niż usługi transmisji danych używane do świadczenia usług komunikacji maszyna-maszyna przedstawia informacje przedumowne w jasny i zrozumiały sposób.

2. Dostawca usług, o którym mowa w ust. 1, może zawrzeć informacje przedumowne określające:

1) zakres i warunki świadczenia usługi komunikacji elektronicznej – w regulaminie świadczenia usług komunikacji elektronicznej;
2) wszelkie ceny i opłaty za usługę komunikacji elektronicznej – w cenniku.

3. Dostawca usług, o którym mowa w ust. 1, doręcza nieodpłatnie informacje przedumowne utrwalone na papierze lub innym trwałym nośniku wybranym przez konsumenta także na każde żądanie konsumenta wyrażone w trakcie obowiązywania umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej.

4. Dostawca usług, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany do przedłożenia informacji przedumownych Prezesowi UKE, na każde jego żądanie, w terminie przez niego określonym.

5. Niedające się usunąć wątpliwości co do treści informacji, o których mowa w ust. 1, rozstrzyga się na korzyść konsumenta.

Art. 287. 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej przed zawarciem z konsumentem umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, w zakresie usług komunikacji elektronicznej innych niż usługi transmisji danych używane do świadczenia usług komunikacji maszyna-maszyna, bezpłatnie doręcza konsumentowi na trwałym nośniku podsumowanie głównych elementów informacji przedumownych, zgodne z wzorem określonym w akcie wykonawczym, o którym mowa w art. 102 ust. 3 EKŁE, zawierające w szczególności:

1) nazwę, adres i dane kontaktowe dostawcy oraz dane kontaktowe na potrzeby składania reklamacji, jeśli są one inne,
2) główne cechy każdej świadczonej usługi,
3) cenę usługi, w tym cenę za jej aktywację, opłatę abonamentową lub inną okresową opłatę i cenę za jednostkę rozliczeniową usługi,
4) okres obowiązywania umowy oraz warunki jej przedłużenia i zakończenia obowiązywania,
5) informacje, czy i w jakim zakresie udogodnienia i usługi przeznaczone są dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami,
6) podsumowanie informacji wymaganych na podstawie art. 4 ust. 1 lit. d oraz e rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2120 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiającego środki dotyczące dostępu do otwartego internetu i dotyczące opłat detalicznych za regulowane usługi łączności wewnątrzunijnej oraz zmieniającego dyrektywę 2002/22/WE, a także rozporządzenie (UE) nr 531/2012 w odniesieniu do usług dostępu do internetu

– zwane dalej „zwięzłym podsumowaniem warunków umowy”.

2. W przypadku gdy z uwagi na obiektywne przyczyny techniczne nie jest możliwe przedstawienie konsumentowi zwięzłego podsumowania warunków umowy przed zawarciem umowy, dostawca usług komunikacji elektronicznej przedstawia je niezwłocznie.

Oświadczenie konsumenta o zawarciu umowy jest skuteczne, jeżeli zostało potwierdzone po otrzymaniu tego podsumowania.

3. Zaakceptowane przez konsumenta zwięzłe podsumowanie warunków umowy staje się integralną częścią umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, o której mowa w art. 288 lub art. 289, i nie podlega zmianie, chyba że umawiające się strony wyraźnie postanowią inaczej.

Art. 288. 1. Umowa o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, w zakresie usług komunikacji elektronicznej innych niż usługi transmisji danych używane do świadczenia usług komunikacji maszyna-maszyna, zawierana z konsumentem w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej określa w szczególności:

1) strony umowy;
2) dane kontaktowe przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej, w tym adres poczty elektronicznej, numery telefonów oraz adres elektroniczny innego środka komunikacji elektronicznej, jeśli dostawca korzysta z innego środka komunikacji elektronicznej, za pomocą których abonent może szybko i efektywnie kontaktować się z przedsiębiorcą komunikacji elektronicznej;
3) numer przydzielony abonentowi, a w przypadku przyłączenia do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej – także adres zakończenia sieci;
4) termin przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej lub termin rozpoczęcia świadczenia usług;
5) wybrany przez abonenta pakiet taryfowy, jeżeli w informacjach przedumownych były przedstawione różne pakiety taryfowe;
6) wskazanie wszystkich elementów składających się na opłatę abonamentową lub inną okresową opłatę, w tym część opłaty stanowiącej cenę za:
   a) świadczenie usługi komunikacji elektronicznej,
   b) zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej,
   c) promocyjne urządzenie końcowe

   – jeżeli zostały one uwzględnione w opłacie abonamentowej lub innej okresowej opłacie;
7) informację o wysokości odszkodowania w przypadku wypowiedzenia umowy przez abonenta lub z winy abonenta przed upływem okresu, na jaki umowa została zawarta, w zależności od czasu, który pozostał do końca obowiązywania umowy;
8) sposoby składania zamówień na dodatkowe pakiety taryfowe oraz dodatkowe opcje usługi;

9) okres rozliczeniowy i sposoby dokonywania płatności;
10) tryb i warunki dokonywania zmiany umowy;
11) ograniczenia w dostępie lub korzystaniu z usług i aplikacji;
12) ograniczenia w zakresie korzystania z telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, o ile zostały one wprowadzone przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej lub na jego zlecenie;
13) zasady, tryb i terminy składania reklamacji;
14) sposoby przekazywania abonentowi informacji o zagrożeniach związanych ze świadczoną usługą, w tym o sposobach ochrony bezpieczeństwa, prywatności i danych osobowych;
15) warunki zwrotu wydanego urządzenia końcowego, w przypadku zakończenia umowy, ze wskazaniem strony, która poniesie koszt tego zwrotu.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, przedstawione w jasny i zrozumiały sposób zawarte są w jednym dokumencie i nie mogą być przenoszone do innych wzorców umownych, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Jeżeli dane, o których mowa w ust. 1 pkt 7 i 13-15, zostały zawarte w informacjach przedumownych nie muszą być one zawarte w umowie, o której mowa w ust. 1.

4. Konsument ma prawo dokonania wyboru formy zawarcia umowy spośród form oferowanych przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej. Dostawca ma obowiązek poinformowania konsumenta o przysługującym mu prawie wyboru formy zawarcia umowy przed jej zawarciem.

Art. 289. 1. Umowa o świadczenie usług przedpłaconych zawierana z konsumentem obejmuje informacje, o których mowa w art. 288 ust. 1:

1) pkt 3 – które w przypadku wydania abonentowi na nośniku fizycznym karty lub innego urządzenia służącego do identyfikacji abonenta w publicznej sieci telekomunikacyjnej dostawca usług komunikacji elektronicznej udostępnia w pakiecie startowym usługi przedpłaconej;
2) pkt 2, 4, 5, 8–10, 13 i 14 – które dostawca usług komunikacji elektronicznej udostępnia w postaci łatwych do pobrania dokumentów, ze wskazaniem ich źródła kierującego bezpośrednio do tych dokumentów, z pouczeniem o konieczności ich pobrania i utrwalenia w celu zachowania możliwości ich późniejszego odtworzenia w niezmienionej postaci, dla celów dowodowych.

2. Abonent będący stroną umowy o świadczenie usług przedpłaconych w celu otrzymywania, w określonych w ustawie przypadkach, informacji i powiadomień może udostępnić dostawcy usług adres korespondencyjny, adres poczty elektronicznej lub adres elektroniczny innego środka komunikacji elektronicznej, o ile dostawca usług umożliwia korzystanie z innego środka komunikacji elektronicznej.

3. Dostawca usług komunikacji głosowej niezwłocznie po rozpoczęciu świadczenia usług przedpłaconych informuje konsumenta, przez wysłanie krótkiej wiadomości tekstowej (SMS), o możliwości oraz sposobie skorzystania z uprawnienia, o którym mowa w art. 331 ust. 1.

Art. 290. 1. Dostawca usług telekomunikacyjnych dla abonentów niebędących stroną umowy zawartej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej, z wyłączeniem usług przedpłaconych, jest obowiązany do określenia zakresu i warunków świadczenia usług telekomunikacyjnych w regulaminie świadczenia usług telekomunikacyjnych oraz podania tego regulaminu do publicznej wiadomości przez publikację na swojej stronie internetowej.

2. Abonent, o którym mowa w ust. 1, w celu otrzymywania, w określonych w ustawie przypadkach, informacji i powiadomień może udostępnić dostawcy usług adres korespondencyjny, adres poczty elektronicznej lub adres elektroniczny innego środka komunikacji elektronicznej, o ile dostawca usług umożliwia korzystanie z innego środka komunikacji elektronicznej.

Art. 291. Na żądanie konsumenta z niepełnosprawnościami informacje przedumowne, zwięzłe podsumowanie warunków umowy oraz pozostałe informacje zawarte w umowie o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, o których mowa w art. 288 lub art. 289, doręczane są w postaci dostępnej dla osób z niepełnosprawnościami.

Art. 292. 1. Przepisy art. 285–288, art. 291, art. 301 ust. 1, art. 305 ust. 1 i 3 oraz art. 317 stosuje się odpowiednio do użytkownika końcowego będącego mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą lub organizacją pozarządową w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571), chyba że wyraził on, najpóźniej w chwili zawarcia umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, zgodę na to, że przepisy te nie będą miały do niego zastosowania.

2. Zgoda, o której mowa w ust. 1, może zostać wyrażona w umowie o świadczenie usług komunikacji elektronicznej.

Art. 293. 1. Umowa o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawierana z użytkownikiem końcowym innym niż wskazany w art. 288 i art. 292 określa w szczególności:

1) strony umowy;
2) dane kontaktowe przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej;
3) główne cechy świadczonej usługi ze wskazaniem wszystkich elementów składających się na opłatę abonamentową lub inną okresową opłatę, w tym część opłaty stanowiącej cenę za:
   a) świadczenie usługi komunikacji elektronicznej,
   b) zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej,
   c) promocyjne urządzenie końcowe

   – jeżeli zostały one uwzględnione w opłacie abonamentowej lub innej okresowej opłacie;
4) dane dotyczące jakości usług, w szczególności minimalne oferowane poziomy jakości usług;
5) cenę usługi, w tym cenę za jej aktywację, cenę za jednostkę rozliczeniową usługi oraz inne powtarzalne lub oparte na zużyciu opłaty;
6) numer przydzielony abonentowi, a w przypadku przyłączenia do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej – także adres zakończenia sieci;
7) termin przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej lub termin rozpoczęcia świadczenia usług;
8) okres obowiązywania umowy oraz warunki przedłużenia i wypowiedzenia umowy, w tym:
   a) minimalne wykorzystanie usługi lub okres obowiązywania umowy, wymagane do skorzystania z warunków promocyjnych,
   b) warunki zmiany dostawcy usług komunikacji elektronicznej oraz wysokość i zasady wypłaty odszkodowania za opóźnienia lub nadużycia związane ze zmianą dostawcy usług komunikacji elektronicznej, a także procedury stosowane w tym zakresie,
   c) zasady wypłaty odszkodowania należnego w momencie wypowiedzenia umowy w trybie art. 304 ust. 1, w tym informacje na temat odblokowania telekomunikacyjnego promocyjnego urządzenia końcowego lub warunki jego zwrotu w przypadku nieskorzystania z uprawnienia, o którym mowa w art. 309, ze wskazaniem strony, która poniesie koszt tego zwrotu;
9) pakiet taryfowy, jeżeli na świadczone usługi obowiązują różne pakiety taryfowe;
10) okres rozliczeniowy i sposoby dokonywania płatności;
11) sposób składania zamówień na pakiety taryfowe oraz dodatkowe opcje usługi;

12) tryb i warunki dokonywania zmiany umowy, w tym okoliczności jej zmiany wskazane w art. 306–308 ustawy;
13) ograniczenia w dostępie lub korzystaniu z usług i aplikacji;
14) ograniczenia w zakresie korzystania z telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, o ile zostały one wprowadzone przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej lub na jego zlecenie;
15) zasady, tryb i terminy składania oraz rozpatrywania reklamacji;
16) sposoby uzyskania informacji na temat obowiązujących cen i kosztów usług serwisowych;
17) warunki korzystania z wydanego urządzenia końcowego, w tym opłaty związane z korzystaniem z tego urządzenia;
18) warunki zwrotu wydanego urządzenia końcowego, w przypadku zakończenia obowiązywania umowy, ze wskazaniem strony, która poniesie koszt tego zwrotu;
19) dane dotyczące funkcjonalności świadczonej usługi obejmujące informacje o:
    a) ograniczeniach w kierowaniu połączeń do numerów alarmowych lub dostępie do informacji o lokalizacji dzwoniącego użytkownika końcowego ze względu na brak możliwości technicznych,
    b) zasadach umieszczania danych abonenta w spisie abonentów;
20) zakres działań podejmowanych przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej w związku z przypadkami naruszenia bezpieczeństwa sieci lub usług, zagrożeniami takiego naruszenia lub podatnością na wystąpienie naruszenia, które mogą mieć wpływ na usługi świadczone abonentowi oraz sposób informowania abonenta o tych działaniach;
21) wysokość odszkodowania oraz zasady i terminy jego wypłaty, w szczególności w przypadku, gdy nie został osiągnięty określony w umowie poziom jakości świadczonej usługi.

2. Do umowy, o której mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów art. 285–288, art. 300, art. 301 ust. 1, art. 303, art. 304 ust. 3 oraz art. 331, jeżeli warunki umowy ustalane są indywidualnie.

Art. 294. W przypadku gdy oświadczenia woli składane są w formie dokumentowej, dostawca usług komunikacji elektronicznej utrwala i doręcza abonentowi treść zaproponowanych i uzgodnionych warunków umowy oraz oświadczenie abonenta o związaniu się tymi warunkami na trwałym nośniku.

Art. 295. 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej, który umożliwia zawarcie lub zmianę umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w formie dokumentowej, jest obowiązany, bez względu na formę zawarcia umowy, umożliwić jej rozwiązanie za zgodą obu stron, jak również odstąpienie od niej albo jej wypowiedzenie, w formie dokumentowej, w szczególności przy wykorzystaniu poczty elektronicznej lub innego środka komunikacji elektronicznej wskazanego przez dostawcę usług w umowie.

2. W przypadku złożenia przez abonenta oświadczenia o wypowiedzeniu umowy w formie dokumentowej dostawca usług niezwłocznie, lecz nie później niż w ciągu 1 dnia roboczego od chwili otrzymania tego oświadczenia, zawiadamia abonenta o jego otrzymaniu przez:

1) wysłanie krótkiej wiadomości tekstowej (SMS) na numer wskazany przez abonenta do kontaktu, widniejący w umowie podlegającej wypowiedzeniu – w przypadku abonenta, który wskazał numer niegeograficzny;
2) wykonanie połączenia głosowego na numer wskazany przez abonenta do kontaktu, widniejący w umowie podlegającej wypowiedzeniu – w przypadku abonenta, który wskazał numer geograficzny;
3) wysłanie wiadomości na adres poczty elektronicznej wskazany przez abonenta do kontaktu widniejący w umowie podlegającej wypowiedzeniu.

3. Obowiązek zawiadomienia w sposób, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, uznaje się za wykonany, jeśli dostawca usług wykonał co najmniej 3 próby połączenia z abonentem.

4. Dostawca usług potwierdza abonentowi na trwałym nośniku przyjęcie oświadczenia, o którym mowa w ust. 2, w terminie 14 dni od dnia otrzymania tego oświadczenia, wskazując nazwę usługi będącej przedmiotem wypowiedzenia, dzień otrzymania wypowiedzenia i dzień zakończenia świadczenia usługi.

5. W przypadku uporczywego naruszania obowiązków, o których mowa w ust. 1–4, lub uniemożliwiania albo utrudniania abonentowi rozwiązania umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej za zgodą obu stron, jak również odstąpienia od niej albo jej wypowiedzenia, w formie dokumentowej przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej, Prezes UKE może, w drodze decyzji, zakazać temu dostawcy usług zawierania z abonentem umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w formie dokumentowej.

6. Prezes UKE wskazuje w decyzji, o której mowa w ust. 5, okres obowiązywania zakazu, nie dłuższy niż 3 lata, biorąc pod uwagę czas trwania stwierdzonych naruszeń i nieprawidłowości. Decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

Art. 296. 1. Abonent, z wyłączeniem abonenta korzystającego z usługi komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów, abonenta korzystającego z usługi komunikacji głosowej świadczonej za pomocą aparatu publicznego lub przez wybranie numeru dostępu do sieci dostawcy usług telekomunikacyjnych oraz abonenta usługi przedpłaconej polegającej na rozpowszechnianiu lub rozprowadzaniu programów telewizyjnych drogą naziemną, kablową lub satelitarną, podaje dostawcy usług telekomunikacyjnych następujące dane:

1) w przypadku abonenta będącego osobą fizyczną:
   a) imię (imiona) i nazwisko,
   b) numer PESEL, jeżeli go posiada, albo nazwę, serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość, a w przypadku cudzoziemca, który nie jest obywatelem państwa członkowskiego albo Konfederacji Szwajcarskiej – numer paszportu lub karty pobytu;
2) w przypadku abonenta niebędącego osobą fizyczną:
   a) nazwę,
   b) numer identyfikacyjny REGON lub NIP lub numer w Krajowym Rejestrze Sądowym albo informację o wpisie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej lub innym właściwym rejestrze
   c) na żądanie dostawcy usług – dane osób reprezentujących abonenta, umożliwiające dostawcy usług ich weryfikację, w szczególności dane określone w ust. 1 pkt 1.

2. Abonent podaje dane, o których mowa w ust. 1, przy zawieraniu umowy w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej. Abonent będący stroną umowy o świadczenie usług przedpłaconych podaje dane, o których mowa w ust. 1, dostawcy usług. Dane mogą być podane również drogą elektroniczną albo w inny sposób określony przez dostawcę tych usług.

3. Dostawca usług telekomunikacyjnych rozpoczyna świadczenie tych usług:

1) nie wcześniej niż po potwierdzeniu zgodności podanych przez abonenta danych z danymi określonymi w ust. 1:
   a) pkt 1, zawartymi w dokumencie potwierdzającym tożsamość abonenta będącego osobą fizyczną,
   b) pkt 2, zawartymi we właściwym rejestrze albo
2) po podaniu przez abonenta danych określonych w ust. 1 i potwierdzeniu ich drogą elektroniczną z wykorzystaniem:

a) środków identyfikacji elektronicznej służących do uwierzytelniania w systemie teleinformatycznym banku krajowego, spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej lub krajowej instytucji płatniczej,

b) danych weryfikowanych za pomocą kwalifikowanego certyfikatu podpisu elektronicznego lub certyfikatu podpisu osobistego w rozumieniu art. 12e ust. 1 ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 2022 r. poz. 671 oraz z 2023 r. poz. 1234 i 1941),

c) środków identyfikacji elektronicznej służących do uwierzytelniania w systemie teleinformatycznym dostawcy usług telekomunikacyjnych, jeżeli dane abonenta zostały już zweryfikowane w związku z inną umową,

d) środków komunikacji elektronicznej, wykorzystując identyfikację abonenta polegającą na porównaniu jego wizerunku udostępnianego w trakcie procesu identyfikacji, w tym za pośrednictwem transmisji audiowizualnej, i danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1, podanych przez abonenta z wizerunkiem tego abonenta i danymi określonymi w warstwie graficznej dokumentu tożsamości, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b, okazanym przez niego w trakcie procesu identyfikacji, w tym za pośrednictwem transmisji audiowizualnej,

e) danych weryfikowanych za pomocą podpisu zaufanego w rozumieniu art. 3 pkt 14a ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne,

f) danych potwierdzonych za pomocą certyfikatu użytkownika aplikacji mObywatel, o którym mowa w art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o aplikacji mObywatel (Dz. U. poz. 1234), jeżeli użytkownik wyraził zgodę na tę formę podania danych.

4. Potwierdzenia, o którym mowa w ust. 3, dostawca usług telekomunikacyjnych może dokonać również za pośrednictwem osoby trzeciej działającej w imieniu dostawcy usług telekomunikacyjnych.

5. Potwierdzenia danych abonenta weryfikowanych za pomocą podpisu zaufanego, o którym mowa w ust. 3 pkt 2 lit. e, dostawca usług telekomunikacyjnych może dokonywać tylko w celu potwierdzenia danych abonenta.

6. W przypadku gdy Prezes UKE uzna, że dostawca usług dokonuje weryfikacji, o której mowa w ust. 3 pkt 2 lit. d, niezgodnie z ustawą lub bez zachowania należytej staranności, zawiesza, w drodze decyzji, możliwość potwierdzania w ten sposób tożsamości abonenta,

wskazując warunki wznowienia weryfikacji. Decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

7. Przed wznowieniem weryfikacji, o której mowa w ust. 3 pkt 2 lit. d, dostawca usług telekomunikacyjnych informuje Prezesa UKE o środkach wdrożonych w celu spełnienia warunków wskazanych w decyzji, o której mowa w ust. 6.

Art. 297. 1. Dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych jest obowiązany przed wydaniem kopii lub wtórnika karty lub innego urządzenia, służących do identyfikacji abonenta w publicznej sieci telekomunikacyjnej lub ich cyfrowego odwzorowania, do weryfikacji w sposób, o którym mowa w art. 23j lub art. 23m ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2022 r. poz. 1191 oraz z 2023 r. poz. 497, 1394 i 1941), w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL, o którym mowa w art. 23a ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, zwanym dalej „rejestrem zastrzeżeń numerów PESEL”, czy numer PESEL podany przez abonenta będącego osobą fizyczną, o którym mowa w art. 296 ust. 1 pkt 1 lit. b, o ile abonent go podał, jest zastrzeżony.

2. Dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych odmawia wydania kopii lub wtórnika karty lub innego urządzenia, służących do identyfikacji abonenta w publicznej sieci telekomunikacyjnej lub ich cyfrowego odwzorowania, jeżeli w chwili weryfikacji podany numer PESEL abonenta jest zastrzeżony w rejestrze zastrzeżeń numerów PESEL albo w przypadku niedostępności systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest rejestr zastrzeżeń numerów PESEL, o której mowa w art. 23c ust. 5 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności.

3. W przypadku niedostępności systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest rejestr zastrzeżeń numerów PESEL, innej niż wymieniona w art. 23c ust. 5 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, trwającej dłużej niż 15 minut, dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, po ponownej nieudanej próbie dokonania weryfikacji może:

1) odmówić wydania kopii lub wtórnika karty lub innego urządzenia, służących do identyfikacji abonenta w publicznej sieci telekomunikacyjnej lub ich cyfrowego odwzorowania, do czasu przywrócenia dostępności systemu albo
2) wydać kopię lub wtórnik karty lub inne urządzenie, służące do identyfikacji abonenta w publicznej sieci telekomunikacyjnej lub ich cyfrowe odwzorowanie, z zachowaniem należytej staranności przy weryfikacji tożsamości abonenta i udokumentować dokonanie tej weryfikacji.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, jeżeli kopia lub wtórnik karty lub innego urządzenia, służących do identyfikacji abonenta w publicznej sieci telekomunikacyjnej lub ich cyfrowe odwzorowanie, zostały wydane w trakcie trwania niedostępności systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest rejestr zastrzeżeń numerów PESEL, innej niż wymieniona w art. 23c ust. 5 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności, trwającej dłużej niż 15 minut, przepisu art. 444 ust. 2 pkt 13 nie stosuje się.

Art. 298. 1. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej zapewnia, aby warunki dostępu do usługi komunikacji elektronicznej nie dyskryminowały użytkowników końcowych ze względu na obywatelstwo, miejsce zamieszkania lub miejsce ich siedziby, chyba że ustanowienie odmiennych warunków jest obiektywnie uzasadnione lub wynika z obowiązujących przepisów.

2. Dostawca usług komunikacji elektronicznej nie może uzależniać zawarcia umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, w tym o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej, od niezawierania z innym dostawcą usług komunikacji elektronicznej umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, w tym o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej.

3. Dostawca usług komunikacji elektronicznej może uzależnić zawarcie umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, w tym o zapewnienie przyłączenia do sieci, od:

1) przedstawienia przez użytkownika końcowego dokumentów potwierdzających możliwość wykonania zobowiązania wobec dostawcy usług wynikającego z umowy;
2) pozytywnej oceny wiarygodności płatniczej użytkownika końcowego wynikającej z danych będących w posiadaniu dostawcy usług lub udostępnionych mu przez biuro informacji gospodarczej w trybie określonym w ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2160); w przypadku gdy dostawca dokonuje takiej oceny powiadamia o tym użytkownika końcowego;
3) zawarcia umowy o realizację przyłącza telekomunikacyjnego, o której mowa w art. 299 ust. 1, o ile realizacja takiego przyłącza jest niezbędna do świadczenia usług telekomunikacyjnych, w tym zapewnienia przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej.

4. Dostawca usług komunikacji elektronicznej może odmówić użytkownikowi końcowemu zawarcia umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, w tym

o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej lub zawrzeć umowę o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, w tym o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej, na warunkach mniej korzystnych dla użytkownika końcowego w przypadku negatywnej oceny wiarygodności płatniczej tego użytkownika dokonanej na podstawie informacji udostępnionych przez biuro informacji gospodarczej, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, w szczególności przez żądanie zabezpieczenia wierzytelności wynikających z tej umowy.

5. Do umów o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawieranych przez dokonanie czynności faktycznych, o których mowa w art. 284 ust. 3, nie stosuje się przepisów ust. 3 i 5.

6. Warunki umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, w tym o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej, nie mogą uniemożliwiać lub utrudniać abonentowi korzystania z prawa do zmiany dostawcy usług telekomunikacyjnych.

Art. 299. 1. Dostawca usług telekomunikacyjnych może zawrzeć z użytkownikiem końcowym w formie pisemnej, elektronicznej albo dokumentowej umowę obejmującą wyłącznie realizację przyłącza telekomunikacyjnego do publicznej sieci telekomunikacyjnej, o którym mowa w art. 2 pkt 41 lit. a, zwaną dalej „umową o realizację przyłącza telekomunikacyjnego”. Umowa o realizację przyłącza telekomunikacyjnego nie stanowi umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, w tym o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej.

2. Na żądanie konsumenta dostawca usług telekomunikacyjnych rozkłada na raty opłatę za realizację przyłącza telekomunikacyjnego w sposób uzgodniony z tym konsumentem, przy czym liczba rat w cyklu miesięcznym nie może przekroczyć 60.

3. Umowa o realizację przyłącza telekomunikacyjnego zawiera postanowienia dotyczące co najmniej:

1) wysokości i sposobu uiszczenia opłaty za realizację przyłącza telekomunikacyjnego;
2) technologii realizacji przyłącza telekomunikacyjnego;
3) fizycznego przebiegu przyłącza telekomunikacyjnego w zakresie, w jakim dotyczy nieruchomości będącej własnością lub w posiadaniu albo w zarządzie użytkownika końcowego;
4) terminu realizacji przyłącza telekomunikacyjnego;
5) prawa własności realizowanego przyłącza telekomunikacyjnego, które może być ustanawiane odrębnie dla jego fizycznego przebiegu poza nieruchomością oraz na

nieruchomości będącej własnością lub w posiadaniu albo w zarządzie użytkownika końcowego;

6) odpowiedzialności stron za niedotrzymanie warunków umowy, w szczególności odpowiedzialności dostawcy usług telekomunikacyjnych za niedotrzymanie terminu realizacji przyłącza telekomunikacyjnego.

4. Umowa o realizację przyłącza telekomunikacyjnego nie obejmuje zapewnienia telekomunikacyjnych urządzeń końcowych.

5. Do umowy o realizację przyłącza telekomunikacyjnego stosuje się odpowiednio przepisy art. 298 ust. 3 pkt 1 i 2 oraz ust. 4 i 6.

6. O ile strony umowy o realizację przyłącza telekomunikacyjnego nie postanowią inaczej:

1) dostawca usług telekomunikacyjnych odpowiada za uzyskanie wszelkich zgód, uzgodnień, zezwoleń i decyzji wymaganych do realizacji przyłącza telekomunikacyjnego;

2) użytkownik końcowy jest uprawniony do odstąpienia od umowy o realizację przyłącza telekomunikacyjnego oraz związanej z nią umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, w tym o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej – w przypadku niedotrzymania przez dostawcę usług telekomunikacyjnych terminu realizacji przyłącza telekomunikacyjnego, o którym mowa w ust. 3 pkt 4;

3) dostawca usług telekomunikacyjnych zwraca część opłaty przyłączeniowej uiszczonej przez użytkownika końcowego do dnia odstąpienia od umowy, chyba że przyłącze telekomunikacyjne zostało doprowadzone w bezpośrednie sąsiedztwo nieruchomości będącej własnością lub w posiadaniu albo w zarządzie użytkownika końcowego – w przypadku skorzystania z prawa do odstąpienia od umowy przez użytkownika końcowego.

7. Dostawca usług telekomunikacyjnych, który umożliwia zawarcie umowy o realizację przyłącza telekomunikacyjnego, publikuje na swojej stronie internetowej warunki świadczenia usług w zakresie realizacji przyłącza telekomunikacyjnego, obejmujące co najmniej elementy kształtujące opłatę za realizację przyłącza telekomunikacyjnego, określone w sposób umożliwiający użytkownikowi końcowemu samodzielne obliczenie przybliżonej wartości tej opłaty.

Art. 300. Dostawca usług komunikacji elektronicznej świadczący usługę dostępu do internetu lub usługę komunikacji interpersonalnej publikuje na swojej stronie internetowej

w sposób jasny, zrozumiały oraz umożliwiający odczyt maszynowy, w formie dostępnej dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami, aktualne informacje dotyczące:

1) swoich danych kontaktowych, w tym adres poczty elektronicznej, numery telefonów oraz adres elektroniczny innego środka komunikacji elektronicznej, jeśli dostawca korzysta z innego środka komunikacji elektronicznej;
2) oferowanych usług dostępu do internetu i usług komunikacji interpersonalnej;
3) głównych cech każdej usługi, w tym minimalnych poziomów jakości usług, a w przypadku usług innych niż usługi dostępu do internetu, gwarantowane parametry jakości, albo oświadczenie o braku minimalnych poziomów jakości usług, a także ograniczeń w dostępie lub korzystaniu z promocyjnego urządzenia końcowego lub wydanego urządzenia końcowego;
4) ceny usługi, w tym ceny za jej aktywację, opłaty abonamentowej i ceny za jednostkę rozliczeniową usługi, w tym informacji o pakietach taryfowych obejmujących:
   a) rodzaj oferowanych usług,
   b) liczbę jednostek rozliczeniowych dostępnych w ramach pakietu taryfowego w okresie rozliczeniowym oraz cenę za jednostkę rozliczeniową usługi po ich wykorzystaniu,
   c) cenę w przypadku numerów lub usług, które podlegają szczególnym warunkom cenowym, w tym usług z dodatkowym świadczeniem, cenę za jednostkę rozliczeniową usługi albo w przypadku usługi taryfikowanej za całe połączenie – cenę za połączenie,
   d) opłaty związane z korzystaniem z wydanego urządzenia końcowego;
5) zakresu usług posprzedażnych, obsługi klienta i konserwacji oraz dane kontaktowe świadczących je podmiotów;
6) standardowych warunków umowy, w tym:
   a) okresu obowiązywania umowy,
   b) odszkodowania należnego w momencie wypowiedzenia umowy w trybie art. 304 ust. 1,
   c) warunków rezygnacji z oferty wiązanej lub jej elementów,
   d) procedur i opłat związanych z przeniesieniem numerów lub innych danych identyfikacyjnych;
7) możliwości kierowania połączeń do numerów alarmowych, w tym o:

a) dostępie do służb ratunkowych oraz na temat lokalizacji dzwoniącego użytkownika końcowego – w przypadku świadczenia usług komunikacji interpersonalnej wykorzystujących numery lub wszelkich ograniczeniach lokalizacji,

b) stopniu, w jakim zapewniony jest dostęp do służb ratunkowych – w przypadku świadczenia usług komunikacji interpersonalnej niewykorzystujących numerów;

8) udogodnień i usług przeznaczonych dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami;

9) sposobów rozstrzygania sporów.

Art. 301. 1. W przypadku konsumenta okres obowiązywania umowy określony w umowie o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w zakresie usług telekomunikacyjnych, z wyłączeniem usług transmisji danych używanych do świadczenia usług komunikacji maszyna-maszyna, zawieranej na czas określony, nie może być dłuższy niż 24 miesiące.

2. Dostawca usług telekomunikacyjnych zapewnia użytkownikowi końcowemu możliwość zawarcia umowy, o której mowa w ust. 1, również na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy.

Art. 302. 1. Abonent może wypowiedzieć w każdym czasie, z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia, umowę o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w zakresie usług telekomunikacyjnych, z wyłączeniem usług transmisji danych używanych do świadczenia usług komunikacji maszyna-maszyna, która po upływie okresu, na jaki została zawarta, ze względu na brak przeciwnego oświadczenia abonenta, uległa automatycznemu przedłużeniu. W okresie wypowiedzenia abonent ponosi jedynie opłaty za świadczenie usług telekomunikacyjnych objętych umową lub zamówionych w czasie trwania umowy pakietów taryfowych lub dodatkowych opcji usług.

2. Przed automatycznym przedłużeniem umowy, o której mowa w ust. 1, dostawca usług telekomunikacyjnych doręcza abonentowi na trwałym nośniku, w rozsądnym terminie, nie później niż 30 dni przed upływem okresu, na jaki umowa została zawarta, jasne i zrozumiałe informacje o automatycznym przedłużeniu umowy, w szczególności zmiany warunków świadczenia usług względem warunków obowiązujących w okresie, na jaki została zawarta umowa, o której mowa w ust. 1, sposobach i terminach jej wypowiedzenia, a także najkorzystniejszych oferowanych przez siebie pakietach taryfowych dotyczących usług objętych umową, o której mowa w ust. 1.

3. W przypadku gdy umowa, o której mowa w ust. 1, uległa automatycznemu przedłużeniu, dostawca usług telekomunikacyjnych, co najmniej raz w roku, informuje abonenta o najkorzystniejszych oferowanych przez siebie pakietach taryfowych dotyczących usług objętych umową, o której mowa w ust. 1.

Art. 303. Dostawca usług telekomunikacyjnych zapewnia abonentom możliwość uzyskania połączenia głosowego z konsultantem dostawcy usług, w tym w celu uzyskania informacji dotyczących alternatywnych taryf, jeżeli takie są dostępne.

Art. 304. 1. Dostawca usług telekomunikacyjnych może dochodzić odszkodowania w przypadku, gdy umowa o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, w tym o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej, została wypowiedziana przez abonenta lub przez tego dostawcę z winy abonenta, przed upływem okresu, na jaki została zawarta.

2. Odszkodowanie, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje w przypadku:

1) wypowiedzenia przez konsumenta umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej przed rozpoczęciem przyłączenia go do publicznej sieci telekomunikacyjnej, a w przypadku gdy przyłączenie nie jest wykonywane – przed rozpoczęciem świadczenia usług telekomunikacyjnych, chyba że przedmiotem odszkodowania jest promocyjne urządzenie końcowe;
2) przeniesienia numeru w następstwie sytuacji, o której mowa w art. 161 ust. 2.

3. Odszkodowanie, o którym mowa w ust. 1, nie może przekroczyć:

1) z tytułu usługi telekomunikacyjnej – sumy części opłaty abonamentowej lub innej okresowej opłaty stanowiącej opłatę za tę usługę, wskazanej w art. 288 ust. 1 pkt 6 lit. a lub art. 293 ust. 1 pkt 3 lit. a, które abonent powinien uiścić do czasu zakończenia obowiązywania umowy;
2) z tytułu promocyjnego urządzenia końcowego – sumy części opłaty abonamentowej lub innej okresowej opłaty stanowiącej opłatę za to urządzenie, wskazanej w art. 288 ust. 1 pkt 6 lit. c lub art. 293 ust. 1 pkt 3 lit. c, które abonent powinien uiścić do czasu zakończenia obowiązywania umowy.

Art. 305. 1. Jeżeli konsument zawiera umowę o świadczenie usług komunikacji elektronicznej obejmującą co najmniej usługę dostępu do internetu lub usługę komunikacji interpersonalnej wykorzystującą numery wraz z inną usługą komunikacji elektronicznej lub

promocyjnym urządzeniem końcowym, przepisy art. 287, art. 300–302, art. 306–310, art. 318–320 oraz art. 380 dostawca usług stosuje odpowiednio do wszystkich usług objętych tą umową.

2. Jeżeli konsument ma prawo do wypowiedzenia umowy przed upływem okresu jej obowiązywania ze względu na niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy, uprawnienie to obejmuje wszystkie usługi objęte umową.

3. W przypadku złożenia zamówienia na dodatkowe usługi lub promocyjne urządzenie końcowe termin obowiązywania umowy, o której mowa w ust. 1, nie ulega przedłużeniu, chyba że konsument wyraził na to zgodę.

Art. 306. 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej może dokonać jednostronnej zmiany warunków umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w przypadku, gdy:

1) konieczność wprowadzenia zmian wynika:
   a) bezpośrednio ze zmiany przepisów prawa, w szczególności ze zmiany stawek podatku od towarów i usług,
   b) z decyzji Prezesa UKE;
2) proponowane zmiany:
   a) są wyłącznie na korzyść abonentów, w tym powodują obniżenie cen usług komunikacji elektronicznej lub dodanie nowej usługi,
   b) mają charakter wyłącznie administracyjny i nie pociągają za sobą negatywnych skutków dla abonentów.

2. W przypadku braku akceptacji zmian, o których mowa w ust. 1, abonent może wypowiedzieć umowę z uwzględnieniem konieczności zapłaty odszkodowania, o którym mowa w art. 304 ust. 1, przy czym termin na realizację tego prawa nie może być krótszy niż do dnia wejścia tych zmian w życie.

3. Dostawca usług komunikacji elektronicznej w przypadku, o którym mowa w ust. 1, podaje do publicznej wiadomości przez publikację na swojej stronie internetowej treść proponowanych zmian, z wyprzedzeniem co najmniej miesiąca przed wprowadzeniem ich w życie. Okres ten może być krótszy, jeżeli publikacja aktu prawnego, z którego wynika konieczność wprowadzenia zmian, następuje z wyprzedzeniem krótszym niż miesiąc przed jego wejściem w życie lub okres taki wynika z decyzji Prezesa UKE, przy czym termin na realizację tego prawa nie może być krótszy niż do dnia wejścia tych zmian w życie.

4. Bezzwłocznie po publikacji, o której mowa w ust. 3, dostawca usług:

1) doręcza na trwałym nośniku abonentowi podane do publicznej wiadomości informacje, o których mowa w ust. 3, oraz

2) informuje na trwałym nośniku abonenta o uprawnieniu, o którym mowa w ust. 2.

5. Przekazania informacji, o których mowa w ust. 4, nie stanowi przekazanie przez dostawcę usług, z wykorzystaniem krótkiej wiadomości tekstowej (SMS), odnośnika do możliwej do pobrania informacji udostępnionej przez dostawcę usług na jego stronie internetowej.

6. Dostawca usług komunikacji elektronicznej niezwłocznie informuje abonentów będących stroną umowy zawartej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej o zmianie swoich danych identyfikujących lub kontaktowych na trwałym nośniku w postaci odpowiadającej formie, w jakiej została zawarta umowa, chyba że abonent złożył żądanie otrzymywania tych informacji na piśmie na wskazany adres korespondencyjny lub drogą elektroniczną na wskazany przez abonenta adres poczty elektronicznej lub adres elektroniczny innego środka komunikacji elektronicznej. Informacja o powyższych zmianach nie stanowi zmiany warunków umowy.

7. Dostawca usług komunikacji elektronicznej dla abonentów niebędących stroną umowy zawartej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej niezwłocznie podaje do publicznej wiadomości przez publikację na swojej stronie internetowej informacje o zmianie swoich danych identyfikujących lub kontaktowych. Informacja o powyższych zmianach nie stanowi zmiany warunków umowy.

Art. 307. 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej może dokonać jednostronnej zmiany warunków umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawartej na czas określony, jeżeli konieczność wprowadzenia zmiany wynika z innych obiektywnych okoliczności niż wskazane w art. 306 ust. 1, na które dostawca usług komunikacji elektronicznej nie ma wpływu i których nie mógł przewidzieć, jeżeli możliwość wprowadzania zmiany przewidziano w treści umowy.

2. W przypadku braku akceptacji zmian, o których mowa w ust. 1, abonent może wypowiedzieć umowę bez konieczności zapłaty odszkodowania, o którym mowa w art. 304 ust. 1, przy czym termin na realizację tego prawa nie może być krótszy niż do dnia wejścia tych zmian w życie.

3. Dostawca usług komunikacji elektronicznej w przypadku, o którym mowa w ust. 1:

1) doręcza abonentowi będącemu stroną umowy zawartej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej treść każdej proponowanej zmiany na trwałym nośniku w postaci odpowiadającej formie, w jakiej zawarta została umowa, chyba że abonent złożył żądanie określone w ust. 4,

2) doręcza na piśmie abonentowi niebędącemu stroną umowy zawartej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej, który udostępnił adres korespondencyjny zgodnie z art. 289 ust. 2 lub art. 290 ust. 2, na ten adres, treść każdej proponowanej zmiany, chyba że abonent złożył żądanie określone w ust. 4,
3) podaje do publicznej wiadomości przez publikację na swojej stronie internetowej treść każdej proponowanej zmiany

– z wyprzedzeniem co najmniej miesiąca przed wprowadzeniem tych zmian w życie, informując jednocześnie abonenta o uprawnieniu, o którym mowa w ust. 2.

4. Abonent może żądać doręczania treści każdej proponowanej zmiany w formie innej niż wskazana w ust. 3, wskazując w tym celu adres korespondencyjny, adres poczty elektronicznej lub adres elektroniczny innego środka komunikacji elektronicznej, o ile dostawca usług komunikacji elektronicznej umożliwia korzystanie z innego środka komunikacji elektronicznej.

5. W przypadku usługi transmisji danych używanej do świadczenia usług komunikacji maszyna-maszyna uprawnienie, o którym mowa w ust. 2, przysługuje wyłącznie użytkownikom końcowym będącym konsumentami, mikroprzedsiębiorcami, małymi przedsiębiorcami lub organizacjami pozarządowymi w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Art. 308. 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej może dokonać jednostronnej zmiany warunków umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawartej na czas nieokreślony lub umowy, o której mowa w art. 302 ust. 1, jeżeli możliwość wprowadzania zmiany przewidziano w treści umowy, określając w umowie okoliczności, w których zmiana może nastąpić.

2. W przypadku braku akceptacji zmian, o których mowa w ust. 1, abonent może wypowiedzieć umowę, przy czym termin na realizację tego prawa nie może być krótszy niż do dnia wejścia tych zmian w życie.

3. Dostawca usług komunikacji elektronicznej, w przypadku, o którym mowa w ust. 1:

1) doręcza abonentowi będącemu stroną umowy zawartej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej treść każdej proponowanej zmiany na trwałym nośniku w postaci odpowiadającej formie, w jakiej zawarta została umowa, chyba że abonent złożył żądanie określone w art. 307 ust. 4,
2) doręcza na piśmie abonentowi niebędącemu stroną umowy zawartej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej, który udostępnił adres korespondencyjny zgodnie z art.

289 ust. 2 lub art. 290 ust. 2, na ten adres, treść każdej proponowanej zmiany, chyba że abonent złożył żądanie określone w art. 307 ust. 4,

3) podaje do publicznej wiadomości przez publikację na swojej stronie internetowej treść każdej proponowanej zmiany

– z wyprzedzeniem co najmniej miesiąca przed wprowadzeniem tych zmian w życie informując jednocześnie abonenta o uprawnieniu, o którym mowa w ust. 2.

Art. 309. 1. Jeżeli abonent, korzystając z uprawnienia, o którym mowa w art. 307 ust. 2 lub art. 380, decyduje się zachować promocyjne urządzenie końcowe, dostawca usług telekomunikacyjnych może żądać od abonenta:

1) odszkodowania w wysokości sumy części opłaty abonamentowej lub innej okresowej opłaty stanowiącej opłatę za usługę telekomunikacyjną wskazanej w art. 288 ust. 1 pkt 6 lit. a lub art. 293 ust. 1 pkt 3 lit. a, które abonent powinien uiścić do czasu zakończenia obowiązywania umowy, albo

2) odszkodowania, o którym mowa w art. 304 ust. 3 pkt 2

– w zależności od tego, które z tych odszkodowań jest niższe.

2. Dostawca usług telekomunikacyjnych rozkłada na raty odszkodowanie, o którym mowa w ust. 1, przy czym liczba rat w cyklu miesięcznym nie może być mniejsza niż liczba pozostałych okresów rozliczeniowych wynikających z wypowiadanej umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej.

3. W przypadku usługi transmisji danych używanej do świadczenia usług komunikacji maszyna-maszyna przepisy ust. 1 stosuje się wyłącznie wobec użytkowników końcowych będących konsumentami, mikroprzedsiębiorcami, małymi przedsiębiorcami lub organizacjami pozarządowymi w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Art. 310. 1. Dostawca usług telekomunikacyjnych bezpłatnie usuwa wszelkie ograniczenia w zakresie korzystania z promocyjnego urządzenia końcowego, o ile zostały one wprowadzone przez dostawcę usług lub na jego zlecenie, w przypadku:

1) upływu okresu, na jaki została zawarta umowa o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, w ramach której sprzedano urządzenie;

2) zapłaty odszkodowania, o którym mowa w art. 304 ust. 1;

3) zapłaty odszkodowania, o którym mowa w art. 309 ust. 1.

2. W przypadku usługi transmisji danych używanej do świadczenia usług komunikacji maszyna-maszyna przepisy ust. 1 pkt 3 stosuje się wyłącznie wobec użytkowników końcowych będących konsumentami, mikroprzedsiębiorcami, małymi przedsiębiorcami lub organizacjami pozarządowymi w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Art. 311. 1. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE informacje dotyczące podstawowych praw i obowiązków abonentów usługi dostępu do internetu lub usługi komunikacji interpersonalnej wykorzystującej numery, w tym informacje dotyczące:

1) usługi powszechnej;
2) standardowych warunków umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, w tym o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej;
3) wskazania, jakie sposoby wykorzystania usług są niezgodne z prawem lub stanowią rozpowszechnianie szkodliwych treści, w tym przypadki naruszenia praw autorskich i pokrewnych, oraz wskazania konsekwencji prawnych tych czynów;
4) sposobów ochrony bezpieczeństwa, prywatności i danych osobowych podczas korzystania z usług;
5) sposobów pozasądowego rozwiązywania sporów między konsumentami a przedsiębiorcami komunikacji elektronicznej.

2. Prezes UKE może, w drodze decyzji, nałożyć na dostawcę usługi, o której mowa w ust. 1, obowiązek publikowania na ich stronach internetowych lub w punktach obsługi klienta informacji, o których mowa w ust. 1.

Art. 312. 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny świadczący usługę dostępu do internetu podający do publicznej wiadomości, w szczególności w materiałach informacyjnych lub promocyjnych, lub określający w umowie o świadczenie usług komunikacji elektronicznej prędkość transmisji danych na żądanie Prezesa UKE informuje go o stosowanej metodzie pomiaru, na podstawie której dokonuje pomiaru wskaźnika tej prędkości.

2. Prezes UKE może w terminie 14 dni od dnia przekazania informacji, o której mowa w ust. 1, zgłosić w formie decyzji sprzeciw co do stosowanej przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego metody pomiaru, jeżeli nie gwarantuje ona użytkownikom końcowym przejrzystych informacji o parametrach jakościowych usługi lub nie zapewnia rzetelnego pomiaru. Niezgłoszenie sprzeciwu przez Prezesa UKE w terminie 14 dni od dnia przekazania

informacji uważa się za wyrażenie przez Prezesa UKE zgody na stosowanie przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego metody pomiaru.

3. W decyzji, o której mowa w ust. 2, Prezes UKE nakłada na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązek stosowania określonej metody, na podstawie której przedsiębiorca dokonuje pomiaru wskaźnika prędkości transmisji danych, mając na uwadze potrzebę zagwarantowania użytkownikom końcowym przejrzystych informacji o parametrach jakościowych usługi.

4. Prezes UKE jest uprawniony do przeprowadzania badania, czy prędkość transmisji danych mierzona za pomocą metody pomiaru wskaźnika prędkości transmisji danych, co do której Prezes UKE nie zgłosił sprzeciwu, o którym mowa w ust. 2, lub określonej w decyzji Prezesa UKE, o której mowa w ust. 2 lub 6, nie jest mniejsza niż prędkość transmisji danych, o której mowa w ust. 1.

5. Jeżeli w wyniku badania, o którym mowa w ust. 4, Prezes UKE ustalił, że prędkość transmisji danych mierzona za pomocą metody pomiaru wskaźnika prędkości transmisji danych, co do której Prezes UKE nie zgłosił sprzeciwu, o którym mowa w ust. 2, lub określonej w decyzji Prezesa UKE, o której mowa w ust. 2 lub 6, jest mniejsza niż prędkość transmisji danych, o której mowa w ust. 1, Prezes UKE nakłada w drodze decyzji na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego świadczącego usługę dostępu do internetu obowiązek dostosowania tej prędkości transmisji danych do prędkości transmisji danych, o której mowa w ust. 1, w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji.

6. W przypadku nieprzekazania informacji, o których mowa w ust. 1, Prezes UKE wydaje decyzję, w której nakłada na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązek stosowania określonej metody pomiaru, na podstawie której przedsiębiorca dokonuje pomiaru wskaźnika prędkości transmisji danych, mając na uwadze potrzebę zagwarantowania użytkownikom końcowym przejrzystych informacji o parametrach jakościowych usługi.

Art. 313. 1. Prezes UKE analizuje, czy użytkownicy końcowi mają dostęp do bezpłatnego narzędzia porównawczego umożliwiającego porównanie dostępnych na rynku ofert usług dostępu do internetu oraz usług komunikacji interpersonalnej wykorzystujących numery, natomiast usług komunikacji interpersonalnej niewykorzystujących numerów tylko w przypadku, gdy możliwe jest ich porównanie według cen, taryf i jakości usług, spełniającego wymagania, o których mowa w ust. 2, w zakresie:

1) ceny usługi, w tym ceny za jej aktywację, opłaty abonamentowej i ceny za jednostkę rozliczeniową usługi oraz liczby jednostek rozliczeniowych dostępnych w ramach pakietu

taryfowego w okresie rozliczeniowym oraz cen za jednostkę rozliczeniową usługi po ich wykorzystaniu,

2) jakości usługi, w przypadku gdy oferowana jest minimalna jakość usługi lub na przedsiębiorcę nałożony jest wymóg publikowania takich informacji na podstawie art. 316

– zwanego dalej „narzędziem porównawczym”.

2. Narzędzie porównawcze spełnia następujące wymogi:

1) jest funkcjonalnie niezależne od dostawców usług, o których mowa w ust. 1, zapewniając dostawcom równe traktowanie w wynikach wyszukiwania;
2) zawiera informacje o dostawcy narzędzia;
3) określa jasne i obiektywne kryteria porównywania;
4) zawarte w nim informacje sformułowane są w sposób prosty i jednoznaczny;
5) zawiera dokładne i aktualne informacje oraz zawiera datę ostatniej aktualizacji;
6) jest otwarte dla każdego dostawcy usług, o których mowa w ust. 1, udostępniającego odpowiednie informacje;
7) zawiera informacje, o których mowa w ust. 1, dotyczące usług świadczonych przez dostawców usług, o których mowa w ust. 1, posiadających łącznie znaczny udział w rynku świadczenia tych usług;
8) w przypadku gdy prezentowane informacje nie obejmują wszystkich usług, o których mowa w ust. 1, dostępnych na rynku – udostępnia informację o tym fakcie przed wyświetleniem wyników;
9) zapewnia skuteczną procedurę zgłaszania nieprawidłowości w prezentowanych informacjach;
10) umożliwia odrębne porównanie warunków świadczenia usług, o których mowa w ust. 1, dostępnych dla konsumentów oraz dla innych użytkowników końcowych.

3. Podmiot oferujący narzędzie porównawcze, na żądanie Prezesa UKE, w terminie wskazanym w żądaniu, nie krótszym niż 7 dni, przekazuje informacje niezbędne do oceny, czy użytkownicy końcowi mają dostęp do narzędzia porównawczego.

4. Wyniki analizy, o której mowa w ust. 1, Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE nie rzadziej niż co 24 miesiące.

Art. 314. 1. Narzędzie porównawcze podlega certyfikacji przez Prezesa UKE, na wniosek podmiotu oferującego to narzędzie.

2. Prezes UKE określa procedurę certyfikacji w regulaminie, który udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE.

3. Do celów udostępniania narzędzia porównawczego podmioty oferujące narzędzia porównawcze mają prawo do bezpłatnego korzystania z informacji publikowanych w otwartych formatach danych przez dostawców usługi dostępu do internetu lub usługi komunikacji interpersonalnej.

Art. 315. 1. Jeżeli analiza, o której mowa w art. 313 ust. 1, wykazała, że użytkownicy końcowi nie mają dostępu do narzędzia porównawczego, Prezes UKE zapewnia to narzędzie w systemie teleinformatycznym.

2. Dostawca usług, o których mowa w art. 313 ust. 1, którego przychód z tytułu wykonywania działalności telekomunikacyjnej w poprzednim roku kalendarzowym wyniósł co najmniej dwutysięczną krotność przeciętnego wynagrodzenia i dane dotyczące świadczonych przez niego usług nie są udostępnione w narzędziu porównawczym, przekazuje aktualne i kompletne informacje o cenie i jakości, o których mowa w art. 313 ust. 1, dotyczące wszystkich oferowanych przez siebie usług dostępu do internetu lub usług komunikacji interpersonalnej do narzędzia porównawczego zapewnianego przez Prezesa UKE, do dnia 31 marca.

3. Dostawca usług, o których mowa w art. 313 ust. 1, który przekazał informacje o cenie i jakości, o których mowa w art. 313 ust. 1, oferowanych przez siebie usług dostępu do internetu lub usług komunikacji interpersonalnej, do narzędzia porównawczego zapewnianego przez Prezesa UKE aktualizuje te informacje nie później niż w dniu wejścia w życie ich zmiany.

4. Prezes UKE umożliwia dostawcy usług, o których mowa w art. 313 ust. 1, którego przychód z tytułu wykonywania działalności telekomunikacyjnej w poprzednim roku kalendarzowym nie przekroczył dwutysięcznej krotności przeciętnego wynagrodzenia, na jego wniosek, wprowadzanie informacji o cenie i jakości usługi, o których mowa w art. 313 ust. 1, dotyczących wszystkich oferowanych przez siebie usług dostępu do internetu lub usług komunikacji interpersonalnej do narzędzia porównawczego. Wprowadzane dane powinny być aktualne i kompletne.

5. Dostawca usług, o których mowa w art. 313 ust. 1, którego przychód z tytułu wykonywania działalności telekomunikacyjnej w poprzednim roku kalendarzowym nie przekroczył dwutysięcznej krotności przeciętnego wynagrodzenia i informacje dotyczące świadczonych przez niego usług są udostępnione w narzędziu porównawczym, może złożyć wniosek o ich usunięcie z narzędzia porównawczego. Prezes UKE po otrzymaniu wniosku niezwłocznie usuwa te dane z narzędzia porównawczego.

6. Informacje o cenie i jakości usługi, o których mowa w art. 313 ust. 1, przekazywane są przy użyciu formularza elektronicznego zamieszczonego na PUE UKE, na piśmie w postaci elektronicznej, opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

7. Informacje o cenie i jakości usługi, o których mowa w art. 313 ust. 1, uznaje się za przekazane w terminie określonym jako dzień wysłania dokumentu w urzędowym poświadczeniu odbioru, które jest automatycznie tworzone i udostępniane przez PUE UKE podmiotowi przekazującemu te informacje.

8. Prezes UKE informuje, na stronie podmiotowej BIP UKE, o adresie strony internetowej PUE UKE, na której udostępniony jest formularz elektroniczny, o którym mowa w ust. 6.

9. Prezes UKE określi wzór informacji o cenie i jakości usługi, o których mowa w art. 313 ust. 1, w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

10. Prezes UKE corocznie, w terminie do 31 marca, informuje na stronie podmiotowej BIP UKE o wysokości przychodu dostawcy usług, o którym mowa w ust. 3–5, w kolejnym roku kalendarzowym.

Art. 316. 1. Prezes UKE może, w drodze decyzji, nałożyć na dostawcę usługi dostępu do internetu lub usługi komunikacji interpersonalnej, który kontroluje bezpośrednio lub na podstawie umowy o gwarantowanym poziomie jakości usług co najmniej kilka elementów sieci, obowiązek publikowania w jasny i zrozumiały sposób rzetelnych i aktualnych informacji o jakości świadczonych usług oraz o środkach zapewniających użytkownikom końcowym z niepełnosprawnościami równorzędny dostęp do tych usług.

2. Jeżeli jakość usług komunikacji interpersonalnej zależy od czynników zewnętrznych, Prezes UKE może w decyzji, o której mowa w ust. 1, nałożyć na dostawcę tych usług obowiązek informowania konsumenta o wpływie czynników zewnętrznych na jakość tych usług.

3. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes UKE:

1) określa termin publikacji informacji, o których mowa w ust. 1 i 2;
2) może zażądać przekazania informacji, o których mowa w ust. 1 i 2, przed ich opublikowaniem.

4. Minister właściwy do spraw informatyzacji może określić, w drodze rozporządzenia, wskaźniki dotyczące jakości poszczególnych usług, metody pomiaru jakości usług oraz zakres informacji, o których mowa w ust. 1, oraz formę i sposób publikowania tych informacji,

kierując się potrzebą zapewnienia użytkownikom końcowym dostępu do jasnych i zrozumiałych informacji o jakości usług.

Art. 317. 1. Dostawca usługi dostępu do internetu lub usługi komunikacji interpersonalnej rozliczanych w oparciu o czas albo ilość wykorzystanych danych lub jednostek taryfikacyjnych zapewnia konsumentowi narzędzie umożliwiające monitorowanie oraz kontrolowanie wykorzystania tych usług, obejmujące dostęp do aktualnych informacji w tym zakresie. W przypadku usług świadczonych w stacjonarnych publicznych sieciach telekomunikacyjnych, za informację aktualną uważa się informację obejmującą stan wykorzystania tych usług najpóźniej sprzed 48 godzin.

2. Dostawca, o którym mowa w ust. 1, powiadamia konsumenta o:

1) zbliżającym się osiągnieciu limitu zużycia usługi w ramach wybranego przez niego pakietu taryfowego – przed osiągnięciem tego limitu;
2) całkowitym wykorzystaniu tego limitu – niezwłocznie po jego wykorzystaniu.

3. W przypadku usługi komunikacji interpersonalnej wykorzystującej numery świadczonej w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej obowiązek, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, realizowany jest nie później niż 48 godzin od momentu całkowitego wykorzystania tego limitu.

4. W przypadku usług komunikacji głosowej świadczonych w stacjonarnych publicznych sieciach telekomunikacyjnych obowiązek, o którym mowa w ust. 2, uważa się za wykonany, jeżeli dostawca usługi komunikacji głosowej wykonał co najmniej 3 próby połączenia z abonentem w ciągu 24 godzin od zaistnienia zdarzenia wiążącego się z wykonaniem tego obowiązku.

5. Minister właściwy do spraw informatyzacji ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” i zamieszcza na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej ministra właściwego do spraw informatyzacji wykaz:

1) stron internetowych lub aplikacji mobilnych jednostek sektora finansów publicznych lub

2) innych stron internetowych lub aplikacji mobilnych podmiotów realizujących zadania o charakterze publicznym

– istotnych dla zapewnienia dostępu do służb ratunkowych, dostępu do informacji o zdarzeniach kryzysowych lub mających istotny wpływ na sytuację społeczną lub porządek publiczny, mających walor edukacyjny lub realizujących zadania sytemu informacji w ochronie

zdrowia, z których korzystanie nie wpływa na wykorzystanie limitu transmisji danych oraz zmiany tego wykazu.

6. W wykazie, o którym mowa w ust. 5, umieszcza się dane identyfikujące stronę internetową lub aplikację mobilną, w szczególności określając w przypadku strony internetowej nazwę podmiotu nadzorującego funkcjonowanie strony, nazwę domeny internetowej i adres IP strony, a w przypadku aplikacji mobilnej nazwę podmiotu udostępniającego aplikację, nazwę aplikacji i wykorzystywany przez aplikację adres IP.

7. Korzystanie przez abonenta ze stron internetowych i aplikacji mobilnych określonych w wykazie, o którym mowa w ust. 5, nie wpływa na wykorzystanie przez abonenta limitu transmisji danych w ramach wybranego przez abonenta pakietu, chyba że abonent przebywa poza granicami kraju i korzysta z nich w ramach usług roamingu międzynarodowego.

8. Nie stanowi zmiany warunków umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, w zakresie usług telekomunikacyjnych, stosowanie się przez dostawcę usług telekomunikacyjnych do zmian w wykazie, o którym mowa w ust. 5.

9. W przypadku zmian w wykazie, o którym mowa w ust. 5, dostawca usługi, o którym mowa w ust. 1, dostosowuje zasady rozliczania transmisji danych zgodnie z tym wykazem najpóźniej w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia wykazu.

Art. 318. 1. Abonent będący stroną umowy z dostawcą usługi dostępu do internetu w przypadku zmiany dostawcy tej usługi ma prawo do zachowania ciągłości świadczenia usługi, chyba że nie jest to technicznie wykonalne.

2. Nowy dostawca usługi dostępu do internetu rozpoczyna świadczenie tej usługi w uzgodnionym z abonentem terminie określonym w umowie o świadczenie usług komunikacji elektronicznej.

3. Abonent, żądając zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu może wypowiedzieć umowę z dotychczasowym dostawcą usługi dostępu do internetu, bez zachowania terminów wypowiedzenia określonych w rozwiązywanej umowie. W takim przypadku abonent jest obowiązany do uiszczenia opłaty dotychczasowemu dostawcy usług w wysokości nieprzekraczającej opłaty abonamentowej za okres wypowiedzenia, nie wyższej jednak niż opłata abonamentowa za jeden okres rozliczeniowy, powiększonej o odszkodowanie, o którym mowa w art. 304 ust. 1.

4. W przypadku skorzystania przez abonenta z uprawnienia, o którym mowa w ust. 1, abonent określa tryb zmiany dostawcy usługi:

1) z zachowaniem okresu wypowiedzenia przewidzianego umową z dotychczasowym dostawcą usługi;
2) bez zachowania okresu wypowiedzenia przewidzianego umową z dotychczasowym dostawcą usługi dostępu do internetu, ze wskazaniem konkretnego terminu przeniesienia;
3) na koniec okresu obowiązywania umowy wymaganego do skorzystania z warunków promocyjnych wynikającego z umowy z dotychczasowym dostawcą usługi dostępu do internetu.

5. Wypowiedzenie umowy z dotychczasowym dostawcą usługi dostępu do internetu staje się skuteczne z chwilą rozpoczęcia świadczenia usługi przez nowego dostawcę usługi dostępu do internetu.

6. Nowy dostawca usługi dostępu do internetu potwierdza abonentowi niezwłocznie rozpoczęcie świadczenia usługi na trwałym nośniku.

7. Zmiana dostawcy usługi dostępu do internetu nie może powodować przerwy w świadczeniu tej usługi dłuższej niż 1 dzień roboczy.

8. Za czynności związane z realizacją uprawnienia, o którym mowa w ust. 1, nie pobiera się opłat od abonenta.

9. Nowy dostawca usługi dostępu do internetu oraz dotychczasowy dostawca usługi dostępu do internetu współpracują ze sobą w dobrej wierze podczas procesu zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu, tak aby zapewnić zachowanie ciągłości usługi dostępu do internetu w terminie określonym w ust. 2, przy czym procesem zmiany dostawcy usługi kieruje nowy dostawca usługi.

10. Wymiana informacji między operatorami lub dostawcami usługi dostępu do internetu w zakresie realizacji uprawnienia, o którym mowa w ust. 1, odbywa się drogą elektroniczną za pośrednictwem systemu, o którym mowa w art. 321.

11. W przypadku zakończenia obowiązywania umowy o świadczenie usługi komunikacji elektronicznej w zakresie usługi dostępu do internetu, w ramach której dostawca usługi zapewniał dostęp do poczty elektronicznej, której adres związany jest z nazwą handlową lub znakiem towarowym tego dostawcy usługi, abonent może żądać od dostawcy zapewnienia bezpłatnego dostępu do tej poczty przez okres 6 miesięcy od dnia rozwiązania zakończenia umowy.

Art. 319. 1. W przypadku gdy rozpoczęcie świadczenia usług przez nowego dostawcę usługi dostępu do internetu nie nastąpiło w terminie, o którym mowa w art. 318 ust. 2, dotychczasowy dostawca usługi dostępu do internetu kontynuuje świadczenie usługi na

dotychczasowych warunkach do czasu rozpoczęcia świadczenia usługi przez nowego dostawcę usługi dostępu do internetu.

2. Jeżeli rozpoczęcie świadczenia usługi przez nowego dostawcę usługi dostępu do internetu nie nastąpiło w terminie 30 dni od terminu, o którym mowa w art. 318 ust. 2:

1) wypowiedzenie umowy z dotychczasowym dostawcą usługi dostępu do internetu ze względu na brak przeciwnego oświadczenia abonenta staje się bezskuteczne,
2) umowę z nowym dostawcą usługi dostępu do internetu uważa się za niezawartą

– o czym dotychczasowy dostawca usługi informuje abonenta.

3. Jeżeli nie doszło do zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu w terminie, o którym mowa w art. 318 ust. 2, abonentowi przysługuje jednorazowe odszkodowanie od nowego dostawcy usługi za każdy rozpoczęty dzień opóźnienia w wysokości 1/4 sumy opłat miesięcznych za usługi komunikacji elektronicznej liczonej według rachunków z ostatnich trzech okresów rozliczeniowych, chyba że opóźnienie nie przekroczyło 1 dnia roboczego lub brak możliwości realizacji zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu nastąpił z przyczyn leżących po stronie systemu, o którym mowa w art. 321.

4. W przypadku gdy opóźnienie, o którym mowa w ust. 3, nastąpiło z przyczyn nieleżących po stronie nowego dostawcy usługi dostępu do internetu, dostawcy temu przysługuje zwrot wypłaconego odszkodowania lub jego części od podmiotu, po którego stronie leżały przyczyny opóźnienia.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, kwotę odszkodowania oblicza się na podstawie liczby rozpoczętych dni, które upłynęły od terminu, o którym mowa w art. 318 ust. 2, do dnia rozpoczęcia świadczenia usługi przez nowego dostawcę usługi dostępu do internetu lub upływu terminu, o którym mowa w ust. 2.

Art. 320. 1. Dostawca usług telekomunikacyjnych będący stroną umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w zakresie usługi dostępu do internetu, nowy dostawca usługi dostępu do internetu oraz operator są obowiązani zapewnić możliwość realizacji uprawnienia abonenta, o którym mowa w art. 318, przez stworzenie odpowiednich warunków organizacyjnych i technicznych do realizacji tego uprawnienia, a jeżeli możliwości takie istnieją – zapewnić jego realizację.

2. Na wniosek dostawcy usługi dostępu do internetu albo operatora, o których mowa w ust. 1, Prezes UKE może, w drodze decyzji, zawiesić na czas określony realizację lub ograniczyć zakres realizacji uprawnienia, o którym mowa w art. 318, jeżeli techniczne możliwości sieci wnioskodawcy nie pozwalają na realizację uprawnienia w całości lub części,

określając jednocześnie harmonogram przystosowania tej sieci do realizacji uprawnienia objętego wnioskiem.

3. Prezes UKE może z urzędu, w drodze decyzji, zawiesić realizację lub ograniczyć zakres realizacji uprawnienia, o którym mowa w art. 318, dostawcy usługi oraz operatorowi, który uporczywie w sposób wadliwy lub niezgodnie z wolą abonenta realizuje proces zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu. Zawieszenie lub ograniczenie realizacji uprawnienia nie dotyczy zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu, w której dostawca, któremu zawieszono lub ograniczono zakres realizacji uprawnienia, jest dotychczasowym dostawcą.

Art. 321. 1. Prezes UKE zapewnia funkcjonowanie systemu teleinformatycznego służącego do wymiany komunikatów między operatorami lub dostawcami usługi dostępu do internetu na potrzeby realizacji uprawnienia, o którym mowa w art. 318.

2. System, o którym mowa w ust. 1, może być zintegrowany z systemem, o którym mowa w art. 337 ust. 3.

3. Prezes UKE zarządza systemem teleinformatycznym, o którym mowa w ust. 1, oraz jest uprawniony do przetwarzania zgromadzonych w nim informacji i danych w celach związanych z zapewnieniem funkcjonalności systemu.

4. Prezes UKE udostępnia usługi sieciowe zapewniające dostęp do systemu teleinformatycznego, o którym mowa w ust. 1, uwzględniając liczbę abonentów obsługiwanych przez dostawców usługi dostępu do internetu.

5. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, organizację i funkcjonowanie systemu teleinformatycznego, o którym mowa w ust. 1, oraz sposób wymiany informacji między operatorami lub dostawcami usługi dostępu do internetu, zapewniający ciągłość świadczenia usługi dostępu do internetu, biorąc pod uwagę ciągłość działania systemu oraz potrzebę wspierania obsługi zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu i zapewnienie ciągłości świadczenia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego usług telekomunikacyjnych, dostarczania sieci telekomunikacyjnych lub świadczenia powiązanych usług, a także ograniczenia w korzystaniu przez operatorów i dostawców usługi dostępu do internetu z usług sieciowych, o których mowa w ust. 4.

Art. 322. W przypadku gdy abonent będący stroną umowy, której przedmiotem jest usługa komunikacji głosowej świadczona na numerze niegeograficznym i usługa dostępu do internetu świadczona w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej, korzysta jednocześnie z uprawnienia, o którym mowa w art. 318 ust. 1, i uprawnienia, o którym mowa w art. 325

ust. 1, realizacja uprawnień abonenta jest wykonywana na podstawie przepisów art. 325 i art. 326.

Art. 323. Abonent usługi komunikacji głosowej może żądać zmiany przydzielonego numeru, jeżeli wykaże, że korzystanie z przydzielonego numeru jest uciążliwe.

Art. 324. W przypadku zmiany miejsca zamieszkania, siedziby lub miejsca wykonywania działalności abonent będący stroną umowy zawartej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej z dostawcą usługi komunikacji głosowej zapewniającym przyłączenie do publicznej sieci telekomunikacyjnej operatora, wykorzystujący przydzielony numer należący do planu numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych, może żądać przeniesienia przydzielonego numeru w ramach istniejącej sieci tego samego operatora na obszarze:

1) o tym samym wskaźniku obszaru geograficznego – w przypadku numerów geograficznych;
2) całego kraju – w przypadku numerów niegeograficznych.

Art. 325. 1. Abonent będący stroną umowy z dostawcą usługi komunikacji głosowej, w której przydzielany jest abonentowi numer z planu numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych, może żądać przy zmianie dostawcy usługi komunikacji głosowej przeniesienia przydzielonego numeru do istniejącej sieci operatora na:

1) obszarze geograficznym – w przypadku numerów geograficznych;
2) terenie całego kraju – w przypadku numerów niegeograficznych.

2. Abonent zachowuje prawo do przeniesienia przydzielonego numeru również w terminie miesiąca od dnia:

1) zakończenia obowiązywania umowy z dotychczasowym dostawcą usługi komunikacji głosowej – chyba że abonent zrzekł się tego prawa;
2) doręczenia informacji o przejęciu zobowiązań dostawcy usług, któremu Prezes UKE cofnął prawo do wykorzystania zasobów numeracji na podstawie art. 161 ust. 2.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do przenoszenia numerów między stacjonarnymi i ruchomymi publicznymi sieciami telekomunikacyjnymi.

4. Abonent, żądając przeniesienia przydzielonego numeru, może wypowiedzieć umowę z dotychczasowym dostawcą usługi komunikacji głosowej bez zachowania terminów wypowiedzenia określonych w rozwiązywanej umowie. W takim przypadku abonent jest obowiązany do uiszczenia opłaty dotychczasowemu dostawcy usługi w wysokości

nieprzekraczającej opłaty abonamentowej za okres wypowiedzenia, nie wyższej jednak niż opłata abonamentowa za jeden okres rozliczeniowy, powiększonej o odszkodowanie, o którym mowa w art. 304 ust. 1.

5. Abonent, żądając przeniesienia przydzielonego numeru, określa tryb tego przeniesienia:

1) z zachowaniem okresu wypowiedzenia przewidzianego umową z dotychczasowym dostawcą usługi komunikacji głosowej;
2) bez zachowania okresu wypowiedzenia przewidzianego umową z dotychczasowym dostawcą usługi komunikacji głosowej, ze wskazaniem konkretnego terminu przeniesienia;
3) na koniec okresu obowiązywania umowy wymaganego do skorzystania z warunków promocyjnych wynikającego z umowy z dotychczasowym dostawcą usługi komunikacji głosowej.

6. Przeniesienie przydzielonego numeru następuje nie później niż w terminie 1 dnia roboczego od uzgodnionego z abonentem dnia rozpoczęcia świadczenia usługi przez nowego dostawcę usługi komunikacji głosowej, wskazanego w umowie o świadczenie usług komunikacji elektronicznej z przeniesieniem przydzielonego numeru. Termin rozpoczęcia świadczenia usługi przez nowego dostawcę usługi komunikacji głosowej powinien być zgodny z terminem rozwiązania umowy z dotychczasowym dostawcą usługi komunikacji głosowej.

7. Nowy dostawca usługi komunikacji głosowej doręcza abonentowi na trwałym nośniku potwierdzenie przeniesienia numeru.

8. Nowy dostawca usługi komunikacji głosowej oraz dotychczasowy dostawca usługi komunikacji głosowej współpracują ze sobą w dobrej wierze podczas procesu przeniesienia numeru, tak aby zapewnić przeniesienie numeru w terminie określonym w ust. 6, przy czym procesem przeniesienia numeru kieruje nowy dostawca usługi. Wymiana informacji między dostawcami usług w zakresie obsługi wniosków o przeniesienie przydzielonego numeru odbywa się drogą elektroniczną za pośrednictwem systemu, o którym mowa w art. 337 ust. 3.

9. Za przeniesienie przydzielonego numeru nie pobiera się opłat od abonenta.

10. W przypadku, o którym mowa w art. 161 ust. 6 pkt 3 i ust. 7, wymiana informacji w zakresie obsługi wniosków o przeniesienie przydzielonego numeru odbywa się między Prezesem UKE a dostawcą usługi, któremu przydzielone zostały zasoby numeracji.

Art. 326. 1. W przypadku gdy przeniesienie przydzielonego numeru nie doszło do skutku w terminie, o którym mowa w art. 325 ust. 6, dotychczasowy dostawca usługi komunikacji

głosowej wznawia lub kontynuuje świadczenie usługi na dotychczasowych warunkach do czasu przeniesienia numeru. Wznowienie świadczenia usługi następuje w takim terminie, aby utrata dostępu przez abonenta do świadczonych usług nie przekroczyła 1 dnia roboczego.

2. Jeżeli przeniesienie przydzielonego numeru nie doszło do skutku w terminie 30 dni od terminu wskazanego w art. 325 ust. 6:

1) wypowiedzenie umowy z dotychczasowym dostawcą usług komunikacji głosowej staje się bezskuteczne – w przypadku braku przeciwnego oświadczenia abonenta, o czym dotychczasowy dostawca usługi informuje abonenta;
2) z innych powodów niż rezygnacja abonenta ze zmiany dostawcy usługi komunikacji głosowej – umowę z nowym dostawcą usługi komunikacji głosowej uważa się za niezawartą, o czym nowy dostawca usługi informuje abonenta.

3. W przypadku niedotrzymania terminu przeniesienia numeru, o którym mowa w art. 325 ust. 6, abonentowi przysługuje od dotychczasowego dostawcy usługi jednorazowe odszkodowanie za każdy rozpoczęty dzień opóźnienia, w wysokości 1/4 sumy opłat miesięcznych liczonej według rachunków za usługi telekomunikacyjne z ostatnich 3 okresów rozliczeniowych, a w przypadku abonentów usługi przedpłaconej – w wysokości 1/4 sumy wartości doładowań konta z ostatnich 3 miesięcy, chyba że brak możliwości realizacji przeniesienia numeru nastąpił z przyczyn leżących po stronie systemu, o którym mowa w art. 337 ust. 3.

4. W przypadku gdy opóźnienie w przeniesieniu numeru nastąpiło z przyczyn nieleżących po stronie dotychczasowego dostawcy usługi komunikacji głosowej, dostawcy temu przysługuje zwrot wypłaconego odszkodowania lub jego części od podmiotu, po którego stronie leżały przyczyny opóźnienia.

5. W przypadku przeniesienia numeru bez zgody abonenta, abonentowi przysługuje od nowego dostawcy usługi komunikacji głosowej jednorazowe odszkodowanie za każdy rozpoczęty dzień od dnia przeniesienia numeru, w wysokości 1/2 średniej opłaty miesięcznej liczonej według rachunków za usługi telekomunikacyjne z ostatnich 3 okresów rozliczeniowych, a w przypadku abonentów usługi przedpłaconej – w wysokości 1/2 sumy wartości doładowań konta z ostatnich 3 miesięcy.

6. Kwotę odszkodowania, o którym mowa w ust. 3 i 5, oblicza się na podstawie liczby rozpoczętych dni, które upłynęły:

1) w przypadku, o którym mowa w ust. 3 – do dnia przeniesienia numeru lub dnia zakończenia obowiązywania kontynuowanej lub wznowionej umowy, o której mowa w ust. 2, z dotychczasowym dostawcą usługi;
2) w przypadku, o którym mowa w ust. 5 – do dnia przeniesienia numeru do sieci dotychczasowego dostawcy usługi komunikacji głosowej lub uzyskania zgody abonenta na świadczenie usług przez nowego dostawcę usługi komunikacji głosowej z wykorzystaniem dotychczasowego numeru.

Art. 327. 1. Prezes UKE prowadzi bazę danych zawierającą przeniesione numery, o których mowa w art. 325 ust. 1, oraz powiązane z nimi informacje o aktualnym dostawcy usługi komunikacji głosowej. Baza danych jest częścią systemu, o którym mowa w art. 337 ust. 3.

2. Operator publicznej sieci telekomunikacyjnej posiadający przydział zasobów numeracji z planu numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych oraz operator, któremu udostępniono numerację na podstawie umowy, o której mowa w art. 164, jest obowiązany połączyć tę sieć bezpośrednio lub za pośrednictwem publicznej sieci telekomunikacyjnej innego operatora z bazą danych, o której mowa w ust. 1. Operator posiadający przydział numeracji z planu numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych oraz operator, któremu udostępniono numerację na podstawie umowy, o której mowa w art. 164, jest obowiązany dokonywać na bieżąco aktualizacji danych w bazie, o której mowa w ust. 1.

3. Prezes UKE, na podstawie danych zawartych w bazie danych, o której mowa w ust. 1, może umożliwić, na stronie podmiotowej BIP UKE, identyfikację dostawcy usługi dla danego numeru publicznej sieci telekomunikacyjnej.

Art. 328. 1. Abonent usługi komunikacji głosowej będący stroną umowy z dostawcą usług telekomunikacyjnych zapewniającym przyłączenie do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej operatora o znaczącej pozycji rynkowej na rynku rozpoczynania połączeń w sieci stacjonarnej może wybrać dowolnego dostawcę usługi komunikacji głosowej, którego usługi są dostępne w połączonych sieciach.

2. Wyboru dostawcy usługi komunikacji głosowej, o którym mowa w ust. 1, abonent dokonuje przez wybranie podczas inicjowania połączenia ciągu cyfr zawierającego numer dostępu dostawcy usługi albo złożenie w formie pisemnej zlecenia kierowania wskazanych rodzajów połączeń do wybranego dostawcy publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej.

3. W przypadku gdy abonent w celu realizacji danego połączenia nie wybierze dostawcy publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej w sposób wskazany w ust. 2, połączenie jest realizowane przez dostawcę usługi zapewniającego przyłączenie do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej operatora o znaczącej pozycji rynkowej na rynku rozpoczynania połączeń w sieci stacjonarnej.

4. Z tytułu dokonania wyboru dostawcy usługi komunikacji głosowej, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje odszkodowanie, o którym mowa w art. 304 ust. 1, w stosunku do abonenta.

Art. 329. 1. Dostawca usług telekomunikacyjnych będący stroną umowy, w której przydzielany jest abonentowi numer z planu numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych, i operator umożliwiający odbieranie połączeń za pomocą tego numeru, są obowiązani zapewnić możliwości do realizacji uprawnień abonenta, o których mowa w art. 323–326 i art. 328, polegające na stworzeniu odpowiednich warunków technicznych lub zawarciu umowy, o której mowa w art. 164 albo art. 171, a jeżeli możliwości takie istnieją – zapewnić ich realizację.

2. Na wniosek dostawcy usług telekomunikacyjnych albo operatora, o których mowa w ust. 1, Prezes UKE może, w drodze decyzji, na czas określony, zawiesić realizację lub ograniczyć zakres realizacji określonego uprawnienia, o którym mowa w art. 323–326 i art. 328, jeżeli techniczne możliwości sieci wnioskodawcy nie pozwalają na realizację uprawnienia w całości lub części, określając jednocześnie harmonogram przystosowania tej sieci do realizacji uprawnienia objętego wnioskiem.

3. Prezes UKE może z urzędu, w drodze decyzji, zawiesić realizację lub ograniczyć zakres realizacji określonego uprawnienia, o którym mowa w art. 323–326 i art. 328, dostawcy oraz operatorowi, który uporczywie w sposób wadliwy lub niezgodnie z wolą abonenta realizuje proces zmiany lub przeniesienia numeru. Zawieszenie lub ograniczenie realizacji uprawnień nie dotyczy procesów przeniesienia numeru, w których dostawca, któremu zawieszono lub ograniczono zakres realizacji uprawnienia, jest dotychczasowym dostawcą.

Art. 330. 1. W celu realizacji uprawnień, o których mowa w art. 318 i art. 323–325, abonent składa wniosek w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej. Wyboru formy złożenia wniosku abonent dokonuje spośród form oferowanych przez dostawcę usługi.

2. W przypadku realizacji uprawnień, o których mowa w art. 318 i art. 325, gdy wniosek składany jest w formie dokumentowej, nowy dostawca usług utrwala i doręcza abonentowi treść złożonego wniosku na trwałym nośniku.

3. Wniosek o realizację uprawnień, o których mowa w art. 318 i art. 323–325, w zależności od danego uprawnienia zawiera informacje niezbędne dla jego realizacji, w szczególności:

1) dane abonenta, o których mowa w art. 296 ust. 1;
2) wskazanie żądania abonenta;
3) informacje o wybranym przez abonenta sposobie przekazywania przez dostawcę usług informacji w zakresie obsługi wniosku;
4) informacje służące realizacji żądania abonenta.

4. W przypadku gdy wniosek o realizację uprawnień, o których mowa w art. 318 i art. 323–325, nie zawiera informacji niezbędnych dla jego realizacji, dostawca usług zawiadamia abonenta o konieczności jego niezwłocznego uzupełnienia wraz z pouczeniem, że nieuzupełnienie wniosku spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia.

5. W przypadku odmowy realizacji uprawnień, o których mowa w art. 318 i art. 323–325, dostawca usług zawiadamia abonenta o odmowie wraz z podaniem przyczyny odmowy.

6. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres informacji wymaganych dla wniosków o realizację uprawnień, o których mowa w art. 318 i art. 323–325, oraz tryb procedowania tych wniosków, a także szczegółowe warunki realizacji uprawnienia, o którym mowa w art. 328, uwzględniając dostępność usług telekomunikacyjnych, możliwości techniczne publicznych sieci telekomunikacyjnych, istniejące zasoby numeracji oraz konieczność zapewnienia efektywnej realizacji tych uprawnień.

Art. 331. 1. W przypadku wygaśnięcia ważności konta, rozumianego jako utrata możliwości odbierania połączeń przychodzących w ramach umowy o świadczenie usług przedpłaconych, oraz w przypadku zmiany dostawcy usługi komunikacji głosowej wraz z przeniesieniem przydzielonego numeru, dostawca usługi komunikacji głosowej zwraca konsumentowi, na jego wniosek, pozostałe na koncie środki z doładowań.

2. W celu skorzystania z uprawnienia, o którym mowa w ust. 1, konsument podaje dostawcy usług numer rachunku bankowego lub numer rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, jeżeli zwrot środków ma nastąpić na ten rachunek, albo wskazuje inny sposób uzyskania zwrotu pozostałych na koncie środków z doładowań.

3. Dostawca usług zobowiązany jest do umożliwienia podania przez konsumenta numeru rachunku albo wskazania innego sposobu uzyskania zwrotu pozostałych na koncie środków z doładowań:

1) osobiście podczas wizyty konsumenta w jednostce obsługującej użytkowników danego dostawcy usługi i
2) z wykorzystaniem połączenia głosowego z konsultantem dostawcy usług, i
3) za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, w tym krótkiej wiadomości tekstowej (SMS) lub innych sposobów przekazywania informacji drogą elektroniczną, udostępnionych przez dostawcę usług w tym celu.

4. Konsument dokonuje wyboru sposobu uzyskania zwrotu pozostałych na koncie środków z doładowań spośród form dostępnych u danego dostawcy usługi komunikacji głosowej. Dostawca usługi zobowiązany jest do umożliwienia konsumentowi uzyskania zwrotu na jego rachunek bankowy lub rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej.

5. Podanie numeru rachunku lub wskazanie innego sposobu uzyskania zwrotu pozostałych na koncie środków z doładowań przez konsumenta oznacza złożenie wniosku, o którym mowa w ust. 1.

6. Zwrot środków, o którym mowa w ust. 1, może podlegać opłacie. Opłata ta jest proporcjonalna i odpowiada ponoszonym kosztom zwrotu oraz jest potrącana ze środków podlegających zwrotowi, a także nie może przewyższać kwoty środków podlegającej zwrotowi.

7. W przypadku zmiany dostawcy usługi komunikacji głosowej wraz z przeniesieniem numeru zwrot pozostałych na koncie środków z doładowań następuje po przeniesieniu numeru. Przed terminem przeniesienia numeru dotychczasowy dostawca informuje konsumenta, przez wysłanie krótkiej wiadomości tekstowej (SMS) na numer podlegający przeniesieniu, o uprawnieniu, o którym mowa w ust. 1, oraz terminie wygaśnięcia tego uprawnienia.

8. Uprawnienie konsumenta, o którym mowa w ust. 1, wygasa po upływie 6 miesięcy od wygaśnięcia ważności konta lub przeniesienia numeru.

9. Dostawcy usługi komunikacji głosowej corocznie, w terminie do dnia 30 kwietnia, przekazują na wyodrębniony rachunek UKE środki z doładowań, do których w poprzednim roku kalendarzowym wygasło uprawnienie konsumenta, o którym mowa w ust. 1, pomniejszone o należny od nich podatek od towarów i usług.

10. Po upływie terminu, o którym mowa w ust. 8, środki z doładowań, o których mowa w ust. 9, stanowią przychód Funduszu.

11. Prezes UKE corocznie, w terminie do dnia 31 maja, przekazuje na rachunek Funduszu środki z doładowań, o których mowa w ust. 9. Środki z doładowań, w wysokości wskazanej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, dysponent Funduszu przekazuje Narodowemu Funduszowi Zdrowia z przeznaczeniem na finansowanie lub dofinansowanie świadczeń opieki zdrowotnej w zakresie profilaktyki i leczenia dzieci i młodzieży uzależnionych od technologii cyfrowych. Finansowanie lub dofinansowanie tych świadczeń następuje zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146 i).

12. Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia, nie później niż do dnia 15 kwietnia, przedstawia ministrowi właściwemu do spraw zdrowia informację o sposobie wykorzystania środków, o których mowa w ust. 11 zdanie drugie, w poprzednim roku kalendarzowym.

13. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do środków z doładowań, o których mowa w ust. 9, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa. Uprawnienia organów podatkowych określone w tych przepisach przysługują Prezesowi UKE.

14. Do środków z doładowań, o których mowa w ust. 9, stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w zakresie egzekucji obowiązków o charakterze pieniężnym.

15. Minister właściwy do spraw informatyzacji może, w drodze rozporządzenia, określić maksymalną wysokość opłaty, o której mowa w ust. 6, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia takich warunków uzyskiwania zwrotu, które nie będą zniechęcać konsumentów do ubiegania się o zwrot tych środków.

Art. 332. 1. Dostawca usługi komunikacji głosowej świadczonej w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej może udostępniać swojemu abonentowi, po cenie uwzględniającej koszty, aktualny spis swoich abonentów posiadających przydzielone numery, z obszaru strefy numeracyjnej, w której znajduje się zakończenie sieci danego abonenta.

2. Dostawca usługi komunikacji głosowej może świadczyć swoim abonentom usługę informacji o numerach telefonicznych, obejmującą co najmniej jego abonentów, z wyłączeniem abonentów korzystających z usług komunikacji głosowej świadczonych za pomocą aparatu publicznego lub przez wybranie numeru dostępu do sieci dostawcy usług oraz abonentów usług przedpłaconych polegających na rozpowszechnianiu lub rozprowadzaniu programów telewizyjnych drogą naziemną, kablową lub satelitarną.

Art. 333. 1. Dostawca usługi komunikacji głosowej udostępnia niezbędne dane do celów prowadzenia spisów abonentów i informacji o numerach innym dostawcom usługi komunikacji głosowej, prowadzącym spisy abonentów lub świadczącym usługę informacji o numerach telefonicznych, w tym usługę ogólnokrajowego spisu abonentów oraz usługę informacji o numerach obejmującej wszystkich abonentów usług komunikacji głosowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Udostępnienie danych następuje na podstawie umowy, do której stosuje się odpowiednio przepisy działu III rozdziału 3. W umowie określa się w szczególności formę udostępnienia danych.

3. Do usługi informacji o numerach telefonicznych oraz do sporządzania spisu abonentów i związanego z tym udostępniania danych stosuje się odpowiednio przepisy art. 389 i art. 395.

Art. 334. Operator publicznej sieci telekomunikacyjnej, w której świadczone są usługi komunikacji głosowej, zapewnia użytkownikom końcowym możliwość wybierania wieloczęstotliwościowego (DTMF).

Art. 335. Operator publicznej sieci telekomunikacyjnej, w której świadczone są usługi komunikacji głosowej, zapewnia przekazywanie danych i sygnałów w celu ułatwienia oferowania udogodnień prezentacji identyfikacji linii wywołującej i wybierania wieloczęstotliwościowego (DTMF), o których mowa w art. 334 i art. 397 ust. 1, między sieciami operatorów państw członkowskich.

Art. 336. 1. Informacją o lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego, w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej jest dokładny adres zainstalowania zakończenia sieci.

2. Informacją o lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego, w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej jest geograficzne położenie telekomunikacyjnego urządzenia końcowego użytkownika usług telekomunikacyjnych.

3. Informacja o lokalizacji zakończenia sieci, o której mowa w ust. 2, jest ustalana:

1) każdorazowo w oparciu o dane pochodzące z sieci telekomunikacyjnej oraz
2) jeżeli jest to technicznie wykonalne, w oparciu o dane pochodzące z telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego.

4. Informacja o lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego, w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej i w ruchomej

publicznej sieci telekomunikacyjnej, przekazywana jest do systemu, o którym mowa w art. 337 ust. 3.

5. Informacja, o której mowa w ust. 3 pkt 2, jest przekazywana do systemu, o którym mowa w art. 337 ust. 3, w czasie rzeczywistym wraz z zestawem atrybutów określonych we właściwych normach technicznych przez operatora ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej, jeżeli telekomunikacyjne urządzenie końcowe wytworzy taką informację w czasie rzeczywistym i zaadresuje ją do systemu, o którym mowa w art. 337 ust. 3.

6. Prezes UKE określa i udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE kryteria dokładności i niezawodności lokalizacji zakończenia sieci biorąc pod uwagę ewentualne uzgodnienia z BEREC, możliwości techniczne i perspektywy rozwoju sieci publicznych oraz potrzebę dokładnego lokalizowania zakończenia sieci w celu efektywnego niesienia pomocy przez służby ustawowo do tego powołane oraz podmioty uprawnione do wykonywania ratownictwa na podstawie przepisów szczególnych.

Art. 337. 1. Operator publicznej sieci telekomunikacyjnej jest obowiązany nieodpłatnie udostępniać Prezesowi UKE informacje dotyczące lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego:

1) w czasie rzeczywistym – w przypadku operatora ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej,
2) w trybie wsadowym – w przypadku operatora stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej

– w celu udostępnienia tych danych, za pośrednictwem systemu, o którym mowa w ust. 3, odpowiednio właściwemu terytorialnie centrum powiadamiania ratunkowego albo właściwym terytorialnie jednostkom służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy albo podmiotom uprawnionym do wykonywania ratownictwa na podstawie przepisów szczególnych.

2. Dostawca usługi komunikacji głosowej jest obowiązany, dla zapewnienia funkcjonalności systemu, o którym mowa w ust. 3, nieodpłatnie przekazywać Prezesowi UKE:

1) w przypadku abonenta będącego konsumentem:
   a) dane, o których mowa w art. 395 ust. 1,
   b) adres zamieszkania i adres korespondencyjny – jeżeli jest on inny niż adres zamieszkania,
   c) numer PESEL, o ile go posiada,

d) nazwę, serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość, a w przypadku cudzoziemca, który nie jest obywatelem państwa członkowskiego albo Konfederacji Szwajcarskiej – numer paszportu lub karty pobytu,

2) w przypadku abonenta niebędącego konsumentem – numer abonenta oraz siedzibę lub miejsce wykonywania działalności gospodarczej, firmę lub nazwę i formę organizacyjną tego abonenta, a w przypadku stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej – także nazwę miejscowości oraz ulicy, przy której znajduje się zakończenie sieci, udostępnione abonentowi

– o ile abonent udostępnił te dane.

3. Prezes UKE zarządza systemem teleinformatycznym realizującym funkcjonalności, o których mowa w ust. 4 oraz w art. 325 ust. 8, oraz przetwarza zgromadzone w nim informacje i dane w celach związanych z zapewnieniem funkcjonalności systemu.

4. Informacje i dane, o których mowa w ust. 1 i 2, są przekazywane do systemu, o którym mowa w ust. 3, w którym są gromadzone i nieodpłatnie udostępniane:

1) centralnemu punktowi systemu powiadamiania ratunkowego – w przypadku połączeń do numeru alarmowego 112 oraz do numerów alarmowych ustalonych dla Policji, Państwowej Straży Pożarnej i dyspozytorni medycznej, chyba że służba ustawowo powołana do niesienia pomocy, wykorzystująca dany numer alarmowy, posiada własny punkt centralny mogący współpracować z systemem, albo

2) innym niż wymienione w pkt 1 służbom ustawowo powołanym do niesienia pomocy oraz podmiotom uprawnionym do wykonywania ratownictwa na podstawie przepisów szczególnych – w przypadku połączeń do innych numerów alarmowych.

5. Dostawca usługi komunikacji głosowej przekazuje, dla zapewnienia funkcjonalności systemu, o którym mowa w ust. 3, aktualne dane, o których mowa w ust. 2, niezwłocznie, jednak nie później niż następnego dnia od dnia zaistnienia ich zmiany, a jeżeli zmiany takie nie nastąpiły nie rzadziej niż raz w miesiącu.

6. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, organizację i funkcjonowanie systemu, o którym mowa w ust. 3, warunki organizacyjne i techniczne gromadzenia i przekazywania do tego systemu informacji i danych od przedsiębiorcy telekomunikacyjnego i ich udostępniania odpowiednio centrom powiadamiania ratunkowego oraz jednostkom terytorialnym służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy i podmiotom uprawnionym do wykonywania ratownictwa na podstawie przepisów szczególnych oraz sposób wymiany informacji między dostawcami usług w zakresie obsługi wniosków o przeniesienie numeru,

biorąc pod uwagę ciągłość działania systemu, a także potrzebę wspierania obsługi przenoszenia numerów oraz efektywność niesienia pomocy przez te służby i zapewnienie ciągłości świadczenia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego usług telekomunikacyjnych, dostarczania sieci telekomunikacyjnych lub świadczenia powiązanych usług.

7. Przekazywanie danych, o którym mowa w ust. 2, nie wymaga zgody abonenta.

Art. 338. 1. Operator publicznej sieci telekomunikacyjnej, w której świadczone są usługi komunikacji głosowej, zapewnia użytkownikom końcowym swojej sieci oraz użytkownikom końcowym z innych państw członkowskich, w przypadku gdy jest to technicznie i ekonomicznie wykonalne, możliwość dostępu:

1) w Unii Europejskiej do usług wykorzystujących numery niegeograficzne oraz możliwość korzystania z takich usług;
2) do wszystkich numerów w Unii Europejskiej, w tym numerów uwzględnionych w krajowych planach numeracji i należących do powszechnej międzynarodowej sieci bezpłatnych numerów telefonicznych (UIFN), niezależnie od technologii i urządzeń wykorzystywanych przez operatora.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do przypadków, gdy wywoływany abonent ograniczył połączenia przychodzące od użytkowników końcowych zlokalizowanych w poszczególnych obszarach geograficznych.

3. Prezes UKE na wniosek operatora publicznej sieci telekomunikacyjnej, w której świadczone są usługi komunikacji głosowej, może, w drodze decyzji, zawiesić realizację lub ograniczyć zakres realizacji obowiązku, o którym mowa w ust. 1, jeżeli ze względów technicznych lub ekonomicznych wnioskodawca nie ma możliwości realizacji tego obowiązku w całości lub części. W przypadku zawieszenia realizacji obowiązku na czas oznaczony, Prezes UKE w decyzji określa także harmonogram przystosowania sieci wnioskodawcy do realizacji obowiązku objętego wnioskiem.

Art. 339. 1. Operator ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej jest obowiązany do:

1) uniemożliwienia używania w jego sieci skradzionych albo zgubionych telekomunikacyjnych urządzeń końcowych;
2) przekazywania informacji identyfikujących skradzione lub zgubione telekomunikacyjne urządzenia końcowe innym operatorom ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych, w celu realizacji przez nich czynności, o których mowa w pkt 1.

2. Czynności, o których mowa w ust. 1, dokonywane są przez operatora w terminie 1 dnia roboczego od dnia przedstawienia przez abonenta oświadczenia o kradzieży lub o zgubieniu telekomunikacyjnego urządzenia końcowego będącego jego własnością, numeru identyfikacyjnego tego urządzenia i dowodu jego nabycia lub innych danych jednoznacznie identyfikujących właściciela tego urządzenia. W przypadku uzyskania od innego operatora informacji identyfikujących skradzione urządzenia, termin 1 dnia roboczego liczy się od dnia uzyskania tej informacji.

3. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 2, zawiera klauzulę o następującej treści: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 Kodeksu karnego oświadczam, że informacje zawarte w oświadczeniu są zgodne z prawdą.”.

Art. 340. 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej zapewnia użytkownikom końcowym z niepełnosprawnościami dostęp do świadczonych przez siebie udogodnień i dostęp do świadczonych przez siebie usług równoważny dostępowi do usług komunikacji elektronicznej z jakiego korzysta większość użytkowników końcowych, oraz publikuje informacje o tych udogodnieniach i usługach na swojej stronie internetowej.

2. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE informacje o normach i specyfikacjach opublikowanych przez Komisję Europejską w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, dotyczących udogodnień i usług dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami.

3. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania dotyczące świadczenia udogodnień i usług dla osób z niepełnosprawnościami przez dostawców publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej, biorąc pod uwagę potrzebę zapewnienia użytkownikom końcowym z niepełnosprawnościami dostępu równoważnego dostępowi do usług komunikacji elektronicznej, z jakiego korzysta większość użytkowników końcowych.

Art. 341. 1. Świadczenie usługi z dodatkowym świadczeniem odbywa się na podstawie umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawartej w sposób określony w art. 284 ust. 3.

2. Dostawca usługi z dodatkowym świadczeniem jest obowiązany podawać wraz z numerem tej usługi przekazywanym bezpośrednio abonentom cenę za jednostkę rozliczeniową usługi albo cenę za połączenie, w przypadku usługi taryfikowanej za całe

połączenie, ze wskazaniem ceny brutto oraz nazwę podmiotu realizującego dodatkowe świadczenie.

3. Dostawca usługi z dodatkowym świadczeniem jest obowiązany bezpłatnie zapewnić użytkownikowi końcowemu publicznej sieci telekomunikacyjnej, każdorazowo, przed rozpoczęciem naliczania opłaty za połączenie głosowe, informację o cenie za jednostkę rozliczeniową usługi albo cenie za połączenie, w przypadku usługi taryfikowanej za całe połączenie, oraz o możliwości nieodpłatnego blokowania połączeń, o którym mowa w art. 343. Jeżeli w trakcie połączenia głosowego zmianie ulegnie wysokość opłaty, dostawca usługi z dodatkowym świadczeniem jest obowiązany poinformować użytkownika końcowego o zmianie wysokości opłaty na 10 sekund przed zmianą jej wysokości.

4. W przypadku gdy usługa z dodatkowym świadczeniem świadczona jest w sposób powtarzalny, na podstawie uprzedniego oświadczenia woli abonenta, jej dostawca jest obowiązany:

1) wraz z informacją, o której mowa w ust. 2, podać informację o zasadzie korzystania z usługi w sposób przejrzysty i czytelny dla abonenta;
2) uzyskać zgodę abonenta na świadczenie usługi z dodatkowym świadczeniem bezpośrednio przed rozpoczęciem jej świadczenia;
3) umożliwić abonentowi dokonanie skutecznej i natychmiastowej rezygnacji z usługi w każdym czasie, w sposób prosty i wolny od opłat.

5. Podmiot podający do publicznej wiadomości informację o usłudze z dodatkowym świadczeniem jest obowiązany podawać wraz z numerem tej usługi cenę za jednostkę rozliczeniową usługi albo cenę za połączenie, w przypadku usługi taryfikowanej za całe połączenie, ze wskazaniem ceny brutto oraz nazwę podmiotu realizującego dodatkowe świadczenie.

6. W przypadku gdy informacja o usłudze z dodatkowym świadczeniem, o której mowa w ust. 2, podawana jest do publicznej wiadomości w sposób graficzny:

1) tło informacji nie może utrudniać lub uniemożliwiać zapoznania się z ceną za jednostkę rozliczeniową usługi albo ceną za połączenie, w przypadku usługi taryfikowanej za całe połączenie;
2) rozmiar czcionki ceny za jednostkę rozliczeniową usługi albo ceny za połączenie, w przypadku usługi taryfikowanej za całe połączenie, nie może być mniejszy niż 60 % rozmiaru czcionki numeru tej usługi;

3) czas prezentacji ceny za jednostkę rozliczeniową usługi albo ceny za połączenie, w przypadku usługi taryfikowanej za całe połączenie, nie może być krótszy niż czas prezentacji numeru tej usługi.

Art. 342. 1. Dostawca usług telekomunikacyjnych bezpłatnie zapewnia abonentowi określenie progu kwotowego dla usług z dodatkowym świadczeniem, dla każdego okresu rozliczeniowego, a w przypadku jego braku – dla każdego miesiąca kalendarzowego.

2. Dostawca usług telekomunikacyjnych jest obowiązany oferować abonentom co najmniej cztery progi kwotowe, które wynoszą 0, 35, 100 i 200 zł.

3. W przypadku gdy abonent nie określił progu kwotowego, o którym mowa w ust. 2, próg ten wynosi 35 zł dla każdego okresu rozliczeniowego, a w przypadku jego braku – dla każdego miesiąca kalendarzowego.

4. W momencie osiągnięcia progu kwotowego dostawca usług telekomunikacyjnych jest obowiązany do:

1) natychmiastowego poinformowania abonenta o osiągnięciu progu kwotowego;
2) zablokowania możliwości wykonywania połączeń na numery usług z dodatkowym świadczeniem i odbierania połączeń z takich numerów, chyba że nie będą powodowały obowiązku zapłaty po stronie abonenta.

5. Po osiągnięciu progu kwotowego wykonywanie połączeń na numery usług z dodatkowym świadczeniem i odbieranie połączeń z takich numerów w danym okresie rozliczeniowym, a w przypadku jego braku – w danym miesiącu kalendarzowym, oprócz połączeń, które nie powodują obowiązku zapłaty po stronie abonenta, jest możliwe wyłącznie po określeniu przez abonenta wyższego progu kwotowego do wysokości tego progu.

6. W przypadku usług komunikacji głosowej świadczonych w stacjonarnych publicznych sieciach telekomunikacyjnych obowiązek, o którym mowa w ust. 4 pkt 1, uważa się za wykonany, jeżeli dostawca usługi komunikacji głosowej wykonał co najmniej 3 próby połączenia z abonentem w ciągu 24 godzin od momentu osiągnięcia progu kwotowego.

Art. 343. Dostawca usług telekomunikacyjnych jest obowiązany, na żądanie abonenta, do:

1) nieodpłatnego blokowania połączeń wychodzących na numery usług z dodatkowym świadczeniem lub połączeń przychodzących z takich numerów;
2) nieodpłatnego blokowania połączeń wychodzących na numery poszczególnych rodzajów usług z dodatkowym świadczeniem lub połączeń przychodzących z takich numerów;

3) umożliwienia abonentowi określenia maksymalnej ceny za jednostkę rozliczeniową usługi albo ceny za połączenie, w przypadku usługi taryfikowanej za całe połączenie, i nieodpłatnego blokowania połączeń wychodzących na numery usług z dodatkowym świadczeniem, których cena przekracza cenę maksymalną określoną przez abonenta w żądaniu, lub połączeń przychodzących z takich numerów.

Art. 344. W przypadku zrealizowania usługi z dodatkowym świadczeniem z naruszeniem obowiązków, o których mowa w art. 341 ust. 2–4, art. 342 ust. 1–5 oraz art. 343, dostawca usług telekomunikacyjnych nie może żądać od abonenta zapłaty za tę usługę.

Art. 345. 1. Prezes UKE prowadzi jawny rejestr numerów wykorzystywanych do świadczenia usługi z dodatkowym świadczeniem, zwany dalej „rejestrem numerów”, w systemie teleinformatycznym i udostępnia go na stronie podmiotowej BIP UKE.

2. Rejestr numerów zawiera informacje, o których mowa w art. 346 ust. 1.

3. Operator, w którego sieci telekomunikacyjnej będzie uruchomiona usługa z dodatkowym świadczeniem, umożliwia jej świadczenie wyłącznie, gdy jest ona wpisana do rejestru numerów.

Art. 346. 1. Podmiot realizujący dodatkowe świadczenie w terminie co najmniej 14 dni przed dniem rozpoczęcia świadczenia tej usługi przekazuje Prezesowi UKE zgłoszenie zawierające informacje o:

1) nazwie (firmie), adresie i siedzibie oraz adresie poczty elektronicznej i numerze telefonu, które umożliwiają szybki i efektywny kontakt;
2) numerze identyfikacji podatkowej (NIP), o ile go posiada;
3) realizowaniu dodatkowego świadczenia w imieniu podmiotów, o których mowa w ust. 3;
4) rodzaju dodatkowego świadczenia, ze wskazaniem, czy jest realizowane w postaci:
   a) wiadomości SMS,
   b) wiadomości MMS,
   c) połączenia głosowego,
   d) innej, ze wskazaniem jakiej;
5) przedmiocie dodatkowego świadczenia, ze wskazaniem, czy dotyczy:
   a) serwisu informacyjno-usługowego,
   b) edukacji,
   c) rozrywki,
   d) działalności charytatywnej,

e) treści przeznaczonych dla osób pełnoletnich,

f) innych, ze wskazaniem jakich;

6) identyfikatorze usługi z dodatkowym świadczeniem, w przypadku gdy na jednym numerze będzie świadczona więcej niż jedna usługa;

7) numerze wykorzystywanym do świadczenia usługi z dodatkowym świadczeniem;

8) nazwie (firmie), adresie i siedzibie operatora, w którego sieci telekomunikacyjnej będzie uruchomiona usługa z dodatkowym świadczeniem;

9) stosowanej jednostce rozliczeniowej, wraz ze wskazaniem, czy usługa jest świadczona w sposób, o którym mowa w art. 341 ust. 4;

10) cenie netto i brutto za jednostkę rozliczeniową usługi z dodatkowym świadczeniem albo za połączenie w przypadku usługi taryfikowanej za całe połączenie;

11) terminie rozpoczęcia świadczenia usługi z dodatkowym świadczeniem przez dostawcę usług telekomunikacyjnych oraz, o ile jest znany, terminie zakończenia jej świadczenia.

2. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 1, zawiera również podpisane przez osobę uprawnioną do reprezentowania podmiotu realizującego dodatkowe świadczenie oświadczenie o następującej treści: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 Kodeksu karnego oświadczam, że informacje zawarte w zgłoszeniu do rejestru numerów są zgodne z prawdą.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu uprawnionego do odebrania oświadczenia o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

3. Jeżeli podmiot realizuje dodatkowe świadczenie w imieniu:

1) organu administracji publicznej,

2) organizacji pozarządowej, o której mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, lub innego podmiotu prowadzącego działalność pożytku publicznego, o którym mowa w art. 3 ust. 3 tej ustawy, z przeznaczeniem na cele działalności charytatywnej

– zgłoszenie, o którym mowa w ust. 1, może być przekazane Prezesowi UKE w terminie nie krótszym niż 2 dni robocze przed dniem rozpoczęcia świadczenia usługi z dodatkowym świadczeniem.

4. W przypadku zmiany informacji, o których mowa w ust. 1:

1) pkt 1 lub 5 – nie później niż w terminie 7 dni od dnia dokonania zmiany,

2) pkt 2–4, 6 lub 7 – w terminie co najmniej 14 dni przed dniem rozpoczęcia świadczenia usługi z dodatkowym świadczeniem na warunkach określonych w zgłoszeniu aktualizacyjnym

– podmiot realizujący dodatkowe świadczenie przekazuje Prezesowi UKE zgłoszenie aktualizacyjne zawierające informacje, które uległy zmianie, wraz z oświadczeniem, o którym mowa w ust. 2.

5. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 1 i 4, oraz informację, o której mowa w art. 348 ust. 1, składa się na PUE UKE, w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

6. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 1 i 4, oraz informację, o której mowa w art. 348 ust. 1, uznaje się za złożone w terminie określonym jako dzień wysłania dokumentu w urzędowym poświadczeniu odbioru, które jest automatycznie tworzone i udostępniane przez PUE UKE podmiotowi wnoszącemu to zgłoszenie lub informację, o której mowa w art. 348 ust. 1.

7. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE wzór dokumentu elektronicznego, o którym mowa w ust. 5.

8. Prezes UKE określi wzór zgłoszenia, o którym mowa w ust. 5, w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

Art. 347. 1. Jeżeli zgłoszenie, o którym mowa w art. 346 ust. 1 albo 4, nie zawiera wszystkich wymaganych informacji lub oświadczenia, o którym mowa w art. 346 ust. 2, Prezes UKE wzywa podmiot dokonujący tego zgłoszenia do uzupełnienia braków w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania, pod rygorem pozostawienia zgłoszenia bez rozpoznania.

2. Wskazanie w zgłoszeniu, o którym mowa w art. 346 ust. 1 albo w ust. 4 pkt 2, terminu rozpoczęcia świadczenia usługi z dodatkowym świadczeniem krótszego niż termin określony odpowiednio w art. 346 ust. 1, 3 i ust. 4 pkt 2 skutkuje pozostawieniem zgłoszenia bez rozpoznania, o czym Prezes UKE niezwłocznie informuje podmiot realizujący dodatkowe świadczenie.

3. Prezes UKE, w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania kompletnego zgłoszenia, o którym mowa w art. 346 ust. 1 lub 4, dokonuje wpisu do rejestru numerów lub aktualizacji tego wpisu. W przypadku, o którym mowa w ust. 346 ust. 3, Prezes UKE dokonuje wpisu do rejestru numerów niezwłocznie po otrzymaniu kompletnego zgłoszenia.

Art. 348. 1. W przypadku gdy podmiot realizujący dodatkowe świadczenie nie wskazał w zgłoszeniu, o którym mowa w art. 346 ust. 1 lub 4, informacji o terminie zakończenia świadczenia usługi z dodatkowym świadczeniem, podmiot ten w terminie 7 dni od dnia zakończenia świadczenia tej usługi przez dostawcę usług telekomunikacyjnych przekazuje Prezesowi UKE informację o terminie zakończenia jej świadczenia.

2. Prezes UKE wykreśla z rejestru numerów informacje dotyczące usługi z dodatkowym świadczeniem w przypadku:

1) upływu terminu zakończenia świadczenia usługi, o którym mowa w art. 346 ust. 1 pkt 11;
2) przekazania przez podmiot realizujący dodatkowe świadczenie informacji, o której mowa w ust. 1;
3) wydania decyzji, o której mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1 lub 2 ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej.

Art. 349. 1. Świadczenie usługi fakultatywnego obciążania rachunku wymaga uzyskania uprzedniej zgody abonenta na uruchomienie tej usługi. Dostawca usług komunikacji elektronicznej utrwala i doręcza abonentowi, na trwałym nośniku, wyrażoną zgodę.

2. Zgoda, o której mowa w ust. 1, może zostać udzielona przez wybór progu kwotowego dla usługi fakultatywnego obciążania rachunku dla każdego okresu rozliczeniowego, a w przypadku jego braku – dla każdego miesiąca kalendarzowego.

3. Dostawca usług komunikacji elektronicznej jest obowiązany oferować abonentom co najmniej cztery progi kwotowe, które wynoszą 0, 35, 70 i 100 zł. Dostawca ten potwierdza abonentowi na trwałym nośniku wybrany przez abonenta próg kwotowy.

4. W przypadku gdy abonent, udzielając zgody, o której mowa w ust. 1, nie określił progu kwotowego, próg ten wynosi 70 zł dla każdego okresu rozliczeniowego, a w przypadku jego braku – dla każdego miesiąca kalendarzowego.

5. W momencie osiągnięcia progu kwotowego dostawca usług komunikacji elektronicznej jest obowiązany do:

1) natychmiastowego poinformowania abonenta o tym fakcie;
2) zablokowania możliwości nabycia towarów lub usług z wykorzystaniem usługi fakultatywnego obciążania rachunku.

6. Po osiągnięciu progu kwotowego w danym okresie rozliczeniowym, a w przypadku jego braku – w danym miesiącu kalendarzowym, świadczenie usługi fakultatywnego obciążenia rachunku jest możliwe wyłącznie po określeniu przez abonenta wyższego progu kwotowego, do wysokości tego progu.

7. Dostawca usług, o którym mowa w ust. 1, umożliwia abonentowi skuteczne i natychmiastowe wycofanie zgody na świadczenie usługi fakultatywnego obciążania rachunku w każdym czasie, w sposób prosty i wolny od opłat.

Art. 350. 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej zapewnia dla każdego fakultatywnego obciążania rachunku autoryzację usługi przy pomocy co najmniej jednego z elementów uwierzytelniania należącego do kategorii:

1) wiedza o czymś, o czym wie wyłącznie abonent,
2) posiadanie czegoś, co posiada wyłącznie abonent,
3) cechy charakterystyczne abonenta

– chyba że przepisy odrębne przewidują wyższy poziom autoryzacji.

2. W przypadku usług fakultatywnego obciążania rachunku świadczonych w sposób powtarzalny autoryzacja może dotyczyć więcej niż jednego fakultatywnego obciążania rachunku.

3. Dostawca usług, o którym mowa w ust. 1, umożliwia abonentowi dokonanie skutecznej i natychmiastowej rezygnacji z usługi, o której mowa w ust. 2, w każdym czasie, w sposób prosty i wolny od opłat.

Art. 351. 1. Dostawca usługi dostępu do internetu lub usługi komunikacji interpersonalnej wykorzystującej numery doręcza abonentowi nieodpłatnie, z każdym rachunkiem, podstawowy wykaz wykonanych usług zawierający informację o zrealizowanych płatnych usługach, z podaniem dla każdego typu usług liczby jednostek rozliczeniowych odpowiadającej wartości usług zrealizowanych przez abonenta.

2. W przypadku usługi przedpłaconej dostawca usługi dostępu do internetu lub usługi komunikacji interpersonalnej wykorzystującej numery doręcza nieodpłatnie, na żądanie abonenta, który ma przydzielony numer oraz udostępnił swoje dane, o których mowa w art. 289 ust. 2, podstawowy wykaz wykonanych usług obejmujący wyłącznie usługi wykonane po złożeniu tego żądania. Pierwszy wykaz jest doręczany abonentowi w terminie 14 dni od dnia złożenia przez niego żądania, a kolejne w terminie do 10 dnia każdego miesiąca kalendarzowego.

3. W przypadku skorzystania przez abonenta z usługi z dodatkowym świadczeniem dostawca usług telekomunikacyjnych zawiera w podstawowym wykazie wykonanych usług:

1) numer wykorzystywany do świadczenia tej usługi;

2) informację o stronie podmiotowej BIP UKE, na której udostępniony jest rejestr, o którym mowa w art. 345 ust. 1;
3) informację o możliwości złożenia żądania, o którym mowa w art. 343.

4. W przypadku skorzystania przez abonenta z usługi fakultatywnego obciążania rachunku dostawca usług komunikacji elektronicznej zawiera w podstawowym wykazie wykonanych usług:

1) nazwę towaru lub usługi;
2) nazwę lub firmę podmiotu, od którego abonent nabył towary lub usługi;
3) cenę towaru lub usługi.

Art. 352. 1. Dostawca usługi komunikacji interpersonalnej wykorzystującej numery doręcza na żądanie abonenta, który ma przydzielony numer, szczegółowy wykaz wykonanych usług, za który może być pobierana opłata.

2. Szczegółowy wykaz wykonanych usług zawiera informację o zrealizowanych płatnych usługach, z podaniem, dla każdej usługi: numeru wywoływanego, daty oraz godziny rozpoczęcia realizacji usługi, czasu jej trwania oraz wysokości opłaty za usługę z wyszczególnieniem ceny brutto i netto.

3. Dostawca usługi komunikacji interpersonalnej wykorzystującej numery doręcza abonentowi szczegółowy wykaz wykonanych usług, począwszy od odpowiednio bieżącego okresu rozliczeniowego albo miesiąca, w którym abonent złożył żądanie, do końca okresu rozliczeniowego albo miesiąca, w czasie którego upływa uzgodniony z abonentem termin zaprzestania doręczania tego wykazu.

4. Dostawca usługi komunikacji interpersonalnej wykorzystującej numery doręcza szczegółowy wykaz wykonanych usług, w przypadku:

1) abonenta będącego stroną umowy zawartej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej – wraz z rachunkiem wystawionym za okres rozliczeniowy, którego dotyczy ten wykaz, a jeżeli nie jest to możliwe – najpóźniej w ciągu 14 dni od dnia zgłoszenia żądania;
2) abonenta usługi przedpłaconej, który udostępnił swoje dane, o których mowa w art. 289 ust. 2 – pierwszy wykaz w terminie 14 dni od dnia złożenia przez niego żądania, a kolejne w terminie do 10. dnia każdego miesiąca kalendarzowego.

5. Dostawca usługi komunikacji interpersonalnej wykorzystującej numery doręcza, na żądanie abonenta, w terminie 14 dni od dnia złożenia żądania, szczegółowy wykaz usług obejmujący:

1) okresy rozliczeniowe poprzedzające nie więcej niż 12 miesięcy okres rozliczeniowy, w którym abonent złożył żądanie – w przypadku abonenta będącego stroną umowy zawartej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej z dostawcą;
2) okres nie dłuższy niż 12 miesięcy poprzedzających termin złożenia przez abonenta żądania – w przypadku abonenta usługi przedpłaconej, który udostępnił swoje dane, o których mowa w art. 289 ust. 2.

Art. 353. Dostęp do publicznej sieci telekomunikacyjnej za pośrednictwem lokalnej sieci radiowej może być świadczony przez dostawcę usługi dostępu do internetu przy użyciu urządzeń zlokalizowanych u użytkownika końcowego, w szczególności: w jego miejscu zamieszkania, siedzibie lub miejscu wykonywania działalności, za jego uprzednią zgodą.

Art. 354. Przedsiębiorca telekomunikacyjny nie może ograniczać ani uniemożliwiać:
1) korzystania z dostępu do publicznej sieci telekomunikacyjnej za pośrednictwem lokalnej sieci radiowej wybranej przez użytkownika końcowego, w przypadku gdy lokalna sieć radiowa została udostępniona;
2) udostępnienia lokalnej sieci radiowej na potrzeby korzystania z dostępu do sieci telekomunikacyjnej na rzecz użytkowników końcowych.

Rozdział 3

Usługa powszechna

Art. 355. 1. Usługę powszechną stanowią: usługa adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu i usługa komunikacji głosowej, świadczone z wykorzystaniem dowolnej technologii, w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej lub stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej, z zachowaniem dobrej jakości i po przystępnej cenie, dostępne w stałej lokalizacji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Usługa adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu umożliwia korzystanie z aplikacji używanych powszechnie w bieżących sprawach życia codziennego, takich jak:
1) poczta elektroniczna;
2) wyszukiwarki informacji;
3) podstawowe internetowe narzędzia na potrzeby szkolenia i kształcenia;
4) gazety lub wiadomości internetowe;
5) zakupy lub zamawianie towarów lub usług w internecie;
6) poszukiwanie pracy i narzędzia służące poszukiwaniu pracy;
7) sieci kontaktów zawodowych;

8) bankowość internetowa;
9) usługi organów administracji publicznej;
10) media społecznościowe i komunikatory internetowe;
11) połączenia głosowe i wideo w jakości standardowej.

3. Konsument może żądać ograniczenia zakresu usług, o których mowa w ust. 1, wyłącznie do usługi komunikacji głosowej. W takim przypadku przedsiębiorca świadczący usługi, o których mowa w ust. 1, nie może żądać opłat innych niż opłaty z tytułu świadczenia usługi komunikacji głosowej. Jeżeli żądanie ograniczenia zakresu usług złożone zostaje w trakcie obowiązywania umowy, dostawca usług może dochodzić od konsumenta roszczenia na zasadach określonych w art. 304 ust. 3.

4. Przedsiębiorca świadczący usługi, o których mowa w ust. 1, dostarczając usługi dodatkowe w stosunku do tych usług ustanawia warunki korzystania z usług w taki sposób, aby konsument nie był zobligowany do płacenia za usługi dodatkowe lub usługi, które nie są konieczne lub wymagane do świadczenia zamówionej usługi.

Art. 356. Prezes UKE określa i udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE minimalną wymaganą przepustowość łącza dla usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia konsumentom udziału w życiu społecznym i gospodarczym przez możliwość korzystania z aplikacji, o których mowa w art. 355 ust. 2.

Art. 357. 1. Prezes UKE dokonuje analizy dostępności i jakości świadczenia usług, o których mowa w art. 355 ust. 1, uwzględniając stan rynku telekomunikacyjnego oraz planowane i realizowane na tym rynku przedsięwzięcia inwestycyjne.

2. Wyniki analizy, o której mowa w ust. 1, Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE w celu ich skonsultowania z zainteresowanymi podmiotami. Do konsultacji stosuje się odpowiednio przepis art. 31 ust. 2.

3. Jeżeli wyniki analizy lub konsultacji wykazały, że którakolwiek z usług, o których mowa w art. 355 ust. 1, nie jest dostępna lub świadczona z zachowaniem dobrej jakości, Prezes UKE przeprowadza konkurs, o którym mowa w art. 360, którego przedmiotem jest nałożenie obowiązku świadczenia tych usług na wskazanym obszarze, zwanego dalej „obowiązkiem świadczenia usługi”.

Art. 358. 1. Prezes UKE analizuje:

1) wysokość i zmiany cen detalicznych usług, o których mowa w art. 355 ust. 1, pod względem ich przystępności, z uwzględnieniem cen krajowych oraz dochodów konsumentów, w szczególności biorąc pod uwagę relację cen detalicznych usług, o których mowa w art. 355 ust. 1, oraz wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę;
2) obciążenia administracyjne lub finansowe dla Prezesa UKE lub przedsiębiorców świadczących usługi, o których mowa w art. 355 ust. 1, związane z obowiązkiem oferowania pakietu cenowego na warunkach innych niż zwykłe warunki komercyjne, zwanego dalej „specjalnym pakietem cenowym”.

2. Analizę, o której mowa w ust. 1 pkt 2, Prezes UKE przeprowadza w przypadku gdy analiza, o której mowa w ust. 1 pkt 1, wykazała, że ceny detaliczne którejkolwiek z usług, o których mowa w art. 355 ust. 1, uniemożliwiają konsumentom o niskich dochodach lub szczególnych potrzebach społecznych dostęp do tych usług.

3. Wyniki analiz, o których mowa w ust. 1, Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE w celu ich skonsultowania z zainteresowanymi podmiotami. Do konsultacji stosuje się odpowiednio art. 31 ust. 2.

4. W przypadku gdy wyniki analiz lub konsultacji, o których mowa w ust. 3, wykazały, że:

1) ceny detaliczne którejkolwiek z usług, o których mowa w art. 355 ust. 1, uniemożliwiają konsumentom o niskich dochodach lub szczególnych potrzebach społecznych dostęp do tych usług,
2) nałożenie obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego na wszystkich przedsiębiorców świadczących usługi, o których mowa w art. 355 ust. 1, nie będzie skutkować nadmiernym obciążeniem administracyjnym lub finansowym dla Prezesa UKE lub dla tych przedsiębiorców

– Prezes UKE w celu zapewnienia tym konsumentom dostępu i korzystania z usług, o których mowa w art. 355 ust. 1, nakłada, w drodze decyzji, na przedsiębiorców telekomunikacyjnych świadczących usługi, o których mowa w art. 355 ust. 1, obowiązek oferowania specjalnego pakietu cenowego.

5. W przypadku gdy wyniki analiz, o których mowa w ust. 1, lub konsultacji, o których mowa w ust. 3, wykazały, że ceny detaliczne którejkolwiek z usług, o których mowa w art. 355 ust. 1, uniemożliwiają konsumentom o niskich dochodach lub szczególnych potrzebach społecznych dostęp do tych usług oraz nałożenie obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego, w sposób, o którym mowa w ust. 4, skutkowałoby nadmiernym obciążeniem

administracyjnym lub finansowym dla Prezesa UKE lub przedsiębiorców, o których mowa w ust. 4, Prezes UKE przeprowadza konkurs, o którym mowa w art. 360.

Art. 359. Przez przedsiębiorcę wyznaczonego rozumie się przedsiębiorcę, który jest wyznaczany w decyzji, o której mowa w art. 360 ust. 7 albo w art. 361, do realizacji obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego lub obowiązku świadczenia usługi, oraz przedsiębiorcę, na którego nałożono obowiązek świadczenia usługi w trybie art. 368 ust. 2.

Art. 360. 1. Prezes UKE ogłasza na stronie podmiotowej BIP UKE konkurs na przedsiębiorcę wyznaczonego.

2. Prezes UKE ustala warunki konkursu, kierując się stopniem rozwoju usług telekomunikacyjnych, potrzebami użytkowników końcowych oraz potrzebą minimalizacji zniekształceń lub ograniczeń konkurencji na danym obszarze w zakresie usługi, której dotyczy obowiązek.

3. W ogłoszeniu o konkursie Prezes UKE określa :

1) przedmiot konkursu przez wskazanie obowiązku w zakresie usługi lub usług, o których mowa w art. 355 ust. 1;
2) obszar, na którym ma być realizowany obowiązek, o którym mowa w pkt 1;
3) ogólne wymagania dotyczące realizacji obowiązku, o którym mowa w pkt 1;
4) informacje i dokumenty dotyczące przedsiębiorcy niezbędne do przeprowadzenia konkursu.

4. Przedsiębiorca składa w konkursie ofertę zawierającą informacje, o których mowa w ogłoszeniu o konkursie wraz z wymaganymi dokumentami.

5. Kryteriami wyboru przedsiębiorcy w konkursie są najniższy prognozowany koszt netto realizacji obowiązku, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, oraz zdolność ekonomiczna i techniczna przedsiębiorcy do realizacji tego obowiązku.

6. Do przeprowadzenia postępowania konkursowego Prezes UKE powołuje komisję konkursową składającą się z pracowników UKE posiadających wiedzę i doświadczenie niezbędne do przeprowadzenia konkursu. Komisja dokonuje badania ofert w dwóch etapach.

7. Prezes UKE, w drodze decyzji, wyznacza wybranego w konkursie przedsiębiorcę do realizacji obowiązku będącego przedmiotem konkursu.

8. W decyzji, o której mowa w ust. 7, której przedmiotem jest nałożenie obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego, Prezes UKE może dodatkowo nałożyć obowiązek

stosowania jednolitych cen w ramach specjalnego pakietu cenowego, na obszarze świadczenia usługi, której dotyczy ten pakiet.

9. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ogłoszenia o konkursie, oferty i wymagane dokumenty oraz szczegółowy tryb postępowania konkursowego w sprawie wyłonienia przedsiębiorcy wyznaczonego, mając na uwadze potrzebę zachowania przejrzystości i obiektywności postępowania oraz umożliwienie Prezesowi UKE wyboru przedsiębiorcy zgodnie z kryteriami, o których mowa w ust. 5.

Art. 361. Prezes UKE wyznacza, w drodze decyzji, przedsiębiorcę telekomunikacyjnego do realizacji obowiązku będącego przedmiotem konkursu, biorąc pod uwagę jego zdolność do realizacji tego obowiązku na danym obszarze, jeżeli:

1) do konkursu w terminie wskazanym w ogłoszeniu nie przystąpił żaden przedsiębiorca telekomunikacyjny;
2) żaden z uczestników konkursu nie spełnił warunków uczestnictwa w konkursie;
3) żaden z uczestników konkursu nie zapewni realizacji obowiązku będącego przedmiotem konkursu.

Art. 362. 1. Prezes UKE w decyzjach, o których mowa w art. 358 ust. 4, art. 360 ust. 7 i art. 361, określa w szczególności:

1) obowiązek w zakresie usługi lub usług, o których mowa w art. 355 ust. 1;
2) obszar, na którym ma być realizowany obowiązek, o którym mowa w pkt 1;
3) termin rozpoczęcia realizacji obowiązku, o którym mowa w pkt 1;
4) okres realizacji obowiązku, o którym mowa w pkt 1;
5) wymagania dotyczące realizacji obowiązku, o którym mowa w pkt 1.

2. Prezes UKE w decyzji, o której mowa w art. 360 ust. 7, określa zaoferowany przez przedsiębiorcę wyznaczonego prognozowany koszt netto realizacji obowiązku, do którego został wyznaczony.

3. W decyzjach nakładających obowiązek oferowania specjalnego pakietu cenowego Prezes UKE określa szczególne potrzeby społeczne konsumentów.

Art. 363. 1. Prezes UKE niezwłocznie przekazuje Komisji Europejskiej listę przedsiębiorców telekomunikacyjnych, na których nałożono obowiązek w zakresie usługi powszechnej.

2. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE listę, o której mowa w ust. 1, wraz ze wskazaniem zakresu obowiązku realizowanego przez każdego z przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

3. Jeżeli w poprzednim roku kalendarzowym przedsiębiorca wyznaczony realizował obowiązek, o którym mowa w art. 359, podmioty świadczące publicznie dostępną usługę komunikacji interpersonalnej niewykorzystującą numerów, w terminie do dnia 31 marca, przekazują do Prezesa UKE informację o świadczeniu tej usługi w poprzednim roku kalendarzowym.

Art. 364. 1. Przedsiębiorca, na którego nałożono obowiązek oferowania specjalnego pakietu cenowego lub obowiązek świadczenia usługi, jest obowiązany do przekazania Prezesowi UKE informacji o wejściu w życie informacji przedumownych dotyczących:

1) cen i opłat wynikających ze specjalnego pakietu cenowego i warunków świadczenia tego pakietu,
2) zakresu i warunków realizacji obowiązku świadczenia usługi

– lub dokonania ich zmiany, wraz ze wskazaniem dokładnego miejsca ich publikacji na swojej stronie internetowej, w terminie nie dłuższym niż 7 dni od dnia ich wejścia w życie.

2. Prezes UKE może wszcząć postępowanie w sprawie weryfikacji informacji przedumownych, o których mowa w ust. 1.

3. Jeżeli informacje przedumowne są sprzeczne z ustawą lub decyzją, o której mowa w art. 358 ust. 4, art. 360 ust. 7, art. 361 lub art. 368 ust. 2, Prezes UKE określa, w drodze decyzji, zakres zmian oraz termin ich wprowadzenia w życie. Decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu.

Art. 365. Przedsiębiorca wyznaczony do realizacji obowiązku świadczenia usługi jest obowiązany do zawarcia umowy o jej świadczenie, chyba że użytkownik końcowy nie spełni warunków świadczenia tej usługi.

Art. 366. Przedsiębiorca wyznaczony do realizacji obowiązku świadczenia usługi zawiera umowę, o której mowa w art. 365, w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku o jej zawarcie, określając w niej w szczególności termin rozpoczęcia świadczenia usługi.

Art. 367. 1. Przedsiębiorca zobowiązany do oferowania specjalnego pakietu cenowego jest obowiązany do zawarcia umowy o świadczenie usług, na które oferowany jest specjalny pakiet cenowy, po cenach określonych w tym pakiecie, o ile konsument spełnia warunki świadczenia usług oraz warunki świadczenia specjalnego pakietu cenowego.

2. W przypadku wyboru przez konsumenta specjalnego pakietu cenowego przedsiębiorca zobowiązany do oferowania takiego pakietu może żądać wglądu do dokumentów potwierdzających niskie dochody lub szczególne potrzeby społeczne konsumenta.

3. Przedsiębiorca zobowiązany do oferowania specjalnego pakietu cenowego zawiera w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku o zawarcie umowy, o której mowa w ust. 1, umowę, w której określa w szczególności termin rozpoczęcia świadczenia usługi.

Art. 368. 1. W przypadku gdy przedsiębiorca wyznaczony do realizacji obowiązku świadczenia usługi zamierza zbyć całość lub znaczną część środków majątkowych lokalnej sieci dostępu na rzecz odrębnego podmiotu należącego do innego właściciela, zawiadamia o tym Prezesa UKE, najpóźniej na 6 miesięcy przed planowanym przeniesieniem środków majątkowych.

2. Prezes UKE może w drodze decyzji nałożyć, zmienić lub uchylić obowiązek świadczenia usługi, biorąc pod uwagę wpływ zbycia środków, o których mowa w ust. 1, na realizację tego obowiązku, stan rynku telekomunikacyjnego w zakresie dostępności i jakości świadczenia tej usługi oraz planowane i realizowane przedsięwzięcia inwestycyjne oraz zdolność przedsiębiorcy telekomunikacyjnego do realizacji tego obowiązku na danym obszarze.

3. Do wydania decyzji, o której mowa w ust. 2, przepis art. 362 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

Art. 369. 1. Przedsiębiorcy wyznaczonemu przysługuje dopłata do kosztów realizacji obowiązku, do którego został wyznaczony, zwana dalej „dopłatą”, gdy jego realizacja jest nierentowna.

2. Prezes UKE ustala dopłatę w wysokości kosztu netto realizacji obowiązku, do którego przedsiębiorca został wyznaczony. Koszt netto realizacji tego obowiązku dotyczy tylko kosztów, których przedsiębiorca wyznaczony nie poniósłby, gdyby nie został wyznaczony do realizacji tego obowiązku.

3. W przypadku wyznaczenia przedsiębiorcy w drodze decyzji, o której mowa w art. 360 ust. 7, dopłata nie może być wyższa niż zaoferowany w konkursie prognozowany koszt netto realizacji obowiązku, do którego ten przedsiębiorca został wyznaczony.

4. Kalkulacja kosztu netto, o którym mowa w ust. 2, dla każdego obowiązku, do którego realizacji dany przedsiębiorca został wyznaczony, uwzględnia:

1) koszty bezpośrednio związane z realizacją tego obowiązku;

2) przychody z realizacji tego obowiązku;

3) korzyści pośrednie związane z realizacją tego obowiązku.

5. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, sposób obliczania kosztu netto realizacji obowiązku w zakresie usługi lub usług, o których mowa w art. 355 ust. 1, mając na celu konieczność ustalenia dla przedsiębiorcy wyznaczonego odpowiedniej wysokości dopłaty z uwzględnieniem zasad przejrzystości i niedyskryminacji oraz umożliwienie przez Prezesa UKE weryfikacji kosztu netto.

6. Prezes UKE corocznie, w terminie do 31 marca, informuje na stronie podmiotowej BIP UKE o wysokości progu przychodu z działalności komunikacji elektronicznej w poprzednim roku kalendarzowym, obliczonym w sposób wskazany w ust. 7.

7. Wysokość progu przychodu z działalności komunikacji elektronicznej w poprzednim roku kalendarzowym stanowi tysięczną krotność przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym, wskazanego w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, o którym mowa w art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Art. 370. 1. Przedsiębiorca wyznaczony może złożyć wniosek o dopłatę w terminie 6 miesięcy od zakończenia roku kalendarzowego, w którym, w ocenie tego przedsiębiorcy, wystąpił koszt netto. Prezes UKE niezwłocznie udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE informację o wpłynięciu wniosku przedsiębiorcy wyznaczonego o dopłatę.

2. Przedsiębiorca wyznaczony przedstawia Prezesowi UKE wyliczoną wysokość kosztu netto, a także rachunki lub inne dokumenty zawierające dane lub informacje służące za podstawę obliczenia tego kosztu. Do przeprowadzenia analizy tej dokumentacji Prezes UKE powołuje biegłego rewidenta.

3. Prezes UKE, w terminie 120 dni od dnia złożenia wniosku, weryfikuje koszt netto i w zależności od wyników tej weryfikacji przyznaje, w drodze decyzji, ustaloną kwotę dopłaty albo odmawia jej przyznania. Prezes UKE przyznaje ustaloną kwotę dopłaty, jeżeli stwierdzi, że zweryfikowany koszt netto stanowi nieuzasadnione obciążenie przedsiębiorcy wyznaczonego.

Art. 371. 1. Przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej, których przychód z działalności komunikacji elektronicznej w roku kalendarzowym, za który przysługuje dopłata, przekroczył próg, o którym mowa w art. 369 ust. 6, obliczony dla roku kalendarzowego, za który przysługuje dopłata, są obowiązani do udziału w pokryciu dopłaty.

2. Jeżeli w poprzednim roku kalendarzowym przedsiębiorca wyznaczony realizował obowiązek, o którym mowa w art. 359, Prezes UKE, w terminie do dnia 30 czerwca, wszczyna postępowanie konsultacyjne dotyczące listy podmiotów świadczących, w poprzednim roku kalendarzowym, publicznie dostępną usługę komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów, sporządzonej na podstawie informacji od tych podmiotów, przekazanych na podstawie art. 363 ust. 3. Do konsultacji stosuje się odpowiednio przepisy art. 31 i art. 33.

Art. 372. 1. Prezes UKE, po ustaleniu należnej dopłaty, określa, w drodze decyzji, przedsiębiorców komunikacji elektronicznej obowiązanych do pokrycia dopłaty, jednolity wskaźnik procentowego udziału tych przedsiębiorców w pokryciu dopłaty oraz sposób ustalenia kwoty udziału poszczególnych przedsiębiorców komunikacji elektronicznej w pokryciu dopłaty.

2. Jednolity wskaźnik procentowego udziału wszystkich przedsiębiorców komunikacji elektronicznej obowiązanych do udziału w pokryciu dopłaty stanowi iloraz kwoty dopłaty, która podlega pokryciu, do sumy kwot przychodów tych przedsiębiorców z działalności komunikacji elektronicznej w danym roku kalendarzowym, w części przekraczającej próg, o którym mowa w art. 369 ust. 6, obliczony dla roku kalendarzowego, za który przysługuje dopłata.

3. W postępowaniu w sprawie wydania decyzji, o której mowa w ust. 1:

1) w przypadkach określonych w art. 97 § 1 pkt 1–3a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego nie zawiesza się postępowania;
2) przepisy art. 30 § 5 i art. 34 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio, z uwzględnieniem, że Prezes UKE wyznacza z urzędu przedstawiciela uprawnionego do działania w postępowaniu do czasu wyznaczenia przedstawiciela lub kuratora przez sąd.

4. Wysokość udziału danego przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej w pokryciu dopłaty stanowi iloczyn jednolitego wskaźnika procentowego, o którym mowa w ust. 2, oraz kwoty przychodów tego przedsiębiorcy z działalności komunikacji elektronicznej w danym roku kalendarzowym, w części przekraczającej próg, o którym mowa w art. 369 ust. 6, obliczony dla roku kalendarzowego, za który przysługuje dopłata, i nie może być wyższa niż 1 % tych przychodów.

5. Prezes UKE, w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja, o której mowa w ust. 1, stała się ostateczna, wydaje z urzędu zaświadczenie dla przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o kwocie udziału w pokryciu dopłaty ustalonej zgodnie z decyzją. Do

zaświadczenia stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

6. Kwota udziału w pokryciu dopłaty podlega administracyjnej egzekucji należności pieniężnych.

7. Jeżeli kwota udziału w pokryciu dopłaty uzyskana została od przedsiębiorcy w drodze egzekucji, kwotę wydatków związanych z przekazaniem egzekwowanej należności przedsiębiorcy wyznaczonemu uprawnionemu do otrzymania dopłaty pokrywa przedsiębiorca komunikacji elektronicznej obowiązany do udziału w pokryciu dopłaty, przeciwko któremu toczyło się to postępowanie egzekucyjne.

Art. 373. 1. Kwotę udziału w pokryciu dopłaty wpłaca się na wyodrębniony rachunek UKE wykorzystywany do transferów pieniężnych od przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej obowiązanego do udziału w pokryciu dopłaty do przedsiębiorcy wyznaczonego uprawnionego do otrzymania tej dopłaty, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaświadczenia o kwocie udziału w pokryciu dopłaty.

2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy przedsiębiorcy wyznaczonego uprawnionego do otrzymania dopłaty.

3. W przypadku opóźnienia we wpłacie kwoty udziału w pokryciu dopłaty w stosunku do terminu wskazanego w ust. 1, przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej obowiązanego do udziału w pokryciu dopłaty, nalicza się odsetki ustawowe za opóźnienie.

4. Odsetki od środków finansowych zgromadzonych na rachunku UKE, o którym mowa w ust. 1, powiększają kwotę zgromadzonych na nim środków finansowych.

5. Prezes UKE niezwłocznie po uzyskaniu kolejnych wpłat od przedsiębiorców na rachunek UKE przekazuje je jako dopłatę przedsiębiorcy wyznaczonemu uprawnionemu do jej otrzymania.

6. Jeżeli ustalona kwota dopłaty przewyższa kwotę środków zgromadzonych na rachunku UKE, obowiązek dopłaty w kolejnym roku kalendarzowym powiększa się o zaległą kwotę.

7. Prezes UKE, w terminie 6 miesięcy od dnia, w którym decyzja, o której mowa w art. 372 ust. 1, stała się ostateczna, sporządza i udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE sprawozdanie obejmujące:

1) koszt netto realizacji obowiązku w zakresie usługi lub usług, o których mowa w art. 355 ust. 1;
2) wyniki analizy i weryfikacji, o których mowa w art. 370 ust. 2 i 3, z uwzględnieniem korzyści pośrednich związanych z realizacją tego obowiązku;

3) udział przedsiębiorców komunikacji elektronicznej obowiązanych do pokrycia dopłaty;
4) wysokość dopłaty przekazanej przedsiębiorcy wyznaczonemu.

Art. 374. Przedsiębiorca wyznaczony może przerwać albo w istotnym zakresie ograniczyć realizację obowiązku świadczenia usługi lub oferowania specjalnego pakietu cenowego lub zmienić warunki realizacji tych obowiązków, jeżeli zachodzą uzasadnione okoliczności uniemożliwiające spełnienie wymagań dotyczących:
1) zachowania ciągłości świadczenia usług telekomunikacyjnych, w przypadku awarii sieci telekomunikacyjnej lub w sytuacjach szczególnego zagrożenia,
2) zachowania ochrony integralności sieci,
3) interoperacyjności usług,
4) zachowania tajemnicy komunikacji elektronicznej lub ochrony danych w sieci,
5) spełniania wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej

– informując Prezesa UKE o przyczynach, czasie trwania lub przewidywanym terminie, w którym realizacja obowiązku będzie przerwana, ograniczona lub zostaną zmienione warunki realizacji tego obowiązku.

Art. 375. 1. Przedsiębiorca wyznaczony, który z przyczyn nieleżących po jego stronie nie może dalej realizować obowiązku świadczenia usługi lub oferowania specjalnego pakietu cenowego, informuje Prezesa UKE o zamiarze zaprzestania realizacji tego obowiązku, a także o działaniach prowadzących do zachowania ciągłości jego realizacji.

2. Przedsiębiorca wyznaczony nie może zaprzestać realizowania obowiązku świadczenia usługi lub oferowania specjalnego pakietu cenowego do czasu przejęcia jego realizacji przez innego przedsiębiorcę wyznaczonego.

Rozdział 4

Odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usług komunikacji elektronicznej

Art. 376. 1. Do odpowiedzialności przedsiębiorców komunikacji elektronicznej za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usługi komunikacji elektronicznej stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, z uwzględnieniem art. 377 ust. 1 oraz art. 379 ust. 1.

2. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej świadczący usługi międzynarodowe odpowiada za ich niewykonanie lub nienależyte wykonanie w zakresie i na zasadach ustalonych w wiążących Rzeczpospolitą Polską umowach międzynarodowych.

Art. 377. 1. Przedsiębiorca wyznaczony odpowiada za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usługi powszechnej jedynie w zakresie określonym ustawą.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli niewykonanie lub nienależyte wykonanie usługi powszechnej było wynikiem winy umyślnej, rażącego niedbalstwa przedsiębiorcy wyznaczonego lub następstwem czynu niedozwolonego.

3. Za każdy dzień przerwy w świadczeniu usługi powszechnej płatnej okresowo, abonentowi przysługuje odszkodowanie w wysokości 1/15 średniej opłaty miesięcznej liczonej według rachunków z ostatnich 3 okresów rozliczeniowych, jednak za okres nie dłuższy niż ostatnie 12 miesięcy.

4. Odszkodowanie nie przysługuje, jeżeli w okresie rozliczeniowym łączny czas przerw był krótszy niż 36 godzin.

5. Niezależnie od odszkodowania, za każdy dzień, w którym nastąpiła przerwa w świadczeniu usługi powszechnej płatnej okresowo trwająca dłużej niż 12 godzin, abonentowi przysługuje zwrot 1/30 miesięcznej opłaty abonamentowej.

6. Z tytułu niedotrzymania z winy przedsiębiorcy wyznaczonego terminu:

1) zawarcia umowy, o którym mowa w art. 366 i art. 367 ust. 3,
2) rozpoczęcia świadczenia usług, określonego w umowie, o której mowa w art. 365 i art. 367 ust. 1

– za każdy dzień przekroczenia terminu przysługuje użytkownikowi końcowemu od przedsiębiorcy wyznaczonego odszkodowanie w wysokości 1/30 określonej w umowie miesięcznej opłaty abonamentowej stosowanej przez tego przedsiębiorcę za świadczenie usługi powszechnej płatnej okresowo.

7. Roszczenia dochodzone na podstawie ust. 3–6 przedawniają się z upływem 12 miesięcy od końca okresu rozliczeniowego, w którym zakończyła się przerwa w świadczeniu usługi powszechnej, albo od dnia, w którym usługa została nienależycie wykonana lub miała być wykonana.

Art. 378. 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej jest obowiązany do rozpatrzenia reklamacji usługi komunikacji elektronicznej lub usługi fakultatywnego obciążania rachunku z tytułu:

1) niedotrzymania z winy przedsiębiorcy wyznaczonego terminu zawarcia umowy o świadczenie usługi powszechnej;
2) niedotrzymania z winy dostawcy usług określonego w umowie o świadczenie usług komunikacji elektronicznej terminu rozpoczęcia świadczenia tych usług;

3) niewykonania lub nienależytego wykonania usługi komunikacji elektronicznej;
4) nieprawidłowego obliczenia należności z tytułu świadczenia usługi komunikacji elektronicznej lub usługi fakultatywnego obciążania rachunku.

2. Reklamacja może być złożona w terminie 12 miesięcy od końca okresu rozliczeniowego, w którym zakończyła się przerwa w świadczeniu usługi komunikacji elektronicznej, lub od dnia, w którym usługa została nienależycie wykonana lub miała być wykonana, lub od dnia doręczenia faktury zawierającej nieprawidłowe obliczenie należności z tytułu świadczenia usługi komunikacji elektronicznej lub usługi fakultatywnego obciążania rachunku. Reklamację złożoną po upływie tego terminu pozostawia się bez rozpoznania, o czym dostawca usług niezwłocznie powiadamia użytkownika składającego reklamację, zwanego dalej „reklamującym”.

3. Reklamację wnosi się:
1) w formie pisemnej;
2) ustnie do protokołu;
3) telefonicznie;
4) na adres poczty elektronicznej wskazany w umowie o świadczenie usług komunikacji elektronicznej;
5) na adres innego środka komunikacji elektronicznej, o ile dostawca usług umożliwia korzystanie z innego środka komunikacji elektronicznej.

4. Reklamacja zawiera w szczególności:
1) imię i nazwisko albo nazwę (firmę) oraz adres zamieszkania albo siedziby reklamującego;
2) określenie przedmiotu reklamacji oraz reklamowanego okresu;
3) przedstawienie okoliczności uzasadniających reklamację;
4) przydzielony reklamującemu numer, którego dotyczy reklamacja, numer ewidencyjny nadany reklamującemu przez dostawcę usług lub adres miejsca zakończenia sieci;
5) datę złożenia wniosku o zawarcie umowy – w przypadku reklamacji, o której mowa w art. 378 ust. 1 pkt 1;
6) datę zawarcia umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej i określony w niej termin rozpoczęcia świadczenia usługi – w przypadku reklamacji, o której mowa w art. 378 ust. 1 pkt 2;
7) wysokość kwoty odszkodowania lub innej należności wynikających z umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej lub z przepisów prawa – w przypadku gdy reklamujący żąda ich wypłaty;

8) numer rachunku bankowego, numer rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej lub adres właściwy do wypłaty odszkodowania lub innej należności albo wniosek o zaliczenie ich na poczet przyszłych płatności – w przypadku, o którym mowa w pkt 7;
9) sposób, w jaki ma zostać przekazana odpowiedź na reklamację;
10) podpis reklamującego – w przypadku reklamacji złożonej w formie pisemnej.

5. Jeżeli dostawca, o którym mowa w ust. 1, nie rozpatrzył reklamacji usługi komunikacji elektronicznej lub usługi fakultatywnego obciążania rachunku w terminie 30 dni od dnia jej złożenia, uważa się, że uznał żądanie określone w reklamacji za uzasadnione. Przez rozpatrzenie reklamacji rozumie się wysłanie przed upływem tego terminu odpowiedzi zawierającej informacje o uwzględnieniu lub nieuwzględnieniu reklamacji wraz z uzasadnieniem.

6. W przypadku uwzględnienia reklamacji usługi komunikacji elektronicznej lub usługi fakultatywnego obciążania rachunku opłata, o której mowa w art. 352 ust. 1, podlega zwrotowi.

7. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb postępowania reklamacyjnego oraz elementy, jakie powinna zawierać odpowiedź na reklamację usługi komunikacji elektronicznej lub usługi fakultatywnego obciążania rachunku mając na uwadze niezbędną ochronę interesu użytkownika końcowego, maksymalne uproszczenie procedury reklamacyjnej oraz zapewnienie jej przejrzystości.

Art. 379. 1. Prawo dochodzenia w postępowaniu sądowym lub w postępowaniu w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich, o którym mowa w art. 383, roszczeń określonych w ustawie przysługuje użytkownikowi końcowemu po wyczerpaniu drogi postępowania reklamacyjnego.

2. Drogę postępowania reklamacyjnego w przypadku, o którym mowa w ust. 1, uważa się za wyczerpaną, jeżeli reklamacja nie została uwzględniona lub dostawca usług komunikacji elektronicznej nie zapłacił dochodzonej należności w terminie 30 dni od dnia, w którym reklamacja usługi komunikacji elektronicznej została uwzględniona.

Art. 380. W przypadku występowania znaczących, stałych lub częstych, rozbieżności między rzeczywistym wykonaniem usług telekomunikacyjnych, z wyłączeniem usługi dostępu do internetu, a warunkami określonymi w umowie, konsument po wyczerpaniu drogi postępowania reklamacyjnego może, poza uprawnieniem do dochodzenia roszczenia z nienależytego wykonania umowy, wypowiedzieć umowę z winy dostawcy usług

telekomunikacyjnych. W takim przypadku dostawcy usług nie przysługuje odszkodowanie, o którym mowa w art. 304 ust. 1.

Art. 381. Bieg przedawnienia roszczeń zawiesza się na okres od dnia wniesienia reklamacji usługi komunikacji elektronicznej do dnia wyczerpania drogi postępowania reklamacyjnego, o którym mowa w art. 379 ust. 2.

Art. 382. 1. Dostawca usług telekomunikacyjnych, wobec którego abonent opóźnia się z zapłatą za świadczoną usługę, powiadamia tego abonenta o zamiarze ograniczenia świadczenia tej usługi, jeżeli abonent nie zapłaci zaległych należności w terminie 7 dni od dnia doręczenia powiadomienia.

2. Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 1, dostawca usług telekomunikacyjnych może ograniczyć świadczenie tej usługi, chyba że jest to technicznie niewykonalne lub ekonomicznie niezasadne. Ograniczenie może polegać na zablokowaniu inicjowania połączeń głosowych oraz wysyłania krótkich wiadomości tekstowych, a także na zablokowaniu korzystania z transmisji danych. Ograniczenie nie może dotyczyć inicjowanych połączeń na numery alarmowe.

3. Jeżeli po upływie 7 dni od ograniczenia albo wystąpienia przyczyny braku możliwości ograniczenia świadczenia usługi, o których mowa w ust. 2, abonent nie zapłacił zaległych należności, dostawca usług telekomunikacyjnych niezwłocznie powiadamia tego abonenta o zamiarze zawieszenia świadczenia tej usługi.

4. Jeżeli w terminie 3 dni od dnia doręczenia powiadomienia, o którym mowa w ust. 3, abonent nie zapłaci zaległych należności, dostawca usług telekomunikacyjnych może zawiesić świadczenie usługi. Zawieszenie to skutkuje możliwością korzystania przez abonenta jedynie z połączeń na numery alarmowe.

5. W przypadku złożenia reklamacji dotyczącej wysokości należności z tytułu świadczenia usługi, zawieszenie świadczenia usługi nie może nastąpić wcześniej niż po upływie 21 dni od dnia wyczerpania drogi postępowania reklamacyjnego, o którym mowa w art. 379 ust. 2, pod warunkiem zapłaty bezspornych należności.

6. Dostawca usług telekomunikacyjnych, który:

1) ograniczył świadczenie usługi, o której mowa w ust. 2, albo

2) zawiesił świadczenie usługi, o której mowa w ust. 4

– niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni od zapłaty zaległych należności z tytułu świadczenia usługi, wznawia jej świadczenie.

7. Jeżeli dostawca usług telekomunikacyjnych przewiduje opłatę za wznowienie świadczenia zawieszonej usługi, opłata ta odpowiada ponoszonym kosztom wznowienia świadczenia usługi.

8. Jeżeli w terminie 7 dni od dnia zawieszenia świadczenia usługi telekomunikacyjnej nie ustały przyczyny ich zawieszenia, dostawca usług telekomunikacyjnych powiadamia abonenta o zamiarze wypowiedzenia umowy z winy abonenta po upływie 7 dni od dnia doręczenia tego powiadomienia, w przypadku gdy abonent nie zapłaci zaległych należności.

9. Powiadomienie, o którym mowa w ust. 1, 3 i 8 doręcza się bezpłatnie na trwałym nośniku na wskazany przez abonenta do kontaktu adres korespondencyjny, adres poczty elektronicznej lub adres innego środka komunikacji elektronicznej, jeżeli dostawca usług umożliwia korzystanie z innego środka komunikacji elektronicznej.

10. Jeżeli abonent uporczywie opóźnia się z zapłatą za świadczoną usługę, dostawca usług telekomunikacyjnych powiadamia tego abonenta o zamiarze zawieszenia świadczenia tej usługi. Jeżeli abonent nie zapłaci zaległych należności w terminie 14 dni od dnia doręczenia powiadomienia o zamiarze zawieszenia świadczenia tej usługi, dostawca usług telekomunikacyjnych może zawiesić świadczenie tej usługi.

Art. 383. 1. Spór cywilnoprawny między konsumentem a dostawcą usług komunikacji elektronicznej może być zakończony polubownie w drodze postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich.

2. Postępowanie w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich prowadzi Prezes UKE, który w tym zakresie jest podmiotem uprawnionym do prowadzenia postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich w rozumieniu ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich (Dz. U. poz. 1823).

3. W zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie do pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich.

Art. 384. 1. Postępowanie w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich prowadzi się na wniosek konsumenta złożony w postaci papierowej lub elektronicznej albo z urzędu, jeżeli wymaga tego ochrona interesu konsumenta.

2. Wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich zawiera co najmniej elementy określone w art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 23

września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich, z tym że wnioskodawca może wnosić o przedstawienie stronom propozycji rozwiązania sporu.

3. Do wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich dołącza się uzasadnienie żądania strony oraz kopie posiadanych przez wnioskodawcę dokumentów potwierdzających informacje zawarte we wniosku.

4. Prezes UKE odmawia rozpatrzenia sporu w przypadku, gdy jego przedmiot wykracza poza kategorie sporów objęte właściwością Prezesa UKE.

5. Prezes UKE może odmówić rozpatrzenia sporu w przypadku, gdy:

1) wnioskodawca nie podjął, przed złożeniem wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich, próby kontaktu z dostawcą usług komunikacji elektronicznej i bezpośredniego rozwiązania sporu, w tym nie wyczerpał drogi postępowania reklamacyjnego;
2) spór jest błahy lub wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich spowoduje uciążliwości dla dostawcy usług komunikacji elektronicznej;
3) przed Prezesem UKE, innym właściwym podmiotem albo sądem toczy się sprawa o to samo roszczenie między tymi samymi stronami albo sprawa taka została już rozpatrzona przez Prezesa UKE, inny właściwy podmiot albo sąd;
4) wartość przedmiotu sporu jest niższa niż 20 zł;
5) wnioskodawca złożył wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich po upływie roku od dnia, w którym podjął próbę kontaktu z dostawcą usług komunikacji elektronicznej i bezpośredniego rozwiązania sporu;
6) rozpatrzenie sporu spowodowałoby poważne zakłócenie działania Prezesa UKE.

6. W toku postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich Prezes UKE zapoznaje dostawcę usług komunikacji elektronicznej z roszczeniem konsumenta, przedstawia stronom sporu przepisy prawa mające zastosowanie w sprawie oraz propozycję rozwiązania sporu, wyznaczając stronom postępowania 14-dniowy termin na wyrażenie zgody na przedstawioną propozycję lub na zastosowanie się do niej.

7. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia:

1) szczegółowy tryb prowadzenia postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich,

2) sposób wnoszenia wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich,
3) sposób wymiany informacji między stronami postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich

– mając na uwadze konieczność zapewnienia łatwego dostępu do postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich, sprawnego ich rozwiązywania oraz bezstronnego i niezależnego prowadzenia tego postępowania.

Art. 385. 1. Prezes UKE pisemnie upoważnia pracownika UKE do prowadzenia postępowań w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich na czas określony nie krótszy niż 3 lata. Upoważniony pracownik UKE jest osobą prowadzącą postępowanie w rozumieniu ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich.

2. Prezes UKE upoważnia do prowadzenia postępowań w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich pracownika UKE , który posiada:
1) wykształcenie wyższe;
2) wiedzę z zakresu wykonywania działalności komunikacji elektronicznej i ochrony praw konsumenta;
3) co najmniej roczne doświadczenie zawodowe związane z rynkiem komunikacji elektronicznej.

3. Prezes UKE cofa pracownikowi UKE upoważnienie przed upływem okresu, na jaki zostało udzielone, w przypadku:
1) rażącego naruszenia prawa przy wykonywaniu funkcji osoby prowadzącej postępowanie;
2) skazania prawomocnym wyrokiem za popełnione umyślnie przestępstwo lub przestępstwo skarbowe;
3) choroby trwale uniemożliwiającej wykonywanie zadań;
4) złożenia rezygnacji.

Rozdział 5

Tajemnica komunikacji elektronicznej oraz dane użytkowników końcowych

Art. 386. 1. Tajemnica komunikowania się w sieciach telekomunikacyjnych, zwana dalej „tajemnicą komunikacji elektronicznej”, obejmuje:
1) dane dotyczące użytkownika;
2) komunikat elektroniczny;

3) dane transmisyjne, które oznaczają dane przetwarzane do celów przekazywania komunikatów elektronicznych w sieciach telekomunikacyjnych lub naliczania opłat za usługi komunikacji elektronicznej i mogą obejmować dane lokalizacyjne, które oznaczają wszelkie dane przetwarzane w sieci telekomunikacyjnej lub w ramach usług komunikacji elektronicznej wskazujące położenie geograficzne telekomunikacyjnego urządzenia końcowego użytkownika usług komunikacji elektronicznej;
4) dane o lokalizacji, które oznaczają dane lokalizacyjne wykraczające poza dane niezbędne do transmisji komunikatu elektronicznego lub wystawienia rachunku;
5) dane o próbach uzyskania połączenia między zakończeniami sieci, w tym dane o nieudanych próbach połączeń, oznaczających połączenia między telekomunikacyjnymi urządzeniami końcowymi lub zakończeniami sieci, które zostały zestawione i nie zostały odebrane przez użytkownika końcowego lub nastąpiło przerwanie zestawianych połączeń.

2. Zakazane jest przetwarzanie informacji objętych tajemnicą komunikacji elektronicznej, o których mowa w ust. 1 pkt 2–5, przez osoby inne niż nadawca i odbiorca komunikatu elektronicznego, chyba że:

1) będzie to przedmiotem usługi lub będzie to niezbędne do jej wykonania;
2) nastąpi to za zgodą nadawcy lub odbiorcy, których dane te dotyczą;
3) dokonanie tych czynności jest niezbędne w celu rejestrowania komunikatów elektronicznych i związanych z nimi danych transmisyjnych, stosowanego w zgodnej z prawem praktyce handlowej do celów zapewnienia dowodów transakcji handlowej lub celów łączności w działalności handlowej;
4) będzie to konieczne z innych powodów przewidzianych ustawą lub przepisami odrębnymi.

3. Z wyjątkiem przypadków określonych w ustawie, przetwarzanie informacji objętych tajemnicą komunikacji elektronicznej, o których mowa w ust. 1 pkt 2–5, narusza obowiązek zachowania tajemnicy komunikacji elektronicznej.

4. Przepisów ust. 2 i 3 nie stosuje się do informacji ze swojej istoty jawnych, z przeznaczenia publicznych lub ujawnionych na podstawie postanowienia sądu wydanym w postępowaniu karnym, postanowienia prokuratora lub na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 387. 1. Podmiot uczestniczący w wykonywaniu działalności komunikacji elektronicznej w publicznych sieciach telekomunikacyjnych oraz podmioty z nim współpracujące są obowiązane do zachowania tajemnicy komunikacji elektronicznej.

2. Podmioty, o których mowa w ust. 1, są obowiązane do zachowania należytej staranności, w zakresie uzasadnionym względami technicznymi lub ekonomicznymi, przy zabezpieczaniu urządzeń telekomunikacyjnych, publicznych sieci telekomunikacyjnych oraz danych przed ujawnieniem tajemnicy komunikacji elektronicznej.

3. Osoba, która korzystając z urządzenia radiowego lub końcowego, zapoznała się z komunikatem elektronicznym dla niej nieprzeznaczonym, jest obowiązana do zachowania tajemnicy komunikacji elektronicznej. Przepisy art. 386 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio.

4. Nie stanowi naruszenia tajemnicy komunikacji elektronicznej zarejestrowanie przez organ wykonujący kontrolę działalności komunikacji elektronicznej komunikatu elektronicznego uzyskanego w sposób, o którym mowa w ust. 3, w celu udokumentowania faktu naruszenia przepisu ustawy.

Art. 388. Do wyłączenia odpowiedzialności dostawcy usług komunikacji elektronicznej oraz podmiotu umożliwiającego korzystanie z dostępu do publicznej sieci telekomunikacyjnej za pośrednictwem lokalnej sieci radiowej, za treść komunikatów elektronicznych, stosuje się art. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych oraz zmiany dyrektywy 2000/31/WE (Dz. Urz. UE L 277 z 27.10.2022, str. 1, z późn. zm.[11)]).

Art. 389. 1. Informacje, o których mowa w art. 386 ust. 1 pkt 2–5, objęte tajemnicą komunikacji elektronicznej mogą być przetwarzane wyłącznie na potrzeby świadczonej usługi komunikacji elektronicznej. Przetwarzanie w innych celach jest dopuszczalne jedynie na podstawie przepisów ustawowych.

2. Dostawca usług komunikacji elektronicznej może zanonimizować informacje, o których mowa w art. 386 ust. 1 pkt 2–5.

3. Operator przetwarza dane osobowe użytkowników końcowych w zakresie niezbędnym do realizacji obowiązków, o których mowa w art. 21a ust. 3 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym.

Art. 390. 1. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej ponosi odpowiedzialność za naruszenie tajemnicy komunikacji elektronicznej przez podmioty działające w jego imieniu.

2. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej świadczący usługę na rzecz użytkownika innego przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej ma prawo, w niezbędnym zakresie,

---

[11)] Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 163 z 29.06.2023, str. 107.

przetwarzać dane dotyczące tego użytkownika oraz dane o wykonanych na jego rzecz usługach komunikacji elektronicznej.

Art. 391. 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej jest obowiązany poinformować użytkownika końcowego lub abonenta w szczególności o:

1) zakresie i celu przetwarzania danych transmisyjnych oraz innych danych ich dotyczących;
2) możliwościach wpływu na zakres tego przetwarzania;
3) rodzaju danych transmisyjnych, które będą przetwarzane, oraz o okresie tego przetwarzania do celów marketingu usług komunikacji elektronicznej lub świadczenia usług o wartości wzbogaconej.

2. Przetwarzanie danych transmisyjnych niezbędnych do celów naliczania opłat od użytkowników i opłat z tytułu rozliczeń operatorskich jest dozwolone:

1) po uprzednim poinformowaniu użytkownika o rodzaju danych transmisyjnych, które będą przetwarzane przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej, oraz o okresie tego przetwarzania;
2) tylko do końca okresu, w którym dostawca usług komunikacji elektronicznej może dochodzić roszczeń od abonenta, a abonent jest obowiązany je zaspokoić, lub do końca okresu, w którym abonent może dochodzić roszczenia od dostawcy usług komunikacji elektronicznej, a ten dostawca jest obowiązany je zaspokoić.

3. Dostawca usług komunikacji elektronicznej może przetwarzać dane transmisyjne, o których mowa w ust. 1 pkt 3, w zakresie i przez czas niezbędny do celów marketingu usług komunikacji elektronicznej lub świadczenia usług o wartości wzbogaconej, jeżeli użytkownik wyraził na to zgodę.

4. Do przetwarzania danych transmisyjnych, zgodnie z ust. 1–3, uprawnione są podmioty działające z upoważnienia dostawców usług komunikacji elektronicznej, zajmujące się naliczaniem opłat, zarządzaniem ruchem w sieciach telekomunikacyjnych, obsługą klienta, systemem wykrywania nadużyć finansowych, marketingiem usług komunikacji elektronicznej lub świadczeniem usług o wartości wzbogaconej. Podmioty te mogą przetwarzać dane transmisyjne wyłącznie do celów niezbędnych przy wykonywaniu tych działań.

Art. 392. 1. W celu wykorzystania danych o lokalizacji dostawca usług komunikacji elektronicznej jest obowiązany:

1) na potrzeby świadczenia usługi o wartości wzbogaconej uzyskać zgodę abonenta lub użytkownika końcowego na przetwarzanie dotyczących go danych o lokalizacji, która, z

uwzględnieniem art. 400, może być wycofana okresowo lub w związku z konkretnym połączeniem lub

2) dokonać anonimizacji tych danych.

2. Dostawca usług komunikacji elektronicznej jest obowiązany poinformować abonenta lub użytkownika końcowego przed uzyskaniem jego zgody o rodzaju danych o lokalizacji, które będą przetwarzane, o celach i okresie ich przetwarzania oraz o tym, czy dane zostaną przekazane innemu podmiotowi do celów świadczenia usługi tworzącej wartość wzbogaconą.

3. Do przetwarzania danych, o których mowa w ust. 1, uprawnione są podmioty:

1) działające z upoważnienia dostawcy usług komunikacji elektronicznej;

2) świadczące usługę o wartości wzbogaconej.

4. Dane o lokalizacji mogą być przetwarzane wyłącznie w celach niezbędnych do świadczenia usług o wartości wzbogaconej oraz innych wskazanych w ustawie.

5. Obowiązek uzyskania zgody, o którym mowa w ust. 1, oraz obowiązek poinformowania użytkownika końcowego lub abonenta, o którym mowa w ust. 2, jest wyłączony w przypadku, gdy dane o lokalizacji są pozyskiwane w przypadkach, o których mowa w art. 45.

Art. 393. Podmioty działające w imieniu przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej mogą włączyć się do trwającego połączenia, jeżeli jest to niezbędne do usunięcia awarii, zakłóceń lub w innym celu związanym z utrzymaniem sieci telekomunikacyjnej lub świadczeniem usługi komunikacji elektronicznej, pod warunkiem sygnalizacji tego faktu osobom uczestniczącym w połączeniu.

Art. 394. Dostawca usług telekomunikacyjnych jest obowiązany do rejestracji i przechowywania danych o wykonanych usługach telekomunikacyjnych, w zakresie umożliwiającym ustalenie należności za wykonanie tych usług oraz rozpatrzenie reklamacji, przez okres 12 miesięcy, a w przypadku wniesienia reklamacji – przez okres niezbędny do rozstrzygnięcia sporu.

Art. 395. 1. Dane osobowe przetwarzane przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego zawarte w publicznie dostępnym spisie abonentów, zwanym dalej „spisem”, wydawanym w postaci papierowej lub w postaci elektronicznej, a także udostępniane za pośrednictwem służb informacyjnych przedsiębiorcy telekomunikacyjnego są ograniczone do:

1) numeru abonenta lub znaku identyfikującego abonenta;

2) nazwiska i imion abonenta;

3) nazwy miejscowości oraz ulicy w miejscu zamieszkania, przy której znajduje się zakończenie sieci, udostępnione abonentowi – w przypadku stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej albo nazwy miejscowości oraz ulicy w miejscu zamieszkania – w przypadku ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej.

2. Abonenci, przed umieszczeniem ich danych w spisie, są informowani nieodpłatnie o celu spisu lub telefonicznej informacji o numerach, w których ich dane osobowe mogą się znajdować, a także o możliwości wykorzystywania spisu za pomocą funkcji wyszukiwania dostępnych w jego elektronicznej postaci.

3. Zamieszczenie w spisie danych identyfikujących abonenta będącego osobą fizyczną może nastąpić wyłącznie po uprzednim wyrażeniu przez niego zgody na dokonanie tych czynności.

4. Rozszerzenie zakresu danych, o których mowa w ust. 1, wymaga zgody abonenta.

5. Udostępnianie w spisie lub za pośrednictwem służb informacyjnych danych identyfikujących abonentów innych niż wymienieni w ust. 3 nie może naruszać słusznych interesów tych podmiotów.

6. Przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany zabezpieczyć spisy wydawane w postaci elektronicznej w sposób uniemożliwiający wykorzystanie zawartych w nich danych niezgodnie z przeznaczeniem.

7. Przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany informować abonenta o przekazaniu jego danych innym przedsiębiorcom, w celu publikacji spisu lub świadczenia usługi informacji o numerach telefonicznych.

Art. 396. Przedsiębiorca telekomunikacyjny jest uprawniony do udzielania informacji o numerach abonentów lub powierzenia tej czynności innemu podmiotowi, z zachowaniem wszystkich warunków i ograniczeń przewidzianych w przepisach niniejszego rozdziału.

Art. 397. 1. Operator, w którego sieci świadczone są usługi komunikacji głosowej, zapewnia użytkownikowi końcowemu możliwość prezentacji identyfikacji zakończenia sieci, z którego inicjowane jest połączenie, zwanej dalej „prezentacją identyfikacji linii wywołującej”, przed dokonaniem połączenia.

2. Dostawca usługi komunikacji głosowej umożliwiającej prezentację identyfikacji linii wywołującej jest obowiązany zapewnić za pomocą prostych środków:

1) użytkownikowi wywołującemu – możliwość jednorazowego wyeliminowania prezentacji identyfikacji linii wywołującej u użytkownika wywoływanego podczas wywołania i połączenia;
2) abonentowi wywołującemu – możliwość stałego wyeliminowania prezentacji identyfikacji linii wywołującej u użytkownika wywoływanego podczas wywołania i połączenia, u operatora, do którego sieci jest przyłączony abonent będący stroną umowy z dostawcą usługi;
3) abonentowi wywoływanemu – możliwość eliminacji dla połączeń przychodzących prezentacji identyfikacji linii wywołującej, a jeżeli taka prezentacja jest dostępna przed rozpoczęciem połączenia przychodzącego, także możliwość blokady połączeń przychodzących od użytkownika stosującego eliminację prezentacji identyfikacji linii wywołującej.

3. Dostawca usługi komunikacji głosowej zapewniającej prezentację identyfikacji zakończenia sieci, do której zostało przekierowane połączenie, zwaną dalej „prezentacją identyfikacji linii wywoływanej”, jest obowiązany zapewnić abonentowi wywoływanemu możliwość eliminacji, za pomocą prostych środków, prezentacji identyfikacji linii wywoływanej u użytkownika wywołującego.

4. Dostawca usługi komunikacji głosowej zapewniającej automatyczne przekazywanie wywołań jest obowiązany zapewnić abonentowi możliwość zablokowania, za pomocą prostych środków, automatycznego przekazywania przez osobę trzecią wywołań do telekomunikacyjnego urządzenia końcowego tego abonenta.

5. Dostawca usługi komunikacji głosowej jest obowiązany do poinformowania abonentów, że wykorzystywana przez niego sieć telekomunikacyjna zapewnia prezentację identyfikacji linii wywołującej lub wywoływanej, a także o możliwościach, o których mowa w ust. 2–4.

6. Z tytułu korzystania przez abonenta z możliwości eliminacji lub blokowania, o których mowa w ust. 2–4, nie pobiera się opłat.

7. Eliminacja prezentacji identyfikacji linii wywołującej może być anulowana:
1) na żądanie służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy, a także uprawnionych podmiotów, w zakresie i na warunkach określonych w odrębnych przepisach, lub
2) przez dostawcę usług zapewniającego przyłączenie do publicznej sieci telekomunikacyjnej, w której świadczone są usługi komunikacji głosowej, lub operatora, do którego sieci został przyłączony abonent będący stroną umowy z dostawcą usług

zapewniającym przyłączenie do publicznej sieci telekomunikacyjnej, w której świadczone są usługi komunikacji głosowej, na wniosek abonenta, jeżeli wnioskujący uprawdopodobni, że do jego telekomunikacyjnego urządzenia końcowego są kierowane połączenia uciążliwe lub zawierające groźby, w celu identyfikacji numerów użytkowników końcowych wywołujących tego abonenta.

8. Przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany do zapewnienia służbom ustawowo powołanym do niesienia pomocy dostępu do identyfikacji linii wywołującej oraz danych dotyczących lokalizacji, bez uprzedniej zgody zainteresowanych abonentów lub użytkowników, jeżeli jest to konieczne do umożliwienia tym służbom wykonywania ich zadań w możliwie najbardziej efektywny sposób.

9. Dane identyfikujące użytkowników wywołujących, w przypadkach, o których mowa w ust. 7, są rejestrowane przez operatora na żądanie:

1) służb i podmiotów, o których mowa w ust. 7 pkt 1;
2) abonenta, o którym mowa w ust. 7 pkt 2.

10. Dane, o których mowa w ust. 9, pozostają w dyspozycji przedsiębiorcy telekomunikacyjnego. Do ich udostępniania stosuje się przepis art. 45.

11. Użytkownik końcowy ponoszący koszty połączeń przychodzących nie może otrzymywać danych umożliwiających pełną identyfikację numeru wywołującego.

12. Prezes UKE na uzasadniony wniosek operatora może, w drodze decyzji, ustalić okres przejściowy na wprowadzenie usługi blokady połączeń przychodzących od abonenta lub użytkownika, stosującego eliminację prezentacji identyfikacji linii wywołującej, o której mowa w ust. 2 pkt 3. O wprowadzeniu okresu przejściowego Prezes UKE powiadamia Ministra Obrony Narodowej, ministra właściwego do spraw finansów publicznych, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu i Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

Art. 398. 1. Zakazane jest używanie:

1) automatycznych systemów wywołujących,
2) telekomunikacyjnych urządzeń końcowych, w szczególności w ramach korzystania z usług komunikacji interpersonalnej

– do celów przesyłania informacji handlowej w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344 oraz z 2024 r. poz.), w tym marketingu bezpośredniego, do abonenta lub użytkownika końcowego, chyba że uprzednio wyraził on na to zgodę.

2. Zgoda, o której mowa w ust. 1, może być wyrażona przez udostępnienie przez abonenta lub użytkownika końcowego identyfikującego go adresu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, w celu przesyłania informacji handlowej na podany przez abonenta lub użytkownika końcowego adres elektroniczny.

3. Używanie środków, o których mowa w ust. 1, do przesyłania informacji handlowej, w tym marketingu bezpośredniego, nie może odbywać się na koszt użytkownika końcowego lub abonenta.

4. Działanie, o którym mowa w ust. 1, stanowi czyn nieuczciwej konkurencji w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233).

Art. 399. 1. Przechowywanie informacji lub uzyskiwanie dostępu do informacji już przechowywanej w telekomunikacyjnym urządzeniu końcowym abonenta lub użytkownika końcowego jest dozwolone, pod warunkiem że:

1) abonent lub użytkownik końcowy zostanie uprzednio poinformowany w sposób jednoznaczny, łatwy i zrozumiały, o:
   a) celu przechowywania i uzyskiwania dostępu do tej informacji,
   b) możliwości określenia przez niego warunków przechowywania lub uzyskiwania dostępu do tej informacji za pomocą ustawień oprogramowania zainstalowanego w wykorzystywanym przez niego telekomunikacyjnym urządzeniu końcowym lub konfiguracji usługi;
2) abonent lub użytkownik końcowy, po otrzymaniu informacji, o których mowa w pkt 1, wyrazi na to zgodę;
3) przechowywana informacja lub uzyskiwanie do niej dostępu nie powoduje zmian konfiguracyjnych w telekomunikacyjnym urządzeniu końcowym użytkownika końcowego i oprogramowaniu zainstalowanym w tym urządzeniu.

2. Abonent lub użytkownik końcowy może wyrazić zgodę, o której mowa w ust. 1 pkt 2, za pomocą ustawień oprogramowania zainstalowanego w wykorzystywanym przez niego telekomunikacyjnym urządzeniu końcowym lub konfiguracji usługi.

3. Warunków, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się, jeżeli przechowywanie lub uzyskanie dostępu do informacji, o której mowa w ust. 1, jest konieczne do:

1) wykonania transmisji komunikatu elektronicznego za pośrednictwem publicznej sieci telekomunikacyjnej lub

2) dostarczania usługi telekomunikacyjnej lub usługi świadczonej drogą elektroniczną, żądanej przez abonenta lub użytkownika końcowego.

4. Podmioty świadczące usługi telekomunikacyjne lub usługi drogą elektroniczną mogą instalować oprogramowanie w telekomunikacyjnym urządzeniu końcowym abonenta lub użytkownika końcowego przeznaczonym do korzystania z tych usług lub korzystać z tego oprogramowania, pod warunkiem że abonent lub użytkownik końcowy:

1) przed instalacją oprogramowania zostanie poinformowany bezpośrednio, w sposób jednoznaczny, łatwy i zrozumiały, o celu, w jakim zostanie zainstalowane oprogramowanie, oraz sposobach korzystania przez podmiot świadczący usługi z tego oprogramowania;
2) zostanie poinformowany bezpośrednio, w sposób jednoznaczny, łatwy i zrozumiały, o sposobie usunięcia oprogramowania z telekomunikacyjnego urządzenia końcowego użytkownika;
3) przed instalacją oprogramowania wyrazi zgodę na jego instalację i używanie.

Art. 400. Do uzyskania zgody abonenta lub użytkownika końcowego stosuje się odpowiednio przepisy o ochronie danych osobowych.

Art. 401. Dostawca usług komunikacji elektronicznej obowiązany jest wdrożyć odpowiednie techniczne i organizacyjne środki ochrony zapewniające bezpieczeństwo przetwarzania danych osobowych. Niezależnie od wymogów wskazanych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.[12)]) środki ochrony zapewniają co najmniej:

1) aby dostęp do danych osobowych miała osoba posiadająca upoważnienie wydane przez administratora danych;
2) ochronę przechowywanych lub przekazywanych danych osobowych przed przypadkowym lub bezprawnym zniszczeniem, przypadkową utratą lub zmianą oraz

---

12) Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 127 z 23.5.2018, str. 2 i Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35.

nieuprawnionym lub bezprawnym przechowywaniem, przetwarzaniem, dostępem lub ujawnieniem;

3) wdrożenie polityki bezpieczeństwa w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych.

Art. 402. 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej zawiadamia Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, zwanego dalej „Prezesem UODO", o naruszeniu danych osobowych w terminie i na zasadach określonych w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 611/2013 z dnia 24 czerwca 2013 r. w sprawie środków mających zastosowanie przy powiadamianiu o przypadkach naruszenia danych osobowych, na mocy dyrektywy 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady o prywatności i łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 173 z 26.06.2013, str. 2), zwanym dalej „rozporządzeniem 611/2013".

2. Przez naruszenie danych osobowych rozumie się przypadkowe lub bezprawne zniszczenie, utratę, zmianę, nieuprawnione ujawnienie lub dostęp do danych osobowych przetwarzanych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego w związku ze świadczeniem usług telekomunikacyjnych.

3. Prezes UODO zapewnia bezpieczne środki elektroniczne służące do powiadamiania o przypadkach naruszenia danych osobowych, o których mowa w ust. 1, oraz informacje dotyczące trybu dostępu do tych środków i ich stosowania.

4. W przypadku gdy naruszenie danych osobowych może mieć niekorzystny wpływ na prawa abonenta lub użytkownika końcowego będącego osobą fizyczną, dostawca usług telekomunikacyjnych niezwłocznie zawiadamia o takim naruszeniu również tego abonenta lub użytkownika końcowego na zasadach określonych w rozporządzeniu 611/2013, z wyjątkiem ust. 7.

5. Zgodę, o której mowa w art. 3 ust. 5 rozporządzenia 611/2013, Prezes UODO wydaje w drodze decyzji.

6. Przez naruszenie danych osobowych, które może wywrzeć niekorzystny wpływ na prawa abonenta lub użytkownika końcowego będącego osobą fizyczną, rozumie się takie naruszenie, które w szczególności może skutkować nieuprawnionym posługiwaniem się danymi osobowymi, szkodą majątkową, naruszeniem dóbr osobistych, ujawnieniem tajemnicy bankowej lub innej ustawowo chronionej tajemnicy zawodowej.

7. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 4, nie jest wymagane, jeżeli dostawca usług komunikacji elektronicznej wykazał wdrożenie technologicznych środków ochrony, o których mowa w art. 4 ust. 1 i 2 rozporządzenia 611/2013, które uniemożliwiają odczytanie danych

przez osoby nieuprawnione oraz zastosowanie tych środków do danych, których ochrona została naruszona.

8. Dostawca usług komunikacji elektronicznej wykazuje spełnienie warunków, o których mowa w ust. 7, przekazując niezwłocznie Prezesowi UODO odpowiednią dokumentację.

9. Jeżeli dostawca usług komunikacji elektronicznej nie zawiadomił abonenta lub użytkownika końcowego będącego osobą fizyczną o naruszeniu danych osobowych, Prezes UODO może nałożyć na tego dostawcę, w drodze decyzji, obowiązek przekazania temu abonentowi lub użytkownikowi końcowemu, takiego zawiadomienia, biorąc pod uwagę możliwe niekorzystne skutki naruszenia.

10. W przypadku gdy naruszenie danych osobowych ma wpływ na abonentów lub użytkowników końcowych będących osobami fizycznymi z innych państw członkowskich, Prezes UODO informuje inne zainteresowane organy z państw członkowskich o tym naruszeniu.

Art. 403. Do sprawowanej przez Prezesa UODO kontroli wykonywania przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej obowiązków, o których mowa w art. 401, art. 402 oraz art. 405, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781).

Art. 404. Prezes UODO, kierując wystąpienie, o którym mowa w art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych, do dostawcy usług komunikacji elektronicznej, uwzględnia wytyczne Komisji Europejskiej dotyczące realizacji obowiązku powiadomienia abonenta lub użytkownika końcowego będącego osobą fizyczną o naruszeniu jego danych osobowych i wskazuje okoliczności, formę i sposób takiego powiadomienia. Prezes UODO może udostępniać wystąpienia w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Prezesa UODO, o ile nie będą one zawierać informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa.

Art. 405. 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej prowadzi rejestr naruszeń danych osobowych, w tym faktów towarzyszących naruszeniom, ich skutków i podjętych działań, zawierający:

1) opis charakteru naruszenia danych osobowych;
2) informacje o zaleconych przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej środkach mających na celu złagodzenie ewentualnych niekorzystnych skutków naruszenia danych osobowych;

3) informacje o działaniach podjętych przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej;
4) informacje o fakcie poinformowania lub braku poinformowania abonenta lub użytkownika końcowego będącego osobą fizyczną o wystąpieniu naruszenia danych osobowych;
5) opis skutków naruszenia danych osobowych;
6) opis zaproponowanych przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej środków naprawczych.

2. Dostawca usług komunikacji elektronicznej może powierzyć, w drodze umowy, innemu przedsiębiorcy prowadzenie rejestru, o którym mowa w ust. 1.

Rozdział 6

Cyfrowe transmisje radiofoniczne i telewizyjne

Art. 406. 1. Publiczne sieci telekomunikacyjne używane do cyfrowych transmisji radiofonicznych i telewizyjnych oraz odbiorniki sygnału telewizyjnego i odbiorniki radiofonii cyfrowej zapewniają interoperacyjność usług cyfrowych transmisji radiofonicznych i telewizyjnych, w szczególności przez stosowanie otwartego interfejsu programistycznego aplikacji.

2. Stosowanie otwartego interfejsu programistycznego aplikacji nie jest wymagane w przypadku samochodowych odbiorników radiofonicznych.

3. Dostawca usług telekomunikacyjnych, po zakończeniu okresu obowiązywania umowy, umożliwia darmowy i dogodny dla użytkownika końcowego zwrot odbiornika sygnału telewizyjnego udostępnionego przez tego dostawcę, chyba że dostawca usług wykaże, że odbiornik sygnału telewizyjnego umożliwia odbiór usług cyfrowych transmisji telewizyjnych świadczonych przez innych dostawców.

4. Odbiornik sygnału telewizyjnego umożliwia:
1) odbiór niekodowanych cyfrowych transmisji telewizyjnych;
2) dekodowanie za pomocą jednolitego algorytmu kodowania cyfrowych transmisji telewizyjnych kodowanych, określonego w przepisach wydanych na podstawie ust. 6.

5. Samochodowe odbiorniki radiofoniczne umożliwiają odbiór i odtwarzanie co najmniej usług radiofonii cyfrowej świadczonych za pośrednictwem naziemnych cyfrowych transmisji radiofonicznych.

6. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, wymagania techniczne i eksploatacyjne dla odbiorników sygnału telewizyjnego, mając na

uwadze zapewnienie interoperacyjności usług oraz ułatwienie dostępu do cyfrowych transmisji telewizyjnych osobom z niepełnosprawnościami.

7. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, wymagania techniczne i eksploatacyjne dla odbiorników radiofonii cyfrowej, w tym samochodowych odbiorników radiofonicznych, mając na uwadze efektywne wykorzystanie częstotliwości oraz zapewnienie interoperacyjności usług.

Art. 407. 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny dostarczający system dostępu warunkowego oferuje nadawcom na równych i niedyskryminujących warunkach usługi techniczne umożliwiające odbiór cyfrowych transmisji radiofonicznych i telewizyjnych za pomocą dekoderów zainstalowanych w sieciach lub u abonentów.

2. Przedsiębiorca telekomunikacyjny dostarczający system dostępu warunkowego obowiązany jest do wyodrębnienia w ramach prowadzonej rachunkowości informacji dla tej działalności.

3. Minister właściwy do spraw informatyzacji może określić, w drodze rozporządzenia:

1) wymagania techniczne i eksploatacyjne dla systemów dostępu warunkowego,
2) szczegółowy zakres usług technicznych oferowanych nadawcom na warunkach, o których mowa w ust. 1, przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych dostarczających systemy dostępu warunkowego w celu umożliwienia odbioru cyfrowych transmisji radiofonicznych i telewizyjnych za pomocą dekoderów zainstalowanych w sieciach lub u abonentów

– mając na uwadze zapewnienie sprawowania przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych pełnej kontroli nad cyfrowymi transmisjami radiofonicznymi i telewizyjnymi dokonywanymi z wykorzystaniem systemów dostępu warunkowego oraz kierując się dążeniem do stworzenia warunków dla efektywnego świadczenia usług z wykorzystaniem takich systemów.

Art. 408. Po przeprowadzeniu analizy rynku zgodnie z art. 198, Prezes UKE może, w drodze decyzji, znieść w stosunku do przedsiębiorcy telekomunikacyjnego nieposiadającego znaczącej pozycji na rynku dostarczania systemów dostępu warunkowego obowiązek, o którym mowa w art. 407 ust. 1, po przeprowadzeniu postępowania konsultacyjnego i konsolidacyjnego, o ile uchylenie tego obowiązku nie naruszy:

1) dostępu użytkowników końcowych do programów radiofonicznych i telewizyjnych, wynikającego z nałożonego obowiązku transmisji obowiązkowej;

2) skutecznej konkurencji na rynku detalicznych usług telewizji cyfrowej i na rynku detalicznych usług radiofonii cyfrowej oraz na rynku dostarczania systemów dostępu warunkowego i rynku powiązanych zasobów.

Art. 409. 1. Posiadacze praw własności przemysłowej obejmujących systemy dostępu warunkowego oraz usługi świadczone za ich pomocą są obowiązani do zawierania umów licencyjnych z producentami odbiorników sygnału telewizyjnego i odbiorników radiofonii cyfrowej na równych i niedyskryminujących warunkach.

2. Postanowienia umów licencyjnych, o których mowa w ust. 1, nie powinny zabraniać, ograniczać ani zniechęcać do umieszczenia w urządzeniach, o których mowa w ust. 1:

1) wspólnego interfejsu pozwalającego na połączenie z innymi systemami dostępu warunkowego,
2) elementów właściwych dla innych systemów dostępu warunkowego, jeżeli licencjobiorca przestrzega warunków gwarantujących bezpieczeństwo transakcji dokonywanych przez operatorów systemów dostępu warunkowego

– z uwzględnieniem czynników technicznych i ekonomicznych.

3. W zakresie nieuregulowanym w ust. 1 i 2 do umów licencyjnych stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1170).

Art. 410. 1. W sprawach spornych wynikających z umowy o transmisji sygnału multipleksu rozstrzyga Prezes UKE, w drodze decyzji, na wniosek operatora multipleksu lub operatora sieci nadawczej.

2. Prezes UKE może wydać na wniosek jednej ze stron decyzję, w której określa warunki współpracy do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sporu.

DZIAŁ VIII

Organy właściwe w sprawach komunikacji elektronicznej oraz postępowanie przed Prezesem UKE

Rozdział 1

Organy właściwe w sprawach komunikacji elektronicznej

Art. 411. Organy administracji publicznej pełniące kontrolę nad przedsiębiorcą komunikacji elektronicznej lub posiadające pakiet kontrolny przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej zapewniają strukturalny rozdział funkcji związanych z prowadzeniem polityki

regulacyjnej od funkcji związanych z wykonywaniem przez nie zadań i uprawnień właścicielskich wobec tego przedsiębiorcy.

Art. 412. 1. Organami właściwymi w sprawach telekomunikacji są minister właściwy do spraw informatyzacji i Prezes UKE.

2. Organy właściwe w sprawach telekomunikacji prowadzą politykę regulacyjną, mając na celu w szczególności:

1) wspieranie konkurencji, w tym konkurencji opartej na infrastrukturze, w zakresie świadczenia usług komunikacji elektronicznej, dostarczania sieci telekomunikacyjnych oraz powiązanych zasobów, w tym:
   a) zapewnienie użytkownikom, w tym użytkownikom końcowym z niepełnosprawnościami, osiągania maksymalnych korzyści w zakresie cen oraz różnorodności i jakości usług, niezależnie od lokalizacji użytkownika końcowego lub dostawcy usług,
   b) zapobieganie zniekształcaniu lub ograniczaniu konkurencji na rynku komunikacji elektronicznej, w tym przez nakładanie obowiązków regulacyjnych tylko w zakresie koniecznym do zagwarantowania skutecznej i równoważnej konkurencji w interesie użytkowników końcowych oraz zmianę lub uchylenie nałożonych obowiązków regulacyjnych w sytuacji, gdy warunek ten jest spełniony,
   c) efektywne inwestowanie w dziedzinie infrastruktury oraz promocję technologii innowacyjnych,
   d) zapewnienie przewidywalności regulacyjnej,
   e) uwzględnienie ryzyka inwestycyjnego;
2) wspieranie rozwoju rynku wewnętrznego, w tym:
   a) usuwanie istniejących barier na rynku komunikacji elektronicznej,
   b) wspieranie tworzenia i rozwoju transeuropejskich sieci oraz interoperacyjności usług ogólnoeuropejskich,
   c) zapewnienie równego traktowania oraz niedyskryminacji przedsiębiorców komunikacji elektronicznej,
   d) współpracę z innymi organami regulacyjnymi państw członkowskich, BEREC i Komisją Europejską, w celu spójnego wdrażania i stosowania przepisów,
   e) współpracę z innymi organami regulacyjnymi państw członkowskich i Komisją Europejską, w tym w ramach RSPG, a na ich wniosek – także z Parlamentem Europejskim i Radą, w zakresie:

- planowania strategicznego, koordynacji i harmonizacji wykorzystania częstotliwości w Unii Europejskiej, w celu optymalizacji wykorzystania częstotliwości oraz unikania szkodliwych zakłóceń oraz
- promowania koordynacji polityki w zakresie częstotliwości w Unii Europejskiej, a także zharmonizowanych warunków w odniesieniu do dostępności i efektywnego wykorzystania częstotliwości, koniecznego do ustanowienia i funkcjonowania rynku wewnętrznego usług komunikacji elektronicznej;

3) wspieranie efektywnego wykorzystania oraz zarządzania częstotliwościami, w tym:
   a) dążenie do zapewnienia pokrycia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zasięgiem bezprzewodowej komunikacji szerokopasmowej o wysokiej jakości, w tym wysokiej prędkości transmisji danych, a także objęcia nią głównych szlaków transportowych,
   b) ułatwianie szybkiego rozwoju nowych technologii komunikacji bezprzewodowej i jej zastosowań,
   c) promowanie długoterminowych inwestycji przez zapewnienie przewidywalności i spójności podczas dokonywania, zmiany lub cofnięcia rezerwacji częstotliwości, dokonywania rezerwacji częstotliwości na kolejny okres lub ograniczenia sposobu wykorzystywania częstotliwości objętych rezerwacją,
   d) promowanie współużytkowania częstotliwości do podobnych lub różnych zastosowań częstotliwości zgodnie z przepisami prawa konkurencji,
   e) dążenie do spójności i przewidywalności w Unii Europejskiej, w zakresie dokonywania rezerwacji częstotliwości w kontekście ochrony zdrowia publicznego przy uwzględnieniu zalecenia Rady 1999/519/WE z dnia 12 lipca 1999 r. w sprawie ograniczenia narażenia ludności na pola elektromagnetyczne (od 0 Hz do 300 GHz) (Dz. Urz. WE L 199 z 30.07.1999, str. 59),
   f) kierowanie się zasadą neutralności technologicznej przy gospodarowaniu częstotliwościami;
4) zachęcanie do inwestowania w sieci o bardzo dużej przepustowości oraz korzystania z tych sieci;
5) promocję interesów obywateli Unii Europejskiej, w tym:
   a) zapewnienie wszystkim obywatelom dostępu do usługi powszechnej,
   b) zapewnienie ochrony konsumenta w jego relacjach z przedsiębiorcą komunikacji elektronicznej, w szczególności ustanawiając proste i niedrogie procedury

rozwiązywania sporów przed organem niezależnym od stron występujących w danym sporze,

c) przyczynianie się do zapewnienia wysokiego poziomu ochrony danych osobowych,

d) udostępnianie informacji dotyczących ustanawiania cen i warunków świadczenia publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej,

e) identyfikację potrzeb określonych grup społecznych, w szczególności użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami oraz ze szczególnymi potrzebami społecznymi,

f) zapewnienie bezpieczeństwa publicznej sieci telekomunikacyjnej,

g) wspieranie procesu harmonizacji określonych numerów lub zakresów numeracji w obrębie Unii Europejskiej oraz upowszechnianie informacji o istnieniu europejskiego numeru alarmowego 112 i innych europejskich numerów zharmonizowanych, skierowanej do obywateli, w szczególności podróżujących między państwami członkowskimi,

h) wspieranie pełnego korzystania przez użytkowników końcowych z informacji oraz możliwości ich rozpowszechniania oraz korzystania z dowolnych aplikacji i usług;

6) realizację polityki w zakresie wolności wypowiedzi i informacji, promowania różnorodności kulturowej i językowej, jak również pluralizmu mediów;

7) zagwarantowanie neutralności technologicznej.

Art. 413. 1. Prezes UKE jest organem regulacyjnym w dziedzinie rynku usług komunikacji elektronicznej i pocztowych.

2. Prezes UKE jest centralnym organem administracji rządowej.

3. Prezes UKE jest organem egzekucyjnym w zakresie administracyjnej egzekucji obowiązków o charakterze niepieniężnym wskazanych w przepisach ustawy, ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 1640 oraz z 2024 r. poz. 467 i), a także obowiązków o charakterze niepieniężnym nałożonych na podstawie przepisów tych ustaw.

Art. 414. 1. Prezes UKE składa ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji oraz ministrowi właściwemu do spraw łączności, w celu zaopiniowania, coroczne sprawozdanie ze swojej działalności regulacyjnej, w szczególności w zakresie stanu rynku komunikacji elektronicznej, decyzji, które wydał, zasobów ludzkich, finansowych i sposobu ich

rozdysponowania oraz przyszłych planów, a także realizacji polityki rządu i unijnej polityki komunikacji elektronicznej, za rok poprzedni, w terminie do dnia 30 kwietnia oraz publikuje je na stronie podmiotowej BIP UKE.

2. Minister właściwy do spraw łączności opiniuje sprawozdanie w zakresie działalności pocztowej i przekazuje opinię ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji w terminie 20 dni od przedstawienia sprawozdania przez Prezesa UKE.

3. Minister właściwy do spraw informatyzacji, w terminie miesiąca od dnia przedstawienia sprawozdania przez Prezesa UKE, przekazuje Prezesowi Rady Ministrów sprawozdanie wraz z opinią własną i ministra właściwego do spraw łączności.

4. Prezes UKE przekazuje na żądanie ministra właściwego do spraw informatyzacji i ministra właściwego do spraw łączności informacje o swojej działalności.

Art. 415. 1. Prezesa UKE powołuje i odwołuje Sejm Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Prezesa Rady Ministrów. Kadencja Prezesa UKE trwa 5 lat.

2. Kandydat na Prezesa UKE wskazywany przez Prezesa Rady Ministrów Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej we wniosku, o którym mowa w ust. 1, jest wyłaniany w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru.

3. Do naboru, o którym mowa w ust. 2, może przystąpić osoba, która łącznie spełnia następujące warunki:

1) posiada tytuł zawodowy magistra, magistra inżyniera lub równorzędny;
2) jest obywatelem polskim;
3) korzysta z pełni praw publicznych;
4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
5) posiada kompetencje kierownicze;
6) posiada co najmniej 5-letni okres zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania, spółdzielczej umowy o pracę lub świadczenia usług na podstawie innej umowy lub wykonywania działalności gospodarczej na własny rachunek, w tym co najmniej 3-letnie doświadczenie na stanowiskach kierowniczych lub samodzielnych albo wynikające z prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek;
7) posiada wykształcenie i wiedzę z zakresu spraw należących do właściwości Prezesa UKE;
8) posiada co najmniej 3-letnie doświadczenie w pracy na stanowiskach związanych z telekomunikacją lub pocztą;
9) cieszy się nieposzlakowaną opinią.

4. Informację o naborze kandydatów na stanowisko Prezesa UKE ogłasza się przez umieszczenie ogłoszenia w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

5. Ogłoszenie zawiera:

1) nazwę i adres urzędu przeprowadzającego nabór;
2) określenie stanowiska;
3) wymagania związane ze stanowiskiem wynikające z przepisów prawa;
4) zakres zadań wykonywanych na stanowisku;
5) wskazanie wymaganych dokumentów;
6) termin i miejsce składania dokumentów;
7) informację o metodach i technikach naboru.

6. Termin, o którym mowa w ust. 5 pkt 6, nie może być krótszy niż 10 dni od dnia opublikowania ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

7. Nabór kandydata na stanowisko Prezesa UKE przeprowadza zespół powołany przez Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, liczący co najmniej 3 osoby, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię wyłonienia najlepszych kandydatów. W toku naboru ocenia się doświadczenie zawodowe, wiedzę niezbędną do wykonywania zadań na stanowisku Prezesa UKE oraz kompetencje kierownicze kandydatów.

8. Ocena wiedzy i kompetencji kierowniczych, o których mowa w ust. 7 w zdaniu drugim, może być dokonana na zlecenie zespołu przez osobę niebędącą członkiem zespołu, która posiada odpowiednie kwalifikacje do dokonania tej oceny.

9. Członek zespołu oraz osoba, o której mowa w ust. 8, mają obowiązek zachowania w tajemnicy informacji dotyczących kandydatów na stanowisko Prezesa UKE uzyskanych w trakcie naboru.

10. W toku naboru zespół wyłania nie więcej niż 3 kandydatów na stanowisko Prezesa UKE, których przedstawia za pośrednictwem Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Prezesowi Rady Ministrów.

11. Z przeprowadzonego naboru zespół sporządza protokół zawierający:

1) nazwę i adres urzędu przeprowadzającego nabór;
2) liczbę kandydatów;

3) imiona, nazwiska i adresy nie więcej niż 3 najlepszych kandydatów uszeregowanych według poziomu spełniania przez nich wymagań określonych w ogłoszeniu o naborze;
4) informację o zastosowanych metodach i technikach naboru;
5) uzasadnienie dokonanego wyboru albo powody niewyłonienia kandydata;
6) informację o składzie zespołu.

12. Po przeprowadzeniu naboru, o którym mowa w ust. 2, Prezes Rady Ministrów spośród osób, o których mowa w ust. 10, które uzyskały najlepszy wynik, wskazuje jedną, której kandydatura na Prezesa UKE przedstawiana jest, wraz z uzasadnieniem, we wniosku kierowanym przez Prezesa Rady Ministrów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 416. 1. Prezes UKE może być odwołany przed upływem kadencji, na którą został powołany, wyłącznie w przypadku zaprzestania spełniania któregokolwiek z warunków, o których mowa w art. 415 ust. 4.

2. Informację o odwołaniu Prezesa UKE wskazującą powody jego odwołania podaje się niezwłocznie do publicznej wiadomości przez ogłoszenie jej treści na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej ministra właściwego do spraw informatyzacji i ministra właściwego do spraw łączności.

3. W przypadku odwołania Prezesa UKE przed upływem kadencji z powodów, o których mowa w ust. 1, Prezesowi UKE przysługuje odwołanie do sądu pracy. Przepisy art. 45 § 2 i 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465 oraz z 2024 r. poz.) stosuje się odpowiednio.

4. Sąd pracy rozpatruje odwołanie Prezesa UKE, o którym mowa w ust. 3, nie później niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania odwołania.

5. Kadencja Prezesa UKE ulega skróceniu w przypadku:
1) śmierci Prezesa UKE;
2) choroby trwale uniemożliwiającej wykonywanie zadań przez Prezesa UKE;
3) złożenia rezygnacji przez Prezesa UKE.

6. Do skrócenia kadencji Prezesa UKE z przyczyn, o których mowa w ust. 5, przepisy o odwołaniu Prezesa UKE stosuje się odpowiednio.

7. W przypadku skrócenia kadencji Prezesa UKE z przyczyn, o których mowa w ust. 5, do czasu powołania nowego Prezesa UKE obowiązki Prezesa sprawuje wskazany przez Prezesa Rady Ministrów zastępca Prezesa UKE.

Art. 417. 1. Minister właściwy do spraw informatyzacji, na wniosek Prezesa UKE, powołuje zastępców Prezesa UKE do spraw telekomunikacyjnych oraz, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw łączności, do spraw pocztowych, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru. Minister właściwy do spraw informatyzacji odwołuje zastępcę Prezesa UKE, na wniosek Prezesa UKE, wyłącznie w przypadkach zaprzestania spełniania wymagań, o których mowa w ust. 2.

2. Stanowisko zastępcy Prezesa UKE może zajmować osoba, która:

1) posiada tytuł zawodowy magistra, magistra inżyniera lub równorzędny;
2) jest obywatelem polskim;
3) korzysta z pełni praw publicznych;
4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
5) posiada kompetencje kierownicze;
6) posiada co najmniej 6-letni staż pracy, w tym co najmniej 3-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym;
7) posiada wykształcenie i wiedzę z zakresu spraw należących do właściwości Prezesa UKE.

3. Informację o naborze na stanowisko zastępcy Prezesa UKE udostępnia się w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie urzędu oraz na stronie podmiotowej BIP UKE i Biuletynu Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

4. Ogłoszenie zawiera:

1) nazwę i adres urzędu przeprowadzającego nabór;
2) określenie stanowiska;
3) wymagania związane ze stanowiskiem wynikające z przepisów prawa;
4) zakres zadań wykonywanych na stanowisku;
5) wskazanie wymaganych dokumentów;
6) termin i miejsce składania dokumentów;
7) informację o metodach i technikach naboru.

5. Termin, o którym mowa w ust. 4 pkt 6, nie może być krótszy niż 10 dni od dnia udostępnienia ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

6. Nabór na stanowisko zastępcy Prezesa UKE przeprowadza zespół powołany przez Prezesa UKE, liczący co najmniej 3 osoby, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię wyłonienia najlepszych kandydatów. W toku naboru ocenia się doświadczenie zawodowe

kandydata, wiedzę niezbędną do wykonywania zadań na stanowisku, na które jest przeprowadzany nabór, oraz kompetencje kierownicze.

7. Ocena wiedzy i kompetencji kierowniczych, o których mowa w ust. 6 w zdaniu drugim, może być dokonana na zlecenie zespołu przez osobę niebędącą członkiem zespołu, która posiada odpowiednie kwalifikacje do dokonania tej oceny.

8. Członek zespołu oraz osoba, o której mowa w ust. 7, mają obowiązek zachowania w tajemnicy informacji dotyczących osób ubiegających się o stanowisko, uzyskanych w trakcie naboru.

9. W toku naboru zespół wyłania nie więcej niż 3 kandydatów, których przedstawia ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji.

10. Z przeprowadzonego naboru zespół sporządza protokół zawierający:

1) nazwę i adres urzędu przeprowadzającego nabór;
2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór, oraz liczbę kandydatów;
3) imiona, nazwiska i adresy nie więcej niż 3 najlepszych kandydatów uszeregowanych według poziomu spełniania przez nich wymagań określonych w ogłoszeniu o naborze;
4) informację o zastosowanych metodach i technikach naboru;
5) uzasadnienie dokonanego wyboru albo powody niewyłonienia kandydata;
6) informację o składzie zespołu.

11. Wynik naboru udostępnia się niezwłocznie na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz na stronie podmiotowej BIP UKE. Informacja o wyniku naboru zawiera:

1) nazwę i adres urzędu przeprowadzającego nabór;
2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór;
3) imiona, nazwisko wybranego kandydata oraz jego miejsce zamieszkania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny albo informację o niewyłonieniu kandydata.

Art. 418. 1. Prezes UKE wydaje Dziennik Urzędowy Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

2. W dzienniku urzędowym, o którym mowa w ust. 1, ogłasza się w szczególności:

1) zarządzenia;
2) przepisy międzynarodowe;
3) ogłoszenia, obwieszczenia i komunikaty;
4) decyzje obszarowe.

Art. 419. 1. Do zakresu działania Prezesa UKE należy w szczególności:

1) opracowywanie wskazanych przez ministra właściwego do spraw informatyzacji projektów aktów prawnych w zakresie komunikacji elektronicznej;
2) wykonywanie zadań krajowego organu regulacyjnego wynikających z przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1971 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającego Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC) oraz Agencję Wsparcia BEREC (Urząd BEREC), zmieniającego rozporządzenie (UE) 2015/2120 oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1211/2009 (Dz. Urz. UE L 321 z 17.12.2018, str. 1);
3) analiza i ocena funkcjonowania rynków usług komunikacji elektronicznej;
4) monitorowanie jakości usług komunikacji elektronicznej;
5) podejmowanie interwencji w sprawach dotyczących funkcjonowania rynków usług komunikacji elektronicznej oraz rynku aparatury, w tym rynku urządzeń telekomunikacyjnych, z własnej inicjatywy lub wniesionych przez zainteresowane podmioty, w szczególności użytkowników i przedsiębiorców komunikacji elektronicznej;
6) kontrolowanie realizacji obowiązków wynikających z przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/612 z dnia 6 kwietnia 2022 r. w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii (Dz. Urz. UE L 115 z 13.04.2022, str. 1);
7) realizacja obowiązków nałożonych na Prezesa UKE i kontrolowanie realizacji pozostałych obowiązków, wynikających z przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2120 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiającego środki dotyczące dostępu do otwartego internetu i dotyczące opłat detalicznych za uregulowane usługi łączności wewnątrzunijnej oraz zmieniającego dyrektywę 2002/22/WE, a także rozporządzenie (UE) nr 531/2012;
8) zarządzanie zasobami częstotliwości przeznaczonymi do użytkowania cywilnego i cywilno-rządowego oraz tworzenie warunków dla rozwoju krajowych służb radiokomunikacyjnych przez zapewnianie Rzeczypospolitej Polskiej niezbędnych zasobów częstotliwości oraz dostępu do zasobów orbitalnych;
9) współpraca z użytkownikami rządowymi w celu zapewnienia warunków do utrzymania ciągłości funkcjonowania systemów komunikacji elektronicznej tych użytkowników;
10) realizacja harmonogramu rozdysponowania zasobów częstotliwości, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 62 ust. 4;

11) występowanie do RSPG z wnioskiem o pomoc w rozwiązaniu problemów lub sporów związanych z transgraniczną koordynacją częstotliwości lub szkodliwymi zakłóceniami o charakterze transgranicznym;
12) wykonywanie zadań i obowiązków na rzecz obronności, cyberbezpieczeństwa, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego;
13) współpraca z krajowymi i międzynarodowymi organizacjami telekomunikacyjnymi;
14) współpraca z Komisją Europejską i instytucjami Unii Europejskiej, a także z BEREC oraz organami regulacyjnymi innych państw członkowskich;
15) współpraca z Prezesem UOKiK w sprawach dotyczących przestrzegania praw podmiotów korzystających z usług komunikacji elektronicznej, przeciwdziałania praktykom ograniczającym konkurencję oraz antykonkurencyjnym koncentracjom przedsiębiorców komunikacji elektronicznej i ich związków;
16) współpraca z Krajową Radą Radiofonii i Telewizji w zakresie właściwości tego organu;
17) wykonywanie, z upoważnienia ministra właściwego do spraw informatyzacji, zadań w sprawach międzynarodowej i unijnej polityki komunikacji elektronicznej;
18) prowadzenie transgranicznych koordynacji częstotliwości z innymi państwami, w tym zawieranie niezbędnych umów lub porozumień, w sposób i w terminach pozwalających na realizację zobowiązań wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych lub aktów prawnych Unii Europejskiej, dotyczących gospodarowania częstotliwościami;
19) przedstawianie Komisji Europejskiej, BEREC i organom regulacyjnym innych państw członkowskich informacji z zakresu komunikacji elektronicznej, w tym wykonywanie obowiązków notyfikacyjnych, obejmujących przekazywanie treści decyzji, o których mowa w art. 202 ust. 1, oraz informacji o przedsiębiorcach komunikacji elektronicznej, którzy zostali uznani za posiadających znaczącą pozycję rynkową, świadczących usługę powszechną i realizujących połączenia sieci telekomunikacyjnych oraz nałożonych na nich obowiązkach;
20) przeprowadzanie konsultacji środowiskowych w sprawach związanych z zasięgiem, dostępnością oraz jakością usług komunikacji elektronicznej, z zainteresowanymi podmiotami i ich związkami, w szczególności z przedsiębiorcami komunikacji elektronicznej, użytkownikami, konsumentami, w tym użytkownikami końcowymi z niepełnosprawnościami, oraz producentami;

21) kontrola obowiązku wyposażenia pojazdów kategorii M w samochodowe odbiorniki radiofoniczne zdolne do odbioru cyfrowych transmisji;
22) kontrola obowiązku sprzedaży odbiorników sygnału telewizyjnego spełniających wymagania wynikające z przepisów wydanych na podstawie art. 406 ust. 6;
23) kontrola obowiązku sprzedaży odbiorników radiofonii cyfrowej spełniających wymagania wynikające z przepisów wydanych na podstawie art. 406 ust. 7.

2. Prezes UKE na podstawie informacji uzyskanych od przedsiębiorców komunikacji elektronicznej oraz innych podmiotów dysponujących infrastrukturą telekomunikacyjną lub realizujących inwestycje w tym zakresie, w terminie do dnia 30 czerwca, sporządza i udostępnia raport o stanie rynku komunikacji elektronicznej za rok ubiegły, uwzględniający pokrycie terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zasięgiem stacjonarnych i ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych oraz przedstawia prognozy inwestycyjne dotyczące rozwoju tych sieci. Prezes UKE udostępnia raport na stronie podmiotowej BIP UKE.

3. Prezes UKE dokonuje, nie rzadziej niż co 2 lata, regularnego przeglądu konieczności stosowania w decyzjach w sprawie rezerwacji częstotliwości ograniczeń, o których mowa w art. 87 ust. 3 pkt 4, oraz udostępnia jego wyniki na stronie podmiotowej BIP UKE.

4. Raport, o którym mowa w ust. 2, jest wykorzystywany przez:
1) ministra właściwego do spraw informatyzacji przy opracowywaniu programu rozwoju, o którym mowa w art. 15 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2024 r. poz. 324), w zakresie sieci szerokopasmowych;
2) właściwe organy przy sporządzaniu planów, strategii lub innych dokumentów z zakresu:
   a) udzielania środków publicznych na realizację sieci telekomunikacyjnej,
   b) obowiązków w zakresie gospodarowania częstotliwościami,
   c) weryfikacji dostępności usług wchodzących w zakres obowiązku świadczenia usługi powszechnej.

Art. 420. 1. Prezes UKE wykonuje zadania przy pomocy UKE.

2. UKE prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych dla jednostek budżetowych.

3. Minister właściwy do spraw informatyzacji, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw łączności, w drodze zarządzenia, nadaje statut UKE, określając jego komórki organizacyjne.

4. Statut UKE może przewidywać utworzenie przez Prezesa UKE zamiejscowych jednostek organizacyjnych. Prezes UKE, tworząc zamiejscową jednostkę organizacyjną, określa jej siedzibę, właściwość rzeczową oraz miejscową, z uwzględnieniem zasadniczego podziału terytorialnego państwa.

Rozdział 2

Działania kontrolne Prezesa UKE

Art. 421. 1. Prezes UKE jest uprawniony do weryfikacji przestrzegania przepisów, decyzji oraz postanowień z zakresu komunikacji elektronicznej lub spełniania wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej.

2. W ramach weryfikacji, o której mowa w ust. 1, Prezes UKE może w szczególności monitorować częstotliwości, lokalizować źródła zakłóceń lub nielegalnych emisji, prowadzić kontrole i postępowania pokontrolne.

Art. 422. 1. Prezes UKE, jako organ wyspecjalizowany w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2023 r. poz. 215), jest uprawniony do kontroli znajdujących się w obrocie lub oddanych do użytku wyrobów, o których mowa w:

1) rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1275/2008 z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla zużycia energii przez elektryczne i elektroniczne urządzenia gospodarstwa domowego i urządzenia biurowe w trybie czuwania i wyłączenia oraz czuwania przy podłączeniu do sieci (Dz. Urz. UE L 339 z 18.12.2008, str. 45, z późn. zm.[13)]);
2) rozporządzeniu Komisji (WE) nr 107/2009 z dnia 4 lutego 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla prostych set-top boksów (Dz. Urz. UE L 36 z 05.02.2009, str. 8, z późn. zm.[14)]);
3) rozporządzeniu Komisji (UE) 2019/1782 z dnia 1 października 2019 r. ustanawiającym wymogi dotyczące ekoprojektu dla zasilaczy zewnętrznych na podstawie dyrektywy

---

[13)] Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 93 z 07.04.2009, str. 3, Dz. Urz. UE L 191 z 23.07.2009, str. 42, Dz. Urz. UE L 175 z 27.06.2013, str. 13, Dz. Urz. UE L 225 z 23.08.2013, str. 1, Dz. Urz. UE L 346 z 20.12.2016, str. 51, Dz. Urz. UE L 315 z 05.12.2019, str. 241, 267 i 285.

[14)] Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 346 z 20.12.2016, str. 51.

Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE oraz uchylającym rozporządzenie Komisji (WE) nr 278/2009 (Dz. Urz. UE L 272 z 25.10.2019, str. 95, z późn. zm.[15)]);

4) rozporządzeniu Komisji (WE) nr 278/2009 z dnia 6 kwietnia 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu w zakresie zużycia energii elektrycznej przez zasilacze zewnętrzne w stanie bez obciążenia oraz ich średniej sprawności podczas pracy (Dz. Urz. UE L 93 z 07.04.2009, str. 3, z późn. zm.[16)]);

5) rozporządzeniu Komisji (UE) 2019/2021 z dnia 1 października 2019 r. ustanawiającym wymogi dotyczące ekoprojektu dla wyświetlaczy elektronicznych zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE, zmieniającym rozporządzenie Komisji (WE) nr 1275/2008 i uchylającym rozporządzenie Komisji (WE) nr 642/2009 (Dz. Urz. UE L 315 z 05.12.2019, str. 241, z późn. zm.[17)]);

6) rozporządzeniu Komisji (WE) nr 642/2009 z dnia 22 lipca 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla telewizorów (Dz. Urz. UE L 191 z 23.07.2009, str. 42, z późn. zm.[18)]);

7) rozporządzeniu Komisji (UE) nr 617/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla komputerów i serwerów (Dz. Urz. UE L 175 z 27.06.2013, str. 13, z późn. zm.[19)]).

2. Prezes UKE jako organ:

1) kontrolujący w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 września 2012 r. o etykietowaniu energetycznym produktów związanych z energią (Dz. U. z 2020 r. poz. 378) jest uprawniony do kontroli wprowadzanych do obrotu lub oddawanych do użytku produktów związanych z energią, o których mowa w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2019/2013 z dnia 11 marca 2019 r. uzupełniającym rozporządzenie Parlamentu

---

15) Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 56 z 27.02.2020, str. 42.

16) Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 175 z 27.06.2013, str. 13 i Dz. Urz. UE L 346 z 20.12.2016, str. 51.

17) Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 50 z 24.02.2020, str. 23 i Dz. Urz. UE L 68 z 26.02.2021, str. 108.

18) Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 225 z 23.08.2013, str. 1 i Dz. Urz. UE L 346 z 20.12.2016, str. 51.

19) Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 346 z 20.12.2016, str. 51 i Dz. Urz. UE L 74 z 18.03.2019, str. 46.

Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 w odniesieniu do etykietowania energetycznego wyświetlaczy elektronicznych i uchylającym rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 1062/2010 (Dz. Urz. UE L 315 z 05.12.2019, str. 1, z późn. zm.[20)]);

2) przeprowadzający kontrolę realizacji programu znakowania efektywności energetycznej urządzeń biurowych w rozumieniu przepisów ustawy, o której mowa w pkt 1, jest uprawniony do kontroli realizacji programu znakowania efektywności energetycznej urządzeń biurowych, o którym mowa w art. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 106/2008 z dnia 15 stycznia 2008 r. w sprawie unijnego programu znakowania efektywności energetycznej urządzeń biurowych (Dz. Urz. UE L 39 z 13.02.2008, str. 1, z późn. zm.[21)]).

3. Prezes UKE jest uprawniony do kontroli znajdującej się w obrocie lub oddanej do użytku aparatury w zakresie spełniania wymagań określonych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/30/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do kompatybilności elektromagnetycznej (Dz. Urz. UE L 96 z 29.03.2014, str. 79, z późn. zm.[22)]) i urządzeń radiowych w zakresie spełniania wymagań określonych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylającej dyrektywę 1999/5/WE.

Art. 423. Kontrolę i postępowanie pokontrolne Prezes UKE wszczyna z urzędu.

Art. 424. 1. Pracownikom UKE przysługuje, po okazaniu legitymacji służbowej oraz doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, prawo:

1) dostępu do materiałów, dokumentów oraz innych danych niezbędnych do przeprowadzenia kontroli, a także sporządzania ich kopii;
2) wstępu do wszystkich obiektów i nieruchomości oraz pomieszczeń podmiotu podlegającego kontroli, zwanego dalej „podmiotem kontrolowanym”;
3) prowadzenia oględzin kontrolowanych sieci telekomunikacyjnych i aparatury;
4) zabezpieczenia przed dalszym używaniem lub przyjęcia do depozytu urządzeń radiowych używanych bez wymaganego pozwolenia lub obsługiwanych przez nieuprawnioną osobę;

[20)] Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 48 z 11.02.2021, str. 7, Dz. Urz. UE L 50 z 24.02.2020, str. 18 i Dz. Urz. UE L 68 z 26.02.2021, str. 62.

[21)] Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 63 z 06.03.2013, str. 1.

[22)] Zmiana wymienionej dyrektywy została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 212 z 22.08.2018, str. 1.

5) czasowego zajęcia aparatury w trybie, o którym mowa w art. 435, w celu przeprowadzenia badań prowadzących do ustalenia przyczyn szkodliwych zakłóceń;
6) nieodpłatnego pobierania próbek wprowadzonej do obrotu lub oddanej do użytku aparatury, w tym telekomunikacyjnych urządzeń końcowych i urządzeń radiowych, w celu przeprowadzenia badań w zakresie spełniania przez tę aparaturę wymagań oraz zatrzymania próbek do czasu prawomocnego zakończenia postępowania;
7) nieodpłatnego pobierania próbek wprowadzonych do obrotu lub oddanych do użytku wyrobów, o których mowa w art. 422 ust. 1, oraz zatrzymania próbek do czasu prawomocnego zakończenia postępowania;
8) nieodpłatnego pobierania próbek wprowadzanych do obrotu lub oddawanych do użytku produktów, o których mowa w art. 422 ust. 2, oraz zatrzymania próbek do czasu prawomocnego zakończenia postępowania;
9) wykonywania czynności kontrolno-pomiarowych, badań sieci telekomunikacyjnych, urządzeń telekomunikacyjnych oraz innej aparatury, a także kontroli jakości świadczonych usług komunikacji elektronicznej;
10) legitymowania osoby w celu stwierdzenia jej tożsamości, jeżeli jest to niezbędne na potrzeby kontroli.

2. Jeżeli okoliczności faktyczne uzasadniają niezwłoczne podjęcie kontroli u osoby fizycznej w zakresie, który nie obejmuje prowadzonej przez tę osobę działalności gospodarczej, może być ona podjęta po okazaniu legitymacji służbowej. Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli doręcza się kontrolowanej osobie niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 3 dni roboczych od dnia podjęcia kontroli.

3. Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli osoby fizycznej zawiera w szczególności:
1) wskazanie podstawy prawnej kontroli;
2) oznaczenie organu kontroli;
3) datę i miejsce wystawienia;
4) imię i nazwisko pracownika UKE uprawnionego do przeprowadzenia kontroli oraz numer jego legitymacji służbowej;
5) oznaczenie kontrolowanej osoby;
6) określenie zakresu przedmiotowego kontroli;
7) wskazanie daty rozpoczęcia i przewidywanego terminu zakończenia kontroli;
8) imię, nazwisko oraz podpis osoby udzielającej upoważnienia z podaniem zajmowanego stanowiska;

9) pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanej osoby.

4. Kierownik podmiotu kontrolowanego, osoba upoważniona lub inny pracownik podmiotu kontrolowanego, który może być uznany za osobę, o której mowa w art. 97 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, jak również kontrolowana osoba fizyczna jest obowiązana udzielać pracownikowi UKE, o którym mowa w ust. 1, wszelkich potrzebnych informacji oraz zapewnić mu:

1) warunki sprawnego przeprowadzenia kontroli;
2) dostęp do materiałów, dokumentów, danych urządzeń, aparatury i sieci, o których mowa w ust. 1;
3) wstęp do obiektów, nieruchomości i pomieszczeń, o których mowa w ust. 1;
4) nieodpłatne udostępnienie podlegających kontroli sieci telekomunikacyjnych, urządzeń telekomunikacyjnych oraz innej aparatury, w celu przeprowadzenia badań.

5. Kontrolowana osoba fizyczna może wnieść sprzeciw wobec podjęcia i wykonywania kontroli przez Prezesa UKE z naruszeniem przepisów. Sprzeciw wymaga uzasadnienia. Przepisy art. 59 ust. 3–16 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców stosuje się odpowiednio.

Art. 425. 1. W czynnościach kontrolnych może brać udział osoba posiadająca wiedzę specjalistyczną, niebędąca pracownikiem UKE, upoważniona przez Prezesa UKE do wykonywania czynności kontrolnych. Osoba ta jest zobowiązana do nieujawniania informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa, w posiadanie których weszła w związku z wykonywanymi czynnościami kontrolnymi.

2. Osoba, o której mowa w ust. 1, może brać udział w czynnościach kontrolnych po doręczeniu kontrolowanemu upoważnienia Prezesa UKE.

Art. 426. Czynności kontrolne mogą być prowadzone w sposób zdalny. Wyniki pomiarów wykonywanych zdalnie zawierają dane umożliwiające identyfikację wykorzystywanych przez Prezesa UKE urządzeń kontrolno-pomiarowych.

Art. 427. 1. Z kontroli sporządza się protokół, który podpisuje pracownik przeprowadzający kontrolę.

2. Protokół, o którym mowa w ust. 1, zawiera w szczególności:

1) oznaczenie podmiotu kontrolowanego, czasu i miejsca przeprowadzania kontroli;
2) wskazanie zakresu kontroli oraz osób w niej uczestniczących;
3) opis przebiegu kontroli;

4) ustalenia z przeprowadzonej kontroli.

3. Pracownik przeprowadzający kontrolę może, z urzędu lub na wniosek podmiotu kontrolowanego, prostować błędy pisarskie i rachunkowe lub inne oczywiste pomyłki w protokole kontroli, o którym mowa w ust. 1.

4. Protokół, o którym mowa w ust. 1, podpisuje także kierownik podmiotu kontrolowanego lub osoba przez niego upoważniona albo kontrolowana osoba fizyczna.

Art. 428. Do czynności kontrolnych oraz badań, o których mowa w art. 424–426 oraz art. 429, stosuje się przepisy o ochronie informacji niejawnych oraz o tajemnicy komunikacji elektronicznej, a także o ochronie danych osobowych.

Art. 429. 1. Do pobierania i badania próbek aparatury, w tym urządzeń radiowych, w zakresie spełniania przez nią wymagań oraz do pobierania i badania próbek wyrobów, o których mowa w art. 422 ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 27–31 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 312 i).

2. Do pobierania i badania próbek produktów, o których mowa w art. 422 ust. 2, stosuje się odpowiednio przepisy art. 27–31 ustawy, o której mowa w ust. 1, oraz akty delegowane w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 14 września 2012 r. o etykietowaniu energetycznym produktów związanych z energią.

Art. 430. Do kontroli urządzeń w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej nie stosuje się przepisów art. 424 ust. 1 pkt 1, 2, 4, 7 i 8.

Art. 431. 1. Do kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.

2. W przypadku podjęcia przez Prezesa UKE czynności kontrolnych w zakresie wykorzystania częstotliwości radiowych, przy zastosowaniu wyłączenia, o którym mowa w art. 50 ust. 2 pkt 3a ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, Prezes UKE informuje kontrolowanego przedsiębiorcę, przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, o fakcie podjęcia tych czynności, w dniu ich podjęcia.

3. Do kontroli oraz zaleceń pokontrolnych stosuje się przepisy działu I rozdziału 8 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

Art. 432. 1. Legitymacja służbowa pracownika UKE zawiera:

1) nazwę urzędu;

2) imię i nazwisko pracownika;

3) numer legitymacji;
4) datę wystawienia;
5) wizerunek twarzy pracownika;
6) podpis wystawcy.

2. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, wzór legitymacji służbowej pracownika UKE oraz opis tego wzoru, kierując się koniecznością zapewnienia identyfikacji pracownika.

Art. 433. 1. Jeżeli w wyniku kontroli, o której mowa w art. 421 ust. 2, stwierdzono, że podmiot kontrolowany nie wypełnia odnoszących się do niego obowiązków wynikających z przepisów prawa lub decyzji wydanej przez Prezesa UKE, Prezes UKE:

1) nakłada karę, o której mowa w art. 444, w przypadku stwierdzenia naruszeń wskazanych w tym przepisie, niezależnie od prowadzonego wobec tego podmiotu postępowania pokontrolnego, lub
2) wydaje zalecenia pokontrolne, w których wzywa podmiot kontrolowany do usunięcia nieprawidłowości lub udzielenia wyjaśnień oraz informuje o możliwości przedstawienia stanowiska odnośnie do stwierdzonych naruszeń.

2. Usunięcie nieprawidłowości, udzielenie wyjaśnień i przedstawienie stanowiska, o których mowa w ust. 1 pkt 2, następuje w terminie wskazanym przez Prezesa UKE, nie krótszym niż 30 dni od dnia doręczenia zaleceń pokontrolnych podmiotowi kontrolowanemu.

3. W zaleceniach pokontrolnych, o których mowa w ust. 1 pkt 2, Prezes UKE może określić inny termin usunięcia nieprawidłowości, udzielenia wyjaśnień lub przedstawienia stanowiska odnośnie do stwierdzonych naruszeń. Termin określony w wezwaniu może być krótszy niż 30 dni jedynie w przypadku, gdy podmiot kontrolowany, do którego odnosi się wezwanie, wyraził na to zgodę lub gdy naruszenia wskazane w zaleceniach pokontrolnych powtarzały się w przeszłości.

4. Jeżeli po upływie 30 dni od dnia doręczenia zaleceń pokontrolnych lub po upływie terminu, o którym mowa w ust. 2, podmiot kontrolowany nie usunie wskazanych nieprawidłowości albo udzielone wyjaśnienia lub przedstawione stanowisko odnośnie do stwierdzonych naruszeń okażą się niewystarczające, Prezes UKE wydaje decyzję, w której nakazuje usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości oraz może:

1) wskazać środki, jakie powinien zastosować podmiot kontrolowany, w celu usunięcia nieprawidłowości;
2) określić termin, w którym ma nastąpić usunięcie nieprawidłowości;

3) nałożyć karę, o której mowa w art. 444, chyba że na podstawie ust. 1 pkt 1 zostało już wszczęte postępowanie w sprawie nałożenia kary za niewypełnienie tych obowiązków.

5. W przypadku przedsiębiorców komunikacji elektronicznej, na których zostały nałożone obowiązki, o których mowa w art. 212, art. 214–216, art. 217 ust. 1, art. 220 ust. 2, art. 221 lub art. 223, Prezes UKE może, w drodze decyzji, nakazać zaprzestanie lub opóźnienie świadczenia usługi komunikacji elektronicznej, której dalsze świadczenie mogłoby prowadzić do znaczącej szkody dla konkurencji, do czasu wypełnienia tych obowiązków.

6. Jeżeli nieprawidłowości, o których mowa w ust. 1, występowały w przeszłości lub mają poważny charakter, a podmiot kontrolowany nie zastosował się do decyzji, o której mowa w ust. 4 lub 5, Prezes UKE może, w drodze decyzji, zakazać podmiotowi kontrolowanemu wykonywania działalności polegającej na świadczeniu usług komunikacji elektronicznej na okres od roku do 3 lat, cofnąć pozwolenie radiowe, zmienić lub cofnąć rezerwację częstotliwości, zasobów orbitalnych lub przydział zasobów numeracji. Jeżeli decyzja odnosi się do działalności polegającej na rozpowszechnianiu programów radiowych lub telewizyjnych, Prezes UKE wydaje ją w porozumieniu z Przewodniczącym KRRiT.

7. W przypadku gdy przesłanką wydania decyzji, o której mowa w ust. 6, jest zagrożenie przez działalność podmiotu kontrolowanego obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego, Prezes UKE przed jej wydaniem zasięga opinii Ministra Obrony Narodowej, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Szefa Agencji Wywiadu, w zakresie ich właściwości. Jeżeli uzasadnienie do opinii tych organów zawiera informacje niejawne, zamiast uzasadnienia doręcza się zawiadomienie, że uzasadnienie zostało sporządzone.

8. Organy, o których mowa w ust. 7, są obowiązane w terminie 30 dni wydać opinię zawierającą stanowisko w zakresie niezbędnym do ustalenia, czy działalność podmiotu kontrolowanego może prowadzić do zagrożenia obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego.

9. Jeżeli organy, o których mowa w ust. 7, nie wydadzą opinii w terminie 30 dni, uznaje się, że wymóg uzyskania opinii został spełniony.

10. Decyzji, o której mowa w ust. 6, nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności. Decyzja ta stanowi podstawę do wykreślenia podmiotu kontrolowanego z rejestru PT.

Art. 434. 1. Jeżeli w wyniku kontroli, o której mowa w art. 421 ust. 2, Prezes UKE stwierdzi, że podmiot kontrolowany narusza nałożone na niego obowiązki w sposób powodujący:

1) bezpośrednie i poważne zagrożenie dla obronności, bezpieczeństwa państwa, bezpieczeństwa i porządku publicznego lub życia i zdrowia ludzi,
2) zagrożenie wywołania poważnej szkody majątkowej lub poważnych utrudnień w funkcjonowaniu sieci telekomunikacyjnych lub usług komunikacji elektronicznej dla przedsiębiorców komunikacji elektronicznej, użytkowników końcowych lub podmiotów posiadających prawo do korzystania z częstotliwości

– podejmuje działania zmierzające do usunięcia zagrożeń.

2. Działania, o których mowa w ust. 1, mogą w szczególności obejmować wydanie decyzji nakazującej podmiotowi kontrolowanemu podjęcie działań zmierzających do usunięcia zagrożenia, w tym decyzji nakazującej wstrzymanie wykonywania działalności polegającej na świadczeniu usług komunikacji elektronicznej. Decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

3. Prezes UKE podejmuje działania, o których mowa w ust. 1, po uprzednim wezwaniu podmiotu kontrolowanego do usunięcia naruszeń lub udzielenia wyjaśnień.

4. Podmiot kontrolowany, do którego odnoszą się działania, o których mowa w ust. 1, może w każdym czasie przedstawiać Prezesowi UKE swoje stanowisko oraz propozycje działań zmierzających do usunięcia naruszeń wynikających z niewykonania nałożonych na niego obowiązków, o których mowa w ust. 1. Podejmując działania zmierzające do usunięcia zagrożenia, Prezes UKE uwzględnia stanowisko i propozycje zgłoszone przez podmiot kontrolowany.

5. Działania, o których mowa w ust. 1, Prezes UKE może także podejmować na wniosek organów właściwych w sprawach obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego. Jeżeli uzasadnienie wniosku tych organów zawiera informacje niejawne, zamiast uzasadnienia doręcza się informację, że zostało ono sporządzone.

6. W przypadku wydania decyzji nakazującej podmiotowi kontrolowanemu wstrzymanie wykonywania działalności polegającej na świadczeniu usług komunikacji elektronicznej Prezes UKE określa w niej termin jej obowiązywania, nie dłuższy niż 3 miesiące. W przypadku gdy zagrożenia będące przyczyną wydania tej decyzji nie zostaną przez podmiot kontrolowany usunięte w wymaganym terminie, Prezes UKE może przedłużyć termin obowiązywania decyzji o kolejne 3 miesiące.

7. Niezależnie od podjęcia działań, o których mowa w ust. 1, Prezes UKE wszczyna procedurę, o której mowa w art. 433.

Art. 435. 1. W przypadku stwierdzenia używania urządzenia radiowego bez wymaganego pozwolenia, decyzji, o której mowa w art. 152 lub art. 153, lub wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 147 ust. 1, lub obsługiwania tego urządzenia przez osobę nieuprawnioną, Prezes UKE wydaje użytkownikowi urządzenia decyzję zakazującą używania lub obsługiwania urządzenia radiowego przez osobę nieuprawnioną. Decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, może zawierać rozstrzygnięcie o zabezpieczeniu urządzenia radiowego przed dalszym używaniem lub obsługą albo o przyjęciu urządzenia do depozytu.

3. Prezes UKE uchyla decyzję w części dotyczącej zabezpieczenia urządzenia radiowego wydaną w związku z:

1) brakiem pozwolenia – z dniem wydania użytkownikowi pozwolenia, chyba że sąd orzekł przepadek urządzenia;
2) jego obsługą przez osobę nieuprawnioną – niezwłocznie po udokumentowaniu, że osoba obsługująca urządzenie radiowe posiada wymagane świadectwo operatora urządzeń radiowych, a w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej – wymagane pozwolenie;
3) brakiem decyzji, o której mowa w art. 152 i art. 153 – z dniem wydania użytkownikowi decyzji, chyba że sąd orzekł przepadek urządzenia;
4) brakiem wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 147 ust. 1 – z dniem wpisania urządzenia radiowego do rejestru.

4. Urządzenie radiowe przyjęte do depozytu z powodu:

1) braku pozwolenia – jest zwracane użytkownikowi po wydaniu mu pozwolenia, chyba że sąd orzekł przepadek urządzenia;
2) obsługi przez osobę nieuprawnioną – jest zwracane użytkownikowi niezwłocznie po udokumentowaniu, że osoba obsługująca urządzenie radiowe posiada wymagane świadectwo operatora urządzeń radiowych, a w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej – wymagane pozwolenie;
3) braku decyzji, o której mowa w art. 152 i art. 153 – jest zwracane użytkownikowi niezwłocznie po wydaniu decyzji, chyba że sąd orzekł przepadek urządzenia;
4) braku wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 147 ust. 1 – jest zwracane użytkownikowi niezwłocznie po dokonaniu wpisu urządzenia radiowego do rejestru.

5. W przypadku gdy nie została spełniona którakolwiek z określonych w ust. 4 przesłanek zwrotu użytkownikowi urządzenia radiowego przyjętego do depozytu, do urządzenia

radiowego stosuje się przepisy ustawy z dnia 18 października 2006 r. o likwidacji niepodjętych depozytów (Dz. U. poz. 1537 oraz z 2009 r. poz. 1241).

6. W przypadku wydania wymaganego pozwolenia, decyzja, o której mowa w ust. 1, wydana na skutek braku wymaganego pozwolenia wygasa.

Art. 436. 1. W przypadku stwierdzenia, że urządzenie w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej, wytwarzające pole elektromagnetyczne powoduje szkodliwe zakłócenie pracy innego urządzenia spełniającego zasadnicze wymagania w rozumieniu przepisów tej ustawy, Prezes UKE może wydać decyzję o:

1) czasowym wstrzymaniu używania urządzenia wytwarzającego szkodliwe zaburzenia elektromagnetyczne;
2) zmianie sposobu używania urządzenia;
3) zastosowaniu środków technicznych prowadzących do eliminacji szkodliwego zakłócenia, na koszt podmiotu, któremu wydano decyzję;
4) czasowym zajęciu urządzenia w celu przeprowadzenia badań niezbędnych do ustalenia przyczyn wystąpienia szkodliwych zakłóceń.

2. Decyzji, o której mowa w ust. 1, nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

3. Prezes UKE może uzależnić wydanie czasowo zajętego urządzenia od zgody jego użytkownika na usunięcie, na koszt tego użytkownika, przyczyn powodujących niezgodność urządzenia z zasadniczymi wymaganiami, w szczególności przyczyn wystąpienia szkodliwych zakłóceń.

4. W przypadku stwierdzenia, że urządzenie używane przez użytkowników rządowych, o których mowa w art. 2 pkt 87 lit. a–f oraz h, powoduje szkodliwe zakłócenie, Prezes UKE występuje niezwłocznie do właściwego ministra, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu, Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego albo Szefa Krajowej Administracji Skarbowej o podjęcie działań w celu eliminacji szkodliwego zakłócenia.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, Prezes UKE określa dane charakteryzujące szkodliwe zakłócenie oraz wyznacza termin jego usunięcia, nie dłuższy niż 15 dni.

6. Prezes UKE, na wniosek właściwego ministra, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu, Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego albo Szefa Krajowej Administracji Skarbowej udziela użytkownikom rządowym, o których mowa w art. 2 pkt 87 lit. a–f oraz h, stosownie do posiadanych środków technicznych, niezbędnej

pomocy w określeniu źródła oraz sposobu eliminacji szkodliwego zakłócenia powodowanego przez używane przez te podmioty urządzenie.

7. Prezes UKE może wystąpić do właściwego ministra, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu, Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego albo Szefa Krajowej Administracji Skarbowej z wnioskiem o powołanie komisji wspólnej w celu określenia źródła szkodliwego zakłócenia lub sposobu jego eliminacji.

8. Prezes UKE niezwłocznie informuje użytkownika rządowego, o którym mowa w art. 2 pkt 87 lit. a–f oraz h, będącego użytkownikiem urządzenia, którego praca jest szkodliwie zakłócana, o podjętych działaniach i wyznaczonym terminie eliminacji szkodliwego zakłócenia.

Art. 437. W przypadku stwierdzenia, że urządzenie w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej, wytwarzające pole elektromagnetyczne, może powodować w określonym miejscu szkodliwe zakłócenie pracy innego urządzenia spełniającego zasadnicze wymagania w rozumieniu przepisów tej ustawy, Prezes UKE może podjąć działania w celu wyjaśnienia okoliczności, w jakich takie zakłócenie może wystąpić, i wydać zalecenia pokontrolne, których wykonanie pozwoli na wyeliminowanie możliwości wystąpienia takiego zakłócenia.

Art. 438. Prezes UKE informuje Komisję Europejską i państwa członkowskie Unii Europejskiej o działaniach podjętych w przypadkach, o których mowa w art. 436 ust. 1–3 lub art. 437.

Art. 439. 1. Przepisów art. 424–436 nie stosuje się do podmiotów, o których mowa w art. 2 pkt 87 lit. a–f oraz h, wykonujących we własnym zakresie zadania określone w przepisach odrębnych.

2. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania w przypadku stwierdzenia, że urządzenie w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej, wytwarzające pole elektromagnetyczne, używane przez podmioty, o których mowa w art. 2 pkt 87 lit. a–f oraz h, powoduje szkodliwe zakłócenie pracy innego urządzenia, spełniającego zasadnicze wymagania w rozumieniu przepisów tej ustawy, uwzględniając charakter zadań realizowanych przez te podmioty oraz słuszny interes użytkownika urządzenia, którego praca jest zakłócana.

3. Prezes UKE, przeprowadzając kontrolę jednostek organizacyjnych Służby Więziennej, w terminie 7 dni przed przystąpieniem do czynności kontrolnych, zawiadamia na piśmie

kierownika jednostki organizacyjnej Służby Więziennej o terminie, przedmiocie i zakresie kontroli.

4. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb przeprowadzania kontroli i postępowania pokontrolnego przez Prezesa UKE jednostek organizacyjnych Służby Więziennej, uwzględniając charakter zadań realizowanych przez te jednostki oraz słuszny interes użytkowników urządzeń, których praca jest zakłócana albo może być zakłócana.

5. Decyzje, o których mowa w art. 433–436, niezwłocznie po ich wydaniu, doręcza się kierownikowi jednostki kontrolowanej, której decyzje te dotyczą, oraz kierownikowi jednostki nadzoru.

6. W przypadku zajęcia urządzenia radiowego pracownik UKE sporządza protokół czasowego zajęcia urządzenia.

Rozdział 3

Postępowanie przed Prezesem UKE

Art. 440. 1. Postępowanie przed Prezesem UKE toczy się na podstawie przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego ze zmianami wynikającymi z ustawy oraz ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

2. Odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu ochrony konkurencji i konsumentów przysługuje od decyzji w sprawach:

1) o ustaleniu znaczącej pozycji rynkowej, o których mowa w art. 203;
2) nałożenia, zmiany lub uchylenia obowiązków regulacyjnych, o których mowa w art. 200 ust. 4;
3) nałożenia, uchylenia, zmiany lub utrzymania obowiązków dostępowych symetrycznych, o których mowa w art. 176 ust. 1;
4) nałożenia kar przez Prezesa UKE;
5) o których mowa w art. 433 ust. 4–6 – wydawanych w wyniku działań kontrolnych;
6) o których mowa w:
   a) art. 164 ust. 4,
   b) art. 166,
   c) art. 174 ust. 1,
   d) art. 182 ust. 1,

e) art. 188,

f) art. 192,

g) art. 202 ust. 1,

h) art. 218 ust. 3 i 5,

i) art. 222,

j) art. 233 ust. 1 i art. 234,

k) art. 237 ust. 2,

l) art. 240,

m) art. 244,

n) art. 247 ust. 1 i 3,

o) art. 255,

p) art. 284 ust. 5,

q) art. 295 ust. 5,

r) art. 333 ust. 2,

s) art. 408;

7) o których mowa w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, w:

a) art. 13 ust. 2,

b) art. 18 ust. 3,

c) art. 22 ust. 1,

d) art. 25d ust. 1,

e) art. 27 ust. 1,

f) art. 30 ust. 1, 1a i 3,

g) art. 35a ust. 3.

3. Na postanowienia, o których mowa w art. 181 ust. 1 i art. 194 ust. 2 pkt 1, przysługuje zażalenie do sądu ochrony konkurencji i konsumentów.

4. Decyzje, o których mowa w ust. 2, z wyjątkiem decyzji w sprawie nałożenia kar, podlegają natychmiastowemu wykonaniu.

5. Postępowania w sprawach odwołań i zażaleń, o których mowa w ust. 2 i 3, toczą się według przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego

(Dz. U. z 2023 r. poz. 1550, z późn. zm.[23)]) o postępowaniu w sprawach z zakresu regulacji komunikacji elektronicznej i poczty.

6. Na postanowienie wydane w trybie art. 106 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego przez organ współdziałający z Prezesem UKE zażalenie nie przysługuje.

Art. 441. 1. Prezes UKE gromadzi informacje na temat ogólnego przedmiotu odwołań, liczby wniosków odwoławczych, czasu trwania postępowań odwoławczych oraz liczby wydanych decyzji o zastosowaniu środków tymczasowych.

2. Na uzasadniony wniosek Komisji Europejskiej oraz BEREC Prezes UKE przekazuje informacje, o których mowa w ust. 1, oraz decyzje i orzeczenia.

Art. 442. 1. W postępowaniach prowadzonych na podstawie ustawy lub ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych Prezes UKE, w drodze postanowienia, może na uzasadniony wniosek strony ograniczyć pozostałym stronom prawo wglądu do materiału dowodowego, jeżeli udostępnienie tego materiału grozi ujawnieniem tajemnicy przedsiębiorstwa, lub z urzędu w przypadku innych tajemnic prawnie chronionych.

2. Strona może zastrzec informacje, dokumenty lub ich części zawierające tajemnicę przedsiębiorstwa, przedstawiane Prezesowi UKE.

3. Strona wnioskująca o ograniczenie, o którym mowa w ust. 2, jest obowiązana przedłożyć wersję dokumentu niezawierającą informacji objętych ograniczeniem, która zostanie udostępniona stronom.

4. W przypadku nieprzedstawienia wersji dokumentu niezawierającej informacji objętych zastrzeżeniem, zastrzeżenie to uważa się za nieskuteczne.

Art. 443. 1. W postępowaniach prowadzonych w sprawach dotyczących pozwoleń radiowych, rezerwacji częstotliwości oraz czasowego używania urządzenia radiowego w celu zapewnienia przekazu informacji, o którym mowa w art. 152, Prezes UKE może zawiadamiać strony o decyzjach i innych czynnościach przez ich obwieszczenie na stronie podmiotowej BIP UKE, jeżeli strona wystąpiła o takie jej zawiadamianie albo wyraziła na nie zgodę.

2. Doręczenie pisma uważa się za dokonane z dniem udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE obwieszczenia, o którym mowa w ust. 1.

[23)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. poz. 1429, 1606, 1615, 1667, 1860 i 2760 oraz z 2024 r. poz. .

DZIAŁ IX

Przepisy o karach pieniężnych i przepisy karne

Art. 444. 1. Kto:

1) wykonuje działalność telekomunikacyjną bez złożenia kompletnego wniosku o wpis do rejestru PT albo wykonuje działalność telekomunikacyjną w zakresie nieobjętym wnioskiem o wpis do rejestru PT,
2) nie wypełnia obowiązku złożenia wniosku do Prezesa UKE o zmianę wpisu w rejestrze PT w przypadku, o którym mowa w art. 12 ust. 1,
3) nie wypełnia obowiązku złożenia do Prezesa UKE wniosku o wykreślenie z rejestru PT w przypadku, o którym mowa w art. 15,
4) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, o których mowa w art. 39 ust. 2, 4, 9 i 10, art. 41 ust. 1 i 3, art. 43 ust. 1, 3 i 10, art. 44 ust. 4, art. 45, art. 47 ust. 1–3 i 5, art. 48 ust. 1–3, art. 51 ust. 1 i 2 i art. 54 ust. 1–3,
5) nie stosuje się do obowiązków nałożonych decyzjami, o których mowa w art. 40 ust. 1-3 i 5 oraz art. 53,
6) wykorzystuje częstotliwości, zasoby numeracji lub zasoby orbitalne, nie posiadając do tego uprawnień lub niezgodnie z posiadanymi uprawnieniami,
7) używa urządzenia radiowego bez wymaganego wpisu do rejestru urządzeń, o którym mowa w art. 147 ust. 1, albo decyzji, o której mowa w art. 152 i art. 153, albo używa tego urządzenia niezgodnie z tym wpisem albo tą decyzją,
8) nie wykorzystuje, z przyczyn leżących po jego stronie, częstotliwości przyznanych w rezerwacji częstotliwości przez okres co najmniej 6 miesięcy,
9) wykorzystuje zasoby numeracji niezgodnie z przeznaczeniem, o którym mowa w art. 159,
10) udostępnia zasoby numeracji, nie będąc do tego uprawnionym na podstawie art. 164 ust. 1,
11) nie wypełnia obowiązków związanych ze zmianą numeracji, o których mowa w art. 167 ust. 2, 4 i 6,
12) nie wypełnia warunków zapewnienia dostępu, określonych w decyzji wydanej na podstawie art. 174 ust. 1,

13) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek wynikający z decyzji lub decyzji obszarowej nakładającej obowiązek dostępowy symetryczny, o którym mowa w art. 177 ust. 1,
14) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek wynikający z decyzji nakładającej obowiązek dostępowy symetryczny niezbędny dla zapewnienia łączności z użytkownikiem końcowym, o którym mowa w art. 178 ust. 1 pkt 1,
15) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek wynikający z decyzji nakładającej obowiązek dostępowy symetryczny zapewnienia dostępu do interfejsu programistycznego aplikacji lub elektronicznego przewodnika po programach, o którym mowa w art. 178 ust. 1 pkt 2,
16) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek udostępniania niezbędnych danych do celów prowadzenia spisów abonentów i informacji o numerach innym dostawcom usługi komunikacji głosowej, świadczącym usługę informacji o numerach telefonicznych, w tym usługę informacji o numerach obejmującą wszystkich abonentów usług komunikacji głosowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w art. 178 ust. 1 pkt 3,
17) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek wynikający z decyzji nakładającej obowiązek dostępowy symetryczny, o którym mowa w art. 179 ust. 1,
18) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek wynikający z decyzji nakładającej obowiązek dostępowy symetryczny kolokacji, udostępniania elementów sieci telekomunikacyjnej oraz powiązanych zasobów, o którym mowa w art. 180,
19) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki wynikające z decyzji rozstrzygającej spór o dostęp telekomunikacyjny, o której mowa w art. 182 ust. 1,
20) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki wynikające z decyzji, o której mowa w art. 188,
21) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia, wynikające z decyzji, obowiązki regulacyjne w zakresie dostępu telekomunikacyjnego, o których mowa w art. 211, art. 212 ust. 1, art. 214 i art. 215 ust. 1,
22) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki regulacyjne związane z prowadzeniem rachunkowości regulacyjnej lub kalkulacji kosztów,
23) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki regulacyjne wynikające z decyzji, o których mowa w art. 217 ust. 1 pkt 2 i 3,
24) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki lub wymagania dotyczące ofert określających ramowe warunki umów o dostępie telekomunikacyjnym,

25) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki opracowania i przedłożenia do zatwierdzenia przez Prezesa UKE oraz stosowania oferty ramowej o dostępie telekomunikacyjnym,
26) stosuje opłaty za zakańczanie połączeń w stacjonarnych lub ruchomych publicznych sieciach telekomunikacyjnych niezgodne z aktem delegowanym wydanym przez Komisję Europejską na podstawie art. 75 ust. 1 EKŁE,
27) stosuje opłaty za zakańczanie połączeń w stacjonarnych lub ruchomych publicznych sieciach telekomunikacyjnych niezgodne z decyzją Prezesa UKE, o której mowa w art. 220 ust. 2,
28) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki, o których mowa w art. 229 ust. 2, art. 230 ust. 1–3, 5 i 6 lub wynikające z decyzji obowiązki, o których mowa w art. 223 i art. 225 ust. 1, lub narusza zakaz, o którym mowa w art. 228,
29) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki, o których mowa w art. 236 ust. 2 i 3 oraz art. 237 ust. 1–3,
30) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia szczegółowe warunki regulacyjne zatwierdzone decyzją, o której mowa w art. 240,
31) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki wynikające z decyzji, o której mowa w art. 247 ust. 1,
32) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek przekazania Prezesowi UKE sprawozdania, o którym mowa w art. 256,
33) nie wypełnia warunków określonych w umowie inwestycyjnej, o której mowa w art. 257 ust. 1,
34) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia nałożone na niego obowiązki operatora multipleksu, o których mowa w art. 265 ust. 1,
35) wprowadza do obrotu lub oddaje do użytku urządzenie radiowe, nie podając informacji, o których mowa w art. 274 ust. 2,
36) narusza obowiązki informacyjne w stosunku do użytkowników końcowych,
37) narusza zakazy, o których mowa w art. 284 ust. 4 i 8,
38) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki dotyczące zawierania umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, o których mowa w art. 285–293,
39) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki dotyczące składania przez abonenta oświadczeń woli w formie dokumentowej, o których mowa w art. 294,

40) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki dotyczące rozwiązania, wypowiedzenia albo odstąpienia od umowy w formie dokumentowej, o których mowa w art. 295 ust. 1–4,
41) narusza zakaz, o którym mowa w art. 295 ust. 5,
42) świadczy usługi telekomunikacyjne bez potwierdzenia danych podanych przez abonenta zgodnie z art. 296 ust. 1,
43) narusza warunki dostępu do usług, warunki zawarcia umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej lub warunki świadczenia usług określone w art. 298 ust. 1–3 i 6,
44) narusza obowiązek, o którym mowa w art. 300,
45) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki dotyczące okresu obowiązywania umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, o których mowa w art. 301,
46) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki dotyczące automatycznego przedłużenia umowy, o których mowa w art. 302,
47) żąda od abonenta odszkodowania niezgodnie z art. 304 lub art. 309,
48) uniemożliwia realizację uprawnień abonenta, o których mowa w art. 305,
49) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki w zakresie jednostronnej zmiany warunków umowy, o których mowa w art. 306–308,
50) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek dotyczący usuwania ograniczeń w zakresie korzystania z promocyjnego urządzenia końcowego, o którym mowa w art. 310,
51) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek publikowania informacji wynikający z decyzji, o której mowa w art. 311 ust. 2,
52) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek dotyczący usługi dostępu do internetu określony w art. 312 ust. 1 oraz w decyzjach, o których mowa w art. 312 ust. 2, 5 i 6,
53) nie przekazuje Prezesowi UKE informacji, o których mowa w art. 313 ust. 3,
54) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek publikowania informacji wynikający z decyzji, o której mowa w art. 316 ust. 1, lub obowiązek informacyjny, o którym mowa w art. 316 ust. 2,
55) uniemożliwia lub utrudnia korzystanie z uprawnień abonenckich, o których mowa w art. 318, art. 319, art. 322, art. 323 lub art. 328,
56) nie realizuje lub nienależycie realizuje uprawnienia abonenta oraz obowiązki, o których mowa w art. 318, art. 319, art. 323–326 lub art. 328,

57) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki, o których mowa w art. 327 ust. 2,
58) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek dotyczący zapewnienia możliwości realizacji uprawnień abonenta, o którym mowa w art. 320 ust. 1 lub art. 329 ust. 1,
59) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki, o których mowa w art. 331,
60) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki dotyczące przekazywania i aktualizacji danych, o których mowa w art. 337 ust. 1, 2 i 4,
61) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek, o którym mowa w art. 338 ust. 1,
62) nie zapewnia lub nienależycie zapewnia użytkownikom końcowym z niepełnosprawnościami dostęp do świadczonych przez siebie udogodnień i usług, o którym mowa w art. 340 ust. 1,
63) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki dotyczące świadczenia usług z dodatkowym świadczeniem określone w art. 341–343,
64) żąda od abonenta zapłaty niezgodnie z art. 344,
65) umożliwia świadczenie usługi z dodatkowym świadczeniem niezgodnie z art. 345 ust. 3,
66) nie przekazuje w terminie zgłoszenia, zgłoszenia aktualizacyjnego lub informacji o terminie zakończenia świadczenia usługi z dodatkowym świadczeniem, o których mowa w art. 346 ust. 1 i 4 oraz art. 348 ust. 1,
67) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek dotyczący świadczenia usługi fakultatywnego obciążania rachunku, o którym mowa w art. 349,
68) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki określone w art. 350,
69) świadczy dostęp do publicznej sieci telekomunikacyjnej za pośrednictwem lokalnej sieci radiowej przy użyciu urządzeń zlokalizowanych u użytkownika końcowego bez jego uprzedniej zgody, o której mowa w art. 353,
70) narusza nakaz, o którym mowa w art. 354,
71) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki związane z realizacją uprawnień konsumentów lub uprawnień użytkowników końcowych w zakresie usługi powszechnej, o których mowa w art. 355 ust. 3 i 4 oraz art. 365–367,
72) nie wypełnia obowiązku świadczenia usługi lub obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego lub wypełnia je niezgodnie z decyzją, o której mowa w art. 358 ust. 4, art. 360 ust. 7, art. 361 lub art. 368 ust. 2,
73) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki, o których mowa w art. 364 ust. 1, art. 368 ust. 1, art. 374 i art. 375,

74) nie wypełnia obowiązku zmiany informacji przedumownych dotyczących specjalnego pakietu cenowego lub obowiązku świadczenia usługi wynikającego z decyzji, o której mowa w art. 364 ust. 3, lub wypełnia go niezgodnie z tą decyzją,
75) nie realizuje lub nienależycie realizuje procedurę reklamacji wynikającą z art. 378,
76) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki względem abonenta, o których mowa w art. 382,
77) narusza obowiązek zachowania tajemnicy komunikacji elektronicznej,
78) nie wypełnia obowiązków, o których mowa w art. 391 i art. 392,
79) przetwarza dane objęte tajemnicą komunikacji elektronicznej lub dane użytkowników bez podstawy prawnej,
80) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki, o których mowa w art. 397,
81) używa automatycznych systemów wywołujących lub używa telekomunikacyjnych urządzeń końcowych do celów przesyłania informacji handlowej bez uprzedniego uzyskania zgody abonenta lub użytkownika końcowego,
82) przechowuje informacje w urządzeniach końcowych abonenta lub użytkownika końcowego lub uzyskuje dostęp do informacji przechowywanych na tych urządzeniach lub instaluje oprogramowanie w telekomunikacyjnym urządzeniu końcowym niezgodnie z art. 399,
83) będąc przedsiębiorcą, którego działalność polega na sprzedaży odbiorników sygnału telewizyjnego lub odbiorników radiofonii cyfrowej, dokonuje sprzedaży odbiornika sygnału telewizyjnego lub odbiornika radiofonii cyfrowej, niespełniającego wymagań, o których mowa w art. 406,
84) będąc importerem lub nabywcą wewnątrzwspólnotowym pojazdów kategorii M, sprzedaje pojazdy kategorii M wyposażone w samochodowy odbiornik radiofoniczny nieprzystosowany do odbioru cyfrowych transmisji naziemnych,
85) będąc podmiotem wynajmującym pojazdy kategorii M, wynajmuje długoterminowo pojazdy kategorii M wyposażone w samochodowy odbiornik radiofoniczny nieprzystosowany do odbioru cyfrowych transmisji naziemnych,
86) nie wykonuje obowiązków, o których mowa w art. 407,
87) nie wypełnia warunków zapewnienia dostępu do infrastruktury technicznej, o którym mowa w art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, wynikających z decyzji lub decyzji obszarowej,

88) nie wypełnia warunków zapewnienia dostępu określonych w decyzji lub decyzji obszarowej wydanej na podstawie art. 35a ust. 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych,
89) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek, o którym mowa w art. 21a ust. 3 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym,
90) nie wypełnia obowiązków określonych w art. 3–6 i 8–15 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (EU) 2022/612 z dnia 6 kwietnia 2022 r. w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii,
91) nie wypełnia obowiązków określonych w art. 3, art. 4, art. 5 ust. 2 i art. 5a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2120 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiającego środki dotyczące dostępu do otwartego internetu i dotyczące opłat detalicznych za regulowane usługi łączności wewnątrzunijnej oraz zmieniającego dyrektywę 2002/22/WE, a także rozporządzenie (UE) nr 531/2012,
92) utrudnia lub uniemożliwia wykonywanie czynności kontrolnych przez Prezesa UKE

– podlega karze pieniężnej.

2. Prezes UKE, jeżeli przemawia za tym charakter lub zakres naruszenia, może nałożyć karę pieniężną na podmiot, który:

1) nie wypełnia obowiązku udzielania informacji lub dostarczania dokumentów przewidzianych ustawą lub ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych lub udziela informacji niepełnych lub nieprawdziwych, lub dostarcza dokumenty zawierające informacje niepełne lub nieprawdziwe;
2) nie realizuje lub nienależycie realizuje zobowiązania, o których mowa w art. 87 ust. 1 pkt 10;
3) nie wypełnia obowiązku przekazania Prezesowi UKE umowy, o którym mowa w art. 164 ust. 5;
4) nie przekazuje, zgodnie z art. 315 ust. 2 i 3, danych dotyczących świadczonych usług do narzędzia porównawczego zapewnianego przez Prezesa UKE lub nie aktualizuje tych danych;
5) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki, o których mowa w art. 317 ust. 1–3;
6) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki dotyczące skradzionych albo zgubionych telekomunikacyjnych urządzeń końcowych, o których mowa w art. 339 ust. 1 i 2;

7) nie doręcza abonentowi podstawowego lub szczegółowego wykazu wykonanych usług lub doręcza ten wykaz niezgodnie z art. 351 lub art. 352;
8) nie wypełnia obowiązków uzyskania zgody użytkownika końcowego, o których mowa w art. 399;
9) nie wypełnia, z przyczyn leżących po jego stronie, obowiązku zapewnienia dostępu, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych;
10) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia umowę o dostępie, w tym w zakresie rozliczeń z tego tytułu, określonych w umowie o dostępie, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych;
11) nie wypełnia, z przyczyn leżących po jego stronie, obowiązku zapewnienia dostępu, o którym mowa w art. 30 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych;
12) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia umowę o dostępie, o którym mowa w art. 30 ust. 1 lub 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych;
13) nie wypełnia obowiązku, o którym mowa w art. 297 ust. 1.

3. Kara, o której mowa w ust. 1 i 2, może zostać nałożona także w przypadku, gdy podmiot zaprzestał naruszania prawa lub naprawił wyrządzoną szkodę, jeżeli Prezes UKE uzna, że przemawiają za tym czas trwania, zakres lub skutki naruszenia.

4. Niezależnie od kar pieniężnych, o których mowa w ust. 1 i 2, Prezes UKE może, w drodze decyzji, nałożyć na kierującego przedsiębiorstwem telekomunikacyjnym, w szczególności osobę pełniącą funkcję kierowniczą lub wchodzącą w skład organu zarządzającego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego lub związku takich przedsiębiorców, karę pieniężną w wysokości do 300 % jego miesięcznego wynagrodzenia, naliczanego jak dla celów ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy.

Art. 445. 1. Kto bez wymaganego pozwolenia używa urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego, podlega karze grzywny od 500 do 5000 zł.

2. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 1 działa w sposób uporczywy, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

3. Sąd może orzec przepadek urządzeń przeznaczonych lub służących do popełnienia czynu określonego w ust. 1 i 2, chociażby nie stanowiły one własności sprawcy.

4. Sąd orzeka przepadek urządzeń przeznaczonych lub służących do popełnienia czynu określonego w ust. 1 i 2, chociażby nie stanowiły one własności sprawcy, jeżeli ich używanie zagraża życiu lub zdrowiu człowieka. Przepis art. 195 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2024 r. poz. 706) stosuje się niezależnie od wartości przedmiotów, których przepadek orzeczono.

5. Orzekanie w sprawach o czyn, o którym mowa w ust. 1, następuje w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2022 r. poz. 1124 oraz z 2023 r. poz. 1963).

Art. 446. 1. Kto przesyła za pomocą środków komunikacji elektronicznej informacje handlowe bez uprzedniego uzyskania zgody abonenta lub użytkownika końcowego, podlega karze grzywny.

2. Ściganie wykroczenia, o którym mowa w ust. 1, następuje na żądanie pokrzywdzonego.

3. Orzekanie w sprawach o czyn, o którym mowa w ust. 1, następuje w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia.

Art. 447. 1. Kary pieniężne, o których mowa w art. 444 ust. 1 i 2, nakłada Prezes UKE, w drodze decyzji, w wysokości do 3 % przychodu ukaranego podmiotu, osiągniętego w poprzednim roku kalendarzowym. Decyzji o nałożeniu kary pieniężnej nie nadaje się rygoru natychmiastowej wykonalności.

2. W przypadku gdy podmiot w roku kalendarzowym poprzedzającym rok nałożenia kary pieniężnej nie osiągnął przychodu lub osiągnął przychód w wysokości nieprzekraczającej 500 000 zł, Prezes UKE, nakładając karę pieniężną, uwzględnia średni przychód osiągnięty przez podmiot w 3 kolejnych latach kalendarzowych poprzedzających rok nałożenia kary pieniężnej.

3. W przypadku gdy podmiot nie osiągnął przychodu w okresie, o którym mowa w ust. 2, lub gdy przychód podmiotu w tym okresie nie przekracza 500 000 zł, Prezes UKE może nałożyć na podmiot karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej 15 000 zł.

4. W przypadku gdy przed wydaniem decyzji o nałożeniu kary pieniężnej podmiot nie dysponuje danymi finansowymi niezbędnymi do ustalenia przychodu za rok kalendarzowy poprzedzający rok nałożenia kary pieniężnej, Prezes UKE, nakładając karę pieniężną, uwzględnia:

1) przychód osiągnięty przez podmiot w roku kalendarzowym poprzedzającym ten rok;

2) w przypadku, o którym mowa w ust. 2 – średni przychód osiągnięty przez podmiot w 3 kolejnych latach kalendarzowych poprzedzających ten rok. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio.

5. W przypadku niewypełniania obowiązku uzyskania zgody użytkownika końcowego, o której mowa w art. 398, Prezes UKE, nakłada, w drodze decyzji, na podmiot, biorąc pod uwagę charakter i zakres naruszenia, karę pieniężną w wysokości do 3 % przychodu ukaranego podmiotu, osiągniętego w poprzednim roku kalendarzowym lub do 1 000 000 zł, przy czym zastosowanie ma kwota wyższa. Przepisów ust. 2, 3 i 7 nie stosuje się.

6. W przypadku gdy podmiot powstał w wyniku połączenia lub przekształcenia innych podmiotów, obliczając wysokość jego przychodu, o którym mowa w ust. 1 lub 5, Prezes UKE uwzględnia przychód osiągnięty przez te podmioty w roku kalendarzowym poprzedzającym rok nałożenia kary. Przepisy ust. 2–4 stosuje się odpowiednio.

7. Ustalając wysokość kary pieniężnej, Prezes UKE uwzględnia charakter i zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu oraz jego możliwości finansowe.

8. Podmiot jest obowiązany do dostarczenia Prezesowi UKE, na każde jego żądanie, w terminie 30 dni od dnia otrzymania żądania, danych niezbędnych do określenia podstawy wymiaru kary pieniężnej. W przypadku niedostarczenia danych lub gdy dostarczone dane uniemożliwiają ustalenie podstawy wymiaru kary, Prezes UKE może ustalić podstawę wymiaru kary pieniężnej w sposób szacunkowy, nie mniejszą jednak niż kwota 500 000 zł.

9. Kary, o których mowa w art. 444 ust. 1 i 2, stanowią przychód Funduszu.

10. Prezes UKE przekazuje na rachunek Funduszu środki pochodzące z kar w terminie 30 dni od dnia ich pobrania.

11. Kary pieniężne podlegają egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w zakresie egzekucji obowiązków o charakterze pieniężnym.

12. W zakresie nieuregulowanym w ustawie oraz w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego do kar pieniężnych stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, z tym że uprawnienia organów podatkowych określone w tych przepisach przysługują Prezesowi UKE.

Art. 448. 1. Kto nie wypełnia obowiązku:

1) wdrożenia technicznych i organizacyjnych środków ochrony, o których mowa w art. 401,
2) informacyjnego względem Prezesa UODO, o którym mowa w art. 402 ust. 1,
3) informacyjnego względem abonenta lub użytkownika końcowego, o którym mowa w art. 402 ust. 4,

4) prowadzenia rejestru naruszeń danych osobowych, o którym mowa w art. 405 ust. 1

– podlega karze pieniężnej nakładanej przez Prezesa UODO, w drodze decyzji, w wysokości do 3 % przychodu ukaranego podmiotu osiągniętego w poprzednim roku kalendarzowym.

2. Do kar nakładanych na podstawie ust. 1 stosuje się odpowiednio przepisy art. 444 ust. 3 i 4 oraz art. 447 ust. 1–4 oraz 6–11. Uprawnienia Prezesa UKE określone w tych przepisach przysługują Prezesowi UODO.

Art. 449. 1. Kto podejmuje działalność określoną w art. 57 ust. 1 bez pozwolenia PRS lub bez przestrzegania warunków zawartych w pozwoleniu PRS, podlega grzywnie w wysokości do 540 stawek dziennych.

2. Kto uchybia obowiązkowi przewidzianemu w art. 58, podlega grzywnie w wysokości do 135 stawek dziennych.

DZIAŁ X

Przepis końcowy

Art. 450. Ustawa wchodzi w życie w terminie określonym w ustawie z dnia ….– Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …).

UZASADNIENIE

W styczniu 2016 r. Parlament Europejski podkreślił rolę, jaką w postępie cyfrowym odgrywają prywatne inwestycje w sieci dostępu do internetu, oraz znaczenie stabilnych ram prawnych w umożliwianiu wszystkim podmiotom inwestowania na wszystkich obszarach, w tym na obszarach wiejskich i oddalonych. Podobnie Rada Europejska wezwała w czerwcu 2016 r. do zapewnienia w całej Europie stałych i bezprzewodowych łączy szerokopasmowych o bardzo dużej przepustowości, co stanowi warunek przyszłej konkurencyjności, a także do przeprowadzenia reformy regulacyjnej w dziedzinie telekomunikacji w celu stworzenia zachęt do dużych inwestycji sieciowych, a jednocześnie wspierania efektywnej konkurencji i praw konsumentów. W dniu 14 września 2016 r. Komisja Europejska przedstawiła długo zapowiadaną kompleksową reformę regulacji telekomunikacyjnych. Jest to jeden z najambitniejszych projektów w ramach strategii Jednolitego Rynku Cyfrowego. Nowe przepisy zostały przedstawione w formie jednej dyrektywy – dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 321 z 17.12.2018, str. 34, z późn. zm.). Towarzyszy im również pakiet dodatkowych dokumentów, w tym między innymi Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Łączność dla konkurencyjnego jednolitego rynku cyfrowego: w kierunku europejskiego społeczeństwa gigabitowego”. W ww. komunikacie potwierdzono znaczenie dostępu do internetu dla jednolitego rynku cyfrowego i podkreślono, że Europie już teraz jest potrzebne rozmieszczenie sieci służących jej cyfrowej przyszłości. W tym celu w komunikacie przedstawiono wizję europejskiego „społeczeństwa gigabitowego”, w którym dostępność i wykorzystanie sieci o bardzo dużej przepustowości umożliwia powszechne korzystanie z produktów, usług i aplikacji w ramach jednolitego rynku cyfrowego. Realizacja tej wizji wymaga osiągnięcia do 2025 r. trzech celów strategicznych: zapewnienia gigabitowego dostępu do internetu w miejscach stanowiących siłę napędową rozwoju społeczno-gospodarczego, aby w ten sposób wspierać wzrost i zatrudnienie w Europie; zapewnienia na wszystkich obszarach miejskich oraz na wszystkich głównych szlakach komunikacyjnych zasięgu sieci 5G, aby w ten sposób wspierać konkurencyjność Europy; zapewnienia we wszystkich gospodarstwach domowych w Europie dostępu do internetu o przepustowości co najmniej 100 Mb/s, aby w ten sposób wspierać spójność Europy. Rząd Rzeczypospolitej Polskiej, w ślad za komunikatem Komisji, w ramach przyjętej przez Radę Ministrów uchwały nr 27/2020 z dnia 10 marca 2020 r. zmieniającej uchwałę w sprawie przyjęcia programu rozwoju „Narodowy Plan

Szerokopasmowy", aktualizującej ten Plan, zobowiązał się do realizacji tych celów w ciągu najbliższych 5 lat.

Aby pomóc urzeczywistnić tę wizję, w komunikacie Komisji zaproponowano szereg inicjatyw służących stworzeniu odpowiednich warunków dla niezbędnych inwestycji, które mają być zrealizowane głównie przez rynek. Inicjatywy te obejmują istotną reformę ram regulacyjnych w dziedzinie łączności elektronicznej w postaci towarzyszącego wniosku ustawodawczego w sprawie Europejskiego kodeksu łączności elektronicznej (kodeksu) i rozporządzenia w sprawie Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC), plan działania w sprawie dostępu do sieci 5G dla Europy oraz dalsze środki finansowe i środki z zakresu polityki, wprowadzane zarówno na szczeblu unijnym, jak i krajowym i lokalnym, w tym inicjatywy „Wi-Fi dla Europy", która ma sprzyjać powszechnej dostępności połączeń Wi-Fi dla obywateli w całej Unii Europejskiej (UE). Celem jest ożywienie europejskiej gospodarki cyfrowej i zwiększenie konkurencyjności, zachęcenie społeczeństw do aktywnego uczestnictwa w jednolitym rynku cyfrowym oraz sprostanie coraz większym potrzebom Europejczyków w zakresie łączności.

Rozwój szybkich sieci szerokopasmowych, zarówno światłowodowych jak i bezprzewodowych, jest uznawany za jeden ze strategicznych elementów rozwoju gospodarczego Polski i krajów UE. Duży nacisk w chwili obecnej kładzie się szczególnie na sieci 5G, które traktowane są jako jeden z najważniejszych czynników warunkujących postęp ekonomiczny i techniczny, a także przezwyciężania kryzysu wywołanego pandemią. Sieci 5G są uruchamiane na całym świecie, a tempo tego procesu w poszczególnych państwach będzie decydowało o pozycji UE na świecie, a tym samym o pozycji Polski. Umożliwią one realizację innowacyjnych projektów takich jak inteligentne miasta i inteligentne systemy transportowe, przekształcając dotychczasowe modele biznesowe i wprowadzając nowe modele. Sieci 5G całkowicie zmienią sposoby interakcji między urządzeniami mobilnymi i otaczającym użytkowników końcowych środowiskiem. Z tego względu sieć 5G będzie prowadziła do wzmocnienia konkurencyjności i innowacyjności gospodarki kraju, dając szansę jego podmiotom gospodarczym na umocnienie swojej pozycji w technologicznie zaawansowanych obszarach.

W ostatnich latach byliśmy świadkami narastającej fali dezinformacji i rozprzestrzeniania się fake newsów dotyczących kluczowych dla obywateli kwestii: pandemii czy też mobilnej infrastruktury telekomunikacyjnej oraz sieci 5G. Z kolei wydarzenia z maja i czerwca 2020 r. pokazały, że mino intensywnych działań, mających na celu zdecydowane dementowanie

wszelkich informacji wskazujących na szkodliwe oddziaływanie stacji bazowych telefonii komórkowej oraz na związek sieci 5G z panującą pandemią, okazały się one niewystarczające. Dodatkowo pojawiły się też nawoływania do niszczenia tego typu infrastruktury. Mają one charakter systematycznego zasilania treściami, nakierowanymi na wywołanie określonych reakcji lub działań, co już nastąpiło. W celu przeciwdziałania dezinformacji w tym zakresie uruchomiona została strona internetowa poświęcona zagadnieniom dotyczącym sieci 5G, w tym także polu elektromagnetycznemu (www.gov.pl/web/5G). Na stronie tej publikowane są aktualności dotyczące wdrożenia sieci 5G w Polsce i na świecie oraz informacje na temat badań i raportów dotyczących pola elektromagnetycznego. W ramach działań edukacyjnych udostępniono również napisany przystępnym językiem „Przewodnik po 5G", w którym przedstawiono najważniejsze zagadnienia dotyczące sieci nowej generacji.

Projekt realizuje kamień milowy C3L Nowy akt prawny służący likwidacji barier we wdrażaniu sieci 5G w ramach reformy C1.2 Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.

Projekt ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej, zwany dalej „Pke" lub „ustawa Pke", kompleksowo reguluje między innymi kwestie wykonywania działalności polegającej na zapewnieniu komunikacji elektronicznej, regulowania rynków komunikacji elektronicznej, warunki gospodarowania częstotliwościami, zasobami orbitalnymi oraz zasobami numeracji, a także prawa i obowiązki użytkowników, zasady przetwarzania danych telekomunikacyjnych i ochrony tajemnicy komunikacji elektronicznej. Dotychczas materia ta była regulowana ustawą z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2024 r. poz. 34), zwaną dalej „Pt" lub „ustawa Pt", która zostanie zastąpiona niniejszą ustawą.

Konieczność opracowania nowej ustawy wynika z konieczności wdrożenia do polskiego porządku prawnego przepisów dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej, zwany dalej „EKŁE". Zastąpienie dotychczasowej ustawy Pt nowym aktem prawnym uzasadnione jest zakresem i ilością zmian oraz koniecznością uporządkowania, przeredagowania i niejednokrotnie uproszczenia dotychczas funkcjonujących przepisów z zakresu ustawy Pt.

EKŁE:

- zawiera szereg uaktualnionych przepisów regulujących sieci łączności elektronicznej (sieci telekomunikacyjne), usługi telekomunikacyjne oraz towarzyszące urządzenia i usługi;

- określa zadania wykonywane przez krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy, a także wprowadza szereg procedur służących zapewnieniu harmonizacji ram regulacyjnych w całej UE;
- ma na celu stymulowanie konkurencji i zwiększenie inwestycji w sieci 5G i sieci o bardzo dużej przepustowości, tak aby wszyscy obywatele UE i wszystkie przedsiębiorstwa z UE mogli korzystać z łączności wysokiej jakości, cieszyć się wysokim poziomem ochrony konsumentów oraz większym wyborem innowacyjnych usług cyfrowych.

Cele ogólne EKŁE to:

- **promowanie łączności** oraz korzystania z sieci o bardzo dużej przepustowości, w tym sieci stacjonarnych, ruchomych i bezprzewodowych przez wszystkich obywateli UE i wszystkie przedsiębiorstwa z UE;
- wspieranie interesów obywateli UE przez:
  - umożliwienie czerpania maksymalnych korzyści pod względem możliwości, wyboru, ceny i jakości dzięki **wydajnej konkurencji**,
  - dbanie o **bezpieczeństwo sieci i usług**,
  - zapewnianie **ochrony konsumentów** z wykorzystaniem szczególnych regulacji oraz
  - zaspokajanie **potrzeb konkretnych grup społecznych**, zwłaszcza osób z niepełnosprawnościami, osób starszych i osób o szczególnych potrzebach społecznych;
- ułatwianie wchodzenia na rynek i **promowanie konkurencji** przy dostarczaniu sieci telekomunikacyjnych i urządzeń towarzyszących;
- **przyczynianie się do rozwoju rynku wewnętrznego** w obszarze sieci i usług telekomunikacyjnych w UE przez **opracowywanie wspólnych przepisów i przewidywalnych podejść regulacyjnych** dotyczących:
  - skutecznego, wydajnego i skoordynowanego wykorzystania **widma radiowego**;
  - **otwartych innowacji**,
  - rozwijania **sieci transeuropejskich**,
  - **dostępności i interoperacyjności ogólnoeuropejskich usług** oraz
  - **połączeń między użytkownikami końcowymi**.

Ponadto należy wskazać, że ustawa Pke z racji tego, że zastępuje ustawę Pt, reguluje również kwestie dotychczas w tej ustawie uregulowane, ale niestanowiące zarazem implementacji EKŁE. Należy tu wymienić m.in. przepisy dotyczące tajemnicy komunikacji elektronicznej, które stanowią wdrożenie dyrektywy 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotyczącej przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) (Dz. Urz. UE L 201 z 31.07.2002, str. 37, z późn. zm.), zwanej dalej „dyrektywą 2002/58/WE", oraz kwestie wymagań dla urządzeń radiowych, które wdrażają przepisy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylającej dyrektywę 1999/5/WE (Dz. Urz. UE L 153 z 22.05.2014, str. 62, z późn. zm.), zwanej dalej „dyrektywą 2014/53/UE".

W celu zwiększenia przejrzystości przepisów i ich uporządkowania w projekcie przyjęto systematykę, która w dużej mierze bazuje na systematyce przyjętej w EKŁE. Przepisy ustawy Pke zostały pogrupowane w oddziały, rozdziały, te z kolei w następujące działy według następującej systematyki:

DZIAŁ I. Przepisy ogólne (w tym wpis do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych i rejestru jednostek samorządu terytorialnego wykonujących działalność w zakresie telekomunikacji, obowiązki informacyjne i sprawozdawcze przedsiębiorców, opłaty, postępowania konsultacyjne i konsolidacyjne, obowiązki na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, a także regulacje dotyczące satelitarnej usługi publicznej o regulowanym dostępie (PRS);

DZIAŁ II. Gospodarowanie częstotliwościami i zasobami numeracji (w tym gospodarowanie częstotliwościami, używanie i obsługa urządzeń radiowych i zarządzanie zasobami numeracji);

DZIAŁ III. Dostęp telekomunikacyjny (w tym zasady zapewnienia dostępu, dostęp symetryczny, koordynacja dostępu telekomunikacyjnego i decyzje obszarowe w zakresie dostępu telekomunikacyjnego);

DZIAŁ IV. Regulowanie rynku komunikacji elektronicznej (w tym analiza rynków, nakładanie obowiązków regulacyjnych, obowiązki na rynkach hurtowych, ograniczenia na rynkach detalicznych, szczegółowe warunki regulacyjne, szczegółowe warunki inwestowania oraz rachunkowość regulacyjna i kalkulacja kosztów);

DZIAŁ V. Operator multipleksu i dostęp do multipleksu;

DZIAŁ VI. Urządzenia radiowe;

DZIAŁ VII. Publicznie dostępne usługi komunikacji elektronicznej (w tym prawa użytkowników końcowych, regulacje dotyczące usługi powszechnej, odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usług komunikacji elektronicznej, tajemnicy komunikacji elektronicznej, a także kwestie cyfrowych transmisji radiofonicznych i telewizyjnych);

DZIAŁ VIII. Organy właściwe w sprawach komunikacji elektronicznej oraz postępowanie przed Prezesem UKE;

DZIAŁ IX. Przepisy o karach pieniężnych i przepisy karne;

DZIAŁ X. Przepis końcowy.

Projektodawca wskazuje, że zgodnie z zasadami prawidłowej legislacji posługuje się w większości przepisów liczbą pojedynczą w celu zapobiegnięcia ewentualnym wątpliwościom związanym z określeniem przedmiotu przepisu, do którego odnosi się czynność czasownikowa, przyjmując, że jego użycie w liczbie pojedynczej nie stanowi limitu liczbowego i pozwala także na zastosowanie przepisów do liczby mnogiej, jeżeli stoi za tym racjonalna przesłanka. Niemniej w niektórych wypadkach charakter przedmiotu uzasadniał użycie przez projektodawcę liczby mnogiej jako trafniejszej językowo i logicznie.

Projektodawca przyjął także zasadę, iż w przypadku gdy przepis nie wskazuje, czy określone postępowanie lub czynność wszczynane są lub dokonywane z urzędu albo na wniosek, oznacza to, że mamy do czynienia z działaniem organu wyłącznie z urzędu. Jednak w kilku szczególnych przypadkach, tak aby uniknąć jakichkolwiek wątpliwości interpretacyjnych, wskazano wprost w przepisach na działanie z urzędu.

Szczegółowe regulacje

DZIAŁ I

Przepisy ogólne

Rozdział 1

Zakres ustawy

Art. 1

Zasadniczy zakres regulacji ustawy Pke (podmiotowy i przedmiotowy) został wskazany w art. 1. W myśl tego przepisu ustawa reguluje zasady wykonywania i kontroli działalności polegającej na zapewnianiu komunikacji elektronicznej, prawa i obowiązki uczestników rynku komunikacji elektronicznej, w tym przedsiębiorców komunikacji elektronicznej, użytkowników końcowych oraz użytkowników urządzeń radiowych, warunki podejmowania i wykonywania działalności polegającej na dostarczaniu publicznych sieci i świadczeniu powiązanych usług oraz świadczeniu publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, zadania i obowiązki na rzecz bezpieczeństwa państwa, uzyskiwanie dostępu, korzystanie i zarządzanie usługą PRS, warunki gospodarowania częstotliwościami, zasobami orbitalnymi oraz zasobami numeracji, zasady dostępu oraz warunki regulowania rynku komunikacji elektronicznej, wymagania, jakim powinny odpowiadać urządzenia radiowe, warunki przetwarzania danych, w tym danych osobowych, w ramach świadczenia usług komunikacji elektronicznej oraz ochrony tajemnicy komunikacji elektronicznej oraz funkcjonowanie organów właściwych w sprawach komunikacji elektronicznej, ich współdziałania z innymi organami krajowymi oraz instytucjami UE w zakresie regulacji komunikacji elektronicznej, a także warunki świadczenia usługi powszechnej, wymagania dotyczące świadczenia użytkownikom końcowym z niepełnosprawnościami publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej i udogodnień w zakresie dostępu do publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej. Analogiczny przepis funkcjonował w ustawie Pt.

Projektowany przepis art. 1 ust. 2 przesądza także, że czynność polegająca na umożliwianiu korzystania z dostępu do publicznej sieci telekomunikacyjnej za pośrednictwem lokalnej sieci radiowej nie jest działalnością podlegającą wpisowi do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych, pod warunkiem, że jest to działalność dodatkowa w stosunku do wykonywanej przez podmiot działalności, innej niż telekomunikacyjna. Sam fakt zapewnienia dostępu do sieci telekomunikacyjnej przez lokalną sieć radiową nie stanowi zawsze przejawu działalności telekomunikacyjnej. Takie rozwiązanie wynika wprost z art. 56 ust. 2 EKŁE, który przesądza, że „*W przypadku gdy takie zapewnianie dostępu nie jest częścią działalności gospodarczej lub ma charakter dodatkowy w stosunku do działalności gospodarczej lub usługi publicznej, która nie jest uzależniona od przekazywania sygnałów w tych sieciach, przedsiębiorstwo, organ publiczny lub użytkownik końcowy, którzy zapewniają taki dostęp, nie podlegają ogólnemu zezwoleniu na dostarczanie sieci i usług łączności elektronicznej na podstawie art. 12, obowiązkom dotyczącym praw użytkowników końcowych na podstawie części III tytuł II ani obowiązkowi zapewnienia wzajemnego połączenia ich sieci na podstawie*

art. 61 ust. 1.". W związku z niepodleganiem – określonych podmiotów, w określonej sytuacji – szeregu obowiązków związanych z ogólnym zezwoleniem na dostarczanie sieci i usług łączności elektronicznej, nie można zakwalifikować takiego działania jako działalności telekomunikacyjnej. To swoiste wyłączenie będzie miało zastosowania praktyczne w sytuacji, gdy umożliwianie korzystania z dostępu do publicznej sieci telekomunikacyjnej za pośrednictwem lokalnej sieci radiowej będzie odbywać się w przestrzeni prywatnej lub na ograniczonej przestrzeni publicznej na zasadach niekomercyjnych albo w charakterze usługi stanowiącej dodatek do innego rodzaju działalności, która nie jest zależna od takiego dostępu. Przepis ust. 2 stanowi transpozycję art. 56 ust. 1 i ust. 6 lit. a EKŁE.

Art. 2

Projektowana ustawa Pke częściowo powtarza definicje zawarte już w dotychczas obowiązującej ustawie Pt, przy czym w niektórych przypadkach zmienia je, dostosowując do brzmienia EKŁE lub zmieniających się realiów rynkowych.

Definicja abonenta – pojęcie oznaczające użytkownika będącego stroną umowy z dostawcą usług komunikacji elektronicznej. Definicja ta nie ma odpowiednika w przepisach EKŁE. W ustawie Pt występuje pojęcie abonenta, jednak w znaczeniu węższym odwołującym się wyłącznie do usług telekomunikacyjnych. W projektowanej ustawie definicja ta występuje w przepisach dotyczących relacji wynikających z umów o świadczenie usług komunikacji elektronicznej.

Definicja aparatu publicznego – pojęcie aparatu publicznego jest rozumiane jako publicznie dostępny telefon, w którym połączenie opłacane jest automatycznie, w szczególności za pomocą monety, żetonu, karty telefonicznej lub karty płatniczej. Definicja ta nie ma odpowiednika w przepisach EKŁE, występuje zaś w ustawie Pt.

Definicja aparatury – projekt ustawy przyjmuje tę definicję w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2233). W rozumieniu art. 6 pkt 1 tej ustawy aparaturą jest każdy gotowy wyrób lub zespół wyrobów, które są dostępne w obrocie jako odrębne jednostki funkcjonalne przeznaczone do używania lub do montażu przez użytkownika oraz zdolne do wywoływania zaburzeń elektromagnetycznych lub podatne na nie. Zasadnicze wymagania stawiane aparaturze dotyczą tego, aby nie wywoływała w swoim środowisku zaburzeń elektromagnetycznych o wartościach przekraczających odporność na zaburzenia innego urządzenia występujące w tym środowisku

oraz sama posiadała wymaganą odporność na zaburzenia elektromagnetyczne. Definicja aparatury jest tożsama z definicją zawartą dotychczas w ustawie Pt.

Definicja częstotliwości zharmonizowanych – projektowana definicja stanowi wdrożenie art. 2 pkt 25 EKŁE. Pojęcie częstotliwości zharmonizowanych nie było zdefiniowane w ustawie Pt, gdyż ani ustawa Pt ani wdrażany w niej pakiet dyrektyw telekomunikacyjnych nie zawierał, w przeciwieństwie do EKŁE, szczególnych regulacji dotyczących tych częstotliwości. Częstotliwościami zharmonizowanymi są te częstotliwości, których dostępność i efektywne wykorzystanie uregulowano za pomocą zharmonizowanych warunków ustanowionych w drodze technicznego środka wykonawczego zgodnie z art. 4 decyzji nr 676/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady Z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie ram regulacyjnych dotyczących polityki spektrum radiowego we Wspólnocie Europejskiej (decyzja o spektrum radiowym) (Dz. Urz. WE L 108 z 24.04.2002, str. 1 - Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne Polskie rozdz. 13, t. 29, str. 317), zwanej dalej „decyzją nr 676/2002/WE". Proponowana definicja zawiera zatem, tak samo jak EKŁE, odniesienie do decyzji nr 676/2002/WE. Celem decyzji jest ustanowienie w UE polityki i prawnych ram dla zapewnienia koordynacji koncepcji politycznych, a tam gdzie sytuacja tego wymaga, harmonizacja warunków dostępności i skutecznego korzystania ze spektrum radiowego koniecznych do ustanowienia i funkcjonowania rynku wewnętrznego w obszarach objętych polityką Wspólnoty, takich jak łączność elektroniczna, transport oraz badania i rozwój. Aby osiągnąć ten cel Komisja, na podstawie art. 4 decyzji, przedkłada Komitetowi ds. Spektrum Radiowego właściwe techniczne środki wykonawcze w celu zapewnienia zharmonizowanych warunków dostępności i skutecznego wykorzystania spektrum radiowego.

Definicja dostarczania sieci telekomunikacyjnej – jest to jedna z kluczowych definicji, ponieważ istotnie wpływa na wyznaczenie zakresu działalności telekomunikacyjnej. Pojęcie to oznacza przygotowanie sieci telekomunikacyjnej w sposób umożliwiający świadczenie w niej usług, jej eksploatację, nadzór nad nią lub umożliwianie dostępu telekomunikacyjnego. Należy przy tym wskazać, że pojęcie „przygotowanie sieci telekomunikacyjnych" nie obejmuje wytworzenia (budowy) sieci telekomunikacyjnej. Definicja ta jest odpowiednikiem definicji „dostarczania sieci łączności elektronicznej" zawartej w art. 2 pkt 16 EKŁE oraz jest zasadniczo tożsama z definicją zawartą dotychczas w ustawie Pt.

Definicja dostawcy usług komunikacji elektronicznej – dostawca usług komunikacji elektronicznej jest rozumiany jako dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych lub podmiot świadczący publicznie dostępne usługi komunikacji interpersonalnej

niewykorzystujące numerów. Pojęcie to nie występuje w ustawie Pt. Wprowadzenie tej definicji jest konsekwencją zaimplementowania w projektowanej ustawie Pke definicji usługi łączności elektronicznej, określonej w EKŁE.

Definicja dostępu telekomunikacyjnego – jest odpowiednikiem definicji dostępu zawartej w art. 2 w pkt 27 EKŁE. Wyszczególnia ona zasoby, które mogą być udostępniane przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu do świadczenia usług telekomunikacyjnych. Należy podkreślić, że zastąpienie określenia „urządzenia" z polskiej wersji językowej EKŁE określeniem „zasób" na gruncie Pke jest bardziej adekwatne, w szczególności w kontekście nieruchomości, w tym budynku stanowiących jej definiendum. Ponadto desygnaty te nie stanowią zamkniętego katalogu zasobów, gdyż w definicji – na wzór art. 2 pkt 27 EKŁE – posłużono się wyrażeniem „w szczególności". Niemniej nie zachodzi obawa, że dostęp do zasobów można rozciągnąć np. na zasoby osobowe, ponieważ do powstania zobowiązania do zapewnienia dostępu do określonego zasobu, niezbędny jest przepis prawa powszechnie obowiązującego lub akt stosowania prawa wydany na podstawie ustawy. Źródłem obowiązku dostępowego nie jest więc definicja per se. Dostęp telekomunikacyjny obejmuje również dostęp określony w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 604), m.in. dostęp do infrastruktury technicznej czy dostęp do nieruchomości, w tym do budynków.

Definicja dostępu do lokalnej pętli abonenckiej – dostęp do sieci polegający na korzystaniu z lokalnej pętli abonenckiej lub lokalnej podpętli abonenckiej przez innego przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej. Definicja jest tożsama z dotychczasową definicją zawartą w ustawie Pt.

Definicja elektronicznego przewodnika po programach – pojęcie elektronicznego przewodnika po programach rozumiane jest jako środek lub rozwiązanie techniczne umożliwiające wybór programów, stosowane w systemach telewizji cyfrowej, zawierające dodatkowe dane opisujące programy występujące w cyfrowym sygnale telewizyjnym. Definicja ta nie ma odpowiednika w przepisach EKŁE. Pojęcie to występuje w ustawie Pt oraz w przepisach projektowanej ustawy Pke regulujących cyfrowe transmisje radiofoniczne i dotyczących zakresu dostępu telekomunikacyjnego.

Definicja fal radiowych – definicja fal radiowych wynika z dyrektywy 2014/53/UE i jest jednocześnie zgodna z definicja zawartą w art. 1 Regulaminu Radiokomunikacyjnego.

Omawiana definicja wskazuje, że pod pojęciem fal radiowych należy rozumieć fale elektromagnetyczne o częstotliwościach niższych niż 3000 GHz, rozchodzące się w przestrzeni bez pomocy sztucznego przewodnika. Definicja w takim samym brzmieniu była zawarta w ustawie Pt (art. 2 pkt 7a).

Definicja ta jest powiązana z definicją urządzenia radiowego, które jest szczególnym rodzajem urządzenia telekomunikacyjnego i emituje lub odbiera fale radiowe na potrzeby radiokomunikacji lub radiolokacji, lub urządzenia telekomunikacyjnego, które musi zostać uzupełnione o dodatkowy element, aby mogło celowo emitować lub odbierać fale radiowe na potrzeby radiokomunikacji lub radiolokacji.

Definicja infrastruktury technicznej – ze względu na szczególne znaczenie pojęcia infrastruktury technicznej, proponuje się zawarcie odesłania do definicji zawartej w art. 2 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

Definicja infrastruktury telekomunikacyjnej – projektowana definicja wprowadza zmianę brzmienia w stosunku do definicji infrastruktury telekomunikacyjnej zawartej w art. 2 pkt 8 Pt, ponieważ wskazuje wprost najważniejszą cechę desygnatów tego pojęcia, tj. ich „fizyczność", są bowiem to wyłącznie takie zasoby, którym można przypisać położenie w przestrzeni.

Definicja instrukcji – definicja instrukcji czyli dokumentu stanowiącego podstawę do przygotowania przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej, do którego zobowiązany jest przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, na którego nałożono obowiązek prowadzenia rachunkowości regulacyjnej na podstawie art. 216 lub art. 236 ust. 3 pkt 3 lit. a Pke. Definicja instrukcji wynika z celu rachunkowości regulacyjnej, określonego w art. 258 Pke i była już określona w art. 2 pkt 9 Pt. Szczegółowa treść instrukcji wynika z przedmiotu i sposobu prowadzenia działalności przez przedsiębiorcę, ale musi ona być zgodna z przepisami Pke oraz rozporządzenia wydawanego na podstawie art. 260. Instrukcja podlega zatwierdzeniu przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwanego dalej „Prezesem UKE", a następnie udostępnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Prezesa UKE, zwanej dalej „stroną podmiotową BIP UKE".

Definicje interfejsu oraz interfejsu programistycznego aplikacji – zgodnie z tymi definicjami:

- interfejs oznacza układ elektryczny, elektroniczny lub optyczny, z oprogramowaniem lub bez oprogramowania lub oprogramowanie umożliwiające łączenie, współpracę i wymianę

sygnałów o określonej postaci pomiędzy urządzeniami połączonymi za jego pośrednictwem zgodnie z odpowiednią specyfikacją techniczną. Definicja ta nie ma odpowiednika w przepisach EKŁE, występuje zaś w ustawie Pt,

- pojęcie interfejsu programistycznego aplikacji rozumiane jest jako interfejs umożliwiający łączenie, współpracę, wymianę informacji pomiędzy aplikacjami dostarczanymi przez nadawców lub dostawców usług a urządzeniami telewizji cyfrowej służącymi do przekazywania cyfrowych sygnałów umożliwiających świadczenie usług telewizyjnych lub radiofonicznych. Definicja ta odpowiada definicji z art. 2 pkt 18 EKŁE.

Definicja interoperacyjności usług – oznacza zdolność sieci telekomunikacyjnych jak również odbiorników sygnału telewizyjnego i odbiorników radiofonii cyfrowej oraz aplikacji do efektywnej współpracy w celu zapewnienia wzajemnego dostępu użytkowników do usług przez nie świadczonych. Dzięki interoperacyjności możliwe jest niezakłócone korzystanie z usług telekomunikacyjnych przez użytkowników różnych sieci i urządzeń.

Definicja kalkulacji kosztów – definicja kalkulacji kosztów, do prowadzenia której zobowiązany jest przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, na którego nałożono ten obowiązek na podstawie art. 217 ust. 1 lub art. 236 ust. 3 pkt 3 lit. b. Kalkulacja kosztów jest odpowiednikiem zapisanego w art. 74 EKŁE systemu księgowania kosztów i była już określona w art. 2 pkt 14 Pt. Ogólne zasady prowadzenia kalkulacji kosztów, w tym rożne sposoby kalkulacji kosztów wynikają z Pke i rozporządzenia wydawanego na podstawie art. 260, zaś szczegółowe warunki – z opisu kalkulacji kosztów przygotowanego przez zobowiązanego przedsiębiorcę i zatwierdzonego przez Prezesa UKE. Efekty prowadzenia kalkulacji kosztów zapisane są przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej w dokumencie nazwanym przez ustawodawcę „wyniki kalkulacji kosztów".

Definicja kolokacji – oznacza ona udostępnianie fizycznej przestrzeni lub urządzeń technicznych w celu umieszczenia i podłączenia niezbędnego sprzętu operatora podłączającego swoją sieć do sieci innego operatora lub korzystającego z dostępu do lokalnej pętli abonenckiej. Definicja określa, że przedmiotem świadczenia między operatorami jest udostępnienie fizycznej przestrzeni lub urządzeń technicznych przystosowanych do umieszczenia i podłączenia sprzętu telekomunikacyjnego. Kolokacja dotyczy umieszczania sprzętu współpracującego operatora w obiekcie, w którym następuje połączenie sieci lub realizowany jest dostęp do pętli abonenckiej.

Definicja komunikatu elektronicznego – zgodnie z projektowaną definicją komunikatem elektronicznym jest każda informacja wymieniana lub przekazywana między określonymi użytkownikami za pośrednictwem publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej; nie obejmuje on informacji przekazanej jako część transmisji radiofonicznych lub telewizyjnych transmitowanych przez sieć telekomunikacyjną, z wyjątkiem informacji odnoszącej się do możliwego do zidentyfikowania abonenta lub użytkownika otrzymującego informację. Definicja ta w zasadniczej mierze powtarza treść definicji komunikatu zawartej w ustawie Pt. Rozszerza przy tym to pojęcie na informacje przekazywane za pośrednictwem publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej, a nie jak dotychczas jedynie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych. Definicja stanowi wdrożenie art. 2 lit. d dyrektywy 2002/58/WE.

Definicja konsumenta – zgodnie z tą definicją konsument oznacza osobę fizyczną wnioskującą o świadczenie publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej lub korzystającą z takich usług dla celów niezwiązanych bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub wykonywaniem zawodu. Definicja ta odpowiada definicji z art. 2 pkt 15 EKŁE. Do pojęcia konsumenta odwołują się w największej mierze przepisy działu VII projektu Pke regulujące uprawnienia konsumenta w relacji z dostawcą usług.

Definicje lokalnej pętli abonenckiej i lokalnej podpętli abonenckiej – lokalna pętla abonencka jest obwodem, który łączy zakończenie sieci zainstalowane u użytkownika końcowego z punktem dostępu do sieci stacjonarnej. Pojęcie lokalnej pętli abonenckiej łączy się z definicją lokalnej podpętli abonenckiej, która jest częścią lokalnej pętli abonenckiej łączącą zakończenie sieci z pośrednim punktem dostępu do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej, w szczególności z koncentratorem lub innym urządzeniem dostępu pośredniego do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej. Definicja ta pokrywa się częściowo z definicją lokalnej pętli abonenckiej, zaś różnica dotyczy punktu, w którym obwód ten ulega zakończeniu po stronie sieciowej. Podpętla nie sięga bowiem do przełącznicy głównej, ale kończy się na koncentratorze lub innym urządzeniu dostępu pośredniego do publicznej stacjonarnej sieci telefonicznej. Wskazane definicje występowały w Pt.

Definicja lokalnej sieci radiowej – definicja lokalnej sieci radiowej jest wprowadzona w związku z projektowanymi postanowieniami art. 1 ust. 2, art. 355 i art. 356 oraz art. 390 Pke. Zgodnie z propozycją, lokalną sieć radiową definiuje się jako system dostępu bezprzewodowego o niskiej mocy i bliskim zasięgu, stwarzający niskie ryzyko zakłóceń dla innych tego typu systemów stosowanych w pobliżu przez innych użytkowników,

wykorzystujący na zasadzie niewyłączności widmo radiowe, dla którego warunki dostępności i efektywnego użytkowania zharmonizowano na poziomie unijnym. Punkty dostępu do lokalnej sieci radiowej stanowią zazwyczaj rozszerzenie usługi świadczonej przez dostawcę za pośrednictwem łącza stacjonarnego. Lokalne sieci radiowe zapewniają dostęp do internetu m.in. w różnego rodzaju budynkach, zarówno prywatnych jak i budynkach użyteczności publicznej. Korzystanie z lokalnych sieci radiowych przez użytkowników końcowych, jak, w szczególności wewnątrz budynków, może zastępować transmisję danych w ramach usług mobilnych i zmniejszać obciążenie sieci ruchomych, co zostało wskazane w motywie 137 EKŁE.

Definicja multipleksu – pojęcie multipleksu rozumiane jest jako zespolony strumień danych cyfrowych składający się z dwóch lub więcej strumieni utworzonych z danych wchodzących w skład treści programów radiofonicznych lub telewizyjnych oraz danych dodatkowych, obejmujących w szczególności dane związane z systemem dostępu warunkowego lub usługami dodatkowymi. Definicja ta nie ma odpowiednika w przepisach EKŁE, występuje zaś w ustawie Pt. Projekt posługuje się tą definicją w dziale V dotyczącym obowiązków operatora multipleksu oraz zasad dostępu do multipleksu.

Definicja nadawcy – pod pojęciem nadawcy w projektowanej ustawie należy rozumieć nadawcę zdefiniowanego w art. 4 pkt 5 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1722 oraz z 2024 poz. 96).

Definicja nadużycia w komunikacji elektronicznej – pod pojęciem nadużycia w komunikacji elektronicznej należy rozumieć nadużycie w komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1703). Nadużycia w komunikacji elektronicznej nie dotyczą infrastruktury i spory w tym zakresie powinny być rozliczane przez operatorów na mocy zawartych umów lub sporów cywilnoprawnych. Definicja ta nie ma odpowiednika w przepisach EKŁE oraz nie występuje w ustawie Pt.

Definicja numeru alarmowego – numer alarmowy rozumiany jest jako numer ustalony w ustawie Pke lub trzycyfrowy numer usług specjalnych ustalany w planie numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych udostępniany służbom ustawowo powołanym do niesienia pomocy oraz podmiotom uprawnionym do wykonywania ratownictwa na podstawie przepisów szczególnych. Definicja ta nie ma wprost odpowiednika w przepisach EKŁE, występuje zaś w ustawie Pt. Pojęcie to jest wykorzystywane w przepisach określających status numeru 112 oraz dotyczących lokalizacji wywołań alarmowych. Podmiotami uprawnionymi

do wykonywania ratownictwa na podstawie przepisów szczególnych są w szczególności Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe i Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, które mają i winny mieć przydzielony numer alarmowy w planie numeracji krajowej, a tym samym odbierać także dane o lokalizacji użytkownika dzwoniącego na numer alarmowy wystawiane przez PLI CBD. Ze względu na wprowadzaną do krajowego porządku prawnego regulację umożliwiającą wyzwolenie informacji o lokalizacji osób dzwoniących na numery alarmowe pochodzącej z urządzenia końcowego, a tym samym zapewniającej precyzję lokalizacji do 5 m i wyzwalanej kilkukrotnie w trakcie trwania połączenia głosowego, a także wymagania techniczne dla tej usługi (Advanced Mobile Location) określone w normie technicznej ETSI TS 103 625, projektodawca zdecydował się na doprecyzowanie, że numerem alarmowym jest numer trzycyfrowy. Katalog numerów alarmowych, a tym samym zbiór numerów, dla których będzie następowało wyzwolenie informacji o lokalizacji pochodzącej z urządzenia, określa rozporządzenie w sprawie planu numeracji krajowej. W ww. normie ETSI rozgraniczone zostały numery alarmowe i numery abonenckie (numer długie). Funkcjonalność ta jest ograniczona wyłącznie dla połączenia wychodzącego na numer alarmowy, a numer długi może być wykorzystywany jako numer techniczny w celu prawidłowej adresacji połączenia głosowego w sieci publicznej po ustalenia właściwego numeru PSTN zgodnego terytorialnie i określonego dla danego numeru AUS przez operatora sieci. Intencją projektodawcy jest zabezpieczenie na poziomie ustawy, że usługa krajowa będzie zgodna z normami technicznymi wspólnymi dla całej Unii Europejskiej.

Definicje numeru geograficznego i niegeograficznego – projektowana ustawa definiuje pojęcia numeru geograficznego i niegeograficznego. Numer geograficzny został scharakteryzowany jako numer zawierający wskaźnik obszaru geograficznego, wykorzystywany do kierowania połączeń do stałej lokalizacji zakończenia sieci. Z kolei numer niegeograficzny zdefiniowano jako nieposiadający wskaźnika, z doprecyzowaniem, że są to w szczególności numery zakończenia sieci ruchomej, numery, do których połączenia są bezpłatne, albo numery wykorzystywane do świadczenia usług z dodatkowym świadczeniem (tzw. premium rate). Odpowiedniki powyższych definicji zawarte są w art. 2 pkt 33 i 34 EKŁE. Projekt odwołuje się do rozróżnienia na numery geograficzne i niegeograficzne w szczególności w przepisach regulujących przenoszenie numeru w ramach tej samej sieci oraz do sieci innego dostawcy usług.

Definicje odbiornika radiofonii cyfrowej, odbiornika sygnału telewizyjnego oraz samochodowego odbiornika radiofonicznego – projektowane przepisy odnoszą się do trzech rodzajów urządzeń służących do odbioru transmisji cyfrowych. Pojęcia te nie są definiowane w EKŁE. Dotychczas w ustawie Pt definiowane było jedynie pojęcie odbiornika cyfrowego, które zakresem odpowiada projektowanej definicji odbiornika sygnału telewizyjnego. W związku z nowymi wymogami EKŁE dotyczącymi odbiorników radiofonicznych wbudowanych do pojazdów kategorii M zasadne jest uzupełnienie dotychczasowego katalogu definicji o definicję odbiornika radiofonii cyfrowej oraz samochodowego odbiornika radiofonicznego. Przez odbiornik radiofonii cyfrowej należy rozumieć urządzenie służące do odbioru cyfrowych transmisji radiofonicznych, zawierające co najmniej tuner obejmujący głowicę wysokiej częstotliwości i demodulator, a także demultiplekser i dekodery odbieranych usług oraz antenę lub złącze antenowe. Odbiornikiem sygnału telewizyjnego jest urządzenie służące do odbioru cyfrowych transmisji telewizyjnych zawierające co najmniej tuner obejmujący głowicę wysokiej częstotliwości i demodulator, demultiplekser i dekodery oraz wyświetlacz obrazu albo niezawierające takiego wyświetlacza. Samochodowym odbiornikiem radiofonicznym jest odbiornik radiofonii cyfrowej, który jest wbudowany do pojazdów kategorii M (osobowych).

Definicja operatora multipleksu – pojęcie to oznacza podmiot, który uzyskał rezerwację częstotliwości na rozpowszechnianie lub rozprowadzanie programów telewizyjnych lub radiofonicznych w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną w multipleksie oraz prowadzący działalność telekomunikacyjną i posiadający własną infrastrukturę telekomunikacyjną lub posiadający umowę o świadczenie usługi transmisji sygnału multipleksu z operatorem sieci nadawczej. Pojęcie to nie ma odpowiednika w EKŁE, występuje zaś na gruncie Pt.

Definicja operatora sieci nadawczej – w definicji wskazano, że jest to przedsiębiorca telekomunikacyjny świadczący usługi transmisji sygnałów radiodyfuzyjnych drogą rozsiewczą naziemną. Definicja jest stosowana na gruncie Pt.

Definicja połączenia – oznacza fizyczne lub logiczne połączenie telekomunikacyjnych urządzeń końcowych pozwalające na przesłanie komunikatów elektronicznych. Połączenie służy do przesyłania treści rozmów telefonicznych i innych informacji przekazywanych za pomocą sieci telekomunikacyjnych. Definicja jest stosowana na gruncie Pt.

Definicja połączenia głosowego – to pojęcie oznaczające połączenie ustanowione za pomocą publicznie dostępnej usługi komunikacji interpersonalnej pozwalające na dwukierunkową

komunikację głosową. Odpowiednik tej definicji zawarty jest w art. 2 pkt 31 EKŁE. Pojęcie połączenia głosowego zastępuje zakresowo tożsame pojęcie połączenia telefonicznego występujące w ustawie Pt.

Definicja połączenia sieci – oznacza współdziałanie dwóch podmiotów, które ustanawiają połączenie dwóch sieci telekomunikacyjnych, jednocześnie zarówno w warstwie fizycznej jak i logicznej. Połączenie sieci jest szczególnym przypadkiem dostępu telekomunikacyjnego. Definicja ta jest stosowana na gruncie obecnie obowiązującego Pt.

Definicje powiązanych zasobów i powiązanych usług – zgodnie z zaproponowaną definicją powiązanych zasobów, są to: powiązane usługi, infrastruktura techniczna, okablowanie między zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym a najbliższym punktem dystrybucji, anteny, jak również inne urządzenia, powiązane z siecią telekomunikacyjną lub usługami telekomunikacyjnymi, które umożliwiają lub wspierają dostarczanie usług za pośrednictwem tych sieci lub usług lub które mogą służyć do tego celu.

Zgodnie z obecnie obowiązującą definicją zawartą w art. 2 pkt 44 uchylanego Pt, udogodnienia towarzyszące składają się m.in. z infrastruktury fizycznej, budynków, wejść do budynków, kanałów, masztów, szafek, anten, wież i innych konstrukcji nośnych. Wszystkie wskazane desygnaty są objęte definicją infrastruktury technicznej określoną w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. Natomiast zgodnie z art. 2 pkt 6 tej ustawy, infrastrukturę techniczną stanowi każdy element sieci, który może służyć do umieszczenia w nim lub na nim elementów sieci telekomunikacyjnej, nie stając się jednocześnie aktywnym elementem tej sieci telekomunikacyjnej, taki jak rurociągi, kanalizacja, maszty, kanały, komory, studzienki, szafki, budynki i wejścia do budynków, instalacje antenowe, konstrukcje wsporcze anten i urządzeń radiowych, wieże i słupy. Wyłączone z zakresu definicji zostały wprost: kable, w tym włókna światłowodowe; elementy sieci wykorzystywane do zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi oraz kanały technologiczne.

Ze względu na potrzebę wprowadzenia większej przejrzystości przepisów gałęzi prawa telekomunikacyjnego, proponuje się ujednolicenie siatki pojęciowej. Definiowane wyrażenie „powiązane zasoby" cechuje się większą precyzją, jednoznacznością i zrozumiałością niż „udogodnienia towarzyszące". Dotychczasowe tłumaczenie z języka angielskiego, zdefiniowanego w art. 2 lit. e dyrektywy ramowej oraz w art. 2 pkt 10 EKŁE określenia „associated facilities" jako udogodnień towarzyszących, nie może zostać uznane za nazbyt trafne. Występujący we frazie przymiotnik „associated" powinien zostać przetłumaczony jako

„powiązane", ew. „związane". Odnosząc się natomiast do określenia „udogodnienia" (w wersji angielskiej „facilities") należy zauważyć, w języku prawnym i prawniczym występuje ono najczęściej w kontekście rozwiązań zapewniających dostępność urządzeń lub usług dla osób z niepełnosprawnościami, tak jak pojęcie to jest rozumiane w świetle projektowanej regulacji Pke. „Powiązane", będące pierwszą częścią pojęcia definiowanego, wskazuje związek desygnatów pojęcia z siecią telekomunikacyjną lub usługami telekomunikacyjnymi, natomiast druga część („zasób") kładzie akcent na cel, któremu mają służyć.

W celu zwiększenia przejrzystości przepisów proponuje się również definicję „powiązanych usług" zastępującą mniej intuicyjną definicję „usług towarzyszących". Zgodnie z art. 2 pkt 37 Pke, powiązane usługi to usługi związane z siecią lub usługami telekomunikacyjnymi, które umożliwiają lub wspierają dostarczanie usług za pośrednictwem tych sieci lub usług, lub które mogą służyć do tego celu, i obejmują między innymi systemy translacji numerów lub systemy o równoważnych funkcjach, systemy dostępu warunkowego i elektroniczne przewodniki po programach, jak również inne usługi, takie jak usługi identyfikacji, lokalizacji oraz sygnalizowania obecności. Proponowana zmiana w zakresie wyrażenia definiowanego nie wiąże się z rozszerzeniem lub zawężeniem wyrażenia definiującego.

Definicja przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej – wprowadzenie definicji przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej wynika z rozszerzenia w EKŁE zakresu podmiotowego regulacji i objęcie nimi, poza tradycyjnymi przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi, również podmiotów pozostających dotąd poza regulacją pakietu dyrektyw telekomunikacyjnych, tj. podmiotów świadczących usługę komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów. Przyjęcie nowej szerokiej definicji oraz pozostawienie zarazem definicji przedsiębiorcy telekomunikacyjnego podyktowane jest różnym zakresem podmiotowym poszczególnych przepisów. Ponadto należy wskazać, że wpisowi do rejestru będą podlegali wyłącznie przedsiębiorcy telekomunikacyjni, natomiast podmioty świadczące usługę komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów nie będą podlegać takiemu wpisowi. Wynika to z brzmienia art. 12 ust. 2 EKŁE, który to przepis wyłącza te podmioty z podlegania ogólnemu zezwoleniu.

Definicja przedsiębiorcy telekomunikacyjnego – zaproponowana definicja odpowiada treścią dotychczasowej definicji przedsiębiorcy telekomunikacyjnego zawartej w art. 2 pkt 27 Pt. Przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi są przedsiębiorcy i inne podmioty dostarczające sieci publiczne, świadczące usługi telekomunikacyjne oraz powiązane usługi. Zachowano podział na dostawcę usług telekomunikacyjnych, którym jest podmiot świadczący usługi

telekomunikacyjne, oraz na operatora, którym jest podmiot dostarczający publiczne sieci telekomunikacyjne lub świadczący powiązane usługi. Wdrażając EKŁE zdecydowano się na pozostawienie tej definicji oraz dodanie szerszej definicji – przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej.

Definicja przyłącza telekomunikacyjnego – definicja ta powtarza treść definicji zawartej w art. 2 pkt 27b Pt. Jest to odcinek od złącza rozgałęźnego do zakończenia linii lub kanalizacji w obiekcie budowlanym lub system bezprzewodowy.

Definicja publicznej sieci telekomunikacyjnej – jest to sieć telekomunikacyjna wykorzystywana głównie do świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych. W tym zakresie projektowana definicja stanowi powtórzenie definicji zawartej w art. 2 pkt 29 Pt.

Definicja publicznie dostępnej usługi komunikacji elektronicznej – pojęcie to oznacza publicznie dostępną usługę komunikacji elektronicznej rozumianą jako usługa komunikacji elektronicznej dostępna dla ogółu użytkowników.

Definicja publicznie dostępnej usługi komunikacji interpersonalnej – zgodnie z definicją jest to usługa komunikacji interpersonalnej dostępna dla ogółu użytkowników.

Definicja publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej – definicja ta oznacza usługę telekomunikacyjną dostępną dla ogółu użytkowników, dla inicjowania i odbierania, bezpośrednio lub pośrednio, połączeń głosowych krajowych lub krajowych i międzynarodowych, za pomocą numeru lub numerów ustalonych w krajowym lub międzynarodowym planie numeracji. W ustawie Pt odpowiednikiem tej definicji jest pojęcie publicznie dostępnej usługi telefonicznej.

Definicja publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej – pojęcie to oznacza usługę telekomunikacyjną dostępną dla ogółu użytkowników.

Definicja punktu dystrybucji – proponowana definicja jest związana z obowiązkiem udzielenia dostępu do infrastruktury technicznej w budynku, rozszerzonym – w odpowiednich przypadkach – także na odcinek do pierwszego punktu koncentracji lub dystrybucji (art. 175 ust. 1 Pke). Zgodnie z propozycją definicji punkt dystrybucji to fizyczny punkt, w którym możliwe jest zapewnienie dostępu wymagającego połączenia elementów sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego z elementami sieci telekomunikacyjnej lub powiązanymi zasobami znajdującymi się pomiędzy tym punktem a zakończeniami sieci.

Definicja rachunkowości regulacyjnej – definicja rachunkowości regulacyjnej, do prowadzenia której zobowiązany jest przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, na którego nałożono ten obowiązek na podstawie art. 216 lub art. 236 ust. 3 pkt 3 lit. a. Rachunkowość regulacyjna jest odpowiednikiem zapisanej w art. 71 EKŁE rozdzielności księgowej i była już określona w art. 2 pkt 32 Pt. Ogólne zasady prowadzenia rachunkowości regulacyjnej wynikają z Pke, rozporządzenia wydawanego na podstawie art. 260, zaś szczegółowe warunki – z instrukcji przygotowanej przez zobowiązanego przedsiębiorcę i zatwierdzonej przez Prezesa UKE. Efekty prowadzenia rachunkowości regulacyjnej zapisane są przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej w dokumencie nazwanym przez ustawodawcę „sprawozdanie z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej".

Definicja rachunkowości regulacyjnej odwołuje się do przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, z późn. zm.), z czego wynika, że pewne reguły dotyczące rachunkowości zapisane w ww. ustawie powinny być stosowane przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej podczas prowadzenie przez niego rachunkowości regulacyjnej, w szczególności te wskazane wprost w Pke lub w rozporządzeniu wydawanym na podstawie art. 260.

Prowadzenie rachunkowości regulacyjnej nie wpływa na obowiązki wynikające z ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Definicja radiolokacji – definicja implementowana z dyrektywy 2014/53/UE. Radiolokacja oznacza określanie położenia, prędkości lub innych parametrów obiektu lub uzyskiwanie informacji dotyczących tych parametrów dzięki właściwościom propagacyjnym fal radiowych. Projekt ustawy Pke odwołuje się do radiolokacji w kontekście używania urządzeń radiowych służących radiolokacji, które to urządzenia wysyłają oraz odbierają fale elektromagnetyczne odbite od obiektów podlegających pomiarom.

Definicja w takim samym brzmieniu jest zawarta w ustawie Pt (art. 2 pkt 32a).

Definicja rezerwacji częstotliwości – ustawa Pt posługuje się pojęciem rezerwacji częstotliwości w tym samym znaczeniu jak w proponowanej w Pke definicji, jednakże definicja taka nie była zawarta w słowniczku do ustawy. Ze względu jednak na kluczowe znaczenie pojęcia rezerwacji częstotliwości dla regulacji ustawy, zwłaszcza w obszarze gospodarki częstotliwościami proponuje się przeniesienie definicji do słowniczka. Rezerwacja częstotliwości określa częstotliwości lub zasoby orbitalne, które w okresie rezerwacji pozostają w dyspozycji podmiotu, na rzecz którego dokonano rezerwacji, przeniesiono uprawnienia do

częstotliwości lub uprawnienia do dysponowania częstotliwościami na cele związane z uzyskiwaniem pozwoleń radiowych.

Definicja ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej – zgodnie z projektowaną definicją ruchoma publiczna sieć telekomunikacyjna jest publiczną siecią telekomunikacyjną, w której zakończenia sieci nie mają stałej lokalizacji.

Definicja ruchomej sieci telekomunikacyjnej – zgodnie z projektowana definicją ruchoma sieć telekomunikacyjna to sieć, w której zakończenia sieci nie mają stałej lokalizacji.

Definicja rynku detalicznego – rynek detaliczny to rynek produktów i usług w zakresie usług komunikacji elektronicznej dla użytkowników końcowych. Definicja ta ma szczególne znaczenie w kontekście przepisów dotyczących regulowania rynku telekomunikacyjnego. Ponadto odwołuje się do definicji użytkownika końcowego, gdyż rynki detaliczne są rynkami, na których po stronie popytowej występuje użytkownik końcowy. Definicja była stosowana na gruncie Pt.

Definicja satelitarnej usługi publicznej o regulowanym dostępie – projekt ustawy przyjmuje tę definicję w rozumieniu art. 45 ust. 1 lit. d rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/696 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiającego Unijny program kosmiczny i Agencję Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 912/2010, (UE) nr 1285/2013 i (UE) nr 377/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE (Dz. Urz. UE L 170 z 12.05.2021, str. 69), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 2021/696". W rozumieniu przepisu satelitarna usługa publiczna o regulowanym dostępie (PRS, public regulated service) jest usługą zarezerwowaną dla użytkowników upoważnionych przez władze publiczne, przeznaczoną do szczególnych zastosowań, które wymagają wysokiego poziomu ciągłości usług, nieodpłatną dla państw członkowskich UE, Rady UE, Komisji Europejskiej, Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych i w stosownych przypadkach, należycie upoważnionych agencji unijnych. Usługa ta wykorzystuje silne, zakodowane sygnały. Definicja ta nie ma odpowiednika w przepisach EKŁE, jest jednak następstwem konieczności przyjęcia przez państwa członkowskie UE uregulowań prawnych dotyczących PRS, o czym przesądzają art. 3 i art. 15 oraz motywy 7, 12,13 i 14 decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 1104/2011/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie warunków dostępu do usługi publicznej o regulowanym dostępie oferowanej przez globalny system nawigacji satelitarnej utworzony w ramach programu Galileo (Dz. Urz. UE L 287 z 04.11.2011, str. 1), zwanej dalej „decyzją 1104/2011/UE" albo „decyzja PRS".

Definicja sieci dostępu – siecią dostępu jest infrastruktura telekomunikacyjna na odcinku między zakończeniem sieci a punktem, w którym możliwe jest uzyskanie dostępu, obejmującą w szczególności łącza abonenckie, urządzenia do koncentracji łączy abonenckich lub urządzenia do zarządzania siecią dostępu. Bazuje ona na trzech innych definiowanych pojęciach: infrastruktury telekomunikacyjnej, zakończenia sieci i punktu dystrybucji.

Definicja sieci o bardzo dużej przepustowości – wymagania dotyczące możliwości sieci łączności elektronicznej stale rosną. Podczas gdy w przeszłości odnosiły się one głównie zwiększania przepustowości łącza dostępnego ogólnie i dla poszczególnych użytkowników, obecnie na znaczeniu zyskują inne parametry jakościowe związane z opóźnieniem i niezawodnością sieci. Ze względu na rosnące potrzeby, światłowody są instalowane coraz bliżej użytkownika, a sieci o bardzo dużej przepustowości wymagają parametrów wydajności równoważnych tym, jakie może zapewnić sieć oparta na elementach światłowodowych przynajmniej na odcinku do punktu dystrybucji w miejscu świadczenia usługi. W przypadku połączeń stacjonarnych odpowiada to wydajności sieci równoważnej wydajności, jaką można osiągnąć dzięki instalacji światłowodu na odcinku do budynku wielorodzinnego uznawanego za miejsce świadczenia usługi. W przypadku połączeń bezprzewodowych odpowiada to wydajności sieci podobnej do tej, jaką można osiągnąć dzięki instalacji światłowodu na odcinku do stacji bazowej uznawanej za miejsce świadczenia usługi. Różnice w subiektywnym odczuciu, doświadczeniu użytkowników końcowych, wynikające z różnych właściwości mediów, za pomocą których sieć ostatecznie łączy się z zakończeniem sieci, nie powinny być brane pod uwagę do celów ustalania, czy daną sieć bezprzewodową można uznać za zapewniającą podobną wydajność sieciową. Relewantną w tym zakresie jest obiektywna jakość świadczonych usług („quality of service”). Zgodnie z zasadą neutralności technologicznej nie należy wykluczać innych technologii i mediów transmisyjnych, jeżeli pod względem możliwości są porównywalne z siecią opartą na elementach światłowodowych, w tym m.in. przyszłych generacji sieci bezprzewodowych, opartych o ulepszone interfejsy radiowe i gęstszą architekturę sieci.

Sieć o bardzo dużej przepustowości to publiczna sieć telekomunikacyjna, która składa się z linii światłowodowych przynajmniej do punktu dystrybucji w miejscu świadczenia usługi lub sieć telekomunikacyjna lub co najmniej do stacji bazowej telefonii komórkowej, a także sieć, która jest w stanie zapewnić w typowych warunkach panujących w czasie największego natężenia ruchu podobną wydajność sieci do parametrów uzyskiwanych na liniach światłowodowych. Podobne parametry jakościowe usługi dostępu do internetu odnoszą się do: pobierania i

wysyłania danych, odporności, parametrów związanych z błędami oraz opóźnienia i jego zmienności.

Definicja sieci o bardzo dużej przepustowości stanowi transpozycję art. 2 pkt 2 EKŁE. Zgodnie z art. 82 EKŁE szczegółowe kryteria dotyczące wymogów, które mają być spełnione przez sieć, aby została uznana za sieć o bardzo dużej przepustowości są określone w wytycznych Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC). Wytyczne w tym zakresie zostały wydane 1 października 2020 r. i są dostępne pod adresem: https://berec.europa.eu/eng/document_register/subject_matter/berec/regulatory_best_practices/guidelines/9439-berec-guidelines-on-very-high-capacity-networks. Zgodnie z art. 82 EKŁE, wytyczne będą regularnie aktualizowane.

Definicja sieci telekomunikacyjnej – w myśl projektowanej definicji sieć telekomunikacyjna to systemy transmisyjne, a także urządzenia telekomunikacyjne oraz inne zasoby, w tym nieaktywne elementy sieci, które umożliwiają przekazywanie sygnałów za pomocą przewodów, fal radiowych, optycznych lub innych środków wykorzystujących energię elektromagnetyczną, niezależnie od rodzaju przekazywanej informacji. Definicja była stosowana na gruncie Pt. Sieć telekomunikacyjna stanowi funkcjonalną całość, składającą się z różnych elementów oraz warstw – logicznej oraz fizycznej.

Definicja służby radiokomunikacyjnej – zgodnie z projektowanym brzmieniem ustawy Pke pod pojęciem służby radiokomunikacyjnej należy rozumieć nadawanie, przesyłanie lub odbiór fal radiowych dla wypełnienia zadań określonych dla danej służby w międzynarodowych przepisach radiokomunikacyjnych. Definicja ta była zawarta już w ustawie Pt (art. 2 pkt 36). Definicja nie określa zadań poszczególnych służb, a odsyła w tym zakresie do międzynarodowych przepisów radiokomunikacyjnych. Rodzaje służb zostały wskazane i usystematyzowane w Regulaminie Radiokomunikacyjnym, który wskazuje między innymi służbę stałą, służbę operacji kosmicznych, czy służbę ruchomą (ponad 40 służb).

Definicja służby radiokomunikacyjnej amatorskiej – zadania poszczególnych służb radiokomunikacyjnych wynikają zasadniczo z Regulaminu Radiokomunikacyjnego, jednak służba radiokomunikacyjna amatorska ma charakter szczególny, w związku z czym ustawa Pke, tak samo jak Pt, przewiduje w tym zakresie dodatkowe odrębne regulacje. Przez służbę radiokomunikacyjną amatorską należy rozumieć służbę radiokomunikacyjną mającą na celu nawiązywanie wzajemnych łączności, badania techniczne oraz indywidualne szkolenie wykonywane w celach niezarobkowych przez uprawnione osoby wyłącznie dla potrzeb własnych. Definicja ta również wynika z Regulaminu Radiokomunikacyjnego, a jej bardzo

istotnym elementem jest wskazanie, że działalność radioamatorska nie może służyć celom zarobkowym.

Definicja stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej – zgodnie z projektowaną definicją jest to publiczna sieć telekomunikacyjna, w której zakończenia sieci mają stałą lokalizację. Definicja jest stosowana na gruncie Pt.

Definicja stacjonarnej sieci telekomunikacyjnej – zgodnie z projektowaną definicją jest to sieć telekomunikacyjna, w której zakończenia sieci mają stałą lokalizację.

Definicja sygnału multipleksu – oznacza sygnał radiowy transmitowany z użyciem kanału lub bloku częstotliwościowego w służbie radiodyfuzyjnej, przenoszący treści zawarte w multipleksie. Definicja jest stosowana na gruncie Pt.

Definicja systemu dostępu warunkowego – system dostępu warunkowego rozumiany jest jako środki lub rozwiązania techniczne, które powodują, że dostęp do zrozumiałej formy zabezpieczonych transmisji radiofonicznych lub telewizyjnych jest uwarunkowany posiadaniem abonamentu lub uprzednio uzyskanego indywidualnego zezwolenia. Definicja ta ma swój odpowiednik w art. 2 pkt 12 EKŁE oraz w art. 2 pkt 39 ustawy Pt.

Definicja sytuacji szczególnego zagrożenia – w propozycji podtrzymano pojęcia i odniesienia do sytuacji kryzysowych i stanów nadzwyczajnych według zapisów obowiązującej ustawy.

Dodatkowo wprowadzono pojęcie *„w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i czasu wojny”*, które funkcjonuje w przepisach prawa powszechnie obowiązującego np. w art. 136 i art. 229 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 27 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. poz. 2305, z późn. zm.) i nawiązuje do sytuacji państwa, w czasie której organy administracji publicznej oraz przedsiębiorcy zobowiązani są do realizacji określonych zadań obronnych, w tym zadań na rzecz Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Zadania te będą realizowane przede wszystkim przed formalnym wprowadzeniem np. stanu wyjątkowego albo stanu wojennego. W związku z tym, tak sformułowana i rozumiana definicja *„sytuacji szczególnego zagrożenia”* ma kluczowe znaczenie dla realizacji ustawowych zadań przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej i zabezpieczenia ich potrzeb telekomunikacyjnych.

Ponadto w definicji podkreślono rolę przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej polegającą na jego współpracy z właściwymi podmiotami państwowymi.

Definicja zawiera również odniesienie do sytuacji stanowiącej bezpośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa sieci i usług komunikacji elektronicznej. Pojęcie „bezpieczeństwa sieci i usług komunikacji elektronicznej" rozumie się przy tym jako zdolność sieci telekomunikacyjnych lub usług komunikacji elektronicznej do odpierania wszelkich działań naruszających dostępność, autentyczność, integralność lub poufność tych sieci lub usług, przetwarzanych danych i treści objętych tajemnicą komunikacji elektronicznej lub innych świadczonych przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej usług związanych z usługami komunikacji elektronicznej lub sieciami telekomunikacyjnymi tego przedsiębiorcy. Definicja ta stanowi w tym zakresie wdrożenie definicji „bezpieczeństwa sieci i usług" zawartej w art. 2 pkt 21 EKŁE.

Definicja szkodliwych zaburzeń elektromagnetycznych – definicja szkodliwego zaburzenia w takim samym brzmieniu była zawarta w ustawie Pt (art. 2 pkt 40). Szkodliwe zaburzenie elektromagnetyczne jest to zaburzenie elektromagnetyczne w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej, które przekracza dopuszczalne poziomy zaburzeń. Zgodnie zaś z tą ustawą zaburzenie elektromagnetyczne to dowolne zjawisko elektromagnetyczne, które może obniżyć jakość działania urządzeń albo niekorzystnie wpłynąć na materię ożywioną i nieożywioną.

Definicja szkodliwych zakłóceń – definicja szkodliwych zakłóceń stanowi wdrożenie art. 2 pkt 20 EKŁE. Przez szkodliwe zakłócenia należy rozumieć zakłócenia, które zagrażają funkcjonowaniu służby radionawigacyjnej lub innej służby radiokomunikacyjnej związanej z bezpieczeństwem lub w sposób poważny pogarszają, utrudniają lub wielokrotnie przerywają wykonywanie służby radiokomunikacyjnej działającej zgodnie z przepisami prawa. Pojęcie szkodliwych zakłóceń, inaczej niż to ma miejsce w przypadku pojęcia szkodliwego zaburzenia elektromagnetycznego, dotyczy wyłącznie funkcjonowania radiokomunikacji.

Definicje świadczenia usług telekomunikacyjnych oraz świadczenia usług komunikacji elektronicznej – definicje te uwzględniają wprowadzone w projekcie rozróżnienie na usługi komunikacji elektronicznej oraz węższe zakresowo usługi telekomunikacyjne. Świadczenie usług komunikacji elektronicznej oznacza świadczenie usług telekomunikacyjnych lub usług komunikacji interpersonalnej niewykorzystujących numerów. Natomiast świadczeniem usług telekomunikacyjnych jest wykonywanie usług za pomocą własnej sieci, z wykorzystaniem sieci innego operatora lub sprzedaż we własnym imieniu i na własny rachunek usługi telekomunikacyjnej wykonywanej przez innego dostawcę usług.

Definicja telekomunikacji – zgodnie z projektowaną definicją telekomunikacją jest nadawanie, odbiór lub transmisję informacji, niezależnie od ich rodzaju, za pomocą

przewodów, fal radiowych bądź optycznych lub innych środków wykorzystujących energię elektromagnetyczną. Definicja jest stosowana na gruncie Pt.

Definicje telekomunikacyjnego urządzenia końcowego oraz urządzenia telekomunikacyjnego – zgodnie z definicją urządzenia telekomunikacyjnego jest to urządzenie elektryczne lub elektroniczne przeznaczone do zapewniania telekomunikacji. Natomiast telekomunikacyjnym urządzeniem końcowym jest urządzenie telekomunikacyjne przeznaczone do podłączenia bezpośrednio lub pośrednio do zakończeń sieci.

Definicja trwałego nośnika – pojęcie trwałego nośnika zostało zdefiniowane w art. 2 w pkt 4 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2023 r. poz. 2759) , zwanej dalej „Upk". W myśl tego przepisu trwały nośnik jest materiałem lub narzędziem, które umożliwia konsumentowi lub przedsiębiorcy przechowywanie informacji, zapewniając mu dostęp do tych informacji przez czas odpowiedni do celów, którym informacje służą oraz pozwala na odtworzenie przechowywanych informacji w niezmienionej postaci. W praktyce trwały nośnik musi spełniać te same funkcje co forma papierowa.

Definicja urządzenia radiowego – definicja urządzenia radiowego w takim samym brzmieniu była zawarta w ustawie Pt (art. 2 pkt 45) i stanowiła implementację nadal obowiązującej dyrektywy 2014/53/UE. Urządzenie radiowe zgodnie z projektowaną definicją jest urządzeniem telekomunikacyjnym, a zatem urządzeniem elektrycznym lub elektronicznym przeznaczonym do zapewniania telekomunikacji, które celowo, samodzielnie lub z wykorzystaniem dodatkowego elementu, emituje lub odbiera fale radiowe.

Definicja usługi fakultatywnego obciążania rachunku – definicja ta oznacza usługę polegająca na pośredniczeniu przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej w sprzedaży towarów lub świadczeniu usług innych niż usługi ubezpieczeniowe lub pośredniczeniu w płatności za te towary lub usługi, której wartość jest uwzględniana na rachunku za wykonane usługi komunikacji elektronicznej lub pokrywana ze środków z doładowań.

Definicja usługi komunikacji interpersonalnej – usługa komunikacji interpersonalnej rozumiana jest jako usługa umożliwiająca bezpośrednią interpersonalną i interaktywną wymianę informacji za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej między skończoną liczbą osób, gdzie osoby inicjujące połączenie lub uczestniczące w nim decydują o jego odbiorcy lub odbiorcach, z wyłączeniem usług, w których interpersonalna i interaktywna komunikacja stanowi wyłącznie funkcję podrzędną względem innej usługi podstawowej. Definicja usługi komunikacji interpersonalnej jest implementacją definicji usługi łączności interpersonalnej w

odniesieniu do której EKŁE w motywie 17 wskazuje na wszystkie rodzaje poczty elektronicznej, usług przekazywania wiadomości lub czatów grupowych. Dodatkowo definicja ta określa usługę komunikacji interpersonalnej wykorzystującą numery oraz usługę komunikacji interpersonalnej niewykorzystującą numerów, a kryterium rozróżnienia tych usług jest możliwość połączenia z numerami z planu numeracji krajowej lub międzynarodowej.

Usługi komunikacji interpersonalnej, tak jak inne usługi komunikacji elektronicznej, są świadczone zazwyczaj za wynagrodzeniem.

Definicja usługi z dodatkowym świadczeniem – zgodnie z definicją jest to usługa telekomunikacyjna, której towarzyszy inne, dodatkowe świadczenie polegające z reguły na udostępnieniu drogą telekomunikacyjną aktualnych wiadomości, utworów, treści rozrywkowych lub innych informacji realizowane przez dostawcę usług telekomunikacyjnych lub przez inny podmiot.

Definicja usługi o wartości wzbogaconej – zgodnie z projektowaną definicją jest to usługa komunikacji elektronicznej wymagająca przetworzenia danych o lokalizacji. Jest odpowiednikiem definicji usług tworzących wartość dodaną zdefiniowanych w art. 2 lit. g dyrektywy 2002/58/WE.

Definicja usługi komunikacji elektronicznej – zgodnie z tą definicją usługa komunikacji elektronicznej rozumiana jest jako usługa świadczona za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej, zwykle za wynagrodzeniem obejmująca:

a) usługę dostępu do internetu w rozumieniu art. 2 akapit drugi pkt 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2015/2120 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiającego środki dotyczące dostępu do otwartego internetu oraz zmieniającego dyrektywę 2002/22/WE w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników, a także rozporządzenie (UE) nr 531/2012 w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii (Dz. Urz. UE L 310 z 26.11.2015, str. 1, z późn. zm.),
b) usługę komunikacji interpersonalnej,
c) usługi polegające całkowicie lub głównie na przekazywaniu sygnałów, w szczególności:
   – przesyłanie sygnałów na potrzeby komunikacji interpersonalnej niezależnie od stosowanej technologii (w tym z wykorzystaniem np. technologii Voice over LTE, Voice over WiFi oraz technologii późniejszych, będących następcami wykorzystywanych obecnie),

– usługę transmisyjną stosowaną na potrzeby świadczenia usług komunikacji maszyna – maszyna oraz na potrzeby nadawania.

Z powyższego zakresu definicyjnego zostały wprost wyłączone usługi związane z zapewnianiem albo wykonywaniem kontroli treści przekazywanych przy wykorzystaniu sieci telekomunikacyjnych lub usług komunikacji elektronicznej. Taki zakres definicji odpowiada definicji usługi łączności elektronicznej z art. 2 pkt 4 EKŁE.

Zakres definicji usługi komunikacji elektronicznej obejmuje również usługi rozprowadzania programów telewizyjnych i radiowych do abonentów. Usługi te nie zostały wprost wymienione w definicji, gdyż definicja ma szeroki zakres, a wskazywanie enumeratywnie niektórych usług wchodzących w skład usługi komunikacji elektronicznej mogłoby wywołać wątpliwości interpretacyjne względem usług wprost niewskazanych w definicji. Usługi rozprowadzania programów były zaliczane do usług telekomunikacyjnych już na gruncie ustawy Pt, gdzie funkcjonuje węższa zakresowo niż definicja usług komunikacji elektronicznej definicja usług telekomunikacyjnych. Kwestia ta została jednoznacznie rozstrzygnięta w wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 7 listopada 2013 r. w sprawie C-518/11 (UPC Nederland BV v. Gemeente Hilversum) oraz wyroku Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 8 listopada 2013 r. (sygn. akt XVII AmA 5/12).

Definicja usługi telekomunikacyjnej – usługa telekomunikacyjna jest pojęciem zakresowo węższym niż usługa komunikacji elektronicznej i obejmuje swoim zakresem usługi komunikacji elektronicznej polegające na dostępie do internetu, usługi komunikacji interpersonalnej wykorzystujące numery oraz usługę polegającą całkowicie lub głównie na przekazywaniu sygnałów.

Definicja użytkowania cywilnego, użytkowania rządowego oraz użytkowania cywilno-rządowego – definicje te zostały przeniesione z Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości stanowiącej załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 grudnia 2013 r. w sprawie Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości (Dz. U. z 2023 r. poz. 2518) Definicje użytkowania cywilnego, rządowego i cywilno-rządowego powinny wynikać z aktu prawnego rangi ustawowej.

Definicja użytkownika – użytkownik jest rozumiany jako podmiot korzystający z publicznie dostępnej usługi komunikacji elektronicznej lub żądający świadczenia takiej usługi.

Definicja użytkownika końcowego – użytkownikiem końcowym jest podmiot korzystający z publicznie dostępnej usługi komunikacji elektronicznej lub żądający świadczenia takiej usługi, dla zaspokojenia własnych potrzeb.

Definicja użytkownika satelitarnej usługi o regulowanym dostępie - projekt ustawy przyjmuje tę definicję w rozumieniu decyzji delegowanej Komisji Europejskiej z dnia 15 września 2015 r. uzupełniającej decyzję 1104/2011/UE w odniesieniu do wspólnych minimalnych norm, których muszą przestrzegać organy odpowiedzialne za PRS.

Definicja użytkownika rządowego – zaproponowana definicja uwzględnia katalog podmiotów dotychczas wskazywanych w art. 4 Pt. Przepis art. 4 Pt wskazywał, że przepisu dotyczącego wymogu posiadania pozwolenia radiowego nie stosuje się do wykonywania działalności telekomunikacyjnej oraz używania urządzeń radiowych w przypadku wymienionych w tym przepisie podmiotów publicznych, w zakresie określonej przepisem działalności. Zatem przepis określał pośrednio grupę użytkowników, którzy w określonych okolicznościach są traktowani odmiennie od pozostałych użytkowników widma radiowego. Katalog ten pozostaje aktualny i zawiera m.in. komórki organizacyjne i jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej, ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej, jednostki organizacyjne Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Agencji Wywiadu.

Definicja zakończenia sieci – pojęcie zakończenia sieci jest rozumiane jako fizyczny punkt, w którym użytkownik końcowy otrzymuje dostęp do publicznej sieci telekomunikacyjnej. W przypadku sieci stosujących komutację lub przekierowywanie, zakończenie sieci identyfikuje się za pomocą konkretnego adresu sieciowego, który może być przypisany do numeru lub nazwy abonenta.

Definicja zasobów orbitalnych – definicja wskazująca, że przez zasoby orbitalne należy rozumieć pozycje na orbicie geostacjonarnej lub orbity satelitarne, które są lub mogą być wykorzystywane do umieszczania sztucznych satelitów Ziemi przeznaczonych do zapewniania telekomunikacji, jest tożsama z definicją zawartą w ustawie Pt (art. 2 pkt 53). Orbita geostacjonarna to orbita okołoziemska zapewniająca krążącemu po niej satelicie zachowanie stałej pozycji nad wybranym punktem równika Ziemi. Orbita geostacjonarna jest orbitą kołową i przebiega na wysokości 35 786 km nad równikiem (42 160 km od środka Ziemi). Orbita satelitarna to z kolei droga, po której porusza się sztuczny satelita. W powyższym zakresie obowiązują regulacje międzynarodowe.

Art. 3.

Przepis ust. 1 upoważnia ministra właściwego do spraw informatyzacji do nadawania charakteru obowiązującego wymaganiom i zaleceniom ustanawianym przez niektóre organizacje i instytucje międzynarodowe. Minister może to uczynić w drodze fakultatywnego rozporządzenia. Taka regulacja funkcjonowała już na gruncie Pt.

Art. 4.

Zgodnie z przepisem ust. 1 Prezes UKE uwzględnia przy stosowaniu ustawy w największym możliwie stopniu wytyczne i zalecenia Komisji Europejskiej w ich aktualnym brzmieniu. Przepis stanowi wdrożenie min. art. 38 i art. 64 EKŁE.

W przypadku zaleceń wydanych na podstawie art. 38 EKŁE, czyli działań mających na celu zapewnienie zharmonizowanego stosowania dyrektywy, w przypadku gdy Komisja stwierdzi rozbieżności we wdrażaniu przez krajowe organy regulacyjne ich zadań regulacyjnych, istnieje możliwość odstąpienia od stosowania zaleceń i obowiązek powiadomienia o tym fakcie Komisji Europejskiej. W sytuacji odstąpienia od stosowania zaleceń Prezes UKE ma również obowiązek uzasadnić swoje stanowisko. Przepis ust. 3 stanowi implementację art. 10 ust. 2 EKŁE, który zobowiązuje państwa członkowskie, przy podejmowaniu decyzji w zakresie rynków krajowych, do uwzględniania w jak największym stopniu wytycznych, opinii, zaleceń, wspólnych stanowisk, najlepszych praktyk oraz metodologii przyjmowanych przez BEREC. Przepis doprecyzowuje, że chodzi o uwzględnianie wytycznych, opinii, zaleceń, wspólnych stanowisk, najlepszych praktyk oraz metodologii w ich aktualnym brzmieniu.

Rozdział 2

Wykonywanie działalności telekomunikacyjnej

Oddział 1

Wpis do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych i rejestru jednostek samorządu terytorialnego wykonujących działalność w zakresie telekomunikacji

Projektowane art. 5–18 ustawy Pke dotyczące funkcjonowania rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych stanowią wdrożenie art. 12 i art. 14 EKŁE. Przepisy dotyczące rejestru jednostek samorządu terytorialnego wykonujących działalność w zakresie telekomunikacji nie stanowią implementacji EKŁE. Dodatkowo przepisy unijne wyłączyły z ogólnego zezwolenia dostawców usług komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów. Projektowane przepisy znajdowały się w art. 10–13 ustawy Pt.

Art. 5

Przepisy EKŁE wzorem poprzednich dyrektyw wyłączają obowiązek uzyskania decyzji administracyjnej uprawniającej do prowadzenia działalności telekomunikacyjnej przed jej rozpoczęciem. Natomiast stosowany przez państwa członkowskie system zezwoleń powinien być jak najmniej restrykcyjny, umożliwiać dostarczanie sieci i świadczenie usług telekomunikacyjnych, a także być tak skonstruowany, aby sprzyjać rozwojowi nowych usług i sieci ograniczając wszelkie wymogi proceduralne jedynie do wymogu zgłoszenia deklaratywnego o zamiarze rozpoczęcia działalności telekomunikacyjnej wraz z krótką informacją o podejmowanej działalności umożliwiającą regulatorowi prowadzenia rejestru podmiotów prowadzących taką działalność.

Uznanie działalności telekomunikacyjnej zgodnie z art. 1 ust. 1 pkt 1 Pke (prowadzonej jako działalność gospodarcza) za działalność regulowaną oznacza w polskich realiach, że do jej podjęcia konieczne będzie złożenie wniosku o wpis do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych, zwanego dalej „rejestrem PT". Jest to rejestr działalności regulowanej w rozumieniu art. 43 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236) i odpowiada wymogom tej ustawy. Zobowiązanymi do złożenia wniosku o wpis do rejestru PT są zarówno przedsiębiorcy prowadzący działalność telekomunikacyjną w publicznych sieciach telekomunikacyjnych, jak również podmioty, które świadczą usługi w sieciach niepublicznych (podmioty tworzące system szkolnictwa wyższego i nauki).

Do rejestru PT wpisywana jest także działalność telekomunikacyjna prowadzona przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego z państwa członkowskiego UE albo państwa, które zawarło z UE umowę regulującą swobodę świadczenia usług, czasowo świadczącego w Polsce usługi. Regulacja taka wynika z przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2022 r. poz. 470), które, określając w art. 5 ust. 1 generalną zasadę, że usługodawca z państwa członkowskiego może czasowo świadczyć usługi na zasadach określonych w przepisach Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej albo w postanowieniach umów regulujących swobodę świadczenia usług bez konieczności uzyskania wpisu do rejestru przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym albo Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, dopuszczają wprowadzenie odrębnych regulacji w zakresie wpisu do rejestru działalności regulowanej.

W przypadku jednostek samorządu terytorialnego wykonujących działalność w zakresie telekomunikacji konieczne będzie złożenie wniosku o wpis do rejestru jednostek samorządu

terytorialnego wykonujących działalność w zakresie telekomunikacji, zwanego dalej „rejestrem JST”. Jest to rejestr odrębny od rejestru PT, i z tego powodu ma osobno wyodrębnione przepisy bez odesłań jak w dotychczasowym art. 13a Pt. Należy przy tym podkreślić, że działalność telekomunikacyjna jednostek samorządowych może być, w zależności od jej charakteru (zakresu działalności), wpisana do rejestru JST albo do rejestru PT, względnie do obydwu rejestrów**.**

Oba rejestry są jawne i prowadzone przez Prezesa UKE w systemie teleinformatycznym udostępnionym na stronie podmiotowej BIP UKE. Kompetencją Prezesa UKE jest utrzymywanie urządzeń niezbędnych do prowadzenia rejestrów oraz podejmowanie wszelkich czynności związanych z dokonywaniem wpisów i wydawaniem zaświadczeń.

Art. 6

W celu zachowania przejrzystości przepisów rozdzielono jednostki redakcyjne dla przepisów dotyczących rejestru PT, jak i rejestru JST. Art. 6 określa treść wniosku o wpis do rejestru PT, który zgodnie z art. 12 ust. 4 EKŁE, ogranicza ilość deklarowanych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego informacji do wskazania najważniejszych jakimi są:

1) firma lub nazwa wnioskodawcy oraz dane teleadresowe;
2) oznaczenie formy prawnej;
3) numer rejestrowy;
4) dane osoby do kontaktu;
5) opis sieci telekomunikacyjnej, usługi telekomunikacyjnej lub usług powiązanych;
6) planowana data rozpoczęcia działalności telekomunikacyjnej;
7) adres strony internetowej, jeżeli taką stronę wnioskodawca posiada;
8) obszar, na którym będzie wykonywana działalność telekomunikacyjna.

Mając na uwadze, że nie można żądać od wnioskodawcy dokumentów potwierdzających poszczególne informacje, wniosek o wpis do rejestru PT zawiera także oświadczenie osoby uprawnionej do reprezentowania wnioskodawcy o świadomości odpowiedzialności karnej za składanie fałszywego oświadczenia. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu warunkujące ponoszenie odpowiedzialności. Złożone oświadczenie stanowi potwierdzenie zgodności danych ze stanem faktycznym i jego treść nie może być modyfikowana.

Art. 7

Analogicznie do art. 6, w art. 7 wskazano informacje, jakie jednostka samorządu terytorialnego wykonująca działalność w zakresie telekomunikacji musi podać we wniosku o wpis do rejestru JST. Są to mianowicie:

1) nazwa, siedziba i adres wnioskodawcy;
2) numer identyfikacji podatkowej (NIP);
3) identyfikator jednostki samorządu terytorialnego w krajowym rejestrze urzędowym podziału terytorialnego kraju „TERYT";
4) oznaczenie formy prawnej prowadzenia działalności w zakresie telekomunikacji przez wnioskodawcę;
5) firma lub nazwa podmiotu prowadzającego działalność w zakresie telekomunikacji, jeśli ta działalność jest prowadzona w formie wyodrębnionej;
6) opis działalności w zakresie telekomunikacji, której dotyczy wniosek;
7) numer i datę podjęcia uchwały organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego o rozpoczęciu działalności w zakresie telekomunikacji;
8) imię, nazwisko, adres do korespondencji, adres poczty elektronicznej i numer telefonu osoby wyznaczonej do kontaktu z Prezesem UKE;
9) obszar, na którym będzie wykonywana działalność w zakresie telekomunikacji;
10) planowana data rozpoczęcia działalności w zakresie telekomunikacji.

Wniosek o wpis do rejestru JST analogicznie do wniosku o wpis do rejestru PT zawiera oświadczenie osoby uprawnionej do reprezentowania wnioskodawcy o świadomości odpowiedzialności karnej za składanie fałszywego oświadczenia, przy czym klauzula ta zastępuje pouczenie organu.

Art. 8

Przepis art. 8 określa zasady dokonywania przez Prezesa UKE wpisu do rejestru PT albo rejestru JST. Zgodnie z art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców rejestracja powinna nastąpić przed rozpoczęciem działalności telekomunikacyjnej. Dlatego wniosek o wpis należy złożyć z odpowiednim wyprzedzeniem. Prezes UKE dokonuje wpisu albo zmiany wpisu w terminie 3 dni roboczych od dnia wpływu tego wniosku lub od dnia jego uzupełnienia. Konieczność uzupełnienia wniosku następuje w sytuacji, w której wniosek nie

zawiera kompletnych danych. W takim wypadku Prezes UKE wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania, przy czym wezwanie powinno nastąpić w terminie przewidzianym na dokonanie wpisu do rejestru, czyli w ciągu 3 dni od dnia wpływu wniosku. Bezskuteczny upływ terminu skutkuje pozostawianiem wniosku bez rozpoznania.

Mając na uwadze, że wniosek o wpis ma charakter deklaratoryjny, to wnioskodawca może rozpocząć wykonywanie działalności telekomunikacyjnej albo z zakresu telekomunikacji, jeśli Prezes UKE nie dokona wpisu do właściwego rejestru w terminie 3 dni roboczych od dnia wpływu kompletnego wniosku.

Ponadto Prezes UKE, wzorem art. 11 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy, korzysta z informacji zawartych w publicznie dostępnych rejestrach funkcjonujących w postaci elektronicznej (np. Krajowy Rejestr Sądowy, zwany dalej „KRS", Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej, zwana dalej „CEIDG"), w szczególności w celu weryfikacji danych wpisanych do rejestru PT albo rejestru JST, a także prostuje z urzędu wpis zawierający oczywiste błędy. W przypadku wystąpienia rozbieżności między danymi np. w CEIDG a danymi zamieszczonymi we wniosku stosuje się dane z CEIDG, o czym Prezes UKE informuje wnioskodawcę.

Art. 9 i art. 10

W ww. przepisach projekt ustawy Pke precyzuje, jakie informacje mają być opublikowane w rejestrach, czyli kolejny numer wpisu w poszczególnych rejestrach oraz wszystkie informacje z wniosku o wpis do rejestru, datę wpływu wniosku o wpis oraz datę dokonania wpisu, oraz w przypadku wykreślenia wpisu z rejestru PT – datę wykreślenia. Nowością w rejestrze PT i rejestrze JST jest informacja o dacie wykreślenia podmiotu z rejestru. Informacja ta ma walor archiwalny.

Art. 11

Przepisy art. 11 stanowią transpozycję art. 14 EKŁE. Ponieważ wpis do rejestru następuje bez konieczności wydawania decyzji administracyjnej, Prezes UKE ma obowiązek wydawania z urzędu zaświadczeń o dokonanych wpisach. Przepis ust. 2 zawiera informacje, jakie mają znaleźć się w zaświadczeniu. Poza danymi zawartymi w rejestrze, zaświadczenie ma również zawierać informację o prawach przysługujących przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu lub

jednostce samorządu terytorialnego wykonującej działalność z zakresu telekomunikacji na podstawie ustawy Pke, datę wydania zaświadczenia i sygnaturę.

Zaświadczenie wydane w postaci elektronicznej mające moc dokumentu urzędowego doręcza się bezpłatnie przy użyciu PUE UKE.

Dokumenty urzędowe sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i przez inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (art. 244 § 1 ustawy z dnia z 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1550, z późn. zm.), zwanej dalej „kpc"). Zaświadczenie korzysta z domniemania autentyczności i domniemania zgodności tego, co zostało zaświadczone z treścią rejestru i z rzeczywistym stanem prawnym, jednak są to domniemania wzruszalne w sposób przewidziany w art. 252 kpc.

Powyższe ma na celu ułatwienie wywiązywania się przedsiębiorców z wymogów formalnych istniejących, np. w związku z przetargami.

Jednocześnie umożliwiono podmiotom wpisanym do rejestru PT albo rejestru JST samodzielne pobieranie zaświadczenia. Przepisy przewidują weryfikację prawdziwości zaświadczenia. Proponowane brzmienie jest podobne do rozwiązania przyjętego w art. 50 ust. 4b i 4c ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1230, z późn. zm.).

Art. 12

Przepis art. 12 dotyczy aktualizacji danych w rejestrze PT albo rejestrze JST. W przypadku zmiany danych wskazywanych we wniosku, wnioskodawca ma 7 dni od dnia zmiany tych danych na złożenie do Prezesa UKE wniosku o zmianę wpisu w rejestrze PT albo rejestrze JST. Wniosek o zmianę wpisu powinien zawierać numer z rejestru PT albo rejestru JST, dane które podlegają zmianie oraz oświadczenie o świadomości odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Prezes UKE po dokonaniu wpisu wydaje wnioskodawcy zaświadczenie, o którym mowa w art. 11 ustawy Pke.

W przypadku gdy wniosek nie zawiera kompletnych danych, stosuje się przepis art. 8 ust. 2.

Wniosek o zmianę wpisu opatrzony jest kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

Z obowiązku złożenia wniosku o aktualizację wpisu do rejestru PT zwolniony jest przedsiębiorca telekomunikacyjny, którego dane w zakresie firmy lub adresu stałego miejsca

wykonywania działalności gospodarczej lub adresu strony internetowej zostały zmienione w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. W takim wypadku Prezes UKE z urzędu dokonuje zmiany wpisu w rejestrze PT i wydaje aktualne zaświadczenie w sposób określony w art. 11.

Art. 13

Przepis art. 13 zawiera przesłanki wykreślenia z rejestru PT. Poza wykreśleniem wpisu na skutek złożonego przez przedsiębiorcę wniosku i sytuacji, gdy podmiot przestał istnieć, Prezes UKE wydaje decyzję administracyjną.

Art. 14

Wykreślenie podmiotu z rejestru JST następuje jedynie na jego wniosek lub w przypadku likwidacji podmiotu.

Art. 15

Przepis art. 15 ust. 1 nakłada na podmioty wpisane do rejestru PT albo rejestru JST obowiązek złożenia wniosku o wykreślenie z właściwego rejestru w terminie 14 dni od dnia zaprzestania wykonywania swojej działalności.

Wniosek o wykreślenie z rejestru zawiera numer z właściwego rejestru oraz datę zaprzestania działalności telekomunikacyjnej.

Wykreślenie wpisu z rejestru PT albo rejestru JST podmiotu do niego wpisanego nie oznacza usunięcia danych z rejestru. Wpis ma charakter archiwalny.

Art. 16

Przepis ust. 1 uniemożliwia uzyskanie ponownego wpisu do rejestru PT przed upływem okresu, na jaki została wydana decyzja o zakazie wykonywania działalności telekomunikacyjnej, o której mowa w art. 435 ust. 6 Pke. Natomiast przepis ust. 2 zakazuje dokonania wpisu do rejestru PT przedsiębiorcy, który w okresie 3 lat poprzedzających złożenie wniosku o wpis wykonywał działalność telekomunikacyjną będącą działalnością gospodarczą wymagającą dokonania wpisu do rejestru bez takiego wpisu. Przepis ust. 2 nie dotyczy sytuacji, w której przedsiębiorca telekomunikacyjny rozpoczął wykonywanie działalności telekomunikacyjnej w związku z brakiem dokonania przez Prezesa UKE wpisu do rejestru PT w terminie 3 dni od otrzymania wniosku o wpis oraz sytuacji, w której przedsiębiorca został wykreślony z rejestru na skutek braku realizacji obowiązków informacyjnych, o których mowa w art. 20 ust. 1, za kolejne 2 lata.

Art. 17

Przepis art. 17 stanowi, że wniosek o wpis, zmianę wpisu lub o wykreślenie z rejestru PT albo rejestru JST składa się przy użyciu formularza elektronicznego zamieszczonego na PUE UKE, w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem osobistym albo podpisem zaufanym.

Prezes UKE poinformuje, na stronie podmiotowej BIP UKE, o adresie elektronicznym, pod którym udostępniony jest ten formularz. Prezes UKE określi również wzór wniosku o wpis, zmianę wpisu lub o wykreślenie z rejestru PT albo rejestru JST w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 307).

Art. 18

Zupełnie nowym w stosunku do przepisów Pt jest przepis art. 18, który nałożył na Prezesa UKE obowiązek przekazywania do BEREC drogą elektroniczną danych ze wszystkich wniosków, na podstawie których dokonano wpisu do rejestru PT, przy czym należy wskazać, że wpisem jest również zmiana wpisu albo wykreślenie podmiotu wpisanego do rejestru. BEREC będzie prowadził od grudnia 2020 r. bazę danych dotyczącą wszystkich zgłoszeń (w przypadku Polski – danych z wniosków).

Oddział 2

Obowiązki informacyjne i sprawozdawcze

Art. 19

Projektowany przepis jest implementacją art. 20 ust. 1 EKŁE i stanowi podstawę do gromadzenia i przekazywania danych o działalności przedsiębiorców komunikacji elektronicznej przez organ regulacyjny. Przepis art. 19 zobowiązuje wszystkich przedsiębiorców komunikacji elektronicznej, a także dysponentów zasobów częstotliwościowych, numeracyjnych oraz pozycji orbitalnych uzyskanych na podstawie uprawnień indywidualnych, z wyłączeniem użytkowników rządowych, do przekazywania informacji na żądanie Prezesa UKE skierowane indywidualnie do zobowiązanego podmiotu. Zakres informacji, do których udostępnienia zobowiązany jest podmiot, obejmuje informacje niezbędne do wykonywania przez Prezesa UKE uprawnień i obowiązków określonych w projektowanej ustawie Pke lub innych przepisach. Zakres żądania powinien dotyczyć jedynie informacji niezbędnych dla Prezesa UKE oraz powinien być proporcjonalny do realizowanego

celu. Jednocześnie ze względu na brzmienie przepisów EKŁE wskazujących, że chodzi o wszelkie informacje, w tym finansowe, mające zapewnić zgodność z przepisami UE, a także z przyjętymi na ich podstawie, także w przyszłości, opiniami i decyzjami, nie jest możliwe określenie z góry zamkniętego katalogu takich informacji. W zależności od zakresu żądania informacje mogą obejmować także konieczność przekazania Prezesowi UKE wskazanych przez niego dokumentów.

W przypadku gdy pozyskane informacje są niewystarczające, Prezes UKE może je pozyskiwać od innych podmiotów działających w sektorze komunikacji elektronicznej lub innych sektorach ściśle powiązanych z sektorem komunikacji elektronicznej, przy czym podmioty te mają obowiązek przedstawienia informacji na żądanie organu regulacyjnego. Przepis ten jest nowością w porównaniu do obecnie obowiązujących przepisów ustawy Pt.

Do pozyskania informacji Prezes UKE może opracować formularz, który służyć ma ujednoliceniu i spójności pozyskiwanych danych. Treść projektowanego przepisu bazuje na dotychczasowym art. 6 Pt z modyfikacjami wynikającymi z wdrożenia EKŁE.

Art. 20

Przepis art. 20 reguluje obowiązki informacyjne przedsiębiorców, które są realizowane w sposób stały, tj. są przekazywane corocznie oraz wykonywane bez wezwania Prezesa UKE. Kwestia ta była uregulowana dotychczas w art. 7 ustawy Pt. Obowiązkiem objęci są przedsiębiorcy wpisani do rejestru PT. Przedmiotem obowiązku informacyjnego są dane o rodzaju i zakresie działalności telekomunikacyjnej oraz wielkości sprzedaży usług telekomunikacyjnych. W ramach powyższego obowiązku informacyjnego, przedsiębiorcy telekomunikacyjni (w praktyce tylko dostawcy usługi komunikacji głosowej) będą zobowiązani przekazywać też informację o wysokości pozostałych na koncie środków z doładowań, do których w poprzednim roku kalendarzowym wygasło uprawnienie konsumenta do ich zwrotu, o którym mowa w art. 331 ust. 1 Pke. Powyższe środki będą stanowić przychód Funduszu Szerokopasmowego, więc informacja o ich wysokości będzie niezbędna Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwanemu dalej „Prezesem UKE”, m.in. do weryfikacji prawidłowości wysokości środków przekazanych przez dostawców usługi komunikacji głosowej na rachunek UKE na podstawie art. 331 ust. 9 Pke.

Dane oraz ww. informacja o wysokości pozostałych na koncie środków z doładowań powinny być przekazywane do dnia 31 marca za poprzedzający rok kalendarzowy. Zgodnie z ust. 2 obowiązkowi przedłożenia sprawozdania z działalności telekomunikacyjnej podlega również

podmiot wykreślony z rejestru PT, za okres wykonywanej działalności telekomunikacyjnej w roku, w którym nastąpiło wykreślenie z rejestru.

Sprawozdanie oraz ww. informacja o wysokości pozostałych na koncie środków z doładowań przekazywane będą na elektroniczną skrzynkę podawczą Prezesa UKE, w postaci formularzy elektronicznych i opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem osobistym albo podpisem zaufanym. Prezes UKE poinformuje, na stronie podmiotowej BIP UKE, o adresach elektronicznych, pod którymi udostępnione będą te formularze.

Informacja o wysokości pozostałych na koncie środków z doładowań będzie przekazywana przy użyciu odrębnego formularza, dzięki czemu będzie mogła być podstawą egzekucji, zgodnie z ustawą z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2023 r. poz. 2505, z późn. zm.).

Prezes UKE określi również wzór dokumentów, przy użyciu których przekazywane będą dane oraz informacja o wysokości pozostałych na koncie środków z doładowań, w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzeń, szczegółowy zakres danych podlegających obowiązkowi sprawozdawczemu oraz informacji o wysokości pozostałych na koncie środków z doładowań, wraz z objaśnieniami co do sposobu ich przedstawiania, kierując się koniecznością zapewnienia Prezesowi UKE informacji niezbędnych do właściwego realizowania jego obowiązków oraz potrzebą uproszczenia i ujednolicenia procesu przekazywania danych. Nieprzedłożenie danych o zakresie i rodzaju działalności telekomunikacyjnej i wielkości sprzedaży albo udzielenie informacji nieprawdziwych lub niepełnych jest sankcjonowane karą pieniężną nakładaną na przedsiębiorcę przez Prezesa UKE.

Art. 21

Przepis stanowi implementację niektórych postanowień art. 20 EKŁE, który stanowi m.in. o współdziałaniu władz regulacyjnych z odpowiednimi organami w innych państwach członkowskich oraz z Komisją Europejską, przez wymianę informacji. Przepis art. 21 stanowi ogólną podstawę do przekazywania informacji otrzymanych od przedsiębiorców telekomunikacyjnych i wskazuje, że Prezes UKE zapewnia dostęp do informacji otrzymanych od przedsiębiorców komunikacji elektronicznej, a także dysponentów zasobów częstotliwościowych, numeracyjnych oraz pozycji orbitalnych uzyskanych na podstawie

uprawnień indywidualnych, organom regulacyjnym innych państw członkowskich oraz państw członkowskich EFTA, BEREC i Komisji Europejskiej. Jednocześnie Prezes UKE jest zobligowany do powiadomienia podmiotów, od których uzyskał informacje na żądanie, o udostępnieniu tych informacji.

Przepis zasadniczo powtarza treść art. 8 ustawy Pt z modyfikacją wynikającą z EKŁE (polegająca na uwzględnieniu BEREC wśród podmiotów/instytucji, którym udostępniane są informacje).

Art. 22

Przepis jest kontynuacją implementacji art. 20 EKŁE. Projektowany przepis dotyczy ochrony tajemnicy podmiotu wykonującego obowiązek informacyjny. Dotyczy więc obowiązku realizowanego przez przedsiębiorców komunikacji elektronicznej, a także dysponentów zasobów częstotliwościowych, numeracyjnych oraz pozycji orbitalnych uzyskanych na podstawie uprawnień indywidualnych, innych podmiotów działających w sektorze komunikacji elektronicznej lub innych sektorach ściśle powiązanych z sektorem komunikacji elektronicznej, z wyłączeniem jednostek prowadzących działalność telekomunikacyjną w administracji. Podmioty te, zgodnie z art. 19 Pke, są obowiązane do przekazywania na żądanie Prezesa UKE informacji, które mogą także wiązać się z koniecznością przekazania określonych dokumentów. Utrzymane zostaje rozwiązanie przewidziane w obecnie obowiązującym art. 33 ust. 3 ustawy Pt, zgodnie z którym objęcie tajemnicą części informacji lub dokumentu przez zastrzeżenie, nie może dotyczyć rozliczeń z tytułu dostępu telekomunikacyjnego. Zastrzeżenia w tym zakresie jest nieskuteczne z mocy prawa. Wymienione podmioty mogą zastrzec informacje, dokumenty lub ich części zawierające tajemnicę przedsiębiorstwa, dostarczane na żądanie Prezesa UKE lub na podstawie przepisów ustawy. Zastrzegając część informacji lub dokumentu podmiot przekazuje również wersję informacji lub dokumentu niezwierającą zastrzeżonych części. W przypadku nieprzekazania wersji informacji lub dokumentu niezawierającej zastrzeżonych części, zastrzeżenie uważa się za nieskuteczne. Projektowane przepisy przyznają Prezesowi UKE możliwość uchylenia zastrzeżenia w drodze decyzji, jeżeli uzna, że dane te nie stanowią tajemnicy przedsiębiorstwa. Dokumenty przekazuje się innym organom krajowym, zagranicznym organom regulacyjnym, Komisji Europejskiej lub BEREC wraz z zastrzeżeniem oraz pod warunkiem jego przestrzegania.

Odpowiednikiem tego przepisu jest art. 9 ustawy Pt, którego treść nie została jednak w prosty sposób przeniesiona, ze względu na konieczność uwzględnienia brzmienia art. 20 EKŁE i doprecyzowania kwestii zastrzegania informacji.

Rozdział 3

Opłaty

Art. 23

Projektowany przepis przewiduje uiszczanie rocznej opłaty telekomunikacyjnej przez podmioty korzystające z zezwolenia ogólnego na pokrycie wydatków związanych z funkcjonowaniem organów regulacyjnych, tj. Prezesa UKE oraz ministra właściwego do spraw informatyzacji, z wyłączeniem wydatków związanych z prowadzeniem gospodarki zasobami numeracji i częstotliwości. Należy tu podkreślić, że roczna opłata telekomunikacyjna jest uiszczana tylko przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych, dlatego dotyczy tylko wydatków dotyczących realizacji zadań dotyczących telekomunikacji, w tym m.in. rozstrzygania sporów między przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi, badania, weryfikacji i kontroli rynków właściwych produktów i usług telekomunikacyjnych oraz wydawania decyzji administracyjnych dotyczących realizacji zadań dotyczących telekomunikacji, z wyłączeniem decyzji, za które odrębne przepisy przewidują pobieranie opłat. Jest to szczególnie istotne ze względu na rozszerzenie zakresu ustawy Pke w stosunku do Pt i możliwość wydawania decyzji przez Prezesa UKE w stosunku do innych podmiotów niż przedsiębiorcy telekomunikacyjni.

Wysokość tych wydatków, jak również wpływów z opłaty telekomunikacyjnej będzie podlegała udostępnieniu na stronie podmiotowej BIP UKE. W projektowanym przepisie zastosowano mechanizm przewidziany w art. 16 EKŁE, zgodnie z którym państwa członkowskie mogą zdecydować o niepobieraniu opłat administracyjnych od przedsiębiorstw, których obroty nie przekraczają określonego progu lub których działalność nie pozwala uzyskać minimalnego udziału w rynku lub ma bardzo ograniczony zasięg terytorialny. W związku z tym zostały przewidziane uregulowania uzależniające obowiązek uiszczania i wysokość tej opłaty od wysokości przychodów w roku obrotowym poprzedzającym o dwa lata rok za który opłata jest należna oraz od okresu prowadzenia działalności objętej zgłoszeniem. Z obowiązku uiszczania rocznej opłaty telekomunikacyjnej zwolnieni zostali przedsiębiorcy, w pierwszych dwóch latach prowadzonej działalności oraz przedsiębiorcy, których przychody z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej osiągnięte w roku obrotowym poprzedzającym o 2 lata rok, za który ta opłata jest należna, wyniosły mniej niż wysokość progu obliczana w sposób wskazany w ustawie.

Projektodawca wprowadził nowy sposób liczenia progu przychodów z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej, który jest wyznacznikiem tego, czy dany przedsiębiorca

telekomunikacyjny jest zobligowany do uiszczania rocznej opłaty telekomunikacyjnej, jednocześnie zwiększając wysokość tego progu w stosunku do tej wynikającej z Pt.

Zamiast stałej wysokości progu zapisanego w ustawie, Prezes UKE co roku będzie obliczał i informował na stronie podmiotowej BIP UKE o wysokości progu, który będzie zależny od przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251, z późn. zm.). Próg przychodów dla danego roku będzie odnoszony do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w tym samym roku, dlatego w przepisie przy liczeniu wysokości progu przychodów z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej w poprzednim roku obrotowym jest odniesienie do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym.

Biorąc pod uwagę, że przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w 2023 r. wyniosło 7 155,48 zł, wysokość progu przychodów z działalności telekomunikacyjnej za rok 2023 wyniosłaby 7 155 480 zł, czyli tylko przedsiębiorcy telekomunikacyjni, których przychód z działalności telekomunikacyjnej w roku 2023 przekroczyłby 7 155 480 zł byliby zobowiązani do zapłaty opłaty telekomunikacyjnej za rok 2024 (wg danych po przychodach za 2022 r.).

Wysokość opłaty może ulec obniżeniu w związku z zawarciem umowy inwestycyjnej, o której mowa w art. 257 ust. 1 Pke, a jej wysokość nie może przekroczyć 0,15 % rocznych przychodów przedsiębiorcy telekomunikacyjnego obowiązanego do uiszczenia rocznej opłaty telekomunikacyjnej, z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej, uzyskanych w roku obrotowym poprzedzającym o 2 lata rok, za który ta opłata jest należna. Powyższy limit zwiększono z obowiązującego na gruncie Pt 0,05 % do 0,15 %, ze względu na to, że powyższy wskaźnik był niezmieniany od roku 2004, a wartość wskaźnika w ostatnich lat przekraczała znacznie limit ustawowy, co znaczyło , że wpływy z opłaty są dużo niższe niż wydatki Prezesa UKE i ministra właściwego do spraw informatyzacji w zakresie telekomunikacji, wskazane w art. 23 ust. 1.

Szczegółowy sposób ustalania wysokości wskaźnika rocznej opłaty telekomunikacyjnej zostanie określony w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw informatyzacji. Z kolei, coroczna wysokość tego wskaźnika będzie określana tak jak dotychczas na drodze komunikatu przez ministra właściwego do spraw informatyzacji w drodze komunikatu. Zasady dotyczące ustanowienia rocznej opłaty telekomunikacyjnej stanowią wdrożenie art. 16 EKŁE i do tej pory były określone w art. 183 Pt.

Dodatkowo, w celu zachowania większej poprawności legislacyjnej, przeniesiono do Pke część przepisów, które dotychczas były zapisane w rozporządzeniu, dotyczących sposobów uiszczania opłaty telekomunikacyjnej (raty kwartalne, półroczne lub zapłata jednorazowa).

Art. 24

Kwestie związane z opłatami za częstotliwości były przedmiotem regulacji art. 185 Pt. Proponowany przepis jest zasadniczo tożsamy z funkcjonującymi dotychczas regulacjami w tym zakresie, podniesiono jednak górne limity rocznych opłat za prawo do dysponowania częstotliwością w poszczególnych służbach radiokomunikacyjnych. Przepisy stanowią jednocześnie wdrożenie art. 42 EKŁE.

Utrzymana zostaje generalna zasada, zgodnie z którą podmiot, który uzyskał prawo do dysponowania częstotliwością w rezerwacji częstotliwości, uiszcza roczną opłatę za prawo do dysponowania częstotliwością, a nie jej faktyczne wykorzystywanie. Wysokość opłaty zostanie określona w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, przy czym w ustawie Pke wskazane są górne limity opłat w poszczególnych służbach radiokomunikacyjnych. Limity pozostały niezmienione w stosunku do części kategorii opłat oraz w nieznacznej części zostały podniesione w porównaniu do limitów obowiązujących w ustawie Pt. Część maksymalnych opłat wskazano kwotowo, pozostałe przez określenie wielokrotności przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, wskazanego w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, o którym mowa w art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wskazanie kwotowe pozostawiono przy niższych opłatach, na których zmiany w odniesieniu do przeciętnego wynagrodzenia miałyby znikomy wpływ. Projektodawca, decydując się na powyższe zmiany, wziął pod uwagę, że ostatni raz powyższe limity były zmieniane w ustawie z dnia 16 listopada 2012 r. o zmianie ustawy – Prawo telekomunikacyjne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1445, z późn. zm.) , a przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej wzrosło od roku 2013 do roku 2023 prawie o 51 % (3 650,06 zł w 2013 r., 7155,48 zł w 2023 r.).

Zachowano także przewidziane już w ustawie Pt przepisy określające sytuacje, w których limit opłaty ulega obniżeniu do 50 % oraz sytuacje, kiedy ze względu na sposób wykorzystywania widma, nie pobiera się w ogóle opłat za prawo do dysponowania częstotliwością.

W drodze rozporządzenia Rady Ministrów zostanie także uregulowana wysokość, termin i sposób uiszczania opłat w przypadku dysponowania częstotliwością przez użytkowników rządowych.

Do wniesienia opłaty za dysponowanie częstotliwością obowiązane są także podmioty nieposiadające rezerwacji częstotliwości, które uzyskały prawo do wykorzystywania częstotliwości w pozwoleniu.

Należy zauważyć, że oprócz obowiązku uiszczania opłaty rocznej, która związana jest z przysługującym podmiotowi prawem do dysponowania lub wykorzystywania częstotliwości, Pke przewiduje utrzymanie opłaty dodatkowej. Zgodnie z ust. 6 podmiot, na rzecz którego dokonano rezerwacji częstotliwości w drodze postępowania rezerwacyjnego po postępowaniu selekcyjnym uiszcza dodatkową opłatę za dokonanie rezerwacji częstotliwości w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości, w kwocie zadeklarowanej w postępowaniu selekcyjnym, nie niższej niż opłata roczna za prawo do dysponowania częstotliwością, ustalonej zgodnie z warunkami podanymi w rezerwacji częstotliwości. Tak samo podmiot, na rzecz którego dokonano rezerwacji częstotliwości na kolejny okres jest obowiązany uiścić, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości, jednorazową opłatę za dokonanie rezerwacji częstotliwości na kolejny okres. W takim przypadku opłata będzie stanowić iloczyn wartości częstotliwości o szerokości 1 MHz dla takiego samego obszaru i wykorzystania uzyskanej w wyniku przeprowadzonego ostatniego postępowania selekcyjnego na częstotliwości z danego zakresu, ilości widma objętego rezerwacją na kolejny okres oraz średniorocznych wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem ogłaszanych przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Opłatę określa się proporcjonalnie do okresu, na jaki dokonywana jest rezerwacja częstotliwości. Natomiast w przypadku złożenia wniosku o dokonanie rezerwacji częstotliwości na kolejny okres z zakresu, dla którego nie było wcześniej przeprowadzone i rozstrzygnięte postępowanie selekcyjne, kwotę opłaty ustala Prezes UKE na podstawie opinii powołanego przez siebie biegłego lub biegłych. Koszt opinii biegłego lub biegłych ponosi podmiot, który złożył wniosek o odnowienie rezerwacji częstotliwości na kolejny okres, w terminie 14 dni od dnia zawiadomienia wnioskodawcy przez Prezesa UKE o sporządzeniu opinii.

Przewiduje się również wprowadzenie nowej opłaty za prawo używania urządzenia radiowego objętego pozwoleniem radiowym. Opłata ta zastąpi obecnie obowiązującą opłatę skarbową za wydanie pozwolenia. Nowa opłata będzie wynosiła 50 % przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, wskazanego w ostatnim komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, o którym mowa w art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, co oznacza, że będzie ona wyższa od obecnej opłaty skarbowej wynoszącej 1939 zł. Istotną zmianą jest to, iż opłata będzie

zasadniczo stanowiła przychód Funduszu Szerokopasmowego, a w przypadku pozwoleń radiowych dotyczących stacji bazowych w 50 % będzie stanowiła przychód gminy, na terenie której znajduje się ta stacja. Dotychczas opłaty skarbowe były pobieranie przez Urząd Dzielnicy Wola m.st. Warszawy. Zaproponowana zmiana umożliwi zatem na finansowanie części działań realizowanych w ramach Funduszu Szerokopasmowego, a także na wspieranie gmin, na których terenach znajdują się stacje bazowe.

W celu zapewnienia przejrzystości i jasności co do wysokości opłat, nałożono również na Prezesa UKE obowiązek ogłaszania informacji na stronie podmiotowej BIP UKE, corocznie, w terminie do 31 marca, o wysokości opłaty za prawo używania urządzenia radiowego objętego tym pozwoleniem.

Art. 25

Projektowany przepis reguluje kwestie maksymalnej wysokości opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji. Ponadto w przepisie tym wskazano zasady i warunki uiszczania tych opłat. Dotychczas wymogi dotyczące zasad i warunków uiszczania opłat zawarte były w rozporządzeniu w sprawie wysokości, terminów i sposobu uiszczania opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji.

W projektowanym przepisie zdecydowano o podniesieniu górnych limitów dla rocznych opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji w stosunku do limitów obowiązujących w ustawie Pt. Część maksymalnych opłat wskazano kwotowo, pozostałe przez określenie wielokrotności przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, wskazanego w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, o którym mowa w art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wskazanie kwotowe pozostawiono przy niższych opłatach, na których zmiany w odniesieniu do przeciętnego wynagrodzenia miałyby znikomy wpływ.

Projektodawca, decydując się na powyższe zmiany, wziął pod uwagę, że powyższe limity nie były zmieniane od czasu uchwalenia ustawy PT w roku 2004, a przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej ogłaszane w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wzrosło od roku 2005 do roku 2020 o 117 % (2 380,29 zł w 2005 r., 5 167,47 zł w 2020 r.), a inflacja roczna pomiędzy rokiem 2005 a rokiem 2020 wyniosła prawie 38 % (https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/wskazniki-cen/wskazniki-cen-towarow-i-uslug-konsumpcyjnych-pot-inflacja-/roczne-wskazniki-cen-

towarow-i-uslug-konsumpcyjnych/;https://www.podatki.gov.pl/kalkulatory-podatkowe/kalkulator-inflacji).

Zgodnie z ust. 2 opłaty obejmują pełny rok kalendarzowy. Natomiast jeżeli w danym roku kalendarzowym podmiot posiada prawo do wykorzystywania zasobów numeracji przez okres krótszy od roku, uiszcza on opłatę w wysokości odpowiadającej 1/12 opłaty rocznej za każdy rozpoczęty miesiąc kalendarzowy, w którym podmiotowi to prawo przysługiwało. Opłatę uiszcza się jednorazowo za cały rok lub w ratach półrocznych (ust. 4).

W ust. 3 wskazano przypadki, w których mimo cofnięcia przydziału numeracji lub zmiany jego zakresu podmiot powinien uiścić opłatę obejmującą pełny rok kalendarzowy, tj. nieefektywne wykorzystywanie przyznanych zasobów numeracji, brak uruchomienia usługi na danym numerze w terminie 12 miesięcy od otrzymania decyzji o przyznaniu prawa do wykorzystywania zasobów numeracji, wykorzystywanie numeracji w sposób niezgodny z warunkami przyznania numeracji lub jej przeznaczeniem, brak wnoszenia opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, zaistnienie bezpośredniego zagrożenia naruszenia interoperacyjności lub ciągłości świadczenia usług telekomunikacyjnych. Zgodnie z ust. 6 obowiązek uiszczania opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji ustaje nie później niż z upływem 30 dni od daty złożenia wniosku o rezygnację z prawa do wykorzystywania tej numeracji.

W ust. 9 zawarta została delegacja ustawowa dla ministra właściwego do spraw informatyzacji do wydania w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów rozporządzenia określającego wysokość, terminy i sposoby uiszczania opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji.

Art. 26

Przepis wskazuje, iż opłaty, o których mowa w art. 23–25 Pke, tak jak to reguluje obecnie Pt, są pobierane przez UKE, co ma charakter czynności materialno-technicznej. Opłaty te stanowią dochód budżetu państwa lub przychód Funduszu Szerokopasmowego.

Projektowany przepis reguluje również kwestie opłaty za prawo używania urządzenia objętego pozwoleniem radiowym, co zostało opisane powyżej, przy omówieniu art. 24.

Art. 27

Projektowany przepis stanowi, iż do opłat o których mowa w art. 23–25 Pke stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w zakresie egzekucji obowiązków o charakterze

pieniężnym. Kwestię tę reguluje dział II – egzekucja należności pieniężnych ustawy z dnia z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Egzekucji podlega należność główna oraz odsetki ustawowe. Prezes UKE, będący wierzycielem, składa wniosek do organu egzekucyjnego (jakim jest właściwy naczelnik urzędu skarbowego) który to organ na podstawie wystawionego przez Prezesa UKE tytułu wykonawczego wszczyna egzekucję administracyjną. W tym zakresie Pke powiela rozwiązania funkcjonujące na gruncie ustawy Pt.

Art. 28

Projektowany przepis zawiera, analogiczną do dotychczas obowiązującej na gruncie ustawy - Pt regulację, zgodnie z którą w zakresie nieuregulowanym w ustawie Pke do opłat, o których mowa w art. 23–25 Pke, stosuje się odpowiednio przepisy rozdziałów 5, 6, 7–9 oraz 13–15 działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383). Uprawnienia organów podatkowych określone w tych przepisach przysługują Prezesowi UKE. Rozdziały 5, 6, 7–9 oraz 13–15 działu III Ordynacji podatkowej dotyczą zobowiązań podatkowych i regulują kwestie zaległości podatkowych, odsetek za zwłokę, wygaśnięcia zobowiązań podatkowych, ulg, przedawnień, nadpłaty, odpowiedzialności solidarnej i podatkowej osób trzecich, a także praw i obowiązki następców prawnych i podmiotów przekształconych.

Art. 29

Przepis ma na celu uregulowanie sytuacji, kiedy przydzielenie rezerwacji częstotliwości lub zasobów orbitalnych wiąże się z dodatkowymi kosztami administracyjnymi związanymi z rejestracją w Międzynarodowym Związku Telekomunikacyjnym (ITU). W takiej sytuacji obowiązany do poniesienia tych kosztów będzie podmiot, który złożył wniosek o rezerwację częstotliwości lub zasobów orbitalnych – czyli podmiot, który uzyska prawo do dysponowania cennymi zasobami dla własnych potrzeb. Kwestie trybu uiszczenia kosztów regulowane są w ramach regulacji i procedur ITU. Jest to rozwiązanie nowe, niewynikające z EKŁE.

Rozdział 4

Konsultacje

Oddział 1

Postępowanie konsultacyjne

Art. 30–34

Projektowane art. 30–34 dotyczące postępowania konsultacyjnego stanowią wdrożenie art. 23 EKŁE. Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt i wdrażały przepisy pakietu dyrektyw łączności elektronicznej.

Prezes UKE, zgodnie z art. 30, obowiązkowo przeprowadza, w określonych sprawach, z zainteresowanymi podmiotami konsultacje przed podjęciem rozstrzygnięcia mającego znaczący wpływ na rynek właściwy. Ustawa zawiera przy tym zamknięty katalog spraw objętych obowiązkiem przeprowadzania konsultacji – są to sprawy wskazane w art. 30 ust. 1 (wymienione wprost w art. 30 ust. 1 lub przez odesłanie do innych przepisów Pke oraz innych przepisów ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych). Są to m.in. projekty rozstrzygnięć w sprawach określenia rynku właściwego, nałożenia, uchylenia, utrzymania lub zmiany obowiązków regulacyjnych w stosunku do przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji lub nieposiadającego takiej pozycji, czyli obowiązków wskazanych w art. 200 Pke, oraz nałożenia, uchylenia, zmiany lub utrzymania obowiązków dostępowych symetrycznych.

EKŁE podobnie jak dyrektywa ramowa wskazuje, które postępowania nie są objęte obowiązkiem przeprowadzenia postępowania konsultacyjnego – rozstrzygania sporów transgranicznych, a także sytuacje, gdy organ w wyjątkowych okolicznościach, gdy zachodzi pilna potrzeba podjęcia działania w celu ochrony konkurencji i interesów użytkowników, tymczasowo przyjął dane rozstrzygnięcie bez przeprowadzania postępowania konsolidacyjnego. Ostatni z przypadków został wdrożony w projektowanym art. 32 dotyczącym kwestii pominięcia konsultacji. EKŁE nie wskazuje na jaki okres może zostać w tym przypadku wydane rozstrzygnięcie tymczasowe. W projekcie ustawy Pke przyjęto, tak jak dotychczas, iż zostaje ono wydane na okres nieprzekraczający 6 miesięcy.

Projektowane przepisy doprecyzowują wymagania zawarte w EKŁE wskazując, że konsultacjom poddaje się projekt rozstrzygnięcia wraz z uzasadnieniem. Projekty rozstrzygnięć, stanowiska zgłaszane przez uczestników konsultacji zamieszczane są na stronie podmiotowej BIP UKE. Strona ta stanowi jeden punkt informacyjny, który umożliwia dostęp do wszystkich bieżących konsultacji – zgodnie z wymogiem art. 23 ust. 3 EKŁE. Postępowanie konsultacyjne, stosownie do postanowień EKŁE, będzie trwało co najmniej 30 dni (termin ten jest analogiczny do dotychczasowego terminu określonego w przepisach Pt).

Należy podkreślić, że art. 23 EKŁE w przeważającej części powtarza treść art. 6 dyrektywy ramowej. Z tego względu również treść projektowanych przepisów nie odbiega znacznie od brzmienia dotychczas obowiązujących art. 15–17 Pt. Wprowadzone przepisy mają charakter

porządkujący i zwiększający przejrzystość regulacji dotyczącej postępowania konsultacyjnego. Dodano również, w art. 33, regulację, zgodnie z którą Prezes UKE będzie miał obowiązek udostępniania na stronie podmiotowej BIP UKE decyzji wydanych po przeprowadzeniu postępowania konsultacyjnego, co ma na celu zapewnienie większej transparentności procesu konsultacji i możliwości zapoznania się przez wszystkie zainteresowane podmioty z ostateczną treścią konsultowanego rozstrzygnięcia. Przepis zapewnia przy tym, iż publikacji nie będą podlegały te fragmenty decyzji, które stanowią tajemnice prawnie chronione. Dotyczy to między innymi informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa czy dane osobowe podlegające ochronie.

Podobnie jak ustawa Pt, również projektowana ustawa Pke zawiera w art. 34 wyłączenie stosowania, do spraw objętych postępowaniem konsultacyjnym – art. 79a ustawy z dnia 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, z późn. zm.), zwanym dalej „kpa". Zgodnie z art. 79a kpa w postępowaniu wszczętym na żądanie strony, informując o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, organ administracji publicznej jest obowiązany do wskazania przesłanek zależnych od strony, które nie zostały na dzień wysłania informacji spełnione lub wykazane, co może skutkować wydaniem decyzji niezgodnej z żądaniem strony. W terminie wyznaczonym na wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, strona może przedłożyć dodatkowe dowody celem wykazania spełnienia ww. przesłanek. Zasadne jest utrzymanie wyłączenia stosowania art. 79a kpa. Instytucja postępowania konsultacyjnego, które przeprowadza Prezes UKE przed podjęciem rozstrzygnięcia w określonych w projektowanym art. 31 sprawach, ma już na celu umożliwienie zainteresowanym podmiotom wyrażenie, w określonym terminie, stanowiska do projektu rozstrzygnięcia. Projektowany art. 31 ust. 1 zawiera przy tym wymóg, aby Prezes UKE ogłosił rozpoczęcie postępowania konsultacyjnego, określając przedmiot i termin tego postępowania i udostępniając projekt rozstrzygnięcia wraz z uzasadnieniem. Przy czym termin zgłaszania stanowisk nie może być krótszy niż 30 dni od dnia jego udostępnienia Projektowane przepisy nie precyzują wprawdzie, jakie elementy ma zawierać uzasadnienie, należy jednak wskazać, że w przypadku projektów postanowień i decyzji uzasadnienie powinno odpowiadać wymaganiom kpa. Dzięki wymogowi udostępnienia uzasadnienia zainteresowany podmiot ma możliwość zapoznania się z przesłankami, jakie zaważyły na rozstrzygnięciu sprawy. Uwzględniając powyższe argumenty, należy uznać, że przewidziane w projektowanym art. 30 i nast. postępowanie konsultacyjne jest

procedurą zbliżoną do instytucji zawartej w art. 79a kpa, gwarantującą stronie otrzymanie informacji o kierunku w jakim zmierza postępowanie, zanim zostanie wydana decyzja.

Oddział 2

Postępowanie konsolidacyjne

Art. 35–38

Projektowane przepisy stanowią wdrożenie art. 32 i art. 33 EKŁE. Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt i wdrażały przepisy pakietu dyrektyw łączności elektronicznej.

Postępowanie konsolidacyjne przeprowadzane jest po zakończeniu postępowania konsultacyjnego i dotyczy wskazanych rozstrzygnięć mogących mieć wpływ na stosunki handlowe między państwami członkowskimi. W takim przypadku Prezes UKE ma obowiązek przed wydaniem rozstrzygnięcia przesłać Komisji Europejskiej, BEREC i organom regulacyjnym innych państw członkowskich projekty rozstrzygnięć wraz z ich uzasadnieniem. Przepisy Pke wskazują, pomimo braku wyraźnej regulacji w EKŁE w tym zakresie, że Prezes UKE będzie zobligowany udostępniać na stronie podmiotowej BIP UKE dokumenty przekazane Komisji Europejskiej, a następnie udostępnia otrzymane w tej sprawie opinie i decyzje Komisji Europejskiej. Przepis zapewni dostęp do istotnych stanowisk Komisji Europejskiej, które będą miały wpływ na treść projektowanej decyzji. Udostępnieniu nie podlegają informacje stanowiące tajemnice prawnie chronione.

Projektowane przepisy określają kolejne etapy postępowania, kompetencje i obowiązki Prezesa UKE, które przy tym związane są z kompetencjami Komisji Europejskiej i BEREC (badającymi czy projektowane rozstrzygnięcie będzie stanowiło przeszkodę w funkcjonowaniu jednolitego rynku). Postępowanie konsolidacyjne jest jednym z instrumentów zapewniających jednolite stosowanie przepisów EKŁE we wszystkich państwach członkowskich. Wyjątkiem postępowania, w ramach którego projekt rozstrzygnięcia podlega konsultacji, ale nie konsolidacji, jest postępowanie w sprawie nałożenia na operatora obowiązku kolokacji, udostępniania elementów sieci telekomunikacyjnej oraz powiązanych zasobów, które zostały umieszczone na nieruchomości w związku z wykonywaniem uprawnień wynikających z przepisów prawa, wyroku sądu lub decyzji, o których mowa w art. 180 projektu ustawy Pke.

Krajowy organ regulacyjny, zgodnie z art. 32 ust. 8 EKŁE powinien uwzględniać w jak największym stopniu uwagi innych krajowych organów regulacyjnych, BEREC i Komisji Europejskiej. Przepis wskazuje zatem, iż Prezes UKE nie ma obowiązku uwzględnienia tych

uwag w całości. EKŁE przewiduje jednak w tym zakresie wyjątek, kiedy to organ jest zobowiązany uwzględnić stanowisko Komisji Europejskiej, co zostało również przewidziane w projektowanym art. 36 ust. 2. Przypadek dotyczy wydania przez Komisję Europejską decyzji wzywającej do wycofania projektu rozstrzygnięcia w zakresie ustalenia znaczącej pozycji rynkowej oraz w zakresie zdefiniowania rynku właściwego różnego od tych, które zdefiniowano w zaleceniu Komisji Europejskiej w sprawie właściwych rynków produktów i usług w sektorze łączności elektronicznej podlegających regulacji *ex ante*. Przepis ten jest zgodny z dotychczasowym brzmieniem art. 19 ust. 2 Pt.

W zakresie konsolidacji rynku wewnętrznego przepisy EKŁE w dużej mierze stanowią powtórzenie treści art. 7 dyrektywy ramowej. Nowym fragmentem, który jest wdrażany w projektowanym art. 36 ust. 5, jest umożliwienie krajowemu organowi regulacyjnemu wycofania w każdej chwili projektowanego środka.

Istotna zmiana została przewidziana w art. 33 EKŁE regulującym procedurę spójnego stosowania środków naprawczych. Procedura ta odnosi się do projektów rozstrzygnięć dotyczących dostępu i wzajemnych połączeń, analizy rynku w związku ze środkami naprawczymi dotyczącymi dostępu nałożonymi na przedsiębiorstwa o znaczącej pozycji rynkowej, ograniczeń regulacyjnych w usługach detalicznych. Procedura ta jest stosowana gdy Komisja Europejska uzna, że projekt rozstrzygnięcia stanowiłby przeszkodę do tworzenia jednolitego rynku lub że istnieją poważne wątpliwości co do zgodności tego rozstrzygnięcia z prawem Unii Europejskiej. Nowym przepisem jest dodanie w katalogu możliwych działań Komisji Europejskiej uprawnienia do podjęcia decyzji zobowiązującą krajowy organ regulacyjny do wycofania planowanego środka w przypadku, gdy objęty jest art. 61 ust. 3 akapit 2 lub art. 76 ust. 2 EKŁE (m.in. rozszerzanie obowiązku udzielania dostępu poza pierwszym punktem koncentracji lub dystrybucji; regulacje w zakresie nowych elementów sieci o bardzo dużej przepustowości). Krajowy organ regulacyjny ma obowiązek uwzględnić decyzje Komisji. Dotychczas w ramach procedury dotyczącej spójnego stosowania środków naprawczych Komisja Europejska mogła jedynie zgłosić wątpliwości, czy wydać zalecenie dokonania zmiany lub wycofania planowanego środka. Nowe uprawnienie Komisji i związany z tym obowiązek Prezesa UKE uwzględnienia decyzji Komisji zawarto w art. 37 ust. 7.

Rozdział 5

Zadania i obowiązki na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego

Przepisy tego rozdziału obejmują zadania i obowiązki na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa, a także bezpieczeństwa i porządku publicznego. Należy wskazać, że Prezes UKE może wydawać wytyczne mające na celu precyzyjne określenie sposobu realizacji obowiązków nałożonych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych, także w tym zakresie.

Art. 39

W art. 39 uregulowane zostały kwestie dotyczące zadań planistycznych przedsiębiorcy telekomunikacyjnego na wypadek wystąpienia sytuacji szczególnego zagrożenia. Utrzymany został, w porównaniu z ustawą Pt obowiązek sporządzania przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego planu działań na wypadek wystąpienia sytuacji szczególnego zagrożenia. Obszary, których ma dotyczyć plan, pokrywają się z aktualnie występującymi w obowiązującej ustawie Pt. W projekcie Pke uregulowano – ujęte dotychczas w rozporządzeniu – kwestie dotyczące: ważności planu, terminu sporządzania planu przez przedsiębiorcę, konieczności ujęcia danych udostępnionych przez organy uzgadniające plan albo inne organy wskazane przez te organy oraz trybu udostępniania tych danych, trybu uzgodnienia projektu planu, uprawnienie do sprawdzenia kompletności projektu planu przez Prezesa UKE oraz przesłanek powodujących konieczność aktualizacji planu.

Do przepisu przeniesiono, zawarty dotychczas w rozporządzeniu wydanym na podstawie Pt, przepis umożliwiający sporządzenie przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych tworzących grupę kapitałową, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 44 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości wspólnego planu dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych wchodzących w skład grupy kapitałowej.

Art. 39 wskazuje ponadto, iż plan zachowuje ważność zasadniczo przez 3 lata od dnia jego wprowadzenia do stosowania przez przedsiębiorcę. Podlega również co trzy lata obowiązkowej, okresowej aktualizacji. W przypadku przedstawienia aktualizacji planu do uzgodnienia właściwemu organowi uzgadniającemu przed upływem trzyletniego terminu, plan zachowuje jeszcze ważność aż do momentu uzgodnienia aktualizacji planu. Po dokonaniu aktualizacji okresowej plan jest ważny przez kolejny 3 lata.

Oprócz ww. cyklicznej aktualizacji planu (co trzy lata) dokonuje się również aktualizacji w przypadku wystąpienia takiej konieczności, czego przykładem może być zmiana planu danych identyfikujących przedsiębiorcę, zmian w infrastrukturze wpływających na zmianę sposobu realizacji planu. Wprowadzono również przepis wskazujący, iż przedsiębiorca telekomunikacyjny przekazuje Prezesowi UKE projekt planu uzgodniony z innymi organami

uzgadniającymi plan, a następnie Prezes UKE dokonuje uzgodnienia planu (w zakresie wskazanym w rozporządzeniu) oraz dokonuje sprawdzenia kompletności projektu planu, a w przypadku stwierdzenia braku kompletności projektu planu określa zakres i termin jego uzupełnienia nie krótszy niż 14 dni. Propozycja ta zmierza do ograniczenia korespondencji z Prezesem UKE, w ramach której przedsiębiorca telekomunikacyjny odrębnie uzgadniałby projektowany plan działań w sytuacji szczególnego zagrożenia z Prezesem UKE, a następnie dodatkowo przesyłał projektowany plan w celu sprawdzenia jego kompletności przez ten organ. Uwzględnienie niniejszej propozycji umożliwi realizację obu tych czynności jednocześnie.

Projekt Pke przekazuje Radzie Ministrów do określenia w drodze rozporządzenia szczegółową zawartość planu, tryb jego sporządzania, uzgadniania, uzupełniania i wprowadzenia do stosowania, a także organy uzgadniające plan, zakres danych udostępnianych przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu, szczegółowe okoliczności aktualizacji planu. Rada Ministrów przy nakładaniu obowiązku sporządzania planu weźmie pod uwagę zakres i rodzaj wykonywanej działalności telekomunikacyjnej oraz wielkość przedsiębiorcy telekomunikacyjnego i jego znaczenie dla obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, a także rodzaj podmiotu, którego dotyczy plan. Ponadto w rozporządzeniu Rada Ministrów określi rodzaje działalności telekomunikacyjnej lub rodzaje przedsiębiorców telekomunikacyjnych niepodlegających obowiązkowi sporządzania planu, rodzaj planu, jak również sposób i zakres przekazywania planu organom uzgadniającym plan. Zrezygnowano z możliwości określenia rodzajów przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązanych do uzgadniania zawartości planów, gdyż z praktyki wynika, że każdy przedsiębiorca sporządzający plan dokonuje uzgodnienia.

Zasadniczo obowiązkom sporządzenia i uzgodnienia planu na mocy ustawy podlegają wszyscy przedsiębiorcy telekomunikacyjni, natomiast rozporządzenie określi rodzaje działalności telekomunikacyjnej lub rodzaje przedsiębiorców telekomunikacyjnych niepodlegających obowiązkowi sporządzania planu. W chwili obecnej nie jest możliwe przesądzenie na poziomie ustawy o przypadkach wyłączających obowiązek w zakresie zapewnienia warunków dostępu i utrwalania. Jednym z kryteriów wyłączających może być w szczególności wysokość rocznych obrotów, co wiąże również z wartością rynku telekomunikacyjnego, która jest zmienna. Wzrost lub spadek wartości rynku może być jednym z czynników zmiany kryteriów wyłączających obowiązek z ustawy. Ustalenie wyłączenia w rozporządzeniu, a nie ustawie umożliwi zatem elastyczne reagowanie na zmiany zachodzące na rynku, zmiany technologiczne, potrzeby

uprawnionych podmiotów i w razie konieczności dostosowywanie przepisów rozporządzenia, co jest ścieżką szybszą niż przeprocedowanie nowelizacji ustawy.

Art. 40

W art. 40 powtórzone zostają przepisy art. 178 ustawy Pt, dotyczące uprawnienia Prezesa UKE do nałożenia, w drodze decyzji, na przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązku utrzymania ciągłości świadczenia usług telekomunikacyjnych lub dostarczania sieci, ich odtwarzania oraz wprowadzania ograniczeń w swojej działalności. Nowością jest wprowadzenie obowiązku odtwarzania z uwzględnieniem pierwszeństwa również dla operatorów usług kluczowych oraz operatorów infrastruktury krytycznej.

Nowe są również przesłanki dla Prezesa UKE do nałożenia ograniczeń w wyniku wprowadzenia stopnia alarmowego CRP, a także ograniczeń dotyczących używania urządzeń radiowych w przypadku wystąpienia trwałych lub cyklicznych zakłóceń urządzenia radiowego wykorzystywanego bezpośrednio na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego. Ma to na celu uwzględnienie nagłych i na chwilę obecną niedających się przewidzieć sytuacji, w których infrastruktura przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej może mieć negatywny wpływ na systemy radioelektroniczne, w skład których wchodzą urządzenia radiowe, a których prawidłowe i niezakłócone działanie służy do realizacji celów związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa państwa. Ogłoszenie stopnia alarmowego CRP powinno być postrzegane względem sfery cyberprzestrzeni jako potencjalna przesłanka do wprowadzenia przez Prezesa UKE ograniczeń w telekomunikacji w sytuacji pojawienia się zagrożeń cyberprzestrzeni.

Ponadto, w celu ograniczenia liczby podmiotów mogących wystąpić do Prezesa UKE z uzasadnionym wnioskiem o wydanie powyższej decyzji, zrezygnowano z bardzo szerokiego katalogu tych podmiotów i wskazano tylko kilka, tj. Ministra Obrony Narodowej, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Komendanta Głównego Policji, Komendanta Centralnego Biura Śledczego Policji, Komendanta Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości, komendanta wojewódzkiego Policji, Komendanta Głównego Straży Granicznej, Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Komendanta Służby Ochrony Państwa, Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej oraz komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej. Nową regulacją jest też to, że decyzja ogłoszona ustnie doręczana jest stronie na piśmie w terminie 14 dni od dnia jej ogłoszenia.

Nową regulacją jest również uprawnienie Prezesa UKE do ewentualnego ograniczenia – w drodze decyzji, na wniosek wskazanego w ust. 4 podmiotu – wykorzystania zasobów częstotliwości przydzielonych przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu, oraz przekazania ich do wykorzystania na czas określony przez ten podmiot. Takie ograniczenie wykorzystania częstotliwości możliwe jest tylko w przypadku wprowadzenia stanu nadzwyczajnego, podwyższenia stanu gotowości obronnej państwa w przypadku zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa albo wydania postanowienia o dniu, w którym rozpoczyna się czas wojny albo wystąpienia przez właściwy organ z wnioskiem o ich wprowadzenie albo wydanie tego postanowienia. Prezes UKE wydając decyzję musi kierować się zasadą minimalizowania skutków wydania decyzji dla prowadzonej działalności telekomunikacyjnej oraz skutków związanych z roszczeniem odszkodowawczym. Przez okres ograniczenia nie jest pobierania opłata za wykorzystywanie częstotliwości. Przedsiębiorcy przysługuje również prawo do wystąpieniem z roszczeniem odszkodowawczym z tytułu poniesionych strat, z zastosowaniem przepisów ustawy o wyrównywaniu strat majątkowych wynikających z ograniczenia w czasie stanu nadzwyczajnego wolności i praw człowieka i obywatela. Wprowadzenie powyższego ograniczenia, w okresie zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa, w sytuacji, gdy ogłoszony zostanie np. stan wojenny albo wyjątkowy, ma kluczowe znaczenie dla tworzenia warunków funkcjonowania i działań Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej w określonych sytuacjach operacyjnych w zakresie czasowego dostępu do dodatkowych zasobów widma częstotliwości radiowych będących w dyspozycji przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

Należy podkreślić, że zaproponowane rozwiązanie będzie skutecznym narzędziem do realizacji zobowiązań sojuszniczych zawartych z dokumencie NCRS (NATO Crisis Response System), implementowanym w polskim systemie prawnym przez Zarządzenie nr Z-39 Prezesa Rady Ministrów z dnia 4 kwietnia 2023 r. w sprawie wykazu przedsięwzięć i procedur systemu zarządzania kryzysowego, wydane na podstawie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122). W przedmiotowym zarządzeniu zadeklarowano realizację środków reagowania kryzysowego, dotyczących udostępnienia częstotliwości cywilnych na potrzeby wojskowe, na podstawie regulacji w projektowanej ustawie PKE, do których wprowadzenia zobowiązano Ministra Cyfryzacji.

Art. 41

W art. 41 utrzymano przepisy dotyczące udostępniania przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych urządzeń telekomunikacyjnych do przeprowadzania akcji ratowniczej, a także możliwości udostępniania w sytuacji szczególnego zagrożenia przez podmioty niebędące

przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi radiowych (głównie środowisko radioamatorskie) urządzeń nadawczych lub nadawczo-odbiorczych stosowanych w służbach radiokomunikacyjnych, niezbędnych do przeprowadzania akcji ratowniczych o zasięgu międzynarodowym. Doprecyzowano jednocześnie kilka kwestii, przy czym regulacją ustawową objęto na jednakowych zasadach również udostępnianie urządzeń telekomunikacyjnych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Dotyczą one: wskazania, że podstawę udostępnienia w obu przypadkach stanowi pisemne lub ewentualnie ustne żądanie podmiotu żądającego udostępnienia, trybu zwrotu urządzenia oraz postępowania w przypadku utraty lub zniszczenia urządzenia, wraz ze wskazaniem podstawy prawnej dotyczącej roszczeń o odszkodowanie. W upoważnieniu ustawowym stanowiącym podstawę do wydania rozporządzenia ujęto potrzebę uregulowania również kwestii udostępniania urządzeń telekomunikacyjnych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Upoważnienie rozszerzono o określenie szczegółowego trybu i sposobu zwrotu urządzenia.

W projekcie ustawy zrezygnowano z przepisu zawartego w aktualnym art. 179 ust. 2 ustawy Pt, ze względu na fakt, że nie zawiera on normy prawnej, lecz jedynie informację, że przedsiębiorca wykonuje obowiązki zawarte w planach, decyzjach i umowach, celem przygotowania i utrzymania wskazanych elementów sieci telekomunikacyjnych na potrzeby systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym. Taki przepis może być niezrozumiały dla przedsiębiorcy telekomunikacyjnego (zwłaszcza małego, prowadzącego działalności na niewielkim obszarze kraju), którego nie dotyczą powyższe decyzje, umowy i plany.

Art. 42

W art. 42 Pke powielono przepis art. 178 ust. 3 Pt, dodając, na wniosek Ministerstwa Obrony Narodowej oraz Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, do listy podmiotów, które mogą zarządzić o zastosowaniu urządzeń uniemożliwiających telekomunikację na określonym obszarze odpowiednio Ministra Obrony Narodowej, ministra właściwego do spraw wewnętrznych i Komendanta Centralnego Biura Śledczego Policji.

W kolejnych artykułach Pke (**art. 43–51)** ujęte zostały kwestie dotyczące:

- zapewnienia przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych „warunków dostępu i utrwalania” (art. 43, art. 44 i art. 46),
- przygotowania przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych technicznych i organizacyjnych warunków udostępniania oraz udostępniania przetwarzanych danych uprawnionym podmiotom oraz sądowi i prokuratorowi (art. 45 i art. 46),

- zatrzymywania, przechowywania i udostępniania przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych danych (art. 47–49), zwanych dalej „danymi retencyjnymi”,
- możliwości wspólnego wykonywania powyższych obowiązków przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz możliwości powierzenia tych obowiązków innemu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu (art. 50),
- obowiązku informowania Prezesa UKE (art. 51).

Zmiany merytoryczne w tym zakresie to:

Art. 43

W art. 43 ust. 1 pkt 1 lit. a dodano obowiązek udostępniania uprawnionym podmiotom danych lokalizacyjnych powstających lub transmitowanych w sieci telekomunikacyjnej innego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w ramach roamingu krajowego oraz posiadanych przez nich danych o lokalizacji, w sposób zapewniający bieżącą i aktualną lokalizację urządzenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, bez względu na technologię świadczonej usługi, co zapewni pełniejsze wykonywanie zadań przez uprawnione podmioty. Proponowana zmiana umożliwi uzyskiwanie przez podmioty uprawnione podczas realizacji kontroli operacyjnej danych lokalizacyjnych urządzenia końcowego, które działa w sieci innego przedsiębiorcy w ramach roamingu krajowego oraz zapewni dostęp do aktualnej lokalizacji niezależnie od tego czy zostało wykonane połączenie.

Wskazać należy, że w zakresie uzyskiwania danych lokalizacyjnych, wprowadzenie wymogu obligującego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego do udostępniania aktualnej lokalizacji urządzenia końcowego działającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a także agregacji i udostępniania danych dotyczących lokalizacji urządzenia pracującego w ramach usługi roamingu krajowego (świadczonej przez innego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego), umożliwi uprawnionym służbom bieżący, efektywny i niezakłócony dostęp do danych lokalizacyjnych. To zaś umożliwi prawidłową realizację zadań wynikających z ustawowych kompetencji służb specjalnych, w szczególności w przypadku prowadzenia działań o charakterze dynamicznym. Brak przepisu mógłby spowodować, że przedsiębiorcy telekomunikacyjni będą przekazywać podmiotom uprawnionym ostatnią, posiadaną przez siebie pozycję urządzeń końcowych. Rozwiązanie to jednoznacznie rozstrzyga o obowiązku przekazywania podmiotom uprawnionym aktualnych danych o położeniu końcowych urządzeń abonenckich.

Dodatkowo wskazać należy, że obecnie przedsiębiorcy telekomunikacyjni z uwagi na treść obowiązujących przepisów mogą twierdzić, że nie mają obowiązku przekazywać danych uprawnionym podmiotom. Obecny art. 179 ust. 3 pkt 1 lit. a tiret drugie Pt wskazuje na przekazywanie danych „posiadanych przez przedsiębiorcę". Art. 166 Pt określa podstawy przetwarzania danych o lokalizacji, wskazując przy tym w ust. 4, że dane o lokalizacji mogą być przetwarzane wyłącznie dla celów niezbędnych do świadczenia usług o wartości wzbogaconej (a świadczenie tych usług nie musi wymagać ciągłego przetwarzania danych o lokalizacji). Z uwagi na, w szczególności, na te zapisy Pt, doprecyzowano kwestie retencji w/w danych.

Natomiast wprowadzenie projektowanych przepisów dotyczących agregacji i udostępniania danych odnoszących się do lokalizacji urządzenia końcowego pracującego w ramach usługi roamingu krajowego (świadczonej przez innego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego) zapobiega powstaniu znacznych różnic w informacjach dotyczących lokalizacji takiego urządzenia, spowodowanych tym, że odległość między faktyczną lokalizacją użytkownika, a lokalizacją podaną przez przedsiębiorcę może być bardzo duża, w skrajnych przypadkach lokalizacja podawana przez przedsiębiorcę może być wskazywana nawet w innym województwie niż faktycznie użytkownik urządzenia końcowego przebywa.

Dokonano także rozszerzenia katalogu uprawnionych podmiotów. Proponowana zmiana w projekcie ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej (Pke) wynika z wejścia w życie z dniem 14 grudnia 2022 r. ustawy z dnia 22 lipca 2022 r. zmieniającej ustawę o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1933) w zakresie dotyczącym ujęcia w katalogu uprawnionych podmiotów, o których mowa w art. 179 ust. 3 pkt 1 lit. a ustawy – Prawo telekomunikacyjne (Pt), Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej.

W art. 43 ust. 1 pkt 2 doprecyzowano, że przedsiębiorca telekomunikacyjny nie „utrwala i udostępnia komunikaty i dane" lecz jest obowiązany do „zapewnienia warunków technicznych do utrwalania i udostępniania, na własny koszt, na rzecz sądu i prokuratora, przez podmiot wskazany w postanowieniu sądu lub prokuratora, komunikatów elektronicznych i danych, o których mowa w pkt 1 lit. a i b, co jest zgodne z praktyką.

W art. 43 ust. 2 wskazano ogólną przesłankę zwolnienia z obowiązku zapewnienia warunków dostępu i utrwalania, która zostanie uszczegółowiona, przez wskazanie konkretnych rodzajów przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

W art. 43 ust. 4 sprecyzowano tryb określenia sposobu realizacji warunków zapewnienia dostępu i utrwalania zgodnie z wymogami określonymi przepisami rozporządzenia, co nie stwarza możliwości wskazywania nowych sposobów realizacji dostępu i utrwalania. Dotychczasowa praktyka pokazuje, że pomimo obowiązywania przepisów rozporządzenia regulującego tę problematykę, przedsiębiorcy niejednokrotnie zwracają się do uprawnionych podmiotów z pytaniami w tym zakresie. Przepis znajdzie zastosowanie w szczególności w przypadku małych przedsiębiorców, u których czynności związane z zapewnieniem warunków dostępu i utrwalania prowadzone będą z wykorzystaniem urządzeń podmiotów uprawnionych. Należy podkreślić, że termin 24-godzinny dotyczy wzajemnego określenia sposobu zapewnienia warunków dostępu i utrwalania, a nie realizacji obowiązku przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego.

W art. 43 ust. 5 zastosowano liczbę mnogą odnoszącą się do „umów", z uwagi na konieczność precyzyjnego odzwierciedlenia praktyki zawierania umów. Każdy uprawniony podmiot zawiera oddzielną umowę z zainteresowanym przedsiębiorcą telekomunikacyjnym. Zastosowanie liczby pojedynczej mogłoby prowadzić do interpretacji, że uprawnione podmioty zawierają jedną umowę z przedsiębiorcą telekomunikacyjnym. Natomiast w ust. 6 zastosowano liczbę pojedynczą odnoszącą się do „umowy", mając na uwadze, że reguluje on zawartość każdej takiej umowy. Powyższy zabieg powiela w tym zakresie przepisy ustawy Pt (art. 179 ust. 4a).

W art. 43 ust. 6 określono, że w umowie dotyczącej interfejsów reguluje się co najmniej kwestie ich finansowania oraz sposób współpracy w przypadku awarii interfejsu, co gwarantowałoby ciągłość dostępu i utrwalania treści i danych.

W art. 43 ust. 10 określono przepis mający na celu złagodzenie warunków przygotowania się mikro- i małych przedsiębiorców do realizacji warunków dostępu i utrwalania. Przepis ten wskazuje bezpośrednio na możliwość zrealizowania tego obowiązku za pomocą urządzeń podmiotu uprawnionego oraz w drodze powierzenia na podstawie umowy realizacji obowiązku innemu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu np. posiadającemu interfejs. Ponadto przy tak sformułowanym zapisie możliwa będzie również każda inna forma zapewnienia warunków dostępu i utrwalania w zależności od uwarunkowań posiadanej przez przedsiębiorcę infrastruktury, np. przekazanie kontrolowanych treści przekazów na nośnikach. Jednocześnie nie powielono regulacji obecnego przepisu art. 179 ust. 4d Pt ze względu na fakt, że stosowanie interfejsu nie jest obligatoryjne, więc niezasadne jest wskazywanie, że ich stosowanie nie dotyczy mikro- i małych przedsiębiorców.

W projekcie ustawy Pt nie kontynuuje się obecnie obowiązującego art. 179 ust. 9 ustawy Pt jako nadmiarowego obowiązku posiadania przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych elektronicznego wykazu swoich abonentów, zawierającego dane ujmowane w umowie, który jest sporządzany wyłącznie na potrzeby uprawnionych podmiotów oraz sądu i prokuratora, w celu realizacji kontroli operacyjnej lub procesowej. W celu zapewnienia dostępu uprawnionych podmiotów oraz sądu i prokuratora do tych danych nie jest jednak konieczne posiadanie przez przedsiębiorcę takiego specjalnego wykazu. Wystarczającym rozwiązaniem bowiem jest nałożenie na przedsiębiorcę obowiązku udostępnienia tych danych, bez wskazywania w ustawie narzędzia, które ma temu służyć (czyli przeznaczonego do tego celu elektronicznego wykazu abonentów). Dla uprawnionych podmiotów oraz sądu i prokuratora istotne są bowiem dane, a nie fakt ujęcia ich w wykazie. W konsekwencji rezygnacja z obowiązku prowadzenia wykazu wiąże się z uzupełnieniem wykazu danych w art. 43 i art. 45 projektu ustawy Pke, które przedsiębiorca ma obowiązek udostępnić uprawnionym podmiotom oraz sądowi i prokuratorowi, o dane wynikające z zawartej umowy z abonentem, wskazane enumeratywnie. Powyższa zmiana redukuje również funkcjonujące obecnie obciążenie administracyjne nałożone na przedsiębiorców.

Art. 45

W art. 45 doprecyzowano obowiązek przedsiębiorcy telekomunikacyjnego polegający na przygotowaniu technicznych i organizacyjnych warunków udostępniania oraz udostępnianiu przetwarzanych danych uprawnionym podmiotom oraz sądowi i prokuratorowi, objęte aktualnie art. 180d ustawy Pt, m.in. przez usunięcie odniesienia do „warunków dostępu i utrwalania”. Stanowi on podstawę prawną dla obowiązku w zakresie przygotowania odpowiednich warunków technicznych i organizacyjnych umożliwiających udostępnianie danych realizowanych w ramach tzw. ustaleń telekomunikacyjnych oraz do określenia sposobu udostępniania tych danych. Uzupełniono przepisy o konieczność przekazania danych identyfikujących sieć oraz kraj w przypadku, gdy urządzenie końcowe znajduje się poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Jest to przepis analogiczny do przepisu zawartego w obowiązującym rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 28 grudnia 2009 r. w sprawie szczegółowego wykazu danych oraz rodzajów operatorów publicznej sieci telekomunikacyjnej lub dostawców publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych obowiązanych do ich zatrzymywania i przechowywania (Dz. U. poz. 1828).

Art. 46

Art. 46 zawiera niezmienione w stosunku do obecnych przepisów Pt upoważnienia ujęte w art. 179 ust. 12 oraz art. 182 ustawy Pt. Podkreślić należy, że wskazanie w rozporządzeniu, wydawanym na podstawie art. 46 ust 1 pkt 2, szczegółowych rodzajów przedsiębiorców telekomunikacyjnych niepodlegających obowiązkowi zapewnienia warunków dostępu i utrwalania jest zabiegiem niezbędnym do prawidłowego określenia rodzaju działalności/usług podlegających temu obowiązkowi.

Ustalenie tego wyłączenia w rozporządzeniu, a nie ustawie umożliwi elastyczne reagowanie na zmiany zachodzące na rynku, zmiany technologiczne, potrzeby uprawnionych podmiotów i w razie konieczności dostosowywanie przepisów rozporządzenia, co jest ścieżką szybszą niż przeprocedowanie nowelizacji ustawy. W chwili obecnej nie jest możliwe przesądzenie na poziomie ustawy o przypadkach wyłączających obowiązek w zakresie zapewnienia warunków dostępu i utrwalania.

Zrezygnowano, w porównaniu z obecnymi przepisami Pt, ze wskazywania rodzajów prowadzonej działalności telekomunikacyjnych zwolnionych z obowiązku, gdyż w rozporządzeniu zwolnienia będą się odnosić do rodzajów przedsiębiorców telekomunikacyjnych ze względu na prowadzoną działalność. Zrezygnowano też, mając na uwadze treść przyszłego rozporządzenia, z wytycznej odnoszącej się do zakresu publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych oraz wielkości sieci telekomunikacyjnych.

Art. 47

Projektowany przepis, podobnie jak analogiczny art. 180a Pt, nakłada na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązek zatrzymywania i przechowywania określonych danych, generowanych w publicznej sieci telekomunikacyjnej lub przez niego przetwarzanych, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przez okres 12 miesięcy, licząc od dnia połączenia lub nieudanej próby połączenia, a z dniem upływu tego okresu obowiązek zniszczenia tych danych. Należy zaznaczyć, że obowiązkom retencyjnym podlegają tylko dane generowane lub przetwarzane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Ustawa Pke, tak jak i Pt, nie nakazuje natomiast przechowywania danych na terenie RP.

W art. 47 ust. 1 pkt 2 nałożono na przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązek udostępniania uprawnionym podmiotom oraz sądowi i prokuratorowi danych retencyjnych, w określonym jednolitym elektronicznym formacie. Obecnie brak takich zasad skutkuje tym, że każdy przedsiębiorca udostępnia dane retencyjne w odmienny sposób, co powoduje trudności w procesie przetwarzania przez uprawnione podmioty oraz sąd i prokuratora udostępnionych

danych retencyjnych. Zasadne jest zatem, w celu znacznego przyśpieszenia czynności operacyjnych i procesowych, zwłaszcza tych wymagających przetworzenia bardzo dużej liczby danych, ustalenie jednolitych struktur udostępnianych danych retencyjnych. Powyższy obowiązek stosowania ujednoliconego formatu udostępnianych danych proponuje się wprowadzić w drodze rozporządzenia wydanego na podstawie art. 49 ust. 3. Propozycja ta wynika także z treści dezyderatu nr 7 Komisji do spraw Służb Specjalnych nr KSS/VIII/Z-819/2018 z dnia 28 października 2018 r. dotyczącego ujednolicenia formatów danych telekomunikacyjnych i bankowych pozyskiwanych przez służby i organy ścigania.

Art. 48

Zgodnie z art. 48 ust. 1 nałożono na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, w przypadku zaprzestania działalności telekomunikacyjnej, przekazania zatrzymanych i przechowywanych danych, przedsiębiorcy, który przejmuje użytkowników. Nałożono przy tym, na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego przejmującego użytkowników przedsiębiorcy, który zaprzestaje działalności telekomunikacyjnej, obowiązek przyjęcia danych retencyjnych od tego przedsiębiorcy. W art. 180c Pt będącym odpowiednikiem projektowanego przepisu brak było wskazania obowiązku przyjęcia tych danych.

W przypadku braku przedsiębiorcy przyjmującego dane oraz w przypadku upadłości przedsiębiorcy, dane te przyjmuje Prezes UKE (ust. 2). W porównaniu do Pt regulacją objęto również dane zatrzymywane przez przedsiębiorcę, który zaprzestał działalności. Dotychczas regulacja dotycząca przekazania danych Prezesowi UKE odnosiła się wyłącznie do przypadku upadłości.

Wprowadzono termin 90 dni na przekazanie Prezesowi UKE danych retencyjnych, który został przeniesiony z już obecnie obowiązującego rozporządzenia rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 marca 2020 r. w sprawie sposobu przekazywania i udostępniania danych w przypadku ogłoszenia upadłości operatora publicznej sieci telekomunikacyjnej lub dostawcy publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych.

W celu zachowania obowiązku niszczenia danych retencyjnych nałożono na Prezesa UKE obowiązek niszczenia tych danych po upływie 12 miesięcy od dnia zatrzymania danych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego. Wprowadzono też przepis, który umożliwia przekazywanie danych zretencjonowanych przez Prezesa UKE uprawnionym podmiotom (m.in. Policji, ABW, CBA, SKW itp. oraz sądom i prokuratorom) ale jedynie w terminie 12 miesięcy od ich zatrzymania.

Odpowiednio rozszerzono też zakres upoważnienia ustawowego w ust. 5, obejmując nim nie tylko przypadek upadłości przedsiębiorcy, tak jak obecnie w Pt, ale również zaprzestania działalności telekomunikacyjnej.

Art. 49

W art. 49 ust. 1 pkt 1 zawierającym katalog danych objętych obowiązkiem retencji wskazano wprost na dane niezbędne do jednoznacznego zidentyfikowania zakończenia sieci, telekomunikacyjnego urządzenia końcowego oraz użytkownika końcowego. Zmiana ta ma charakter doprecyzowujący. W ustawie Pt nie było pojęcia jednoznacznej identyfikacji w analogicznym przepisie art. 180c Pt, jednakże pewne dane służące do identyfikacji były już gromadzone na podstawie rozporządzenia art. 180c ust. 2 Pt określającego szczegółowy zakres danych poddanych retencji, tj. rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 grudnia 2009 r. w sprawie szczegółowego wykazu danych oraz rodzajów operatorów publicznej sieci telekomunikacyjnej lub dostawców publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych obowiązanych do ich zatrzymywania i przechowywania. Dla przykładu rozporządzenie to wskazuje, że danymi niezbędnymi w przypadku usługi dostępu do Internetu, usługi poczty elektronicznej i usługi telefonii internetowej do ustalenia zakończenia sieci, telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, użytkownika końcowego, inicjującego połączenie są: adres IP, imię i nazwisko albo nazwa oraz adres użytkownika końcowego, któremu w czasie połączenia przypisano adres IP, a także identyfikator użytkownika (…), identyfikator zakończenia sieci, w którym użytkownik końcowy uzyskał dostęp do Internetu, w szczególności identyfikator cyfrowej linii abonenckiej DSL (Digital Subscriber Line), numer wykorzystywanego portu sieciowego lub adres MAC urządzenia końcowego inicjującego połączenie. Dane te również mogą służyć do identyfikacji użytkownika i w tym zakresie zmiana zaproponowana w Pke nie stanowi *novum* i porządkuje kwestię kategoryzowania danych.

Jednocześnie, uprawnione podmioty wykorzystujące dane poddane retencji, podkreślają, iż dynamiczny rozwój technologii telekomunikacyjnych, w tym oczekiwane wdrożenie przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych sieci 5G Stand Alone[1] (tzw. 5G SA), sprawi, że podmioty uprawnione utracą możliwość pozyskiwania z sieci telefonii mobilnej unikalnych identyfikatorów przypisanych do abonenckich urządzeń końcowych (IMSI)[2]. Wynika to ze

[1] 5G Stand Alone- działa niezależnie od infrastruktury LTE, co przekłada się na jeszcze wyższą szybkość wysyłania i pobierania danych oraz niższe opóźnienia.

[2] International Mobile Subscriber Identity – unikatowy numer przypisany do każdej karty SIM w sieci GSM LUB UMTS, jednoznacznie ją identyfikujący.

specyfiki mechanizmów bezpieczeństwa implementowanych w sieciach 5G SA, polegających m.in. na szyfrowaniu unikalnego identyfikatora każdego urządzenia mobilnego (IMSI) i zastąpieniu go parametrem SUCI[3]. Numer ten będzie wartością zmienną, generowaną cyklicznie w kilkusekundowych interwałach czasowych. Z uwagi na fakt, iż klucz szyfrujący będzie w posiadaniu operatora, tylko on będzie posiadał możliwość skorelowania numerów SUCI i IMSI. Rozwój technologii telekomunikacyjnych m.in. sieci 5G będzie powodował konieczność retencji nowych, nieznanych, bądź niestosowanych w chwili obecnej znaczników identyfikacyjnych. Dane jednoznacznie identyfikujące użytkownika w sieci - bez względu na użytą technologię komunikacyjną – powinny zawierać: czas zdarzenia, adres IP (publiczny, prywatny), numery portów komunikacyjnych użytych do zestawienia połączenia IP. Należy uznać zatem, że przedmiotowy katalog uregulowany na poziomie ustawowym nie powinien mieć charakteru zamkniętego, gdyż mogłoby to w przyszłości utrudnić, a w niektórych przypadkach uniemożliwić skuteczną realizację zadań podmiotów uprawnionych. Natomiast kwestia jego doprecyzowania powinna zostać zrealizowana na poziomie aktu wykonawczego wydanego na podstawie art. 49 ust. 2 projektu ustawy - Prawo komunikacji elektronicznej. W tym miejscu należy podkreślić, że to w toku oficjalnych prac legislacyjnych (obejmujących konsultacje publiczne i uzgodnienia międzyresortowe) aktu wykonawczego zostanie wypracowany katalog danych poddanych retencji. Zasadniczo obowiązkom retencji podlegają wszyscy przedsiębiorcy telekomunikacyjni, natomiast rozporządzenie określi rodzaje przedsiębiorców telekomunikacyjnych niepodlegających obowiązkowi retencji danych. Ustalenie tego wyłączenia w rozporządzeniu, a nie ustawie umożliwi elastyczne reagowanie na zmiany zachodzące na rynku, zmiany technologiczne, potrzeby uprawnionych podmiotów i w razie konieczności dostosowywanie przepisów rozporządzenia, co jest ścieżką szybszą niż przeprocedowanie nowelizacji ustawy. W chwili obecnej nie jest możliwe przesądzenie na poziomie ustawy o przypadkach wyłączających obowiązek w zakresie retencji danych.

Art. 49 ust. 3 stanowi nowe upoważnienie do wydania rozporządzenia regulującego szczegółowy sposób udostępniania danych, wymagania dotyczące rodzaju, struktury i sposobu zapisu danych retencyjnych udostępnianych uprawnionym podmiotom, a także sądowi i prokuratorowi, przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Proponuje się, aby ze względu na

[3] 3 SUCI (ang. Subscribtion Concealed Identifier) – identyfikator prywatności, który zawiera w sobie zaszyfrowane SUPI. SUCI jest numerem zmieniającym się dynamicznie. Nie pozwala na identyfikację użytkownika przy pomocy korelacji pomiarów w różnych miejscach bez późniejszego dokonania sprawdzeń u operatora. SUPI (ang. Subscribtion Pernament Identifier) – podobnie jak IMSI w LTE, parametr szyfrowany, który składa się z 15 cyfr (pierwsze 3 to MCC – Mobile Country Code, 2 lub 3 kolejne to MNC – Mobile Network Code, pozostałe 9 lub 10 to indywidualny numer abonenta).

specyfikę regulacji dotyczącą szczegółowego formatu danych, które będą udostępniane na użytek uprawnionych podmiotów, projekt rozporządzenia został sporządzony i wydany przez Prezesa Rady Ministrów.

Art. 50 i art. 51

W art. 50 i art. 51 przeredagowano i uzupełniono przepisy w zakresie wspólnej realizacji obowiązków przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych, przekazywania obowiązków innemu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu oraz obowiązków informacyjnych wobec Prezesa UKE.

1. Wspólne wykonywanie obowiązków przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych

Treść projektowanego art. 50 ust. 1 i 2 wynika z potrzeby zapewniania uprawnień przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu do wspólnego wykonywania obowiązku udostępniania danych albo powierzenia go innemu przedsiębiorcy. Takie rozwiązania zostały przewidziane w ustawie Pke w odniesieniu do obowiązków dotyczących zapewnienia warunków dostępu i utrwalania oraz zatrzymywania, przechowywania, udostępniania i ochrony danych retencyjnych. W odniesieniu do danych, o których mowa w art. 180d Pt, takie uprawnienia przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w aktualnych przepisach nie istnieją.

Ponadto, w odróżnieniu od obecnych regulacji Pt, powyższe przepisy umiejscowiono w jednej jednostce redakcyjnej, z ujęciem wszystkich rodzajów czynności operacyjnych.

2. Zmiany dotyczące wprowadzenia obowiązku informacyjnego wobec Prezesa UKE

Aktualne przepisy ustawy tylko w zakresie zapewnienia warunków dostępu i utrwalania regulują obowiązek informacyjny wobec Prezesa UKE w sytuacji wspólnego wykonywania obowiązku zapewnienia warunków dostępu i utrwalania albo jego powierzenia oraz wskazania Prezesowi UKE jednostki lub osoby reprezentującej przedsiębiorcę. Brak natomiast analogicznych przepisów dotyczących takich obowiązków informacyjnych w odniesieniu do zatrzymywania, przechowywania, udostępniania i ochrony danych retencyjnych oraz udostępniania uprawnionym podmiotom oraz sądowi i prokuratorowi danych, o których mowa w art. 180d Pt, związanych ze świadczoną usługą telekomunikacyjną.

Proponuje się uregulowanie, w art. 51 ust. 1, obowiązku dla przedsiębiorcy, z ujęciem wszystkich rodzajów czynności operacyjnych, wskazania Prezesowi UKE:

- jednostki organizacyjnej lub osoby mającej siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uprawnionej do reprezentowania tego

przedsiębiorcy w sprawach związanych z wykonywaniem przedmiotowych obowiązków,

- niezwłocznie po zawarciu umowy, przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, który będzie w jego imieniu wykonywał przedmiotowe obowiązki,
- niezwłocznie po zawarciu umowy, przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, wspólnie z którym będzie wykonywał przedmiotowe obowiązki.

W art. 51 ust. 2 nałożono obowiązek informowania Prezesa o każdej zmianie informacji, którą przedsiębiorca przekazał zgodnie z ust. 1.

Art. 52

Zgodnie z tym przepisem Prezes UKE udostępnia uprawnionym podmiotom informacje o przeniesionych numerach zawarte w bazie danych na zasadach i w trybie określonych w przepisach odrębnych.

Art. 53

W art. 53 wprowadzono nowy mechanizm blokowania połączeń lub komunikatów elektronicznych na żądanie uprawnionych podmiotów. Uznano, że takie blokowanie powinno następować wskutek decyzji administracyjnej wydawanej przez Prezesa UKE, a nie bezpośrednio przez uprawnione podmioty z wykorzystaniem niesprecyzowanego trybu i sposobu. Proponowany mechanizm jest analogiczny do wskazanych w art. 40 Pke.

Ponadto przepis rozszerzono o wskazanie 6-godzinnego terminu blokowania połączeń lub komunikatów elektronicznych liczony od chwili otrzymania decyzji, mając na uwadze, że szybkość takiego blokowania może mieć bardzo istotne znaczenie dla bezpieczeństwa państwa.

Art. 54

W art. 54 doprecyzowano przepisy dotyczące przekazywania przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych informacji o danych o infrastrukturze. Wskazano, że dane przekazywane są w postaci elektronicznej oraz, że dane te mogą być udostępniane lub przekazywane Ministrowi Obrony Narodowej oraz ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych. Dane te mogą być udostępniane lub przekazywane, w zależności od tego czy należy przez to rozumieć „udostępnienie" czyli możliwość wglądu do tych danych lub dostęp online, czy „przekazywanie" rozumiane jako przekazanie danych „w całości", w postaci papierowej albo elektronicznej. Ponadto upoważnienie do wydania rozporządzenia, określone w ust. 6, przewiduje, że wskazany zostanie nie tylko zakres, ale także rodzaj przedsiębiorców

telekomunikacyjnych którzy nie będą podlegali obowiązkowi przekazywania danych o infrastrukturze. W chwili obecnej nie jest możliwe przesądzenie na poziomie ustawy o przypadkach wyłączających te obowiązki, gdyż uzależnione jest to od aktualnej sytuacji na rynku telekomunikacyjnym. Jednym z kryteriów wyłączających może być w szczególności wysokość rocznych obrotów, co wiąże również z wartością rynku telekomunikacyjnego. Ustalenie wyłączenia w rozporządzeniu, a nie ustawie umożliwi elastyczne reagowanie na zmiany zachodzące na rynku, zmiany technologiczne, potrzeby uprawnionych podmiotów i w razie konieczności dostosowywanie przepisów rozporządzenia, co jest ścieżką szybszą niż przeprocedowanie nowelizacji ustawy.

Rozdział 6

Satelitarna usługa publiczna o regulowanym dostępie

Art. 55

Celem wprowadzenia art. 55 jest wskazanie ministra właściwego do spraw wewnętrznych jako organu odpowiedzialnego za PRS oraz Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, zwanego dalej „Szefem ABW", jako organu współpracującego oraz umocowanie prawne jednostki zarządzającej w Polsce PRS (CPA Polska – Competent PRS Authority). Dodatkowo przepis określa zakres zadań realizowanych przez ministra właściwego ds. spraw wewnętrznych oraz Szefa ABW w zakresie zarządzania usługą PRS w Polsce. Obowiązek wskazania jednostki zarządzającej PRS wynika z art. 5. decyzji 1104/2011/UE.

Podstawę działania jednostki zarządzającej w Polsce PRS (CPA Polska – Competent PRS Authority), zwanej dalej „CPA", stanowią:

- rozporządzenie nr 2021/696 ,
- decyzja 1104/2011/,
- decyzja delegowana Komisji z dnia 15 września 2015 r. uzupełniająca decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1104/2011/UE w odniesieniu do wspólnych minimalnych norm, których muszą przestrzegać organy odpowiedzialne za PRS (tzw. Common Minimum Standards, zwane dalej „CMS" lub „wspólnymi minimalnymi normami").

Zgodnie z decyzją PRS, do zadań CPA należy zarządzanie użytkownikami, zarządzanie prawidłowym wykorzystaniem PRS, ułatwianie relacji między podmiotami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo oraz zapewnienie stałej kontroli użytkowników, zgodnie ze wspólnymi minimalnymi normami. Decyzja PRS pozostawia jednak państwom członkowskim pewien

stopień elastyczności, aby mogły one skutecznie określić zakresy odpowiedzialności poszczególnych podmiotów.

W szczególności jest to:

- zapewnienie, aby informacje dotyczące PRS, w tym informacje niejawne i wrażliwe oraz klucze kryptograficzne stosowane w PRS, zwane dalej „kluczami", były zarządzane zgodnie z instrukcjami bezpieczeństwa programu, wytycznymi dotyczącymi klasyfikacji oraz instrukcjami COMSEC (art. 4 CMS),
- przyznawanie dostępu do informacji dotyczących PRS, w tym informacji niejawnych i wrażliwych będących w posiadaniu CPA, zgodnie z odpowiednimi krajowymi przepisami ustawowymi i wykonawczymi dotyczącymi dostępu do informacji niejawnych oraz z punktami 2, 3 i 5 załącznika I CMS (art. 5 CMS),
- zapewnianie, aby działania, procedury operacyjne i decyzje związane z PRS nie stanowiły zagrożenia dla bezpieczeństwa systemu lub państw członkowskich UE. W tym celu:
    - zapewnienie utworzenia odpowiedniego systemu gromadzenia i przekazywania danych na temat. naruszeń bezpieczeństwa i narażenia na szwank niejawnych informacji dotyczących PRS (wykaz naruszeń),
    - zapewnienie, aby każdy podmiot, który operuje elementami PRS i któremu zostały przekazane informacje niejawne dotyczące usługi PRS, wyznaczył w swej strukturze punkt kontaktowy,
    - przeprowadzanie inspekcji wszystkich podmiotów operujących elementami i informacjami dotyczącymi PRS,
    - tworzenie i aktualizowanie planu zarządzania PRS określającego zasady korzystania z PRS i produkcji sprzętu PRS (art. 6 CMS),
- sprawowanie nadzoru nad użytkownikami PRS mającymi miejsce zamieszkania/siedzibę na terytorium państwa, w tym:
    - tworzenie grup użytkowników PRS (w początkowej fazie rozwoju systemu za pośrednictwem Komisji Europejskiej, a w późniejszym okresie za pośrednictwem Centrum Monitorowania Bezpieczeństwa systemu Galileo – Galileo Security Monitoring Centre – GSMC) (art. 7 CMS),
    - określanie prawa dostępu do PRS dla poszczególnych użytkowników oraz zarządzanie tymi prawami (art. 8 CMS, art. 5 decyzji PRS),

- tworzenie i aktualizowanie planu zarządzania określającego procedury, zgodnie z którymi należy postępować przy dystrybucji, produkcji, testowaniu, używaniu i wycofywaniu z użycia kluczy PRS i związanych z nimi informacji, dotyczących PRS oraz zapewnienie by klucze PRS dostępne były wyłącznie dla użytkowników PRS (art. 9 CMS),
- zapewnienie utworzenia i stosowania przez krajowe wspólnoty użytkowników PRS koncepcji i procedur operacyjnych dotyczących korzystania z PRS (art. 10 CMS),
- wnioskowanie o wydanie akredytacji/zezwolenia Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa (Security Accreditation Board – SAB) dla podmiotów, którym mogą być zlecone zadania opracowania lub produkcji sprzętu PRS, pod warunkiem, że podmioty te:
    - zapewniają poziom ochrony informacji niejawnych podczas negocjacji poprzedzających zawarcie odpowiednich umów oraz na wszystkich etapach cyklu życia tych umów,
    - posiadają stosowne świadectwa bezpieczeństwa przemysłowego, w przypadku, gdy informacje dotyczące PRS lub elementów PRS, którymi ma operować w obrębie swojego zakładu, są oznaczone klauzulą niejawności CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL lub wyższą,
    - oficjalnie zobowiązały się do prowadzenia działalności wymagającej korzystania z niejawnych informacji dotyczących PRS związanych z opracowaniem i produkcją sprzętu PRS,
    - oficjalnie zobowiązały się do zatrudnienia w powyższej działalności jedynie osób posiadających stosowne poświadczenie bezpieczeństwa, w przypadku, gdy informacja dotycząca PRS lub sprzęt PRS są oznaczone klauzulą niejawności CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL lub wyższą,
    - w przypadku modułów bezpieczeństwa PRS i innych produktów kryptograficznych PRS: stanowią własność (wyłączną bądź przez udział większościowy) państwa członkowskiego lub posiadają członków zarządu, którzy są obywatelami państw członkowskich posiadającymi poświadczenie bezpieczeństwa przyznane przez państwo członkowskie, którym podmioty te przekazały wyłączne uprawnienia podejmowania decyzji związanych z PRS; (art. 11 CMS),

- zapewnienie, aby każdy podmiot po uzyskaniu akredytacji/zezwolenia od SAB opracowywał lub produkował sprzęt jedynie, gdy spełnione są warunki określone w art. 11 CMS (art. 11 CMS),
- przeprowadzanie kontroli i inspekcji w odniesieniu do podmiotów opracowujących i produkujących technologie PRS (art. 11 CMS),
- zapewnienie, aby pierwsze wprowadzenie klucza szyfrującego do modułów bezpieczeństwa PRS (tzw. „kluczowanie"), wyprodukowanych przez krajowy podmiot, zostało przeprowadzone zgodnie z przepisami bezpieczeństwa oraz wyznaczenie podmiotu, który ma przeprowadzić powyższą operację oraz obiektu, w którym ma zostać wykonana (art. 12 CMS),
- zapewnienie, aby krajowe podmioty opracowujące lub produkujące moduły bezpieczeństwa PRS działały zgodnie z profilem ochrony modułów bezpieczeństwa (art. 13 CMS),
- zapewnienie, aby krajowe podmioty integrujące moduły bezpieczeństwa PRS z innym sprzętem PRS stosowały odpowiednie środki ochrony (art. 14 CMS),
- ocena czy wywóz poza UE lub transfer wewnątrzunijny elementów PRS dokonywany jest zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz notyfikacja swojej oceny odpowiednim organom krajowym (art. 15 i 17 CMS),
- zapewnienie akredytacji bezpieczeństwa dla połączeń głosowych i łączy transmisji danych łączących CPA z GSMC u krajowego organu ds. akredytacji bezpieczeństwa (ABW) (art. 16 CMS).

Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów na posiedzeniu w dniu 14 lipca 2006 r. podjął decyzję o wyznaczeniu MSWiA jako podmiotu koordynującego kwestie wykorzystania sygnału PRS na potrzeby służb rządowych. CPA funkcjonuje w urzędzie obsługującym ministra właściwego do spraw wewnętrznych od dnia 1 września 2014 r.

Część zadań CPA powinna być wykonywana we współpracy lub za zgodą krajowej władzy bezpieczeństwa (National Security Authority – NSA) oraz organu do spraw dystrybucji produktów kryptograficznych (Crypto Distribution Authority – CDA). W Polsce funkcję obu organów pełni Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, zwana dalej „ABW", stąd do projektowanej ustawy Pke wprowadzono regulacje określające zasady współpracy Szefa ABW z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych w zakresie PRS.

Art. 56

Zgodnie z definicją PRS zawartą w art. 45 ust. 1 lit. d rozporządzenia jest to usługa zarezerwowana dla użytkowników upoważnionych przez władze publiczne oraz przeznaczona do szczególnych zastosowań, które wymagają wysokiego poziomu ciągłości usług. Dlatego też w Pke zastosowano otwarty katalog grup użytkowników satelitarnej usługi o regulowanym dostępie, zwanych dalej „użytkownikami PRS".

W celu efektywnego wykorzystania PRS w Polsce minister właściwy do spraw wewnętrznych może tworzyć grupy użytkowników będące zbiorem użytkowników PRS, mających ten sam obszar lub zakres wykorzystania PRS oraz ustalić dla nich grupowy punkt kontaktowy. Grupy mogą mieć charakter stały lub być tworzone ad hoc. Użytkownicy PRS planujący korzystanie z PRS w określonych przedziałach czasu, przez swój punkt kontaktowy zgłaszają zapotrzebowanie na dostęp do usługi do grupowego punktu kontaktowego. Grupowy punkt kontaktowy występuje do CPA o przydział kluczy kryptograficznych PRS i to za jego pośrednictwem przekazywane są użytkownikom PRS klucze kryptograficzne PRS. Grupowe punkty kontaktowe przekazują CPA uzyskane od użytkowników informacje dotyczące zakłóceń PRS oraz problemów związanych z funkcjonowaniem usługi.

Art. 57

Minister właściwy do spraw wewnętrznych będzie przyznawał użytkownikom dostęp do PRS oraz udzielał pozwolenia na produkowanie sprzętu na potrzeby PRS i opracowywanie technologii PRS, w tym prowadzenie prac badawczo-rozwojowych, w drodze decyzji.

Ustawa Pke określa warunki, jakie będą musiały spełnić podmioty wnioskujące o pozwolenie PRS. Podmioty, które będą chciały korzystać z PRS, będą musiały wskazać cel wykorzystania PRS, który musi być związany z bezpieczeństwem państwa, obronnością, bezpieczeństwem i porządkiem publicznym, ochroną granic, ratownictwem, ratownictwem morskim, zarządzaniem kryzysowym, imigracją, ratownictwem medycznym, bezpieczeństwem przewozów kolejowych, obroną cywilną lub innymi działaniami istotnymi dla społeczeństwa.

Podmioty ubiegające się o pozwolenie na produkowanie sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywanie technologii PRS, w tym prace badawczo-rozwojowe, będą musiały posiadać akredytację Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa (SAB) Agencji Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego (EUSPA). Podmioty te będą musiały również posiadać odpowiednie świadectwo bezpieczeństwa przemysłowego i zatrudniać pracowników o stosownych poświadczeniach bezpieczeństwa osobowego, w przypadku, gdy informacje dotyczące PRS lub element PRS (sprzęt na potrzeby PRS lub technologia PRS), którymi mają operować w obrębie

swojego zakładu, oznaczono klauzulą tajności CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL lub wyższą. Podmioty te będą również zobowiązane do sporządzania imiennej listy osób zaangażowanych w prace nad opracowaniem lub produkcją odbiorników lub modułów bezpieczeństwa, a także prowadzenia rejestru sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS będących w posiadaniu tego podmiotu oraz imiennej listy osób mających dostęp do sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS będących w posiadaniu tego podmiotu. Imienna lista osób zaangażowanych w prace nad opracowaniem lub produkcją odbiorników lub modułów bezpieczeństwa oraz mających dostęp do sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS, zawiera wyłącznie imię i nazwisko pracownika, co jest koniecznym i minimalnym zakresem, aby zapewnić identyfikację osób związanych z PRS.

Pozwolenie PRS będzie wydawane na czas określony, nie dłuższy niż 5 lat.

Pozwolenie PRS, będzie określało warunki i ograniczenia dotyczące parametrów technicznych lub właściwości sprzętu i technologii zaprojektowanych na potrzeby PRS, ich przeznaczenia lub zastosowania końcowego oraz ich dystrybucji.

Dopuszcza się możliwość odmowy wydania pozwolenia na dostęp do usługi lub pozwolenia na produkowanie sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywanie technologii PRS z tytułu zagrożenia bezpieczeństwa państwa, obronności oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, przestrzegania zobowiązań międzynarodowych lub wspólnych minimalnych norm przyjętych na podstawie art. 8 decyzji 1104/2011/UE, w szczególności w odniesieniu do bezpieczeństwa usługi publicznej o regulowanym dostępie oraz ochrony informacji dotyczących tej usługi.

W przypadku niespełniania warunków wyszczególnionych w pozwoleniu PRS lub w przypadku gdy jest to uzasadnione koniecznością wywiązania się z zobowiązań międzynarodowych zaciągniętych przez Rzeczpospolitą Polską, ochroną PRS, ochroną porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego, pozwolenia będą mogły zostać uchylone, cofnięte, zmienione lub zawieszone. Od decyzji ministra właściwego do spraw wewnętrznych nie przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Szczegółowy zakres informacji zawartych we wniosku, zostanie określony w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 60 ustawy Pke.

Art. 58

Wywóz poza UE oraz transfer wewnątrzunijny sprzętu na potrzeby PRS i technologii PRS będzie uwarunkowany uzyskaniem zezwolenia ministra właściwego do spraw gospodarki, które będzie podlegało zaopiniowaniu przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Ustawa Pke określa warunki uzyskania zezwolenia na wywóz poza UE oraz zezwolenia na transfer wewnątrzunijny sprzętu na potrzeby PRS i technologii PRS oraz wskazuje podstawowe elementy wniosku o wydanie zezwolenia. Szczegółowy zakres informacji zawartych we wniosku o wydanie zezwolenia na wywóz poza UE oraz zezwolenia na transfer wewnątrzunijny sprzętu na potrzeby PRS i technologii PRS, w tym jego wzór, zostanie określony w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 60 ustawy Pke.

Transfer technologii w celu korzystania z PRS, opracowywania lub produkcji sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS do państw członkowskich UE jest dozwolony na warunkach określonych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/821 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiającego unijny system kontroli wywozu, pośrednictwa, pomocy technicznej, tranzytu i transferu produktów podwójnego zastosowania (Dz. Urz. UE L 206 z 11.06.2021, str. 1, z późn. zm.).

Art. 59

W celu nadzorowania przestrzegania obowiązków nałożonych na mocy prawa UE dotyczącego PRS, ustawy Pke oraz rozporządzenia wydanego na podstawie art. 60 ustawy Pke i wydanych na ich podstawie decyzji, producenci sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS, podmioty zaangażowane w rozwój technologiczny PRS oraz użytkownicy PRS mogą zostać poddani kontroli ze strony CPA oraz ABW.

Część zadań CPA powinna być wykonywana we współpracy z krajową władzą bezpieczeństwa (National Security Authority – NSA), której funkcję pełni w Polsce ABW. W odniesieniu do kwestii związanych z informacjami niejawnymi CPA wykonuje zadania określone w art. 4, art. 5 ust. 1, 2 i 3, art. 6, art. 9 ust. 1, 2 i 5 oraz art. 11 ust. 1, 4 i 5 CMS, jeżeli zostało do tego uprawnione przez krajową władzę bezpieczeństwa.

Art. 60

Przewidziano obligatoryjne wydanie aktu wykonawczego, który ureguluje szczegółowe informacje dotyczące wniosków o wydawanie pozwoleń PRS oraz wniosków o wydanie zezwoleń na wywóz poza UE i transfer wewnątrzunijny sprzętu na potrzeby PRS lub technologii zaprojektowanych na potrzeby tej usługi, jak również zarządzania PRS.

DZIAŁ II

Gospodarowanie częstotliwościami i zasobami numeracji

Rozdział 1

Gospodarowanie częstotliwościami

Proponowane przepisy mają na celu wdrożenie rozdziału II EKŁE [Spójne przeznaczenie widma radiowego] oraz rozdziału III EKŁE [Dostęp do widma radiowego]. Duża część rozwiązań powiela, z pewnymi modyfikacjami, rozwiązania znane z ustawy Pt, szczególnie w zakresie w jakim EKŁE przenosi regulacje z dyrektyw łączności elektronicznej. W Pt kwestie związane z gospodarką częstotliwościami regulowane były w dziale IV – Gospodarowanie częstotliwościami i numeracją.

Projekt Pke przewiduje, że kwestie dotyczące gospodarowania częstotliwościami zawarte będą w osobnym dziale ustawy. W ramach tego działu uwzględnione będą dodatkowo regulacje dotyczące używania i obsługi urządzeń radiowych (dotyczące m.in. pozwoleń radiowych), które w Pt były zamieszczone w przepisach działu VI – Infrastruktura, urządzenia telekomunikacyjne i urządzenia radiowe. Nowa systematyka zapewni większą przejrzystość przepisów i spójność bloków tematycznych. Poszczególne zagadnienia zawarte w projektowanym dziale zostały podzielone na mniejsze jednostki systematyzacyjne. Przepisy dotyczące procesu rozdysponowania częstotliwości radiowych zostały usystematyzowane pod względem poszczególnych etapów przydzielania i wykorzystywania częstotliwości, co również ma na celu zapewnienie większej czytelności i jasności przepisów.

Art. 61

Na potrzeby rozdziału 1 w dziale II w art. 61, tak jak to miało miejsce w Pt w art. 110a, utworzone zostało generalne odesłanie do przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, zwaną dalej „UOKiK”, dotyczące grupy kapitałowej.

Podobnie jak w przepisach UOKiK dotyczących kontroli koncentracji definicja przedsiębiorcy obejmie również niektóre inne podmioty (np. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, związki przedsiębiorców), a w szczególności osoby fizyczne (np. wykonujące zawód we własnym imieniu i na własny rachunek lub posiadające kontrolę nad co najmniej jednym przedsiębiorcą).

Intencją projektodawcy było takie zdefiniowanie przedsiębiorcy, aby uniknąć jakichkolwiek wątpliwości interpretacyjnych odnośnie do tego, czy definicja przedsiębiorcy z UOKiK znajdzie zastosowanie. Należy bowiem wskazać, że w art. 4 pkt 1 lit. c UOKiK do definicji przedsiębiorcy zaliczono osobę fizyczną posiadającą kontrolę nad co najmniej jednym przedsiębiorcą (…), jeżeli podejmuje dalsze działania podlegające kontroli koncentracji.

W tym zakresie należy uznać, że definicja przedsiębiorcy nie miałaby zastosowania na gruncie projektowanej ustawy Pke, ponieważ Prezes UKE nie dokonuje kontroli koncentracji. Zdecydowano zatem o wprowadzeniu odrębnej definicji grupy kapitałowej i przedsiębiorcy w Pke. Co więcej, definicja ta odnosić się ma wyłącznie do spraw uregulowanych w rozdziale regulującym gospodarkę częstotliwościami.

Art. 62

Projektowany przepis zasadniczo nie odbiega od dotychczasowej regulacji dającej podstawę do określenia w rozporządzeniu Rady Ministrów Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości, zwaną dalej „KTPCz". KTPCz jest to główny instrument gospodarowania częstotliwościami, który określa przeznaczenie dla poszczególnych służb radiokomunikacyjnych częstotliwości lub zakresów częstotliwości oraz ich użytkowanie. Częstotliwości mogą być przy tym użytkowane jako cywilne, rządowe oraz cywilno-rządowe.

Obecnie obowiązujące rozporządzenie określa przeznaczenie częstotliwości przez wskazanie służby radiokomunikacyjnej (m.in. służba stała, ruchoma, radionawigacja, radiodyfuzja itp.). Zaznacza się przy tym to, czy służba jest pierwszej czy drugiej ważności. Urządzenia radiowe wykorzystujące częstotliwości w służbie pierwszej ważności są chronione przed szkodliwymi zakłóceniami ze strony urządzeń wykorzystujących częstotliwości w służbie drugiej ważności oraz są chronione przed szkodliwymi zakłóceniami ze strony urządzeń wykorzystujących częstotliwości w tej samej służbie lub w innych służbach pierwszej ważności, którym częstotliwości zostały przydzielone w późniejszym terminie. Urządzenia radiowe wykorzystujące częstotliwości w służbie drugiej ważności nie podlegają ochronie przed szkodliwymi zakłóceniami ze strony urządzeń radiowych wykorzystujących częstotliwości w służbie pierwszej ważności, jednakże są chronione przed szkodliwymi zakłóceniami ze strony urządzeń radiowych wykorzystujących częstotliwości w tej samej służbie lub w innych służbach drugiej ważności, którym częstotliwości zostały przydzielone w późniejszym terminie.

Przy określaniu KTPCz Rada Ministrów, tak jak i obecnie na podstawie art. 111 Pt, będzie zobowiązana wziąć pod uwagę m.in. międzynarodowe przepisy radiokomunikacyjne. Zasadnicze znaczenie mają tu postanowienia Regulaminu Radiokomunikacyjnego uchwalanego przez Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny, zwany dalej „MZT", na podstawie ustaleń Światowych Konferencji Radiokomunikacyjnych, zwanych dalej „WRC". Regulamin Radiokomunikacyjny stanowi uzupełnienie Konstytucji i Konwencji MZT, które zostały ratyfikowane przez Rzeczpospolitą Polską i ogłoszone w Dzienniku Ustaw

Rzeczypospolitej Polskiej z 1998 r. (poz. 196). Rada Ministrów powinna również brać pod uwagę unijne wieloletnie programy dotyczące polityki w zakresie widma radiowego.

Nowym elementem w delegacji do wydania rozporządzenia jest wskazanie, że należy uwzględnić zharmonizowane warunki ustanowione w drodze technicznych środków wykonawczych przyjętych zgodnie decyzją nr 676/2002/WE. W tym zakresie przepis wdraża art. 53 ust. 2 EKŁE. Przepis art. 53 EKŁE dotyczy skoordynowanego terminu przyznawania praw. Zgodnie z ust. 2 tego przepisu w przypadku gdy ustanowiono warunki w drodze technicznych środków wykonawczych zgodnie z decyzją nr 676/2002/WE w celu umożliwienia wykorzystania częstotliwości radiowych do celów sieci i usług bezprzewodowej szerokopasmowej łączności, państwa członkowskie powinny umożliwić użytkowanie tych częstotliwości możliwie jak najszybciej i zasadniczo najpóźniej 30 miesięcy po przyjęciu tego środka. Z tego względu konieczne jest uwzględnienie tej kwestii również przy opracowywaniu KTPCz.

Projektowany przepis w ust. 4 powiela również dotychczasową delegację do wydania przez ministra właściwego do spraw informatyzacji rozporządzenia określającego harmonogram rozdysponowania określonych zasobów częstotliwości użytkowanych jako cywilne w użytkowaniu cywilnym lub cywilno-rządowym. Delegacja ta została wprowadzona w celu zagwarantowania realizacji w obszarze gospodarowania widmem polityki rządu, w tym w szczególności krajowych i unijnych dokumentów strategicznych.

Art. 63

Podstawową funkcją planów zagospodarowania częstotliwości, znanych już z ustawy Pt z art. 112, jest ustalenie sposobu wykorzystania widma radiowego, na poziomie bardziej szczegółowym niż wynika to z KTPCz. Plany są ustalane przez Prezesa UKE w miarę potrzeb i możliwości technicznych, przy czym odniesieniu do częstotliwości przeznaczonych do rozpowszechniania programów radiofonicznych i telewizyjnych Prezes UKE ustala plany zagospodarowania częstotliwości oraz zmiany tych planów w uzgodnieniu z Przewodniczącym Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, zwanym dalej „Przewodniczący KRRiT”, na jego wniosek lub z własnej inicjatywy.

Ustalając lub zmieniając plan zagospodarowania częstotliwości Prezes UKE uwzględnia w szczególności między innymi: politykę państwa w zakresie gospodarowania widmem, radiofonii i telewizji oraz telekomunikacji, uzgodnione przeznaczenia częstotliwości w ramach UE, konieczność zapewnienia neutralności technicznej i usługowej oraz konieczność spełnienia

szeregu wymagań w tym dotyczących obronności i bezpieczeństwa państwa, czy też kompatybilności elektromagnetycznej.

Bardzo istotnym wymogiem, gwarantującym zachowanie podmiotom praw nabytych, jest przepis wprost przesądzający, że plany zagospodarowania częstotliwości oraz ich zmiany nie mogą naruszać dokonanych rezerwacji częstotliwości lub dokonanych przydziałów częstotliwości.

Dla zapewnienia przejrzystości Prezes UKE jest obowiązany każdorazowo publikować na stronie podmiotowej BIP UKE informację o przystąpieniu do opracowania planu zagospodarowania określonego zakresu częstotliwości lub do opracowania jego zmiany wraz z konkretnym projektem planu oraz uzasadnieniem, co jest szczególnie istotne z uwagi na rolę jaką odgrywa plan zagospodarowania częstotliwości dla gospodarki częstotliwościami. W tej sprawie przeprowadza się także postępowanie konsultacyjne. Regulacji tych nie stosuje się tylko do planu zagospodarowania częstotliwości przeznaczonych do rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiofonicznych w sposób analogowy. Takie rozwiązanie jest podyktowane względami praktycznymi – zmiany takich planów wprowadzane są nawet raz na tydzień i mają charakter wyłącznie techniczny.

W ust. 7 nałożono na Prezesa UKE obowiązek udzielania nieodpłatnie zainteresowanym podmiotom, informacji o możliwości wykorzystania częstotliwości. Chodzi przy tym o informacje podstawowe, będące w posiadaniu UKE, a nie sporządzanie przez Prezesa UKE analiz, które można na zasadach komercyjnych pozyskać na rynku. Dlatego ustawa wskazuje, że przepis nie dotyczy informacji przetworzonej, czyli informacji wymagającej dokonania przez regulatora dodatkowych analiz.

Art. 64

Projektowany przepis stanowi nową regulację w porównaniu do dotychczas obowiązującej ustawy Pt. Przepis ma na celu wdrożenie art. 53 ust. 2 i następne EKŁE, który to przepis dotyczy skoordynowanego terminu przyznawania praw. Zgodnie z ust. 2 tego przepisu w przypadku gdy ustanowiono warunki w drodze technicznych środków wykonawczych zgodnie z decyzją 676/2002/WE w celu umożliwienia wykorzystania częstotliwości radiowych do celów sieci i usług bezprzewodowej szerokopasmowej łączności, państwa członkowskie powinny umożliwić użytkowanie tych częstotliwości możliwie jak najszybciej i zasadniczo najpóźniej 30 miesięcy po przyjęciu tego środka. EKŁE w art. 53 ust. 3 i 4 wskazuje dwa odrębne mechanizmy, w których państwo członkowskie może przedłużyć ww. termin, przy czym

przedłużenie to, w zależności od przesłanek, może mieć charakter bezterminowy lub być ograniczone do 30 miesięcy. Są to przykładowo sytuacje gdy konieczne jest m.in. zapewnienie realizacji celu leżącego w interesie publicznym w zakresie ochrony życia i zdrowia ludzi, promowania pluralizmu mediów; wystąpienia nierozstrzygniętych kwestii związanych z transgranicznymi koordynacjami częstotliwości z państwami z UE lub spoza UE, skutkujących powstaniem szkodliwych zakłóceń; wystąpienia siły wyższej czy konieczności zagwarantowania bezpieczeństwa i obronności państwa. Tak samo projekt Pke przewiduje możliwość przedłużenia terminu na czas występowania określonych przesłanek oraz przedłużenie na czas nie dłuższy niż 30 miesięcy.

Art. 65

Przepis stanowi wdrożenie przepisu art. 45 ust. 3 EKŁE. W przypadku braku popytu na wykorzystanie częstotliwości zharmonizowanych w sposób określony w środku wykonawczym Prezes UKE może dopuścić dysponowanie tym zasobem na inne potrzeby – czyli zezwolić na alternatywne wykorzystanie częstotliwości. Należy przy tym podkreślić, że takie wykorzystanie częstotliwości nie może utrudniać wykorzystania tego pasma w sposób zharmonizowany w innych państwach członkowskich ani też mieć negatywnego wpływu na długoterminowe korzyści wynikające z wykorzystania w taki sposób tego pasma w Unii Europejskiej. W celu zbadania popytu Prezes UKE jest obowiązany przeprowadzić postępowanie konsultacyjne. Jako że alternatywne wykorzystanie widma przewidziane jest jako wyjątek od przeznaczenia określonego zasobu zgodnie ze środkiem wykonawczym w sposób zharmonizowany na obszarze UE, Prezes UKE jest obowiązany do dokonywania cyklicznych lub inicjowanych na wniosek przeglądów w zakresie dalszego występowania przesłanek pozwalających na takie wykorzystanie. W przypadku zmiany okoliczności rynkowych, aby umożliwić jak najszybsze wykorzystanie częstotliwości zgodnie z określonym w UE przeznaczeniem, projektodawca wprowadził zasadę dokonania w jednej decyzji rezerwacji zgodnie ze środkiem wykonawczym i cofnięcia lub zmiany rezerwacji umożliwiającej alternatywne wykorzystanie w zakresie, w jakim znacząco utrudnia lub uniemożliwia wykorzystanie tych częstotliwości w sposób zharmonizowany.

O wyjątkowym, warunkowym charakterze instytucji alternatywnego wykorzystania świadczy również regulacja, zgodnie z którą częstotliwości alternatywnie wykorzystywane uważa się za dostępne na potrzeby wykorzystania w sposób zharmonizowany, czy też możliwość wydania w przypadku takiego wykorzystania rezerwacji częstotliwości na krótszy okres.

Art. 66

Projektowana ustawa nie wprowadza nowych rozwiązań w zakresie Europejskiego Systemu Zarządzania Ruchem Kolejowym. Przepis nie wynika z EKŁE, ale powstał w związku z decyzją Komisji 2006/679/WE z 28 marca 2006 r. dotyczącą technicznej specyfikacji dla interoperacyjności odnoszącą się do podsystemu sterowania ruchem kolejowym transeuropejskiego systemu kolei konwencjonalnych. Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji i restrukturyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe", podmiotem wyznaczonym ustawowo do realizacji zadań w zakresie GSM-R jest spółka akcyjna powołana do prowadzenia działalności w zakresie zarządzania liniami kolejowymi, działająca pod firmą „PKP Polskie Linie Kolejowe Spółka Akcyjna". Wydanie rezerwacji częstotliwości dla użytkownika systemu GSM-R następuje po uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw transportu. W związku z tym, że dysponent częstotliwości przeznaczonych dla systemu GSM-R jest wyznaczony ustawowo, to przy udzielaniu rezerwacji nie stosuje się procedury przetargowej. Przepis funkcjonował już w ustawie Pt w art. 115^2.

Art. 67

Projektowana regulacja ma na celu zapewnienie odpowiednich zasobów częstotliwości dla potrzeb związanych z zarządzaniem sieciami energetycznymi tak jak to ma miejsce już obecnie. Po raz pierwszy została wprowadzona do polskiego systemu prawnego nowelizacją ustawy - Pt w maju 2018 r. Przepis ust. 1 nakłada na Prezesa UKE obowiązek zapewnienia odpowiednich częstotliwości, w szczególności określając sposób ich wykorzystania do realizacji dwóch wskazanych w przepisie rodzajów wykorzystania, tj. łączności głosowej i transmisji danych. Przepis ust. 2 wyłącza możliwość stosowania procedur selekcyjnych wskazanych w art. 104 ust. 3 Pke nawet w przypadku stwierdzenia ograniczoności zasobów częstotliwości dla realizacji wskazanych celów. Zgodnie z przepisem wybór podmiotu lub podmiotów, które powinny otrzymać rezerwację częstotliwości, należy do ministra właściwego do spraw energii, który może wskazać jeden lub większą liczbę podmiotów uprawnionych. Potrzeba utrzymania regulacji, mimo że częstotliwości zostały już faktycznie na te potrzeby przydzielone, wynika m.in. z konieczności zagwarantowania możliwości odnowienia tej rezerwacji.

Art. 68

W drodze rezerwacji częstotliwości przyznawane jest indywidualne prawo do dysponowania częstotliwościami lub zasobami orbitalnymi. Rezerwacja częstotliwości może obejmować zatem rezerwację częstotliwości w ścisłym znaczeniu, a także rezerwację zasobów orbitalnych.

Prawo do dysponowania częstotliwościami oznacza, że podmiot posiadający rezerwację może po uzyskaniu pozwolenia radiowego lub jeśli ma określone warunki wykorzystania częstotliwości, wykorzystywać przydzielone częstotliwości lub przenieść swoje uprawnienia na inny podmiot.

Rezerwacja częstotliwości dokonywana, zmieniana lub cofana jest w drodze decyzji przez Prezesa UKE. Rezerwacji częstotliwości na cele rozprowadzania lub rozpowszechniania programów radiofonicznych lub telewizyjnych, ze względu na jej specyfikę, Prezes UKE dokonuje, zmienia lub cofa w porozumieniu z Przewodniczącym KRRiT. Jednocześnie przepis wprowadza regulację, zgodnie z którą jeżeli Przewodniczący KRRiT nie zajmie stanowiska w terminie 30 dni oznacza to uzgodnienie projektu decyzji rezerwacyjnej.

Porozumienie z Przewodniczącym KRRiT nie jest wymagane w przypadku dokonania, zmiany lub cofnięcia rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych w sposób analogowy, na które Przewodniczący KRRiT odpowiednio udzielił, zmienił lub cofnął koncesję – w takich przypadkach rezerwacja ma charakter niejako wtórny do koncesji.

Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt (art. 114).

Art. 69

Przepis określa wymogi które musi spełnić podmiot, aby móc otrzymać rezerwację częstotliwości.

Po pierwsze – częstotliwości muszą być dostępne – pojęcie to oznacza, że częstotliwości nie mogą być wykorzystywane lub oddane do dyspozycji innemu podmiotowi. Od tej zasady ustawa Pke przewiduje dwa wyjątki. Pierwszy wynika z przyznanej Prezesowi UKE możliwości ogłaszania postępowania selekcyjnego w sytuacji, gdy dany zasób jest w danym momencie zajęty i data jego dostępności będzie znana najpóźniej w dniu ogłoszenia postępowania, co pozwala zapewnić efektywne i ciągłe wykorzystywanie częstotliwości. Drugim jest sytuacja, w której dany zasób częstotliwości zharmonizowanych jest wykorzystywany w sposób alternatywny, to znaczy na potrzeby innych systemów niż systemy szerokopasmowe. Takie wykorzystanie widma może nastąpić tylko wyjątkowo, zgodnie z przesłankami i procedurą określoną w ustawie, zatem częstotliwości alternatywnie wykorzystywane uważa się za dostępne na potrzeby systemów szerokopasmowych.

Kolejnym z warunków jest przeznaczenie w KTPCz dla wnioskowanej służby radiokomunikacyjnej i użytkowania oraz zgodność z planem zagospodarowania częstotliwości – czyli aktami planistycznymi w zakresie gospodarki częstotliwościami.

Częstotliwości muszą być chronione przed szkodliwymi zakłóceniami. Szkodliwe zakłócenia to zakłócenia, które zagrażają funkcjonowaniu służby radionawigacyjnej lub innej służby radiokomunikacyjnej związanej z bezpieczeństwem lub w sposób poważny pogarszają, utrudniają lub wielokrotnie przerywają wykonywanie służby radiokomunikacyjnej działającej zgodnie z przepisami prawa.

Kolejnym z wymogów jest niepowodowanie szkodliwych zakłóceń na terenie kraju i poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Regulacja stanowi przy tym implementację art. 28 ust. 1 EKŁE nakładające na państwa członkowskie i na właściwe organy obowiązek zapewnienia takich zasad gospodarowania widmem i korzystania z niego, które nie uniemożliwiają innym państwom członkowskim wykorzystywania częstotliwości zharmonizowanych zgodnie z prawem UE.

Istotne jest także aby przydział częstotliwości zapewnił efektywne ich wykorzystywanie.

W zakresie ust. 2 i częstotliwości przeznaczonych na potrzeby radia lub telewizji, przepisy Pke mimo zmian ich treści i umiejscowienia, są merytorycznie tożsame z dotychczasowymi regulacjami Pt i ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji.

Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt (art. 114 Pt).

Art. 70 i art. 71

Ze względu na specyfikę użytkowania częstotliwości dla zastosowań niecywilnych przepisów dotyczących rezerwacji częstotliwości nie stosuje się do użytkowników rządowych, dysponujących częstotliwościami przeznaczonymi w KTPCz dla użytkowania rządowego lub cywilno-rządowego. Jednocześnie ustawa Pke wskazuje, że koordynacji wykorzystania częstotliwości przez użytkowników rządowych w użytkowaniu rządowym, w tym dokonywania przydziałów częstotliwości, dokonuje Minister Obrony Narodowej. Ze względu na posiadane odpowiednie doświadczenie oraz kompetencje proponuje się aby organem koordynującym był właśnie Minister Obrony Narodowej, w którego strukturach funkcjonuje Wojskowe Biuro Zarządzania Częstotliwościami.

Art. 72–79

Przepisy regulują kwestie przydziałów częstotliwości dokonywanych przez Ministra Obrony Narodowej dla użytkowników rządowych w ramach użytkowania rządowego. Regulacje uwzględniają charakter i specyfikę tego użytkowania, np. w zakresie określania trybu wnioskowania o dokonanie przydziału.

Art. 80

Przepis stanowi wdrożenie art. 49 ust. 1 i 2 EKŁE. Ustawa Pke przewiduje odmienne regulacje odnośnie okresu rezerwacji, w zależności od tego czy rezerwacja dotyczy częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby systemów szerokopasmowych, czy też innego zasobu.

W przypadku częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby systemów szerokopasmowych rezerwacji dokonuje się na czas nie krótszy niż 15 lat i nie dłuższy niż 20 lat. Należy przy tym zauważyć, że zgodnie z art. 49 ust. 2 EKŁE zapewniona jest przewidywalność regulacyjna dla posiadaczy praw w okresie co najmniej 20 lat ponieważ ustawa Pke wprowadza nową instytucję przedłużenia praw dla częstotliwości zharmonizowanych.

Od powyższej reguły projektodawca przewidział, zgodnie z art. 49 ust. 3 i 4 EKŁE, wyjątki – rezerwacji można dokonać na czas krótszy w przypadku konieczności dostosowania czasu obowiązywania rezerwacji częstotliwości do innych rezerwacji częstotliwości o analogicznych właściwościach oraz w przypadku alternatywnego wykorzystania częstotliwości.

Okres rezerwacji częstotliwości innych niż częstotliwości zharmonizowane na potrzeby systemów szerokopasmowych projektodawca określił na nie dłuższy niż 15 lat.

Przepis określa również przesłanki, które bierze pod uwagę Prezes UKE, wydając rezerwację i określając okres, na który zostanie ona wydana, zgodnie z ust. 1 art. 49 EKŁE. Jedną z takich przesłanek, stanowiącą nowość w stosunku do ustawy Pt, jest czas obowiązywania innych rezerwacji częstotliwości o analogicznych właściwościach.

Art. 81

Przepis stanowi wdrożenie art. 47 ust. 1 akapit 3 EKŁE. Zapewnia stronom postępowania rezerwacyjnego możliwość zapoznania się z wszystkimi warunkami i ograniczeniami wynikającymi z projektowanej decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości.

Art. 82

Zgodnie z tym przepisem Prezes UKE wydaje decyzję w sprawie rezerwacji częstotliwości w terminie 6 tygodni od dnia złożenia wniosku przez podmiot, który ubiega się o wydanie rezerwacji. Regulacja taka wynika bezpośrednio z przepisu art. 48 ust. 6 EKŁE. Wyjątkiem jest sytuacja, kiedy dokonanie rezerwacji, ze względu na zainteresowanie zasobem częstotliwości wymaga przeprowadzenia postępowania selekcyjnego (aukcji, przetargu lub konkursu) albo uzgodnień międzynarodowych. W takich przypadkach Prezes UKE wydaje decyzję w sprawie

rezerwacji częstotliwości w terminie 6 tygodni od dnia ogłoszenia wyników postępowania selekcyjnego albo zakończenia uzgodnień międzynarodowych.

Art. 83

Proponowany przepis przesądza, że w przypadku częstotliwości użytkowanych jako cywilno-rządowe przez użytkowników niebędących użytkownikami rządowymi Prezes UKE dokonuje rezerwacji częstotliwości w uzgodnieniu z Ministrem Obrony Narodowej. Na podstawie ustawy Pt Prezes UKE obowiązany był dokonywać uzgodnienia z zainteresowanymi podmiotami spośród użytkowników wskazanych w art. 4 Pt, co powodowało znaczne trudności w praktyce stosowania tej regulacji.

Należy przy tym podkreślić, że Minister Obrony Narodowej dysponuje już w chwili obecnej podległą mu jednostką organizacyjną (Wojskowym Biurem Zarządzania Częstotliwościami) wyspecjalizowaną w zarządzaniu zasobami częstotliwości.

Art. 84

Przepis nakłada na Prezesa UKE obowiązek niezwłocznej publikacji na stronie podmiotowej BIP UKE decyzji dokonującej lub zmieniającej rezerwację częstotliwości. Przepis stanowi tym samym implementację art. 18 ust. 2 oraz art. 48 ust. 6 EKŁE. Celem regulacji jest zapewnienie jawności i przejrzystości w zakresie gospodarki widmem.

Art. 85

Przepis reguluje kwestię dopuszczalności dokonania rezerwacji na rzecz więcej niż jednego użytkownika. W takim przypadku kwestie warunków współużytkowania częstotliwości określa w decyzji Prezes UKE. Rozstrzygnięcia w tym zakresie nie są elementem decyzji rezerwacyjnej.

Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 86

Przepis reguluje kwestie rozstrzygania spraw spornych dotyczących współużytkowania częstotliwości, czyli dotyczy sytuacji, kiedy rezerwacja częstotliwości została wydana dla więcej niż jednego użytkownika. Pierwszym etapem jest możliwość nałożenia przez Prezesa UKE obowiązku podjęcia negocjacji dotyczących współużytkowania. W przypadku niepodjęcia negocjacji lub braku porozumienia stron warunki współużytkowania częstotliwości określi w drodze decyzji Prezes UKE. W przypadku częstotliwości wykorzystywanych dla

celów rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych, Prezes UKE wydaje decyzję w porozumieniu z Przewodniczącym KRRiT.

Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 87

Projektowany przepis określa treść rezerwacji częstotliwości, jej elementy obligatoryjne i fakultatywne. Stanowi przy tym wdrożenie art. 47 EKŁE określającego warunki dotyczące indywidualnych praw użytkowania widma radiowego. Także przepis dyrektywy wskazuje warunki, które są obligatoryjne, oraz takie, których uwzględnienie w danej decyzji rezerwacyjnej pozostawiono do decyzji krajowych organów regulacyjnych.

W rezerwacji częstotliwości obligatoryjnie określa się m.in: uprawniony podmiot i jego dane, zakres częstotliwości lub pozycje orbitalne, obszar wykorzystania częstotliwości, rodzaj służby, okres obowiązywania rezerwacji oraz okresy wykorzystywania częstotliwości, warunki do wydania pozwolenia, wymagany poziom użytkowania wraz ze wskazaniem, czy możliwe jest jego zapewnienie w drodze dzierżawy lub przekazania do użytkowania częstotliwości, a także zobowiązania podmiotu podjęte w ramach postępowania selekcyjnego, o ile zostały podjęte. Znaczna część wymogów stanowi zatem powtórzenie treści regulacji z ustawy Pt. Najistotniejszą zmianą jest dodanie, zgodnie z ust. 1 art. 47 EKŁE, obowiązku określenia w rezerwacji wymagań w zakresie wykorzystania częstotliwości. Takie wymagania Prezes UKE może określić w różny sposób, np. wskazując procentowy stopień pokrycia obszarowego, ludnościowego, liczbę uruchomionych stacji bazowych.

W ramach elementów fakultatywnych projekt wskazuje w szczególności warunki wykorzystania częstotliwości, wymagania w zakresie zapobiegania kolizjom z innymi prawami indywidualnymi, ograniczenia sposobu wykorzystania częstotliwości (wynikające z EKŁE, a wcześniej z pakietu dyrektyw łączności elektronicznej), a także wynikający bezpośrednio z EKŁE katalog zobowiązań, które może nałożyć organ regulacyjny w celu zapewnienia efektywnego i wydajnego wykorzystania widma lub wspierania większego zasięgu. Prezes UKE może zatem przewidzieć możliwość współużytkowanie częstotliwości lub infrastruktury telekomunikacyjnej służącej do wykorzystywania częstotliwości, budowy (rollout) sieci telekomunikacyjnej wspólnie z innym podmiotem, czy też zawierania umów roamingu krajowego. Powyższy katalog stanowi nowość w stosunku do instrumentów wynikających z pakietu dyrektyw. W rezerwacji można też wyłączyć możliwość dokonania rezerwacji częstotliwości na kolejny okres, co stanowi wdrożenie art. 50 ust. 1 EKŁE.

W sytuacji kiedy w rezerwacji częstotliwości Prezes UKE określi warunki wykorzystywania częstotliwości podmiot może zostać zwolniony z obowiązku uzyskania pozwolenia radiowego, o ile zawarte zostały porozumienia międzynarodowe z państwami sąsiadującymi dotyczące warunków wykorzystywania częstotliwości w rejonach przygranicznych. W przypadku braku takich porozumień Prezes UKE nie może zezwolić na wykorzystywanie częstotliwości bez posiadania pozwolenia radiowego.

Dodatkowe elementy określa się w rezerwacji częstotliwości przeznaczonych do rozpowszechniania lub rozprowadzania programów w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną lub rozsiewczą satelitarną. W takiej sytuacji rezerwacja wskazuje składniki audiowizualne, uporządkowanie programów w multipleksie, określenie proporcji składników audiowizualnych i obszaru ich rozprowadzania lub rozpowszechniania. W przypadku multipleksu naziemnego rezerwacja określa ponadto wykorzystanie pojemności multipleksu oraz parametry i standardy techniczne transmisji cyfrowej.

Art. 88

Przepis art. 45 ust. 4 i 5 EKŁE wskazują odstępstwa od zasady neutralności technologicznej lub usługowej, które mogą wprowadzić państwa członkowskie. Projektowany przepis stanowi implementację tych ustępów określając, że ograniczenie sposobu wykorzystywania częstotliwości może wynikać min. z konieczności uniknięcia szkodliwych zaburzeń elektromagnetycznych lub szkodliwych zakłóceń, zapewnienia odpowiedniej jakości technicznej usługi, zapewnienia jak najszerszego współużytkowania częstotliwości, zagwarantowania efektywnego wykorzystania częstotliwości, czy też zapewnienia realizacji celu leżącego w interesie publicznym.

Art. 89

Przepis wprowadza generalną zasadę, zgodnie z którą rezerwacja częstotliwości nie może zostać zmieniona w sposób zwiększający zasób częstotliwości pozostających w dyspozycji danego podmiotu lub rozszerzający obszar rezerwacji. Dodatkowo zmiana rezerwacji częstotliwości nie może polegać na zamianie zasobów częstotliwości na inne zasoby, z wyjątkiem sytuacji, kiedy jest to konieczne dla realizacji zobowiązań wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych lub aktów prawnych UE, dotyczących gospodarowania częstotliwościami, lub związane z reshufflingiem. Jest to powielenie rozwiązania, które zostało już wprowadzone w ustawie Pt.

We wskazanych przypadkach, kiedy nie można zmienić rezerwacji częstotliwości, niezbędne będzie wydanie nowej decyzji rezerwacyjnej.

W przypadku radiofonii analogowej obszar wykorzystywania częstotliwości określany w rezerwacjach częstotliwości jest ściśle związany ze stacją nadawczą, której parametry techniczne są wpisywane do koncesji udzielanej przez Przewodniczącego KRRiT (w przypadku nadawców koncesjonowanych), a następnie są wpisywane do decyzji rezerwacyjnej. Zmiana koncesji może prowadzić do rozszerzenia obszaru objętego koncesją, co powoduje konieczność zmiany rezerwacji częstotliwości i rozszerzenia obszaru wykorzystania częstotliwości.

Konieczność zmiany rezerwacji częstotliwości i rozszerzenie obszaru wykorzystania częstotliwości zachodzi również w sytuacjach, w których rezerwacja nie jest udzielana łącznie z koncesją i nie znosi obowiązku jej posiadania. Konieczność zmiany rezerwacji i rozszerzenie obszaru wykorzystania częstotliwości mogą być spowodowane zamianą parametrów technicznych stacji nadawczej. Nieuwzględnienie w dokonanej już rezerwacji dodatkowego obszaru, na którym, w wyniku zamiany parametrów technicznych stacji, możliwe jest wykorzystanie częstotliwości przez daną stację, wpłynie na nieefektywne wykorzystanie częstotliwości. Natomiast konieczność wydania nowej decyzji rezerwacyjnej tylko na ten dodatkowy obszar wydaje się dużym utrudnieniem. Mogłoby to doprowadzić do konieczności wydania kilku rezerwacji, w oparciu o które pracowałaby jedna stacja nadawcza, emitująca ten sam program radiowy. Wygaśnięcie pierwotnej rezerwacji częstotliwości (na obszarze której zlokalizowana jest stacja nadawcza) wiązałoby się z brakiem możliwości wykorzystania częstotliwości na obszarze wskazanym w drugiej decyzji. Z tego tytułu przepis ust. 1 pkt 3 nie powinien mieć zastosowania do rezerwacji częstotliwości wydawanych na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych w sposób analogowy drogą rozsiewczą naziemną.

Art. 90

Przepis stanowi wdrożenie art. 18 oraz art. 19 ust. 4 EKŁE. Nakłada on na Prezesa UKE obowiązek każdorazowego informowania na stronie podmiotowej BIP UKE o wszczęciu postępowania w sprawie zmiany rezerwacji i prowadzenia w tej sprawie postępowania konsultacyjnego.

Postępowanie konsultacyjne nie będzie wymagane w sytuacjach, kiedy zmiana ma charakter nieistotny i jest dokonywana na wniosek lub za zgodą podmiotu dysponującego rezerwacją

częstotliwości – taka regulacja wynika wprost z art. 18 EKŁE. W związku z faktem, iż dyrektywa nie zawiera definicji zmiany nieistotnej, przepis wskazuje jedynie, jakiej zmiany w szczególności nie można uznać za zmianę nieistotną, natomiast nie określa zamkniętego katalogu czy definicji takich zmian. Między innymi ze względu na niemożność przewidzenia ewentualnych zmian nie jest właściwe formułowanie ich katalogu.

Jednocześnie w projektowanym ust. 3 doprecyzowuje się, że za zmianę nieistotną nie można w szczególności uznać zmiany, która prowadzi do rozszerzenia zakresu uprawnień wynikających z rezerwacji częstotliwości (takim rozszerzeniem byłoby np. dodanie kolejnej służby radiokomunikacyjnej).

Konsultacji nie będzie się przeprowadzać np. w przypadku gdy zmiana rezerwacji częstotliwości będzie polegała na zmniejszeniu uprawnień podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości (np. zmniejszenie obszaru rezerwacji, zmniejszenie wykorzystywanego zasobu częstotliwości) i jest dokonywana na wniosek lub za zgodą podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości.

Przepis nie będzie miał także zastosowania do sytuacji wymagających pilnego działania ze względu na wystąpienie okoliczności prowadzących do zagrożenia obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego. W takiej sytuacji, ze względu na wagę powyższych okoliczności, zasadne jest całkowite wyłączenie obowiązku konsultowania zmiany rezerwacji częstotliwości. Jednocześnie podmiot posiadający tę rezerwację będzie stroną postępowania administracyjnego.

Wprowadza się także regulację wyłączającą stosowanie przepisu w sytuacjach gdy zmiana dotyczy rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych w sposób analogowy drogą rozsiewczą naziemną. Jest to szczególna sytuacja, gdyż w takim przypadku rezerwacja ma charakter wtórny do koncesji. Zatem uzgodnienie treści zmian z uprawnionym podmiotem dokonywane jest w ramach postępowania koncesyjnego, a jednocześnie rezerwacja nie może odbiegać treścią od wydanej koncesji.

Art. 91

Przepis reguluje sytuację zwolnienia części pojemności multipleksu z powodu rezygnacji użytkownika tej części. W takiej sytuacji Przewodniczący KRRiT przeprowadza postępowanie o udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programu w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną w tym multipleksie, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji.

Należy przy tym zaznaczyć, że przepis ten znajdzie zastosowanie dla MUX-1 i 2. Jest to przy tym przepis zgodny z aktualną treścią wydawanych rezerwacji.

Art. 92

Przedłużenie rezerwacji jest instytucją wynikającą z art. 49 ust. 2 EKŁE, stanowiącą nowość w stosunku do regulacji przewidzianych w pakiecie dyrektyw łączności regulacyjnej. Zgodnie z Pke przedłużenie rezerwacji będzie mieć zastosowanie wyłącznie do częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby systemów szerokopasmowych. Możliwość przedłużenia rezerwacji wiąże się bezpośrednio z nałożonym na państwa członkowskie obowiązkiem zapewnienia przewidywalności regulacyjnej dla posiadaczy praw w okresie co najmniej 20 lat. Zatem jeżeli podmiot miał wydaną rezerwację na mniej niż 20 lat istnieje możliwość jej przedłużenia, przy czym łączny czas obowiązywanie rezerwacji częstotliwości nie może być dłuższy niż 20 lat. Ustawa Pke wprost przewiduje sytuacje kiedy podmiot nie będzie mógł skorzystać z przedłużenia rezerwacji częstotliwości.

Prezes UKE po dokonaniu w ramach prowadzonego postępowania administracyjnego obiektywnej oceny występowania wskazanych w ustawie kryteriów przedłużenia zamieszcza na stronie internetowej urzędu informację o przedłużeniu lub odmowie przedłużenia rezerwacji częstotliwości oraz określa termin na przedstawienie stanowiska nie krótszy niż 3 miesiące.

Art. 93

Kwestia dokonania rezerwacji na kolejny okres, czyli jej odnowienia, była już regulowana w ustawie Pt, mimo iż pakiet dyrektyw nie przewidywał tożsamej regulacji. W związku z wprowadzeniem w EKŁE art. 50 i koniecznością jego implementacji do polskich przepisów prawa w projekcie ustawy Pke proponuje się modyfikację tej instytucji.

Najważniejszą zmianą jest ograniczenie możliwości odnowienia rezerwacji wyłącznie do częstotliwości zharmonizowanych. Kolejna modyfikacja polega na tym, że rezerwacja nie będzie już de facto prawem przysługującym podmiotowi o ile nie wystąpią przesłanki negatywne. Regulator rynku będzie podejmował decyzję, czy dla realizacji celów regulacyjnych bardziej wskazane jest odnowienie rezerwacji, czy też przeprowadzenie postępowania zmierzającego do ponownego rozdysponowania tych częstotliwości. Dopiero w kolejnym kroku nastąpi badanie określonych w ustawie przesłanek, występowanie których skutkować będzie odmową udzielenia rezerwacji na kolejny okres.

Decyzję w sprawie udzielenia rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na kolejny okres dokonuje się po przeprowadzeniu postępowania konsultacyjnego w tej sprawie. W przypadku

złożenia w ramach postępowania konsultacyjnego wiarygodnego wniosku o rezerwację częstotliwości przez podmiot, który nie posiada rezerwacji częstotliwości o analogicznych właściwościach, Prezes UKE może, choć nie musi, odmówić dokonania rezerwacji na kolejny okres, co skutkować będzie koniecznością przeprowadzenia procedury selekcyjnej. Taka regulacja wynika wprost z art. 50 ust. 3 EKŁE. Taki wniosek stanowi niewątpliwie dowód na popyt rynkowy ze strony przedsiębiorstw innych niż te, które posiadają prawa użytkowania widma radiowego w danym paśmie, który regulator musi wziąć pod uwagę rozważając kwestię zasadności wydania rezerwacji na kolejny okres lub przeprowadzenia nowego postępowania selekcyjnego. Istnienie takiego popytu uzasadnia podjęcie przez Prezesa UKE decyzji o odmowie przyznania rezerwacji na kolejny okres i w związku z tym o ponownym rozdysponowaniu częstotliwości w ramach postępowania selekcyjnego. Regulator może jednak nadal zdecydować, że korzystniejsze dla rynku jest odnowienie dotychczasowej rezerwacji.

Utrzymano obowiązującą pod rządami ustawy Pt regulację, zgodnie z którą Prezes UKE może z urzędu wydać decyzję, w której stwierdzi brak możliwości dokonania rezerwacji częstotliwości na kolejny okres.

Wniosek o odnowienie rezerwacji należy złożyć nie wcześniej niż 5 lat przed upływem okresu wykorzystywania częstotliwości i nie później niż rok przed upływem tego okresu. W przypadku rezerwacji częstotliwości wydanych na okres roku lub krótszy wniosek składa się nie później niż 6 miesięcy przed upływem okresu wykorzystywania częstotliwości. W stosunku do przepisów ustawy Pt wydłużono zgodnie z art. 50 ust. 1 EKŁE termin na złożenie wniosku z 4 do 5 lat.

Art. 94

Przepis określa termin na złożenie wniosku o rezerwację częstotliwości na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych w sposób analogowy drogą rozsiewczą naziemną oraz wniosku o dokonanie rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania i rozprowadzania programów telewizyjnych w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną, w sytuacji kiedy podmiot otrzymał od Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji koncesję na kolejny okres. Regulacja ma na celu zapobieganie przedwczesnemu składaniu wniosków o rezerwację.

Art. 95

Kwestie przeniesienia (przekazanie lub dzierżawa) indywidualnych praw użytkowania widma radiowego uregulowane są w art. 51 EKŁE.

Generalna zasada wynikająca z EKŁE obliguje państwa członkowskie do zapewnienia, że przedsiębiorcy będą mogli przekazywać lub wydzierżawiać swoje indywidualne prawa. Odstępstwo od tej zasady może dotyczyć sytuacji kiedy prawo przyznano początkowo bezpłatnie lub przydzielono do celów nadawania.

W związku z powyższym, przewiduje się wprowadzenie dwóch możliwości zmiany podmiotu dysponującego częstotliwościami:

1) zmiana podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości przez wydanie nowej decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości przez Prezesa UKE, zgodnie z wnioskiem podmiotu dysponującego rezerwacją po spełnieniu przesłanek ustawowych;
2) wydzierżawienie lub przekazanie do użytkowania na podstawie innego tytułu prawnego przez podmiot dysponujący rezerwacją częstotliwości objętych rezerwacją na rzecz innego podmiotu (obowiązek zawiadomienia o tym Prezesa UKE).

Prezes UKE dokonuje zatem, z wyłączeniem rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych w sposób analogowy, zmiany podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości w sytuacji kiedy podmiot nią dysponujący złoży wniosek, podmiot przejmujący wyrazi zgodę i spełnia wymagania ustawowe oraz nie zachodzą wskazane w ustawie przesłanki negatywne. Zmiana taka obejmuje także możliwość współużytkowania przez kilka podmiotów częstotliwości dotąd wykorzystywanych samodzielnie przez dany podmiot.

Ponadto Prezes UKE będzie niezwłocznie ogłaszał na stronie podmiotowej BIP UKE informację o wydaniu decyzji o zmianie podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości. Ogłoszenie to obejmowało będzie nazwę podmiotu, na rzecz którego przeniesiono rezerwację częstotliwości, zakres częstotliwości, obszar objęty rezerwacją oraz okres obowiązywania rezerwacji.

Art. 96

W odniesieniu do wtórnego obrotu częstotliwościami na podstawie umowy, zrezygnowano z wyłączenia w projektowanym przepisie rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych lub telewizyjnych. Podkreślić należy, że to właśnie podmioty dysponujące rezerwacjami częstotliwości na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych lub telewizyjnych są najbardziej zainteresowane możliwością dzierżawy lub przekazania na podstawie innego tytułu prawnego tych częstotliwości do użytkowania. W związku z tym, możliwość wydzierżawienia lub przekazania do użytkowania częstotliwości

objętych rezerwacją częstotliwości na rzecz innego podmiotu powinna odnosić się do wszystkich rezerwacji częstotliwości.

Podmiot na rzecz którego dokonano rezerwacji częstotliwości zawiadamia Prezesa UKE, a w przypadku częstotliwości przeznaczonych na cele rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych – także Przewodniczącego KRRiT, o wydzierżawieniu częstotliwości lub przekazaniu ich do użytkowania, nie później niż w terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy.

Według projektowanych przepisów przesłankami do wydania przez Prezesa UKE decyzji zmieniającej warunki wykorzystywania częstotliwości lub zakazującej ich wykorzystywania przez podmiot, któremu częstotliwości zostały wydzierżawione lub przekazane do użytkowania są: wystąpienie okoliczności prowadzących do zagrożenia obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego, wykorzystywanie częstotliwości w sposób nieefektywny, a także w przypadku gdy wykorzystywanie częstotliwości przez podmiot mogłoby doprowadzić do zakłócenia konkurencji, w szczególności przez nadmierne skupienie częstotliwości przez ten podmiot lub grupę kapitałową.

Wtórny obrót częstotliwościami, o którym mowa w tym przepisie może wpłynąć na konkurencyjność rynku. Z uwagi jednak na fakt, że to Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej „Prezesem UOKIK", jest organem wspomagającym Prezesa UKE w ocenie konkurencyjności przy rezerwacji częstotliwości, konsekwentnie konieczna wydaje się jego opinia na temat potencjalnego zakłócenia konkurencji również w przypadkach opisanych w tym artykule.

W przypadku częstotliwości przeznaczonych na potrzeby rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych Prezes UKE wydaje decyzję zmieniającą warunki wykorzystania częstotliwości lub zakazującą ich wykorzystania w porozumieniu z Przewodniczącym KRRiT.

Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt w art. 122^1.

Art. 97

W przypadku kiedy podmiot dysponujący rezerwacją częstotliwości nie wywiązuje się ze swoich zobowiązań podjętych w ramach postępowania selekcyjnego, a Prezes UKE uzna, że pokrycie terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zasięgiem sieci telekomunikacyjnych nie jest wystarczające, Prezes UKE może podjąć działania zmierzające do zapewnienia realizacji przez podmiot tych zobowiązań. W tym celu może w drodze decyzji zobowiązać podmiot

dysponujący rezerwacją częstotliwości do wykorzystywania częstotliwości w sposób zgodny z tymi zobowiązaniami określając harmonogram realizacji pokrycia zasięgiem sieci telekomunikacyjnych oraz obszary, które mają zostać objęte zasięgiem sieci telekomunikacyjnych lub odsetek mieszkańców, który ma zostać objęty tym zasięgiem. Decyzja w tej sprawie podlegać będzie postępowaniu konsultacyjnemu. Podkreślić należy, że przepis dotyczy wyłącznie sytuacji niewywiązywania się z już wcześniej podjętych przez podmiot zobowiązań. Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 98

Projektowany przepis stanowi wdrożenie do polskiego porządku prawnego wprowadzonego EKŁE przepisu art. 52 określającego specjalne środki mające na celu wspieranie konkurencji, które może zastosować Prezes UKE. EKŁE określa przy tym bardzo szeroki katalog środków, które państwa członkowie są obowiązane wprowadzić w swoich przepisach. Decyzja o ich zastosowaniu należy do krajowych organów regulacyjnych lub innych właściwych organów – w przypadku Polski – do Prezesa UKE.

Zgodnie z art. 52 EKŁE Prezes UKE w celu wspierania równoprawnej i skutecznej konkurencji, w szczególności zapobiegania nadmiernemu skupieniu częstotliwości przez podmiot lub podmioty z grupy kapitałowej, przyznając, zmieniając lub odnawiając rezerwację częstotliwości będzie mógł m.in.: ograniczyć zasoby częstotliwości przyznawane podmiotowi, nałożyć obowiązki w zakresie zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego, w tym na potrzeby roamingu, w odniesieniu do danego zasobu częstotliwości lub zasobu o analogicznych właściwościach, odmówić przyznania całości lub części zasobu objętego wnioskiem jeżeli zachodzi potrzeba przeznaczenia tego zasobu dla nowego podmiotu, zakazać lub określić warunki zmiany podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości lub wydzierżawienia lub przekazania do użytkowania częstotliwości objętych rezerwacją, gdy istnieje prawdopodobieństwo poważnego zakłócenia konkurencji, czy też odmówić zmiany rezerwacji częstotliwości, która prowadzi do zmiany sposobu wykorzystywania zasobu częstotliwości.

Przepis EKŁE stanowi samodzielną odrębną instytucję prawną i w taki też sposób zaproponowano jego wdrożenie w projektowanej ustawie.

Art. 99

Przepis określa przesłanki zmiany lub cofnięcia rezerwacji częstotliwości przez Prezesa UKE. Przepis stanowi pośrednio wdrożenie art. 18 ust. 1 oraz art. 19 EKŁE dotyczących zmiany praw

i obowiązków oraz ograniczenia lub cofnięcia praw. Zatem Prezes UKE może dokonać takiej ingerencji w prawa indywidualne wyłącznie w sytuacjach określonych w ustawie (katalog zamknięty), co zapewnia dokonywanie zmian tylko w przypadkach obiektywnie uzasadnionych i w sposób proporcjonalny.

Przesłanki nie różnią się od przesłanek funkcjonujących pod rządami ustawy Prawy telekomunikacyjne i obejmują w szczególności sytuacje stwierdzenia, że używanie urządzenia radiowego zgodnie z rezerwacją powoduje szkodliwe zakłócenia lub szkodliwe zaburzenia elektromagnetyczne, wystąpienia okoliczności prowadzących do zagrożenia obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego, nierozpoczęcia wykorzystywania częstotliwości objętych rezerwacją w terminie wskazanym w rezerwacji, wystąpienia powtarzających się naruszeń warunków wykorzystania częstotliwości lub obowiązku wnoszenia opłat za częstotliwości, niewywiązywania się z zobowiązań selekcyjnych, wystąpienia powtarzających się naruszeń warunków wykorzystania częstotliwości lub obowiązku wnoszenia opłat za częstotliwości, nieefektywnego wykorzystywania częstotliwości, czy też konieczności realizacji zobowiązań wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych lub aktów prawnych UE, dotyczących gospodarowania częstotliwościami.

Projektowane przepisy Pke powielają także przewidziane w Pt rozwiązanie i dają Prezesowi UKE narzędzia w postaci możliwości cofnięcia rezerwacji częstotliwości w sytuacji, gdy w wyniku przekształceń własnościowych dojdzie do nadmiernego skupienia częstotliwości w rękach jednego podmiotu. Prezes UKE będzie badać kwestie skupienia częstotliwości przy ich rozdysponowywaniu, np. określając *spectrum capy* w postępowaniu selekcyjnym lub dokonując rezerwacji częstotliwości na kolejny okres. Przepisy ustawy powinny także regulować kwestie nadmiernego skupienia częstotliwości, do którego może dojść w wyniku przekształceń własnościowych i które może przykładowo całkowicie zmienić obraz rynku wynikający z założeń określonego postępowania selekcyjnego. Należy podkreślić, że uprawnienie Prezesa UKE jest całkowicie niezależne od uprawnień Prezesa UOKiK w zakresie koncentracji. Prezes UKE nie wypowiada się w zakresie samej możliwości dokonania określonej transakcji handlowej, a jedynie ma uprawnienie do cofnięcia rezerwacji, jeżeli ta transakcja doprowadzi do nadmiernego skupienia częstotliwości, przy czym podmiot może w łatwy i szybki sposób, jeszcze przed dokonaniem takiej transakcji, uzyskać pewność czy organ regulacyjny będzie mógł skorzystać ze swojego uprawnienia.

Należy przy tym podkreślić, że przepis dotyczy sytuacji, gdy strony transakcji handlowej dysponują już rezerwacją częstotliwości. W przeciwnym razie nie doszłoby do nadmiernego skupienia częstotliwości przez podmiot lub grupę kapitałową. Jednocześnie druga strona transakcji nie musi bezpośrednio posiadać rezerwacji, ponieważ może nią dysponować inny podmiot grupy kapitałowej, do której należy np. podmiot przejmujący kontrolę. Dlatego przepis koncentruje się na skutku transakcji, czyli nadmiernym skupieniu częstotliwości.

Przepis nie określa terminu na zgłoszenie zamiaru przeprowadzenia transakcji – należy uznać, że regulacja taka jest zbędna, szczególnie, że funkcją tego przepisu jest danie podmiotowi określonego uprawnienia, z którego skorzystanie jest w pełni dobrowolne. Podmiot musi dokonać zgłoszenia przed dokonaniem transakcji, ponieważ przepis mówi wprost o „zamiarze" jej dokonania. Prezes UKE będzie miał zagwarantowany 30-dniowy termin na rozpatrzenie zgłoszenia i zawiadomienie stron o swoim stanowisku. W przypadku gdy strony dokonają transakcji zanim Prezes UKE rozpatrzy zgłoszenie – znajdzie zastosowanie art. 99 ust. 1 pkt 10 Pke, co powinien wziąć pod uwagę podmiot chcący skorzystać z projektowanego uprawnienia. Uzasadnione jest przy tym zakreślenie 30-dniowego terminu dla Prezesa UKE, biorąc pod uwagę uregulowany w kpa termin na załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego (co do zasady 1 miesiąc, a w przypadku sprawy szczególnie skomplikowanej – maksymalnie 2 miesiące).

Wprowadzono ponadto wyłączenie stosowania tego przepisu po upływie 5 lat od dnia dokonania transakcji handlowej. Podyktowane jest to potrzebą zagwarantowania pewności prawnej oraz ochroną dokonanych inwestycji, a ponadto zachowaniem spójności z przepisami zawartymi w UOKiK, które zawierają analogiczny termin w odniesieniu do kwestii koncentracji przedsiębiorców (art. 21 ust. 3 UOKiK).

Projektowany przepis ust. 6 pozwala na dokonanie zmian udzielonych już rezerwacji częstotliwości przez zamianę częstotliwości objętych rezerwacją na częstotliwości o analogicznych właściwościach, w celu uporządkowania przydziału widma w danym paśmie. Zamiana częstotliwości jest dopuszczona wyłącznie w ściśle określonych sytuacjach, niezbędnych z punktu widzenia prawidłowej gospodarki częstotliwościami, czyli reshufflingu, i konieczności realizacji zobowiązań międzynarodowych. Należy również wskazać, że przepis ma umożliwić kontynuowanie działalności prowadzonej przy wykorzystaniu dotychczas posiadanych częstotliwości (np. podmioty, które świadczą usługę LTE będą oczekiwały, iż na podstawie projektowanego przepisu otrzymają częstotliwości o analogicznych właściwościach, tj. takie, które umożliwią im dalsze świadczenie tej samej usługi). Częstotliwościami

analogicznymi powinny być przy tym takie, które mają to samo przeznaczenie (tj. przypisaną służbę) oraz użytkowanie – określone w KTPCz. Jednocześnie zgodnie z projektem ustawy Pke wszelkie istotne zmiany rezerwacji będą podlegać obowiązkowym 30-dniowym konsultacjom, podczas których zainteresowane podmioty będą mogły wyrazić opinię, czy ich zdaniem przydzielane częstotliwości są analogiczne.

Zmiany będą mogły dotyczyć całości lub części częstotliwości objętych rezerwacją, zaś Prezes UKE będzie mógł wszczynać i prowadzić jedno postępowanie oraz wydać jedną decyzję lub odrębne decyzje dla każdej z rezerwacji albo prowadzić odrębne postępowania zakończone wydaniem odrębnych decyzji. W efekcie możliwe będzie wprowadzenie nowych technologii w rozdysponowanych już zasobach, a także zwiększenie jakości świadczonych usług.

Art. 100

Przepis wprowadza zamknięty katalog przesłanek skutkujących odmową udzielenia rezerwacji częstotliwości. Należy przy tym jednak pamiętać, że ocenie podlega także kwestia spełnienia pozytywnych przesłanek wydania rezerwacji np. częstotliwości muszą być dostępne.

Przepis ust. 2 reguluje natomiast sytuację odmowy wydania lub cofnięcia pozwolenia radiowego w okresie ważności rezerwacji.

Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 101

Przepis jest tożsamy z przepisem art. 123 ust. 13–14 Pt. Celem dodania w Pt ust. 13 i 14 było umożliwienie płynnego przeniesienia nadawców w zakres 470–694 MHz. Do realizacji tego celu niezbędne jest również dokonanie zmian w obowiązujących koncesjach w zakresie pasma 700 MHz. Aby móc wszcząć postępowanie w sprawie zmiany koncesji nadawców obecnych w paśmie 700 MHz, niezbędne jest wydanie przez Prezesa UKE decyzji o zmianie rezerwacji częstotliwości przeznaczonych do rozpowszechniania lub rozprowadzania programów w sposób cyfrowy drogą naziemną, zawierającej takie dane jak: multipleks, obszar rozpowszechniania oraz parametry sygnalizacyjne – identyfikatory ID. Dopiero na podstawie takiej ostatecznej decyzji Przewodniczący KRRiT może wszcząć postępowanie w sprawie zmiany koncesji, a co za tym idzie – dokonać zmiany koncesji.

Art. 102

Podmiot rozpowszechniający programy radiofoniczne lub telewizyjne obowiązany jest uzyskać koncesję (zgodnie z ustawą z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji) i rezerwację

częstotliwości. Postępowania administracyjne w sprawie udzielenia, zmiany lub cofnięcia koncesji oraz rezerwacji częstotliwości są prowadzone niezależnie. Konieczne jest wskazanie wprost powiązania pomiędzy tymi postępowaniami, zwłaszcza w kwestii kolejności uzyskiwania tych uprawnień, szczególnie w przypadku cofnięcia koncesji na rozpowszechnianie programów radiofonicznych lub telewizyjnych i wygaśnięcia rezerwacji. Konieczne jest rozstrzygnięcie, że w takim przypadku wygaśnięcia koncesji wygasa również rezerwacja częstotliwości udzielona w celu wykonania wynikających z koncesji uprawnień.

Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 103

Zaproponowane przepisy mają charakter sankcyjny i nakładają na podmiot, któremu cofnięto rezerwację z powodu niewywiązywania się z obowiązku wnoszenia opłat za częstotliwości lub podmiot wyłoniony, na rzecz którego dokonano rezerwacji po przetargu, aukcji albo konkursie, a który nie uiścił dodatkowej opłaty za dokonanie rezerwacji lub będąc podmiotem wyłonionym w procedurze selekcyjnej zrezygnował z ubiegania się o rezerwację, zakaz ubiegania się o rezerwację przez określony czas (3 lub 6 lat).

Wprowadzane mechanizmy mają nie tylko charakter sankcyjny, ale również prewencyjny, zabezpieczający prawidłowy przebieg bieżącego oraz kolejnych postępowań selekcyjnych. Wskazany w ust. 2–4 termin 6 lat będzie odpowiednim środkiem prewencyjnym wobec podmiotów startujących w procedurach selekcyjnych, których zamiarem nie jest uzyskanie rezerwacji częstotliwości, a jedynie prowadzenie działań mających na celu utrudnienie uzyskania stosownej rezerwacji przez konkurentów. Chronione są w ten sposób interesy innych uczestników, jak i Skarbu Państwa.

Zaproponowany termin jest adekwatny, biorąc pod uwagę fakt, że procedury selekcyjne (dotyczące najatrakcyjniejszych częstotliwości) przeprowadzane są coraz rzadziej (z uwagi na coraz mniejszą ilość widma radiowego, które może być przekazane do dysponowania). Sześcioletni okres zakazu jest zatem skorelowany z dotychczasową częstotliwością prowadzenia procedur selekcyjnych. Wprowadzenie krótszego okresu mogłoby doprowadzić do sytuacji, że taki nieuczciwy uczestnik procedury selekcyjnej nie poniósłby konsekwencji, a w związku z tym cel wprowadzenia ust. 2–4 nie zostałby osiągnięty.

Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 104

Proponowany przepis wskazuje, że Prezes UKE będzie miał obowiązek publikacji na stronie podmiotowej BIP UKE informacji o zasobach zajętych, aktualizowania jej nie rzadziej niż raz w miesiącu, oraz określa możliwość publikacji informacji o zasobach dostępnych. Publikacja informacji zarówno o zajętych, jak i dostępnych zasobach lepiej pozwoli zainteresowanym podmiotom na zapoznanie się ze stanem rozdysponowania częstotliwości.

Obowiązek publikacji jedynie informacji o zasobach zajętych podyktowany jest względami praktycznymi, ponieważ nie można obiektywnie, we wszystkich przypadkach określić danej częstotliwości jako dostępnej. W niektórych przypadkach należy znać parametry stacji, wskazane we wniosku podmiotu, aby dokonać analizy i stwierdzić, czy dane częstotliwości są dostępne. Może to zostać zatem dokonane dopiero po wpłynięciu wniosku o rezerwację częstotliwości.

Prezes UKE będzie publikował niezwłocznie na stronie podmiotowej BIP UKE informację o wpłynięciu wniosku o rezerwację częstotliwości na dostępny zasób, od którego to momentu liczony będzie 14-dniowy termin na złożenie wniosku o rezerwację częstotliwości w wyniku zainteresowania. Wskazać należy, że informacja może przyjąć dowolną formę, także publikacji samego wniosku. Celem wprowadzenia 14-dniowego terminu jest zabezpieczenie przejrzystości postępowania rezerwacyjnego i zagwarantowanie, że decyzja rezerwacyjna na dostępny zasób nie zostanie przydzielona podmiotowi, który złożył wniosek jako pierwszy, jeżeli inne podmioty także byłyby w tym momencie zainteresowane uzyskaniem rezerwacji.

Wprowadzenie tego przepisu spowoduje także, że Prezes UKE będzie mógł dokonać rezerwacji na dostępny zasób częstotliwości nie wcześniej niż po upływie 14 dni od dnia publikacji informacji o wniosku o rezerwację na ten zasób. Rozwiązanie takie ma na celu wyeliminowanie ryzyka rozdysponowania częstotliwości bez uwzględnienia ewentualnego zainteresowania innych podmiotów tym zasobem.

Jednocześnie należy wskazać, że powyższe rozwiązanie będzie miało zastosowanie również do sytuacji, gdy do Prezesa UKE wpłynie wniosek o rezerwację dostępnych częstotliwości, które nie zostały wskazane przez Prezesa UKE w informacji o dostępnym zasobie częstotliwości.

Zatem w przypadku wpłynięcia wniosku o rezerwację częstotliwości wskazanej jako dostępna Prezes UKE przeprowadza postępowanie administracyjne mające na celu wydanie rezerwacji częstotliwości. Jeżeli do czasu wydania decyzji rezerwacyjnej do Prezesa UKE nie wpłynie wniosek o dokonanie rezerwacji częstotliwości, czego wynikiem byłby brak dostatecznych zasobów częstotliwości, Prezes UKE wydaje decyzję bez procedury selekcyjnej.

Natomiast w przypadku braku dostatecznych zasobów częstotliwości podmiot, dla którego zostanie dokonana rezerwacja częstotliwości, jest wyłaniany w drodze postępowania selekcyjnego: konkursu w przypadku rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania w sposób cyfrowy lub rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych, a w pozostałych przypadkach przetargu lub aukcji.

Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 105

Prezes UKE ogłasza postępowanie selekcyjne nie tylko w przypadku, kiedy podmiot złożył wniosek o rezerwację częstotliwości, a brak jest dostatecznych zasobów, ale także może to zrobić z własnej inicjatywy. Zasadniczo postępowanie ogłasza się na częstotliwości dostępne, jednak projektowany przepis pozwala na ogłoszenie selekcji na zajęte zasoby częstotliwości w przypadku których termin, w którym staną się one dostępne, będzie znany najpóźniej w dniu ogłoszenia postępowania selekcyjnego.

Wprowadzenie możliwości ogłoszenia procedury selekcyjnej odnośnie do zasobów częstotliwości, które nie są jeszcze dostępne, pozwoli zapewnić efektywne i ciągłe wykorzystywanie częstotliwości. Odmienne rozwiązanie skutkowałoby tym, że częstotliwości nie byłyby wykorzystywane nie tylko przez okres przygotowania i prowadzenia procedury selekcyjnej, ale również przez czas, w którym dysponent rezerwacji częstotliwości uzyskuje stosowne pozwolenia radiowe lub wpisy do rejestru urządzeń radiowych, które pozwolą mu na rozpoczęcie wykorzystywania częstotliwości i świadczenie usług. Proponowane rozwiązanie pozwoli zatem dysponentom rezerwacji częstotliwości na wcześniejsze przeprowadzenie prac związanych z planowaniem i budową sieci radiowej, co będzie skutkować szybszym (po dacie, od której będzie obowiązywała rezerwacja) rozpoczęciem wykorzystywania częstotliwości i świadczenia usług. Przykładowo, do wcześniejszego rozdysponowania częstotliwości mogłoby dojść w sytuacji, w której podmiot dysponujący rezerwacją częstotliwości nie złoży w wymaganym terminie wniosku o dokonanie rezerwacji na kolejny okres lub też w przypadku, gdy Prezes UKE zawrze porozumienie z MON o przekazaniu przez MON w określonej przyszłości częstotliwości do wykorzystywania cywilnego.

Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 106

Przepis wprost wskazuje, że postępowanie selekcyjne, czyli konkurs, przetarg lub aukcję przeprowadza Prezes UKE, tak jak wynikało to już z Pt.

Art. 107

Proponuje się utrzymanie znanego z Pt rozwiązania, zgodnie z którym postępowanie selekcyjne jest postępowaniem odrębnym od postępowania rezerwacyjnego i nie stosuje się do niego przepisów kpa. Celem postępowania selekcyjnego jest niejako wyłonienie uczestników postępowania rezerwacyjnego.

Wskazanie w przepisie, że termin zakończenia postępowania selekcyjnego nie może być dłuższy niż 8 miesięcy od dnia wpłynięcia wniosku o rezerwację częstotliwości wynika wprost z konieczności implementacji art. 55 ust. 7 EKŁE. Należy podkreślić, że termin ten ma charakter procesowy.

Art. 108

Przepis stanowi wdrożenie art. 55 ust. 1, 2 i 3 EKŁE.

Zgodnie z proponowanym przepisem i ust. 1 art. 55 EKŁE przed rozpoczęciem postępowania selekcyjnego Prezes UKE przeprowadza postępowanie konsultacyjne w ramach którego udostępnia projekt rozstrzygnięcia decyzji, projekt ogłoszenia i projekt dokumentacji, a także podaje przyczyny wyboru trybu postępowania selekcyjnego oraz cele, których osiągnięciu ma służyć to postępowanie.

Przepis w ust. 2 wskazuje założenia jakimi oprócz wspierania równoprawnej konkurencji, która jest niejako celem nadrzędnym może kierować się Prezes UKE określając cele konkretnego postępowania. Oczywiście wybór zależeć będzie od sytuacji rynkowej, występujących na rynku problemów, celów polityki rządu itp.

Art. 109

Przepis dotyczy postępowania selekcyjnego zmierzającego do rozdysponowania częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby świadczenia bezprzewodowych usług szerokopasmowych. W odniesieniu do tego zasobu art. 23 ust. 2 oraz 35 EKŁE przewiduje dodatkową procedurę wykorzystującą mechanizm koordynacji w ramach UE.

Zespół ds. Polityki Spektrum Radiowego, zwany dalej „RSPG", na wniosek krajowego organu regulacyjnego lub innego właściwego organu lub wyjątkowo z własnej inicjatywy, zwołuje tzw. „forum wzajemnej oceny" do przeanalizowania projektowanych środków, zanim dane państwo członkowskie przyzna prawa użytkowania, czyli udzieli rezerwacji częstotliwości. Forum wzajemnej oceny jest instrumentem wzajemnego uczenia się i wymiany najlepszych praktyk.

Zgodnie z projektowanym przepisem wraz z wszczęciem postępowania konsultacyjnego Prezes UKE informuje RSPG o zamiarze i planowanych warunkach rozdysponowania w drodze postępowania selekcyjnego zharmonizowanych częstotliwości na potrzeby świadczenia bezprzewodowych usług szerokopasmowych. Prezes UKE może zwrócić się do RSPG o zwołanie forum wzajemnej oceny, a w szczególnych przypadkach zwołanie forum następuje z inicjatywy RSPG.

W przypadku zwołania forum wzajemnej oceny Prezes UKE będzie obowiązany do udzielenia wskazanych w ustawie wyjaśnień.

Art. 110

Po zakończeniu postępowania konsultacyjnego Prezes UKE niezwłocznie ogłasza postępowanie selekcyjne. Na stronie podmiotowej BIP UKE publikuje się ogłoszenie o przetargu, aukcji albo konkursie, dokumentację przetargową, aukcyjną albo konkursową oraz projekt decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości. W ogłoszeniu informuje się o rozpoczęciu postępowania selekcyjnego oraz terminie na złożenie ofert.

Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 111

Uregulowanie uprawniające Prezesa UKE do odwołania postępowania selekcyjnego w terminie wyznaczonym na złożenie ofert, który został określony w ogłoszeniu, jeżeli taka możliwość została zastrzeżona w treści dokumentacji jest uzasadnione potrzebą umożliwienia Prezesowi UKE rezygnacji z przeprowadzenia postępowania, jeżeli jego przeprowadzenie, z powodu zmienionych warunków, byłoby niezasadne. Przepis ust. 4 reguluje kwestie zwrotu dokumentów oraz wadium.

Regulacje w tożsamym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 112

Przepis określa elementy, które powinna zawierać dokumentacja postępowania selekcyjnego, przy czym należy zwrócić uwagę, że jest to katalog otwarty.

Dokumentację udostępnia się za opłatą, która nie może przekroczyć kosztów wykonania dokumentacji. Opłata jest pobierana przez UKE.

Regulacje w tożsamym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 113

Przepis określa uprawnienia Prezesa UKE w zakresie stosowania w aukcji i przetargu tzw. *spectrum caps*, które są narzędziem powszechnie używanym w Europie i na świecie w celu kształtowania przez regulatora popytu na częstotliwości zgłaszanego w ramach konkurencyjnych procedur selekcyjnych. Celem *spectrum caps* jest zapewnienie takiej dystrybucji zasobów częstotliwości pomiędzy uczestników rynku, która będzie wspierać, a nie przeciwdziałać równoprawnej konkurencji między tymi podmiotami. W szczególności chodzi o zapobieganie gromadzeniu nadmiernych zasobów częstotliwości w rękach danego podmiotu lub grupy kapitałowej. Konieczne z regulacyjnego punktu widzenia może się również okazać wspieranie takiej dystrybucji widma, aby komplementarne zasoby częstotliwości znajdowały się w rękach jednego podmiotu (grupy kapitałowej), gdyż wówczas będą one najefektywniej wykorzystywane.

Przepis w postulowanym brzmieniu, które funkcjonowało już w ustawie Pt, będzie pozwalać Prezesowi UKE na następujące działania:

- wykluczenie od udziału w przetargu (aukcji) danego podmiotu, jeśli ten podmiot posiada już określony zasób częstotliwości lub jeśli posiada go grupa kapitałowa, do której ten podmiot należy,
- ograniczenie popytu jaki w przetargu (aukcji) może zgłosić dany podmiot, jeśli ten podmiot posiada już określony zasób częstotliwości lub jeśli posiada go grupa kapitałowa do której ten podmiot należy – w praktyce warunki przetargu mogłyby np. wskazywać, że dany podmiot może ubiegać się w przetargu/aukcji o taką ilość widma, która łącznie z posiadanym już (w ramach grupy kapitałowej) zasobem nie przekroczy x MHz,
- wskazanie, że w przetargu (aukcji) może wziąć udział tylko taki podmiot, który już posiada określony zasób częstotliwości lub też posiada go grupa kapitałowa do której ten podmiot należy – dotyczy to sytuacji, gdy nie jest wskazane wprowadzanie na rynek podmiotu niedysponującego (samodzielnie lub w ramach grupy kapitałowej) określonym zasobem częstotliwości. Sytuacja taka może wystąpić, gdy częstotliwości przeznaczone do rozdysponowania mają stanowić dopełnienie już rozdysponowanego zasobu i wpłynąć na poprawę jakości świadczonych usług.

Należy przy tym podkreślić, że w każdym z powyższych przypadków badanie posiadanych zasobów częstotliwości odbywa się na poziomie całej grupy kapitałowej, a nie pojedynczych podmiotów, zgodnie z doktryną *single economic unit* wypracowaną na gruncie prawa ochrony konkurencji. Innymi słowy Prezes UKE zlicza zasoby częstotliwości posiadane przez wszystkie

podmioty należące do danej grupy kapitałowej i na tej podstawie ocenia, czy dany podmiot należący do tej grupy może/nie może wziąć udziału w przetargu (aukcji), i o jaki zasób może się w tej procedurze ubiegać.

Przepis ust. 2 doprecyzowuje, iż określając warunki uczestnictwa w przetargu, aukcji albo konkursie, Prezes UKE może wskazać wymagania, jakie powinien posiadać podmiot składający ofertę, w szczególności dotyczące jego wiarygodności finansowej lub doświadczenia w wykonywaniu działalności telekomunikacyjnej. Umożliwi to Prezesowi UKE wykluczenie już na etapie wstępnej oceny ofert tych podmiotów, które nie dają rękojmi przystąpienia do procedury selekcyjnej z rzeczywistą wolą ubiegania się o rezerwację częstotliwości lub zdolności do efektywnego wykorzystania przyznanej rezerwacji. Ma to na celu zabezpieczenie prawidłowego toku i efektywności postępowania selekcyjnego oraz zapobieżenie zniekształceniu jego wyników.

Przepis wprowadza także dodatkowe uprawnienie dla Prezesa UKE do dopuszczenia do udziału w konkretnym postępowaniu selekcyjnym tylko jednego podmiotu z danej grupy kapitałowej. Celem regulacji jest zapewnienie konkurencyjności postępowania i przeciwdziałanie zakłóceniu konkurencji na rynku, w szczególności przez nadmierne skupienie częstotliwości. Przepis ma przeciwdziałać szeregowi niepożądanych sytuacji, np. obchodzenia limitów określonych uprawnień przewidzianych dokumentacją dla jednego uczestnika, powstaniu zmowy między członkami grupy startującymi w selekcji jako odrębni uczestnicy, teoretycznie konkurujący ze sobą o przydział częstotliwości.

Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 114

Instytucja wadium, znana już w tym kształcie w ustawie Pt (art. 119 Pt), ma służyć między innymi ograniczeniu udziału w procedurze selekcyjnej uczestników, których celem nie jest uzyskanie rezerwacji częstotliwości, ale zakłócenie procesu selekcyjnego. Na konieczność określenia odpowiedniej wysokości wadium wskazywała Komisja Europejska w uwagach do aukcji na pasma 800 MHz i 2,6 GHz, w której podmiot wyłoniony po zakończeniu aukcji zrezygnował z rezerwacji po aktywnej licytacji. Ustalenie wysokiego wadium i możliwość jego wpłacenia jest jednym z czynników pozwalających na zbadanie wiarygodności finansowej uczestnika aukcji/przetargu.

W praktyce może się okazać, że wadium zostanie ustalone na dużo niższym poziomie niż 5000 % opłaty rocznej za prawo do dysponowania częstotliwością. Minimalna wysokość wadium

wynosi bowiem 5 % tej opłaty. Należy również wskazać, że zgodnie z projektem Pke wysokość wadium będzie ustalana przez Prezesa UKE z uwzględnieniem społecznego i gospodarczego znaczenia danego pasma. Te czynniki będą miały zatem wpływ na to, jaka wysokość wadium zostanie ustalona w przypadku konkretnej aukcji czy przetargu.

Jednocześnie wysokość wadium jest określana w dokumentacji, która jest konsultowana z rynkiem. Należy wskazać, że w konsultacjach aukcji na pasmo 800 MHz przedsiębiorcy telekomunikacyjni wskazywali na konieczność określenia wyższego wadium, w celu zabezpieczenia postępowania, co nie było możliwe w świetle obowiązujących przepisów.

Wycofanie oferty z przetargu albo aukcji po upływie terminu na składanie ofert, niezadeklarowanie kwoty pierwszego postąpienia w aukcji, niewniesienie wymaganego depozytu lub rezygnacja przez podmiot wyłoniony z uzyskania rezerwacji częstotliwości będzie powodować utratę wadium.

Jednocześnie wadium wniesione przez podmiot zwycięski w postępowaniu zostanie zaliczone na poczet jednorazowej opłaty za częstotliwości.

Przepis określa też zasady zwrotu wadium po zakończonym postępowaniu.

Art. 115

W przypadku stosowania trybu aukcyjnego konieczne jest wprowadzenie na poziomie ustawy Pke instytucji depozytu, którego wnoszenie ma na celu m.in. zabezpieczenie postępowania selekcyjnego przed nierzetelnym zachowaniem uczestników oraz zapobieganie składaniu tzw. pozornych ofert w aukcji. Instytucja depozytu, funkcjonująca już w ustawie Pt w proponowanym kształcie w art. 119a Pt, będzie stanowiła, obok obowiązku wniesienia wadium, gwarancję prawidłowego przebiegu postępowania selekcyjnego. Wniesienie wadium ma na celu zabezpieczenie wykonania obowiązku polegającego na uczestnictwie w przetargu lub aukcji (m.in. obowiązek zadeklarowania pierwszego postąpienia w aukcji) oraz zabezpieczenie przed wycofaniem się z oferty po upływie terminu na składanie ofert. Wysokość wadium powiązana jest przy tym z wartością częstotliwości. Główną funkcją depozytu jest natomiast zabezpieczenie przede wszystkim prawidłowego przebiegu licytacji, w związku z czym powiązany jest z wysokością złożonych już przez uczestnika ofert. Depozyt ma na celu dodatkowe zabezpieczenie jedynie postępowania aukcyjnego, gdyż w przypadku tego trybu rozdysponowania częstotliwości długotrwałość postępowania, wielość rund licytacji, wiąże się ze szczególnym ryzykiem składania pozornych ofert. Oferty takie służą do sztucznego podbijania najwyższej zadeklarowanej kwoty w kolejnych rundach aukcji bez rzeczywistego

zamiaru uzyskania rezerwacji, a jedynie w celu opóźnienia uzyskania rezerwacji przez pozostałych uczestników licytacji lub podniesienia ceny po jakiej uzyskają oni rezerwacje częstotliwości.

Należy zatem wprowadzić całościową regulację dotyczącą zasad wnoszenia depozytu, sposobu ustalania jego wysokości oraz, tak jak w przypadku wadium, jego zaliczania na poczet opłaty za rezerwację częstotliwości, zwrotu i utraty.

Jednocześnie, biorąc pod uwagę cel instytucji depozytu, wprowadzono zasadę w świetle której wniesiony depozyt ulega przepadkowi, w przypadku rezygnacji podmiotu pierwotnie wyłonionego.

Art. 116

Ofertę zarówno w przetargu, aukcji jak i konkursie sporządza się zgodnie z wymogami dokumentacji oraz składa w terminie określonym w ogłoszeniu o wszczęciu danego postępowania selekcyjnego. Przepis określa wymogi formalne w zakresie oferty, analogicznie jak to miało miejsce w Pt.

Art. 117

Projektowana ustawa Pke powiela przepisy ustawy Pt w zakresie kryteriów oceny ofert. Zatem jedynym kryterium w przypadku aukcji będzie cena, natomiast w przypadku przetargu Pke przewiduje dodatkowo kryterium zachowania warunków konkurencji oraz inne wskazane w dokumentacji, a w odniesieniu do konkursu kryterium zachowania warunków konkurencji lub inne zamieszczone w dokumentacji konkursowej.

W sprawie zachowania warunków konkurencji Prezes UKE zasięga opinii Prezesa UOKiK.

Art. 118

Badanie ofert w każdym postępowaniu selekcyjnym odbywa się w dwóch etapach i przeprowadza je komisja powołana przez Prezesa UKE spośród pracowników UKE posiadających wiedzę i doświadczenie niezbędne do przeprowadzenia postępowania selekcyjnego. Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 119

Przepis ten precyzuje, że w aukcji można wycofać ofertę jedynie do momentu zadeklarowania kwoty pierwszego postąpienia (kwota ta jest deklarowana w drugim etapie aukcji), czyli rozpoczęcia licytacji. Po zadeklarowaniu kwoty pierwszego postąpienia uczestnik aukcji może

natomiast przestać składać kolejne oferty w aukcji (nie spowoduje to utraty wadium, jeżeli nie zostaną spełnione inne przesłanki wskazane w ustawie).

Możliwość wycofania oferty w dowolnym momencie licytacji może, co do zasady, zniekształcić wyniki i przebieg aukcji. Aby zapewnić stabilność i przejrzystość aukcji, należy wprowadzić domyślne rozwiązanie polegające na uniemożliwieniu wycofania przez uczestnika aukcji jego oferty po rozpoczęciu licytacji.

Wycofanie oferty z aukcji po upływie terminu na składanie ma dla procesu zupełnie inne skutki niż wycofanie oferty w trakcie trwającej już licytacji. Wprowadzenie projektowanego przepisu ma na celu uniknięcie sytuacji, w której uczestnik sztucznie zawyża wartość częstotliwości, a następnie wycofuje się z aukcji, nie ponosząc żadnych konsekwencji poza utratą wadium.

Art. 120

Proponowany przepis ma na celu przede wszystkim określenie warunków wskazujących, który uczestnik postępowania selekcyjnego zostaje podmiotem wyłonionym. Precyzuje on, że konstrukcja listy (list) wyników przetargu, aukcji albo konkursu jest zależna od postanowień dokumentacji, tj. dana lista może obejmować wyniki zarówno dla jednej, jak i dla kilku rezerwacji częstotliwości.

Prezes UKE do publikuje wyniki procedury selekcyjnej w formie jednej bądź kilku list, zależnie od postanowień dokumentacji.

Przepis określa też co się dzieje w przypadku rezygnacji podmiotu wyłonionego z rezerwacji częstotliwości lub niespełniania przez ten podmiot określonych w przepisie warunków ustawowych – w takim przypadku podmiotem wyłonionym staje się uczestnik postępowania selekcyjnego zajmujący kolejną pozycję na liście.

Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.

Art. 121

Zaproponowany przepis jest zgodny z ustaloną w krajach UE praktyką, zgodnie z którą podmiot wyłoniony po zakończeniu postępowania selekcyjnego w ciągu kilku dni uzyskuje przydział częstotliwości i może rozpocząć wykorzystywanie częstotliwości. Postępowanie rezerwacyjne toczące się w oparciu o wyniki procedury selekcyjnej powinno cechować się swoistym automatyzmem, tj. przyznaniem rezerwacji podmiotowi wyłonionemu, z zastrzeżeniem enumeratywnie wymienionych w ustawie wyjątków.

Wobec powyższego proponuje się, aby rezerwacja częstotliwości w oparciu o wyniki procedury selekcyjnej była dokonywana z urzędu, zaś stroną postępowania był jedynie podmiot wyłoniony, z zastrzeżeniem sytuacji kiedy przed postępowaniem selekcyjnym częstotliwości były wykorzystywane w sposób alternatywny zgodnie z art. 65 Pke.

Jednocześnie podmioty uczestniczące w procedurze selekcyjnej zachowują uprawnienie do kwestionowania wyników postępowania selekcyjnego w procedurze postępowania o unieważnienie przetargu, konkursu albo aukcji.

Mając na względzie konieczność zapewnienia podmiotowi wyłonionemu możliwości jak najszybszego przystąpienia do wykorzystania częstotliwości i rozwoju sieci oraz słuszny interes społeczny, decyzja powinna posiadać rygor natychmiastowej wykonalności.

W interesie społecznym leży bowiem konieczność umożliwienia podmiotowi wyłonionemu jak najszybszego świadczenia usług telekomunikacyjnych na bazie zarezerwowanej częstotliwości. Przyczyni się to do przyspieszenia rozwoju konkurencji w zakresie świadczenia usług telekomunikacyjnych oraz zapewnienia użytkownikom dostępu do różnorodnych pod względem ceny i jakości usług telekomunikacyjnych. Należy przy tym wskazać, że rozpoczęcie świadczenia usług w oparciu o rezerwację, jak również realizacja zobowiązań aukcyjnych lub przetargowych, stanowią niezbędny element budowy społeczeństwa informacyjnego, co jest także czynnikiem wspierającym rozwój gospodarczy oraz zapewniającym poprawę jakości życia mieszkańców danego obszaru. Należy również zwrócić uwagę na fakt, iż brak możliwości natychmiastowego korzystania przez podmiot wyłoniony z prawa do dysponowania częstotliwościami objętymi rezerwacją oznaczałby w konsekwencji brak możliwości świadczenia przez ten podmiot usług telekomunikacyjnych z wykorzystaniem przedmiotowych częstotliwości.

Jednocześnie wskazano, iż kompetencja Prezesa UKE do wszczęcia i prowadzenia jednego postępowania ma charakter fakultatywny, a Prezes UKE wydaje także i w takim przypadku odrębne decyzje dla każdej z rezerwacji częstotliwości.

Przepis funkcjonował już w Pt.

Art. 122

Zgodnie z projektowanym przepisem Prezes UKE uznaje, w drodze decyzji, przetarg, aukcję albo konkurs za nierozstrzygnięty w dwóch przypadkach: jeżeli żaden z uczestników nie spełnił warunków uczestnictwa w postępowaniu, bądź nie osiągnął minimum kwalifikacyjnego, jeżeli zostało określone w dokumentacji oraz w przypadku, gdy na liście, nie ma żadnych

uczestników. W przypadku przetargu, aukcji albo konkursu, które dotyczyły różnych rezerwacji częstotliwości, uznanie przetargu, konkursu lub aukcji za nierozstrzygnięte odnosi się tylko do rezerwacji częstotliwości, dla której na liście nie ma innych uczestników. Wskazuje się ponadto, iż przetarg, aukcja albo konkurs są nierozstrzygnięte, jeżeli w terminie wskazanym w dokumentacji do przetargu, aukcji albo konkursu nie przystąpił żaden podmiot. Informacja w tej sprawie jest publikowana na stronie podmiotowej BIP UKE. Przepis funkcjonował już w Pt.

Art. 123

Zgodnie z projektowanym brzmieniem przepisu, Prezes UKE z urzędu lub na wniosek uczestnika postępowania selekcyjnego złożony w terminie 21 dni od dnia ogłoszenia jego wyników, w drodze decyzji, unieważnia postępowanie, jeżeli zostały rażąco naruszone przepisy prawa lub interesy uczestników przetargu, aukcji albo konkursu. Jak wynika zatem z brzmienia wyżej przywołanego przepisu, przesłankami unieważnienia przetargu są rażące naruszenie przepisów prawa lub interesów uczestników postępowania, co oznacza, że zachodzi ono w przypadku naruszenia przepisu, którego treść bez żadnych wątpliwości interpretacyjnych może być ustalona w bezpośrednim rozumieniu, bądź naruszenie prawa lub interesu uczestnika przetargu wywołuje skutki społeczno-gospodarcze, niemożliwe do zaakceptowania z punktu widzenia praworządności. Warto przy tym podnieść, że nie wszystkie stwierdzone w przetargu, aukcji albo konkursie uchybienia, które skutkowały ich unieważnieniem, w praktyce mogły doprowadzić do wyłonienia w przetargu, aukcji albo konkursie podmiotu innego niż podmiot wyłoniony.

Uczestnikowi postępowania selekcyjnego nie przysługuje inny tryb kontroli rozstrzygnięć podejmowanych w postępowaniu selekcyjnym niż określony w projektowanym przepisie.

Instytucja unieważnienia funkcjonowała już na gruncie Pt.

Art. 124

Należy podkreślić, że nie w każdym przypadku zaistnienia podstaw do unieważnienia przetargu, aukcji albo konkursu, za rażąco naruszające przepisy prawa lub interesy uczestników przetargu, aukcji lub konkursu należy uznać wszystkie czynności podejmowane w ramach przetargu, aukcji lub konkursu.

Ewentualne uchybienia, które wprawdzie będą stanowiły podstawę do unieważnienia postępowania, lecz których skutki ograniczają się do nieprawidłowego wykonania określonej czynności proceduralnej na jednym z etapów oraz nie mają żadnego negatywnego wpływu na

ocenę zgodności z prawem pozostałych czynności (w szczególności tych podjętych wcześniej), nie powinny stanowić podstawy do powtarzania wszystkich czynności w ramach całego przetargu, aukcji albo konkursu. Przyjęcie odmiennej interpretacji spowodowałoby bowiem podjęcie działań nieproporcjonalnych z punktu widzenia osiągnięcia celu, jakim powinno być usunięcie stwierdzonego rażącego naruszenia prawa lub interesów uczestników przetargu, aukcji albo konkursu.

Dlatego też właściwym rozwiązaniem, w pełni pozwalającym na wyeliminowanie w danym postępowaniu selekcyjnym negatywnych następstw dokonania określonej wadliwej czynności proceduralnej, jest przeprowadzenie przez Prezesa UKE tylko tych czynności, na których podjęcie bądź wyniki miało rzeczywisty wpływ „dokonane" wcześniejsze rażące naruszenie prawa lub interesów uczestników przetargu, aukcji lub konkursu. Racjonalnie usprawiedliwione jest w takim wypadku powtórzenie czynności podjętych w ramach przetargu, aukcji albo konkursu dopiero od momentu, w którym podjęta została czynność dotknięta wadą kwalifikowaną o znamionach rażącego naruszenia prawa lub interesów uczestników przetargu, aukcji lub konkursu. Sytuacja taka uzasadniona jest w szczególności, gdy stwierdzone w przetargu, aukcji albo konkursie uchybienia w praktyce nie miały wpływu na to, który podmiot został podmiotem wyłonionym w przetargu, aukcji albo konkursie (np. błędy obliczeniowe dotyczące uczestnika, który nawet po prawidłowym przeliczeniu punktacji i tak nie zostałby podmiotem wyłonionym).

Należy jednak wskazać, że w niektórych przypadkach proponowanego przepisu będzie oznaczało konieczność ponownego przeprowadzenia przez Prezesa UKE przetargu, aukcji albo konkursu.

W pozostałym zakresie, taka sytuacja zaistnieje w szczególności wówczas, gdy już ogłoszenie przetargu, aukcji albo konkursu nastąpiło w sposób tak wadliwy, że zachodzić będzie konieczność powtórzenia całego postępowania, a zatem powinien zostać ogłoszony nowy proces wyboru podmiotu. Natomiast w sytuacji, gdy rażące naruszenie przepisów prawa lub interesów uczestników przetargu, aukcji albo konkursu, zaistniało na późniejszym etapie albo dotyczyło tylko pewnej części przetargu, aukcji albo konkursu, np. dotyczącej tylko jednego uczestnika, ale bez wpływu na wynik przetargu, aukcji albo konkursu, konieczne będzie przeprowadzenie jedynie tych czynności, które są niezbędne do usunięcia naruszeń stanowiących przyczynę unieważnienia przetargu, aukcji albo konkursu.

Zasadne jest zatem uwzględnienie tego, kiedy i na jakim etapie wystąpiło rażące naruszenie prawa lub interesów uczestników przetargu, aukcji albo konkursu oraz jakie były jego

faktyczne następstwa dla prawidłowości podjęcia i przeprowadzenia poszczególnych czynności w przetargu, aukcji albo konkursie. Zgodnie bowiem z zasadą proporcjonalności wywodzoną z art. 2 Konstytucji RP, niecelowe oraz nieproporcjonalne byłoby przeprowadzanie przez Prezesa UKE przetargu, aukcji albo konkursu od nowa w sytuacji, gdy tylko niektóre czynności związane z przeprowadzeniem przetargu, aukcji albo konkursu obarczone były wadami stanowiącymi przyczynę unieważnienia przetargu, aukcji albo konkursu. W związku z tym, zasadne wydaje się wskazanie w ustawie zakresu przeprowadzanych czynności niezbędnych do usunięcia naruszeń przepisów prawa lub interesów uczestników przetargu, aukcji albo konkursu. Należy przy tym wskazać, że kwestia określenia jakie czynności wymagają powtórzenia zależeć będzie każdorazowo od oceny konkretnego postępowania.

Wskazać dodatkowo należy, że decyzja co do tego, czy unieważniony przetarg, aukcja albo konkurs zostanie przeprowadzony od nowa, czy też zostaną dokonane jedynie określone czynności, nie będzie dokonywana w sposób dowolny. Wynika to z faktu, iż zakres naruszeń przepisów prawa lub interesów uczestników wskazany zostanie w decyzji w sprawie unieważnienia postępowania selekcyjnego, która podlegać będzie weryfikacji w ramach wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, a następnie kontroli sądowej. Podstawę do ustalenia przez Prezesa UKE, czy konieczne jest przeprowadzenie ponownie wszystkich czynności w ramach przetargu, aukcji albo konkursu, czy też wystarczy przeprowadzenie tylko niektórych czynności (tzn. powtórzenie czynności wykonanych wadliwie oraz ewentualnie innych następujących po nich czynności, na które ta wadliwość mogła mieć wpływ), bądź też wykonanie po raz pierwszy czynności, które nie zostały przeprowadzone a powinny być przeprowadzone, stanowić będzie zatem decyzja w sprawie unieważnienia przetargu, aukcji albo konkursu.

Należy przy tym podnieść, że przeprowadzenie przez Prezesa UKE czynności niezbędnych do usunięcia naruszeń, które stanowiły przyczynę unieważnienia przetargu, aukcji albo konkursu, bez potrzeby przeprowadzania całego procesu od początku ma również na celu skrócenie postępowania (nie ma bowiem konieczności np. przeprowadzania kolejnych konsultacji, ponownego ogłaszania przetargu) oraz nieobciążanie popełnionym przez organ błędem podmiotów, które złożyły prawidłowe oferty w przetargu, aukcji albo konkursie. Przeprowadzając bowiem przetarg, aukcję albo konkurs od początku, postępowanie to wydłuża się co najmniej o kilka miesięcy, a dodatkowo podmioty obciążane są kosztami ponownego przygotowania ofert. Ponadto warto zauważyć, że przeprowadzenie przez Prezesa UKE jedynie czynności niezbędnych do usunięcia naruszeń, które stanowiły przyczynę unieważnienia

przetargu, aukcji albo konkursu, bez potrzeby przeprowadzania całego procesu ma korzystny wpływ na gospodarowanie zasobami częstotliwości oraz leży w interesie społecznym. Takie działanie oznacza bowiem możliwość szybszego zweryfikowania prawidłowości podjętej po przeprowadzeniu przetargu, aukcji albo konkursu decyzji w przedmiocie rezerwacji częstotliwości i usunięcie w związku z tym stanu niepewności prawnej zarówno po stronie podmiotu na rzecz, którego udzielono przedmiotowej rezerwacji, jak i innych uczestników przetargu, aukcji albo konkursu.

Czynności niezbędne do usunięcia naruszeń powinny być przeprowadzone w oparciu o warunki uczestnictwa w postępowaniu selekcyjnym, wymagania, jakim powinna odpowiadać oferta oraz kryteria oceny ofert określone przed unieważnieniem postępowania w dokumentacji. Ponadto Prezes UKE powinien podjąć stosowne czynności wyłącznie w stosunku do ofert złożonych przed unieważnieniem postępowania selekcyjnego w terminie składania ofert. Powyżej określony sposób procedowania obowiązuje jednakże pod warunkiem, iż jest możliwe usunięcie w ten sposób naruszeń przepisów prawa lub interesów uczestników przetargu, aukcji albo konkursu, które stanowiły przyczynę unieważnienia przetargu, aukcji albo konkursu.

Wskazać jednak należy, iż w przypadku gdy w ramach czynności niezbędnych do usunięcia naruszeń przepisów prawa lub interesów uczestników przetargu, aukcji albo konkursu, które stanowiły przyczynę unieważnienia danego postępowania, Prezes UKE będzie oceniał oferty będzie on zasięgał opinii Prezesa UOKiK w stosunku do tych ofert.

W projektowanym przepisie proponuje się również, aby podmiotem ponownie wyłonionym w przetargu, aukcji albo konkursie nie mógł zostać podmiot, który został wyłoniony przed unieważnieniem postępowania selekcyjnego i zrezygnował z rezerwacji częstotliwości przed jej dokonaniem lub nie uiścił zadeklarowanej jednorazowej opłaty. Natomiast w przypadku, gdy zgodnie z warunkami przetargu, aukcji albo konkursu uczestnik złożył więcej niż jedną ofertę, powyższa zasada stosuje się wyłącznie do oferty, w stosunku do której podmiot wyłoniony przed unieważnieniem przetargu, aukcji albo konkursu zrezygnował z rezerwacji częstotliwości przed jej dokonaniem lub nie uiścił zadeklarowanej jednorazowej opłaty. Celem przedmiotowej regulacji jest wyeliminowanie możliwości uzyskania rezerwacji częstotliwości przez podmiot, który nie dopełnił uprzednio ustawowych warunków koniecznych do uzyskania rezerwacji częstotliwości po przeprowadzeniu unieważnionego postępowania selekcyjnego.

Przepis funkcjonował już w Pt.

Art. 125

Zgodnie z proponowanym przepisem jedynie zmiana wyników postępowania selekcyjnego będąca konsekwencją unieważnienia przetargu, aukcji albo konkursu, powinna stanowić podstawę do wznowienia postępowania w sprawie rezerwacji częstotliwości dokonanej po przeprowadzeniu przetargu, aukcji albo konkursu. Powyższe oznacza, iż w sytuacji, gdy ponownie przeprowadzony przetarg, aukcja lub konkurs zostaną zakończone tym samym wynikiem co unieważnione, wówczas nie będzie istniała podstawa do wznowienia postępowania w sprawie rezerwacji częstotliwości, co jest właściwym rozwiązaniem z punktu widzenia celowości przeprowadzenia tego nadzwyczajnego trybu weryfikacji ostatecznej decyzji administracyjnej. Skoro bowiem na skutek ponownego przeprowadzenia przetargu, aukcji lub konkursu, nie uległ zmianie podmiot lub podmioty wyłonione, to bezcelowe jest przeprowadzenie weryfikacji decyzji rezerwacyjnej, przyznającej częstotliwości temu podmiotowi.

W związku z powyższym, stwierdzić należy, iż przesłanką wznowienia postępowania w sprawie rezerwacji częstotliwości powinna być zmiana wcześniejszych wyników postępowania selekcyjnego, w tym również wynikająca z unieważnienia go w całości i przeprowadzenia nowego. Przed zmianą wyników przetargu, aukcji albo konkursu, wznowienie postępowania w sprawie rezerwacji jest przedwczesne – nie wiadomo bowiem, jakie rozstrzygnięcia miałyby zapaść w wyniku wznowienia, w szczególności zaś nie można zakładać, że dotychczas uprawniony podmiot utraci rezerwację przyznanych mu częstotliwości. Zmiana wyników powinna obejmować również sytuację, w której dotychczasowy uprawniony podmiot zostaje ponownie wyłoniony w nowym przetargu (aukcji albo konkursie), jednakże na innych warunkach niż dotychczasowe (np. inna deklarowana kwota za rezerwację lub inne zobowiązania rezerwacyjne itp.), co może się zdarzyć w przypadku gdy ten sam podmiot jest uprawniony do złożenia w postępowaniu selekcyjnym więcej niż jednej oferty.

Proponuje się także utrzymanie przewidzianych już w Pt rozwiązań, zgodnie z którymi postępowania w sprawie rezerwacji częstotliwości nie wznawia się, jeżeli od dnia ogłoszenia wyników postępowania selekcyjnego upłynęło 10 lat, a decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości nie uchyla się, jeżeli od dnia jej doręczenia lub ogłoszenia upłynęło 10 lat.

Art. 126

Projektowany przepis zawiera obligatoryjną delegację do wydania przez ministra właściwego do spraw informatyzacji rozporządzenia regulującego organizację postępowań selekcyjnych. Przepis funkcjonował już w Pt.

Art. 127

Przepis stanowi wdrożenie przepisu art. 37 EKŁE dotyczącego możliwości przeprowadzenia procedury selekcyjnej wspólnie z właściwym organem innego państwa członkowskiego. Przepis daje podstawę do udziału w postępowaniu selekcyjnym właściwego organu innego państwa członkowskiego UE.

W przypadku gdy pomimo zgłoszonego przez uczestników rynku zainteresowania takim wspólnym przeprowadzeniem postępowania selekcyjnego państwa członkowskie zdecydują się nie prowadzić wspólnie postępowania, Prezes UKE informuje tych uczestników rynku o powodach odmowy.

Art. 128–137

Przepisy wprowadzają nową, nieznaną na gruncie ustawy Pt, instytucję – przydział częstotliwości. Przydział częstotliwości znajdzie zastosowanie dla użytkowników rządowych. Należy przy tym wskazać, że w użytkowaniu rządowym przydziału częstotliwości dokonywać będzie Minister Obrony Narodowej, przy czym w tym zakresie procedura przydziału nie będzie sformalizowana i regulacje wprowadzone w omawianych przepisach nie znajdą zastosowania. Wynika to ze szczególnego charakteru użytkowania częstotliwości przeznaczonych wyłącznie do użytkowania rządowego.

Dla użytkowników rządowych w użytkowaniu cywilno-rządowym przydziału częstotliwości dokonuje Prezes UKE w drodze decyzji administracyjnej. Instytucja przydziału częstotliwości wzorowana jest na znanej już z Pt instytucji rezerwacji częstotliwości, jednak uwzględnia odmienności wynikające z innego charakteru użytkowania rządowego i samych użytkowników rządowych. W chwili obecnej, na gruncie przepisów Pt, użytkownicy ci w użytkowaniu cywilno-rządowym obowiązani byli także do uzyskiwania rezerwacji częstotliwości jednak proponowane w projekcie rozwiązanie wydaje się bardziej właściwe. Odrębna instytucja dla użytkowników rządowych pozwala dopasować do specyfiki użytkowania przez nich widma obligatoryjne elementy decyzji, warunki jej wydania, zmiany i cofnięcia.

Rozdział 2

Używanie i obsługa urządzeń radiowych

Art. 138

Używanie urządzenia radiowego, a więc wykorzystywanie częstotliwości wymaga, z pewnymi wyjątkami, uzyskania pozwolenia radiowego. Pozwolenie takie wydaje obecnie Prezes UKE w

drodze decyzji – projektowany przepis utrzymuje funkcjonujące od wielu lat na gruncie ustawy Pt rozwiązanie. W zakresie wniosku o wydanie pozwolenia zastosowanie znajdą przepisy kpa i nie ma potrzeby wprowadzania w tym obszarze regulacji szczególnych.

Art. 139

Regulacji dotyczącej pozwoleń radiowych nie stosuje się do urządzeń radiowych wykorzystywanych przez użytkowników rządowych. Jest to regulacja tożsama z regulacjami funkcjonującymi na gruncie ustawy Pt. W tym obszarze nie będzie już natomiast wymogu uzyskania rezerwacji częstotliwości, którą zastąpi nowa instytucja – przydział częstotliwości.

Art. 140

Przepis wskazuje obligatoryjne i fakultatywne elementy pozwolenia, analogicznie jak miało to miejsce w ustawie Pt.

Wśród elementów obligatoryjnych znajdują się dane podmiotu uprawnionego, dane urządzenia radiowego, warunki wykorzystywania częstotliwości, warunki używania urządzenia, okres ważności oraz termin rozpoczęcia wykorzystywania częstotliwości.

Pozwolenie może zawierać przydział sygnałów identyfikacyjnych lub znaków wywoławczych, Znaki wywoławcze nie podlegają zmianie w okresie obowiązywania pozwolenia. Proponowana regulacja, chociaż w swoim brzmieniu, dotyczy wszystkich pozwoleń, to ukierunkowana jest na pozwolenia amatorskie, gdzie praktyka czasowej zmiany znaku jest rozpowszechniona, a znaki wywoławcze zmieniane są nawet kilkadziesiąt razy, w trakcie ważności pozwolenia radiowego. Zgodnie z art. 19.4 Regulaminu Radiokomunikacyjnego ITU, zwanego dalej „RR ITU”, wszystkie transmisje w służbie amatorskiej muszą zawierać sygnały identyfikacyjne, zgodnie z art. 19.16 RR ITU, jednym z rodzajów sygnału identyfikacyjnego jest znak wywoławczy, a zgodnie z art. 25.9 RR ITU, stacja amatorska musi w czasie transmisji, w krótkich odstępach czasu, nadawać swój znak wywoławczy. Należy podkreślić, że stację amatorską identyfikuje się za pomocą znaku wywoławczego.

Znak wywoławczy (lub numer MMSI w służbie morskiej), ze względu na swoją unikalność, jest jedynym rodzajem sygnału identyfikacyjnego, który w jednoznaczny i nie budzący wątpliwości sposób identyfikuje stację radiową w całym okresie jej wykorzystywania, zgodnie z wydanym pozwoleniem radiowym. W żadnej innej służbie radiokomunikacyjnej, oprócz amatorskiej, użytkownicy pozwoleń nie wnioskują o zmianę znaków wywoławczych.

Zmiana znaku wywoławczego, w trakcie ważności pozwolenia radiowego stoi w ocenie projektodawcy w sprzeczności z powyższymi zasadami identyfikacji stacji i transmisji radiowej, prowadzonej z jej wykorzystaniem.

Art. 141

Warunki wykorzystania częstotliwości określa się w pozwoleniu radiowym lub w rezerwacji częstotliwości. Projektowany przepis wskazuje otwarty katalog warunków wykorzystywania częstotliwości dla urządzenia radiowego naziemnego lub rezerwacji częstotliwości w celu świadczenia usług telekomunikacyjnych za pomocą takich urządzeń oraz dla naziemnej stacji satelitarnej lub rezerwacji częstotliwości dla świadczenia usług telekomunikacyjnych za pomocą nadawczo-odbiorczego urządzenia radiowego umieszczonego na sztucznym satelicie Ziemi. Przepis funkcjonował już w Pt.

Art. 142

Przepis stanowi wdrożenie art. 28 ust. 1 EKŁE w zakresie pozwoleń radiowych i określa warunki wydawania pozwoleń radiowych.

Prezes UKE ma m.in. możliwość odmówienia wydania pozwolenia radiowego w przypadku, kiedy istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia szkodliwych zaburzeń elektromagnetycznych bądź kolizji, w stosunku do urządzeń mogących pracować na podstawie wcześniej przyznanych uprawnień, a urządzenia pracujące w oparciu o tę decyzję nie mogą być chronione przed szkodliwymi zakłóceniami.

Dostępność częstotliwości nie oznacza możliwości zapewnienia kompatybilności pomiędzy systemami (pracującymi i planowanymi), w tych samych lub sąsiednich zakresach częstotliwości. Niejednokrotnie okazuje się, że uważane za dostępne częstotliwości dla określonej lokalizacji lub systemu radiokomunikacyjnego będą niedostępne dla innego systemu.

Jedną z przesłanek do wydania pozwolenia jest to, że częstotliwości objęte wnioskiem zostały międzynarodowo uzgodnione w zakresie i formie określonej w międzynarodowych przepisach radiokomunikacyjnych lub umowach, których Rzeczypospolita Polska jest stroną, w przypadku gdy zachodzi możliwość powodowania szkodliwych zakłóceń poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, co skróci czas rozpatrywania wniosków o wydanie lub zmianę pozwolenia radiowego.

Stacje radiowe są uzgadniane międzynarodowo z następujących powodów:

a) możliwości powodowania szkodliwych zakłóceń poza terytorium RP,

b) konieczności zapewnienia ochrony przed zakłóceniami, które mogą powstać przy uruchomieniu nowych zagranicznych stacji nadawczych,

c) wymogu zgłaszania nowych urządzeń radiowych działających w pasie przygranicznym wynikającego z umów międzynarodowych. Stacje te nie powodują zakłóceń oraz nie muszą być chronione przed zakłóceniami pochodzącymi z zagranicy.

Należy zauważyć, że uzgodnienia międzynarodowe są procesem długotrwałym, trwającym często ponad 6 miesięcy. Jednocześnie, tylko w przypadku, o którym mowa w lit. a, wydanie pozwolenia radiowego musi zostać poprzedzone uzyskaniem zgody innej administracji. W pozostałych przypadkach, oczekiwanie na zakończenie koordynacji niepotrzebnie przedłuża czas wydania pozwolenia radiowego.

Natomiast propozycja załączania do wniosku dokumentu potwierdzającego uzyskanie zgody operatora satelity na wykorzystywanie transpondera w przypadku pozwolenia na używanie urządzenia w służbie stałej satelitarnej wynika ze specyfiki działania transponderów satelitarnych i ma na celu uniknięcie sytuacji przesyłania niepożądanego sygnału z Ziemi do satelity. Wydając decyzję w sprawie rezerwacji lub pozwolenia Prezes UKE powinien mieć na uwadze aby urządzenia pracujące w oparciu o tę decyzję nie wywoływały szkodliwych zakłóceń, a jednocześnie rozważyć czy urządzenia pracujące w oparciu o tę decyzję mogą być chronione przed szkodliwymi zakłóceniami.

Dodano regulację, zgodnie z którą wydanie pozwolenia radiowego uzależnione jest od wpisu statku do rejestru. Uzasadnieniem dla wprowadzenia tego przepisu jest fakt, że Prezes UKE może wydawać pozwolenia na urządzenia radiowe na statkach morskich i powietrznych jedynie zarejestrowanych w Polsce. W chwili obecnej w praktyce wymaga się już przedstawienia dokumentu potwierdzającego rejestrację, ale brak jest wyraźnej podstawy prawnej. Przepis ma na celu dostosowanie porządku prawnego do praktyki.

Pozwolenia radiowe dla służb radiokomunikacyjnych innych niż służba radiokomunikacyjna amatorska są wydawane co do zasady na okres nieprzekraczający 10 lat, a w służbie radioamatorskiej, ze względu na jej szczególny charakter, 25 lat.

Jednak w przypadku pozwolenia dotyczącego wykorzystania zasobu częstotliwości objętego rezerwacją częstotliwości w okresie jej obowiązywania, który jest dłuższy niż 10 lat, okres wydania pozwolenia może zostać zrównany z okresem obowiązywania tej rezerwacji. Jest to modyfikacja w stosunku do obecnych regulacji Pt, która ma na celu zagwarantowanie ciągłości

i pewności działalności danego podmiotu gospodarczego. Zmiana pozwoleń polegająca na zmianie okresu ich obowiązywania będzie możliwa także w przypadku przedłużenia rezerwacji lub dokonania rezerwacji na kolejny okres.

Urządzenia kontrolno-pomiarowe wykorzystywane są do realizacji ustawowych zadań Prezesa UKE, tj. prowadzenia obserwacji widma elektromagnetycznego, wykrywania zakłóceń elektromagnetycznych, prowadzenia pomiarów parametrów sygnałów radiowych oraz wykonywania innych czynności należących do kompetencji Prezesa UKE, a wynikających z Pke. Z uwagi na fakt, iż niezbędna jest ochrona tych urządzeń przed szkodliwym działaniem pól elektromagnetycznych, niezbędne jest, aby w wyznaczonych obszarach ich pracy nie były lokalizowane żadne urządzenia nadawcze operatorów mogące kolidować z ich pracą, takie jak: BTS, radiolinie, nadajniki RLL, RTV i inne.

W celu zapewnienia informacji na temat zasad spełniania warunku braku możliwości kolidowania urządzeń z pracą urządzeń kontrolno-pomiarowych UKE Prezes UKE powinien publikować na stronie BIP UKE wykaz tych urządzeń wraz z ich lokalizacjami i warunkami ochrony. Warunki te mogą w szczególności tak jak dotychczas określać obszary przez wskazanie współrzędnych geograficznych urządzenia kontrolno-pomiarowego UKE i wskazanie promienia od tego punktu, w którym nie mogą być zlokalizowane inne urządzenia radiowe pracujące w danym zakresie częstotliwości.

Art. 143

Przepis określa rodzaje pozwoleń wydawanych przez Prezesa UKE w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej oraz sposób identyfikacji stacji amatorskiej.

Kluczową zmianą w stosunku do przepisów Pt jest rezygnacja ze świadectw operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej. Projektowane przepisy przewidują, że uzyskanie pozwolenia radiowego w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej następuje na podstawie zaświadczenia o pozytywnym wyniku egzaminu z wiedzy i umiejętności osoby ubiegającej się o pozwolenie oraz spełnienia innych określonych ustawą warunków, a nie – jak ma to miejsce obecnie – na podstawie świadectwa operatora urządzeń radiowych. Istotne jest, że pozytywny wynik egzaminu z wiedzy i umiejętności osoby ubiegającej się o pozwolenie jest ważny bezterminowo. Dzięki takiemu rozwiązaniu prawnemu nie będzie konieczności ponownego zdawania egzaminu w przypadku ubiegania się o kolejne pozwolenie radiowe.

Należy podkreślić, że projektowane rozwiązania w zakresie pozwoleń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej zostały opracowane i przyjęte na skutek postulatów i propozycji kierowanych przez organizacje zrzeszające krótkofalowców.

Art. 144

Projektowany przepis zawiera regulacje dotyczące egzaminów osób ubiegających się o pozwolenie w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej. Co do zasady egzaminy takie przeprowadzać będzie komisja powołana przez Prezesa UKE, przy czym Prezes UKE może skorzystać z instytucji powierzenia przeprowadzania egzaminów w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej organizacji zrzeszającej radioamatorów. Zgodnie z projektem organizacja taka będzie musiała spełnić warunki określone w ustawie, a powierzenie nastąpi w drodze nieodpłatnej umowy, której podstawowe elementy określa projektowany akt.

Zarówno egzaminy przeprowadzane przez Prezesa UKE, jak i przez organizację radioamatorską są odpłatne.

Przepis zawiera również delegację do wydania aktu wykonawczego określającego szczegółowy zakres pozwoleń w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej, wymagania niezbędne do uzyskania pozwolenia i zakres wymogów egzaminacyjnych, tryb przeprowadzania egzaminów, a także sposób identyfikacji stacji amatorskiej. Konieczność określenia w rozporządzeniu, w szczególności wymogów egzaminacyjnych i rodzajów pozwoleń, wynika z wymogu zapewnienia przez Polskę zgodności z rekomendacjami Europejskiej Konferencji Administracji Poczty i Telekomunikacji (CEPT), tj. Rekomendacji CEPT T/R 61-01 dotyczącej rodzajów pozwoleń w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej oraz Rekomendacji CEPT T/R 61-02 odnoszącej się do wymagań egzaminacyjnych w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej. Dotychczas, w szczególności w poprzedniej dekadzie, rekomendacje te były kilkukrotnie zmieniane, a tym samym modyfikacji wymagały obowiązujące na podstawie ustawy Prawo telekomunikacyjne rozporządzenia dotyczące pozwoleń i świadectw w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej. W szczególności wymagania dotyczące poziomu wiedzy i umiejętności, które muszą być zbieżne z minimalnymi wymaganiami określonymi w Rekomendacji 61-02, winny być określone w rozporządzeniu ze względu na konieczność ich bieżącej okresowej aktualizacji w korelacji do zmieniającego się otoczenia technologicznego. Również zakres widma pracy stacji, w zależności od rodzaju pozwolenia, powinien być określany w rozporządzeniu ze względu na konieczność harmonizacji go z aktem tego samego rzędu – rozporządzeniem ws. Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości.

Art. 145

Projektowany przepis wskazuje rodzaje urządzeń radiowych, które nie wymagają pozwolenia. Generalnemu wyłączeniu podlegać będą, tak jak i obecnie w Pt, urządzenia radiowe przeznaczone wyłącznie do odbioru, czego przykładem jest w szczególności odbiornik radiofoniczny i telewizyjny.

Przepis wymienia również określone rodzaje urządzeń radiowych nadawczych i nadawczo-odbiorczych, których używanie również nie wymaga pozwolenia. Są to m.in. urządzenia używane przez zagraniczne statki powietrzne morskie, żeglugi śródlądowej; używane w służbie amatorskiej przez cudzoziemca w czasie pobytu na terytorium RP przez okres nie dłuższy niż 90 dni; określone urządzenia końcowe; urządzenia zwolnione z uzyskania pozwolenia jeżeli warunki wykorzystywania częstotliwości zostały określone w rezerwacji, czy też stanowiące urządzenia klasy 1, czyli urządzenia radiowe, wobec których państwa członkowskie UE nie stosują ograniczeń w zakresie wprowadzania ich do obrotu lub oddawania do użytku.

Rozszerzenie określonego w ustawie katalogu zwolnień z wymogu posiadania pozwolenia radiowego może nastąpić w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw informatyzacji wydanym na podstawie ust. 4.

Art. 146

Generalną zasadą jest, że do cofnięcia, zmiany lub odmowy pozwolenia radiowego stosuje się odpowiednio regulacje dotyczące rezerwacji częstotliwości. Pozwolenie radiowe wygasa także w przypadku wygaśnięcia rezerwacji.

Ustawa Pke, tak samo jak Pt, przewiduje także dodatkowe, samodzielne przesłanki cofnięcia pozwolenia lub zmiany warunków wykorzystywania częstotliwości związane min. ze stwierdzonym zakłócaniem pracy innych urządzeń lub sieci.

Art. 147

Używanie urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego, niewymagającego pozwolenia w związku z wykorzystywaniem zakresów częstotliwości zarezerwowanych na rzecz podmiotu uprawnionego do dysponowania częstotliwością i innych wskazanych w przepisie podmiotów, o ile rezerwacja częstotliwości przewiduje zwolnienie z obowiązku uzyskania pozwolenia i określa warunki wykorzystywania częstotliwości, podlega wpisowi do rejestru urządzeń radiowych używanych bez pozwolenia, który jest zwany „rejestrem urządzeń". Organem prowadzącym rejestr urządzeń jest Prezes UKE, rejestr prowadzony jest

w systemie informatycznym. Rejestr urządzeń jest jawny i jest publikowany na stronie podmiotowej BIP UKE. Poza obligatoryjnymi elementami wskazanymi wprost w ustawie Pke, rejestr może obejmować dodatkowe informacje, takie jak numer alternatywny czy w szczególnych przypadkach np. numer działki. Rejestr taki funkcjonował już w ustawie Pt.

Art. 148

Przepis określa dane, które powinien zawierać wniosek o wpis do rejestru urządzeń oraz inne wymagane od podmiotu wnioskującego dokumenty. Dodatkowo podmiot upoważniony, o którym mowa w art. 138 ust. 4, do wniosku o wpis do rejestru urządzeń dołącza także upoważnienie do wykorzystywania częstotliwości udzielone przez podmiot uprawniony do dysponowania częstotliwością.

Wniosek o wpis do rejestru opatrzony jest kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym.

Art. 149

Zgodnie z proponowanym przepisem Prezes UKE jest obowiązany dokonać wpisu urządzenia do rejestru urządzeń w terminie do 21 dni roboczych od dnia otrzymania wniosku wraz z oświadczeniem. W przypadku gdy Prezes UKE nie dokona wpisu w terminie, a od dnia otrzymania wniosku o wpis do rejestru urządzeń upłynęło 28 dni roboczych, podmiot uprawniony do dysponowania częstotliwością może rozpocząć jej wykorzystywanie za pomocą urządzenia, którego dotyczył wniosek, po uprzednim zawiadomieniu pisemnie Prezesa UKE. Uprawnienie takie nie będzie dotyczyć przypadku, w którym Prezes UKE wezwał podmiot uprawniony do dysponowania częstotliwością do uzupełnienia wniosku przed upływem terminu.

Art. 150

Na podstawie dotychczasowych przepisów art. 144c Pt i art. 144d Pt dokonywanie wpisu do rejestru urządzeń i jego wykreślenie pozostawały jedynymi narzędziami, za pomocą których Prezes UKE mógł nadzorować wykorzystywanie częstotliwości przez podmioty wymienione w art. 145 ust. 2 pkt 4 Pke. Powodowało to, iż organ regulacyjny miał ograniczony zakres środków, za pomocą których może sprawować nadzór nad wykorzystywaniem zasobów częstotliwości przez takie podmioty. Należy przy tym podkreślić, że w wielu przypadkach wykreślenie wpisu do rejestru urządzeń jest zbyt daleko idącym środkiem zapewnienia efektywnej gospodarki częstotliwościami. Wystarczające dla regulatora oraz podmiotu wykorzystującego częstotliwości może okazać się dostosowanie wpisu do rejestru do

zaistniałych okoliczności jedynie przez jego zmianę. Przepis art. 150 umożliwia aktualizację danych. O dokonanie zmian we wpisie do rejestru urządzeń może wnioskować dysponent rezerwacji, a także podmioty wskazane w art. 145 ust. 2 pkt 4 Pke.

Art. 151

Wpis do rejestru urządzeń Prezes UKE wykreśla w przypadku wygaśnięcia rezerwacji częstotliwości albo na wniosek podmiotu uprawnionego do dysponowania rezerwacją – są to zatem obligatoryjne przesłanki wykreślenia z rejestru.

Jednocześnie przepis określa sytuacje, w których może nastąpić wykreślenie wpisu do rejestru urządzeń. Są to sytuacje związane z wystąpieniem szkodliwych zaburzeń elektromagnetycznych, zmian w KTPCz, okolicznościami prowadzącymi do zagrożenia obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz koniecznością realizacji zobowiązań międzynarodowych.

Art. 152

Przepis reguluje szczególną sytuację czasowego używania urządzenia radiowego w celu zapewnienia przekazu informacji na okres nieprzekraczający 30 dni. Instytucja ta występowała już w ustawie Pt w art. 144a jako okazjonalny przekaz informacji i została wprowadzona w celu umożliwienia udzielania uprawnień niezbędnych do używania urządzeń radiowych w niedługich okresach np. do obsługi informacyjnej ważnych wydarzeń, w tym także sportowych. W takich przypadkach nie jest obecnie i nie będzie na podstawie projektowanej regulacji wydawane przez Prezesa UKE pozwolenie radiowe, a jedynie decyzja pozwalająca na używanie określonego urządzenia, na określonych warunkach, przez wskazany w decyzji okres, nieprzekraczający 30 dni.

Przepis nie ma zastosowania do częstotliwości rządowych.

Art. 153

Przepis, tak samo jak jest to uregulowane w ustawie Pt w art. 144b, wprowadza możliwość dopuszczenia czasowego używania urządzenia radiowego w celu przeprowadzenia badań, testów lub eksperymentów, pod warunkiem przedstawienia ich celu oraz harmonogramu prowadzenia. Decyzja taka będzie mogła być wydana na okres nie przekraczający roku, przy czym będzie mogła być przedłużona tylko jeden raz na kolejny okres nie przekraczający roku. Przepis będzie stanowić znaczne ułatwienie przy wprowadzaniu i rozwoju nowych rodzajów sieci i usług.

Wprowadzenie możliwości dopuszczenia urządzenia do używania bez konieczności uzyskiwania pozwolenia w celu przeprowadzenia testów i eksperymentów również z wykorzystaniem urządzeń niecertyfikowanych, jest podyktowane m.in. faktem, iż stan zajętości widma powoduje konieczność weryfikacji wyników komputerowych analiz propagacyjno-sieciowych w celu uniknięcia problemów zakłóceń stacji nadawczych. Jedyną metodą skutecznej weryfikacji jest przeprowadzenie badań technicznych połączonych z pomiarami jakości odbioru.

Decyzję dotyczącą używania urządzeń radiowych służących do rozprowadzania lub rozpowszechniania programów radiofonicznych lub telewizyjnych, Prezes UKE wydaje w porozumieniu z Przewodniczącym KRRiT. Niezajęcie stanowiska przez Przewodniczącego KRRiT w terminie 14 dni o dnia otrzymania projektu decyzji będzie równoznaczne z uzgodnieniem projektu.

Przepis nie ma zastosowania do częstotliwości rządowych.

Art. 154

Przepis obliguje Prezesa UKE do publikowania na stronie podmiotowej BIP UKE informacji o wydanych pozwoleniach, decyzjach o rezerwacji częstotliwości oraz decyzjach o zezwoleniu na czasowe używanie urządzeń radiowych, o których mowa w art. 152 oraz art. 153.

Przepis zapewnia zatem pełną jawność i przejrzystość w zakresie wydanych praw indywidualnych do wykorzystywania widma radiowego stanowiąc w tym zakresie także wdrożenie art. 48 ust. 6 EKŁE.

Art. 155

Przepis określa warunki uzyskiwania uprawnień do używania urządzeń radiowych przez misje dyplomatyczne, urzędy konsularne, zagraniczne misje specjalne oraz przedstawicielstwa organizacji międzynarodowych, korzystające z przywilejów i immunitetów na podstawie ustaw, umów i zwyczajów międzynarodowych, mające swe siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Przepisy te wyłączają zatem stosowanie do tych podmiotów ogólnych reguł dotyczących uzyskiwania uprawnień do używania urządzeń radiowych.

Przewiduje się zatem, podobnie jak wynikało to z art. 148b ustawy Pt, obowiązek uzyskania zgody krajowego organu regulacyjnego na wykorzystywanie urządzeń radiowych służących do komunikacji zarówno w systemie naziemnym, jak i satelitarnym. W niniejszym projekcie proponuje się aby zgoda ta była wydawana na wniosek złożony za pośrednictwem ministra

właściwego do spraw zagranicznych przez Prezesa UKE, przy zatwierdzeniu przez ministra właściwego do spraw zagranicznych.

Potrzeba utrzymania takiego obowiązku wynika z konieczności zapewnienia poprawnego funkcjonowania wszystkich urządzeń radiowych działających na obszarze kraju. Brak koordynacji w tym zakresie prowadzi do powstawania zakłóceń i niepoprawnego funkcjonowania urządzeń radiowych zarówno wskazanych wyżej podmiotów zagranicznych, jak i podmiotów krajowych. Wskazanie ministra właściwego do spraw zagranicznych jako organu pośredniczącego w kontaktach pomiędzy regulatorem a podmiotem korzystającym z przywilejów i immunitetów międzynarodowych jest konieczne z uwagi na fakt, iż jest to organ odpowiedzialny za kreowanie i monitorowanie stanu stosunków dyplomatycznych, a także ze względu na potrzebę dokonania wszechstronnej analizy, uwzględniającej m.in. aktualny stan stosunków dwustronnych czy zastosowanie zasady wzajemności.

Art. 156

Przepis wprowadza analogiczne jak w przypadku czasowego używania częstotliwości cywilnych i cywilno-rządowych regulacje dla częstotliwości rządowych. Organem udzielającym zgody będzie w tym przypadku Minister Obrony Narodowej, odpowiedzialny za koordynację częstotliwości rządowych.

Art. 157

Analogicznie do rozwiązań zawartych w Pt przepis wskazuje, że obsługiwanie urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego używanego w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej, morskiej i żeglugi śródlądowej wymaga posiadania świadectwa operatora urządzeń radiowych lub dokumentu równoważnego, wydanego przez uprawniony organ zagraniczny.

Różnicą w stosunku do obecnie obowiązujących przepisów jest to, że obsługiwanie urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego używanego w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej wymaga posiadania pozwolenia radiowego, a nie świadectwa operatora urządzeń radiowych, jak ma to miejsce obecnie.

Podobnie jak obecnie obowiązek posiadania świadectwa operatora nie dotyczy osób obsługujących urządzenia radiokomunikacji lotniczej, morskiej i żeglugi śródlądowej wykonywanej przez komórki i jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej, a także jednostki sił zbrojnych innych państw oraz jednostki zagranicznych organów państwowych w okresie pobytu na terenie Polski.

Art. 158

Ustawa Pt w art. 149, art. 150 i art. 151 szerzej reguluje kwestie wydawania świadectw operatora urządzeń radiowych, ponieważ obejmuje nimi oprócz służby radiokomunikacyjnej lotniczej, morskiej i żeglugi śródlądowej również służbę amatorską, która w projektowanych przepisach została wyłączona z reżimu uzyskiwania świadectw operatora urządzeń radiowych.

Projekt przewiduje, że wydawanie świadectw operatora urządzeń radiowych pozostanie w zakresie kompetencji Prezesa UKE. Organ ten po zdaniu egzaminu przez osobę zainteresowaną i na podstawie udokumentowanej praktyki wydaje jej świadectwo operatora. Należy podkreślić, że przepis ust. 1 określa w sposób wyczerpujący warunki, od których spełnienia uzależnione jest wydanie świadectwa operatora, w postaci zdanego egzaminu i udokumentowanej praktyki, co powoduje, że wydanie świadectwa przez Prezesa UKE nie ma charakteru czynności uznaniowej. Jeżeli bowiem określona osoba spełnia warunki określone przepisami prawa, wówczas Prezes UKE jest zobowiązany do wydania świadectwa na wniosek tej osoby.

Egzaminy przeprowadzają komisje powołane przez Prezesa UKE, z wyjątkami określonymi w ust. 7. Przeprowadzanie bowiem egzaminów dla osób obsługujących urządzenia radiowe w służbie radiokomunikacji lotniczej powierzono komisji egzaminacyjnej powoływanej przez Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego, który jest organem regulacyjnym właściwym w sprawach lotnictwa cywilnego. Prezes UKE może również powierzyć przeprowadzanie egzaminów w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej – Centralnej Morskiej Komisji Egzaminacyjnej lub centralnej komisji egzaminacyjnej działającej przy dyrektorze urzędu żeglugi śródlądowej określonym przez ministra właściwego do spraw żeglugi śródlądowej.

Kluczową zmianą w stosunku do Pt jest zmiana podmiotów odpowiedzialnych za wydanie rozporządzenia w sprawie świadectw operatora urządzeń radiowych, które reguluje m.in. rodzaje i wzory świadectw operatora urządzeń radiowych, zakres wymogów egzaminacyjnych, zakres, tryb i okres niezbędnych szkoleń oraz praktyki. Dotychczas ten akt wykonawczy wydawany był przez ministra właściwego do spraw informatyzacji. W projekcie przewidziano dwa odrębne rozporządzenia, za których wydanie odpowiedzialni będą ministrowie właściwi merytorycznie w kwestiach będących przedmiotem rozporządzenia. W związku z tym przewidziano dwie delegacje: pierwszą dla ministra właściwego do spraw żeglugi śródlądowej i ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji oraz drugą dla ministra właściwego do spraw transportu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji. Taka konstrukcja wynika z

zakresu merytorycznego rozporządzenia, które określa m.in. wymogi egzaminacyjne w służbie radiokomunikacji lotniczej, morskiej i żeglugi śródlądowej. Kwestie te bowiem pozostają poza właściwością merytoryczną ministra właściwego do spraw informatyzacji. Dotychczasowe doświadczenia ministra właściwego do spraw informatyzacji związane z wydaniem tego aktu wskazują na konieczność przekazania delegacji do wydania rozporządzenia w sprawie świadectw operatora urządzeń radiowych właściwym działom administracji, które posiadają odpowiednie pod względem merytorycznym komórki i zasoby kadrowe.

Należy przy tym wskazać, że rodzaje świadectw w tych służbach oraz wymogi egzaminacyjne, w tym kwestie wymaganych szkoleń i praktyki wynikają z Regulaminu Radiokomunikacyjnego i regulacji międzynarodowych. Z tego powodu właściwe jest ich regulowanie na poziomie aktów wykonawczych.

Rozdział 3

Gospodarowanie zasobami numeracji

Art. 159

Przyznawanie prawa do wykorzystywania zasobów numeracji.

W art. 159 wskazano warunki i zasady przyznawania prawa do wykorzystania zasobów numeracji. Prawo do wykorzystywania zasobów numeracji przyznaje Prezes UKE, w drodze decyzji, w oparciu o Plan Numeracji Krajowej, zwany dalej „PNK". W ust. 1 wymienione zostały podmioty, które mogą ubiegać się o prawo do wykorzystania zasobów numeracji, tj. przedsiębiorcy telekomunikacyjni, jednostki samorządu terytorialnego prowadzące działalność w zakresie telekomunikacji, podmioty i jednostki administracji rządowej wykorzystujące sieci telekomunikacyjne dla potrzeb administracji oraz podmioty wskazane przez ministra właściwego do spraw energii do wykonywania zadań z zakresu komunikacji głosowej i transmisji danych do zarządzania sieciami przesyłu lub dystrybucji paliw lub energii elektrycznej.

Istotną zmianą względem dotychczasowych przepisów ustawy Pt jest wprowadzenie możliwości przydzielania prawa do wykorzystywania zasobów numeracji podmiotom uprawnionym do prowadzenia działalności gospodarczej, innym niż przedsiębiorcy telekomunikacyjni, na potrzeby świadczenia określonych usług, niebędących usługami telekomunikacyjnymi np. na potrzeby zarządzania inteligentnymi licznikami energii lub flotami samochodów. Zmiana ta wynika z implementacji art. 93 ust. 2 EKŁE. Artykuł 159 ust. 2 precyzuje warunki takiego przydziału, tj. zdolność do efektywnego gospodarowania

zasobami numeracji przez wnioskujący o przydział podmiot oraz brak ryzyka wyczerpania dostępnych zasobów numeracji. Spełnienie powyższych warunków będzie oceniane przez Prezesa UKE w trakcie rozpatrywania wniosku o przydział prawa do wykorzystania zasobów numeracji. Zakres dostępnej numeracji zostanie określony w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 162 ust. 1 pkt 1.

Projektowane przepisy nie przewidują istotnych zmian względem dotychczasowych przepisów Pt w zakresie procedury przydzielania i cofania przydziału zasobów numeracji, za wyjątkiem uregulowania sytuacji cofnięcia prawa do wykorzystywania zasobów numeracji w sytuacji zagrożenia naruszenia interoperacyjności i ciągłości świadczenia usług.

W kolejnych ustępach art. 159 uregulowany został przebieg procedury w sprawie przyznawania prawa do wykorzystania zasobów numeracji, w tym kwestie przetargu w przypadku większej liczby podmiotów zainteresowanych określonymi zasobami numeracji oraz wskazano obowiązujące terminy na rozpatrywanie wniosków. Przepisy te stanowią implementację art. 94 EKŁE regulującego procedurę przyznawania praw użytkowania zasobów numeracyjnych.

Przepis ust. 3 określa maksymalny termin załatwienia wniosku o przyznanie prawa do wykorzystania zasobów numeracji wynoszący 3 tygodnie od dnia złożenia wniosku. Wskazany termin jest terminem instrukcyjnym dla Prezesa UKE. Zasady postępowania w przypadku wpłynięcia więcej niż jednego wniosku o przydział danego zakresu numeracji reguluje ust. 4. W przypadku wpłynięcia więcej niż jednego wniosku o przyznanie prawa do wykorzystania zasobów numeracji Prezes UKE przeprowadza postępowanie konsultacyjne. Na podstawie wyników postępowania konsultacyjnego Prezes UKE decyduje o zasadności przeprowadzenia przetargu. Postępowanie o przyznanie prawa do wykorzystywania numeracji powinno zakończyć się w terminie nie dłuższym niż 6 tygodni od dnia złożenia pierwszego wniosku. Zgodnie z ust. 5 przetarg przeprowadza Prezes UKE, a ogłoszenie o przetargu powinno zostać opublikowane w prasie codziennej o zasięgu ogólnokrajowym oraz na stronie podmiotowej BIP UKE. Przepis ust. 6 zawiera obowiązek odpowiedniego stosowania przepisów dotyczących przetargu, aukcji i konkursu na rezerwację częstotliwości w przypadku przetargu na przyznanie prawa do wykorzystywania zasobów numeracji. Zgodnie z ust. 7 decydującym kryterium przy ocenie ofert jest wysokość kwoty zadeklarowanej przez podmiot wnioskujący o przyznanie prawa do wykorzystywania zasobów numeracji. W ust. 8 wskazane zostały warunki jakie Prezes UKE może zawrzeć w decyzji przyznającej prawo do wykorzystania przydzielonej numeracji odnoszące się do: usług, które mają być świadczone w oparciu o przydzielane zasoby numeracji, zobowiązań wynikających z przetargu, zasad dostępu innych przedsiębiorców do

zasobów numeracji oraz warunków przyznawania numeracji, która będzie wykorzystywana transgranicznie na terenie UE.

Art. 160

Odmowa przyznania prawa do wykorzystywania zasobów numeracji.

Projektowana ustawa Pke reguluje również sytuację, w której Prezes UKE jest obowiązany odmówić przydziału zasobów numeracji oraz sytuację, w której może odmówić przydziału. Obligatoryjna odmowa przyznania prawa do wykorzystywania zasobów numeracji, zgodnie z art. 160 ust. 1 następuje w przypadku gdy przeznaczenie numeracji nie jest zgodne z PNK. Zgodnie z ust. 2 Prezes UKE może odmówić prawa do wykorzystywania nowego zakresu numeracji w przypadku nieefektywnego wykorzystywania przydzielonej wcześniej numeracji (wykorzystanie mniej niż 75 % wszystkich przyznanych wcześniej zakresów numeracji lub wykorzystanie mniej niż 75 % przyznanych wcześniej zakresów numeracji w ramach tego samego wyróżnika sieci lub wskaźnika strefy numeracyjnej, z którego podmiot wnioskujący chce otrzymać kolejny przydział).

Art. 161

Cofnięcie i zmiana zakresu prawa do wykorzystywania numeracji.

Uprawnienia Prezesa UKE w zakresie gospodarowania numeracją odnoszą się nie tylko do decyzji w zakresie przydziału lub odmowy przydziału zasobów numeracji, ale również kontroli wykorzystywania już przydzielonej numeracji. Prezes UKE może w drodze decyzji cofnąć lub zmienić zakres prawa do wykorzystywania zasobów numeracji. Przesłanki cofnięcia prawa do wykorzystywania zasobów numeracji lub zmiany jego zakresu określa art. 161 wskazując na zmiany w PNK, nieefektywne lub niezgodne z warunkami przydziału wykorzystywanie przyznanej numeracji oraz niewnoszenie opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji (ust. 1). Prezes UKE może cofnąć prawo do wykorzystywania zasobów numeracji również w przypadku stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia w krótkim czasie naruszenia interoperacyjności lub ciągłości świadczenia usług telekomunikacyjnych albo w przypadku jeśli naruszenie takie wystąpiło (ust. 2). Zagrożenie naruszenia interoperacyjności lub ciągłości świadczenia usług zachodzić będzie w szczególności w przypadku upadłości dostawcy usług skutkującej brakiem możliwości świadczenia usług abonentom.

Cofnięcie lub zmiana przydziału powinny być poprzedzone wezwaniem do usunięcia przyczyn stwierdzonych nieprawidłowości (ust. 5 pkt 2). Jednocześnie decyzja o cofnięciu lub zmianie prawa do wykorzystywania zasobów numeracji powinna uwzględniać konieczność zachowania

interoperacyjności i ciągłości świadczenia usług (ust. 5 pkt 1). Przed wydaniem decyzji w sprawie cofnięcia prawa do wykorzystywania zasobów numeracji lub zmiany zakresu prawa do wykorzystywania zasobów numeracji prowadzącej do ograniczenia tego prawa Prezes UKE przeprowadza postępowanie konsultacyjne. Obowiązek przeprowadzenia postępowania konsultacyjnego nie dotyczy przypadku cofnięcia prawa do wykorzystywania zasobów numeracji z uwagi na bezpośrednie zagrożenie naruszenia w krótkim czasie interoperacyjności lub ciągłości świadczenia usług telekomunikacyjnych wymagającego pilnego działania Prezesa UKE np. gdy dostawca usług ogłosił upadłość i zaprzestał świadczenia usług swoim abonentom. W takiej sytuacji przeprowadzenie postępowania konsultacyjnego znacząco opóźniłoby podjęcie przez Prezesa UKE działań zmierzających do przydziału numeracji innemu dostawcy usług, a tym samym utrzymania ciągłości usług lub szybkiego przywrócenia usług abonentom przedsiębiorcy będącego w stanie upadłości.

W ust. 6 wskazane zostały odstępstwa od podstawowych zasad cofnięcia i przyznawania prawa do wykorzystywania zasobów numeracji, z których Prezes UKE może skorzystać w przypadku stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia w krótkim czasie naruszenia interoperacyjności lub ciągłości świadczenia usług telekomunikacyjnych albo w przypadku jeśli naruszenie takie wystąpiło.

W takich sytuacjach bardzo ważne jest, aby działania Prezesa UKE były przeprowadzone w jak najkrótszym czasie. W związku z tym Prezes UKE może, cofając prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, pominąć realizację wezwania do usunięcia naruszenia oraz pominąć realizację postępowania konsultacyjnego i procedury przetargowej przy przyznawaniu prawa do wykorzystywania zasobów numeracji innemu przedsiębiorcy. Prezes UKE przyznaje prawo do wykorzystywania zasobów numeracji przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu biorąc pod uwagę przesłanki, o których mowa w ust. 6 pkt 3, tj. możliwości techniczne przyjmowania i kierowania połączeń na numery z przydzielanego bloku numerów, liczbę przeniesionych numerów z bloków numerów, dla których Prezes UKE cofnął przydział, liczbę abonentów w danej strefie numeracyjnej oraz przydział numeracji w bloku sąsiadującym z przydzielanym blokiem numerów.

W przypadku braku wniosków o przydział numeracji, Prezes UKE, w celu zachowania ciągłości usług, ma prawo do wyznaczenia przedsiębiorcy przejmującego numerację po przedsiębiorcy, któremu cofnięty został przydział numeracji (ust. 7).

Przedsiębiorca telekomunikacyjny, który otrzymał prawo do wykorzystywania zasobów numeracji na warunkach określonych w ust. 6 pkt 3 oraz w ust. 7 ma obowiązek

poinformowania abonenta o przejęciu zobowiązań dotychczasowego dostawcy usług telekomunikacyjnych, któremu Prezes UKE cofnął prawo do wykorzystywania zasobów numeracji. Jednocześnie przedsiębiorca, który uzyskał przydział informuje abonenta o tym, że będzie świadczył mu usługi do wskazanego przez niego terminu, który nie może być krótszy niż jeden miesiąc. Przedsiębiorca ten informuje abonenta o konieczności zawarcia przed upływem tego terminu umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej albo przeniesienia numeru do innego dostawcy usług w celu zachowania ciągłości świadczenia usług.

Art. 162

Delegacje ustawowe do wydania rozporządzeń.

Artykuł 162 zawiera delegacje ustawowe do wydania rozporządzeń regulujących kwestie merytoryczne związane z użytkowaniem zasobów numeracji. W rozporządzeniu w sprawie planu numeracji krajowej zostaną określone zakresy wprowadzonych do użytkowania zasobów numeracji w formie tabeli oraz formaty numerów i schematy ich wybierania. W rozporządzeniu zostaną również określone zakresy numeracji dla transgranicznego użytkowania zasobów numeracji na terenie UE oraz warunki ich wykorzystania. W odrębnym akcie wykonawczym uregulowane zostaną zasady gospodarowania numeracją. Natomiast fakultatywna delegacja ustawowa z ust. 4 umożliwia określenie szczegółowych wymagań dotyczących zasad adresowania dla właściwego kierowania połączeń, numeracji punktów sygnalizacyjnych oraz tworzenia i udostępniania znaków identyfikujących abonenta. Zgodnie z ust. 3 Prezes UKE obowiązany jest do poinformowania BEREC o zakresie numeracji krajowej przeznaczonym na potrzeby transgranicznego świadczenia na terenie UE usług komunikacji elektronicznej innych niż usługi komunikacji interpersonalnej.

Art. 163

Tablice Zagospodarowania Numeracji.

Art. 163 nakłada na Prezesa UKE obowiązek opracowywania Tablic Zagospodarowania Numeracji oraz wykazu gmin w strefach numeracyjnych, jak również nieodpłatnego informowania w tym przedmiocie zainteresowanych podmiotów.

Art. 164

Udostępnianie zasobów numeracji.

W art. 164 przedstawione zostały zasady udostępniania numeracji przez podmiot, który uzyskał prawo do wykorzystywania zasobów numeracji. Podmiot posiadający to prawo w przypadku, gdy posiada odpowiednie zasoby numeracji i nie zachodzi ryzyko w postaci utrudnienia lub ograniczenia jego działalności, powinien udostępniać zasoby numeracji innym podmiotom współpracującym z jego siecią telekomunikacyjną oraz podmiotom dostarczającym usługi telekomunikacyjne, na ich wniosek i na podstawie pisemnej umowy o udostępnianiu lub umowy o dostępie telekomunikacyjnym i połączeniu sieci. Zmianę względem przepisów Pt stanowi dodanie obowiązku przekazywania treści umowy do Prezesa UKE. Zgodnie z ww. przepisami możliwość udostępniania zasobów numeracji została przyznana wyłącznie podmiotom, które posiadają przydział numeracji, zatem podmiot, któremu udostępniono numerację nie ma prawa jej dalszego udostępniania.

Art. 165

Numer 112.

Artykuł 145 ustala, w ust. 1, numer „112" jako wspólny numer alarmowy dla wszystkich służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy. W ust. 2 ustalono numery rozpoczynające się od „116" jako zharmonizowane numery przeznaczone dla usług o szczególnym znaczeniu społecznym. Połączenia z tymi numerami są bezpłatne. Zgodnie z ust. 4 minister właściwy do spraw administracji publicznej prowadzi działania w zakresie zwiększania świadomości społecznej i wiedzy na temat numeru 116000 (numer infolinii umożliwiającej zgłaszanie przypadków zaginięcia dzieci) i 116111 (numer na potrzeby działania telefonu zaufania dla dzieci).

Art. 166

Odpowiednie stosowanie przepisów.

Art. 146 wskazuje, które przepisy z zakresu gospodarowania numeracją mają być stosowane w przypadku przydziału, odmowy przydziału lub cofania przydziału znaków identyfikujących abonenta oraz do ich udostępniania lub odmowy udostępnienia.

Art. 167

Zmiana numeracji.

Art. 167 reguluje kwestie związane z wymaganymi procedurami postępowania w przypadku planowanej zmiany użytkowanej numeracji przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego. Kwestie te nie są regulowane w EKŁE. Przepisy Pke nie wprowadzają w tym zakresie istotnych

zmian względem przepisów Pt. Przepis ust. 1 wskazuje na uprawnienie podmiotu, który uzyskał prawo do wykorzystywania zasobów numeracji do dokonywania zmian numeracji dla określonych obszarów sieci oraz zmian indywidualnych numerów przydzielonych abonentom. Zmiany mogą być wprowadzane tylko w przypadku zmiany przydziału zakresu numeracji albo przebudowy lub rozbudowy eksploatowanej sieci publicznej i wyłącznie niezbędnym zakresie. Z uwagi na fakt, że zmiana numeru abonenckiego nie jest sytuacją korzystną dla abonenta, informacja o planowanych zmianach powinna być podana do publicznej wiadomości z odpowiednim wyprzedzeniem czasowym – 90 dni przed wprowadzeniem zmian (ust. 2). Jednocześnie abonent powinien zostać indywidualnie powiadomiony o zmianie numeru i nowym przydzielonym numerze na piśmie, na udostępniony dostawcy usług adres korespondencyjny również z wyprzedzeniem 90-dniowym. Skrócenie okresu powiadomienia możliwe jest jedynie po uzyskaniu zgody Prezesa UKE. Jeżeli abonent nie udostępnił adresu korespondencyjnego, a udostępnił inne dane, o których mowa w art. 284 ust. 2, zawiadomienie jest doręczane drogą elektroniczną na adres poczty elektronicznej lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej (ust. 4). Obowiązkiem podmiotu, który dokonuje zmian numeracji jest również zapewnienie bezpłatnej, automatycznej informacji słownej o wprowadzonych zmianach pod poprzednimi numerami. Informacja taka ma być dostępna przez okres co najmniej 12 miesięcy (ust. 6).

Dział III

Dostęp telekomunikacyjny

W ramach otwartego i konkurencyjnego rynku nie powinny istnieć ograniczenia, które uniemożliwiałyby przedsiębiorstwom negocjowanie pomiędzy sobą porozumień, w tym porozumień transgranicznych, dotyczących dostępu i wzajemnych połączeń, stosownie do reguł konkurencji ustanowionych w TFUE. W kontekście kreowania bardziej efektywnego, konkurencyjnego, ogólnoeuropejskiego rynku, cechującego się większym wyborem i bardziej konkurencyjnymi cenami dla użytkowników końcowych, przedsiębiorstwa, które otrzymują wnioski o dostęp lub wzajemne połączenia od innych przedsiębiorstw, powinny co do zasady zawierać takie porozumienia według reguł handlowych oraz prowadzić negocjacje w dobrej wierze.

W odniesieniu do rynków, na których nadal występują duże różnice w pozycji negocjacyjnej między poszczególnymi przedsiębiorstwami, i gdzie niektóre przedsiębiorstwa bazują przy świadczeniu swoich usług na cudzej infrastrukturze, EKŁE wskazuje na potrzebę ustanowienia ram regulacyjnych, które gwarantowałyby skuteczne funkcjonowanie rynku. W przypadku

Polski, Prezes UKE powinien mieć uprawnienia do zabezpieczenia odpowiedniego dostępu, wzajemnych połączeń oraz interoperacyjności usług ze względu na interes użytkowników końcowych w sytuacji, gdy negocjacje handlowe okażą się bezowocne.

Rozdział 1

Zasady zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego

Art. 168

Zasadą jest świadczenie dostępu telekomunikacyjnego na podstawie umowy o dostępie, wyjątkiem jest sytuacja, gdy treść zobowiązania pomiędzy stronami jest określona na podstawie rozstrzygnięcia Prezesa UKE. Przepisy ustawy Pke przewidują dla umowy o dostępie formę dokumentową pod rygorem nieważności. Dotychczas obowiązaną formą dla umowy o dostępie była forma pisemna.

Forma dokumentowa jest jedną z form zawierania umów przewidzianą przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2023 r. poz. 1610, z późn. zm.), zwanego dalej „Kc". Proponowane zmiany wpisują się w prowadzone przez rząd działania zmierzające do cyfryzacji państwa i gospodarki. Wprowadzana forma dokumentowa umożliwia złożenie oświadczenia woli w postaci dokumentu w sposób umożliwiający ustalenie osoby składającej oświadczenie. W myśl art. 773 Kc dokumentem jest nośnik informacji umożliwiający zapoznanie się z jej treścią. W celu zapewnienia odpowiedniego poziomu pewności obrotu na rynku telekomunikacyjnym oraz obowiązkami przedsiębiorców, dla umowy o dostępie zastrzeżony jest rygor nieważności.

Umowa o dostępie określa warunki dostępu i związanej z nim współpracy ustalone w trakcie negocjacji. Negocjacje są trybem zawarcia umowy. Zgodnie z art. 72 § 1 Kc, jeżeli strony prowadzą negocjacje w celu zawarcia oznaczonej umowy, umowa zostaje zawarta, gdy strony dojdą do porozumienia co do wszystkich jej postanowień, które były przedmiotem negocjacji. Należy podkreślić, że poza przedsiębiorcami telekomunikacyjnym stroną negocjacji mogą być innego rodzaju podmioty – m.in. operatorzy sieci w rozumieniu ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, jednostki samorządu terytorialnego, właściciele, użytkownicy wieczyści lub zarządcy.

Art. 169

W projektowanym art. 169 ust. 1 przewidziany jest ogólny obowiązek uwzględniania obowiązków spoczywającym na podmiocie prowadzącym negocjacje umowy o dostęp. Do

takich obowiązków należą zarówno obowiązki ustawowe, jak i obowiązki symetryczne oraz regulacyjne.

Projektowany art. 169 ust. 2 przesądza, że informacje uzyskane w związku z negocjacjami mogą być wykorzystane wyłącznie zgodnie z ich przeznaczeniem i podlegają obowiązkowi zachowania poufności, także po ich zakończeniu. W ten sposób uwzględniony został wymóg nałożony na państwo członkowskie na podstawie art. 60 ust. 2 EKŁE.

Przedsiębiorca telekomunikacyjny z państwa członkowskiego ubiegający się o dostęp, nie jest, zgodnie z projektowanym art. 169 ust. 3, obowiązany uzyskać wpisu do rejestru PT, jeżeli nie wykonuje działalności telekomunikacyjnej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Przepis ten odzwierciedla cel zawarty w art. 59 ust. 1 EKŁE zdanie drugie, zgodnie z którym przedsiębiorcy nie świadczący usług i nieobsługujący sieci w danym państwie członkowskim nie muszą podlegać ogólnemu zezwoleniu. Przepis w podobnym brzmieniu funkcjonował już w Pt (art. 26).

Art. 170

Należy dążyć do zapewnienia świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych w obrębie całej UE, uwzględniając jednocześnie zapewnienie ich interoperacyjności, co jest zjawiskiem pożądanym, w szczególności ze względu na korzyści jakie przynosi użytkownikom końcowym. Służy temu celowi obowiązek prowadzenia negocjacji w przypadku, gdy przedsiębiorca telekomunikacyjny wyrazi chęć zawarcia z operatorem umowy o dostępie w zakresie połączenia sieci. Rzeczony cel oraz towarzyszący mu obowiązek zostały określone w art. 60 ust. 1 zdanie pierwsze EKŁE (art. 170 ust. 1 Pke). Operator, zgodnie z art. 170 ust. 2, ma również obowiązek negocjować umowę o dostępie w zakresie połączenia sieci na wniosek użytkownika rządowego, o którym mowa art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h. Obowiązek ten swoje źródło miał dotychczas w przepisach rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 21 lipca 2008 r. w sprawie szczegółowych wymagań dla zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego (Dz. U. poz. 919), wydanego na podstawie art. 32 Pt. Przepis w podobnym brzmieniu funkcjonował już w Pt (art. 26a).

Art. 171

Projektowany przepis art. 171 ust. 1 zawiera wyliczenie rodzajów postanowień, które muszą być zawarte we wskazanej w art. 170 umowie**.** Zgodnie z minimalnymi wymogami, umowa ta powinna zawierać postanowienia dotyczące:

- umiejscowienia punktów połączenia sieci telekomunikacyjnych,

- warunków technicznych połączenia sieci telekomunikacyjnych,
- rozliczeń z tytułu zapewnienia dostępu oraz wzajemnego korzystania z sieci; telekomunikacyjnych oraz niewykonania lub nienależytego wykonania świadczonych wzajemnie usług telekomunikacyjnych,
- sposobów wypełniania wymagań w zakresie interoperacyjności usług, integralności sieci, postępowań w sytuacjach szczególnych zagrożeń oraz awarii, zachowania tajemnicy komunikacji elektronicznej i ochrony danych w sieci oraz dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej,
- procedur rozstrzygania sporów,
- postępowania w przypadkach zmian treści umowy; badań interoperacyjności usług świadczonych w połączonych sieciach telekomunikacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem badań jakości usług telekomunikacyjnych; przebudowy połączonych sieci telekomunikacyjnych; zmian oferty usług telekomunikacyjnych oraz zmian numeracji;, warunków rozwiązania umowy, dotyczących w szczególności zachowania ciągłości świadczenia usługi powszechnej, jeżeli jest świadczona w łączonych sieciach telekomunikacyjnych, ochrony interesów użytkowników, a także bezpieczeństwa sieci i usług,
- rodzajów wzajemnie świadczonych usług telekomunikacyjnych,
- działań podejmowanych w związku z przypadkami nadużycia w komunikacji elektronicznej.

Przepis w podobnym brzmieniu funkcjonował już w Pt (art. 31).

Natomiast redakcja art. 171 ust. 2 stanowi przeniesienie dotychczasowej regulacji zawartej w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 21 lipca 2008 r. w sprawie szczegółowych wymagań dla zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego. Przepis ust. 2 wskazuje, że w umowie o dostępie w zakresie połączenia sieci, której stroną jest użytkownik rządowy, o którym mowa 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h, może zawierać inne postanowienia, w tym związane z rozbudową sieci zgodnie z potrzebami ww. użytkownika rządowego.

Art. 172

Przepis zawiera uprawnienie użytkownika rządowego o którym mowa 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h, do czasowego odłączenia swojej sieci telekomunikacyjnej od publicznej sieci

telekomunikacyjnej, przy zastrzeżeniu, że na użytkowniku tym spoczywa obowiązek poinformowania o tym fakcie operatora, do którego sieci został przyłączony oraz Prezesa UKE. Uprawnienie to zostało przeniesione z rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 21 lipca 2008 r. w sprawie szczegółowych wymagań dla zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego.

Art. 173

Obowiązek zapewnienia dostępu do okablowania między zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym a najbliższym punktem dystrybucji na rzecz przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, jeżeli jego powielenie byłoby ekonomicznie nieefektywne lub technicznie niewykonalne, ciąży na przedsiębiorcy telekomunikacyjnym lub właścicielu okablowania zgodnie z projektowanym art. 173 ust. 1 Pke. Przepis ten stanowi transpozycję postanowień art. 61 ust. 3 akapit 1 zdanie pierwsze i drugie EKŁE. Obowiązek ten nie dotyczy użytkownika rządowego, o którym mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h. W przypadku gdy właścicielem okablowania między zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym a najbliższym punktem dystrybucji (i w praktyce dysponentem danej nieruchomości budynkowej) są ww. użytkownicy rządowi, infrastruktura ta stanowi infrastrukturę szczególnego znaczenia, przeznaczoną przede wszystkim dla komunikacji niezbędnej dla zapewnienia bezpieczeństwa narodowego.

Natomiast projektowana treść przepis art. 173 ust. 2 rozstrzyga, że w przypadku gdy zasoby, o których mowa w art. 173 ust. 1 Pke, stanowią część składową nieruchomości, do zapewnienia dostępu obowiązany jest właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości.

W projektowanym art. 173 ust. 3 Pke znajduje się odesłanie do odpowiedniego stosowania: art. 30 ust. 4, ust. 5 pkt 5 i ust. 5d ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. Należy wskazać, że zgodnie z:

- art. 30 ust. 4 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, zawarcie umowy o dostępie, o którym mowa w art. 30 ust. 1 i 3 tej ustawy, stanowi czynność zwykłego zarządu.

  Odpowiednie stosowanie przywołanego przepisu, w związku z treścią art. 173 ust. 3 Pke, oznacza, że zawarcie umowy o dostępie, o którym mowa w art. 173 ust. 1 Pke – pod warunkiem, że okablowanie wraz z powiązanymi zasobami jest częścią składową nieruchomości – stanowi czynność zwykłego zarządu,
- art. 30 ust. 5 pkt 5 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, stronami postępowania w sprawie wydania decyzji o dostępie, o którym mowa w art. 30 ust. 1 tej ustawy, są przedsiębiorca telekomunikacyjny oraz

właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości, do którego przedsiębiorca telekomunikacyjny wystąpił z wnioskiem o zapewnienie tego dostępu. W przypadku zmiany zarządcy nieruchomości, ustania zarządu albo utraty przez dotychczasowego zarządcę uprawnienia do zawarcia umowy o dostęp, o którym mowa w ust. 1, na jego miejsce wstępuje nowy zarządca nieruchomości, a w przypadku jego braku – właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości.

Odpowiednie stosowanie przywołanego przepisu, w związku z treścią art. 173 ust. 3 Pke, polega na odwołaniu do dostępu, o którym mowa w art. 174 ust. 1 Pke zamiast do dostępu, o którym mowa w art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. W pozostałym zakresie przepis powinien być stosowany tak samo jak na gruncie ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych,

– art. 30 ust. 5d ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, umowa oraz decyzja w sprawie dostępu, o którym mowa w art. 30 ust. 1 i 3 tej ustawy, są wiążące dla następców prawnych właścicieli i użytkowników wieczystych nieruchomości objętej tą umową lub decyzją oraz innych podmiotów władających tą nieruchomością.

Odpowiednie stosowanie przywołanego przepisu, w związku z treścią art. 173 ust. 3 Pke, polega na odwołaniu do dostępu, o którym mowa w art. 173 ust. 1 Pke zamiast do dostępu, o którym mowa w art. 30 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. W pozostałym zakresie przepis powinien być stosowany tak samo jak na gruncie ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

W projektowanym art. 173 ust. 4 Pke znajduje się odesłanie do odpowiedniego stosowania: art. 30 ust. 5 pkt 5 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju sieci i usług telekomunikacyjnych, jak i art. 30 § 4 kpa, w przypadku dokonania zmiany właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcy nieruchomości, po wystąpieniu z wnioskiem o zawarcie umowy o dostępie, o którym mowa w art. 173 ust. 1 Pke, a przed złożeniem wniosku w sprawie rozstrzygnięcia sporu przez Prezesa UKE. Należy wyjaśnić, że zgodnie z:

– art. 30 ust. 5 pkt 5 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, stronami postępowania w sprawie wydania decyzji o dostępie, o którym mowa w art. 30 ust. 1 tej ustawy, są przedsiębiorca telekomunikacyjny oraz właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości, do którego

przedsiębiorca telekomunikacyjny wystąpił z wnioskiem o zapewnienie tego dostępu. W przypadku zmiany zarządcy nieruchomości, ustania zarządu albo utraty przez dotychczasowego zarządcę uprawnienia do zawarcia umowy o dostęp, o którym mowa w ust. 1, na jego miejsce wstępuje nowy zarządca nieruchomości, a w przypadku jego braku – właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości.

Odpowiednie stosowanie przywołanego przepisu, w związku z treścią art. 173 ust. 4 Pke, polega, po pierwsze, na odwołaniu do dostępu, o którym mowa w art. 173 ust. 1 Pke zamiast do dostępu, o którym mowa w art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. Po drugie, co wynika wprost z art. 173 ust. 4, przepisu nie stosuje się do „strony postępowania" (jak w przypadku odpowiedniego stosowania art. 30 ust. 5 pkt 5 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych w związku z art. 173 ust. 3 Pke), a do „strony negocjacji". Negocjacje rozpoczynają się z momentem doręczenia zobowiązanemu do zapewnienia dostępu na podstawie art. 173 ust. 2 Pke wniosku o zawarcia umowy o dostępie, o którym mowa w art. 173 ust. 1 Pke, i są prowadzone między zobowiązanym do zapewnienia dostępu i uprawnionym do żądania dostępu. Próba podjęcia negocjacji jest niezbędna do ewentualnego, późniejszego złożenia wniosku o rozstrzygnięcie sporu o dostęp przez Prezesa UKE. Natomiast w przypadku gdy postępowanie takie zostało wszczęte (jest w toku), a nastąpi zmiana zarządcy nieruchomości, ustanie zarządu albo utrata przez dotychczasowego zarządcę uprawnienia do zawarcia umowy o dostęp, o którym mowa art. 173 ust. 1 Pke, to na jego miejsce wstąpi nowy zarządca nieruchomości, a w przypadku jego braku – właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości, który stanie się stroną tego postępowania prowadzonego przez Prezesa UKE,

– art. 30 § 4 kpa, w sprawach dotyczących praw zbywalnych lub dziedzicznych w przypadku zbycia prawa lub śmierci strony w toku postępowania na miejsce dotychczasowej strony wstępują jej następcy prawni.

Odpowiednio stosowanie art. 30 § 4 kpa w związku z art. 173 ust. 4 Pke oznacza, że w przypadku zmiany właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcy nieruchomości zobowiązanych do zapewnienia dostępu zgodnie z art. 173 ust. 2 Pke, w związku ze zbyciem prawa do budynku (którego częścią składową są zasoby, o których mowa w art. 173 ust. 1 Pke) lub śmiercią dysponenta takiego budynku, w momencie już po wystąpienia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego z wnioskiem o zawarcie umowy o dostępie, czyli na etapie negocjacji, nowy dysponent wstępuje w prawa i obowiązki

jako zobowiązany do zapewnienia dostępu. Oznacza to m.in., że jest zobowiązany kontynuować negocjacje z uprawnionym do żądania dostępu przedsiębiorcą telekomunikacyjnym, bez konieczności ponownego skierowania do niego wniosku o zawarcie rzeczonej umowy.

Zgodnie z proponowaną treścią art. 173 ust. 5 Pke umowa dotycząca dostępu, o którym mowa w ust. 1, powinna być zawarta w terminie 30 dni od dnia wystąpienia wnioskiem o jej zawarcie. Nie zawarcie umowy w ww. terminie skutkuje możliwością złożenia wniosku w sprawie rozstrzygnięcia sporu dotyczącego dostępu przez każdą ze stron na podstawie art. 182 ust. 2 pkt 2. W rzeczonym przepisie zawarta jest regulacja o charakterze szczególnym w stosunku do ogólnego terminu negocjacji, który wynosi 60 dni.

Projektowany art. 173 ust. 6 Pke odnosi się do kwestii odpłatności dostępu, o którym mowa w art. 173 ust. 1 Pke. Dostęp, o którym mowa w ust. 1, jest co do zasady nieodpłatny, przy czym przedsiębiorca telekomunikacyjny ponosi proporcjonalną część ponoszonych przez zapewniającego dostęp kosztów utrzymania udostępnionej infrastruktury. Wyjątkowo jest odpłatny, jeżeli okablowania pomiędzy zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym, a najbliższym punktem dystrybucji jest własnością podmiotu, którego przeważającym przedmiotem działalności jest działalność telekomunikacyjna (a więc nie każdego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego). W tej sytuacji opłaty za ten dostęp powinny umożliwiać zwrot proporcjonalnej części poniesionych przez ten podmiot kosztów powstania tej infrastruktury oraz ponoszonych kosztów jej utrzymania oraz uwzględniać wpływ zapewnienia dostępu na plan biznesowy tego podmiotu, w szczególności na realizowane przez niego inwestycje dotyczące szybkich sieci telekomunikacyjnych oraz powiązanych zasobów. Innymi słowy dostęp jest odpłatny wyłącznie w sytuacji, gdy zapewnionym do dostępu jest przedsiębiorca telekomunikacyjny sensu stricto, a nie każdy podmiot – który chociażby przez chęć odpłatnego udostępnienia swoich zasobów – może wykazać, że wykonuje działalność telekomunikacyjną w ramach swojej działalności ponieważ uzyskał wpis do rejestru PT, o którym mowa w art. 5 ust. 1 Pke. Podmioty nie spełniające tego warunku udostępniają swoje zasoby nieodpłatnie, natomiast przysługuje im zwrot części kosztów zapewnienia tego dostępu w określonym zakresie.

Kwalifikacja na etapie stosowania prawa „przeważającego przedmiotu działalności", jest możliwa – dla podmiotów wpisanych do rejestru przedsiębiorców – przy uwzględnieniu m.in. przedmiotu przeważającej działalności na poziomie podklasy zgodnie z PKD, w rozumieniu ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 685,

z późn. zm.). Dla przedsiębiorców zarejestrowanych w CEIDG również może zostać w pewnym zakresie dla celu odpowiedniej kwalifikacji kod PKD z działu 61 – Telekomunikacja, ale należy mieć na uwadze, że oceny, czy dla danego podmiotu „przeważającym przedmiotem działalności jest działalność telekomunikacyjna" dokonuje Prezes UKE w oparciu o informacje istotne dla tej kwalifikacji.

Art. 174

Projektowany art. 174 ust. 1 Pke stanowi podstawę do określenia przez Prezesa UKE obiektywnych, przejrzystych, niedyskryminujących i proporcjonalnych warunków, na jakich powinien być zapewniany dostęp, o których mowa w art. 173 lub art. 177 Pke, jeżeli przemawia za tym potrzeba zapewnienia skutecznej konkurencji oraz interes użytkowników końcowych. Podmioty zobowiązane do zapewnienia dostępu do wskazanych przez odesłanie zasobów. zawierają umowy na warunkach nie gorszych niż określone w decyzji wydanej przez Prezesa UKE (art. 174 ust. 2). Decyzje te mogą zostać wydane na podstawie:

- art. 174 ust. 1 i art. 173 ust. 1, gdy adresatem obowiązku ustawowego będzie przedsiębiorca telekomunikacyjny lub podmiot niebędący przedsiębiorcą telekomunikacyjnym, o ile jest właścicielem okablowania pomiędzy zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym, a najbliższym punktem dystrybucji, a także podmiot zobowiązany do zapewnienia dostępu zgodnie z art. 173 ust. 2 Pke,
- art. 174 ust. 1 i art. 177 ust. 1, gdy obowiązek został nałożony na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, a warunki będą odnosić się do rozszerzonego obowiązku dostępowego, o którym mowa w art. 177 Pke.

W art. 174 ust. 3 przewidziane są przesłanki do zmiany rozstrzygnięcia, o którym mowa w ust. 1, przesłankami są: zapewnienie ochrony interesów użytkowników końcowych lub zapewnienie skutecznej konkurencji, przy czym zgodnie z użytym spójnikiem „lub" podstawa do zmiany decyzji zachodzi w przypadku spełnienia którejkolwiek z wymienionych przesłanek.

W sytuacji gdy właścicielem okablowania między zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym a pierwszym punktem dystrybucji, służącego inteligentnemu opomiarowaniu, jest operator systemu dystrybucyjnego, decyzję określającą obiektywne, przejrzyste, proporcjonalne i niedyskryminacyjne warunki na jakich jest zapewniany dostęp, o którym mowa w art. 173 ust. 1, Prezes UKE wydaje się w uzgodnieniu z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki, zwanym dalej „Prezesem URE". Niezajęcie stanowiska przez Prezesa URE w terminie 30 dni od dnia przedstawienia projektu decyzji uznaje się za brak zastrzeżeń do

projektu. Uzgodnienie to nie obejmuje finansowych warunków współpracy. W tym zakresie Prezes URE przedstawi opinię. Jest to analogiczne rozwiązanie jakie zostało przyjęte w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, w przypadku decyzji odnoszących się do zapewnienia dostępu do infrastruktury technicznej przedsiębiorstw energetycznych.

Art. 175

Zgodnie z projektowanym art. 175 ust. 1 Pke, treść umowy o dostępie, utrwalonej na trwałym nośniku, przekazuje Prezesowi UKE w terminie 14 dni:

- przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej, jeżeli umowa o dostępie związana jest z nałożonym na podstawie art. 210 ust. 1 obowiązkiem regulacyjnym,
- zobowiązany do zapewnienia dostępu, o którym mowa w art. 173 ust. 1, jeżeli jest nim podmiot, którego przeważającym przedmiotem działalności jest działalność telekomunikacyjna, a więc specyficzny przedsiębiorca telekomunikacyjny, dla którego dostęp jest odpłatny,
- zobowiązany do zapewnienia dostępu, o którym mowa w art. 177 ust. 1,
- operator zobowiązany do zapewnienia dostępu, o którym mowa w art. 178 ust. 1 pkt 1.

W art. 175 ust. 2 doprecyzowano, że obowiązek, o którym mowa w ust. 1 aktualizuje się również w przypadku zmiany umowy.

Umowy o dostęp są co do zasady jawne i podlegają, zgodnie z projektowanym art. 175 ust. 3, bezpłatnemu udostępnieniu na wniosek. Projektowany przepis zawiera zastrzeżenie, że wyłączenie jawności nie może obejmować rozliczeń z tytułu dostępu. Podobny przepis funkcjonował już w Pt (art. 33).

Rozdział 2

Obowiązki dostępowe symetryczne

Art. 176

Przepis ten określa dostępowe obowiązki symetryczne (ust. 1) oraz nakłada na Prezesa UKE obowiązek zapewnienia, aby obowiązek dostępowy symetryczny był obiektywny, przejrzysty, proporcjonalny i niedyskryminacyjny (ust. 2).

Art. 177

W projektowanym art. 177 ust. 1 przewidziana jest kompetencja Prezesa UKE do określenia obszarów geograficznych, na których obowiązek przedsiębiorcy telekomunikacyjnego oraz podmiotu, o którym mowa w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (tj. podmiotu który wykorzystał środki publiczne w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych do budowy, przebudowy lub remontu infrastruktury lub sieci telekomunikacyjnej, lub nabycia praw do infrastruktury lub sieci telekomunikacyjnej albo nabył prawa do infrastruktury lub sieci telekomunikacyjnej zbudowanej, przebudowanej lub wyremontowanej przy wykorzystaniu środków publicznych), do zapewnienia dostępu do okablowania między zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym a najbliższym punktem dystrybucji jest rozszerzony o elementy sieci telekomunikacyjnej wraz z powiązanymi zasobami, poza punktami dystrybucji, które znajdują się najbliżej zakończeń sieci w budynkach, ale nie dalej niż do pierwszego punktu dystrybucji, w którym liczba obsługiwanych zakończeń sieci uzasadnia ubieganie się o dostęp przez efektywnie działającego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego. Rozstrzygnięcie to może być wydane w drodze decyzji obszarowej na podstawie art. 192 ust. 1 lit. a Pke.

Zgodnie z art. 177 ust. 2, decyzja o dostępie, o którym mowa w ust. 1, może dotyczyć wyłącznie obszaru, na którym obowiązek dostępu do okablowania wraz z powiązanymi zasobami pomiędzy zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym a najbliższym punktem dystrybucji na danym obszarze w niewystarczającym stopniu przyczynia się do usunięcia stałych i wysokich barier inwestycyjnych zagrażających ograniczeniem lub ograniczających korzyści użytkowników końcowych wynikających z konkurencji. Prezes UKE korzystając ze wskazanej kompetencji jest zobowiązany wziąć pod uwagę nałożone obowiązki regulacyjne (ust. 2 zdanie drugie). Pojęcie „trwałe i wysokie" bariery („przeszkody" w polskiej wersji językowej EKŁE) zostało wyjaśnione w Wytycznych BEREC wydanych na podstawie art. 61 ust. 3 akapit 5 EKŁE. Obecnie obowiązującymi wytycznymi BEREC ww. zakresie są *BEREC Guidelines on the Criteria for a Consistent Application of Article 61 (3) EECC* z 10 grudnia 2020 r. (BoR (20) 225).

Projektowany przepis art. 177 ust. 3 rozstrzyga, których podmiotów nie dotyczą decyzje Prezesa UKE nakładające obowiązek udostępniania elementów sieci telekomunikacyjnej wraz z powiązanymi zasobami, poza punktami dystrybucji, które znajdują się najbliżej zakończeń sieci w budynkach, ale nie dalej niż do pierwszego punktu dystrybucji, w którym liczba obsługiwanych zakończeń sieci uzasadnia ubieganie się o dostęp przez efektywnie działającego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego. Pierwszą grupę stanowią przedsiębiorcy komunikacji

elektronicznej, o których mowa w art. 205 ust. 1 Pke (które można określić w skrócie w języku prawniczym oraz praktyce obrotu jako „hurtowe"), drugą przedsiębiorstwa, których rozmiar lub skala prowadzonej działalności wskazują na to, że rozszerzone obowiązki podważyłyby zasadność realizacji przez tych przedsiębiorców telekomunikacyjnych nowych sieci ze względów ekonomicznych lub finansowych (w praktyce te przedsiębiorca telekomunikacyjne mogą – ale nie muszą – pokrywać się z podziałem na mikro, małych i średnich przedsiębiorców, o ile Prezes UKE stwierdzi spełnienie którejś z przesłanek wskazanych w art. 177 ust. 3 pkt 2). Wskazany artykuł stanowi transpozycję art. 61 ust. 3 akapit 4 EKŁE.

Art. 178

Projektowany art. 178 ust. 1, stanowiący transpozycję art. 61 ust. 2 lit. a oraz b EKŁE, nadaje Prezesowi UKE kompetencje do nakładania, w przypadku ust. 1 pkt 1 – na przedsiębiorców telekomunikacyjnych, a przypadku ust. 1 pkt 2 – na operatorów, dwóch rodzajów obowiązków. Po pierwsze, obowiązków niezbędnych dla zapewnienia łączności z użytkownikiem końcowym, obejmujących obowiązek połączenia sieci, jeżeli to jeszcze nie zostało zrealizowane oraz obowiązek zapewnienia interoperacyjności usług (art. 178 ust. 1 pkt 1). Po drugie, obowiązków zapewnienia dostępu do interfejsów programistycznych aplikacji oraz elektronicznych przewodników po programach, na sprawiedliwych, rozsądnych i niedyskryminujących warunkach, o ile jest to niezbędne dla korzystania przez użytkowników końcowych z cyfrowych usług radiofonicznych i telewizyjnych oraz udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami związanych z tymi usługami (art. 178 ust. 1 pkt 2).

Ponadto przepis ten wdraża przepis art. 112 ust. 2 EKŁE i przewiduje uprawnienia Prezesa UKE do nakładania na dostawcę usługi komunikacji głosowej obowiązku udostępniania niezbędnych danych dla celów prowadzenia spisów abonentów i informacji o numerach innym dostawcom usługi komunikacji głosowej, świadczącym usługę informacji o numerach telefonicznych, w tym usługę informacji o numerach obejmującą wszystkich abonentów usług komunikacji głosowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (art. 178 ust. 1 pkt 3).

Zgodnie z projektowanym art. 178 ust. 2 Prezes UKE może nałożyć obowiązek zapewnienia interoperacyjności usług na dostawcę usług łączności interpersonalnej niewykorzystujących numerów, które osiągnęły znaczny poziom zasięgu i upowszechnienia wśród użytkowników. Spełnienie przesłanki „znacznego poziomu zasięgu i upowszechnienia" należy do oceny Prezesa UKE, jednak wskazany obowiązek może zostać nałożony jedynie wtedy, gdy możliwość komunikowania się między użytkownikami końcowymi jest zagrożona ze względu na interoperacyjności między usługami komunikacji interpersonalnej. Zagrożenia dla łączności

typu koniec–koniec między użytkownikami końcowymi na terenie całej UE lub co najmniej trzech państw członkowskich jest stwierdzane przez Komisję Europejską po konsultacji z BEREC. Wskazany przepis stanowi transpozycję art. 61 ust. 2 lit. c EKŁE. Charakter obowiązków i ich zakres, które mogą zostać nałożone przez Prezesa UKE na podstawie art. 178 ust. 1 pkt 1 w związku z ust. 2, określa Komisja Europejska w środkach wykonawczych, o czym stanowi projektowany ust. 3. Przepis ten stanowi transpozycję art. 61 ust. 2 akapit drugi ppkt (ii) EKŁE.

W art. 178 ust. 4 ustanowiony jest otwarty katalog udogodnień dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności, związanych z usługami radia cyfrowego oraz telewizji cyfrowej, na który składają się w szczególności:

- napisy dla niesłyszących,
- audiodeskrypcja,
- tłumaczenie na język migowy.

Art. 179

W projektowanym art. 179 Pke, stanowiącym transpozycję art. 61 ust. 4 EKŁE w ust. 1 przewidziana jest kompetencja do nakładania przez Prezesa UKE, na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego będącego adresatem decyzji rezerwacyjnej, obowiązku zapewnienia dostępu do nieaktywnych elementów sieci telekomunikacyjnej i powiązanych zasobów. Natomiast gdy nałożenie obowiązku, o którym mowa w art. 179 ust. 1 pkt 1 pkt 1, byłoby niewystarczające, Prezes UKE może nałożyć obowiązek:

- zapewnienia dostępu do aktywnych elementów sieci telekomunikacyjnych i powiązanych zasobów (art. 179 ust. 1 pkt 2), lub
- zapewnienia dostępu na potrzeby roamingu lokalnego (art. 179 ust. 1 pkt 3).

W art. 179 ust. 2 zawarte są przesłanki nałożenia obowiązków, o których mowa w ust. 1, przez Prezesa UKE. Krajowy organ regulacyjny nakłada je w przypadku gdy:

- jest to niezbędne do lokalnego świadczenia usług telekomunikacyjnych, które uzależnione są od wykorzystywania częstotliwości (art. 179 ust. 2 pkt 1),
- przedsiębiorca telekomunikacyjny nie zapewnia podobnego, alternatywnego dostępu, na uczciwych i rozsądnych warunkach, umożliwiającego dotarcie do użytkowników końcowych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych (art. 179 ust. 2 pkt 2),

– dostęp ma być zapewniany na obszarze, na którym trudne do pokonania techniczne lub ekonomiczne bariery ograniczają, ze szkodą dla użytkowników końcowych, możliwość realizacji sieci o bardzo dużej przepustowości lub świadczenie usług telekomunikacyjnych (art. 179 ust. 2 pkt 3).

Zgodnie z art. 179 ust. 3, nakładając obowiązki, o którym mowa w ust. 1, Prezes UKE jest zobowiązany wziąć pod uwagę przede wszystkim potrzebę wspierania, skierowanych do operatorów na danym obszarze, zachęt do uruchamiania infrastruktury, a także inne okoliczności wskazane w pkt 1–6. Redakcja przepisu została ukształtowana w ten sposób, ponieważ „potrzeba wspierania skierowanych do operatorów na danym obszarze zachęt do uruchamiania infrastruktury", jest najważniejszą okolicznością (zgodnie z EKŁE „nadrzędną"), co oznacza, że identyfikacja rzeczonej potrzeby jest niezbędna w przypadku nałożenia obowiązku. Prezes UKE jest zobowiązany również wziąć pod uwagę:

– stan konkurencji infrastrukturalnej i usługowej,
– efektywne wykorzystanie częstotliwości,
– innowacje technologiczne,
– techniczną możliwość współużytkowania lub związanych z tym warunków,
– potrzebę poszerzania obszaru, na którym możliwy jest dostęp do sieci o bardzo dużej przepustowości, w szczególności wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych oraz na obszarach o niższej gęstości zaludnienia,
– zwiększenie konkurencyjności w zakresie jakości i wyboru usług oferowanych użytkownikom końcowym.

Art. 180

Projektowany art. 180 przewiduje kompetencję Prezesa UKE do nałożenia na operatora obowiązku w zakresie kolokacji, udostępniania elementów sieci telekomunikacyjnej oraz powiązanych zasobów, które zostały umieszczone na nieruchomości w związku z wykonywaniem uprawnień wynikających z przepisów prawa, wyroku sądu lub decyzji. Przesłanki nałożenia tego obowiązku są opisane przez odwołanie do klauzul generalnych – ochrony środowiska, zdrowia publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub z uwagi na realizację celów planowania i zagospodarowania przestrzennego, przy czym nałożenie obowiązku w celu ochrony chociażby jednego z ww. desygnatów interesu publicznego, musi posiadać walor niezbędności. Przepis ten stanowi transpozycję art. 44 EKŁE.

Art. 181

Projektowany art. 181 przewiduje procedurę przeglądu nałożonych obowiązków, o których mowa w art. 177 ust. 1, art. 178 oraz art. 179. Przegląd decyzji polega na analizie, czy uzasadnione jest, aby utrzymać nałożony obowiązek w obowiązującym kształcie. Przegląd decyzji musi zostać przeprowadzony przez Prezesa UKE w ciągu 5 lat od wydania ostatecznej decyzji (art. 181 ust. 1 Pke). W ramach przeglądu Prezes UKE wydaje postanowienie o: przeprowadzeniu postepowania lub braku podstaw do jego przeprowadzenia w sprawie, w której wydano tę decyzję. Wydanie postanowienia poprzedzone jest przeprowadzeniem postępowania konsultacyjnego i, w stosownych przypadkach, postępowania konsolidacyjnego (co wynika odpowiednio z treści art. 30 ust. 1 pkt 3, i art. 35 ust. 1 w związku z art. 30 ust. 1 pkt 3 Pke).

W art. 181 ust. 2 Pke przesądzono, że Prezes UKE jest zobowiązany wydać postanowienie o przeprowadzeniu postępowania w sprawie przeglądu decyzji, gdy zachodzą poważne wątpliwości co do tego, czy przesłanki nałożenia obowiązku są nadal spełnione albo czy w przypadku uchylenia obowiązku nadal byłyby podstawy do jego nałożenia w takim zakresie, jaki przewidywała decyzja.

Postępowanie, w którym zostało wydane postanowienia o przeprowadzeniu postępowania w sprawie przeglądu decyzji kończy się zgodnie z art. 181 ust. 3 Pke rozstrzygnięciem:

- stwierdzającym brak podstaw do zmiany lub uchylenia decyzji,
- zmianie decyzji, lub
- uchyleniu decyzji.

Również wydanie tego rozstrzygnięcia musi zostać poprzedzone postępowaniem konsultacyjnym zgodnie z art. 30 pkt 3 Pke, jak również postępowania konsolidacyjnego, jeżeli zachodzą przesłanki do jego przeprowadzenia.

Przegląd ma charakter cykliczny, o czym stanowi ust. 4, co oznacza, że przegląd nie jest wykonywany jedynie jednokrotnie, tj. w terminie 5 lat od wydania ostatecznej decyzji nakładającej obowiązek dostępowy symetryczny – z wyłączeniem decyzji, o której mowa w art. 181 Pke (ust. 1) – ale również w terminie do 5 lat, liczonych od wydania każdego postanowienia o braku podstaw do przeprowadzenia postępowania w sprawie przeglądu decyzji w sprawie, a także w przypadku wydania decyzji o braku podstaw do zmiany lub uchylenia decyzji (ust. 3 pkt 1) lub zmianą decyzji (ust. 3 pkt 2), jeżeli takie rozstrzygnięcie nadal jest w

obrocie prawnym. Nie podlegają przeglądowi decyzje uchylające decyzje zgodnie z art. 181 ust. 3 pkt 3, a także takie, które w inny sposób zostały wyeliminowane z obrotu prawnego.

Rozdział 3

Koordynacja dostępu telekomunikacyjnego

Na gruncie dotychczas obowiązujących przepisów podstawy do rozstrzygania sporów o dostęp, których co najmniej jedną stroną jest przedsiębiorca telekomunikacyjny, są rozproszone w Pt oraz w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. Sprawy sporne dotyczą dostępu telekomunikacyjnego w rozumieniu Pke, a więc m.in. dostępu do infrastruktury technicznej, dostępu do infrastruktury lub sieci, które zostały zbudowane, przebudowane lub wyremontowane ze środków publicznych; dostępu do nieruchomości w celu zapewnienia telekomunikacji, w tym budynków.

Przepisy projektowanego rozdziału mają zapewnić ujednolicenie regulacji związanej z procedurą rozstrzyganiem sporów o dostęp przez Prezesa UKE, co pozytywnie wpłynie na ich przejrzystość. Rozdział ten nie ma zastosowania do regulacji, które dotyczą dostępu telekomunikacyjnego, jak choćby art. 33 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, ale przyznają kompetencje do rozstrzygania sprawy spornej innemu organowi niż Prezes UKE. W takich przypadkach, gdy przepis nie zawiera odwołania do stosowania (choćby odpowiedniego) działu III rozdziału 3 Pke, przepisy te należy wykładać zgodnie z zasadą *lex specialis derogat legi generali*.

Art. 182

Projektowany przepis art. 182 ust. 1 przewiduje ogólny, 60-dniowy termin na rozstrzyganie sporu przez Prezesa UKE, dotyczy to rozstrzygania sporów pomiędzy przedsiębiorcami komunikacji elektronicznej lub przedsiębiorcą komunikacji elektronicznej a innym podmiotem, gdy jest on zobowiązany do zapewnienia dostępu.

Zgodnie z proponowaną treścią art. 182 ust. 2, wniosek o rozstrzygnięcie sporu może złożyć każda ze stron sporu, jeżeli:

- jedna ze stron odmówiła zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego, lub (art. 182 ust. 2 pkt 1),
- umowa o dostępie nie została zawarta lub zmieniona w terminie 60 dni od dnia wystąpienia przez jedną ze stron z wnioskiem o jej zawarcie lub zmianę, z zastrzeżeniem art. 173 ust. 5, chyba że przepisy ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług

i sieci telekomunikacyjnych, lub postanowienie Prezesa UKE, o którym mowa w ust. 3, wskazują inny termin (art. 182 ust. 2 pkt 2).

Art. 182 ust. 3 nadaje kompetencję Prezesowi UKE do określenia, na wniosek strony negocjacji i w drodze postanowienia, krótszego terminu na zawarcie umowy o dostępie. Skrócenie terminu oznacza, w przypadku braku porozumienia stron, skuteczne skierowanie wniosku do Prezesa UKE o wydanie decyzji rozstrzygającej spór będzie możliwe szybciej.

Projektowany art. 182 ust. 4 zawiera wymogi, jakim musi czynić zadość wniosek o rozstrzygnięcie sporu kierowany do Prezesa UKE. W celu:

- właściwego ukształtowania decyzji wpadkowej co do zachowania terminu ponieważ wniosek wniesiony przed upływem terminu jest bezprzedmiotowy i zgodnie z art. 61a § 1 kpa organ administracji publicznej wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania, oraz
- ustalenia zakresu rozstrzygnięcia Prezesa UKE,

konieczne jest przedłożenie:

- wniosku w sprawie zawarcia lub zmiany umowy o dostępie wraz ze wskazaniem okoliczności, w jaki sposób jego treść została przekazana drugiej stronie,
- dokumentów z negocjacji prowadzonych z drugą stroną, o ile takie negocjacje zostały przeprowadzone,
- projektu umowy o dostępie, z zaznaczeniem tych części umowy, co do których strony nie doszły do porozumienia.

Niezbędne jest również wniesienie opłaty w wysokości 25 % przeciętnego wynagrodzenia, o której mowa w art. 182 ust. 7. Opłata ta jest pobierana przez UKE i zgodnie z przepisem ust. 12 stanowi dochód budżetu państwa.

Zgodnie z projektowanym art. 182 ust. 5, w przypadku gdy spór dotyczy zawartej umowy o dostępie oraz gdy treść stosunku zobowiązanego jest określona częściowo przez decyzję, o której mowa w ust. 1 lub w art. 188, a częściowo przez umowę o dostępie, do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się również jednolity tekst umowy zawierający również postanowienia wynikające z decyzji.

Dotychczasowe doświadczenia Prezesa UKE wskazują, że ze względu na wielość materialnych podstaw związanych z obowiązkiem zapewnienia dostępu do określonych zasobów (aktów prawnych oraz aktów stosowania prawa) konieczny jest przepis, który umożliwiałby w sposób

jednoznaczny łączne rozpoznawanie spraw spornych (a wcześniej prowadzenie jednego postępowania administracyjnego, obejmującego przedmiot wielu wniosków), o ile dotyczą tych samych stron, co konstytuuje art. 182 ust. 6 Pke.

Nowym rozwiązaniem jest wprowadzenie mechanizmu opłaty związanej z wnioskiem o rozstrzygnięcie sporu przez Prezesa UKE. Do wniesienia opłaty jest zobowiązany wnioskodawca (jest to w tym przypadku wymóg, a jego niewypełnienie stanowi brak, o którym mowa w art. 64 § 2 kpa), natomiast nie oznacza to, że to ten podmiot faktycznie poniesie te koszty, ponieważ w toku postępowania Prezes UKE oceni również w pewnym zakresie również przebieg negocjacji, czyli okoliczności, które są związane z uprawnieniem do złożenia wniosku o rozstrzygnięcie sporu. Ocena Prezesa UKE dotyczyć będzie wystąpienia okoliczności odnoszących się do: zajęcia stanowiska w sprawie wniosku rozpoczynającego negocjacje, a także okoliczności zaproponowania warunków dostępu telekomunikacyjnego na obiektywnych, przejrzystych, proporcjonalnych i niedyskryminacyjnych warunkach i ewentualnej odmowy zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego na takich warunkach przez drugą stronę; okoliczności zaproponowania warunków dostępu telekomunikacyjnego na warunkach zgodnych z obowiązkami, w tym z nałożonymi obowiązkami regulacyjnymi lub obowiązkami dostępowymi symetrycznymi, i ewentualnej odmowy zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego na takich warunkach przez drugą stronę, jak również przedstawienia warunków zgodnych z ofertą ramową, jeżeli taka oferta obowiązuje i ma zastosowanie w zakresie danego dostępu telekomunikacyjnego. W przypadku stwierdzenia wypełnienia którejkolwiek z przesłanek, o których mowa w art. 182 ust. 9 Pke, opłata ta zostanie w praktyce przerzucona na drugą stronę - inną niż wnioskodawca inicjujący postępowanie. Zapewnia to mechanizm, zgodnie z którym opłata wniesiona przez wnioskodawcę może zostać mu zwrócona w terminie 14 dni, natomiast wtedy obowiązek wniesienia opłaty przez drugą ze stron wynikać będzie z treści postanowienia wydanego w toku postępowania, na które przysługuje zażalenie. Intencją projektodawcy jest, aby w sytuacji gdy dojdzie do merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy, któraś ze stron poniosła koszt w wysokości 25 % przeciętnego wynagrodzenia. Natomiast w sytuacji, gdy postępowanie jest umorzone, opłata podlega zwrotowi (art. 182 ust. 11 Pke).

Należy też zauważyć, że zgodnie z art. 16 EKŁE każda opłata administracyjna nałożona na przedsiębiorstwa udostępniające sieci lub świadczące usługi łączności elektronicznej zgodnie z ogólnym zezwoleniem lub na rzecz których zostało ustanowione prawo użytkowania powinna w całości pokrywać jedynie koszty administracyjne poniesione przez właściwy organ.

Wskazana wysokość opłaty de facto i tak nie pokryje tych kosztów administracyjnych, natomiast powinna spełnić cel wykazany przez projektodawcę. Koszty prowadzenia postępowania administracyjnego są istotnie wyższe niż 25 % przeciętnego wynagrodzenia (około 1300 zł).

Wysokość opłaty została ustalona na takim poziomie, aby nie stanowiła z jednej strony zapory inwestycyjnej, gwarantując tym samym możliwość uruchomienia związanych z nią procedur – umożliwiając podmiotom realizację uprawnień. Z drugiej strony brak opłaty mógłby stanowić zachętę do działań obstrukcyjnych – generowałby nadmierną ilość postępowań i wstrzymywałby realizację inwestycji do czasu wydania rozstrzygnięcia administracyjnego. Tym samym proponowana regulacja realizuje założenia wynikające z EKŁE, którą należy interpretować, że opłata nie powinny przewyższać rzeczywistych kosztów administracyjnych.

Zatem celem regulacji wynikającej z art. 182 ust. 7–13 Pke jest zachęcenie stron do racjonalnych negocjacji i dojścia do kompromisu w granicach obowiązującego prawa już na etapie negocjacji i zawarcia umowy o dostępie telekomunikacyjnym, jednocześnie ograniczając liczbę postępowań administracyjnych prowadzonych przez Prezesa UKE. Kwota została ustalona w wysokości 25 % przeciętnego wynagrodzenia ponieważ znacznie niższa kwota mogłaby nie spełnić funkcji, dla której jest wprowadzana, jako zbyt niska dla przedsiębiorców komunikacji elektronicznej lub innych podmiotów zobowiązanych do zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego, aby stanowić dla nich znaczący bodziec do prowadzenia negocjacji zgodnie z oczekiwaniami projektodawcy. Z drugiej strony, znacznie wyższa kwota mogłaby być postrzegana jako potencjalne ograniczenie prawa do skierowania sprawy do rozpoznania przez Prezesa UKE jako krajowego organu ds. rozstrzygania sporów o dostęp telekomunikacyjny. Wreszcie należy wskazać, że postępowania związane z dostępem telekomunikacyjnym prowadzone przez Prezesa UKE są postępowaniami skomplikowanymi, a opłata w tej wysokości będzie dochodem budżetu państwa. Prezes UKE, w terminie do 31 marca każdego roku, ma obowiązek poinformować na stronie podmiotowej BIP UKE, o wysokości opłat, o których mowa w ust. 7 i 9, w kolejnym roku kalendarzowym.

Art. 183

Artykuł 183 reguluje mediację w toku postępowania rozstrzygającego spór dotyczący dostępu telekomunikacyjnego.

Procedura mediacji jest oparta na przepisach Działu II rozdziału 5a Kodeksu postępowania administracyjnego (dalej jako „kpa") ze zmianami wskazanymi poniżej. Najważniejsza zmiana

względem ogólnych reguł postępowania mediacyjnego dotyczy możliwości wyznaczenia jako mediatora pracownika UKE. Wynika to z faktu, że w odróżnieniu od sytuacji uregulowanej w Dziale II rozdziale 5a kpa, Prezes UKE nie jest stroną sporu dotyczącego dostępu telekomunikacyjnego.

Art. 184

W przepisie tym w ust. 1 i 2 wskazano okres upoważnienia dla pracownika UKE oraz niezbędne wymagania, które powinien spełniać pracownik UKE, aby móc prowadzić mediację w rozumieniu art. 183. W ust. 3 określono warunki, których zaistnienie skutkuje cofnięciem przez Prezesa UKE upoważnienia do prowadzenia mediacji. Są to warunki odpowiadające warunkom określonym w dotychczas projektowanym art. 387 ust. 2 i 3 Pke.

Art. 185

Projektowany art. 185 ust. 1 Pke jest przepisem kompetencyjnym, wskazującym stosowanie zróżnicowanych rodzajów rozstrzygnięć w przypadku rozpatrywania spraw spornych przez Prezesa UKE. Prezes UKE załatwiając sprawę wydaje decyzję:

- określając treść stosunku zobowiązaniowego zastępującego umowę o dostępie (art. 185 pkt 1),
- zmieniając umowę lub decyzję o dostępie wydaną wcześniej, w całości lub w części (art. 185 pkt 2),
- zobowiązując strony do zmiany umowy o dostępie (art. 185 pkt 3),
- rozwiązując umowę (art. 185 pkt 4).

Projektowany art. 185 ust. 1 *in fine* wyznacza granice rozstrzygnięcia Prezesa UKE. Rozstrzygnięcie musi być zgodne z obowiązkami nałożonymi na strony, a także z celami polityki regulacyjnej określonymi w art. 414 ust. 2 Pke.

Prezes UKE, rozstrzygając spór o dostęp (z wyjątkiem sytuacji, gdy rozwiązuje umowę o dostępie), bierze pod uwagę konieczność zapewnienia przejrzystych i niedyskryminacyjnych warunków dostępu (art. 185 ust. 2).

Z art. 185 ust. 3 wynika skutek rozstrzygnięcia Prezesa UKE dla wcześniej zawartej i obowiązującej umowy o dostępie.

Natomiast regulacja zawarta w art. 185 ust. 4 pozwoli uniknąć problemów pojawiających się na gruncie aktualnych przepisów. Obecnie, jeżeli strona wniesie o zmianę umowy, a w toku postępowania umowa ta przestanie obowiązywać, Prezes UKE zobowiązany jest takie

postępowanie umorzyć z uwagi na brak przedmiotu, tj. umowy, która mogłaby zostać zmieniona. Powoduje to często negatywne konsekwencje dla strony np. korzystającej z infrastruktury innego podmiotu, która z uwagi na brak obowiązywania umowy musi usunąć infrastrukturę telekomunikacyjną i zaprzestać świadczenia usług telekomunikacyjnych. Zaproponowana redakcja art. 185 ust. 4 umożliwia Prezesowi UKE wydanie w takiej sytuacji decyzji zastępującej umowę o dostępie zamiast decyzji zmieniającej umowę, wyeliminuje więc ww. negatywne konsekwencje.

Art. 186

W myśl projektowanego art. 186 ust. 1 Prezes UKE rozstrzygając spór dotyczący dostępu może także nałożyć na stronę obowiązki dostępowe symetryczne, o ile spełnione zostaną przewidziane w przepisach wymogi dla nałożenia tych obowiązków, określone w dziale III rozdziale 1. Natomiast w przypadku, gdy stroną postępowania w sprawie o rozstrzygnięcie sporu jest podmiot, na który nałożono obowiązek, o którym mowa w art. 217 ust. 1 pkt 2, ale względem którego nie przeprowadzono procedury określonej w art. 218, Prezes UKE może określić opłaty należne temu podmiotowi od drugiej strony postępowania, stosując odpowiednio przepisy art. 218.

Art. 187

Prezes UKE, rozstrzygając spór o dostęp związany z obowiązkiem, o którym mowa w art. 179 ust. 1, może nałożyć na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego uprawnionego do dostępu, obowiązek współużytkowania częstotliwości z przedsiębiorcą zobowiązanym do zapewnienia dostępu oraz określić jego warunki, w tym wskazać obszar geograficzny (art. 187 ust. 1). Obowiązek współużytkowania częstotliwości, o którym mowa w ust. 1, musi być obiektywny, przejrzysty, proporcjonalny i niedyskryminacyjny (art. 187 ust. 2). Do obowiązku współużytkowania częstotliwości, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące przeglądu, o którym mowa w art. 181.

Art. 188

Art. 188 jest przepisem kompetencyjnym, zgodnie z którym Prezes UKE może, w drodze decyzji wydawanej z urzędu, zmienić umowę o dostępie lub decyzję rozstrzygającą spór o dostęp, w przypadkach uzasadnionych potrzebą zapewnienia ochrony interesów użytkowników końcowych, skutecznej konkurencji lub interoperacyjności usług, pod warunkiem, że będzie to zgodne z obowiązkami nałożonymi na strony.

Art. 189

Skutek prawny zawarcia umowy o dostępie w zakresie rozstrzygniętym decyzją Prezesa UKE został zastrzeżony w projektowanym art. 189. Decyzje Prezesa UKE rozstrzygające spór o dostęp lub decyzje wydawane na podstawie art. 188 Pke wygasają z mocy prawa w części objętej umową. Dotyczy to przypadków, w których zawarcie umowy lub jej zmiana nastąpiły po wydaniu decyzji.

Art. 190

Projektowany art. 190 ma na celu ograniczenie prób dochodzenia ewentualnych roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków wynikających z decyzji o dostępie przed Prezesem UKE. Ze względu na zakres kompetencji Prezesa UKE, każda taka próba jest bezskuteczna.

Art. 191

Przepisy działu III rozdziału 3 mają co do zasady zastosowanie również do sporów transgranicznych, czyli sporów, w których jedną ze stron jest przedsiębiorca telekomunikacyjny z innego państwa członkowskiego. Postępowanie to zawiera z oczywistych względów pewne odmienności. Transponując postanowienia art. 27 ust. 2 EKŁE, w art. 191 ust. 3 przewidziany jest obowiązek zgłoszenia sporu przez Prezesa UKE do BEREC wraz z przedstawieniem stanu faktycznego, w celu doprowadzenia do spójnego rozstrzygnięcia sporu. W przypadku sporu transgranicznego, choć wpływa on na wymianę handlową między państwami członkowskimi, nie przeprowadza się postępowania konsolidacyjnego. Zgodnie z art. 23 ust. 1 EKŁE z obowiązku konsultacji wyłączone są m.in. sprawy określone w art. 27 EKŁE, a więc spory transgraniczne. W konsekwencji, spory transgraniczne nie są również objęte postępowanie konsolidacyjnym zgodnie z art. 34 ust. 4 EKŁE.

Prezes UKE ma obowiązek współpracy z BEREC ze względu na konieczność najwłaściwszego i najskuteczniejszego rozstrzygnięcia sporu, spełniającego cele polityki regulacyjnej, o których mowa w art. 414 Pke, oraz uwzględniając stanowiska uczestników sporu, o czym stanowi ust. 4 przywołanego przepisu.

Natomiast przepis ust. 5 wskazuje, że Prezes UKE jest zobowiązany rozstrzygnąć spór w terminie miesiąca od wydania przez BEREC opinii, co wynika wprost z art. 27 ust. 3 EKŁE. Przepisy ustawy Pke odnoszą się także do sytuacji, w których BEREC z przyczyn obiektywnych lub subiektywnych nie wydał opinii w ciągu 4 miesięcy. W tej sytuacji wiąże Prezesa UKE termin pięciomiesięczny liczony od dnia, w którym nastąpiło zgłoszenie sporu do BEREC. Innymi słowy, Prezes UKE, w przypadku zgłoszenia sporu transgranicznego nie

powinien rozstrzygać sprawy przed przedstawieniem przez BEREC opinii, chyba że nie została ona przekazana w terminie 4 miesięcy od jej zgłoszenia.

Rozdział 4

Decyzje obszarowe w zakresie dostępu telekomunikacyjnego

Specyfika rynku telekomunikacyjnego pokazuje, że dla skutecznego zaimplementowania określonych rozwiązań regulacyjnych, konieczne jest ich jednoczesne wdrożenie przez podmioty dysponujące największymi zasobami lub świadczące usługi dla znacznej liczby abonentów. W aktualnym stanie prawnym powyższe wymusza na Prezesie UKE konieczność jednoczesnego prowadzenia wielu analogicznych postępowań wobec różnych stron, w których podejmowane są w tym samym czasie takie same czynności (np. postępowania w przedmiocie określenia warunków dostępu do kanalizacji kablowej i kanalizacji telekomunikacyjnej budynku, czy postępowania dotyczące określenia warunków zapewnienia dostępu do infrastruktury telekomunikacyjnej w zakresie kabli telekomunikacyjnych w budynkach wielorodzinnych).

Co istotne, Prezes UKE nie ma możliwości równoczesnego prowadzenia analogicznych postępowań wobec wszystkich podmiotów zobowiązanych do zapewnienia dostępu wskazanego w ww. przepisach obecnie obowiązującej Pt lub ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (np. wobec wszystkich właścicieli okablowania w budynku). Dla przykładu można wskazać, że do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych (którzy z racji posiadania tego statusu mają obowiązek zapewnienia dostępu do infrastruktury telekomunikacyjnej) wpisanych jest ok. 5000 podmiotów. W związku z powyższymi ograniczeniami i dużą liczbą podmiotów wydając decyzje określające ogólne warunki dostępu do określonych elementów infrastruktury w trybie decyzji indywidualnych, Prezes UKE dokonuje wyboru największych podmiotów tak, aby przyjęty przez Prezesa UKE model regulacji określonego rodzaju dostępu znalazł jak najszersze zastosowanie na rynku telekomunikacyjnym. Dokonanie takiego wyboru przez Prezesa UKE ułatwia zaś adresatom decyzji określających warunki zapewnienia dostępu podniesienie zarzutu dyskryminacji w stosunku do podmiotów, wobec których takie decyzje nie zostały wydane, pomimo że podmioty te także zobowiązane są do zapewnienia dostępu z mocy prawa.

W ocenie projektodawcy zasadnym jest umożliwienie Prezesowi UKE prowadzenie postępowań, które doprowadzą albo do wydania decyzji obszarowej o charakterze generalnym – a więc aktu stosowania prawa, którego adresat jest określony w sposób generalny, a nie

indywidualny – albo do wydania decyzji indywidulanej. Problemy związane z zarzutami dotyczącymi dyskryminacji określonych podmiotów rozwiązuje zastosowanie instytucji decyzji obszarowych o charakterze generalnym, bowiem sytuacja wszystkich podmiotów zobowiązanych do zapewnienia określonego rodzaju dostępu jest porównywalna – wiążą ich te same zasady, w tym samym czasie.

Zakres spraw regulowanych w drodze decyzji obszarowych

Propozycja wprowadzenia do Pke instytucji decyzji obszarowej obejmuje rozstrzyganie tą drogą spraw enumeratywnie określonych w Pke albo przez odesłanie – w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, tj. postępowań dotyczących:

1) określenia warunków zapewnienia dostępu do okablowania pomiędzy zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym a najbliższym punktem dystrybucji (art. 174 w związku z art. 173 Pke);
2) rozszerzenia ustawowego obowiązku zapewnienia dostępu do okablowania o okablowanie poza pierwszym punktem dystrybucji (art. 177 Pke);
3) określenia warunków zapewnienia dostępu do okablowania poza pierwszym punktem dystrybucji (art. 174 w zw. z art. 177 Pke);
4) określenia warunków zapewnienia dostępu do infrastruktury technicznej przez operatorów sieci (art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych);
5) określenia warunków zapewnienia dostępu do nieruchomości przez podmioty wskazane w art. 35a ust. 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

Wymienione w pkt 1, 3–5 sprawy mają cechę wspólną – podmioty będące dysponentem określonego zasobu (infrastruktury, nieruchomości) z mocy prawa są zobowiązane do zapewnienia dostępu do tego dobra. Natomiast wydawana przez Prezesa UKE w tych przypadkach decyzja administracyjna (indywidualna) może określić sposób wykonania przez te podmioty ich ustawowego obowiązku (decyzja określająca warunki zapewnienia dostępu).

Z kolei wskazana w pkt 2 kompetencja odnosi się do nowego instrumentu przewidzianego w EKŁE, którego efektywne zastosowanie, na wzór już funkcjonującego rozwiązania francuskiego, powinno nastąpić w formie aktu stosowania prawa o charakterze generalnym, odnoszącego się do wyznaczonych obszarów, na których obowiązki o charakterze

symetrycznym (niewynikające z pozycji rynkowej zobowiązanych podmiotów), powinny być rozszerzone ze względu na niemożliwe do pokonania w inny sposób bariery ekonomiczne.

Co warte podkreślenia, ze względu na elastyczność wymaganą do skutecznego rozwiązywania konkretnych problemów rynkowych, możliwość rozstrzygnięcia ww. spraw w drodze decyzji obszarowej powinna pozostać instrumentem dodatkowym w stosunku do możliwości rozstrzygania tych spraw w sposób dotychczasowy (decyzje indywidualne wobec każdego dysponenta). Ostateczna decyzja co do skorzystania z określonego mechanizmu załatwienia sprawy (decyzja obszarowa, czy decyzje indywidualne) będzie należała każdorazowo do Prezesa UKE, przy czym Prezes UKE powinien wziąć pod rozwagę przede wszystkim, czy wydanie rozstrzygnięcia w drodze decyzji obszarowej pozwoli w sposób pełniejszy urzeczywistnić zasadę niedyskryminacji.

Praktyka europejska

W wielu krajach europejskich przepisy określające ogólne zasady postępowania administracyjnego przewidują możliwość wydawania decyzji o charakterze generalnym, określanych niekiedy decyzjami regulacyjnymi. Jako przykłady podać można § 2 pkt c i in. norweskiej ustawy o postępowaniu administracyjnym (*Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker, LOV-1967-02-10, ze zm.*), § 35 i in. niemieckiej ustawy o postępowaniu administracyjnym (*Verwaltungsverfahrensgesetz in der Fassung der Bekanntmachung vom 23. Januar 2003 (BGBl. I S. 102), ze zm.*), art. 45 i in. hiszpańskiej ustawy o postepowaniu administracyjnym (*Ley 39/2015, de 1 de octubre, del Procedimiento Administrativo Común de las Administraciones Públicas*), art. 97 i nast. portugalskiej ustawy o postępowaniu administracyjnym (*DL n.º 4/2015, de 07 de Janeiro, Código do procedimento administrativo*).

Za wprowadzeniem możliwości rozstrzygania spraw wskazanych powyżej w pkt 2 w drodze decyzji obszarowej przemawia fakt, że w innych państwach członkowskich UE tego rodzaju regulacje wynikają właśnie z aktów stosowania prawa o charakterze generalnym wydawanych przez krajowe organy regulacyjne, np.:

- we Francji – decyzja ARCEP nr 2009-1106 z dnia 22 grudnia 2009 r. określająca zasady dostępu do światłowodowych linii telekomunikacyjnych i umieszczania punktów dostępu na nieruchomościach prywatnych; decyzja ARCEP nr 2010-1312 z dnia 14 grudnia 2010 r. określająca warunki dostępu do bardzo szybkich światłowodowych linii łączności elektronicznej na całym terytorium, z wyjątkiem bardzo gęstych obszarów,

- w Chorwacji – rozporządzenie HAKOM nr OG 75/13 w sprawie sposobu i warunków dostępu i wspólnego korzystania z infrastruktury telekomunikacyjnej oraz udogodnień towarzyszących; rozporządzenie HAKOM nr OG 57/14 w sprawie sieci światłowodowych,
- we Włoszech – uchwała AGCOM nr 538/13/CONS regulująca zapewnienie przez wszystkich operatorów dostępu do kabli światłowodowych na odcinku od lokalu abonenta do pierwszego punktu koncentracji.

Decyzje o charakterze generalnym w prawie polskim i europejskim

Do dnia dzisiejszego do polskiego porządku prawnego nie wprowadzono ogólnej procedury wydawania decyzji o charakterze generalnym. Niemniej można wskazać na przepisy materialne stanowiące podstawę do wydawania takich decyzji. W kontekście propozycji odnoszących się do regulacji zagadnień telekomunikacyjnych, warto przede wszystkim zwrócić uwagę na kompetencję Komisji Nadzoru Finansowego przewidzianą w art. 23h ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 188, z późn. zm.). Decyzje wydawane na tej podstawie kształtują sytuację prawną nieokreślonej liczby podmiotów i odpowiednio stosuje się do nich przepisy kpa. W odniesieniu do decyzji rozszerzających ustawowy obowiązek zapewnienia dostępu do okablowania o okablowanie poza pierwszym punktem dystrybucji, wynikających z transpozycji art. 61 ust. 3 akapit 2 EKŁE, warto także wskazać na kompetencję przewidzianą w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840, z późn. zm.) do wydania decyzji o wpisie układów urbanistycznych i ruralistycznych, historycznych zespołów budowlanych oraz terenów, na których znajduje się znaczna ilość zabytków archeologicznych, do rejestru zabytków.

W ocenie projektodawców, biorąc pod uwagę aktualnie obowiązujące procedury administracyjne, w szczególności tzw. ogólne postępowanie administracyjne, decyzje obszarowe, będące decyzjami o charakterze generalnym, powinny być wydawane przez Prezesa UKE przy odpowiednim zastosowaniu przepisów kpa. Jednakże z uwagi na konieczność ochrony interesu stron takich aktów, zasadnym jest dokładniejsze określenie odstępstw i odmienności względem zasad stosowanych przy rozstrzyganiu spraw indywidualnych. Istotnym jest przede wszystkim określenie zasad udziału stron w postępowaniu.

Decyzje obszarowe a ogólne zezwolenie w rozumieniu EKŁE

Możliwość wydania decyzji stanowiącej źródło konkretnych obowiązków przedsiębiorców telekomunikacyjnych jest nie tylko niesprzeczna z założeniami i przepisami EKŁE, ale stanowi rozwiązanie spójne z charakterem ogólnego zezwolenia.

Zgodnie z art. 13 ust. 1–2 EKŁE:

> *„1. Ogólne zezwolenie na dostarczanie sieci łączności elektronicznej lub świadczenie usług łączności elektronicznej oraz prawa użytkowania widma radiowego i prawa użytkowania zasobami numeracyjnymi mogą jedynie podlegać warunkom określonym w załączniku I. Warunki te muszą być niedyskryminacyjne, proporcjonalne i przejrzyste. W przypadku praw użytkowania widma radiowego, takie warunki muszą zapewniać jego efektywne i wydajne użytkowanie i być zgodne z art. 45 i 51, a w przypadku prawa użytkowania zasobami numeracyjnymi – zgodne z art. 94.*
>
> *2. Szczególne obowiązki, które mogą być nałożone na przedsiębiorstwa udostępniające sieci i świadczące usługi łączności elektronicznej na podstawie art. 61 ust. 1 i 5 i art. 62, 68 i 83 lub na podmioty wyznaczone do świadczenia usługi powszechnej na podstawie niniejszej dyrektywy, muszą być prawnie oddzielone od praw i obowiązków wynikających z ogólnego zezwolenia. Celem zapewnienia przejrzystości, kryteria i procedury nakładania takich szczególnych obowiązków na poszczególne przedsiębiorstwa wskazuje się w ogólnym zezwoleniu.”*.

Natomiast zgodnie z załącznikiem I do EKŁE:

> *„A. Ogólne warunki, którymi mogą zostać obwarowane ogólne zezwolenia*
>
> *(...)*
>
> *7. Obowiązki związane z dostępem do sieci inne niż te określone w art. 13, dotyczące przedsiębiorstw udostępniających sieci lub usługi łączności elektronicznej.*”.

Oznacza to, że obowiązki związane z zapewnianiem dostępu, z wyjątkiem tych, o których mowa w art. 61 ust. 1 i 5 oraz w art. 62, art. 68 i art. 83 EKŁE, nie muszą być nakładane indywidualnie dla każdego z przedsiębiorców telekomunikacyjnych z osobna. Dopuszczalnym jest ukształtowanie pozycji przedsiębiorców telekomunikacyjnych w taki sposób, by już z racji korzystania z ogólnego zezwolenia ciążyły na nich określone obowiązki dostępowe. EKŁE zakłada przy tym, że nałożenie niektórych obowiązków powinno stanowić kompetencję krajowego organu regulacyjnego, realizowaną po spełnieniu szeregu wymogów (np. art. 61 ust. 3 akapit 2 EKŁE).

Wydawanie decyzji o charakterze generalnym jest jedynym dopuszczalnym rozwiązaniem, które pozwala spełnić dwa warunki:

- dotyczy wszystkich adresatów obowiązków, dzięki czemu możliwe jest zrealizowanie zasady niedyskryminacji. W przypadku prowadzenia wielu postępowań w indywidualnych sprawach istnieje poważne ryzyko wystąpienia negatywnego zjawiska określanego jako „regulacyjna przewaga konkurencyjna", które przejawia się m.in. że jeden (lub grupa podmiotów) zostaje objęty jakimś obowiązkiem z opóźnieniem, co nie wynika ze względów merytorycznych, ale ze względów na przebieg postępowania administracyjnego lub procedurę rozpatrywania środka zaskarżenia,
- nakładanie obowiązku stanowi kompetencję Prezesa UKE.

Art. 192

Przepis ust. 1 określa zakres rozstrzygnięć, które mogą być wydane w drodze decyzji obszarowej. Dotyczy to rozstrzygnięć, o których mowa w art. 174 ust. 1 i art. 177 ust. 1 Pke oraz art. 18 ust. 3 i art. 35a ust. 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. Rozstrzygnięcie takie dotyczą określonego obszaru i nieokreślonej liczby podmiotów, a Prezes UKE decydując się na wydanie rozstrzygnięcia w drodze decyzji obszarowej (zamiast indywidualnej), powinien w szczególności wziąć pod uwagę najpełniejszą realizację zasady niedyskryminacyjnego traktowania podmiotów zobowiązanych do zapewnienia dostępu na określonym obszarze.

Zgodnie z art. 192 ust. 2 decyzja obszarowa nie narusza tożsamych materialnie rozstrzygnięć podjętych w drodze decyzji indywidualnych, chyba że Prezes UKE w decyzji obszarowej stwierdzi ich uchylenie, ze względu na konieczność zapewnienia jednolitości obowiązków dla wszystkich adresatów określonych w sposób rodzajowy przez decyzję generalną. Oznacza to, że w sytuacji, w której zdaniem Prezesa UKE występuje potrzeba zapewnienia jednakowych warunków również dla podmiotu, dla którego została uprzednio wydana decyzja indywidualna, może taką decyzję uchylić, wskazując ją w decyzji obszarowej. Dotyczy to sytuacji, w której adresat decyzji indywidualnej będzie również objęty decyzją obszarową jako podmiot określony w sposób rodzajowy.

W art. 192 ust. 3 zawarta jest szczególna regulacja, zgodnie z którą w przypadku wydania decyzji obszarowej w związku z art. 177 ust. 1 Prezes UKE jest obowiązany do określenia w decyzji kryteriów, które musi spełniać przedsiębiorca telekomunikacyjny do uznania, że skala

prowadzonej działalności przez niego działalności nie uzasadnia realizacji nowych sieci o bardzo dużej przepustowości, ze względów ekonomicznych lub finansowych.

Natomiast art. 192 ust. 4 przesądza, że wezwanie odpowiednio – operatora sieci (pkt 1) i nadleśniczego Lasów Państwowych (pkt 2) nie jest *condicio sine qua non* do wydania decyzji generalnej na podstawie art. 192 ust. 1 pkt 3 i 4. Rozwiązanie to ma na celu wykluczenie wykładni przepisów, zgodnie z którą adresatem rozstrzygnięć Prezesa UKE są tylko takie podmioty, do których wezwanie zostało skierowane. Konsekwencją jest to, że objęty decyzją generalną – określającą obiektywne, przejrzyste, proporcjonalne i niedyskryminacyjne warunki, na jakich powinien być zapewniany konkretny dostęp telekomunikacyjny – może być również podmiot, do którego nie zostało skierowane wezwanie do przedstawienia informacji w sprawie warunków zapewnienia dostępu, jak i podmiot do którego wezwanie zostało skierowane, ale nie przedstawił wymaganych informacji niezależnie od przyczyn takiego działania. Należy podkreślić, że użyty zwrot „Prezes UKE nie jest obowiązany" wskazuje, że nie ciąży na organie taki obowiązek, jednak oczywiście posiada on kompetencję do takiego działania, w ramach wykonywanej władzy dyskrecjonalnej.

Art. 193–197

Art. 193 przesądza, że do decyzji obszarowej stosuje się odpowiednio przepisy kpa. „Odpowiednie stosowanie" stosowanie przepisów oznacza, że przepisy kpa są stosowane: wprost; z modyfikacjami (ponieważ nie jest możliwe stosowanie ich w całości wprost) lub nie mają zastosowania.

Decyzja obszarowa jest wydawana na okres nie dłuższy niż 7 lat (art. 194 ust. 1). Do decyzji obszarowej stosuje się zgodnie z art. 194 ust. 2 procedurę przeglądu, o której mowa w art. 181, z odpowiednimi modyfikacjami, polegającymi na tym, że:

- Prezes UKE wydaje z urzędu postanowienie, o którym mowa w art. 181 ust. 1, dotyczące określonego obszaru i nieokreślonej liczby podmiotów, do którego stosuje się odpowiednio przepisy art. 195–197 Pke oraz kpa (a więc to swoiste postanowienie obszarowe o charakterze generalnym), w terminie 4 lat od wydania ostatecznej decyzji obszarowej, co oznacza, że obowiązek przeglądu decyzji obszarowych musi zostać zrealizowany w krótszym o rok maksymalnym terminie, niż w przypadku innych obowiązków objętych przeglądem,
- rozstrzygnięcie, o którym mowa w art. 181 ust. 4, następuje w drodze decyzji obszarowej (zamiast decyzji indywidualnej).

Procedura wydania decyzji obszarowej, z uwagi na jej zakres i cechy, z jednej strony, musi wprowadzać odmienności w stosunku do ogólnego postępowania administracyjnego, a z drugiej, pozwalać adresatom decyzji na wyrażenie swojego stanowiska w sprawie, czy zapoznania się z aktami postępowania. W przypadku decyzji obszarowych nie jest możliwe prowadzenie klasycznego postępowania wyjaśniającego, gdyż w jego toku musiałby dojść do zidentyfikowania stron postępowania, a pominięcie takiej strony skutkowałoby wadliwością toczącego się postępowania. Postępowanie w sprawie wydania decyzji obszarowej zostało skonstruowane w taki sposób, aby wszyscy adresaci decyzji mogli dowiedzieć się o wszczęciu postępowania i rozpoczęciu prac nad przygotowaniem tego aktu stosowania prawa oraz w odpowiednim terminie przedstawić swoje stanowisko. W tym celu w projekcie ustawy Pke wskazano, odrębny od kpa, tryb prowadzenia postepowania wyjaśniającego. Prezes UKE, zgodnie z art. 195 ust. 1 Pke, zobowiązany jest dokonać obwieszczenia i opublikować je na stronie podmiotowej BIP UKE. Obwieszczenie zawiera informacje o:

- przystąpieniu do opracowania projektu decyzji obszarowej, jej zmiany lub uchylenia, wraz z informacją o jej przedmiocie i założeniach,
- sposobie zapoznania się z aktami sprawy oraz o miejscu, w którym są one dostępne do wglądu,
- uprawnieniu do składania stanowisk, w tym sposobie, miejscu i terminie.

W celu zapewnienia transparentności procesu, przepisy art. 195 ust. 2 i 3 Pke przewidują także obowiązek udostępnienia obwieszczenia na stronach BIP właściwego, ze względu na obszar objęty decyzją obszarową, urzędu wojewódzkiego. W tym celu obwieszczenie przekazuje wojewodzie Prezes UKE. W przypadku gdy obszar decyzji obszarowej wykracza poza obszar jednego województwa, Prezes UKE ma obowiązek przekazania go do wszystkich wojewodów, na których również ciąży obowiązek publikacji na stronie podmiotowej BIP urzędu wojewódzkiego.

Ze względu na zagrożenie naruszenia przepisów proceduralnych przez organ niebędący jego gospodarzem, przepisy art. 195 ust. 4 i 5 Pke przewidują skutki w przypadku późniejszego, niż zakładany przez Prezesa UKE, opublikowania przez wojewodę obwieszczenia. Można wyróżnić 3 istotnie różne sytuacje:

1) opublikowanie obwieszczenia następuje w takim terminie, aby od momentu (dnia) jego publikacji na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej właściwego miejscowo urzędu wojewódzkiego do ostatniego dnia uprawniającego do składania

stanowisk pozostało co najmniej 30 dni. W tym przypadku obwieszczenie jest skuteczne, a termin na składanie stanowisk nie ulega wydłużeniu;

2) opublikowanie obwieszczenia następuje – ze względu na zwłokę wojewody – w terminie, w którym od momentu (dnia) jego publikacji na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej właściwego miejscowo urzędu wojewódzkiego do ostatniego dnia uprawniającego do składania stanowisk pozostało 29 dni lub mniej. W tej sytuacji termin na składanie stanowisk ulega z mocy prawa wydłużeniu do 30 dni od dnia udostępnienia obwieszczenia przez wojewodę na podstawie art. 195 ust. 4 Pke;
3) obwieszczenia nie zostało udostępnione przez wojewodę lub zostało udostępnione po terminie uprawniającym do składania stanowisk wskazanym przez Prezesa UKE. W tej sytuacji konieczna jest konwalidacja tej czynności przez ponowne udostępnienie obwieszczenia przez Prezes UKE i ustaleniu nowego terminu uprawniającego do składania stanowisk zgodnie z art. 195 ust. 5 Pke. Do ponownego udostępnienia obwieszczenia stosuje się art. 195 ust. 1–5.

Opisana procedura zastępuje (i wyłącza) obowiązki organu w zakresie indywidualnego zawiadomienia stron o wszczęciu postępowania, o którym mowa w kpa. W tym zakresie przepis ten w ocenie projektodawcy stanowi *lex specialis*. Modyfikacji ulega prowadzenie postępowania wyjaśniającego (dowodowego) przez ograniczenie go do trybu, o którym mowa w projektowanym art. 195 Pke oraz do postępowania konsultacyjnego, i w stosownych przypadkach konsolidacyjnego. Organ prowadzący postępowanie dokonuje więc dwóch czynności spełniających wymagania w zakresie konsultacji wynikające z art. 23 EKŁE.

Należy podkreślić, że każdy zainteresowany może złożyć stanowisko w określonym przez Prezesa UKE terminie nie krótszym niż 30 dni (art. 196 ust. 1 Pke). Następnie, zgodnie z projektowanym art. 196 ust. 2, Prezes UKE udostępnia w BIP UKE raport ze złożonych w terminie stanowisk, wskazując główne uwagi w nich zawarte. Biorąc pod uwagę zastosowanie postępowania konsultacyjnego, i w stosownych przypadkach – konsultacyjnego, Prezes UKE będzie zwolniony z zasady wysłuchania stron, o której mowa w art. 10 kpa. Przepis art. 196 ust. 1 Pke w ocenie projektodawcy stanowi *lex specialis* w stosunku do przepisów kpa.

Przepisem odrębnym od kpa jest także projektowany art. 197 ust. 1, który wprost wskazuje odrębny niż przewidziany w kpa sposób zapoznania adresatów decyzji z jej treścią. Z uwagi na skierowanie decyzji do nieokreślonej liczby adresatów, decyzje obszarowe podlegają ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Urzędu Komunikacji Elektronicznej. Przepis art. 197 ust. 1 wyłącza więc tym samym doręczenie indywidualne decyzji stronom postępowania, o którym

mowa w kpa. W przypadku postępowania w celu wydania decyzji obszarowej, Prezes UKE będzie zobowiązany do stosowania zasad postępowania administracyjnego takich jak np. zachowanie prawdy obiektywnej, analizy zebranego materiału dowodowego itp.

Odrębności wynikające z charakteru decyzji obszarowej skutkują także, w ocenie projektodawcy, wyłączeniem przepisów kpa w zakresie wznowienia postepowania z uwagi na brak zapewnienia uczestniczenia w postepowaniu. Możliwości wzruszenia decyzji w tym zakresie ograniczają się wyłącznie do kwestionowania formalnych działań Prezesa UKE związanych z publikacją i udostępnianiem obwieszczenia o wszczęciu postępowania oraz przeprowadzeniu postępowania konsultacyjnego, i w stosownych przypadkach – konsolidacyjnego. Na etapie prowadzenia postępowania w sprawie rozstrzyganej w drodze decyzji obszarowej nie jest bowiem obowiązkiem organu ustalenie katalogu stron.

Mając na uwadze *ratio legis* wprowadzenia decyzji obszarowej, projektodawca zdecydował się na znaczne wydłużenie czasu na złożenie skargi na decyzję obszarową, z terminu dwutygoniowego, wynikającego z art. 479^{58} kpc do dwumiesięcznego. W tym zakresie art. 198 ust. 2 Pke stanowi *lex specialis* w stosunku do ww. przepisu kpc. Jednocześnie przepis ten stanowi termin zawity na złożenie skargi, a wniosek o przywrócenie terminu na złożenie odwołania jest niedopuszczalny o czym przesądza art. 197 ust. 4 Pke. Tym samym, po upływie ww. terminu, skarga powinna podlegać odrzuceniu. Rozwiązania te służą zabezpieczeniu adresatów wydanej decyzji przed jej uchyleniem w sytuacji, w której zastosowali się już do jej postanowień m.in. zawierając zobowiązania cywilnoprawne. Późniejsze uchylenie decyzji e*x nun*c w okresie jej 7-letniego obowiązywania stanowiłoby naruszenie zasady sprawiedliwości i niedyskryminacji.

Niezbędne jest również przesądzenie, że w przypadku, gdy więcej niż jeden uprawniony podmiot wniesie odwołanie, sąd zarządza połączenie wszystkich oddzielnych spraw toczących się przed nim a dotyczących tej samej decyzji obszarowej, w celu ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia (art. 197 ust. 3 Pke).

DZIAŁ IV

Regulowanie rynku komunikacji elektronicznej

Rozdział 1

Analiza rynków i nakładanie obowiązków regulacyjnych – art. 198–210

Analiza rynku jest jednym z głównych narzędzi regulowania rynku i należy do kluczowych kompetencji Prezesa UKE jako organu regulacyjnego w dziedzinie komunikacji elektronicznej. Regulowanie rynku obejmuje cykliczne podejmowanie sekwencji działań – począwszy od określenia rynku właściwego, przez ustalenie przedsiębiorcy lub przedsiębiorców o pozycji znaczącej i ostateczne rozstrzygnięcie w sprawie obowiązków regulacyjnych tych przedsiębiorców. W Pt regulacje dotyczące analiz rynku obejmowały przepisy art. 21–25f.

Art. 198

Przepis ten stanowi implementację art. 67 ust. 5 EKŁE, zgodnie z którym krajowe organy regulacyjne przeprowadzają analizę rynku właściwego i powiadamiają o planowanym środku Komisję Europejską w terminach wskazanych w tym przepisie. W stosunku do pakietu dyrektyw z 2002 r. zmienione zostały terminy powiadomienia Komisji Europejskiej. W związku z tym projektowany przepis przewiduje nowe wydłużone terminy w zakresie notyfikacji Komisji Europejskiej o planowanym rozstrzygnięciu kończącym postępowanie mające na celu określenie rynku właściwego, ustalenie, czy na rynku właściwym występuje przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej zajmujący kolektywną pozycję znaczącą, wyznaczenie takich przedsiębiorców, utrzymanie, zmianę albo uchylenie obowiązków regulacyjnych nałożonych na takich przedsiębiorców.

Art. 199

Przepis dotyczy procedury określania rynków ponadnarodowych i stanowi wdrożenie art. 65 oraz art. 66 ust. 1 EKŁE. Rynkami ponadnarodowymi są, zgodnie z art. 2 pkt 3 EKŁE, rynki zdefiniowane zgodnie z art. 65 obejmujące UE lub znaczną jej część, znajdujące się w więcej niż jednym państwie członkowskim. Dotychczasowy pakiet dyrektyw telekomunikacyjnych również zawierał postanowienia w tym zakresie przewidując, że Komisja Europejska po przeprowadzeniu konsultacji oraz uwzględniając opinie BEREC może przyjąć decyzje określającą rynki ponadnarodowe. W takim przypadku organy regulacyjne wspólnie przeprowadzają analizę rynku oraz działając wspólnie podejmują decyzję dotyczącą nałożenia, utrzymania, zmiany lub uchylenia wymogów regulacyjnych. EKŁE do tych postanowień dodało przepis dotyczący wspólnego zgłaszania Komisji Europejskiej, przez krajowe organy regulacyjne, planowanych środków oraz obowiązków regulacyjnych, możliwość wspólnego zgłaszania środków w przypadku niewystępowania rynków ponadnarodowych oraz występowania do BEREC z uzasadnionym wnioskiem o przeprowadzenie analizy popytu ponadnarodowego (gdy istnieje problem związany z popytem na dane produkty lub usługi).

Art. 200

Projektowany przepis art. 200 reguluje przeprowadzanie przez Prezesa UKE, po analizie rynku, postępowania w celu:

1) określenia rynku właściwego;
2) ustalenia, czy na rynku właściwym występuje przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej zajmujący kolektywną pozycję znaczącą;
3) wyznaczenia takich przedsiębiorców;
4) utrzymania, zmiany albo uchylenia obowiązków regulacyjnych nałożonych na takich przedsiębiorców.

Przepis ma na celu wdrożenie art. 64 oraz art. 67 ust. 1 EKŁE. Są to przepisy odpowiadające dotychczasowym art. 15 i art. 16 dyrektywy ramowej (wdrożone dotychczas w art. 22 ustawy Pt), jednakże je modyfikujące. Nowymi elementami dodanymi przez EKŁE, mającymi swoje odzwierciedlenie w projektowanym przepisie jest obowiązek wzięcia pod uwagę – przy definiowaniu rynku właściwego – stopnia konkurencji w zakresie infrastruktury na tych obszarach, wyniki analizy geograficznej (przez którą należy rozumieć na gruncie polskich regulacji przeprowadzaną na podstawie ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych – inwentaryzację przedstawiającą pokrycie istniejącą infrastrukturą telekomunikacyjną i publicznymi sieciami telekomunikacyjnymi, zapewniającymi lub umożliwiającymi zapewnienie szerokopasmowego dostępu do Internetu). W art. 67 ust. 1 EKŁE wprowadzono kryteria uzasadniające nałożenie obowiązków regulacyjnych, co znalazło swoje odzwierciedlenie w treści projektowanych przepisów.

Art. 201

Przepis stanowi wdrożenie art. 67 ust. 2 EKŁE, który nie miał dotychczas swojego odpowiednika w pakiecie dyrektyw telekomunikacyjnych. Przepis art. 201 reguluje obowiązek Prezesa UKE, badania, w trakcie przeprowadzania analizy rynku, rozwoju sytuacji rynkowej w ujęciu perspektywicznym, przy założeniu, że nie nałożono obowiązków regulacyjnych oraz określa elementy jakie należy brać pod uwagę przy takim badaniu. Celem regulacji będzie zbadanie m.in. tego czy rynek stanie się konkurencyjny w przyszłości, mimo iż obowiązki regulacyjne nie zostały nałożone.

Art. 202

Przepis art. 202 dotyczy postępowania wszczynanego z urzędu przez Prezesa UKE, które to jest kontynuacją postępowania, o którym mowa w art. 200 ust. 1. W sytuacji bowiem gdy na rynku właściwym nie występuje przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej zajmujący kolektywną pozycję znaczącą, Prezes UKE wydaje decyzję, w której określa rynek właściwy w sposób określony w art. 200 ust. 1 pkt 1, stwierdza, że na tym rynku właściwym występuje skuteczna konkurencja. Prezes UKE może również uchylić nałożone obowiązki regulacyjne, jeżeli na tym rynku właściwym występował przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej zajmujący kolektywną pozycję znaczącą, którzy utracili tę pozycję. Zgodnie z dyspozycją zawartą w art. 67 ust. 3 akapit 2 EKŁE projekt ustawy wskazuje, iż Prezes UKE uwzględnia nie tylko sytuację działających na rynku przedsiębiorców komunikacji elektronicznej objętych tą decyzją, ale również sytuację użytkowników końcowych, a także zapewnia tym użytkownikom możliwość wyboru usług. Ponadto Prezes UKE może w decyzji, o której mowa w ust. 1, określić szczegółowe warunki i termin uchylenia obowiązków regulacyjnych w odniesieniu do obowiązujących umów o dostępie. Należy również wskazać, że projekt decyzji, o której mowa w projektowanym art. 202, podlega przepisom o postępowaniu konsultacyjnym, co wynika z art. 67 ust. 5 EKŁE. W ramach postępowania konsultacyjnego następuje zasięgnięcie opinii Prezesa UOKiK.

Art. 203

Przepis art. 203 dotyczy postępowania toczącego się na podstawie art. 200, w którym Prezes UKE określa czy na rynku występuje przedsiębiorca lub przedsiębiorcy o znaczącej pozycji rynkowej. Prezes UKE w przypadku ustalenia, że na rynku właściwym występuje przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej zajmujący kolektywną pozycję znaczącą, wydaje decyzję, w której określa rynek właściwy, wyznacza przedsiębiorcę o znaczącej pozycji oraz, biorąc pod uwagę określone w przepisie przesłanki, nakłada, utrzymuje, uchyla lub zmienia obowiązki regulacyjne. Przepis funkcjonował już w Pt. W ramach postępowania konsultacyjnego następuje zasięgnięcie opinii Prezesa UOKiK.

Art. 204

Przepis przesądza o odpowiednim stosowaniu przepisów art. 202, art. 203 i art. 206 w przypadku zmiany zakresu geograficznego lub produktowego danego rynku właściwego, która nie powoduje, że rynek ten obejmuje całkowicie inne usługi niż dotychczas.

Art. 205

Przepis art. 206 projektu dotyczy przedsiębiorstw wyłącznie hurtowych i zawiera regulacje, które dotychczas nie były regulowane ani na gruncie prawa unijnego ani w przepisach krajowych. Przepis ten stanowi implementację art. 80 EKŁE. Regulacja ta daje Prezesowi UKE możliwość nałożenia w drodze decyzji, o której mowa w art. 203, wyłącznie obowiązków, o których mowa w art. 210 i art. 214 lub obowiązku stosowania niezawyżonych cen na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej, który nie świadczy i nie planuje świadczyć usług komunikacji elektronicznej użytkownikom końcowym na obszarze państw członkowskich UE. Ponadto przepis ust. 1 projektu wskazuje, że przedsiębiorca taki nie może być członkiem grupy kapitałowej, której podmioty świadczą lub planują świadczyć usługi komunikacji elektronicznej użytkownikom końcowym na obszarze państw członkowskich UE oraz nie może być stroną umowy o wyłącznej współpracy z przedsiębiorcą komunikacji elektronicznej świadczącym usługi komunikacji elektronicznej użytkownikom końcowym.

Art. 206

Przepis art. 206 ust. 1 projektu dotyczy sytuacji, w której przedsiębiorca posiadający znaczącą pozycję rynkową utracił ją, ponieważ taką pozycję osiągnął na tym rynku inny przedsiębiorca. Przepis ten stanowi dla Prezesa UKE podstawę do uchylenia obowiązków nałożonych na przedsiębiorcę, który utracił pozycję znaczącą. Przepis art. 206 ust. 2 projektu stanowi implementację art. 67 ust. 3 akapit 2 EKŁE, który zobowiązuje państwa członkowskie do określenia terminu uchylenia obowiązków regulacyjnych i wskazuje na konieczność uwzględnienia sytuacji działających na rynku przedsiębiorców komunikacji elektronicznej objętych decyzją oraz użytkowników końcowych, a także zapewnienia tym użytkownikom możliwości wyboru usług. W związku z tym, że decyzja określająca termin uchylenia obowiązków regulacyjnych może dotyczyć dużej liczby przedsiębiorców niebędących stronami postępowania, to art. 206 ust. 3 przewiduje ogłoszenie tej decyzji na stronie podmiotowej BIP UKE.

Art. 207

Przepis określa zasady ustalania indywidualnej (ust. 1) i kolektywnej znaczącej pozycji rynkowej (ust. 2) w postępowaniu regulacyjnym i stanowi implementację art. 63 EKŁE. Wyznaczanie przedsiębiorców posiadających znaczącą pozycję rynkowa następuje zgodnie z regułami unijnego prawa konkurencji oraz wytycznymi Komisji Europejskiej w sprawie analizy rynku i oceny znaczącej pozycji rynkowej, ustalonymi po przeprowadzeniu konsultacji

z BEREC. Wytyczne w sprawie znaczącej pozycji rynkowej zawierają wskazówki dla krajowych organów regulacyjnych dotyczące zastosowania koncepcji znaczącej pozycji rynkowej w konkretnym kontekście regulacji *ex ante* rynków łączności elektronicznej. Obowiązek uwzględnienia przez Prezesa UKE kryteriów określonych w wytycznych KE wynika z art. 4 projektu.

Należy wskazać, że znacząca pozycja rynkowa odpowiada pozycji dominującej określonej w art. 102 TFUE. Zgodnie z projektem znaczącą pozycję rynkową posiada przedsiębiorca, który samodzielnie lub wspólnie z innymi zajmuje pozycje odpowiadającą dominacji, czyli dysponuje siłą ekonomiczną pozwalająca mu na zachowania w znacznym stopniu niezależne od konkurentów i konsumentów.

Art. 208

Przepis dotyczy przenoszenia pozycji znaczącej na rynek powiązany i stanowi implementację art. 63 ust. 3 EKŁE, zgodnie z którym jeżeli przedsiębiorstwo ma znaczącą pozycję na określonym rynku, może także być ono wyznaczone jako posiadające znaczącą pozycję rynkową na rynku blisko z tym rynkiem związanym, w przypadku gdy powiązania między obydwoma rynkami pozwalają na przeniesienie pozycji rynkowej z określonego rynku na ściśle powiązany rynek, tym samym zwiększając pozycję rynkową danego przedsiębiorstwa. Dla stwierdzenia pozycji znaczącej na rynku powiązanym, najpierw musi być ona ustalona na rynku pierwotnym. Należy wskazać, że zarówno EKŁE jak i przepisy projektu dopuszczą zastosowanie środków naprawczych na podstawie art. 69, art. 70, art. 71 i art. 74 EKŁE na ściśle powiązanym rynku, które mają na celu uniemożliwienie takiego przeniesienia. Istotną różnicą w stosunku do poprzednich regulacji krajowych i unijnych jest brak możliwości nałożenia przez Prezesa UKE obowiązków na rynkach detalicznych, w przypadku gdy zastosowanie środków naprawczych nie przyniosło zamierzonych skutków.

Art. 209

Przepis jest implementacją art. 67 ust. 6 EKŁE, a jego celem jest uniknięcie opóźnień w zakresie prowadzenia postępowań regulacyjnych. Daje on możliwość zwrócenia się przez regulatora, w przypadku naruszenia terminów związanych z procedurą określania rynków, do BEREC o pomoc w sprawie przygotowania projektu decyzji regulacyjnej. Prezes UKE nie ma obowiązku występowania z wnioskiem o konsultację, a jedynie uprawnienie. W przypadku uzyskania konsultacji Prezes UKE powinien powiadomić KE o planowanym rozstrzygnięciu w terminie 6 miesięcy od uzyskania wyniku konsultacji od BEREC. Postanowienia przepisu nie

wprowadzają nowych rozwiązań, są powieleniem zarówno dotychczasowych przepisów unijnych, jak i krajowych.

Art. 210

Przepis ten stanowi implementację art. 68 ust. 6 EKŁE, który w ramach nakładania, zmiany lub uchylania obowiązków zobowiązuje krajowe organy regulacyjne do uwzględniania wpływu najnowszych zmian sytuacji rynkowej, dotyczących m.in. umów handlowych mających wpływ na dynamikę konkurencji. Projektowany przepis przyznaje Prezesowi UKE możliwość zmiany decyzji określającej przedsiębiorcę o znaczącej pozycji rynkowej przez nałożenie lub zmianę obowiązków regulacyjnych, biorąc pod uwagę adekwatność i proporcjonalność danego obowiązku do problemów rynkowych lub uchylenie nałożonych obowiązków regulacyjnych, jeżeli warunki na rynku właściwym uzasadniają uchylenie tych obowiązków.

Przepis jest nowym rozwiązaniem zarówno na gruncie prawa unijnego, jak i krajowego.

Rozdział 2

Obowiązki na rynkach hurtowych

Art. 211

Przepis wdraża art. 72 EKŁE dotyczący dostępu do obiektów inżynierii lądowej i wodnej. Art. 72 EKŁE nie miał swojego odpowiednika w pakiecie dyrektyw telekomunikacyjnych. Umożliwia on krajowemu organowi regulacyjnemu nałożenie na przedsiębiorcę obowiązku uwzględniania uzasadnionych wniosków o dostęp i użytkowanie obiektów inżynierii lądowej i wodnej jeżeli uzna, że m.in. odmowa przyznania dostępu uniemożliwiłaby powstanie trwale konkurencyjnego rynku i nie leżałaby w interesie użytkowników końcowych. Składniki aktywów, których dotyczy obowiązek, nie muszą przy tym stanowić elementu rynku właściwego. Przepis wymienia obiekty zaliczane do obiektów inżynierii lądowej i wodnej. Należy uznać, że obiekty te są de facto infrastrukturą pasywną. W projektowanym art. 210 odniesiono się zatem do definicji infrastruktury technicznej oraz uzupełniono go o elementy wskazane w dyrektywie, a wykraczające poza definicję infrastruktury technicznej.

Art. 212

Przepis wdraża częściowo art. 73 ust. 1 i 2 EKŁE dotyczący obowiązków związanych z dostępem telekomunikacyjnym i użytkowaniem specyficznych elementów sieci i urządzeń towarzyszących.

Przepis art. 212, analogicznie do dotychczas obowiązujących przepisów Pt umożliwia Prezesowi UKE nałożenie obowiązku uwzględnienia wniosków przedsiębiorców komunikacji elektronicznej o zapewnienie dostępu telekomunikacyjnego, w tym użytkowania elementów sieci oraz powiązanych zasobów. Przepis ponadto doprecyzowuje na czym może polegać ten obowiązek, wprowadzając nieznaczne modyfikacje w porównaniu do dotychczas obowiązujących regulacji. Przy tym nowym przykładem ww. obowiązku, przewidzianym w EKŁE, jest m.in. zapewnienie dostępu do aktywnych lub wirtualnych elementów sieci telekomunikacyjnej i związanych z nimi usług.

Kolejnym nowym przepisem jest przepis nakazujący Prezesowi UKE, aby nakładając obowiązek zapewnienia dostępu wziął pod uwagę to czy m.in. inne, również planowane, formy dostępu lub obowiązek z art. 211 nie będą wystarczające do rozwiązania problemów rynkowych. W tym zakresie art. 212 Pke stanowi wdrożenie art. 73 ust. 2 akapit 1 EKŁE.

Art. 213

Przepis art. 213 stanowi implementację art. 73 ust. 2 i 3 EKŁE i dotyczy kwestii ustalania przez Prezesa UKE warunków dostępu telekomunikacyjnego w zasadniczej części powtarzając brzmienie dotychczasowego art. 35 Pt. EKŁE rozbudowuje katalog elementów jakie organ uwzględnia przy ustalaniu zakresu obowiązku dostępu. Nowym elementem, który wynika z EKŁE, jest obowiązek wzięcia przez organ pod uwagę m.in. inwestycji w sieci o bardzo dużej przepustowości oraz poziomów ryzyka związanych z tymi inwestycjami, prognozowanego rozwoju technologicznego związanego z projektowaniem sieci i zarządzaniem nimi, potrzeby zapewnienia neutralności technologicznej w zakresie projektowania sieci i zarządzania nimi.

Art. 214

Przepis wdraża art. 70 EKŁE dotyczący obowiązku niedyskryminacji.

Zasada niedyskryminacji wyrażona w projektowanym przepisie ma na celu, jak wskazuje motyw 184 EKŁE, zagwarantowanie, że przedsiębiorstwa o znaczącej pozycji rynkowej nie będą zniekształcać konkurencji, a w szczególności w sytuacji, gdy są to zintegrowane pionowo przedsiębiorstwa świadczące usługi innym przedsiębiorstwom, z którymi konkurują na rynkach detalicznych. EKŁE uznaje, iż zasada równoważności produktów stanowi najbardziej niezawodny sposób uzyskania skutecznej ochrony przed dyskryminacją.

Projektowany przepis w ust. 1 powtarza co do zasady treść dotychczasowego art. 36 Pt (który wdrażał w tym zakresie art. 10 dyrektywy o dostępie). EKŁE w porównaniu do dyrektywy o dostępie odnosi się przy tym do obowiązku przedsiębiorstwa, a nie jedynie operatora. Z tego

względu należało uwzględnić tę zmianę i odnieść się w projektowanym przepisie do obowiązków przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej.

EKŁE ponadto uregulowało kwestię obowiązków, jakie krajowy organ regulacyjny może nałożyć w celu zapewnienia równego traktowania w zakresie dostępu. Fragment ten został wdrożony w projektowanym art. 214 ust. 2.

Art. 215

Przepis wdraża art. 69 ust. 1 i 3 EKŁE dotyczący obowiązku przejrzystości i w tym zakresie w zasadniczej części powtarza treść dotychczasowego przepisu Pt. Projektowany przepis reguluje zatem możliwość nałożenia przez Prezesa UKE na przedsiębiorcę o znaczącej pozycji rynkowej, w drodze decyzji, obowiązku ogłaszania lub udostępniania informacji w sprawach zapewnienia dostępu. Informacje są publikowane na stronie podmiotowej BIP UKE. Mogą one obejmować m.in. informacje księgowe, specyfikacje techniczne urządzeń i sieci, informacje dotyczące opłat.

Wprowadzenie obowiązku przejrzystości motyw 182 EKŁE uzasadnia to tym, iż jawność zasad i warunków dostępu oraz wzajemnych połączeń, w tym cen, służy przyspieszaniu negocjacji, unikaniu sporów i daje uczestnikom rynku pewność, że usługa nie jest świadczona na dyskryminujących warunkach. Otwartość i jawność technicznych interfejsów może mieć szczególne znaczenie dla zapewnienia interoperacyjności.

Art. 216

Przepis artykuł 216 projektu reguluje ogólne zasady dotyczące nakładania na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej obowiązku prowadzenia rachunkowości regulacyjnej wraz z odwołaniem do dalszych przepisów w art. 258–263, w tym określonych w wydawanym na podstawie art. 260 projektu akcie wykonawczym, które zawierają szczegółowe przepisy dotyczące rachunkowości regulacyjnej.

Przepis art. 216 jest odpowiednikiem art. 38 Pt.

Zgodnie z projektowanym ust. 2, podstawą do przygotowania sprawozdań z rachunkowości regulacyjnej stanowi zatwierdzona przez Prezesa UKE instrukcja, zdefiniowana w słowniku w art. 2 pkt 13.

Przepis art. 216 implementuje do polskiego prawa art. 71 EKŁE, zgodnie z którym regulator ma prawo do nałożenia obowiązku rozdzielności księgowej. Obowiązek rozdzielności księgowej został określony w polskim prawie jako obowiązek rachunkowości regulacyjnej,

zdefiniowany w słowniku w art. 2 pkt 48, dodatkowo projektowany przepis art. 258 określa cel oraz sposób prowadzenia rachunkowości regulacyjnej.

Prawidłowe prowadzenie rachunkowości regulacyjnej ma umożliwić regulatorowi skuteczne badanie i monitorowanie transferów wewnętrznych u danego przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej oraz eliminowanie niedozwolonych transferów. Jest to szczególnie istotne dla prawidłowego ustalania opłat hurtowych, ponieważ prawidłowy system rachunkowości regulacyjnej stanowi podstawę kalkulacji kosztów, te zaś są podstawą ustalania opłat hurtowych.

Art. 217

Projektowany przepis art. 217 wdrażający art. 74 EKŁE określa zasady dotyczące nakładania na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej obowiązków dotyczących kalkulacji kosztów świadczenia dostępu telekomunikacyjnego oraz stosowania opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego.

W przepisie ust. 1 są wymienione 3 różne obowiązki dotyczące stosowania opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego. Prezes UKE ma możliwość nałożenia na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej tych obowiązków. Przesłanki nakładania obowiązków, określone w Pke, wynikają bezpośrednio z EKŁE, w szczególności z art. 74 ust. 1 i 2. Zgodnie z art. 74 ust. 1 akapit 2 zdanie 3 implementowanym w ust. 1, Prezes UKE ma umożliwić przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej uzyskanie rozsądnej stopy zwrotu z zaangażowanego kapitału, uwzględniając wszelkie ryzyko typowe dla danego nowego przedsięwzięcia inwestycyjnego.

Metoda wskazana w ust. 1 pkt 1 jest metodą stosowania opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego w oparciu o metodę kalkulacji kosztów – precyzyjnie regulowaną przez przepisy Pke, w szczególności definicję w słowniczku w art. 2 pkt 17 Pke oraz art. 262 i art. 263 Pke, a także przepisy rozporządzenia, wydawanego na podstawie art. 260. W Pt ta metoda była regulowana w art. 39.

W decyzji nakładającej ten obowiązek, Prezes UKE wskazuje przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej sposób kalkulacji kosztów spośród wymienionych w rozporządzeniu, wydanym na podstawie art. 260, oraz sposoby ustalania opłat, które będzie stosował w przypadkach, o których mowa w art. 218 ust. 5. Powyższe sposoby ustalania opłat nie są sprecyzowane w Pke i wynikają z aktualnej praktyki w innych krajach UE oraz zaleceń Komisji Europejskiej. Przykładami takich sposobów są wykorzystanie przez organ regulacyjny w tym celu poziomu

opłat stosowanych na porównywalnych rynkach konkurencyjnych lub regulowanych (*benchmarking*), metoda ta jest zapisana w dyrektywie w art. 74 ust. 2, oraz metoda „cena detaliczna minus" (*retail minus*), stosowana szczególnie w przypadku konkurencyjnego rynku detalicznego.

Metoda wskazana w pkt 2 w ust. 1 jest metodą mniej restrykcyjnej kontroli opłat w stosunku do metody z pkt 1. W obecnym Pt ta metoda była regulowana w art. 40. Prezes UKE nakłada na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej obowiązek stosowania opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego, w oparciu o koszty, które ponosi przedsiębiorca, wskazując jednocześnie sposoby weryfikacji i ustalania opłat. Powyższe sposoby, analogicznie jak w pkt 1 nie są sprecyzowane w Pke i wynikają z aktualnej praktyki w innych krajach UE oraz zaleceń Komisji Europejskiej.

Inaczej niż w przypadku obowiązku wynikającego z ust. 1 pkt 1, przedsiębiorca ma sam możliwość wyboru sposobu wyliczenia kosztów, może w tym celu skorzystać ze sposobów kalkulacji kosztów wskazanych w rozporządzeniu, wydawanym na podstawie przepisu art. 258.

Metoda wskazana w ust. 1 pkt 3, która jest nową regulacją, nakłada na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej obowiązek stosowania opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego w wysokości określonej przez Prezesa UKE. Przepis art. 74 EKŁE opisuje dwa sposoby ustalania cen (opłat), jednakże pierwsze zdanie tego artykułu, szczególnie przez użycie wyrażenia „w tym" wyraźnie wskazuje, że katalog sposobów ustalania cen (opłat) jest otwarty. Potwierdzają to też zalecenia Komisji Europejskiej, w których, na podstawie przepisów ówcześnie obowiązujących dyrektyw będących odpowiednikami art. 74 EKŁE, zalecano ustalanie opłat na podstawie modelu kalkulacji kosztów „bottom-up" (modelowanie oddolne), opartego o koszty ponoszone przez efektywnego operatora np. w zaleceniu Komisji z dnia 7 maja 2009 r. w sprawie uregulowań dotyczących stawek za zakańczanie połączeń w sieciach stacjonarnych i ruchomych (2009/396/WE) (Dz. Urz. UE L 124 z 20.05.2009, str. 67).

Powyższa metoda nie wymaga procesu oceny i weryfikacji przez regulatora ani kosztów, ani opłat, wynikających z uzasadnienia kosztowego, ponieważ opłaty są ustalone przez regulatora.

Metoda ustalania opłat określona w ust. 1 pkt 3 będzie mogła być zastosowana, zgodnie z ust. 4, tylko w dwóch sytuacjach. Pierwszy przypadek będzie mieć miejsce gdy Komisja Europejska lub BEREC wyda odpowiednie wytyczne, zalecenia lub wspólne stanowisko w tym zakresie. Druga przesłanka dotyczy sytuacji, gdy obowiązek stosowania opłat z ust.1 pkt 3 będzie nakładany na więcej niż jednego przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej na tym samym

rynku właściwym lub rynku właściwym obejmującym takie same produkty lub usługi w połączeniu z warunkiem, że na tych rynkach powinny być stosowane symetryczne opłaty z tytułu dostępu telekomunikacyjnego.

Prezes UKE nakładając obowiązek, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, będzie musiał uwzględnić koszty ponoszone przez efektywnie działającego przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej (hipotetycznego przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej, jaki funkcjonowałby na w pełni konkurencyjnym rynku) lub koszty ponoszone przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej, na którego ma być nałożony obowiązek, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, oraz koszty innych przedsiębiorców komunikacji elektronicznej działających na tym samym lub rynku właściwym lub rynku właściwym obejmującym takie same produkty lub usługi. Pkt 2 jest szczególnie istotny w przypadku ustalania symetrycznych opłat na rynkach obejmujących takie same produkty lub usługi.

W wyjątkowych sytuacjach, kiedy Prezes UKE nie będzie mógł zastosować ust. 5, przy nakładaniu obowiązku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 będzie mógł uwzględnić opłaty z tytułu dostępu telekomunikacyjnego stosowane na porównywalnych rynkach konkurencyjnych lub regulowanych. Takie sytuacje mogą dotyczyć np. rynków nowych usług, gdzie określenie kosztów ponoszonych przez efektywnie działającego przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej może być niemożliwe.

Przepis ust. 7 dotyczy nowej sytuacji, wskazanej w art. 74 ust. 1 akapit 3 EKŁE, związanej z inwestycjami poniesionymi przez przedsiębiorców komunikacji elektronicznej w budowę sieci składającej się z elementów światłowodowych (nowej generacji), w szczególności sieci o bardzo dużej przepustowości, które Prezes UKE musi wziąć pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o konieczności nałożenia obowiązków dotyczących kalkulacji kosztów i stosowania opłat. Powyższy przepis ma zachęcić przedsiębiorców komunikacji elektronicznej do inwestycji w budowę sieci, w szczególności sieci o bardzo dużej przepustowości, które przy odpowiednich warunkach, wymienionych w tym przepisie, mogą doprowadzić do nienakładania lub uchylenia obowiązków regulacyjnych wskazanych w art. 217 w stosunku do danego przedsiębiorcy.

Art. 218

Przepis art. 218, wdrażający art. 74 EKŁE, określa zasady dotyczące weryfikacji kosztów i opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego oraz ustalania opłat z tytułu dostępu

telekomunikacyjnego. Projektowany art. 218 jest odpowiednikiem art. 39 ust. 2–6 i art. 40 ust. 2–5 Pt.

Zgodnie z ust. 1 przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, na którego został nałożony obowiązek, o którym mowa w art. 217 ust. 1 pkt 2, przedstawia Prezesowi UKE szczegółowe uzasadnienie wysokości opłat ustalonych w oparciu o koszty, które ponosi przedsiębiorca komunikacji elektronicznej.

Zgodnie z ust. 2 Prezes UKE weryfikuje ww. opłaty, ale tylko według sposobów wskazanych w decyzji nakładającej obowiązek z art. 217 ust. 1 pkt 2. Jeżeli wysokość opłat okaże się nieprawidłowa, Prezes UKE sam ustala wysokość opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego lub ich maksymalny albo minimalny poziom, biorąc pod uwagę wytyczne z ust. 3.

Natomiast w przypadku nałożenia na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej obowiązku, o którym mowa w art. 217 ust. 1 pkt 1, po otrzymaniu wyników kalkulacji kosztów od przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej, jest przeprowadzana ocena kosztów przez weryfikację przeprowadzoną przez biegłego rewidenta, wskazaną w art. 262 ust. 7.

Należy podkreślić, że w przypadku obowiązku kalkulacji kosztów nałożonego przez Prezesa UKE na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej, tylko w przypadkach określonych w ust. 5 Prezes UKE sam może ustalić wysokość opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego lub ich maksymalny albo minimalny poziom.

Przepis ust. 7 dotyczy szczególnej sytuacji, wymienionej w art. 74 ust. 1 akapit 2 EKŁE, związanej z wydatkami poniesionymi przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej na nowe przedsięwzięcie inwestycyjne, które Prezes UKE musi wziąć pod uwagę przy ustalaniu opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego. Powyższe przepisy mają na celu zachętę dla przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej do realizacji nowych przedsięwzięć inwestycyjnych, w tym budowy sieci o bardzo dużej przepustowości. Przepis ust. 7 jest odpowiednikiem art. 39 ust. 6 i art. 40 ust. 5 Pt.

Art. 219

Projektowany przepis reguluje kwestię rozliczeń między przedsiębiorcami komunikacji elektronicznej związanych z przenoszeniem numerów (ust. 1) oraz wyborem dostawcy usług (ust. 2). Artykuł implementuje art. 106 EKŁE i łączy się z prawem dla abonentów do bezpłatnego przeniesienia numeru oraz wyboru dostawcy usług.

Projektowane przepisy informują tylko, że w przypadku ustanowienia opłat przez przedsiębiorców komunikacji elektronicznej związanych z przenoszeniem numerów lub wyborem dostawcy usług, opłaty te mają uwzględniać ponoszone koszty związane z tą usługą.

Przepis art. 219 jest odpowiednikiem art. 41 Pt.

Art. 220

Projektowany przepis dotyczy ustalania opłat za zakańczanie połączenia głosowego w sieciach stacjonarnych lub ruchomych i stanowi implementację nowej regulacji czyli art. 75 EKŁE. Zgodnie z przepisem ust. 1, przedsiębiorca komunikacji elektronicznej stosuje nie wyższe niż maksymalne opłaty, zgodnie z aktem delegowanym wydanym przez Komisję Europejską w tym zakresie. Zgodnie z najlepszą wiedzą projektodawcy w tym zakresie, na podstawie art. 75 ust.1 EKŁE, Komisja Europejska planuje wydać rozporządzenie, czyli akt delegowany, który nie będzie wymagał transpozycji jak każde rozporządzenie przyjmowane przez instytucje unijne, niezależnie czy ma charakter ustawodawczy (jak rozporządzenie), czy nieustawodawczy (jak np. rozporządzenie wykonawcze). Przepis ust. 1 porządkuje tylko regulacje w tym zakresie.

W przypadku niewydania przez Komisję Europejską ww. aktu delegowanego określającego maksymalne stawki za zakańczanie połączeń głosowych, zgodnie z projektowanym ust. 2, Prezes UKE może w drodze decyzji, nałożyć na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej obowiązek stosowania opłaty za zakańczanie połączeń w określonej przez Prezesa UKE wysokości. Prezes UKE określając opłaty będzie musiał wziąć pod uwagę zasady wymienione w ust. 3, stanowiące implementację zasad określonych w załączniku nr III do EKŁE.

Zgodnie z ust. 4, wdrażającym art. 75 ust. 3 EKŁE, Prezes UKE ma obowiązek monitorować wysokość opłat za zakańczanie połączeń głosowych w sieciach stacjonarnych lub ruchomych oraz zapewniać ich zgodność z opłatami określonymi w akcie delegowanym, wydawanym na podstawie art. 75 ust. 1 EKŁE. Zgodnie z ust. 5, Prezes UKE jest zobowiązany przedstawiać Komisji Europejskiej i BEREC sprawozdanie dotyczące stosowania opłat za zakańczanie połączeń głosowych w sieciach stacjonarnych lub ruchomych, co też jest wymogiem wynikającym z art. 75 ust. 3 EKŁE.

Projektodawca w ust. 3 pkt 1 użył angielskiego słowa „bottom-up” ze względu na to, że w języku polskim brak odpowiednika powyższego słowa, oznaczającego rodzaj model kosztowego służącego kalkulacji kosztów różnych usług telekomunikacyjnych, które byłoby w

powszechnym użyciu, i nie budziło wątpliwości co do jego znaczenia. Dotychczas w aktach prawnych nie było tak szczegółowych zapisów i nazwa modelu się w nich nie pojawiała. Natomiast w powszechnym użyciu, m.in. w decyzjach Prezesa UKE używana jest tylko angielska nazwa tego modelu. W EKŁE ta nazwa została przetłumaczona, ale jej tłumaczenie budziło wątpliwości już u projektodawcy Pke, dlatego zdecydowano się na użycie dodatkowo w Pke angielskiej nazwy.

Art. 221

Projektowany przepis dotyczy możliwości nałożenia przez Prezesa UKE na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej, na którego został nałożony obowiązek równego traktowania, obowiązek przygotowania i przedstawienia oferty ramowej o dostępie telekomunikacyjnym. Przepis stanowi wdrożenie art. 69 ust. 2–4 EKŁE, który reguluje kwestie obowiązku przejrzystości.

Projektowany art. 221 częściowo powtarza dotychczasową regulację Pt w tym zakresie, z uwzględnieniem zmian wynikających z EKŁE. Zasadniczą zmianą wynikającą z EKŁE w stosunku do dyrektywy o dostępie jest to, iż EKŁE nie określa już elementów, jakie powinna zawierać oferta ramowa. Elementy te były dotychczas określone w załączniku II do dyrektywy o dostępie. Zamiast tego zgodnie z art. 69 ust. 3 EKŁE to BEREC określa wytyczne w sprawie minimalnych kryteriów dotyczących oferty ramowej. Z tego względu projektowany przepis również nie zawiera już ustępów odnoszących się do elementów oferty ramowej. Prezes UKE będzie te elementy określał w decyzji dla przedsiębiorcy o znaczącej pozycji rynkowej, a przy tym w jak największym stopniu będzie obowiązany uwzględniać wytyczne BEREC w sprawie minimalnych kryteriów dotyczących oferty ramowej, o czym stanowi art. 69 ust. 4 EKŁE. Kwestię uwzględniania wytycznych BEREC reguluje przy tym projektowany art. 4 ust. 2.

Art. 222

Zgodnie z projektowanym przepisem Prezes UKE może dokonać kilku czynności w zakresie zatwierdzenia projektu oferty ramowej lub jej zmiany. Może bowiem zatwierdzić projekt oferty wydając decyzję administracyjną, o której mowa w art. 104 kpa. Przy czym warunkiem zatwierdzenia projektu oferty lub jej zmiany jest to, aby projekt odpowiadał przepisom prawa oraz potrzebom rynku wskazanym w decyzji nakładającej obowiązek przygotowania oferty, przepisom dotyczących oferty ramowej i dostępu. Prezes UKE może także zmienić projekt oferty ramowej lub jej zmiany i zatwierdzić projekt lub odrzucić proponowaną zmianę. Ponadto

możliwe jest także samodzielne ustalenie oferty ramowej przez Prezesa UKE, w przypadku nieprzedstawienia jej w terminie przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej.

Prezes UKE może, z urzędu lub na uzasadniony wniosek przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej uprawnionego do dostępu telekomunikacyjnego, zobowiązać przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej do przygotowania zmiany oferty ramowej. Dodatkowo wprowadzono regulację umożliwiającą przedstawienie Prezesowi UKE przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej zobowiązanego do przedłożenia oferty ramowej, projektu zmiany oferty ramowej. Celem przepisu jest przesądzenie, aby przedsiębiorca komunikacji elektronicznej zobowiązany do przedłożenia oferty ramowej nie musiał występować do Prezesa UKE z wnioskiem o zobowiązanie samego siebie do przedłożenia zmiany oferty, lecz mógł od razu przedłożyć Prezesowi UKE projekt zmiany oferty ramowej w celu jej zatwierdzenia. Należy przy tym podkreślić, że w obu wyżej opisanych przypadkach organ zobowiązany jest do oceny przedłożonego projektu zmiany oferty ramowej przez pryzmat zapotrzebowania na usługi lub zmiany warunków rynkowych i wydać w tym zakresie decyzję. Nie ma przy tym podstaw do różnicowania procesu w zależności od tego, kto jest inicjatorem zmiany. Należy podkreślić, że w każdym przypadku powinno być stwierdzone spełnienie przesłanek zmiany warunków rynkowych lub zapotrzebowania.

Prezes UKE obowiązany będzie, tak jak dotychczas na podstawie art. 43 Pt, niezwłocznie publikować zatwierdzone oferty ramowe lub ich zmiany na stronie podmiotowej BIP UKE. Dodatkowo wprowadzono obowiązek publikowania również ujednoliconych tekstów ofert ramowych. Regulacja ta zapewni większą przejrzystość wprowadzanych zmian w ofercie ramowej.

Art. 223

Projektowany przepis stanowi implementację art. 68 ust. 3 akapit 2 EKŁE dotyczącego nakładania obowiązków na przedsiębiorstwa wyznaczone jako posiadające znaczącą pozycję rynkową w wyjątkowych okolicznościach. Jednocześnie tożsamy przepis funkcjonował w ustawie Pt w art. 44.

Art. 224

Projektowany przepis stanowi podobnie jak art. 223 implementację art. 68 ust. 3 akapit 2 EKŁE i nie odbiega od dotychczasowych rozwiązań.

Projektowany przepis dotyczy wystąpienia Prezesa UKE o uzyskanie zgody Komisji Europejskiej na zastosowanie środków nieprzewidzianych dyrektywami i ustawą. Należy

wskazać, że procedura uzyskania zgody nie jest typowym postępowaniem konsolidacyjnym. Zgoda Komisji Europejskiej jest wyrażana w formie decyzji, która jeśli jest pozytywna uprawnia Prezesa UKE do wydania decyzji nakładającej obowiązki objęte wnioskiem złożonym do Komisji Europejskiej. Prezes UKE może wycofać proponowany środek w trakcie postępowania przed Komisją. Przy czym, zgodnie z przepisem ust. 2, w przypadku wydania decyzji przez Komisję Europejską Prezes UKE nakłada obowiązek.

Art. 225–230

Separacja funkcjonalna.

Przepisy dotyczące separacji funkcjonalnej stanowią element regulacji dotyczącej dostępu. Zostały wprowadzone do Pt na mocy nowelizacji z 2012 r., wdrażającej znowelizowany pakiet dyrektyw telekomunikacyjnych. Dotychczasowy art. 44b–44g Pt wdrażał w tym zakresie art. 13a dyrektywy o dostępie (dotyczący możliwości nałożenia na przedsiębiorcę zintegrowanego pionowo obowiązku rozdziału funkcjonalnego) i art. 13b dyrektywy o dostępie (dotyczący dobrowolnego podziału przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo). EKŁE również reguluje te kwestie w art. 77 (podział funkcjonalny) oraz w art. 78 (dobrowolny podział przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo). Przepis art. 77 EKŁE powtarza treść art. 13a dyrektywy o dostępie i nie wprowadza żadnych modyfikacji. Natomiast art. 78 EKŁE będący odpowiednikiem art. 13b dyrektywy o dostępie zawiera szereg zmian.

Art. 225

Podział funkcjonalny.

Projektowany przepis stanowi wdrożenie art. 77 ust. 1–3 EKŁE.

Przepis art. 77 EKŁE przewiduje możliwość nałożenia na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej świadczącego usługi na rynku lub rynkach hurtowych oraz na odpowiadającym mu rynku detalicznym lub rynkach detalicznych (przedsiębiorcą zintegrowanym pionowo zintegrowanego pionowo) obowiązku rozdziału funkcjonalnego, w przypadku gdy obowiązki regulacyjne nałożone wcześniej na tego przedsiębiorcę nie zapewniły skutecznej konkurencji oraz gdy istnieją istotne i trwałe problemy konkurencyjne lub niewydolność rynków, związane z hurtowym oferowaniem określonych rynków produktów dostępu. Podział funkcjonalny, zgodnie z przepisem dyrektywy, ma polegać na wyodrębnieniu w ramach przedsiębiorcy zintegrowanego pionowo niezalenie działającej jednostki organizacyjnej, której zostałaby powierzona działalność związana z hurtowym oferowaniem produktów dostępu. Jednostka ta miałaby obowiązek dostarczania produktów i usług dostępu wszystkim przedsiębiorstwom,

także innym jednostkom organizacyjnym działającym w ramach spółki dominującej, w takich samych terminach, na tych samych warunkach – dotyczących między innymi poziomów cen i usług – oraz z użyciem tych samych systemów i procesów.

Obowiązek rozdziału funkcjonalnego ma na celu w istotny sposób ograniczyć motywację do dyskryminacji oraz ma być pomocny przy weryfikacji i egzekwowaniu przestrzegania zasady niedyskryminacji. Nałożenie obowiązku rozdziału funkcjonalnego jest środkiem naprawczym, który może być stosowany wyjątkowo – w ww. przypadku. Zgodnie z wymogami EKŁE, gdy krajowy organ regulacyjny zamierza nałożyć obowiązek rozdziału funkcjonalnego obowiązany jest przedłożyć wniosek w tym zakresie Komisji Europejskiej. Uprzednie zatwierdzanie wniosków przez Komisję Europejską ma na celu zapobieganie zakłóceniom konkurencji na rynku wewnętrznym.

Projektowany przepis nie przewiduje zmian w porównaniu do dotychczas obowiązującego art. 44b Pt.

Art. 226

Projektowany przepis wdraża art. 77 ust. 3 akapit 2 EKŁE, zgodnie z którym po podjęciu przez Komisję Europejską decyzji w sprawie proponowanego środka zgodnie z art. 68 ust. 3 EKŁE, krajowy organ regulacyjny przeprowadza skoordynowaną analizę różnych rynków związanych z siecią dostępu. Na podstawie swojej oceny krajowy organ regulacyjny nakłada, utrzymuje, zmienia lub uchyla obowiązki. Przepis ten odnosi się do nakładania obowiązku rozdziału funkcjonalnego.

Projektowany przepis nie przewiduje zmian w porównaniu do dotychczas obowiązującego art. 44c Pt.

Art. 227

Przepis ten stanowi implementację art. 77 ust. 4 EKŁE, który, dla uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych, wskazuje, że, nałożenie na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązku podziału funkcjonalnego nie wyklucza możliwości nałożenia na tego przedsiębiorcę innych obowiązków regulacyjnych przewidzianych dla rynków hurtowych.

Projektowany przepis nie przewiduje zmian w porównaniu do dotychczas obowiązującego art. 44d Pt.

Art. 228

Projektowany przepis wprowadza w stosunku do osoby lub osób kierujących wydzieloną jednostką organizacyjną zakaz świadczenia pracy, wykonywania innych zajęć u przedsiębiorcy telekomunikacyjnego zintegrowanego pionowo, na którego nałożono obowiązek rozdziału funkcjonalnego lub w innej wydzielonej jednostce tego przedsiębiorcy, w spółce od niego zależnej, wobec niego dominującej lub z nim powiązanej, a także zakaz pełnienia funkcji w organach lub pełnienia funkcji doradczych na rzecz tych podmiotów.

Art. 229

Projektowany przepis powtarza treść dotychczas obowiązującego art. 44f Pt.

Prezes UKE w decyzji o nałożeniu obowiązku rozdziału funkcjonalnego będzie określał m.in. status prawny wydzielonej jednostki. Przepis ust. 1 wskazuje, że w przypadku gdy formą wydzielonej jednostki nie jest odrębna osoba prawna (mowa tu o spółce kapitałowej), stosuje się do takiego podmiotu przepisy o oddziale. W momencie wprowadzania w 2012 r. do ustawy – Pt przepisów o separacji funkcjonalnej, jak i w procesie legislacyjnym niniejszego projektu uznano, iż najbardziej optymalną formą wydzielenia jednostki na gruncie prawa polskiego, spełniającą wymogi dyrektywy, jest oddział. Forma oddziału w pełni uwzględnia specyfikę instytucji separacji funkcjonalnej i potrzebę odrębności wyodrębnionej jednostki w stosunku do przedsiębiorcy, na którego jest nakładany przedmiotowy obowiązek.

Należy wskazać, że przepis ten został wprowadzony do Pt gdy obowiązywała ustawa z dnia z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2017 r. poz. 2168, z późn. zm.), zwana dalej „usdg". Ustawa ta zawierała w art. 5 pkt 4 definicję oddziału, wskazując, że oddziałem jest wyodrębniona i samodzielna organizacyjnie część działalności gospodarczej, wykonywana przez przedsiębiorcę poza siedzibą przedsiębiorcy lub głównym miejscem wykonywania działalności. Usdg została zastąpiona przez ustawę z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, która nie zawiera już definicji oddziału. Pojęcie to pojawia się natomiast w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i jest zdefiniowane w art. 3 pkt 4 w sposób identyczny jak w usdg. Może zatem posłużyć przy interpretacji pojęcia „oddziału" na gruncie Pt.

Zgodnie z art. 38 pkt 1 lit. d ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym, jeżeli przedsiębiorca posiada oddziały, w rejestrze przedsiębiorców obok danych dotyczących przedsiębiorcy powinny by ujawnione także siedziby i adresy jego oddziałów.

Przepisy odnoszące się do oddziału znajdują się w Kc:

1) art. 43^6 – firma oddziału osoby prawnej zawiera pełną nazwę tej osoby oraz określenie „oddział” ze wskazaniem miejscowości, w której oddział ma siedzibę,
2) art. 109^5 – prokurę można ograniczyć do zakresu spraw wpisanych do rejestru oddziału przedsiębiorstwa (prokura oddziałowa).

Projektowany przepis reguluje równie kwestie z zakresu prawa pracy. Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 26 kwietnia 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465) pracodawcą jest jednostka organizacyjna, choćby nie posiadała osobowości prawnej, a także osoba fizyczna, jeżeli zatrudniają one pracowników. Możliwość uznania za pracodawcę oddziału spółki handlowej potwierdza orzecznictwo Sądu Najwyższego. Sąd Najwyższy stwierdził, że każda osoba prawna jest pracodawcą w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 26 kwietnia 1974 r. – Kodeks pracy, chyba że dla niektórych pracowników za pracodawcę należy uznać jednostkę organizacyjną stanowiącą jej część składową[4)]. Taka jednostka organizacyjna niewyposażona w osobowość prawną, musi być dostatecznie wyodrębniona pod względem organizacyjnym i finansowym oraz być uprawniona do samodzielnego zatrudniania pracowników (nie można jednak uznać za pracodawcę jednostki organizacyjnej, której kierownik przyjmuje i zwalnia pracowników wyłącznie na podstawie upoważnienia)[5)].

Z uwagi na powyższe w projektowanym art. 44f ust. 3 Pt stwierdzono, iż „Wydzielona jednostka organizacyjna jest odrębnym pracodawcą w ramach przedsiębiorstwa przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, o którym mowa w art. 44b ust. 1, za którego uprawnienia i obowiązki pracodawcy wykonuje osoba lub osoby kierujące wydzieloną jednostką organizacyjną.”.

Art. 230

Dobrowolny podział przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo.

Projektowany przepis stanowi implementację art. 78 EKŁE.

Przepis co do zasady tak jak dotychczasowy art. 44g ust. 1 Pt reguluje obowiązek powiadomienia Prezesa UKE, przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego o znaczącej pozycji rynkowej zintegrowanego pionowo, o planowanym przeniesieniu środków majątkowych lokalnej sieci dostępu lub ich znacznej części na odrębną osobę prawną mającą innego właściciela lub na nowo zawiązany w tym celu podmiot. Zmiana w porównaniu do dotychczas obowiązujących przepisów dotyczy terminu dokonania zawiadomienia. Dotychczas

4) wyr. SN z 6.11.1991 r., I PRN 47/91, OSP 1992, Nr 7–8, poz. 151
5) Kodeks pracy. Komentarz, red. prof. dr hab. Wojciech Muszalski, Wyd. 12, Warszawa 2019.

zawiadomienia dokonywało się najpóźniej sześć miesięcy przed planowanym przeniesieniem środków majątkowych. Ze względu jednak na to, że EKŁE w art. 78 ust. 1 wskazuje, że poinformowanie organu powinno nastąpić co najmniej trzy miesiące przed planowanym przeniesieniem aktywów, analogiczną zmianę wprowadzono w projektowanym przepisie.

Nowym elementem wprowadzonym przez art. 78 ust. 1 akapit 3 EKŁE jest możliwość zobowiązania się przez przedsiębiorcę do stosowania określonych warunków dostępu do sieci w okresie po dokonaniu podziału. Celem tych zobowiązań jest zapewnienie stronom trzecim skutecznego i niedyskryminacyjnego dostępu. Zgodnie z EKŁE organ może przy tym uczynić określone warunki wiążącymi, a zatem zobowiązać przedsiębiorcę do ich stosowania w całości lub w części. Organ regulacyjny powinien przy tym monitorować wykonanie tych warunków. Regulacje te zawarte w EKŁE znalazły odzwierciedlenie w projektowanym przepisie.

Rozdział 3

Migracja z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi

Projektowane przepisy rozdziału wdrażają art. 81 EKŁE, który nie miał swojego odpowiednika w pakiecie dyrektyw telekomunikacyjnych. Celem tych przepisów jest ułatwienie przechodzenia z tradycyjnych sieci miedzianych do sieci nowej generacji. Aby zapewnić nadzór nad tym procesem oraz aby go usprawnić EKŁE nakłada na krajowy organ regulacyjny obowiązek zapewnienia, aby proces wycofania lub zastąpienia elementów sieci obejmował przejrzysty harmonogram oraz warunki migracji, a także, aby przewidywał dostępność alternatywnych produktów o przynajmniej porównywalnej jakości pozwalających uzyskać dostęp do zmodernizowanej infrastruktury sieciowej, jeżeli jest to konieczne do ochrony konkurencji i praw użytkowników końcowych. Dyrektywa umożliwia organowi uchylenie obowiązków dotyczących dostępu w odniesieniu do sieci miedzianej z chwilą ustanowienia odpowiedniego procesu migracji oraz zapewnienia zgodności z warunkami, o których powiadomił organ. Ma to na celu uniknięcie nieuzasadnionych opóźnień w migracji.

Art. 231

Wyżej opisane postanowienia EKŁE znalazły odzwierciedlenie w projektowanym art. 231, który uszczegóławia przy tym procedury powiadamiania organu (Prezesa UKE) o zamiarze migracji i zatwierdzania powiadomienia. Zgodnie z projektowanym art. 231 Pke, można wydzielić dwa tryby zatwierdzenia powiadomienia o migracji. Pierwszy – „ogólny", zgodnie z którym nie później niż w terminie 12 miesięcy przed planowanym terminem rozpoczęcia migracji operator SMP złoży powiadomienie o zamiarze migracji z infrastruktury objętej

obowiązkami regulacyjnym. Do tego trybu zastosowanie ma co do zasady ogólne postępowanie administracyjne.

Art. 232

Przepis ten określa wymogi formalne powiadomienia, poprzez wskazanie co powinno ono zawierać. Przepis wskazuje zatem na obowiązek załączenia wykazu infrastruktury objętej migracją oraz przejrzysty harmonogram i warunki migracji z infrastruktury (dwa ostatnie dokumenty muszą zawierać terminy powiadamiania o migracji podmiotów korzystających z tej infrastruktury, oraz alternatywne sposoby zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego umożliwiające świadczenie usług o co najmniej porównywalnej jakości dotychczasowym użytkownikom końcowym). Wymogi te nie dotyczą sieci, za pomocą której nie są świadczone usługi komunikacji elektronicznej użytkownikom końcowym, lub w miejsce której został zapewniony alternatywny sposób zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego, tym samym użytkownikom końcowym, z wykorzystaniem wyłącznie stacjonarnej sieci o bardzo dużej przepustowości składającej się z linii światłowodowych co najmniej do punktu dystrybucji w miejscu świadczenia usługi.

Drugi ustęp tego artykułu doprecyzowuje wymogi formalne powiadomień odnoszących się do infrastruktury, za pomocą której nie są świadczone usługi komunikacji elektronicznej użytkownikom końcowym, lub w miejsce której został zapewniony alternatywny sposób zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego, o którym mowa w art. 232 ust. 1, tym samym użytkownikom końcowym, z wykorzystaniem wyłącznie stacjonarnej światłowodowej sieci o bardzo dużej przepustowości. W tym zakresie konieczne jest załączenie oświadczenia o spełnieniu co najmniej jednego z warunków wskazanych w art. 231 ust. 2 pkt 1 lub 2.

Art. 233

Przepis ten umocowuje Prezesa UKE do zatwierdzania w całości, w drodze decyzji, powiadomień albo odmawiania zatwierdzenia powiadomień o zamiarze migracji z infrastruktury, jeżeli harmonogram i warunki migracji nie są przejrzyste i nie zapewniają ochrony konkurencji lub nie zapewniają ochrony praw użytkowników końcowych. . Wydając przedmiotową decyzję Prezes UKE musi kierować zasadami ochrony konkurencji i praw użytkowników końcowych.

Przepis określa także drugi tryb postepowania, który można określić jako „szczególny” lub uproszczony. Tryb ten dotyczy infrastruktury, za pomocą której nie są świadczone usługi komunikacji elektronicznej użytkownikom końcowym, lub w miejsce której został zapewniony

alternatywny sposób zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego, z wykorzystaniem wyłącznie stacjonarnej światłowodowej sieci o bardzo dużej przepustowości. W tym przypadku, o ile Prezes UKE nie wskaże nowego terminu załatwienia sprawy w formie postanowienia, w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia Prezesowi UKE powiadomienia o zamiarze migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi spełniającego wymagania, zatwierdzenie powiadomienia może nastąpić w trybie milczącego załatwienia sprawy, który określony został w dziale II rozdziale 8a kpa.

Ustęp trzeci doprecyzowuje stosowanie zasad postępowania administracyjnego w postepowaniach w sprawie zatwierdzenia powiadomienia o zamiarze migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi, wyłączenie stosowania art. 31 kpa. Wyłączenie to, mając na uwadze zasadę szybkości postępowań, ma na celu ograniczenia kręgu uczestników tych postępowań wyłącznie do ich stron.

Art. 234

Przepis ten daje Prezesowi UKE, w przypadku zatwierdzenia powiadomienia o zamiarze migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi, możliwość, uchylenia nałożonych wcześniej obowiązków regulacyjnych w zakresie dostępu telekomunikacyjnego do sieci miedzianej lub infrastruktury niezbędnej do eksploatacji sieci miedzianej objętej migracją. Możliwość ta jest jednakże uzależniona od przestrzegania postanowień zatwierdzonego powiadomienia.

Art. 235

Przepis ten daje Prezesowi UKE możliwość łączenia postępowań dotyczących zatwierdzenia powiadomienia o zamiarze migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi, w przypadku gdy wszczynane są one w związku z powiadomieniami pochodzącymi od tego samego wnioskodawcy.

Rozdział 4

Ograniczenia na rynkach detalicznych

Art. 236

Projektowany przepis dotyczy nakładania obowiązków na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego o znaczącej pozycji rynkowej na rynku usług detalicznych i nie odbiega w sposób zasadniczy od dotychczasowej treści art. 46 Pt, z tym, że dotyczy obowiązków nakładanych na

przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej na danym rynku detalicznym. Zakres ten jest zatem szerszy niż dotychczas obowiązujący na gruncie Pt, który obejmował przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

Przepis stanowi wdrożenie art. 83 EKŁE. Rynkami detalicznymi są rynki produktów i usług w zakresie usług telekomunikacyjnych dla użytkowników końcowych. Obowiązki mogą być nakładane, gdy analiza rynku wykaże, że dany rynek detaliczny nie jest skutecznie konkurencyjny oraz obowiązki dostępowe nie doprowadziłyby do osiągnięcia celów polityki regulacyjnej.

Art. 237

Projektowany przepis jest analogiczny do dotychczasowej regulacji zawartej w Pt, z tą różnicą, iż dotyczy przedsiębiorców komunikacji elektronicznej. Przepis dotyczy przypadku, gdy na podstawie projektowanego art. 236 ust. 3 pkt 4 Prezes UKE nałoży obowiązek przedstawiania do zatwierdzenia informacji przedumownych. Możliwość nałożenia takiego obowiązku wynika z art. 83 ust. 2 EKŁE, który to przepis dotyczy m.in. możliwości zastosowania środków kontroli poszczególnych taryf.

Projektowany przepis uszczegóławia procedurę zatwierdzania przez Prezesa UKE informacji przedumownych, zakreślając termin przedłożenia planowanych informacji przedumownych do zatwierdzenia, przewidując możliwość zgłoszenia sprzeciwu przez Prezesa UKE, oraz regulując kwestie publikowania na stronie podmiotowej BIP UKE informacji przedumownych.

Rozdział 5

Szczegółowe warunki regulacyjne

Proponowane przepisy rozdziału 5 „Szczegółowe warunki regulacyjne" – art. 238–241 projektu ustawy Pke mają na celu przeniesienie na grunt nowego aktu instytucji ustanowionych przepisem art. 43a Pt.

Postanowienia art. 43a Pt zostały wprowadzone ustawą z 29 października 2010 r. o zmianie ustawy – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. poz. 1499). Przyczynkiem do ich kodyfikacji były doświadczenia Prezesa UKE związane z zawarciem i wykonywaniem porozumienia pomiędzy Prezesem UKE a największym wówczas operatorem telekomunikacyjnym.

Regulacja ta ma na celu umożliwienie włączenia zobowiązań przedsiębiorcy uzgodnionych pomiędzy przedsiębiorcą a organem regulacyjnym w mechanizm regulacji rynków telekomunikacyjnych. Nowa regulacja w tym zakresie powtarza rozwiązania przyjęte w

ustawie uchylanej. Wskazać jednakże należy, że proponowane przepisy zostały przystosowane do systematyki nowej kodyfikacji.

Art. 238

Przepisy tego artykułu wskazują, że postępowanie w sprawie zatwierdzenia szczegółowych warunków regulacyjnych jest postępowaniem wnioskowym. Podmiotem uprawnionym do złożenia wniosku jest przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej. Przepis ten definiuje czym są „szczegółowe warunki regulacyjne" określają tym także zakres, którego dotyczyć może składany wniosek, wskazując na szczegółowe warunki wykonywania obowiązków regulacyjnych wcześniej nałożonych na przedsiębiorcę komunikacji elektroniczne. Do zakresu wniosku należeć mogą również inne zobowiązań przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej, które mogą się przyczynić do skutecznej realizacji obowiązków regulacyjnych nałożonych na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej, rozwoju równoprawnej i skutecznej konkurencji, rozwoju i wykorzystania infrastruktury telekomunikacyjnej oraz zapewnienia użytkownikom maksymalnych korzyści w zakresie różnorodności, ceny i jakości usług komunikacji elektronicznej.

Art. 239

Przepisy tego artykułu określają odrębny sposób prowadzenia postępowania w zakresie zatwierdzenia szczególnych warunków regulacyjnych, przez określenie uprawnień Prezesa UKE. Przyjęte rozwiązania dostosowane są do dynamicznej specyfiki prowadzenia ustaleń w tym zakresie.

Art. 240

Przepis ten określa sposób zatwierdzenia szczególnych warunków regulacyjnych, określa termin na podjęcie tego rozstrzygnięcia. Przede wszystkim jednak wskazuje na kryteria oceny wniosku, jakim są cele określone w art. 414 ust. 2 Pke.

Art. 241

W przepisie tym wskazane zostały przesłanki zatwierdzania propozycji zawartych we wniosku przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej. Przepis ust. 2 określa uprawnienia Prezesa UKE w zakresie określenia dodatkowe postanowienia decyzji, co do zastrzeżenia warunków i terminów.

Rozdział 6

Szczegółowe warunki inwestowania

Proponowane przepisy rozdziału 6 „Szczegółowe warunki inwestowania" – art. 242–257 projektu ustawy Pke, mają na celu implementację postanowień określonych w art. 76 i art. 79 oraz uwzględnienie motywów 198–201, 206 i 207 EKŁE, jak również załącznika IV do tej dyrektywy. Wspomniane przepisy dyrektywy odnoszą się do możliwości nadania krajowemu organowi regulacyjnemu możliwości zatwierdzania propozycji zobowiązań (sankcjonowania samoregulacji w drodze wydawanych decyzji) przedkładanych przez przedsiębiorców komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej (tzw. przedsiębiorców SMP), w zakresie dostępu czy realizacji w drodze współinwestycji nowych sieci/elementów sieci, czy powiązanych zasobów.

Na wstępie należy zauważyć, że przyjęte przez europejskiego prawodawcę rozwiązania w art. 79 odnoszą się do zakresu wcześniej regulowanego, choć w węższym zakresie, przez art. 8 *dyrektywy 2002/19/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie dostępu do sieci łączności elektronicznej i urządzeń towarzyszących oraz wzajemnych połączeń (dyrektywa o dostępie).* Wspomniany wyżej przepis art. 8 dyrektywy o dostępie znalazł swoje odzwierciedlenie na gruncie prawa krajowego w przepisach art. 43a uchylanego Prawa telekomunikacyjnego. Przepisy te były wprowadzone do niej ustawą z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy – Prawo telekomunikacyjne. Unormowania te upoważniały Prezesa UKE do zatwierdzania w drodze decyzji tzw. szczegółowych warunków regulacyjnych, nakładanych na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego o znaczącej pozycji rynkowej. Szczegółowe warunki regulacyjne, zatwierdzane były przez Prezesa UKE na wniosek zainteresowanego przedsiębiorcy i określały szczegółowe warunki wykonywania obowiązków regulacyjnych wcześniej nałożonych na tego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, jak również innych zobowiązań tego przedsiębiorcy, mogących się przyczynić do skutecznej realizacji obowiązków regulacyjnych nałożonych na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, rozwoju równoprawnej i skutecznej konkurencji, rozwoju i wykorzystania nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej lub zapewnienia użytkownikom maksymalnych korzyści w zakresie różnorodności, ceny i jakości usług telekomunikacyjnych.

Co się zaś tyczy unormowań art. 76 dyrektywy, które wskazują na możliwość zatwierdzania propozycji zobowiązań odnoszących się do realizacji współinwestycji w sieci o bardzo dużej przepustowości, to do czynienia będziemy mieli z nowymi rozwiązaniami prawnymi. Proponowane rozwiązania mają na celu wprowadzenie mechanizmów prawnych mających na celu stworzenie m.in. systemu zachęt inwestycyjnych przy jednoczesnym zachowaniu konkurencyjności na rynku. Docelowym efektem wprowadzonej regulacji ma być wywarcie

pozytywnego wpływu na uczestników rynku telekomunikacyjnego, skutkującego powstawaniem nowych sieci o bardzo dużej przepustowości, jednocześnie przy obniżaniu kosztów ich budowy oraz zachowaniu zrównoważonego modelu inwestycyjnego związanego z brakiem konieczności powielania infrastruktury.

Decyzje krajowego organu regulacyjnego, wydawane na podstawie przepisów implementujących art. 79 ust. 3 akapit czwarty EKŁE – art. 243 projektu Pke, będą nadawać propozycjom zobowiązań charakter wiążący. Procedurze konsolidacji podlegać będą decyzje wydawane na podstawie art. 248 projektu Pke. Oznacza to, że decyzje Prezesa UKE muszą być notyfikowane zgodnie z projektowanym art. 35 i następnymi.

Projektowane przepisy mają na celu usankcjonowanie możliwości „samoregulacji" przedsiębiorców komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej, przez zatwierdzanie propozycji zobowiązań w drodze decyzji Prezesa UKE. Należy wskazać, że dotychczas taka konstrukcja nie funkcjonowała na gruncie przepisów szerokorozumianego prawa telekomunikacyjnego. Proponowane przepisy mają za zadanie umocowanie Prezesa UKE do zatwierdzania w drodze, objętych postępowaniem konsolidacyjnym, decyzji administracyjnych propozycji zobowiązań dotyczących warunków zapewnienia dostępu do należących do tych przedsiębiorców sieci telekomunikacyjnych lub powiązanych zasobów. Przepisy te sankcjonują zatwierdzanie przez Prezesa UKE również propozycji zobowiązań w zakresie określania zasad włączania się (przyłączania się) do współinwestycji, realizowanych przez tych przedsiębiorców o znaczącej pozycji rynkowej. W ślad za regulacją dyrektywy propozycja krajowego przepisu nie zawiera zamkniętego wyliczenia przedmiotu proponowanych do zatwierdzenia samoregulacji, dlatego też wskazuje ich zakres przez przykładowe wyliczenie – przepis zawiera sfomułowanie „w szczególności". W tym kontekście, należy podkreślić, że proponowana regulacja bezpośrednio odnosi się w art. 242 ust. 1 pkt 3, w ślad za wskazaniem motywu 206 *in fine*, również do kwestii zobowiązań związanych *z dobrowolnym podziałem przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, które zostało wyznaczone jako posiadające znaczącą pozycję rynkową na co najmniej jednym rynku właściwym, mogą zwiększać przewidywalność i przejrzystość tego procesu dzięki ustanowieniu procedury wdrożenia planowanego podziału, np. w formie harmonogramu wdrażania według jasno określonych kluczowych etapów z podaniem przewidywalnych skutków braku realizacji niektórych etapów.*

Art. 242

Projektowane przepisy art. 242 dokonują implementacji art. 79 ust. 1 akapit pierwszy lit. a–c EKŁE. Wskazują one w pierwszej kolejności przesłanki podmiotowe, zgodnie z którymi przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej będą mogli skorzystać z nowej instytucji zatwierdzenia propozycji zobowiązań. Przepisy te od strony przedmiotowej wskazują na zakres jaki może być objęty propozycją zobowiązań. Przepis ust. 2 ma na celu doprecyzowanie podstawowego zakresu propozycji zobowiązań.

Art. 243

W projektowanym art. 243 zawarta została implementacja postanowień art. 79 ust. 2 lit. a EKŁE, który określa minimalny zakres postanowień, które mają być zawarte, w przedkładanych do zatwierdzenia, propozycjach zobowiązań. Przepisy wskazują zatem (oprócz przesłanek: *uczciwych, rozsądnych i otwartych na wszystkich uczestników rynku warunków*), jakie kwestie muszą być w tych propozycjach obligatoryjnie uregulowane: zapewnienie dostępu, zapewnienie zrównoważonej konkurencji, wskazanie szczegółowego harmonogramu i zakresu ich wdrażania oraz okresu obowiązywania.

Propozycja przepisów zawarta w art. 243–248 ma na celu określenie toku postępowania związanego z wydawaniem przez Prezesa UKE decyzji zatwierdzających propozycje zobowiązań. Propozycja ta odnosi się również bezpośrednio do wskazań motywu 205 *in medio,* który stanowi, że *należy ustanowić dla przedsiębiorstw procedurę składania zobowiązań, a dla krajowych organów regulacyjnych – procedurę ich oceny, z uwzględnieniem opinii uczestników rynku w drodze testu rynkowego, oraz – w stosownych przypadkach – nadania im mocy wiążącej wobec przedsiębiorstwa i możliwości ich egzekwowania przez krajowy organ regulacyjny.*

Należy zauważyć, że inicjatorem zatwierdzenia propozycji zobowiązań, a także podmiotem proponującym ich treść będzie zawsze poddany regulacji przedsiębiorca komunikacji elektronicznej. Natomiast na Prezesie UKE będzie spoczywał publicznoprawny obowiązek, związany z tym, by zobowiązania, w razie potrzeby poddane stosownym zmianom lub uzupełnieniom w stosunku do pierwotnej propozycji, były zgodne z przepisami prawa, nakładanymi na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej obowiązkami regulacyjnymi, potrzebami rynku telekomunikacyjnego oraz by mogły się przyczyniać do skutecznej realizacji obowiązków regulacyjnych nałożonych na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej, rozwoju równoprawnej i skutecznej konkurencji, rozwoju i wykorzystania nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej lub zapewnienia użytkownikom maksymalnych korzyści w zakresie różnorodności, ceny i jakości usług telekomunikacyjnych.

Art. 244

W myśl przepisów art. 244– 247 projektowanej ustawy realizowane są postulaty zawarte w *ab initio* postanowieniach motywu 206 EKŁE, który stanowi, że *krajowe organy regulacyjne powinny być w stanie uczynić zobowiązania wiążącymi w całości lub w części, na określony czas, który nie powinien być dłuższy niż okres, na który są składane, po przeprowadzeniu testu rynkowego w drodze publicznych konsultacji z zainteresowanymi stronami.* A zatem na mocy projektowanego przepisu art. 244 i następnych Prezes UKE będzie mógł, przed przeprowadzeniem testu rynkowego, o którym mowa w dalszych przepisach, odmówić zatwierdzenia propozycji zobowiązań, jeżeli z ich analizy wynika, że nie spełniają one przesłanek określonych w art. 243. Przepisy implementowanej dyrektywy wymagają od krajowych organów regulacyjnych prowadzenia „testu rynkowego". Test ten na gruncie prawa krajowego realizowany będzie w drodze publicznych konsultacji z zainteresowanymi stronami, w ramach których prowadzona będzie analiza stanowisk konsultacyjnych składanych w terminie wyznaczonym przez Prezesa UKE, nie krótszym niż 30 dni.

Art. 245

Aby umożliwić zapoznanie się z propozycjami zobowiązań i aby umożliwić przeprowadzenie testu rynkowego art. 245 zobowiązuje Prezesa UKE do publikacji projektu propozycji zobowiązań w Biuletynie Informacji Publicznej. W tym zakresie projektowane przepisy dokonują implementacji postanowień art. 79 ust. 2 EKŁE.

Procedurę „testu rynkowego" realizują postanowienia projektowanego art. 246 ust. 1, w którym implementowane są dalsze postanowienia art. 79 ust. 2 EKŁE, przez wskazanie, nie wyłącznych, lecz obligatoryjnych kryteriów oceny szczególnie istotnych w stosunku do propozycji zobowiązań przez Prezesa UKE.

Art. 246

Przepisy ust. 1 określają przesłanki, według których Prezes UKE wstępnie ocenia złożone propozycje zobowiązań, przepis wskazuje na konieczność wzięcia pod uwagę również stanowisk złożonych w ramach konsultacji. Proponowane przepisy art. 246 ust. 2, doprecyzowują czynności podejmowane przez Prezesa UKE, zobowiązując go do zawiadamia przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej o wstępnej ocenie złożonych propozycji zobowiązań, uwzgledniającej stanowiska złożone w ramach konsultacji. Stosownie do postanowień ust. 3, jeśli ze wstępnej oceny wynikałoby, że nie zostały spełnione kryteria wskazane w art. 243, wówczas przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej

pozycji rynkowej, w celu uwzględnienia wstępnej oceny, może dokonać zmiany propozycji zobowiązań. Prezesa UKE wyznacza co najmniej 14 dniowy termin, na dokonanie zmian.

Art. 247

Unormowania zawarte w art. 247 implementują postanowienia zawarte w art. 79 ust. 1, art. 79 ust. 2 akapit drugi, art. 79 ust. 3 akapit czwarty zd. 1. EKŁE. Przepisy ust. 1 umocowują Prezesa UKE do wydawania decyzji zatwierdzających propozycji zobowiązań. W ślad za europejskim prawodawcą propozycja przepisów krajowych art. 247 ust. 2, odnośnie do ram czasowych zatwierdzanej przez Prezesa UKE propozycji samoregulacji, wskazuje minimalny okres siedmiu lat, przy czym dotyczy on do propozycji związanych ze współinwestycjami w zakresie sieci o bardzo dużej przepustowości. Proponowany art. 247 ust. 3 potwierdza kompetencje Prezesa UKE związane z funkcją regulatora rynku i realizacją celów polityki regulacyjnej, jednocześnie dokonuje implementacji art. 79 ust. 3 i 4 EKŁE.

Art. 248

Regulacja art. 248 uzależnia od zawarcia umowy o współinwestycji możliwość zwrócenia się do Prezesa UKE o uchylanie obowiązków regulacyjnych, o ile te odnoszą się do zobowiązań dotyczących współinwestycji obejmujących sieci o bardzo dużej przepustowości, i odnoszących się bezpośrednio do związanych z nimi elementów nowej sieci. Powyższa regulacja stanowi zachętę dla stron umowy współinwestycji do podjęcia działań związanych z jej zawarciem.

Regulacja art. 248 ust. 2 potwierdza uprawnienie Prezesa UKE do nakładania, utrzymania lub zmieniania obowiązków regulacyjnych, co stanowi realizację wskazań zawartych *in medio* w motywie 205 dyrektywy, zgodnie z którym: *Bez uszczerbku jednak dla przepisów dotyczących traktowania regulacyjnego współinwestycji charakter złożonych zobowiązań jako takich nie ogranicza uprawnień dyskrecjonalnych przyznanych krajowemu organowi regulacyjnemu do wprowadzenia środków naprawczych w przedsiębiorstwie wyznaczonym jako posiadające znaczącą pozycję rynkową.*

Podobnie w przypadku tego przepisu, należy pamiętać, że również taka, wydana w stosownych przypadkach, decyzja krajowego organu regulacyjnego podlega procedurze konsolidacji. Oznacza to, że również ona powinna zostać notyfikowana zgodnie z projektowanym art. 35. To samo się tyczy również decyzji o przedłużających okres obowiązywania, jak również tych, które niezależnie od decyzji zatwierdzających propozycje zobowiązań, utrzymują lub zmieniają obowiązki regulacyjne. Zaś projektowany art. 248 ust. 3 potwierdza kompetencje Prezesa UKE

związane z funkcją regulatora rynku i realizacją celów polityki regulacyjnej, jednocześnie dokonując implementacji art. 76 ust. 2 akapit 1 i 2 EKŁE. Należy wskazać, że w tym zakresie projektowana regulacja odnosi się bezpośrednio również do postanowień motywu 205 *in fine,* który wskazuje, że w nawet w przypadku podjęcia przez *krajowe organy regulacyjne* (…) wiążących zobowiązań dotyczących współinwestycji i decyzji o nienakładaniu obowiązków, *to procedura ta pozostaje bez uszczerbku dla stosowania procedury analizy rynku oraz obowiązku stosowania odpowiednich i proporcjonalnych środków naprawczych służących zaradzeniu stwierdzonym nieprawidłowościom w funkcjonowaniu rynku.*

Art. 249

Projektowane przepisy art. 249–256 stanowią implementację przepisów art. 76 EKŁE oraz załącznika IV do EKŁE. Ww. przepisy EKŁE oraz implementujące je przepisy mają za zadanie określenie warunków, na jakich przedsiębiorstwo posiadające znaczącą pozycję rynkową może skorzystać z możliwości zatwierdzania propozycji zobowiązań (samoregulacji) oraz wynikającej z nich, stanowiącej zachętę inwestycyjną, deregulacji odnoszącej się nowych sieci telekomunikacyjnych o bardzo dużej przepustowości, ich elementów oraz zasobów powiązanych powstających w drodze współinwestycji. Konstruowane przepisy i zawarte w nich kryteria oceny postanowień zawartych przedkładanych propozycjach zobowiązań, zawierających oferty współinwestycji, oraz wskazane w nich obligatoryjne elementy takich ofert oraz przyszłych umów, a także związanych z nimi kompetencji Prezesa UKE, mają za zadanie, w ramach realizacji celów polityki regulacyjnej, wyeliminowanie możliwości realizacji „pseudo współinwestycji". Przez powyższe należy rozumieć eliminowanie pozornych współinwestycji mających służyć wyłącznie możliwości korzystania z deregulacji.

Projektowane przepisy art. 249 dotyczą decyzji wydawanych na podstawie art. 247, ale dotyczących realizacji nowych sieci (ich elementów i zasobów powiązanych). Przepisy te stanowią również odzwierciedlenie wytycznych zawartych w treści motywu 199. *Ab initio* przepis ten ma na celu określenie zakresu przedmiotu współinwestycji oraz umocowanie Prezesa UKE do sformułowania warunków jakie mają spełnić propozycje zobowiązań oraz kryteriów ich oceny. Należy pamiętać, że w przypadku niespełnienia tych warunków, Prezes UKE będzie do zobowiązany nałożyć odpowiednie obowiązki regulacyjne.

Kolejne postanowienia art. 249 formułują kryteria, wg których Prezes UKE weryfikuje bądź ocenia propozycje zobowiązań obejmujących swoim zakresem współinwestycje. W pierwszej kolejności zostały określone wymogi formalne, związane z upowszechnieniem informacji o możliwości udziału we współinwestycji oraz wymogi o charakterze gwarancyjnym. Wymogi o

charakterze gwarancyjnym dotyczą tych postanowień mają zapewnić możliwość przyłączenia się do współinwestycji, zapewnienie konkurencyjności stronom umowy, równego traktowania stron umowy, traktowania podmiotów trzecich w sposób nie ograniczający konkurencji. Dalsze wymogi, związane z oceną stron przystępujących do umowy, mają na celu zapewnienie możliwości realizacji umowy przez wskazanie racjonalnych kryteriów podmiotowych odnoszących się m.in. do zdolności finansowej. Wreszcie przepisy określają zasady formułowania warunków późniejszego przystępowania do umowy współinwestycji, które mają uwzględniać zmieniające się otoczenie inwestycyjne.

Art. 250

Projektowany przepis art. 250 w ślad za ustawodawcą europejskim określa przesłanki otwartości (art. 249 pkt 2), wg których Prezes UKE będzie dokonywał oceny propozycji zobowiązań obejmującej ofertę współinwestycji.

Art. 251

Podobnie jak art. 250, art. 251 również ma na celu doprecyzowanie przesłanek, wg których Prezes UKE będzie dokonywał weryfikacji (art. 249 pkt 3) propozycji zobowiązań obejmującej ofertę współinwestycji, pod względem *możliwości skutecznego i zrównoważonego konkurowania w długiej perspektywie na rynkach detalicznych, na których działa przedsiębiorca t komunikacji elektronicznej posiadający znaczącą pozycję rynkową, innym współinwestującym przedsiębiorcom komunikacji elektronicznej.*

Art. 252

Projektowany przepis art. 252 implementuje postanowienia załącznika IV EKŁE lit. c, tiret piąte *in fine*. W tym zakresie projektowany przepis ma na celu nałożenie obowiązków na podmiot powołany przez współinwestorów do realizacji inwestycji. Obowiązki związane są z równym traktowaniem stron umowy współinwestycji przez określenie zasad udostępniania przedmiotu współinwestycji. W takim przypadku powołana spółki celowej ma obowiązek bezpośrednio lub pośrednio zapewniać dostęp do sieci wszystkim współinwestorom. W ślad za EKŁE przepis ten stanowi, że takie udostępnianie odbywa się na zasadzie równoważności produktów oraz na uczciwych i racjonalnych warunkach, włączając warunki finansowe odzwierciedlające różne poziomy ryzyka zaakceptowanego przez poszczególnych współinwestorów.

Art. 253

Projektowany przepis art. 253 odzwierciedla postanowienia zawarte w lit. c tiret piąte *ab initio* załącznika IV do EKŁE. Jego adresatem jest podmiot przygotowujący ofertę współinwestycji, dlatego zawarte zostały w wyraźne wskazania odnośnie do postanowień oferty współinwestycji związanych z kwestiami dostępu do sieci telekomunikacyjnej, elementów sieci i powiązanych zasobów, będących przedmiotem współinwestycji.

Art. 254

Projektowany przepis art. 254 stanowi implementację wytycznych z załącznika IV lit. c, tiret czwarte odnośnie do postanowień umownych, ustanawiających zakaz postanowień ograniczających możliwość przenoszenia praw nabytych przez współinwestorów na innych współinwestorów lub inne podmioty gotowe przystąpić do umowy współinwestycji. Przepis wiąże możliwość przeniesienia ww. praw z jednoczesnym przeniesieniem wszystkich obowiązków wynikających z umowy współinwestycji, które wcześniej spoczywały na podmiocie przenoszącym prawa. Konstrukcja ta ma na celu zabezpieczenie interesu pozostałych współinwestorów, nie dopuszczając do sytuacji, w której stroną stosunku umownego współinwestycji byłby podmiot będący wyłącznie beneficjentem umowy, a w szczególności eliminuje sytuacje, w których podmiot zbywający, na którym pozostałyby obowiązki przestałby być uczestnikiem obrotu gospodarczego.

Art. 255

Przepisy projektowanego przepisu art. 255 odnoszą się do umów współinwestycji. W przypadku gdy umowa współinwestycji będzie dotyczyć kwestii związanych z dostępem telekomunikacyjnym odpowiednie zastosowanie będą znajdować przepisy art. 171 oraz przepisy dotyczące koordynacji dostępu.

Art. 256

Projektowany przepis art. 256 stanowi implementację postanowień art. 76 ust. 3 EKŁE. Dotyczy możliwości nałożenia przez regulatora dodatkowego obowiązku informacyjnego związanego z przekazywaniem informacji na temat dochowania postanowień decyzji zatwierdzającej propozycję zobowiązań. Przepis ten stanowi odrębną od przepisów implementujących postanowienia art. 20 EKŁE podstawę prawną dającą uprawnienia do żądania informacji (dot. np. konkretnych danych). W tym przypadku jednakże przepis odnosi się do składania do oświadczeń o zgodności w formie rocznych sprawozdań.

Art. 257

W projektowanym przepisie art. 257 określono zasady funkcjonowania instytucji umowy inwestycyjnej, którą obecnie reguluje art. 139a uchylanego Pt. Zgodnie z art. 257 ust. 1 jeżeli Prezes UKE uzna, że pokrycie terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zasięgiem ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych nie jest wystarczające, może zawrzeć z przedsiębiorcą telekomunikacyjnym umowę, zwaną dalej „umową inwestycyjną", na mocy której w zamian za obniżenie opłaty, o której mowa w art. 23 ust. 1 (opłata telekomunikacyjna) lub w art. 24 ust. 1 (opłata za prawo do dysponowania częstotliwością), przedsiębiorca telekomunikacyjny zrealizuje inwestycję zapewniającą pokrycie zasięgiem ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych na wskazanym przez Prezesa UKE obszarze, na którym takie pokrycie nie jest wystarczające. Zawarcie umowy następuje z uwzględnieniem przepisów dotyczących pomocy publicznej. Zgodnie z projektowanym art. 257 ust. 2, Prezes UKE ogłasza na stronie podmiotowej BIP UKE komunikat o zamiarze zawarcia umowy inwestycyjnej. Komunikat zawiera co najmniej wskazanie rodzaju inwestycji zapewniającej pokrycie zasięgiem ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych, określenie obszaru lub obszarów, których ma dotyczyć inwestycja, oraz informację o terminie, w jakim przedsiębiorcy telekomunikacyjni mogą zgłaszać zainteresowanie zawarciem umowy inwestycyjnej. Zawarcie umowy inwestycyjnej nie może nastąpić przed upływem 30 dni od dnia upływu terminu na zgłoszenie zainteresowania jej zawarciem, co przesądza projektowany art. 257 ust. 3. Natomiast art. 257 ust. 4 zawiera przesłanki, które Prezes UKE bierze pod uwagę zawierając umowę inwestycyjną. Okolicznościami uwzględnianymi przez Prezesa UKE jest potrzeba użytkowników końcowych, potrzeby rynku oraz najnowocześniejsze osiągnięcia techniczne. Projektowany art. 257 ust. 5 zawiera katalog minimalnych postanowień umowy inwestycyjnej. Umowa składa się z postanowień dotyczących:

- rodzaju inwestycji wraz ze wskazaniem obszaru, na którym pokrycie zasięgiem ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych nie jest wystarczające i którego ma dotyczyć inwestycja,
- sposobu, miejsca i warunków realizacji inwestycji przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego,
- harmonogramu realizacji inwestycji wraz ze wskazaniem terminu, od którego na wyznaczonym obszarze ma być zapewnione pokrycie zasięgiem ruchomych sieci telekomunikacyjnych wynikające z realizacji umowy inwestycyjnej,

– wskazania rodzaju opłat podlegających obniżeniu, kwot obniżenia tych opłat odpowiadających łącznie ustalonej wartości inwestycji oraz okresu, którego to obniżenie dotyczy.

Zgodnie z projektowanym art. 257 ust. 6 umowa inwestycyjna jest zawierana pod rygorem nieważności w formie aktu notarialnego (za co koszty ponosi przedsiębiorca telekomunikacyjny), a informacja o zawarciu umowy inwestycyjnej wraz z treścią tej umowy podlega niezwłocznej publikacji na stronie podmiotowej BIP UKE zgodnie z art. 257 ust. 7. W myśl art. 257 ust. 8 do zmiany umowy inwestycyjnej stosuje się przepisy art. 257 ust. 2–7. Ostatni z ustępów art. 257 zawiera delegację ustawową dla ministra właściwego do spraw informatyzacji, który może określić w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb udzielania pomocy publicznej w ramach umowy inwestycyjnej, kierując się koniecznością zachowania zgodności tych warunków i trybu z rynkiem wewnętrznym.

Rozdział 7

Rachunkowość regulacyjna i kalkulacja kosztów

Art. 258–263 są odpowiednikiem art. 49–54 Pt z nieznacznymi tylko zmianami.

Art. 258

Przepis wdraża art. 71 ust. 1 EKŁE i określa cel oraz sposób prowadzenia rachunkowości regulacyjnej.

Ten przepis należy czytać w połączeniu z definicją rachunkowości regulacyjnej ze słownika z art. 2 pkt 48 oraz z rozporządzeniem wydawanym na podstawie art. 260, oraz w przypadku rynku hurtowego − z art. 216.

Prowadzenie rachunkowości regulacyjnej powinno doprowadzić do przedstawienia funkcjonowania poszczególnych działów (działalności i usług) przedsiębiorcy w taki sposób, jak gdyby działały one jako odrębne części.

Jest to szczególnie ważne w przypadku przedsiębiorców pionowo zintegrowanych. Jeżeli przedsiębiorca świadczy usługi na rynkach hurtowych, w zakresie których jest przedsiębiorcą o znaczącej pozycji oraz usługi na rynkach detalicznych, gdzie konkuruje z innymi przedsiębiorcami, może mieć tendencje do przypisywania większej ilości kosztów do usług hurtowych, co spowoduje nieuzasadnione zawyżanie opłat hurtowych, a jednocześnie możliwości większej obniżki cen detalicznych przez tego przedsiębiorcę niż jego konkurenci na tym rynku.

Podobny problem może wystąpić w przypadku przedsiębiorców świadczących kilka usług dostępowych lub detalicznych na rynkach o różnym poziomie konkurencyjności. Przedsiębiorca może wówczas przypisywać większe koszty do tych usług, w zakresie których jest przedsiębiorcą o znaczącej pozycji, tym samym zniekształcając warunki działania na obydwu rynkach.

Art. 259

Ten artykuł nie ustanawia nowych praw lub obowiązków a jedynie wskazuje przepisy, na podstawie których można nałożyć na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej obowiązek prowadzenia rachunkowości regulacyjnej lub kalkulacji kosztów w ramach regulacji rynków hurtowych i detalicznych. Rachunkowość regulacyjna i kalkulacja kosztów to odrębne obowiązki regulacyjne, które jednak są wzajemnie powiązane i często nakładane razem w celu osiągnięcia odpowiedniego efektu regulacyjnego.

Art. 260

Art. 260 jest upoważnieniem ustawowym do wydania rozporządzenia w sprawie prowadzenia przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej rachunkowości regulacyjnej i kalkulacji kosztów usług. Przepis wskazuje cel wydania rozporządzenia oraz zagadnienia, które powinny być w nim uregulowane.

Art. 71 EKŁE zaznacza, że krajowi regulatorzy mogą określić format oraz metodologię księgową, jakie mają być stosowane przez przedsiębiorców, które w polskim prawie szczegółowo są zapisane w rozporządzeniu wydawanym na podstawie art. 260.

Art. 261

Projektowany przepis wskazuje zasady dotyczące przechowywania dokumentacji związanej z prowadzeniem rachunkowości regulacyjnej lub kalkulacji kosztów przez przedsiębiorców komunikacji elektronicznej przez odesłanie do rozdziału 8 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, który określa zasady przechowywania dokumentacji księgowo-rachunkowej.

Art. 262

Przepis ust. 1 określa przesłanki oraz podmiot właściwy do określenia, w drodze decyzji, wskaźnika zwrotu kosztu zaangażowanego kapitału. Wskaźnik jest ustalany corocznie, odrębnie dla każdego przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej objętego obowiązkiem kalkulacji kosztów, który musi być przez niego stosowany podczas prowadzenia tej kalkulacji.

Wskaźnik zwrotu kosztu zaangażowanego kapitału jest jednym z elementów uwzględnianych w wynikach kalkulacji kosztów, wynika to z przepisu art. 74 ust. 1 EKŁE „jeżeli krajowe organy regulacyjne uznają obowiązek kontroli cen za właściwe rozwiązanie, umożliwiają przedsiębiorstwu uzyskanie zwrotu stosownej części zainwestowanego kapitału, uwzględniając wszelkie ryzyko typowe dla konkretnego nowego przedsięwzięcia inwestycyjnego". Wysokość wskaźnika zwrotu kosztu zaangażowanego kapitału ma wpływ na wynik kalkulacji kosztów i powinna z jednej strony zachęcać przedsiębiorcę do dokonywania inwestycji, z drugiej zaś strony przeciwdziałać ustanawianiu nadmiernych cen i zakłócaniu konkurencji.

Przepisy ust. 2–5 dotyczą procedury związanej z uzgadnianiem i zatwierdzeniem projektu instrukcji w zakresie rachunkowości regulacyjnej i projektu opisu kalkulacji kosztów. Procedura przygotowywania i zatwierdzenia instrukcji i opisu kalkulacji w tym obowiązujące terminy, jest jednakowa dla obydwu dokumentów. Ustawa wskazuje najważniejsze przepisy w tym temacie m.in. termin na uzgodnienie i zatwierdzenie dokumentów w formie decyzji Prezesa UKE oraz uprawnienie dla Prezesa UKE do dokonywania zmian w przedłożonych do zatwierdzenia projektach instrukcji lub opisu kalkulacji kosztów, jeżeli zmian tych nie dokona przedsiębiorca. Powyższe uprawnienie do zmian dokonywanych samodzielnie przez Prezesa UKE w dokumentach umożliwia ich zatwierdzenie w określonym terminie i zapobiega powstaniu luki prawnej uniemożliwiającej wykonanie przez przedsiębiorcę obowiązku prowadzenia rachunkowości regulacyjnej i kalkulacji kosztów. Terminy uzgadniania i zatwierdzania projektu instrukcji lub opisu kalkulacji kosztów są tak wyznaczone, by cała procedura zakończyła się do końca roku obrotowego, za który przedstawiane będą sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej lub wyniki kalkulacji kosztów. Pozostałe przepisy dotyczące uzgadniania i zatwierdzenia projektu instrukcji w zakresie rachunkowości regulacyjnej i projektu opisu kalkulacji kosztów są zapisane w rozporządzeniu wydawanym na podstawie art. 260.

Projektowany ust. 6 daje Prezesowi UKE prawo do zasięgnięcia opinii niezależnych biegłych rewidentów lub ekspertów w przypadku wątpliwości dotyczących opracowanego przez przedsiębiorcę projektu instrukcji i projektu opisu kalkulacji kosztów oraz rzetelności i wiarygodności danych zawartych w sprawozdaniach z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej i wynikach kalkulacji kosztów, co wynika z konieczności posiadania szczegółowej wiedzy i doświadczenia w zakresie rachunkowości i księgowości, żeby prawidłowo przeprowadzić proces zatwierdzania powyższych dokumentów.

Przepisy projektowanych ust. 7–10 regulują procedurę i termin weryfikacji sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej oraz wyników kalkulacji kosztów, przeprowadzanej na koszt przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej przez biegłego rewidenta, którego powołuje Prezes UKE oraz termin przekazywania tych dokumentów wraz ze sprawozdaniem biegłego rewidenta z weryfikacji dla Prezesa UKE oraz termin ich udostępnienia na stronie podmiotowej BIP UKE.

Weryfikacja sprawozdań z rachunkowości regulacyjnej oraz wyników kalkulacji kosztów i publikacja tych dokumentów wraz z opinią z ww. weryfikacji jest wymagana przepisami art. 71 ust. 2 oraz art. 74 ust. 4 EKŁE i zapewnia zachowanie obowiązku przejrzystości i dostępu do informacji.

Art. 263

Projektowany przepis reguluje przepisy dotyczące udostępniania na stronie podmiotowej BIP UKE instrukcji w zakresie rachunkowości regulacyjnej oraz opisu kalkulacji kosztów, te artykuły wdrażają art. 71 ust. 2 oraz art. 74 ust. 4 EKŁE i zapewniają zachowanie obowiązku przejrzystości i dostępu do informacji.

Dział V

Operator multipleksu i dostęp do multipleksu

Zgodnie z projektowanym art. 265 operator multipleksu będzie ustawowo obowiązany do umieszczania oraz rozpowszechniania w multipleksie programów radiofonicznych i telewizyjnych wskazanych w koncesji, jako przeznaczonych do rozpowszechniania lub rozprowadzania w tym multipleksie, zapewnienia dostępu do multipleksu nadawcy, który uzyskał koncesję na rozpowszechnianie programu radiofonicznego lub telewizyjnego w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną w tym multipleksie, na warunkach równych i niedyskryminujących. Ponadto operator multipleksu powinien zapewnić nieprzerwaną cyfrową transmisję sygnału multipleksu, chyba że przerwa nastąpiła z przyczyn technicznych lub nadawca zaprzestał udostępniania programu.

Warunki uznane zostają za dyskryminujące, jeżeli operator multipleksu oferuje nadawcy tę samą usługę dostępu, na innych warunkach niż uprzednio oferował ją innemu nadawcy i gdy po stronie operatora multipleksu nie zachodzą żadne uzasadnione powody do zmiany oferty. Rozwiązanie to uwzględnia zalecenie CM/Rec(2018)1 Komitetu Ministrów dla państw członkowskich w sprawie pluralizmu w mediach i przejrzystości w zakresie własności mediów (przyjęte przez Komitet Ministrów 7 marca 2018 r. na 1309 spotkaniu Przedstawicieli

Ministrów), zgodnie z którym państwa członkowskie powinny zapewnić, że dostawcy zawartości mają uczciwy dostęp do elektronicznych sieci komunikacyjnych.

Warunki dostępu do multipleksu zostaną określone w umowie. Zawarcie umowy powinno zostać poprzedzone negocjacjami. W umowie o dostępie do multipleksu operator multipleksu zobowiązuje się do zapewnienia dostępu do multipleksu za wynagrodzeniem oraz poniesienia wydatków z tytułu świadczenia usługi transmisji sygnału multipleksu, a nadawca zobowiązuje się do współdziałania z operatorem multipleksu, w szczególności przez udostępnienie swojego programu telewizyjnego.

Projektowane przepisy określają minimalny zakres postanowień, jakie powinny znaleźć się w umowie o dostępie do multipleksu. Zgodnie z zaprojektowanym przepisem umowa o dostępie do multipleksu powinna zawierać postanowienia dotyczące co najmniej:

1) warunków technicznych dostępu do multipleksu;
2) rozliczeń z tytułu zapewnienia dostępu do multipleksu;
3) postępowania w przypadku zmiany treści umowy;
4) warunków rozwiązania umowy;
5) okresu obowiązywania umowy;
6) sposobu i wysokości wynagrodzenia operatora multipleksu;
7) wykazu dokumentów, jakie strony umowy są obowiązane uzyskać lub dostarczyć w celu realizacji umowy wraz z podaniem terminów, w jakich powinno to nastąpić.

Projektowane przepisy ustawy nakładają obowiązki zarówno na operatora multipleksu, jak i nadawców, których programy będą rozprowadzane w multipleksie. Ponadto zapewnienie konsumentom atrakcyjnej oferty programowej wymagać będzie zwłaszcza w pierwszym etapie cyfryzacji przeprowadzenia skutecznych negocjacji między nadawcami prywatnymi a nadawcą publicznym. Przyznaje się Prezesowi UKE kompetencję do określenia terminu zakończenia negocjacji o zawarcie umowy o dostęp do multipleksu. Postanowienie w tym zakresie będzie wydane na pisemny wniosek każdej ze stron negocjacji lub z urzędu. Termin zakończenia negocjacji określony przez Prezesa UKE nie będzie mógł być dłuższy niż 90 dni, licząc od dnia wystąpienia z wnioskiem o zawarcie umowy o dostępie.

Może zaistnieć sytuacja, w której konieczne będzie zastosowanie rozwiązań, które umożliwią skuteczne rozstrzyganie kwestii spornych, jak również ustalenie zasad wzajemnej współpracy

podmiotów uczestniczących w tym procesie przez niezależny podmiot. Dlatego też w ustawie zawarte zostały regulacje umożliwiające skuteczne i bezstronne rozstrzyganie kwestii spornych. Projektowane przepisy przyznają każdej ze stron negocjowanej umowy o dostępie do multipleksu prawo do wystąpienia do Prezesa UKE z wnioskiem o wydanie decyzji w sprawie rozstrzygnięcia kwestii spornych lub określenia warunków współpracy (w przypadku niepodjęcia negocjacji o zawarcie umowy o dostępie do multipleksu, niezawarcia umowy w terminie 90 dni, licząc od dnia wystąpienia z wnioskiem o zawarcie umowy o dostępie, niezawarcia umowy o dostępie w terminie określonym jako termin zakończenia negocjacji przez Prezesa UKE w drodze postanowienia lub odmowy udzielenia dostępu do multipleksu).

Zasadne jest także określenie, co powinien zawierać wniosek w przedmiocie rozstrzygnięcia kwestii spornych lub ustalenia warunków współpracy. Wniosek ten powinien zawierać projekt umowy o dostępie wraz ze stanowiskami stron, z zaznaczeniem tych części umowy, co do których strony nie doszły do porozumienia. Prezes UKE będzie także uprawniony do wystąpienia z żądaniem przekazania, w terminie 14 dni od dnia otrzymania żądania, stanowisk stron wobec rozbieżności oraz dokumentów niezbędnych do rozpatrzenia wniosku.

Podjęcie przez Prezesa UKE decyzji o dostępie do multipleksu uwarunkowane powinno być następującymi kryteriami:

1) charakterem zaistniałych kwestii spornych oraz praktyczną możliwość wdrożenia rozwiązań dotyczących technicznych i ekonomicznych warunków dostępu do multipleksu;
2) obowiązkami operatora multipleksu;
3) koniecznością zapewnienia:
    a) niedyskryminujących i równych warunków dostępu do multipleksu,
    b) rozwoju konkurencyjnego rynku usług medialnych.

Taka decyzja zastępuje umowę o dostępie do multipleksu w zakresie objętym tą decyzją. Ponadto decyzja ta w zakresie obowiązków i zadań przedsiębiorcy w zakresie zawartości programowej, w tym transmisji obowiązkowej, podejmowana jest w porozumieniu z Krajową Radą Radiofonii i Telewizji, która powinna uwzględnić pozaekonomiczne interesy narodowe dotyczące kultury, języka i pluralizmu mediów. Pojęcie transmisji obowiązkowej, o którym mowa w tym przepisie, należy rozumieć w znaczeniu używanym na gruncie ustawy o radiofonii i telewizji.

W konsekwencji powyższych uregulowań Prezes UKE będzie mógł w drodze decyzji zmienić treść umowy o dostępie do multipleksu lub zobowiązać strony umowy do jej zmiany, w przypadkach uzasadnionych potrzebą zapewnienia dostępu do multipleksu na warunkach równych i niedyskryminujących. Decyzja ta w zakresie zawartości programowej, podejmowana jest w porozumieniu z Krajową Radą Radiofonii i Telewizji.

Analogiczne regulacje funkcjonowały w ustawie Pt.

Dział VI

Urządzenia radiowe – art. 272–281

Projektowane przepisy działu VI stanowią w przeważającej mierze powtórzenie przepisów art. 152–158c Pt i mają na celu wdrożenie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylającej dyrektywę 1999/5/WE. Dyrektywa ta określa m.in. wymagania jakie muszą spełniać urządzenia radiowe wprowadzane do obrotu lub oddawane do użytku; obowiązki producentów, importerów; zasady ekspozycji urządzeń radiowych na targach i wystawach; zasady sporządzania dokumentacji, deklaracji zgodności, oznakowania urządzeń. Regulacje te znalazły odzwierciedlenie w projektowanych przepisach, które stanowią *lex specialis* w stosunku do ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. z 2022 r. poz. 1854), zwana dalej „SOZiNR". W zakresie nieuregulowanym w projektowanej ustawie stosuje się przepisy SOZiNR.

Pke podobnie jak Pt wskazuje, że sposób i tryb przeprowadzania oceny zgodności urządzeń radiowych, przeznaczonych na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa, określa ustawa z dnia 17 listopada 2006 r. o systemie oceny zgodności wyrobów przeznaczonych na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 747). Dodatkowo wskazano, iż kwestie te określają również akty wykonawcze wydane na podstawie tej ustawy. Należy bowiem wskazać, że obecnie urządzenia podlegające ocenie zgodności wyrobów przeznaczonych na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa, a także sposób i tryb przeprowadzania oceny zgodności są ujęte w rozporządzeniach z art. 10 ust. 1 ww. ustawy, tj.:

- rozporządzeniu Ministra Obrony Narodowej z dnia 11 stycznia 2013 r. w sprawie szczegółowego wykazu wyrobów podlegających ocenie zgodności oraz sposobu i trybu przeprowadzania oceny zgodności wyrobów przeznaczonych na potrzeby obronności państwa (Dz. U. z 2021 r. poz. 1628),

– rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 marca 2013 r. w sprawie przeprowadzania oceny zgodności wyrobów przeznaczonych na potrzeby bezpieczeństwa państwa oraz wykazu tych wyrobów (Dz. U. 2018 r. poz. 266).

Do wymagań dla urządzeń radiowych dyrektywa, jak i projektowane przepisy zaliczają wymagania dotyczące ochrony zdrowia i bezpieczeństwa osób i zwierząt domowych oraz ochrony mienia, wymagania w zakresie efektywnego wykorzystania częstotliwości i zasobów orbitalnych oraz wymagania w zakresie kompatybilności elektromagnetycznej (które zostały określone w ustawie z dnia 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej. Komisja Europejska w aktach delegowanych może również określić dodatkowe wymagania. Przykładem jest rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/320 z dnia 12 grudnia 2018 r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE w odniesieniu do stosowania zasadniczych wymagań, o których mowa w art. 3 ust. 3 lit. g) tej dyrektywy, w celu zapewnienia możliwości ustalenia lokalizacji osób dokonujących zgłoszeń alarmowych za pomocą urządzeń przenośnych, które wprowadza nowe zasadnicze wymaganie dla urządzeń przenośnych (np. smartfonów) odnośnie możliwości udostępniania w trakcie zgłoszeń alarmowych (tel. 112) informacji dotyczących lokalizacji uzyskanych za pomocą WiFi i GNSS (globalny system nawigacji satelitarnej). Urządzenia radiowe podlegają obowiązkowej ocenie zgodności z wymaganiami wskazanymi w projektowanych przepisach, a także przepisach UE.

W porównaniu do dotychczas obowiązującej regulacji zaktualizowano katalog urządzeń, do których nie stosuje się projektowanych przepisów (i przepisów dyrektywy 2014/53/UE). Przepisami tymi, tak jak dotychczas, nie są objęte m.in. urządzenia przeznaczone do używania wyłącznie w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej, urządzenia wyposażenia radiokomunikacyjnego objętego przepisami o wyposażeniu morskim. Wyłączeniem zostały objęte również określone urządzenia będące wyposażeniem lotniczym - statki powietrzne inne niż bezzałogowe statki powietrzne, a także związane z nimi silniki, śmigła, części i wyposażenie nieinstalowane oraz bezzałogowe statki powietrzne, a także związane z nimi silniki, śmigła, części i wyposażenie nieinstalowane, których projekt jest certyfikowany zgodnie z art. 56 ust. 1 tego rozporządzenia i które są przeznaczone jedynie do działania na częstotliwościach przydzielonych w regulacjach radiowych Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego do celów chronionego użytkowania lotniczego. Wyłączenie to *wynika z art. 138 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1139 z dnia 4 lipca 2018 r. w sprawie wspólnych zasad w dziedzinie lotnictwa cywilnego i utworzenia Agencji Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego oraz zmieniające rozporządzenia Parlamentu*

Europejskiego i Rady (WE) nr 2111/2005, (WE) nr 1008/2008, (UE) nr 996/2010, (UE) nr 376/2014 i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/30/UE i 2014/53/UE, a także uchylające rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 552/2004 i (WE) nr 216/2008 i rozporządzenie Rady (EWG) nr 3922/912018/1139. Przepis ten zmienia załącznik I pkt 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE. Wyłączenie będzie dotyczyło również, tak jak obecnie, wyposażenia radiokomunikacyjnego objętego przepisami ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. 2023 r. poz. 2110) przeznaczonego jedynie do użytkowania w powietrzu. Dotyczy to urządzeń, które nie są regulowane prawem unijnym.

W dniu 7 grudnia 2022 roku została opublikowana w Dzienniku Urzędowym UE L 315, Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2380 z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie zmiany dyrektywy 2014/53/UE w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych.

Głównym celem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2022/2380 jest zapewnienie właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego poprzez wprowadzenie przepisów umożliwiających stosowanie wspólnych ładowarek do telefonów komórkowych i innych podobnych urządzeń, co zapewnia interoperacyjność między urządzeniami, zapobiega fragmentaryzacji rozwiązań technologicznych w tym zakresie a przez to zapewnia oszczędność dla konsumentów i ograniczenia ilości elektroodpadów.

W celu implementacji przepisów dyrektywy 2022/2380, w art. 273 w ust. 1 dodany został pkt 4, zgodnie z którym urządzenia radiowe wprowadzane do obrotu lub oddawane do użytku powinny spełniać wymagania w zakresie interfejsów ładowania i protokołów komunikacyjnych w zakresie ładowania, o ile takie wymagania wynikają z przepisów prawa. Projektowanymi przepisami art. 279 co do przedmiotu objęte zostaną podręczne telefony komórkowe, tablety, aparaty cyfrowe, słuchawki nagłowne, zestawy słuchawkowe, podręczne konsole do gier wideo, przenośne głośniki, czytniki książek elektronicznych, klawiatury, myszy, przenośne systemy nawigacyjne, słuchawki douszne, laptopy. Jest to otwarty katalog urządzeń, który Komisja Europejska może poszerzać na podstawie aktów delegowanych wydanych do Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE(3). Kluczowymi rozwiązaniami zaprezentowanymi w projektowanych przepisach jest wprowadzenie zharmonizowanego gniazda ładowania urządzeń elektronicznych – przez wskazanie wprost w przepisach, aby urządzenie objęte regulacją wyposażone było w gniazdo USB typu C. Będzie to jednolite, uniwersalne gniazdo. Przepisy regulują wprowadzenie zharmonizowanej technologii szybkiego

ładowania – przez wymóg stosowania ujednoliconego protokołu komunikacyjnego w zakresie ładowania.

Na podstawie projektowanej regulacji urządzenia radiowe wprowadzane do obrotu będą oferowane do sprzedaży wraz z urządzeniem ładującym albo wyłącznie bez urządzenia ładującego. Dodatkowo nakłada się obowiązek na podmioty udostępniające urządzania, aby produkty były oznaczone odpowiednimi piktogramami i etykietami. Ze specjalnych etykiet użytkownicy będą mogli dowiedzieć się o właściwościach ładowania nowych urządzeń. Dzięki temu łatwiej będzie im stwierdzić, czy ładowarka, którą już posiadają, jest kompatybilna z nowym urządzeniem. Natomiast piktogramy umieszczane na urządzeniach objętych regulacją będą informować o tym, czy do urządzenia jest czy nie jest dołączone urządzenie ładujące.

Przedstawione w projektowanych przepisach nowe regulacje pozytywnie wpłyną na sytuację użytkowników urządzeń radiowych poprzez obniżenie kosztów wynikające z braku konieczności zakupu samodzielnych zasilaczy zewnętrznych i kabli odrębnie dla każdego nabywanego urządzenia. W konsekwencji umożliwi się ich ponowne wykorzystanie. Zharmonizowana technologia szybkiego ładowania pozwoli również na dostarczenie wysokiej mocy ładowania przy użyciu dowolnej kompatybilnej ładowarki do urządzenia przez co zwiększy się komfort korzystania z urządzeń.

DZIAŁ VII

Publicznie dostępne usługi komunikacji elektronicznej

Świadczenie usług użytkownikom końcowym – zakres podmiotowy i przedmiotowy przepisów.

W zakresie praw użytkowników końcowych EKŁE przewiduje pełną harmonizację, z wyraźnie wskazanymi wyjątkami np. art. 102 ust. 7 EKŁE, w którym dopuszczono możliwość utrzymania lub wprowadzania przepisów dotyczących aspektów nieuregulowanych w tym artykule, w szczególności, aby zająć się nowymi kwestiami. Określony w ten sposób poziom harmonizacji nie oznacza braku możliwości regulowania w przepisach krajowych kwestii niewynikających wprost z EKŁE. Zasada pełnej harmonizacji oznacza, że państwa członkowskie nie mogą, w zakresie kwestii uregulowanych w EKŁE, wprowadzać mniej lub bardziej rygorystycznych przepisów, co potwierdza brzmienie motywu 257 EKŁE.

Zakres podmiotowy stosowania przepisów dotyczących świadczenia usług użytkownikom końcowym jest zróżnicowany w zależności od rodzaju przewidzianego w przepisach uprawnienia. Niektóre z przepisów regulujących kwestie ochrony użytkowników końcowych

(dotyczące przekazywania informacji przedumownych i zwięzłego podsumowania warunków umowy, maksymalnego okresu obowiązywania umowy i usług wiązanych) mają zastosowanie, zgodnie z art. 293 projektowanej ustawy, nie tylko do konsumentów, ale również do mikroprzedsiębiorców, małych przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców oraz organizacji pozarządowych w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571). Z uwagi na zbliżoną pozycję negocjacyjną do konsumentów podmioty te powinny mieć możliwość korzystania z takich samych uprawnień jak konsumenci, chyba że wyraźnie zdecydują się na rezygnację z przyznanych im praw np. gdy wolą negocjować zindywidualizowane warunki umowne z dostawcą usługi.

Przepisy dotyczące ochrony i uprawnień użytkowników końcowych są również zróżnicowane przedmiotowo – w zależności od rodzaju usług, których świadczenia dotyczą. Duża część uprawnień abonentów będzie wyłączona w przypadku świadczenia usług transmisyjnych stosowanych na potrzeby świadczenia usług komunikacji maszyna – maszyna (usługi transmisji na potrzeby komunikacji M2M), które nie są typowymi usługami abonenckimi. Zasadne jest zatem, aby dostawcy tych usług nie byli związani przepisami, których celem jest wyłącznie ochrona interesów abonentów.

Art. 282

W przepisie wprowadzono normę porządkującą dla całego działu VII, z której wynika, że ilekroć jest mowa o usłudze komunikacji elektronicznej lub usłudze wchodzącej w jej zakres należy przez to rozumieć usługę publicznie dostępną.

Art. 283

W przepisie ust. 1 zawarto generalne wyłączenie dotyczące adresatów obowiązków wskazanych w rozdziale I. Przywołany przepis stanowi implementację art. 98 EKŁE. Zgodnie z projektowanymi przepisami obowiązki wskazane w rozdziale I (z wyjątkiem obowiązku niedyskryminacji użytkowników) nie mają zastosowania do przedsiębiorców komunikacji elektronicznej świadczących wyłącznie usługi komunikacji interpersonalnej niewykorzystujące numerów, będących mikroprzedsiębiorcami w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców. Takie podejście regulacyjne uwzględnia zasadę proporcjonalności, tak aby zakres obowiązków odpowiadał ich celowi jakim jest ochrona interesów użytkowników końcowych. Skala działalności mikroprzedsiębiorców świadczących usługi komunikacji interpersonalnej niewykorzystujące numerów jest ograniczona, zatem uzasadnione jest, aby

zakres zobowiązań nakładanych na takich przedsiębiorców był relatywnie mniejszy. Również specyfika usług komunikacji interpersonalnej niewykorzystujących numerów, które nie są typowymi, samodzielnymi usługami abonenckimi przemawia za ograniczeniem zakresu zobowiązań wobec podmiotów je świadczących. W celu zabezpieczenia interesów użytkowników końcowych w przepisie ust. 2 wskazano, że mikroprzedsiębiorca ma obowiązek poinformować użytkownika końcowego przed zawarciem umowy o powyższym wyłączeniu, gdyż oznacza ono de facto ograniczenie wielu uprawnień użytkowników końcowych w relacjach z takim dostawcą usług. Naruszenie obowiązku informacyjnego podlega karze nakładanej przez Prezesa UKE.

Art. 284

Umowa o świadczenie usług komunikacji elektronicznej.

Przepis art. 284 wskazuje podstawę świadczenia publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej, którą jest umowa o świadczenie usług komunikacji elektronicznej. Dla rozwiania wszelkich wątpliwości należy przy tym podkreślić, że w przypadku gdy dostawca świadczy jedynie usługi telekomunikacyjne (usługi komunikacji elektronicznej z wyłączeniem usługi komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów) zawiera również umowę o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, a nie umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych, które mieszczą się w katalogu usług komunikacji elektronicznej.

Umowa może być zawarta w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej. Wymóg formy pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej nie dotyczy umowy zawieranej przez dokonanie czynności faktycznych obejmujących w szczególności umowy o świadczenie usług przedpłaconych (prepaid), publicznie dostępnych usług komunikacji głosowej świadczonych za pomocą aparatu publicznego lub przez wybranie numeru dostępu do sieci dostawcy usług telekomunikacyjnych. Kwestia formy zawierania umowy nie jest regulowana na gruncie EKŁE. Zaproponowane w Pke rozwiązania odpowiadają rozwiązaniom wynikającym z ustawy Pt.

W projektowanym ust. 4 wprowadzono środki mające na celu przeciwdziałanie nieuczciwym praktykom niektórych dostawców usług, wprowadzając zakaz zawierania umów o świadczenie usług komunikacji elektronicznej poza lokalem przedsiębiorstwa (podczas sprzedaży bezpośredniej w tzw. formule door-to-door). Problem zawierania umów poza lokalem przedsiębiorstwa sygnalizowany był przez Prezesa UKE i UOKiK wielokrotnie. W związku licznymi przypadkami oszustw i wprowadzania w błąd wprowadzono przepisy, które pozwolą

na wyeliminowanie lub znaczące zmniejszenie tego rodzaju niepożądanych zachowań. Zawieranie umów poza lokalem przedsiębiorstwa wiąże się niejednokrotnie z działaniem w pośpiechu i pod presją czasu oraz z ryzykiem zaskoczenia abonenta, jego nieprzygotowaniem i brakiem wiedzy odnośnie do prezentowanej oferty. Niedozwolone praktyki polegają m.in. na:

- niepodawanie nazwy dostawcy lub wprowadzanie w błąd, co do nazwy dostawcy usług (podawanie się za pracowników innych podmiotów),
- wprowadzanie abonentów w błąd przez informowanie o obowiązku podpisywania nowych umów, aneksów do umów lub innych dokumentów związanych ze świadczeniem usług telekomunikacyjnych oraz podawanie nieprawdziwych przyczyn tego obowiązku np. zmiana danych dotychczasowego dostawcy,
- nieinformowanie abonentów o dokonanej zmianie dostawcy usług oraz prawach i obowiązkach wynikających z tej procedury,
- fałszowanie podpisów dostawców usług.

Ograniczenie sprzedaży „door to door" stosowane jest min. w ustawie prawo energetyczne.

Ze względu na występujące często na rynku nieprawidłowości związane z notorycznym naruszaniem obowiązków na etapie zawierania umowy przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej lub podmiot działający w jego imieniu, w art. 284 wprowadzono również przepis, który umożliwia Prezesowi UKE wydanie publicznego ostrzeżenia wskazującego osobę odpowiedzialną za naruszenie prawa oraz charakter tego naruszenia albo zakazanie temu dostawcy usług lub kierującemu przedsiębiorstwem telekomunikacyjnym wykonywanie działalności telekomunikacyjnej na okres do 5 lat. Prezes UKE przed wydaniem decyzji:

1) bierze pod uwagę nieuczciwe praktyki handlowe wskazane w Dyrektywie 2005/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 maja 2005 r. dotyczącej nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym oraz zmieniająca dyrektywę Rady 84/450/EWG, dyrektywy 97/7/WE, 98/27/WE i 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady („Dyrektywa o nieuczciwych praktykach handlowych");
2) przeprowadza postępowanie wyjaśniające, mając na uwadze ocenę charakteru naruszeń, w tym m.in. ich długotrwałość, istotność z punktu widzenia najważniejszych elementów umowy oraz objęcie naruszeniem znacznej liczby osób.

Prezes UKE powinien mieć możliwość dokonania wyboru sankcji, a więc zastosowania kary, z uwagi na konkretne, zindywidualizowane naruszenie dostawcy, przy czym będzie mógł wziąć pod uwagę m.in. stopień naruszeń, postawę przedsiębiorcy czy skutki finansowe, które poniesie przedsiębiorca.

Za przykład takich naruszeń można wskazać celowe wprowadzanie abonentów w błąd na etapie zawierania umowy. Prezes UKE w decyzji wskaże okres obowiązywania zakazu biorąc pod uwagę czas trwania stwierdzonych naruszeń i nieprawidłowości. Decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności. Decyzja nakładająca zakaz wykonywania działalności telekomunikacyjnej stanowi podstawę do wykreślenia z rejestru PT podmiotu, na który nałożony został ten zakaz.

Art. 285

Informacje przedumowne – zakres, sposób doręczania.

Przepis art. 285 projektowanej ustawy dotyczy obowiązku udzielania konsumentowi określonych informacji przed zawarciem umowy (informacji przedumownych) przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej i stanowi implementację art. 102 ust. 1 EKŁE oraz załącznika VIII. Jest to nowy obowiązek niewynikający z dotychczasowych przepisów ustawy Pt. Przedmiotowe przepisy mają odpowiednie zastosowanie również do użytkowników końcowych będących mikroprzedsiębiorcami i małymi przedsiębiorcami lub organizacjami pozarządowymi w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Projektowane przepisy nie mają natomiast zastosowania do świadczenia usług transmisji na potrzeby komunikacji M2M.

Celem udzielania informacji przedumownych jest umożliwienie konsumentowi podjęcia świadomej decyzji co do związania się umową, a tym samym dokonania wyboru najkorzystniejszej dla siebie oferty. Informacje przedumowne powinny być udzielone konsumentowi przed zawarciem umowy. Informacje przedumowne udzielane są, co do zasady, na trwałym nośniku, z zastrzeżeniem ust. 7, dotyczącego braku możliwości doręczenia informacji przedumownych na trwałym nośniku. Powołanie się na brak możliwości doręczenia informacji przedumownych na trwałym nośniku dotyczyć może wyłącznie przejściowych trudności jakie zaistniały po stronie dostawcy usług, mających charakter obiektywny i niezależny od tego dostawcy. W takim wypadku dostawca usług udostępnia te informacje w postaci łatwych do pobrania dokumentów, ze wskazaniem ich źródła kierującego bezpośrednio do tych dokumentów oraz pouczeniem o konieczności ich pobrania, utrwalenia i późniejszego

odtworzenia w niezmienionej postaci dla celów dowodowych. Powyższe wyłączenie dotyczy również zawierania umowy o świadczenie usług przedpłaconych. W przypadku tego typu usług, z uwagi na odformalizowany sposób ich nabywania oraz niewielki rozmiar zestawów startowych nie będzie możliwe przekazanie informacji przedumownych na trwałym nośniku np. przez zawarcie wszystkich wymaganych informacji na opakowaniu lub na dołączonych do opakowania dokumentach. W związku z tym w przypadku usług przedpłaconych konsument powinien zostać poinformowany o tym, gdzie może zapoznać się z informacjami przedumownymi. Zakres informacji przedumownych jest różny w zależności od rodzaju usług będących przedmiotem umowy. Na katalog informacji przedumownych składają się informacje wskazane w ust. 2–6: ust. 2 (ogólny katalog dotyczący wszystkich usług komunikacji elektronicznej), w ust. 3 (dodatkowy katalog informacji dotyczący usług dostępu do internetu i usług komunikacji interpersonalnej), w ust. 4 (dodatkowy katalog informacji dotyczący usług komunikacji interpersonalnej wykorzystujących numery), w ust. 5 (dodatkowy katalog informacji dotyczących wyłącznie usługi dostępu do internetu), w ust. 6 (katalog informacji wynikających z Upk), w zakresie w jakim informacje te nie zostały już uwzględnione w ramach informacji przekazywanych na podstawie ust. 2–6 oraz w zakresie w jakim informacje te dotyczą konkretnej nabywanej usługi, tj. informacje z art. 8 Upk – w przypadku umów innych niż umowy zawierane poza lokalem przedsiębiorstwa lub na odległość i informacje z art. 12 Upk – w przypadku umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa lub na odległość). Odwołanie do Upk wskazuje, że w zakresie nieuregulowanym projektowaną ustawą stosuje się Upk np. regulacje dotyczące odstąpienia od umowy zawartej na odległość, jednak w przypadku, gdy dana kwestia została już uregulowana na gruncie ustawy Pke, stosuje się przepisy Pke. Ma to na celu ograniczenie konieczności dublowania informacji wymaganych w EKŁE i Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów, zmieniającej dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywę 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylająca dyrektywę Rady 85/577/EWG i dyrektywę 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady. Należy bowiem wskazać, że Upk stosuje się wprost, jednak Pke doprecyzowuje poszczególne informacje. Dla przykładu art. 8 Upk wymaga przekazania informacji o głównych cechach świadczenia, z uwzględnieniem przedmiotu świadczenia, natomiast art. 285 ust. 2 Pke wymaga, aby wskazując główne cechy każdej usługi, wskazać wszelkie minimalne poziomy jakości usług, a w przypadku usług innych niż usługi dostępu do internetu, konkretne gwarantowane parametry jakości, albo oświadczenie o braku minimalnych poziomów jakości usług.

Jednocześnie należy podkreślić, że wszystkie pozostałe regulacje wynikające z Upk mają zastosowanie. Do szczególnie istotnych należy kwestia nałożenia na przedsiębiorcę ciężaru dowodu spełnienia obowiązków informacyjnych przed zawarciem umowy (art. 24 Upk) co ma na celu wyeliminowanie sytuacji patogennych, w których niewydawane są informacje przedumowne czy wreszcie konsekwencji nieprzekazania takich informacji w postaci braku możliwości pobierania opłat i kosztów za świadczone usługi.

Podkreślenia również wymaga, że obowiązek przekazywania informacji przedumownych nie wyłącza ani nie ogranicza obowiązków informacyjnych wobec konsumentów wynikających m.in. z art. 13 i 14 RODO. Przepisy te są stosowane wprost, niezależnie od Pke.

Informacje przedumowne, które przekonały abonenta do zawarcia umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej i zostały przez niego zaakceptowane po podpisaniu umowy stają się jej integralną częścią i nie podlegają zmianie (ust. 8). Zmiana ta może nastąpić jedynie za wyraźnym porozumieniem stron. Ustawa Pke, wzorem art. 102 ust 4 EKŁE reguluje w sposób szczególny kwestię zmiany treści informacji przedumownych. Zmiana ta może nastąpić przed zawarciem umowy co skutkuje tym, że to zmienione informacje staną się elementem treści umowy. Natomiast w przypadku zmiany elementów, których dotyczyły informacje przedumowne, już po zawarciu umowy dochodzi do zmiany treści zobowiązania umownego.

Art. 286

Informacje przedumowne – sposób przedstawiania.

Zgodnie z ust. 1 dostawca usług przedstawia informacje przedumowne w jasny i zrozumiały sposób. Regulamin świadczenia usług komunikacji elektronicznej może zawierać te elementy informacji przeudmownych, które odnoszą się do zakresu i warunków świadczenia usługi komunikacji elektronicznej, natomiast cennik może zawierać elementy informacji przedumownych odnoszące się do wszelkich cen i opłat za usługę komunikacji elektronicznej.

Konsument w ramach informacji przedumownych powinien uzyskać informacje o zasadach świadczenia usługi oraz cenach i wszelkich opłatach, które może ponieść w związku z korzystaniem z usługi. Dzięki uzyskaniu pełnej informacji na temat korzystania z usługi konsument nie będzie zaskakiwany dodatkowymi warunkami czy opłatami, które mogłyby zostać na niego nałożone w trakcie trwania umowy. Jednocześnie informacje, które konsument otrzyma, jako stające się integralną częścią umowy, powinny dotyczyć wybranej przez niego usługi, nie zaś stanowić przedstawienie informacji o wszelkich dostępnych usługach i ofertach. Informacje przedumowne powinny wskazywać najważniejsze cechy konkretnej, nabywanej

usługi w taki sposób, aby konsument nie miał wątpliwości jaki jest zakres zobowiązań i uprawnień każdej ze stron umowy.

Zgodnie z ust. 3 na każde żądanie konsumenta wyrażone w trakcie obowiązywania umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej dostawca usług ma obowiązek nieodpłatnie doręczyć konsumentowi informacje przedumowne na papierze lub innym trwałym nośniku wybranym przez konsumenta.

Przepis ust. 4 wskazuje obowiązek przedkładania przed dostawcę usług informacji przedumownych na każde żądanie Prezesa UKE, w terminie przez niego określonym.

W ust. 5 wprowadzono regulację, która stanowi o tym, że niedające się usunąć wątpliwości co do treści informacji, o których mowa w ust. 1, rozstrzyga się na korzyść konsumenta. Wprowadzenie takiego zastrzeżenia ma stanowić swoiste zabezpieczenie interesów konsumenta, w sytuacji gdy pojawią się wątpliwości co do wykładni treści informacji przedumownych. Wówczas takie wątpliwości należy rozstrzygnąć na korzyść konsumenta, a nie dostawcy usług.

Podobne uregulowanie zostało wprowadzone w art. 2a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.

Art. 287

Zwięzłe podsumowanie warunków umowy.

Przepis art. 287 stanowi implementację art. 102 ust. 3 EKŁE. Jest to nowy obowiązek niewynikający z dotychczasowych przepisów ustawy Pt. W celu umożliwienia konsumentom łatwego zapoznania się z najważniejszymi warunkami umowy oraz porównywania różnych ofert dostawca usług komunikacji elektronicznej obowiązany jest doręczać im bezpłatnie na trwałym nośniku zwięzłe podsumowanie warunków umowy. Podsumowanie warunków umowy powinno być doręczone przed zawarciem umowy. Jedynie w przypadku, gdy z uwagi na obiektywne przeszkody techniczne (np. problem z wydrukowaniem dokumentu w salonie, problem z serwerem przy wysyłaniu maila) nie jest możliwe przedstawienie podsumowania warunków umowy przed jej zawarciem, dostawca usług przedstawia je niezwłocznie, gdy tylko stanie się to możliwe. Oświadczenie konsumenta o zawarciu umowy jest skuteczne, jeżeli zostało potwierdzone po otrzymaniu podsumowania warunków umowy. W rezultacie umowa staje się skuteczna po otrzymaniu od konsumenta oświadczenia o chęci skorzystania z przedstawionych mu uprzednio warunków. Zastrzeżenie to ma uchronić konsumentów przed

związaniem się warunkami umowy innymi niż zostały im przedstawione przed zawarciem umowy.

Zwięzłe podsumowanie, które przekonało abonenta do zawarcia umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, po podpisaniu umowy, staje się jej integralną częścią i nie podlega zmianie, chyba że umawiające się strony wyraźnie postanowią inaczej. Wzór podsumowania warunków umowy określony jest w Rozporządzeniu Wykonawczym Komisji Europejskiej (UE) 2019/2243 z dnia 17 grudnia 2019 r. ustanawiającym formularz zawierający podsumowanie warunków umowy, który ma być używany przez dostawców publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej na podstawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 (Dz.U.UE.L.2019.336.274). Ze względu na stosowanie rozporządzenia wprost bez konieczności implementacji zrezygnowano z określania i publikowania w Pke wzoru podsumowania.

Art. 288

Umowa z konsumentem.

Przepis art. 288 ust. 1 wskazuje katalog obligatoryjnych elementów umowy zawieranej z konsumentem w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej. Są to informacje, które nie są wymagane przez Upk czy EKŁE, a zdaniem projektodawcy są niezbędne z punktu widzenia abonenta, ponieważ są dla niego istotne i uwzględniają polskie warunki świadczenia usług telekomunikacyjnych. Taką istotną informacją jest np. wskazanie w umowie:

1) danych abonenta, ponieważ w informacjach przedumownych oraz zwięzłym podsumowaniu warunków umowy wymagane są jedynie dane dostawcy usług;
2) adresu poczty elektronicznej, numeru telefonu lub adres elektroniczny innego środka komunikacji elektronicznej dostawcy, gdyż ustawa o prawach konsumenta wymaga podania takich danych tylko w przypadku zawierania umów na odległość;
3) numeru przydzielonego abonentowi, który jest informacją zindywidualizowaną, a nie znajdującą się w informacjach przedumownych;
4) informacji od kiedy można korzystać z usług;
5) nazwy promocji, z której korzysta abonent, jeśli w informacjach przedumownych zostaną przedstawione różne warianty usług;
6) informacji jaka część abonamentu stanowi cenę za:
   a) świadczone usługi,
   b) instalację usług,

c) zakupione w ramach umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej telekomunikacyjne urządzenie końcowe (tzw. telefony za 1 zł), jeśli w ramach umowy zostało wydane takie urządzenie;

7) informacji o wysokości odszkodowania w przypadku przedterminowego wypowiedzenia umowy zawartej na czas określony;
8) sposobów składania zamówień na dodatkowe pakiety taryfowe oraz opcje usług, które nie wpływają na główne cechy czy cenę świadczonych usług, jest to sytuacja, w której abonent korzystający z usługi tv dokupuje dodatkowy pakiet VOD;
9) okresu rozliczeniowego i sposobów dokonywania płatności;
10) okoliczności, kiedy może dojść do jednostronnej zmiany warunków umowy, sposobu komunikacji i przysługujących drugiej stronie uprawnień;
11) ograniczeń w dostępie lub korzystaniu z usług i aplikacji na telekomunikacyjnym urządzeniu końcowym zarówno sprzedanym jak i udostępnionym wraz z umową;
12) blokad założonych przez dostawcę usług lub na jego zlecenie na telekomunikacyjne urządzenie końcowego w tym SIMLock;
13) zasad, trybu i terminów składania oraz rozpatrywania reklamacji;
14) sposobów komunikowania przez dostawcę usług o zagrożeniach związanych ze świadczoną usługą, w tym sposoby ochrony bezpieczeństwa, prywatności i danych osobowych;
15) warunków zwrotu urządzenia po zakończeniu umowy np. dekodera wydzierżawionego przez dostawcę usług, ze wskazaniem na czyj koszt zwrot ma nastąpić.

W ust. 2 został określony ważny wymóg zawarcia wszystkich informacji, o których mowa w ust. 1, w jednym dokumencie oraz zakaz przenoszenia tych informacji do innych wzorców umownych. Zastrzeżenie takie jest korzystne z punktu widzenia konsumenta, który wszystkie najważniejsze informacje dotyczące usługi ma dostępne w jednym dokumencie, bez konieczności sięgania do innych dokumentów, w kilku różnych miejscach na stronie internetowej dostawcy usług. Ponadto informacje składające się na umowę powinny być przekazane w jasny i zrozumiały sposób.

Zgodnie z ust. 3 informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 7 i 13–15, zostały zawarte w informacjach przedumownych nie muszą być one zawarte w umowie, o której mowa w ust. 1. Informacje te obejmują:

- informację o wysokości odszkodowania w przypadku wypowiedzenia umowy przez abonenta lub z winy abonenta przed upływem okresu, na jaki umowa została zawarta, w zależności od czasu, który pozostał do końca obowiązywania umowy;
- zasady, tryb i terminy składania reklamacji;
- sposoby przekazywania abonentowi informacji o zagrożeniach związanych ze świadczoną usługą, w tym o sposobach ochrony bezpieczeństwa, prywatności i danych osobowych;
- warunki zwrotu wydanego urządzenia końcowego, w przypadku zakończenia umowy, ze wskazaniem strony, która poniesie koszt tego zwrotu.

Zgodnie z ust. 4 konsument ma prawo wyboru preferowanej formy zawarcia umowy, spośród oferowanych przez dostawcę usług, o czym powinien zostać przed zawarciem umowy poinformowany.

Art. 289

Umowa prepaid.

Przepis art. 289 wskazuje katalog informacji umownych właściwy dla umów o świadczenie usług przedpłaconych (prepaid) zawieranych z konsumentem wraz ze sposobem udostępnienia informacji składających się na umowę o świadczenie usług przedpłaconych z rozróżnieniem na informacje, które powinny być udostępnione na trwałym nośniku oraz informacje udostępniane przez wskazanie źródła, z którego można pobrać zawierające te informacje dokumenty. Co do zasady informacje składające się na umowę o świadczenie usług prepaid są udostępniane w postaci łatwych do pobrania dokumentów, ze wskazaniem ich źródła, z pouczeniem o konieczności ich pobrania i utrwalenia w celu zachowania możliwości ich późniejszego odtworzenia w niezmienionej postaci, do celów dowodowych, z dodatkowym zastrzeżeniem, że wskazane źródło kierować ma bezpośrednio do tych dokumentów (np. link kierujący bezpośrednio do dokumentu na stronie). Wyjątek w sposobie udostępniania informacji stanowi informacja o przydzielonym numerze, która ma charakter zindywidualizowany i z tego powodu nie może być zamieszczona np. na stronie internetowej, stąd projektowane przepisy wprowadzają wymóg udostępnienia tej informacji na trwałym nośniku, czyli np. wprost na opakowaniu zestawu startowego prepaid lub w dołączonym do niego dokumencie ale wyłącznie w przypadku wydania abonentowi na nośniku fizycznym karty lub innego urządzenia służącego do identyfikacji abonenta w publicznej sieci telekomunikacyjnej.

W ust. 2 wskazano, że abonent usług prepaid w celu otrzymywania, w określonych w ustawie przypadkach, informacji i powiadomień może udostępnić dostawcy adres korespondencyjny, adres poczty elektronicznej lub wskazać inny środek komunikacji elektronicznej, o ile dostawca usług umożliwia korzystanie z takiego środka.

Nie ma oczywiście wątpliwości, iż przepisy dotyczące informacji przekazywanych konsumentom nie wyłączają obowiązków dotyczących ochrony danych osobowych, w szczególności wynikających z RODO.

W ust. 3 wskazano na obowiązek informowania konsumenta o uprawnieniu do otrzymania zwrotu środków zgromadzonych na koncie prepaid w przypadku wygaśnięcia ważności konta lub zmiany dostawcy usług. Obowiązek ten ma być realizowany niezwłocznie po rozpoczęciu świadczenia usług. Informacja wskazująca na uprawnienie konsumenta oraz sposób skorzystania z niego przekazywana będzie w wiadomości SMS wysyłanej na numer abonencki w oparciu, o który świadczona jest usługa przedpłacona.

Art. 290

Korzystanie z aparatów publicznych i NDS.

W przepisie art. 290 uregulowano zasady świadczenia usług komunikacji elektronicznej np. w przypadku korzystania z aparatów publicznych lub usług komunikacji głosowej świadczonych przez wybór numeru dostępu do sieci dostawcy usług. W przypadku takich usług ich dostawca jest obowiązany do określenia zakresu i warunków wykonywania usług w regulaminie świadczenia usług telekomunikacyjnych oraz do podania tego regulaminu do publicznej wiadomości przez publikację na swojej stronie internetowej.

W ust. 2 wskazano, że abonent usług, o których mowa wyżej, w celu otrzymywania, w określonych w ustawie przypadkach, informacji i powiadomień może udostępnić dostawcy adres korespondencyjny, adres poczty elektronicznej lub wskazać inny środek komunikacji elektronicznej, o ile dostawca usług umożliwia korzystanie z takiego środka.

Art. 291

Dostępność dokumentów umownych dla osób z niepełnosprawnościami.

Konsument z niepełnosprawnościami może żądać wydania informacji przedumownych, zwięzłego podsumowania warunków umowy oraz pozostałych informacji składających się na umowę o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w postaci dla niego dostępnej.

Szczegóły dotyczące realizacji tego uprawnienia zostaną doprecyzowane w rozporządzeniu wydawanym na podstawie art. 340 ust. 3.

Art. 292

Rozszerzenie uprawnień konsumenckich.

W artykule tym wskazano, które uprawnienia konsumenckie mają odpowiednie zastosowanie również do użytkowników końcowych będących mikroprzedsiębiorcami i małymi przedsiębiorcami lub organizacjami pozarządowymi w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, chyba że wyrazili oni, najpóźniej w chwili zawarcia umowy zgodę na to, że przepisy te nie będą miały do nich zastosowania. Projektowane przepisy nie mają natomiast zastosowania do świadczenia usług transmisji na potrzeby komunikacji M2M.

Zgoda może zostać wyrażona w umowie o świadczenie usług komunikacji elektronicznej.

Art. 293

Umowy B2B.

Przepis zawiera katalog podstawowych informacji jakie maja być przekazane w umowach o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawieranych z użytkownikami końcowymi innymi niż konsumenci oraz z mikroprzedsiębiorcami i małymi przedsiębiorcami lub organizacjami pozarządowymi w przypadku gdy zrzekli się oni możliwości korzystania z uprawnień konsumenckich (umowy zawierane z przedsiębiorcami). Przepis zbliżony jest do art. 56 ust. 3 ustawy Pt.

W ust. 2 wprowadzono wyłączenie stosowania przepisów o obowiązku publikowania aktualnych informacji o indywidualnie wynegocjowanych przez użytkowników końcowych niebędących konsumentami warunkach umowy. Wyłączenie dotyczy również możliwości innego sposobu określania wysokości odszkodowania za przedterminowe wypowiedzenie umowy przez abonenta lub z winy abonenta. Wyłączenie potwierdza także, że do tych indywidualnie negocjowanych umów – tak jak i do pozostałych umów z przedsiębiorcami, określonych w ust. 1 – nie stosuje się przepisów o możliwości wnioskowania o zwrot pozostałych na koncie środków z doładowań, o konieczności przedstawiania informacji przedumownych i zwięzłego podsumowania warunków umowy oraz o maksymalnym czasie obowiązywania umowy określonym w umowie o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w zakresie usług telekomunikacyjnych.

Art. 294

Oświadczenia w formie dokumentowej.

Przepis art. 294 wskazuje, że w przypadku, gdy oświadczenia woli składane są w formie dokumentowej, dostawca publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej utrwala i doręcza abonentowi treść zaproponowanych i uzgodnionych warunków umowy oraz oświadczenie abonenta o związaniu się tymi warunkami na trwałym nośniku.

Art. 295

Rozwiązanie umowy w formie dokumentowej.

Przepis art. 295 nakłada na dostawców usług, którzy dopuszczają możliwość zawarcia lub zmiany umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w formie dokumentowej, obowiązek przyjęcia w tej formie wypowiedzenia umowy oraz oświadczenia o odstąpieniu od umowy lub rozwiązaniu umowy za zgodą stron. Uprawnienie to przysługuje abonentowi niezależne od sposobu w jaki zawarł umowę z dostawcą usług. Oznacza to, że w przypadku, gdy na dzień wypowiedzenia umowy dostawca usług umożliwia zawieranie lub zmianę umów w formie dokumentowej to abonent może skorzystać z dokumentowej formy wypowiedzenia swojej umowy, choćby umowa ta była zawarta w formie pisemnej.

Abonent powinien mieć możliwość wypowiedzenia umowy przede wszystkim przy wykorzystaniu poczty elektronicznej oraz dodatkowo przy wykorzystaniu innego środka komunikacji elektronicznej wskazanego przez dostawcę usług w umowie – jeżeli dostawca usług zdecyduje się na korzystanie z takiego środka.

W takim wypadku dostawca usług musi niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 1 dnia roboczego od dnia otrzymania wypowiedzenia, zawiadomić abonenta o jego otrzymaniu. Zawiadomienie następuje przez: wysłanie SMS (jeśli abonent wskazał w umowie do kontaktu numer niegeograficzny w umowie do kontaktu) lub wykonanie połączenia głosowego (jeżeli abonent wskazał w umowie do kontaktu numer geograficzny) lub wysłanie wiadomości email (o ile w umowie abonent wskazał adres email do kontaktu). Do zawiadomienia zastosowano rozwiązanie znane dotychczas z rynku premium rate oraz przepisów o przeniesieniu przydzielonego numeru przy zmianie dostawcy usług telekomunikacyjnych. Zgodnie z zaproponowanym rozwiązaniem obowiązek zawiadomienia uważa się za wykonany, jeśli dostawca usług wysłał SMS z informacją o otrzymaniu wypowiedzenia do abonentów, którzy wskazali jako numer kontaktowy numer niegeograficzny albo wykonał co najmniej 3 próby połączenia z abonentem, który jako numer kontaktowy wskazał numer geograficzny.

Jednocześnie umożliwiono dostawcy usług poinformowanie abonenta przez wysłanie wiadomości na wskazany przez abonenta w umowie adres poczty elektronicznej.

Dostawca usług ma również obowiązek doręczenia na trwałym nośniku w terminie 14 dni od dnia otrzymania przez abonenta oświadczenia woli o wypowiedzeniu umowy potwierdzenia otrzymania wypowiedzenia z informacją o dacie wpływu wypowiedzenia, nazwie usługi, której dotyczy wypowiedzenie oraz dacie zakończenia świadczenia usługi.

Kwestia formy wypowiedzenia umowy nie była dotąd regulowana, nie jest również przedmiotem regulacji EKŁE. W praktyce abonent mógł wypowiedzieć umowę zwykle wyłącznie w formie pisemnej. Takie ograniczenie jest nieproporcjonalne do regulowanej obowiązującymi przepisami możliwości zawierania umowy w różnych formach: pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej. Projektowana regulacja umożliwi abonentom rozwiązanie umowy bez konieczności wychodzenia z domu np. przez wiadomość e-mail. Jednocześnie w celu zabezpieczenia interesów abonenta przed oszustwami związanymi z wprowadzeniem w błąd w celu doprowadzenia do zmiany dostawcy usług wbrew woli abonenta przewiduje się obowiązek niezwłocznego zawiadomienia abonenta o otrzymaniu oświadczenia o wypowiedzeniu umowy oraz późniejszego potwierdzenia tego wypowiedzenia na trwałym nośniku.

W ustępie 5 wprowadzona została sankcja za nieprawidłowe realizowanie przez dostawcę usług obowiązków dotyczących wypowiedzenia umowy w formie dokumentowej lub utrudniania lub uniemożliwiania skorzystania z uprawnienia do wypowiedzenia umowy w formie dokumentowej. Przepis dotyczący możliwości wypowiadania umowy w formie dokumentowej obowiązuje od 2020 r. na gruncie ustawy Prawo telekomunikacyjne. W krótkim okresie jego obowiązywania zaobserwowano nieprawidłowości związane z utrudnianiem abonentom rozwiązywania umów w formie dokumentowej. Jednym z takich działań jest wprowadzenie nadmiarowych wymagań, które abonent musi spełnić, aby wypowiedzieć umowę w formie dokumentowej. Wymagania te są na tyle sformalizowane, że są porównywalne do wymogów towarzyszących formie pisemnej wypowiedzenia. Przykładem może być wymóg przesłania drogą elektroniczną zeskanowanego wypowiedzenia umowy zawierającego odręczny podpis abonenta. Taki nieprawidłowy sposób realizacji uprawnienia abonenta niweczy cel regulacji. Możliwość wypowiedzenia umowy w formie dokumentowej została wprowadzona w celu wyrównania pozycji obu stron umowy, tak aby zarówno zawarcie, jak i rozwiązanie umowy mogło odbywać się w formie dokumentowej, która jest dla wielu abonentów dużo wygodniejsza niż tradycyjna forma pisemna. Możliwość zakazania w drodze decyzji Prezesa

UKE zawierania umów w formie dokumentowej, która jest formą preferowaną przez wielu dostawców usług, będzie motywowała ich do przestrzegania obowiązujących przepisów i dochowywania należytej staranności przy wypełnianiu ustawowych obowiązków związanych z dokumentową formą wypowiedzenia umowy. Decyzja Prezesa UKE w powyższym zakresie określa w szczególności okres przez jaki dostawca usług nie może oferować możliwości zawarcia w formie dokumentowej. Przepisy wskazują, że przy wyznaczaniu tego okresu Prezes UKE powinien kierować się długością trwania naruszeń, tak aby zachować proporcjonalność nakładanej sankcji.

Art. 296

Rejestracja usług.

Przepis art. 296 dotyczy obowiązku rejestracji abonentów, wprowadzonego pierwotnie do ustawy Pt przepisami ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 92). Obowiązek podania danych w celu rejestracji obejmuje wszystkich abonentów z wyjątkiem abonentów korzystających z usług komunikacji interpersonalnej niewykorzystujących numerów, usług świadczonych za pomocą aparatu publicznego, korzystających z usług przez wybranie numeru dostępu do sieci dostawcy usług i abonentów usług przedpłaconych polegających na rozpowszechnianiu lub rozprowadzaniu programów drogą naziemną, kablową lub satelitarną.

W ust. 1 pkt 1 wskazany został zakres danych, które powinny być przekazane w przypadku osób fizycznych, tj. imię i nazwisko, numer PESEL albo nazwę, serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość, a w przypadku cudzoziemca, który nie jest obywatelem państwa członkowskiego albo Konfederacji Szwajcarskiej – numer paszportu lub karty pobytu. W ust. 1 pkt 2 zostały wskazane dane, które są wymagane względem abonentów niebędących osobami fizycznymi, tj. nazwa, numer identyfikacyjny REGON lub NIP lub numer w Krajowym Rejestrze Sądowym albo ewidencji działalności gospodarczej, lub innym właściwym rejestrze. Fakultatywnie, dostawca usług ma prawo żądać przedstawienia danych osoby reprezentującej abonenta będącego osobą prawną identyfikujące również tę osobę, analogiczne jak dane abonenta będącego osobą fizyczną.

Należy wyraźnie podkreślić, że obowiązek rejestracji abonenta nie może stanowić samoistnej podstawy do kopiowania dokumentu tożsamości. Wskazane w Pke sposoby potwierdzania danych dają podstawy do weryfikowania i potwierdzania danych wyłącznie w zakresie i celu wynikającym z obowiązku rejestracji.

Przepis ust. 2 wskazuje moment i sposób podania wymaganych danych – w przypadku abonenta będącego stroną umowy zawieranej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej (abonent postpaid) dane powinny być podane bezpośrednio przy zawieraniu umowy, a w przypadku abonenta prepaid dane mogą być podane dostawcy usług również drogą elektroniczną albo w inny sposób określony przez dostawcę tych usług.

Warunkiem rozpoczęcia świadczenia usług jest dokonanie autoryzacji abonenta. Zgodnie z ust. 3 rozpoczęcie świadczenia może nastąpić nie wcześniej niż po potwierdzeniu zgodności podanych przez abonenta danych z danymi zawartymi w dokumencie potwierdzającym tożsamość, również zaprezentowanym w publicznej aplikacji mobilnej, o której mowa w art. 19e ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne lub zawartymi we właściwym rejestrze, albo po podaniu przez abonenta wymaganych danych i potwierdzeniu ich drogą elektroniczną przy wykorzystaniu:

a) środków identyfikacji elektronicznej służących do uwierzytelniania w systemie teleinformatycznym banku krajowego, spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej lub instytucji płatniczej,
b) danych weryfikowanych za pomocą kwalifikowanego certyfikatu podpisu elektronicznego lub podpisu osobistego w rozumieniu ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych,
c) środków identyfikacji elektronicznej służących do uwierzytelniania w systemie teleinformatycznym dostawcy usług telekomunikacyjnych, jeżeli dane abonenta zostały już zweryfikowane w związku z inną umową,
d) środków komunikacji elektronicznej wykorzystując zdalną identyfikację abonenta,
e) danych weryfikowanych za pomocą podpisu zaufanego składanego za pomocą profilu zaufanego,
f) danych potwierdzonych za pomocą certyfikatu użytkownika publicznej aplikacji mobilnej o którym mowa w art. 19e ust. 2a ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, jeżeli użytkownik wyraził zgodę na tę formę podania danych.

Wychodząc naprzeciw postulatom płynącym od przedsiębiorców telekomunikacyjnych, dotyczących rozszerzenia katalogu zdalnych metod identyfikacji abonenta, w procedowanej ustawie przewidziano możliwość weryfikacji tożsamości za pomocą środków identyfikacji elektronicznej służących do uwierzytelniania w systemie teleinformatycznym spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej i instytucji płatniczej, za pomocą podpisu osobistego, za

pomocą zdalnej identyfikacji, za pomocą podpisu zaufanego oraz za pomocą publicznej aplikacji mobilnej to nowe formy potwierdzania tożsamości abonenta usług przedpłaconych. Wprowadzane zmiany mają za zadanie uproszczenie abonentom rozpoczęcia korzystania z usług komunikacji elektronicznej. Rejestracja abonenta w szerszym zakresie niż dotychczas bez konieczności wychodzenia z domu ma pozytywne znaczenie w szczególności w okresie pandemii chorób zakaźnych.

Zdalna identyfikacja polega na porównaniu wizerunku abonenta udostępnionego w trakcie procesu identyfikacji ze zdjęciem w dokumencie tożsamości oraz przedstawienia przez abonenta danych zawartych w dokumencie tożsamości, które są określone w ust. 1. Identyfikacja może odbywać się za pośrednictwem transmisji audiowizualnej oraz może być prowadzona z wykorzystaniem automatycznej analizy danych lub przez porównanie danych, o których mowa w przepisie przez osobę fizyczną działającą w imieniu przedsiębiorcy telekomunikacyjnego. W związku z nową metodą weryfikacji abonenta przepisy przewidują nadanie uprawnień Prezesowi UKE w zakresie nadzoru nad procesem zdalnej identyfikacji abonenta prowadzonym przez dostawcę usług. Prezes UKE może w drodze decyzji zawiesić ten rodzaj potwierdzania tożsamości abonenta w przypadku, gdy stwierdzi, że dostawca usług nie dokonuje go zgodnie z przepisami i z zachowaniem należytej staranności. Zawieszenie zdalnej identyfikacji następuje w drodze decyzji, w której Prezes UKE wskazuje warunki wznowienia zdalnej identyfikacji. Decyzji tej nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności. Przed wznowieniem zdalnej identyfikacji dostawca usług telekomunikacyjnych ma obowiązek poinformować Prezesa UKE o środkach wdrożonych w celu spełnienia warunków wznowienia wskazanych w decyzji.

Weryfikacja tożsamości za pomocą danych zawartych w złożonym przez abonenta podpisie zaufanym może być wykorzystana wyłącznie do potwierdzenia tożsamości abonenta. Potwierdzenie tożsamości abonenta drogą elektroniczną jest możliwe także za pomocą publicznej aplikacji mobilnej przy wykorzystaniu certyfikatu użytkownika, który stanowi potwierdzenie integralności danych użytkownika z danymi zgromadzonymi w rejestrach państwowych. Z przepisów tych nie wynika możliwość udostępnienia wybranym przedsiębiorcom telekomunikacyjnym przez ministra właściwego do spraw informatyzacji części ww. usług w postaci np. interfejsu programistycznego aplikacji lub kodu źródłowego.

Art. 297

Weryfikacja tożsamości przy wydaniu duplikatu karty lub urządzenia.

Projektowane przepisy nakładają na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązek weryfikowania istnienia zastrzeżenia numeru PESEL, przed wydaniem duplikatu karty SIM, jeśli zawarcie umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej następuje z osobą fizyczną posiadającą nadany numer PESEL. Możliwość uzyskania duplikatu karty SIM rodzi poważne konsekwencje związane z możliwością zmiany kanału autoryzacji w bankowości elektronicznej, a tym samym uzyskanie przez oszusta kontroli nad aktywami zgromadzonymi w banku.

W projekcie przewidziano analogiczne rozwiązania, jak w przypadku innych przepisów, dotyczące ewentualnej niedostępności systemu teleinformatycznego, w którym prowadzony jest rejestr zastrzeżeń numerów PESEL, pozostawiając dostawcy usług możliwość odmowy wydania duplikatu karty SIM (lub jej odpowiednika) albo dokonania tych czynności po uprzedniej należytej weryfikacji tożsamości osoby. Regulacje dotyczące weryfikacji dokonywanej przed wydaniem karty wykorzystywanej w publicznej sieci telekomunikacyjnej, w tym ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej dotyczą w szczególności wydawanych kart SIM zawierających numer IMSI i numer SSN. Jednocześnie należy wskazać, że jest to najpopularniejszy standard identyfikacji użytkownika w momencie projektowania regulacji, jednakże rozwój sektora komunikacji elektronicznej może przewidywać nowy standard identyfikacji użytkownika sieci, dlatego też nie wskazywano w ustawie na jeden konkretny standard.

Regulacje dotyczące karty SIM odniesiono także do urządzeń sieciowych zapewniających identyfikację abonenta oraz ich cyfrowych odwzorowań (nie fizycznych). Z uwagi na zjawisko SIM swappingu, który rodzi negatywne konsekwencje także w obszarze działalności zawodowej podmiotowo regulacją objęci zostali wszyscy abonenci, nie tylko abonenci będący konsumentami.

Konieczność zapewnienia weryfikacji dokonanej przed wydaniem kopii albo wtórnika karty albo urządzenia sieciowego wynika z konieczności zapewnienia regulacji możliwe najlepiej neutralnej technologicznie. Obecnie wykorzystywane w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej są urządzenia, które potrafią się zidentyfikować z wykorzystaniem numeru IMSI. Obecne wykorzystanie numeru IMSI wynika co do zasady z rekomendacji ITU-T E.212 (09/2016) oraz specyfikacji 3GPP 23.002 (v. 17.0.0 z 30.03.2021). Z rekomendacji ITU wynika, że urządzenie końcowe może posiadać wbudowaną kartę (SIM) a co za tym idzie może identyfikować się samodzielnie z wykorzystaniem przypisanego numeru IMSI i powiązanego tylko z tym urządzeniem. Obecnie, co do zasady, nie jest to powszechnie stosowane

rozwiązanie, jednakże projektując przepisy prawa należy zadbać, aby były one możliwe do realizacji również w sytuacji zmieniającego się otoczenia technologicznego.

Analogicznie jak w przypadku kart lub urządzeń identyfikujących się w sieci ruchomej, należy zadbać o ochronę abonenta w sieci stacjonarnej. W takim przypadku, przed wydaniem kopii albo wtórnika urządzenia umożliwiającego samodzielną identyfikację w sieci stacjonarnej, tj. takiego który został oznaczony po stronie dostawcy usług telekomunikacyjnych w tablicy abonentów, konieczne jest dokonanie weryfikacji określonej w przepisach. W przypadku wydawania kopii albo wtórnika urządzenia, które nie może samodzielnie identyfikować się w publicznej sieci telekomunikacyjnej (np. router bez przypisanego numeru IMSI z miejscem na kartę SIM) nie zachodzi konieczność weryfikacji opisanej w ustawie. Jednakże w przypadku wydawania kopii albo wtórnika urządzenia, które w momencie wydania może samodzielnie zostać zidentyfikowane w sieci telekomunikacyjnej (ruchomej lub stacjonarnej) i które w momencie wydawania zostało ustalone jako możliwe do zidentyfikowania przez dostawcę usług telekomunikacyjnych jako urządzenie powiązane z konkretnym abonentem, taki obowiązek zachodzi.

Art. 298

Warunki umów.

Przepis art. 298 ust. 1 stanowi implementację art. 99 EKŁE. Treść nowych przepisów pozostaje zbliżona do dotychczasowych regulacji Pt. Przedmiotowy przepis zakazuje dyskryminacji użytkowników końcowych ze względu na obywatelstwo, miejsce zamieszkania lub miejsce ich siedziby. Wszelkie ewentualne odstępstwa od powyższego zakazu powinny być obiektywnie uzasadnione lub mieć podstawę w obowiązujących przepisach. Ustęp 2 przewiduje zakaz uzależniania zawarcia umowy od niezawierania umowy z innym dostawcą. Jest to zakaz żądania danych, które nie mają bezpośrednio znaczenia dla prawidłowego zawarcia i wykonywania umowy o świadczenie usługi komunikacji elektronicznej. Celem przedmiotowego przepisu jest nie tylko ochrona interesów użytkowników końcowych, ale również ochrona równowagi konkurencyjnej na rynku. Dodatkowo ust. 6 zakazuje ustanawiania takich warunków umów, które zniechęcają lub uniemożliwiają abonentowi skorzystanie z uprawnienia do zmiany dostawcy usług.

Jednocześnie ust. 3 wskazuje w sposób enumeratywny warunki, od których dostawca usług może uzależniać zawarcie umowy, tj. przedstawienia przez użytkownika końcowego dokumentów potwierdzających możliwość wykonania zobowiązania umownego, pozytywną

ocenę wiarygodności płatniczej, zawarcie umowy o realizację przyłącza telekomunikacyjnego, o ile jest to niezbędne do świadczenia usług. Nie sposób określić zamkniętego katalogu tych dokumentów, jednak nie oznacza to zupełnej dowolności dostawcy usług. Pamiętać należy, że obowiązuje zasada minimalizacji przetwarzanych danych, która każdorazowo powinna być stosowana (również we wdrożonych procedurach) przez dostawcę usług. W przypadku zbierania przez dostawców usług danych nadmiarowych narażają się oni na zarzut naruszenia przepisów z zakresu ochrony danych osobowych.

W wyniku negatywnej oceny wiarygodności płatniczej dostawca usług może odmówić zawarcia umowy lub zawrzeć ją na warunkach mniej korzystnych dla użytkownika końcowego. W ust. 5 zawarto wyłączenie stosowania ust. 3 i 4 względem umów prepaid, korzystania z automatów publicznych oraz NDS. Z uwagi na specyfikę ww. usług dostawca usług nie ponosi ryzyka związanego z niezapłaceniem przez abonenta za świadczone usługi, tak jak w przypadku usług płatnych okresowo po wykonaniu usługi.

Nie ma wątpliwości, że zebranie dodatkowych informacji przez dostawcę wymaga spełnienia wymagań określonych w przepisach dotyczących danych osobowych, w szczególności RODO. Może to dotyczyć np. sytuacji, w której potencjalny klient będzie profilowany przez dostawcę usług.

Art. 299

Umowa o realizację przyłącza telekomunikacyjnego.

Przepis art. 299 przewiduje możliwość zawarcia umowy z użytkownikiem końcowym wyłącznie o realizację przyłącza telekomunikacyjnego do publicznej sieci telekomunikacyjnej, która w odróżnieniu od umowy o zapewnienie przyłączenia dotyczy budowy fizycznych elementów składających się na przyłącze telekomunikacyjne, nie zaś pozostawania przez abonenta w stanie przyłączenia do sieci. Umowa o realizację przyłącza telekomunikacyjnego nie stanowi umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej i zgodnie z ust. 4 nie obejmuje zapewnienia telekomunikacyjnych urządzeń końcowych. Zgodnie z ust. 2 dostawca usług telekomunikacyjnych na żądanie konsumenta rozkłada na raty opłatę za realizację przyłącza telekomunikacyjnego, w sposób uzgodniony z tym konsumentem, jednak nie na więcej niż 60 miesięcznych rat. W ust. 3 wskazane zostały niezbędne elementy umowy. W przypadku braku realizacji przyłącza telekomunikacyjnego w terminie określonym w umowie, użytkownik końcowy jest uprawniony do odstąpienia od umowy o realizację przyłącza telekomunikacyjnego oraz związanej z nią umowy o świadczenie usług komunikacji

elektronicznej, w tym o zapewnienie przyłączenia do sieci (ust. 6). W przypadku braku odrębnego uregulowania w umowie, w przypadku skorzystania z prawa do wypowiedzenia umowy, o którym mowa powyżej, dostawcy usług nie przysługuje określona w umowie opłata przyłączeniowa, a uiszczona do dnia wypowiedzenia umowy cześć opłaty przyłączeniowej podlega zwrotowi użytkownikowi końcowemu, chyba że przyłącze zostanie doprowadzone w bezpośrednie sąsiedztwo lokalizacji użytkownika końcowego (zapewnia to równowagę zaspokojenia interesów ekonomicznych przedsiębiorcy i użytkownika). Strony mogą przy tym rozróżnić prawo własności wykonywanego przyłącza i to odrębnie dla odcinka poza oraz na nieruchomości użytkownika końcowego. Ponadto proponuje się doprecyzować, że w braku odrębnego uregulowania to dostawca usług jako podmiot profesjonalny odpowiadać ma za zebranie wszelkich zgód i zezwoleń niezbędnych do zrealizowania przyłącza. Warunki świadczenia usług w zakresie realizacji przyłącza telekomunikacyjnego publikowane są na stronie internetowej dostawcy usług. Możliwość zawarcia umowy o realizację przyłącza telekomunikacyjnego wynika również z obowiązujących przepisów Pt.

Art. 300

Publikacja informacji o warunkach usług.

Przepis art. 300 dotyczy obowiązku publikowania przez dostawcę usługi dostępu do internetu lub publicznie dostępnej usługi komunikacji interpersonalnej aktualnych informacji dotyczących świadczonych przez siebie usług. Przepis ten stanowi implementację art. 103 ust. 1 EKŁE. Informacje o warunkach świadczenia usług powinny obejmować katalog wskazany w przedmiotowym przepisie i powinny być publikowane w jasny, zrozumiały, nadający się do odczytu maszynowego sposób i w formie dostępnej dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami. Dostęp do informacji o ofertach i usługach ma kluczowe znaczenie dla łatwego porównywania cen i innych warunków świadczenia usług oferowanych na rynku. Przepisy dotyczące publikowania informacji nie wyłączają obowiązków informacyjnych z zakresu ochrony danych osobowych, w szczególności wynikających z RODO.

Art. 301

Okres obowiązywania umowy.

Przepis art. 301 w ust. 1 wskazuje maksymalny okres obowiązywania umowy zawieranej z konsumentem. Dotyczy to zarówno sytuacji, w których umowa została zawarta na czas określony, jak i umowy na czas nieokreślony z okresem promocji. Bez znaczenia pozostaje również kwestia czy jest to pierwsza czy kolejna umowa z tym samym dostawcą usług

komunikacji elektronicznej. Przepis ten stanowi implementację art. 105 ust. 1 EKŁE. Termin 24 miesięcy dotyczy usług telekomunikacyjnych innych niż usługi transmisji na potrzeby komunikacji M2M. Uprawnienie w zakresie maksymalnego terminu obowiązywania umowy obejmuje również mikroprzedsiębiorców, małych przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców oraz organizacje pozarządowe w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, chyba że podmioty te wyraźnie zgodziły się, aby przepisy nie miały w całości lub w części zastosowania do nich.

Jednocześnie w ust. 2 wskazano, że dostawca usług jest obowiązany do umożliwienia użytkownikowi końcowemu zawarcia umowy na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy.

Art. 302

Automatyczne przedłużanie umowy.

Przepis art. 302 reguluje zasady automatycznego przedłużania umów i stanowi implementację art. 105 ust. 3 EKŁE. Przepisy art. 302 dotyczą umów o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w zakresie usług telekomunikacyjnych innych niż usługi transmisji na potrzeby komunikacji M2M. Przepis ten odnosi się do wszystkich umów podlegających automatycznemu przedłużeniu i powinien być stosowany również w sytuacjach, w których w ramach umów zawartych na czas nieoznaczony zawierane są umowy na czas oznaczony (promocje z oznaczonym okresem zobowiązania).

W ust. 1 uregulowane zostały zasady i termin wypowiedzenia automatycznie przedłużonej umowy. Użytkownik końcowy może wypowiedzieć taką umowę z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia. W okresie wypowiedzenia abonent zobowiązany jest jedynie do ponoszenia opłat za świadczenie usług wynikających z umowy. Zastrzeżenie to ma chronić abonenta przed poniesieniem przez niego jakichkolwiek konsekwencji finansowych związanych z przedłużeniem umowy, takich jak odszkodowanie, o którym mowa w art. 304 ust. 1.

Jednocześnie ust. 2 wprowadza ważny wymóg informacyjny wobec abonenta dotyczący zawiadomienia w sposób jasny i zrozumiały na trwałym nośniku, w rozsądnym terminie nie później niż 30 dni przed upływem okresu na jaki umowa została zawarta, o automatycznym przedłużeniu umowy, w szczególności o zmianie warunków świadczenia usług względem warunków wynikających z dotychczas trwającej umowy. Abonent powinien uzyskać informacje przed wszystkim w przypadku zmiany wysokości opłat czy dostępnych w ramach

pakietu taryfowego minut, smsów czy ilości danych internetowych. Ponadto dostawca usług powiadamia abonenta o sposobie i terminie wypowiedzenia umowy oraz o najkorzystniejszych oferowanych pakietach taryfowych dotyczących tych usług, które abonentowi obecnie świadczy. Jednocześnie konieczność przekazania informacji w terminie rozsądnym nie później niż 30 dni przed upływem okresu na jaki umowa została zawarta, z jednej strony wskazuje na termin najpóźniejszy – 30 dni, z drugiej zaś strony limituje w sposób ogólny najwcześniejszy termin przekazania tych informacji, tak aby abonent nie był powiadamiany ze zbyt dużym wyprzedzeniem czasowym o mającym nastąpić przedłużeniu umowy. Zbyt wczesne powiadomienie abonenta może skutkować tym, że abonent nie będzie pamiętał, że powinien za kilka miesięcy umowę wypowiedzieć, jeśli nie zgadza się na jej kontynuację. Przepis ten ma za zadanie umożliwić abonentowi świadome podjęcie decyzji czy nadal chce korzystać z usług dotychczasowego dostawcy, a jeśli nie, to rozpocząć odpowiednio wcześnie działania zmierzające do rozwiązania umowy. Przepis ust. 3 wprowadza nowy obowiązek dla dostawców usług telekomunikacyjnych, innych niż usługi transmisji na potrzeby komunikacji M2M, polegający na informowaniu abonentów, których umowa o świadczenie usług komunikacji elektronicznej uległa automatycznemu przedłużeniu o najkorzystniejszych dla nich pakietach taryfowych dotyczących usług objętych umową, która uległa automatycznemu przedłużeniu. Użytkownik końcowy nie powinien wyrażać zgody na otrzymywanie informacji o najkorzystniejszych dla niego pakietach taryfowych, gdyż ta regulacja ma m.in. na celu zwiększenie jego świadomości o stosowanych u dostawcy ofertach i promocjach. Informacje te mają być przekazywane co najmniej raz w roku. Przekazywanie tych informacji nie powinno być utożsamiane z prowadzeniem przez dostawców usług działalności marketingowej, na którą powinna być wyrażona wprost zgoda przez użytkownika końcowego. Przepis art. 299 stanowi implementację art. 105 ust. 3 EKŁE.

Art. 303

Połączenie z konsultantem.

W celu uzyskania informacji dotyczących alternatywnych taryf, jeżeli są one dostępne, abonent ma możliwość uzyskania połączenia głosowego z konsultantem dostawcy usług.

Art. 304

Odszkodowanie w przypadku przedterminowego rozwiązania umowy.

Przepis art. 304 dotyczy zakresu uprawnień dostawcy usług w przypadku wypowiedzenia umowy przed końcem okresu jej obowiązywania przez abonenta lub przez tego dostawcę z

winy abonenta. W takiej sytuacji dostawca usług może dochodzić odszkodowania na podstawie przepisów Pke. Odszkodowanie nie przysługuje w przypadku wypowiedzenia przez konsumenta umowy przed rozpoczęciem przyłączenia go do publicznej sieci telekomunikacyjnej, a w przypadku gdy przyłączenie nie jest wykonywane przed rozpoczęciem świadczenia usług, chyba że przedmiotem roszczenia jest promocyjne urządzenie końcowe oraz w przypadku przeniesienia numeru od dostawcy usług, który przejął zobowiązania dotychczasowego dostawcy usług, który ogłosił upadłość. Przez promocyjne urządzenie końcowe należy rozumieć telekomunikacyjne urządzenie końcowe zakupione w ramach umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej.

W ust. 3 wskazane zostało ograniczenie, co do wysokości odszkodowania jakie dostawca usług może mieć względem abonenta. Wysokość odszkodowania nie może przekroczyć:

1) z tytułu usługi telekomunikacyjnej – sumy części opłaty abonamentowej lub innej okresowej opłaty stanowiącej opłatę za tę usługę wskazanej w art. 288 ust. 1 pkt 6 lit a lub art. 293 ust. 1 pkt 3 lit a, które abonent powinien uiścić do czasu zakończenia obowiązywania umowy;
2) z tytułu promocyjnego urządzenia końcowego - sumy części opłaty abonamentowej lub innej okresowej opłaty stanowiącej opłatę za to urządzenie wskazanej w art. 288 ust. 1 pkt 6 lit c lub art. 293 ust. 1 pkt 3 lit c, które abonent powinien uiścić do czasu zakończenia obowiązywania umowy.

Przykład:

Umowa została zawarta na 24 miesiące, opłata abonamentowa została określona przez dostawcę na kwotę 100 zł, z czego 40 zł stanowi opłata za usługę, 10 zł za przyłączenie i 50 zł za promocyjne urządzenie końcowe.

Jeżeli abonent zdecyduje się rozwiązać umowę po upływie 14 miesięcy maksymalna wysokość roszczenia będzie obliczana w następujący sposób:

10 x (40 + 50) = 900 zł

Art. 305

Oferty wiązane.

Przepis art. 305 dotyczy kwestii dotąd nieregulowanych w Pt, obejmujących świadczenie usług w ramach ofert wiązanych tzw. ofert pakietowych. Przepisy z art. 305 stanowią implementację art. 107 EKŁE. Należy podkreślić, że projektowane przepisy regulują wyłącznie te oferty

pakietowe, które obejmują co najmniej usługę dostępu do internetu lub publicznie dostępną usługę komunikacji interpersonalnej wykorzystującą numery. Umowa może obejmować poza powyżej wskazanymi usługami inne usługi komunikacji elektronicznej (np. linearne usługi medialne) lub promocyjne urządzenie końcowe. Przedmiotowa regulacja obejmuje świadczenie usług w oparciu o oferty wiązane użytkownikom końcowym będącym konsumentami. Zakres obowiązków dostawcy usług i uprawnień konsumenta został określony przez odwołanie do przepisów dotyczących: doręczania zwięzłego podsumowania warunków umowy, publikowania informacji na temat oferowanych usług, maksymalnego okresu obowiązywania umowy, automatycznego przedłużania umowy, zmiany umowy, zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu i występowania stałych i znaczących rozbieżności między umową a wykonaniem usługi. Wskazane przepisy mają zastosowanie do wszystkich usług objętych umową. W przypadku, gdy abonent ma prawo do wypowiedzenia umowy z uwagi na jej niewykonanie lub nienależyte wykonanie w odniesieniu do którejkolwiek usługi wchodzących w skład pakietu, ma on również prawo do wypowiedzenia umowy w odniesieniu do wszystkich elementów pakietu.

W ust. 3 projektowane przepisy zawierają zastrzeżenie, że złożenie zamówienia na dodatkowe usługi lub promocyjne urządzenie końcowe, co do zasady, nie może powodować wydłużenia pierwotnego okresu obowiązywania umowy, chyba że konsument wyrazi na to zgodę.

Przepisy ust. 1 i 2 mają zastosowanie również do użytkowników końcowych będących mikroprzedsiębiorcami, małymi przedsiębiorcami lub organizacjami pozarządowymi w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, chyba że wyraźnie zgodzili się, aby te przepisy nie miały do nich zastosowania.

Art. 306

Zmiana warunków umowy wynikająca z przepisów prawa.

Przepis art 306 reguluje zasady i sposób informowania abonentów o dokonanych przez dostawcę publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej jednostronnych zmianach warunków umów o świadczenie usług komunikacji elektronicznej oraz uprawnienia abonentów w przypadku braku akceptacji wprowadzanych zmian. Projektowane przepisy stanowią implementację art. 105 ust. 4 EKŁE.

Przepis ust. 1 wskazuje okoliczności, w których abonent może wypowiedzieć umowę licząc się z konsekwencjami zapłaty odszkodowania za przedterminowe rozwiązanie umowy. Należą do nich przypadki zmian warunków umowy, które nie są wynikiem decyzji dostawcy usług –

konieczność wprowadzenia zmian wynika bezpośrednio ze zmiany przepisów prawa, w szczególności ze zmiany stawek podatku od towarów i usług lub decyzji Prezesa UKE lub zaproponowane zmiany są wyłącznie na korzyść użytkowników końcowych lub mają charakter wyłącznie administracyjny, nie powodując negatywnych skutków dla abonentów. O zmianach dostawca usług informuje abonentów przez podanie do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej treści proponowanych zmian, z wyprzedzeniem co najmniej jednego miesiąca przed wprowadzeniem ich w życie. Jednocześnie abonent powinien zostać poinformowany o konieczności zapłaty odszkodowania, o którym mowa w art. 304 ust. 1, w przypadku skorzystania z prawa do wypowiedzenia umowy, przy czym termin na realizację tego prawa nie może być krótszy niż do dnia wejścia tych zmian w życie.

W ust. 4 i 5 wskazane zostały przepisy precyzujące sposób powiadomienia abonenta o jednostronnej zmianie warunków umowy przez dostawcę usług, o której mowa w ust. 1. Zgodnie z art. 105 ust. 4 dyrektywy EKŁE dostawcy usług są zobowiązani do zawiadomienia użytkowników na trwałym nośniku o każdej zmianie warunków umownych. Charakter wprowadzanych zmian oraz ewentualne uprawnienie dostawcy do odszkodowania pozostają bez wpływu na wynikający z przywołanego przepisu dyrektywy obowiązek informacyjny, który powinien zostać zrealizowany w określony w dyrektywie sposób, a zatem na trwałym nośniku.

Zgodnie z art. 102 ust. 2 dyrektywy 2018/1972 pojęcie „trwały nośnik” należy interpretować zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt 10 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów, zmieniającej dyrektywę Rady 93/13/EWG i dyrektywę 1999/44/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz uchylającej dyrektywę Rady 85/577/EWG i dyrektywę 97/7/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości.

Zgodnie z tym orzecznictwem „trwały nośnik”, jest to taki nośnik, który „umożliwia konsumentowi przechowywanie rzeczonych informacji, które zostały mu osobiście przekazane, gwarantuje brak zmian w ich zwartości, a także ich dostępność w odpowiednim okresie oraz pozwala konsumentom na ich odtworzenie w niezmienionej postaci” .

Komisja w Wytycznych do stosowania dyrektywy 2011/83, zauważa – za stwierdzającym to wyrokiem TSUE w sprawie Content Service, C-49/11, że typowa strona internetowa i przekazanie przez przedsiębiorcę hiperłącza do niej, nie spełnia wymogów „trwałego nośnika”. Jednocześnie, za wyrokiem BAWAG , który dotyczył wykładni podobnie brzmiącej definicji

„trwałego nośnika”, zawartej w dyrektywie o usługach płatniczych, Komisja wskazuje, że strona internetowa mogłaby zostać uznana za „trwały nośnik” jeżeli jednocześnie:

1) umożliwia konsumentowi przechowywanie informacji adresowanych osobiście do niego w sposób umożliwiający dostęp do nich i odtworzenie ich w niezmienionej postaci, bez możliwości jednostronnego wprowadzenia przez dostawcę lub przez innego przedsiębiorcę zmian do ich treści oraz
2) jeżeli konsument jest zmuszony wejść na tę stronę internetową, aby zapoznać się z nowymi informacjami, przekazaniu tych informacji towarzyszy aktywne zachowanie dostawcy usług płatniczych zmierzające do podania do wiadomości konsumenta istnienia i dostępności tych informacji na wskazanej stronie internetowej.

W konsekwencji, w celu zapewnienia zgodności projektu z prawem UE, projektodawca uznał za konieczne wprowadzenie obowiązku przekazania odbiorcom usług informacji o zmianie warunków umownych, na nośniku, co do którego autor projektu będzie w stanie wykazać, że spełnia on przesłanki uznania go za „trwały nośnik” w rozumieniu dyrektywy 2011/83. Należy jednocześnie bezsprzecznie wskazać, że ogólny obowiązek ogłoszenia wprowadzanych zmian umowy na stronie internetowej nie spełnia tych wymogów, w tym zwłaszcza nie gwarantuje, że strona internetowa przedsiębiorcy będzie odpowiadała charakterystyce, o której mowa w orzecznictwie TSUE przywołanym powyżej.

Przepisy ust. 6 i 7 precyzują dodatkowo, że zmiana danych identyfikujących lub kontaktowych przedsiębiorcy nie stanowi zmiany warunków umowy, zatem nie może być podstawą skorzystania z możliwości wypowiedzenia umowy bez konieczności zapłaty odszkodowania, o którym mowa w art. 304 ust. 1. W przypadku umów zawartych w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej dostawca przekazuje informacje na trwałym nośniku w postaci odpowiadającej formie, w jakiej została zawarta umowa, chyba że abonent złożył żądanie otrzymywania tych informacji w inny sposób, natomiast w przypadku umów prepaid informacje te dostawca usług publikuje na swojej stronie internetowej.

Art. 307

Zmiana warunków umowy na czas określony.

Przepis ust. 1 wskazuje na możliwość dokonania jednostronnej zmiany warunków umowy zawartej na czas określony z powodu innych obiektywnych okoliczności niż wskazane w art. 306 ust. 1, na które dostawca usług nie miał wpływu. Przykładem takich okoliczności może

być stan pandemii, który może wymuszać wprowadzenie zmian w dotychczasowych warunkach świadczenia usług.

Zasady informowania abonenta o zmianie warunków umowy w takim wypadku określa ust. 3. Forma informowania abonenta o zmianie warunków umowy, determinowana jest formą zawarcia umowy – obowiązki informacyjne powinny być realizowane w takiej samej formie w jakiej zawarta została umowa. Natomiast w przypadku abonenta usług przedpłaconych informacja o zmianie warunków umowy powinna być doręczona na piśmie na udostępniony, zgodnie z art. 289 ust. 2 lub art. 290 ust. 2, adres korespondencyjny. Jednocześnie dostawca usług jest obowiązany do publikowania treści zmian na swojej stronie internetowej.

Powyższe obowiązki informacyjne powinny być realizowane na co najmniej miesiąc przed wprowadzeniem zmian w życie, chyba, że publikacja aktu prawnego, z którego wynika konieczność zmian następuje w terminie krótszym niż miesiąc przed jego wyjściem w życie lub taki okres wynika z decyzji Prezesa UKE. Wraz z informacją o planowanych zmianach abonent powinien otrzymać informację o prawie do wypowiedzenia umowy w przypadku braku akceptacji tych zmian. W przypadku skorzystania z tego prawa abonent nie jest zobowiązany do zapłaty odszkodowania, o którym mowa w art. 304 ust. 1 Pke. Natomiast do abonenta, który zdecyduje się na zachowanie telekomunikacyjnego urządzenia końcowego stosuje się art. 309 ust. 1 Pke.

Niezależnie od powyższego, zgodnie ust. 4, abonent może złożyć żądanie doręczania treści zmian we wskazanej przez siebie formie, innej niż związana z formą zawarcia umowy np. na adres korespondencyjny, jeśli umowa zawarta jest w formie dokumentowej lub na adres poczty elektronicznej lub innego środka komunikacji elektronicznej, jeżeli dostawca umożliwia korzystanie z takiego środka w przypadku umowy zawartej w formie pisemnej.

Izby zrzeszające przedsiębiorców telekomunikacyjnych wskazują, że „większość abonentów, mimo usilnych starań dostawców usług, wciąż zawiera umowy w formie pisemnej". Choć niejednokrotnie oznacza to konieczność informowania o zmianach również w formie pisemnej, Projektodawca odbiera tą okoliczność obecnie jako brak zaufania abonentów do innych form komunikacji ze swoim dostawcą usług. Nie budzi wątpliwości, że w perspektywie najbliższych kilkunastu lat wszyscy powinni mieć możliwość całkowitej rezygnacji z papierowego obrotu dokumentów i przejścia na komunikację zdalną, także w relacji między przedsiębiorcami a konsumentami. Jednak obecnie nie można całkowicie wykluczyć formy pisemnej jako podstawowej formy komunikowania, głównie ze względu na osoby, nieposiadające dostępu do

internetu, szczególnie osoby starsze lub te które zwyczajnie preferują taki sposób kontaktu z dostawcą.

Ostatnie miesiące pokazały jak przydatnym narzędziem w komunikacji jest internet, po który coraz częściej sięgają również osoby starsze. Wciąż nie jest to jednak jeszcze zjawisko na skalę globalną. Potwierdzają to badania przeprowadzone przez Główny Urząd Statystyczny odnośnie sytuacji osób starszych w Polsce. W 2018 r. z komputerów korzystało tylko 31,7 % osób w wieku 65–74 lata, a ponad połowa osób z tego przedziału wiekowego nigdy nie korzystała z komputera. Podobnie statystyki wyglądają jeśli chodzi o używanie internetu. Jeśli natomiast weźmiemy pod uwagę jeszcze starszych Polaków, 75+, to okazuje się, że jest ich w sieci jeszcze mniej, ok. 12–15 %.

Zgodnie z ust. 5 w przypadku usług transmisji na potrzeby komunikacji M2M prawo wypowiedzenia umowy bez konieczności zwrotu odszkodowania, o którym mowa ust. 272 ust. 1, przysługuje wyłącznie konsumentom oraz pozostałym podmiotom z art. 293 Pke, które mogą skorzystać z przepisów konsumenckich w przypadku braku sprzeciwu przeciwko zastosowaniu wobec nich tych przepisów.

Art. 308

Zmiana warunków umowy na czas nieokreślony.

Przepis ust. 1 wskazuje na możliwość dokonania jednostronnej zmiany warunków umowy zawartej na czas nieokreślony lub umowy, która automatycznie przedłużyła się na czas nieokreślony, z powodu wystąpienia innych okoliczności niż wskazane w art. 306 ust. 1. Dostawca usług może dokonywać takich zmian jeżeli możliwość wprowadzania zmiany przewidziano w treści umowy, określając w umowie okoliczności, w których zmiana może nastąpić. Sposób komunikowania o zmianach zbliżony jest do art. 306 ust. 2, jednak w przypadku umów zawartych na czas nieokreślony nie ma zastosowania przepis o odszkodowaniu z art. 304 ust. 1, w związku z tym dostawca informuje jedynie o możliwości wypowiedzenia umowy w przypadku braku akceptacji zmian, przy czym termin na realizację tego prawa nie może być krótszy niż do dnia wejścia tych zmian w życie.

Art. 309

Zwrot kosztu urządzenia.

Przepis ust. 1 odnosi się do sytuacji odmiennej niż określona w art. 304, czyli takiej, w której abonent, na mocy przepisów, jest uprawniony do wypowiedzenia umowy bez konieczności

zwrotu odszkodowania, tj. w przypadku: jednostronnej zmiany warunków umowy przez dostawcę usług z zastrzeżeniem art. 307 ust. 1 lub występowania istotnych rozbieżności między wykonaniem umowy a jej postanowieniami. W sytuacji gdy abonent korzystając z uprawnienia do rozwiązania umowy chce zatrzymać telekomunikacyjne urządzenie końcowe wydane w ramach umowy przenoszącej własność urządzenia na abonenta (promocyjne urządzenie końcowe), dostawca usług może żądać zapłaty odszkodowania w wysokości sumy części opłaty abonamentowej lub innej okresowej opłaty stanowiącej opłatę za:

a) usługę wskazanej w art. 288 ust. 1 pkt 6 lit. a lub art. 293 ust. 1 pkt 3 lit. a, które abonent powinien uiścić do czasu zakończenia obowiązywania umowy lub
b) urządzenie wskazanej w art. 288 ust. 1 pkt 6 lit. c lub art. 293 ust. 1 pkt 3 lit. c, które abonent powinien uiścić do czasu zakończenia obowiązywania umowy.

– w zależności od tego, która kwota będzie niższa.

Taki sposób uregulowania zakresu roszczeń stanowi kompromis między ochroną uzasadnionych interesów abonentów oraz zapewnieniem dostawcy usług możliwości uzyskania proporcjonalnego zwrotu części kosztu urządzenia.

Przepis stanowi implementację art. 105 ust. 6 EKŁE.

Przepis ust. 2 ma na celu zabezpieczenie interesów abonenta, który będącym uprawnionym do wypowiedzenia umowy korzysta z tego uprawnienia i decyduje się zachować promocyjne urządzenie końcowe. W takiej sytuacji dostawca usług nie powinien żądać jednorazowej zapłaty odszkodowania, gdyż obowiązek natychmiastowej zapłaty zniechęcałby abonenta do korzystania z uprawnienia do rozwiązania umowy. W związku z tym zdecydowano, że dostawca usług rozkłada kwotę odszkodowania na raty miesięczne. Liczba rat nie może być mniejsza niż liczba pozostałych do końca trwania umowy okresów rozliczeniowych. Dzięki takiemu zastrzeżeniu sytuacja abonenta nie ulegnie pogorszeniu w związku z wypowiedzeniem umowy.

W przypadku usług transmisji danych używanych do świadczenia usług komunikacji maszyna-maszyna uprawnienie, o którym mowa ust. 1–2, przysługuje wyłącznie konsumentom oraz pozostałym podmiotom z art. 292 Pke, które mogą skorzystać z przepisów konsumenckich w przypadku braku sprzeciwu przeciwko zastosowaniu wobec nich tych przepisów.

Art. 310

Zniesienie ograniczeń w korzystaniu z urządzenia.

Przepis art. 310 wskazuje, że dostawca usług jest zobowiązany do bezpłatnego usunięcia wszelkich ograniczeń w zakresie korzystania z promocyjnego urządzenia końcowego, takich jak blokada SIM lock w każdym wypadku, w którym abonent uregulował wszystkie opłaty za to urządzenie. Obowiązek ten będzie się aktualizował zatem w przypadku: upływu okresu na jaki została zawarta umowa o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, w ramach której sprzedano urządzenie, zapłaty odszkodowania, o którym mowa w art. 304 ust. 1 albo zapłaty odszkodowania, o którym mowa w art. 309 ust. 1.

Przepis stanowi częściową implementację art. 105 ust. 6 EKŁE.

W przypadku usług transmisji na potrzeby komunikacji M2M uprawnienie, o którym mowa ust. 1–2, przysługuje wyłącznie konsumentom oraz pozostałym podmiotom z art. 292 Pke, które mogą skorzystać z przepisów konsumenckich i nie zrzekły się tego prawa.

Art. 311

Informacje publikowane przez Prezesa UKE.

Przepis art. 311 dotyczy publikowania przez Prezesa UKE, na swojej stronie BIP, katalogu informacji istotnych z punktu widzenia użytkowników końcowych, dotyczących ich podstawowych praw i obowiązków. Publikacji podlegać będą informacje m.in. o: usłudze powszechnej, standardowych warunkach umów, sposobach ochrony bezpieczeństwa, prywatności i danych osobowych podczas korzystania z usług, sposobach pozasądowego rozwiązywania sporów między konsumentami a przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi. W ust. 2 wskazano, że Prezes UKE może zobligować dostawców usług do publikowania ww. informacji na ich stronach internetowych lub w punktach obsługi klienta. Przepis ten pozostaje tożsamy z regulacjami wynikającymi z Pt.

Art. 312

Informacja o metodzie pomiaru prędkości usługi dostępu do internetu.

Przepis art. 312 przewiduje obowiązek informowania Prezesa UKE, na jego żądanie, o metodzie pomiaru prędkości usługi dostępu do internetu. Obowiązek ten dotyczy dostawców usług dostępu do internetu, którzy podają do publicznej wiadomości lub określają w umowie prędkość transmisji danych. Prezes UKE może w terminie 14 dni od dnia przekazania informacji o stosowanej przez dostawcę usługi metodzie pomiaru, zgłosić w formie decyzji sprzeciw co do tej metody, jeżeli uznał, że nie gwarantuje ona użytkownikom końcowym przejrzystych informacji o parametrach usługi lub nie zapewnia rzetelnego pomiaru. W decyzji

tej Prezes UKE nakłada obowiązek stosowania określonej metody pomiaru prędkości transmisji danych. Brak sprzeciwu w ww. terminie uznawany jest za akceptację metody pomiaru. W przypadku nieprzekazania informacji o metodzie pomiaru Prezes UKE wydaje decyzję, w której nakłada na przedsiębiorcę obowiązek stosowania określonej metody pomiaru (ust. 6).

Na podstawie ust. 4 Prezes UKE jest uprawniony do przeprowadzania badania czy prędkość mierzona za pomocą metody, co do której Prezes UKE nie zgłosił sprzeciwu, nie jest mniejsza niż prędkość wynikająca z materiałów promocyjnych lub umów. Jeżeli w wyniku tego badania Prezes UKE ustali, że mierzona prędkość jest mniejsza niż deklarowana przez przedsiębiorcę, Prezes UKE nakłada w drodze decyzji obowiązek dostosowania tej prędkości, w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji (ust.5).

Przepisy te pozostają tożsame z regulacjami wynikającymi z ustawy Pt.

Art. 313

Niezależne narzędzie porównawcze.

Przepis art. 313 dotyczy nowego uprawnienia dla użytkowników końcowych w postaci możliwości korzystania z niezależnego narzędzia porównawczego. Przepis ten stanowi implementację art. 103 ust. 2 i 3 EKŁE, który zobowiązuje państwa członkowskie do zapewnienia na swoim terytorium, aby użytkownicy końcowi mieli swobodny dostęp do co najmniej jednego takiego narzędzia.

Narzędzie porównawcze ma umożliwiać porównanie warunków świadczenia usług dostępu do internetu oraz publicznie dostępnych usług komunikacji interpersonalnej, w zakresie ceny i jakości – czyli tych parametrów, które z punktu widzenia użytkownika końcowego są najważniejsze i decydujące przy wyborze oferty. Przepis ust. 2 określa wymogi jakie narzędzie porównawcze powinno spełniać. Narzędzie porównawcze powinno być m.in. funkcjonalnie niezależne od dostawców usług, stosować jasne i obiektywne kryteria porównania, zapewniać dokładne i aktualne informacje zapisane prostym i jednoznacznym językiem. Zgodnie z ust. 1 zadaniem Prezesa UKE będzie dokonywanie analizy czy użytkownicy końcowi mają dostęp do przynajmniej jednego narzędzia porównawczego, które spełnia określone ustawowo wymogi. W celu skutecznej realizacji powyższego obowiązku projektowane przepisy w ust. 3 przyznają Prezesowi UKE uprawnienie do żądania od podmiotu udostępniającego na rynku bezpłatne narzędzie służące do porównywania ofert przekazania informacji niezbędnych do oceny tego narzędzia. Wyniki analizy publikowane będą na stronie podmiotowej BIP UKE (ust. 4).

Art. 314

Certyfikacja narzędzia porównawczego.

Projektowane przepisy art. 314 przewidują możliwość wnioskowania przez dostawcę narzędzia porównawczego do Prezesa UKE o przyznanie prowadzonemu przez niego narzędziu certyfikatu Prezesa UKE. Procedura certyfikacji określana jest przez Prezesa UKE i publikowana w postaci regulaminu na jego stronie podmiotowej BIP. Jednocześnie ust. 3 stanowi, że dostawcy narzędzia porównawczego mogą, do celów udostępniania narzędzi porównawczych, korzystać bezpłatnie z informacji publikowanych przez dostawców usług. Wymóg ten oznacza obowiązek udostępniania przez dostawców usług podmiotom prowadzącym narzędzia porównawcze danych niezbędnych do zasilenia narzędzia.

Art. 315

Narzędzie porównawcze zapewniane przez Prezesa UKE.

Zgodnie z art. 315 ust. 1 w sytuacji, gdy z przeprowadzonej analizy wynika, że brak jest rynkowych narzędzi umożliwiających porównanie ofert lub żadne z rynkowych narzędzi nie spełnia określonych ustawowo kryteriów, wówczas to Prezes UKE zapewnia narzędzie porównawcze w ramach prowadzonego przez siebie systemu teleinformatycznego.

W ust. 2 precyzuje, których podmiotów dotyczył będzie obowiązek przekazywania informacji o cenie i jakości, o których mowa w art. 313 ust. 1, wskazując na kryterium osiągnięcia w poprzednim roku kalendarzowym przychodu z tytułu wykonywania działalności telekomunikacyjnej w wysokości co najmniej dwutysięcznej krotności przeciętnego wynagrodzenia. W przypadku dostawców usług, których przychód z tytułu wykonywania działalności telekomunikacyjnej nie przekroczył dwutysięcznej krotności przeciętnego wynagrodzenia, przekazanie informacji o cenie i jakości, o których mowa w art. 313 ust. 1, do narzędzia porównawczego będzie dobrowolne.

Projektowane przepisy w art. 315 ust. 3 wprowadzają obowiązek aktualizacji informacji o cenie i jakości, o których mowa w art. 313 ust. 1, przekazanych do narzędzia porównawczego. W pojęciu aktualizacji informacji mieści się zarówno wprowadzenie informacji o nowej ofercie, zmiana dotychczasowej oferty, jak i wycofanie dotychczasowej oferty (w przypadku zmiany danych związanej z wycofaniem oferty – wówczas dniem wejścia w życie zmiany jest dzień zaprzestania obowiązywania oferty).

Jednocześnie każda zmiana przychodu skutkująca aktualizacją ww. obowiązku obliguje dostawcę do przekazania informacji o cenie i jakości, o których mowa w art. 313 ust. 1, w terminie do dnia 31 marca. Obowiązek dostawcy obejmuje przekazanie aktualnych i

kompletnych informacji o cenie i jakości dotyczących wszystkich oferowanych przez siebie usług dostępu do internetu oraz publicznie dostępnych usług komunikacji interpersonalnej oraz ich aktualizację najpóźniej w dniu wejścia w życie zmiany tych informacji. Dostawcy usług, którzy przekazywali informacje o cenie i jakości, o których mowa w art. 313 ust. 1, do narzędzia porównawczego, czy to w związku z ciążącym na nich obowiązkiem czy też dobrowolnie, a których przychód w poprzednim roku nie przekroczył dwutysięcznej krotności przeciętnego wynagrodzenia mogą wnioskować o usunięcie swoich danych z narzędzia porównawczego. Prezes UKE po otrzymaniu wniosku niezwłocznie usuwa te dane z narzędzia porównawczego (ust. 5).

Informacje o cenie i jakości, o których mowa w art. 313 ust. 1, przekazywane będą na elektroniczną skrzynkę podawczą Prezesa UKE, na piśmie w postaci elektronicznej opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem osobistym albo podpisem zaufanym.

Prezes UKE poinformuje, na stronie podmiotowej BIP UKE, o adresie elektronicznym, pod którym udostępniony jest ten formularz. Określi również wzór przekazywanych informacji, w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Uruchomienie narzędzia porównawczego poprzedza obwieszczenie Prezesa UKE, a dostawcy usług objęci obowiązkiem dostarczenia danych do narzędzia porównawczego przekazują te dane w terminie 3 miesięcy od obwieszczenia.

Brak realizacji obowiązku w zakresie przekazania danych lub ich aktualizacji w ustawowym terminie podlega karze.

Art. 316

Informowanie o jakości świadczonych usług.

Przepis art. 316 dotyczy publikowania informacji na temat jakości usług i stanowi implementację art. 104 EKŁE. Informacje o jakości usług mają istotne znaczenie dla użytkowników końcowych, którzy dokonując wyboru usługi i jej dostawcy kierują się m.in. informacjami o jakości usługi. Celem przedmiotowego przepisu jest przyznanie Prezesowi UKE uprawnienia do nakładania wymogu publikacji informacji o jakości usług, jeżeli informacje takie nie są dostępne dla użytkowników końcowych. Zakres podmiotowy przepisu obejmuje dostawców usług dostępu do internetu i publicznie dostępnych usług komunikacji interpersonalnej, którzy kontrolują co najmniej kilka elementów sieci czy to bezpośrednio czy

w sposób pośredni w oparciu o stosowną umowę o gwarantowanym poziomie jakości usług. Zgodnie z ust. 3 obowiązek publikacji informacji na temat jakości nakłada Prezes UKE, w drodze decyzji, w której określa termin publikacji informacji. W odniesieniu do usług komunikacji interpersonalnej, których jakość zależy od czynników zewnętrznych np. stosowanej kontroli transmisji sygnału, Prezes UKE może w decyzji zobowiązać dostawcę usług do informowania konsumenta o wpływie czynników zewnętrznych na jakość świadczonych przez niego usług (ust. 2). Jednocześnie Prezes UKE może zażądać przekazania, przed opublikowaniem, informacji podlegających publikacji na podstawie decyzji (ust. 3 pkt 2). W ust. 6 przewidziana została fakultatywna delegacja ustawowa dla ministra właściwego do spraw informatyzacji do wydania rozporządzenia określającego wskaźniki jakości, metody pomiaru oraz treść, formę i sposób publikowania informacji o jakości usług. Wskaźniki jakości usług to parametry usługi, które mają dla użytkownika największe znaczenie, w związku z czym powinny być one określone w materiałach publikowanych przez dostawcę usług. Dla usługi dostępu do internetu będą to opóźnienie, zmienność opóźnienia czy utrata pakietów. Natomiast przy usługach komunikacji interpersonalnej wskaźnikami kluczowymi są czas i skuteczność zestawienia połączenia oraz jego jakość. Natomiast metody pomiaru to wskazanie w jaki technicznie sposób mają być mierzone ww. wskaźniki jakości usług.

Art. 317

Narzędzie monitorowania wykorzystania usług.

Przepis art. 317 stanowi implementację art. 102 ust. 5 EKŁE dotyczącego zapewniania konsumentom narzędzia monitorowania i kontrolowania wykorzystania usług obejmującego dostęp do aktualnych informacji w tym zakresie. Warto zaznaczyć, że w przypadku usług świadczonych w stacjonarnych publicznych sieciach telekomunikacyjnych, za informację aktualną uważa się informację obejmującą stan wykorzystania tych usług najpóźniej sprzed 48 godzin. Zakres podmiotowy przepisu obejmuje dostawców usług dostępu do internetu i publicznie dostępnych usług komunikacji interpersonalnej, które są rozliczane w oparciu o czas albo ilość zużytych danych lub jednostek taryfikacyjnych. Dostawca ww. usług obowiązany jest zapewnić konsumentowi narzędzie monitorujące poziom wykorzystania usług oraz powiadamiać go przed osiągnieciem limitu zużycia usługi w ramach wybranego przez niego pakietu taryfowego i po całkowitym osiągnięciu określonych pułapów zużycia (ust. 2). Dostawca usług ma obowiązek poinformować o zbliżającym się osiągnieciu limitu zużycia usługi w ramach wybranego przez abonenta pakietu taryfowego – przed osiągnięciem tego limitu oraz całkowitym wykorzystaniu tego limitu – niezwłocznie po jego wykorzystaniu.

W ust. 3 doprecyzowuje się, że w przypadku usług komunikacji interpersonalnej wykorzystujących numery, świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej obowiązek powiadamiania konsumenta o całkowitym wykorzystaniu limitu zużycia usługi realizowany jest nie później niż 48 godzin od momentu całkowitego wykorzystania tego limitu. Uprawnienie z art. 317 znajduje zastosowanie również do mikroprzedsiębiorców, małych przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców oraz organizacji pozarządowych w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Dotychczasowe przepisy Pt przewidywały zbliżony obowiązek dostawcy usług w postaci informowania abonenta o przekroczeniu limitu transmisji danych w ramach wykupionego pakietu.

Zgodnie z ust. 4, w przypadku usług komunikacji głosowej świadczonych w stacjonarnych publicznych sieciach telekomunikacyjnych obowiązek wskazany ust. 2, będzie uznany za zrealizowany, jeżeli dostawca usługi komunikacji głosowej wykonał co najmniej 3 próby połączenia z abonentem w ciągu 24 godzin od zaistnienia zdarzenia wiążącego się z wykonaniem tego obowiązku.

W ust. 5 wskazuje się, że Minister właściwy do spraw informatyzacji ogłasza w Dzienniku urzędowym „Monitor Polski” i na stronie podmiotowej BIP wykaz stron internetowych i aplikacji mobilnych jednostek sektora finansów publicznych i innych stron i aplikacji mobilnych podmiotów realizujących zadania o charakterze publicznym, z których korzystanie nie wpływa na wykorzystanie limitu transmisji danych w ramach pakietu, z którego abonent korzysta. Te strony internetowe i aplikacje mobilne muszę być istotne dla zapewnienia dostępu do służb ratunkowych, dostępu do informacji o zdarzeniach kryzysowych lub mających istotny wpływ na sytuację społeczną lub porządek publiczny, mających walor edukacyjny lub realizujących zadania sytemu informacji w ochronie zdrowia. Projektodawca celowo nie stworzył w ustawie katalogu zamkniętego takich stron i aplikacji ze względu na brak możliwości przewidzenia wszystkich okoliczności społecznych, które mogą wystąpić po wejściu w życie ustawy. Projektodawca dostrzega, że rozwiązanie *zero rate* dla niektórych stron i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych *sensu largo* jest niezwykle ważne społecznie. Rozwiązanie to bardzo dobrze sprawdziło się po rozpoczęciu pełnoskalowej wojny w Ukrainie w 2022 r. W obowiązującym na podstawie ustawy – Prawo telekomunikacyjne – wykazie stron objętych zasadą *zero rate* wskazano stronę internetową Instytut Modernizacji Treści Edukacyjnych nadzorowanego przez Ministerstwo Edukacji i Nauki Ukrainy, umożliwiając dzieciom i młodzieży z Ukrainy znajdującym się na terytorium Polski pobranie materiałów

edukacyjnych bez obciążania ich limitu transferu danych. Jest to wyjątek od naliczania zużycia danych przy korzystaniu z usługi dostępu do internetu w sieci ruchomej.

W ust. 7 wskazuje się minimalny katalog informacji jakie powinny znaleźć się w wykazie, a także termin dostosowania zasad rozliczania zużycia transferu do zmian w wykazie stron i aplikacji.

W ust. 8 wskazano, że stosowanie się przez dostawcę usług telekomunikacyjnych do zmian w wykazie nie stanowi zmiany warunków umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej.

Zgodnie z ust. 9 zmiana w zasadach świadczenia usług wynikająca ze zmian w wykazie stron, które nie są rozliczane w ramach pakietów taryfowych nie jest zmianą warunków umowy, stąd dostawca usług nie jest zobowiązany do wypełniania wymogów związanych z informowaniem abonentów. W przypadku zmian w wykazie dostawca usług powinien wdrożyć te zmiany w terminie 14 dni od ogłoszenia wykazu.

Art. 318–321 zachowanie ciągłości internetu w związku ze zmianą dostawcy usług

Art. 318

Ciągłość usługi dostępu do internetu.

Przepis art. 318 dotyczy nowych uprawnień abonentów związanych ze zmianą dostawcy usługi internetu i stanowi implementację art. 106 ust. 1 EKŁE. Dotychczasowe przepisy regulowały jedynie przypadek zmiany numeru i przeniesienia numeru do innej lokalizacji lub do innej sieci w związku ze zmianą dostawcy usług głosowych. Mając na uwadze konieczność zagwarantowania ochrony praw abonentów usług dostępu do internetu wprowadza się nowe obowiązki względem dotychczasowego i nowego dostawcy usługi dostępu do internetu.

W przepisie ust. 1 wskazane jest uprawnienie abonenta do zachowania ciągłości usługi, za wyjątkiem sytuacji, gdy byłoby to technicznie niemożliwe do zrealizowania. Obowiązkiem nowego dostawcy jest rozpoczęcie świadczenia usługi w uzgodnionym z abonentem terminie, wskazanym w umowie (ust. 2).

Zgodnie z ust. 3 abonent żądając zmiany dostawcy usługi może wypowiedzieć umowę z dotychczasowym dostawcą usługi bez konieczności zachowania terminów wypowiedzenia określonych w rozwiązywanej umowie. W takim przypadku abonent uiszcza dotychczasowemu dostawcy usług opłatę w wysokości nieprzekraczającej opłaty abonamentowej za okres

wypowiedzenia, nie wyższą niż opłata abonamentowa za jeden okres rozliczeniowy, powiększona o odszkodowanie, o którym mowa w art. 304.

W ust. 4 wskazane zostały tryby zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu, które wskazać może abonent, tj. z zachowaniem okresu wypowiedzenia przewidzianego umową z dotychczasowym dostawcą usługi, bez zachowania okresu wypowiedzenia ze wskazaniem dnia zmiany dostawcy lub na koniec okresu promocyjnego wynikającego z umowy z dotychczasowym dostawcą usługi.

Przepis ust. 5 przewiduje zawieszenie skuteczności złożonego przez abonenta wypowiedzenia umowy z dotychczasowym dostawcą do czasu rozpoczęcia świadczenia usług przez nowego dostawcę. Zapis taki gwarantuje abonentowi zachowanie ciągłości usługi. Niezwłocznie po rozpoczęciu świadczenia usługi abonent otrzymuje potwierdzenie rozpoczęcia świadczenia usługi (ust. 6). Zgodnie z ust. 7 zmiana dostawcy usługi dostępu do internetu nie może powodować przerwy w świadczeniu usługi przekraczającej 1 dzień roboczy. Czynności związane z realizacją uprawnienia do zachowania ciągłości usługi w przypadku zmiany dostawcy usługi są dla abonenta bezpłatne (ust. 8).

W ust. 9 sformułowany został nakaz współpracy nowego i dotychczasowego dostawcy usług podczas procesu zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu, tak aby zapewnić zachowanie ciągłości usługi dostępu internetu. Jednocześnie doprecyzowano, że procesem tym kieruje nowy dostawca usługi. Wymiana informacji pomiędzy operatorami lub dostawcami usługi dostępu do internetu ma się odbywać drogą elektroniczną za pośrednictwem systemu zapewnianego przez Prezesa UKE (ust. 10).

W ust. 11 przewidziane zostało uprawnienie abonenta do zachowania, na jego żądanie, dostępu przez okres 6 miesięcy do poczty elektronicznej zapewnianej przez dotychczasowego dostawcę usługi dostępu do internetu. Uprawnienie to dotyczy sytuacji, gdy abonent korzysta z poczty elektronicznej, której adres związany jest z nazwą handlową lub znakiem towarowym tego dostawcy usług.

Art. 319

Opóźnienie lub nieskuteczna zmiana dostawcy internetu.

W przepisie tym uregulowana została sytuacja, w której nie doszło do rozpoczęcia świadczenia usługi dostępu do internetu w uzgodnionym z abonentem terminie wynikającym z umowy. W takim przypadku dotychczasowy dostawca usługi kontynuuje jej świadczenie na dotychczasowych warunkach do czasu rozpoczęcia świadczenia usługi przez nowego

dostawcę. Sytuacja nieskutecznej zmiany dostawcy usług, w której dotychczasowy dostawca świadczy usługę niejako w zastępstwie nowego dostawcy usług powinna być tymczasowa. W związku z tym w ust. 2 wskazano, że brak rozpoczęcia świadczenia usługi przez nowego dostawcę usługi w terminie 30 dni od terminu, w którym rozpoczęcie świadczenia usług miało nastąpić będzie wywoływać konkretne skutki prawne. Wypowiedzenie umowy z dotychczasowym dostawcą usługi, w przypadku braku przeciwnego oświadczenia abonenta, stanie się bezskuteczne, a umowa z nowym dostawcą usługi dostępu do internetu uważana będzie za niezawartą. O ww. skutkach dotychczasowy dostawca usługi informuje abonenta.

Przepisy ust. 3–5 regulują zasady odpowiedzialności odszkodowawczej w przypadku naruszenia ciągłości usługi dostępu do internetu. Jeżeli nie doszło do zmiany dostawcy usługi w uzgodnionym terminie, abonentowi przysługuje jednorazowe odszkodowanie od nowego dostawcy usługi za każdy rozpoczęty dzień opóźnienia w wysokości 1/4 sumy opłat miesięcznych za usługi komunikacji elektronicznej liczonej według rachunków z ostatnich trzech okresów rozliczeniowych. Odszkodowanie nie będzie przysługiwało abonentowi w przypadku gdy opóźnienie w dostępie do usługi nie przekroczyło 1 dnia roboczego.

Jednocześnie w przypadku gdy opóźnienie nastąpiło z przyczyn nieleżących po stronie nowego dostawcy usługi dostępu do internetu, dostawcy temu przysługuje zwrot wypłaconego odszkodowania lub jego części od podmiotu, po którego stronie leżały przyczyny opóźnienia.

Kwota odszkodowania obliczana jest na podstawie liczby rozpoczętych dni, które upłynęły od terminu, w którym miało nastąpić rozpoczęcie świadczenia usługi do dnia rozpoczęcia świadczenia usługi przez nowego dostawcę lub upływu 30-dniowego terminu, o którym mowa wyżej.

Art. 320

Realizacja uprawnień w zakresie ciągłości internetu oraz jej zawieszenie.

Przepis ten przewiduje obowiązki dotychczasowego i nowego dostawcy usługi dostępu do internetu oraz operatora, w zakresie zapewnienia możliwości realizacji uprawnienia do zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu. Obowiązki te obejmują stworzenie odpowiednich warunków organizacyjnych i technicznych, a jeżeli możliwości takie istnieją – zapewnienie ich praktycznej realizacji. Na wniosek dostawcy usługi dostępu do internetu albo operatora Prezes UKE może, w drodze decyzji, zawiesić na czas określony realizację lub ograniczyć zakres realizacji uprawnienia do zachowania ciągłości usługi, jeżeli techniczne możliwości sieci wnioskodawcy nie pozwalają na realizację uprawnienia w całości

lub części. Prezes UKE określa w decyzji również harmonogram przystosowania sieci do realizacji uprawnienia objętego wnioskiem. Zgodnie z ust. 3 Prezes UKE może z urzędu w drodze decyzji zawiesić realizację lub ograniczyć zakres realizacji uprawnienia do zachowania ciągłości dostępu do internetu dostawcy usług oraz operatorowi, który uporczywie w sposób wadliwy lub niezgodnie z wolą abonenta realizuje proces zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu. Przy czym pojęcie uporczywości oznacza działanie lub jego zaniechanie trwające dłuższy czas albo powtarzające się w pewnym okresie; uporczywość należy rozumieć jako wielokrotność lub długotrwałość naruszania pewnych praw. W postanowieniu z 13 grudnia 2000 r. (sygn. akt: II Akz 289/00) Sąd Apelacyjny w Krakowie wyraził pogląd, że pojęcie uporczywości zawiera zarówno wielokrotność uchylania się od wykonania powinności, jak i świadomość niweczenia tym możliwości osiągnięcia stanu założonego przez prawo.

Ponadto Prezes UKE przeprowadza postępowanie wyjaśniające, biorąc pod uwagę m.in. rodzaj, ilość oraz skalę stwierdzonych nieprawidłowości.

Prezes UKE powinien mieć możliwość zawieszenia realizacji lub ograniczenia zakresu realizacji uprawnienia dostawcy usługi oraz operatorowi, z uwagi na konkretne, zindywidualizowane naruszenie dostawcy, przy czym będzie mógł wziąć pod uwagę m.in. stopień naruszeń, postawę przedsiębiorcy czy skutki finansowe, które poniesie przedsiębiorca.

Zawieszenie lub ograniczenie uprawnień pozostaje bez wpływu na proces zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu, w którym dany dostawca jest dawcą.

Art. 321

System do wymiany komunikatów w zakresie zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu.

Przepis ten przewiduje utworzenie i prowadzenie przez Prezesa UKE systemu teleinformatycznego wymiany komunikatów pomiędzy operatorami lub dostawcami usługi dostępu do internetu na potrzeby realizacji uprawnienia do zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu. System ten może być zintegrowany z systemem PLI CBD. W związku z zarządzaniem systemem, Prezes UKE jest uprawniony do przetwarzania zgromadzonych w nim informacji i danych w celach związanych z zapewnieniem funkcjonalności systemu. Prezes UKE zapewnia przystępność systemu przez udostępnienie interfejsu dostępu. Ustęp 5 przewiduje delegację ustawową dla Rady Ministrów do określenia w drodze rozporządzenia, organizacji i funkcjonowania systemu oraz sposobu wymiany informacji pomiędzy operatorami lub dostawcami usługi dostępu do internetu w zakresie

obsługi wniosków o zachowanie ciągłości świadczenia usług w związku ze zmianą dostawcy usługi dostępu do internetu.

Art. 322

W przepisie tym sprecyzowane zostało, które przepisy, a tym samym którą procedurę należy zastosować w sytuacji, gdy abonent będący stroną umowy, której przedmiotem jest zarówno usługa komunikacji głosowej i usługa dostępu do internetu świadczone w sieci ruchomej, korzysta jednocześnie z uprawnienia do zachowania ciągłości usługi przy zmianie dostawcy usługi dostępu do internetu świadczonego w technologii mobilnej i dostawcy usług głosowych z przeniesieniem numeru niegeograficznego. W takim wypadku zastosowanie powinna znaleźć procedura przeniesienia numeru.

Art. 323–327 zmiana numeru, przeniesienie numeru do innej lokalizacji, przeniesienie numeru w związku ze zmianą dostawcy usług

Art. 323

Zmiana przydzielonego numeru.

Przepis ten przewiduje uprawnienie abonenta do zmiany przydzielonego numeru w przypadku, gdy dalsze korzystanie z dotychczasowego numeru jest dla niego uciążliwe. Przedmiotowe uprawnienie przysługuje abonentowi, któremu w ramach umowy przydzielony został numer. Szczegółowe warunki korzystania z tego uprawnienia uregulowane są w rozporządzeniu przewidzianym w art. 330. Uprawnienie to podobnie jak uprawnienia w zakresie przeniesienia numeru występują również na gruncie Pt.

Art. 324

Przeniesienie numeru do nowej lokalizacji.

Przepis art. 324 reguluje kwestię przeniesienia numeru do nowej lokalizacji w związku ze zmianą przez abonenta miejsca zamieszkania, siedziby lub miejsca wykonywania działalności. Uprawnienie do przeniesienia numeru obejmuje w takim przypadku przeniesienie numeru w ramach istniejącej sieci tego samego operatora na obszarze całego kraju w przypadku numerów niegeograficznych, a w przypadku numerów geograficznych na obszarze o tym samym wskaźniku obszaru geograficznego.

Art. 325

Przeniesienie numeru w związku ze zmianą dostawcy usług.

Przepis art. 325 dotyczy uprawnienia do zachowania numeru w przypadku zmiany dostawcy publicznie dostępnych usług komunikacji głosowej i stanowi implementację art. 106 ust. 2 EKŁE. Przeniesienie numeru może nastąpić do istniejącej sieci operatora na obszarze geograficznym – w przypadku numerów geograficznych, a w przypadku numerów niegeograficznych – na terenie całego kraju. Uprawnienie to nie obejmuje przenoszenia numerów między sieciami stacjonarnymi i ruchomymi (ust. 3).

Zgodnie z ust. 2 abonent zachowuje prawo do przeniesienia numeru przez okres 1 miesiąca od daty rozwiązania umowy lub doręczenia informacji o przejęciu przez innego dostawcę usług zobowiązań dostawcy usług, któremu Prezes UKE cofnął przydział zasobów numeracji. Jest to nowe uprawnienie wynikające z art. 106 ust. 3 EKŁE. Jednocześnie podobnie jak w EKŁE, w Pke zastrzeżono, że abonent może zrzec się prawa do zachowania dotychczasowego numeru.

Zgodnie z ust. 4 abonent może przenosząc numer wypowiedzieć dotychczasową umowę bez zachowania terminów wypowiedzenia określonych w tej umowie, jednak w takim przypadku dostawcy usług przysługuje opłata w wysokości nieprzekraczającej opłaty abonamentowej za okres wypowiedzenia, nie wyższej jednak niż opłata abonamentowa za jeden okres rozliczeniowy, powiększona o odszkodowanie, o którym mowa w art. 301.

Zgodnie z ust. 5 abonent żądając przeniesienia numeru może wypowiedzieć umowę z dotychczasowym dostawcą:

1) z zachowaniem okresu wypowiedzenia wynikającego z umowy;
2) bez zachowania okresu wypowiedzenia, ze wskazaniem konkretnego terminu przeniesienia;
3) na koniec okresu obowiązywania umowy wymaganego do skorzystania z warunków promocyjnych wynikającego z umowy z dotychczasowym dostawcą usług.

Zgodnie z ust. 6 przeniesienie przydzielonego numeru następuje nie później niż w terminie 1 dnia roboczego od uzgodnionego z abonentem dnia rozpoczęcia świadczenia usługi przez nowego dostawcę, wskazanego umowie o świadczenie usług komunikacji elektronicznej. Jednocześnie doprecyzowano, że termin rozpoczęcia świadczenia usługi przez nowego dostawcę usługi powinien być zgodny z terminem rozwiązania umowy z dotychczasowym dostawcą usługi, tak aby możliwe było zachowanie ciągłości usługi.

Przeniesienie numeru jest potwierdzane abonentowi przez nowego dostawcę na trwałym nośniku (ust. 7).

W ust. 8 określono zasady współpracy nowego i dotychczasowego dostawcy usług. Nowy dostawca usług oraz dotychczasowy dostawca usług współpracują ze sobą w dobrej wierze podczas procedury przeniesienia numeru, przy czym procesem przeniesienia numeru kieruje nowy dostawca usług. Wymiana informacji pomiędzy dostawcami usług w zakresie obsługi wniosków o przeniesienie numeru odbywa się drogą elektroniczną za pośrednictwem systemu PLI CBD. W ramach PLI CBD Prezes UKE prowadzi Bazę numerów przeniesionych. Operator publicznej sieci telekomunikacyjnej, który posiada przydział numeracji z PNK lub któremu udostępniono taką numerację na podstawie umowy ma obowiązek połączenia sieci z PLI CBD i aktualizacji danych dostępnych w Bazie. Za przeniesienie numeru nie pobiera się opłat od abonenta.

W ust. 10 wprowadzono dodatkową regulację dotyczącą przenoszenia numerów w przypadku upadłości przedsiębiorcy telekomunikacyjnego stanowiącą, że w takiej sytuacji wymiana informacji następuje pomiędzy Prezesem UKE a dostawcą usług, któremu przydzielone zostały zasoby numeracji.

Art. 326

Nieskuteczne przeniesienie numeru i odszkodowanie.

Przepisy art. 326 regulują sytuację, w której nie doszło do przeniesienia numeru zgodnie z żądaniem abonenta. W takim wypadku dotychczasowy dostawca usługi wznawia lub kontynuuje świadczenie usługi na dotychczasowych warunkach do czasu przeniesienia numeru. Wznowienie świadczenia usługi następuje w takim terminie, aby utrata dostępu do usługi nie przekroczyła 1 dnia roboczego. Maksymalny wymiar przerwy w świadczeniu usługi wynika z art. 106 ust. 5 EKŁE. W przypadku skorzystania przez abonenta z uprawnienia do przeniesienia numeru rozwiązanie umowy następuje pod warunkiem zawieszającym, tj. umowa nie ulega rozwiązaniu, a usługi są nadal świadczone przez dotychczasowego dostawcę usługi do czasu rozpoczęcia świadczenia usługi przez nowego dostawcę. Przepis wskazuje, że jeżeli przeniesienie przydzielonego numeru nie doszło do skutku w terminie 30 dni od terminu, o którym mowa w art. 325 ust. 6:

1) wypowiedzenie umowy z dotychczasowym dostawcą usług komunikacji głosowej staje się bezskuteczne, w przypadku braku przeciwnego oświadczenia abonenta, o czym dotychczasowy dostawca usługi informuje abonenta,

2) z innych powodów niż rezygnacja abonenta ze zmiany dostawcy usługi komunikacji głosowej, umowę z nowym dostawcą usługi komunikacji głosowej uważa się za niezawartą, o czym nowy dostawca usługi informuje abonenta.

Świadczenie usług przez dotychczasowego dostawcę usług odbywa się na dotychczasowych warunkach zarówno w odniesieniu do zakresu usług oraz ich cen. Natomiast, gdy przeniesienie nie doszło do skutku z powodów leżących po stronie abonenta, zawarta z nowym dostawcą umowa jest nadal ważna i wywołuje skutki prawne.

W ust. 3 wskazane jest uprawnienie abonenta do otrzymania odszkodowania od dotychczasowego dostawcy usługi w przypadku, gdy nie został dotrzymany termin przeniesienie numeru. Odszkodowanie w takich wypadkach wynosi ¼ sumy opłat miesięcznych za usługi telekomunikacyjne liczonych według rachunków z ostatnich 3 miesięcy lub ¼ sumy wartości doładowań konta w przypadku usług przedpłaconych. W przypadku gdy naruszenie terminu przeniesienia numeru nastąpiło z przyczyn nieleżących po stronie dotychczasowego dostawcy, dostawcy temu przysługuje zwrot odszkodowania od podmiotu, z winy którego nastąpiło opóźnienie (ust. 4). Przepis ust. 5 odnosi się do uprawnienia do uzyskania od nowego dostawcy usługi odszkodowania w przypadku przeniesienia numeru bez zgody abonenta. Wysokość odszkodowania wynosi ½ średniej opłaty miesięcznej liczonej według rachunków z ostatnich 3 okresów rozliczeniowych, a w przypadku usług przedpłaconych – w wysokości ½ sumy wartości doładowań konta z ostatnich 3 miesięcy. Przepis ust. 6 wskazuje daty graniczne, które należy uwzględniać przy obliczaniu kwoty odszkodowania, tj. dzień przeniesienia numeru lub dzień zakończenia obowiązywania kontynuowanej lub wznowionej umowy z dotychczasowym dostawcą usługi, a w przypadku przeniesienia numeru bez zgody abonenta – dzień przeniesienia numeru z powrotem do dotychczasowego dostawcy usługi albo uzyskania zgody abonenta na świadczenie usługi przez nowego dostawcę.

Art. 327

Baza numerów przeniesionych PLI CBD.

Zgodnie z tym przepisem w ramach PLI CBD Prezes UKE prowadzi Bazę numerów przeniesionych zawierającą informację o aktualnym dostawcy usługi komunikacji głosowej. Operator publicznej sieci telekomunikacyjnej, który posiada przydział numeracji z PNK lub któremu udostępniono taką numerację na podstawie umowy ma obowiązek połączenia sieci z PLI CBD i aktualizacji danych dostępnych w bazie. Na podstawie ust. 3 Prezes UKE może

umożliwić, na stronie podmiotowej BIP UKE, identyfikację dostawcy usług dla danego numeru publicznej sieci telekomunikacyjnej.

Art. 328

NDS i preselekcja.

Artykuł 328 dotyczy uprawnienia abonenta, który korzysta z dostępu do sieci operatora o znaczącej pozycji rynkowej, do wyboru dostawcy usług. Wybór dostawcy może nastąpić każdorazowo przez wybranie numeru dostępu dostawcy usług (NDS) lub przez stałe zlecenie preselekcji (zlecenie kierowania połączeń do wybranego dostawcy usług). Zgodnie z ust. 3 jeżeli abonent nie wybierze dostawcy publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej połączenie jest realizowane przez dostawcę usługi zapewniającego przyłączenie do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej operatora o znaczącej pozycji rynkowej na rynku rozpoczynania połączeń w sieci stacjonarnej.

W ust. 4 wskazuje się, że dokonanie wyboru dostawcy usług, skutkujące zmianą dostawcy usług, nie może wiązać się z możliwością występowania przez dostawców usług z roszczeniami wobec abonenta

Art. 329

Realizacja uprawnienia do przeniesienia numeru oraz jej zawieszenie.

Przepis art. 329 dotyczy obowiązków w zakresie tworzenia warunków do realizacji uprawnień abonenckich związanych ze zmianą numeru, przeniesieniem numeru do innej lokalizacji lub do innego dostawcy usług. Na wniosek dostawcy usług lub operatora Prezes UKE może zawiesić realizację lub ograniczyć zakres realizacji uprawnienia, jeżeli nie pozwalają na to możliwości techniczne. W takim wypadku Prezes UKE w decyzji określa harmonogram przystosowania sieci do realizacji uprawnień (ust. 2). Jednocześnie należy wprowadzić odpowiednie przepisy zawieszające realizację lub ograniczające zakres realizacji uprawnień, o których mowa w art. 323–326 i art. 328 dostawcom oraz operatorom, którzy uporczywie w sposób wadliwy lub niezgodnie z wolą abonenta realizują proces przeniesienia numeru. Zawieszenie lub ograniczenie uprawnień pozostaje bez wpływu na procesy przeniesienia numeru, w których dany dostawca jest dawcą.

Art. 330

Procedowanie i zakres wniosków o realizację uprawnień abonenckich.

Przepis art. 330 wskazuje dopuszczalne formy składania wniosków o realizację uprawnień, o których mowa w art. 318 i art. 323–325 – formę pisemną, elektroniczną lub dokumentową. Abonent może wybrać formę złożenia wniosku spośród form oferowanych przez dostawcę usługi. Przepis ust. 2 zawiera zastrzeżenie, że w przypadku gdy wniosek o zmianę dostawcy usługi komunikacji głosowej wraz z przeniesieniem numeru lub wniosek o zmianę dostawcy usługi dostępu do internetu składany jest w formie dokumentowej, nowy dostawca usługi utrwala i doręcza abonentowi treść złożonego wniosku na trwałym nośniku.

Przepis ust. 3 zawiera katalog informacji, które powinien zawierać wniosek o realizację uprawnień, o których mowa w art. 318 i art. 323–325. Natomiast w ust. 4 wskazane jest jakie działania powinien podjąć dostawca usług, w przypadku gdy wniosek nie zawiera informacji niezbędnych dla jego realizacji. W takim przypadku dostawca usług zawiadamia abonenta o konieczności niezwłocznego uzupełnienia wniosku, jednocześnie informując abonenta, że nieuzupełnienie wniosku spowoduje pozostawienie go bez rozpatrzenia. Zgodnie z ust. 5 jeżeli wniosek zostaje rozpatrzony negatywnie wówczas dostawca usług zawiadamia abonenta o tym fakcie podając przyczynę odmowy realizacji uprawnienia.

Przepis ust. 6 zawiera delegację ustawową dla ministra właściwego do spraw informatyzacji do wydania rozporządzenia określającego szczegółowy zakres informacji wymaganych dla wniosków o realizację uprawnień, o których mowa w art. 318 i art. 323–325 oraz tryb procedowania tych wniosków, a także szczegółowe warunki realizacji uprawnienia, o którym mowa w art. 328, uwzględniając dostępność usług telekomunikacyjnych, możliwości techniczne publicznych sieci telekomunikacyjnych, istniejące zasoby numeracji oraz konieczność zapewnienia efektywnej realizacji tych uprawnień.

Art. 331

Zwrot środków pre paid.

Przepis art. 331 wprowadza nowe uprawnienie dla konsumentów korzystających z usług przedpłaconych w postaci możliwości otrzymania zwrotu pozostałych na koncie środków z doładowań w przypadku wygaśnięcia ważności konta rozumianej jako utrata możliwości odbierania połączeń przychodzących w ramach umowy o świadczenie usług przedpłaconych oraz w przypadku zmiany dostawcy usług. Przepis ten w zakresie zwrotu środków w przypadku zmiany dostawcy usług stanowi implementację art. 106 ust. 6 EKŁE. Zwrot środków odbywa się na wniosek konsumenta i może podlegać opłacie tylko jeżeli wynika to z umowy. Opłata

taka powinna być proporcjonalna i odpowiadać rzeczywistym kosztom zwrotu i może być potrącana ze środków podlegających zwrotowi.

Przepis ust. 2 określa, że w celu uzyskania zwrotu niewykorzystanych środków, konsument musi podać dostawcy usług numer rachunku bankowego lub numer rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, jeżeli zwrot środków ma nastąpić na ten rachunek, albo musi wskazać inny sposób uzyskania zwrotu pozostałych na koncie środków z doładowań. Zgodnie z ust. 3, dostawca usług jest zobowiązany do umożliwienia podania konsumentowi danych, o których mowa w ust. 2 umożliwiając podanie ich osobiście podczas wizyty konsumenta w jednostce obsługującej użytkowników danego dostawcy usługi, czyli placówki dostawcy usług, a nie punktu w którym możliwa jest tylko rejestracja abonenta w rozumieniu art. 296 PKE (vide art. 60b PT). Dostawca usług jest zobowiązany również do umożliwienia podania tych danych także z wykorzystaniem połączenia głosowego z konsultantem dostawcy usług. Dostawca usług minimalnie musi umożliwić połączenie z konsultantem będącym człowiekiem. Natomiast dostawca usług może dopuścić do obsługi klienta w tym zakresie fakultatywnie także systemy realizujące polecenia głosowe, tzw. boty głosowe, w tym systemu uczące się realizujące głosową obsługę klienta, natomiast zawsze musi minimalnie umożliwić dostęp do konsultanta będącego człowiekiem. Ponadto, dostawca usług ma obowiązek do zapewnienia również co najmniej jednego z poniższych rozwiązań:

- umożliwienia przekazania danych za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, w tym krótkiej wiadomości tekstowej (SMS) na numer HESC wskazany w dowolny sposób przez dostawcę usług (np. na stronie internetowej, w SMS powitalnym lub pakiecie startowym) lub
- umożliwić przekazanie danych w inny, określony przez dostawcę usług, sposób przekazywania informacji drogą elektroniczną, udostępnionych przez dostawcę usług w tym celu (np. poprzez umożliwienie podania numeru konta w aplikacji mobilnej dostawcy usług czy też jako dane klienta na stronie internetowej).

Zgodnie z ust. 3 konsument dokonuje wyboru sposobu uzyskania zwrotu spośród form dostępnych u danego dostawcy usług. Jednocześnie dostawca usług zobowiązany jest do umożliwienia konsumentowi uzyskania zwrotu na konto bankowe lub konto w SKOK.

Z kolei w ust. 5 stanowi, podanie numeru rachunku przez konsumenta jest jednoznaczne ze złożeniem wniosku o zwrot środków z doładowań w przyszłości.

Zgodnie z ust. 7 w przypadku zmiany dostawcy usług zwrot środków nastąpić może po przeniesieniu numeru. Taki zapis uwzględnia sytuacje, w których konsument rezygnuje z przeniesienia numeru lub gdy z innych przyczyn do przeniesienia numeru nie dochodzi. Kolejnym ważnym z punktu widzenia konsumenta uprawnieniem jest otrzymywanie informacji o przysługującym mu prawie do otrzymania zwrotu środków prepaid. Dostawca usług przed terminem przeniesienia numeru przesyła swojemu abonentowi na numer podlegający przeniesieniu SMS informujący o uprawnieniu oraz terminie wygaśnięcia tego uprawnienia.

Przepis ust. 8 limituje możliwość uzyskania zwrotu środków wskazując, że uprawnienie to wygasa po upływie 6 miesięcy od rozwiązania umowy o świadczenie usług.

Środki, które nie zostały odebrane przez konsumentów w tym terminie, pomniejszone o należny od nich podatek od towarów i usług, stanowić będą przychód Funduszu Szerokopasmowego.

Środki z doładowań, które mają podlegać przekazaniu na konto Funduszu Szerokopasmowego, powinny zostać pomniejszone o wartość należnego podatku od towarów i usług odprowadzonego przez dostawców usług głosowych za okres rozliczeniowy, w którym dokonano sprzedaży tych doładowań. Wskazane pomniejszenie ma na celu wyeliminowanie sytuacji, w której dostawca usług przekazywałby do budżetu państwa dwukrotnie te same kwoty, raz jako podatek od towarów i usług, a następnie ponownie w kwocie pozostałych środków przekazywanych na rachunek Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

Jednocześnie na marginesie należy wskazać, że środki przekazywane na rzecz Funduszu Szerokopasmowego mogą być uznane za koszt uzyskania przychodu. Wynika to z art. 15 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2587, z późn. zm.) („Kosztami uzyskania przychodów są koszty poniesione w celu osiągnięcia przychodów ze źródła przychodów lub w celu zachowania albo zabezpieczenia źródła przychodów”.). Wyjątki „co nie jest kosztem uzyskania przychodu” wpisane są wprost w art. 16 tej ustawy.

Dostawcy usług komunikacji głosowej będą zobowiązani corocznie do dnia 31 marca przekazać te środki na rachunek UKE. Jednocześnie informacje o wysokości tych środków będą przekazywane przez dostawców usługi komunikacji głosowej w ramach corocznej sprawozdawczości dla Prezesa UKE, wynikającej z art. 20 Pke. Następnie Prezes UKE będzie zobowiązany przekazywać te środki na rachunek Funduszu Szerokopasmowego. Część środków pozostałych na kontach pre paid konsumentów w wysokości wskazanej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji przekazywana będzie Narodowemu Funduszowi Zdrowia

z przeznaczeniem na dofinansowanie świadczeń opieki zdrowotnej w zakresie profilaktyki i leczenia dzieci i młodzieży uzależnionych od technologii cyfrowych. Celem niniejszej regulacji jest przekazanie środków finansowych na rzecz profilaktyki i leczenia dzieci i młodzieży uzależnionych od gier, Internetu i informacji, obecnie klasyfikowanych jako Inne zaburzenia nawyków i popędów (impulsów) F63.8. Z kolei do końca 2026 roku w Polsce przewiduje się wdrożenie jedenastej wersji Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych, która dodaje m.in. zaburzenie związane z grami (6C51).

Zgodnie z ust. 12, Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia, nie później niż do dnia 15 kwietnia, będzie zobowiązany do przedstawienia ministrowi właściwemu do spraw zdrowia informacji o sposobie wykorzystania środków przekazanych na cele opieki zdrowotnej w zakresie profilaktyki i leczenia dzieci i młodzież uzależnionych od technologii cyfrowych. Rozwiązanie to będzie analogiczne do tego zastosowanego w odniesieniu do „opłaty cukrowej" – w art. 12k ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1608, z późn. zm.).

Ponadto dodano przepisy, analogiczne do przepisów art. 28 i 29 Pke dotyczących opłat z art. 23–25 Pke. Przepis ust. 13 stanowi podstawę prawną do odpowiedniego stosowania ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa. Natomiast ust. 14 stanowi iż, do środków z doładowań, o których mowa w ust. 8, stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w zakresie egzekucji obowiązków o charakterze pieniężnym. Kwestię tę reguluje dział II – egzekucja należności pieniężnych ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Egzekucji podlega należność główna oraz odsetki ustawowe. Prezes UKE, będący wierzycielem składa wniosek do organu egzekucyjnego (jakim jest właściwy naczelnik urzędu skarbowego), który to organ na podstawie wystawionego przez Prezesa UKE tytułu wykonawczego wszczyna egzekucję administracyjną.

W ust. 15 przewidziano możliwość wydania rozporządzenia, w którym określone zostanie maksymalna wysokość opłaty, jaką dostawca usług może pobrać w związku z realizacją wniosku o zwrot środków. Na podstawie obserwacji sposobu wdrożenia obowiązków z zakresu zwrotu środków prepaid przez dostawców usług minister właściwy do spraw informatyzacji zdecyduje czy zachodzi potrzeba podjęcia inicjatywy legislacyjnej. Warunki uzyskiwania zwrotu nie powinny zniechęcać konsumentów do ubiegania się o zwrot.

Art. 332

Spis abonentów.

Przepis ten dotyczy świadczenia abonentom usług spisu abonentów i biura numerów. Zgodnie z ust. 1 dostawca publicznie dostępnych usług komunikacji głosowej świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej może udostępniać swoim abonentom spis abonentów z obszaru strefy numeracyjnej, w której znajduje się zakończenie sieci abonenta. Przepis ust. 2 przedmiotowego przepisu dotyczy świadczenia usługi informacji o numerach. Mając na uwadze fakt, że EKŁE, w porównaniu do dotychczasowego pakietu dyrektyw, nie przewiduje już w ramach usługi powszechnej obowiązku świadczenia usługi ogólnokrajowej informacji o numerach telefonicznych oraz usługi ogólnokrajowego spisu abonentów oraz mając na uwadze coraz mniejsze zainteresowanie korzystaniem z tych usług, nie jest zasadne utrzymywanie obowiązków oferowania ww. usług. Dostawca usług będzie mógł zdecydować czy chce oferować te usługi. Dotychczas na gruncie Pt dostawca usług telefonicznych świadczonych w sieci stacjonarnej miał obowiązek udostępniania swoim abonentom spisu abonentów oraz informacji o numerach telefonicznych. Zakres danych niezbędnych dla celów prowadzenia spisów abonentów wynika z art. 393 regulującego zasady funkcjonowania takich spisów.

Art. 333

Udostępnianie danych do spisu abonentów.

Przepis art. 333 dotyczy obowiązku udostępniania przez dostawcę publicznie dostępnych usług komunikacji głosowej innym przedsiębiorcom telekomunikacyjnym danych niezbędnych dla celów prowadzenia spisów abonentów i informacji o numerach. Udostępnianie danych ma się odbywać z uwzględnieniem przepisów dotyczących umowy o połączeniu sieci, trybu postępowania prowadzącego do ustalenia warunków współpracy w przypadku braku porozumienia między stronami oraz z poszanowaniem przepisów o ochronie danych osobowych.

Art. 334–335

Wybieranie wieloczęstotliwościowe.

Przepis art. 334 zapewnia użytkownikom usług w publicznych sieci telekomunikacyjnych możliwość wybierania wieloczęstotliwościowego DTMF. W art. 335 określony zostały obowiązek zapewnienia przez operatorów publicznych sieci telekomunikacyjnych przekazywania danych i sygnałów w celu zapewnienia prezentacji linii wywołującej i wybierania wieloczęstotliwościowego DTMF pomiędzy sieciami państw członkowskich.

Art. 336

Lokalizacja wywołań alarmowych.

W art. 336 zamieszczono przepisy regulujące sprawy zapewnienia centrom powiadamiania ratunkowego informacji o lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego. Przepis ust. 1 definiuje informację o lokalizacji zakończenia sieci w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej. Lokalizacją zakończenia sieci w tym przypadku jest dokładny adres zainstalowania zakończenia sieci. Przepis ust. 2 definiuje natomiast lokalizację zakończenia sieci dla publicznych sieci ruchomych jako geograficzne położenie urządzenia końcowego rozumiane jako położenie możliwe do określenia w korelacji do długości i szerokości geograficznej, a także w niektórych przypadkach – w wysokości bezwzględnej nad poziomem morza. W ust. 3 został określony sposób uzyskiwania danych o lokalizacji zakończenia sieci w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej. W tym przypadku informacja o lokalizacji zakończenia sieci jest ustalana w oparciu o dane pochodzące z sieci telekomunikacyjnej oraz w celu zwiększenia dokładności lokalizacji o dane pochodzące z urządzenia końcowego z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego, jeżeli zapewnia ono taką możliwość. Zgodnie z ust. 4, informacja o lokalizacji musi być przekazywana przez operatorów do systemu gromadzącego i udostępniającego informacje i dane od przedsiębiorców telekomunikacyjnych (PLI CBD). Istotną zmianą względem przepisów Pt jest uwzględnienie kodeksowego wymogu zapewnienia lokalizacji osoby wykonującej zgłoszenie alarmowe nie tylko, tak jak dotychczas, w oparciu o sieć, ale również w oparciu o dane z urządzenia końcowego. Zgodnie z ust. 5, w projektowanych przepisach przewidziano, że dane lokalizacyjne ustalane w oparciu o dane pochodzące z telekomunikacyjnego urządzenia końcowego są przekazywane przez operatora ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej wraz z pozostałymi danymi objętymi tzw. formatką danych określoną jako atrybuty wiadomości AML dla transportu HTTPS zgodnie zestawem atrybutów określonym w normach technicznych, tj. aktualnie zgodnie z normą ETSI 103 625.

Zestawienie Atrybutów wiadomości AML dla transportu HTTPS zgodnie z ETSI 103 625.

Nazwa atrybutu (czy obowiązkowy)	**Odpowiednik nazwy atrybutu dla transportu SMS**	**Atrybut (Wartość)**	**Jednostka**	**Przykład**

V (TAK)	A”ML	Nagłówek (Wersja)	-	1
location_latitude (TAK)	Lt	Długość geograficzna (WGS 84)	stopnie	37.4217845
location_ longitude (TAK)	Lg	Szerokość geograficzna (WGS 84)	stopnie	-122.0847413
location_accuracy (TAK)	Rd	Promień okręgu opisujący lokalizację	metry	20.0
location_time (TAK)	Top	Czas pozycjonowania – sygnatura czasowa lokalizacji	ms (czas unix)	1438102600123
location_confidence (TAK)	Lc	Poziom ufności określenia lokalizacji	wartość procentowa podzielona przez 100 (zakres wartości od 0 do 1)	.6827
location_source (TAK)	Pm	Metoda ustalania pozycji -Źródła lokalizacji (GPS, WiFi, komórka, nieznane) GPS – do wskazywania GNSS lub AGNSS	-	GPS

		Nieznane – jeśli nie było możliwości określenia lokalizacji		
device_imsi (TAK)	Si	Numer IMSI	-	310260579377451
device_imei (TAK)	Ei	Numer IMEI	-	355458061005220
257el_network_mcc (TAK)	Mcc	Kod kraju sieci obsługującej połączenie –MCC	-	310
257el_network_mnc (TAK)	Mnc	Kod sieci obsługującej połączenie –MNC	-	260
location_altitude (NIE)	Al.	Wysokość (powyżej odniesienia WGS84 elipsoidy)	metry	4.0
time (NIE)	Toc	Czas inicjacji połączenia na numer alarmowy	ms (czas unix)	1438101600123
Emorgency_number (NIE)		Wybrany numer alarmowy	-	112
source (NIE)		Źródło aktywacji AML (połączenie głosowe, SMS)	-	Call
Handset OS_version (NIE)		Numer wersji modułu systemu operacyjnego wspierającego AML	-	2800

gt_location_latitude (NIE)		Szerokość geograficzna podłoża (dla testów)	stopnie	37.4217829
gt_location_longitude (NIE)		Długość geograficzna podłoża (dla testów)	stopnie	-122.0884413
location_vertical_accuracy (NIE)		Dokładność pionowa (wskazuje wariancję pionową plus/minus z podanej wysokości)	metry	2.5
location_bearing (NIE)		Kierunek (poziomy)	stopnie	156.7
location_speed (NIE)		Prędkość (pozioma)	m/s	1.2
device_number (NIE)		Numer telefonu urządzenia końcowego – MSISDN (według deklaracji urządzenia końcowego)	-	+48600595604
device_model (NIE)		Model Urządzenia	-	ABC ABC Détente 530
device_iccid (NIE)		Kod ICCID	-	89148000001466 362977
258el_home_mcc (NIE)		Kod kraju sieci macierzystej – MCC (z urządzenia IMSI)	-	310

259el_home_mnc (NIE)		Kod sieci macierzystej –MNC (z urządzenia IMSI)	-	260

Projekt przewiduje, że dane lokalizacyjne pochodzące z urządzenia końcowego w sieci ruchomej wykonującego połączenie na jednolity europejski numer alarmowy 112 lub AUS 9XY określony w PNK operator ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej jest zobowiązany przekazać do systemu PLI CBD pod warunkiem prawidłowego wyzwolenia tej danej, prawidłowego jej przekazania do operatora i zaadresowania. Wyłącza to zatem obowiązek przekazania danej lokalizacyjnej która nie trafi do operatora, albo zostanie błędnie zaadresowana. Analizy poczynione przez projektodawcę wykazują, że w przypadku innych państw, w tym państw UE, które wdrożyły usługę Advanced Mobile Location realizującą tę funkcjonalność o której mowa w przepisie i art. 109 ust. 6 EKŁE pokazują, że w praktyce przekazanie tej danej lokalizacyjnej do administracji nie jest realizowane bezwzględnie w 100 %. Mogą zaistnieć okoliczności techniczne niezależne od operatora, takie jak wyłączenie usługi AML na urządzeniu przez użytkownika, brak naświetlenia wystarczającej liczby satelitów albo błędna konfiguracja usługi przez dostawcę systemu operacyjnego dla danego kraju, które stanowią obiektywną okoliczność wyłączającą obowiązek operatora. Należy także wskazać, że dana lokalizacyjna może być wyzwalana kilkukrotnie podczas trwania połączenia głosowego - w zależności od przyjętej konfiguracji dla danego kraju ustalonej pomiędzy krajem a dostawcą systemu operacyjnego.

W ust. 6 wskazano uprawnienie Prezes UKE do określenia dla wszystkich dawców danych lokalizacyjnych dostarczających dane o lokalizacji do PLI CBD, szczegółowych wymagań dotyczących dokładności i niezawodności lokalizacji zakończenia sieci dla publicznych sieci telekomunikacyjnej. Określając te wymagania Prezes UKE bierze pod uwagę ewentualne uzgodnienia z BEREC, możliwości techniczne i perspektywy rozwoju sieci publicznych oraz potrzebę dokładnego lokalizowania zakończenia sieci w celu efektywnego niesienia pomocy przez służby realizujące działania ratownicze. Opracowana przez projektodawcę treść przepisu wynika z konieczności bezwzględnie pełnej implementacji artykułu 109 EKŁE oraz konieczność zapewnienia neutralności technologicznej. Również w trakcie uzgodnień międzyresortowych MSUE potwierdził zgodność zaproponowanego przepisu z prawem UE, tj. realizacji normy zawartej w art. 109 ust. 6 zdanie ostatnie EKŁE. Prezes UKE wydając i

okresowo aktualizując te kryteria dokładności i niezawodności lokalizacji musi mieć na względzie szereg nie tylko przepisów prawa, ale także rozwiązań technicznych objętych normami technicznymi, w szczególności:

- standard ETSI TS 103 625: „Emergency Communications (EMTEL); Transporting Handset Location to PSAPs for Emergency Calls - Advanced Mobile Location", obecnie ver. 1.3.1;
- standard ETSI TS 123 040: „Digital cellular telecommunications system (Phase 2+) (GSM); Universal Mobile Telecommunications System (UMTS); LTE; 5G; Technical realization of the Short Message Service (SMS) (3GPP TS 23.040)", obecnie v. 16.0.0;
- standard ETSI TS 102 164: „Telecommunications and Internet converged Services and Protocols for Advanced Networking (TISPAN); Emergency Location Protocols", obecnie v. 1.3.1;
- standard ETSI TS 103 479: „Emergency Communications (EMTEL); Core elements for network independent access to emergency services", obecnie v. 1.2.1;
- IETF RFC 6442 Location Conveyance for the Session Initiation Protocol.

Ze względu na zmieniające się otoczenie technologiczne i konieczność zapewnienia neutralności technologicznej przepisów prawa powszechnie obowiązującego, nie ma możliwości aby określić te kryteria w rozporządzeniu, a tym bardziej w ustawie. Kryteria te, stanowić mogą dane referencyjne dla dostawców informacji o lokalizacji i nie mogą stanowić także kryteriów bezwzględnych. Niespełnienie tych kryteriów nie może stanowić bezpośrednio podstawy do wymierzenia sankcji przez PUKE za ich niestosowanie wobec dostawców informacji o lokalizacji. Dopiero nieprzekazywanie informacji o lokalizacji zakończenia sieci, rozumiany jako dookreślony wymaganiami UKE, może stanowić podstawę do ewentualnego nałożenia kary przez PUKE w trybie art. 444 PKE.

Należy również wskazać, że dotychczas PUKE nie wydał ani jednej decyzji nakładającej obowiązek spełniania kryteriów dokładności i niezawodności informacji o lokalizacji, o których mowa w art. 78 ust. 6a ustawy PT.

Dotychczasowa ustawa sektora – Prawo telekomunikacyjne, zapewniały ramy prawny tylko do uruchomienia produkcyjnie rozwiązanie technicznego polegającego na przekazywaniu do PSAP lokalizacji osoby dzwoniącej na numer alarmowy w oparciu o dane pochodzące z sieci, zarówno w sieci stacjonarnej, w tym w przypadku korzystania z usług VOiP z wykorzystaniem numeracji dla usług VOiP, jak i w sieci ruchomej. Przy przekazywaniu danych lokalizacyjnych od operatorów sieci do najwłaściwszych PSAP biorą udział zasoby techniczne krajowego

regulatora rynku telekomunikacyjnego – Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej (dalej także jako UKE).

W zakresie lokalizacji użytkowników sieci stacjonarnych dzwoniących na numery alarmowe, przepisy krajowe w stanie obowiązującym jak i projektowanym w PKE przewidują:

1) nieodpłatne przekazanie do UKE w trybie wsadowym od wszystkich operatorów sieci stacjonarnych, w tym ich aktualizacji, danych lokalizacyjnych – lokalizacji zakończenia sieci;
2) zdefiniowanie lokalizacji zakończenia sieci jako dokładnego adresu zainstalowania zakończenia sieci;
3) gromadzenie w zasobach systemu UKE – Platformy Lokalizacyjno-Informacyjnej z Centralną Bazą Danych (PLI CBD) danych lokalizacyjnych przekazywanych przez operatorów sieci;
4) gotowość PLI CBD do wystawienia danych lokalizacyjnych na każdorazowe zapytanie służb powołanym do niesienia pomocy, zgodnie ze specyfikacją techniczną ETSI TS 102 164, z wykorzystaniem rozszerzenia umożliwiającego przekazanie adresu zainstalowania zakończenia stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej komunikatem uwierzytelnionym certyfikatem X.509.

Na poziomie operacyjnym i technicznym jest to realizowane w następujących krokach:

1) operatorzy stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej w trybie teletransmisji lub na bieżąco aktualizują dane w zakresie adresów zakończeń sieci z wykorzystaniem wydzielonych łączy lub za pomocą sieci publicznej albo zabezpieczone tunelem VPN;
2) PLI CBD gromadzi dane o adresach zakończeń sieci;
3) PLI CBD przyłączonym do PLI CBD służbom powołanym do niesienia pomocy wystawia informację o adresie zakończenia sieci w trakcie realizacji połączenia na numer alarmowy 112 lub inny krajowy numer alarmowy w formacie AUS9XY;
4) PLI CBD umożliwia przekazanie informacji o adresie zakończenia sieci po odpytaniu przez służbę przyłączoną do PLI CBD.

W zakresie lokalizacji użytkowników sieci ruchomej dzwoniących na numery alarmowe, stan aktualny jest znacząco różny od projektowanego stanu prawnego. Aktualny stan prawny przewiduje lokalizację użytkownika dzwoniącego na numer alarmowy wyłącznie w oparciu o dane pochodzące z sieci operatora ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej.

Obecny stan prawny w zakresie przekazywania danych lokalizacyjnych użytkowników sieci ruchomej dzwoniących na numery alarmowe zakłada:

1) nieodpłatne przekazanie do UKE w czasie rzeczywistym od wszystkich operatorów sieci ruchomej, danych lokalizacyjnych – lokalizacji zakończenia sieci;
2) zdefiniowanie lokalizacji zakończenia sieci jako geograficznego położenia urządzenia końcowego użytkownika publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych;
3) w przypadku niemożności ustalenia przez operatora lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego, informacja o tym przekazywana jest do PLI CBD w formie stosownej wiadomości zgodnie ze specyfikacją techniczną ETSI TS 102 164;
4) przekazywanie do i z systemu PLI CBD danych lokalizacyjnych przekazywanych przez operatorów sieci przy każdorazowym wywołaniu połączenia alarmowego przez urządzenie końcowe zgodnie ze specyfikacją techniczną ETSI TS 102 164;
5) gotowość PLI CBD do wystawienia danych lokalizacyjnych służbom powołanym do niesienia pomocy przyłączonym do systemu PLI CBD komunikatem uwierzytelnionym certyfikatem X.509.

Na poziomie operacyjnym i technicznym jest to realizowane w oparciu o usługę Cell ID przez wszystkich 4 operatorów ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej w Polsce oraz dodatkowo w oparciu o funkcjonalność Time Advance przez jednego z operatorów krajowych, równolegle do Cell ID. Po stronie PLI CBD wykorzystywany jest centralny punkt dostępu do informacji lokalizacyjnej.

Operatorzy ustalają informacje o lokalizacji w momencie wywołania połączenia głosowego. Wówczas metodą push do PLI CBD przekazywane są informacje zawierające współrzędne geograficzne X i Y oraz promień w ustalony w metrach. Do PLI CBD trafia ok. 4 mln takich rekordów miesięcznie. Biorcami danych są PSAP odpowiedzialne za:

• jednolity europejski numer alarmowy 112,

• numer pogotowia ratunkowego - dysponenta zespołów ratownictwa medycznego 999,

• numer Państwowej Straży Pożarnej 998,

• numer Policji 997,

• numer straży miejskich 986, z tym że wyłącznym biorcą danych jest Straż Miejska Miasta Stołecznego Warszawa,

• numer Centrum Antyterrorystycznego – Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego 996.

Informacje lokalizacyjne przekazywane do PSAP są objęte tajemnicą telekomunikacyjną i wraz z danymi osobowymi przekazywanymi przez operatorów sieci stacjonarnych wsadowo umożliwiają identyfikację abonenta (stronę umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych). Informacje lokalizacyjne (i dane abonenta w przypadku wywołań z sieci stacjonarnych) są przekazywane z PLI CBD na żądanie PSAP przyłączonych do PLI CBD, a nie automatycznie. W PLI CBD znajduje się 100 % wszystkich informacji lokalizacyjnych przekazanych przez operatorów sieci ruchomej w przypadku wykonywania przez abonentów wywołań alarmowych. Zarówno informacje dla wywołań z sieci stacjonarnych jak również ruchomych są dostępne dla uprawnionych służb po zgłoszeniu żądania automatycznie w ciągu 4 godzin od wywołania alarmowego (przekazania informacji do PLI CBD). Następnie są archiwizowane i usuwane trwale po okresie jednego roku.

Poniżej znajduje się opis projektowanego stanu prawnego i rozwiązań technicznych w zakresie udostępniania PSAP lokalizacji użytkowników sieci ruchomej dzwoniących na numer alarmowe.

Dokładność danych lokalizacyjnych przekazywanych w ramach usługi Advanced Mobile Location zapewnia precyzję lokalizacji do 5 m na zewnątrz i średnio 25 m w pomieszczeniach (według standardu ETSI TS 103 625 V1.3.1). Dane lokalizacyjne pochodzące z sieci telekomunikacyjnej operatorów, pozwalają uzyskać średnią dokładność na poziomie ok. 1,75 km.

Wszystkie sprzedawane na terytorium UE smartfony (przenośne urządzenie telefoniczne zwierające dodatkowe funkcjonalności) od marca 2022 r. muszą umożliwiać wyzwolenie danych AML w przypadku połączenia na numer alarmowy. Obowiązek ten wynika z art. 3 ust. 3 lit. g Dyrektywy RED 2014/53/UE korespondującej z art. 1 i art. 2 Aktu Delegowanego 2019/320 oraz w konsekwencji z normy ETSI TS 103 625. Jednocześnie należy wskazać, że najpopularniejsze na polskim rynku smartfony wyposażone w system operacyjny Android wyprodukowane po lipcu 2016 r. mogą wyzwalać daną AML, a smartfony wyposażone w system operacyjny IOS (Apple) - wyprodukowane po marcu 2018 r.

Dyrektywa EKŁE wskazuje w art. 109 ust. 2 na konieczność wdrożenia możliwości dostępu do służb ratunkowych za pomocą zgłoszeń alarmowych kierowanych do najwłaściwszego PSAP. Należy wskazać, że obowiązek ten nie dotyczy wyłącznie dostępu rozumianego jako nawiązanie połączenia głosowego. Obowiązek ten może być realizowany również jako

przekazanie informacji lokalizacyjnych, dostęp za pomocą wiadomości SMS albo dedykowanej aplikacji korzystającej z transmisji danych, jak np. aplikacja Alarm112 dedykowana osobom ze szczególnymi potrzebami.

Z treści normy zawartej w art. 109 ust. 6 Dyrektywy EKŁE wynika wprost, że informacje o lokalizacji osoby wykonującej połączenie muszą być udostępniane najodpowiedniejszemu PSAP bezzwłocznie po otrzymaniu zgłoszenia alarmowego. Informacje te obejmują informacje o lokalizacji oparte na sieci i informacje o lokalizacji osoby wykonującej połączenie pochodzące z urządzenia telefonicznego, jeżeli jest to technicznie wykonalne. Norma dyrektywy nie wskazuje zatem na fakt, że w przypadku lokalizacji wysyłanej z urządzenia końcowego niezbędne jest wysłanie takiej lokalizacji bezpośrednio z sieci telekomunikacyjnej. Oznacza to, że operator wysyła informację o lokalizacji bezpośrednio z urządzenia końcowego.

Projektowane w PKE przepisy krajowe, stanowią wprost przeniesienie norm wynikających z Dyrektywy EKŁE do krajowego porządku prawnego. Przepis Dyrektywy EKŁE nie wskazuje na dodatkowe warunki przekazywania przez operatorów danych z uwzględnieniem danych z urządzenia końcowego. Warunki te zostaną określone w projektowanych do PKE rozporządzeniach.

Obecnie obowiązujące przepisy ustawy Prawo telekomunikacyjne stanowią częściową implementację regulacji określonych w Dyrektywie EKŁE w zakresie przekazywanych danych lokalizacyjnych użytkownika dzwoniącego na numer alarmowy. Projekt PKE zawiera zmiany do systemu prawnego, które umożliwiają funkcjonowania AML w Polsce, wśród których najistotniejsze jest:

• wprowadzenie obowiązku dla operatorów do nieodpłatnego przekazywania informacji o lokalizacji zakończenia sieci, pochodzących z urządzenia końcowego do systemu PLI CBD

• w projekcie rozporządzenia dotyczącym funkcjonowania PLI CBD zaplanowano również uregulowanie jego funkcji w procesie odbioru i udostępniania informacji o lokalizacji pochodzących z urządzenia końcowego.

PKE definiuje informację o lokalizacji zakończenia sieci w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej jako geograficzne położenie telekomunikacyjnego urządzenia końcowego użytkownika usług telekomunikacyjnych ustalane w oparciu o dane pochodzące z sieci telekomunikacyjnej oraz z tego telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, jeżeli zapewnia ono taką możliwość. Informacja ta będzie przekazywana do zarządzanego przez Prezesa UKE systemu PLI CBD. Za przekazanie informacji do PLI CBD odpowiadać będzie operator

publicznej sieci telekomunikacyjnej. Informacja o lokalizacji zakończenia sieci w przypadku sieci ruchomej składać się będzie się zatem z dwóch komponentów, przekazywanych niezależnie od siebie, to jest:

1) danych pochodzących z sieci telekomunikacyjnej;
2) danych pochodzących z telekomunikacyjnego urządzenia końcowego – z tym zastrzeżeniem, że obowiązek operatora obejmuje dane tego rodzaju wyłącznie wówczas, kiedy urządzenie końcowe, z którego wykonywane jest połączenie na numer alarmowy zapewnia taką możliwość.

Jak wynika z powyższego, pojęcie informacji o lokalizacji ukształtowano w ten sposób, aby termin ten odnoszony do danego stanu faktycznego obejmował takie dane, jakie są technicznie możliwe do uzyskania przy wykorzystaniu informacji pochodzących z sieci operatora oraz funkcjonalności urządzenia końcowego, z którego wykonywane jest połączenie na numer alarmowy. Należy przy tym wskazać, że:

• zgodnie z Rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2019/320 z dnia 12 grudnia 2018 r. uzupełniającym dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE w odniesieniu do stosowania zasadniczych wymagań, o których mowa w art. 3 ust. 3 lit. g) tej dyrektywy, w celu zapewnienia możliwości ustalenia lokalizacji osób dokonujących zgłoszeń alarmowych za pomocą urządzeń przenośnych (Dz. U. UE. L. z 2019 r. Nr 55, str. 1) doręczne telefony komórkowe wyposażone w funkcje zbliżone do funkcji komputera pod względem możliwości przetwarzania i przechowywania danych (tzw. smartfony) sprzedawane od dnia 17 marca 2022 r. na terytorium unijnym muszą być wyposażone w tego rodzaju rozwiązania techniczne, które umożliwią funkcjonowanie systemu AML – przy czym niewątpliwie smartfony bez tych udogodnień będą znajdowały się w użytku abonentów jeszcze przez najbliższe lata;

• funkcjonalność AML ma zostać skonfigurowana w taki sposób, aby nie dochodziło do zakłócania połączeń głosowych, w szczególności przed wywołaniem funkcji sprawdzeniu ma podlegać poziom naładowania baterii w urządzeniu – a wobec tego niejednokrotnie mimo faktu, że urządzenie końcowe co do zasady oferuje tę funkcjonalność, przekazanie danych będzie z różnych przyczyn niemożliwe;

• SMS AML może nie zostać przekazany z urządzenia końcowego do PLI CBD także jeżeli np.: oferta, z której korzysta abonent zgodnie z umową w ogóle nie obejmuje możliwości korzystania z SMS; abonent nie ma środków na koncie w przypadku „oferty na kartę”; abonent wyłączy funkcjonalność AML w swoim urządzeniu końcowym itd.

Projektodawca uzależnił więc to, czym będzie informacja o lokalizacji zakończenia sieci w danym stanie faktycznym od tego, czy urządzenie końcowe zapewnia taką możliwość, nie precyzując przy tym, czy jest to możliwość hipotetyczna (czyli ogólne istnienie takiej funkcjonalności w urządzeniu końcowym), czy też możliwość o charakterze realnym, która powinna być odnoszona do faktycznego wygenerowania informacji o lokalizacji przez urządzenie końcowe.

Samo wygenerowanie komunikatu o lokalizacji w ramach usługi AML odbywa się niezależnie od działań operatora, jak i niejednokrotnie niezależnie od działań samych użytkowników końcowych, tj. nastąpi tylko niezbędny warunek – wywołania numeru alarmowego. Dlatego też operator nie może ponosić odpowiedzialności za brak przekazania informacji ustalonej w oparciu o dane pochodzące z urządzenia końcowego w przypadku, kiedy odpowiedni komunikat nie został przez to urządzenie wytworzony – ze względu na brak powstania przedmiotu (wiadomości z daną lokalizacją), od zaistnienia którego warunkowane jest powstanie obowiązku dla operatora. Dodatkowo komunikat AML w wersji HTTPS może być także przekazany przez sieć WiFi, bez udziału operatora, co jest dopuszczalne zgodnie ze standardem.

Zaprojektowane brzmienie przepisu wskazuje, że obowiązek przekazania danej lokalizacyjnej może nastąpić tylko wówczas, gdy jest to jakkolwiek możliwe i zależne od operatora. Powyższe jest zgodne z możliwą do przeprowadzenia wykładnią celowościową oraz zasadą racjonalnego ustawodawcy, który nie nakłada na podmioty obowiązków niemożliwych dla nich do spełnienia, tj. bez wyposażania ich w narzędzia niezbędne do wykonania.

Ponadto, operator sieci ruchomej jest obowiązany nieodpłatnie udostępniać Prezesowi UKE informacje dotyczące lokalizacji zakończenia sieci ruchomej, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego w czasie rzeczywistym w celu udostępnienia tych danych, za pośrednictwem PLI CBD do właściwego PSAP. Błędna interpretacja pojęcia „udostępniania" polega zarówno na ich wygenerowaniu, jak i przekazaniu. Prawidłowa, wykładnia językowa tego sformułowania prowadzi do wniosku, że „udostępniać" znaczy tyle, co „umożliwiać korzystanie". Powyższe potwierdzają również ustalenia dokonywane w oparciu o definicje słownikowe czy też Narodowy Korpus Języka Polskiego. Nie ma zatem koniecznego powiązania pomiędzy nałożeniem na operatora obowiązku w postaci udostępnienia określonych danych a wymogiem ich osobistego wygenerowania przez tego operatora. Dla operatora czynność udostępnienia danych ma polegać na zapewnieniu technicznej możliwości dostarczenia tych danych uprawnionym podmiotom za pośrednictwem

PLI CBD. Rola przedsiębiorców telekomunikacyjnych opisana w PKE w przypadku wprowadzenia funkcjonalności AML będzie sprowadzała się do przekazania od nadawcy do odbiorcy informacji wygenerowanych przez system operacyjny urządzenia końcowego - na tej samej zasadzie, na jakiej operator przekazuje z wykorzystaniem sieci telekomunikacyjnej dowolny inny komunikat pomiędzy nadawcą a odbiorcą.

Jednocześnie realizacja powyższego obowiązku jest możliwa wyłącznie przy założeniu, że operatorzy będą dysponowali odpowiednią infrastrukturą, aby rozpoznać komunikat AML oraz udostępnić go systemowi informatycznemu PSAP. W tym też zakresie przedsiębiorcy telekomunikacyjni muszą stać się dysponentami danych wygenerowanych przez urządzenie końcowe, z którego wykonano połączenie na numer alarmowy. Bez udziału operatora nie jest bowiem możliwe skorzystanie przez odpowiednie służby ratunkowe z danych, jakie zostały wygenerowane automatycznie dzięki funkcjonalnościom urządzenia końcowego, stąd w istocie operator udostępnia dane o lokalizacji pochodzące z telekomunikacyjnego urządzenia końcowego do PLI CBD, ponieważ umożliwia korzystanie z tych danych odpowiednim służbom, co technicznie odbywa się poprzez ich przekazanie do PLI CBD.

Na mocy projektowanych przepisów operatorzy publicznych sieci telekomunikacyjnych będą zobowiązani do udostępniania danych o lokalizacji do PLI CBD, które to ma realizować się poprzez ich przekazanie pomiędzy urządzeniem końcowym a systemem PLI CBD. Jednocześnie projektodawca uwzględnił rzeczywistą rolę operatorów w architekturze systemu AML oraz ich możliwości techniczne i ograniczenia.

Wdrożenie usługi AML, umożliwiającej przekazywanie do PSAP danych lokalizacyjnych pochodzących z urządzenia końcowego użytkownika sieci ruchomej dzwoniącego na numer alarmowy w oparciu o aktualnie obowiązujące regulacje zawarte w PT jest niemożliwe. Dlatego też niezbędne jest przyjęcie zaproponowanych zapisów w projekcie ustawy PKE. W art. 334 PKE wskazano, że dane pochodzące z urządzenia końcowego są przetwarzane tylko jeśli urządzenie zapewnia taką możliwość. Celem wprowadzenia zatem przepisów art. 334 i 335 PKE było nałożenie na operatorów obowiązku przekazywania informacji z systemu AML tylko w sytuacji gdy zostały one wygenerowane przez urządzenie końcowe. Realizacja tego obowiązku jest możliwa tylko wówczas gdy operator ma taką obiektywną możliwość.

Konkludując, zaprojektowane przepisy ustawy PKE stanowią podstawową i niezbędną do wdrożenia do krajowego porządku prawnego implementację Dyrektywy EKŁE. Zaprojektowane przepisy w sposób literalny, kompleksowy i zupełny implementują prawo unijne oraz umożliwiają uruchomienie w Polsce usługi Advance Mobile Location, dzięki której

precyzyjne dane lokalizacyjne pochodzące z urządzenia końcowego dzwoniącego na numer alarmowy zostaną przekazane do służb ratunkowych z którymi użytkownik nawiązał kontakt.

Odnosząc się do kwestii technicznych planowanej do wdrożenia usługi AML, to funkcjonalność AML jest wyzwalana przez system operacyjny urządzenia końcowego podczas wykonywania połączenia na numery alarmowe lub też po wysłaniu SMS na te numery, bez udziału i wiedzy użytkownika. Funkcjonalność AML powinna zostać skonfigurowana tak, aby nie zakłócała połączeń głosowych (przed wywołaniem funkcji AML urządzenie końcowe powinno sprawdzić, czy bateria jest wystarczająco naładowana, aby rozmówca mógł wykonać krótkie, 5-minutowe połączenie głosowe).

Informacje o lokalizacji urządzenia końcowego są ustalane za pomocą wbudowanego GNSS lub z wykorzystaniem informacji o używanej sieci WiFi (druga metoda jest stosowana zwykle wewnątrz pomieszczeń). Urządzenia mogą stosować obydwa sposoby do ustalenia lokalizacji.

Do transmisji danych o lokalizacji z urządzenia końcowego przez sieć 3GPP wykorzystywane są wiadomości SMS i/lub HTTPS (dalej wiadomość AML).

Za pomocą systemu AML, PSAP powinny otrzymać możliwie najdokładniejszą informację o lokalizacji urządzenia końcowego w jak najkrótszym czasie. Ze względu na to, że w wielu scenariuszach urządzenie końcowe zaczyna ustalać lokalizację dopiero po zainicjowaniu połączenia, przesłanie danych lokalizacyjnych następuje po z góry ustalonym czasie, który zapewnia kompromis między dokładnością lokalizacji (zwykle precyzja zwiększa się w czasie) i szybkością poinformowania PSAP. Urządzenie końcowe może także wysyłać aktualizację danych o lokalizacji w ustalonych interwałach czasowych lub gdy wykryje, że nastąpiła istotna zmiana (lokalizacji lub precyzji jej określenia).

Zgodnie z ETSI TS 103 625, urządzenie końcowe do ustalenia czasu pozycjonowania w pierwszej kolejności powinno używać czasu z serwera NTP. Jeżeli nie ma dostępu do NTP, do podania czasu można wykorzystać informacje z GNSS. W przypadku braku możliwości skorzystania z powyższych metod w ostateczności można dopiero użyć czasu odczytanego bezpośrednio z urządzenia końcowego.

Dane lokalizacyjne, które można uzyskać za pomocą metod pozycjonowania GNSS, ustalić na podstawie wykorzystywanej sieci WiFi lub z innych danych pozyskanych z urządzenia końcowego (np. akcelerometru, żyroskopu), mogą być przekazywane z wykorzystaniem transportu SMS i HTTPS.

Dane lokalizacyjne przekazywane są przez atrybuty reprezentowane w formie koła, z wykorzystaniem szerokości i długości geograficznej (zgodnej WGS 84).

Szerokość i długość geograficzna mierzone są w stopniach dziesiętnych dla środka okręgu położenia obiektu, a pomiar promienia dla okręgu dokładności lokalizacji (ang. accuracy) liczony jest w metrach. Urządzenie końcowe powinno podać lokalizację z dokładnością na poziomie 5 stopni dziesiętnych, co odpowiada 1,1 m.

Określenie lokalizacji urządzenia końcowego ma swoje ograniczenia – topografia terenu, pogoda i inne czynniki mają wpływ na obliczenie dokładnej lokalizacji, dlatego dla pozycjonowania wyznaczany jest poziom ufności pomiaru (ang. level of confidence). Poziom ufności to prawdopodobieństwo, że telefon komórkowy znajduje się w obszarze objętym kontrolą.

Zgodnie z ETSI 103 625, wiadomości AML mogą być wysyłane z urządzenia końcowego na dwa sposoby:

• z wykorzystaniem wysyłania wiadomości SMS (zgonie z ETSI TS 123 040);

• z wykorzystaniem transmisji danych wiadomości HTTPS.

Funkcjonalność AML powinna być w miarę możliwości bezpłatna dla użytkownika, co jest możliwe dla transportu SMS (poprzez zastosowanie odpowiedniego numeru skróconego). W przypadku wysyłania wiadomości AML przez użytkowników łączących się w roamingu lub użytkowników krajowych wykorzystujących transport HTTPS takie założenie jest bardzo trudne do realizacji. Wiadomość AML może nie zostać przekazana z urządzenia końcowego w szczególności, jeśli:

• oferta (taryfa), z której korzysta abonent zgodnie z umową (pre-paid albo post-paid), nie obejmuje możliwości korzystania z SMS lub transmisji danych (np. oferty typu data only, które mogą nie przewidywać możliwości wysyłania wiadomości SMS);

• umowa i oferta, z której korzysta abonent, obejmuje możliwość korzystania z SMS lub transmisji danych, ale:

- abonent nie ma środków na koncie pozwalających na wysyłanie jakichkolwiek wiadomości SMS albo na transmisję danych (dotyczy ofert „na kartę”);

- abonent nie ma możliwości korzystania z usług telekomunikacyjnych ze względu na naruszenie warunków umowy (np. zawieszenie świadczenia usług ze względu na zwłokę w regulowaniu należności za zrealizowane usługi);

- abonent na poziomie urządzenia końcowego wyłączy transmisję danych lub transmisję danych w roamingu.

Sposób przekazywania informacji o lokalizacji z urządzenia końcowego do PSAP dla transportu wiadomości AML metodami SMS i HTTPS będzie realizowany przy założeniu istnienia centralnego punktu odbioru i agregacji wiadomości AML w postaci PLI CBD. Przy takim założeniu wiele PSAP może odbierać informacje dotyczące lokalizacji urządzenia końcowego, tak jak to ma miejsce w Polsce obecnie w PLI CBD w zakresie lokalizacji pochodzącej z sieci telekomunikacyjnej MNO i dla tych PSAP nie będzie konieczności stworzenia dodatkowego przyłączenia do PLI CBD, a wyłącznie modernizacja wewnętrznych systemów do odbierania formatek danych o lokalizacji w ramach funkcjonalności AML.

Wiadomości AML przy transporcie SMS powinny być przekazane przez SMSC sieci ruchomej MNO/MVNO, w której zalogowane jest urządzenie końcowe, zgodne ze standardami 3GPP. SMSC pełni rolę serwera w dystrybucji wiadomości tekstowych od nadawcy (urządzenia końcowego) do odbiorcy usługi agregacji SMS, którą może być np. bramka SMS.

Usługa agregacji SMS służy do terminowania (odbierania) wiadomości SMS od MNO/MVNO i przekazywania ich do serwera wiadomości AML. Wiadomości przekazywane są protokołem SMPP, bazującym na komunikacji TCP/IP oraz zaprojektowanym w celu zapewnienia elastycznego interfejsu transmisji danych do przesyłania krótkich wiadomości tekstowych pomiędzy dwoma systemami informatycznymi.

Usługa agregacji SMS przekazuje dane do Serwera wiadomości AML wraz z atrybutem numeru MSISDN, przy użyciu zdefiniowanego formatu.

Usługa agregacji HTTPS w analogiczny sposób odbiera wiadomości HTTPS przesyłane przez urządzenie końcowe z wykorzystaniem usług transmisji danych MNO/MVNO zgodnych ze standardami 3GPP lub sieci WiFi, a następnie przekazuje je do serwera wiadomości AML.

Usługi agregujące wiadomości AML – nazywane także endpointami – powinny być w stanie przetwarzać atrybuty w dowolnej kolejności, w jakiej są otrzymywane. Powinny również być w stanie zignorować atrybuty, które nie zostaną rozpoznane podczas ich przetwarzania. Powinny być wystarczająco wydajne oraz zabezpieczone przed fałszywymi wiadomościami, cyberatakami, w tym atakami typu Denial of Service (DoS).

Serwer wiadomości AML, po zweryfikowaniu poprawności wiadomości (np. w zakresie struktury atrybutów i ich dopuszczalnych wartości – por. Tabela 3–1, a także odrzuceniu fałszywych wiadomości) i ich ewentualnym przetworzeniu (np. uzupełnieniu brakujących pól,

sprawdzeniu czy otrzymana wiadomość jest aktualizacją lokalizacji), przekazuje dane o lokalizacji urządzenia końcowego do serwera udostępniającego dane PSAP. Komunikacja pomiędzy serwerami AML oraz PSAP powinna być szyfrowana.

System AML do dostarczania danych o lokalizacji może wykorzystywać dwa rodzaje wiadomości SMS, w zależności od opcji dostępnych dla producentów telefonów lub dostawców systemów operacyjnych (OS):

• Zwykłe SMS-y;

• Data SMS – jest to rodzaj „zwykłego SMS" (podzbiór standardu SMS - ETSI TS 123 040), który nie są zapisywane sekcji „wysłane wiadomości" urządzenia końcowego.

Atrybuty AML dla wiadomości SMS, oprócz obowiązkowych dodatkowo obejmują przykładowo:

• numer SMSC,

• numer nadawcy wiadomości (MSISDN),

• Protocol Data Unit type z identyfikatorem (00 – domyślna krótka wiadomość),

• DCS (schemat kodowania danych). Schemat kodowania danych (DCS) wiadomości SMS może mieć postać:

- domyślne 7-bitowe kodowanie znaków (GSM),
- UCS-2 (dla znaków kodowanych 16-bitowo),
- 8-bitowe przy przesyłaniu danych.

Usługa agregacji HTTPS komunikuje się bezpośrednio z urządzeniem końcowym poprzez Internet, zwracając w ramach komunikacji TCP/IP komunikaty, będące standardowymi odpowiedziami HTTP.

Wiadomość AML przy transporcie HTTPS składa się z nagłówka (ang. header) i treści (ang. body). Komunikaty AML są wysyłane przy użyciu protokołu HTTPS, który zapewnia szyfrowanie i uwierzytelnianie.

Nagłówek HTTPS zawiera szereg standardowych pól, takich jak typ wiadomości, język treści, OS urządzenia końcowego oraz unikalny identyfikator wiadomości.

W przypadku, jeżeli nie udało się ustalić lokalizacji, szerokość i długość geograficzna oraz promień i dokładność nadal powinny być uwzględniane, ale wartości powinny być ustawione na „zero”.

W wiadomości HTTPS numer MSISDN jest pobierany z urządzenia końcowego, ale żeby się to udało musi być tam zapisany i urządzenie końcowe powinno umieć go odczytać. Jeśli to się nie uda, pole zawierające numer MSISDN będzie puste. Istnieje możliwość uzupełnienia tej informacji na podstawie wiadomości AML-SMS, poprzez ich dopasowanie na podstawie wartości pola IMSI oraz czasu inicjacji połączenia na numer alarmowy.

Metoda HTTPS wymaga aktywnej usługi transmisji danych 3GPP lub połączenia z punktem dostępowym WiFi. W pierwszym przypadku transmisja będzie płatna, co może być problemem w przypadku użytkowników korzystających z kontraktów „na kartę” oraz braku środków na usługi na koncie.

Perspektywy ograniczenia wykorzystania sieci 2G/3G sprawia, że zarówno MNO/MVNO jak i PSAP powinni rozważać wykorzystanie SIP do komunikacji na numery alarmowe w ramach migracji do Next Generation 112. Gdy VoLTE lub VoNR są używane do komunikacji na numery alarmowe, sygnalizacja SIP jest używana do inicjowania połączeń i zarządzania nimi, i może także służyć do przekazywania danych o lokalizacji jej uaktualniania zgodnie z IETF RFC 6442 .

Standard ETSI TS 103 479 określa sposób przekazywania danych o lokalizacji podczas korzystania z SIP, także z wykorzystaniem systemu AML w architekturze Next Generation 112 (poprzez dedykowane interfejsy zapewniające kompatybilność wstecz). Warto zwrócić uwagę, że dane o lokalizacji przekazywana jest wtedy bezpośrednio do PSAP (np. razem z połączeniem głosowym na numer alarmowy). Standard ETSI 103 625 nie wprowadza samodzielnej specyfikacji AML na potrzeby transportu z wykorzystaniem SIP.

W trakcie wdrożenia funkcjonalności AML, Ministerstwo Cyfryzacji uzgodni z dostawcami OS (Google dla OS Android i Apple dla IOS) urządzeń końcowych sposób przekazywania wiadomości AML oraz wskaże numery alarmowe, przy komunikacji na które funkcjonalność AML będzie uruchamiana.

Koncepcja techniczna wdrożenia AML w Polsce zakłada rozbudowę PLI CBD w następującym zakresie:

1) Wykorzystanie istniejącej infrastruktury technicznej data center, tj. lokalizacji PLI CBD w Siemianowicach Śląskich oraz w Boruczy.

2) Budowa punktów styku z Internetem oraz urządzeń sieciowych (np. firewalle, routery brzegowe/VPN) na potrzeby przekazywania wiadomości AML z urządzeń końcowych do PLI CBD;

3) Rozbudowę platformy sprzętowej (serwerów fizycznych, macierzy dyskowych czy sieci SAN) na potrzeby komponentów architektonicznych AML, realizowanych przez serwery logiczne (usługowe):

a. Endpoint SMS (w postaci bramki SMS) – realizującego usługę agregacji przesyłanych z sieci MNO/MVNO wiadomości AML-SMS;

b. Endpoint AML (w tym firewall) – realizującego usługę agregacji wiadomości AML-HTTPS przesyłanych z wykorzystaniem publicznej sieci Internet;

c. Baza danych - na potrzeby tymczasowego przechowywania wiadomości AML;

d. Serwera wiadomości AML – na potrzeby weryfikacji i interpretacji informacji lokalizacyjnej.

4) Rozbudowę w niezbędnym zakresie systemów administrowania systemem, monitorowania, kopii zapasowych oraz generalnie zapewnienia bezpieczeństwa.

5) Integracji serwera wiadomości AML z serwerem PLI CBD, udostępniającym informacje lokalizacyjne na potrzeby ST CPR.

6) Rozbudowę platformy PLI CBD udostępniającej informacje lokalizacyjne oraz infrastruktury sieciowej na potrzeby połączenia z ST CPR.

7) Dostosowanie ST CPR do możliwości odbioru informacji o lokalizacji pochodzącej z urządzenia końcowego.

8) Ewentualne dołączenie do PLI CBD kolejnych PSAP (np. TOPR/GOPR).

Ze względów bezpieczeństwa, podobnie jak w przypadku obecnego sposobu budowy PLI CBD, wdrożony system do obsługi AML będzie funkcjonować równolegle w dwóch lokalizacjach PLI CBD, które dla zachowania wysokiej dostępności rozwiązania współpracują ze sobą w trybie „aktywny-aktywny” (ang. active-active).

Po ustaleniu lub aktualizacji lokalizacji urządzenia końcowego w PLI CBD, może ona zostać udostępniona CPR (lub do dowolnego innego PSAP) zarówno metodą PUSH jaki PULL.

Jako referencyjną można uznać zaprezentowaną na rysunku poniżej architekturę rozwiązania AML wdrożonego w Rumunii.

Architektura systemu AML planowana w Polsce

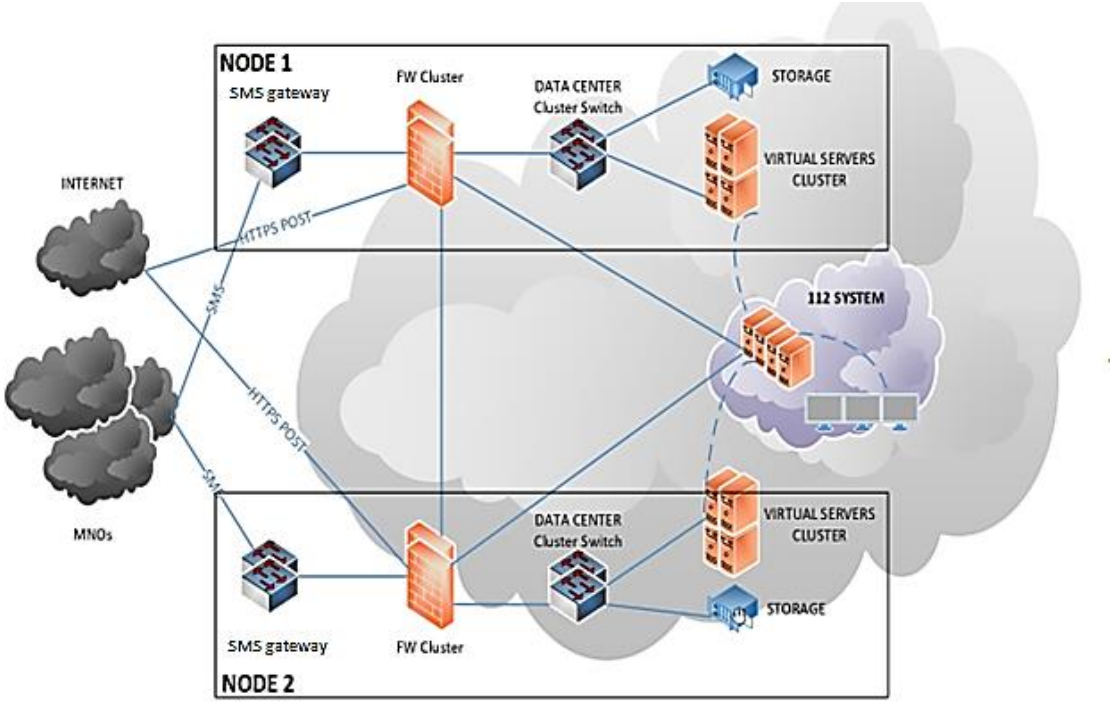

Aby zapewnić właściwą niezawodność rozwiązania system jest rozporoszone geograficznie w dwóch niezależnych data center, a poszczególne komponenty systemu są realizowane poprzez zastosowanie rozwiązań wysokiej dostępności (HA, ang. High Availability).

System składa się z łączy teleinformatycznych na potrzeby przesyłania SMS do bramki SMS (SMS gateway) oraz dostępu do Internetu na potrzeby odbierania wiadomości HTTPS (terminowanych na urządzeniu firewall skonfigurowanym w klastrze – FW Cluster). Za urządzeniem firewall ulokowany jest klaster przełączników sieciowych (Cluster Switch), który służy do obsługi pamięci dyskowej (Storage) oraz klastra serwerów wirtualnych na potrzeby umieszczenia aplikacji realizującej funkcjonalności biznesowe (Virtual Servers Cluster).

Wedle informacji uzyskanych od Google oraz Apple, czas niezbędny na dokonanie uzgodnień z podmiotami zewnętrznymi nie przekroczy 2 miesięcy, pod warunkiem braku zgłoszenia znaczących modyfikacji w zakresie umowy podpisywanej z Google. Google zadeklarowało, że jest w stanie wskazać na początku procesu, które elementy umowy mogą podlegać uzgodnieniom, a dla których negocjacje mogą być długotrwałe (np. zakres odpowiedzialności za prawidłowe funkcjonowanie AML w urządzeniach z systemem operacyjnym Android). Czas bezpośredniego uruchomienia AML po przesłaniu informacji konfiguracyjnych wymaganych przez poszczególnych producentów wynosi od 2 do 6 miesięcy – czas ten uwzględnia prowadzenie testów oraz poprawek, zarówno po stronie producentów OS jak i MNO/MVNO.

Generalnie więcej czasu może potrzebować Apple, ze względu na stosunkowo rzadkie możliwości wgrywania poprawek konfiguracji na urządzenia końcowe (w Apple robione jest to przy aktualizacji oprogramowania w danym kraju, co odbywa się 3-4 razy do roku; w Google proces ten realizowany jest zasadniczo w uzgodnionym okresie czasu). Całkowity czas potrzebny na uruchomienie funkcjonalności AML po stronie Google oraz Apple wynosi więc około 8 miesięcy. Czynności te będą finalizowane równolegle do rozbudowy PLI CBD, która będzie trwała minimum 11 miesięcy.

Ramowy harmonogram prac dla najbardziej pracochłonnego wariantu wdrożenia obejmującego uruchomienie usługi AML z wykorzystaniem SMS i HTTPS oraz dla połączeń głosowych i SMS alarmowych prezentuje się następująco:

• Działanie I – 6 miesięcy (licząc od startu działań): przyznanie środków na sfinansowanie wdrożenia

• Działanie II – 9 miesięcy: ogłoszenie postępowania przetargowego, wybór wykonawcy oraz uzgodnienia/umowy z producentami OS (przy założeniu przygotowania głównych założeń postępowania, w tym OPZ, na wcześniejszych etapach projektu);

• Działanie III – 18 miesięcy: realizacja rozbudowy PLI CBD oraz dostosowanie CPR do prezentacji informacji AML. W ramach tego etapu gotowość do testów aplikacyjnych AML oraz testów UAT powinna nastąpić po około 12 miesiącach od podpisania umowy z Wykonawcą. Pozostałe 6 miesięcy tego etapu będzie przeznaczone na:

o Analizę błędów przesyłania wiadomości AML z urządzeń końcowych oraz konieczne poprawki po stronie MNO/MVNO oraz producentów systemów operacyjnych;

o Wytworzenie końcowej dokumentacji technicznej, transfer wiedzy do pracowników UKE, stabilizację rozwiązania oraz końcowe odbiory.

• Działanie IV – od 6 do 24 miesięcy: dostosowanie PSAP 112 do odbioru i prezentacji informacji lokalizacyjnej z urządzeń końcowych a także podłączenie i dostosowanie innych PSAP.

Wdrożenie AML w Polsce będzie obejmować wszystkie numery alarmowe w Polsce, tj. jednolity europejski numer alarmowy 112, 6 numerów alarmowych, 6 numerów alarmowych interwencyjnych oraz 2 numery alarmowe interwencyjno-koordynacyjne.

W zakresie technicznym wariant wdrożenia obejmuje jednoczesne wysyłanie komunikatów AML poprzez Data SMS oraz HTTPS, także w przypadku użytkowników zagranicznych

korzystających z usług w roamingu. Wariant ten obejmuje także obsługę informacji AML w przypadku SMS wysyłanych na numery alarmowe po ich wdrożeniu.

Informacja lokalizacyjna z urządzenia końcowego powinna być udostępniona do PSAP równolegle do obecnie udostępnianych informacji lokalizacyjnych pozyskanych w oparciu o dane pochodzące z sieci telekomunikacyjnej (jako dodatkowe źródło informacji). Operator w PSAP może na podstawie danych z różnych źródeł, a także informacji n/t dokładności lokalizacji, podjąć decyzję o miejscu zgłoszenia lub przekazać wskazówki służbom interwencyjnym.

Funkcjonalność AML zostanie uruchomiona w około 24 miesięcy od podpisania umowy na realizację rozbudowy systemu PLI CBD. Uwzględnia to czas potrzebny na uzgodnienia z producentami systemów operacyjnych urządzeń końcowych – Apple i Google (odpowiednie czynności formalne, konfiguracyjne oraz testowe będą realizowane równolegle do projektu rozbudowy PLI CBD) oraz dostosowanie PSAP do obsługi informacji lokalizacyjnej pochodzącej z urządzenia końcowego osoby kontaktującej się na numery alarmowe.

Warto zwrócić uwagę, że ze względu na zmiany standardu ETSI TS 103 625 oraz zmiany wprowadzane przez producentów systemów operacyjnych w zakresie funkcjonalności AML, niezbędne jest monitorowanie rozwiązań technicznych oferowanych przez Apple i Google oraz ewentualne dostosowywanie systemu AML.

Art. 337

Przekazywanie informacji przy wywołaniach alarmowych.

Przepis art. 337 określa wymagania jakie nałożono na operatorów publicznych sieci telekomunikacyjnych w związku z obowiązkiem zapewnienia informacji o lokalizacji przy powiadomieniach alarmowych. W przypadku operatorów sieci ruchomych są to dane lokalizacyjne pochodzące z sieci telekomunikacyjnej udostępniane w czasie rzeczywistym, a dla operatorów sieci stacjonarnych – w trybie wsadowym.

W ust. 2 wskazano pozostałe informacje obok lokalizacyjnych, które operatorzy są zobowiązani przekazać do systemu PLI CBD w celu zapewnienia jego prawidłowego funkcjonowania. Wskazany zakres danych obejmuje dane niezbędne służbom ustawowo powołanym do niesienia pomocy do realizacji ich obowiązków. W przepisie wskazano osobne katalogi przekazywanych danych w przypadku abonentów będących konsumentami oraz abonentów niebędących konsumentami. Rozróżnienie między dwoma kategoriami abonentów wynika z faktu, że w przypadku, gdy połączenie wykonuje abonent będący konsumentem można założyć,

że zgłoszenie dotyczy tej osoby. W przypadku abonenta niebędącego konsumentem np. gdy połączenie jest wykonywane z miejsca pracy/firmy nie jest istotne wskazanie danych takich jak PESEL abonenta, gdyż istnieje duże prawdopodobieństwo, że zgłoszenie może dotyczyć innej osoby, niekoniecznie tego abonenta.

Przepis ust. 4 reguluje sprawy przekazywania informacji lokalizacyjnych do systemu powiadamiania ratunkowego, a w ust. 5 określony termin aktualizacji danych, o których mowa w ust. 2 w przypadku pojawienia się zmian. Zmiany powinny być zgłoszone nie później niż następnego dnia od dnia zaistnienia ich zmiany. Natomiast jeżeli zmiany takie nie nastąpiły obowiązek przekazywania informacji powinien być realizowany nie rzadziej niż raz w miesiącu.

Zgodnie z ust. 3 systemem PLI CBD zarządza Prezes UKE oraz jest uprawniony do przetwarzania zgromadzonych w nim informacji i danych w celach związanych z zapewnieniem funkcjonalności systemu.

Zgodnie z ust. 4, biorcami danych lokalizacyjnych mogą być obok centralnego punktu powiadamiania ratunkowego, także podmioty realizujące działania ratownicze na podstawie ustaw i posiadają przydzielony numer alarmowy AUS w planie numeracji krajowej.

Przepis ust. 6 zawiera delegację ustawową do wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia w sprawie systemu gromadzącego i udostępniającego informacje i dane od przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Rozporządzenie określa warunki organizacyjne i techniczne gromadzenia danych związanych z powiadomieniami alarmowymi i udostępnianiem tych danych centrom powiadamiania ratunkowego oraz sposób wymiany informacji między dostawcami usług w zakresie obsługi wniosków o przeniesienie numeru.

W sytuacji powiadomień alarmowych zgodnie z ust. 7 przetwarzanie danych, o których mowa w ust. 2 nie wymaga zgody abonenta.

Art. 338

Dostęp do usług.

Przepisy art. 338 nakazują operatorom publicznej sieci telekomunikacyjnej zapewnienie użytkownikom własnej sieci oraz użytkownikom z innych państw członkowskich możliwość dostępu do wszystkich numerów w UE, w tym do międzynarodowej sieci bezpłatnych numerów komunikacji głosowej niezależnie od stosowanej technologii i urządzeń oraz możliwość dostępu do usług wykorzystujących numery niegeograficzne. Obowiązek ten jest uzależniony

od przesłanek technicznej i ekonomicznej wykonalności. W ust. 2 zawarte zostało wyłączenie ww. obowiązku obejmujące sytuację, gdy abonent zdecydował się ograniczyć połączenia przychodzące z poszczególnych obszarów geograficznych. Obowiązek z ust. 1 nie ma charakteru bezwzględnego, gdyż na wniosek operatora Prezesa UKE może zawiesić realizację lub ograniczyć zakres realizacji obowiązków z uwagi na ograniczenia techniczne lub ekonomiczne po stronie operatora. Prezes UKE określi harmonogram przystosowania sieci wnioskodawcy do realizacji obowiązku objętego wnioskiem. Powyższe obowiązki przewidziane były również na gruncie Pt.

Art. 339

Blokowanie skradzionych lub zgubionych urządzeń.

Zgodnie z tym przepisem operator ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej ma obowiązek podejmowania działań zmierzających do uniemożliwienia używania w jego sieci skradzionych albo zgubionych telekomunikacyjnych urządzeń końcowych. Ponadto operator ten jest zobowiązany do przekazywania informacji identyfikujących skradzione lub zgubione telekomunikacyjne urządzenia końcowe innym operatorom ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych, w celu realizacji przez nich powyższego obowiązku. Zgodnie z ust. 2 termin na realizację obowiązku wynosi 1 dzień roboczy od dnia przedstawienia przez abonenta oświadczenia o kradzieży lub o zgubieniu telekomunikacyjnego urządzenia końcowego będącego jego własnością, numeru identyfikacyjnego tego urządzenia i dowodu jego nabycia lub innych danych jednoznacznie identyfikujących właściciela tego urządzenia. Jeśli informacja o urządzeniu pochodzi od innego operatora wówczas termin 1 dnia roboczego liczy się od daty otrzymania tej informacji. Abonent składając oświadczenie o zgubieniu lub kradzieży urządzenia jest obowiązany w tym oświadczeniu zawrzeć klauzulę o świadomości odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Art. 340

Dostęp dla osób z niepełnosprawnościami.

Przepis art. 340 reguluje kwestię warunków dostępu osób z niepełnosprawnościami do usług komunikacji elektronicznej. Podstawowa zmiana względem dotychczasowych przepisów polega na rozszerzeniu zakresu podmiotowego adresatów obowiązków związanych z zapewnieniem dostępności osobom z niepełnosprawnościami na poziomie równoważnym dostępowi do usług z jakiego korzysta większość użytkowników końcowych. Dotychczas obowiązki te adresowane były do dostawców publicznie dostępnych usług telefonicznych,

zgodnie z projektowaną ustawą obowiązki te obejmą wszystkich dostawców usług komunikacji elektronicznej, co odpowiada wymogom z art. 111 EKŁE.

Szczegółowe wymagania i zakres udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami określać będzie akt wykonawczy wydany na podstawie upoważnienia ustawowego z ust. 3.

W ust. 2 przewidziany jest obowiązek Prezesa UKE publikowania na swojej stronie podmiotowej BIP informacji o normach i specyfikacjach publikowanych przez Komisję Europejską w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, dotyczących udogodnień dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami. Obowiązek ten zastępuje dotychczasowy obowiązek Prezesa UKE dotyczący publikowania informacji o urządzeniach końcowych przystosowanych do wykorzystywania przez osoby z niepełnosprawnościami. Większość dostępnych na rynku urządzeń końcowych typu smartfon jest dostosowanych dla użytkowników z niepełnosprawnościami, gdyż umożliwia indywidualne zmiany ustawień oprogramowania w zakresie dostępności, stąd dotychczasowy obowiązek stał się bezprzedmiotowy.

Art. 341

Usługi z dodatkowym świadczeniem.

Przepis ten wskazuje obowiązki jakie ciążą na dostawcy usługi z dodatkowym świadczeniem. Usługa ta została zdefiniowana w art. 2 pkt 81. Jest to usługa telekomunikacyjna wzbogacona o dodatkowe świadczenie, które może być realizowane przez dostawcę usługi telekomunikacyjnej lub inny podmiot organizacyjnie i funkcjonalnie niezależny od tego dostawcy, niekoniecznie będący przedsiębiorcą telekomunikacyjnym. Dostawcą usługi z dodatkowym świadczeniem jest przedsiębiorca telekomunikacyjny, który świadczy abonentowi tę usługę i ją rozlicza. Usługa z dodatkowym świadczeniem jest świadczona na podstawie umowy zawartej w drodze czynności faktycznych. Dotychczas ustawa Pt posługiwała się pojęciem usługi o podwyższonej opłacie, jednak pojęcie to nie oddaje w pełni istoty tego rodzaju usług, których cechą charakterystyczną jest świadczenie dodatkowe, nie zaś wyższa, względem standardowych usług telekomunikacyjnych, opłata. Na rynku są bowiem dostępne usługi, które choć oferują dodatkowe świadczenie to nie ma ono odzwierciedlenia w cenie końcowej usługi. W związku z tym celem uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych i praktycznych zasadne jest dokonanie powyżej opisanej zmiany definicyjnej. Na podstawie analizy dotychczasowych zgłoszeń do rejestru numerów usług o podwyższonej opłacie prowadzonego przez Prezesa UKE, które obejmują m.in. wskazanie rodzaju usługi, można

stwierdzić, iż ze względu na przedmiot świadczenia wyróżniane są następujące usługi: konkursy i gry, kody dostępu do usług telekomunikacyjnych i płatnych stron internetowych, serwisy informacyjne, głosowania, plebiscyty, sondy, programy lojalnościowe, elementy multimedialne do telefonów komórkowych, horoskopy, czaty, komentarze do programów telewizyjnych, krzyżówki, mikropłatności, usługi rozrywkowe, erotyczne, połączenia telekomunikacyjne w różnych relacjach, usługi wróżbiarskie, drobne ogłoszenia, życzenia, dostęp do wersji elektronicznej materiałów drukowanych, usługi informacji o numerach itp.

W ust. 2 wskazany został obowiązek informacyjny względem abonentów dotyczący bezpośredniego przekazywania informacji o usłudze z dodatkowym świadczeniem. W przypadku gdy informacja o numerze usługi jest przekazywana bezpośrednio abonentom, dostawca jest zobowiązany podać również cenę za jednostkę rozliczeniową albo cenę za połączenie (w przypadku usług rozlicznych za całe połączenie) ze wskazaniem ceny brutto oraz nazwę podmiotu realizującego świadczenie dodatkowe. Informacja o cenie jest kluczowa z punktu widzenia abonenta ponieważ usługi z dodatkowym świadczeniem nie są rozliczane w oparciu o warunki cenowe obejmujące typowe usługi transmisyjne takie jak połączenie głosowe, SMS czy MMS. Z kolei informacja o nazwie podmiotu realizującego świadczenie dodatkowe jest istotna dla abonenta w przypadku nieprawidłowości w świadczeniu usługi i składania reklamacji. Dodatkowe wymogi informacyjne zawarte zostały w ust. 3 dotyczącym informowania o cenie każdorazowo przed rozpoczęciem naliczania opłaty oraz w przypadku zmiany ceny w trakcie trwającego połączenia głosowego.

Projektowane przepisy w ust. 4 wprowadzają dodatkowe wymagania względem dostawcy usług z dodatkowym świadczeniem świadczonych w sposób powtarzalny na podstawie uprzedniego oświadczenia woli abonenta, czyli tzw. subskrypcji. Obok informacji wymaganych na podstawie ust. 2 dostawca usług ma obowiązek podać w sposób przejrzysty i czytelny informację o zasadach korzystania z usługi. Dostawca usługi ma obowiązek uzyskać zgodę abonenta na świadczenie usługi bezpośrednio przed rozpoczęciem jej świadczenia oraz umożliwić łatwą, bezpłatną i skuteczną rezygnację z usługi w każdym czasie, zgodnie z wolą abonenta. Powyższy wymóg stanowi mechanizm ochronny dla abonenta przed nieświadomym uruchomieniem usługi świadczonej na zasadzie subskrypcji.

Również w przypadku podawania informacji o usłudze z dodatkowym świadczeniem do publicznej wiadomości jej dostawca zobowiązany jest do podawania obok numeru usługi informacji o cenie i nazwie podmiotu realizującego świadczenie dodatkowe (ust. 6). W przypadku podawania informacji o usłudze o z dodatkowym świadczeniem do publicznej

wiadomości w sposób graficzny przewiduje się dodatkowe wymagania dotyczące informacji o cenie odnoszące się do tła takiej informacji, rozmiaru czcionki i czasu jej prezentacji. Celem powyższych wymogów dotyczących wizualnej prezentacji informacji jest zapewnienie abonentowi jasnej i czytelnej informacji o kosztach korzystania z usługi.

Art. 342

Progi kwotowe dla usług z dodatkowym świadczeniem.

W celu umożliwienia abonentom lepszej kontroli nad swoim wydatkami ponoszonymi z tytułu korzystania z usług z dodatkowym świadczeniem w art. 342 projektowanej ustawy przewidziana została możliwość określenia progu kwotowego dla tego typu usług, dla każdego okresu rozliczeniowego. W przypadku osiągnięcia wskazanego przez abonenta progu kwotowego dostawca usługi ma obowiązek natychmiast poinformować o tym abonenta oraz zablokować możliwości wykonywania połączeń na numery usług z dodatkowym świadczeniem i odbierania połączeń, które powodują obowiązek zapłaty (ust. 4). Zasady informowania abonenta doprecyzowuje ust. 6, zgodnie z którym w przypadku usług głosowych świadczonych w sieci stacjonarnej obowiązek informacyjny uważa się za zrealizowany, w przypadku gdy dostawca usługi wykonał co najmniej 3 próby połączenia z abonentem w ciągu 24 godzin od osiągnięcia progu kwotowego.

Zgodnie z ust. 2 dostawca usługi ma obowiązek oferowania abonentom co najmniej 4 progów kwotowych w wysokości: 0 (całkowita blokada płatnych usług z dodatkowym świadczeniem), 35, 100, 200 zł. W przypadku gdy abonent nie określił progu kwotowego, progiem domyślnym będzie próg wynoszący 35 zł. Po osiągnięciu wybranego lub domyślnego progu kwotowego abonent może dalej korzystać z usług z dodatkowym świadczeniem po określeniu wyższego progu (ust. 5).

Art. 343

Blokowanie usług z dodatkowym świadczeniem.

W przepisie tym została przewidziana istotna z punktu widzenia abonenta możliwość zablokowania wszystkich połączeń zarówno wychodzących jak i przychodzących. Taka możliwość jest szczególnie użyteczna w przypadku korzystania z telefonu przez dziecko, ponieważ pozwala uchronić je przed kontaktem z treściami dla niego nieodpowiednimi.

Zgodnie z tym przepisem blokowanie połączeń odbywa się na żądanie abonenta i może dotyczyć wszystkich połączeń wychodzących lub przychodzących albo poszczególnych

rodzajów usług lub też połączeń powyżej maksymalnej ceny jednostkowej określonej przez abonenta.

Art. 344

Brak możliwości pobrania opłaty za usługę z dodatkowym świadczeniem.

W przepisie tym wprowadzono quasi sankcję za naruszenie przepisów regulujących zasady świadczenia usług z dodatkowym świadczeniem. Dostawca usług telekomunikacyjnych (który w świetle przepisów świadczy usługę z dodatkowym świadczeniem i rozlicza się z dostawcą dodatkowego świadczenia), w przypadku braku realizacji ciążących na nim obowiązków nie będzie mógł żądać od abonenta opłat za nieprawidłowo świadczone usługi. Przepis będzie motywował przedsiębiorców telekomunikacyjnych do szczegółowego i zgodnego z prawem i dobrymi obyczajami ustalania zasad współpracy z dostawcami dodatkowych świadczeń, a dla abonenta stanowił będzie zabezpieczenie przed nieprawidłowym świadczeniem usług.

Art. 345

Rejestr usług z dodatkowym świadczeniem.

W celu zapewnienia kontroli regulatora nad rynkiem świadczenia usług z dodatkowym świadczeniem wprowadza się instytucję rejestru numerów wykorzystywanych do usług z dodatkowym świadczeniem, zwanego dalej „rejestrem numerów”. Obowiązkiem wpisu do rejestru numerów objęte są podmioty realizujące dodatkowe świadczenie. Rejestr numerów prowadzony jest przez Prezesa UKE w systemie teleinformatycznym i publikowany jest na stronie podmiotowej BIP UKE.

Przepis z ust. 3 w przeciwieństwie do innych przepisów dotyczących świadczenia usług z dodatkowym świadczeniem jest adresowany do operatora, w którego sieci tego rodzaju usługi mogą być świadczone przez dostawców publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych. W celu zabezpieczenia interesów abonentów przed nadużyciami występującymi na rynku premium rate przewiduje się, że operator ponosi odpowiedzialność w przypadku gdy w jego sieci dostępne będą usługi, które nie będą uwidocznione w rejestrze. Oznacza to, że operator będzie obowiązany do zablokowania usług z dodatkowym świadczeniem, jeśli nie będą one zgłoszone do rejestru numerów.

Art. 346

Zgłoszenie do rejestru.

Informacje, które powinny być zawarte w zgłoszeniu do rejestru określa ust. 1. Zgłoszenia składane do rejestru numerów powinny zawierać także podpisane przez uprawnioną osobę oświadczenie określonej ustawowo treści, składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Wprowadzenie powyższego wymogu ma charakter dyscyplinujący dla podmiotów realizujących świadczenie dodatkowe. Termin składania zgłoszeń wynosi co najmniej 14 dni przed rozpoczęciem świadczenia usługi. Wyjątek od tej zasady przewidziany został dla usług świadczonych w imieniu organu administracji publicznej lub organizacji pozarządowej lub innego podmiotu prowadzącego działalność pożytku publicznego na cele charytatywne (ust. 3). W takim wypadku zgłoszenie może być przekazane w terminie nie krótszym niż 2 dni robocze przed rozpoczęciem świadczenia.

Projektowane przepisy regulują również wymóg aktualizacji zgłoszeń w przypadku zmian w informacjach podlegających zgłoszeniu (ust. 4). W przypadku zgłoszenia aktualizacyjnego termin składania zgłoszeń zależny jest od rodzaju danych podlegających zmianie i wynosi 7 dni od dnia dokonania zmiany lub 14 dni przed dniem rozpoczęcia świadczenia na nowych warunkach – w przypadku danych mających istotne znaczenie z punktu widzenia abonenta takich jak np. przedmiot świadczenia dodatkowego czy cena.

Zgodnie z ust. 5 zgłoszenie do rejestru numerów oraz wzór zgłoszenia aktualizacyjnego wnoszone są na PUE UKE, w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem osobistym albo podpisem zaufanym. Przepis ust. 6 precyzuje moment, który należy uznać za moment wniesienia zgłoszenia, tj. datę wysłania dokumentu w urzędowym poświadczeniu odbioru, które jest automatycznie tworzone i udostępniane przez PUE UKE podmiotowi wnoszącemu zgłoszenie. Wzór dokumentu elektronicznego dla zgłoszenia do rejestru numerów i zgłoszenia aktualizacyjnego określa Prezes UKE i udostępnia go na stronie podmiotowej BIP UKE.

Art. 347

Wezwanie do uzupełnienia zgłoszenia.

Projektowane przepisy przewidują również procedurę wezwania przez Prezesa UKE do uzupełnienia braków zgłoszenia oraz pozostawienia zgłoszenia bez rozpoznania. W przypadku braków w zgłoszeniu Prezes UKE wzywa podmiot dokonujący tego zgłoszenia do uzupełnienia braków w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania pod rygorem pozostawienia zgłoszenia bez rozpoznania. Wskazanie terminu rozpoczęcia świadczenia usługi z dodatkowym świadczeniem, krótszego niż termin ustawowy skutkuje pozostawieniem zgłoszenia bez

rozpoznania, o czym Prezes UKE niezwłocznie informuje podmiot realizujący dodatkowe świadczenie.

Wpis do rejestru numerów dokonywany jest przez Prezesa UKE w terminie 3 dni roboczych od otrzymania kompletnego zgłoszenia lub zgłoszenia aktualizacyjnego.

Art. 348

Termin zakończenia świadczenia usługi z dodatkowym świadczeniem i wykreślenie z rejestru.

W celu zachowania aktualności rejestru numerów, w przypadku gdy podmiot zobowiązany nie przekazał w zgłoszeniu terminu zakończenia świadczenia usługi, ma on obowiązek poinformować Prezesa UKE o terminie zakończenia świadczenia usługi w terminie maksymalnie 7 dni od dnia kiedy to zakończenie nastąpiło.

Zgodnie z ust. 2 Prezes UKE wykreśla z rejestru numerów informacje dotyczące usługi z dodatkowym świadczeniem w przypadku upływu terminu zakończenia świadczenia usługi, przekazania przez podmiot realizujący dodatkowe świadczenie informacji o terminie zakończenia świadczenia usługi lub wydania decyzji nakazującej zablokowanie dostępu do usług lub zaprzestanie ich świadczenia.

Art. 349

Usługa fakultatywnego obciążania rachunku (direct billing).

Przepis art. 349 dotyczy usługi fakultatywnego obciążenia rachunku, która dotychczas nie była regulowana w obowiązujących przepisach Pt. Usługa ta polega na umożliwieniu przez dostawcę usług dokonywania płatności za aktywowane w sieci usługi, przez ich bezpośrednie doliczanie do rachunku za świadczenie usług komunikacji elektronicznej. Direct billing pozwala zarówno na jednorazowy, jak i cykliczny dostęp do różnego rodzaju płatnych treści czy usług. Taka forma płatności jest dla użytkowników wygodnym rozwiązaniem pod warunkiem, że gwarantuje odpowiedni poziom bezpieczeństwa. W przypadku korzystania z internetu mobilnego zdarza się, że informacja SMS o rozpoczęciu korzystaniu z usług direct biling oraz odpłatności za usługi jest wysyłana na numer (kartę SIM), który jest zainstalowany w urządzeniu, które nie odczytuje wiadomości SMS. Skutkiem takiej sytuacji jest obciążenie użytkownika kosztami usługi bez jego wiedzy. Jednocześnie zdarzają się również inne sytuacje, w których zgoda abonenta pozyskiwana jest w sposób niewłaściwy, gdzie abonent nie ma świadomości, z uwagi na brak odpowiednich informacji, że określone działanie poczytywane

jest jako zgoda na płatność. Mając na uwadze konieczność zabezpieczenia interesów abonentów projektowane przepisy przewidują wprowadzenie obowiązku uzyskania zgody dla świadczenia usług direct billing przed jej rozpoczęciem. Oznacza to, że uruchomienie tej usługi możliwe jest jedynie w przypadku wyrażenia przez abonenta uprzedniej zgody na trwałym nośniku. Zgoda może być wyrażona przez wskazanie progu kwotowego spośród oferowanych przez dostawcę usług dla każdego okresu rozliczeniowego, a w przypadku jego braku – dla każdego miesiąca kalendarzowego. Dostawca usług ma obowiązek zaoferować co najmniej 4 takie progi: 0, 35, 70 i 100 zł. W przypadku gdy abonent nie określi progu kwotowego wyniesie on 70 zł. Jednocześnie w momencie osiągnięcia progu kwotowego abonent otrzyma informację o tym fakcie, a możliwość dalszego nabycia towarów i usług, które miałyby być objęte usługą fakultatywnego obciążania rachunku zostanie zablokowana. Mechanizm informowania o przekroczeniu progu w przypadku abonentów stacjonarnych usług głosowych został przyjęty na wzór mechanizmu funkcjonującego już w przypadku usług premium rate - obowiązek informowania uważa się za zrealizowany, jeżeli dostawca wykonał co najmniej trzy próby połączenia z abonentem w ciągu 24 godzin od momentu osiągnięcia progu kwotowego. Abonent w celu odblokowania usług w danym okresie rozliczeniowym musi określić wyższy próg.

Należy zaznaczyć, że Pke pozostaje bez uszczerbku dla obowiązujących przepisów regulujących kwestie podatkowe.

Art. 350

Uwierzytelnianie usługi fakultatywnego obciążania rachunku.

Niezależnie od uzyskania generalnej zgody na rozliczanie usług w oparciu o usługę fakultatywnego obciążania rachunku dostawca usług ma obowiązek stosować dla każdego fakultatywnego obciążania rachunku autoryzację transakcji w oparciu o jeden spośród następujących elementów:

a) wiedza o czymś, o czym wie wyłącznie abonent,
b) posiadanie czegoś, co posiada wyłącznie abonent,
c) cechy charakterystyczne abonenta.

Przepis ten pozostaje bez uszczerbku dla innych ustaw, które przewidują wyższy poziom autoryzacji. Przykładem autoryzacji we wskazany wyżej sposób jest wpisanie przez abonenta otrzymanego kodu weryfikacyjnego. W przypadku subskrypcji uwierzytelnienie może dotyczyć więcej niż jednego dodatkowego obciążenia rachunku. Jednocześnie dostawca usług

umożliwia bezpłatną, skuteczną i natychmiastową rezygnację z konkretnej usługi fakultatywnego obciążania rachunku.

Art. 351

Wykaz wykonanych usług.

Przepis art. 352 dotyczy uprawnienia abonenta do otrzymania podstawowego wykazu usług i stanowi implementację lit. a części A załącznika VI EKŁE. Uprawnienie do otrzymania wykazu wykonanych usług jest zawarte również w Pt.

Obowiązek ten dotyczy dostawców usług dostępu do internetu i publicznie dostępnych usług komunikacji interpersonalnej wykorzystujących numery. Przedmiotem obowiązku jest nieodpłatne doręczania z każdą fakturą podstawowego wykazu wykonanych usług obejmującego informację o liczbie jednostek rozliczeniowych odpowiadającej wartości usług wykorzystanych przez abonenta. W wykazie uwzględniane są wyłącznie płatne usługi.

Przepis ust. 2 reguluje kwestię doręczania wykazu abonentowi usługi przedpłaconej świadczonej w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej. Warunkiem otrzymania wykazu, odmiennie niż w przypadku abonentów postpaid, jest złożenie żądania oraz udostępnienie danych kontaktowych. Obowiązek dotyczy wyłącznie usługi wykonanej po złożeniu żądania. Pierwszy wykaz jest doręczany abonentowi w terminie 14 dni od dnia złożenia przez niego żądania, a każdy kolejny w terminie do 10. dnia miesiąca kalendarzowego.

Przepis ust. 3 obejmuje obowiązek uwzględniania w podstawowym wykazie wykonanych usług, w odniesieniu do usług świadczonych konsumentom, również informacji o usługach z dodatkowym świadczeniem. Informacje te dotyczą numeru wykorzystywanego do świadczenia usługi, strony BIP UKE, na której zamieszczony jest rejestr usług z dodatkowym świadczeniem, pouczenia o możliwości złożenia żądania zablokowania usług z dodatkowym świadczeniem.

Zgodnie z ust. 4 w celu zapewnienia abonentowi informacji o kosztach korzystania z usług nabywanych w drodze usługi fakultatywnego obciążania rachunku dostawca usług zamieszcza w podstawowym wykazie wykonanych usług informację o wartości nabytych poszczególnych towarów lub usług. Natomiast w celu umożliwienia identyfikacji podmiotu będącego dostawcą nabywanych towarów i usług np. na potrzeby składania reklamacji, na fakturze ma być również wskazana nazwa lub firma podmiotu, od którego abonent nabył towary lub usługi.

Art. 352

Szczegółowy wykaz wykonanych usług.

Przepis art. 352 dotyczy uprawnienia abonenta korzystającego z publicznie dostępnych usług komunikacji interpersonalnej do żądania doręczenia mu szczegółowego wykazu wykonanych usług i stanowi implementację lit. a części A załącznika VI EKŁE. Uprawnienie to wynika również z obowiązującego Pt. W przeciwieństwie do wykazu podstawowego, o którym mowa w art. 352, za doręczenie wykazu szczegółowego może być pobierana opłata. Szczegółowy wykaz wykonanych usług zawiera informację o numerze wywoływanym, dacie oraz godzinie rozpoczęcia realizacji usługi, czasie jej trwania oraz wysokości opłaty za usługę z wyszczególnieniem ceny brutto i netto. Wykaz ten obejmuje wyłącznie płatne usługi.

Przepis ust. 3 wskazuje jaki zakres czasowy obejmuje obowiązek doręczenia szczegółowego wykazu wykonanych usług, w zależności od tego jakiego rodzaju usług żądanie dotyczy. W przypadku usług postpaid zakres ten liczony jest z uwzględnieniem okresów rozliczeniowych, natomiast w przypadku abonentów prepaid z uwzględnieniem miesiąca. Przepis ust. 4 dotyczy terminu doręczenia wykazu, z rozróżnieniem na abonentów postpaid i prepaid.

W ust. 5 uregulowane zostało dodatkowe uprawnienie w postaci możliwości żądania przez abonenta doręczenia szczegółowego wykazu obejmującego wykonane już uprzednio usługi (żądanie o charakterze wstecznym). Termin realizacji takiego żądania wynosi 14 dni. Maksymalny zakres czasowy takiego żądania obejmuje w przypadku usług postpaid okresy rozliczeniowe poprzedzające nie więcej niż 12 miesięcy okres rozliczeniowy, w którym abonent złożył żądanie, a w przypadku abonenta prepaid - okres nie dłuższy niż 12 miesięcy poprzedzających termin złożenia przez abonenta żądania.

Art. 353

Projektowany art. 353 przesądza, iż w przypadku gdy dostęp do publicznej sieci telekomunikacyjnej za pośrednictwem lokalnej sieci radiowej może być świadczony przez dostawcę usługi dostępu do internetu przy użyciu urządzeń zlokalizowanych u tego użytkownika, niezbędna jest uprzednia zgoda tego użytkownika. Przepis ten stanowi transpozycję art. 56 ust. 3 EKŁE. Przedmiotowa kwestia nie była dotychczas regulowana w Pt.

Art. 354

Zgodnie z projektowanym art. 354, przedsiębiorca telekomunikacyjny nie może ograniczać ani uniemożliwiać, po pierwsze, korzystania z dostępu do publicznej sieci telekomunikacyjnej za pośrednictwem lokalnej sieci radiowej wybranej przez użytkownika końcowego, w przypadku gdy lokalna sieć radiowa została udostępniona. Po drugie, ww. podmiot nie może ograniczać

ani umożliwiać udostępnienia lokalnej sieci radiowej na potrzeby korzystania z dostępu do sieci telekomunikacyjnej na rzecz innych użytkowników końcowych. Zakazy te wynikają z art. 56 ust. 4 EKŁE. Kwestia ta nie była dotychczas regulowana w Pt.

Rozdział 3

Usługa powszechna

Art. 355

Usługa powszechna – zakres.

Przepis art. 355 definiuje usługę powszechną i stanowi implementację art. 84 ust. 1 EKŁE. Zgodnie z tym przepisem usługa powszechna obejmuje zestaw usług kluczowych z punktu widzenia użytkowników końcowych, tj. usługę adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu oraz publicznie dostępne usługi komunikacji głosowej.

Dostęp do szerokopasmowego internetu ma istotne znaczenie dla społeczeństwa i szeroko rozumianej gospodarki. Stanowi on fundament uczestnictwa w gospodarce cyfrowej i życiu społecznym ze względu na różnorodne usługi świadczone przez internet. Podstawowy dostęp do szerokopasmowego internetu jest masowo wykorzystywany do różnego rodzaju działalności, w związku z czym jego zapewnienie jest jedną z podstawowych funkcji usługi powszechnej.

Usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu oraz publicznie dostępne usługi komunikacji głosowej powinny być dostępne dla wszystkich użytkowników końcowych oraz w cenach przystępnych dla konsumentów. Powyższe rozróżnienie podmiotowe jest konsekwencją przepisów EKŁE, które osobno regulują kwestię dostępności usług i ich przystępności cenowej. Usługi wchodzące w skład usługi powszechnej obejmują usługi świadczone w stałej lokalizacji z wykorzystaniem dowolnej technologii (przewodowej lub bezprzewodowej) z poszanowaniem reguł neutralności technologicznej.

Definiując usługę powszechną projektowane przepisy precyzują wymóg dobrej jakości usług. Wymóg ten wiąże się z zakresem usług, które adekwatny szerokopasmowy dostęp do internetu powinien zapewniać. W ust. 2 wskazany został minimalny katalog aplikacji, które w ramach korzystania z adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu powinny być dostępne. Katalog ten obejmuje aplikacje powszechnie wykorzystywane w bieżących sprawach życia codziennego takie jak: zakupy przez internet, poszukiwanie pracy czy bankowość elektroniczna. Zakres usługi powszechnej na gruncie Pt różni się od katalogu usług wskazanych

w Pke. Z zakresu usługi powszechnej wyłączone zostały usługi, których znaczenie dla użytkowników końcowych jest obecnie marginalne, tj. usługa informacji o numerach, usługa ogólnokrajowego spisu abonentów, świadczenie usług za pomocą aparatów publicznych.

Mając na celu ochronę interesów konsumentów projektowane przepisy w ust. 3 gwarantują możliwość ograniczenia zakresu usług do minimum zgodnego z preferencjami konsumenta. W szczególności konsument ma możliwość ograniczenia usługi powszechnej wyłącznie do publicznie dostępnych usług komunikacji głosowej. W takim wypadku konsument nie jest zobligowany do ponoszenia dodatkowych opłat, ponad te z tytułu świadczenia publicznie dostępnych usług komunikacji głosowej. Jednocześnie projektowane przepisy precyzują skutki finansowe złożenia żądania ograniczenia zakresu usługi powszechnej w trakcie trwającego zobowiązania umownego odsyłając bezpośrednio do art. 304 dotyczącego ograniczenia wysokości roszczenia z tytułu jednostronnego rozwiązania umowy przez abonenta. Dodatkowy mechanizm ochronny wynika z ust. 4, który obliguje przedsiębiorcę świadczącego usługę powszechną do określenia warunków świadczenia usług, w tym usług dodatkowych, w taki sposób, aby konsument nie miał obowiązku ponoszenia opłat za usługi, które nie są wymagane dla świadczenia zamówionej usługi podstawowej. Projektowane przepisy z uwagi na konieczność ochrony interesów konsumentów zawierają dalej idące rozwiązania niż EKŁE, tak aby dostawca usług nie mógł warunkować świadczenia publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej nabyciem innej usługi np. w ramach oferty wiązanej.

Art. 356

Delegacja ustawowa.

Przepis art. 356 stanowi podstawę prawną dla Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej do określenia minimalnej wymaganej przepustowości łącza dla usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu, uwzględniając konieczność zapewnienia konsumentom udziału w życiu społecznym i gospodarczym przez możliwość korzystania z aplikacji, o których mowa w art. 355 ust. 2. Wymagania te Prezes UKE publikuje na swojej stronie podmiotowej BIP w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 357

Dostępność usługi powszechnej.

Przepis ten stanowi implementację art. 86 EKŁE. Projektowane regulacje w zakresie dostępności usługi powszechnej, w tym w zakresie wyznaczania przedsiębiorcy

zobowiązanego do świadczenia usługi powszechnej przewidują bardzo zbliżone rozwiązania do obowiązujących na gruncie Pt.

Zgodnie z projektowanym artykułem Prezes UKE dokonuje analizy dostępności dla użytkowników końcowych usług wchodzących w skład usługi powszechnej i ich jakości. Zgodnie z art. 357 ust. 1 projektowanych przepisów punktem odniesienia w procesie analizy ma być nie tylko aktualny na chwilę przeprowadzania analizy stan rynku telekomunikacyjnego, ale również stan przyszły, tj. planowane i realizowane inwestycje. Takie podejście pozwoli na uwzględnienie również przyszłych inwestycji, które będą mieć wpływ na poprawę dostępności usług na określonym obszarze geograficznym kraju. Po przeprowadzeniu analizy Prezes UKE jest zobligowany do publikacji wyników analizy, celem skonsultowania ich z zainteresowanymi podmiotami. W przypadku stwierdzenia w wyniku analizy lub konsultacji braku dostępności lub braku odpowiedniej jakości którejkolwiek z usług składających się na usługę powszechną Prezes UKE przeprowadza konkurs, o którym mowa w art. 360, w przedmiocie nałożenia obowiązku świadczenia usługi na wskazanym obszarze. Obowiązek w zakresie dostępności określany jest w projektowanej ustawie, na potrzeby rozdziału 2, jako „obowiązek świadczenia usługi".

Art. 358

Przystępność cenowa usługi powszechnej.

Projektowane przepisy stanowią implementację art. 85 EKŁE. Przepisy Pke kładą szczególny nacisk na zapewnienie konsumentom przystępności cenowej usług wchodzących w skład usługi powszechnej. W odróżnieniu od Pt przepisy Pke różnicują adresatów uprawnień w zakresie przystępności cenowej oraz w zakresie dostępności usług, w ten sposób, że przystępność cenowa dotyczyć ma wyłącznie konsumentów. Punktem odniesienia dla oceny przystępności cenowej mają być grupy konsumentów o niskich dochodach lub szczególnych potrzebach społecznych (np. osoby z niepełnosprawnościami, osoby starsze lub zamieszkujące obszary wiejskie).

Zgodnie z art. 358 ust. 1 Prezes UKE analizuje ceny detaliczne publicznie dostępnych usług komunikacji głosowej i adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu pod względem ich przystępności z uwzględnieniem dochodów konsumentów, w szczególności biorąc pod uwagę wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę i cen krajowych. Celem analizy jest ocena czy ceny usług są na poziomie dostępnym dla konsumentów i czy w rezultacie nie zachodzi potrzeba nałożenia obowiązku oferowania przez dostawców usług specjalnych

pakietów cenowych. Specjalny pakiet cenowy oznacza pakiet cenowy oferowany na warunkach innych niż zwykłe warunki komercyjne np. obejmujący podstawowy zakres usługi dostępnej w niższym abonamencie.

Procedura nakładania obowiązku w zakresie przystępności cenowej różni się od procedury nakładania obowiązku w zakresie dostępności usługi oraz obowiązujących w Pt rozwiązań. Zgodnie z projektowanymi przepisami, jeżeli analiza cen wykazała, że usługi nie są dostępne dla konsumentów o niskich dochodach lub szczególnych potrzebach Prezes UKE analizuje czy nałożenie obowiązku oferowania specjalnych pakietów cenowych na wszystkich dostawców usług wchodzących w skład usługi powszechnej nie będzie stanowić nadmiernego obciążenia administracyjnego lub finansowego dla przedsiębiorców lub dla samego Prezesa UKE. Wyniki analizy są konsultowane z zainteresowanymi podmiotami. Dalsze postępowanie Prezesa UKE jest ściśle uzależnione od wyników analizy i konsultacji. W przypadku, gdy w wyniku analizy i konsultacji wykazane zostało, że ceny detaliczne którejkolwiek z usług wchodzących w skład usługi powszechnej nie są przystępne, tj. uniemożliwiają konsumentom o niskich dochodach lub szczególnych potrzebach społecznych (np. osoby z niepełnosprawnościami lub zamieszkujące tereny o ograniczonej dostępności usług) korzystanie z tych usług, Prezes UKE nakłada obowiązek oferowania specjalnych pakietów cenowych. Ustalając adresatów obowiązku Prezes UKE bierze pod uwagę wpływ przedmiotowego obowiązku na obciążenia przedsiębiorców świadczących usługi wchodzące w skład usługi powszechnej. W zależności od wyników analizy i konsultacji Prezes UKE nakłada obowiązek oferowania specjalnego pakietu cenowego na: wszystkich przedsiębiorców świadczących usługi, o których mowa w art. 355 ust. 1 – w przypadku, gdy nie stwierdza zaistnienia przesłanki nadmiernego obciążenia lub nakłada ten obowiązek na wybranych w drodze konkursu przedsiębiorców – w przypadku stwierdzenia zaistnienia przesłanki nadmiernego obciążenia dla przedsiębiorców lub Prezesa UKE. Przedsiębiorca może być wyznaczony do zapewnienia przystępności cenowej w odniesieniu do pełnego zakresu usługi powszechnej lub jednej z usług wchodzących w jej skład. W decyzji nakładające obowiązek oferowania specjalnego pakietu cenowego Prezes UKE może dodatkowo zobowiązać jej adresata do stosowania jednolitych cen w ramach specjalnego pakietu cenowego na obszarze geograficznym, na którym usługa objęta pakietem jest świadczona.

Art. 359

Przedsiębiorca wyznaczony.

Przepis precyzuje kogo należy rozumieć przez przedsiębiorcę wyznaczonego.

Art. 360

Konkurs na przedsiębiorcę wyznaczonego.

W przypadku wykazania braku dostępności usług oraz braku przystępności cenowej usług dla konsumentów, gdy nałożenie obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego na wszystkich przedsiębiorców stanowiłoby nadmierne obciążenie, Prezes UKE ogłasza konkurs na przedsiębiorcę wyznaczonego do realizacji obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego lub obowiązku świadczenia usługi. Projektowana ustawa w art. 360 precyzuje, że przez przedsiębiorcę wyznaczonego należy rozumieć tego przedsiębiorcę, który został wyznaczony do świadczenia usługi (obowiązek w zakresie dostępności) lub oferowania specjalnego pakietu cenowego, w konkursie, o którym mowa w art. 360 albo w trybie pozakonkursowym, o którym mowa w art. 361. Zasady wyłaniania przedsiębiorcy wyznaczonego pozostają, co do zasady, tożsame z tymi wynikającymi z obowiązujących przepisów ustawy Pt. W pierwszej kolejności przedsiębiorcy mogą na zasadzie dobrowolności brać udział w ogłaszanym przez Prezesa UKE konkursie. Dopiero gdy w tym trybie nie dojdzie do wyznaczenia przedsiębiorcy Prezes UKE wyznacza przedsiębiorcę poza procedurą konkursową.

Zgodnie z art. 360 ust. 2 warunki konkursu określane są z uwzględnieniem stopnia rozwoju usług telekomunikacyjnych, potrzeb użytkowników końcowych oraz potrzeb minimalizacji zniekształceń lub ograniczeń konkurencji na danym obszarze. W ust. 3 określone zostały obligatoryjne elementy ogłoszenia konkursowego, tj. wskazanie usługi objętej obowiązkiem świadczenia, ogólnych wymagań i obszaru realizacji obowiązku. Zgodnie z ust. 4 przedsiębiorca składa w konkursie ofertę zawierającą informacje, o których mowa w ogłoszeniu o konkursie wraz z wymaganymi dokumentami.

Do przeprowadzenia postępowania konkursowego Prezes UKE powołuje Komisję konkursową składającą się z pracowników UKE posiadających wiedzę i doświadczenie niezbędne do przeprowadzenia konkursu. Komisja dokonuje badania ofert w dwóch etapach. Kryteriami wyboru przedsiębiorcy są najniższy prognozowany koszt netto realizacji obowiązku oraz zdolność ekonomiczna i techniczna do realizacji tego obowiązku. Wyznaczenie przedsiębiorcy następuje w drodze decyzji Prezesa UKE. Zakres ogłoszenia, dokumentacji oraz tryb postępowania jest określany w akcie wykonawczym wydanym na podstawie ust. 9.

Przepisy dotyczące konkursu na przedsiębiorcę wyznaczonego w dużej mierze powtarzają rozwiązania obowiązujące już na gruncie Pt.

Art. 361–363

Wyznaczenie przedsiębiorcy.

W pierwszej kolejności, w przypadku gdy zachodzi konieczność nałożenia obowiązku w zakresie dostępności lub przystępności cenowej usługi powszechnej, Prezes UKE przeprowadza konkurs na przedsiębiorcę wyznaczonego. Sposób postępowania w przypadku, gdy konkurs nie zakończył się nałożeniem obowiązku określa art. 361. Przepis ten dotyczy sytuacji, gdy żaden przedsiębiorca nie przystąpił do konkursu lub żaden z uczestników nie spełnił warunków konkursu lub nie daje rękojmi zapewnienia realizacji obowiązku będącego przedmiotem konkursu. W przypadku zaistnienia powyższych sytuacji Prezes UKE wyznacza przedsiębiorcę w drodze decyzji z uwzględnieniem zdolności tego przedsiębiorcy do realizacji obowiązku na wskazanym obszarze. W przypadku wyznaczenia przez Prezesa UKE przedsiębiorcy przewidziany jest mechanizm zwrotu kosztów wynikających z nieuzasadnionych obciążeń związanych ze świadczeniem usługi powszechnej.

Zgodnie z art. 363 informacja o wyznaczeniu przedsiębiorcy jest niezwłocznie przekazywana przez Prezesa UKE do Komisji Europejskiej oraz publikowana na stronie podmiotowej BIP UKE.

W art. 363 ust. 3 wynika bezpośrednio z art. 371 ust. 1 Pke, zgodnie z którym przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej (czyli także podmioty świadczące publicznie dostępną usługę komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów), po spełnieniu wymogu przychodowego, będą zobowiązani do udziału w pokryciu dopłaty do poniesionego przez przedsiębiorcę wyznaczonego kosztu netto. Aby rozliczyć dopłatę, Prezes UKE w pierwszej kolejności musi posiadać informacje o tym, które podmioty świadczą publicznie dostępną usługę komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów.

W celu zapewnienia Prezesowi UKE informacji w tym zakresie, proponuje się, aby podmioty świadczące publicznie dostępną usługę komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów, które nie mają obowiązku rejestracji w RPT i obowiązku sprawozdawczości, jedynie informowały Prezesa UKE o fakcie świadczenia tej usługi i to wyłącznie w okresie, w którym przedsiębiorca wyznaczony realizuje obowiązek w zakresie usługi powszechnej, a zatem w tych latach, w którym może powstać obowiązek udziału tych podmiotu w pokryciu dopłaty.

W przypadku naruszeń związanych z udzieleniem informacji, o której mowa w ust. 3, Prezes UKE, będzie mógł nałożyć na podmioty świadczące publicznie dostępną usługę komunikacji

interpersonalnej niewykorzystującej numerów, karę o której mowa w art. 440 ust. 2 pkt 1 dotyczącą naruszeń związanych z obowiązkami informacyjnymi.

Art. 364–367

Obowiązki dotyczące określania warunków świadczenia usług składających się na usługę powszechną.

Zgodnie z art. 364 przedsiębiorca, na którego nałożony został obowiązek świadczenia usługi lub oferowania specjalnego pakietu cenowego informuje Prezesa UKE o wejściu w życie informacji przedumownych w zakresie cen i opłat oraz warunków świadczenia specjalnego pakietu cenowego lub obowiązku świadczenia usługi, najpóźniej 7 dni przed ich wejściem w życie. Obowiązek ten dotyczy także zmian warunków świadczenia ww. usług i informacji przedumownych w zakresie cen i opłat. Informacja przekazywana przez przedsiębiorcę powinna wskazywać dokładne miejsce publikacji dokumentów. Z powyższym obowiązkiem wiąże się uprawnienie Prezesa UKE wskazane w ust. 2 dotyczące możliwości weryfikacji informacji przedumownych w zakresie cen i opłat i warunków świadczenia usług. W przypadku, gdy postanowienia zawarte w warunkach świadczenia usług lub informacji przedumownych w zakresie cen i opłat są sprzeczne z ustawą lub decyzją nakładającą obowiązek świadczenia usługi lub oferowania specjalnego pakietu cenowego Prezes UKE wydaje decyzję wskazując w niej zakres zmian, które powinny być dokonane oraz termin wprowadzenia ich w życie. Decyzja Prezesa UKE ma rygor natychmiastowej wykonalności.

Przedsiębiorca wyznaczony do realizacji obowiązku świadczenia usługi nie może odmówić zawarcia umowy o świadczenie tej usługi, pod warunkiem, że użytkownik końcowy spełnia warunki świadczenia tej usługi (art. 365). Zgodnie z art. 366 przedsiębiorca wyznaczony do realizacji obowiązku świadczenia usługi zawiera, w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku, umowę, w której określa w szczególności termin rozpoczęcia świadczenia usługi.

Z art. 367 wynika istotne uprawnienie dla konsumentów dotyczące zawarcia umowy o świadczenie usług w oparciu o specjalny pakiet cenowy. Przedsiębiorca zobowiązany, na mocy decyzji Prezesa UKE, do oferowania specjalnego pakietu cenowego nie może odmówić konsumentowi zawarcia umowy po cenach wynikających z tego pakietu, jeżeli spełnia on warunki świadczenia usługi oraz warunki świadczenia specjalnego pakietu cenowego. Uzależnienie zawarcia umowy od spełnienia warunków świadczenia usługi zabezpiecza dostawcę usług przed koniecznością realizacji nieracjonalnych wniosków abonentów względem których świadczenie usługi byłoby niemożliwe np. ze względów technicznych. W

celu zagwarantowania odpowiedniej realizacji obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego – umożliwienia dostępu do usług osobom, które ze względów finansowych nie mogłyby korzystać z nich na zwykłych warunkach rynkowych, przedsiębiorca jest uprawniony do żądania wglądu do dokumentów uprawniających korzystanie ze specjalnego pakietu cenowego. Dokumentami takimi są dokumenty potwierdzające niskie dochody lub szczególne potrzeby np. zaświadczenie o niepełnosprawności. Możliwość weryfikacji uprawnienia konsumenta do skorzystania ze specjalnego pakietu cenowego chroni dostawcę usług przed koniecznością uwzględniania nieuzasadnionych lub nieracjonalnych wniosków. Zgodnie z ust. 3 zawarcie umowy powinno nastąpić nie później niż w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku przez konsumenta. Umowa powinna określać termin rozpoczęcia świadczenia usługi.

Art. 368

Zbycie środków majątkowych sieci dostępu przez przedsiębiorcę wyznaczonego.

Przepis art. 368 reguluje sytuację zbycia przez przedsiębiorcę wyznaczonego środków majątkowych lokalnej sieci dostępu lub ich znacznej części, na rzecz odrębnego podmiotu. W takim wypadku przedsiębiorca wyznaczony ma obowiązek zawiadomić Prezesa UKE, najpóźniej na sześć miesięcy przed planowanym zbyciem, o zamiarze zbycia. Powziąwszy informację o zbyciu Prezes UKE może w drodze decyzji nałożyć, zmienić lub uchylić obowiązek świadczenia usługi biorąc pod uwagę wpływ zbycia środków na realizację tego obowiązku, stan rynku telekomunikacyjnego w zakresie dostępności i jakości świadczenia tej usługi, planowane i realizowane przedsięwzięcia inwestycyjne, a także zdolność przedsiębiorcy telekomunikacyjnego do realizacji tego obowiązku na danym obszarze.

Przepis ten stanowi implementację art. 86 ust. 5 EKŁE i pozostaje tożsamy z przepisami Pt w tym zakresie.

Art. 369–373

Dopłata w zakresie realizacji obowiązków dotyczących usługi powszechnej.

Art. 369–373 jest odpowiednikiem art. 95–99 Pt ze zmianami wynikającymi m.in. ze zmian w EKŁE dotyczących regulacji usługi powszechnej oraz zmienionego kręgu przedsiębiorców mających obowiązek udziału w pokryciu dopłaty do kosztów realizacji obowiązku świadczenia usługi powszechnej.

Art. 369

W projekcie przewiduje się ustanowienie dopłat w zakresie realizacji obowiązków dotyczących świadczenia usług stanowiących usługę powszechną. W projektowanych przepisach przyjęto mechanizm wspólnego finansowania przez określonych przedsiębiorców komunikacji elektronicznej kosztu netto realizacji ww. obowiązków. Kalkulacja kosztu netto realizacji obowiązku powinna uwzględniać przychody z tytułu realizacji danego obowiązku, koszty bezpośrednio związane z realizacją tego obowiązku oraz korzyści pośrednie, jakie uzyskuje przedsiębiorca w związku z jego realizacją. Szczegółowe zasady kalkulacji kosztu netto zostaną określone w rozporządzeniu ministra właściwego ds. informatyzacji. Zasady dotyczące finansowania obowiązku usługi powszechnej stanowią wdrożenie art. 89–91 EKŁE oraz załącznika VII.

Projektodawca wprowadził nowy sposób liczenia progu przychodów z działalności komunikacji elektronicznej, który jest wyznacznikiem tego, czy dany przedsiębiorca komunikacji elektronicznej jest zobligowany do finansowania dopłaty do poniesionego przez przedsiębiorcę wyznaczonego kosztu netto, jednocześnie zwiększając wysokość tego progu w stosunku do tej wynikającej z Pt.

Zamiast stałej wysokości progu zapisanego w ustawie, Prezes UKE co roku będzie obliczał i informował na stronie podmiotowej BIP UKE o wysokości progu, który będzie zależny od przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Biorąc pod uwagę, że przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w 2023 r. wyniosło 7 155,48 zł, wysokość progu przychodów z działalności komunikacji elektronicznej za rok 2023 wyniosłaby 7 155 480 zł, czyli tylko przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej, których przychód z działalności komunikacji elektronicznej w roku 2023 przekroczyłby 7 155 480 zł byliby zobowiązani do udziału w pokryciu dopłaty za rok 2023.

Art. 370

Przedsiębiorca wyznaczony w przypadku wystąpienia kosztu netto związanego ze świadczeniem usługi objętej obowiązkiem, może złożyć wniosek, w terminie 6 miesięcy od zakończenia roku kalendarzowego, do Prezesa UKE o przyznanie dopłaty do poniesionego kosztu netto. Dopłata może być przyznana wyłącznie w przypadku, jeśli realizacja obowiązku stanowi niesprawiedliwe obciążenie dla przedsiębiorcy. Prezes UKE weryfikuje sposób kalkulacji kosztu netto, na podstawie, dostarczonych przez przedsiębiorcę wyznaczonego, dokumentów. W tym celu powołuje biegłego rewidenta. Prezes UKE w drodze decyzji

przyznaje ustaloną kwotę dopłaty, jeśli zweryfikowany koszt netto stanowi nieuzasadnione obciążenie dla przedsiębiorcy wyznaczonego.

Art. 371

Zgodnie z projektowanym przepisem, do finansowania dopłaty do poniesionego przez przedsiębiorcę wyznaczonego kosztu netto zobligowani będą przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej, których przychód w roku kalendarzowym za który przysługuje dopłata przekroczy próg, o którym mowa w art. 369 ust. 6, obliczony dla roku kalendarzowego, za który przysługuje dopłata. Określenie progu dochodowego ma na celu zwolnienie przedsiębiorców, których skala prowadzonej działalności jest nieduża.

Przepis ust. 2 jest uzupełnieniem przepisu z ust. 3 w art. 363, który umożliwi Prezesowi UKE przeprowadzenie postępowania konsultacyjnego listy podmiotów świadczących, w poprzednim roku kalendarzowym, publicznie dostępną usługę komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów, sporządzonej na podstawie informacji od tych podmiotów, przekazanych na podstawie art. 363 ust. 3. W rozliczeniu dopłaty kluczowe jest, aby lista tych podmiotów była kompletna, ponieważ na podstawie tej listy Prezes UKE będzie, zgodnie z art. 19 Pke, pozyskiwał od tych podmiotów dane o ich przychodach z tytułu świadczenia przedmiotowych usług. Jest to niezbędne do ustalenia, czy podmioty te spełniają wymóg przychodowy, określony w art. 371 Pke, a następnie uznania ich za przedsiębiorców obowiązanych do udziału w pokryciu dopłaty. Z kolei prawidłowe ustalenie zakresu podmiotowego postępowań dopłatowych jest warunkiem niezbędnym do przeprowadzenia procesu rozliczenia dopłaty bez ryzyka skutecznie podnoszonych zarzutów w tym zakresie przez innych przedsiębiorców uczestniczących w postępowaniu dopłatowym, dot. m.in. uchylenia decyzji Prezesa UKE w tym przedmiocie.

Art. 372

Projektowany przepis reguluje sposób pozyskiwania środków finansowych w celu sfinansowania dopłaty. Prezes UKE, w drodze decyzji, określa przedsiębiorców obowiązanych do udziału w finansowaniu dopłaty związanej z realizacją obowiązku w zakresie usługi powszechnej oraz jednolity wskaźnik procentowy ich udziału w finansowaniu dopłaty oraz sposób ustalenia kwoty udziału poszczególnych przedsiębiorców komunikacji elektronicznej w pokryciu dopłaty. Stronami w prowadzonym przez Prezesa UKE postępowaniu administracyjnym jest każdy przedsiębiorca komunikacji elektronicznej obowiązany do udziału w finansowaniu dopłaty.

Mechanizm finansowania kosztu netto spełnia zapisane w art. 90 ust.2 EKŁE zasady przejrzystości, jak najmniejszego zakłócania rynku, niedyskryminacji i proporcjonalności m.in. przez ograniczenie wysokości udziału danego przedsiębiorcy w pokryciu dopłaty czy zależność udziału danego przedsiębiorcy od jego przychodów z działalności komunikacji elektronicznej. Jednocześnie, w związku z tym, że finansowanie kosztu netto nie będzie ze środków publicznych (państwowych), tylko środków przedsiębiorców komunikacji elektronicznej, nie mamy tutaj do czynienia z pomocą publiczną, w przeciwieństwie do finansowania kosztu netto obowiązku świadczenia usług powszechnych na podstawie ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 1640, z późn. zm.).

Projektodawca wprowadza nowy sposób liczenia udziału danego przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej w pokryciu dopłaty jako iloczyn jednolitego wskaźnika procentowego, oraz kwoty przychodów tego przedsiębiorcy z działalności komunikacji elektronicznej w danym roku kalendarzowym, w części przekraczającej próg, o którym mowa w art. 369 ust. 6, obliczony dla roku kalendarzowego, za który przysługuje dopłata.. Jest to zasada analogiczna do tej obecnie stosowanej w przypadku finansowania obowiązku świadczenia usług powszechnych na podstawie ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe.

W związku z tym, że dotychczasowe postępowania administracyjne, dotyczące dopłaty w ramach usługi powszechnej, były bardzo długotrwałe, co wynikało m.in. z dużej ilości stron w postępowaniu (ponad 100) wprowadzono ustęp 3, który umożliwia w postępowaniu dotyczącym wydania decyzji w sprawie dopłaty nie zawieszać postępowania w przypadkach określonych w art. 97 § 1 pkt 1–3a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego oraz daje możliwość, w ściśle określonych w tym ustępie przypadkach, wyznaczenie przez Prezesa UKE, z urzędu, przedstawiciela uprawnionego do działania w postępowaniu do czasu wyznaczenia przedstawiciela lub kuratora przez sąd.

Podobne rozwiązania funkcjonują już w:

- ustawie z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1812, z późn. zm.) – art. 8 dotyczący postępowań w sprawie wydania decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji,
- ustawie z dnia 24 kwietnia 2009 r. o inwestycjach w zakresie terminalu regazyfikacyjnego skroplonego gazu ziemnego w Świnoujściu **(**Dz. U. z 2023 r. poz.

924, z późn. zm.) – art. 9 dotyczący postępowań o ustalenie lokalizacji inwestycji w zakresie terminalu,

- ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych – art. 50 ust. 5 dotyczący postępowań w sprawach o ustalenie lokalizacji regionalnej sieci szerokopasmowej.

W celu uproszczenia i skrócenia procedury pokrycia dopłaty, wprowadzono jeszcze zmianę polegającą na tym, że Prezes UKE nie będzie wydawał jak dotychczas decyzji dla poszczególnych przedsiębiorców obowiązanych do udziału w finansowaniu dopłaty określającej kwotę ich udziału w pokryciu dopłaty. Decyzja, o której mowa w art. 372 ust. 1, będzie bowiem zawierała wszystkie niezbędne informacje umożliwiające każdemu przedsiębiorcy obowiązanemu samodzielne obliczenie tej kwoty. Prezes UKE będzie tylko, z urzędu, wydawał dla każdego przedsiębiorcy obowiązanego zaświadczenie o kwocie udziału w pokryciu dopłaty, ustalonej zgodnie z decyzją z art. 372 ust.1, w sytuacji gdy ta decyzja będzie już ostateczna. Zaświadczenie służy głównie informacji przedsiębiorcy, że decyzja z art. 372 ust. 1 określająca wysokość jego udziału w pokryciu dopłaty jest ostateczna. Do zaświadczenia wydawanego przez Prezesa UKE będą stosować się odpowiednio przepisy kpa, który zawiera przepisy dotyczące zaświadczenia wydawanego na żądanie.

Należności z tytułu dopłat do kosztu netto podlegają egzekucji zgodnie z przepisami ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Przepis art. 372 ust. 7 został zapisany w brzmieniu, które uwzględnia zmiany wynikające z art. 4 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1553).

Art. 373

Prezes UKE gromadzi środki na dopłatę do kosztu netto na wyodrębnionym rachunku. Przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej zobowiązani do udziału w pokryciu dopłaty wpłacają należności w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaświadczenia o kwocie udziału w pokryciu dopłaty. Zgodnie z ust. 2, przedsiębiorca uprawniony do otrzymania dopłaty nie uczestniczy w procesie przekazywania środków na rachunek UKE, co nie znaczy że nie uczestniczy w finansowaniu dopłaty. Otrzymywana przez niego dopłata jest po prostu pomniejszona o kwotę wynikającą z udziału tego przedsiębiorcy w finansowaniu dopłaty. Ust. 3 reguluje sytuację dotyczącą naliczania odsetek ustawowych w przypadku opóźnień we wpłatach przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej kwot udziału w pokryciu dopłaty.

Zgodnie z obowiązkiem zapewnienia przejrzystości procesu finansowania usługi powszechnej, nakłada się na Prezesa UKE obowiązki w zakresie sprawozdawczości dotyczącej procesu ustalania oraz przyznawania dopłaty do kosztu netto realizacji obowiązku w zakresie świadczenia usługi powszechnej. W terminie 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji Prezesa UKE dotyczącej wyznaczenia przedsiębiorców obowiązanych do dopłaty, Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE sprawozdanie, którego zakres z ust. 6 implementuje art. 91 ust. 2 EKŁE.

Przerwanie, ograniczenie lub zaprzestanie świadczenia usługi przez przedsiębiorcę wyznaczonego

Art. 374

Zgodnie z art. 374 przedsiębiorca wyznaczony może przerwać albo w istotnym zakresie ograniczyć realizację obowiązku świadczenia usługi lub oferowania specjalnego pakietu cenowego lub zmienić warunki realizacji tego obowiązku jedynie w przypadkach wskazanych w ustawie. Dotyczą one sytuacji, gdy zachodzą uzasadnione okoliczności uniemożliwiające spełnienie wymagań dotyczących zachowania ciągłości świadczenia usług w przypadku awarii sieci lub w sytuacjach szczególnego zagrożenia, zachowania ochrony integralności sieci, interoperacyjności usług, zachowania tajemnicy telekomunikacyjnej lub ochrony danych w sieci, spełniania wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej. O zaistnieniu powyższych okoliczności i czasie ich trwania przedsiębiorca obowiązany jest poinformować Prezesa UKE.

Przepis ten jest w swej treści zbliżony do regulacji zawartej w Pt.

Art. 375

Przepis art. 375 reguluje sytuację, kiedy przedsiębiorca wyznaczony z przyczyn od siebie niezależnych nie może realizować obowiązku świadczenia usługi lub oferowania specjalnego pakietu cenowego. W takim wypadku przedsiębiorca ma obowiązek poinformować Prezesa UKE o zamiarze zaprzestania świadczenia usługi, wskazując jednocześnie jakie działania podejmie w celu zapewnienia ciągłości świadczenia usługi. Mając na uwadze konieczność ochrony abonentów przed nagłym odłączeniem ich od usług przedsiębiorca wyznaczony nie może zaprzestać realizacji nałożonego na niego obowiązku do czasu przejęcia tego obowiązku przez innego wyznaczonego przedsiębiorcę.

Przepis ten jest w swej treści zbliżony do regulacji zawartej w Pt.

Rozdział 4

Odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usług komunikacji elektronicznej

Art. 376

Niewykonanie i nienależyte wykonanie usługi.

Przepis ten dotyczy kwestii odpowiedzialności przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usługi. Odpowiedzialność ta jest uregulowana odrębnie w stosunku do usług wchodzących w skład usługi powszechnej i w stosunku do innych usług. Zgodnie z ust. 1 w odniesieniu do usług innych niż wchodzące w skład usługi powszechnej stosuje się ogólne zasady odpowiedzialności kontraktowej wynikające z przepisów Kc, z zastrzeżeniem art. 379, który uzależnia możliwość dochodzenia roszczeń na drodze sądowej lub pozasądowej od wyczerpania drogi postępowania reklamacyjnego.

Art. 377

Odpowiedzialność w przypadku usługi powszechnej.

Przepis ten stanowi, że w przypadku usług wchodzących w skład usługi powszechnej do odpowiedzialności przedsiębiorcy zastosowanie mają jedynie zasady wskazane w projektowanej ustawie, z wyłączeniem zasad ogólnych wynikających z przepisów Kc.

Przepis ust. 2 przewiduje jednak wyjątek od powyższego ograniczenia odpowiedzialności w przypadku, gdy niewykonanie lub nienależyte wykonanie usługi wchodzącej w skład usługi powszechnej nastąpiło w wyniku umyślnej winy, rażącego niedbalstwa lub było następstwem czynu niedozwolonego.

Przepis ust. 3 określa zasady wypłaty odszkodowania i jego wysokość w przypadku przerwy w świadczeniu usługi powszechnej. Odszkodowanie przysługuje za każdy dzień przerwy w wysokości 1/15 średniej opłaty miesięcznej liczonej według rachunków z ostatnich trzech okresów rozliczeniowych, jednak za okres nie dłuższy niż ostatnie 12 miesięcy. Wypłata odszkodowania nie jest możliwa w przypadku, gdy w danym okresie rozliczeniowym łączny czas przerw nie przekroczył 36 godzin. Przepis ust. 5 obok odszkodowania przewiduje również zwrot opłaty abonamentowej w przypadkach, gdy przerwa trwała dłużej niż 12 godzin. W takim wypadku abonent za każdy dzień przerwy jest uprawniony do otrzymania zwrotu 1/30 miesięcznej opłaty abonamentowej.

Zgodnie z ust. 6 odszkodowanie przysługuje również abonentowi, któremu przedsiębiorca wyznaczony z własnej winy nie rozpoczął świadczenia usługi. Przepis ten dotyczy dwóch sytuacji: gdy nie doszło do zawarcia umowy w terminie wynikającym z art. 331 lub art. 332 ust. 2 (termin 30 dni od złożenia przez abonenta wniosku o zawarcie umowy) oraz gdy nie rozpoczęto świadczenia usług w terminie określonym w umowie o świadczenie usługi powszechnej. W powyższych wypadkach za każdy dzień przekroczenia terminu użytkownikowi końcowemu przysługuje odszkodowanie w wysokości 1/30 określonej w umowie miesięcznej opłaty abonamentowej. Przepis ust.7 wskazuje termin przedawniania roszczeń wynikających ze świadczenia usługi powszechnej.

Powyższy przepis pozostaje zbliżony do dotychczasowych regulacji Pt w tym zakresie.

Art. 378

Reklamacje.

Przepis art. 378 reguluje uprawnienie abonenta do dochodzenia roszczeń na drodze postępowania reklamacyjnego usługi komunikacji elektronicznej lub usługi fakultatywnego obciążania rachunku. Tryb postępowania reklamacyjnego oraz warunki jakim powinna odpowiadać reklamacja zostały określone w rozporządzeniu wydanym na podstawie delegacji ustawowej zawartej w ust. 7. Przepis ust. 1 określa podstawy składania reklamacji, natomiast w ust. 2 wskazano maksymalny termin, w którym możliwe jest złożenie reklamacji usługi – tj. 12 miesięcy od końca okresu rozliczeniowego, w którym zakończyła się przerwa w świadczeniu usługi, lub od dnia, w którym usługa została nienależycie wykonana lub miała być wykonana, lub od dnia doręczenia faktury zawierającej nieprawidłowe obliczenie należności z tytułu świadczenia usługi komunikacji elektronicznej lub usługi fakultatywnego obciążania rachunku. W ust. 3 wskazano sposoby składania reklamacji – w formie pisemnej, ustnie do protokołu lub telefonicznie, na wskazany w umowie o świadczenie usług komunikacji elektronicznej adres poczty elektronicznej oraz na adres innego środka komunikacji elektronicznej, o ile dostawca usług umożliwia korzystanie z innego środka komunikacji elektronicznej. Przepis ust. 4 wskazuje niezbędne elementy, które powinna zawierać reklamacja usługi.

W ust. 5 wskazany został termin rozpatrzenia reklamacji oraz sformułowane zostało ważne dla abonenta domniemanie faktyczne, z którego wynika, że bezskuteczny upływ terminu 30 dni oznacza, że dostawca usług uznał okoliczności wskazane w reklamacji i zaakceptował żądanie reklamującego. Przyjęcie powyższego założenia chroni abonenta przed skutkami nadmiernie

długotrwałego rozpatrywania reklamacji przez dostawcę usług. W przypadku gdy reklamacja zostaje uwzględniona abonent otrzymuje zwrot opłaty poniesionej z tytułu doręczenia szczegółowego wykazu wykonanych usług telekomunikacyjnych. Ustęp 7 zawiera upoważnienie do wydania rozporządzenia określającego szczegółowy tryb postępowania reklamacyjnego oraz elementy, jakie powinna zawierać odpowiedź na reklamację usługi komunikacji elektronicznej lub usługi fakultatywnego obciążania rachunku mając na uwadze niezbędną ochronę interesu użytkownika końcowego, maksymalne uproszczenie procedury reklamacyjnej oraz zapewnienie jej przejrzystości.

Art. 379

Dochodzenie roszczeń.

Przepis art. 379 wprowadza obowiązek wyczerpania drogi postępowania reklamacyjnego przez użytkownika końcowego przed dochodzeniem roszczeń na drodze postępowania sądowego lub postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich prowadzonego przez Prezesa UKE. W celu uniknięcia wątpliwości czy i kiedy użytkownik końcowy może skorzystać z powyższych sposobów dochodzenia roszczeń ustęp 2 precyzuje jak należy rozumieć wyczerpanie drogi postępowania reklamacyjnego. Wyczerpanie drogi postępowania reklamacyjnego oznacza nieuwzględnienie reklamacji lub w przypadku uwzględnienia reklamacji brak zapłaty dochodzonej należności w terminie 30 dni od dnia jej uwzględnienia.

Powyższy przepis pozostaje zbliżony do dotychczasowych regulacji Pt w tym zakresie.

Art. 380

Znaczące rozbieżności.

Przepis ten przewiduje szczególny zakres odpowiedzialności w przypadku świadczenia usług konsumentom. Występowanie znaczących, stałych lub częstych, rozbieżności między rzeczywistym wykonaniem usługi telekomunikacyjnej a warunkami określonymi w umowie, uprawnia konsumenta po wyczerpaniu drogi reklamacyjnej, poza możliwością dochodzenia roszczeń z nienależytego wykonania umowy również do wypowiedzenia umowy, bez konieczności zapłaty roszczenia, o którym mowa w art. 304 ust. 1. Przykładem znaczących rozbieżności między rzeczywistym wykonaniem usług a warunkami określonymi w umowie mogą być np. brak zasięgu dla usług głosowych w miejscu zamieszkania, słaba jakość połączeń lub ich przerywanie uniemożliwiające korzystanie z usług.

Uprawnienie to nie ma zastosowania w przypadku usług dostępu do internetu. Przepis ten stanowi implementację art. 105 ust. 5 EKŁE i nie ma swojego odpowiednika w Pt.

Art. 381

Przerwanie biegu przedawnienia.

Przepis ten dookreśla zasady obliczania terminu przedawnienia roszczeń z zakresu usług komunikacji elektronicznej lub usług fakultatywnego obciążania rachunku wskazując warunki w jakich termin ten ulega zawieszeniu, tj. w przypadku wniesienia reklamacji – od dnia jej wniesienia do dnia wyczerpania drogi postępowania reklamacyjnego.

Art. 382

Ograniczenie oraz zawieszenie świadczenia usług.

Przepis ten reguluje kwestię niepłacenia przez abonentów rachunków oraz warunków zaprzestania w takim przypadku świadczenia usług przez dostawcę usług telekomunikacyjnych. Przepis ten stanowi implementację litery e) części A załącznika VI do EKŁE. Kwestia zaprzestania świadczenia usług i rozwiązania umowy z winy abonenta regulowana była dotychczas w Pt jedynie w odniesieniu do usługi powszechnej.

Zgodnie z projektowaną regulacją dostawca usług w przypadku opóźniania się abonenta z zapłatą obowiązany jest w pierwszej kolejności do powiadamia tego abonenta o zamiarze ograniczenia świadczenia usługi, jeżeli abonent ten nie ureguluje zaległych należności w terminie 7 dni od dnia doręczenia abonentowi tego powiadomienia. Po bezskutecznym upływie wskazanego powyżej terminu, dostawca usług może ograniczyć świadczenie tej usługi, z wyjątkiem przypadków, gdy ograniczenie jest technicznie niewykonalne lub ekonomicznie niezasadne. Ograniczenie to może polegać na zablokowaniu inicjowania połączeń głosowych oraz wysyłania krótkich wiadomości tekstowych, a także na zablokowaniu korzystania z transmisji danych, przy czym ograniczenie nie może dotyczyć inicjowanych połączeń na numery alarmowe.

Zgodnie z ust. 3, jeżeli po upływie 7 dni od ograniczenia albo wystąpienia przyczyny braku możliwości ograniczenia świadczenia usługi, abonent wciąż nie zapłacił zaległości, dostawca usług niezwłocznie powiadomi go o zamiarze zawieszenia świadczenia tej usługi. Regulacja taka ma chronić abonenta przed nagłą i niespodziewaną utratą dostępu do usługi. Dopiero po upływie 3 dni od dnia doręczenia powiadomienia, o którym mowa powyżej, jeżeli abonent

nadal nie zapłaci zaległych należności, dostawca usług może zawiesić świadczenia usługi (ust. 4).

Zgodnie z ust. 5 w przypadku złożenia reklamacji co do wysokości należności zawieszenie świadczenia usługi nie może nastąpić wcześniej niż po upływie 21 dni od dnia wyczerpania drogi postępowania reklamacyjnego, pod warunkiem zapłaty bezspornych należności.

W ust. 6 uregulowano wznowienie świadczenia usługi przez dostawcę usług w przypadku, kiedy ograniczył albo zawiesił świadczenie usługi.

Przepis ust. 7 limituje wysokość opłaty za wznowienie świadczenia usług odnosząc się do rzeczywistych kosztów ponoszonych przez dostawce usług. Przepis ust. 8 odnosi się do sytuacji, gdy abonent pomimo wezwania nie ureguluje zaległych należności. W takiej sytuacji dostawca usług może zawiadomić abonenta o zamiarze wypowiedzenia umowy z winy abonenta, które nastąpić może po upływie 7 dni od dnia doręczenia powiadomienia.

Powiadomienia w zakresie zamiaru ograniczenia, zawieszenia świadczenia usług oraz wypowiedzenia umowy z winy abonenta dostawca usług doręcza bezpłatnie na trwałym nośniku na wskazany do kontaktu adres korespondencyjny, adres poczty elektronicznej lub adres innego środka komunikacji elektronicznej.

W przypadku uporczywego opóźnienia się z zapłatą za świadczoną usługę przez abonenta, dostawca usługi powiadamia go o zamiarze zawieszenia świadczenia tej usługi. Pojęcie uporczywości oznacza działanie lub jego zaniechanie trwające dłuższy czas albo powtarzające się w pewnym okresie; uporczywość należy rozumieć jako wielokrotność lub długotrwałość naruszania pewnych praw. W postanowieniu z 13 grudnia 2000 r. (sygn. akt: II Akz 289/00) Sąd Apelacyjny w Krakowie wyraził pogląd, że pojęcie uporczywości zawiera zarówno wielokrotność uchylania się od wykonania powinności, jak i świadomość niweczenia tym możliwości osiągnięcia stanu założonego przez prawo. Jeżeli abonent nie uiści zaległych należności w ciągu 14 dni od dnia doręczenia wskazanego wyżej powiadomienia, dostawca usług może zawiesić mu świadczenie tej usługi.

Art. 383

Postępowanie w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich (ADR).

Przepis art. 383 reguluje postępowanie w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich (postępowanie ADR). Postępowanie ADR może być wszczęte w przypadku zaistnienia sporu cywilnoprawnego między konsumentem a dostawcą usług

telekomunikacyjnych. Celem postępowania jest polubowne zakończenie sporu. Przepisy regulujące postępowanie ADR zawarte są również w Pt. Pke nie wprowadza zmian względem obowiązujących regulacji, poza przeniesieniem części regulacji zawartych w rozporządzeniu wydawanym dotychczas na podstawie art. 109 ust. 12 Pt do treści ustawy.

Zgodnie z ust. 2 postępowanie ADR prowadzi Prezes UKE, który w tym zakresie jest podmiotem uprawnionym do prowadzenia postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich w rozumieniu ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich (Dz. U. poz. 1823). Do postępowania ADR stosuje się w zakresie nieuregulowanym ustawą przepisy ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich.

Art. 384

Wszczęcie postępowania ADR.

Zgodnie z ust. 1 postępowanie może być wszczęte na wniosek konsumenta albo z urzędu, jeżeli wymaga tego ochrona interesu konsumenta. Niezbędne elementy wniosku określone zostały w art. 33 ust. 2 ustawy o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich, z tym zastrzeżeniem, że wnioskodawca może wnosić o przedstawienie stronom propozycji rozwiązania sporu. Prezes UKE ma obowiązek odmówić rozpatrzenia sporu w przypadku, gdy jego przedmiot wykracza poza kategorie sporów objęte właściwością Prezesa UKE (ust. 4). Jednocześnie ust. 5 wskazuje katalog przypadków, kiedy Prezes UKE może odmówić rozpatrzenia sporu, a więc pozostawia się regulatorowi pewien margines swobody w przedmiocie odmowy wszczęcia postępowania. W ust. 6 wskazano termin jaki Prezes UKE wyznacza na wyrażenie zgody na przedstawioną propozycję lub na zastosowanie się do niej.

W ust. 7 zawarta jest delegacja ustawowa do wydania rozporządzenia określającego tryb postępowania, sposób wnoszenia wniosków o wszczęcie postępowania oraz sposób wymiany informacji między stronami postępowania.

Art. 385

Pracownicy upoważnieni do prowadzenia postępowań ADR.

W ust. 1 wskazano okres upoważnienia dla pracownika UKE oraz niezbędne wymagania, które powinien spełniać pracownik UKE, aby móc prowadzić postępowania ADR. W ust. 2 określono warunki, których zaistnienie skutkuje cofnięciem przez Prezesa UKE upoważnienia do prowadzenia postępowań ADR.

Rozdział 5

Tajemnica komunikacji elektronicznej oraz dane użytkowników końcowych

Zgodnie z ogólną regułą przyjętą w art. 282 ustawy, niniejszy rozdział odnosi się wyłącznie do publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej. Zatem za każdym razem, gdy w przepisie jest mowa o usłudze komunikacji elektronicznej – chodzi o publicznie dostępną usługę komunikacji elektronicznej, usłudze telekomunikacyjnej – publicznie dostępną usługę telekomunikacyjną.

Art. 386

Przepis ten jest implementacją art. 5 dyrektywy 58/2002/WE oraz odpowiednikiem art. 159 Pt. W przepisie tym jest mowa o poufności komunikacji i związanych z nią danych o ruchu za pośrednictwem publicznie dostępnej sieci łączności i publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej. Konsekwentnie, przepisy powinny chronić komunikację elektroniczną. Tajemnica telekomunikacyjna odnosi się nie tylko do usług świadczonych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych, ale również przez dostawców usług komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numeracji.

Tajemnica komunikacji elektronicznej obejmuje dane użytkownika, treść indywidualnych komunikatów elektronicznych, dane transmisyjne, dane o lokalizacji oraz, jeżeli dotyczy, dane o próbach połączenia. Co do zasady, ujawnianie lub przetwarzanie treści albo danych objętych tajemnicą komunikacji elektronicznej narusza obowiązek zachowania tajemnicy komunikacji elektronicznej, chyba że przepisy szczególne, w tym ustawy, wskazują inaczej.

Przepisy dotyczące tajemnicy telekomunikacyjnej nie mają zastosowania do informacji ze swej istoty jawnych.

Zaznaczyć należy, że przepisy rozdziału 5 co do zasady odnoszą się do użytkowników końcowych. Zgodnie z definicjami przyjętymi w projekcie, każdy abonent jest użytkownikiem końcowym (abonent - użytkownik końcowy, który jest stroną umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawartej z dostawcą publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej), zatem wszystkie regulacje dotyczące użytkownika końcowego odnoszą się do abonenta.

Projekt ustawy reguluje przetwarzanie danych odnoszących się do konkretnych podmiotów, w tym osób fizycznych. Zatem dane zanonimizowane nie zostaną objęte regulacjami rozdziału 5.

Art. 387

W art. 387 ustawy wskazano podmioty zobowiązane do zachowania tajemnicy komunikacji elektronicznej. Przepis jest odpowiednikiem art. 160 Pt. Są to wszystkie podmioty uczestniczące w świadczeniu usług komunikacji elektronicznej. Katalog ten nie jest ograniczony do przedsiębiorców komunikacji elektronicznej, lecz rozszerzony o wszystkie podmioty z nimi współpracujące.

W przepisie wprowadzone zostało wyłączenie naruszenia tajemnicy telekomunikacyjnej, jeżeli komunikat elektroniczny został uzyskany w celu dokumentowania naruszenia ustawy.

Art. 388

Wyłączenie odpowiedzialności podmiotu, o którym mowa w art. 5 ust. 3 dyrektywy 58/2002, za treści przesyłane z i do publicznej sieci telekomunikacyjnej w przypadku gdy podmiot ten nie jest inicjatorem przekazu tych danych (nie podejmuje decyzji o rozpoczęciu transmisji danych), nie wybiera odbiorców lub nie wybiera lub nie przekształca określonej informacji, która jest zawarta w przekazie, jest przewidziane w art. 388.

Przepis ten stanowi transpozycję art. 56 ust. 2 EKŁE, który odwołuje się do stosowania art. 12 dyrektywy 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym). Jednocześnie należy wskazać, że rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych oraz zmiany dyrektywy 2000/31/WE (Dz. Urz. UE L 277 z 27.10.2022 r. str. 1, z późn. zm.) w art. 89 uchyla art. 12–14 dyrektywy 2000/31/WE. Odesłania do art. 12–15 dyrektywy 2000/31/WE odczytuje się jako odesłania odpowiednio do art. 4, 5, 6 i 8 rozporządzenia 2022/2065. Do rozporządzenia tego przeniesiono bowiem regulacje w zakresie odpowiedzialności dostawców, które to przepisy będą stosowane bezpośrednio.

Celem wdrożenia art. 56 ust. 2 EKŁE oraz wyjaśnienia kwestia odpowiedzialności dostawcy usług komunikacji elektronicznej odesłano do stosowania art. 4 rozporządzenia 2022/2065.

Art. 4 stanowi, iż w przypadku świadczenia usługi społeczeństwa informacyjnego polegającej na transmisji w sieci telekomunikacyjnej informacji przekazanych przez odbiorcę usługi lub na zapewnianiu dostępu do sieci telekomunikacyjnej dostawca usług nie ponosi odpowiedzialności za przekazywane lub uzyskiwane informacje, pod warunkiem że dostawca: nie jest inicjatorem transmisji; nie wybiera odbiorcy transmisji oraz nie wybiera ani nie modyfikuje informacji zawartych w transmisji. Czynności te obejmują automatyczne,

pośrednie i krótkotrwałe przechowywanie przekazywanych informacji w zakresie, w jakim służy to wyłącznie wykonywaniu transmisji w sieci telekomunikacyjnej, oraz że okres przechowywania nie przekracza czasu rozsądnie koniecznego do transmisji. Przepis nie daje możliwości wpływu organom sądowym lub administracyjnym na dostawcę usług, aby dostawca usług przerwał dokonywanie naruszania prawa lub mu zapobiegł.

Art. 389

Art. 389 ust. 1 jest implementacją art. 5 ust. 1 zd. 3 dyrektywy 58/2002. Zgodnie z tym przepisem, przetwarzanie danych objętych tajemnicą komunikacji elektronicznej, w tym danych osobowych, jest dopuszczalne wyłącznie w sytuacji, w której przetwarzanie dotyczy świadczonej usługi lub jest niezbędne do jej wykonania. Przepis odpowiada art. 161 Pt.

Proponuje się wyjaśnienie wątpliwości przez wskazanie, że dopuszczalna jest anonimizacja posiadanych przez operatorów i dostawców usług. Dzięki wprowadzeniu tego rozwiązaniu, przedsiębiorcy będą mogli dokonywać operacji na zanonimizowanych danych.

W art. 389 wprost wskazano, że operator jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych w celu realizacji obowiązków, o których mowa w art. 21a ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122).

Art. 390

W art. 390 ust. 1 wskazano, że przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, dysponujący danymi objętymi tajemnicą komunikacji elektronicznej, jest odpowiedzialny za jej ewentualne naruszenie tajemnicy przez podmioty działającego w jego imieniu, niezależnie od winy w wyborze. W ust. 2 wskazano, że przedsiębiorca komunikacji elektronicznej świadczący usługi na rzecz innego przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej jest uprawniony do przetwarzania danych użytkownika tego innego przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej, lecz tylko w zakresie w jakim jest to niezbędne do świadczonych przez niego usług. Dotychczas przedmiotowe regulacje znajdowały się w art. 162 Pt.

Art. 391

Przepisy art. 391 są implementacją art. 6 dyrektywy 58/2002. Wskazane w nim zostały zasady, na jakich przedsiębiorca komunikacji elektronicznej może przetwarzać dane transmisyjne. W szczególności dostawca usług komunikacji elektronicznej jest obowiązany do informowania użytkowników końcowych o celu przetwarzania danych transmisyjnych, jak również o zakresie tego przetwarzania. Zgodnie z ust. 3 należy również poinformować o okresie przetwarzania,

jeżeli dane mają być przetwarzane dla celów marketingu usług komunikacji elektronicznej lub świadczenia usług o wartości wzbogaconej, niezbędna jest zgoda użytkownika. W tym ostatnim przypadku podstawą prawną przetwarzania jest zgoda użytkownika. W ust. 4 ograniczony został katalog podmiotów, jakie mogą przetwarzać dane w imieniu dostawców usług komunikacji elektronicznej. Zagadnienia te uprzednio były regulowane w art. 163 oraz art. 165 Pt.

Art. 392

Art. 392 jest częściowo implementacją art. 9 dyrektywy 58/2002. W przepisie tym uregulowano zasady przetwarzania danych o lokalizacji przez dostawców usług komunikacji elektronicznej. Aby przetwarzać dane o lokalizacji, przedsiębiorca komunikacji elektronicznej jest obowiązany uzyskać zgodę użytkownika. Niezależnie od zgody, dopuszczalne jest przetwarzanie danych zanonimizowanych. W związku z podwyższonym poziomem prywatności danych lokalizacyjnych, przedmiotowe przetwarzanie związane jest z szczególnymi obowiązkami informacyjnymi. Obowiązek informacyjny względem użytkownika lub abonenta końcowego oraz obowiązek uzyskania zgody jest natomiast wyłączony w przypadku, gdy dane o lokalizacji są pozyskiwane w przypadkach, o których mowa w art. 45. Dane lokalizacyjne mogą być przetwarzane wyłącznie w celu świadczenia usług o wartości wzbogaconej oraz innych wskazanych w ustawie (art. 45 Pke).

Regulacja uprzednio znajdowała się w art. 166 Pt. W porównaniu do regulacji zawartej w Pt wprowadzono odniesienie do przetwarzania danych na podstawie art. 45 Pt, który to przepis zawiera nowe podstawy przetwarzania danych.

Art. 393

Przedmiotowa regulacja uprawnia podmioty działające w imieniu przedsiębiorców komunikacji elektronicznej do włączenia się do trwających połączeń, jeżeli jest to niezbędne do usunięcia awarii, zakłóceń lub w innym celu związanym z utrzymaniem sieci telekomunikacyjnej lub świadczeniem usługi komunikacji elektronicznej. Podmiot włączający się do połączenia jest obowiązany – w momencie włączenia – do poinformowania o tym fakcie osoby biorące udział w komunikacji. Regulacja uprzednio znajdowała się w art. 167 Pt.

Art. 394

W art. 394 wskazano obowiązek dostawców publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej do rejestracji i przetwarzania danych o świadczonych usługach komunikacji elektronicznej, jeżeli jest to niezbędne do rozliczenia płatności za te usługi lub rozpatrzenia

reklamacji. Okres retencji przedmiotowych danych został ustalony na 12 miesięcy. Przepis jasno wskazuje, że 12 miesięcy to czas trwania obowiązku, a nie nakaz usunięcia danych po upływie tego okresu. Takie podejście jest zgodne z przepisem, który przewiduje, że przetwarzanie danych transmisyjnych, niezbędnych do celów naliczania opłat od użytkowników i opłat z tytułu rozliczeń operatorskich, jest dozwolone tylko do końca okresu, w którym dostawca usług komunikacji elektronicznej może dochodzić roszczeń od abonenta, a abonent jest obowiązany je zaspokoić (co do zasady jest to okres 3 lat), lub do końca okresu, w którym abonent może dochodzić roszczenia od dostawcy usług komunikacji elektronicznej, a ten dostawca jest obowiązany je zaspokoić (co do zasady jest to okres 6 lat).

Regulacja uprzednio znajdowała się w art. 168 Pt.

Art. 395

Przepisy dotyczące spisu abonentów są implementacją art. 12 dyrektywy 58/2002. Są one również implementacją art. 112 EKŁE oraz postanowień Załącznika VII pkt 2 EKŁE. Odpowiednikiem przepisu w Pt jest art. 169.

Dane przetwarzane przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego w celu umieszczenia ich w publicznie dostępnym spisie abonentów. Ze względu na ochronę prywatności, zamieszczenie danych abonenta w spisie może nastąpić wyłącznie po uzyskaniu zgody od tego abonenta.

Art. 396

Przepis wprowadza uprawnienie przedsiębiorca telekomunikacyjnego do prowadzenia biura numerów. Prowadzenie biura numerów może zostać powierzone innemu podmiotowi, który nie musi być przedsiębiorcą telekomunikacyjnym. Poprzednio przedmiotowa kwestia była regulowana w art. 170 Pt.

Art. 397

Art. 397 ustawy jest odpowiednikiem art. 171 Pt. Jest jednocześnie implementacją art. 8 dyrektywy 2002/58. Przepisy stanowią również implementację art. 115 w zw. z Załącznikiem VI Część B lit. a EKŁE w zakresie identyfikacji linii wywołującej.

Zgodnie z przedmiotową regulacją, operator publicznej sieci telekomunikacyjnej, w której świadczone są publicznie dostępne usługi komunikacji głosowej zapewnia użytkownikom końcowym możliwość prezentacji identyfikacji zakończenia sieci, z którego inicjowane jest połączenie.

Z kolei dostawca usług komunikacji głosowej jest obowiązany zapewnić:

1) użytkownikowi wywołującemu – możliwość jednorazowego wyeliminowania prezentacji identyfikacji linii wywołującej u użytkownika wywoływanego podczas wywołania i połączenia;
2) abonentowi wywołującemu – możliwość stałego wyeliminowania prezentacji identyfikacji linii wywołującej u użytkownika wywoływanego podczas wywołania i połączenia, u operatora, do którego sieci jest przyłączony abonent będący stroną umowy z dostawcą usług;
3) abonentowi wywoływanemu – możliwość eliminacji dla połączeń przychodzących prezentacji identyfikacji linii wywołującej, a jeżeli taka prezentacja jest dostępna przed rozpoczęciem połączenia przychodzącego, także możliwość blokady połączeń przychodzących od użytkownika stosującego eliminację prezentacji identyfikacji linii wywołującej.

Ponadto dostawca publicznie dostępnych usług komunikacji głosowej świadczonych w publicznej sieci telekomunikacyjnej zapewniającej automatyczne przekazywanie wywołań jest obowiązany zapewnić abonentowi możliwość zablokowania, za pomocą prostych środków, automatycznego przekazywania przez osobę trzecią wywołań do telekomunikacyjnego urządzenia końcowego tego abonenta. Dostawca ten jest obowiązany informować abonentów o ww. uprawnieniach, zaś za ich realizowanie nie może pobierać opłat.

Art. 398

Postanowienia art. 398 stanowią o ochronie użytkowników końcowych przed nękaniem w związku z marketingiem bezpośrednim lub przesyłaniem niezamówionej informacji handlowej. Przepisy zastąpią obowiązujące regulacje art. 10 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną oraz art. 172 Pt. Wraz z wprowadzeniem art. 400 uchylany jest art. 10 ustawy z dnia 18 lipca 2020 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną.

Automatyczne systemy wywołujące są to zautomatyzowane połączenia komunikacji głosowej, które łączą się z użytkownikiem końcowym i przekazują przygotowane uprzednio nagranie. Analogicznie mogą to być inne komunikaty.

Marketing bezpośredni oraz przesyłanie niezamówionej informacji handlowej mogą odbywać się w różnej formie, w szczególności: wiadomości poczty elektronicznej, telefony do użytkowników końcowych, wiadomości SMS lub MMS, jak również wszelkie inne formy komunikacji.

Co do zasady, zakazany jest marketing bezpośredni oraz przesyłanie niezamówionej informacji handlowej, to jest informacji handlowej, na której przesłanie nie uzyskano zgody. Regulacja dotyczy wszystkich, nie tylko przedsiębiorców komunikacji elektronicznej. Marketing elektroniczny lub przesyłanie informacji handlowej są dopuszczalne, jeżeli użytkownik wyraził zgodę na ich otrzymywanie. Komunikacja nie może odbywać się na koszt użytkownika końcowego. Należy podkreślić, że zgoda powinna spełniać wymogi wskazane w RODO, gdyż zgodnie z Pke stosuje się tu wymogi zawarte w przepisach z zakresu ochrony danych osobowych. Zgoda zatem oznacza dobrowolne, konkretne, świadome i jednoznaczne okazanie woli, którym osoba, której dane dotyczą, w formie oświadczenia lub wyraźnego działania potwierdzającego, przyzwala na przetwarzanie dotyczących jej danych osobowych. Zgoda może nie być wyraźna, jeżeli abonent lub użytkownik końcowy udostępnili w ww. celach identyfikujący go adres elektroniczny. Musi natomiast być konkretna, wskazywać kanał przyszłej komunikacji z klientem (np. sms, telefon, e-mail), cel, oraz przede wszystkim określać podmiot, na rzecz którego została udzielona. UOKiK w swoich decyzjach wskazywał na potrzebę zapewnienia realizacji zasady opcjonalności, tj. prawo do wyrażenia odrębnej zgody (lub odmowy jej wyrażenia) przez konsumenta m.in. w zakresie podmiotów, które będą uprawnione do stosowania marketingu[6)]. GIODO (obecnie UODO) a także sądy administracyjne podkreślały również potrzebę rozdzielania zgód na różne cele (np. ogólnej zgody na przetwarzanie danych osobowych w celach marketingowych i dotychczasowej zgody z uśude na przesyłanie informacji handlowej za pomocą środków komunikacji elektronicznej)[7)],

---

6) Patrz decyzje UOKiK, m.in. decyzja UOKiK w sprawie Netii z 30 maja 2019 r. nr DOZIK 3/2019; https://www.uokik.gov.pl/aktualnosci.php?news_id=15607

7) Wyrok WSA w Warszawie, sygn. II SA/Wa 269/11. W zaskarżonej do WSA decyzji GIODO wskazano, iż *w przypadku sformułowania jednego oświadczenia woli zawierającego w swej treści zgodę, o której mowa w przepisach uodo oraz tą wskazaną w uśude, trudno mówić o spełnieniu przez administratora danych określonego w ustawie o ochronie danych osobowych wymogu zapewnienia osobie, której dane dotyczą, swobodnego i nieskrępowanego podjęcia decyzji i wyrażenia woli w sprawie zgody na przetwarzanie jej danych osobowych. Podmiot danych wyrażając chęć otrzymywania informacji handlowych na adres poczty elektronicznej musi jednocześnie złożyć oświadczenie woli w przedmiocie zgody na przetwarzanie jego danych osobowych w celach marketingowych wynikającą z przepisów ustawy o ochronie danych osobowych. Osoba, której dane dotyczą, zainteresowana otrzymywaniem materiałów reklamowych dotyczących usług i produktów oferowanych przez inne niż administrator danych podmioty, wyłącznie tzw. "pocztą tradycyjną", zobowiązana jest jednocześnie do wyrażenia woli na przesyłanie na jej adres poczty elektronicznej informacji handlowych*. WSA wskazał, iż *niekorzystne jest to dla osoby, która chce, aby w ograniczonym stopniu były przetwarzane jej dane osobowe, np. chciałaby otrzymywać informacje o produktach grupy (...) pocztą elektroniczną, ale nie jest zainteresowana innymi formami marketingu np. marketingiem telefonicznym. (...). Klauzula zgody na przetwarzanie danych osobowych w celach marketingowych i klauzula przetwarzania danych w celach związanych z otrzymywaniem informacji handlowych powinny być zatem oddzielone*. Warto przy tym wskazać, że zarzuty dotyczyły ogólnie sformułowanej zgody na przetwarzanie danych osobowych w celach marketingowych.

tak aby zapewnić użytkownikowi swobodny wybór w jakim celu i w jakim zakresie wyraża zgodę.

Przy konstruowaniu treści oświadczeń o wyrażeniu zgody warto kierować się wytycznymi organów ochrony danych osobowych i UOKiK wyrażonymi w dotychczas wydanych decyzjach oraz wskazówkami organów innych państw członkowskich[8)].

Komunikaty marketingu bezpośredniego muszą być odróżniane od komunikatów technicznych lub obsługowych. Tym samym nie ma wątpliwości, że kontakt z klientem w tych celach (tj. technicznych, obsługowych itp.) nie jest objęty regulacją art. 398 Pke.

Przedmiotowy przepis jest implementacją przepisów dwóch dyrektyw. Pierwszą jest art. 13 ust. 1 i 3 dyrektywy 2002/58, zgodnie z którym automatycznych systemów wywołujących i systemów łączności bez ludzkiej ingerencji (automatyczne urządzenia wywołujące), faksów lub poczty elektronicznej do celów marketingu bezpośredniego może być dozwolone jedynie wobec użytkowników końcowych, którzy uprzednio wyrazili na to zgodę. Przepisy te równolegle implementują art. 10 dyrektywy 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego I Rady z dnia 23 września 2002 r. dotyczącej sprzedaży konsumentom usług finansowych na odległość oraz zmieniającej dyrektywę Rady 90/619/EWG oraz dyrektywy 97/7/WE i 98/27/WE. Zgodnie z tą dyrektywą Warto zwrócić uwagę, że zgodnie z dyrektywą 2002/65/WE (art. 2 lit. e) "środki porozumiewania się na odległość" oznaczają wszelkie środki, które bez jednoczesnej fizycznej obecności dostawcy i konsumenta mogą być wykorzystywane do sprzedaży na odległość usługi pomiędzy tymi stronami.

Art. 399

W art. 399 regulowane jest pozyskiwanie informacji z urządzeń końcowych. Uprzednio regulacja znajdowała się w art. 173 Pt. Pozyskiwanie informacji oraz uzyskiwanie dostępu do informacji przechowywanej na urządzeniach końcowych jest dopuszczalne po uprzednim przekazaniu informacji do użytkownika końcowego oraz pozyskaniu zgody na takie działania. Zgoda może być wyrażona przez odpowiednie ustawienia oprogramowania na urządzeniu końcowym.

Przepis przewiduje wyjątek, tj. jeżeli przechowywanie lub uzyskanie informacji jest niezbędne do świadczenia transmisji komunikatu za pośrednictwem publicznej sieci telekomunikacyjnej lub świadczenia usług komunikacji elektronicznej.

8) W tym zakresie warto przywołać wytyczne brytyjskiego organu ochrony danych osobowych, https://ico.org.uk/media/for-organisations/documents/1555/direct-marketing-guidance.pdf

Art. 400

Zgodnie z ogólną regulacją do zgód zbieranych od użytkowników końcowych w ustawie stosuje się przepisy ochrony danych osobowych, a więc przede wszystkim RODO i art. 7 RODO. Oznacza to w szczególności, że każda zgoda musi być konkretna, dobrowolna, świadoma i jednoznaczna. Podmiotowi wyrażającemu zgodę przysługuje również prawo do odwołania zgody. Podmiot zbierający zgody jest obowiązany do zapewnienia rozliczalności. Regulacja odpowiada art. 174 Pt.

Art. 401

Art. 401 jest implementacją art. 4 ust. 1a dyrektywy 58/2002. Wskazane zostały, ponad wymogi określone w Rozporządzeniu RODO, środki, jakie powinni wdrożyć dostawcy publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej. Regulacja odpowiada art. 174^1 Pt.

Art. 402–404

Art. 402 jest implementacją art. 4 dyrektywy 58/2002 oraz uzupełnia regulacje rozporządzenia Komisji (UE) Nr 611/2013 z 24.6.2013 r. w sprawie środków mających zastosowanie przy powiadamianiu o przypadkach naruszenia danych osobowych, na mocy dyrektywy 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady o prywatności i łączności elektronicznej. Wskazana została procedura obowiązująca dostawców usług komunikacji elektronicznej w przypadku naruszenia ochrony danych osobowych. W art. 404 wskazane zostało, że Prezes UODO kierując do dostawcy powszechnie dostępnych usług komunikacji elektronicznej wystąpienia zmierzające do zapewnienia skutecznej ochrony danych osobowych uwzględnia wytyczne Komisji Europejskiej dotyczące realizacji obowiązku powiadomienia użytkownika końcowego będącego osobą fizyczną o naruszeniu jego danych osobowych i wskazuje okoliczności, formę i sposób takiego powiadomienia. Zaznaczyć należy, że wypełnienie obowiązku informowania Prezesa UODO o naruszeniu danych osobowych, o którym mowa w art. 402 ust. 4, zgodnie z art. 95 RODO, wypełnia obowiązek zgłaszania naruszenia do Prezesa UODO o naruszeniu, o którym mowa w art. 33 RODO. Wynika to z brzmienia art. 95 RODO oraz dodatkowo wskazuje na taką interpretację Europejska Rada Ochrony Danych.

Należy wskazać, że art. 95 RODO stanowi, iż RODO „nie nakłada dodatkowych obowiązków na osoby fizyczne ani prawne co do przetwarzania w związku ze świadczeniem ogólnodostępnych usług łączności elektronicznej w publicznych sieciach łączności w Unii w sprawach, w których podmioty te podlegają szczegółowym obowiązkom mającym ten sam cel określonym w dyrektywie 2002/58/WE.”.

Opinia 5/2019 Europejskiej Rady Ochrony Danych w sprawie wzajemnej zależności między dyrektywą o prywatności i łączności elektronicznej a RODO wskazuje, iż zgodnie z art. 95 RODO dostawcy usług łączności elektronicznej, którzy zgłosili naruszenie ochrony danych osobowych zgodnie z obowiązującym krajowym prawodawstwem dotyczącym prywatności i łączności elektronicznej, nie muszą osobno powiadamiać organów ochrony danych o tym samym naruszeniu zgodnie z art. 33 RODO. EROD podkreśla, że chociaż obowiązki mają zastosowanie równolegle na podstawie dwóch różnych aktów prawnych, zgodnie z ich odpowiednimi zakresami stosowania, art. 95 RODO zapobiega nakładaniu niepotrzebnych obciążeń administracyjnych na administratorów, którzy w przeciwnym przypadku podlegaliby podobnym, ale nie identycznym obciążeniom administracyjnym.

Przepisy odpowiadają art. 174a–174c Pt.

Art. 405

Art. 405 jest implementacją art. 4 ust. 4 zdanie ostatnie dyrektywy 58/2002. Regulacja uprzednio znajdowała się w art. 174d Pt. Wskazany został szczególny, niezależny od postanowień Rozporządzenia RODO, obowiązek prowadzenia przez dostawców publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej rejestru naruszeń ochrony danych osobowych, wraz z jego minimalnym zakresem. Nie można wykluczyć sytuacji, że rozszerzony rejestr prowadzony przez dostawców na podstawie Rozporządzenia RODO spełnia wymagania art. 405. Powierzenie prowadzenia rejestru może zostać powierzone innemu podmiotowi, w szczególności prowadzącemu profesjonalne usługi w przedmiotowym zakresie.

Rozdział 6

Cyfrowe transmisje radiofoniczne i telewizyjne

Art. 406 – radiodyfuzja cyfrowa

Przepisy art. 406 projektowanej ustawy regulują zagadnienia związane z telewizją i radiofonią cyfrową i są one konsekwencją szczegółowych wymagań zawartych w EKŁE. Zgodnie z ust. 1, który stanowi implementację art. 113 ust. 3 EKŁE, konieczne jest zapewnienie pełnej interoperacyjności przez wyposażenie odbiorników cyfrowych i odbiorników radiofonii cyfrowej w złącza zdolne do przesyłania wszystkich koniecznych składników sygnału cyfrowego, włączając strumienie audio/wideo, informacje o API – w przypadku odbiorników cyfrowych.

Ustęp 2 stanowi, iż stosowanie API nie jest konieczne w przypadku samochodowych odbiorników radiofonicznych. Odbiorniki samochodowe fabrycznie montowane w pojazdach są fizycznie i systemowo zintegrowane z systemami pojazdu. Utworzenie otwartego interfejsu mogłoby stworzyć zagrożenie wykorzystania API do przejęcia kontroli nad kluczowymi systemami pojazdu, co w praktyce może prowadzić do przejęcia kontroli nad poruszającym się pojazdem, co stanowi istotne zagrożenie dla znajdujących się w pojeździe i innych uczestników ruchu.

Ustęp 3 stanowi implementację art. 113 EKŁE, w którym zobowiązuje się dostawców usług telewizji cyfrowej do zapewnienia możliwości bezpłatnego zwrotu sprzętu po zakończonej umowie pod warunkiem, iż nie jest on w pełni interoperacyjny z usługami telewizji cyfrowej innych dostawców, w tym tych, na które przeszedł użytkownik końcowy.

W ust. 4, który stanowi implementację art. 113 EKŁE, wskazano, że odbiorniki telewizyjne i pozostałe urządzenia używane do odbioru transmisji cyfrowych powinny umożliwiać odbiór niekodowanych cyfrowych transmisji telewizyjnych. Drugi wymóg dotyczy przystosowania odbiorników do dekodowania transmisji za pomocą jednolitego algorytmu kodowania (skramblowania), określonego w przepisach wykonawczych. Algorytm ten jest oparty na odpowiednim raporcie technicznym ETSI. Stosowanie jednolitego systemu kodowania ma zapobiegać wytworzeniu różnych systemów kodowania sygnału, które mogłyby zagrozić jednolitości rynku telewizyjnego. System kodowania ma stanowić podstawowe zabezpieczenie transmisji przed nieuprawnionym dostępem.

Ustęp 5 stanowi implementację art. 113 EKŁE. W ustępie tym określono, że użytkownicy końcowi powinni mieć możliwość korzystania z gwarancji interoperacyjności wszelkiego sprzętu do odbioru sygnału radiofonicznego w nowych pojazdach kategorii M. Zgodnie z EKŁE odbiorniki samochodowe, w które wyposażane są pojazdy kategorii M udostępniane na rynku do sprzedaży lub wynajmu w Unii od dnia 21 grudnia 2020 r., powinny umożliwiać co najmniej odbiór niekodowanych transmisji radiofonicznych. Niemniej przepisy nie stoją na przeszkodzie, by samochodowe urządzenia radiowe w nowych pojazdach kategorii M były w stanie odbierać i odtwarzać usługi radiofoniczne świadczone za pomocą analogowych naziemnych programów radiofonicznych.

Z uwagi na fakt, iż zapisy EKŁE odnoszą się do odbiornika radiofonicznego i nie mają bezpośredniego przełożenia na pojazdy kategorii M nie znajduje uzasadnienia konieczność weryfikacji tego wymagania w toku procedury homologacji. Dlatego też wymóg ten pozostaje poza zakresem przedmiotowym przepisów ustawy - Prawo o ruchu drogowym pozostającej we

właściwości Ministerstwa Infrastruktury. W związku powyższym obowiązek kontroli realizacji ww. obowiązku i sankcjonowania jego naruszenia zostanie wdrożony do ustawy Pke. Kontrolę przystosowania odbiorników samochodowych do odbioru cyfrowych transmisji będzie prowadził Prezes UKE. Nabywcy wewnątrzwspólnotowi, jak również najemcy pojazdów kategorii M oferujący najem długoterminowy, którzy nie będą przestrzegać powyższego obowiązku, obciążeni zostaną przez Prezesa UKE karą pieniężną w wysokości do 3 % uzyskanego przychodu.

Projektowane przepisy uwzględniają delegacje zmierzające do wydania wymagań technicznych dotyczących sprzętu naziemnej telewizji cyfrowej oraz naziemnej radiofonii cyfrowej, tak aby przygotować konsumentów do nowej techniki nadawania naziemnego oraz uniknąć podaży sprzętu, który nie byłby zgodny z wymaganiami technicznymi, które mają zostać wprowadzone.

Art. 407–410 – systemy warunkowego dostępu

Stosowanie systemów dostępu warunkowego zostało uregulowana w EKŁE i oznacza jakiekolwiek środki techniczne, które powodują, że dostęp do chronionych usług nadawania radiofonicznego lub telewizyjnego w formie zrozumiałej jest uwarunkowany posiadaniem abonamentu lub innego, uprzednio uzyskanego indywidualnego zezwolenia. Innymi słowy, system warunkowego dostępu pozwala na pobieranie opłaty za dostęp do odkodowanego przekazu audiowizualnego. Usługa dostępu warunkowego obejmuje z reguły obsługę systemu uprawnień abonentów, kodowanie przekazu i obsługę urządzeń abonenckich pozwalających na odbiór.

W art. 408, który stanowi implementację art. 62 ust. 2 EKŁE, wskazano, iż po dokonaniu analizy wymogów dotyczących warunkowego dostępu do usług transmisji telewizji cyfrowej Prezes UKE może znieść albo zmienić wymogi nałożone na przedsiębiorstwa, które nie posiadają znaczącej pozycji na danym rynku. Takie zniesienie wymogów albo ich zmiana nie powinny negatywnie oddziaływać na dostęp użytkowników końcowych do takich usług ani na perspektywę efektywnej konkurencji.

Artykuł 409 implementuje art. 62 ust. 1 EKŁE i określa obowiązki skierowane do dysponentów praw własności przemysłowej do systemów dostępu warunkowego i usług świadczonych za ich pomocą. Rozróżnienie odnosi się do systemu warunkowego dostępu oraz usług polegających na dostępie warunkowym. Ponadto określono warunki przyznawania licencji producentom sprzętu konsumenckiego w odniesieniu do wspólnego interfejsu pozwalającego na połączenie

wielu innych systemów dostępu, lub środków charakterystycznych dla innego systemu dostępu, pod warunkiem, że licencjobiorca spełnia odpowiednie i uzasadnione wymogi, zapewniając, w zakresie, w jakim go to dotyczy, bezpieczeństwo transakcji operatorów systemów warunkowego dostępu.

DZIAŁ VIII

Organy właściwe w sprawach komunikacji elektronicznej oraz postępowanie przed Prezesem UKE

Rozdział 1

Organy właściwe w sprawach komunikacji elektronicznej (art. 411–420)

Projektowane przepisy utrzymują dotychczasowe regulacje zawarte w ustawie Pt w zakresie struktury instytucjonalnej. Organami właściwymi w sprawach telekomunikacji pozostaje minister właściwy do spraw informatyzacji i Prezes UKE. Przepisy uwzględniają zmiany wynikające z EKŁE odnoszące się do krajowych organów regulacyjnych (Prezesa UKE). W tym zakresie projektowane przepisy stanowią wdrożenie art. 5–11 EKŁE, a ponadto w zakresie celów polityki regulacyjnej stanowią wdrożenie art. 3 EKŁE.

W porównaniu do dotychczasowej regulacji doprecyzowano katalog informacji jakie Prezes UKE powinien zawrzeć w corocznym sprawozdaniu ze swojej działalności regulacyjnej (dodano informacje na temat stanu rynku, decyzji wydanych przez Prezesa, zasobów ludzkich, finansowych i sposobu ich rozdysponowania oraz przyszłych planów). Nowością wynikająca z EKŁE jest wymóg przeprowadzenia konkursu na Prezesa UKE oraz konieczność zapewnienia, aby decyzja o odwołaniu Prezesa UKE podlegała kontroli sądowej w zakresie stanu faktycznego, jak i kwestii prawnych. Art. 7 ust. 3 in fine, który dotyczy tej kwestii został wdrożony przez umożliwienie Prezesowi UKE odwołania się do sądu pracy w przypadku odwołania Prezesa UKE przed upływem kadencji. Przepisy tego rozdziału regulują również zakres działania Prezesa UKE. Jednakże katalog zadań i czynności objętych tym zakresem nie ma charakteru wyczerpującego. Dotyczy on m.in. działań regulacyjnych i kontrolnych prowadzonych w odniesieniu do rynków usług telekomunikacyjnych, gospodarowania zasobami telekomunikacyjnymi i kontroli kompatybilności elektromagnetycznej. Na podstawie bowiem art. 21 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej Prezes UKE jest organem uprawnionym do przeprowadzania kontroli spełniania przez urządzenia wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej. Ponadto Prezes UKE wykonuje zadania z zakresu regulacji działalności pocztowej, określonych w ustawie z dnia 23

listopada 2012 r. – Prawo pocztowe oraz określonych w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (w sprawach warunków prowadzenia inwestycji telekomunikacyjnych), ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 645, z późn. zm.) (w sprawach związanych z budową i udostępnianiem kanałów technologicznych wzdłuż dróg publicznych), ustawie dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r. poz. 344, z późn. zm.) (w sprawach współdziałania przy wydawaniu decyzji dotyczących ograniczania sposobu korzystania z nieruchomości przez udzielenie zezwolenia na zakładanie i przeprowadzenie na nieruchomości urządzeń łączności publicznej, jeżeli właściciel nie wyraża na to zgody), oraz ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977, z późn. zm.) (występowanie na prawach strony w postępowaniach w sprawie ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej).

Art. 419 rozszerza zakres działania Prezesa UKE względem uprzednio obowiązującej ustawy Pt przez nadanie Prezesowi UKE uprawnień do prowadzenia kontroli obowiązku wyposażenia pojazdów kategorii M w samochodowe odbiorniki radiofoniczne zdolne do odbioru cyfrowych transmisji jak również obowiązku sprzedaży odbiorników sygnału telewizyjnego oraz odbiorników radiofonii cyfrowej spełniających wymagania wynikające z przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 373.

Przepis art. 419 ust. 4 stanowi wdrożenie art. 22 ust. 5 EKŁE, który nakłada na Państwa członkowskie obowiązek zapewnienia przepisów nakładających na krajowe organy regulacyjne oraz inne właściwe organy, obowiązek brania pod uwagę w trakcie przydziału środków publicznych na realizację sieci łączności elektronicznej, opracowywaniu krajowych planów szerokopasmowych, określenia obowiązków w zakresie zasięgu, obwarowujących prawa użytkowania widma oraz weryfikacji dostępności usług wchodzących w zakres usługi powszechnej, wyników analizy geograficznego zasięgu sieci szerokopasmowych. W polskich realiach analizę geograficzną stanowi raport o stanie rynku telekomunikacyjnego za ubiegły rok, o którym mowa w art. 419 ust. 2 Pke, stąd umiejscowienie przepisu w tej jednostce redakcyjnej.

Rozdział 2

Działania kontrolne Prezesa UKE (art. 421–439)

Projektowane przepisy regulują kwestie weryfikacji przez Prezesa UKE przestrzegania przepisów, decyzji oraz postanowień z zakresu komunikacji elektronicznej lub spełniania

wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej. Należy zwrócić uwagę, że zakres komunikacji elektronicznej obejmuje wszystkie regulacje wynikające z przepisów ustawy Pke, czyli zarówno kwestie związane z regulacją rynków, gospodarowaniem częstotliwościami i numeracją, jak i regulacje dotyczące odbiorników samochodowych.

Zaproponowane regulacje nie odbiegają w sposób zasadniczy od dotychczasowych rozwiązań przyjętych w Rozdziale 2. działu X ustawy Pt. Dla większej jasności i przejrzystości projektowana ustawa wymienia przykładowe działania jakie w ramach w/w weryfikacji Prezes UKE może podejmować. Należy wymienić tu oprócz prowadzenia kontroli oraz postępowania pokontrolnego, również monitorowanie widma radiowego oraz lokalizowanie źródła zakłóceń, które to działania są odrębne od kontroli i postępowania pokontrolnego. Należy tu wskazać, że kontrola jest skierowana przeciwko konkretnej osobie/podmiotowi, podczas gdy monitorowanie widma następuje w sytuacji, gdy nie jest jeszcze wiadome czy doszło w ogóle do naruszenia przepisów i pracownicy UKE badają (np. podczas objazdów samochodowych przy wykorzystaniu odpowiedniego sprzętu) czy na danym obszarze doszło do używania urządzeń radiowych, wykorzystania widma i następnie porównania wyników z wydanymi pozwoleniami, decyzjami.

Art. 421–432

Prezes UKE jest również organem uprawnionym do kontroli znajdujących się w obrocie lub oddanych do użytku wyrobów. Projektowana ustawa wymienia tu rozporządzenia Komisji Europejskiej, w zakresie których właściwy jest Prezes UKE i które stanowią środek wykonawczy do dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 lipca 2005 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów wykorzystujących energię oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią. Prezes UKE posiada również kompetencje w zakresie kontroli produktów wykorzystujących energię i znakowania efektywności energetycznej, a także kontroli aparatury. Projektowane przepisy w powyższym zakresie zawierają aktualizację katalogu aktów unijnych, który zawarty był również w ustawie Pt, w odniesieniu do których Prezes UKE posiada uprawnienia kontrolne.

Uwzględnienie w przepisach uchylonego już rozporządzenia Komisji (WE) nr 278/2009 z dnia 6 kwietnia 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu w zakresie zużycia energii elektrycznej przez zasilacze zewnętrzne w stanie bez obciążenia oraz ich średniej sprawności

podczas pracy oraz rozporządzenie Komisji (WE) nr 642/2009 z dnia 22 lipca 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla telewizorów, wynika z konieczności zapewnienia możliwości podejmowania kontroli w zakresie urządzeń wprowadzonych do obrotu zgodnie z regulacjami wynikającymi z tego aktu.

Ponadto Prezes jest organem kontrolującym w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 września 2012 r. o etykietowaniu energetycznym produktów związanych z energią (Dz. U. z 2020 r. poz. 378) i jest uprawniony do kontroli wprowadzanych do obrotu lub oddawanych do użytku produktów związanych z energią. Jest również organem przeprowadzającym kontrolę realizacji programu znakowania efektywności energetycznej urządzeń biurowych w rozumieniu przepisów ustawy o etykietowaniu energetycznym produktów związanych z energią i jest uprawniony do kontroli realizacji programu znakowania efektywności energetycznej urządzeń biurowych.

W celu zapewnienia pewności prawnej i rzetelności przeprowadzenia kontroli utrzymano zawarte w ustawie Pt regulacje wymagające, aby kontrole przeprowadzali co do zasady pracownicy UKE (a zatem osoby pozostające w stosunku pracy) po okazaniu legitymacji służbowej oraz doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi przy tym wzór legitymacji.

Projektowana ustawa przewiduje wprowadzenie nowej regulacji dotyczącej, wymagającej podjęcia niezwłocznych działań, kontroli u osoby fizycznej. W takich sytuacjach bowiem powinno być dopuszczalne rozpoczęcie kontroli jedynie po okazaniu legitymacji służbowej, natomiast upoważnienie do przeprowadzenia kontroli będzie można doręczyć w terminie trzech dni od podjęcia kontroli. Określono również elementy upoważnienia do przeprowadzenia kontroli osoby fizycznej wzorowane na analogicznym katalogu z art. 49 ust. 7 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców. W związku z tym, że organ nie zawsze będzie miał pełne dane osoby kontrolowanej upoważnienie do przeprowadzenia kontroli będzie wskazywać oznaczenie osoby kontrolowanej. Należy podkreślić, że przepis ten będzie dotyczył kontroli w zakresie, który nie obejmuje prowadzonej przez tę osobę działalności gospodarczej. Przepis został wprowadzony, gdyż istnieje potrzeba szybkiego reagowania UKE w sytuacjach używania przez osoby fizyczne urządzeń powodujących zakłócenia, czy dopuszczania się przez takie osoby oszustw czy nadużyć.

Do kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy będzie, tak jak dotychczas, stosowany rozdział 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców dotyczący ograniczeń

kontroli. Rozdział ten określa m.in. prawo do odszkodowania za szkodę na skutek przeprowadzenia czynności kontrolnych z naruszeniem przepisów, reguły planowania kontroli, reguły uprzedniego powiadomienia przedsiębiorcy o kontroli. W tym ostatnim aspekcie należy wskazać, że art. 48 ust. 11 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców wymienione zostały przypadki, do których obowiązku zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli nie dokonuje się. Zasadne jest wyłączenie tego obowiązku również w przypadku kontroli przeprowadzanej przez Prezesa UKE, tak aby umożliwić sprawne przeprowadzanie kontroli. Wyłączenie to znajdzie się w ustawie wprowadzającej ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej.

Ze względu na potrzebę zapewnienia efektywności, sprawności przeprowadzania kontroli, w szczególności w przypadku czynności wymagających eksperckiej wiedzy, utrzymano regulację dopuszczającą udział w czynnościach kontrolnych również innych osób – posiadających wiedzę specjalistyczną, które nie są pracownikami UKE. Osoby takie będą musiały również dysponować upoważnieniem udzielonym przez Prezesa UKE.

Projektowane przepisy na wzór dotychczasowych regulacji zawierają katalog czynności, do których przeprowadzający kontrolę jest upoważniony. Są to uprawnienia w szczególności dotyczące dostępu do materiałów, dokumentów, wstępu do obiektów, nieruchomości, nieodpłatnego pobierania próbek, wykonywania czynności kontrolno-pomiarowych. Z kontroli sporządza się protokół.

Co do zasady kontrola może dotyczyć każdego podmiotu, który jest zobowiązany do przestrzegania przepisów, decyzji i postanowień z zakresu telekomunikacji. Kontrolę i postępowanie pokontrolne Prezes UKE wszczyna z urzędu.

Zakres kontroli prowadzonych przez Prezesa UKE dotyczy również szkodliwych zakłóceń elektromagnetycznych wpływających na PRS, w związku z wprowadzeniem do ustawy Pke przepisów regulujących wykorzystanie tej usługi na terenie Polski.

Zgodnie z Decyzją PRS, organ odpowiedzialny za korzystanie z PRS zapewnia, by ustanowiony został punkt kontaktowy udzielający w razie potrzeby wsparcia w zgłaszaniu wykrytych potencjalnie szkodliwych zakłóceń elektromagnetycznych wpływających na PRS. Biorąc pod uwagę profil działalności UKE oraz narzędzia, którymi może się posługiwać, zasadne jest, by to on pełnił rolę ww. punktu kontaktowego. W ramach tego, CPA Polska będzie informować UKE o zidentyfikowanych zakłóceniach na podstawie zgłoszeń otrzymanych z grupowych punktów kontaktowych użytkowników PRS.

Do kontroli oraz zaleceń pokontrolnych stosuje się przepisy rozdziału 8 Działu I ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeksu postępowania administracyjnego. W ten sposób możliwe będzie korzystanie z przyjętych na gruncie kpa rozwiązań dotyczących doręczeń.

Art. 433

Projektowane przepisy określają skutki stwierdzenia nieprawidłowości w następstwie przeprowadzonej kontroli, tj. możliwość nałożenia kary lub wydanie zaleceń pokontrolnych. W zaleceniach pokontrolnych Prezes wzywa podmiot kontrolowany do usunięcia nieprawidłowości lub udzielenia wyjaśnień oraz informuje o możliwości przedstawienia stanowiska odnośnie do stwierdzonych naruszeń. Dotychczas obowiązujące przepisy Pt nie zawierały analogicznego przepisu dotyczącego przedstawienia stanowisk. Projektowana ustawa Pke w tym zakresie wdraża art. 30 ust. 2 EKŁE, z którego to przepisu wynika, że właściwy organ, w przypadku gdy stwierdzi że dane przedsiębiorstwo nie spełnia obowiązków (wynikających z wpisu do rejestru przedsiębiorców, prawa użytkowania widma, zasobów numeracyjnych lub innych szczególnych obowiązków wynikających z EKŁE) powiadamia o tym przedsiębiorstwo i zapewnia mu możliwość wypowiedzenia się w tej kwestii w rozsądnym terminie.

Zasadne jest utrzymanie dotychczasowej regulacji, umożliwiającej nałożenie kary na podstawie wyników kontroli, a nie dopiero po wydaniu zaleceń pokontrolnych (i braku usunięcia nieprawidłowości wskazanych w zaleceniu). Przeciwna regulacja mogłaby stanowić zachętę do nieprzestrzegania przepisów, gdyż kara groziłaby dopiero za nieusunięcie nieprawidłowości wykazanych w zaleceniu pokontrolnym. Nie zdecydowano się jednak na automatyczne nakładanie kary po stwierdzeniu naruszenia, pozostawiając wybór środka – nałożenie kary lub wydanie zaleceń pokontrolnych – do decyzji Prezesa UKE. Należy przy tym podkreślić, iż Prezes UKE może również nakładać kary – w przypadku gdy nie przeprowadzono kontroli, a naruszenie wykazano w inny sposób.

Projektowane przepisy wskazują, iż Prezes UKE w zaleceniach pokontrolnych będzie wskazywał termin na usunięcie nieprawidłowości lub udzielenie wyjaśnień, który co do zasady nie może być krótszy niż 30 dni (wyjątkiem są sytuacje gdy podmiot kontrolowany wyraził zgodę lub gdy naruszenia wskazane w zaleceniach pokontrolnych powtarzały się w przeszłości). Prezes UKE ustalając termin powinien w praktyce brać pod uwagę wszystkie czynniki, które wpływają na możliwość wykonania zaleceń, takie jak m.in. rodzaj i stopień naruszeń. Projekt przewiduje regulacje o charakterze dyscyplinującym podmiot kontrolowany w sytuacji niewykonania zaleceń. W takiej sytuacji Prezes UKE może wydać decyzję

nakazującą usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. A w przypadku gdy nieprawidłowości występowały w przeszłości lub mają poważny charakter, a podmiot kontrolowany nie zastosował się do decyzji, Prezes UKE, na podstawie projektowanych przepisów będzie mógł, w drodze decyzji, zakazać podmiotowi kontrolowanemu wykonywania działalności telekomunikacyjnej, cofnąć pozwolenie, zmienić lub cofnąć rezerwację częstotliwości, zasobów orbitalnych lub przydział numeracji. W tym zakresie przeniesione zostały do projektowanej ustawy rozwiązania zawarte wcześniej w Pt. Decyzja ta stanowić będzie podstawę do wykreślenia podmiotu kontrolowanego z rejestru przedsiębiorców.

Art. 434

Projektowany przepis zawiera analogiczne do dotychczas obowiązujących przepisów Pt regulacje odnośnie do stwierdzonych w wyniku kontroli naruszeń obowiązków w ten sposób, że powoduje to zagrożenie dla obronności, bezpieczeństwa państwa, życia lub zdrowia ludzi lub zagrożenie wywołania poważnej szkody majątkowej, poważnych utrudnień w funkcjonowaniu sieci telekomunikacyjnej lub usług komunikacji elektronicznej.

Art. 435

Projektowane przepisy regulują kwestie używania urządzenia radiowego bez pozwolenia, a także bez określonych decyzji, wpisu do rejestru urządzeń radiowych używanych bez pozwolenia oraz przez osobę nieuprawnioną. Przepisy będą odnosiły się zatem również do używania urządzeń radiowych bez uzyskania decyzji Prezesa UKE dopuszczającej czasowe używanie urządzenia radiowego w celu zapewnienia przekazu informacji na okres nieprzekraczający 30 dni lub decyzji zezwalającej na czasowe używanie urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego w celu przeprowadzenia badań, testów lub eksperymentów. Regulacje w tym zakresie nie odbiegają od tych zawartych dotychczas w Pt.

Projektowane przepisy określą przysługujące Prezesowi UKE kompetencje mające na celu zakazanie bezprawnego używania urządzeń radiowych, a także zabezpieczenie urządzeń przed dalszym ich używaniem czy obsługą oraz przyjęcie urządzeń do depozytu.

W powyższych kwestiach Prezes UKE wydaje decyzje administracyjne. Decyzje odnoszą się ściśle do wskazanych w przepisie form bezprawnego używania czy obsługiwania urządzeń, nie dotyczą innych sytuacji, w szczególności naruszeń warunków wykorzystania częstotliwości, zalegania z opłatami.

Prezes UKE, aby podjąć decyzję zakazującą bezprawne używanie urządzeń radiowych, musi wykazać, iż faktycznie zaistniał ten bezprawny stan. Może to nastąpić w ramach kontroli lub monitorowania widma.

Art. 436–439

Projektowane przepisy przenoszą treść dotychczas obowiązującego art. 204 i 204a Pt i regulują kwestie wystąpienia lub możliwego wystąpienia szkodliwych zakłóceń pracy urządzenia powodowanych przez inne urządzenie wytwarzające pole elektromagnetyczne.

Przepisy odnoszą się do urządzeń w rozumieniu ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej. Ustawa ta dotyczy urządzeń, w tym aparatury, instalacji stacjonarnej, komponentu oraz instalacji ruchomej w kontekście ich zdolności do zadowalającego działania w określonym środowisku elektromagnetycznym bez wprowadzania do tego środowiska niedopuszczalnych zaburzeń elektromagnetycznych (kompatybilność elektromagnetyczna). Urządzenia powinny być kompatybilne elektromagnetycznie. W zakresie zakłócanych urządzeń projektowane przepisy odnoszą się do tych urządzeń, które spełniają zasadnicze wymagania w zakresie kompatybilności elektromagnetycznej. Są to wymagania dotyczące niewywoływania w swoim środowisku zaburzeń elektromagnetycznych o wartościach przekraczających odporność na te zaburzenia innego urządzenia występującego w tym środowisku oraz posiadania wymaganej odporności na zaburzenia elektromagnetyczne. Przez odporność na zaburzenia elektromagnetyczne należy rozumieć zdolność urządzeń do działania zgodnie z przeznaczeniem bez ograniczania wykonywanych funkcji w przypadku wystąpienia zaburzeń elektromagnetycznych. Zaburzeniem elektromagnetycznym jest natomiast dowolne zjawisko elektromagnetyczne, które może obniżyć jakość działania urządzeń albo niekorzystnie wpłynąć na materię ożywioną i nieożywioną. Należy zatem ustalić czy zakłócane urządzenie spełnia powyższe warunki i posiada odporność na zaburzenia elektromagnetyczne. Jeżeli urządzenie to nie spełnia wymagań wówczas nie podlega ochronie przed szkodliwymi zakłóceniami przewidzianej w projektowanych przepisach. Przepis nie wskazuje, iż urządzenie zakłócające musi również spełniać zasadnicze wymagania, co podyktowane jest tym, że przepis ma na celu ochronę urządzeń zakłócanych.

Projektowany art. 436 odnosi się do sytuacji stwierdzenia występowania szkodliwych zakłóceń. W takim przypadku Prezes UKE może wydać decyzję o, m.in. czasowym wstrzymaniu używania urządzenia powodującego szkodliwe zakłócenia, zmianie sposobu używania urządzenia, zastosowaniu środków technicznych, czasowym zajęciu urządzenia celem przeprowadzenia badań. Projektowany art. 437 dotyczy natomiast sytuacji, gdy Prezes UKE

stwierdzi, że urządzenie może powodować szkodliwe zakłócenia i wymienia możliwe uprawnienia Prezesa UKE w tym zakresie.

O podjętych działania na podstawie projektowanych przepisów Prezes UKE jest obowiązany powiadomić Komisję Europejską i państwa członkowskie Unii Europejskiej, co wynika z dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/30/UE z 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do kompatybilności elektromagnetycznej.

Art. 439

Projektowany przepis analogicznie do dotychczas obowiązujących rozwiązań w Pt wyłącza zasadniczo stosowanie przepisów dotyczących kontroli w odniesieniu do użytkowników rządowych, co podyktowane jest specyfiką ich funkcjonowania. Projektowany ust. 2 zawiera upoważnienie do wydania dla wskazanych w nim użytkowników rządowych rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie usuwania zakłóceń powodowanych przez urządzenia używane przez tych użytkowników. Ponadto w ust. 3 zawarto upoważnienie do wydania przez Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji rozporządzenia określającego sposób przeprowadzania kontroli i postępowania pokontrolnego przez Prezesa UKE wobec jednostek organizacyjnych Służby Więziennej.

Rozdział 3

Postępowanie przed Prezesem UKE

Projektowane przepisy bazują na rozwiązaniach wypracowanych już na gruncie ustawy Pt. Regulacje w tym zakresie zawiera Rozdział 3. działu X ustawy Pt (art. 206–207a).

Art. 440

Zgodnie z proponowanym przepisem postępowanie przed Prezesem UKE co do zasady toczy się na podstawie przepisów kpa. Odstępstwa od stosowania tej zasady będą wynikać z projektowanej ustawy Pke lub z ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. Są to w szczególności przepisy dotyczące postępowania konsultacyjnego i konsolidacyjnego, odrębny tryb zaskarżania określonych decyzji Prezesa UKE.

Projektowany przepis jest konsekwencją brzmienia art. 31 EKŁE, który reguluje prawo odwołania się. Zgodnie z tym przepisem państwa członkowskie zapewniają, aby na poziomie krajowym istniały skuteczne mechanizmy umożliwiające użytkownikom lub

przedsiębiorstwom udostępniającym sieci lub świadczącym usługi łączności elektronicznej lub udostępniającym urządzenia towarzyszące, których dotyczy dana decyzja wydana przez właściwy organ, korzystanie z prawa odwołania się od takiej decyzji do organu odwoławczego niezależnego od zaangażowanych stron oraz od wszelkiej zewnętrznej interwencji lub presji politycznej, która mogłaby przeszkodzić mu w niezależnej ocenie zawisłych przed nim spraw. Organ taki, który może być sądem, dysponuje odpowiednią wiedzą specjalistyczną pozwalającą mu na skuteczne wypełnianie swoich funkcji. Jeżeli organ odwoławczy nie jest organem sądowym, musi on zawsze sporządzić na piśmie uzasadnienie swojej decyzji. Ponadto w takim przypadku decyzja takiego organu musi podlegać kontroli przez organ sądowy. Państwa członkowskie mają obowiązek zagwarantowania istnienia skutecznych środków odwoławczych.

Projektowany przepis przenosi w zakresie procedury odwoławczej regulacje zawarte w Pt, zatem można wyróżnić dwa tryby odwoławczego od decyzji Prezesa UKE. Pierwszy to tryb wynikający ze stosowania przepisów kpa oraz ustawy o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. W trybie tym stronie, niezadowolonej z rozstrzygnięcia Prezesa UKE przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez Prezesa UKE lub wniesienie skargi wprost do sądu administracyjnego. Na decyzję wydaną w wyniku ponownego rozpatrzenia sprawy stronie przysługuje skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego.

Drugi tryb stanowi odstępstwo od zasad przewidzianych w kpa i jak wskazuje projektowany przepis od decyzji i postanowień wymienionych w tym przepisie służy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu ochrony konkurencji i konsumentów. Przepis dotyczy w szczególności decyzji o ustaleniu znaczącej pozycji rynkowej, w sprawie nałożenia, zniesienia, zmiany lub uchylenia obowiązków regulacyjnych oraz obowiązków dostępowych symetrycznych, w sprawie nałożenia kar, wydawanych w sprawach spornych, wydawanych w związku z działaniami kontrolnymi Prezesa UKE. Rozpatrywanie tych spraw przez SOKiK wynika z ich specyfiki, potrzeby zagwarantowania, że odwołanie zostanie rozpatrzone również merytorycznie przez organ odwoławczy w rozumieniu przepisów EKŁE. Postępowania w sprawach odwołań, o których mowa w ust. 2 i 3, toczą się według przepisów kpc o postępowaniu w sprawach z zakresu regulacji telekomunikacji i poczty (479^{57}–479^{67} kpc).

Art. 441

Przepis stanowi wdrożenie art. 31 ust. 3 EKŁE, który dotyczy obowiązku państw członkowskich gromadzenia informacji na temat ogólnego przedmiotu odwołań, liczby wniosków odwoławczych, czasu trwania postępowań odwoławczych oraz liczby wydanych

decyzji o zastosowaniu środków tymczasowych. EKŁE wskazuje również, iż państwa członkowskie powinny na uzasadniony wniosek Komisji oraz BEREC przekazywać powyższe informacje oraz decyzje i orzeczenia. Obowiązki te znalazły odzwierciedlenie w projektowanym przepisie, którego adresatem jest Prezes UKE.

Art. 442

Projektowany przepis reguluje kwestie ograniczeń wglądu do akt w sytuacjach, gdy udostępnienie materiału dowodowego grozi ujawnieniem tajemnicy przedsiębiorstwa lub innych tajemnic prawnie chronionych. Przepis odnosi się do postępowań, które dotyczą spraw spornych i w których zachodzi potrzeba uniemożliwienia dostępu pozostałych stron do wszystkich zgromadzonych w postępowaniu materiałów. Regulacja ta uzupełnia ogólne regulacje zawarte w kpa odnoszące się, m.in. do ograniczenia zasady jawności postępowania dla stron w odniesieniu do akt sprawy zawierających informacje niejawne o klauzuli tajności „tajne" lub „ściśle tajne", a także do innych akt, które organ administracji publicznej wyłączy ze względu na ważny interes państwowy. Ograniczenie dostępu strony do akt ze względu na potrzebę zapewnienia ochrony pozostałych tajemnic, w tym tajemnicy telekomunikacyjnej czy tajemnic zawodowych odbywać się będzie w oparciu o projektowany przepis.

Ograniczenie wglądu do akt będzie następowało na wniosek lub z urzędu, przy czym działanie Prezesa UKE z urzędu dotyczy tajemnic, których obowiązek ochrony wynika z innych przepisów. W przypadku natomiast, złożenia wniosku o ograniczenie, strona wnioskująca powinna również przedłożyć wersję dokumentu niezawierającą informacji objętych ograniczeniem, która zostanie udostępniona stronom. Ograniczenie wglądu do materiały dowodowego następuje w drodze postanowienia.

Projektowany przepis umożliwia również zastrzeżenie informacji, dokumentów lub ich części zawierających tajemnicę przedsiębiorstwa, przedstawianych Prezesowi UKE.

Przepis bazuje na treści art. 207 ustawy Pt jednak zawiera modyfikacje w zakresie kwestii zastrzegania informacji. Przepis w przeciwieństwie do regulacji Pt będzie miał zastosowanie nie tylko do postępowań objętych ta ustawą ale również ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

Art. 443

Projektowany przepis reguluje kwestie odstępstwa od przewidzianego w kpa sposobu doręczania decyzji czy informowania o innych czynnościach. W przypadku postępowań prowadzonych w sprawach dotyczących pozwoleń radiowych, rezerwacji częstotliwości oraz

czasowego używania urządzenia radiowego w celu zapewnienia przekazu informacji zawiadomienia można dokonać przez obwieszczenie na stronie podmiotowej BIP UKE. Dokonywanie obwieszczenia zamiast doręczania stronie decyzji czy innych zawiadomień uzasadnione jest w sytuacjach, gdy niezbędne jest przyspieszenie postępowań, np. w przypadku organizacji dużych imprez masowych, na potrzeby których wydawane są m.in. pozwolenia radiowe, czy decyzje w sprawie czasowego używania urządzenia radiowego.

Warunkiem zastosowania takiego trybu zawiadamiania stron jest wystąpienie o to przez stronę albo wyrażenie przez stronę zgody na taki sposób zawiadamiania. W sytuacji gdy warunek ten jest spełniony, domniemywa się, że doręczenie pisma zostało dokonane z dniem opublikowania na stronie podmiotowej BIP UKE obwieszczenia.

Przepis powtarza treść art. 207a ustawy Pt.

DZIAŁ IX

Przepisy o karach pieniężnych i przepisy karne

Art. 444

EKŁE zobowiązuje państwa członkowskie do ustanowienia sankcji za naruszenia przepisów prawa krajowego. W art. 444 ust. 1 projektu zawarte zostały sankcje mające na celu zabezpieczenie wykonania obowiązków ciążących na przedsiębiorcach komunikacji elektronicznej oraz na innych podmiotach, które dopuściły się naruszeń. Dotyczą one m.in. naruszenia obowiązków w zakresie wpisu do rejestru, warunków dostępu, przekazywania Prezesowi UKE informacji, używania urządzenia radiowego bez wymaganego wpisu do rejestru urządzeń, niewykorzystywania częstotliwości przyznanych w rezerwacji częstotliwości czy wykorzystywania zasobów numeracji niezgodnie z przeznaczeniem. Katalog kar różni się od funkcjonującego na gruncie ustawy Pt (art. 209 Pt). Projektowany rozszerzony katalog kar wynika z dotychczasowych doświadczeń regulatora i powinien stać się skutecznym instrumentem służącym mobilizowaniu do terminowego i prawidłowego wykonywania podstawowych obowiązków wynikających z nowych regulacji. Projektowane przepisy upoważniają Prezesa UKE do nakładania w stosownych przypadkach odstraszających sankcji finansowych. Postępowanie w sprawie nałożenia kary pieniężnej odbywa się w trybie administracyjnym i na Prezesie UKE ciąży obowiązek wykazania, że doszło do naruszenia przepisów prawa. Nałożone kary, tak jak obecnie, podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 445

Projektowany przepis w ust. 1 wskazuje, że używanie urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego bez wymaganego pozwolenia, o którym mowa w ust. 138 Pke, stanowi wykroczenie. Przepis nie obejmuje swą dyspozycją przypadków, gdy do używania urządzenia nie jest wymagane pozwolenie np. urządzeń odbiorczych. W porównaniu do sankcji przewidzianych dotychczas w art. 208 Pt, tj. kary grzywny w wysokości do 1000 złotych, projektowana ustawa przewiduje surowszą karę grzywny wynoszącą do 5000 złotych, nie niższą jednak niż 500 złotych. Wyższa od obecnej górna granica kary grzywny podyktowane jest tym, aby kara ta była wystarczająco odstraszająca. Przepis ten chroni również podmioty, które same używają urządzenia radiowe w sposób legalny. Orzekanie w tych sprawach będzie następowało, tak jak i obecnie, w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. 2022 r. poz. 1124, z późn. zm.).

Projektowane przepisy w ust. 2 przewidują również, na wzór obecnych regulacji zawartych w ustawie Pt, karę grzywny, ograniczenia wolności czy pozbawienia wolności do lat 2 w przypadku działania w sposób uporczywy. Ze względu na grożącą sankcję, czyn, o którym mowa w tym ustępie, stanowi przestępstwo, w związku z czym orzekanie będzie następowało w trybie przepisów ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 37).

Podobnie jak dotychczas, w ust. 3 i 4 wprowadzono zasadę przepadku urządzeń przeznaczonych lub służących do popełnienia czynu zabronionego, o którym mowa w ust. 1 i 2. Przedmiot objęty przepadkiem przechodzi na własność Skarbu Państwa z chwilą uprawomocnienia się wyroku. Zasada stosuje się również do przedmiotów niestanowiących własności sprawcy mając na celu zabezpieczenie przed ich ponownym użyciem. Orzeczenie przepadku przedmiotów jest fakultatywne, chyba że wystąpią dodatkowe okoliczności wymienione w ust. 4.

Art. 446

W związku z wprowadzeniem do projektu PKE przepisów dotyczących przesyłania niezamówionej informacji handlowej (dotychczas znajdujących się w ustawie z dnia 18 lipca 2020 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną), zasadnym jest przeniesienie przepisów karnych z ustawy z dnia 18 lipca 2020 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną do ustawy Prawo komunikacji elektronicznej.

Art. 447

W niniejszym przepisie zostały uregulowane kwestie dotyczące nakładania kar pieniężnych na przedsiębiorców komunikacji elektronicznej, którzy wbrew przepisom ustawy nie stosują się do nakazów i zakazów w niej określonych. Odpowiednikiem tego przepisu jest art. 210 Pt z modyfikacjami.

Prezes UKE nakłada karę w formie decyzji administracyjnej. Jej wysokość nie może przekroczyć 3 % przychodu ukaranego podmiotu, osiągniętego w poprzednim roku kalendarzowym, przy czym ustawa nie przewiduje dolnej granicy kary pieniężnej.

Jeżeli podmiot w poprzednim roku kalendarzowym nie osiągnął przychodu lub osiągnął przychód w wysokości nieprzekraczającej 500 000 zł, Prezes UKE nakładając karę ustala przychód stanowiący podstawę wymiaru kary wg średniego przychodu podmiotu w trzech kolejnych latach kalendarzowych, poprzedzających rok nałożenia kary. Jeżeli zaś tak ustalony przychód nie przekroczy 500 000 zł, Prezes UKE będzie mógł wymierzyć karę do wysokości 15 000 zł.

Prezes UKE, ustalając wysokość kary pieniężnej, musi wziąć pod uwagę okoliczności określone w ust. 7. W celu umożliwienia ustalenia kary, Prezes UKE może żądać przekazania odpowiednich danych od podmiotu będącego stroną postępowania o nałożenie kary pieniężnej. 30 dniowy termin do wykonania obowiązku dostarczenia danych określony ustawą i nie może być skracany przez Prezesa UKE. W przypadku odmowy dostarczenia danych, niedostarczenia ich w ustalonym terminie lub braku możliwości ustalenia podstawy wymiaru kary pieniężnej na podstawie dostarczonych danych, Prezes UKE jest uprawniony do szacunkowego ustalenia podstawy wymiaru kary pieniężnej. Przepis ust. 8 ustala minimalną wysokość przychodu przedsiębiorstwa, od którego wymierzana jest kara pieniężna na 500 000 złotych.

Ust. 5 zawiera szczególną regulację dotyczącą niewypełniania obowiązku uzyskania zgody, o której mowa w art. 396. Prezes UKE w takim przypadku nakłada, biorąc pod uwagę charakter i zakres naruszenia, na podmiot karę pieniężną w wysokości do 3 % przychodu ukaranego podmiotu, osiągniętego w poprzednim roku kalendarzowym lub do 1 mln zł, przy czym zastosowanie ma kwota wyższa.

Przepisy ust. 9 i 10 podobnie jak przepisy, które miały wejść w życie 1 stycznia 2021 r. w ramach ustawy z dnia 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1815, z późn. zm.) dookreślają, że administracyjne kary pieniężne, nakładane przez Prezesa UKE, stanowią przychód Funduszu Szerokopasmowego, a nie jak dotychczas dochód budżetu państwa.

W zakresie nieuregulowanym w ustawie oraz w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego do kar pieniężnych stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, z tym że uprawnienia organów podatkowych określone w tych przepisach przysługują Prezesowi UKE.

Przepisy działu III Ordynacji podatkowej dotyczą zobowiązań podatkowych i regulują kwestie zaległości podatkowych, odsetek za zwłokę, wygaśnięcia zobowiązań podatkowych, ulg, przedawnień, nadpłaty, odpowiedzialności solidarnej i podatkowej osób trzecich, a także praw i obowiązki następców prawnych i podmiotów przekształconych.

Art. 448

Przepis stanowi powtórzenie regulacji zawartej w art. 210a Pt i reguluje kwestię sankcji za naruszenie obowiązków dotyczących bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych, w tym wdrożenia technicznych i organizacyjnych środków ochrony, obowiązków informacyjnych względem Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych oraz użytkownika (w przypadku naruszenia danych osobowych), a także obowiązków dotyczących prowadzenia rejestru naruszeń danych osobowych. Obowiązki te zostały nałożone na podstawie projektowanych art. art. 401, 402 ust. 1 i 4 i art. 405 ust. 1 Pke na dostawcę publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej. Organem uprawnionym do nakładania kar jest Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych. Zastosowanie znajdą tu odpowiednio przepis dotyczące nakładania kar przez Prezesa UKE. Obowiązki, których dotyczy kara pieniężna przewidziana w projektowanym przepisie, oraz obowiązek ustanowienia sankcji wynika z wdrożenia rozporządzenia Komisji (UE) nr 611/2013 z dnia 24 czerwca 2013 r. w sprawie środków mających zastosowanie przy powiadamianiu o przypadkach naruszenia danych osobowych, na mocy dyrektywy 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady o prywatności i łączności elektronicznej oraz dyrektywy 2002/58/WE o prywatności.

Art. 449

Decyzja PRS zobowiązuje państwa członkowskie UE do określenia sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszenia obowiązków wynikających z Decyzji PRS oraz do zapewnienia stosowania tych sankcji. Sankcje te muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. Dlatego też projekt ustawy przewiduje wprowadzenie kar za podejmowanie działalności bez pozwolenia PRS oraz podejmowanych bez przestrzegania warunków zawartych w pozwoleniu PRS, a także za wywóz oraz transfer wewnątrzunijny sprzętu na potrzeby PRS i technologii PRS bez odpowiednich zezwoleń oraz bez przestrzegania

określonych w nich warunków. Sankcje mają charakter proporcjonalny i odstraszający. Określając wysokości grzywny oraz kar dodatkowych wzorowano się na kwotach przyjętych w prawie francuskim dotyczącym PRS, mając na względzie potrzebę zachowania jednolitych rozwiązań w krajach członkowskich UE korzystających z PRS.

Art. 450

Przepis o wejściu w życie stanowi, że ustawa wchodzi w życie w terminie określonym w ustawie z dnia …. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U …).

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projektowana regulacja nie będzie wymagała notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

Projekt nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia. Ogłoszona w Dzienniku Ustaw ustawa zostanie przekazana do Komisji Europejskiej jako krajowy środek wykonawczy.

Projektowane przepisy zostały przeanalizowane pod kątem wpływu na małe i średnie przedsiębiorstwa. Projekt PKE jest ewolucją rozwiązań dotychczas przyjętych w ustawie Pt, która jest ustawą z 2004 r., wielokrotnie nowelizowaną. Projekt PKE uspójnia przyjęte uprzednio rozwiązania, jednocześnie wprowadzając dodatkowe wymogi wynikające z EKŁE, min. w zakresie zwiększenia cyfryzacji kontaktów przedsiębiorców z regulatorem rynku, co pozytywnie wpłynie na czas realizacji zadań przez Prezesa UKE oraz zmniejszy koszty po stronie przedsiębiorców. W intencji projektodawców, informatyzacja działań UKE wpłynie na obniżenie wymagań wobec przedsiębiorców, przez uproszczenie procedur.

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej. Ponadto zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348)

projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Nazwa projektu Ustawa – Prawo komunikacji elektronicznej **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Cyfryzacji **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Michał Gramatyka – Sekretarz Stanu **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Marzena Sawicka – Dyrektor Departamentu Telekomunikacji – MC w Ministerstwie Cyfryzacji Marzena.Sawicka@cyfra.gov.pl	**Data sporządzenia** 8.05.2024 r. **Źródło:** 1) dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiająca Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 321 z 17.12.2018, str. 1, z późn. zm.); 2) dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2380 z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie zmiany dyrektywy 2014/53/UE w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych; 3) Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności. **Nr w Wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów:** UC7

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W Polsce na przestrzeni ostatnich lat zaobserwować można dynamicznie postępujący proces informatyzacji gospodarki. Jest on następstwem rozwoju technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT), w tym ciągłej miniaturyzacji sprawiającej, że ICT znajdują coraz szersze zastosowanie we wszystkich gałęziach życia społeczno-gospodarczego. Wchodzące na rynek rozwiązania ICT dokonują przemian między innymi w kontaktach międzyludzkich, sposobie prowadzenia biznesu, edukacji, medycynie, a także w administracji państwowej. Usługi oparte na technikach ICT tworzą nową przestrzeń nie tylko informacyjną, ale przede wszystkim w obszarze produkcji oraz dystrybucji towarów i usług.

W najbliższych latach należy spodziewać się dalszych zmian w sposobie korzystania z internetu, a jednocześnie nowego wymiaru nabierze sama treść transmisji (przestanie mieć ona charakter czysto informacyjny, a coraz częściej będzie to interakcja).

Wraz z pojawianiem się coraz większej liczby bardziej dostępnych cenowo smartfonów, a także tabletów, oraz rozwojem mobilnego dostępu do internetu, dynamicznie pojawiających się aplikacji, zwiększonej dostępności techniki LTE, a wkrótce także kolejnej generacji systemów dostępu bezprzewodowego, zarówno polski jak i europejski rynek ICT wejdzie w fazę znaczących przemian, stając się istotnym elementem rozwoju Przemysłu 4.0.

Projekt ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej (dalej „**Pke**") kompleksowo reguluje między innymi kwestie wykonywania działalności polegającej na świadczeniu usług komunikacji elektronicznej, regulowania rynków komunikacji elektronicznej, warunków gospodarowania częstotliwościami, zasobami orbitalnymi oraz zasobami numeracji, a także praw i obowiązków przedsiębiorców komunikacji elektronicznej, użytkowników urządzeń radiowych i użytkowników końcowych, zasad przetwarzania danych telekomunikacyjnych i ochrony tajemnicy komunikacji elektronicznej. Dotychczas materia ta była regulowana ustawą z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (dalej „**Pt**"), która zostanie zastąpiona niniejszą ustawą.

Przepisy projektu stanowią implementację do polskiego porządku prawnego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej (dalej „**Kodeks**" lub „**EKŁE**").

Kodeks zastąpił obowiązujący do tej pory pakiet dyrektyw z 2002 r. Znowelizowany w 2009 r. Europejski kodeks łączności elektronicznej, który wszedł w życie 20 grudnia 2018 r., zawiera pakiet przepisów kompleksowo regulujących sektor łączności elektronicznej, określających w szczególności prawa i obowiązki zarówno organów regulacyjnych, przedsiębiorców, jak i użytkowników końcowych (w tym konsumentów). Kodeks zastąpił cztery obowiązujące dotąd dyrektywy stanowiące tzw. pakiet dyrektyw łączności elektronicznej:

1) dyrektywę ramową;
2) dyrektywę o dostępie;
3) dyrektywę o zezwoleniach;
4) dyrektywę o usłudze powszechnej.

Za wprowadzeniem nowego aktu prawnego przemawia zakres i ilość zmian oraz konieczność uporządkowania, przeredagowania i niejednokrotnie uproszczenia dotychczas funkcjonujących przepisów z zakresu prawa telekomunikacyjnego.

Projekt reguluje funkcjonowanie rynku komunikacji elektronicznej w Polsce. Kolejne części projektu odnoszą się do następujących zagadnień:

1) kwestii ogólnych obejmujących między innymi wpis do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych i rejestru jednostek samorządu terytorialnego, obowiązki informacyjne podmiotów funkcjonujących na rynku komunikacji

elektronicznej, obowiązki przedsiębiorców związane z bezpieczeństwem sieci i usług, obowiązki na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa oraz opłaty związane z funkcjonowaniem na rynku komunikacji elektronicznej;
2) gospodarowania częstotliwościami oraz zasobami numeracji;
3) kwestii zapewnienia dostępu do sieci telekomunikacyjnych;
4) regulacji rynku komunikacji elektronicznej, w tym między innymi do procedury analizy rynków właściwych, nakładania obowiązków regulacyjnych, obowiązków na rynkach hurtowych, ograniczenia na rynkach detalicznych, szczegółowych warunków inwestowania oraz rachunkowości regulacyjnej i kalkulacji kosztów;
5) funkcjonowania multipleksu;
6) korzystania z urządzeń radiowych;
7) prawa użytkowników końcowych;
8) funkcjonowania usługi powszechnej, w tym tryb powoływania operatora wyznaczonego;
9) funkcjonowania organów właściwych w sprawach telekomunikacji oraz komunikacji elektronicznej.

Przepisy projektu w znacznej mierze regulują kwestie, które były przedmiotem regulacji Pt. Spośród zagadnień, które nie są regulowane w tej ustawie, należy wskazać w szczególności:
1) jednoznaczne rozstrzygnięcie, że przedmiotem regulacji, jako działalność komunikacji elektronicznej, jest świadczenie publicznie dostępnych usług komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów;
2) precyzyjne wskazanie, iż umożliwianie korzystania z publicznej sieci telekomunikacyjnej za pośrednictwem lokalnej sieci radiowej nie stanowi działalności telekomunikacyjnej, jeżeli jest to działalność dodatkowa w stosunku do wykonywanej przez podmiot działalności głównej;
3) zmianę zakresu dokumentów składających się na umowę o świadczenie usług komunikacji elektronicznej (uprzednio umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych) zawieraną z konsumentem;
4) wprowadzenie uprawnienia Prezesa UKE do wydawania decyzji obszarowych, które w kompleksowy sposób będą mogły regulować kwestie dostępowe;
5) wprowadzenie regulacji mających na celu zniechęcenie do prowadzenia współinwestycji w infrastrukturę telekomunikacyjną;
6) zapewnienie użytkownikom końcowym dostępu do niezależnego narzędzia porównawczego ofert usług komunikacji elektronicznej;
7) zapewnienie przez wszystkich dostawców usług komunikacji elektronicznej użytkownikom końcowym z niepełnosprawnościami dostępu do udogodnień i świadczonych usług równoważnego dostępu do usług komunikacji elektronicznej, z jakiego korzysta większość użytkowników końcowych;
8) koordynację użytkowania częstotliwości rządowych przez Ministra Obrony Narodowej;
9) wprowadzenie rozróżnienia regulacji dla częstotliwości zharmonizowanych oraz częstotliwości niepodlegających harmonizacji;
10) wprowadzenie przepisów regulujących zarządzanie satelitarną usługą publiczną o regulowanym dostępie (PRS – public regulated service) europejskiego systemu radionawigacji satelitarnej Galileo, w tym umocowanie jednostki zarządzającej PRS w Polsce (Competent PRS Authority – CPA Polska).

Z kolei głównym celem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2022/2380 jest zapewnienie właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego przez wprowadzenie przepisów umożliwiających stosowanie wspólnych ładowarek do telefonów komórkowych i innych podobnych urządzeń, co zapewnia interoperacyjność między urządzeniami, zapobiega fragmentaryzacji rozwiązań technologicznych w tym zakresie a przez to zapewnia oszczędność dla konsumentów i ograniczenia ilości elektroodpadów. Kluczowymi rozwiązaniami zaprezentowanymi w projektowanych przepisach jest wprowadzenie zharmonizowanego gniazda ładowania urządzeń elektronicznych - przez wskazanie wprost w przepisach, aby urządzenie objęte regulacją wyposażone było w gniazdo USB typu C. Będzie to jednolite, uniwersalne gniazdo. Przepisy regulują wprowadzenie zharmonizowanej technologii szybkiego ładowania – przez wymóg stosowania ujednoliconego protokołu komunikacyjnego w zakresie ładowania.

Projektowi ustawy towarzyszy projekt ustawy wprowadzającej ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej (dalej „**WPke**"). W WPke wskazane zostały odpowiednie przepisy intertemporalne oraz zmiany w innych ustawach wynikające z propozycji uchylenia ustawy Pt oraz uchwalenia Pke.

Projekt realizuje kamień milowy C3L Nowy akt prawny służący likwidacji barier we wdrażaniu sieci 5G w ramach reformy C1.2 Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projektowana ustawa jest kontynuacją rozwiązań obowiązujących na gruncie Pt. Kontynuacja przyjętych rozwiązań w znacznej mierze wynika z faktu, iż rozwiązania przyjęte w EKŁE powielają najlepsze wzorce wskazane w pakiecie dyrektyw z 2002 r.

W zakresie nowych lub zmienionych instytucji wprowadzanych do ram regulacyjnych, należy wskazać następujące zalety projektowanych rozwiązań:
1) jednoznaczne rozstrzygnięcie, że przedmiotem regulacji są usługi komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów. Zgodnie z EKŁE, regulacji, oprócz przedsiębiorców telekomunikacyjnych w rozumieniu dotychczasowych przepisów, będą podlegać podmioty świadczące usługi komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów, na przykład połączenia komunikatorami internetowymi lub poczty elektronicznej. Odmienna regulacja usług komunikacji

interpersonalnej niewykorzystującej numerów wynika bezpośrednio z przepisów EKŁE. Rozszerzenie regulacji zwiększy prawa użytkowników końcowych korzystających z usług komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów;

2) doprecyzowanie okoliczności, iż umożliwianie korzystania z publicznej sieci telekomunikacyjnej za pośrednictwem lokalnej sieci radiowej nie stanowi działalności telekomunikacyjnej, jeżeli jest to działalność dodatkowa w stosunku do wykonywanej przez podmiot działalności głównej. W toku stosowania przepisów Pt pojawiały się wątpliwości, czy zapewnienie dostępu do sieci internet przez lokalną sieć radiową w miejscach publicznie dostępnych (np. przez WiFi w sklepach lub hotelach) jest działalnością telekomunikacyjną. Kwestia ta została jednoznacznie rozstrzygnięta przez ustawodawcę europejskiego, który wskazał, że nie jest. Rozwiązanie to zostało wprowadzone do polskich przepisów. Planowana regulacja pozytywnie wpłynie na rozwój sieci bezprzewodowych w miejscach publicznie dostępnych, co przełoży się na rozwój społeczeństwa informacyjnego przez łatwiejszy dostęp do sieci internet poza miejscem zamieszkania lub miejscem pracy;
3) ustawa będzie skutkowała wydaniem rozporządzenia, które będzie miało korzystny wpływ na funkcjonowanie licznej grupy małych i średnich przedsiębiorców z branży telekomunikacyjnej, którzy wobec zniesienia wymogu budowy systemu współdziałających urządzeń technicznych (w rozumieniu § 2 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2005 r. w sprawie *wypełniania przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych zadań i obowiązków na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego*), zapewniających warunki dostępu i utrwalania, będą mogli wybrać prostsze organizacyjnie sposoby zapewnienia uprawnionym podmiotom warunków dostępu i utrwalania, unikając kosztów budowy zaawansowanego technicznie systemu. W rezultacie obniżą się koszty funkcjonowania na rynku telekomunikacyjnym licznych podmiotów słabszych kapitałowo. Dzięki mniej rygorystycznym wymaganiom wobec małych przedsiębiorców łatwiejsze będzie również rozpoczynanie działalności na rynku telekomunikacyjnym przez nowe podmioty. Koszt dostosowania się przedsiębiorcy telekomunikacyjnego do wymogów związanych z ochroną informacji niejawnych kształtuje się na poziomie ok. 75 tys. zł jednorazowo (dostosowanie i wyposażenie, pierwsze świadectwo bezpieczeństwa przemysłowego), ok. 5 tys. zł miesięcznie (utrzymanie pełnomocnika i kancelarii tajnej) oraz ok. 25 tys. zł co pięć lat (odnowienie świadectwa bezpieczeństwa przemysłowego). Koszty te stanowią duże obciążenie dla małych przedsiębiorców, którzy przeważają i jest ich ok. 6 tys. (aktywni przedsiębiorcy). Przedsiębiorcy obecnie funkcjonujący na rynku telekomunikacyjnym muszą spełniać bardziej rygorystyczne wymagania w zakresie stosowanych rozwiązań technicznych i organizacyjnych na potrzeby zapewnienia warunków dostępu i utrwalania. Uproszczenie wymagań pozwoli przeznaczyć większe środki na rozbudowę i unowocześnienie sieci telekomunikacyjnych oraz rozwój usług telekomunikacyjnych. Projekt wymaga od przedsiębiorców telekomunikacyjnych dostosowania swoich systemów do jednolitej struktury udostępnianych właściwym podmiotom danych telekomunikacyjnych. Proponowane regulacje w tym zakresie będą generować koszty po stronie przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Nie jest jednak możliwe wskazanie tych kosztów przez administrację rządową z uwagi na fakt, że systemy, które wymagają dostosowania, są w dyspozycji tych przedsiębiorców, a ich wielkość zależna będzie od struktury danych przyjętych w danym systemie. Struktura ta jest bowiem różna u różnych przedsiębiorców. Niezbędne jest zatem pozyskanie, w ramach konsultacji, od przedsiębiorców telekomunikacyjnych oszacowania powyższych kosztów;
4) zmiana zakresu dokumentów składających się na umowę o świadczenie usług komunikacji elektronicznej (uprzednio umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych) zawieraną z konsumentem, innych niż usługi transmisji danych używane do świadczenia usług komunikacji maszyna-maszyna. W obowiązującym reżimie prawnym co do zasady na umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych składały się umowa, regulaminy oraz cenniki. Zgodnie z nowymi regulacjami, wynikającymi z EKŁE, integralną częścią umowy stają informacje przedumowne (zawarte w jednym lub dwóch dokumentach) oraz zwięzłe podsumowanie warunków umowy. W dokumentach tych oraz w umowie powinny być uregulowane wszystkie kwestie obejmujące świadczoną usługę komunikacji elektronicznej. W wyniku wprowadzonej regulacji, konsument, na etapie przedumownym, otrzyma komplet informacji o poszukiwanych usługach. W efekcie będzie mógł w prosty sposób porównać usługi świadczone przez różnych dostawców. W tym kontekście należy zauważyć, że przepisy dotyczące zawierania umów z konsumentem należy stosować również wobec użytkowników końcowych będących mikroprzedsiębiorcami, małymi przedsiębiorcami lub organizacjami pozarządowymi w rozumieniu art. 3 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571), chyba że wyrazili zgodę, iż przepisy te nie będą miały do nich zastosowania;
5) uprawnienie Prezesa UKE do wydawania decyzji obszarowych, które w kompleksowy sposób będą mogły regulować kwestie dostępowe. Jednym z nowych rozwiązań przyjętych dla całego rynku telekomunikacyjnego jest uprawnienie Prezesa UKE do wydawania decyzji obszarowych. Przedmiotem decyzji obszarowych może być:
   a) dostęp do okablowania rozszerzony o elementy sieci telekomunikacyjnej wraz z powiązanymi zasobami,
   b) dostęp do infrastruktury technicznej operatorów sieci,
   c) dostęp do nieruchomości, w tym do budynku.

   Prezes UKE nie ma możliwości równoczesnego prowadzenia analogicznych postępowań wobec wszystkich podmiotów zobowiązanych do zapewnienia dostępu wskazanego w ww. przepisach Pt lub ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych na przykład wobec wszystkich właścicieli okablowania w budynku. Dla przykładu można wskazać, że do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych, którzy z racji

posiadania tego statusu mają obowiązek zapewnienia dostępu do infrastruktury telekomunikacyjnej, wpisanych jest ok. 5000 podmiotów. W związku z powyższymi ograniczeniami i dużą liczbą podmiotów, wydając decyzje określające ogólne warunki dostępu do określonych elementów infrastruktury w trybie decyzji indywidualnych, Prezes UKE dokonuje wyboru największych podmiotów, tak aby przyjęty przez Prezesa UKE model regulacji określonego rodzaju dostępu znalazł jak najszersze zastosowanie na rynku telekomunikacyjnym. Dokonanie takiego wyboru przez Prezesa UKE ułatwia zaś adresatom decyzji określających warunki zapewnienia dostępu podniesienie zarzutu dyskryminacji w stosunku do podmiotów, wobec których takie decyzje nie zostały wydane, mimo że podmioty te także są zobowiązane do zapewnienia dostępu z mocy prawa. Zaznaczyć należy, że uprawnienie Prezesa UKE do wydawania decyzji obszarowych nie wyklucza wydawania decyzji w zwykłym trybie;

6) zachęcenie do prowadzenia współinwestycji w infrastrukturę telekomunikacyjną. W projekcie proponuje się usankcjonowanie możliwości „samoregulacji" przedsiębiorców o znaczącej pozycji rynkowej, przez zatwierdzanie propozycji zobowiązań w drodze decyzji Prezesa UKE. Należy wskazać, że dotychczas taka konstrukcja nie funkcjonowała na gruncie przepisów szerokorozumianego prawa telekomunikacyjnego. Proponowane przepisy mają za zadanie umocowanie Prezesa UKE do zatwierdzania w drodze objętych postępowaniem konsolidacyjnym decyzji administracyjnych propozycji zobowiązań dotyczących warunków zapewnienia dostępu do należących do tych przedsiębiorców sieci telekomunikacyjnych lub powiązanych zasobów. Przepisy te sankcjonują zatwierdzanie przez Prezesa UKE również propozycji zobowiązań w zakresie określania zasad włączania się (przyłączania się) do współinwestycji, realizowanych przez tych przedsiębiorców o znaczącej pozycji rynkowej. W ślad za regulacją dyrektywy propozycja krajowego przepisu nie zawiera zamkniętego wyliczenia proponowanych do zatwierdzenia samoregulacji, dlatego też wskazuje ich zakresy przez przykładowe wyliczenie. Celem przedmiotowego rozwiązania jest zachęcenie przedsiębiorców telekomunikacyjnych o znaczącej pozycji rynkowej do wzmożonego wysiłku inwestycyjnego, co będzie skutkowało większym zasięgiem usług komunikacji elektronicznej oraz wyższą jakością tych usług dla użytkowników końcowych;
7) równoważny dostęp dla osób z niepełnosprawnościami. Dotychczas obowiązek ten dotyczył jedynie dostawców usług telekomunikacyjnych. W projekcie proponuje się rozciągnięcie na wszystkich dostawców usług komunikacji elektronicznej obowiązku zapewnienia użytkownikom końcowym z niepełnosprawnościami dostępu do udogodnień i świadczonych usług równoważnego dostępu do usług komunikacji elektronicznej, z jakiego korzysta większość użytkowników końcowych. Dostawcy usług, publikując informacje o swoich usługach, będą zobligowani określać je w jasny, zrozumiały, umożliwiający odczyt maszynowy sposób i w formie dostępnej dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami. Ponadto dostawcy usług komunikacji elektronicznej będą zobowiązani na każde żądanie konsumenta będącego osobą z niepełnosprawnościami doręczać informacje przedumowne, zwięzłe podsumowanie warunków umowy oraz pozostałe informacje zawarte w umowie o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w postaci dostępnej dla osób z niepełnosprawnościami;
8) zapewnienie użytkownikom końcowym dostępu do niezależnego narzędzia porównawczego ofert usług komunikacji elektronicznej. Zgodnie z projektem użytkownicy końcowi powinni mieć dostęp do niezależnego narzędzia porównawczego dla ofert usług komunikacji elektronicznej (usługi dostępu do internetu oraz usługi komunikacji interpersonalnej wykorzystującej numery, natomiast usług komunikacji interpersonalnej niewykorzystujących numerów tylko w przypadku, gdy możliwe jest ich porównanie według cen, taryf i jakości usług). Proponuje się, aby w pierwszej kolejności narzędzie zostało opracowane przez niezależne podmioty. Jeżeli Prezes UKE stwierdzi, że na rynku nie funkcjonuje niezależne narzędzie porównawcze, powinien je samodzielnie opracować i uruchomić. Dzięki temu rozwiązaniu użytkownicy końcowi będą mieli możliwość porównania ofert przedsiębiorców komunikacji elektronicznej i wyboru najdogodniejszej z nich;
9) koordynacja użytkowania częstotliwości rządowych przez Ministra Obrony Narodowej. Zgodnie z propozycją koordynacja częstotliwości rządowych będzie prowadzona przez Ministra Obrony Narodowej. W ramach Ministerstwa Obrony Narodowej funkcjonują jednostki wyspecjalizowane posiadające kompetencje do zarządzania częstotliwościami. Jednolita koordynacja częstotliwości w użytkowaniu rządowym zapewni efektywne wykorzystanie zasobów częstotliwości przeznaczonych dla tych użytkowników oraz zminimalizuje ryzyko występowania zakłóceń powodowanych przez poszczególnych użytkowników;
10) wprowadzenie rozróżnienia regulacji dla częstotliwości zharmonizowanych oraz częstotliwości niepodlegających harmonizacji. Zgodnie z postanowieniami EKŁE, projekt w odmienny sposób reguluje zarządzanie częstotliwościami zharmonizowanymi oraz częstotliwościami nie podlegającymi harmonizacji. Przez częstotliwości zharmonizowane należy rozumieć częstotliwości, których dostępność i efektywne wykorzystanie uregulowano za pomocą zharmonizowanych warunków ustanowionych w drodze technicznego środka wykonawczego zgodnie z art. 4 decyzji nr 676/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie ram regulacyjnych dotyczących polityki spektrum radiowego we Wspólnocie Europejskiej (decyzja o spektrum radiowym). Celem jest ustanowienie w Unii Europejskiej polityki i prawnych ram dla zapewnienia koordynacji koncepcji politycznych a tam gdzie sytuacja tego wymaga, harmonizacja warunków dostępności i skutecznego korzystania ze spektrum radiowego koniecznych do ustanowienia i funkcjonowania rynku wewnętrznego w obszarach objętych polityką Wspólnoty, takich jak łączność elektroniczna, transport oraz badania i rozwój. Aby osiągnąć ten cel Komisja, na podstawie art. 4 decyzji, przedkłada Komitetowi ds. Spektrum Radiowego właściwe techniczne środki wykonawcze w celu zapewnienia zharmonizowanych warunków dostępności i skutecznego wykorzystania spektrum radiowego;

11) wprowadzenie do projektu Pke przepisów regulujących umocowanie jednostki zarządzającej usługą PRS w Polsce (Competent PRS Authority – CPA Polska), aby znalazły się w przepisach prawa powszechnie obowiązującego. Działalność CPA Polska powinna zostać uregulowana w Pke, ponieważ PRS, jako usługa systemu radionawigacji satelitarnej Galileo, wpisuje się w definicję usługi komunikacji elektronicznej zawartą w art. 2 pkt 76 projektu Pke, to jest „usługi polegające całkowicie lub głównie na przekazywaniu sygnałów, takie jak usługi transmisyjne stosowane na potrzeby świadczenia usług łączności maszyna–maszyna oraz na potrzeby nadawania". Z racji tego, że usługa PRS będzie nieograniczona i nieprzerwanie dostępna w każdej części świata nawet w przypadku całkowitego zablokowania innych usług systemu Galileo, co może być spowodowane na przykład działaniami terrorystycznymi lub wojennymi i w związku z tym jest planowana do wykorzystywania głównie przez organy administracji państw członkowskich oraz Europejską Służbę Działań Zewnętrznych, zasadne wydaje się umieszczenie podstawowych regulacji dotyczących PRS w wyodrębnionym rozdziale. Pke ureguluje umiejscowienie CPA Polska w resorcie spraw wewnętrznych i administracji, w dziale administracji rządowej – sprawy wewnętrzne oraz określi:
   a) kto może korzystać z PRS,
   b) konieczność posiadania pozwolenia na opracowywanie i produkowanie sprzętu na potrzeby PRS i technologii PRS,
   c) konieczność posiadania zezwolenia organu odpowiedzialnego za kontrolę obrotu na wywóz poza Unię Europejską oraz transfer wewnątrzunijny sprzętu na potrzeby PRS i technologii PRS,
   d) regulacje dotyczące kontroli ze strony CPA Polska i ABW, w celu ustalenia zgodności z regulacjami dotyczącymi PRS,
   e) sankcje w przypadku niestosowania się do krajowych przepisów przyjętych na podstawie decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 1104/2011/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie warunków dostępu do usługi publicznej o regulowanym dostępie oferowanej przez globalny system nawigacji satelitarnej utworzony w ramach programu Galileo.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Projektowana regulacja jest związana z wdrożeniem do polskiego porządku prawnego postanowień dyrektywy EKŁE. Większość państw, w których wyznaczono jednostki odpowiedzialne za PRS, nie posiada jeszcze krajowego ustawodawstwa dotyczącego PRS. Z przeprowadzonej analizy wynika, że państwa, które implementowały do swojego prawodawstwa zapisy dotyczące PRS i CPA, zrobiły to w aktach dotyczących: łączności elektronicznej, bezpieczeństwa informacji lub obronności państwa.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Prezes UKE	1	-	Prezes UKE jest organem regulacyjnym rynku usług komunikacji elektronicznej. Projekt Pke wpływa na prowadzone przez Prezesa UKE postępowania administracyjne oraz inne jego kompetencje w zakresie regulacji rynku. W szczególności projekt Pke, kontynuując rozwiązania Pt w zakresie wskazania Prezesa UKE jako organu regulacyjnego właściwego na rynku usług telekomunikacyjnych i pocztowych. Wskazano również, że Prezes UKE wykonuje zadania przy pomocy Urzędu Komunikacji Elektronicznej. W projekcie, mając na uwadze postanowienia EKŁE, wskazano nowe zadania Prezesa UKE. Obejmują one w szczególności kompetencje w zakresie regulacji dotyczących dostawców usług komunikacji interpersonalnej niewykorzystujących numerów

			oraz w zakresie praw użytkowników końcowych (system do spraw obsługi wniosków o zachowanie ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu). Ponadto zakres działania Prezesa UKE zostanie rozszerzony o kontrole zgodności odbiorników telewizyjnych i radiofonicznych z wymaganiami technicznymi określonymi na podstawie aktów wykonawczych wydanych na podstawie przepisów Pke oraz kontrole wyposażenia pojazdów kat. M w samochodowe odbiorniki radiofoniczne zdolne do odbioru cyfrowych transmisji.
Minister właściwy do spraw informatyzacji	1	-	Minister właściwy do spraw informatyzacji będzie obowiązany do wydania szeregu rozporządzeń w związku z uchyleniem Pt oraz wejściem w życie Pke. Minister właściwy do spraw informatyzacji nadzoruje organ regulacyjny, tj. Prezesa UKE w zakresie telekomunikacji.
Minister Obrony Narodowej	1	-	Minister Obrony Narodowej będzie obowiązany do koordynacji wykorzystania częstotliwości rządowych przez użytkowników rządowych. Minister Obrony Narodowej będzie zaangażowany w opracowanie oraz wydanie niektórych aktów wykonawczych oraz do podejmowania działań związanych z obowiązkami na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego.
Minister właściwy do spraw wewnętrznych	1	-	Minister właściwy do spraw wewnętrznych będzie zaangażowany w opracowanie oraz wydanie niektórych aktów wykonawczych. Ponadto, będzie nadzorował CPA Polska.
Minister właściwy do spraw administracji publicznej	1	-	Minister właściwy do spraw administracji publicznej będzie zaangażowany w opracowanie oraz wydanie niektórych aktów wykonawczych.

Minister właściwy do spraw łączności	1	-	Minister właściwy do spraw łączności sprawuje nadzór nad Prezesem UKE w zakresie funkcjonowania rynku pocztowego.
Minister Sprawiedliwości	1	-	Minister Sprawiedliwości będzie zaangażowany w opracowanie oraz wydanie niektórych aktów wykonawczych oraz do podejmowania działań związanych z obowiązkami na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego.
Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej oraz minister właściwy do spraw gospodarki morskiej	1	-	Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej oraz minister właściwy do spraw gospodarki morskiej będą zaangażowani w opracowanie oraz wydanie przepisów wykonawczych w zakresie świadectw operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej.
Minister właściwy do spraw transportu	1	-	Minister właściwy do spraw transportu będzie zaangażowany w opracowanie oraz wydanie przepisów wykonawczych w zakresie świadectw operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej.
Minister właściwy do spraw gospodarki	1	-	Minister właściwy do spraw gospodarki będzie wydawał zezwolenia na wywóz poza Unię Europejską i transfer wewnątrzunijny sprzętu na potrzeby PRS i technologii PRS.
Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów	Brak możliwości oszacowania liczby odwołań, które będą rozpatrywane przez SOKiK	-	SOKiK będzie rozpatrywał odwołania od wskazanych w Pke decyzji oraz zażalenia na wskazane postanowienia Prezesa UKE.
Sąd Apelacyjny w Warszawie	Brak możliwości oszacowania liczby spraw	-	Orzekanie w sprawie apelacji od orzeczeń SOKiK.
Sąd Najwyższy	Brak możliwości oszacowania liczby spraw	-	Orzekanie w sprawach skarg kasacyjnych od orzeczeń Sądu Apelacyjnego w Warszawie.
Sądy powszechne, administracyjne	Brak możliwości oszacowania liczby spraw	-	Sądy administracyjne – zakres wpływu zasadniczo odpowiada wpływowi wynikającemu już z obecnych regulacji PT w zakresie postępowań odwoławczych od decyzji Prezesa UKE.

			Sądy cywilne i karne – orzekanie w sprawach roszczeń odszkodowawczych, spraw z zakresu prawa pracy – oraz spraw o wykroczenia.
Użytkownicy PRS	Ok. 20 000 - po roku 2025	Analiza MSWiA	Regulacja zasad dostępu do PRS.
Podmioty, którym mogą być zlecone zadania opracowywania lub produkowania sprzętu lub technologii PRS	Kilkanaście	Analiza MSWiA	Regulacja kwestii związanych z opracowywaniem lub produkowaniem sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS.
Przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej niebędący przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi	Brak danych	-	Podmioty świadczące usługi komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów będą podlegały regulacji w ograniczonym zakresie.
Przedsiębiorcy telekomunikacyjni	4124	Rejestr przedsiębiorców telekomunikacyjnych prowadzony przez Prezesa UKE https://bip.uke.gov.pl/rpt/rejestr-przedsiebiorcow-telekomunikacyjnych	Regulacja przedsiębiorców telekomunikacyjnych w Pke zasadniczo odpowiada ramom regulacyjnym w obowiązującym Pt, z pewnymi zastrzeżeniami. Nowe obowiązki obejmują w szczególności obsługę nowych praw użytkowników końcowych, w szczególności prawa do zachowania ciągłości świadczenia usług dostępu do internetu.
Użytkownicy rządowi	Brak danych		Regulacja użytkowników rządowych w Pke zasadniczo odpowiada ramom regulacyjnym w obowiązującym Pt – przy czym wprowadza się nową instytucję przydziału częstotliwości.
Nadawcy	Brak danych		Regulacja nadawców w Pke zasadniczo odpowiada ramom regulacyjnym w obowiązującym Pt, z pewnymi zastrzeżeniami.
Podmioty korzystające z numeracji maszyna-maszyna	Brak danych		Pke umożliwi przekazywanie przez Prezesa UKE zasobów numeracji podmiotom innym niż przedsiębiorcy telekomunikacyjni, w szczególności na potrzeby umożliwienia identyfikacji urządzeń IoT (ang. Internet of things) oraz komunikacji maszyna-maszyna.
Użytkownicy końcowi, w tym konsumenci	Brak danych		Regulacja użytkowników końcowych w Pke jest odmienna niż w Pt. Rozszerzony został zakres uprawnień użytkowników końcowych, w szczególności konsumentów, przez nałożenie

			na przedsiębiorców informacyjnych obowiązków przedumownych. Ustawa wprowadza nowe uprawnienia dla użytkowników końcowych.
Jednostki samorządu terytorialnego	2873	Główny Urząd Statystyczny https://stat.gov.pl/statystyka-regionalna/jednostki-terytorialne/podzial-administracyjny-polski/	Regulacja jednostek samorządu terytorialnego w Pke zasadniczo odpowiada ramom regulacyjnym w obowiązującym Pt.
Podmioty będące właścicielami nieruchomości, w tym nieruchomości budynkowych	Brak danych		Regulacja właścicieli nieruchomości w Pke zasadniczo odpowiada ramom regulacyjnym w obowiązującym Pt, z pewnymi zastrzeżeniami. Należy zwrócić uwagę, że wydawane przez Prezesa UKE decyzje generalne będą mogły dotyczyć również właścicieli nieruchomości, w tym budynków.
Osoby ubiegające się o świadectwo operatora urządzeń radiowych oraz ubiegające się o przedłużenie świadectwa	Brak danych	-	Projektowane przepisy regulują zasady ubiegania się świadectwa operatora urządzeń radiowych.
Radioamatorzy	Brak danych	-	Projektowane przepisy regulują zasady ubiegania się o pozwolenie radiowe w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej. Ponadto zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348), projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt został poddany 14-dniowym konsultacjom publicznym z następującymi podmiotami:

1) Polską Izbą Informatyki i Telekomunikacji;
2) Krajową Izbą Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji;
3) Polską Izbą Komunikacji Elektronicznej;
4) Krajową Izbą Gospodarczą;
5) Krajową Izbą Komunikacji Ethernetowej;
6) Polską Izbą Radiodyfuzji Cyfrowej;
7) Polską Izbą Handlu;
8) Izbą Gospodarki Elektronicznej;
9) Krajową Izbą Gospodarki Cyfrowej;
10) Fundacją Bezpieczna Cyberprzestrzeń;
11) Polskim Towarzystwem Informatycznym;
12) Fundacją Nowoczesna Polska;
13) Fundacją Projekt Polska;
14) Internet Society Poland;
15) Stowarzyszeniem Inżynierów Telekomunikacji;
16) Fundacją Panoptykon;
17) Związkiem Pracodawców Mediów Publicznych;
18) Związkiem Pracodawców Mediów Elektronicznych Mediakom;
19) Związkiem Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska;
20) Związkiem Telewizji Kablowych w Polsce Izba Gospodarcza;

21) Związkiem Rzemiosła Polskiego;
22) Polskim Centrum Badań i Certyfikacji S.A.;
23) Polską Organizacją Handlu i Dystrybucji;
24) Naczelną Radą Zrzeszeń Handlu i Usług;
25) Polską Izbą Producentów Urządzeń i Usług na rzecz Kolei;
26) Polskim Stowarzyszeniem Marketingu SMB;
27) Fundacją ePaństwo;
28) Amerykańską Izbą Handlową;
29) Federacją Konsumentów;
30) Związkiem Importerów i Producentów Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego Branży RTV i IT – ZIPSEE „Cyfrowa Polska";
31) Polskim Związkiem Przemysłu Motoryzacyjnego;
32) Ogólnopolskim Porozumieniem Organizacji Radioamatorskich;
33) Polskim Związkiem Krótkofalowców;
34) Związkiem Harcerstwa Polskiego;
35) Związkiem Harcerstwa Rzeczypospolitej;
36) Ligą Obrony Kraju;
37) Stowarzyszeniem Praktyków Ochrony Danych Osobowych;
38) Sektorową Rada ds. Kompetencji - Telekomunikacja i Cyberbezpieczeństwo;
39) Polską Izbą Nieruchomości Komercyjnych;
40) Polską Radą Biznesu;
41) Naczelną Organizacja Techniczna.

Projekt został poddany 14-dniowemu opiniowaniu z następującymi podmiotami:
1) Krajową Radą Radiofonii i Telewizji;
2) Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
3) Prezesem Urzędu Komunikacji Elektronicznej;
4) Prezesem Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
5) Polskim Komitet Normalizacyjny;
6) Wojskowym Biurem Zarządzania Częstotliwościami;
7) Rzecznikiem Małych i Średnich Przedsiębiorców;
8) Komisją Nadzoru Finansowego;
9) Rzecznikiem Praw Obywatelskich;
10) Prezesem Głównego Urzędu Statystycznego.

Projekt ustawy został przekazany do zaopiniowania, z terminem przedstawienia opinii w ciągu 21 dni, w trybie art. 16 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2022 r. poz. 97) do następujących podmiotów:
1) Business Centre Club – Związek Pracodawców;
2) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
3) Konfederacji Lewiatan;
4) Związku Przedsiębiorców i Pracodawców.

Projekt ustawy został przekazany do zaopiniowania, z terminem przedstawienia opinii w ciągu 21 dni, w trybie art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 854) do następujących reprezentatywnych organizacji związkowych:
1) Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność";
2) Forum Związków Zawodowych;
3) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych;
4) Federacji Związków Zawodowych Pracowników Automatyki i Telekomunikacji PKP;
5) Federacji Związków Zawodowych Pracowników Telekomunikacji.

Projekt ustawy został przekazany do zaopiniowania, z terminem przedstawienia opinii w ciągu 21 dni, w trybie art. 5 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.) Radzie Dialogu Społecznego.
Wyniki konsultacji i opiniowania zostały opisane w raporcie z konsultacji dołączonym do projektu.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem												

budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania	Wpływ rozwiązań przewidzianych w Pke na sektor finansów publicznych został wskazany w OSR projektu ustawy wPke.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)	duże przedsiębiorstwa	0	Brak szacunku	Brak szacunku	Brak szacunku	Brak szacunku	Brak szacunku	Brak szacunku
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	Brak szacunku	Brak szacunku	Brak szacunku	Brak szacunku	Brak szacunku	Brak szacunku
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	Brak szacunku	Brak szacunku	Brak szacunku	Brak szacunku	Brak szacunku	Brak szacunku
	Przedsiębiorcy telekomunikacyjni	0	0	-37,600	-37,600	-37,600	-37,600	338, 400
	Podmioty świadczące usługi komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów	0	Brak szacunku	Brak szacunku	Brak szacunku	Brak szacunku	Brak szacunku	Brak szacunku
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Projekt PKE jest ewolucją rozwiązań dotychczas przyjętych w ustawie Pt, która jest ustawą z 2004 r., wielokrotnie nowelizowaną. Projekt PKE uspójnia przyjęte uprzednio rozwiązania, jednocześnie wprowadzając wymogi wynikające z EKŁE dotyczące: 1) konieczności dostosowania systemów informatycznych przedsiębiorców komunikacji elektronicznej do wymogów nowej regulacji. Będzie to w szczególności związane z obowiązkiem przygotowania nowych dokumentów w zakresie obowiązków informacyjnych wobec użytkowników końcowych. Przedmiotowy obowiązek jest jednorazowym nowym obowiązkiem nałożonym na przedsiębiorców; 2) konieczności dostosowania dokumentacji przedstawianej użytkownikom końcowym, w szczególności konsumentom, podczas zawierania umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej. Przedmiotowy obowiązek jest związany ze zmianą obowiązków informacyjnych (wprowadzenie obowiązku przedstawienia informacji przedumownych oraz zwięzłego podsumowania warunków umowy);						

		3) wprowadzenia nowych przepisów obejmujących świadczenie usługi powszechnej. Ewentualne obciążenie obowiązkami w tym zakresie nastąpi po odpowiednim rozstrzygnięciu regulatora rynku, to jest Prezesa UKE; 4) zwiększenia cyfryzacji kontaktów przedsiębiorców z regulatorem rynku, co pozytywnie wpłynie na czas realizacji zadań przez Prezesa UKE oraz zmniejszy koszty po stronie przedsiębiorców. W intencji projektodawców, informatyzacja działań UKE wpłynie na obniżenie wymagań wobec przedsiębiorców, przez uproszczenie procedur.
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Jw.
	Przedsiębiorcy telekomunikacyjni	Jw.
	Podmioty świadczące usługi komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów	1) podmioty świadczące usługi komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów nie były do tej pory objęte regulacją, zatem będą musiały dostosować prowadzoną działalność do wymogów Pke; 2) zasadniczo wobec dostawców usług komunikacji interpersonalnej obciążenia się zwiększają. Katalog obowiązków został wskazany w pkt 8 OSR. Obciążenia wynikają bezpośrednio z przepisów EKŁE.
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	1) zmiany obejmujące dokumenty, jakie użytkownik końcowy (konsument) otrzyma od przedsiębiorców komunikacji elektronicznej na etapie przedumownym ułatwią wybór usługodawcy najbardziej odpowiadającego potrzebom użytkownika; 2) wprowadzenie nowych praw użytkowników, np. prawo do zachowania ciągłości usługi dostępu do internetu czy możliwość uzyskania zwrotu niewykorzystanych środków prepaid pozytywnie wpłynie na korzystanie z usług komunikacji elektronicznej.
	Użytkownicy końcowi (abonenci, konsumenci)	Projekt zasadniczo nie wprowadza nowych obowiązków dla użytkowników końcowych. Wprost przeciwnie – zgodnie z projektem prawa użytkowników końcowych będą przedstawiane w sposób bardziej transparentny, jasny i zrozumiały dla użytkowników końcowych.
Niemierzalne	-	-
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektodawca podniósł maksymalną wartość wskaźnika rocznej opłaty telekomunikacyjnej z 0,05 % do 0,15 % rocznych przychodów przedsiębiorcy telekomunikacyjnego obowiązanego do uiszczenia rocznej opłaty telekomunikacyjnej z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej, jednakże jednocześnie zwolnił grupę przedsiębiorców telekomunikacyjnych z obowiązku uiszczania tej opłaty przez podniesienie progu przychodów z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej, który jest wyznacznikiem tego, czy dany przedsiębiorca telekomunikacyjny jest zobligowany do uiszczania rocznej opłaty telekomunikacyjnej. Zmiany finansowe w tym względzie dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych zostały wskazane w tabeli powyżej. W związku ze zmianą przepisów dotyczących rocznej opłaty telekomunikacyjnej przewiduje się wzrost obciążeń dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych zobligowanych do uiszczania rocznej opłaty telekomunikacyjnej. Założenia do wyliczeń: • 0,05 % – maksymalny wskaźnik rocznej opłaty telekomunikacyjnej wynikający z Pt, • 0,15 % – maksymalny wskaźnik rocznej opłaty telekomunikacyjnej wynikający z Pke, • dane dotyczące przychodów przedsiębiorców telekomunikacyjnych są za rok 2022 r., • 2026 – rok w którym po raz pierwszy, zgodnie z art. 67 wPke, będą miały zastosowanie przepisy ustawy Pke w zakresie opłaty telekomunikacyjnej • 7 155 480 zł = 7 155,48 * 1 000 – próg przychodów z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej, powyżej którego przedsiębiorca telekomunikacyjny jest zobowiązany uiszczać roczną opłatę telekomunikacyjną (obliczony na podstawie komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 9 lutego 2024 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2023 r. (M.P. z 2024 r. poz. 110)); • 38 392 821 944,97 zł – suma rocznych przychodów przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązanych do uiszczenia rocznej opłaty telekomunikacyjnej w danym roku, z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej uzyskanych w roku	

obrotowym poprzedzającym o 2 lata rok, za który ta opłata jest należna (obliczone na podstawie przychodów za 2022 r. i progu przychodów z Pke dla roku 2023 liczonym na podstawie przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2023 r.);

- zaokrąglamy kwotę tak, że ta suma przychodów wyniesie ok. 38 400 000 000 zł,
- dla uproszczenia obliczeń, zakładamy, że coroczny wzrost przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, czyli coroczny wzrost progu przychodów powyżej którego przedsiębiorca telekomunikacyjny jest zobowiązany uiszczać roczną opłatę telekomunikacyjną, będzie równoważony wzrostem przychodów poszczególnych przedsiębiorców, co powoduje że sumę przychodów dla kolejnych lat. też przyjmujemy w wysokości ok. 38 400 000 000 zł rocznie,
- biorąc pod uwagę powyższe, obciążenia dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych zobligowanych do uiszczania rocznej opłaty telekomunikacyjnej wyniosą corocznie w latach 2026–2034 ok. 57 600 000 zł.

W związku z tym, że dotychczasowe obciążenia dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych zobligowanych do uiszczania rocznej opłaty telekomunikacyjnej (równe rocznych wpływom do budżetu państwa z tytułu rocznej opłaty telekomunikacyjnej) wynosiły ok. 20 mln zł, rocznie obciążenia dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych zobligowanych do uiszczania rocznej opłaty telekomunikacyjnej wzrosną o ok. 37 600 000 zł (od roku 2026 czyli roku w którym po raz pierwszy, zgodnie z art. 67 wPke, będą miały zastosowanie przepisy ustawy Pke w zakresie opłaty telekomunikacyjnej).

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:
Projekt Pke przede wszystkim implementuje dyrektywę EKŁE.
Projektodawca oprócz dostosowania obowiązujących przepisów do dyrektywy zdecydował przedłożyć kompleksową ustawę regulującą sektor komunikacji elektronicznej.
Obciążenia regulacyjne względem podmiotów podlegających regulacji na gruncie Pt (w uproszczeniu przedsiębiorców telekomunikacyjnych) zasadniczo nie ulegają zmianie. Przedsiębiorcy będą zobowiązani do przebudowy systemów informatycznych – w związku z modyfikacją obowiązków. Obciążeniem w szczególności w pierwszym etapie będzie przygotowanie dokumentów przekazywanych użytkownikom końcowym (informacje przedumowne, podsumowanie warunków umowy, umowa).
Nowym obciążeniem mogą być wydawane przez Prezesa UKE tak zwane decyzje obszarowe, obejmujące podmiotowo znaczny zakres podmiotów w zakresie zapewnienia dostępu. Do tej pory przedmiotowe decyzje były wydawane w zwykłym trybie administracyjnym.
Ponadto projektodawca podniósł maksymalną wartość wskaźnika rocznej opłaty telekomunikacyjnej z 0,05 % do 0,15 % rocznych przychodów przedsiębiorcy telekomunikacyjnego obowiązanego do uiszczenia rocznej opłaty telekomunikacyjnej z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej, jednakże jednocześnie zwolnił grupę przedsiębiorców telekomunikacyjnych z obowiązku uiszczania tej opłaty przez podniesienie progu przychodów z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej, który jest wyznacznikiem tego, czy dany przedsiębiorca telekomunikacyjny jest zobligowany do uiszczania rocznej opłaty telekomunikacyjnej.
Z kolei następuje regulacja dostawców usług komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów, którzy do tej pory nie podlegali regulacji. Wśród obowiązków nakładanych na dostawców usług komunikacji elektronicznej należy wskazać:

1) obowiązek odpowiadania na zapytania Prezesa UKE na równi z przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi – odpowiednik dzisiejszego art. 6 Pt;
2) uprawnienie Prezesa UKE do nakładania obowiązków regulacyjnych;
3) obowiązki informacyjne wobec użytkowników końcowych;

4) obowiązek udziału w pokryciu dopłaty do kosztów realizacji przez przedsiębiorcę wyznaczonego obowiązku w zakresie świadczenia usługi powszechnej.

.

9. Wpływ na rynek pracy

Na potrzeby stosowania projektowanej ustawy utworzone zostaną dodatkowe, specjalistyczne miejsca pracy w urzędach państwowych: 2 etaty w Ministerstwie Obrony Narodowej.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☒ sytuacja i rozwój regionalny ☒ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☒ informatyzacja ☐ zdrowie

Omówienie wpływu	Projekt Pke reguluje sektor komunikacji elektronicznej, który bezpośrednio wiąże się z informatyzacją kraju. Niezawodne usługi komunikacji elektronicznej są niezbędne do dalszego rozwoju państwa, społeczeństwa informacyjnego oraz rozwoju nowoczesnej gospodarki. Ustawa wprowadza ramy regulacyjne umożliwiające dalszy rozwój tego sektora gospodarki, mając na celu zapewnienie bardzo szybkich sieci szerokopasmowych stacjonarnych oraz mobilnych. Projekt ma wpływ na sądownictwo m.in. w zakresie spraw cywilnych związanych z dochodzeniem roszczeń odszkodowawczych, spraw z zakresu prawa pracy, spraw o wykroczenia.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Regulacje objęte projektem wejdą w życie w terminie wskazanym w wPke (z 3-miesięcznym okresem vacatio legis) z wyjątkiem:

1) przepisów, które dotyczą udostępniania danych o lokalizacji urządzenia na terytorium RP w ramach wypełniania przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązków na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego – wchodzą w życie po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia;
2) przepisów dotyczących oferowania do sprzedaży urządzeń radiowych wraz z urządzeniem ładującym albo wyłącznie bez urządzenia ładującego oraz oznaczania tych urządzeń odpowiednimi piktogramami i etykietami, które wejdą w życie z dniem 28 grudnia 2024 r;
3) przepisu, który wskazuje, że w przypadku konsumenta okres obowiązywania umowy określony w umowie o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w zakresie usług telekomunikacyjnych, z wyłączeniem usług transmisji danych używanych do świadczenia usług komunikacji maszyna-maszyna, zawieranej na czas określony nie może być dłuższy niż 24 miesiące – przepis ten wchodzi w życie w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia ustawy;
4) przepisu pozwalającemu Prezes UKE na określanie i udostępnianie wymaganej przepustowość łącza dla usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu, który wejdzie w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia;
5) przepisu dotyczącego kontroli wyrobów, o których mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) 2019/1782 z dnia 1 października 2019 r. ustanawiającym wymogi dotyczące ekoprojektu dla zasilaczy zewnętrznych na podstawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE oraz uchylającym rozporządzenie Komisji (WE) nr 278/2009 (Dz. Urz. UE L 272 z 25.10.2019, str. 95) – przepis ten wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia ustawy;
6) przepisu dotyczącego prowadzonej przez Prezesa UKE kontroli wprowadzanych do obrotu lub oddawanych do użytku: produktów związanych z energią, o których mowa w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2019/2013 z dnia 11 marca 2019 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1369 w odniesieniu do etykietowania energetycznego wyświetlaczy elektronicznych i uchylające rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 1062/2010 (Dz. Urz. UE L 315 z 5.12.2019, str. 1) oraz wyrobów, o których mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) 2019/2021 z dnia 1 października 2019 r. ustanawiającym wymogi dotyczące ekoprojektu dla wyświetlaczy elektronicznych zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE, zmieniającym rozporządzenie Komisji (WE) nr 1275/2008 i uchylającym rozporządzenie Komisji (WE) nr 642/2009 (Dz. Urz. UE L 315 z 5.12.2019, str. 241) – przepisy te wejdą w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia ustawy.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Co do zasady efekty wejścia w życie projektu będą natychmiastowe i nie wymagają pomiaru, a w przypadku powzięcia informacji o niewłaściwym funkcjonowaniu proponowanych rozwiązań, w najbliższym możliwym terminie dokonane zostaną niezbędne zmiany.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Nie dotyczy.

RAPORT Z KONSULTACJI PUBLICZNYCH I OPINIOWANIA

projektu ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej (UC7)

1. Przebieg konsultacji publicznych i opiniowania

W dniu 26 lutego 2024 r. Minister Cyfryzacji przekazał do konsultacji publicznych i opiniowania **projekt ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej (UC7).** Termin na zgłaszanie uwag wynosił 14 dni, a dla reprezentatywnych organizacji związkowych i organizacji pracodawców – 21 dni.

Projekt został poddany 14-dniowym konsultacjom publicznym z następującymi podmiotami:

1) Polską Izbą Informatyki i Telekomunikacji;
2) Krajową Izbą Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji;
3) Polską Izbą Komunikacji Elektronicznej;
4) Krajową Izbą Gospodarczą;
5) Krajową Izbą Komunikacji Ethernetowej;
6) Polską Izbą Radiodyfuzji Cyfrowej;
7) Polską Izbą Handlu;
8) Izbą Gospodarki Elektronicznej;
9) Krajową Izbą Gospodarki Cyfrowej;
10) Fundacją Bezpieczna Cyberprzestrzeń;
11) Polskim Towarzystwem Informatycznym;
12) Fundacją Nowoczesna Polska;
13) Fundacją Projekt Polska;
14) Internet Society Poland;
15) Stowarzyszeniem Inżynierów Telekomunikacji;
16) Fundacją Panoptykon;
17) Związkiem Pracodawców Mediów Publicznych;
18) Związkiem Pracodawców Mediów Elektronicznych Mediakom;
19) Związkiem Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska;
20) Związkiem Telewizji Kablowych w Polsce Izba Gospodarcza;
21) Związkiem Rzemiosła Polskiego;
22) Polskim Centrum Badań i Certyfikacji S.A.;
23) Polską Organizacją Handlu i Dystrybucji;
24) Naczelną Radą Zrzeszeń Handlu i Usług;
25) Polską Izbą Producentów Urządzeń i Usług na rzecz Kolei;
26) Polskim Stowarzyszeniem Marketingu SMB;
27) Fundacją ePaństwo;
28) Amerykańską Izbą Handlową;
29) Federacją Konsumentów;
30) Związkiem Importerów i Producentów Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego Branży RTV i IT – ZIPSEE „Cyfrowa Polska”;
31) Polskim Związkiem Przemysłu Motoryzacyjnego;
32) Ogólnopolskim Porozumieniem Organizacji Radioamatorskich;
33) Polskim Związkiem Krótkofalowców;
34) Związkiem Harcerstwa Polskiego;
35) Związkiem Harcerstwa Rzeczypospolitej;
36) Ligą Obrony Kraju;

37) Stowarzyszeniem Praktyków Ochrony Danych Osobowych;
38) Sektorową Radą ds. Kompetencji – Telekomunikacja i Cyberbezpieczeństwo;
39) Polską Izbą Nieruchomości Komercyjnych;
40) Polską Radą Biznesu;
41) Naczelną Organizacją Techniczną

Projekt został poddany 14-dniowemu opiniowaniu z następującymi podmiotami:

1) Krajową Radą Radiofonii i Telewizji;
2) Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
3) Prezesem Urzędu Komunikacji Elektronicznej;
4) Prezesem Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
5) Polskim Komitetem Normalizacyjnym;
6) Wojskowym Biurem Zarządzania Częstotliwościami;
7) Rzecznikiem Małych i Średnich Przedsiębiorców;
8) Komisją Nadzoru Finansowego;
9) Rzecznikiem Praw Obywatelskich;
10) Prezesem Głównego Urzędu Statystycznego.

Projekt został przekazany do zaopiniowania, z terminem przedstawienia opinii w ciągu 21 dni, w trybie art. 16 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. z 2022 r. poz. 97) do następujących podmiotów:

1) Business Centre Club – Związek Pracodawców;
2) Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
3) Konfederacji Lewiatan;
4) Związku Przedsiębiorców i Pracodawców.

Projekt został przekazany do zaopiniowania, z terminem przedstawienia opinii w ciągu 21 dni, w trybie art. 19 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 854) do następujących reprezentatywnych organizacji związkowych:

1) Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność";
2) Forum Związków Zawodowych;
3) Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych;
4) Federacji Związków Zawodowych Pracowników Automatyki i Telekomunikacji PKP;
5) Federacji Związków Zawodowych Pracowników Telekomunikacji.

Projekt ustawy został przekazany do zaopiniowania, z terminem przedstawienia opinii w ciągu 21 dni, w trybie art. 5 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.) Radzie Dialogu Społecznego.

2. Omówienie wyników przeprowadzonych konsultacji publicznych i opiniowania

Szczegółowe uwagi zgłoszone przez podmioty w ramach konsultacji publicznych i opiniowania wraz ze stanowiskiem organu wnioskującego znajdują się w tabelach uwag załączonych do raportu.

3. Przedstawienie wyników zasięgnięcia opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia projektu z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym

Projekt ustawy nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.

4. Wskazanie podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa, wraz ze wskazaniem kolejności dokonania zgłoszeń albo informację o ich braku.

Nie odnotowano zgłoszeń zainteresowanych podmiotów w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

Zestawienie nieuwzględnionych uwag zgłoszonych w ramach opiniowania

Nr uwagi	Jednostka redakcyjna projektu	Zgłaszający	Treść uwagi	Stanowisko MC
1. UWAGI OGÓLNE DO CAŁEGO PROJEKTU				
2. DZIAŁ I PRZEPISY OGÓLNE (art. 1 – 60)				
2.1. Rozdział 1. Zakres ustawy (art. 1 – 4)				
1.	Art. 2	Konfederacja Lewiatan	Konieczność ujednolicenia oraz wprowadzenia do ustawy terminologii wynikającej z rozporządzenia 2023/1543 Parlamentu Europejskiego w dniu 12 lipca 2023 r. w sprawie europejskich nakazów wydania dowodów Ze względu na wejście w życie w dniu 12 lipca 2023 rozporządzenia 2023/1543 Parlamentu Europejskiego r. w sprawie europejskich nakazów wydania dowodów (dalej „ENWD") i europejskich nakazów zabezpieczenia dowodów (dalej „ENZD") elektronicznych w postępowaniu karnym oraz w postępowaniu karnym wykonawczym w związku z wykonaniem kar pozbawienia wolności (dalej	**Uwaga nieuwzględniona** Terminologia zawarta w Pke dotycząca m.in. kategorii danych jest wynikiem wdrożenia EKŁE oraz dyrektywy 2002/58 o ochronie prywatności. Definicje dowodu elektronicznego, europejskiego nakazu wydania dowodów (dalej „ENWD") i europejskiego nakazu zabezpieczenia dowodów (dalej „ENZD") powinny znaleźć się w zapisach ustawy KPK, tak jak przepisy dotyczące europejskiego nakazu aresztowania i europejskiego

			„rozporządzenie 2023/1543”), które wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich zgodnie z Traktatami UE, konieczne jest wprowadzenie do PKE pojęcia „dowodu elektronicznego” oraz ujednolicenie używanych pojęć: „dane abonenta”, „dane, których zażądano wyłącznie w celu identyfikacji użytkownika”, „dane o ruchu” i „dane dotyczące treści”. W p.k.e. powinny zostać określone organy uprawnione do wydania i żądania realizacji ENWD oraz ENZD oraz tryb postępowania w sprawie tych nakazów. Rozporządzenie 2023/1543 przewiduje dwa nowe instrumenty: ENWD (art. 3 pkt 1 rozporządzenia 2023/1543) oraz ENZD (art. 3 pkt 2 rozporządzenia 2023/1543). Organ państwa członkowskiego może skorzystać z tych instrumentów i nakazać usługodawcy oferującemu usługi w Unii i posiadającemu zakład w innym państwie członkowskim lub, jeżeli nie posiada zakładu, reprezentowanemu przez przedstawiciela prawnego w innym państwie członkowskim, wydanie lub zabezpieczenie dowodów elektronicznych, bez względu na lokalizację danych (art. 1 ust. 1 rozporządzenia 2023/1543). Nowe regulacje mają na celu usprawnienie i przyśpieszenie postępowania. Nakazy są kierowane nie do odpowiedniego organu drugiego państwa, jak dotychczas, ale bezpośrednio do podmiotu, który posiada te dane. Rozporządzenie 2023/1543 wprowadza pojęcie „dowodu elektronicznego” (art. 3 pkt 8	nakazu ochrony, lub innej odpowiedniej ustawie wdrażającej przedmiotowe rozporządzenie. W projekcie ustawy PKE art. 47 ust. 1 pkt 2) sankcjonuje przekazywanie danych sądowi i prokuratorowi, [...] na zasadach i w trybie określonych w przepisach odrębnych, co obliguje przedsiębiorcę telekomunikacyjnego do przekazywania danych sądowi i prokuraturze, m.in. zgodnie z poleceniem określonym w rozporządzeniu. Zaznaczyć należy, że rozporządzenia unijne stosuje się w polskim prawie bezpośrednio, bez konieczności implementacji, zatem wydane na podstawie rozporządzenia 2023/1543 polecenie przekazania danych, zawierać będzie odniesienie do danych wyłącznie objętych tym rozporządzeniem. Nie można więc wnioskować, że przedsiębiorca telekomunikacyjny otrzyma polecenie przekazania danych o szerszym spektrum niż opisuje to rzeczone rozporządzenie.

			rozporządzenia). Z uwagi na brak legalnej definicji „dowodu elektronicznego” w polskich przepisach oraz potrzebę ich dostosowania do treści rozporządzenia 2023/1543, uzasadnione jest wprowadzenie definicji z tego rozporządzenia do przepisów krajowych. Rozporządzenie 2023/1543 definiuje także używane w nim cztery kategorie danych tj. dane abonenta (art. 3 pkt 9 rozporządzenia 2023/1543), dane, których zażądano wyłącznie w celu identyfikacji użytkownika (art. 3 pkt 10 rozporządzenia), dane o ruchu (art. 3 pkt 11 rozporządzenia 2023/1543) i dane dotyczące treści (art. 3 pkt 12 rozporządzenia 2023/1543). Istnieją rozbieżności pomiędzy wskazanymi definicjami z rozporządzenia i definicjami w p.k.e. Przykładowo definicja abonenta w rozporządzeniu (art. 3 pkt 9 rozporządzenia 2023/1543) jest całkowicie odmienna od definicji abonenta w p.k.e. (art. 2 pkt 1 p.k.e.) W rozporządzeniu 2023/1543 występuje także rozróżnienie pomiędzy kategoriami danych. Dane związane wyłącznie z identyfikacją użytkownika zostały uznane za mniej inwazyjne, które mogą być łatwiej dostępne, podczas gdy dane obejmujące aktywność danej osoby („treść”), powinny być bardziej chronione. Przepis art. 4 rozporządzenia 2023/1543 określa organy uprawnione do wydania ENWD (art. 4 ust. 1-2 rozporządzenia 2023/1543) oraz ENZD (art. 4 ust. 3 rozporządzenia 2023/1543). W przypadku ENWD, właściwość organów uprawnionych do	

			jego wydania zależy od tego, co jest jego przedmiotem: czy są to dane abonenta i dane, których zażądano wyłącznie w celu identyfikacji użytkownika, czy też są to dane dotyczące ruchu (z wyjątkiem danych, których zażądano wyłącznie w celu identyfikacji użytkownika) oraz dane dotyczące treści. ENWD dotyczący danych abonenta i danych w celu identyfikacji może być wydany, poza organami wskazanymi w art. 4 ust. 1 lit. b) rozporządzenia 2023/1543, w szczególności przez sędziego, sąd, sędziego śledczego, ale także przez prokuratora właściwego w danej sprawie. ENWD dotyczący danych o ruchu lub treści (art. 4 ust. 2 rozporządzenia 2023/1543) nie może być już natomiast wydany przez prokuratora. PKE w ogóle tej kwestii nie uwzględnia. Nie rozróżnia właściwości organów w zależności od rodzaju przetwarzanych danych. Innymi słowy, przepisy p.k.e., ale także i obowiązujące obecnie uregulowania, odmiennie regulują tę kwestię w stosunku do rozporządzenia 2023/1543, ponieważ organami uprawnionymi do wystąpienia o wydanie dowodów elektronicznych, niezależnie od ich rodzaju, są sąd lub prokurator. Oznacza to, że przepisy p.k.e., łącznie z obowiązującymi przepisami k.p.k, pozwolą na przekazywanie większej ilości danych niż zezwala na to rozporządzenie 2023/1543. Pozwolą bowiem na wystąpienie o zatrzymanie dowodów w sprawie o każde przestępstwo. Natomiast ENWD dotyczących	

			danych o ruchu lub dotyczących treści może być wydawany wyłącznie w przypadku przestępstw wymienionych w art. 5 ust. 4 rozporządzenia 2023/1543. Przepis ten ogranicza więc wydawanie nakazu wydania dowodów do dwóch kategorii przestępstw. Pierwsza grupa przestępstw odnosi się do przestępstw przewidzianych w prawie krajowym, zagrożonych w państwie wydającym karą pozbawienia wolności trwającą co najmniej 3 lata (art. 5 ust. 4 lit a) rozporządzenia 2023/1543). Druga odnosi się do decyzji ramowych i dyrektyw UE, które zharmonizowały prawo karne w określonych dziedzinach i zezwoliły władzom krajowym na nakaz wydania dowodów bez względu na surowość kary na poziomie krajowym, np. w przypadku przestępstwa terroryzmu (art. 5 ust. 4 lit b) rozporządzenia 2023/1543). Nieuwzględnienie więc zmian przewidzianych w rozporządzeniu 2023/1543, w praktyce może spowodować zamieszania pojęciowe, a przede wszystkim trudności, czy wręcz uniemożliwi bezpośrednią współpracę podmiotów polskich z podmiotami zagranicznymi w zakresie ENWD i ENZD oraz doprowadzi do przekazywania większej ilości informacji o obywatelach polskich, niż wymagają tego regulacje unijne.	
2.	Art. 2	Konfederacja Lewiatan	Art. 2 - definicja przedsiębiorcy telekomunikacyjnego	**Uwaga nieuwzględniona** Wprowadzona zmiana ma charakter redakcyjno-legislacyjny. Ustawa PKE tak samo jak dotychczas obowiązująca ustawa PT reguluje sieci i usługi

			KL dostrzega odejście od dotychczasowej definicji przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w projekcie ustawy, która obejmuje jedynie podmioty, które świadczą usługi/dostarczają sieci publiczne. Jest to niespójne z uzasadnieniem do wprowadzanej ustawy, gdzie ustawodawca wskazuje, że jego intencją jest utrzymanie dotychczasowych rozwiązań w tym zakresie: (…) zaproponowana definicja odpowiada treścią dotychczasowej definicji przedsiębiorcy telekomunikacyjnego zawartej w art. 2 pkt 27 Pt. i dalej (…) Wdrażając EKŁE zdecydowano się na pozostawienie tej definicji (…). Do analogicznych wniosków można dojść zapoznając się z tabelą zgodności do niemniejszego projektu. W ocenie KL taka zmiana powoduje, że definicja przedsiębiorcy telekomunikacyjnego będzie wykluczać szereg podmiotów, których usługi nie mają charakteru usług/sieci publicznych z obowiązków rejestrowych, sprawozdawczych i innych, będących w powiązaniu z posiadaniem takiego statusu. Uwaga skrócona. Pełna treść dostępna na stronie RPL.	publicznie dostępne. Projekt zatem nie dokonał zmian merytorycznych.
2.2. Rozdział 2. Wykonywanie działalności telekomunikacyjnej (art. 5 – 22)				
3.	Art. 8 ust. 4	UKE	Proponuje się skreślić wyrazy „o czym informuje wnioskodawcę”. Należy zauważyć, że wnioskodawca otrzymuje zaświadczenie po dokonanym wpisie do	**Uwaga nieuwzględniona** Ten obowiązek informacyjny jest zasadny i

			rejestru (zob. art. 11 ust. 1), zatem wnioskodawca będzie posiadać informację na temat danych, jakie zostały wpisane w rejestrze. W konsekwencji należy przyjąć, że przekazywanie odrębnej informacji w tym zakresie generuje tylko dodatkową i zbędną pracę.	wnioskodawca powinien otrzymać informację, że dane podane we wniosku różnią się od danych z rejestru. UKE może jednak, jednocześnie z wydaniem zaświadczeniem, informować o zaistniałej rozbieżności.
4.	Art. 9	UKE	W związku z tym, że numer KRS jest niezbędny do weryfikacji danych, które będą pobierane przez UKE automatycznie, w art. 9 proponuje się uzupełnienie danych zawartych w rejestrze PT o ten numer poprzez dodanie pkt 3a w brzmieniu: „3a) numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym, o ile przedsiębiorca taki numer posiada;”.	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt już uwzględnia KRS (jako właściwy rejestr).
5.	Art. 13 ust. 1 pkt 5	UKE	W art. 13 ust. 1 pkt 5 proponuje się nadać brzmienie: „5) w przypadku niewypełnienia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązków informacyjnych, o których mowa w art. 20 ust. 1 ustawy lub art. 29 ust. 2 albo 2b ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, za 2 kolejne lata;”. W związku z tym, że część przedsiębiorców telekomunikacyjnych nie wywiązuje się z obowiązków informacyjnych w ramach inwentaryzacji, istnieje konieczność wprowadzenia przepisów o charakterze sankcjonującym, które – będąc środkiem przymuszającym do respektowania przepisów art. 29 ust. 2 i 2b ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych – pozwolą zapewnić większą ich skuteczność. Nieprzekazywanie przez	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga do rozważenia w ramach innego procesu legislacyjnego.

			przedsiębiorców danych do inwentaryzacji powoduje, że informacje gromadzone w bazach prowadzonych przez Prezesa UKE tracą na wiarygodności, co sprawia, że wykonywanie analiz na podstawie takich zbiorów danych obarczone jest błędami.	
6.	Art. 19 ust. 1	UKE	Proponuje się doprecyzowanie projektowanego przepisu poprzez wskazanie *expressis verbis* obowiązku przekazywania przez podmioty wskazane w ust. 1, na żądanie Prezesa UKE, także informacji o istniejącej infrastrukturze technicznej oraz o świadczonych usługach komunikacji elektronicznej. Przepis art. 19 obligować będzie przedsiębiorców komunikacji elektronicznej oraz podmioty, które uzyskały pozwolenie radiowe, rezerwację częstotliwości lub zasobów orbitalnych a także prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, do przekazywania na żądanie Prezesa UKE informacji niezbędnych do wykonywania przez ten organ uprawnień i obowiązków. Propozycja zmierza do objęcia zakresem przedmiotowego przepisu – obok istniejącej infrastruktury telekomunikacyjnej – także infrastruktury technicznej, co pozwoli na osiągnięcie spójnej i kompletnej regulacji. Ponadto, biorąc pod uwagę rozszerzenie katalogu podmiotów (w stosunku do obecnie obowiązującego stanu prawnego przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej zastąpili przedsiębiorców telekomunikacyjnych) zobligowanych do udzielania przedmiotowych informacji, proponuje się dodać informacje o świadczonych usługach komunikacji elektronicznej.	**Uwaga nieuwzględniona** Przepis jest wdrożeniem art. 20 ust. 1 EKŁE. W PKR obowiązek informacyjny określony jest bardzo szeroko i wskazuje na „informacje, w szczególności informacje o charakterze finansowym, informacji o przyszłym rozwoju sieci lub usług oraz istniejącej infrastrukturze telekomunikacyjnej, niezbędne do wykonywania przez Prezesa UKE jego uprawnień i obowiązków”. Doprecyzowanie wskazujące na przyszły rozwój sieci lub usług wynikają wprost z EKŁE, natomiast dane objęte uwagą już podlegają obowiązkowi na podstawie obecnego przepisu.
7.	Art. 19 ust. 5	UKE	Proponuje się umożliwienie Prezesowi UKE pozyskiwania informacji, o których mowa w tym przepisie, również z wykorzystaniem posiadanych	**Uwaga nieuwzględniona**

			narzędzi informatycznych. Zmiana taka przyczyni się do usprawnienia procesu pozyskiwania, a następnie analizy informacji zebranych za pomocą narzędzia informatycznego.	Możliwość pozyskiwania informacji poprzez narzędzie informatyczne, wymaga wcześniejszego zbudowania i uruchomienia systemów oraz gotowości interesariuszy wdrażanych systemów.
2.3. Rozdział 3. Opłaty (art. 23 – 29)				
8.	art. 23, 24, 25	ZP BCC	W ramach programu polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie" Unia Europejska określiła cele, których realizacja ma stworzyć warunki sprzyjające „innowacjom i inwestycjom poprzez wyznaczenie wyraźnego kierunku cyfrowej transformacji Unii i realizacji celów cyfrowych na szczeblu Unii do 2030 r. w oparciu o mierzalne wskaźniki". Jednym z celów infrastrukturalnych zakłada, że do 2030 r.: „wszyscy użytkownicy końcowi przebywający w stałej lokalizacji są objęci siecią gigabitową aż do punktu zakończenia sieci, a wszystkie obszary zaludnione są objęte ultraszybką siecią bezprzewodową nowej generacji o wydajności dorównującej co najmniej sieci 5G, zgodnie z zasadą neutralności technologicznej". Zgodnie z pierwszym raportem realizacji programu, w 2022 r. 71% gospodarstw domowych znajdowało się w zasięgu sieci o bardzo dużej przepustowości (przy średniej unijnej na poziomie 73%), a tylko 63% gospodarstw domowych znajdowało się w zasięgu sieci 5G (przy średniej unijnej na poziomie 81%). Te wskaźniki jednoznacznie pokazują, że bez przyspieszenia inwestycji nie będziemy w stanie osiągnąć celów przewidzianych na 2030 r., co w praktyce oznaczać będzie obniżenie konkurencyjności Polski i pozbawienie setek tysięcy,	W zakresie rocznej opłaty telekomunikacyjnej - **uwaga częściowo uwzględniona**. W wyniku stanowisk konsultacyjnych, górny limit rocznej opłaty telekomunikacyjnej został podwyższony w projekcie w stosunku do obecnie obowiązującego, ale mniej niż w projekcie wysłanym do konsultacji i wyniesie 0,15%. Limit zwiększono z obowiązującego w Pt 0,05% ze względu na to, że powyższy wskaźnik nie był zmieniany od roku 2004, a wartość wskaźnika w ostatnich latach przekraczała znacznie limit ustawowy, co znaczyło, że wpływy z opłaty są dużo niższe niż wydatki Prezesa UKE i ministra właściwego do spraw informatyzacji w zakresie telekomunikacji. Projektowane przepisy i działalność organów regulacyjnych mają na celu m.in. stymulowanie rozwoju rynku telekomunikacyjnego, w tym w zakresie inwestycji. W zakresie opłat za częstotliwości – **uwaga częściowo uwzględniona.** Limity opłat zostały obniżone. Należy jednak podkreślić, że ustawa określa jedynie górny limit, a faktyczna jej wysokość zostanie określona w drodze rozporządzenia.

			jeśli nie milionów Polaków korzyści, jakie dają nowoczesne technologie cyfrowe. Nie bez znaczenia jest, że im będziemy bliżej pełnego pokrycia kraju zasięgiem sieci gigabitowych, w tym trudniejszych obszarach będzie trzeba prowadzić pozostałe inwestycje. Przyspieszenie budowy i modernizacji sieci wymaga wsparcia państwa – nie tylko zapewnienia funduszy publicznych z takich programów jak KPO i FERC, ale także stworzenia korzystnych warunków prowadzenia biznesu, w tym ograniczania obciążeń, które nie przyczyniają się do budowania wartości. W tym kontekście pomysł podwyższenia opłat związanych z prowadzeniem działalności telekomunikacyjnej uznajemy za zupełnie niezrozumiały i szkodliwy. Projekt PKE przewiduje: • pięciokrotne podwyższenie górnego pułapu opłaty telekomunikacyjnej (z 0,05% do 0,25% rocznych przychodów (art. 23 ust. 4), • podwyższenie wszystkich limitów rocznych opłat za częstotliwości (art. 24 ust. 10), • wprowadzenie opłaty za pozwolenia radiowe, której wysokość będzie znacznie przekraczać wysokość obowiązującej opłaty skarbowej (art. 24 ust. 21), • podwyższenie wszystkich limitów opłat za numerację (art. 25 ust. 5), • wprowadzenie opłaty za złożenie wniosku o koordynację dostępu, mimo że koszt działalności Prezesa UKE w tym zakresie	W zakresie opłaty za prawo do gospodarowania zasobem numeracji - **uwaga częściowo uwzględniona.** Zmiarkowana została maksymalna wysokość opłat przewidziana w delegacji ustawowej w ten sposób, że łączne maksymalne obciążenia wszystkich uczestników rynku wzrosną o średnio 26,5% względem obecnie obowiązującej delegacji określonej w ustawie Prawo telekomunikacyjne. Należy jednocześnie wskazać, że delegacja ustawowa dla opłat za prawo do gospodarowania zasobem numeracji została określona w 2004 roku podczas uchwalania ustawy Prawo telekomunikacyjne i nie była zmieniana. Warto także wskazać, że skumulowana inflacja za okres od uchwalenia PT do końca 2023 r. wyniosła ok. 86%. Jednocześnie, według badań GUS, w ciągu ostatnich 10 lat ceny usług telekomunikacyjnych wzrosły o 30,24%. Wobec tego zasadne jest chociaż częściowe zwaloryzowanie stawek maksymalnych za prawo do gospodarowanie zasobem numeracji. Konkretne wysokości stawek za prawo do gospodarowanie zasobem numeracji zostanie określone w drodze rozporządzenia, analogicznie jak ma to miejsce w reżimie PT. W odniesieniu do opłat za złożenie wniosku o koordynację dostępu - **uwaga nieuwzględniona.** Należy wskazać, że postępowania dotyczące dostępu stanowią regulacyjną alternatywę względem postepowań cywilnych, które ze swojej kontradyktoryjnej natury, zasad apelacyjności oraz kasatoryjności oznaczają długie zaangażowanie środków operacyjnych strony powodowej (opłaty sądowe etc.). Postępowania także zastępują koszty

			miałby być również pokrywany z opłaty telekomunikacyjnej (art. 182 ust. 7 i następne). Wnosimy o odstąpienie od tych pomysłów. Warto nadmienić, że wskazane powyżej zmiany zostały zaproponowane jeszcze przez poprzedni rząd na długo po zakończeniu pierwotnych konsultacji projektu PKE. Nie są one niezbędne do wdrożenia EKŁE i nie zmierzają do realizacji jakichkolwiek zobowiązań wynikających z prawa unijnego. Ich skutkiem będzie wyłącznie utrudnienie telekomom prowadzenie działalności, która i tak staje się coraz trudniejsza w kontekście nierównego rozkładu sił w ramach gospodarki cyfrowej. Suma opłat, jakimi obciążony jest sektor telekomunikacyjny (i to z uwzględnieniem tylko tych pobieranych przez administrację centralną!), już teraz znacznie przekracza koszty realizacji przez państwo zadań z zakresu telekomunikacji. Tendencja zmian powinna być odwrotna – mając na uwadze rolę, jaką pełnią inwestycje telekomunikacyjne w przystosowywaniu kraju do wymogów gospodarki cyfrowej, a także wyzwania z tym związane, opłaty powinny ulegać obniżeniu albo chociaż powinny być realnie dostosowane do możliwości rynku telekomunikacyjnego. Ten zaś w ostatnich latach nie był w stanie rozwijać się tak jak inne branże, nawet jeśli to od jego efektywności zależał sukces chociażby dostawców treści, platform internetowych czy dostawców rozwiązań chmurowych. Nominalna wartość rynku telekomunikacyjnego na przestrzeni kilkunastu lat oscyluje w okolicach 40 mld zł, co faktycznie oznacza	sporządzania umów, opłaty notarialne itd. Naliczanie opłat za takie postepowania, które angażowały znaczne zasoby ludzkie regulatora doprowadzi do ich racjonalizacji, rozumianej również jako nadużywanie prawa wnioskodawcy w celu „zamrożenia lokalnych inwestycji” z uwagi na wszczynanie postępowań jako takich. Powiązanie wysokości opłaty ze zmienną w postaci przeciętnego wynagrodzenia jest również racjonalne z uwagi na uwarunkowania związane czynnikami ekonomicznymi. Likwiduje konieczność opracowywania taryf, cenników czy stosownych rozporządzeń, a zatem tworzenie dodatkowej legislacji. Konstrukcja przepisu art. 182 ust. 7 w zw. z ust. 9 Pke skłania operatorów do podjęcia wszelkich kroków, w celu polubownego rozwiązania sporu, bez angażowania PUKE. W tym przypadku PUKE jest organem rozstrzygającym i koszty, o których mowa w przepisie, pokrywają w niewielkiej części koszty działania PUKE w tym zakresie, w pozostałym zakresie jest finansowanie z opłaty telekomunikacyjnej.

			istotny spadek jego wartości realnej w czasie. Trudno zatem znaleźć uzasadnienie dla próby zwiększania przez państwo dochodów własnych kosztem sektora, który i tak mierzy się z presją inwestycyjną, ograniczonymi przez regulacje przychodami i konkurencją ze strony międzynarodowych gigantów technologicznych, którzy są głównymi beneficjentami rozwoju infrastruktury cyfrowej. Podsumowując, postulujemy rezygnację z propozycji przepisów PKE prowadzących do podwyższania obciążeń fiskalnych przedsiębiorców telekomunikacyjnych i tym samym niepogarszanie i tak trudnych warunków inwestowania w rozwój nowoczesnej infrastruktury.	
9.	Art. 24-26	Konfederacja Lewiatan	W ocenie KL całkowicie niezasadna jest także proponowana waloryzacja maksymalnych opłat związanych z prawem korzystania z częstotliwości i opłat za prawo do wykorzystania zasobów numeracyjnych. W tym kontekście warto skupić się na dwóch aspektach: • zasadności posługiwania się przeciętnym wynagrodzeniem jako wskaźnikiem waloryzacyjnym; • celowości takiej waloryzacji z punktu widzenia realnych potrzeb administracji. W przypadku pierwszego z wątków zasadniczo należy powtórzyć uwagi	**W zakresie opłat za częstotliwości - uwaga częściowo uwzględniona.** Limity opłat zostały obniżone. Jednocześnie należy podkreślić, że ustawa określa jedynie limity opłat, a ich faktyczna wysokość zostanie ustalona w akcie wykonawczym. Nie ma przeszkód, aby na poziomie rozporządzenia zróżnicować wysokości opłat w różnych zakresach częstotliwości, w ramach limitu określonego ustawą. **W zakresie opłaty za prawo do gospodarowania zasobem numeracji - uwaga częściowo uwzględniona.** Zmiarkowana została maksymalna wysokość opłat przewidziana w delegacji ustawowej w ten sposób, że łączne maksymalne obciążenia wszystkich uczestników rynku wzrosną o średnio 26,5%

			przytoczone przy omawianiu proponowanej opłaty za wydanie pozwolenia radiowego, przy czym warto wskazać, że sami projektodawcy w uzasadnieniu projektu PKE zauważają, że wzrost przeciętnego wynagrodzenia od wielu lat jest wyższy od poziomu inflacji: • Projektodawca, decydując się na powyższe zmiany, wziął pod uwagę, że ostatni raz powyższe limity były zmieniane w ustawie z dnia 16 listopada 2012 r. o zmianie ustawy – Prawo telekomunikacyjne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1445, z późn. zm.) , a przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej wzrosło od roku 2013 do roku 2020 prawie o 42% (3 650,06 zł w 2013 r., 5 167,47 zł w 2020 r.), a inflacja roczna pomiędzy rokiem 2013 a rokiem 2020 wyniosła prawie 9% (https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/cenyhandel/wskazniki-cen/wskazniki-cen-towarow-i-uslug-konsumpcyjnych-pot-inflacja-/rocznewskazniki-cen-towarow-i-uslug-konsumpcyjnych/, https://www.podatki.gov.pl/kalkulatoryhttps://www.podatki.gov.pl/kalkulatory-podatkowe/kalkulator-inflacji)podatkowe/kalkulator-inflacji). • Projektodawca, decydując się na powyższe zmiany, wziął pod uwagę, że powyższe limity nie były zmieniane od czasu uchwalenia ustawy PT w roku 2004, a	względem obecnie obowiązującej delegacji określonej w ustawie Prawo telekomunikacyjne. Należy jednocześnie wskazać, że delegacja ustawowa dla opłat za prawo do gospodarowania zasobem numeracji została określona w 2004 roku podczas uchwalania ustawy Prawo telekomunikacyjne i nie była zmieniana. Warto także wskazać, że skumulowana inflacja za okres od uchwalenia PT do końca 2023 r. wyniosła ok. 86%. Jednocześnie, według badań GUS, w ciągu ostatnich 10 lat ceny usług telekomunikacyjnych wzrosły o 30,24%. Wobec tego zasadne jest chociaż częściowe zwaloryzowanie stawek maksymalnych za prawo do gospodarowanie zasobem numeracji. Konkretne wysokości stawek za prawo do gospodarowanie zasobem numeracji zostanie określone w drodze rozporządzenia, analogicznie jak ma to miejsce w reżimie PT. **W zakresie opłaty telekomunikacyjnej – uwaga częściowo uwzględniona.** W wyniku stanowisk konsultacyjnych, górny limit rocznej opłaty telekomunikacyjnej został podwyższony w projekcie w stosunku do obecnie obowiązującego, ale mniej niż w projekcie wysłanym do konsultacji i wyniesie 0,15%. Limit zwiększono z obowiązującego w Pt 0,05% ze względu na to, że powyższy wskaźnik nie był zmieniany od roku 2004, a wartość wskaźnika w ostatnich latach przekraczała znacznie limit ustawowy, co znaczyło, że wpływy z opłaty są dużo niższe niż wydatki Prezesa UKE i ministra właściwego do spraw informatyzacji w zakresie telekomunikacji

			przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej ogłaszane w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wzrosło od roku 2005 do roku 2020 o 117 % (2 380,29 zł w 2005 r., 5 167,47 zł w 2020 r.), a inflacja roczna pomiędzy rokiem 2005 a rokiem 2020 wyniosła prawie 38 % (https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/wskaznikihttps://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/wskazniki-cen/wskazniki-cen-towarow-i-uslug-konsumpcyjnych-pot-inflacja-/roczne-wskazniki-cen-towarow-i-uslug-konsumpcyjnych/;https:/www.podatki.gov.pl/kalkulatory-podatkowe/kalkulator-inflacjicen/wskazniki-cen-towarow-i-uslug-konsumpcyjnych-pot-inflacja-/roczne-wskazniki-cenhttps://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/wskazniki-cen/wskazniki-cen-towarow-i-uslug-konsumpcyjnych-pot-inflacja-/roczne-wskazniki-cen-towarow-i-uslug-konsumpcyjnych/;https:/www.podatki.gov.pl/kalkulatory-podatkowe/kalkulator-inflacjitowarow-i-uslug-konsumpcyjnych/;https://www.podatki.gov.pl/kalkulatoryhttps://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/wskazniki-cen/wskazniki-cen-towarow-i-uslug-konsumpcyjnych-pot-inflacja-/roczne-wskazniki-cen-towarow-i-uslug-	

			konsumpcyjnych/;https:/www.podatki.gov.pl/kalkulatory-podatkowe/kalkulator-inflacjipodatkowe/kalkulator-inflacji). Posługiwanie się tym wskaźnikiem jest całkowicie nieadekwatne ze względu na brak realnego związku wpływów z tytułu tych opłat z pokrywaniem kosztów pracy związanych z realizacją zadań przez UKE – wpływy opłat za numerację są przekazywane w 100% do Funduszu Szerokopasmowego, a z opłat za częstotliwości od wielu lat wielokrotnie przekraczają całkowite (!) wydatki Urzędu. Właśnie ta niewspółmierność dochodów względem potrzeb stawia pod znakiem zapytania zasadność podnoszenia górnych pułapów wszystkich opłat, w tym opłaty telekomunikacyjnej: Niestety proponując podwyższenie opłat (czy ich maksymalnych pułapów) projektodawcy dotąd nie odnosili się do problemu tej dysproporcji. Sam fakt utrzymywania przez lata stałej wysokości opłat nie pociąga za sobą konieczności ich podnoszenia – szczególnie w sytuacji, gdy pomimo stałego wzrostu gospodarczego wartość krajowego rynku telekomunikacyjnego nie rośnie. KL wskazuje, że zwiększenie wpływów z opłat za częstotliwości, można osiągnąć w inny	

			sposób, bez naruszania zasad określonych w art. 42 ust. 2 EKŁE, zgodnie z którymi: 2. W odniesieniu do praw użytkowania widma radiowego państwa członkowskie dążą do zapewnienia, aby obowiązujące opłaty były ustalane na poziomie, który zapewni skuteczne przydzielanie i wykorzystanie widma radiowego, w tym przez: a) ustalenie cen wywoławczych jako opłat minimalnych za prawa użytkowania widma radiowego przez uwzględnienie wartości tych praw w przypadku ich ewentualnego alternatywnego użytkowania; b) uwzględnienie kosztów wiążących się z warunkami, którymi obwarowano te prawa; oraz c) stosowanie w możliwie najlepszym zakresie warunków płatności powiązanych z faktyczną dostępnością do celów praw wykorzystania danego widma radiowego. Tym alternatywnym, jak najbardziej prawidłowym sposobem na podniesienie poziomu dochodów jest zwiększenie zakresu częstotliwości dostępnych przedsiębiorcom. Wciąż są niezagospodarowane zasoby, które	

			można, a nawet które powinno się udostępnić – w szczególności pasmo 700 MHz. Niepokojące jest, że dążąc do zwiększania dochodów budżetu w pierwszej kolejności bierze się pod uwagę podwyższanie stawek opłat nie zaś zwiększenie efektywności działań regulacyjnych. Zasadą powinno być, że dopiero w sytuacji, gdy dalsza optymalizacja gospodarowaniem częstotliwościami (czy numeracją) nie jest już możliwa, a generowane wpływy są zbyt niskie – choć, podkreślamy, w rzeczywistości nie są – strona publiczna rozważa podniesienie wysokości opłat. Operatorzy muszą na bieżąco poprawiać efektywność swoich działań i tego samego należy oczekiwać od administracji publicznej. Przedstawiając w PKE propozycje podwyższenia opłat (czy ich limitów), dotąd projektodawcy w żaden sposób nie wykazali, że po ich stronie jakiekolwiek działania optymalizacyjne zostały podjęte. Dodatkowo kwestią do zaadresowania jest nieprzygotowanie projektu PKE do dystrybucji tzw. pasm milimetrowych. Pomiędzy 18 stycznia a 16 lutego 2024 r. Prezes UKE prowadził konsultacje w sprawie wykorzystania pasma 26 GHz i 42 GHz .	

			Udostępnienie tych pasm, w szczególności bardziej „dojrzałego” do dystrybucji pasma 26 GHz, na potrzeby komercyjne wymaga ustalenia odpowiednio niskich kosztów administracyjnych. Zgodnie z projektem PKE limit opłaty za 1 MHz w paśmie 3,4-3,8 GHz i 1 MHz w paśmie 26 GHz wynoszą dokładnie tyle samo, mimo że użyteczność wycinka pasma o tej samej szerokości jest w obu przypadkach skrajnie różna. W tym kontekście konieczne jest określenie dodatkowego progu opłat dla pasm milimetrowych, który będzie uwzględniał odpowiednio obniżone walory użytkowe pasma i określał urealniony limit opłat. W związku z powyższym wnosimy o pozostawienie limitów opłat za częstotliwości i numerację na obecnym, określonym w Pt poziomie. W przypadku nieuwzględnienia tych postulatów wnosimy o uzupełnienie OSR o rzetelną analizę wpływu podwyższenia opłat za częstotliwości i numerację na sytuację finansową przedsiębiorców telekomunikacyjnych, a szczególnie na ich zdolność do efektywnego inwestowania (wymaganego dla realizacji celów Cyfrowej Dekady).	

			Niezależnie od powyższego zwracamy uwagę na potrzebę rozważenia uzupełnienia art. 24 ust. 10 pkt 15 o dodatkową lit. f, która będzie określać górny, urealniony próg opłat za częstotliwości z pasm milimetrowych. W przypadku rozdysponowania przez Prezesa UKE pasma 26 GHz konieczne będzie określenie takiego limitu opłaty za częstotliwości, która będzie odzwierciedlać rzeczywistą użyteczność i wartość tego zasobu. Choć możliwość ustalenia odpowiednio niskiej stawki opłaty powinna nastąpić dopiero w akcie wykonawczym, to określenie odpowiedniego limitu już na poziomie ustawy stanowiłoby dla operatorów dodatkową gwarancję, że korzystanie z wyższych pasm może być opłacalne. Dla zapewnienia spójności siatki pojęciowej, w związku z tym, że pozwolenia radiowe, o których mowa w art. 138 nie są tym samym, co decyzje dopuszczające czasowe używanie urządzeń radiowych przewidziane w art. 152 i 153, wnosimy o wprowadzenie następującej zmiany w art. 24 ust. 4: Opłatę, o której mowa w ust. 1, uiszcza również podmiot nieposiadający rezerwacji częstotliwości, który uzyskał prawo do	

			wykorzystywania częstotliwości w pozwoleniu radiowym, na podstawie decyzji, o której mowa w art. 152 lub art. 153. Uwaga skrócona. Pełna treść dostępna na stronie RPL.	
10.	Art. 24 ust. 21	UKE	W odniesieniu do niniejszego przepisu należy zauważyć, że wynikające z jego brzmienia podniesienie wysokości opłaty za wydanie pozwolenia radiowego będzie stanowić znaczny wydatek dla wszystkich zainteresowanych podmiotów, co w konsekwencji może spowodować zahamowanie rozwoju telekomunikacji w Polsce, jak również wzrost cen za świadczone usługi telekomunikacyjne. Jednocześnie nasuwa się pytanie – czy w związku z tym, że jednorazowa opłata jest pobierana za „prawo do używania urządzenia radiowego" nie byłoby zasadnym, aby opłata była pobierana również od wpisu urządzenia radiowego do rejestru urządzeń radiowych używanych bez pozwolenia radiowego? Należy bowiem podkreślić, że zgodnie z art. 144c ust. 9 Prawa telekomunikacyjnego wniosek o wpis do rejestru urządzeń, załączniki dołączone do tego wniosku oraz wpis do rejestru urządzeń nie podlegają opłacie skarbowej, a przepisy PKE nie regulują kwestii opłat za wpis do tego rejestru. W ramach niniejszego zagadnienia pojawia się wątpliwość dotycząca kwestii nierównego traktowania podmiotów ubiegających się o wydanie pozwolenia radiowego względem podmiotów ubiegających się o wpis do rejestru urządzeń radiowych używanych bez pozwolenia	**Uwaga częściowo uwzględniona** – opłata została obniżona do wysokości 50% przeciętnego wynagrodzenia - w zakresie opłat za wpis do rejestru – **uwaga nieuwzględniona** – taka regulacja wynika obecnie z PT. Przepisy PKE regulują kwestię braku opłaty poprzez wskazanie, że pobierana jest ona wyłącznie za pozwolenie radiowe.

			radiowego.	
2.4. Rozdział 4. Konsultacje (art. 30 – 38)				
2.5. Rozdział 5. Zadania i obowiązki na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego (art. 39 – 54)				
11.	Rozdział 5	UKE	„Zadania i obowiązki na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego” – projektowane przepisy wymagają uspójnienia pod względem terminologicznym. Chodzi tu w szczególności o stosowanie pojęć „przedsiębiorca komunikacji elektronicznej” i „przedsiębiorca telekomunikacyjny” oraz „usługa komunikacji elektronicznej” i „usługa telekomunikacyjna” - przykładami braku konsekwencji w tym zakresie są projektowane przepisy art. 39 ust. 2 pkt 3 oraz art. 45 ust. 4 i 5.	**Uwaga nieuwzględniona** Podane przepisy odnoszą się w szczególności do nazwy umowy, tj. umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej. Na gruncie Pke nie funkcjonuje nazwa “umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych”. Nie jest zatem zasadna zmiana w tym zakresie. Ponadto art. 39 ust. 2 pkt 3 Pke wskazuje na elementy planu działań przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w sytuacjach szczególnych zagrożeń, odwołując się do środków zapewniających poufność, integralność, dostępność i autentyczność przetwarzanych danych minimalizujących w szczególności wpływ, jaki na sieci telekomunikacyjne, usługi komunikacji elektronicznej lub podmioty korzystające z tych sieci lub usług może mieć wystąpienie sytuacji szczególnego zagrożenia. Środki docelowo mają zapewnić bezpieczeństwo m.in. transmisji komunikatów za pomocą sieci w zakresie w jakim przedsiębiorca telekomunikacyjny ma na to wpływ.
12.	Art. 40 ust. 1	Konfederacja Lewiatan	W art. 40 ust. 1 pkt 2) lit. b)-c) PKE rozszerzono obowiązek przedsiębiorcy	**Uwaga nieuwzględniona**

	pkt 2) lit. b)-c)		telekomunikacyjnego dotyczący odtwarzania dostarczania publicznych sieci telekomunikacyjnych lub przywrócenia świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, w przypadku utraty ciągłości dostarczania tych sieci lub usług, z uwzględnieniem pierwszeństwa na rzecz wszystkich operatorów usług kluczowych i operatorów infrastruktury krytycznej. Zwracamy uwagę, że rozszerzenie to nie wynika wprost z przepisów dyrektywy EKŁE, a regulacja została zaczerpnięta z art. 178 ustawy Pt. W odniesieniu do obecnego art. 178 ustawy Pt w art. 40 ust. 1 pkt 2) projektu ustawy PKE dodano kolejne podmioty, tj. operatorów usług kluczowych i operatorów infrastruktury krytycznej, na rzecz których przedsiębiorca telekomunikacyjny będzie nieodpłatnie wykonywał nowe zadania. Rozszerzenie to znacząco wpływa na zakres dotychczasowych obowiązków i prac do wykonania przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego. W opinii KL, rozszerzenie nie znajduje żadnego uzasadnienia, a wprowadzanie nowego obowiązku jest dodatkowym nowym	Rozszerzenie katalogu podmiotów, dla których ma być zapewnione pierwszeństwo odtwarzania dostarczania publicznych sieci telekomunikacyjnych lub przywrócenia świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych podyktowane jest względami bezpieczeństwa. Biorąc pod uwagę potrzebę ochrony infrastruktury krytycznej w obecnej sytuacji geo-politycznej należy utrzymać zasady objęte art. 40 ust. 1 pkt 2 lit. b i c. Należy przy tym wskazać, że obowiązki operatorów usług kluczowych i operatorów infrastruktury krytycznej, a także przedsiębiorców telekomunikacyjnych będą się uzupełniać. Operatorzy będą w szczególności zabezpieczać swoje działania i infrastrukturę, natomiast przedsiębiorcy telekomunikacyjni zapewnią dostarczanie względem tych podmiotów usług i sieci telekomunikacyjnych, czego nie mogą zapewnić same te podmioty. Należy wskazać, że o ile katalog podmiotów nie jest publicznie dostępny to jednak z decyzji Prezesa UKE będzie wynikać względem których podmiotów należy zapewnić pierwszeństwo odtwarzania, kierując się przy tym rozmiarem zagrożenia, minimalizacją negatywnych skutków.

			obciążeniem niewynikającym również z EKŁE. Przedsiębiorca telekomunikacyjny nie ma możliwości weryfikacji - czy dany podmiot operator usług kluczowych lub operator infrastruktury krytycznej - są tymi właściwymi podmiotami wskazanymi w ustawie. Lista operatorów usług kluczowych i operatorów infrastruktury krytycznej nie jest listą dostępną publicznie (za wyjątkiem przypadków które zostały upublicznione, ewentualnie będących abonentami tego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego). Przedsiębiorcy telekomunikacyjni mają zatem uzasadnioną obawę, że w sytuacji wysokiego stresu w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa lub w czasie wojny, może dochodzić do nadużyć i celowego wymuszania na przedsiębiorcach telekomunikacyjnych realizacji tych obowiązków. Podmioty infrastruktury krytycznej oraz usługi kluczowej już teraz powinni wypełniać określone zadania i obowiązki m.in. z zakresu ochrony, w szczególności przez przygotowanie i wdrażanie, stosownie do przewidywanych zagrożeń, planów ochrony infrastruktury krytycznej oraz utrzymywanie	

			własnych systemów rezerwowych zapewniających bezpieczeństwo i podtrzymujących funkcjonowanie tej infrastruktury, do czasu jej pełnego odtworzenia (art. 6 ustawy o zarządzaniu kryzysowym). Podobnie podmioty usługi kluczowej w ramach obowiązków wdrażają system zarządzania bezpieczeństwem wykorzystywanym do świadczenia usługi kluczowej, zapewniający m.in. wdrożenie odpowiednich i proporcjonalnych do oszacowanego ryzyka środków technicznych i organizacyjnych, w tym np. bezpieczeństwo i ciągłość dostaw usług, od których zależy świadczenie usługi kluczowej czy utrzymywanie planów działania umożliwiających ciągłe i niezakłócone świadczenie usługi kluczowej (art. 8 ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa). Nie ma ograniczeń, aby w ramach własnych zadań właściciele infrastruktury krytycznej czy właściciele usługi kluczowej, w ramach zarządzania ryzkiem, definiowali ryzyka związane ze świadczeniem usług telekomunikacyjnych i w umowach z przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi dookreślali szczegółowe warunki odtwarzania dostarczania lub przywrócenia świadczenia publicznie dostępnych usług	

			telekomunikacyjnych (w przypadku utraty ciągłości dostarczania tych sieci lub usług). Nie znajdujemy więc powodów, dla których realizacja tych obowiązków zostaje przerzucona i ma się odbywać wyłącznie na koszt przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Tym bardziej, że bardzo często operatorzy usług kluczowych lub operatorzy infrastruktury krytycznej mają do dyspozycji ogromne środki finansowe, często większe niż przedsiębiorcy telekomunikacyjni. Obecnie jest bardzo dużo podmiotów infrastruktury krytycznej i usług kluczowych, na rzecz których mogłaby zostać nałożona decyzja Prezesa UKE. Po implementacji do polskiego prawa zapisów dyrektywy CER (ws. odporności podmiotów krytycznych) i NIS2 (ws. w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu cyberbezpieczeństwa), wzrośnie zarówno zakres nowych obowiązków, jak i liczba operatorów usług kluczowych i operatorów infrastruktury cyfrowej. W związku z tym przedsiębiorcy telekomunikacyjni powinni odzyskać koszty poniesione na ten cel. Zadania i obowiązki na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego to	

			podstawowe zadania leżące po stronie Państwa, i należą do zakresu działania instytucji rządowych. Są to zadania Państwa podobne do tych, jak przygotowanie armii na wypadek wojny, powinny być zatem finansowane przez rząd ze środków przeznaczonych na ten cel. Postulujemy usunięcie lit. b) i lit. c) z art. 40 ust. 1 pkt 2) z projektu ustawy PKE.	
13.	Art. 40 ust 1 pkt 2	KNF	Projektowane brzmienie art. 40 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej, w ocenie Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego należy rozszerzyć o kolejne kategorie podmiotów. Zgodnie z projektowanym art. 40 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej, Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej w sytuacji szczególnego zagrożenia może, w drodze decyzji, nałożyć na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązki dotyczące odtwarzania dostarczania publicznych sieci telekomunikacyjnych lub przywrócenia świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, z uwzględnieniem pierwszeństwa dla wymienionych w tym przepisie podmiotów, w przypadku utraty ciągłości dostarczania tych sieci lub usług. W kontekście rynku finansowego przepis ten odnosi się w jego obecnym brzmieniu do podmiotów z sektora bankowego i infrastruktury rynków finansowych, stosownie do art. 41 pkt 4 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 913, z późn. zm.). Dotyczy to przede wszystkim	**Uwaga nieuwzględniona** Katalog podmiotów, którym ma zostać zapewnione pierwszeństwo odtwarzania sieci i usług telekomunikacyjnych jest stosunkowo szeroki i w porównaniu do obecnie obowiązujących przepisów Pt został już znacznie rozszerzony – o operatorów usług kluczowych oraz operatorów infrastruktury krytycznej. Przepisem objęte są podmioty, których działalność jest najistotniejsza z punktu widzenia zaistnienia sytuacji szczególnego zagrożenia. Są to przede wszystkim podmioty, które wykonują działania w zakresie ratownictwa, niesienia pomocy, zadania w zakresie bezpieczeństwa, obronności, zarządzania kryzysowego. Inne podmioty powinny natomiast wpisywać się w katalog operatorów usług kluczowych, czy operatorów infrastruktury krytycznej. Być może zatem zasadne jest rozszerzenie tego katalogu o podmioty wskazane w uwadze. Jest to natomiast materia innych niż Pke ustaw.

			banków, spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, podmiotów prowadzących rynek regulowany oraz CCP, tj. kontrahentów centralnych. Pozostawia to poza zakresem zastosowania omawianego przepisu ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej część podmiotów niebędących częścią krajowego systemu cyberbezpieczeństwa, które mają jednak kluczowe znaczenie do stabilności i bezpieczeństwa rynku finansowego. Dotyczy to w pierwszej kolejności podmiotów prowadzących system płatności lub system rozrachunku papierów wartościowych, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. o ostateczności rozrachunku w systemach płatności i systemach rozrachunku papierów wartościowych oraz zasadach nadzoru nad tymi systemami (Dz. U. z 2022 r. poz. 1581, z późn. zm.). Krytyczny charakter tego rodzaju systemów dla rynku finansowego wynika z faktu, że mają one znaczenie dla działalności wielu podmiotów tego rynku, a zakłócenie funkcjonowania takich systemów może nieść za sobą poważne zakłócenia działalności wielu podmiotów rynku finansowego, w tym banków (które są objęte zakresem projektowanego art. 40 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej). Przykładem podmiotu prowadzącego tego rodzaju systemy może być Krajowa Izba Rozliczeniowa S.A., która prowadzi systemy Elixir, czy też Express Elixir, na których w dużej mierze opiera się krajowy obrót środków pieniężnych w postaci przelewów.	Wskazane w uwadze podmioty mogą zapewnić szczególne warunki jakości odtwarzania świadczenia usług redundancji usług oraz łączy w na podstawie zawieranych umów z przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi.

			Tym samym systemy te stanowią istotne ogniowo obiegu pieniądza w gospodarce krajowej, a względy bezpieczeństwa, szybkości i pewności tego obiegu, w ocenie Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego, uzasadniają rozszerzenie zakresu zastosowania art. 40 ust. 1 ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej o podmioty prowadzące systemy płatności lub systemy rozrachunku papierów wartościowych. Dodatkowo zakresem podmiotowym omawianego przepisu powinny zostać objęte także określone, szczególnie istotne dla stabilności i bezpieczeństwa rynku finansowego, kategorie podmiotów, do których od dnia 17 stycznia 2025 r. zastosowanie będą miały wymogi rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2554 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej sektora finansowego i zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 1060/2009, (UE) nr648/2012, (UE) nr 600/2014, (UE) nr 909/2014 oraz (UE) 2016/1011 (Dz. Urz. UE L 333 z 27.12.2022, str. 1), zwanego dalej „rozporządzeniem 2022/2554”. Krytyczne znaczenie w powyższym zakresie mają przede wszystkim administratorzy kluczowych wskaźników referencyjnych (art. 2 ust. 1 lit. r rozporządzenia 2022/2554). Podmiot opracowujący tego rodzaju kluczowy wskaźnik ma bowiem szczególne znaczenie dla utrzymania krytycznej działalności gospodarczej państwa. Zakłócenie funkcjonowania systemów takiego podmiotu mogłoby skutkować niemożnością wyznaczenia wartości kluczowego wskaźnika referencyjnego lub wyznaczeniem nieprawidłowej jego wartości, co miałoby w konsekwencji negatywny wpływ na rynek instrumentów finansowych lub wykonywanie tysięcy	

			umów kredytowych, a w efekcie mogłoby zdestabilizować rynek finansowy. Tego rodzaju zdarzenie mogłoby negatywnie wpłynąć na niemal wszystkie podmioty działające na polskim rynku finansowym (banki, towarzystwa funduszy inwestycyjnych, firmy inwestycyjne, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe itp.) oraz klientów detalicznych posiadających produkty, do których zastosowano omawiany wskaźnik referencyjny. Prace związane z zamiarem opracowania nowego wskaźnika referencyjnego wskazują na rosnące znaczenie takiego podmiotu na polskim rynku finansowym. Ze względu zatem na konieczność zapewnienia niezakłóconego działania, podmiot taki powinien zostać objęty zakresem zastosowania omawianego przepisu. Spośród podmiotów objętych wymogami rozporządzenia 2022/2554 szczególnie ważne dla bezpieczeństwa i stabilności rynku finansowego w Polsce pozostają również podmioty z sektora kapitałowego: firmy inwestycyjne (art. 2 ust. 1 lit. e rozporządzenia 2022/2554, co dotyczy w szczególności domów maklerskich) oraz spółki zarządzające, tj. towarzystwa funduszy inwestycyjnych (art. 2 ust. 1 lit. l rozporządzenia 2022/2554). Obejmuje to również podmioty infrastruktury tego rynku, takie jak centralne depozyty papierów wartościowych (art. 2 ust. 1 lit. g rozporządzenia 2022/2554), repozytoria transakcji (art. 2 ust. 1 lit. j rozporządzenia 2022/2554), dostawcy usług w zakresie udostępniania informacji (zatwierdzone mechanizmy sprawozdawcze i zatwierdzone podmioty publikujące – art. 2 ust. 1 lit. m	

			rozporządzenia 2022/2554), agencje ratingowe (art. 2 ust. 1 lit. q rozporządzenia DORA) oraz repozytoria sekurytyzacji (art. 2 ust. 1 lit. t rozporządzenia 2022/2554). Podmioty te mają szczególne znaczenie dla bezpieczeństwa i stabilności rynku finansowego w Polsce, gdyż od ich działalności zależy bowiem często niezakłócone świadczenie usług przez inne podmioty tego rynku, a przez to prawidłowe funkcjonowanie gospodarki krajowej i obrotu gospodarczego. W zakresie podmiotów objętych wymogami rozporządzenia 2022/2554, które powinny być objęte zakresem projektowanego art. 40 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej, można również wskazać na zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji, mające kluczowe znaczenie dla sektora ubezpieczeń w Polsce (art. 2 ust. 1 lit. N rozporządzenia 2022/2554), jak również krajowe instytucje płatnicze, będące jedną z kategorii dostawców usług płatniczych na gruncie ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2024 r. poz. 30) i odpowiadające za istotną część płatności wykonywanych na rynku finansowym, w szczególności w ramach nowoczesnych kanałów płatności w Internecie (art. 2 ust. 1 lit. b rozporządzenia 2022/2554, z wyłączeniem małych instytucji płatniczych i biur usług płatniczych ze względu na ich ograniczoną skalę działalności).W z powyższym Urząd Komisji Nadzoru Finansowego proponuje zmianę projektowanego art. 40 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej poprzez rozszerzenie zakresu podmiotowego o podmioty wskazane powyżej.	

14.	Art. 43: w ust. 1 pkt 1 – po lit a propozycja dodania lit. aa oraz propozycja dodania ust. 11-13	GUS	Propozycja zmiany przepisu W art. 43 ust. 1 pkt 1 po lit. a proponuje się dodanie lit. aa w brzmieniu: „aa) uzyskiwanie przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, w sposób określony w ust. 13, dostępu do następujących informacji z rejestru pełnoletnich abonentów będących osobami fizycznymi prowadzącymi lub nieprowadzącymi działalności gospodarczej, korzystających z usług połączeń głosowych w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej: - danych, o których mowa w art. 297 ust. 1 pkt 1 lit. b – w przypadku abonentów będących osobami fizycznymi nieprowadzącymi działalność gospodarczą, - danych o przydzielonym numerze abonenta z planu numeracji krajowej dla ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych związanym ze świadczoną usługą połączeń głosowych. Jednocześnie w art. 43 proponuje się dodanie ust. 11-13 w brzmieniu: „11. Obowiązek zapewnienia Prezesowi Głównego Urzędu Statystycznego dostępu do informacji, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. aa, dotyczy przedsiębiorców telekomunikacyjnych będących dostawcami usług telekomunikacyjnych w zakresie świadczenia usług telefonii w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej na potrzeby abonentów	**Uwaga nieuwzględniona** Przedmiotowy art. 43 ust. 1 pkt 1 odnosi się do zapewnienia przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych warunków dostępu i utrwalania celem zapewnienia służbom dostępu do danych na potrzeby prowadzonych przez nie postępowań, kontroli operacyjnej. Należy przy tym wskazać, że dostęp ten odnosi się w praktyce do istotnych zadań mających na celu zapewnienie bezpieczeństwa państwa, bezpieczeństwa i porządku publicznego, na co wskazuje również usytuowanie przepisu w rozdziale 5. Udostępnianie danych odbywa się na podstawie ustaw kompetencyjnych służb i wymaga zgody sądu. Proponowana zmiana nie wpisuje się zatem w cel i specyfikę art. 43.

			będących osobami fizycznymi prowadzącymi lub nieprowadzącymi działalności gospodarczej. 12. Uzyskanie przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego informacji, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. aa następuje na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy o statystyce publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 773 oraz z 2024 r. poz. …) i nie stanowi naruszenia tajemnicy komunikowania się w sieciach telekomunikacyjnych. 13. W celu umożliwienie realizacji uprawnienia, o którym mowa w ust. 1 pkt. 1 lit. aa, dostawcy usług telekomunikacyjnych zapewniają Prezesowi Głównego Urzędu Statystycznego dostęp do danych w postaci raportów wygenerowanych z systemów informacyjnych, w których przetwarzane są dane dotyczące abonentów, o których mowa w ust. 11.”. Uzasadnienie propozycji zmiany przepisu Proponowana zmiana ma na celu stworzenie w projektowanej ustawie – Prawo komunikacji elektronicznej podstawy prawnej do pozyskiwania przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego danych dotyczących abonentów telefonii w ramach ruchomej publicznie dostępnej sieci telekomunikacyjnej. Podstawa do pozyskiwania danych z niepublicznych systemów informacyjnych, w tym od podmiotów wykonujących działalność w zakresie dostarczania publicznie dostępnych usług	

			telekomunikacyjnych, jest uwzględniona w art. 2 pkt 15, art. 5a ust. 2 pkt 3, art. 13, art. 35aa, art. 35b ust. 3, art. 35c ust. 2 i 3, art. 35e ust. 1 oraz art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 773). Pozyskiwanie przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego informacji, o którym mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1 lit. aa projektowanej ustawy będzie następnie corocznie ustalane przez Radę Ministrów w programie badań statystycznych statystyki publicznej, w drodze rozporządzenia, które jest wydawane na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej. Zgodnie z art. 35b ust. 5 ustawy o statystyce publicznej pozyskiwanie tych danych nie będzie stanowiło naruszenia tajemnicy komunikowania się w sieciach telekomunikacyjnych.	
15.	Art. 43 ust. 4	Konfederacja Lewiatan	W art. 43 ust. 4 projektu PKE znalazł się zapis wskazujący, że uprawniony podmiot wspólnie z przedsiębiorcą telekomunikacyjnym, w terminie 24 godzin od momentu zgłoszenia zapotrzebowania w formie pisemnej przez uprawniony podmiot, określą sposób realizacji przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego warunków dostępu i utrwalania. 4. Uprawniony podmiot wspólnie z przedsiębiorcą telekomunikacyjnym, w terminie 24 godzin od momentu zgłoszenia	**Uwaga nieuwzględniona** W art. 43 ust. 4 sprecyzowano tryb określenia sposobu realizacji warunków zapewnienia dostępu i utrwalania co oznacza, że w przeciągu 24 godzin od zgłoszenia zapotrzebowania podmiot wraz z przedsiębiorcą telekomunikacyjnym mają obowiązek ustalić skuteczną i dostosowaną do możliwości technicznych i finansowych przedsiębiorcy telekomunikacyjnego metodę zapewnienia warunków dostępu i utrwalania danych. Ww. okres obowiązuje obie strony do wypracowania stosownych ustaleń.

			przez uprawniony podmiot zapotrzebowania na piśmie w postaci papierowej lub elektronicznej, z uwzględnieniem możliwości technicznych i finansowych przedsiębiorcy telekomunikacyjnego oraz wymogów określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1, określają sposób realizacji przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego warunków dostępu i utrwalania, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a i b. W uzasadnieniu do tego artykułu zawarto m.in. informację, że przepis ten precyzuje tryb określenia sposobu realizacji warunków zapewnienia dostępu i utrwalania, przez co nie stwarza możliwości wskazywania nowych sposobów realizacji dostępu i utrwalania. Pragniemy zwrócić uwagę, że określnie wprost w przepisie terminu 24 godzin na określenie realizacji warunków dostępu i utrwalania, istotnie wpływa na wykonanie tego obowiązku. W przypadku ogólnopolskiej sieci stacjonarnej PSTN, gdzie struktura jest rozproszona, konieczność sposobu realizacji dostępu i utrwalania w czasie 24 godzin bardzo często nie będzie możliwa ze względów technicznych. Ponieważ systemy	Przepis wbrew obawom podniesionym w uwadze nie wskazuje terminu zapewnienia warunków dostępu i utrwalania, a jedynie sposób realizacji. Z tego względu uwagę należy uznać za bezzasadną.

			dla sieci stacjonarnej PSTN nie są już wspierane przez producentów, takie wymaganie spowoduje bardzo często brak możliwości jego technicznej realizacji w wymaganym terminie. Wprawdzie w uzasadnieniu doprecyzowano, że termin 24-godzinny dotyczy wzajemnego określenia sposobu zapewnienia warunków dostępu i utrwalania, a nie realizacji obowiązku przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego. Z dotychczasowej praktyki wiemy, że podmioty uprawnione różnie i często literalnie traktują przepisy w tym zakresie i okres 24 godzin może się wiązać dla nich z fizyczną i techniczną realizacją warunków takiego dostępu i utrwalania. Przy obecnej konstrukcji przepisu nie jest to jednoznaczne i może być interpretowane odmiennie przez uprawione podmioty oraz przedsiębiorców telekomunikacyjnych, doprowadzając do nieporozumień w tym zakresie. Z powyższych względów proponujemy zmianę tego wymagania na 72 godziny. Uważamy, że termin 72 godzin jest odpowiednim okresem czasu na techniczną realizację i prawidłowe wykonanie	

			nałożonego obowiązku na przedsiębiorców telekomunikacyjnych.	
16.	Art. 45 ust. 1pkt 2, Art. 47 ust. 1pkt 1, art. 49 ust. 1	Konfederacja Lewiatan	Art. 47 ust. 1 pkt 1, art. 49 ust. 1 i art. 45 ust. 1 pkt 2 projektu ustawy – przechowywanie danych na terytorium RP. Konieczność dostosowania postanowień wspomnianych art. do wyroków Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej „TSUE") w zakresie retencji danych. Zgodnie z art. 47 ust. 1 pkt 1 projektu PKE: Art. 47. 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, z wyłączeniem podmiotów, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 49 ust. 2, jest obowiązany na własny koszt: 1) zatrzymywać i przechowywać dane, o których mowa w art. 49 ust. 1, generowane w publicznej sieci telekomunikacyjnej lub przez niego przetwarzane, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przez okres 12 miesięcy, licząc od dnia połączenia lub nieudanej próby połączenia, a z dniem upływu tego okresu dane te niszczyć, z wyjątkiem	**Uwaga nieuwzględniona** Przepis w obecnym brzmieniu nie zobowiązuje przedsiębiorców do przechowywania danych na terenie RP. Chodzi o rodzaj danych generowanych lub przetwarzanych na terytorium RP.

			tych, które zostały zabezpieczone, zgodnie z przepisami odrębnymi; Możliwe są dwie interpretacje przepisu. Po pierwsze, zatrzymywanie i przechowywania danych w odbywa się na terytorium RP., albo przetwarzanie co do zasady odbywa się na terytorium RP, a jego niektóre elementy, tj. zatrzymywanie i przechowywanie danych może odbywać się poza terytorium RP, oczywiście przy wypełnieniu obowiązku ochrony tych danych (przed przypadkowym lub bezprawnym zniszczeniem, utratą lub zmianą, dostępem lub ujawnieniem). Podejście, w którym przepis krajowy reguluje konieczność zatrzymywania i przechowywania danych w centrach danych zlokalizowanych na terytorium RP, co do zasady, jest w sprzeczności z zasadą wspierania wspólnego rynku UE. W ramach jednolitego rynku UE, obecnie przedsiębiorcy telekomunikacyjni prowadzą swoją działalności w państwach członkowskich UE i wykorzystują do przetwarzania danych systemy i infrastrukturę znajdujące się w innych krajach UE. Przyjęcie podejścia jak wyżej, jest także w kontrze do regulacji takich jak Rozporządzenie o Ochronie Danych Osobowych (RODO), gdzie jednym z	

			głównych jej założeń była likwidacja barier w swobodnym przepływie chronionych danych osobowych na obszarze Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Pozostawienie w art. 47 ust. 1 pkt 1) wymogu zatrzymywania i przechowywania danych tylko w Polsce byłoby sprzeczne z przepisami RODO, ponieważ głównym celem niniejszego rozporządzenia pozostaje usuwanie przeszkód w przepływie chronionych danych (osobowych) w obrębie EOG. Obligatoryjność przechowywania danych telekomunikacyjnych wyłącznie na terenie Polski nie jest także konsekwencją żadnych innych regulacji na poziomie UE takich jak Dyrektywy NIS i NIS 2, dyrektywa ustanawiająca Europejski Kodeks Łączności Elektronicznej (EKŁE), którą PKE ma wdrażać. Również regulacje takie jak Akt w sprawie danych, Akt w sprawie sztucznej inteligencji, Akt w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej (DORA) nie wprowadzają ani nawet nie sugerują implementacji obowiązku twardej lokalizacji danych na terytorium któregokolwiek z państw członkowskich. Projektowany obowiązek jest również sprzeczny z jedną z najbardziej podstawowych zasad	

			funkcjonujących wewnątrz UE – zasadą wspierania wspólnego rynku UE. Ograniczenie zatrzymywania i przechowywania danych do terytorium RP poważnie ograniczy także możliwość wyboru usług chmurowych, które często znajdują się w innym kraju UE. Ważnym aspektem jest kwestia bezpieczeństwa danych związana z zatrzymywaniem i przechowywaniem tych danych poza terytorium RP. W przypadku potencjalnej zmiany geopolitycznej w naszym regionie i chęci nielegalnego wykorzystania tych danych przeciwko obywatelom polskim, przechowywanie danych poza terytorium RP jest dodatkowym zabezpieczeniem i atutem bezpieczeństwa. Napięta sytuacja gepolityczna i polityka Rosji względem regionu Europy Środkowo-Wschodniej oznacza konieczność rozbudowywania linii cyberobrony przez państwo i wszystkie sektory gospodarki ze szczególnym uwzględnieniem inftarstruktury krytycznej. Tymczasem „twarda lokalizacja danych” nie wpisuje się w tworzenie optymalnego środowiska cyberbezpieczeństwa RP (brak dostępu do najbardziej nowoczesnych narzędzi,	

			praktyczne problemy z przesyłem danych, mniej efektywne zarządzanie zasobami w obszarze cyberbezpieczeństwa itd.). Warto w tym kontekście wspomnieć, że wykorzystanie infrastruktury przetwarzania i przchowywania danych znajdujących się poza granicami kraju odegrało jednoznacznie pozytywną rolę w podtrzymaniu normalnego funkcjonowania Ukrainy i jej najważniejszych urzędów oraz instytucji po wybuch pełnoskalowej wojny w 2022 r. Należy wskazać, że przepisy projektowanej ustawy PKE uszczegóławiają obowiązki przedsiębiorcy telekomunikacyjnego dotyczące bezpieczeństwa sieci - wprost nakazując uwzględnić kwestę ciągłości działania. To w celu zapewnienia ciągłości działania przedsiębiorca ma uwzględniać możliwość wystąpienia sytuacji szczególnych zagrożeń (art. 39 ust. 1 projektu PKE). Plan działań w sytuacji szczególnego zagrożenia (art. 39 ust. 3 pkt. 4) powinien obejmować utrzymanie ciągłości dostarczania sieci lub świadczenia usług. Ponadto, przedsiębiorcy telekomunikacyjni posiadają infrastrukturę zdefiniowaną jako infrastruktura krytyczna. Od kilku lat Zespół Reagowania na Incydenty Bezpieczeństwa Komputerowego CSIRT GOV obserwuje zwiększoną aktywność cyberprzestępców, których celem jest próba	

			przełamania zabezpieczeń systemów teleinformatycznych administracji rządowej oraz infrastruktury krytycznej. Jak wyliczyli autorzy „Raportu o stanie bezpieczenstwa cyberprzestrzeni RP w 2022” z sierpnia 2023 r1 największa liczba zgłoszeń incydentów zgłoszonych w systemie obsługi CSIRT GOV (1798), dotyczyła zagrożeń dla systemów i sieci telekomunikacyjnych wykorzystywanych przez operatorów infrastruktury krytycznej. Warto przy okazji nadmienić, że restrykcje związane z przymuszaniem firm telekomunikacyjnych do lokowania danych tylko w Polsce stoją w opozycji do „Narodowego Programu Ochrony Infrastruktury Krytycznej” Rądowego Centrum Bezpieczeństwa, a w szczgólności Planu Ewakuacji do Chmury Obliczeniowej, który plany ewakuacji infrastruktury krytycznej do chmury obliczeniowej znajdujacej się poza granicami RP traktuje jako jeden z filarów bezpieczeństwa teleinformatycznego infrastruktury krytycznej. Należy także podkreślić, że obowiązek dotyczący retencji danych generowanych w publicznych sieciach telekomunikacyjnych przedsiębiorca telekomunikacyjny realizuje na własny koszt. Przedsiębiorcy telekomunikacyjni muszą mieć możliwość	

			realizowania obowiązku retencji danych w sposób efektywny kosztowo – i takie możliwości daje wykorzystanie m.in. usług chmurowych, w tym z użyciem rozwiązań wykorzystujących możliwość przechowywania danych poza terytorium RP, w innych krajach Unii Europejskiej. Wskazane przepisy projektu ustawy powinny uwzględniać wytyczne w zakresie retencji danych sformułowane w uzasadnieniu wyroków, w szczególności z 21 grudnia 2016 r., Tele2 Sverige AB przeciwko Post-Och Telestyrelsen oraz wyroku TSUE z 5 kwietnia 2022 r., G.D. przeciwko Komisarzowi Garda Síochána i in.). Postanowienia PKE w tym zakresie powinny być uszczegółowione i przewidywać zróżnicowanie co do zakresu i rodzaju zbieranych danych. Przepisy nie powinny zezwalać na zbieranie jakichkolwiek danych o ruchu i lokalizacji wszystkich abonentów oraz zarejestrowanych użytkowników wszystkich środków komunikacji elektronicznej. Powinny przewidywać zróżnicowanie i ograniczenia z uwzględnieniem celu, którym powinno być zwalczanie poważnych przestępstw. Brak również analogicznego zróżnicowania i	

			ograniczenia lub wyjątku, gdy chodzi o poszczególne funkcje lub osoby, np. adwokatów udzielających pomocy prawnej. Proponowane przepisy przewidują postanowienia w zakresie gromadzenia i udostępniania danych telekomunikacyjnych, które są analogiczne do obowiązujących obecnie art. 180a, art. 180c i 180d p.t. Przepis art. 47 ust. 1 p.k.e. jest odpowiednikiem art. 180a ust. 1 p.t. Z kolei treść art. 49 ust. 1 p.k.e., poza dodanym w punkcie 2 lit d) jest także taka sama jak obecnego art. 180c ust. 1 p.t. Wreszcie treść art. 45 ust. 1 pkt 2 p.k.e. jest analogiczna do art. 180d p.t. Tymczasem postanowienia art. 180a, art. 180c i 180d p.t. stanowiły implementację postanowień dyrektywy 2006/24/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie zatrzymywania generowanych lub przetwarzanych danych w związku ze świadczeniem ogólnie dostępnych usług łączności elektronicznej lub udostępnianiem publicznych sieci łączności oraz zmieniającą dyrektywę 2002/58/WE (dalej „dyrektywa 2006/24/WE"). TSUE wyrokiem z dnia 8 kwietnia 2014 r. w sprawie C-293/12 Digital Rights Ireland Ltd. oraz C-594/12 Kärntner Landesregierung i inni, „Digital Rights Ireland", orzekł że dyrektywa 2006/24/WE	

			o retencji danych telekomunikacyjnych jest nieważna. Zdaniem TSUE dyrektywa ta, ze względu na zbyt szeroki zakres i brak odpowiednich gwarancji chroniących przed nadużyciami w sposób nieproporcjonalny ingeruje wgwarantowane w Karcie Praw Podstawowych UE (dalej „KPPUE") prawo do prywatności i ochrony danych osobowych. Wskazane przepisy p.k.e. w zakresie retencji danych telekomunikacyjnych nie uwzględniają wytycznych TSUE zawartych w przedmiotowym wyroku. W obecnej postaci uregulowania p.k.e. w tym zakresie przekraczają granice, które wyznacza poszanowanie zasady proporcjonalności na gruncie art. 7, 8 i art. 52 ust. 1 KPPUE oraz nie zawierają jasnych i precyzyjnych reguł określających zakres ingerencji w prawa podstawowe ustanowione w art. 7 i 8 KPPUE. Wskazać należy, że proponowane przepisy PKE nie tylko opierają się na nieważnej dyrektywie, ale nawet wykraczają, także w sposób wadliwy, poza zakres tej dyrektywy. Polski ustawodawca implementował bowiem dyrektywę 2006/24/WE w sposób ekstensywny, ponieważ upoważnił do żądania danych telekomunikacyjnych nie tylko w celu wykrywania lub ścigania poważnych przestępstw, jak stanowiła	

			dyrektywa 2006/24/WE, ale także w celu zwalczania przestępstw o relatywnie niskim stopniu szkodliwości, a nawet czynów niebędących przestępstwami. Po drugie, kompetencje do żądania zatrzymanych danych telekomunikacyjnych ma w Polsce wyjątkowo duża, w porównaniu z innymi państwami europejskimi, liczba podmiotów, na co wskazywał także polski Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 30 lipca 2014 r., sygn. K 23/11. Konsekwencje utrzymania postanowień PKE w zakresie retencji danych w obecnej postaci będą bardzo poważne, gdyż odwołują się do nich wprost przepisy kodeksu postępowania karnego (dalej „k.p.k.”, art. 218 § 1 k.p.k.), a przedmiotowe dane stanowią dowody w postępowaniach karnych. Stwierdzenie sprzeczności tych postanowień z polską Konstytucją lub przepisami UE może doprowadzić do podważania wyroków karnych w wielu sprawach, w których wadliwie zgromadzono i wykorzystano te dane w postępowaniu dowodowym (statystyki wskazują, że dane telekomunikacyjne są gromadzone w setkach tysięcy spraw rocznie). Zarzuty i potencjalne roszczenia dotyczące bezprawnego wykorzystaniem danych będą kierowane przez użytkowników	

			(obywateli), nie tylko do organów państwa (sądów, prokuratury, policji czy tzw. „służb”), ale także do przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Wreszcie zauważyć należy, że Polska jest jednym z nielicznych państw UE, które dotychczas nie zmieniło przepisów w tym zakresie. Problem ten był podnoszony nie tylko w literaturze naukowej i orzecznictwie sądowym, ale także przez organy i instytucje rządowe. Na niezgodność tych przepisów z prawem UE konsekwentnie zwracał uwagę w toku prac legislacyjnych nad PKE Ministerstwo do Spraw Unii Europejskiej (zob. stanowisko o sygn. KPDPUE.920.162.2020.KWM (17) czy stanowisko z dnia 15 grudnia 2022 r. KL proponuje poprawkę rozszerzającą geograficzny obszar przechowywania danych telekomunikacyjnych do obszaru Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) uwzględnia okoliczność obowiązywania w ramach EOG jednolitych zasad ochrony danych osobowych (w tym danych telekomunikacyjnych), na skutek obowiązywania przepisów Rozporządzenia o Ochronie Danych Osobowych (RODO). Zmiana ta pozytywnie wpłynie także na	

			bezpieczeństwo tych danych oraz ogólny poziom cyberbezpieczeństwa infrastruktury krytycznej w Polsce. „Przedsiębiorca telekomunikacyjny, z wyłączeniem podmiotów, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 49 ust. 2, jest obowiązany na własny koszt: 1) zatrzymywać i przechowywać dane, o których mowa w art. 49 ust. 1, generowane w publicznej sieci telekomunikacyjnej lub przez niego przetwarzane, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na terytorium Europejskiego Obszaru Gospodarczego, przez okres 12 miesięcy, licząc od dnia połączenia lub nieudanej próby połączenia, a z dniem upływu tego okresu dane te niszczyć, z wyjątkiem tych, które zostały zabezpieczone, zgodnie z przepisami odrębnymi”.	
17.	Art. 47 ust. 1 pkt 1)	Związek Przedsiębiorców i Pracodawców	Na podstawie przedstawionego projektu ustawy Prawo komunikacji elektronicznej oraz ustawy wprowadzającej te przepisy, pragniemy zwrócić uwagę na konieczność zmiany w zakresie obowiązku przechowywania danych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Sugerujemy rewizję art. 47 ust. 1 pkt 1) PKE w taki sposób, aby umożliwić przechowywanie danych w ramach całego Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), zamiast ograniczać je wyłącznie do terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Postulujemy aby art. 47 ust. 1 pkt 1) PKE brzmiał: · „Przedsiębiorca telekomunikacyjny, z wyłączeniem podmiotów, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 49 ust. 2, jest obowiązany na własny koszt: 1) zatrzymywać i przechowywać dane, o których mowa	**Uwaga nieuwzględniona** Przepis w obecnym brzmieniu nie zobowiązuje przedsiębiorców do przechowywania danych na terenie RP. Chodzi o rodzaj danych generowanych lub przetwarzanych na terytorium RP.

			w art. 49 ust. 1, generowane w publicznej sieci telekomunikacyjnej lub przez niego przetwarzane ~~na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej~~, przez okres 12 miesięcy, licząc od dnia połączenia lub nieudanej próby połączenia, a z dniem upływu tego okresu dane te niszczyć, z wyjątkiem tych, które zostały zabezpieczone, zgodnie z przepisami odrębnymi”. lub, jeśli retencja danych ma pozostać i dane mają być zatrzymywane i przechowywane na jakimś określonym obszarze, postulujemy rozszerzenie tego obszaru do Europejskiego Obszaru Gospodarczego. W zw. z powyższym, zmieniona wersja art. art. 47 ust. 1 pkt 1) PKE brzmiałaby: „Przedsiębiorca telekomunikacyjny, z wyłączeniem podmiotów, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 49 ust. 2, jest obowiązany na własny koszt: 1) zatrzymywać i przechowywać dane, o których mowa w art. 49 ust. 1, generowane w publicznej sieci telekomunikacyjnej lub przez niego przetwarzane, ~~na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej~~, na terytorium Europejskiego Obszaru Gospodarczego, przez okres 12 miesięcy, licząc od dnia połączenia lub nieudanej próby połączenia, a z dniem upływu tego okresu dane te niszczyć, z wyjątkiem tych, które zostały zabezpieczone, zgodnie z przepisami odrębnymi”. Zmiana ta bierze pod uwagę fakt, że w Europejskim Obszarze Gospodarczym obowiązują jednolite przepisy dotyczące ochrony danych osobowych, włączając w to dane telekomunikacyjne, zgodnie z zasadami określonymi w Rozporządzeniu o Ochronie Danych Osobowych (RODO). Poniżej przedstawiamy	

			NIEZGODNOŚĆ Z PRAWEM UE Pragniemy podkreślić, że wymóg, aby przedsiębiorstwa telekomunikacyjne wykorzystywały wyłącznie centra danych umiejscowione na terenie Polski, stoi w sprzeczności z ideą wspierania jednolitego rynku europejskiego. Taka polityka nie jest odzwierciedlona w Europejskim Kodeksie Łączności Elektronicznej (EKŁE), który jest implementowany przez PKE. Ograniczenie to koliduje z unijnymi przepisami, takimi jak rozporządzenie o ochronie danych (RODO), którego głównym założeniem jest ułatwienie przepływu danych osobowych wewnątrz Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG). Ponadto, ten narzucony obowiązek fizycznego umiejscowienia danych na obszarze Polski nie znajduje uzasadnienia w obecnych ani przyszłych regulacjach unijnych, w tym w dyrektywach typu NIS 2.0 czy w Europejskim Kodeksie Łączności Elektronicznej. Również nowe regulacje oraz ich projektowane zmiany nie wprowadzają ograniczeń co do lokalizacji przechowywania danych, pozwalając na ich umieszczenie w dowolnym kraju członkowskim – przykłady to rozporządzenie DORA czy różne Akty dotyczące danych, zarządzania danymi, czy sztucznej inteligencji. OCHRONA INFRASTRUKTURY KRYTYCZNEJ Wymóg utrzymywania danych wyłącznie w Polsce, znany jako "twarda lokalizacja danych", może stwarzać ryzyka dla cyberbezpieczeństwa i ochrony infrastruktury krytycznej, szczególnie w obliczu geopolitycznych napięć i konfliktu na Ukrainie. Operatorzy telekomunikacyjni, posiadający kluczowe	

			dla bezpieczeństwa państwa sieci i infrastrukturę, są narażeni na cyberataki. Taka polityka utrudnia skuteczne zarządzanie cyberbezpieczeństwem, korzystanie z nowych technologii ochronnych i wymianę danych wewnątrz grupy, ze względu na bariery prawne i organizacyjne. Ograniczenia te kolidują z "Narodowym Programem Ochrony Infrastruktury Krytycznej", który promuje plany ewakuacji do chmury obliczeniowej za granicą jako element bezpieczeństwa. Niejasne jest, dlaczego takie restrykcje nie dotyczą infrastruktury krytycznej, podczas gdy są nałożone na sektor telekomunikacyjny. Doświadczenia z konfliktu na Ukrainie pokazują, że przeniesienie danych do chmury za granicą jest skutecznym sposobem na ochronę przed atakami, co powinno być integralną częścią planowania bezpieczeństwa	
18.	Art. 47 ust. 1 pkt 1	ZP BCC	Art. 47 ust – przechowywanie danych retencyjnych W art. 47 ust. 1 pkt 1) projektu PKE zawarto przepisy stanowiące, że Przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany na własny koszt zatrzymywać i przechowywać dane generowane w publicznej sieci telekomunikacyjnej lub przez niego przetwarzane, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Biorąc pod uwagę zasadę wspierania wspólnego rynku UE, przepis krajowy nakładający konieczność zatrzymywania i przechowywania danych w centrach danych zlokalizowanych wyłącznie na terytorium RP, stoi w sprzeczności z tą zasadą. W ramach jednolitego rynku przedsiębiorcy telekomunikacyjni prowadzą swoją działalności w państwach członkowskich UE i	**Uwaga nieuwzględniona** Przepis w obecnym brzmieniu nie zobowiązuje przedsiębiorców do przechowywania danych na terenie RP. Chodzi o rodzaj danych generowanych lub przetwarzanych na terytorium RP.

			wykorzystują do przetwarzania danych systemy i infrastrukturę znajdujące się w innych krajach UE. Nie ma zatem przeszkód, aby dane przechowywane były na terytorium Unii Europejskiej. Potwierdzeniem takiego podejścia może być Rozporządzenie o Ochronie Danych Osobowych (RODO), gdzie jednym z głównych założeń tej regulacji była likwidacja barier w swobodnym przepływie chronionych danych osobowych na obszarze Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Ograniczenie zatrzymywania i przechowywania danych do terytorium RP stwarza ryzyko niekorzystnych regulacji dla polskich przedsiębiorców, nie znajduje też uzasadnienia natury prawnej i gospodarczej. Ograniczenie zatrzymywania i przechowywania danych do terytorium RP poważnie ogranicza także możliwość wyboru usług chmurowych, które umożliwiają implementację nowoczesnych rozwiązań adresujących potrzeby klientów i skalowalność usług. Ważnym aspektem jest kwestia bezpieczeństwa danych poza terytorium RP, ponieważ jest to dodatkowa gwarancja bezpieczeństwa, która w niekorzystnych warunkach zapewni firmom ciągłość działania. Zmiana podejścia do przechowywania danych na terytorium UE pozwoli zminimalizować ryzyko przechowywania na terytorium RP i zwiększa możliwość odtworzenia tych danych w przypadku uszkodzeń infrastruktury krajowej. Przedsiębiorcy telekomunikacyjni w Polsce powinni mieć możliwość wykorzystania rozwiązań przechowywania danych poza terytorium RP, w innych krajach Unii Europejskiej i realizowania	

			obowiązku retencji danych w sposób efektywny kosztowo – i takie możliwości daje wykorzystanie m.in. usług chmurowych. W związku z powyższym proponujemy zmianę w art. 47 ust. 1 pkt 1) projektu PKE, polegającą na zastąpieniu wyrażenia „na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej” na wyrażenie „na terytorium Unii Europejskiej”.	
19.	Art. 47 ust 1	UODO	Art. 47 ust. 1 projektu ustawy nakłada na przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązek przechowywania przez okres 12 miesięcy danych użytkownika końcowego, o których mowa w art. 49 ust. 1 PKE. Są to dane użytkownika końcowego inicjującego połączenie, do którego kierowane jest połączenie, tj. data i godzina połączenia oraz czas jego trwania, rodzaj połączenia, lokalizacja telekomunikacyjnego urządzenia końcowego oraz dane jednoznacznie identyfikujące użytkownika w sieci. Art. 47 ust. 2 PKE nakłada obowiązek udostępniania tych danych uprawnionym podmiotom, a także sądowi i prokuratorowi. Uprawnione podmioty wymienione są w art. 43 ust. 1 pkt 1 lit. a PKE. Zalicza się do nich Policję, Biuro Nadzoru Wewnętrznego, Straż Graniczną, Inspektorat Wewnętrzny Służby Więziennej, Służbę Ochrony Państwa, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Żandarmerię Wojskową, Centralne Biuro Antykorupcyjne i Krajową Administrację Skarbową. Co do zasady projektowany przepis stanowi powielenie art. 180a Prawa telekomunikacyjnego. Organ nadzorczy zwraca	**Uwaga nieuwzględniona** Pt oraz projektowane Pke zawiera ogólne przepisy dotyczące zakresu danych poddanych retencji. Udostępnianie danych telekomunikacyjnych przez operatorów odbywa się na zasadach i w trybie określonych w przepisach odrębnych. Ustawa Pt nie reguluje więc kwestii udostępniania tych danych, w tym zasad i procedur właściwych dla działań operacyjnych lub procesowych, które określone są w przepisach dotyczących funkcjonowania uprawnionych podmiotów oraz sądu i prokuratury. Zatem wymóg zawarty w wyroku Trybunału dotyczący uniknięcia ogólnego i niezróżnicowanego przesyłania danych telekomunikacyjnych powinien znaleźć rozwiązanie poprzez odpowiednie uregulowania w przepisach dotyczących funkcjonowania uprawnionych podmiotów oraz sądu i prokuratury. MC stoi na stanowisku, iż zmiany w ustawodawstwie krajowym mające na celu wdrożenie wyroków Trybunału powinny zostać zainicjowane przez resorty właściwe dla uprawnionych podmiotów oraz sądu i prokuratora, oraz dotyczyć ustaw regulujących

			jednak uwagę, że Trybunał Sprawiedliwości UE w swoich orzeczeniach – m. in. wyroku z dnia 6 października 2020 r. *La Quadrature du Net i in. przeciwko Premier ministre i in.* sprawy połączone C-511/18, C-512/18 i C-520/18 oraz wyroku z dnia 6 października 2020 r. *Privacy International przeciwko Secretary of State for Foreign and Commonwealth Affairs i in.* sprawa C- 623/17 – wskazał, że niezróżnicowane gromadzenie danych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych o wszystkich użytkownikach jest niezgodne z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej. Aktualnie prowadzony proces legislacyjny dotyczący Prawa komunikacji elektronicznej jest okazją do ponownego przeanalizowania modelu udostępniania uprawnionym podmiotom danych o użytkownikach i wprowadzenia dodatkowych, jasnych warunków dotyczących abonentów, których spełnienie jest niezbędne, aby uczynić zadość ww. wyrokom TSUE. W ocenie organu nadzorczego stosowany obecnie model bezwarunkowego gromadzenia danych o wszystkich użytkownikach nie zapewnia stosowania wynikających z przepisów rozporządzenia 2016/679 zasad dotyczących przetwarzania danych osobowych: zgodności z prawem, rzetelności i przejrzystości (art. 5 ust. 1 lit. a 4), ograniczenia celu (art. 5 ust. 1 lit. b5), zasadą minimalizacji danych (art. 5 ust. 1 lit. c6) oraz ograniczenia przechowywania (art. 5 ust. 1 lit. e7), jak również wynikającej z art. 51 ust. 2 Konstytucji RP zasady ograniczenia gromadzenia informacji o obywatelach przez władze publiczne.	funkcjonowanie uprawnionych podmiotów oraz sądu i prokuratora. Zmiany w ustawie – Prawo telekomunikacyjne (Pke) powinny wynikać ze zmian w ww. ustawach i stanowić uzupełnienie tych przepisów w zakresie dotyczącym obowiązków operatorów. Sprawami retencji ponadto zajmuje się obecnie podgrupa ds. retencji danych działająca w ramach Grupy Roboczej Rady UE ds. Współpracy w Sprawach Karnych (COPEN), która dyskutuje nad możliwym sposobem wdrożenia wyroków TSUE. W obecnej sytuacji, gdy dyskutowane są jeszcze na szczeblu unijnym skutki i pożądane kierunki zmian w regulacjach retencyjnych (przy odmiennych oczekiwaniach państw) - nie wydaje się zasadne dokonywanie w chwili obecnej istotnych zmian w krajowych przepisach dotyczących retencji danych telekomunikacyjnych.

20.	Art. 47 ust. 1 pkt 1	KNF	Odnosząc się do projektowanego brzmienia art. 47 ust. 1 pkt 1 ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej Urząd Komisji Nadzoru Finansowego podtrzymuje zgłoszoną na poprzednim etapie prac na tym projektem uwagę dotyczącą konieczności wydłużenia okresu retencji danych telekomunikacyjnych z 12 miesięcy do 24 miesięcy. Aktualnie obowiązujący 12 miesięczny okres przechowywania przez operatorów sieci telekomunikacyjnych i dostawców publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych danych telekomunikacyjnych jest okresem zbyt krótkim. Dane telekomunikacyjne są źródłem informacji wykorzystywanym w toku postępowań prowadzonych przez Komisję Nadzoru Finansowego, zwaną dalej także „organem nadzoru”, mających na celu ustalenie, czy doszło do naruszenia obowiązujących przepisów prawa, w szczególności w sprawach dotyczących ujawnienia i wykorzystania informacji poufnych, bądź dokonywania przez wielu uczestników obrotu działających wspólnie i w porozumieniu manipulacji instrumentem finansowym, a następnie przekazywania informacji o stwierdzonych naruszeniach lub podejrzeniach naruszeń prawa do właściwych organów. Jednym z kluczowych postępowań, które może prowadzić organ nadzoru jest postępowanie wyjaśniające prowadzone w oparciu o przepisy rozdziału 2a ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 135).	**Uwaga nieuwzględniona** W związku z licznymi wyrokami TSUE w zakresie potrzeby doprecyzowania przepisów dotyczących retencji danych telekomunikacyjnych i ograniczania okresu ich przechowywania, rozszerzanie okresu retencji do 24 miesięcy może wiązać się z dodatkowymi zastrzeżeniami co do niezgodności przepisu z prawem UE. Wskazany okres 12 miesięcy należy uznać za wystarczająco długi celem ścigania przestępstw.

			Ustawodawca przewidział, że postępowanie to może trwać 12 miesięcy. Jeśli okres przechowywania danych zostanie wskazany również jako 12 miesięcy, to zawęzi możliwość zastosowania przez tego ustawowego instrumentu, jakim jest postępowanie wyjaśniające. Tym bardziej, że organ nadzoru może powziąć informacje, na podstawie których to postępowanie jest prowadzone często dużo później niż czyn, będący podstawą wszczęcia postępowania wyjaśniającego. Dodatkowo należy wskazać, że w związku z możliwością opóźnienia publikacji raportu przez emitenta powzięcie informacji może być późniejsze dla innych uczestników rynku (będących źródłem informacji), jak i organu nadzoru. Należy również wskazać, że dane zachowanie, które może być złamaniem normy karnej, często nie jest jednorazowym czynem, a całym ciągiem czynności rozciągniętych w czasie (jak np. przy manipulacji), gdzie komunikacja odbywa się za pomocą usług telekomunikacyjnych. W tej sytuacji również projektowany 12 miesięczny okres przechowywania danych będzie za krótki. Przechowywanie przedmiotowych danych tylko przez okres 12 miesięcy wpływa ograniczająco na możliwość prawidłowej weryfikacji pozyskanych informacji i materiałów, tym samym może prowadzić do faktycznego braku możliwości ustalenia, czy doszło do naruszeń prawa oraz ustalenia osób odpowiedzialnych za te naruszenia.	

			Pozyskiwanych danych jest coraz więcej, co powoduje, że proces analityczny się wydłuża i staje się skomplikowany i wielostopniowy, co może z uwagi na 12 miesięczny okres przechowywania danych prowadzić do decyzji o umorzeniu postępowania lub niekorzystnego orzeczenia sądu z uwagi na to, że większość komunikacji potencjalnych sprawców czynów zabronionych odbywa się przy pomocy telefonów. Należy wskazać, że stosownie do treści art. 2 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym, celem nadzoru sprawowanego przez Komisję Nadzoru Finansowego nad rynkiem finansowym jest zapewnienie prawidłowego funkcjonowania tego rynku, jego stabilności, bezpieczeństwa oraz przejrzystości, zaufania do rynku finansowego, a także zapewnienie ochrony interesów uczestników tego rynku. Realizacja powyższych celów, w sytuacji posiadania przez organ nadzoru ograniczonych narzędzi (dodatkowo możliwych do zastosowania w ograniczonym czasie), jest znacznie utrudniona, zwłaszcza zważywszy na wysoce specjalistyczny charakter działalności prowadzonej na rynku finansowym, dużą różnorodność i zmienność oferowanych produktów. Dane telekomunikacyjne są źródłem informacji, które mogą pozwolić na zidentyfikowanie zaistniałych nieprawidłowości i naruszeń prawa, dlatego możliwość pozyskania ich w okresie dłuższym niż 12 miesięcy powinna przyczynić się do ustalenia sprawców ujawnionych naruszeń przepisów prawa. Wydaje się że okres 24	

			miesięcy przechowywania przedmiotowych danych telekomunikacyjnych jest rozsądnym kompromisem pomiędzy potrzebami m.in. organu nadzoru a interesami operatorów sieci i dostawców usług telekomunikacyjnych. Dodatkowym uzasadnieniem dla wprowadzenia postulowanego rozwiązania są także przepisy art. 25 oraz art. 34 zawarte w projekcie ustawy o kryptoaktywach (UC2), która obecnie znajduje się w trakcie uzgodnień międzyresortowych, opiniowania i konsultacji publicznych. Przepisy w projektowanym brzmieniu przyznają Przewodniczącemu Komisji Nadzoru Finansowego oraz Komisji Nadzoru Finansowego uprawnienia związane z możliwością dostępu do tajemnicy telekomunikacyjnej w szczególności „*w postępowaniu wyjaśniającym, o którym mowa w art. 18a ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym, prowadzonym w celu ustalenia, czy istnieją podstawy do złożenia zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa w zakresie dotyczącym czynów skierowanych przeciwko interesom uczestników rynku kryptoaktywów, pozostających w związku z działalnością podmiotów nadzorowanych, lub do wszczęcia postępowania administracyjnego w sprawie naruszeń przepisów rozporządzenia 2023/1114, przepisów wydanych na podstawie tego rozporządzenia*” (art. 25 projektu ustawy o kryptoaktywach). Uprawnienie do żądania danych objętych tajemnicą telekomunikacyjną jest zagwarantowane wprost przez przepisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1114 z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie	

			rynków kryptoaktywów oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 1093/2010 i (UE) nr 1095/2010 oraz dyrektyw 2013/36/UE i (UE) 2019/1937 (Dz. Urz. UE. L 150 z 9.6.2023 r., str. 40 z późn. zm.), których stosowaniu służy projektowana ustawa. Zgodnie bowiem z art. 94 ust. 3 lit. e tego rozporządzenia „*Aby wywiązywać się z obowiązków spoczywających na nich na mocy przepisów tytułu VI, właściwe organy, oprócz uprawnień, o których mowa w ust. 1, muszą mieć - zgodnie z prawem krajowym - co najmniej poniższe uprawnienia nadzorcze i dochodzeniowe do (…) żądania, w zakresie dozwolonym prawem krajowym, wydania istniejących rejestrów przesyłu danych przechowywanych przez operatora telekomunikacyjnego, w przypadku uzasadnionego podejrzenia naruszenia i gdy takie rejestry mogą mieć znaczenie dla dochodzenia prowadzonego w sprawie naruszenia art. 88-91*”. W celu skutecznej realizacji zadań Komisji Nadzoru Finansowego, wynikających z projektowanych przepisów projektu ustawy o kryptoaktywach, która służy stosowaniu ww. rozporządzenia w sprawie kryptoaktywów, niezbędne jest wydłużenie 12 miesięcznego okresu przechowywania przez operatorów sieci telekomunikacyjnych i dostawców publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych danych telekomunikacyjnych do co najmniej 24 miesięcy.	
4.	Art. 49 ust 2	UODO	Art. 49 ust. 2 PKE stanowi, że: „Minister właściwy do spraw informatyzacji w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych oraz po zasięgnięciu opinii Ministra – Koordynatora Służb Specjalnych, jeżeli został on powołany, określi, w drodze rozporządzenia: szczegółowy wykaz danych,	**Uwaga nieuwzględniona** Ustawa wskazuje jakiego rodzaju dane będą poddane retencji, natomiast rozporządzenie doprecyzowuje konkretny katalog danych umożliwiając jego dostosowanie do aktualnych rozwiązań technicznych,

			o których mowa w ust. 1.”. W ocenie organu nadzorczego zamknięty katalog danych użytkownika powinien zostać określony w przepisach o randze odpowiedniej dla stanowienia praw i obowiązków, tj. na poziomie projektowanej ustawy zgodnie z wymogami art. 31 i art. 51 ust. 1 i 5 Konstytucji RP. Tymczasem, projektowany przepis przez to, że nie zawiera tego katalogu, powiela blankietowe rozwiązania zawarte w art. 180c ust. 2 Prawa telekomunikacyjnego i nie zapewnia stosowania zasady zgodności z prawem, rzetelności i przejrzystości, ograniczenia celu oraz minimalizacji danych.	rozwoju usług. W rozporządzeniu będzie wskazany minimalny zakres danych pozwalających na identyfikację użytkownika, urządzenia oraz usługi. Określenie katalogu zamkniętego jest niemożliwe z uwagi na dynamicznie zmieniające się usługi oraz postęp technologiczny.
2.6. Rozdział 6. Satelitarna usługa publiczna o regulowanym dostępie (art. 55 – 60)				
3. DZIAŁ II GOSPODAROWANIE CZĘSTOTLIWOŚCIAMI I ZASOBAMI NUMERACJI				
3.1. Rozdział 1. Gospodarowanie częstotliwościami (art. 61 – 137)				
5.	Art. 62 ust. 4	UKE	Proponuje się rozważyć skreślenie projektowanego przepisu.	**Uwaga nieuwzględniona** Rozporządzenie ma charakter fakultatywny
6.	Art. 87 ust. 1 pkt 11	UKE	Proponuje się rozważyć skreślenie projektowanego przepisu, bowiem wymagania z zakresu cyberbezpieczeństwa nie powinny stanowić elementu rezerwacji częstotliwości, lecz być przedmiotem regulacji dedykowanej tego rodzaju zagadnieniom ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa. Należy zaznaczyć, że konieczność zasięgnięcia opinii	**Uwaga nieuwzględniona w związku ze stanowiskiem Kolegium do spraw Cyberbezpieczeństwa**

			Kolegium do spraw Cyberbezpieczeństwa będzie prowadziła do wydłużenia procesu udzielenia rezerwacji częstotliwości.	
7.	Art. 89 ust. 1 pkt 1	UKE	W odniesieniu do projektowanego przepisu proponuje się rozważyć wprowadzenie wyjątku względem wyrażonej w tym przepisie zasady, zgodnie z którą zmiana rezerwacji częstotliwości nie może polegać na zwiększeniu zasobów częstotliwości pozostających w dyspozycji podmiotu, wyrażonych w MHz. Wyjątek ten miałby dotyczyć zmiany rezerwacji częstotliwości z zakresu 174-230 MHz. Pozwoliłby on na przeprowadzenie reshufflingu w NTC (naziemnej telewizji cyfrowej) poprzez przeniesienie MUX8 z zakresu 174-230 MHz (rezerwacja MUX8 obejmuje 7 MHz widma radiowego) na multipleks TV w zakresie 470-694 MHz, np. MUX5 (multipleksy TV obejmują 8 MHz widma radiowego). Dodatkowe uzupełnienie tej uwagi zawarte jest w załączniku pt. „Przeplanowanie zakresu 174-230 MHz – zmiany rezerwacji MUX 8” do niniejszego pisma.	**Uwaga nieuwzględniona** Brak możliwości uwzględnienia w związku z koniecznością pilnego procedowania projektu. Przyjęcie tej propozycji wymagałoby prowadzenia dodatkowych uzgodnień i konsultacji. Kwestia nie była podnoszona przez UKE na wcześniejszych etapach prac.
8.	Art. 90 ust. 1 i 2	UKE	1. W odniesieniu do projektowanego art. 90 ust. 1 proponuje się rozważyć wprowadzenie zmiany w tym przepisie, zgodnie z którą Prezes UKE niezwłocznie udostępniałby na stronie podmiotowej BIP UKE informację o wszczęciu postępowania w sprawie zmiany lub cofnięcia rezerwacji częstotliwości i przeprowadzał postępowanie konsultacyjne w tej sprawie, jednakże tylko wówczas, gdy zmiana lub cofnięcie rezerwacji częstotliwości ma być dokonana bez zgody podmiotu dysponującego rezerwacją. Niniejsza propozycja jest zgodna z art. 19 ust. 4	**Uwaga nieuwzględniona** Ad. 1 **uwaga nieuwzględniona** – przepis jednocześnie stanowi wdrożenie art. 18 ust. 2 EKŁE, który określa wszystkie możliwe wyjątki. Ad. 2 **uwaga nieuwzględniona** – przepis stanowi wdrożenie art. 18 ust. 2 EKŁE, który nie przewiduje takiego wyjątku.

			Europejskiego kodeksu łączności elektronicznej, na podstawie którego, cyt. „Każdy zamiar ograniczenia lub cofnięcia praw wynikających z ogólnego zezwolenia na użytkowanie widma radiowego lub indywidualnych praw użytkowania widma radiowego lub zasobów numeracyjnych bez zgody posiadacza tych praw poddaje się pod konsultacje z zainteresowanymi stronami zgodnie z art. 23”. 2. Ponadto w odniesieniu do projektowanego art. 90 ust. 2 proponuje się rozważyć wprowadzenie kolejnego wyjątku od zasady wyrażonej w art. 90 ust. 1 dla przypadków cofnięcia rezerwacji ze względu na powtarzające się naruszenia obowiązku wnoszenia opłat za częstotliwości, o których mowa w projektowanym art. 99 ust. 1 pkt 6. Za niniejszą propozycją przemawia interes społeczny, gdyż jej uwzględnienie umożliwi sprawniejsze zwolnienie zasobów częstotliwości (stanowiących dobro rzadkie) na potrzeby innych, zainteresowanych podmiotów.	
9.	Art. 93 ust. 1 w zw. z art. 24 ust. 9	UKE	W odniesieniu do projektowanego art. 93 ust. 1 proponuje się rozważyć jego uzupełnienie poprzez wskazanie, że dokonanie rezerwacji częstotliwości na kolejny okres jest możliwe jedynie w przypadku, w którym dla danego zharmonizowanego zakresu częstotliwości objętego rezerwacją była uprzednio przeprowadzona rozstrzygnięta procedura selekcyjna. W przypadku gdyby na dany zakres częstotliwości	**Uwaga nieuwzględniona** Takie ograniczenie nie wynika z EKŁE – art. 50 ust. 1.

			taka procedura selekcyjna nie została uprzednio przeprowadzona, nie powinna być wydawana rezerwacja częstotliwości na kolejny okres, a podmiot zainteresowany kontynuowaniem dysponowania tym zakresem częstotliwości powinien uzyskać nową rezerwację częstotliwości na zasadach określonych w PKE. W przypadku uwzględnienia powyższej propozycji zbędny stałby się projektowany przepis art. 24 ust. 9 dotyczący kwestii ustalania przez Prezesa UKE kwoty jednorazowej opłaty na podstawie opinii powołanego przez siebie biegłego.	
10.	Art. 99 ust. 6	UKE	Proponuje się modyfikację przepisu art. 99 ust. 6 polegającą na zamianie koniunkcji (oraz) na alternatywę łączną (lub), co umożliwi przeprowadzenie reshufflingu w sytuacji spełnienia jednej z wymienionych w przedmiotowej regulacji przesłanek (ładu w gospodarce częstotliwościami lub zwiększenia efektywności wykorzystywanych częstotliwości). Równocześnie celowym jest rozszerzenie zakresu przepisu art. 99 ust. 6 o umożliwienie scalenia zakresów częstotliwości objętych udzielonymi na rzecz danego podmiotu rezerwacjami częstotliwości z danego zakresu, których data zakończenia okresu rezerwacji jest tożsama. Zmiana funktora logicznego, wskazana wyżej, pozwoli w konsekwencji na dokonanie takiego scalenia rezerwacji przyznanych jednemu operatorowi w ramach danego pasma w celu zapewnienia ładu w gospodarce częstotliwościami bez jednoczesnej konieczności spełnienia przesłanki zwiększenia efektywności wykorzystywania częstotliwości. Tytułem przykładu warto odnotować, że w paśmie 1800 MHz obowiązuje aktualnie 15 rezerwacji	**Uwaga nieuwzględniona** Brak możliwości uwzględnienia uwagi w związku z koniecznością pilnego procedowania projektu. Przyjęcie tej propozycji wymagałoby prowadzenia dodatkowych uzgodnień i konsultacji. Kwestia nie była podnoszona przez UKE na wcześniejszych etapach prac.

			częstotliwości (rezerwacje główne i guardbandy). W przypadku umożliwienia ich scalenia, liczbę rezerwacji w tym paśmie można byłoby zmniejszyć do 6. Takie rozwiązanie ułatwiłoby przeprowadzenie reshufflingu danego pasma (mniej decyzji do zmiany) oraz zmniejszyłoby liczbę przyszłych postępowań w sprawie dokonania rezerwacji na kolejny okres.	
11.	Art. 99 ust. 8	UKE	Wątpliwość budzi wzajemna relacja pomiędzy niniejszym przepisem a projektowanym art. 68 ust. 2. Zgodnie bowiem z art. 99 ust. 8 Prezes UKE dokonuje w porozumieniu z Przewodniczącym KRRiT zmiany warunków wykorzystania lub cofnięcia rezerwacji częstotliwości przeznaczonych do rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych, podczas gdy na podstawie art. 68 ust. 2 Prezes UKE obowiązany będzie do dokonywania w porozumieniu z Przewodniczącym KRRiT rezerwacji częstotliwości na cele rozprowadzania lub rozpowszechniania programów radiofonicznych lub telewizyjnych, jak również jej zmiany lub cofnięcia. W wyniku zestawienia obydwu tych przepisów nasuwa się pytanie – czy Prezes UKE będzie musiał działać w porozumieniu z Przewodniczącym KRRiT przy każdej zmianie rezerwacji częstotliwości na cele rozprowadzania lub rozpowszechniania programów radiofonicznych lub telewizyjnych, czy też takiego działania wymagać będą wyłącznie te zmiany rezerwacji częstotliwości na cele rozprowadzania lub rozpowszechniania programów radiofonicznych lub telewizyjnych, które dotyczyć będą warunków wykorzystywania częstotliwości? Rozstrzygnięcie tej wątpliwości jest istotne m. in. w kontekście brzmienia projektowanego art. 146 ust. 1, zgodnie z którym do	**Uwaga nieuwzględniona** Przedstawiona propozycja wymagałaby dodatkowych uzgodnień z KRRiT

			cofnięcia lub zmiany pozwolenia stosuje się odpowiednio przepisy art. 95 i art. 99-102. W związku z powyższym proponuje się rozważenie skreślenia projektowanego art. 99 ust. 8.	
12.	Art. 108 ust. 3 pkt 1	UKE	1. Zgodnie z niniejszym przepisem Prezes UKE po zakończeniu postępowania konsultacyjnego udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE m. in. informacje o wyborze trybu postępowania selekcyjnego, uzasadniając ten wybór. Wymóg zawarty w tym przepisie budzi wątpliwości w odniesieniu do analogicznego wymogu zawartego w art. 108 ust. 1, na podstawie którego Prezes UKE w ramach przeprowadzanego postępowania konsultacyjnego (przed rozpoczęciem postępowania selekcyjnego) podaje m. in. przyczyny wyboru trybu postępowania selekcyjnego. W ocenie UKE wymogi zawarte w obydwu przywołanych przepisach de facto się powtarzają. Nasuwa się bowiem wniosek, iż w przypadku, w którym w wyniku przeprowadzonego postępowania konsultacyjnego zostanie podjęta decyzja o zmianie trybu postępowania selekcyjnego, konieczne będzie przeprowadzenie kolejnego postępowania konsultacyjnego (dotyczącego nowego trybu postępowania selekcyjnego). 2. Ponadto niejasny jest moment, w którym następuje zakończenie postępowania konsultacyjnego, co ma istotne znaczenie w kontekście projektowanego art. 110 ust. 1, zgodnie z którym Prezes UKE ogłasza postępowanie selekcyjne niezwłocznie po	**Ad. 1 Uwaga nieuwzględniona** Regulacje wynikają z EKŁE art. 55 **Ad 2 – uwaga uwzględniona**

			zakończeniu postępowania konsultacyjnego w tej sprawie. W związku z powyższym proponuje się rozważyć wprowadzenie regulacji, zgodnie z którą wraz z publikacją wyników postępowania konsultacyjnego Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE informacje dotyczące forum wzajemnej oceny, o którym mowa w art. 109, o ile było zwołane.	
3.2. Rozdział 2. Używanie i obsługa urządzeń radiowych (art. 138 – 158)				
13.	Art. 138	UKE	W celu usprawnienia procesu wydawania pozwoleń radiowych wydawanych w oparciu o rezerwację częstotliwości proponuje się wyłączenie stosowania art. 31 Kodeksu postępowania administracyjnego w postępowaniu dotyczącym wydawania takich pozwoleń (mogłoby to nastąpić poprzez dodanie kolejnego ustępu w art. 138). Tego rodzaju regulacja, poza usprawnieniem procesu wydawania przedmiotowych pozwoleń, ułatwi przedsiębiorcom telekomunikacyjnym terminową realizację nałożonych na nich w rezerwacjach zobowiązań. Należy podkreślić, że organizacje społeczne mogą ubiegać się o dopuszczenie do udziału w postępowaniu w sprawie dokonania rezerwacji częstotliwości (na podstawie, której są następnie wydawane pozwolenia radiowe), a zatem zagwarantowana jest możliwość ich udziału w postępowaniu, które ma charakter zasadniczy i pierwotny w stosunku do postępowania w sprawie pozwolenia radiowego. W tym kontekście właśnie, w	**Uwaga nieuwzględniona** Jest to zmiana systemowa niewynikająca z EKŁE.

			przypadku pozwoleń radiowych wydawanych w ramach rezerwacji, trudno mówić o spełnieniu wymogu stawianego wobec udziału organizacji społecznych w postępowaniu administracyjnym, jakim jest racjonalnie pojmowana kontrola społeczna nad postępowaniem administracyjnym i działaniem w nim organów administracji. Warto jednocześnie zauważyć pewien dualizm w zakresie postępowań w sprawie używania urządzeń radiowych w aspekcie udziału organizacji społecznych. Otóż w przypadku radiowych urządzeń nadawczych lub nadawczo-odbiorczych niewymagających pozwolenia, które podlegają wpisowi do rejestru urządzeń radiowych, ich używanie nie jest poprzedzone przeprowadzeniem postępowania administracyjnego i nie kończy się wydaniem decyzji administracyjnej, co wyklucza udział organizacji społecznych w procesie dokonywania wpisu takich urządzeń do rejestru.	
14.	Art. 143 ust. 2	UKE	Treść przepisu wydaje się być powtórzeniem regulacji z art. 142 ust. 1 pkt 4 lit. d. Ponadto niejasne jest odesłanie do wyjątku z art. 142 ust. 1.	**Uwaga częściowo uwzględniona** Nie jest to powtórzenie regulacji, jednak w odesłaniu powinno być odesłanie do art. 142 ust. 1 pkt 4 lit d
15.	Art. 146 ust. 1	UKE	Zgodnie z niniejszym przepisem do cofnięcia lub zmiany pozwolenia stosuje się odpowiednio m. in. przepis art. 101. W związku z tym należy wskazać, że w opinii UKE nie znajduje uzasadnienia nakładany na Prezesa UKE obowiązek niezwłocznego doręczania Przewodniczącemu KRRiT ostatecznych decyzji o zmianie pozwoleń radiowych przeznaczonych do rozpowszechniania lub rozprowadzania programów	**Uwaga nieuwzględniona** Jest to zmiana systemowa niewynikająca z EKŁE i wymagająca uzgodnienia z KRRiT.

			radiofonicznych lub telewizyjnych w sposób cyfrowy drogą naziemną, wydanych na podstawie art. 99 ust. 1 pkt 2 (zmiany w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości przeznaczenia częstotliwości objętych rezerwacją częstotliwości) lub pkt 9 (gdy jest to konieczne dla realizacji zobowiązań wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych lub aktów prawnych Unii Europejskiej, dotyczących gospodarowania częstotliwościami) lub ust. 6 (potrzeba zapewnienia ładu w gospodarce częstotliwościami oraz zwiększenia efektywności wykorzystywanych częstotliwości). Ponadto w przypadku nieuwzględnienia propozycji skreślenia projektowanego art. 99 ust. 8, proponuje się rozważyć zmianę projektowanego art. 146 ust. 1 poprzez wskazanie, że do cofnięcia lub zmiany pozwolenia stosuje się odpowiednio przepisy art. 95, art. 99 ust. 1-7, art. 100 i art. 102.	
16.	Art. 150 ust. 1 i 4	UKE	Projektowanemu art. 150 ust. 1 proponuje się nadać brzmienie: „1. W przypadku zmiany danych, o których mowa w art. 148 ust. 1, podmiot, który uzyskał wpis do rejestru urządzeń jest obowiązany w terminie 7 dni od dnia zmiany tych danych złożyć do Prezesa UKE wniosek o zmianę wpisu do rejestru urządzeń.”. Niniejsza propozycja wynika z faktu, że do rejestru urządzeń wpisywane jest urządzenie, nie zaś podmiot. Jednocześnie projektowanemu art. 150 ust. 4 proponuje się nadać brzmienie:	**Uwaga uwzględniona w zakresie pierwszej propozycji** **Uwaga nieuwzględniona w zakresie drugiej propozycji** – dokonywana jest zmiana we wpisie w rejestrze (już istniejącym).

			„4. Prezes UKE na podstawie wniosku, o którym mowa w ust. 1, dokonuje zmiany wpisu do rejestru urządzeń.”. Należy bowiem zauważyć, że w pozostałych projektowanych przepisach jest mowa o wpisie „do rejestru urządzeń”, nie zaś o wpisie „w rejestrze urządzeń”.	
3.3. Rozdział 3. Gospodarowanie zasobami numeracji (art. 159 – 167)				
4. DZIAŁ III DOSTĘP TELEKOMUNIKACYJNY				
4.1. Rozdział 1. Zasady zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego (art. 168 – 175)				
4.2. Rozdział 2. Obowiązki dostępowe symetryczne (art. 176 – 181)				
4.3. Rozdział 3. Koordynacja dostępu telekomunikacyjnego (art. 182 – 191)				
17.	Art. 182	ZP BCC	(taka sama uwaga od BCC do art. 23,24,25) W ramach programu polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” Unia Europejska określiła cele, których realizacja ma stworzyć warunki sprzyjające „innowacjom i inwestycjom poprzez wyznaczenie wyraźnego kierunku cyfrowej transformacji Unii i realizacji celów cyfrowych na szczeblu Unii do 2030 r. w oparciu o mierzalne wskaźniki”. Jednym z celów infrastrukturalnych zakłada, że do 2030 r.:	Uwaga nieuwzględniona Odniesienie do uwagi znajduje się również w stanowisku do art. 23, 24 i 25 Pke. W odniesieniu do opłat za złożenie wniosku o koordynację dostępu należy wskazać, że

			„wszyscy użytkownicy końcowi przebywający w stałej lokalizacji są objęci siecią gigabitową aż do punktu zakończenia sieci, a wszystkie obszary zaludnione są objęte ultraszybką siecią bezprzewodową nowej generacji o wydajności dorównującej co najmniej sieci 5G, zgodnie z zasadą neutralności technologicznej”. Zgodnie z pierwszym raportem realizacji programu, w 2022 r. 71% gospodarstw domowych znajdowało się w zasięgu sieci o bardzo dużej przepustowości (przy średniej unijnej na poziomie 73%), a tylko 63% gospodarstw domowych znajdowało się w zasięgu sieci 5G (przy średniej unijnej na poziomie 81%). Te wskaźniki jednoznacznie pokazują, że bez przyspieszenia inwestycji nie będziemy w stanie osiągnąć celów przewidzianych na 2030 r., co w praktyce oznaczać będzie obniżenie konkurencyjności Polski i pozbawienie setek tysięcy, jeśli nie milionów Polaków korzyści, jakie dają nowoczesne technologie cyfrowe. Nie bez znaczenia jest, że im będziemy bliżej pełnego pokrycia kraju zasięgiem sieci gigabitowych, w tym trudniejszych obszarach będzie trzeba prowadzić pozostałe inwestycje. Przyspieszenie budowy i modernizacji sieci wymaga wsparcia państwa – nie tylko zapewnienia funduszy publicznych z takich programów jak KPO i FERC, ale także stworzenia korzystnych warunków prowadzenia biznesu, w tym ograniczania obciążeń, które nie przyczyniają się do budowania wartości. W tym kontekście pomysł podwyższenia opłat związanych z prowadzeniem działalności telekomunikacyjnej uznajemy za zupełnie niezrozumiały i szkodliwy. Projekt PKE przewiduje:	postępowania dotyczące dostępu stanowią regulacyjną alternatywę względem postepowań cywilnych, które ze swojej kontradyktoryjnej natury, zasad apelacyjności oraz kasatoryjności oznaczają długie zaangażowanie środków operacyjnych strony powodowej (opłaty sądowe etc.). Postępowania także zastępują koszty sporządzania umów, opłaty notarialne itd. Naliczanie opłat za takie postepowania, które angażowały znaczne zasoby ludzkie regulatora doprowadzi do ich racjonalizacji, rozumianej również jako nadużywanie prawa wnioskodawcy w celu „zamrożenia lokalnych inwestycji” z uwagi na wszczynanie postępowań jako takich. Powiązanie wysokości opłaty ze zmienną w postaci przeciętnego wynagrodzenia jest również racjonalne z uwagi na uwarunkowania związane czynnikami ekonomicznymi. Likwiduje konieczność opracowywania taryf, cenników czy stosownych rozporządzeń, a zatem tworzenie dodatkowej legislacji. Konstrukcja przepisu art. 182 ust. 7 w zw. z ust. 9 skłania operatorów do podjęcie wszelkich kroków, w celu polubownego rozwiązania sporu, bez angażowania PUKE. W tym przypadku PUKE jest organem rozstrzygającym i koszty, o których mowa w przepisie pokrywają koszty działania PUKE w tym zakresie.

			• pięciokrotne podwyższenie górnego pułapu opłaty telekomunikacyjnej (z 0,05% do 0,25% rocznych przychodów (art. 23 ust. 4), • podwyższenie wszystkich limitów rocznych opłat za częstotliwości (art. 24 ust. 10), • wprowadzenie opłaty za pozwolenia radiowe, której wysokość będzie znacznie przekraczać wysokość obowiązującej opłaty skarbowej (art. 24 ust. 21), • podwyższenie wszystkich limitów opłat za numerację (art. 25 ust. 5), • wprowadzenie opłaty za złożenie wniosku o koordynację dostępu, mimo że koszt działalności Prezesa UKE w tym zakresie miałby być również pokrywany z opłaty telekomunikacyjnej (art. 182 ust. 7 i następne). Wnosimy o odstąpienie od tych pomysłów. Warto nadmienić, że wskazane powyżej zmiany zostały zaproponowane jeszcze przez poprzedni rząd na długo po zakończeniu pierwotnych konsultacji projektu PKE. Nie są one niezbędne do wdrożenia EKŁE i nie zmierzają do realizacji jakichkolwiek zobowiązań wynikających z prawa unijnego. Ich skutkiem będzie wyłącznie utrudnienie telekomom prowadzenie działalności, która i tak staje się coraz trudniejsza w kontekście nierównego rozkładu sił w ramach gospodarki cyfrowej. Suma opłat, jakimi obciążony jest sektor telekomunikacyjny (i to z uwzględnieniem tylko tych pobieranych przez administrację centralną!), już teraz znacznie	

			przekracza koszty realizacji przez państwo zadań z zakresu telekomunikacji. Tendencja zmian powinna być odwrotna – mając na uwadze rolę, jaką pełnią inwestycje telekomunikacyjne w przystosowywaniu kraju do wymogów gospodarki cyfrowej, a także wyzwania z tym związane, opłaty powinny ulegać obniżeniu albo chociaż powinny być realnie dostosowane do możliwości rynku telekomunikacyjnego. Ten zaś w ostatnich latach nie był w stanie rozwijać się tak jak inne branże, nawet jeśli to od jego efektywności zależał sukces chociażby dostawców treści, platform internetowych czy dostawców rozwiązań chmurowych. Nominalna wartość rynku telekomunikacyjnego na przestrzeni kilkunastu lat oscyluje w okolicach 40 mld zł, co faktycznie oznacza istotny spadek jego wartości realnej w czasie. Trudno zatem znaleźć uzasadnienie dla próby zwiększania przez państwo dochodów własnych kosztem sektora, który i tak mierzy się z presją inwestycyjną, ograniczonymi przez regulacje przychodami i konkurencją ze strony międzynarodowych gigantów technologicznych, którzy są głównymi beneficjentami rozwoju infrastruktury cyfrowej. Podsumowując, postulujemy rezygnację z propozycji przepisów PKE prowadzących do podwyższania obciążeń fiskalnych przedsiębiorców telekomunikacyjnych i tym samym niepogarszanie i tak trudnych warunków inwestowania w rozwój nowoczesnej infrastruktury.	

18.	Art. 182 ust, 7-13	Konfederacja Lewiatan	W nawiązaniu do uwag zgłoszonych do art. 23 i opłaty telekomunikacyjnej KL podkreśla, że opłata przewidziana w art. 182 ust. 7 jest niekompatybilna z opłatą telekomunikacyjną. Bez względu na mechanizm potencjalnego odzyskania wniesionej opłaty w przypadku sporu słusznie przekazanego do rozstrzygnięcia Prezesowi UKE, konstrukcja tej opłaty zakłada ponoszenie kosztu aktywności Prezesa UKE, który powinien być pokrywany przez opłatę z art. 23 ust. 1: Art. 23. 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny uiszcza roczną opłatę telekomunikacyjną związaną z realizacją zadań w zakresie telekomunikacji przez organy administracji, o których mowa w art. 414 ust. 1, w tym: (...) 4) rozstrzyganiem sporów między przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi; Jedynym przypadkiem, w którym opłata telekomunikacyjna nie pokrywa kosztów związanych z rozstrzyganiem sporów jest przypadek, gdy spory te dotyczą relacji przedsiębiorcy telekomunikacyjnego z podmiotem niebędącym przedsiębiorcą telekomunikacyjnym	**Uwaga nieuwzględniona** W odniesieniu do opłat za złożenie wniosku o koordynację dostępu należy wskazać, że postępowania dotyczące dostępu stanowią regulacyjną alternatywę względem postepowań cywilnych, które ze swojej kontradyktoryjnej natury, zasad apelacyjności oraz kasatoryjności oznaczają długie zaangażowanie środków operacyjnych strony powodowej (opłaty sądowe etc.). Postępowania także zastępują koszty sporządzania umów, opłaty notarialne itd. Naliczanie opłat za takie postepowania, które angażowały znaczne zasoby ludzkie regulatora doprowadzi do ich racjonalizacji, rozumianej również jako nadużywanie prawa wnioskodawcy w celu „zamrożenia lokalnych inwestycji" z uwagi na wszczynanie postępowań jako takich. Powiązanie wysokości opłaty ze zmienną w postaci przeciętnego wynagrodzenia jest również racjonalne z uwagi na uwarunkowania związane czynnikami ekonomicznymi. Likwiduje konieczność opracowywania taryf, cenników czy stosownych rozporządzeń, a zatem tworzenie dodatkowej legislacji. Konstrukcja przepisu art. 182 ust. 7 w zw. z ust. 9 skłania operatorów do podjęcie wszelkich kroków, w celu polubownego rozwiązania sporu, bez angażowania PUKE. Opłata telekomunikacyjna stanowi główne źródło finansowania działań Regulatora, natomiast opłata z art. 182 rekompensuje jedynie małą część związaną z prowadzeniem postępowań spornych (wysokość tej

			(np. ze wspólnotą mieszkaniową). Przepisy nie przewidują jednak takiego rozróżnienia, gdyż art. 182 ust. 7 odsyła po prostu do wniosków, o których mowa w ust. 1 (a więc także dotyczących sporów między przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi. W konsekwencji ustawa ponosi dwukrotne ponoszenie kosztu tej samej aktywności Prezesa UKE, co jest niedopuszczalne chociażby na gruncie art. 16 ust. 1 EKŁE. W związku z powyższym wnosimy o rezygnację z opłaty telekomunikacyjnej (zgodnie z uwagami do art. 23) albo o rezygnację z opłaty przewidzianej przepisami art. 182 ust. 7-12.	opłaty co do zasady nie rekompensuje całego kosztu postępowania).
4.4. Rozdział 4. Decyzje obszarowe w zakresie dostępu telekomunikacyjnego (art. 192 – 197)				
19.	Art. 193	KNF	Projektowane brzmienie art. 193 ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej budzi wątpliwości możliwość w zakresie możliwości odpowiedniego zastosowania przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, z późn. zm.), zwaną dalej „K.p.a.”, do decyzji obszarowych wydawanych przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznych. Decyzje to bowiem mają mieć charakter generalny (a nie indywidualny) i wykazują daleko idące	**Uwaga nieuwzględniona** Należy podkreślić, że nie wprowadzamy decyzji generalnych. Przepis daje Prezesowi UKE możliwość wydania decyzji obowiązującej na konkretnym obszarze - decyzji obszarowej, do której stosuje się procedurę taką jak przy wydawaniu decyzji administracyjnej. Przepisy projektu określają dwie

			odmienności od decyzji administracyjnych wydawanych w ogólnym jurysdykcyjnym postępowaniu administracyjnym. Wydaje się, że projektowany przepis art. 193 ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej o odpowiednim stosowaniu k.p.a. do wydawania decyzji obszarowych jest niewystarczający i może prowadzić w praktyce do wątpliwości, które przepisy K.p.a. będą miały zastosowanie wprost do wydawania decyzji obszarowej, a które stosuje się z modyfikacjami albo których nie stosuje się w ogóle, ze względu na specyfikę decyzji generalnej. Urząd Komisji Nadzoru Finansowego poddaję pod rozwagę możliwość doprecyzowania art. 193 ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej o enumeratywne wskazanie przepisów K.p.a., które będą miały zastosowanie do tych decyzji.	okoliczności, w których wydawane są decyzje obszarowe (art. 194 pke).
5. DZIAŁ IV REGULOWANIE RYNKU KOMUNIKACJI ELEKTRONICZNEJ				
5.1. Rozdział 1. Analiza rynków i nakładanie obowiązków regulacyjnych (art. 198 – 210)				
5.2. Rozdział 2. Obowiązki na rynkach hurtowych (art. 211 – 230)				
20.	Art. 217	ZP BCC	Regulacja przedsiębiorcy telekomunikacyjnego o znaczącej pozycji rynkowej powinna być skuteczna i odpowiadać aktualnym uwarunkowaniom. Określanie stawek opłat na podstawie kalkulacji kosztów (art. 217 ust. 1 pkt 1 PKE) teoretycznie pozwala kształtować zakres obowiązku operatora SMP w czasie. W praktyce jednak operator SMP jest zmuszany do	**Uwaga nieuwzględniona.** Przepis stanowi implementację art. 74 EKŁE. Zaproponowany przepis jest niezgodny z obowiązującą procedurą dotyczącą nakładania obowiązków w zakresie kalkulacji kosztów i ofert ramowych. Cała procedura w tym zakresie obowiązuje też obecnie, EKŁE nie wprowadza w tym

			świadczenia usług hurtowych po stawkach wyższych niż literalnie wynikające z jego obowiązków. Zaudytowane pozytywnie stawki nie są w ogóle wdrażane do oferty ramowej (czas wdrażania jest dłuższy niż czas w którym pojawiają się wyniki nowego audytu) albo wdrażane są z opóźnieniem. Naraża to przedsiębiorcę regulowanego na niezasadne ponoszenie kosztów audytu regulacyjnego (który w ogóle nie jest wdrażany!), budząc także niezadowolenie po stronie operatorów korzystających, którzy nie mogą skorzystać np. z obniżek stawek. W związku z tym wnosimy o dodanie do art. 217 ust. 1a o brzmieniu: „1a. W przypadku nałożenia obowiązku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, z wyjątkiem sytuacji, o której mowa w art. 218 ust. 5, Prezes UKE, w terminie 30 dni od dnia zakończenia weryfikacji, o której mowa w art. 262 ust. 7, publikuje na stronie podmiotowej BIP UKE informację o wysokości opłat telekomunikacyjnych ustalonych zgodnie z wynikami kalkulacji, o której mowa w ust. 1 pkt 1. Obowiązek stosowania opłat we wskazanej wysokości od dnia wskazanego w publikacji nie wymaga zmiany oferty ramowej. W przypadku bezskutecznego upływu terminu, o którym mowa w art. 182 ust. 2 pkt 2, opłaty we wskazanej wysokości zastępują w umowach opłaty dotychczasowe.” Proponowana zmiana na ma celu usprawnienie procesu wdrażania opłat do ofert ramowych i zawartych na jej podstawie umów bilateralnych.	zakresie zasadniczych zmian, dlatego nie możemy się zgodzić na taką zmianę.

			Wyraźnego podkreślenia wymaga fakt, że zgodnie z obecnymi i projektowanymi przepisami Prezes UKE nie podejmuje żadnych formalnych czynności weryfikujących wyniki pozytywnie zakończonego audytu. Z pewnością też czynnością taką nie jest postępowanie w sprawie zatwierdzenia oferty ramowej. Decyzja Prezesa UKE zatwierdzająca ofertę ramową nie służy do określania/zatwierdzania stawek operatora SMP, na którego nałożono obowiązek, o którym mowa w art. 39 ust 1 Prawa telekomunikacyjnego (Pt). Zgodnie z obecnymi i projektowanymi przepisami Prezes UKE może zakwestionować wysokość opłat ustaloną na podstawie wyników kalkulacji kosztów tylko w przypadkach wymienionych w art. 39 ust. 4 Pt (art. 218 ust 5 projektu). W takim przypadku Prezes UKE musi wydać odrębną decyzję. W przypadku braku zastrzeżeń po stronie audytora wyniki audytu powinny być implementowane niezwłocznie – na co nie pozwala jednak długotrwały proces administracyjny. Warto też przypomnieć, że do 1 czerwca 2011 r. art. 39 Pt przewidywał możliwość ustalenia opłat również w decyzji wydanej na podstawie art. 43 Pt, tj. decyzji zatwierdzającej lub zmieniającej ofertę ramową – w przypadku zakwestionowania wyników kalkulacji kosztów. W obecnym stanie prawnym Prezes UKE nie ma już takiej możliwości. Zmiana brzmienia art. 39 Pt, została wprowadzona z dniem 2 czerwca 2011 r. i była związana z działaniami Komisji Europejskiej, która wskazywała na niezgodność polskich przepisów z przepisami unijnymi. Przypomnieć należy, że Komisja skierowała do Polski uzasadnioną opinię na podstawie art. 258 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej.	

			Skierowanie opinii poprzedza złożenie przez Komisję skargi do TSUE na państwo członkowskie. W związku z dostosowaniem się Polski do argumentacji przedstawionej w uzasadnionej opinii, Komisja odstąpiła od skierowania sprawy do TSUE.	
5.3. Rozdział 3. Migracja z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi (art. 231 – 235)				
21.	Art. 232-233	Konfederacja Lewiatan	Projektowany art. 232 ust. 1 PKE stanowi błędną implementację art. 81 ust. 2 akapit 2 EKŁE zgodnie z którym: 2. Krajowy organ regulacyjny zapewnia, aby proces wycofania z eksploatacji lub zastąpienia elementów sieci obejmował przejrzysty harmonogram oraz warunki, w tym odpowiedni okres wypowiedzenia przewidziany na migrację, a także aby przewidywał dostępność alternatywnych produktów o przynajmniej porównywalnej jakości pozwalających uzyskać dostęp do zmodernizowanej infrastruktury sieciowej, które zastąpią wymienione elementy, gdy jest to konieczne, w celu ochrony konkurencji i praw użytkowników końcowych. W art. 232 ust. 1 PKE brakuje obligatoryjnego warunku, którego spełnienie pociąga za sobą konieczność zapewnienia alternatywnego produktu hurtowego na wypadek migracji.	**Uwaga nieuwzględniona** Departament Unii Europejskiej KPRM negatywnie zaopiniował zaproponowane rozwiązanie wskazując, że nie stanowi ono implementacji EKŁE. Zgodnie bowiem z art. 81 ust. 2 akapit 2 w odniesieniu do składników aktywów, które planuje się wycofać z eksploatacji lub zastąpić, krajowy organ regulacyjny może uchylić obowiązki, gdy ustali, że podmiot zapewniający dostęp: a) ustanowił odpowiednie warunki sprzyjające migracji, w tym udostępnił alternatywny produkt dostępu o co najmniej porównywalnej jakości, do tej jaka istniała przy użyciu dotychczasowej infrastruktury, zapewniający możliwość dotarcia do tych samych użytkowników końcowych; oraz b) przestrzegał warunków i procedury, o których powiadomił krajowy organ regulacyjny zgodnie z niniejszym artykułem. W opinii Departamentu Unii Europejskiej KPRM wypełnienie przez podmiot zapewniający dostęp warunków, o których mowa w lit. a i b, ma charakter obligatoryjny. W związku z tym, że warunek ochrony konkurencji i praw użytkowników końcowych znajduje się w EKŁE

			Przytoczony przepis EKŁE uzależnia ten obowiązek od zaistnienia szczególnej potrzeby, jaką jest ochrona konkurencji i praw użytkowników końcowych. Ta warunkowość znajduje swoje potwierdzenie także w opublikowanych 6 lutego 2024 r. Zaleceniach Komisji w sprawie promowania połączeń gigabitowych w drodze regulacji1 Należy przewidzieć, by podmiotom ubiegającym się o dostęp udostępniono odpowiedni produkt alternatywny o co najmniej porównywalnej jakości pozwalający uzyskać dostęp do zmodernizowanej infrastruktury sieciowej. Należy to przewidzieć przed rozpoczęciem okresu wypowiedzenia lub z odpowiednim wyprzedzeniem przed uchyleniem obowiązków udzielenia dostępu do dotychczasowej sieci, tak aby umożliwić wycofanie z eksploatacji. Krajowe organy regulacyjne powinny rozważyć te warunki, jeżeli jest to konieczne do ochrony konkurencji i praw użytkowników końcowych. (pkt 76) Bez dodania analogicznego warunku w art. 232 ust. 1 PKE nie będzie możliwe	w przepisie kierowanym do organu regulacyjnego, warunek ten został wskazany w art. 233, zgodnie z którym Prezes UKE, mając na uwadze ochronę konkurencji i praw użytkowników końcowych, w drodze decyzji zatwierdza powiadomienie o zamiarze migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi albo odmawia zatwierdzenia powiadomienia o zamiarze migracji z infrastruktury, jeżeli harmonogram i warunki migracji nie są przejrzyste i nie zapewniają ochrony konkurencji lub nie zapewniają ochrony praw użytkowników końcowych.

1 https://ec.europa.eu/newsroom/dae/redirection/document/102024

			realizowanie migracji z sieci miedzianych zgodnie z EKŁE i Zaleceniami. Co istotne, wskazane zastrzeżenie było już zawarte w przepisach projektów PKE opracowywanych w poprzednich latach: 2. Do powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, załącza przejrzysty harmonogram i warunki migracji z infrastruktury, o której mowa w ust. 1, które, jeżeli jest to konieczne, w celu ochrony konkurencji i praw użytkowników końcowych, określają w szczególności: *1)* terminy powiadamiania o migracji podmiotów korzystających z tej infrastruktury oraz *2)* alternatywne sposoby zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego umożliwiające świadczenie usług o co najmniej porównywalnej jakości dotychczasowym użytkownikom końcowym. Podkreślone zastrzeżenie zniknęło dopiero w wersji z 3 września 2021 r., co, jak wierzymy, stanowiło niezamierzony błąd. Jednocześnie zwracamy uwagę na niejednoznaczną zależność między art. 232 ust. 1 i ust. 2 PKE. Podczas gdy w ust. 1 wskazuje się, że: „Do powiadomienia (…) z wyjątkiem ust. 2, załącza się (…)”, w ust. 2	

			mowa jest o tym, że do powiadomienia „załącza się również (…)”. Jeśli intencją projektodawców było wskazanie w ust. 2 wszystkich wymaganych załączników powiadomienia realizowanego w trybie art. 231 ust. 2, to konieczną jest usunięcie słowa „również”. Jeśli zaś intencją było wskazanie dodatkowych wymagań powiadomień realizowanych w tym trybie, wówczas zastrzeżenie „z wyjątkiem ust. 2” w ust. 1 jest zbędne. Jednakże, w tym drugim przypadku tym bardziej zasadne będzie dodanie do ust. 1 warunku odnoszącego się do potrzeby ochrony konkurencji i praw użytkowników końcowych. Reasumując, postulujemy nadanie art. 232 następującego brzmienia: „Art. 232. 1. Do powiadomienia o zamiarze migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi, z wyjątkiem ust. 2, załącza się jej wykaz oraz przejrzysty harmonogram i warunki migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi, które, jeżeli jest to konieczne w celu ochrony konkurencji i praw użytkowników końcowych, określające w szczególności: *1)* terminy powiadamiania o migracji podmiotów korzystających z tej infrastruktury;	

			2) alternatywne sposoby zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego umożliwiające świadczenie usług o co najmniej porównywalnej jakości dotychczasowym użytkownikom końcowym. 2. Jeżeli powiadomienie o zamiarze migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi dotyczy infrastruktury, o której mowa w ust. 231 ust. 2, załącza się również oświadczenie o spełnieniu warunku wskazanego w art. 231 ust. 2 pkt 1 lub 2. Jednocześnie zwracamy uwagę na brak jednoznacznego przesądzenia przez przepisy odnoszące się do migracji, jaki jest skutek zatwierdzenia powiadomienia przez Prezesa UKE. W tym kontekście warto przypomnieć, że intencją regulacji zawartej w EKŁE jest ułatwienie migracji z sieci miedzianych na sieci o bardzo dużej przepustowości. Intencja ta została wyrażona w motywie 209: (209) Aby ułatwić migrację z tradycyjnych sieci miedzianych do sieci nowej generacji, co jest w interesie użytkowników końcowych, krajowe organy regulacyjne powinny mieć możliwość monitorowania inicjatyw własnych operatorów	

			sieci w tym zakresie i ustanawiania, w razie potrzeby, warunków odpowiednich procesów migracji, na przykład obejmujących wcześniejsze powiadomienie, przejrzystość i dostępność alternatywnych produktów dostępu o przynajmniej porównywalnej jakości po tym, jak właściciel sieci wyraził zamiar i gotowość do przejścia na sieci zmodernizowane. (…) O tym, że stworzenie korzystnych warunków migracji jest istotnym celem pisze także Komisja Europejska w opublikowanej 21 lutego 2024 r. Białej Księdze „Jak sprostać potrzebom Europy w zakresie infrastruktury cyfrowej?”: The migration from legacy copper to newly deployed fibre networks is a key process to facilitate the transition towards the new connectivity ecosystem and contributes to the EU’s green objectives. At the same time, it will promote the take-up of the new services and thus contribute to increasing the return on fibre investment and support the achievement of the Digital Decade target whereby, by 2030, all end users at a fixed location should be covered by a gigabit network up to the network termination point.	

			W projekcie PKE, tak jak w EKŁE, proces migracji został skonstruowany w taki sposób, że ewentualne zdjęcie obowiązków regulacyjnych następuje dopiero jako konsekwencja prawidłowego realizowania harmonogramu migracji. Z tego względu z punktu widzenia polskiego porządku prawnego istotne jest jednoznaczne wskazanie skutku zatwierdzenia powiadomienia dla sytuacji prawnej przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej. Tym skutkiem, co naturalne, powinno być ustalenie sposobu realizacji nałożonych obowiązków w okresie migracji, tak by realizacja harmonogramu było wykonalna. W projektowanej wersji przepisów taki skutek nie został jednak określony, co powoduje niepewność po stronie podmiotu zobowiązanego. Z tego względu postulujemy nadanie art. 233 ust. 1 następującego brzmienia: Art. 233. 1. Prezes UKE, w drodze decyzji: *1)* zatwierdza powiadomienie o zamiarze migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi ze skutkiem dla sposobu wykonywania tych obowiązków przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej;	

			2) odmawia zatwierdzenia powiadomienia o zamiarze migracji z infrastruktury, jeżeli harmonogram i warunki migracji nie są przejrzyste i nie zapewniają ochrony konkurencji lub nie zapewniają ochrony praw użytkowników końcowych.	
5.4. Rozdział 4. Ograniczenia na rynkach detalicznych (art. 236 – 237)				
5.5. Rozdział 5. Szczegółowe warunki regulacyjne (art. 238 – 241)				
5.6. Rozdział 6. Szczegółowe warunki inwestowania (art. 242 – 257)				
5.7. Rozdział 7. Rachunkowość regulacyjna i kalkulacja kosztów (art. 258 – 263)				
22.	Art. 258, 260, 263, art. 2 pkt 13	Konfederacja Lewiatan	Art. 2 pkt 13, art. 258, 260, 263 - usprawnienie procesu sporządzania i zatwierdzania kalkulacji kosztów oraz sprawozdań z rachunkowości regulacyjnej W ocenie KL konieczna jest zmiana art. 258 , art. 260 i art. 263 oraz definicji „instrukcji" w art. 2 pkt 13, tak by zgodnie z Zaleceniem z dnia 19 września 2005 r. w sprawie rozdzielności księgowej i systemów księgowania kosztów zgodnie z	**Uwaga nieuwzględniona** Taka konstrukcja przepisów jest też obecnie. Ze względu na przejrzystość i czytelność przepisów. w ustawie jest mowa o aktywach i pasywach, które nie wymagają dodatkowych definicji, natomiast dopiero w akcie wykonawczym do art. 260 będzie wprowadzane pojęcie średniorocznego kapitału zaangażowanego jako pochodnego od aktywów i pasywów. Nie jest możliwe wprowadzenie tego pojęcia do ustawy, ponieważ definicja tego pojęcia,

			uregulowaniami prawnymi dla łączności elektronicznej (dalej: Zalecenia z 2005 r.), wyodrębnieniu oprócz przychodów i kosztów podlegał średnioroczny kapitał zaangażowany (zamiast aktywów i pasywów). Zgodnie z art. 258 ust. 1 projektu PKE: Celem rachunkowości regulacyjnej jest wyodrębnienie i przypisanie aktywów, pasywów, przychodów i kosztów przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej do działalności w zakresie dostępu telekomunikacyjnego lub działalności w zakresie usług na rynku detalicznym, tak jakby każdy rodzaj działalności był świadczony przez innego przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej, a także ustalenie przychodów i związanych z nimi kosztów odrębnie dla każdej z usług objętych kalkulacją kosztów. Natomiast, zgodnie z Zalecenia z 2005 r.: Zaleca się, aby notyfikowani operatorzy, od których wymagane jest złożenie sprawozdania o rozdzielności księgowej, dostarczyli zestawienie zysków i strat oraz zestawienie zaangażowanego kapitału dla każdej spośród ustalonych jednostek	która obecnie jest w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 51 Pt, a będzie w rozporządzeniu z art. 260 Pke m.in. odwołuje się do „wartości bieżącej netto”, którą jak się wylicza jest mowa w rozporządzeniu, dlatego bez pozostałych przepisów rozporządzenia definicja średniorocznego kapitału zaangażowanego jest niejasna.

			sprawozdawczych (na podstawie właściwych rynków i usług). Proponujemy więc doprecyzować wskazane zapisy PKE zgodnie z tym Zaleceniem, tak by jednoznacznie wskazać, że wyodrębnieniu podlegają przychody, koszty oraz średnioroczny kapitał zaangażowany. Obecne sformułowanie sugeruje, że wyodrębnieniu i przypisaniu oprócz przychodów i kosztów podlegają całe aktywa i pasywa, co jest niezgodne ze stanem faktycznym. Rozdział 2. Rozporządzenia kosztowego (Rozporządzenie Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 15 grudnia 2005r. w sprawie prowadzenia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego rachunkowości regulacyjnej i kalkulacji kosztów usług, zmienione 31 marca 2009 r.) będącego aktem wykonawczym dla wskazanych przepisów jednoznacznie wskazuje, że przypisaniu podlegają nie aktywa i pasywa ale średnioroczny kapitał zaangażowany („Rozdział 2. Sposoby przypisania składników średniorocznego kapitału zaangażowanego, przychodów i kosztów"). W skład kapitału zaangażowanego wchodzi tylko część aktywów i pasywów, zatem to	

			doprecyzowanie usunie ewentualne wątpliwości co do tego, jakie elementy należy uwzględniać. Proponujemy zatem uspójnienie stosowanego nazewnictwa do Zalecenia z 2005 r. i zastąpienie sformułowania „aktywa i pasywa" terminem „średnioroczny kapitał zaangażowany". Propozycja zmiany ma na względzie lepsze wykorzystanie informacji zawartych w sprawozdawczości regulacyjnej dla celów regulacyjnych i biznesowych oraz ułatwienie dokonywania analiz i oceny wpływu regulacji na rynek telekomunikacyjny. Pozwoli ponadto na uspójnienie z zapisami Zaleceń z 2005 r. dotyczących rachunkowości regulacyjnej i kalkulacji kosztów i aktów wykonawczych w tym obszarze.	
23.	Art. 262 ust 7	Konfederacja Lewiatan	Art. 262 ust. 7 - usprawnienie audytu regulacyjnego Proponujemy przyspieszyć termin rozpoczęcia badania biegłego rewidenta o 1 miesiąc, co znacząco usprawni ten proces, bez wpływu na jakość danych i dotrzymanie	**Uwaga nieuwzględniona** Taki przepis obecnie funkcjonuje i daje więcej elastyczności w wyborze przez Prezesa UKE biegłego rewidenta. Skrócenie okresu na przeprowadzenia badania może zawęzić grono biegłych rewidentów gotowych go przeprowadzić.

			terminu przekazania wyników do Prezesa UKE (art. 262 ust 7). Obecne przepisy Pt powodują, że badanie biegłego przeprowadzane jest w miesiącach wakacyjnych. Z art. 257 ust 7. (Sprawozdania (…) podlegają weryfikacji (…) w terminie 6 miesięcy od zakończenia roku obrotowego) wynika, że prace muszą być realizowane w miesiącach czerwiec-sierpień. Powoduje to trudności w sprawnej organizacji procesu audytu. W naszej ocenie, popartej wieloletnim doświadczeniem, możliwe jest rozpoczęcie audytu miesiąc wcześniej (w terminie 5 miesięcy od zakończenia roku obrotowego). Dzięki temu audyt przesunie się na miesiące maj-lipiec. Usprawni to całą procedurę, bez wpływu na jakość danych i przekazanie wyników Prezesowi UKE w dotychczasowym terminie. Postulujemy nadanie art. 262 ust. 7 następującego brzmienia: 7. Sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej oraz wyniki kalkulacji kosztów podlegają weryfikacji pod	

			kątem zgodności z przepisami prawa oraz zatwierdzonymi przez Prezesa UKE instrukcją i opisem kalkulacji kosztów, na koszt przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej, w terminie 6 5 miesięcy od zakończenia roku obrotowego, przez niezależnego od przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej biegłego rewidenta.	
24.	Art. 262 ust. 8	Konfederacja Lewiatan	Art. 262 ust. 8 - audyt regulacyjny – wybór biegłego rewidenta Postulujemy zmianę brzmienia art. 262 ust. 8, tak by wyboru biegłego rewidenta do przeprowadzenia badania, o którym mowa w art. 262 ust. 7, dokonywał Prezes UKE w porozumieniu z przedsiębiorcą komunikacji elektronicznej. Zwracamy uwagę, że obecna forma wyboru audytora generuje bardzo wysokie koszty. Zauważyliśmy, że istnieje bardzo mała konkurencja w zakresie podmiotów ubiegających się o przeprowadzenie audytów regulacyjnych. Przekłada się to na niską konkurencję cenową i wysokie koszty (w porównaniu do innych badań prowadzonych przez biegłych rewidentów). Zmienia się układ usług regulowanych, zmniejsza się obszar regulowany, więc	**Uwaga nieuwzględniona.** Przepisy Pke dotyczące wyboru biegłego rewidenta gwarantują jego niezależność i rzetelność. Natomiast wybór biegłego rewidenta przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego w porozumieniu z Prezesem UKE może tylko wydłużyć to postępowanie.

			ponoszenie wysokiego kosztu audytu do zmniejszającego się obszaru regulacji jest nieadekwatne. Ponadto zmiana kosztu audytu powinna być racjonalna, obiektywna i nie powinna przekraczać zmian podobnych usług na rynku lub CPI (wskaźnika inflacji). Mając na względzie możliwość bezpośredniej negocjacji ceny audytu proponujemy nadanie art. 262 ust. 8 następującego brzmienia: 8. Prezes UKE powołuje biegłego rewidenta do przeprowadzenia weryfikacji, o której mowa w ust. 7, wybranego w porozumieniu z przedsiębiorcą komunikacji elektronicznej.	
6. DZIAŁ V OPERATOR MULTIPLEKSU I DOSTĘP MULTIPLEKSU (art. 264 – 271)				
7. DZIAŁ VI URZĄDZENIA RADIOWE (art. 272 – 281)				
8. DZIAŁ VII PUBLICZNIE DOSTĘPNE USŁUGI KOMUNIKACJI ELEKTRONICZNEJ				
8.1. Rozdział 1. Przepis ogólny art. 282				

8.2. Rozdział 2. Prawa użytkowników końcowych (art. 283 – 356)				
25.	Art. 284 ust. 3	Konfederacja Lewiatan	Art. 284 ust. 3 - rezygnacja z umowy o świadczenie usług przedpłaconych na rzecz regulaminu świadczenia usług telekomunikacyjnych w ofercie na kartę Pragniemy zauważyć, że zgodnie z ustawą – Prawo telekomunikacyjne (art. 56 ust. 2 zd. 2) wymóg określonej formy zawarcia umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych nie dotyczy umowy zawieranej przez dokonanie czynności faktycznych obejmujących w szczególności świadczenie usług przedpłaconych w publicznej sieci telekomunikacyjnej. W odniesieniu do tego rodzaju usług ustawa, zamiast umowy, wymaga określenia zakresu i warunków wykonywania usług telekomunikacyjnych w regulaminie świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych oraz podania tego regulaminu do publicznej wiadomości przez publikację na swojej stronie internetowej (art. 59 ust. 2 *in fine*). Natomiast w projekcie ustawy Prawo komunikacji elektronicznej (dalej „PKE") przyjęto inne rozwiązanie, które zdaje się zacierać różnicę pomiędzy umową zawieraną w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej, w praktyce stosowaną w ofertach z zobowiązaniem do cyklicznego opłacania abonamentu miesięcznego (dalej „umowy w ofercie na abonament") a umową zawieraną przez dokonanie czynności faktycznych, czyli m.in. poprzez zakup karty SIM w ofercie przedpłaconej (dalej „umowa w ofercie na kartę"). W takim przypadku abonent zawiera umowę per facta	**Uwaga nieuwzględniona** W aktualnie obowiązujących przepisach Pt – art. 56 ust.2 jest mowa o umowie pre-paid zawieranej przez dokonanie czynności faktycznych i nie zostało to zmodyfikowane w przepisach PKE. Zgodnie z projektowanym art. 285 ust. 7 ,,W przypadku zawierania umowy o świadczenie usług przedpłaconych oraz w przypadku, gdy nie jest możliwe doręczenie na trwałym nośniku informacji, o których mowa w ust. 2–6, dostawca usług komunikacji elektronicznej udostępnia je w postaci łatwych do pobrania dokumentów, ze wskazaniem ich źródła kierującego bezpośrednio do tych dokumentów, z pouczeniem o konieczności ich pobrania i utrwalenia w celu zachowania możliwości ich późniejszego odtworzenia w niezmienionej postaci, dla celów dowodowych.", nie jest zasadne umieszczenie wymaganych informacji w osobnym wzorcu umownym tj. w regulaminie. Projektodawca nie uznał za zasadne rezygnacji z umowy o świadczenie usług przedpłaconych na rzecz regulaminu świadczenia usług telekomunikacyjnych w ofercie na kartę. Świadczenie usług przedpłaconych odbywa się bowiem na podstawie umowy zawartej poprzez dokonanie czynności faktycznej.

			concludentia, nie składając – jak to ma miejsce w umowach na abonament, podpisu własnoręcznego lub oświadczenia woli na dokumencie, w sposób umożliwiający ustalenie osoby składającej oświadczenie. Do zawarcia takiej umowy dochodzi poprzez włączenie się do sieci telekomunikacyjnej, polegającej na łącznym spełnieniu następujących przesłanek: zakup startera (karty SIM w ofercie na kartę), następnie dokonanie technicznej aktywacji zakupionej karty SIM poprzez włożenie jej do urządzenia i jego włączenie oraz rejestracja numeru przypisanego do karty SIM, polegającej na przekazaniu dostawcy usług danych identyfikujących abonenta. Już sam obowiązek rejestracji karty SIM wynikający z obowiązującej od połowy 2016 r. tzw. ustawy antyterrorystycznej, zobowiązującej użytkownika karty prepaid do podania dostawcy usług telekomunikacyjnych danych umożliwiających jego identyfikację, był wyraźnym krokiem zbliżającym do zacierania różnic pomiędzy umowami w ofercie na abonament a ofertami na kartę. Projekt ustawy PKE zdaje się ten stan pogłębiać. W przypadku bowiem informacji przedumownych, o których mowa w art. 279 PKE, różnica ta będzie wynikać wyłącznie ze sposobu ich doręczenia – w przypadku ofert na kartę – zamiast trwałego nośnika wystarczające będzie udostępnienie określonych elementów umowy w postaci łatwych do pobrania dokumentów, ze wskazaniem ich źródła kierującego bezpośrednio do tych dokumentów, z pouczeniem o konieczności ich pobrania i utrwalenia dla celów dowodowych. W naszej ocenie konieczne jest wyraźne oddzielenie umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, jako fizycznego dokumentu, podpisywanego przez	

			abonenta od świadczenia usług w ofercie na kartę, gdzie do zawarcia umowy de facto nie dochodzi po złożeniu podpisu, ale po wykonaniu ww. czynności faktycznych, zmierzających do rozpoczęcia przez dostawcę usług świadczenia usług telekomunikacyjnych. Dlatego też wyrazem takiego osobnego traktowania ofert na kartę powinno być posługiwanie się przez dostawców usług wzorcem umownym w postaci regulaminu, który jest powszechnie stosowaną formą kształtowania stosunków umownych o masowym, typowym charakterze. Regulamin taki powinien być, tak jak dotychczas, udostępniany poprzez podanie go do publicznej wiadomości przez publikację na stronie internetowej dostawcy usług. U	
26.	Art. 285	Konfederacja Lewiatan	Art. 285. 1. Przed zawarciem z konsumentem umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, w zakresie usług komunikacji elektronicznej innych niż usługi transmisji danych używane do świadczenia usług komunikacji maszyna-maszyna, dostawca usług komunikacji elektronicznej doręcza konsumentowi, na trwałym nośniku dotyczące tej usługi informacje, o których mowa w ust. 2–6, zwane dalej „informacjami przedumownymi". Według postanowień EKŁE (art. 102) Artykuł 102 Wymogi informacyjne dotyczące umów 1. Zanim konsument zostanie związany umową lub odnośną ofertą, podmioty świadczące publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej inne niż usługi transmisji używane do świadczenia usług łączności maszyna–maszyna przekazują informacje,	Uwaga nieuwzględniona Kwestia dotycząca doręczenia informacji przedumownych w inny sposób niż na trwałym nośniku, została określona w ust. 7. Powołanie się na brak możliwości doręczenia informacji przedumownych na trwałym nośniku dotyczyć może wyłącznie przejściowych trudności jakie zaistniały po stronie dostawcy usług, mających charakter obiektywny i niezależny od tego dostawcy. W takim wypadku dostawca usług udostępnia te informacje w postaci łatwych do pobrania dokumentów, ze wskazaniem ich źródła kierującego bezpośrednio do tych dokumentów oraz pouczeniem o konieczności ich pobrania, utrwalenia i późniejszego odtworzenia w niezmienionej postaci dla celów dowodowych. Powyższe wyłączenie dotyczy również zawierania

			o których mowa w art. 5 i 6 dyrektywy 2011/83/UE, oprócz informacji wymienionych w załączniku VIII do niniejszej dyrektywy w zakresie, w jakim te informacje dotyczą usługi, którą te podmioty świadczą. Informacje te przekazywane są w jasny i zrozumiały sposób na trwałym nośniku w rozumieniu art. 2 pkt 10 dyrektywy 2011/83/UE lub, w wypadku gdy przekazanie informacji na trwałym nośniku nie jest możliwe, w postaci udostępnionego przez dostawcę, łatwego do pobrania udostępniane przez dostawcę. Dostawca wyraźnie zwraca uwagę konsumentów na dostępność tego dokumentu i wskazuje na potrzebę jego pobrania do celów dowodowych, dostępu w przyszłości i odtworzenia w niezmienionej postaci.” KL ma zastrzeżenia dot. brzmienia art. 285 ust. 1 PKE. Zapis EKŁE wskazuje bowiem na możliwość przekazania konsumentowi „informacji przedumownych” w więcej niż jeden sposób. Ograniczenie dostawcom możliwości przedstawienia tych informacji w jeden, kłopotliwy i kosztowny sposób jest niezrozumiałe. Proponujemy wprowadzenie do zapisu art. 285 także możliwości innego przekazania „informacji przedumownych” w sposób jaki wprowadza EKŁE.	umowy o świadczenie usług przedpłaconych. W przypadku tego typu usług, z uwagi na odformalizowany sposób ich nabywania oraz niewielki rozmiar zestawów startowych nie będzie możliwe przekazanie informacji przedumownych na trwałym nośniku np. przez zawarcie wszystkich wymaganych informacji na opakowaniu lub na dołączonych do opakowania dokumentach. W związku z tym w przypadku usług przedpłaconych konsument powinien zostać poinformowany o tym, gdzie może zapoznać się z informacjami przedumownymi. Ponadto należy zauważyć, że przedmiotowy przepis był przedmiotem analizy Ministra do spraw Unii Europejskiej, który nie stwierdził niezgodności przedmiotowego przepisu z EKŁE.
27.	Art. 288 ust. 1 pkt 2	Konfederacja Lewiatan	O ile KL dostrzega potrzebę podawania danych umożliwiających efektywny kontakt z przedsiębiorcą, o tyle z uwagi na innowacyjne rozwiązania związane z nowymi sposobami zawierania umów, za nadmiarowe uznać należy wskazywanie konkretnych kanałów do kontaktu, tj. adresu e-mail oraz telefonu. Powyższy przepis został wprowadzony do projektu PKE ponad 3 lata temu i już wówczas dostrzegalne	**Uwaga nieuwzględniona** Z uwagi na ochronę praw konsumenta wskazane jest zapewnienie im różnorodnych form kontaktu z dostawcą, również stanowiących tradycyjne formy kontaktu. Podobne rozwiązanie przewiduje ustawa o prawach konsumenta (art. 12 ust. 1 pkt 3).

			było, że nie będzie on nadążał nad błyskawicznym rozwojem nowych form kontaktu. Dziś coraz więcej sektorów gospodarki, w szczególności sektor teleinformatyczny sięga po nowe rozwiązania oparte na sztucznej inteligencji, umożliwiając kontakt poprzez chat, elektroniczne formularze do kontaktu lub aplikacje mobilne. Co warte podkreślenia, konsument, decydując się na zawarcie umowy za pośrednictwem aplikacji mobilnej, ma możliwość kontaktowania się z dostawcą usług wyłącznie przez aplikację mobilną, a dostawca nie udostępnia w tym celu numeru telefonu, czy też adresu e-mail. Jest to przy tym w pełni zgodne z oczekiwaniami konsumentów wybierających daną ofertę, którą w pełni mogą zarządzać z wykorzystaniem aplikacji mobilnej. Projekt ustawy zatem w ogóle nie zauważa tego „postępu", stawiając i wymagając wyłącznie tradycyjnych form kontaktu (e-mail, pismo, telefon). Usztywnienie się wyłącznie do konkretnych kanałów kontaktu skutecznie uniemożliwi nawiązanie efektywnego kontaktu z przedsiębiorcą. Dlatego też postulujemy o pozostawienie wymogu podania danych do kontaktu z przedsiębiorcą bez wskazywania kanałów kontaktu i pozostawiając wybór kanałów przedsiębiorcy, który wg swojej najlepszej wiedzy określi dane do kontaktu w zależności od sposobu, w jaki umowa będzie zawierana. Postulujemy następującą zmianę brzmienia art. 288 ust. 1 pkt 2) Art. 288 ust. 1 pkt 2) Umowa o świadczenie usług komunikacji elektronicznej (…), zawierana z konsumentem w	Przedsiębiorca powinien wskazać w umowie dane kontaktowe aby abonent miał do nich łatwy dostęp i nie musiał szukać tych informacji samodzielnie**.**

			formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej określa w szczególności: 3) dane kontaktowe pozwalające efektywnie kontaktować się z przedsiębiorcą komunikacji elektronicznej;	
28.	Art. 288 ust. 1 pkt 2	ZP BCC	Zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 288 ust. 1 pkt 2 umowa o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawierać ma dane kontaktowe przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej, w tym: - adres poczty elektronicznej, - numery telefonów oraz - adres elektroniczny innego środka komunikacji elektronicznej, jeśli dostawca korzysta z innego środka komunikacji elektronicznej, za pomocą których abonent może szybko i efektywnie kontaktować się z przedsiębiorcą komunikacji elektronicznej. Wydaje się, że wskazywanie konkretnego katalogu danych kontaktowych nie idzie w sukurs z postępem technologicznym, który znajduje swój wyraz szczególnie w komunikacji z abonentami. Należy przypomnieć, że propozycja powyższego przepisu ma już ponad 3 lata. Od tego czasu zauważalny jest ogromny postęp, jeżeli chodzi o powstanie nowych form efektywnego kontaktu, który zapewne będzie wciąż się rozwijał, ewoluował. Już obecnie abonencie kontaktują się z dostawcami poprzez aplikacje mobilne, chaty, elektroniczne formularze oraz inne rozwiązania oparte na sztucznej inteligencji. Już teraz powątpiewamy, czy adres poczty elektronicznej jest efektywnym kontaktem z dostawcą, biorąc pod uwagę	**Uwaga nieuwzględniona** Z uwagi na ochronę praw konsumenta wskazane jest zapewnienie im różnorodnych form kontaktu z dostawcą, również stanowiących tradycyjne formy kontaktu. Podobne rozwiązanie przewiduje ustawa o prawach konsumenta (art. 12 ust. 1 pkt 3) Przedsiębiorca powinien wskazać w umowie dane kontaktowe aby abonent miał do nich łatwy dostęp i nie musiał szukać tych informacji samodzielnie.

			nowe udostępnione formy właściwie błyskawicznej komunikacji. Dlatego też proponujemy maksymalną elastyczność, która odbędzie się bez szkody dla konsumentów, coraz bardziej świadomych cyfrowo, szczególnie po 60. roku życia. Uważamy, że tradycyjne formy kontaktu, jeżeli mają pozostać, powinny być opcją, a nie obligatoryjnym elementem. Istotą tego przepisu jest bowiem efektywny kontakt z dostawcą, a taki zostanie zapewniony, kiedy przepisy nie będą ich wskazywało, pozostawiając to do najlepszej wiedzy dostawców. Postulat: następująca zmiana brzmienia art. 288 ust. 1 pkt 2) Art. 288 ust. 1 pkt 2) *Umowa o świadczenie usług komunikacji elektronicznej (…), zawierana z konsumentem w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej określa w szczególności:* *dane kontaktowe pozwalające efektywnie kontaktować się z przedsiębiorcą komunikacji elektronicznej;*	

29.	Art. 294 ust. 2	Konfederacja Lewiatan	Art. 294 ust. 2 - wyłączenia dla B2B ostawcy usług telekomunikacyjnych zauważają pozytywną regulację związaną z wyłączeniem określonych przepisów projektu w odniesieniu do abonentów B2B, z którymi umowy zawierane są na warunkach indywidualnych. Chodzi tutaj o przepisy związane z: • informowaniem na stronie internetowej w formie dostępnej dla niepełnosprawnych o podstawowym zakresie świadczenia usług; • zapewnieniem możliwości połączenia z konsultantem w celu uzyskania info o alternatywnych ofertach; • wysokością odszkodowania przy wypowiedzeniu umowy z winy abonenta przed upływem okresu, na jaki została zawarta umowy.	**Uwaga nieuwzględniona** Art. 303 ust. 2 i 3 odnoszą się do uprawnień użytkownika końcowego, a nie konsumenta. Z tego względu wyłączenie tej regulacji byłoby niezgodne z art. 105 ust. 3 EKŁE.

			iemniej w odniesieniu do regulacji związanej z cyklicznym przedstawianiem najkorzystniejszej oferty, trudno wyobrazić sobie realizację tego obowiązku w przypadku umów, których warunki są ustalane indywidualnie. Zawiadomienia wysyłane na podstawie tych przepisów musiałyby w wielu przypadkach obejmować informacje o kilkuset lub nawet tysiącach usług jednocześnie, co oznacza, iż dla dostawcy usług realizacja tych obowiązków byłaby czasochłonna i kosztowna w sytuacji, w której przydatność takich informacji dla tej grupy klientów wydaje się znikoma. Podkreślenia bowiem wymaga, że abonenci, którzy negocjują z dostawcą usług warunki umów, posiadają dużą wiedzę o rynku telekomunikacyjnym, jak i usługach, z których korzystają, a przed podpisaniem umowy porównują te warunki z ofertami innych dostawców. Praktyka pokazuje, że tacy abonenci doskonale orientują się w czasie obowiązywania swoich umów i podejmują negocjacje przed upływem czasu obowiązywania swoich umów z dużym wyprzedzeniem. ostulujemy następującą zmianę brzmienia art. 294 ust. 2 Art. 294 ust. 2. Do umowy, o której mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów art. 301, art. 303 ust. 23, art. 304 oraz art. 305 ust. 3, jeżeli warunki umowy ustalane są indywidualnie.	

30.	Art. 294 ust. 2	ZP BCC	Art. 294 ust. 2 – wyłączenie najkorzystniejszej oferty dla umów zawieranych na warunkach indywidualnie negocjowanych Egzekucja przepisów możliwa jest wyłącznie wtedy, kiedy norma prawna wynikająca z tych przepisów możliwa jest do realizacji w praktyce. Tymczasem w PKE odnajdujemy przepisy, których realizacja nie tylko wydaje się nadmiarowa, ale graniczy wręcz ze świadczeniem niemożliwym do spełnienia. O ile w odniesieniu do abonentów będących mikro/małymi przedsiębiorcami, którzy – podobnie jak konsumenci – przystępują do umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych na zasadzie adhezji, o tyle cykliczne przedstawianie najkorzystniejszej oferty (jakkolwiek należałoby rozumieć najkorzystniejszą ofertę) w odniesieniu do abonentów, którzy zawierają takie umowy na warunkach indywidualnie negocjowanych zwyczajnie nie będzie możliwe. Chodzi o sytuacje, w których abonent zawiera umowę na setki numerów, gdzie teoretycznie na każdym numerze może być inna oferta, inny czas trwania umowy, wysokość abonamentu (a zatem też wysokość odszkodowania) oraz inne rodzaje usług. Oznacza to, że coroczne zawiadomienia musiałby indywidualnie odnosić się do poszczególnego numeru MSISDN, przy czym nie do końca wiadomo, jak w takim przypadku miałaby wyglądać najkorzystniejsza oferta, skoro jej warunki są negocjowane. Skąd dostawca usług ma wiedzieć, czy ta oferta będzie dla abonenta najlepsza, skoro to de facto abonent określa, jakie warunki będą dla niego najkorzystniejsze, aby przedłużyć umowę na kolejny czas określony.	**Uwaga nieuwzględniona** Art. 303 ust. 2 i 3 odnoszą się do uprawnień użytkownika końcowego, a nie konsumenta. Z tego względu wyłączenie tej regulacji byłoby niezgodne z art. 105 ust. 3 EKŁE.

			Postulujemy o wprowadzanie przepisów w sposób rzetelny i racjonalny, zgodnie z zasadą proporcjonalności, możliwy do realizacji, jasny i zrozumiały. Dlatego też proponujemy następującą zmianę brzmienia art. 294 ust. 2 PKE: Art. 294 ust. 2. Do umowy, o której mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów art. 301, art. 303 ust. 2-3, art. 304 oraz art. 305 ust. 3, jeżeli warunki umowy ustalane są indywidualnie	
31.	Art. 297 ust. 3 pkt 2	UODO	Art. 297 ust. 3 pkt 2 PKE określa sposoby potwierdzania danych abonenta drogą elektroniczną dostawcy usług telekomunikacyjnych przed rozpoczęciem świadczenia usług. Wśród tych sposobów znajduje się wideoidentyfikacja abonenta (art. 297 ust. 3 pkt 2 lit d) oraz potwierdzanie danych za pomocą certyfikatu użytkownika aplikacji mObywatel (art. 297 ust. 3 pkt 2 lit f). Odnosząc się do wideoidentyfikacji abonenta, należy wskazać, że korzystanie z technologii, która będzie umożliwiała identyfikację wizerunku ściśle wiąże się z koniecznością realizacji szeregu obowiązków wynikających z rozporządzenia 2016/679, uwzględniania ochrony danych w fazie projektowania, domyślnej ochrony danych, dokonania oceny skutków dla ochrony danych oraz ograniczenia do minimum potencjalnego pozyskiwania danych. Przypomnienia wymaga, że instytucja wideoidentyfikacji, z uwagi na znaczną ingerencję w sferę praw i wolności człowieka, została wprowadzona w czasie epidemii COVID-19 jako tymczasowa. W ocenie organu nadzorczego w	**Uwaga nieuwzględniona** Wskazany jest katalog zdalnych sposobów potwierdzenia tożsamości abonenta. Pośród nich dostawca usług telekomunikacyjnych może oferować wszystkie lub tylko niektóre metody potwierdzenia tożsamości abonenta. Niezależnie od tego, dostawca usług telekomunikacyjnych ma obowiązek umożliwić identyfikację abonenta w placówce dostawcy usług w sposób o którym mowa w art. 297 ust. 3 pkt 1 odpowiadający aktualnie obowiązującemu art. 60b ust. 3 pkt 1 Pt. Dostawcy usług są zobowiązani do przestrzegania prawa obowiązującego w Polsce wprost (w tym rozporządzenia 2016/679) realizując proces identyfikacji abonenta z wykorzystaniem wizerunku. Z art. 297 ust. 5 wynika wprost, że dostawca usług może wykorzystywać wideoidentyfikację wyłącznie do realizacji obowiązku potwierdzenia tożsamości abonenta usług telekomunikacyjnych.

			przypadku wideoidentyfikacji może dojść do takich zagrożeń dla praw i wolności osób, których dane dotyczą jak nieuprawnione utrwalanie wizerunku, pozyskanie innych dodatkowych danych np. informacji o zachowaniach, stanie zdrowia czy danych behawioralnych. Należy zatem wykazać niezbędność ww. ingerencji w sferę prywatności osób, których dane dotyczą, na co przy tej technologii identyfikacji organ nadzorczy wielokrotnie zwracał już uwagę chociażby w trakcie opiniowania rozporządzenia Ministra Cyfryzacji z dnia 29 czerwca 2020 r. w sprawie profilu zaufanego i podpisu zaufanego (Dz. U. poz. 1194). Odnosząc się natomiast do potwierdzania danych za pomocą certyfikatu użytkownika aplikacji mObywatel (art. 297 ust. 3 pkt 2 lit. f) należy wskazać, że ustawa z dnia 26 maja 2023 r. o aplikacji mObywatel (Dz. U. poz. 1234 ze zm.) co do zasady nie stanowi o użyciu aplikacji mObywatel do potwierdzania tożsamości w obrocie cywilnoprawnym. Przyjęcie art. 297 ust. 3 pkt 2 lit f PKE prowadziłoby więc do wprowadzenia regulacji dotyczącej zawierania umów cywilnoprawnych przy wykorzystaniu aplikacji mObywtatel wyłącznie w obszarze prawa komunikacji elektronicznej. W ocenie organu nadzorczego przyjęcie takiego rozwiązania wymaga pogłębionej analizy (w trakcie testu prywatności i oceny skutków dla ochrony danych) zasadności wykorzystania aplikacji mObywatel do celów, które nie zostały pierwotnie przewidziane ustawie o aplikacji mObywatel. Organ nadzorczy w trakcie opiniowania ustawy o aplikacji mObywatel zwracał uwagę na nieprecyzyjne ukształtowanie ról w procesach przetwarzania danych w tej ustawie, co	UODO błędnie wskazało, że aplikacja mObywatel byłaby wykorzystywana w obrocie cywilnoprawnym. Potwierdzenie tożsamości abonenta nie jest jednoznaczne z zawarciem umowy w rozumieniu KC. Potwierdzenie tożsamości abonenta następuje przed rozpoczęciem świadczenia usług a nie w bezpośrednim następstwie zawarcia umowy.

			istotnie wpływa na prawa osób , których dane dotyczą. Wprowadzenie omawianych rozwiązań wymaga więc oceny systemowej ustawy o aplikacji mObywatel i ewentualnej zmiany tej ustawy tak aby zapewniała odpowiednie gwarancje wykorzystania przewidzianych w niej narzędzi do użycia w obrocie cywilnoprawnym. W ocenie organu nadzorczego problematyka potwierdzania danych abonenta drogą elektroniczną jest jedną z najważniejszych kwestii jakie powinny podlegać ocenie skutków dla ochrony danych, która powinna zostać przeprowadzona dla PKE.	

32.	Art. 302	Konfederacja Lewiatan	t. 302 - maksymalny okres obowiązywania umowy w ofercie internetu stacjonarnego – liczony od dnia rozpoczęcia świadczenia usług, a nie od dnia zawarcia umowy odnie z projektem ustawy PKE maksymalny okres obowiązywania umowy o świadczenia usług komunikacji elektronicznej, zawartej z konsumentem, nie może przekroczyć 24 miesięcy. Propozycja ta zgodna jest z art. 105 ust. 1 oraz motywem 273 EKŁE oraz nie jest kwestionowana przez dostawców usług telekomunikacyjnych.	**Uwaga nieuwzględniona** Zdaniem projektodawcy dostawca usług powinien przewidzieć termin, w którym rozpocznie świadczenie usługi i uzależniać od tego podpisanie umowy z użytkownikiem końcowym. W przypadku znacznej przerwy pomiędzy podpisaniem umowy a rozpoczęciem świadczenia, nie można przerzucać odpowiedzialności za ten stan na użytkownika końcowego. Ponadto art. 105 ust. 1 oraz motyw 273 EKŁE stanowią o tym, by zobowiązanie, czyli okres trwania umowy, nie było dłuższe niż 24 miesiące.

			wracamy jednak uwagę, że w praktyce w przypadku umów, których przedmiotem jest świadczenie usługi stacjonarnego dostępu do internetu okres 24 miesięcy powinien być de facto liczony nie od dnia zawarcia umowy, a od dnia faktycznego rozpoczęcia świadczenia usług telekomunikacyjnych przez dostawcę usług telekomunikacyjnych. W przypadku bowiem części takich umów usługi świadczone są na infrastrukturze innego operatora telekomunikacyjnego, niż ten, z którym umowa jest faktycznie zawierana. W takich sytuacjach instalacja usługi następuje przez serwisanta innego operatora telekomunikacyjnego. Wielokrotnie odnotowujemy okresy opóźnienia między zawarciem umowy a faktycznym rozpoczęciem świadczenia usługi trwające kilkanaście, a w pojedynczych przypadkach nawet kilkadziesiąt dni. Jednocześnie wskazujemy, że rozpoczęcie świadczenia usługi następuje bezpośrednio po dokonaniu instalacji przez montera.	

			agniemy podkreślić, że dostawca usługi telekomunikacyjnej jednocześnie nie ma wpływu na to, w jakim terminie nastąpi instalacja usługi. Opóźnienie to wynika głównie z przyczyn technicznoorganizacyjnych, m.in. brak wykonanego przyłącza przez operatora infrastrukturalnego, brak zgody administratora, uszkodzona infrastruktura, czy siła wyższa. okresie oczekiwania na instalacje usługi abonent nie ponosi jakichkolwiek kosztów związanych z zawarciem umowy, w szczególności opłaty za instalację, czy opłat abonamentowych i przysługuje mu prawo do rozwiązania umowy bez konieczności zapłaty odszkodowania związanego z przedterminowym rozwiązaniem umowy. dnocześnie należy wskazać, że postulat ten jest zbieżny z aktualnymi rekomendacjami UKE dla beneficjentów POPC dot. warunków hurtowych, w których UKE stosuje zapisy, które część Operatorów Sieci Dostępowej (OSD) wykorzystuje w swoich ofertach ramowych do wydłużania terminów dostarczania usług - terminy niedookreślone dostarczenia usług – „nie wcześniej niż 30 DR (dni roboczych)". edług opublikowanej przez UKE „Procedury współpracy międzyoperatorskiej w zakresie dostępu do sieci POPC" pkt 10.2 ust. 4 a):	

			Możliwe jest zastosowanie różnych terminów na realizację Zamówienia, w zależności od tego, czego dotyczy Zamówienie oraz jakie czynności należy wykonać w celu jego realizacji: realizacja Zamówienia na uruchomienie/modyfikację Usługi Dostępowej wymaga wykonania prac budowlanych: Zamówienie realizowane jest nie wcześniej niż 30 DR od pozytywnej weryfikacji Zamówienia (…). ątego też w naszej ocenie pożądane byłoby doprecyzowanie momentu, od którego należałoby liczyć maksymalny okres 24 miesięcy, na jaki może zostać zawarta umowa, której przedmiotem jest świadczenie usług stacjonarnego dostępu do internetu. Doszczegółowienie tego terminu, wypełniając tę techniczną próżnię pomiędzy datą zawarcia umowy a datą rozpoczęcia świadczenia usług, rozwiązywałoby praktyczny problem związany ze świadczeniem tej usługi, usuwając wątpliwości po stronie konsumentów oraz ułatwiając prowadzenie działalności gospodarczej dostawcom usług telekomunikacyjnych. postulujemy następującą zmianę brzmienia art. 302	

			t. 302. 1. W przypadku konsumenta okres obowiązywania umowy określony w umowie o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w zakresie usług telekomunikacyjnych, z wyłączeniem usług transmisji danych używanych do świadczenia usług komunikacji maszyna-maszyna, zawieranej na czas określony, nie może być dłuższy niż 24 miesiące, z zastrzeżeniem ust. 2. 2. Okres obowiązywania umowy, której przedmiotem jest świadczenie usługi stacjonarnego dostępu do internetu, nie może być dłuższy niż 24 miesiące, liczone od dnia rozpoczęcia świadczenia usługi.	
33.	Art. 304	UKE	Konsumenci zgłaszają do UKE problemy z połączeniem się z konsultantem dostawcy usług telekomunikacyjnych, gdy ten dostawca wykorzystuje do obsługi połączeń kierowanych do Biura Obsługi Klienta sztuczną inteligencję. Tego typu rozwiązania stanowią utrudnienie zwłaszcza dla seniorów. Mając to na uwadze istnieje potrzeba doprecyzowania, że połączenie głosowe z konsultantem dostawca usług ma obowiązek zapewnić bez udziału BOTów lub systemów opartych o sztuczną inteligencję.	**Uwaga nieuwzględniona** Zgodnie z obecnym brzmieniem PKE, konsultantem musi być osoba fizyczna, a nie system oparty o sztuczną inteligencję. Przedsiębiorca może stosować systemy tzw. Boty lub systemy uczące się w celu właściwego kierowania połączeń do konsultantów, udzielania odpowiedzi lub informowania na infolinii pod warunkiem zapewnienia dostępu również do konsultanta, którym zawsze musi być osoba fizyczna.
34.	Art. 307-309	Konfederacja Lewiatan	Art. 307-309 - jednostronna zmiana warunków umowy W ocenie KL regulacja dotycząca możliwości dokonywania przez dostawców usług komunikacji elektronicznej jednostronnej zmiany warunków umowy wymaga szerszego	**Uwaga nieuwzględniona** Katalog okoliczności, które uprawniają dostawcę usług komunikacji elektronicznej do jednostronnej zmiany warunków umowy i których abonent nie zaakceptuje, wobec czego jest obowiązany do zapłaty

			doprecyzowania i doszczegółowienia zarówno na poziomie projektu ustawy Prawo komunikacji elektronicznej, jak i na poziomie ustawy wprowadzającej ustawę Prawo komunikacji elektronicznej. W pierwszej kolejności należy zauważyć, że EKŁE nie wprowadza konkretnych wytycznych, jakimi powinny kierować się państwa członkowskie, związanych z możliwością stosowania przez dostawców usług komunikacji elektronicznej tzw. klauzul modyfikacyjnych. Obszar ten pozostawia w zasadzie do dowolnego zagospodarowania przez krajowego ustawodawcę. Wszak art. 105 ust. 4 EKŁE dopuszcza przypadki, w których użytkownik końcowy będzie mógł rozwiązać umowę, o ile dopuszcza to samo EKŁE albo „inne przepisy prawa unijnego lub krajowego". Stąd też w projekcie PKE wprowadzono regulacje związane z możliwością stosowania klauzul modyfikacyjnych, dopuszczając przypadki, w których możliwa będzie zmiana warunków umowy zawartej na czas oznaczony oraz na czas nieoznaczony z jednoczesnym prawem do rozwiązania takiej umowy bez konieczności zapłaty odszkodowania, ale także sytuacje, w których jednostronna zmiana warunków umowy uprawniać będzie dostawcę do żądania odszkodowania w razie skorzystania przez abonenta z prawa do rozwiązania takiej umowy. Zdaniem KL regulacja ta nie jest adekwatna do sytuacji rynkowej, a w szczególności do	odszkodowania za przedwczesne zerwanie umowy, wynika z art. 105 ust. 4 EKŁE i nie należy go rozszerzać. Jeżeli chodzi o uwagę do art. 308, zdaniem projektodawcy przesłanka umożliwiająca jednostronną zmianę umowy przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej określona w ust. 1 jest wystarczająca. Wprowadzenie przykładowego katalogu przesłanek uprawniających do jednostronnej zmiany warunków umowy przez dostawcę usług nie jest zasadne. Projektodawca podtrzymuje stanowisko o wprowadzeniu klauzuli generalnej zamiast otwartego katalogu przesłanek umożliwiających wprowadzenie tej zmiany. Postulat KL dotyczący stworzenia regulacji dotyczącej tzw. usług archaicznych nie wynika z EKŁE, zatem projektodawca zrezygnował z jego uregulowania w PKE. W przypadku usług dostępu do internetu świadczonych na sieciach wybudowanych z dofinansowaniem unijnym (POPC, KPO, FERC) biorąc po uwagę istotę opłaty detalicznej, nie należy uzależniać jej wysokości od opłaty hurtowej, która jest zatwierdzana przez Prezesa UKE. W praktyce regulacyjnej Prezesa UKE związanej z zatwierdzaniem ofert hurtowych na współfinansowanych sieciach stosowane są rozwiązania, które chronią zarówno Operatorów Korzystających z dostępu hurtowego (OK), jak i pośrednio ich abonentów przed niekorzystnymi skutkami wzrostu opłat hurtowych. Do takich

			pozycji negocjacyjnej dostawców usług komunikacji elektronicznej względem ich partnerów (nadawców, operatorów hurtowych). Ostatnie stanowiska publikowane przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, które w praktyce wykluczają możliwość wprowadzania jakichkolwiek zmian umów, wskazują również na konieczność bardziej szczegółowego uregulowania wybranych kwestii, aby przełamać wykreowany przez organ ochrony konsumentów impas. Przepis art. 307 ust. 1 PKE wymienia przyczyny uzasadniające dokonanie jednostronnej zmiany umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej przez dostawców usług komunikacji elektronicznej. Katalog tych przesłanek został znacznie ograniczony w stosunku do postulatów przedsiębiorców świadczących usługi komunikacji elektronicznej. Ogranicza się do przyczyn określonych w EKŁE, np. zmian wynikających bezpośrednio ze zmiany przepisów prawa czy zmiany wyłącznie na korzyść abonentów. Projektodawcy nie uwzględnili więc postulatów przedsiębiorców w zakresie możliwości wypowiadania umów z przyczyn o charakterze gospodarczym. A. Doprecyzowanie i rozszerzenie katalogu okoliczności uprawniających dostawców do zmiany umów z zachowaniem prawa żądania odszkodowania w razie skorzystania	rozwiązań należy m.in. zasada, że opłata za usługi hurtowe zamówione przez OK na czas określony (najczęściej 2 lata) przed zmianą opłaty hurtowej pozostaje w dotychczasowej wysokości do końca czasu obowiązywania takiego zamówienia. Nie ma zatem potrzeby, by akceptacja przez Prezesa UKE zmiany wysokości opłat hurtowych była przesłanką do jednostronnej zmiany warunków umowy o świadczenie (detalicznych) usług komunikacji elektronicznej. Zgodnie z art. 105 ust. 4 EKŁE użytkownicy końcowi mają prawo rozwiązać swoją umowę bez ponoszenia jakichkolwiek dalszych kosztów z chwilą otrzymania zawiadomienia o zmianach warunków umownych proponowanych przez podmiot świadczący publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej inne niż usługi łączności interpersonalnej niewykorzystujące numerów, chyba że proponowane zmiany są wyłącznie na ich korzyść, mają charakter czysto administracyjny i nie wywołują dla nich negatywnych skutków lub są bezpośrednio nakładane przez przepisy unijne lub krajowe. Wobec powyższego uwzględnienie postulatu ZP BCC byłoby niezgodne z EKŁE.

			przez abonenta z prawa do rozwiązania umowy Niezależnie od poniższych uwag do zmian umów zawartych na czas oznaczony, dostrzegamy potrzebę doprecyzowania przepisów obecnego art. 307, który uprawnia dostawców do żądania odszkodowania w razie skorzystania przez abonenta z prawa do rozwiązania umowy, jeżeli zmiana takiej umowy wynika z określonych w tym przepisie przypadkach. Ust. 1 pkt 1 dopuszcza możliwość zmiany umowy, jeśli wynika to ze zmiany stawek podatku VAT. KL proponuje analogiczną zmianę w przypadku zmian cen hurtowych, których zmiana została zaakceptowana w drodze decyzji Prezesa UKE lub podobnej czynności, jak to ma miejsce w przypadku warunków w zakresie dostępu hurtowego do sieci POPC. Podobnie, jak w przypadku zmiany stawki VAT, mamy do czynienia ze zmianą ceny o charakterze wymuszonym przez działanie władzy państwowej. W ust. 1 punkt 1 podpunkt b) wskazano tylko na decyzję Prezesa UKE. Jednak dostawcy usług muszą nieraz zmieniać dokumenty nie tylko w wyniku takich decyzji, ale także np. zaleceń Prezesa UKE, decyzji Prezesa UOKiK, na drodze polubownego uzgodnienia z organem administracji. Dlatego proponujemy rozszerzenie wskazania, tak by obejmowało także inne przypadki zmian wynikające z działań administracji.	

			W ust. 4 opisano mechanizm informowania o zmianach dotyczących danych identyfikujących dostawcę i zmianach kontaktowych. Wydaje się, że dla tego typu zmian wymagania są zbyt daleko idące. Jeżeli przewidziano uproszczony sposób komunikacji zmian warunków umowy, nawet tak ważnych, jak cena usług, to tym bardziej zasadne jest, aby w taki sposób informować o zmianach kontaktowych, czy identyfikujących. Podstawowe dane przedsiębiorców znajdują się przy tym na wysyłanych do konsumentów rachunkach telekomunikacyjnych, w związku z czym niezależnie otrzymają bezpośrednio informacje o aktualnych danych – bez konieczności generowania dodatkowej korespondencji, w tym w formie papierowej. Dlatego proponujemy usunięcie ust. 4 i dodanie do ust. 1 punktu 3. B. Umowy na czas oznaczony W ocenie KL największe wątpliwości budzi regulacja związana z możliwością jednostronnej zmiany umowy zawartej na czas oznaczony (art. 308 projektu PKE). Zgodnie z tym przepisem jednostronna zmiana umowy zawartej na czas oznaczony przez dostawcę możliwa będzie po łącznym spełnieniu następujących przesłanek: 1) zaistnienie konieczności wprowadzenia zmiany, 2) zmiana wynika z innych obiektywnych okoliczności, niż	

			okoliczności, których wystąpienie uprawniać będzie dostawcę do żądania odszkodowania w razie skorzystania przez abonenta z prawa do rozwiązania takiej umowy (art. 307), 3) dostawca usług komunikacji elektronicznej nie ma wpływu na zaistnienie tych okoliczności, 4) dostawca usług komunikacji elektronicznej przewidział te obiektywne okoliczności w umowie. Powyższe przesłanki mogą być interpretowane w różny sposób, w tym prowadzący do daleko idącego ograniczenia możliwości zmian umów. Jest to prawdopodobne zważywszy, że Prezes UOKiK wielokrotnie podkreślał w odniesieniu do rynku telekomunikacyjnego, że możliwość zmiany istotnych cech umowy (w tym) ceny w trakcie czasu określonego umowy może być ograniczona do sytuacji ekstraordynaryjnych, czy wręcz wykluczona. Zastosowany reżim prawny zdaje się być bowiem - w porównaniu z regułami stosowanymi w innych sektorach gospodarki - zdecydowanie zbyt daleko idący. Żadnej innej branży nie są znane przepisy, które ograniczają możliwość dokonywania zmian umowy do konieczności ich wprowadzenia, która to konieczność wynikać ma li tylko z przyczyn obiektywnych i niezależnych od dostawcy. W ocenie KL stosowanie tego typu	

			praktyk wyłącznie do rynku telekomunikacyjnego stanowi dyskryminację i ograniczenie prowadzenia działalności gospodarczej. Dlatego też koniecznym staje się poluzowanie tego restrykcyjnego pancerza regulacyjnego związanego z możliwością dokonywania zmian umów zawartych na czas oznaczony, poprzez zastosowanie regulacji właściwej dla umów zawartych na czas nieoznaczony. Prezes UOKiK podkreśla często, że w relacji z konsumentami dostawcy są silniejszą stroną stosunku prawnego. Nie można tego jednak powiedzieć o relacjach hurtowych, w których to nadawcy lub operatorzy sieci są zdecydowanie silniejszą stroną. Przedsiębiorca telekomunikacyjny musi mieć możliwość zmiany umów detalicznych w przypadku istotnej zmiany kosztów hurtowych - również w odniesieniu do umów terminowych, ponieważ najczęściej nie jest w stanie się zabezpieczyć umownie przed skutkami zmian w tym zakresie z uwagi na słabą pozycję negocjacyjną. Niestety, ani przepisy, ani decyzje regulatora nie gwarantują ochrony cen hurtowych dla abonentów pozostających z usług w ramach usług terminowych. Przy braku takiego rozwiązania trudno wymagać od przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, by utrzymywał niskie ceny umowy zawartej na czas oznaczony, jeżeli związane z nią koszty uległy istotnemu zwiększeniu.	

			C. Rezygnacja z tzw. usług archaicznych W ocenie KL zasadne jest, aby dostawcy mogli rezygnować z różnych usług i funkcjonalności dostępnych w ramach usługi głównej bez ryzyka wykorzystywania tego faktu przez klientów, dla których taka zmiana jest obojętna, ponieważ z danej usługi, funkcjonalności nie korzystają i prawdopodobnie nigdy nie mieli zamiaru korzystać. Sytuacja, w której każdy abonent ma prawo do bezkosztowego wypowiedzenia umowy w związku z tym, że dostawca usuwa jakieś najbardziej anachroniczne usługi, z których niemal nikt albo nikt nie korzysta tylko dlatego, że teoretycznie i potencjalnie abonent jednak może z nich skorzystać jest nieuzasadniona. Jeżeli abonent z usługi nie skorzystał ani razu przez połowę okresu oznaczonego umowy jest wysoce prawdopodobne, że już z takiej usługi nie skorzysta. Przez uprawnienie do bezkosztowego wypowiedzenia umowy dostawcy (obawiając się nadużycia tego uprawnienia) utrzymują tak anachroniczne usługi, jak budzenie, zegarynka, itp. Ważne jest dla nas rozstrzygniecie, czy jest to pełna regulacja, czy może okaże się, że do wskazanych tu kryteriów dołożone będzie przesłanka ważności z KC. Jeżeli tak miałoby się stać, to tym bardziej przepisy te należałoby uznać za nieuzasadnione. Bo tylko na rynku telekomunikacyjnym oprócz przesłanki ważności wymagane byłyby	

			dodatkowe przepisy. Jeżeli zamiarem ustawodawcy nie jest to, by były to przepisy pełne, to zasadne jest wskazanie w art. 308 ust. 1 tylko na przesłankę ważności. Projekt przepisu adresującego to zagadnienie zawarliśmy w propozycji legislacyjnej w pkt E poniżej. Na wypadek odrzucenia zaprezentowanego tamże pomysłu ujednolicenia zasad zmiany umowy zawartej na czas oznaczony i nieoznaczony, postulujemy analogiczną zmianę obecnego art. 308 w brzmieniu przedstawionym poniżej: Art. 308. 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej może dokonać jednostronnej zmiany warunków umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawartej na czas określony, jeżeli możliwość wprowadzania zmiany przewidziano w treści umowy, a zasadność wprowadzenia zmian wynika z obiektywnych okoliczności, na które dostawca usług komunikacji elektronicznej nie ma wpływu lub pomimo zachowania należytej staranności dostawca nie zdołał ich uniknąć. 2. W przypadku braku akceptacji zmian, o których mowa w ust. 1, każdy abonent, który faktycznie korzystał w ciągu roku poprzedzającego ogłoszenie o zmianie z usługi lub funkcjonalności, której zmiana dotyczy, może wypowiedzieć umowę bez konieczności zapłaty odszkodowania, o którym mowa w art. 305 ust. 1, przy czym termin na realizację tego prawa nie może być	

			krótszy niż do dnia wejścia tych zmian w życie. D. Konieczność wprowadzenia przykładowego katalogu okoliczności uzasadniających zmianę umowy W toku uprzednich konsultacji Ministerstwo Cyfryzacji wyjaśniało, że intencją przepisów ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej było umożliwienie dostawcom usług swobodnego dokonywania zmian umów zawartych na czas określony. Taka intencja w ocenie KL znajduje odzwierciedlenie w treści przepisów projektu ustawy, które jedynie w przypadku zmiany umów terminowych wymaga spełnienia kwalifikowanych okoliczności przewidzianych w umowie. W przypadku umów zawartych na czas nieoznaczony jedynym warunkiem jest wystąpienie przewidzianej w niej okoliczności. Jednak w świetle działalności Prezesa UOKiK, który neguje wszelkie zmiany cen, istnieje poważna obawa, że organ ochrony konsumentów nie podzieli powyższej argumentacji. W komunikacie prasowym dotyczącym Vectra SA[2] Prezes UOKiK zakwestionował takie przesłanki zmiany umowy jak „wzrost obciążeń publicznoprawnych” czy „wzrost kosztów lub nakładów związanych ze świadczoną usługą”, kwestionując ogólny	

2 https://uokik.gov.pl/vectra-i-klauzule-inflacyjne-zarzuty-prezesa-uokik , dostęp 28.02.2024 r.

			charakter tych sformułowań. W innych przypadkach Prezes UOKiK podnosi również, że przesłanka zmiany umowy powinna być weryfikowalna przez konsumenta, co wyklucza zmianę umów konsumenckich w przypadku wzrostu kosztów hurtowych, które przecież są objęte tajemnicą przedsiębiorstwa (poza usługami regulowanymi). W rezultacie nawet, jeśli koszty hurtowe wzrosną o 100 %, przedsiębiorca nie byłby uprawniony do zmiany umowy abonenckiej, będą zmuszonym do jej wieczystego świadczenia w niezmienionej cenie. Weryfikowalną przesłanką jest niewątpliwie zmiana wskaźnika towarów i usług, jednak i w tym przypadku Prezes UOKiK mnoży przeszkody dla dokonywania podwyżek, kwestionując m.in. „przerzucenie na konsumentów całej odpowiedzialności za zmieniającą się sytuację gospodarczą”. W tych okolicznościach niezbędne jawi się ustawowe usankcjonowanie podstawowych przypadków uzasadnionych zmian umów w celu zapewnienia przedsiębiorcom telekomunikacyjnym pewności prawnej. E. Propozycja legislacyjna. Art. 307 PKE 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej może dokonać jednostronnej zmiany warunków umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w przypadku, gdy:	

			1)konie zność wprowa dzenia zmian wynika bezpośr ednio: a) ze zmiany przepis ów prawa, b) z decyzji lub postanowień administracyjnych, zaleceń organów administracji, w szczególności Prezesa UKE lub Prezesa UOKiK, 2) proponowane zmiany: *a)* są wyłącznie na korzyść abonentów, w tym powodują obniżenie cen usług komunikacji elektronicznej lub dodanie nowej usługi, *b)* mają charakter wyłącznie administracyjny i nie pociągają za sobą negatywnych skutków dla abonentów; *3)* dotyczą wyłącznie danych identyfikujących lub kontaktowych dostawcy;	

			4) zmiany są uzasadnione zmianami stawek podatku od towarów i usług; *5)* wynikają z decyzji lub innej czynności Prezesa UKE związanej z określaniem wysokości opłat za usługi hurtowe wykorzystywane do świadczenia publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej. *2.* W przypadku braku akceptacji zmian, o których mowa w ust. 1, abonent może wypowiedzieć umowę z zastrzeżeniem konieczności zapłaty odszkodowania, o którym mowa w art. 305 ust. 1, przy czym termin na realizację tego prawa nie może być krótszy niż do dnia wejścia tych zmian w życie. *3.* Dostawca usług komunikacji elektronicznej, w przypadku, o którym mowa w ust.1, podaje do publicznej wiadomości przez publikację na swojej stronie internetowej treść proponowanych zmian, z wyprzedzeniem co najmniej jednego miesiąca przed wprowadzeniem ich w życie. Okres ten może być krótszy, jeśli publikacja aktu prawnego, z którego wynika konieczność wprowadzenia zmian następuje z wyprzedzeniem krótszym niż miesiąc przed jego wejściem w życie lub okres taki wynika z decyzji lub postanowień administracyjnych lub z zaleceń organów administracji, przy	

			czym termin na realizację tego prawa nie może być krótszy niż do dnia wejścia tych zmian w życie. Jednocześnie dostawca usług informuje abonenta o uprawnieniu, o którym mowa w ust. 2. Art. 308 - wykreślić Art. 309. 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej może dokonać jednostronnej zmiany warunków umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawartej na czas określony, nieokreślony lub umowy, o której mowa w art. 296 ust. 1, w przypadku wystąpienia przewidzianych w treści umowy okoliczności, w szczególności takich jak: a) zmiana wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych, b) wzrost cen towarów i usług związanych ze świadczoną usługą, c) wzrost obciążeń publicznoprawnych, d) poniesienie istotnych nakładów inwestycyjnych na rozwój sieci lub zwiększenie jakości świadczonych usług, e) usunięcie z oferty usługi lub zmiana jej parametrów z powodu zmian technologicznych lub organizacyjnych. (…)	

			4. Umowa o świadczenie usług komunikacji elektronicznej może przewidywać, że ustalone nią opłaty abonamentowe za świadczone usługi komunikacji elektronicznej podlegają okresowej waloryzacji w oparciu o obiektywny i niezależny od woli stron miernik wartości, w szczególności wskaźnik wzrostu cen konsumpcyjnych publikowany w oparciu o przepisy o statystyce publicznej. Waloryzacja dokonana na zasadach określonych w zd. pierwszym nie stanowi zmiany umowy o świadczenie usługi komunikacji elektronicznej. Ust. 2-3 nie stosuje się. W przypadku, w którym niektóre ze zgłoszonych postulatów nie znajdą uznania Ministerstwa, postulujemy uwzględnienie proponowanych zmian w pozostałym zakresie.	
35.	Art. 308 ust. 1	UOKIK	W projektowanym art. 308 PKE proponujemy, aby ust. 1 otrzymał następujące brzmienie: „1.Dostawca usług komunikacji elektronicznej może dokonać jednostronnej zmiany warunków umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawartej na czas określony, jeżeli konieczność wprowadzenia zmiany wynika z innych obiektywnych okoliczności niż wskazane w art. 307 ust. 1, na które dostawca usług komunikacji elektronicznej nie ma wpływu *i których nie mógł przewidzieć*, jeżeli możliwość wprowadzania zmiany przewidziano w treści umowy.”.	**Uwaga nieuwzględniona** Zdaniem projektodawcy przesłanka umożliwiająca jednostronną zmianę umowy przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej określona w ust. 1 jest wystarczająca. Celem przepisu jest umożliwienie jednostronnej zmiany warunków umowy w przypadku zaistnienia okoliczności, na które dostawca nie miał wpływu w momencie zawierania umowy.

			Zaproponowane dookreślenie w ww. przepisie ma na celu wykluczenie z katalogu przesłanek jednostronnej zmiany warunków umowy okoliczności, na które przedsiębiorca telekomunikacyjny nie ma wpływu, ale które mógł przewidzieć zawierając umowę z konsumentem. Taka zmiana pozwoli na lepsze doprecyzowanie sytuacji obiektywnych uprawniających przedsiębiorcę telekomunikacyjnego do jednostronnej zmiany umowy.	
36.	Art. 338 – po ust. 4 propozycja dodania ust. 4a-4c.	GUS	Propozycja zmiany przepisu W art. 338 po ust. 4 proponuje się dodanie ust. 4a-4c w brzmieniu: „4a. Informacje i dane, o których mowa w ust. 1 pkt 2, przekazywane do systemu, o którym mowa w ust. 3, Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej udostępnia Prezesowi Głównego Urzędu Statystycznego. 4b. Udostępnianie Prezesowi Głównego Urzędu Statystycznego informacji i danych, o którym mowa w ust. 4a, obejmuje przekazanie z systemu, o którym mowa w ust. 3, w trybie określonym w ust. 1 pkt 2: 1) danych, o których mowa w ust. 2 pkt. 1 lit. c; 2) danych o przydzielonym numerze abonenta z planu numeracji krajowej dla stacjonarnych i ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych związanym ze świadczoną usługą połączeń głosowych;	**Uwaga nieuwzględniona** Proces legislacyjny dotyczy implementacji dyrektywy EKŁE, wniosek GUS wykracza poza przedmiot. Ewentualna modyfikacja przepisów w zakresie dostępu do danych z PLI CBD przez GUS należy rozważyć w ramach innej inicjatywy legislacyjnej, po uchwaleniu ustawy implementującej dyrektywę EKŁE. Jednocześnie analizy technicznej wymaga sposób przyłączenia GUS do PLI CBD, w szczególności sposób pobrania danych.

			3) numeru telefonu kontaktowego, jeżeli jest dostępny. 4c. Realizacja obowiązku, o którym mowa w ust. 4a i 4b, nie stanowi naruszenia tajemnicy komunikowania się w sieciach telekomunikacyjnych.” Uzasadnienie propozycji zmiany przepisu Proponowana zmiana ma na celu uwzględnienie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w gronie organów uprawnionych do udostępniania im danych z systemu PLI CBD. Działanie takie służy realizacji art. 18 ust 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej, zgodnie, z którym na etapie przygotowywania projektu programu badań statystycznych statystyki publicznej dokonuje się wyboru źródeł danych, biorąc pod uwagę jakość danych, w szczególności ich aktualność i obciążenia ponoszone przez respondentów. Pozyskiwanie danych dotyczących abonentów telefonii stacjonarnej i ruchomej przyczyni się do zmniejszenia obciążenia nałożonego na dostawców publicznie dostępnych usług telefonicznych. Pozyskiwanie danych dotyczących abonentów korzystających z usług telefonii świadczonej w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej będzie możliwy w sytuacji pozyskania przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej ww. danych w trybie wsadowym. Ponadto zmiana jest podyktowana koniecznością uwzględnienia art. 13 ust. 5 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej, zgodnie z którym przy wyborze źródeł danych na potrzeby	

			statystyki publicznej w pierwszej kolejności uwzględnia się dane administracyjne. Wprowadzenie proponowanego rozwiązania (uzyskiwanie danych z systemu PLI CBD) skutkować będzie możliwością częściowej rezygnacji z pozyskiwania tych danych od podmiotów prywatnych, jakimi są dostawcy publicznie dostępnych usług telefonicznych	
8.3. Rozdział 3. Usługa powszechna (art. 357 – 377)				
37.	Art. 357-358,375	Konfederacja Lewiatan	**2.** Art. 357-358, 375 - usługa powszechna	**Uwaga nieuwzględniona** Taki kształt usługi powszechnej wynika z EKŁE, która w art. 84 ust 4 przewiduje możliwość ograniczenia usługi powszechnej przez konsumenta do połączeń głosowych. Biorąc pod uwagę penetrację ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej, która zapewnia dostęp do usługi powszechnej, w rozumieniu Pke, na terenie całego kraju, wprowadzenie RAT nie jest konieczne.

			becne brzmienie projektowanego art. 357 ust. 3 PKE umożliwia ograniczenie usługi powszechnej tylko do usługi głosowej, nie dając analogicznego uprawnienia dla usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu. W efekcie usługa adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu zawsze będzie musiała być świadczona wraz usługą komunikacji głosowej. ostulujemy zatem nadanie art. 357 ust. 3 następującego brzmienia: . Konsument może żądać ograniczenia zakresu usług, o których mowa w ust. 1, wyłącznie do usługi komunikacji głosowej albo usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu. W takim przypadku przedsiębiorca świadczący usługi, o których mowa w ust. 1, nie może żądać opłat innych niż opłaty z tytułu świadczenia usługi komunikacji głosowej albo usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu. Jeżeli żądanie ograniczenia zakresu usług złożone zostaje w trakcie obowiązywania umowy, dostawca usług może dochodzić od konsumenta roszczenia na zasadach określonych w art. 305 ust. 3.	

			onadto proponujemy możliwość zdefiniowania także tzw. RAT (Rational Access Threshold), który określałby kwotę racjonalnego dofinasowania do usług adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu. Rozwiązania tego typu stosowane są stosowane w celu ograniczenia nieracjonalnych żądań lub realizacji inwestycji trudnych do zrealizowania, których koszt jest niewspółmierny do pozostałych inwestycji (a użytkownik końcowy i tak może być nimi zainteresowany i może współfinansować przyłącze). Kwota przekraczająca RAT jest finansowana przez samego zainteresowanego usługą użytkownika. Rozwiązania typu RAT są stosowane np. we Francji, Irlandii, Grecji, Islandii, czy Wielkiej Brytanii. Poziom RAT określałoby rozporządzenie, biorąc pod uwagę koszty realizacji inwestycji/świadczenia pobudowania przyłącza. / związku z tym postulujemy nadanie art. 358 następującego brzmienia: rt. 358. Minister właściwy do spraw informatyzacji może określić, w drodze rozporządzenia, minimalną wymaganą przepustowość łącza	

			dla usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu oraz racjonalny próg dofinansowania i warunki jego stosowania, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia konsumentom udziału w życiu społecznym i gospodarczym przez możliwość korzystania z aplikacji, o których mowa w art. 357 ust. 2.	
8.4. Rozdział 4. Odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usług komunikacji elektronicznej (art. 358 – 387)				
8.5. Rozdział 5. Tajemnica komunikacji elektronicznej oraz dane użytkowników końcowych (art. 388 – 407)				
38.	Art. 400 ust 1	Pracodawcy RP	Projektowany przepis art. 400 ust. 1 PKE stanowi powielenie rozwiązania znanego z art. 172 obecnie obowiązującej ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne w takim zakresie, w jakim swoją dyspozycją obejmuje on wszystkich „abonentów i użytkowników końcowych”. Tymczasem tak szerokie zastosowanie ww. przepisu nie znajduje uzasadnienia w Dyrektywie 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dot. przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej), której przepis art. 13 ust. 5 wyraźnie ogranicza zastosowanie wyłącznie do abonentów będących osobami fizycznymi. Projektowane w art. 400 PKE rozszerzenie zakresu regulacji na wszystkich abonentów uderza więc w słusznie rozumiane interesy polskich przedsiębiorców, którzy od lat spotykają się z ograniczeniem prowadzonej działalności gospodarczej, w tym marketingiem własnych produktów i usług. Tym samym zasadne jest dokonanie	**Uwaga nieuwzględniona** W zakresie katalogu podmiotów, od których należy uzyskać zgodę, należy wskazać, że dyrektywa o prywatności, wskazuje, że państwa członkowskie zapewniają – w obrębie ram przewidzianych przez prawo Unii i obowiązujące prawo krajowe – dostateczną ochronę uzasadnionego interesu użytkowników końcowych, którzy są osobami prawnymi, co do niezamawianych komunikatów. Z tego względu przyjęto analogiczną ochronę zarówno dla osób fizycznych, jak i prawnych.

			wyłączenia spod zakazu ustanowionego w art. 400 PKE tych abonentów, którzy nie są osobami fizycznymi.	
39.	Art. 400 ust. 2	Pracodawcy RP	W dalszej kolejności zwracamy uwagę na konieczność przesądzenia wprost w treści przepisu art. 400 ust. 2 PKE, że dozwolony jest telefoniczny kontakt z abonentem i użytkownikiem końcowym w celu pozyskania zgody, o której mowa w art. 400 ust. 1 PKE – t.j. zgody na otrzymywanie informacji handlowej i marketing bezpośredni. Tytułem uzasadnienia powyższego postulatu wskazujemy na trwające od lat wątpliwości i kontrowersje wokół praktyki pozyskiwania tego rodzaju zgody w drodze telefonicznej, które polski ustawodawca mógłby zakończyć poprzez wprowadzenie niebudzącej wątpliwości regulacji. Proponowane rozwiązanie ma swoje uzasadnienie również w orzecznictwie. W wyroku Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie z dnia 4 stycznia 2019r r., sygn. akt: IV Ca 1873/16, uznano, że zakaz wykorzystywania automatycznych systemów wywołujących lub urządzeń końcowych w celu marketingu bezpośredniego, bez zgody abonenta, nie wyłącza kontaktu w celu uzyskania takiej zgody. Brak wyraźnego przesądzenia powyższej kwestii na poziomie ustawowym będzie skutkował dalszym rozdźwiękiem pomiędzy praktyką urzędów (w tym Urzędu Komunikacji Elektronicznej) a orzecznictwem, utrwalając stan niepewności po stronie przedsiębiorców. Wskazać zatem należy, że proponowana regulacja zawarta w przepisie art. 400 ust. 2 PKE nie jest w tym zakresie wystarczająca i nie stanowi odpowiedzi na uzasadnione interesy polskich przedsiębiorców, gdyż ogranicza się wyłącznie do	**Uwaga nieuwzględniona** Do art. 400 ust. 2 Pke przeniesiono z art. 10 uśude przepis wskazujący na to, że zgoda może być wyrażona przez udostępnienie przez abonenta lub użytkownika końcowego identyfikującego go adresu elektronicznego w celu przesyłania niezamówionej informacji handlowej. Przepis ten dodatkowo można odnosić do art. 13 ust. 2 dyrektywy o prywatności, który dotyczy wykorzystania adresu poczty elektronicznej dotychczasowego klienta. Należy podkreślić przy tym, że przepis dotyczy jedynie poczty elektronicznej, jako mniej ingerującej w prywatność formy kontaktu z klientem i nie jest w chwili obecnej zasadne rozszerzanie go na inne kanały komunikacji. Trzeba przy tym dodać, iż dyrektywa przewiduje możliwość wdrożenia wyższego poziomu ochrony przez państwa członkowskie. Według raportu TrueCaller za 2020 r. Polska znalazła się jako czwarty kraj na świecie pod względem czasu trwania niechcianych połączeń telefonicznych (spam) na użytkownika. Źródłem spamu wówczas byli głównie telemarketerzy, ale również operatorzy telekomunikacyjni. O skali walki z uciążliwymi połączeniami telefonicznymi może świadczyć fakt rosnącej liczby zgłoszeń do poszczególnych organów na przestrzeni lat. Wzrasta liczba zgłoszeń naruszeń z art. 172 ustawy Pt do Prezesa UKE: w 2020 r. - 149, w

			możliwości udzielenia zgody poprzez „udostępnienie przez abonenta lub użytkownika końcowego identyfikującego go adresu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną”. Uzupełnienie przepisu art. 400 ust. 2 PKE o zgodę wyrażoną drogą telefoniczną należy więc uznać za niezbędne i korzystne dla polskiej gospodarki.	2021 r. - 214, w 2022 r. - 267, a do III kwartału 2023 r. - 93. Zgoda, o której mowa w ust. 2, wprowadza odstępstwo od restrykcyjnych przepisów RODO, działając na rzecz przedsiębiorców. Zgoda oznacza dobrowolne, konkretne, świadome i jednoznaczne okazanie woli, którym osoba, której dane dotyczą, w formie oświadczenia lub wyraźnego działania potwierdzającego, przyzwala na przetwarzanie dotyczących jej danych osobowych. Zgoda może nie być wyraźna, jeżeli abonent lub użytkownik końcowy udostępnili w ww. celach identyfikujący go adres elektroniczny. Musi natomiast być konkretna, wskazywać kanał przyszłej komunikacji z klientem (np. sms, telefon, e-mail), cel, oraz przede wszystkim określać podmiot, na rzecz którego została udzielona. W przypadku zgody z ust. 2, umożliwia ona kontakt poprzez podany przez abonenta lub użytkownika końcowego adres elektroniczny, w tym także kontakt celem uzyskania zgód na dodatkowy kanał komunikacji.
40.	Art. 404 ust 2	Pracodawcy RP	Wątpliwości budzi również treść projektowanego art. 404 ust. 2 PKE, zgodnie z którym: „Przez naruszenie danych osobowych rozumie się przypadkowe lub bezprawne zniszczenie, utratę, zmianę, nieuprawnione ujawnienie lub dostęp do danych osobowych przetwarzanych przez	**Uwaga nieuwzględniona** Przepisy stanowią w tym zakresie wdrożenie art. 4 dyrektywy 58/2002 oraz rozporządzenia Komisji (UE) Nr 611/2013 z 24.6.2013 r. w sprawie środków mających zastosowanie przy powiadamianiu o

			przedsiębiorcę telekomunikacyjnego w związku ze świadczeniem usług telekomunikacyjnych.”. Nie znajduje uzasadnienia powtórzenie definicji legalnej pojęcia „naruszenia ochrony danych”, które zostało uregulowane na poziomie przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych, dalej jako „RODO”). Co więcej takie powtórzenie narusza § 153 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie zasad techniki prawodawczej. Powyższe powtórzenie jest normatywnie zbędne, gdyż definicja legalna tego pojęcia już obowiązuje. Dodatkowo projektodawca zaproponował częściową modyfikację definicji, o której mowa w art. 4 pkt 12 RODO, co może prowadzić do wątpliwości interpretacyjnych.	przypadkach naruszenia danych osobowych, na mocy dyrektywy 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady o prywatności i łączności elektronicznej.
41.	Art. 404 ust 6	Pracodawcy RP	Ponadto, treść art. 404 ust. 6 PKE w zw. z art. 404 ust. 4 PKE jest niespójna z obecnie obowiązującymi przepisami RODO. Zgodnie z art. 404 ust. 6 PKE: „Przez naruszenie danych osobowych, które może wywrzeć niekorzystny wpływ na prawa abonenta lub użytkownika końcowego będącego osobą fizyczną, rozumie się takie naruszenie, które w szczególności może skutkować nieuprawnionym posługiwaniem się	**Uwaga nieuwzględniona** Przepisy stanowią w tym zakresie wdrożenie art. 4 dyrektywy 58/2002 oraz rozporządzenia Komisji (UE) Nr 611/2013 z 24.6.2013 r. w sprawie środków mających zastosowanie przy powiadamianiu o przypadkach naruszenia danych osobowych, na mocy dyrektywy 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady o prywatności i łączności elektronicznej.

			danymi osobowymi, szkodą majątkową, naruszeniem dóbr osobistych, ujawnieniem tajemnicy bankowej lub innej ustawowo chronionej tajemnicy zawodowej.”. Natomiast stosownie do art. 404 ust. 4 PKE: „W przypadku gdy naruszenie danych osobowych może mieć niekorzystny wpływ na prawa abonenta lub użytkownika końcowego będącego osobą fizyczną, dostawca usług telekomunikacyjnych niezwłocznie zawiadamia o takim naruszeniu również tego abonenta lub użytkownika końcowego na zasadach określonych w rozporządzeniu 611/2013, z wyjątkiem ust. 7.”. Tak projektowane przepisy wprowadzają modyfikację przesłanki zawiadamiania osoby, której dane dotyczą o naruszeniu ochrony danych osobowych i wprowadzają wymóg zawiadamiania w przypadku, gdy naruszenie może mieć niekorzystny wpływ na prawa abonenta, podczas gdy art. 34 RODO nakłada taki obowiązek w przypadku, gdy naruszenie może powodować wysokie ryzyko naruszenia praw lub wolności osoby fizycznej.	
8.6. Rozdział 6. Cyfrowe transmisje radiofoniczne i telewizyjne (art. 408 – 412)				
9. DZIAŁ VIII ORGANY WŁAŚCIWE W SPRAWACH KOMUNIKACJI ELEKTRONICZNEJ ORAZ POSTĘPOWANIE PRZED PREZESEM UKE				
9.1. Rozdział 1. Organy właściwe w sprawach komunikacji elektronicznej (art. 413 – 422)				

42.	Art. 421 ust. 1 pkt 21-23	UKE	Projektowana ustawa nie zawiera regulacji dotyczących zasad i trybu prowadzenia kontroli oraz postępowań pokontrolnych w odniesieniu do zadań Prezesa UKE wymienionych w art. 421 ust. 1 pkt 21-23, które określałyby: - podmioty podlegające kontroli i ich definicje (np. producent, importer, sprzedawca), - zasady nieodpłatnego pobierania i badania próbek wyrobów, w celu stwierdzenia spełniania przez nie wymagań, - postępowanie z urządzeniami, co do których stwierdzono niespełnianie wymagań, w tym m.in. dotyczące zabezpieczania urządzeń niezgodnych z wymaganiami (np. zakaz ich udostępniania), - procedurę wzywania podmiotów odpowiedzialnych za udostępnianie urządzeń do podjęcia działań naprawczych (np. usunięcia stwierdzonych niezgodności lub wycofania urządzeń z obrotu), - postępowanie administracyjne prowadzone w przypadku, gdy nie zostaną podjęte działania naprawcze w terminie. Procedura kontroli uregulowana w PKE przewiduje jedynie wydanie zaleceń pokontrolnych, na których realizację podmiot kontrolowany ma minimum 30 dni. W związku z tym w obecnej sytuacji podmiot przez ten okres będzie mógł np. dalej sprzedawać odbiorniki niespełniające wymagań.	**Uwaga nieuwzględniona** Dla kontroli prowadzonych w przedmiotowym zakresie znajduje zastosowanie norma zawarta w art. 423-424 PKE. Postulujemy zachowanie obecnego brzmienia przepisów w celu zachowania elastycznych ram działania przez PUKE w kontekście kontrolowanych odbiorników, aby przepisy te były aktualne niezależnie od zmieniającego się otoczenia technicznego i społeczno-gospodarczego.

43.				
44.	Art. 422	UKE	Proponuje się zamieścić w PKE przepis dający Prezesowi UKE ustawową podstawę prawną do tworzenia komisji, zespołów i komitetów (co w chwili obecnej jest uregulowane w § 5 statutu UKE). Mogłoby to nastąpić np. poprzez dodanie ust. 5 w art. 422 w brzmieniu: „5. Prezes UKE może tworzyć i znosić komisje, zespoły i komitety, jako organy pomocnicze lub opiniodawczo-doradcze o charakterze stałym lub doraźnym, określając ich nazwę, skład, zakres działania i tryb postępowania, w sprawach należących do zakresu działania Prezesa UKE.”.	**Uwaga nieuwzględniona** UKE nie zgłaszało nigdy problemów wynikających z regulacji tej kwestii w statucie, a jednocześnie cel takiej propozycji nie jest wskazany w uwadze
9.2. Rozdział 2. Działania kontrolne Prezesa UKE (art. 423 – 441)				
45.	Art. 424 ust. 2 pkt 1	UKE	Przepis należy wykreślić w związku z ogłoszeniem w dniu 14 lutego 2024 r. obwieszczenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 6 lutego 2024 r. w sprawie wykazu aktów delegowanych (M. P. poz. 115), w załączniku do którego zostało wymienione rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/2013 z dnia 11 marca 2019 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 w odniesieniu do etykietowania energetycznego wyświetlaczy elektronicznych i uchylające rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 1062/2010. Zgodnie bowiem z art. 3 ust. 1 pkt 1d ustawy o Inspekcji Handlowej, do zadań Inspekcji Handlowej należy kontrola produktów określonych w aktach	**Uwaga nieuwzględniona** Pozostawiono kompetencję Prezesa UKE w tym zakresie, analogicznie jak ma to miejsce w odniesieniu do kontroli wynikających z uchylonego już rozporządzenia Komisji (WE) nr 278/2009 z dnia 6 kwietnia 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu w zakresie zużycia energii elektrycznej przez zasilacze zewnętrzne w stanie bez obciążenia oraz ich średniej sprawności podczas pracy oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 642/2009 z dnia 22 lipca 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE

			delegowanych wskazanych w ww. obwieszczeniu z wyłączeniem produktów, o których mowa w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) nr 1062/2010 z dnia 28 września 2010 r. uzupełniającym dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/30/UE w odniesieniu do etykiet efektywności energetycznej dla telewizorów. Minister Klimatu i Środowiska, wydając ww. obwieszczenie, rozwiązał problem braku w Polsce organu właściwego w zakresie kontroli produktów, o których mowa w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) nr 2019/2013, nadając uprawnienia do kontroli tych produktów Inspekcji Handlowej. Z tego względu brak jest uzasadnienia dla przyznania tych kompetencji Prezesowi UKE w projektowanym przepisie.	Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla telewizorów.
46.	Art. 434	UKE	Proponuje się rozważenie możliwości wydawania legitymacji służbowych pracownikom UKE w postaci dokumentu elektronicznego. Niezależnie od tego, biorąc pod uwagę dążenie do elektronizacji państwa, należy rozważyć wprowadzenie kompleksowego rozwiązania w zakresie legitymacji służbowych wydawanych w postaci dokumentu elektronicznego, które objęłoby wszystkich pracowników administracji.	**Uwaga nieuwzględniona** Przepis nie uniemożliwia wydawania legitymacji w formie elektronicznej, jak będą gotowe systemy (mObywatel) to będzie przygotowane w rozporządzeniu MC
9.3. Postępowanie przed Prezesem UKE (art. 442 – 445)				
10. DZIAŁ IX PRZEPISY O KARACH PIENIĘŻNYCH I PRZEPISY KARNE (art. 446 – 451)				
47.	Art. 446	UKE	Proponuje się uzupełnienie przepisu w ten sposób, aby umożliwiał nałożenie kary pieniężnej również za niewypełnianie lub nienależyte wypełnianie	**Uwaga nieuwzględniona**

	ust. 1 pkt 19		obowiązków wynikających z umowy o dostępie telekomunikacyjnym, o której mowa w art. 168.	Nie zasadne jest bowiem karanie przez PUKE za niewykonanie umowy lub nienależyte wypełnianie obowiązków, które wynikają z zobowiązania cywilnoprawnego, a nie decyzji. W takim przypadku podmiot, który przegrałby spór cywilny, byłby karany podwójnie, tj. byłby ukarany przez sąd i PUKE. Taka konstrukcja przepisu redukuje również liczbę postepowań prowadzonych przez PUKE.
11. PRZEPIS KOŃCOWY (art. 452)				
12. OSR				

Tabela uwag (opiniowanie) zgłoszonych do projektu ustawy - Prawo komunikacji elektronicznej (PKE)

Nr uwagi	Jednostka redakcyjna projektu	Zgłaszający	Treść uwagi	Stanowisko MC
1. UWAGI OGÓLNE DO CAŁEGO PROJEKTU				
2. DZIAŁ I PRZEPISY OGÓLNE (art. 1 – 60)				
2.1. Rozdział 1. Zakres ustawy (art. 1 – 4)				
1.	Ogólna	KRRiT	Projekt ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej kilkakrotnie posługuje się pojęciem „dekoder”, między innymi, ustanawiając definicję pojęcia „odbiornik radiofonii cyfrowej” oraz definicję pojęcia „odbiornik sygnału telewizyjnego”, przy czym samo pojęcie „dekoder” nie zostało zdefiniowane. Proponuję zatem ustawowe uregulowanie pojęcia „dekoder” poprzez przyjęcie definicji określającej, że dekoderem jest urządzenie lub oprogramowanie oferujące zamianę zewnętrznego źródła sygnału w możliwy do wyświetlenia na urządzeniach elektronicznych ruchomy obraz lub dźwięk.	**Uwaga wyjaśniona** Interpretując słowo „dekoder” w PKE należy odnieść się do wykładni językowej i funkcjonalnej. Dekoderem może być zarówno urządzenie zewnętrzne umożliwiające odbiór zewnętrznego sygnału i jego przetworzenie na obrazy ruchome lub dźwięk, jak i każde urządzenie fizyczne lub logiczne umożliwiające odkodowanie sygnału zgodnie z kodekiem albo kluczem. W całym tekście projektu słowo dekoder pojawia się w dwóch przepisach stąd brak potrzeby jego definiowania.

2.	Ogólna	Konfederacja Lewiatan	Konfederacja Lewiatan pragnie na wstępie podkreślić wagę projektu, jako kładącego podwaliny pod budowę nowoczesnego rynku komunikacji elektronicznej w Polsce. To bardzo oczekiwana przez przedsiębiorców regulacja, która po ponad 20 latach odświeża reguły świadczenia usług łączności w Polsce oraz w UE, dokonując implementacji Europejskiego Kodeksu Łączności Elektronicznej (dalej „Kodeks", „EKŁE", „Dyrektywa"). Mając na uwadze przyjęte w przeszłości stanowiska Konfederacji Lewiatan do projektu ustawy (wobec poprzednio procedowanych wersji projektu ustawy) oraz analizę obecnego projektu, podkreślamy konieczność ścisłej implementacji EKŁE na poziomie krajowym. To oznacza nie tylko szacunek dla zasady zupełnej harmonizacji, wyrażonej w EKŁE, która zbliża reguły Kodeksu dla wszystkich aktorów runku komunikacji elektronicznej w Europe, ale też odejście od wzbogacania projektu ustawy o elementy wykraczające poza zakres implementacji. Opublikowany niedawno przez Komisję Europejska dokument strategiczny „White paper. How to master Europe's digital infrastructure needs?" świadczy o tym jak bardzo istotne dla przyszłości rynku jest respektowanie wspomnianej zasady: "Obecnie UE nie posiada jednolitego rynku sieci i usług łączności elektronicznej, ale 27 rynków krajowych o różnych warunkach podaży i popytu, architekturze sieci, różnych poziomach zasięgu sieci o bardzo dużej przepustowości, różnych krajowych procedurach wydawania zezwoleń na korzystanie z	**Uwaga uwzględniona** **Projekt po konsultacjach i uzgodnieniach został zmieniony i dostosowany do dyrektywy.**

			widma, warunkach i terminach, a także różnych (choć częściowo zharmonizowanych) podejściach regulacyjnych.” (…) „Istnieją (…) przepisy krajowe wykraczające poza przepisy sektorowe dotyczące łączności elektronicznej, nakładające obowiązki, na przykład w odniesieniu do bezpieczeństwa sieci, zgodnego z prawem przechwytywania danych, zatrzymywania danych lub lokalizacji SOCów jako bariery dla pełnej integracji jednolitego rynku. W tych obszarach prawo UE pozostawia ustawodawcom krajowym znaczny margines swobody w nakładaniu obowiązków, co doprowadziło do znacznego rozdrobnienienia (…) uniemożliwiając dostawcy prowadzącemu sieć w więcej niż jednym państwie członkowskim wykorzystanie ekonomii skali.” Debata regulacyjna wokół projektu ustawy nie może odbiegać od najnowszych trendów myśli europejskiej. Warto w tym kontekście wspomnieć o ważnej roli sektora komunikacji elektronicznej, ze szczególnym uwzględnieniem branży telekomunikacyjnej, podkreślanej przez Enrico Lettę, przygotowującego na potrzeby Rady Europejskiej raport na temat przyszłości jednolitego rynku UE. Sektor telekomunikacyjny nazywany przez niego „kluczową siłą napędową innowacji i europejskiej transformacji cyfrowej i ekologicznej”, potrzebuje dobrze dostosowanych i ukierunkowanych regulacji. Każda nowa regulacja rynku powinna służyć inwestycjom i postępowi	

			technologicznemu, co umożliwi UE utrzymanie globalnej konkurencyjności w zakresie infrastruktury i usług telekomunikacyjnych. Wyrównywanie zasad obowiązujących w UE w zakresie praw i obowiązków nakładanych na podmioty z sektora komunikacji elektronicznej oraz dalsze wzmacnianie rynku, poprzez likwidację istniejących na nim barier, powinno lec u podstaw programu Prezydencji Polski w Radzie UE w 2025 r. Wdrożenie EKŁE powinno wpisywać się w ten kierunek.	
3.	Ogólna	Konfederacja Lewiatan	Odnotowujemy, że w projekcie PKE brak jest przepisów implementujących art. 40 i 41 EKŁE, których aktualnym odpowiednikiem jest dział VIIA ustawy PT. Fakt ten został odnotowany w przedstawionych już stanowiskach Ministra ds. UE oraz Prezesa UKE. Ze stanowiska Ministra ds. UE wynika, że projektodawca wyjaśniał to jako celowe działanie wynikające z przyszłego uchylenia art. 40 i 41 EKŁE przez dyrektywę NIS2. Wnioskiem płynącym z tych opinii byłoby skoordynowanie terminów wejścia w życie ustawy PKE/wPKE oraz ustawy (jeszcze nieznanej) wdrażającej dyrektywę NIS2. Faktyczne skutki takiego podejścia do relacji obu projektów (w tym jednego jeszcze nieznanego) mogą jednak być bardzo negatywne dla procesu legislacyjnego PKE i wPKE, a także dla podmiotów objętych aktualnie regulacją rozdziału VIIA PT oraz podmiotów NIS2. Skoro bowiem ustawa wPKE uchyli uPT w całości, wówczas w tym samym dniu powinny wejść w życie	**Uwaga uwzględniona** **Dział VIIa Pt pozostanie utrzymany w mocy do czasu wejścia w życie przepisów wdrażających dyrektywę NIS2.**

			przepisy implementujące dyrektywę NIS2 – w innym wypadku wystąpiłaby bowiem luka prawna. Nie jest przy tym dzisiaj możliwe określenie kiedy zakończone zostaną prace legislacyjne nad PKE, a kiedy nad implementacją NIS2. Z perspektywy biegu procesu legislacyjnego taka wzajemna zależność może opóźniać prace nad PKE i wPKE, które będą musiały być dostosowane w zakresie określenia terminu uchylenia PT do wejścia w życie ustawy wprowadzającej NIS2. Dotychczas proces legislacyjny nowelizacji uksc, który częściowo wprowadzał NIS2 trwał około 3 lat i nie zakończył się uchwaleniem ustawy. Ponadto, jeśli przepisy te będą zawierały zgodnie z zapowiedzią regulacje dot. procedury oceny dostawców, będą prawdopodobnie podlegały notyfikacji w ramach notyfikacji przepisów technicznych – to z kolei oznacza 3-miesięczny okres standstill. To jest oczywiście niekorzystne z uwagi na rozpoczęcie naliczania kar pieniężnych w związku z niewdrożeniem EKŁE. Z perspektywy podmiotów objętych obowiązkami przyszłej implementacji NIS2 może to natomiast skutkować brakiem możliwości przewidzenia niezbędnego czasu na wdrożenie i dostosowanie do nowych wymań. W naszej ocenie należy w pierwszej kolejności należy więc rozważyć rozwiązanie odmienne niż sugerowane w ww. opiniach. Sugerujemy więc	

			przeniesienie do PKE przepisów działu VIIA PT, tak aby mogły wciąż obowiązywać do czasu wejścia w życie implementacji NIS2. Szczególnie, że jak wskazał sam Prezes UKE, że „dział VIIA „Bezpieczeństwo i integralność sieci i usług telekomunikacyjnych" zawierający m. in. przepisy: art. 175, 175a, 175b, 175c, 175d i 175e (…) implementuje do krajowego systemu prawnego art. 40 i art. 41 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 321 z 17.12.2018, str. 36, z późn. zm.).". Przedstawiając powyższe, podkreślamy, że w ocenie podmiotów objętych przyszłą implementacją NIS2 należy dla jej wdrożenia zapewnić odpowiednio długie vacatio legis – potencjalnie określone tak jak w modelu pierwotnego uKSC, gdzie dla operatorów usług kluczowych wynosiło w zależności od zakresu nowych obowiązków między 3, a 12 miesięcy	
4.	Art. 2	Konfederacja Lewiatan	Brak definicji „bezpieczeństwa sieci lub usług" sformułowanej w art. 2 pkt 21 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z 11 grudnia 2018 r. ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej (dalej „EKŁE"). W PKE kwestie bezpieczeństwa sieci i usług są uregulowane w rozdziale piątym (art. 39-49), który dotyczy m.in. obowiązku stosowania przez przedsiębiorców komunikacji elektronicznej środków zapewniających bezpieczeństwo sieci lub usług. Z projektu nie wynika jednak co należy	**Uwaga uwzględniona**

			rozumieć pod pojęciem „bezpieczeństwa sieci lub usług”. PKE implementuje EKŁE, która zawiera w art. 2 pkt 21 definicję tego pojęcia. Przepisy PKE implementując EKŁE powinny więc wprowadzić tak istotną definicję. Warto zauważyć, że w poprzednich wersjach PKE definicja ta była przewidziana (zob. art. 2 pkt 4 p.k.e. w lipca 2020 r.).	
5.	Art. 2 pkt 22	UKE	Biorąc pod uwagę brzmienie wprowadzenia do wyliczenia zawartego w art. 2, w celu zapewnienia poprawności merytorycznej definicji formułowanej w pkt 22, należy wyraz „łączącej” zamienić na „łączącą”.	**Uwaga uwzględniona**
6.	Art. 2 pkt 75	Konfederacja Lewiatan	art. 2 pkt 75 - definicja usługi fakultatywnego obciążania rachunku Definicja usługi fakultatywnego obciążania rachunku (UFOR), wbrew dotychczasowym stanowiskom wyrażanym przez Lewiatana, obejmuje usługi komunikacji elektronicznej i usługi ubezpieczeniowe. Wdrażamy sprzeciw wobec takiego podejścia z powodów przedstawionych poniżej. Po pierwsze, definicja UFOR powinna zostać tak zmieniona, aby nie obejmowała umów i usług komunikacji elektronicznej, które przecież nie wymagają dodatkowych wymogów UFOR-owych skoro będą przedmiotem obszernej regulacji w PKE. Zwracamy uwagę, że sytuacja, w której różne usługi komunikacji elektronicznej na mocy osobno zawieranych z klientem umów świadczą odrębne spółki (np. usługa dostępu do internetu oraz usługa telewizji), jednak przy świadomości klientów, dla ich wygody rozliczane są one na jednym rachunku, jest	**Uwaga częściowo uwzględniona** Definicja UFOR docelowo nie będzie obejmowała usług ubezpieczeniowych, z uwagi że działalność z zakresu dystrybucji ubezpieczeń jest prowadzona na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń. Projektodawca nie uznał za zasadne, aby wyłączyć z zakresu definicji usługi komunikacji elektronicznej z uwagi na cel projektowanej regulacji. Jedną z takich usług często aktywowanych w ramach UFOR jest np. Netlix, który należy do OTT.

			możliwa chociażby w przypadku grup kapitałowych czy umów zawartych pomiędzy przedsiębiorcami. Projektowane regulacje dot. UFOR nie powinny wprowadzać ograniczeń i dodatkowych wymogów dla możliwości oferowania w przyszłości usług komunikacji elektronicznej w ramach przytoczonego modelu. Po drugie, definicja UFOR powinna zostać tak zmieniona, aby nie obejmowała umów ubezpieczenia, które przedsiębiorca telekomunikacyjny oferuje pośrednicząc w ich sprzedaży poprzez doliczanie składek za wybrane przez abonenta ubezpieczenie do rachunku za usługi telekomunikacyjne (komunikacji elektronicznej). W praktyce ryzyko objęcia definicją UFOR sprzedawanych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych ubezpieczeń, w tych przypadkach, gdzie składka ubezpieczeniowa jest opłacana przez jej doliczenie do rachunku za usługi telekomunikacyjne, może oznaczać istotny wpływ nowej regulacji na: • zawarte oraz zawierane obecnie umowy ubezpieczeń; • obowiązek uiszczania składek i konsekwencje związane z zaprzestaniem ich uiszczania w przypadku braku zgody, odwoływania zgody na UFOR lub wyboru progu kwotowego w wysokości uniemożliwiającej naliczenie składki.	

			Objęcie definicją UFOR umów ubezpieczenia było niezamierzoną konsekwencją dążenia do możliwie szerokiego zakresu przedmiotowego opracowanej definicji UFOR. Działalność z zakresu dystrybucji ubezpieczeń jest prowadzona na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń, która przewiduje m.in. wymóg uzyskania wpisu do rejestru pośredników ubezpieczeniowych, wymogi dotyczące przekazywania informacji klientowi, kwestie reklamacji usług czy nadzór i kontrolę KNF. Regulacje te stanowią wystarczającą ochronę na gruncie unijnym (implementacja Dyrektywy nr 2016/97 w sprawie dystrybucji ubezpieczeń). Warto podkreślić, że przedsiębiorcy telekomunikacyjni pośredniczą w zawieraniu takich samych umów ubezpieczenia, jak np. sieci handlowe oferujące sprzęt RTV/AGD lub banki, czy w końcu podmioty działające wyłącznie jako agenci ubezpieczeniowi. Podmioty te nie są objęte żadną szczególną regulacją, poza przepisami wynikającymi z przedmiotu działalności, tj. pośrednictwa ubezpieczeniowego, gdzie jednym z głównych elementów pośrednika jest wykonywanie czynności faktycznych związanych z realizacją umów ubezpieczenia w postaci poboru składki (bez żadnych ograniczeń ustawowych). Biorąc pod uwagę wymagania wynikające z ustawy o dystrybucji ubezpieczeń nie ma uzasadnienia, aby na dystrybucję ubezpieczeń w modelu DCB nakładać dodatkową, zbędną „warstwę” wymagań UFOR-wych.	

			Biorąc powyższe pod uwagę przepis projektu PKE definiujący usługi fakultatywnego obciążania rachunku powinien uzyskać następujące brzmienie: 75) usługa fakultatywnego obciążania rachunku – usługę polegającą na pośredniczeniu przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej w sprzedaży towarów lub świadczeniu usług innych niż usługi komunikacji elektronicznej lub usługi ubezpieczeniowe, lub pośredniczeniu w płatności za te towary lub usługi, której wartość jest uwzględniana na rachunku za wykonane usługi komunikacji elektronicznej lub pokrywana ze środków z doładowań;	
2.2. Rozdział 2. Wykonywanie działalności telekomunikacyjnej (art. 5 – 22)				
7.	Art. 7 ust. 1 pkt 3	GUS	Propozycja zmiany przepisu W art. 7 ust. 1 proponuje się nadanie pkt 3 następującego brzmienia: „3) identyfikator jednostki podziału terytorialnego w krajowym rejestrze urzędowym podziału terytorialnego kraju „TERYT”;”. Uzasadnienie propozycji zmiany przepisu W art.7 ust. 1 pkt 3 pkt 3 wyrazy „identyfikator jednostki samorządu terytorialnego w krajowym rejestrze urzędowym podziału terytorialnego kraju „TERYT”” proponuje się zastąpić wyrazami „identyfikator jednostki podziału	**Uwaga uwzględniona**

			terytorialnego w krajowym rejestrze urzędowym podziału terytorialnego kraju „TERYT”. W rejestrze TERYT identyfikatory nadawane są jednostkom podziału terytorialnego, tj. obszarom wydzielonym w celu usprawnienia realizacji zadań organów administracji publicznej (terenowych organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego), podczas gdy jednostka samorządu terytorialnego to posiadająca osobowość prawną lokalna lub regionalna wspólnota samorządowa.	
8.	Art. 8 ust. 2	UKE	Po wyrazach „uzupełnienia wniosku w terminie” proponuje się dodać wyrazy „nie krótszym niż”. W przypadku podmiotów zagranicznych dotrzymanie 7-dniowego terminu na uzupełnienie dokumentów może być bardzo trudne. Propozycja zmiany stanowić będzie ułatwienie dla przedsiębiorców, którzy w sytuacji przekroczenia 7-dniowego terminu na uzupełnienie wniosku o wpis do rejestru, musieliby ponownie złożyć taki wniosek.	**Uwaga uwzględniona**
9.	Art. 12	UKE	W przypadku przedsiębiorców prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą dane w rejestrze PT będą aktualizowane na podstawie informacji uzyskanych z CEIDG o dokonanych zmianach. Analogiczny sposób postępowania proponuje się przyjąć w przypadku podmiotów wpisanych do KRS, jako do rejestru referencyjnego. Dzięki komunikacji z KRS i REGON możliwe będzie automatyczne pobieranie informacji na temat zmian dokonanych w KRS w zakresie zmiany firmy, siedziby, adresu i oznaczenia formy prawnej. Tego rodzaju zmiana mogłaby nastąpić np. poprzez dodanie w art. 12 ust. 6 w brzmieniu:	**Uwaga uwzględniona**

			„6. Jeżeli dane, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 w zakresie firmy, siedziby i adresu lub pkt 2 w zakresie oznaczenia formy prawnej, zostały zmienione w Krajowym Rejestrze Sądowym, Prezes UKE z urzędu dokonuje zmiany wpisu w rejestrze PT i wystawia aktualne zaświadczenie w trybie, o którym mowa w art. 11.”. W konsekwencji w art. 12 ust. 1 wyrazy „z wyjątkiem przypadku określonego w ust. 5” należałby zastąpić wyrazami „z wyjątkiem przypadków określonych w ust. 5 i 6”. Dodatkowo w art. 12 ust. 5 proponuje się skreślenie wyrazów „lub pkt 7”, które to odesłanie dotyczy adresu strony internetowej wnioskodawcy, ponieważ taka zmiana w rejestrze PT powinna odbywać się w trybie wnioskowym (na podstawie art. 12 ust. 1).	
2.3. Rozdział 3. Opłaty (art. 23 – 29)				
10.	Art. 23	Konfederacja Lewiatan	Zdaniem KL propozycja podwyższenia maksymalnej wysokości opłaty telekomunikacyjnej z 0,05% do 0,25% rocznych przychodów przedsiębiorcy telekomunikacyjnego z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej jest nieuzasadniona i w efekcie jej wprowadzenia stracą klienci (na których zostanie przeniesiony ciężar wydatków związanych z pokryciem podwyższonej stawki opłaty).	**Uwaga częściowo uwzględniona** W wyniku stanowisk konsultacyjnych, górny limit rocznej opłaty telekomunikacyjnej został podwyższony w projekcie w stosunku do obecnie obowiązującego, ale mniej niż w projekcie wysłanym do konsultacji i wyniesie 0,15%. Limit zwiększono z obowiązującego w Pt 0,05% ze względu na to, że powyższy wskaźnik nie był zmieniany od roku 2004, a wartość wskaźnika w ostatnich latach przekraczała znacznie limit ustawowy, co znaczyło, że wpływy z opłaty są dużo niższe niż wydatki Prezesa UKE i ministra

			Na wstępie zwracamy uwagę, że opłata ta już teraz nie jest wyrażona jako stała kwota w złotówkach a jest obliczana jako iloczyn rocznych przychodów z tytułu prowadzonej działalności telekomunikacyjnej i procentowego wskaźnika, co powoduje, że wysokość tej opłaty waloryzuje się wysokością przychodów przedsiębiorcy telekomunikacyjnego. Innymi słowy, jeśli przychody przedsiębiorcy telekomunikacyjnego rosną, to rośnie też kwota opłaty telekomunikacyjnej uiszczanej przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego. Najlepszym sposobem podwyższania wpływów z jej tytułu jest więc stymulowanie rozwoju rynku telekomunikacyjnego, który w efekcie zwiększania swojej wartości wygeneruje wyższe dochody UKE z tytułu opłaty telekomunikacyjnej. W OSR projektu PKE przyjęto, że suma przychodów przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązanych do uiszczania opłaty rocznej wyniesie w 2024 r. ok. 36,1 mld zł i wygeneruje ok. 90,25 mln zł z tytułu opłaty telekomunikacyjnej. Podobne wpływy są przewidywane na lata kolejne, co wskazuje na to, że projektodawcy nie zakładają nominalnego wzrostu wartości rynku telekomunikacyjnego. Jest to podejście z goła odmienne od prezentowanego przy okazji	właściwego do spraw informatyzacji w zakresie telekomunikacji. Co do zapisów w OSR, przyjęto takie założenia, ponieważ obliczamy tam szacunkowe wpływy z rocznej opłaty telekomunikacyjnego po wejściu w życie Pke. Biorąc pod uwagę posiadane dane dotyczące przychodów przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz żeby nie zawyżyć wzrostu wpływów do budżetu państwa, zdecydowano się przy wyliczeniach w OSR założyć, że przychody będą na stałym poziomie. Projektowane przepisy i działalność organów regulacyjnych mają na celu m.in. stymulowanie rozwoju rynku telekomunikacyjnego. Jednocześnie podkreślam w ustawie PKE (tak jak w PT) wskazany jest tylko górny limit rocznej opłaty telekomunikacyjnej. W związku z powyższym, roczna opłata telekomunikacyjna niekoniecznie wzrośnie o 300% (z uwagi na to, że wydatki organów mogą być niższe), jej wysokość będzie wyliczona zgodnie ze wzorem z rozporządzenia, wydawanego na podstawie art. 23 ust. 14. W związku z tym, wysokość wpływów z opłaty nie będzie wyższa niż wydatki Prezesa UKE i ministra właściwego do spraw informatyzacji w zakresie telekomunikacji. Wydatki Prezesa UKE i ministra właściwego do spraw informatyzacji w zakresie telekomunikacji rosną, co znaczy, że jednak nie możemy się zgodzić ze zdaniem „regulacja rynku telekomunikacyjnego nie jest już tak trudna i nie powinna być tak (relatywnie) kosztowna, jak 20 lat temu”.

			poprzedniej iteracji projektu PKE, gdzie zakładany był stały wzrost tego rynku o ponad 2% rocznie. Niestety założenia w nowej odsłonie wydają się bliższe prawdy, gdyż w okresie ostatnich kilkunastu lat wartość nominalna rynku była stosunkowo stabilna, a przy uwzględnieniu odczuwalnej, szczególnie w ostatnich dwóch latach, inflacji – wyraźnie malała Projektodawcy zakładają więc, że, mimo wyraźnie malejącej wartości rynku telekomunikacyjnego, przychody z opłaty telekomunikacyjnej mają osiągnąć wartość znacznie wyższą i dlatego przedsiębiorcy będą musieli podwyższyć swoje wydatki na opłatę telekomunikacyjną nawet 5-krotnie. W uzasadnieniu do projektu PKE projektodawcy wskazali: Wysokość opłaty może ulec obniżeniu w związku z zawarciem umowy inwestycyjnej, a jej wysokość nie może przekroczyć 0,25 % rocznych przychodów przedsiębiorcy telekomunikacyjnego obowiązanego do uiszczenia rocznej opłaty telekomunikacyjnej, z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej, uzyskanych w roku obrotowym poprzedzającym o 2 lata rok, za który ta opłata jest należna. Powyższy	

			limit zwiększono z obowiązującego na gruncie Pke 0,05% do 0,25 %, ze względu na to, że powyższy wskaźnik był niezmieniany od roku 2004, a wartość wskaźnika w ostatnich lat przekraczała znacznie limit ustawowy, co znaczyło, że wpływy z opłaty są dużo niższe niż wydatki Prezesa UKE i ministra właściwego do spraw informatyzacji w zakresie telekomunikacji, wskazane w art. 23 ust. 1. Nie zgadzamy się z tokiem rozumowania zaprezentowanym w ww. uzasadnieniu. W OSR wskazano, że „rocznie dochody budżetu państwa z tytułu wpływów z rocznej opłaty telekomunikacyjnej wzrosną maksymalnie o 70 250 000 zł". Okazuje się, że sama kwota wzrostu przekracza poziom kosztów organów administracji związanych z wykonywaniem zadań w zakresie telekomunikacji osiągany na przestrzeni ostatnich lat. Jak do tej pory koszty te były nominalnie najwyższe w 2022 r. (ponad 67 mln zł, z czego część związana była z realizacją programu POPC). Gdyby w 2022 r. zastosowano metodę wyliczania opłaty telekomunikacyjnej określoną w PKE ze wskaźnikiem 0,25% przychodów jako podstawą, wówczas wpływy z tego tytułu wyniosłyby ponad 91 mln zł, czyli pokrywałyby w przybliżeniu 136% potrzeb. W innych latach ten rozdźwięk pomiędzy potrzebami a dostępnymi środkami byłby jeszcze bardziej wyraźny.	

			Oczekiwanie zatem wpływów w wysokości ok. 90 mln zł rocznie z tytułu opłaty telekomunikacyjnej, w sytuacji, gdy dotychczasowe wydatki administracji wynosiły (często znacznie) poniżej 70 mln zł rocznie a branża musi się mierzyć z brakiem perspektywy wzrostu przychodów i znacznym obniżeniem wartości rynku, nie jest więc uzasadnione. Oczywiście można sobie wyobrazić sytuację, w której mając perspektywę osiągnięcia większych dochodów z tytułu opłaty telekomunikacyjnej, organy administracji radykalnie zwiększają koszty realizacji zadań dotyczących telekomunikacji. Nie jest to trudne, jeśli jedno z nich zostało sformułowane poprzez ogólne odesłanie do pozostałych zadań związanych „z funkcjonowaniem Prezesa UKE i ministra właściwego do spraw informatyzacji oraz obsługujących ich urzędów, z wyłączeniem prowadzenia gospodarki zasobami numeracji i częstotliwości” (art. 23 ust. 1 pkt 6 projektu PKE). Ponieważ wysokość wskaźnika ma być ściśle skorelowana z poziomem tych kosztów, ustalenie odpowiednio niskiego, ustawowego limitu wysokości opłat stanowi jedyny mechanizm chroniący przedsiębiorców przed skutkami sztucznego generowania kosztów przez administrację publiczną.	

			W tym kontekście nie bez znaczenia jest, że art. 16 ust. 1 EKŁE nie nakłada obowiązku kontrybuowania przez przedsiębiorców do wydatków na działalność regulacyjną, a jedynie zakłada taką możliwość. Co więcej, art. 16 ust. 1 EKŁE określa limit wysokości ewentualnych opłat, ale nie mówi, że jeśli opłata jest pobierana, to jej wysokość musi ten limit osiągać. Należy wyraźnie podkreślić, że odpowiednik opłaty telekomunikacyjnej nie jest przewidziany w Czechach, w Estonii, we Francji i w Niemczech – w pełnej zgodności z EKŁE i bez uszczerbku dla funkcjonowania organów regulacyjnych w tych krajach. Warto podkreślić, że w obecnych warunkach w żadnym wypadku zwiększanie wydatków nie jest podyktowane realnymi potrzebami. Celem regulacji sektorowych jest rozwiązanie problemów, którym przy pomocy ogólnych przepisów z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów nie da się sprostać. Wiele z tych, które nękały polski rynek telekomunikacyjny, zostały dzięki działaniom regulacyjnym przynajmniej częściowo rozwiązane. Osiągnięcie konkurencji na rynkach dotąd regulowanych, ukształtowanie się prężnie działających, acz wymagających uwagi rynków hurtowych, wdrożenie polskich i europejskich przepisów chroniących prawa konsumentów – te	

			zjawiska są świadectwem tego, że polski rynek telekomunikacyjny w 2004 r. i 2024 r. mają ze sobą niewiele wspólnego. Także z racji zmian technologicznych i biznesowych - jako przykład można wskazać wzrost dostępności i popularności usług OTT - wyzwania stojące przed organami administracji publicznej stały się zupełnie inne. Nie powinno być stwierdzeniem kontrowersyjnym, że regulacja rynku telekomunikacyjnego nie jest już tak trudna i nie powinna być tak (relatywnie) kosztowna, jak 20 lat temu. W opublikowanej 21 lutego br. Białej Księdze „Jak sprostać potrzebom Europy w zakresie infrastruktury cyfrowej?" Komisja Europejska wprost wskazuje na potrzebę odchodzenia od regulacji ex ante na poziomie krajowym. Co więcej, obecnie głównym problemem rynku jest znalezienie sposobu na stymulację inwestycji infrastrukturalnych w tym zwłaszcza tam, gdzie doprowadzenie wysokiej jakości usług do klientów jest najtrudniejsze. Sposobem na przyspieszenie inwestycji na pewno nie jest zaś obciążanie inwestorów dodatkowymi obowiązkami fiskalnymi. Przed Prezesem UKE najprawdopodobniej będą w najbliższym czasie stały nowe, ambitne wyzwania, ale będą one dotyczyły przyjęcia roli Koordynatora Usług Cyfrowych, a nie realizowania zadań z zakresu	

			telekomunikacji. Niewątpliwie przygotowanie się do realizacji zupełnie nowych zadań wymagać będzie istotnych nakładów finansowych, jednak dla porządku należy podkreślić, że środki na ten cel nie mogą pochodzić z wpływów z tytułu opłaty telekomunikacyjnej. Pragniemy zwrócić uwagę, że zgłoszone do Ministerstwa Cyfryzacji przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych obawy, dotyczące ewentualności pokrywania kosztów działalności Koordynatora Usług Cyfrowych z opłaty telekomunikacyjnej spotkały się z jednoznacznym zapewnieniem, że zadania Koordynatora będą finansowane ze środków budżetowych, a nie z opłaty telekomunikacyjnej, którą ponoszą jedynie przedsiębiorcy telekomunikacyjni. Jednakże istnieje obawa, że rezerwa budżetowa znacznie przekraczająca realne potrzeby związane z telekomunikacją będzie w sposób mniej bądź bardziej transparentny używana w celu uzupełniania braków niezbędnych do wykonywania przez Prezesa UKE funkcji przewidzianej w akcie o usługach cyfrowych. Takie ryzyko nie występowałoby, gdyby ustawodawca nie tworzył warunków do zawyżania kosztów realizacji zadań z zakresu telekomunikacji odzyskiwanych następnie poprzez pobieranie opłaty telekomunikacyjnej. Limit 0,05% chroni przedsiębiorców przed takimi zakusami, a sprawne działanie organów administracji na przestrzeni lat	

			pokazuje, że utrzymanie dotychczasowego modelu finansowania jest jak najbardziej możliwe. Podsumowując, zdaniem KL celem rządu nie powinno być podwyższanie wartości procentowego wskaźnika opłaty, ale zadbanie o lepsze otoczenie regulacyjne, które przyczyni się do wzrostu wartości rynku i zarazem wzrostu dochodów budżetowych przeznaczanych na potrzeby związane z telekomunikacją. W kontekście przejęcia przez Prezesa UKE funkcji Koordynatora Usług Cyfrowych należy dodatkowo zwrócić uwagę, że jeżeli zgodnie z zapewnieniami realizacja nowych zadań byłaby finansowana z budżetu państwa bez obowiązku ponoszenia przez regulowane podmioty opłaty celowej, to utrzymanie mechanizmu opłaty telekomunikacyjnej będzie działaniem wysoce niesprawiedliwym i nieuzasadnionym. Opłata telekomunikacyjna nie jest instrumentem wymaganym przez EKŁE, a jedynie dopuszczalnym. Jej stosowanie w sytuacji, gdy inne istotne funkcje i działania regulatora finansowane są bez uwzględnienia komponentu „solidarnościowego", jest wręcz niewskazane. Co więcej opłata telekomunikacyjna jest obecnie (i zgodnie z założeniami projektu PKE ma być w dalszym ciągu) tylko jedną z opłat ponoszonych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Tak jak	

			wyjaśniamy szczegółowo w dalszej części stanowiska, suma dochodów UKE z tytułu opłat wnoszonych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych za częstotliwości i numerację wielokrotnie przekracza całkowite wydatki administracji dotyczące regulacji rynku telekomunikacyjnego. W tym kontekście jest to obciążenie zbędne i nieuzasadnione potrzebami (zaspokajanymi w nadmiarze z innego tytułu), a ponadto niesprawiedliwe, jeśli podobna danina nie była pobierana od m.in. platform internetowych na potrzeby wykonywania przez Prezesa UKE zadań wynikających z Aktu o usługach cyfrowych. Reasumując, wnosimy o wykreślenie art. 23 i rezygnację z opłaty telekomunikacyjnej, a w przypadku nieuwzględnienia tego postulatu nadanie art. 23 ust. 4 PKE następującego brzmienia: 4. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 0,05% rocznych przychodów przedsiębiorcy telekomunikacyjnego obowiązanego do uiszczenia rocznej opłaty telekomunikacyjnej z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej uzyskanych w roku obrotowym poprzedzającym o 2 lata rok, za który ta opłata jest należna. W przypadku nieuwzględnienia któregokolwiek z tych postulatów wnosimy o uzupełnienie OSR o	

			rzetelną analizę wpływu podwyższenia opłaty telekomunikacyjnej na sytuację finansową przedsiębiorców telekomunikacyjnych, a szczególnie na ich zdolność do efektywnego inwestowania (wymaganego dla realizacji celów Cyfrowej Dekady). Uwaga skrócona. Pełna treść dostępna na stronie RPL.	
11.	Art. 24 ust. 21-22	Konfederacja Lewiatan	Raz jeszcze wyrażamy swój kategoryczny sprzeciw względem pomysłu rezygnacji z dotychczasowej opłaty skarbowej za wydanie pozwolenia radiowego i zastąpienia jej nową, horrendalnie wysoką opłatą pobieraną przez UKE. Zgodnie z komunikatem z 9 lutego 2024 r. przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w 2023 r. wyniosło już 7155,48 zł, a więc dziś wydanie pozwolenia radiowego na tych zasadach stanowiłoby koszt 4651 zł, co stanowi 240% dzisiejszej opłaty. W tym kontekście znaczenie opłaty za wydanie pozwolenia radiowego znacząco rośnie w kontekście całkowitych kosztów inwestycji w infrastrukturę	**Uwaga częściowo uwzględniona** Opłata została obniżona do wysokości 50% przeciętnego wynagrodzenia. Jednocześnie należy zauważyć, że zmienione, w stosunku do regulacji wynikających z PT, zostały przepisy dotyczące wydawania pozwoleń radiowych. Pozwolenie może być wydawane na okres dłuższy niż 10 lat i dostosowane do czasu trwania rezerwacji, co wpłynie znacząco na obniżenie kosztów dla przedsiębiorców.

			sieci mobilnych. Jeśli uwzględnić wpływ Funduszu Szerokopasmowego na rozwój sieci ruchomych, to można śmiało stwierdzić, że póki co nie ma realnej perspektywy na odzyskanie tych środków na potrzeby kolejnych inwestycji. Z punktu widzenia operatorów celowość ponoszenia tej nowej opłaty jest tak samo niska, jak celowość opłaty skarbowej, przy czym fundusze potrzebne do wysokość opłaty niezbędnej do wydania jednego pozwolenia radiowego na nowych zasadach pozwalają na wydanie ponad dwóch (w perspektywie roku czy dwóch – pewnie i trzech) pozwoleń na zasadach dotychczasowych. Należy przypomnieć, że opłaty za prawo instalowania urządzeń powinny być obiektywnie uzasadnione, przejrzyste, niedyskryminujące i proporcjonalne stosowanie do ogólnych celów EKŁE (art. 42 ust. 1 EKŁE). Nowa konstrukcja obliczania opłat za pozwolenie radiowe, przewidująca uwzględnienie corocznie waloryzowanego składnika nie jest zgodna z przynajmniej dwoma nadrzędnymi celami dyrektywy: • promowaniem łączności oraz dostępu do sieci o bardzo dużej przepustowości, w tym sieci stacjonarnych, ruchomych i bezprzewodowych, oraz	

			korzystania z tych sieci przez wszystkich obywateli Unii i wszystkie unijne przedsiębiorstwa; • przyczynianiem się do rozwoju rynku wewnętrznego poprzez usuwanie istniejących przeszkód utrudniających inwestycje w sieci łączności elektronicznej, urządzenia towarzyszące i usługi towarzyszące oraz usługi łączności elektronicznej. W tym kontekście przeciętne wynagrodzenie, a więc wskaźnik zmienny, rosnący i to przeważnie szybciej niż inflacja (na co zwracali uwagę sami projektodawcy w uzasadnieniu do PKE!), jest zupełnie niewłaściwym punktem odniesienia dla określenia wysokości opłaty za wydanie pozwolenia radiowego. Przeciętne wynagrodzenie nie mówi niczego o kondycji rynku telekomunikacyjnego i ewentualnych rosnących korzyściach związanych z funkcjonowaniem sieci. Dotychczas funkcjonująca opłata skarbowa w wysokości 1939 zł ma charakter świadczenia publicznego, ale wzajemnego – jej uiszczenie wiąże się z osiągnięciem określonej wymiernej korzyści przez przedsiębiorcę (z uzyskaniem pozwolenia radiowego). To pozwolenie radiowe, wydawane na potrzeby prowadzonej działalności telekomunikacyjnej, jest niezbędne do umożliwienia świadczenia usług telekomunikacyjnych, na których operator zarabia.	

			Jeśli wartość rynku telekomunikacyjnego na przestrzeni lat kształtowała się nominalnie na zbliżonym poziomie, to w pełni uzasadnione jest utrzymywanie stałej kwoty opłaty. W ostatnim czasie w żadnym wypadku nie nastąpiły zmiany, które świadczyłyby o tym, że opłata skarbowa stała się nieadekwatnie niska względem wartości, jaką przeciętnemu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu przynosi jej uzyskanie. Stosowanie tego wskaźnika nie jest także uzasadnione ilością pracy potrzebną do wydania pozwolenia radiowego. Ani obecnie, ani w zaproponowanym w projekcie PKE modelu wpływy z tej opłaty nie stanowiłyby dochodu UKE, który musi uwzględniać wzrost kosztów zatrudnienia osób odpowiedzialnych za wydawanie zezwoleń. Zresztą nawet gdyby to UKE było beneficjentem tej opłaty, to dzięki cyfryzacji procesu wydawania zezwoleń (często setek czy nawet tysięcy), realny koszt realizacji takiej czynności jest całkowicie niewspółmierny nie tylko względem nowej stawki opłaty, ale także opłaty skarbowej w obecnej wysokości. Można także rozważyć, czy wzrost wysokości i zmiana modelu opłaty mogą mieć pozytywny wpływ na inwestycje. W końcu dochody z tego tytułu miałyby trafiać w całości bądź w części do Funduszu	

			Szerokopasmowego. Jak zaznaczono już wyżej – dotychczasowe doświadczenia w żadnym stopniu nie dają nadziei, że środki gromadzone w tym funduszu miałyby realnie finansować inwestycje w sieci mobilne (choć z pewnością byłoby to pożądane). Jednakże nawet przy założeniu, że Fundusz Szerokopasmowy działa zgodnie z oczekiwaniami, z punktu widzenia operatora inwestującego w rozwój sieci mobilnej nigdy perspektywa uzyskania jakiejś formy częściowego dofinansowania inwestycji nie będzie bardziej zachęcała do uruchomienia nowej stacji niż perspektywa posiadania większego zasobu środków własnych. Operator, który w wyniku aukcji wszedł w posiadanie rezerwacji częstotliwości w paśmie 3,6 GHz oraz wpisanego zobowiązania do uruchomienia w pierwszym okresie 3800 nowych stacji bazowych, na nowych zasadach musiałby zapłacić za samo wydanie pozwoleń radiowych o 10 mln zł więcej niż przy opłacie skarbowej w wysokości 1939 zł. Te pieniądze mogłyby zostać spożytkowane na poczet budowy nawet 100 stacji bazowych, przy pomocy których można poprawić zasięgi i jakość usług tam, gdzie sieć wymaga rozbudowy czy modernizacji. Nie jest możliwym, by ta sama kwota ponad 10 mln zł w Funduszu Szerokopasmowym została spożytkowana równie efektywnie i z korzyścią dla użytkowników. W praktyce proponowana zmiana powoduje jedynie	

			uszczuplenie budżetów na inwestycje (z roku na rok w coraz wyższym stopniu). Zasadności podwyższania opłaty za pozwolenie radiowe nie można także upatrywać w fakcie, że pozwolenia radiowe mogą być, zgodnie z projektem PKE, wydawane na okres dłuższy niż 10 lat, odpowiadający okresowi rezerwacji. W praktyce już teraz, gdy planowana opłata jest o 140% wyższa niż obecna opłata skarbowa, nawet nowe pozwolenie wydane na 20 lat byłoby droższe niż 2 następujące po sobie pozwolenia 10-letnie wydane na starych zasadach. Jeśli weźmie się pod uwagę, że w 2030 r. przeciętne wynagrodzenie prawdopodobnie przekroczy 10 tys. zł, proporcja ta staje się jeszcze bardziej niekorzystna dla operatorów. Ze sprawozdań UKE wynika, że w ostatnich latach urząd wydawał rocznie od prawie 27 tys. do ponad 70 tys. decyzji związanych z obsługą wykorzystania częstotliwości. Choć tylko część z nich to nowe pozwolenia radiowe, to na tej podstawie widać, że mówimy o procesie ciągłym i masowym, który jedynie nabiera na sile w latach, w których dokonywane są rezerwacje (nowe bądź na kolejny okres). Do tego należy zauważyć, że na ten moment nie jest jasne, czy pozwolenia na okresy ponad 10-letnie będą w praktyce stosowane, jeśli urządzenia	

			radiowe będą obsługiwać różne pasma z różnymi okresami rezerwacji. W najbliższych latach operatorzy nie tylko będą budować sieci 5G w oparciu o pasmo 3,6 GHz, ale także będą starać się o odnowienie rezerwacji już posiadanych, co będzie wiązało się z koniecznością uzyskiwania tysięcy nowych pozwoleń radiowych. Skokowy wzrost opłaty za pozwolenia radiowe wpłynie więc negatywnie na budżety inwestycyjne operatorów, co z kolei przyczyni się do spowolnienia modernizacji i rozbudowy sieci. Przy wolniejszym tempie inwestycji ciężko jest z kolei liczyć na to, że, jak przypominaliśmy w części wystąpienia dotyczącej opłaty telekomunikacyjnej, rynek telekomunikacyjny, którego motorem napędowym wciąż jest rynek usług mobilnych, będzie stale rósł – i to w tempie ponad 2% rocznie. Z powyższych względów scenariuszem prorynkowym i proinwestycyjnym jest utrzymanie dotychczasowego modelu uiszczania opłaty skarbowej za wydanie pozwoleń radiowych, o co KL zdecydowanie postuluje. W przypadku nieuwzględnienia tego postulatu wnosimy o uzupełnienie OSR o rzetelną analizę wpływu zmiany modelu opłaty za pozwolenie radiowe na sytuację finansową przedsiębiorców	

			telekomunikacyjnych, a szczególnie na ich zdolność do efektywnego inwestowania (wymaganego dla realizacji celów Cyfrowej Dekady).	
12.	Art. 24 ust. 10 pkt 16	UKE	W projektowanym przepisie proponuje się uwzględnić - oprócz jednej stacji radiowej w wyłącznej strefie ekonomicznej - także jedną stację radiową na obszarze morza terytorialnego. W związku z tym projektowanemu art. 24 ust. 10 pkt 16 proponuje się nadać brzmienie: „16) w służbach wymienionych w pkt 1-15 za prawo do dysponowania częstotliwością przez jedną stację radiową na obszarze morza terytorialnego lub w wyłącznej strefie ekonomicznej – pięciokrotność przeciętnego wynagrodzenia.”.	**Uwaga uwzględniona**
13.	Art. 26 ust. 2	UKE	Zgodnie z art. 138 ust. 2 pozwolenia radiowe są wydawane w drodze decyzji Prezesa UKE. Jednocześnie, zgodnie z art. 24 ust. 21, podmiot wnioskujący o wydanie pozwolenia radiowego uiszcza wraz z wnioskiem jednorazową opłatę (65% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej). Warunkiem rozpatrzenia wniosku jest uiszczenie opłaty, która podlega zwrotowi, jeśli pozwolenie radiowe nie zostanie wydane. Z kolei, zgodnie z art. 26 ust. 2, Prezes UKE przekazuje na rachunek Funduszu Szerokopasmowego m.in. „środki pobrane z tytułu opłaty, o której mowa w art. 24 ust. 21 (…) w terminie 30 dni od dnia ich pobrania”. Art. 26 ust. 3 stanowi także o przekazaniu 50% pobranej opłaty do gminy, w przypadku gdy pozwolenie dotyczy stacji bazowej zlokalizowanej na jej terenie. Ustawowy termin na przekazanie środków pochodzących z	**Uwaga uwzględniona** Poprzez wskazanie, że przekazanie następuje w terminie 30 dni od dnia, kiedy decyzja dotycząca pozwolenia radiowego stała się ostateczna.

			opłat, o których mowa w art. 24 ust. 21, na rachunek gminy również został określony na „30 dni od dnia ich pobrania”. W ocenie UKE termin 30 dni od dnia pobrania na realizację obowiązku przekazania ww. środków jest zbyt krótki w kontekście czasu trwania procesu związanego z wydawaniem pozwoleń radiowych. Dopóki bowiem decyzja w sprawie pozwolenia radiowego nie stanie się decyzją ostateczna, Prezes UKE nie będzie wiedział czy wniesiona przez podmiot opłata powinna być przekazana dalej (tj. do Funduszu Szerokopasmowego lub Funduszu Szerokopasmowego i gminy), czy też będzie podlegać zwrotowi do podmiotu wnioskującego (w przypadku, gdy pozwolenie radiowe nie zostanie wydane).	
14.	Art. 26 ust. 3	UKE	Przepisy projektowanej ustawy nie regulują sposobu naliczania opłaty za prawo używania urządzenia radiowego w przypadku sieci radiokomunikacji ruchomej składających się np. z 40 stacji bazowych położonych na obszarze np. 35 gmin, jak również sposobu naliczania tej opłaty w przypadku linii radiowych, w których np. dwa przęsła będą położone na obszarach dwóch odrębnych gmin. W związku z tym proponuje się, aby w przypadku gdy w pozwoleniu radiowym wskazuje się stacje bazowe położone na obszarze więcej niż jednej gminy, opłata, o której mowa w art. 26 ust. 3 pkt 2, była rozdzielana proporcjonalnie na gminy, na obszarze których zlokalizowane są stacje bazowe (stosownie do liczby stacji bazowych położonych na obszarze danej gminy).	**Uwaga uwzględniona** Przepis został doprecyzowany poprzez dodanie kolejnego ustępu: „6. W przypadku gdy pozwolenie radiowe dotyczy stacji bazowych położonych na terenie więcej niż jednej gminy część opłaty, o której mowa w ust. 3 pkt 2 dzielona jest pomiędzy te gminy proporcjonalnie, w zależności od liczby stacji bazowych położonych na obszarze danej gminy.”
2.4. Rozdział 4. Konsultacje (art. 30 – 38)				

2.5. Rozdział 5. Zadania i obowiązki na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego (art. 39 – 54)				
15.	Ogólna	UKE	Proponuje się rozważyć przywrócenie, w ramach projektowanej ustawy, regulacji uprzednio zawartych w art. 40 ust. 5-10 PKE (w wersji z przedłożenia sejmowego z dnia 9 grudnia 2022 r. - druk nr 2861), umożliwiających Prezesowi UKE wydanie decyzji nakładającej na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązek ograniczenia zakresu lub obszaru wykorzystywania zasobów częstotliwości radiowych, m. in. w przypadku wprowadzenia stanu nadzwyczajnego, podwyższenia stanu gotowości obronnej państwa w razie zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa albo wydania postanowienia o dniu, w którym rozpoczyna się czas wojny. Należy przy tym wskazać, że wnioskodawcą tych regulacji był przede wszystkim Minister Obrony Narodowej w związku z koniecznością zapewnienia możliwości realizacji Przedsięwzięć i Procedur Systemu Zarządzania Kryzysowego NATO będących wynikiem zaakceptowanych przez Polskę zobowiązań sojuszniczych Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego (NATO), określonych w ramach Systemu Zarządzania Kryzysowego NATO. Wszystkie państwa członkowskie NATO są obowiązane do uwzględnienia w krajowym systemie cyberbezpieczeństwa uzgodnionych przedsięwzięć mogących mieć zastosowanie w warunkach kryzysu polityczno-militarnego oraz zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny. Przedsięwzięcia i Procedury Systemu Zarządzania Kryzysowego NATO są przyjmowane przez Polskę do realizacji, a następnie odpowiednie zadania nakładane są na administrację rządową zarządzeniem Prezesa Rady Ministrów. Obecnie	**Uwaga uwzględniona**

			funkcjonuje w systemie prawnym zarządzenie Prezesa Rady Ministrów nr 39 z 4 kwietnia 2023 r. w sprawie wykazu przedsięwzięć i procedur systemu zarządzania kryzysowego. UKE wielokrotnie podnosił, że realizacja przedsięwzięć i procedur w ww. zakresie wymaga wprowadzenia odpowiednich przepisów prawa, co znalazło odzwierciedlenie w przywołanych na wstępie regulacjach zawartych w PKE w wersji z przedłożenia sejmowego z dnia 9 grudnia 2022 r. (druk nr 2861). Rezygnacja z tych regulacji spowoduje utrzymanie stanu braku podstaw prawnych do realizacji przez UKE Przedsięwzięć i Procedur Systemu Zarządzania Kryzysowego NATO dotyczących zmiany przeznaczenia cywilnych częstotliwości radiowych użytkowanych przez przedsiębiorców oraz ich czasowego przekazania do użytkowania siłom zbrojnym, w tym siłom sojuszniczym NATO mogącym prowadzić działalność na obszarze Polski w sytuacji zagrożenia wojennego lub konfliktu wymagającego użycia sił reagowania NATO.	
16.	Art. 39 ust. 6	UKE	Proponuje się rozważyć nadanie niniejszemu przepisowi następującego brzmienia: „6. Przedsiębiorca telekomunikacyjny przekazuje Prezesowi UKE projekt planu uzgodniony z innymi organami uzgadniającymi plan. Prezes UKE dokonuje czynności, o których mowa w ust. 5, oraz dokonuje sprawdzenia kompletności projektu planu, a w przypadku stwierdzenia braku kompletności projektu planu określa zakres i termin jego uzupełnienia nie krótszy niż 14 dni.”.	**Uwaga uwzględniona**

			Powyższa propozycja zmierza do ograniczenia korespondencji z Prezesem UKE, w ramach której przedsiębiorca telekomunikacyjny odrębnie uzgadniałby projektowany plan działań w sytuacji szczególnego zagrożenia z Prezesem UKE, a następnie dodatkowo przesyłał projektowany plan w celu sprawdzenia jego kompletności przez ten organ. Uwzględnienie niniejszej propozycji umożliwi realizację obu tych czynności jednocześnie.	
17.	Art. 39 ust. 10 pkt 1	UKE	Proponuje się uzupełnić zawarty w niniejszym przepisie zakres upoważnienia ustawowego do wydania aktu wykonawczego o wskazanie rodzajów planu działań w sytuacji szczególnego zagrożenia. Uwzględnienie niniejszej propozycji ma istotne znaczenie przy sporządzaniu szczególnego rodzaju planu, którym jest „plan grupy kapitałowej". Postulat umożliwienia sporządzania tego rodzaju planu był zgłaszany przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Dzięki proponowanemu rozwiązaniu zamiast kilku planów powielających podobne treści (dotyczących poszczególnych przedsiębiorców wchodzących w skład grupy kapitałowej) sporządzany będzie jeden, wspólny plan przez podmiot dominujący w danej grupie dla wszystkich przedsiębiorców z tej grupy. W związku z powyższym projektowanemu art. 39 ust. 10 pkt 1 proponuje się nadać następujące brzmienie: „1) rodzaje planu, jego szczegółową zawartość oraz tryb jego sporządzania;".	**Uwaga uwzględniona**

18.	Art. 43	Konfederacja Lewiatan	Art. 43 - warunki dostępu i utrwalania na rzecz uprawnionych podmiotów (tzw. legal interception) Jedną z większych zmian w zakresie bezpieczeństwa przewidzianą w projekcie PKE, w porównaniu do stanu obecnego wynikającego z ustawy – Prawo telekomunikacyjne, jest obowiązek zapewnienia uprawnionym podmiotom, sądowi oraz prokuratorowi warunków dostępu i utrwalania danych o lokalizacji w sposób zapewniający bieżącą i aktualną lokalizację urządzenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, bez względu na technologię świadczonej usługi, powstałych w związku ze świadczoną publicznie dostępną usługą komunikacji elektronicznej (art. 43 ust. 1 pkt 1) lit. a) tiret piąty oraz lit. c) projektu PKE). Zasady zapewnienia warunków dostępu i utrwalania w zakresie m.in. danych o lokalizacji zostały określone w art. 45 projektu PKE. Jak wielokrotnie pisaliśmy i podnosiliśmy w toku rządowych prac legislacyjnych nad projektowanymi przepisami wymagany mechanizm bieżącego lokalizowania urządzeń końcowych objętych kontrolą operacyjną może – ze względu na obiektywnie istniejące uwarunkowania techniczne – utrudniać osiągnięcie kontroli operacyjnej. Ponownie przypominamy i uczulamy na ten aspekt,	**Uwaga częściowo uwzględniona** W toku wzajemnych uzgodnień roboczych z izbami i resortami zostało wypracowane nowe, kompromisowe następujące brzmienie przepisu, które w opinii MC rozwieje wątpliwości co do okresu w jakim ma następować umożliwianie dostępu do danych o lokalizacji: „– danych o lokalizacji, o których mowa w art. 388 ust. 1 pkt 4, w sposób zapewniający aktualną lokalizację urządzenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, bez względu na technologię świadczonej usługi, powstałych w związku ze świadczoną publicznie dostępną usługą telekomunikacyjną, niezwłocznie po otrzymaniu żądania uprawnionych podmiotów, przez okres wskazany w żądaniu następujący nie wcześniej niż po otrzymaniu żądania przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego.”. Brak konieczności zapewnienia dostępu do danych o lokalizacji w sposób ciągły znacząco powinno ograniczyć uciążliwość w spełnianiu obowiązku przez przedsiębiorców. Odnosząc się do terminu vacatio legis, przyjęto 12-miesięczny okres, biorąc pod uwagę dotychczas zgłaszane

			gdyż jego pominięcie może skutkować ograniczeniem skuteczności działań prowadzonych przez uprawnione podmioty. Niemniej jednak powyższe ryzyko to nie jedyny problem wynikający z projektowanych regulacji w obszarze dotyczącym zachowania poufnego charakteru informacji. Kolejnym wyzwaniem jest zachowanie poufnego charakteru informacji w ramach sieci telekomunikacyjnych obsługujących uprawnione podmioty w zakresie dostępu i utrwalania. Ze wstępnych analiz technicznych wynika, że wypełnienie wymagań w zakresie „danych o lokalizacji" będzie oznaczało, że informacje z tym związane będą płynęły i będą dostępne dla tych systemów i tych elementów infrastruktury telekomunikacyjnej, których nie da się racjonalnie zabezpieczyć i certyfikować zgodnie z wymaganiami stawianymi przez przepisy o ochronie informacji niejawnych. Ten problem jest szczególnie dotkliwy dla tych scenariuszy, w których „dane o lokalizacji" mają dotyczyć in-roamerów (patrz art. 45 ust. 5 projektu PKE), gdyż w tym przypadku nie widzimy technicznych możliwości zabezpieczenia sieci tak, aby całkowicie wyeliminować ryzyko ujawnienia wrażliwych informacji. Niezależnie od opisanych powyżej problemów i wyzwań technicznych (które mogą wpłynąć na	przez rynek uwagi wskazujące, iż powinien on wynosić minimum 12 miesięcy.

			efektywność działania uprawnionych podmiotów) identyfikujemy również problem natury legislacyjnej i prawnej, jaki wynika z faktu, że zarówno na gruncie ustawy – Prawo telekomunikacyjne jak i na gruncie projektu PKE pojęcie „danych o lokalizacji" jest powiązane na poziomie definicji z pojęciem „usługi o wartości wzbogaconej" (art. 2 pkt 79) projektu PKE: usługa o wartości wzbogaconej oznacza każdą usługę wymagającą przetworzenia danych o lokalizacji). Ponadto analizowane przepisy projektu PKE mówią jednoznacznie o danych o lokalizacji powstałych w związku ze świadczoną publicznie dostępną usługą komunikacji elektronicznej, co może oznaczać, że „dane o lokalizacji" na potrzeby uprawnionych podmiotów powstaną tylko i wyłącznie jeśli abonent korzysta z usługi o wartości wzbogaconej. A biorąc pod uwagę, że świadczenie usług komunikacji elektronicznej odbywa się na podstawie umowy to usługa o wartości wzbogaconej może być świadczona na rzecz abonenta tylko wtedy, gdy abonent wyrazi wolę korzystania z usługi i zawrze z dostawcą usług stosowną umowę. Taka interpretacja projektowanych przepisów w praktyce prowadzi do wniosków, które mogą być odmienne od oczekiwań uprawnionych podmiotów. Na koniec rozważań o przepisach dotyczących warunków dostępu i utrwalania nie sposób nie	

			odnieść się do być może najważniejszej kwestii w tym wątku, mianowicie do vacatio legis dla tych przepisów. Racjonalne vacatio legis w tym przypadku wynosi 24 miesiące. Pamiętać trzeba, że dane na potrzeby realizacji obowiązków związanych z warunkami dostępu i utrwalania są przetwarzane w systemach niejawnych, certyfikowanych przez odpowiednie służby. Same zmiany w systemach przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, niezbędne dla realizacji obowiązków w zakresie danych o lokalizacji na potrzeby uprawnionych podmiotów, to wielomiesięczny development, a zmiany te będą wiązały się z wymogiem ponownej certyfikacji tak zmienionego systemu, co samo w sobie jest procesem, który może trwać miesiącami. Biorąc powyższe pod uwagę uważamy, że zasadnym jest 24-miesięczne vacatio legis w tym zakresie, biorąc pod uwagę skalę wyzwań, wysiłek organizacyjny oraz koszty jakie będą się wiązały z wdrożeniem nowego obowiązku. Podsumowując wątek dotyczący warunków dostępu i utrwalania postulujemy: • ponowną weryfikację przyjętych przez autorów analizowanych przepisów założeń i taką ich modyfikację, aby: o techniczna realizacja nowego obowiązku nie utrudniała osiągnięcia celów kontroli operacyjnej;	

			○ przepisy nie pozostawiły wątpliwości co do tego, w jakich przypadkach mają powstawać dane o lokalizacji na potrzeby zapewnienia dostępu i utrwalania na rzecz uprawnionych podmiotów; zapewnienie 24-miesięcznego vacatio legis na wdrożenie nowego obowiązku.	
19.	Art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2	UKE	W niniejszym przepisie, stanowiącym delegację do wydania aktu wykonawczego, zawarte są odesłania wyłącznie do art. 45 ust. 1 dotyczącego kwestii przygotowania przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego technicznych i organizacyjnych warunków udostępniania przetwarzanych przez siebie danych. W związku z tym, mając na uwadze potrzebę zapewnienia jednoznacznego, a tym samym przejrzystego i nie budzącego żadnych wątpliwości sposobu określenia zakresu spraw przekazanych do uregulowania w ramach aktu wykonawczego wydawanego na podstawie projektowanego art. 46 ust. 1, proponuje się zawrzeć w tej delegacji również odesłania do art. 43 ust. 1 pkt 1 dotyczącego kwestii zapewnienia warunków dostępu i utrwalania (pomimo wprowadzenia w art. 43 ust. 1 pkt 1 skrótu, tj. „zwanych dalej „warunkami dostępu i utrwalania””).	**Uwaga uwzględniona**
20.	Art. 49 ust. 1 pkt 2) lit. d)	Konfederacja Lewiatan	Zgodnie z art. 49 ust. 1 pkt 2) lit. d) obowiązek retencji i udostępniania ma objąć (oprócz danych już dzisiaj objętych tym obowiązkiem na gruncie Prawa telekomunikacyjnego) dane dotyczące publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej niezbędne do określenia danych jednoznacznie identyfikujących użytkownika w sieci. Analogicznego punktu nie ma w obecnie obowiązującym Prawie	**Uwaga uwzględniona** Przepis został przeredagowany. Litera d ust. 1 pkt 2 została usunięta. Redakcja przepisu została uzgodniona z resortami oraz przedstawicielami przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

			telekomunikacyjnym. Szczegółowy wykaz danych objętych obowiązkiem retencji i udostępniania ma zostać określony w rozporządzeniu wykonawczym do ustawy, wydanym przez ministra właściwego do spraw informatyzacji w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, po zasięgnięciu opinii Ministra – Koordynatora Służb Specjalnych (art. 49 ust. 2 projektu PKE). Na chwilę obecną nie jesteśmy w stanie w sposób merytoryczny ocenić i odnieść się do tej zmiany, gdyż sam nowo dodany punkt na poziomie projektowanej ustawy nie wyjaśnia, jaki zakres danych będzie nim objęty, a projekt rozporządzenia, przekazany (poglądowo) do Sejmu poprzedniej kadencji wydaje się nie uwzględniać dodania na poziomie projektu ustawy nowego punktu, opisującego, jakie dane mają być objęte retencją. Zakres danych, jakie mają zostać objęte poszerzonym obowiązkiem retencyjnym jest o tyle niejasny, że już dzisiaj obowiązujące przepisy ustawy Prawo telekomunikacyjne dają podstawę do wydania rozporządzenia w taki sposób, aby obowiązkiem retencji objąć zarówno dane niezbędne do ustalenia zakończenia sieci, telekomunikacyjnego urządzenia końcowego i użytkownika końcowego inicjującego połączenie i do którego połączenie jest kierowane (art. 180c ust. 1 pkt 1) Prawa telekomunikacyjnego) jak i dane niezbędne do określenia daty i godziny połączenia oraz czasu jego trwania, rodzaju połączenia oraz lokalizacji telekomunikacyjnego urządzenia	

			końcowego (art. 180c ust. 1 pkt 2) Prawa telekomunikacyjnego). Wątpliwości w tym zakresie nie rozwiewa niestety uzasadnienie do projektowanego przepisu PKE (którego ze względu na obszerność nie przytaczamy w tym miejscu), w którym jest mowa o nowych technologiach i znacznikach pozwalających na identyfikowanie użytkowników, ale w którym nie wyjaśniono w żaden sposób, czemu konieczne jest dodanie lit. d) w punkcie 2) w ust. 1 art. 49 projektu PKE, mówiącego o danych jednoznacznie identyfikujących użytkownika w sieci, skoro już punkt 1) w ust. 1 art. 49 projektu PKE (tak samo jako obecnie art. 180c ust. 1 pkt 1) Prawa telekomunikacyjnego) dotyczy danych niezbędnych do ustalenia m.in. użytkownika końcowego. Innymi słowy nie wiadomo po co jest nowa lit. d) w pkt 2) odnosząca się do danych identyfikujących użytkowników sieci, skoro już punkt 1) dotyczy danych pozwalających na identyfikację użytkowników końcowych. Niepewność co do intencji Projektodawcy potęguje fakt, że nowa lit. d) mówi o danych identyfikujących użytkownika w sieci, podczas gdy projekt PKE ani nie definiuje ani nie posługuje się pojęciem „użytkownika w sieci", a co zatem idzie na podstawie tak zredagowanego przepisu nie wiadomo – w sensie prawnym – o jaką grupę użytkowników i o jakie dane chodzi. W związku z powyższym kluczowe dla oceny analizowanego art. 49 ust. 1 pkt 2) lit. d) projektu PKE jest przesądzenie jakie dane kryją się pod	

			pojęciem danych jednoznacznie identyfikujących użytkownika w sieci i jakich danych w tym zakresie należy spodziewać się w przyszłym rozporządzeniu wykonawczym, które ma być wydane na podstawie art. 49 ust. 2 PKE. Kierunek zaproponowanych zmian (tj. poszerzenie obowiązku retencji i udostępniania) jest przeciwny wobec kierunku nadanemu porządkowi prawnemu Unii Europejskiej przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, który w kilku już wyrokach[1] za niezgodne z prawem UE konsekwentnie uznaje takie regulacje krajowe, które: • przewidują do celów zwalczania przestępczości uogólnione i niezróżnicowane zatrzymywanie wszystkich danych o ruchu oraz danych dotyczących lokalizacji wszystkich abonentów i zarejestrowanych użytkowników wszystkich środków łączności elektronicznej; • nie uzależniają przyznania dostępu do danych retencyjnych uprawnionym organom od uprzedniej kontroli sprawowanej przez sąd lub niezależny organ administracyjny i nie ustanawiają wymogu, aby dane te były przechowywane na obszarze Unii; • umożliwiają organowi państwa nałożenie na przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązku uogólnionego i niezróżnicowanego transmitowania	

1 Wyroki TSUE: z dnia 8 kwietnia 2014 r. w połączonych sprawach C 293/12 i C 594/12 Digital Rights Ireland; z dnia 21 grudnia 2016 r. w połączonych sprawach C 203/15 i C 698/15 Tele2 Sverige i Watson; z dnia 6 października 2020 r. w sprawie C-623/17 Privacy International; z dnia 6 października 2020 r. w połączonych sprawach C 511/18, C 512/18 oraz C 520/18 La Quadrature du Net Trybunał

			służbom wywiadu i bezpieczeństwa danych o ruchu i danych o lokalizacji do celów ochrony bezpieczeństwa narodowego. Poszerzenie zakresu danych objętych obowiązkiem retencji i udostępniania jest w kontrze wobec wyroków Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Ponadto, z perspektywy wymogów konstytucyjnych dotyczących ograniczania ustawą praw i swobód obywatelskich, należy również ocenić proporcjonalność takiego rozwiązania, gdyż bez wątpienia poszerzanie zakresu danych zatrzymywanych i udostępnianych uprawnionym podmiotom ma bezpośredni i negatywny wpływ na sferę prywatności obywateli. Choć nie ulega wątpliwości, że uprawnione podmioty muszą dysponować narzędziami do skutecznej walki z przestępczością, to każdy przypadek poszerzenia kompetencji uprawnionych podmiotów powinien przejść taki test proporcjonalności, celem oceny, czy w interesie publicznym jest poszerzanie tych uprawnień kosztem zawężenia sfery prywatności obywateli. Niezależnie od powyższego zwracamy uwagę, że poszerzenie danych objętych obowiązkiem retencji i udostępniania może wiązać się z wymianą wielu urządzeń funkcjonujących obecnie w sieci telekomunikacyjnej, wymianą oprogramowania jak również z zapewnieniem infrastruktury do przechowywania dodatkowych wolumenów danych. Wszystko to składa się na poważny, długotrwały i kosztowny proces zakupowy i wdrożeniowy, którego skala zależy od finalnego	

			zakresu danych jakie mają być zatrzymywane i udostępniane, a to natomiast będzie znane dopiero po ustaleniu treści przyszłego rozporządzenia wykonawczego. W związku z powyższym zwracamy uwagę na potrzebę zapewnienia – jeśli obowiązek retencji i udostępniania danych pomimo wcześniejszych zastrzeżeń będzie poszerzany – odpowiedniego *vacatio legis* dla nowej kategorii danych, które nie powinno być krótsze niż 12 miesięcy od dnia ogłoszenia rozporządzenia w Dzienniku Ustaw. Kończąc ten wątek zwracamy uwagę, że analizowany przypadek jest symptomatycznym przykładem pewnego systemowego problemu procesu legislacyjnego, którego skutkiem jest brak możliwości merytorycznej oceny projektowanych przepisów. Projektowana ustawa poszerza co prawda zakres danych objętych retencją o nowy punkt, ale ów punkt ma zostać wypełniony treścią (czyli wskazaniem, jakie dane mają być zatrzymywane i udostępniane uprawnionym podmiotom w ramach tego punktu) dopiero przez rozporządzenie wykonawcze, które będzie konsultowane publicznie już po uchwaleniu ustawy. Natomiast gdy ustawa zostanie już uchwalona, podpisana i ogłoszona w Dzienniku Ustaw, to urząd obsługujący ministra upoważnionego do wydania rozporządzenia rozpocznie prace legislacyjne nad projektem takiego rozporządzenia. Na bazie tekstu projektu rozporządzenia przedsiębiorcy i obywatele dowiedzą się, jak ma wyglądać nowy zakres danych objętych retencją, ale na tym etapie uwagi co do	

			zasadności i celowości poszerzenia zakresu retencji będą zapewne nieuwzględniane przez wnioskodawcę z powołaniem się na argument, że projektowane rozporządzenie musi być zgodne z ustawą, a ustawa przewiduje nową kategorię danych retencyjnych. W efekcie przedsiębiorcy i obywatele nie mają możliwości przeprowadzenia merytorycznej oceny projektowanych zmian w prawie, nie mogą się do nich ustosunkować i nie mają realnego wpływu na proponowane zmiany ani na etapie projektu ustawy , ani na etapie prac legislacyjnych nad projektem rozporządzenia wykonawczego Jest to bolączka procesu legislacyjnego i obawiamy się, że ten sam scenariusz powtórzy się w przypadku analizowanych przepisów dotyczących zakresu danych objętych obowiązkiem retencyjnym. Żeby tak się nie stało Projektodawca powinien wywiązać się z obowiązku przekazania do Sejmu, wraz z projektem ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej, również projektu rozporządzenia wykonawczego, które ma zostać wydane na podstawie art. 49 ust. 2 PKE, w brzmieniu uwzględniającym brzmienie projektowanej delegacji ustawowej. Wszelkie zmiany w tym zakresie – w stosunku do stanu obecnego wynikającego z Prawa telekomunikacyjnego – były wprowadzane w dialogu z przedsiębiorcami komunikacji elektronicznej, czyli adresatami tych przepisów. Podsumowując widzimy potrzebę:	

			• rezygnacji z poszerzenia obowiązku retencji i udostępniania o nową kategorię danych, jeśli ponowna analiza tego rozwiązania po stronie Projektodawcy wykaże brak proporcjonalności tego rozwiązania z perspektywy zakresu ingerencji w prawa i swobody obywatelskie, uwzględniając kierunkowo jednoznaczne w tym zakresie orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej; • przeprowadzenie z przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi rzetelnego dialogu na temat zakresu i celu zmian – w porównaniu do Prawa telekomunikacyjnego - w przepisach retencyjnych, zarówno w ramach prac nad projektem PKE jak i w ramach przyszłych prac legislacyjnych nad projektem rozporządzenia wykonawczego do analizowanych przepisów ustawy; • zweryfikowania redakcyjnej strony analizowanych przepisów; zapewnienia co najmniej 12 miesięcznego *vacatio legis*, potrzebnego przedsiębiorcom na dostosowanie systemów do wymaganych zmian.	
2.6. Rozdział 6. Satelitarna usługa publiczna o regulowanym dostępie (art. 55 – 60)				
4.	Art. 57 ust. 5	UODO	Art. 57 ust. 5 PKE stanowi, że: „Podmiot, który uzyskał pozwolenie na dostęp do PRS, prowadzi rejestr sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS będących w posiadaniu tego podmiotu oraz imienny rejestr osób mających dostęp	**Uwaga uwzględniona** Nowe brzmienie art. 57 ust. 5:

			do sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS będących w posiadaniu tego podmiotu.". Przepisy ustawy powinny określać jaki jest zakres danych wpisywanych do tego imiennego rejestru osób co odpowiadałoby zasadzie zgodności z prawem, rzetelności i przejrzystości, ograniczenia celu oraz minimalizacji danych.	„5. Podmiot, który uzyskał pozwolenie na dostęp do PRS, prowadzi rejestr sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS będących w posiadaniu tego podmiotu oraz imienną listę osób mających dostęp do sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS będących w posiadaniu tego podmiotu.". W konsekwencji powyższej zmiany konieczne jest zmodyfikowanie brzmienia: - art. 57 ust. 7 pkt 6 na następujące: „6) zobowiązał się do prowadzenia rejestru sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS będących w posiadaniu tego podmiotu oraz imiennej listy osób mających dostęp do sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS będących w posiadaniu tego podmiotu; - art. 57 ust. 11 pkt 6 b na następujące: „b) imiennej listy osób mających dostęp do sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS będących w posiadaniu podmiotu.".
3. DZIAŁ II GOSPODAROWANIE CZĘSTOTLIWOŚCIAMI I ZASOBAMI NUMERACJI				
3.1. Rozdział 1. Gospodarowanie częstotliwościami (art. 61 – 137)				
5.	Art. 73 ust. 2 pkt 4	UKE	Proponuje się nadać niniejszemu przepisowi brzmienie podobne do brzmienia projektowanego art. 129 pkt 4, tj. „4) mogą być wykorzystywane przez urządzenie radiowe bez	**Uwaga uwzględniona**

			powodowania szkodliwych zaburzeń elektromagnetycznych lub kolizji z przyznanymi na rzecz innych podmiotów rezerwacjami częstotliwości, przydziałami częstotliwości, pozwoleniami radiowymi lub decyzjami, o których mowa w art. 152 lub art. 153;”.	
6.	Art. 87 ust. 3 pkt 2	UKE	Projektowanemu przepisowi proponuje się nadać następujące brzmienie: „2) wymagania dotyczące zapobiegania szkodliwym zaburzeniom elektromagnetycznym lub kolizjom z przyznanymi na rzecz innych podmiotów rezerwacjami częstotliwości, przydziałami częstotliwości, pozwoleniami lub decyzjami, o których mowa w art. 152 lub art. 153;”.	**Uwaga uwzględniona**
7.	Art. 87 ust. 4	Konfederacja Lewiatan	Dla rozwiania wszelkich wątpliwości, wnosimy o potwierdzenie, że ujęty w art. 87 ust. 4 warunek: „o ile zawarte zostały porozumienia międzynarodowe z państwami sąsiadującymi dotyczące warunków wykorzystywania częstotliwości w rejonach przygranicznych” oznacza, że brak możliwości zwolnienia operatora z obowiązku uzyskania pozwolenia radiowego dotyczy tylko obszaru, na którym nie można ustalić warunków wykorzystania częstotliwości bez koordynacji z konkretnym państwem sąsiadującym a brak jest odpowiedniego porozumienia z tym państwem. Innymi słowy – w ocenie KL zasadnym jest jednoznaczne przesądzenie, że w przypadku rezerwacji ogólnopolskiej brak odpowiedniego porozumienia tylko z jednym państwem sąsiadującym nie będzie stanowiło przeszkody do zwolnienia dysponenta z obowiązku uzyskania pozwoleń na całym (pozostałym) obszarze rezerwacji.	**Uwaga wyjaśniona** Przepis wyraźnie obejmuje te sytuacje, w których ze względu na brak odpowiednich porozumień nie można ustalić warunków wykorzystania częstotliwości bez koordynacji z konkretnym państwem sąsiadującym a brak jest odpowiedniego porozumienia z tym państwem.

8.	Art. 108 ust. 3 pkt 1	UKE	1. Zgodnie z niniejszym przepisem Prezes UKE po zakończeniu postępowania konsultacyjnego udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE m. in. informacje o wyborze trybu postępowania selekcyjnego, uzasadniając ten wybór. Wymóg zawarty w tym przepisie budzi wątpliwości w odniesieniu do analogicznego wymogu zawartego w art. 108 ust. 1, na podstawie którego Prezes UKE w ramach przeprowadzanego postępowania konsultacyjnego (przed rozpoczęciem postępowania selekcyjnego) podaje m. in. przyczyny wyboru trybu postępowania selekcyjnego. W ocenie UKE wymogi zawarte w obydwu przywołanych przepisach de facto się powtarzają. Nasuwa się bowiem wniosek, iż w przypadku, w którym w wyniku przeprowadzonego postępowania konsultacyjnego zostanie podjęta decyzja o zmianie trybu postępowania selekcyjnego, konieczne będzie przeprowadzenie kolejnego postępowania konsultacyjnego (dotyczącego nowego trybu postępowania selekcyjnego). 2. Ponadto niejasny jest moment, w którym następuje zakończenie postępowania konsultacyjnego, co ma istotne znaczenie w kontekście projektowanego art. 110 ust. 1, zgodnie z którym Prezes UKE ogłasza postępowanie selekcyjne niezwłocznie po zakończeniu postępowania konsultacyjnego w tej sprawie. W związku z powyższym proponuje się rozważyć wprowadzenie regulacji, zgodnie z którą wraz z publikacją wyników postępowania konsultacyjnego Prezes UKE	**Ad. 1 Uwaga nieuwzględniona** Regulacje wynikają z EKŁE art. 55 **Ad 2 – uwaga uwzględniona**

			udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE informacje dotyczące forum wzajemnej oceny, o którym mowa w art. 109, o ile było zwołane.	
9.	Art. 110 ust. 1	UKE	W związku ze zgłaszaną powyżej uwagą do projektowanego art. 108 ust. 3 pkt 1 (w szczególności ostatni akapitem tej uwagi) proponuje się rozważyć, aby ogłoszenie przez Prezesa UKE postępowania selekcyjnego następowało niezwłocznie po udostępnieniu przez ten organ informacji o wynikach postępowania konsultacyjnego.	**Uwaga uwzględniona**
3.2. Rozdział 2. Używanie i obsługa urządzeń radiowych (art. 138 – 158)				
10.	Art. 142 ust. 1 pkt 2 lit. c	UKE	Proponuje się nadać niniejszemu przepisowi brzmienie podobne do brzmienia projektowanego art. 129 pkt 4, tj. „c) mogą być wykorzystywane przez urządzenie radiowe bez powodowania szkodliwych zaburzeń elektromagnetycznych lub kolizji z przyznanymi na rzecz innych podmiotów rezerwacjami częstotliwości, przydziałami częstotliwości, pozwoleniami radiowymi lub decyzjami, o których mowa w art. 152 lub art. 153,”.	**Uwaga uwzględniona**
11.	Art. 142 ust. 1 pkt 4 lit. a	UKE	Zamiast o „służbie radiokomunikacji” (zob. definicja ze „słowniczka” do projektu ustawy) powinna tu być mowa o „służbie radiokomunikacyjnej” – analogiczne zmiany należy wprowadzić w dalszej części dokumentu.	**Uwaga uwzględniona**
12.	Art. 143 ust. 2	UKE	Treść przepisu wydaje się być powtórzeniem regulacji z art. 142 ust. 1 pkt 4 lit. d. Ponadto niejasne jest odesłanie do wyjątku z art. 142 ust. 1.	**Uwaga częściowo uwzględniona** Nie jest to powtórzenie regulacji, jednak w odesłaniu powinno być odesłanie do art. 142 ust. 1 pkt 4 lit d

13.	Art. 144 ust. 3 pkt 7	UODO	Art. 144 ust. 3 pkt 7 PKE stanowi, że: „Powierzenie przeprowadzenia egzaminów, o których mowa w ust. 2, następuje w drodze nieodpłatnej umowy zawierającej co najmniej: (…) listę kandydatów na egzaminatorów.”. Projektowany przepis powinien określać zakres danych kandydatów na egzaminatorów co odpowiadałoby zasadzie zgodności z prawem, rzetelności i przejrzystości, ograniczenia celu oraz minimalizacji danych.	**Uwaga uwzględniona**
14.	Art. 150 ust. 1 i 4	UKE	Projektowanemu art. 150 ust. 1 proponuje się nadać brzmienie: „1. W przypadku zmiany danych, o których mowa w art. 148 ust. 1, podmiot, który uzyskał wpis do rejestru urządzeń jest obowiązany w terminie 7 dni od dnia zmiany tych danych złożyć do Prezesa UKE wniosek o zmianę wpisu do rejestru urządzeń.”. Niniejsza propozycja wynika z faktu, że do rejestru urządzeń wpisywane jest urządzenie, nie zaś podmiot. Jednocześnie projektowanemu art. 150 ust. 4 proponuje się nadać brzmienie: „4. Prezes UKE na podstawie wniosku, o którym mowa w ust. 1, dokonuje zmiany wpisu do rejestru urządzeń.”. Należy bowiem zauważyć, że w pozostałych projektowanych przepisach jest mowa o wpisie „do rejestru urządzeń”, nie zaś o wpisie „w rejestrze urządzeń”.	**Uwaga uwzględniona w zakresie pierwszej propozycji** **Uwaga nieuwzględniona w zakresie drugiej propozycji** – dokonywana jest zmiana we wpisie w rejestrze (już istniejącym).
3.3. Rozdział 3. Gospodarowanie zasobami numeracji (art. 159 – 167)				
4. DZIAŁ III DOSTĘP TELEKOMUNIKACYJNY				

4.1. Rozdział 1. Zasady zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego (art. 168 – 175)
4.2. Rozdział 2. Obowiązki dostępowe symetryczne (art. 176 – 181)
4.3. Rozdział 3. Koordynacja dostępu telekomunikacyjnego (art. 182 – 191)
4.4. Rozdział 4. Decyzje obszarowe w zakresie dostępu telekomunikacyjnego (art. 192 – 197)
5. DZIAŁ IV REGULOWANIE RYNKU KOMUNIKACJI ELEKTRONICZNEJ
5.1. Rozdział 1. Analiza rynków i nakładanie obowiązków regulacyjnych (art. 198 – 210)
5.2. Rozdział 2. Obowiązki na rynkach hurtowych (art. 211 – 230)
5.3. Rozdział 3. Migracja z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi (art. 231 – 235)
5.4. Rozdział 4. Ograniczenia na rynkach detalicznych (art. 236 – 237)
5.5. Rozdział 5. Szczegółowe warunki regulacyjne (art. 238 – 241)
5.6. Rozdział 6. Szczegółowe warunki inwestowania (art. 242 – 257)

5.7. Rozdział 7. Rachunkowość regulacyjna i kalkulacja kosztów (art. 258 – 263)				
6. DZIAŁ V OPERATOR MULTIPLEKSU I DOSTĘP MULTIPLEKSU (art. 264 – 271)				
7. DZIAŁ VI URZĄDZENIA RADIOWE (art. 272 – 281)				
8. DZIAŁ VII PUBLICZNIE DOSTĘPNE USŁUGI KOMUNIKACJI ELEKTRONICZNEJ				
8.1. Rozdział 1. Przepis ogólny art. 282				
8.2. Rozdział 2. Prawa użytkowników końcowych (art. 283 – 356)				
15.	Art. 284 ust. 4-10	Konfederacja Lewiatan	Art. 284 ust. 4 - przeciwdziałanie nieuczciwym praktykom w procesie sprzedaży door-to-door KL popiera wszelkie działania, mające na celu przeciwdziałanie nieuczciwym praktykom niektórych dostawców usług, w szczególności polegających na podszywaniu się pod innego dostawcę, informowaniu o obowiązku zawierania nowych umów, czy fałszowaniu podpisów. Niemniej zaproponowana regulacja w art. 284 ust. 4 wykracza poza ratio legis samego przepisu, obejmując swoim zakresem właściwie każdego dostawcę usług komunikacji elektronicznej, który może uporczywie naruszać obowiązki związane z zawieraniem umów nawet w sposób nieświadomy, albo w wyniku innych postępowań, które toczą się przeciwko niemu, które co prawda pojedynczo nie wchodzą w dyspozycję tego przepisu, ale zbiorczo mogą	**Uwaga częściowo uwzględniona** Projektodawca zrezygnował z wprowadzenia regulacji z ust. 4, z uwagi na wprowadzenie do ustawy o prawach konsumenta regulacji w zakresie możliwości odstąpienia od umowy zawieranej poza lokalem przedsiębiorcy podczas nieumówionej wizyty przedsiębiorcy w miejscu zamieszkania lub zwykłego pobytu konsumenta albo wycieczki, która w należyty sposób zabezpiecza ochronę konsumentów. Odnosząc się do regulacji z ustępów 5-10, projektodawca zdecydował się o ich pozostawieniu w ustawie. Ze względu na występujące często na rynku nieprawidłowości związane z notorycznym naruszaniem obowiązków na

			przeciwko takiemu przedsiębiorcy zostać wykorzystane. Istotne wątpliwości budzi proporcjonalność tak daleko idącej ingerencji w działalność gospodarczą przedsiębiorcy, który ma prawo do sądowej kontroli decyzji administracyjnej, po której to kontroli może okazać się, że decyzja została nałożona z naruszeniem prawa. Należy zauważyć natomiast, że uzasadnienie do projektu ustawy PKE zawęża możliwość zastosowania przepisu głównie do zawierania umów poza lokalem przedsiębiorstwa (tzw. formuła door-to-door). Przyczyną, dla której wprowadzono do projektu tą regulację, były liczne przypadki oszustw, czy notoryczne wprowadzanie abonentów w błąd przez drobnych przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Przepis ma tę praktykę wyeliminować, ale jednocześnie pochłania swoim zakresem każdego przedsiębiorcę, dając jednocześnie poważne narzędzie w rękach Prezesa UKE, jakim jest decyzja o zawieszeniu prowadzenia działalności gospodarczej na okres nawet 5 lat, wyposażając zarazem tę decyzję w rygor natychmiastowej wykonalności. W praktyce taka jedna decyzja Prezesa UKE może zmusić przedsiębiorcę do wypowiedzenia wszelkich, nawet tych poprawnie zawartych i wykonywanych, umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych, zapłaty odszkodowań, zaprzestania zawierania nowych umów, a w konsekwencji - koniecznością postawienia takiego przedsiębiorcy w stan upadłości. Należy zarazem wskazać, że projekt ustawy PKE aktualnie zawiera już szereg narzędzi, które umożliwiają Prezesowi UKE podjęcie skutecznych działań wobec przedsiębiorców, którzy uporczywie naruszają określone postanowienia umowy i zakazać, w drodze decyzji, zawierania dostawcy umów w formie dokumentowej (art. 296 ust. 5), zawieszenia lub ograniczenia zakresu przenoszenia usługi dostępu do internetu (art. 321 ust. 3),	etapie zawierania umowy przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej lub podmiot działający w jego imieniu, zaprojektowano przepis, który umożliwia Prezesowi UKE wydanie publicznego ostrzeżenia wskazującego osobę odpowiedzialną za naruszenie prawa oraz charakter tego naruszenia albo zakazanie temu dostawcy usług lub kierującemu przedsiębiorstwem telekomunikacyjnym wykonywanie działalności telekomunikacyjnej na okres do 5 lat. Nie jest zasadnym uzależnienie wydania decyzji zakazującej wykonywanie działalności telekomunikacyjnej od wydanego uprzednio publicznego ostrzeżenia. Prezes UKE powinien mieć możliwość dokonania wyboru sankcji, a więc zastosowania kary, z uwagi na konkretne, zindywidualizowane naruszenie dostawcy, przy czym będzie mógł wziąć pod uwagę m.in. stopień naruszeń, postawę przedsiębiorcy czy skutki finansowe, które poniesie przedsiębiorca.

			czy też zmiany lub przenoszenia przydzielonego numeru (art. 330). Dlatego też postulujemy o wykreślenie art. 284 ust. 4-10, jako przepisu nadmiarowego, godzącego w prawa przedsiębiorcy telekomunikacyjnego. W przypadku ewentualnego braku uwzględnienia powyższego postulatu, wnosimy o modyfikację brzmienia art. 284 ust. 4, aby: a) dotyczył on wyłącznie naruszeń w przypadku sprzedaży poza lokalem przedsiębiorstwa, przewidywał wyłącznie zawieszenie możliwości zawierania umów w trybie sprzedaży poza lokalem, a także nade wszystko o wykreślenie art. 284 ust. 10, wskazującego na rygor natychmiastowej wykonalności.	
16.	art. 284 ust. 4-10	ZP BCC	W naszej ocenie – o ile co do zasady popieramy rozwiązania, mające w sposób skuteczny przeciwdziałać oszustwom na szkodę konsumentów w sytuacjach tak powszechnych, jak zawieranie umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych – o tyle wydaje się, zakres regulacji, o której mowa w art. 284 ust. 4 PKE, może pośrednio objąć także uczciwych przedsiębiorców telekomunikacyjnych, w szczególności tych, posiadających wielomilionowe bazy abonentów. Regulacja bowiem – wbrew głównemu przesłaniu wynikającemu z uzasadnienia, nie ogranicza się wyłącznie do tzw. sprzedaży door-to-door, ale obejmuje wszystkie formy zawierania umów, oferowane praktycznie przez każdego dostawcę usług komunikacji elektronicznej. Zwracamy uwagę na drastyczne wręcz konsekwencje wydania przez Prezesa UKE decyzji w celu eliminacji niedozwolonych praktyk, polegających na możliwości zakazu wykonywania	**Uwaga częściowo uwzględniona** Regulacja z ust. 4 została usunięta. Obecnie jest możliwe zawieranie umów podczas nieumówionej wizyty przedsiębiorcy w miejscu zamieszkania lub zwykłego pobytu konsumenta na podstawie ustawy o prawach konsumenta. Odnosząc się do regulacji z ustępów 5-10, projektodawca zdecydował się o ich pozostawieniu w ustawie. Ze względu na występujące często na rynku nieprawidłowości związane z notorycznym naruszaniem obowiązków na etapie zawierania umowy przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej lub podmiot działający w jego imieniu, zaprojektowano przepis, który umożliwia

			działalności telekomunikacyjnej na okres do 5 lat, zaś sama decyzja wyposażona jest w rygor natychmiastowej wykonalności. Decyzja ta może zostać wydana w zasadzie na każdego dostawcę usług, którego dotychczasowa praktyka związana z zawieraniem umów może w ocenie regulatora wpisywać się w dyspozycję przedmiotowej przepisu i zastosować ten przepis, co w praktyce oznacza zakończenie dalszej działalności gospodarczej przez tego przedsiębiorcę. Dlatego uważamy za konieczne doprecyzowanie sytuacji, w której może dojść do wydania przedmiotowej decyzji, a także wykreślenie przepisu, nadającego tej decyzji rygor natychmiastowej wykonalności.	Prezesowi UKE wydanie publicznego ostrzeżenia wskazującego osobę odpowiedzialną za naruszenie prawa oraz charakter tego naruszenia albo zakazanie temu dostawcy usług lub kierującemu przedsiębiorstwem telekomunikacyjnym wykonywanie działalności telekomunikacyjnej na okres do 5 lat. Nie jest zasadnym uzależnienie wydania decyzji zakazującej wykonywanie działalności telekomunikacyjnej od wydanego uprzednio publicznego ostrzeżenia. Prezes UKE powinien mieć możliwość dokonania wyboru sankcji, a więc zastosowania kary, z uwagi na konkretne, zindywidualizowane naruszenie dostawcy, przy czym będzie mógł wziąć pod uwagę m.in. stopień naruszeń, postawę przedsiębiorcy czy skutki finansowe, które poniesie przedsiębiorca.
17.	Art. 284 ust. 10	UKE	W art. 284 w ust. 10 proponuje się dodanie zdania drugiego w brzmieniu: „Decyzja nakładająca zakaz, o którym mowa w ust. 5 pkt 2, stanowi podstawę do wykreślenia z rejestru PT podmiotu, na który nałożony został ten zakaz.”. Propozycja dodania przepisu ma charakter doprecyzowujący. Tego rodzaju przepis pozwoli na jednoznaczne przesądzenie, że decyzja nakładająca zakaz, o którym mowa w art. 280 ust. 5 pkt 2, stanowi podstawę wykreślenia danego przedsiębiorcy z rejestru.	**Uwaga uwzględniona**
18.	Art. 285, 294, 305, 310	Konfederacja Lewiatan	Art. 285, 294, 305, 310 - odszkodowanie z tytułu przedterminowego rozwiązania umowy. PKE w art. 305 ogranicza kwotę odszkodowania z tytułu przedterminowego rozwiązania umowy przez abonenta zasadniczo do połowy sumy części opłaty abonentowej,	**Uwaga częściowo uwzględniona**

			którą abonent powinien uiścić do czasu zakończenia obowiązywania umowy. Nie widzimy podstaw do takiego ograniczenia i przyczyn przełamania wynikającej z Kodeksu cywilnego zasady pełnego odszkodowania wyłącznie w odniesieniu do branży telekomunikacyjnej. Jeżeli istnieją argumenty przemawiające za takim rozwiązaniem wyłącznie w odniesieniu do przedsiębiorców telekomunikacyjnych, będziemy wdzięczni za ich wskazanie. Podkreślenia wymaga fakt, że Prezes UOKiK w decyzji DOZIK-13/2022 z 10 października 2022 r. zakwestionował ustalanie przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego wysokości ulg przyznawanych konsumentom przy zawieraniu umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych będących podstawą do kalkulacji roszczenia wynikającego z art. 57 ust. 6 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz.U. z 2022 r. poz. 1648) na poziomie przekraczającym wartość tych umów, w rozumieniu sumy opłat abonamentowych, które konsumenci są zobowiązani opłacić w czasie trwania umów. Prezes UOKiK w uzasadnieniu decyzji bezwarunkowo zaakceptował zasadę pełnego odszkodowania oraz wykazał pełne zrozumienie uwarunkowań rynkowych związanych z ofertami na czas określony: • Z ekonomicznego punktu widzenia tzw. „lojalizacja” klienta (tzn. wydłużanie okresu, gdy konsument pozostaje klientem przedsiębiorcy, zwiększenie jego „przywiązania” do dostawcy), m.in. przez zawieranie umów, których rozwiązanie przed terminem zobowiązania wiąże się ze zwrotem przyznanej ulgi - jest korzystne dla przedsiębiorcy. Z jednej strony ogranicza	Uwaga nieuwzględniona w zakresie art. 285 ust. 2 pkt 3 lit. d oraz art. 294 ust. 1 pkt 8 lit. c PKE, ponieważ intencją projektodawcy było wprowadzenie do tych regulacji informacji o odszkodowaniu należnym w momencie wypowiedzenia umowy, a nie zasad wypłaty odszkodowania. Podanie kwoty, zamiast sposobu obliczenia odszkodowania jest korzystniejsze i bardziej przejrzyste z punktu widzenia abonenta. Odnosząc się do propozycji brzmienia art. 305 ust. 3, projektodawca uznał za zasadne, aby odszkodowanie z punktu 1 nie mogło przekroczyć sumy opłaty abonamentowej lub innej okresowej opłaty stanowiącej opłatę za tę usługę, wskazanej w art. 288 ust. 1 pkt 6 lit. a lub art. 294 ust. 1 pkt 3 lit. a, które abonent powinien uiścić do czasu zakończenia obowiązywania umowy. W pozostałym zakresie postanowił utrzymać projektowany punkt 2 dotyczący odszkodowania z tytułu promocyjnego urządzenia końcowego. W zakresie art. 308 ust. 2 uwaga nieuwzlgędniona. Niniejsza kwestia została uregulowana w art. 310 ust. 1. W zakresie art. 310 uwaga nieuwzględniona, gdyż zaproponowane przez projektodawcę brzmienie przepisu stanowi implementację art. 105 ust. 6 EKŁE. Uwaga nieuwzględniona w zakresie art. 294 ust. 1 pkt 3 oraz art. 288 ust. 1 pkt 6 PKE, gdyż umowa o świadczenie usług komunikacji elektronicznej powinna zawierać

			ryzyko ponoszone przez dostawcę usług telekomunikacyjnych (np. związane ze zwrotem kosztów budowy infrastruktury niezbędnej do świadczenia usługi), przez co może on zaoferować usługi taniej niż na warunkach bez zobowiązań (gdy klient może zrezygnować z umowy w każdym czasie). Z drugiej strony udzielanie ulg przynosi korzyści marketingowe – wpływa na zwiększanie ilości sprzedawanych usług, czy też utrzymanie dotychczasowych klientów. Należy podkreślić, że opłaty za usługi powinny być przez racjonalnego przedsiębiorcę kształtowane tak, aby jego działanie w długim okresie było opłacalne. Poza nielicznymi wyjątkami (m.in. promowanie nowej usługi, sezonowe wyprzedaże) racjonalny przedsiębiorca nie będzie świadczył usług poniżej kosztów. (pkt 82 Decyzji); • Z perspektywy dostawcy usług telekomunikacyjnych oczekiwaną korzyścią z zawarcia umowy powinna być suma opłat, jakie w okresie jej trwania opłaci konsument. Jeśli przysługujące roszczenie zapewni przedsiębiorcy taki sam przychód jak kontynuowanie umowy przez konsumenta, jego interesy będą w pełni zabezpieczone: przychód operatora będzie taki sam, niezależnie od tego, czy konsument będzie korzystał z usług do	wskazanie wszystkich elementów składających się na opłatę abonamentową lub inną okresową opłatę.

			końca okresu umownego, czy też nie.” (pkt 83 Decyzji, wyróżn. własne); • Powyższe potwierdza wyrok Sądu Okręgowego z Lublinie z dnia 20 czerwca 2020 r. (sygn. akt II Ca 1396/19). Zgodnie z tym orzeczeniem „istotą ulgi przewidzianej w umowie [ulgi, o której mowa w art. 57 ust. 6 Pt] (…) było zapewnienie dostawcy usług gwarancji, że abonent będzie odbiorcą usług przez okres 24 miesięcy i że w związku z tym będzie uiszczał wymagany abonament i inne świadczenia za dostarczone usługi. (pkt 84 Decyzji, wyróżn. własne); Ochrona konsumenta nie powinna prowadzić do sytuacji, w której nie musi on wykonać zobowiązania jakie zaciągnął w umowie. Należy zwrócić uwagę, że przepis ten dotyczy wyłącznie przypadków, w których decyzja o rezygnacji z wykonania umowy nie wynika z winy operatora. KL pragnie podkreślić, że w przypadku niektórych rozwiązań taryfowych proponowana regulacja będzie prowadziła do rażącej szkody po stronie dostawców usług, co nie będzie mogło pozostać bez wpływu na kształt oferowanych taryf – podobnie, jak miało to miejsce w przypadku wprowadzenia zwrotu niewykorzystanych środków pre-paid w związku z interwencją Prezesa UOKiK. Projektowany przepis może zniechęcić dostawców usług do szeregu rozwiązań promocyjnych takich jak: • urządzenie gratis (w takim wypadku opłata za urządzenie nie jest elementem opłaty abonamentowej, przedsiębiorca „finansuje” je ze swojej marży z tytułu	

			świadczenia usług telekomunikacyjnych, licząc na wielomiesięczne/letnie przychody z abonamentu w pełnej wysokości); • atrakcyjne ceny telefonów w modelu ratalnym lub wolnej sprzedaży (dostawcy usług często oferują możliwość zakupu telefonu w cenie nawet 50 % niższej niż rynkowa w przypadku zakupu przy okazji zawarcia umowy telekomunikacyjnej; pomimo że w tym przypadku nie ma zastosowania model subsydiowany, podobnie, jak w powyższym przypadku przedsiębiorca „finansuje" telefon z opłaty abonamentowej, która jest w takiej samej wysokości jak w przypadku oferty „tylko SIM"); • taryfy z kilkoma pierwszymi miesiącami za 0 zł; • promocyjne usługi za 0 zł przez kilka miesięcy (np. dostęp do serwisów streamingowych lub muzycznych); Możliwość zerwania terminowego kontraktu bez zapłaty pełnego odszkodowania w oczywisty sposób może też zniechęcać dostawców do oferowania korzystniejszych warunków cenowych. Powyższe nasuwa nieodparty wniosek, że projektowana regulacja ma charakter anty-konsumencki ponieważ chroni przede wszystkim nierzetelnych płatników (główna przyczyna przedterminowego wypowiedzenia umowy)	

			kosztem pozostałych abonentów (którzy mogą zostać pozbawieni korzystniejszych ofert). W związku z proponowanymi zmianami do art. 305 ust. 3 PKE konieczne staje się również wprowadzenie zmian do innych artykułów. Przejrzysta reguła ustalania odszkodowania nie wymaga szczegółowego opisu jego kwoty w umowie, w szczególności w postulowany w uzasadnieniu sposób - tabeli z informacją o wysokości odszkodowania w przypadku przedterminowego wypowiedzenia umowy zawartej na czas określony z podziałem na poszczególne miesiące. Istotą komunikacji z abonentem w dzisiejszych czasach, szczególnie z uwzględnieniem skrótowej formy przekazu popularyzowanej przez takie rozwiązania jak SMS czy TikTok, jest ograniczenie przekazywanych abonentowi do tych absolutnie niezbędnych. Inflacja informacji wynikająca z kolejnych wymogów regulacyjnych i prawnych prowadzi w rezultacie do tego, że zdecydowana większość abonentów rezygnuje z lektury opasłych wzorców umownych. Należy też podkreślić, że nakaz wskazywania w umowie np. „części opłaty abonamentowej stanowiącej cenę za promocyjne urządzenie końcowe" spowoduje, że terminologia stosowana w umowach będzie nieścisła z formalnego punktu widzenia (część abonamentu w ofertach subsydyjnych stanowi ekonomiczny ekwiwalent sprzętu sprzedawanego w cenie promocyjnej, ale nie jest to cena tego sprzętu), a także bardzo myląca dla konsumentów i innych osób nieobeznanych z modelami sprzedaży urządzeń na rynku telekomunikacyjnym (wyodrębniona część abonamentu będzie mylona z ratami). Z tego względu postulujemy usunięcie obowiązku takiego rozdzielania opłaty abonamentowej i pozostawienie dostawcom	

			swobody w kształtowaniu swoich wzorców i komunikacji z klientami, w taki sposób, aby jasno przekazać im informację o wysokości odszkodowania należnego w przypadkach, o których mowa w art. 310 PKE. Postulujemy zmianę brzmienia następujących przepisów: • art. 285 ust. 2 pkt 3 lit. d PKE d) zasady wypłaty odszkodowania należnego odszkodowanie należne w momencie wypowiedzenia umowy w trybie art. 298 ust. 1, wraz z informacją na temat odblokowania telekomunikacyjnego urządzenia końcowego zakupionego w ramach umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, zwanego dalej „promocyjnym urządzeniem końcowym”, lub warunki jego zwrotu w przypadku nieskorzystania z uprawnienia, o którym mowa w art. 303, ze wskazaniem strony, która poniesie koszt tego zwrotu; • art. 294 ust. 1 pkt 8 lit. c PKE c) zasady wypłaty odszkodowania należnego odszkodowanie należne w momencie wypowiedzenia umowy w trybie art. 298 ust. 1, w tym informacje na temat odblokowania telekomunikacyjnego promocyjnego urządzenia końcowego lub warunki jego zwrotu w przypadku nieskorzystania z uprawnienia, o którym mowa w art. 303, ze wskazaniem strony, która poniesie koszt tego zwrotu; • art. 305 ust. 3 PKE 3. Odszkodowanie, o którym mowa w ust. 1, nie może przekroczyć sumy opłat abonamentowych lub innych okresowych opłat stanowiących opłatę za tę usługę, które abonent powinien uiścOdić do czasu zakończenia obowiązywania umowy;	

			~~1)~~ z tytułu usługi telekomunikacyjnej – połowy sumy części opłaty abonamentowej lub innej okresowej opłaty stanowiącej opłatę za tę usługę, wskazanej w art. 282 ust. 1 pkt 6 lit. a lub art. 288 ust. 1 pkt 3 lit. a, które abonent powinien uiścić do czasu zakończenia obowiązywania umowy; ~~2)~~ z tytułu promocyjnego urządzenia końcowego – sumy części opłaty abonamentowej lub innej okresowej opłaty stanowiącej opłatę za to urządzenie, wskazanej w art. 282 ust. 1 pkt 6 lit. c lub art. 288 ust. 1 pkt 3 lit. c, które abonent powinien uiścić do czasu zakończenia obowiązywania umowy. • art. 310 ust. 1 PKE 1. Jeżeli abonent korzystając z uprawnienia, o którym mowa w art. 308 ust. 2 lub art. 382, decyduje się zachować promocyjne urządzenie końcowe dostawca usług telekomunikacyjnych może żądać od abonenta 1) odszkodowania w wysokości sumy części opłaty abonamentowej lub innej okresowej opłaty stanowiącej opłatę za usługę telekomunikacyjną wskazanej w art. 288 ust. 1 pkt 6 lit. a lub art. 294 ust. 1 pkt 3 lit. a, które abonent powinien uiścić do czasu zakończenia obowiązywania umowy, albo odszkodowania, o którym mowa w art. 305 ust. 3 pkt 2 w wysokości sumy części opłaty abonamentowej lub innej okresowej opłaty związanej z zakupem tego urządzenia, wskazanej w art. 288 ust. 1 pkt 6 lit. c lub art. 294 ust. 1 pkt 3 lit. c, które abonent powinien uiścić do czasu zakończenia obowiązywania umowy.	

			– w zależności od tego, które z tych odszkodowań jest niższe. • art. 308 ust. 2 PKE: 1. W przypadku braku akceptacji zmian, o których mowa w ust. 1, abonent może wypowiedzieć umowę bez konieczności zapłaty odszkodowania, o którym mowa w art. 305 ust. 1, z zastrzeżeniem art. 310 ust. 1, przy czym termin na realizację tego prawa nie może być krótszy niż do dnia wejścia tych zmian w życie. • art. 288 ust. 1 pkt 6 PKE: 3) wskazanie wszystkich elementów składających się na opłatę abonamentową lub inną okresową opłatę, w tym część opłaty stanowiącej cenę za: ~~1.~~ świadczenie usługi komunikacji elektronicznej, ~~2.~~ zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej, 1. promocyjne urządzenie końcowe – jeżeli zostały one uwzględnione w opłacie abonamentowej lub innej okresowej opłacie • art. 294 ust. 1 pkt 3 PKE: 3. główne cechy świadczonej usługi ze wskazaniem wszystkich elementów składających się na opłatę abonamentową lub inną okresową opłatę, w tym część opłaty stanowiącej cenę za: ~~1.~~ świadczenie usługi komunikacji elektronicznej, ~~2.~~ zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej,	

			~~3.~~ promocyjne urządzenie końcowe – jeżeli zostały one uwzględnione w opłacie abonamentowej lub innej okresowej opłacie;	
19.	Art. 286, art. 288 ust. 2	Konfederacja Lewiatan	Art. 286, art. 288 ust. 2 - ograniczenie dokumentacji klienckiej do maksymalnie dwóch wzorców umownych A. Regulacja nie wynika z EKŁE W pierwszej kolejności wskazujemy, że ograniczenie się do określonej liczby wzorców nie wynika z EKŁE, który pozostawia w tym zakresie pełną dowolność dostawcom usług. Przedsiębiorcy telekomunikacyjni już od wielu lat ustawicznie pracują nad poprawą czytelności dokumentacji klienckiej i w ciągu tego czasu udało się wypracować wiele przyjaznych dla konsumentów rozwiązań, włączając w to także ostatnio językoznawców. Podkreślić trzeba, że wszystko to przy niesprzyjającym otoczeniu prawnym – ilość obowiązków informacyjnych, które należy przekazać konsumentowi przed zawarciem umowy, już jest przytłaczająca. Sytuacji tej nie poprawia samo EKŁE, ale w szczególności w ocenie dostawców usług nie poprawi tego pomysł przedstawienia wszystkich tych informacji w maksymalnie dwóch, siłą rzeczy, obszernych dokumentach. Propozycja ograniczająca liczbę dokumentów, w których wszystkie te informacje muszą zostać przekazane, jest w naszej ocenie propozycją chybioną, nadmiarową i wprowadzającą niepotrzebną rewolucję w ugruntowanej już praktyce w zakresie dokumentacji klienckiej, do której przyzwyczajeni są i takiej spodziewają się sami konsumenci.	Uwaga częściowo uwzględniona Zdanie drugie z art. 286 ust. 1 zostało wykreślone przez projektodawcę. Zdecydowano, że informacje przedumowne dotyczące zakresu i warunków świadczenia usługi komunikacji elektronicznej mają być zawarte w regulaminie świadczenia usług komunikacji elektronicznej, a wszelkie ceny i opłaty za usługę komunikacji elektronicznej – w cenniku. Odnosząc się do uwagi dotyczącej rozważenia odstąpienia od dodatkowych wymagań w zakresie zawartości umów o świadczenie usług komunikacji elektronicznej dla mikro, małych, średnich i dużych przedsiębiorców świadczących usługi komunikacji elektronicznej oraz rezygnacji z dodatkowych dokumentów wymaganych przy zawarciu umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej z konsumentem w postaci informacji przedumownych (art. 285 p.k.e.) oraz podsumowania warunków umowy (art. 287 p.k.e.), projektodawca postanowił podtrzymać projektowane regulacje. Powyższe stanowisko wynika z konieczności prawidłowej implementacji art. 105 ust. 1 i 2

			B. Zwięzłe podsumowanie warunków umowy jako kluczowy dokument dla konsumentów Zwracamy uwagę, iż ograniczenie dokumentacji klienckiej do maksymalnie dwóch dokumentów nie wpłynie na przejrzystość informacji, w tym na liczbę stron takiej dokumentacji i wywoła raczej efekt odwrotny od oczekiwanego. Z punktu widzenia konsumenta najistotniejszym elementem dokumentacji klienckiej będzie zwięzłe podsumowanie warunków umowy (art. 281), ponieważ w tym dokumencie zostaną zawarte kluczowe informacje nt. oferty wybranej przez konsumenta. C. Usunięcie ugruntowanej od lat i powszechnie stosowanej praktyki Od blisko dwóch dekad, wraz z publikacją ustawy – Prawo telekomunikacyjne, przedsiębiorcy telekomunikacyjni oraz abonenci, przyzwyczajeni się do następującej siatki dokumentów: ogólny regulamin świadczenia usług telekomunikacyjnych, cennik usług telekomunikacyjnych, regulaminy promocji oraz regulaminy usług dodatkowych. Każdy z tych dokumentów zawiera określoną liczbę informacji, w określonym porządku, zaś konsument przy zawieraniu umowy otrzymuje wyłącznie te regulaminy/cenniki, które są odpowiednie ze względu na wybraną ofertę. Ograniczenie liczby dokumentów do maksymalnie dwóch spowoduje chaos komunikacyjny oraz niezrozumienie wśród samych konsumentów, kiedy obok umowy oraz podsumowania jej kluczowych warunków, otrzymają blisko 50-stronnicowy dokument, zawierający wszystkie pozostałe informacje nt. warunków świadczenia usług. Pozostawiając aktualną siatkę dokumentów, informacje te konsument również otrzyma, ale w uporządkowanej strukturze. W takim modelu poszczególne	EKŁE oraz zapewnienia większej ochrony wszystkim użytkownikom końcowym.

			dokumenty dotyczyć będą całkowicie odrębnych względem siebie zagadnień, dzięki czemu nie wystąpi ryzyko przekazywania informacji rozbieżnych lub sprzecznych. Na koniec nie sposób nie wspomnieć o tym, że o ile wprowadzenie ograniczenia dokumentacji klienckiej przede wszystkim nie przysporzy korzyści konsumentom, będzie również stanowiło istotną barierę wdrożeniową dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych, którzy z tego powodu będą musieli wprowadzić rewolucję w swoich systemach sprzedażowo-obsługowych, jak również przemodelować cały proces związany z przygotowywaniem dokumentów D. Badanie konsumenckie klientów indywidualnych przeprowadzone na zlecenie UKE w 2023 r. 23 stycznia 2024 r. na stronie internetowej Urzędu Komunikacji Elektronicznej opublikowano przeprowadzone w listopadzie 2023 r. badanie konsumenckie klientów indywidualnych. Badanie zostało przeprowadzone na zlecenie UKE na grupie 1802 obywateli powyżej 15. roku życia, z czego dominującą grupą wiekową stanowili obywatele powyżej 60. roku życia (30%). Celem badania było „określenie obrazu użytkowania usług telekomunikacyjnych oraz analiza poglądów na temat funkcjonowania rynku telekomunikacyjnego”. Z badania wynika m.in., że ogólnie funkcjonowanie rynku usług telekomunikacyjnych zostało ocenione przez respondentów dobrze, z czego przejrzystość ofert została oceniona pozytywnie aż przez 75% badanych. Dla 19% badanych przejrzystość oferty pozostaje na poziomie neutralnym, zaś negatywnie przejrzystość ocenia zaledwie 6%*	

			Co istotne dla powyższej argumentacji zdecydowanie pozytywnie zostały ocenione usługi pakietowe (ponad 90%) – z badania wynika, że wskaźnik oceniający usługi pakietowe bardzo źle lub raczej źle występuje na poziomie 0%. Powyższe oznacza przede wszystkim, że działania przedsiębiorców telekomunikacyjnych w ostatnich latach w zakresie zwiększenia przejrzystości dokumentacji klienckiej wpłynęły jednoznacznie pozytywnie na zachowania konsumentów w zakresie rozumienia oferty i stanowią właściwy kierunek dla prowadzenia dalszych prac w kierunku zwiększenia zadowolenia w kolejnych latach. Tym samym jest to solidny i kolejny obiektywny argument za tym, że odgórne wprowadzanie rewolucyjnych zmian, stanowić będzie niepotrzebny eksperyment społeczny. Postulujemy zmianę brzmienia art. 286 ust. 1-2 oraz art. 288 ust. 2: Art. 286. 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej innych niż usługi transmisji danych używane do świadczenia usług komunikacji maszyna-maszyna przedstawia informacje przedumowne w jasny i zrozumiały sposób w jednym wzorcu umownym albo w dwóch wzorcach, o których mowa w ust. 2. Informacje przedumowne nie mogą być przenoszone do innych wzorców umownych. 2. Dostawca usług, o którym mowa w ust. 1, może zawrzeć informacje przedumowne określające: *1)* zakres i warunki świadczenia usługi komunikacji elektronicznej – w regulaminie świadczenia usług komunikacji elektronicznej, *2)* wszelkie ceny i opłaty za usługę komunikacji elektronicznej – w cenniku – i informacje te nie mogą być przenoszone do innych wzorców umownych.	

			Art. 288. 2. Informacje, o których mowa w ust. 1, przedstawione są w jasny i zrozumiały sposób. zawarte są w jednym dokumencie i nie mogą być przenoszone do innych wzorców umownych. KL postuluje również rozważenie odstąpienia od dodatkowych wymagań w zakresie zawartości umów o świadczenie usług komunikacji elektronicznej dla mikro, małych, średnich i dużych przedsiębiorców świadczących usługi komunikacji elektronicznej oraz rezygnacji z dodatkowych dokumentów wymaganych przy zawarciu umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej z konsumentem w postaci informacji przedumownych (art. 285 p.k.e.) oraz podsumowania warunków umowy (art. 287 p.k.e.). PKE wprowadza rozróżnienie umów na konsumenckie (art. 288 PKE) oraz zawierane z innymi podmiotami niż konsumenci, w tym z dużymi i średnimi przedsiębiorcami (art. 294 PKE). Przepisy dotyczące konsumentów stosuje się odpowiednio do mikroprzedsiębiorców oraz małych przedsiębiorców (art. 293 p.k.e.). W dotychczas obowiązującym p.t. takiego podziału nie było. Z podziałem tym wiążą się konkretne uregulowania, m.in. wprowadzające szereg wymagań dla umów dla mikroprzedsiębiorców i małych przedsiębiorców , w szczególności co do ich treści. Wprowadzone zostały także nowe postanowienia do umów dla małych i średnich przedsiębiorców. Wymagań takich nie przewiduje także EKŁE. Brak uzasadnienia dla tych uregulowań. Dotychczasowy mechanizm zawierania umów z dużymi i średnimi przedsiębiorcami dobrze funkcjonował w praktyce i nie stwarzał problemów. Wprowadzenie tych wymagań	

			oznacza dodatkowe koszty finansowe i organizacyjne dla przedsiębiorców świadczących usługi komunikacji elektronicznej. Skomplikuje także i tak już złożony mechanizm zawierania umów o świadczenie usług komunikacji elektronicznej. PKE wprowadza istotne zmiany w zakresie dokumentów związanych z zawieraniem umów o świadczenie usług komunikacji elektronicznej z konsumentem, ponieważ wszystkie informacje wymagane przepisami prawa przekazywane konsumentom, będą dostarczane w formie 3 dokumentów: informacji przedumownych (art. 285 PKE), umowy (art. 284 PKE) i podsumowania warunków umowy (art. 287 PKE). Kierunek zmian, wydaje się być rozbieżny z oczekiwaniami zarówno przedsiębiorców, jak i użytkowników usług telekomunikacyjnych. Zamiast uprościć i tak już bardzo skomplikowane dokumenty niezbędne do zawarcia umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej następuje kolejne ich rozbudowanie i tworzenie nowych konstrukcji, jak informacje przedumowne, które proces zawierania umowy jeszcze bardziej komplikują. Obecnie dokumenty do zawarcia umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych liczą od kilkunastu do kilkudziesięciu stron. Trudno to zrozumieć przeciętnemu konsumentowi (obywatelowi), skoro chociażby umowa sprzedaży samochodu o wartości kilku czy kilkudziesięciu tysięcy złoty obejmuje1-2 strony. Uwaga skrócona. Pełna treść dostępna na stronie RPL.	
20.	Art. 286,	ZP BCC	Regulacja nakazująca przedsiębiorcom telekomunikacyjnym do ograniczenia liczby dokumentów umownych do	**Uwaga częściowo uwzględniona**

	art. 288 ust. 2		maksymalnie dwóch, tj. wyłącznie regulaminu oraz cennika świadczenia usług telekomunikacyjnych w naszej ocenie podyktowana jest wyłącznie wyobrażeniem części instytucji konsumenckich co do zwiększenia ochrony konsumentów i uzyskania większej przejrzystości oferowanych usług. Tymczasem wyobrażenie to nie jest poparte żadnymi badaniami konsumenckimi oraz nie znajduje też argumentu w postaci skarg, czy reklamacji abonentów co do tego, że treści prezentowane w obecnej siatce dokumentacji klienckiej nie są przejrzyste i zrozumiałe. Ograniczenie się do jednego, czy dwóch dokumentów nie wpłynie na liczbę stron, nie zmniejszy ich, a spowoduje, że abonent zamiast kilku odpowiednio nazwanych dokumentów otrzyma jeden, czy dwa, w którym zbiorczo na kilkudziesięciu stronach otrzyma wszystkie ważne i mniej ważne dla tego abonenta informacje. Poza tym abonent otrzyma również samą umowę oraz – co w naszej ocenie jest kluczowe – podsumowanie warunków umowy. To właśnie ten dokument jest dla abonenta najważniejszy, zawiera bowiem wszystkie istotne dla niego informacje. Żaden z dostawców usług nie kwestionuje treści tego dokumentu i uznaje go za cenny element umowy. Tak samo oceniać go będzie abonent. Natomiast w projekcie PKE otrzymujemy rozwiązanie, które: - całkowicie nie wynika z EKŁE, - przekreśla ugruntowaną od lat i powszechnie stosowaną praktykę co do siatki dokumentów, - prawdopodobnie spowoduje więcej chaosu komunikacyjnego i zamieszania, niż spodziewanych korzyści w postaci większej ochrony dla konsumentów - stoi w sprzeczności z ostatnim badaniem konsumenckim klientów indywidualnych, przeprowadzonym na zlecenie Urzędu Komunikacji Elektronicznej, z którego wynika m.in. że	W zakresie art. 286 uwaga częściowo uwzględniona. Projektodawca podtrzymuje swoje stanowisko w zakresie ust. 2. Regulamin świadczenia usług komunikacji elektronicznej może zawierać te elementy informacji przeudmownych, które odnoszą się do zakresu i warunków świadczenia usługi komunikacji elektronicznej, natomiast cennik może zawierać elementy informacji przedumownych odnoszące się do wszelkich cen i opłat za usługę komunikacji elektronicznej. Dzięki wprowadzeniu powyższej regulacji, abonent będzie świadomy, w którym dokumencie może znaleźć informacje dotyczące ceny lub warunków świadczenia usługi komunikacji elektronicznej. Natomiast odnosząc się do uwagi dotyczącej art. 288 ust. 2, projektodawca postanowił wprowadzić zastrzeżenie do projektowanego ustępu tj. jeżeli dane, o których mowa w ust. 1 pkt 7 i 13-15, zostały zawarte w informacjach przedumownych nie muszą być one zawarte w umowie, o której mowa w ust. 1. Regulacja ta zapobiegnie dublowaniu się informacji, które mogą być przedstawiane w informacjach przedumownych oraz w umowie. Zaakceptowane informacje przedumowne stają się częścią umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej.

			75% badanych pozytywnie ocenia przejrzystość ofert, dla 19% przejrzystość pozostaje na poziomie neutralnym, zaś jedynie 6% ocenia ją negatywnie. Badanie to zostało przeprowadzone na próbie blisko 2 tysięcy osób, z czego 60% stanowiły seniorzy. Powyższe stanowi odpowiedź na działania, jakie przedsiębiorcy przeprowadzili w ostatnich kilku latach w obszarze zwiększania przejrzystości dokumentów, ograniczania liczby stron, wprowadzania nieskomplikowanego języka, itp. Stąd też nie dostrzegamy żadnej wartości dodanej dla abonentów tym, że liczba dokumentów pozostanie drastycznie ograniczona. Co więcej, będzie to stanowiło także istotną barierę wdrożeniową – dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych będzie to wymagało ogromnego wysiłku przede wszystkim od strony technicznej i organizacyjnej, polegającego na zmianie procesu obsługowego i procesowego, archiwizacją dokumentacji, utrzymaniem systemów itd. Koszt zmian liczony jest w kilku milionach złotych, a to przecież tylko jeden z szeregu elementów, jakie ustawa nakłada na przedsiębiorców w celu prawidłowego przeniesienia przepisów na organizację. Mając na uwadze powyższe postulujemy o następującą zmianę brzmienia art. 286 ust. 1-2 oraz art. 288 ust. 2: *Art. 286. 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej innych niż usługi transmisji danych używane do świadczenia usług komunikacji maszyna-maszyna przedstawia informacje przed umowne w jasny i zrozumiały sposób.* *2. Dostawca usług, o którym mowa w ust. 1, może zawrzeć informacje przed umowne określające:*	

			1) zakres i warunki świadczenia usługi komunikacji elektronicznej - w regulaminie świadczenia usług komunikacji elektronicznej, *2) wszelkie ceny i opłaty za usługę komunikacji elektronicznej - w cenniku.* *3. Dostawca usług, o którym mowa w ust. 1, doręcza nieodpłatnie informacje przed umowne utrwalone na papierze lub innym trwałym nośniku wybranym przez konsumenta także na każde żądanie konsumenta wyrażone w trakcie obowiązywania umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej.* *4. Dostawca usług, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany do przedłożenia informacji przed umownych Prezesowi UKE, na każde jego żądanie, w terminie przez niego określonym.* *Art. 288. 2. Informacje, o których mowa w ust. 1, przedstawione są w jasny i zrozumiały sposób.* Uwaga skrócona. Pełna treść dostępna na stronie RPL.	
21.	art. 289 ust. 1	Konfederacja Lewiatan	Art. 289 ust. 1 - zakaz wprowadzania odrębnych wzorców umownych dla dodatkowych usług W duchu zgłoszonych podwyżek postulatów KL widzi również konieczność zmian przepisu art. 289 ust. 1 PKE ograniczającego możliwość stosowania odrębnych wzorców umownych w odniesieniu do dodatkowych usług/opcji usługi. Wspomniany przepis nakazuje zamieszczenie w cennikach dostawców usług informacji na temat wszelkich dodatkowych rozwiązań, z których abonent może – ale nie	**Uwaga częściowo uwzględniona** Przepis zostanie w całości usunięty, gdyż jego pozostawienie jest bezprzedmiotowe, z uwagi na zmianę regulacji dotyczącej wzorców umownych – art. 286.

			musi skorzystać przy zawieraniu umowy. Cenniki przedsiębiorców telekomunikacyjnych zawierają informacje o podstawowym produkcie, który - w zależności od woli abonenta – może zostać uzupełniony o wiele dodatkowych opcji. Proponowane rozwiązanie stoi w sprzeczności z intencją autorów przepisów ponieważ doprowadzi do istotnego zwiększenia objętości wzorców umownych, które będą zawierały szereg nierelewantnych dla abonenta informacji o usługach, które go nie interesują. Z tego względu możliwość uregulowania zasad korzystania z tych usług w odrębnym wzorcu powinien również dotyczyć etapu zawierania umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej. KL proponuje również usunięcie ograniczeń, które wyłączają możliwość posługiwania się odrębnymi wzorcami umownymi w przypadku, w którym mają wpływ na opłatę abonamentową czy główne cechy usługi. Tak nakreślone przesłanki niosą za sobą ryzyko uznania, że wspomnianą opłatą abonamentową jest również cykliczna opłata za usługę dodatkową. Dyskusyjna jest również przesłanka głównej cechy usługi, którą zdaniem KL można by rozumieć jako dodanie usługi telefonicznej do usługi telewizyjnej, ale już nie zamówienia dodatkowego pakietu programów do tej ostatniej. Propozycja legislacyjna: Art. 289. 1. W przypadku dodatkowych pakietów taryfowych lub dodatkowych opcji usług, o których mowa w art. 288 ust. 1 pkt 8, informacje o warunkach świadczenia tych dodatkowych pakietów taryfowych lub dodatkowych opcji usług mogą być zawarte w odrębnym wzorcu określającym warunki ich świadczenia.	Aktualnie dokumentacja kliencka nie będzie ograniczona do maksymalnie dwóch wzorców umownych. Jedynie informacje przedumowne określające zakres i warunki świadczenia usługi komunikacji elektronicznej określone będą w regulaminie świadczenia usług komunikacji elektronicznej oraz wszelkie ceny i opłaty za usługę komunikacji elektronicznej zawarte będą w cenniku.

			2. Skorzystanie z dodatkowych pakietów taryfowych lub dodatkowych opcji usług, o których mowa w art. 288 ust. 1 pkt 8, nie stanowi zmiany warunków umowy. oraz nie wpływa na wysokość odszkodowania, o którym mowa w art. 305 ust. 1.	
22.	Art. 290 ust. 1 pkt 1	Konfederacja Lewiatan	Art. 290 ust. 1 pkt 1 – przekazanie numeru MSISDN na karcie e-SIM na trwałym nośniku umer przydzielony abonentowi usług przedpłaconych ma być udostępniony na trwałym nośniku. KL pragnie zwrócić uwagę, że w obiegu od kilku lat dostępne są karty e-sim, które nie są udostępniane na fizycznych nośnikach, jakich jest starter, co wyklucza udostępnianie abonentowi numeru MSISDN przy wykorzystaniu kart e-sim na trwałym nośniku. ostulujemy następującą zmianę brzmienia art. 290 t. 290. 1. Umowa o świadczenie usług przedpłaconych zawierana z konsumentem obejmuje informacje, o których mowa w art. 288 ust. 1 : ~~1)~~ pkt 3 – które dostawca usług komunikacji elektronicznej udostępnia w pakiecie startowym usługi przedpłaconej; ~~2)~~ pkt 2, 4, 5, 8–10, 13 i 14 – które dostawca usług komunikacji elektronicznej udostępnia w postaci łatwych do pobrania dokumentów, ze wskazaniem ich źródła kierującego bezpośrednio do tych dokumentów, z pouczeniem o konieczności ich pobrania i utrwalenia w celu zachowania możliwości ich późniejszego	**Uwaga uwzględniona** Projektodawca zmodyfikował art. 290 ust. 1 pkt 1 w ten sposób, że dostawca usług ma obowiązek wskazania numeru abonenckiego (MSISDN) w pakiecie startowym wyłącznie w przypadku wydania karty lub urządzenia identyfikującego w sieci publicznej w formie fizycznej, tj.: „1) pkt 3 – które w przypadku wydania abonentowi na nośniku fizycznym karty lub innego urządzenia służącego do identyfikacji abonenta w publicznej sieci telekomunikacyjnej dostawca usług komunikacji elektronicznej także udostępnia w pakiecie startowym usługi przedpłaconej;”.

			odtworzenia w niezmienionej postaci, dla celów dowodowych. wagi dotyczące powrotu do obecnego modelu regulowania warunków świadczenia usług pre-paid w regulaminie zawarte są w dalszej części wystąpienia.	

23.	Art. 297 ust. 1 pkt 2	Konfederacja Lewiatan	Art. 297 ust. 1 pkt 2 - nakaz podawania przez osoby reprezentujące abonentów niebędących osobami fizycznymi tych samych danych roponujemy dodać do art. 297 ust. 1 pkt 2 przepis, który nakazywałbym osobom reprezentującym abonentów niebędących osobami fizycznymi, podawanie na żądanie dostawcy usług, co najmniej takich samych danych, jak w przypadku abonentów będących osobami fizycznymi. Aktualne przepisy ustawy prawo telekomunikacyjne pomijają kwestię przetwarzania w tym celu danych osobowych osób reprezentujących abonentów niebędących osobami fizycznymi, co w wielu przypadkach utrudnia dostawcom weryfikowanie takich osób. Osoby takie podnoszą, że prawo telekomunikacyjne nie zawiera podstawy prawnej do podawania przez nich takich danych, zaś weryfikacja abonenta niebędącego osobą fizyczną wyłącznie w oparciu o jego nazwę oraz numer identyfikacyjny REGON lub NIP lub numer w Krajowym Rejestrze Sądowym albo ewidencji działalności gospodarczej, lub innym właściwym rejestrze jest w rzeczywistości weryfikacją iluzoryczną, bowiem dostęp do tych danych jest ogólnodostępny. ostulujemy dodanie nowego art. 297 ust. 1 pkt 2 lit. c) art. 297 ust. 1 pkt 2 lit. b) dodanie lit. c) o następującym brzmieniu: na żądanie dostawcy usług – dane osób reprezentujących abonenta, umożliwiające dostawcy usług	**Uwaga uwzględniona** Projektodawca uwzględnił proponowana uwagę co do zakresu normatywnego ale w zmodyfikowanej treści, tj.: „c) na żądanie dostawcy usług – dane osób reprezentujących abonenta, umożliwiające dostawcy usług ich weryfikację, w szczególności dane określone w ust. 1 pkt 1 i pkt 2.”

			h weryfikację, obejmujące co najmniej dane określone w pkt 1 niniejszego ustępu.	

24.	Art. 303 ust. 3	Konfederacja Lewiatan	t. 303 ust. 3 - realizacja przedmiotowego obowiązku a wyrażenie zgody przez abonenta odnie z art. 303 ust. 3 PKE, w przypadku gdy umowa, o której mowa w ust. 1, uległa automatycznemu przedłużeniu, dostawca usług telekomunikacyjnych, co najmniej raz w roku, informuje abonenta o najkorzystniejszych oferowanych przez siebie pakietach taryfowych dotyczących usług objętych umową, o której mowa w ust. 1. związku z tym, że projektowane brzmienie art. 303 ust. 3 PKE odbiega od aktualnie obowiązującego art. 563 ustawy – Prawo telekomunikacyjne, zgodnie z którym dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych co najmniej raz w roku informuje abonenta o najkorzystniejszych oferowanych przez siebie pakietach taryfowych, chyba że abonent nie wyraził zgody na otrzymywanie informacji marketingowych, w ocenie KL niezbędne jest doprecyzowanie, co najmniej na poziomie uzasadnienia do projektowanej zmiany, czy realizacja przez dostawcę usług przedmiotowego obowiązku w dalszym ciągu uzależniona jest od wyrażenia zgody przez abonenta na otrzymywanie informacji marketingowych, czy też, analogicznie do art. 303 ust. 2, na gruncie projektowanej ustawy taka zgoda abonenta do realizacji obowiązku z art. 303 ust. 3 nie będzie wymagana.	**Uwaga uwzględniona** Projektowana regulacja wynika z art. 105 ust. 3 EKŁE, który stanowi, że ,,(…) Dostawcy przekazują użytkownikom końcowym informacje o najlepszych taryfach co najmniej raz do roku.” Nie należy utożsamiać tego obowiązku z brakiem zgody użytkownika końcowego na otrzymywanie informacji marketingowych. Użytkownik końcowy nie powinien wyrażać zgody na otrzymywanie informacji o najkorzystniejszych dla niego pakietach taryfowych, gdyż ta regulacja ma m.in. na celu zwiększenie jego świadomości o stosowanych u dostawcy ofertach i promocjach. Informacje te mają być przekazywane co najmniej raz w roku. Przekazywanie tych informacji wynika wprost z przepisów prawa i nie powinno być utożsamiane z prowadzeniem przez dostawców usług działalności marketingowej, na którą powinna być wyrażona wprost zgoda przez użytkownika końcowego. Uzasadnienie zostało doprecyzowane o kwestie podnoszone w uwadze przez Izbę.

25.	Art. 305 ust. 3	ZP BCC	Art. 305 ust. 3 - odszkodowanie za przedterminowe rozwiązanie umowy W naszej ocenie zupełnie niezrozumiałe i niezgodne z obowiązującymi zasadami związanymi z dochodzeniem odszkodowań na gruncie prawa cywilnego jest wprowadzenie swoistego lex specialis w projekcie PKE, ograniczającego możliwość żądania odszkodowania z tytułu przedterminowego rozwiązania umowy przez abonenta zasadniczo do połowy sumy części opłaty abonentowej, którą abonent powinien uiścić do czasu zakończenia obowiązywania umowy. Jest to również niezgodne z decyzjami Prezesa UOKiK (vide DOZIK-13/2022 z 10 października 2022 r.), w której Prezes UKE kwestionuje możliwość żądania zwrotu ulg w wysokości wyższej, niż sumy abonamentowe, które konsumenci są zobowiązani opłacić w czasie trwania umowy. Tymczasem projekt PKE wprowadza bardziej rygorystyczne podejście, które wymyka się także spod akceptowalnych granic wyznaczonych przez Prezesa UOKiK, znacznie je zawężając. W konsekwencji przepis może stanowić furtkę dla abonentów, którym niejako opłacać się będzie rozwiązać umowę przed terminem, niż dopełnić kontrakt, skoro po rozwiązaniu umowy zobowiązani będą do zapłaty jedynie połowy tego, co faktycznie musieliby zapłacić. W efekcie może to spowodować zubożenie oferty poprzez eliminację z niej aktualnie dostępnych tzw. subsydiowanych urządzeń, drugich urządzeń za 1 zł, czy zmianie w modelu oferty ratalnej. Dlatego tez postulujemy o odpowiednią zmianę przepisów, w szczególności art. 305 ust. 3 PKE, polegającą na możliwości	Art. 305 ust. 3

			dochodzenia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego odszkodowania w wysokości 100% opłaty abonamentowej, pozostałej do końca umowy.	
26.	Art. 318 ust. 1	Konfederacja Lewiatan	Art. 318 ust. 1 - monitorowanie zużycia usług Za w pełni zrozumiałą uznajemy potrzebę zapewnienia abonentom narzędzia informującego o aktualnym zużyciu, zgodnie z wymogami EKŁE. W naszym przekonaniu konieczne jest jednak wypośrodkowanie wymogów względem takiego narzędzia oraz kosztów, jakie trzeba będzie ponieść na implementację rozwiązania. Jest to szczególnie istotne w przypadku usług telefonii stacjonarnej, która jest usługą wygasającą, świadczoną na niewielkich marżach oraz w oparciu o niskie ceny. Ponoszenie znacznych kosztów na całkowitą przebudowę systemów billingowych jest zatem nieadekwatne do spodziewanych korzyści abonentów. Ze zgromadzonych z rynku informacji wynika, że obecne sieci stacjonarne często nie są przystosowane do wykonania powyższego obowiązku przy przyjęciu ścisłej jego interpretacji (tj. jeżeli „aktualność" informacji nie będzie zakładała koniecznego z technologicznego punktu widzenia opóźnienia). Wynika to z następujących przyczyn: • parametrów i sposobu działania central powszechnie używanych do budowy sieci, które zakładają przesyłanie danych z opóźnieniem;	**Uwaga częściowo uwzględniona** Przepis otrzyma następujące brzmienie: 1. Dostawca usługi dostępu do internetu lub usługi komunikacji interpersonalnej rozliczanych w oparciu o czas albo ilość wykorzystanych danych lub jednostek taryfikacyjnych zapewnia konsumentowi narzędzie umożliwiające monitorowanie oraz kontrolowanie wykorzystania tych usług, obejmujące dostęp do aktualnych informacji w tym zakresie. W przypadku usług świadczonych w stacjonarnych publicznych sieciach telekomunikacyjnych, za informację aktualną uważa się informację obejmującą stan wykorzystania tych usług najpóźniej sprzed 48 godzin.

			• architektury złożonych systemów billingowych, w których wymiana danych pomiędzy poszczególnymi modułami następuje w cyklach (dobowym), co uniemożliwia bieżące i stałe aktualizowanie wartości. Wprowadzenie zmian literalnie zgodnych z projektowanym art. 318 PKE wymuszałoby nie tylko zmiany w systemach bilingowych, ale ich całkowitą przebudowę. Wprowadzenie prawnie dopuszczalnego buforu opóźnienia, w jakim informacja może zostać przekazana, pozwala natomiast wyeliminować powyższe problemy oraz wdrożyć wymagane narzędzia także w obecnie wykorzystywanych systemach billingowych. Dlatego też postulujemy nadanie art. 318 ust. 1 projektu PKE następującego brzmienia: Dostawca usługi dostępu do internetu lub usługi komunikacji interpersonalnej rozliczanych w oparciu o czas albo ilość wykorzystanych danych lub jednostek taryfikacyjnych zapewnia konsumentowi narzędzie umożliwiające monitorowanie oraz kontrolowanie wykorzystania tych usług, obejmujące dostęp do aktualnych informacji w tym zakresie. W przypadku usług świadczonych w stacjonarnych sieciach komunikacji elektronicznej, za informację aktualną uważa się informację obejmującą stan najpóźniej sprzed 48 godzin.	

27.	Art. 318 ust. 4-8	Konfederacja Lewiatan	Art. 318 ust. 4-8 - wykaz stron internetowych i aplikacji mobilnych, z których korzystanie nie wpływa na wykorzystanie limitu transmisji danych ytycznie oceniamy przepisy projektu PKE dotyczące wykazu stron internetowych i aplikacji mobilnych, z których korzystanie nie wpływa na wykorzystanie limitu transmisji danych (art. 318 ust. 4 – 8 projektu PKE). zepisy art. 318 ust. 4 i następne projektu PKE stanowią kontynuację i rozszerzenie regulacji zawartej obecnie w art. 63a ust. 2 i 3 ustawy – Prawo telekomunikacyjne oraz art. 84 ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2. Zrozumienie natury naszych zastrzeżeń wobec analizowanych przepisów projektu ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej wymaga przypomnienia okoliczności, w jakich rozwiązania te zostały wprowadzone do porządku prawnego.	**Uwaga częściowo uwzględniona** Zdaniem projektodawcy należy pozostawić zaproponowany przepis przewidujący rozszerzenie wykazu „Zero rating" o aplikacje oraz strony których używanie nie powoduje naliczania danych komórkowych tylko o aplikacje i strony mające ważne znaczenie – i cel publiczny (np. alert 112) strony związane z ochroną zdrowia lub z przeznaczeniem dla osób niepełnosprawnych. Wykaz będzie zmieniany w zależności od zauważonych i uzasadnionych potrzeb. Dostawcy Internetu nie mogą dyskryminować żadnych rodzajów transmisji danych. Internet musi być neutralny i otwarty. Oznacza to, że jego użytkownicy muszą mieć dostęp do wszystkich treści, aplikacji i usług na równych, niedyskryminacyjnych warunkach. Dostawcy nie mogą utrudniać dostępu do żadnego z tych elementów. Nie mogą spowalniać Internetu w ramach określonych aplikacji lub stron. Zarządzanie ruchem w sieci nie może oznaczać dowolnego manipulowania transferem danych. Takie działania mogą mieć antykonsumenckie, a nawet antykonkurencyjne skutki. Z uwagi na fakt iż wpisywanie stron czy aplikacji stanowi wyjątek od przyjętej w UE zasady, zmiany w zakresie wykazu stron powinny być dokonywane ostrożnie i tylko przez Ministra właściwego do spraw informatyzacji.

			rzepisy nakazujące dostawcom internetu świadczenie dostępu do stron internetowych ujętych w wykazie ministra w taki sposób, aby nie wpływało to na wykorzystanie przez abonenta limitu transmisji danych w ramach wybranego przez abonenta pakietu (tzw. ustawowy nakaz zeroratowania), został wprowadzony przepisami ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2. Wprowadzenie tego szczególnego rozwiązania było uzasadniane przez autorów koniecznością zapewniania dzieciom możliwości dostępu do serwisów i treści edukacyjnych on-line w sytuacji, gdy edukacja stacjonarna była utrudniona albo wręcz wykluczona ze względu na epidemię COVID-19. Ustawowy nakaz zero-ratowania miał zapewnić, że rodzice i dzieci nie będą musieli przejmować się limitami transferu danych w związku z udziałem w zdalnych lekcjach i edukacji on-line. Już na etapie prac legislacyjnych nad analizowanymi przepisami ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 dostawcy internetu podnosili, że deklarowany przez autorów cel powinien zostać wyraźnie oddany w przepisie, tak, aby uniknąć sytuacji, w której w wykazie byłyby ujmowane strony internetowe nie mające nic wspólnego z edukacją. Z tego samego powodu dostawcy internetu podnosili, że z uwagi na deklarowany cel regulacji, przepisy te powinny obowiązywać tylko i wyłącznie przez czas stanu epidemii oraz stanu zagrożenia epidemicznego, tak, aby ustawowy nakaz zero-ratowania nie został rozciągnięty na czas, w którym nie będzie już wymuszonej epidemią edukacji zdalnej.	

			iestety z niezrozumiałych powodów i w sposób oderwany od deklarowanego celu, podczas ówczesnych prac legislacyjnych prawodawca zdecydował o: • nadaniu tym przepisom brzmienia, które umożliwia objęcie obowiązkiem zero-ratowania dowolnej strony internetowej; nie tylko nie musi to być strona służąca edukacji dzieci, nie musi to być nawet strona jednostki sektora finansów publicznych, a więc może to być dowolna, również komercyjna strona internetowa; • sformułowaniu przepisu w taki sposób, że obowiązki z niego wynikające w żaden sposób nie zostały powiązane ze stanem epidemii albo zagrożenia epidemicznego (choć takie powiązanie zastosowano w przypadku wielu innych przepisów ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2).	

			otychczasowa praktyka stosowania tych przepisów niestety potwierdza słuszność obaw zgłaszanych na etapie ich przyjmowania. Analiza wykazu stron2 objętych obowiązkiem zero-ratowania pokazuje, że wykaz ten w zdecydowanej większości wypełniony jest stronami, które nie mają nic wspólnego z edukacją. Na szesnaście wpisów w wykazie tylko jeden dotyczy strony, na której znajdują się materiały pomocnicze służące edukacji dzieci z Ukrainy, pozostałe wpisy to strony internetowe Policji, Centrum Naukowo-Badawczego Ochrony Przeciwpożarowej, Zakładu Emerytalno-Rentowego MSWiA, Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej, Obrony Cywilnej Kraju, Straży Granicznej, Państwowej Inspekcji Sanitarnej MSWiA, portalu "Gov.pl", portalu usługowego "Mój Gov.pl", profilu zaufanego, logowania Profil Zaufany, ePUAP oraz serwisu obywatel.gov.pl.	

2 https://mc.bip.gov.pl/ogloszenia/wykaz-stron-internetowych-z-ktorych-korzystanie-nie-wplywa-na-wykorzystanie-przezhttps://mc.bip.gov.pl/ogloszenia/wykaz-stron-internetowych-z-ktorych-korzystanie-nie-wplywa-na-wykorzystanie-przez-abonenta-limitu-transmisji-danych-w-ramach-wybranego-przez-abonenta-pakietu.htmlabonenta-limitu-transmisji-danych-w-ramach-wybranego-przez-abonenta-pakietu.html

			k widać analizowane przepisy są wykonywane w sposób całkowicie oderwany od celu, który miał być osiągnięty z wykorzystaniem tych przepisów. Zdecydowana większość stron ujętych w wykazie nie ma nic wspólnego ze zdalną edukacją. Co więcej, obowiązujące już przepisy, dając możliwość wpisania do wykazu dowolnej strony internetowej, a więc również strony oferującej komercyjne usługi i treści, mogą być narzędziem zaburzającym konkurencję pomiędzy dostawcami usług i treści cyfrowych, wpływającym na kształt oferty dostawców usług telekomunikacyjnych. Z drugiej strony odwołany został stan epidemii i stan zagrożenia epidemicznego. Wymuszona epidemią nauka zdalna jest już przeszłością. Znika zatem ratio legis, które przyświecało analizowanym przepisom. Trudno jest zrozumieć, czemu prawodawca zdecydował się na takie ukształtowanie przepisów, które nie uwzględnia celu regulacji, pozwalając na ustawowe wymuszenie zero-ratowania dowolnych, w tym komercyjnych, stron internetowych i to w oderwaniu od zagrożenia epidemicznego. Jeszcze trudniej zrozumieć, czemu podczas prac nad projektem PKE zdecydowano się na utrzymanie tych regulacji, a nawet ich poszerzenie. ojektu ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej zakłada utrzymanie w mocy obecnych, dysfunkcyjnych rozwiązań i poszerzenie (w stosunku do status quo wynikającego z obecnie obowiązującego Prawa telekomunikacyjnego) zakresu zastosowania tego dysfunkcyjnego mechanizmu w ten sposób, że: • obowiązek zero-ratowania ma dotyczyć już nie tylko dowolnej strony internetowej, ale również dowolnej aplikacji mobilnej;	

			• pojawia się termin 14 dni, w którym to terminie dostawcy internetu mają mieć obowiązek dostosowania swoich systemów rozliczeniowych do zmian w wykazie publikowanych w dzienniku urzędowym ministra oraz BIP.	

			powodów, które zostały opisane wcześniej, za niezasadne uważamy poszerzenie ustawowej podstawy dla obowiązku zero-ratowania o dowolne aplikacje mobilne. Poszerzenie takie, bez ustawowego wskazania celu lub interesu publicznego, który ten przepis ma realizować, jedynie pogłębi obserwowane obecnie problemy, ugruntuje praktykę zarządzania wykazem w sposób oderwany od tio legis tej regulacji, zwiększając ryzyko i pokusę do umieszczania w wykazie dowolnych stron i aplikacji, niezwiązanych z edukacją oraz nieprowadzonych przez jednostki sektora finansów publicznych. onadto w projektowanej ustawie pojawia się termin 14 dni na dostosowuje zasady rozliczania transmisji danych do zmian w wykazie. W związku z powyższym zwracamy uwagę, że ani Dziennik Urzędowy Ministra Cyfryzacji ani BIP nie oferują narzędzi, które zapewniałyby możliwość otrzymania automatycznego powiadomienia o zamieszczeniu nowego komunikatu (np. choćby w postaci newslettera), a bez takich powiadomień informacja o zmianie wykazu może umknąć uwadze dostawców internetu. ak sformułowany przepis z perspektywy dostawców internetu w sieciach ruchomych oznacza ustawowy nakaz świadczenia usług za darmo, wobec braku jakichkolwiek racjonalnych argumentów i interesu publicznego uzasadniających ustawowy nakaz świadczenia darmowych usług.	

			odsumowując, ze względu na dotychczasowy, oderwany od celu, sposób wykorzystania przepisów oraz brak wymuszonej epidemią nauki zdalnej, uważamy, że projektowana ustawa – Prawo komunikacji elektronicznej nie powinna utrzymywać w mocy (a tym bardziej poszerzać zakresu zastosowania) aktualnie obowiązujących przepisów wymuszających zero-ratowanie stron internetowych ujętych w wykazie ministra. Obowiązujące obecne przepisy powinny utracić moc razem z uchyleniem i zastąpieniem ustawy – Prawo telekomunikacyjne przez ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej. Cel ten należy osiągnąć przez usunięcie z projektu ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej art. 318 ust. 4 – 8 oraz przez dodanie do projektu ustawy wprowadzającej ustawę Prawo komunikacji elektronicznej przepisu uchylającego art. 84 ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz.U. z 2020 r. poz. 695 ze zm.). śli w ocenie Projektodawcy istnieje interes publiczny wymagający utrzymania w mocy analizowanych rozwiązań, to przepisy projektu PKE powinny uzyskać takie brzmienie, aby wyeliminować opisane powyżej problemy; w szczególności: • projektowane przepisy art. 318 ust. 4 – 8 PKE powinny wyraźnie wskazywać, jaki cel mają realizować strony internetowe lub aplikacje mobilne, które mogą być ujmowane w wykazie, oraz powinny wyraźnie identyfikować interes publiczny, którego realizacja wymaga narzucenia dostawcom internetu obowiązku świadczenia za darmo usług telekomunikacyjnych (gdyż tym w istocie jest ustawowy obowiązek zero-ratowania wybranych	

			stron lub aplikacji w przypadku dostawców usług ruchomych); Projektodawca powinien podjąć prace techniczne nad stworzeniem rozwiązania, które pozwalałoby dostawcom internetu na otrzymywanie automatycznych powiadomień o zmianie w wykazie (np. możliwość zapisania się do newslettera informującego o pojawieniu się nowego komunikatu w Dzienniku Urzędowym Ministra Cyfryzacji).	

28.	Art. 324 i nast.	Konfederacja Lewiatan	t. 324 (i nast.) - przeniesienie numeru przy zmianie dostawcy usług głosowych dczas rządowych prac legislacyjnych nad projektem ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej tekst tego dokumentu zmieniał się w miarę postępów prac. Jedną z takich zmian była modyfikacja – w stosunku do pierwotnego brzmienia projektowanej ustawy i w stosunku do obecnego stanu prawnego wynikającego z Prawa telekomunikacyjnego – przepisu określającego skutki jakie dla abonenta będzie miało niepowodzenie procesu przeniesienia numeru przy zmianie dostawcy usług głosowych. W efekcie brzmienie projektu ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej prowadzić może do szkodliwych dla abonentów skutków jeśli chodzi o konsekwencje niepowodzenia procesu przeniesienia numeru przy zmianie dostawcy usług głosowych.	**Uwaga częściowo uwzględniona** Projektodawca dostosował przepisy dotyczące zmiany przeniesienia numeru w zakresie usług komunikacji głosowej do regulacji dotyczących usługi dostępu do internetu. Sytuacja nieskutecznej zmiany dostawcy usług, w której dotychczasowy dostawca świadczy usługę niejako w zastępstwie nowego dostawcy usług powinna być tymczasowa. W związku z tym w ust. 2 wskazano, że brak rozpoczęcia świadczenia usługi przez nowego dostawcę w przypadku, gdy przeniesienie przydzielonego numeru nie doszło do skutku w terminie 30 dni od terminu, w którym rozpoczęcie świadczenia usług miało nastąpić będzie wywoływać konkretne skutki prawne. W związku z powyższym, regulacja otrzyma następujące brzmienie: ,,2. Jeżeli przeniesienie przydzielonego numeru nie doszło do skutku w terminie 30 dni od terminu, o którym mowa w art. 325 ust. 6: 1) wypowiedzenie umowy z dotychczasowym dostawcą usług komunikacji głosowej staje się bezskuteczne, w przypadku braku przeciwnego oświadczenia abonenta, o czym dotychczasowy dostawca usługi informuje abonenta, 2) z innych powodów niż rezygnacja abonenta ze zmiany dostawcy usługi komunikacji głosowej, umowę z nowym dostawcą usługi komunikacji głosowej uważa się za niezawartą, o czym nowy dostawca usługi informuje abonenta.”

			ɔzumienie istoty problemu wymaga w pierwszej kolejności opisania stanu obecnego, tj. stanu wynikającego z aktualnie obowiązujących przepisów i wieloletniej praktyki w tym zakresie. W obecnym stanie prawnym i zgodnie z powszechną praktyką stosowaną w obsłudze wniosków abonenckich o przeniesienie numeru przy zmianie dostawcy usługi, jeśli z jakichkolwiek powodów nowy dostawca usługi (tzw. biorca) nie wystąpi o przeniesienie numeru i nie rozpocznie świadczenia usługi, to po upływie określonego czasu (wynikającego z dokumentacji PLI CBD, autorstwa Urzędu Komunikacji Elektronicznej) sprawa przeniesienia numeru jest uznawana za zamkniętą, a umowa pomiędzy abonentem a dotychczasowym dostawcą usługi (tzw. dawcą) jest kontynuowana. Dzięki tej praktyce abonent, pomimo zamknięcia sprawy przeniesienia numeru przez system PLI CBD (z jakiejkolwiek przyczyny), nie traci usług telekomunikacyjnych, gdyż kontynuuje korzystanie z usług świadczonych przez (niedoszłego) dawcę. Naturalnie, w takim przypadku abonent może ponownie, na zasadach ogólnych, podjąć działania w celu zmiany dostawcy usługi i przeniesienia numeru (do tego samego albo innego biorcy), gdyż umowa z dawcą jest kontynuowana i dla abonenta nie ma ryzyka utraty numeru. Zatem obecnie abonent jest chroniony przed utratą usług telekomunikacyjnych, mogąc w dowolnym	

			momencie skorzystać ze swojego prawa do przeniesienia numeru przy zmianie dostawcy usługi. Co prawda przypadki, w których przeniesienie numeru nie dochodzi do skutku, stanowią znikomy ułamek setek tysięcy procesów przeniesienia numeru, które każdego roku kończą się powodzeniem, ale nie jest to powód, dla którego abonenci, którzy mieli pecha znaleźć się w owym „ułamku" mają z mocy przepisów prawa tracić możliwość korzystania z usług telekomunikacyjnych. miar utrzymania w mocy obecnego stanu prawnego i potwierdzenie słuszności obecnej praktyki znalazły wyraz i potwierdzenie w pierwotnym brzmieniu przepisów projektu ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej dotyczących prawa abonenta do przeniesienia numeru przy zmianie dostawcy usług głosowych. Jedna z pierwszych wersji projektu ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej (wersja datowana na 29 lipca 2020 r.) przewidywała, że w przypadku gdy przeniesienie przydzielonego numeru nie doszło do skutku w terminie […] dotychczasowy dostawca publicznie dostępnych usług komunikacji głosowej kontynuuje świadczenie usług na dotychczasowych warunkach do czasu przeniesienia numeru (art. 283 ust. 2 projektu PKE w wersji z 29.07.2023 r.).	

			estety z niezrozumiałych dla dostawców usług telekomunikacyjnych powodów, podczas dalszych rządowych prac legislacyjnych pierwotne rozwiązanie i przepis projektu ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej został diametralnie zmieniony przez Projektodawcę. W miejsce powyżej przytoczonego, racjonalnego przepisu pojawiły się przepisy art. 327 ust. 1 i 2 projektu ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej, które stanowią: t. 327. 1. W przypadku gdy przeniesienie przydzielonego numeru nie doszło do skutku w terminie, o którym mowa w art. 326 ust. 6, dotychczasowy dostawca usługi komunikacji głosowej wznawia lub kontynuuje świadczenie usługi na dotychczasowych warunkach do czasu przeniesienia numeru. Wznowienie świadczenia usługi następuje w takim terminie, aby utrata dostępu przez abonenta do świadczonych usług nie przekroczyła 1 dnia roboczego. W przypadku gdy dotychczasowy dostawca usługi wznawia lub kontynuuje świadczenie usługi na podstawie wypowiedzianej umowy, zakończenie jej obowiązywania następuje z chwilą rozpoczęcia świadczenia usługi przez nowego dostawcę usługi, jednak w terminie nie dłuższym niż przez 30 dni od dnia, w którym nastąpić miało przeniesienie numeru.	

			odnie z ust. 1 jeśli przeniesienie numeru nie dojdzie do skutku to dotychczasowy dostawca usługi (tzw. dawca) ma obowiązek wznowić lub kontynuować świadczenie usługi na dotychczasowych warunkach do czasu przeniesienia numeru, przy czym wznowienie świadczenia usługi ma nastąpić w takim terminie, aby utrata dostępu przez abonenta do świadczonych usług nie przekroczyła 1 dnia roboczego. Wydaje się zatem, że nadrzędnym celem Projektodawcy – wyrażonym w ust. 1 - jest zapewnienie, że abonent nie utraci usług nawet jeśli proces przeniesienia numeru nie dojdzie do skutku. I cel ten zostałby osiągnięty, gdyby celu tego nie niweczył ust. 2, który może być interpretowany w ten sposób, że ów dawca, który wznowił świadczenie usługi w obliczu niepowodzenia procesu przeniesienia numeru, owszem, będzie mógł kontynuować świadczenie usługi, ale nie dłużej niż przez 30 dni od dnia, w którym miało nastąpić przeniesienie numeru. I taka, trudna do zaakceptowania wykładnia, może skutkować tym, że abonent – po upływie owych 30 dni od dnia, w którym numer miał być, ale nie został przeniesiony – zostanie bez usług telekomunikacyjnych. Usług tych bowiem nie będzie abonentowi świadczył ani biorca (skoro nie doszło do przeniesienia numeru do biorcy) ani dawca (skoro przepis mówi, że umowa z dawcą ma przestać obowiązywać najpóźniej 30 dnia od	

			dnia, w którym miało nastąpić przeniesienie numeru). Trudno uwierzyć, że celem Projektodawcy było doprowadzenie do sytuacji, w której niepowodzenie procesu przeniesienia numeru ma skutkować utratą przez abonenta usług telekomunikacyjnych, skoro istotą tego procesu miało być zagwarantowanie, że abonent – zmieniając dostawcę usługi – będzie mógł zachować numer, a proces zmiany nie będzie powodował nadmiernych przerw w ciągłości dostępu do usługi. Regulacja taka będzie miała jeszcze jeden, negatywny dla abonenta skutek, mianowicie jeśli w wykonaniu tego przepisu dawca zakończy świadczenie usługi (co musi wiązać się z rozwiązaniem umowy), to od tego momentu rozpocznie swój bieg miesięczny termin, po upływie którego abonent utraci również możliwość przeniesienia numeru (vide art. 326 ust. 2 pkt 1) projektu PKE), a w efekcie abonent (jeśli przed upływem tego terminu nie podejmie żadnych kroków) utraci nie tylko usługi telekomunikacyjne ale również numer, który przecież chciał zachować inicjując nieudany proces zmiany dostawcy usługi. Efekt dokładnie odwrotny od potrzeb i intencji abonenta inicjującego proces przeniesienia numeru przy zmianie dostawcy usługi.	

			związanie takie może być wątpliwe również z perspektywy przepisów art. 106 ust. 5 Kodeksu, który stanowi: zenoszenie numerów, a następnie ich aktywacja przeprowadzane są w jak najkrótszym czasie w dniu wyraźnie uzgodnionym z użytkownikiem końcowym. W każdym przypadku użytkownikom końcowym, którzy zawarli umowę w sprawie przeniesienia numeru do nowego dostawcy, aktywuje się numer w ciągu jednego dnia roboczego od daty uzgodnionej z użytkownikiem końcowym. W przypadku nieudanego przebiegu procesu przeniesienia numeru dotychczasowy dostawca ponownie aktywuje numer oraz powiązane usługi użytkownika końcowego do czasu pomyślnego przeniesienia. Dotychczasowy dostawca dalej świadczy swoje usługi na tych samych warunkach do czasu aktywacji usług przejmującego dostawcy. W każdym przypadku utrata dostępu do usługi w trakcie procesu przenoszenia numerów i zmiany dostawcy nie może trwać dłużej niż jeden dzień roboczy. Operatorzy, których sieci lub urządzenia dostępu są używane przez albo dostawcę dotychczasowego, albo przejmującego, albo przez obu z nich, zapewniają, aby nie nastąpiła utrata usługi, która opóźniłaby proces zmiany i przeniesienia numeru.	

			k widać przepisy Kodeksu w żaden sposób, ani wprost ani pośrednio, nie wymagają, aby przedsiębiorca telekomunikacyjny, będący dawcą w procesie przeniesienia numeru, zaprzestał świadczenia usługi na rzecz abonenta, jeśli proces przeniesienia numeru nie zakończy się powodzeniem. Wręcz przeciwnie, przytoczone przepisy Kodeksu kładą nacisk na to, aby abonent nie utracił możliwości korzystania z usług, wymagając od dotychczasowego dostawcy usług (dawcy), aby ten świadczył usługi na rzecz abonenta aż do momentu, gdy abonent nie będzie miał możliwości korzystania z usług u nowego dostawcy usług. Pamiętać trzeba, że w przypadku niepowodzenia procesu przeniesienia numeru z perspektywy abonenta, jeśli ten dalej chce zmienić dostawcę usługi, najprostszym rozwiązaniem jest ponowne zainicjowanie procesu zmiany dostawcy usługi z przeniesieniem numeru (zapewne tym razem do innego niż w pierwszym, nieudanym procesie, biorcy), i korzystanie z usług dotychczasowego dostawcy usługi do czasu skutecznej zmiany dostawcy usługi – takie podejście jest zgodne i z literą i z duchem powyżej przytoczonego przepisu Kodeksu. Niepowodzenie procesu przeniesienia numeru przy zmianie dostawcy usług głosowych w żaden sposób nie pozbawia ani nie ogranicza prawa abonenta do	

			złożenia kolejnego wniosku o przeniesienie numeru i podjęcia kolejnej próby zmiany dostawcy usługi.	

			ko przedsiębiorcy telekomunikacyjni nie odnotowaliśmy systemowych problemów w tym zakresie, nie są nam znane informacje, z których wynikałoby, że abonenci wolą utracić wszelkie usługi telekomunikacyjne niż kontynuować korzystanie z usług u dotychczasowego dostawcy usług, jeśli z jakichkolwiek przyczyn nowy dostawca nie rozpoczął świadczenia usługi. Stąd rozwiązanie takie jawi nam się jako nieracjonalne i szkodliwe dla abonentów. O tym, że nie ma w tym zakresie problemów natury systemowej, które wymagałyby tak brzemiennej w skutkach zmiany przepisów i dotychczasowej praktyki, świadczą również dane publikowane przez Prezesa UKE3, z których wynika, że w 2023 r. w Polsce w sieciach ruchomych przeniesionych zostało łącznie 1 464 262 numerów, a dla sieci stacjonarnych liczba ta wynosi 331 523, podczas gdy w 2022 w sieciach ruchomych przeniesiono 1 358 163 numerów. Powszechnie wiadomym jest, że polski rynek telekomunikacyjny jest jednym z najbardziej konkurencyjnych w Europie, a dane o liczbie przeniesionych numerów są dowodem na to, że abonenci na owej konkurencji korzystają, swobodnie i bez przeszkód zmieniając dostawców usług telekomunikacyjnych, zachowując swoje	

3 https://uke.gov.pl/akt/przenoszenie-numerow-w-iv-kwartale-2023-i-w-calym-2023-roku,517.html

			numery. Nie należy naprawiać czegoś, co nie jest zepsute. tym miejscu nie sposób nie zauważyć, że dla bardzo podobnego procesu zachowania ciągłości usługi przy zmianie dostawcy internetu projekt ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej przewiduje diametralnie inne rozwiązanie dla abonenta, jeśli z jakichkolwiek przyczyn zmiana dostawcy internetu nie dojdzie do skutku. W takiej sytuacji art. 320 ust. 1 i 2 projekt ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej stanowi: t. 320. 1. W przypadku gdy rozpoczęcie świadczenia usług przez nowego dostawcę usługi dostępu do internetu nie nastąpiło w terminie, o którym mowa w art. 319 ust. 2, dotychczasowy dostawca usługi dostępu do internetu kontynuuje świadczenie usługi na dotychczasowych warunkach do czasu rozpoczęcia świadczenia usługi przez nowego dostawcę usługi dostępu do internetu. Jeżeli rozpoczęcie świadczenia usługi przez nowego dostawcę usługi dostępu do internetu nie nastąpiło w terminie 30 dni od terminu, o którym mowa w art. 319 ust. 2: *1)* wypowiedzenie umowy z dotychczasowym dostawcą usługi dostępu do internetu ze względu na brak przeciwnego oświadczenia abonenta staje się bezskuteczne,	

			2) umowę z nowym dostawcą usługi dostępu do internetu uważa się za niezawartą – o czym dotychczasowy dostawca usługi informuje abonenta.	

			k więc widać projekt ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej gwarantuje, że w obliczu niepowodzenia procesu zachowania ciągłości przy zmianie dostawcy usługi dostępu do sieci internet dotychczasowy dostawca będzie kontynuował świadczenie usługi na rzecz abonenta, dzięki czemu abonent nie utraci dostępu do internetu. Takie rozwiązanie jest prawidłowe i takie rozwiązanie powinno znaleźć zastosowanie również do opisu skutków niepowodzenia procesu przeniesienia numeru przy zmianie dostawcy usług głosowych na gruncie ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej. związku z powyższym widzimy potrzebę zmiany art. 327 ust. 2 projektu PKE na wzór 320 ust. 2 projektu PKE, tak, aby abonent, który chce przenieść numer zmieniając dostawcę usługi głosowej, był chroniony przed utratą usług telekomunikacyjnych, jeśli z jakichkolwiek powodów nowy dostawca nie rozpocznie świadczenia usług, tak jak ma to mieć miejsce w przypadku procesu zachowania ciągłości usługi przy zmianie dostawcy Internetu. prawiony art. 327 ust. 1 i 2 projektu PKE powinien uzyskać następujące brzmienie (tekst przekreślony to tekst usunięty, a tekst podkreślony to tekst dodany):	

			t. 327. 1. W przypadku gdy przeniesienie przydzielonego numeru nie doszło do skutku w terminie, o którym mowa w art. 326 ust. 6, dotychczasowy dostawca usługi komunikacji głosowej wznawia lub kontynuuje świadczenie usługi na dotychczasowych warunkach do czasu przeniesienia numeru. znowienie świadczenia usługi następuje w takim terminie, aby utrata dostępu przez abonenta do świadczonych usług nie przekroczyła 1 dnia roboczego. W przypadku gdy dotychczasowy dostawca usługi wznawia lub kontynuuje świadczenie usługi na podstawie wypowiedzianej umowy, zakończenie jej obowiązywania następuje z chwilą rozpoczęcia świadczenia usługi przez nowego dostawcę usługi, jednak w terminie nie dłuższym niż przez 30 dni od dnia, w którym nastąpić miało przeniesienie numeru.	

			ɔrąc pod uwagę, że ust. 1 wymaga od dotychczasowego dostawcy usługi komunikacji głosowej wznowienia lub kontynuowania świadczenia usługi na dotychczasowych warunkach do czasu przeniesienia numeru i w ten sposób ust. 1 „konsumuje" wymagania wynikające z wcześniej przytoczonego art. 106 ust. 5 Kodeksu, opcją minimum jest wykreślenie kontrowersyjnego ust. 2. ɛmniej jednak, aby usunąć ewentualne wątpliwości co do stanu formalnego umowy abonenta w takim przypadku, potwierdzić obecną praktykę i uspójnić ramy prawne dla procesu przeniesienia numeru przy zmianie dostawcy usług głosowych i procesu zachowania ciągłości usługi przy zmianie dostawcy internetu, proponujemy obecne brzmienie ust. 2 zastąpić następującym przepisem: W przypadku gdy dotychczasowy dostawca usługi wznawia lub kontynuuje świadczenie usługi na podstawie wypowiedzianej umowy, zakończenie jej obowiązywania następuje z chwilą rozpoczęcia świadczenia usługi przez nowego dostawcę usługi, jednak w terminie nie dłuższym niż przez 30 dni od dnia, w którym nastąpić miało przeniesienie numeru Jeżeli przeniesienie przydzielonego numeru nie doszło do skutku w terminie 30 dni od terminu, o którym mowa w art. 326 ust. 6:	

			1) wypowiedzenie umowy z dotychczasowym dostawcą usług komunikacji głosowej staje się bezskuteczne, w przypadku braku przeciwnego oświadczenia abonenta, *2)* umowę z nowym dostawcą usługi komunikacji głosowej uważa się za niezawartą. . Przepisy projektu PKE określające skutki niepowodzenia procesów: przeniesienia numeru przy zmianie dostawcy usług głosowych i zachowania ciągłości usługi przy zmianie dostawcy internetu powinny mieć takie same brzmienie (z uwzględnieniem różnić terminologicznych obu procesów). Jeśli przepisy te będą miały różne brzmienie dla obu tych procesów to w praktyce pojawią wątpliwości co do tego, czy niepowodzenie jednego i drugiego procesu w praktyce może mieć takie same skutki (a powinno mieć takie same skutki), skoro przepisy regulujące oba obszary brzmią odmiennie.	
29.	Art. 331 ust. 3 pkt 1 oraz art. 332 ust. 3 pkt 1	UODO	Art. 331 ust. 3 pkt 1 oraz art. 332 ust. 3 pkt 1 PKE odnosi się do treści wniosku jaki składa odpowiednio abonent i konsument dla realizacji swoich uprawnień. Zgodnie z projektowanymi przepisami wniosek ma zawierać dane abonenta oraz dane konsumenta bez sprecyzowania zakresu tych danych. Może to doprowadzić po stronie wykonawców norm do wątpliwości co do zakresu przetwarzania danych osobowych i do ich nadmiarowego przetwarzania. Wzgląd na zasadę minimalizacji danych oraz ograniczenia celu wymaga wskazania wprost w przepisach	**Uwaga częściowo uwzględniona** W zakresie art. 331 ust. 3 pkt 1 – uwaga uwzględniona W zakresie art. 332 ust. 3 pkt 1 – uwaga bezprzedmiotowa ze zemną na merytoryczną modyfikację przepisu i usunięcie normy nakładającej obowiązek przekazania danych osobowych abonenta.

			PKE danych osobowych abonenta i konsumenta, jakie należy wskazać we wniosku. Dodatkowo art. 331 ust. 6 oraz art. 332 ust. 13 PKE uprawnia do określenia w akcie wykonawczym zakresu danych abonenta (obligatoryjnie) oraz konsumenta (fakultatywnie). Niedookreślenie nawet na poziomie ogólnym zakresu danych abonenta i konsumenta pozwoli ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji dowolnie ukształtować zakres tych danych, tymczasem powinien to być zakres jedynie danych niezbędnych dla realizacji *ratio legis* regulacji. Ponadto, z uwagi na fakultatywny charakter delegacji zawartej w art. 332 ust. 13 PKE dostawcy usług będą mogli swobodnie kształtować zakres danych we wnioskach o ile ww. akt wykonawczy nie zostanie wydany. Zaproponowane rozwiązanie jest zatem niezgodne z zasadą zgodności z prawem, rzetelności i przejrzystości oraz minimalizacji danych.	
30.	Art. 332	Konfederacja Lewiatan	**11.** Art. 332 - zwrot pozostałych na koncie środków z doładowań klientów prepaid gulacja dotycząca zwrotu niewykorzystanych przez konsumentów środków w systemie przedpłaconym (prepaid) została umieszczona w art. 106 EKŁE, zatytułowanym „Zmiana dostawcy i przenoszenie numerów". Już sam ten fakt oznacza, że intencją autorów dyrektywy było, aby zwrot środków prepaid następował wyłącznie przy zmianie dostawcy usług komunikacji elektronicznej. t. 106 ust. 6 akapit 3 zobowiązuje dostawców usług do: do zwrotu wszelkiego pozostałego salda na rzecz	**Uwaga częściowo uwzględniona** Projektodawca przychyla się do możliwości podania danych dotyczących rachunku bankowego po zakupie startera, na przykład: online lub podczas wizyty w lokalu dostawcy. Uznał również, za zasadne pozostawienie regulacji w zakresie zwrotu środków PRE-PAID tylko w stosunku do konsumentów to jest bez abonentów B2B (mikroprzedsiębiorcy i pozostali przedsiębiorcy). Regulacja ta jest zgodna z art. 106 ust. 6 EKŁE. W celu uzyskania zwrotu niewykorzystanych środków, konsument musi podać dostawcy usług numer rachunku bankowego lub numer rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, jeżeli zwrot środków ma nastąpić na ten

			konsumentów korzystających z usług w systemie przedpłat, zwrot następuje po złożeniu wniosku przez konsumenta, zwrot może podlegać opłacie, o ile zostało to określone w umowie, opłaty związane ze zwrotem mają być proporcjonalne i współmierne do rzeczywistych kosztów ponoszonych przez dotychczasowego dostawcę w związku ze zwrotem. Projektowany art. 332 wykracza daleko poza powyższe rozwiązania, wprowadzając de facto zupełnie nową, niejasną regulację, która przewiduje, że: środki, po które nie zawnioskuje abonent w wyznaczonym okresie, mają być przekazywane do UKE, a następnie przelewane na Fundusz Szerokopasmowy, stanowiąc jednocześnie własność Funduszu, abonent będzie miał możliwość podania numeru rachunku bankowego, na który automatycznie po wygaśnięciu ważności konta lub przeniesieniu numeru będzie dokonywany zwrot. Oznacza to, że podanie numeru konta bankowego jest równoznaczne ze złożeniem wniosku o zwrot, abonent będzie miał możliwość podania numeru konta bankowego już podczas rejestracji karty SIM	rachunek, albo musi wskazać inny sposób uzyskania zwrotu pozostałych na koncie środków. Zwrot środków może podlegać opłacie, która powinna być proporcjonalna i odpowiadać rzeczywistym kosztom zwrotu i może być potrącana ze środków podlegających zwrotowi.

			w każdym punkcie dystrybucji, tj. sklepach spożywczych, stacjach benzynowych, salonach prasowych oraz innych punktach sprzedaży detalicznej, w których można zakupić starter pre-paid - na płynące z tego tytułu zagrożenia związane z dostępem do takich danych przez osoby trzecie wskazywaliśmy wielokrotnie w poprzednich latach; zwrot środków następować ma także przy wygaśnięciu ważności konta, a nie tylko przy przenoszeniu numeru, poszerzenie zakresu podmiotowego – zwrot środków miałby obejmować także abonentów B2B, podczas gdy EKŁE wprowadza wymóg zwrot jedynie dla konsumentów, wprowadzenie ww. zmian ma nastąpić zaledwie w ciągu 3 m-cy od dnia ogłoszenia ustawy, co oznacza skrócenie o połowę okresu vacatio legis dla całości ustawy przewidzianego w projekcie ustawy PKE.	

			ając na uwadze fakt, że propozycja przepisów w zakresie zwrotu konsumentom niewykorzystanych środków z doładowań w ofercie przedpłaconej jest niemal w całości niezgodna z EKŁE, postulujemy o wprowadzenie poniższej propozycji legislacyjnej, w której zakres przepisów pokrywa się z przepisami EKŁE: t. 293. 1. Przepisy art. 285–288, art. 292, art. 302 ust. 1, art. 306 ust. 1 i 3, art. 318 oraz art. 332stosuje się odpowiednio do użytkownika końcowego będącego mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą lub organizacją pozarządową w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571), chyba że wyraził on, najpóźniej w chwili zawarcia umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, zgodę na to, że przepisy te nie będą miały do niego zastosowania. Zgoda, o której mowa w ust. 1, może zostać wyrażona w umowie o świadczenie usług komunikacji elektronicznej.	

			t. 332. 1. W przypadku zmiany dostawcy usługi komunikacji głosowej wraz z przeniesieniem przydzielonego numeru, dostawca usługi komunikacji głosowej zwraca konsumentowi, na jego wniosek, pozostałe na koncie środki z doładowań. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, konsument składa w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej. Wyboru formy złożenia wniosku konsument dokonuje spośród form oferowanych przez dostawcę usługi przy zawarciu umowy. Wniosek zawiera informacje niezbędne dla jego realizacji, w szczególności: dane konsumenta; wskazanie żądania konsumenta; wskazanie numeru rachunku bankowego lub numeru rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, jeżeli zwrot środków ma nastąpić na ten rachunek, albo innego sposobu uzyskania zwrotu pozostałych na koncie środków z doładowań, o którym mowa w ust. 3. Konsument dokonuje wyboru sposobu uzyskania zwrotu pozostałych na koncie środków z doładowań spośród form dostępnych u danego dostawcy usługi komunikacji głosowej. Dostawca usługi zobowiązany jest do umożliwienia konsumentowi uzyskania zwrotu na jego	

			rachunek bankowy lub rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej. Dostawca usług komunikacji głosowej niezwłocznie po rozpoczęciu świadczenia usług przedpłaconych informuje konsumenta, przez wysłanie krótkiej wiadomości tekstowej (SMS), o możliwości oraz sposobie skorzystania z uprawnienia, o którym mowa w art. 332 ust. 1. Konsument może, w każdym czasie po rozpoczęciu korzystania z usług, podać dostawcy usług komunikacji głosowej numer rachunku bankowego lub numer rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, w celu skorzystania z uprawnienia, o którym mowa w art. 332 ust. 1. Podanie numeru rachunku może nastąpić w postaci pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej oferowanej przez dostawcę usługi i oznacza złożenie wniosku, o którym mowa w art. 332 ust. 1. Zwrot środków, o którym mowa w ust. 1, może podlegać opłacie. Opłata ta jest proporcjonalna i odpowiada ponoszonym kosztom zwrotu oraz jest potrącana ze środków podlegających zwrotowi. W przypadku zmiany dostawcy usługi komunikacji głosowej wraz z przeniesieniem numeru zwrot pozostałych na koncie środków z doładowań następuje po przeniesieniu numeru. Przed terminem przeniesienia numeru dotychczasowy dostawca informuje konsumenta, przez wysłanie krótkiej wiadomości tekstowej (SMS) na numer podlegający przeniesieniu, o uprawnieniu, o którym mowa w ust. 1, oraz terminie wygaśnięcia tego uprawnienia.	

			Uprawnienie konsumenta, o którym mowa w ust. 1, wygasa po upływie 6 miesięcy od wygaśnięcia ważności konta lub przeniesienia numeru. Minister właściwy do spraw informatyzacji może, w drodze rozporządzenia, określić szczegółowy zakres danych, jakie zawiera wniosek o zwrot pozostałych na koncie środków z doładowań, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia takich warunków uzyskiwania zwrotu, które nie będą zniechęcać konsumentów do ubiegania się o zwrot tych środków.	
31.	Art. 337-338	Konfederacja Lewiatan	W toku poprzednich prac legislacyjnych wskazywaliśmy kilkukrotnie na potrzebę doprecyzowania przepisów projektu PKE tworzących podstawy prawne dla uruchomienia i stosowania w Polsce funkcjonalności AML (Advanced Mobile Location) na potrzeby obsługi połączeń z numerami alarmowymi. Z posiadanych informacji wynika, że podnoszona przez nas argumentacja znalazła zrozumienie po stronie Projektodawcy i w projektowanym przepisie pojawił się ust. 3, który ma zaadresować podnoszony problem: Art. 337. 1. Informacją o lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego, jest w przypadku: *1)* stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej – dokładny adres zainstalowania zakończenia sieci;	**Uwaga częściowo uwzględniona** Projektodawca zmodyfikował przepisy w celu zaadresowania uwagi Konfederacji Lewiatan, jednakże w celu większej przejrzystości nie w treści zaproponowanej wprost przez organizację.

			2) ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej – geograficzne położenie telekomunikacyjnego urządzenia końcowego użytkownika usług telekomunikacyjnych ustalane w oparciu o dane pochodzące z sieci telekomunikacyjnej oraz z tego telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, jeżeli zapewnia ono taką możliwość. *2.* Informacja o lokalizacji zakończenia sieci przekazywana jest do systemu, o którym mowa w art. 338 ust. 3. *3.* Informacja, o której mowa w ust. 1 pkt 2, jest udostępniana w sposób, o którym mowa w art. 338 ust. 1 pkt 1, w przypadku prawidłowego jej przekazania z telekomunikacyjnego urządzenia końcowego w sieci ruchomej do operatora ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej i jeśli jest prawidłowo zaadresowana. *4.* Prezes UKE może określić, w drodze decyzji, dla danego operatora, szczegółowe wymagania dotyczące dokładności i niezawodności lokalizacji zakończenia sieci dla ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej, biorąc pod uwagę możliwości techniczne i perspektywy rozwoju sieci danego operatora oraz potrzebę dokładnego lokalizowania zakończenia sieci w celu efektywnego niesienia pomocy przez służby ustawowo do tego powołane. Prezes UKE w decyzji określa także harmonogram dostosowania sieci do określonych w decyzji wymagań w zakresie dokładności i niezawodności lokalizacji zakończenia sieci.	

			W pierwszej kolejności za kierunkowo zasadną uznajemy propozycję takiego sformułowania przepisów, aby jednoznacznie wynikało z nich, że operator jest odpowiedzialny za udostępnienie danych pochodzących z urządzenia końcowego tylko wtedy, gdy samo urządzenie końcowe taką informację wygeneruję i prawidłowo ją zaadresuje. Niemniej jednak projektowany przepis wymaga dalszych prac, zarówno co do swojej treści jak i umiejscowienia przepisu. Ponadto, zmian wymagają również inne przepisy projektu PKE. Co do brzmienia proponowanego przepisu, to zwracamy uwagę, że art. 337 ust. 1 pkt 2) dotyczy dwóch kategorii danych dla sieci ruchomych: i) danych z sieci telekomunikacyjnej oraz ii) danych z telekomunikacyjnego urządzenia końcowego. Nowością (w stosunku do obowiązującego Prawa telekomunikacyjnego) jest tylko jedna z tych kategorii, mianowicie nowością są dane z telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, a więc AML. Natomiast zaproponowany, nowy ust. 3 w art. 337 referuje do informacji, o której mowa w ust. 1 pkt 2) w art. 337, a więc referuje zarówno do danych z telekomunikacyjnego urządzenia końcowego (i tak powinno być) jak i danych z sieci telekomunikacyjnej (a te powinny być udostępniane na takich samych zasadach jak to ma miejsce obecnie w Prawie telekomunikacyjnym i jak to wcześniej zaprojektowano na gruncie projektu PKE). Tak więc, jeśli chcemy zaadresować wyzwania związane z AML, bez modyfikowania zasad dotyczących danych	

			z sieci telekomunikacyjnej, proponowany ust. 3 w art. 337 powinien być przeredagowany tak, aby dotyczył tylko danych z telekomunikacyjnego urządzenia końcowego (a nie wszystkich danych objętych punktem 2) ustępu 1 w art. 337). Po drugie, zaproponowane brzmienie nowego ust. 3 w art. 337 projektu PKE może być mylnie odczytywane jako przepis odnoszący się jedynie do sposobu przekazywania danych z urządzenia końcowego, a nie tego, w jakich przypadkach takie dane mogą być przekazane. Zaproponowany ust. 3 w art. 337 referuje bowiem do art. 338 ust. 1 pkt 1), a więc przepisu mówiącego o sposobie przekazania danych (punkt ten dotyczy przekazywania danych w czasie rzeczywistym), a w efekcie całość może być odczytana w ten sposób, że jeśli urządzenie końcowe wygeneruje i prawidłowo zaadresuje komunikat AML, to wtedy operator ma przekazać dane w czasie rzeczywistym (w sposób, o którym mowa w punkcie 1) ustępu 1 w art. 338), a jeśli urządzenie końcowe nie wygeneruje prawidłowo komunikatu AML, to wtedy operator ma przekazać te dane w jakiś inny sposób niż w czasie rzeczywistym (podczas gdy w takim przypadku przekazanie danych jest po prostu niemożliwie, bo nie ma czego przekazywać). Po trzecie, zasadnym wydaje się przeniesienie proponowanego przepisu do art. 338 projektu PKE. Zwracamy bowiem uwagę, że art. 337 projektu PKE to przepis, który opisuje czym jest informacja o lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało	

			wykonane połączenie do numeru alarmowego. Natomiast art. 338 projektu PKE to przepis, który opisuje obowiązki operatora w zakresie udostępniania informacji o lokalizacji zakończenia sieci. Proponowany, nowy ust. 3 w art. 337 dotyczy obowiązków operatora w zakresie udostępniania danych, a więc przepis ten odnosi się do materii uregulowanej w art. 338 projektu PKE, a nie art. 337 projektu PKE. Zatem proponowany przepis należy wkomponować w art. 338 projektu PKE. Po czwarte, zmian wymaga również ustęp następujący po ust. 3 w art. 337, a więc przepis, który daje Prezesowi UKE kompetencję do narzucenia operatorowi szczegółowych wymagań dotyczących dokładności i niezawodności lokalizacji zakończenia sieci dla ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej. Skoro wiemy już, że operator nie ma wpływu ani na dokładność ani na niezawodność danych z telekomunikacyjnego urządzenia końcowego (AML) również ten przepis powinien zostać przeformułowany tak, aby kompetencje Prezesa UKE dotyczyły tylko i wyłącznie danych z sieci telekomunikacyjnej (jak to ma miejsce na gruncie obowiązującego Prawa telekomunikacyjnego). Powyższe zagadnienia i potrzeby mogą zostać zaadresowane przez nadanie analizowanym przepisom poniżej zaproponowanego brzmienia(tekst podkreślony to propozycja uzupełnienia przepisu):	

			Art. 337. 1. Informacją o lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego, jest w przypadku: *1)* stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej – dokładny adres zainstalowania zakończenia sieci; *2)* ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej – geograficzne położenie telekomunikacyjnego urządzenia końcowego użytkownika usług telekomunikacyjnych ustalane w oparciu o dane pochodzące z sieci telekomunikacyjnej oraz z tego telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, jeżeli zapewnia ono taką możliwość. *2.* Informacja o lokalizacji zakończenia sieci przekazywana jest nieodpłatnie do systemu, o którym mowa w art. 338 ust. 3. *3.* Informacja, o której mowa w ust. 1 pkt 2, jest udostępniana w sposób, o którym mowa w art. 338 ust. 1 pkt 1, w przypadku prawidłowego jej przekazania z telekomunikacyjnego urządzenia końcowego w sieci ruchomej do operatora ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej i jeśli jest prawidłowo zaadresowana. *4.* Prezes UKE może określić, w drodze decyzji, dla danego operatora, szczegółowe wymagania dotyczące dokładności i niezawodności lokalizacji zakończenia sieci dla ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej, ustalanej w oparciu o dane pochodzące z sieci telekomunikacyjnej, biorąc pod uwagę możliwości techniczne i perspektywy rozwoju	

			sieci danego operatora oraz potrzebę dokładnego lokalizowania zakończenia sieci w celu efektywnego niesienia pomocy przez służby ustawowo do tego powołane. Prezes UKE w decyzji określa także harmonogram dostosowania sieci do określonych w decyzji wymagań w zakresie dokładności i niezawodności lokalizacji zakończenia sieci. Art. 338. 1. Operator publicznej sieci telekomunikacyjnej jest obowiązany nieodpłatnie udostępniać Prezesowi UKE pochodzące z sieci telekomunikacyjnej informacje dotyczące lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego: *1)* w czasie rzeczywistym – w przypadku operatora ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej, *2)* w trybie wsadowym – w przypadku operatora stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej – w celu udostępnienia tych danych, za pośrednictwem systemu, o którym mowa w ust. 3, odpowiednio właściwemu terytorialnie centrum powiadamiania ratunkowego albo właściwym terytorialnie jednostkom służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy. […] Jeśli w ocenie Projektodawcy powyższa propozycja z jakiegokolwiek powodu nie zasługuje na uwzględnienie i Projektodawca uważa, że konieczna	

			jest praca z wykorzystaniem zaproponowanego ust. 3 w art. 337, to zaadresowanie opisanych wcześniej problemów mogłoby polegać na nadaniu analizowanym przepisom następującego brzmienia (tekst podkreślony to propozycja uzupełnienia przepisu): Art. 337. 1. Informacją o lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego, jest w przypadku: *1)* stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej – dokładny adres zainstalowania zakończenia sieci; *2)* ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej – geograficzne położenie telekomunikacyjnego urządzenia końcowego użytkownika usług telekomunikacyjnych ustalane w oparciu o dane pochodzące z sieci telekomunikacyjnej oraz z tego telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, jeżeli zapewnia ono taką możliwość. *2.* Informacja o lokalizacji zakończenia sieci przekazywana jest do systemu, o którym mowa w art. 338 ust. 3. *3.* Informacja, o której mowa w ust. 1 pkt 2, jest udostępniana w sposób, o którym mowa w art. 338 ust. 1 pkt 1, w przypadku prawidłowego jej przekazania z telekomunikacyjnego urządzenia końcowego w sieci ruchomej do operatora ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej i jeśli jest prawidłowo zaadresowana.	

			4. Prezes UKE może określić, w drodze decyzji, dla danego operatora, szczegółowe wymagania dotyczące dokładności i niezawodności lokalizacji zakończenia sieci dla ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej, ustalanej w oparciu o dane pochodzące z sieci telekomunikacyjnej, biorąc pod uwagę możliwości techniczne i perspektywy rozwoju sieci danego operatora oraz potrzebę dokładnego lokalizowania zakończenia sieci w celu efektywnego niesienia pomocy przez służby ustawowo do tego powołane. Prezes UKE w decyzji określa także harmonogram dostosowania sieci do określonych w decyzji wymagań w zakresie dokładności i niezawodności lokalizacji zakończenia sieci. Art. 338. 1. Z zastrzeżeniem ust. 2 operator publicznej sieci telekomunikacyjnej jest obowiązany nieodpłatnie udostępniać Prezesowi UKE informacje dotyczące lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego: *1)* w czasie rzeczywistym – w przypadku operatora ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej, *2)* w trybie wsadowym – w przypadku operatora stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej – w celu udostępnienia tych danych, za pośrednictwem systemu, o którym mowa w ust. 3, odpowiednio właściwemu terytorialnie centrum powiadamiania ratunkowego albo właściwym terytorialnie	

			jednostkom służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy. 2. Informacja o lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego, o której mowa w art. 337 ust. 1 pkt 2), w zakresie w jakim jest ustalana w oparciu o dane pochodzące z telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, jest nieodpłatnie przekazywana Prezesowi UKE przez operatora publicznej sieci telekomunikacyjnej, jeśli telekomunikacyjne urządzenie końcowe wytworzy taką informację i zaadresuje ją do systemu, o którym mowa w ust. 3.	
32.	Art. 340	Konfederacja Lewiatan	Art. 340 – blokowanie skradzionych lub zgubionych telekomunikacyjnych urządzeń końcowych W art. 340 projektu PKE nałożono na operatora ruchomej sieci telekomunikacyjnej obowiązek uniemożliwienia używania w sieci skradzionych lub zgubionych urządzeń telekomunikacyjnych urządzeń końcowych użytkownika. Warto podkreślić, że regulacja nie wynika z EKŁE, została zaczerpnięta z art. 180 ustawy Pt, przy czym w art. 340 projektu PKE dodano wyrażenie dotyczące blokowania „zgubionych" urządzeń końcowych. W ramach wykonywania przepisów art. 180a ustawy Pt i	**Uwaga wyjaśniona** Projektodawca zaprojektował przepis w ten sposób, że identyfikując możliwe nieautoryzowane żądania blokowania urządzenia, przewidział konieczność podania dwóch czynników potwierdzających prawo do urządzenia końcowego, tj. numeru urządzenia (IMEI), który znajduje się na urządzeniu lub opakowaniu lub w umowie o świadczenie usług KE oraz dowodu potwierdzającego zakup tego urządzenia.

			dotychczasowej praktyki funkcjonuje podejście, iż w przypadku kradzieży telekomunikacyjnego urządzenia końcowego (np. smartfona), właściciel tego urządzenia zgłasza kradzież na Policję i uzyskuje poświadczenie zgłoszenia kradzieży telekomunikacyjnego urządzenia końcowego. Następnie Operator, po otrzymaniu zgłoszenia od użytkownika, podejmuje czynności: uniemożliwienia używania w sieci skradzionego urządzenia oraz przekazuje informację identyfikującą skradzione urządzenie innym operatorom – w terminie 1 dnia roboczego od dnia przedstawienia przez abonenta poświadczenia zgłoszenia kradzieży telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, numeru identyfikacyjnego tego urządzenia i dowodu jego nabycia lub innych danych jednoznacznie identyfikujących właściciela tego urządzenia. W przypadku zgłaszania kradzieży na Policji istnieje odpowiedzialność karna za składanie fałszywych zeznań. W przypadku przyjmowania zgłoszeń przez operatora od użytkowników w zakresie zagubionych urządzeń może dochodzić do celowego wprowadzania operatora w błąd. Do podjęcia określonych działań przez operatora muszą być wymagane konkretne dokumenty. W przypadku kradzieży, oprócz dokumentu potwierdzającego własność urządzenia, a także dowodu tożsamości, jest to zgłoszenie kradzieży wydane przez Policję. Operatorzy nie mają możliwości weryfikacji zgłoszeń o zagubieniu urządzeń końcowych i pominięcie tego faktu może prowadzić do fałszywych zgłoszeń -	

			potencjalnie może dojść do zablokowania urządzenia końcowego jakiejś osoby publicznej na podrobione dokumenty - pomimo złożenia oświadczenia o odpowiedzialności karnej. Ponadto, w przypadku zagubionych urządzeń końcowych operator nigdy nie będzie miał możliwości weryfikacji, czy urządzenie zostało zagubione, skradzione lub celowo sprzedane. Należałoby zatem wprowadzić nową procedurę weryfikacji osoby zgłaszającej zagubienie telefonu jako osoby uprawnionej do korzystania z tego telefonu, jednakże pomimo wypełnienia najwyższych standardów może dochodzić do nadużyć w blokowaniu urządzeń przez osoby do tego nieuprawnione. Warto także zwrócić uwagę, że na mocy ustawy o aplikacji mObywatel, dowód tożsamości - mDowód w funkcjonujący w telefonie - dostępny w mObywatelu został zrównany z tradycyjnym dowodem osobistym. W tym kontekście, należałoby zastosować szczególne środki ostrożności, aby ochronić użytkowników końcowych przed kradzieżą ich tożsamości np. w wyniku pozyskania przez przestępców informacji ze zgubionych urządzeń, które mogłyby posłużyć do zaciągania określonego rodzaju zobowiązań. W kontekście ochrony użytkowników końcowych przed nadużyciami, zgubione urządzenia telekomunikacyjne powinny być traktowane tak samo jak skradzione, a najlepszym rozwiązaniem na to jest zrównanie zapisu, kiedy to właściciel	

			zgubionego urządzenia zgłasza zagubione telekomunikacyjne urządzenie końcowe również na Policji. W związku z powyższym proponujemy następujące zmiany w art. 340 projektu PKE: Art. 340. 1. Operator ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej jest obowiązany do: 1. uniemożliwienia używania w jego sieci skradzionych albo zgubionych telekomunikacyjnych urządzeń końcowych; 2. przekazywania informacji identyfikujących skradzione lub zgubione telekomunikacyjne urządzenia końcowe innym operatorom ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych, w celu realizacji przez nich czynności, o których mowa w pkt 1. *2.* Czynności, o których mowa w ust. 1, dokonywane są przez operatora w terminie 1 dnia roboczego od dnia przedstawienia przez abonenta poświadczenia zgłoszenia oświadczenia o kradzieży lub o zgubieniu telekomunikacyjnego urządzenia końcowego będącego jego własnością, numeru identyfikacyjnego tego urządzenia i dowodu jego nabycia lub innych danych jednoznacznie identyfikujących właściciela tego urządzenia. W przypadku uzyskania od innego operatora informacji identyfikujących skradzione urządzenia, termin 1	

			dnia roboczego liczy się od dnia uzyskania tej informacji. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 2, zawiera klauzulę o następującej treści: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 Kodeksu karnego oświadczam, że informacje zawarte w oświadczeniu są zgodne z prawdą.”	

33.	art. 351-352	Konfederacja Lewiatan	rt. 351-352, -wymagania dla usługi fakultatywnego obciążania rachunku FOR to możliwość płacenia za usługi dostarczane przez partnerów zewnętrznych, takie jak np. Netflix, Disney+, TIDAL czy Spotify, przez doliczenie opłaty za takie usługi do rachunku za usługi telekomunikacyjne. Dzięki temu abonenci, którzy albo nie posiadają karty kredytowej akceptowanej przez dostawcę usług albo nie chcą powierzać takim dostawcom danych swojej karty kredytowej, mogą w bezpieczny sposób korzystać z tych usług, płacąc za nie za pośrednictwem rachunku wystawianego przez dostawcę usług telekomunikacyjnych. Korzystanie z takich usług jest proste, bezpieczne i w pełni kontrolowane przez abonenta i abonenci bardzo chętnie korzystają z takiej możliwości. uropejski Kodeks Łączności Elektronicznej nie nakazuje wdrażania żadnych wymagań w zakresie usług fakultatywnego obciążania rachunku (UFOR), natomiast daje państwom członkowskim UE możliwość wymagania od dostawcy usług komunikacji elektronicznej, aby na żądanie abonenta dostawca wyłączył abonentowi możliwość dodawania do rachunku za usługi telekomunikacyjne płatności za usługi realizowane przez dostawców zewnętrznych. Czyli w świetle Kodeksu abonent może korzystać z usługi UFOR dopóki sam nie zażąda od swojego dostawcy usług komunikacji elektronicznej, aby wyłączyć mu możliwość korzystania z usługi UFOR (opt-out).	**Uwaga częściowego uwzględniona** Projektodawca zdecydował się uwzględnić postulat w zakresie mechanizmu opt-out zamiast opt-in tj. dostawca usług komunikacji elektronicznej nie będzie zobowiązany do uzyskania zgody abonenta na uruchomienie usługi fakultatywnego obciążania rachunku, tylko będzie umożliwiał jej dezaktywację. Z uwagi na specyfikę regulacji oraz nieprawidłowości związane z jej obecnym świadczeniem przez dostawcę usługi, projektodawca uznał za zasadne pozostawienie obowiązku potwierdzania przez dostawcę usługi informacji na trwałym nośniku. Po wprowadzonych zmianach do projektowanego przepisu, zgodnie z ust. 7, dostawca usług, będzie potwierdzał abonentowi na trwałym nośniku: a) wybrany przez abonenta próg kwotowy, o którym mowa w ust. 1 lub b) wyrażone albo wycofane żądanie, o którym mowa w ust. 7. Projektodawca uznał, analogicznie jak w przypadku regulacji usługi premium rate, o określeniu w przepisach progów kwotowych tej usługi połączonych z obowiązkiem blokowania przez dostawców usługi możliwości korzystania z usługi z momentem osiągnięcia wybranego przez abonenta progu. Ma to umożliwić większą ochronę abonenta przed nieświadomą aktywacją usługi która niesie za sobą wysokie koszty o których abonent najczęściej dowiaduje się w momencie otrzymania faktury od dostawcy usług.

			zepisy projektu PKE znacząco odbiegają od przepisów Kodeksu i, nie zważając na maksymalny charakter harmonizacji Kodeksu, nakładają na dostawców usług komunikacji elektronicznej szereg wymogów, których w Kodeksie nie ma: • w miejsce kodeksowej możliwości zablokowania usługi na żądanie abonenta (opt-out) w projekcie PKE mamy obowiązek uzyskania zgody na świadczenie UFOR (opt-in), nakładający zbędną warstwę regulacji na przepisy konsumenckie i dodatkowo obwarowany wymogiem utrwalenia zgody abonenta na trwałym nośniku; • nieobecny w Kodeksie wymóg oferowania progów kwotowych na UFOR połączony z obowiązkiem blokowania możliwości korzystania z usługi z momentem osiągnięcia progu; • nieobecny w Kodeksie próg domyślny na UFOR w wysokości 70 zł, który ma być automatycznie uruchamiany abonentom, którzy nie określili innego progu; • nieobecny w Kodeksie wymóg autoryzacji dla uruchomienia usługi i dodania opłaty za nią do rachunku telekomunikacyjnego, z wykorzystaniem co najmniej jednego czynnika uwierzytelniającego (czyli np. wymóg podania przez abonenta w procesie	W przypadku gdy abonent nie określi progu kwotowego wyniesie on 100 złotych. Zdaniem projektodawcy kwota ta zapewni abonentom korzystanie z najbardziej popularnych usług UFOR, np. Spotify, Netflix. Abonentom, którym nie odpowiada domyślny próg kwotowy tej usługi, projektowane przepisy przewidują możliwość jego zmiany lub rezygnacji z usługi. W zakresie art. 352 PKE dotyczącego uwierzytelniania UFOR projektodawca uznał za właściwe przyjęcie rozwiązania, które polega na jednoskładnikowym uwierzytelnieniu obciążania rachunku. To rozwiązanie powinno wystarczająco zabezpieczyć użytkowników końcowych przed przypadkową aktywacją niechcianych usług, co wiąże się z dodatkowymi opłatami doliczanymi do rachunków za usługi komunikacji elektronicznej.

			aktywacji usługi on-line kodu PIN otrzymanego w wiadomości SMS) . ym samym przepisy projektu PKE w obecnym brzmieniu, w zakresie dotyczącym usług fakultatywnego obciążania rachunku, nie stanowią implementacji Kodeksu, stanowią natomiast krajową inicjatywę wychodzącą ponad wymagania Kodeksu, pomimo maksymalnego poziomu harmonizacji zapisanego w Kodeksie. decydowana większość wymagań dotyczących UFOR zapisanych w projekcie PKE nie tylko nie wynika z Kodeksu, ale jest też niepotrzebna z perspektywy ochrony interesów abonentów. Przedsiębiorcy telekomunikacyjni wdrożyli narzędzia chroniące przed przypadkowym czy niechcianym uruchomieniem usługi, m.in. wprowadzając do procesu wymóg, aby uruchomienie usługi było poprzedzone podaniem przez abonenta kodu PIN otrzymywanego np. SMS-em. W praktyce zatem usługi typu UFOR już dzisiaj muszą być autoryzowane przez abonenta, co eliminuje wszystkie niedoskonałości procesu, które w przeszłości były przyczyną dodania do projektu PKE rygorystycznych wymagań w zakresie UFOR. śli zatem Projektodawca jest zdeterminowany, aby projekt PKE zawierał przepisy chroniące interesy abonentów w obszarze UFOR, to w zupełności wystarczające będą przepisy PKE które: • nałożą na dostawców usług komunikacji elektronicznej obowiązek nieodpłatnego zablokowania na żądanie	

			abonenta możliwości korzystania z usługi fakultatywnego obciążania rachunku (co będzie wykonaniem Kodeksu); • do aktywacji usługi i obciążenia rachunku będą wymagały autoryzowania transakcji przez abonenta (na wzór obecnego art. 352 projektu PKE). ożliwość zablokowania przez abonenta możliwości korzystania z UFOR oraz wymóg autoryzacji przed uruchomieniem usługi podmiotu trzeciego i obciążeniem rachunku razem gwarantują abonentom pełne bezpieczeństwo i kontrolę nad korzystaniem z usługi UFOR. Wymagania dotyczące zgód utrwalanych na trwałym nośniku i progów kwotowych na usługi rozliczane w modelu UFOR, jako zbędne z perspektywy realnych potrzeb abonentów, powinny zostać usunięte z projektu PKE. Można to osiągnąć nadając przepisom projektu PKE następujące brzmienie: rt. 351. 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej jest obowiązany, na żądanie abonenta, do nieodpłatnego zablokowania abonentowi możliwości korzystania z usługi fakultatywnego obciążania rachunku. *2.* Dostawca usług komunikacji elektronicznej zapewnia dla każdego fakultatywnego obciążania rachunku autoryzację usługi przy pomocy co najmniej jednego z elementów uwierzytelniania należącego do kategorii:	

			1) wiedza o czymś, o czym wie wyłącznie abonent, *2)* posiadanie czegoś, co posiada wyłącznie abonent, *3)* cechy charakterystyczne abonenta chyba że przepisy odrębne przewidują wyższy poziom autoryzacji. *3.* W przypadku usług fakultatywnego obciążania rachunku świadczonych w sposób powtarzalny autoryzacja może dotyczyć więcej niż jednego fakultatywnego obciążenia rachunku. *4.* Dostawca usług, o którym mowa w ust. 1, umożliwia abonentowi dokonanie skutecznej i natychmiastowej rezygnacji z usługi, o której mowa w ust. 3, w każdym czasie, w sposób prosty i wolny od opłat.	

			względnienie powyższych postulatów czyni obecny art. 352 projektu PKE zbędnym, a ponadto będzie wymagało wprowadzania niewielkich zmian dostosowawczych w art. 446 ust. 1 pkt 69) i 70) projektu PKE (przepisy dotyczące kompetencji Prezesa UKE do nakładania kar pieniężnych). onadto w przypadku uwzględnienia powyższej propozycji zmian dostosowawczych będzie wymagał art. 68 projektu ustawy wprowadzającej PKE, który w takim przypadku powinien uzyskać następujące brzmienie: Art. 68. W przypadku usług, o których mowa w art. 351 ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 1, świadczonych w dniu wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 1, autoryzacje, o których mowa w art. 351 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 1, nie są wymagane przez okres trwania umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawartej z dostawcą usługi komunikacji elektronicznej świadczącym abonentowi również usługę fakultatywnego obciążania rachunku, lecz nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie ustawy.	
8.3. Rozdział 3. Usługa powszechna (art. 357 – 377)				
8.4. Rozdział 4. Odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usług komunikacji elektronicznej (art. 358 – 387)				
34.	Art. 371 ust. 1	UOKIK	Ponadto zgodnie z art. 371 ust. 1 PKE, przedsiębiorcy wyznaczonemu do świadczenia usługi powszechnej	**Uwaga uwzględniona**

			przysługiwać będzie dopłata do kosztów realizacji obowiązku, do którego został wyznaczony, gdy jego realizacja jest nierentowna. Prezes UKE będzie ustalać wartość dopłaty w wysokości kosztu netto realizacji obowiązku, do którego przedsiębiorca został wyznaczony. Należy przy tym zauważyć, że zgodnie z pkt 239 preambuły do *dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej,* finansowanie kosztu netto świadczenia usługi powszechnej powinno być zgodne z art. 107 i 108 TFUE. Tym samym, w zależności od sposobu w jaki ustalana będzie wysokość dopłaty, może stanowić ona pomoc publiczną dla wyznaczonego przedsiębiorcy. W związku z powyższym zasadne wydaje się wskazanie w treści projektu ustawy lub w uzasadnieniu, że dofinansowanie ze środków publicznych kosztów netto świadczenia usługi powszechnej odbywać się będzie z uwzględnieniem warunków dotyczących udzielania pomocy publicznej.	
35.	Art. 384 ust. 7-8	Konfederacja Lewiatan	Art. 384 ust. 7-8 - zaprzestanie świadczenia usług Art. 384 PKE ma stanowić implementację litery e) części A załącznika VI do EKŁE, która dopuszcza i rozróżnia przypadki odłączenia i ograniczenia świadczenia usług komunikacji elektronicznej. W związku z tym, w celu prawidłowej implementacji EKŁE do polskiego porządku prawnego konieczne jest uwzględnienie w art. 384 PKE przypadku możliwości ograniczenia świadczenia usługi komunikacji elektronicznej, w sytuacji opóźnienia abonenta z zapłatą, przed odłączeniem świadczenia usługi, z obowiązkiem dostawcy usług uprzedniego powiadomienia	**Uwaga częściowo uwzględniona** Projektodawca zdecydował się na wprowadzenie możliwości ograniczenia świadczenia usługi przez dostawcę, przed ich zawieszeniem w przypadku niezapłacenia przez abonenta zaległych należności.

			abonenta o zamiarze ograniczenia usługi dostawca, jeżeli abonent ten nie uregulował zaległych należności. Postulujemy następującą zmianę art. 384 ust. 7 i 8 *7.* Dostawca usług telekomunikacyjnych wobec którego abonent opóźnia się z zapłatą za świadczoną usługę przed zawieszeniem świadczenia usługi, o którym mowa w ust. 1, może ograniczyć świadczenie usługi. Po upływie terminu płatności za usługę dostawca powiadamia abonenta o czasowym ograniczeniu jej świadczenia do dnia uiszczenia płatności za tę usługę. Dostawca usług telekomunikacyjnych, niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni od zapłaty zaległych należności z tytułu świadczenia usługi, wznawia świadczenie usługi lub jej części. *8.* Powiadomienie, o którym mowa w ust. 1 i 6-7, doręcza się bezpłatnie na trwałym nośniku na wskazany przez abonenta do kontaktu adres korespondencyjny, adres poczty elektronicznej lub adres innego środka komunikacji elektronicznej, jeżeli dostawca usług umożliwia korzystanie z innego środka komunikacji elektronicznej.	**Zarówno ograniczenie jak i zawieszenia świadczenia usług pozostawione jest dostawcy jako fakultatywne rozwiązanie, z którego nie musi korzystać.** **W przypadku uporczywego zalegania z płatnościami za świadczone usługi, dostawca może zawiesić świadczenie usługi z pomięciem przepisów dotyczących uprzedniego jej ograniczenia.**
8.5. Rozdział 5. Tajemnica komunikacji elektronicznej oraz dane użytkowników końcowych (art. 388 – 407)				
36.	Art. 389 ust 5	Konfederacja Lewiatan	Art. 389 ust. 5 - wysyłanie komunikatów elektronicznych na zlecenie organów administracji publicznej Art. 389 ust. 5 projektu PKE zakłada wprowadzenie nowego przepisu, który wskazuje, że podmiot uczestniczący w wykonywaniu działalności	**Uwaga uwzględniona**

			komunikacji elektronicznej w sieciach publicznych oraz podmioty z nim współpracujące na zlecenie organów administracji publicznej, mogą wysyłać komunikaty w interesie publicznym do użytkowników końcowych. Warto podkreślić, że w/w regulacja nie wynika z przepisów EKŁE. Ponadto, przepisy art. 389 dotyczące zobowiązania do zachowania zostały zaczerpnięte z art. 160 ustawy Pt, z tym wyjątkiem, że art. 389 ust. 5 projektu ustawy PKE jest przepisem nowym dotychczas niewystępującym w ustawie Prawo telekomunikacyjne. Cel projektowanej regulacji, jak i brzmienie projektowanego przepisu, budzą poważne wątpliwości natury legislacyjnej. Art. 389 ust. 5 projektu ustawy PKE zawiera niewątpliwie upoważnienie ustawowe do wysyłki komunikatów elektronicznych w interesie publicznym do użytkowników końcowych. Budzi on jednak szereg wątpliwości o charakterze konstytucyjnym oraz systemowym. Przepis sformułowany jest niejasno oraz nieprecyzyjnie, nie wskazując z jakiego powodu, oraz jakimi zasadami organy administracji publicznej miałby się kierować, zlecając wysyłkę komunikatów elektronicznych w interesie publicznym. Ponadto, wysyłka komunikatów elektronicznych mogłaby zostać zlecona podmiotom współpracującym z podmiotom uczestniczącym w wykonywaniu działalności komunikacji elektronicznej w publicznych sieciach telekomunikacyjnych. W myśl przepisu, taka wysyłka mogłaby zostać zlecona takiemu podmiotowi jak np. gospodarstwo rolno-	

			produkcyjne, firmie sprzątającej, firmie transportowej, firmie cateringowej prowadzącej bufet pracowniczy, z uwagi jedynie na współpracę z podmiotom uczestniczącym w wykonywaniu działalności komunikacji elektronicznej. Biorąc pod uwagę, że wskazane podmioty współpracujące nie mogłyby zoperacjonalizować działań i wysłać komunikatu elektronicznego, nie dysponując danymi użytkowników końcowych (bo niby skąd i na jakiej podstawie), przepis art. 389 ust.5 projektu PKE będzie od początku obowiązywania w trwały sposób niewykonalny. Wątpliwości natury legislacyjnej, trwała niewykonalność, nieprzystawalność do systemu społeczno-gospodarczego powinny być powodem do usunięcia tego przepisu z obrotu prawnego. Zwracamy uwagę, że przedsiębiorcy telekomunikacyjni od 2018 r. są zobowiązani na podstawie art. 21a ustawy o zarządzaniu kryzysowym do wysyłania na żądanie dyrektora Rządowego Centrum Bezpieczeństwa SMS-ów związanych z sytuacjami zagrożenia. Jest to realizacja obowiązku nałożonego na operatorów w interesie publicznym, polegająca na przekazywaniu informacji o sytuacjach kryzysowych, alarmujących społeczeństwo o wystąpieniu lub potencjalnym zagrożeniu. Regulacja ta dokonała wczesnej, wyczerpującej implementacji art. 110 EKŁE w zakresie publicznego systemu ostrzegania (informacja taka została przekazana do KE). W przypadku wysyłki wiadomości Alert RCB, obowiązki operatorów odnoszą się jednak do bezpieczeństwa życia ludzkiego, natomiast	

			przedstawiona w projektowanej ustawie propozycja wychodzi dalece poza sytuacje zagrożenia i zakłada wysyłkę informacji, która można by uznać za komunikaty promocyjne, marketingowe. Przepis art. 21a zawiera również delegację ustawową do wydania rozporządzenia, które określa sposób i tryb współpracy dyrektora RCB z operatorem w celu realizacji obowiązku, niezbędne elementy komunikatu oraz sposób jego przekazywania użytkownikom końcowym. Pomiędzy Dyrektorem RCB a operatorami zostały zawarte dodatkowe (dwustronne) porozumienia lub określone procedury, które w myśl przepisów doprecyzowują szerzej kwestie techniczne na potrzeby przekazywania komunikatów Alert RCB przez każdego z operatorów (w zależności o możliwości technicznych każdego z operatorów). Z perspektywy praktycznych problemów związanych z projektowanym przepisem art. 389 ust. 5 projektu PKE konieczne jest wskazanie na następujące kwestie: • krąg podmiotów, które miałyby móc realizować wysyłkę - z brzmienia przepisu wynika, że chodzi zarówno o podmioty uczestniczące w wykonywaniu działalności komunikacji elektronicznej w publicznych sieciach telekomunikacyjnych, jak i o podmioty z nimi współpracujące. Rodzi to wątpliwość czy podmiot współpracujący może samodzielnie decydować o wykorzystaniu w celu wysyłki danych użytkowników nie będących jego klientami;	

			• krąg podmiotów zlecających wysyłkę – wykorzystanie zwrotu odnoszącego się ogólnie do szerokiego katalogu organów administracji publicznej (zgodnie z art. 5 § 2 pkt 3 KPA organami administracji publicznej są ministrowie, centralne organy administracji rządowej, wojewodowie, działające w ich lub we własnym imieniu inne terenowe organy administracji rządowej (zespolonej i niezespolonej), organy jednostek samorządu terytorialnego oraz organy i podmioty wymienione organy i pod powołane z mocy prawa lub na podstawie porozumień do rozstrzygania spraw indywidualnych w drodze decyzji administracyjnych) mogłoby spowodować nieograniczone wykorzystywanie komunikacji za pośrednictwem operatorów – zgodnie z uruchomionym w grudniu przez Ministerstwo Cyfryzacji Katalogiem Podmiotów Publicznych (KPP) w jednym miejscu zgromadzono dane o ok. 82 tys. podmiotach świadczących usługi publiczne w Polsce4, które potencjalnie w myśl przepisu byłby uprawnione do wysyłki komunikatu elektronicznego; • odpowiedzialności za zgodność z prawem wykorzystania danych do wysyłki, zarówno w świetle PKE, jak i RODO – niejasnym jest czy każdorazowo taką ocenę przeprowadzać miałby podmiot uczestniczący w wykonywaniu działalności komunikacji elektronicznej, czy też dostając zlecenie powinien je realizować bez badania, czy wysłanie danego komunikatu rzeczywiście leży w	

4 https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/katalog-podmiotow-publicznych--najwazniejsze-dane-w-jednym-miejscu

			interesie publicznym i tym samym spełnia przesłankę z art. 6 ust. 1 lit. e) RODO (podmioty publiczne nie mogą powołać się na art. 6 ust. 1 lit. f) RODO jako podstawę ich działań); • potencjalny problem smishingu i phishingu – uzasadnienie odwołuje się do wysyłki komunikatów dotyczących np. nowych narzędzi administracji publicznej, wobec czego prawdopodobnym jest, że podmiot zlecający taką wysyłkę, może chcieć umieścić w komunikacie link do strony internetowej. Należy zwrócić uwagę, że taki rodzaj wiadomości w sytuacji szerokiego określenia podmiotów uprawnionych do zlecenia wysyłki może stać się celem smishishingu lub phishingu, które są zjawiskiem niezależnym od operatorów telekomunikacyjnych. Poprzez podszycie się nadawcy wiadomości pod znany podmiot następuje próba doprowadzenia do podjęcia przez odbiorcę SMS-a określonego działania, np. kliknięcia w zainfekowany link do strony internetowej; przy tego rodzaju metodach przestępcy wykorzystują przeprowadzany w tym samym czasie prawdziwy kontakt i poprzez drobne modyfikacje udają, że wiadomość przyszła z zaufanego źródła. Ponadto, zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy o zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej, podmiot publiczny może, na podstawie umowy, zlecać usługę wysyłania krótkich wiadomości tekstowych (SMS) wyłącznie integratorowi usług SMS wpisanemu w wykazie integratorów usług SMS dla podmiotów publicznych (na dzień 5.02.2024 wpisanych jest 26 integratorów), co już jest w	

			sprzeczności z projektowanym przepisem art. 389 ust. 5 projektu PKE ponieważ w praktyce taka wysyłka SMS mogłaby zostać zlecona podmiotom uczestniczącym w wykonywaniu działalności komunikacji elektronicznej w publicznych sieciach telekomunikacyjnych oraz podmiotom z nim współpracujących - czyli w praktyce każdemu pomiotowi w Polsce nawet jeżeli w praktyce nie ma możliwości wysyłki komunikatów SMS. Przedstawiony kierunek regulacji w art. 389 ust. 5 projektu PKE nie jest zatem właściwy, a przede wszystkim nie wynika wprost z EKŁE. Można rozumieć potrzebę dotarcia do społeczeństwa z komunikatami odnoszącymi się do prospołecznych działań, jednak nie wydaje się, by dowolna możliwość wysyłki komunikatów elektronicznych do wszystkich użytkowników końcowych była postrzegana jako konieczna. Obecnie funkcjonują wykorzystywane inne formy dotarcia z informacją do ogółu społeczeństwa, jak np. dedykowane kanały internetowe, powiązane z organami administracji publicznej (strony internetowe gov.pl, rozwijane coraz bardziej przez ministerstwa i urzędy kanały social media itp.) oraz telewizja czy radio. Idealnym narzędziem dla administracji publicznej do adresowania informacji publicznych do osób które takiego kontaktu by oczekiwały, jest zawsze możliwość wykorzystania wprowadzonego przez Ministerstwo Cyfryzacji: Rejestru Danych Kontaktowych (RDK), aplikacji mObywatel, czy e-Doręczeń.	

			Postulujemy usunięcie z art. 389 ust. 5 z projektu ustawy PKE.	
37.	Art. 400 ust. 2	UKE	Przepis stanowi odejście od dotychczasowego wymogu uzyskania zgody na marketing wyrażonej wprost, na rzecz udzielania zgody przez samo „udostępnienie przez abonenta lub użytkownika końcowego identyfikującego go adresu elektronicznego". Projektowana regulacja budzi wątpliwości w kontekście kanałów komunikacji, na używanie których abonent lub użytkownik końcowy mieliby wyrazić zgodę – czy udzielenie zgody poprzez podanie adresu elektronicznego ograniczałoby się do zgody na marketing kierowany wyłącznie na ten adres czy też miałoby dotyczyć również pozostałych kanałów komunikacji? Ponadto w praktyce mogą wystąpić sytuacje, w których intencją abonenta lub użytkownika końcowego będzie udostępnienie adresu elektronicznego wyłącznie dla celów realizacji zawartej umowy, podczas gdy przedsiębiorca będzie poczytywał ten fakt jako dorozumianą zgodę na otrzymywanie również niezamówionej informacji handlowej.	**Uwaga uwzględniona**
8.6. Rozdział 6. Cyfrowe transmisje radiofoniczne i telewizyjne (art. 408 – 412)				
9. DZIAŁ VIII ORGANY WŁAŚCIWE W SPRAWACH KOMUNIKACJI ELEKTRONICZNEJ ORAZ POSTĘPOWANIE PRZED PREZESEM UKE				
9.1. Rozdział 1. Organy właściwe w sprawach komunikacji elektronicznej (art. 413 – 422)				
9.2. Rozdział 2. Działania kontrolne Prezesa UKE (art. 423 – 441)				

38.	Art. 437 ust. 2	UKE	W projektowanym przepisie pisze się o „przejęciu" urządzenia do depozytu, podczas gdy w innych miejscach projektu użyty jest termin „przyjęcie". Proponuje się zatem ujednolicenie terminologii w całej ustawie, gdyż do nazwania jednej i tej samej czynności podejmowanej w odniesieniu do urządzeń radiowych używa się różnych terminów – tj. „przyjęcie" i „przejęcie".	**Uwaga uwzględniona**
9.3. Postępowanie przed Prezesem UKE (art. 442 – 445)				
10. DZIAŁ IX PRZEPISY O KARACH PIENIĘŻNYCH I PRZEPISY KARNE (art. 446 – 451)				
39.	Art. 449 ust. 6	UKE	Wątpliwości budzi niezamieszczenie w zdaniu drugim w ust. 6 w art. 449 odesłania do odpowiedniego stosowania również ust. 5. Będzie to skutkować brakiem regulacji dotyczącej obliczania przychodu podmiotu naruszającego art. 400, który powstał w wyniku połączenia lub przekształcenia innych podmiotów.	**Uwaga uwzględniona**
11. PRZEPIS KOŃCOWY (art. 452)				
12. OSR				

Tabela uwag (konsultacje) zgłoszonych do projektu ustawy - Prawo komunikacji elektronicznej

Nr uwagi	Jednostka redakcyjna projektu	Zgłaszający	Treść uwagi	Stanowisko MC
1. UWAGI OGÓLNE DO CAŁEGO PROJEKTU				
1.	Ogólna	KIKE	Ze względu na zakres zmian – PKE ma zastąpić PT – oraz brak uprzednich szczegółowych analiz dotyczących wyłącznie PKE w toku konsultacji, w ocenie KIKE powinien zostać przewidziany dłuższy niż 14 dni termin do zgłaszania do niej uwag. Dokładne przeanalizowanie skutków PKE i zaproponowanie kompleksowych zmian nie było możliwe w zakreślonym terminie konsultacji projektu. Powyższe potwierdza sam projektodawca, który proponuje osobny akt prawny na regulacje kwestii przejściowych i zmian w ustawach szczegółowych (jest on przedmiotem osobnych uwag).	**Uwaga nieuwzględniona** Projekt PKE jest procedowany od 2020 r. Był poddany zarówno prekonsultacjom, konsultacjom, przeprowadzono kilkudniowe warsztaty oraz wiele spotkań z rynkiem. Odrębny akt zawierający przepisy wprowadzające wynika wyłącznie z kwestii legislacyjnych.
2.	Ogólna	Krajowa Izba Gospodarki Cyfrowej	W tym kontekście absolutnym priorytetem przy wdrażaniu EKŁE powinna być dbałość o niewprowadzanie rozwiązań, które odbiegają od tych przewidzianych w dyrektywie i	**Uwaga uwzględniona** Projekt po konsultacjach i uzgodnieniach został zmieniony i dostosowany do dyrektywy.

			wypaczają jej logikę. Wprowadzanie nadmiarowych rozwiązań przez polskiego ustawodawcę, przyczyni się do tworzenia nowych barier na wspólnym rynku i kreowania gorszych warunków dla przedsiębiorstw działających na rynku polskim. Jesteśmy przekonani, że nie taka jest strategiczna intencja obecnego Rządu RP. Przedstawiony do konsultacji nowy projekt, który – przynajmniej w obecnym kształcie – w dużej mierze oparty jest o poprzedni tekst, który w 2023 r. został wycofany z Sejmu. W ocenie KIGC projekt ten – mimo wykreślenia kilku najbardziej jaskrawych propozycji naruszających logikę i ratio dyrektywy – wciąż nie realizuje postulatów i wyobrażeń o nowym prawie, w dużej części przenosząc przepisy, które pamiętamy jeszcze z poprzedniego projektu –prowadząc do ograniczenia rozwoju innowacyjnych usług poprzez wprowadzenie specyficznych dla polskiego rynku barier nieznajdujących uzasadnienia w EKŁE (chociażby w obszarze tzw. usług/płatności UFOR; formy dokumentów klienckich czy w zakresie uregulowań dot. segmentu prepaid).	
3.	Ogólna	Krajowa Izba Gospodarki	Za niezrozumiałe należy uznać podwyższanie obciążeń fiskalnych przedsiębiorców telekomunikacyjnych w sytuacji, gdy z jednej strony oczekuje się ambitnych inwestycji	**Uwaga wyjaśniona** Wskazane w projekcie wysokości opłat stanowią górne ich limity. Zaproponowana ich wysokość uwzględnia fakt braku zmiany opłat od kilkunastu lat, a z drugiej strony bierze pod

		Cyfrowej „DIGICOM”	poprawiających zasięg i jakość bardzo szybkich sieci telekomunikacyjnych (zwłaszcza sieci 5G i sieci światłowodowych), a z drugiej rynek telekomunikacyjny nie zwiększał w ostatnich latach swojej wartości. Warto dodać, że problemy dotyczące zdolności przedsiębiorców telekomunikacyjnych do sprostania ambitnym wyzwaniom inwestycyjnym nie są charakterystyczne tylko dla Polski. Komisja Europejska zwraca uwagę na trudną sytuację na poziomie całej Unii w Białej księdze z 21 lutego 2024 r.: „Zdolność UE do przeprowadzenia inwestycji niezbędnych do skutecznego przekształcenia sektora łączności w celu sprostania wyzwaniom technologicznym będzie zależeć od sytuacji finansowej sektora komunikacyjni elektronicznej. W tym kontekście obecna sytuacja finansowa sektora komunikacji elektronicznej UE budzi obawy co do jego zdolności do znalezienia finansowania na znaczne inwestycje, które są potrzebne, aby nadążyć za zmianą technologiczną.” Całkowicie niepożądanym byłoby zatem wprowadzanie przy okazji implementacji EKŁE nowych, niewynikających z EKŁE obciążeń na poziomie krajowym w sytuacji, gdy nawet instytucje europejskie identyfikują trudne położenie telekomów i szukają rozwiązań, by poprawić warunki inwestowania w nowoczesne sieci w Europie. Z tego względu oponujemy wobec	uwagę kondycję przedsiębiorców działających na tym rynku. Docelowo wysokość opłat będzie określona w aktach wykonawczych.

			podwyższania opłat, które już funkcjonują w Prawie telekomunikacyjnym, a także wprowadzania nowych opłat, wpływających negatywnie na warunki inwestowania we wdrażanie nowoczesnych technologii telekomunikacyjnych w Polsce. Skutkiem nowej ustawy powinna być poprawa sytuacji przedsiębiorców i użytkowników sieci, nie zaś znalezienie nowego źródła dochodów budżetowych. Dobrze funkcjonujący rynek usług łączności elektronicznych sam będzie generował korzyści dla gospodarki, które znajdą swoje odzwierciedlenie w poprawie stanu finansów państwa. Wymuszanie dodatkowych dochodów budżetowych przed stworzeniem warunków dla zaistnienia wzrostów, jakie pociągają za sobą inwestycje, byłoby działaniem krótkowzrocznym. Reasumując, zdecydowanie odradzamy podcinanie skrzydeł polskiemu sektorowi łączności elektronicznej poprzez wprowadzanie obciążeń niewynikających z dyrektywy EKŁE. Postulujemy przyjęcie rozwiązań, które w swoim centrum postawią pro-inwestycyjność; pro innowacyjność; racjonalny i proporcjonalny kształt instrumentów ochrony konsumentów oraz zapewnienie równych i uczciwych warunków konkurowania dla przedsiębiorstw rynku cyfrowego.	
4.	Ogólna	KIGEiT	Uwaga ogólna Czynny żal	**Uwaga nieuwzględniona**

			Izba wnosi o wprowadzenie instytucji czynnego żalu w stosunku do obowiązków sprawozdawczych. Mnogość tych obowiązków powoduje, że mogą zdarzać się przypadki niewielkich opóźnień, w istocie niezauważalnych i pozostających obojętnymi z punktu widzenia realizacji zadań Prezesa UKE. Tym samym sytuacja, w której (i) obowiązek ten zostanie już wykonany, (ii) przedsiębiorca ujawni Prezesowi UKE fakt spóźnienia zanim (iii) Prezes UKE dokona wszczęcia postępowania w sprawie kary, powinny powodować, że przedsiębiorca nie ponosi odpowiedzialności.	Przepisy karne w zakresie obowiązków sprawozdawczych mają charakter fakultatywny, a kara może zostać nałożona jeżeli przemawia za tym charakter lub zakres naruszenia. Nie ma zatem potrzeby wprowadzania dodatkowej instytucji.
5.	Ogólna	KIGEiT	Uwaga ogólna Przedawnienie deliktów administracyjnych Wynikające z KPA zasady przedawnienia są zbyt długie w kontekście działalności telekomunikacyjnej. Regulacja rynku telekomunikacyjnego jest tak rozbudowana i na tyle dynamicznie ulegająca zmianom, że należy w tym zakresie wprowadzić krótszy termin przedawnienia karania deliktów administracyjnych. Izba wnosi o sformułowanie terminu 1 roku od ustania stanu naruszenia.	**Uwaga nieuwzględniona** Brak jest uzasadnienia do wprowadzania takiego systemowego wyjątku dla działalności telekomunikacyjnej.
6.	Ogólna	KIGEiT	Uwaga ogólna Interpretacje Jak wspomniano powyżej, przedsiębiorcy telekomunikacyjni zmuszeni są do funkcjonowania w coraz bardziej rozbudowanym prawnie	**Uwaga nieuwzględniona** Brak uzasadnienia do wprowadzania takiej instytucji, właściwej dla kwestii związanej z podatkami, dla działalności telekomunikacyjnej.

			środowisku regulacyjnym, podlegającym wielu rygorom karnoadministracyjnym. Wielokrotnie wprowadzane rozwiązania są sformułowane w taki sposób, że trudno w sposób jednoznaczny przesądzać, czy dane zachowanie będzie uznane za zgodne z prawem. Przepisy prawa przewidują instytucję interpretacji indywidualnych związanych z podatkami czy innymi daninami publicznymi. Zdaniem Izby fakt, że naruszenie danego przepisu powoduje czy też może powodować nałożenie kary pieniężnej tworzy związek z daninami publicznymi. Tym samym ustawodawca powinien zapewnić przedsiębiorcy instrument weryfikacji abstrakcyjnej, czy dane zachowanie będzie traktowane jako zgodne/niezgodne z określonym przepisem (na kształt obecnych rozwiązań podatkowych). Oczywiście, interpretacja powinna być wiążąca jednostronnie, tj. zachowanie zgodne z wydaną interpretacją nie może pociągać za sobą negatywnych konsekwencji dla przedsiębiorcy.	
7.	Ogólna	KIGEiT	Uwaga ogólna Możliwość uchylenia się od kary Zdaniem Izby nowa regulacja telekomunikacyjna powinna również uwzględnić rozwiązanie nawiązujące do art. 28 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, tj. możliwość zobowiązania się przedsiębiorcy do podjęcia określonych działań mających na celu usunięcie	**Uwaga nieuwzględniona** Proponowana zmiana ma charakter systemowy i nie wynika przy tym z EKŁE. Należy zauważyć, że w ramach postępowania kontrolnego przewidziana jest możliwość wydawania zaleceń pokontrolnych, w których Prezes UKE wzywa podmiot kontrolowany do usunięcia nieprawidłowości lub udzielenia wyjaśnień oraz informuje o możliwości przedstawienia stanowiska odnośnie do stwierdzonych naruszeń.

			skutków naruszenia prawa przy jednoczesnym uniknięciu kary pieniężnej. Takie rozwiązanie jest o tyle dobre, że koncentruje się na samym naruszeniu i zabezpieczeniu interesów ewentualnie pokrzywdzonych deliktem, podczas gdy kara pieniężna realizuje wyłącznie cele represyjno-fiskalne. Jednocześnie, skoro istnieje możliwość uniknięcia regulacji czy niektórych opłat w przypadku zobowiązań o charakterze inwestycyjnym to tym bardziej wydaje się to zasadne w przypadku ewentualnych, często nieumyślnych naruszeń prawa.	
8.	Ogólna	KIGEiT	Zdarzają się przypadki odmiennych ocen tych samych zachowań przez Prezesa UKE oraz Prezesa UOKiK. To samo zachowanie zatem zostanie uznane w jednym przypadku za zgodne z prawem a w innym – za jego naruszenie. Izbie znane są tego typu przypadki, w naszej ocenie są one nie do pogodzenia z zasadą demokratycznego państwa prawa. Zdaniem Izby w przypadku naruszeń mających charakter sektorowy wyłącznie właściwym organem, również w przypadku zachowań, które mogą być uznane za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów, powinien być Prezes UKE, który lepiej orientuje się w specyfice regulacji rynku telekomunikacyjnego. Takie podejście jest również	**Uwaga nieuwzględniona** Proponowana zmiana ma charakter systemowy i nie wynika przy tym z EKŁE.

			zgodne z postulatem zapewnienia interpretacji indywidualnych	
9.	Ogólna	KIGEiT	Izba dostrzega również konieczność usankcjonowania proceduralnego sytuacji, w której kontrola czy też postępowanie w sprawie nałożenia kary pieniężnej odbywa się na wniosek przedsiębiorcy. Takie przypadki występują już obecnie, jednak brak jest przepisów regulujących takie przypadki (są one wszczynane de iure z urzędu, a de facto – na wniosek).	**Uwaga nieuwzględniona** Kontrola jest wszczynana z urzędu, przy czym informacje uzasadniające jej wszczęcie mogą pochodzić z różnych źródeł. Nie ma uzasadnienia dla wyodrębnienia trybu wnioskowego.
10.	Ogólna	Komentarz na RCL – osoba prywatna	Pragnę zwróci uwagę o braku jakiegokolwiek zapisu : operator- dystrybutor ,producent winni być zobowiązani są do oświadczenia ze wprowadzane do użytku urządzenia telekomunikacyjne zarówno bezpośrednie jaki pośrednie nie będą miały szkodliwego i destrukcyjnego wpływu na ludzi i otoczenie. Ponadto ze biorą na siebie pełna odpowiedzialność w przypadku szkodliwego oddziaływania na ludzi i otoczenie. Ponadto konieczność wykazania badań wyników przez uznane niezależne krajowe jednostki akademickie o braku negatywnego wpływu na ludzi pod względem psychicznym i komórkowym. Brak wskazań wymienionych powyżej naraża Skarb Państwa Polskiego i społeczeństwo na straty i na możliwość działania destrukcyjnego na cały naród polski.	**Uwaga wyjaśniona** Przepisy już zawierają regulacje dotyczące wprowadzania urządzeń do obrotu, wynikające z regulacji unijnych w zakresie systemu oceny zgodności i nadzoru rynku.

11.	Ogólna	Stowarzyszenie BIT	1. Przepisy dotyczące obronności, bezpieczeństwa państwa, bezpieczeństwa i porządku publicznego wyłączyć z projektu ustawy Prawo komunikacji elektronicznej w wersji z dnia 22 lutego 2024 r. i niezwłocznie podjąć działania opracowania założeń a następnie projektu ustawy określającej kompleksowo. 2.Regulacją taką objąć sprawy aktualnie regulowane w Dziale VIIa oraz Dziale VIII ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne, właściwe przepisy ustaw określające prawa i obowiązki sądów, prokuratorów, uprawnionych podmiotów, ustawy z dnia z dnia 28 lipca 2023 r. o zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. 1703). 3.Przeanalizować potrzebę (zasadność) włączenia do tych regulacji spraw wynikających z dyrektywy Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2555 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu cyberbezpieczeństwa na terytorium Unii, zmieniająca rozporządzenie (UE) nr 910/2014 i dyrektywę (UE) 2018/1972 oraz uchylająca dyrektywę (UE) 2016/1148 (dyrektywa NIS 2). 4.Przepisy regulujące sprawy obronności i bezpieczeństwa dostosować do współczesnych potrzeb zapewnienia bezpieczeństwa mając na względzie aktualną i potencjalną sytuację polityczną, militarną, gospodarczą zarówno w Polsce, Europie i na Świecie. W przepisach tych uwzględnić możliwości jakie dają nowoczesne	**Uwagi nieuwzględniona** Pke zasadniczo przenosi przepisy z Pt w zakresie rozdziału dot. obowiązków na rzecz obronności i bezpieczeństwa publicznego, gdyż ustawa ta w sposób kompleksowy reguluje kwestie m.in. prowadzenia działalności telekomunikacyjnej. Natomiast kwestie integralności sieci i usług zostaną utrzymane w Pke docelowo do czasu objęcia ich nowymi regulacjami ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa, wdrażającej m.in. dyrektywę NIS2. Świadczenie usług telekomunikacyjnych z jednej strony przynoszą dla dostawców znaczące przychody ale ze względu na swój strategiczny i kluczowy charakter dla współczesnego społeczeństwa wymagają również świadczenia dodatkowych obowiązków związanych z bezpieczeństwem. Na kwestię kosztów należy patrzeć globalnie, gdyż ustawa Pke czy wPke zarówno nakłada obowiązki, jak i w pewnych sytuacjach zmniejsza obowiązki w porównaniu do Pt, w innych obszarach działalności przedsiębiorcy telekomunikacyjnego.

			techniki zarówno w telekomunikacji jak i w cyberprzestrzeni. Przepisy zawarte w ustawie z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne oraz w projektowanym Prawie komunikacji elektronicznej korzenie swoje ma jeszcze w XX wieku. W tym czasie nastąpiły bardzo duże zmiany. Już mamy do czynienia ze sztuczną inteligencją a wkrótce może być powszechnie stosowana informatyka kwantową. W technice mamy już prawie połowę XXI wieku, a w prawie opisujemy sprawy bezpieczeństwa jakby to była połowa XX wieku. 5.W nowoopracowanych przepisach uwzględnić rekompensatę dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych za przygotowanie warunków do realizacji obowiązków na rzecz obronności i bezpieczeństwa, gotowość ich realizacji a wreszcie za ich realizację. Regulacje mówiące o rekompensacie zadań realizowanych na rzecz administracji publicznej funkcjonują w polskim prawie np. ustawa z dnia 11 marca 2022 r. o obronie ojczyzny (Dz. U. Poz. 655). Problem ponoszenia kosztów realizacji ustawowych obowiązków na rzecz administracji rządowej jest aktualny również w regulacjach UE oraz orzecznictwie sądowym. Europejski Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 24 lipca 2003 r. w sprawie C-280/00 wskazał, że obowiązki nakładane na przedsiębiorcę w drodze ustawy, realizowane na rzecz organów administracji publicznej (na rzecz	

			społeczeństwa), powinny być rekompensowane z budżetu publicznego. W ustawie PKE zaprojektować przepis, mówiący o rekompensacie kosztów ponoszonych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych, realizujących ustawowe obowiązki na rzecz administracji publicznej. 6.W przepisach dotyczących zapewnienia ciągłości działań uwzględnić udział organów administracji publicznej w działaniach wspomagających przedsiębiorcę telekomunikacyjnego. Przepisy aktualnie obowiązujące jak również projektowane obowiązki nakładane są wyłącznie na przedsiębiorców telekomunikacyjnych, natomiast organy administracji publicznej są wyłącznie podmiotami korzystającymi z realizacji tych obowiązków. Przepisy nie nakładają na organy administracji publiczne żadnych obowiązków mających na celu wspomagania przedsiębiorców w działaniach na rzecz obronności i bezpieczeństwa. Uwaga skrócona. Pełna treść dostępna na stronie RPL.	
12.	Art. 23, 24, 25, 183 ust. 7,9,11-13 PKE	Wspólne stanowisko (KIKE, KIGEiT, Open Allies, PIKE,	Propozycja zmiany: 1) Przywrócenie maksymalnych poziomów opłat zgodnie z brzmieniem Prawa telekomunikacyjnego. 2) Usunięcie art. 183 ust. 7, 9, 11 – 13 PKE regulującego opłatę za postępowania dostępowe prowadzone przez Prezesa UKE.	**W zakresie rocznej opłaty telekomunikacyjnej – uwaga częściowo uwzględniona** W wyniku stanowisk konsultacyjnych, górny limit rocznej opłaty telekomunikacyjnej został podwyższony w projekcie w stosunku do obecnie obowiązującego, ale mniej niż w projekcie wysłanym do konsultacji i wyniesie 0,15%.

		MEDIAKOM)	Stanowczo protestujemy przeciwko podwyższeniu opłat, z poniższych powodów: 1) Podniesienie maksymalnego poziomu opłat związanych z działalnością telekomunikacyjną budzi szczególne zastrzeżenia w kontekście czterokrotnego podwyższenia rocznej opłaty telekomunikacyjnej. 2) Nie przedstawiono kalkulacji uzasadniającej podwyżki. 3) Podwyżki opłat administracyjnych stoją w rażącej sprzeczności z polityką organów administracji w zakresie blokowania podwyżek cen detalicznych (co opisano w stanowisku dot. zmian warunków umów abonenckich), która blokuje rozwój branży jako takiej. 4) Proponowane podwyżki oraz mechanizm waloryzacji opłat w oparciu o niezwiązany z rynkiem telekomunikacyjnym wskaźnik (przeciętne wynagrodzenie za pracę) budzi sprzeciw w kontekście okoliczności, iż przychody rynku telekomunikacyjnego nie rosną w ostatnich latach, a wręcz spadają. 5) Opłaty za postępowania dostępowe mają na celu, zgodnie z deklaracjami UKE, zmniejszyć liczbę tych postepowań. Jest to cel niedopuszczalny. Celem opłat nakładanych na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego powinno być	Limit zwiększono z obowiązującego w Pt 0,05% ze względu na to, że powyższy wskaźnik nie był zmieniany od roku 2004, a wartość wskaźnika w ostatnich latach przekraczała znacznie limit ustawowy, co znaczyło , że wpływy z opłaty są dużo niższe niż wydatki Prezesa UKE i ministra właściwego do spraw informatyzacji w zakresie telekomunikacji. **W zakresie opłat za częstotliwości – uwaga częściowo uwzględniona** Należy mieć na uwadze, że PKE ustala wyłącznie górny limit opłat, natomiast faktyczna opłata wynikać będzie z aktu wykonawczego. Jednak wychodząc naprzeciw postulatom rynku, limity opłat zostały, przy zachowaniu nowego podejścia referowania do przeciętnego wynagrodzenia, znacznie obniżone. Limity zostały ustalone na poziomie zbliżonym do limitów z PT. Kwestia wysokości opłaty będzie przedmiotem konsultacji i uzgodnień na etapie procedowania rozporządzenia. **W zakresie uwag odnoszących się do art. 182 (błędnie wskazane w uwadze jako art. 183) uwaga nieuwzględniona** Postępowania dotyczące dostępu stanowią regulacyjną alternatywę względem postepowań cywilnych, które ze swojej kontradyktoryjnej natury, zasad apelacyjności oraz kasatoryjności oznaczają długie zaangażowanie środków operacyjnych strony powodowej (opłaty sądowe etc.). Postępowania także zastępują koszty sporządzania umów, opłaty notarialne itd. Naliczanie opłat za takie postepowania, które angażowały znaczne zasoby ludzkie regulatora doprowadzi do ich racjonalizacji, rozumianej również jako nadużywanie prawa wnioskodawcy w celu „zamrożenia lokalnych inwestycji” z uwagi na wszczynanie postępowań

			wyłącznie sfinansowanie działań organu, nie zaś prowadzenie polityki regulacyjnej. 6) Koszty działalności UKE w zakresie obsługi sporów powinna pokrywać opłata telekomunikacyjna. Uwaga skrócona. Pełna treść dostępna na stronie RPL.	jako takich. Powiązanie wysokości opłaty ze zmienną w postaci przeciętnego wynagrodzenie jest również racjonalne z uwagi na uwarunkowania związane czynnikami ekonomicznymi. Likwiduje konieczność opracowywania taryf, cenników czy stosownych rozporządzeń, a zatem tworzenie dodatkowej legislacji. **W zakresie opłat za numerację – uwaga częściowo uwzględniona** W zakresie opłaty za prawo do gospodarowania zasobem numeracji, projektodawca częściowo uwzględnił uwagi uczestników rynku. Zmiarkowana została maksymalna wysokość opłat przewidziana w delegacji ustawowej w ten sposób, że łączne maksymalne obciążenia wszystkich uczestników rynku wzrosną o średnio 26,5% względem obecnie obowiązującej delegacji określonej w ustawie Prawo telekomunikacyjne. Należy jednocześnie wskazać, że delegacja ustawowa dla opłat za prawo do gospodarowania zasobem numeracji zostało określone w 2004 roku podczas uchwalania ustawy Prawo telekomunikacyjne i nie była zmieniana. Warto także wskazać, że skumulowana inflacja za okres od uchwalenia PT do końca 2023 r. wyniosła ok. 86%. Jednocześnie, według badań GUS, w ciągu ostatnich 10 lat ceny usług telekomunikacyjnych wzrosły o 30,24%. Wobec tego zasadne jest chociaż częściowe zwaloryzowanie stawek maksymalnych za prawo do gospodarowanie zasobem numeracji. Konkretne wysokości stawek za prawo do gospodarowanie zasobem numeracji zostanie określone w drodze rozporządzenia, analogicznie jak ma to miejsce w reżimie PT.
13.	Ogólna	OPOR	Działając w imieniu Ogólnopolskiego Porozumienia	**Uwaga nieuwzględniona**

			Organizacji Radioamatorskich w związku z konsultacjami publicznymi Projektu Ustawy Prawo Komunikacji Elektronicznej oraz Ustawy Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej (UC8) zwracam się z uprzejmą prośbą o wydłużenie możliwości złożenia uwag do konsultowanych przepisów w terminie do 15 marca 2024 roku. Przepisy Ustawy Prawo Komunikacji Elektronicznej to dokument o objętości 319 stron samej ustawy, 303 strony uzasadnienia i 19 stron OSR co daje dokument o wielkości 641 stron oraz Przepisy Ustawy Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej (UC8) to 77 stron samej ustawy, uzasadnienie to 77 stron i 11 stron OSR co daje dokument zawierający 165 stron. Razem oba dokumenty to 806 stron średni czas przeczytania jednej strony to około 5 min przy tekście prostym przy tekście specjalistycznym to 7 min. Dla ustawy PE daje czas od 34 godziny do 75 godzin na przeczytanie dokumentu, czyli od 5 do 10 dni zajmuje przeczytanie samej ustawy PKE licząc że osoba pracuje nie dłużej niż 8 godzin dziennie. Złożenie uwag do obu ustaw wymaga szczegółowej analizy i skonsultowania ich w skupionych organizacjach których jest 110. Opublikowanie w RCL ustaw w dniu 26 lutego 2024 roku a wyznaczony czas został dla tego typu nowych regulacji skrócony co uniemożliwia w spokoju złożyć uwagi.	Projekty w bardzo zbliżonym brzmieniu były już przedmiotem prekonsultacji i konsultacji. Skrócony czas na uzgodnienia, opiniowanie i konsultacje wynika z zatwierdzonego dla projektów trybu odrębnego.
14.	Ogólna	ZTK	Uwaga dotyczy terminu konsultacji publicznych.	**Uwaga nieuwzględniona**

			Na wstępie należy wskazać, że wyznaczony przez Sekretarza Stanu w Ministerstwie Cyfryzacji Pana Dariusza Standerskiego organizacjom samorządu gospodarczego branży telekomunikacyjnej raptem 14-dniowy termin na zgłoszenie uwag pod adresem projektu ustawy- prawo komunikacji elektronicznej jest terminem zdecydowanie zbyt krótkim na przeprowadzenie kompleksowej analizy projektu obejmującej wszystkie aspekty regulacji zawartej w projekcie, szczególnie jeśli weźmiemy pod uwagę rozmiary opracowania- 319 stron samego projektu ustawy, 303 strony uzasadnienia projektu ustawy oraz 15 stron Oceny Skutków Regulacji, zwanej dalej OSR, co daje nam łącznie aż 637 stron bitego tekstu prawnego. Zastosowanie tak drastycznie krótkiego terminu na zgłoszenie uwag do olbrzymiego dzieła (opracowania) prawnego świadczyć może jedynie o tym, iż Minister Cyfryzacji w ogóle nie jest zainteresowany otrzymaniem kompletnych i kompetentnych stanowisk organizacji branżowych obejmującym rzetelną i kompletną zarazem ocenę przedmiotowego projektu, zaś procedura konsultacji publicznych uruchomiona przez Ministerstwo Cyfryzacji stanowi najzwyczajniejszą w świecie fikcję przeprowadzonych konsultacji publicznych, świadcząc zarazem o zupełnie niepoważnym potraktowaniu przez Ministra Cyfryzacji całej branży telekomunikacyjnej. Minister Cyfryzacji doskonale przecież musi zdawać sobie sprawę z tego, że prawo komunikacji elektronicznej, zwane dalej także pke, jest	Projekty w bardzo zbliżonym brzmieniu były już przedmiotem prekonsultacji i konsultacji. Skrócony czas na uzgodnienia, opiniowanie i konsultacje wynika z zatwierdzonego dla projektów trybu odrębnego.

			najważniejszym aktem prawnym dla całej branży telekomunikacyjnej, stanowiąc niejako „konstytucję” telekomunikacji w oparciu o którą cała branża przez najbliższych kilka lat będzie musiała efektywnie funkcjonować. Nie można zatem konsultacji dotyczycących najważniejszego dla całej branży telekomunikacyjnej aktu prawnego poddać procedurze iluzorycznych wręcz konsultacji publicznych, co jednakże uczynił obecny Minister Cyfryzacji. Jak zatem widać grudniowe zapowiedzi Pana Ministra Krzysztofa Gawkowskiego na temat liczenia się z poglądami przedstawicieli branży telekomunikacyjnej, poważnego traktowania tychże przedstawicieli oraz poddawania rzeczywistej procedurze konsultacji publicznych wszelkich projektów aktów prawnych dotyczących cyfryzacji i informatyzacji okazały się jedynie powyborczymi zapewnieniami mało wiarygodnego polityka uczynionymi ku radości prasy i gawiedzi, będąc zarazem kolejnymi obietnicami bez pokrycia. Poprzednia ekipa rządząca „zafundowała” branży telekomunikacyjnej z pominięciem obligatoryjnej procedury konsultacji publicznych przepisy dotyczące wprowadzenia nowej sprawozdawczości nazwanej SIDUSIS, które niestety weszły w życie, oraz próbowała z pominięciem tychże konsultacji wprowadzić do polskiego porządku prawnego także przepisy tzw. Lex Pilot, co się nie udało.	

			Z kolei nowa ekipa rządząca w branży telekomunikacyjnej zachowuje się identycznie jak jej poprzednicy albowiem wyznaczenie raptem 14-dniowego terminu na zajęcie stanowiska w ramach konsultacji publicznych dotyczących potężnego, a zarazem najważniejszego dla branży telekomunikacyjnej projektu rangi ustawowej to dokładnie takie samo działanie jak w przypadku poprzedniej ekipy rządzącej, które obecny Minister Cyfryzacji próbuje jedynie zakryć „liściem figowym" pod postacią 14- dniowego terminu na przeprowadzenie konsultacji publicznych, co w rzeczywistości okazuje się nierzeczywistym ich przebiegiem mając na uwadze obszerność projektu aktu normatywnego poddanego procedurze konsultacyjnej. Uwaga skrócona. Pełna treść dostępna na stronie RPL.	
15.	Ogólna	ZTK	Pod adresem analizowanego projektu ustawy pke w pełni uzasadnione wydaje się postawienie zarzutu braku zwięzłego i syntetycznego redagowania przepisów, wprowadzania w regulacjach prawnych nadmiernej szczegółowości, co przesądza o obrazie § 5 rozporządzenia w sprawie zasad techniki prawodawczej.	**Uwaga wyjaśniona** Należy wskazać, że projekt w bardzo zbliżonym brzmieniu był już przedmiotem prac komisji prawniczej i będzie, także w ramach tego procesu legislacyjnego, ponownie tam weryfikowany.
2. DZIAŁ I PRZEPISY OGÓLNE				
2.1. Rozdział 1. Zakres ustawy (art. 1 – 4)				

16.	Art. 1 ust. 1 pkt 1	Stowarzyszenie BIT	Doprecyzować definicje określeń użytych w projekcie PKE, w których zastosowano przymiotnik „publiczny”, to znaczy: „publicznie dostępne usługi telekomunikacyjne”, „publiczna sieć telekomunikacyjna” Użycie pojęcia „publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych” oraz „publicznych sieci telekomunikacyjnych” ogranicza zakres podmiotów, wobec których będzie miała zastosowanie ustawa PKE. Wyłączeniu spod regulacji zostaną również sieci telekomunikacyjne wykorzystywane do wykonywania działalności telekomunikacyjnej w biurowcach, centrach handlowych, ale również w budynkach należących do spółdzielni mieszkaniowych, itp., ponieważ usługa taka kierowana jest do ściśle określonej grupy użytkowników, a możliwość skorzystania z tej usługi jest pozostawanie w innym trwałym stosunku prawnym z dostawcą usług lub potencjalni użytkownicy muszą spełniać określone warunki wykraczające poza spełnienie warunków skorzystania z takich usług to znaczy warunków technicznych, finansowych itp. to znaczy użytkownik musi spełnić dodatkowe warunki korzystania z usług telekomunikacyjnych, np. być klientem kawiarni, hotelu, restauracji, zawrzeć umowę najmu powierzchni biurowej, być członkiem stowarzyszenia wykonującego działalność telekomunikacyjną, członkiem spółdzielni mieszkaniowej itp. Ustawa nie definiuje usługi niepublicznej. Ustawa Prawo	**Uwaga nieuwzględniona** Pke nie wprowadza w tym zakresie zasadniczych zmian w stosunku do regulacji Pt.

			telekomunikacyjne z 2000 roku wprowadziła pojęcie sieci wewnętrznej, które określano jako sieci wykorzystywane dla własnych potrzeb zlokalizowane wewnątrz budynku, nieruchomości, biurowca, zakładu itp. Brak definicji usługi niepublicznej oraz nieprecyzyjna definicja publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej będzie miała swoje skutki polegające na wielu wątpliwościach związanych z określeniem obowiązków ale również praw przedsiębiorców świadczących usługi komunikacji elektronicznej lub dostarczających sieci telekomunikacyjne.	
17.	Art. 1 ust. 1 pkt 1 lit. a) i b)	KIGEiT	Proponujemy doprecyzowanie definicji działalności komunikacji elektronicznej w zakresie usług powiązanych, aby ograniczyć ją tylko do tych usług powiązanych, które są publicznie dostępne. Proponujemy następujące brzmienie przepisu: „Ustawa określa: zasady podejmowania, wykonywania i kontroli działalności polegającej na zapewnianiu komunikacji elektronicznej, zwanej dalej „działalnością komunikacji elektronicznej", obejmującej: *a)* świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, dostarczanie publicznych sieci telekomunikacyjnych, w tym sieci i usług służących rozpowszechnianiu lub rozprowadzaniu programów radiofonicznych i telewizyjnych, lub świadczenie publicznie	**Uwaga nieuwzględniona** Publicznie dostępna usługa telekomunikacyjna jest wprost powiązana z publicznie dostępnymi sieci telekomunikacyjnymi i usługami świadczonymi w oparciu o tę (publiczną) sieć. Zatem, jeśli usługa jest świadczona w oparciu o sieć publiczną, również wprost z tego wynika, że sama w sobie posiada przymiot publicznie dostępnej, a usługa powiązana, jeśli występuje, musi zawsze być z nią nierozerwalnie związana.

			dostępnych powiązanych usług, zwanej dalej „działalnością telekomunikacyjną”, oraz b) świadczenie publicznie dostępnych usług komunikacji interpersonalnej niewykorzystujących numerów.” **Uzasadnienie** Art. 1 ust. 1 pkt. 1 lit. a) oraz b) definiują zakres zastosowania PKE poprzez definicję działalności komunikacji elektronicznej. Zgodnie z tym przepisem działalność ta obejmuje cztery różne rodzaje usług: (i) świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, lub (ii) dostarczanie publicznych sieci telekomunikacyjnych lub (iii) świadczenie powiązanych usług oraz (iv) świadczenie publicznie dostępnych usług komunikacji interpersonalnej niewykorzystujących numerów. Z powyższej definicji jasno wynika, że PKE reguluje jedynie świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, podczas gdy niepubliczne usługi telekomunikacyjne nie są objęte zakresem PKE. Zgodnie z art. 2 pkt 46 publicznie dostępna usługa telekomunikacyjna jest usługą telekomunikacyjną dostępną dla ogółu użytkowników. Art. 2 pkt 42 wskazuje, że publiczna sieć telekomunikacyjna to sieć telekomunikacyjna wykorzystywana głównie do świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych.	

			PKE nie obejmuje więc usług telekomunikacyjnych, które są dostępne dla ograniczonej liczby użytkowników. Jednocześnie, obecny projekt PKE odmiennie reguluje status świadczenia powiązanych usług w porównaniu z usługami telekomunikacyjnymi. Świadczenie wszystkich powiązanych usług stanowi bowiem działalność telekomunikacyjną i wchodzi w zakres PKE, niezależnie od tego, czy takie powiązane usługi są publicznie dostępne, czy nie. Powyższe rozróżnienie statusu świadczenia usług telekomunikacyjnych (obejmujących tylko usługi publicznie dostępne) i powiązanych usług (obejmujących nie tylko usługi publicznie dostępne, ale także te dedykowane ograniczonej liczbie użytkowników) nie jest zasadne z następujących powodów: a) [Związek pomiędzy usługami telekomunikacyjnymi a powiązanymi usługami] Zgodnie z art. 2 pkt 37 PKE usługami powiązanymi są usługi powiązane z siecią telekomunikacyjną lub usługami komunikacji elektronicznej (istotną część usług komunikacji elektronicznej stanowią natomiast usługi telekomunikacyjne[1]). Ponadto, usługi powiązane muszą umożliwiać lub wspierać świadczenie usług	

[1] Zgodnie z art. 2 pkt 80 PKE, usługa telekomunikacyjna oznacza: (i) usługę komunikacji elektronicznej, z wyłączeniem usługi komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów; oraz (ii) usługę komunikacji interpersonalnej wykorzystującą numery.

			telekomunikacyjnych za pośrednictwem tych sieci lub usług, lub mogą służyć do tego celu. Obejmują one systemy translacji numerów lub systemy o równoważnych funkcjach, systemy dostępu warunkowego i elektroniczne przewodniki po programach, jak również inne usługi, takie jak usługi identyfikacji, lokalizacji i sygnalizowania obecności. Ten sam związek pomiędzy usługami powiązanymi a usługami telekomunikacyjnymi (lub sieciami telekomunikacyjnymi) wynika z art. 2 pkt 11 Europejskiego kodeksu łączności elektronicznej („EKŁE”). b) Z powyższej definicji wynika, że usługi powiązane są skorelowane ze świadczeniem usług telekomunikacyjnych (lub dostarczaniem sieci telekomunikacyjnej) w taki sposób, że zawsze stanowią usługę pomocniczą w stosunku do usługi podstawowej, czyli usługi telekomunikacyjnej lub sieci telekomunikacyjnej. Innymi słowy, usługi powiązane nie mogą istnieć jako samodzielna usługa bez usług telekomunikacyjnych lub sieci telekomunikacyjnych. W związku z powyższym, zakres regulacji usług powiązanych nie powinien wykraczać poza przepisy dotyczące usług telekomunikacyjnych, tj. świadczenie usług powiązanych powinno być ograniczone do publicznie dostępnych usług powiązanych.	

			c) [Publicznie dostępne usługi jako cel Europejskiego kodeksu łączności elektronicznej] Zgodnie z art. 1 ust. 2 (b) EKŁE (implementowanego do PKE), jednym z celów dyrektywy jest zapewnienie „świadczenia w całej Unii publicznie dostępnych, przystępnych cenowo usług dobrej jakości poprzez skuteczną konkurencję i wybór, aby sprostać sytuacjom, w których rynek nie zaspokaja w sposób zadowalający potrzeb użytkowników końcowych, w tym użytkowników z niepełnosprawnościami, tak aby mieli oni dostęp do usług na równi z innymi użytkownikami końcowymi oraz ustanowić niezbędne prawa użytkowników końcowych." W konsekwencji, nie ma potrzeby uregulowania w PKE usług powiązanych, które nie są publicznie dostępne, gdyż taki przepis będzie wykraczać poza cele EKŁE. d) [Spójność i przewidywalność ram regulacyjnych] EKŁE jasno wskazuje, że „Państwa członkowskie dążą do realizacji każdego z następujących celów (…)przyczynianie się do rozwoju rynku wewnętrznego poprzez usuwanie istniejących przeszkód utrudniających inwestycje w sieci łączności elektronicznej, urządzenia towarzyszące i usługi towarzyszące oraz usługi łączności	

			elektronicznej, a także udostępnienie tych sieci i urządzeń oraz świadczenie tych usług w całej Unii, a także poprzez sprzyjanie ujednolicaniu warunków___regulujących inwestycje w te sieci, urządzenia i usługi oraz ich udostępnianie i świadczenie, poprzez opracowywanie wspólnych przepisów i przewidywalnych podejść regulacyjnych, […](art. 3 ust 2). EKŁE nakłada obowiązek kształtowania ram regulacyjnych w przewidywalny sposób i na podstawie wspólnych przepisów. W efekcie odmienne przepisy dotyczące świadczenia usług telekomunikacyjnych i powiązanych usług nie spełniają powyższego wymogu. Dlatego PKE należy ograniczyć do publicznie dostępnych usług powiązanych. Jednocześnie pragniemy zauważyć, że regulowana działalność gospodarcza, jaką jest działalność komunikacji elektronicznej, jest kwalifikowana jako ograniczenie konstytucyjnej zasady wolności prowadzenia działalności gospodarczej (art. 22 Konstytucji RP). W związku z tym, każde jej ograniczenie powinno być uzasadnione interesem publicznym. W kontekście omawianego przepisu, nie istnieje interes publiczny uzasadniający uwzględnienie w PKE niepublicznych usług powiązanych, gdyż jednocześnie niepubliczne usługi telekomunikacyjne pozostają poza zakresem tej regulacji.	

			Nie trzeba dodawać, że jasne, przewidywalne i spójne prawodawstwo oznacza pewność prawa, stanowiącą część konstytucyjnej zasady demokratycznego państwa prawnego, o której mowa w art. 2 Konstytucji RP, co potwierdza orzecznictwo polskiego Trybunału Konstytucyjnego (TK - P 3/00, TK - K 27/00). W świetle powyższych argumentów proponujemy ograniczenie regulowanej działalności komunikacji elektronicznej wyłącznie do publicznie dostępnych usług powiązanych i wyłączenie niepublicznych usług powiązanych z zakresu PKE.	
18.	Art. 1 ust. 1 pkt 4	Stowarzyszenie BIT	Przepisy określające zadania i obowiązki na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, bezpieczeństwo sieci usług, danych lub komunikatów elektronicznych, zwalczania nadużyć w komunikacji elektronicznej wyłączyć z aktualnie projektowanej ustawy PKE. Przepisy te mają swoje źródło w latach dziewięćdziesiątych XX wieku, zaprojektowane zupełnie w innych okolicznościach technicznych, po9litycznych i militarnych. Następnie rekomenduje się opracować projekt przepisów bez presji czasu, jaki wynika z konieczności implementacji EKŁE. Sprawy obronności i bezpieczeństwa nie są objęte obowiązkiem takiej implementacji. Opracowaniem nowych przepisów objąć również przepisy dotyczące obronności i bezpieczeństwa zwarte również w ustawach KPK, ustawach	**Uwaga nieuwzględniona** Pke nie wprowadza w zakresie obowiązków na rzecz bezpieczeństwa państwa i obronności zasadniczych zmian w stosunku do regulacji Pt. Ze względu na ścisły związek omawianych przepisów z działalnością telekomunikacyjną (regulowaną Pke) należy uznać, że powinny pozostać w Pke.

			kompetencyjnych, ustawie o zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej, Ustawie o obronie Ojczyzny itp.	
19.	Art. 1 ust. 2	Stowarzyszenie BIT	Zapis art. 1 ust. 2 wymaga doprecyzowania. Z treści art. 1 ust. 2 Projektu można wysnuć wniosek, że nie stanowi działalności telekomunikacyjnej umożliwianie korzystania z dostępu do publicznej sieci telekomunikacyjnej za pośrednictwem lokalnej sieci radiowej, jeśli jest to dodatkowa działalność przedsiębiorcy telekomunikacyjnego świadczącego usługi telekomunikacyjne za pomocą stacjonarnej sieci telekomunikacyjnej a działalność ta jest działalnością dodatkową. Zagadnieniem wymagającym doprecyzowania wymaga pojęcie „dodatkowa działalność" – w jaki sposób będzie to mierzone, co będzie wyznacznikiem „dodatkowości". Już teraz przedsiębiorcy telekomunikacyjni mają trudności interpretacyjne dotyczące legalności prowadzenia działalności polegającej na świadczeniu usług za pomocą „lokalnej sieci radiowej" najczęściej ograniczonej do kilkuset metrów radiowych urządzeń radiowych (Hot Spot, Wi-Fi, Router radiowy). Doprecyzowania wymaga pojęcie „lokalnej sieci radiowe" – np. czy radiowa sieć wykorzystywana do zapewnienia dostępu do Internetu za pomocą urządzeń radiowych na obszarze jednej nieruchomości, jednej gminy a może jednego powiatu jest siecią lokalną. Gdzie jest granica	**Uwaga nieuwzględniona** Art. 1 ust. 2 Pke stanowi transpozycję art. 56 ust. 1 i ust. 6 lit. a EKŁE. Jak wskazano w uzasadnieniu do Pke: „Sam fakt zapewnienia dostępu do sieci telekomunikacyjnej przez lokalną sieć radiową nie stanowi zawsze przejawu działalności telekomunikacyjnej. Takie rozwiązanie wynika wprost z art. 56 ust. 2 EKŁE, który przesądza, że *„W przypadku gdy takie zapewnianie dostępu nie jest częścią działalności gospodarczej lub ma charakter dodatkowy w stosunku do działalności gospodarczej lub usługi publicznej, która nie jest uzależniona od przekazywania sygnałów w tych sieciach, przedsiębiorstwo, organ publiczny lub użytkownik końcowy, którzy zapewniają taki dostęp, nie podlegają ogólnemu zezwoleniu na dostarczanie sieci i usług łączności elektronicznej na podstawie art. 12, obowiązkom dotyczącym praw użytkowników końcowych na podstawie części III tytuł II ani obowiązkowi zapewnienia wzajemnego połączenia ich sieci na podstawie art. 61 ust. 1."* To swoiste wyłączenie będzie miało zastosowania praktyczne w sytuacji, gdy umożliwianie korzystania z dostępu do publicznej sieci telekomunikacyjnej za pośrednictwem lokalnej sieci radiowej będzie odbywać się w przestrzeni prywatnej lub na ograniczonej przestrzeni publicznej na zasadach niekomercyjnych albo w charakterze usługi stanowiącej dodatek do innego rodzaju działalności, która nie jest zależna od takiego dostępu.

			terytorialna ograniczająca pojęcie lokalności sieci radiowej? Wątpliwości budzi ten zastosowania wobec przypadków świadczenia usług telekomunikacyjnych użytkownikowi końcowemu, w jego lokalu, za pomocą urządzeń radiowych, spełniających wymagań „lokalnej sieci radiowej". Ponadto definicja taka powoduje skutki w realizacji obowiązków na rzecz sądu lub prokuratury określonych w art. art. 218. § 1. i art. 237. §5 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego. Przepisy te nakładają obowiązki między innymi na podmioty wykonujące działalność telekomunikacyjną. Przy bardzo szerokiej interpretacji bardzo dużo podmiotów nie będzie objętych obowiązkami zapewnienia warunków kontroli procesowej.	Z uwagi na ograniczony charakter w/w działalności, objęcie takich podmiotów zapewniających dostęp do sieci obowiązkami w zakresie udostępniania danych telekomunikacyjnych sądowi i prokuratorowi byłoby nadmiarowe i nieproporcjonalne.
20.	Art. 2	ZTK	Wymogi poprawnej legislacji dyktują potrzebę umieszczania w przepisach ogólnych każdego aktu prawnego tzw. słowniczka zawierającego objaśnienia użytych w ustawie określeń i skrótów (§ 21 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia w sprawie zasad techniki prawodawczej). Co więcej w przepisach ogólnych zamieszcza się również inne niż wskazane w § 21 ust. 1 rozporządzenia w sprawie zasad techniki prawodawczej postanowienia wspólne dla wszystkich albo dla większości przepisów merytorycznych zawartych w ustawie (§ 21 ust. 2 rozporządzenia w sprawie zasad techniki prawodawczej).	**Uwaga wyjaśniona** Należy wskazać, że projekt w bardzo zbliżonym brzmieniu był już przedmiotem prac komisji prawniczej i będzie, także w ramach tego procesu legislacyjnego, ponownie tam weryfikowany.

			Uchybienie tym wymogom, a co za tym idzie rozrzucenie definicji legalnych po całym akcie prawym rangi ustawowej świadczyć może o niedołożeniu należytej staranności przy opracowywaniu projektu ustawy, z czym mamy niestety do czynienia w przypadku projektu pke. Do art. 2 projektu pke, a co najmniej do grupy przepisów ogólnych projektu ustawy winny zostać przeniesione definicje legalne względnie pojęcia rozmieszczone nie tylko poza ramami tegoż przepisu, ale w ogóle poza zakresem regulacji ogólnych projektu. Zastrzeżenie to odnosi się przede wszystkim do definicji legalnych lub objaśnienia pojęć: a/ grupy kapitałowej wyrażonej w art. 61 in principio projektu pke, b/ przedsiębiorcy ujętej w art. 61 projektu pke, c/ obowiązku symetrycznego ujętego w art. 176 ust. 1 projektu pke, d/przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej zajmującego znaczącą pozycję rynkową (art. 207 ust. 1 projektu pke), e/przedsiębiorców komunikacji elektronicznej zajmujących kolektywną pozycję znaczącą (art. 207 ust. 2 projektu pke), f/ wyjaśnienia, że na potrzeby działu VII projektu pke przez usługę komunikacji elektronicznej lub usługę wchodzącą w jej zakres należy rozumieć usługę publicznie dostępną, czyli usługę dostępną dla ogółu użytkowników (art. 282 projektu pke).	

			Zdajemy sobie sprawę, iż w niniejszym opracowaniu nie ujęliśmy wszystkich przypadków definicji legalnych lub określeń rozrzuconych po całym projekcie, które także winny zostać przeniesione co najmniej do grona przepisów ogólnych projektu pke, a nawet do jego art. 2.	
21.	Art. 2	PIIT	Art. 2 - definicja przedsiębiorcy telekomunikacyjnego Projekt poddany konsultacjom zawiera daleko idącą zmianę w zakresie definiowania przedsiębiorcy telekomunikacyjnego. Dotychczas obowiązująca siatka pojęciowa wskazywała na szeroki zakres podmiotów, których działalność należało kwalifikować zgodnie z definicją przedsiębiorcy telekomunikacyjnego. Obecny projekt zmienia zasady w tym zakresie poprzez wskazanie, że przedsiębiorcą telekomunikacyjnym jest tylko podmiot, który świadczy usługi/dostarcza sieci publiczne. Jest to niespójne z uzasadnieniem do wprowadzanej ustawy, gdzie ustawodawca wskazuje, że jego intencją jest utrzymanie dotychczasowych rozwiązań w tym zakresie: (…) zaproponowana definicja odpowiada treścią dotychczasowej definicji przedsiębiorcy telekomunikacyjnego zawartej w art. 2 pkt 27 Pt. i dalej (…) Wdrażając EKŁE zdecydowano się na pozostawienie tej definicji (…). Do analogicznych wniosków można dojść zapoznając się z tabelą zgodności do niemniejszego projektu.	**Uwaga nieuwzględniona** Wprowadzona zmiana ma charakter redakcyjno-legislacyjny. Ustawa PKE tak samo jak dotychczas obowiązująca ustawa PT reguluje sieci i usługi publicznie dostępne. Projekt zatem nie dokonał zmian merytorycznych.

			Uwaga skrócona. Pełna treść dostępna na stronie RPL.	
22.	Art. 2 pkt 4	KIGEiT	Proponujemy doprecyzowanie definicji, zgodnie z którym częstotliwości zharmonizowane nie będą obejmować częstotliwości przeznaczonych na cele rozpowszechniania lub rozprowadzania programów telewizyjnych lub radiowych, tj.: „częstotliwości zharmonizowane – częstotliwości, których dostępność i efektywne wykorzystanie uregulowano za pomocą zharmonizowanych warunków ustanowionych w drodze technicznego środka wykonawczego, zgodnie z art. 4 decyzji nr 676/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie ram regulacyjnych dotyczących polityki spektrum radiowego we Wspólnocie Europejskiej (decyzja o spektrum radiowym) (Dz. Urz. WE L 108 z 24.04.2002, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 13, t. 29, str. 317), z wyłączeniem częstotliwości przeznaczonych na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych w sposób analogowy drogą rozsiewczą naziemną oraz częstotliwości przeznaczonych na cele rozpowszechniania i rozprowadzania programów telewizyjnych w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną.” Uzasadnienie Wyłączenie częstotliwości przeznaczonych na cele rozpowszechniania lub rozprowadzania	**Uwaga nieuwzględniona** Przepis stanowi wdrożenie art. 2 pkt 25 i jest zgodny z brzmieniem wymaganym przez dyrektywę.

			programów telewizyjnych lub radiowych z zakresu definicji częstotliwości zharmonizowanych jest zasadne z następujących powodów: a) [Decyzja o spektrum radiowym] Decyzja o spektrum radiowym, do której odwołuje się analizowana definicja, nie zawiera wyjaśnienia pojęcia *„częstotliwości zharmonizowanych*". Takiej definicji nie zawiera również EKŁE, odwołując się do ww. decyzji o spektrum radiowym (art. 2 pkt 25 EKŁE[2]). Można mieć wątpliwości czy np. decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/899 z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie wykorzystywania zakresu częstotliwości 470-790 MHz w Unii (Dz. Urz. UE L 138 z 25.05.2017, s. 131) harmonizuje powyższy zakres częstotliwości w swietle definicji zawartej w PKE. Stąd, z uwagi na niejednoznaczność pojęcia „częstotliwości zharmonizowanych" proponujemy wprost wskazać, iż nie dotyczy ona częstotliwości przeznaczonych na cele rozpowszechniania lub rozprowadzania programów telewizyjnych lub radiowych. W przypadku częstotliwości przeznaczonych na cele rozpowszechniania programów telewizyjnych lub radiowych, podstawą rozpowszechniania takich programów są odpowiednie decyzje koncesyjne; decyzje w przedmiocie rezerwacji częstotliwości mają tu	

[2] „Zharmonizowane widmo radiowe" oznacza widmo radiowe, którego dostępność i efektywne wykorzystanie uregulowano za pomocą zharmonizowanych warunków ustanowionych w drodze technicznego środka wykonawczego zgodnie z art. 4 decyzji nr 676/2002/WE.

			charakter wtórny, ponieważ określają uprawnienia uprzednio przyznane nadawcom na gruncie decyzji koncesyjnych i uzgodnione już z Prezesem UKE w toku postępowania koncesyjnego lub rekoncesyjnego (szerzej na ten temat w uzasadnieniu do art. 11 pkt 3 ustawy wprowadzającej PKE). W konsekwencji, zasadne jest ich wyraźne wyodrębnienie z puli częstotliwości zharmonizowanych. [Procedura dokonania rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na kolejny okres] PKE odrębnie reguluje procedury składania i rozpoznawania wniosków o dokonanie rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na kolejny okres (art. 92-93 PKE) od procedury składania i rozpoznawania wniosków o dokonanie rezerwacji częstotliwości: (i) na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych w sposób analogowy drogą rozsiewczą naziemną oraz (ii) na cele rozpowszechniania i rozprowadzania programów telewizyjnych w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną (art. 94-96 PKE). Częstotliwości radiowe i telewizyjne w ogóle nie podlegają odnowieniu na kolejny okres, ich rola jest wtórna do koncesji. Powyższe przemawia za argumentem, że „częstotliwości zharmonizowane" oraz „częstotliwości przeznaczone na cele rozpowszechniania / rozprowadzania programów telewizyjnych i radiowych" nie są tożsame i ich odrębność powinna wynikać także z definicji „częstotliwości zharmonizowanych".	

23.	Art. 2 pkt 20	Stowarzyszenie BIT	Pojęcie „konsument” zostało zdefiniowane w ustawie Kodeks cywilny art. 22^1 i stosowany jest w wielu ustawach. W myśl „Zasad techniki prawodawczej” pojęcia zdefiniowane w innych ustawach, w szczególności w kodeksie, prawie itp., nie należy definiować ponownie. Ponadto, definicja zawarta w art. 2 pkt 20 budzi wątpliwości: Czy osoba fizyczna wnioskująca o świadczenie innych niż publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej lub korzystającą z takich usług dla celów niezwiązanych bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub wykonywaniem zawodu również jest konsumentem? Jeżeli jednak projektodawca pozostawi tę definicję to proponuje się usunąć frazę: „publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej lub korzystającą z takich usług”.	**Uwaga nieuwzględniona** Projektowana definicja konsumenta występuje obecnie na gruncie ustawy Prawo telekomunikacyjne, przy czym jej brzmienie zostało jedynie dostosowane do EKŁE. Zgodnie z przyjętą definicją osoba fizyczna będąca konsumentem może wnioskować o świadczenie publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej lub korzystać z takich usług dla celów niezwiązanych bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub wykonywaniem zawodu. Definicja w takim brzmieniu była już przedmiotem prac komisji prawniczej i RCL nie zgłaszał w tym zakresie zastrzeżeń.
24.	Art. 2 pkt 23	Stowarzyszenie BIT	Patrz uwaga do art. 1 ust. 2 A ponadto: Bardzo dobrze, że pojawiła się definicja „lokalnej sieci radiowej” jednak w naszej ocenie wymaga ona dalszego doprecyzowania. Proponujemy precyzyjnie określić moc i zasięg systemu dostępu bezprzewodowego. Praktyka wskazuje, że zasięg urządzeń radiowych (routerów radiowych) wykorzystywanych do zapewnienia bezprzewodowego dostępu wynosi	**Uwaga nieuwzględniona** Użyta definicja jest konsekwencją definicji zawartej w akcie implementowanym. Ponadto należy wskazać, że na gruncie prawa krajowego, punktem granicznym dla takich sieci jest próg mocy urządzeń radiowych takich sieci, wymagających pozwolenia radiowego wydawanego przez Prezesa UKE.

			kilkadziesiąt metrów a moc nadajników liczona jest w miliwatach (na ogół do 100 mW). Określenie „o niskiej mocy i bliskim zasięgu” jest bardzo nieprecyzyjne. Niska moc nadajnika może wynosić kilka miliwatów, kilka watów lub dużo więcej. Również bliski zasięg może wynosić kilka metrów, ale również kilkadziesiąt kilometrów. Proponujemy określić granicę zasięgu na przykład do 300 m i moc 300 mW.	
25.	Art. 2 pkt 39, 40,42-46, 51, 61	Stowarzyszenie BIT	Doprecyzować definicje określeń użytych w projekcie PKE, w których zastosowano przymiotnik „publiczny”, to znaczy: „publicznie dostępne usługi telekomunikacyjne”, „publiczna sieć telekomunikacyjna”. Użycie pojęcia „publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych” oraz „publicznych sieci telekomunikacyjnych” ogranicza zakres podmiotów, wobec których będzie miała zastosowanie ustawa PKE. Wyłączeniu spod regulacji zostaną również sieci telekomunikacyjne wykorzystywane do wykonywania działalności telekomunikacyjnej w biurowcach, centrach handlowych, ale również w budynkach należących do spółdzielni mieszkaniowych, itp., ponieważ usługa taka kierowana jest do ściśle określonej grupy użytkowników, a możliwość skorzystania z tej usługi jest pozostawanie w innym trwałym stosunku prawnym z dostawcą usług lub potencjalni użytkownicy muszą spełniać określone warunki	**Uwaga nieuwzględniona** Pke nie wprowadza w tym zakresie zasadniczych zmian w stosunku do regulacji Pt. Wprowadzona zmiana ma charakter redakcyjno-legislacyjny. Ustawa PKE tak samo jak dotychczas obowiązująca ustawa PT reguluje sieci i usługi publicznie dostępne. Projekt zatem nie dokonał zmian merytorycznych.

			wykraczające poza spełnienie warunków skorzystania z takich usług to znaczy warunków technicznych, finansowych itp. to znaczy użytkownik musi spełnić dodatkowe warunki korzystania z usług telekomunikacyjnych, np. być klientem kawiarni, hotelu, restauracji, zawrzeć umowę najmu powierzchni biurowej, być członkiem stowarzyszenia wykonującego działalność telekomunikacyjną, członkiem spółdzielni mieszkaniowej itp. Ustawa nie definiuje usługi niepublicznej. Ustawa Prawo telekomunikacyjne z 2000 roku wprowadziła pojęcie sieci wewnętrznej, które określano jako sieci wykorzystywane dla własnych potrzeb zlokalizowane wewnątrz budynku, nieruchomości, biurowca, zakładu itp. Brak definicji usługi niepublicznej oraz nieprecyzyjna definicja publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej będzie miała swoje skutki polegające na wielu wątpliwościach związanych z określeniem obowiązków ale również praw przedsiębiorców świadczących usługi komunikacji elektronicznej lub dostarczających sieci telekomunikacyjne.	
26.	Art. 2 pkt 57 lit. c	ZTK	W art. 2 pkt. 57 lit. c projektu pke przyjęto, że dla uznania iż mamy do czynienia z siecią o bardzo dużej przepustowości muszą zostać spełnione wymagania określone w wytycznych Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej wydane na podstawie art. 82 Dyrektywy EKŁE.	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga nie jest uwzględniona ze względu na konieczność zapewnienia zgodności projektowanego aktu z EKŁE. Z jednej strony, art. 2 pkt 2 EKŁE zawiera definicję sieci VHCN, zgodnie z którą *„2) sieć o bardzo dużej przepustowości" oznacza albo sieć łączności elektronicznej, która w całości składa się z elementów światłowodowych co najmniej na odcinku do*

			Wytyczne, w tym także pochodzące od Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej nie są zaliczone w art. 288 zd. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do grona aktów prawnych Unii, co już samo w sobie przesądza, że nie posiadają one jakiejkolwiek mocy prawnej. Wytyczne organów Unii Europejskiej także nie stanowią przepisów prawa powszechnie obowiązującego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ujęciu art., 87 Konstytucji RP. Niewątpliwie zatem zapis art. 82 Dyrektywy EKŁE przewidujący, że krajowe organy regulacyjne w jak największym stopniu uwzględniają wytyczne Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej wydane na podstawie art. 82 Dyrektywy EKŁE w przedmiocie określenia warunków niezbędnych do spełnienia celem uznania, iż mamy do czynienia z siecią o bardzo dużej przepustowości, nie stanowi źródła prawa powszechnie obowiązującego w ujęciu art. 87 Konstytucji RP, wobec czego przedmiotowe wytyczne nie mogą być wiążące dla polskiego regulatora, czyli Prezesa UKE. Oznacza to, iż dla ustalenia czy dana sieć jest siecią o bardzo dużej przepustowości wytyczne Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej wydane na podstawie art. 82 Dyrektywy EKŁE są prawnie irrelewantne, zaś regulacja art. 82 Dyrektywy EKŁE pozbawiona znaczenia prawnego. Celem dokonania oceny czy dana sieć jest siecią o bardzo dużej przepustowości Prezes UKE będzie	*punktu dystrybucji w miejscu świadczenia usługi, albo sieć łączności elektronicznej, która jest w stanie zapewnić w typowych warunkach panujących w czasie największego natężenia ruchu podobną wydajność sieci pod względem dostępnego pasma "w górę" i "w dół" łącza, odporności, parametrów związanych z błędami oraz opóźnienia i jego zmienności; wydajność sieci można uznać za podobną bez względu na to, czy doświadczenia użytkownika końcowego różnią się w zależności od z natury różnych cech charakterystycznych nośnika danych, za pomocą którego sieć ostatecznie łączy się z punktem zakończenia sieci;".* Z drugiej strony, implementacji wymaga również art. 82 EKŁE, który stanowi: *„Art. 82. Do dnia 21 grudnia 2020 r. BEREC, po przeprowadzeniu konsultacji z zainteresowanymi stronami oraz w ścisłej współpracy z Komisją, wyda wytyczne w sprawie kryteriów, które mają być spełnione przez sieć,* ***aby została ona uznana za sieć o bardzo dużej przepustowości,*** *w szczególności pod względem przepustowości łącza służącego do nadawania w dół i w górę, odporności, parametrów związanych z błędami oraz opóźnienia i jego zmienności. Krajowe organy regulacyjne w jak* ***największym stopniu uwzględniają te wytyczne.*** *Do dnia 31 grudnia 2025 r. BEREC zaktualizuje te wytyczne, a następnie będzie je regularnie aktualizować."*

			kierował się przesłankami określonymi w art. 2 pkt. 57 projektu pke z pominięciem jednakże potrzeby spełnienia przez te sieci wymagań określonych w wytycznych wydanych przez Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej na podstawie art. 82 Dyrektywy EKŁE. Reprezentowana przeze mnie Izba Gospodarcza proponuje zatem, aby z regulacji art. 2 pkt. 57 lit. c in fine projektu pke usunąć przecinek i następującą po nim treść w brzmieniu „ a ich wartości spełniają wymagania określone w wytycznych Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej wydanych na podstawie art. 82 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i rady(UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE. L 321 z 17.12.2018 r., str. 36 z późn. zm.)”.	
27.	Art. 2 pkt 60	Liga Obrony Kraju	W art. 2 pkt 60 proponujemy dotychczasową treść definicji zastąpić następującą: 60) służba radiokomunikacyjna amatorska – służbę radiokomunikacyjną mającą na celu nawiązywanie wzajemnych łączności, badania techniczne oraz indywidualne szkolenie wykonane w celach niezarobkowych przez uprawnione osoby wyłącznie dla potrzeb własnych oraz dla potrzeb związanych z obronnością państwa i likwidacją klęsk żywiołowych.	**Uwaga nieuwzględniona** Proponowana definicja jest niezgodna z Regulaminem Radiokomunikacyjnym ITU. Artykuł 1 pkt 1.56 Służba amatorska: służba radiokomunikacyjna mająca na celu samokształcenie, wzajemne komunikowanie się i badania techniczne prowadzone przez amatorów, tj. przez odpowiednio upoważnione osoby interesujące się techniką radiową wyłącznie z pobudek osobistych, a nie w celu zarobkowym.

28.	Dodać art. 2 pkt 61 i pozostałe przenumerować	Polski Związek Krótkofalowców	Art. 2 – dodać pkt 61 w brzmieniu: służba radiokomunikacyjna amatorska satelitarna – służbę radiokomunikacyjną mającą na celu nawiązywanie wzajemnych łączności, badania techniczne oraz indywidualne szkolenie wykonywane z wykorzystaniem satelitów radiokomunikacyjnych w celach niezarobkowych przez osoby uprawnione na podstawie pozwolenia wydanego w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej wyłącznie dla potrzeb własnych; a punkty pozostałe przenumerować	**Uwaga nieuwzględniona** W ocenie projektodawcy, obecne brzmienie przepisy art. 2 pkt 60 jest wystarczające, ponieważ definicja obejmuje wszystkie rodzaje służby radiokomunikacyjnej amatorskiej, bez względu na technologię w jakiej jest realizowana. Definicja ujęta w Regulaminie Radiokomunikacyjnym obowiązuje w Polsce wprost z mocy prawa, ponieważ jest ratyfikowaną umową międzynarodową. Nie zachodzi zatem potrzeba powielenia normy Regulaminu Radiokomunikacyjnego ITU w ustawie krajowej, a jedynie dostosowania do treści tego aktu prawnego. W ocenie projektodawcy, takie dostosowanie już teraz jest wystarczające. Jednocześnie należy podkreślić, że definicja służby radiokomunikacyjnej amatorskiej satelitarnej została uwzględniona w Regulaminie Radiokomunikacyjnym ze względu na rozróżnienie w zakresie gospodarowanie zasobem częstotliwości. Na gruncie krajowym reguluje to rozporządzenie do którego delegacja znajduje się w projekcie PKE (Krajowa Tablica Przeznaczeń Częstotliwości) i to na gruncie tego rozporządzenia wyłącznie zasadne jest określenie szczególne dla służby radiokomunikacyjnej amatorskiej satelitarnej dla zharmonizowania przepisów krajowych z Regulaminem Radiokomunikacyjnym.
29.	Art. 2 pkt 65	Osoba prywatna	Proponuje się wprowadzić następujące zmiany: „65) sytuacja szczególnego zagrożenia – sytuację: a) wymagającą współpracy przedsiębiorców komunikacji elektronicznej z organami administracji publicznej i innymi podmiotami wykonującymi zadania w zakresie ratownictwa, niesienia pomocy, zarządzania kryzysowego,	**Uwaga nieuwzględniona** Definicja „sytuacji szczególnego zagrożenia” jest wystarczająca i stosunkowo pojemna chociażby ze względu na szerokie rozumienie sytuacji kryzysowej. Definicja została wypracowana z właściwymi resortami uwzględniając potrzeby zaadresowania wszystkich niezbędnych stanów, sytuacji. Definicja funkcjonuje w szczególności na potrzeby obowiązków przedsiębiorców telekomunikacyjnych i odnosi

			utrzymania porządku publicznego oraz obronności i bezpieczeństwa państwa w szczególności: – w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej, w rozumieniu ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122), – w czasie obowiązywania stanów nadzwyczajnych, – w warunkach wewnętrznego lub zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa, – w czasie wojny, – w przypadku wystąpienia epidemii, stanu zagrożenia epidemią lub stanu epidemii, – w czasie wystąpienia chorób zakaźnych, chorób szczególnie niebezpiecznych i wysoce zakaźnych w rozumieniu ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1284 z późn. zm.), b) stanowiącą bezpośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa sieci i usług komunikacji elektronicznej;” Uzasadnienie zmiany: W projekcie ustawy dodanie w art. 2 pkt 65 lit. a sformułowania „w szczególności” pozwoli na łatwiejsze dopasowanie definicji do stanów faktycznych i prawnych. Dodanie w art. 2 pkt 65 lit. a tiret trzecie „wewnętrznego zagrożenia” pozwoli na uwzględnienie w całości bezpieczeństwa RP.	się do sytuacji, gdy niezbędna jest współpraca tych podmiotów z innymi przedsiębiorcami, organami; gdy sytuacja stanowi bezpośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa sieci i usług komunikacji elektronicznej. Pojęcie *„w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i czasu wojny”*, funkcjonuje w przepisach prawa powszechnie obowiązującego np. w art. 136 i art. 229 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 27 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. poz. 2305, z późn. zm.) i nawiązuje do sytuacji państwa, w czasie której organy administracji publicznej oraz przedsiębiorcy zobowiązani są do realizacji określonych zadań obronnych, w tym zadań na rzecz Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej. Nie znajduje natomiast uzasadnienia dodawanie przypadku „wewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa” – propozycja w tym zakresie nie była zgłaszana przez właściwe resorty i służby. Konsumują ją pozostałe przesłanki – sytuacja kryzysowa czy stany nadzwyczajne. Nie jest ponadto zasadne zamieszczanie katalogu otwartego sytuacji szczególnego zagrożenia, gdyż wprowadza to wątpliwości co do zakresu definicji.

			Zagrożenia te mogą wystąpić łącznie lub alternatywnie. Przeniesienie przesłanki „w czasie wojny” z art. 2 pkt 65 lit. a tiret trzecie do art. 2 pkt 65 lit. a tiret czwarte pozwoli na większą przejrzystość ustawy. Wprowadzenie art. 2 pkt 65 lit. a tiret piąte oraz tiret szóste wynika z uwagi na ustawę z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1284 z późn. zm.).	
30.	Art. 2 pkt 65	Stowarzyszenie BIT	Bardzo poważne wątpliwości budzi definicja “sytuacja szczególnych zagrożeń” Pojęcie „sytuacja szczególnego zagrożenia” została już użyta w art. 228 Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. W myśl tego przepisu sytuacja szczególnego zagrożenia jest to zdarzenie, które uzasadnia wprowadzenie stanu nadzwyczajnego, to znaczy, że zaistniało takie zagrożenie, wobec którego przeciwdziałanie środkami konstytucyjnymi są niewystarczające i państwo musi zastosować środki nadzwyczajne. Organ uprawniony do wprowadzenia stanu nadzwyczajnego dokonuje oceny sytuacji pod względem spełnienia warunków do wprowadzenia stanu nadzwyczajnego to znaczy ocenia, czy wystąpiła sytuacja szczególnego zagrożenia. Użycie w ustawie Prawo komunikacji elektronicznej pojęcia „sytuacja szczególnego zagrożenia” może powodować wątpliwości interpretacyjne. W myśl	**Uwaga nieuwzględniona** Definicja „sytuacji szczególnego zagrożenia” zawarta w Pke została wypracowana z resortami właściwymi w sprawach wewnętrznych państwa, zarządzania kryzysowego, czy obronności. Ma zastosowanie wyłącznie do przepisów tej ustawy i uwzględnia jej specyfikę. Pojęcie to użyte jest m.in. w rozdziale Pke dotyczącym obowiązków na rzecz bezpieczeństwa państwa i porządku publicznego, której adresatami są w głównej mierze przedsiębiorcy. Odnosi się zatem do takich przypadków gdy potrzebna jest współpraca przedsiębiorców z innymi przedsiębiorcami oraz służbami (w czasie wystąpienia min. sytuacji kryzysowej, stanu nadzwyczajnego) oraz gdy występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa sieci i usług komunikacji elektronicznej. Z brzmienia przepisów Pke jasno wynika, że wystąpienie sytuacji szczególnego zagrożenia powoduje, że powstaje podstawa do określonych działań organów (np. wydania decyzji przez Prezesa UKE z art. 40 Pke), oraz aktualizuje się obowiązek podjęcia przez przedsiębiorców działań wskazanych w planie z art. 39 Pke. Nie jest ona, na gruncie Pke

			projektowanego art. 2 pkt 65 PKE sytuacja szczególnego zagrożenia to stan nadzwyczajny, sytuacja kryzysowa, to znaczy sytuacja wpływająca negatywnie na poziom bezpieczeństwa ludzi, mienia w znacznych rozmiarach lub środowiska, wywołująca znaczne ograniczenia w działaniu właściwych organów administracji publicznej ze względu na nieadekwatność posiadanych sił i środków, lub bezpośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa sieci i usług. Wątpliwości mogą polegać na ocenie czy „sytuacja szczególnego zagrożenie" to zdarzenie uzasadniające wprowadzenie stanu nadzwyczajnego czy uzasadniające podjęcie wewnętrznych działań przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej. Sytuacja szczególnego zagrożenia jest jednocześnie przyczyną wprowadzenia stanu nadzwyczajnego, z kolei wprowadzenie jednego ze stanu nadzwyczajnego jest jedną z przyczyn powstania sytuacji szczególnego zagrożenia. Językowo bardzo dziwna konstrukcja. Ponadto należy podkreślić, że przedsiębiorca komunikacji elektronicznej ma bardzo mały wpływ na działanie w związku z wprowadzeniem stanu nadzwyczajnego lub gdy zaistnieje sytuacja kryzysowa. W takich przypadkach będzie postępował w myśl decyzji administracyjnych wydanych przez właściwe organy administracji publicznej, w sposób określony wprost w przepisach dotyczących stanów nadzwyczajnych	przyczyną ogłoszenia stanów nadzwyczajnych, natomiast jest sytuacją gdy przykładowo taki stan został już ogłoszony. Kwestie dotyczące bezpieczeństwa sieci i usług zawarte w dziale VIIa Pt zostaną utrzymane w mocy do czasu wejścia w życie przepisów wdrażających dyrektywę NIS2.

			lub w sposób określony w przepisach o zarzadzaniu kryzysowym. Planowanie działań oraz ich realizacja ogranicza się do zapewnienia bezpieczeństwa i integralności sieci, usług oraz danych będących w jego właściwości, co realizuje również w innych sytuacjach niż sytuacje szczególnych zagrożeń. Mając powyższe na względzie proponuje się zrezygnować z używania pojęcia „sytuacje szczególnego zagrożenia" w znaczeniu zdefiniowanym w art. 2 pkt 65 projektu PKE z konsekwencjami w dalszej części PKE. Jednak w przypadku pozostawienia tej definicji to proponuje się spójnik „i" we frazie „sieci i usług" zamienić na „lub". Spójnik „i" powoduje, że z sytuacją szczególnego zagrożenia mamy do czynienia wtedy, gdy nastąpi bezpośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa zarówno sieci jak i usług. Może zdarzyć się, że zostanie naruszone bezpieczeństwo tylko usług lub tylko sieci. W przypadku, gdy będzie zapis „sieci i usług" w sensie prawnym przypadek gdy zagrożenie będzie dotyczyło tylko sieci lub tylko usług nie będzie sytuacją szczególnego zagrożenia. Ponadto, podkreślić należy, że projekt PKE z dnia 22.02.2024 r. nie przewiduje działań dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa sieci, usług komunikacji elektronicznej.	
31.	Art. 2 pkt 75	PIIT	art. 2 pkt 75 - definicja usługi fakultatywnego obciążania rachunku	**Uwaga częściowo uwzględniona**

			W toku prac legislacyjnych definicja usługi fakultatywnego obciążania rachunku (UFOR) ewoluowała tak, że obecnie pojęcie to znacznie odbiega od tego, czego faktycznie powinna dotyczyć. W licznych wystąpieniach formułowanych podczas prac legislacyjnych nad projektem PKE poprzedniej kadencji Sejmu podnosiliśmy w szczególności, że definicja w takim brzmieniu obejmuje, a nie powinna, usługi komunikacji elektronicznej i usługi ubezpieczeniowe. Po pierwsze, definicja UFOR powinna zostać tak zmieniona, aby nie obejmowała umów i usług komunikacji elektronicznej, które przecież nie wymagają dodatkowych wymogów UFOR-owych skoro będą przedmiotem obszernej regulacji w PKE. Zwracamy uwagę, że sytuacja, w której różne usługi komunikacji elektronicznej na mocy osobno zawieranych z klientem umów świadczą odrębne spółki (np. usługa dostępu do internetu oraz usługa telewizji), jednak przy świadomości klientów, dla ich wygody rozliczane są one na jednym rachunku, jest możliwa chociażby w przypadku grup kapitałowych czy umów zawartych pomiędzy przedsiębiorcami. Projektowane regulacje dot. UFOR nie powinny wprowadzać ograniczeń i dodatkowych wymogów dla możliwości oferowania w przyszłości usług komunikacji elektronicznej w ramach przytoczonego modelu. Po drugie, definicja UFOR powinna zostać tak zmieniona, aby nie obejmowała umów	Definicja UFOR docelowo nie będzie obejmowała usług ubezpieczeniowych, z uwagi że działalność z zakresu dystrybucji ubezpieczeń jest prowadzona na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń. Projektodawca nie uznał za zasadne, aby wyłączyć z zakresu definicji usługi komunikacji elektronicznej z uwagi na cel projektowanej regulacji. Jedną z takich usług często aktywowanych w ramach UFOR jest np. Netflix, który należy do OTT.

			ubezpieczenia, które przedsiębiorca telekomunikacyjny oferuje pośrednicząc w ich sprzedaży poprzez doliczanie składek za wybrane przez abonenta ubezpieczenie do rachunku za usługi telekomunikacyjne (komunikacji elektronicznej). W praktyce ryzyko objęcia definicją UFOR sprzedawanych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych ubezpieczeń, w tych przypadkach, gdzie składka ubezpieczeniowa jest opłacana przez jej doliczenie do rachunku za usługi telekomunikacyjne, może oznaczać istotny wpływ nowej regulacji na: • zawarte oraz zawierane obecnie umowy ubezpieczeń; • obowiązek uiszczania składek i konsekwencje związane z zaprzestaniem ich uiszczania w przypadku braku zgody, odwoływania zgody na UFOR lub wyboru progu kwotowego w wysokości uniemożliwiającej naliczenie składki. Wydaje się, że objęcie definicją UFOR umów ubezpieczenia nie było zabiegiem celowym ze strony Projektodawcy, a jest niezamierzoną konsekwencją dążenia do możliwie szerokiego zakresu przedmiotowego opracowanej definicji UFOR. Działalność z zakresu dystrybucji ubezpieczeń jest prowadzona na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń, która przewiduje m.in. wymóg uzyskania wpisu do rejestru pośredników ubezpieczeniowych, wymogi dotyczące przekazywania informacji klientowi, kwestie	

			reklamacji usług czy nadzór i kontrolę KNF. Regulacje te stanowią wystarczającą ochronę na gruncie unijnym (implementacja Dyrektywy nr 2016/97 w sprawie dystrybucji ubezpieczeń). Warto podkreślić, że przedsiębiorcy telekomunikacyjni pośredniczą w zawieraniu takich samych umów ubezpieczenia, jak np. sieci handlowe oferujące sprzęt RTV/AGD lub banki, czy w końcu podmioty działające wyłącznie jako agenci ubezpieczeniowi. Podmioty te nie są objęte żadną szczególną regulacją, poza przepisami wynikającymi z przedmiotu działalności, tj. pośrednictwa ubezpieczeniowego, gdzie jednym z głównych elementów pośrednika jest wykonywanie czynności faktycznych związanych z realizacją umów ubezpieczenia w postaci poboru składki (bez żadnych ograniczeń ustawowych). Biorąc pod uwagę wymagania wynikające z ustawy o dystrybucji ubezpieczeń nie ma uzasadnienia, aby na dystrybucję ubezpieczeń w modelu DCB nakładać dodatkową, zbędną „warstwę" wymagań UFOR-wych. Biorąc powyższe pod uwagę przepis projektu PKE definiujący usługi fakultatywnego obciążania rachunku powinien uzyskać następujące brzmienie: 75) usługa fakultatywnego obciążania rachunku – usługę polegającą na pośredniczeniu przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej w sprzedaży towarów lub świadczeniu usług innych niż usługi komunikacji elektronicznej lub usługi	

			ubezpieczeniowe, lub pośredniczeniu w płatności za te towary lub usługi, której wartość jest uwzględniana na rachunku za wykonane usługi komunikacji elektronicznej lub pokrywana ze środków z doładowań;	
32.	Art. 2 pkt 75	IAB Polska	W ocenie IAB Polska, zgodnie z EKŁE, PKE nie powinno regulować samej usługi dodatkowego obciążania rachunku usług podmiotów trzecich, lecz jedynie obowiązek umożliwienia jej dezaktywacji, gdyż jedynie tego wymaga EKŁE. Planowana w PKE regulacja (definicja z art. 2 pkt 75 jest zatem nie do zaakceptowania i wymaga zmian, gdyż nakłada nadmierne i niewynikające z EKŁE obowiązki. Uwaga skrócona. Pełna treść dostępna na stronie RPL.	**Uwaga częściowo uwzględniona** Definicja UFOR docelowo nie będzie obejmowała usług ubezpieczeniowych, z uwagi że działalność z zakresu dystrybucji ubezpieczeń jest prowadzona na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń. Projektodawca nie uznał za zasadne, aby wyłączyć z zakresu definicji usługi komunikacji elektronicznej z uwagi na cel projektowanej regulacji. Jedną z takich usług często aktywowanych w ramach UFOR jest np. Netflix, który należy do OTT.
33.	Art. 2 pkt 75	Wspólne stanowisko (KIKE, KIGEiT, Open Allies, PIKE, MEDIAKOM)	Propozycja zmiany: Art. 2. Określenia użyte w ustawie oznaczają: […] 75) usługa fakultatywnego obciążania rachunku – usługę polegającą na pośredniczeniu przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej w	**Uwaga częściowo uwzględniona** Definicja UFOR docelowo nie będzie obejmowała usług ubezpieczeniowych, z uwagi że działalność z zakresu dystrybucji ubezpieczeń jest prowadzona na podstawie ustawy z dnia 15 grudnia 2017 r. o dystrybucji ubezpieczeń. Projektodawca nie uznał za zasadne, aby wyłączyć z zakresu definicji usługi komunikacji elektronicznej z uwagi na cel

			sprzedaży towarów lub świadczeniu usług innych niż usługi komunikacji elektronicznej lub usługi ubezpieczeniowe, lub pośredniczeniu w płatności za te towary lub usługi, której wartość jest uwzględniana na rachunku za wykonane usługi komunikacji elektronicznej lub pokrywana ze środków z doładowań; Postulujemy, żeby definicja usługi fakultatywnego obciążania rachunku („UFOR") została tak zmieniona, aby nie obejmowała usług komunikacji elektronicznej ani ubezpieczeń. Usługi komunikacji elektronicznej nie wymagają dodatkowych wymogów skoro będą przedmiotem obszernej regulacji w PKE, a zdarza się, że na jednym rachunku rozliczane są opłaty za różne usługi komunikacji elektronicznej świadczone przez odrębne spółki na mocy osobno zawieranych z klientem umów (np. usługa dostępu do internetu oraz usługa telewizji). Projektowane regulacje dot. UFOR nie powinny wprowadzać ograniczeń i dodatkowych wymogów dla możliwości oferowania w przyszłości usług komunikacji elektronicznej w ramach przytoczonego modelu.	projektowanej regulacji. Jedną z takich usług często aktywowanych w ramach UFOR jest np. Netlix, który należy do OTT.

			Ubezpieczenia również powinny być wprost wyłączone z przedmiotowej regulacji. Zdaniem Izby, mało prawdopodobne jest, żeby intencją projektodawcy było objęcie zakresem nowej regulacji odrębnie zawieranych umów ubezpieczenia. Projektodawca nie stwierdził w uzasadnieniu, aby w tym zakresie istniał problem rynkowy, który wymaga rozwiązania. Ugruntowaną od wielu lat praktyką rynkową jest, że przedsiębiorcy telekomunikacyjni pośredniczą przy zawieraniu przez abonentów umów ubezpieczenia, np. ubezpieczeń urządzeń telekomunikacyjnych lub ubezpieczeń osobowych, za które składki doliczane są do rachunku za usługi telekomunikacyjne. W praktyce objęcie definicją UFOR ubezpieczeń może oznaczać istotny wpływ nowej regulacji na uprzednio zawarte umowy ubezpieczeń, w szczególności doprowadzić do utraty ochrony ubezpieczeniowej przez abonentów (w związku z brakiem możliwości naliczania składek do czego dojdzie w przypadku braku zgody, odwołania zgody na UFOR lub wyboru progu kwotowego w wysokości uniemożliwiającej naliczenie składki zgodnie z projektowanym art. 351- 352 PKE).	

			Działalność z zakresu dystrybucji ubezpieczeń jest prowadzona na podstawie ustawy o dystrybucji ubezpieczeń, która określa m.in. konieczność wpisu do rejestru pośredników ubezpieczeniowych, wymogi dot. przekazywania informacji klientowi, kwestie reklamacji usług czy nadzór i kontrolę KNF. Regulacje te stanowią wystarczającą ochronę na gruncie unijnym (implementacja Dyrektywy nr 2016/97 w sprawie dystrybucji ubezpieczeń). Warto podkreślić, że przedsiębiorcy telekomunikacyjni pośredniczą w zawieraniu takich samych umów ubezpieczenia jak np. sieci handlowe oferujące sprzęt RTV / AGD, banki lub agenci ubezpieczeniowi. Podmioty te nie są objęte żadną szczególną regulacją, poza przepisami wynikającymi z przedmiotu działalności tj. pośrednictwa ubezpieczeniowego, gdzie jednym z głównych elementów pośrednika jest wykonywanie czynności faktycznych związanych z realizacją umów ubezpieczenia w postaci poboru składki (bez żadnych ograniczeń ustawowych). W tym kontekście, istnieje uzasadniona obawa, że proponowane rozwiązanie narusza zasadę równości w życiu gospodarczym, gwarantowaną w art. 32 Konstytucji RP. Zasada równości, to również równy dostęp do rynku – nakładanie zwiększonych	

			obowiązków na pośredników ubezpieczeniowych będących równocześnie przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi w stosunku do pozostałych pośredników ubezpieczeniowych z pewnością narusza wspomnianą zasadę równego dostępu do rynku. W związku z powyższym Izba wnosi o jednoznaczne wyłączenie płatności klienta wynikających z umów zawieranych na podstawie ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej spod definicji UFOR, aby nie było żadnych wątpliwości, że pośrednictwo ubezpieczeniowe może być objęte tą definicją.	
34.	Art. 3	ZTK	W art. 3 ust. 1 projektu pke przyznano Ministrowi Cyfryzacji uprawnienie do wprowadzenia w drodze rozporządzenia stosowania wymagań i zaleceń międzynarodowych o charakterze specjalistycznym ustanawianych przez organizacje międzynarodowe celem zwiększenia efektywności telekomunikacji. Przedmiotowe międzynarodowe wymagania i zalecenia nie stanowią źródła prawa powszechnie obowiązującego w ujęciu art. 87 Konstytucji RP. Ponadto zalecenia wydawane przez organy Unii Europejskiej, mimo iż stanowią akty prawne Unii (art. 288 zd. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej), to jednakże nie posiadają jakiejkolwiek mocy wiążącej (art. 288 zd. 7 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej).	**Uwaga nieuwzględniona** Po pierwsze należy wskazać, że regulacja w tym zakresie od wielu lat funkcjonuje na gruncie ustawy PT. Po drugie, właśnie w związku z faktem iż zalecenia nie stanowią same z siebie źródła prawa, niezbędne jest ich wprowadzanie w drodze aktu wykonawczego.

			Niewątpliwie zatem rzeczone międzynarodowe wymagania i zalecenia nie mogą stanowić źródła prawa powszechnie obowiązującego w naszym kraju, tym bardziej, że część spośród nich stanowiąca zalecenia organów Unii Europejskiej nie posiada mocy wiążącej. Proponujemy zatem skreślenie całego art. 3 projektu pke.	
35.	Art. 4	IAB Polska	Niezależnie od powyższego należy zwrócić uwagę, że w projekcie PKE do art. 185 przeniesiono definicję przedsiębiorcy o znaczącej pozycji rynkowej oraz przedsiębiorców zajmujących kolektywną pozycję znaczącą w ślad za obecnym brzmieniem art. 25a Prawa telekomunikacyjnego (dalej: „Pr.Tel."). Usunięto natomiast ust. 2 wspomnianego artykułu, który wskazywał na stosowanie w procesie oceny przedsiębiorców przez Prezesa UKE kryteriów wymienionych w wytycznych Komisji Europejskiej, o których mowa w art. 19 ust. 3 Pr.Tel. Analogiczną delegację jak w Prawie telekomunikacyjnym stanowi natomiast art. 4 PKE, zgodnie z którym: „Prezes UKE uwzględnia przy stosowaniu ustawy w największym możliwie stopniu wytyczne i zalecenia Komisji Europejskiej w ich aktualnym brzmieniu." W ocenie IAB Polska regulacja z art. 4 PKE jest	**Uwaga nieuwzględniona** Zaproponowana regulacja zapewnia konieczność stosowania wytycznych, a jednocześnie pozwoli uwzględnić wytyczne, które zostaną wydane w przyszłości.

			jednak zbyt ogólna mając na uwadze obowiązki nakładane na przedsiębiorców zakwalifikowanych przez Prezes UKE jako posiadających indywidualną lub kolektywną pozycję znaczącą i w ślad za dotychczasową regulacją Pr.Tel oraz art. 63 i 64 EKŁE konieczność odniesienia się Prezesa UKE w swojej ocenie do wytycznych KE powinna być wprost wskazana w przepisach art. 207 PKE	
36.	Art. 4	ZTK	Zalecenia Komisji Europejskiej, w tym także wydane w celu zharmonizowania stosowania Dyrektywy EKŁE nie posiadają żadnej mocy wiążącej (art. 288 zd. 7 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej), wobec czego sprzeczna z art. 288 zd. 7 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej jest regulacja przewidująca, iż Prezes UKE przy stosowaniu ustawy pke w możliwie największym stopniu uwzględnia zalecenia Komisji Europejskiej (art. 4 ust. 1 projektu pke). Z tych samych powodów zupełnie zbędna i sprzeczna z art. 288 zd. 7 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej jest regulacja art. 4 ust. 2 projektu pke dotycząca możliwości odstąpienia przez Prezesa UKE od zaleceń Komisji Europejskich wydanych w celu zharmonizowania stosowania Dyrektywy EKŁE. Również opinie i zalecenia Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej, zwanego dalej BEREC, nie posiadają jakiejkolwiek mocy wiążącej (art. 288 zd. 7 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej), wobec czego bezpodstawne w art. 4 ust. 3 projektu pke jest przyjęcie, że Prezes	**Uwaga nieuwzględniona** Przywołane w uwadze przepisy stanowią implementację EKŁE (art. 10 i art. 38).

			UKE uwzględnia przy stosowaniu ustawy pke w możliwie największym stopniu opinie i zalecenia BEREC. Z kolei przewidziane w art. 4 ust. 1 projektu pke wytyczne Komisji Europejskiej, jak i wytyczne, wspólne stanowiska, najlepsze praktyki i metodologie przyjmowane przez BEREC nie stanowiąc źródła prawa powszechnie obowiązującego w naszym kraju (art. 87 Konstytucji RP) i nie mogą być uwzględniane przez Prezesa UKE przy stosowaniu ustawy pke. Przepisy art. 38 Dyrektywy EKŁE, art. 64 Dyrektywy EKŁE oraz art. 10 ust. 2 Dyrektywy EKŁE, na których oparto regulację art. 4 projektu pke nie mogą stanowić podstawy do implementacji w tym zakresie Dyrektywy EKŁE ze względu na niemożność pogodzenia ich treści z art. 288 zd. 7 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz z art. 87 Konstytucji RP. W tym stanie prawnym wnosimy o wykreślenie całego art. 4 projektu pke jako prawnie bezpodstawnego.	
2.2. Rozdział 2. Wykonywanie działalności telekomunikacyjnej (art. 5 – 22)				
37.	Art. 11 ust. 6	ZTK	Regulację art. 11 ust. 6 projektu pke uznać należy po prostu za błędną. Wpisom w urzędowym rejestrze przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz w urzędowym rejestrze jednostek samorządu terytorialnego nie przyznano jakiejkolwiek mocy wiążącej, nie służą im	**Uwaga nieuwzględniona** Zaświadczenie ma na celu potwierdzenie danych objętych rejestrem. W przypadku błędu w zaświadczeniu, błąd ten należy sprostować.

			jakiekolwiek domniemania wynikające z wpisu w tych rejestrach. Wpisom zatem w tych rejestrach nie służy ani domniemanie ich prawdziwości na wzór wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym, zwanym dalej KRS [art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 20.08.1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 685 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą o KRS], nie obowiązuje też w odniesieniu do wpisu w rejestrze przedsiębiorców telekomunikacyjnych i w rejestrze jednostek samorządu terytorialnego regulacja jaka dotyczy wpisów w KRS, a mianowicie, że nikt nie może zasłaniać się nieznajomością wpisów dokonanych w KRS (art. 16 i art. 15 ust. 1 ustawy o KRS). Z kolei wolą projektodawcy zaświadczeniu o dokonaniu wpisu w rejestrze przedsiębiorców telekomunikacyjnych, jak i w rejestrze jednostek samorządu terytorialnego mocą art. 11 ust. 3 projektu pke nadano moc dokumentu urzędowego, co skutkuje tym, iż dokumentowi urzędowemu przysługuje zarówno domniemanie autentyczności, jak i domniemanie zgodności tego co zostało w nim zaświadczone(w tym przypadku chodzi o treść wpisu w jednym ze wzmiankowanych dwóch urzędowych rejestrów) z rzeczywistym stanem prawnym, a nadto dokument ten jest dowodem tego co urzędowo zostało w nim poświadczone (art. 244 § 1 k.p.c., art. 76 § 1 k.p.a.). Podobne stanowisko zostało też zaprezentowane na 34 stronie uzasadnienia projektu pke.	

			Mając zatem na uwadze, że zaświadczenie o dokonaniu wpisu do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz do rejestru jednostek samorządu terytorialnego stanowi dokument urzędowy (art. 11 ust. 3 projektu pke) ze wszelkimi skutkami z tym powiązanymi (art. 244 § 1 k.p.c., art. 76 § 1 k.p.a.), gdy tymczasem treści wpisów dokonanych w tych rejestrach nie przyznaje projektodawca jakiejkolwiek mocy, zaś treść odpisów z tychże rejestrów także pozbawiona jest jakiejkolwiek mocy wiążącej, przeto w razie rozbieżności między treścią zaświadczenia o dokonaniu wpisu w tych rejestrach, a treścią wpisów w tych rejestrach dokonanych wiążący charakter może zostać przyznany jedynie treści zaświadczenia o dokonaniu wpisu w tych rejestrach, nie zaś, jak to błędnie uczyniono w art. 11 ust. 6 projektu pke, treści wpisów w rejestrach dokonanych. Mając na uwadze konsekwencje prawne płynące z faktu, że zaświadczenie o dokonaniu wpisu w rejestrze przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz w rejestrze jednostek samorządu terytorialnego posiada moc dokumentu urzędowego proponujemy albo wykreślenie art. 11 ust. 6 projektu pke, jako całkowicie zbędnej, albo też nadanie art. 11 ust. 6 projektu pke nowego brzmienia „W przypadku, gdy dane zawarte w zaświadczeniu różnią się od danych zawartych w rejestrze PT lub w rejestrze JST, przyjmuje się, że wiążący charakter mają dane zawarte w	

			zaświadczeniu o dokonaniu wpisu w rejestrze PT lub w rejestrze JST.”	
38.	Art. 12 ust. 5	ZTK	Zupełnie niezrozumiałe jest zaniechanie wprowadzenia regulacji zbliżonej do normy art. 12 ust. 5 projektu pke w odniesieniu do podmiotów wpisanych w KRS. Przecież nazwa firmy przedsiębiorcy oraz adresu wykonywania działalności, a także adresu strony internetowej nie jest wpisywana jedynie w Centralnej Ewidencji i Informacji o działalności Gospodarczej, zwanej dalej CEiDG, ale także w KRS w przypadku przedsiębiorców wpisywanych w tymże rejestrze urzędowym (art. 38 pkt. 1 lit. a i lit. c ustawy o KRS, art. 38 pkt. 1 a ustawy o KRS), zaś wpisom tym przysługuje domniemanie prawdziwości (art. 17 ust. 1 ustawy o KRS), a nikt nie może zasłaniać się nieznajomością tychże wpisów, w tym i Prezes UKE (art. 15 ust. 1 ustawy o KRS), wobec czego nic nie stoi na przeszkodzie po temu, aby Prezes UKE sięgnął także do KRS po przedmiotowe dane i z urzędu dokonał rejestracji przedmiotowych zmian w rejestrze przedsiębiorców telekomunikacyjnych dotyczących zmiany firmy przedsiębiorcy, adresu jego działalności oraz strony internetowej. Proponujemy zatem, aby w art. 12 ust. 5 projektu pke po słowie „Gospodarczej” dodać przed przecinkiem treść w brzmieniu „lub w Krajowym Rejestrze Sądowym”.	**Uwaga uwzględniona**
39.	Art. 19	KIGEiT	Przepis zasadniczo powiela regulację objętą obecnym art. 6 PT, z wyłączeniem możliwości	**Uwaga nieuwzględniona**

			żądania informacji „od innych podmiotów działających na rynku komunikacji elektronicznej lub innych rynkach ściśle powiązanych z tym rynkiem”. W związku z analogicznym brzmieniem Izba ma zasadnicze obawy, że podobnie jak obecnie, przepis ten będzie nadużywany przez Prezesa UKE. Z informacji przekazywanych przez członków Izby wynika, że Prezes UKE bardzo często korzysta z możliwości kierowania wezwań na ww. podstawie. Warto przy tym podkreślić, że zarówno w obecnym porządku prawnym jak i projektowanym, nieudzielenie odpowiedzi lub przekazanie odpowiedzi błędnych stanowi podstawę do nałożenia kary pieniężnej w wysokości do 3% przychodu. Co więcej, wezwania te niejednokrotnie i w dużym zakresie powielają informacje posiadane już przez Prezesa UKE, gdyż zostały one przekazane w ramach sprawozdawczości rocznej z działalności telekomunikacyjnej lub np. do systemu SIIS/PIT2. W takim przypadku wezwanie ma na celu jedynie wyręczenie Prezesa UKE w przedstawieniu tych samych danych w innym niż sprawozdane ujęciu. Szeroko ujęta podstawa materialna żądań (obejmująca informacje niezbędne do wykonywania przez Prezesa UKE jego uprawnień i obowiązków) powoduje, że Prezes UKE korzystając z tej możliwości omija w szczególności przepisy dotyczące kontroli i stosuje ten mechanizm w celu weryfikacji zgodności działania przedsiębiorcy z	Przepis stanowi wdrożenie art. 20 EKŁE – zarówno zakres informacji, jak i wszelkie ograniczenia wynikają z przepisu dyrektywy.

			przepisami prawa, co w ocenie Izby stanowi oczywiste nadużycie prawa. Izba zwraca uwagę, że zgodnie z art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (dalej „Konstytucja Przedsiębiorców") „Kontrola działalności gospodarczej przedsiębiorców jest przeprowadzana na zasadach określonych w niniejszej ustawie, chyba że zasady i tryb kontroli wynikają z ratyfikowanych umów międzynarodowych albo bezpośrednio stosowanych przepisów prawa Unii Europejskiej". W świetle powyższego należy zwrócić uwagę na wynikającą z naczelnej zasady demokratycznego państwa prawnego zasadę działania organów władzy publicznej w granicach i na podstawie obowiązującego prawa, wyrażoną w art. 7 Konstytucji RP. Przepis ten zawiera normę zakazującą domniemywania kompetencji takiego organu i tym samym nakazuje, by wszelkie działania organu władzy publicznej były oparte na wyraźnie określonej normie kompetencyjnej. Określoną prawnie formę działania (tj. wezwanie, o którym mowa w art. 19 Projektu) Prezes UKE może zastosować jedynie wtedy, gdy wprost zezwala na to przepis prawa. Reasumując, Izba postuluje wprowadzenie w powyższym zakresie następujących ograniczeń:	

			a) każde wezwanie powinno być traktowane tak, jak dwa dni postępowania kontrolnego i wliczać się do limitu dni kontroli b) wezwanie nie może być realizowane w celu dokonania oceny zgodności działalności z przepisami prawa c) ustalenia poczynione dzięki wezwaniu nie mogą być podstawą do nałożenia kary w okresie biegu terminu na udzielenie odpowiedzi na wezwanie nie można kierować kolejnego.	
40.	Art. 20	ZTK	Jak widać Minister Cyfryzacji przy opracowywaniu projektu pke nie tylko nie wziął pod uwagę sformułowanych przez Związek telewizji Kablowych w Polsce Izba Gospodarcza za pismem z dnia 22.01.2024 r. L. dz. 03/01/24/PR zarzutów wskazujących na nadmierne przeciążenie przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązkami sprawozdawczymi i informacyjnymi realizowanymi wobec organów administracji publicznej, ale wręcz w projekcie pke obowiązki te jeszcze poszerzył dodatkowo dociążając przedsiębiorców telekomunikacyjnych tymi obowiązkami. W piśmie z dnia 22.01.2024 r. postulowaliśmy, aby obowiązki sprawozdawczo-informacyjne realizowane wobec Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwanego dalej Prezesem UKE: a/ w oparciu o art. 7 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. prawo telekomunikacyjne (tekst jedn. Dz. U. z 2024	**Uwaga nieuwzględniona** Przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej obowiązani są realizować odrębne obowiązki informacyjne z uwagi na inny charakter przekazywanych danych. Przekazywane dane mają różny charakter i odbiorców docelowych. Niektóre dane stanowią tajemnicę handlową przedsiębiorstwa i wymagają szczególnego traktowania przez wyspecjalizowany organ. Dane te też zasilają odrębne systemy, dedykowane są odrębnym odbiorcom i prowadzone są przez odrębne organy.

			r. poz. 34 z późn. zm.), zwanej dalej prawem telekomunikacyjnym, dotyczące rodzaju i zakresu wykonywanej działalności telekomunikacyjnej oraz wielkości sprzedaży usług telekomunikacyjnych, b/ obejmujące dawny SIIS (art. 29 ust. 2 a megaustawy) oraz dawny PIT (art. 29 c megaustawy) objęte obecnie zbiorczym pojęciem sprawozdawczości PIT, oraz obowiązki sprawozdawczo- informacyjne realizowane wobec SIDUSIS prowadzonego przez Ministra Cyfryzacji (art. 29 j megaustawy), objąć jednym obowiązkiem sprawozdawczym realizowanym wobec jednego organu administracji publicznej, który to obowiązek nie będzie dublował sprawozdawanych danych. Jak widać po projekcie pke Minister Cyfryzacji poszedł w odmiennym kierunku albowiem nie tylko nie stworzył w projekcie pke jednolitej sprawozdawczości realizowanej wobec jednego organu administracji publicznej eliminując tym samym sprawozdawanie tych samych informacji, ale dodatkowo jeszcze: a/ obowiązek przewidziany w art. 7 prawa telekomunikacyjnego obejmujący sprawozdawanie wobec Prezesa UKE o rodzaju i zakresie wykonywanej działalności telekomunikacyjnej oraz wielkości sprzedaży usług telekomunikacyjnych poszerzył o informacje o wysokości pozostałych na koncie środków z doładowań, do których w poprzednim roku kalendarzowym wygasło	

			uprawnienie konsumenta, o którym mowa w art. 332 ust. 1 projektu pke, pomniejszonych o odprowadzonych od nich podatek od towarów i usług (art. 20 ust. 1 projektu pke), b/ obowiązek dostarczania Prezesowi UKE przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego jedynie na wyraźne żądanie Prezesa UKE w terminie 30 dni od dnia zwrócenia się o nie danych dotyczących infrastruktury telekomunikacyjnej eksploatowanej lub używanej przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego niezbędną do przygotowania systemów łączności na potrzeby obronne państwa, w tym systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym [art. 180 f ust. 1 prawa telekomunikacyjnego w zw. z § 2 w zw. z § 6 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12.10.2010 r. w sprawie danych dotyczących infrastruktury telekomunikacyjnej niezbędnej do przygotowania systemów łączności na potrzeby obronne państwa (Dz. U. nr 196 poz. 1302), zwanego dalej rozporządzeniem w sprawie infrastruktury telekomunikacyjnej o charakterze obronnym], o które to dane Prezes UKE praktycznie w ogóle nie zwracał się do przedsiębiorców telekomunikacyjnych, przekształcił projektodawca w stały obowiązek sprawozdawczy realizowany wobec Prezesa UKE do dnia 31 marca według stanu na dzień 31 grudnia roku minionego przekazywania danych dotyczących infrastruktury telekomunikacyjnej posiadanej przez tegoż przedsiębiorcę niezbędnej do przygotowania	

			systemów łączności na potrzeby obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego (art. 54 ust. 1 w zw. z art. 54 ust. 2 projektu pke), c/ na dostawcę usług dostępu do internetu oraz na dostawcę usług komunikacji interpersonalnej wykorzystującej numery, zaś na dostawcę usług komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów tylko w przypadku, gdy możliwe jest porównanie usług według cen, taryf i jakości, , którego przychód z tytułu działalności telekomunikacyjnej w roku poprzednim wyniósł co najmniej dwutysięczną krotność przeciętnego wynagrodzenia, zaś dane dotyczące świadczonych przez niego usług nie są udostępnione w narzędziu porównawczym, zobowiązany został do przekazywania aktualnych i kompletnych informacji o cenie i jakości wszystkich oferowanych przez siebie usług dostępu do internetu lub usług komunikacji interpersonalnej dotyczących roku poprzedniego do narzędzia porównawczego zapewnianego przez Prezesa UKE do dnia 31 marca (art. 316 ust. 3 projektu pke). Taka postawa Ministra Cyfryzacji stanowi ewidentne działanie wbrew interesom przedsiębiorców telekomunikacyjnych w dodatku dociążając ich kolejnymi obowiązkami sprawozdawczo- informacyjnymi lub te obowiązki poszerzając, szczególnie jeśli się zważy, ze spośród trzech obowiązków sprawozdawczo-	

			informacyjnych ujętych w lit. a- c, realizowanych wobec Prezesa UKE ani przekazywanie informacji o rodzaju i zakresie wykonywanej działalności telekomunikacyjnej oraz wielkości sprzedaży usług telekomunikacyjnych oraz informacje o wysokości pozostałych na koncie środków z doładowań, do których w poprzednim roku kalendarzowym wygasło uprawnienie konsumenta, o którym mowa w art. 332 ust. 1 projektu pke, pomniejszonych o odprowadzonych od nich podatek od towarów i usług (art. 20 ust. 1 projektu pke), ani też obowiązek przekazywania danych dotyczących infrastruktury telekomunikacyjnej posiadanej przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego niezbędnej do przygotowania systemów łączności na potrzeby obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego (art. 54 ust. 1 w zw. z art. 54 ust. 2 projektu pke) nie wynika z obowiązku transpozycji przepisów Dyrektywy EKŁE do wewnętrznego porządku prawnego państw członkowskich Unii Europejskiej zgodnie z wymogiem art. 124 ust. 1 Dyrektywy EKŁE w zw. z art. 288 zd. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Jedynie trzeci obowiązek wynikający z art. 316 ust. 3 projektu pke stanowi wdrożenie do polskiego porządku prawnego wymogu zakreślonego art. 102 ust. 2 w zw. z art. 102 ust. 3 Dyrektywy EKŁE, co przesądza o tym, że pozostałe dwa obowiązki sprawozdawcze powyżej określone mogłyby w ogóle nie być nakładane na przedsiębiorców telekomunikacyjnych.	

			W związku z powyższą konkluzją Związek Telewizji Kablowych w Polsce Izba Gospodarcza postuluje usunięcie regulacji obciążających przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązkami sprawozdawczo- informacyjnymi wobec Prezesa UKE, których realizacją nie wynika z transpozycji do polskiego systemu prawnego przepisów Dyrektywy EKŁE, poprzez wykreślenie regulacji art. 20 projektu pke oraz art. 54 projektu pke.	
41.	Art. 19 ust 4	IAB Polska	Artykuł 198 ust. 1 projektu PKE przewiduje, że Prezes UKE przeprowadzi analizę rynku produktów lub usług komunikacji elektronicznej. Przepis ten ma zastosowanie do dostawców usług komunikacji elektronicznej, tj. dostawców publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych lub podmiotów świadczących publicznie dostępne usługi komunikacji interpersonalnej niewykorzystujące numerów. Podstawą prawną dla Prezesa UKE do żądania od takich dostawców informacji niezbędnych do przeprowadzenia analizy wskazanej w art. 198 ust. 1 projektu będzie art. 19 ust. 1 projektu, zgodnie z którym przedsiębiorca komunikacji elektronicznej jest zobowiązany do udzielenia, na wniosek Prezesa UKE, informacji niezbędnych Prezesowi UKE do wykonania jego praw i obowiązków, o których mowa w art. 421 ust. 1 projektu PKE.	**Uwaga nieuwzględniona** Przepisy w tym zakresie stanowią implementację art. 20 EKŁE

			Dodatkowo, doprecyzowania wymaga zakres obowiązkowych danych przekazywanych Prezesowi UKE. Zdaniem IAB powinien być on ograniczony i proporcjonalny oraz obejmować tylko takie typy danych, które są Prezesowi UKE faktycznie niezbędne do wykonywania zadań ustawowych. Ponadto, takie uprawnienie nie powinno być traktowane rozszerzająco. Duża część podmiotów świadczących takie usługi posiada małe zasoby i konieczność wypełnienia szczegółowych obowiązków informacyjnych mogłaby stanowić duże obciążenie.	
2.3. Rozdział 3. Opłaty (art. 23 – 29)				
42.	Art. 23	Open Allies	Projekt podtrzymuje proponowane wcześniej podniesienie maksymalnego % wskaźnika rocznych przychodów przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, od którego uiszczana jest opłata telekomunikacyjna. Fundacja Open Allies wnosi, aby przywrócić maksymalny wskaźnik rocznych przychodów do obowiązującego obecnie w ustawie Prawo telekomunikacyjne i ustalić go w wysokości 0,05%. Wnosimy również o ustalanie, że opłata telekomunikacyjna jest naliczana wyłącznie od przychodów przekraczających próg (niezależnie, na jakim poziomie zostanie on ustalony), na wzór	**Uwaga częściowo uwzględniona** W wyniku stanowisk konsultacyjnych, górny limit rocznej opłaty telekomunikacyjnej został podwyższony w projekcie w stosunku do obecnie obowiązującego, ale mniej niż w projekcie wysłanym do konsultacji i wyniesie 0,15%. Limit zwiększono z obowiązującego w Pt 0,05% ze względu na to, że powyższy wskaźnik nie był zmieniany od roku 2004, a wartość wskaźnika w ostatnich latach przekraczała znacznie limit ustawowy, co znaczyło, że wpływy z opłaty są dużo niższe niż wydatki Prezesa UKE i ministra właściwego do spraw informatyzacji w zakresie telekomunikacji. Proponowany sposób naliczania opłaty wymagałby podniesienia jeszcze więcej górnego limitu rocznej opłaty telekomunikacyjnej, ponieważ wpływy z opłaty byłyby dużo

			przepisów dotyczących dopłaty do usługi powszechnej (por. art. 374 ust. 2 i ust. 4 projektu ustawy PKE). Wnosimy o nadanie art. 23 ust. 2 następującego brzmienia: „2. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, stanowi iloczyn rocznych przychodów z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego obowiązanego do uiszczenia opłaty w części przekraczającej próg przychodów, o którym mowa w ust. 7, uzyskanych w roku obrotowym poprzedzającym o 2 lata rok, za który ta opłata jest należna, i wskaźnika opłaty, z uwzględnieniem ust. 3 i 4.”	niższe niż wydatki Prezesa UKE i ministra właściwego do spraw informatyzacji w zakresie telekomunikacji.
43.	Art. 23	Krajowa Izba Gospodarki Cyfrowej „DIGICOM”	To co szczególnie zwraca uwagę to to, że projektodawcy zdecydowali się także na przejęcie od poprzedników wyjątkowo niekorzystnych przepisów odnoszących się do opłat, które mogą spowodować istotny wzrost prowadzenia działalności telekomunikacyjnej (podczas gdy wartość tego rynku od lat nie rośnie, a w ujęciu realnym spada). Pod rządami nowej ustawy podwyższeniu ulec ma limit dotychczasowej opłaty telekomunikacyjnej. Warto zwrócić uwagę, że propozycja podwyższenia tej opłaty, która ma służyć realizowaniu przez administrację zadań w zakresie regulacji rynku telekomunikacyjnego, zbiega się w czasie z poszerzeniem kompetencji Prezesa UKE w związku z przyjęciem przez niego funkcji Koordynatora ds. usług cyfrowych. Na ten	**Uwaga częściowo uwzględniona** W wyniku stanowisk konsultacyjnych, górny limit rocznej opłaty telekomunikacyjnej został podwyższony w projekcie w stosunku do obecnie obowiązującego, ale mniej niż w projekcie wysłanym do konsultacji i wyniesie 0,15%. Waloryzacja opłaty telekomunikacyjnej była już proponowana w poprzednim procesie legislacyjnym w wysokości 0,25%. Z uwagi na stanowiska izb i biorąc pod uwagę kondycję rynku, zdecydowaliśmy się na ustalenie opłaty telekomunikacyjnej w wysokości 0,15% przychodu.

			moment nic nie wiadomo o tym, by koszt realizacji nowych zadań przewidzianych w Akcie o usługach cyfrowych miały ponosić podmioty, których ten akt dotyczy (w ramach mechanizmu analogicznego do opłaty telekomunikacyjnej). Gdyby tak ostatecznie się stało, to za w pełni sprawiedliwe, w ramach tworzenia równych szans konkurowania w ekosystemie cyfrowym, należałoby uznać także ściągnięcie z przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązku ponoszenia opłaty telekomunikacyjnej – a nie jej podwyższanie. Wnosimy o zachowanie równych warunków konkurencji dla wszystkich przedsiębiorstw sektora cyfrowego, poprzez zniesienie opłaty telekomunikacyjne lub przynajmniej jej niepodwyższanie.	
44.	Art. 23	Sileman Sp. z o.o.	Znaczące podwyższenie opłaty telekomunikacyjnej z 0,05% przychodu do 0,25% przychodu jest wzrostem, nie mającym żadnego uzasadnienia. Taka podwyżka dla małych przedsiębiorców będzie stanowiła barierę nie do udźwignięcia. Dochody z usług telekomunikacyjnych z roku na rok są coraz mniejsze, przedsiębiorcy są de facto pozbawieni możliwości podnoszenia opłat za swoje usługi (mimo rosnących kosztów). Ponadto z roku na rok wzrasta obciążenie przedsiębiorców innymi kosztami związanymi z wdrażaniem nowych regulacji prawnych. Samo nakładanie na przedsiębiorców nowych obowiązków	**Uwaga częściowo uwzględniona** W wyniku stanowisk konsultacyjnych, górny limit rocznej opłaty telekomunikacyjnej został podwyższony w projekcie w stosunku do obecnie obowiązującego, ale mniej niż w projekcie wysłanym do konsultacji i wyniesie 0,15%. Limit zwiększono z obowiązującego w Pt 0,05% ze względu na to, że powyższy wskaźnik nie był zmieniany od roku 2004, a wartość wskaźnika w ostatnich latach przekraczała znacznie limit ustawowy, co znaczyło, że wpływy z opłaty są dużo niższe niż wydatki Prezesa UKE i ministra właściwego do spraw informatyzacji w zakresie telekomunikacji. Jednocześnie należy wskazać, że PKE wprowadza nowy sposób liczenia progu przychodów z tytułu prowadzenia działalności

			raportowych oraz sposób ich wdrażania przez administrację (przykład: raportowanie infrastruktury do systemu PIT) powodują lawinowy wzrost kosztów po stronie przedsiębiorców. W związku z powyższym należy pozostać przy dotychczasowej wysokości opłaty telekomunikacyjnej (0,05%).	telekomunikacyjnej, który jest wyznacznikiem tego, czy dany przedsiębiorca telekomunikacyjny jest zobligowany do uiszczania rocznej opłaty telekomunikacyjnej, jednocześnie zwiększając wysokość tego progu w stosunku do tej wynikającej z Pt. W związku z tym przedsiębiorcy z najmniejszym przychodem z działalności telekomunikacyjnej nie będą zobowiązani uiszczać opłaty telekomunikacyjnej. Zamiast stałej wysokości progu zapisanego w ustawie, Prezes UKE co roku będzie obliczał wysokość progu, który będzie zależny od przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym, ogłaszanego przez Prezesa GUS. Biorąc pod uwagę, że przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w 2023 r. wyniosło 7 155,48 zł, wysokość progu przychodów z działalności telekomunikacyjnej za rok 2023 wyniosłaby 7 155 480 zł, czyli tylko przedsiębiorcy telekomunikacyjni, których przychód z działalności telekomunikacyjnej w roku 2023 przekroczyłby 7 155 480 zł byliby zobowiązani do zapłaty opłaty telekomunikacyjnej. Zgodnie z Pt, roczną opłatę telekomunikacyjną uiszczają przedsiębiorcy telekomunikacyjni, których przychody z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej osiągnięte w roku obrotowym poprzedzającym o 2 lata rok, za który ta opłata jest należna, przekroczyły kwotę 4 milionów złotych (w 2024 r. są to 284 podmioty). Zgodnie z nową propozycją przepisu, uiszczających opłatę telekomunikacyjnych byłoby tylko 177 podmiotów (wg danych po przychodach za 2022 r.)
45.	Art. 23	Wspólne stanowisko (KIKE, KIGEiT,	Propozycja zmiany: Postulujemy przywrócenie brzmienia przepisów zgodnego z obecnym brzmieniem Prawa telekomunikacyjnego.	W zakresie rocznej opłaty telekomunikacyjnej - **uwaga częściowo uwzględniona:** W wyniku stanowisk konsultacyjnych, górny limit rocznej opłaty telekomunikacyjnej został podwyższony w projekcie w

		Open Allies, PIKE, MEDIAKOM)	Sprzeciw budzi drastyczna podwyżka limitu opłaty telekomunikacyjnej z 0,05% do 0,25% przychodu z działalności telekomunikacyjnej. Sięgający 500% wzrost nie ma żadnego uzasadnienia wydatkami administracji rządowej w zakresie telekomunikacji ani nie jest w żaden sposób powiązany ze wskaźnikami ekonomicznymi Państwa czy wzrostem opłat w innych sektorach gospodarki. Z tych samych powodów postulujemy rezygnację ze znaczących podwyżek innych opłat administracyjnych (np. opłaty za numerację, prawo do dysponowania zasobami częstotliwości). Szczególny sprzeciw rodzi zmiana sposobu naliczania tych opłat, poprzez wprowadzenie odwołania do czynnika waloryzacyjnego w postaci przeciętnego wynagrodzenia za pracę. Wskutek zmian rynkowych, zabiegów statystycznych oraz legislacyjnych kwota przeciętnego wynagrodzenia publikowana przez GUS dynamicznie, rok w rok rośnie. Całkowicie odbiega tym samym od trendów cen w telekomunikacji. Ceny większości usług telekomunikacyjnych w ostatnich latach nie rosną a suma przychodów rynku telekomunikacyjnego spada (w cenach realnych). Nie ma zatem żadnego uzasadnienia ze strony rynkowej dla proponowanych zmian. Propozycja znacznych podwyżek opłat administracyjnych związanych z telekomunikacją i zapowiedź	stosunku do obecnie obowiązującego, ale mniej niż w projekcie wysłanym do konsultacji i wyniesie 0,15%. Limit zwiększono z obowiązującego w Pt 0,05% ze względu na to, że powyższy wskaźnik nie był zmieniany od roku 2004. Ponadto należy podkreślić to co zostało wskazane w uzasadnieniu, że wartość wskaźnika w ostatnich latach przekraczała znacznie limit ustawowy, co znaczyło, że wpływy z opłaty są dużo niższe niż wydatki Prezesa UKE i ministra właściwego do spraw informatyzacji w zakresie telekomunikacji, a to te wydatki powinna pokrywać opłata telekomunikacyjna. Powiązanie progu przychodów wpływającego na liczbę przedsiębiorców składających się na opłatę telekomunikacyjną z przeciętnym wynagrodzeniem zapewnia większą elastyczność przepisów. Gdy przeciętne wynagrodzenie będzie wzrastać w gwałtownym tempie, nieproporcjonalnie do przychodów przedsiębiorców telekomunikacyjnych, będzie też wzrastał ww. próg przychodów z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej, co spowoduje, że niektóre podmioty mogą już nie być obowiązane opłacać roczną opłatę telekomunikacyjną, bo ich przychód z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej będzie poniżej ww. progu. W zakresie limitów opłat za częstotliwości **uwaga została częściowo uwzględniona** - obniżono limity opłat w stosunku do projektu przekazanego do konsultacji. Należy przy tym ponownie podkreślić, że ustawa wprowadza jedynie górne limity opłat, a ich faktyczna wysokość zostanie ustalona w rozporządzeniu, które będzie podlegać uzgodnieniom i konsultacjom.

			ich regularnej waloryzacji jest o tyle niestosowna, że od lat działania administracji rządowej (w tym głównie UOKIK) w sposób niespotykany w innych krajach europejskich blokują przedsiębiorcom telekomunikacyjnym możliwość urealniania cen usług do rosnących kosztów (szczegółowe stanowisko przedstawiliśmy w odrębnym piśmie). Jest to sytuacja kuriozalna, w której organy Państwa z jednej strony aktywnie blokują rozwój dochodowości danej branży poprzez faktyczną kontrolę cen, z drugiej natomiast maksymalizują obciążenia publicznoprawne dotyczące tej branży, zapowiadając dodatkowo ich waloryzację. Jak wskazano w Umowie koalicyjnej, podpisanej w dniu 10 listopada 2023 r. „ostatnie lata stały pod znakiem wojny wypowiedzialnej przez rządzących polskim przedsiębiorcom. Bez odbudowy ducha przedsiębiorczości powrót na ścieżkę długoterminowego wzrostu gospodarczego (…) nie będzie możliwy. Odbudujemy zaufanie pomiędzy państwem a przedsiębiorcami”. Mamy wątpliwości, czy przyjęty w projekcie wzrost obciążeń przedsiębiorców (opłata telekomunikacyjna może wzrosnąć o 500%, a opłaty za niektórą numerację prawie o 60%) nie kłóci się z zapewnieniem w Umowie koalicyjnej, że „potężny wzrost kosztów prowadzenia działalności gospodarczej w ostatnich latach musi być zatrzymany”.	W zakresie opłaty za prawo do gospodarowania zasobem numeracji, projektodawca częściowo uwzględnił uwagi uczestników rynku. Zmiarkowana została maksymalna wysokość opłat przewidziana w delegacji ustawowej w ten sposób, że łączne maksymalne obciążenia wszystkich uczestników rynku wzrosną o średnio 26,5% względem obecnie obowiązującej delegacji określonej w ustawie Prawo telekomunikacyjne. Należy jednocześnie wskazać, że delegacja ustawowa dla opłat za prawo do gospodarowania zasobem numeracji zostało określone w 2004 roku podczas uchwalania ustawy Prawo telekomunikacyjne i nie była zmieniana. Warto także wskazać, że skumulowana inflacja za okres od uchwalenia PT do końca 2023 r. wyniosła ok. 86%. Jednocześnie, według badań GUS, w ciągu ostatnich 10 lat ceny usług telekomunikacyjnych wzrosły o 30,24%. Wobec tego zasadne jest chociaż częściowe zwaloryzowanie stawek maksymalnych za prawo do gospodarowanie zasobem numeracji. Konkretne wysokości stawek za prawo do gospodarowanie zasobem numeracji zostanie określone w drodze rozporządzenia, analogicznie jak ma to miejsce w reżimie PT.

46.	Art. 23	PIIT	Art. 23 - opłata telekomunikacyjna W ocenie PIIT propozycja podwyższenia maksymalnej wysokości opłaty telekomunikacyjnej z 0,05% do 0,25% rocznych przychodów przedsiębiorcy telekomunikacyjnego z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej jest zdecydowanie niepożądana. Na wstępie zwracamy uwagę, że opłata ta już teraz nie jest wyrażona jako stała kwota w złotówkach a jest obliczana jako iloczyn rocznych przychodów z tytułu prowadzonej działalności telekomunikacyjnej i procentowego wskaźnika, co powoduje, że wysokość tej opłaty waloryzuje się wysokością przychodów przedsiębiorcy telekomunikacyjnego. Innymi słowy, jeśli przychody przedsiębiorcy telekomunikacyjnego rosną, to rośnie też kwota opłaty telekomunikacyjnej uiszczanej przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego. Najlepszym sposobem podwyższania wpływów z jej tytułu jest więc stymulowanie rozwoju rynku telekomunikacyjnego, który w efekcie zwiększania swojej wartości wygeneruje wyższe dochody UKE z tytułu opłaty telekomunikacyjnej. W OSR projektu PKE przyjęto, że suma przychodów przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązanych do uiszczania opłaty rocznej wyniesie w 2024 r. ok. 36,1 mld zł i wygeneruje ok. 90,25 mln zł z tytułu opłaty telekomunikacyjnej. Podobne wpływy są przewidywane na lata kolejne, co wskazuje na to, że projektodawcy nie zakładają nominalnego wzrostu wartości rynku telekomunikacyjnego. Jest to podejście z goła	**Uwaga częściowo uwzględniona** W wyniku stanowisk konsultacyjnych, górny limit rocznej opłaty telekomunikacyjnej został podwyższony w projekcie w stosunku do obecnie obowiązującego, ale mniej niż w projekcie wysłanym do konsultacji i wyniesie 0,15%. Limit zwiększono z obowiązującego w Pt 0,05% ze względu na to, że powyższy wskaźnik nie był zmieniany od roku 2004, a wartość wskaźnika w ostatnich latach przekraczała znacznie limit ustawowy, co znaczyło, że wpływy z opłaty są dużo niższe niż wydatki Prezesa UKE i ministra właściwego do spraw informatyzacji w zakresie telekomunikacji. Co do zapisów w OSR, przyjęto takie założenia, ponieważ obliczamy tam szacunkowe wpływy z rocznej opłaty telekomunikacyjnego po wejściu w życie Pke. Biorąc pod uwagę posiadane dane dotyczące przychodów przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz żeby nie zawyżyć wzrostu wpływów do budżetu państwa, zdecydowano się przy wyliczeniach w OSR założyć, że przychody będą na stałym poziomie. Projektowane przepisy i działalność organów regulacyjnych mają na celu m.in. stymulowanie rozwoju rynku telekomunikacyjnego. Jednocześnie podkreślam w ustawie PKE (tak jak w PT) wskazany jest tylko górny limit rocznej opłaty telekomunikacyjnej. W związku z powyższym, roczna opłata telekomunikacyjna niekoniecznie wzrośnie o 300% (z uwagi na to, że wydatki organów mogą być niższe), jej wysokość będzie wyliczona zgodnie ze wzorem z rozporządzenia, wydawanego na podstawie art. 23 ust. 14.

			odmienne od prezentowanego przy okazji poprzedniej iteracji projektu PKE, gdzie zakładany był stały wzrost tego rynku o ponad 2% rocznie. Uwaga skrócona. Pełna treść dostępna na stronie RPL.	W związku z tym, wysokość wpływów z opłaty nie będzie wyższa niż wydatki Prezesa UKE i ministra właściwego do spraw informatyzacji w zakresie telekomunikacji. Wydatki Prezesa UKE i ministra właściwego do spraw informatyzacji w zakresie telekomunikacji rosną, co znaczy, że jednak nie możemy się zgodzić ze zdaniem „*regulacja rynku telekomunikacyjnego nie jest już tak trudna i nie powinna być tak (relatywnie) kosztowna, jak 20 lat temu*”.
47.	Art. 23 ust. 4	ZTK	Projektodawca w art. 23 ust. 4 projektu pke pięciokrotnie podnosi wysokość opłaty telekomunikacyjnej w zestawieniu z dotychczasową jej wysokością (art. 183 ust. 2 prawa telekomunikacyjnego). Nie przekonuje uzasadnienie przyczyn aż pięciokrotnego podwyższenia wysokości opłaty telekomunikacyjnej „Powyższy limit zwiększono z obowiązującego na gruncie Pke 0,05 % do 0,25 %, ze względu na to, że powyższy wskaźnik był niezmieniany od 2004 r., a wartość wskaźnika w ostatnich latach przekraczała znacznie limit ustawowy, co znaczyło, że wpływy z opłaty są dużo niższe niż wydatki Prezesa UKE i ministra właściwego do spraw informatyzacji w zakresie telekomunikacji, wskazane w art. 23 ust. 1.”(str. 41 uzasadnienia projektu pke). Skoro bowiem projektodawca uważa, że wydatki Prezesa UKE i Ministra Cyfryzacji na cele telekomunikacyjne określone ustawą wzrosły od roku 2004 r. i obecnie pobierana opłata telekomunikacyjna nie wystarcza na pokrycie tych	**Uwaga częściowo uwzględniona** W wyniku stanowisk konsultacyjnych, górny limit rocznej opłaty telekomunikacyjnej został podwyższony w projekcie w stosunku do obecnie obowiązującego, ale mniej niż w projekcie wysłanym do konsultacji i wyniesie 0,15%. Co do danych, o których mowa w uwadze są one publikowane zgodnie z art. 183 ust. 6 Pt Zestawienie kosztów - Urząd Komunikacji Elektronicznej (uke.gov.pl).

			wydatków winien w uzasadnieniu projektu wykazać jaka była wysokość wydatków na cele telekomunikacyjne ponoszonych przez oba organy w roku 2004 oraz w obecnych czasach, a jaka była w tym przedziale czasowym kwota bezwzględna pobieranej opłaty telekomunikacyjnej i jako procent przedmiotowych wydatków stanowiła. Dopiero sporządzenie tego rodzaju zestawienia pozwoliłoby na ustalenie czy uzasadnione jest aż pięciokrotne podwyższenie wysokości tej opłaty. Póki co wobec braku wykazania tych okoliczności przez projektodawcę nie sposób ocenić o ile, i czy w ogóle, winna wzrosnąć wysokość opłaty telekomunikacyjnej. Nie może bowiem niepoparte żadnymi wyliczeniami oraz dowodami ogólnikowe przekonanie projektodawcy dotyczące potrzeby podniesienia wysokości opłaty telekomunikacyjnej oraz wysokości tej podwyżki (o 500 %) stanowić wystarczającej podstawy do drastycznego podwyższenia wysokości tej opłaty pobieranej od dużych przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Do czasu zatem wykazania rzeczywistej potrzeby podwyższenia wysokości opłaty telekomunikacyjnej, a w takim wypadku także do czasu wykazania niezbędnego poziomu wzrostu jej wysokości, uważamy za zasadne pozostawienie dotychczasowej wysokości opłaty telekomunikacyjnej poprzez zastąpienie w art. 23 ust. 4 projektu pke stopy tej opłaty na poziomie „0,25 %” stopą tejże opłaty na dotychczasowym poziomie „0,05 %”.	

48.	Art. 24	Krajowa Izba Gospodarki Cyfrowej „DIGICOM”	Inną przewidzianą w projekcie niekorzystną i nieakceptowalną zmianą jest podwyższenia opłat za częstotliwości i numerację (podwyższenie limitów) i za wydanie pozwolenia radiowego. Szczególnie ta ostatnia, zastępująca dotychczasową opłatę skarbową w wysokości 1939 zł opłatą zależną od poziomu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej (już teraz prawie 2,5 razy wyższą), może podkopać opłacalność inwestycji realizowanych w ramach rozbudowy i modernizacji sieci mobilnych.	**Uwaga częściowo uwzględniona** Limity opłat za częstotliwości zostały obniżone. Opłata za pozwolenie radiowe została obniżona do 50% przeciętnego wynagrodzenia. Należy dodatkowo wskazać, że projekt przewiduje regulacje pozwalające na uzyskanie pozwolenia radiowego na okres zrównany z rezerwacją częstotliwości – czyli na dłużej niż 10 lat, które obecnie przewidują przepisy PT.
49.	Art. 24 ust. 10 pkt. 13 lit f)	KIGEiT	Proponowany przepis dotyczy maksymalnych stawek opłat rocznych za częstotliwości wykorzystywane do rozpowszechniania naziemnej telewizji cyfrowej. „Opłata, o której mowa w ust. 1, w poszczególnych służbach radiokomunikacyjnych nie może być wyższa niż: (…) 13) w służbie radiodyfuzji naziemnej: (…) f) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz, wykorzystywanymi przez system cyfrowy na obszarze jednej gminy lub	**Uwaga częściowo uwzględniona** Limity opłat zostały obniżone. Jednocześnie należy podkreślić, że ustawa określa jedynie limity opłat, a ich faktyczna wysokość zostanie ustalona w akcie wykonawczym.

			mniejszym, w zakresie powyżej 174 MHz do 862 MHz: – w przypadku gminy wiejskiej - 431,25 zł, – w przypadku gminy miejsko-wiejskiej - 431,25 zł, – w przypadku gminy miejskiej, z wyłączeniem miast na prawach powiatu - 25% przeciętnego wynagrodzenia, – w przypadku miasta na prawach powiatu - 125% przeciętnego wynagrodzenia, (…)". Postulujemy pozostawienie przedmiotowych stawek na obecnym poziomie. Proponowany przepis wprowadza ponad 100% podwyżkę maksymalnych stawek opłat rocznych za częstotliwości wykorzystywane do rozpowszechniania naziemnej telewizji cyfrowej. W chwili obecnej roczna opłata za częstotliwości służące rozpowszechnianiu jednego programu telewizyjnego w ramach MUX1 czy MUX2 wynosi 986 000 zł. Przy zastosowaniu nowych maksymalnych stawek opłata ta wzrosłaby ponad dwukrotnie i wynosiłaby ponad 2 mln zł (2 018 856,97 zł). Tak wysoka podwyżka nie znajduje uzasadnienia ani w chwili obecnej ani w najbliższych latach. Nie istnieją obiektywne przyczyny ekonomiczne uzasadniające ponad 100% podwyżkę maksymalnych stawek opłat za częstotliwości. W	

			szczególności brak jest związku pomiędzy wykorzystywaniem częstotliwości w celu rozpowszechniania programów telewizyjnych oraz wysokością przeciętnego wynagrodzenia, które ma być nową podstawą kształtującą wysokość opłat za częstotliwości. Przypomnieć należy także, że nadawcy naziemnej telewizji cyfrowej znajdują się w szczególnej sytuacji. Po pierwsze, ponieśli oni koszty przeprowadzenia zmian refarmingowych wraz ze zmianą standardu nadawania zgodnie z natychmiast wykonalnymi decyzjami Prezesa UKE z maja 2020 r. Ostatni etap powyżej wspomnianych zmian został dokonany w czerwcu 2022 r. czyli blisko dwa lata temu. Mimo to, do chwili obecnej nadawcy naziemnej telewizji cyfrowej nie uzyskali żadnych rekompensat z tego tytułu, pomimo uchwalenia w 2019 r. stosownych przepisów zawartych w art. 18 ustawy z dnia 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2019.1815 z dnia 2019.09.24). Po drugie, na skutek zmian wprowadzonych ustawą z dnia 15 marca 2019 r. o zmianie ustawy - Prawo telekomunikacyjne oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2019.643 z dnia 2019.04.05), która weszła w życie 6 maja 2019 r., nadawcy naziemnej telewizji cyfrowej obciążeni zostali dodatkowa opłatą za przedłużenie posiadanych rezerwacji częstotliwości na kolejny okres (art. 185 ust. 4a-4c w związku z art. 116 ust. 8 prawa telekomunikacyjnego). Dodatkowa opłata nakładana na nadawców	

			telewizyjnych za przedłużenie rezerwacji częstotliwości na kolejny okres była szeroko krytykowana, także przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji (Por. „Stanowisko KRRiT z dnia 16 lutego 2021 r w sprawie rezerwacji częstotliwości na kolejny okres dla Lemon Records Sp. z o.o. oraz Stavka Sp. z o.o.[3]”; Opłata ta zostanie zniesiona dopiero na mocy planowanych przepisów PKE, co nie zmienia faktu, iż niektórzy nadawcy zostali ją już obciążeni.	
50.	Art. 24 ust. 12	Polski Związek Krótkofalowców	Art. 24 ust. 12 – zmienić brzmienie pkt 5 w brzmieniu „w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej w zakresach częstotliwości przydzielonych w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości dla służby amatorskiej” na „w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej i w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej satelitarnej w zakresach częstotliwości przydzielonych w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości dla służby amatorskiej”;	**Uwaga nieuwzględniona** Brak jest potrzeby i uzasadnienia dla wyróżniania w ramach służby radiokomunikacyjnej amatorskiej służby satelitarnej jako osobnej służby. Uzasadnienie takiej potrzeby nie zostało również wskazane w uwadze.
51.	Art. 24 ust. 21-22	PIIT	Art. 24 ust. 21-22 - opłata za wydawanie pozwoleń radiowych PIIT raz jeszcze wyraża swój kategoryczny sprzeciw względem pomysłu rezygnacji z dotychczasowej	**Uwaga częściowo uwzględniona** Wysokość opłaty została obniżona do 50% przeciętnego wynagrodzenia.

[3] http://www.archiwum.krrit.gov.pl/Data/Files/_public/Portals/0/stanowiska/2021/stanowisko-krrit_16.02.2021-w-konsultacji-projektu-decyzji-prezesa-uke-w-sprawie-rezerwacji-czestotliwosci-na-kolejny-okres-dla-lemon-records-i-stavka.pdf

			opłaty skarbowej za wydanie pozwolenia radiowego i zastąpienia jej nową, horrendalnie wysoką opłatą pobieraną przez UKE. Gdy w październiku 2021 r. po raz pierwszy jako PIIT wyrażaliśmy na piśmie sprzeciw względem propozycji wprowadzenia nowej opłaty za wydanie pozwolenia radiowego, która miałaby wynosić 65% przeciętnego wynagrodzenia, wskazywaliśmy, że: Biorąc pod uwagę przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej za rok 2020 r. (tj. 5167,47 zł), obliczona w ten sposób opłata za wydanie pozwolenia radiowego wyniesie 3358,85 zł, co oznacza wzrost o ponad 73%. Zgodnie z komunikatem z 9 lutego 2024 r. przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w 2023 r. wyniosło już 7155,48 zł, a więc dziś wydanie pozwolenia radiowego na tych zasadach stanowiłoby koszt 4651 zł, co stanowi 240% dzisiejszej opłaty. Uwaga skrócona. Pełna treść dostępna na stronie RPL.	Dodatkowo należy zauważyć, że projekt zawiera zmianę w stosunku do obecnych regulacji PT, które przewidują wydawanie pozwoleń radiowych na okres do lat 10. Zgodnie z PKE pozwolenia radiowe będą mogły być wydawane na okres zrównany z okresem wydania rezerwacji częstotliwości, co również wpływa znacząco na obniżenie opłat jakie przedsiębiorcy ponosić będą za pozwolenia radiowe.
52.	Art. 24-26	PIIT	Art. 24-26 - opłaty za częstotliwości oraz za numerację W ocenie PIIT całkowicie niezasadna jest także proponowana waloryzacja maksymalnych opłat związanych z prawem korzystania z częstotliwości i opłat za prawo do wykorzystania zasobów numeracyjnych. W tym kontekście warto skupić się na dwóch aspektach:	**Uwaga częściowo uwzględniona** - W zakresie opłat za częstotliwości obniżono limity opłat w stosunku do projektu przekazanego do konsultacji. W zakresie opłaty za prawo do gospodarowania zasobem numeracji - **uwaga częściowo uwzględniona.** Zmiarkowana została maksymalna wysokość opłat przewidziana w delegacji ustawowej w ten sposób, że łączne maksymalne obciążenia wszystkich uczestników rynku

			• zasadności posługiwania się przeciętnym wynagrodzeniem jako wskaźnikiem waloryzacyjnym; • celowości takiej waloryzacji z punktu widzenia realnych potrzeb administracji. Uwaga skrócona. Pełna treść dostępna na stronie RPL.	wzrosną o średnio 26,5% względem obecnie obowiązującej delegacji określonej w ustawie Prawo telekomunikacyjne. Należy jednocześnie wskazać, że delegacja ustawowa dla opłat za prawo do gospodarowania zasobem numeracji została określona w 2004 roku podczas uchwalania ustawy Prawo telekomunikacyjne i nie była zmieniana. Warto także wskazać, że skumulowana inflacja za okres od uchwalenia PT do końca 2023 r. wyniosła ok. 86%. Jednocześnie, według badań GUS, w ciągu ostatnich 10 lat ceny usług telekomunikacyjnych wzrosły o 30,24%. Wobec tego zasadne jest chociaż częściowe zwaloryzowanie stawek maksymalnych za prawo do gospodarowanie zasobem numeracji. Konkretne wysokości stawek za prawo do gospodarowanie zasobem numeracji zostanie określone w drodze rozporządzenia, analogicznie jak ma to miejsce w reżimie PT.
2.4. Rozdział 4. Konsultacje (art. 30 – 38)				
53.	Art. 31	Stowarzyszenie Nowoczesnej Edukacji Prawnej	Wnosimy o określenie, że Prezes Urzędu informuje o takim rozstrzygnięciu w BIP UKE. Domagamy się m.in. poszerzenia zakresu informacji publikowanych w Biuletynie Informacji Publicznej. Uważamy, że im szersza będzie wiedza o praktyce stosowania przepisów, tym większy efekt regulacyjny można uzyskać. Przedsiębiorcy, użytkownicy, prawnicy i inni interesariusze będą mieli szerszy dostęp do metod rozumowania organów, a zatem do zasad przestrzegania prawa w konkretnych przypadkach. Art. 5 ustawy o dostępie do informacji publicznej oraz art. 444 projektowanej ustawy zapewnia konieczność uwzględnienia przy publikacji ochrony danych osobowych i tajemnicy przedsiębiorstwa.	**Uwaga wyjaśniona** Przepisy już obecnie przewidują publikację na stronie podmiotowej BIP UKE.

54.	Art. 36 ust. 1	ZTK	Wbrew zapisowi art. 36 ust. 1 zd.1 projektu pke Prezes UKE podejmując rozstrzygnięcie nie tylko nie ma obowiązku, ale wręcz nie może uwzględniać opinii BEREC, Komisji Europejskiej oraz organu regulacyjnego innego państwa, gdyż opinie nie posiadają mocy wiążącej (art. 288 zd. 7 traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej). W ramach z kolei postępowania dotyczącego ustalenia znaczącej pozycji rynkowej z czym będzie się wiązało także zdefiniowanie rynku właściwego pozbawione jakiejkolwiek mocy wiążącej będą tak zalecenie Komisji Europejskiej w sprawie właściwych rynków produktów i usług w sektorze komunikacji elektronicznej, jak i późniejsza opinia Komisji Europejskiej (art. 36 ust. 2 projektu pke).. Reprezentowana przeze mnie Izba proponuje: a/ skreślenie regulacji art. 36 ust. 1 zd. 1 projektu pke, b/ nadanie nowego brzmienia art. 36 ust. 2 projektu pke „Jeżeli Komisja Europejska wyda decyzję, w której wezwie do wycofania w całości lub w części projektu rozstrzygnięcia, Prezes UKE uwzględnia stanowisko Komisji Europejskiej i dokonuje zmiany projektu rozstrzygnięcia lub umarza postepowanie w terminie 6 miesięcy od dnia wydania decyzji przez Komisję Europejską.”	**Uwaga nieuwzględniona** Przepis stanowi wdrożenie EKŁE

55.	Art. 37 ust. 5 i 6	ZTK	Zalecenie Komisji Europejskiej, o którym wspomina projektodawca w art. 37 ust. 5 i ust. 6 projektu pke jest niewiążące(art. 288 zd. 7 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej), co czyni przedmiotową regulację całkowicie bezprzedmiotową. Proponujemy wobec tego wykreślenie regulacji art. 37 ust. 5 i ust. 6 projektu pke.	**Uwaga nieuwzględniona** Przepis stanowi wdrożenie EKŁE
2.5. Rozdział 5. Zadania i obowiązki na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego (art. 39 – 54)				
56.	Uwagi ogólne do Działu I, Rozdziału 5	Stowarzyszenie BIT	Uwagi ogólne do Działu I, Rozdziału 5: Obowiązki przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej w zakresie bezpieczeństwa własnego przedsiębiorstwa: Zadania i obowiązki na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego. Proponuje się przepisy dotyczące obowiązków przedsiębiorców telekomunikacyjnych dotyczących obronności i bezpieczeństwa rozdzielić na grupy opisujące: 1) Zapewnienie bezpieczeństw i integralności sieci, usług i danych, w tym opracowanie i wdrożenie zasad zachowania ciągłości działania. 2) Ochrony informacji: a) Tajemnicy telekomunikacyjnej, b) Danych osobowych, c) Informacji niejawnych,	**Uwaga nieuwzględniona** Przyjęto porządek przepisów obowiązujący już w PT, gdyż zapewnia spójne i jasne oddzielenie poszczególnych grup zagadnień – m.in. kwestii bezpieczeństwa i tajemnicy komunikacji elektronicznej. Pomimo wzajemnych relacji nie są to tożsame zagadnienia i mają różne cele. Należy respektować odrębności związane m.in. z ochroną informacji niejawnych, ochroną infrastruktury krytycznej, które wykraczają poza kwestie związane z komunikacją elektroniczną i zawarte są w dedykowanych aktach prawnych. Nie jest zasadna rezygnacja z planów działania w sytuacjach szczególnych zagrożeń. Regulacja ta zapewnia gwarancję, iż w razie wystąpienia takiej sytuacji przedsiębiorca będzie posiadał odpowiednie dokumenty, procedury i środki, aby podejmować działania mające m.in. na celu zapewnienie ciągłości świadczenia usług lub odtwarzania świadczenia usług, dostarczania sieci, gdy zostanie to przerwane.

			d) Tajemnicy przedsiębiorstwa. 3) Ochrony kluczowej (krytycznej) infrastruktury przedsiębiorstwa. 4) Realizacja obowiązków dotyczących obronności i bezpieczeństwa realizowanych na rzecz organów administracji, które są bardzo silnie z sobą powiązane i trudno sobie wyobrazić inne niż tylko kompleksowe realizowanie tych obowiązków. W celu właściwego przygotowania się do realizacji powyższych obowiązków i ich należytą realizację przedsiębiorca powinien opracować i wdrożyć dokumentację wynikająca z przepisów prawa powszechnego oraz norm krajowych i międzynarodowych, w szczególności strategie bezpieczeństwa, polityki ochrony informacji, regulaminy, procedury, instrukcje oraz tym podobne. Kolejna grupa obowiązków przedsiębiorcy telekomunikacyjnego polega na świadczeniu na rzecz administracji publicznej, obejmujących: 1) Dostarczanie sieci telekomunikacyjnej i świadczenie usług dla wybranych podmiotów właściwych w sprawach obronności, bezpieczeństwa, ratownictwa, zarządzania kryzysowego. Zagadnienie to wymaga uregulowania na poziomie ustawowym lub w przypadku już uregulowanym odwołanie do obowiązujących aktów prawnych np. do przepisów o powszechnym obowiązku obrony, przepisów o	

			organizowaniu zadań obronnych realizowanych przez przedsiębiorców. 2) Działania w ramach zarządzania kryzysowego, w tym ochrona infrastruktury krytycznej, na zasadach określonych w przepisach o zarzadzaniu kryzysowym, 3) Ograniczenie lub rozszerzenie wykonywanej działalności telekomunikacyjnej na podstawie decyzji administracyjnej wydanej przez ustawowo uprawniony organ, W ramach realizacji tych obowiązków przedsiębiorca telekomunikacyjny powinien opracować i wdrożyć procedury opisujące sposób postępowania w przypadku zaistnienia konieczności ich realizacji, wzory niezbędnych dokumentów itp. Odrębną grupę obowiązków, sprawiających najwięcej problemów i generujących największe koszty, a jednocześnie są bardzo potrzebne w działaniach zapewnienia bezpieczeństwa w bardzo szerokim zakresie są obowiązki przedsiębiorcy telekomunikacyjnego polegającego na zapewnieniu dostępu lub udostępnianiu podmiotom właściwym w sprawie bezpieczeństwa i wymiaru sprawiedliwości informacji stanowiącej tajemnice telekomunikacyjną: 1) Zatrzymywanie, przechowywanie, ochrona, udostępnianie niektórych danych	

			telekomunikacyjnych z wykonanymi połączeniami lub próbą nieudanych połączeń, 2) Udostępnianie danych gromadzonych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego w związku ze świadczona usługą telekomunikacyjną, 3) Zapewnienie warunków technicznych i organizacyjnych umożliwiających podmiotom właściwym w sprawach bezpieczeństw oraz wymiaru sprawiedliwości dostępu do informacji przesyłanej w sieci telekomunikacyjnej oraz danych związanych z tymi informacjami. 4. Obowiązki przedsiębiorcy telekomunikacyjnego polegającego na zapewnieniu możliwości wykonywania cenzury korespondencji realizowanej na podstawie przepisów o stanach nadzwyczajnych. Proponuje się całkowicie zrezygnowania z definicji „sytuacji szczególnych zagrożeń – patrz uwaga do art. 2 pkt. 65. Ponadto proponujemy całkowicie zrezygnować z obowiązku wykonywania planów działań przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w sytuacji szczególnego zagrożenia w sposób i na zasadach przewidzianych w ustawie Prawo telekomunikacyjne i w projekcie PKE. Wieloletnie funkcjonowanie tych przepisów wykazało, że po dość żmudnym ich opracowaniu,	

			uzgodnieniu z właściwymi organami administracji publicznej, wdrożeniu ich do stosowania w przedsiębiorstwie trafiają do szafy i leżą sobie tam spokojnie do najbliższej aktualizacji, najczęściej przez trzy lata, kiedy to powstaje ustawowy obowiązek ich aktualizacji. Przez ten czas nikt nie zagląda (lub zagląda sporadycznie) do tych planów. Plany działań wykonane według aktualnie obowiązujących przepisów oraz w podobny sposób opisane w projekcie PKE zawierają w znacznej części opisy dotyczące zdarzeń, które nie są umocowane w materialnych przepisach prawa powszechnego i bardzo często traktowane przez urzędników organów administracji publicznej jako obowiązki do wykonania. W miejsce obecnie wykonywanych planów działań przedsiębiorców telekomunikacyjnych proponuje się, aby były wykonywane dokumenty dotyczące wyżej opisanych zagadnień, w sposób przystający do aktualnej techniki, sytuacji dotyczącej bezpieczeństwa zarówno wewnątrz Polski jak i bezpieczeństwa międzynarodowego. Mając powyższe na względzie ponownie apelujemy do Ministra Cyfryzacji, jako gospodarza projektu ustawy Prawo komunikacji elektronicznej, aby wyłączyć z procedowania w ramach tego projektu sprawy dotyczące obronności, bezpieczeństwa państwa, bezpieczeństwa i porządku publicznego i opracować te zagadnienia w atmosferze wolnej od presji czasu. Zagadnienia	

			te nie są objęte dyrektywą EKŁE, to znaczy że nie muszą być uregulowane w omawianym projekcie.	
57.	Art. 39 ust. 2	Stowarzyszenie BIT	Przepisy nakładające na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego posiadanie planu działań w sytuacji szczególnego zagrożenia zobowiązują przedsiębiorcę telekomunikacyjnego do opisania w tym planie przedsięwzięć realizowanych w określonych sytuacjach. Przepisów tych nie można traktować jako przepisy prawa materialnego nakładające realizować wskazane przedsięwzięcia. Przepisy te nakładają jedynie obowiązek opisane w planie realizację czynności, których nie musi realizować. Brak przepisów materialnych określających zasady współpracy przedsiębiorcy telekomunikacyjnego z organami administracji publicznej wykonującymi zadania w zakresie ratownictwa, niesienia pomocy, zarzadzania kryzysowego, utrzymania porządku publicznego oraz obronności i bezpieczeństwa państwa. W warunkach „zwyczajnych" przedsiębiorca telekomunikacyjny zawiera umowy biznesowe z każdym podmiotem, żądającym świadczenia usług. W umowach tych uwzględnia się zasady świadczenia usług przewidziane w prawie powszechnym (np. z ustawie prawo telekomunikacyjne, Kodeks cywilny itp.) oraz mogą być określone szczególne warunki	**Uwaga nieuwzględniona** Nie jest zasadna rezygnacja z planów działania w sytuacjach szczególnych zagrożeń. Regulacja ta zapewnia gwarancję, iż w razie wystąpienia takiej sytuacji przedsiębiorca będzie posiadał odpowiednie dokumenty, procedury i środki, aby podejmować działania mające m.in. na celu zapewnienie ciągłości świadczenia usług lub odtwarzania świadczenia usług, dostarczania sieci, gdy zostanie to przerwane. Nie jest prawdą, iż przedsiębiorca ma jedynie obowiązek sporządzenia planu, ale nie jego stosowania. Należy wskazać na ust. 9 art. 39 Pke, zgodnie z którym „W przypadku wystąpienia sytuacji szczególnego zagrożenia lub po uzyskaniu informacji o jej wystąpieniu od podmiotów, o których mowa w ust. 2 pkt 2, przedsiębiorca telekomunikacyjny podejmuje niezwłocznie działania określone w planie.". Brak wykonywania działa określonych w planie stanowi naruszenie przepisów ustawy i jest zagrożone karą administracyjną.

			świadczenia usług, za które usługobiorca na ogół ponosi dodatkowe opłaty. W sytuacjach nadzwyczajnych obowiązki przedsiębiorców określone są w przepisach o stanach nadzwyczajnych a dodatkowo mogą być regulowane decyzjami Prezesa UKE wprowadzającymi nakazy lub zakazy świadczenia niektórych usług (patrz art. 178 Pt). Ponadto właściwi ministrowie drodze decyzji administracyjnej mogą nałożyć obowiązek przygotowania i realizacji zadań obronnych w trybie przepisów o obronie Ojczyzny. Mając powyższe, uznać można, że jeśli jedynym działaniem przedsiębiorcy telekomunikacyjnego będzie stwierdzenie, że bierze pod uwagę możliwość wystąpienia zdarzeń, o których mowa w art. 39, to w tym zakresie wypełni obowiązek wynikający z tego przepisu. W takim razie jaki jest sens określania w ustawie takich obowiązków? Plan działań wykonany w formie dotychczasowej lub w formie określonej w projekcie PKE z dnia 22.02.2024 r. nie spełnia oczekiwań stawianych przez projektodawców. Plan taki po wykonaniu uzgodnieniu i wdrożeniu w przedsiębiorstwie spokojnie sobie leży i przez trzy lata nikt do niego nie zagląda. Po trzech latach jest odkurzany i po aktualizacji dalej leży przez następne trzy lata. Proponuje się zawartość planu działań ograniczyć do danych kontaktowych przedsiębiorcy oraz	

			właściwych organów administracji publicznej i opisu prowadzonej działalności telekomunikacyjnej, ze zwróceniem uwagi na elementy możliwe do wykorzystania przez organy administracji publicznej w sytuacjach nadzwyczajnych. Szczegółową informację o infrastrukturze telekomunikacyjnej jest w posiadaniu Ministra Cyfryzacji oraz Prezesa UKE, przekazywana przez przedsiębiorców w odpowiednich sprawozdaniach.	
58.	Art. 39 ust. 2 pkt 1, 2, 4, 5, 8,	Stowarzyszenie BIT	Brak przepisów materialnych określających te zagadnienia!	**Uwaga nieuwzględniona** Nie ma konieczności uregulowania tych kwestii w ustawie, gdyż sposób realizacji zagadnień określonych we wskazanych punktach będzie określony w planie działania przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w sytuacjach szczególnych zagrożeń. Plany uwzględniają specyfikę działania danego przedsiębiorcy, czego nie odzwierciedliłyby konkretne zapisy ustawowe. Analogiczne przepisy i praktyka jest utrwalona w czasie obowiązywania Prawa telekomunikacyjnego.
59.	Art. 39 ust. 2 pkt 3	Stowarzyszenie BIT	Brak przepisów materialnych określających to zagadnienie! W aktualnym projekcie usunięto przepisy określające obowiązki przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa sieci, usług danych lub komunikatów elektronicznych.	**Uwaga uwzględniona** Przepisy działu VIIA Pt (bezpieczeństwo i integralność sieci i usług telekomunikacyjnych) zostały utrzymane w mocy do momentu wejścia w życie przepisów wdrażających dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2555 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu cyberbezpieczeństwa na terytorium Unii, zmieniającą rozporządzenie (UE) nr 910/2014 i dyrektywę (UE) 2018/1972 oraz uchylającą dyrektywę (UE) 2016/1148 (dyrektywa NIS2) (Dz. Urz. UE L 333 z 27.12.2022 str. 80).

60.	Art. 39 ust. 7	Wspólne stanowisko (KIKE, KIGEiT, Open Allies, PIKE, MEDIAKOM)	Propozycja zmiany: 6.Plan zachowuje ważność przez 3 lata od daty jego wprowadzenia do stosowania przez przedsiębiorcę. W przypadku przedstawienia aktualizacji planu do uzgodnienia właściwemu organowi uzgadniającemu przed upływem powyższego terminu, plan zachowuje ważność do momentu uzgodnienia aktualizacji planu. Postulujemy, aby przedsiębiorcy byli odpowiedzialni za przedstawienie aktualizacji planu do zatwierdzenia właściwemu organowi, a nie za jego zatwierdzenie w tym terminie. Przedsiębiorcy nie mają wpływu na to w jakim terminie organ zatwierdzi plan.	**Uwaga uwzględniona** Uzupełniono art. 39 ust. 7, zgodnie z propozycją.
61.	Art. 39 ust. 7	ZTK	Pod rządami prawa telekomunikacyjnego przedsiębiorca telekomunikacyjny był co prawda obowiązany sporządzać plan działań w sytuacji szczególnych zagrożeń (art. 176 a ust. 2 prawa telekomunikacyjnego), który podlegał aktualizacji nie rzadziej niż raz na trzy lata [§ 10 ust. 1 in principio rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19.08.2020 r. w sprawie planu działań przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w sytuacjach szczególnych zagrożeń (Dz. U. z 2020 r. poz. 1464 z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem w sprawie planów w razie szczególnych zagrożeń], natomiast mimo aktualizacji plan zachowywał moc obowiązującą.	**Uwaga uwzględniona** Art. 39 ust. 7 został uzupełniony o zapis: *„Plan zachowuje ważność przez 3 lata od dnia jego wprowadzenia do stosowania przez przedsiębiorcę albo od dnia dokonania aktualizacji, o której mowa w ust. 8 pkt 1.”*

			Z sobie natomiast jedynie znanych powodów projektodawca w art. 39 ust. 7 projektu pke wprowadza czasową ważność planów w sytuacji szczególnego zagrożenia wynoszącą trzy lata, co skutkuje tym, że po upływie ważności planu przedsiębiorca telekomunikacyjny nie może ograniczyć się jedynie do zaktualizowania ważności planu lecz musi plan przygotować od nowa, co naraża go na o wiele większe koszty oraz potrzebę poświęcenia o wiele więcej czasu na przygotowanie nowego planu niż w przypadku jedynie aktualizacji planu. Proponowane rozwiązanie znacząco pogarsza sytuację przedsiębiorcy telekomunikacyjnego. Postulujemy zatem wykreślenie regulacji art. 39 ust. 7 projektu pke.	
62.	Art. 40 ust. 1 pkt 2	Stowarzyszenie BIT	W przypadku nałożenia obowiązku świadczenia usług na rzecz podmiotów wskazanych w decyzji Prezesa UKE zasadne wydaje się określenie spraw dotyczących finasowania realizacji tych obowiązków, to znaczy pokrycia kosztów świadczenia usług na rzecz podmiotów, o których mowa w 40 ust. 1 pkt 2 Projektu PKE lub rekompensaty za utracone przychody wynikające z wprowadzonych ograniczeń eksploatacji sieci telekomunikacyjnych i urządzeń telekomunikacyjnych, świadczenia niektórych usług telekomunikacyjnych lub używania urządzeń radiowych.	**Uwaga nieuwzględniona** Świadczenie usług telekomunikacyjnych z jednej strony przynoszą dla dostawców znaczące przychody, ale ze względu na swój strategiczny i kluczowy charakter dla współczesnego społeczeństwa wymagają również świadczenia dodatkowych obowiązków związanych z bezpieczeństwem. Przedmiotowy przepis wskazuje jedynie priorytet odtwarzania lub przywracania świadczenia publicznie dostępnych usług wobec podmiotów wykonujących zadania w zakresie ratownictwa, operatorów usług kluczowych, czy też operatorów infrastruktury krytycznej.

63.	Art. 40 ust. 1 pkt 2) lit. b)-c)	PIIT	W art. 40 ust. 1 pkt 2) lit. b)-c) PKE rozszerzono obowiązek przedsiębiorcy telekomunikacyjnego dotyczący odtwarzania dostarczania publicznych sieci telekomunikacyjnych lub przywrócenia świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, w przypadku utraty ciągłości dostarczania tych sieci lub usług, z uwzględnieniem pierwszeństwa na rzecz wszystkich operatorów usług kluczowych i operatorów infrastruktury krytycznej. Zwracamy uwagę, że rozszerzenie to nie wynika wprost z przepisów dyrektywy EKŁE, a regulacja została zaczerpnięta z art. 178 ustawy Pt. W odniesieniu do obecnego art. 178 ustawy Pt w art. 40 ust. 1 pkt 2) projektu ustawy PKE dodano kolejne podmioty, tj. operatorów usług kluczowych i operatorów infrastruktury krytycznej, na rzecz których przedsiębiorca telekomunikacyjny będzie nieodpłatnie wykonywał nowe zadania. Rozszerzenie to znacząco wpływa na zakres dotychczasowych obowiązków i prac do wykonania przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego. W opinii Izby, rozszerzenie nie znajduje żadnego uzasadnienia, a wprowadzanie nowego obowiązku jest dodatkowym nowym obciążeniem niewynikającym również z EKŁE. Przedsiębiorca telekomunikacyjny nie ma możliwości weryfikacji - czy dany podmiot operator usług kluczowych lub operator infrastruktury	**Uwaga nieuwzględniona** Rozszerzenie katalogu podmiotów, dla których ma być zapewnione pierwszeństwo odtwarzania dostarczania publicznych sieci telekomunikacyjnych lub przywrócenia świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych podyktowane jest względami bezpieczeństwa. Biorąc pod uwagę potrzebę ochrony infrastruktury krytycznej w obecnej sytuacji geo-politycznej należy utrzymać zasady objęte art. 40 ust. 1 pkt 2 lit. b i c. Należy przy tym wskazać, że obowiązki operatorów usług kluczowych i operatorów infrastruktury krytycznej, a także przedsiębiorców telekomunikacyjnych będą się uzupełniać. Operatorzy będą w szczególności zabezpieczać swoje działania i infrastrukturę, natomiast przedsiębiorcy telekomunikacyjni zapewnią dostarczanie względem tych podmiotów usług i sieci telekomunikacyjnych, czego nie mogą zapewnić same te podmioty. Należy wskazać, że o ile katalog podmiotów nie jest publicznie dostępny to jednak z decyzji Prezesa UKE będzie wynikać względem których podmiotów należy zapewnić pierwszeństwo odtwarzania, kierując się przy tym rozmiarem zagrożenia, minimalizacją negatywnych skutków.

			krytycznej - są tymi właściwymi podmiotami wskazanymi w ustawie. Lista operatorów usług kluczowych i operatorów infrastruktury krytycznej nie jest listą dostępną publicznie (za wyjątkiem przypadków które zostały upublicznione, ewentualnie będących abonentami tego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego). Przedsiębiorcy telekomunikacyjni mają zatem uzasadnioną obawę, że w sytuacji wysokiego stresu w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa lub w czasie wojny, może dochodzić do nadużyć i celowego wymuszania na przedsiębiorcach telekomunikacyjnych realizacji tych obowiązków. Podmioty infrastruktury krytycznej oraz usługi kluczowej już teraz powinni wypełniać określone zadania i obowiązki m.in. z zakresu ochrony, w szczególności przez przygotowanie i wdrażanie, stosownie do przewidywanych zagrożeń, planów ochrony infrastruktury krytycznej oraz utrzymywanie własnych systemów rezerwowych zapewniających bezpieczeństwo i podtrzymujących funkcjonowanie tej infrastruktury, do czasu jej pełnego odtworzenia (art. 6 ustawy o zarządzaniu kryzysowym). Podobnie podmioty usługi kluczowej w ramach obowiązków wdrażają system zarządzania bezpieczeństwem wykorzystywanym do świadczenia usługi kluczowej, zapewniający m.in. wdrożenie odpowiednich i proporcjonalnych do oszacowanego ryzyka środków technicznych i organizacyjnych, w tym np. bezpieczeństwo i ciągłość dostaw usług, od których zależy	

			świadczenie usługi kluczowej czy utrzymywanie planów działania umożliwiających ciągłe i niezakłócone świadczenie usługi kluczowej (art. 8 ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa). Nie ma ograniczeń, aby w ramach własnych zadań właściciele infrastruktury krytycznej czy właściciele usługi kluczowej, w ramach zarządzania ryzkiem, definiowali ryzyka związane ze świadczeniem usług telekomunikacyjnych i w umowach z przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi dookreślali szczegółowe warunki odtwarzania dostarczania lub przywrócenia świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych (w przypadku utraty ciągłości dostarczania tych sieci lub usług). Nie znajdujemy więc powodów, dla których realizacja tych obowiązków zostaje przerzucona i ma się odbywać wyłącznie na koszt przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Tym bardziej, że bardzo często operatorzy usług kluczowych lub operatorzy infrastruktury krytycznej mają do dyspozycji ogromne środki finansowe, często większe niż przedsiębiorcy telekomunikacyjni. Obecnie jest bardzo dużo podmiotów infrastruktury krytycznej i usług kluczowych, na rzecz których mogłaby zostać nałożona decyzja Prezesa UKE. Po implementacji do polskiego prawa zapisów dyrektywy CER (ws. odporności podmiotów krytycznych) i NIS2 (ws. w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu cyberbezpieczeństwa), wzrośnie zarówno zakres nowych obowiązków, jak i liczba operatorów usług	

			kluczowych i operatorów infrastruktury cyfrowej. W związku z tym przedsiębiorcy telekomunikacyjni powinni odzyskać koszty poniesione na ten cel. Zadania i obowiązki na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego to podstawowe zadania leżące po stronie Państwa, i należą do zakresu działania instytucji rządowych. Są to zadania Państwa podobne do tych, jak przygotowanie armii na wypadek wojny, powinny być zatem finansowane przez rząd ze środków przeznaczonych na ten cel. Postulujemy usunięcie lit. b) i lit. c) z art. 40 ust. 1 pkt 2) z projektu ustawy PKE.	
64.	Art. 41 ust. 1 pkt 1.	Stowarzyszenie BIT	Treść tego przepisu stanowi, że obowiązkiem udostępnienia urządzeń telekomunikacyjnych objęte są wszystkie urządzenia należące do przedsiębiorców niewykonujących planów działań. Oznaczać to może, że wszystkie urządzenia telekomunikacyjne należące do przedsiębiorców mikro i małych podlegają udostępnieniu, ponieważ tacy przedsiębiorcy nie będą zobowiązani do sporządzenia planu działań.	**Uwaga nieuwzględniona** Zapis ust. 1 wskazuje, iż żądając udostępnienia urządzeń należy wziąć pod uwagę konieczność utrzymania ciągłości wykonywania działalności telekomunikacyjnej przez przedsiębiorcę udostępniającego, co oznacza, że przedsiębiorca (w tym mikro i mały) nie musi udostępnić żadnego urządzenia, jeżeli udostępnienie uniemożliwi wykonywanie działalności telekomunikacyjnej przez tego przedsiębiorcę.
65.	Art. 41 ust. 1 pkt 2	Stowarzyszenie BIT	Przepis ten wymaga doprecyzowania. Tak szeroki zakres może dotyczyć wszystkich urządzeń telekomunikacyjnych, bo można wykazać, że każde urządzenie jest wykorzystywane do zapewnienia telekomunikacji na potrzeby obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i	**Uwaga nieuwzględniona** Art. 41 dotyczy sytuacji szczególnego zagrożenia – zapis ust. 1 pkt 2 dotyczy urządzeń wykorzystanych dla zapewnienia telekomunikacji na potrzeby obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, a więc np. już znajdujących się w wykazach sporządzonych na

			porządku publicznego. Możliwa jest również przeciwna interpretacja.	podstawie art. 54, lub urządzeń wykorzystywanych podczas likwidacji szczególnego zagrożenia.
66.	Art. 43	PIIT	Art. 43 - warunki dostępu i utrwalania na rzecz uprawnionych podmiotów (tzw. *legal interception*) Jedną z większych zmian w zakresie bezpieczeństwa przewidzianą w projekcie PKE, w porównaniu do stanu obecnego wynikającego z ustawy – Prawo telekomunikacyjne, jest obowiązek zapewnienia uprawnionym podmiotom, sądowi oraz prokuratorowi warunków dostępu i utrwalania danych o lokalizacji w sposób zapewniający bieżącą i aktualną lokalizację urządzenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, bez względu na technologię świadczonej usługi, powstałych w związku ze świadczoną publicznie dostępną usługą komunikacji elektronicznej (art. 43 ust. 1 pkt 1) lit. a) tiret piąty oraz lit. c) projektu PKE). Zasady zapewnienia warunków dostępu i utrwalania w zakresie m.in. danych o lokalizacji zostały określone w art. 45 projektu PKE. Jak wielokrotnie pisaliśmy i podnosiliśmy w toku rządowych prac legislacyjnych nad projektowanymi przepisami wymagany mechanizm bieżącego lokalizowania urządzeń końcowych objętych kontrolą operacyjną może – ze względu na obiektywnie istniejące uwarunkowania techniczne – utrudniać osiągnięcie kontroli operacyjnej. Ponownie przypominamy i uczulamy na ten aspekt, gdyż jego pominięcie może skutkować ograniczeniem skuteczności	**Uwaga częściowo uwzględniona** W toku wzajemnych uzgodnień roboczych z izbami i resortami zostało wypracowane nowe, kompromisowe następujące brzmienie przepisu, które w opinii MC rozwieje wątpliwości co do okresu w jakim ma następować umożliwianie dostępu do danych o lokalizacji: „– danych o lokalizacji, o których mowa w art. 388 ust. 1 pkt 4, w sposób zapewniający aktualną lokalizację urządzenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, bez względu na technologię świadczonej usługi, powstałych w związku ze świadczoną publicznie dostępną usługą telekomunikacyjną, niezwłocznie po otrzymaniu żądania uprawnionych podmiotów, przez okres wskazany w żądaniu następujący nie wcześniej niż po otrzymaniu żądania przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego.”. Brak konieczności zapewnienia dostępu do danych o lokalizacji w sposób ciągły znacząco powinno ograniczyć uciążliwość w spełnianiu obowiązku przez przedsiębiorców. Odnosząc się do terminu vacatio legis, przyjęto 12-miesięczny okres, biorąc pod uwagę dotychczas zgłaszane przez rynek uwagi wskazujące, iż powinien on wynosić minimum 12 miesięcy.

			działań prowadzonych przez uprawnione podmioty. Niemniej jednak powyższe ryzyko to nie jedyny problem wynikający z projektowanych regulacji w obszarze dotyczącym zachowania poufnego charakteru informacji. Kolejnym wyzwaniem jest zachowanie poufnego charakteru informacji w ramach sieci telekomunikacyjnych obsługujących uprawnione podmioty w zakresie dostępu i utrwalania. Ze wstępnych analiz technicznych wynika, że wypełnienie wymagań w zakresie „danych o lokalizacji" będzie oznaczało, że informacje z tym związane będą płynęły i będą dostępne dla tych systemów i tych elementów infrastruktury telekomunikacyjnej, których nie da się racjonalnie zabezpieczyć i certyfikować zgodnie z wymaganiami stawianymi przez przepisy o ochronie informacji niejawnych. Ten problem jest szczególnie dotkliwy dla tych scenariuszy, w których „dane o lokalizacji" mają dotyczyć in-roamerów (patrz art. 45 ust. 5 projektu PKE), gdyż w tym przypadku nie widzimy technicznych możliwości zabezpieczenia sieci tak, aby całkowicie wyeliminować ryzyko ujawnienia wrażliwych informacji. Niezależnie od opisanych powyżej problemów i wyzwań technicznych (które mogą wpłynąć na efektywność działania uprawnionych podmiotów) identyfikujemy również problem natury legislacyjnej i prawnej, jaki wynika z faktu, że zarówno na gruncie ustawy – Prawo telekomunikacyjne jak i na gruncie projektu PKE	

			pojęcie „danych o lokalizacji” jest powiązane na poziomie definicji z pojęciem „usługi o wartości wzbogaconej” (art. 2 pkt 79) projektu PKE: usługa o wartości wzbogaconej oznacza każdą usługę wymagającą przetworzenia danych o lokalizacji). Ponadto analizowane przepisy projektu PKE mówią jednoznacznie o danych o lokalizacji powstałych w związku ze świadczoną publicznie dostępną usługą komunikacji elektronicznej, co może oznaczać, że „dane o lokalizacji” na potrzeby uprawnionych podmiotów powstaną tylko i wyłącznie jeśli abonent korzysta z usługi o wartości wzbogaconej. A biorąc pod uwagę, że świadczenie usług komunikacji elektronicznej odbywa się na podstawie umowy to usługa o wartości wzbogaconej może być świadczona na rzecz abonenta tylko wtedy, gdy abonent wyrazi wolę korzystania z usługi i zawrze z dostawcą usług stosowną umowę. Taka interpretacja projektowanych przepisów w praktyce prowadzi do wniosków, które mogą być odmienne od oczekiwań uprawnionych podmiotów. Na koniec rozważań o przepisach dotyczących warunków dostępu i utrwalania nie sposób nie odnieść się do być może najważniejszej kwestii w tym wątku, mianowicie do vacatio legis dla tych przepisów. Racjonalne vacatio legis w tym przypadku wynosi 24 miesiące. Pamiętać trzeba, że dane na potrzeby realizacji obowiązków związanych z warunkami dostępu i utrwalania są przetwarzane w systemach niejawnych, certyfikowanych przez odpowiednie służby. Same	

			zmiany w systemach przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, niezbędne dla realizacji obowiązków w zakresie danych o lokalizacji na potrzeby uprawnionych podmiotów, to wielomiesięczny development, a zmiany te będą wiązały się z wymogiem ponownej certyfikacji tak zmienionego systemu, co samo w sobie jest procesem, który może trwać miesiącami. Biorąc powyższe pod uwagę uważamy, że zasadnym jest 24-miesięczne vacatio legis w tym zakresie, biorąc pod uwagę skalę wyzwań, wysiłek organizacyjny oraz koszty jakie będą się wiązały z wdrożeniem nowego obowiązku. Podsumowując wątek dotyczący warunków dostępu i utrwalania postulujemy: • ponowną weryfikację przyjętych przez autorów analizowanych przepisów założeń i taką ich modyfikację, aby: • techniczna realizacja nowego obowiązku nie utrudniała osiągnięcia celów kontroli operacyjnej; • przepisy nie pozostawiły wątpliwości co do tego, w jakich przypadkach mają powstawać dane o lokalizacji na potrzeby zapewnienia dostępu i utrwalania na rzecz uprawnionych podmiotów; • zapewnienie 24-miesięcznego vacatio legis na wdrożenie nowego obowiązku.	
67.	Art. 43 ust. 1	Stowarzyszenie BIT	Proponuje się przeredagować przepisy zawarte w art. od 43 do 51 projektu PKE. Pozostawione w takiej formie przepisy spowodują nałożenie na	**Uwaga nieuwzględniona** Pke zasadniczo przenosi przepisy z Pt w zakresie rozdziału dot. obowiązków na rzecz obronności i bezpieczeństwa

			przedsiębiorców telekomunikacyjnych więcej obowiązków niż to wynika z aktualnie obowiązującej ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne. Jak już pisaliśmy w części ogólnych uwag do projektu PKE podtrzymujemy i ponawiamy wniosek o wyłączenie z projektowanej ustawy PKE przepisów dotyczących obronności, bezpieczeństwa państwa, bezpieczeństwa i porządku publicznego. Obowiązki opisane w Rozdziale 5 „Zadania i obowiązki na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego” wymagają szczegółowej analizy wykraczającej poza projektowaną ustawę PKE, natomiast ze względu na krótki termin przeznaczony na konsultacje społeczne, jest to niewykonalne. Ze względu na ograniczenie czasowe odniesiemy się tylko do niektórych zapisów. Proponujemy w Projekcie PKE użyć określeń tożsamych z określeniami użytymi w ustawach kompetencyjnych i w KPK. Zgodnie z „Zasadami techniki prawodawczej” różne zdarzenia określa się różnymi pojęciami, tych samych zdarzeń nie określa się różnymi pojęciami, różnych zdarzeń nie określa się takimi samymi pojęciami. Oznacza to, że przedsiębiorca telekomunikacyjny zobowiązany jest do realizacji obowiązków związanych z uprawnioną kontrolą informacji w	publicznego, gdyż ustawa ta w sposób kompleksowy reguluje kwestie m.in. prowadzenia działalności telekomunikacyjnej. Dotychczas nie zgłaszano problemów ze zrozumieniem relacji Pt oraz Pke do ustaw kompetencyjnych. Przepisy Pke i ustawy kompetencyjne uzupełniają się wzajemnie w zakresie np. obowiązku zapewnienia warunków dostępu i utrwalania oraz uprawnień służb do kontroli operacyjnej. Świadczenie usług telekomunikacyjnych z jednej strony przynoszą dla dostawców znaczące przychody, ale ze względu na swój strategiczny i kluczowy charakter dla współczesnego społeczeństwa wymagają również świadczenia dodatkowych obowiązków związanych z bezpieczeństwem. Odnosząc się do kwestii odrębnego katalogu danych, do jakich ma dostęp dostawca usługi i operator należy wskazać, że ustawa każdy z tych podmiotów realizuje obowiązki stosowanie do posiadanych danych wynikających ze specyfiki swojej działalności. *W zakresie wskazanej w uwadze frazy mówiącej o dostępie do „informacji przesyłanej lub powstałej” należy wskazać, że* zarówno operator, jak i dostawca usług telekomunikacyjnych udostępnia dane możliwe do pozyskania w ramach realizowanej swojej działalności.

			różny sposób określony w różnych ustawach. W takim przypadku przedsiębiorca telekomunikacyjny zobowiązany jest do wykonywania obowiązków (na własny koszt) polegających na: 1. Zapewnienie warunków technicznych wykonywania kontroli operacyjnej na podstawie ustaw określających prawa i obowiązki uprawnionych podmiotów (ustawy kompetencyjne), 2. Przygotowanie sieci telekomunikacyjnej do kontroli informacji na żądanie zawarte w postanowieniu sądu lub prokuratury, na podstawie ustawy KPK, 3. Zapewnienia uprawnionym podmiotom warunków dostępu i utrwalania, na podstawie projektowanego PKE. 4. zapewnienia warunków technicznych do utrwalania i udostępniania, na własny koszt, na rzecz sądu i prokuratora, przez podmiot wskazany w postanowieniu sądu lub prokuratora, komunikatów elektronicznych i danych (art. 43 ust. 1 pkt 2 PKE). Ponadto pragniemy zauważyć, że przepisy nie przewidują (nie pkreślają) wykonywania obowiązków określonych w art. 43 ust. 1 w przypadku, gdy działalność telekomunikacyjna wobec jednego zakończenia sieci realizowana jest przez więcej niż jednego przedsiębiorcę. Przedsiębiorca telekomunikacyjny świadczący usługi telekomunikacyjne (dostawca usług	

			telekomunikacyjnych) przetwarza dane dotyczące użytkownika (abonenta). Natomiast dostawca usług telekomunikacyjnych nie przetwarza, a tym samym nie ma dostępu do komunikatu elektronicznego, danych transmisyjnych, danych o lokalizacji, danych o próbach uzyskania połączenia między zakończeniami sieci, w tym dane o nieudanych próbach połączeń, Z kolei operator sieci telekomunikacyjnej natomiast operatorem sieci telekomunikacyjnej, jako podmiot właściwy w sprawie eksploatacji sieci telekomunikacyjnej przetwarza komunikat elektroniczny, dane transmisyjne, dane o lokalizacji, dane o próbach uzyskania połączenia między zakończeniami sieci, w tym dane o nieudanych próbach połączeń, Użycie w art. 43 ust. 1 lit a frazy „… dostępu do informacji przesyłanych lub powstałych w ramach świadczonej publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej: …" oraz „– komunikatów elektronicznych przesyłanych w ramach świadczonej publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej, nadawanych lub odbieranych przez użytkownika końcowego lub telekomunikacyjne urządzenie końcowe," jest wewnętrznie sprzeczne. Część frazy mówiąca o dostępie do „informacji przesyłanej lub powstałej" adresowana jest do operatora sieci telekomunikacyjnej, natomiast część „w ramach świadczonej publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej" jest adresowana do	

			dostawcy publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych.	
68.	Art. 43 ust. 1 pkt 1 lit a zdanie wstępne	Stowarzyszenie BIT	Art. 43 ust. 1 pkt 1 lit a zdaniu wstępnemu: a)uzyskiwanie przez Policję, Biuro Nadzoru Wewnętrznego, Straż Graniczną, Inspektorat Wewnętrzny Służby Więziennej, Służbę Ochrony Państwa, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Żandarmerię Wojskową, Centralne Biuro Antykorupcyjne i Krajową Administrację Skarbową, zwane dalej „uprawnionymi podmiotami", w sposób określony w ust. 8, dostępu do informacji przesyłanych lub powstałych w ramach świadczonej publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej: nadać brzmienie: a)uzyskiwanie przez Policję, Biuro Nadzoru Wewnętrznego, Straż Graniczną, Inspektorat Wewnętrzny Służby Więziennej, Służbę Ochrony Państwa, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Żandarmerię Wojskową, Centralne Biuro Antykorupcyjne i Krajową Administrację Skarbową, zwane dalej „uprawnionymi podmiotami", dostępu do:	**Uwaga nieuwzględniona** Treść przepisu została uzgodniona zarówno z operatorami, jak i resortami. Sposób pozyskiwania danych wynika także z dotychczasowej praktyki oraz obowiązującego Prawa telekomunikacyjnego. Brak jest uzasadnienia proponowanej zmiany. Fragment „dostępu do informacji przesyłanych lub powstałych w ramach świadczonej publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej" ma na celu zaakcentowanie związku z usługą telekomunikacyjną i obowiązkiem przedsiębiorcy telekomunikacyjnego.
69.	Art. 43 ust. 1 pkt 1 lit a tiret pierwsze:	Stowarzyszenie BIT	Art. 43 ust. 1 pkt 1 lit a tiret pierwsze: „– komunikatów elektronicznych przesyłanych w ramach świadczonej publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej, nadawanych lub odbieranych przez użytkownika końcowego lub telekomunikacyjne urządzenie końcowe," nadać brzmienie:	**Uwaga nieuwzględniona** Pke nie wprowadza w tym zakresie zasadniczych zmian w porównaniu do Pt. Dotychczas nie zgłaszano problemów ze stosowaniem analogicznego przepisu Pt. Proponowany do usunięcia fragment „przesyłanych w ramach świadczonej publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej" ma na celu zaakcentowanie, iż przepis dotyczy komunikatu powstałego w ramach usługą telekomunikacyjnej. Dane nie

			„– komunikatów elektronicznych nadawanych lub odbieranych wskazanego przez uprawniony podmiot użytkownika końcowego lub telekomunikacyjne urządzenie końcowe,” Przepis ten powinien zobowiązywać przedsiębiorcę telekomunikacyjnego do wykonania czynności technicznych i organizacyjnych umożliwiających przeprowadzenie kontroli informacji przesyłanej w sieci telekomunikacyjnej. Możliwości takie posiada operator sieci telekomunikacyjnej czyli podmiot eksploatujący sieć telekomunikacyjną. Bardzo często taki podmiot nie ma świadomości rodzaju świadczonej usługi w eksploatowanej przez niego sieci. Informacje o rodzaju świadczonej usługi posiada dostawca usługi telekomunikacyjnej, ale ten z kolei nie ma dostępu do sieci telekomunikacyjnej i nie może przygotować tej sieci do kontroli informacji tam przesyłanej. Ponadto fraza „…wskazanego przez uprawniony podmiot,” ogranicza zakres przedmiotowy tego przepisu wyłącznie do użytkowników końcowych i zakończeń sieci wskazanych przez uprawniony podmiot w dokumentach uprawniających do skorzystania z udostępnionych komunikatów elektronicznych. Zaproponowana treść tego przepisu usuwa te wątpliwości	dotyczą natomiast danych powstałych w związku ze świadczoną usługą komunikacji elektronicznej nie będącej usługą telekomunikacyjną.

70.	Art. 43 ust. 1 pkt 2	Stowarzyszenie BIT	Proponuje się usunąć ten przepis. Obowiązki związane z zapewnieniem warunków kontroli informacji realizowanej na rzecz sądu i prokuratury określają przepisy ustawy KPK. Pozostawienie tego przepisu będzie stanowiło podstawę do realizacji nowych obowiązków, niezależnych od obowiązków określonych w ustawie KPK.	**Uwaga nieuwzględniona** Regulacja Pke i kpk uzupełniają się wzajemnie. Przepis ten jest odzwierciedleniem przepisu z PT, który obecnie funkcjonuje obok kpk, nie budząc wątpliwości.
71.	Art. 43 ust. 2	Stowarzyszenie BIT	Proponuje się usunąć art. 43 ust. 2. Przedsiębiorca telekomunikacyjny to podmiot, którego przedmiotem działalności jest telekomunikacja, która jest zdefiniowana jako nadawanie, odbiór lub transmisję informacji, niezależnie od ich rodzaju, za pomocą przewodów, fal radiowych lub optycznych lub innych środków wykorzystujących energię elektromagnetyczną. Natomiast komunikat oznacza każdą informację wymienianą lub przekazywaną między określonymi użytkownikami za pośrednictwem publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej. Podmioty, które nie przesyłają komunikatów elektronicznych lub danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a tiret drugie oraz art. 388 ust. 1 pkt 1 i 3–5, nie są przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi, co oznacza, że nie podlegają żadnym obowiązkom określonym w art. 43 PKE.	**Uwaga nieuwzględniona** Przepis art. 43 ust. 2 ma na celu zaznaczenie, że tylko ten podmiot, który przesyła komunikat lub dane z art. 388, w ramach świadczonej usługi, podlega obowiązkom w zakresie zapewnienia warunków dostępu i utrwalania. Jeżeli zatem w ramach świadczenia usługi nie dochodzi w szczególności do przetwarzania określonych danych to w tym zakresie nie ma obowiązku zapewnienia do nich dostępu oraz ich utrwalania.
72.	Art. 43. Ust. 3	Stowarzyszenie BIT	Proponuje się usunąć frazę: „na własny koszt”. Uzasadnienie w części ogólnej do projektu PKE. W projekcie PKE zaprojektować przepis opisujący sposób i wielkość rekompensaty za realizację przez	**Uwaga nieuwzględniona** Świadczenie usług telekomunikacyjnych z jednej strony przynosi dla dostawców znaczące przychody, ale ze względu na swój strategiczny i kluczowy charakter dla współczesnego

			przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązków na rzecz organów administracji publicznej. W ustawie PKE zaprojektować przepis, mówiący o rekompensacie kosztów ponoszonych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych, realizujących ustawowe obowiązki na rzecz administracji publicznej.	społeczeństwa wymaga również świadczenia dodatkowych obowiązków związanych z bezpieczeństwem. Na kwestię kosztów należy patrzeć globalnie, gdyż ustawa Pke zarówno nakłada obowiązki, jak i w pewnych sytuacjach zmniejsza obowiązki, w porównaniu do Pt, w innych obszarach działalności przedsiębiorcy telekomunikacyjnego.
73.	Art. 43 ust. 4	Stowarzyszenie BIT	Doprecyzowania wymaga forma oraz warunków formalnych „zapotrzebowania". Określenia wymaga zawartość takiego dokumentu, osoby upoważnionej do jego wydania (podpisania). Doprecyzowania wymaga zakres wspólnego określenia sposobu realizacji warunków dostępu i utrwalania oraz przedmiot tego „wspólnego określenia". Sposoby zapewnienia warunków dostępu i utrwalania będą określone w rozporządzeniu, o którym mowa w art. 46 PKE. Jeśli tak, to co oznacza „wspólnie określony sposób". Nie ulega wątpliwości, że przedsiębiorca telekomunikacyjny zobowiązany jest do zapewnienia warunków przyjęcia dokumentu określonego w ust. 4 jako zapotrzebowanie, który dotyczyć będzie kontroli informacji (legalnego podsłuchu) przez służby specjalne. Dokument taki może zawierać informacje dotyczące właśnie takiego legalnego podsłuchu a zatem powinien być chroniony w trybie przewidzianym w przepisach o ochronie informacji niejawnych. Dokument taki może być wykonany w formie papierowej lub elektronicznej. O formie decyduje	**Uwaga nieuwzględniona** W art. 43 ust. 4 sprecyzowano tryb określenia sposobu realizacji warunków zapewnienia dostępu i utrwalania co oznacza, że w przeciągu 24 godzin od zgłoszenia zapotrzebowania podmiot wraz z przedsiębiorcą telekomunikacyjnym mają obowiązek ustalić skuteczną i dostosowaną do możliwości technicznych i finansowych przedsiębiorcy telekomunikacyjnego metodę zapewnienia warunków dostępu i utrwalania danych. Natomiast samo zapotrzebowanie nie dotyczy stricte kontroli informacji przez służby a wyłącznie ustalenia metody, i niezbędnych do jej zrealizowania sposobów postępowania, czy koniecznej do wykonania ww. obowiązku infrastruktury technicznej, co oznacza, że rzeczony dokument nie będzie zawierał informacji niejawnych.

			nadawca dokumentu, to znaczy uprawniony podmiot. W takiej sytuacji przedsiębiorca telekomunikacyjny musi przygotować warunki przyjęcia i przechowywania tak dostarczonych dokumentów. Może to oznaczać, że przedsiębiorca telekomunikacyjny (każdy) powinien zapewnić ochrony informacji niejawnych, potwierdzonych świadectwem bezpieczeństwa I stopnia upoważniającym ochronę informacji niejawnych o klauzuli „Ściśle Tajne". Doprecyzowania wymaga również sytuację, gdy we wskazanym terminie strony nie osiągną porozumienia i nie określą sposobu realizacji przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego warunków dostępu i utrwalania.	
74.	Art. 43 ust. 4	PIIT	W art. 43 ust. 4 projektu PKE znalazł się zapis wskazujący, że uprawniony podmiot wspólnie z przedsiębiorcą telekomunikacyjnym, w terminie 24 godzin od momentu zgłoszenia zapotrzebowania w formie pisemnej przez uprawniony podmiot, określą sposób realizacji przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego warunków dostępu i utrwalania. *4. Uprawniony podmiot wspólnie z przedsiębiorcą telekomunikacyjnym, w terminie 24 godzin od momentu zgłoszenia przez uprawniony podmiot zapotrzebowania na piśmie w postaci papierowej lub elektronicznej, z uwzględnieniem możliwości technicznych i finansowych przedsiębiorcy telekomunikacyjnego oraz wymogów określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust.*	**Uwaga nieuwzględniona** Termin 24-godzinny dotyczy wzajemnego określenia sposobu zapewnienia warunków dostępu i utrwalania, a nie realizacji obowiązku przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego.

			1, określają sposób realizacji przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego warunków dostępu i utrwalania, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a i b. W uzasadnieniu do tego artykułu zawarto m.in. informację, że przepis ten precyzuje tryb określenia sposobu realizacji warunków zapewnienia dostępu i utrwalania, przez co nie stwarza możliwości wskazywania nowych sposobów realizacji dostępu i utrwalania. Pragniemy zwrócić uwagę, że określnie wprost w przepisie terminu 24 godzin na określenie realizacji warunków dostępu i utrwalania, istotnie wpływa na wykonanie tego obowiązku. W przypadku ogólnopolskiej sieci stacjonarnej PSTN, gdzie struktura jest rozproszona, konieczność sposobu realizacji dostępu i utrwalania w czasie 24 godzin bardzo często nie będzie możliwa ze względów technicznych. Ponieważ systemy dla sieci stacjonarnej PSTN nie są już wspierane przez producentów, takie wymaganie spowoduje bardzo często brak możliwości jego technicznej realizacji w wymaganym terminie. Wprawdzie w uzasadnieniu doprecyzowano, że termin 24-godzinny dotyczy wzajemnego określenia sposobu zapewnienia warunków dostępu i utrwalania, a nie realizacji obowiązku przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego. Z dotychczasowej praktyki wiemy, że podmioty uprawnione różnie i często literalnie traktują przepisy w tym zakresie i okres 24 godzin może się wiązać dla nich z fizyczną i techniczną realizacją	

			warunków takiego dostępu i utrwalania. Przy obecnej konstrukcji przepisu nie jest to jednoznaczne i może być interpretowane odmiennie przez uprawione podmioty oraz przedsiębiorców telekomunikacyjnych, doprowadzając do nieporozumień w tym zakresie. Z powyższych względów proponujemy zmianę tego wymagania na 72 godziny. Uważamy, że termin 72 godzin jest odpowiednim okresem czasu na techniczną realizację i prawidłowe wykonanie nałożonego obowiązku na przedsiębiorców telekomunikacyjnych.	
75.	Art. 43 ust. 10	Stowarzyszenie BIT	Wejście w życie przepisu w tej formie spowoduje, że przedsiębiorca telekomunikacyjny będący mikroprzedsiębiorcą albo małym przedsiębiorcą realizuje obowiązek zapewnienia warunków dostępu i utrwalania proporcjonalnie do skali prowadzonej działalności, osiąganych przychodów oraz możliwości technicznych, Czyli JAK? Ograniczenie to dotyczy wyłącznie zapewnienia warunków dostępu i utrwalania czyli obowiązków określonych w art. 43 ust. 1 PKE polegających na zapewnieniu tych warunków na rzecz uprawnionych podmiotów. Ograniczenie to nie obejmuje obowiązków zapewnienia warunków kontroli informacji w ramach kontroli operacyjnej, wynikających z ustaw kompetencyjnych, kontroli procesowej wynikający z ustawy KPK oraz nie dotyczy zapewnienia warunków technicznych do utrwalania i	**Uwaga nieuwzględniona** Nie znajduje uzasadnienia rozciąganie przepisu na wszystkich przedsiębiorców. Przepis ma na celu uwzględnienie mniejszej skali działania podmiotu i mniejszych możliwości finansowych. Co istotne, przepis nie wyłącza obowiązku. Art. 43 ust. 10 wskazuje przykładowo jako sposób realizacji obowiązku zapewnienia warunków dostępu i utrwalania – skorzystanie z urządzeń podmiotów uprawnionych lub powierzenie wykonywania obowiązku innemu przedsiębiorcy. W odniesieniu do braku wyłączeń dla większych podmiotów, należy wskazać, że art. 43 ust. 5 wskazuje również – w przypadku realizacji obowiązku za pomocą interfejsu - że w umowie zawartej przez przedsiębiorcę z podmiotem uprawnionym określa się współudział stron w kosztach.

			udostępniania na rzecz sądu i prokuratora, przez podmiot wskazany w postanowieniu sądu lub prokuratora, komunikatów elektronicznych i danych (art. 43 ust. 1 pkt 2 PKE), Wątpliwości budzi również skuteczność tego przepisu. Zwolnienie to dotyczy przedsiębiorcy, który zatrudnia średniorocznie mniej niż 50 pracowników oraz osiągnął roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz z operacji finansowych nieprzekraczający równowartości w złotych 10 milionów euro, lub sumy aktywów jego bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat nie przekroczyły równowartości w złotych 10 milionów euro. Oznacza to, że przepisem takim objęto ok 65% rynku telekomunikacyjnego. DLACZEGO TAKIM PRZEPISEM NIE OBJĄĆ POZOSTAŁYCH, WIĘKSZYCH PRZEDSIĘBIORCÓW, NIE TYLKO MIKROPRZEDSIĘBIORCÓW I MAŁYCH PRZEDSIĘBIORCÓW? W jaki sposób i kto będzie oceniał możliwości przedsiębiorcy realizacji przedmiotowych obowiązków, jaki należy przyjąć wzorzec aby uznać skalę prowadzonej działalności, osiąganych przychodów oraz możliwości technicznych jako parametry umożliwiające lub uniemożliwiające realizację takich obowiązków? Czy realizacja obowiązków na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa, bezpieczeństwa i porządku publicznego zasługuje na przepisy budzące takie wątpliwości?	

			UWAGA: PAMIETAĆ NALEŻY, ŻE OBOWIĄZKI TE ŚCIŚLE ZWIĄZANE SĄ ZE ZWALCZANIEM NAJCIĘŻSZYCH PRZESTĘPSTW!!!	
76.	Art. 43 ust. 3 Art. 45 ust. 1 Art. 47 ust. 1	ZTK	Kwestia realizacji przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych niektórych zadań i obowiązków na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego na własny koszt budziła uzasadnione wątpliwości pod rządami prawa telekomunikacyjnego, nie inaczej jest w przypadku projektu pke. Co do zasady bowiem obowiązki w zakresie zapewnienia obronności, bezpieczeństwa państwa, bezpieczeństwa i porządku publicznego to obowiązki państwa wobec obywateli, a nie na odwrót. Jeżeli zatem pewne obowiązki w tym zakresie nakładane są na przedsiębiorców telekomunikacyjnych mocą regulacji ustawowej w interesie ogółu, stanowiąc zarazem pomoc dla państwa w wywiązywaniu się przez nie z obowiązków w tym zakresie je obciążających, wówczas kierując się konstytucyjną zasadą sprawiedliwości społecznej [art. 2 w zw. z art. 8 Konstytucji rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2.04.1997 r. (Dz. U. nr 78 poz. 483 z późn. zm.), zwanej dalej Konstytucją RP] uzasadnione będzie oczekiwanie, że państwo w kosztach realizacji tych obowiązków przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych, realizujących przecież własną	**Uwaga nieuwzględniona** Świadczenie usług telekomunikacyjnych z jednej strony przynoszą dla dostawców znaczące przychody, ale ze względu na swój strategiczny i kluczowy charakter dla współczesnego społeczeństwa wymagają również świadczenia dodatkowych obowiązków związanych z bezpieczeństwem. Na kwestię kosztów należy patrzeć globalnie, gdyż ustawa Pke zarówno nakłada obowiązki, jak i w pewnych sytuacjach zmniejsza obowiązki w porównaniu do Pt, w innych obszarach działalności przedsiębiorcy telekomunikacyjnego.

			działalność gospodarczą, w ramach której nałożono na nich obowiązki wobec państwa, a zarazem ponoszących wszelkie daniny publicznoprawne wobec tegoż państwa, będzie partycypowało jeśli nie w całości to przynajmniej w pewnej części nie niższej niż 50 % tychże kosztów. Postulujemy zatem, aby w przypadku obowiązków realizowanych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego odnośnie których w regulacjach art. 43 ust. 3 projektu pke, art. 45 ust. 1 projektu pke oraz art. 47 ust. 1 projektu pke przewidziano ich realizację na koszt przedsiębiorcy telekomunikacyjnego wprowadzić regulację, mocą której państwo polskie będzie partycypowało w tych kosztach w wysokości nie niższej niż 50 %, tym samym w tym zakresie obniżając udział finansowy przedsiębiorcy telekomunikacyjne w wykonywaniu tych nie swoich w końcu obowiązków lecz obowiązków przerzuconych na nich przez państwo mocą stosownej regulacji ustawowej. Dodajmy także, że projektodawca wprowadzając przedmiotowe regulacje nie wskazuje na ich oparcie na wymogu dostosowania prawa krajowego do przepisów Dyrektywy EKŁE, a zatem tego rodzaju regulacje nie znajdują oparcia w przepisach tejże Dyrektywy	
77.	Art. 43-47	Open Allies	**[**art. 43 – 47 PKE, specyfika operatorów wyłącznie hurtowych w przepisach dotyczących zadań i	**Uwaga nieuwzględniona**

			obowiązków na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego] Ze względu na obiektywny stan faktyczny zwracamy się do Pana Premiera o uwzględnienie w ramach przygotowywanych regulacji odmienności operatorów wyłącznie hurtowych. W szczególności zwracamy się o uwzględnienie specyfiki operatorów wyłączie hurtowych w przepisach dotyczących „Zadań i obowiązków na rzecz obronności, dostępu telekomunikacyjnego. W przepisie dotyczącym zapewnienia podmiotom uprawnionym warunków dostępu i utrwalania, uzyskiwania przez te podmioty danych oraz utrwalanie przez uprawnione podmioty komunikatów elektronicznych i danych (art. 43 projektu ustawy PKE) należy wyłączyć z obowiązków operatorów wyłącznie hurtowych. Wskazane regulacje dotyczą obejmują m.in. następujące dane: • komunikaty elektroniczne, • dane związane z komunikatami elektronicznymi, • dane o lokalizacji. (Operatorzy wyłącznie hurtowi co do zasady nie dysponują takimi danymi. Posiadają je zaś dostawcy usług – tj. podmioty, które zawarły umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych	Przepisy aktów wykonawczych do projektu Pke doprecyzują katalog przedsiębiorców, którzy nie będą objęci przedmiotowymi obowiązkami na rzecz bezpieczeństwa państwa i obronności.

			(umowę o świadczenie usług komunikacji elektronicznej) z abonentem. (Zwracamy się zatem o wprowadzenie w dotychczasowym art. 43 (w konsultacjach również art. 43) projektu ustawy PKE nowego ust. 2a w następującej treści: „Obowiązkowi, o którym mowa w ust. 1 nie podlegają przedsiębiorcy telekomunikacyjni w zakresie świadczonych szerokopasmowych stacjonarnych usług hurtowych.” Ewentualnie wnosimy o modyfikację ust. 2 w ten sposób, aby nie budziło wątpliwości, że przedmiotowy obowiązek nie dotyczy szerokopasmowych stacjonarnych usług hurtowych. Podobna sytuacja dotyczy obowiązków retencyjnych (art. 47 projektu ustawy PKE). Obowiązek retencji jest nałożony na wszystkich przedsiębiorców – zaś ewentualne ograniczenie tego katalogu nastąpi dopiero w rozporządzeniu. Ponownie, telekomunikacyjny, stacjonarny operator hurtowy, nie dysponuje danymi objętymi obowiązkami retencji. Zwracamy się, aby już na poziomie ustawy wprowadzić właściwe wyłączenie z obowiązków retencji wobec hurtowych stacjonarnych usług szerokopasmowych. Zwracamy się o wprowadzenie w art. 47 projektu ustawy PKE ust. 2a w następującym brzmieniu: „Obowiązkowi, o którym mowa w ust. 1 nie podlegają	

			przedsiębiorcy telekomunikacyjni w zakresie świadczonych szerokopasmowych stacjonarnych usług hurtowych.”	
78.	Art. 43-47	Wspólne stanowisko (KIKE, KIGEiT, Open Allies, PIKE, MEDIAKOM)	Propozycja zmiany: art. 43 PKE ust. 2 2. Obowiązkowi, o którym mowa w ust. 1, nie podlegają przedsiębiorcy telekomunikacyjni, którzy w ramach świadczonej publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej nie przesyłają komunikatów elektronicznych lub danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a tiret drugie oraz art. 388 ust. 1 pkt 1 i 3–5, związanych z tymi komunikatami, a także przedsiębiorcy telekomunikacyjni nieświadczący publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych użytkownikom końcowym. Analogiczne ograniczenie stosowania należy wprowadzić w przypadku art. 47 PKE (obowiązki retencyjne). Operator hurtowy, co do zasady nie dysponuje danymi objętymi obowiązkami retencji. art. 47 PKE dodanie ust. 2a „Obowiązkowi, o którym mowa w ust. 1 nie podlegają przedsiębiorcy telekomunikacyjni w zakresie świadczonych szerokopasmowych stacjonarnych usług hurtowych.” Stosowanie art. 47 PKE należy wyłączyć w stosunku do operatorów hurtowych, którzy nie dysponują takimi danymi. W odniesieniu do sieci operatora	**Uwaga nieuwzględniona** Przepisy aktów wykonawczych do projektu Pke doprecyzują katalog przedsiębiorców, którzy nie będą objęci przedmiotowymi obowiązkami na rzecz bezpieczeństwa państwa i obronności.

			hurtowego obowiązki, o których mowa powyżej wypełniają dostawcy usług korzystający z sieci operatora hurtowego.	
79.	Art. 45 ust. 1 pkt 1 i 2	Stowarzyszenie BIT	Art. 45 ust 1 proponuje się nadać brzmienie: Art. 45. 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany do udostępniania uprawnionym podmiotom, sądowi i prokuratorowi danych, o których mowa w art. 388 ust. 1 pkt 1 i 3–5 na zasadach określonych w przepisach odrębnych. Uzasadnienie: Dane, o których mowa w art. 388 ust. 1 pkt 1 i 3–5 obejmują również dane, o których mowa w art. 391 i art. 392 ust. 2, dlatego nie ma potrzeby powtarzać odwołań do tych danych. Dane, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1 lit. a tiret drugie, są danymi przetwarzanymi w związku z prowadzoną kontrolą informacji przez uprawnione podmioty. Praktyka oraz bezpieczeństwo tych działań wymaga aby dane te po zakończeniu czynności prowadzonych przez uprawnione podmioty, w systemach informatycznych przedsiębiorcy nie pozostały informacje dotyczące tych działań. W wersji przyjętej przez projektodawcę tego przepisy, dane takie muszą być przechowywane BEZTERMINOWO i udostępniane na żądanie	**Uwaga nieuwzględniona** Zapisy art. 391 i art. 392 doprecyzowują kwestie przetwarzania danych, m.in. zawierają w związku z tajemnicą komunikacji elektronicznej informację o tym, że przetwarzanie informacji w innych celach niż potrzeby świadczonej usługi, jest dopuszczalne jedynie na podstawie przepisów ustawowych. Oznacza to, że udostępnianie określonych w art. 45 informacji uprawnionym podmiotom musi się odbywać na zasadach określonych w dokumencie rangi ustawy. Art. 392 natomiast odnosi się do przetwarzania danych użytkownika innego przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej. Z tego względu odniesienie do art. 391 i 392 jest zasadne i nie nadmiarowe. Art. 45 nie nakazuje ponadto przechowywania informacji. Nie obejmuje obowiązku utrwalania. Użycie frazy „związanych ze świadczoną publicznie dostępną usługą telekomunikacyjną wraz z towarzyszącymi jej powiązanymi usługami” jest celowe i zmierza do zaakcentowania tego, iż dane pochodzą z usługi telekomunikacyjnej.

			uprawnionego podmiotu, sądu lub prokuratora, nie tylko tego, który wytworzył te dane. Ponadto, dane o których mowa w art. 391 i art. 392 ust. 2 są danymi, o których mowa w art. 388 ust. 1 pkt 1 i 3–5. Ponadto nie ma potrzeby powtarzać frazy „związanych ze świadczoną publicznie dostępną usługą telekomunikacyjną wraz z towarzyszącymi jej powiązanymi usługami", ponieważ przepisy mówiące o tajemnicy komunikacji elektronicznej stanowią, że dane stanowiące taka tajemnicę mogą być przetwarzane wyłącznie w związku ze świadczeniem usługi komunikacji elektronicznej. Wykreślenie frazy „i przy zachowaniu procedur" uzasadnione jest tym, że w ustawach określone są zasady, brak jest procedur. Wpis o zasadach jest wystarczająca wskazówką w tym zakresie.	
80.	Art. 45 ust. 4	Stowarzyszenie BIT	Przepis ten ze względów technicznych i organizacyjnych jest niewykonalny. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, z którym użytkownik końcowy zawarł umowę o świadczenie publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej, w tym o świadczenie usług przedpłaconych, jest zdefiniowany jako „dostawca usług telekomunikacyjnych". Podmiot taki ma dostęp do danych o użytkowniku. Dostęp do danych, o których mowa w art. 388 ust. 1 pkt 4	**Uwaga nieuwzględniona** Brzmienie przepisu art. 45 ust. 4 odnosi się do dostawy usług, co stanowi nawiązanie m.in. do art. 394 Pke, który reguluje kwestie przetwarzania przez dostawcę danych o lokalizacji (na potrzeby świadczenia usług o wartości wzbogaconej). Na podstawie również tego przepisu dostawca przetwarza już zatem dane o lokalizacji.

			dostępne są operatorowi sieci, ale ten nie jest zobowiązany do udostępniania takich danych. Proponuje się przeanalizować pod tym kątem całą treść przepisów projektowanej ustawy PKE.	
81.	Art. 46 ust. 1 pkt 1	Stowarzyszenie BIT	Proponuje się aby rozporządzenie Rady Ministrów wydane na podstawie art. 46 dotyczyło wyłącznie zapewnienia warunków dostępu i utrwalania, o których mowa w art. 43 ust. 1. Ponadto proponuje się usunąć frazę: „z wyłączeniem spraw uregulowanych przepisami wydanymi na podstawie art. 242 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 37)”. Rozporządzenie to będzie określało sprawy zapewnienia warunków dostępu i utrwalania, o których mowa w art. 43 ust. 1. Obowiązki te realizowane są na rzecz uprawnionych podmiotów. Realizacja obowiązków związanych z kontrolą informacji na rzecz sadu lub prokuratora określono w art. 43 ust. 2 (który proponuje się usunąć z PKE) oraz w przepisach ustawy KPK. Sugerujemy rozważenia potrzeby doprecyzowania spraw związanych z udostępnianiem danych, o których mowa w art. 45, uprawnionym podmiotom, w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 49 ust. 3.	**Uwaga nieuwzględniona** Pke nie wprowadza w tym zakresie zasadniczych zmian w stosunku do regulacji Pt. Nie zgłaszano również dotychczas problemów z realizacją analogicznych regulacji w Pt. Uregulowanie w rozporządzeniu z art. 46 zarówno przypadków z art. 43, jak i art. 45 Pke uzasadnione jest zbliżonymi technicznymi środkami, sposobami realizacji obowiązków, w szczególności z wykorzystaniem interfejsów.

			Przygotowanie i udostępnianie danych telekomunikacyjnych sądowi i prokuratorowi uregulowano w ustawie KPK oraz w rozporządzeniu wydanym na jej podstawie.	
82.	Art. 46 ust. 3 pkt 1 lit a tiret drugi:	Stowarzyszenie BIT	Art. 46 ust. 3 pkt 1 lit a tiret drugi: Proponuje się zmienić brzmienie zapisu: „- przetwarzanych przez przedsiębiorcę danych związanych z przekazami telekomunikacyjnymi, o których mowa w art. 49, art. 331 ust. 1 pkt 1 i pkt 3-5,” Na: „- przetwarzanych przez przedsiębiorcę danych, o których mowa w art. 388 ust. 1 pkt 1 i pkt 3-5, związanych z przekazami telekomunikacyjnymi,” Z zapisu w wersji pierwszej wynika, że w art. 49, art. 388 ust. 1 pkt 1 i pkt 3-5 mowa jest o przekazach telekomunikacyjnych, Zapis ten stanowi o danych, o których mowa w art. 49, art. 331 ust. 1 pkt 1 i pkt 3-5, ale tylko tych, które są związane z kontrolowanymi przekazami telekomunikacyjnymi, o których mowa w art. 46 ust. 3 pkt 1 lit a tiret pierwszy. I właśnie tak stanowi zaproponowane nowe brzmienie tego przepisu.	**Uwaga nieuwzględniona** W zakresie zmiany w art. 46 ust. 3 pkt 1 lit. a tiret drugi Pke należy wskazać, że brak jest takiego przepisu oraz zacytowanego fragmentu w Pke. Sposób sformułowania uwagi jest niejasny. W odniesieniu do uwagi dotyczącej art. 43 Pke należy wskazać, że przepisy Pke i KPK się uzupełniają.

			Niżej przedstawiona propozycja treści art. 43 ust. 1 przewiduje usunięcie art. 43 ust. 1 pkt 2 projektu ustawy PKE z dnia 22 lutego 2024 r., ponieważ to zagadnienie w całości uregulowane jest w ustawie KPK. Ostatecznie art. 43 ust. 1 pkt nadać brzmienie: „Art. 43. 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany do zapewnienia warunków technicznych i organizacyjnych dostępu i utrwalania, zwanych dalej „warunkami dostępu i utrwalania”, umożliwiających jednoczesne i wzajemnie niezależne: 1) uzyskiwanie przez Policję, Biuro Nadzoru Wewnętrznego, Straż Graniczną, Inspektorat Wewnętrzny Służby Więziennej, Służbę Ochrony Państwa, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Żandarmerię Wojskową, Centralne Biuro Antykorupcyjne i Krajową Administrację Skarbową, zwane dalej „uprawnionymi podmiotami”, dostępu do: a) komunikatów elektronicznych nadawanych lub odbieranych przez wskazanego przez uprawniony podmiot użytkownika końcowego lub wskazane przez uprawniony podmiot telekomunikacyjne urządzenie końcowe	

			b) dostępu do danych, o których mowa w art. 388 ust. 1 pkt 1 i 3–5, związanych komunikatami elektronicznymi, o których mowa w lit. a. 2) utrwalanie przez uprawnione podmioty komunikatów elektronicznych i danych, o których mowa w pkt 1." Zmienić numerację pozostałych jednostek redakcyjnych zawartych w art. 43 PKE.	
83.	Art. 47 ust. 1 pkt 1	Stowarzyszenie BIT	Proponuję wykreślić frazę: „na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej", gdyż przy komunikacji IP przedsiębiorca nie może mieć wpływu na to czy dane telekomunikacyjne są przetwarzane (w tym przesyłane) na terytorium RP czy poza RP. Czy może to oznaczać, że dane które są generowane lub przetwarzane poza granicami RP nie podlegają zatrzymywaniu. Istotnym powinno być wskazanie, że dane powinny być dostępne z miejsc zlokalizowanych na terenie RP. Natomiast ich przechowywanie, gromadzenie, generowanie nie ma istotnego znaczenia. Ponadto zarówno dane generowane „generowane w sieci telekomunikacyjnej" jak i dane „przez nich	**Uwaga nieuwzględniona** Przepis w obecnym brzmieniu nie zobowiązuje przedsiębiorców do przechowywania danych na terenie RP. Chodzi o rodzaj danych generowanych lub przetwarzanych na terytorium RP.

			przetwarzane” są danymi przetwarzanymi przez tego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego. Art. 47. ust. 1. pkt 1 Proponuję art. 47. ust. 1. pkt 1 nadać brzmienie: "1) zatrzymywać i przechowywać przetwarzane dane, o których mowa w art. 49 ust. 1, przez 12 miesięcy, licząc od dnia połączenia lub nieudanej próby połączenia, a z dniem upływu tego okresu dane te niszczyć, z wyjątkiem tych, które zostały zabezpieczone, zgodnie z przepisami odrębnymi;”	
84.	Art. 47 ust. 1 pkt 3	Stowarzyszenie BIT	Na podstawie tego przepisu przedsiębiorca telekomunikacyjny chroni dane (…) zgodnie ze wskazanymi przepisami „oraz podejmując środki techniczne i organizacyjne, o których mowa w art. 39 ust. 2 pkt 3.”, Obowiązek podjęcia ww. środków spoczywa na przedsiębiorcy zobowiązanym do posiadania Planu działań przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w sytuacji szczególnego zagrożenia. Zauważyć należy, że niektórzy przedsiębiorcy telekomunikacyjni będą zwolnieni z obowiązku posiadania Planu działań w sytuacji szczególnego zagrożenia. Czy oznacza to, że przedsiębiorca telekomunikacyjny zwolniony z obowiązku posiadania Planu działań, zwolniony jest również z obowiązku podjęcia środków technicznych i organizacyjnych zapewniających poufność,	**Uwaga nieuwzględniona** Każdy przedsiębiorca telekomunikacyjny, nawet ten nie posiadający planu, będzie zobowiązany już na podstawie samego ust. 2 pkt 3 do ochrony danych. Wskazanie na art. 39 ust. 2 pkt 3 jest jedynie doprecyzowaniem. Każdy przedsiębiorca będzie ponadto także na podstawie ust. 5 do stosowania właściwych środków technicznych i organizacyjnych mających na celu ochrony danych oraz do ochrony danych na podstawie art. 388-407.

			integralność, dostępność i autentyczność przetwarzanych danych. Proponuje się frazie: „… przepisami ust. 5, art. 388–407 oraz podejmując środki techniczne i organizacyjne, o których mowa w art. 39 ust. 2 pkt 3." nadać brzmienie: „… przepisami art. 389 ust. 2."	
85.	Art. 47 ust 4	Stowarzyszenie BIT	Przepis ten wymaga doprecyzowania, głoenie o wymagania dotyczące bezpieczeństwa przesyłanych danych. Przepis w brzmieniu zaproponowanym w PKE wersji z 22.02.2024. nie ma większego znaczenia. Bez tego przepisu również można przesyłać informacje drogą elektroniczną. Niezależnie od wybranej drogi przesyłania danych obowiązkiem nadawcy jest zapewnienie bezpieczeństwa przesyłanych informacji. Warunki udostępniania danych telekomunikacyjnych za pomocą sieci telekomunikacyjnej określono w ustawach kompetencyjnych np. art. 20c ust 4 ustawy o Policji.	**Uwaga nieuwzględniona** Doprecyzowanie przepisu o wymagania dotyczące bezpieczeństwa przesyłanych danych nie jest konieczne, gdyż już z art. 47 ust. 1 pkt 3 wynika obowiązek ochrony danych. Art. 47 ust. 4 Pke jest komplementarny z przepisami ustaw kompetencyjnych.
86.	Art. 47. ust. 5.	Stowarzyszenie BIT	Jak należy rozumieć normę prawną zawartą w stwierdzeniu: „…. …… przedsiębiorca stosuje właściwe środki techniczne i organizacyjne …, Kto uznaje, że środki techniczne i organizacyjne są niewłaściwe?	**Uwaga nieuwzględniona** Pojęcie „właściwych środków" nie powinno budzić wątpliwość. Są to środki adekwatne, odpowiednie do stopnia ryzyka. Należy zauważyć, że przepisy o ochronie danych osobowych (RODO) również posługują się zbliżonymi

			Proponuję tu określić, że przedsiębiorca stosuje środki techniczne i organizacyjne co najmniej na poziomie przewidzianym do ochrony danych osobowych określonych w PKE lub przepisach o ochronie danych osobowych. Przepis ten jest sprzeczny z „Zasadami techniki prawodawczej". Proponuje się usunąć ten przepis.	pojęciami („odpowiednie środki techniczne i organizacyjne (…) w celu ochrony praw i wolności osób, których dane dotyczą"). Ponadto, art. 47 ust. 1 pkt 3 odsyła do konkretnych przepisów zawierających zasady ochrony danych.
87.	Art. 47	Panoptykon	Art. 47 PKE nakłada na przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązek zatrzymywania i przechowywania wskazanych w projekcie danych przez okres 12 miesięcy, a także udostępniania ich uprawnionym podmiotom (m.in. policji i służbom specjalnym). Jest to przeniesienie na grunt PKE obowiązujących przepisów ustawy – Prawo telekomunikacyjne (art. 180a i następne), która także nakładała na przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązek retencji danych. Zarówno obowiązujące dotychczas przepisy, jak i projektowany art. 47 PKE – poprzez nałożenie na przedsiębiorców bezwarunkowego obowiązku przechowywania informacji o wszystkich klientach – są niezgodne z prawem UE, co potwierdzają liczne wyroki Trybunału Sprawiedliwości UE. W projekcie brakuje zatem elementów wskazanych w powyższych wyrokach, które pozwalałyby na zgodną z prawem UE retencję danych. Na marginesie należy przywołać opinię3 Ministerstwa do Spraw Unii Europejskiej z 15	**Uwaga nieuwzględniona** Pt oraz projektowane Pke zawiera ogólne przepisy dotyczące zakresu danych poddanych retencji. Udostępnianie danych telekomunikacyjnych przez operatorów odbywa się na zasadach i w trybie określonych w przepisach odrębnych. Ustawa Pt nie reguluje więc kwestii udostępniania tych danych, w tym zasad i procedur właściwych dla działań operacyjnych lub procesowych, które określone są w przepisach dotyczących funkcjonowania uprawnionych podmiotów oraz sądu i prokuratury. Zatem wymóg zawarty w wyroku Trybunału dotyczący uniknięcia ogólnego i niezróżnicowanego przesyłania danych telekomunikacyjnych powinien znaleźć rozwiązanie poprzez odpowiednie uregulowania w przepisach dotyczących funkcjonowania uprawnionych podmiotów oraz sądu i prokuratury. MC stoi na stanowisku, iż zmiany w ustawodawstwie krajowym mające na celu wdrożenie wyroków Trybunału powinny zostać zainicjowane przez resorty właściwe dla uprawnionych podmiotów oraz sądu i prokuratora, oraz dotyczyć ustaw regulujących funkcjonowanie uprawnionych podmiotów oraz sądu i prokuratora. Zmiany w ustawie – Prawo telekomunikacyjne (Pke) powinny wynikać ze zmian w

			grudnia 2022 r. o zgodności z prawem UE projektu ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej z 17 listopada 2022 r. (druk sejmowy nr 2861), które powielało treść art. 47 PKE w zakresie obowiązków retencyjnych przedsiębiorców. Zgodnie z opinią: „projektowane przepisy utrzymują obowiązujący obecnie powszechny i niezróżnicowany (pod względem geograficznym i podmiotowym) obowiązek zatrzymywania szerokiego katalogu danych telekomunikacyjnych (art. 47 ust. 1 pkt. 1 projektu ustawy z 17 listopada 2022 r.), który zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej jest niezgodny z art. 15 ust. 1 dyrektywy 2002/58/WE”4. Trybunał Sprawiedliwości UE sformułował konkretne wytyczne, jakie ustawodawca krajowy musi spełnić, aby umożliwić policji i służbom specjalnym dostęp np. do lokalizacji telefonów komórkowych czy wykazu połączeń. Są to m.in. obowiązek informowania post-factum osób, których dane pozyskano o tym fakcie oraz skuteczna kontrola sądu lub niezależnego organu administracyjnego nad tym działaniem. Jednocześnie TSUE jednoznacznie przesądził, że nałożenie na firmy telekomunikacyjne obowiązku przechowywania i udostępniania służbom wszystkich danych o użytkownikach narusza Kartę Praw Podstawowych UE. Podsumowując, ustawa mająca implementować prawo unijne, zawiera naszym zdaniem rozwiązania jednoznacznie z tym prawem niezgodne. W związku z tym, aby zapewnić zgodność zarówno	ww. ustawach i stanowić uzupełnienie tych przepisów w zakresie dotyczącym obowiązków operatorów. Sprawami retencji ponadto zajmuje się obecnie podgrupa ds. retencji danych działająca w ramach Grupy Roboczej Rady UE ds. Współpracy w Sprawach Karnych (COPEN), która dyskutuje nad możliwym sposobem wdrożenia wyroków TSUE. W obecnej sytuacji, gdy dyskutowane są jeszcze na szczeblu unijnym skutki i pożądane kierunki zmian w regulacjach retencyjnych (przy odmiennych oczekiwaniach państw) - nie wydaje się zasadne dokonywanie w chwili obecnej istotnych zmian w krajowych przepisach dotyczących retencji danych telekomunikacyjnych.

			z prawem unijnym, jak i Konstytucją RP, niezbędna jest zmiana art. 47 PKE i uwzględnienie w nim wymogów wynikających z wyroków TSUE. Uwaga skrócona. Pełna treść dostępna na stronie RPL.	
88.	Art. 47 ust 1 pkt 1	IAB Polska	Zgodnie z przedstawionym w projekcie brzmieniem art. 47 ust. 1 pkt 1) PKE: „Przedsiębiorca telekomunikacyjny, z wyłączeniem podmiotów, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 49 ust. 2, jest obowiązany na własny koszt: 1) zatrzymywać i przechowywać dane, o których mowa w art. 49 ust. 1, generowane w publicznej sieci telekomunikacyjnej lub przez niego przetwarzane, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przez okres 12 miesięcy, licząc od dnia połączenia lub nieudanej próby połączenia, a z dniem upływu tego okresu dane te niszczyć, z wyjątkiem tych, które zostały zabezpieczone, zgodnie z przepisami odrębnymi”. IAB Polska postuluje, aby nadać art. 47 ust. 1 pkt 1) PKE następujące brzmienie: „Przedsiębiorca telekomunikacyjny, z wyłączeniem podmiotów, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 49 ust. 2, jest	**Uwaga nieuwzględniona** Przepis w obecnym brzmieniu nie zobowiązuje przedsiębiorców do przechowywania danych na terenie RP. Chodzi o rodzaj danych generowanych lub przetwarzanych na terytorium RP.

			obowiązany na własny koszt: 1) zatrzymywać i przechowywać dane, o których mowa w art. 49 ust. 1, generowane w publicznej sieci telekomunikacyjnej lub przez niego przetwarzane~~, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej~~, przez okres 12 miesięcy, licząc od dnia połączenia lub nieudanej próby połączenia, a z dniem upływu tego okresu dane te niszczyć, z wyjątkiem tych, które zostały zabezpieczone, zgodnie z przepisami odrębnymi". lub, jeśli retencja danych ma pozostać i dane mają być zatrzymywane i przechowywane na jakimś określonym obszarze, postulujemy rozszerzenie tego obszaru do Europejskiego Obszaru Gospodarczego. W związku z powyższym, zmieniona wersja art. art. 47 ust. 1 pkt 1) PKE brzmiałaby: „Przedsiębiorca telekomunikacyjny, z wyłączeniem podmiotów, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 49 ust. 2, jest obowiązany na własny koszt: 1) zatrzymywać i przechowywać dane, o których mowa w art. 49 ust. 1, generowane w publicznej sieci telekomunikacyjnej lub przez niego przetwarzane, na terytorium Europejskiego Obszaru Gospodarczego, przez okres 12 miesięcy, licząc od dnia połączenia lub nieudanej próby połączenia, a z dniem upływu tego okresu dane te niszczyć, z	

			wyjątkiem tych, które zostały zabezpieczone, zgodnie z przepisami odrębnymi”. Poprawka uwzględnia okoliczność obowiązywania w ramach Europejskiego Obszaru Gospodarczego jednolitych zasad ochrony danych osobowych, w tym danych telekomunikacyjnych, na skutek obowiązywania przepisów Rozporządzenia o Ochronie Danych Osobowych (RODO). Uwaga skrócona. Pełna treść dostępna na stronie RPL.	
89.	Art. 47 ust 1 pkt 1	Związek Cyfrowa Polska	Postulujemy, aby obowiązek retencji danych mógł być realizowany na terytorium całego Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), nie zaś wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W związku z tym apelujemy o zmianę treści art. 47 ust.1 pkt. 1 PKE, na poniższą: „Przedsiębiorca telekomunikacyjny, z wyłączeniem podmiotów, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 49 ust. 2, jest obowiązany na własny koszt: 1) zatrzymywać i przechowywać dane, o których mowa w art. 49 ust. 1, generowane w publicznej sieci telekomunikacyjnej lub przez niego przetwarzane, ~~na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,~~ **na terytorium Europejskiego Obszaru Gospodarczego**, przez okres 12 miesięcy, licząc od dnia połączenia	**Uwaga nieuwzględniona** Przepis w obecnym brzmieniu nie zobowiązuje przedsiębiorców do przechowywania danych na terenie RP. Chodzi o rodzaj danych generowanych lub przetwarzanych na terytorium RP.

			lub nieudanej próby połączenia, a z dniem upływu tego okresu dane te niszczyć, z wyjątkiem tych, które zostały zabezpieczone, zgodnie z przepisami odrębnymi”. Zaproponowana poprawka uwzględnia okoliczność obowiązywania w ramach Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) jednolitych zasad ochrony danych osobowych, w tym danych telekomunikacyjnych, na skutek obowiązywania przepisów Ogólnego rozporządzenia o ochronie danych (RODO). Rozszerzenie możliwości wyboru miejsca przechowywania danych to krok w dobrym kierunku z uwagi na zwiększenie poziomu bezpieczeństwa danych i opcji wyboru rozwiązań przechowywania danych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Obowiązek firm telekomunikacyjnych w zakresie retencji na terenie całego EOG danych wytwarzanych w publicznych sieciach telekomunikacyjnych może być już dziś realizowany prawidłowo np. dzięki wykorzystaniu usług chmurowych bazujących na infrastrukturze centrów danych zlokalizowanych w więcej niż jednym państwie Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Swobodne korzystanie z rozwiązań chmurowych daje firmom telekomunikacyjnym wymierne korzyści, do których możemy zaliczyć m.in. większy	

			poziom bezpieczeństwa, skalowalność, korzyści kosztowe, oraz możliwość natychmiastowego wprowadzania innowacyjnych rozwiązań odpowiadających na konkretne/kolejne zapotrzebowania klientów. Utrzymanie wymogu przechowywania danych wyłącznie na terytorium jednego kraju stawia w niekorzystnej sytuacji przedsiębiorców telekomunikacyjnych działających jednocześnie w Polsce oraz w innych państwach członkowskich UE/EOG, utrudnia bowiem korzystanie z zintegrowanych rozwiązań na poziomie grupy, w tym również tych rozwiązań, które podnoszą poziom cyberbezpieczeństwa. Narzucanie przedsiębiorcom telekomunikacyjnym korzystania z centrów danych zlokalizowanych wyłącznie w Polsce jest sprzeczne z zasadami wspierania funkcjonowania wspólnego unijnego rynku. Przyjęcie projektu ustawy w zaproponowanym brzmieniu (tj. z tzw. twardą lokalizacją danych w Polsce) będzie skutkować m.in. problemami z wykorzystywaniem najbardziej nowatorskich rozwiązań z obszaru cyberbezpieczeństwa i trudnościami w zarządzaniu ryzykami z tego obszaru. „Raport o stanie bezpieczeństwa cyberprzestrzeni RP w 2022” opublikowany w sierpniu 2023 wskazuje, iż w 2022 roku największa liczba zgłoszeń (1 798), dotyczyła właśnie zagrożeń	

			dla systemów i sieci telekomunikacyjnych wykorzystywanych przez operatorów infrastruktury krytycznej. Przedsiębiorcy telekomunikacyjni posiadają infrastrukturę zdefiniowaną jako infrastruktura krytyczna, która staje się celem ataków m.in. z uwagi na napiętą sytuację geopolityczną, wojnę w Ukrainie i rolę Polski we spieraniu ukraińskiego sąsiada. Doświadczenia ukraińskie po wybuchu pełnoskalowe wojny pokazały ponadto, że zlokalizowanie wszystkich kluczowych danych na terenie jednego państwa może rodzić poważne niebezpieczeństwo w kontekście ataków cybernetycznych oraz kinetycznych. Rozwiązanie polegające na fizycznym ich lokowaniu wyłącznie w jednym państwie utrudnia ich obronę oraz zmniejsza cyberodporność. Utrudnia także szybkie przenoszenie danych w wypadku wystąpienia rzeczywistego zagrożenia. W związku z tym apelujemy o zrewidowanie wymogów lokalizacyjnych w omawianym projekcie. Nie istnieją także żadne podstawy prawne w przepisach prawa unijnego, które sugerowałyby tworzenie takich ograniczeń (czyli obowiązku przechowywania danych telekomunikacyjnych tylko w Polsce), jakie zakłada art. 47 w obecnym kształcie. Takie restrykcje nie wynikają również z żadnych innych regulacji w ramach UE (w tym z	

			dyrektywy ustanawiającej Europejski Kodeks Łączności Elektronicznej EKŁE, NIS i NIS 2). Apelujemy zatem o zmianę tekstu zgodnie z regulacjami UE, przede wszystkim z Europejskim Kodeksem Łączności Elektronicznej.	
90.	Art. 47 ust. 1 pkt 1)	Wspólne stanowisko (KIKE, KIGEiT, Open Allies, PIKE, MEDIAKOM)	Propozycja zmiany: Art. 47. 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, z wyłączeniem podmiotów, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 49 ust. 2, jest obowiązany na własny koszt: 1) zatrzymywać i przechowywać dane, o których mowa w art. 49 ust. 1, generowane w publicznej sieci telekomunikacyjnej lub przez niego przetwarzane, na terytorium ~~Rzeczypospolitej Polskiej~~ Europejskiego Obszaru Gospodarczego, przez okres 12 miesięcy, licząc od dnia połączenia lub nieudanej próby połączenia, a z dniem upływu tego okresu dane te niszczyć, z wyjątkiem tych, które zostały zabezpieczone, zgodnie z przepisami odrębnymi; Postulujemy, aby przedsiębiorcy mogli przechowywać dane retencyjne także na terytorium innych krajów Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Obowiązujące w tym zakresie zasady nie powinny być bardziej rygorystyczne niż w przypadku przetwarzania danych osobowych. W szczególności, przedsiębiorcy telekomunikacyjni	**Uwaga nieuwzględniona** Przepis w obecnym brzmieniu nie zobowiązuje przedsiębiorców do przechowywania danych na terenie RP. Chodzi o rodzaj danych generowanych lub przetwarzanych na terytorium RP.

			powinni mieć możliwość szerokiego wyboru kontrahentów, którzy zapewnią usługi przechowywania, tak aby możliwy był wybór usług zapewniających należytą jakość i bezpieczeństwo.	
91.	Art. 47 ust. 1 pkt 1	PIIT	Art. 47 ust. 1 pkt 1 – przechowywanie danych na terytorium RP Zgodnie z art. 47 ust. 1 pkt 1 projektu PKE: Art. 47. 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, z wyłączeniem podmiotów, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 49 ust. 2, jest obowiązany na własny koszt: 1) zatrzymywać i przechowywać dane, o których mowa w art. 49 ust. 1, generowane w publicznej sieci telekomunikacyjnej lub przez niego przetwarzane, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przez okres 12 miesięcy, licząc od dnia połączenia lub nieudanej próby połączenia, a z dniem upływu tego okresu dane te niszczyć, z wyjątkiem tych, które zostały zabezpieczone, zgodnie z przepisami odrębnymi; Powyższa propozycja zapisu jest odzwierciedleniem przepisów już znajdujących się w art. 180a ustawy Prawo telekomunikacyjne. Zapis ten jest nieprecyzyjny w kontekście wymogu zatrzymywania i przechowywania danych w centrach danych zlokalizowanych na terytorium RP i powoduje niejasność prawną.	**Uwaga nieuwzględniona** Przepis w obecnym brzmieniu nie zobowiązuje przedsiębiorców do przechowywania danych na terenie RP. Chodzi o rodzaj danych generowanych lub przetwarzanych na terytorium RP.

			Przepis ten można interpretować w ten sposób, że zatrzymywanie i przechowywania danych w odbywa się na terytorium RP. Można jednak go interpretować tak, że przetwarzanie co do zasady odbywa się na terytorium RP, a jego niektóre elementy, tj. zatrzymywanie i przechowywanie danych może odbywać się poza terytorium RP, oczywiście przy wypełnieniu obowiązku ochrony tych danych (przed przypadkowym lub bezprawnym zniszczeniem, utratą lub zmianą, dostępem lub ujawnieniem). Podejście, w którym przepis krajowy reguluje konieczność zatrzymywania i przechowywania danych w centrach danych zlokalizowanych na terytorium RP, co do zasady, jest w sprzeczności z zasadą wspierania wspólnego rynku UE. W ramach jednolitego rynku UE, obecnie przedsiębiorcy telekomunikacyjni prowadzą swoją działalności w państwach członkowskich UE i wykorzystują do przetwarzania danych systemy i infrastrukturę znajdujące się w innych krajach UE. Przyjęcie podejścia jak wyżej, jest także w kontrze do regulacji takich jak Rozporządzenie o Ochronie Danych Osobowych (RODO), gdzie jednym z głównych jej założeń była likwidacja barier w swobodnym przepływie chronionych danych osobowych na obszarze Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Uwaga skrócona. Pełna treść dostępna na stronie RPL.	

92.	Art. 47 ust. 1 pkt 1	Amerykańska Izba Handlowa w Polsce	Jeśli obowiązek retencji danych nałożony na przedsiębiorców telekomunikacyjnych jest warunkiem niepodlegającym dyskusji, postulujemy aby owa retencja mogła być realizowana na obszarze całego Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG). Wobec powyższego, zmodyfikowana wersja artykułu 47 ust. 1 pkt 1) PKE brzmiałaby: • „Przedsiębiorca telekomunikacyjny, z wyłączeniem podmiotów, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 49 ust. 2, jest obowiązany na własny koszt: 1) zatrzymywać i przechowywać dane, o których mowa w art. 49 ust. 1, generowane w publicznej sieci telekomunikacyjnej lub przez niego przetwarzane, ~~na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej~~, na terytorium Europejskiego Obszaru Gospodarczego, przez okres 12 miesięcy, licząc od dnia połączenia lub nieudanej próby połączenia, a z dniem upływu tego okresu dane te niszczyć, z wyjątkiem tych, które zostały zabezpieczone, zgodnie z przepisami odrębnymi”. Nasz postulat jest zgodny z obowiązywaniem w EOG jednolitych zasad ochrony danych osobowych, w tym danych telekomunikacyjnych, w wyniku obowiązywania przepisów Rozporządzenia o Ochronie Danych Osobowych (RODO). Uzasadnienie szczegółowe: Zaproponowana w projekcie ustawy obligatoryjność retencji danych na terytorium RP	**Uwaga nieuwzględniona** Przepis w obecnym brzmieniu nie zobowiązuje przedsiębiorców do przechowywania danych na terenie RP. Chodzi o rodzaj danych generowanych lub przetwarzanych na terytorium RP.

			oznacza w praktyce zmuszenie przedsiębiorców telekomunikacyjnych do korzystania tylko z tych centrów danych, które znajdują się w Polsce. Jest to sprzeczne z zasadami funkcjonowania wspólnego rynku UE oraz RODO, które wspiera usuwanie przeszkód w przepływie chronionych danych (osobowych) w ramach EOG. Ponadto, proponowany kształt regulacji nie wynika z obowiązywania innych kluczowych regulacji unijnych, takich jak NIS czy NIS2, ani z Europejskiego Kodeksu Łączności Elektronicznej (EKŁE), którego realizację ma zapewnić PKE. 2. Ograniczenie wyboru rozwiązań i problemy natury organizacyjnej Wiele firm telekomunikacyjnych działa w więcej niż jednym państwie członkowskim Unii Europejskiej/EOG i używa infrastruktury przetwarzającej dane, która znajduje się w innym kraju unijnym/EOG. Przedsiębiorcy telekomunikacyjni działający w Polsce w przypadku wejścia w życie przepisów w proponowanym kształcie zostaną postawieni w niesprzyjającej sytuacji wyjściowej w zakresie konkurencyjności, bowiem firmy na innych rynkach EOG nie mają takich ograniczeń. Twarda lokalizacja danych oznacza także problemy z zintegrowanym na poziomie grupy zarządzaniem w dziedzinie cyberbezpieczeństwa oraz brak możliwości przysłania danych pomiędzy różnymi podmiotami z grupy, z uwagi na prawne	

			lub organizacyjne ograniczenia w przekazywaniu danych wynikające z obowiązku zatrzymywania i przechowywania ich tylko i wyłącznie na terytorium RP. 3. Wyzwania w zakresie bezpieczeństwa – infrastruktura krytyczna Twarda lokalizacja danych niesie to ze sobą konkretne ryzyka dla Cyberbezpieczeństwa i wyzwania dla ochrony infrastruktury krytycznej, zwłaszcza w kontekście napiętej sytuacji geopolitycznej i wojny w sąsiedniej Ukrainie. Oprócz wspomnianych wyżej problemów z zintegrowanym zarządzaniem w dziedzinie cyberbezpieczeństwa, oznacza też przeszkody w korzystaniu z najnowocześniejszych technologii i rozwiązań w zakresie ochrony przed cyberatakami opartych np. o rozwiązania chmurowe. Firmy telekomunikacyjne mają określone powinności na rzecz bezpieczeństwa i obronności Rzeczypospolitej Polskiej oraz dysponują własną infrastrukturą i sieciami teleinformatycznymi, definiowanymi jako infrastruktura krytyczna państwa. Tymczasem podmioty infrastruktury krytycznej często padają ofiarą cyberataków. Od kilku lat Zespół Reagowania na Incydenty Bezpieczeństwa Komputerowego CSIRT GOV obserwuje zwiększoną aktywność cyberprzestępców, których celem jest próba przełamania zabezpieczeń systemów teleinformatycznych administracji rządowej oraz infrastruktury krytycznej. Jak czytamy w oficjalnym „Raporcie o stanie	

			bezpieczeństwa cyberprzestrzeni RP w 2022” opublikowanym w sierpniu 2023 r1 „statystyka incydentów zgłoszonych w systemie obsługi CSIRT GOV z podziałem na poszczególne sektory wskazuje, iż w 2022 roku największa liczba zgłoszeń, w liczbie 1 798, dotyczyła zagrożeń dla systemów i sieci telekomunikacyjnych wykorzystywanych przez operatorów infrastruktury krytycznej”. Jest to trend wzrostowy. Ponadto, restrykcje związane z przymuszaniem operatorów do lokowania danych tylko w Polsce stoją w opozycji do „Narodowego Programu Ochrony Infrastruktury Krytycznej” Rządowego Centrum Bezpieczeństwa2 , a w szczególności Planu Ewakuacji do Chmury Obliczeniowej, który plany ewakuacji infrastruktury krytycznej do chmury obliczeniowej znajdującej się poza granicami RP traktuje jako jeden z filarów bezpieczeństwa teleinformatycznego infrastruktury krytycznej. Dokument postuluje, aby plan ewakuacji do chmury stał się integralną częścią planu ochrony infrastruktury krytycznej powołując się m.in. na przykład wydarzeń w Ukrainie. Jak czytamy w Załączniku 1 NOPIK „Standardy służące zapewnieniu sprawnego funkcjonowania infrastruktury krytycznej – dobre praktyki i rekomendacje” „Doświadczenia z wojny w Ukrainie wykazały, że informatyczne aktywa	

			operatorów IK stały się obiektem hybrydowego ataku obejmującego m.in. zagrożenia cybernetyczne i fizyczne. Praktycznym rozwiązaniem była ewakuacja zasobów, danych i systemów do chmury obliczeniowej, w szczególności do chmury znajdującej się poza terytorium państwa. Liczne przykłady pokazały, że takie przeniesienie zasobów może zostać wykonane szybko i sprawnie, także w warunkach wojennych (…). Aby proces ewakuacji został przeprowadzony sprawnie zaleca się przygotować Plan Ewakuacji poprzedzając go opisanym poniżej procesem przygotowawczym. Plan Ewakuacji do chmury obliczeniowej powinien być integralną częścią planu ochrony IK.”	
93.	Art. 49 ust. 1 pkt 2 lit c	Wspólne stanowisko (KIKE, KIGEiT, Open Allies, PIKE, MEDIAKOM)	Propozycja zmiany: Art. 49. 1. Obowiązkiem, o którym mowa w art. 47 ust. 1, objęte są dane dotyczące publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych niezbędne do: (…) 2) określenia: (…) c) lokalizacji telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, o ile to technicznie wykonalne, (…) Postulujemy, aby gromadzenie danych o lokalizacji urządzenia końcowego było ograniczone do sytuacji, gdy w danej usłudze lub sieci jest to technicznie	**Uwaga nieuwzględniona** Przepis ma już bogatą praktykę stosowania, co zostało wskazane w art. 180c Pt, a ponadto rozporządzenie art. 49 ust. 2 Pke określi szczegółowy wykaz danych oraz podmioty nieobjęte obowiązkiem. Przepis art. 49 został wypracowany w uzgodnieniu z resortami oraz przedstawicielami przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

			wykonalne. W przypadku sieci stacjonarnej przepis może być błędnie rozumiany, gdyż urządzenia w tej sieci nie przekazują informacji o lokalizacji (danymi o lokalizacji mogą być wyłącznie dane lokalu wskazane w umowie abonenckiej, jednak z przepisu zdaje się wynikać, że chodzi o lokalizację ustalaną w oparciu o dane z sieci lub samego urządzenia).	
94.	Art. 49 ust. 1 pkt 2) lit. d)	Wspólne stanowisko (KIKE, KIGEiT, Open Allies, PIKE, MEDIAKOM)	Propozycja zmian: Art. 49. 1. Obowiązkiem, o którym mowa w art. 47 ust. 1, objęte są dane dotyczące publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych niezbędne do: (…) 2) określenia: (…) ~~d) danych jednoznacznie identyfikujących użytkownika w sieci.~~ (…) Postulujemy usunięcie wymogu gromadzenia danych „jednoznacznie identyfikujących użytkownika w sieci". Argumenty: 1) Wymóg jest nieprecyzyjny i umożliwia nałożenie na przedsiębiorców poprzez rozporządzenie niemal nieograniczonych obowiązków w zakresie gromadzenia danych o użytkownikach,	**Uwaga uwzględniona** Przepis został przeredagowany. Litera d ust. 1 pkt 2 została usunięta. Redakcja przepisu została uzgodniona z resortami oraz przedstawicielami przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

			np. autoryzowania dostępu do Internetu lub stosowania mechanizmów śledzących. 2) Tak ukształtowany obowiązek narusza zasadę proporcjonalności i niezbędności oraz jest sprzeczny z prawem unijnym (art. 15 ust. 1 dyrektywy 2002/58/WE).	
95.	Art. 49 ust. 1 pkt 2 lit. d) -	PIIT	Zgodnie z art. 49 ust. 1 pkt 2) lit. d) obowiązek retencji i udostępniania ma objąć (oprócz danych już dzisiaj objętych tym obowiązkiem na gruncie Prawa telekomunikacyjnego) dane dotyczące publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej niezbędne do określenia *danych jednoznacznie identyfikujących użytkownika w sieci.* Analogicznego punktu nie ma w obecnie obowiązującym Prawie telekomunikacyjnym. Szczegółowy wykaz danych objętych obowiązkiem retencji i udostępniania ma zostać określony w rozporządzeniu wykonawczym do ustawy, wydanym przez ministra właściwego do spraw informatyzacji w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, po zasięgnięciu opinii Ministra – Koordynatora Służb Specjalnych (art. 49 ust. 2 projektu PKE). Na chwilę obecną nie jesteśmy w stanie w sposób merytoryczny ocenić i odnieść się do tej zmiany, gdyż sam nowo dodany punkt na poziomie projektowanej ustawy nie wyjaśnia, jaki zakres danych będzie nim objęty, a projekt rozporządzenia, przekazany (poglądowo) do Sejmu poprzedniej kadencji wydaje się nie uwzględniać dodania na poziomie projektu ustawy nowego	**Uwaga uwzględniona** Przepis został przeredagowany. Litera d ust. 1 pkt 2 została usunięta. Redakcja przepisu została uzgodniona z resortami oraz przedstawicielami przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

			punktu, opisującego, jakie dane mają być objęte retencją. Zakres danych, jakie mają zostać objęte poszerzonym obowiązkiem retencyjnym jest o tyle niejasny, że już dzisiaj obowiązujące przepisy ustawy Prawo telekomunikacyjne dają podstawę do wydania rozporządzenia w taki sposób, aby obowiązkiem retencji objąć zarówno dane niezbędne do ustalenia zakończenia sieci, telekomunikacyjnego urządzenia końcowego i użytkownika końcowego inicjującego połączenie i do którego połączenie jest kierowane (art. 180c ust. 1 pkt 1) Prawa telekomunikacyjnego) jak i dane niezbędne do określenia daty i godziny połączenia oraz czasu jego trwania, rodzaju połączenia oraz lokalizacji telekomunikacyjnego urządzenia końcowego (art. 180c ust. 1 pkt 2) Prawa telekomunikacyjnego). Uwaga skrócona. Pełna treść dostępna na stronie RPL.	
96.	Art. 52	Stowarzyszenie BIT	Ten zapis nie dotyczy zagadnień opisywanych w art. 46 – 51. Proponuję ten zapis przenieść do części Projektu PKE mówiącej o tworzeniu bazy PLI CBD.	**Uwaga nieuwzględniona** Przepis odnosi się do obowiązków przedsiębiorców telekomunikacyjnych względem uprawnionych podmiotów (służb), w związku z czym zasadne jest utrzymanie art. 52 w rozdziale 5.
97.	Art. 53	Stowarzyszenie BIT	Art. 53 upoważnia Prezesa UKE do nałożenia, w drodze decyzji, na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązek blokowania połączeń lub komunikatów elektronicznych.	**Uwaga nieuwzględniona** Przepisy mają zasadniczo odmienne zastosowanie. Nie ma możliwości ujednolicenia tych przepisów. Zgodnie z art 40 ust. 1 pkt 3 Prezes UKE może nałożyć na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego ograniczenia

			Przedsiębiorca telekomunikacyjny ma obowiązek zrealizować polecenie określone w decyzji Prezesa UKE nie później niż w terminie 6 godzin liczonych od otrzymania decyzji. Jest to kolejny obowiązek dotyczący funkcjonowania sieci lub usług telekomunikacyjnych. Obowiązki takie określone zostały w: - art. 40 ustawy PKE, - art. 53 ustawy PKE - art. 23. 1. ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej (Dz. U. 2023 poz. 1703) Może warto ujednolicić te przepisy?	eksploatacji publicznych sieci telekomunikacyjnych i urządzeń telekomunikacyjnych, świadczenia niektórych publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, używania urządzeń radiowych, w przypadku wystąpienia sytuacji szczególnego zagrożenia. Natomiast w art 53 ust. 1 pkt 3 Prezes UKE nakłada na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązek blokowania połączeń i przesyłanych komunikatów na żądanie uprawnionego podmiotu, przypadku wystąpienia sytuacji zagrożenia, jeżeli realizowane przez przedsiębiorcę połączenia lub przesyłane komunikaty elektroniczne mogą zagrażać obronności, bezpieczeństwu państwa oraz bezpieczeństwu i porządkowi publicznemu. Z kolei art. 23 ust. 1 ustawy o zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej, uprawnia Prezesa UKE do nakazania przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu zablokowania dostępu do numeru lub usługi, gdy jest to uzasadnione ochroną użytkowników końcowych przed nadużyciami w komunikacji elektronicznej.
98.	Art. 54 ust. 1	Stowarzyszenie BIT	Z przepisu art. 54 ust. 1 wynika, że każdy przedsiębiorca telekomunikacyjny przekazuje dane dotyczące „infrastruktury telekomunikacyjnej posiadanej przez tego przedsiębiorcę, niezbędnej do przygotowania systemów łączności na potrzeby obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego.” Na ogół przedsiębiorca telekomunikacyjny nie wie, które elementy infrastruktury telekomunikacyjnej są niezbędne do przygotowania systemów łączności na potrzeby obronne, a jeśli już wie to są to informacje niejawne.	**Uwaga nieuwzględniona** Obowiązki zawarte w art. 54 zachowują swoją aktualność i zostały uzgodnione z MON i MSWiA. Należy również wskazać, iż rozporządzenie z art. 54 ust. 6 Pke określi szczegółowy zakres danych o infrastrukturze telekomunikacyjnej, przekazywanych Prezesowi UKE, zatem tak jak i na gruncie obecnej ustawy Prawo telekomunikacyjne, przedsiębiorca będzie miał wiedzę na temat wymaganych danych. Odnosząc się do kwestii terminologii – pomimo, iż zgodnie z ustawą o działach pojęcie „łączność” odnosi się do spraw

			Przepis ten został zaprojektowany w czasie obowiązywania ustawy o powszechnym obowiązku obrony RP. Po wejściu w życie ustawy o obronie ojczyzny zmieniły się warunki wykorzystywania infrastruktury telekomunikacyjnej na potrzeby obronne. Warto uwzględnić te zmiany. Ponadto pojęcie „łączność" w przepisach o działach administracji publicznej odnosi się wyłącznie do tradycyjnej poczty „papierowej". W czasie projektowania tego przepisu (w roku 2020) pod tym pojęciem mieściła się poczta i telekomunikacja. Istnieje obawa, że obowiązek sprawozdawczy z tego tytułu spoczywał będzie na wszystkich przedsiębiorcach telekomunikacyjnych, którzy będą składać puste sprawozdania, dlatego proponuje się w upoważnieniu do wydania rozporządzenia na podstawie art. 54 ust. 6 pkt 2 nadać brzmienie: „2) rodzaje przedsiębiorców telekomunikacyjnych podlegających obowiązkowi przekazywania danych, o których mowa w pkt 1."	poczty, to jednak na gruncie przepisów obronnych tym pojęciem jest również objęta telekomunikacja.
99.	Art. 54	ZTK	Jak widać Minister Cyfryzacji przy opracowywaniu projektu pke nie tylko nie wziął pod uwagę sformułowanych przez Związek telewizji Kablowych w Polsce Izba Gospodarcza za pismem z dnia 22.01.2024 r. L. dz. 03/01/24/PR zarzutów wskazujących na nadmierne przeciążenie przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązkami sprawozdawczymi i informacyjnymi	**Uwaga nieuwzględniona** Projektodawca odniósł się już do analogicznej uwagi wnioskodawcy zgłoszonej do brzmienia art. 20: Przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej obowiązani są realizować odrębne obowiązki informacyjne z uwagi na inny charakter przekazywanych danych. Przekazywane dane mają różny charakter i odbiorców docelowych. Niektóre dane stanowią

			realizowanymi wobec organów administracji publicznej, ale wręcz w projekcie pke obowiązki te jeszcze poszerzył dodatkowo dociążając przedsiębiorców telekomunikacyjnych tymi obowiązkami. W piśmie z dnia 22.01.2024 r. postulowaliśmy, aby obowiązki sprawozdawczo- informacyjne realizowane wobec Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwanego dalej Prezesem UKE: **a**/ w oparciu o art. 7 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. prawo telekomunikacyjne (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 34 z późn. zm.), zwanej dalej prawem telekomunikacyjnym, dotyczące rodzaju i zakresu wykonywanej działalności telekomunikacyjnej oraz wielkości sprzedaży usług telekomunikacyjnych, **b**/ obejmujące dawny SIIS (art. 29 ust. 2 a megaustawy) oraz dawny PIT (art. 29 c megaustawy) objęte obecnie zbiorczym pojęciem sprawozdawczości PIT, oraz obowiązki sprawozdawczo- informacyjne realizowane wobec SIDUSIS prowadzonego przez Ministra Cyfryzacji (art. 29 j megaustawy), objąć jednym obowiązkiem sprawozdawczym realizowanym wobec jednego organu administracji publicznej, który to obowiązek nie będzie dublował sprawozdawanych danych. Jak widać po projekcie pke Minister Cyfryzacji poszedł w odmiennym kierunku albowiem nie tylko nie stworzył w projekcie pke	tajemnicę handlową przedsiębiorstwa i wymagają szczególnego traktowania przez wyspecjalizowany organ. Dane te też zasilają odrębne systemy, dedykowane są odrębnym odbiorcom i prowadzone są przez odrębne organy. W zakresie art. 54 należy wskazać, że ustanawia obowiązki istotne z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa i obronności. Jednocześnie należy zaznaczyć, że delegacja ustawowa z art. 54 ust. 6 przewiduje przy tym, że rozporządzenie będzie wydawane biorąc pod uwagę warunki przygotowania systemów na potrzeby obronne, wielkość przedsiębiorcy i jego znaczenie dla gospodarki i obronności. Rozporządzenie określi przy tym rodzaje przedsiębiorców niepodlegających obowiązkom z art. 54 Pke. Przesłanki te zapewniają, iż obowiązki będą nakładane jedynie w niezbędnym zakresie. Ta instytucja ma zastosowanie w praktyce w art. 180f Pt i nie budziło to dotychczas wątpliwości.

			jednolitej sprawozdawczości realizowanej wobec jednego organu administracji publicznej eliminując tym samym sprawozdawanie tych samych informacji, ale dodatkowo jeszcze: **a**/ obowiązek przewidziany w art. 7 prawa telekomunikacyjnego obejmujący sprawozdawanie wobec Prezesa UKE o rodzaju i zakresie wykonywanej działalności telekomunikacyjnej oraz wielkości sprzedaży usług telekomunikacyjnych poszerzył o informacje o wysokości pozostałych na koncie środków z doładowań, do których w poprzednim roku kalendarzowym wygasło uprawnienie konsumenta, o którym mowa w art. 332 ust. 1 projektu pke, pomniejszonych o odprowadzonych od nich podatek od towarów i usług (art. 20 ust. 1 projektu pke), **b**/ obowiązek dostarczania Prezesowi UKE przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego jedynie na wyraźne żądanie Prezesa UKE w terminie 30 dni od dnia zwrócenia się o nie danych dotyczących infrastruktury telekomunikacyjnej eksploatowanej lub używanej przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego niezbędną do przygotowania systemów łączności na potrzeby obronne państwa, w tym systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym [art. 180 f ust. 1 prawa telekomunikacyjnego w zw. z § 2 w zw. z § 6 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12.10.2010 r. w sprawie danych dotyczących infrastruktury telekomunikacyjnej niezbędnej do	

			przygotowania systemów łączności na potrzeby obronne państwa (Dz. U. nr 196 poz. 1302), zwanego dalej rozporządzeniem w sprawie infrastruktury telekomunikacyjnej o charakterze obronnym], o które to dane Prezes UKE praktycznie w ogóle nie zwracał się do przedsiębiorców telekomunikacyjnych, przekształcił projektodawca w stały obowiązek sprawozdawczy realizowany wobec Prezesa UKE do dnia 31 marca według stanu na dzień 31 grudnia roku minionego przekazywania danych dotyczących infrastruktury telekomunikacyjnej posiadanej przez tegoż przedsiębiorcę niezbędnej do przygotowania systemów łączności na potrzeby obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego (art. 54 ust. 1 w zw. z art. 54 ust. 2 projektu pke), **c**/ na dostawcę usług dostępu do internetu oraz na dostawcę usług komunikacji interpersonalnej wykorzystującej numery, zaś na dostawcę usług komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów tylko w przypadku, gdy możliwe jest porównanie usług według cen, taryf i jakości, , którego przychód z tytułu działalności telekomunikacyjnej w roku poprzednim wyniósł co najmniej dwutysięczną krotność przeciętnego wynagrodzenia, zaś dane dotyczące świadczonych przez niego usług nie są udostępnione w narzędziu porównawczym, zobowiązany został do przekazywania aktualnych i kompletnych informacji o cenie i jakości wszystkich oferowanych przez	

			siebie usług dostępu do internetu lub usług komunikacji interpersonalnej dotyczących roku poprzedniego do narzędzia porównawczego zapewnianego przez Prezesa UKE do dnia 31 marca (art. 316 ust. 3 projektu pke). Taka postawa Ministra Cyfryzacji stanowi ewidentne działanie wbrew interesom przedsiębiorców telekomunikacyjnych w dodatku dociążając ich kolejnymi obowiązkami sprawozdawczo- informacyjnymi lub te obowiązki poszerzając, szczególnie jeśli się zważy, ze spośród trzech obowiązków sprawozdawczo-informacyjnych ujętych w lit. a- c, realizowanych wobec Prezesa UKE ani przekazywanie informacji o rodzaju i zakresie wykonywanej działalności telekomunikacyjnej oraz wielkości sprzedaży usług telekomunikacyjnych oraz informacje o wysokości pozostałych na koncie środków z doładowań, do których w poprzednim roku kalendarzowym wygasło uprawnienie konsumenta, o którym mowa w art. 332 ust. 1 projektu pke, pomniejszonych o odprowadzonych od nich podatek od towarów i usług (art. 20 ust. 1 projektu pke), ani też obowiązek przekazywania danych dotyczących infrastruktury telekomunikacyjnej posiadanej przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego niezbędnej do przygotowania systemów łączności na potrzeby obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego (art. 54 ust. 1 w zw. z art. 54 ust. 2 projektu pke) nie wynika z obowiązku transpozycji przepisów Dyrektywy EKŁE	

			do wewnętrznego porządku prawnego państw członkowskich Unii Europejskiej zgodnie z wymogiem art. 124 ust. 1 Dyrektywy EKŁE w zw. z art. 288 zd. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Jedynie trzeci obowiązek wynikający z art. 316 ust. 3 projektu pke stanowi wdrożenie do polskiego porządku prawnego wymogu zakreślonego art. 102 ust. 2 w zw. z art. 102 ust. 3 Dyrektywy EKŁE, co przesądza o tym, że pozostałe dwa obowiązki sprawozdawcze powyżej określone mogłyby w ogóle nie być nakładane na przedsiębiorców telekomunikacyjnych. W związku z powyższą konkluzją Związek Telewizji Kablowych w Polsce Izba Gospodarcza postuluje usunięcie regulacji obciążających przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązkami sprawozdawczo- informacyjnymi wobec Prezesa UKE, których realizacją nie wynika z transpozycji do polskiego systemu prawnego przepisów Dyrektywy EKŁE, poprzez wykreślenie regulacji art. 20 projektu pke oraz art. 54 projektu pke	
2.6. Rozdział 6. Satelitarna usługa publiczna o regulowanym dostępie (art. 55 – 60)				
100.	Uwaga ogólna do rozdziału 6	ZTK	Wymogi dyktowane prawidłową legislacją wymagają, aby w ustawie nie zamieszczać przepisów, które regulowałyby sprawy wykraczające poza wyznaczony przez nią zakres przedmiotowy (stosunki, które reguluje) oraz podmiotowy (krąg podmiotów, do których się odnosi)[§ 3 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady	**Uwaga nieuwzględniona** Projektowane przepisy dotyczące dostępu w Polsce do usługi PRS Galileo jest zgodny z zakresem przedmiotowego projektu ustawy, ponieważ dotyczy służby radionawigacji satelitarnej. W części państw członkowskich UE przepisy dot. usługi PRS implementowano w ustawach wdrażających EKŁE. Należy

			Ministrów z dnia 20.06.2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 283), zwanego dalej rozporządzeniem w sprawie zasad techniki prawodawczej]. W sytuacji bowiem, gdy polski prawodawca został zobowiązany do dnia 21.12.2020 r. do dostosowania prawa wewnętrznego do wymogów Dyrektywy EKŁE (art. 124 ust. 1 Dyrektywy EKŁE w zw. z art. 288 zd. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej), zaś Dyrektywa EKŁE swoim zakresem nie obejmuje satelitarnej usługi publicznej o regulowanym dostępie, przeto nie zachodziła jakakolwiek racjonalna potrzeba wprowadzania do polskiego ustawodawstwa przepisów poświęconych satelitarnej usłudze publicznej o regulowanym dostępie, zwanej dalej PRS. Nie przekonuje wywód zawarty na stronie 5 ust. 2 pkt. 11 OSR wskazujący na potrzebę uregulowania usługi PRS w prawie wewnętrznym naszego kraju albowiem „Działalność CPA Polska(Competent PRS Authority- CPA Polska) powinna być uregulowana w Pke, ponieważ PRS, jako usługa systemu radionawigacji satelitarnej Galileo, wpisuje się w definicję usługi komunikacji elektronicznej zawartą w art. 2 pkt. 76 projektu Pke, to jest „usługi polegające całkowicie lub głównie na przekazywaniu sygnałów, takie jak usługi transmisyjne stosowane na potrzeby świadczenia usług łączności maszyna- maszyna oraz na potrzeby nadawania”. Przy prezentowanym bowiem przez projektodawcę w OSR zacytowanym powyżej podejściu do i tak już	dodatkowo zauważyć, że Dyrektywa EKŁE w motywie 290 odwołuje się do systemów satelitarnych, w tym systemu Galileo, jako źródle danych na temat lokalizacji. Przepisy te nie budzą uwag resortów. Poza ZTK nie są przedmiotem uwag strony społecznej.

			nadmiernie rozbudowanej ustawy pke moglibyśmy wkomponowywać kolejne regulacje poświęcone komunikacji elektronicznej, które wolą ustawodawcy zostały pozostawione poza pke i nikt nie nosi się z zamiarem umieszczania tych przepisów w tejże ustawie. Przykładowo tylko wskazując nic nie stało na przeszkodzie by regulacje poświęcone komunikacji elektronicznej, a zawarte w ustawie o Krajowym Systemie Cyberbezpieczeństwa, ustawie o zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej, czy chociażby w ustawie z 7.05.2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 733 z późn. zm.), zwanej dalej megaustawą, przenieść do projektu pke, a nie pozostawiać poza zakresem tegoż projektu. W ramach zatem „odchudzenia' projektu pke wskazane byłoby usunięcie z przedmiotowego projektu niekorespondujących z jego treścią przepisów poświęconych usłudze PRS poprzez usunięcie art. 2 pkt. 55 projektu pke oraz całego rozdziału 6 z Działu I projektu pke.	
101.	Art. 59 ust. 2	Osoba prywatna	Proponuje się wprowadzić następujące zmiany: „2. Kontrole, o których mowa w ust. 1, prowadzone są przez upoważnionych pracowników jednostki zarządzającej na podstawie upoważnienia imiennego do przeprowadzenia kontroli, wydanego przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, po	**Uwaga uwzględniona** Propozycje dotyczą działalności ABW. Uwzględniona uwaga w zakresie zmiany „pracowników" na „funkcjonariuszy" ABW. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (m.in. art. 23) tylko funkcjonariusze ABW są uprawnieni do realizacji zadań ustawowych nałożonych na

			okazaniu legitymacji służbowej wydanej przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz przez funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego na podstawie upoważnienia imiennego do przeprowadzenia kontroli o którym mowa w art. 60a ustawy w zakresie właściwości Agencji.” Uzasadnienie zmiany: Zmiana dotyczy dopasowania powyższego projektu ustawy do ustawy z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1136 z późn. zm.) w zakresie następujących przepisów: - art. 5 ust. 1, - art. 21, - art. 23 ust. 1, - art. 28 ust. 1 pkt 1, - art. 28b ust. 1 pkt 1 i 2. Zmiana „pracowników” na „funkcjonariuszy” wynika z ustawy o ABW oraz AW. Zamiana stwierdzenia „w zakresie jej właściwości” na „na podstawie upoważnienia imiennego do przeprowadzenia kontroli o którym mowa w art. 60a ustawy w zakresie właściwości Agencji.” wynika z art. 3 ust. 2 ustawy o ABW oraz AW oraz z art. 33a ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2512 z późn. zm.).	ABW polegających na ochronie bezpieczeństwa wewnętrznego państwa i jego porządku konstytucyjnego.

102.	Art. 59 ust. 3	Osoba prywatna	Proponuje się wprowadzić następujące zmiany: „3. Osoba prowadząca kontrolę ma prawo w szczególności do: 1) swobodnego wstępu na teren, do obiektów i pomieszczeń kontrolowanej jednostki organizacyjnej; 2) wglądu do dokumentów, ksiąg oraz innych nośników informacji należących do kontrolowanej jednostki organizacyjnej, dotyczących PRS; 3) żądania sporządzenia oraz wydania kopii dokumentów i nośników informacji, o których mowa w pkt 2; 4) sprawdzania, czy działalność kontrolowanej jednostki organizacyjnej jest wykonywana zgodnie z przepisami dotyczącymi PRS oraz warunkami określonymi w pozwoleniu PRS; 5) żądanie ustnych lub pisemnych wyjaśnień; 6) legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości, jeżeli jest to niezbędne na potrzeby kontroli.” Uzasadnienie zmiany: Dodanie w art. 59 ust. 3 określenia „w szczególności” stworzy katalog otwarty w zakresie możliwości kontroli. Dopisanie pkt 5 i 6 ułatwi przeprowadzenie kontroli.	**Uwaga nieuwzględniona** Należy zaznaczyć, że wnioskowane w zgłoszonej uwadze wprowadzenie do treści przepisu sformułowania „w szczególności”, zmierzałoby do wprowadzenia otwartego katalogu w zakresie uprawnień kontrolera, co wydaje się zbyt daleko idące w odniesieniu do przedmiotu kontroli.
103.	Art. 59 ust. 3 pkt. 3	ZTK	Nie można także przejść bezkrytycznie nad regulacją art. 59 ust. 3 pkt. 3 projektu pke przewidującą, iż osoba prowadząca kontrolę użytkowników PRS, producentów sprzętu na	**Uwaga nieuwzględniona** Obowiązek sporządzenia oraz wydania kopii dokumentów i nośników informacji na żądanie kontrolera, zawarty w art. 59

			potrzeby PRS lub technologii PRS oraz podmiotów zaangażowanych w rozwój technologiczny PRS w celu nadzorowania przestrzegania obowiązków nałożonych na mocy ustawy oraz decyzji wydanych na jej podstawie została wyposażona w prawo żądania sporządzenia oraz wydania (nieodpłatnie) kopii dokumentów i nośników informacji należących do kontrolowanej jednostki organizacyjnej, dotyczących PRS. Samo prawo żądania sporządzenia na żądanie kontrolującego kopii dokumentów oraz nośników informacji na potrzeby kontroli wątpliwości nie budzi, natomiast z przedmiotowego przepisu wynika, że koszt sporządzenia tych kopii i nośników obciąża jednostkę poddaną procedurze kontrolnej, a z takim rozłożeniem obowiązków zgodzić się nie sposób. Kierując się bowiem zasadą, ukształtowaną zresztą pod rządami ordynacji podatkowej, a także konstytucyjną zasadą sprawiedliwości społecznej (art. 2 w zw. z art. 8 Konstytucji RP), kosztem sporządzenia kopii dokumentów oraz nośników informacji winny być obciążone organy kontrolę przeprowadzające czyli Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. W tym stanie rzeczy postulujemy w art. 59 projektu pke dodanie ust. 4 w brzmieniu „Koszt sporządzenia oraz wydania kopii dokumentów i nośników informacji, o których mowa w ust. 3 pkt. 3 ponoszą organy wskazane w ust. 1	ust. 3 pkt 3, nie odbiega od podobnych regulacji w innych obszarach dotyczących kontroli, np. o którym mowa w art. 88 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Obowiązek jest ograniczony podmiotowo do jednostek ściśle współpracujących z MSWiA w zakresie PRS, nie rozciąga się zatem szeroko na uczestników rynku telekomunikacyjnego.

			przeprowadzające kontrolę, o której mowa w ust. 1.”.	
104.	Art.. 59 ust 4 i 5	Osoba prywatna	Proponuje się wprowadzić art. 59 ust. 4 i ust. 5: „4. Do kontroli o której mowa w art. 59 ust. 1 w zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 236). 5. W przypadku treści obejmujących informacje niejawne stosuje się odpowiednio przepisy wynikające z ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 756 z późn. zm.).” Uzasadnienie zmiany: Dodanie art. 59 ust. 4 i ust. 5 dopełni projekt ustawy.	**Uwaga nieuwzględniona** Brak uzasadnienia dla wprowadzenia proponowanych zapisów, są nadmiarowe.
105.	Ogólna	Osoba prywatna	Proponuje się wprowadzić art. 60a: „Art. 60a. 1. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia wzór upoważnienia do przeprowadzenia kontroli o której mowa w art. 59 ust. 1 i 2 ustawy. Uzasadnienie zmiany: Dodano do projektu ustawy art. 60a ust. 1, ponieważ aby wydać rozporządzenie konieczna jest delegacja ustawowa. Wynika to z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP.	**Uwaga nieuwzględniona** Brak uzasadnienia dla opracowania specjalnego wzoru legitymacji związanej do przeprowadzania kontroli w zakresie usługi PRS. Przepisy dot. kontroli oraz legitymacji funkcjonariuszy ABW zawarte są w ustawie o ABW.
3. DZIAŁ II GOSPODAROWANIE CZĘSTOTLIWOŚCIAMI I ZASOBAMI NUMERACJI				

3.1. Rozdział 1. Gospodarowanie częstotliwościami (art. 61 – 137)				
106.	Art. 69 ust. 2 pkt 2	KIGEiT	Proponowany przepis dotyczy wydania przez Prezesa UKE decyzji w przedmiocie rezerwacji częstotliwości dla nadawców: „W przypadku dokonywania rezerwacji częstotliwości lub jej zmiany, w celu: 1) rozpowszechniania programów radiofonicznych w sposób analogowy drogą rozsiewczą naziemną, 2) rozpowszechniania lub rozprowadzania w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną programów telewizyjnych na multipleksie pierwszym lub multipleksie drugim przez nadawców posiadających koncesję lub koncesję na kolejny okres, 3) wykonywania ustawowych zadań przez spółki, o których mowa w art. 26 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji – Prezes UKE wydaje decyzję niezwłocznie, przy czym przepisów art. 104 i art. 105 nie stosuje się.” Proponujemy wprowadzenie dwóch zmian: (i) w art. 69 ust. 2 pkt 2 PKE usunięcie zwrotów „na multipleksie pierwszym lub drugim” – tak, by przepis odnosił się do nadawców działających na wszystkich multipleksach oraz (ii) wskazanie, w jakim maksymalnym terminie Prezes UKE wydaje decyzję rezerwacyjną dla nadawców, tj.:	**Uwaga nieuwzględniona** Rezerwacje na MUX1 i MUX2 są dokonane na zasadach współużytkowania na rzecz wielu nadawców (MUX1 – 8 nadawców, MUX2 – 3 nadawców). Zagospodarowanie tych MUX nie było poprzedzone procedurą selekcyjną – konkursem przeprowadzanym przez Prezesa UKE. MUXy te zostały zagospodarowane w wyniku ustawy cyfryzacyjnej, która gwarantowała miejsce na MUXach NTC podmiotom, które przed zmianą technologii były dostępne w TV analogowej. Podmioty te posiadały koncesje Przewodniczącego KRRiT przed dokonaniem rezerwacji częstotliwości. Rozdysponowanie zasobów częstotliwości na MUX1 i MUX2 zostało dokonane według koncepcji wynikającej z ustawy cyfryzacyjnej, zgodnie z którą w pierwszej kolejności wydano koncesje, a następnie dokonano rezerwacji częstotliwości. Rozdysponowanie zasobów częstotliwości na MUX4 i MUX8 zostało dokonane po przeprowadzeniu konkursu na rezerwacje częstotliwości (art. 116 ust. 1 pkt 1 PT), w ramach którego został wyłoniony operator MUX, który jest zobowiązany do udostępnienia miejsca na MUX każdemu nadawcy, który uzyskał koncesję od KRRiT. Rozdysponowanie dostępnych zasobów częstotliwości przeznaczonych na NTC (np. MUX5) powinno odbywać się zgodnie z przepisami ustawy PKE (art. 104 i 105) po przeprowadzeniu konkursu na rezerwację częstotliwości, tymczasem propozycja KIGEiT prowadzi do wyłączenia stosowania przepisów o konkursie na rezerwacje częstotliwości dla tych MUXów. Rozdysponowanie MUX5 powinno zostać poprzedzone przeprowadzeniem przez Prezesa UKE konkursu na rezerwację częstotliwości, która zostanie dokonana rzecz operatora

			„W przypadku dokonywania rezerwacji częstotliwości lub jej zmiany, w celu: a. rozpowszechniania programów radiofonicznych w sposób analogowy drogą rozsiewczą naziemną, b. rozpowszechniania lub rozprowadzania w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną programów telewizyjnych ~~na multipleksie pierwszym lub multipleksie drugim~~ przez nadawców posiadających koncesję lub koncesję na kolejny okres, c. wykonywania ustawowych zadań przez spółki, o których mowa w art. 26 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji – Prezes UKE wydaje decyzję nie później, niż w terminie 1 miesiąca od dnia wpływu wniosku, mając na uwadze konieczność zapewnienia kontynuacji rozpowszechniania lub rozprowadzania danego programu, przy czym przepisów art. 104 i art. 105 nie stosuje się.” Uzasadnienie [Brak podstaw do różnicowania sytuacji nadawców działających na różnych multipleksach] Procedura dotycząca składania i rozpoznawania wniosków nadawców, dotyczących dokonania lub zmiany rezerwacji częstotliwości powinna być analogiczna dla wszystkich nadawców rozpowszechniających	multipleksu. Operator multipleksu zostanie zobowiązany do realizacji warunków programowych określonych przez KRRiT (czyli udostępnienia miejsca na MUX na rzecz nadawców, którzy uzyskają koncesję Przewodniczącego KRRiT). Odnosząc się do propozycji zmiany przepisów dotyczących terminu, termin ten należy pozostawić bez zmian. Dotychczasowy termin („niezwłocznie”) wynikał z dotychczasowych doświadczeń, kiedy to Prezes UKE od dnia otrzymania koncesji z KRRiT miał na wydanie rezerwacji częstotliwości mniej niż 30 dni.

			programy telewizyjne w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną; bez względu na to, na którym multipleksie naziemnym działają. Istnieją bowiem plany uruchomienia multipleksu piątego[4], na którym także będą mogli nadawać nadawcy koncesjonowani. Stąd różnicowanie sytuacji nadawców MUX1 oraz MUX2 w stosunku do nadawców koncesyjnych z przyszłego MUX5 nie znajduje uzasadnienia. [Zobowiązanie Prezesa UKE do wydania decyzji najpóźniej w terminie 1 miesiąca] Proponujemy również wprowadzenie maksymalnego terminu, w którym Prezes UKE powinien wydać decyzję rezerwacyjną dla nadawcy. Mając na względzie dotychczasową praktykę opieszałego działania niektórych regulatorów w sprawach dotyczących nadawców telewizyjnych i radiowych (w szczególności: bezczynność Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w sprawie wydania decyzji rekoncesyjnej dot. programu TVN siedem, której Naczelny Sąd Administracyjny przypisał cechę rażącego naruszenia prawa[5]), wprowadzenie maksymalnego terminu, zobowiązującego Prezesa UKE do załatwienia sprawy, jest w pełni uzasadnione. Działalność zwłaszcza nadawców telewizji naziemnej związana jest z koniecznością ponoszenia znacznych środków związanych z dystrybucją naziemną i w przypadku odnowienia koncesji na kolejny okres,	

[4] Za: https://www.press.pl/tresc/75245,piaty-multipleks-telewizyjny-pozostanie-nieobsadzony (data dostępu: 04.03.2024 r.).

[5] Wyrok NSA z dn. 28 marca 2023 r., sygn. II GSK 2280/22: *„Naczelny Sąd Administracji w składzie rozpoznającym sprawę podzielił stanowisko Sądu pierwszej instancji, że stwierdzone naruszenie prawa wpływające na ustalenie bezczynności Przewodniczącego KRRiT było rażące”*

			konieczne jest zapewnienie ciągłości nadawanych programów. Ewentualny brak działania czy opieszałość organów regulacyjnych powoduje stan niepewności co do perspektywy prowadzenia dalszej działalności gospodarczej przez nadawców.	
107.	Art. 87 ust. 4	PIIT	Art. 87 ust. 4 - zwolnienie z obowiązku uzyskania pozwoleń radiowych Dla rozwiania wszelkich wątpliwości, wnosimy o potwierdzenie, że ujęty w art. 87 ust. 4 warunek: „o ile zawarte zostały porozumienia międzynarodowe z państwami sąsiadującymi dotyczące warunków wykorzystywania częstotliwości w rejonach przygranicznych" oznacza, że brak możliwości zwolnienia operatora z obowiązku uzyskania pozwolenia radiowego dotyczy tylko obszaru, na którym nie można ustalić warunków wykorzystania częstotliwości bez koordynacji z konkretnym państwem sąsiadującym a brak jest odpowiedniego porozumienia z tym państwem. Innymi słowy – w ocenie PIIT zasadnym jest jednoznaczne przesądzenie, że w przypadku rezerwacji ogólnopolskiej brak odpowiedniego porozumienia tylko z jednym państwem sąsiadującym nie będzie stanowiło przeszkody do zwolnienia dysponenta z obowiązku uzyskania pozwoleń na całym (pozostałym) obszarze rezerwacji.	**Uwaga wyjaśniona** Przepis wyraźnie obejmuje te sytuacje, w których ze względu na brak odpowiednich porozumień nie można ustalić warunków wykorzystania częstotliwości bez koordynacji z konkretnym państwem sąsiadującym a brak jest odpowiedniego porozumienia z tym państwem.
108.	Art. 98	Stowarzyszenie Nowoczesnej	Wnosimy o określenie, że decyzja podlega publikacji w BIP UKE. Domagamy się m.in. poszerzenia zakresu informacji publikowanych w Biuletynie Informacji Publicznej. Uważamy, że im szersza będzie wiedza o praktyce stosowania	**Uwaga wyjaśniona** Przepisy projektu w art. 84 już przewidują publikację decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości.

		Edukacji Prawnej	przepisów, tym większy efekt regulacyjny można uzyskać. Przedsiębiorcy, użytkownicy, prawnicy i inni interesariusze będą mieli szerszy dostęp do metod rozumowania organów, a zatem do zasad przestrzegania prawa w konkretnych przypadkach. Art. 5 ustawy o dostępie do informacji publicznej oraz art. 444 projektowanej ustawy zapewnia konieczność uwzględnienia przy publikacji ochrony danych osobowych i tajemnicy przedsiębiorstwa.	
109.	Art. 99	Stowarzyszenie Nowoczesnej Edukacji Prawnej	Wnosimy o określenie, że decyzja podlega publikacji w BIP UKE. Domagamy się m.in. poszerzenia zakresu informacji publikowanych w Biuletynie Informacji Publicznej. Uważamy, że im szersza będzie wiedza o praktyce stosowania przepisów, tym większy efekt regulacyjny można uzyskać. Przedsiębiorcy, użytkownicy, prawnicy i inni interesariusze będą mieli szerszy dostęp do metod rozumowania organów, a zatem do zasad przestrzegania prawa w konkretnych przypadkach. Art. 5 ustawy o dostępie do informacji publicznej oraz art. 444 projektowanej ustawy zapewnia konieczność uwzględnienia przy publikacji ochrony danych osobowych i tajemnicy przedsiębiorstwa.	**Uwaga wyjaśniona** Przepisy projektu w art. 84 już przewidują publikację decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości.
110.	Art. 99 ust. 1	IAB Polska	W art. 94 ust. 1 pkt 10 oraz ust. 2 oraz ust. 3 proponowane jest wprowadzenie następującego zapisu:	**Uwaga nieuwzględniona** Regulacje te nie są nowe i funkcjonują w systemie prawnym od 2019 r. – w Pt są to odpowiednio art. 123 ust. 1 pkt 10, ust. 1a i 1b. Przepisy te dają Prezesowi UKE narzędzia w postaci możliwości cofnięcia rezerwacji częstotliwości w sytuacji, gdy w wyniku przekształceń własnościowych dojdzie do

			“Prezes UKE, w drodze decyzji, może zmienić lub cofnąć rezerwację częstotliwości w przypadku: *[…]* 10) stwierdzenia, że na skutek transakcji handlowej, w szczególności skutkującej przejęciem kontroli w rozumieniu art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów nad podmiotem dysponującym rezerwacją częstotliwości, doszło do nadmiernego skupienia częstotliwości przez podmiot lub grupę kapitałową. *2.* Przepisu ust. 1 pkt 10 nie stosuje się, jeżeli strony transakcji handlowej zgłosiły na piśmie Prezesowi UKE zamiar jej przeprowadzenia, a Prezes UKE potwierdził, że zamierzona transakcja handlowa nie będzie prowadziła do nadmiernego skupienia częstotliwości. Prezes UKE zawiadamia strony transakcji handlowej o swoim stanowisku w tej sprawie w terminie 30 dni od dnia otrzymania zgłoszenia zamiaru przeprowadzenia transakcji. W przypadku niezawiadomienia przez Prezesa UKE stron transakcji handlowej w tym terminie uznaje się, że Prezes UKE potwierdził, że zamierzona transakcja handlowa nie będzie prowadziła do nadmiernego skupienia częstotliwości.	nadmiernego skupienia częstotliwości w rękach jednego podmiotu i obchodzenia w ten sposób np. założeń wcześniejszego postępowania selekcyjnego. Prezes UKE nie wypowiada się przy tym w zakresie samej możliwości dokonania określonej transakcji handlowej, a jedynie ma uprawnienie do cofnięcia rezerwacji, jeżeli ta transakcja doprowadzi do nadmiernego skupienia częstotliwości, przy czym podmiot może w łatwy i szybki sposób, jeszcze przed dokonaniem takiej transakcji, uzyskać pewność czy organ regulacyjny będzie mógł skorzystać ze swojego uprawnienia. Jeżeli strony transakcji handlowej zgłosiły na piśmie Prezesowi UKE zamiar jej przeprowadzenia, a Prezes UKE potwierdził, że zamierzona transakcja handlowa nie będzie prowadziła do nadmiernego skupienia częstotliwości. Prezes UKE zawiadamia strony transakcji handlowej o swoim stanowisku w tej sprawie w terminie 30 dni od dnia otrzymania zgłoszenia zamiaru przeprowadzenia transakcji. W przypadku niezawiadomienia przez Prezesa UKE stron transakcji handlowej w tym terminie uznaje się, że Prezes UKE potwierdził, że zamierzona transakcja handlowa nie będzie prowadziła do nadmiernego skupienia częstotliwości. Istnieje ponadto wyłączenie stosowania tego przepisu po upływie 5 lat od dnia dokonania transakcji handlowej. Podyktowane jest to potrzebą zagwarantowania pewności prawnej oraz ochroną dokonanych inwestycji.

			3. Przepisu ust. 1 pkt 10 nie stosuje się po upływie 5 lat od dnia dokonania transakcji handlowej.” IAB Polska postuluje usunięcie przedmiotowych przepisów. Alternatywnie postuluje o wyłączenie ich stosowania w stosunku do rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych lub telewizyjnych albo ich rozprowadzania. Uwaga skrócona. Pełna treść dostępna na stronie RPL.	
111.	Art. 99 ust. 6	IAB Polska	W art. 94 ust. 6 PKE proponowane jest wprowadzenie następującego zapisu: „Prezes UKE, w celu zapewnienia ładu w gospodarce częstotliwościami oraz zwiększenia efektywności wykorzystywanych częstotliwości, może dokonać zmiany przydzielonych rezerwacji częstotliwości z danego zakresu częstotliwości poprzez zamianę częstotliwości objętych rezerwacją na częstotliwości o analogicznych właściwościach. Zmiana może dotyczyć całości lub części częstotliwości objętych rezerwacją.” IAB Polska postuluje usunięcie przedmiotowego zapisu. Alternatywnie postuluje o wyłączenie jego	**Uwaga nieuwzględniona** Uwaga dotyczy przepisu funkcjonującego w systemie prawnym od 2019 r. i przenoszonego z Pt (art. 123 ust. 2c) przepisu dotyczącego reshufflingu. Przepis pozwala na dokonanie zmian udzielonych już rezerwacji częstotliwości przez zamianę częstotliwości objętych rezerwacją na częstotliwości o analogicznych właściwościach, w celu uporządkowania przydziału widma w danym paśmie. Zamiana częstotliwości jest dopuszczona wyłącznie w sytuacjach, niezbędnych z punktu widzenia prawidłowej gospodarki częstotliwościami. Należy również wskazać, że przepis ma umożliwić kontynuowanie działalności prowadzonej przy wykorzystaniu dotychczas posiadanych częstotliwości (np. podmioty, które świadczą usługę LTE będą oczekiwały, iż na podstawie projektowanego przepisu otrzymają częstotliwości o analogicznych właściwościach, tj. takie, które umożliwią im

			stosowania w stosunku do rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych w sposób analogowy drogą rozsiewczą naziemną. U podstaw tych postulatów stoją następujące argumenty: 1) Swoboda uznaniowa Prezesa UKE i naruszenie konstytucyjnych praw nadawców Projektowany art. 99 ust. 6 uprawnia Prezesa UKE do dokonywania zmian przydzielonych rezerwacji częstotliwości z danego zakresu częstotliwości poprzez zamianę częstotliwości objętych rezerwacją na częstotliwości o analogicznych właściwościach. Tym samym poszerza on i tak już szeroki katalog sytuacji, w których Prezes UKE może dokonać zmiany przydzielonych rezerwacji częstotliwości. Przepis ten stanowi odpowiednik obecnego art. 123 ust. 2c prawa telekomunikacyjnego. Przesłanki dokonania zamiany częstotliwości są pojęciami nieostrymi, tj. Prezes UKE może dokonać zamiany „w celu zapewnienia ładu w gospodarce częstotliwościami oraz zwiększenia efektywności wykorzystanych częstotliwości”. Przepis ten nie zawiera ściśle określonych kryteriów do	dalsze świadczenie tej samej usługi). W naszej opinii jest to narzędzie niezbędne dla regulatora. Jednocześnie ani EKŁE ani wskazana w uwadze Decyzja nie nakładają wymogu wprowadzenia rekompensat. Zastosowanie w takich sytuacjach znajdują regulacje ogólne.

			przeprowadzenia tych zmian i tym samym w sposób nieuzasadniony poszerza Prezesowi UKE zakres swobody w jego stosowaniu. Niejasne jest także, w jaki sposób nadawca może potwierdzić, że częstotliwości otrzymane w ramach zamiany posiadają „analogiczne właściwości”. W rezultacie, Prezes UKE otrzymuje szerokie uprawnienie, bez narzuconych mu jakichkolwiek formalnych i merytorycznych kryteriów oceny, w szczególności sposobu mierzenia owej efektywności wykorzystywania częstotliwości. Ponadto, istniejąca od lat przesłanka zmiany lub cofnięcia decyzji rezerwacyjnej z uwagi na nieefektywne wykorzystanie częstotliwości jest wystarczającą podstawą prawną do dokonania potencjalnych zmian i nie ma potrzeby utrzymywania dodatkowej podstawy prawnej dla zmiany rezerwacji częstotliwości. Tym bardziej sprzeciw budzi utrzymywanie dodatkowego, inaczej sformułowanego kryterium, opartego na tej samej przesłance niezdefiniowanej efektywności wykorzystywania częstotliwości. Taki zapis budzi wątpliwości co do jego zgodności z art. 2 w zw. z art. 31 ust. 3, art. 20 w zw. z art. 22 i art. 14 Konstytucji RP. Wskazane przesłanki zmiany przydzielonych rezerwacji zostały bowiem określone w sposób na tyle nieostry, że mogą doprowadzić do arbitralnego	

			i niepodlegającego kontroli merytorycznej zmieniania przydzielonych rezerwacji przez Prezesa UKE, a w rezultacie — do swobodnego kształtowania przez niego zakresu przysługującej nadawcom i innym uczestnikom rynku swobody działalności gospodarczej (ograniczenie dostępu do podstawowego kanału prowadzenia działalności), wolności mediów, ochrony praw nabytych i interesów w toku. Uwaga skrócona. Pełna treść dostępna na stronie RPL.	
112.	Art. 117 ust. 6	Stowarzyszenie Nowoczesnej Edukacji Prawnej	Wnosimy o określenie, że opinia UOKiK jest publikowana w BIP UKE. Domagamy się m.in. poszerzenia zakresu informacji publikowanych w Biuletynie Informacji Publicznej. Uważamy, że im szersza będzie wiedza o praktyce stosowania przepisów, tym większy efekt regulacyjny można uzyskać. Przedsiębiorcy, użytkownicy, prawnicy i inni interesariusze będą mieli szerszy dostęp do metod rozumowania organów, a zatem do zasad przestrzegania prawa w konkretnych przypadkach. Art. 5 ustawy o dostępie do informacji publicznej oraz art. 444 projektowanej ustawy zapewnia konieczność uwzględnienia przy publikacji ochrony danych osobowych i tajemnicy przedsiębiorstwa.	**Uwaga nieuwzględniona** Opinia ta jest elementem postępowania przetargowego i dotyczy ofert, które nie są podawane do publicznej wiadomości. Szczegółowy tryb prowadzenia postępowania, w tym zasady udostępniania poszczególnych informacji i dokumentów regulowany będzie, tak jak jest to obecnie, aktem wykonawczym.
3.2. Rozdział 2. Używanie i obsługa urządzeń radiowych (art. 138 – 158)				

113.	Dodać – art. 141 ust. 3	Polski Związek Krótkofalowców	Art. 141 dodać ust. 3 w brzmieniu „Przepisów ust 1 pkt 2 nie stosuje się w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej satelitarnej”	**Uwaga nieuwzględniona** Brak jest potrzeby i uzasadnienia dla wyróżniania w ramach służby radiokomunikacyjnej amatorskiej służby satelitarnej. Uzasadnienie takiej potrzeby nie zostało również wskazane w uwadze.
114.	Dodać Art. 142 ust 4.	Polski Związek Krótkofalowców	Art. 142 po ust. 3 dodać nowy ustęp który otrzymuje staje się ust. 4 w brzmieniu „Obowiązek, o którym mowa w ust. 1 pkt 4 lit. c, nie dotyczy urządzeń przeznaczonych do używania w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej satelitarnej.” Obecne ust. 4, 5, 6 i 7 projektu zostają renumerowane.	**Uwaga nieuwzględniona** Brak jest potrzeby i uzasadnienia dla wyróżniania w ramach służby radiokomunikacyjnej amatorskiej służby satelitarnej. Uzasadnienie takiej potrzeby nie zostało również wskazane w uwadze.
115.	Art. 142 ust. 4	Polski Związek Krótkofalowców	Art. 142 ust. 4. Prezes UKE wydaje pozwolenia na okres nieprzekraczający 10 lat, a <u>dla służby radiokomunikacyjnej amatorskiej – na okres nieprzekraczający 25 lat.</u> W przypadku pozwolenia dotyczącego wykorzystania zasobu częstotliwości objętego rezerwacją częstotliwości w okresie jej obowiązywania, który jest dłuższy niż 10 lat, okres obowiązywania pozwolenia może zostać zrównany z okresem obowiązywania tej rezerwacji. Ustawa ma określać maksymalną długość obowiązywania pozwoleń (dla osób fizycznych wydłużono do 25 lat), ale z drugiej strony o długości okresu, na jaki będą wydawane pozwolenia, ma	**Uwaga nieuwzględniona** Brzmienie przepisu PKE jest pełną realizacją postulatu PZK zgłoszonego w ramach prekonsultacji projektu PKE pismem z dnia 6 kwietnia 2020 r. Zał. do pisma l.dz.prez. 38/2020/e. W piśmie tym PZK zawnioskowało o: „Proponujemy poniższe brzmienie: ust 4. Pozwolenia radiowe są wydawane na okres nieprzekraczający 10 lat, a dla służby radiokomunikacyjnej amatorskiej na okres nieprzekraczający 25 lat. Uzasadnienie:

			zdecydować minister w rozporządzeniu – patrz art. 144 ust. 6 pkt 7 projektu. PZK stoi na stanowisku, że korzystniejszy jest zapis dotychczas obowiązującego prawa telekomunikacyjnego (art. 148 ust. 3 i 4 – ust. 3. Pozwolenia radiowe dla służb radiokomunikacyjnych innych niż służba radiokomunikacyjna amatorska są wydawane na okres nieprzekraczający 10 lat. Ust. 4. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, dla służby radiokomunikacyjnej amatorskiej: 3) okres ważności pozwoleń;**).** Uzasadnienie. Proponowany zapis zmierza w kierunku zapisów z lat, gdy pozwolenia w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej (SRA) były wydawane na czas nieokreślony. Jednak na przestrzeni ostatnich 40 lat uwarunkowania społeczne dotyczące służby radiokomunikacyjnej amatorskiej uległy znacznym przeobrażeniom. Odsetek osób, które po uzyskaniu pozwolenia radiowego kontynuowały zainteresowania łącznością radiową i korzystały z otrzymanego znaku, był bardzo wysoki. Dzisiaj wiele z nich po stosunkowo krótkim czasie rezygnuje z uprawiania radioamatorstwa, zaś uprawnienia przyznane pozwoleniem radiowym stają się jeszcze jednym z wielu praw nabytych i nieużywanych. To powoduje, że trudno jest ustalić rzeczywistą liczbę osób, które	Przed wejściem w życie ustawy Prawo telekomunikacyjne z 21 lipca 2000 r. zezwolenia radioamatorskie wydawane były na czas nieokreślony, co było słusznym założeniem. Krótkofalarstwo to hobby z którym wiążemy się praktycznie na całe życie. Po wprowadzeniu ustawą Pt. ograniczenia okresu ważności pozwoleń do 10 lat przy nowelizacji Pt. wnioskowaliśmy o wydłużenie tego okresu dla pozwoleń radioamatorskich do 25 lat. Podczas nowelizacji Pt. wzięto pod uwagę nasze argumenty i wprowadzono zapis „dla służb radiokomunikacyjnych innych niż służba radiokomunikacyjna amatorska” co miało być otwartą furtką do zapisania tych 25 lat w rozporządzeniu. Minęło kilkanaście lat, wydanych kilka wersji rozporządzeń w sprawie pozwoleń i za każdym razem odrzucano nasze wnioski. Dodać należy, że w wielu krajach jest tak jak proponujemy, np. w Niemczech pozwolenia wydawane są na czas nieokreślony.”

			są w danym okresie czynnymi krótkofalowcami, a nie tylko posiadaczami pozwoleń w SRA. Wydawane obecnie pozwolenia w SRA na podstawie §9 rozporządzenia ministra administracji i cyfryzacji z dnia 10 grudnia 2014 r. w sprawie pozwoleń dla służby radiokomunikacyjnej amatorskiej są wydawane na korzystniejszych warunkach niż te proponowane przez konsultowaną ustawę. Jedyne, co w tym zakresie PZK proponuje, to wydłużenie okresu, na jaki wydaje się pozwolenia dla pozwoleń kategorii 1 do lat 15, pozostawiając dla pozwoleń kategorii 3 i 5 oraz pozwoleń dodatkowych – jak dotychczas.	
116.	art. 143	Polski Związek Krótkofalowców	Zarzut główny dotyczy niezgodności art. 143. projektu w zakresie regulacji dotyczących służby radiokomunikacyjnej amatorskiej (zwanej dalej: SRA) z międzynarodowymi przepisami radiokomunikacyjnymi oraz innymi przepisami międzynarodowymi związanymi z regulowanym ustawą obszarem, gdzie ustawodawca deklaruje branie tych norm pod uwagę. W przypadku SRA ustawodawca w projekcie wręcz deklaruje, że przy wydawaniu pozwoleń będą brane pod uwagę międzynarodowe przepisy radiokomunikacyjne, rodzaj pozwolenia, zapewnienie dostępności do wykonywania służby radiokomunikacyjnej amatorskiej. Otóż w projekcie jest wręcz odwrotnie, gdyż nowa regulacja w świetle rekomendacji TR 61-01 i TR 61-02 CEPT, którego to porozumienia Polska jest stroną, uniemożliwia osobom, które będą	**Uwaga nieuwzględniona** Brzmienie przepisu PKE jest pełną realizacją postulatu PZK zgłoszonego w ramach prekonsultacji projektu PKE pismem z dnia 6 kwietnia 2020 r. Zał. do pisma l.dz.prez. 38/2020/e. W piśmie tym PZK zawnioskowało o: „(…) Proponujemy zmianę brzmienia art. 130 ust. 1 polegającą na usunięciu słowa „amatorskiej” (…). Powyższe w naszym przekonaniu pozwoli na przeniesienie regulacji w sprawie wydania świadectwa i egzaminów określonych w art. 131 do art. 119 ust 5 gdzie jest mowa o „wymaganiach niezbędne do uzyskania pozwolenia”. Rozwiązanie takie pozwoli na uregulowanie spraw radiokomunikacji amatorskiej jednym rozporządzeniem i co się z tym wiąże na wydawanie jednego dokumentu.”

			posiadały pozwolenia w SRA, wydane na podstawie projektowanego prawa w takiej formie, jak zgłoszono w projekcie, na pracę z terenu części państw innych niż członkowskich porozumienia CEPT. Co więcej – projekt nowego prawa zachowuje takie uprawnienia w stosunku do obywateli państw sygnatariuszy porozumienia CEPT na terenie Polski. Temat ten i związane z nim poprawki zostaną omówione w dalszej części stanowiska Polskiego Związku Krótkofalowców odnośnie projektu ustawy *Prawo Komunikacji Elektronicznej*.	
117.	Art. 143 ust. 2-4	Polski Związek Krótkofalowców	Polski Związek Krótkofalowców wnioskuje o bezwzględne dokonanie zmian w art. 143 ust. 2, 3 i 4. Ponieważ traktujemy go jako kluczowy dla przyszłości SRA w Polsce, przytaczamy go w całości. Art. 143. (…) 2. Prezes UKE wydaje pozwolenie w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej osobie fizycznej na podstawie zaświadczenia o pozytywnym wyniku egzaminu z wiedzy i umiejętności osoby ubiegającej się o pozwolenie, z zastrzeżeniem art. 142 ust. 1. 3. Prezes UKE wydaje pozwolenie w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej osobie prawnej, w tym terenowej jednostce organizacyjnej stowarzyszenia posiadającego osobowość prawną, a także stowarzyszeniu zwykłemu w rozumieniu ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2020 r. poz. 2261), na podstawie pozwolenia kategorii 1 lub	**Uwaga nieuwzględniona** Brzmienie przepisu PKE jest pełną realizacją postulatu PZK zgłoszonego w ramach prekonsultacji projektu PKE pismem z dnia 6 kwietnia 2020 r. Zał. do pisma l.dz.prez. 38/2020/e. W piśmie tym PZK zawnioskowało o: „(…) Proponujemy zmianę brzmienia art. 130 ust. 1 polegającą na usunięciu słowa „amatorskiej" (…). Powyższe w naszym przekonaniu pozwoli na przeniesienie regulacji w sprawie wydania świadectwa i egzaminów określonych w art. 131 do art. 119 ust 5 gdzie jest mowa o „wymaganiach niezbędne do uzyskania pozwolenia". Rozwiązanie takie pozwoli na uregulowanie spraw radiokomunikacji amatorskiej jednym rozporządzeniem i co się z tym wiąże na wydawanie jednego dokumentu." Powyższą propozycję po strona rządowa przyjęła po analizie rekomendacji ITU CEPT TR 61-02. Wynika z niej konieczność wydania dokumentu potwierdzającego posiadanie wiedzy i

			równoważnego dokumentu wydanego przez uprawniony organ zagraniczny osobie upoważnionej do ubiegania się o wydanie pozwolenia dla danej osoby prawnej. Przy czym osoba ubiegająca się ukończyła 18 lat. 4. Pozytywny wynik egzaminu, o którym mowa w ust. 2 i 3, jest ważny bezterminowo. Oto uwagi i zmiany wnoszone przez PZK do zapisów art. 143. Ust. 2 W służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej wprowadza nowe rozwiązanie – w miejsce świadectwa operatora zaświadczenie o pozytywnym wyniku egzaminu. To zmiana fundamentalna, odbierająca polskim radioamatorom, którzy zdadzą egzamin na nowych prawach, skorzystanie z możliwości, jakie daje porozumienie CEPT do uzyskania pozwolenia w SRA poza granicami Polski. Co więcej, w projekcie ustawy prawo, które odbiera się polskim radioamatorom, zagwarantowane jest radioamatorom spoza Polski (art. 145 ust 1 pkt. 2). Porozumienie CEPT w dokumentach Recomendation TR 61-01 i Recomendation TR 61-02 wyraźnie precyzuje zalecenia dotyczące pozwoleń w SRA oraz zasady Ujednoliconego Certyfikatu Egzaminacyjnego dla Krótkofalowców. Służy to kompatybilności wymagań egzaminacyjnych w krajach CEPT oraz wydawanych	umiejętności. Organ krajowy może wykorzystać formę zaproponowaną przez CEPT, ale nie jest wskazane, że musi to być całkowicie niezależny dokument. Dokument ten musi zawierać następujące informacje: 1) oświadczenie, że posiadacz zdał egzamin spełniający wymagania CEPT; 2) certyfikat poziomu egzaminu (podstawowy/rozszerzony); 3) imię i nazwisko posiadacza oraz datę urodzenia; 4) data wydania; 5) organ wydający. W obecnym kształcie ustawy nie zachodzi ryzyko niezgodności PKE i przepisów międzynarodowych, ponieważ zachowana została konieczność wydania dokumentu potwierdzającego zdanie egzaminu zarówno w ustawie jak i w projektowanym rozporządzeniu. W celu pozostania w zgodzie z normami CEPT, niezbędne jest wydawanie zaświadczeń potwierdzających zdanie egzaminu z uwzględnieniem danych wymaganych przez CEPT. Nie muszą to być dokumenty, dla których wymagania zostały określone w przepisach na poziomie ustawy krajowej. Nie zachodzi zatem naruszenie, na które wskazuje PZK. Pozwolenia radiowe będą wydawane nadal zgodnie z rekomendacją CEPT TR 61-01. Jednocześnie oba zalecenia ITU CEPT wskazują na konieczność zawarcia poszczególnych danych w dokumentach służby radiokomunikacyjnej amatorskiej, a nie wydawania różnych dokumentów. Z projektu PKE nie wynika, aby osoba posiadająca pozwolenie kat. 3 mogła uzyskać pozwolenie dla osoby prawnej. Przepis przewiduje, że może to zrobić osoba posiadająca pozwolenie kat. 1. Zdaniem projektodawcy, osoba mająca 17 lat (posiadająca pozwolenie kat. 1), posiadająca ograniczoną

			pozwoleń w SRA. W rekomendacjach tych wyraźnie mówi się świadectwach operatorskich (amateur radio certificate) jako dokumencie potwierdzającym zdanie egzaminu uprawniającego uzyskanie pozwolenia radiowego w SRA. Zaświadczenie o pozytywnym wyniku egzaminu wymogów tych nie spełnia, a tym samym pozwolenia radiowe wydane na ich podstawie nie będą uprawniały polskich krótkofalowców na podstawie otrzymanego dokumentu (pozwolenia) do pracy radiowej z terytorium państw członków CEPT. Proszę również zauważyć, że wg Recomendation TR 61-01 tylko pozwolenie kategorii 1 wydane na podstawie świadectwa klasy A operatora urządzeń w SRA jest równoważne licencji CEPT. Osoba posiadająca świadectwo klasy B operatora urządzeń radiowych i wydane na jego podstawie pozwolenie kategorii 3 nie jest uprawniona do pracy w SRA w państwach członkowskich CEPT. Dlatego PZK domaga się usunięcia z art. 143 ust. 2 zapisu „zaświadczenia o pozytywnym wyniku egzaminu z wiedzy i umiejętności osoby ubiegającej się o pozwolenie," i zastąpienia go zapisem „świadectwa klasy A lub B operatora urządzeń radiowych otrzymanego w wyniku zdanego egzaminu z wiedzy i umiejętności niezbędnych w SRA,".	zdolność do czynności prawnych, nie ma możliwości występowania w imieniu osoby prawnej. Projektodawca, w celu rozstrzygnięcia wątpliwości interpretacyjnych w tym zakresie, postanowił rozstrzygnąć tę kwestię na poziomie ustawy.

			Ust. 3 budzi również wątpliwości. Wynika z niego, że osoba pełnoletnia, posiadająca pozwolenie kategorii 3 nie może wystąpić o wydanie pozwolenia radiowego dla osoby prawnej. A przecież – z ograniczeniami, ale jednak – może używać urządzeń nadawczych lub nadawczo-odbiorczych w SRA. Zresztą temat pozwoleń powróci w kontekście zmian, które wnioskować będziemy przy omawianiu art. 157. PZK proponuje również zmianę w ust. 4 cytowanego art. 143: – w przywoływanym w nim ust. 3 nie ma mowy o wyniku egzaminu, więc jego cytowanie nie jest zasadne. Uważamy, że jest to poprawka redakcyjna; – zapis „Pozytywny wynik egzaminu, o którym mowa w ust. 2 i 3, jest ważny bezterminowo.” zmienić w sposób następujący: „Pozytywny wynik egzaminu, o którym mowa w ust. 2, jest ważny w przypadku uzyskania świadectwa klasy A operatora urządzeń radiowych – bezterminowo, a w przypadku uzyskania świadectwa klasy B operatora urządzeń radiowych do czasu uzyskania świadectwa klasy A operatora urządzeń radiowych.”. Pozostawienie tego zapisu w formie proponowanej w projekcie implikuje to, że osoba, która pierwotnie zdała egzamin uprawniający do otrzymania pozwolenia kategorii 3, po zdaniu kolejnego egzaminu uprawniającego do uzyskania pozwolenia	

			kategorii 1 będzie miała podstawę do występowania o pozwolenia różnych kategorii jednocześnie. Może również dojść do sytuacji, gdy interpretacja przepisów będzie szła w kierunku, że skoro ktoś posiada zdany egzamin, to niecelowym będzie dopuszczanie go do kolejnego. Tym samym zamknie się możliwość uzyskania uprawnień do posiadania pozwolenia kategorii 1 w SRA osobom, które nabyły prawo do posiadania tylko pozwolenia kategorii 3 (niższy zakres uprawnień w SRA).	
118.	Art. 144 ust. 6	Polski Związek Krótkofalowców	W związku z wcześniejszymi propozycjami zmian, których celem jest przywrócenie w SRA wydawanie jako dokumentu potwierdzającego nabycie uprawnień do działalności w ramach SRA świadectwa klasy A lub B operatora urządzeń radiowych, PZK domaga się wprowadzenia w art. 144 ust. 6 pkt. 1) i 2) w brzmieniu : 1) rodzaje świadectw operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej, 2) wzór świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej, Dotychczasowe punkty zawarte w projekcie PKE podlegają renumeracji i treść art. 144 ust. 6 brzmi następująco:	**Uwaga nieuwzględniona** Brzmienie przepisu PKE jest pełną realizacją postulatu PZK zgłoszonego w ramach prekonsultacji projektu PKE pismem z dnia 6 kwietnia 2020 r. Zał. do pisma l.dz.prez. 38/2020/e. W piśmie tym PZK zawnioskowało o: „(…) Proponujemy zmianę brzmienia art. 130 ust. 1 polegającą na usunięciu słowa „amatorskiej” (…). Powyższe w naszym przekonaniu pozwoli na przeniesienie regulacji w sprawie wydania świadectwa i egzaminów określonych w art. 131 do art. 119 ust 5 gdzie jest mowa o „wymaganiach niezbędne do uzyskania pozwolenia”. Rozwiązanie takie pozwoli na uregulowanie spraw radiokomunikacji amatorskiej jednym rozporządzeniem i co się z tym wiąże na wydawanie jednego dokumentu.”

			6. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, dla służby radiokomunikacyjnej amatorskiej: 1) rodzaje świadectw operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej, 2) wzór świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej, 3) szczegółowy zakres pozwoleń, 4) wymagania niezbędne do uzyskania pozwolenia i zakres wymogów egzaminacyjnych, 5) tryb przeprowadzania egzaminów, w tym egzaminów poprawkowych, 6) tryb powoływania komisji egzaminacyjnej, 7) wysokość opłat za przeprowadzenie egzaminu, 8) wysokość opłat za wydanie pozwolenia, 9) okres ważności pozwoleń, 10) sposób identyfikacji stacji amatorskiej − biorąc pod uwagę międzynarodowe przepisy radiokomunikacyjne, rodzaj pozwolenia, zapewnienie dostępności do wykonywania służby radiokomunikacyjnej amatorskiej, zapewnienie właściwej organizacji i odpowiedniego poziomu *merytorycznego egzaminu oraz potrzebę zapewnienia efektywnej i bezstronnej pracy komisji.*	

			Jeszcze raz zwracamy uwagę, że najważniejszymi dokumentami w tym zakresie są Rekomendacje CEPT TR 61-01 i TR 61-02. Ta druga rekomendacja zawiera zapisy dotyczące HAREC (Harmonised Amateur Radio Examination Certificate – Ujednolicony Certyfikat Egzaminu w SRA, czyli świadectwo operatora). Dokument HAREC stanowi dowód pomyślnego zaliczenia egzaminu radioamatorskiego zgodny z programem egzaminacyjnym ustalonym dla HAREC. Umożliwia administracjom CEPT wydawanie indywidualnej licencji radioamatorom, którzy przebywają w kraju przez okres dłuższy niż wymieniony w zaleceniu CEPT T/R 61-01. Ułatwia również wydawanie indywidualnej licencji radioamatorowi, który powraca do kraju ojczystego po okazaniu certyfikatu HAREC wydanego przez zagraniczną administrację (o czym ustawodawca wspomina m.in. w art. 142 ust. 1 pkt. 4 lit d.	
119.	Art. 157	Polski Związek Krótkofalowców	PZK domaga się zmian w art. 157 projektu. Zmiany te wynikają ze specyfiki SRA. Powoduje on, że w przypadku stacji, na której użytkowanie pozwolenie otrzymała osoba prawna, urządzenie nadawcze lub nadawczo-odbiorcze obsługiwane jest przez osoby posiadające pozwolenie radiowe oraz przez osoby nieposiadające takiego pozwolenia, a będące osobami szkolonymi lub bezpośrednio po zdanym	**Uwaga wyjaśniona** Problematykę tę reguluje art. 447 ust. 1 i n. Z projektowanych przepisów jasno wynika, że z urządzeń nadawczych lub nadawczo-odbiorczych mogą korzystać jedynie osoby z uprawnieniami. Ustawodawca dostrzega problematykę związaną z problemem praktycznym organizacji szkoleń z korzystania z tych urządzeń i jeżeli takie szkolenie (nawet nieformalne) jest prowadzone przez osobę posiadającą dokumenty uprawniające do korzystania z urządzeń

			egzaminie z wiedzy i umiejętności koniecznych w SRA. Skoro z definicji świadectwo operatora upoważnia do obsługi sprzętu nadawczego lub nadawczo-odbiorczego w służbach morskiej i lotniczej, podobne uprawnienia nadaje świadectwa klasy A lub B operatora urządzeń radiowych w SRA. Za zgodą operatora/operatorów odpowiedzialnych osoba taka może samodzielnie pracować ze stacji, na której użytkowanie pozwolenie posiada osoba prawna. Dlatego PZK domaga się umieszczenia w art. 157 zapisów, jak następuje: w ust. 2 „Obsługiwanie urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego używanego w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej i służbie radioamatorskiej amatorskiej satelitarnej używanego przez osobę fizyczną wymaga posiadania pozwolenia radiowego lub w przypadku, o którym mowa w art. 145 ust. 2 pkt 2, dokumentu równoważnego wydanego przez uprawniony organ zagraniczny.” dodania ust. 3 w brzmieniu „Używanie urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego używanego w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej i służbie radioamatorskiej amatorskiej satelitarnej przez osobę prawną wymaga posiadania pozwolenia radiowego lub w przypadku, o którym mowa w art. 145 ust. 2 pkt 2, dokumentu równoważnego wydanego przez uprawniony organ	nadawczych lub nadawczo-odbiorczych, to uczestnicy takiego szkolenia nie uchybiają żadnym przepisom. Analogiczne zasady wynikają z obowiązującego Pt oraz praktyki organu regulacyjnego, w szczególności w zakresie sprawowania kontroli korzystania z urządzeń. Nie identyfikujemy zatem problemów związanych ze stosowaniem zaprojektowanych przepisów.

			zagraniczny. Obsługa urządzenia jest możliwa przez osoby posiadające świadectwa klasy A lub B operatora urządzeń radiowych w SRA lub dokumentu równoważnego wydanego przez uprawniony organ zagraniczny za zgodą operatorów odpowiedzialnych, a w przypadku osób szkolonych w ich obecności.”. Obecny ust 3 staje się ust. 4. Zmiany zapisów na proponowane przez PZK art. 157 art. stanowi dodatkowy argument za koniecznością zmian w art. 143 ust. 2.	
3.3. Rozdział 3. Gospodarowanie zasobami numeracji (art. 159 – 167)				
120.	Art. 165 ust. 4	Stowarzyszenie Nowoczesnej Edukacji Prawnej	Wnosimy o dodanie słów “w tym w formie konkursów dla organizacji pozarządowych”. Domagamy się m.in. poszerzenia zakresu informacji publikowanych w Biuletynie Informacji Publicznej. Uważamy, że im szersza będzie wiedza o praktyce stosowania przepisów, tym większy efekt regulacyjny można uzyskać. Przedsiębiorcy, użytkownicy, prawnicy i inni interesariusze będą mieli szerszy dostęp do metod rozumowania organów, a zatem do zasad przestrzegania prawa w konkretnych przypadkach. Art. 5 ustawy o dostępie do informacji publicznej oraz art. 444 projektowanej ustawy zapewnia konieczność uwzględnienia przy publikacji ochrony danych osobowych i tajemnicy przedsiębiorstwa.	**Uwaga nieuwzględniona** Proponowana zmiana nie wprowadza modyfikacji merytorycznej ani nie jest zmianą o charakterze legislacyjnym. Projektodawca pragnie pozostawić ministrowi ds. administracji publicznej szerokie spektrum działania w zakresie promocji numerów AUS 116XYZ.
4. DZIAŁ III DOSTĘP TELEKOMUNIKACYJNY				

4.1. Rozdział 1. Zasady zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego (art. 168 – 175)				
121.	Art. 173	KIKE	KIKE zauważa, że na skutek wejścia w życie PKE, obowiązek udostępnienia okablowania będzie regulowany wyłącznie przepisami PKE – art. 173 PKE. KIKE postuluje, aby w przypadku, gdy właścicielem okablowania nie jest przedsiębiorca telekomunikacyjny (a tak będzie w większości nowych budynków wielorodzinnych), podstawą prawną dostępu był w dalszym ciągu art. 30 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. Bezcelowe wydaje się, aby przedsiębiorca prowadził z właścicielem nieruchomości negocjacje oparte na dwóch podstawach prawnych (art. 30 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych i art. 173 PKE) oraz w przypadku sporu musiał uzyskać dwie decyzje dostępowe, jedną na dostęp do nieruchomości i wewnątrzbudynkowej infrastruktury wewnętrznej (np. kanalizacji), a drugą na dostęp do okablowania. Takie rozwiązanie, polegające na rozdzieleniu tematyki pomiędzy dwie ustawy dostępu do budynku prowadzi wyłącznie chaos. Jednocześnie całkowicie niezrozumiałe jest, aby ułatwienia dotyczące kontynuowania negocjacji i postępowania przed Prezesem UKE dotyczyły wyłącznie spraw, w których właścicielem	**Uwaga nieuwzględniona** 1. Art. 173 jest odpowiednikiem art. 139 Pt. 2. Art. 30 Megaustawy obecnie reguluje dostęp do nieruchomości jakiego właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości, niebędący przedsiębiorcą telekomunikacyjnym, jest obowiązany udzielić przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu. 3. Art. 139 Pt obecnie reguluje dostęp do infrastruktury telekomunikacyjnej i nieruchomości, jakiego przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany udzielić innym przedsiębiorcom telekomunikacyjnym, podmiotom rządowym oraz jednostkom samorządu terytorialnego wykonującym działalność telekomunikacyjną. 4. Rozwiązanie funkcjonujące na gruncie art. 30 Megaustawy zostało wprowadzone w związku z implementacją dyrektywy kosztowej. Z ogłoszonego projektu unijnego rozporządzenia GIA wynika, że dyrektywa kosztowa zostanie niebawem uchylona tym rozporządzeniem. Może to oznaczać komplikacje legislacyjne polegające na tym, że dwa akty prawne będą regulować tę samą materię. W celu uniknięcia takiej sytuacji w projekcie utrzymujemy rozdzielenie zakresu regulacyjnego, które dotychczas funkcjonowało na gruncie Pt i Megaustawy. 5. Projektowany art. 173 Pke przewiduje, że przedsiębiorca telekomunikacyjny, a także podmiot niebędący przedsiębiorcą telekomunikacyjnym, o ile jest właścicielem okablowania (z wyjątkiem użytkownika rządowego) - na wniosek przedsiębiorcy

			okablowania jest podmiot niebędący przedsiębiorcom telekomunikacyjnych (kontynuowanie negocjacji i postępowania z udziałem tych samych stron). Decyzja dostępowa powinna zawierać środki proporcjonalne, a opłaty w każdym przypadku nie powinny przewyższać kosztów zapewnienia dostępu. W ocenie KIKE dostęp do istniejącego okablowania powinien być bezpłatny, zarówno w sytuacji, gdy właściciel równocześnie nie jest przedsiębiorcą telekomunikacyjnym, ale również w sytuacji, gdy infrastruktura stanowi część składową budynku. Nie jest do przyjęcia rozwiązanie, które przewiduje zwrot proporcjonalnej części poniesionych przez ten podmiot kosztów powstania tej infrastruktury. Prowadziłoby to do sytuacji, w której właściciel okablowania będący przedsiębiorcą telekomunikacyjnym albo którego przeważającym przedmiotem działalności jest działalność telekomunikacyjna, uzyskuje refinansowanie kosztów budowy infrastruktury, zaś inne podmioty ponosiłyby koszt wybudowania cudzej infrastruktury, do której nie nabędą praw rzeczowych. Dodatkowo określenie, że zwrot kosztów powinien być proporcjonalny, będzie nastręczało trudności w praktycznym zastosowaniu tego przepisu (proporcjonalny do czego – liczby przedsiębiorców uzyskujących dostęp, która to	telekomunikacyjnego, jest obowiązany zapewnić dostęp do tego okablowania wraz z powiązanymi zasobami, jeżeli powielenie tego okablowania byłoby ekonomicznie nieefektywne lub technicznie niewykonalne. W zależności od tego jaki podmiot może być zobowiązany do udostępnienia okablowania, dostęp taki może być nieodpłatny albo odpłatny i dotyczy już istniejącego okablowania. 6. Projektowany zaś art. 30 Megaustawy przewiduje możliwość wybudowania szybkiej sieci telekomunikacyjnej wraz z powiązanymi zasobami (art. 30 ust. 1) lub ustanowienia dostępu do wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej, jeżeli powielenie takiej infrastruktury byłoby ekonomicznie nieefektywne lub technicznie niewykonalne (art. 30 ust. 3). Dostęp ten jest realizowany w celu zapewnienia telekomunikacji na konkretnej nieruchomości i ma charakter nieodpłatny zgodnie z art. 30 ust. 3a, ale przedsiębiorca telekomunikacyjny ponosi koszty, o których mowa w art. 30 ust. 3b. Podkreślenia wymaga, że kwestie odpłatności nie ulegają zmianie względem obowiązujących przepisów. Projektowany przepis art. 173 ust. 7 Pke opiera się na założeniu wskazanym w EKŁE dotyczącym zachęcania podmiotów do wspólnego użytkowania infrastruktury.

			liczba może być zmienna w czasie? liczby lokali w budynku?) Celem regulacji UE, EKŁE oraz ostatnich nowelizacji zarówno przepisów budowalnych, jak i telekomunikacyjnych, było zapewnienie jak największego wykorzystania istniejącej infrastruktury telekomunikacyjnej oraz wyposażenia budynków w nowoczesną instalację (kanalizację, okablowanie), które będą częścią składową nieruchomości i będą mogły być wykorzystywane przez różnych przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Wprowadzenie omawianej regulacji jest sprzeczne z powyższymi działaniami. *** Z tego względu postulujemy odpowiednie zmiany w art. 30 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz nadanie następującego brzmienia art. 173 PKE: 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, a także podmiot niebędący przedsiębiorcą telekomunikacyjnym, o ile jest właścicielem okablowania pomiędzy zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym, a najbliższym punktem dystrybucji, – z wyjątkiem użytkownika rządowego, o którym mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h – na wniosek przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, obowiązany jest zapewnić	

			dostęp do tego okablowania wraz z powiązanymi zasobami, jeżeli powielenie tego okablowania byłoby ekonomicznie nieefektywne lub technicznie niewykonalne. Zapewnienie dostępu przez podmiot niebędący przedsiębiorcą telekomunikacyjnym, o ile jest właścicielem okablowania pomiędzy zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym, następuje na podstawie art. 30 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. 2. Jeżeli okablowanie wraz z powiązanymi zasobami, o którym mowa w ust. 1, stanowi część składową nieruchomości, do zapewnienia dostępu obowiązany jest właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości, a udostępnienie następuje na podstawie art. 30 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. 3. W przypadku, o którym mowa w ust. **1 i** 2, stosuje się odpowiednio art. 30 ust. 5 pkt 5 i ust 5d ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. 4. W przypadku zmiany właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcy nieruchomości po wystąpieniu z wnioskiem o zawarcie umowy o dostęp, o którym mowa w ust. 1, a przed złożeniem wniosku w sprawie rozstrzygnięcia sporu przez Prezesa UKE, przepisy ust. 5 pkt 5 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci	

			telekomunikacyjnych oraz art. 30 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio. 5. Termin zawarcia umowy o dostępie, o którym mowa w ust. 1, wynosi 30 dni od dnia wystąpienia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego z wnioskiem o jej zawarcie. 6. Dostęp, o którym mowa w ust. 1, jest: 1) nieodpłatny, przy czym przedsiębiorca telekomunikacyjny ponosi proporcjonalną część ponoszonych przez zapewniającego dostęp kosztów utrzymania udostępnionej infrastruktury, z wyjątkiem pkt 2; 2) odpłatny, jeżeli okablowanie pomiędzy zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym a najbliższym punktem dystrybucji jest własnością podmiotu, którego przeważającym przedmiotem działalności jest działalność telekomunikacyjna. 7. Opłaty, o których mowa w ust. 6 pkt 2, umożliwiają zwrot proporcjonalnej części poniesionych przez ten podmiot kosztów powstania tej infrastruktury oraz ponoszonych przez ten podmiot kosztów jej utrzymania oraz uwzględniają wpływ zapewnienia dostępu na plan biznesowy tego podmiotu, w szczególności na realizowane przez niego inwestycje dotyczące	

			szybkich sieci telekomunikacyjnych oraz powiązanych zasobów. 5. Wniosek w sprawie wydania decyzji rozstrzygającej spór dotyczący dostępu do okablowania wraz z powiązanymi zasobami, o którym mowa w ust. 1, może złożyć każda ze stron sporu, jeśli w terminie 30 dni od dnia wystąpienia przez jedną ze stron z wnioskiem w sprawie zawarcia umowy o dostępie, taka umowa nie została zawarta. 6. W przypadku niezapewnienia dostępu do okablowania wraz z powiązanymi zasobami, o którym mowa w ust. 1, Prezes UKE w decyzji określa przejrzyste i niedyskryminujące warunki dostępu, które powinny obejmować w szczególności ponoszone koszty tego dostępu, w tym związane z utrzymaniem sieci wraz z powiązanymi zasobami, na których świadczony jest dostęp oraz uwzględniające czynniki ryzyka inwestycyjnego. 7. Opłaty z tytułu dostępu do okablowania wraz z powiązanymi zasobami pomiędzy zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym, a najbliższym punktem dystrybucji, mogą obejmować wyłącznie zwrot kosztów związanych z utrzymaniem tego okablowania, a także kosztów, które zaistniały w związku z zapewnieniem do niego dostępu.	

122.	Art. 173 ust 6	Spółdzielnie Mieszkaniowe	Art. 173 ust. 6 PKE 6. Dostęp, o którym mowa w ust. 1, jest: 1) nieodpłatny, przy czym przedsiębiorca telekomunikacyjny ponosi proporcjonalną część ponoszonych przez zapewniającego dostęp kosztów utrzymania udostępnionej infrastruktury, z wyjątkiem pkt 2; 2) odpłatny, jeżeli okablowanie pomiędzy zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym a najbliższym punktem dystrybucji jest własnością podmiotu, ~~którego przeważającym przedmiotem działalności jest działalność telekomunikacyjna~~ *będącego przedsiębiorcą telekomunikacyjnym.* Uzasadnienie: Propozycja zawarta w art. 173 PKE prowadzi do istotnej zmiany obecnego stanu prawnego poprzez nałożenie na część przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązku udostępniania elementów swojej sieci w sposób nieodpłatny. Zauważyć należy, że w chwili obecnej dostęp do okablowania przedsiębiorców telekomunikacyjnych w budynkach uregulowany jest w art. 139 Pt. Dostęp taki jest odpłatny niezależnie od tego, czy działalność telekomunikacyjna jest dla właściciela infrastruktury działalnością główną czy dodatkową. Projekt przewiduje natomiast, że ci z przedsiębiorców telekomunikacyjnych, dla których działalność telekomunikacyjna nie ma przeważającego charakteru będą zmuszeni	**Uwaga nieuwzględniona** Należy mieć na uwadze, że dostęp jest odpłatny wyłącznie w sytuacji, gdy zapewnionym do dostępu jest przedsiębiorca telekomunikacyjny sensu stricto, a nie każdy podmiot – który chociażby przez chęć odpłatnego udostępnienia swoich zasobów – może wykazać, że wykonuje działalność telekomunikacyjną w ramach swojej działalności ponieważ uzyskał wpis do rejestru PT, o którym mowa w art. 5 ust. 1 Pke. Podmioty nie spełniające tego warunku udostępniają swoje zasoby nieodpłatnie, natomiast przysługuje im zwrot części kosztów zapewnienia tego dostępu w określonym zakresie. W zakresie zgodności projektowanego przepisu z EKŁE należy wskazać, że kodeks pozostawia dowolność co do sposobu regulacji dostępu do okablowania, w szczególności pozostawia kwestie regulacji podziału kosztów dostępu do decyzji p. czł. Brzmienie przepisu ma na celu wyeliminowanie sytuacji zaburzania konkurencji na rynku przez podmioty, które chcą wykorzystywać swoja lokalną przewagę.

			udostępniać swoje zasoby nieodpłatnie. Rozwiązanie takie spowoduje de facto wywłaszczenie spółdzielni mieszkaniowych z ich zasobów sieciowych. Wskazujemy, że pozostaje to: 1) sprzeczne z art. 61 ust. 3 EKŁE 2) sprzeczne z powszechną w Europie praktyką udzielania dostępu do okablowania w budynkach 3) sprzeczne z Konstytucją RP. Sprzeczność z EKŁE Podstawa do nakładania obowiązku udzielenia dostępu symetrycznego do okablowania w budynkach wynika z art. 61 ust. 3 EKŁE. Zauważyć należy, że zgodnie z tym przepisem nałożone obowiązki dostępu powinny uwzględniać: 1) zasady przejrzystości i niedyskryminacji, oraz 2) zasady podziału kosztów, które w odpowiednich przypadkach powinny uwzględniać czynniki ryzyka. Zasady przejrzystości i niedyskryminacji stoją na przeszkodzie temu, aby różnicować sytuacje poszczególnych grup przedsiębiorców telekomunikacyjnych w zakresie warunków udostępniania okablowania w budynkach. Podkreślenia wymaga, że sama dyrektywa nie przewiduje rozróżnienia na podmioty, dla których działalność telekomunikacyjna ma charakter przeważający i dodatkowy. Całość przepisów dyrektywy odnosi się jednolicie do podmiotów objętych „ogólnym zezwoleniem” (czyli w polskim	

			porządku prawnym do podmiotów wpisanych do RPT). Natomiast w zakresie odpłatności dostępu do okablowania w budynkach dyrektywa wskazuje jednoznacznie, że należy ustalić zasady „podziału kosztów", które dodatkowo muszą uwzględniać „czynniki ryzyka". Wskazanie konieczność uwzględnienia czynników ryzyka odczytywać należy w ten sposób, że opłata pobierana za dostęp uwzględnia nie tylko poniesione koszty, ale też takie elementy jak plan biznesowy udostępniającego i ryzyko inwestycyjne związane z rozbudową sieci. Nie może to być zatem tylko podział kosztów, ale w opłacie takiej musi być też uwzględniona odpowiednia marża (co czyni niewystarczającym zwrot kosztów uregulowany w 173 ust. 6 pkt 1 PKE). EKŁE nie pozwala wyłączyć omawianej regulacji względem wybranej grupy przedsiębiorców telekomunikacyjnych, np. takich dla których działalność telekomunikacyjna nie ma charakteru przeważającego. Sprzeczność z praktyką europejską Wskazujemy również, że w praktyce innych państw europejskich nie są stosowane reguły zezwalające na udzielanie dostępu do instalacji wewnątrzbudynkowych w sposób nieodpłatny. Prezes UKE opublikował na swojej stronie internetowej raport instytucji WIK Consult pt. „Best	

			practice for passive infrastructure access”[6]. Zgodnie z informacją zawartą w tym raporcie, dobre praktyki w zakresie dostępu do okablowania w budynkach zakładają albo uczciwe i rozsądne („fair and reasonable”) opłaty ustalane w oparciu o metodologię kosztową, albo mechanizmy podziału kosztów w przypadku współinwestowania i udziału podmiotów wnioskujących o dostęp w kosztach budowy infrastruktury budynkowej. Biorąc pod uwagę, że ten ostatni model nie jest wykorzystywany w Polsce, zasadą powinna być odpłatność dostępu na uczciwych i rozsądnych warunkach, uwzględniających koszty budowy i utrzymania instalacji telekomunikacyjnej, ryzyko inwestycyjne oraz rozsądną marżę. Sprzeczność z Konstytucją RP – zasada demokratycznego państwa prawnego Jednym z przejawów zasady demokratycznego państwa prawnego jest zasada zaufania obywateli do państwa i tworzonego przez to państwo prawa. Z zasady ochrony zaufania do państwa i prawa wywodzona jest również zasada ochrony interesów w toku. Stwierdzenie jej naruszenia wymaga ustalenia, że wcześniej obowiązujące przepisy prawa wyznaczyły określony horyzont czasowy dla przedsięwzięć rozłożonych w czasie, a jednostka na gruncie tych przepisów przystąpiła do realizacji tego przedsięwzięcia, po czym nastąpiła w sposób	

[6] https://pit.uke.gov.pl/media/1082/best-practice-passive-infrastructure-access-050517.pdf, str. 60, dostęp 07.03.2024 r.

			zaskakujący dla niej zmiana tych przepisów (zob. TK – K 26/97)[7]. Uwaga skrócona. Pełna treść dostępna na stronie RPL.	
123.	Art. 173 ust 6 pkt 2	Winogradzka Telewizja Kablowa	Artykuł 173 ust 6 pkt będzie skutkował naruszeniem interesów vtk. – pozbawieniem pożytków z inwestycji i wywłaszczeniem kosztownych inwestycji. Uwaga skrócona. Pełna treść dostępna na stronie RPL.	**Uwaga nieuwzględniona** Należy mieć na uwadze, że dostęp do okablowania rodzi problemy jeśli chodzi o konkurencję. Zaproponowane przepisy powstały na skutek dotychczasowych nieprawidłowych praktyk niektórych zarządców nieruchomości utrudniających dostęp do okablowania oraz hamujących konkurencję. Projektowane przepisy mają na celu zagwarantowanie równowagi w zakresie dostępu do okablowania i wyeliminowanie zachowań zaburzających konkurencję. Właściciel okablowania ma ponadto możliwość odzyskania części kosztów, w szczególności kosztów związanych z utrzymaniem udostępnionej infrastruktury.
124.	Art. 173 ust. 6 i 7	ZTK	Regulacja art. 173 projektu pke o tyle budzi niepokój, że co do zasady przedsiębiorca telekomunikacyjny będzie zobowiązany zapewnić innemu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu nieodpłatny dostęp do okablowania pomiędzy zakończeniem sieci w obiekcie budowalnym, a najbliższym punktem dystrybucji wraz z powiązanymi zasobami (art. 173 ust. 6 pkt. 1 projektu pke), chyba że przedsiębiorca telekomunikacyjny byłby właścicielem tegoż okablowania ale jedynie pod tym warunkiem, że przeważającym przedmiotem jego działalności	**Uwaga nieuwzględniona** Art. 173 ust. 6 i 7 dzieli dostęp do okablowania na dostęp odpłatny oraz dostęp nieodpłatny (za zwrotem kosztów związanych z utrzymaniem udostępnionej infrastruktury). Z ust. 1 art. 173 jasno wynika zakres podmiotowy obowiązku zapewniający, są to przedsiębiorcy telekomunikacyjni, a także inne podmioty niebędące przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi, o ile są właścicielami okablowania. Przedmiotowa regulacja nie stanowi zatem istotnego odstępstwa od przepisów Pt (art. 139 Pt – dostęp odpłatny zapewniany przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych) oraz megaustawy (art. 30 megaustawy

[7] M. Florczak-Wątor [w:] Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, wyd. II, red. P. Tuleja, Warszawa 2023, art. 2.

			będzie działalność telekomunikacyjna, to w takim przypadku dostęp do tegoż okablowania wraz z zasobami powiązanymi byłby odpłatny (art. 173 ust. 6 pkt. 3 projektu pke). Proponowane rozwiązanie uderza w pierwszym rzędzie w tych przedsiębiorców telekomunikacyjnych, którzy nie są właścicielami okablowania pomiędzy zakończeniem sieci w obiekcie budowalnym, a najbliższym punktem dystrybucji, gdyż oni muszą innemu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu przedmiotowy dostęp do okablowania i powiązanych zasobów zapewnić nieodpłatnie (art. 173 ust. 6 pkt. 1 projektu pke). Drugą grupą przedsiębiorców telekomunikacyjnych, dla których proponowane zapisy nie są korzystne są ci spośród przedsiębiorców telekomunikacyjnych, którzy co prawda są właścicielami okablowania pomiędzy zakończeniem sieci w obiekcie budowalnym, a najbliższym punktem dystrybucji, ale i tak muszą zapewnić nieodpłatny dostęp do przedmiotowego okablowania wraz z powiązanymi zasobami, gdyż przeważający przedmiot ich działalności (gospodarczej, statutowej) nie stanowi działalności telekomunikacyjnej (art. 173 ust. 6 projektu pke). Przykładem tej drugiej grupy przedsiębiorców telekomunikacyjnych będą nade wszystko spółdzielnie mieszkaniowe, dla których udział działalności telekomunikacyjnej w całej realizowanej działalności statutowej z pewnością nie przekroczy 50 %, z reguły wahając się między 3,%, a 5 % całej działalności spółdzielni.	– dostęp nieodpłatny zapewniany przez dysponentów nieruchomości) oraz dotychczasowej praktyki.

			W zaistniałej sytuacji nasza Izba Gospodarcza tego rodzaju rozwiązań oczywiście nie może zaakceptować, przede wszystkim mając na uwadze sytuację spółdzielni mieszkaniowych, które w przeważającej mierze będą właścicielami okablowania położonego pomiędzy zakończeniem sieci w obiekcie budowalnym, a najbliższym punktem dystrybucji, które to okablowanie wykonały i ułożyły, a także ponoszą koszty utrzymania, konserwacji, napraw tegoż okablowania, a mimo to nie uzyskają od innego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego zwrotu chociażby proporcjonalnej części poniesionych przez ten podmiot kosztów powstania tejże infrastruktury oraz ponoszonych przez ten podmiot kosztów jej utrzymania, nie wspominając już nawet o wpływie zapewnienia tegoż dostępu na plan biznesowy tegoż podmiotu, na co może liczyć przedsiębiorca telekomunikacyjny będący właścicielem tegoż okablowania, dla którego prowadzenie działalności telekomunikacyjnej stanowi clou całej realizowanej działalności gospodarczej (art. 173 ust. 6 pkt. 2 w zw. z art. 173 ust. 7 projektu pke). Zaproponowane zatem w art. 173 ust. 6 projektu pke rozwiązanie, przynajmniej w odniesieniu do ostatnio wskazanej grupy narusza konstytucyjną zasadę sprawiedliwości społecznej (art. 2 w zw. z art. 8 Konstytucji RP) naruszając zarazem zasady słuszności ogólnie pojęte.	

			Związek Telewizji Kablowych w Polsce Izba Gospodarcza proponuje wprowadzenie zmiany art. 173 ust. 6 projektu pke polegającej na: a/ nadaniu nowego brzmienia art. 173 ust. 6 projektu pke „Dostęp, o którym mowa w ust. 1 jest odpłatny, przy czym przedsiębiorca telekomunikacyjny ponosi proporcjonalną część ponoszonych przez zapewniającego dostęp kosztów utrzymania udostępnionej infrastruktury" oraz skreślenie art. 173 ust. 7 projektu pke, a gdyby wprowadzenie rozwiązania wskazanego w lit. a nie było możliwe, to wnioskowalibyśmy przynajmniej o: b/ wprowadzenie zmiany w art. 173 ust. 6 pkt. 2 projektu pke polegającej na nadaniu nowego brzmienia art. 173 ust. 6 pkt. 2 projektu pke „odpłatny, jeżeli okablowanie pomiędzy zakończeniami sieci w obiekcie budowalnym, a najbliższym punktem dystrybucji jest własnością podmiotu będącego przedsiębiorcą telekomunikacyjnym".	
125.	Art. 173 ust. 7 oraz 174 ust. 1	Wspólne stanowisko (KIKE, KIGEiT, Open Allies, PIKE,	Ustalanie poziomu opłat z tytułu dostępu pasywnego powinno odbywać się w oparciu o zasady uwzględniające uczciwą i rozsądną marżę, uwzględniającą ryzyko zwrot z inwestycji oraz wpływ na inne inwestycje. Wyznaczanie opłaty z tytułu dostępu pasywnego musi uwzględniać	**Uwaga nieuwzględniona** Proponowany zapis stanowiłby nadregulację w stosunku do brzmienia art. 61 ust. 3 ab initio EKŁE. Uwzględnienie uwagi doprowadziłoby do zablokowania możliwości wydania w rozsądnym terminie decyzji przez P. UKE, ze względu na konieczność analizy tak wielu zmiennych (propozycja zakłada otwarty katalog zmiennych), zwłaszcza wskazanych w

		MEDIAKOM)	wpływ takiego dostępu na działalność operatora udostępniającego. Zbyt niskie opłaty z tytułu dostępu pasywnego mogą negatywnie wpłynąć na działalność wykonywaną przez operatora w pozostałym zakresie (spadek zainteresowania droższymi usługami aktywnymi) a w konsekwencji nieefektywnego wykorzystania jego sieci i nierentowności całego przedsięwzięcia biznesowego. Regulacja związana z takim ryzykiem może zniechęcać do inwestycji, zwłaszcza w trudnych obszarach, wbrew zamierzeniom EKŁE. art. 173 ust. 7 PKE - dodanie na końcu przepisu: „Analizując wpływ opłat na plan biznesowy przedsiębiorcy Prezes UKE bierze pod uwagę w szczególności uczciwą i rozsądną marżę, uwzględniającą ryzyko prowadzenia inwestycji na obszarze na którym udzielany jest dostęp, uzyskanie założonej stopy zwrotu z inwestycji, jak również wpływ na inne prowadzone przez tego przedsiębiorcę lub planowane inwestycje w sieci telekomunikacyjne”. Dostęp do infrastruktury pasywnej może paradoksalnie prowadzić do dublowania istniejącej infrastruktury i wpływać niekorzystnie na efektywne jej wykorzystanie. Taka forma dostępu zapewnia operatorowi udostępniającemu jedynie częściowe pokrycie kosztów inwestycji, nie mówiąc o rozsądnej marży. Należy ograniczyć stosowanie takiego dostępu do	przepisie planów biznesowych. Jednocześnie wydane decyzje administracyjne mogą zostać zaskarżane i uchylane ze względu na przeprowadzenie „błędnej” lub „niekompletnej” analizy opłat. Nie należy zapominać również, że plan biznesowy ulega bieżącym aktualizacjom i zmianom dostosowując go do aktualnej sytuacji rynkowej. Może on ulec wielu zmianom poprzedzającym wydanie decyzji. Pamiętać, należy, że decyzje wydawane przez P. UKE muszą być niedyskryminujące i wyważone nawet wobec stron trzecich.

			przypadków gdy jest to faktycznie uzasadnione potrzebą zapewnienia konkurencji. Jeżeli operator oferuje alternatywne formy dostępu hurtowego nie powinien być zobowiązany do zapewnienia dostępu w sposób nie zapewniający mu zwrotu z inwestycji. art. 174 PKE ust. 1 pkt 2) – dodanie fragmentu: „Oceniając potrzebę zapewnienia skutecznej konkurencji, Prezes UKE bierze pod uwagę w szczególności dostępność realnych alternatywnych środków hurtowego dostępu oferowanych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, pod warunkiem że taki dostęp jest oferowany na uczciwych, rozsądnych i niedyskryminacyjnych warunkach”. art. 174 PKE – dodanie ust. 1a: „W przypadku przedsiębiorcy telekomunikacyjnego niebędącego jednocześnie dostawcą publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, Prezes UKE nie wydaje decyzji określonej w ust. 1, jeżeli przedsiębiorca ten oferuje dostęp do swojej sieci telekomunikacyjnej na niedyskryminacyjnych warunkach”. W toku postępowania w sprawie zapewnienia dostępu pasywnego Prezes UKE powinien badać, czy dany przedsiębiorca udziela dostępu na niedyskryminacyjnych, sprawiedliwych i przejrzystych warunkach dostawcom usług telekomunikacyjnych. W przypadku operatorów wyłącznie hurtowych nie dochodzi do faworyzowania części detalicznej własnego	

			przedsiębiorstwa. Jeżeli warunki dostępu są równe dla wszystkich zainteresowanych, należy uznać, że brak jest uzasadnienia regulacyjnego do ustalania warunków dostępu przez Prezesa UKE.	
126.	Art. 173 ust 7	Open Allies	Zwracamy się o dodanie na końcu przepisu: „Analizując wpływ opłat na plan biznesowy przedsiębiorcy Prezes UKE bierze pod uwagę w szczególności uczciwą i rozsądną marżę, uwzględniającą ryzyko prowadzenia inwestycji na obszarze na którym udzielany jest dostęp, uzyskanie założonej stopy zwrotu z inwestycji, jak również wpływ na inne prowadzone przez tego przedsiębiorcę lub planowane inwestycje w sieci telekomunikacyjne”. Celem EKŁE jest m.in. promowanie „realizacji i rozpowszechniania sieci o bardzo dużej przepustowości”, co podkreśla art. 1 ust. 2 pkt a) EKŁE, a także motyw (23) i motyw (28). Zdaniem Fundacji, opłata za dostęp powinna, poza zwrotem kosztów, przewidywać również uczciwą i rozsądną marżę za udzielenie dostępu. W przeciwnym wypadku, operator inwestujący w budowę sieci zostaje pozbawiony jakiegokolwiek zysku, a co za tym idzie takie rozwiązanie ma negatywny wpływ na rozwój inwestycji telekomunikacyjnych (co jest sprzeczne z celami EKŁE oraz założeniami strategii rozwoju szerokopasmowego). Szczególnie istotne jest uwzględnienie marży stanowiącej wynagrodzenie za ryzyko na obszarach	**Uwaga nieuwzględniona** Projektodawca odniósł się do tożsamej uwagi przedstawionej przez zbiór Izb Gospodarczych włączając do tego Open Allies – odniesienie się do wspólnego stanowiska: KIKE, KIGEiT, Open Allies, PIKE, MEDIAKOM do art. 173 ust. 7.

			trudniejszych inwestycyjnie (np. o małej gęstości zaludnienia lub niskim popycie na usługi szerokopasmowe).	
127.	Art. 174 ust. 1	Open Allies	Wnosimy, aby w art. 174 ust. 1 po pkt 2) na końcu dodać: „Oceniając potrzebę zapewnienia skutecznej konkurencji, Prezes UKE bierze pod uwagę w szczególności dostępność realnych alternatywnych środków hurtowego dostępu oferowanych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, pod warunkiem że taki dostęp jest oferowany na uczciwych, rozsądnych i niedyskryminacyjnych warunkach”. Wnosimy, aby dodać nowy ust. 1a w następującym brzmieniu: „1a. Prezes UKE nie wydaje decyzji określonej w ust. 1, zobowiązującej przedsiębiorcę telekomunikacyjnego niebędącego jednocześnie dostawcą publicznie dostępnych usług, jeżeli przedsiębiorca ten zapewnia realne alternatywne środki hurtowego dostępu na uczciwych, rozsądnych i niedyskryminacyjnych warunkach.” Zwracamy się, aby w instytucji określenia warunków, na jakich jest ustalany dostęp do okablowania w budynku, Prezes UKE miał obowiązek zbadania, czy dany warunkach dostawcom usług telekomunikacyjnych	**Uwaga nieuwzględniona** Projektodawca odniósł się do tożsamej uwagi przedstawionej przez zbiór Izb Gospodarczych włączając do tego Open Allies – odniesienie się do wspólnego stanowiska: KIKE, KIGEiT, Open Allies, PIKE, MEDIAKOM do art. 174 ust.1.

			Dostęp do infrastruktury pasywnej może paradoksalnie prowadzić do dublowania istniejącej infrastruktury i wpływać niekorzystnie na efektywne jej wykorzystanie. Taka forma dostępu zapewnia operatorowi udostępniającemu jedynie częściowe pokrycie kosztów inwestycji, nie mówiąc o rozsądnej marży. Należy ograniczyć stosowanie takiego dostępu do przypadków gdy jest to faktycznie uzasadnione potrzebą zapewnienia konkurencji. Jeżeli operator oferuje alternatywne formy dostępu hurtowego nie powinien być zobowiązany do zapewnienia dostępu w sposób nie zapewniający mu zwrotu z inwestycji. Mając na względzie powyższe, należy stwierdzić, że zapewnienie dostępu do infrastruktury na podstawie projektowanego art. 174 ustawy PKE nie znajduje uzasadnienia w przypadku gdy podmiot ubiegający się o dostęp może skorzystać z innych alternatywnych usług dostępu hurtowego, oferowanych przez operatora hurtowego, umożliwiających świadczenie usług detalicznych na rzecz użytkowników końcowych podłączonych do sieci operatora zapewniającego ten dostęp. Należy jednak doprecyzować, że taki przypadek nie powinien obejmować operatora hurtowego (nie świadczącego usług detalicznych) ubiegającego się o dostęp, ponieważ jego intencją nie jest świadczenie usług detalicznych na rzecz użytkowników końcowych i z tego względu inne usługi dostępu hurtowego, które to umożliwiają nie są dla takiego operatora alternatywą. Ponadto, należy zwrócić uwagę, że zapewnienie takiego	

			dostępu na rzecz operatora hurtowego, który oferuje otwarty dostęp do sieci wpływa korzystnie na konkurencyjność oferowanych usług pod względem ich różnorodności, cen i jakości skierowanych do abonentów. Jest to o tyle istotne, że w przypadku operatorów wyłącznie hurtowych zmitygowane jest ryzyko naruszenia konkurencji detalicznej. Z założenia nie będą faworyzowane części detaliczne własnego przedsiębiorstwa. Jeżeli Prezes UKE pozytywie zweryfikuje niedyskryminacyjne traktowanie wszystkich żądających dostępu, należy uznać, że brak jest uzasadnienia regulacyjnego do ustalania warunków dostępu przez Prezesa UKE, z wyjątkiem sytuacji, w której operator posiada już sieć na danej nieruchomości, i wniosek jest związany z przejściem operatora na nową technologię (w szczególności FTTH).	
128.	Art. 173	PINK	Zasadne jest dokonanie zmian w zakresie przepisu art. 173 PKE, który to przepis jest niekorzystny dla właścicieli, użytkowników wieczystych oraz zarządców nieruchomości, w tym w szczególności, nieruchomości komercyjnych. Nie znajduje bowiem uzasadnienia dalsze uprzywilejowanie przedsiębiorców telekomunikacyjnych w zakresie kosztów jakie powinni oni ponosić w związku z zapewnieniem dostępu do nieruchomości. Podkreślić w tym miejscu należy, że zwrot poniesionych kosztów powinien dotyczyć kosztów, których właściciel, użytkownik wieczysty lub	**Uwaga nieuwzględniona** W kontekście brzmienia art. 173 ust. 6 pkt 1 PKE należy wskazać, ze jest on korzystniejszy względem dotychczas stosowanej regulacji wynikającej z brzmienia art. 30 ust. 3b megaustawy. Obecna regulacja zakłada proporcjonalny względem wykorzystywanego okablowania zwrot ponoszonych kosztów na jego utrzymanie niezależnie czy koszty te powstały w związku z uzyskaniem dostępu przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego czy też nie. Należy mieć na uwadze, że zgodnie z art. 173 ust. 6 ust. 2 dostęp jest odpłatny wyłącznie w sytuacji, gdy zobligowanym do dostępu jest przedsiębiorca telekomunikacyjny sensu

			zarządca nieruchomości by nie poniósł, gdyby nie obowiązek związany z zapewnieniem dostępu do nieruchomości. PINK stoi na stanowisku, że obowiązkiem ustawodawcy jest zapewnienie równego traktowania właścicieli, zarządców i użytkowników wieczystych nieruchomości tak jak przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Zaznaczyć należy, że budynki komercyjne są szczególnym rodzajem budynków, odmiennym od budynków mieszkalnych, w szczególności w zakresie charakteru abonentów, obowiązku 4 zapewnienia bezpieczeństwa i stałości dostępności usług telekomunikacyjnych, dodatkowych wymogów wynikających z nadzoru i odpowiedzialności wobec najemców w budynkach komercyjnych. Dodatkowo, trzeba uwzględnić też fakt wzrostu kosztów utrzymania pracowników lub też konieczność opłacania wykwalifikowanych, profesjonalnych serwisów zewnętrznych. Wymagania ustawowe rodzą po stronie właścicieli, zarządców i użytkowników wieczystych dodatkowe koszty, które gdyby nie wniosek o zapewnienie dostępu, by nie wystąpiły. Projektowany przepis art. 173 PKE reguluje obowiązek zapewnienia dostępu do okablowania między zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym a najbliższym punktem dystrybucji na rzecz przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, jeżeli jego powielenie byłoby ekonomicznie nieefektywne lub technicznie niewykonalne, nakładając na przedsiębiorców telekomunikacyjnych lub właścicieli okablowania. Przepis ten dokonuje dystynkcji w zakresie	stricto, a nie każdy podmiot – który chociażby przez chęć odpłatnego udostępnienia swoich zasobów – może wykazać, że wykonuje działalność telekomunikacyjną w ramach swojej dodatkowej działalności, ponieważ uzyskał wpis do rejestru PT, o którym mowa w art. 5 ust. 1 Pke. Podmioty nie spełniające tego warunku udostępniają swoje zasoby nieodpłatnie, natomiast przysługuje im zwrot części kosztów zapewnienia tego dostępu w określonym zakresie.

			odpłatności dostępu. W ocenie PINK, w świetle powyższych rozważań, brak jest argumentów uzasadniających dokonanie takiego podziału, nie znajduje bowiem uzasadnienia sytuacja, w której dostęp jest odpłatny tylko w wypadku, gdy okablowanie pomiędzy zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym a najbliższym punktem dystrybucji jest własnością podmiotu, którego przeważającym przedmiotem działalności jest działalność telekomunikacyjna. Ufamy, że merytoryczny dyskurs pozwoli wypracować rozwiązania zgodne z zasadami proporcjonalności i zachowania równości podmiotów, nie zaś takie, które prowadziłyby do uprzywilejowania przedsiębiorców telekomunikacyjnych, kosztem właścicieli, użytkowników wieczystych lub zarządców nieruchomości.	
4.2. Rozdział 2. Obowiązki dostępowe symetryczne (art. 176 – 181)				
129.	Art. 178	KIKE	Art. 178 PKE przewiduje regulację, zgodnie z którą Prezes UKE może w drodze nałożyć, m.in. na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, obowiązki niezbędne dla zapewnienia łączności z użytkownikiem końcowym, w tym: (i) obowiązek połączenia sieci, jeżeli takie połączenie nie zostało jeszcze zrealizowane, oraz (ii) obowiązek zapewnienia interoperacyjności usług. Wydaje się, że celem tego przepisu było zapewnienie małym i średnim przedsiębiorcom	**Uwaga uwzględniona** W pkt 1 lit a należy "oraz" zastąpić "lub". Sformułowania "w tym" i w szczególności" są stosowane zamiennie więc to nie wymaga zmiany. Art 61 ust. 2 EKŁE lit a i b się różnią i nie muszą występować łącznie. Określenie jako adresata tych obowiązków "przedsiębiorcy telekomunikacyjnego" a nie "operatora" wskazuje iz pierwotnym zamysłem projektodawcy było zapewnienie dostępu telekomunikacyjnego a nie tylko połączenia sieci.

			telekomunikacyjnym (integratorom usług SMS) dostępu do sieci operatorów mobilnych, pomimo braku posiadania przez nich własnej sieci. W ocenie Izby, regulacja ta jednak ogranicza się tylko do podmiotów posiadających własne sieci, co nie jest prawidłowe. Regulacja zawarta w EKŁE wskazuje, że omawiany przepis powinien również umożliwiać zapewnienie dostępu operatorom MVNO (czyli też bez sieci) wobec hostów. Konieczne jest zatem zapewnienie przez prawodawcę takich rozwiązań. Przykładowo, art. 178 ust. 1 pkt 1 mógłby uzyskać następujące brzmienie: Prezes UKE może, w drodze decyzji, nałożyć na: 1) przedsiębiorcę telekomunikacyjnego – obowiązki niezbędne dla zapewnienia łączności z użytkownikiem końcowym, w szczególności a) obowiązek połączenia sieci, jeżeli takie połączenie nie zostało jeszcze zrealizowane, lub b) obowiązek zapewnienia interoperacyjności usług. (otwarty katalog rozstrzygnięć organu regulacyjnego).	
4.3. Rozdział 3. Koordynacja dostępu telekomunikacyjnego (art. 182 – 191)				
130.	Art. 182 ust 6	Wspólne stanowisko (KIKE,	<u>Propozycja zmian:</u> Prezes UKE może wydać decyzję, o której mowa w ust. 1, gdy przedmiot sporu między	**Uwaga uwzględniona.**

		KIGEiT, Open Allies, PIKE, MEDIAKOM)	przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi albo między przedsiębiorcą komunikacji elektronicznej a podmiotem zobowiązanym do zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego, dotyczy obowiązków wynikających z przepisów ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, obowiązku, o którym mowa w art. 173 lub decyzji Prezesa UKE nakładającej obowiązek dostępowy symetryczny lub obowiązek regulacyjny, o ile realizacja tych obowiązków wymaga zawarcia umowy o dostępie pomiędzy tymi samymi stronami. W przypadku gdy przewidziane są różne terminy na złożenie wniosku, o którym mowa w ust. 21, stosuje się termin najdłuższy. Art. 182 dotyczy kompetencji Prezesa UKE do rozstrzygania sporów w sprawach dostępowych. Ust. 6 tego artykułu wskazuje przesłanki wydania przez Prezesa UKE decyzji rozstrzygającej spór w oparciu o obowiązki jednej ze stron sporu. Przepis jednak nie uwzględnia wydania decyzji rozstrzygającej spór o dostęp wynikający z ustawowego obowiązku, o którym mowa w art. 173 PKE (dostęp do okablowania w obiekcie budowlanym). Obowiązek z art. 173 PKE nie mieści się bowiem w kategorii dostępu symetrycznego lub regulowanego. Wszystko wskazuje na to, że jest to wyłącznie kwestia przeoczenia, a nie celowego usunięcia możliwości rozstrzygnięcia sporu przez Prezesa UKE.	

131.	Art. 182 ust, 7-13	PIIT	Art. 182 ust. 7-13 - opłata z rozstrzygnięcie sporu W nawiązaniu do uwag zgłoszonych do art. 23 i opłaty telekomunikacyjnej PIIT podkreśla, że opłata przewidziana w art. 182 ust. 7 jest niekompatybilna z opłatą telekomunikacyjną. Bez względu na mechanizm potencjalnego odzyskania wniesionej opłaty w przypadku sporu słusznie przekazanego do rozstrzygnięcia Prezesowi UKE, konstrukcja tej opłaty zakłada ponoszenie kosztu aktywności Prezesa UKE, który powinien być pokrywany przez opłatę z art. 23 ust. 1: *Art. 23. 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny uiszcza roczną opłatę telekomunikacyjną związaną z realizacją zadań w zakresie telekomunikacji przez organy administracji, o których mowa w art. 414 ust. 1, w tym:* *(...)* *4) rozstrzyganiem sporów między przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi;* Jedynym przypadkiem, w którym opłata telekomunikacyjna nie pokrywa kosztów związanych z rozstrzyganiem sporów jest przypadek, gdy spory te dotyczą relacji przedsiębiorcy telekomunikacyjnego z podmiotem niebędącym przedsiębiorcą telekomunikacyjnym (np. ze wspólnotą mieszkaniową). Przepisy nie przewidują jednak takiego rozróżnienia, gdyż art. 182 ust. 7 odsyła po prostu do wniosków, o których mowa w ust. 1 (a więc także dotyczących sporów między przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi. W konsekwencji ustawa ponosi dwukrotne ponoszenie kosztu tej samej	**Uwaga nieuwzględniona** W odniesieniu do opłat za złożenie wniosku o koordynację dostępu należy wskazać, że postępowania dotyczące dostępu stanowią regulacyjną alternatywę względem postepowań cywilnych, które ze swojej kontradyktoryjnej natury, zasad apelacyjności oraz kasatoryjności oznaczają długie zaangażowanie środków operacyjnych strony powodowej (opłaty sądowe etc.). Postępowania także zastępują koszty sporządzania umów, opłaty notarialne itd. Naliczanie opłat za takie postepowania, które angażowały znaczne zasoby ludzkie regulatora doprowadzi do ich racjonalizacji, rozumianej również jako nadużywanie prawa wnioskodawcy w celu „zamrożenia lokalnych inwestycji" z uwagi na wszczynanie postępowań jako takich. Powiązanie wysokości opłaty ze zmienną w postaci przeciętnego wynagrodzenia jest również racjonalne z uwagi na uwarunkowania związane czynnikami ekonomicznymi. Likwiduje konieczność opracowywania taryf, cenników czy stosownych rozporządzeń, a zatem tworzenie dodatkowej legislacji. Konstrukcja przepisu art. 182 ust. 7 w zw. z ust. 9 skłania operatorów do podjęcie wszelkich kroków, w celu polubownego rozwiązania sporu, bez angażowania PUKE. Opłata telekomunikacyjna stanowi główne źródło finansowania działań Regulatora, natomiast opłata z art. 182 rekompensuje jedynie małą część związaną z prowadzeniem postępowań spornych (wysokość tej opłaty co do zasady nie rekompensuje całego kosztu postępowania).

			aktywności Prezesa UKE, co jest niedopuszczalne chociażby na gruncie art. 16 ust. 1 EKŁE. W związku z powyższym wnosimy o rezygnację z opłaty telekomunikacyjnej (zgodnie z uwagami do art. 23) albo o rezygnację z opłaty przewidzianej przepisami art. 182 ust. 7-12.	
132.	Art. 183-184	Open Allies	Zdaniem Fundacji, wprowadzane do projektu ustawy PKE przepisy dotyczące mediacji są nadmiarowe. Już dzisiaj postępowania administracyjne przed Prezesem UKE są prowadzone nieproporcjonalnie długo, niezgodnie z terminami wytyczonymi w regulacjach unijnych. Obawiamy się, że wprowadzenie dodatkowej instytucji, mogącej doprowadzi do jeszcze dłuższego procedowania spraw w Urzędzie Komunikacji Elektronicznej. Nawet jeżeli mediacja będzie wymagać wyrażenia zgody przez uczestników, po prostu przedłuży czas trwania postępowania administracyjnego. Tymczasem przepisy powinny dążyć do jak najszybszego załatwiania spraw. Fundacja wnosi o wykreślenie przepisów dotyczących mediacji z projektu ustawy PKE.	**Uwaga nieuwzględniona** Przepis jest wdrożeniem jednej z praktyk przewidzianych w Connectivity Toolbox (https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/connectivity-toolbox). Poza tym wskazujemy, że mediacja jest dobrowolna. Jej przeprowadzenie jest szansą na pozytywne załatwienie sprawy w szybszy i prostszy sposób rozstrzygnięcia sporu. W związku z tym, nie ma obowiązku przeprowadzenia mediacji w każdym postępowaniu.
133.	Art. 183-184	Wspólne stanowisko (KIKE, KIGEiT, Open Allies, PIKE,	Przepisy dotyczące mediacji są nadmiarowe i może prowadzi do dalszego wydłużania i tak już długotrwałych postępowań przed Prezesem UKE. Trudno zakładać, że mediacje istotnie wpłyną na możliwość osiągnięcia przez strony porozumienia, skoro każdy spór jest obowiązkowo poprzedzany negocjacjami stron, a ponadto strony w każdym	**Uwaga nieuwzględniona** Przepis jest wdrożeniem jednej z praktyk przewidzianych w Connectivity Toolbox (https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/connectivity-toolbox). Poza tym wskazujemy, że mediacja jest dobrowolna. Jej przeprowadzenie jest szansą na pozytywne załatwienie sprawy w szybszy i prostszy sposób rozstrzygnięcia sporu. W

		MEDIAKOM)	czasie, również w trakcie rozstrzygania sporu przez UKE, mogą swobodnie dążyć do osiągnięcia porozumienia. Nawet jeżeli mediacja będzie wymagać wyrażenia zgody przez uczestników, po prostu przedłuży czas trwania postepowania administracyjnego. Tymczasem przepisy powinny dążyć do jak najszybszego załatwiania spraw. Dlatego należy wykreślić z PKE przepisy dotyczące mediacji.	związku z tym, nie ma obowiązku przeprowadzenia mediacji w każdym postępowaniu.
134.	Art. 191 ust. 6	ZTK	W sprawach dotyczących koordynacji dostępu telekomunikacyjnego z uwagi na niewiążący charakter opinii BEREC (art. 288 zd. 7 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej) w wyjątkowych przypadkach wymagających podjęcia pilnego działania ze względu na bezpośrednie i poważne zagrożenie konkurencyjności lub interesów użytkowników końcowych Prezes UKE może wydać decyzję w sprawach spornych na okres nieprzekraczający sześciu miesięcy, w żaden jednakże sposób nie powiązany z otrzymaniem niewiążącej opinii od BEREC, wbrew odmiennemu zapisowi art. 191 ust. 6 in fine projektu pke. Proponujemy zatem w art. 191 ust. 6 in fine projektu pke skreślić przecinek oraz treść w brzmieniu *„przed otrzymaniem opinii BEREC*”.	**Uwaga nieuwzględniona** Niniejszy przepis stanowi implementację normy zawartej w art. 27 ust. 3 i 4 EKŁE. Art. 191 ust. 4 stanowi o ścisłej współpracy regulatora z BEREC, proponowana w uwadze zmiana nie może stanowić wyłomu od tej zasady.
4.4. Rozdział 4. Decyzje obszarowe w zakresie dostępu telekomunikacyjnego (art. 192 – 197)				
135.	Art. 197 ust. 4	ZTK	Zupełnie nie sposób zgodzić się z argumentacją zaprezentowaną w uzasadnieniu projektu pke (strona 156-strony157) w świetle której „Mając na	**Uwaga nieuwzględniona**

			uwadze ratio legis wprowadzenia decyzji obszarowej, projektodawca zdecydował się na znaczne wydłużenie czasu na złożenie skargi na decyzję obszarową, z terminu dwutygodniowego wynikającego z art. 479^{58} k.p.c. do dwumiesięcznego. W tym zakresie art. 198 ust. 2 Pke stanowi lex specialis w stosunku do ww. przepisu k.p.c. Jednocześnie przepis ten stanowi termin zawity na złożenie skargi, a wniosek o przywrócenie terminu na złożenie odwołania jest niedopuszczalny o czym przesądza art. 197 ust. 4 Pke. Tym samym, po upływie ww. terminu, skarga powinna podlegać odrzuceniu. Rozwiązania te służą zabezpieczeniu adresatów wydanej decyzji przed jej uchyleniem w sytuacji, w której zastosowali się już do jej postanowień m. in. zawierając zobowiązania cywilnoprawne. Późniejsze uchylenie decyzji ex nunc w okresie jej 7- letniego obwiązywania stanowiłoby naruszenie zasady sprawiedliwości i niedyskryminacji.”. Przede wszystkim z przytoczonego uzasadnienia nie sposób dociec, w czym miałoby się przejawić naruszenie zasady sprawiedliwości i niedyskryminacji z powodu uchylenia decyzji w wyniku postępowania toczącego się po przywróceniu terminu do wniesienia środka odwoławczego. Przede wszystkim godzi się zauważyć, że postępowanie o przywrócenie terminu do wniesienia środka odwoławczego nie odbywa się w jakimś odległym okresie czasu, skoro wniosek ten jest składany w terminie tygodnia od ustania	Decyzje obszarowe są szczególnym rodzajem decyzji administracyjnych. Objęte są odrębną procedurą wydawania, poprzedzoną publicznie ogłaszanymi konsultacjami. Wydłużony jest także termin na składanie odwołań – 2 miesiące w stosunku do dwóch tygodni przewidzianych w Kpa czy Kpc. Przesłanką dla zakazu przywracania terminu do odwołań, jest zachowanie stabilności warunków prowadzenia działalności przez podmioty, których decyzja ta dotyczy. Podkreślić należy, że decyzja obszarowa ma charakter czasowy – jest wydawana na czas do 7 lat, co oznacza, że nie ma charakteru permanentnego, zwłaszcza że decyzje obszarowe są poddawane przeglądowi prowadzonemu *ex officio* przez Prezesa UKE (*vide* art. 181 ust. 1). Wskazać ponadto trzeba, że przepis art. 194 stanowi o stosowaniu do decyzji obszarowych m.in. przepisów Kpa, a w tym kontekście nie został wyłączony art. 161 par. 1 Kpa. Mimo, że w KPA nie ma wyraźnego zdefiniowania decyzji generalnych, to w doktrynie przyjmuje się, że w polskim ustawodawstwie funkcjonują tego typu decyzje w przepisach m.in. prawa sanitarnego w ustawie z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 oraz art. 31a w/w. ustawy Główny Inspektor Sanitarny wydawał decyzje stanowiące podstawę m.in. do wycofania z obrotu tzw. dopalaczy oraz zamknięcia obiektów służących do ich produkcji i obrotu (hurtowego lub detalicznego). Zgodnie z linią orzeczniczą NSA o generalnym charakterze tych decyzji można mówić z powodu nieokreślonego kręgu adresatów tego aktu. Jako decyzje generalne można traktować także decyzje wydawane przez Państwową Inspekcję Farmaceutyczną na podstawie art. 108 Ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo

			przyczyny uchybienia terminowi do wniesienia środka odwoławczego (art. 169 § 1 k.p.c.), więc raczej trudno oczekiwać że strona decyzji obszarowej tak szybko przystąpi do wstępowania w stosunki cywilnoprawne. Pamiętać także należy, że sąd w miarę szybko rozpoznaje wnioski o przywrócenie terminu do wykonania czynności procesowej, co tym bardziej przeczy obawom przytoczonym w uzasadnieniu projektu pke. Ponadto przesłanki przywrócenia terminu do dokonania czynności procesowej są niezwykle ważkie dla strony procesu albowiem zasadzają się w uchybieniu terminowi do dokonania czynności bez winy tejże strony (art. 168 § 1 k.p.c.), co z kolei stanowi gwarancję praw strony w procesie. Nie należy zapominać, że jeżeli uchybienie terminowi nie wywołuje w sferze prawnej strony ujemnych skutków procesowych, to sąd terminu do dokonania czynności procesowej nie przywróci (art. 168 § 2 k.p.c.), a zatem nie każde złożenie wniosku o przywrócenie terminu do dokonania czynności procesowej będzie skutkowało jego przywróceniem. To kolejna okoliczność podważająca obawy zgłoszone w uzasadnieniu projektu rzekomo przemawiające za zastosowaniem takiej instytucji. Instytucja przywrócenia terminu do dokonania czynności procesowej, w tym przypadku do wniesienia środka odwoławczego od decyzji obszarowej Prezesa UKE, stanowi realizację ochrony konstytucyjnego prawa do sądu każdej	farmaceutyczne. Dotyczą one możliwości wstrzymania lub wycofania z obrotu lub stosowania produktów leczniczych nie dopuszczonych do obrotu na terenie RP. Adresatem tego typu decyzji są wszystkie podmioty zajmujące się dystrybucją tego rodzaj środków leczniczych, nie muszą być oni indywidualnie oznaczeni.

			osoby (art. 45 ust. 1 w zw. z art. 77 ust. 2 Konstytucji RP), a zatem wyłączenie ograniczenie tego prawa musi zostać podyktowane naprawdę ważkimi przesłankami, a takowych w uzasadnieniu projektu pke nie przytoczono. Wnosimy zatem o wyeliminowanie z projektu pke przepisu art. 197 ust. 4, gdyż nie zachodzą żadne uzasadnione przesłanki przemawiające za wyłączeniem prawa strony do wniesienia środka odwoławczego od decyzji obszarowej Prezesa UKE; z pewnością taką przesłanką nie może być sam fakt przedłużenia o sześć tygodni terminu na zaskarżenie tejże decyzji w zestawieniu z dwutygodniowym terminem przewidzianym w art. 479^{58} § 1 k.p.c.	
5. DZIAŁ IV REGULOWANIE RYNKU KOMUNIKACJI ELEKTRONICZNEJ				
5.1. Rozdział 1. Analiza rynków i nakładanie obowiązków regulacyjnych (art. 198 – 210)				
136.	Art. 198 ust. 3	ZTK	W procesie analizy rynku w zakresie produktów lub usług komunikacji elektronicznej zalecenie Komisji Europejskiej, o którym mowa w art. 198 ust. 3 projektu pke jest niewiążące (art. 288 zd. 7 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej). Z tego zatem powodu zachodzi konieczność uchylenia regulacji art. 198 ust. 3 projektu pke	**Uwaga nieuwzględniona** Przepis stanowi wdrożenie EKŁE (art. 67).
137.	Art. 200 ust. 3	ZTK	Z uwagi na niewiążący charakter zaleceń Komisji Europejskiej wskazanie rynku właściwego w takim zaleceniu jest dla Prezesa UKE prawnie irrelewantne (art. 288 zd. 7 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej).	**Uwaga nieuwzględniona** Przepis stanowi wdrożenie EKŁE (art. 67).

			Proponujemy wobec tego w art. 200 ust. 3 skreślić zdanie 1.	
5.2. Rozdział 2. Obowiązki na rynkach hurtowych (art. 211 – 230)				
138.	Art. 211, art. 214 ust. 2	PIIT	Art. 211, art. 214 ust. 2 - obowiązki na rynkach hurtowych Projektowany art. 211 PKE niewłaściwie implementuje art. 72 EKŁE, w szczególności w zakresie elementów niezwiązanych z rynkiem właściwym. W tym przypadku obowiązek może być nałożony pod warunkiem, że jest on proporcjonalny i konieczny, aby osiągnąć cele określone w art. 3 EKŁE. Warunek, iż odmowa zapewnienia dostępu uniemożliwiałaby powstanie trwale konkurencyjnego rynku i naruszałaby interes użytkowników końcowych, nie jest wystarczająca. Propozycja zmian dopasowana do brzmienia EKŁE. W związku z powyższym wnosimy o nadanie art. 211 PKE następujące brzmienie: Art. 211. Prezes UKE może, w drodze decyzji, ~~zgodnie z przesłankami, o których mowa w art. 203 pkt 2 lit. a~~, nałożyć na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej obowiązek uwzględniania uzasadnionych wniosków przedsiębiorców komunikacji elektronicznej o zapewnienie im dostępu do infrastruktury technicznej, okablowania pomiędzy zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym a najbliższym punktem dystrybucji lub anteny, ~~w tym również niezwiązanych z danym rynkiem właściwym, biorąc pod uwagę~~ jeżeli uzna, że	**Uwaga nieuwzględniona** Ad. Art. 211 – przepis w opinii projektodawcy dobrze oddaje wymogi wynikające z art. 72 EKŁE. Należy przy tym zauważyć, że konieczność zapewnienia zgodności z przesłankami, o których mowa w art. 203 pkt 2 lit. a jest wskazana również przy innych obowiązkach regulacyjnych, co wynika z nakazu zastosowania do ich nakładania art. 68 EKŁE. Zatem przyjęcie propozycji brzmienia zaproponowanej w uwadze doprowadziłoby do zaburzenia spójności w ramach regulacji obejmującej obowiązki na rynkach hurtowych. Ad 214 ust. 2 – przepis stanowi wdrożenie art. 70 ust. 2 ostatnie zdanie EKŁE. Przepis reguluje możliwość doszczegółowienia obowiązku z ust. 1 w sytuacji kiedy konieczne jest zapewnienie równorzędności dostępu.

			odmowa zapewnienia tego dostępu uniemożliwiłaby powstanie trwale konkurencyjnego rynku i naruszałaby interes użytkowników końcowych. Obowiązek ten może być nałożony niezależnie od tego, czy według analizy rynku składniki aktywów, których dotyczy ten obowiązek, stanowi element rynku właściwego, jednak pod warunkiem że obowiązek ten jest proporcjonalny i konieczny, aby osiągnąć cele określone w art. 414 ust 2. Jednocześnie wnosimy o wykreślenie art. 214 ust. 2, gdyż wykracza on poza implementację przepisów unijnych. Co istotne, art. 70 EKŁE jest wdrażany przez art. 214 ust. 1 PKE. Ust. 2 wprowadza nieznane na gruncie regulacji europejskich pojęcie równego traktowania poprzez „takie samo traktowanie przedsiębiorców". Uzasadnieniem dla obowiązywania takiego przepisu nie jest także motyw 184 EKŁE, który odnosi się do podmiotów zintegrowanych pionowo a nie do relacji operator SMP – operator korzystający.	
139.	Art. 217 ust. 4 pkt. 2	ZTK	Wbrew odmiennemu zapisowi zawartemu w art. 217 ust. 4 pkt. 2 projektu pke Prezes UKE w decyzji nakładającej na przedsiębiorcę o znaczącej pozycji rynkowej obowiązek stosowania opłaty z tytułu dostępu telekomunikacyjnego w wysokości określonej przez Prezesa UKE nie może stosować się do niewiążących zaleceń Komisji Europejskiej lub BEREC (art. 288 zd. 7 traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej), ani też do wytycznych lub wspólnych stanowisk Komisji Europejskiej lub	**Uwaga nieuwzględniona** Należy podkreślić, że konstrukcja tego nowego przepisu wynika z praktyki regulacji rynku, o czym mowa w uzasadnieniu i sytuacji które już miały miejsce, gdy Prezes UKE nie mógł skorzystać z Zalecenia Komisji Europejskiej, bo nie miał na to podstawy prawnej w przepisach Pt. Należy podkreślić, że w przepisie jest mowa o możliwości nałożenia obowiązku tam wskazanego a ust. 4 pkt. 2 ogranicza tylko możliwości kiedy może to zrobić.

			BEREC, które nie stanowią źródła prawa powszechnie obowiązującego w ujęciu art. 87 Konstytucji RP. Konkluzja ta wymusza potrzebę wykreślenia regulacji art. 217 ust. 4 pkt. 2 projektu pke.	
5.3. Rozdział 3. Migracja z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi (art. 231 – 235)				
140.	Art. 232-233	PIIT	Art. 232-233 - migracja z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi Projektowany art. 232 ust. 1 PKE stanowi błędną implementację art. 81 ust. 2 akapit 2 EKŁE zgodnie z którym: 2. Krajowy organ regulacyjny zapewnia, aby proces wycofania z eksploatacji lub zastąpienia elementów sieci obejmował przejrzysty harmonogram oraz warunki, w tym odpowiedni okres wypowiedzenia przewidziany na migrację, a także aby przewidywał dostępność alternatywnych produktów o przynajmniej porównywalnej jakości pozwalających uzyskać dostęp do zmodernizowanej infrastruktury sieciowej, które zastąpią wymienione elementy, gdy jest to konieczne, w celu ochrony konkurencji i praw użytkowników końcowych. W art. 232 ust. 1 PKE brakuje obligatoryjnego warunku, którego spełnienie pociąga za sobą konieczność zapewnienia alternatywnego produktu hurtowego na wypadek migracji. Przytoczony przepis EKŁE uzależnia ten obowiązek od zaistnienia szczególnej potrzeby, jaką jest ochrona konkurencji i praw użytkowników końcowych. Ta warunkowość znajduje swoje	**Uwaga nieuwzględniona** Departament Unii Europejskiej KPRM negatywnie zaopiniował zaproponowane rozwiązanie wskazując, że nie stanowi ono implementacji EKŁE. Zgodnie bowiem z art. 81 ust. 2 akapit 2 w odniesieniu do składników aktywów, które planuje się wycofać z eksploatacji lub zastąpić, krajowy organ regulacyjny może uchylić obowiązki, gdy ustali, że podmiot zapewniający dostęp: a) ustanowił odpowiednie warunki sprzyjające migracji, w tym **udostępnił alternatywny produkt dostępu** o co najmniej porównywalnej jakości, do tej jaka istniała przy użyciu dotychczasowej infrastruktury, zapewniający możliwość dotarcia do tych samych użytkowników końcowych; oraz b) przestrzegał warunków i procedury, o których powiadomił krajowy organ regulacyjny zgodnie z niniejszym artykułem. W opinii Departamentu Unii Europejskiej KPRM wypełnienie przez podmiot zapewniający dostęp warunków, o których mowa w lit. a i b, ma charakter obligatoryjny. W związku z tym, że warunek *ochrony konkurencji i praw użytkowników końcowych* znajduje się w EKŁE w przepisie kierowanym do organu regulacyjnego, warunek ten został wskazany w art. 233, zgodnie z którym *Prezes UKE, mając na*

			potwierdzenie także w opublikowanych 6 lutego 2024 r. Zaleceniach Komisji w sprawie promowania połączeń gigabitowych w drodze regulacji4 Należy przewidzieć, by podmiotom ubiegającym się o dostęp udostępniono odpowiedni produkt alternatywny o co najmniej porównywalnej jakości pozwalający uzyskać dostęp do zmodernizowanej infrastruktury sieciowej. Należy to przewidzieć przed rozpoczęciem okresu wypowiedzenia lub z odpowiednim wyprzedzeniem przed uchyleniem obowiązków udzielenia dostępu do dotychczasowej sieci, tak aby umożliwić wycofanie z eksploatacji. Krajowe organy regulacyjne powinny rozważyć te warunki, jeżeli jest to konieczne do ochrony konkurencji i praw użytkowników końcowych. (pkt 76) Bez dodania analogicznego warunku w art. 232 ust. 1 PKE nie będzie możliwe realizowanie migracji z sieci miedzianych zgodnie z EKŁE i Zaleceniami. Uwaga skrócona. Pełna treść dostępna na stronie RPL.	*uwadze ochronę konkurencji i praw użytkowników końcowych, w drodze decyzji zatwierdza powiadomienie o zamiarze migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi albo odmawia zatwierdzenia powiadomienia o zamiarze migracji z infrastruktury, jeżeli harmonogram i warunki migracji nie są przejrzyste i nie zapewniają ochrony konkurencji lub nie zapewniają ochrony praw użytkowników końcowych.*
5.4. Rozdział 4. Ograniczenia na rynkach detalicznych (art. 236 – 237)				
5.5. Rozdział 5. Szczegółowe warunki regulacyjne (art. 238 – 241)				
5.6. Rozdział 6. Szczegółowe warunki inwestowania (art. 242 – 257)				
5.7. Rozdział 7. Rachunkowość regulacyjna i kalkulacja kosztów (art.. 258 – 263)				

141.	Art. 258, 260, 263, art. 2 pkt 13	PIIT	W ocenie PIIT konieczna jest zmiana art. 258 , art. 260 i art. 263 oraz definicji „instrukcji” w art. 2 pkt 13, tak by zgodnie z Zaleceniem z dnia 19 września 2005 r. w sprawie rozdzielności księgowej i systemów księgowania kosztów zgodnie z uregulowaniami prawnymi dla łączności elektronicznej (dalej: Zalecenia z 2005 r.), wyodrębnieniu oprócz przychodów i kosztów podlegał średnioroczny kapitał zaangażowany (zamiast aktywów i pasywów). Zgodnie z art. 258 ust. 1 projektu PKE: Celem rachunkowości regulacyjnej jest wyodrębnienie i przypisanie aktywów, pasywów, przychodów i kosztów przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej do działalności w zakresie dostępu telekomunikacyjnego lub działalności w zakresie usług na rynku detalicznym, tak jakby każdy rodzaj działalności był świadczony przez innego przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej, a także ustalenie przychodów i związanych z nimi kosztów odrębnie dla każdej z usług objętych kalkulacją kosztów. Natomiast, zgodnie z Zalecenia z 2005 r.: Zaleca się, aby notyfikowani operatorzy, od których wymagane jest złożenie sprawozdania o rozdzielności księgowej, dostarczyli zestawienie zysków i strat oraz zestawienie zaangażowanego kapitału dla każdej spośród ustalonych jednostek sprawozdawczych (na podstawie właściwych rynków i usług). Proponujemy więc doprecyzować wskazane zapisy PKE zgodnie z tym Zaleceniem, tak by	**Uwaga nieuwzględniona** Taka konstrukcja przepisów jest też obecnie. Ze względu na przejrzystość i czytelność przepisów. w ustawie jest mowa o aktywach i pasywach, które nie wymagają dodatkowych definicji, natomiast dopiero w akcie wykonawczym do art. 260 będzie wprowadzane pojęcie średniorocznego kapitału zaangażowanego jako pochodnego od aktywów i pasywów. Nie jest możliwe wprowadzenie tego pojęcia do ustawy, ponieważ definicja tego pojęcia, która obecnie jest w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 51 Pt, a będzie w rozporządzeniu z art. 260 Pke m.in. odwołuje się do „wartości bieżącej netto”, którą jak się wylicza jest mowa w rozporządzeniu, dlatego bez pozostałych przepisów rozporządzenia definicja średniorocznego kapitału zaangażowanego jest niejasna.

			jednoznacznie wskazać, że wyodrębnieniu podlegają przychody, koszty oraz średnioroczny kapitał zaangażowany. Obecne sformułowanie sugeruje, że wyodrębnieniu i przypisaniu oprócz przychodów i kosztów podlegają całe aktywa i pasywa, co jest niezgodne ze stanem faktycznym. Rozdział 2. Rozporządzenia kosztowego (Rozporządzenie Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 15 grudnia 2005r. w sprawie prowadzenia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego rachunkowości regulacyjnej i kalkulacji kosztów usług, zmienione 31 marca 2009 r.) będącego aktem wykonawczym dla wskazanych przepisów jednoznacznie wskazuje, że przypisaniu podlegają nie aktywa i pasywa ale średnioroczny kapitał zaangażowany („Rozdział 2. Sposoby przypisania składników średniorocznego kapitału zaangażowanego, przychodów i kosztów"). W skład kapitału zaangażowanego wchodzi tylko część aktywów i pasywów, zatem to doprecyzowanie usunie ewentualne wątpliwości co do tego, jakie elementy należy uwzględniać. Proponujemy zatem uspójnienie stosowanego nazewnictwa do Zalecenia z 2005 r. i zastąpienie sformułowania „aktywa i pasywa" terminem „średnioroczny kapitał zaangażowany". Propozycja zmiany ma na względzie lepsze wykorzystanie informacji zawartych w sprawozdawczości regulacyjnej dla celów regulacyjnych i biznesowych oraz ułatwienie dokonywania analiz i oceny wpływu regulacji na	

			rynek telekomunikacyjny. Pozwoli ponadto na uspójnienie z zapisami Zaleceń z 2005 r. dotyczących rachunkowości regulacyjnej i kalkulacji kosztów i aktów wykonawczych w tym obszarze.	
142.	Art. 262 ust 7	PIIT	Art. 262 ust. 7 - usprawnienie audytu regulacyjnego Proponujemy przyspieszyć termin rozpoczęcia badania biegłego rewidenta o 1 miesiąc, co znacząco usprawni ten proces, bez wpływu na jakość danych i dotrzymanie terminu przekazania wyników do Prezesa UKE (art. 262 ust 7). Obecne przepisy Pt powodują, że badanie biegłego przeprowadzane jest w miesiącach wakacyjnych. Z art. 257 ust 7. (Sprawozdania (…) podlegają weryfikacji (…) w terminie 6 miesięcy od zakończenia roku obrotowego) wynika, że prace muszą być realizowane w miesiącach czerwiec-sierpień. Powoduje to trudności w sprawnej organizacji procesu audytu. W naszej ocenie, popartej wieloletnim doświadczeniem, możliwe jest rozpoczęcie audytu miesiąc wcześniej (w terminie 5 miesięcy od zakończenia roku obrotowego). Dzięki temu audyt przesunie się na miesiące maj-lipiec. Usprawni to całą procedurę, bez wpływu na jakość danych i przekazanie wyników Prezesowi UKE w dotychczasowym terminie. Postulujemy nadanie art. 262 ust. 7 następującego brzmienia: *7.* Sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej oraz wyniki kalkulacji kosztów	**Uwaga nieuwzględniona** Taki przepis obecnie funkcjonuje i daje więcej elastyczności w wyborze przez Prezesa UKE biegłego rewidenta. Skrócenie okresu na przeprowadzenia badania może zawęzić grono biegłych rewidentów gotowych go przeprowadzić.

			podlegają weryfikacji pod kątem zgodności z przepisami prawa oraz zatwierdzonymi przez Prezesa UKE instrukcją i opisem kalkulacji kosztów, na koszt przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej, w terminie **6 5** miesięcy od zakończenia roku obrotowego, przez niezależnego od przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej biegłego rewidenta.	
143.	Art. 262 ust. 8	PIIT	Art. 262 ust. 8 - audyt regulacyjny – wybór biegłego rewidenta Postulujemy zmianę brzmienia art. 262 ust. 8, tak by wyboru biegłego rewidenta do przeprowadzenia badania, o którym mowa w art. 262 ust. 7, dokonywał Prezes UKE w porozumieniu z przedsiębiorcą komunikacji elektronicznej. Zwracamy uwagę, że obecna forma wyboru audytora generuje bardzo wysokie koszty. Zauważyliśmy, że istnieje bardzo mała konkurencja w zakresie podmiotów ubiegających się o przeprowadzenie audytów regulacyjnych. Przekłada się to na niską konkurencję cenową i wysokie koszty (w porównaniu do innych badań prowadzonych przez biegłych rewidentów). Zmienia się układ usług regulowanych, zmniejsza się obszar regulowany, więc ponoszenie wysokiego kosztu audytu do zmniejszającego się obszaru regulacji jest nieadekwatne. Ponadto zmiana kosztu audytu powinna być racjonalna, obiektywna i nie powinna przekraczać zmian podobnych usług na rynku lub CPI (wskaźnika inflacji).	**Uwaga nieuwzględniona** Przepisy Pke dotyczące wyboru biegłego rewidenta gwarantują jego niezależność i rzetelność. Natomiast wybór biegłego rewidenta przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego w porozumieniu z Prezesem UKE może tylko wydłużyć to postępowanie.

			Mając na względzie możliwość bezpośredniej negocjacji ceny audytu proponujemy nadanie art. 262 ust. 8 następującego brzmienia: 8. Prezes UKE powołuje biegłego rewidenta do przeprowadzenia weryfikacji, o której mowa w ust. 7, wybranego w porozumieniu z przedsiębiorcą komunikacji elektronicznej.	
6. DZIAŁ V OPERATOR MULTIPLEKSU I DOSTĘP MULTIPLEKSU (art. 264 – 271)				
7. DZIAŁ VI URZĄDZENIA RADIOWE (art. 272 – 281)				
144.	Art. 278	ZTK	Wprowadzenie proponowaną regulacją art. 278 projektu pke zmuszającą uczestników rynku do jednolitego stosowania urządzeń dostosowanych do ich ładowania wyłącznie za pośrednictwem jednego dopuszczalnego rodzaju gniazda (USB typu C) winno precyzyjnie, a zarazem enumeratywnie wymieniać rodzaje urządzeń radiowych, których przedmiotowa regulacja miałaby dotyczyć. Ogólnikowe wskazanie na urządzenia radiowe należące do kategorii lub klas określonych w rozporządzeniu, które wyda minister właściwy do spraw informatyzacji prowadzi do powstania stanu niepewności prawnej, jak i ekonomicznej, co będzie przesądzało o sprzeczności tak ujętej regulacji z konstytucyjną zasadą demokratycznego państwa prawnego [art. 2 w zw. z art. 8 Konstytucji RP], a tym samym o niekonstytucyjności tego rodzaju przepisu. Żadnym bowiem usprawiedliwieniem dla wprowadzenia takiej ogólnikowej regulacji pozwalającej ministrowi właściwemu do spraw	**Uwaga nieuwzględniona** Przepis ustawy wraz z przepisami aktu wykonawczego stanowią wdrożenie regulacji unijnych. Określenie obowiązku w przepisach rangi ustawowej i jego doprecyzowanie, poprzez wskazanie urządzeń podlegających obowiązkowi, w przepisach aktu wykonawczego jest w pełni poprawne.

			informatyzacji w każdej chwili do zmieniania zakresu przedmiotowego urządzeń radiowych, których norma dotyczy nie może być pogląd wyrażony w uzasadnieniu projektu pke zasadzający się na przekonaniu, iż katalog tych urządzeń jest otwarty, gdyż Komisja Europejska w każdej chwili zakres urządzeń radiowych objętych tego rodzaju regulacją może zmienić w każdej niemalże chwili, to go rozszerzając, to znowu zawężając; pogląd ten, co poniżej w dalszej części rozważań prawnych zostanie przekonująco wykazane, jest poglądem z gruntu błędnym, a zarazem sprzecznym z przywoływanymi przez projektodawcę regulacjami dwóch unijnych dyrektyw. Jeśli bowiem Komisja Europejska zmieni katalog urządzeń radiowych, których regulacja dotyczy nic nie będzie stało na przeszkodzie, by zmienić regulację ustawową art. 278 projektu pke., ale w trybie zgodnym z porządkiem konstytucyjnym obowiązującym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. (…)* Mając na uwadze powyższe rozważania natury prawnej oraz faktycznej i ekonomicznej (gospodarczej) reprezentowany przeze mnie Związek Telewizji Kablowych w Polsce Izba Gospodarcza rekomenduje wykreślenie art. 278 z projektu pke. Uwaga skrócona. Pełna treść dostępna na stronie RPL.	
8. DZIAŁ VII PUBLICZNIE DOSTĘPNE USŁUGI KOMUNIKACJI ELEKTRONICZNEJ				

145.	Ogólna	KIKE	Uwagi ogólne dot. Działu VII - Publicznie dostępne usługi komunikacji elektronicznej, Rozdziału 2 – Prawa użytkowników końcowych Niezależnie od uwag, które zostały opisane poniżej a dotyczą treści poszczególnych przepisów Działu VII - Publicznie dostępne usługi komunikacji elektronicznej, Rozdziału 2 – Prawa użytkowników końcowych (art. 283-256 PKE), należy zastanowić się nad przebudowaniem struktury przepisów prawa dotyczących treści umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych tak, aby zapewnić ich większość przejrzystość, czytelność. W skrócie, obecnie: 1) art. 285 i 286 PKE odnosi się do Informacji przedumownych – gdy umowa zawierana jest z konsumentem, 2) art. 287 dotyczy Zwięzłego podsumowania warunków umowy – gdy umowa zawarta jest z konsumentem; 3) art. 288 dotyczy elementów umowy zawieranej z konsumentem, 4) art. 290 dotyczy zawierania umów dotyczących usług przedpłaconych, zawieranych z konsumentem, 5) art. 294 dotyczy zawierania umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych	**Uwaga nieuwzględniona** Struktura przepisów dotyczących treści umów o świadczenie usług komunikacyjnych nie wymaga przebudowania. Ułożenie przepisów jest odpowiednie. Kolejność przepisów nie budzi zastrzeżeń pozostałych izb telekomunikacyjnych, a także podmiotów reprezentujących stronę konsumencką.

			w przypadku, gdy jej stroną nie jest konsumentem. Taki układ powoduje, że regulacja jest nieczytelna i zagmatwana – może budzić wątpliwości, jakie elementy powinna zawierać umowa z konsumentem lub w relacji B2B. Wobec tego, KIKE postuluje uporządkowanie tych kwestii, poprzez: 1) dodanie przepisu „wstępnego”, w którym: a. w ust. 1 zostaną określone elementy umowy zawieranej z konsumentem (co niejako zastąpi art. 294 ust. 1 PKE); b. w ust. 2 zostanie wskazana regulacja, zgodnie z którą w przypadku umowy zawieranej z konsumentem, jej integralną część stanowić będą Informacje umowne oraz Zwięzłe podsumowanie warunków umowy – wraz z odesłaniem do przepisów, które będą szczegółowo określały kwestie związane z przedstawianiem konsumentowi Informacji przedumownych oraz Zwięzłego podsumowania warunków umowy (zamiast zastrzeżeń określonych w art. 285 ust. 8 PKE oraz 287 ust. 3 PKE);	

			c. w ust. 3 zostanie wskazane, jakie elementy zawiera umowa zawierana z innym podmiotem niż konsument (jeśli jednak elementy z ust. 1 powtarzałyby się w ust. 3 należałoby zrobić odesłanie do ust. 1 na początku tego postanowienia, a potem wymieniać odrębne elementy umów), d. względnie – zamiast regulacji określnej w lit. a i c powyżej – wprowadzić przepis, który wymieniałby wspólne elementy wszystkich umów oraz dwa oddzielnie przepisy, określający odrębne elementy umów zawieranych z konsumentami i innymi podmiotami; 2) pozostawienie uregulowania kwestii Informacji przedumownych oraz Zwięzłego podsumowania warunków umowy w odrębnych przepisach, przy czym – jak wskazano powyżej – o tym, że dokumenty te stanowią integralną część umowy będzie przesądzał inny, „wspólny", przepis; 3) pozostawienie uregulowania kwestii usług przedpłaconych zawieranych z konsumentem w odrębnym przepisie;	

			Każdorazowo, w miarę możliwości, jeśli analogiczna regulacja ma zastosowanie do konsumenta, jak i innego abonenta, powinno to być regulowane w ramach jednego przepisu, mającego ogólne zastosowanie wobec wszystkich abonentów. W ocenie KIKE, podobny zabieg zapewni większą przejrzystość aktu prawnego i ułatwi jego stosowanie oraz wykładnię poszczególnych przepisów, zgodną z EKŁE oraz celami ustawodawcy. Ponadto, mając na uwadze uwagi do treści art. 286 PKE, konieczne jest uwzględnienie w przepisach możliwości, aby umowa składała się nie tylko z treści umowy, Informacji przedumownych i Zwięzłego podsumowania warunków umowy, ale także – wedle wyboru przedsiębiorcy – możliwe byłoby stosowanie dodatkowo regulaminu świadczenia usług, cenników oraz innych dokumentów. KIKE sprzeciwia się również wprowadzaniu ograniczeń związanych ze strukturą i liczbą dokumentów składających się na umowę świadczenia usług telekomunikacyjnych – szczegółowe uwagi w tym zakresie zostały wskazane przy omawianiu treści art. 286 PKE. Należy bowiem uwzględnić nie tylko treść EKŁE, lecz poprzez jej implementację wprowadzić takie regulacje, które uwzględnią szczególny charakter polskiego rynku telekomunikacyjnego, w ramach którego funkcjonują – obok umowy o świadczenie	

			usług telekomunikacyjnych – również regulaminy, w tym regulaminy promocji.	
8.1. Rozdział 1. Przepis ogólny art. 282				
8.2. Rozdział 2. Prawa użytkowników końcowych (art. 283 – 356)				
146.	Art. 284 ust. 3	PIIT	Art. 284 ust. 3 - rezygnacja z umowy o świadczenie usług przedpłaconych na rzecz regulaminu świadczenia usług telekomunikacyjnych w ofercie na kartę Pragniemy zauważyć, że zgodnie z ustawą – Prawo telekomunikacyjne (art. 56 ust. 2 zd. 2) wymóg określonej formy zawarcia umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych nie dotyczy umowy zawieranej przez dokonanie czynności faktycznych obejmujących w szczególności świadczenie usług przedpłaconych w publicznej sieci telekomunikacyjnej. W odniesieniu do tego rodzaju usług ustawa, zamiast umowy, wymaga określenia zakresu i warunków wykonywania usług telekomunikacyjnych w regulaminie świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych oraz podania tego regulaminu do publicznej wiadomości przez publikację na swojej stronie internetowej (art. 59 ust. 2 *in fine*). Natomiast w projekcie ustawy Prawo komunikacji elektronicznej (dalej „PKE") przyjęto inne rozwiązanie, które zdaje się zacierać różnicę pomiędzy umową zawieraną w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej, w praktyce stosowaną w ofertach z zobowiązaniem do cyklicznego opłacania abonamentu miesięcznego	**Uwaga nieuwzględniona** W aktualnie obowiązujących przepisach Pt – art. 56 ust.2 jest mowa o umowie pre-paid zawieranej przez dokonanie czynności faktycznych i nie zostało to zmodyfikowane w przepisach PKE. Zgodnie z projektowanym art. 285 ust. 7 ,,W przypadku zawierania umowy o świadczenie usług przedpłaconych oraz w przypadku, gdy nie jest możliwe doręczenie na trwałym nośniku informacji, o których mowa w ust. 2–6, dostawca usług komunikacji elektronicznej udostępnia je w postaci łatwych do pobrania dokumentów, ze wskazaniem ich źródła kierującego bezpośrednio do tych dokumentów, z pouczeniem o konieczności ich pobrania i utrwalenia w celu zachowania możliwości ich późniejszego odtworzenia w niezmienionej postaci, dla celów dowodowych.", nie jest zasadne umieszczenie wymaganych informacji w osobnym wzorcu umownym tj. w regulaminie. Projektodawca nie uznał za zasadne rezygnacji z umowy o świadczenie usług przedpłaconych na rzecz regulaminu świadczenia usług telekomunikacyjnych w ofercie na kartę. Świadczenie usług przedpłaconych odbywa się bowiem na podstawie umowy zawartej poprzez dokonanie czynności faktycznej.

			(dalej „umowy w ofercie na abonament”) a umową zawieraną przez dokonanie czynności faktycznych, czyli m.in. poprzez zakup karty SIM w ofercie przedpłaconej (dalej „umowa w ofercie na kartę”). W takim przypadku abonent zawiera umowę per facta concludentia, nie składając – jak to ma miejsce w umowach na abonament, podpisu własnoręcznego lub oświadczenia woli na dokumencie, w sposób umożliwiający ustalenie osoby składającej oświadczenie. Do zawarcia takiej umowy dochodzi poprzez włączenie się do sieci telekomunikacyjnej, polegającej na łącznym spełnieniu następujących przesłanek: zakup startera (karty SIM w ofercie na kartę), następnie dokonanie technicznej aktywacji zakupionej karty SIM poprzez włożenie jej do urządzenia i jego włączenie oraz rejestracja numeru przypisanego do karty SIM, polegającej na przekazaniu dostawcy usług danych identyfikujących abonenta. Już sam obowiązek rejestracji karty SIM wynikający z obowiązującej od połowy 2016 r. tzw. ustawy antyterrorystycznej, zobowiązującej użytkownika karty prepaid do podania dostawcy usług telekomunikacyjnych danych umożliwiających jego identyfikację, był wyraźnym krokiem zbliżającym do zacierania różnic pomiędzy umowami w ofercie na abonament a ofertami na kartę. Projekt ustawy PKE zdaje się ten stan pogłębiać. W przypadku bowiem informacji przedumownych, o których mowa w art. 279 PKE, różnica ta będzie wynikać wyłącznie ze sposobu ich doręczenia – w przypadku ofert na kartę – zamiast trwałego	

			nośnika wystarczające będzie udostępnienie określonych elementów umowy w postaci łatwych do pobrania dokumentów, ze wskazaniem ich źródła kierującego bezpośrednio do tych dokumentów, z pouczeniem o konieczności ich pobrania i utrwalenia dla celów dowodowych. W naszej ocenie konieczne jest wyraźne oddzielenie umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, jako fizycznego dokumentu, podpisywanego przez abonenta od świadczenia usług w ofercie na kartę, gdzie do zawarcia umowy de facto nie dochodzi po złożeniu podpisu, ale po wykonaniu ww. czynności faktycznych, zmierzających do rozpoczęcia przez dostawcę usług świadczenia usług telekomunikacyjnych. Dlatego też wyrazem takiego osobnego traktowania ofert na kartę powinno być posługiwanie się przez dostawców usług wzorcem umownym w postaci regulaminu, który jest powszechnie stosowaną formą kształtowania stosunków umownych o masowym, typowym charakterze. Regulamin taki powinien być, tak jak dotychczas, udostępniany poprzez podanie go do publicznej wiadomości przez publikację na stronie internetowej dostawcy usług.	
147.	Art. 284 ust. 4	KIKE	Wprowadzenie omawianej regulacji jest niezrozumiałe, zwłaszcza że w zasadzie likwiduje możliwość zawierania umów w formule door to	**Uwaga uwzględniona**

			door. Przepis ten wprowadza skutek w postaci nieważności umowy zawartej z konsumentem, poza lokalem przedsiębiorstwa, podczas „nieumówionej wizyty" przedsiębiorcy w miejscu zamieszkania lub zwykłego zamieszkania abonenta. Z uzasadnienia projektu wynika, że wprowadzenie omawianego postanowienia w art. 284 PKE, ma zapobiec lub zmniejszyć niepożądane działania związane z wprowadzaniem w błąd abonentów, jakie miały miejsce w związku z działaniem w pośpiechu i pod presją czasu oraz z ryzykiem zaskoczenia abonenta, jego nieprzygotowaniem i brakiem wiedzy odnośnie do prezentowanej oferty. Przykładem takiej sytuacji ma być niepodawanie nazwy dostawcy usług czy fałszowanie podpisów. Brak jest podstaw do wprowadzenia takiej regulacji – EKŁE w ogóle nie reguluje kwestii związanych z kanałem sprzedaży *door to door,* a zatem wprowadzanie jakichkolwiek obostrzeń z tym związanych, jest zbędne i nieuzasadnione. Nie jest zatem zgodne z intencją ustawodawcy, którą miała być wyłącznie implementacja EKŁE. Przypomnieć przy tym należy, że zgodnie z art. 101 EKŁE, kwestie związane z prawami użytkowników końcowych mają podlegać tzw. pełnej harmonizacji, tj. zapewniać uregulowanie tych zagadnień porównywalnie (a w zasadzie jednakowo) na terenie całej UE, natomiast podobna regulacja	

			miałaby zastosowanie wyłącznie w odniesieniu do polskiego rynku usług telekomunikacyjnych (usług komunikacji elektronicznej). Samo „nieumówienie" wizyty dostawcy usług nie jest równoznaczne z działaniami związanymi z nieuczciwymi praktykami rynkowymi – aby do tego doszło, dany podmiot musi działać w złej wierze i mieć na celu wyzyskanie elementu zaskoczenia. Nie jest tak, że każda „nieumówiona" wizyta związana jest ze „złymi zamiarami" dostawcy usług, zatem należy rozważyć, czy jest jakikolwiek sens wprowadzania takiej regulacji. Ponadto, w ocenie KIKE, proponowana regulacja nie spełnia celu, w jakim miałby zostać wprowadzona. Po pierwsze, pojęcie „nieumówionej wizyty" jest zbyt ogólne, co utrudnia jego interpretację. Nie jest przykładowo wiadomo, z jak dużym wyprzedzeniem miałoby dojść do „umówienia wizyty" – w szczególności, czy wystarczające byłoby uprzednie poinformowanie potencjalnego o wizycie choćby telefonicznie lub za pośrednictwem wiadomości e-mail i dorozumiana zgoda konsumenta na pojawienie się przedstawiciela dostawcy usług. Ponadto przepis ten może prowadzić do ograniczenia zawierania umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych w sytuacji, w której abonent chciałby zawrzeć umowę	

			z dostawcą usług na skutek powzięcia informacji, że realizuje on infrastrukturę w pobliżu jego domu, na skutek zauważenia przedstawiciela przedsiębiorcy realizującego pracę i rozmowy z nim. Może ograniczyć znacząco zawieranie umów w miejscach o małej gęstości zaludnienia, co w zasadzie uniemożliwi wyeliminowanie zjawiska wykluczenia cyfrowego. Zjawisku temu aktywnie próbuje przeciwdziałać ustawodawca, o czym świadczą liczne dofinansowania ze środków publicznych przeznaczonych na budowę infrastruktury telekomunikacyjnej w celu eliminacji białych plam. Wydaje się zatem, że przepis w praktyce mógłby mieć ograniczone zastosowanie, a skutek opisany w ust. 4 następowałby wbrew woli abonentów. Po drugie, jak wskazano w uzasadnieniu, ograniczenia związane z zawieraniem umów z konsumentem poza lokalem przedsiębiorstwa, podczas „nieumówionej wizyty" reguluje już ustawa z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2337), zatem nie ma podstaw do wprowadzania dalej idących obostrzeń również w przepisach nowego PKE. KIKE nadmienia, że w uzasadnieniu ustawy błędnie wskazano, aby zmiany te były dopiero projektowane – ustawa z dnia 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz.	

			2581) weszła już w życie, a zatem niezbędne ograniczenia związane ze sprzedażą door to door zostały już wcześniej wprowadzone i nie ma podstaw do ustanawiania dalszych sankcji dotyczących tylko rynku usług komunikacji elektronicznej. Wystarczające jest zatem przedłużenie terminu na odstąpienie od takiej umowy, zgodnie ze ww. ustawą o prawach konsumenta. Po trzecie, przykłady nieuczciwych praktyk, wskazane w uzasadnieniu, np. fałszowanie podpisów czy podawanie się za pracowników innych podmiotów należy uznać za czyny nieuczciwej konkurencji w rozumieniu art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1994 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1233), a nawet jako przestępstwa określone w przepisach ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17). Z kolei, umowy zawarte w wyniku takich działań można uznać za nieważne na podstawie przepisów ogólnych ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1610 z późn. zm.) jako sprzeczne z ustawą czy zasadami współżycia społecznego bądź też z uwagi na wady oświadczenia woli, takie jak podstęp. Z kolei wprowadzenie w błąd umożliwia abonentowi uchylić się od skutków złożonego oświadczenia.	

			Konsekwencje takiego działania są już zatem wyczerpująco uregulowane w innych przepisach. Po czwarte, wprowadzenie omawianej regulacji nie wpłynie na wyeliminowanie nieuczciwych praktyk rynkowych, gdyż de facto nie nakłada żadnych dodatkowych sankcji na ewentualnych oszustów, a nie wprowadzi żadnych ułatwień dla pokrzywdzonych abonentów (konsumentów). Stanowi jedynie dodatkowe utrudnienie w relacji dostawca usług-konsument. Podsumowując: 1) art. 284 ust. 4 PKE będzie zatem stanowił częściowo powtórzenie innych regulacji, co może spowodować problemy z jego stosowaniem; 2) nie będzie bowiem oczywista jego relacja art. 284 ust. 4 PKE względem wskazanych wyżej przepisów; 3) ponadto, wprowadzenie art. 284 ust. 4 PKE wprowadzi niepewność co do zawartej umowy, co nigdy nie jest korzystne w obrocie prawnym; 4) kwestia związana z konsekwencjami działań opisanych w uzasadnieniu jest już kompleksowo i wyczerpująco uregulowana w innych obowiązujących przepisach prawa;	

			5) rozwiązanie to nie zwiększy bezpieczeństwa abonentów (lub potencjalnych abonentów), a nawet może prowadzić do unieważnienia umowy wbrew ich wiedzy i woli. Konieczne jest zatem usunięcie omawianego przepisu.	
148.	Art. 284 ust. 4-10	PIIT	Art. 284 ust. 4 - przeciwdziałanie nieuczciwym praktykom w procesie sprzedaży door-to-door Izba popiera wszelkie działania, mające na celu przeciwdziałanie nieuczciwym praktykom niektórych dostawców usług, w szczególności polegających na podszywaniu się pod innego dostawcę, informowaniu o obowiązku zawierania nowych umów, czy fałszowaniu podpisów. Niemniej zaproponowana regulacja w art. 284 ust. 4 wykracza poza ratio legis samego przepisu, obejmując swoim zakresem właściwie każdego dostawcę usług komunikacji elektronicznej, który może uporczywie naruszać obowiązki związane z zawieraniem umów nawet w sposób nieświadomy, albo w wyniku innych postępowań, które toczą się przeciwko niemu, które co prawda pojedynczo nie wchodzą w dyspozycję tego przepisu, ale zbiorczo mogą przeciwko takiemu przedsiębiorcy zostać wykorzystane. Istotne wątpliwości budzi proporcjonalność tak daleko idącej ingerencji w działalność gospodarczą przedsiębiorcy, który ma	**Uwaga częściowo uwzględniona** Regulacja z ust. 4 została usunięta. Obecnie jest możliwe zawieranie umów podczas nieumówionej wizyty przedsiębiorcy w miejscu zamieszkania lub zwykłego pobytu konsumenta na podstawie ustawy o prawach konsumenta. Odnosząc się do regulacji z ustępów 5-10, projektodawca zdecydował się o ich pozostawieniu w ustawie. Ze względu na występujące często na rynku nieprawidłowości związane z notorycznym naruszaniem obowiązków na etapie zawierania umowy przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej lub podmiot działający w jego imieniu, zaprojektowano przepis, który umożliwia Prezesowi UKE wydanie publicznego ostrzeżenia wskazującego osobę odpowiedzialną za naruszenie prawa oraz charakter tego naruszenia albo zakazanie temu dostawcy usług lub kierującemu przedsiębiorstwem telekomunikacyjnym wykonywanie działalności telekomunikacyjnej na okres do 5 lat. Nie jest zasadnym uzależnienie wydania decyzji zakazującej wykonywanie działalności telekomunikacyjnej od wydanego uprzednio publicznego ostrzeżenia. Prezes UKE powinien mieć możliwość dokonania wyboru sankcji, a więc zastosowania kary, z uwagi na konkretne, zindywidualizowane naruszenie

			prawo do sądowej kontroli decyzji administracyjnej, po której to kontroli może okazać się, że decyzja została nałożona z naruszeniem prawa. Należy zauważyć natomiast, że uzasadnienie do projektu ustawy PKE zawęża możliwość zastosowania przepisu głównie do zawierania umów poza lokalem przedsiębiorstwa (tzw. formuła door-to-door). Przyczyną, dla której wprowadzono do projektu tą regulację, były liczne przypadki oszustw, czy notoryczne wprowadzanie abonentów w błąd przez drobnych przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Przepis ma tę praktykę wyeliminować, ale jednocześnie pochłania swoim zakresem każdego przedsiębiorcę, dając jednocześnie poważne narzędzie w rękach Prezesa UKE, jakim jest decyzja o zawieszeniu prowadzenia działalności gospodarczej na okres nawet 5 lat, wyposażając zarazem tę decyzję w rygor natychmiastowej wykonalności. W praktyce taka jedna decyzja Prezesa UKE może zmusić przedsiębiorcę do wypowiedzenia wszelkich, nawet tych poprawnie zawartych i wykonywanych, umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych, zapłaty odszkodowań, zaprzestania zawierania nowych umów, a w konsekwencji - koniecznością postawienia takiego przedsiębiorcy w stan upadłości. Należy zarazem wskazać, że projekt ustawy PKE aktualnie zawiera już szereg narzędzi,	dostawcy, przy czym będzie mógł wziąć pod uwagę m.in. stopień naruszeń, postawę przedsiębiorcy czy skutki finansowe, które poniesie przedsiębiorca.

			które umożliwiają Prezesowi UKE podjęcie skutecznych działań wobec przedsiębiorców, którzy uporczywie naruszają określone postanowienia umowy i zakazać, w drodze decyzji, zawierania dostawcy umów w formie dokumentowej (art. 296 ust. 5), zawieszenia lub ograniczenia zakresu przenoszenia usługi dostępu do internetu (art. 321 ust. 3), czy też zmiany lub przenoszenia przydzielonego numeru (art. 330). Dlatego też postulujemy o wykreślenie art. 284 ust. 4-10, jako przepisu nadmiarowego, godzącego w prawa przedsiębiorcy telekomunikacyjnego. W przypadku ewentualnego braku uwzględnienia powyższego postulatu, wnosimy o modyfikację brzmienia art. 284 ust. 4, aby: a) dotyczył on wyłącznie naruszeń w przypadku sprzedaży poza lokalem przedsiębiorstwa, b) przewidywał wyłącznie zawieszenie możliwości zawierania umów w trybie sprzedaży poza lokalem, a także nade wszystko o wykreślenie art. 284 ust. 10, wskazującego na rygor natychmiastowej wykonalności.	
149.	Art. 284 ust. 4	Open Allies	Fundacja wnosi o wykreślenie przepisu zakazującego zawierania umów podczas nieumówionej wizyty w lokalu abonenta. Bezwzględny zakaz tzw. sprzedaży door2door znacząco wpłynie na saturację usług	**Uwaga uwzględniona**

			szerokopasmowych, w szczególności w obszarach o małej gęstości zaludnienia, np. obszarach objętych dofinansowaniami do budowy sieci (POPC, KPO, FERC). Na obszarach tych nie funkcjonuje zorganizowana, łatwo dostępna konsumentom sieć punktów sprzedaży. Zakaz zawierania umów door2door może powodować pogłębienie wykluczenia cyfrowego tych rejonów oraz ograniczenie zwrotów z inwestycji poczynionych przez operatorów w te sieci. Jednocześnie, może to stanowić czynnik rezygnacji z dalszych inwestycji w dofinansowane sieci (KPO/FERC). Jest to też przejaw niekonsekwencji polityki, która z jednej strony zmierza do podłączenia jak największej liczby punktów adresowych na wykluczonych obszarach oraz przeznacza na ten cel ogromne środki publiczne, a z drugiej strony całkowicie zakazuje jednej z najbardziej dostosowanej do realiów tych obszarów metod sprzedaży usług. Wprowadzenie przedmiotowego zakazu może być również traktowane jako ustawowe ograniczenie rozwoju konkurencji. Brak możliwości faktycznie bezpośredniego kontaktu z potencjalnymi abonentami, w związku z regulacjami dotyczącymi kontaktu za pośrednictwem środków komunikacji na odległość, rażąco utrudni i podniesie koszty wejścia na dany obszar nowego dostawcy usług, faktycznie cementując rynek. Można postawić tezę, że przedmiotowa regulacja jest wyłącznie z korzyścią dla dostawców zasiedziałych na danym obszarze.	

150.	Art. 284 ust. 4	Wspólne stanowisko (KIKE, KIGEiT, Open Allies, PIKE, MEDIAKOM)	Propozycja zmiany: Usunięcie art. 284 ust. 4 PKE. Obecna treść projektu prowadzi do faktycznej likwidacji kanału sprzedaży door2door (D2D). Na wstępie wskazujemy, że kanał D2D nie jest objęty regulacją EKŁE. Zatem powyższe przeczy zapewnieniom ze strony Przedstawicieli MC, zgodnie z którymi w PKE mają być regulowane jedynie kwestie wskazane w tej dyrektywie. Zwracamy po raz kolejny uwagę, że EKŁĘ przewiduje transpozycję pełną, co oznacza, że nie należy wprowadzać przepisów krajowych ani gorszych, ani lepszych. Powyższe miało zapewnić, że zasady prowadzenia działalności telekomunikacyjnej w każdym Państwie Członkowskim powinny być porównywalne. Proponowana regulacja (lansowana przez poprzedników) spowoduje, że polski rynek będzie awangardą wobec rozwiązań przyjętych w innych Państwach Członkowskich. Nie jest zrozumiały cel proponowanego rozwiązania. Na spotkaniu w dniu 2 lutego br. przedstawiciele Ministerstwa Cyfryzacji wskazywali na element zaskoczenia oraz to, że kontakty z punktu widzenia konsumentów są niepożądane. W tym zakresie wskazujemy, że właśnie powyższe problemy miały zostać wyeliminowane przez ostatnią zmianę do ustawy o prawach konsumenta. W dniu 1 stycznia 2023 r. zostały zaostrzone	**Uwaga uwzględniona**

			przepisy ustawy o prawach konsumenta w zakresie zawierania umów w lokalu konsumenta. W ramach przepisów wspomnianej ustawy, konsument uzyskał wydłużony termin odstąpienia od takiej umowy (30 dni) oraz gwarancję niepobrania od niego żadnej opłaty, w tym przyłączeniowej, w okresie w którym ma prawo odstąpić od umowy. Odstąpienie od takiej umowy jest zatem w pełni dostępne, łatwe i bezkosztowe. Projektowana w PKE bezwzględna nieważność umowy powoduje stan niepewności po stronie zarówno konsumenta jak i przedsiębiorcy. Jest on związany z nieograniczoną w czasie możliwością podważenia ważności umowy oraz koniecznością dochodzenia ustalenia tego faktu na drodze sądowej (gdy do odstąpienia od umowy wystarczy wysłanie oświadczenia w niemal dowolnej formie, w tym zdalnie). Nowe regulacje konsumenckie chronią konsumenta na tyle, że przepisy szczególne dotyczące wyłącznie usług telekomunikacyjnych są po prostu szkodliwe i zbędne. Całkowity zakaz sprzedaży door2door znacząco utrudni, a być może nawet uniemożliwi, prowadzenie sprzedaży usług na obszarach o małej gęstości zaludnienia, np. obszarach objętych dofinansowaniami do budowy sieci (POPC, KPO, FERC). Na obszarach	

			tych nie funkcjonuje zorganizowana, łatwo dostępna konsumentom sieć punktów sprzedaży. W tym zakresie wskazujemy, że z naszego doświadczenia wynika, że ponad 80% całości sprzedaży w tym segmencie rynku odbywa się właśnie z wykorzystaniem tego kanału sprzedaży. Zakaz zawierania umów door2door może powodować pogłębienie wykluczenia cyfrowego tych rejonów oraz ograniczenie zwrotów z inwestycji poczynionych przez operatorów w te sieci. Jednocześnie, może to stanowić czynnik rezygnacji z dalszych inwestycji w dofinansowane sieci (KPO/FERC). Jest to też przejaw niekonsekwencji polityki, która z jednej strony zmierza do podłączenia jak największej liczby punktów adresowych na wykluczonych obszarach oraz przeznacza na ten cel znaczne środki publiczne, a z drugiej strony całkowicie zakazuje jednej z najbardziej dostosowanej do realiów tych obszarów metod sprzedaży usług. Naszym zatem zdaniem proponowany przepis jest sprzeczny z postulatami wydatkowania środków publicznych. Ponadto jak rozumiemy, zamysł Autorów wynika z przekonania o wyższości nieważności umowy ex tunc od możliwości odstąpienia od niej. Jednak z perspektywy klienta, który padł ofiarą nieuczciwych praktyk, nie jest to istotna zmiana, ponieważ zdeterminowani oszuści i tak będą wysyłali do abonentów wezwania do zapłaty niezależnie od tego, czy umowa jest nieważna. Z uwagi na	

			powyższe, potwierdzenie faktu nieistnienia umowy będzie i tak wymagało ze strony konsumenta wystąpienia z powództwem o ustalenie. Prowadzący oszukańczą działalność przedsiębiorcy generalnie nie kierują wobec abonentów pozwów o zapłatę, bazując na niestety słusznym przekonaniu, że duża część abonentów dobrowolnie zapłaci żądane kwoty. Trzeba też podkreślić, że możliwości unieważnienia umowy zawartej pod wpływem oszukańczych praktyk przedsiębiorcy przewiduje art. 12 ust. 1 pkt 4 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym. Wnosimy o poddanie proponowanej regulacji szczegółowej analizy pod kątem zgodności z zasadą zupełnej harmonizacji wynikającą z dyrektywy 2011/83/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie praw konsumentów oraz dyrektywy 2005/29/WE z dnia 11 maja 2005 r. o nieuczciwych praktykach handlowych. Dyrektywa 2011/83/WE w sposób zupełny określa wymogi związane z zawieraniem umów poza lokalem przedsiębiorstwa. Art. 9 ust. 1a tejże dyrektywy stanowi, że: „1a. Państwa członkowskie mogą przyjąć przepisy, zgodnie z którymi okres na odstąpienie od umowy wynoszący 14 dni, o którym mowa w ust. 1, zostaje wydłużony do 30 dni w przypadku umów zawieranych	

			w kontekście nieumówionych wizyt przedsiębiorcy w domu konsumenta lub wycieczek zorganizowanych przez przedsiębiorcę, których celem lub skutkiem jest promocja lub sprzedaż produktów konsumentom, z myślą o ochronie uzasadnionych interesów konsumentów w odniesieniu do agresywnych lub wprowadzających w błąd praktyk marketingowych lub sprzedażowych. Takie przepisy muszą być proporcjonalne, niedyskryminujące i muszą być uzasadnione ochroną konsumenta". W naszym przekonaniu dyrektywa 2011/83 w sposób wyczerpujący reguluje tryb zawierania umów poza lokalem i przewiduje też jedyną możliwą opcję ochronną dla konsumenta w przypadku zawarcia takiej umowy podczas nieumówionej wizyty, którą jest wydłużenie terminu na odstąpienie od umowy. Przesądzenie o nieważności tak zawartej umowy stoi w sprzeczności w zupełną harmonizacją przepisów krajowych w tym zakresie. Dodatkowej argumentacji przeciwko proponowanemu rozwiązaniu dostarcza dyrektywa o nieuczciwych praktykach handlowych. Warto tu przytoczyć wypowiedź Prezesa UOKiK wyrażoną w toku konsultacji publicznych (odpowiedź na uwagę nr 44, Stanowisko do uwag zgłoszonych do projektu ustawy o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw (KONSULTACJE PUBLICZNE), Warszawa, 8.12.2021 r.	

			https://legislacja.rcl.gov.pl/docs//2/12348651/12800332/12800333/dokument536462.pdf), gdzie Prezes UOKiK odpowiadając na zgłoszony przez stowarzyszenie konsumenckie postulat wyjaśnił, że: „Nie można natomiast skonstruować dodatkowej stypizowanej nieuczciwej praktyki rynkowej ponieważ dyrektywa 2005/29/WE dotycząca nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym stanowi harmonizację maksymalną". Tymczasem do konstruowania takiej praktyki dochodzi, tylko nie w tym konkretnym akcie prawnym, który transponuje dyrektywę. W odniesieniu do prounijnej wykładni TS UE już ponad 30 lat temu stwierdził, że obowiązek ten obejmuje również przepisy krajowe, które nie mają na celu implementacji dyrektyw bądź które istniały przed wejściem w życie określonej dyrektywy (TSUE w sprawie C-106/89 Marleasing). Szczególnie przemożny wpływ na różne dziedziny prawa występuje w przypadku dyrektywy o nieuczciwych praktykach handlowych. Dyrektywa ta wprowadziła zamkniętą listę praktyk handlowych nieuczciwych w każdych okolicznościach, która stoi na przeszkodzie wszelkim przepisom krajowym ustanawiającym podobny zakaz. Przekonało się o tym również państwo polskie, ponieważ TS UE w wyroku z dnia 11 marca 2010 r. w sprawie C-522/08 Telekomunikacja Polska uznał za sprzeczny z	

			dyrektywą przepis prawa telekomunikacyjnego, który zakazywał uzależniania zawarcia umowy o świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych od zawarcia przez użytkownika końcowego umowy o świadczenie innych usług lub nabycia urządzenia u określonego dostawcy. Warto przy tym zwrócić uwagę, że cel tej regulacji jest taki sam jak w przytoczonym powyżej art. 9 ust. 1a dyrektywy 2011/83, czyli ochrona przed agresywnymi lub wprowadzającymi w błąd praktykami przedsiębiorców, co samo w sobie przesądza, że proponowana regulacja dotyczy praktyki rynkowej. Element zaskoczenia, który może towarzyszyć nieumówionej wizycie, może być zatem kwestionowany wyłącznie wówczas, kiedy jednocześnie doszło do wprowadzenia konsumenta w błąd (praktyka rynkowa wprowadzająca w błąd) lub nękania, przymusu lub bezprawny nacisk (agresywna praktyka rynkowa). Zakaz zawierania umów podczas nieumówionej wizyty per se będzie ewidentnie sprzeczny z dyrektywą o nieuczciwych praktykach handlowych. Należy również zadać pytanie, czemu służy wprowadzenie takiego zakazu? Zwracamy uwagę, że od 3 lipca 2021 r. przedsiębiorstwa energetyczne nie mogą zawierać umów poza lokalem przedsiębiorstwa z odbiorcami w gospodarstwach domowych (np.	

			podczas wizyty przedstawiciela w domu odbiorcy). Powyższe faktycznie wyłączyło stosowanie TSA (tj. zmianę sprzedawcy EE) w taryfie G. W całym 2023[8] roku 17.780 konsumentów zdecydowało się na zmianę sprzedawcy. Jest to bardzo mała ilość w porównaniu sprzed zmiany. Dla przykładu tylko w I połowie 2020 r. zmiany takiej dokonało 24.306 odbiorców[9]. Należy zatem spodziewać się takiego samego efektu na rynku telko. Poza wskazanym powyżej segmentem sprzedaży na rynku sieci finansowanych ze środków publicznych również na rynku usług stacjonarnych kanał ten jest wykorzystywany podobnej skali. Efekty regulacji będą miały skrajnie negatywny wpływ na konkurencję.	
151.	Art. 284 ust. 5	Wspólne stanowisko (KIKE, KIGEiT, Open Allies, PIKE, MEDIAKOM)	Propozycja zmiany: 5.W przypadku uporczywego naruszania obowiązków dotyczących zawierania umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, o których mowa w ust. 1–4 oraz w art. 285-295, w szczególności przez wprowadzanie abonenta w błąd na etapie zawierania umowy przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej lub podmiot działający	**Uwaga nieuwzględniona** Ze względu na występujące często na rynku nieprawidłowości związane z notorycznym naruszaniem obowiązków na etapie zawierania umowy przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej lub podmiot działający w jego imieniu, zaprojektowano przepis, który umożliwia Prezesowi UKE wydanie publicznego ostrzeżenia wskazującego osobę odpowiedzialną za naruszenie prawa oraz charakter tego naruszenia albo zakazanie temu dostawcy usług lub kierującemu przedsiębiorstwem telekomunikacyjnym

[8] Źródło: https://www.ure.gov.pl/pl/urzad/informacje-ogolne/aktualnosci/11701,W-2023-r-sprzedawce-pradu-zmienilo-blisko-26-tys-odbiorcow-Lacznie-od-2007-roku-.html

[9] Źródło: https://www.ure.gov.pl/pl/energia-elektryczna/zmiana-sprzedawcy-monit/8961,682-tys-odbiorcow-w-gospodarstwach-domowych-zmienilo-sprzedawce-pradu.html

			w jego imieniu i na jego rzecz, Prezes UKE może, w drodze decyzji: 1) wydać publiczne ostrzeżenie wskazujące osobę odpowiedzialną za naruszenie prawa ~~oraz,~~ charakter tego naruszenia oraz termin w jakim dostawca zobowiązany jest do jego zaniechania pod rygorem zastosowania uprawnienia z pkt 2), ~~lub~~ 2) po bezskutecznym upływie terminu wskazanego w ostrzeżeniu wydanym zgodnie z pkt 1), zakazać temu dostawcy usług wykonywania działalności telekomunikacyjnej na okres do 5 lat. Postulujemy, aby tak poważny środek był uzależniony od wcześniejszego ostrzeżenia. Projekt już teraz przewiduje wydanie ostrzeżenia. W naszym przekonaniu takie ostrzeżenie powinno obligatoryjnie poprzedzać wydanie decyzji.	wykonywanie działalności telekomunikacyjnej na okres do 5 lat. Nie jest zasadnym uzależnienie wydania decyzji zakazującej wykonywanie działalności telekomunikacyjnej od wydanego uprzednio publicznego ostrzeżenia. Prezes UKE powinien mieć możliwość dokonania wyboru sankcji z uwagi na konkretne, zindywidualizowane naruszenie. Wydanie decyzji z ust. 5 jest fakultatywne, a przed podjęciem rozstrzygnięcia Prezes UKE prowadzi postępowanie wyjaśniające. Pomimo wskazania wprost takiej procedury w przepisach zgodnie z propozycją izb jest ona jak najbardziej dopuszczalna.
152.	Art. 284 ust 5-10	KIKE	Art. 284 ust. 5-10 wprowadza regulację, która umożliwia Prezesowi UKE publikowanie ostrzeżeń o przedsiębiorcach telekomunikacyjnych, którzy naruszają obowiązki określone w art. 284 ust. 1-4 PKE bądź art. 285-295 PKE. Przepis ten wydaje się jednak zbyt daleko idący, zwłaszcza że nie wiadomo: 1) na jakiej podstawie Prezes UKE mógłby stwierdzać, że doszło do rażącego naruszania przepisów PKE, 2) jakimi kryteriami mógłby się kierować Prezes UKE przy podejmowaniu decyzji,	**Uwaga częściowo uwzględniona** Należy się zgodzić kierunkowo z uwagą, że Prezes UKE nie powinien jednocześnie stosować dwóch sankcji, zatem konieczne jest oddzielenie punktów 1 i 2 spójnikiem „albo” zamiast „lub”. W pozostałym zakresie uwaga nieuwzględniona. Konkretne działania, które będą podejmowane w sprawie uporczywych naruszeń związanych z zawieraniem umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, będą zależne od regulatora i dostosowane do danego stanu faktycznego. Prezes UKE powinien mieć możliwość dokonania wyboru sankcji, a więc zastosowania kary, z uwagi na konkretne, zindywidualizowane naruszenie dostawcy, przy czym będzie mógł wziąć pod uwagę m.in. stopień naruszeń, postawę

			czy w danym przypadku wystarczające jest wydanie ostrzeżenia czy też konieczne jest orzeczenie zakazu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej. Obecna jego treść jest zatem nieakceptowalna. W szczególności, nie wynika z niego, aby organ miał obowiązek – przed podjęciem rozstrzygnięć na podstawie omawianego przepisu – przeprowadzić kontrolę u przedsiębiorcy telekomunikacyjnego i umożliwić mu przedstawienie wyjaśnień w tej sprawie. Projektowana regulacja nie uzależnia rozstrzygnięć Prezesa UKE choćby od charakteru naruszeń, zmiany w postępowaniu przedsiębiorcy (np. na skutek ostrzeżenia ze strony UKE) – jedynym kryterium jest „uporczywość", przy czym nie uwzględnia ona tego, że przedsiębiorcy mogą naruszać jeden bądź kilka ciążących na nich obowiązków. Ponadto, z EKŁE nie wynika konieczność wprowadzenia takiej regulacji. Z kolei użycie spójnika „lub" oznacza, że Prezes UKE mógłby jednocześnie zastosować sankcję w postaci wydania ostrzeżenia oraz orzeczenia zakazu prowadzenia działalności, co nie powinno mieć miejsca. Jedno naruszenie powinno być karane jedną sankcją. Należy przy tym zaznaczyć, że skutki naruszania zakazów określonych w art. 284 ust. 1-4 PKE bądź art. 285-295 PKE określono już w innym przepisie	przedsiębiorcy czy skutki finansowe, które poniesie przedsiębiorca.

			projektu ustawy – art. 446 ust. 1 pkt 37 i 38 PKE, który przewiduje możliwość nałożenia administracyjnej kary pieniężnej za każde naruszenie. Nie powinno zatem mieć miejsce kilkukrotne karanie tego samego przedsiębiorcy za te same naruszenia, na podstawie kilku regulacji – jest to nie do pogodzenia z zasadą demokratycznego państwa prawa, wyrażonego w art. 2 Konstytucji. W konsekwencji, przepis należy uznać za niewłaściwy, a jego usunięcie jest konieczne. Gdyby jednak zdecydowano się na jego zachowanie, konieczne było wprowadzenie kryteriów, które uzależniałyby sankcję od stopnia naruszenia, w szczególności uwzględnienie w jego treści następujących okoliczności: 1) ostrzeżenie powinno zawierać termin, w którym przedsiębiorca powinien zaniechać dalszych naruszeń, dostosowany do okoliczności sprawy; 2) ostrzeżenie dotyczące przedsiębiorcy mogłoby być publikowane dopiero wtedy, gdyby ten sam przedsiębiorca został uprzednio ukarany karą pieniężną na podstawie ostatecznej i prawomocnej decyzji, w oparciu o art. 446 PKE, a ostrzeżenie dotyczyłoby naruszenia takich samych obowiązków, za które kara została uprzednio orzeczona; ponadto ostrzeżenie	

			powinno zostać opublikowane po przeprowadzeniu kontroli; 3) zakaz wykonywania działalności powinien być możliwy do orzeczenia tylko w szczególnie uzasadnionych przypadkach, np. wobec takiego przedsiębiorcy, wobec którego już wcześniej ukazało się publicznej ostrzeżenie (jedno lub więcej), a stwierdzone naruszenie dotyczy tych samych obowiązków lub jeśli bezskutecznie upłynął termin określony w pkt 1; z przepisu powinno wyraźnie wynikać, że Prezes UKE powinien albo wydać ostrzeżenie, albo mieć możliwość orzeczenia zakazu prowadzenia działalności (brak możliwości podjęcia obu rozstrzygnięć jednocześnie).	
153.	Art. 285 ust. 1-4	KIKE	Omawiany przepis stanowi implementację art. 102 ust. 1 EKŁE, stanowiącego rozwinięcie motywu nr 261 EKŁE, z uwzględnieniem załącznika VIII – Wymogi dotyczące informacji, które należy przekazać zgodnie z art. 102 (Wymogi informacyjne dotyczące umów). Wprowadza on nową instytucję „Informacji przedumownych", które – zgodnie z EKŁE – mają być przekazywane konsumentowi jeszcze przed zawarciem umowy, a następnie stać się integralną częścią umowy (to ostatnie znajduje wyraz w art. 285 ust. 8 PKE).	**Uwaga nieuwzględniona** Art. 102 ust. 7 EKŁE nie wyklucza możliwości regulowania kwestii nieuwzględnionych w tym art. W opinii MC wiedza na temat świadczenia udogodnień dla niepełnosprawnych przez dostawców usług komunikacji elektronicznej nie jest wystarczająco rozpowszechniona, w związku z czym uzasadnione jest zamieszczenia takiej informacji w informacjach przedumownych, w tym wskazówki o możliwości zapisanej w art. 292 Pke.

			Ust. 1 nie budzi zastrzeżeń, z kolei ust. 2, 3 i 4 stanowi w zasadzie powtórzenie treści załącznika VIII. Zastrzeżenie budzą jednak: **1)** brzmienie ust. 3 EKŁE, który wskazuje na konieczność uwzględniania w Informacjach przedumownych parametrów istotnych dla użytkowników z niepełnosprawnościami – art. 102 ust. 1 EKŁE *in fine* nakazuje jedynie udostępniać Informacje przedumowne na żądanie osoby z niepełnosprawnościami w formacie dla nich dostępnym (co wdrożono poprzez dodanie art. 292 PKE), zaś w załączniku VIII do EKŁE, części B pkt 6 nałożono obowiązek przekazywania informacji na temat produktów i usług przeznaczonych dla użytkowników z niepełnosprawnościami, co znalazło swój wyraz w ust. 3 pkt 6 – oznacza to, że omawiane zastrzeżenie powinno zostać usunięte z ust. 3. Przy wprowadzaniu zmian należy również uwzględnić uwagi ogólne, wskazane powyżej, dotyczące przejrzystości przepisów dotyczących struktury dokumentów abonenckich	Niniejszy przepis zwiększy świadomość użytkowników końcowych zakresie dostępności produktów i usług danego dostawcy bez względu na niepełnosprawność. Ponadto należy zauważyć, że przedmiotowy przepis był przedmiotem analizy Ministra do spraw Unii Europejskiej, który nie stwierdził niezgodności przedmiotowego przepisu z EKŁE.
154.	Art. 285, 294, 305, 310	PIIT	PKE w art. 305 ogranicza kwotę odszkodowania z tytułu przedterminowego rozwiązania umowy przez abonenta zasadniczo do połowy sumy części opłaty abonentowej, którą abonent powinien uiścić do czasu zakończenia obowiązywania	**Uwaga częściowo uwzględniona** Uwaga nieuwzględniona w zakresie art. 285 ust. 2 pkt 3 lit. d oraz art. 294 ust. 1 pkt 8 lit. c PKE, ponieważ intencją projektodawcy było wprowadzenie do tych regulacji

			umowy. Nie widzimy podstaw do takiego ograniczenia i przyczyn przełamania wynikającej z Kodeksu cywilnego zasady pełnego odszkodowania wyłącznie w odniesieniu do branży telekomunikacyjnej. Jeżeli istnieją argumenty przemawiające za takim rozwiązaniem wyłącznie w odniesieniu do przedsiębiorców telekomunikacyjnych, będziemy wdzięczni za ich wskazanie. Podkreślenia wymaga fakt, że Prezes UOKiK w decyzji DOZIK-13/2022 z 10 października 2022 r. zakwestionował ustalanie przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego wysokości ulg przyznawanych konsumentom przy zawieraniu umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych będących podstawą do kalkulacji roszczenia wynikającego z art. 57 ust. 6 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz.U. z 2022 r. poz. 1648) na poziomie przekraczającym wartość tych umów, w rozumieniu sumy opłat abonamentowych, które konsumenci są zobowiązani opłacić w czasie trwania umów. Uwaga skrócona. Pełna treść dostępna na stronie RPL.	informacji o odszkodowaniu należnym w momencie wypowiedzenia umowy, a nie zasad wypłaty odszkodowania. Podanie kwoty, zamiast sposobu obliczenia odszkodowania jest korzystniejsze i bardziej przejrzyste z punktu widzenia abonenta. Odnosząc się do propozycji brzmienia art. 305 ust. 3, projektodawca uznał za zasadne, aby odszkodowanie z punktu 1 nie mogło przekroczyć sumy opłaty abonamentowej lub innej okresowej opłaty stanowiącej opłatę za tę usługę, wskazanej w art. 288 ust. 1 pkt 6 lit. a lub art. 294 ust. 1 pkt 3 lit. a, które abonent powinien uiścić do czasu zakończenia obowiązywania umowy. W pozostałym zakresie postanowił utrzymać projektowany punkt 2 dotyczący odszkodowania z tytułu promocyjnego urządzenia końcowego. W zakresie art. 310 uwaga nieuwzględniona, gdyż zaproponowane przez projektodawcę brzmienie przepisu stanowi implementację art. 106 ust. 6 EKŁE. Uwaga nieuwzględniona w zakresie art. 288 ust. 1 pkt 6 PKE oraz art. 294 ust. 1 pkt 3, gdyż umowa o świadczenie usług komunikacji elektronicznej powinna zawierać wskazanie wszystkich elementów składających się na opłatę abonamentową lub inną okresową opłatę.
155.	Art. 286, art. 288	PIIT		**Uwaga częściowo uwzględniona**

			Art. 286, art. 288 ust. 2 - ograniczenie dokumentacji klienckiej do maksymalnie dwóch wzorców umownych Regulacja nie wynika z EKŁE W pierwszej kolejności wskazujemy, że ograniczenie się do określonej liczby wzorców nie wynika z EKŁE, który pozostawia w tym zakresie pełną dowolność dostawcom usług. Przedsiębiorcy telekomunikacyjni już od wielu lat ustawicznie pracują nad poprawą czytelności dokumentacji klienckiej i w ciągu tego czasu udało się wypracować wiele przyjaznych dla konsumentów rozwiązań, włączając w to także ostatnio językoznawców. Podkreślić trzeba, że wszystko to przy niesprzyjającym otoczeniu prawnym – ilość obowiązków informacyjnych, które należy przekazać konsumentowi przed zawarciem umowy, już jest przytłaczająca. Sytuacji tej nie poprawia samo EKŁE, ale w szczególności w ocenie dostawców usług nie poprawi tego pomysł przedstawienia wszystkich tych informacji w maksymalnie dwóch, siłą rzeczy, obszernych dokumentach. Propozycja ograniczająca liczbę dokumentów, w których wszystkie te informacje muszą zostać przekazane, jest w naszej ocenie propozycją chybioną, nadmiarową i wprowadzającą niepotrzebną rewolucję w ugruntowanej już praktyce w zakresie dokumentacji klienckiej, do której przyzwyczajeni są i takiej spodziewają się sami konsumenci.	W zakresie art. 286 uwaga częściowo uwzględniona. Projektodawca podtrzymuje swoje stanowisko w zakresie ust. 2. Regulamin świadczenia usług komunikacji elektronicznej może zawierać te elementy informacji przeudmownych, które odnoszą się do zakresu i warunków świadczenia usługi komunikacji elektronicznej, natomiast cennik może zawierać elementy informacji przedumownych odnoszące się do wszelkich cen i opłat za usługę komunikacji elektronicznej. Dzięki wprowadzeniu powyższej regulacji, abonent będzie świadomy, w którym dokumencie może znaleźć informacje dotyczące ceny lub warunków świadczenia usługi komunikacji elektronicznej. Natomiast odnosząc się do uwagi dotyczącej art. 288 ust. 2, projektodawca postanowił wprowadzić zastrzeżenie do projektowanego ustępu tj. jeżeli dane, o których mowa w ust. 1 pkt 7 i 13-15, zostały zawarte w informacjach przedumownych nie muszą być one zawarte w umowie, o której mowa w ust. 1. Regulacja ta zapobiegnie dublowaniu się informacji, które mogą być przedstawiane w informacjach przedumownych oraz w umowie. Zaakceptowane informacje przedumowne stają się częścią umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej.

			Zwięzłe podsumowanie warunków umowy jako kluczowy dokument dla konsumentów Zwracamy uwagę, iż ograniczenie dokumentacji klienckiej do maksymalnie dwóch dokumentów nie wpłynie na przejrzystość informacji, w tym na liczbę stron takiej dokumentacji i wywoła raczej efekt odwrotny od oczekiwanego. Z punktu widzenia konsumenta najistotniejszym elementem dokumentacji klienckiej będzie zwięzłe podsumowanie warunków umowy (art. 281), ponieważ w tym dokumencie zostaną zawarte kluczowe informacje nt. oferty wybranej przez konsumenta. Usunięcie ugruntowanej od lat i powszechnie stosowanej praktyki Od blisko dwóch dekad, wraz z publikacją ustawy – Prawo telekomunikacyjne, przedsiębiorcy telekomunikacyjni oraz abonenci, przyzwyczajeni się do następującej siatki dokumentów: ogólny regulamin świadczenia usług telekomunikacyjnych, cennik usług telekomunikacyjnych, regulaminy promocji oraz regulaminy usług dodatkowych. Każdy z tych dokumentów zawiera określoną liczbę informacji, w określonym porządku, zaś konsument przy zawieraniu umoq otrzymuje wyłącznie te regulaminy/cenniki, które są odpowiednie ze względu na wybraną ofertę. Ograniczenie liczby dokumentów do maksymalnie dwóch spowoduje	

			chaos komunikacyjny oraz niezrozumienie wśród samych konsumentów, kiedy obok umowy oraz podsumowania jej kluczowych warunków, otrzymają blisko 50-stronnicowy dokument, zawierający wszystkie pozostałe informacje nt. warunków świadczenia usług. Pozostawiając aktualną siatkę dokumentów, informacje te konsument również otrzyma, ale w uporządkowanej strukturze. W takim modelu poszczególne dokumenty dotyczyć będą całkowicie odrębnych względem siebie zagadnień, dzięki czemu nie wystąpi ryzyko przekazywania informacji rozbieżnych lub sprzecznych. Uwaga skrócona. Pełna treść dostępna na stronie RPL.	
156.	Art. 286	Euro-Concret	Popieramy stanowisko Federacji Konsumentów, że wprowadzenie przepisów zapewniających korzystanie z jednego, maksymalnie dwóch wzorców umownych jest wielką korzyścią dla konsumentów. Wypracowany kompromis stanowiący, że zakres i warunki świadczenia usługi komunikacji elektronicznej mogą znaleźć się w regulaminie świadczenia usług komunikacji elektronicznej, a jedynie ceny i opłaty za usługę komunikacji elektronicznej winny być przenoszone do cennika pozwoli na uniknięcie sytuacji, które występują obecnie, że poszczególne regulaminy są	**Uwaga wyjaśniona** Projektodawca wyjaśnia, że ograniczenie dokumentacji klienckiej do maksymalnie dwóch dokumentów nie musi negatywnie wpłynąć na przejrzystość informacji, gdyż jest to zależne od osobistych preferencji konsumenta. Dzięki wprowadzeniu regulacji zwięzłego podsumowania umowy, konsument wszystkie najważniejsze postanowienia umowy będzie miał przedstawione na jednej stronie, co lepiej pozwoli mu zrozumieć warunki zawieranej umowy.

			wewnętrznie sprzeczne, a często dokumenty są niekompletne. Niestety, nagminne są sytuacje, w których konsument nie otrzymuje wszystkich załączników (częsta praktyka to umowa plus ulotka promocyjna z cennikiem). Równie często zdarza się, że sprzedawcy w salonach wydają konsumentowi dokumenty inne niż te, których odbiór potwierdził. Ta sytuacja najczęściej dotyczy regulaminów promocji. W rzeczywistości umowa zostanie znaczenie odchudzona, gdyż każdy regulamin promocji zawiera tożsame części wspólne, których uda się uniknąć w przypadku, w którym będzie stosowany jeden wzorzec umowy. Nie będzie powielanych informacji o prawie do odstąpienia od umowy, warunków reklamacji, sposobów kontaktu z przedsiębiorcą Stan chaosu sprzedażowego, mającego często znamiona missellingu należy jak najszybciej zakończyć legislacyjnie i proponowane rozwiązanie, w którym umowę konstytuują informacje przedumowne, zwięzłe podsumowanie oraz umowa jest krokiem w dobrym kierunku. Dzięki temu konsument będzie miał szansę sprawdzić, czy warunki oferowane przez sprzedawcę znajdują odzwierciedlenie w umowie i nie będzie zaskakiwany dodatkowymi regulaminami, których nigdy nie otrzymał.	

			Jednocześnie należy mieć na uwadze, że przepisy w przedstawionym kształcie są znane rynkowi od 6 marca 2020 r. i minęło wystarczająco czasu aby przygotować się do ich wdrożenia. Stoimy na stanowisku, że projekt należy uchwalić jak najszybciej w niezmienionej wersji.	
157.	Art. 286	KIKE	Z przepisu wynika, że ustawodawca chciałby odgórnie uregulować liczbę dokumentów abonenckich. W ocenie KIKE, brak jest podstaw do ograniczania stosowania dokumentów abonenckich wobec przedsiębiorców telekomunikacyjnych, w tym ich liczby. Przy ustalaniu nowej treści przepisów PKE, która ma zastąpić PT, należy nie tylko implementować EKŁE, lecz uczynić to w taki sposób, aby uwzględniał specyfikę rynku. Nowe regulacje powinny spełniać cel przywołanej dyrektywy, przy założeniu, że zostanie ona dostawana do okoliczności prawnych i faktycznych istniejących w danym państwie – w tym przypadku Polski. Nie jest zatem zasadne wprowadzanie zmian, które całkowicie eliminowałyby dotychczasową praktykę stosowaną przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych, polegającą na stosowaniu: umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych, regulaminu świadczenia usług telekomunikacyjnych, a także cenników czy oddzielnych regulaminów promocji. Samo zachowanie takiej struktury dokumentów	**Uwaga wyjaśniona** Projektodawca wyjaśnia, że wskazane przepisy zostały zaimplementowane prawidłowo. (art. 102 ust. 1-4 EKŁE). Regulamin świadczenia usług komunikacji elektronicznej może zawierać te elementy informacji przeudmownych, które odnoszą się do zakresu i warunków świadczenia usługi komunikacji elektronicznej, natomiast cennik może zawierać elementy informacji przedumownych odnoszące się do wszelkich cen i opłat za usługę komunikacji elektronicznej. Dzięki wprowadzeniu powyższej regulacji, abonent będzie świadomy, w którym dokumencie może znaleźć informacje dotyczące ceny lub warunków świadczenia usługi komunikacji elektronicznej.

			abonenckich nie będzie naruszało obowiązków wynikających z EKŁE. Z motywów EKŁE oraz art. 102 ust. 1-4 EKŁE wynika jedynie, że konieczne jest wprowadzenie do polskiego porządku prawnego obowiązku dostarczania konsumentowi: 1) Informacji przedumownych, 2) Zwięzłego podsumowania warunków umowy - i w tym zakresie KIKE nie wnosi żadnych zastrzeżeń**.** Powyższe nie sprzeciwia się jednak temu, aby w ramach umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych funkcjonowały także inne dokumenty, analogicznie jak dotychczas, a ich liczba nie powinna być odgórnie wskazana w przepisach ustawy. Zaznaczyć należy, że w żadnym innym sektorze usług nie ingeruje się ustawowo w strukturę dokumentów przekazywanych konsumentom, dlatego brak jest racjonalnego powodu, dla którego takie rozwiązanie miałoby obejmować wyłącznie branżę telekomunikacyjną. Stanowiłoby to nieuzasadnioną dyskryminację tego sektora usług. Projektodawca w tym zakresie zdaje się pomijać wieloletnią praktykę i przyzwyczajenie milionów	

			użytkowników końcowych do dotychczasowej struktury dokumentów abonenckich. Ponadto, brak jest jednocześnie podstaw do utożsamiania obecnie obowiązującego regulaminu świadczenia usług z regulaminem, o którym mowa w art. 286 PKE, stanowiącego *de facto* Informacje przedumowne. Ich zmiana – co do zasady – nie będzie możliwa. Jeśli intencją ustawodawcy jest to, aby Informacje przedumowne zastąpiły regulamin świadczenia usług, to w ocenie KIKE takie działanie nie jest możliwe. Dane przekazywane w ramach Informacji przedumownych będą różnić się od tych określanych w regulaminach świadczenia usług, które obecnie obowiązują. Informacje przedumowne powinny spełniać cele określone w EKŁE, a zatem nie mogą pełnić funkcji dotychczasowego regulaminu świadczenia usług telekomunikacyjnych. KIKE wskazuje także, że wprowadzanie w ramach Informacji przedumownych pojęć „regulamin" i „cennik" może być mylące nie tylko dla dostawców usług, ale także dla konsumentów, przyzwyczajonych do innej struktury dokumentów abonenckich. Obecnie funkcjonujące rozwiązanie, w ramach którego regulamin świadczenia usług telekomunikacyjnych zawiera postanowienia odnoszące się do ogółu usług telekomunikacyjnych	

			funkcjonuje bez zastrzeżeń i dlatego nie ma potrzeby jego zmieniania. Wielość dokumentów nie powoduje skomplikowania umowy, wręcz przeciwnie – wpływa na jego większą przejrzystość i ułatwia znalezienie odpowiednich postanowień. Na uwagę zasługuje również treść uzasadnienia do treści art. 286 PKE. Wynika z niego – mimo że brak jest odpowiedniej regulacji w treści samego przepisu – iż Informacje przedumowne *powinny dotyczyć wybranej przez niego usługi, nie zaś stanowić przedstawienie informacji o wszelkich dostępnych usługach i ofertach.* Wydaje się, że podobne rozwiązanie byłoby zbyt daleko idące i *de facto* przymuszało dostawców usług do przygotowywania każdorazowo, indywidualnie, innych dokumentów, dostosowanych do każdej taryfy przez niego oferowanej i wybranej przez konsumenta. Tego rodzaju obowiązki należałoby uznać za nieproporcjonalne i zbyt daleko idące, zwłaszcza w przypadku małych i średnich przedsiębiorców telekomunikacyjnych, których interesy reprezentuje KIKE. Ich realizacja nie byłaby możliwa w praktyce, biorąc pod uwagę liczbę umów telekomunikacyjnych, które są zawierane, zróżnicowania usług oraz potrzeb konsumentów. Projektodawca pomija fakt, iż rynek telekomunikacyjny jest rynkiem usług masowych,	

			gdzie proces zawierania umów musi być procesem zautomatyzowanym. Celem Informacji przedumownych jest umożliwienie abonentowi podjęcie świadomej decyzji co do zawarcia umowy, dlatego powinno być możliwe przesłanie kompleksowej informacji o usługach świadczonych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego. Ponadto nie jest wykluczone, że na etapie otrzymania Informacji przedumownych, abonent nie będzie zdecydowany co do tego, jaka usługa zostanie przez niego wybrana i uzależniać będzie podjęcie decyzji właśnie od wiadomości otrzymanych przez dostawcę usług. Byłoby to również sprzeczne z motywem 168 EKŁE, z którego wynika, że wszelkie interwencje regulacyjne powinny uwzględniać uzyskanie korzyści przez użytkownika końcowego pod względem ceny, jakości i wyboru. Istotne jest, aby Informacje przedumowne były zrozumiałe i jasne. Nie jest przy tym zrozumiała zależność pomiędzy omawianą regulacją a treścią art. 291 PKE, dotyczącą obowiązku publikowania regulaminu na stronie internetowej przez dostawcę usług. Ponadto, art. 102 ust. 1 EKŁE nakłada dostawcę usług komunikacji elektronicznej obowiązek nieodpłatnego przekazania Informacji	

			przedumownych wyłącznie wtedy, gdy następuje to przed zawarciem umowy. Z tego względu, w ocenie KIKE, nie ma podstaw do rozszerzania tego obowiązku na etap następujący po pierwszym przekazaniu warunków umowy. Oznacza to, że art. 286 ust. 3 PKE powinien zostać wykreślony jako nieuzasadniony. Gdyby jednak uznano, że omawiana regulacja powinna pozostać w PKE, konieczne jest ograniczenie tego obowiązku wyłącznie do sytuacji, w których żądanie konsumenta następują z uzasadnionych przyczyn (np. zgubienie lub omyłkowe zniszczenie bądź uszkodzenie trwałego nośnika, na którym znajdowały się Informacje przedumowne) oraz ograniczone czasowo (np. nie częściej niż raz na rok). W przeciwnym razie, konsument będzie mógł żądać od dostawcy usług – wielokrotnie i bez żadnej przyczyny – ponownego przekazywania tych samych dokumentów, co powinno zostać uznane za niedopuszczalne. Z kolei, w przypadku obowiązku przekazania Informacji przedumownych organowi regulacyjnemu na jego żądanie, zgodnie z ust. 4, omawiane postanowienie powinno przewidywać minimalny termin, jaki Prezes UKE powinien wyznaczyć dostawcy usług komunikacji elektronicznej na przekazanie tego dokumentu – KIKE proponuje, by był on nie krótszy niż 7. dni.	

			Oznacza to, że z omawianego przepisu powinien – stosowanie do treści art. 102 ust. 1 EKŁE – wynikać wyłącznie obowiązek przekazania Informacji przedumownych w jasny i zrozumiały sposób. Nie ma podstaw do ograniczenia w nim liczby dokumentów abonenckich, a obecna praktyka nie pozwala na zastąpienie regulaminu świadczenia usług telekomunikacyjnych Informacjami przedumownymi. Tylko przedsiębiorca powinien decydować o strukturze stosowanych przez niego dokumentów abonenckich. EKŁE nie wskazuje przy tym ograniczeń dla długości Informacji przedumownych. Ponadto, omawiane ograniczenie, wskazane w uzasadnieniu do PKE, powinno zostać z niego wykreślone jako w istocie uniemożliwiające dokonanie wyboru odpowiedniej oferty przez abonenta. Dopiero Zwięzłe podsumowanie warunków umowy, o którym mowa w art. 287 PKE, powinno odnosić się do konkretnej usługi i taryfy, wybranej przez abonenta, zwłaszcza że art. 102 ust. 3 EKŁE wyraźnie wskazuje, że podsumowanie warunków umowy zawiera główne elementy Informacji przedumownych. Niezależnie od powyższego, należy zauważyć, że ust. 1 i 2 jest nieprawidłowo zredagowany:	

			1) zastrzeżenie zawarte w ust. 1 *in fine,* zgodnie z którym *Informacje przedumowne nie mogą być przenoszone do innych wzorców umownych,* jest nieprecyzyjne. Gdyby przepis miał oddawać intencję ustawodawcy, należałoby raczej wskazać, że *Dostawca usług komunikacji elektronicznej nie może regulować kwestii objętych w Informacjach przedumownych w innych dokumentach niż te, o których mowa w zdaniu pierwszym;* 2) w ust. 2 znajduje się zbędne powtórzenie – powiela on częściowo zastrzeżenie znajdujące się w ust. 1 *in fine,* omówione powyżej (nie jest zrozumiałe, z jakich przyczyn analogiczne zastrzeżenie, dot. zakazu „przenoszenia" Informacji przedumownych do innych dokumentów znajduje się również w ust. 2 *in fine.* Jest to zbędne powtórzenie jednej i tej samej regulacji – powinno ono zostać zatem wykreślone z jednego z przepisów). Przy wprowadzaniu zmian należy również uwzględnić uwagi ogólne, wskazane powyżej, dotyczące przejrzystości przepisów dotyczących struktury dokumentów abonenckich	
158.	Art. 286, 289	Wspólne stanowisko (KIKE, KIGEiT,	<u>Propozycja zmiany:</u> *Art. 286* *1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej innych niż usługi transmisji danych używane do*	**Uwaga częściowo uwzględniona** Projektodawca zgodził się na brzmienie art. 286 ust. 1 w zaproponowanym brzmieniu.

		Open Allies, PIKE, MEDIAKOM)	*świadczenia usług komunikacji maszyna-maszyna przedstawia informacje przedumowne w jasny i zrozumiały sposób ~~w jednym wzorcu umownym albo w dwóch wzorcach, o których mowa w ust. 2. Informacje przedumowne nie mogą być przenoszone do innych wzorców umownych.~~* *~~2. Dostawca usług, o którym mowa w ust. 1, może zawrzeć informacje przedumowne określające:~~* *~~1) zakres i warunki świadczenia usługi komunikacji elektronicznej – w regulaminie świadczenia usług komunikacji elektronicznej,~~* *~~2) wszelkie ceny i opłaty za usługę komunikacji elektronicznej – w cenniku~~* *~~– i informacje te nie mogą być przenoszone do innych wzorców umownych.~~* *Art. 289* *~~1. W przypadku dodatkowych pakietów taryfowych lub dodatkowych opcji usług, o których mowa w art. 288 ust. 1 pkt 8, zamawianych w okresie obowiązywania umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, jeżeli skorzystanie z nich nie wpływa na główne cechy usługi oraz wysokość opłaty abonamentowej, informacje o warunkach świadczenia tych dodatkowych pakietów taryfowych lub dodatkowych opcji usług mogą być zawarte w odrębnym wzorcu określającym warunki ich świadczenia.~~* *~~2. Skorzystanie z dodatkowych pakietów taryfowych lub dodatkowych opcji usług nie stanowi zmiany warunków umowy oraz nie wpływa~~*	Natomiast w zakresie ust. 2, co do zasady projektodawca podtrzymuje swoje stanowisko. Regulamin świadczenia usług komunikacji elektronicznej może zawierać te elementy informacji przeudmownych, które odnoszą się do zakresu i warunków świadczenia usługi komunikacji elektronicznej, natomiast cennik może zawierać elementy informacji przedumownych odnoszące się do wszelkich cen i opłat za usługę komunikacji elektronicznej. Dzięki wprowadzeniu powyższej regulacji, abonent będzie świadomy, w którym dokumencie może znaleźć informacje dotyczące ceny lub warunków świadczenia usługi komunikacji elektronicznej. **Uwaga dotycząca art. 289 uwzględniona**

			~~*na wysokość odszkodowania, o którym mowa w art. 305 ust. 1.*~~ Projektowana regulacja ograniczająca zakres stosowanych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych dokumentów abonenckich jest niezasadna z następujących przyczyn: <u>Propozycja zmiany:</u> *Art. 286* *1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej innych niż usługi transmisji danych używane do świadczenia usług komunikacji maszyna-maszyna przedstawia informacje przedumowne w jasny i zrozumiały sposób* ~~*w jednym wzorcu umownym albo w dwóch wzorcach, o których mowa w ust. 2. Informacje przedumowne nie mogą być przenoszone do innych wzorców umownych.*~~ ~~*2. Dostawca usług, o którym mowa w ust. 1, może zawrzeć informacje przedumowne określające:*~~ ~~*1) zakres i warunki świadczenia usługi komunikacji elektronicznej – w regulaminie świadczenia usług komunikacji elektronicznej,*~~ ~~*2) wszelkie ceny i opłaty za usługę komunikacji elektronicznej – w cenniku*~~ ~~*– i informacje te nie mogą być przenoszone do innych wzorców umownych.*~~ *Art. 289* ~~*1. W przypadku dodatkowych pakietów taryfowych lub dodatkowych opcji usług, o których mowa w art.*~~	

			~~*288 ust. 1 pkt 8, zamawianych w okresie obowiązywania umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, jeżeli skorzystanie z nich nie wpływa na główne cechy usługi oraz wysokość opłaty abonamentowej, informacje o warunkach świadczenia tych dodatkowych pakietów taryfowych lub dodatkowych opcji usług mogą być zawarte w odrębnym wzorcu określającym warunki ich świadczenia.*~~ ~~*2. Skorzystanie z dodatkowych pakietów taryfowych lub dodatkowych opcji usług nie stanowi zmiany warunków umowy oraz nie wpływa na wysokość odszkodowania, o którym mowa w art. 305 ust. 1.*~~ Projektowana regulacja ograniczająca zakres stosowanych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych dokumentów abonenckich jest niezasadna z następujących przyczyn:	
159.	Art. 286	Federacja Konsumentów	Podtrzymujemy dotychczasowe stanowisko, że wprowadzenie przepisów zapewniających korzystanie z jednego maksymalnie dwóch wzorców umownych jest wielką korzyścią dla konsumentów. Wypracowany kompromis stanowiący, że zakres i warunki świadczenia usługi komunikacji elektronicznej mogą znaleźć się w regulaminie świadczenia usług komunikacji elektronicznej, a jedynie ceny i opłaty za usługę	**Uwaga wyjaśniona** Projektodawca wyjaśnia, że ograniczenie dokumentacji klienckiej do maksymalnie dwóch dokumentów nie musi negatywnie wpłynąć na przejrzystość informacji, gdyż jest to zależne od osobistych preferencji konsumenta. Dzięki wprowadzeniu regulacji zwięzłego podsumowania umowy, konsument wszystkie najważniejsze postanowienia umowy będzie miał przedstawione na jednej stronie, co lepiej pozwoli mu zrozumieć warunki zawieranej umowy.

			komunikacji elektronicznej być przenoszone do cennika pozwoli na uniknięcie sytuacji, które występują obecnie, że poszczególne regulaminy są wewnętrznie sprzeczne, a często dokumenty są niekompletne. Znany nam jest od 4 lat argument przedsiębiorców telekomunikacyjnych, że przedmiotowy przepis niewiele zmieni i handlowcy będą spinali spinaczem nadal kilkudziesięciu stronicową umowę, jednak go nie podzielamy. Po pierwsze dlatego, że nawet jeśli byłoby to prawdziwe to ten przysłowiowy „spinacz" zapewni kompletność umowy. Dotychczas konsument otrzymywał zazwyczaj 5 dokumentów: umowę, regulamin świadczenia usług, regulamin promocji oraz cennik i osobno cennik promocyjny. Podpisywał tylko pierwszy z nich, a więc umowę. Otrzymanie pozostałych zazwyczaj kwitował jedynie zaznaczeniem okienka (checkbox) przy klauzuli „Otrzymałem i zapoznałem się z warunkami regulaminu, regulaminu promocji oraz cennika". Okienka te (checkboxy) umieszczane w bezpośrednim sąsiedztwie innych pól tego typu (dane osobowe dla celów marketingowych, przekazywanie danych podmiotom marketingowym itp.) tak dalece zaciemniały obraz umowy, że większość konsumentów w ogóle nie	

			miała świadomości, że składa pokwitowanie otrzymania konkretnych dokumentów. Niestety, na domiar złego, nagminne są sytuacje, w których konsument nie otrzymuje wszystkich załączników (częsta praktyka to umowa plus ulotka promocyjna z cennikiem). Równie często zdarza się, że sprzedawcy w salonach wydają konsumentowi dokumenty inne niż te, których odbiór potwierdził. Ta sytuacja najczęściej dotyczy regulaminów promocji (konsument na umowie może zobaczyć kod promocji składający się z dziwnego ciągu liter i cyfr, np. PMW20XT32, ale nie jest w stanie przypisać go do żadnego regulaminu – ponieważ nie zna algorytmu powstawania tych kodów. W praktyce – konsumenci zgłaszający się do Federacji Konsumentów ze skargą przynoszą czasem umowę, regulamin świadczenia usług, regulamin promocji kompletnie inny niż opowiadał sprzedawca oraz ulotkę-cennik z innej promocji, na którym ręcznie, markerem, zaznaczono kwotę abonamentu. Do tego często dołączona jest pierwsza faktura za usługi, w której ani kwota abonamentu, ani nazwa promocji nie zgadzają się z załącznikami. Teraz jeśli jakiś dokument „nie będzie spięty” to znaczy, że konsumenta nie obowiązuje.	

			Po drugie w rzeczywistości umowa zostanie znaczenie odchudzona, gdyż każdy regulamin promocji zawiera tożsame części wspólne, których uda się uniknąć w przypadku w którym będzie stosowany jeden wzorzec umowy. Nie będzie powielanych informacji o prawie do odstąpieia od umowy, warunków reklamacji, sposobów kontaktu z przedsiębiorcą Po trzecie istnieją ograny typu UOKIK czy UKE, które będą weryfikowały stosowanie przez przedsiębiorców wzorców umownych i stosowanie „spinacza" zapewne będzie bardzo piętnowane. Zawsze podkreślamy, że przepisy są tak dobre jak możliwość ich egzekwowania stąd popieramy przepisy karne proponowane w art. 446 ust. 1 pkt 38. Po czwarte w toku poprzednich konsultacji wypracowano przepis art. 289, który umożliwia „dosprzedanie" dodatkowych usług w trakcie trwania umowy, na co FK się zgodziła przy założeniu, że przedsiębiorcy telekomunikacyjni przestaną forsować pomysł przy pozostaniu przy wielu wzorcach umownych. Stan chaosu sprzedażowego, mającego często znamiona missellingu należy jak najszybciej zakończyć legislacyjnie i proponowane	

			rozwiązanie, w którym umowę konstytuują informacje przedumowne, zwięzłe podsumowanie oraz umowa jest krokiem w dobrym kierunku. Dzięki temu konsument będzie miał szansę sprawdzić, czy warunki oferowane przez sprzedawcę znajdują odzwierciedlenie w umowie i nie będzie zaskakiwany dodatkowymi regulaminami, których nigdy nie otrzymał. Jednocześnie należy mieć na uwadze, że przepisy w przedstawionym kształcie są znane rynkowi od 6 marca 2020 r. i minęło wystarczająco czasu aby przygotować się do ich wdrożenia. Stoimy na stanowisku, że projekt należy uchwalić jak najszybciej w niezmienionej wersji.	
221a	Art. 286	Stowarzyszenie Ochrony Konsumentów Aquila	Popieramy stanowisko Federacji Konsumentów, że wprowadzenie przepisów zapewniających korzystanie z jednego, maksymalnie dwóch wzorców umownych jest wielką korzyścią dla konsumentów. Wypracowany kompromis stanowiący, że zakres i warunki świadczenia usługi komunikacji elektronicznej mogą znaleźć się w regulaminie świadczenia usług komunikacji elektronicznej, a jedynie ceny i opłaty za usługę komunikacji elektronicznej winny być przenoszone do cennika pozwoli na uniknięcie sytuacji, które	**Uwaga wyjaśniona** Projektodawca wyjaśnia, że ograniczenie dokumentacji klienckiej do maksymalnie dwóch dokumentów nie musi negatywnie wpłynąć na przejrzystość informacji, gdyż jest to zależne od osobistych preferencji konsumenta. Dzięki wprowadzeniu regulacji zwięzłego podsumowania umowy, konsument wszystkie najważniejsze postanowienia umowy będzie miał przedstawione na jednej stronie, co lepiej pozwoli mu zrozumieć warunki zawieranej umowy.

			występują obecnie, że poszczególne regulaminy są wewnętrznie sprzeczne, a często dokumenty są niekompletne. Niestety, nagminne są sytuacje, w których konsument nie otrzymuje wszystkich załączników (częsta praktyka to umowa plus ulotka promocyjna z cennikiem). Równie często zdarza się, że sprzedawcy w salonach wydają konsumentowi dokumenty inne niż te, których odbiór potwierdził. Ta sytuacja najczęściej dotyczy regulaminów promocji. W rzeczywistości umowa zostanie znaczenie odchudzona, gdyż każdy regulamin promocji zawiera tożsame części wspólne, których uda się uniknąć w przypadku, w którym będzie stosowany jeden wzorzec umowy. Nie będzie powielanych informacji o prawie do odstąpienia od umowy, warunków reklamacji, sposobów kontaktu z przedsiębiorcą Stan chaosu sprzedażowego, mającego często znamiona missellingu należy jak najszybciej zakończyć legislacyjnie i proponowane rozwiązanie, w którym umowę konstytuują informacje przedumowne, zwięzłe podsumowanie oraz umowa jest krokiem w dobrym kierunku. Dzięki temu konsument będzie miał szansę sprawdzić, czy warunki oferowane przez sprzedawcę znajdują odzwierciedlenie w umowie i nie będzie zaskakiwany dodatkowymi regulaminami, których nigdy nie otrzymał. Jednocześnie należy mieć na	

			uwadze, że przepisy w przedstawionym kształcie są znane rynkowi od 6 marca 2020 r. i minęło wystarczająco czasu aby przygotować się do ich wdrożenia. Stoimy na stanowisku, że projekt należy uchwalić jak najszybciej w niezmienionej wersji.	
160.	Art. 287	Federacja Konsumentów	Art. 287 – zawierający katalog obowiązkowych postanowień umownych porządkuje w sposób zdecydowany niedoskonałości dotychczas obowiązującej ustawy Prawo telekomunikacyjne i Federacja Konsumentów prosi o zachowanie go w obecnym brzmieniu.	**Uwaga uwzględniona**
161.	Art. 287 ust. 3	KIKE	Omawiany przepis stanowi implementację art. 102 ust. 3 EKŁE, z uwzględnieniem *rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/2243 z dnia 17 grudnia 2019 r. ustanawiającego formularz zawierający podsumowanie warunków umowy, który ma być używany przez dostawców publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej na podstawie Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 17 grudnia 2019 r. (Dz.Urz.UE.L Nr 336, str. 274),* wydawanego w porozumieniu z BEREC.	**Uwaga nieuwzględniona** Oświadczenie konsumenta o zawarciu umowy jest skuteczne, jeżeli zostało potwierdzone po otrzymaniu podsumowania warunków umowy. W rezultacie umowa staje się skuteczna po otrzymaniu od konsumenta oświadczenia o chęci skorzystania z przedstawionych mu uprzednio warunków. Zastrzeżenie to ma uchronić konsumentów przed związaniem się warunkami umowy innymi niż zostały im przedstawione przed zawarciem umowy. Przepis art. 287 stanowi implementację art. 102 ust. 3 EKŁE.

			Dotyczy on przekazywania użytkownikowi końcowemu Zwięzłego podsumowania warunków umowny, stanowiącego „główne Informacje przedumowne”. Art. 101 ust. 4 EKŁE przewiduje, że omawiany dokument musi stać się integralną częścią umowy, co znajduje wyraz w projektowanym art. 287 ust. 3 PKE. Nie jest jednak zrozumiałe zastrzeżenie, zgodnie z którym jest to uzależnione od akceptacji Zwięzłego podsumowania warunków umowy przez abonenta, w szczególności nie wymaga tego ochrona konsumenta – częścią umowy stanie się tylko taki dokument, który będzie uprzednio doręczony konsumentowi. Nie jest wiadomo, na czym akceptacja ta miałaby polegać. Ponadto, samo dostarczenie Zwięzłego podsumowania warunków umowy nie jest równoznaczne z zawarciem umowy – konieczne będzie zawarcie umowy o świadczenie usług, zgodnie z art. 288 PKE, co umożliwi zapoznanie się przez konsumenta ze Zwięzłym podsumowaniem warunków umowy przed jej zawarciem. Natomiast samo zawarcie umowy oznacza w sposób dorozumiany zgodę na zawarcie umowy na warunkach określonych w Zwięzłym podsumowaniu warunków umowy.	

			Tym samym, ust. 3 omawianego przepisu powinien otrzymać brzmienie: *Informacje przedumowne stają się integralną częścią umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, o której mowa w art. 288 lub art. 290, i nie podlegają zmianie, chyba że umawiające się strony wyraźnie postanowią inaczej.* Przy wprowadzaniu zmian należy również uwzględnić uwagi ogólne, wskazane powyżej, dotyczące przejrzystości przepisów dotyczących struktury dokumentów abonenckich.	
162.	Art. 288 ust.1 pkt 2	PIIT	O ile Izba dostrzega potrzebę podawania danych umożliwiających efektywny kontakt z przedsiębiorcą, o tyle z uwagi na innowacyjne rozwiązania związane z nowymi sposobami zawierania umów, za nadmiarowe uznać należy wskazywanie konkretnych kanałów do kontaktu, tj. adresu e-mail oraz telefonu. Powyższy przepis został wprowadzony do projektu PKE ponad 3 lata temu i już wówczas dostrzegalne było, że nie będzie on nadążał nad błyskawicznym rozwojem nowych form kontaktu. Dziś coraz więcej sektorów gospodarki, w szczególności sektor teleinformatyczny sięga po nowe rozwiązania oparte na sztucznej inteligencji, umożliwiając kontakt poprzez chat, elektroniczne formularze do kontaktu lub aplikacje mobilne. Co warte podkreślenia, konsument, decydując się na zawarcie umowy za pośrednictwem aplikacji	**Uwaga nieuwzględniona** Z uwagi na ochronę praw konsumenta wskazane jest zapewnienie im różnorodnego sposobu kontaktu z dostawcą, również za pośrednictwem tradycyjnych form kontaktu. Podobne rozwiązanie przewiduje ustawa o prawach konsumenta (art. 12 ust. 1 pkt 3) Przedsiębiorca powinien wskazać w umowie dane kontaktowe aby abonent miał do nich łatwy dostęp i nie musiał szukać tych informacji samodzielnie.

			mobilnej, ma możliwość kontaktowania się z dostawcą usług wyłącznie przez aplikację mobilną, a dostawca nie udostępnia w tym celu numeru telefonu, czy też adresu e-mail. Jest to przy tym w pełni zgodne z oczekiwaniami konsumentów wybierających daną ofertę, którą w pełni mogą zarządzać z wykorzystaniem aplikacji mobilnej. Projekt ustawy zatem w ogóle nie zauważa tego „postępu", stawiając i wymagając wyłącznie tradycyjnych form kontaktu (e-mail, pismo, telefon). Usztywnienie się wyłącznie do konkretnych kanałów kontaktu skutecznie uniemożliwi nawiązanie efektywnego kontaktu z przedsiębiorcą. Dlatego też postulujemy o pozostawienie wymogu podania danych do kontaktu z przedsiębiorcą bez wskazywania kanałów kontaktu i pozostawiając wybór kanałów przedsiębiorcy, który wg swojej najlepszej wiedzy określi dane do kontaktu w zależności od sposobu, w jaki umowa będzie zawierana. Postulujemy następującą zmianę brzmienia art. 288 ust. 1 pkt 2) Art. 288 ust. 1 pkt 2) *Umowa o świadczenie usług komunikacji elektronicznej (…), zawierana z konsumentem w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej określa w szczególności:*	

			3) dane kontaktowe pozwalające efektywnie kontaktować się z przedsiębiorcą komunikacji elektronicznej;	
163.	Art. 288	Wspólne stanowisko (KIKE, KIGEiT, Open Allies, PIKE, MEDIAKOM)	Propozycja zmiany: *Art. 288 ust. 1 PKE* *1. Umowa o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, w zakresie usług komunikacji elektronicznej innych niż usługi transmisji danych używane do świadczenia usług komunikacji maszyna-maszyna, zawierana z konsumentem w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej określa w szczególności:* *(…)* *10) tryb i warunki dokonywania zmiany umowy, w tym okoliczności jej zmiany wskazane w art. 307-309 ustawy;* *(…)* Uzasadnienie przedstawiono w osobnym piśmie.	**Uwaga uwzględniona**
164.	Art. 288 ust 1	PIKE	Rozwiązanie problemu zmiany umów abonenckich Propozycja zmiany: *Art. 288. 1. Umowa o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, w zakresie usług komunikacji elektronicznej innych niż usługi*	**Uwaga uwzględniona**

			transmisji danych używane do świadczenia usług komunikacji maszyna-maszyna, zawierana z konsumentem w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej określa w szczególności: *(…)* *10) tryb i warunki dokonywania zmiany umowy, w tym okoliczności jej zmiany wskazane w art. 307-309 ustawy;* *(…)* Uwaga skrócona. Pełna treść dostępna na stronie RPL.	
165.	Art. 288 ust. 1, art. 294 ust. 1	ZTK	W odniesieniu do umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej wskazać należy, że nie budzi sporu, iż przed zawarciem umowy dostawca usługi komunikacji elektronicznej musi doręczyć potencjalnemu użytkownikowi końcowemu informacje przedumowne (art. 285 projektu pke oraz art. 286 projektu pke) oraz zwięzłe podsumowanie warunków umowy. (art. 287 projektu pke). Kontrowersje natomiast dotyczą zawartości samej umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawarte w art. 288 ust. 1 i w art. 294 ust. 1 projektu pke albowiem, jak sam projektodawca przyznaje, rzeczone informacje nie są wymagane ani przez ustawę z dnia 30,05.2014 r. o prawach konsumenta (tekst jedn. Dz. U z 2023 r. poz. 2759 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą o prawach konsumenta, ani też przez Dyrektywę EKŁE (art. 124 ust. 1 Dyrektywy EKŁE w zw. z art. 288 zd.	**Uwaga nieuwzględniona** Przepis art. 288 ust. 1 wskazuje katalog obligatoryjnych elementów umowy zawieranej z konsumentem w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej. Są to informacje, które nie są wymagane przez Upk czy EKŁE. Zdaniem projektodawcy są one niezbędne z punktu widzenia abonenta, ponieważ są dla niego istotne i uwzględniają polskie warunki świadczenia usług telekomunikacyjnych.

			4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej), tym niemniej dane te zostały zawarte w art. 288 ust. 1 projektu pke, gdyż zdaniem projektodawcy są one niezbędne z punktu widzenia abonenta, ponieważ są dla niego istotne i uwzględniają polskie warunki świadczenia usług telekomunikacyjnych (strona 206 uzasadnienia projektu). Z takim postawieniem sprawy nie sposób się zgodzić albowiem biorąc pod uwagę trzyczęściową konstrukcję umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zupełnie niecelowe wydaje się wyposażanie i tak już mocno rozbudowanej, umowy o elementy nie wymagane ani w ramach transpozycji do polskiego systemu prawnego Dyrektywy EKŁE (art. 124 ust. 1 Dyrektywy EKŁE w zw. z art. 288 zd. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej), ani też przepisami ustawy o prawach konsumenta. Trudno zrozumieć motywy skłaniające projektodawcę do zbędnego powiększania objętości przedmiotowej umowy, szczególnie, że wszelkie informacje istotne dla potencjalnego abonenta pozwalające mu na podjęcie decyzji dotyczącej zawarcia umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zostały zawarte w niezwykle rozbudowanych informacjach przedumownych oraz w , o wiele mniej obszernym dokumencie, zwięzłego podsumowania warunków umowy, skoro wielkość tego ostatniego dokumentu nie powinna być większa niż odpowiednik jednej strony formatu A4 po wydrukowaniu [art. 2 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE)	

			2019/2243 z dnia 17.12.2019 r. ustanawiającego formularz zawierający podsumowanie warunków umowy, który ma być używany przez dostawców publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej na podstawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 (Dz. U.UE.L.2019.336.274). Niewątpliwie zatem zawartość umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej powinna zostać ograniczona jedynie do essentiale negotii przedmiotowej umowy bez nadmiernego jej poszerzania o elementy prawem niewymagane. Wnioskujemy zatem o ograniczenie w art. 288 ust. 1 projektu pke oraz w art. 294 ust. 1 projektu pke zawartości umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej jedynie do jej essentiale negotii oraz danych identyfikacyjnych stron umowy wymaganych przy jej zawieraniu innymi przepisami projektu pke.	
166.	Art. 288 ust. 1 pkt 2	IAB Polska	Zgodnie z projektowanym art. 288 ust. 1 pkt 2 PKE umowa o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawierana z konsumentem określać ma adres poczty elektronicznej oraz numery telefonu pod którymi abonent może szybko i efektywnie kontaktować się z przedsiębiorcą komunikacji elektronicznej. Pomimo, iż jednym z powodów ustanowienia nowego aktu regulującego działanie rynku	**Uwaga nieuwzględniona** Z uwagi na ochronę praw konsumenta wskazane jest zapewnienie im różnorodnych form kontaktu z dostawcą, również stanowiących tradycyjne formy kontaktu. Podobne rozwiązanie przewiduje ustawa o prawach konsumenta (art. 12 ust. 1 pkt 3). Przedsiębiorca powinien wskazać w umowie dane kontaktowe aby abonent miał do nich łatwy dostęp i nie musiał szukać tych informacji samodzielnie.

			komunikacji elektronicznej jest dynamiczny rozwój tego rodzaju usług i konieczność zapewnienia neutralności technologicznej w zakresie regulacji, projektowana ustawa zdaje się niewystarczająco adresować postęp jaki nastąpił w zakresie gospodarki cyfrowej, zakłada ona m.in. wymaganie wyłącznie tradycyjnych form kontaktu. Wobec rozwoju i zróżnicowania wykorzystywanych na rynku komunikacji elektronicznej form kontaktu, niezrozumiały jest obowiązek określania takich elementów w umowie o świadczenie usług i wskazania m.in. na konieczność posiadania kilku linii obsługowych (przepis wskazuje na „numery telefonu"). W związku z dużą konkurencyjnością w zakresie usług komunikacji elektronicznej, w celu zapewnienia klientom odpowiedniego poziomu zadowolenia z wykorzystywanych usług, a co za tym idzie w celu utrzymania klienta, jednym z podstawowych priorytetów samych przedsiębiorców jest umożliwienie sprawnego kontaktu. Sektor usług komunikacji elektronicznej już dzisiaj wykorzystuje różne formy kontaktu poza numerem telefonicznym czy adresem poczty elektronicznej, aby zapewnić swoim klientom łatwy oraz efektywny kontakt np. poprzez chat, elektroniczne formularze do kontaktu czy aplikacje mobilne.	

			IAB zwraca uwagę, że zgodnie z EKŁE (art. 102 ust. 3) wymagane jest podanie danych kontaktowych dostawcy, a więc przepisy unijne nie przewidują zamkniętego katalogu form kontaktu. Z tego względu proponujemy by art. 288 ust. 1 pkt 2 PKE otrzymał brzmienie odpowiadające regulacji EKŁE, a więc odnoszące się ogólnie do danych kontaktowych, za pomocą których abonent może szybko i efektywnie kontaktować się z przedsiębiorcą komunikacji elektronicznej lub ujmujące jako alternatywę inne środki porozumiewania się na odległość, o ile są oferowane przez przedsiębiorcę.	
167.	Art. 288 ust. 2	KIKE	Jak już wskazano przy uwagach do art. 286 PKE, KIKE postuluje, aby nie było możliwe ograniczanie możliwości regulowania kwestii składających się na umowę w innym dokumencie niż umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych, dlatego obecny kształt art. 288 ust. 2 PKE nie jest możliwy do zaakceptowania – przepis ten powinien zostać wykreślony. Uwagi te pozostają aktualne także w odniesieniu do omawianego przepisu. Konieczne byłoby w jego miejsce wprowadzenie przepisu, analogicznego jak obecny art. 56 ust. 5 PT, pozwalającego na regulowanie wielu kwestii w	**Uwaga nieuwzględniona** Odnosząc się do uwagi dotyczącej art. 288 ust. 2, projektodawca postanowił wprowadzić zastrzeżenie do projektowanego ustępu tj. jeżeli dane, o których mowa w ust. 1 pkt 7 i 13-15, zostały zawarte w informacjach przedumownych nie muszą być one zawarte w umowie, o której mowa w ust. 1. Regulacja ta zapobiegnie dublowaniu się informacji, które mogą być przedstawiane w informacjach przedumownych oraz w umowie. Zaakceptowane informacje przedumowne stają się częścią umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej. W zakresie ust. 1 pkt 3, projektodawca wyjaśnia, że w przepisie wskazał dane kontaktowe przedsiębiorcy, za pomocą których konsument może szybko i efektywnie się z

			regulaminie świadczenia usług telekomunikacyjnych. Zdaniem KIKE nie jest również zasadne, aby przedsiębiorca komunikacji elektronicznej miał wskazywać w treści umów o świadczenie usług komunikacji elektronicznej *dane kontaktowe (...), za pomocą których abonent może szybko i efektywnie kontaktować się z przedsiębiorcą komunikacji elektronicznej*, zgodnie z ust. 1 pkt 3 omawianej regulacji. Z samego obowiązku podania danych kontaktowych wynika, że mają one zapewniać rzeczywistą możliwość kontaktu. Nadmieniam, że z EKŁE nie wynika taki obowiązek. Należy zauważyć, że cechą wskazanych przez projektodawcę form kontaktu, tj. numeru telefonu oraz za pośrednictwem poczty elektronicznej, jest możliwość nawiązania szybkiego kontaktu. Trudno sobie również wyobrazić sytuację, w której przedsiębiorca telekomunikacyjny wskazywałby konsumentowi dane kontaktowe, które nie pozwalałaby na *efektywne* (tj. skuteczne) skontaktowanie się z nim przez abonenta w razie wystąpienia takiej potrzeby, np. w przypadku awarii. Wydaje się, że treść omawianej regulacji nakładałaby na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej obowiązek „bycia dostępnym pod	nim skontaktować. Nie wprowadził obowiązku utrzymywania telefonicznej obsługi klienta przez 24h/dobę.

			telefonem” przez całą dobę i uniemożliwiała przekazanie konsumentowi kontaktu do zewnętrznego serwisu, jeśli dany przedsiębiorca telekomunikacyjny korzysta z usług takiego serwisanta przy usuwaniu awarii na podstawie stałej współpracy. Byłoby to nadmiernym obciążeniem nakładanym na przedsiębiorcę. Izba postuluje zatem, aby obowiązek przewidziany w ust. 1 pkt 3 ograniczał się jedynie do podania danych kontaktowych, w tym adresu poczty elektronicznej, numerów telefonu lub adres innego środka komunikacji elektronicznej, jeśli dostawca usług z niego korzysta. Ponadto, zmianie powinien ulec także ust. 3 omawianego przepisu. Z EKŁE wynika obowiązek zapewnienia abonentowi wyboru formy zawarcia umowy. Z dyrektywy tej nie wynika jednak, aby dostawca usług miał obowiązek każdorazowego informowania o tym abonenta. Oznacza to, że zdanie drugie omawianej regulacji należałoby wykreślić – ust. 3 powinien zatem uzyskać następujące brzmienie: Konsument ma prawo dokonania wyboru formy zawarcia umowy spośród form oferowanych przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej. Przy wprowadzaniu zmian należy również uwzględnić uwagi ogólne, wskazane powyżej,	

			dotyczące przejrzystości przepisów dotyczących struktury dokumentów abonenckich	
168.	Art. 289 ust. 1	PIIT	Art. 289 ust. 1 - zakaz wprowadzania odrębnych wzorców umownych dla dodatkowych usług W duchu zgłoszonych podwyżek postulatów Izba widzi również konieczność zmian przepisu art. 289 ust. 1 PKE ograniczającego możliwość stosowania odrębnych wzorców umownych w odniesieniu do dodatkowych usług/opcji usługi. Wspomniany przepis nakazuje zamieszczenie w cennikach dostawców usług informacji na temat wszelkich dodatkowych rozwiązań, z których abonent może – ale nie musi skorzystać przy zawieraniu umowy. Cenniki przedsiębiorców telekomunikacyjnych zawierają informacje o podstawowym produkcie, który - w zależności od woli abonenta – może zostać uzupełniony o wiele dodatkowych opcji. Proponowane rozwiązanie stoi w sprzeczności z intencją autorów przepisów ponieważ doprowadzi do istotnego zwiększenia objętości wzorców umownych, które będą zawierały szereg nierelewantnych dla abonenta informacji o usługach, które go nie interesują. Z tego względu możliwość uregulowania zasad korzystania z tych usług w odrębnym wzorcu powinien również dotyczyć etapu zawierania umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej. Izba proponuje również usunięcie ograniczeń, które wyłączają możliwość posługiwania się odrębnymi wzorcami umownymi w przypadku, w którym mają wpływ na opłatę abonamentową czy	**Uwaga częściowo uwzględniona** Przepis zostanie w całości usunięty, gdyż jego pozostawienie jest bezprzedmiotowe, z uwagi na zmianę regulacji dotyczącej wzorców umownych – art. 286. Aktualnie dokumentacja kliencka nie będzie ograniczona do maksymalnie dwóch wzorców umownych. Jedynie informacje przedumowne określające zakres i warunki świadczenia usługi komunikacji elektronicznej określone będą w regulaminie świadczenia usług komunikacji elektronicznej oraz wszelkie ceny i opłaty za usługę komunikacji elektronicznej zawarte będą w cenniku.

			główne cechy usługi. Tak nakreślone przesłanki niosą za sobą ryzyko uznania, że wspomnianą opłatą abonamentową jest również cykliczna opłata za usługę dodatkową. Dyskusyjna jest również przesłanka głównej cechy usługi, którą zdaniem Izby można by rozumieć jako dodanie usługi telefonicznej do usługi telewizyjnej, ale już nie zamówienia dodatkowego pakietu programów do tej ostatniej. Propozycja legislacyjna: *Art. 289. 1. W przypadku dodatkowych pakietów taryfowych lub dodatkowych opcji usług, o których mowa w art. 288 ust. 1 pkt 8, informacje o warunkach świadczenia tych dodatkowych pakietów taryfowych lub dodatkowych opcji usług mogą być zawarte w odrębnym wzorcu określającym warunki ich świadczenia.* *2. Skorzystanie z dodatkowych pakietów taryfowych lub dodatkowych opcji usług, o których mowa w art. 288 ust. 1 pkt 8, nie stanowi zmiany warunków umowy. oraz nie wpływa na wysokość odszkodowania, o którym mowa w art. 305 ust. 1.*	
169.	Art. 289	KIKE	Ze względu na uwagi dotyczące art. 286 PKE oraz art. 288 ust. 2 PKE, należałoby wykreślić art. 289 PKE – stanowi on bowiem wyjątek od omawianych regulacji, który w razie wprowadzenia zmian postulowanych przez KIKE – stanie się zbędny.	**Uwaga uwzględniona** Przepis zostanie w całości usunięty, gdyż jego pozostawienie jest bezprzedmiotowe, z uwagi na zmianę regulacji dotyczącej wzorców umownych – art. 286. Aktualnie dokumentacja kliencka nie będzie ograniczona do maksymalnie dwóch wzorców umownych. Jedynie informacje przedumowne określające zakres i warunki

				świadczenia usługi komunikacji elektronicznej określone będą w regulaminie świadczenia usług komunikacji elektronicznej oraz wszelkie ceny i opłaty za usługę komunikacji elektronicznej zawarte będą w cenniku.
170.	Art. 290	Wspólne stanowisko (KIKE, KIGEiT, Open Allies, PIKE, MEDIAKOM)	Propozycja zmiany: *1. Umowa o świadczenie usług przedpłaconych zawierana z konsumentem obejmuje informacje, o których mowa w art. 288 ust. 1:* *~~1) pkt 3 – które dostawca usług komunikacji elektronicznej udostępnia w pakiecie startowym usługi przedpłaconej;~~* *2) pkt 2, 4, 5, 8–10, 13 i 14 – które dostawca usług komunikacji elektronicznej udostępnia w postaci łatwych do pobrania dokumentów, ze wskazaniem ich źródła kierującego bezpośrednio do tych dokumentów, z pouczeniem o konieczności ich pobrania i utrwalenia w celu zachowania możliwości* *ich późniejszego odtworzenia w niezmienionej postaci, dla celów dowodowych.* Numer przydzielony abonentowi usług przedpłaconych ma być udostępniony na trwałym nośniku. Izba pragnie zwrócić uwagę, że w obiegu są już dostępne karty e-sim, które nie są udostępniane na fizycznych nośnikach, jakim jest starter, co wyklucza udostępnianie abonentowi numeru	**Uwaga uwzględniona** Projektodawca zmodyfikował art. 290 ust. 1 pkt 1 w ten sposób, że dostawca usług ma obowiązek wskazania numeru abonenckiego (MSISDN) w pakiecie startowym wyłącznie w przypadku wydania karty lub urządzenia identyfikującego w sieci publicznej w formie fizycznej, tj.: „1) pkt 3 – które w przypadku wydania abonentowi na nośniku fizycznym karty lub innego urządzenia służącego do identyfikacji abonenta w publicznej sieci telekomunikacyjnej dostawca usług komunikacji elektronicznej także udostępnia w pakiecie startowym usługi przedpłaconej;”.

			MSISDN przy wykorzystaniu kart e-sim na trwałym nośniku.	
171.	Art. 290 ust. 1 pkt 1	PIIT	Art. 290 ust. 1 pkt 1 – przekazanie numeru MSISDN na karcie e-SIM na trwałym nośniku Numer przydzielony abonentowi usług przedpłaconych ma być udostępniony na trwałym nośniku. Izba pragnie zwrócić uwagę, że w obiegu od kilku lat dostępne są karty e-sim, które nie są udostępniane na fizycznych nośnikach, jakich jest starter, co wyklucza udostępnianie abonentowi numeru MSISDN przy wykorzystaniu kart e-sim na trwałym nośniku. Postulujemy następującą zmianę brzmienia art. 290 Art. 290. 1. Umowa o świadczenie usług przedpłaconych zawierana z konsumentem obejmuje informacje, o których mowa w art. 288 ust. 1 : ©PIIT: Uwagi do projektu ustawy Prawo komunikacji elektronicznej; PIIT/202/24, 8.03.2024 34 1) pkt 3 – które dostawca usług komunikacji elektronicznej udostępnia w pakiecie startowym usługi przedpłaconej; 2) pkt 2, 4, 5, 8–10, 13 i 14 – które dostawca usług komunikacji elektronicznej udostępnia w postaci łatwych do pobrania dokumentów, ze wskazaniem ich źródła kierującego bezpośrednio do tych dokumentów, z pouczeniem o konieczności ich	**Uwaga uwzględniona** Projektodawca zmodyfikował art. 290 ust. 1 pkt 1 w ten sposób, że dostawca usług ma obowiązek wskazania numeru abonenckiego (MSISDN) w pakiecie startowym wyłącznie w przypadku wydania karty lub urządzenia identyfikującego w sieci publicznej w formie fizycznej, tj.: „1) pkt 3 – które w przypadku wydania abonentowi na nośniku fizycznym karty lub innego urządzenia służącego do identyfikacji abonenta w publicznej sieci telekomunikacyjnej dostawca usług komunikacji elektronicznej także udostępnia w pakiecie startowym usługi przedpłaconej;”.

			pobrania i utrwalenia w celu zachowania możliwości ich późniejszego odtworzenia w niezmienionej postaci, dla celów dowodowych. Uwagi dotyczące powrotu do obecnego modelu regulowania warunków świadczenia usług pre-paid w regulaminie zawarte są w dalszej części wystąpienia.	
172.	Art. 292, 341	Wspólne stanowisko (KIKE, KIGEiT, Open Allies, PIKE, MEDIAKOM)	Uwaga kierunkowa Zwracamy uwagę, ze przepisy dotyczące udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami powinny zostać uzgodnione z projektami aktów prawnych wdrażających dyrektywę (UE) 2019/882 (EAA). Ustawa wdrażająca powyższą dyrektywą posiada numer w wykazie prac legislacyjnych UC4 (ostatnia wersja z 16 lutego br.). Należy ustalić relację regulacji wdrażającej EEA do przepisów PKE dotyczących dostępności usług dla osób z niepełnosprawnościami.	**Uwaga wyjaśniona** Relacja ustaw jest analogiczna jak EAA i EECC, są uzupełniające. Ustawa o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze dotyczy produktów i usług natomiast zapisy PKE dotyczą równorzędnego dostępu, wyboru i przystępności cenowej. Ustawy nie kolidują ze sobą. Motyw 29 dyrektywy w sprawie wymogów dostępności produktów i usług (2019/882) „Niniejsza dyrektywa harmonizuje wymogi dostępności w odniesieniu do usług łączności elektronicznej oraz do związanych z nimi produktów oraz jest uzupełnieniem dyrektywy (UE) 2018/1972, która ustanawia wymogi dotyczące równorzędnego dostępu i wyboru dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami. Dyrektywa (UE) 2018/1972 ustanawia także – w ramach ogólnych obowiązków dotyczących usług – wymogi w zakresie przystępności cenowej dostępu do internetu i komunikacji głosowej oraz przystępności cenowej i dostępności związanych z nimi urządzeń końcowych oraz specjalnych urządzeń i usług dla konsumentów z niepełnosprawnościami.”

				W pracach nad Pke brano pod uwagę zapisy EAA, jednocześnie w przypadku ustawy procedowanej prawie równocześnie należy mieć na względzie ewentualne zmiany w procesie legislacyjnym, w związku z czym mogą wystąpić pewne różnice między Pke i ustawą procedowaną przez MFiPR.
173.	Art. 293 ust. 1	Wspólne stanowisko (KIKE, KIGEiT, Open Allies, PIKE, MEDIAKOM)	Propozycja zmiany: 1. *Przepisy art. 285–288, art. 292, art. 302 ust. 1, art. 306 ust. 1 i 3, art. 318 oraz art. 332 stosuje się odpowiednio do ~~użytkownika końcowego~~ abonenta będącego mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą lub organizacją pozarządową w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571), chyba że wyraził on, najpóźniej w chwili zawarcia umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, zgodę na to, że przepisy te nie będą miały do niego zastosowania.* Wskazujemy na zasadność rozważenia zmiany przepisu w ten sposób, aby odnosił się on do „abonenta" będącego mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą lub organizacją pozarządową. Zdajemy sobie sprawę z faktu, że obecna redakcja przepisu bazuje na dyrektywie. Tym niemniej, biorąc pod uwagę że polskie przepisy wprowadzają już pojęcie abonenta (którego w EKŁE nie ma) w PKE, zasadne jest jego użycie także w tym przepisie. Usługi na rzecz klientów B2B często obejmują dużą	**Uwaga nieuwzględniona** Terminologia przyjęta w niniejszym rozdziale posługuje się sformułowaniem użytkownik końcowy, które jest zbieżne z użytym określeniem w artykułach EKŁE dotyczących rozszerzenia uprawnień konsumenckich na miktroprzedsiębiorców, małych przedsiębiorców i organizacje non-profit.

			liczbę numerów telefonicznych (np. dla pracowników) lub są później w ramach firmy udostępniane nie zawsze możliwym do sprecyzowania użytkownikom końcowym. Adresatem uprawnień z art. 293 PKE powinni być zatem abonenci. Wykonanie tych uprawnień względem użytkowników końcowych często nie będzie w ogóle możliwe.	
174.	Art. 293 i 294	Sileman Sp. z o.o.	Należy doprecyzować zapisy tych artykułów: Art. 293 *„Przepisy (…) stosuje się odpowiednio do abonenta będącego mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą (…)”.* Art. 294 *„Umowa o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawierana z abonentem innym niż (…)”* Należy zastąpić pojęcie konsumenta, funkcjonującym w słowniku pojęciem abonenta. Stroną umów zawieranych na rynku B2B bardzo często nie jest użytkownik końcowy, w związku z powyższym niemożliwe jest zrealizowanie wymagań prezentowanych w ustawie względem użytkowników końcowych korzystających z usług świadczonych w ramach umowy zawartej na rynku B2B. W art. 294 ust 2. ustawa PKE wprowadza pojęcie „umów, dla których warunki ustalane są	**Uwaga częściowo uwzględniona** Terminologia przyjęta w niniejszym rozdziale posługuje się sformułowaniem użytkownik końcowy, które jest zbieżne z użytym określeniem w artykułach EKŁE dotyczących rozszerzenia uprawnień konsumenckich na miktroprzedsiębiorców, małych przedsiębiorców i organizacje non-profit. Natomiast w zakresie zakresie art. 294 ust. 2 projektodawca częściowo zgodził się z wnioskującym. Art. 294 ust. 2 otrzyma brzmienie: Art. 294 ust. 2. *„Do umowy, o której mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów art. 285-288, art. 301, art. 302 ust. 1, art. 304, art. 305 ust. 3 oraz art. 332, jeżeli warunki umowy ustalane są indywidualnie.* Pozostawiono regulację dotyczącą informowania o najkorzystniejszej ofercie, ponieważ wynika z art. 105 ust. 3

			indywidualnie”. Niestety pojęcie te zawężone jest wyłącznie do umów innych niż wskazano w art. 288 i art. 293. Należy rozszerzyć to pojęcie na wszystkie umowy negocjowane indywidualnie, zawierane z abonentami nie będącymi konsumentami. Mali przedsiębiorcy nie powinni być w tej materii dyskryminowani względem średnich i dużych przedsiębiorców (jak ma to miejsce w myśl obecnych zapisów ustawy). Szczegółowe regulacje dot. umów zawieranych na rynku B2B w ogóle nie powinny obejmować umów negocjowanych indywidualnie. Nie ważne czy są to umowy wskazane w art. 293 czy 294 PKE. Zarówno oferty przygotowywane dla średnich i dużych przedsiębiorców, jak i oferty indywidualne przygotowywane dla mikro i małych przedsiębiorców, uwzględniają wiele parametrów dot. kosztów podłączenia, ostatecznej ceny abonamentu, terminu rozpoczęcia świadczenia usług, czasu trwania umów, technologii w jakiej zrealizowane zostanie konkretne podłączenie, wymagań sprzętowych przedsiębiorców. Ponadto bardzo częstym powodem zawierania umów indywidualnie negocjowanych na rynku B2B jest konieczność podłączenia lokalizacji firmy, znajdującej się na obszarze wykluczonym cyfrowo,	EKŁE, który ma zastosowanie do użytkowników końcowych, a nie wyłącznie do konsumentów.

			do której nie docierają żadne programy finansowane z funduszy europejskich, która to lokalizacja od lat stanowi białą plamę na ministerialnych mapach. Zastosowanie przepisów skierowanych głównie do konsumentów wobec indywidualnie negocjowanych umów na rynku B2B jest niemożliwe. Umowy indywidualnie negocjowane powinny zostać całościowo wyłączone z regulacji o których mowa w art. 293. Podobnie nie stosowanie przepisów o których mowa w art. 294 ust. 2 powinno dotyczyć również umów indywidualnie negocjowanych z podmiotami małymi o których mowa w art. 293. Podsumowując, należy zatem zmienić treść zapisu: Art. 294 ust. 2. „*Do umowy, o której mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów art. 285-288, 301, 302 ust. 1, 303 ust. 2-3, art. 304 oraz art. 305 ust. 3, jeżeli warunki umowy ustalane są indywidualnie.* A także dodać dodatkowy pkt: Art. 294 ust. 3 „*Przepisów o których mowa w ust. 2, nie stosuje się także do umowy zawartej z abonentem o którym mowa w art. 293 ust. 1, który z powodu zawarcia umowy indywidualnie*	

			negocjowanej, wyraził zgodę, o której mowa w art. 293 ust. 2”.	
175.	art. 293 art. 294	ZTK	Godzi się także podnieść, że trudno zaakceptować dążenie projektodawcy do jednolitego ukształtowania elementów umów zawieranych przez dostawcę usług komunikacji elektronicznie z innymi przedsiębiorcami będącymi mikroprzedsiębiorcami, małymi przedsiębiorcami oraz organizacjami pozarządowymi (art. 288 ust. 1 w zw. z art. 293 ust. 1 projektu pke), jak i z dużymi i średnimi przedsiębiorcami oraz z mikro i małymi przedsiębiorcami, czy też organizacjami pozarządowymi, które to podmioty zrezygnowały ze stosowania wobec nich regulacji stosowanych wobec konsumentów (art. 294 ust. 1 projektu pke, art. 294 ust. 1 w zw. z art. 293 ust. 2 projektu pke). Oferty bowiem przygotowywane indywidualnie dla przedsiębiorców przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej uwzględniają wiele indywidualnych parametrów dotyczących chociażby kosztów podłączenia, ostatecznej ceny abonamentowej, terminu rozpoczęcia świadczenia usług, czasu trwania umów, technologii w jakiej zrealizowane zostanie konkretne podłączenie, z czym nie mamy do czynienia przy umowach zawieranych w tzw. trybie konsumenckim z konsumentami, mikro i małymi przedsiębiorcami oraz z organizacjami pozarządowymi(art. 288 ust. 1 projektu pke, art. 288 ust. 1 w zw. z art. 293 ust. 1 projektu pke).	**Uwaga nieuwzględniona** Zgodnie z EKŁE do mikroprzedsiębiorców, małych przedsiębiorców oraz organizacji pozarządowych w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571) stosuje się niektóre regulacje konsumenckie, chyba że wyraźnie zgodzili się oni, by przepisy nie miały do nich zastosowania. Projektodawca w ust. 2 wskazał, że zgoda, o której mowa powyżej, może zostać wyrażona w umowie o świadczenie usług komunikacji elektronicznej.

			Bardzo często powodem zawierania umów indywidualnie negocjowanych jest konieczność podłączenia lokalizacji danego przedsiębiorcy znajdującej się na obszarze cyfrowo wykluczonym, do której to lokalizacji nie docierają żadne programy finansowe ze środków publicznych, w tym i funduszy europejskich, która to lokalizacja od lat stanowi białą plamę na mapach Urzędu Komunikacji Elektronicznej. W tym stanie rzeczy należy zdecydowanie postulować, aby umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej negocjowane indywidualnie, a zawierane przez dostawców usług komunikacji elektronicznej ze wszystkimi rodzajami przedsiębiorców(mikro, małymi, średnimi, dużymi), a także z organizacjami pozarządowymi w całości zostały ex lege wyłączone z możliwości stosowania względem nich przepisów projektu pke dotyczących umów zawieranych z konsumentami bez potrzeby składania przez nich oświadczeń wskazanych w art. 293 ust. 2 projektu pke, czy też wprowadzania zapisów na kształt regulacji zawartych w art. 294 projektu pke.	
176.	Art. 294	Wspólne stanowisko (KIKE, KIGEiT, Open Allies, PIKE,	Propozycja zmiany: *Art. 294 ust. 2. Do umowy, o której mowa w ust. 1, a także umowy zawartej z abonentem o którym mowa w art. 293 ust. 1, który wyraził zgodę, o której mowa w art. 293 ust. 2, nie stosuje się przepisów art. 285-288, 301, 302 ust. 1, 303 ust. 2-3, art. 304*	**Uwaga nieuwzględniona** Jeżeli mikroprzedsiębiorca, mały przedsiębiorca lub organizacja pozarządowa w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571) wyrazi zgodę, o której mowa w art. 293 ust. 2, wtedy zawiera umowę na podstawie

		MEDIAKOM)	*oraz art. 305 ust. 3, jeżeli warunki umowy ustalane są indywidualnie.* Większość obowiązków jakie PKE nakłada na dostawców usług komunikacji elektronicznej, obejmuje także obowiązki w odniesieniu do abonentów, zawierających umowy negocjowane indywidualnie, podczas gdy taka regulacja wykracza poza EKŁE. Umowy takie zawierane są w szczególności z podmiotami, prowadzącymi działalność gospodarczą o znaczących rozmiarach, najczęściej w formie spółek kapitałowych („abonenci B2B"). Niejednokrotnie oferta przygotowywana dla takich abonentów uwzględnia szereg parametrów (liczonych nawet w setki) zarówno dotyczących ceny, jak i innych warunków, w szczególności czas obowiązywania umowy, zasady odpowiedzialności, zasady rozwiązywania umowy, termin rozpoczęcia świadczenie usług, poziom jakości usług itd. Ponadto podmioty takie bardzo często dysponują własnymi projektami umów, które przewidują postanowienia uwzględniające potrzeby takiego klienta oraz chronią jego interesy. Te same argumenty dotyczą także mniejszych przedsiębiorców, którzy jednak świadomie rezygnują ze standardowej oferty dostawcy usług telekomunikacyjnych i oczekują przedstawienia im umowy na warunkach indywidualnie dostosowanych do ich	art. 294 i regulacja z ust. 2 będzie miała zastosowanie w stosunku do niego. Ponadto art. 303 ust. 2 i 3 odnoszą się do uprawnień użytkownika końcowego, a nie konsumenta. Z tego względu wyłączenie tej regulacji byłoby niezgodne z art. 105 ust. 3 EKŁE. Regulacja z art. 294 ust. 2 zostanie rozszerzona o artykuł dotyczący zwrotu środków pre paid.

			potrzeb. Stoimy zatem na stanowisku, że jeżeli klient, będący mikro przedsiębiorcą lub małym przedsiębiorcą, świadomie rezygnuje z uprawnień konsumenckich określonych w art. 293 PKE i przystępuje do indywidualnego negocjowania szczególnych i dostosowanych do jego potrzeb warunków umowy, to do takiej sytuacji powinny znajdować zastosowanie takie same reguły jak do średnich i dużych przedsiębiorców. Sytuacja taka jest korzystna dla tej grupy klientów, gdyż pozwala np. zaproponować dłuższy okres obowiązywania umowy lub subsydiowanie w cenie usługi kosztów drogich, niestandardowych przyłączeń, co nie będzie możliwe w przypadku konieczności stosowania np. reguł rozwiązania umowy określonych w art. 305 PKE. Mając na uwadze powyższe wskazujemy, że zastosowanie niektórych przepisów skierowanych przede wszystkim do konsumentów wobec indywidualnie negocjowanych umów, jest niemożliwe lub stanowi zbytnie obciążenie zarówno dla abonentów, jak i przedsiębiorców telekomunikacyjnych. W związku z faktem, że ceny usług są indywidualnie negocjowane, gdyż przede wszystkim zależą od indywidualnych wymagań abonenta B2B, brak jest uzasadnienia do obejmowania abonentów B2B następującymi regulacjami wprost odnoszącymi się do cen lub warunków umowy:	

			1) art. 285-288 – stosowanie informacji przedumownych oraz podsumowania warunków umowy, 2) art. 302 ust. 1 - ograniczenie okresów obowiązywania umowy, 3) art. 303 ust. 2-3 - obowiązek informowania o najkorzystniejszej ofercie.	
177.	Art. 294 ust. 1 i 2	KIKE	Omawiana regulacja określa elementy umów zawieranych pomiędzy dostawcą usług, a podmiotami profesjonalnymi („B2B"). Katalog obligatoryjnych elementów tej umowy nie powinien być tak mocno rozbudowany, jak umowa zawierana z konsumentami. Wydaje się jednak, że pomimo rozdzielenia przez projektodawcę kwestii mających być uregulowanych w umowie z konsumentem, w tym zawartych w Informacjach przedumownych, doszło do nieuzasadnionego powielenia tych regulacji, mimo że nie powinny one mieć zastosowania w odniesieniu do podmiotów profesjonalnych, którzy – ze względu na rodzaj i skalę działalności – mogą mieć indywidualne potrzeby. Z tego względu, zakres obligatoryjnych elementów umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych zawieranych B2B, powinien zostać ograniczony do niezbędnego minimum. Izba postuluje zatem	**Uwaga nieuwzględniona** Art. 294 ust. 1 zawiera katalog podstawowych informacji jakie mają być przekazane w umowach o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawieranych z użytkownikami końcowymi innymi niż konsumenci oraz z mikroprzedsiębiorcami i małymi przedsiębiorcami lub organizacjami pozarządowymi w przypadku gdy zrzekli się oni możliwości korzystania z uprawnień konsumenckich (umowy zawierane z przedsiębiorcami). Przepis jest zbliżony jest do obecnie obowiązującego art. 56 ust. 3 ustawy Pt. Ponadto wyłączenie dotyczące art. 304 już zostało wprowadzone do ustępu 2. Należy zauważyć, że art. 303 ust. 2 i 3 odnosi się do uprawnień użytkownika końcowego, a nie konsumenta. Z tego względu wyłączenie tej regulacji byłoby niezgodne z art. 105 ust. 3 EKŁE.

			wprowadzenie w szczególności następujących zmian w ust. 1 pkt: 1) 3 – poprzez nadanie mu treści: *główne cechy świadczonej usługi* (kwestie związane z ceną usługi są określone w pkt 5); 2) 8 – poprzez nadanie mu brzmienia: *okres obowiązywania umowy oraz warunki przedłużenia i wypowiedzenia umowy* (obligatoryjne wskazywanie innych kwestii szczegółowo określonych w tym punkcie jest uzasadnione tylko w odniesieniu do konsumentów); 3) 14 – poprzez jego wykreślenie (EKŁE reguluje kwestie związane z odblokowaniem urządzenia końcowego wyłącznie w odniesieniu do konsumentów); 4) 16 – poprzez jego wykreślenie (regulacja ta nie jest uzasadniona w relacji B2B). Nie ma podstaw do wyłączania stosowania art. 305 ust. 3 w przypadku relacji B2B. Konieczne jest jednak wyłączenie w ust. 2 innych przepisów, które powinny odnosić się wyłącznie do konsumentów, w tym: 1) art. 302 ust. 1 – dotyczący ograniczenia okresów obowiązywania umowy; 2) art. 303 ust. 2-3 – dotyczący informowania abonenta o najkorzystniejszej ofercie;	

			3) art. 304 – dotyczący zapewnienia połączenia głosowego z konsultantem w celu uzyskania informacji o alternatywnych taryfach – niezależnie od uwag zgłoszonych do treści tych przepisów.	
178.	Art. 294 ust. 2	PIIT	Art. 294 ust. 2 - wyłączenia dla B2B Dostawcy usług telekomunikacyjnych zauważają pozytywną regulację związaną z wyłączeniem określonych przepisów projektu w odniesieniu do abonentów B2B, z którymi umowy zawierane są na warunkach indywidualnych. Chodzi tutaj o przepisy związane z: • informowaniem na stronie internetowej w formie dostępnej dla niepełnosprawnych o podstawowym zakresie świadczenia usług; • zapewnieniem możliwości połączenia z konsultantem w celu uzyskania info o alternatywnych ofertach; • wysokością odszkodowania przy wypowiedzeniu umowy z winy abonenta przed upływem okresu, na jaki została zawarta umowy. Niemniej w odniesieniu do regulacji związanej z cyklicznym przedstawianiem najkorzystniejszej oferty, trudno wyobrazić sobie realizację tego obowiązku w przypadku umów, których warunki są ustalane indywidualnie. Zawiadomienia wysyłane	**Uwaga nieuwzględniona** Art. 303 ust. 2 i 3 odnoszą się do uprawnień użytkownika końcowego, a nie konsumenta. Z tego względu wyłączenie tej regulacji byłoby niezgodne z art. 105 ust. 3 EKŁE.

			na podstawie tych przepisów musiałyby w wielu przypadkach obejmować informacje o kilkuset lub nawet tysiącach usług jednocześnie, co oznacza, iż dla dostawcy usług realizacja tych obowiązków byłaby czasochłonna i kosztowna w sytuacji, w której przydatność takich informacji dla tej grupy klientów wydaje się znikoma. Podkreślenia bowiem wymaga, że abonenci, którzy negocjują z dostawcą usług warunki umów, posiadają dużą wiedzę o rynku telekomunikacyjnym, jak i usługach, z których korzystają, a przed podpisaniem umowy porównują te warunki z ofertami innych dostawców. Praktyka pokazuje, że tacy abonenci doskonale orientują się w czasie obowiązywania swoich umów i podejmują negocjacje przed upływem czasu obowiązywania swoich umów z dużym wyprzedzeniem. Postulujemy następującą zmianę brzmienia art. 294 ust. 2 Art. 294 ust. 2. Do umowy, o której mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów art. 301, art. 303 ust. 2-3, art. 304 oraz art. 305 ust. 3, jeżeli warunki umowy ustalane są indywidualnie.	
179.	Art. 296 ust 2 i 4	KIKE	W ocenie Izby należy wydłużyć termin potwierdzenia otrzymania informacji od abonenta o rozwiązaniu umowy o świadczenie usług w formie dokumentowej, wskazany w ust. 2, z jednego dnia roboczego do co najmniej trzech dni roboczych.	**Uwaga częściowo uwzględniona** Termin, o którym mowa w ust. 2 w projektowanym przepisie jest zdaniem projektodawcy odpowiedni, możliwy do zrealizowania. Natomiast uwaga została uwzględniona w zakresie ust. 4.

			Obecnie wskazany termin wydaje się być zbyt krótki do dotrzymania. Z kolei w ust. 4 należy zastrzec, że potwierdzenie przyjęcie oświadczenia nie może nastąpić wcześniej niż przed potwierdzeniem otrzymania oświadczenia abonenta w trybie określonym w ust. 2 (zmiana porządkowa). Nadmieniam przy tym, że skoro kwestia wypowiedzenia umowy nie jest przedmiotem regulacji EKŁE, zdaniem Izby nie jest zasadne odchodzenie od dotychczas stosowanych rozwiązań na podstawie PT, zatem cała regulacja zawarta w art. 296 powinna zostać wykreślona.	Przepis otrzyma brzmienie: 4. Dostawca usług potwierdza abonentowi na trwałym nośniku przyjęcie oświadczenia, o którym mowa w ust. 2, w terminie 14 dni od dnia otrzymania tego oświadczenia, wskazując nazwę usługi będącej przedmiotem wypowiedzenia, dzień otrzymania wypowiedzenia i dzień zakończenia świadczenia usługi.
180.	Art. 296 ust 5-6	KIKE	Izba stanowczo sprzeciwia się, aby Prezesowi UKE została przyznana kompetencja umożliwiająca zakazywanie zawierania umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych w formie dokumentowej, zwłaszcza że byłoby to niekorzystne dla konsumentów. Rozwiązanie to może także zostać uznane jako sprzeczne z EKŁE w zakresie, w jakim dyrektywa ta przyznaje konsumentom prawo wyboru formy zawarcia umowy. Podobnie jak w przypadku art. 284 ust. 5 PKE, przepis ten wydaje się zbyt daleko idący – nie wiadomo na jakiej podstawie Prezes UKE	**Uwaga nieuwzględniona** Przepisy zostały zaprojektowane w celu większej ochrony konsumentów. Możliwość zakazania w drodze decyzji Prezesa UKE zawierania umów w formie dokumentowej, która jest formą preferowaną przez wielu dostawców usług, będzie motywowała ich do przestrzegania obowiązujących przepisów i dochowywania należytej staranności przy wypełnianiu ustawowych obowiązków związanych z dokumentową formą wypowiedzenia umowy. Propozycja KIKE w zakresie ewentualnego doprecyzowania przepisu jest niezasadna. Prezes UKE powinien mieć

			mógłby stwierdzać, że doszło do rażącego naruszania obowiązków. Również z art. 296 ust. 5 PKE z przepisu nie wynika, aby organ miał obowiązek – przed podjęciem rozstrzygnięć na podstawie omawianego przepisu – przeprowadzić kontrolę u przedsiębiorcy telekomunikacyjnego i umożliwić mu przedstawienie wyjaśnień w tej sprawie. Projektowana regulacja nie uzależnia rozstrzygnięć Prezesa UKE choćby od charakteru naruszeń, zmiany w postępowaniu przedsiębiorcy (np. na skutek ostrzeżenia ze strony UKE) – jedynym kryterium jest „uporczywość", przy czym nie uwzględnia ona tego, że przedsiębiorcy mogą naruszać jeden bądź kilka ciążących na nich obowiązków. Ponadto, z EKŁE nie wynika konieczność wprowadzenia takiej regulacji. Również w tym przypadku, art. 446 ust. 1 pkt 40 PKE przewiduje możliwość nałożenia kary pieniężnej za analogiczne naruszenie, co powinno zostać uznane za wystarczające. Nie powinno zatem mieć miejsce kilkukrotne karanie tego samego przedsiębiorcy za te same naruszenia – jest to nie do pogodzenia z zasadą demokratycznego państwa prawa, wyrażonego w art. 2 Konstytucji. Dla przeciwdziałania naruszeniom opisanym w uzasadnieniu projektowanej ustawy, wystarczające	możliwość wydania decyzji zakazującej zawierania umów o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w przypadku wystąpienia naruszenia, bez uprzedniego ukarania dostawcy usług karą pieniężną.

			jest przewidywanie możliwości nałożenia kary pieniężnej. W konsekwencji, przepis należy uznać za niewłaściwy i nadający się do usunięcia. Gdyby jednak zdecydowano się na jego zachowanie, konieczne byłoby uzależnienie nałożenia sankcji w postaci zakazu stosowania formy dokumentowej od: 1) uprzednio przeprowadzonej kontroli czy 2) uprzedniej karalności sprawcy karą pieniężną na podstawie ostatecznej i prawomocnej decyzji, wydanej w oparciu o art. 446 PKE. Jej nałożenie powinno być również poprzedzone wezwaniem do zaprzestania naruszeń w rozsądnym terminie i uzależnione od braku zastosowania się do treści wezwania.	
181.	Art. 297 ust. 1 pkt 2	PIIT	Art. 297 ust. 1 pkt 2 - nakaz podawania przez osoby reprezentujące abonentów niebędących osobami fizycznymi tych samych danych Proponujemy dodać do art. 297 ust. 1 pkt 2 przepis, który nakazywałbym osobom reprezentującym abonentów niebędących osobami fizycznymi, podawanie na żądanie dostawcy usług, co najmniej takich samych danych, jak w przypadku abonentów będących osobami fizycznymi. Aktualne przepisy ustawy	**Uwaga uwzględniona** Projektodawca uwzględnił proponowana uwagę co do zakresu normatywnego ale w zmodyfikowanej treści, tj.: „c) na żądanie dostawcy usług – dane osób reprezentujących abonenta, umożliwiające dostawcy usług ich weryfikację, w szczególności dane określone w ust. 1 pkt 1 i pkt 2.”

			prawo telekomunikacyjne pomijają kwestię przetwarzania w tym celu danych osobowych osób reprezentujących abonentów niebędących osobami fizycznymi, co w wielu przypadkach utrudnia dostawcom weryfikowanie takich osób. Osoby takie podnoszą, że prawo telekomunikacyjne nie zawiera podstawy prawnej do podawania przez nich takich danych, zaś weryfikacja abonenta niebędącego osobą fizyczną wyłącznie w oparciu o jego nazwę oraz numer identyfikacyjny REGON lub NIP lub numer w Krajowym Rejestrze Sądowym albo ewidencji działalności gospodarczej, lub innym właściwym rejestrze jest w rzeczywistości weryfikacją iluzoryczną, bowiem dostęp do tych danych jest ogólnodostępny. Postulujemy dodanie nowego art. 297 ust. 1 pkt 2 lit. c) W art. 297 ust. 1 pkt 2 lit. b) dodanie lit. c) o następującym brzmieniu: c) na żądanie dostawcy usług – dane osób reprezentujących abonenta, umożliwiające dostawcy usług ich weryfikację, obejmujące co najmniej dane określone w pkt 1 niniejszego ustępu.	
182.	Art. 297 ust 6-7	KIKE	Z uwagi na podobieństwo do regulacji zawartej w art. 296 ust. 5-6 PKE, uwagi zgłoszone	**Uwaga wyjaśniona** Zakaz stosowania wideoidentyfikacji może zostać nałożony na przedsiębiorcę po przeprowadzeniu przez PUKE postępowania administracyjnego, a tym samym PUKE będzie musiał wszcząć to postępowanie, wezwać do złożenia

			do omawianego przepisu są analogiczne jak w przypadku w art. 296 ust. 5-6 PKE. W szczególności, również w tym przypadku wystarczająca jest możliwość nałożenia na dostawcę usług kary pieniężnej (art. 446 ust. 1 pkt 42 PKE), a przepis jest zbyt ogólny. Niezgodność weryfikacji z art. 297 PKE lub brak zachowania należytej staranności w tym zakresie powinien być możliwy do stwierdzenia dopiero w przypadku kontroli, natomiast samo zawieszenie powinno być możliwe wyłącznie w przypadku, gdy nie dostosowano się do uprzedniego wezwania Prezesa UKE w tym zakresie.	wyjaśnień i rozstrzygnąć o ewentualnym niewłaściwym działaniu przez przedsiębiorcę. Przedsiębiorca może również wprowadzić zmiany mające na celu dostosowanie się do wymogów ustawy bezpośrednio po doręczeniu wszczęcia wraz z wezwaniem do złożenia wyjaśnień, a przed wydaniem decyzji.
183.	Art. 300	KIKE	Omawiana regulacja dotyczy umowy o realizację przyłącza telekomunikacyjnego, która jest uregulowana obecnie w art. 57a PT. Regulacja znajduje potwierdzenie w motywie 273 *in fine* EKŁE oraz art. 105 ust. 1 akapit drugi EKŁE. Wprowadzana regulacja powinna być precyzyjna, spójna z innymi polskimi przepisami oraz zapewniać ochronę praw przedsiębiorcy telekomunikacyjnego i właściciela nieruchomości. Tym samym, w ocenie KIKE: 1) w ust. 6 pkt 1 należy doprecyzować, że samo zawarcie umowy o realizację przyłącza telekomunikacyjnego jest	Uwagi nieuwzględnione Art. 57a Pt funkcjonuje od 5 lat i nie stwierdzono problemów z jego stosowaniem. Analiza informacji z Centralnej Bazy Orzeczeń Sądów Administracyjnych wykazuje, że brak jest wyroków w analizowanym zakresie. Ponadto należy zwrócić uwagę, że połowa uwag (1, 2, 5, 6), dotyczy ust. 6, który pozostawia możliwość innego ukształtowania postanowień umowy niż zapisy PKE, w związku z czym przedsiębiorca może zaproponować użytkownikowi końcowemu zapisy w brzmieniu wskazanym w uwagach KIKE. Ad. 1 propozycja KIKE wykracza poza zakres regulacji PKE Ad. 2 niezależne i nieprzewidywalne to dwie różne rzeczy, w opinii MC, przedsiębiorca telekomunikacyjny zajmujący się

			uznawane za wyrażenie przez użytkownika końcowego zgody na udostępnienie nieruchomości stanowi zgodę na dysponowanie nieruchomością na cele budowlane, związane z realizacją przyłącza; 2) prawo odstąpienia od umowy, zgodnie z ust. 6 pkt 2, powinno przysługiwać użytkownikowi końcowemu tylko wtedy, gdy niedotrzymanie terminu realizacji przyłącza nastąpi z winy dostawcy usług, z którym zawarto umowę o realizację przyłącza telekomunikacyjnego – takie uprawnienie nie powinno przysługiwać użytkownikowi końcowemu, jeśli niedotrzymanie terminu nastąpiło z przyczyn niezależnych od przedsiębiorcy, w tym leżących po stronie użytkownika końcowego; 3) regulacja powinna określić formę zawierania umowy, taką samą jak dla umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej (pisemna lub dokumentowa); 4) ze względu na cel regulacji, w tym okoliczność, że budujący przyłącze operator nie musi świadczyć usług użytkownikowi końcowemu (właściciel nieruchomości może oczekiwać usług od innego podmiotu) uzasadnione jest doprecyzowanie, iż opłata za wykonanie przyłącza może uwzględniać wszystkie	działalnością telekomunikacyjną, w tym budową sieci, jest w stanie ocenić czas potrzebny na realizację przyłącza, podczas gdy użytkownik końcowy nie ma takich kompetencji, z tego powodu odpowiedzialność za realizację inwestycji w zakładanym terminie leży po stronie przedsiębiorcy; Ad. 3 forma umowy jest określona w ust. 1 analogicznie jak w art. 284 ust. 2 PKE dotyczącym formy umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej – uwaga niezrozumiała; Ad. 4 umowa określa wysokość opłaty za realizację przyłącza a nie składniki tej opłaty, przepis również tego nie robi, w związku z czym nic nie stoi na przeszkodzie, aby przedsiębiorca uwzględnił w opłacie wszystkie przewidywane koszty, jednocześnie możliwość obciążenia użytkownika wszystkimi poniesionymi kosztami po wybudowaniu przyłącza mogłaby doprowadzić do braku dbałości przedsiębiorcy o ekonomiczny poziom kosztów w trakcie realizacji inwestycji; Ad. 5 w opinii MC odstąpienie od umowy jest środkiem adekwatnym do sytuacji w której zarówno termin jak i wysokość opłaty jest określana na podstawie danych posiadanych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego; jednocześnie niedotrzymanie terminu realizacji przyłącza przez przedsiębiorcę może spowodować konieczność poniesienia kosztów przez użytkownika końcowego związanych z brakiem dostępu do przyłącza w zakładanym terminie; Ad. 6 podobnie jak wyżej, wydatki ponoszone w trakcie inwestycji są pod kontrolą przedsiębiorcy, który realizuje łącze i ustala wysokość opłaty i termin jego wykonania,, w związku

			związane z tym koszty (koszty budowy przyłącza może w całości ponieść użytkownik końcowy); 5) prawo odstąpienia od umowy w przypadku niedotrzymania terminu realizacji przyłącza, o którym mowa w ust. 6 pkt 2, powinno zostać zastąpione prawem rozwiązania umowy za wypowiedzeniem – odstąpienie, jako mające skutek *ex tunc*, należy uznać za zbyt daleko idące, zwłaszcza że przedsiębiorca telekomunikacyjny mógł ponieść nakłady związane z realizacją umowy; 6) w przypadku zmiany możliwości odstąpienia na wypowiedzenie, zgodnie z postulatem opisanym w pkt 4 powyżej, usunięciu powinien podlegać ust. 6 pkt 3 omawianej regulacji, natomiast w razie braku wprowadzenia tej modyfikacji, konieczne jest zapewnienie w omawianym pkt 3, aby w razie odstąpienia od umowy, przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu były zwracane wydatki, jakie poniósł w związku z realizacją przyłącza; 7) ust. 2 powinien ograniczyć możliwość rozłożenia opłaty na raty do uzasadnionych przypadków oraz przyznawać swobodę ustalania liczby i wysokości rat – nie jest zasadne ograniczanie lub narzucanie ich liczby do maksymalnie 60. Wysokość i liczba rat powinna być dostosowana do	z czym, biorąc pod uwagę rodzaj stron umowy tj. przedsiębiorca profesjonalnie zajmujący się budową przyłączy i użytkownik końcowy który za pomocą przyłącza chce realizować swoje potrzeby związane z dostępem szerokopasmowym, w opinii MC, nakłady poniesione przez przedsiębiorcę równoważą utracone korzyści użytkownika końcowego związane z brakiem przyłącza w terminie określonym w umowie Ad. 7 w opinii MC właśnie możliwość rozłożenia na raty opłaty zwiększa możliwości przeciwdziałania wykluczeniu cyfrowemu, Ad. 8 przepis mówi o samodzielnym obliczeniu przybliżonej wartości tej opłaty co oznacza konieczność uwzględnienia podstawowych istotnych składników takiej opłaty, a nie wszystkich możliwych czynników indywidualnych, tak aby zainteresowany użytkownik końcowy mógł określić przybliżony koszt budowy przyłącza, z brzmienie przepisu wynika, że finalny koszt budowy przyłącza może się różnić od tego określonego na podstawie zapisów ust. 7.

			danej sytuacji, w przeciwnym razie przepis nie będzie realizował celu, jakim jest przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu; 8) w ust. 7 wystarczające byłoby nałożenie na dostawców usług publikacji na stronie internetowej warunków w zakresie realizacji przyłącza telekomunikacyjnego – nie jest zasadne wymaganie, aby były one skonstruowane w sposób pozwalający na obliczenie opłaty przyłączeniowej przez abonenta. Opłata ta jest uzależniona od wielu czynników i istnieje potrzeba jej indywidualnego ustalania.	
184.	Art. 301	KIKE	Przepis ten stanowi implementację art. 103 ust. 1 EKŁE i dotyczy obowiązku informacyjnego. Powinien on być realizowany zgodnie z załącznikiem IX. Informacje podlegające publikacji zgodnie z art. 103 (przejrzystość i publikowanie informacji). Zgodnie z zasadą pełnej harmonizacji, wyrażoną w art. 101 EKŁE, brak jest podstaw, aby przedsiębiorcy telekomunikacyjny publikowali inne informacje niż wskazane w przywołanym załączniku IX. Wystarczające powinno być zatem zobowiązanie dostawców usług do publikowania informacji o *głównych cech każdej świadczonej usługi, w tym*	**Uwaga nieuwzględniona** Projektowany art. 301 ust. 1 pkt 4 stanowi implementację 2.2. Załącznika IX EKŁE. Ponadto, zgodnie z art. 103 ust. 1 EKŁE, informacje, o których mowa w załączniku IX, mają być publikowane w jasny, zrozumiały, nadający się do odczytu maszynowego sposób i w formie dostępnej dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami. Z tego względu nie jest możliwe uwzględnienie wskazanego przez KIKE zastrzeżenia. Przepis został przeanalizowany przez MSUE pod kątem zgodności z prawem UE – nie zgłoszono uwag w tym obszarze.

			minimalne poziomy jakości usługi, jeżeli są oferowane, oraz wszelkie ograniczenia nałożone przez podmiot świadczący usługę na korzystanie z dostarczonego urządzenia końcowego. Nie ma zatem uzasadnienia dla wymagania od dostawcy usług, aby publikował on tak szczegółowe informacje o cenach, jak wynika to z art. 301 ust. 1 pkt 4 PKE. Wystarczające byłoby wskazanie opłaty abonamentowej za świadczone usługi. Nie jest również zrozumiałe zastrzeżenie, zgodnie z którym informacje zamieszczanie na stronie internetowej dostawcy usług mają umożliwić ich odczytanie „w sposób maszynowy". Jest ono całkowicie zbędne, dlatego powinno zostać usunięte.	
185.	Art. 302	PIIT	Art. 302 - maksymalny okres obowiązywania umowy w ofercie internetu stacjonarnego – liczony od dnia rozpoczęcia świadczenia usług, a nie od dnia zawarcia umowy Zgodnie z projektem ustawy PKE maksymalny okres obowiązywania umowy o świadczenia usług komunikacji elektronicznej, zawartej z konsumentem, nie może przekroczyć 24 miesięcy. Propozycja ta zgodna jest z art. 105 ust. 1 oraz motywem 273 EKŁE oraz nie jest kwestionowana przez dostawców usług telekomunikacyjnych. Zwracamy jednak uwagę, że w praktyce w przypadku umów, których przedmiotem jest	**Uwaga nieuwzględniona** Zdaniem projektodawcy dostawca usług powinien przewidzieć termin, w którym rozpocznie świadczenie usługi i uzależniać od tego podpisanie umowy z użytkownikiem końcowym. W przypadku znacznej przerwy pomiędzy podpisaniem umowy a rozpoczęciem świadczenia, nie można przerzucać odpowiedzialności za ten stan na użytkownika końcowego. Ponadto art. 105 ust. 1 oraz motyw 273 EKŁE stanowią o tym, by zobowiązanie, czyli okres trwania umowy, nie było dłuższe niż 24 miesiące.

			świadczenie usługi stacjonarnego dostępu do internetu okres 24 miesięcy powinien być de facto liczony nie od dnia zawarcia umowy, a od dnia faktycznego rozpoczęcia świadczenia usług telekomunikacyjnych przez dostawcę usług telekomunikacyjnych. W przypadku bowiem części takich umów usługi świadczone są na infrastrukturze innego operatora telekomunikacyjnego, niż ten, z którym umowa jest faktycznie zawierana. W takich sytuacjach instalacja usługi następuje przez serwisanta innego operatora telekomunikacyjnego. Wielokrotnie odnotowujemy okresy opóźnienia między zawarciem umowy a faktycznym rozpoczęciem świadczenia usługi trwające kilkanaście, a w pojedynczych przypadkach nawet kilkadziesiąt dni. Jednocześnie wskazujemy, że rozpoczęcie świadczenia usługi następuje bezpośrednio po dokonaniu instalacji przez montera. Pragniemy podkreślić, że dostawca usługi telekomunikacyjnej jednocześnie nie ma wpływu na to, w jakim terminie nastąpi instalacja usługi. Opóźnienie to wynika głównie z przyczyn techniczno-organizacyjnych, m.in. brak wykonanego przyłącza przez operatora infrastrukturalnego, brak zgody administratora, uszkodzona infrastruktura, czy siła wyższa. W okresie oczekiwania na instalacje usługi abonent nie ponosi jakichkolwiek kosztów związanych z zawarciem umowy, w szczególności opłaty za instalację, czy opłat abonamentowych i przysługuje mu prawo do rozwiązania umowy bez	

			konieczności zapłaty odszkodowania związanego z przedterminowym rozwiązaniem umowy. Jednocześnie należy wskazać, że postulat ten jest zbieżny z aktualnymi rekomendacjami UKE dla beneficjentów POPC dot. warunków hurtowych, w których UKE stosuje zapisy, które część Operatorów Sieci Dostępowej (OSD) wykorzystuje w swoich ofertach ramowych do wydłużania terminów dostarczania usług - terminy niedookreślone dostarczenia usług – „nie wcześniej niż 30 DR (dni roboczych)”. Według opublikowanej przez UKE „Procedury współpracy międzyoperatorskiej w zakresie dostępu do sieci POPC” pkt 10.2 ust. 4 a): *4) Możliwe jest zastosowanie różnych terminów na realizację Zamówienia, w zależności od tego, czego dotyczy Zamówienie oraz jakie czynności należy wykonać w celu jego realizacji:* *realizacja Zamówienia na uruchomienie/modyfikację Usługi Dostępowej wymaga wykonania prac budowlanych:* *Zamówienie realizowane jest nie wcześniej niż 30 DR od pozytywnej weryfikacji Zamówienia (…).* Dlatego też w naszej ocenie pożądane byłoby doprecyzowanie momentu, od którego należałoby liczyć maksymalny okres 24 miesięcy, na jaki może zostać zawarta umowa, której przedmiotem jest świadczenie usług stacjonarnego dostępu do internetu. Doszczegółowienie tego terminu, wypełniając tę techniczną próżnię pomiędzy datą zawarcia umowy a datą rozpoczęcia świadczenia	

			usług, rozwiązywałoby praktyczny problem związany ze świadczeniem tej usługi, usuwając wątpliwości po stronie konsumentów oraz ułatwiając prowadzenie działalności gospodarczej dostawcom usług telekomunikacyjnych. Postulujemy następującą zmianę brzmienia art. 302 *Art. 302. 1. W przypadku konsumenta okres obowiązywania umowy określony w umowie o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w zakresie usług telekomunikacyjnych, z wyłączeniem usług transmisji danych używanych do świadczenia usług komunikacji maszyna-maszyna, zawieranej na czas określony, nie może być dłuższy niż 24 miesiące, z zastrzeżeniem ust. 2.* *2. Okres obowiązywania umowy, której przedmiotem jest świadczenie usługi stacjonarnego dostępu do internetu, nie może być dłuższy niż 24 miesiące, liczone od dnia rozpoczęcia świadczenia usługi.*	
186.	Art. 302	Federacja Konsumentów	Uporządkowanie dopuszczalnych maksymalnych okresów umownych (ust.1), ale również, a może przede wszystkim umów 12-miesięcznych, bez wyjątku dla wszystkich umów jest znacząco lepszym rozwiązaniem, niż dotychczas obowiązujące. Uważamy, że wszelkie pozostające w obrocie konsumenckim umowy dłuższe niż 24 miesiące w dniu publikacji ustawy (nie zaś wejścia ustawy w	**Uwaga nieuwzględniona** Projektodawca uważa, że zaprojektowane przepisy stanowią odpowiednią implementację dyrektywy i tym samym nie zdecydował się na przyjęcie przepisów zezwalających na krótsze maksymalne okresy zobowiązania umownego. Przepis został przeanalizowany przez MSUE pod kątem zgodności z prawem UE – nie zgłoszono uwag w tym obszarze.

			życie) powinny być automatycznie przekształcane w 24-miesięczne. Zwłaszcza, że z Polska jest tak bardzo spóźniona z wdrożeniem EKŁE i przepisy te powinny bezwzględnie obowiązywać od grudnia 2020 r. a były dotychczas przed przedsiębiorców nadużywae	
187.	Art. 302 ust 1 i 2	KIKE	W ocenie KIKE art. 105 ust. 1 EKŁE nie może stanowić podstawy do wyłączenia możliwości zawierania umów dłuższych niż 24 miesiące. Z przywołanego postanowienia dyrektywy wynika, że ustawodawca ma obowiązek zapewnić możliwość zawarcia umowy na okres nie dłuższy niż 24 miesiące. Wprowadzenie ograniczenia, które będzie całkowicie eliminowało możliwość zawierania umów na czas określony na dłuższy okres, np. 36 miesięcy, nie jest zasadne. Wobec powyższego, Izba postuluje, aby art. 302 PKE otrzymał następujące brzmienie: *W przypadku konsumenta dostawca usług telekomunikacyjnych zapewnia mu możliwość zawarcia umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w zakresie usług telekomunikacyjnych, z wyłączeniem usług transmisji danych używanych do świadczenia usług komunikacji maszyna-maszyna, na czas określony,*	**Uwaga nieuwzględniona** Projektodawca uważa, że zaprojektowane przepisy stanowią odpowiednią implementację dyrektywy. Ponadto art. 105 ust. 1 oraz motyw 273 EKŁE stanowią o tym, by zobowiązanie, czyli okres trwania umowy, nie było dłuższe niż 24 miesiące. Przepis został przeanalizowany przez MSUE pod kątem zgodności z prawem UE – nie zgłoszono uwag w tym obszarze.

			nie dłuższy niż 24 miesiące oraz na czas nie dłuższy niż 12 miesięcy.	
188.	Art. 303	Federacja Konsumentów	Uporządkowanie reguł automatycznego przedłużania się umowy po okresie na jaki została zawarta jest rozwiązaniem bardzo pozytywnym. Ucina bowiem tzw. promocje rewolwerowe, czyli przeładowujące się na kolejny okres, które w wielu sprawach zostały już uznane za klauzule niedozwolone. Są to ważne dla konsumentów przepisy i prosimy o ich zachowanie w takim brzmieniu w toku konsultacji. Ponadto, zdecydowanie popieramy stosowanie tego przepisu do wszystkich umów, zarówno tych zawieranych z danym dostawcą pierwszy raz, jak i kolejnych (zwanych często przez dostawców „aneksami"). Ratio tego rozwiązania jest bowiem odpowiedzią na problem długotrwałego wiązania konsumentów nieatrakcyjnymi umowami i blokowanie konkurencji. To, czy jest to pierwszy okres lojalnościowy, czy kolejny, nie ma tu żadnego znaczenia.	**Uwaga uwzględniona** Uwaga została uwzględniona bez konieczności modyfikacji dotychczasowego brzmienia art. 303 PKE.
189.	Art. 303 ust. 3	PIIT	Art. 303 ust. 3 - realizacja przedmiotowego obowiązku a wyrażenie zgody przez abonenta Zgodnie z art. 303 ust. 3 PKE, w przypadku gdy umowa, o której mowa w ust. 1, uległa automatycznemu przedłużeniu, dostawca usług	**Uwaga uwzględniona** Projektowana regulacja wynika z art. 105 ust. 3 EKŁE, który stanowi, że *„(…) Dostawcy przekazują użytkownikom końcowym informacje o najlepszych taryfach co najmniej raz*

			telekomunikacyjnych, co najmniej raz w roku, informuje abonenta o najkorzystniejszych oferowanych przez siebie pakietach taryfowych dotyczących usług objętych umową, o której mowa w ust. 1. W związku z tym, że projektowane brzmienie art. 303 ust. 3 PKE odbiega od aktualnie obowiązującego art. 563 ustawy – Prawo telekomunikacyjne, zgodnie z którym dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych co najmniej raz w roku informuje abonenta o najkorzystniejszych oferowanych przez siebie pakietach taryfowych, chyba że abonent nie wyraził zgody na otrzymywanie informacji marketingowych, w ocenie Izby niezbędne jest doprecyzowanie, co najmniej na poziomie uzasadnienia do projektowanej zmiany, czy realizacja przez dostawcę usług przedmiotowego obowiązku w dalszym ciągu uzależniona jest od wyrażenia zgody przez abonenta na otrzymywanie informacji marketingowych, czy też, analogicznie do art. 303 ust. 2, na gruncie projektowanej ustawy taka zgoda abonenta do realizacji obowiązku z art. 303 ust. 3 nie będzie wymagana.	*do roku."* Nie należy utożsamiać tego obowiązku z brakiem zgody użytkownika końcowego na otrzymywanie informacji marketingowych. Użytkownik końcowy nie powinien wyrażać zgody na otrzymywanie informacji o najkorzystniejszych dla niego pakietach taryfowych, gdyż ta regulacja ma m.in. na celu zwiększenie jego świadomości o stosowanych u dostawcy ofertach i promocjach. Informacje te mają być przekazywane co najmniej raz w roku. Przekazywanie tych informacji wynika wprost z przepisów prawa i nie powinno być utożsamiane z prowadzeniem przez dostawców usług działalności marketingowej, na którą powinna być wyrażona wprost zgoda przez użytkownika końcowego. Uzasadnienie zostało doprecyzowane o kwestie podnoszone w uwadze przez Izbę.
190.	Art. 304	KIKE	Brak jest podstaw na podstawie EKŁE do nakładania na dostawców usług obowiązku, na podstawie którego umożliwiałby on uzyskanie połączenia	**Uwaga nieuwzględniona** Regulacja dotycząca połączenia z konsultantem jest aktualnie zawarta w art. 68 Pt. Z uwagi na ochronę praw abonenta,

			głosowego z konsultantem dostawcy usług w celu uzyskania informacji o alternatywnych taryfach. Dostawca usług każdorazowo będzie wskazywał w umowie formy kontaktu, co powinno zostać uznane za wystarczające. Izba postuluje zatem usunięcie art. 304 PKE.	powinien on mieć możliwość uzyskania połączenia głosowego z konsultantem dostawcy usług, w celu uzyskania informacji dotyczących alternatywnych taryf, jeżeli takie są dostępne. W kontekście szczególnych potrzeb konsumentów, kontakt z człowiekiem jako konsultantem jest szczególnie istotny dla wyjaśnienia np. skomplikowanych kwestii o charakterze technicznych albo dotyczącym świadczenia usług.
191.	Art. 305	Euro-Concret	Odnosząc się do propozycji uregulowania maksymalnej wysokości roszczenia odszkodowawczego, przysługującego dostawcy usług z tytułu przedwczesnego rozwiązania umowy przez abonenta albo z winy abonenta, należy zauważyć, że dotychczas stosowane przepisy są całkowicie niesprawiedliwe i stanowią relikt tzw. „kary umownej”, jedynie trochę przypudrowanej podczas wprowadzania przepisów obecnie obowiązującego PT. Aby wyjaśnić propozycję organizacji konsumenckich w tym zakresie, niezbędne będzie przybliżenie rysu historycznego, z punktu widzenia konsumenta. • Historycznie, kara umowna stanowiła zabezpieczenie roszczeń operatora w sytuacji, gdy dotował on konsumentowi zakup aparatu. • Opisany system (zmniejszających się roszczeń) pasował do modelu, w którym na początku umowy klient otrzymuje sprzęt za niższą cenę, czasem nawet za 1 zł. Jednak z czasem model ten rozciągnięto	**Uwaga wyjaśniona** Biorąc pod uwagę decyzje Prezesa UOKiK oraz orzecznictwo sądów powszechnych w omawianym zakresie, projektodawca uznał za zasadną modyfikację tego przepisu. Prezes UOKiK w swojej decyzji z 10 października 2022 r. nr DOZIK 13/22 wskazał, że z perspektywy dostawcy usług telekomunikacyjnych oczekiwaną korzyścią z zawarcia umowy powinna być suma opłat, jakie w okresie jej trwania opłaci konsument. Jeśli przysługujące roszczenie zapewni przedsiębiorcy taki sam przychód jak kontynuowanie umowy przez konsumenta, jego interesy będą w pełni zabezpieczone: przychód operatora będzie taki sam, niezależnie od tego, czy konsument będzie korzystał z usług do końca okresu umownego, czy też nie. Zastrzeganie zaś ulg na poziomie przekraczającym wartość zawartej z konsumentem umowy prowadzić może do sytuacji, gdy w interesie dostawcy usług telekomunikacyjnych nie będzie to, by konsument kontynuował umowę, lecz by ją zerwał, ponieważ w takim wypadku przychód operatora będzie wyższy. W obecnie projektowanych przepisach nie występuje pojęcie ulgi, a zaprojektowane przepisy czynią zadość zarówno interesom dostawców, jak i konsumentów.

			na umowy, w których przedmiotem świadczenia była wyłącznie usługa! Bez dotowanego sprzętu, bez bonusu, który trzeba spłacać. • „ulga udzielona konsumentowi” dawno przestała być rzeczywistą rekompensatą faktycznej szkody ponoszonej przez dostawcę usług, a stała się dotkliwą sankcją za brak lojalności klienta, nieopartą o jakiekolwiek przesłanki ekonomiczne. No, chyba, że przyjmiemy, że rozwiązując umowę przed czasem klient pokrywał koszt reklamy, która przyprowadziła go do bycia klientem, a której to kosztów nie zdążył spłacić rozwiązując przedwcześnie umowę. • Co więcej, przyjmując, że konsument co miesiąc korzysta z jakiejś „ulgi” – zgodnie z zasadami logiki należałoby mu co miesiąc doliczać wykorzystaną ulgę, a więc sukcesywnie rosłaby ona z czasem, a nie malała, jak jest to obecnie uregulowane przepisami PT. Podsumowując – dotychczasowy model zwrotu ulgi nie spełnia już celów, dla jakich był wprowadzony. Potrzebujemy rozwiązania, które przerwie patologiczną praktykę, zgodnie z którą klient korzystający z samej usługi, bez smar□ona, rezygnujący z usług po pierwszym miesiącu ma zapłacić dwa tysiące złotych za nic. A większość tego typu rezygnacji powodowana jest nie	

			lekkomyślnością klientów, tylko sporami z operatorem – o problemy z przeniesieniem numeru, o „wciśnięcie” dodatkowego abonamentu pod pretekstem numeru tymczasowego, o brak zasięgu w miejscu zamieszkania, o bezpodstawnie włączone usługi dodatkowe których klient nie zamawiał, o niski standard obsługi klienta itp. Zawarta w projekcie PKE propozycja przepisów, aby liczyć alternatywnie dwie kwoty (jedną jak dotąd, drugą z mechanizmem zapobiegającym „pompowaniu” rzekomej ulgi) zasługuje na najwyższe uznanie. Dodatkowo, zdecydowanie popieramy przyjęcie do kalkulacji według wartości pozostałych do zapłaty abonamentów jedynie połowy ich wartości – uzasadnienie poniżej. Proponujemy więc zmianę tego zapisu w następujący sposób: Art. 305 ust 3 Odszkodowanie nie może przekroczyć: 1) połowy sumy pozostałych opłat abonamentowych albo w przypadku umowy, która nie przewiduje opłat abonamentowych, połowy innych okresowych opłat, które abonent powinien rzeczywiście uiścić do czasu zakończenia umowy zawartej na czas określony	

			lub 2) wartości ulgi przyznanej abonentowi i faktycznie przez niego wykorzystanej od chwili zawarcia umowy do dnia jej rozwiązania - w zależności, od tego która z tych kwot jest niższa. Uzasadnienie: Zaproponowany powyżej nowe rozwiązanie uodporni system na dwie największe patologie umów lojalnościowych, tj.: sztuczne zawyżanie kwoty ulgi poprzez przyjmowanie kwoty „przed promocją” w oderwaniu od realiów rynkowych (bo zastosowanie znajdzie limit z punktu 1) oraz konieczność zapłaty absurdalnych kar po rozwiązaniu umowy bez dotowanego sprzętu zaraz na początku jej obowiązywania (bo w umowach bez urządzenia i instalacji ulgi de facto nie ma na początku świadczenia usługi i zastosowanie znajdzie punkt 2). Tradycyjny sposób obliczania roszczenia dostawcy wobec klienta w oparciu o liczbę miesięcy pozostałych do końca umowy zachowa swą aktualność w sytuacji, gdy klient rezygnuje na krótko przez planowanym zakończeniem umowy. Ale z tą różnicą, że proponujemy branie pod uwagę kwoty faktycznie płaconego abonamentu (a nie ulgi za pozostałe miesiące, bo to właśnie prowokowało	

			dostawców do zawyżania ulgi) w dodatku obniżonej o połowę. Obniżonej, ponieważ nie sposób zgodzić się, że dostawca usług ponosi taki sam koszt za klienta nie korzystającego z usług, jak za korzystającego z tych usług w pełnym zakresie. Co więcej, niektórzy dostawcy usług, często nie szanują swoich klientów, wiedząc, że do końca umowy zostało im prawie dwa lata, więc i tak nie zrezygnują z powodu kar umownych / ulg do zwrotu w kwocie takiej samej, jaką stanowiłby abonament do końca umowy, gdyby pozostali klientami. Niedobrze wpływa to na jakość obsługi. Połowa abonamentów (po uldze) pozostałych do końca zamierzonego czasu trwania umowy wydaje się rekompensatą całkowicie uczciwą. Proponowany w projekcie dwojaki system obliczenia roszczenia i wybór kwoty mniejszej odpowiada na problem sytuacji, w której klient rozwiązuje umowę na początku jej obowiązywania, bo jest niezadowolony ze sposobu jej świadczenia. Główne przyczyny wskazywane przez konsumentów w takich sytuacjach to brak zasięgu lub naliczanie niechcianych opłat dodatkowych albo szerzej – świadczenie umowy w sposób kompletnie inny od zapewnień sprzedawcy/telemarketera. Przykładowo, klient rezygnujący po2 miesiącach bezskutecznych reklamacji z 24-miesięcznej umowy	

			zapłaci w proponowanym modelu tylko za ulgę skumulowaną przez te dwa miesiące, a nie za 22 miesiące jak do tej pory. Wprowadzenie tego sposobu kalkulacji roszczenia (podpunkt b)) urealni stan prawny i dostosuje go do wykształconej praktyki rynkowej. Ufamy, że poza samym sprawiedliwym rozliczeniem stron, urealnienie i ograniczenie wysokości roszczeń dostawców wobec klientów rezygnujących z ich usług doprowadzi do podniesienia standardów świadczenia usług i obsługi klienta. Od wielu lat branża telekomunikacyjna jest tą spośród wszystkich sektorów gospodarki, na którą wpływa najwięcej skarg od konsumentów. Paradoksalnie, bardzo dużo problemów sprawiają nie najwięksi operatorzy, ale nowe podmioty prowadzące agresywny marke□ng, włącznie ze stosowaniem nieuczciwych praktyk rynkowych lub nawet metod przestępczych, takich jak podszywanie się pod dotychczasowego dostawcę. Podmioty te bardzo często bez wahania sięgają po obecny – niesprawiedliwy z założenia – system kar/ulg wobec klientów. Wprowadzenie nowego algorytmu kalkulacji roszczeń z tytułu wcześniejszego rozwiązania umowy powinno się przyczynić do ograniczenia takich praktyk.	

192.	Art. 305	Wspólne stanowisko (KIKE, KIGEiT, Open Allies, PIKE, MEDIAKOM)	Propozycja zmiany: *Art. 305 ust. 3.Odszkodowanie, o którym mowa w ust. 1, nie może przekroczyć:* 1) z tytułu usługi telekomunikacyjnej – ~~połowy~~ sumy części opłaty abonamentowej lub innej okresowej opłaty stanowiącej opłatę za tę usługę, wskazanej w art. 288 ust. 1 pkt 6 lit. a lub art. 294 ust. 1 pkt 3 lit. a, które abonent powinien uiścić do czasu zakończenia obowiązywania umowy; 2) (…). Przedstawiony do konsultacji publicznych projekt PKE ogranicza kwotę odszkodowania z tytułu przedterminowego rozwiązania umowy przez abonenta zasadniczo do połowy sumy opłat abonentowych, jaką abonent powinien uiścić do czasu zakończenia obowiązywania umowy. Rozwiązanie takie jest wprost i w sposób oczywisty niezgodne z EKŁE. Logika przyjęta w EKŁE jest następująca: 1) Jako zasadę przyjmuje się nierozwiązywalność umów terminowych (z zastrzeżeniem wyjątkowych sytuacji zmian warunków umowy lub niedostatecznej jakości usług – o czym szczegółowo niżej). Wynika to z art. 106 ust. 1 EKŁE. Taka jest istota okresu zobowiązania.	**Uwaga uwzględniona.**

			2) EKŁE przyznaje w pojedynczych przypadkach prawo użytkownikom końcowym do rozwiązania umowy, przesądzając że w tych przypadkach nie muszą płacić odszkodowania (rekompensaty) (art. 105 ust. 6 EKŁE). Dotyczy to jednak wyłącznie przypadków uregulowanych w EKŁE lub prawie krajowym. EKŁE przyznaje prawo wcześniejszego rozwiązania umowy wyłącznie w przypadkach otrzymania informacji o zmianie warunków umów (art. 105 ust. 4 EKŁE) oraz naruszeń dostawcy w zakresie uzgodnionej jakości usług (art. 105 ust. 4 EKŁE). Jeśli chodzi o przepisy prawa krajowego, to zgodnie z motywem (273) EKŁE „Państwa członkowskie powinny mieć jednak możliwość utrzymania lub wprowadzenia - ze względu na uwarunkowania krajowe, takie jak poziomy konkurencji i stabilność inwestycji sieciowych - przepisów dotyczących krótszego maksymalnego okresu trwania umowy oraz pozwolenia konsumentom na zmianę planu taryfowego lub rozwiązanie umowy przed upływem okresu jej obowiązywania bez ponoszenia dodatkowych kosztów”.	

			Polski ustawodawca nie skorzystał z tej możliwości. Co jest zresztą słuszne: poziom konkurencji oraz ciągła budowa inwestycji sieciowych nie stanowią przesłanek do wprowadzenia takiej możliwości. 3) W związku z faktem, że EKŁE nie przewiduje prawa rozwiązania umowy terminowej w innych okolicznościach niż wskazane w art. 105 ust. 6 EKŁE, ewentualne wprowadzenie takiej możliwości w prawie krajowym może nastąpić wyłącznie pod warunkiem zapewnienia dostawcy prawa do uzyskania korzyści, które otrzymałby w przypadku wykonania umowy. Z uwagi na poziom harmonizacji (art. 101 ust. 1 EKŁE: „Państwa członkowskie nie utrzymują w swoim prawie krajowym ani do niego nie wprowadzają przepisów dotyczących ochrony użytkowników końcowych, odbiegających od art. 102-115, <u>w tym bardziej lub mniej rygorystycznych przepisów</u> w celu zapewnienia różnego poziomu ochrony, chyba że przepisy niniejszego tytułu stanowią inaczej") proponowane rozwiązanie jest w sposób oczywisty sprzeczne z EKŁE.	

193.	Art. 305	Federacja Konsumentów	Odnosząc się do propozycji uregulowania maksymalnej wysokości roszczenia odszkodowawczego, przysługującego dostawcy usług z tytułu przedwczesnego rozwiązania umowy przez abonenta albo z winy abonenta, należy zauważyć, że dotychczas stosowane przepisy są całkowicie niesprawiedliwe i stanowią relikt tzw. „kary umownej", jedynie trochę przypudrowanej podczas wprowadzania przepisów obecnie obowiązującego PT. Aby wyjaśnić propozycję Federacji Konsumentów w tym zakresie, niezbędne będzie przybliżenie rysu historycznego, z punktu widzenia konsumenta. • Historycznie, kara umowna stanowiła zabezpieczenie roszczeń operatora w sytuacji, gdy dotował on konsumentowi zakup aparatu. Dostawca usług, będący jednocześnie sprzedawcą aparatu (albo bezpośrednio, albo przez agenta), wykładał określoną sumę na ten zakup i rozkładał ją np. na 24 raty doliczając je do ceny miesięcznego abonamentu. W takim wydaniu można powiedzieć, że byłoby to uczciwe, gdyby nie zastrzeżenie poniżej. • Niestety kara umowna w pierwotnym modelu nie zmniejszała się w trakcie spłacania kolejnych „rat za aparat", zaszytych w abonamencie, przez	**Uwaga wyjaśniona** Biorąc pod uwagę decyzje Prezesa UOKiK oraz orzecznictwo sądów powszechnych w omawianym zakresie, projektodawca uznał za zasadną modyfikację tego przepisu. Prezes UOKiK w swojej decyzji z 10 października 2022 r. nr DOZIK 13/22 wskazał, że z perspektywy dostawcy usług telekomunikacyjnych oczekiwaną korzyścią z zawarcia umowy powinna być suma opłat, jakie w okresie jej trwania opłaci konsument. Jeśli przysługujące roszczenie zapewni przedsiębiorcy taki sam przychód jak kontynuowanie umowy przez konsumenta, jego interesy będą w pełni zabezpieczone: przychód operatora będzie taki sam, niezależnie od tego, czy konsument będzie korzystał z usług do końca okresu umownego, czy też nie. Zastrzeganie zaś ulg na poziomie przekraczającym wartość zawartej z konsumentem umowy prowadzić może do sytuacji, gdy w interesie dostawcy usług telekomunikacyjnych nie będzie to, by konsument kontynuował umowę, lecz by ją zerwał, ponieważ w takim wypadku przychód operatora będzie wyższy. W obecnie projektowanych przepisach nie występuje pojęcie ulgi, a zaprojektowane przepisy czynią zadość zarówno interesom dostawców, jak i konsumentów.

			co rozwiązanie 24-miesięcznej umowy na jeden miesiąc przed jej planowym rozwiązaniem skutkowało roszczeniem o zapłatę kary w pełnej wysokości. • Odpowiedzią na ten problem było wprowadzenie proporcjonalności ulgi (bo tak nazwano teraz to roszczenie) podlegającej zwrotowi do czasu pozostałego do zakończenia umowy. W przywołanym wyżej przypadku konsument zapłaciłby jedynie 1/24 ulgi rezygnując z umowy na miesiąc przed końcem okresu promocyjnego. • Niestety wskazany wyżej model zdegenerował się z czasem, ponieważ dostawcy usług rażąco zawyżali ceny aparatów i innego sprzętu (czasem dwukrotnie), przez co kary umowne osiągały absurdalne wartości (rekordowa kwota w skargach do FK to 5600 zł za sprzęt, który w sieciówkach z elektroniką lub na portalach internetowych kosztował 2000 zł). • Opisany system (zmniejszających się roszczeń) pasował do modelu, w którym na początku umowy klient otrzymuje sprzęt za niższą cenę, czasem nawet za 1 zł. Jednak z czasem model ten rozciągnięto na umowy, w których przedmiotem świadczenia była wyłącznie usługa! Bez	

			dotowanego sprzętu, bez bonusu, który trzeba spłacać. • Co więcej, w powszechnym użyciu były (i niestety są nadal) cenniki, w których dokładnie ta sama usługa w promocji kosztowała 45 zł brutto, a w cenniku na czas nieokreślony ponad 200 zł brutto. Czyli ulga stanowiła 155 zł, tj. prawie 80%. Rozsądny konsument (lub prawnik FK pomagający konsumentom) zadawał pytanie, kto zapłaciłby taką cenę i skąd ona się wzięła? Całkowicie oderwana od realiów rynkowych? Odpowiedzią dostawców usług był zawsze argument, że abonament nie jest usługą regulowaną i może kosztować tyle, ile operator wpisze w cennik. A klient zawsze może… skorzystać z promocji. • Przy takiej polityce „ulga udzielona konsumentowi" dawno przestała być rzeczywistą rekompensatą faktycznej szkody ponoszonej przez dostawcę usług, a stała się dotkliwą sankcją za brak lojalności klienta, nieopartą o jakiekolwiek przesłanki ekonomiczne. No, chyba, że przyjmiemy, że rozwiązując umowę przed czasem klient pokrywał koszt reklamy, która przyprowadziła go do bycia klientem, a której to kosztów nie zdążył spłacić rozwiązując przedwcześnie umowę.	

			• Co więcej, przyjmując, że konsument co miesiąc korzysta z jakiejś „ulgi” – zgodnie z zasadami logiki należałoby mu co miesiąc doliczać wykorzystaną ulgę, a więc sukcesywnie rosłaby ona z czasem, a nie malała, jak jest to obecnie uregulowane przepisami PT. Podsumowując – dotychczasowy model zwrotu ulgi nie spełnia już celów, dla jakich był wprowadzony. Potrzebujemy rozwiązania, które przerwie patologiczną praktykę, zgodnie z którą klient korzystający z samej usługi, bez smartfona, rezygnujący z usług po pierwszym miesiącu ma zapłacić dwa tysiące złotych za nic. A większość tego typu rezygnacji powodowana jest nie lekkomyślnością klientów, tylko sporami z operatorem – o problemy z przeniesieniem numeru, o „wciśnięcie” dodatkowego abonamentu pod pretekstem numeru tymczasowego, o brak zasięgu w miejscu zamieszkania, o bezpodstawnie włączone usługi dodatkowe których klient nie zamawiał, o niski standard obsługi klienta itp. Zawarta w projekcie PKE propozycja przepisów, aby liczyć alternatywnie dwie kwoty (jedną jak dotąd, drugą z mechanizmem zapobiegającym „pompowaniu” rzekomej ulgi) zasługuje na najwyższe uznanie.	

			Dodatkowo, zdecydowanie popieramy przyjęcie do kalkulacji według wartości pozostałych do zapłaty abonamentów jedynie połowy ich wartości – uzasadnienie poniżej. Proponujemy więc zmianę tego zapisu w następujący sposób: Art. 305 ust 3 Odszkodowanie nie może przekroczyć: 1) połowy sumy pozostałych opłat abonamentowych albo w przypadku umowy, która nie przewiduje opłat abonamentowych, połowy innych okresowych opłat, które abonent powinien rzeczywiście uiścić do czasu zakończenia umowy zawartej na czas określony lub 2) wartości ulgi przyznanej abonentowi i faktycznie przez niego wykorzystanej od chwili zawarcia umowy do dnia jej rozwiązania - w zależności, od tego która z tych kwot jest niższa. Uzasadnienie: Zaproponowany powyżej nowe rozwiązanie uodporni system na dwie największe patologie	

			umów lojalnościowych, tj.: sztuczne zawyżanie kwoty ulgi poprzez przyjmowanie kwoty „przed promocją” w oderwaniu od realiów rynkowych (bo zastosowanie znajdzie limit z punktu 1) oraz konieczność zapłaty absurdalnych kar po rozwiązaniu umowy bez dotowanego sprzętu zaraz na początku jej obowiązywania (bo w umowach bez urządzenia i instalacji ulgi de facto nie ma na początku świadczenia usługi i zastosowanie znajdzie punkt 2). Tradycyjny sposób obliczania roszczenia dostawcy wobec klienta w oparciu o liczbę miesięcy pozostałych do końca umowy zachowa swą aktualność w sytuacji, gdy klient rezygnuje na krótko przez planowanym zakończeniem umowy. Ale z tą różnicą, że proponujemy branie pod uwagę kwoty faktycznie płaconego abonamentu (a nie ulgi za pozostałe miesiące, bo to właśnie prowokowało dostawców do zawyżania ulgi) w dodatku obniżonej o połowę. Obniżonej, ponieważ nie sposób zgodzić się, że dostawca usług ponosi taki sam koszt za klienta nie korzystającego z usług, jak za korzystającego z tych usług w pełnym zakresie. Co więcej, niektórzy dostawcy usług, często nie szanują swoich klientów, wiedząc, że do końca umowy zostało im prawie dwa lata, więc i tak nie zrezygnują z powodu kar umownych / ulg	

			do zwrotu w kwocie takiej samej, jaką stanowiłby abonament do końca umowy, gdyby pozostali klientami. Niedobrze wpływa to na jakość obsługi. Połowa abonamentów (po uldze) pozostałych do końca zamierzonego czasu trwania umowy wydaje się rekompensatą całkowicie uczciwą. Proponowany w projekcie dwojaki system obliczenia roszczenia i wybór kwoty mniejszej odpowiada na problem sytuacji, w której klient rozwiązuje umowę na początku jej obowiązywania, bo jest niezadowolony ze sposobu jej świadczenia. Główne przyczyny wskazywane przez konsumentów w takich sytuacjach to brak zasięgu lub naliczanie niechcianych opłat dodatkowych albo szerzej – świadczenie umowy w sposób kompletnie inny od zapewnień sprzedawcy/telemarketera. Przykładowo, klient rezygnujący po2 miesiącach bezskutecznych reklamacji z 24-miesięcznej umowy zapłaci w proponowanym modelu tylko za ulgę skumulowaną przez te dwa miesiące, a nie za 22 miesiące jak do tej pory. Wprowadzenie tego sposobu kalkulacji roszczenia (podpunkt b)) urealni stan prawny i dostosuje go do wykształconej praktyki rynkowej. Ufamy, że poza samym sprawiedliwym rozliczeniem stron, urealnienie i ograniczenie	

			wysokości roszczeń dostawców wobec klientów rezygnujących z ich usług doprowadzi do podniesienia standardów świadczenia usług i obsługi klienta. Od wielu lat branża telekomunikacyjna jest tą spośród wszystkich sektorów gospodarki, na którą wpływa najwięcej skarg od konsumentów. Paradoksalnie, bardzo dużo problemów sprawiają nie najwięksi operatorzy, ale nowe podmioty prowadzące agresywny marketing, włącznie ze stosowaniem nieuczciwych praktyk rynkowych lub nawet metod przestępczych, takich jak podszywanie się pod dotychczasowego dostawcę. Podmioty te bardzo często bez wahania sięgają po obecny – niesprawiedliwy z założenia – system kar/ulg wobec klientów. Wprowadzenie nowego algorytmu kalkulacji roszczeń z tytułu wcześniejszego rozwiązania umowy powinno się przyczynić do ograniczenia takich praktyk.	
	Art. 305	Stowarzyszenie Ochrony Konsumentów Aquila	Odnosząc się do propozycji uregulowania maksymalnej wysokości roszczenia odszkodowawczego, przysługującego dostawcy usług z tytułu przedwczesnego rozwiązania umowy przez abonenta albo z winy abonenta, należy zauważyć, że dotychczas stosowane przepisy są całkowicie niesprawiedliwe i stanowią relikt tzw.	**Uwaga wyjaśniona** Biorąc pod uwagę decyzje Prezesa UOKiK oraz orzecznictwo sądów powszechnych w omawianym zakresie, projektodawca uznał za zasadną modyfikację tego przepisu. Prezes UOKiK w swojej decyzji z 10 października 2022 r. nr DOZIK 13/22 wskazał, że z perspektywy dostawcy usług telekomunikacyjnych oczekiwaną korzyścią z zawarcia umowy powinna być suma opłat, jakie w okresie jej trwania opłaci

			„kary umownej”, jedynie trochę przypudrowanej podczas wprowadzania przepisów obecnie obowiązującego PT. Aby wyjaśnić propozycję organizacji konsumenckich w tym zakresie, niezbędne będzie przybliżenie rysu historycznego, z punktu widzenia konsumenta. • Historycznie, kara umowna stanowiła zabezpieczenie roszczeń operatora w sytuacji, gdy dotował on konsumentowi zakup aparatu. • Opisany system (zmniejszających się roszczeń) pasował do modelu, w którym na początku umowy klient otrzymuje sprzęt za niższą cenę, czasem nawet za 1 zł. Jednak z czasem model ten rozciągnięto na umowy, w których przedmiotem świadczenia była wyłącznie usługa! Bez dotowanego sprzętu, bez bonusu, który trzeba spłacać. • „ulga udzielona konsumentowi” dawno przestała być rzeczywistą rekompensatą faktycznej szkody ponoszonej przez dostawcę usług, a stała się dotkliwą sankcją za brak lojalności klienta, nieopartą o jakiekolwiek przesłanki ekonomiczne. No, chyba, że przyjmiemy, że rozwiązując umowę przed czasem klient pokrywał koszt reklamy, która przyprowadziła go do bycia klientem, a której to	konsument. Jeśli przysługujące roszczenie zapewni przedsiębiorcy taki sam przychód jak kontynuowanie umowy przez konsumenta, jego interesy będą w pełni zabezpieczone: przychód operatora będzie taki sam, niezależnie od tego, czy konsument będzie korzystał z usług do końca okresu umownego, czy też nie. Zastrzeganie zaś ulg na poziomie przekraczającym wartość zawartej z konsumentem umowy prowadzić może do sytuacji, gdy w interesie dostawcy usług telekomunikacyjnych nie będzie to, by konsument kontynuował umowę, lecz by ją zerwał, ponieważ w takim wypadku przychód operatora będzie wyższy. W obecnie projektowanych przepisach nie występuje pojęcie ulgi, a zaprojektowane przepisy czynią zadość zarówno interesom dostawców, jak i konsumentów.

			kosztów nie zdążył spłacić rozwiązując przedwcześnie umowę. • Co więcej, przyjmując, że konsument co miesiąc korzysta z jakiejś „ulgi” – zgodnie z zasadami logiki należałoby mu co miesiąc doliczać wykorzystaną ulgę, a więc sukcesywnie rosłaby ona z czasem, a nie malała, jak jest to obecnie uregulowane przepisami PT. Podsumowując – dotychczasowy model zwrotu ulgi nie spełnia już celów, dla jakich był wprowadzony. Potrzebujemy rozwiązania, które przerwie patologiczną praktykę, zgodnie z którą klient korzystający z samej usługi, bez smartfona, rezygnujący z usług po pierwszym miesiącu ma zapłacić dwa tysiące złotych za nic. A większość tego typu rezygnacji powodowana jest nie lekkomyślnością klientów, tylko sporami z operatorem – o problemy z przeniesieniem numeru, o „wciśnięcie” dodatkowego abonamentu pod pretekstem numeru tymczasowego, o brak zasięgu w miejscu zamieszkania, o bezpodstawnie włączone usługi dodatkowe których klient nie zamawiał, o niski standard obsługi klienta itp. Zawarta w projekcie PKE propozycja przepisów, aby liczyć alternatywnie dwie kwoty (jedną jak dotąd, drugą z mechanizmem zapobiegającym „pompowaniu” rzekomej ulgi) zasługuje na najwyższe uznanie. Dodatkowo, zdecydowanie	

			popieramy przyjęcie do kalkulacji według wartości pozostałych do zapłaty abonamentów jedynie połowy ich wartości – uzasadnienie poniżej. Proponujemy więc zmianę tego zapisu w następujący sposób: Art. 305 ust 3 Odszkodowanie nie może przekroczyć: 1) połowy sumy pozostałych opłat abonamentowych albo w przypadku umowy, która nie przewiduje opłat abonamentowych, połowy innych okresowych opłat, które abonent powinien rzeczywiście uiścić do czasu zakończenia umowy zawartej na czas określony lub 2) wartości ulgi przyznanej abonentowi i faktycznie przez niego wykorzystanej od chwili zawarcia umowy do dnia jej rozwiązania - w zależności, od tego która z tych kwot jest niższa. Zaproponowany powyżej nowe rozwiązanie uodporni system na dwie największe patologie umów lojalnościowych, tj.: sztuczne zawyżanie kwoty ulgi poprzez przyjmowanie kwoty „przed promocją” w oderwaniu od realiów rynkowych (bo zastosowanie znajdzie limit z punktu 1) oraz	

			konieczność zapłaty absurdalnych kar po rozwiązaniu umowy bez dotowanego sprzętu zaraz na początku jej obowiązywania (bo w umowach bez urządzenia i instalacji ulgi de facto nie ma na początku świadczenia usługi i zastosowanie znajdzie punkt 2). Tradycyjny sposób obliczania roszczenia dostawcy wobec klienta w oparciu o liczbę miesięcy pozostałych do końca umowy zachowa swą aktualność w sytuacji, gdy klient rezygnuje na krótko przez planowanym zakończeniem umowy. Ale z tą różnicą, że proponujemy branie pod uwagę kwoty faktycznie płaconego abonamentu (a nie ulgi za pozostałe miesiące, bo to właśnie prowokowało dostawców do zawyżania ulgi) w dodatku obniżonej o połowę. Obniżonej, ponieważ nie sposób zgodzić się, że dostawca usług ponosi taki sam koszt za klienta nie korzystającego z usług, jak za korzystającego z tych usług w pełnym zakresie. Co więcej, niektórzy dostawcy usług, często nie szanują swoich klientów, wiedząc, że do końca umowy zostało im prawie dwa lata, więc i tak nie zrezygnują z powodu kar umownych / ulg do zwrotu w kwocie takiej samej, jaką stanowiłby abonament do końca umowy, gdyby pozostali klientami. Niedobrze wpływa to na jakość obsługi. Połowa abonamentów (po uldze) pozostałych do końca zamierzonego czasu trwania umowy wydaje się rekompensatą całkowicie	

			uczciwą. Proponowany w projekcie dwojaki system obliczenia roszczenia i wybór kwoty mniejszej odpowiada na problem sytuacji, w której klient rozwiązuje umowę na początku jej obowiązywania, bo jest niezadowolony ze sposobu jej świadczenia. Główne przyczyny wskazywane przez konsumentów w takich sytuacjach to brak zasięgu lub naliczanie niechcianych opłat dodatkowych albo szerzej – świadczenie umowy w sposób kompletnie inny od zapewnień sprzedawcy/telemarketera. Przykładowo, klient rezygnujący po2 miesiącach bezskutecznych reklamacji z 24-miesięcznej umowy zapłaci w proponowanym modelu tylko za ulgę skumulowaną przez te dwa miesiące, a nie za 22 miesiące jak do tej pory. Wprowadzenie tego sposobu kalkulacji roszczenia (podpunkt b)) urealni stan prawny i dostosuje go do wykształconej praktyki rynkowej. Ufamy, że poza samym sprawiedliwym rozliczeniem stron, urealnienie i ograniczenie wysokości roszczeń dostawców wobec klientów rezygnujących z ich usług doprowadzi do podniesienia standardów świadczenia usług i obsługi klienta. Od wielu lat branża telekomunikacyjna jest tą spośród wszystkich sektorów gospodarki, na którą wpływa najwięcej skarg od konsumentów. Paradoksalnie, bardzo dużo problemów sprawiają nie najwięksi	

			operatorzy, ale nowe podmioty prowadzące agresywny marketing, włącznie ze stosowaniem nieuczciwych praktyk rynkowych lub nawet metod przestępczych, takich jak podszywanie się pod dotychczasowego dostawcę. Podmioty te bardzo często bez wahania sięgają po obecny – niesprawiedliwy z założenia – system kar/ulg wobec klientów. Wprowadzenie nowego algorytmu kalkulacji roszczeń z tytułu wcześniejszego rozwiązania umowy powinno się przyczynić do ograniczenia takich praktyk.	
194.	Art. 305 ust 3	KIKE	W ocenie KIKE zasadne jest wprowadzenie regulacji, zgodnie z którą możliwe jest dochodzenie od abonenta odszkodowania za przedterminowe rozwiązanie umowy. Jest to zgodne z EKŁE oraz ogólnymi zasadami prawa, które przewidują, że co do zasady umowy terminowe nie powinny być rozwiązywane. Tam, gdzie zgodnie z EKŁE, powinno być ograniczone dochodzenie odszkodowania od użytkownika końcowego, zostało to wyraźnie wskazane (jak np. w art. 105 ust. 4 EKŁE). Odszkodowanie, o którym mowa w art. 305 PKE ma dotyczyć roszczenia związanego z utraconymi przez dostawcę usług korzyściami w rozumieniu art. 361 § 2 KC w przypadku przedwczesnego rozwiązania umowy zawartej na czas określony z winy	**Uwaga wyjaśniona.** Projektodawca uznał za zasadne zmianę art. 305 ust. 3 pkt 1. Z tytułu usługi telekomunikacyjnej odszkodowanie nie będzie mogło przekroczyć sumy części opłaty abonamentowej lub innej okresowej opłaty stanowiącej opłatę za tę usługę wskazanej w art. 288 ust. 1 pkt 6 lit a lub art. 294 ust. 1 pkt 3 lit a, które abonent powinien uiścić do czasu zakończenia obowiązywania umowy. Przedstawiony w uwadze sposób liczenia jest błędny, ponieważ opłata z tytułu promocyjnego urządzenia końcowego nie może być wyższa od sumy części opłaty abonamentowej lub innej okresowej opłaty stanowiącej opłatę za to urządzenie wskazanej w art. 288 ust. 1 pkt 6 lit c lub art. 294 ust. 1 pkt 3 lit c, które abonent powinien uiścić do czasu zakończenia obowiązywania umowy. W przepisie nie określono, by ta opłata była zmniejszona o połowę.

			abonenta. Nie jest więc zasadne ograniczanie odszkodowania do wysokości połowy sumy części opłaty abonamentowej lub innej okresowej opłaty stanowiącej opłatę za tę usługę, wskazanej w art. 288 ust. 1 pkt 6 lit. a lub art. 294 ust. 1 pkt 3 lit. a, które abonent powinien uiścić do czasu zakończenia obowiązywania umowy, zwłaszcza że w uzasadnieniu nie wskazano żadnej przyczyny takiego ograniczenia. Co istotne, brak jest takiego ograniczenia w przypadku odszkodowania związanego z telekomunikacyjnym urządzeniem końcowym. Powyższe stanowiłoby niczym nieuzasadnione ograniczenie odpowiedzialności odszkodowawczej abonenta, na podstawie art. 471 w zw. z art. 261 § 2 KC! Warto zaznaczyć, że w przypadku dostawców innych mediów, np. gazu, prądu, wody, ograniczenie odszkodowania, jakiego dostawca mediów może domagać się od użytkownika nie zostało nigdzie wprowadzone. Tego rodzaju postanowienie stanowiłoby pogorszenie sytuacji przedsiębiorców komunikacji elektronicznej względem pozostałych przedsiębiorców świadczących usługi innego rodzaju oraz jest oczywiście niezgodne z EKŁE. Konieczne jest zatem zapewnienie, aby odszkodowanie dotyczyło wysokości pełnych opłat	Przykład obliczenia odszkodowania w przypadku, gdy umowa o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, w tym o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej została wypowiedziana przez abonenta lub przez tego dostawcę z winy abonenta (art. 305 ust. 3.) Umowa została zawarta na 24 miesiące, opłata abonamentowa została określona przez dostawcę na kwotę 100 zł, z czego 40 zł stanowi opłata za usługę, 10 zł za przyłączenie i 50 zł za promocyjne urządzenie końcowe. Jeżeli abonent zdecyduje się rozwiązać umowę po upływie 14 miesięcy maksymalna wysokość roszczenia będzie obliczana w następujący sposób: 10 x [40+ 50] = 900 zł

			abonamentowych, które abonent byłby obowiązany uiścić do dnia jej wygaśnięcia, zgodnie z terminem w niej wskazanym. Należy przy tym zaznaczyć, że wyliczenie wysokości odszkodowania w przykładzie wskazanym w uzasadnieniu nie jest zrozumiałe. Z konstrukcji przepisu wynika, że dostawcy usług w razie niezasadnego rozwiązania umowy w rozumieniu ust. 1 omawianej regulacji, będą przysługiwały dwa odrębne odszkodowania: 1) z tytułu usługi telekomunikacyjnej, 2) z tytułu promocyjnego urządzenia końcowego - liczone w odrębny sposób, natomiast z wyliczeń przedstawionych w uzasadnieniu jako przykład wynika, jakby odszkodowanie to było w jakiś sposób połączone, co jest oczywiście sprzeczne z treścią przepisu. W przypadku odszkodowania z tytułu usługi telekomunikacyjnej, znajduje się odesłanie wyłącznie do ceny określonej art. 288 ust. 1 pkt 6 lit a lub art. 294 ust. 1 pkt 3 lit a – tj. stanowiącej wyłącznie części opłaty dotyczącej świadczenia usługi – w przykładzie wskazanym w uzasadnieniu byłaby to kwota 40,00 zł. Wobec tego,	

			odszkodowanie wyniosłoby: 10 miesięcy x ½ x 40 zł = 200 zł Natomiast odszkodowanie związane z telekomunikacyjnym urządzeniem końcowym, byłoby liczone odrębnie, na podstawie ceny określonej w art. 288 ust. 1 pkt 6 lit c lub art. 294 ust. 1 pkt 3 lit c (zgodnie z przykładem wskazanym w uzasadnieniu, ulgi te byłyby liczone przy wzięciu pod uwagę kwoty 50 zł) – zgodnie z przykładem wskazanym w uzasadnieniu byłoby to 10 miesięcy x ½ x 50 zł = 250 zł. Tym samym, łącznie dostawca usług otrzymałby odszkodowanie w wysokości 450 zł (200 zł + 250 zł). Nie jest zatem zrozumiałe, na jakiej podstawie w treści uzasadnienia wyliczono jedno odszkodowanie, w wysokości 700 zł, przy czym zaprezentowany sposób wyliczenia: 10 x [(½ x 40) + 50] = 700 zł, błędnie sugeruje, jakby dostawcy usług przysługiwało jedno odszkodowanie, a nie dwa odrębne – jedno związane ze świadczeniem usług telekomunikacyjnych, drugie związane z promocyjnym urządzeniem końcowym.	
195.	Art. 306 ust 2	Federacja Konsumentów	Prawo do rozwiązania wszystkich umów zawartych w ramach pakietu jest długo oczekiwaną, bardzo pozytywną zmianą. Szczególnie w sytuacji pakietów typu TV+internet+telefon, gdy jedna z	**Uwaga uwzględniona** Bez konieczności zmiany art. 306 ust 2.

			usług nie działała prawidłowo, klient do tej pory zostawał w beznadziejnej sytuacji, zwłaszcza w przypadku (częstym) promocji w stylu „Trzecia usługa za złotówkę”.	
196.	Art. 307	Wspólne stanowisko (KIKE, KIGEiT, Open Allies, PIKE, MEDIAKOM)	Propozycja zmiany: Art. 307 PKE 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej może dokonać jednostronnej zmiany warunków umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w przypadku, gdy: 1) konieczność wprowadzenia zmian wynika bezpośrednio: a) ze zmiany przepisów prawa, b) z decyzji lub zaleceń pokontrolnych Prezesa UKE, 2) wprowadzenie zmian jest związane: a) ze zmianą stawek podatku od towarów i usług; b) z decyzją lub inną czynnością Prezesa UKE związanymi z określaniem wysokości opłat za usługi hurtowe wykorzystywane do świadczenia	**Uwaga nieuwzględniona** W praktyce regulacyjnej Prezesa UKE związanej z zatwierdzaniem ofert hurtowych na współfinansowanych sieciach stosowane są rozwiązania, które chronią zarówno Operatorów Korzystających z dostępu hurtowego (OK), jak i pośrednio ich abonentów przed niekorzystnymi skutkami wzrostu opłat hurtowych. Do takich rozwiązań należy m.in. zasada, że opłata za usługi hurtowe zamówione przez OK na czas określony (najczęściej 2 lata) przed zmianą opłaty hurtowej pozostaje w dotychczasowej wysokości do końca czasu obowiązywania takiego zamówienia. Nie ma zatem potrzeby, by akceptacja przez Prezesa UKE zmiany wysokości opłat hurtowych była przesłanką do jednostronnej zmiany warunków umowy o świadczenie (detalicznych) usług komunikacji elektronicznej. Zgodnie z art. 105 ust. 4 EKŁE użytkownicy końcowi mają prawo rozwiązać swoją umowę bez ponoszenia jakichkolwiek dalszych kosztów z chwilą otrzymania zawiadomienia o zmianach warunków umownych proponowanych przez podmiot świadczący publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej inne niż usługi łączności interpersonalnej niewykorzystujące numerów, chyba że proponowane zmiany są wyłącznie na ich korzyść, mają charakter czysto

			publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej, (…) Uwaga skrócona. Pełna treść dostępna na stronie RPL	administracyjny i nie wywołują dla nich negatywnych skutków lub są bezpośrednio nakładane przez przepisy unijne lub krajowe. Wobec powyższego uwzględnienie postulatu ZP BCC byłoby niezgodne z EKŁE.
197.	Art. 307	PIKE	Propozycja zmiany: *Art. 307 PKE* *1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej może dokonać jednostronnej zmiany warunków umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w przypadku, gdy:* *1) konieczność wprowadzenia zmian wynika bezpośrednio:* *a) ze zmiany przepisów prawa,* *b) z decyzji lub zaleceń pokontrolnych Prezesa UKE,* *2) wprowadzenie zmian jest związane:* *a) ze zmianą stawek podatku od towarów i usług;* *b) z decyzją lub inną czynnością Prezesa UKE związanymi z określaniem wysokości opłat za usługi hurtowe wykorzystywane do świadczenia publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej,* *(…)* Uzasadnienie: Wskazujemy na konieczność uregulowania zagadnienia zmiany warunków umowy	**Uwaga nieuwzględniona** W praktyce regulacyjnej Prezesa UKE związanej z zatwierdzaniem ofert hurtowych na współfinansowanych sieciach stosowane są rozwiązania, które chronią zarówno Operatorów Korzystających z dostępu hurtowego (OK), jak i pośrednio ich abonentów przed niekorzystnymi skutkami wzrostu opłat hurtowych. Do takich rozwiązań należy m.in. zasada, że opłata za usługi hurtowe zamówione przez OK na czas określony (najczęściej 2 lata) przed zmianą opłaty hurtowej pozostaje w dotychczasowej wysokości do końca czasu obowiązywania takiego zamówienia. Nie ma zatem potrzeby, by akceptacja przez Prezesa UKE zmiany wysokości opłat hurtowych była przesłanką do jednostronnej zmiany warunków umowy o świadczenie (detalicznych) usług komunikacji elektronicznej. Zgodnie z art. 105 ust. 4 EKŁE użytkownicy końcowi mają prawo rozwiązać swoją umowę bez ponoszenia jakichkolwiek dalszych kosztów z chwilą otrzymania zawiadomienia o

			abonenckiej w przypadkach, gdy umowa ta zawierana jest przez dostawcę w oparciu o korzystanie z regulowanych usług hurtowych innych przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Sytuacje takie stanowią coraz większą część rynku, co wynika zarówno z nasycania sieci POPC, jak i planowanych inwestycji w ramach KPO i FERC. Dostęp do tych sieci jest regulowany, a ceny usług hurtowych zatwierdzane przez Prezesa UKE. Podwyżki tych opłat stanowią okoliczność niezależną od dostawców. Przedsiębiorcy powinni mieć możliwość dostosowania się do realiów, które są od nich niezależne, a przy tym mają istotny i bezpośredni wpływ na ich działalność. Dodatkowo, zatwierdzanie opłat hurtowych przez Prezesa UKE następuje na podstawie prawa krajowego (art. 27 Megaustawy), choć dokonywane może być w ramach czynności nie mających postaci decyzji administracyjnej (będąc równocześnie aktem działania administracji w zasadzie równoważnym w skutkach decyzji). Obecne brzmienie art. 307 PKE, które odnosi się wyłącznie do pojęcia „decyzji" generuje zatem lukę, w związku z którą bardzo podobne w skutkach zdarzenia generują odmienne skutki dla dostawców. Wskazujemy, że proponowane rozwiązanie pozostaje zgodne z art. 103 ust. 4 EKŁE. Zgodnie z tym przepisem, przedsiębiorcy mają prawo zmiany umowy, a abonenci pozbawieni są możliwości jej wypowiedzenia, w sytuacji gdy zmiana umowy	zmianach warunków umownych proponowanych przez podmiot świadczący publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej inne niż usługi łączności interpersonalnej niewykorzystujące numerów, chyba że proponowane zmiany są wyłącznie na ich korzyść, mają charakter czysto administracyjny i nie wywołują dla nich negatywnych skutków lub są bezpośrednio nakładane przez przepisy unijne lub krajowe. Wobec powyższego uwzględnienie postulatu ZP BCC byłoby niezgodne z EKŁE.

			wynika z przepisów unijnych lub krajowych. Działalność Prezesa UKE w zakresie regulacji cen dostępu hurtowego ma umocowanie w prawie krajowym (wskazywany wyżej art. 27 Megaustawy w odniesieniu do sieci dofinansowanych). Wprowadzenie proponowanych niniejszym pismem zmian do art. 307 PKE przyniesie również korzyści abonentom: 1) Po pierwsze, brak reakcji na omawiane zagadnienie może prowadzić do stagnacji w rozwoju nasycenia ofertami detalicznymi dofinansowanych sieci. 2) Po drugie, powinna być możliwość reagowania na niezależne od dostawcy zmiany taryf hurtowych.	
198.	Art. 307 - 309	PIIT	W ocenie Izby regulacja dotycząca możliwości dokonywania przez dostawców usług komunikacji elektronicznej jednostronnej zmiany warunków umowy wymaga szerszego doprecyzowania i doszczegółowienia zarówno na poziomie projektu ustawy Prawo komunikacji elektronicznej, jak i na poziomie ustawy wprowadzającej ustawę Prawo komunikacji elektronicznej. W pierwszej kolejności należy zauważyć, że EKŁE nie wprowadza konkretnych wytycznych, jakimi powinny kierować się państwa członkowskie, związanych z możliwością stosowania przez dostawców usług komunikacji elektronicznej tzw. klauzul modyfikacyjnych. Obszar ten pozostawia w zasadzie do dowolnego zagospodarowania przez	**Uwaga nieuwzględniona** EKŁE nie wprowadza konkretnych wytycznych, jakimi powinny kierować się państwa członkowskie w zakresie stosowania przez dostawców usług komunikacji elektronicznej tzw. klauzul modyfikacyjnych. Projektodawca uważa, że zaprojektowana regulacja jest wystarczająca i nie przewiduje jej zmiany. Została wprowadzona możliwość zastosowania klauzul modyfikacyjnych przez dostawców usług zarówno do umów zawieranych na czas określony jak i nieokreślony, a także do tych umów, które zostały zawarte przed wejściem w życie PKE. W projektowanych przepisach przewidziano regulacje dotyczące jednostronnej zmiany warunków umowy

			krajowego ustawodawcę. Wszak art. 105 ust. 4 EKŁE dopuszcza przypadki, w których użytkownik końcowy będzie mógł rozwiązać umowę, o ile dopuszcza to samo EKŁE albo „inne przepisy prawa unijnego lub krajowego". Stąd też w projekcie PKE wprowadzono regulacje związane z możliwością stosowania klauzul modyfikacyjnych, dopuszczając przypadki, w których możliwa będzie zmiana warunków umowy zawartej na czas oznaczony oraz na czas nieoznaczony z jednoczesnym prawem do rozwiązania takiej umowy bez konieczności zapłaty odszkodowania, ale także sytuacje, w których jednostronna zmiana warunków umowy uprawniać będzie dostawcę do żądania odszkodowania w razie skorzystania przez abonenta z prawa do rozwiązania takiej umowy.	przez dostawcę publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej, które: 1. wynikają z przepisów prawa, 2. dotyczą zmiany umów zawartych na czas określony, 3. dotyczą zmiany umów zawartych na czas nieokreślony. W przypadku umów zawartych na czas określony dostawca tych usług będzie miał możliwość dokonania jednostronnej zmiany warunków umowy z powodu innych obiektywnych okoliczności niż te, które wynikają z przepisów prawa i na które nie miał wpływu. W zakresie umów zawartych na czas nieokreślony i umów, które automatycznie przedłużyły się na czas nieokreślony, dostawca usług będzie miał możliwość dokonania jednostronnej zmiany warunków umowy z powodu innych okoliczności niż te, które wynikają z przepisów prawa. Dostawca usług może dokonywać takich zmian, jeżeli możliwość wprowadzania zmiany przewidziano w treści umowy, określając w umowie okoliczności, w których zmiana może nastąpić, tj. w tzw. klauzuli modyfikacyjnej. Projektodawca nie uznał za zasadne wprowadzenia katalogu tych okoliczności na gruncie projektowanej ustawy i pozostawił dowolność zmiany warunków umowy przedsiębiorcom w ramach określonej w projektowanej ustawie regulacji.
199.	Art. 307 ust. 2	KIKE	Omawiana regulacja ma stanowić implementację art. 105 ust. 4 EKŁE, zgodnie z którym abonentom ma przysługiwać prawo rozwiązania umowy bez ponoszenia jakichkolwiek dalszych kosztów z chwilą otrzymania zawiadomienia o zmianach warunków umownych proponowanych przez	**Uwaga nieuwzględniona** W ocenie projektodawcy, art. 105 ust. 4 EKŁE stanowi o tym, że w przypadku zaistnienia opisanych w nim okoliczności, użytkownik końcowy ma prawo rozwiązać umowę z dostawcą usług, ale z obowiązkiem zapłaty odszkodowania.

			podmiot świadczący publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej inne niż usługi łączności interpersonalnej niewykorzystujące numerów, chyba że proponowane zmiany są wyłącznie na korzyść użytkowników końcowych, mają charakter czysto administracyjny i nie wywołują negatywnych skutków dla użytkowników końcowych lub są bezpośrednio nakładane przez przepisy unijne lub krajowe Art. 307 PKE przewiduje możliwość jednostronnej zmiany przepisów prawa, które można określić, jako wynikające z przyczyn niezależnych od dostawcy usług bądź są korzystne dla abonenta. Tym samym, brak jest podstaw, aby art. 307 PKE uprawniał abonentów do rozwiązania umowy w sytuacji wprowadzenia zmian, o których mowa w ust. 1. Poprzez użycie spójnika „chyba że" EKŁE wskazuje katalog sytuacji, w których w ocenie prawodawcy unijnego użytkownikom końcowym, nie musi przysługiwać prawo rozwiązania zawartej umowy dot. świadczenia usług komunikacji elektronicznej, nawet jeśli ulegnie ona zmianie. Konieczne jest zatem usunięcie ust. 2 w całości.	W przypadku umów zawartych na czas określony dostawca tych usług będzie miał możliwość dokonania jednostronnej zmiany warunków umowy z powodu innych obiektywnych okoliczności niż te, które wynikają z przepisów prawa i na które nie miał wpływu. W przypadku braku akceptacji tych zmian, abonent może wypowiedzieć umowę z uwzględnieniem konieczności zapłaty odszkodowania, o którym mowa w art. 305 ust. 1 przy czym termin na realizację tego prawa nie może być krótszy niż do dnia wejścia tych zmian w życie. Zgodnie z projektowanym art. 305 ust. 3 odszkodowanie nie może przekroczyć z tytułu usługi telekomunikacyjnej sumy części opłaty abonamentowej lub innej okresowej opłaty stanowiącej opłatę za tę usługę, wskazanej w art. 288 ust. 1 pkt 6 lit. a lub art. 294 ust. 1 pkt 3 lit. a, które abonent powinien uiścić do czasu zakończenia obowiązywania umowy, natomiast z tytułu promocyjnego urządzenia końcowego – sumy części opłaty abonamentowej lub innej okresowej opłaty stanowiącej opłatę za to urządzenie, wskazanej w art. 288 ust. 1 pkt 6 lit. c lub art. 294 ust. 1 pkt 3 lit. c, które abonent powinien uiścić do czasu zakończenia obowiązywania umowy. Ponadto należy zauważyć, że przedmiotowy przepis był przedmiotem analizy Ministra do spraw Unii Europejskiej, który nie stwierdził niezgodności przedmiotowego przepisu z EKŁE.

200.	Art. 307 ust 2	Open Allies	Fundacja wnosi o rozważenie wprowadzenia do katalogu warunków uprawniających przedsiębiorcę telekomunikacyjnego do jednostronnej zmiany warunków umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej (z założeniem, że odszkodowania) warunku zmiany oferty ramowej na której jest świadczona usługa detaliczna. Jak wskazaliśmy powyżej, stacjonarny rynek telekomunikacyjny od kilku lat przechodzi istotną metamorfozę. Dwie dekady temu obowiązek świadczenia usług hurtowych przez operatora o znaczącej pozycji rynkowej był postrzegany jako znaczący ciężar regulacyjny. Obecnie wprost przeciwnie – model biznesowy oparty na wyłącznym świadczeniu usług hurtowych przy jednoczesnym nieświadczeniu usług detalicznych zyskuje na popularności. Konsekwencją oparcia usług detalicznych na usługach hurtowych nabywanych od operatorów wyłącznie hurtowych, a nie świadczeniu usług we własnej sieci, jest relacja pomiędzy cenami detalicznymi a opłatami hurtowymi. Zmiana opłaty hurtowej może być przyczyną zmiany ceny detalicznej. Opłaty hurtowe oraz ich zmiany, dotyczące operatora o znaczącej pozycji rynkowej w zakresie w jakim jest on regulowany, czy w sieciach współfinansowanych z programów POPC, KPO lub FERC, są akceptowane przez Prezesa UKE.	**Uwaga nieuwzględniona** W praktyce regulacyjnej Prezesa UKE związanej z zatwierdzaniem ofert hurtowych na współfinansowanych sieciach stosowane są rozwiązania, które chronią zarówno Operatorów Korzystających z dostępu hurtowego (OK), jak i pośrednio ich abonentów przed niekorzystnymi skutkami wzrostu opłat hurtowych. Do takich rozwiązań należy m.in. zasada, że opłata za usługi hurtowe zamówione przez OK na czas określony (najczęściej 2 lata) przed zmianą opłaty hurtowej pozostaje w dotychczasowej wysokości do końca czasu obowiązywania takiego zamówienia. Nie ma zatem potrzeby, by akceptacja przez Prezesa UKE zmiany wysokości opłat hurtowych była przesłanką do jednostronnej zmiany warunków umowy o świadczenie (detalicznych) usług komunikacji elektronicznej. Przepis został przeanalizowany przez MSUE pod kątem zgodności z prawem UE – nie zgłoszono uwag w tym obszarze. Uwzględnienie uwagi skutkowałoby niezgodnością przepisów krajowych z Prawem UE – Dyrektywą EKŁE.

			W przypadku zmiany wysokości opłat hurtowych, w szczególności opłat zaakceptowanych przez Prezesa UKE, dostawca usług powinien mieć podstawę do odpowiedniej zmiany wysokości ceny detalicznej. Zwracamy się zatem o wprowadzenie odpowiedniej regulacji w art. 307 (dotychczasowy art. 300) ust. 1 pkt 1 projektu ustawy PKE: *„1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej może dokonać jednostronnej zmiany warunków umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w przypadku, gdy:* *1) konieczność wprowadzenia zmian wynika:* *a) bezpośrednio ze zmiany przepisów prawa, w szczególności ze zmiany stawek podatku od towarów i usług,* *b) z decyzji Prezesa UKE,* *2) zmianie ulegnie wysokość opłaty hurtowej, na której oparta jest usługa detaliczna;”*	
201.	Art. 308	PIKE	*Podtrzymujemy postulat zrównania zasad zmian umów na czas określony z zasadami zmian umów na czas nieokreślony. Postulat ten wymaga skreślenia art. 308 PKE oraz wprowadzenia w art. 309 ust. 1 zmian zgodnych z propozycją przedstawioną w pkt III pisma.* Uzasadnienie: Proponowana zmiana jest zgodna zarówno z EKŁE, jak i praktyką w innych państwach europejskich. Jak wynika z przeprowadzonej analizy, w innych państwach UE nie rozróżnia się co do zasady warunków zmiany umów na czas określony i nieokreślony. Jeżeli natomiast już takie	**Uwaga nieuwzględniona** Zdaniem projektodawcy przesłanka umożliwiająca jednostronną zmianę umowy przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej określona w ust. 1 jest wystarczająca i nie należy zrównywać zasad zmian umów na czas określony z zasadami zmian umów na czas nieokreślony. W projektowanych przepisach przewidziano regulacje dotyczące jednostronnej zmiany warunków umowy przez dostawcę publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej, które: • wynikają z przepisów prawa,

			rozróżnienie się wprowadza, to nie dotyczy ono klauzul waloryzacyjnych i inflacyjnych, co oznacza, że przedsiębiorcy zagraniczni zawsze mają prawo korygowania swoich cen w odpowiedzi na zmieniającą się sytuację gospodarczą (w obu typach kontraktów). Obrazuje to poniższa tabela. Uwaga skrócona. Pełna treść dostępna na stronie RPL.	• dotyczą zmiany umów zawartych na czas określony, • dotyczą zmiany umów zawartych na czas nieokreślony. W przypadku umów zawartych na czas określony dostawca tych usług będzie miał możliwość dokonania jednostronnej zmiany warunków umowy z powodu innych obiektywnych okoliczności niż te, które wynikają z przepisów prawa i na które nie miał wpływu, jeżeli możliwość wprowadzania zmiany przewidziano w treści umowy, określając w umowie okoliczności, w których zmiana może nastąpić, tj. w tzw. klauzuli modyfikacyjnej. W przypadku braku akceptacji zmian abonent może wypowiedzieć umowę bez konieczności zapłaty odszkodowania, o którym mowa w art. 305 ust. 1, przy czym termin na realizację tego prawa nie może być krótszy niż do dnia wejścia tych zmian w życie. Zgodnie z projektowanym art. 305 ust. 3 pkt 1. odszkodowanie z tytułu usługi telekomunikacyjnej nie będzie mogło przekroczyć sumy części opłaty abonamentowej lub innej okresowej opłaty stanowiącej opłatę za tę usługę wskazanej w art. 288 ust. 1 pkt 6 lit a lub art. 294 ust. 1 pkt 3 lit a, które abonent powinien uiścić do czasu zakończenia obowiązywania umowy.
202.	Art. 308	Wspólne stanowisko (KIKE, KIGEiT,	<u>Propozycja zmiany:</u> Usunięcie art. 308 PKE.	**Uwaga nieuwzględniona** Zdaniem projektodawcy art. 308 nie powinien zostać usunięty, ponieważ nie należy zrównywać zasad zmian umów

		Open Allies, PIKE, MEDIAKOM)	Uwaga skrócona. Pełna treść dostępna na stronie RPL	na czas określony z zasadami zmian umów na czas nieokreślony. W projektowanych przepisach przewidziano regulacje dotyczące jednostronnej zmiany warunków umowy przez dostawcę publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej, które: • wynikają z przepisów prawa, • dotyczą zmiany umów zawartych na czas określony, • dotyczą zmiany umów zawartych na czas nieokreślony. W przypadku umów zawartych na czas określony dostawca tych usług będzie miał możliwość dokonania jednostronnej zmiany warunków umowy z powodu innych obiektywnych okoliczności niż te, które wynikają z przepisów prawa i na które nie miał wpływu, jeżeli możliwość wprowadzania zmiany przewidziano w treści umowy, określając w umowie okoliczności, w których zmiana może nastąpić, tj. w tzw. klauzuli modyfikacyjnej. W przypadku braku akceptacji zmian abonent może wypowiedzieć umowę bez konieczności zapłaty odszkodowania, o którym mowa w art. 305 ust. 1, przy czym termin na realizację tego prawa nie może być krótszy niż do dnia wejścia tych zmian w życie. Zgodnie z projektowanym art. 305 ust. 3 pkt 1. odszkodowanie z tytułu usługi telekomunikacyjnej nie będzie mogło przekroczyć sumy części opłaty abonamentowej lub innej okresowej opłaty stanowiącej opłatę za tę usługę wskazanej w art. 288 ust. 1 pkt 6 lit a lub art. 294 ust. 1 pkt 3 lit a, które abonent powinien uiścić do czasu zakończenia obowiązywania umowy.

203.	Art. 309 ust. 1	PIKE	Propozycja zmiany: Proponujemy wprowadzenie do art. 309 PKE otwartego, minimalnego katalogu okoliczności, które mogą uzasadniać zmiany umów abonenckich. *Art. 309. 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej może dokonać jednostronnej zmiany warunków umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawartej na czas określony, nieokreślony lub umowy, o której mowa w art. 303 ust. 1, ~~jeżeli możliwość wprowadzania zmiany przewidziano w treści umowy, określając w umowie okoliczności, w których zmiana może nastąpić~~ w przypadku wystąpienia przewidzianych w treści umowy okoliczności, w szczególności takich jak:* *okoliczności określone w art. 307 ust. 1 ustawy,* *zmiana wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych,* *wzrost cen towarów i usług związanych ze świadczoną usługą, wzrost obciążeń publicznoprawnych, wzrost kosztów ogólnych prowadzenia działalności i obsługi klienta, zmiana orzecznictwa lub zmiana interpretacji prawa wyrażona w komunikatach lub wytycznych organów administracji publicznej, w zakresie dotyczącym zasad świadczenia usługi,*	**Uwaga nieuwzględniona** Wprowadzenie przykładowego katalogu przesłanek uprawniających do jednostronnej zmiany warunków umowy zawartej na czas nieokreślonym, przez dostawcę usług, nie jest zasadne. Umowa o świadczenie usług komunikacji elektronicznej powinna zawierać okoliczności na podstawie których możliwe jest dokonanie jej jednostronnej zmiany przez dostawcę usług. W projektowanych przepisach przewidziano regulacje dotyczące jednostronnej zmiany warunków umowy przez dostawcę publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej, które: • wynikają z przepisów prawa, • dotyczą zmiany umów zawartych na czas określony, • dotyczą zmiany umów zawartych na czas nieokreślony. W przypadku umów zawartych na czas nieokreślony lub umowy która przekształciła się w umowę na czas nieokreślony dostawca tych usług będzie miał możliwość dokonania jednostronnej zmiany warunków umowy jeżeli możliwość wprowadzania zmiany przewidziano w treści umowy, określając w umowie okoliczności, w których zmiana może nastąpić, tj. w tzw. klauzuli modyfikacyjnej. W przypadku braku akceptacji zmian abonent może wypowiedzieć umowę, przy czym termin na realizację tego

			poniesienie istotnych nakładów inwestycyjnych na rozwój sieci lub zwiększenie jakości świadczonych usług, *usunięcie z oferty usługi lub zmiana jej parametrów z powodu zmian technologicznych lub organizacyjnych.* Uzasadnienie: Zawarcie w przepisach PKE otwartego, minimalnego katalogu okoliczności uzasadniających zmianę umowy jest konieczne ze względu na fakt, że UOKIK kwestionuje niemal każdą propozycję dostawców w tym zakresie. W szczególności, w komunikacie dotyczącym podwyżek dokonanych przez Vectra S.A.4 zakwestionowano takie przesłanki zmiany umowy jak: 1) „wzrost obciążeń publicznoprawnych”, 2) „wzrost kosztów lub nakładów związanych ze świadczoną usługą”, 3) „znaczące rozszerzenie lub polepszenie funkcjonalności świadczonych usług” 4) „stworzenie możliwości skorzystania z nowych produktów, usług, aplikacji lub funkcjonalności”. Uwaga skrócona. Pełna treść dostępna na stronie RPL.	prawa nie może być krótszy niż do dnia wejścia tych zmian w życie.
204.	Art. 309 ust. 1	Wspólne stanowisko (KIKE, KIGEiT,	Propozycja zmiany: Art. 309. 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej może dokonać jednostronnej zmiany	**Uwaga nieuwzględniona** Wprowadzenie przykładowego katalogu przesłanek uprawniających do jednostronnej zmiany warunków umowy

		Open Allies, PIKE, MEDIAKOM)	warunków umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawartej na czas określony, nieokreślony lub umowy, o której mowa w art. 303 ust. 1, ~~jeżeli możliwość wprowadzania zmiany przewidziano w treści umowy, określając w umowie okoliczności, w których zmiana może nastąpić~~ w przypadku wystąpienia przewidzianych w treści umowy okoliczności, w szczególności takich jak: a) okoliczności określone w art. 307 ust. 1 ustawy, b) zmiana wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych, c) wzrost cen towarów i usług związanych ze świadczoną usługą, d) wzrost obciążeń publicznoprawnych, e) wzrost kosztów ogólnych prowadzenia działalności i obsługi klienta, f) zmiana orzecznictwa lub zmiana interpretacji prawa wyrażona w komunikatach lub wytycznych organów administracji publicznej, w zakresie dotyczącym zasad świadczenia usługi, g) poniesienie istotnych nakładów inwestycyjnych na rozwój sieci lub zwiększenie jakości świadczonych usług, h) usunięcie z oferty usługi lub zmiana jej parametrów z powodu zmian	zawartej na czas nieokreślonym, przez dostawcę usług, nie jest zasadne. Umowa o świadczenie usług komunikacji elektronicznej powinna zawierać okoliczności na podstawie których możliwe jest dokonanie jej jednostronnej zmiany przez dostawcę usług. W projektowanych przepisach przewidziano regulacje dotyczące jednostronnej zmiany warunków umowy przez dostawcę publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej, które: • wynikają z przepisów prawa, • dotyczą zmiany umów zawartych na czas określony, • dotyczą zmiany umów zawartych na czas nieokreślony. W przypadku umów zawartych na czas nieokreślony lub umowy która przekształciła się w umowę na czas nieokreślony dostawca tych usług będzie miał możliwość dokonania jednostronnej zmiany warunków umowy jeżeli możliwość wprowadzania zmiany przewidziano w treści umowy, określając w umowie okoliczności, w których zmiana może nastąpić, tj. w tzw. klauzuli modyfikacyjnej. W przypadku braku akceptacji zmian abonent może wypowiedzieć umowę, przy czym termin na realizację tego prawa nie może być krótszy niż do dnia wejścia tych zmian w życie.

			technologicznych lub organizacyjnych. Uzasadnienie przedstawiono w osobnym piśmie.	
205.	Art. 308 i 309	KIKE	Przepis art. 308 i 309 PKE dotyczą jednostronnej zmiany umowy, z tymże: 1) art. 308 PKE – określa możliwość jednostronnej zmiany warunków umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawartej na czas określony w innych „obiektywnie uzasadnionych przypadkach" niż te określone w art. 307, o ile jest to zgodne z umową, przy czym w takiej sytuacji pozwolono abonentowi na rozwiązanie umowy; 2) art. 309 PKE – wskazuje możliwość jednostronnej zmiany warunków umowy w przypadku umowy zawartej na czas nieokreślony w przypadkach określonych w umowie, jeśli doszło do automatycznego zawarcia umowy. W ocenie KIKE, brak jest podstaw do takiego rozgraniczania warunków wypowiadania umów. Konieczne jest zapewnienie jednego przepisu, który będzie dotyczył zmian wszystkich umów, niezależnie od okresu ich obowiązywania oraz tego, czy umowa została automatycznie przedłużona czy	**Uwaga nieuwzględniona** Zdaniem projektodawcy art. 308 nie powinien zostać usunięty, ponieważ nie należy zrównywać zasad zmian umów na czas określony z zasadami zmian umów na czas nieokreślony. Projektodawca uważa, że nie jest zasadnym wprowadzenie w art. 307 PKE przepisu pozwalającego na jednostronną zmianę umów także w innych, obiektywnie uzasadnionych przypadkach, zapewnieniem abonentowi możliwości wypowiedzenia umowy pod warunkiem zapłaty odszkodowania zgodnie z art. 305 PKE. Zawarta w tym przepisie jest wystarczająca i zgodna z EKŁE. W projektowanych przepisach przewidziano regulacje dotyczące jednostronnej zmiany warunków umowy przez dostawcę publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej, które: • wynikają z przepisów prawa, • dotyczą zmiany umów zawartych na czas określony, • dotyczą zmiany umów zawartych na czas nieokreślony. W przypadku umów zawartych na czas określony dostawca tych usług będzie miał możliwość dokonania

			też nie. Takie zróżnicowanie nie znajduje uzasadnienia w treści EKŁE. PKE powinno bowiem przewidywać mechanizm jednostronnej zmiany umów w innych przypadkach niż wskazane w art. 307 PKE (pod warunkiem umożliwienia abonentowi rozwiązania umowy bez zapłaty odszkodowania określonego w art. 305 PKE). W ocenie KIKE, należy zatem: 1) usunąć art. 308 PKE w całości; 2) w art. 307 PKE wprowadzić przepis pozwalający na jednostronną zmianę umów także w innych, obiektywnie uzasadnionych przypadkach, zapewnieniem abonentowi możliwości wypowiedzenia umowy pod warunkiem zapłaty odszkodowania zgodnie z art. 305 PKE, 3) w art. 309 ust. 1 PKE wykreślić ograniczenie dotyczące możliwości wprowadzenia zmian tylko w umowach na czas określony. Biorąc pod uwagę treść uzasadnienia do treści art. 308 PKE można odnieść wrażenie, że „inne uzasadnione okoliczności" stanowią zmiany w przepisach prawa, co jest już regulowane w treści art. 307 PKE. Również to potwierdza konieczność usunięcia art. 308 PKE w obecnym kształcie.	jednostronnej zmiany warunków umowy z powodu innych obiektywnych okoliczności niż te, które wynikają z przepisów prawa i na które nie miał wpływu, jeżeli możliwość wprowadzania zmiany przewidziano w treści umowy, określając w umowie okoliczności, w których zmiana może nastąpić, tj. w tzw. klauzuli modyfikacyjnej. W przypadku braku akceptacji zmian abonent może wypowiedzieć umowę bez konieczności zapłaty odszkodowania, o którym mowa w art. 305 ust. 1, przy czym termin na realizację tego prawa nie może być krótszy niż do dnia wejścia tych zmian w życie. Zgodnie z projektowanym art. 305 ust. 3 pkt 1. odszkodowanie z tytułu usługi telekomunikacyjnej nie będzie mogło przekroczyć sumy części opłaty abonamentowej lub innej okresowej opłaty stanowiącej opłatę za tę usługę wskazanej w art. 288 ust. 1 pkt 6 lit a lub art. 294 ust. 1 pkt 3 lit a, które abonent powinien uiścić do czasu zakończenia obowiązywania umowy. W przypadku umów zawartych na czas nieokreślony lub umowy, która przekształciła się w umowę na czas nieokreślony, dostawca tych usług będzie miał możliwość dokonania jednostronnej zmiany warunków umowy jeżeli możliwość wprowadzania zmiany przewidziano w treści umowy, określając w umowie okoliczności, w których zmiana może nastąpić, tj. w tzw. klauzuli modyfikacyjnej. W przypadku braku akceptacji zmian abonent może wypowiedzieć umowę, przy czym termin na realizację tego prawa nie może być krótszy niż do dnia wejścia tych zmian w życie.

206.	Dodanie art. 309 ust 4	PIKE	Wnosimy o dodanie w art. 309 ust. 4 o następującym brzmieniu: *„Umowa o świadczenie usług komunikacji elektronicznej może przewidywać, że ustalone nią opłaty abonamentowe lub inne opłaty okresowe za świadczone usługi komunikacji elektronicznej lub usługi towarzyszące podlegają okresowej waloryzacji w oparciu o obiektywny i niezależny od woli stron miernik wartości, w szczególności wskaźnik zmian cen towarów i usług konsumpcyjnych publikowany w oparciu o przepisy o statystyce publicznej. Waloryzacja dokonana na zasadach określonych w zd. pierwszym nie stanowi zmiany umowy o świadczenie usługi komunikacji elektronicznej. Ust. 2-3 nie stosuje się."*	**Uwaga nieuwzględniona** Zgodnie z zaprojektowaną w art. 309 ust. 1 regulacją, dostawca usług może jednostronnie zmienić warunki umowy, jeżeli możliwość wprowadzania zmiany przewidziano w treści umowy, określając w umowie okoliczności, w których zmiana może nastąpić. Wszelkie okoliczności zmiany warunków umowy muszą wynikać z umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej.
207.	Art. 309 ust. 4	Wspólne stanowisko (KIKE, KIGEiT, Open Allies, PIKE, MEDIAKOM)	Propozycja zmiany: Wnosimy o dodanie w art. 309 ust. 4 o następującym brzmieniu: *„Umowa o świadczenie usług komunikacji elektronicznej może przewidywać, że ustalone nią opłaty abonamentowe lub inne opłaty okresowe za świadczone usługi komunikacji elektronicznej lub usługi towarzyszące podlegają okresowej waloryzacji w oparciu o obiektywny i niezależny od woli stron miernik wartości, w szczególności wskaźnik zmian cen towarów i usług*	**Uwaga nieuwzględniona** Zgodnie z zaprojektowaną w art. 309 ust. 1 regulacją, dostawca usług może jednostronnie zmienić warunki umowy, jeżeli możliwość wprowadzania zmiany przewidziano w treści umowy, określając w umowie okoliczności, w których zmiana może nastąpić. Wszelkie okoliczności zmiany warunków umowy muszą wynikać z umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej.

			konsumpcyjnych publikowany w oparciu o przepisy o statystyce publicznej. Waloryzacja dokonana na zasadach określonych w zd. pierwszym *nie stanowi zmiany umowy o świadczenie usługi komunikacji elektronicznej. Ust. 2-3 nie stosuje się."* Uzasadnienie przedstawiono w osobnym piśmie.	
208.	Art. 310 ust 2	KIKE	Art. 105 ust. 6 EKŁE, którego treść implementuje art. 310 PKE, dotyczy zachowania urządzenia końcowego w przypadku, w którym doszło do wypowiedzenia umowy bez konieczności zwrotu odszkodowania. Z omawianej regulacji nie wynika, aby w takim przypadku dostawca usług miał obowiązek umożliwić abonentowi spłatę tej kwoty poprzez rozłożenie na raty. Niedopuszczalne jest także odgórne ograniczenie limitu liczby tych rat. Wobec tego, art. 310 ust. 2 PKE powinien zostać usunięty, względnie przewidywać możliwość rozłożenia opłaty, o której mowa w ust. 1, na raty jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach – analogiczne w tym zakresie pozostają uwagi do treści art. 300 ust. 2 PKE, opisane powyżej.	**Uwaga nieuwzględniona** Przepis stanowi implementację art. 105 ust. 6 EKŁE. Przepis ust. 2 ma na celu zabezpieczenie interesów abonenta, który będącym uprawnionym do wypowiedzenia umowy korzysta z tego uprawnienia i decyduje się zachować promocyjne urządzenie końcowe. W takiej sytuacji dostawca usług nie powinien żądać jednorazowej zapłaty odszkodowania, gdyż obowiązek natychmiastowej zapłaty zniechęcałby abonenta do korzystania z uprawnienia do rozwiązania umowy. W związku z tym zdecydowano, że dostawca usług rozkłada kwotę odszkodowania na raty miesięczne. Liczba rat nie może być mniejsza niż liczba pozostałych do końca trwania umowy okresów rozliczeniowych. Dzięki takiemu zastrzeżeniu sytuacja abonenta nie ulegnie pogorszeniu w związku z wypowiedzeniem umowy. Ponadto należy zauważyć, że przedmiotowy przepis był przedmiotem analizy Ministra do spraw Unii Europejskiej,

				który nie stwierdził niezgodności przedmiotowego przepisu z EKŁE.
209.	Art. 312 ust. 2	KIKE	Art. 312 PKE określa katalog informacji, które są publikowane w BIP UKE. Ust. 2 tego przepisu przewiduje możliwość nałożenia analogicznego obowiązku na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego w drodze decyzji administracyjnej przez Prezesa UKE. W ocenie KIKE, przepis ten jest zbyt ogólny – powinien on przewidywać sytuacje, w których Prezes UKE byłby uprawniony do podobnego działania. Obecnie zależy on wyłącznie od uznania organu, co nie jest właściwe. Izba postuluje zatem wskazanie katalogu sytuacji, które upoważniałaby Prezesa UKE do wydania decyzji, o której mowa w art. 312 ust. 2 PKE	**Uwaga nieuwzględniona** W ust. 2 wskazano, że Prezes UKE może zobligować dostawców usług do publikowania wskazanych w ust. 1 informacji na ich stronach internetowych lub w punktach obsługi klienta. Przepis ten pozostaje tożsamy z regulacjami wynikającymi z Pt, a projektodawca nie przewiduje wskazania katalogu sytuacji wskazanego przez KIKE. Przepis ma na celu ochronę abonenta poprzez umożliwienie mu dostępu do informacji dotyczących podstawowych praw i obowiązków abonentów usługi dostępu do internetu lub usługi komunikacji interpersonalnej wykorzystującej numery.
210.	Art. 316 ust 2-5	KIKE	Art. 316 ust. 3 PKE określa przypadki, w których dostawca usług ma obowiązek przekazać dane do narzędzia porównawczego natomiast ust. 2 – zasady aktualizacji tych danych. Wydaje się, że w celu zapewnienia przejrzystości regulacji, konieczna jest zmiana numeracji omawianych ustępów, tj. w ust. 2 powinno być	**Uwaga częściowo uwzględniona** Projektodawca uznał za zasadną zamianę ustępu 2 z ustępem 3 zgodnie z uwagą KIKE. Natomiast projektodawca nie przewiduje zmiany dotyczącej podwyższenia limitu, od którego osiągnięcia jest uzależnione przekazywanie informacji przez dostawcę usług na podstawie

			wskazane w jakich przypadkach należy przekazać dane do narzędzia porównawczego, natomiast dopiero w ust. 3 powinny znaleźć się informacje odnośnie aktualizacji tych danych. Należy również podwyższyć limit, od osiągnięcia którego jest uzależnione przekazywanie informacji na podstawie art. 316 PKE. Obecnie stanowi on „dwutysięczną krotność przeciętnego wynagrodzenia", przy czym nie wskazano, na jaki dzień wynagrodzenie to byłoby ustalane. Komplikuje to ustalenie przez dostawcę usług, czy podlega on obowiązkowi określonemu w omawianym przepisie, zwłaszcza że limit ten należałoby uznać za zbyt niski. Wydaje się, że bardziej zasadne byłoby określenie jednolitej kwoty przychodów, (wtedy konieczna jest również zmiana ust. 4 i 5, odwołujących się do ust. 3). Izba postuluje zatem wprowadzenie odpowiednich zmian w tym zakresie. Ponadto, z uwagi na brzmienie ust. 5, istnieją wątpliwości jaki jest charakter wniosku dostawcy usług, tj. czy jest on wiążący dla Prezesa UKE czy też nie. Izba proponuje więc, aby w treści przepisu jednoznacznie zaznaczyć, że wniosek złożony przez dostawcę usług zobowiązuje Prezesa UKE do usunięcia danych zawartych w narzędziu	tego przepisu. Z tego względu uwagi dotyczące tej materii zarówno w ust. 4, jak i w ust. 5 nie zostaną uwzględnione. Uwaga została uwzględniona w zakresie wprowadzenia do ust. 5 informacji o tym, że wniosek złożony przez dostawcę usług zobowiązuje Prezesa UKE do usunięcia danych zawartych w narzędziu porównawczym. Przepis otrzyma brzmienie: ,,5. Dostawca usług, o których mowa w art. 314 ust. 1, którego przychód z tytułu wykonywania działalności telekomunikacyjnej w poprzednim roku kalendarzowym nie przekroczył dwutysięcznej krotności przeciętnego wynagrodzenia i informacje dotyczące świadczonych przez niego usług są udostępnione w narzędziu porównawczym, może złożyć wniosek o ich usunięcie z narzędzia porównawczego. Prezes UKE po otrzymaniu wniosku niezwłocznie usuwa te dane z narzędzia porównawczego."

			porównawczym. Jeśli nie zostanie to jednak wprost wskazane w treści przepisu, w praktyce mogą powstać wątpliwości co do obligatoryjnej bądź fakultatywnej powinności uwzględnienia wniosku przez Prezesa UKE. Z tego względu, proponowana przez nas zmiana jest zasadna.	
211.	Art. 317	ZTK	Trudno zgodzić się z dopuszczalnością nałożenia na dostawcę usługi dostępu do internetu lub dostawcę usługi komunikacji interpersonalnej, którzy kontrolują bezpośrednio lub na podstawie umowy o gwarantowanym poziomie jakości usług co najmniej kilka elementów sieci w drodze fakultatywnej decyzji Prezesa UKE kolejnego obowiązku, a mianowicie publikowania w jasny i zrozumiały sposób rzetelnych i aktualnych informacji o jakości świadczonych usług oraz o środkach zapewniających użytkownikom końcowym z niepełnosprawnościami równorzędny dostęp do tych usług., a jeżeli jakość usług komunikacji interpersonalnej zależy od czynników zewnętrznych Prezes UKE w decyzji może także nałożyć na dostawcę tych usług obowiązek informowania konsumenta o wpływie czynników zewnętrznych na jakość tych usług (art. 317 ust. 1 w zw. z art. 317 ust. 2 projektu pke). Jest to pr6zykład kolejnego już dociążenia przedsiębiorców telekomunikacyjnych kolejnymi dodatkowymi obowiązkami.	**Uwaga nieuwzględniona** Artykuł stanowi implementację art. 104 EKŁE, w którym “Krajowe organy regulacyjne w porozumieniu z innymi właściwymi organami mogą wymagać od podmiotów świadczących usługi dostępu do internetu i publicznie dostępne usługi łączności interpersonalnej publikowania wyczerpujących, porównywalnych, wiarygodnych, przyjaznych dla użytkownika i aktualnych informacji dla użytkowników końcowych na temat jakości swoich usług w zakresie, w jakim kontrolują one przynajmniej kilka elementów sieci albo bezpośrednio, albo na podstawie służącej do tego celu umowy o gwarantowanym poziomie usług, oraz na temat środków podjętych w celu zapewnienia równorzędnego dostępu użytkownikom końcowym z niepełnosprawnościami. ... mogą również wymagać od podmiotów świadczących publicznie dostępne usługi łączności interpersonalnej, aby informowały konsumenta, jeżeli jakość świadczonych usług zależy od czynników zewnętrznych...” Informacje o jakości usług mają istotne znaczenie dla użytkowników końcowych, którzy dokonując wyboru usługi i jej dostawcy kierują się m.in. informacjami o jakości usługi.

			Proponujemy zatem skreślenie regulacji art. 317 projektu pke.	Prezes UKE może nałożyć te obowiązki, jeśli będzie to niezbędne do rozwiązania problemu zaistniałego w przypadku danego dostawcy tj. jeżeli informacje takie nie są dostępne dla użytkowników końcowych. Jeśli użytkownicy końcowi danego dostawcy nie zgłoszą takich problemów to niepotrzebna będzie interwencja Prezesa UKE.
212.	Art. 318	ZTK	Z kolei art. 318 ust. 1 projektu pke na dostawcę usługi dostępu do internetu lub dostawcę usługi komunikacji interpersonalnej rozliczanych w oparciu o czas albo ilość wykorzystanych danych lub jednostek taryfikacyjnych nałożono obowiązek zapewnienia konsumentowi narzędzia umożliwiającego monitorowanie oraz kontrolowanie wykorzystania tych usług, obejmujące dostęp do aktualnych informacji w tym zakresie. Oczywiście narzędzie to konsumentowi przedsiębiorca telekomunikacyjny świadczący te usługi musi zapewnić na swój koszt. Co gorsza polski projektodawca wykazuje się daleko posuniętą nadgorliwością albowiem mimo iż zgodnie z regulacją art. 102 ust. 6 Dyrektywy EKŁE był jedynie uprawniony, a nie zobowiązany, do wprowadzenia do prawa krajowego przepisów nakładających na dostawców wymóg przekazywania dodatkowych informacji na temat poziomu zużycia oraz mających na celu tymczasowe zablokowanie dalszego korzystania z odpowiedniej usługi w związku z przekroczeniem limitu finansowego lub limitu danych ustalonego przez	**Uwaga nieuwzględniona** Przepis art. 318 stanowi implementację art. 102 ust. 6 EKŁE. Celem tej regulacji jest odpowiednia ochrona konsumentów w zakresie zapewnienia konsumentowi narzędzia umożliwiającego monitorowanie oraz kontrolowanie wykorzystania tych usług, obejmujące dostęp do aktualnych informacji w tym zakresie. Z tego względu usunięcie postulowanych ustępów nie jest zasadne. W opinii MSUE, projekt przepisu krajowego jest zgody z prawem UE i odnosi się do zapewnienia danych dla porównywarki ofert, a nie wystawienia przez każdego z przedsiębiorców narzędzia porównawczego. Narzędzie porównawcze na rynku krajowym musi być co najmniej jedno – prywatne i może być certyfikowane przez PUKE na wniosek właściciela narzędzia albo wystawione przez PUKE. Jednocześnie, z przepisów dotyczących narzędzia porównawczego wynika, że PUKE będzie analizował czy użytkownicy końcowi mają dostęp do bezpłatnego narzędzia porównawczego, zgodnie z art. 314 PKE, permanentnie po wejściu w życie tego przepisu, a nie incydentalnie. Ze względu na zmieniające się otoczenie społeczno-gospodarcze, konieczne jest ciągłe monitorowanie dostępności do

			właściwy organ, skorzystał z tej możliwości, czemu wyraz daje w art. 318 ust. 2 i ust. 3 projektu pke, czyniąc to ze szkodą dla tej grupy przedsiębiorców telekomunikacyjnych, gdyż dokłada im kolejne obowiązki realizowane względem konsumentów. Związek Telewizji Kablowych w Polsce Izba Gospodarcza proponuje usunięcie regulacji art. 318 ust. 1, ust. 2 oraz ust. 3 z projektu pke.	narzędzia umożliwiającego porównywanie warunków świadczenia usług dostępu do internetu oraz publicznie dostępnych usług komunikacji interpersonalnej w zakresie ceny i jakości. Dopiero w przypadku braku takiego rozwiązania na rynku – Prezes UKE powinien podjąć działania w zakresie zapewnienia uruchomienia takiego narzędzia. Zgodnie z art. 115 wPKE, Prezes UKE zbierze dane od dostawców usług, które będą oni zobowiązani przekazać mu w terminie 3 miesięcy od momentu ogłoszenia gotowości systemu przez Prezesa UKE.
213.	Art. 318 ust. 1	Wspólne stanowisko (KIKE, KIGEiT, Open Allies, PIKE, MEDIAKOM)	Propozycja zmiany: *1. Dostawca usługi dostępu do internetu lub usługi komunikacji interpersonalnej rozliczanych w oparciu* *o czas albo ilość wykorzystanych danych lub jednostek taryfikacyjnych zapewnia konsumentowi narzędzie umożliwiające monitorowanie oraz kontrolowanie wykorzystania tych usług, obejmujące dostęp do aktualnych informacji w tym zakresie. W przypadku dostawcy usługi komunikacji interpersonalnej wykorzystującej numery, świadczonej w publicznie dostępnej stacjonarnej sieci telekomunikacyjnej, za informację aktualną uważa się informację obrazującą stan nie późniejszy niż 48 godzin.* Alternatywnie: *„3. W przypadku usługi komunikacji interpersonalnej wykorzystującej numery*	**Uwaga częściowo uwzględniona** Ust. 1 otrzyma brzmienie: 1. Dostawca usługi dostępu do internetu lub usługi komunikacji interpersonalnej rozliczanych w oparciu o czas albo ilość wykorzystanych danych lub jednostek taryfikacyjnych zapewnia konsumentowi narzędzie umożliwiające monitorowanie oraz kontrolowanie wykorzystania tych usług, obejmujące dostęp do aktualnych informacji w tym zakresie. W przypadku usług świadczonych w stacjonarnych publicznych sieciach telekomunikacyjnych, za informację aktualną uważa się informację obejmującą stan wykorzystania tych usług najpóźniej sprzed 48 godzin.

			świadczonej w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej nie ma zastosowania obowiązek, o którym mowa w ust. 2 pkt 1), a obowiązek, o którym mowa w ust. 2 pkt 2), realizowany jest nie później niż 48 godzin od momentu całkowitego wykorzystania tego limitu. Narzędzie, o którym mowa w ust. 1 zapewniane przez dostawca usługi komunikacji interpersonalnej wykorzystującej numery świadczonej w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej daje konsumentom dostęp do informacji, nie później niż 48 godzin od momentu zrealizowania usługi". Wbrew temu, co wynika z Uzasadnienia do ustawy (*„Artykuł 318 stanowi implementację art. 102 ust. 5 EKŁE dotyczącego zapewniania konsumentom narzędzia monitorowania i kontrolowania wykorzystania usług obejmującego dostęp do aktualnych informacji w tym zakresie*") transpozycja przekracza zakres wynikający z Kodeksu. Zgodnie z art. 102 ust. 5 EKŁE *„W przypadku gdy usługi dostępu do internetu lub publicznie dostępne usługi łączności interpersonalnej są rozliczane w oparciu o czas albo ilość wykorzystanych danych lub jednostek, ich dostawcy oferują konsumentom narzędzie pozwalające monitorować i kontrolować wykorzystanie każdej z tych usług. Narzędzie to*	

			obejmuje dostęp do aktualnych informacji dotyczących poziomu wykorzystania usług uwzględnionych w planie taryfowym. W szczególności dostawcy powiadamiają konsumentów przed osiągnięciem pułapów zużycia ilości danych, ustalonych przez właściwe organy w porozumieniu, w stosownych przypadkach, z krajowymi organami regulacyjnymi i zawartych w ich planach taryfowych i gdy usługa zawarta w ich planie taryfowym zostanie w pełni wykorzystana". W tym zakresie należy wskazać, że EKŁE w zakresie dostępu do aktualnych danych narzędzie ma zastosowanie jedynie w przypadku pakietów usług. W przypadku zdefiniowania narzędzia jest mowa jedynie o narzędziu służącym do monitorowania i kontrolowania zużycia. Zwracamy uwagę na motyw 266, w którym wskazano, że *„Użytkownicy końcowi często nie są świadomi kosztów swoich praktyk konsumpcyjnych lub mają trudność z określeniem czasu użytkowania lub zużycia danych przy korzystaniu z usług łączności elektronicznej. Aby zwiększyć przejrzystość i umożliwić lepsze kontrolowanie budżetu przeznaczonego na łączność, należy*	

			zapewnić użytkownikom końcowym udogodnienia, które umożliwią im śledzenie zużycia w odpowiednim czasie". Dyrektywa zatem daje możliwość zdefiniowania tej aktualności. Z powyższego wynika, że: 1) narzędzie w zakresie dostępu do aktualnych danych ma dotyczyć usług rozliczanych w pakietach taryfowych (czyli głównie pakietach minut). Intencją było i jest umożliwienie użytkownikom kontroli wykorzystania danego pakietu; 2) dostęp do danych poza pakietami ma być zapewniony w odpowiednim czasie. Rozwiązania przyjęte w art. 311 Projektu nakazują przedsiębiorcom telekomunikacyjnym stworzenie od podstaw narzędzia pozwalającego monitorowanie oraz kontrolowanie wszelkich usług głosowych rozliczanych w oparciu o czas, czyli wszystkich usług, a nie tylko usług rozliczanych w pakietach. Jest to nowy obowiązek, który jest szczególnie kosztowny i dotkliwy dla operatorów sieci stacjonarnych. W uzasadnieniu wskazano, że „*Dotychczasowe przepisy Pt przewidywały zbliżony obowiązek*	

			dostawcy usług w postaci informowania abonenta o przekroczeniu limitu transmisji danych w ramach wykupionego pakietu". W przypadku usług świadczonych przez operatorów stacjonarnych chodzi o nowy obowiązek. Implementacja (nawet ograniczonej do usług rozliczanych w pakietach taryfowych) funkcjonalności będzie kosztować każdego operatora stacjonarnego (w zależności od skali) od kilkudziesięciu do kilkuset tysięcy złotych. Rozwiązania techniczne jakie stosują operatorzy sieci stacjonarnych nie są dostosowane do takich wymogów. Wymaga to znacznych nakładów zarówno w warstwę software jak i hardware (np. systemy bilingowe, centrale telefoniczne przeważnie nie mają funkcji on line). Obecne sieci stacjonarne nie są zatem przystosowane do wykonania powyższego obowiązku według jego literalnego brzmienia, tj. z przystosowaniem do informowania abonenta w czasie zbliżonym do rzeczywistego, o aktualnym poziomie zużycia usług, z których korzysta. Wynika to z przyczyn natury technicznej, tj.: 1) parametrów i sposobu działania central powszechnie używanych do budowy sieci, które zakładają przesyłanie danych z opóźnieniem;	

			2) architektury złożonych systemów billingowych, w których wymiana danych pomiędzy poszczególnymi modułami następuje w cyklach (art. dobowym), co uniemożliwia bieżące i stałe aktualizowanie wartości. Wprowadzenie zmian literalnie zgodnych z projektowanym art. 318 PKE wymuszałoby nie tylko zmiany w systemach bilingowych, ale ich całkowitą przebudowę. Proponowane rozwiązanie jest również nielogiczne biorąc pod uwagę: 1) niewspółmierne korzyści społeczne (nie ma popytu na takie usługi); 2) schyłkowość usług stacjonarnych; Usługi głosowe w sieciach stacjonarnych są rynkiem regularnie zmniejszającym się, i to również jeśli chodzi o cenę za połączenie. Jeśli przedsiębiorcy będą zmuszeni do implementacji tego rozwiązania, to w istocie spowoduje trzy zasadnicze perturbacje rynkowe: 1) wzrost cen usług stacjonarnych – to naturalna konsekwencja wzrostu nakładów	

			na przystosowania tej usługi do wymogów narzędzia monitorującego; 2) przyspieszone wygaszania tej usługi – część przedsiębiorców, by uniknąć obciążających inwestycji całkowicie zrezygnuje z tej usługi. W istocie, ci abonenci, będą zmuszeni wybrać najbliższy substytut usługi stacjonarnej, i przejdą do operatorów mobilnych. To w sensie równowagi rynkowej, jest raczej niekorzystnym zjawiskiem (migracja do usług stacjonarnych do mobilnych powinna być wynikiem zjawiska niezaburzonej konkurencji rynkowej, a nie wymuszanych nakładów windujących cenę), 3) całkowita rezygnacja części abonentów z usług stacjonarnych we względu na wzrost ceny (w wyniku wzrostu nakładów przerzuconych na abonentów). Główna ofiarą takiego zjawiska będą seniorzy i osoby o niewielkich dochodach - ci bowiem głównie korzystają z tych usług. Są to osoby najbardziej zagrożone wykluczeniem społecznym (cyfrowym), dla których migracja na droższe usługi mobile może być zbyt kosztowna. W istocie więc powiększymy grupę wykluczoną cyfrowo (a to stoi w sprzeczności z celami Kodeksu).	

			Z uwagi na powyższe prosimy o ograniczenie w Projekcie zakresu Kodeksu obowiązków w przypadku przedsiębiorców stacjonarnych do usług rozliczanych poza pakietem. Wprowadzenie zmian literalnie zgodnych z projektowanym art. 318 PKE wymuszałoby nie tylko zmiany w systemach bilingowych, ale ich całkowitą przebudowę. Wprowadzenie prawnie dopuszczalnego buforu opóźnienia, w jakim informacja może zostać przekazana, pozwala wyeliminować powyższe problemy oraz dostosować obecnie wykorzystywane systemy do wykonania obowiązku z art. 318 PKE. Podkreślamy przy tym, że proponowana zmiana nie prowadzi do sprzeczności z EKŁE. Dyrektywa posługuje się w zakresie narzędzia do monitorowania zużycie pojęciem „aktualnej" informacji. Pojęcie to nie zostało zdefiniowane. Oznacza to, że „aktualność" informacji przekazywanej abonentowi powinna być oceniana w sposób racjonalny, z uwzględnieniem ograniczeń technicznych szeroko stosowanych systemów billingowych. W celu uniknięcia wątpliwości na etapie stosowania prawa, zasadne jest doprecyzowanie, że w przypadku usługi telefonii stacjonarnej walor „aktualności" jest obejmuje 48 godzinny bufor pomiędzy	

			wystąpieniem zużycia, a aktualizacją systemów bilingowych.	
214.	Art. 318 ust. 1	PIIT	Za w pełni zrozumiałą uznajemy potrzebę zapewnienia abonentom narzędzia informującego o aktualnym zużyciu, zgodnie z wymogami EKŁE. W naszym przekonaniu konieczne jest jednak wypośrodkowanie wymogów względem takiego narzędzia oraz kosztów, jakie trzeba będzie ponieść na implementację rozwiązania. Jest to szczególnie istotne w przypadku usług telefonii stacjonarnej, która jest usługą wygasającą, świadczoną na niewielkich marżach oraz w oparciu o niskie ceny. Ponoszenie znacznych kosztów na całkowitą przebudowę systemów billingowych jest zatem nieadekwatne do spodziewanych korzyści abonentów. Ze zgromadzonych z rynku informacji wynika, że obecne sieci stacjonarne często nie są przystosowane do wykonania powyższego obowiązku przy przyjęciu ścisłej jego interpretacji (tj. jeżeli „aktualność" informacji nie będzie zakładała koniecznego z technologicznego punktu widzenia opóźnienia). Wynika to z następujących przyczyn: • parametrów i sposobu działania central powszechnie używanych do budowy sieci, które zakładają przesyłanie danych z opóźnieniem; • architektury złożonych systemów billingowych, w których wymiana danych pomiędzy poszczególnymi modułami następuje w	**Uwaga częściowo uwzględniona** Przepis otrzyma następujące brzmienie: 1. Dostawca usługi dostępu do internetu lub usługi komunikacji interpersonalnej rozliczanych w oparciu o czas albo ilość wykorzystanych danych lub jednostek taryfikacyjnych zapewnia konsumentowi narzędzie umożliwiające monitorowanie oraz kontrolowanie wykorzystania tych usług, obejmujące dostęp do aktualnych informacji w tym zakresie. W przypadku usług świadczonych w stacjonarnych publicznych sieciach telekomunikacyjnych, za informację aktualną uważa się informację obejmującą stan wykorzystania tych usług najpóźniej sprzed 48 godzin.

			cyklach (dobowym), co uniemożliwia bieżące i stałe aktualizowanie wartości. Wprowadzenie zmian literalnie zgodnych z projektowanym art. 318 PKE wymuszałoby nie tylko zmiany w systemach bilingowych, ale ich całkowitą przebudowę. Wprowadzenie prawnie dopuszczalnego buforu opóźnienia, w jakim informacja może zostać przekazana, pozwala natomiast wyeliminować powyższe problemy oraz wdrożyć wymagane narzędzia także w obecnie wykorzystywanych systemach billingowych. Dlatego też postulujemy nadanie art. 318 ust. 1 projektu PKE następującego brzmienia: *Dostawca usługi dostępu do internetu lub usługi komunikacji interpersonalnej rozliczanych w oparciu o czas albo ilość wykorzystanych danych lub jednostek taryfikacyjnych zapewnia konsumentowi narzędzie umożliwiające monitorowanie oraz kontrolowanie wykorzystania tych usług, obejmujące dostęp do aktualnych informacji w tym zakresie. W przypadku usług świadczonych w stacjonarnych sieciach komunikacji elektronicznej, za informację aktualną uważa się informację obejmującą stan najpóźniej sprzed 48 godzin.*	
215.	Art. 318 ust 2	Wspólne stanowisko (KIKE, KIGEiT, Open Allies,	Propozycja zmiany: *3a. W przypadku usług komunikacji głosowej świadczonych w stacjonarnych publicznych sieciach telekomunikacyjnych obowiązek, o którym mowa w ust. 2, uważa się za wykonany, jeżeli dostawca*	**Uwaga częściowo uwzględniona** Uwaga została częściowo uwzględniona jako ust. 4 następujący po ust. 3 i otrzyma następujące brzmienie:

		PIKE, MEDIAKOM)	*usługi komunikacji głosowej wykonał co najmniej 3 próby połączenia z abonentem w ciągu 24 godzin od zaistnienia zdarzenia wiążącego się z wykonaniem obowiązku.* Obecne przepisy nie wskazują jak ma nastąpić powiadomienie o wyczerpaniu limitu przyznanego w ramach taryfy. Operatorzy wskazują, że niepewne jest jak zachować się w sytuacji posiadania wyłącznie stacjonarnego numeru telefonu abonenta. Postulujemy wprowadzenie rozwiązanie, iż obowiązek uważa się za wykonany w przypadku podjęcia 3 prób połączenia w ciągu 24 h od wyczerpania limitu (analogicznie, jak przy usługach premium – art. 343 ust. 6 PKE).	4. W przypadku usług komunikacji głosowej świadczonych w stacjonarnych publicznych sieciach telekomunikacyjnych obowiązek, o którym mowa w ust. 2, uważa się za wykonany, jeżeli dostawca usługi komunikacji głosowej wykonał co najmniej 3 próby połączenia z abonentem w ciągu 24 godzin od zaistnienia zdarzenia wiążącego się z wykonaniem tego obowiązku.
216.	Art. 319 ust 3 i 4	KIKE	Omawiany przepis stanowi implementację art. 106 ust. 1 EKŁE, który z kolei stanowi rozwinięcie motywu nr 277 EKŁE. Z regulacji tej wynika konieczność wprowadzenia do PKE regulacji dotyczącej zmiany dostawcy usług dostępu do internetu. Przewiduje ona jedynie konieczność zapewnienia zmiany dostawcy usług w sposób prosty i wydajny, tak aby przerwa w świadczeniu usług nie była dłuższa niż jeden dzień roboczy, dlatego art. 319 PKE powinien zapewniać abonentowi wyłącznie prawa określone w art. 106 ust. 1 EKŁE, bez żadnych dodatkowych udogodnień dla abonenta, co zresztą sprzeciwia się zasadzie pełnej harmonizacji określonej w art. 101 EKŁE.	**Uwaga nieuwzględniona** Projektodawca podtrzymuje aktualne brzmienie przepisu, mając na uwadze konieczność zagwarantowania ochrony praw abonentów usług dostępu do internetu wprowadza się nowe obowiązki względem dotychczasowego i nowego dostawcy usługi dostępu do internetu.

			Wobec powyższego, brak jest podstaw do: 1) umożliwienia abonentowi rozwiązania umowy w trybie natychmiastowym, jeśli ma ono prowadzić do zmiany dostawcy usług, 2) ograniczenia wysokości odszkodowania za rozwiązanie umowy w przypadku, w którym abonent rozwiązałby umowę w trybie natychmiastowym w celu korzystania z usług innego, nowego dostawcy usług. Zdaniem Izby, zmiana dostawcy usług powinna być możliwa wyłącznie w razie wypowiedzenia umowy z zachowaniem okresu wypowiedzenia określonego w umowie, z zachowaniem prawa dotychczasowego dostawcy do odszkodowania wyliczonego na podstawie art. 305 PKE. Natomiast przypadek, w którym umowa dot. świadczenia usług telekomunikacyjnych zostałaby zawarta z nowym dostawcą usług już po wypowiedzeniu umowy zawartej z dotychczasowym dostawcą usług lub bezpośrednio po jej wygaśnięciu zgodnie z terminem w niej określonym, nie powinien być traktowany jako zmiana dostawcy usług w rozumieniu art. 106 ust. 1 EKŁE, a jedynie jako naturalne następstwo związane z rozwiązaniem umowy bądź jej wygaśnięciem – w ocenie KIKE, przepis ten odnosi się wyłącznie do zmiany	

			dostawcy usług w trakcie obowiązywania umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych. W pozostałych przypadkach, zawarcie umowy o świadczenie usług z nowym dostawcą usług nie oznacza zmiany dostawcy usług, a jedynie nawiązanie współpracy z tym nowym dostawcą usług.	
217.	Art. 318 ust. 4-8	PIIT	Krytycznie oceniamy przepisy projektu PKE dotyczące wykazu stron internetowych i aplikacji mobilnych, z których korzystanie nie wpływa na wykorzystanie limitu transmisji danych (art. 318 ust. 4 – 8 projektu PKE). Przepisy art. 318 ust. 4 i następne projektu PKE stanowią kontynuację i rozszerzenie regulacji zawartej obecnie w art. 63a ust. 2 i 3 ustawy – Prawo telekomunikacyjne oraz art. 84 ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2. Zrozumienie natury naszych zastrzeżeń wobec analizowanych przepisów projektu ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej wymaga przypomnienia okoliczności, w jakich rozwiązania te zostały wprowadzone do porządku prawnego.	**Uwaga częściowo uwzględniona** Zdaniem projektodawcy należy pozostawić zaproponowany przepis przewidujący rozszerzenie wykazu „Zero rating" o aplikacje oraz strony których używanie nie powoduje naliczania danych komórkowych tylko o aplikacje i strony mające ważne znaczenie – i cel publiczny (np. alert 112) strony związane z ochroną zdrowia lub z przeznaczeniem dla osób niepełnosprawnych. Wykaz będzie zmieniany w zależności od zauważonych i uzasadnionych potrzeb. Dostawcy Internetu nie mogą dyskryminować żadnych rodzajów transmisji danych. Internet musi być neutralny i otwarty. Oznacza to, że jego użytkownicy muszą mieć dostęp do wszystkich treści, aplikacji i usług na równych, niedyskryminacyjnych warunkach. Dostawcy nie mogą utrudniać dostępu do żadnego z tych elementów. Nie mogą spowalniać Internetu w ramach określonych aplikacji lub stron. Zarządzanie ruchem w sieci nie może oznaczać dowolnego manipulowania transferem danych. Takie działania mogą mieć antykonsumenckie, a nawet antykonkurencyjne skutki.

				Z uwagi na fakt iż wpisywanie stron czy aplikacji stanowi wyjątek od przyjętej w UE zasady, zmiany w zakresie wykazu stron powinny być dokonywane ostrożnie i tylko przez Ministra właściwego do spraw informatyzacji.
218.	Art. 319 ust 11	Wspólne stanowisko (KIKE, KIGEiT, Open Allies, PIKE, MEDIAKOM)	Propozycja zmiany: 11.W przypadku zakończenia obowiązywania umowy o świadczenie usługi komunikacji elektronicznej w zakresie usługi dostępu do internetu, w ramach której dostawca usługi zapewniał dostęp do poczty elektronicznej, której adres związany jest z nazwą handlową lub znakiem towarowym tego dostawcy usługi, abonent może żądać od dostawcy zapewnienia bezpłatnego dostępu do tej poczty przez okres 6 miesięcy od dnia rozwiązania zakończenia umowy. W celu realizacji żądania abonent zobowiązany jest złożyć wniosek przed dniem zakończenia obowiązywania umowy. Przepis wskazuje, że na wniosek abonenta, dostęp należy zapewnić w terminie 6 miesięcy od rozwiązania umowy. Możliwa jest interpretacja, że wniosek o zachowanie dostępu do skrzynki może być złożony przez cały 6-miesięczny okres, co może powodować	**Uwaga nieuwzględniona** Szczegółowe warunki i sposób realizacji tego uprawnienia są uregulowane w art. 331 ust. 1 PKE oraz akcie wykonawczym wydanym na podstawie art. 331 ust. 6 PKE.

			obowiązek ponownego włączania dezaktywowanych już skrzynek lub powstrzymywanie się przed ich dezaktywacją do upływu 6 miesięcy (mimo braku wniosku abonenta w tym zakresie). Postulujemy wprowadzenie maksymalnego terminu na złożenie wniosku, np. ustalenie że wniosek może być złożony do dnia rozwiązania umowy.	
219.	Art. 320 ust 2	KIKE	Art. 320 PKE stanowi uzupełnienie regulacji znajdującej się w art. 319 PKE. W ocenie KIKE w EKŁE brak jest uzasadnienia dla regulacji zawartej w ust. 2 omawianego przepisu, zgodnie z którą w przypadku braku rozpoczęcia świadczenia usług przez dotychczasowego przedsiębiorcę, następuje niejako „automatyczne" cofnięcie wypowiedzenia dotychczasowej umowy oraz uznanie umowy podpisanej z nowym dostawcą za niezawartą. W uzasadnieniu projektu PKE nie wyjaśniono celu wprowadzenia omawianej regulacji, nie sposób również odnaleźć go we własnym zakresie. Tak sformułowany przepis nakłada na dotychczasowego dostawcę usług *de facto* obowiązek „pilnowania", czy nowy dostawca usług wywiązał się z nałożonych do niego obowiązków i informowania o tym abonenta, co nie powinno leżeć w gestii dotychczasowego dostawcy usług.	**Uwaga nieuwzględniona** Przepis ma na celu ochronę użytkowników końcowych w przypadku zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu. Jest to potrzebny element w celu prawidłowej realizacji procesu zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu. Treść normy krajowej wynika wprost z art. 106 ust. 1 EKŁE. Koordynacja wymiany komunikatów będzie realizowana przez centralne narzędzie zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu, które także jest wymagane normą EKŁE. Proces docelowo ma przebiegać analogicznie jak przeniesienie numeru w przypadku numeracji abonenckiej. W opinii MSUE, omawiany przepis jest zgodny z prawem UE, w szczególności z Dyrektywą EKŁE.

			Wystarczające jest zapewnienie przez dotychczasowego dostawcę usług dostępu do internetu do czasu rozpoczęcia świadczenia usług przez nowego dostawcę usług zgodnie z ust. 1. Ponadto przepis w obecnym kształcie mógłby prowadzić do nadmiernego przeciągania procedury związanej ze zmianą dostawcy usług, a tym samym – jej utrudniania, co jest oczywiście sprzeczne z art. 106 ust. 1 EKŁE. Oznacza to, że ust. 2 powinien zostać wykreślony.	
220.	Art. 321 ust. 2-3	Stowarzyszenie Nowoczesnej Edukacji Prawnej	Wnosimy o określenie, że decyzja podlega publikacji w BIP UKE. Domagamy się m.in. poszerzenia zakresu informacji publikowanych w Biuletynie Informacji Publicznej. Uważamy, że im szersza będzie wiedza o praktyce stosowania przepisów, tym większy efekt regulacyjny można uzyskać. Przedsiębiorcy, użytkownicy, prawnicy i inni interesariusze będą mieli szerszy dostęp do metod rozumowania organów, a zatem do zasad przestrzegania prawa w konkretnych przypadkach. Art. 5 ustawy o dostępie do informacji publicznej oraz art. 444 projektowanej ustawy zapewnia konieczność uwzględnienia przy publikacji ochrony danych osobowych i tajemnicy przedsiębiorstwa.	**Uwaga wyjaśniona** Prezes UKE publikuje na stronie BIP UKE wydane przez niego decyzje. Zgodnie z informacjami zamieszczonymi na stronie BIP UKE, udostępniona w internecie baza decyzji administracyjnych służy wyłącznie celom informacyjnym oraz edukacyjnym i nie ma statusu zbioru urzędowego. Znajdujące się w niej decyzje zostały zanonimizowane z uwzględnieniem przepisów o ochronie danych osobowych. Projektodawca nie widzi potrzeby wskazywania w omawianym przepisie publikacji tych decyzji na stronie BIP UKE.
221.	Art. 321 ust. 3	KIKE	Zdaniem Izby ograniczenie lub zawieszenie przez Prezesa UKE możliwości realizacji przez dostawcę	**Uwaga nieuwzględniona**

			usług uprawnień związanych ze zmianą dostawcy usług jest zbyt daleko idące. W tym przypadku, podobnie jak chociażby w sytuacji opisanej w art. 285 ust. 5 PKE, nie jest wiadomo, na jakiej podstawie Prezes UKE mógłby stwierdzać, że doszło do rażącego naruszania obowiązków. Z przepisu nie wynika, aby organ miał obowiązek – przed podjęciem rozstrzygnięć na podstawie omawianego przepisu – przeprowadzić kontrolę u przedsiębiorcy telekomunikacyjnego i umożliwić mu przedstawienie wyjaśnień w tej sprawie. Projektowana regulacja nie uzależnia rozstrzygnięć Prezesa UKE choćby od charakteru naruszeń, zmiany w postępowaniu przedsiębiorcy (np. na skutek ostrzeżenia ze strony UKE) – jedynym kryterium jest „uporczywość", przy czym nie uwzględnia ona tego, że przedsiębiorcy mogą naruszać jeden bądź kilka ciążących na nich obowiązków. Ponadto, z EKŁE nie wynika konieczność wprowadzenia takiej regulacji. Analogicznie jak w innych przypadkach, również w tej sytuacji za naruszenie obowiązków określonych w art. 319 PKE, przewidziana jest administracyjna kara pieniężna – zgodnie z art. 446 ust. 1 pkt 55 PKE – co powinno zostać uznane za wystarczające. Nie powinno zatem mieć miejsce kilkukrotne karanie tego samego przedsiębiorcy za te same naruszenia	Zdaniem projektodawcy aktualne brzmienie przepisu jest odpowiednie, a ograniczenie lub zawieszenie przez Prezesa UKE będzie stosowane tylko w sytuacjach uporczywych naruszeń przez dostawców tego obowiązku. Prezes UKE przed podjęciem rozstrzygnięcia w sprawie przeprowadza postępowanie wyjaśniające i bada stan faktyczny tak aby nie było wątpliwości co do zastosowania tej regulacji w postaci ograniczenia lub zawieszenia możliwości realizacji przez dostawcę usług uprawnień związanych ze zmianą dostawcy usługi dostępu do internetu. Przez sytuacje uporczywych naruszeń rozumie się działania lub ich zaniechania trwające dłuższy czas albo powtarzające się w pewnym okresie czasu. Zatem uporczywość należy rozumieć jako wielokrotność lub długotrwałość naruszania pewnych praw oraz świadomość tego procesu. Ostatecznie przepis ten powinien zapobiegać nadużyciom ze strony dostawcy usług dostępu do internetu, który uporczywie i w sposób wadliwy lub niezgodnie z wolą abonenta realizuje proces zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu. Projektowana regulacja ma także przyczynić się do zwiększonej ochrony użytkowników końcowych w procesie zmiany dostawy usługi dostępu do internetu.

			– jest to nie do pogodzenia z zasadą demokratycznego państwa prawa, wyrażonego w art. 2 Konstytucji RP. Dla przeciwdziałania naruszeniom opisanym w uzasadnieniu projektowanej ustawy, wystarczające jest przewidywanie możliwości nałożenia kary pieniężnej. W konsekwencji, przepis należy uznać za niewłaściwy i nadający się do usunięcia. Gdyby jednak zdecydowano się na jego zachowanie, konieczne było uzależnienie nałożenia sankcji w postaci zawieszenia lub ograniczenia realizacji uprawnienia związanego ze zmianą dostawcy usług od uprzednio przeprowadzonej kontroli czy uprzednia karalność sprawcy karą pieniężną na podstawie ostatecznej i prawomocnej decyzji, wydanej w oparciu o art. 446 PKE. Jej nałożenie powinno być również poprzedzone wezwaniem do zaprzestania naruszeń w rozsądnym terminie i uzależnione od braku zastosowania się do treści wezwania.	
222.	Art. 322	Open Allies	[Art. 322 projektu ustawy PKE – System wymiany komunikatów między operatorami lub dostawcami usługi dostępu do internetu na potrzeby realizacji uprawnienia, o którym mowa w art. 319] Projekt ustawy PKE przewiduje wdrożenie przez Prezesa UKE nowego systemu wymiany komunikatów pomiędzy operatorami a dostawcami usług na potrzeby prawa do	**Uwaga wyjaśniona** Zgodnie z artykułem 106 Dyrektywy EKŁE, obowiązek wdrożenia rozwiązania technicznego polegającego na zmianie dostawcy usługi dostępu do internetu spoczywa bezwzględnie na krajowym regulatorze rynku telekomunikacyjnego. MC w współpracy z UKE bada możliwość jak najszybszego wdrożenia systemu zmiany usługodawcy dostępu do internetu (ZUDI) w celu wypełnienia norm dyrektywy.

			zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu. Wdrożenie jednolitego systemu wymiany komunikatów nie tylko przyczyni się do realizacji uprawnień abonenckich wynikających z EKŁE, ale również ułatwi dostawcom usług korzystanie z usług operatorów hurtowych. Przyczyni się również do większej konkurencji na poziomie detalicznym, ułatwiając abonentowi zmianę dostawcy usług. Zwracamy się o wprowadzenie przepisów umożliwiających działanie na zasadzie samoregulacji – podobnie jak w przypadku bezpłatnego narzędzia porównawczego. Zgodnie z propozycją – dopiero analiza i stwierdzenie braku narzędzia porównawczego implikują obowiązek Prezesa UKE do przygotowania narzędzia. Podobny mechanizm mógłby zostać wdrożony w dla narzędzia wymiany komunikatów w związku z zapewnieniem ciągłości świadczenia usługi. Proponujemy następujące brzmienie art. 322 projektu ustawy PKE: *„Art. 322. 1. Prezes UKE analizuje, czy operatorzy oraz dostawcy usług mają dostęp do systemu teleinformatycznego służącego do wymiany komunikatów między operatorami lub dostawcami usługi dostępu do internetu na potrzeby realizacji uprawnienia, o którym mowa w art. 319.*	

			2. Wyniki analizy, o której mowa w pkt 1, Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE nie rzadziej niż co 36 miesięcy. *3. Jeżeli analiza, o której mowa w ust. 1, wykazała, że operatorzy oraz dostawcy usług nie mają dostępu do systemu teleinformatycznego służącego do wymiany komunikatów między operatorami lub dostawcami usługi dostępu do internetu na potrzeby realizacji uprawnienia, o którym mowa w art. 319, Prezes UKE zapewnia funkcjonowanie systemu teleinformatycznego służącego do wymiany komunikatów między operatorami lub dostawcami usługi dostępu do internetu na potrzeby realizacji uprawnienia, o którym mowa w art. 319.* *24. System, o którym mowa w ust. 1, może być zintegrowany z systemem, o którym mowa w art. 338 ust. 3.* *35. Prezes UKE zarządza systemem teleinformatycznym, o którym mowa w ust. 1, oraz jest uprawniony do przetwarzania zgromadzonych w nim informacji i danych w celach związanych z zapewnieniem funkcjonalności systemu.* *46. Prezes UKE udostępnia usługi sieciowe zapewniające dostęp do systemu teleinformatycznego, o którym mowa w ust. 1, uwzględniając liczbę abonentów obsługiwanych przez dostawców usługi dostępu do internetu.* *57. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, organizację i funkcjonowanie*	

			systemu teleinformatycznego, o którym mowa w ust. 1, oraz sposób wymiany informacji między operatorami lub dostawcami usługi dostępu do internetu zapewniający ciągłość świadczenia usługi dostępu do internetu, biorąc pod uwagę ciągłość działania systemu oraz potrzebę wspierania obsługi zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu i zapewnienie ciągłości świadczenia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego usług telekomunikacyjnych, dostarczania sieci telekomunikacyjnych lub świadczenia powiązanych usług, a także ograniczenia w korzystaniu przez operatorów i dostawców usługi dostępu do internetu z usług sieciowych, o których mowa w ust. 4."	
223.	Art. 322	Wspólne stanowisko (KIKE, KIGEiT, Open Allies, PIKE, MEDIAKOM)	Operatorzy telekomunikacyjni prowadzą obecnie zaawansowane prace przygotowujące uruchomienie systemu, bez angażowania Regulatora. Zwracamy się o wprowadzenie przepisów umożliwiających działanie na zasadzie samoregulacji – podobnie jak w przypadku bezpłatnego narzędzia porównawczego. Zgodnie z projektem – dopiero analiza i stwierdzenie braku narzędzia porównawczego implikują obowiązek Prezesa UKE do przygotowania narzędzia. Podobny mechanizm mógłby zostać wdrożony w dla narzędzia wymiany komunikatów w związku z zapewnieniem ciągłości świadczenia usługi.	**Uwaga wyjaśniona** Zgodnie z artykułem 106 Dyrektywy EKŁE, obowiązek wdrożenia rozwiązania technicznego polegającego na zmianie dostawcy usługi dostępu do internetu spoczywa bezwzględnie na krajowym regulatorze rynku telekomunikacyjnego. MC w współpracy z UKE bada możliwość jak najszybszego wdrożenia systemu zmiany usługodawcy dostępu do internetu (ZUDI) w celu wypełnienia norm dyrektywy.

			art. 322 PKE - „1. Prezes UKE analizuje, czy operatorzy oraz dostawcy usług mają dostęp do systemu teleinformatycznego służącego do wymiany komunikatów między operatorami lub dostawcami usługi dostępu do internetu na potrzeby realizacji uprawnienia, o którym mowa w art. 319. 2. Wyniki analizy, o której mowa w pkt 1, Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE nie rzadziej niż co 36 miesięcy. 3. Jeżeli analiza, o której mowa w ust. 1, wykazała, że operatorzy oraz dostawcy usług nie mają dostępu do systemu teleinformatycznego służącego do wymiany komunikatów między operatorami lub dostawcami usługi dostępu do internetu na potrzeby realizacji uprawnienia, o którym mowa w art. 319, Prezes UKE zapewnia funkcjonowanie systemu teleinformatycznego służącego do wymiany komunikatów między operatorami lub dostawcami usługi dostępu do internetu na potrzeby realizacji uprawnienia, o którym mowa w art. 319. 4. System, o którym mowa w ust. 1, może być zintegrowany z systemem, o którym mowa w art. 338 ust. 3. 5. Prezes UKE zarządza systemem teleinformatycznym, o którym mowa w ust. 1, oraz jest uprawniony do przetwarzania zgromadzonych w nim informacji i danych w celach związanych z zapewnieniem funkcjonalności systemu.	

			6. Prezes UKE udostępnia usługi sieciowe zapewniające dostęp do systemu teleinformatycznego, o którym mowa w ust. 1, uwzględniając liczbę abonentów obsługiwanych przez dostawców usługi dostępu do internetu. 7. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, organizację i funkcjonowanie systemu teleinformatycznego, o którym mowa w ust. 1, oraz sposób wymiany informacji między operatorami lub dostawcami usługi dostępu do internetu zapewniający ciągłość świadczenia usługi dostępu do internetu, biorąc pod uwagę ciągłość działania systemu oraz potrzebę wspierania obsługi zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu i zapewnienie ciągłości świadczenia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego usług telekomunikacyjnych, dostarczania sieci telekomunikacyjnych lub świadczenia powiązanych usług, a także ograniczenia w korzystaniu przez operatorów i dostawców usługi dostępu do internetu z usług sieciowych, o których mowa w ust. 4.	
224.	Art. 324 i nast.	PIIT	Podczas rządowych prac legislacyjnych nad projektem ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej tekst tego dokumentu zmieniał się w miarę postępów prac. Jedną z takich zmian była modyfikacja – w stosunku do pierwotnego brzmienia projektowanej ustawy i w stosunku do	**Uwaga częściowo uwzględniona** Projektodawca dostosował przepisy dotyczące zmiany przeniesienia numeru w zakresie usług komunikacji głosowej do regulacji dotyczących usługi dostępu do internetu. Sytuacja nieskutecznej zmiany dostawcy usług, w której

			obecnego stanu prawnego wynikającego z Prawa telekomunikacyjnego – przepisu określającego skutki jakie dla abonenta będzie miało niepowodzenie procesu przeniesienia numeru przy zmianie dostawcy usług głosowych. W efekcie brzmienie projektu ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej prowadzić może do szkodliwych dla abonentów skutków jeśli chodzi o konsekwencje niepowodzenia procesu przeniesienia numeru przy zmianie dostawcy usług głosowych. Poprawiony art. 327 ust. 1 i 2 projektu PKE powinien uzyskać następujące brzmienie (tekst przekreślony to tekst usunięty, a tekst podkreślony to tekst dodany): *Art. 327. 1. W przypadku gdy przeniesienie przydzielonego numeru nie doszło do skutku w terminie, o którym mowa w art. 326 ust. 6, dotychczasowy dostawca usługi komunikacji głosowej wznawia lub kontynuuje świadczenie usługi na dotychczasowych warunkach do czasu przeniesienia numeru.* *Wznowienie świadczenia usługi następuje w takim terminie, aby utrata dostępu przez abonenta do świadczonych usług nie przekroczyła 1 dnia roboczego.* ~~*2. W przypadku gdy dotychczasowy dostawca usługi wznawia lub kontynuuje świadczenie usługi na podstawie wypowiedzianej umowy, zakończenie jej obowiązywania następuje z chwilą rozpoczęcia świadczenia usługi przez nowego dostawcę usługi, jednak w terminie nie dłuższym niż przez 30 dni od*~~	dotychczasowy dostawca świadczy usługę niejako w zastępstwie nowego dostawcy usług powinna być tymczasowa. W związku z tym w ust. 2 wskazano, że brak rozpoczęcia świadczenia usługi przez nowego dostawcę w przypadku, gdy przeniesienie przydzielonego numeru nie doszło do skutku w terminie 30 dni od terminu, w którym rozpoczęcie świadczenia usług miało nastąpić będzie wywoływać konkretne skutki prawne. W związku z powyższym, regulacja otrzyma następujące brzmienie: ,,2. Jeżeli przeniesienie przydzielonego numeru nie doszło do skutku w terminie 30 dni od terminu, o którym mowa w art. 325 ust. 6: 1) wypowiedzenie umowy z dotychczasowym dostawcą usług komunikacji głosowej staje się bezskuteczne, w przypadku braku przeciwnego oświadczenia abonenta, o czym dotychczasowy dostawca usługi informuje abonenta, 2) z innych powodów niż rezygnacja abonenta ze zmiany dostawcy usługi komunikacji głosowej, umowę z nowym dostawcą usługi komunikacji głosowej uważa się za niezawartą, o czym nowy dostawca usługi informuje abonenta.”

			~~*dnia, w którym nastąpić miało przeniesienie numeru.*~~	
225.	Art. 326 ust. 4 i 5	KIKE	Art. 326 PKE dotyczy możliwości przeniesienia numeru i stanowi implementację art. 106 ust. 3 i nast. EKŁE oraz motywu 281 EKŁE. Podobnie jak w przypadku zmiany dostawcy usług dostępu do internetu, również w tym przypadku brak jest uzasadnienia dla umożliwienia abonentowi rozwiązania umowy bez zachowania okresu wypowiedzenia oraz ograniczenia wysokości odszkodowania za przedwczesne rozwiązanie umowy, zgodnie z art. 305 PKE – w tym zakresie aktualne pozostają uwagi zgłoszone do art. 319 ust. 3 i 4 EKŁE i Izba co do szczegółowego stanowiska w tej sprawie odsyła do złożonych tam zastrzeżeń. Konieczne jest zatem wskazanie w ust. 4, że abonent przenoszący numer musi wypowiedzieć umowę w terminie określonym w umowie, a w takim przypadku konieczne będzie przez niego uiszczenie odszkodowania na rzecz dostawcy, u którego miał dotychczas przydzielony numer zgodnie z art. 305 PKE. Biorąc natomiast pod uwagę treść ust. 2 omawianego przepisu, ust. 5 wydaje się zbędny i powinien zostać wykreślony. Nie ma podstaw do tego, aby abonent określał „tryb przeniesienia numeru” – to, czy numer jest przenoszony w związku z wypowiedzeniem umowy w tym celu lub z zachowaniem prawa do numeru zgodnie z ust. 2, będzie wynikało z okoliczności	**Uwaga nieuwzględniona** Projektodawca uważa za słuszne przyjęte w ust. 4 i 5 rozwiązania. Są one odpowiedne i umożliwiają abonentowi wybór sposobu wypowiedzenia umowy. Zgodnie z ust. 5 abonent żądając przeniesienia numeru może wypowiedzieć umowę z dotychczasowym dostawcą: 1)z zachowaniem okresu wypowiedzenia wynikającego z umowy; 2) bez zachowania okresu wypowiedzenia, ze wskazaniem konkretnego terminu przeniesienia; 3)na koniec okresu obowiązywania umowy wymaganego do skorzystania z warunków promocyjnych wynikającego z umowy z dotychczasowym dostawcą usług. Projektodawca pootrzymuje aktualne brzmienie przepisu, mając na uwadze konieczność zagwarantowania ochrony praw abonentów usług dostępu do internetu wprowadza się nowe obowiązki względem dotychczasowego i nowego dostawcy usługi dostępu do internetu.

			sprawy.	
226.	Art. 327	Wspólne stanowisko (KIKE, KIGEiT, Open Allies, PIKE, MEDIAKOM)	Propozycja zmiany: *2. W przypadku gdy dotychczasowy dostawca usługi wznawia lub kontynuuje świadczenie usługi na podstawie wypowiedzianej umowy, zakończenie jej obowiązywania następuje z chwilą rozpoczęcia świadczenia usługi przez nowego dostawcę usługi~~, jednak w terminie nie dłuższym niż przez 30 dni od dnia, w którym nastąpić miało przeniesienie numeru~~.* Odmiennie niż ma to miejsce obecnie, według projektu PKE niepowodzenie procesu przeniesienia numeru będzie skutkować utratą przez abonenta usług telekomunikacyjnych. Zgodnie z art. 320 PKE dotychczasowy dostawca kończy świadczenie usług w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia, w którym miało nastąpić przeniesienie numeru. Tymczasem obecne przepisy oparte są o zasadę, że abonent nie utraci usług nawet jeśli proces przeniesienia numeru nie dojdzie do skutku. Uważamy, że dotychczasowe podejście powinno być kontynuowane.	**Uwaga nieuwzględniona** Projektodawca dostosował przepisy dotyczące zmiany przeniesienia numeru w zakresie usług komunikacji głosowej do regulacji dotyczących usługi dostępu do internetu. Sytuacja nieskutecznej zmiany dostawcy usług, w której dotychczasowy dostawca świadczy usługę niejako w zastępstwie nowego dostawcy usług powinna być tymczasowa. W związku z tym w ust. 2 wskazano, że brak rozpoczęcia świadczenia usługi przez nowego dostawcę w przypadku, gdy przeniesienie przydzielonego numeru nie doszło do skutku w terminie 30 dni od terminu, w którym rozpoczęcie świadczenia usług miało nastąpić będzie wywoływać konkretne skutki prawne. W związku z powyższym, regulacja otrzyma następujące brzmienie: ,,2. Jeżeli przeniesienie przydzielonego numeru nie doszło do skutku w terminie 30 dni od terminu, o którym mowa w art. 325 ust. 6: 1) wypowiedzenie umowy z dotychczasowym dostawcą usług komunikacji głosowej staje się bezskuteczne, w przypadku braku przeciwnego oświadczenia abonenta, o czym dotychczasowy dostawca usługi informuje abonenta, 2) z innych powodów niż rezygnacja abonenta ze zmiany dostawcy usługi komunikacji głosowej, umowę z nowym dostawcą usługi komunikacji głosowej uważa się za niezawartą, o czym nowy dostawca usługi informuje abonenta.”

227.	Art. 327 ust 2	KIKE	Omawiana regulacja stanowi uzupełnienie art. 326 PKE i w istocie spełnia w istocie ten sam cel, co art. 320 ust. 2 PKE w przypadku zmiany dostawcy usług – aktualne zatem pozostają uwagi dotyczące przywołanego przepisu, zwłaszcza że uzasadnienie obu zmian jest analogiczne. Konieczne jest zatem wykreślenie tego przepisu i uznanie regulacji zawartej w art. 327 ust. 3 PKE w zakresie obowiązku wypłaty kar za wyczerpującą i wystarczającą	**Uwaga nieuwzględniona** Przepis art. 327 PKE ma na celu ochronę użytkowników końcowych w przypadku zmiany dostawcy usługi komunikacji głosowej. Jest to potrzebny element w celu prawidłowej realizacji procesu zmiany dostawy usługi komunikacji głosowej i zapewnienia ciągłości świadczenia usług.
228.	Art. 330 ust. 3	KIKE	Z uwagi na niemal identyczną treść art. 330 ust. 3 PKE oraz art. 321 ust. 3 PKE, aktualne pozostają uwagi opisane powyżej, dotyczące przepisu art. 321 ust. 3 PKE i w tym zakresie Izba do nich odsyła. Konieczne jest wprowadzenie w treści art. 330 ust. 3 PKE analogicznych zmian, jak te wnioskowane w odniesieniu do treści art. 321 ust. 3 PKE.	**Uwaga nieuwzględniona** Zdaniem projektodawcy aktualne brzmienie przepisu jest odpowiednie, a ograniczenie lub zawieszenie przez Prezesa UKE będzie stosowane tylko w sytuacjach uporczywych naruszeń przez dostawców tego obowiązku. Ostatecznie przepis ten powinien zapobiegać ewentualnym nadużyciom ze strony dostawców usług oraz przyczynić się do zwiększonej ochrony użytkowników końcowych w procesie zmiany dostawy usługi komunikacji głosowej.
229.	Art. 332	PIIT	Regulacja dotycząca zwrotu niewykorzystanych przez konsumentów środków w systemie przedpłaconym (prepaid) została umieszczona w art. 106 EKŁE, zatytułowanym „Zmiana dostawcy i przenoszenie numerów”. Już sam ten fakt oznacza, że intencją autorów dyrektywy było, aby zwrot środków prepaid następował wyłącznie przy zmianie dostawcy usług komunikacji elektronicznej. Art. 106 ust. 6 akapit 3 zobowiązuje dostawców usług do:	**Uwaga częściowo uwzględniona** Projektodawca przychyla się do możliwości podania danych dotyczących rachunku bankowego po zakupie startera, na przykład: online lub podczas wizyty w lokalu dostawcy. Uznał również, za zasadne pozostawienie regulacji w zakresie zwrotu środków PRE-PAID tylko w stosunku do konsumentów to jest bez abonentów B2B (mikroprzedsiębiorcy i pozostali przedsiębiorcy). Regulacja ta jest zgodna z art.106 ust. 6 EKŁE. Projektodawca uznał za zasadną możliwość otrzymania przez abonentów zwrotu pozostałych na ich koncie środków PRE-PAID nie tylko w przypadku zmiany dostawcy usług ale także

			• do zwrotu wszelkiego pozostałego salda na rzecz konsumentów korzystających z usług w systemie przedpłat, • zwrot następuje po złożeniu wniosku przez konsumenta, • zwrot może podlegać opłacie, o ile zostało to określone w umowie, • opłaty związane ze zwrotem mają być proporcjonalne i współmierne do rzeczywistych kosztów ponoszonych przez dotychczasowego dostawcę w związku ze zwrotem. Projektowany art. 332 wykracza daleko poza powyższe rozwiązania, wprowadzając de facto zupełnie nową, niejasną regulację, która przewiduje, że: • środki, po które nie zawnioskuje abonent w wyznaczonym okresie, mają być przekazywane do UKE, a następnie przelewane na Fundusz Szerokopasmowy, stanowiąc jednocześnie własność Funduszu, • abonent będzie miał możliwość podania numeru rachunku bankowego, na który automatycznie po wygaśnięciu ważności konta lub przeniesieniu numeru będzie dokonywany zwrot. Oznacza to, że podanie numeru konta bankowego jest równoznaczne ze złożeniem wniosku o zwrot, • abonent będzie miał możliwość podania numeru konta bankowego już podczas rejestracji karty SIM w każdym punkcie dystrybucji, tj. sklepach spożywczych, stacjach benzynowych,	w przypadku wygaśnięcia konta, rozumianego jako utrata możliwości odbierania połączeń przychodzących w ramach umowy o świadczenie usług przedpłaconych. Rozwiązanie to ma na celu ochronę interesów abonentów usług przedpłaconych.

			salonach prasowych oraz innych punktach sprzedaży detalicznej, w których można zakupić starter pre-paid - na płynące z tego tytułu zagrożenia związane z dostępem do takich danych przez osoby trzecie wskazywaliśmy wielokrotnie w poprzednich latach; • zwrot środków następować ma także przy wygaśnięciu ważności konta, a nie tylko przy przenoszeniu numeru, • poszerzenie zakresu podmiotowego – zwrot środków miałby obejmować także abonentów B2B, podczas gdy EKŁE wprowadza wymóg zwrot jedynie dla konsumentów, • wprowadzenie ww. zmian ma nastąpić zaledwie w ciągu 3 m-cy od dnia ogłoszenia ustawy, co oznacza skrócenie o połowę okresu vacatio legis dla całości ustawy przewidzianego w projekcie ustawy PKE. Uwaga skrócona. Pełna treść dostępna na stronie RPL	
230.	Art. 332 w zw. z art. 293 ust. 1	Wspólne stanowisko (KIKE, KIGEiT, Open Allies,	<u>Propozycja zmiany:</u> *Art. 332 1. W przypadku ~~wygaśnięcia ważności konta, rozumianego jako utrata możliwości odbierania połączeń przychodzących w ramach umowy o świadczenie usług przedpłaconych, oraz w przypadku~~ zmiany dostawcy usługi komunikacji*	**Uwaga częściowo uwzględniona** Projektodawca przychyla się do możliwości podania danych dotyczących rachunku bankowego po zakupie startera, na przykład: online lub podczas wizyty w lokalu dostawcy.

		PIKE, MEDIAKOM)	*głosowej wraz z przeniesieniem przydzielonego numeru, dostawca usługi komunikacji głosowej zwraca konsumentowi, na jego wniosek, pozostałe na koncie środki z doładowań.* *(…)* *~~4. Konsument może podać dostawcy usługi komunikacji głosowej numer rachunku bankowego lub numer rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, w celu skorzystania z uprawnienia, o którym mowa w ust. 1, w trakcie podawania danych, o których mowa w art. 297 ust. 1, lub w późniejszym czasie. Podanie numeru rachunku oznacza złożenie wniosku, o którym mowa w ust. 1.~~* *(…)* *~~8. Dostawcy usługi komunikacji głosowej corocznie, w terminie do dnia 30 kwietnia, przekazują na wyodrębniony rachunek UKE środki z doładowań, do których w poprzednim roku kalendarzowym wygasło uprawnienie konsumenta, o którym mowa w ust. 1, pomniejszone o odprowadzony od nich podatek od towarów i usług.~~* *~~9. Po upływie terminu, o którym mowa w ust. 7, środki z doładowań, o których mowa w ust. 8, stanowią przychód Funduszu.~~* *~~10. Prezes UKE corocznie, w terminie do dnia 31 maja, przekazuje na rachunek Funduszu środki z doładowań, o których mowa w ust. 8. Środki z doładowań, w wysokości wskazanej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, dysponent Funduszu przekazuje Narodowemu Funduszowi Zdrowia z przeznaczeniem na finansowanie lub~~*	Uznał również, za zasadne pozostawienie regulacji w zakresie zwrotu środków PRE-PAID tylko w stosunku do konsumentów to jest bez abonentów B2B (mikroprzedsiębiorcy i pozostali przedsiębiorcy). Regulacja ta jest zgodna z art.106 ust. 6 EKŁE. W celu uzyskania zwrotu niewykorzystanych środków, konsument musi podać dostawcy usług numer rachunku bankowego lub numer rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, jeżeli zwrot środków ma nastąpić na ten rachunek, albo musi wskazać inny sposób uzyskania zwrotu pozostałych na koncie środków. Zwrot środków może podlegać opłacie, która powinna być proporcjonalna i odpowiadać rzeczywistym kosztom zwrotu i może być potrącana ze środków podlegających zwrotowi. Projektodawca uznał za zasadną możliwość otrzymania przez abonentów zwrotu pozostałych na ich koncie środków PRE-PAID nie tylko w przypadku zmiany dostawcy usług ale także w przypadku wygaśnięcia konta, rozumianego jako utrata możliwości odbierania połączeń przychodzących w ramach umowy o świadczenie usług przedpłaconych. Rozwiązanie to ma na celu ochronę interesów abonentów usług przedpłaconych.

			~~dofinansowanie świadczeń opieki zdrowotnej w zakresie profilaktyki i leczenia problemowego korzystania z nowych technologii cyfrowych przez dzieci i młodzież. Finansowanie lub dofinansowanie tych świadczeń następuje zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146).~~ *~~11. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do środków z doładowań, o których mowa w ust. 8, stosuje się odpowiednio przepisy działu III rozdziałów 5, 6, 7–9 oraz 13–15 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa. Uprawnienia organów podatkowych określone w tych przepisach przysługują Prezesowi UKE.~~* *~~12. Do środków z doładowań, o których mowa w ust. 8, stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w zakresie egzekucji obowiązków o charakterze pieniężnym.~~* *(…)* *Art. 293 ust. 1.* *1. Przepisy art. 285–288, art. 292, art. 302 ust. 1, art. 306 ust. 1 i 3, art. 318 ~~oraz art. 332~~ stosuje się odpowiednio do ~~użytkownika końcowego~~ <u>abonenta</u> będącego mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą lub organizacją pozarządową w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571), chyba że wyraził on, najpóźniej w chwili zawarcia umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej,*	

			zgodę na to, że przepisy te nie będą miały do niego zastosowania. Regulacja dotycząca zwrotu niewykorzystanych przez konsumentów środków w systemie przedpłaconym (prepaid) została umieszczona w art. 106 EKŁE, zatytułowanym „Zmiana dostawcy i przenoszenie numerów". Już sam ten fakt oznacza, że intencją autorów dyrektywy było, aby zwrot środków prepaid następował wyłącznie przy zmianie dostawcy usług komunikacji elektronicznej. Art. 106 ust. 6 akapit 3 zobowiązuje dostawców usług: 1) do zwrotu wszelkiego pozostałego salda na rzecz konsumentów korzystających z usług w systemie przedpłat, 2) zwrot następuje po złożeniu wniosku przez konsumenta, 3) zwrot może podlegać opłacie, o ile zostało to określone w umowie, 4) opłaty związane ze zwrotem mają być proporcjonalne i współmierne do rzeczywistych kosztów ponoszonych przez dotychczasowego dostawcę w związku ze zwrotem. Przepisy projektu PKE wykraczają daleko poza zakres wymagany przez dyrektywę EKŁE. Wprowadzają one de facto zupełnie nową, niejasną regulację, nie znajdującą jakichkolwiek podstaw w przepisach samej dyrektywy. W szczególności:	

			1) rozszerzenie prawa do uzyskania zwrotu na abonentów będących mikro lub małymi przedsiębiorcami bądź organizacjami pozarządowymi, 2) przekazywanie środków, po które nie zawnioskuje abonent, na Fundusz Szerokopasmowy, 3) możliwość podania numeru rachunku bankowego, na który ma zostać dokonywany automatycznie zwrot, już podczas rejestracji karty SIM tj. sklepach spożywczych, stacjach benzynowych, salonach prasowych oraz innych punktach sprzedaży detalicznej, w których można zakupić starter prepaid. Wskazać należy, że z takim rozwiązaniem wiążą się zagrożenia dot. dostępu do takich danych przez osoby trzecie. Wdrożenie nowych przepisów oznaczać będzie też konieczność zmiany systemów informatycznych każdego z takich podmiotów. Czasochłonność i koszty związane z tym przedsięwzięciem mogą prowadzić do wzrostu kosztów usług, a nawet do ograniczenia dostępności placówek umożliwiających rejestrację kart SIM. Ponadto propozycja podawania numeru konta bankowego wydaje się stać w sprzeczności z szeroko komunikowaną ostatnio ustawą o ograniczeniu skutków kradzieży tożsamości, która zobowiązywać będzie od 1 czerwca 2024 r. dostawców usług telekomunikacyjnych do odpytywania rejestru zastrzeżeń PESEL podczas	

			wymiany karty SIM, czy dany numer PESEL nie jest zastrzeżony i odmówić takiej wymiany w razie istnienia takiego zastrzeżenia. W naszej ocenie wdrożenie zmian związanych z możliwością podawania numeru konta bankowego, np. w punkcie typu Żabka, tworzyć będzie przede wszystkim dla samych abonentów niebezpieczeństwo związane z utratą danych osobowych, czy właśnie kradzieżą tożsamości, nie wspominając już o całym szeregu skarg, jakie mogą pojawić się w trakcie świadczenia usług, związanych z błędnym podaniem numeru konta bankowego, czy też zmianą numeru konta. Dodatkowo projektodawca wprowadził dla ww. zmian zaledwie 3-mieisięczne vacatio legis, co oznacza skrócenie o połowę okresu vacatio legis dla całości ustawy przewidzianego w projekcie ustawy PKE.	
231.	Art. 337-338	PIIT	W toku poprzednich prac legislacyjnych wskazywaliśmy kilkukrotnie na potrzebę doprecyzowania przepisów projektu PKE tworzących podstawy prawne dla uruchomienia i stosowania w Polsce funkcjonalności AML (*Advanced Mobile Location*) na potrzeby obsługi połączeń z numerami alarmowymi. Z posiadanych informacji wynika, że podnoszona przez nas argumentacja znalazła zrozumienie po stronie Projektodawcy i w projektowanym przepisie pojawił się ust. 3, który ma zaadresować podnoszony problem:	**Uwaga częściowo uwzględniona** Projektodawca zmodyfikował przepisy w celu zaadresowania uwagi PIIT, jednakże w celu większej przejrzystości nie w treści zaproponowanej przez Izbę.

			Art. 337. 1. Informacją o lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego, jest w przypadku: *1) stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej – dokładny adres zainstalowania zakończenia sieci;* *2) ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej – geograficzne położenie telekomunikacyjnego urządzenia końcowego użytkownika usług telekomunikacyjnych ustalane w oparciu o dane pochodzące z sieci telekomunikacyjnej oraz z tego telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, jeżeli zapewnia ono taką możliwość.* *2. Informacja o lokalizacji zakończenia sieci przekazywana jest do systemu, o którym mowa w art. 338 ust. 3.* *3. Informacja, o której mowa w ust. 1 pkt 2, jest udostępniana w sposób, o którym mowa w art. 338 ust. 1 pkt 1, w przypadku prawidłowego jej przekazania z telekomunikacyjnego urządzenia końcowego w sieci ruchomej do operatora ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej i jeśli jest prawidłowo zaadresowana.*	
232.	Art. 338 ust 3 i 8	KIKE	Art. 338 PKE również dotyczy kwestii związanych z połączeniami alarmowymi. Ust. 3 omawianego przepisu odnosi się do systemu teleinformatycznego, o którym mowa w ust. 4, wskazując, że zapewnia on także funkcjonalność, o której mowa w art. 326 ust. 8 PKE – tj. związaną z	**Uwaga wyjaśniona** System służący zmianie dostawcy dostępu do internetu (ZUDI), zgodnie z art. 322 ust. 2 PKE może, ale nie musi, być zintegrowany z systemem, o którym mowa w art. 338 ust. 3 PKE (PLI CBD). Jednakże będzie to osobny system powiązany z PLI CBD w zakresie zmiany dostawcy dostępu do internetu w sieci ruchomej wykorzystującej numerację abonencką.

			komunikacją pomiędzy dostawcami usług w razie przeniesienia numeru. W ocenie Izby, w ust. 3 powinno być także wyraźnie przewidziane, że system ten spełnia także funkcjonalność, o której mowa w art. 322 ust. 1 PKE, dotyczący komunikacji między dotychczasowym a nowym dostawcą usług dostępu do internetu w razie zmiany tego dostawcy. Art. 322 ust. 1 PKE pełni analogiczną funkcję jak art. 326 ust. 8 PKE, a ponadto oba te przepisy odsyłają do systemu określonego w art. 388 ust. 3 PKE. W ocenie KIKE, nieuzasadnione jest zatem pominięcie funkcjonalności, o której mowa w art. 322 ust. 1 PKE w treści omawianego przepisu. Powinien on otrzymać następujące brzmienie: *Prezes UKE zarządza systemem teleinformatycznym realizującym funkcjonalności, o których mowa w ust. 4 oraz w art. 326 ust. 8 i art. 322 ust. 1, oraz przetwarza zgromadzone w nim informacje i dane w celach związanych z zapewnieniem funkcjonalności systemu.* Wobec powyższego, kompetencje przyznane Radzie Ministrów, zgodnie z ust. 8 omawianego przepisu, powinny dotyczyć także sposobu wymiany informacji między dostawcami usług w zakresie wniosków o zmianę dostawcy usług dostępu do internetu, biorąc pod uwagę ciągłość	

			działania systemu, a także potrzebę wspierania obsługi zmiany dostawcy usług dostępu do internetu – tj. ust. 8 powinien otrzymać następujące brzmienie: *Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, organizację i funkcjonowanie systemu, o którym mowa w ust. 3, warunki organizacyjne i techniczne gromadzenia i przekazywania do tego systemu informacji i danych od przedsiębiorcy telekomunikacyjnego i ich udostępniania odpowiednio centrom powiadamiania ratunkowego oraz jednostkom terytorialnym służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy oraz sposób wymiany informacji między dostawcami usług w zakresie obsługi wniosków o przeniesienie numeru oraz wniosków o zmianę dostawców usługi dostępu do internetu, biorąc pod uwagę ciągłość działania systemu, a także potrzebę wspierania obsługi przenoszenia numerów i zmiany dostawców usługi dostępu do internetu oraz efektywność niesienia pomocy przez te służby i zapewnienie ciągłości świadczenia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego usług telekomunikacyjnych, dostarczania sieci telekomunikacyjnych lub świadczenia powiązanych usług.*	
233.	Art. 340	PIIT	Art. 340 – blokowanie skradzionych lub zgubionych telekomunikacyjnych urządzeń końcowych	**Uwaga wyjaśniona**

			W art. 340 projektu PKE nałożono na operatora ruchomej sieci telekomunikacyjnej obowiązek uniemożliwienia używania w sieci skradzionych lub zgubionych urządzeń telekomunikacyjnych urządzeń końcowych użytkownika. Warto podkreślić, że regulacja nie wynika z EKŁE, została zaczerpnięta z art. 180 ustawy Pt, przy czym w art. 340 projektu PKE dodano wyrażenie dotyczące blokowania „zgubionych" urządzeń końcowych. W ramach wykonywania przepisów art. 180a ustawy Pt i dotychczasowej praktyki funkcjonuje podejście, iż w przypadku kradzieży telekomunikacyjnego urządzenia końcowego (np. smartfona), właściciel tego urządzenia zgłasza kradzież na Policję i uzyskuje poświadczenie zgłoszenia kradzieży telekomunikacyjnego urządzenia końcowego. Następnie Operator, po otrzymaniu zgłoszenia od użytkownika, podejmuje czynności: uniemożliwienia używania w sieci skradzionego urządzenia oraz przekazuje informację identyfikującą skradzione urządzenie innym operatorom – w terminie 1 dnia roboczego od dnia przedstawienia przez abonenta poświadczenia zgłoszenia kradzieży telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, numeru identyfikacyjnego tego urządzenia i dowodu jego nabycia lub innych danych jednoznacznie identyfikujących właściciela tego urządzenia. W przypadku zgłaszania kradzieży na Policji istnieje odpowiedzialność karna za składanie fałszywych zeznań. W przypadku przyjmowania zgłoszeń przez	Projektodawca zaprojektował przepis w ten sposób, że identyfikując możliwe nieautoryzowane żądania blokowania urządzenia, przewidział konieczność podania dwóch czynników potwierdzających prawo do urządzenia końcowego, tj. numeru urządzenia (IMEI), który znajduje się na urządzeniu lub opakowaniu lub w umowie o świadczenie usług KE oraz dowodu potwierdzającego zakup tego urządzenia.

			operatora od użytkowników w zakresie zagubionych urządzeń może dochodzić do celowego wprowadzania operatora w błąd. Do podjęcia określonych działań przez operatora muszą być wymagane konkretne dokumenty. W przypadku kradzieży, oprócz dokumentu potwierdzającego własność urządzenia, a także dowodu tożsamości, jest to zgłoszenie kradzieży wydane przez Policję. Operatorzy nie mają możliwości weryfikacji zgłoszeń o zagubieniu urządzeń końcowych i pominięcie tego faktu może prowadzić do fałszywych zgłoszeń - potencjalnie może dojść do zablokowania urządzenia końcowego jakiejś osoby publicznej na podrobione dokumenty - pomimo złożenia oświadczenia o odpowiedzialności karnej. Ponadto, w przypadku zagubionych urządzeń końcowych operator nigdy nie będzie miał możliwości weryfikacji, czy urządzenie zostało zagubione, skradzione lub celowo sprzedane. Należałoby zatem wprowadzić nową procedurę weryfikacji osoby zgłaszającej zagubienie telefonu jako osoby uprawnionej do korzystania z tego telefonu, jednakże pomimo wypełnienia najwyższych standardów może dochodzić do nadużyć w blokowaniu urządzeń przez osoby do tego nieuprawnione. Warto także zwrócić uwagę, że na mocy ustawy o aplikacji mObywatel, dowód tożsamości - mDowód w funkcjonujący w telefonie - dostępny w mObywatelu został zrównany z tradycyjnym dowodem osobistym. W tym kontekście,	

			należałoby zastosować szczególne środki ostrożności, aby ochronić użytkowników końcowych przed kradzieżą ich tożsamości np. w wyniku pozyskania przez przestępców informacji ze zgubionych urządzeń, które mogłyby posłużyć do zaciągania określonego rodzaju zobowiązań. W kontekście ochrony użytkowników końcowych przed nadużyciami, zgubione urządzenia telekomunikacyjne powinny być traktowane tak samo jak skradzione, a najlepszym rozwiązaniem na to jest zrównanie zapisu, kiedy to właściciel zgubionego urządzenia zgłasza zagubione telekomunikacyjne urządzenie końcowe również na Policji. *uniemożliwienia używania w jego sieci skradzionych albo zgubionych telekomunikacyjnych urządzeń końcowych;* *przekazywania informacji identyfikujących skradzione lub zgubione telekomunikacyjne urządzenia końcowe innym operatorom ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych, w celu realizacji przez nich czynności, o których mowa w pkt 1.* W związku z powyższym proponujemy następujące zmiany w art. 340 projektu PKE: *Art. 340. 1. Operator ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej jest obowiązany do:* *2. Czynności, o których mowa w ust. 1, dokonywane są przez operatora w terminie 1 dnia*	

			roboczego od dnia przedstawienia przez abonenta poświadczenia zgłoszenia oświadczenia o kradzieży lub o zgubieniu telekomunikacyjnego urządzenia końcowego będącego jego własnością, numeru identyfikacyjnego tego urządzenia i dowodu jego nabycia lub innych danych jednoznacznie identyfikujących właściciela tego urządzenia. W przypadku uzyskania od innego operatora informacji identyfikujących skradzione urządzenia, termin 1 dnia roboczego liczy się od dnia uzyskania tej informacji. ~~*3. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 2, zawiera klauzulę o następującej treści: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 Kodeksu karnego oświadczam, że informacje zawarte w oświadczeniu są zgodne z prawdą.”*~~	
234.	art. 341 ust. 1	ZTK	Przepisy poświęcone osobom z niepełnosprawnościami zostały rozrzucone przez projektodawcę po całym projekcie pke. Na szczególną uwagę zasługuje norma art. 341 ust. 1 projektu pke przewidująca, iż dostawca usług komunikacji elektronicznej zapewnia użytkownikom końcowym z niepełnosprawnościami dostęp do świadczonych przez siebie udogodnień i dostęp do świadczonych przez siebie usług równoważny dostępowi do usługi komunikacji elektronicznej z jakiego korzysta większość użytkowników końcowych, oraz	**Uwaga nieuwzględniona** Zapisy dotyczące osób z niepełnosprawnościami są umieszczone w przepisach Pke uzupełniając przepisy innych ustaw dotyczących osób z niepełnosprawnościami takich jak ustawa o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami czy procedowanej właśnie ustawy o zapewnianiu spełniania wymagań dostępności niektórych produktów i usług przez podmioty gospodarcze. Odpowiadając na zastrzeżenie dotyczące interpretacji art. 341 ust. 1 należy wskazać, że doprecyzowanie stanowić będzie rozporządzenie na podstawie 341 ust. 3. Jest to rozwiązanie

			publikuje informacje o tych udogodnieniach i usługach na swojej stronie internetowej. Przepis ten stanowi w zasadzie wyczerpujące ujęcie obowiązków dostawcy usług komunikacji elektronicznej obciążających ich względem osób z niepełnosprawnościami. Problem w tym, że projektodawca nie wyjaśnia ani w części ogólnej pke, ani też tym bardziej w słowniczku zawartym w art. 2 projektu pke pojęcia *„osoby z niepełnosprawnościami”* nie umieszczając w tych częściach projektu ustawy stosownej definicji legalnej, wbrew wyraźnemu w tym zakresie wymaganiu przewidzianemu w § 21 ust. 1 pkt. 2 względnie w § 21 ust. 2 rozporządzenia w sprawie zasad techniki prawodawczej. Uchybienie to ma poważne konsekwencje, gdyż z jednej strony nakłada na dostawcę usług pewne obowiązki, z drugiej zaś strony dostawca usług nie zna zakresu podmiotowego osób względem których przedmiotowe obowiązki ma realizować, gdyż nie wie kogo zaliczyć, a kogo nie zaliczyć do grona osób z niepełnosprawnościami. Trudno bowiem jednoznacznie przesądzić czy do grona osób z niepełnosprawnościami należy zaliczyć jedynie osoby, które w sposób trwały zostały dotknięte konkretną postacią niepełnosprawności, czy też także osoby, które czasowo dotknięte są daną postacią niepełnosprawności. Nie wiadomo też jak traktować ofiary wypadków oraz osoby, które poddały się zabiegom	analogiczne do tego stosowanego w art. 79c Pt. W obecnie obowiązującym rozporządzeniu, jak i w planowanym, są mechanizmy konkretyzujące sytuacje w jakich przedsiębiorca może żądać dokumentów potwierdzających niepełnosprawność. Generalnie taka możliwość jest związana z kosztownymi i czasochłonnymi udogodnieniami określonymi w rozporządzeniu Ministra Administracji i Cyfryzacji w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących świadczenia udogodnień dla osób niepełnosprawnych przez dostawców publicznie dostępnych usług telefonicznych. W związku z powyższym nie ma potrzeby wprowadzania kolejnej definicji legalnej na potrzeby Pke.

			operacyjnym i czasowo ich sprawność jest ograniczona. Trudno także oczekiwać by dostawca usług komunikacji elektronicznej sam w swoim zakresie był zobowiązany do rozstrzygania czy konkretna osoba jest osoba z niepełnosprawnością, czy też nie, skoro nie posiada przygotowania zawodowego do diagnozowania tego rodzaju przypadków. Niestety również w Dyrektywie EKŁE nie zawarto definicji legalnej osoby, użytkownika końcowego z niepełnosprawnościami. O wiele lepiej ten problem został rozwiązany w art. 79 c prawa telekomunikacyjnego, w którym ,mowa była o usługach telefonicznych świadczonych użytkownikom końcowym będącym osobami niepełnosprawnymi i o udogodnieniach zapewnianych przez dostawcę tej usługi tymże użytkownikom końcowym. Pojęcie bowiem osoby niepełnosprawnej odnajdujemy już w art. 1 ustawy z dnia 27.08.1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 44 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą o rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych, wedle której to definicji legalnej osobami niepełnosprawnymi są osoby, których niepełnosprawność została potwierdzona orzeczeniem: 1) o zakwalifikowaniu przez organy orzekające do jednego z trzech stopni niepełnosprawności	

			określonych w art. 3 ustawy o rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych lub 2) o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy na podstawie odrębnych przepisów, lub 3) o niepełnosprawności, wydanym przed ukończeniem 16 roku życia. Sprawa zatem ustalenia czy dany użytkownik końcowy usługi telefonicznie był(jest) pod rządami art. 79 c prawa telekomunikacyjnego osobą niepełnosprawną była stosunkowo prosta do wyjaśnienia, wystarczyło zażądać od takiego użytkownika końcowego przyniesienia aktualnego obowiązującego orzeczenia, z którego wynikałoby, że dana osoba została zaliczona do jednej z trzech grup podmiotów wymienionych w art. 1 pkt. 1-3 ustawy o rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych. W przypadku natomiast projektu pke sprawa się komplikuje albowiem to na dostawcę usług komunikacji elektronicznej spada konieczność ustalenia czy dana osoba jest osobą z niepełnosprawnością co implikuje potrzebę zapewnienia tym osobom dostępu na warunkach określonych w art. 341 ust. 1 w zw. z art. 434 ust. 3 projektu pke. W celu realizacji tegoż zobowiązania pewną pomocą dla dostawcy usług będzie norma art. 2 pkt. 10 ustawy o rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych zawierająca definicję legalną niepełnosprawności, według której	

			niepełnosprawność oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy. Pozostaje jednak w dalszym ciągu problem dotyczący braku kwalifikacji zawodowych (medycznych) po stronie dostawy usług komunikacji elektronicznej do rozstrzygania czy dana osoba jest czy też nie jest osobą z niepełnosprawnościami określonymi w art. 2 pkt. 10 ustawy o rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych. Trudno wręcz wyobrazić sobie sytuację, w której dana osoba przybywa do Biura Obsługi Abonenta, a ta pracownicy przedsiębiorcy telekomunikacyjnego będą badali daną osobę, a następnie orzekali czy można ją zaliczyć do grona osób z niepełnosprawnościami, czy też nie. Koniecznością zatem staje się wprowadzenie do projektu pke definicji legalnej „osoby z niepełnosprawnościami" oraz opisanie procedury pozwalającej na ustalenie czy dana osoba jest, czy też nie jest „osobą z niepełnosprawnościami" względnie wskazanie w projekcie pke dokumentów, w oparciu o których analizę dostawca usług komunikacji elektronicznej będzie mógł ustalić czy dana osoba jest, czy też nie jest „osobą z niepełnosprawnościami", o której mowa w projekcie pke oraz w art. 111 Dyrektywy EKŁE.	

235.	Art. 343 ust. 3	Wspólne stanowisko (KIKE, KIGEiT, Open Allies, PIKE, MEDIAKOM)	<u>Propozycja zmiany:</u> *Art. 343. […]* *3. W przypadku gdy abonent nie określił progu kwotowego, o którym mowa w ust. 2, próg ten wynosi ~~35~~ 70 zł dla każdego okresu rozliczeniowego, a w przypadku jego braku – dla każdego miesiąca kalendarzowego.* *Izba postuluje podwyższenie wysokości domyślnego progu kwotowego dla usług z dodatkowym świadczeniem (tzw. „usług Premium") z kwoty 35 zł na 70 zł.* Obowiązujący obecnie domyślny próg kwotowy 35 zł dla usług Premium został wprowadzony w grudniu 2018 roku. Przez te 5 lat siła nabywcza pieniądza mocno zmalała, nastąpił wzrost cen usług cyfrowych i świadczeń dodatkowych oferowanych w ramach usług Premium. Przykładowo: opłata za wysłanie wiadomości SMS Premium w ramach serwisów takich jak loterie, głosowania, wpłaty na fundacje itp. w 2018 zł wynosiła 2 zł netto, a obecnie zdecydowana większość serwisów świadczona jest na numerach Premium, dla których opłata za wysłanie wiadomości SMS wynosi 3 zł netto (wzrost o 50%). Zbyt niski próg kwotowy 35 zł powoduje u części abonentów dezorientację w związku z brakiem zrozumienia dlaczego nie mogą skorzystać z danej usługi Premium. Abonenci dzwonią do BOK,	**Uwaga nieuwzględniona** Z uwagi na specyfikę regulacji oraz nieprawidłowości związane z jej obecnym świadczeniem przez dostawcę usług, projektodawca uznał za zasadne pozostawienie domyślnego progu kwotowego dla każdego okresu rozliczeniowego, a w przypadku jego braku – dla każdego miesiąca kalendarzowego, w wysokości 35 złotych.

			składają reklamacje lub w ogóle przechodzą na inną metodę płatności np. BLIK. Jest to niekorzystne zarówno dla abonentów, jak i przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Dla porównania limit na pojedynczą transakcję (w tym usługę Premium) wynikający z dyrektywy PSD2 implementowanej przez ustawę o usługach płatniczych wynosi 50 EUR, a zatem kwota 35 zł wydaje się być bardzo niska.	
236.	Art. 351	IAB Polska	Na gruncie projektu PKE obowiązki związane z dezaktywacją usługi dodatkowego obciążania rachunku są adresowane do wszystkich dostawców usług komunikacji elektronicznej, a nie jak w EKŁE tylko do dostawców usługi powszechnej, z możliwością ich nałożenia na wszystkich dostawców usług dostępu do internetu oraz publicznie dostępnych usług łączności interpersonalnej wykorzystujących numery. PKE zdaje się w ten sposób wykraczać poza możliwą na gruncie EKŁE swobodę państw członkowskich, ponieważ zgodnie z art. 101 ust. 1 EKŁE, art. 115 EKŁE jest objęty harmonizacją całkowitą, co oznacza, że państwa członkowskie nie mogą przewidzieć mniej lub bardziej rygorystycznych poziomów ochrony, jeżeli przepis EKŁE na to nie	**Uwaga częściowo uwzględniona** Projektodawca zdecydował się uwzględnić postulat w zakresie mechanizmu opt-out zamiast opt-in tj. dostawca usług komunikacji elektronicznej nie będzie zobowiązany do uzyskania zgody abonenta na uruchomienie usługi fakultatywnego obciążania rachunku, tylko będzie umożliwiał jej dezaktywację. Z uwagi na specyfikę regulacji oraz nieprawidłowości związane z jej obecnym świadczeniem przez dostawcę usług, projektodawca uznał za zasadne pozostawienie obowiązku potwierdzania przez dostawcę usługi informacji na trwałym nośniku. Po wprowadzonych zmianach do projektowanego przepisu, zgodnie z ust. 7, dostawca usług, będzie potwierdzał abonentowi na trwałym nośniku: a) wybrany przez abonenta próg kwotowy, o którym mowa w ust. 1 lub b) wyrażone albo wycofane żądanie, o którym mowa w ust. 7

			pozwala wprost, zaś art. 115 EKŁE takiego rozszerzenia podmiotowego nie przewiduje. W ocenie IAB Polska, zgodnie z EKŁE, PKE nie powinno regulować samej usługi dodatkowego obciążania rachunku usług podmiotów trzecich, lecz jedynie obowiązek umożliwienia jej dezaktywacji, gdyż jedynie tego wymaga EKŁE. Planowana w PKE regulacja (art. 351, definicja z art. 2 pkt 75 jest zatem nie do zaakceptowania i wymaga zmian, gdyż nakłada nadmierne i niewynikające z EKŁE obowiązki. Projektowane przepisy nakładać mają dodatkowe i bardzo rygorystyczne obowiązki tylko na jedną z wielu oferowanych metod płatności, m.in. mechanizm opt-in, doręczenia na trwałym nośniku, każdorazowe odwołanie do dokonania silnego uwierzytelniania użytkownika obowiązującego na rynku usług płatniczych (które nawet na rynku finansowym jest wyłączone w odniesieniu do mniejszych płatności). Co więcej, zgodnie z art. 6 pkt 12 ustawy o usługach płatniczych transakcje płatnicze przeprowadzane przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych zostały już co do zasady wyłączone z regulacji dot. usług płatniczych o ile spełniają unijne limity kwotowe (max. 50 euro za pojedynczą transakcję, 300 euro miesięcznie) - przepisy PKE mogą wprowadzać dualizm	W zakresie art. 352 PKE dotyczącego uwierzytelniania UFOR projektodawca uznał za właściwe przyjęcie rozwiązania, które polega na jednoskładnikowym uwierzytelnieniu obciążania rachunku. To rozwiązanie powinno wystarczająco zabezpieczyć użytkowników końcowych przed przypadkową aktywacją niechcianych usług, co wiąże się z dodatkowymi opłatami doliczanymi do rachunków za usługi komunikacji elektronicznej.

			regulacyjny w odniesieniu do stosowania limitów usług i podlegania pod nadzór KNF, UKE i UOKIK.	
237.	Art. 351-352	PIIT	UFOR to możliwość płacenia za usługi dostarczane przez partnerów zewnętrznych, takie jak np. Netflix, Disney+, TIDAL czy Spotify, przez doliczenie opłaty za takie usługi do rachunku za usługi telekomunikacyjne. Dzięki temu abonenci, którzy albo nie posiadają karty kredytowej akceptowanej przez dostawcę usług albo nie chcą powierzać takim dostawcom danych swojej karty kredytowej, mogą w bezpieczny sposób korzystać z tych usług, płacąc za nie za pośrednictwem rachunku wystawianego przez dostawcę usług telekomunikacyjnych. Korzystanie z takich usług jest proste, bezpieczne i w pełni kontrolowane przez abonenta i abonenci bardzo chętnie korzystają z takiej możliwości. Europejski Kodeks Łączności Elektronicznej nie nakazuje wdrażania żadnych wymagań w zakresie usług fakultatywnego obciążania rachunku (UFOR), natomiast daje państwom członkowskim UE możliwość wymagania od dostawcy usług komunikacji elektronicznej, aby na żądanie abonenta dostawca wyłączył abonentowi możliwość dodawania do rachunku za usługi telekomunikacyjne płatności za usługi realizowane przez dostawców zewnętrznych. Czyli w świetle Kodeksu abonent może korzystać z usługi UFOR dopóki sam nie zażąda od swojego dostawcy usług	**Uwaga częściowo uwzględniona** Projektodawca zdecydował się uwzględnić postulat w zakresie mechanizmu opt-out zamiast opt-in tj. dostawca usług komunikacji elektronicznej nie będzie zobowiązany do uzyskania zgody abonenta na uruchomienie usługi fakultatywnego obciążania rachunku, tylko będzie umożliwiał jej dezaktywację. Z uwagi na specyfikę regulacji oraz nieprawidłowości związane z jej obecnym świadczeniem przez dostawcę usługi, projektodawca uznał za zasadne pozostawienie obowiązku potwierdzania przez dostawcę usługi informacji na trwałym nośniku. Po wprowadzonych zmianach do projektowanego przepisu, zgodnie z ust. 7, dostawca usług, będzie potwierdzał abonentowi na trwałym nośniku: a) wybrany przez abonenta próg kwotowy, o którym mowa w ust. 1 lub b) wyrażone albo wycofane żądanie, o którym mowa w ust. 7. Projektodawca uznał, analogicznie jak w przypadku regulacji usługi premium rate, o określeniu w przepisach progów kwotowych tej usługi połączonych z obowiązkiem blokowania przez dostawców usługi możliwości korzystania z usługi z momentem osiągnięcia wybranego przez abonenta progu. Ma to umożliwić większą ochronę abonenta przed nieświadomą aktywacją usługi która niesie za sobą wysokie

			komunikacji elektronicznej, aby wyłączyć mu możliwość korzystania z usługi UFOR (*opt-out*). Przepisy projektu PKE znacząco odbiegają od przepisów Kodeksu i, nie zważając na maksymalny charakter harmonizacji Kodeksu, nakładają na dostawców usług komunikacji elektronicznej szereg wymogów, których w Kodeksie nie ma: • w miejsce kodeksowej możliwości zablokowania usługi na żądanie abonenta (*opt-out*) w projekcie PKE mamy obowiązek uzyskania zgody na świadczenie UFOR (*opt-in*), nakładający zbędną warstwę regulacji na przepisy konsumenckie i dodatkowo obwarowany wymogiem utrwalenia zgody abonenta na trwałym nośniku; • nieobecny w Kodeksie wymóg oferowania progów kwotowych na UFOR połączony z obowiązkiem blokowania możliwości korzystania z usługi z momentem osiągnięcia progu; • nieobecny w Kodeksie próg domyślny na UFOR w wysokości 70 zł, który ma być automatycznie uruchamiany abonentom, którzy nie określili innego progu; • nieobecny w Kodeksie wymóg autoryzacji dla uruchomienia usługi i dodania opłaty za nią do rachunku telekomunikacyjnego, z wykorzystaniem co najmniej jednego czynnika uwierzytelniającego (czyli np. wymóg podania przez abonenta w procesie aktywacji usługi on-line kodu PIN otrzymanego w wiadomości SMS) . Tym samym przepisy projektu PKE w obecnym brzmieniu, w zakresie dotyczącym usług	koszty o których abonent najczęściej dowiaduje się w momencie otrzymania faktury od dostawcy usług. W przypadku gdy abonent nie określi progu kwotowego wyniesie on 100 złotych. Zdaniem projektodawcy kwota ta zapewni abonentom korzystanie z najbardziej popularnych usług UFOR, np. Spotify, Netflix. Abonentom, którym nie odpowiada domyślny próg kwotowy tej usługi, projektowane przepisy przewidują możliwość jego zmiany lub rezygnacji z usługi. W zakresie art. 352 PKE dotyczącego uwierzytelniania UFOR projektodawca uznał za właściwe przyjęcie rozwiązania, które polega na jednoskładnikowym uwierzytelnieniu obciążania rachunku. To rozwiązanie powinno wystarczająco zabezpieczyć użytkowników końcowych przed przypadkową aktywacją niechcianych usług, co wiąże się z dodatkowymi opłatami doliczanymi do rachunków za usługi komunikacji elektronicznej.

			fakultatywnego obciążania rachunku, nie stanowią implementacji Kodeksu, stanowią natomiast krajową inicjatywę wychodzącą ponad wymagania Kodeksu, pomimo maksymalnego poziomu harmonizacji zapisanego w Kodeksie. Zdecydowana większość wymagań dotyczących UFOR zapisanych w projekcie PKE nie tylko nie wynika z Kodeksu, ale jest też niepotrzebna z perspektywy ochrony interesów abonentów. Przedsiębiorcy telekomunikacyjni wdrożyli narzędzia chroniące przed przypadkowym czy niechcianym uruchomieniem usługi, m.in. wprowadzając do procesu wymóg, aby uruchomienie usługi było poprzedzone podaniem przez abonenta kodu PIN otrzymywanego np. SMS-em. W praktyce zatem usługi typu UFOR już dzisiaj muszą być autoryzowane przez abonenta, co eliminuje wszystkie niedoskonałości procesu, które w przeszłości były przyczyną dodania do projektu PKE rygorystycznych wymagań w zakresie UFOR. Jeśli zatem Projektodawca jest zdeterminowany, aby projekt PKE zawierał przepisy chroniące interesy abonentów w obszarze UFOR, to w zupełności wystarczające będą przepisy PKE które: • nałożą na dostawców usług komunikacji elektronicznej obowiązek nieodpłatnego zablokowania na żądanie abonenta możliwości korzystania z usługi fakultatywnego obciążania rachunku (co będzie wykonaniem Kodeksu); • do aktywacji usługi i obciążenia rachunku będą wymagały autoryzowania transakcji przez	

			abonenta (na wzór obecnego art. 352 projektu PKE). Możliwość zablokowania przez abonenta możliwości korzystania z UFOR oraz wymóg autoryzacji przed uruchomieniem usługi podmiotu trzeciego i obciążeniem rachunku razem gwarantują abonentom pełne bezpieczeństwo i kontrolę nad korzystaniem z usługi UFOR. Wymagania dotyczące zgód utrwalanych na trwałym nośniku i progów kwotowych na usługi rozliczane w modelu UFOR, ja zbędne z perspektywy realnych potrzeb abonentów, powinny zostać usunięte z projektu PKE. Można to osiągnąć nadając przepisom projektu PKE następujące brzmienie: *Art. 351. 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej jest obowiązany, na żądanie abonenta, do nieodpłatnego zablokowania abonentowi możliwości korzystania z usługi fakultatywnego obciążania rachunku.* *2. Dostawca usług komunikacji elektronicznej zapewnia dla każdego fakultatywnego obciążania rachunku autoryzację usługi przy pomocy co najmniej jednego z elementów uwierzytelniania należącego do kategorii:* *1) wiedza o czymś, o czym wie wyłącznie abonent,* *2) posiadanie czegoś, co posiada wyłącznie abonent,* *3) cechy charakterystyczne abonenta* *– chyba że przepisy odrębne przewidują wyższy poziom autoryzacji.*	

			3. W przypadku usług fakultatywnego obciążania rachunku świadczonych w sposób powtarzalny autoryzacja może dotyczyć więcej niż jednego fakultatywnego obciążenia rachunku. *4. Dostawca usług, o którym mowa w ust. 1, umożliwia abonentowi dokonanie skutecznej i natychmiastowej rezygnacji z usługi, o której mowa w ust. 3, w każdym czasie, w sposób prosty i wolny od opłat.* Uwzględnienie powyższych postulatów czyni obecny art. 352 projektu PKE zbędnym, a ponadto będzie wymagało wprowadzania niewielkich zmian dostosowawczych w art. 446 ust. 1 pkt 69) i 70) projektu PKE (przepisy dotyczące kompetencji Prezesa UKE do nakładania kar pieniężnych). Ponadto w przypadku uwzględnienia powyższej propozycji zmian dostosowawczych będzie wymagał art. 68 projektu ustawy wprowadzającej PKE, który w takim przypadku powinien uzyskać następujące brzmienie: *Art. 68. W przypadku usług, o których mowa w art. 351 ust. 3 ustawy, o której mowa w art. 1, świadczonych w dniu wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 1, autoryzacje, o których mowa w art. 351 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 1, nie są wymagane przez okres trwania umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawartej z dostawcą usługi komunikacji elektronicznej świadczącym abonentowi również usługę fakultatywnego*	

			obciążania rachunku, lecz nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie ustawy.	
238.	Art. 351-352 oraz art. 446	Wspólne stanowisko (KIKE, KIGEiT, Open Allies, PIKE, MEDIAKOM)	Propozycja zmiany: *Art. 351. 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej jest obowiązany, na żądanie abonenta,* *do nieodpłatnego zablokowania abonentowi możliwości korzystania z usługi fakultatywnego obciążania rachunku. ~~Świadczenie usługi fakultatywnego obciążania rachunku wymaga uzyskania uprzedniej zgody abonenta na uruchomienie tej usługi. Dostawca usług komunikacji elektronicznej utrwala i doręcza abonentowi, na trwałym nośniku, wyrażoną zgodę.~~* *~~2. Zgoda, o której mowa w ust. 1, może zostać udzielona przez wybór progu kwotowego dla usługi fakultatywnego obciążania rachunku dla każdego okresu rozliczeniowego, a w przypadku jego braku – dla każdego miesiąca kalendarzowego.~~* *~~3. Dostawca usług komunikacji elektronicznej jest obowiązany oferować abonentom co najmniej cztery progi kwotowe, które wynoszą 0, 35, 70 i 100 zł. Dostawca ten potwierdza abonentowi na~~*	**Uwaga częściowo uwzględniona** Projektodawca zdecydował się uwzględnić postulat w zakresie mechanizmu opt-out zamiast opt-in tj. dostawca usług komunikacji elektronicznej nie będzie zobowiązany do uzyskania zgody abonenta na uruchomienie usługi fakultatywnego obciążania rachunku, tylko będzie umożliwiał jej dezaktywację. Z uwagi na specyfikę regulacji oraz nieprawidłowości związane z jej obecnym świadczeniem przez dostawcę usługi, projektodawca uznał za zasadne pozostawienie obowiązku potwierdzania przez dostawcę usługi informacji na trwałym nośniku. Po wprowadzonych zmianach do projektowanego przepisu, zgodnie z ust. 7, dostawca usług, będzie potwierdzał abonentowi na trwałym nośniku: a) wybrany przez abonenta próg kwotowy, o którym mowa w ust. 1 lub b) wyrażone albo wycofane żądanie, o którym mowa w ust. 7. Projektodawca uznał, analogicznie jak w przypadku regulacji usługi premium rate, o określeniu w przepisach progów kwotowych tej usługi połączonych z obowiązkiem blokowania przez dostawców usługi możliwości korzystania z usługi z momentem osiągnięcia wybranego przez abonenta progu. Ma to umożliwić większą ochronę abonenta przed nieświadomą aktywacją usługi która niesie za sobą wysokie koszty o których abonent najczęściej dowiaduje się w momencie otrzymania faktury od dostawcy usług.

			~~*trwałym nośniku wybrany przez abonenta próg kwotowy.*~~ ~~*4. W przypadku gdy abonent, udzielając zgody, o której mowa w ust. 1, nie określił progu kwotowego, próg ten wynosi 70 zł dla każdego okresu rozliczeniowego, a w przypadku jego braku – dla każdego miesiąca kalendarzowego.*~~ ~~*5. W momencie osiągnięcia progu kwotowego dostawca usług komunikacji elektronicznej jest obowiązany do:*~~ ~~*1) natychmiastowego poinformowania abonenta o tym fakcie;*~~ ~~*2) zablokowania możliwości nabycia towarów lub usług z wykorzystaniem usługi fakultatywnego obciążania rachunku.*~~ ~~*6. Po osiągnięciu progu kwotowego w danym okresie rozliczeniowym, a w przypadku jego braku – w danym miesiącu kalendarzowym, świadczenie usługi fakultatywnego obciążenia rachunku jest możliwe wyłącznie po określeniu przez abonenta wyższego progu kwotowego, do wysokości tego progu.*~~ ~~*7. Dostawca usług, o którym mowa w ust. 1, umożliwia abonentowi skuteczne i natychmiastowe*	W przypadku gdy abonent nie określi progu kwotowego wyniesie on 100 złotych. Zdaniem projektodawcy kwota ta zapewni abonentom korzystanie z najbardziej popularnych usług UFOR, np. Spotify, Netflix. Abonentom, którym nie odpowiada domyślny próg kwotowy tej usługi, projektowane przepisy przewidują możliwość jego zmiany lub rezygnacji z usługi. W zakresie art. 352 PKE dotyczącego uwierzytelniania UFOR projektodawca uznał za właściwe przyjęcie rozwiązania, które polega na jednoskładnikowym uwierzytelnieniu obciążania rachunku. To rozwiązanie powinno wystarczająco zabezpieczyć użytkowników końcowych przed przypadkową aktywacją niechcianych usług, co wiąże się z dodatkowymi opłatami doliczanymi do rachunków za usługi komunikacji elektronicznej. Przepis dotyczący kary będzie dotyczył niewypełnienia lub nienależytego wypełnienia obowiązku świadczenia usługi fakultatywnego obciążania rachunku.

			~~wycofanie zgody na świadczenie usługi fakultatywnego obciążania rachunku w każdym czasie, w sposób prosty i wolny od opłat.~~ *~~Art. 352.~~ 2. Dostawca usług komunikacji elektronicznej zapewnia dla każdego fakultatywnego obciążania rachunku autoryzację usługi przy pomocy co najmniej jednego z elementów uwierzytelniania należącego do kategorii:* *1) wiedza o czymś, o czym wie wyłącznie abonent,* *2) posiadanie czegoś, co posiada wyłącznie abonent,* *3) cechy charakterystyczne abonenta* *– chyba że przepisy odrębne przewidują wyższy poziom autoryzacji.* *3. W przypadku usług fakultatywnego obciążania rachunku świadczonych w sposób powtarzalny autoryzacja może dotyczyć więcej niż jednego fakultatywnego obciążenia rachunku.* *4. Dostawca usług, o którym mowa w ust. 1,*	

			umożliwia abonentowi dokonanie skutecznej i natychmiastowej rezygnacji z usługi, o której mowa w ust. 3, w każdym czasie, w sposób prosty i wolny od opłat. *Art. 446. 1. Kto:* *[…]* *69) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek ~~uzyskania zgody abonenta na świadczenie usługi fakultatywnego obciążania rachunku~~ zablokowania abonentowi możliwości korzystania z usługi fakultatywnego obciążania rachunku, o którym mowa w art. 351 ust. 1,* *~~70) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki określone w art. 351 ust. 3–7 oraz art. 352 ust. 1 i 3,~~* *[…]* Izba postuluje ograniczenie regulacji dotyczącej UFOR do nałożenia na dostawców komunikacji elektronicznej obowiązku nieodpłatnego zablokowania na żądanie abonenta możliwości korzystania z usługi fakultatywnego obciążania rachunku (opt-out) oraz do pozostawienia obowiązku autoryzacji transakcji przez abonenta.	

			Jedynym nawiązaniem do UFOR w Kodeksie jest wskazanie w załączniku VI część A lit. h) Kodeksu *„usługi dodatkowej dezaktywacji fakturowania stron trzecich (facility to deactivate third party billing)”* jako jednej z usług dodatkowych, której świadczenia państwa członkowskie mogą wymagać od dostawców usług komunikacji elektronicznej. Zgodnie z przepisami Kodeksu Polska nie musi zatem wdrażać żadnych wymagań w zakresie UFOR, ewentualnie przepisy PKE powinny wymagać od dostawcy usług komunikacji elektronicznej wyłącznie, aby na żądanie abonenta dostawca wyłączył żądającemu abonentowi możliwość korzystania z UFOR (*opt-out*). Tymczasem przepisy projektu PKE znacząco odbiegają od przepisów Kodeksu i nie zważając na maksymalny charakter harmonizacji nakładają na dostawców usług komunikacji elektronicznej szereg wymogów, których w Kodeksie nie ma: • w miejsce kodeksowej możliwości zablokowania usługi fakturowania na żądanie abonenta (*opt-out*) mamy obowiązek uzyskania zgody na świadczenie UFOR (*opt-in*), nakładający zbędną warstwę regulacji na przepisy konsumenckie i dodatkowo obwarowany wymogiem	

			utrwalenia zgody abonenta na trwałym nośniku; • nieobecny w Kodeksie wymóg oferowania progów kwotowych na UFOR połączony z obowiązkiem blokowania możliwości korzystania z usługi z momentem osiągnięcia progu; • nieobecny w Kodeksie próg domyślny na UFOR w wysokości 70 zł, który ma być uruchamiany abonentom, którzy nie określili innego progu; nieobecny w Kodeksie wymóg autoryzacji. Nie ulega zatem wątpliwości, że przepisy projektu PKE w zakresie dotyczącym UFOR, nie stanowią implementacji Kodeksu, stanowią natomiast krajową inicjatywę wychodzącą ponad wymagania Kodeksu, pomimo maksymalnego poziomu harmonizacji zapisanego w Kodeksie. Z posiadanych przez Izbę informacji wynika, w żadnym innym kraju UE regulacje dotyczące usług typu *direct carrier billing* („DCB") objętych definicją UFOR, nie są tak rygorystyczne jak w projektowanej ustawie, w szczególności w żadnym innym kraju nie wprowadzono przymusowego modelu *opt-in* dla tego typu usług.	

			Podkreślenia wymaga, że tak rygorystyczne regulacje dotyczące UFOR doprowadzą do znaczącego ograniczenia rynku takich usług, a tym samym naruszą istniejącą równowagę konkurencyjną, czyniąc usługi świadczone przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych mniej atrakcyjnymi i bardziej skomplikowanymi w stosunku do analogicznych usług świadczonych przez inne podmioty, które nie zostaną objęte takimi regulacjami (np. BLIK). Od początku prac nad projektem PKE potrzeba wprowadzenia regulacji UFOR uzasadniana była przez projektodawcę przykładami nieprawidłowego działania usług typu DCB. Izba pragnie wskazać, że przedsiębiorcy telekomunikacyjni, we współpracy m.in. z dostawcami serwisów oferowanych w modelu DCB, wypracowali szereg rozwiązań, których celem było powszechne usunięcie wszelkich nieprawidłowości w tym zakresie i standaryzacja usług świadczonych w modelu DCB. Zdaniem Izby rygorystyczne wymagania w zakresie UFOR nie są już potrzebne, gdyż obecnie: • nie ma możliwości aktywacji usług DCB z wykorzystaniem karty SIM umieszczonej w modemie albo routerze (a takie przypadki	

			były wskazywane jako uzasadnienie dla wprowadzenia do projektu PKE rygorystycznych wymagań dotyczących UFOR); • aktywacja każdej usługi DCB wymaga autoryzacji przez abonenta, np. kodem PIN; • aktywacja każdej usługi DCB jest od razu potwierdzana wiadomością SMS; • każdy abonent na fakturze otrzymuje informację o cenie usługi i jej dostawcy; • każdy abonent może w dowolnym momencie i bez opłat zażądać od operatora komórkowego wyłączenia możliwości korzystania z usług DCB. W praktyce zatem usługi typu UFOR już dzisiaj muszą być autoryzowane przez abonenta, co eliminuje wszystkie niedoskonałości procesu, które w przeszłości były przyczyną dodania do projektu PKE rygorystycznych wymagań w zakresie UFOR. W celu ochrony interesów konsumentów w zupełności wystarczające zatem będą przepisy PKE, które: • nałożą na dostawców usług komunikacji elektronicznej obowiązek nieodpłatnego zablokowania na żądanie abonenta możliwości korzystania z usługi fakultatywnego	

			obciążania rachunku (co będzie wykonaniem Kodeksu); • będą wymagały autoryzowania transakcji przez abonenta do aktywacji usługi i obciążenia rachunku. Możliwość zablokowania przez abonenta możliwości korzystania z UFOR oraz wymóg autoryzacji przed uruchomieniem usługi podmiotu trzeciego i obciążeniem rachunku razem gwarantują abonentom pełne bezpieczeństwo i kontrolę nad korzystaniem z usługi UFOR. Wymagania dotyczące zgód utrwalanych na trwałym nośniku i progów kwotowych na usługi rozliczane w modelu UFOR, jako zbędne z perspektywy realnych potrzeb abonentów, powinny zostać usunięte z projektu PKE	
239.	Art. 351 ust. 4	Wspólne stanowisko (KIKE, KIGEiT, Open Allies, PIKE, MEDIAKOM)	<u>Propozycja zmiany</u> *Art. 351. 1. Świadczenie usługi fakultatywnego obciążania rachunku wymaga uzyskania uprzedniej zgody abonenta na uruchomienie tej usługi. Dostawca usług komunikacji elektronicznej utrwala i doręcza abonentowi, na trwałym nośniku, wyrażoną zgodę.* *[...]* *4. W przypadku gdy abonent, udzielając zgody, o której mowa w ust. 1, nie określił progu kwotowego,*	**Uwaga częściowo uwzględniona** Projektodawca uznał za zasadne określenie domyślnej kwoty 100 zł, w przypadku gdy abonent nie określi progu kwotowego dla usługi UFOR. Zdaniem projektodawcy kwota ta zapewni abonentom korzystanie z najbardziej popularnych usług UFOR, np. Spotify, Netflix. Abonentom, którym nie odpowiada domyślny próg kwotowy tej usługi, projektowane przepisy przewidują możliwość jego zmiany, w tym podwyższenia progu kwotowego odpowiednio do swoich potrzeb.

			próg ten wynosi ~~70~~ <u>100</u> zł dla każdego okresu rozliczeniowego, a w przypadku jego braku – dla każdego miesiąca kalendarzowego. *[...]* Jeśli postulaty określone w wierszu powyżej nie zostaną uwzględnione Izba postuluje określenie domyślnego progu, o którym mowa w projektowanym art. 351 ust. 4 PKE, na kwotę 100 zł. Próg domyślny w wysokości 70 zł został wprowadzony do projektowanych przepisów już kilka lat temu, podczas prac legislacyjnych nad projektem PKE prowadzonych w poprzedniej kadencji Sejmu. Przez ten czas inflacja spowodowała, że kwota 70 zł nie jest już wystarczająca. Biorąc pod uwagę, że ceny towarów i usług wciąż rosną, projektowane przepisy muszą być tak skonstruowane, aby wysokość domyślnego progu kwotowego w nadchodzących latach nie utrudniała abonentom możliwości korzystania z najbardziej popularnych usług rozliczanych w modelu UFOR. Tym bardziej, że domyślny próg kwotowy na usługi rozliczane w modelu UFOR zapisywany jest w przepisach rangi ustawy, a więc podniesienie tego progu w przyszłości będzie wymagało nowelizacji ustawy, co zwiększa	

			prawdopodobieństwo, że raz określony domyślny próg kwotowy nie będzie waloryzowany przez wiele lat.	
8.3. Rozdział 3. Usługa powszechna (art. 357 – 377)				
240.	Art. 357 ust. 1	ZTK	w art. 357 ust. 1 in principio projektu pke projektodawca określając pojęcie usługi powszechnej przed wymienieniem dwóch usług ją tworzących winien użyć pauzy lub dwukropka po słowie „stanowią"; tego rodzaju poprawkę należy wprowadzić w art. 357 ust. 1 in principio projektu pke.	Uwaga uwzględniona Propozycja brzmienia art. 357 ust. 1: Art. 357. 1. Usługę powszechną stanowią: usługa adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu i usługa komunikacji głosowej, świadczone z wykorzystaniem dowolnej technologii,...
241.	Art. 357-358, 375	PIIT	Obecne brzmienie projektowanego art. 357 ust. 3 PKE umożliwia ograniczenie usługi powszechnej tylko do usługi głosowej, nie dając analogicznego uprawnienia dla usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu. W efekcie usługa adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu zawsze będzie musiała być świadczona wraz usługą komunikacji głosowej. Postulujemy zatem nadanie art. 357 ust. 3 następującego brzmienia: *„3. Konsument może żądać ograniczenia zakresu usług, o których mowa w ust. 1, wyłącznie do usługi komunikacji głosowej albo usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu. W takim przypadku przedsiębiorca świadczący usługi, o których mowa w ust. 1, nie może żądać opłat innych niż opłaty z tytułu świadczenia usługi komunikacji głosowej albo usługi adekwatnego*	**Uwaga nieuwzględniona** Taki kształt usługi powszechnej wynika z EKŁE, która w art. 84 ust 4 przewiduje możliwość ograniczenia usługi powszechnej przez konsumenta do połączeń głosowych. Biorąc pod uwagę penetrację ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej, która zapewnia dostęp do usługi powszechnej, w rozumieniu Pke, na terenie całego kraju, wprowadzenie RAT nie jest konieczne.

			szerokopasmowego dostępu do internetu. Jeżeli żądanie ograniczenia zakresu usług złożone zostaje w trakcie obowiązywania umowy, dostawca usług może dochodzić od konsumenta roszczenia na zasadach określonych w art. 305 ust. 3. Ponadto proponujemy możliwość zdefiniowania także tzw. RAT (Rational Access Threshold), który określałby kwotę racjonalnego dofinasowania do usług adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu. Rozwiązania tego typu stosowane są stosowane w celu ograniczenia nieracjonalnych żądań lub realizacji inwestycji trudnych do zrealizowania, których koszt jest niewspółmierny do pozostałych inwestycji (a użytkownik końcowy i tak może być nimi zainteresowany i może współfinansować przyłącze). Kwota przekraczająca RAT jest finansowana przez samego zainteresowanego usługą użytkownika. Rozwiązania typu RAT są stosowane np. we Francji, Irlandii, Grecji, Islandii, czy Wielkiej Brytanii. Poziom RAT określałoby rozporządzenie, biorąc pod uwagę koszty realizacji inwestycji/świadczenia pobudowania przyłącza. W związku z tym postulujemy nadanie art. 358 następującego brzmienia: *Art. 358.* *Minister właściwy do spraw informatyzacji może określić, w drodze rozporządzenia, minimalną wymaganą przepustowość łącza dla usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu oraz racjonalny próg dofinansowania i*	

			warunki jego stosowania, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia konsumentom udziału w życiu społecznym i gospodarczym przez możliwość korzystania z aplikacji, o których mowa w art. 357 ust. 2.	
242.	Art. 377	Stowarzyszenie Nowoczesnej Edukacji Prawnej	Wnosimy o określenie, że Prezes Urzędu informuje o takim zaprzestaniu w BIP UKE. Domagamy się m.in. poszerzenia zakresu informacji publikowanych w Biuletynie Informacji Publicznej. Uważamy, że im szersza będzie wiedza o praktyce stosowania przepisów, tym większy efekt regulacyjny można uzyskać. Przedsiębiorcy, użytkownicy, prawnicy i inni interesariusze będą mieli szerszy dostęp do metod rozumowania organów, a zatem do zasad przestrzegania prawa w konkretnych przypadkach. Art. 5 ustawy o dostępie do informacji publicznej oraz art. 444 projektowanej ustawy zapewnia konieczność uwzględnienia przy publikacji ochrony danych osobowych i tajemnicy przedsiębiorstwa.	**Uwaga wyjaśniona** Prezes UKE może publikować decyzje na BIP UKE, a także dostęp do nich jest możliwy w trybie wnioskowym – dostępu do informacji publicznej.
8.4. Rozdział 4. Odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usług komunikacji elektronicznej (art. 358 – 387)				
243.	Art. 380 ust. 3	Wspólne stanowisko (KIKE, KIGEiT, Open Allies, PIKE, MEDIAKOM)	<u>Propozycja zmiany:</u> *3. Reklamację wnosi się:* *(…)* *4) na adres poczty elektronicznej wskazany w umowie o świadczenie usług komunikacji elektronicznej* *<u>lub na adres innego środka komunikacji elektronicznej wskazanego przez dostawcę;</u>*	**Uwaga nieuwzględniona** Zdaniem projektodawcy wskazane sposoby wnoszenia reklamacji są różnorodne i wystarczające. Zapewniają one możliwość efektywnego wniesienia reklamacji przez abonenta.

			~~*5) na adres innego środka komunikacji elektronicznej, o ile dostawca usług umożliwia korzystanie z innego środka komunikacji elektronicznej.*~~ W pełni rozumiemy potrzebę zapewnienia możliwości kontaktu z dostawcą i załatwiania spraw zdalnie. Dotyczy to także składania reklamacji, stąd nasza uwaga nie powinna być rozumiana jako jakiekolwiek ograniczenie w tym zakresie. Wskazujemy natomiast na zasadność połączenia pkt 4) i 5) oraz danie dostawcom alternatywy. Obecnie część operatorów posiada formularze kontaktowe za pomocą których możliwe jest zdalne składanie reklamacji. Formularz jest skonstruowany w ten sposób, że reklamacja od razu trafia do odpowiedniej komórki organizacyjnej. Nadto, formularze są pomocne dla klienta, gdyż pomagają mu nie pominąć wymaganych elementów reklamacji, a co za tym idzie skrócić termin jej rozpatrzenia. Nałożenie wymogu korzystania z poczty elektronicznej zmusi część dostawców do zbudowania rozwiązań organizacyjnych do zarządzania zbiorczą skrzynką mailową oraz ręcznego zarządzania otrzymanymi reklamacjami. Jest to zbędne jeżeli dostawca udostępnia formularz on-line. Nadto, prowadzić może do większej liczby błędów w procesie rozpatrywania reklamacji (ze względu na większy	

			udział czynnika ludzkiego). Proponujemy zatem, aby obie te możliwości były wskazane jako alternatywne.	
244.	Art. 380 ust 5	Federacja Konsumentów	Ostatnie zdanie proponowanego przepisu, wprowadzające wysłanie w terminie 30 dni odpowiedzi na reklamację jako przesłanki jej terminowego rozpatrzenia stanowi odstępstwo od zasady doręczenia, ustanowionej art. 61 Kodeksu cywilnego, w myśl której oświadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, jest złożone z chwilą, gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła się zapoznać z jego treścią. Należy tu przypomnieć, że konsument nie ma żadnego wpływu na to w jaki sposób dostawca wysyła odpowiedź (podczas gdy dostawca wybiera kontrahenta do tej czynności), nadto, że od chwili rozpatrzenia reklamacji konsument traci ochronę w razie sporu (np. przed zawieszeniem usług), tymczasem nie wie nawet, że postępowanie reklamacyjne się zakończyło, jeśli przesyłka z odpowiedzią do niego nie dotarła. Proponujemy więc pozostanie przy zasadach ogólnych prawa cywilnego i wykreślenie ostatniego zdania z art. 380 ust. 5.	**Uwaga nieuwzględniona** Projektodawca uznał, że aktualne brzmienie przepisu dotyczącego reklamacji jest wystarczające. W art. 380 ust. 4 wskazał elementy które w szczególności powinna zawierać reklamacja. W pkt 9 tego ustępu określono, że jest nim wskazanie przez abonenta sposobu, w jaki ma zostać przekazana odpowiedź na reklamację. Abonent składający reklamację ma więc możliwość określenia sposobu przekazania odpowiedzi na reklamację, a wybierając drogę pisemną musi się liczyć z ewentualnymi opóźnieniami lub utrudnieniami w otrzymaniu odpowiedzi. Możliwość wyboru przez abonenta sposobu otrzymania odpowiedzi poprzez przesłanie jej na adres poczty elektronicznej może być bardziej bezpieczne i efektywne. Przepis ten ma na celu ochronę abonenta przed skutkami nadmiernie długotrwałego rozpatrywania reklamacji przez dostawcę usług. Niezależnie od wyżej wskazanego przepisu abonent może dochodzić swoich prawa na gruncie przepisów ogólnych prawa cywilnego.
245.	Art. 384	PIIT	Art. 384 ust. 7-8 - zaprzestanie świadczenia usług	**Uwaga częściowo uwzględniona**

			Art. 384 PKE ma stanowić implementację litery e) części A załącznika VI do EKŁE, która dopuszcza i rozróżnia przypadki odłączenia i ograniczenia świadczenia usług komunikacji elektronicznej. W związku z tym, w celu prawidłowej implementacji EKŁE do polskiego porządku prawnego konieczne jest uwzględnienie w art. 384 PKE przypadku możliwości ograniczenia świadczenia usługi komunikacji elektronicznej, w sytuacji opóźnienia abonenta z zapłatą, przed odłączeniem świadczenia usługi, z obowiązkiem dostawcy usług uprzedniego powiadomienia abonenta o zamiarze ograniczenia usługi dostawca, jeżeli abonent ten nie uregulował zaległych należności. Postulujemy następującą zmianę art. 384 ust. 7 i 8 *7. Dostawca usług telekomunikacyjnych wobec którego abonent opóźnia się z zapłatą za świadczoną usługę przed zawieszeniem świadczenia usługi, o którym mowa w ust. 1, może ograniczyć świadczenie usługi. Po upływie terminu płatności za usługę dostawca powiadamia abonenta o czasowym ograniczeniu jej świadczenia do dnia uiszczenia płatności za tę usługę. Dostawca usług telekomunikacyjnych, niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni od zapłaty zaległych należności z tytułu świadczenia usługi, wznawia świadczenie usługi lub jej części.* *8. Powiadomienie, o którym mowa w ust. 1 i 6-7, doręcza się bezpłatnie na trwałym nośniku na wskazany przez abonenta do kontaktu adres korespondencyjny, adres poczty elektronicznej lub adres innego środka komunikacji elektronicznej,*	Projektodawca zdecydował się na wprowadzenie możliwości ograniczenia świadczenia usługi przez dostawcę, przed ich zawieszeniem w przypadku niezapłacenia przez abonenta zaległych należności. Zarówno ograniczenie jak i zawieszenia świadczenia usług pozostawione jest dostawcy jako fakultatywne rozwiązanie, z którego nie musi korzystać. W przypadku uporczywego zalegania z płatnościami za świadczone usługi, dostawca może zawiesić świadczenie usługi z pomięciem przepisów dotyczących uprzedniego jej ograniczenia.

			jeżeli dostawca usług umożliwia korzystanie z innego środka komunikacji elektronicznej.	
8.5. Rozdział 5. Tajemnica komunikacji elektronicznej oraz dane użytkowników końcowych (art. 388 – 407)				
246.	Ogólna	Polskie Stowarzyszenie Marketingu SMB	W projekcie PKE należy zawrzeć prawną definicję marketingu bezpośredniego, aby pojęcie to nie podlegało dowolnej oraz lakonicznie uzasadnianej interpretacji ze strony regulatorów. Należy także podkreślić, że w polskim porządku prawnym brakuje definicji marketingu bezpośredniego, gdy jednocześnie projekt PKE przewiduje istotne sankcje wobec osób lub podmiotów, które naruszają regulacje art. 400 projektu PKE. Konieczne jest więc odpowiednie doprecyzowanie przepisów ustawy, aby nie budziło wątpliwości za co dokładnie przedsiębiorcy mogą zostać ukarani. Przedstawiamy zatem swoją propozycję definicji marketingu bezpośredniego, która powinna zostać włączona do art. 2 projektu PKE. Propozycja ta jest zbieżna z najbardziej aktualnym projektem rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie poszanowania życia prywatnego oraz ochrony danych osobowych w łączności elektronicznej i uchylającego dyrektywę 2002/58/WE (rozporządzenie w sprawie prywatności i łączności elektronicznej). Zgodnie z aktualnym projektem ww. aktu prawnego: 'direct marketing communications' means any form of advertising, whether written or oral, sent via	**Uwaga nieuwzględniona** Należy wskazać, że omawiany przepis stanowi implementację przepisów unijnych, gdzie nie zawarto definicji marketingu bezpośredniego. Odnosząc się do propozycji wprowadzenia postanowień projektu rozporządzenia ePrivacy należy wskazać, że wciąż jest to projekt, zatem nie jest zasadne wzorowanie się na jego przepisach. W przypadku wejścia w życie rozporządzenia ePrivacy, będzie ono bezpośrednio stosowane w Polsce, włącznie z potencjalnie zastosowanymi w regulacji definicjami. Pojęcie to występuje także w Prawie telekomunikacyjnym i nie zostało zdefiniowane.

			a publicly available electronic communications service directly to one or more specific end-users, including the placing of voice-to-voice calls, the use of automated calling and communication systems with or without human interaction, electronic message etc. Stoimy na stanowisku, że powyższą propozycję można przyjąć jako podstawę dla definicji marketingu bezpośredniego w projekcie PKE. W języku polskim brzmiałaby ona w następujący sposób: „marketing bezpośredni - jakakolwiek forma reklamy przekazywana w sposób bezpośredni z wykorzystaniem publicznie dostępnych środków komunikacji elektronicznej (w tym połączeń głosowych, automatycznych systemów wywołujących, wiadomości elektronicznych itp) do jednego lub większej liczby oznaczonych użytkowników końcowych”. Uwaga skrócona. Pełna treść dostępna na stronie RPL	
247.	Art. 388 ust. 2	Stowarzyszenie BIT	Dlaczego ochroną informacji objętych tajemnicą komunikacji elektronicznej objęto wyłącznie dane, o których mowa w ust. 1 pkt 2–5? Nie rozciągnięto takiej ochrony na dane, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 to znaczy danych dotyczących użytkownika oraz na komunikat elektroniczny. Frazie	**Uwaga nieuwzględniona** Art. 388 ust. 2 odnosi się do podstaw przetwarzania danych, o których mowa w ust. 1 pkt 2-5, a zatem dotyczy również danych z pkt 2 czyli treści komunikatu. Komunikat elektroniczny znajduje się w zakresie informacji objętych tajemnicą komunikacji elektronicznej. W kontekście danych

			„o których mowa w ust. 1 pkt 2–5,” Proponuje się nadać brzmienie „o których mowa w ust. 1.”	dotyczących użytkownika innych niż te określone w pkt 2-5, przetwarzanie odbywa się na podstawie przepisów o ochronie danych osobowych.
248.	Art. 388 ust. 2, 3, 4 Art. 394 ust. 1 Art. 396	Stowarzyszenie BIT	Przedsiębiorca telekomunikacyjny świadczący usługi telekomunikacyjne (dostawca usług telekomunikacyjnych) przetwarza dane dotyczące użytkownika (abonenta). Natomiast dostawca usług telekomunikacyjnych nie przetwarza, a tym samym nie ma dostępu do komunikatu elektronicznego, danych transmisyjnych, danych o lokalizacji, danych o próbach uzyskania połączenia między zakończeniami sieci, w tym dane o nieudanych próbach połączeń, Z kolei operator sieci telekomunikacyjnej natomiast operatorem sieci telekomunikacyjnej, jako podmiot właściwy w sprawie eksploatacji sieci telekomunikacyjnej przetwarza komunikat elektroniczny, dane transmisyjne, dane o lokalizacji, dane o próbach uzyskania połączenia między zakończeniami sieci, w tym dane o nieudanych próbach połączeń. Dlatego proponuje się właściwego używania określeń: Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, przedsiębiorca telekomunikacyjny, dostawca usług, operator. Nieprzestrzeganie tych zasad może prowadzić do nieskuteczności przepisów.	**Uwaga nieuwzględniona** Tajemnica telekomunikacyjna odnosi się nie tylko do usług świadczonych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych, ale również przez dostawców usług komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numeracji. Zakres podmiotowy przepisów jest wskazany prawidłowo.
249.	Art. 388 i 389	IAB Polska	W pierwszej kolejności należy wskazać, że Europejski Kodeks Łączności Elektronicznej nie	**Uwaga nieuwzględniona**

			reguluje tajemnicy komunikacji. W zakresie obowiązku zachowania tajemnicy odnosi się wyłącznie do tajemnicy handlowej i obowiązku jej przestrzegania zgodnie z przepisami prawa krajowego i unijnego. Postanowienia dotyczące tajemnicy w PKE są w zasadzie powtórzeniem dotychczasowej regulacji Prawa telekomunikacyjnego z zastrzeżeniem, że poufność komunikacji elektronicznej uregulowana w art. 388 i art. 389 projektu PKE odnosi się już nie tylko do usług świadczonych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych, ale także przez dostawców usług łączności interpersonalnej. **1.1.** Przetwarzanie danych o lokalizacji na potrzeby usług o wartości wzbogaconej W art. 2 pkt 79 PKE wprowadzono definicję usługi o wartości wzbogaconej, poprzez którą należy rozumieć: *„każdą usługę komunikacji elektronicznej wymagającą przetworzenia danych o lokalizacji”*. Z kolei, w art. 394 ust. 4 PKE wskazano, że dane o lokalizacji mogą być przetwarzane wyłącznie dla celów niezbędnych do świadczenia usług o wartości wzbogaconej.	Prace nad projektem rozporządzenia ePrivacy nie zostały zakończone zatem nie jest zasadne powoływanie się na jego przepisy. Przepisy dotyczące przetwarzania danych w kontekście usługi o wartości wzbogaconej stanowią wdrożenie dyrektywy 2002/58 o prywatności.

			Przepis art. 394 ust. 4 PKE wzorowany jest na obecnie obowiązującym art. 166 Prawa telekomunikacyjnego, który z kolei stanowi implementację art. 9 dyrektywy 2002/58/WE. Ta ostatnia regulacja ma zostać uchylona z chwilą przyjęcia Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie poszanowania życia prywatnego oraz ochrony danych osobowych w łączności elektronicznej i uchylające dyrektywę 2002/58/WE (tzw. rozporządzenie o e-Prywatności, projekt z dnia 10 stycznia 2017 r.; COM(2017)). Należy w związku z tym podkreślić, że w obecnie procedowanym projekcie Rozporządzenia o e-Prywatności brak jest odwołania do usług o wartości wzbogaconej, w szczególności dopuszczalności przetwarzania danych o lokalizacji nie uzależnia się od tego, aby przetwarzane było dokonywane wyłącznie dla celów niezbędnych do świadczenia usług o wartości wzbogaconej. Projektodawca europejski za wystarczającą gwarancję ochrony interesów użytkownika uznał bowiem - w sytuacji, gdy dane nie są zanonimizowane - obowiązek pozyskania zgody użytkownika. W związku z powyższym, proponowany przepis art. 394 ust. 4 PKE, jako niezgodny z projektem Rozporządzenia o e-Prywatności, należy usunąć.	

250.	Art. 389 ust 5	PIIT	Wysyłka komunikatów w interesie publicznym do użytkowników końcowych Art. 389 ust. 5 projektu PKE zakłada wprowadzenie nowego przepisu, który wskazuje, że podmiot uczestniczący w wykonywaniu działalności komunikacji elektronicznej w sieciach publicznych oraz podmioty z nim współpracujące na zlecenie organów administracji publicznej, mogą wysyłać komunikaty w interesie publicznym do użytkowników końcowych. Warto podkreślić, że w/w regulacja nie wynika z przepisów EKŁE. Ponadto, przepisy art. 389 dotyczące zobowiązania do zachowania zostały zaczerpnięte z art. 160 ustawy Pt, z tym wyjątkiem, że art. 389 ust. 5 projektu ustawy PKE jest przepisem nowym dotychczas niewystępującym w ustawie Prawo telekomunikacyjne. Cel projektowanej regulacji, jak i brzmienie projektowanego przepisu, budzą poważne wątpliwości natury legislacyjnej. Art. 389 ust. 5 projektu ustawy PKE zawiera niewątpliwie upoważnienie ustawowe do wysyłki komunikatów elektronicznych w interesie publicznym do użytkowników końcowych. Budzi on jednak szereg wątpliwości o charakterze konstytucyjnym oraz systemowym. Przepis sformułowany jest niejasno oraz nieprecyzyjnie, nie wskazując z jakiego powodu, oraz jakimi zasadami organy administracji publicznej miałby się kierować, zlecając wysyłkę komunikatów elektronicznych w interesie publicznym. Ponadto, wysyłka komunikatów elektronicznych mogłaby zostać zlecona	**Uwaga uwzględniona**

			podmiotom współpracującym z podmiotom uczestniczącym w wykonywaniu działalności komunikacji elektronicznej w publicznych sieciach telekomunikacyjnych. W myśl przepisu, taka wysyłka mogłaby zostać zlecona takiemu podmiotowi jak np. gospodarstwo rolno-produkcyjne, firmie sprzątającej, firmie transportowej, firmie cateringowej prowadzącej bufet pracowniczy, z uwagi jedynie na współpracę z podmiotom uczestniczącym w wykonywaniu działalności komunikacji elektronicznej. Biorąc pod uwagę, że wskazane podmioty współpracujące nie mogłyby zoperacjonalizować działań i wysłać komunikatu elektronicznego, nie dysponując danymi użytkowników końcowych (bo niby skąd i na jakiej podstawie), przepis art. 389 ust.5 projektu PKE będzie od początku obowiązywania w trwały sposób niewykonalny. Wątpliwości natury legislacyjnej, trwała niewykonalność, nieprzystawalność do systemu społeczno-gospodarczego powinny być powodem do usunięcia tego przepisu z obrotu prawnego. Zwracamy uwagę, że przedsiębiorcy telekomunikacyjni od 2018 r. są zobowiązani na podstawie art. 21a ustawy o zarządzaniu kryzysowym do wysyłania na żądanie dyrektora Rządowego Centrum Bezpieczeństwa SMS-ów związanych z sytuacjami zagrożenia. Jest to realizacja obowiązku nałożonego na operatorów w interesie publicznym, polegająca na przekazywaniu informacji o sytuacjach kryzysowych, alarmujących społeczeństwo o wystąpieniu lub potencjalnym	

			zagrożeniu. Regulacja ta dokonała wczesnej, wyczerpującej implementacji art. 110 EKŁE w zakresie publicznego systemu ostrzegania (informacja taka została przekazana do KE). W przypadku wysyłki wiadomości Alert RCB, obowiązki operatorów odnoszą się jednak do bezpieczeństwa życia ludzkiego, natomiast przedstawiona w projektowanej ustawie propozycja wychodzi dalece poza sytuacje zagrożenia i zakłada wysyłkę informacji, która można by uznać za komunikaty promocyjne, marketingowe. Przepis art. 21a zawiera również delegację ustawową do wydania rozporządzenia, które określa sposób i tryb współpracy dyrektora RCB z operatorem w celu realizacji obowiązku, niezbędne elementy komunikatu oraz sposób jego przekazywania użytkownikom końcowym. Pomiędzy Dyrektorem RCB a operatorami zostały zawarte dodatkowe (dwustronne) porozumienia lub określone procedury, które w myśl przepisów doprecyzowują szerzej kwestie techniczne na potrzeby przekazywania komunikatów Alert RCB przez każdego z operatorów (w zależności o możliwości technicznych każdego z operatorów). Z perspektywy praktycznych problemów związanych z projektowanym przepisem art. 389 ust. 5 projektu PKE konieczne jest wskazanie na następujące kwestie: • krąg podmiotów, które miałyby móc realizować wysyłkę - z brzmienia przepisu wynika, że chodzi zarówno o podmioty uczestniczące w wykonywaniu działalności komunikacji	

			elektronicznej w publicznych sieciach telekomunikacyjnych, jak i o podmioty z nimi współpracujące. Rodzi to wątpliwość czy podmiot współpracujący może samodzielnie decydować o wykorzystaniu w celu wysyłki danych użytkowników nie będących jego klientami; • krąg podmiotów zlecających wysyłkę – wykorzystanie zwrotu odnoszącego się ogólnie do szerokiego katalogu organów administracji publicznej (zgodnie z art. 5 § 2 pkt 3 KPA organami administracji publicznej są ministrowie, centralne organy administracji rządowej, wojewodowie, działające w ich lub we własnym imieniu inne terenowe organy administracji rządowej (zespolonej i niezespolonej), organy jednostek samorządu terytorialnego oraz organy i podmioty wymienione organy i pod powołane z mocy prawa lub na podstawie porozumień Postulujemy usunięcie z art. 389 ust. 5 z projektu ustawy PKE. Uwaga skrócona. Pełna treść dostępna na stronie RPL	
251.	Art. 394-395 i art. 403 - 407	IAB Polska	Ponadto, niezależnie od powyższych wątpliwości, wydaje się, że obowiązki wynikające z przepisów art. 394-395 oraz art. 403-407 PKE powinny zostać usunięte, ponieważ regulują one kwestie, które są już uregulowane w RODO, ustawie o ochronie danych osobowych i rozporządzeniu 611/2013.	**Uwaga nieuwzględniona** Nie jest możliwe wykreślenie przedmiotowych przepisów, gdyż stanowią w tym zakresie wdrożenie art. 4 dyrektywy 58/2002 oraz rozporządzenia Komisji (UE) Nr 611/2013 z 24.6.2013 r. w sprawie środków mających zastosowanie przy powiadamianiu o przypadkach naruszenia danych

			Ewentualnie, przepisy w tym zakresie powinny zostać zastąpione odesłaniem do odpowiedniego stosowania przepisów RODO w zakresie obowiązków zapewnienia bezpieczeństwa, zgłaszania i dokumentowania naruszeń. Wymogi RODO zawierają w sobie wszystkie niezbędne wymogi dyrektywy o e-Prywatności. Nie jest wskazane utrzymywanie dwóch równoległych regulacji w tym obszarze.	osobowych, na mocy dyrektywy 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady o prywatności i łączności elektronicznej. Należy wskazać, że art. 95 RODO stanowi, iż RODO „nie nakłada dodatkowych obowiązków na osoby fizyczne ani prawne co do przetwarzania w związku ze świadczeniem ogólnodostępnych usług łączności elektronicznej w publicznych sieciach łączności w Unii w sprawach, w których podmioty te podlegają szczegółowym obowiązkom mającym ten sam cel określonym w dyrektywie 2002/58/WE.” Opinia 5/2019 Europejskiej Rady Ochrony Danych w sprawie wzajemnej zależności między dyrektywą o prywatności i łączności elektronicznej a RODO wskazuje, iż zgodnie z art. 95 RODO dostawcy usług łączności elektronicznej, którzy zgłosili naruszenie ochrony danych osobowych zgodnie z obowiązującym krajowym prawodawstwem dotyczącym prywatności i łączności elektronicznej, nie muszą osobno powiadamiać organów ochrony danych o tym samym naruszeniu zgodnie z art. 33 RODO. Wypełnienie obowiązku informowania Prezesa UODO o naruszeniu danych osobowych, o którym mowa w art. 404 ust. 4 Pke będzie zatem wystarczające. Powyższe stanowisko znalazło odzwierciedlenie w uzasadnieniu do Pke.
252.	Art. 400 plus uwaga ogólna	IAB Polska	Na wstępie warto rozważyć, czy kwestie marketingu bezpośredniego i informacji handlowej powinny być w ogóle regulowane przez przepisy PKE i jakie stoi za tym uzasadnienie. Zgodnie bowiem z EKŁE, przepisy wdrażające dyrektywę powinny obejmować informacje o możliwościach kontaktu z klientami, poprzez przekazywanie	**Uwaga nieuwzględniona** Uregulowanie w Pke kwestii stosowania marketingu jest konieczne gdyż wdraża w tym zakresie dyrektywę 2002/58. Przepisy te równolegle implementują art. 10 dyrektywy 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego I Rady z dnia 23 września 2002 r. dotyczącej sprzedaży konsumentom usług finansowych na odległość oraz zmieniającej dyrektywę Rady 90/619/EWG oraz dyrektywy 97/7/WE i 98/27/WE.

			informacji o najlepszych ofertach. Tym samym powstałby katalog działań, który nie budziłby wątpliwości prawnych, a regulujący: czas, formę i zakres takiej komunikacji, jednocześnie niwelując ryzyko nadmiernej i niezamówionej komunikacji marketingowej. Z kolei ograniczenia związane z komunikacją marketingową powinny zostać uregulowane w ustawie o świadczeniu usług drogą elektroniczną. W tym kontekście wskazać należy, że już w chwili obecnej, wobec braku definicji marketingu bezpośredniego w polskim systemie prawnym, interpretacja art. 172 Prawa telekomunikacyjnego pod tym kątem budzi wątpliwości, dlatego przedsiębiorcy, ze względu na ryzyko regulacyjne uznania prowadzonego działania za marketing bezpośredni, rezygnują z takiej aktywności. Nie ulega wątpliwości, że założenia mające chronić użytkowników przed spamem muszą być jasne i klarowne - działa to na korzyść zarówno odbiorcy wiadomości marketingowych jak i przedsiębiorcy. Jednak proponowane brzmienie art. 400 PKE, mimo usunięcia specyficznej zależności między PrTel a uśude, nadal nie jest przejrzyste. Należałoby się również zastanowić czy z punktu widzenia oczywistej konieczności korzystania z rozwiązań elektronicznych przez przedsiębiorców, nie	Do art. 400 ust. 2 Pke przeniesiono z art. 10 uśude również przepis wskazujący na to, że zgoda może być wyrażona przez udostępnienie przez abonenta lub użytkownika końcowego identyfikującego go adresu elektronicznego w celu przesyłania niezamówionej informacji handlowej. Przepis ten dodatkowo można odnosić do art. 13 ust. 2 dyrektywy o prywatności, który dotyczy wykorzystania adresu poczty elektronicznej dotychczasowego klienta. Należy podkreślić przy tym, że przepis dotyczy jedynie poczty elektronicznej, jako w mniejszym stopniu ingerującej w prywatność formy kontaktu z klientem i nie jest w chwili obecnej zasadne rozszerzanie go na inne kanały komunikacji. Trzeba przy tym dodać, iż dyrektywa przewiduje możliwość wdrożenia wyższego poziomu ochrony przez państwa członkowskie. Według raportu TrueCaller za 2020 r. Polska znalazła się jako czwarty kraj na świecie pod względem czasu trwania niechcianych połączeń telefonicznych (spam) na użytkownika. Źródłem spamu wówczas byli głównie telemarketerzy, ale również operatorzy telekomunikacyjni. O skali walki z uciążliwymi połączeniami telefonicznymi może świadczyć fakt rosnącej liczby zgłoszeń do poszczególnych organów na przestrzeni lat. Wzrasta liczba zgłoszeń naruszeń z art. 172 ustawy Pt do Prezesa UKE; w 2020 r. - 149, w 2021 r. - 214, w 2022 r. - 267, a do III kwartału 2023 r. - 93.

			należałoby przyjąć bardziej elastycznego podejścia do marketingu prowadzonego poprzez adresy e-mail nieprzypisane do konkretnej osoby fizycznej. W tym kontekście należy mieć na uwadze, że o ile przepis art. 400 PKE wprowadza obowiązek pozyskania zgody na marketing/przesyłanie informacji handlowej w każdym przypadku, to w prawie UE (art. 13 ust. 2 Dyrektywy nr 2002/58/WE o e-Prywatności) przyjmuję się, że marketing własnych, podobnych do już świadczonych usług lub produktów wobec swoich klientów, może być wykonywany w oparciu o konstrukcję opt-out Ponadto regulowanie niezamówionej informacji handlowej w PKE jest nieadekwatne również z punktu widzenia spójności systemu prawa mając na uwadze, że ustawa o świadczeniu usług drogą elektroniczną, która wprowadza to pojęcie wskazuje w art. 3 ust. 3 że: *Przepisów ustawy nie stosuje się do: 3) świadczenia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego usług telekomunikacyjnych, z wyłączeniem art. 12-15*. Niezależnie od powyższych uwag IAB Polska zwraca uwagę, że wobec pozostawienia wymogu uzyskania zgody w stosunku do wszystkich "telekomunikacyjnych urządzeń końcowych" w art. 400 PKE, należy rozważyć czy analogicznie do	

			adresu e-mail nie traktować również innych kanałów komunikacji udostępnionych w celu uzyskania informacji handlowej/marketingowej.	
253.	Art. 400	Polskie Stowarzyszenie Marketingu SMB	Soft opt-in Projekt PKE bezwzględnie wymaga uzupełnienia art. 400 o przepis pozwalający przedsiębiorcom na e-mailowy kontakt marketingowy z tymi klientami, którzy nie zgłosili sprzeciwu wobec tej formy kontaktu. Taka reguła (tzw. „soft opt-in") wynika wprost z art. 13 ust. 2 dyrektywy o prywatności i łączności elektronicznej. Rzeczpospolita Polska opóźnia się już prawie 20 lat z wdrożeniem tego przepisu. Art. 400 projektu PKE powinien obejmować ochroną przed niechcianym kontaktem marketingowym osoby fizyczne, a nie wszystkich abonentów i użytkowników końcowych. Wynika to wprost z art. 13 ust. 1-3 dyrektywy o prywatności i łączności elektronicznej, więc nie ma żadnego racjonalnego uzasadnienia dla rozszerzania takiej ochrony na podmioty gospodarcze. Uwaga skrócona. Pełna treść dostępna na stronie RPL	**Uwaga nieuwzględniona** Do art. 400 ust. 2 Pke przeniesiono z art. 10 uśude również przepis wskazujący na to, że zgoda może być wyrażona przez udostępnienie przez abonenta lub użytkownika końcowego identyfikującego go adresu elektronicznego w celu przesyłania niezamówionej informacji handlowej. Przepis ten dodatkowo można odnosić do art. 13 ust. 2 dyrektywy o prywatności, który dotyczy wykorzystania adresu poczty elektronicznej dotychczasowego klienta. Należy podkreślić przy tym, że przepis dotyczy jedynie poczty elektronicznej, jako mniej ingerującej w prywatność formy kontaktu z klientem i nie jest w chwili obecnej zasadne rozszerzanie go na inne kanały komunikacji. Trzeba przy tym dodać, iż dyrektywa przewiduje możliwość wdrożenia wyższego poziomu ochrony przez państwa członkowskie. W zakresie katalogu podmiotów, od których należy uzyskać zgodę, należy wskazać, że dyrektywa o prywatności, wskazuje, że państwa członkowskie zapewniają – w obrębie ram przewidzianych przez prawo Unii i obowiązujące prawo krajowe – dostateczną ochronę uzasadnionego interesu użytkowników końcowych, którzy są osobami prawnymi, co do niezamawianych komunikatów. Z tego względu przyjęto analogiczną ochronę zarówno dla osób fizycznych, jak i prawnych.

254.	Art. 400	KIGEiT	Izba zwraca uwagę, że naruszenie omawianego zakazu podlega zarówno obecnie jak i w projektowanych przepisach zarówno kompetencjom Prezesa UKE jak i Prezesa UOKiK. Co istotne, organy te prezentują odmienne stanowisko w przedmiocie interpretacji zakazu stosowania telefonicznego marketingu bezpośredniego bez uprzedniej zgody użytkownika. Prezes UOKiK przyjmuje, że przez marketing bezpośredni należy rozumieć działania skierowane do wybranego adresata, których celem jest promocja usług, nakierowane na osiągnięcie efektu handlowego w postaci zwiększenia popytu na towary lub usługi oferowane przez przedsiębiorcę (decyzja nr DOZiK 1/2019). Prezes UOKiK przyjmuje zatem bardzo restrykcyjną definicję marketingu bezpośredniego uznając, że ponieważ cechą działań podejmowanych w celach marketingu bezpośredniego jest nakierowanie na osiągnięcie efektu handlowego, najczęściej w postaci zwiększenia popytu na towary lub usługi przedsiębiorcy, marketing bezpośredni obejmuje nie tylko działania o charakterze sprzedażowym, ale również jakiekolwiek działania, które służą dostarczaniu informacji, jeśli ich końcowym efektem jest zainteresowanie adresata ofertą przedsiębiorcy. Tym samym Prezes UOKiK traktuje jako marketing bezpośredni również sytuacje, gdy:	**Uwaga częściowo uwzględniona** Zgoda, o której mowa w ust. 2, wprowadza odstępstwo od restrykcyjnych przepisów RODO, działając na rzecz przedsiębiorców. Zgodnie z przepisami zgoda powinna spełniać wymogi wskazane w RODO, gdyż zgodnie z PKE stosowane są wymogi zawarte w przepisach z zakresu ochrony danych osobowych. Zgoda zatem oznacza dobrowolne, konkretne, świadome i jednoznaczne okazanie woli, którym osoba, której dane dotyczą, w formie oświadczenia lub wyraźnego działania potwierdzającego, przyzwala na przetwarzanie dotyczących jej danych osobowych. Zgoda może nie być wyraźna, jeżeli abonent lub użytkownik końcowy udostępnili w ww. celach identyfikujący go adres elektroniczny. Musi natomiast być konkretna, wskazywać kanał przyszłej komunikacji z klientem (np. sms, telefon, e-mail), cel, oraz przede wszystkim określać podmiot, na rzecz którego została udzielona. Wobec tego zgoda musi być wyrażona wyraźnie, pomijając odstępstwo wyrażone w ust. 2. Należy podkreślić przy tym, że przepis dotyczy jedynie poczty elektronicznej, jako mniej ingerującej w prywatność formy kontaktu z klientem i nie jest w chwili obecnej zasadne rozszerzanie go na inne kanały komunikacji. Trzeba przy tym dodać, iż dyrektywa ePrivacy przewiduje możliwość wdrożenia wyższego poziomu ochrony przez państwa członkowskie. Według raportu TrueCaller za 2020 r. Polska znalazła się jako czwarty kraj na świecie pod względem czasu trwania niechcianych połączeń telefonicznych (spam) na użytkownika. Źródłem spamu wówczas byli głównie telemarketerzy, ale również operatorzy telekomunikacyjni. O skali walki z

			• kontakt ma na celu uzyskanie zgody na marketing bezpośredni, w tym na zaprezentowanie oferty; • kontakt jest wykorzystywany do umówienia bezpośredniego spotkania z przedstawicielem handlowym, którego zadaniem jest przedstawienie oferty określonego produktu i zawarcie umowy; • przedsiębiorca nawiązuje kontakt ze swoim klientem w celu zbadania jego potrzeb lub oczekiwań co do oferowanych przez przedsiębiorcę towarów lub usług; • kontakt ma na celu informowanie o akcjach promocyjnych przedsiębiorcy, bez składania propozycji zawarcia umowy przez telefon; • kontakt dotyczy zapowiedzi oferty. Inne stanowisko prezentował Prezes UKE. W piśmie skierowanym do Stowarzyszenia Administratorów Bezpieczeństwa Informacji z dnia 21 października 2015 r. Prezes UKE wskazał, że dopuszczalne jest uzyskanie zgody podczas rozmowy telefonicznej, a następnie kontynuowanie jej w celu przedstawienia oferty. Podobnie Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie w wyroku z dnia 4 stycznia 2019 r. (sygn. akt IV Ca 1873/16) stwierdził, że: *„Nie jest sprzeczne z art. 172 Prawa Telekomunikacyjnego wykonywanie przez pracowników pozwanej połączeń na losowo wybrane numery abonentów bez ich zgody w celu ustalenia, czy wyrażają oni zgodę na kontakt*	uciążliwymi połączeniami telefonicznymi może świadczyć fakt rosnącej liczby zgłoszeń do poszczególnych organów na przestrzeni lat. Wzrasta liczba zgłoszeń naruszeń z art. 172 ustawy Pt do Prezesa UKE; w 2020 r. - 149, w 2021 r. - 214, w 2022 r. - 267, a do III kwartału 2023 r. - 93. Wprowadzane regulacje, łącznie z uchyleniem art. 10 UŚUDE, służą ujednoliceniu przepisów związanych z marketingiem bezpośrednim i niezamówioną informacją handlową. Celem zwiększenia jasności regulacji przeredagowano treść przepisu, aby zaznaczyć, iż zakazane jest przesyłanie każdej informacji handlowej, na którą nie wyrażono zgody, a więc niezamówionej informacji handlowej.

			telefoniczny w celu marketingu bezpośredniego. Dopiero po wyrażeniu zgody strona prowadzi w stosunku do abonentów czynności polegające na marketingu bezpośrednim". W ocenie Izby uznanie, że marketingiem bezpośrednim jest również rozmowa w celu uzyskania wymaganej, uprzedniej zgody na wykorzystanie telekomunikacyjnego urządzenia końcowego w celu marketingu bezpośredniego budzi poważne wątpliwości. Wydaje się, że wobec rezygnacji z formy pisemnej lub elektronicznej dla sposobu wyrażenia zgody (obecnie taka zgoda może być przekazana również w rozmowie telefonicznej) takie stanowisko jest zbyt daleko idące. Izba stoi na stanowisku, że tak daleko idące zakazy, w istocie wykluczające możliwość wejścia na rynek bez posiadania sieci sprzedaży (w szczególności w przypadku kierowania oferty do osób starszych, np. usług telefonii stacjonarnej czy sprzedaży energii) nie znajdują uzasadnienia. Izba postuluje doprecyzowanie przepisu i wskazanie, że (i) zgoda może być wyrażona w rozmowie telefonicznej oraz (ii) w przypadku uzyskania zgody można w tej samej rozmowie prowadzić działania marketingowe. Pomimo wcześniejszych uwag KIGEiT autorzy projektu nadal posługują się pojęciem „niezamówionej informacji handlowej w rozumieniu ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną". Wspomniana ustawa nie definiuje	

			niezamówionej informacji handlowej – definiuje jedynie informację handlową. Omawiany przepis w sposób kuriozalny odwołuje się do wadliwej praktyki niektórych przedsiębiorców, którzy zbierają zgody na przesyłanie niezamówionej informacji handlowej. Jeżeli abonent lub użytkownik wyraża zgodę na treści marketingowe, otrzymywana przezeń informacja handlowa jest zamówiona.	
255.	Art. 400 ust. 2	KIGEiT	Przesyłanie informacji handlowej odbywa się nie tylko z wykorzystaniem adresu e-mail – konieczne jest zatem rozszerzenie ust. 2 na inne formy kontaktu z użytkownikiem końcowym Proponowana zmiana: 2. Zgoda, o której mowa w ust. 1, może być wyrażona przez udostępnienie przez użytkownika końcowego lub abonenta identyfikującego go adresu poczty elektronicznej, numeru telefonu lub podobnego identyfikatora.	**Uwaga nieuwzględniona** Do art. 400 ust. 2 Pke przeniesiono z art. 10 uśude przepis wskazujący na to, że zgoda może być wyrażona przez udostępnienie przez abonenta lub użytkownika końcowego identyfikującego go adresu elektronicznego w celu przesyłania niezamówionej informacji handlowej. Przepis ten dodatkowo można odnosić do art. 13 ust. 2 dyrektywy o prywatności, który dotyczy wykorzystania adresu poczty elektronicznej dotychczasowego klienta. Należy podkreślić przy tym, że przepis dotyczy jedynie poczty elektronicznej, jako mniej ingerującej w prywatność formy kontaktu z klientem i nie jest w chwili obecnej zasadne rozszerzanie go na inne kanały komunikacji. Trzeba przy tym dodać, iż dyrektywa przewiduje możliwość wdrożenia wyższego poziomu ochrony przez państwa członkowskie. Według raportu TrueCaller za 2020 r. Polska znalazła się jako czwarty kraj na świecie pod względem czasu trwania niechcianych połączeń telefonicznych (spam) na użytkownika. Źródłem spamu wówczas byli głównie telemarketerzy, ale również operatorzy telekomunikacyjni. O skali walki z uciążliwymi połączeniami telefonicznymi może świadczyć fakt

				rosnącej liczby zgłoszeń do poszczególnych organów na przestrzeni lat. Wzrasta liczba zgłoszeń naruszeń z art. 172 ustawy Pt do Prezesa UKE: w 2020 r. - 149, w 2021 r. - 214, w 2022 r. - 267, a do III kwartału 2023 r. - 93. Zgoda, o której mowa w ust. 2, wprowadza odstępstwo od restrykcyjnych przepisów RODO, działając na rzecz przedsiębiorców. Zgoda oznacza dobrowolne, konkretne, świadome i jednoznaczne okazanie woli, którym osoba, której dane dotyczą, w formie oświadczenia lub wyraźnego działania potwierdzającego, przyzwala na przetwarzanie dotyczących jej danych osobowych. Zgoda może nie być wyraźna, jeżeli abonent lub użytkownik końcowy udostępnili w ww. celach identyfikujący go adres elektroniczny. Musi natomiast być konkretna, wskazywać kanał przyszłej komunikacji z klientem (np. sms, telefon, e-mail), cel, oraz przede wszystkim określać podmiot, na rzecz którego została udzielona. W przypadku zgody z ust. 2, umożliwia ona kontakt poprzez podany przez abonenta lub użytkownika końcowego adres elektroniczny, w tym także kontakt celem uzyskania zgód na dodatkowy kanał komunikacji.
256.	Art. 403	Stowarzyszenie BIT	Proponuje się rozwinąć do pełnej nazwy rozporządzeniu 2016/679. W projekcie PKE użyto tylko raz i wcześniej nie zostało zdefiniowane.	**Uwaga uwzględniona**
257.	Art. 404	IAB Polska	Zgodnie z treścią art. 95 RODO, przepisy Rozporządzenia *„nie nakładają dodatkowych obowiązków na osoby fizyczne ani prawne co do*	**Uwaga nieuwzględniona** Nie jest możliwe wykreślenie przedmiotowych przepisów, gdyż stanowią w tym zakresie wdrożenie art. 4 dyrektywy

			przetwarzania w związku ze świadczeniem ogólnodostępnych usług łączności elektronicznej w publicznych sieciach łączności w Unii w sprawach, w których podmioty te podlegają szczegółowym obowiązkom mającym ten sam cel określonym w dyrektywie 2002/58/WE". Celem wprowadzenia wyżej wymienionego przepisu było uniknięcie ponoszenia niepotrzebnych kosztów przez administratorów danych, będących równocześnie dostawcami usług komunikacji elektronicznej. W wydanej przez Europejską Radę Ochrony Danych Opinii nr 5/2019, podaje się w związku z tym przykład „dublowania się" obowiązku powiadomienia o naruszeniu ochrony danych ustanowionego w przepisach RODO, jak i przepisach sektorowych, stanowiących implementację dyrektywy 2002/58/WE. Europejska Rada Ochrony Danych postuluje w związku z tym, aby dostawcy usług komunikacji elektronicznej, mieli tylko obowiązek dokonywania zgłoszeń na podstawie przepisów sektorowych i nie musieli go wykonywać również na podstawie przepisów RODO (art. 33 RODO). Uwzględniając powyższe, IAB Polska rekomenduje, aby w art. 404 PKE znalazło się stwierdzenie, że w zakresie realizowanego na jego podstawie obowiązku zgłoszenia naruszenia, nie było	58/2002 oraz rozporządzenia Komisji (UE) Nr 611/2013 z 24.6.2013 r. w sprawie środków mających zastosowanie przy powiadamianiu o przypadkach naruszenia danych osobowych, na mocy dyrektywy 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady o prywatności i łączności elektronicznej. Należy wskazać, że art. 95 RODO stanowi, iż RODO „nie nakłada dodatkowych obowiązków na osoby fizyczne ani prawne co do przetwarzania w związku ze świadczeniem ogólnodostępnych usług łączności elektronicznej w publicznych sieciach łączności w Unii w sprawach, w których podmioty te podlegają szczegółowym obowiązkom mającym ten sam cel określonym w dyrektywie 2002/58/WE." Opinia 5/2019 Europejskiej Rady Ochrony Danych w sprawie wzajemnej zależności między dyrektywą o prywatności i łączności elektronicznej a RODO wskazuje, iż zgodnie z art. 95 RODO dostawcy usług łączności elektronicznej, którzy zgłosili naruszenie ochrony danych osobowych zgodnie z obowiązującym krajowym prawodawstwem dotyczącym prywatności i łączności elektronicznej, nie muszą osobno powiadamiać organów ochrony danych o tym samym naruszeniu zgodnie z art. 33 RODO. Wypełnienie obowiązku informowania Prezesa UODO o naruszeniu danych osobowych, o którym mowa w art. 404 ust. 4 Pke będzie zatem wystarczające. Powyższe stanowisko znalazło odzwierciedlenie w uzasadnieniu do Pke.

			konieczności wykonania, dodatkowego, obowiązku określonego w art. 33 i in. RODO. Ponadto, niezależnie od powyższych wątpliwości, wydaje się, że obowiązki wynikające z przepisów art. 394-395 oraz art. 403-407 PKE powinny zostać usunięte, ponieważ regulują	
258.	Art. 407	Stowarzyszenie BIT	Frazę: „Dostawca usług komunikacji elektronicznej" proponuję zmienić na „przedsiębiorca komunikacji elektronicznej". Frazę „.. naruszeń danych osobowych …" zmienić na „…naruszenia ochrony danych osobowych". W art. 33 RODO użyto określenia „…naruszenia ochrony danych osobowych", dlatego proponuje się we wszystkich przypadkach mówiących o naruszeniu bezpieczeństwa danych osobowych używać pojęcia już stosowanego, a użyte w przepisie określenia: „.. naruszeń danych osobowych," może budzić wątpliwości znaczenia przepisu, w którym użyto to określenie. Artykuł 33 RODO „Artykuł 33	**Uwaga nieuwzględniona** Nie jest możliwe wykreślenie przedmiotowych przepisów, gdyż stanowią w tym zakresie wdrożenie art. 4 dyrektywy 58/2002 oraz rozporządzenia Komisji (UE) Nr 611/2013 z 24.6.2013 r. w sprawie środków mających zastosowanie przy powiadamianiu o przypadkach naruszenia danych osobowych, na mocy dyrektywy 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady o prywatności i łączności elektronicznej. Należy wskazać, że art. 95 RODO stanowi, iż RODO „nie nakłada dodatkowych obowiązków na osoby fizyczne ani prawne co do przetwarzania w związku ze świadczeniem ogólnodostępnych usług łączności elektronicznej w publicznych sieciach łączności w Unii w sprawach, w których podmioty te podlegają szczegółowym obowiązkom mającym ten sam cel określonym w dyrektywie 2002/58/WE." Opinia 5/2019 Europejskiej Rady Ochrony Danych w sprawie wzajemnej zależności między dyrektywą o prywatności i łączności elektronicznej a RODO wskazuje, iż zgodnie z art. 95 RODO dostawcy usług łączności elektronicznej, którzy zgłosili naruszenie ochrony danych osobowych zgodnie z obowiązującym krajowym prawodawstwem dotyczącym prywatności i łączności elektronicznej, nie muszą osobno

			Zgłaszanie naruszenia ochrony danych osobowych organowi nadzorczemu 1. W przypadku naruszenia ochrony danych osobowych, administrator bez zbędnej zwłoki …..”.	powiadamiać organów ochrony danych o tym samym naruszeniu zgodnie z art. 33 RODO. Wypełnienie obowiązku informowania Prezesa UODO o naruszeniu danych osobowych, o którym mowa w art. 404 ust. 4 Pke będzie zatem wystarczające. Powyższe stanowisko znalazło odzwierciedlenie w uzasadnieniu do Pke.
259.	Art. 407	Stowarzyszenie Nowoczesnej Edukacji Prawnej	Wnosimy o określenie, że dostawca usług komunikacji elektronicznej co najmniej raz w roku podaje do wiadomości publicznej wyciąg z rejestru naruszeń danych osobowych, po odpowiedniej anonimizacji. Domagamy się m.in. poszerzenia zakresu informacji publikowanych w Biuletynie Informacji Publicznej. Uważamy, że im szersza będzie wiedza o praktyce stosowania przepisów, tym większy efekt regulacyjny można uzyskać. Przedsiębiorcy, użytkownicy, prawnicy i inni interesariusze będą mieli szerszy dostęp do metod rozumowania organów, a zatem do zasad przestrzegania prawa w konkretnych przypadkach. Art. 5 ustawy o dostępie do informacji publicznej oraz art. 444 projektowanej ustawy zapewnia konieczność uwzględnienia przy publikacji ochrony danych osobowych i tajemnicy przedsiębiorstwa. Podstawowym zastrzeżeniem, jakie nasze Stowarzyszenie zgłasza do treści art. 400 projektu PKE, jest to, że w ogóle nie przewiduje on transpozycji do polskiego porządku prawnego art. 13 ust. 2 dyrektywy 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (z dn.12.07.2002 r.) dotyczącej przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności	**Uwaga nieuwzględniona** Podstawowym celem prowadzenia rejestru naruszeń danych osobowych jest z jednej strony zwiększenie kontroli ze strony dostawcy nad działaniami podejmowanymi w przedsiębiorstwie, a więc również podjęcie akcji w kierunku poprawy warunków ochrony danych osobowych, a z drugiej usprawnienie skuteczności nadzoru ze strony organu nadzorczego. Upublicznianie tych danych, ze względu na brak szerszego kontekstu wdrożonych przez dostawcę zabezpieczeń, nie przyczyniłoby się w praktyce do poprawy stanu wiedzy na temat przestrzegania prawa. Poza tym w głównej mierze czynności te pozostają w gestii organu nadzorczego. Do art. 400 ust. 2 Pke przeniesiono z art. 10 uśude przepis wskazujący na to, że zgoda może być wyrażona przez udostępnienie przez abonenta lub użytkownika końcowego identyfikującego go adresu elektronicznego w celu przesyłania niezamówionej informacji handlowej. Przepis ten dodatkowo można odnosić do art. 13 ust. 2 dyrektywy o prywatności, który dotyczy wykorzystania adresu poczty elektronicznej

			elektronicznej („dyrektywa o e-prywatności”). Okoliczność ta ma bardzo negatywny wpływ na działalność polskich przedsiębiorców, w szczególności w relacji z konkurencyjnymi firmami zagranicznymi działającymi na jednolitym rynku unijnym (w tym rynku usług udostępnianych transgranicznie).	dotychczasowego klienta. Należy podkreślić przy tym, że przepis dotyczy jedynie poczty elektronicznej, jako mniej ingerującej w prywatność formy kontaktu z klientem i nie jest w chwili obecnej zasadne rozszerzanie go na inne kanały komunikacji. Trzeba przy tym dodać, iż dyrektywa przewiduje możliwość wdrożenia wyższego poziomu ochrony przez państwa członkowskie. Według raportu TrueCaller za 2020 r. Polska znalazła się jako czwarty kraj na świecie pod względem czasu trwania niechcianych połączeń telefonicznych (spam) na użytkownika. Źródłem spamu wówczas byli głównie telemarketerzy, ale również operatorzy telekomunikacyjni. O skali walki z uciążliwymi połączeniami telefonicznymi może świadczyć fakt rosnącej liczby zgłoszeń do poszczególnych organów na przestrzeni lat. Wzrasta liczba zgłoszeń naruszeń z art. 172 ustawy Pt do Prezesa UKE: w 2020 r. - 149, w 2021 r. - 214, w 2022 r. - 267, a do III kwartału 2023 r. - 93.
8.6. Rozdział 6. Cyfrowe transmisje radiofoniczne i telewizyjne (art. 408 – 412)				
260.	Art. 408 ust. 2	Polski Związek Przemysłu Motoryzacyjnego	Projekt ustawy Prawo komunikacji elektronicznej w art. 408 ust. 2 odnosi się do kwestii stosowania otwartego interfejsu programistycznego aplikacji w radioodbiornikach montowanych w pojazdach kategorii M. Jednakże taki zapis, jak proponowany w projekcie będzie powodował, że brak obowiązku stosowania otwartego interfejsu programistycznego będzie miał zastosowanie dla radioodbiorników w pojazdach kategorii M, natomiast w przypadku pojazdów kategorii N czy L będzie obowiązek stosowania takiego otwartego	**Uwaga nieuwzględniona** Obowiązki dotyczące odbiorników samochodowych dotyczą wyłącznie odbiorników montowanych w pojazdach osobowych kategorii m. Pozostałe kategorię pojazdów celowo nie zostały ujęte w projekcie PKE z uwagi na brak takiego wymogu w kodeksie łączności elektronicznej.

			interfejsu. Jak rozumiemy celem tej regulacji było nałożenie mniejszych wymagań na radioodbiorniki montowane w pojazdach kategorii M, ze względu na specyfikę takich urządzeń, a także ograniczenia dotyczące zapobieganiu rozpraszaniu kierowcy podczas prowadzenia pojazdu. Jednocześnie celem dyrektywy jest zwiększenie interoperacyjności na razie tylko w radioodbiornikach pojazdów wykorzystywanych do przewozu osób (kategorii M), nie stawiając takich warunków dla innych radioodbiorników i tym samym stawiając je poza zakresem dyrektywy. Jednakże tak sformułowany zapis art. 408 ust. 2 jak w projekcie ustawy, będzie w praktyce stawiał wyższe wymagania dla radioodbiorników montowanych we wszystkich pojazdach poza kategorią M, co nie było celem ustawodawcy unijnego. W związku z powyższym wyłączenie z art. 408 ust. 2 powinno dotyczyć wszystkich radioodbiorników, bądź radioodbiorniki montowane w pojazdach innych kategorii niż M, powinny być wyłączone z zakresu ustawy. Jednocześnie w ustawie powinny znaleźć odzwierciedlenie zapisy zawarte w załączniku XI pkt 3 do dyrektywy 2018/1972, które maja na celu zapewnienie harmonizacji wymagań w całej UE i zapobiec sytuacjom w których w jednym z krajów członkowskich są postawione nadmierne wymagania zakresie norm zharmonizowanych w stosunku do tego co wymaga dyrektywa. Chodzi tutaj w szczególności o zapisy: „Zakłada się, że odbiorniki, które są zgodne ze zharmonizowanymi normami, do których odniesienia zostały	

			opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, lub z częścią takich norm, spełniają wymóg objęty tymi normami lub ich częścią.”	
261.	Art. 410	Stowarzyszenie Nowoczesnej Edukacji Prawnej	Wnosimy o określenie, że decyzja podlega publikacji w BIP UKE. Domagamy się m.in. poszerzenia zakresu informacji publikowanych w Biuletynie Informacji Publicznej. Uważamy, że im szersza będzie wiedza o praktyce stosowania przepisów, tym większy efekt regulacyjny można uzyskać. Przedsiębiorcy, użytkownicy, prawnicy i inni interesariusze będą mieli szerszy dostęp do metod rozumowania organów, a zatem do zasad przestrzegania prawa w konkretnych przypadkach. Art. 5 ustawy o dostępie do informacji publicznej oraz art. 444 projektowanej ustawy zapewnia konieczność uwzględnienia przy publikacji ochrony danych osobowych i tajemnicy przedsiębiorstwa.	**Uwaga wyjaśniona** Do zniesienia obowiązku stosuje się przepisy dotyczące postępowania konsultacyjnego, które uwzględniają również publikację rozstrzygnięcia.
262.	Art. 412	Stowarzyszenie Nowoczesnej Edukacji Prawnej	Wnosimy o określenie, że decyzja podlega publikacji w BIP UKE. Domagamy się m.in. poszerzenia zakresu informacji publikowanych w Biuletynie Informacji Publicznej. Uważamy, że im szersza będzie wiedza o praktyce stosowania przepisów, tym większy efekt regulacyjny można uzyskać. Przedsiębiorcy, użytkownicy, prawnicy i inni interesariusze będą mieli szerszy dostęp do metod rozumowania organów, a zatem do zasad przestrzegania prawa w konkretnych przypadkach. Art. 5 ustawy o dostępie do informacji publicznej oraz art. 444 projektowanej ustawy zapewnia	**Uwaga wyjaśniona** Dostęp do treści decyzji jest możliwy w trybie dostępu do informacji publicznej. Zgodnie z ustawą o dostępie do informacji publicznej organ na swojej stronie BIP ma prawo do publikacji wszelkich treści o podejmowanych przez niego działaniach. Brak przedmiotowego przepisu w PKE nie uniemożliwia organowi publikacji na stronach BIP, pozostawiając to do jego uznania.

			konieczność uwzględnienia przy publikacji ochrony danych osobowych i tajemnicy przedsiębiorstwa.	
9. DZIAŁ VIII ORGANY WŁAŚCIWE W SPRAWACH KOMUNIKACJI ELEKTRONICZNEJ ORAZ POSTĘPOWANIE PRZED PREZESEM UKE				
9.1. Rozdział 1. Organy właściwe w sprawach komunikacji elektronicznej (art. 413 – 422)				
263.	art. 414 ust. 2 pkt. 3 lit. e	ZTK	Z uwagi na niewiążący charakter zalecenia Rady 1999/519/WE z dnia 12 lipca 1999 r. w sprawie ograniczenia narażenia ludności na pola elektromagnetyczne (od 0 Hz do 300 GHz)(Dz. Urz. UE.L 199 z 30.07.1999 r., str. 59)[art. 288 zd. 7 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej] organy właściwe w sprawach telekomunikacji prowadząc politykę regulacyjną mającą na celu wspieranie efektywnego wykorzystania oraz zarządzania częstotliwościami dążąc do spójności i przewidywalności w Unii Europejskiej, w zakresie dokonywania rezerwacji częstotliwości w kontekście ochrony zdrowia publicznego nie będą jednak mogły uwzględniać zalecenia Rady 1999/519/WE z dnia 12 lipca 1999 r. w sprawie ograniczenia narażenia ludności na pola elektromagnetyczne (od 0 Hz do 300 GHz)(Dz. Urz. UE.L 199 z 30.07.1999 r., str. 59)(art. 414 ust. 2 pkt. 3 lit. e projektu pke). W imieniu reprezentowanej przeze mnie Izby Gospodarczej wnoszę o wykreślenie z art. 414 ust. 2 pkt. 3 lit. e in fine projektu pke słów w brzmieniu *„przy uwzględnieniu zalecenia Rady 1999/519/WE z dnia 12 lipca 1999 r. w sprawie ograniczenia narażenia ludności na pola elektromagnetyczne (od*	**Uwaga nieuwzględniona** Przepis stanowi wdrożenie załącznika 1 lit. B EKŁE.

			0 Hz do 300 GHz)(Dz. Urz. UE.L 199 z 30.07.1999 r., str. 59)".	
264.	Art. 418	ZTK	Klasycznym przykładem nieprzemyślanego tworzenia przepisów jest norma art. 418 ust. 1 projektu pke. W przepisie tym przewidziano, iż Prezes UKE może zostać odwołany przed upływem kadencji, na którą został powołany, wyłącznie w przypadku zaprzestania spełniania warunków, o których mowa w art. 417 ust. 3 projektu pke. Użycie we wzmiankowanym przepisie liczby mnogiej wskazuje, że mimo iż, aby móc wystartować do konkursu na stanowisko Prezesa UKE dana osoba musi łącznie spełnić dziewięć warunków ujętych w art. 417 ust. 3 projektu pke, to już zaprzestanie spełniania jednego z tych warunków w trakcie kadencji nie jest powodem do odwołania z zajmowanego stanowiska, gdyż w świetle normy art. 418 ust. 1 projektu pke podstawą odwołania Prezesa UKE jest zaprzestania spełniania w trakcie kadencji co najmniej dwóch spośród dziewięciu warunków, które należało spełnić podejmując starania o to stanowisko. Rozwiązanie takie jest niezrozumiałe, a zarazem mocno niekonsekwentne albowiem Prezes UKE w trakcie kadencji by utrzymać stanowisko nie musi nadal spełniać wszystkich wymagań, które były stawiane jego osobie w momencie odjęcia starań o uzyskanie tegoż stanowiska.	**Uwaga częściowo uwzględniona** Wskazano, że chodzi o którąkolwiek z przesłanek.

			Absurdalność regulacji art. 418 ust.1 projektu pke posuwa się jednakże o wiele głębiej albowiem odesłanie do zaprzestania spełniania przez Prezesa UKE w trakcie kadencji co najmniej dwóch warunków spośród ujętych w art. 417 ust. 3 projektu pke, aby zaistniała możliwość jego odwołania jest o tyle niezrozumiała, że nie jest możliwe zaprzestanie spełniania wszystkich z tych warunków, a jedynie niektórych spośród nich, w pozostałym bowiem zakresie wskazanie na możliwość zaprzestania ich spełniania jest odesłaniem pustym, bo niemożliwym do zaistnienia w obrocie prawnym. Nie jest bowiem możliwe zaprzestanie spełniania przez Prezesa UKE następujących warunków: **a**/ posiadania tytułu zawodowego magistra, magistra inżyniera lub równorzędnego (art. 417 ust. 3 pkt. 1 projektu pke), **b**/ posiadania kompetencji kierowniczych (art. 417 ust. 3 pkt. 5 projektu pke), **c**/ posiadania co najmniej 5- letniego okresu zatrudnienia na podstawie umowy o prace, powołania, wyboru, mianowania, spółdzielczej umowy o pracę lub świadczenia usług na podstawie innej umowy lub wykonywania działalności gospodarczej na własny rachunek,, w tym co najmniej 3-letniego doświadczenia na stanowiskach kierowniczych lub samodzielnych albo wynikającego z prowadzenia działalności	

			gospodarczej na własny rachunek (art. 417 ust. 3 pkt. 6 projektu pke), **d**/ posiadania wykształcenia i wiedzy z zakresu spraw należących do właściwości Prezesa UKE (art. 417 ust. 3 pkt. 7 projektu pke), **e**/ posiadania co najmniej 3-letniego doświadczenia w pracy na stanowiskach związanych z telekomunikacją lub pocztą (art. 417 ust. 3 pkt. 8 projektu pke). Analiza powyższa pokazuje, że pięciu z dziewięciu warunków niezbędnych do spełnienia celem objęcia stanowiska Prezesa UKE nie sposób zaprzestać spełniać w trakcie kadencji Prezesa UKE. Stworzenie w tym zakresie regulacji nie wskazującej indywidualnie na zaprzestanie spełniania skonkretyzowanych warunków opisanych w art. 417 ust. 3 projektu pke, których zaprzestanie spełniania jest możliwe świadczy o nieracjonalności polskiego projektodawcy tworzącego przepisy częściowo niemożliwe do realizacji w obrocie prawnym (lex imperfecta), a co stanowi obrazę konstytucyjnej zasady demokratycznego państwa prawa (art. 2 Konstytucji RP). Regulacji zatem art. 418 ust. 1 projektu pke należy nadać nowe prawidłowe brzmienie *„Prezes UKE może zostać odwołany przed upływem kadencji, na którą został powołany, wyłącznie w przypadku zaprzestania spełniania co najmniej jednego z*	

			warunków, o których mowa w art. 417 ust. 3 pkt. 2, pkt.3, pkt. 4, pkt. 9 projektu pke.".	
9.2. Rozdział 2. Działania kontrolne Prezesa UKE (art. 423 – 441)				
265.	Art. 426	Polski Związek Krótkofalowców	PZK stoi na stanowisku, że zapisy *Rozdziału 2 – Działania kontrolne Prezesa UKE,* rozszerzające uprawnienia kontrolne pracowników UKE zawarte w art. 426 są zbyt szerokie i nie znajduje to uzasadnienia, a przynajmniej w odniesieniu do SRA. Drobiazgowość kontroli obywatela i innych podmiotów opisana **w** art. 426 zaczyna przypominać drobiazgowość dającą się zauważyć w państwach policyjnych. Dlatego należy pozostać przy zapisach art. 200 dotychczas obowiązującego *Prawa Telekomunikacyjnego.*	**Uwaga nieuwzględniona** Przepis jest odpowiednikiem obecnego art. 200 PT. Wprowadzone zmiany wynikają z konieczności zapewnienia możliwości dokonywania niezbędnych czynności w ramach kontroli.
266.	Art. 428	Polski Związek Krótkofalowców	Art. 428. – czynności kontrolne mogą być prowadzone w sposób zdalny. PZK proponuje obecną treść projektowanego przepisu uczynić ust. 1 i dodać ust. 2: *Czynności kontrolne prowadzone w sposób zdalny nie są prowadzone w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej.*	**Uwaga nieuwzględniona** Brak jest uzasadnienia do wprowadzania takiego wyłączenia.
9.3. Postępowanie przed Prezesem UKE (art. 442 – 445)				
267.	Art. 442 i nast.	KIGEiT	Zdaniem Izby, jak wskazano w poprzednim stanowisku, procedura sądowoadministracyjna z jej	**Uwaga nieuwzględniona**

			ograniczeniami w szczególności w zakresie postępowania dowodowego (ograniczonego do ew. dowodu z dokumentu) powoduje, że ten środek odwoławczy nie spełnia unijnych wymagań. Izba postuluje utworzenie jednej ścieżki odwoławczej (odwołanie do SOKiK) przy jednoczesnym zapewnieniu Sądom środków niezbędnych dla możliwie szybkiego rozpatrywania spraw (zarówno w przypadku spraw rozpatrywanych przez sądy powszechne jak i administracyjne średni czas oczekiwania na prawomocne rozstrzygnięcie wynosi około 4 lat). W ocenie Izby należy wprowadzić ustawową gwarancję iż sprawy odwoławcze do SOKiK powinny być rozpatrywane przez ten sąd w terminie do 6 miesięcy. Analogiczne gwarancje szybkich postępowań odwoławczych przed sądami okręgowymi posiadają np. sprawy o udzielenie zamówień publicznych rozpatrywane w pierwszej instancji przez Krajową Izbę Odwoławczą, które sąd okręgowy zobowiązany jest rozpatrzeć w terminie 1 miesiąca. Jednocześnie, dostrzegając pewne zalety możliwości ponownego rozstrzygnięcia sprawy przez Prezesa UKE (i skorygowania ew. błędów) należy zapewnić postępowanie konsultacyjne w przypadku wszystkich spraw podlegających dotychczas sądowoadministracyjnej ścieżce odwoławczej. Jednocześnie Izba wnosi o przedłużenie terminu na wniesienie odwołania do 30 dni (analogicznie do	Propozycja ma charakter głębokiej zmiany systemowej, która ze względu na konieczność pilnego wdrożenia EKŁE nie może być w chwili obecnej przeprowadzona, z uwzględnieniem szerokich konsultacji i uzgodnień.

			odwołania od decyzji Prezesa UOKiK) oraz zakreślenie Prezesowi UKE terminu na przekazanie do sądu odwołania wraz z aktami. Pozbawia to możliwości szybkiej kontroli legalności rozstrzygnięcia, co jest szczególnie istotne z uwagi na natychmiastową wykonalność decyzji Prezesa UKE.	
268.	Art. 435 i nast.	KIGEiT	Izba zwraca uwagę, że wszystkie normy o charakterze sankcyjnym są skonstruowane w sposób nieproporcjonalny. Izba zwraca uwagę w szczególności na następujące kwestie: 1) Domyślny tryb nałożenia kary po przeprowadzeniu postępowania kontrolnego; 2) Obligatoryjne nałożenie kary; 3) Obliczanie wymiaru kary na podstawie całego przychodu a nie przychodu z działalności telekomunikacyjnej. Ad. 1) Pierwszym rozwiązaniem wynikającym z Projektu jest zatem nałożenie kary pieniężnej. Zdaniem Izby następstwem stwierdzenia ewentualnych uchybień powinno być wydanie zaleceń pokontrolnych oraz, w konsekwencji, usunięcie naruszeń. Ustawa powinna być nakierowana na osiągnięcie stanu zgodności z przepisami prawa, a nie penalizację każdego uchybienia. Dopiero przypadki większej wagi, kwalifikowane (np. recydywa lub umyślność)	**Uwaga nieuwzględniona** Ad. 1 Przepis stanowi wdrożenie art. 30 EKŁE. Jednocześnie nie przewiduje domyślnego nałożenia kary po przeprowadzeniu postępowania kontrolnego. Zgodnie z art. 435 jeżeli w wyniku kontroli stwierdzono, że podmiot kontrolowany nie wypełnia odnoszących się do niego obowiązków wynikających z przepisów prawa lub decyzji wydanej przez Prezesa UKE, Prezes UKE nakłada karę, w przypadku stwierdzenia naruszeń wskazanych w tym przepisie, niezależnie od prowadzonego wobec tego podmiotu postępowania pokontrolnego, lub wydaje zalecenia pokontrolne, w których wzywa podmiot kontrolowany do usunięcia nieprawidłowości lub udzielenia wyjaśnień oraz informuje o możliwości przedstawienia stanowiska odnośnie do stwierdzonych naruszeń. Ad. 2 Projekt przenosi rozwiązanie funkcjonujące od lat na gruncie ustawy Pt, przy czym jednocześnie znacznie zwiększono katalog kar fakultatywnych. Ad. 3 Projektodawca celowo utrzymuje rozwiązanie funkcjonujące już od wielu lat. Należy przy tym zauważyć, że niektóre kary mogą zostać nałożone na podmioty

			powinny uprawniać Prezesa UKE do nałożenia kary pieniężnej. Ad. 2) Zgodnie z art. 446 ust. 1 Projektu, analogicznie do art. 209 ust. 1 PT, stwierdzenie wskazanego w przepisie deliktu tworzy obowiązek nałożenia kary pieniężnej, co z samej istoty kłóci się z konstytucyjną zasadą proporcjonalności. W opinii Izby przepis powinien zostać skonstruowany analogicznie do przepisu art. 106 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, zgodnie z którym: „*Prezes Urzędu może nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli przedsiębiorca ten, choćby nieumyślnie: […]*” Obligatoryjność nakładania kar pieniężnych przez regulatora rynku telekomunikacyjnego nie znajduje wytłumaczenia, pozostając w sprzeczności nie tylko z zasadami konstytucyjnymi, lecz także z zasadami ekonomiki postępowania. Projektowany ust. 3 nie jest wystarczającym rozwiązaniem, ponieważ nie znajduje zastosowania w wielu przypadkach, w tym w sytuacji, w której przedmiotem decyzji Prezesa UKE jest jednostkowe naruszenie (sprzeczność z prawem w jednostkowej sprawie często nie może zostać naprawiona). Ad. 3)	nieprowadzące w ogóle działalności telekomunikacyjnej, zatem propozycja zgłoszona w uwadze doprowadziłaby do faktycznego wyłączenia jakiejkolwiek ich odpowiedzialności.

			Projekt podtrzymuje obecnie funkcjonujące rozwiązanie, zgodnie z którym maksymalna wysokość kary wynosi 3% przychodu uzyskanego przez dane przedsiębiorstwo. To zatem cały przychód stanowi punkt odniesienia przy obliczeniu kary pieniężnej. Zdaniem Izby takie rozwiązanie jest nieproporcjonalne i dyskryminujące podmioty działające na innych rynkach (w porównaniu np. z grupami kapitałowymi). Izba wskazuje, że domyślnym rozwiązaniem w ramach sektora energetycznego i pocztowego jest powiązanie wysokości kary z przychodem sektorowym. Izba wnosi o uwzględnienie takiego podejścia w Projekcie.	
269.	Art. 443	Stowarzyszenie Nowoczesnej Edukacji Prawnej	Informacje na temat ogólnego przedmiotu odwołań, liczby wniosków odwoławczych, czasu trwania postępowań odwoławczych oraz liczby wydanych decyzji o zastosowaniu środków tymczasowych również powinny być dostępne powszechnie, w BIP UKE. Domagamy się m.in. poszerzenia zakresu informacji publikowanych w Biuletynie Informacji Publicznej. Uważamy, że im szersza będzie wiedza o praktyce stosowania przepisów, tym większy efekt regulacyjny można uzyskać. Przedsiębiorcy, użytkownicy, prawnicy i inni interesariusze będą mieli szerszy dostęp do metod rozumowania organów, a zatem do zasad przestrzegania prawa w konkretnych przypadkach. Art. 5 ustawy o dostępie do informacji publicznej oraz art. 444 projektowanej ustawy zapewnia	**Uwaga nieuwzględniona** Nie ma uzasadnienia do obligatoryjnego publikowania tych informacji. Należy zauważyć, że przepisy umożliwiają skorzystanie z wniosków o udip, a Prezes UKE przedstawia rokrocznie sprawozdanie ze swojej działalności.

			konieczność uwzględnienia przy publikacji ochrony danych osobowych i tajemnicy przedsiębiorstwa.	
10. DZIAŁ IX PRZEPISY O KARACH PIENIĘŻNYCH I PRZEPISY KARNE (art. 446 – 451)				
270.	Art. 446	IAB Polska	W zakresie samej struktury przepisów oraz zakresu potencjalnych czynów podlegających przepisom karnym i karom pieniężnym projekt PKE stanowi co do zasady powielanie Prawa telekomunikacyjnego z kilkoma zmianami. W porównaniu bowiem do obecnych regulacji Prawa telekomunikacyjnego, nowy katalog z art. 446 PKE został znacząco rozszerzony - projekt przewiduje ponad 90 rodzajów naruszeń, za które nakładane będą kary. Należy tutaj zaznaczyć, że to - jak dotąd - rzadko spotykany przypadek legislacyjny tak długiej listy penalizowanych zachowań. Uwadze nie powinno umknąć również to, że ta osobliwość nie znajduje żadnego poparcia, czy wyjaśnienia w uzasadnieniu do projektu PKE i tym samym przyjęcie takiego rozwiązania nie jest zrozumiałe. Ponadto, równie niezrozumiałe jest, dlaczego Prezes UKE jest zobowiązany nakładać kary pieniężne wyszczególnione w art. 446 PKE, a nie jest to kompetencja fakultatywna, jak w przypadku Prezesa UOKIK.	**Uwaga nieuwzględniona** Jak słusznie wskazano w uwadze, PKE przenosi konstrukcję przepisów karnych z PT. Zwiększenie katalogu kar wynika przy tym albo z dodania nowych regulacji, w szczególności wynikających z EKŁE albo doprecyzowania przepisów, tak aby nie było wątpliwości jakiej sytuacji sankcja dotyczy.

			Z przeprowadzonej analizy wynika, że projektodawca przygotował listę kar poprzez wyszczególnienie obowiązków wynikających z kolejnych przepisów projektu i za naruszenie każdego z nich nałożył sankcję w postaci kary pieniężnej. Wydaje się, że kary te powinna cechować jednak dodatkowa kwalifikacja – np.: przemawiający za jej nałożeniem charakter lub zakres naruszenia. IAB Polska sugeruje zatem, aby zweryfikować zasadność obecnego brzmienia przepisu i wynikającego z niego obowiązku obligatoryjnego nakładania kar, z mocy ustawy, bez uprzedniej i dodatkowej weryfikacji przez Prezesa UKE czy przedmiotowe naruszenie faktycznie tego wymaga. Idąc dalej, warto zwrócić uwagę na zmiany, jakie proponuje PKE w zakresie art. 447 (obecnie art. 208 Prawa telekomunikacyjnego) dotyczącego używania urządzenia radiowego bez pozwolenia. W porównaniu do sankcji przewidzianych w dotychczas obowiązującej ustawie Prawo telekomunikacyjne, tj. kary grzywny w wysokości do 1000 złotych, projektowana ustawa przewiduje surowszą karę grzywny wynoszącą do 5000 złotych, co ma jak sądzimy wzmocnić charakter odstraszający przepisu.	

271.	Art. 446 ust 2	KIKE	Zgodnie z obecnie obowiązującym przepisem art. 25 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych: *Podmiot wykonujący zadania z zakresu użyteczności publicznej jest obowiązany prowadzić ewidencję w sposób umożliwiający odrębne obliczenie kosztów, przychodów, zysków i strat w zakresie swojej podstawowej działalności oraz działalności, o której mowa w art. 16 ust. 1, a także dostępu do infrastruktury technicznej.* Przez *podmiot wykonujący zadania z zakresu użyteczności publicznej*, w związku z art. 2 ust. 1 pkt 3 lit. a tej ustawy, rozumie się m. in. przedsiębiorstwa energetyczne, ale pojęcie to obejmuje także inne podmioty. Rzecz w tym, iż przepis ten jest w zasadzie przepisem martwym, z uwagi na brak sankcji za naruszenie obowiązku prowadzenia ewidencji w sposób opisany w komentowanym przepisie. Ustawa o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych w ogóle nie zawiera przepisów karnych lub przepisów, na podstawie których Prezes UKE mógłby stosować sankcje administracyjne (nałożyć kary pieniężne). Co do zasady, sankcje dotyczące niewykonywania poszczególnych obowiązków określonych w ustawie o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, uregulowane są obecnie w	**Uwaga nieuwzględniona** Przedmiotowa sytuacja została uregulowana w art. 443 ust. 2 pkt 1. Wprowadzanie dodatkowych przepisów byłoby nadmiarowe. Przepis art. 443 ust. 2 stanowi, że Prezes UKE, jeżeli przemawia za tym charakter lub zakres naruszenia, może nałożyć karę pieniężną na podmiot (brak jego określenia), który nie wypełnia obowiązku udzielania informacji lub dostarczania dokumentów przewidzianych ustawą lub ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych lub udziela informacji niepełnych lub nieprawdziwych, lub dostarcza dokumenty zawierające informacje niepełne lub nieprawdziwe.

			prawie telekomunikacyjnym w dziale XI, a po jego uchyleniu, będą zawarte w PKE w dziale IX. Można by rozważać jedynie, czy naruszenie omawianego przepisu nie mieści się w ramach: 1) niewykonywania obowiązków związanych z udostępnianiem lub prowadzeniem oddzielnej rachunkowości przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych dostarczających systemy dostępu warunkowego – przepis ten dotyczy jednak wyłącznie obowiązków związanych z cyfrowymi emisjami programów i wprost odwołuje się do naruszenia obowiązku określonego w art. 133 Prawa telekomunikacyjnego; 2) niewypełniania warunków rozliczeń z tytułu dostępu telekomunikacyjnego, określonych w decyzji lub w umowie – pojęcie *dostępu telekomunikacyjnego* jest zdefiniowane w Prawie telekomunikacyjnym i dotyczy sytuacji korzystania z urządzeń telekomunikacyjnych, udogodnień towarzyszących lub usług świadczonych przez innego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego. O dostępie telekomunikacyjnym nie możemy zatem	

			mówić w przypadku relacji przedsiębiorcy energetycznego z przedsiębiorcą telekomunikacyjnym. 3) niewypełniania warunków rozliczeń z tytułu współkorzystania i dostępu do infrastruktury technicznej, określonych w decyzji lub w umowie, zgodnie z ustawą o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych – omawiany przepis co prawda dotyczy naruszenia warunków rozliczeń, ale odnosi się do tych warunków, które są określone w decyzji lub w umowie. 4) niewypełniania lub nienależytego wypełniania obowiązków regulacyjnych związanych z prowadzeniem rachunkowości regulacyjnej lub kalkulacji kosztów – pojęcie rachunkowości regulacyjnej jest zdefiniowane w Prawie telekomunikacyjnym i odnosi się wprost do rachunkowości prowadzonej przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego. Analiza przytoczonych wyżej regulacji prowadzi do wniosku, że nie dotyczą one art. 25 ustawy *o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych*. Dla porównania, przepisy prawa energetycznego przewidują, że (art. 44 ust. 1) *Przedsiębiorstwo*	

			energetyczne, zapewniając równoprawne traktowanie odbiorców oraz eliminowanie subsydiowania skrośnego, jest obowiązane prowadzić ewidencję księgową w sposób umożliwiający odrębne obliczenie kosztów i przychodów, zysków i strat dla wykonywanej działalności gospodarczej w zakresie: 1) dostarczania paliw gazowych lub energii, w tym kosztów stałych, kosztów zmiennych i przychodów, odrębnie dla wytwarzania, przesyłania, dystrybucji i obrotu paliwami gazowymi lub energią, magazynowania paliw gazowych i skraplania gazu ziemnego lub regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego, a także w odniesieniu do grup odbiorców określonych w taryfie; 2) niezwiązanym z działalnością wymienioną w pkt 1. Naruszenie tej regulacji zostało w *prawie energetycznym* wprost obwarowane sankcją w postaci kary pieniężnej Art. 56 ust. 1 pkt 8 tej ustawy stanowi, że *Karze pieniężnej podlega ten, kto: […] prowadzi ewidencję księgową niezgodnie z zasadami określonymi w art. 44.* Projekt PKE przedstawiony do konsultacji społecznych, w art. 446 (przepisy o karach pieniężnych) również nie zawiera sankcji za naruszenie obowiązku przewidzianego w art. 25 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. Zdaniem KIKE, nowelizacja ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci	

			telekomunikacyjnych oraz prace nad PKE, są idealną okazją, aby naprawić niedopatrzenie ustawodawcy polegające na wprowadzeniu obowiązku, którego naruszenie nie wiążę się z jakimikolwiek ujemnymi skutkami prawnymi dla podmiotu, który obowiązkowi temu uchybia.	
272.	Art. 447	Polski Związek Krótkofalowców	Polski Związek Krótkofalowców zwraca uwagę na drakońskie podniesienie wysokości kar pieniężnych w projektowanej ustawie w art. 447. ust. 1-3 dotychczasowa maksymalna kara grzywny wynosiła 1000 zł, proponuje się maksymalnie do 5000 zł, co stanowi wzrost 500%. PZK stoi na stanowisku, że wzrost górnej granicy kary jest zbyt wysoki. Trudno nie odnieść wrażenia, że ustawodawca tworzy prawo opresyjne, a nie mające zapobiegać nadużyciom. Zresztą to wrażenie potęguje lektura dalszych zapisów, gdzie zakres przyznanych uprawnień kontrolnych oraz zakres odpowiedzialności karnej budzi poważne zastrzeżenia. W przywoływanym art. 447 zapisy ust. 3 i 4: *3. Sąd może orzec przepadek urządzeń przeznaczonych lub służących do popełnienia czynu określonego w ust. 1 i 2, chociażby nie stanowiły one własności sprawcy.* *4. Sąd orzeka przepadek urządzeń przeznaczonych lub służących do popełnienia czynu określonego w ust. 1 i 2, chociażby nie stanowiły one*	**Uwaga nieuwzględniona** Należy przy tym zauważyć, że to samo środowisko radioamatorskie w trakcie poprzednich konsultacji wnioskowało o podniesienie tych kar w jeszcze większym wymiarze. Przykładowo Fundacja OPOR w 2020 r. zawnioskowała o: „Proponowany zapis przepisów – **1.** Kto bez wymaganego pozwolenia używa urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego, podlega karze grzywny w wysokości nie niższej niż 5 000 złotych i nie wyższej niż 15 000 złotych.” Odnośnie do regulacji dotyczących przepadku urządzeń, należy zauważyć, że następuje to w wyniku decyzji sądu, a nie uznaniowego rozstrzygnięcia Prezesa UKE. Obligatoryjny przepadek dotyczy wyłącznie sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia, czyli w opinii projektodawcy wartości nadrzędnych.

			własności sprawcy, jeżeli ich używanie zagraża życiu lub zdrowiu człowieka. Przepis art. 195 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2021 r. poz. 53, z późn. zm.). stosuje się niezależnie od wartości przedmiotów, których przepadek orzeczono. Przepisy utrzymują kuriozalny zapis dotyczący prawa własności, a przepisy projektowanego Prawa Komunikacji Elektronicznej godzą po pierwsze w prawo własności, po drugie wprowadzają karanie za przestępstwo osoby, która go nie popełniła, co stanowi naruszenie jakichkolwiek cywilizowanych norm prawnych, a w państwie demokratycznym szczególnie. Dodatkowo właściciel urządzeń, o których jest mowa w art. 440 ust 3 i 4, jest pozbawiony jakiejkolwiek możliwości dochodzenia swoich praw. W sytuacji, gdy używane nielegalnie urządzenie pochodziło z przestępstwa, jego właściciel zostaje poszkodowany podwójnie, tzn. nie tylko np. w wyniku kradzieży, ale również poprzez działania organów wymiaru sprawiedliwości. Niepokój budzi również fakt, że o ile przepis ust 4 przywoływanego artykułu jest fakultatywny, to przepis ust. 5 zawiera rygor wykonalności. PZK zgłasza sprzeciw wobec takich rozwiązań i stoi na stanowisku, że przepadek urządzenia, które nie stanowi własności sprawcy, jest zbyt daleko idącym	

			środkiem karnym w szczególności w sytuacji, gdy urządzenie to uprzednio zostało utracone przez prawowitego właściciela, np. w wyniku kradzieży.	
273.	Art. 449	Polski Związek Przemysłu Motoryzacyjnego	Uważamy, także że kary zawarte w art. 449 za naruszenia opisane w art. 446 ust. 1 pkt 86 i 87 są nieproporcjonalnie wysokie w stosunku do naruszenia. Kara 3% od przychodu za rok poprzedzający dla podmiotu zajmującego się sprzedażą samochodów może sięgać nawet kwot rzędu 500 mln zł, co z pewnością jest zbyt wysoką karą finansową za takie naruszenie. Zapis ten wymaga także doprecyzowania, gdyż w przypadku firm motoryzacyjnych istotna część tego przychodu nie pochodzi ze sprzedaży radioodbiorników, w związku z tym taki przychód nie powinien być podstawą dla kary finansowej w tym przypadku	
274.	Art. 449	Stowarzyszenie Nowoczesnej Edukacji Prawnej	Wnosimy o określenie, że decyzja podlega publikacji w BIP UKE. Domagamy się m.in. poszerzenia zakresu informacji publikowanych w Biuletynie Informacji Publicznej. Uważamy, że im szersza będzie wiedza o praktyce stosowania przepisów, tym większy efekt regulacyjny można uzyskać. Przedsiębiorcy, użytkownicy, prawnicy i inni interesariusze będą mieli szerszy dostęp do metod rozumowania organów, a zatem do zasad	**Uwaga nieuwzględniona** Brak uzasadnienia dla takiej publikacji.

			przestrzegania prawa w konkretnych przypadkach. Art. 5 ustawy o dostępie do informacji publicznej oraz art. 444 projektowanej ustawy zapewnia konieczność uwzględnienia przy publikacji ochrony danych osobowych i tajemnicy przedsiębiorstwa.	
275.	Art. 449	Polskie Stowarzyszenie Marketingu SMB	W art. 449 ust. 5 projektu PKE konieczne jest wprowadzenie zmian pozwalających na rozsądne i proporcjonalne stosowanie sankcji administracyjnych za naruszenie art. 400 projektu PKE. W obecnym brzmieniu ww. przepis sformułowany jest w sposób kategoryczny, tj. nakłada na Prezesa UKE obowiązek nałożenia kary na podmiot, który dopuścił się naruszenia art. 400 PKE („W przypadku niewypełniania obowiązku uzyskania zgody użytkownika końcowego, o której mowa w art. 400, Prezes UKE nakłada na podmiot, biorąc pod uwagę charakter i zakres naruszenia, karę pieniężną…" – podkreślenie własne). Projekt PKE bezwzględnie wymaga poprawienia w zakresie art. 449 ust. 5 w taki sposób, aby Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej miał prawo, a nie obowiązek nakładania kar na przedsiębiorców, którzy prowadzą kontakt marketingowy bez wymaganej zgody. Uwaga skrócona. Pełna treść dostępna na stronie RPL.	**Uwaga nieuwzględniona** Charakter i uciążliwość stosowanych niejednokrotnie praktyk marketingowych wymaga aby, ze względu na ochronę użytkowników, wyłączyć stosowanie art. 449 ust. 7 Pke oraz wskazać, iż kara ma charakter obligatoryjny. Według raportu TrueCaller za 2020 r. Polska znalazła się jako czwarty kraj na świecie pod względem czasu trwania niechcianych połączeń telefonicznych (spam) na użytkownika. Źródłem spamu wówczas byli głównie telemarketerzy, ale również operatorzy telekomunikacyjni. O skali walki z uciążliwymi połączeniami telefonicznymi może świadczyć fakt rosnącej liczby zgłoszeń do poszczególnych organów na przestrzeni lat. Wzrasta liczba zgłoszeń naruszeń z art. 172 ustawy Pt do Prezesa UKE; w 2020 r. - 149, w 2021 r. - 214, w 2022 r. - 267, a do III kwartału 2023 r. - 93.
276.	Art. 449 ust 1	Wspólne stanowis	<u>Propozycja zmiany:</u>	**Uwaga nieuwzględniona**

		ko (KIKE, KIGEiT, Open Allies, PIKE, MEDIAKOM)	*1.Kary pieniężne, o których mowa w art. 446 ust. 1 i 2 nakłada Prezes UKE w drodze decyzji, w wysokości do 3% przychodu ukaranego podmiotu, osiągniętego w poprzednim roku kalendarzowym wyłącznie z działalności telekomunikacyjnej. Decyzji o nałożeniu kary pieniężnej nie nadaje się rygoru natychmiastowej wykonalności.* Przepis wskazuje, że podstawę naliczenia kary pieniężnej za naruszenia wskazane w art. 446 PKE stanowi przychód osiągnięty przez daną osobę w poprzednim roku kalendarzowym. Zasadne byłoby wprowadzenie regulacji ustalającej jako podstawę naliczenia kary przychód osiągnięty wyłącznie z działalności telekomunikacyjnej. Regulacja taka powiązałaby podstawę wymiaru kary za naruszenia telekomunikacyjne z przychodami uzyskiwanymi tylko z tego rodzaju działalności. Wprowadzenie sankcji za naruszenia określonego rodzaju winno być powiązane wyłącznie z przychodami uzyskiwanymi z tego rodzaju aktywności, a nie z innymi rodzajami aktywności gospodarczej.	Przepisy PKE w tym zakresie są tożsame z regulacjami PT funkcjonującymi od lat. Należy przy tym zauważyć, że karze mogą podlegać także podmioty nieprowadzące działalności telekomunikacyjnej.
277.	Art. 449 ust. 5 Art. 450 ust. 1	ZTK	Po raz już kolejny zmuszeni jesteśmy do zakwestionowania podstawy obliczania kar pieniężnych (administracyjnych) obliczanych od przychodu z całej działalności podmiotu ukaranego w roku poprzednim, a nie jedynie od przychodu uzyskanego w roku minionym z działalności telekomunikacyjnej (art. 449 ust. 5 projektu pke, art. 450 ust. 1 projektu pke).	**Uwaga nieuwzględniona** Przepisy PKE w tym zakresie są tożsame z regulacjami PT funkcjonującymi od lat. Należy przy tym zauważyć, że karze mogą podlegać także podmioty nieprowadzące działalności telekomunikacyjnej.

			We wskazanych powyżej przepisach kara pieniężna wiąże się z naruszeniem stosownych regulacji prawnych lub obowiązków związanych z realizacją przez dany podmiot działalności telekomunikacyjnej. Należy zważyć, że nie każdy podmiot będący przedsiębiorcą telekomunikacyjnym prowadzi działalność gospodarczą wyłącznie w zakresie telekomunikacji albowiem są podmioty które w ramach przedsiębiorstwa prowadzą różnoraką działalność, w tym także telekomunikacyjną(np. sprzedaż komputerów, doradztwo informatyczne dla ludności etc.). Natomiast najjaskrawszym przykładem zdecydowanego pokrzywdzenia przedsiębiorcy telekomunikacyjnego karą pieniężną obliczaną od całego przychodu z działalności, a nie tylko od przychodu z działalności telekomunikacyjnej, mogą być spółdzielnie mieszkaniowe. Wbrew pozorom wiele spółdzielni mieszkaniowych posiada status przedsiębiorców telekomunikacyjnych i chociażby w naszej Izbie Gospodarczej jest ich zrzeszonych siedemnaście. W ramach prowadzenia działalności gospodarczej i statutowej spółdzielnie mieszkaniowe uzyskują w skali roku wielomilionowe przychody pochodzące głównie z działalności inwestycyjnej (budowa nowych lokali mieszkalnych), zarządzania własnymi i cudzymi nieruchomościami, prowadzenie działalności kulturalno- oświatowej, wynajmowanie lokali,, prowadzenie własnej działalności remontowo- budowlanej, a wśród tych	

			wszystkich rodzajów działalności realizowanej przez spółdzielnie mieszkaniowe roczne przychody z tytułu działalności telekomunikacyjnej stanowią niewielką tyko część wszystkich przychodów spółdzielni mieszczącą się w granicach od 2% do 5 % z całej działalności statutowej i gospodarczej spółdzielni. W takiej sytuacji rażącą niesprawiedliwością niemożliwą do pogodzenia z zasadami słuszności oraz konstytucyjną zasadą sprawiedliwości społecznej (art. 2 Konstytucji RP) jest obliczanie kary wymierzanej spółdzielni mieszkaniowej przez Prezesa UKE lub Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych od całego rocznego przychodu spółdzielni mieszkaniowej, a nie tylko od przychodu uzyskanego z działalności telekomunikacyjnej, w ramach której zaistniały podstawy do wymierzenia kary. W skrajnych przypadkach może dojść do sytuacji wręcz rażąco krzywdzącej dla spółdzielni mieszkaniowej, której wysokość kary pieniężnej (3 %) liczonej od przychodów z całej działalności spółdzielni może nawet przekroczyć całoroczny przychód uzyskany z prowadzonej działalności telekomunikacyjnej. Należy wreszcie skończyć z rażąco niesprawiedliwą regulacją, w świetle której przedsiębiorca telekomunikacyjny prowadzący dodatkowo lub głównie działalność nietelekomunikacyjną karany jest z tego tytułu wymierzaniem mu kary obliczanej od całego rocznego przychodu z działalności obejmującego nie tylko przychody z działalności	

			telekomunikacyjnej, ale i przychody pozyskiwane z innych źródeł ich uzyskania. Stanowczo zatem proponujemy, aby w art. 449 ust. 5 projektu pke oraz w art. 450 ust. 1 in fine projektu pke przy określaniu podstawy obliczania kary pieniężnej (administracyjnej) po słowie „*kalendarzowym*" dodać treść w brzmieniu „*z tytułu prowadzonej przez ukaranego działalności telekomunikacyjnej*".	
278.	Art. 450	IAB Polska	IAB Polska proponuje również, żeby art. 450 ust. 2 PKE nie odsyłał do przepisów PKE, ale do przepisów o ochronie danych osobowych. Byłoby to spójniejsze i prostsze do stosowania zarówno dla Prezesa UODO, jak i dla przedsiębiorców, których Prezes UODO może kontrolować. Obawiamy się sytuacji, w której niektóre postępowania (i decyzje o karze) będą prowadzone zarówno w trybie RODO i ustawy o ochronie danych osobowych, jak i PKE. Problemu tego można uniknąć choćby poprzez zmianę zapisu art. 450 ust. 2 PKE i odniesienie że do kar nakładanych na podstawie ust. 1 stosuje się odpowiednio przepisy o nakładaniu kar za naruszenie przepisów o ochronie danych osobowych.	**Uwaga nieuwzględniona** Prezes UODO nie zgłaszał w tym zakresie zastrzeżeń.
279.	Art. 450	Stowarzyszenie	Wnosimy o określenie, że decyzja podlega publikacji w BIP UODO. Domagamy się m.in.	**Uwaga nieuwzględniona** Brak uzasadnienia dla takiej publikacji.

		Nowocze snej Edukacji Prawnej	poszerzenia zakresu informacji publikowanych w Biuletynie Informacji Publicznej. Uważamy, że im szersza będzie wiedza o praktyce stosowania przepisów, tym większy efekt regulacyjny można uzyskać. Przedsiębiorcy, użytkownicy, prawnicy i inni interesariusze będą mieli szerszy dostęp do metod rozumowania organów, a zatem do zasad przestrzegania prawa w konkretnych przypadkach. Art. 5 ustawy o dostępie do informacji publicznej oraz art. 444 projektowanej ustawy zapewnia konieczność uwzględnienia przy publikacji ochrony danych osobowych i tajemnicy przedsiębiorstwa.	Dyrektywa o prywatności 2002/58, ustanawiająca obowiązki, których naruszenie jest zagrożone sankcją administracyjną przewidzianą w art. 450, nie wskazuje na obowiązek publikowania decyzji organu.
11. PRZEPIS KOŃCOWY (art. 452)				
12. OSR				
13. UZASADNIENIE				
	Strona 41	ZTK	na stronie 41 uzasadnienia projektu w zdaniu „*Powyższy limit zwiększono z obowiązującego na gruncie Pke 0,05 % do 0,25 %, ze względu na to, że powyższy wskaźnik był niezmieniany od 2004 r., a wartość wskaźnika w ostatnich latach przekraczała znacznie limit ustawowy, co znaczyło, że wpływy z opłaty są dużo niższe niż wydatki Prezesa UKE i ministra właściwego do spraw informatyzacji w zakresie telekomunikacji, wskazane w art. 23 ust. 1.*” błędnie wskazano na zwiększenie limitu opłaty telekomunikacyjnej z wynoszącej 0,05 % przewidzianej w prawie telekomunikacyjnym, gdy tymczasem taki górny próg limitu tejże opłaty był	**Uwaga uwzględniona**

			określony w art. 183 ust. 2 prawa telekomunikacyjnego. Należy zatem na stronie 41 uzasadnienia projektu we wskazanym zdaniu skrót „*Pke*" zastąpić skrótem „*Pt*" wskazującym na prawo telekomunikacyjne	
	Strona 184	ZTK	na stronie 184 uzasadnienia projektu mimo omawiania regulacji art. 247 projektu pke projektodawca trzykrotnie w zdaniu 1, zdaniu 3 i w zdaniu 4 wskazuje na omawianie regulacji art. 243 projektu pke, a nie rzeczywiście omawianego art. 247 projektu pke. To niewłaściwe wskazanie omawianego przepisu projektu pke należy w uzasadnieniu projektu poprawić wskazując przepis rzeczywiście poddany omówieniu w uzasadnieniu projektu.	**Uwaga uwzględniona**

Projekt

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA CYFRYZACJI[1)]

z dnia

w sprawie wprowadzenia do stosowania Specyfikacji ETSI TS 102 164 V1.3.1 (2006-09) Zintegrowane Telekomunikacyjne i Internetowe Usługi i Protokoły dla Zaawansowanych Sieci (TISPAN): Protokoły lokalizacji miejsca niebezpieczeństwa

Na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia ……. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …….) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wprowadza się do stosowania Specyfikację Techniczną - Specyfikację ETSI TS 102 164 V1.3.1 (2006-09) Zintegrowane Telekomunikacyjne i Internetowe Usługi i Protokoły dla Zaawansowanych Sieci (TISPAN): Protokoły lokalizacji miejsca niebezpieczeństwa, opracowaną przez Komitet Techniczny Europejskiego Instytutu Norm Telekomunikacyjnych (Dz. Urz. UKE z 2012 r. poz. 64).

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie … .[2)]

MINISTER CYFRYZACJI

---

1) Minister Cyfryzacji kieruje działem administracji rządowej – informatyzacja, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Cyfryzacji (Dz. U. poz. 2720).

2) Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 13 grudnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania Specyfikacji ETSI TS 102 164 V1.3.1 (2006-09) Zintegrowane Telekomunikacyjne i Internetowe Usługi i Protokoły dla Zaawansowanych Sieci (TISPAN): Protokoły lokalizacji miejsca niebezpieczeństwa (Dz. U. poz. 1527), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, na podstawie art. 102 pkt 1 ustawy z dnia … Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz…….).

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia został przygotowany w oparciu o fakultatywną delegację ustawową z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia ……. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …….).

Na mocy powyższego minister właściwy do spraw informatyzacji wprowadza do stosowania Specyfikację Techniczną - Specyfikację ETSI TS 102 164 V1.3.1 (2006-09) Zintegrowane Telekomunikacyjne i Internetowe Usługi i Protokoły dla Zaawansowanych Sieci (TISPAN): Protokoły lokalizacji miejsca niebezpieczeństwa, opracowaną przez Komitet Techniczny Europejskiego Instytutu Norm Telekomunikacyjnych (Dz. Urz. UKE z 2012 r. poz. 64).

Celem powyższego jest umożliwienie odwoływania się w polskim prawodawstwie do specyfikacji technicznej ETSI TS 102 164 na potrzeby rozporządzenia Rady Ministrów z dnia …… w sprawie organizacji i funkcjonowania systemu gromadzącego i udostępniającego informacje i dane od przedsiębiorcy telekomunikacyjnego. Zalecenia zawarte w przedmiotowej specyfikacji wykorzystywane są przez kraje Unii Europejskiej w zakresie protokołów używanych przy pozyskiwaniu i przekazywaniu informacji o lokalizacji osoby wykonującej połączenie do numeru alarmowego.

Projektowane rozporządzenie nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Nie zachodzi również konieczność przedstawienia projektu rozporządzenia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu.

Przedmiotowy projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie będzie mieć wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

W celu wykonania obowiązku wynikającego z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny” oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw informatyzacji.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji w sprawie wprowadzenia do stosowania Specyfikacji ETSI TS 102 164 V1.3.1 (2006-09) Zintegrowane Telekomunikacyjne i Internetowe Usługi i Protokoły dla Zaawansowanych Sieci (TISPAN): Protokoły lokalizacji miejsca niebezpieczeństwa **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Cyfryzacji **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Michał Gramatyka – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Cyfryzacji **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Rafał Radłowski, Naczelnik wydziału w Departamencie Telekomunikacji Ministerstwa Cyfryzacji, Rafal.Radlowski@cyfra.gov.pl	**Data sporządzenia** … r. **Źródło:** Art. 3 ust. 1 ustawy z dnia …. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz.) **Nr w wykazie prac** **…….**

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie wprowadzenia do stosowania Specyfikacji ETSI TS 102 164 V1.3.1 (2006-09) Zintegrowane Telekomunikacyjne i Internetowe Usługi i Protokoły dla Zaawansowanych Sieci (TISPAN): Protokoły lokalizacji miejsca niebezpieczeństwa wykonuje upoważnienie zawarte w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia …. 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej, zwanej dalej „ustawą PKE".

Konieczność wydania nowego rozporządzenia, zastępującego obowiązujące rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 13 grudnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania Specyfikacji ETSI TS 102 164 V1.3.1 (2006-09) Zintegrowane Telekomunikacyjne i Internetowe Usługi i Protokoły dla Zaawansowanych Sieci (TISPAN): Protokoły lokalizacji miejsca niebezpieczeństwa wykonuje (Dz. U. poz. 1527) wynika z wejścia w życie ustawy PKE, zastępującej dotychczas obowiązującą ustawę z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne. Zgodnie z art. 102 pkt 1 ustawy z dnia …. - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo komunikacji elektronicznej dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 3 ust. 3 ustawy Prawo telekomunikacyjne zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy PKE, jednak nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie ustawy PKE.

Zgodnie z delegacją ustawową rozporządzenie wprowadza do stosowania Specyfikację Techniczną - Specyfikację ETSI TS 102 164 V1.3.1 (2006-09) Zintegrowane Telekomunikacyjne i Internetowe Usługi i Protokoły dla Zaawansowanych Sieci (TISPAN): Protokoły lokalizacji miejsca niebezpieczeństwa, opracowaną przez Komitet Techniczny Europejskiego Instytutu Norm Telekomunikacyjnych (Dz. Urz. UKE z 2012 r. poz. 64).

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Wprowadzenie do stosowania, w drodze rozporządzenia, Specyfikacji Technicznej - Specyfikacji ETSI TS 102 164 V1.3.1 (2006-09) Zintegrowane Telekomunikacyjne i Internetowe Usługi i Protokoły dla Zaawansowanych Sieci (TISPAN): Protokoły lokalizacji miejsca niebezpieczeństwa, opracowanej przez Komitet Techniczny Europejskiego Instytutu Norm Telekomunikacyjnych (Dz. Urz. UKE z 2012 r. poz. 64).

Do Specyfikacji ETSI TS 102 164 odwołują się przepisy rozporządzenia Ministra Cyfryzacji z dnia ……. w sprawie organizacji i funkcjonowania systemu gromadzącego i udostępniającego informacje i dane od przedsiębiorcy telekomunikacyjnego (Dz. U. ……..). Specyfikacja

techniczna ETSI została wykorzystana przy tworzeniu procedury dla obsługi wywołań alarmowych w zakresie zapewnienia informacji o lokalizacji osoby wykonującej połączenie na numer alarmowy w systemie PLI CBD.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Każde z państw stosuje własne rozwiązania.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Przedsiębiorcy telekomunikacyjni oraz inne podmioty, którym przyznano prawo do dysponowania zasobami numeracji.	4124	Rejestr przedsiębiorców telekomunikacyjnych	Projektowane przepisy określają obowiązujące zasady dla prawidłowej współpracy sieci przedsiębiorców telekomunikacyjnych z systemem PLI CBD.
Prezes UKE	1	Ustawa PKE	Prezes UKE zarządza systemem PLI CBD i przetwarza zgromadzone w nim dane.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projektowane rozporządzenie zostanie przekazane do konsultacji izbom gospodarczym z branży telekomunikacyjnej o zasięgu ogólnopolskim zrzeszających przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz reprezentatywnym organizacjom związkowym.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje skutków dla sektora finansów publicznych, w tym dochodów i wydatków budżetu państwa oraz samorządu terytorialnego.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

X nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak X nie ☐ nie dotyczy

☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
Komentarz:	

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe	X informatyzacja ☐ zdrowie

Omówienie wpływu	Projektowane rozporządzenie może mieć wpływ na obszary informatyzacji.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Projektowane przepisy wejdą w życie … .

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

Projekt

R O Z P O R Z Ą D Z E N I E

M I N I S T R A C Y F R Y Z A C J I [1)]

z dnia

w sprawie przekazywania danych dotyczących działalności telekomunikacyjnej

Na podstawie art. 20 ust. 6 ustawy z dnia … 2024 r. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowy zakres danych, przekazywanych Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej, dotyczących rodzaju i zakresu wykonywanej działalności telekomunikacyjnej oraz wielkości sprzedaży usług telekomunikacyjnych, wraz z objaśnieniami co do sposobu ich przedstawiania.

§ 2. 1. Określa się zakres danych dotyczących informacji o przedsiębiorcy telekomunikacyjnym, stanowiący załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2. Określa się zakres danych przekazywanych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego wraz z danymi, o których mowa w ust. 1, w zależności od rodzaju i zakresu wykonywanej działalności telekomunikacyjnej:

1) „Zakres danych dotyczących usług telefonicznych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej”,
2) „Zakres danych dotyczących usług detalicznych świadczonych użytkownikom końcowym w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej”,
3) „Zakres danych dotyczących usług dostępu do sieci Internet świadczonych użytkownikom końcowym”,
4) „Zakres danych dotyczących usług wiązanych”,
5) „Zakres danych dotyczących usług telewizyjnych świadczonych użytkownikom końcowym”,
6) „Zakres danych dotyczących hurtowych usług dostępu do sieci”

– stanowiący załącznik nr 2 do rozporządzenia.

[1)] Minister Cyfryzacji kieruje działem administracji rządowej – informatyzacja, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Cyfryzacji (Dz. U. poz. 2720).

§ 3. Przy przekazywaniu danych, o których mowa w § 1, za rok 2024, w przypadku braku danych dopuszcza się przekazanie Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej danych szacunkowych wraz z informacją na ten temat. Jeżeli nie jest możliwe przekazanie danych szacunkowych należy wskazać na brak danych oznaczając te informację „bd.”.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.[2)]

MINISTER CYFRYZACJI

[2)] Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Cyfryzacji z dnia 7 grudnia 2018 r. w sprawie przekazywania danych dotyczących działalności telekomunikacyjnej (Dz. U. poz. 2315), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, na podstawie art. …ustawy z dnia …. 2024 r. – Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …).

Załączniki
do rozporządzenia
Ministra Cyfryzacji
z dnia
(Dz. U. poz.)

Załącznik nr 1

Zakres danych dotyczących informacji o przedsiębiorcy telekomunikacyjnym

Załącznik nr 2

1. Zakres danych dotyczących usług telefonicznych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej,

2. Zakres danych dotyczących usług detalicznych świadczonych użytkownikom końcowym w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej,

3. Zakres danych dotyczących usług dostępu do sieci Internet świadczonych użytkownikom końcowym,

4. Zakres danych dotyczących usług wiązanych,

5. Zakres danych dotyczących usług telewizyjnych świadczonych użytkownikom końcowym,

6. Zakres danych dotyczących hurtowych usług dostępu do sieci.

Załączniki
do rozporządzenia
Ministra Cyfryzacji
z dnia
(poz.)

Załącznik nr 1

Zakres danych dotyczących informacji o przedsiębiorcy telekomunikacyjnym

Rok sprawozdawczy: ……

1. **Wszelkie informacje dodatkowe proszę zamieszczać w polu „Uwagi", znajdującym się w końcowej części formularza, ze wskazaniem numeru pola, którego dotyczy komentarz.**
2. **Jeżeli pole formularza nie dotyczy wykonywanej przez przedsiębiorcę działalności, należy wpisać w to pole: „nd".**
3. **Dane na temat przychodów, wydatków na inwestycje i wartości infrastruktury należy wprowadzać w PLN bez VAT.**
4. **Dane należy podać według stanu na dzień 31 grudnia roku objętego sprawozdaniem.**

☐ **Składam sprawozdanie** ☐ **Składam korektę**

00.01 Dane o przedsiębiorcy telekomunikacyjnym

00.01.1	Firma przedsiębiorcy lub nazwa innego podmiotu uprawnionego do wykonywania działalności gospodarczej na podstawie odrębnych przepisów	1	
00.01.2	Numer w rejestrze przedsiębiorców telekomunikacyjnych	2	
00.01.3	Forma prawna przedsiębiorcy lub innego podmiotu uprawnionego do wykonywania działalności na podstawie odrębnych przepisów	3	
00.01.4	Numer Identyfikacji Podatkowej	4	
00.01.5	Numer Identyfikacji Podatkowej spółki cywilnej	5	
00.01.6	Adres strony internetowej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego	6	
00.01.7	Adres e-mail przedsiębiorcy telekomunikacyjnego	7	
	Siedziba i adres przedsiębiorcy telekomunikacyjnego		
00.01.8	Kraj	8	
00.01.9	Miejscowość	9	
00.01.10	Kod pocztowy	10	
00.01.11	Ulica	11	
00.01.12	Nr posesji	12	
00.01.13	Nr lokalu	13	
00.01.14	Województwo	14	
00.01.15	Powiat	15	
00.01.16	Gmina	16	
	Adres do korespondencji		
00.01.17	Kraj	17	
00.01.18	Miejscowość	18	
00.01.19	Kod pocztowy	19	
00.01.20	Ulica	20	
00.01.21	Nr posesji	21	
00.01.22	Nr lokalu	22	
00.01.23	Województwo	23	
00.01.24	Powiat	24	
00.01.25	Gmina	25	
00.01.26	Skrytka pocztowa	26	

Osoba lub osoby upoważnione do kontaktów z pracownikami Urzędu Komunikacji Elektronicznej

00.01.27	Imię i nazwisko/Imiona i nazwiska	27	
00.01.28	Nr telefonu/telefonów	28	
00.01.29	Adres/adresy e-mail	29	

00.02 Dane finansowe przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, zatrudnienie

00.02.1	Przychody z tytułu wykonywania działalności telekomunikacyjnej	30	
00.02.2	Wydatki związane ze świadczeniem usług lub infrastrukturą telekomunikacyjną, w tym:	31	
00.02.2.1	wydatki na inwestycje w infrastrukturę telekomunikacyjną, w tym	32	
00.02.2.1.1	wydatki na inwestycje w sieci światłowodowe	33	
00.02.3	Wartość infrastruktury telekomunikacyjnej	34	
00.02.4	Zatrudnienie związane z wykonywaną działalnością telekomunikacyjną	35	

00.03 Działalność telekomunikacyjna

00.03.1	**Dostarczanie publicznych sieci telekomunikacyjnych - rodzaj sieci**	
00.03.1.1	Stacjonarna publiczna sieć telekomunikacyjna	
00.03.1.2	Ruchoma publiczna sieć telekomunikacyjna	
00.03.1.3	Sieć telekomunikacyjna przeznaczona do rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych	
00.03.1.4	Inna sieć telekomunikacyjna (rodzaje sieci należy wymienić w polu „Uwagi")	
00.03.2	**Świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych – rodzaj usługi**	
00.03.2.1	Usługa telefoniczna świadczona we własnej stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej	
00.03.2.2	Usługa telefoniczna świadczona z wykorzystaniem stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej innego operatora	

00.03.2.3	Usługa telefoniczna świadczona we własnej ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej	
00.03.2.4	Usługa telefoniczna świadczona z wykorzystaniem ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej innego operatora	
00.03.2.5	Usługa telefonii VoIP świadczona w publicznej sieci telekomunikacyjnej	
00.03.2.6	Usługa dostarczania do użytkownika końcowego programów telewizyjnych lub radiofonicznych:	
00.03.2.6.1	usługa naziemnej telewizji cyfrowej	
00.03.2.6.2	usługa telewizji kablowej	
00.03.2.6.3	usługa telewizji satelitarnej	
00.03.2.6.4	usługa telewizji IPTV	
00.03.2.6.5	usługa transmisji programów radiowych	
00.03.2.7	Usługa dzierżawy łączy telekomunikacyjnych	
00.03.2.8	Usługa transmisji danych:	
00.03.2.8.1	transmisja przewodowa	
00.03.2.8.2	transmisja bezprzewodowa	
00.03.2.9	Usługa zapewniania dostępu do sieci Internet:	
00.03.2.9.1	świadczona we własnej publicznej sieci telekomunikacyjnej	
00.03.2.9.2	świadczona z wykorzystaniem publicznej sieci telekomunikacyjnej innego operatora	
00.03.2.10	Usługa rozpoczynania połączeń w poszczególnych stacjonarnych publicznych sieciach telekomunikacyjnych	
00.03.2.11	Usługa tranzytu połączeń w poszczególnych stacjonarnych publicznych sieciach telekomunikacyjnych	
00.03.2.12	Usługa zakańczania połączeń w poszczególnych stacjonarnych publicznych sieciach telekomunikacyjnych	
00.03.2.13	Usługa rozpoczynania połączeń w poszczególnych ruchomych publicznych sieciach telekomunikacyjnych	
00.03.2.14	Usługa tranzytu połączeń w poszczególnych ruchomych publicznych sieciach telekomunikacyjnych	
00.03.2.15	Usługa zakańczania połączeń w poszczególnych ruchomych publicznych sieciach telekomunikacyjnych	
00.03.2.16	Usługa centralnego dostępu w stałej lokalizacji (usługa BSA)	
00.03.2.17	Usługa lokalnego dostępu w stałej lokalizacji (usługa LLU)	
00.03.2.18	Usługa dostępu wysokiej jakości (ang. HQA) inna niż usługa dzierżawy łącza	
00.03.2.19	Usługa komunikacji w ruchu aplikacja-osoba (A2P)	
00.03.2.20	Usługa komunikacji w ruchu maszyna-człowiek (M2P)	
00.03.2.21	Usługi w ruchu komunikacji maszyna-maszyna (M2M)	
00.03.2.21	Inne usługi telekomunikacyjne (rodzaje usług telekomunikacyjnych należy wymienić w polu „Uwagi")	
00.03.3	**Świadczenie usług towarzyszących**	
00.03.3.1	Usługi towarzyszące	

00.04 Uwagi

Objaśnienia

Dane należy podać rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym

Nr	Wskaźnik	Opis
00.01	Dane o przedsiębiorcy telekomunikacyjnym	Pola w pozycji 00.01 dotyczą podstawowych danych rejestrowych oraz kontaktowych przedsiębiorcy telekomunikacyjnego. Należy je wypełnić danymi aktualnymi na dzień składania sprawozdania.
00.01.2	Numer w RPT	Numer w rejestrze przedsiębiorców telekomunikacyjnych Urzędu Komunikacji Elektronicznej, pod którym figuruje przedsiębiorca telekomunikacyjny.
00.01.5	Numer Identyfikacji Podatkowej spółki cywilnej	Należy wypełnić w przypadku, gdy przedsiębiorca telekomunikacyjny jest wspólnikiem spółki cywilnej.
00.01.7	Adres e-mail przedsiębiorcy telekomunikacyjnego	Adres e-mail służący do kontaktów z przedsiębiorcą telekomunikacyjnym.
od 00.01.17 do 00.01.26	Adres do korespondencji	Należy podać adres korespondencyjny, na który będzie wysyłana do przedsiębiorcy telekomunikacyjnego korespondencja.
od 00.01.27 do 00.01.29	Osoba upoważniona do kontaktów z UKE	Dane osoby upoważnionej do kontaktów z Urzędem Komunikacji Elektronicznej. Należy podać aktualne na dzień sporządzania sprawozdania dane osoby, z którą Urząd będzie się kontaktować w sprawach związanych ze sprawozdawczością i działalnością przedsiębiorcy telekomunikacyjnego.
00.02.1	Przychody z tytułu wykonywania działalności telekomunikacyjnej	Całkowita suma przychodów osiągniętych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego z tytułu wykonywania działalności telekomunikacyjnej w roku objętym sprawozdaniem. Nie należy wliczać przychodów ze sprzedaży telekomunikacyjnych urządzeń końcowych. W przypadku zagranicznych przedsiębiorców telekomunikacyjnych prowadzących działalność telekomunikacyjną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w sprawozdaniu należy wykazać jedynie przychody z działalności na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a nie łączne przychody przedsiębiorcy telekomunikacyjnego.
00.02.2	Wydatki na inwestycje telekomunikacyjne	Całkowite wydatki na inwestycje z tytułu wykonywania działalności telekomunikacyjnej (z uwzględnieniem wartości niematerialnych i prawnych, jak np. oprogramowanie komputerowe czy opłaty związane z wykorzystaniem częstotliwości: rezerwacje, pozwolenia radiowe) wraz z wydatkami na infrastrukturę telekomunikacyjną poniesione przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego w roku objętym sprawozdaniem, z wyłączeniem wydatków na badania i rozwój.
00.02.2.1	Wydatki na infrastrukturę telekomunikacyjną	Wydatki związane z inwestycjami w infrastrukturę, o której mowa w pozycji 00.02.3, poniesione w roku objętym sprawozdaniem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

00.02.3	Wartość infrastruktury telekomunikacyjnej	Określając wartość infrastruktury telekomunikacyjnej należy wziąć pod uwagę następujące elementy: urządzenia telekomunikacyjne (oprócz telekomunikacyjnych urządzeń końcowych stanowiących własność użytkownika) oraz w szczególności: linie, kanalizacje kablowe, słupy, wieże, maszty, kable, przewody oraz osprzęt, wykorzystywane do zapewnienia telekomunikacji. Dodatkowo należy wziąć pod uwagę takie elementy, jak: aparaty samoinkasujące, wartości niematerialne i prawne np: opłaty związane z wykorzystaniem częstotliwości: rezerwacje, pozwolenia radiowe, systemy zarządzania i nadzoru nad siecią, platformy usługowe, systemy zarządzania i ewidencji sieci, utrzymania sieci i usuwania awarii, systemy bilingowe, systemy (platformy) obsługi klienta, zobowiązań i należności, systemy taryfikacji usług, systemy ATM, Giga Ethernet, DSLAM, oprogramowanie do aparatów samoinkasujących, systemy analiz sieci, systemy obsługi i aktywacji usług telekomunikacyjnych. Kryterium decydującym o tym, czy dany element należy wziąć pod uwagę przy określaniu wartości infrastruktury, jest to, czy jest on niezbędny do funkcjonowania, rozbudowy i utrzymania sieci oraz świadczenia usług telekomunikacyjnych. Należy podać wartość księgową infrastruktury pomniejszoną o odpisy amortyzacyjne.
00.02.4	Zatrudnienie	Liczba etatów pracowników zatrudnionych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego przy wykonywaniu działalności telekomunikacyjnej. Jeżeli działalność telekomunikacyjna nie jest główną działalnością przedsiębiorcy, należy wykazać zatrudnienie w komórkach organizacyjnych bezpośrednio zaangażowanych w wykonywanie działalności telekomunikacyjnej.
00.03	Działalność telekomunikacyjna	Rodzaj działalności telekomunikacyjnej, która była prowadzona przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego w roku sprawozdawczym. W kolumnie po prawej stronie należy postawić znak „x" w polach dotyczących prowadzonej działalności.
00.03.2.5	Usługa telefonii VoIP świadczona w publicznej sieci telekomunikacyjnej	Przez telefonię VoIP (Voice over Internet Protocol) należy rozumieć przesyłanie dźwięku za pomocą sieci Internet. Świadczenie usługi połączeń telefonicznych realizowane jest za pomocą protokołu IP (Internet Protocol). Do przesyłu głosu w technologii VoIP wykorzystywana jest komutacja pakietów (np. za pomocą protkołów H.323 i SIP). Do korzystania z usług VoIP niezbędne jest posiadanie oprogramowania bądź dedykowanego urządzenia systemu VoIP oraz łącza internetowego. Usługa może być świadczona abonentom publicznej sieci telekomunikacyjnej przez numery dostępowe, jak również abonentom sieci dostępowej IP za pomocą dedykowanej aplikacji umożliwiającej użytkownikowi inicjowanie lub przyjmowanie połączeń głosowych (oprogramowania, komunikatory głosowe).
00.03.2.6.1	Usługa naziemnej telewizji cyfrowej	Naziemna telewizja cyfrowa (NTC) to system nadawania cyfrowego sygnału telewizyjnego na terenie kraju, zgodnego z międzynarodowym standardem DVB-T i jego następcami zgodnie ze standardami ETSI. Użytkownik końcowy może ją odbierać dzięki dedykowanemu dekoderowi lub telekomunikacyjnemu urządzeniu końcowemu (odbiornikowi) posiadającemu odpowiedni tuner.
00.03.2.6.2	Usługa telewizji kablowej	Usługa transmisji sygnału telewizyjnego w sieciach kablowych (HFC - Hybrid Fiber Coax). Przez sieci kablowe rozumie się sieci operatorów telewizji kablowej CATV, realizowanej w oparciu o kable koncentryczne, w technologii mieszanej, światłowodowo-koncentrycznej lub w technologii światłowodowej.
00.03.2.6.3	Usługa telewizji satelitarnej	Usługi transmisji sygnału telewizyjnego za pomocą platformy satelitarnej przy wykorzystaniu satelitów umieszczonych na ustalonej pozycji orbity geostacjonarnej.
00.03.2.6.4	Usługa telewizji IPTV	Telewizja IPTV oznacza transmisję sygnałów telewizyjnych za pomocą sieci szerokopasowych obsługujących protokół IP. Telewizja IPTV nie korzysta z ogólnodostępnego Internetu, lecz z wydzielonego odcinka sieci. Cechą odróżniającą IPTV od telewizji kablowej jest to, że w IPTV obraz i dźwięk jest przesyłany w postaci pakietów IP, podczas gdy w telewizji kablowej poszczególne kanały transmitowane są w odpowiednich przedziałach częstotliwościowych.
00.03.2.18	Usługa dostępu wysokiej jakości (ang. HQA) inna niż usługa dzierżawy łącza	Usługa hurtowa (niebędąca usługą dzierżawy łącza) polegająca na udostępnieniu innemu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu usługi dostępu wysokiej jakości w stałej lokalizacji, zrealizowanej pomiędzy telekomunikacyjnym urządzeniem końcowym a najbliższym, od telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, węzłem operatora sprzedającego usługę znajdującym się w sieci, do którego dołączony jest przedsiębiorca telekomunikacyjny. Cechy charakteryzujące usługę: 1) minimalna prędkość usługi określona w umowie; 2) zwykle symetryczna prędkość; 3) stabilność parametrów transmisyjnych oraz monitoring parametrów transmisyjnych w czasie; 4) gwarantowana dostępność i jakość obsługi w każdych okolicznościach (w tym SLA 24/7), wsparcie obsługi klienta, krótkie czasy usuwania awarii oraz redundancja; 5) zarządzanie siecią wysokiej jakości, co ma przeniesienie na odpowiednią prędkość wysyłania i niski overbooking; 6) możliwość uzyskania dostępu do sieci w lokalizacjach i punktach, które zostały określone odpowiednio do geograficznej gęstości i rozmieszczenia użytkowników końcowych będących użytkownikami biznesowymi, a nie konsumentami; 7) możliwość oferowania wydzielonej ciągłości dla interfejsów Ethernetowych (np. dzięki dodatkowemu nagłówkowi umożliwiającemu rozdzielenie na wiele warstw wirtualnych sieci LAN).
00.03.3	Usługi towarzyszące	Usługi towarzyszące to usługi związane z siecią lub usługami telekomunikacyjnymi, które umożliwiają lub wspierają dostarczanie usług za pośrednictwem tych sieci lub usług, lub które mogą służyć do tego celu, i obejmują między innymi systemy translacji numerów lub systemy o równoważnych funkcjach, systemy dostępu warunkowego i elektroniczne przewodniki po programach, jak również inne usługi, takie jak usługi identyfikacji, lokalizacji oraz sygnalizowania obecności.
00.03.2.19	Usługa A2P	Usługa pozwalająca na masowe wysyłanie krótkich wiadomości tekstowych lub wiadomości poczty elektronicznej za pomocą dedykowanych ku temu celowi platform lub urządzeń na numery należące do abonentów w publicznych ruchomych sieciach telekomunikacyjnych lub adresy poczty elektronicznej.
00.03.2.20	Usługa M2P	Usługa komunikacji elektronicznej między urządzeniami działającymi w sieciach telekomunikacyjnych a użytkownikami urządzeń końcowych w tychże sieciach.
00.03.2.21	Usługa M2M	Usługa polegająca na zapewnieniu bezpośredniej komunikacji elektronicznej maszyna-maszyna między urządzeniami realizowana.

Załącznik nr 2

1. Zakres danych dotyczących usług telefonicznych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej

Rok sprawozdawczy: .....

Formularz dotyczy usług telefonicznych świadczonych użytkownikom końcowym w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej. Należy uwzględnić usługi telefonii VoIP.

1. Wszelkie informacje dodatkowe proszę zamieszczać w polu „Uwagi", znajdującym się w końcowej części formularza, ze wskazaniem numeru pola, którego dotyczy komentarz.
2. Jeżeli pole formularza nie dotyczy wykonywanej przez przedsiębiorcę działalności, należy wpisać w to pole: „nd".
3. Dane dotyczące przychodów należy wprowadzać w PLN bez VAT. Nie należy wliczać przychodów ze sprzedaży telekomunikacyjnych urządzeń końcowych.
4. Dane dotyczące czasu trwania połączeń należy wprowadzić w minutach.

01.01 Dane o przedsiębiorcy telekomunikacyjnym

01.01.1	Firma przedsiębiorcy lub nazwa innego podmiotu uprawnionego do wykonywania działalności gospodarczej na podstawie odrębnych przepisów		
	1		
01.01.2	Numer w rejestrze przedsiębiorców telekomunikacyjnych	2	

01.02. Liczba własnych łączy abonenckich

		ogółem		konsumenci		biznes	
01.02.1	Liczba własnych łączy abonenckich	3		4		5	
01.02.2	*w tym w województwie:*						
01.02.2.1	dolnośląskim	6		7		8	
01.02.2.2	kujawsko-pomorskim	9		10		11	
01.02.2.3	lubelskim	12		13		14	
01.02.2.4	lubuskim	15		16		17	
01.02.2.5	łódzkim	18		19		20	
01.02.2.6	małopolskim	21		22		23	
01.02.2.7	mazowieckim	24		25		26	
01.02.2.8	opolskim	27		28		29	
01.02.2.9	podkarpackim	30		31		32	
01.02.2.10	podlaskim	33		34		35	
01.02.2.11	pomorskim	36		37		38	
01.02.2.12	śląskim	39		40		41	
01.02.2.13	świętokrzyskim	42		43		44	
01.02.2.14	warmińsko-mazurskim	45		46		47	
01.02.2.15	wielkopolskim	48		49		50	
01.02.2.16	zachodniopomorskim	51		52		53	
01.02.3	*w tym według rodzaju:*						
01.02.3.1	liczba łączy z dostępem ISDN	54		55		56	
01.02.3.2	liczba łączy z dostępem analogowym POTS	57		58		59	
01.02.3.3	liczba łączy telewizji kablowej	60		61		62	
01.02.3.4	liczba łączy w technologii xDSL	63		64		65	
01.02.3.5	liczba łączy światłowodowych FTTx	66		67		68	
01.02.3.6	liczba innego rodzaju łączy (rodzaje łączy należy wymienić w polu „Uwagi")	69		70		71	

01.03 Liczba łączy abonenckich wykorzystywanych w ramach hurtowego dostępu do sieci (ang. WLR)

		ogółem		konsumenci		biznes	
01.03.1	Liczba łączy abonenckich wykorzystywanych w ramach hurtowego dostępu do sieci (ang. WLR)	72		73		74	

01.04 Liczba abonentów

		ogółem		konsumenci		biznes	
01.04.1	Liczba abonentów, *w tym:*	75		76		77	
01.04.1.1	liczba abonentów VoIP	78		79		80	
01.04.2.	*w tym w województwie:*						
01.04.2.1	dolnośląskim	81		82		83	
01.04.2.2	kujawsko-pomorskim	84		85		86	
01.04.2.3	lubelskim	87		88		89	
01.04.2.4	lubuskim	90		91		92	
01.04.2.5	łódzkim	93		94		95	
01.04.2.6	małopolskim	96		97		98	
01.04.2.7	mazowieckim	99		100		101	
01.04.2.8	opolskim	102		103		104	
01.04.2.9	podkarpackim	105		106		107	
01.04.2.10	podlaskim	108		109		110	
01.04.2.11	pomorskim	111		112		113	
01.04.2.12	śląskim	114		115		116	
01.04.2.13	świętokrzyskim	117		118		119	
01.04.2.14	warmińsko-mazurskim	120		121		122	
01.04.2.15	wielkopolskim	123		124		125	
01.04.2.16	zachodniopomorskim	126		127		128	
01.04.3.	*w tym według rodzaju użytkowanych łączy abonenckich :*						

01.04.3.1.	liczba abonentów przyłączonych do sieci przedsiębiorcy telekomunikacyjnego	129		130		131	
01.04.3.2	liczba abonentów korzystających z usług w ramach WLR	132		133		134	
01.05.	**Przychody ze świadczenia usług telefonicznych**						
		ogółem		konsumenci		biznes	
01.05.1.	Przychody ze świadczenia usług telefonicznych, *w tym:*	135		136		137	
01.05.1.1	przychody z VoIP	138		139		140	
01.05.2.	*w tym według rodzaju użytkowanych łączy abonenckich :*						
01.05.2.1	przychody od abonentów przyłączonych do sieci	141		142		143	
01.05.2.2	przychody od abonentów korzystających z usług w ramach WLR	144		145		146	
01.06.	**Czas trwania połączeń**						
		ogółem		konsumenci		biznes	
01.06.1.	Czas trwania połączeń	147		148		149	
01.06.2.	*w tym według kierunku:*						
01.06.2.1	Czas trwania połączeń krajowych, *w tym:*	150		151		152	
01.06.2.1.1	połączeń VoIP	153		154		155	
01.06.2.2.	Czas trwania połączeń międzynarodowych, *w tym:*	156		157		158	
01.06.2.2.1	połączeń VoIP	159		160		161	
01.07.	**Komunikacja maszyna-maszyna (M2M)**						
		ogółem		konsumenci		biznes	
01.07.1.	Liczba numerów w ruchu M2M	162		163		164	
01.07.2.	Przychody z tytułu świadczenia usług w ruchu M2M	165		166		167	
01.08.	**Uwagi**						

Objaśnienia

W przekazanych danych powinny być wykazane wszystkie usługi telefoniczne, zarówno świadczone pojedynczo, jak również w ramach usług wiązanych

Nr	Wskaźnik	Opis
	Ogółem	Wielkość w tym polu powinna być sumą pól „Konsumenci" i „Biznes". Jeżeli tak nie jest, należy wskazać przyczynę w polu „Uwagi".
	Konsumenci	Osoby fizyczne wnioskujące o świadczenie publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej lub korzystające z takich usług dla celów niezwiązanych bezpośrednio z ich działalnością gospodarczą lub wykonywaniem zawodu.
	Biznes	Użytkownicy końcowi z wyłączeniem konsumentów.
	Usługa wiązana	Usługa złożona z dwóch lub więcej usług telekomunikacyjnych, które są prezentowane na rynku jako jedna wspólna oferta oferowana po jednej cenie i zazwyczaj rozliczana w ramach jednego rachunku. Jeśli jednak pierwsze dwa warunki są spełnione, a z pewnych powodów technicznych na poszczególne składniki usługi wystawiane są osobne rachunki, taką usługę również traktuje się jako usługę wiązaną. Istotą usługi wiązanej są: 1) niższa cena tej usługi niż sumaryczny koszt poszczególnych usług wchodzących w jej skład w przypadku, gdyby były zakupione indywidualnie, lub 2) korzystniejsze warunki świadczenia jednej lub więcej usług wchodzących w jej skład.
	Publiczna komutowana sieć telefoniczna (PSTN)	Przez publiczną komutowaną sieć telefoniczną lub publiczną przełączaną sieć telefoniczna, (ang. public switched telephone network - PSTN) należy rozumieć stacjonarną sieć telefoniczną działającą w oparciu o technologię analogową lub cyfrową i sieci szkieletowe. PSTN wykorzystuje impulsy wybierania i sygnały wieloczęstotliwościowe do przesyłania danych od nadawcy do odbiornika. Dostęp użytkowników do centrali telefonicznej za pomocą łącza abonenckiego jest głównie analogowy dla usług rozmownych lub równocześnie cyfrowy dla łączy szerokopasmowych. Usługi PSTN obejmują zarówno usługi analogowe, świadczone za pomocą POTS (ang. plain old telephone service), jak i cyfrowe ISDN (ang. integrated services digital network).
	Telefonia VoIP	Przez telefonię VoIP (Voice over Internet Protocol) należy rozumieć przesyłanie dźwięku za pomocą sieci Internet. Świadczenie usługi połączeń telefonicznych realizowane jest za pomocą protokołu IP (Internet Protocol). Do przesyłu głosu w technologii VoIP wykorzystywana jest komutacja pakietów (np. za pomocą protokołów H.323 i SIP). Do korzystania z usług VoIP niezbędne jest posiadanie oprogramowania bądź dedykowanego urządzenia systemu VoIP oraz łącza internetowego. Usługa może być świadczona abonentom publicznej sieci telekomunikacyjnej przez numery dostępowe, jak również abonentom sieci dostępowej IP za pomocą dedykowanej aplikacji umożliwiającej użytkownikowi inicjowanie lub przyjmowanie połączeń głosowych (oprogramowania, komunikatory głosowe).
01.02.1	Liczba własnych łączy abonenckich	Liczba łączy abonenckich, do których tytuł prawny posiada przedsiębiorca telekomunikacyjny (niedzierżawionych od innego przedsiębiorcy, ani niebędących własnością abonenta), za pomocą których świadczy abonentom usługi telefoniczne w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej. Nie należy wliczać łączy wykorzystywanych na potrzeby własne, łączy wykorzystywanych w ramach hurtowego dostępu do sieci (ang. WLR), jak również łączy, z których przedsiębiorca telekomunikacyjny korzysta w oparciu o usługę dostępu do lokalnej pętli i lokalnej podpętli abonenckiej (LLU). Wartość pozycji powinna być sumą pozycji od 01.02.2.1 do 01.02.2.16, a jednocześnie sumą pozycji od 01.02.3.1 do 01.02.3.~~7~~6.
01.02.3.1	Liczba łączy z dostępem ISDN	Liczba kanałów B używanych w dostępach cyfrowych ISDN, na których świadczone są usługi telefoniczne w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej.
01.02.3.2	Liczba łączy z dostępem analogowym POTS	Liczba łączy łączących telekomunikacyjne urządzenia końcowe abonenta z węzłem dostępowym sieci PSTN, na których świadczone są usługi telefoniczne w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej, z wyłączeniem łączy ISDN.
01.02.3.3	Liczba łączy telewizji kablowej	Liczba łączy telewizji kablowej (HFC - Hybrid Fiber Coax), za pomocą których operatorzy telewizji kablowej świadczą usługi telefoniczne w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej, włączając w to także technologię VoIP.
01.02.3.4	Liczba łączy w technologii xDSL	Liczba cyfrowych łączy abonenckich opartych na technologii xDSL, za pomocą których świadczone są usługi telefoniczne w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej.
01.02.3.5	Liczba łączy światłowodowych FTTx	Liczba łączy FTTx, których końcowy odcinek do abonenta to światłowód, za pomocą których świadczone są usługi telefoniczne w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej. Kabel światłowodowy może być doprowadzony m.in. do skrzynki ulicznej (FTTC – Fiber to the Cabinet), domu (FTTH –Fiber to the Home) czy budynku (FTTB-Fiber to the Building).

01.02.3.6	Liczba innego rodzaju łączy	Liczba łączy łączących telekomunikacyjne urządzenia końcowe abonenta z węzłem dostępowym sieci w innych technologiach, na których świadczone są usługi telefoniczne w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej.
01.03	Liczba łączy abonenckich wykorzystywanych w ramach hurtowego dostępu do sieci (ang. WLR)	Liczba łączy abonenckich wykorzystywanych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego wypełniającego formularz, a należących do innego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, celem świadczenia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego wypełniającego formularz usług telekomunikacyjnych na bazie hurtowego dostępu do sieci (ang. WLR). Łącza te nie powinny być uwzględniane w pozycji 01.02. Łącza ISDN należy przeliczyć na kanały B.
01.04.1.	Liczba abonentów	Łączna liczba abonentów, którzy są stroną umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych zawartej z dostawcą publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych. Wartość pozycji powinna zawierać zarówno abonentów przyłączonych do sieci przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, jak również abonentów, którym przedsiębiorca telekomunikacyjny świadczy usługi w oparciu o hurtowy dostęp do sieci (ang. WLR). Pozycja powinna być sumą pozycji od 01.04.2.1 do 01.04.2.16.
01.04.3.1	Liczba abonentów przyłączonych do sieci przedsiębiorcy telekomunikacyjnego	Liczba abonentów, którym usługę przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej świadczy przedsiębiorca telekomunikacyjny wypełniający formularz.
01.04.3.2	Liczba abonentów korzystających z usług w ramach WLR	Liczba abonentów korzystających z usług przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w ramach hurtowego dostępu do sieci (ang. WLR), tj. abonentów przyłączonych do sieci innego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, którzy korzystają z detalicznych usług telekomunikacyjnych świadczonych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego wypełniającego formularz w oparciu o hurtowy dostęp do sieci (ang. WLR).
01.05.1.	Przychody ze świadczenia usług telefonicznych	Suma wszystkich przychodów z usług telefonicznych świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej, zarówno publicznej komutowanej sieci telefonicznej jak i telefonii VoIP, zarówno za przyłączenie do sieci, abonament, usługi połączeń telefonicznych, jak również innych przychodów, które dotyczą tych usług. Należy uwzględnić przychody pochodzące zarówno od abonentów przyłączonych do sieci przedsiębiorcy wypełniającego formularz, jak również od abonentów, którym przedsiębiorca telekomunikacyjny świadczy usługi telefoniczne w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej w oparciu o hurtowy dostęp do sieci (ang. WLR). Do sumy przychodów nie należy wliczać przychodów ze sprzedaży telekomunikacyjnych urządzeń końcowych oraz dzierżawy łączy.
01.05.2.1	Przychody od abonentów przyłączonych do sieci	Przychody z tytułu opłat za przyłączenie do sieci, abonamentowych oraz opłat za usługi połączeń telefonicznych od abonentów, którym usługę przyłączenia do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej świadczy przedsiębiorca telekomunikacyjny wypełniający formularz. Do przychodów nie należy wliczać przychodów z dzierżawy łączy oraz przychodów z usług dostępu do Internetu.
01.05.2.2	Przychody od abonentów korzystających z usług w ramach WLR	Przychody od abonentów korzystających z usług przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w ramach hurtowego dostępu do sieci (ang. WLR), tj. od abonentów przyłączonych do sieci innego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, którzy korzystają z detalicznych usług telekomunikacyjnych świadczonych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego wypełniającego formularz w oparciu o hurtowy dostęp do sieci (ang. WLR).
01.06.1.	Czas trwania połączeń	Całkowita liczba minut połączeń wykonywanych w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej, zarówno publicznej komutowanej sieci telefonicznej jak i telefonii VoIP, (informacje o czasie trwania połączeń dotyczą wszystkich abonentów). Należy uwzględnić połączenia wykonywane zarówno w publicznej komutowanej sieci telefonicznej jak i usług telefonii VoIP.
01.06.1.1	Czas trwania połączeń krajowych	Liczba minut połączeń strefowych (należy włączyć całkowity czas trwania połączeń wewnątrzsieciowych), międzystrefowych oraz do krajowych ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych wykonywanych w publicznej sieci telekomunikacyjnej. Należy uwzględnić połączenia wykonywane zarówno w publicznej komutowanej sieci telefonicznej jak i usług telefonii VoIP.
01.06.1.2	Czas trwania połączeń międzynarodowych	Liczba minut połączeń wykonanych przez abonentów do międzynarodowych stacjonarnych publicznych sieci telekomunikacyjnych, jak również do międzynarodowych ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych. Należy uwzględnić połączenia wykonywane zarówno w publicznej komutowanej sieci telekfonicznej jak i usług telefonii VoIP.
01.07.1.	Liczba numerów w ruchu M2M	Liczba numerów wykorzystywanych na potrzeby komunikacji maszyna-maszyna w publicznej stacjonarnej sieci telekomunikacyjnej, zgodnie z przeznaczeniem według Planu Numeracji Krajowej
01.07.2.	Przychody ze świadczenia usług w ruchu M2M	Przychody z tytułu świadczenia usług telefonicznych na potrzeby komunikacji maszyna-maszyna w publicznej stacjonarnej sieci telekomunikacyjnej; Należy uwzględnić przychody pochodzące od abonentów korzystających z tego rodzaju usług.

2. Zakres danych dotyczących

usług detalicznych świadczonych użytkownikom końcowym w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej

Rok sprawozdawczy: .....

Przedsiębiorca telekomunikacyjny prowadzący działalność z wykorzystaniem własnej infrastruktury nie uwzględnia w formularzu danych wynikających ze świadczenia usług na rzecz operatorów nieposiadających własnej infrastruktury radiowej, tzw. operatorów wirtualnych - MVNO (Mobile Virtual Network Operators).

1. Wszelkie informacje dodatkowe proszę zamieszczać w polu „Uwagi", znajdującym się w końcowej części formularza, ze wskazaniem numeru pola, którego dotyczy komentarz.
2. Jeżeli pole formularza nie dotyczy wykonywanej przez przedsiębiorcę działalności, należy wpisać w to pole: „nd".
3. Dane dotyczące przychodów należy wprowadzać w PLN bez VAT.
4. Dane dotyczące czasu połączeń należy wprowadzić w minutach.

02.01 Dane o przedsiębiorcy telekomunikacyjnym

02.01.1	Firma przedsiębiorcy lub nazwa innego podmiotu uprawnionego do wykonywania działalności gospodarczej na podstawie odrębnych przepisów		
	1		
02.01.2	Numer w rejestrze przedsiębiorców telekomunikacyjnych	2	

02.02 Użytkownicy

			ogółem		post-paid		pre-paid
02.02.1	Liczba kart SIM, w tym:	3		4		5	
02.02.1.1	liczba kart M2M	6					
02.02.1.2	liczba kart M2P	7					
02.02.2	Liczba kart e-SIM	8					

02.03 Przychody z usług detalicznych

			ogółem		post-paid		pre-paid
02.03.1	Przychody z usług, w tym:	9		10		11	
02.03.1.1	przychody z abonamentu	12		13		14	
02.03.1.2	przychody z usług Premium Rate	15		16		17	
02.03.1.3	przychody z tytułu świadczenia usług M2M	18					
02.03.1.4	przychody z tytułu świadczenia usług M2P	19					

02.04 Czas połączeń głosowych wychodzących

			ogółem		post-paid		pre-paid
02.04.1	Czas połączeń głosowych wychodzących, w tym:	20		21		22	
02.04.1.1	połączenia krajowe	23		24		25	
02.04.1.2	połączenia międzynarodowe	24		25		26	

02.05 Liczba połączeń głosowych wychodzących

			ogółem		post-paid		pre-paid
02.05.1	Liczba połączeń głosowych wychodzących	27		28		29	

02.06 Przychody z połączeń głosowych wychodzących

			ogółem		post-paid		pre-paid
02.06.1	Przychody z połączeń głosowych wychodzących, w tym:	30		31		32	
02.06.1.1	połączenia krajowe	33		34		35	
02.06.1.2	połączenia międzynarodowe	3		3		3	

02.07 Wiadomości tekstowe, wiadomości multimedialne, transmisja danych

			ogółem
02.07.1	Liczba wiadomości SMS wysłanych w kraju, w tym:	6	
02.07.1.1	Premium Rate	7	
02.07.1.2	A2P	8	
02.07.1.3	P2P	9	
02.07.1.4	M2M	10	
02.07.1.5	M2P	11	
02.07.2	Liczba wiadomości MMS wysłanych w kraju, w tym:		
02.07.2.1	na numery usług o podwyższonej opłacie		
02.07.23	Liczba wiadomości RCS wysłanych w kraju	12	
02.07.34	Wielkość transmisji danych (w TB), w tym:	13	
02.07.4.1	wielkość transmisji danych w ruchu M2M, w TB	14	
02.07.4.2	wielkość transmisji danych w ruchu M2P, w TB	15	
02.07.5	Przychody z SMS -Premium Rate	1	
02.07.6	Przychody z SMS A2P	2	
02.07.7	Przychody z SMS P2P	3	
02.07.8	Przychody z SMS M2M	4	
02.07.9	Przychody z SMS M2P	5	

02.08 Roaming międzynarodowy pasywny

			ogółem
02.08.1	Czas trwania połączeń głosowych wykonanych (inicjowanych) w sieci w ramach roamingu	1	
02.08.2	Liczba wiadomości SMS wysłanych w ramach roamingu	2	
02.08.3	Transmisja danych zrealizowana w ramach roamingu, w TB	3	
02.08.4	Przychody z usług wykonanych w ramach roamingu	4	

02.09 Roaming międzynarodowy aktywny

			ogółem
02.09.1	Czas trwania połączeń głosowych wykonanych (inicjowanych) przez własnych użytkowników poza granicami kraju w ramach roamingu	58	
02.09.1.1	w tym na obszarze Europejskiego Obszaru Gospodarczego	59	
02.09.2	Czas trwania połączeń głosowych przychodzących do własnych użytkowników poza granicami kraju w ramach roamingu	60	
02.09.2.1	w tym na obszarze Europejskiego Obszaru Gospodarczego	61	
02.09.3	Liczba wiadomości SMS wysłanych przez własnych użytkowników poza granicami kraju w ramach roamingu	62	
02.09.3.1	w tym na obszarze Europejskiego Obszaru Gospodarczego	63	
02.09.4	Transmisja danych zrealizowana przez własnych użytkowników poza granicami kraju w ramach roamingu, w TB z uwzględnieniem danych MMS	66	
02.09.4.1	w tym na obszarze Europejskiego Obszaru Gospodarczego	67	
02.09.5	Przychody z usług świadczonych własnym użytkownikom poza granicami kraju w ramach roamingu	68	
02.09.5.1	w tym na obszarze Europejskiego Obszaru Gospodarczego	69	

04.10 Informacje dodatkowe

			ogółem
04.10.1	Liczba bazowych stacji przekaźnikowych przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, w tym:	70	
04.10.2	liczba bazowych stacji przekaźnikowych 5G przedsiębiorcy telekomunikacyjnego	71	

04.11 Uwagi

Objaśnienia

W przekazanych danych należy wykazać wszystkie usługi telefonii ruchomej, zarówno świadczone pojedynczo, jak również w ramach usług wiązanych

Nr	Wskaźnik	Opis
02.02.1	Liczba kart SIM	Liczba kart SIM wykorzystywana do realizacji usług telefonii ruchomej z uwzględnieniem kart typu M2M, M2P. Nie należy wliczać kart e-SIM.
	Liczba post-paid	Liczba użytkowników korzystających z usług telekomunikacyjnych, za które rozliczenie następuje po okresie ich świadczenia (model rozliczeń z abonamentem, model rozliczeń typu „mix" w kontrakcie).
	Liczba -pre-paid	Liczba użytkowników korzystających z usług telekomunikacyjnych, za które rozliczenie następuje przed ich świadczeniem (model rozliczeń bez abonamentu), którzy w ostatnich 3 miesiącach roku sprawozdawczego skorzystali co najmniej z jednej z następujących usług: 1) wykonywanie lub odbieranie połączeń telefonicznych; 2) wysyłanie lub odbieranie wiadomości SMS; 3) wysyłanie lub odbieranie wiadomości MMS; 4) wysyłanie lub odbieranie transmisji danych. Nie należy uwzględniać połączeń odebranych przez pocztę głosową.
	Usługa wiązana	Usługa złożona z dwóch lub więcej usług telekomunikacyjnych, które są prezentowane na rynku jako jedna wspólna oferta oferowana po jednej cenie i zazwyczaj rozliczana w ramach jednego rachunku. Jeśli jednak pierwsze dwa warunki są spełnione, a z pewnych powodów technicznych na poszczególne składniki usługi wystawiane są osobne rachunki, taką usługę również traktuje się jako usługę wiązaną. Istotą usługi wiązanej są: 1) niższa cena tej usługi niż sumaryczny koszt poszczególnych usług wchodzących w jej skład w przypadku, gdyby były zakupione indywidualnie, lub 2) korzystniejsze warunki świadczenia jednej lub więcej usług wchodzących w jej skład.
02.03.1.2 02.07.1.1	Premium Rate	Przez usługę o podwyższonej opłacie rozumie się, zgodnie z art. 64 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2018 r. poz. 1954) usługę telekomunikacyjną z dodatkowym świadczeniem, które może być realizowane przez inny podmiot niż dostawca usługi telekomunikacyjnej.
02.02.1.1	Liczba kart M2M	Przez karty M2M należy rozumieć karty SIM, które umożliwiają transmisję danych pomiędzy urządzeniami, przesyłanie wiadomości SMS oraz inne usługi w relacji urządzenie - urządzenie.
02.02.1.2	Liczba kart M2P	Przez karty M2P należy rozumieć karty SIM, które umożliwiają komunikację między urządzeniami elektronicznymi wysyłającymi sygnały, działającymi w sieciach telekomunikacyjnych, a użytkownikami urządzeń końcowych w tychże sieciach.
02.02.2	Liczba kart e-SIM	Poprzez kartę e-SIM należy rozumieć wirtualną kartę, którą użytkownik otrzymuje drogą cyfrową.

02.03.1	Przychody z usług	Suma przychodów z opłat pobranych od użytkowników końcowych z tytułu: aktywacji usług i urządzeń końcowych - aparatów telefonicznych, opłat abonamentowych, połączeń głosowych wychodzących z sieci, wysłanych SMS, wysłanych MMS, transmisji danych, roamingu aktywnego, usługi przenoszenia numerów, usług o podwyższonej opłacie, kar umownych i innych uzyskiwanych od użytkowników końcowych. Należy uwzględnić również przychód z kart pre-paid, w tym także z tych, które nie były aktywne w ostatnim kwartale, ale wygenerowały przychód w pozostałych miesiącach roku sprawozdawczego. Nie należy wliczać przychodów ze sprzedaży telekomunikacyjnych urządzeń końcowych.
02.03.1.1	Przychody z abonamentu	Przychody z opłat w ramach abonamentu, w przypadku użytkowników pre-paid należy podać opłaty cykliczne (sumę wszystkich opłat za płatne doładowania, w tym za dodatkowo płatne pakiety usług).
02.03.1.2	Przychody z usług o podwyższonej opłacie	Suma przychodów z opłat pobranych od użytkowników końcowych z tytułu realizacji usług o podwyższonej opłacie, w tym opłaty abonamentowe (miesięczne). Przez usługę o podwyższonej opłacie rozumie się, zgodnie z art. 64 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2018 r. poz. 1954) usługę telekomunikacyjną z dodatkowym świadczeniem, które może być realizowane przez inny podmiot niż dostawca usługi telekomunikacyjnej.
02.03.1.3	Przychody z tytułu świadczenia usług M2M	Suma przychodów z ofert dedykowanych do komunikacji M2M, obejmująca opłaty aktywacyjne, abonamentowe, jednostkowe za poszczególne jednostki usługi (minuta, SMS), transmisję danych oraz wszystkie inne przychody uzyskiwane w ramach oferowanej usługi M2M. Należy tu wskazać przychody z kart SIM posiadających dedykowany plan taryfowy przeznaczony do świadczenia usługi M2M.
02.03.1.4	Przychody z tytułu świadczenia usług M2P	Suma przychodów z ofert dedykowanych do komunikacji M2P, obejmująca opłaty aktywacyjne, abonamentowe, jednostkowe oraz wszystkie inne przychody uzyskiwane w ramach oferowanej usługi M2P. Należy tu wskazać przychody z kart SIM posiadających dedykowany plan taryfowy przeznaczony do świadczenia usługi M2P.
02.04.1	Czas połączeń głosowych wychodzących	Czas połączeń głosowych wychodzących z ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego łącznie z połączeniami z własną siecią, z wyłączeniem roamingu. Czas trwania połączeń oblicza się według wykazów wykonanych usług telekomunikacyjnych dostarczanych abonentom.
02.04.1.1	Połączenia krajowe	Czas połączeń krajowych wychodzących z ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego. Czas trwania połączeń oblicza się według wykazów wykonanych usług telekomunikacyjnych dostarczanych abonentom.
02.04.1.2	Połączenia międzynarodowe	Czas połączeń międzynarodowych wychodzących z ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego. Czas trwania połączeń oblicza się według wykazów wykonanych usług telekomunikacyjnych dostarczanych abonentom.
02.05.1	Liczba połączeń głosowych wychodzących	Liczba połączeń głosowych wychodzących z ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego łącznie z połączeniami z własną siecią, z wyłączeniem roamingu.
02.06.1	Przychody z połączeń głosowych wychodzących	Przychody z połączeń wychodzących z ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, w tym z połączeń z własną siecią, z wyłączeniem roamingu.
02.06.1.1	Połączenia krajowe	Przychody z połączeń wychodzących z ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego na krajowe numery telefonii ruchomej.
02.06.1.2	Połączenia międzynarodowe	Przychody z połączeń wychodzących z ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego na zagraniczne numery telefonii ruchomej.
02.07.1	Liczba wiadomości SMS wysłanych w kraju	Liczba wiadomości SMS (bezpłatnych, standardowych, aplikacyjnych o podwyższonej opłacie) wysłanych z ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w kraju.
02.07.1.2	SMS A2P	A2P (Application-to-Person) - liczba krótkich wiadomość tekstowych wysyłanych w ruchu na potrzeby komunikacji maszyna-człowiek lub aplikacja-człowiek na numery użytkowników telefonii ruchomej w publicznej ruchomej sieci telekomunikacyjnej.
02.07.1.3	SMS P2P	P2P (Person-to-Person) - liczba krótkich wiadomości tekstowych wysyłanych przez użytkowników telefonii ruchomej w ramach komunikacji interpersonalnej w publicznej ruchomej sieci telekomunikacyjnej.
02.07.3	Liczba wiadomości RCS wysłanych w kraju	Liczba wiadomości wysłanych w standardzie RCS (Rich Communications Services).
02.07.4	Wielkość transmisji danych, w TB	Ilość danych (bez uwzględnienia usług związanych z wysyłaniem wiadomości MMS) wysłanych i odebranych w kraju w ramach usług głosowych, w TB.
02.08	Roaming międzynarodowy pasywny	Usługi inicjowane w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego przez użytkowników zagranicznych sieci ruchomych.
02.08.1	Czas trwania połączeń głosowych wykonanych (inicjowanych) w sieci w ramach roamingu	Czas trwania połączeń głosowych wykonywanych (inicjowanych) przez użytkowników zagranicznych sieci ruchomych w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego (zarówno w ramach sieci własnej, jak i poza nią, również poza granicę).Czas trwania połączeń oblicza się według wykazów wykonanych usług telekomunikacyjnych dostarczanych abonentom.
02.08.2	Liczba wiadomości SMS wysłanych w ramach roamingu	Liczba wiadomości SMS wysłanych przez użytkowników zagranicznych sieci ruchomych z ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego (zarówno w ramach sieci własnej, jak i poza nią, również poza granicę).
02.08.3	Transmisja danych zrealizowana w ramach roamingu, w TB	Ilość danych (z uwzględnieniem usług związanych z wysyłaniem wiadomości MMS) wysłanych/odebranych przez użytkowników zagranicznych sieci ruchomych w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w kraju (zarówno w ramach sieci własnej, jak i poza nią, również poza granicę), w TB.
02.08.4	Przychody z usług wykonanych w ramach roamingu	Przychody z usług świadczonych użytkownikom zagranicznych sieci ruchomych w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego (zarówno w ramach sieci własnej, jak i poza nią, również poza granicę). Należy uwzględnić przychody z usług: połączeń głosowych, SMS, MMS, transmisji danych.
02.09	Roaming międzynarodowy aktywny	Usługi inicjowane w zagranicznych sieciach ruchomych przez własnych użytkowników przedsiębiorcy telekomunikacyjnego.

02.09.1	Czas trwania połączeń głosowych wykonanych (inicjowanych) przez własnych użytkowników poza granicami kraju w ramach roamingu	Czas trwania połączeń głosowych wykonywanych (zainicjowanych) przez własnych użytkowników przedsiębiorcy telekomunikacyjnego korzystających z usług roamingowych w zagranicznych sieciach ruchomych. Do kategorii tej nie należy wliczać połączeń przychodzących. Czas trwania połączeń oblicza się według wykazów wykonanych usług telekomunikacyjnych dostarczanych abonentom.
02.09.2	Czas trwania połączeń głosowych przychodzących do własnych użytkowników poza granicami kraju w ramach roamingu	Czas trwania połączeń głosowych przychodzących (odebranych) przez własnych użytkowników przedsiębiorcy telekomunikacyjnego korzystających z usług roamingowych w zagranicznych sieciach ruchomych. Czas trwania połączeń oblicza się według wykazów wykonanych usług telekomunikacyjnych dostarczanych abonentom.
02.09.3	Liczba wiadomości SMS wysłanych przez własnych użytkowników poza granicami kraju w ramach roamingu	Liczba wiadomości SMS wysłanych przez własnych użytkowników przedsiębiorcy telekomunikacyjnego korzystających z usług roamingowych w zagranicznych sieciach ruchomych.
02.09.4	Transmisja danych zrealizowana przez własnych użytkowników poza granicami kraju w ramach roamingu, w TB	Ilość danych (z uwzględnieniem usług związanych z wysyłaniem wiadomości MMS, liczonych jako 1MMS = 1MB) wysłanych/odebranych przez własnych użytkowników przedsiębiorcy telekomunikacyjnego korzystających z usług roamingowych w zagranicznych sieciach ruchomych, w TB.
02.09.5	Przychody z usług świadczonych własnym użytkownikom poza granicami kraju w ramach roamingu	Przychody z usług świadczonych własnym użytkownikom przedsiębiorcy telekomunikacyjnego korzystającym z usług roamingowych w zagranicznych sieciach ruchomych. Należy uwzględnić przychody z usług: połączeń głosowych, SMS, MMS, transmisji danych.
04.10.1	Liczba bazowych stacji przekaźnikowych przedsiębiorcy telekomunikacyjnego	Całkowita liczba lokalizacji na których zainstalowany jest sprzęt nadawczy, niezależnie od ilości systemów zainstalowanych w danej lokalizacji.
04.10.1.1	Liczba bazowych stacji przekaźnikowych przedsiębiorcy telekomunikacyjnego 5G	Całkowita liczba lokalizacji na których zainstalowany jest sprzęt nadawczy, niezależnie od ilości systemów zainstalowanych w danej lokalizacji.
04.10.4	Procent pokrycia powierzchni kraju infrastrukturą 4G/LTE	Procent powierzchni Rzeczypospolitej Polskiej, która została pokryta zasięgiem świadczonej przez operatora usługi w technologii 4G/LTE. Przez sieć 4G/LTE rozumie się sieć nowej generacji według standardu organizacji 3rd Generation Partnership Project, która wymaga odrębnych częstotliwości niż sieć 3G i która umożliwia przesył danych z prędkością co najmniej 100Mb/s.
04.10.5	Procent ludności kraju znajdujący się w zasięgu sieci 4G/LTE	Procent ludności Rzeczypospolitej Polskiej, która znajduje się w zasięgu sieci umożliwiającej korzystanie z usług 4G/LTE przedsiębiorcy telekomunikacyjnego.
	Procent pokrycia powierzchni kraju infrastrukturą 5G	Procent powierzchni Rzeczypospolitej Polskiej, która została pokryta zasięgiem świadczonej przez operatora usługi w technologii 5G.
	Procent ludności kraju znajdujący się w zasięgu sieci 5G	Procent ludności Rzeczypospolitej Polskiej, która znajduje się w zasięgu sieci umożliwiającej korzystanie z usług 5G przedsiębiorcy telekomunikacyjnego.

3. Zakres danych dotyczących usług dostępu do sieci Internet świadczonych użytkownikom końcowym

Rok sprawozdawczy: .....

Formularz dotyczy świadczenia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego publicznie dostępnych detalicznych usług dostępu do sieci Internet

1. Wszelkie informacje dodatkowe proszę zamieszczać w polu „Uwagi" znajdującym się w końcowej części formularza, ze wskazaniem numeru pola, którego dotyczy komentarz.
2. Jeżeli pole formularza nie dotyczy wykonywanej przez przedsiębiorcę działalności, należy wpisać w to pole: „nd".
3. Dane dotyczące przychodów należy wprowadzać w PLN bez VAT. Nie należy wliczać przychodów ze sprzedaży telekomunikacyjnych urządzeń końcowych.
4. Ilość danych przesłanych przez użytkowników należy wprowadzać w terabajtach (TB).

03.01 Dane o przedsiębiorcy telekomunikacyjnym

03.01.1	Firma przedsiębiorcy lub nazwa innego podmiotu uprawnionego do wykonywania działalności gospodarczej na podstawie odrębnych przepisów		
	1		
03.01.2	Numer w rejestrze przedsiębiorców telekomunikacyjnych	2	

03.02 Liczba użytkowników końcowych usługi dostępu do sieci Internet

		ogółem		konsumenci		biznes	
03.02.1	Liczba użytkowników, w tym:	3		4		5	
03.02.1.1	w technologii stacjonarnej przewodowej, w tym:	6		7		8	
03.02.1.1.1	xDSL, w tym:	9		10		11	
03.02.1.1.1.1	vDSL	12		13		14	
03.02.1.1.1.2	ADSL2+	15		16		17	
03.02.1.1.2	TVK modem kablowy, w tym:	18		19		20	
03.02.1.1.2.1	(Euro)DOCSIS, w tym:	21		22		23	
03.02.1.1.2.1.1	(Euro)DOCSIS 3.x	24		25		26	
03.02.1.1.3	Ethernet (LAN)	27		28		29	
03.02.1.1.4	Łącza światłowodowe (FTTx), w tym:	30		31		32	
03.02.1.1.4.1	FTTH, w tym:	33		34		35	
03.02.1.1.4.1.1	GPON	36		37		38	
03.02.1.1.4.2	FTTB - Ethernet (LAN)	39		40		41	
03.02.1.1.4.3	FTTB - łącze kablowe	42		43		44	
03.02.1.1.5	inne (proszę wymienić rodzaje w polu „Uwagi")	45		46		47	
03.02.1.2	w technologii stacjonarnej bezprzewodowej, w tym:	48		49		50	
03.02.1.2.1	WLAN (WiFi)	51		52		53	
03.02.1.2.2	FWA	54		55		56	
03.02.1.2.4	łącza satelitarne	57		58		59	
03.02.1.2.5	inne (proszę wymienić rodzaje w polu „Uwagi")	60		61		62	
03.02.1.3	w technologii ruchomej, w tym:	63		64		65	
03.02.1.3.1	dedykowane pakiety transmisji danych	66		67		68	
03.02.1.3.2	dedykowane urządzenia do dostępu ruchomego (modemy/klucze/karty), w tym:	69		70		71	
03.02.1.3.2.1	4G/LTE	72		73		74	
03.02.1.3.2.1	5G	75		76		77	

03.03 Przychody z usług dostępu do sieci Internet

		ogółem		konsumenci		biznes	
03.03.1	Przychody z usług dostępu do sieci Internet, w tym:	78		79		80	
03.03.1.1	w technologii stacjonarnej przewodowej, w tym:	81		82		83	
03.03.1.1.1	xDSL, w tym:	84		85		86	
03.03.1.1.1.1	vDSL	87		88		89	
03.03.1.1.1.2	ADSL2+	90		91		92	
03.03.1.1.2	TVK modem kablowy, w tym:	93		94		95	
03.03.1.1.2.1	(Euro)DOCSIS, w tym:	96		97		98	
03.03.1.1.2.1.1	(Euro)DOCSIS 3.x	99		100		101	
03.03.1.1.3	Ethernet (LAN)	102		103		104	
03.03.1.1.4	Łącza światłowodowe (FTTx), w tym:	105		106		107	
03.03.1.1.4.1	FTTH, w tym:	108		109		110	
03.03.1.1.4.1.1	GPON	111		112		113	
03.03.1.1.4.2	FTTB - Ethernet (LAN)	114		115		116	

03.03.1.1.4.3	FTTB - łącze kablowe	117		118		119	
03.03.1.1.5	inne (proszę wymienić rodzaje w polu „Uwagi”)	120		121		122	
03.03.1.2	w technologii stacjonarnej bezprzewodowej, w tym:	123		124		125	
03.03.1.2.1	WLAN (WiFi)	126		127		128	
03.03.1.2.2	FWA	129		130		131	
03.03.1.2.4	łącza satelitarne	132		133		134	
03.03.1.2.5	inne (proszę wymienić rodzaje w polu „Uwagi”)	135		136		137	
03.03.1.3	w technologii ruchomej, w tym:	138		139		140	
03.03.1.3.1	dedykowane pakiety transmisji danych	141		142		143	
03.03.1.3.2	dedykowane urządzenia do dostępu ruchomego (modemy/klucze/karty), w tym:	144		145		146	
03.03.1.3.2.1	4G/LTE	144		145		146	
03.03.1.3.2.1	5G	144		145		146	

03.04	Ilość danych (w TB) przesłanych przez użytkowników końcowych usługi dostępu do sieci Internet						
		ogółem		konsumenci		biznes	
03.04.1	Ilość przesłanych danych (w TB), w tym za pomocą:	147		148		149	
03.04.1.1	łączy stacjonarnych	150		151		152	
03.04.1.2	łączy ruchomych, w tym za pomocą:	153		154		155	
03.04.1.2.1	dedykowanych pakietów transmisji danych	156		157		158	
03.04.1.2.2	dedykowanych urządzeń do dostępu ruchomego (modemy/klucze/karty), w tym:	159		160		161	
03.04.1.2.2.1	w sieci 4G	162		163		164	
03.04.1.2.2.2	w sieci 5G	165		166		167	

03.05	Dostęp do sieci Internet realizowany za pomocą BSA						
		ogółem		konsumenci		biznes	
03.05.1	Liczba użytkowników końcowych usługi realizowanej za pomocą BSA	168		169		170	
03.05.2	Przychody z usługi realizowanej za pomocą BSA	171		172		173	

03.06	Dostęp do sieci Internet realizowany za pomocą LLU						
		ogółem		konsumenci		biznes	
03.06.1	Liczba użytkowników końcowych usługi realizowanej za pomocą LLU	174		175		176	
03.06.2	Przychody z usługi realizowanej za pomocą LLU	177		178		179	

03.07	Dostęp do sieci Internet za pomocą hotspotów WiFi		
		ogółem	
03.07.1	Liczba hotspotów WiFi	180	
03.07.2	Przychody z usługi realizowanej za pomocą hotspotów WiFi	181	

03.08	Uwagi

Objaśnienia

W fprzekazanych danych powinny być wykazane wszystkie usługi dostępu do Internetu, zarówno świadczone pojedynczo, jak również w ramach usług wiązanych

Nr	Wskaźnik	Opis
	Ogółem	Wielkość w tym polu powinna być sumą pól „Konsumenci” i „Biznes”. Jeżeli tak nie jest, należy wskazać przyczynę w polu „Uwagi”.
	Konsumenci	Osoby fizyczne wnioskujące o świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych lub korzystające z takich usług dla celów niezwiązanych bezpośrednio z ich działalnością gospodarczą lub wykonywaniem zawodu.
	Biznes	Użytkownicy końcowi niebędący konsumentami.
	Usługa wiązana	Usługa złożona z dwóch lub więcej usług telekomunikacyjnych, które są prezentowane na rynku jako jedna wspólna oferta oferowana po jednej cenie i zazwyczaj rozliczana w ramach jednego rachunku. Jeśli jednak pierwsze dwa warunki są spełnione, a z pewnych powodów technicznych na poszczególne składniki usługi wystawiane są osobne rachunki, taką usługę również traktuje się jako usługę wiązaną. Istotą usługi wiązanej są: 1) niższa cena tej usługi niż sumaryczny koszt poszczególnych usług wchodzących w jej skład w przypadku, gdyby były zakupione indywidualnie, lub 2) korzystniejsze warunki świadczenia jednej lub więcej usług wchodzących w jej skład.

03.02.1	Liczba użytkowników	Liczba użytkowników końcowych dostępu do sieci Internet z przepływnością w stronę abonenta powyżej 144 kbit/s, którym przedsiębiorca telekomunikacyjny świadczy zarówno usługę dostępu do sieci Internet za pomocą własnej sieci, jak i za pomocą sieci innego operatora. Nie należy wliczać użytkowników korzystających z usługi dostępu do sieci za pomocą Dial-up, jak również za pomocą hotspotów WiFi. Należy wliczyć użytkowników korzystających z usługi za pomocą BSA i LLU. Liczba użytkowników powinna być równa, bądź niższa (w przypadku, gdy operator świadczy usługi danemu użytkownikowi za pomocą więcej niż jednej technologii) od sumy użytkowników wskazanych w pozycji 03.02.1.1, 03.02.1.2 i 03.02.1.3. Dane na temat liczby użytkowników należy podać na ostatni dzień roku sprawozdawczego.
03.03.1	Przychody z usług dostępu do sieci Internet	Przychody z usług dostępu do sieci Internet świadczonych użytkownikom końcowym z przepływnością w stronę abonenta powyżej 144 kbit/s, którym przedsiębiorca telekomunikacyjny świadczy zarówno usługę za pomocą własnej sieci, jak i za pomocą sieci innego operatora. Nie należy wliczać przychodów z usługi dostępu do sieci za pomocą Dial-up, jak również za pomocą hotspotów WiFi. Należy wliczyć przychody od użytkowników korzystających z usługi za pomocą BSA i LLU. Nie należy wliczać przychodów ze sprzedaży telekomunikacyjnych urządzeń końcowych. Przychody ogółem powinny być sumą przychodów wskazanych w pozycjach 03.03.1.1, 03.03.1.2 i 03.03.1.3.
03.02.1.1.1 03.03.1.1.1	xDSL	Dostęp do sieci Internet za pomocą cyfrowego łącza abonenckiego typu xDSL (m. in.: ADSL, CDSL, HDSL, IDSL, RADSL, SDSL, vDSL).
03.02.1.1.1.1 03.03.1.1.1.1	vDSL	Dostęp do sieci Internet za pomocą cyfrowego łącza abonenckiego o bardzo wysokiej przepustowości, wykorzystującego sieci miedziane na potrzeby dostępu. W tej kategorii należy uwzględnić łącza typu światłowód do węzła i łącza vDSL; vDSL jest udostępniany na istniejącym okablowaniu używanym do usługi telefonii analogowej i do łączy DSL o niższej prędkości.
03.02.1.1.1.2 03.03.1.1.1.2	ADSL2+	ADSL2+ to asymetryczna szerokopasmowa technologia cyfrowa. Standard został zatwierdzony przez ITU (International Telecommunication Union) jako G.992.5. Jest formą ADSL o maksymalnej prędkości pobierania 24 Mb/s i przesyłania 3,5 Mb/s.
03.02.1.1.2 03.03.1.1.2	TVK modem kablowy	Dostęp do sieci Internet za pomocą kabla koncentrycznego w technologii HFC (Hybrid Fiber Coax).
03.02.1.1.2.1 03.03.1.1.2.1	(Euro)DOCSIS	Dostęp do sieci Internet za pomocą technologii umożliwiającej transmisję danych poprzez istniejącą instalację sieci kablowej. Standard (Euro)DOCSIS umożliwia świadczenie w sieciach telewizji kablowych interaktywnych usług multimedialnych.
03.02.1.1.2.1.1 03.03.1.1.2.1.1	(Euro)DOCSIS 3.x	Dostęp (Euro)DOCSIS z prędkością pobierania 30Mb/s i powyżej.
03.02.1.1.3 03.03.1.1.3	Ethernet (LAN)	Dostęp do sieci Internet świadczony za pomocą lokalnych sieci przewodowych LAN - Ethernet (LAN - ang. Local Area Network, Ethernet - standard wykorzystywany w budowie lokalnych sieci komputerowych).
03.02.1.1.4 03.03.1.1.4	Łącza światłowodowe (FTTx)	Łącza wykorzystywane głównie w celu świadczenia usług szybkiej transmisji danych. Kabel światłowodowy może być doprowadzony m.in. do skrzynki ulicznej (FTTC – Fiber to the Cabinet), domu (FTTH –Fiber to the Home) czy budynku (FTTB-Fiber to the Building).
03.02.1.1.4.1 03.03.1.1.4.1	FTTH	Dostęp do sieci Internet przez sieci, w których końcowy odcinek do lokalu abonenta to światłowód (światłowód wykorzystywany jest od przełącznicy ODF do zakończenia w lokalu abonenta). Aby zostać uznanym za łącze typu FTTH, światłowód dostępowy musi wkraczać w granice lokalu abonenta i kończyć się: w lokalu lub w ścianie zewnętrznej lokalu abonenta lub nie dalej niż 2 metry od ściany zewnętrznej lokalu abonenta. Usługi FTTH zazwyczaj dostarczają kilka aplikacji, np. transfer danych, głosu i wideo. Nie należy wliczać do kategorii FTTH sieci, gdzie światłowód kończy się w miejscu publicznym lub prywatnym, przed dotarciem do lokalu oraz na ścieżce dostępowej.
03.02.1.1.4.1.1 03.03.1.1.4.1.1	GPON	Dostęp do Internetu za pomocą gigabitowej pasywnej sieci optycznej, umożliwiająca przesyłanie danych z prędkością pobierania i wysyłania danych (odpowiednio około 2488 Mb/s i 1244 Mb/s) znacznie większą niż za pomocą pasywnych sieci optycznych wspierająca również zaawansowane szyfrowanie 128 bitowe.
03.02.1.1.4.2 03.03.1.1.4.2	FTTB - Ethernet (LAN)	FTTB - dostęp do sieci Internet przez sieci, w których światłowód doprowadzony jest od przełącznicy ODF do granic budynku, np. piwnica czy inne pomieszczenie, gdzie umieszczone są urządzenia telekomunikacyjne, a końcowym łączem do lokalu abonenta jest łącze Ethernet.
03.02.1.1.4.3 03.03.1.1.4.3	FTTB łącze kablowe	FTTB - dostęp do sieci Internet przez sieci, w których światłowód doprowadzony jest od przełącznicy ODF do granic budynku, np. piwnica czy inne pomieszczenie, gdzie umieszczone są urządzenia telekomunikacyjne, a końcowym łączem do lokalu abonenta jest łącze kablowe, np. miedź.
03.02.1.2.1 03.03.1.2.1	WLAN (WiFi)	Dostęp do sieci Internet za pomocą lokalnej bezprzewodowej sieci transmisji danych, drogą radiową do telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, z wykorzystaniem zazwyczaj pasma 2,4 GHz i 5,8 GHz. Umożliwia zasięg do 10 km. Sieci WLAN, w odróżnieniu od hotspotów WiFi, optymalizowane są w celu zapewnienie minimalnego, zdefiniowanego przez dostawcę poziomu jakości usług, przede wszystkim odpowiedniej przepływności, co realizowane jest poprzez przyłączenie do sieci ściśle określonej liczby użytkowników końcowych. Dostęp do sieci WLAN wymaga podpisania umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych. Dostęp do usług zazwyczaj ograniczony jest unikalnym loginem i hasłem bądź autoryzacją konta. Nie należy wliczać użytkowników końcowych korzystających z usługi dostępu do sieci za pomocą hotspotów WiFi.
03.02.1.2.2 03.03.1.2.2	FWA	Dostęp do sieci Internet świadczony w technologii bezprzewodowej (ang. Fixed Wireless Access) w celu umożliwienia łączności pomiędzy antenami dachowymi użytkownika końcowego, a antenami bazowymi sieci dostępowej. Technologia ta umożliwia zasięg ponad 30 km. Należy liczyć jedno łącze na jeden punkt dostępowy stałego dostępu bezprzewodowego, niezależnie od szacowanej liczby użytkowników końcowych.

03.02.1.2.4 03.03.1.2.4	Łącza satelitarne	Dostęp do sieci Internet świadczony przy wykorzystaniu satelity.
03.02.1.3 03.03.1.3	Technologia ruchoma	Należy wziąć pod uwagę pakiety/łącza do świadczenia usług dostępu do sieci Internet, tj. m.in.: dedykowane pakiety transmisji danych w ruchomych publicznych sieciach telekomunikacyjnych, nabywane oddzielnie od usług telefonicznych, wymagające dodatkowej opłaty, jak również dedykowane urządzenia do dostępu ruchomego 2G/3G/4G (karty/modemy/klucze), dostęp CDMA wykorzystywany w celu świadczenia usługi ruchomego dostępu do Internetu oraz inne technologie umożliwiające taki dostęp.
03.02.1.3.1 03.03.1.3.1	Dedykowane pakiety transmisji danych	Dostęp do sieci Internet świadczony w formie dedykowanych pakietów danych w ruchomych publicznych sieciach telekomunikacyjnych, które są nabywane oddzielnie od usług telefonicznych jako dodatkowy pakiet transmisji danych do usług telefonicznych, wymagający dodatkowej opłaty (tj. z wykluczeniem kart do przesyłu danych/kluczy/modemów). **Należy uwzględnić:** - abonamenty ze stałą opłatą (tj. umowa), - abonamenty przedpłacone (lub inny rodzaj abonamentu bez stałej opłaty), które były aktywnie wykorzystane w ostatnich 3 miesiącach. **Należy wykluczyć:** - abonamenty, które oferują dostęp tylko do ograniczonej liczby aplikacji i treści, kontrolowanych przez operatora, a tym samym nie mają dostępu do Internetu jako całości (ang. „walled garden"), - abonamenty oferujące tylko usługi e-mail (lub tylko SMS/MMS).
03.02.1.3.2 03.03.1.3.2	Dedykowane urządzenia do dostępu ruchomego (modemy/klucze/karty)	Dostęp do sieci Internet świadczony z wykorzystaniem dedykowanych urządzeń do dostępu ruchomego (np. modemy). Usługa dostępu do sieci Internet nabywana jest jako osobna usługa niezależnie od usług telefonicznych. **Należy uwzględnić:** - abonamenty ze stałą opłatą (tj. umowa) niezależnie od wykorzystania, - abonamenty przedpłacone (lub inny rodzaj abonamentu bez stałej opłaty), które były aktywnie wykorzystane w ostatnich 3 miesiącach. **Należy wykluczyć:** - standardowe abonamenty telefoniczne, - abonamenty, które oferują dostęp tylko do ograniczonej liczby aplikacji i treści, kontrolowanych przez operatora, a tym samym nie mają dostępu do Internetu jako całości (ang. „walled garden"), - abonamenty oferujące tylko usługi e-mail (lub tylko SMS/MMS).
03.02.1.3.2.1 03.03.1.3.2.1	4G/LTE	Przez sieć 4G/LTE rozumie się sieć nowej generacji wg standardu organizacji 3rd Generation Partnership Project, która wymaga osobnych częstotliwości niż sieć 3G i która umożliwia przesył danych z prędkością co najmniej 100Mb/s. Należy wziąć pod uwagę liczbę kart SIM, które umożliwiają korzystanie z dostępu do sieci Internet w technologii LTE.
03.02.1.3.2.1 03.03.1.3.2.1	5G	Sieć piątej generacji, zgodnie ze specyfikacją (IMT-2020) opublikowaną przez Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny (ITU), charakteryzuje się następującymi parametrami: • przesył danych z prędkością do 20 Gb/s (pobieranie) i do 10 Gb/s (wysyłanie) • opóźnienie – maksymalnie 4ms, ale możliwe nawet 1ms • obciążenie – nawet 1 milion urządzeń na 1 kilometr kwadratowy • niezawodność – utrzymywanie połączenia w trakcie przemieszczania się z prędkością do 500km/h. Należy wziąć pod uwagę liczbę kart SIM/modemów/kluczy, które umożliwiały korzystanie z dostępu do sieci Internet w technologii 5G.
03.04	Ilość danych (w TB) przesłanych przez użytkowników końcowych usługi dostępu do sieci Internet	Ilość danych przesłanych (zarówno pobranych, jak i wysłanych) przez użytkowników usługi dostępu do Internetu, wykazanych w pozycji 03.02, przy wykorzystaniu usług dostępu szerokopasmowego do sieci Internet z przepływnością w stronę abonenta powyżej 144 kbit/s poprzez telekomunikacyjne urządzenie końcowe. Należy uwzględnić zarówno dane przesłane przez użytkowników przyłączonych do sieci przedsiębiorcy telekomunikacyjnego wypełniającego formularz, jak również użytkowników, którym przedsiębiorca ten świadczy usługi w ramach BSA lub LLU. Nie należy wliczać ruchu wykazanego w Formularzu F04 w poz. 04.07.3.
03.04.1.1	Łącza stacjonarne	Łącza uwzględnione w pozycjach 03.02.1.1 i 03.02.1.2 formularza.
03.04.1.2	Łącza ruchome	Łącza uwzględnione w pozycji 03.02.1.3 formularza.
03.05	Dostęp do sieci Internet realizowany za pomocą BSA	Dostęp typu Bitstream (BSA - ang. bitstream access) odnosi się do sytuacji, w której operator udostępniający instaluje szybkie łącze dostępowe do lokalu użytkownika końcowego (np. instalując preferowane urządzenie ADSL i konfigurując je w lokalnej sieci dostępowej), a następnie udostępnia to łącze innym przedsiębiorcom telekomunikacyjnym, aby mogli oni świadczyć usługi szybkiej transmisji danych użytkownikom końcowym.
03.05.1	Liczba użytkowników końcowych usługi realizowanej za pomocą BSA	Liczba użytkowników końcowych, którym przedsiębiorca telekomunikacyjny wypełniający formularz świadczył usługi dostępu do sieci Internet za pomocą łączy z dostępem typu Bitstream operatora udostępniającego. Liczbę użytkowników końcowych należy podać według stanu na ostatni dzień roku sprawozdawczego.
03.06	Dostęp do sieci Internet realizowany za pomocą LLU	Dostęp do lokalnej pętli abonenckiej operatora udostępniającego, pozwalający na korzystanie z całości lub części pasma częstotliwości na potrzeby sprzedaży detalicznych usług szerokopasmowej transmisji danych.
03.06.1	Liczba użytkowników końcowych usługi realizowanej za pomocą LLU	Liczba użytkowników końcowych, którym przedsiębiorca telekomunikacyjny wypełniający formularz świadczył usługi dostępu do sieci Internet w oparciu o łącza LLU operatora udostępniającego. Liczbę użytkowników końcowych należy podać według stanu na ostatni dzień roku sprawozdawczego.
03.07	Dostęp do sieci Internet za pomocą hotspotów WiFi	Dostęp do sieci Internet za pomocą publicznie dostępnych punktów dostępu umożliwiających dostęp do sieci Internet za pomocą sieci bezprzewodowej (WiFi). W odróżnieniu od dostępu typu WLAN hotspot nie gwarantuje jakości usługi, ponieważ liczba przyłączonych użytkowników może być praktycznie nieograniczona. Dostęp do usługi nie wymaga autoryzacji.

4. Zakres danych dotyczących usług wiązanych

Rok sprawozdawczy: .....

Dane przekazują przedsiębiorcy telekomunikacyjni świadczący samodzielnie lub razem z innym podmiotem, usługi złożone z dwóch lub więcej publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, które są prezentowane na rynku jako jedna wspólna oferta oferowana po jednej cenie i zazwyczaj rozliczana w ramach jednego rachunku (tzw. pakiet)

1. Wszelkie informacje dodatkowe proszę zamieszczać w polu „Uwagi", znajdującym się w końcowej części formularza, ze wskazaniem numeru pola, którego dotyczy komentarz.
2. Jeżeli pole formularza nie dotyczy wykonywanej przez przedsiębiorcę działalności, należy wpisać w to pole: „nd".
3. Dane dotyczące przychodów należy wprowadzać w PLN bez VAT. Nie należy wliczać przychodów ze sprzedaży telekomunikacyjnych urządzeń końcowych.
4. W przypadku usług świadczonych w ramach jednego pakietu należy zaznaczać rodzaj usług świadczonych łącznie, natomiast obok wpisać liczbę abonentów oraz przychody uzyskane w ramach takiej usługi wiązanej.

04.01 Dane o przedsiębiorcy telekomunikacyjnym

04.01.1	Firma przedsiębiorcy lub nazwa innego podmiotu uprawnionego do wykonywania działalności gospodarczej na podstawie odrębnych przepisów		
	1		
04.01.2	Numer w rejestrze przedsiębiorców telekomunikacyjnych	2	

04.02 Liczba świadczonych usług w ramach jednego pakietu

04.02.1		Telefonia stacjonarna (w tym telefonia VoIP)	Telefonia ruchoma	Internet stacjonarny	Internet ruchomy	Telewizja		Liczba abonentów		Przychody	
04.02.1.1	2 usługi							3		4	
04.02.1.2	2 usługi							5		6	
04.02.1.3	2 usługi							7		8	
04.02.1.4	2 usługi							9		10	
04.02.1.5	2 usługi							11		12	
04.02.1.6	2 usługi							13		14	
04.02.1.7	2 usługi							15		16	
04.02.1.8	2 usługi							17		18	
04.02.1.9	2 usługi							19		20	
04.02.1.10	2 usługi							21		22	
04.02.1.11	2 usługi							23		24	
04.02.1.12	2 usługi							25		26	
04.02.1.13	2 usługi							27		28	
04.02.1.14	2 usługi							29		30	
04.02.1.15	2 usługi							31		32	
		RAZEM						**33**		**34**	
04.02.2		Telefonia stacjonarna (w tym telefonia VoIP)	Telefonia ruchoma	Internet stacjonarny	Internet ruchomy	Telewizja		Liczba abonentów		Przychody	
04.02.2.1	3 usługi							35		36	
04.02.2.2	3 usługi							37		38	
04.02.2.3	3 usługi							39		40	
04.02.2.4	3 usługi							41		42	
04.02.2.5	3 usługi							43		44	
04.02.2.6	3 usługi							45		46	
04.02.2.7	3 usługi							47		48	
04.02.2.8	3 usługi							49		50	
04.02.2.9	3 usługi							51		52	
04.02.2.10	3 usługi							53		54	
04.02.2.11	3 usługi							55		56	
04.02.2.12	3 usługi							57		58	
04.02.2.13	3 usługi							59		60	
04.02.2.14	3 usługi							61		62	
04.02.2.15	3 usługi							63		64	
04.02.2.16	3 usługi							65		66	
04.02.2.17	3 usługi							67		68	
04.02.2.18	3 usługi							69		70	
04.02.2.19	3 usługi							71		72	
04.02.2.20	3 usługi							73		74	
		RAZEM						**75**		**76**	
04.02.3		Telefonia stacjonarna (w tym telefonia VoIP)	Telefonia ruchoma	Internet stacjonarny	Internet ruchomy	Telewizja		Liczba abonentów		Przychody	
04.02.3.1	4 usługi							77		78	
04.02.3.2	4 usługi							79		80	
04.02.3.3	4 usługi							81		82	
04.02.3.4	4 usługi							83		84	
04.02.3.5	4 usługi							85		86	
04.02.3.6	4 usługi							87		88	
04.02.3.7	4 usługi							89		90	
04.02.3.8	4 usługi							91		92	
04.02.3.9	4 usługi							93		94	
04.02.3.10	4 usługi							95		96	
04.02.3.11	4 usługi							97		98	
04.02.3.12	4 usługi							99		100	
04.02.3.13	4 usługi							101		102	
04.02.3.14	4 usługi							103		104	
04.02.3.15	4 usługi							105		106	
		RAZEM						**107**		**108**	
04.02.4		Telefonia stacjonarna (w tym telefonia VoIP)	Telefonia ruchoma	Internet stacjonarny	Internet ruchomy	Telewizja		Liczba abonentów		Przychody	
04.02.4.1	5 usług							109		110	
04.02.4.2	5 usług							111		112	
04.02.4.3	5 usług							113		114	
04.02.4.4	5 usług							115		116	
04.02.4.5	5 usług							117		118	
04.02.4.6	5 usług							119		120	

04.03 Uwagi

Objaśnienia	
Usługa wiązana	Usługa złożona z dwóch lub więcej usług telekomunikacyjnych, które są prezentowane na rynku jako jedna wspólna oferta oferowana po jednej cenie i zazwyczaj rozliczana w ramach jednego rachunku. Jeśli jednak pierwsze dwa warunki są spełnione, a z pewnych powodów technicznych na poszczególne składniki usługi wystawiane są osobne rachunki, taką usługę również traktuje się jako usługę wiązaną. Istotą usługi wiązanej są: 1) niższa cena tej usługi niż sumaryczny koszt poszczególnych usług wchodzących w jej skład w przypadku, gdyby były zakupione indywidualnie, lub 2) korzystniejsze warunki świadczenia jednej lub więcej usług wchodzących w jej skład.
Liczba świadczonych usług w ramach jednego pakietu	Proszę zaznaczyć krzyżykiem (x) te usługi, które wchodzą w skład danego pakietu.
Telefonia stacjonarna	Usługi telefoniczne świadczone w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej (z uwzględnieniem usług VoIP).
Telefonia ruchoma	Usługi telefoniczne świadczone w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej.
Internet stacjonarny	Usługi szerpokopasmowego dostępu do Internetu świadczone za pomocą stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej (o przepływności powyżej 144 kbit/s).
Internet ruchomy	Usługi szerokopasmowego dostępu do Internetu świadczone za pomocą dedykowanych urządzeń mobilnych w postaci kart i modemów 2G/3G/4G (np. klucze, modemy USB, karty PCMCIA i ExpressCard).
Telewizja	Przez telewizję należy rozumieć, w szczególności płatne usługi: 1) naziemnej telewizji cyfrowej. Naziemna telewizja cyfrowa (NTC) to system nadawania cyfrowego sygnału telewizyjnego na terenie kraju, zgodnego z międzynarodowym standardem DVB-T i jego następcami zgodnie ze standardami ETSI. Użytkownik końcowy może ją odbierać dzięki dedykowanemu dekoderowi lub telekomunikacyjnemu urządzeniu końcowemu (odbiornikowi) posiadającemu odpowiedni tuner; 2) telewizji kablowej. Telewizja kablowa to transmisja sygnału telewizyjnego w sieciach kablowych (HFC - Hybrid Fiber Coax). Przez sieci kablowe rozumie się sieci operatorów telewizji kablowej CATV, realizowanej w oparciu o kable koncentryczne, w technologii mieszanej, światłowodowo-koncentrycznej lub w technologii światłowodowej; 3) telewizji satelitarnej. Telewizja satelitarna to transmisja sygnału telewizyjnego za pomocą platformy satelitarnej przy wykorzystaniu satelitów umieszczonych na ustalonej pozycji orbity geostacjonarnej; 4) telewizji IPTV. Telewizja IPTV to transmisja sygnałów telewizyjnych za pomocą sieci szerokopasowych obsługujących protokół IP. Telewizja IPTV nie korzysta z ogólnodostępnego Internetu, lecz z wydzielonego odcinka sieci. Cechą odróżniającą IPTV od telewizji kablowej jest to, że w IPTV obraz i dźwięk jest przesyłany w postaci pakietów IP, podczas gdy w telewizji kablowej poszczególne kanały transmitowane są w odpowiednich przedziałach częstotliwościowych. Do usług telewizyjnych nie należy wliczać telewizji internetowej i telewizji mobilnej, nawet jeśli niektórzy operatorzy oferują tak zwane „dostępy do telewizji pełnoekranowej" - dostępne dla telewizorów, komputerów, laptopów, smartfonów lub tabletów - jako odrębną ofertę. Te dodatkowe usługi należy traktować jako usługi dostawców treści i aplikacji (CAPs).
Telefonia VoIP	Przez telefonię VoIP (Voice over Internet Protocol) należy rozumieć przesyłanie dźwięku za pomocą sieci Internet. Świadczenie usługi połączeń telefonicznych realizowane jest za pomocą protokołu IP (Internet Protocol). Do przesyłu głosu w technologii VoIP wykorzystywana jest komutacja pakietów (np. za pomocą protokołów H.323 i SIP). Do korzystania z usług VoIP niezbędne jest posiadanie oprogramowania bądź dedykowanego urządzenia systemu VoIP oraz łącza internetowego. Usługa może być świadczona abonentom publicznej sieci telekomunikacyjnej przez numery dostępowe, jak również abonentom sieci dostępowej IP za pomocą dedykowanej aplikacji umożliwiającej użytkownikowi inicjowanie lub przyjmowanie połączeń głosowych (oprogramowania, komunikatory głosowe).
Liczba abonentów	Liczba podmiotów będących stronami umowy o świadczenie usług wiązanych zawartej z dostawcą publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych.
Przychody	Suma przychodów z tytułu opłat uzyskanych od abonentów usług wiązanych. Nie należy wliczać przychodów ze sprzedaży telekomunikacyjnych urządzeń końcowych.

5. Zakres danych dotyczących usług telewizyjnych świadczonych użytkownikom końcowym

Rok sprawozdawczy: …….

Zakres danych dotyczy usług telewizyjnych świadczonych użytkownikom końcowym w publicznych sieciach telekomunikacyjnych

1. Wszelkie informacje dodatkowe proszę zamieszczać w polu „Uwagi", znajdującym się w końcowej części formularza, ze wskazaniem numeru pola, którego dotyczy komentarz.
2. Jeżeli pole formularza nie dotyczy wykonywanej przez przedsiębiorcę działalności, należy wpisać w to pole: „nd".
3. Dane na temat przychodów należy wprowadzać w PLN bez VAT. Nie należy wliczać przychodów ze sprzedaży telekomunikacyjnych urządzeń końcowych.

05.01 Dane o przedsiębiorcy telekomunikacyjnym

05.01.1	Firma przedsiębiorcy lub nazwa innego podmiotu uprawnionego do wykonywania działalności gospodarczej na podstawie odrębnych przepisów	1
05.01.2	Numer w rejestrze przedsiębiorców telekomunikacyjnych	2

05.02 Liczba abonentów i przychody w podziale na technologie

		Liczba abonentów		Przychody		% pokrycia terytorium kraju usługą	
05.02.1	Ogółem usługi telewizyjne, w tym:	3		4		5	
05.02.1.1	usługa naziemnej telewizji cyfrowej, w tym:	6		7		8	
05.02.1.1.1	usługa naziemnej telewizji cyfrowej mobilnej	9		10		11	
05.02.1.3	usługa telewizji kablowej (HFC), w tym:	12		13		14	
05.02.1.3.1	telewizji cyfrowej	15		16		17	
05.02.1.4	usługa telewizji satelitarnej	18		19		20	
05.02.1.5	usługa telewizji IPTV	21		22		23	
05.02.1.6	usługa telewizji mobilnej	24		25		26	
05.02.1.7	inne (rodzaje należy wymienić w polu „Uwagi")	27		28		29	

05.03 Usługa Video on Demand (VoD)

		Liczba użytkowników		Przychody	
05.03.1	Usługa VoD, w tym:	30		31	
05.03.1.1	usługa SVoD	31		32	
		Liczba transakcji		Przychody	
05.03.3	Usługa PPV	33		34	

05.04 Abonenci usług świadczonych w sieciach telewizji kablowej

	Województwa	Liczba abonentów telewizji kablowej				Liczba abonentów dodatkowych usług świadczonych w sieciach telewizji kablowej			
			ogółem		w tym telewizji cyfrowej	dostępu do Internetu		usługi telefonicznej	
05.04.1	dolnośląskie	35		36		37		38	
05.04.2	kujawsko-pomorskie	39		40		41		42	
05.04.3	lubelskie	43		44		45		46	
05.04.4	lubuskie	47		48		49		50	
05.04.5	łódzkie	51		52		53		54	
05.04.6	małopolskie	55		56		57		58	
05.04.7	mazowieckie	59		60		61		62	
05.04.8	opolskie	63		64		65		66	
05.04.9	podkarpackie	67		68		69		70	
05.04.10	podlaskie	71		72		73		74	
05.04.11	pomorskie	75		76		77		78	
05.04.12	śląskie	79		80		81		82	
05.04.13	świętokrzyskie	83		84		85		86	
05.04.14	warmińsko-mazurskie	87		88		89		90	
05.04.15	wielkopolskie	91		92		93		94	
05.04.16	zachodniopomorskie	95		96		97		98	
05.04.17	RAZEM	99		100		101		102	

05.05 Uwagi

Objaśnienia

W przekazanych danych powinny być wykazane wszystkie usługi telewizyjne, zarówno świadczone pojedynczo, jak również w ramach usług wiązanych

Telewizja	Przez telewizję należy rozumieć, w szczególności płatne usługi: 1) naziemnej telewizji cyfrowej; 2) naziemnej telewizji mobilnej w standardzie DVB-H (DVB-SH, DVB-NGH i późniejsze); 3) telewizji kablowej; 4) telewizji satelitarnej; 5) telewizji IPTV; 6) usługa telewizji mobilnej (usługa świadczona przez operattora pozwalająca na dostęp do kanałów telewizyjnych). Do usług telewizyjnych nie należy wliczać telewizji internetowej i streamingu. Te dodatkowe usługi należy traktować jako usługi dostawców treści i aplikacji (CAPs).
Usługa naziemnej telewizji cyfrowej	Naziemna telewizja cyfrowa (NTC) to system nadawania cyfrowego sygnału telewizyjnego na terenie kraju, zgodnego z międzynarodowymi standardami ETSI: DVB-T lub DVB-T2. Użytkownik końcowy może odbierać kodowane płatne usługi dzięki dedykowanemu dekoderowi lub telekomunikacyjnemu urządzeniu końcowemu (odbiornikowi) posiadającemu odpowiedni tuner.
Usługa naziemnej telewizji mobilnej	Naziemna telewizja cyfrowa mobilna to system nadawania cyfrowego sygnału telewizyjnego na terenie kraju, zgodnego z międzynarodowym standardem DVB-H i jego ze standardami ETSI. Użytkownik końcowy może ją odbierać dzięki dedykowanemu telekomunikacyjnemu urządzeniu końcowemu (odbiornikowi, w szczególności smartfona, tableta) w ruchu, podczas przemieszczania się
Usługa telewizji kablowej	Usługa transmisji sygnału telewizyjnego w sieciach kablowych (HFC - Hybrid Fiber Coax). Przez sieci kablowe rozumie się sieci operatorów telewizji kablowej CATV, realizowanej w oparciu o kable koncentryczne, w technologii mieszanej, światłowodowo-koncentrycznej lub w technologii światłowodowej.
Usługa telewizji satelitarnej	Usługi transmisji sygnału telewizyjnego za pomocą platformy satelitarnej przy wykorzystaniu satelitów umieszczonych na ustalonej pozycji orbity geostacjonarnej.
Usługa telewizji IPTV	Telewizja IPTV oznacza transmisję sygnałów telewizyjnych za pomocą sieci szerokopasmowych obsługujących protokół IP. Telewizja IPTV nie korzysta z ogólnodostępnego Internetu, lecz z wydzielonego odcinka sieci. Cechą odróżniającą IPTV od telewizji kablowej jest to, że w IPTV obraz i dźwięk jest przesyłany w postaci pakietów IP, podczas gdy w telewizji kablowej poszczególne kanały transmitowane są w odpowiednich przedziałach częstotliwościowych.
Usługa telewizji mobilnej	Telewizja mobilna oznacza transmisję sygnałów telewizyjnych za pomocą mobilnych sieci telekomunikacyjnych, która jest dostępna na urządzeniach mobilnych za pomocą aplikacji, ale też na specjalnym urządzeniu set-top-box.
Usługa VOD	Usługa wideo na żądanie (Video on Demand) to usługa umożliwiająca oglądanie nadawanego materiału filnowego w wybranym przez odbiorcę czasie, późniejszym niż czas emisji. Podając dane w tej kategorii należy uwzględnić w szczególności SVoD (Subscription Video on Demand) oraz nVOD (near Video on Demand) / PPV (Pay per View). Inne typy usług VOD należy określić w polu "Uwagi". Nalezy uwzględnić zarówno dostęp płatny jak i bezpłatny.
Usługa SVOD	Usługa SVOD (Subscription Video on Demand) - subskrypcja wideo na żądanie
Usługa PPV	Usługa PPV (Pay per View) - płatna usługa oglądania treści multimedialnych.
Usługa wiązana	Usługa złożona z dwóch lub więcej usług telekomunikacyjnych, które są prezentowane na rynku jako jedna wspólna oferta oferowana po jednej cenie i zazwyczaj rozliczana w ramach jednego rachunku. Jeśli jednak pierwsze dwa warunki są spełnione, a z pewnych powodów technicznych na poszczególne składniki usługi wystawiane są osobne rachunki, taką usługę również traktuje się jako usługę wiązaną. Istotą usługi wiązanej są: 1) niższa cena tej usługi niż sumaryczny koszt poszczególnych usług wchodzących w jej skład w przypadku, gdyby były zakupione indywidualnie, lub 2) korzystniejsze warunki świadczenia jednej lub więcej usług wchodzących w jej skład.
% pokrycia terytorium kraju usługą	"% pokrycia terytorium kraju usługą" należy rozumieć jako wyrażony w % stosunek powierzchni Polski, na której dostępne są usługi telewizyjne (w szczególności obszar ten ograniczony jest zasięgiem sieci telekomunikacyjnej) do całkowitej powierzchni Polski.

6. Zakres danych dotyczących hurtowych usług dostępu do sieci

Rok sprawozdawczy:

Dane przekazują podmioty świadczące hurtowe usługi dostępu do sieci

1. Jeżeli pole formularza nie dotyczy wykonywanej przez przedsiębiorcę działalności, należy wpisać w to pole: „nd.”.
2. Jeżeli pole dotyczy prowadzonej przez przedsiębiorcę działalności, a brak jest dokładnych danych, należy podać dane szacunkowe i informację na ten temat w polu ,,Uwagi". W przypadku, gdy nie jest możliwe uzyskanie danych szacunkowych – należy wpisać w to pole: „bd.” i stosowną informację w polu ,,Uwagi".
3. W polu „Uwagi” uzasadnia się wpis ze wskazaniem numeru pola, którego to uzasadnienie dotyczy.
4. Dane dotyczące przychodów, cen oraz opłat należy wprowadzać w PLN bez VAT.

06.01	**Dane o przedsiębiorcy telekomunikacyjnym**		
06.01.1	Firma przedsiębiorcy lub nazwa innego podmiotu uprawnionego do wykonywania działalności gospodarczej na podstawie odrębnych przepisów		
	1		
06.01.2	Numer w rejestrze przedsiebiorców telekomunikacyjnych	2	
06.02	**Hurtowe usługi dostępu do sieci - liczba łączy**		
06.02.1	Liczba uwolnionych lokalnych pętli i podpętli abonenckich ogółem	3	
	w tym uwolnionych w trybie:		
06.02.1.1	dostępu pełnego	4	
06.02.1.2	dostępu współdzielonego	5	
06.02.1.3	Bitstream Access	6	
06.02.2	Liczba łączy abonenckich, na których świadczone są usługi hurtowego dostępu do sieci (ang. WLR)	7	
06.03	**Hurtowe usługi dostępu do sieci - informacje finansowe**		
06.03.1	Cena uwolnionej lokalnej pętli i podpętli abonenckiej w trybie dostępu pełnego, w tym:		
06.03.1.1	miesięczny abonament	8	
06.03.1.2	jednorazowa opłata za uruchomienie usługi	9	
06.03.1.3	przychody	10	
06.03.2	Cena uwolnionej lokalnej pętli i podpętli abonenckiej w trybie dostępu współdzielonego, w tym:		
06.03.2.1	miesięczny abonament	11	
06.03.2.2	jednorazowa opłata za uruchomienie usługi	12	
06.03.2.3	przychody	13	
06.03.3	Cena uwolnionej lokalnej pętli i podpętli abonenckiej w trybie Bitstream Access, w tym:		
06.03.3.1	miesięczny abonament	14	
06.03.3.2	jednorazowa opłata za uruchomienie usługi	15	
06.03.3.3	przychody	16	
06.03.4	Cena łącza abonenckiego, na którym świadczona jest usługa hurtowego dostępu do sieci (ang. WLR), w tym:		
06.03.4.1	miesięczny abonament	17	
06.03.4.2	jednorazowa opłata za uruchomienie usługi	18	
06.03.4.3	przychody	19	
06.04	**Informacje dodatkowe**		
06.04.1	Liczba obowiązujących umów na usługi dostępu do lokalnej pętli i podpętli abonenckiej	20	
	w tym w trybie:		
06.04.1.1	dostępu pełnego	21	
06.04.1.2	dostępu współdzielonego	22	
06.04.1.3	Bitstream Access	23	
06.04.2	Liczba obowiązujących umów na usługi hurtowego dostępu do sieci (ang. WLR)	24	
06.05.	**Współpraca międzyoperatorska w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej**		
06.05.1.	**Rozpoczynanie połączeń głosowych**		
06.05.1.1	Czas trwania połączeń głosowych rozpoczynanych w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego	25	
06.05.1.2	Przychód przedsiębiorcy telekomunikacyjnego z rozpoczynania połączeń głosowych	26	
06.05.2.	**Zakańczanie połączeń głosowych**		
06.05.2.1	Czas trwania połączeń głosowych zakańczanych w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego	27	
06.05.2.2	Przychód przedsiębiorcy telekomunikacyjnego z usługi zakańczania połączeń głosowych	28	
06.05.3.	**Tranzyt połączeń głosowych**		
06.05.3.1	Czas trwania połączeń głosowych tranzytowanych w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego	29	
06.05.3.2	Przychód przedsiębiorcy telekomunikacyjnego z usług tranzytu połączeń głosowych	30	
06.06.	**Współpraca międzyoperatorska w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej**		
06.06.1.	**Rozpoczynanie połączeń głosowych**		
06.06.1.1	Czas trwania połączeń głosowych rozpoczynanych w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego	31	
06.06.1.2	Przychód osiągnięty przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego z rozpoczynania połączeń głosowych	32	
06.06.2.	**Zakańczanie połączeń głosowych**		

06.06.2.1	Czas trwania połączeń głosowych zakańczanych w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego	33	
06.06.2.2	Przychód przedsiębiorcy telekomunikacyjnego z usługi zakańczania połączeń głosowych	34	
06.06.3.	**Tranzyt połączeń głosowych**		
06.06.3.1	Czas trwania połączeń głosowych tranzytowanych w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego	35	
06.06.3.2	Przychód przedsiębiorcy telekomunikacyjnego z usług tranzytu połączeń głosowych	36	
06.07	**Dzierżawa ciemnych włókien**		
06.07.3.1	Liczba ciemnych włókien dzierżawionych	37	
06.07.3.2	Przychód z dzierżawy ciemnych włókien	38	
06.08	**Usługa dostępu wysokiej jakości (ang. HQA) inna niż usługa dzierżawy łącza**		
06.08.3.1	Liczba udostępnionych usług HQA	39	
06.08.3.2	Przychód z udostępnionych usług HQA	40	
06.07.	**Uwagi**		

Objaśnienia do Formularza 07

Nr	Wskaźnik	Opis
06.02.1.3	Bitstream Access	Liczba lokalnych pętli i podpętli abonenckich uwolnionych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego w trybie dostępu Bitsream Access. Bitstream Access jest to usługa dostępu telekomunikacyjnego w zakresie dostępu do lokalnej pętli i podpętli abonenckiej poprzez dostęp do węzłów sieci telekomunikacyjnej na potrzeby sprzedaży usług szerokopasmowej transmisji danych.
06.02.2	Liczba łączy abonenckich, na których świadczone są usługi hurtowego dostępu do sieci (ang. WLR)	Liczba łączy abonenckich, które przedsiębiorca telekomunikacyjny wypełniający formularz udostępnia innym przedsiębiorcom w celu świadczenia przez nich usług dostępu do sieci.
06.03.1	Cena uwolnionej lokalnej pętli i podpętli abonenckiej w trybie dostępu pełnego	Opłata za pełny dostęp do uwolnionej pętli i podpętli abonenckiej, którą pobiera przedsiębiorca telekomunikacyjny wypełniający formularz od przedsiębiorcy telekomunikacyjnego korzystającego z tego dostępu.
06.03.1.1	Miesięczny abonament	Opłata miesięczna pobierana przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego wypełniającego formularz za uwolnienie lokalnej pętli lub podpętli abonenckiej w ramach dostępu pełnego. W przypadku występowania więcej niż jednej opłaty przedsiębiorca załącza do formularza cennik świadczenia usługi lokalnej pętli i podpętli abonenckiej w trybie dostępu pełnego.
06.03.1.2	Jednorazowa opłata za uruchomienie usługi	Jednorazowa opłata pobierana przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego wypełniającego formularz za uruchomienie usługi lokalnej pętli lub podpętli abonenckiej w ramach dostępu pełnego. W przypadku występowania więcej niż jednej opłaty przedsiębiorca załącza do formularza cennik świadczenia usługi lokalnej pętli i podpętli abonenckiej w trybie dostępu pełnego.
06.03.1.3	Przychody	Łączne przychody osiągnięte przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego z tytułu uwolnienia lokalnych pętli lub podpętli abonenckich w trybie dostępu pełnego.
06.03.2	Cena uwolnionej lokalnej pętli i podpętli abonenckiej w trybie dostępu współdzielonego	Opłata, którą pobiera przedsiębiorca telekomunikacyjny wypełniający formularz od przedsiębiorcy telekomunikacyjnego korzystającego z tego dostępu za współdzielony dostęp do uwolnionej pętli i podpętli abonenckiej.
06.03.2.1	Miesięczny abonament	Opłata miesięczna pobierana przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego wypełniającego formularz za uwolnienie lokalnej pętli lub podpętli abonenckiej w ramach dostępu współdzielonego. W przypadku występowania więcej niż jednej opłaty przedsiębiorca załącza do formularza cennik świadczenia usługi lokalnej pętli i podpętli abonenckiej w trybie dostępu współdzielonego.
06.03.2.2	Jednorazowa opłata za uruchomienie usługi	Jednorazowa opłata pobierana przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego wypełniającego formularz za uruchomienie usługi lokalnej pętli lub podpętli abonenckiej w ramach dostępu współdzielonego. W przypadku występowania więcej niż jednej opłaty przedsiębiorca załącza do formularza cennik świadczenia usługi lokalnej pętli i podpętli abonenckiej w trybie dostępu współdzielonego.
06.03.2.3	Przychody	Łączne przychody osiągnięte przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego z tytułu uwolnienia lokalnych pętli lub podpętli abonenckich w trybie dostępu współdzielonego.
06.03.3	Cena uwolnionej lokalnej pętli i podpętli abonenckiej w trybie Bitstream Access.	Opłata, którą pobiera przedsiębiorca telekomunikacyjny wypełniający formularz od przedsiębiorcy telekomunikacyjnego korzystającego z tego dostępu za dostęp do uwolnionej pętli i podpętli abonenckiej w trybie usług Bitstream Access.
06.03.3.1	Miesięczny abonament	Opłata miesięczna pobierana przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego wypełniającego formularz za uwolnienie lokalnej pętli lub podpętli abonenckiej w trybie Bitstream Access. W przypadku występowania więcej niż jednej opłaty przedsiębiorca załącza do formularza cennik świadczenia usługi lokalnej pętli i podpętli abonenckiej w trybie Bitstream Access.
06.03.3.2	Jednorazowa opłata za uruchomienie usługi	Jednorazowa opłata pobierana przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego wypełniającego formularz za uruchomienie usługi lokalnej pętli lub podpętli abonenckiej w trybie Bitsream Access. W przypadku występowania więcej niż jednej opłaty przedsiębiorca załącza do formularza cennik świadczenia usługi lokalnej pętli i podpętli abonenckiej w trybie Bitstream Access.
06.03.3.3	Przychody	Łączne przychody osiągnięte przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego z tytułu uwolnienia lokalnych pętli lub podpętli abonenckich w trybie Bitstream Access.
06.03.4.1	Miesięczny abonament	Opłata miesięczna pobierana przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego wypełniającego formularz za usługę hurtowego dostępu do sieci (ang. WLR). W przypadku występowania więcej niż jednej opłaty przedsiębiorca załącza do formularza cennik świadczenia usługi hurtowego dostępu do sieci (ang. WLR).
06.03.4.2	Jednorazowa opłata za uruchomienie usługi	Jednorazowa opłata pobierana przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego wypełniającego formularz za uruchomienie usługi hurtowego dostępu do sieci (ang. WLR). W przypadku występowania więcej niż jednej opłaty przedsiębiorca załącza do formularza cennik świadczenia usługi hurtowego dostępu do sieci (ang. WLR).
06.03.4.3	Przychody	Łączne przychody osiągnięte przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego z tytułu usługi hurtowego dostępu do sieci (ang. WLR).
06.04.1	Liczba obowiązujących umów na usługi dostępu do lokalnej pętli i podpętli abonenckiej	Liczba obowiązujących umów na usługi dostępu do lokalnej pętli i podpetli abonenckiej, zawartych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego.
06.04.2	Liczba obowiązujących umów na usługi hurtowego dostępu do sieci (ang. WLR)	Liczba obowiązujących umów na usługi hurtowego dostępu do sieci (ang. WLR) zawartych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego.
06.05.1.	Rozpoczynanie połączeń głosowych w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej	Usługę rozpoczynania połączeń głosowych w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej świadczą przedsiębiorcy telekomunikacyjni posiadający stacjonarną publiczną sieć telekomunikacyjną, do której przyłączeni są użytkownicy końcowi. Usługi realizowane są poprzez wybór odpowiedniego numeru dostępu dostawcy usług (NDS) lub za pośrednictwem stałego zlecenia (preselekcji). Inną możliwością jest wybór usług dostępu do sieci Internet za pośrednictwem numeru DSI oraz do numeracji usług w sieciach inteligentnych - poprzez numer DIN. Odbiorcą usługi rozpoczynania połączeń głosowych w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej jest dostawca usług, który chce świadczyć usługi użytkownikom końcowym, przyłączonym do sieci innego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego. Usługę tę odbiorcy, tj. przedsiębiorcy telekomunikacyjni, uzyskują poprzez zakup u przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, dostarczającego stacjonarną publiczną sieć telekomunikacyjną, określonej ilości minut lub pojemności.
06.05.1.1.	Czas trwania połączeń głosowych rozpoczynanych w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego	Czas trwania wszystkich połączeń głosowych rozpoczynanych w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego na rzecz innego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, obliczony zgodnie z zasadami określonymi w umowach międzyoperatorskich.
06.05.1.2	Przychód przedsiębiorcy telekomunikacyjnego z rozpoczynania połączeń głosowych w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej	Kwota całkowitego przychodu osiągniętego przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego z usługi rozpoczynania połączeń głosowych w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego na rzecz innego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego - obliczonego według zasad określonych w umowach międzyoperatorskich.

06.05.2.	Zakańczanie połączeń głosowych w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej	Usługa zakańczania połączeń głosowych w sieci stacjonarnej oznacza hurtową usługę wymaganą do zakańczania połączeń na numery geograficzne i niegeograficzne wykorzystywane na potrzeby świadczenia usług nomadycznych w sieci stacjonarnej i ruchomej oraz do uzyskania dostępu do służb ratunkowych, które są publicznie nadanymi zasobami numeracyjnymi, tj. numerami istniejącymi w krajowych planach numeracji, świadczoną przez operatorów mających możliwość kontrolowania zakańczania połączeń i ustalania stawek za zakańczanie połączeń z takimi numerami, w przypadku gdy istnieje wzajemne połączenie z co najmniej jedną siecią, niezależnie od stosowanej technologii, w tym z portami wzajemnych połączeń.
06.05.3.	Tranzyt połączeń głosowych w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej	Tranzyt połączeń głosowych w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej polega na kierowaniu połączeń od centrali abonenckiej, do której przyłączony jest abonent inicjujący połączenie, do centrali abonenckiej abonenta do którego kierowane jest to połączenie, pod warunkiem, że obie centrale nie są ze sobą bezpośrednio połączone. Oznacza to, iż dane połączenie musi być przesłane przy wykorzystaniu zasobów innej centrali lub innych central. Przy podawaniu danych w zakresie tranzytu należy wziąć pod uwagę połączenia przychodzące z sieci krajowych i wychodzące do sieci krajowych, przychodzące z sieci krajowych i wychodzące do sieci zagranicznych, przychodzące z sieci zagranicznych i wychodzące do sieci krajowych oraz przychodzące z sieci zagranicznych i wychodzące do sieci zagranicznych.
06.05.2.1	Czas trwania połączeń głosowych zakańczanych w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego	Czas trwania wszystkich połączeń głosowych zakańczanych w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego obliczony zgodnie z zasadami określonymi w umowach międzyoperatorskich.
06.05.2.2	Przychód przedsiębiorcy telekomunikacyjnego z usługi zakańczania połączeń głosowych w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej	Kwota całkowitego przychodu osiągniętego przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego z usługi zakańczania połączeń w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego - obliczona zgodnie z zasadami określonymi w umowach międzyoperatorskich.
06.05.3.1	Czas trwania połączeń głosowych tranzytowanych w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego	Czas trwania wszystkich połączeń tranzytowanych w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego obliczony zgodnie z zasadami określonymi w umowach międzyoperatorskich.
06.05.3.2	Przychód przedsiębiorcy telekomunikacyjnego z usług tranzytu połączeń głosowych w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej	Kwota całkowitego przychodu osiągniętego przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego z usługi tranzytu połączeń głosowych w sieci stacjonarnej. Należy określić przychody z tzw. „czystego" tranzytu, czyli z wyłączeniem przychodów ze świadczenia usługi zakańczania połączeń tranzytowanych we własnej sieci.
06.06.1.	Rozpoczynanie połączeń głosowych w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej	Usługę rozpoczynania połączeń głosowych w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej świadczą przedsiębiorcy telekomunikacyjni posiadający własną infrastrukturę tworzącą ruchomą publiczną sieć telekomunikacyjną, za pomocą której inni przedsiębiorcy telekomunikacyjni lub dostawcy usług chcą świadczyć użytkownikom końcowym usługę inicjowania połączeń.
06.06.1.1	Czas trwania połączeń głosowych rozpoczynanych w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego	Czas trwania wszystkich połączeń rozpoczynanych w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego na rzecz innego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, obliczony zgodnie z zasadami określonymi w umowach międzyoperatorskich.
06.06.1.2	Przychód przedsiębiorcy telekomunikacyjnego z rozpoczynania połączeń głosowych w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej	Kwota całkowitego przychodu osiągniętego przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego z usługi rozpoczynania połączeń głosowych w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego na rzecz innego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego - obliczonego według zasad określonych w umowach międzyoperatorskich.
06.06.2.	Zakańczanie połączeń głosowych w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej	Usługa zakańczania połączeń głosowych w sieci ruchomej oznacza hurtową usługę wymaganą do zakańczania połączeń na numery w sieci ruchomej, które są publicznie nadanymi zasobami numeracyjnymi, tj. numerami istniejącymi w krajowych planach numeracji, świadczoną przez operatorów mających możliwość kontrolowania zakańczania połączeń i ustalania stawek za zakańczanie połączeń z takimi numerami, w przypadku gdy istnieje wzajemne połączenie z co najmniej jedną siecią, niezależnie od stosowanej technologii, w tym z portami wzajemnych połączeń.
06.06.2.1	Czas trwania połączeń głosowych zakańczanych w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego	Czas trwania wszystkich połączeń głosowych zakańczanych w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego obliczony zgodnie z zasadami określonymi w umowach międzyoperatorskich.
06.06.2.2.	Przychód przedsiębiorcy telekomunikacyjnego z usługi zakańczania połączeń głosowych w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej	Kwota całkowitego przychodu osiągniętego przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego z usługi zakańczania połączeń w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego - obliczona zgodnie z zasadami określonymi w umowach międzyoperatorskich.
06.06.3.	Tranzyt połączeń głosowych w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej	Tranzyt połączeń głosowych w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej polega na kierowaniu połączeń od centrali abonenckiej, do której przyłączony jest abonent inicjujący połączenie do centrali abonenckiej abonenta, do którego kierowane jest to połączenie, pod warunkiem, że obie centrale nie są ze sobą bezpośrednio połączone. Oznacza to, że dane połączenie musi być przesłane przy wykorzystaniu zasobów innej centrali lub innych central. Przy podawaniu danych w zakresie tranzytu należy wziąć pod uwagę połączenia przychodzące z sieci krajowych i wychodzące do sieci krajowych, przychodzące z sieci krajowych i wychodzące do sieci zagranicznych, przychodzące z sieci zagranicznych i wychodzące do sieci krajowych oraz przychodzące z sieci zagranicznych i wychodzące do sieci zagranicznych.
06.06.3.1	Czas trwania połączeń głosowych tranzytowanych w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego	Czas trwania wszystkich połączeń tranzytowanych w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego obliczony zgodnie z zasadami określonymi w umowach międzyoperatorskich.
06.06.3.2	Przychód przedsiębiorcy telekomunikacyjnego z usług tranzytu połączeń głosowych w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej	Kwota całkowitego przychodu osiągniętego przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego z usługi tranzytu połączeń głosowych w sieci ruchomejj. Należy określić przychody z tzw. „czystego" tranzytu, czyli z wyłączeniem przychodów ze świadczenia usługi zakańczania połączeń tranzytowanych we własnej sieci.
06.07	Dzierżawa ciemnych włókien	Usługa dzierżawy ciemnych włókien w warstwie sieci dystrybucyjnej obejmuje: a) dzierżawę jednego lub więcej ciemnych włókien światłowodowych na ciągłym odcinku o określonej długości optycznej, zestawionych pomiędzy kolokacjami i zakończonych na przełącznicy optycznej operatora infrastruktury, b) dzierżawę jednego lub więcej ciemnych włókien światłowodowych zestawionych pomiędzy studniami lub innym punktem sieci wskazanym przez operatora infrastruktury i połączonych z siecią przedsiębiorcy, służące zapewnieniu dosyłu sygnału telekomunikacyjnego do sieci dostępowej przedsiębiorcy, c) realizację usług dodatkowych połączenialiniowego w istniejącej mufie kablowej, połączenia liniowego w nowej mufie kablowej.

06.08	Usługa dostępu wysokiej jakości (ang. HQA) inna niż usługa dzierżawy łącza	Usługa hurtowa (niebędąca usługą dzierżawy łącza) polegająca na udostępnieniu innemu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu usługi dostępu wysokiej jakości w stałej lokalizacji, zrealizowanej pomiędzy telekomunikacyjnym urządzeniem końcowym a najbliższym, od telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, węzłem operatora sprzedającego usługę znajdującym się w sieci, do którego dołączony jest przedsiębiorca telekomunikacyjny. Cechy charakteryzujące usługę: 1) minimalna prędkość usługi określona w umowie; 2) zwykle symetryczna prędkość; 3) stabilność parametrów transmisyjnych oraz monitoring parametrów transmisyjnych w czasie; 4) gwarantowana dostępność i jakość obsługi w każdych okolicznościach (w tym SLA 24/7), wsparcie obsługi klienta, krótkie czasy usuwania awarii oraz redundancja; 5) zarządzanie siecią wysokiej jakości, co ma przeniesienie na odpowiednią prędkość wysyłania i niski overbooking; 6) możliwość uzyskania dostępu do sieci w lokalizacjach i punktach, które zostały określone odpowiednio do geograficznej gęstości i rozmieszczenia użytkowników końcowych będących użytkownikami biznesowymi, a nie konsumentami; 7) możliwość oferowania wydzielonej ciągłości dla interfejsów Ethernetowych (np. dzięki dodatkowemu nagłówkowi umożliwiającemu rozdzielenie na wiele warstw wirtualnych sieci LAN).

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie przekazywania danych dotyczących działalności telekomunikacyjnej wykonuje upoważnienie zawarte w art. 20 ust. 6 ustawy z dnia …. 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ...), dalej również: „Pke”. Zastępuje ono rozporządzenie Ministra Cyfryzacji z dnia 7 grudnia 2018 r. w sprawie przekazywania danych dotyczących działalności telekomunikacyjnej (Dz. U. poz. 2315). Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika z uchwalenia ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej (dalej: „Pke”), która zastąpiła dotychczas obowiązującą ustawę z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne. Zgodnie przepisami ustawy z dnia …. 2024 r. – Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo komunikacji elektronicznej dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy Prawo telekomunikacyjne zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 20 ust. 6 Pke, jednak nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie tej ustawy.

Projektowane rozporządzenie określa zakres danych, przekazywanych Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej, dotyczących rodzaju i zakresu wykonywanej działalności telekomunikacyjnej oraz wielkości sprzedaży usług telekomunikacyjnych, wraz z objaśnieniami co do sposobu ich przekazywania.

Należy wskazać, że uregulowany w art. 20 ust. 1 Pke obowiązek przekazywania Prezesowi UKE informacji dotyczących rodzaju i zakresu wykonywanej działalności oraz wielkości sprzedaży usług odnosi się wyłącznie do działalności telekomunikacyjnej. Przepisem objęci są, tak jak na gruncie uchylonej ustawy – Prawo telekomunikacyjne, wyłącznie przedsiębiorcy telekomunikacyjni. Obowiązek sprawozdawczy nie dotyczy natomiast przedsiębiorców świadczących usługi komunikacji interpersonalnej niewykorzystujące numerów. Wynika to z faktu, iż jedynie działalność telekomunikacyjna polegająca na świadczeniu publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, dostarczaniu publicznych sieci telekomunikacyjnych, w tym sieci i usług służących rozpowszechnianiu lub rozprowadzaniu programów radiofonicznych i telewizyjnych, lub świadczeniu powiązanych usług, stanowi działalność regulowaną podlegającą wpisowi do prowadzonego przez Prezesa UKE rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

Rozporządzenie będzie miało zastosowanie do wszystkich przedsiębiorców telekomunikacyjnych, bez względu na osiągane przychody.

Projektowane rozporządzenie ogranicza zakres zbieranych danych do tych, które mają dla Prezesa UKE rzeczywistą wartość analityczną, a ich przekazywanie nie stanowi nadmiernego obciążenia dla obowiązanych podmiotów. W tym zakresie będzie zgodny z wypracowanymi już w rozporządzeniu Ministra Cyfryzacji z dnia 7 grudnia 2018 r. w sprawie przekazywania danych dotyczących działalności telekomunikacyjnej, rozwiązaniami.

Należy wskazać, że dotychczas obowiązujące rozporządzenie określało wzór formularzy sprawozdawczych oraz elektroniczny format przekazywania danych, co wynikało z brzmienia delegacji zawartej w art. 7 ust. 3 ustawy - Prawo telekomunikacyjne. Delegacja zawarta w art. 20 ust. 6 Pke wskazuje natomiast, że rozporządzenie będzie określało jedynie zakres danych, a nie wzór formularzy. Zgodnie bowiem z art. 20 Pke dane sprawozdawcze przekazywane są na elektroniczną skrzynkę podawczą Prezesa UKE, przy użyciu formularza elektronicznego, zamieszczonego na Platformie Usług Elektronicznych Urzędu Komunikacji Elektronicznej (dalej: „PUE UKE”), w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem osobistym albo podpisem zaufanym. Prezes UKE będzie informował, na stronie podmiotowej BIP UKE, o adresie elektronicznym PUE UKE, pod którym udostępniony będzie ten formularz elektroniczny. Prezes UKE określi przy tym wzór dokumentu, przy użyciu którego przekazywane będą dane, w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.

Zachowana zostanie zatem elektroniczna forma przekazywania danych, co pozwoli na ujednolicenie i usprawnienie procesu przekazywania danych. Na mocy Pke zostanie wyeliminowana możliwość przekazywania danych za pomocą innych formularzy elektronicznych niż udostępnione w tym celu przez Prezesa UKE na PUE UKE. Składane formularzy drogą elektroniczną jest szybsze, tańsze i bardziej ekologiczne, ponieważ pozwala uniknąć drukowania dokumentów i wysyłania ich pocztą.

Kierując się potrzebą zapewnienia Prezesowi UKE wysokiej jakości danych, analogicznie jak w przypadku dotychczas obowiązującego rozporządzenia, nie pozostawia się przedsiębiorcom możliwości wpisania danych szacunkowych i ”b.d.”, tj. brak danych. Wyjątek wprowadza przepis epizodyczny (§ 3), dopuszczający ww. możliwości w odniesieniu do danych przekazywanych za 2024 r.

Uzyskanie ustandaryzowanych danych w postaci cyfrowej da możliwość zastosowania technik informatycznych do ich przetwarzania, co przełoży się na znaczne zwiększenie możliwości analitycznych Prezesa UKE. Dysponowanie przez Prezesa UKE ustandaryzowanymi danymi, zapisanymi w postaci elektronicznej może również umożliwić stworzenie bazy danych o rynku

telekomunikacyjnym, co z kolei otworzy w przyszłości możliwość wykorzystywania danych zbieranych przez Prezesa UKE na potrzeby zarówno innych organów, (np. GUS, ZUS) jak i ich ponownego wykorzystania przez podmioty prywatne. Pozwoli to na odciążenie przedsiębiorców telekomunikacyjnych w zakresie obowiązków informacyjnych wobec innych niż Prezes UKE organów, które w pierwszej kolejności mogłyby korzystać z danych zgromadzonych przez Prezesa UKE, a dopiero w przypadku braku wymaganych informacji, zwracać się bezpośrednio do przedsiębiorcy telekomunikacyjnego. Projektowane rozporządzenie utrzymuje te zmiany stanowiące milowy krok w procesie ujednolicenia i skonsolidowania obowiązków sprawozdawczych przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

Rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Niniejszy projekt rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projektowana regulacja nie będzie wymagała notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

Projekt nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt zostanie udostępniony na stronie Rządowego Centrum Legislacji w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny” oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Cyfryzacji, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji w sprawie przekazywania danych dotyczących działalności telekomunikacyjnej **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Cyfryzacji **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Michał Gramatyka – Sekretarz Stanu **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu**	**Data sporządzenia** 11 kwietnia 2024 r. **Źródło:** Art. 20 ust. 6 ustawy z dnia …. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz.) **Nr w wykazie prac …….**

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie przekazywania danych dotyczących działalności telekomunikacyjnej wykonuje upoważnienie zawarte w art. 20 ust. 6 ustawy z dnia …. 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …..), dalej również: „Pke". Zastępuje ono rozporządzenie Ministra Cyfryzacji z dnia 7 grudnia 2018 r. w sprawie przekazywania danych dotyczących działalności telekomunikacyjnej (Dz. U. poz. 2315). Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika z uchwalenia ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej, która zastąpiła dotychczas obowiązującą ustawę z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne. Zgodnie z przepisami ustawy z dnia …. 2024 r. – Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo komunikacji elektronicznej dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy Prawo telekomunikacyjne zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 20 ust. 6 Pke, jednak nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie tej ustawy.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Wydanie projektowanego rozporządzenia, które będzie określało zakres danych, przekazywanych Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej, dotyczących rodzaju i zakresu wykonywanej działalności telekomunikacyjnej oraz wielkości sprzedaży usług telekomunikacyjnych, wraz z objaśnieniami co do sposobu ich przekazywania.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Przedsiębiorcy telekomunikacyjni	ok. 6000	Rejestr przedsiębiorców telekomunikacyjnych prowadzony przez Prezesa UKE	Podmioty obowiązane do przekazywania danych sprawozdawczych
Prezes UKE	1	-----	Pozyskanie pełnych i szczegółowych danych o stanie rynku telekomunikacyjnego.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt zostanie udostępniony na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce „Rządowy Proces Legislacyjny" oraz na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Ponadto w ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt zostanie przekazany do następujących podmiotów:

1) Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej;
2) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
3) Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
4) Prezes Głównego Urzędu Statystycznego;
5) Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji;
6) Krajowej Izby Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji;
7) Polskiej Izby Komunikacji Elektronicznej;
8) Krajowej Izby Gospodarczej;
9) Krajowej Izby Komunikacji Ethernetowej;
10) Polskiej Izby Radiodyfuzji Cyfrowej;
11) Polskiej Izby Handlu;
12) Fundacji Bezpieczna Cyberprzestrzeń;
13) Polskiego Towarzystwa Informatycznego;
14) Fundacji Nowoczesna Polska;
15) Fundacji Projekt Polska;
16) Internet Society Poland;
17) Stowarzyszenia Inżynierów Telekomunikacji;
18) Fundacji Panoptykon;
19) Rady Dialogu Społecznego;
20) Business Centre Club – Związek Pracodawców;
21) Niezależnego Samorządowego Związku Zawodowego „Solidarność”;
22) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych;
23) Forum Związków Zawodowych;
24) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej;
25) Konfederacji Lewiatan;
26) Związku Przedsiębiorców i Pracodawców;
27) Związku Rzemiosła Polskiego;
28) Związku Pracodawców Mediów Publicznych;
29) Związku Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska;
30) Federacji Związków Zawodowych Pracowników Telekomunikacji;
31) Związku Pracodawców Mediów Elektronicznych i Telekomunikacji Mediakom;
32) Izbie Gospodarki Elektronicznej;
33) Związku Telewizji Kablowych w Polsce Izby Gospodarczej.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki												

(oddzielnie)												
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje skutków dla sektora finansów publicznych, w tym dochodów i wydatków budżetu państwa oraz samorządu terytorialnego.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki

Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							

Niemierzalne		
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.	

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

X nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
Komentarz:	

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie

Omówienie wpływu	Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na ww. obszary

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Projektowane przepisy wejdą w życie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Za dzień wykonania przepisów rozporządzenia można przyjąć dzień 31 marca roku następującego po roku, w którym projektowane rozporządzenie zostanie ogłoszone w Dzienniku Ustaw. Zgodnie z art. 20 ust. 1 Pke dzień 31 marca jest dniem, w którym upływa termin na złożenie przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych sprawozdania z wykonywanej w poprzednim roku kalendarzowym działalności telekomunikacyjnej.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?
Zakłada się, że osiągnięcie celu projektowanego rozporządzenia, tj. zapewnienie Prezesowi UKE zupełnych i szczegółowych informacji o stanie rynku telekomunikacyjnego zostanie osiągnięcie w 100% poprzez złożenie przez wszystkich przedsiębiorców telekomunikacyjnych sprawozdania rocznego na nowych zasadach. Z tego powodu nie zakłada się dokonywania ewaluacji stopnia osiągnięcia celu regulacji w stosunku do okresu sprzed jej wejścia w życie oraz na przestrzeni lat jej obowiązywania w odniesieniu do roku bazowego.
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)
Brak.

Projekt

R O Z P O R Z Ą D Z E N I E

M I N I S T R A C Y F R Y Z A C J I [1)]

z dnia

w sprawie sposobu ustalania wysokości wskaźnika rocznej opłaty telekomunikacyjnej oraz terminów i sposobu jej uiszczania

Na podstawie art. 23 ust. 14 ustawy z dnia …….. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz.) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wysokość wskaźnika opłaty, o której mowa w art. 23 ust. 1 ustawy z dnia ……..... – Prawo komunikacji elektronicznej, zwanej dalej „opłatą”, ustalana jest według następującego wzoru:

$$Pr = \frac{\sum WP_{r-1} - S}{\sum U_{r-2}} \times 100\ \%$$

gdzie:

Pr - oznacza wysokość wskaźnika opłaty,

$\sum WP_{r-1}$ - oznacza sumę wydatków Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwanego dalej „Prezesem UKE”, oraz ministra właściwego do spraw informatyzacji związanych z wykonywaniem zadań w zakresie telekomunikacji, o których mowa w ust. 23 ust. 1 ustawy z dnia ……..... - Prawo komunikacji elektronicznej, przyjętych w ustawie budżetowej na rok poprzedzający rok, za który ta opłata jest należna,

$\sum U_{r-2}$ - oznacza

sumę rocznych przychodów z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej wszystkich przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązanych do uiszczenia opłaty

---

[1)] Minister Cyfryzacji kieruje działem administracji rządowej – informatyzacja, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Cyfryzacji (Dz. U. poz. 2720).

w roku, za który ta opłata jest należna, uzyskanych w roku obrotowym poprzedzającym o 2 lata rok, za który ta opłata jest należna,

S - oznacza saldo rozliczenia wpływów z opłaty z sumą wydatków poniesionych,

gdzie:

$S = (p_{r-1} \cdot \sum U_{r-3}) - \sum WZ_{r-2}$

gdzie:

p_{r-1} - oznacza wskaźnik na rok poprzedzający rok, za który opłata jest należna,

$\sum U_{r-3}$ - oznacza sumę rocznych przychodów z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej wszystkich przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązanych do uiszczenia opłaty w roku poprzedzającym rok, za który ta opłata jest należna, uzyskanych w roku obrotowym poprzedzającym o 3 lata rok, za który ta opłata jest należna,

$\sum WZ_{r-2}$ - oznacza sumę wydatków związanych z wykonywaniem zadań w zakresie telekomunikacji, o których mowa w ust. 23 ust. 1 ustawy z dnia ……..... - Prawo komunikacji elektronicznej, poniesionych przez Prezesa UKE oraz ministra właściwego do spraw informatyzacji w roku poprzedzającym o 2 lata rok, za który ta opłata jest należna.

§ 2. 1. Raty kwartalne opłaty uiszcza się w terminach do końca lutego, maja, sierpnia i listopada roku, za który opłata jest należna.

2. Raty półroczne opłaty uiszcza się w terminie do końca lutego i sierpnia roku, za który opłata jest należna.

3. Opłatę płatną jednorazowo uiszcza się do końca sierpnia roku, za który opłata jest należna.

4. Jeżeli 2 lata od rozpoczęcia prowadzenia działalności telekomunikacyjnej upływają w trakcie trwania danego roku, za który opłata jest należna, opłata stanowiąca iloczyn przychodów z działalności telekomunikacyjnej uzyskanych w roku, w którym nastąpiło rozpoczęcie tej działalności, i wysokości wskaźnika uiszczana jest zgodnie z ust. 1-3.

§ 3. Opłatę uiszcza się przelewem bankowym na rachunek bieżący dochodów Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

§ 4. Do spraw rozpoczętych i niezakończonych stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

MINISTER CYFRYZACJI

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie zostanie wydane w celu wykonania delegacji ustawowej wynikającej z art. 23 ust. 14 ustawy z dnia …….. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz.), zwanej dalej „Pke”, upoważniającej ministra właściwego do spraw informatyzacji do określenia w drodze rozporządzenia sposobu ustalania wysokości wskaźnika rocznej opłaty telekomunikacyjnej oraz terminów i sposobu jej uiszczania.

Sposób ustalania wysokości wskaźnika rocznej opłaty telekomunikacyjnej oraz terminy i sposób uiszczania tej opłaty nie ulegają zmianie w stosunku do dotychczas obowiązujących przepisów w tym zakresie.

Przepis § 1 projektu przedstawia wzór na obliczenie wskaźnika rocznej opłaty telekomunikacyjnej, który zgodnie z delegacją do wydania rozporządzenia uwzględnia wysokość wydatków Prezesa UKE i ministra właściwego do spraw informatyzacji, związanych z wykonywaniem ich zadań w zakresie telekomunikacji, przyjętych w ustawie budżetowej na rok poprzedzający rok, za który opłata ta jest należna, wysokość przychodów przedsiębiorców telekomunikacyjnych z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej w roku poprzedzającym o 2 lata rok, za który opłata ta jest należna, oraz potrzebę wyrównania wysokości wpływów z tej opłaty w roku poprzednim i wysokości kosztów Prezesa UKE i ministra właściwego do spraw informatyzacji związanych z wykonywaniem zadań w zakresie telekomunikacji, poniesionych w roku poprzednim.

W § 2 projektu są wskazane terminy uiszczania opłaty telekomunikacyjnej w zależności od sposobu jej uiszczenia (raty kwartalne, półroczne lub jednorazowo), wybranego przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego zgodnie z Pke.

W § 2 ust. 4 projektu jest opisany sposób liczenia opłaty przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, któremu w trakcie trwania danego roku, za który opłata jest należna, minęły 2 lata od rozpoczęcia prowadzenia przez niego działalności telekomunikacyjnej.

W § 3 projektu jest wskazany rachunek bieżący dochodów Urzędu Komunikacji Elektronicznej (UKE) jako właściwy do przelewów bankowych dotyczących opłaty.

Przewidziano, że projektowane rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projektowana regulacja nie będzie wymagała notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne ze stanem prawnym obowiązującym w Unii Europejskiej.

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej. Ponadto zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348) został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Zawarte w projekcie regulacje nie będą miały wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców zgodnie z art. 66 ust. 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji w sprawie sposobu ustalania wysokości wskaźnika rocznej opłaty telekomunikacyjnej oraz terminów i sposobu jej uiszczania **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Cyfryzacji **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Michał Gramatyka **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu**	**Data sporządzenia** 11 kwietnia 2024 r. **Źródło:** Art. 23 ust. 14 ustawy z dnia ….. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz.) Nr w wykazie prac …….

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy z dnia …….. r. - Prawo komunikacji elektronicznej, zwanej dalej „ustawą” lub „Pke”,, wprowadzenie opłaty telekomunikacyjnej ma na celu pokrycie kosztów związanych z wykonywaniem zadań w zakresie telekomunikacji przez organy właściwe w sprawach telekomunikacji. Przedmiotowe rozporządzeni, wydawane na podstawie art. 23 ust. 14 Pke określa sposób ustalania wysokości wskaźnika rocznej opłaty telekomunikacyjnej, według przedstawionego w projektowanym akcie wzoru. Dodatkowo, w rozporządzeniu określono terminy i sposób uiszczania przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych rocznej opłaty telekomunikacyjnej.

Zastępuje ono Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji w sprawie sposobu ustalania wysokości wskaźnika rocznej opłaty telekomunikacyjnej oraz terminów i sposobu jej uiszczania z dnia 13 grudnia 2016 r. (Dz. U. poz. 2017).

Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika z uchwalenia ustawy Pke, która zastąpiła dotychczas obowiązującą ustawę z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne. Zgodnie z art. 102 pkt 27 ustawy z dnia …. 2024 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz.), dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 183 ust. 7 ustawy Prawo telekomunikacyjne zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 23 ust. 14 Pke, jednak nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie tej ustawy.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Przepisy dotyczące rocznej opłaty telekomunikacyjnej są konsekwencją postanowień art. 16 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej, zwanej dalej "EKŁE", który przewiduje możliwość pobierania opłat administracyjnych od przedsiębiorstw telekomunikacyjnych. Wytyczne dotyczące sposobu ustalania wysokości wskaźnika rocznej opłaty telekomunikacyjnej, zostały określone w art. 23 Pke. Projektowane rozporządzenie nie wprowadza zmian w zakresie sposobu ustalania wysokości wskaźnika rocznej opłaty telekomunikacyjnej oraz sposobu i terminów jej uiszczania w stosunku do obecnie obowiązującego rozporządzenia w tym zakresie.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Uregulowania dotyczące rocznej opłaty telekomunikacyjnej, określone w art. 23 Pke, stanowią wdrożenie do ustawodawstwa krajowego unormowań zawartych w art. 16 EKŁE, przewidujących możliwość pobierania przez państwa członkowskie opłat administracyjnych od przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt			
Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Przedsiębiorcy telekomunikacyjni (prowadzący działalność telekomunikacyjną powyżej 2 lat), zobowiązani, zgodnie z art. 23 ust. 8 Pke do uiszczenia opłaty telekomunikacyjnej		Dane UKE	Rozporządzenie reguluje sposobu ustalania wysokości wskaźnika rocznej opłaty telekomunikacyjnej oraz terminów i sposobu jej uiszczania.
Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej			Prezes UKE uczestniczy w wyliczaniu co roku wskaźnika rocznej opłaty telekomunikacyjnej, przekazując odpowiednie dane dla ministra właściwego do spraw informatyzacji. Ponadto Prezes UKE jest odpowiedzialny za zbieranie opłat telekomunikacyjnych uiszczanych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych i przekazywanie ich do budżetu państwa.
Minister właściwy do spraw informatyzacji			Minister właściwy do spraw informatyzacji jest odpowiedzialny za wyliczanie co roku wskaźnika rocznej opłaty telekomunikacyjnej w terminie umożliwiającym ogłoszenie, zgodnie z art. 23 ust. 15 Pke, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” do 15 grudnia każdego roku komunikatu o wysokości wskaźnika opłaty.
5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji			
W ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt zostanie przekazany do następujących podmiotów: 1) Krajowej Izby Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji, 2) Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji, 3) Polskiej Izby Komunikacji Ethernetowej,			

4) Konfederacji Pracodawców Polskich,
5) Polskiej Izby Komunikacji Elektronicznej,
6) Forum Związków Zawodowych,
7) NSZZ Solidarność,
8) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych,
9) Krajowej Izby Gospodarczej,
10) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej,
11) Konfederacji Lewiatan,
12) Business Centre Club,
13) Polskiej Izby Radiodyfuzji Cyfrowej,
14) Związku Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska,
15) Związku Telewizji Kablowych.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Przyjęte rozwiązania nie spowodują skutków finansowych dla sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Przedmiotowa regulacja nie spowoduje dodatkowych kosztów ani wpływów do budżetu państwa. Celem projektowanego rozporządzenia jest przede wszystkim określenie sposobu ustalenia wysokości wskaźnika rocznej opłaty telekomunikacyjnej. Z kolei coroczna wysokość wskaźnika opłaty telekomunikacyjnej będzie ogłaszana w drodze komunikatu. Maksymalna wysokość opłaty telekomunikacyjnej, a co za tym idzie też maksymalna wysokość wpływów do budżetu państwa z tytułu opłaty telekomunikacyjnej, wynika bezpośrednio z Pke.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Rozporządzenie określa sposób ustalania wysokości wskaźnika rocznej opłaty telekomunikacyjnej, terminy oraz sposób uiszczania rocznej opłaty telekomunikacyjnej przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązanych do uiszczenia opłaty telekomunikacyjnej.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak wpływu.						
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Rozporządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na konkurencyjność gospodarki, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.							

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu	
☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
Komentarz: Brak.	

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu		

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Planowane rozporządzenie będzie stanowiło podstawę dla ministra właściwego ds. informatyzacji do corocznego obliczenia wysokości wskaźnika opłaty, który jest ogłaszany, zgodnie z art. 23 ust. 15 Pke, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” do 15 grudnia każdego roku w formie komunikatu o wysokości wskaźnika opłaty. Obliczona przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego wysokość rocznej opłaty telekomunikacyjnej, jako iloczyn przychodów z działalności telekomunikacyjnej uzyskanych w roku obrotowym poprzedzającym o 2 lata rok, za które opłata jest należna oraz wysokości wskaźnika opłaty na dany rok, będzie uiszczana przez niego na rachunek bieżący dochodów Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie będzie prowadzona ewaluacja, rozporządzenie określa wzór do obliczenia wysokości wskaźnika rocznej opłaty telekomunikacyjnej, zgodnie z wytycznymi określonymi w art. 23 ust. 14 Pke.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

Projekt

R O Z P O R Z Ą D Z E N I E

R A D Y M I N I S T R Ó W

z dnia

w sprawie rocznych opłat za prawo do dysponowania częstotliwością

Na podstawie art. 24 ust. 19 ustawy z dnia …….. r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ….) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa wysokość, terminy i sposób uiszczania rocznych opłat za prawo do dysponowania częstotliwością przez podmioty, które uzyskały prawo do dysponowania częstotliwością lub prawo do wykorzystywania częstotliwości, zwanych dalej „opłatą roczną”.

§ 2. Wysokość opłat rocznych określa w:

1) służbach satelitarnych, o których mowa w art. 24 ust. 10 pkt 1-9 ustawy z …. - Prawo komunikacji elektronicznej, oraz służbie radiolokalizacyjnej - załącznik nr 1 do rozporządzenia;
2) służbie lotniczej oraz służbie morskiej i żeglugi śródlądowej - załącznik nr 2 do rozporządzenia;
3) służbie radiodyfuzji naziemnej - załącznik nr 3 do rozporządzenia;
4) służbie stałej - załącznik nr 4 do rozporządzenia;
5) służbie ruchomej lądowej - załącznik nr 5 do rozporządzenia.

§ 3. 1. Podmiot, który dysponuje częstotliwością lub ją wykorzystuje na tym samym obszarze w różnych rodzajach służb lub w różnych typach systemów wykorzystywanych w tych służbach, w których są przewidziane zróżnicowane opłaty roczne, uiszcza opłatę w wysokości określonej dla tego rodzaju służby lub typu systemu, dla którego opłata jest najwyższa.

2. Podmiot, którego prawo do dysponowania lub wykorzystywania tej samej częstotliwości na obszarze tej samej gminy wynika z kilku decyzji, a wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwością jest związana z obszarem dysponowania lub wykorzystywania częstotliwości, uiszcza jedną opłatę za prawo do dysponowania tą częstotliwością na tym obszarze.

§ 4. 1. Podmiot posiadający prawo do dysponowania częstotliwością lub wykorzystywania częstotliwości na zasadach współużytkowania z innym podmiotem wnosi opłatę w wysokości 50 % opłaty rocznej, jaką byłby obowiązany wnosić za prawo do dysponowania częstotliwością lub wykorzystywania częstotliwości bez obowiązku współużytkowania z innym podmiotem.

2. Podmiot posiadający prawo do dysponowania częstotliwością lub wykorzystywania częstotliwości na zasadach współużytkowania z innym podmiotem w służbie radiodyfuzji naziemnej wnosi opłatę roczną w wysokości odpowiadającej procentowi wykorzystywanej przepływności multipleksu.

§ 5. 1. Opłatę roczną uiszcza się w ratach kwartalnych w wysokości równej 1/4 opłaty rocznej, w terminach do dnia 15 kwietnia, 15 lipca, 15 października i 31 grudnia danego roku.

2. Opłatę roczną za kwartał, w którym podmiot uzyskał prawo do dysponowania częstotliwością lub jej wykorzystywania, lub w którym to prawo ustało, uiszcza się w kwocie równej iloczynowi liczby dni objętych w danym kwartale tym prawem i raty kwartalnej opłaty rocznej podzielonej przez liczbę dni w tym kwartale, w terminie do:

1) 15 dnia miesiąca następującego po danym kwartale - w przypadku uzyskania lub ustania prawa do dysponowania częstotliwością lub jej wykorzystywania w pierwszym, drugim lub trzecim kwartale danego roku;
2) 31 grudnia danego roku - w przypadku uzyskania lub ustania prawa do dysponowania częstotliwością lub jej wykorzystywania w czwartym kwartale danego roku.

3. Opłatę roczną za prawo do wykorzystywania częstotliwości na podstawie decyzji, o których mowa w art. 152 i art. 153 ustawy ……. – Prawo komunikacji elektronicznej, uiszcza się jednorazowo w kwocie równej iloczynowi liczby dni objętych w danym kwartale tym prawem i raty kwartalnej opłaty rocznej podzielonej przez liczbę dni w tym kwartale, w terminie określonym odpowiednio w art. 152 ust. 7 i art. 153 ust. 9 w związku z art. 152 ust. 7 tej ustawy.

§ 6. Opłaty wnosi się na rachunek bieżący dochodów Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

§ 7. Opłatę roczną obniża się o 50 % w przypadku wykorzystywania częstotliwości wyłącznie do:

1) świadczenia doraźnej pomocy przy ratowaniu życia i zdrowia ludzkiego przez jednostki służby zdrowia oraz jednostki ratownictwa górskiego, wodnego i górniczego;

2) prowadzenia akcji przez jednostki organizacyjne, których statutowym obowiązkiem jest planowanie, prowadzenie i uczestnictwo w akcjach zapobiegania i łagodzenia skutków klęsk żywiołowych i katastrof;
3) systemów radiokomunikacji wykorzystywanych w służbie morskiej i w żegludze śródlądowej przez administrację morską i administrację śródlądową oraz Morską Służbę Poszukiwania i Ratownictwa w zakresie bezpieczeństwa żeglugi i ochrony brzegów;
4) wykonywania zadań z zakresu łączności kolejowej w ramach Europejskiego Systemu Zarządzania Ruchem Kolejowym (ERTMS);
5) rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych niezawierających przekazów handlowych;
6) wykonywania zadań, o których mowa w art. 67 ustawy z dnia …. – Prawo komunikacji elektronicznej, przez podmioty, o których mowa w art. 67 ust. 2 tej ustawy.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

PREZES
RADY MINISTRÓW

Załączniki
do rozporządzenia
Rady Ministrów
z dnia
(Dz. U. poz.)

Załącznik nr 1

WYSOKOŚĆ OPŁAT ROCZNYCH W SŁUŻBACH SATELITARNYCH ORAZ W SŁUŻBIE RADIOLOKALIZACYJNEJ

1. Wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwością przez jedną stację satelitarną w systemach korzystających z satelitarnej infrastruktury telekomunikacyjnej wynosi:

1) w służbie stałej satelitarnej (Ziemia - kosmos) - 12 000 zł;

2 w służbie stałej satelitarnej (kosmos - Ziemia) - 20 000 zł;

3) w służbie satelitarnego badania ziemi - 1200 zł;

4) w służbie meteorologii satelitarnej - 3000 zł;

5) w służbie radionawigacji satelitarnej - 1200 zł;

6) w służbie operacji kosmicznych - 3000 zł;

7) w służbie badań kosmosu-3000 zł;

8) w służbie radiodyfuzji satelitarnej - 40 000 zł;

9) w służbie ruchomej satelitarnej (Ziemia - kosmos) - 12 000 zł;

10) w służbie ruchomej satelitarnej (kosmos - Ziemia) - 40 000 zł.

2. Wysokość opłaty, w służbie ruchomej satelitarnej, za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz wykorzystywanymi przez uzupełniające elementy naziemne systemów satelitarnej komunikacji ruchomej, w przypadku wykorzystywania tych częstotliwości na obszarze jednej gminy lub mniejszym wynosi 250 zł.

3. Wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami, o których mowa w ust. 2, wykorzystywanymi na obszarze większym niż obszar jednej gminy oblicza się jako iloczyn opłaty 250 zł i liczby gmin, na obszarze których wykorzystywane są częstotliwości. Jeżeli iloczyn ten przekroczy:

1) w zakresie częstotliwości poniżej 1900 MHz kwotę 200 000 zł, wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami, o których mowa w ust. 2, oblicza się według wzoru:

200 000 zł + 100 000 zł x (n/Nmax),

2) w zakresie częstotliwości powyżej 1900 MHz do 2300 MHz kwotę 70 000 zł, wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami, o których mowa w ust. 2, oblicza się według wzoru:

70 000 zł + 45 000 zł x (n/Nmax),

3) w zakresie częstotliwości powyżej 2300 MHz do 2690 MHz kwotę 70 000 zł, wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami, o których mowa w ust. 2, oblicza się według wzoru:

70 000 zł + 30 000 zł x (n/Nmax),

4) w zakresie częstotliwości powyżej 2690 MHz do 3400 MHz kwotę 50 000 zł, wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami, o których mowa w ust. 2, oblicza się według wzoru:

50 000 zł + 12 000 zł x (n/Nmax)

gdzie:

n - liczba gmin objętych prawem do dysponowania częstotliwością,

Nmax - liczba wszystkich gmin w Polsce.

4. Wysokość opłaty, w służbie radiolokalizacyjnej, za prawo do dysponowania częstotliwością przez jedną stację radarową wynosi 300 zł.

Załącznik nr 2

WYSOKOŚĆ OPŁAT ROCZNYCH W SŁUŻBIE LOTNICZEJ ORAZ SŁUŻBIE MORSKIEJ I ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ

1. Wysokość opłaty, w służbie lotniczej, za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz przez jeden system lotniskowy wynosi 16 zł.

2. Wysokość opłaty, w służbie morskiej i żeglugi śródlądowej, za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz przez jedną stację nadbrzeżną w relacji łączności brzeg - statek, określa tablica 1.

TABLICA 1

Zakres częstotliwości		Opłata za 1 kHz [zł]
1		2
156-174 MHz - zakres VHF		16
1605-27 500 kHz - zakres MF i zakres HF	radiotelefonia	100
	teleks radiowy	80

3. Wysokość opłaty, w służbie morskiej i żeglugi śródlądowej, za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz przez każdą stację lądową przewoźną lub przenośną w relacji łączności brzeg - statek, określa tablica 2.

TABLICA 2

Lokalizacja stacji	Opłata za 1 kHz [zł]
1	2
w zasięgu stacji nadbrzeżnej	12
poza zasięgiem stacji nadbrzeżnej lub przy jej braku	16

Załącznik nr 3

WYSOKOŚĆ OPŁAT ROCZNYCH W SŁUŻBIE RADIODYFUZJI NAZIEMNEJ

1. Z zastrzeżeniem ust. 2 wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz na obszarze jednej gminy lub mniejszym w zakresie do 174 MHz określa tablica 1.

TABLICA 1

Zakres częstotliwości f [kHz]	Rodzaj gminy	Opłata za 1 kHz [zł]
1	2	3
poniżej 300	każdy rodzaj gminy	0,5
powyżej 300 do 3000	gmina wiejska	5
	gmina miejsko-wiejska	5
	gmina miejska, z wyłączeniem miast na prawach powiatu	14,5
	miasto na prawach powiatu	110
powyżej 3000 do 30 000	każdy rodzaj gminy	400
powyżej 30 000 do 174 000*	gmina wiejska	0,7
	gmina miejsko-wiejska	0,7
	gmina miejska, z wyłączeniem miast na prawach powiatu	2
	miasto na prawach powiatu	15

* W zakresie częstotliwości 30 000-174 000 kHz szerokość kanału radiowego wynosi 250 kHz.

2. W przypadku gdy decyzja w sprawie rezerwacji częstotliwości przyznająca prawo do dysponowania częstotliwością na obszarze mniejszym niż obszar całego kraju obejmuje prawo do dysponowania częstotliwością na obszarze, na którym znajduje się co najmniej 6 miast na prawach powiatu w danym województwie, opłatę za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz na obszarze szóstego i kolejnych miast na prawach powiatu w danym województwie w zakresie do 174 MHz oblicza się jako iloczyn liczby tych miast i kwoty opłaty za 1 kHz określonej w tablicy 1 dla gminy miejskiej, z wyłączeniem miast na prawach powiatu.

3. Wysokość opłaty za prawo do dysponowania jednym kanałem telewizyjnym przez jedną stację telewizyjną analogową w zakresie powyżej 174 MHz określa tablica 2.

TABLICA 2

Wysokość zawieszenia anteny h[m]	Moc promieniowana P[kW]	Opłata [zł]
1	2	3
h<50	P<0,1	2 250
	0,1<P<0,5	4 500
	P >0,5	9 000
50<h<100	P <0,1	4 500
	0,1<P<1,0	12 000
	1,0 < P ≤ 10,0	18 000
	P > 10,0	27 000
h>100	P<1,0	15 000
	1,0 < P ≤ 10,0	26 250
	10,0 < P ≤ 100,0	40 500
	P > 100,0	49 500

4. Wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz wykorzystywanymi przez system cyfrowy na obszarze jednej gminy lub mniejszym w zakresie powyżej 174 MHz do 862 MHz określa tablica 3.

TABLICA 3

Zakres częstotliwości f [MHz]	Rodzaj gminy	Opłata za 1 MHz [zł]
1	2	3
powyżej 174 do 470	gmina wiejska	11,5 do dnia 31 grudnia 2022 r. 115 od dnia 1 stycznia 2023 r.
	gmina miejsko-wiejska	11,5 do dnia 31 grudnia 2022 r. 115 od dnia 1 stycznia 2023 r.

	gmina miejska, z wyłączeniem miast na prawach powiatu	33 do dnia 31 grudnia 2022 r. 330 od dnia 1 stycznia 2023 r.
	miasto na prawach powiatu	250 do dnia 31 grudnia 2022 r. 2500 od dnia 1 stycznia 2023 r.
powyżej 470 do 862	gmina wiejska	230
	gmina miejsko-wiejska	230
	gmina miejska, z wyłączeniem miast na prawach powiatu	660
	miasto na prawach powiatu	5000

5. Wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz wykorzystywanymi przez system cyfrowy na obszarze jednej gminy lub mniejszym w zakresie powyżej 862 MHz określa tablica 4.

TABLICA 4

Rodzaj gminy	Opłata za 1 MHz [zł]
1	2
gmina wiejska	23
gmina miejsko-wiejska	23
gmina miejska, z wyłączeniem miast na prawach powiatu	66
miasto na prawach powiatu	500

Załącznik nr 4

WYSOKOŚĆ OPŁAT ROCZNYCH W SŁUŻBIE STAŁEJ

1. Wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz w zakresie częstotliwości poniżej 30 MHz wynosi 1000 zł.

2. Wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz wykorzystywanymi w systemach typu punkt - wiele punktów (ang. Point - Multipoint PMP) oraz wiele punktów - wiele punktów (ang. Multi-point - Multipoint MPMP) na obszarze jednej gminy lub mniejszym w zakresie od 30 MHz do 470 MHz wynosi:

1) dla gminy wiejskiej - 0,01 zł;

2) dla gminy miejsko-wiejskiej - 0,025 zł;

3) dla gminy miejskiej, z wyłączeniem miast na prawach powiatu - 0,125 zł;

4) dla miasta na prawach powiatu - 0,250 zł.

3. Wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz wykorzystywanymi w systemach, o których mowa w ust. 2, na obszarze całego kraju stanowi iloczyn liczby wszystkich gmin w kraju i kwoty określonej w ust. 2 pkt 2.

4. Wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz wykorzystywanymi w systemach typu punkt - wiele punktów (ang. Point - Multipoint PMP) oraz wiele punktów - wiele punktów (ang. Multipoint - Multipoint MPMP) na obszarze jednej gminy lub mniejszym w zakresie powyżej 470 MHz do 3400 MHz wynosi:

1) dla gminy wiejskiej - 0,01 zł;

2) dla gminy miejsko-wiejskiej - 0,025 zł;

3) dla gminy miejskiej, z wyłączeniem miast na prawach powiatu - 0,125 zł;

4) dla miasta na prawach powiatu - 0,250 zł.

5. Wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz wykorzystywanymi w systemach, o których mowa w ust. 4, na obszarze całego kraju stanowi iloczyn liczby wszystkich gmin w kraju i kwoty określonej w ust. 4 pkt 2.

6. Wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz wykorzystywanymi w systemach typu punkt - wiele punktów (ang. Point - Multipoint PMP) oraz wiele punktów - wiele punktów (ang. Multipoint - Multipoint MPMP) na obszarze jednej gminy lub mniejszym w zakresie powyżej 3400 MHz do 4200 MHz wynosi:

1) dla gminy wiejskiej - 10 zł;

2) dla gminy miejsko-wiejskiej - 25 zł;

3) dla gminy miejskiej, z wyłączeniem miast na prawach powiatu - 125 zł;

4) dla miasta na prawach powiatu - 250 zł.

7. Wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz wykorzystywanymi w systemach, o których mowa w ust. 6, na obszarze całego kraju stanowi iloczyn liczby wszystkich gmin w kraju i kwoty określonej w ust. 6 pkt 2.

8. Wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz wykorzystywanymi w systemach typu punkt - wiele punktów (ang. Point - Multipoint PMP) oraz wiele punktów - wiele punktów (ang. Multipoint - Multipoint MPMP) na obszarze jednej gminy lub mniejszym w zakresie powyżej 4200 MHz do 39 500 MHz wynosi:

1) dla gminy wiejskiej - 5 zł;

2) dla gminy miejsko-wiejskiej - 12,5 zł;

3) dla gminy miejskiej, z wyłączeniem miast na prawach powiatu - 62,5 zł;

4) dla miasta na prawach powiatu - 125 zł.

9. Wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz wykorzystywanymi w systemach, o których mowa w ust. 8, na obszarze całego kraju stanowi iloczyn liczby wszystkich gmin w kraju i kwoty określonej w ust. 8 pkt 2.

10. Wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz wykorzystywanymi w systemach typu punkt - wiele punktów (ang. Point - Multipoint PMP) oraz wiele punktów - wiele punktów (ang. Multi-point - Multipoint MPMP) na obszarze jednej gminy lub mniejszym w zakresie powyżej 39 500 MHz wynosi:

1) dla gminy wiejskiej - 1 zł;

2) dla gminy miejsko-wiejskiej - 2,5 zł;

3) dla gminy miejskiej, z wyłączeniem miast na prawach powiatu - 12,5 zł;

4) dla miasta na prawach powiatu - 25 zł.

11. Wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz wykorzystywanymi w systemach, o których mowa w ust. 10, na obszarze całego kraju stanowi iloczyn liczby wszystkich gmin w kraju i kwoty określonej w ust. 10 pkt 2.

12. Wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz w jednym przęśle linii radiowej typu punkt - punkt (ang. Point - Point PP) w zakresie od 30 MHz do 1 GHz wynosi 2 zł.

13. Wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz w jednym przęśle linii radiowej typu punkt - punkt (ang. Point - Point PP) w zakresie powyżej 1 GHz określa poniższa tablica.

Zakres częstotliwości f [GHz]	Opłata za 1 MHz [zł]
1	2
1<f<7,ll	450
7,11 ≤ f< 10,70	270
10,70 ≤ f ≤ 11,70	360
11,70 <f< 22,00	180
22,00 <f< 26,50	90
26,50 <f< 39,50	36
39,50 ≤ f < 57,00	18
f ≥ 57,00	1

14. Wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami w jednym przęśle linii radiowej typu punkt -punkt (ang. Point - Point PP), której jedna stacja zlokalizowana jest na obszarze miasta na prawach powiatu, wynosi 150 % opłaty określonej na podstawie ust. 12 lub 13.

15. Wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami w jednym przęśle linii radiowej typu punkt - punkt (ang. Point - Point PP), której obie stacje linii radiowej zlokalizowane są na obszarze miasta na prawach powiatu, wynosi 200 % opłaty określonej na podstawie ust. 12 lub 13.

Załącznik nr 5

WYSOKOŚĆ OPŁAT ROCZNYCH W SŁUŻBIE RUCHOMEJ LĄDOWEJ

1. Wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz na obszarze jednej gminy lub mniejszym w zakresie do 470 MHz wykorzystywanymi przez urządzenia radiowe wykorzystujące kanały radiowe o szerokości poniżej 200 kHz określa tablica 1.

TABLICA 1

Rodzaj gminy	Opłata za 1 kHz [zł]
1	2
gmina wiejska	0,8
gmina miejsko-wiejska	4
gmina miejska, z wyłączeniem miast na prawach powiatu	12
miasto na prawach powiatu o liczbie mieszkańców poniżej 100 000	48
miasto na prawach powiatu o liczbie mieszkańców co najmniej 100 000	96

2. Wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz, w zakresie do 470 MHz wykorzystywanymi przez urządzenia radiowe wykorzystujące kanały radiowe o szerokości poniżej 200 kHz, wykorzystywanymi na obszarze większym niż obszar jednej gminy, jest obliczana jako suma opłat za poszczególne gminy określonych w tablicy 1. Jeżeli suma ta przekroczy kwotę 40 zł w przypadku wykorzystywania częstotliwości na całym obszarze, o którym mowa w zdaniu pierwszym, wyłącznie przez stacje ruchome albo 300 zł w pozostałych przypadkach wykorzystywania częstotliwości, wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami, o których mowa w ust. 1, oblicza się według następujących wzorów:

1) w przypadku wykorzystywania częstotliwości na całym obszarze, o którym mowa w zdaniu wprowadzającym, wyłącznie przez stacje ruchome:

$$40 \text{ zł} + 16 \text{ zł} \times (n/Nmax),$$

2) w pozostałych przypadkach wykorzystywania częstotliwości:

$$300 \text{ zł} + 100 \text{ zł} \times (n/Nmax)$$

gdzie:

n - liczba gmin objętych prawem do dysponowania częstotliwością,

Nmax - liczba wszystkich gmin w Polsce.

3. Wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz w zakresie do 470 MHz wykorzystywanymi przez urządzenia radiowe wykorzystujące kanały radiowe o szerokości 200 kHz i większej w przypadku wykorzystywania tych częstotliwości na obszarze jednej gminy lub mniejszym wynosi 130 zł.

4. Wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami, o których mowa w ust. 3, wykorzystywanymi na obszarze większym niż obszar jednej gminy oblicza się jako iloczyn opłaty 130 zł i liczby gmin, na obszarze których wykorzystywane są częstotliwości. Jeżeli iloczyn ten przekroczy kwotę 100 000 zł, wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami, o których mowa w ust. 3, oblicza się według wzoru:

$$100\,000 \text{ zł} + 60\,000 \text{ zł} \times (n/Nmax)$$

gdzie:

n - liczba gmin objętych prawem do dysponowania częstotliwością,

Nmax - liczba wszystkich gmin w Polsce.

5. Wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz na obszarze jednej gminy lub mniejszym w zakresie powyżej 470 MHz do 3400 MHz wykorzystywanymi przez urządzenia radiowe wykorzystujące kanały radiowe o szerokości poniżej 200 kHz określa tablica 2.

TABLICA 2

Rodzaj gminy	Opłata za 1 kHz [zł]
1	2
gmina wiejska	0,08
gmina miejsko-wiejska	0,4
gmina miejska, z wyłączeniem miast na prawach powiatu	1,2
miasto na prawach powiatu	9,6

6. Wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz w zakresie powyżej 470 MHz do 3400 MHz wykorzystywanymi przez urządzenia radiowe wykorzystujące kanały radiowe o szerokości 200 kHz i większej w przypadku wykorzystywania tych częstotliwości na obszarze jednej gminy lub mniejszym wynosi 250 zł.

7. Wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami, o których mowa w ust. 6, wykorzystywanymi na obszarze większym niż obszar jednej gminy oblicza się jako iloczyn

opłaty 250 zł i liczby gmin, na obszarze których wykorzystywane są częstotliwości. Jeżeli iloczyn ten przekroczy:

1) w zakresie częstotliwości powyżej 470 MHz do 960 MHz kwotę 200 000 zł, wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami, o których mowa w ust. 6, oblicza się według wzoru:

200 000 zł + 100 000 zł x (n/Nmax),

2) w zakresie częstotliwości powyżej 960 MHz do 1900 MHz kwotę 200 000 zł, wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami, o których mowa w ust. 6, oblicza się według wzoru:

200 000 zł + 100 000 zł x (n/Nmax),

3) w zakresie częstotliwości powyżej 1900 MHz do 2300 MHz kwotę 70 000 zł, wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami, o których mowa w ust. 6, oblicza się według wzoru:

70 000 zł + 45 000 zł x (n/Nmax),

4) w zakresie częstotliwości powyżej 2300 MHz do 2690 MHz kwotę 70 000 zł, wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami, o których mowa w ust. 6, oblicza się według wzoru:

70 000 zł + 30 000 zł x (n/Nmax),

5) w zakresie częstotliwości powyżej 2690 MHz do 3400 MHz kwotę 50 000 zł, wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami, o których mowa w ust. 6, oblicza się według wzoru:

50 000 zł + 12 000 zł x (n/Nmax)

gdzie:

n - liczba gmin objętych prawem do dysponowania częstotliwością,

Nmax - liczba wszystkich gmin w Polsce.

8. Wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz na obszarze jednej gminy lub mniejszym w zakresie powyżej 3400 MHz określa tablica 3.

TABLICA 3

Rodzaj gminy	Opłata za 1 MHz [zł]
1	2
gmina wiejska	10

gmina miejsko-wiejska	25
gmina miejska, z wyłączeniem miast na prawach powiatu	125
miasto na prawach powiatu	250

9. Wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami, o których mowa w ust. 8, wykorzystywanymi na obszarze większym niż obszar jednej gminy jest obliczana jako suma opłat za poszczególne gminy określonych w tablicy 3. Jeżeli suma ta przekroczy kwotę 50 000 zł, wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami, o których mowa w ust. 8, oblicza się według wzoru:

$$50\,000 \text{ zł} + 12\,000 \text{ zł} \times (n/Nmax)$$

gdzie:

n - liczba gmin objętych prawem do dysponowania częstotliwością,

Nmax - liczba wszystkich gmin w Polsce.

10. Wysokość opłaty za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz przez bezprzewodowy system reporterski wynosi 400 zł.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie rocznych opłat za prawo do dysponowania częstotliwością wydawany jest na podstawie art. 24 ust. 19 ustawy z dnia …….. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. z …….).

Regulacja zastępuje rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie rocznych opłat za prawo do dysponowania częstotliwością z dnia 6 grudnia 2013 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 276), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, na podstawie art. 102 pkt 29 lit. a ustawy z dnia - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo komunikacji elektronicznej. Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika przede wszystkim z zastąpienia ustawy Prawo telekomunikacyjne nową ustawą regulującą rynek komunikacji elektronicznej w Polsce – ustawą - Prawo komunikacji elektronicznej.

Projekt rozporządzenia określa wysokość, terminy i sposób uiszczania rocznych opłat za prawo do dysponowania częstotliwością przez podmioty, które uzyskały prawo do dysponowania częstotliwością lub prawo do wykorzystywania częstotliwości na podstawie innej niż rezerwacja częstotliwości.

Należy przy tym podkreślić, że zaproponowane regulacje nie ulegają zasadniczym i istotnym zmianom w stosunku do rozporządzenia wydanego na podstawie art. 185 ust. 11 ustawy - Prawo telekomunikacyjne. Utrzymano zarówno wysokości opłat w poszczególnych służbach, zasady naliczania i wnoszenia opłat, a także wysokość przewidzianych ustawą ulg. Wprowadzenie rozporządzenia nie wpłynie zatem na obciążenia dla przedsiębiorców, ani na wydatki lub dochody budżetu państwa.

Proponując konkretną wysokość rocznych opłat za prawo do dysponowania częstotliwością w rozporządzeniu, stosownie do treści delegacji ustawowej, uwzględniono:

- warunki wykorzystywania częstotliwości oraz koszty prowadzenia gospodarki częstotliwościami;
- potrzebę zagwarantowania optymalnego i efektywnego wykorzystania zasobów częstotliwości;
- konieczność stymulowania rozwoju konkurencji na rynku;
- potrzebę zapobiegania wykluczeniu informacyjnemu, w szczególności na obszarach wiejskich;
- specyfikę przeznaczenia i wykorzystywania częstotliwości;
- korzyści społeczne związane z wykorzystaniem danego zasobu częstotliwości.

W § 2 projektu rozporządzenia wprowadza się załączniki, w których określone są wysokości

opłat w poszczególnych służbach, zgodnie z limitami wskazanymi w ustawie. W załączniku 1 określono wysokość opłat dla służb satelitarnych oraz służby radiolokalizacyjnej, w załączniku 2 wysokość opłat w służbie lotniczej oraz służbie morskiej i żeglugi śródlądowej, w załączniku 3 w służbie radiodyfuzji naziemnej, w załączniku 4 w służbie stałej, a w załączniku 5 w służbie ruchomej lądowej.
Rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.
Projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projektowana regulacja nie będzie wymagała notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 702).

Projekt nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt został udostępniony na stronie Rządowego Centrum Legislacji w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny” oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Cyfryzacji, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Nazwa projektu Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie rocznych opłat za prawo do dysponowania częstotliwością **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Cyfryzacji **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Michał Gramatyka – Sekretarz Stanu **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu**	**Data sporządzenia** **Źródło:** art. 24 ust. 19 ustawy z dnia …….. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …….) **Nr w wykazie prac …….**

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie rocznych opłat za prawo do dysponowania częstotliwością wydawany jest na podstawie art. 24 ust. 19 ustawy z dnia …….. – Prawo komunikacji elektronicznej.

Regulacja zastępuje rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie rocznych opłat za prawo do dysponowania częstotliwością z dnia 6 grudnia 2013 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 276), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, na podstawie art. 102 pkt 28 ustawy z dnia – Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo komunikacji elektronicznej. Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika przede wszystkim z zastąpienia ustawy Prawo telekomunikacyjne nową ustawą regulującą rynek komunikacji elektronicznej w Polsce – ustawą – Prawo komunikacji elektronicznej.

Należy przy tym podkreślić, że zaproponowane regulacje nie ulegają zasadniczym i istotnym zmianom w stosunku do rozporządzenia wydanego na podstawie art. 185 ust. 11 ustawy - Prawo telekomunikacyjne. Utrzymano zarówno wysokości opłat w poszczególnych służbach, zasady naliczania i wnoszenia opłat, a także wysokość przewidzianych ustawą ulg. Wprowadzenie rozporządzenia nie wpłynie zatem na obciążenia dla przedsiębiorców, ani na wydatki lub dochody budżetu państwa.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projekt rozporządzenia określa wysokość, terminy i sposób uiszczania rocznych opłat za prawo do dysponowania częstotliwością przez podmioty, które uzyskały prawo do dysponowania częstotliwością lub prawo do wykorzystywania częstotliwości na podstawie innej niż rezerwacja częstotliwości.

Rozporządzenie umożliwia zatem pobieranie opłat od podmiotów korzystających z widma radiowego.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Przedmiot rozporządzenia dotyczy szczegółowej kwestii opłat za częstotliwości w związku z czym nie było przeprowadzane porównanie międzynarodowe.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej	1	Informacja ogólnodostępna	Opłaty są pobierane przez UKE i stanowią dochód budżetu państwa.
podmioty, które uzyskały prawo do dysponowania częstotliwością lub prawo do wykorzystywania częstotliwości			Podmioty, które uzyskały prawo do dysponowania częstotliwością lub prawo do wykorzystywania częstotliwości są obowiązane do uiszczania z tego tytułu opłat rocznych.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projektowane rozporządzenie zostanie udostępnione na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministra Cyfryzacji oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Wyniki konsultacji społecznych zostaną omówione w raporcie z konsultacji publicznych i opiniowania, stanowiącym załącznik do OSR.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje skutków dla sektora finansów publicznych, w tym dochodów i wydatków budżetu państwa oraz samorządu terytorialnego – opłaty zostały utrzymane na poziomie wynikającym z dotychczasowego rozporządzenia.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Nie dotyczy.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa							

	domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozporządzenie będzie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie

Omówienie wpływu	Nie dotyczy.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego
Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?
Nie dotyczy.
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)
Nie dotyczy.

Projekt

R O Z P O R Z Ą D Z E N I E

R A D Y M I N I S T R Ó W

z dnia

w sprawie rocznych opłat za prawo do dysponowania częstotliwością przez komórki organizacyjne, organy i jednostki organizacyjne na potrzeby służb rządowych

Na podstawie art. 24 ust. 20 ustawy z dnia …….. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …….) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa wysokość, terminy i sposób uiszczania rocznych opłat za prawo do dysponowania częstotliwością, zwanych dalej „rocznymi opłatami”, przez:

1) komórki organizacyjne i jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowane - na własne potrzeby,
2) komórki organizacyjne i jednostki organizacyjne podległe ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej lub przez niego nadzorowane - na własne potrzeby,
3) organy i jednostki organizacyjne podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych lub przez niego nadzorowane - na własne potrzeby,
4) komórki organizacyjne i jednostki organizacyjne podległe ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej lub przez niego nadzorowane, organy i jednostki organizacyjne podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych oraz jednostki organizacyjne Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego - w odniesieniu do sieci telekomunikacyjnej eksploatowanej przez te organy i jednostki na potrzeby Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Kancelarii Sejmu, Kancelarii Senatu i administracji rządowej,
5) jednostki organizacyjne Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego - na własne potrzeby,
6) jednostki organizacyjne Agencji Wywiadu - na własne potrzeby,
7) jednostki organizacyjne Centralnego Biura Antykorupcyjnego - na własne potrzeby,
8) jednostki organizacyjne podległe ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych - na własne potrzeby,
9) jednostki organizacyjne Służby Więziennej - na własne potrzeby,
10) jednostki organizacyjne Krajowej Administracji Skarbowej - na własne potrzeby

– zwane dalej „podmiotami”.

§ 2. 1. Ustala się dla podmiotów, o których mowa w § 1 pkt 1, roczną opłatę w wysokości 300 000 zł.

2. Ustala się dla podmiotów, o których mowa w § 1 pkt 2-5 i 7, roczną opłatę w wysokości:

1) w zakresie częstotliwości poniżej 30 MHz - w kwocie zryczałtowanej 12 000 zł;
2) w zakresie częstotliwości 30-2000 MHz:
   a) za każde 25 kHz widma radiowego - 200 zł,
   b) za jeden kanał dla linii radiowych niezależnie od długości relacji, liczby przęseł oraz szerokości kanału - 1500 zł;
3) w zakresie częstotliwości powyżej 2000 MHz za jeden kanał niezależnie od długości relacji, liczby przęseł oraz szerokości kanału - 1500 zł.

3. Ustala się dla podmiotów, o których mowa w § 1 pkt 6, roczną opłatę w wysokości 5000 zł.

4. Ustala się dla podmiotów, o których mowa w § 1 pkt 8, roczną opłatę w wysokości 77 500 zł.

5. Ustala się dla podmiotów, o których mowa w § 1 pkt 9, roczną opłatę w wysokości 30 000 zł.

6. Ustala się dla podmiotów, o których mowa w § 1 pkt 10, roczną opłatę w wysokości 10 700 zł.

§ 3. Podmiot posiadający prawo do dysponowania częstotliwością na zasadach współkorzystania z innym podmiotem wnosi opłatę w wysokości 50% rocznej opłaty.

§ 4. Za prawo do dysponowania częstotliwością w celu:

1) przeprowadzania badań,
2) przeprowadzania eksperymentów,
3) zapewnienia okazjonalnego przekazu informacji

– podmioty, o których mowa w § 1 pkt 2-5 i 7, uiszczają opłatę w wysokości 50% kwoty równej iloczynowi liczby dni w okresie objętym prawem do dysponowania częstotliwością i 1/365 rocznej opłaty.

§ 5. 1. Roczną opłatę uiszcza się w ratach kwartalnych w wysokości równej 1/4 rocznej opłaty do końca stycznia, kwietnia, lipca i października danego roku. Podmiot może uiszczać roczną opłatę jednorazowo za cały rok do końca lutego danego roku albo w ratach półrocznych w wysokości równej 1/2 rocznej opłaty do końca lutego i sierpnia danego roku.

2. W przypadku wydania decyzji ustalającej prawo do dysponowania częstotliwością w trakcie kwartału, opłatę za ten kwartał uiszcza się w kwocie równej iloczynowi liczby dni objętych w danym kwartale decyzją o prawie do dysponowania częstotliwością i 1/365 rocznej opłaty.

3. Za okresowe, krótsze niż kwartał, prawo do dysponowania częstotliwością opłatę uiszcza się jednorazowo w kwocie równej iloczynowi liczby dni w okresie objętym prawem do dysponowania częstotliwością i 1/365 rocznej opłaty.

4. Opłaty, o których mowa w ust. 2 i 3 oraz w § 4, uiszcza się w terminie 14 dni:

1) od dnia doręczenia decyzji, o ile w decyzji nie wskazano terminu, od którego prawo przysługuje;
2) od dnia uzyskania prawa, o ile w decyzji określono termin, od którego prawo przysługuje.

5. Przepisów ust. 2-4 nie stosuje się do podmiotów, o których mowa w § 1 pkt 1, 6 i 8-10.

§ 6. Opłaty wnosi się na rachunek bieżący dochodów Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 202.... r.

PREZES
RADY MINISTRÓW

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie rocznych opłat za prawo do dysponowania częstotliwością przez komórki organizacyjne, organy i jednostki organizacyjne na potrzeby służb rządowych wydawany jest na podstawie art. 24 ust. 20 ustawy z dnia …….. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …….).

Regulacja zastępuje rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie rocznych opłat za prawo do dysponowania częstotliwością przez komórki organizacyjne, organy i jednostki organizacyjne na potrzeby służb rządowych z dnia 5 grudnia 2014 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1744), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, na podstawie art. 102 pkt 29 lit. b ustawy z dnia……. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo komunikacji elektronicznej. Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika przede wszystkim z zastąpienia ustawy Prawo telekomunikacyjne nową ustawą regulującą rynek komunikacji elektronicznej w Polsce – ustawą Prawo komunikacji elektronicznej.

Rozporządzenie określa wysokość, terminy i sposób uiszczania rocznych opłat za prawo do dysponowania częstotliwością, zwanych dalej „rocznymi opłatami”, przez wskazanych w § 1 użytkowników rządowych.

Należy przy tym podkreślić, że zaproponowane regulacje nie ulegają zasadniczym i istotnym zmianom w stosunku do rozporządzenia wydanego na podstawie art. 185 ust. 12 ustawy Prawo telekomunikacyjne. Utrzymano zarówno wysokości opłat dla poszczególnych użytkowników rządowych, zasady naliczania i wnoszenia opłat jak i ulgę związaną z wykorzystywaniem częstotliwości na potrzeby eksperymentów, badań lub okazjonalnego przekazu informacji.

W projekcie utrzymuje się także dotychczasową zasadę, iż za okresowe prawo do dysponowania częstotliwością opłatę ustala się w kwocie równej iloczynowi liczby dni występujących w okresie objętym prawem do dysponowania częstotliwością i 1/365 rocznej opłaty. Przepis ten pozwoli odpowiednim podmiotom na uiszczanie opłat za rzeczywisty okres, w którym podmioty te posiadają prawo do dysponowania częstotliwością lub prawo do wykorzystywania częstotliwości.

Rozporządzenie wejdzie w życie w dniu 1 stycznia 2025 r.

Projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego

systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projektowana regulacja nie będzie wymagała notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 702).

Projekt nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt został udostępniony na stronie Rządowego Centrum Legislacji w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny" oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Cyfryzacji, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Nazwa projektu	**Data sporządzenia**
Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie rocznych opłat za prawo do dysponowania częstotliwością przez komórki organizacyjne, organy i jednostki organizacyjne na potrzeby służb rządowych **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Cyfryzacji **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Sekretarz Stanu, Michał Gramatyka **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** ……..	8 kwietnia 2024 r. **Źródło:** art. 24 ust. 20 ustawy z dnia …….. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …….), **Nr w wykazie prac …….**

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie rocznych opłat za prawo do dysponowania częstotliwością przez komórki organizacyjne, organy i jednostki organizacyjne na potrzeby służb rządowych wydawany jest na podstawie art. 24 ust. 20 ustawy z dnia …….. – Prawo komunikacji elektronicznej.

Regulacja zastępuje rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie rocznych opłat za prawo do dysponowania częstotliwością przez komórki organizacyjne, organy i jednostki organizacyjne na potrzeby służb rządowych z dnia 5 grudnia 2014 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1744), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, na podstawie art. 102 pkt 29 lit. b ustawy z dnia……. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo komunikacji elektronicznej. Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika przede wszystkim z zastąpienia ustawy - Prawo telekomunikacyjne nową ustawą regulującą rynek komunikacji elektronicznej w Polsce – ustawą - Prawo komunikacji elektronicznej.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rozporządzenie określa wysokość, terminy i sposób uiszczania rocznych opłat za prawo do dysponowania częstotliwością, zwanych dalej „rocznymi opłatami”, przez wskazanych w § 1 użytkowników rządowych.

Należy przy tym podkreślić, że zaproponowane regulacje nie ulegają zasadniczym i istotnym zmianom w stosunku do rozporządzenia wydanego na podstawie art. 185 ust. 12 ustawy - Prawo telekomunikacyjne. Utrzymano zarówno wysokości opłat dla poszczególnych użytkowników rządowych, zasady naliczania i wnoszenia opłat jak i ulgę związaną z wykorzystywaniem częstotliwości na potrzeby eksperymentów, badań lub okazjonalnego przekazu informacji.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Przedmiot rozporządzenia dotyczy szczegółowej kwestii opłat za częstotliwości w związku z czym nie było przeprowadzane porównanie międzynarodowe.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej	1	Informacja ogólnodostępna	Opłaty są pobierane przez UKE i stanowią dochód budżetu państwa.
Użytkownicy rządowi			Użytkownicy rządowi, którzy uzyskali prawo do wykorzystywania częstotliwości są obowiązane do uiszczania z tego tytułu opłat rocznych.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projektowane rozporządzenie zostanie udostępnione na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministra Cyfryzacji oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Wyniki konsultacji społecznych zostaną omówione w raporcie z konsultacji publicznych i opiniowania, stanowiącym załącznik do OSR.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje skutków dla sektora finansów publicznych, w tym dochodów i wydatków budżetu państwa oraz samorządu terytorialnego. Wejście w życie projektowanego rozporządzenia związane będzie bowiem z osiąganiem dochodu przez budżet państwa z tytułu opłat wnoszonych przez określone w nim podmioty za prawo do dysponowania częstotliwością, nie spowoduje jednak zmiany w poziomie dochodów budżetu państwa z tytułu opłat wnoszonych przez określone w nim podmioty za prawo do dysponowania częstotliwością, ponieważ dotychczasowe stawki opłat uiszczanych przez komórki organizacyjne, organy i jednostki organizacyjne na potrzeby służb rządowych pozostają na tym samym poziomie.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Nie dotyczy.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozporządzenie będzie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu	
☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
Komentarz:	

9. Wpływ na rynek pracy		
Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Nie dotyczy.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Projektowane rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 202... r.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Nie dotyczy.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Nie dotyczy.		

Projekt

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA CYFRYZACJI[1)]
z dnia

w sprawie wysokości, terminów i sposobu uiszczania opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji

Na podstawie art. 25 ust. 9 ustawy z dnia … r. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wysokość rocznych opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, zwanych dalej „opłatami rocznymi", określa załącznik do rozporządzenia.

§ 2. 1. Opłatę roczną uiszcza się w terminie:
1) do dnia 30 czerwca tego roku - w przypadku gdy opłata uiszczana jest jednorazowo za cały rok, za który jest należna;
2) do dnia 30 czerwca i 30 listopada roku - w przypadku gdy opłata uiszczania jest w ratach półrocznych w wysokości równej 1/2 opłaty rocznej, za który jest należna.

2. Za uprawnienia uzyskane po dniu 30 czerwca danego roku opłatę roczną wnosi się w terminie do dnia 30 listopada roku, za który jest należna.

3. Za uprawnienia uzyskane po dniu 30 listopada danego roku opłatę roczną uiszcza się w terminie do dnia 31 grudnia roku, za który jest należna.

§ 3. 1. Opłatę roczną wnosi się na rachunek bankowy Urzędu Komunikacji Elektronicznej.
2. Wraz z wniesieniem opłaty podmiot wskazuje tytuł opłaty i okres, za który jest należna.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyłączeniem pkt 6 załącznika, który wchodzi w życie w terminie 4 lat od dnia ogłoszenia rozporządzenia.

MINISTER CYFRYZACJI

w porozumieniu:

MINISTER FINANSÓW

[1)] Minister Cyfryzacji kieruje działem administracji rządowej – informatyzacja, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Cyfryzacji (Dz. U. poz. 2720).

Załącznik
do rozporządzenia
Ministra Cyfryzacji
z dnia
(Dz. U. poz.)

WYSOKOŚĆ ROCZNYCH OPŁAT ZA PRAWO DO WYKORZYSTYWANIA ZASOBÓW NUMERACJI

Opłata za:	Wysokość opłaty w PLN
1) numer:	
a) abonencki w stacjonarnej sieci telekomunikacyjnej	0,32
b) abonencki w ruchomej sieci telekomunikacyjnej	0,32
2) numer dla komunikacji maszyna-maszyna:	
a) krajowy	0,025
b) z wykorzystaniem na terenie całej Unii Europejskiej	0,05
3) wyróżnik AB sieci telekomunikacyjnej przyznany podmiotowi wykonującemu działalność telekomunikacyjną:	
a) AB = 26	6 000
b) AB = 47	6 000
c) AB = 64	1 800
4) wyróżnik ruchomej sieci telekomunikacyjnej (PLMN):	
a) 2 – cyfrowy	1 790 000
b) 3 – cyfrowy	179 000
c) 4 – cyfrowy	17 900
d) 5 – cyfrowy	1 790
5) wyróżnik dla komunikacji maszyna-maszyna:	
a) 3 – cyfrowy	95 000
b) 4 – cyfrowy	9 500
c) 5 – cyfrowy	950
d) 6 – cyfrowy	95
6) wyróżnik dla komunikacji maszyna-maszyna (dla numeru dziesięciocyfrowego):	
a) 4 – cyfrowy	45 000
b) 5 – cyfrowy	4 500
c) 6 – cyfrowy	450
7) numer dostępu do sieci (NDS):	
a) 4 – cyfrowy	60 000
b) 5 – cyfrowy	6 000
8) numer HESC 118CDU	60 000
9) numer dostępu do sieci teleinformatycznej (NDSI)	550
10) numer strefowy abonenckich usług specjalnych (AUS) za każdą strefę numeracyjną, w której przysługuje prawo do wykorzystywania numeru – numer 5 – cyfrowy	550
11) krajowy numer dostępu do usług sieci inteligentnej (NDIN)	3
12) numer DNIC+PNIC w sieci transmisji danych z komutacją pakietów:	
a) 4 cyfry	35 500
b) 5 cyfr	3 550
c) 6 cyfr	355

d) 7 cyfr	35,5
e) 8 cyfr	3,55
13) numer punktu sygnalizacyjnego:	
a) międzynarodowy ISPC	12 000
b) krajowy NSPC	1 200
14) numer zamkniętej grupy użytkowników (CUG) za każde osiem numerów CUG	55
15) kod sieci ruchomej (MNC)	1 200
16) kod sieci ATM	1 200
17) numer rutingowy (NR):	
a) do obsługi przenoszenia numerów niegeograficznych	1 000
b) do obsługi przenoszenia numerów geograficznych	100

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie wysokości, terminów i sposobu uiszczania opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 25 ust. 9 ustawy z dnia … r. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …).

Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika z zastąpienia ustawy - Prawo telekomunikacyjne nową ustawą regulującą rynek komunikacji elektronicznej w Polsce – ustawą - Prawo komunikacji elektronicznej. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 184 ust. 4 ustawy - Prawo telekomunikacyjne zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 25 ust. 9 ustawy - Prawo komunikacji elektronicznej, nie dłużej jednak niż przez 24 miesiące.

Projektowane rozporządzenie poprzedzone było rozporządzeniem Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie wysokości, terminów i sposobu uiszczania opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji (Dz. U. poz. 1697, z późn. zm.).

Minister właściwy do spraw informatyzacji, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość, terminy i sposób uiszczania opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, mając na uwadze maksymalne opłaty, o których mowa w ust. 2, warunki wykorzystania zasobów numeracji, kierując się kosztami prowadzenia gospodarki zasobami numeracji, a także potrzebą zagwarantowania optymalnego wykorzystania zasobów numeracji.

Podmiot otrzymujący przydział zasobów numeracji ponosi roczną opłatę z tego tytułu. Opłata może być uiszczana jednorazowo do dnia 30 czerwca lub w dwóch ratach półrocznych do dnia 30 czerwca i 30 listopada.

Projektowane rozporządzenie precyzuje, że za uprawnienia uzyskane po dniu 30 czerwca danego roku opłatę roczną wnosi się w terminie do dnia 30 listopada roku, za który jest należna. Natomiast za uprawnienia uzyskane po dniu 30 listopada opłatę roczną uiszcza się do dnia 31 grudnia.

Opłata roczna wnoszona jest na rachunek bankowy Urzędu Komunikacji Elektronicznej. Podmiot wnoszący opłatę wskazuje tytuł opłaty i okres, za który jest należna.

Wysokość opłat określona została w załączniku do projektowanego rozporządzenia.

Projektowane przepisy zostały przeanalizowane pod kątem wpływu na małe i średnie przedsiębiorstwa. Regulacje zawarte w projekcie rozporządzenia nie będą miały bezpośredniego wpływu na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowane rozporządzenie nie będzie mieć wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

Projektowane rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministra Cyfryzacji. Ponadto zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, projekt rozporządzenia zostanie również udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy

Proces Legislacyjny.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, celem uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji w sprawie wysokości, terminów i sposobu uiszczania opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Cyfryzacji **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Michał Gramatyka – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Cyfryzacji **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Artur Potocki, Główny specjalista w Departamencie Telekomunikacji – Artur.Potocki@cyfra.gov.pl	**Data sporządzenia** **Źródło:** Upoważnienie ustawowe: art. 25 ust. 9 ustawy z dnia ….. r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz.) **Nr w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Cyfryzacji:** MC

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika z zastąpienia ustawy - Prawo telekomunikacyjne nową ustawą regulującą rynek komunikacji elektronicznej w Polsce – ustawą Prawo komunikacji elektronicznej.

Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 184 ust. 4 ustawy - Prawo telekomunikacyjne, zachowują moc do dnia wejścia w życie ustawy - Prawo komunikacji elektronicznej. Niezbędne jest zatem wydanie aktu wykonawczego określającego wysokość, terminy i sposobu uiszczania opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Planowane jest wydanie rozporządzenia regulującego wysokość opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Każde państwo przyjmuje własne rozwiązania.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Podmioty posiadające prawo do dysponowania zasobami numeracji		Rejestr przedsiębiorców telekomunikacyjnych	Rozporządzenie określi wysokość opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia powoduje skutki dla sektora finansów publicznych, w tym dochodów i wydatków budżetu państwa oraz samorządu terytorialnego.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Opłaty za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji stanowią dochód budżetu państwa.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki

Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób z niepełnosprawnościami oraz osób starszych.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

X nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak X nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie X nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie

Omówienie wpływu	

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie dotyczy.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

Projekt

ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW
z dnia
w sprawie planu działań przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w sytuacji szczególnego zagrożenia

Na podstawie art. 39 ust. 11 ustawy z dnia …….. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …..) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:
1) szczegółową zawartość planu oraz tryb jego sporządzania;
2) zakres danych udostępnianych przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu przez organy uzgadniające plan lub przez organy administracji rządowej właściwe do ich udostępnienia;
3) tryb uzgadniania planu, jego uzupełnienia w przypadku braku kompletności oraz wprowadzenia do stosowania przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego;
4) szczegółowe okoliczności aktualizacji planu oraz jej tryb;
5) organy uzgadniające plan oraz zakres tych uzgodnień;
6) sposób i zakres przekazywania planu organom uzgadniającym plan;
7) rodzaje działalności telekomunikacyjnej lub rodzaje przedsiębiorców telekomunikacyjnych niepodlegających obowiązkowi sporządzania planu.

§ 2. 1. Obowiązkowi sporządzenia planu nie podlega przedsiębiorca:
1) którego roczne przychody z tytułu wykonywania działalności telekomunikacyjnej w poprzednim roku obrotowym były równe kwocie 10 milionów złotych lub mniejsze od tej kwoty lub
2) który wykonuje działalność telekomunikacyjną:
   a) polegającą wyłącznie na dostarczaniu powiązanych usług,
   b) wyłącznie na obszarze mniejszym od granic administracyjnych jednego powiatu, z wyłączeniem miasta na prawach powiatu w rozumieniu ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1526 oraz z 2023 r. poz. 572),
   c) polegającą wyłącznie na dostarczaniu sieci lub łączy telekomunikacyjnych dzierżawionych od innego przedsiębiorcy,
   d) polegającą wyłącznie na sprzedaży we własnym imieniu i na własny rachunek usługi

telekomunikacyjnej świadczonej przez innego dostawcę usług,

e) polegającą wyłącznie na rozprowadzaniu lub rozpowszechnianiu programów radiofonicznych lub telewizyjnych,

f) polegającą wyłącznie na świadczeniu usług dostępu do sieci Internet za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej obsługującej do 1000 zakończeń sieci posiadających własny adres IP,

g) wyłącznie za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej innego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego.

2. Wymienione w ust. 1 kryteria wyłączające obowiązek sporządzenia planu nie mają zastosowania do przedsiębiorców realizujących zadania na rzecz Sił Zbrojnych, o których mowa w art. 648 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2024 r. poz. 248 i), w przypadku gdy organem nakładającym zadania jest minister właściwy do spraw informatyzacji lub Minister Obrony Narodowej.

§ 3. Przedsiębiorca sporządza plan:

1) obejmujący zakres wykonywanej działalności telekomunikacyjnej, z wyłączeniem działalności telekomunikacyjnej, o której mowa w § 2 ust. 1 pkt 2;

2) dla faktycznego obszaru wykonywania działalności telekomunikacyjnej.

§ 4. 1. W przypadku sporządzania planu grupy kapitałowej, o którym mowa w art. 39 ust. 3 ustawy - Prawo komunikacji elektronicznej, jednostka dominująca w grupie kapitałowej albo wyznaczona przez tę jednostkę jedna z jednostek zależnych:

1) realizując obowiązek, o którym mowa w § 5 ust. 1, informuje Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwanego dalej „Prezesem UKE”, o zamiarze sporządzenia planu grupy kapitałowej, wskazując strukturę grupy kapitałowej;

2) dokonuje sporządzenia, uzgodnienia i wprowadzenia do stosowania oraz aktualizacji planu grupy kapitałowej, zgodnie z § 3, 5-9 i 11.

2. W przypadku gdy jednostką dominującą w grupie kapitałowej jest przedsiębiorca, o którym mowa w § 2 ust. 1, wyznacza on jedną z jednostek zależnych do realizacji zadania, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, i przekazuje Prezesowi UKE informacje o wyznaczonej jednostce zależnej wraz z informacją, o której mowa w ust. 1 pkt 1.

§ 5. 1. Przedsiębiorca sporządzający plan występuje do organów, o których mowa w § 8, oraz Prezesa UKE, zwanych dalej „organami uzgadniającymi plan”, o udostępnienie danych, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 1 i 3.

2. Organy uzgadniające plan udostępniają dane, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 1 i 3, lub wskazują inne organy administracji rządowej właściwe do udostępnienia tych danych.

§ 6. 1. Przedsiębiorca sporządzający plan dokonuje analizy i oceny:

1) zagrożeń środowiskowych lub fizycznych na obszarze, na którym faktycznie wykonuje działalność telekomunikacyjną, oraz ich wpływu na bezpieczeństwo sieci i usług komunikacji elektronicznej, o którym mowa w ustawie z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 913 i 1703 oraz z 2024 r. poz. ...), w związku ze świadczonymi usługami telekomunikacyjnymi, na podstawie danych udostępnionych przez właściwych terytorialnie wojewodów;
2) bezpieczeństwa sieci i usług komunikacji elektronicznej, w związku ze świadczonymi usługami telekomunikacyjnymi, na podstawie dostępnych informacji o zaistniałych incydentach telekomunikacyjnych, o których mowa w ustawie z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa, oraz potencjalnych przyczynach ich wystąpienia;
3) potrzeb w zakresie świadczenia, utrzymania i odtwarzania usług telekomunikacyjnych oraz dostępu telekomunikacyjnego:
   a) podmiotów i służb wykonujących zadania w zakresie ratownictwa oraz niesienia pomocy ludności,
   b) podmiotów i służb wykonujących zadania na rzecz obronności, cyberbezpieczeństwa, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego,
   c) podmiotów właściwych w sprawach zarządzania kryzysowego
   – zwanych dalej „właściwymi podmiotami i służbami”, na podstawie danych udostępnionych przez organy uzgadniające plan lub inne organy administracji rządowej wskazane przez organy uzgadniające plan, a także oceny możliwości zaspokojenia tych potrzeb.

2. Dokonując analiz i ocen, o których mowa w ust. 1, przedsiębiorca bierze również pod uwagę własne dane o zaistniałych w przeszłości incydentach telekomunikacyjnych, powstałych w związku ze świadczonymi usługami telekomunikacyjnymi.

§ 7. 1. Plan zawiera:

1) dane identyfikujące przedsiębiorcę, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, 2 i 4 ustawy z ……. - Prawo komunikacji elektronicznej, zwanej dalej „ustawą”;
2) stanowiska służbowe, adresy, numery telefonów i adresy poczty elektronicznej osób odpowiedzialnych za sporządzenie planu wraz z określeniem zakresu ich kompetencji;
3) wykaz przeprowadzonych uzgodnień wraz z potwierdzeniem ich dokonania przez organy uzgadniające plan;

4) ogólną charakterystykę prowadzonej działalności telekomunikacyjnej, w tym faktyczny obszar działalności, opis świadczonych usług z uwzględnieniem zakresu współpracy z podmiotami zewnętrznymi, niezbędnej do świadczenia tych usług, oraz wykaz i położenie elementów infrastruktury telekomunikacyjnej o znaczeniu kluczowym dla funkcjonowania przedsiębiorcy, wraz z opisem przewidywanych skutków ich zakłóconego działania;
5) opis struktury organizacyjnej przedsiębiorcy właściwej w zakresie zarządzania kryzysowego, w tym wykaz stanowisk wraz z wykazem zadań w zakresie zarządzania sytuacją kryzysową po wystąpieniu naruszenia bezpieczeństwa lub integralności infrastruktury telekomunikacyjnej lub świadczonych usług, z podaniem adresów lub siedzib, numerów telefonów i adresów poczty elektronicznej;
6) wykaz wdrożonych procedur współpracy przedsiębiorcy w sytuacji szczególnego zagrożenia, w szczególności dotyczących zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego, z innymi przedsiębiorcami oraz zagranicznymi operatorami telekomunikacyjnymi, w szczególności z operatorami państw sąsiadujących;
7) procedury współpracy z organami uzgadniającymi plan oraz z właściwymi podmiotami i służbami, wskazanymi przez organy uzgadniające plan, w zakresie:
   a) utrzymania ciągłości, a w przypadku jej utraty - odtwarzania świadczenia usług telekomunikacyjnych i dostarczania sieci telekomunikacyjnej, z uwzględnieniem pierwszeństwa dla właściwych podmiotów i służb oraz wyniku analizy, o której mowa w § 6 ust. 1 pkt 3,
   b) sposobów wzajemnego przekazywania informacji, alarmowania i ostrzegania o sytuacji szczególnego zagrożenia, a także powiadamiania o konieczności podjęcia lub zaprzestania działań określonych w planie, wraz z wykazem stanowisk służbowych, właściwych w sprawach zarządzania kryzysowego, przedsiębiorcy oraz organów uzgadniających plan lub właściwych podmiotów i służb, zawierającym informacje o zakresie kompetencji w ramach tych stanowisk oraz dane kontaktowe: adresy lub siedziby, numery telefonów i adresy poczty elektronicznej;
8) wyniki analiz i ocen, o których mowa w:
   a) § 6 ust. 1 pkt 1 - mogą być przedstawione w postaci mapy ryzyka lub mapy zagrożeń w rozumieniu ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122 oraz z 2024 r. poz.), zwanej dalej „ustawą o zarządzaniu kryzysowym”,
   b) § 6 ust. 1 pkt 2 - mogą być przedstawione w postaci mapy ryzyka w rozumieniu

ustawy o zarządzaniu kryzysowym,

c) § 6 ust. 1 pkt 3 - mogą być przedstawione w postaci zestawienia tabelarycznego;

9) procedurę udostępniania innym przedsiębiorcom lub właściwym podmiotom i służbom urządzeń telekomunikacyjnych przedsiębiorcy, niezbędnych do przeprowadzenia akcji ratowniczych, wraz ze wskazaniem dokumentu określającego tę procedurę;

10) opis wdrożonych środków technicznych i organizacyjnych, o których mowa w … ustawie z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa, oraz metod zapobiegania incydentom telekomunikacyjnym,, albo wskazanie dokumentu zawierającego opis tych środków i metod, o ile został ustanowiony;

11) charakterystykę asortymentową i ilościową rezerw przeznaczonych na utrzymanie ciągłości świadczenia usług oraz ich odtworzenia w sytuacji szczególnego zagrożenia lub opis sposobów współpracy z dostawcami sprzętu oraz usług serwisowych i naprawczych;

12) wykaz wdrożonych systemów monitorowania i zabezpieczenia infrastruktury telekomunikacyjnej oraz świadczonych usług przed zakłóceniami i skutkami wystąpienia incydentów telekomunikacyjnych oraz wykaz procedur działania i środków wdrażanych w sytuacjach szczególnych zagrożeń dla zabezpieczenia wykorzystywanej infrastruktury telekomunikacyjnej przedsiębiorcy;

13) opis możliwości zasilania w energię elektryczną infrastruktury telekomunikacyjnej służącej utrzymaniu ciągłości świadczenia usług telekomunikacyjnych i dostarczaniu sieci telekomunikacyjnej w przypadku przerw w dostawach energii elektrycznej albo wskazanie dokumentu określającego takie możliwości;

14) wykaz przedsięwzięć podejmowanych w zakresie przygotowań technicznych i organizacyjnych, w przypadku wprowadzenia ograniczeń w działalności telekomunikacyjnej przewidzianych ustawą, wraz ze wskazaniem dokumentu normującego wprowadzanie takich przedsięwzięć;

15) informację, czy przedsiębiorca sporządza odrębny plan ochrony infrastruktury krytycznej w rozumieniu ustawy o zarządzaniu kryzysowym.

2. Plan sporządzany przez przedsiębiorcę realizującego zadania na rzecz Sił Zbrojnych, o którym mowa w art. 648 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny, zawiera elementy określone w ust. 1 oraz:

1) wykaz elementów sieci telekomunikacyjnej oraz sposób ich przygotowania do zapewnienia telekomunikacji na potrzeby właściwych podmiotów i służb wraz z procedurami uruchamiania tych elementów;

2) wykaz obiektów i elementów infrastruktury telekomunikacyjnej dostosowanych do współpracy z ruchomymi urządzeniami telekomunikacyjnymi używanymi przez podmioty, o których mowa w art. 4 pkt 1 ustawy, wraz z procedurami ich użycia;
3) wykaz umów dotyczących realizacji zadań na rzecz Sił Zbrojnych.

3. Plan zawiera wykazy, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2, o ile potrzeby dotyczące elementów i obiektów zostały wskazane przez organy uzgadniające plan lub inne organy administracji rządowej, które zostały wskazane przez organy uzgadniające plan w udostępnionych danych dotyczących potrzeb, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 3.

4. W planie grupy kapitałowej informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 4, podaje się osobno dla każdego z przedsiębiorców wchodzących w skład tej grupy.

§ 8. 1. Przedsiębiorca sporządzający plan przesyła jego projekt i dokonuje uzgodnień z ministrem właściwym do spraw informatyzacji i właściwymi terytorialnie wojewodami, w zakresie określonym w § 7 ust. 1 pkt 7.

2. Przedsiębiorca realizujący zadania na rzecz Sił Zbrojnych, o którym mowa w art. 648 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny, przesyła projekt planu i dokonuje jego uzgodnień z:

1) Ministrem Obrony Narodowej oraz ministrem właściwym do spraw wewnętrznych – w zakresie określonym w § 7 ust. 1 pkt 7 oraz ust. 2 pkt 1 i 2;
2) ministrem właściwym do spraw informatyzacji, Szefem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz właściwymi terytorialnie wojewodami - w zakresie określonym w § 7 ust. 1 pkt 7;
3) z właściwym szefem służby specjalnej, o ile Minister Obrony Narodowej nałożył w decyzji administracyjnej, o której mowa w art. 652 ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny, zadania na rzecz tej służby – w zakresie określonym w § 7 ust. 1 pkt 7.

3. Projekt planu, o którym mowa w ust. 1 i 2, przesyłany jest w formie dokumentu elektronicznego, zapisanego w formacie .doc(x), .odt albo .pdf, z wyłączeniem elektronicznej kopii stanowiącej obraz pierwotnego dokumentu, a w przypadku braku takiej możliwości w postaci papierowej.

§ 9. 1. Przedsiębiorca przekazuje Prezesowi UKE plan uzgodniony z organami uzgadniającymi plan, zgodnie z § 8 ust. 1 i 2, w formie:

1) dokumentu elektronicznego, o którym mowa w § 8 ust. 3, opatrzonego przez przedsiębiorcę kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem osobistym albo podpisem zaufanym osoby lub osób uprawnionych do reprezentowania przedsiębiorcy;

2) w postaci papierowej opatrzonej podpisem własnoręcznym osoby lub osób uprawnionych do reprezentowania przedsiębiorcy - w przypadku braku możliwości przekazania planu w formie, o której mowa w pkt. 1.

2. Prezes UKE uzgadnia plan w zakresie określonym w § 7 ust. 1 pkt 7 i 14 oraz potwierdza jego kompletność, zgodnie z zawartością planu określoną w § 7.

§ 10. 1. Po dokonaniu uzgodnień, o których mowa w § 8 i 9, przedsiębiorca wprowadza plan do stosowania, co potwierdza podpisem osoba lub osoby uprawnione do reprezentowania przedsiębiorcy w sposób, o którym mowa w § 9 ust. 1 pkt 1 albo 2.

2. Przedsiębiorca przekazuje kompletny, wprowadzony do stosowania plan Prezesowi UKE.

3. Przedsiębiorca przekazuje nieodpłatnie, na wniosek organu uzgadniającego plan, w formie, o której mowa w § 9 ust. 1 pkt 1 albo 2, wskazany we wniosku zakres planu wprowadzonego przez przedsiębiorcę do stosowania.

§ 11. 1. Plan podlega aktualizacji w trybie określonym w § 4-6 i 8-9 w przypadku wystąpienia okoliczności wpływających na jego zawartość, a w szczególności:

1) zmian w infrastrukturze telekomunikacyjnej oraz zakresie wykonywanej działalności telekomunikacyjnej, wpływających na zmianę sposobu i formy realizacji planu;
2) zmiany danych identyfikujących przedsiębiorcę lub procedur współpracy z organami uzgadniającymi plan;
3) istotnej zmiany:
   a) danych dotyczących zagrożeń, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 1,
   b) sytuacji w zakresie występowania incydentów telekomunikacyjnych;
4) na wniosek organów uzgadniających plan lub wskazanych przez te organy organów administracji rządowej, odpowiednio do ich kompetencji, uzasadniony zmianami potrzeb, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 3.

2. Przedsiębiorca niezwłocznie dokonuje aktualizacji planu po wystąpieniu okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 1-4, oraz przesyła zaktualizowaną część planu, z wyjątkiem części wynikającej ze zmian, o których mowa w ust. 1 pkt 3, organom uzgadniającym plan.

3. Aktualizacja planu w zakresie, o którym mowa w:

1) § 7 ust. 1 pkt 7 oraz ust. 2 pkt 1 i 2 - wymaga uzgodnienia z organami uzgadniającymi plan, z wyjątkiem Prezesa UKE, w zakresie ich kompetencji;
2) § 7 ust. 1 pkt 7 i 14 - wymaga uzgodnienia z Prezesem UKE.

4. Plan podlega okresowej aktualizacji, do której stosuje się § 3-10.

§ 12. 1. Przedsiębiorca sporządza, uzgadnia i wprowadza do stosowania plan zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia nie później niż w terminie 12 miesięcy od dnia upływu

terminu ostatniej aktualizacji planu sporządzonego przez przedsiębiorcę na podstawie przepisów dotychczasowych.

2. Plany przedsiębiorców sporządzone, uzgodnione i wprowadzone do stosowania przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zachowują aktualność do upływu terminu ich sporządzenia, o którym mowa w ust. 1.

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.[1)]

PREZES RADY MINISTRÓW

[1)] Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19 sierpnia 2020 r. w sprawie planu działań przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w sytuacjach szczególnych zagrożeń (Dz. U. poz. 1464), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 102 pkt 20 ustawy z dnia …. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …..).

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia …. – Prawo komunikacji elektronicznej, zwana dalej „ustawą”, nakłada w art. 39 ust. 11 obowiązek wydania rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie *planu działań przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w sytuacji szczególnego zagrożenia*, zwanego dalej „rozporządzeniem”. Rozporządzenie stanowi kontynuację rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 sierpnia 2020 r. w sprawie *planu działań przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w sytuacjach szczególnych zagrożeń* wydanego na podstawie art. 176a ust. 5 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne.

Większość przepisów zostało utrzymanych w nowym rozporządzeniu. Przepisy, które uległy zmianie, służą zachowaniu spójności z ustawą oraz ich doprecyzowaniu.

Szczegółowy opis najbardziej istotnych zmian:

§ 1

Zakres rozporządzenia wynikający z upoważnienia ustawowego został doprecyzowany i poszerzony o kwestie dotyczące określenia:

- zakresu danych udostępnianych przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu przez organy uzgadniające plan,
- trybu uzgadniania planu, jego uzupełnienia w przypadku braku kompletności oraz wprowadzenia do stosowania przez przedsiębiorcę,
- szczegółowych okoliczności aktualizacji planu,
- sposób i zakres przekazywania części planu organom uzgadniającym plan.

§ 2

Ust. 2 dostosowano do zmian wprowadzonych ustawą z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2024 r. poz. 248 i), która uchyliła ustawę z dnia 23 sierpnia 2001 r. o organizowaniu zadań na rzecz obronności państwa realizowanych przez przedsiębiorców, co skutkowało również utratą mocy wydanego na podstawie tej ustawy rozporządzenia zawierającego wykaz przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym oraz usunięciem z porządku prawnego pojęcia „przedsiębiorcy o szczególnym znaczeniu gospodarczo-obronnym”.

§ 3

Skreślono przepis stanowiący, że przedsiębiorca sporządza plan w terminie 12 miesięcy o dnia rozpoczęcia działalności telekomunikacyjnej. Kwestia została uregulowana w ustawie w sposób bardziej elastyczny, stanowiący, że sporządzanie planu następuje w terminie 12 miesięcy od dnia powstania obowiązku sporządzenia planu. Miało to na celu objęcie regulacją takiej sytuacji, w której w chwili rozpoczęcia działalności przedsiębiorca, na podstawie kryteriów określonych w § 2, nie ma obowiązku sporządzenia planu, lecz np. po 3 latach działalności z powodu przekroczenia progu osiąganego przychodu taki obowiązek powstanie. Obecne przepisy nie regulują takiej sytuacji.

§ 4

Wprowadzono przepisy doprecyzowujące obowiązek jednostki dominującej w przypadku sporządzania planu grupy kapitałowej w zakresie informowania Prezesa UKE i aktualizacji planu.

§ 5

Skreślono ust. 3 z uwagi na wskazanie w ustawie 14-dniowego terminu udostępniania przedsiębiorcom danych przez organy uzgadniające plan.

§ 6

Dostosowanie terminologii do ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (odniesienia do bezpieczeństwa sieci i usług komunikacji elektronicznej, incydentu telekomunikacyjnego).

§ 7

W § 7 wskazana została zawartość planu. Przepisy te powielają istniejący stan prawny.

§ 8

Wprowadza się dwuetapowość uzgadniania planu, która polega na tym, że w pierwszym etapie plan uzgadniają organy uzgadniające plan, w określonym zakresie, z wyjątkiem Prezesa UKE. Prezes UKE robi to w drugim etapie, sprawdzając jednocześnie kompletność planu i reagując odpowiednio w przypadku jej braku, zgodnie z ustawą. Stąd § 8, regulujący pierwszy etap uzgadniania planu, nie obejmuje uzgadniania planu w Prezesem UKE

§ 9

Reguluje drugi etap uzgadniania planu, z Prezesem UKE. Prezes UKE oprócz uzgodnienia planu w określonym zakresie, sprawdza jego kompletność, zgodnie z zawartością określoną w § 7. W przypadku braku elementów planu, zobowiązuje przedsiębiorcę do jego uzupełniania w trybie zgodnie z ustawą.

§ 10

Reguluje wprowadzenie przez przedsiębiorcę planu do stosowania, przekazanie Prezesowi UKE kompletnego, wprowadzonego stosowania, planu oraz możliwość wnioskowania organów uzgadniających plan o przekazanie nieodpłatnie, określonego zakresu wprowadzonego stosowania planu.

§ 11

Przepis ten określa zasady i przypadki, w których plan wymaga aktualizacji.

§ 12

Jest przepisem przejściowym określającym termin sporządza, uzgadnia i wprowadza do stosowania nowego planu przez przedsiębiorcę.

§ 13

Określa termin wejścia w życie przedmiotowego aktu.

Projektowane rozporządzenie nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych.

Nie zachodzi również konieczność przedstawienia projektu rozporządzenia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu.

Projekt rozporządzenia nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie będzie mieć wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

W celu wykonania obowiązku wynikającego z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny” oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw informatyzacji. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

Nazwa projektu Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie planu działań przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w sytuacji szczególnego zagrożenia **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Cyfryzacji Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Michał Gramatyka – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Cyfryzacji **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Agnieszka Chruszcz – Agnieszka.Chruszcz@cyfra.gov.pl	**Data sporządzenia** 11.04.2024 r. **Źródło:** art. 39 ust. 11 ustawy z dnia …… - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …….) **Nr w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów UC7**

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Rozporządzenie Rady Ministrów reguluje kwestie związane ze sporządzaniem, uzgadnianiem i aktualizacją planu działania przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w sytuacji szczególnego zagrożenia, na podstawie upoważnienia zawartego w art. 39 ust. 11 ustawy z dnia …. – Prawo komunikacji elektronicznej.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Celem wydania nowego rozporządzenia jest przede wszystkim realizacja ustawowej delegacji oraz dostosowanie procedur sporządzania, uzgadniania i aktualizacji planu działania przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w sytuacji szczególnego zagrożenia do rzeczywistych wymagań proceduralnych.

W porównaniu z aktualnie obowiązującym rozporządzeniem wydanym na podstawie art. 176a ust. 5 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne nie ulegają zmianie warunki sporządzania planu (którzy przedsiębiorcy telekomunikacyjni go sporządzają i na jakich zasadach) oraz jego zakres merytoryczny. Doprecyzowane zostały jedynie procedury związane z jego uzgadnianiem i aktualizacją.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Regulacja dotyczy obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego. Odstąpiono, zatem od analizy porównawczej z innymi państwami.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Minister właściwy do spraw informatyzacji, Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej, Minister Obrony Narodowej, minister właściwy do spraw wewnętrznych, Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, właściwi terytorialnie wojewodowie.	21	Nie dotyczy	Uzgadnianie planu we wskazanym zakresie.
Wskazane przez organy, o których mowa w § 6 (wymienione w grupie powyżej), centralne	Zmienna, uzależniona od wskazania przez	Nie dotyczy	Udostępnienie przedsiębiorcom telekomunikacyjnym danych dotyczących potrzeb w

organy administracji rządowej, które udostępniają przedsiębiorcy dane dotyczących potrzeb w zakresie świadczenia, utrzymania i odtwarzania usług telekomunikacyjnych oraz dostępu telekomunikacyjnego właściwym podmiotom i służbom, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 3	organy, o których mowa w § 6		zakresie świadczenia, utrzymania i odtwarzania usług telekomunikacyjnych oraz dostępu telekomunikacyjnego właściwym podmiotom i służbom.
Przedsiębiorcy telekomunikacyjni obowiązani do sporządzenia planów działań w sytuacjach szczególnych zagrożeń	Ok. 100 przedsiębiorców, biorcą pod uwagę wyłączenia z obowiązku.	Przedsiębiorcy wpisani w rejestrze przedsiębiorców telekomunikacyjnych prowadzącym przez Prezesa UKE, z wyłączeniem wymienionych w § 2 nowelizowanego rozporządzenia	Przedsiębiorcy telekomunikacyjni nie objęci wyłączeniem będą zobowiązani do sporządzenia i uzgodnienia planu działań w sytuacjach szczególnych zagrożeń z właściwymi organami.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projektowane rozporządzenie zostanie zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny" oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Cyfryzacji. Żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

Projekt zostanie poddany konsultacjom publicznym i opiniowaniu

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wydatki ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Źródła finansowania	-
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wydanie przedmiotowego rozporządzenia nie będzie wpływało na budżet państwa – zarówno na dochody, jak i wydatki.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	-
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projekt rozporządzenia nie ma wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych, a także na obywateli i gospodarstwa domowe.						
Niemierzalne		-						

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Rozporządzenie stanowi kontynuację obowiązków przedsiębiorcy telekomunikacyjnego wynikających z aktualnego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 2020 r. w sprawie planu działań przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w sytuacjach szczególnych zagrożeń. Nie nałożone zostały więc nowe obowiązki.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: -	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: -
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
Komentarz:	

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne, wojskowe:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Brak wpływu.	

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszeniu.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ewaluacja nastąpi na podstawie faktycznych danych dotyczących procedur sporządzania, uzgadniania i aktualizacji planów przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych, po kilkuletnim okresie obowiązywania rozporządzenia.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak załączników.

Projekt

ROZPORZĄDZENIE

RADY MINISTRÓW

z dnia

w sprawie szczegółowego trybu nieodpłatnego udostępniania w sytuacji szczególnego zagrożenia urządzeń telekomunikacyjnych oraz radiowych urządzeń nadawczych lub nadawczo-odbiorczych stosowanych w służbach radiokomunikacyjnych oraz szczegółowego trybu i sposobu ich zwrotu

Na podstawie art. 41 ust. 9 ustawy z dnia ……. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …….) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowy tryb nieodpłatnego udostępniania w sytuacji szczególnego zagrożenia:

1) przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego urządzeń telekomunikacyjnych niezbędnych do przeprowadzenia akcji ratowniczej innemu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu lub podmiotowi, o którym mowa w art. 39 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia …. – Prawo komunikacji elektronicznej, zwanej dalej „ustawą”;

2) przez podmioty niebędące przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi radiowych urządzeń nadawczych lub nadawczo-odbiorczych stosowanych w służbach radiokomunikacyjnych podmiotom koordynującym działania ratownicze, podmiotom właściwym w sprawie zarządzania kryzysowego, służbom ustawowo powołanym do niesienia pomocy, a także innym podmiotom realizującym zadania na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego;

3) szczegółowy tryb i sposób ich zwrotu.

§ 2. Określenia użyte w rozporządzeniu oznaczają:

1) podmiot udostępniający:

   a) przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, o którym mowa w § 1 pkt 1, udostępniającego urządzenie telekomunikacyjne,

   b) podmiot niebędący przedsiębiorcą telekomunikacyjnym, o którym mowa w § 1 pkt 2, udostępniający radiowe urządzenie nadawcze lub nadawczo-odbiorcze;

2) podmiot przyjmujący:

a) przedsiębiorcę telekomunikacyjnego lub podmiot, o których mowa w § 1 pkt 1, któremu jest udostępniane urządzenie telekomunikacyjne,

b) podmiot koordynujący działania ratownicze, podmiot właściwy w sprawie zarządzania kryzysowego, służbę ustawowo powołaną do niesienia pomocy, a także inny podmiot realizujący zadania na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, o którym mowa w § 1 pkt 2, któremu jest udostępniane radiowe urządzenie nadawcze lub nadawczo-odbiorcze;

3) urządzenie:

a) urządzenie telekomunikacyjne, o którym mowa w § 1 pkt 1,

b) radiowe urządzenie nadawcze lub nadawczo-odbiorcze, o którym mowa w § 1 pkt 2.

§ 3. W przypadku odmowy udostępnienia urządzenia przez podmiot udostępniający, przedstawiciel podmiotu przyjmującego sporządza notatkę służbową zawierającą w szczególności okoliczności i uzasadnienie odmowy, którą przedkłada przełożonemu.

§ 4. 1. Przedstawiciel podmiotu przyjmującego potwierdza na piśmie udostępnienie urządzenia.

2. Potwierdzenie zawiera:

1) oznaczenie podmiotu przyjmującego;

2) imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe przedstawiciela podmiotu przyjmującego, oraz:

a) numer jego legitymacji służbowej,

b) numer jego dowodu osobistego – w przypadku braku posiadania legitymacji służbowej;

3) dane podmiotu udostępniającego, w szczególności: imię, nazwisko lub nazwę oraz adres;

4) dane identyfikacyjne urządzenia;

5) informację, czy urządzenie pracuje w lokalnych lub ogólnokrajowych sieciach radiokomunikacyjnych zapewniających łączność na potrzeby obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego;

6) datę i miejsce udostępnienia urządzenia;

7) opis stanu technicznego udostępnianego urządzenia;

8) podpisy przedstawiciela podmiotu przyjmującego oraz podmiotu udostępniającego.

3. Potwierdzenie sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze stron.

§ 5. 1. Podmiot przyjmujący przekazuje podmiotowi udostępniającemu niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie czternastu dni od dnia udostępnienia urządzenia:

1) informację o terminie i miejscu zwrotu urządzenia;

2) pisemne żądanie udostępnienia urządzenia – w przypadku ustnego żądania, o którym mowa w art. 41 ust. 5 zdanie drugie ustawy.

2. Nie później niż na siedem dni przed ustalonym terminem zwrotu urządzenia podmiot przyjmujący zawiadamia podmiot udostępniający o braku możliwości zwrotu urządzenia w terminie lub miejscu określonych w informacji, o której mowa w ust. 1 pkt 1, wskazując jednocześnie nowy termin i miejsce zwrotu urządzenia.

§ 6. 1. Zwrot urządzenia następuje po ustaniu przyczyny udostępnienia, w terminie i miejscu określonych w informacji, o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 1, albo wskazanych zgodnie z § 5 ust. 2.

2. Z czynności zwrotu urządzenia przedstawiciel podmiotu przyjmującego sporządza protokół zwrotu, który zawiera:

1) oznaczenie podmiotu przyjmującego;

2) imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe przedstawiciela podmiotu przyjmującego, oraz:

   a) numer jego legitymacji służbowej,

   b) numer jego dowodu osobistego – w przypadku braku posiadania legitymacji służbowej;

3) dane podmiotu udostępniającego, w szczególności: imię, nazwisko lub nazwę oraz adres;

4) dane identyfikacyjne urządzenia;

5) datę i miejsce udostępnienia i zwrotu udostępnionego urządzenia;

6) opis stanu technicznego zwracanego urządzenia;

7) informację o przysługującym roszczeniu o odszkodowanie z tytułu utraty lub zniszczenia urządzenia, o którym mowa w art. 41 ust. 8 ustawy;

8) podpisy przedstawiciela podmiotu przyjmującego oraz podmiotu udostępniającego.

3. Odpis protokołu, o którym mowa w ust. 2, jest doręczany podmiotowi udostępniający w terminie siedmiu dni od dnia jego sporządzenia.

4. W przypadku odmowy podpisania protokołu przez podmiot udostępniający, protokół podpisuje tylko przedstawiciel podmiotu przyjmującego, dokonując w nim adnotacji o odmowie podpisania protokołu oraz o przyczynie tej odmowy.

§ 7. 1. Protokół utraty albo zniszczenia urządzenia sporządzany w sytuacji gdy ze względu na utratę albo zniszczenie urządzenia niemożliwe jest jego zwrócenie podmiotowi udostępniającemu, zawiera:

1) oznaczenie podmiotu przyjmującego;

2) dane podmiotu udostępniającego;

3) dane identyfikacyjne urządzenia;

4) datę i miejsce udostępnienia urządzenia;

5) informację o utracie albo zniszczeniu urządzenia;

6) informację o przysługującym roszczeniu o odszkodowanie z tytułu utraty lub zniszczenia urządzenia, o którym mowa w art. 41 ust. 8 ustawy;

7) podpis przedstawiciela podmiotu przyjmującego.

2. Odpis protokołu, o którym mowa w ust. 1, jest doręczany podmiotowi udostępniającemu w terminie siedmiu dni od dnia jego sporządzenia.

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.[1)]

PREZES RADY MINISTRÓW

[1)] Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2010 r. w sprawie trybu nieodpłatnego udostępniania radiowych urządzeń nadawczych lub nadawczo-odbiorczych stosowanych w służbach radiokomunikacyjnych przez podmioty niebędące przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi (Dz. U. poz. 875), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 102 pkt 21 ustawy z dnia …. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …..).

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia jest wykonaniem upoważnienia zawartego w art. 41 ust. 9 ustawy z dnia ……. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …), zwanej dalej „ustawą”.

Zgodnie iż art. 41 ustawy nieodpłatne udostępnianie urządzeń telekomunikacyjnych w sytuacji szczególnego zagrożenia, gdy urządzenia te są niezbędne do przeprowadzenia akcji ratowniczej, odbywa się w dwóch wymiarach:

1) przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego innemu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu lub podmiotom, o którym mowa w art. 39 ust. 2 pkt 2, tj.:

   a) wykonującymi zadania w zakresie ratownictwa oraz niesienia pomocy ludności,

   b) wykonującymi zadania na rzecz obronności, cyberbezpieczeństwa, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego,

   c) właściwymi w sprawach zarządzania kryzysowego

   - wskazanymi przez organy uzgadniające plany działań przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w sytuacji szczególnego zagrożenia w ramach uzgodnień projektów tych planów,

   oraz

2) przez podmioty, w tym niebędące przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi, używanych przez nich radiowych urządzeń nadawczych lub nadawczo - odbiorczych podmiotom koordynującym działania ratownicze, podmiotom właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego, służbom ustawowo powołanym do niesienia pomocy, a także innym podmiotom realizującym zadania na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Podkreślić należy, że ustawa nakłada obowiązek, o którym mowa w pkt 2 powyżej, również na podmioty wykorzystujące urządzenia pracujące w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej, jako specyficznego rodzaju służby radiokomunikacyjnej.

Ustawa wprowadza ograniczenia w realizacji powyższych obowiązków:

1) w przypadku, o którym mowa w pkt 1 powyżej, obowiązek udostępniania nie dotyczy urządzeń telekomunikacyjnych przewidzianych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego sporządzającego plan działania w sytuacji szczególnego zagrożenia, do realizacji działań ujętych w tym planie dotyczących:

   a) utrzymania ciągłości dostarczania sieci telekomunikacyjnych lub świadczenia usług telekomunikacyjnych;

   b) odtwarzania dostarczania sieci telekomunikacyjnych lub przywrócenia świadczenia usług telekomunikacyjnych, z uwzględnieniem pierwszeństwa dla podmiotów, o których mowa w art. 39 ust. 2 pkt 2 (wymienionych w pkt 1 powyżej), w przypadku utraty ciągłości dostarczania tych sieci lub usług.

2) w przypadku, o którym mowa w pkt 2 powyżej, udostępnianie radiowych urządzeń nadawczych lub nadawczo – odbiorczych następuje tylko w sytuacji przeprowadzania akcji ratowniczej o zasięgu międzynarodowym, co najmniej w zakresie ustalonym wiążącymi Rzeczpospolitą Polską umowami międzynarodowymi.

Obowiązki powyższe są kontynuacją obowiązków nałożonego w art. 177 ust. 4 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne, z tym, w ustawie – Prawo komunikacji elektronicznej regulacją ustawową na jednakowych zasadach również udostępnianie urządzeń telekomunikacyjnych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Dotyczą one: wskazania, że podstawę udostępnienia w obu przypadkach stanowi pisemne lub ewentualnie ustne żądanie podmiotu żądającego udostępnienia,

szczegółowego trybu zwrotu urządzenia oraz postępowania w przypadku utraty lub zniszczenia urządzenia. W upoważnieniu ustawowym zawartym w art. 41 ust. 9 stanowiącym podstawę do wydania rozporządzenia ujęto potrzebę uregulowania również kwestii udostępniania urządzeń telekomunikacyjnych rzez przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Upoważnienie rozszerzono o określenie szczegółowego trybu i sposobu zwrotu urządzenia.

W § 1 projektu wskazano zakres rozporządzenia, wyraźnie wskazując na dwa wymiary udostępniania urządzeń, o czym mowa na początku uzasadnienia.

W § 2 projektu, celem uproszczenia nazewnictwa i lepszego zrozumienia przepisów, określono co należy rozumieć poprzez „podmiot udostępniający", „podmiot przyjmujące" oraz „urządzenie".

W § 3 projektu wskazano, że w przypadku odmowy udostępnienia urządzenia przez podmiot udostępniający, przedstawiciel podmiotu przyjmującego sporządza notatkę służbową, która w szczególności wskazuje na okoliczności i przyczyny odmowy. Notatkę tę przedkłada swojemu przełożonemu.

§ 4 projektu określa zawartość potwierdzenia udostępnienia urządzenia oraz że wykonuje się go w dwóch egzemplarzach.

§ 5 projektu reguluje przypadek, gdy ze względu na brak w wielu przypadkach akcji ratowniczych możliwości określenia - w chwili udostępniania urządzenia - terminu zakończenia tej akcji, a w konsekwencji terminu zwrotu urządzenia, termin taki jest określany z opóźnieniem i przekazywany podmiotowi udostepniającemu niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie czternastu dni od dnia udostępnienia urządzenia.

§ 6 projektu reguluje procedurę zwrotu urządzenia. Urządzenie zwracane jest po ustaniu przyczyny udostępnienia (np. zakończeniu akcji ratowniczej). Z czynności zwrotu urządzenia sporządzany jest protokół zawierający zasadniczo te same dane, które podawane są w potwierdzeniu, oraz dodatkowo wskazanie czasu i miejsca zwrotu urządzenia. Regulowana jest również sytuacja gdy podmiot udostepniający nie chce podpisać protokołu zwrotu urządzenia. Wówczas protokół podpisuje tylko przedstawiciel podmiotu przyjmującego, dokonując w nim adnotacji o odmowie podpisania protokołu oraz o przyczynie tej odmowy.

§ 7 projektu określa zawartość protokołu utraty albo zniszczenia urządzenia sporządzanego w sytuacji gdy ze względu na utratę albo zniszczenie urządzenia niemożliwe jest jego zwrócenie podmiotowi udostępniającemu oraz 7-dniowy termin dostarczenia tego protokołu podmiotowi udostepniającego.

Przekazanie przez podmiot uprawniony informacji, o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 1, oraz zawiadomień, o których mowa w § 5 ust. 2 i art. 41 ust. 7 ustawy, może odbywać się w dowolnej formie, zarówno ustnie (np. w rozmowie telefonicznej) jak i pisemnie. Forma ta uzależniona jest od dostępnych i możliwych do wykorzystania w aktualnej sytuacji środków porozumiewania się, biorąc pod uwagę fakt, że informacja lub zawiadomienie powinny dotrzeć do podmiotu udostępniającego w określonym czasie.

§ 8 określa termin wejścia w życie projektowanego aktu.

Projektowane rozporządzenie nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych .

Nie zachodzi konieczność przedstawienia projektu rozporządzenia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu.

Projekt rozporządzenia nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie będzie mieć wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

W celu wykonania obowiązku wynikającego z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny” oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw informatyzacji.

Nazwa projektu Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie szczegółowego trybu nieodpłatnego udostępniania w sytuacji szczególnego zagrożenia urządzeń telekomunikacyjnych oraz radiowych urządzeń nadawczych lub nadawczo-odbiorczych stosowanych w służbach radiokomunikacyjnych, oraz szczegółowego trybu i sposobu ich zwrotu **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Cyfryzacji Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Michał Gramatyka – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Cyfryzacji **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Agnieszka Chruszcz – Agnieszka.Chruszcz@cyfra.gov.pl	**Data sporządzenia** 11.04.2024 r. **Źródło:** art. 41 ust. 9 ustawy z dnia ……. r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …….) **Nr w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów:**

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Rozwiązywany jest szczegółowy tryb i sposób nieodpłatnego udostępnienia, w sytuacji szczególnego zagrożenia, urządzeń telekomunikacyjnych, oraz ich zwrotu, przez określone podmioty innym podmiotom wskazanym w ustawie.

Podmiot przyjmujący zobowiązany jest do przedstawienia pisemnego żądania udostępnienia urządzenia, a podmiot udostępniający do sporządzenia na piśmie potwierdzenia jego udostępnienia. W sytuacjach niecierpiących zwłoki żądanie udostępnienia może być przedstawione ustnie, a jego pisemna forma jest przysłana wraz z informacją o terminie i miejscu zwrotu urządzenia.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Nieodpłatne udostępnianie urządzeń telekomunikacyjnych wymaga określenia procedur związanych z takim udostępnianiem oraz zwrotem tych urządzeń. Rozporządzenie reguluje wzajemne relacje pomiędzy podmiotem udostępniającym urządzenie oraz podmiotem je przyjmującym w zakresie formalnych procedur z tym związanych, np. określa zawartość protokołów udostępniania i zwrotu. Reguluje także sytuację gdy urządzenie zostało zniszczone bądź utracone.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Stosowane są indywidualne rozwiązania dotyczące bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Przedsiębiorcy telekomunikacyjni	kilka tysięcy	Rejestr przedsiębiorców komunikacji elektronicznej	Nałożenie obowiązku udostępniania w sytuacji szczególnego zagrożenia urządzeń telekomunikacyjnych innym podmiotom.
Podmioty niebędące przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi, wykorzystujące urządzenia pracujące w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej	kilkanaście tysięcy	rejestr radioamatorskich pozwoleń radiowych	Nałożenie obowiązku udostępniania w sytuacji szczególnego zagrożenia urządzeń telekomunikacyjnych (radiowych urządzeń nadawczych lub nadawczo-odbiorczych) innym podmiotom.

Podmioty koordynujące działania ratownicze, podmioty właściwe w sprawie zarządzania kryzysowego, służby ustawowo powołane do niesienia pomocy, a także innym podmiotom realizującym zadania na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego.	kilkaset	Brak źródła danych	Pozyskiwanie udostępnionych urządzeń telekomunikacyjnych w sytuacji szczególnego zagrożenia.
Podmioty: a) wykonujące zadania w zakresie ratownictwa oraz niesienia pomocy ludności, b) wykonujące zadania na rzecz obronności, cyberbezpieczeństwa, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, c) właściwe w sprawach zarządzania kryzysowego - wskazane przez organy uzgadniające plany działań przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w sytuacji szczególnego zagrożenia w ramach uzgodnień projektów tych planów	kilkadziesiąt	W zależności od faktu wskazania tych podmiotów przez organy uzgadniające plany działań w sytuacji szczególnego zagrożenia	Pozyskiwanie udostępnionych urządzeń telekomunikacyjnych w sytuacji szczególnego zagrożenia.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projektowane rozporządzenie zostanie udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny" oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Cyfryzacji.

W ramach konsultacji publicznych projekt zostanie przedstawiony do zaopiniowania branżowym izbom zrzeszającym przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz stowarzyszeniom radioamatorskim. Projekt zostanie również przedstawiony do zaopiniowania na 30 dni związkom zawodowym oraz reprezentatywnym organizacjom pracodawców. Wyniki konsultacji i opiniowania zostaną omówione po ich zakończeniu.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wydatki ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Saldo ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Źródła finansowania	-											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	W przypadku utraty lub zniszczenia urządzenia, rozporządzenie może spowodować skutki finansowe dla budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Zastosowanie mają wówczas przepisy ustawy o wyrównywaniu strat majątkowych wynikających z ograniczenia w czasie stanu nadzwyczajnego wolności i praw człowieka i obywatela lub ustawy – Kodeks cywilny.											

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	-
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	ograniczenie procedur i formalności						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	ułatwienie rozpoczęcia i prowadzenia działalności, ograniczenie procedur i zbędnych formalności						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projekt ustawy nie ma wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych, a także na obywateli i gospodarstwa domowe.						
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki i przedsiębiorczość.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: -	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: -
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:
9. Wpływ na rynek pracy
Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.
10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie

Omówienie wpływu	

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego
Wejście w życie rozporządzenia po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?
Analiza efektów może zostać dokonana od kilku do kilkunastu lat obowiązywania rozporządzenia, w zależności od częstości wystąpienia sytuacji szczególnego zagrożenia i potrzeby udostępniania urządzeń telekomunikacyjnych.
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Projekt

ROZPORZĄDZENIE

RADY MINISTRÓW

z dnia

w sprawie realizacji przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązku zapewnienia warunków dostępu i utrwalania oraz przygotowania technicznych i organizacyjnych warunków udostępniania danych oraz ich udostępniania

Na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia …… – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ……) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

1) wymagania i sposoby:

   a) zapewnienia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego warunków dostępu i utrwalania, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1, ustawy z dnia …….. r. – Prawo komunikacji elektroniczne, zwanej dalej „ustawą”,

   b) przygotowania przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego technicznych i organizacyjnych warunków udostępniania danych, o których mowa w art. 45 ust. 1 pkt 2 ustawy, oraz ich udostępniania, z wyłączeniem spraw uregulowanych w przepisach wydanych na podstawie art. 242 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeksu postępowania karnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 37 i);

2) szczegółowe rodzaje przedsiębiorców telekomunikacyjnych, niepodlegających obowiązkowi zapewnienia warunków dostępu i utrwalania lub przygotowania technicznych i organizacyjnych warunków udostępniania, o których mowa w art. 45 ust. 1 ustawy, oraz ich udostępniania.

§ 2. 1. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

1) czasie reakcji – rozumie się przez to czas od momentu zgłoszenia zapotrzebowania do chwili zapewnienia warunków dostępu i utrwalania albo udostępniania danych, o którym mowa w art. 45 ust. 1 ustawy;

2) interfejsie HI A-B – rozumie się przez to interfejs HI A-B, o którym mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 2012 r. w sprawie wymagań technicznych i eksploatacyjnych dla interfejsów umożliwiających wykonywanie zadań i obowiązków na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego (Dz. U. poz. 200 oraz z 2019 r. poz. 2135);

3) interfejsie LI HI – rozumie się przez to interfejs LI HI, o którym mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 2012 r. w sprawie wymagań technicznych i eksploatacyjnych dla interfejsów umożliwiających wykonywanie zadań i obowiązków na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego;

4) zapotrzebowaniu – rozumie się przez to informacje zawierające dane niezbędne do rozpoczęcia dostępu i utrwalania komunikatów elektronicznych i danych, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1 albo udostępniania danych, o których mowa w art. 45 ust. 1 ustawy;

5) zgłoszeniu zapotrzebowania – rozumie się przez to dostarczenie zapotrzebowania do siedziby przedsiębiorcy telekomunikacyjnego albo wskazanej przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego właściwej jednostki organizacyjnej albo osoby, o której mowa w art. 51 ust. 1 pkt 1 ustawy, albo upoważnionego pracownika, albo systemu teleinformatycznego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego za pomocą interfejsu LI HI lub HI A-B, albo właściwej jednostki organizacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego za pomocą sieci telekomunikacyjnej.

2. Czynności służące zapewnieniu warunków dostępu i utrwalania oraz przygotowaniu technicznych i organizacyjnych warunków udostępniania danych, o których mowa w art. 45 ust. 1 ustawy, oraz ich udostępniania, wykonuje pracownik lub inna osoba działająca w imieniu przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, zwana dalej „upoważnionym pracownikiem”, która:

1) spełnia przewidziane w przepisach o ochronie informacji niejawnych warunki dopuszczenia do pracy na stanowiskach albo wykonywania czynności zleconych lub powierzonych, z którymi łączy się dostęp do informacji niejawnych − w przypadku, gdy te czynności wymagają dostępu do informacji niejawnych;

2) posiada dostęp do pomieszczeń i urządzeń będących w dyspozycji przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, w których i za pomocą których następuje zapewnienie warunków dostępu i utrwalania albo przygotowanie technicznych i organizacyjnych warunków udostępniania danych, o których mowa art. 45 ust. 1 ustawy, oraz ich udostępnianie;

3) posiada wiedzę niezbędną do obsługi urządzeń, o których mowa w pkt 2 − w przypadku, gdy wykonuje te czynności w zakresie obsługi tych urządzeń.

§ 3. 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny nie będący mikroprzedsiębiorcą albo małym przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców zapewnia warunki dostępu i utrwalania za pomocą urządzeń tego przedsiębiorcy podłączonych do infrastruktury telekomunikacyjnej tego przedsiębiorcy, zwanych dalej „urządzeniami przedsiębiorcy”.

2. Urządzenia przedsiębiorcy umożliwiają całodobowo:

1) wykonywanie przez uprawniony podmiot czynności służących do rozpoczęcia albo zakończenia dostępu i utrwalania wskazanych komunikatów elektronicznych i danych, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1 ustawy;

2) równoczesny z wysyłaniem lub odbiorem komunikatu elektronicznego i danych, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1 ustawy, dostęp do wskazanych komunikatów i danych;

3) przechwytywanie, odbiór, przechowywanie i utrwalanie wskazanych komunikatów elektronicznych i danych, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1 ustawy, w taki sposób, aby nie uległy one zakłóceniu lub zniekształceniu oraz

4) utrwalanie wskazanych komunikatów elektronicznych i danych, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1 ustawy, na informatycznych nośnikach danych wraz z możliwością wzajemnie niezależnego dla każdego uprawnionego podmiotu zapoznawania się na bieżąco ze wskazanymi komunikatami elektronicznymi i danymi albo

5) niezwłoczne przesyłanie wskazanych komunikatów elektronicznych i danych, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1 ustawy, za pomocą posiadanych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego łączy telekomunikacyjnych, każdemu uprawnionemu podmiotowi, do miejsca uzgodnionego z tym podmiotem.

3. Urządzenia przedsiębiorcy zapewniają przetwarzanie informacji niejawnych oznaczonych klauzulą nie niższą niż „tajne”.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, przedsiębiorca telekomunikacyjny:

1) stosuje się do wymagań bezpieczeństwa określonych w przepisach dotyczących ochrony informacji niejawnych i zapewnia warunki do ochrony informacji niejawnych oznaczonych klauzulą nie niższą niż „tajne”, potwierdzone świadectwem bezpieczeństwa przemysłowego pierwszego stopnia;

2) zapewnia uprawnionym podmiotom możliwość wykonania czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 1 w czasie nieprzekraczającym 24 godzin;

3) zapewnia niezwłoczny czas reakcji nie dłuższy niż 24 godziny;

4) zapewnia uprawnionym podmiotom możliwość usunięcia informacji związanych z utrwalaniem i zapoznawaniem się z wskazanymi komunikatami elektronicznymi i danymi, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1 ustawy − w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 4;

5) zapewnia niezwłoczne usunięcie informacji związanych z przesłanymi komunikatami elektronicznymi i danymi, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1 ustawy, po ich przesłaniu

do miejsca uzgodnionego z uprawnionym podmiotem – w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 5;

6) zapewnia usuwanie utrwalonych treści komunikatów i danych, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1 ustawy - w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 4 i 5, niezwłocznie po otrzymaniu od uprawnionego podmiotu żądania ich usunięcia.

§ 4. 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny będący mikroprzedsiębiorcą albo małym przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców zapewnia warunki dostępu i utrwalania w zakresie komunikatów elektronicznych i danych, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1 ustawy, za pomocą urządzeń utrwalających:

1) przedsiębiorcy telekomunikacyjnego albo

2) uprawnionego podmiotu, podłączonych do fizycznych punktów styku z infrastrukturą telekomunikacyjną przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, z jednoczesnym zagwarantowaniem zasilania dla tych urządzeń

– w miejscach wskazanych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego , do których dostęp będzie miał ten podmiot.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, przedsiębiorca telekomunikacyjny:

1) zapewni, będące w jego dyspozycji pomieszczenie, w którym możliwe będzie wykonywanie czynności, o których mowa w ust. 1, zabezpieczone w sposób uniemożliwiający podgląd oraz wyposażone w system kontroli dostępu. Jeżeli przedsiębiorca telekomunikacyjny nie zapewni takiego pomieszczenia, zapewnia warunki dostępu i utrwalania w sposób określony przez uprawniony podmiot;

2) stosuje się do wymagań bezpieczeństwa określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych, przy czym zapewnienie warunków dostępu i utrwalania realizowane jest w trybie określonym w art. 34 ust. 5 pkt 1 oraz art. 54 ust. 8 ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych;

3) zapewnia czas reakcji nieprzekraczający 24 godzin;

4) uzgadnia z uprawnionymi podmiotami, przed rozpoczęciem dostępu i utrwalania, sposób zabezpieczenia miejsca lub pomieszczenia, w którym realizowany będzie dostęp i utrwalanie oraz parametry techniczne przygotowanych punktów styku.

§ 5. 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny może zapewnić warunki dostępu i utrwalania w zakresie komunikatów elektronicznych i danych, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1 ustawy, za pomocą interfejsu LI HI. W takim przypadku przepisów § 3 - 4 nie stosuje się.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1:

1) interfejs LI HI z systemem uprawnionego podmiotu zapewnia możliwość przetwarzania informacji niejawnych oznaczonych klauzulą nie niższą niż „tajne”;

2) przedsiębiorca telekomunikacyjny stosuje się do wymagań bezpieczeństwa określonych w przepisach dotyczących ochrony informacji niejawnych i zapewnia warunki do ochrony informacji niejawnych oznaczonych klauzulą nie niższą niż „tajne”, potwierdzone świadectwem bezpieczeństwa przemysłowego pierwszego stopnia;

3) jeśli realizacja zapewnienia warunków dostępu i utrwalania nie wymaga udziału upoważnionych pracowników, przedsiębiorca telekomunikacyjny zapewnia niezwłoczny czas reakcji, a w przypadku gdy udział upoważnionych pracowników jest niezbędny, przedsiębiorca telekomunikacyjny zapewnia czas reakcji nieprzekraczający 24 godzin.

§ 6. 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny przygotowuje techniczne i organizacyjne warunki udostępniania danych, o których mowa w art. 45 ust. 1 ustawy, oraz udostępnia te dane w wybrany sposób:

1) za pomocą interfejsu HI A-B albo

2) za pomocą sieci telekomunikacyjnej albo

3) korespondencyjnie albo

4) poprzez osobisty odbiór danych u przedsiębiorcy telekomunikacyjnego przez pisemnie upoważnionego przedstawiciela uprawnionego podmiotu, a także sądu lub prokuratora.

2. Przedsiębiorca telekomunikacyjny zapewnia:

1) w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 – niezwłoczny czas reakcji albo nie dłuższy niż 24 godzin, w przypadku, gdy wymagany jest udział upoważnionego pracownika;

2) w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 – jak najkrótszy czas reakcji wynikający z technicznych warunków i czasów pozyskania danych, z uwzględnieniem treści zapotrzebowania, a dla zapotrzebowania o pojedynczy adres zakończenia sieci, dane pojedynczego abonenta, pojedynczy numer telefonu, pojedynczy adres IP – nieprzekraczający 5 dni roboczych;

3) w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 4 – jak najkrótszy czas reakcji wynikający z technicznych warunków i czasów pozyskania danych, z uwzględnieniem treści zapotrzebowania, a dla zapotrzebowania o pojedynczy adres zakończenia sieci, dane pojedynczego abonenta, pojedynczy numer telefonu, pojedynczy adres IP - nieprzekraczający 4 godzin w dni robocze i 8 godzin w pozostałe dni.

3. Jeżeli przedsiębiorca telekomunikacyjny nie może z przyczyn od niego niezależnych zapewnić czasu reakcji, o którym mowa w ust. 2, informuje o tym uprawniony podmiot i uzgadnia z nim inny czas reakcji.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, przedsiębiorca telekomunikacyjny zapewnia co najmniej:

1) możliwość ustalenia upoważnionego przedstawiciela uprawnionego podmiotu, a także sądu lub prokuratora, uzyskującego dane, rodzaju danych oraz czasu, w którym zostały uzyskane;

2) zabezpieczenie techniczne i organizacyjne ograniczające dostęp do danych będących przedmiotem zapotrzebowania oraz informacji zawartych w zapotrzebowaniu wyłącznie do upoważnionych pracowników, w zakresie niezbędnym do realizacji zapotrzebowania.

§ 7. Zgłoszenie zapotrzebowania odbywa się:

1) całodobowo – w przypadku przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, o którym mowa § 3 ust. 1;

2) w dni robocze w godzinach 8 - 16, z zastrzeżeniem, że zgłoszenie zapotrzebowania dotyczącego przypadku, o którym mowa w § 5 ust. 2 pkt 3, odbywa się całodobowo – w przypadku przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, o którym mowa w § 4 ust. 1.

§ 8. Przedsiębiorca telekomunikacyjny zapewnia warunki dostępu i utrwalania w sposób umożliwiający ich odtworzenie przez uprawniony podmiot za pomocą powszechnie dostępnych urządzeń informatycznych i oprogramowania albo uzgodniony w drodze umowy, o której mowa w art. 43 ust. 4 ustawy, w postaci:

1) wysyłanej lub odbieranej we wskazanych przez uprawnione podmioty zakończeniach sieci przedsiębiorcy telekomunikacyjnego – w przypadku komunikatu elektronicznego;

2) przetwarzanej przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego - w przypadku danych, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1 ustawy.

§ 9. Zastosowanie rozwiązań technicznych zapewniających warunki dostępu i utrwalania nie może powodować zmiany jakości oraz zakresu publicznie dostępnej usługi komunikacji elektronicznej świadczonej abonentowi lub użytkownikowi końcowemu.

§ 10. 1. W przypadku:

1) uszkodzenia urządzeń przedsiębiorcy telekomunikacyjnego służących do zapewniania warunków dostępu i utrwalania albo wystąpienia innych okoliczności uniemożliwiających zapewnienie warunków dostępu i utrwalania, przedsiębiorca telekomunikacyjny składa niezwłocznie uprawnionego podmiotu, pisemną informację

i wyjaśnienie zawierające opis okoliczności uniemożliwiających całkowitą lub częściową realizację zadań w określony sposób;

2) uszkodzenia urządzeń uprawnionego podmiotu albo wystąpienia innych okoliczności uniemożliwiających zapewnienie warunków dostępu i utrwalania, które mogłyby mieć wpływ na właściwą pracę urządzeń przedsiębiorcy telekomunikacyjnego – ten uprawniony podmiot niezwłocznie informuje przedsiębiorcę telekomunikacyjnego o wystąpieniu takich okoliczności.

2. W razie wystąpienia okoliczności, o których mowa w ust. 1, przedsiębiorca telekomunikacyjny niezwłocznie zapewnia alternatywne warunki dostępu i utrwalania, zgodne z niniejszym rozporządzeniem, chyba że jest to niemożliwe z przyczyn niezależnych od przedsiębiorcy telekomunikacyjnego. Wskazanie alternatywnych warunków lub uzasadnienie niemożliwości ich zapewnienia zawierane jest w informacji, o której mowa w ust. 1 pkt 1.

3. Sprawność i niezawodność urządzeń, o których mowa w ust. 1 pkt 1, zastosowanych do zapewnienia warunków dostępu i utrwalania, nie może być mniejsza niż sprawność i niezawodność urządzeń telekomunikacyjnych wykorzystywanych do świadczenia abonentom lub użytkownikom końcowym publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej.

4. W przypadku, gdy zapewnienie warunków dostępu i utrwalenia nie może odbywać się całodobowo, treść komunikatów elektronicznych i danych, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1 ustawy, o ile nie zostały one udostępnione zgodnie z ust. 2, przedsiębiorca telekomunikacyjny udostępnia niezwłocznie po ustaniu przyczyny uniemożliwiającej całodobowe zapewnianie warunków dostępu i utrwalania.

§ 11. 1. W przypadku, o którym mowa w § 5 ust. 1, maksymalna liczba użytkowników końcowych, zakończeń sieci lub telekomunikacyjnych urządzeń końcowych, które mogą być wskazane przez uprawnione podmioty, w celu zapewnienia warunków dostępu i utrwalania, oraz minimalna przepustowość sieci zapewniającej warunki dostępu i utrwalania w zakresie pakietowej transmisji danych, w tym dostępu do sieci Internet, jest uzgadniana z tymi uprawnionymi podmiotami i określana w drodze umowy, o której mowa w art. 43 ust. 5 ustawy.

2. W przypadku:

1) przedsiębiorcy telekomunikacyjnego stosującego rozwiązanie, o którym mowa w § 3 ust. 1 albo § 4 ust. 1, oraz

2) braku uzgodnienia, o którym mowa w ust. 1

– wymagana jest realizacja zapewnienia warunków dostępu i utrwalania dla zgłoszonego zapotrzebowania.

§ 12. Obowiązkowi zapewnienia warunków dostępu i utrwalania oraz przygotowania technicznych i organizacyjnych warunków udostępniania danych, o których mowa w art. 45 ust. 1, oraz ich udostępniania, nie podlega przedsiębiorca telekomunikacyjny wykonujący działalność komunikacji elektronicznej polegającą wyłącznie na:

1) świadczeniu powiązanych usług;

2) rozpowszechnianiu lub rozprowadzaniu programów radiofonicznych lub telewizyjnych;

3) dostarczaniu łączy telekomunikacyjnych pomiędzy podmiotem przetwarzającym dane, a podmiotem zlecającym przetwarzanie danych wyłącznie w celu wykonywania usługi przetwarzania danych, w szczególności w postaci centrum przetwarzania danych.

§ 13. W celu zapewnienia warunków dostępu i utrwalania do wymagań określonych w rozporządzeniu − przedsiębiorcy telekomunikacyjni, o których mowa w:

1) § 4 ust. 1 − dostosują wykorzystywane rozwiązania techniczne i organizacyjne w terminie 6 miesięcy od dnia jego wejścia w życie;

2) § 3 ust. 1 − dostosują wykorzystywane rozwiązania techniczne i organizacyjne w terminie 3 miesięcy od dnia jego wejścia w życie.

§ 14. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie14 dni od dnia ogłoszenia[1)].

PREZES RADY MINISTRÓW

[1)] Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 września 2005 r. w sprawie wypełniania przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych zadań i obowiązków na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego (Dz. U. poz. 1568), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 102 pkt 25 ustawy z dnia …. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. …. poz. …..).

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów *w sprawie realizacji przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązku zapewnienia warunków dostępu i utrwalania oraz przygotowania technicznych i organizacyjnych warunków udostępniania danych oraz ich udostępniania* stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 46 ust. 1 ustawy z dnia .... r. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. .....), zwanej dalej „ustawą".

Przedmiotowa regulacja zastępuje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2005 r. *w sprawie wypełniania przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych zadań i obowiązków na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego* (Dz. U. poz. 1568), wydane na podstawie artykułu 181 ustawy, uchylonego z dniem 6 lipca 2009 r., na mocy przepisu art. 1 pkt 42 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o zmianie ustawy - Prawo telekomunikacyjne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 716). Pomimo uchylenia przepisu ustawowego stanowiącego podstawę prawną do jego wydania, rozporządzenie z dnia 13 września 2005 r. zachowało moc obowiązującą, na podstawie unormowania zawartego w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o zmianie ustawy - Prawo telekomunikacyjne oraz niektórych innych ustaw, do dnia wejścia w życie rozporządzenia wydanego w oparciu o art. 179 ust. 12 ustawy.

Sposób wypełniania obowiązku

W przedmiotowym rozporządzeniu zaproponowano wprowadzenie różnych sposobów zapewnienia warunków dostępu i utrwalania w zakresie komunikatów elektronicznych i związanych z nimi danych, w zależności od wielkości przedsiębiorcy telekomunikacyjnego. Średni i duzi przedsiębiorcy (nie będący mikroprzedsiębiorcą albo małym przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców), z racji liczby realizowanych zapotrzebowań powinni spełniać bardziej rygorystyczne wymagania, m.in. z zakresu ochrony informacji niejawnych, a także zapewniania odpowiedniego czasu reakcji. Mikro- i mali przedsiębiorcy (będący mikroprzedsiębiorcą albo małym przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców) obsługują zdecydowanie mniejszą liczbę zapotrzebowań. W rezultacie, kierując się określoną w delegacji ustawowej do wydania przedmiotowego rozporządzenia, zasadą osiągania celu przy jak najniższych nakładach, zaproponowano uzależnienie wyboru sposobu zapewnienia warunków dostępu i utrwalania w zakresie komunikatów elektronicznych i związanych z nimi danych od wielkości przedsiębiorcy, umożliwiając jednocześnie wszystkim przedsiębiorcom możliwość realizacji tego obowiązku za pomocą interfejsu określonego w art. 43 ust. 5 ustawy i uregulowanego szczegółowo w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 2012 r. *w sprawie wymagań technicznych i eksploatacyjnych dla interfejsów umożliwiających wykonywanie zadań i obowiązków na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego* (Dz. U. Nr 200).

Taka konstrukcja pozwala na znaczne złagodzenie obowiązków mikro- i małych przedsiębiorców telekomunikacyjnych, w stosunku do przepisów obecnie obowiązującego rozporządzenia z 13 września 2005 r. Nieuwzględnianie kryterium wielkości przedsiębiorcy skutkowałoby wprowadzeniem jednolitych, a tym samym bardziej rygorystycznych - niż zaproponowane w przedmiotowym rozporządzeniu - wymagań co do sposobu zapewnienia warunków dostępu i utrwalania dla mikro – i małych przedsiębiorców. Przyjęcie jednolitych wymagań w tym zakresie dla wszystkich przedsiębiorców oznaczałoby konieczność przyjęcia ich w najbardziej zaawansowanej formie.

Omówienie proponowanych przepisów

§ 1

W **§ 1** projektu określono zakres regulacji przedmiotowego rozporządzenia, zgodnie z treścią upoważnienia ustawowego zawartego w art. 46 ust. 1.

§ 2

W **§ 2** projektu na potrzeby przedmiotowego rozporządzenia, określono definicje „czasu reakcji", „interfejsu HI A-B", „interfejsu LI HI", „przedsiębiorcy", „zapotrzebowania" oraz „zgłoszenia zapotrzebowania". W ust. 2 wskazano jakie wymagania powinien spełnić „upoważniony pracownik", wykonujący obowiązki w zakresie zapewnienia warunków dostępu i utrwalania oraz przygotowania technicznych i organizacyjnych warunków udostępniania danych.

§ 3

W **§ 3** projektu określono sposób zapewnienia warunków dostępu i utrwalania przez średnich i dużych przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Realizacja tego obowiązku odbywa się za pomocą urządzenia przedsiębiorcy, podłączonego do infrastruktury telekomunikacyjnej przedsiębiorcy, spełniającego wymagania określone w ust. 2: całodobowy, równoczesny z wysyłaniem lub odbiorem komunikatu elektronicznego, dostęp do tych przekazów i danych, z jednoczesnym zagwarantowaniem zasilania dla urządzeń utrwalających, w wydzielonych i przygotowanych w tym celu pomieszczeniach przedsiębiorcy, do których dostęp ma wyłącznie uprawniony podmiot i upoważniony pracownik przedsiębiorcy, oraz w ust. 3: zapewnienie przetwarzania informacji niejawnych oznaczonych klauzulą nie niższą niż „tajne".W **ust. 4** określono wymagania, jakie spełniać musi przedsiębiorca telekomunikacyjny zapewniający warunki dostępu i utrwalania:

- Biorąc pod uwagę fakt, że realizacja obowiązku zapewnienia warunków dostępu i utrwalania wiąże się z przetwarzaniem informacji niejawnych, w **pkt 1** wskazano, że przedsiębiorca stosować się musi do wymagań bezpieczeństwa określonych w przepisach dotyczących ochrony informacji niejawnych i zapewnia zdolność do ochrony informacji niejawnych oznaczonych klauzulą nie niższą niż „tajne" (**a nie jak dotychczas „ściśle tajne"**), co potwierdza świadectwem bezpieczeństwa przemysłowego pierwszego stopnia.
- Biorąc pod uwagę potrzebę określenia szybkości reagowania gwarantującej szybką i skuteczną realizację ustawowych zadań przez uprawnione podmioty określono w pkt 2 i 3 czas na zapewnienie uprawnionym podmiotom możliwości dostępu i utrwalania oraz czas reakcji na nieprzekraczający 24 godzin.
- W pkt 4 - 6 uregulowano wymóg usuwania danych powstałych w wyniku procesu dostępu i utrwalania.

§ 4

W **§ 4 w ust. 1 projektu** określono sposób zapewnienia warunków dostępu i utrwalania przez mikro- i małych przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Realizacja tego obowiązku odbywa się za pomocą urządzeń utrwalających uprawnionego podmiotu, podłączonych do fizycznych punktów styku z infrastrukturą telekomunikacyjną przedsiębiorcy, z jednoczesnym zagwarantowaniem zasilania dla tych urządzeń, w wydzielonych i przygotowanych do tego

celu pomieszczeniach, do których - w chwili wykonywania czynności operacyjnych - będzie miał dostęp uprawniony podmiot.

W **ust. 2** określono wymagania, jakie spełniać musi przedsiębiorca zapewniający warunki dostępu i utrwalania:

- Zgodnie z ust. 1 przedsiębiorca ma obowiązek zapewnić, będące w jego dyspozycji pomieszczenie, w którym możliwe będzie wykonywanie dostępu i utrwalania, zabezpieczone w sposób uniemożliwiający podgląd oraz wyposażone w system kontroli dostępu. Jeżeli przedsiębiorca nie zapewni takiego pomieszczenia, zapewnia warunki dostępu i utrwalania w sposób określony przez uprawniony podmiot
- Biorąc pod uwagę, że realizacja obowiązku zapewnienia warunków dostępu i utrwalania w zakresie komunikatów elektronicznych i związanych z nimi danych wiąże się z przetwarzaniem informacji niejawnych, w **pkt 2** wskazano, że przedsiębiorca stosować się musi do wymagań bezpieczeństwa określonych w przepisach dotyczących ochrony informacji niejawnych, przy czym zapewnienie warunków dostępu i utrwalania realizowane może być w trybie określonym w art. 34 ust. 5 oraz art. 54 ust. 8 ustawy o ochronie informacji niejawnych. Przepisy te regulują wyjątkowy tryb przekazywania informacji niejawnych osobom nieposiadającym odpowiedniego poświadczenia bezpieczeństwa lub przedsiębiorcom nieposiadającym stosownego poświadczenia bezpieczeństwa przemysłowego. Stanowi to powtórzenie regulacji zawartych w § 3 ust. 4 rozporządzenia z 13 września 2005 r., przy czym wskazać należy, że zmianie uległy przepisy ustawy o ochronie informacji niejawnych, do których regulacje te się odwołują.

  W rezultacie, najmniejsi przedsiębiorcy zwolnieni będą – nie tak jak ma to miejsce obecnie, na gruncie przepisów rozporządzenia z 13 września 2005 r. - z obowiązku posiadania świadectwa bezpieczeństwa przemysłowego, a tym samym konieczności ponoszenia kosztów jego uzyskania. Tego rodzaju przedsiębiorcom informacje niejawne (np. zawarte w zgłoszeniu zapotrzebowania) udostępniane będą na podstawie jednorazowej decyzji właściwego organu, w trybie określonym w ustawie o ochronie informacji niejawnych.

  Rozwiązanie to wynika także z dotychczasowej praktyki, która wykazała, że rzeczywista potrzeba zapewniania warunków dostępu i utrwalania, a zatem i konieczność przetwarzania informacji niejawnych przez znaczną grupę mniejszych przedsiębiorców telekomunikacyjnych ma charakter sporadyczny.
- Biorąc pod uwagę potrzebę określenia czasu reakcji gwarantującego szybką i skuteczną realizację ustawowych zadań przez uprawnione podmioty oraz uwzględniającego możliwości przedsiębiorców w tym zakresie, w **pkt 3** określono czas reakcji, jako nieprzekraczający 24 godzin.
- Dla umożliwienia wykorzystania własnych urządzeń uprawnionych podmiotów do utrwalania komunikatów elektronicznych i związanych z nimi danych, w **pkt 4** wprowadzono wymóg uzgadniania przez przedsiębiorców parametrów technicznych przygotowanych dla uprawnionych podmiotów punktów styku. Zasadniczym warunkiem właściwego funkcjonowania tych punktów styku jest zapewnienie ich kompatybilności technicznej z urządzeniami rejestrującymi uprawnionych podmiotów, stąd też konieczność wcześniejszego uzgodnienia z tymi podmiotami szczegółów technicznych. W stosunku do mikro – i średnich przedsiębiorców obowiązek ten ogranicza się do odpowiedniego przygotowania i zabezpieczenia miejsc umożliwiających dostęp i utrwalanie.

§ 5

W **§ 5 ust. 1** określono sposób zapewnienia warunków dostępu i utrwalania fakultatywny dla wszystkich przedsiębiorców telekomunikacyjnych, bez względu na ich wielkość. Realizacja tego obowiązku odbywa się za pomocą interfejsu - w rozumieniu art. 43 ust. 5 ustawy. Szczegółowe uregulowania dotyczące jego zastosowania określone zostały w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 2012 r. *w sprawie wymagań technicznych i eksploatacyjnych dla interfejsów umożliwiających wykonywanie zadań i obowiązków na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego* (Dz. U. poz. 200). Niezależnie od wielkości przedsiębiorcy (mierzonej liczbą obsługiwanych zakończeń sieci) każdy przedsiębiorca będzie miał możliwość zapewnienia warunków dostępu i utrwalania w zakresie przekazów telekomunikacyjnych i związanych z nimi danych za pomocą interfejsu LI HI. Z uwagi na koszt budowy takiego interfejsu, rozwiązanie to w praktyce stosowane będzie głównie przez największych przedsiębiorców, obsługujących największą ilość zgłoszonych zapotrzebowań - w szczególności celem zautomatyzowania ich obsługi oraz uniknięcia kosztów zatrudniania personelu będącego w gotowości do przyjęcia i skutecznej realizacji zapotrzebowań.

Wprowadzenie odrębnych trybów realizacji tego obowiązku wynika z faktu, iż najwięksi przedsiębiorcy telekomunikacyjni, jeszcze przed wejściem w życie przepisów określających te wymagania, rozpoczęli budowę rozwiązań technicznych dedykowanych do zapewnienia warunków dostępu i utrwalania, których nie można jednak uznać za interfejsy w rozumieniu ustawy. Ponadto, treść art. 43 ust. 5 ustawy, wskazuje, że zapewnianie przez przedsiębiorców warunków dostępu i utrwalania za pomocą interfejsów ma charakter fakultatywny. Nie można także wykluczyć możliwości wykorzystania tego sposobu także przez mniejszych przedsiębiorców, którzy do zapewniania warunków dostępu i utrwalania również mogą stosować nowoczesne rozwiązania techniczne, w tym pozwalające na w pełni automatyczną obsługę zgłoszonych przez uprawnione podmioty zapotrzebowań.

Zatem w sytuacji wyboru przez przedsiębiorcę takiego sposobu realizacji obowiązku dostępu i utrwalania przedsiębiorca obowiązany będzie do stosowania wymagań określonych w § 5 ust. 2, a nie wymagań dla sposobu zapewnienia warunków dostępu i utrwalania komunikatów elektronicznych i związanych z nimi danych, właściwych ze względu na wielkość przedsiębiorcy (określonych odpowiednio w § 3 albo § 4).

W **§ 5 ust. 2** projektu określono wymagania, jakie spełniać musi przedsiębiorca zapewniający warunki dostępu i utrwalania za pomocą interfejsu LI HI.

- W **pkt 1** wskazano, że urządzenia przedsiębiorcy wykorzystywane w tym celu zapewniać muszą przetwarzanie informacji niejawnych oznaczonych klauzulą nie niższą niż „tajne". Jest to wymóg niezbędny ze względu na zastosowanie urządzeń przedsiębiorcy (interfejsu), a nie urządzeń uprawnionego podmiotu.
- Biorąc pod uwagę, że realizacja obowiązku zapewnienia warunków dostępu i utrwalania wiąże się z przetwarzaniem informacji niejawnych, w **pkt 2** wskazano, że przedsiębiorca wykorzystujący w tym celu interfejs LI HI stosować się musi do wymagań bezpieczeństwa określonych w przepisach dotyczących ochrony informacji niejawnych, a także zapewniać zdolność do ochrony informacji niejawnych oznaczonych klauzulą nie niższą niż „tajne" (według obecnie obowiązującego rozporządzenia „ściśle tajne"), co potwierdza świadectwem bezpieczeństwa przemysłowego pierwszego stopnia (podobnie, jak ma to miejsce obecnie).

- Biorąc pod uwagę potrzebę określenia czasu reakcji gwarantującego szybką i skuteczną realizację ustawowych zadań przez uprawnione podmioty oraz uwzględniającego możliwości przedsiębiorców w tym zakresie, w **pkt 3** określono czas reakcji w przypadku zapewnienia warunków dostępu i utrwalania za pomocą interfejsu LI HI. Z uwagi, iż czas ten różnić się będzie w zależności od tego czy interfejs LI HI funkcjonował będzie w pełni automatycznie czy do realizacji niektórych czynności niezbędny będzie udział upoważnionych pracowników przedsiębiorcy, zaproponowano odrębne czasy reakcji: niezwłoczny - w przypadku rozwiązania automatycznego oraz nieprzekraczający 24 godzin - w przypadku niezbędnego współudziału upoważnionych pracowników przedsiębiorcy. Należy jednocześnie mieć przy tym na uwadze, że zgodnie z art. 43 ust. 9 ustawy, uprawniony podmiot musi wyrazić zgodę na niezbędny współudział upoważnionych pracowników. Przyjętą zasadą jest bowiem zapewnienie uprawnionym podmiotom dostępu do przekazów telekomunikacyjnych i danych bez udziału pracowników przedsiębiorcy.

§ 6

W **§ 6 ust. 1** projektu wskazany został sposób przygotowania technicznych i organizacyjnych warunków udostępniania danych, o których mowa w art. 45 ust. 1 ustawy, oraz ich udostępnia.

Przepis ten, ze względu na odmienną procedurę i cel pozyskiwania danych, obejmuje swoim zakresem szerszy katalog podmiotów, wobec których obowiązek ten jest realizowany, tj. poza podmiotami uprawnionymi, wskazuje także sądy i prokuratorów.

Celem zapewnienia elastyczności i wyboru sposobu realizacji, zaproponowano, aby przedsiębiorca realizował ten obowiązek:

- za pomocą interfejsu HI A-B (**pkt 1),**
- za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej (**pkt 2),**
- korespondencyjnie (**pkt 3)**,
- poprzez osobisty odbiór danych u przedsiębiorcy przez pisemnie upoważnionego przedstawiciela uprawnionego podmiotu (**pkt 4).**

Szczegółowe uregulowania dotyczące stosowania interfejsu HI A-B do zapewnienia warunków dostępu i utrwalania wymienionych danych określone zostały w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 2012 r. *w sprawie wymagań technicznych i eksploatacyjnych dla interfejsów umożliwiających wykonywanie zadań i obowiązków na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego* (Dz. U. poz. 200).

Biorąc pod uwagę potrzebę określenia czasu reakcji gwarantującego szybkie, sprawne i skuteczne udostępnianie wymienionych danych, w **ust. 2** określone zostały czasy reakcji dla poszczególnych sposobów realizacji obowiązku. Zaproponowane czasy reakcji uwzględniają faktyczne możliwości ich zapewnienia przez przedsiębiorców, a różnice wynikają z zastosowania odmiennych rozwiązań technicznych i organizacyjnych. Czas reakcji dla realizacji tego obowiązku określony został jako:

- niezwłoczny albo nie dłuższy niż 24 godziny, jeśli wymaga to udziału upoważnionego pracownika - w przypadku udostępniania danych za pomocą interfejsu HI A-B (§ 6 ust. 1 pkt 1) albo za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej (§ 6 ust. 1 pkt 2)
- jak najkrótszy, wynikający z technicznych warunków pozyskania danych, z uwzględnieniem treści i zapotrzebowania, a dla zapotrzebowania o pojedynczy adres zakończenia sieci, dane pojedynczego abonenta, pojedynczy numer telefonu, pojedynczy

adres IP nieprzekraczający 5 dni roboczych, - w przypadku przekazania danych korespondencyjnie (§ 6 ust. 1 pkt 3).

- jak najkrótszy, wynikający z technicznych warunków pozyskania danych, z uwzględnieniem treści i zapotrzebowania, a dla zapotrzebowania o pojedynczy adres zakończenia sieci, dane pojedynczego abonenta, pojedynczy numer telefonu, pojedynczy adres IP nieprzekraczający 4 godziny w dni robocze i 8 godzin w pozostałe dni - w przypadku udostępniania danych oraz osobistego odbioru danych u przedsiębiorcy (§ 6 ust. 1 pkt 4),

Czasy 4 godziny i 5 dni ograniczone zostały do zapytań o pojedynczy adres zakończenia sieci, dane pojedynczego abonenta, pojedynczy numer telefonu, pojedynczy adres IP, a dla pozostałych zapytań czas jak najkrótszy, uzależniony od złożoności i zakresu danych. Dotyczy to np. sytuacji złożenia bardzo dużej liczby (np. kilku-kilkunastu tysięcy) adresów IP albo jednego numeru call center wykonującym kilka tysięcy połączeń na dobę, a okres ujęty w zapytaniu obejmuje 1 rok. Nie jest więc możliwe precyzyjne uregulowanie czasu reakcji w powyższych przypadkach.

Jeśli przedsiębiorca nie jest w stanie zapewnić nakazanego czas reakcji, uzgadnia go indywidulanie z właściwym podmiotem zgłaszającym zapotrzebowanie (ust. 3).

Niezależnie od powyższego uwagę zwrócić należy na fakt, iż dane określone w art. 45 ust. 1 ustawy stanowią dane wrażliwe i istotne z punku widzenia prowadzonych postępowań sądowych i z tego powodu - ich przekazywanie podmiotom określonym w tym artykule spełniać musi szereg warunków. W szczególności konieczne jest zapewnienie rozliczalności dostępu do takich danych, odpowiedniego zabezpieczenia technicznego i organizacyjnego ograniczającego dostęp do nich (w tym informacji zawartych w zgłoszeniu zapotrzebowania) wyłącznie do upoważnionych pracowników i wyłącznie w niezbędnym zakresie. Kwestie te uregulowane zostały w **ust. 4.**

§ 7

Mając na uwadze, że zgłoszenia zapotrzebowań – ze względów pracy operacyjnej - powinny być obsługiwane w trybie priorytetowym i realizowane w odpowiednim czasie reakcji, w **§ 7** określono wymóg zapewnienia całodobowego przyjmowania zgłoszeń dla przedsiębiorców nie będących mikro- i małymi przedsiębiorcami. Dla mikro- i małych przedsiębiorców wskazano, że przyjmującą oni zapotrzebowania w dni robocze w godzinach 8 – 16. Jednakże, gdy korzystają oni z interfejsu LI HI oraz obsługa zapotrzebowania nie wymaga udziału upoważnionego pracownika, to przyjmowanie zgłoszenia odbywa się całodobowo.

Obecnie, zgodnie z § 2 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia z dnia 13 września 2005 r., rozpoczęcie dostępu lub utrwalania, odbywa się niezwłocznie, po wskazaniu przez uprawnione podmioty zakończeń sieci, co proponuje się zmienić na realizację całodobową. Należy mieć bowiem na uwadze, że szybkość realizacji zgłoszonego zapotrzebowania ma kluczowe znaczenie w sprawach, które wymagają podjęcia przez uprawnione podmioty natychmiastowych działań, np. dotyczących zagrożenia zamachem terrorystycznym czy porwań. Rozwiązanie takie jest niezbędne z punktu widzenia konieczności zapewnienia ciągłości realizacji zadań przez służby właściwe w sprawach obronności i bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Zaznaczyć należy także, że system pracy całodobowej lub w ramach dyżurów jest już obecnie praktykowany przez przedsiębiorców dla zapewnienia ciągłości świadczenia usług telekomunikacyjnych i funkcjonowania sieci telekomunikacyjnej, np. formie służb technicznych.

W przypadku największych przedsiębiorców, wszelkie odstępstwa od wymogu całodobowego przyjmowania zapotrzebowań uprawnionych podmiotów (np. święta, dni ustawowo wolne od pracy, pora nocna), w konsekwencji prowadziłyby do ograniczenia możliwości realizacji ustawowych zadań przez uprawnione podmioty.

§ 8

Dla zapewnienia integralności komunikatów elektronicznych i związanych z nimi danych, a także możliwości ich odtworzenia), w **§ 8 projektu** określono w jakiej postaci powinny być one udostępniane i utrwalane przez przedsiębiorców. Stanowi to powtórzenie regulacji § 2 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia z 13 września 2005 r. Wskazano, że możliwość ich odtworzenia może nastąpić za pomocą powszechnie dostępnych urządzeń informatycznych i oprogramowania albo w sposób uzgodniony w drodze umowy pomiędzy uprawnionym podmiotem a przedsiębiorcą telekomunikacyjnym, o której mowa w art. 43 ust. 5 ustawy,

W zakresie komunikatów elektronicznych wskazano, że powinny mieć one postać wysyłaną lub odbieraną we wskazanych przez uprawnione podmioty zakończeniach sieci, natomiast w zakresie związanych z nimi danych postać przetwarzaną przez przedsiębiorcę. Wszelka ingerencja w postać przekazów telekomunikacyjnych i związanych z nimi danych, mogłaby utrudniać skuteczną realizację ustawowych zadań przez uprawnione podmioty, a także skutkować brakiem możliwości wykorzystania tych materiałów w toku postępowania sądowego.

Jednocześnie konieczne jest zapewnienie możliwości ich odtworzenia przy pomocy powszechnie dostępnych urządzeń informatycznych i oprogramowania, aby uniknąć konieczności zakupu przez każdy z uprawnionych podmiotów dedykowanego sprzętu i oprogramowania służącego do odtwarzania różnych, indywidualnie stosowanych formatów.

§ 9

Istotą stosowania „kontroli operacyjnej" czy też „uprawnionego podsłuchu" jest brak wiedzy osoby nawiązującej danego rodzaju połączenie telekomunikacyjne o tym, że z jego treścią oraz innymi powiązanymi danymi zapoznaje się wybrany podmiot. Zapewnienie warunków dostępu i utrwalania służyć ma umożliwieniu wymienionym podmiotom dostępu do określonych treści i danych na potrzeby realizacji ustawowych zadań, a nie ograniczeniu jakości czy zakresu świadczonych usług komunikacji elektronicznej wskazanym abonentom lub użytkownikom końcowym. Mając na względzie powyższe - wzorem przepisu § 2 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia z 13 września 2005 r. - w **§ 10** określono, że zastosowanie rozwiązań technicznych zapewniających warunki dostępu i utrwalania nie może powodować zmiany jakości oraz zakresu usługi telekomunikacyjnej świadczonej kontrolowanemu abonentowi lub użytkownikowi końcowemu.

§ 10

W **§ 10** projektu zawarto regulacje dotyczące wzajemnego informowania o uszkodzeniach urządzeń służących do zapewnienia warunków dostępu i utrwalania albo innych okolicznościach uniemożliwiających realizację obowiązku przez przedsiębiorcę. Ma to istotne znaczenie dla zapewnienia pełnej rozliczalności z przebiegu kontroli operacyjnych realizowanych przez uprawnione podmioty, na potrzeby postępowań sądowych. Zaznaczyć należy przy tym, że uprawnione podmioty obowiązane będą do informowania przedsiębiorców wyłącznie o uszkodzeniach urządzeń albo innych okolicznościach, które mogłyby mieć wpływ na właściwą pracę urządzeń przedsiębiorcy, albowiem wiedza przedsiębiorców o stanie sprawności technicznej urządzeń uprawnionego podmiotu w żaden sposób nie wpływa na możliwość realizacji obowiązku zapewnienia warunków dostępu i utrwalania oraz nie stanowi przesłanki zwalniającej z realizacji tego obowiązku, w szczególności względem pozostałych uprawnionych podmiotów.

Przepis ten stanowi również, iż w przypadku wystąpienia okoliczności uniemożliwiających zapewnienie przez przedsiębiorcę warunków dostępu i utrwalania w określony sposób, powinien on zapewnić alternatywne warunki dostępu i utrwalania, chyba że jest to niemożliwe z przyczyn technicznych, a także pisemnie poinformować o tym fakcie uprawnione podmioty. Ma to na celu zapewnienie ciągłości realizacji tego obowiązku, a w przypadku braku takiej możliwości udokumentowanie tego faktu, w szczególności z ww. względów proceduralnych.

Przepis **§ 10 ust. 3 projektu -** stanowiący powtórzenie regulacji § 2 ust. 3 rozporządzenia z 13 września 2005 r. - określa wymóg zapewnienia przez przedsiębiorców sprawności i niezawodności rozwiązań wykorzystywanych do zapewnienia warunków dostępu i utrwalania nie mniejszej od sprawności i niezawodności urządzeń telekomunikacyjnych wykorzystywanych do świadczenia usług telekomunikacyjnych abonentom lub użytkownikom końcowym. Wprowadzenie łagodniejszych wymagań w tym zakresie mogłoby wpłynąć na ciągłość, pewność i skuteczność realizacji tego obowiązku, a w efekcie częstszych awarii skutkujących ograniczeniem dostępu wymienionych podmiotów do określonych przekazów lub danych oraz utrudniając czy uniemożliwiając im realizację ustawowych zadań, w szczególności operacyjno-rozpoznawczych. Z drugiej strony, wprowadzenie bardziej rygorystycznych wymagań w tym zakresie byłoby natomiast sprzeczne z określoną w delegacji ustawowej zasadą osiągania celu przy jak najniższych nakładach. Biorąc pod uwagę powyższe, proponuje się utrzymać dotychczasowe wymogi w zakresie sprawności i niezawodności rozwiązań technicznych służących zapewnieniu warunków dostępu i utrwalania, tzn. na poziomie takim samym jak dla urządzeń telekomunikacyjnych wykorzystywanych do świadczenia usług telekomunikacyjnych.

§ 11

Przepis **§ 11** - dotyczący określenia maksymalnej liczby użytkowników końcowych, zakończeń sieci lub telekomunikacyjnych urządzeń końcowych, które mogą być wskazane, w tym także jednocześnie, przez uprawnione podmioty do zapewnienia warunków dostępu i utrwalania oraz minimalnej przepustowości sieci zapewniającej warunki dostępu i utrwalania w zakresie pakietowej transmisji danych - zastępuje przepisy § 7 ust. 2 rozporządzenia z 13 września 2005 r.

Zaproponowano, aby tylko przedsiębiorcy realizujący ten obowiązek za pomocą interfejsu LI HI (określony w § 5 ust. 1) - który zastosować mogą wszyscy przedsiębiorcy, jednak ze względu na koszt budowy w praktyce stosowany będzie przez obsługujących największą liczbę

zapotrzebowań, a więc największych przedsiębiorców - uzgadniali te wartości z uprawnionymi podmiotami. Określenie tych wartości istotne jest z punktu widzenia największych przedsiębiorców, obsługujących największą liczbę zapotrzebowań i wykorzystujących najbardziej zaawansowane technicznie rozwiązania do realizacji tego obowiązku, m.in. dla planowania budowy czy rozbudowy sieci telekomunikacyjnej oraz rozwiązań technicznych wykorzystywanych do zapewnienia warunków dostępu i utrwalania.

Mikro- i mali przedsiębiorcy realizują niewielką liczbę zapotrzebowań uprawnionych podmiotów i stosować mogą mniej zaawansowane technicznie i organizacyjnie, a przez to i mniej kosztowne, rozwiązania do zapewniania warunków dostępu i utrwalania.

Zaproponowano, aby w przypadku braku takiego uzgodnienia z uprawnionymi podmiotami realizowane były wszystkie zgłoszone zapotrzebowania uprawnionych podmiotów. W rezultacie przedsiębiorcy, wobec których adresowana jest najmniejsza liczba zapotrzebowań uprawnionych podmiotów, nie będą musieli uzgadniać tych wartości z każdym z uprawnionych podmiotów.

Warto podkreślić, że biorąc pod uwagę ilość mikro– i małych przedsiębiorców telekomunikacyjnych funkcjonujących na polskim rynku, indywidualne uzgadnianie tych wartości przez każdego przedsiębiorcę z każdym uprawnionym podmiotem, byłoby utrudnieniem zarówno dla przedsiębiorców, jak i uprawnionych podmiotów. Ponadto, mając na względzie, że dedykowane dla mikro- i małych przedsiębiorców sposoby zapewnienia warunków dostępu i utrwalania opierają się na wykorzystaniu w tym celu urządzeń utrwalających uprawnionych podmiotów oraz wymagają spełniania „łagodniejszych" wymagań z zakresu ochrony informacji niejawnych, uznać należy, że realizacja przez te kategorie przedsiębiorców wszystkich zapotrzebowań nie będzie dla nich uciążliwa czy generująca wysokie koszty.

§ 12

W **§ 12** określone zostały rodzaje działalności telekomunikacyjnej niepodlegające obowiązkowi zapewnienia warunków dostępu i utrwalania. Stanowi to powtórzenie regulacji § 9 rozporządzenia z 13 września 2005 r., przy czym dodano pkt 3. Uznano, że w usłudze dostarczania łączy telekomunikacyjnych pomiędzy podmiotem powierzającym a podmiotem przetwarzającym dane, wyłącznie w celu wykonywania usługi przetwarzania danych, w szczególności w postaci centrum przetwarzania danych - nie są przetwarzane komunikaty elektroniczne i dane, które nie są przedmiotem zainteresowania uprawnionych podmiotów.

Jednocześnie należy wskazać, iż dotychczasowe „udogodnienia towarzyszące", zastąpione zostały „powiązanymi usługami", w związku z czym dokonano niezbędnej zmiany mającej na celu zachowanie spójności z siatką pojęciową stosowaną w ustawie oraz wyłączeniem przedmiotowych obowiązków wobec podmiotów wyłączonych w świetle obecnie obowiązujących przepisów.

§ 13

W **§ 13** projektu wskazano, że przedsiębiorcy będą mieć 6 albo 3 miesiące od dnia ogłoszenia rozporządzenia na dostosowanie swoich rozwiązań techniczne i organizacyjne do wymagań w nim określonych, w zależności od wielkości przedsiębiorcy.

§ 14 projektu wprowadza 14-dniowe vacatio legis.

Projektowane rozporządzenie nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania

krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych.

Nie zachodzi konieczność przedstawienia projektu rozporządzenia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu.

Projekt rozporządzenia nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie będzie mieć wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

W celu wykonania obowiązku wynikającego z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny” oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw informatyzacji.

Nazwa projektu Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie realizacji przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązku zapewnienia warunków dostępu i utrwalania oraz przygotowania technicznych i organizacyjnych warunków udostępniania danych oraz ich udostępniania **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Cyfryzacji, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Finansów, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Michał Gramatyka – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Cyfryzacji **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Agnieszka Chruszcz – Agnieszka.Chruszcz@cyfra.gov.pl	**Data sporządzenia:** 11.04.2024 r. **Źródło:** art. 46 ust. 1 ustawy z dnia …….. r. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ...) **Nr w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów – UC7**

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Przedmiotowe rozporządzenie zastępuje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2005 r. *w sprawie wypełniania przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych zadań i obowiązków na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego* (Dz. U. poz. 1568), wydane na podstawie artykułu 181 ustawy, uchylonego z dniem 6 lipca 2009 r., na mocy przepisu art. 1 pkt 42 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o zmianie ustawy - Prawo telekomunikacyjne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U., poz. 716). Pomimo uchylenia przepisu ustawowego stanowiącego podstawę prawną do jego wydania, rozporządzenie z dnia 13 września 2005 r. zachowało moc obowiązującą, na podstawie upoważnienia zawartego w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o zmianie ustawy - Prawo telekomunikacyjne oraz niektórych innych ustaw, do dnia wejścia w życie rozporządzenia wydanego w oparciu o art. 179 ust. 12 ustawy. W chwili obecnej rozporządzenie jest wykonaniem upoważnienia zawartego w art. 46 ust. 1 ustawy z dnia .... r. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. .....)

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rozporządzenie wprowadza nowe, korzystniejsze finansowo, technicznie i organizacyjnie rozwiązania dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych posiadających obowiązek zapewnienia warunków dostępu i utrwalania komunikatów elektronicznych (związanych ze publicznie dostępną usługa telekomunikacyjną) i danych oraz przygotowania technicznych i organizacyjnych warunków udostępniania danych oraz ich udostępniania na rzecz uprawnionych podmiotów, sądu lub prokuratora. Obowiązek ten jest jednym z zadań realizowanych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych w ramach obowiązków na rzecz bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego. W projekcie rozporządzenia sposób wykonania obowiązku uzależnia się od wielkości przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, biorąc pod uwagę realizację obowiązku przy jak najniższych nakładach finansowych.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Stosowane są indywidualne rozwiązania dotyczące bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Przedsiębiorcy	Kilka tysięcy, z	Rejestr przedsiębiorców	Nałożenie nowych i

telekomunikacyjni	wyjątkiem wyłączonych na mocy rozporządzenia.	telekomunikacyjnych	mniej obciążających obowiązków w zakresie udostępniania danych podmiotom właściwym ws. bezpieczeństwa państwa.
Uprawnione podmioty, zgodnie z art. 43 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej, oraz sądy i prokuratorzy.	9 + sądy i prokuratorzy	Ustawa - Prawo komunikacji elektronicznej, rejestr sądów i prokuratorów	Uzyskanie możliwości zapoznawania się z treścią komunikatów elektronicznych i określonych danych, na potrzeby realizacji ustawowych zadań.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projektowane rozporządzenie zostanie udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny" oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Cyfryzacji.

W ramach konsultacji publicznych projekt zostanie przedstawiony do zaopiniowania branżowym izbom zrzeszającym przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Projekt zostanie również przekazany do zaopiniowania związkom zawodowym i organizacjom pracodawców z 30 – dniowym terminem na zgłaszanie uwag.

Wyniki konsultacji publicznych i opiniowania zostaną omówione po ich zakończeniu.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wydatki ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Źródła finansowania	-
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Przedmiotowe rozporządzenie nie wprowadza regulacji wpływających na sektor finansów publicznych i nie powoduje uszczuplenia budżetu państwa lub jednostek samorządu terytorialnego. Zaznaczyć należy przy tym, że **złagodzenie wymagań w zakresie ochrony informacji niejawnych (w szczególności wskutek zmiany klauzuli tajności informacji niejawnych ze „ściśle tajne" do „tajne" dla części przedsiębiorców oraz dla pozostałych braku wymagań związanych z wydatkowaniem środków finansowych)** skutkować może tym, że mniejsza liczba przedsiębiorców telekomunikacyjnych poddawać się będzie sprawdzeniom w ramach postępowań z zakresu bezpieczeństwa przemysłowego. Wynika to jednak bezpośrednio ze zmian wprowadzonych w gruntownej nowelizacji ustawy o ochronie informacji niejawnych z 2010 r. (w szczególności w zakresie sposobu nadawania odpowiedniej klauzuli tajności dla poszczególnych rodzajów informacji), i nie jest wynikiem projektowanych regulacji.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	jak w „Dodatkowych informacjach …" poniżej						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	jak w „Dodatkowych informacjach …" poniżej						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-						
Niemierzalne		-						

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie przedmiotowego rozporządzenia powinno mieć korzystny wpływ na funkcjonowanie licznej grupy mikro - małych przedsiębiorców z branży telekomunikacyjnej, którzy wobec zniesienia wymogu budowy systemu współdziałających urządzeń technicznych (w rozumieniu § 2 ust. 1 rozporządzenia z 13 września 2005 r.), zapewniających warunki dostępu i utrwalania będą mogli wybrać prostsze organizacyjnie sposoby zapewnienia uprawnionym podmiotom warunków dostępu i utrwalania, unikając kosztów

	budowy zaawansowanego technicznie systemu. W rezultacie obniżą się koszty funkcjonowania na rynku telekomunikacyjnym licznych podmiotów słabszych kapitałowo. Dzięki mniej rygorystycznym wymaganiom wobec małych przedsiębiorców łatwiejsze będzie również rozpoczynanie działalności na rynku telekomunikacyjnym przez nowe podmioty. Przedsiębiorcy funkcjonujący na rynku telekomunikacyjnym, spełniać muszą obecnie bardziej rygorystyczne wymagania w zakresie stosowanych rozwiązań technicznych i organizacyjnych na potrzeby zapewnienia warunków dostępu i utrwalania. Uproszczenie ich pozwoli przeznaczyć większe środki na rozbudowę i unowocześnienie sieci telekomunikacyjnych oraz rozwój usług komunikacji elektronicznej. Powinno to skutkować wzrostem konkurencyjności na rynku telekomunikacyjnym oraz spadkiem cen i większą dostępnością usług komunikacji elektronicznej.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: -
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz: -

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie przedmiotowego rozporządzenia nie będzie miało bezpośredniego wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie

Omówienie wpływu	-

11.Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszeniu.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ewaluacja efektów nie będzie dostępna z uwagi na niejawność prowadzonych przez uprawnione podmioty, sąd i prokuratora spraw (klauzula „tajne”). Skutki regulacji można będzie ocenić tylko na podstawie opinii

przedsiębiorców telekomunikacyjnych, z zachowaniem przepisów ustawy o ochronie informacji niejawnych.
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Projekt

ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW
z dnia

w sprawie wymagań technicznych i eksploatacyjnych dla interfejsów[1)]

Na podstawie art. 46 ust. 2 ustawy z dnia …… – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …..) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wymagania techniczne i eksploatacyjne dla interfejsów, o których mowa w art. 43 ust. 5 ustawy z dnia …….. – Prawo komunikacji elektronicznej, umożliwiających wykonywanie obowiązków, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1 lub w art. 45 ust. 1 ustawy z dnia …… – Prawo komunikacji elektronicznej, określa załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Przepisów rozporządzenia nie stosuje się do umów, o których mowa w art. 43 ust. 5 ustawy z dnia ……. - Prawo komunikacji elektronicznej, zawartych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, w zakresie usług telekomunikacyjnych objętych tymi umowami, chyba że strony postanowią inaczej.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.[2)]

PREZES RADY MINISTRÓW

---

1) Niniejsze rozporządzenie zostało notyfikowane Komisji Europejskiej w dniu …….. r., pod numerem ……., zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), które wdraża dyrektywę (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiającą procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (ujednolicenie) (Dz. Urz. UE L 241 z 17.09.2015, str. 1).

2) Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 2012 r. w sprawie wymagań technicznych i eksploatacyjnych dla interfejsów umożliwiających wykonywanie zadań i obowiązków na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego (Dz. U. poz. 200), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 102 pkt 26 ustawy z dnia …. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …..).

Załącznik
do rozporządzenia
Rady Ministrów
z dnia
(poz.)

WYMAGANIA TECHNICZNE I EKSPLOATACYJNE

dla interfejsów umożliwiających wykonywanie zadań i obowiązków na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego

I. Dokumenty powołane

1. Wykaz dokumentów powołanych:

1.1. ETSI ES 201 671 V3.1.1 *Lawful Interception (LI); Handover interface for the lawful interception of telecommunications traffic*, zwany dalej „ETSI ES 201 671”.

1.2. ETSI TS 102 232-1 V2.5.1 *Lawful Interception (LI); Handover Interface and Service-Specific Details (SSD) for IP delivery; Part 1: Handover specification for IP delivery,* zwany dalej „ETSI TS 102 232-1”.

1.3. ETSI TS 102 232-3 V2.2.1 *Lawful Interception (LI); Handover Interface and Service-Specific Details (SSD) for IP delivery; Part 3: Service-specific details for internet access services,* zwany dalej „ETSI TS 102 232-3”.

1.4. ETSI TS 102 232-5 V2.5.1 *Lawful Interception (LI); Handover Interface and Service-Specific Details (SSD) for IP delivery; Part 5: Service-specific details for IP Multimedia Services,* zwany dalej „ETSI TS 102 232-5”.

1.5. ETSI TS 102 232-6 V2.3.1 *Lawful Interception (LI);Handover Interface and Service-Specific Details (SSD) for IP delivery;Part 6: Service-specific details for PSTN/ISDN services,* zwany dalej „ETSI TS 102 232-6”.

1.6. ETSI TS 102 657 V1.7.1 *Lawful Interception (LI); Retained data handling;Handover interface for the request and delivery of retained data,* zwany dalej „ETSI TS 102 657”.

1.7. ETSI ETS 300 927 *Digital cellular telecommunications system (Phase 2+)(GSM); Numbering, addressing and identification* (GSM 03.03 version 5.2.1 Release 1996), zwany dalej „ETSI ETS 300 927”.

1.8. ETSI TS 102 280 V1.1.1 *X.509 V.3 Certificate Profile for Certificates Issued to Natural Persons" (2004-03),* zwany dalej „ETSI TS 102 280”.

1.9. 802.3ab-1999 - IEEE Standard for Local and Metropolitan Area Networks - Part 3 *Carrier Sense Multiple Access with Collision Detection (CSMA/CD) Access Method and Physical Layer Specifications - Physical Layer Parameters and Specifications for 1000 Mb/s Operation over 4 pair of Category 5 Balanced Copper Cabling, Type 1000BASE-T,* zwany dalej „IEEE 802.3ab”.

1.10. IETF RFC 0791 *Internet Protocol,* zwany dalej „IETF RFC 0791”.

1.11. IETF RFC 0793 *Transmission Control Protocol,* zwany dalej „IETF RFC 0793”.

1.12. IETF RFC 0959 *File Transfer Protocol,* zwany dalej „IETF RFC 0959”.

1.13. IETF RFC 2315 *Cryptographic Message Syntax, Version 1.5,* zwany dalej „IETF RFC 2315”.

1.14. IETF RFC 2460 *Internet Protocol Version 6 (IPv6) Specification,* zwany dalej „IETF RFC 2460”.

1.15. IETF RFC 3852 *Cryptographic Message Syntax (CMS),* zwany dalej „IETF RFC 3852”.

1.16. IETF RFC 3261 *SIP: Session Initiation Protocol,* zwany dalej „IETF RFC 3261”.

1.17. IETF RFC 4291 *Internet Protocol Version 6 (IPv6) Addressing Architecture,* zwany dalej „IETF RFC 4291”.

1.18. ITU-T X.680 *Abstract Syntax Notation One (ASN.1): Specification of basic notation,* zwany dalej „ITU-T X.680”.

1.19. ITU-T X.681 *Abstract Syntax Notation One (ASN.1): Information object specification,* zwany dalej „ITU-T X.681”.

1.20. ITU-T X.682 *Abstract Syntax Notation One (ASN.1): Constrain specification,* zwany dalej „ITU-T X.682”.

1.21. ITU-T X.683 *Abstract Syntax Notation One (ASN.1): Parameterization of ASN.1 specifications,* zwany dalej „ITU-T X.683”.

1.22. ITU-T X.690 *ASN.1 encoding rules: Specification of Basic Encoding Rules (BER), Canonical Encoding Rules (CER) and Distinguished Encoding Rules (DER),* zwany dalej „ITU-T X.690”.

2. Dokumenty, o których mowa w pkt 1.1 - 1.8, są dostępne na stronach Europejskiego Instytutu Norm Telekomunikacyjnych ETSI (www.etsi.org).

3. Dokument, o którym mowa w pkt 1.9, jest dostępny na stronach Instytutu Inżynierów Elektryków i Elektroników IEEE (www.ieee.org).

4. Dokumenty, o których mowa w pkt 1.10 - 1.17, są dostępne na stronach zespołu inżynierów ustanawiających standardy techniczne i organizacyjne w Internecie IETF (www.ietf.org).

5. Dokumenty, o których mowa w pkt 1.18 - 1.22, są dostępne na stronach Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego ITU (www.itu.int).

II. Stosowane skróty

1. ADMF – system przedsiębiorcy telekomunikacyjnego umożliwiający realizację dostępu do wybranych treści komunikatów elektronicznych (Administration Function).

2. ASCII – kod przyporządkowujący liczby, z zakresu od 0 do 127, literom alfabetu angielskiego, cyfrom, znakom przestankowym i innym symbolom oraz poleceniom sterującym (American Standard Code for Information Interchange).

3. ASN.1 – znormalizowany zapis składni stosowany do opisu struktur danych przenoszonych przez wiadomości wymieniane pomiędzy komunikującymi się elementami systemu (Abstract Syntax Notation One), zdefiniowany w ITU-T X.680, ITU-T X.681, ITU-T X.682 i ITU-T X.683.

4. BER – sposób kodowania informacji zapisanej przy użyciu notacji ASN.1 do postaci transmitowanej w sieciach telekomunikacyjnych (Basic Encoding Rules), zgodny z ITU-T X.690.

5. CC – treść komunikatu elektronicznego (Content of Communication).

6. CMS – standard zabezpieczania wiadomości (Cryptographics Message Syntax), zdefiniowany w IETF RFC 3852.

7. CSD – transmisja danych z wykorzystaniem komutacji łączy (Circuit Switched Data).

8. CS – komutacja kanałów (Circuit Switched).

9. DER – sposób kodowania informacji (Distinguished Encoding Rules), zgodny z ITU-T X.690.

10. ESN – indywidualny numer identyfikujący telekomunikacyjne urządzenie końcowe używane w ruchomej publicznej sieci telefonicznej wykorzystującej technologię CDMA (Code Division Multiple Access) (Electronic Serial Number).

11. FTP – protokół transferu plików (File Transfer Protocol), zdefiniowany w IETF RFC 0959.

12. GLIC – mechanizm przekazywania treści monitorowanej komunikacji do LEMF, dotyczący monitorowania transmisji danych pakietowych w sieciach ruchomych (GPRS LI Correlation).

13. IMEI – indywidualny międzynarodowy numer identyfikacyjny telekomunikacyjne urządzenie końcowe używane w ruchomej publicznej sieci telefonicznej (International Mobile Equipment Identity).

14. IMSI – (International Mobile Subscriber Identity) – międzynarodowy numer przydzielony karcie identyfikującej użytkownika w ruchomej publicznej sieci telefonicznej.

15. IRI – informacje związane z komunikatem elektronicznym (Intercept Related Information).

16. ISDN – sieć cyfrowa z integracją usług (Integrated Services Digital Network).

17. LEA – podmiot uprawniony do monitorowania (Law Enforcement Agency).

18. LEMF – system monitorowania uprawnionego podmiotu umożliwiający dostęp do wybranych treści komunikatów elektronicznych (Law Enforcement Monitoring Facility).

19. LI HI – interfejs pomiędzy systemem monitorowania uprawnionego podmiotu a systemem przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, wykorzystywany na potrzeby uprawnionego monitorowania (Lawful Interception Handover Interface).

20. LIID – identyfikator obiektu monitorowanego (Lawful Interception Identifier).
21. LOGIN – nazwa użytkownika logującego się do sieci, używana w procesie jego uwierzytelnienia.
22. MAC – sprzętowy adres karty sieciowej (Media Access Control).
23. MEID – unikalny numer identyfikujący telekomunikacyjne urządzenie końcowe używane w ruchomej publicznej sieci telefonicznej wykorzystującej technologię CDMA, zastępujący ESN (Mobile Equipment Identifier).
24. MSISDN – numer przydzielony użytkownikowi końcowemu ruchomej publicznej sieci telefonicznej z integracją usług (Mobile Subscriber Integrated Services Digital Network).
25. PKI – Infrastruktura Klucza Publicznego będąca systemem kryptograficznym, w którego skład wchodzą urzędy certyfikacyjne, użytkownicy certyfikatów (subskrybenci) oraz oprogramowanie i sprzęt (Public Key Infrastructure).
26. PSTN – publiczna komutowana sieć telefoniczna (Public Switched Telephone Network).
27. SIP – protokół sygnalizacyjny warstwy aplikacyjnej wykorzystywany do inicjowania, zarządzania oraz zakańczania sesji (połączenia telefonii internetowej, konferencji multimedialnej) (Session Initiation Protocol), zdefiniowany w IETF RFC 3261.
28. SMS – krótka wiadomość tekstowa (Short Message Service).
29. TCP – protokół komunikacji w sieci komputerowej (Transmission Control Protocol), zdefiniowany w IETF RFC 0793.
30. VoIP – telefonia internetowa (Voice over IP).
31. WAN – rozległa sieć komputerowa (Wide Area Network).

III. Określenia użyte w załączniku oznaczają:

1. Interfejs LI HI – elektroniczny, zdalny, oparty na protokole komunikacyjnym IP, interfejs między systemem przedsiębiorcy telekomunikacyjnego a systemem uprawnionego podmiotu, umożliwiający realizację dostępu do wybranych treści komunikatów elektronicznych, w skład którego wchodzą:
   a) interfejs HI1 – styk umożliwiający dwukierunkową wymianę wiadomości między LEMF a ADMF. Wykorzystywany jest przez LEMF do przesyłania żądań, natomiast ADMF przesyła głównie notyfikacje zdarzeń/stanu realizacji żądań. Ponadto realizuje inne funkcje, opisane w pkt VI,
   b) interfejs HI2 – styk umożliwiający jednokierunkowe, w kierunku od ADMF do LEMF, przesyłanie informacji związanych z objętymi monitorowaniem komunikatów elektronicznych związanych ze świadczoną usługą telekomunikacyjną oraz treści krótkich wiadomości tekstowych SMS,
   c) interfejs HI3 – styk umożliwiający jednokierunkowe, w kierunku od ADMF do LEMF, przesyłanie treści monitorowanych.

2. Interfejs HI A-B – elektroniczny, zdalny, oparty na protokole komunikacyjnym IP, interfejs służący do dostarczania przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego uprawnionemu podmiotowi danych, o których mowa w art. 45 ust. 1 ustawy z dnia …. – Prawo komunikacji elektronicznej, w skład którego wchodzą:
   a) interfejs HI A – styk służący do realizowania funkcji administracyjnych polegających na przesyłaniu i obsłudze wiadomości przekazywanych w obu kierunkach między LEMF a ADMF,
   b) interfejs HI B – styk służący do przekazywania przez ADMF wyników zapytań składanych za pośrednictwem HI A.
3. Obiekt monitorowany – obiekt wskazany w postanowieniu sądu wydanym na podstawie wniosku albo zarządzenia organu uprawnionego podmiotu wydanego na podstawie odrębnych przepisów.
4. Bufor – zespół urządzeń przedsiębiorcy telekomunikacyjnego odpowiedzialnych za magazynowanie danych do czasu ich przekazania do systemu teleinformatycznego uprawnionego podmiotu.
5. Monitorowanie – dostęp do komunikatów elektronicznych i związanych z nimi danych, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia ….. r. – Prawo komunikacji elektronicznej.

IV. Interfejs LI HI

1. Wymagania ogólne

1.1. W warstwie fizycznej stosowany jest interfejs standardu Ethernet 100/1000BASE-T zgodny z IEEE 802.3ab. Do obsługi każdego z uprawnionych podmiotów przewidziany jest oddzielny port w standardzie Ethernet, z zastrzeżeniem pkt 1.8.

1.2. Protokołem warstwy sieciowej interfejsu LI HI jest protokół IPv4, zgodny z IETF RFC 0791, lub IPv6, zgodny z IETF RFC 2460 i IETF RFC 4291. Stosuje się publiczne adresy IP.

1.3. Sieć pomiędzy ADMF a LEMF jest siecią wydzieloną (w ramach sieci WAN), za którą odpowiada LEA. Wybór protokołu, o którym mowa w pkt 1.2, dostosowanie przesyłanych informacji oraz szyfrowanie sygnału na łączach sieci WAN leży w gestii LEA.

1.4. Szyfrowanie transmisji realizuje się poza interfejsem LI HI na poziomie warstwy łącza danych lub warstwy sieciowej.

1.5. W celu identyfikacji obiektów monitorowanych wykorzystuje się niepowtarzalny dla każdego obiektu numer LIID.

1.6. Dla każdej usługi w ramach danego kryterium wyboru, o którym mowa w pkt 2.4, przydzielany jest odrębny numer LIID. W przypadku monitorowania większej niż jedna liczby usług w ramach tego samego kryterium wyboru, dla każdej kolejnej usługi nadaje się unikalny numer LIID.

1.7. System LEMF w wiadomościach interfejsu LI HI używa poniżej zdefiniowanego formatu LIID. Numer LIID składa się z dwóch członów: LEAID + SEQ (kolejny niepowtarzalny numer). LIID jest utworzone z 17 znaków numerycznych ASCII od 0 do 9, w tym 2 cyfr określających LEAID oraz 15 cyfr wskazujących numer SEQ,

zgodnie z tabelą nr 1. Wartość LEAID jest przydzielona każdemu LEA, zgodnie z tabelą nr 2.

Tabela nr 1

LIID
LEAID + SEQ
2 cyfry + 15 cyfr
Np.: 01000300056043015

Tabela nr 2

LEAID		
Wartość	LEA	Opis
00	LEMF Operatora	Przedsiębiorca telekomunikacyjny
01	ABW	Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego
02	POLICJA	Policja
03	SKW	Służba Kontrwywiadu Wojskowego
04	ZW	Żandarmeria Wojskowa
05	SG	Straż Graniczna
06	MF	Ministerstwo Finansów
07	CBA	Centralne Biuro Antykorupcyjne
08	SOP	Służba Ochrony Państwa
09	BNW	Biuro Nadzoru Wewnętrznego

1.8. Dopuszcza się wykorzystanie jednego portu do obsługi więcej niż jednego uprawnionego podmiotu. Wykorzystanie takiego rozwiązania ustala się na etapie uzgadniania zasad współpracy poprzez interfejs pomiędzy przedsiębiorcą telekomunikacyjnym i zainteresowanymi LEA.

2. Wymagania dla interfejsu HI1

2.1. Interfejs HI1 zapewnia:

a) przekazywanie do ADMF zleceń w zakresie włączania, modyfikacji i wyłączania monitorowania obiektów oraz zapytań o status obserwacji,

b) przekazywanie od ADMF do LEMF informacji o statusie realizacji zleceń, zapytań oraz występowaniu awarii,

c) możliwość realizacji podstawowych testów diagnostycznych tego interfejsu,

d) w pełni automatyczną realizację zleceń przekazywanych od LEMF, bez udziału pracowników przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, z zastrzeżeniem pkt 2.15.

2.2. W celu aktywacji każdego zlecenia monitoringu, LEA określa:

a) numer LIID,

b) obiekt monitorowania,

c) monitorowaną usługę,

d) zakres monitorowania,

e) okres monitorowania.

2.3. Interfejs HI1 zapewnia następujące kryteria wyboru obiektu obserwacji w sieciach telekomunikacyjnych, stosownie do rodzaju sieci:

a) numer abonenta PSTN/ISDN/MSISDN/VoIP,

b) IMSI,

c) numer IMEI o długości 15 cyfr, zgodny z ETSI ETS 300 927,

d) LOGIN,

e) adres IP,

f) adres MAC,

g) ESN/MEID.

2.4. Interfejs HI1 zapewnia następujące kryteria wyboru monitorowanych usług, stosownie do rodzaju sieci:

a) z komutacją kanałów, w tym połączenia głosowe, połączenia wideo, przesyłanie faksów, SMS, CSD,

b) transmisji pakietowej w ruchomych publicznych sieciach telefonicznych, zwanych dalej „sieciami ruchomymi”,

c) dostępu do sieci internet,

d) VoIP.

2.5. Poprzez zakres monitorowania LEA wskazuje jeden z dwóch zakresów odnoszących się do danych:

a) IRI – przesyłanie informacji związanych z objętymi monitorowaniem komunikatów elektronicznych związanych ze świadczoną usługą telekomunikacyjną oraz opcjonalnie treści SMS,

b) IRI+CC – przesyłanie informacji związanych z objętymi monitorowaniem komunikatów elektronicznych związanych ze świadczoną usługą telekomunikacyjną oraz treści monitorowanych komunikatów elektronicznych.

2.6. Wysyłanie zleceń aktywacji następuje w chwili rzeczywistego uruchamiania monitoringu albo z wyprzedzeniem. Maksymalne wyprzedzenie ustala się na etapie uzgadniania zasad współpracy poprzez interfejs. W zleceniu aktywacji określa się czas zakończenia monitorowania.

2.7. Zlecenie modyfikacji monitorowania obejmuje:

a) czas jej wyłączenia,

b) włączenia/wyłączenia trybu online w odniesieniu do usług sieci ruchomych.

2.8. System monitoringu przedsiębiorcy telekomunikacyjnego przesyła do systemu LEMF informację o czasie faktycznego wykonania polecenia aktywacji, deaktywacji albo modyfikacji monitorowania. W przypadku błędu w trakcie wykonywania

polecenia, przesyła informację o fakcie pojawienia się błędu lub braku możliwości wykonania polecenia.

2.9. Przedsiębiorca telekomunikacyjny przesyła do każdego z uprawnionych podmiotów informacje o objętych awarią numerach LIID, które znajdują się w jego dyspozycji.

2.10. Po usunięciu awarii, o której mowa w pkt 2.9, przedsiębiorca telekomunikacyjny niezwłocznie przesyła do uprawnionego podmiotu informacje o czasie trwania przerwy w monitorowaniu.

2.11. ADMF w odpowiedzi na pytanie o status obserwacji nie przesyła żadnych danych identyfikujących obiekt poza LIID.

2.12. Zlecenia wystawiane przez użytkownika LEMF, za wyjątkiem włączenia/wyłączenia trybu online oraz weryfikacji stanu obserwacji, są podpisywane elektronicznie.

2.13. Formatem stosowanego podpisu elektronicznego żądań HI1 jest CMS. Na potrzeby stosowania podpisu elektronicznego wykorzystywane są certyfikaty określone w ETSI TS 102 280, z uwzględnieniem wymagań technicznych zawartych w aktach wykonawczych wydanych na podstawie ……oraz PKI.

2.14. Szczegółowa specyfikacja elementów interfejsu HI1 przedstawiona jest w pkt VI.

2.15. Za zgodą uprawnionego podmiotu dopuszcza się pracę interfejsu HI1 w trybie półautomatycznym, w którym pracownik przedsiębiorcy telekomunikacyjny spełniający wymagania określone w art. 179 ust. 4b ustawy, po odebraniu zlecenia od LEMF wykonuje prace niezbędne do przygotowania sieci przedsiębiorcy telekomunikacyjnego do realizacji zlecenia. Czas na przeprowadzenie tych prac nie przekracza 24 godzin.

3. Wymagania dla interfejsu HI2

3.1. Informacje związane z objętymi monitorowaniem komunikatami elektronicznymi związanymi ze świadczoną usługą telekomunikacyjną przekazywane są do LEMF niezwłocznie, jednak nie później niż 10 minut od zakończenia przekazu. Raporty dotyczące zdarzeń występujących w danej sesji komunikacyjnej powinny być wysyłane w kolejności wystąpienia tych zdarzeń.

3.2. Przesyłanie do LEMF informacji związanych z objętymi monitorowaniem komunikatami elektronicznymi związanymi ze świadczoną usługą telekomunikacyjną odbywa się z wykorzystaniem protokołu FTP zdefiniowanym w IETF RFC 959 na zasadach określonych w ETSI ES 201 671.

3.3. Sesje FTP są nawiązywane tylko w kierunku od ADMF do LEMF w trybie pasywnym.

3.4. Do nazewnictwa plików wykorzystuje się Metodę A zdefiniowaną w ETSI ES 201 671 (Annex C, pkt C.2.2). Zgodnie z tą metodą nazwa pliku ma postać: <LIID>_<seq>.<ext>.

3.5. Nazwa przesyłanego pliku jest zmieniana na docelową po udanym nagraniu. Plik tymczasowy posiada dodatkowe rozszerzenie .tmp (<LIID>_<seq>.<ext>.tmp).

3.6. Zawartości plików (dane IRI) kodowane są w formacie ASN.1/BER zgodnie z:

a) ETSI ES 201 671 w odniesieniu do usług świadczonych w sieciach ruchomych oraz usług transmisji pakietowej świadczonych w sieciach ruchomych,

b) ETSI TS 102 232-1 i ETSI TS 102 232-6 w odniesieniu do usług świadczonych w stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej, zwanej dalej „siecią stacjonarną”,

c) ETSI TS 102 232-1 i ETSI TS 102 232-3 w odniesieniu do usług dostępu do Internetu,

d) ETSI TS 102 232-1 i ETSI TS 102 232-5 w odniesieniu do usług telefonii internetowej.

3.7. Specyfikacja interfejsu HI2 jest rozszerzona o parametr ExtendedPartyIdentity. Specyfikacja struktur danych w notacji ASN.1 opisujących ten parametr znajduje się w pkt VII.

3.8. Przesyłany plik może zawierać wiele pojedynczych rekordów IRI pod warunkiem, że dotyczą one tego samego LIID.

3.9. Nie stosuje się agregacji wielu rekordów IRI w jednej strukturze ASN.1.

3.10. Wartości parametrów IRI definiuje się w formatach zalecanych przez normy telekomunikacyjne, które ich dotyczą (np. ISDN user part, DSS1, MAP, IP).

3.11. Po skutecznym przekazaniu rekordów IRI, system monitoringu przedsiębiorcy telekomunikacyjnego usuwa związane z nimi dane ze swoich zasobów.

3.12. Interfejs HI2 nie wymaga stosowania podpisu elektronicznego.

4. Wymagania dla interfejsu HI3

4.1. Rozpoczęcie przekazywania do LEMF treści objętych monitorowaniem następuje niezwłocznie, jednak nie później niż 10 minut od zakończenia przekazu.

4.2. Korelacja pomiędzy rekordami IRI (HI2) a przekazywaną treścią komunikacji CC (HI3) odbywa się z wykorzystaniem numeru LIID, a w przypadku usług sieci z komutacją kanałów również parametru CIN.

4.3. Do przekazywania treści komunikacji objętych monitorowaniem, dla usług sieci ruchomych stosuje się:

a) dla trybu offline:

- protokół FTP zdefiniowany w IETF RFC 959 na zasadach określonych w ETSI ES 201 671,
- w przypadku połączeń głosowych zapis treści komunikatów elektronicznych może być realizowany na dwa sposoby. W pierwszym sposobie dla każdego z kierunków (w kierunku od i do obiektu monitorowanego) tworzony jest odrębny plik (tryb „stereo”). W drugim sposobie oba kierunki transmisji zapisywane są w ramach jednego pliku – oba kierunki połączenia są ze sobą zmiksowane w jeden strumień (tryb „mono”),
- treść przesyłana za pośrednictwem HI3 jest zapisywana w plikach o nazwie zgodnej ze schematem: <LIID>_<CIN>.<ext>,

gdzie:

LIID – identyfikator celu LIID

CIN – Communication Identity Number

ext – rodzaj zawartej informacji, gdzie:

– 2 oznacza CC (od monitorowanego obiektu),

– 4 oznacza CC (do monitorowanego obiektu),

– 6 oznacza CC (do i od monitorowanego obiektu),

- nazwa przesyłanego pliku jest zmieniana na docelową po udanym nagraniu; plik tymczasowy posiada dodatkowe rozszerzenie .tmp (<LIID>_<CIN>.<ext>.tmp),
- przedsiębiorca telekomunikacyjny nieodpłatnie dostarcza uprawnionemu podmiotowi kodeki umożliwiające odczyt plików audio i wideo oraz innych formatów danych i plików stosowanych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego,

b) dla trybu online:

- komunikaty elektroniczne wysyłane i odbierane przez monitorowany obiekt ADMF przesyła do LEMF w czasie rzeczywistym,
- do przesyłania przekazów stosuje się protokół SIP zgodny z IETF RFC 3261,
- format pola Call-ID w nagłówku SIP przyjmuje postać LIID_cin,
- przedsiębiorca telekomunikacyjny nieodpłatnie dostarcza uprawnionemu podmiotowi kodeki umożliwiające odbiór połączeń głosowych i wideo,
- adres docelowy SIP określany jest na podstawie parametru *forwardingAddress,* który LEA określa za pomocą interfejsu HI1.

4.4. Dopuszcza się przekazywanie treści komunikacji objętej monitorowaniem, o których mowa w pkt 4.3, zgodnie z zasadami określonymi w ETSI TS 102 232-1 i ETSI TS 102 232-6.

4.5. W przypadku usług transmisji pakietowej w sieci ruchomej, do przekazywania treści komunikacji objętych monitorowaniem stosuje się protokół GLIC z zastosowaniem zasad określonych w ETSI ES 201 671.

4.6. Przekazywanie treści komunikacji objętej monitorowaniem w sieci stacjonarnej jest realizowane zgodnie zasadami określonymi w ETSI TS 102 232-1 i ETSI TS 102 232-6.

4.7. W przypadku usług dostępu do Internetu, przekazywanie treści komunikacji objętej monitorowaniem jest realizowane zgodnie zasadami określonymi w ETSI TS 102 232-1 i ETSI TS 102 232-3.

4.8. W przypadku usług telefonii internetowej, przekazywanie treści komunikacji objętej monitorowaniem jest realizowane zgodnie z zasadami określonymi w ETSI TS 102 232-1 i ETSI TS 102 232-5.

4.9. Po skutecznym przekazaniu treści komunikatów elektronicznych do LEMF system monitoringu przedsiębiorcy telekomunikacyjnego usuwa je ze swoich zasobów.

4.10. Interfejs HI3 nie wymaga stosowania podpisu elektronicznego.

V. Interfejs HI A-B

1. Interfejs systemu monitoringu przedsiębiorcy telekomunikacyjnego dostępny jest w jednym punkcie (lokalizacji) dla wszystkich uprawnionych podmiotów. Do obsługi każdego z uprawnionych podmiotów przewidziany jest oddzielny port w standardzie Ethernet.

2. W warstwie fizycznej stosowany jest interfejs standardu Ethernet 100/1000BASE-T, zgodny z IEEE 802.3ab.
3. Protokołem warstwy sieciowej interfejsu HI A-B jest protokół IPv4, zgodny z IETF RFC 0791, lub protokół IPv6, zgodny z IETF RFC 2460 i IETF RFC 4291. Stosuje się publiczne adresy IP.
4. Stosuje się mechanizm podpisu elektronicznego.
5. Realizacja interfejsu HI A-B jest zgodna z ETSI TS 102 657.
6. Dla realizacji komunikacji w interfejsie HI A-B stosuje się wariant określony w ETSI TS 102 657 (pkt 7.3), gdzie:
   a) w warstwie transportowej stosowany jest protokół TCP,
   b) stosowane jest kodowanie elementów informacyjnych w formacie ASN.1/BER.
7. Wartość parametru cSPID odpowiada identyfikatorowi przypisanemu danemu przedsiębiorcy w Rejestrze przedsiębiorców telekomunikacyjnych.
8. Pole „*countryCode*” w parametrze „*RequestID*” przyjmuje wartość „*PL*”.
9. Pole „*authorisedOrganisationID*” w parametrze „*RequestID*” przyjmuje wartość zgodnie z przypisaniem LEAID, według tabeli nr 2 w pkt IV.1.7.
10. Nie stosuje się niżej wymienionych rozwiązań opcjonalnych:
    a) priorytetów dla obsługi żądań skierowanych przez LEA „*RequestPriority”,* zgodnie z ETSI TS 102 657 (pkt A.2.2.1),
    b) mechanizmu „*multi-part delivery”,* zgodnie z ETSI TS 102 657 (pkt 5.1.7),
    c) trybu *„Authorized-Organization-initiated”*, zgodnie z ETSI TS 102 657 (pkt 5.3).
11. Niewykorzystywane są elementy informacyjne wymienione w tabeli nr 3.

Tabela nr 3

Punkt w normie ETSI TS 102 657 **0**	Nazwa pola
Table A.12: IndividualInfo parameters	dateOfBirth
	gender
	identificationNumber
	authenticationInfo
	Profession
Table B.3: TelephonyBillingDetails parameters	subscriberID
	serviceID
	billingAddress
	billingIdentifier
	billingRecords
Table B.4: BillingRecords parameters	Time
	Place
	amount
	currency
	method
Table B.11: Location parameters	postalLocation
	extendedLocation
Table D.3: MultimediaBillingDetails parameters	subscriberID
	serviceID
	billingAddress
	billingIdentifier
	billingRecords
Table D.4: MultimedaBillingRecords parameters	Time
	Place
	amount
	currency
	method
Table E.3: NAserviceUsage parameters	octetsDownloaded
	octetsUploaded
Table E.8: NABillingDetails parameters	billingAddress
	billingIdentifier
	billingRecords

VI. Struktura interfejsu HI1

1. Warstwa transportowa

1.1. Stosowany jest protokół TCP.

1.2. Zestawiane są połączenia TCP w kierunkach:

a) ADMF/MF/DF ► LEMF (HI1LEMFOperations),

b) LEMF ► ADMF/MF/DF (HI1ADMFOperations).

1.3. W ramach jednego połączenia TCP wysyłana jest jedna wiadomość warstwy aplikacyjnej (tj. żądanie, alarm), która jest potwierdzana przez drugą stronę (potwierdzenie otrzymania żądania, alarmu).

2. Warstwa aplikacyjna

Wiadomości wysyłane w warstwie aplikacyjnej zostały zdefiniowane w notacji ASN.1 i są kodowane w standardzie BER lub DER.

2.1. Opis

2.1.1. Przeznaczenie: aktywacje, dezaktywacje i modyfikacje dedykacji, zapytania o dedykacje, alarmy, raporty, status interfejsu.

2.1.2. Stosowane są dwa protokoły zdefiniowane w ASN.1:

a) HI1LEMFOperations – operacje inicjowane przez LEMF,

b) HI1ADMFOperations – alarmy i powiadomienia wysyłane przez ADMF.

2.1.3. Operacje, o których mowa w pkt 2.1.2, są całkowicie od siebie niezależne.

2.1.4. Każda operacja/zapytanie to jedna sesja TCP.

2.1.5. Każde zapytanie jest potwierdzane przez drugą stronę.

2.2. Protokół HI1LEMFOperations

2.2.1. Operacje wykonywane przez LEMF:

a) zapytanie proste:
- Hello,
- ListRequest,
- RTRequest – żądanie włączenia lub wyłączenia trybu online (dotyczą tylko obserwacji rozpoczętych),

b) zapytania podpisane:
- Activate,
- Modificate, z wyłączeniem w odniesieniu do włączania/wyłączania trybu online,
- Deactivate.

2.2.2. Każda wiadomość definiująca zapytanie wysłane przez LEMF (Request) jest potwierdzana przez wiadomość zawierającą odpowiedź ADMF na wysłane żądanie LEMF (Respond), zgodnie ze schematem przedstawionym na rys. 1.

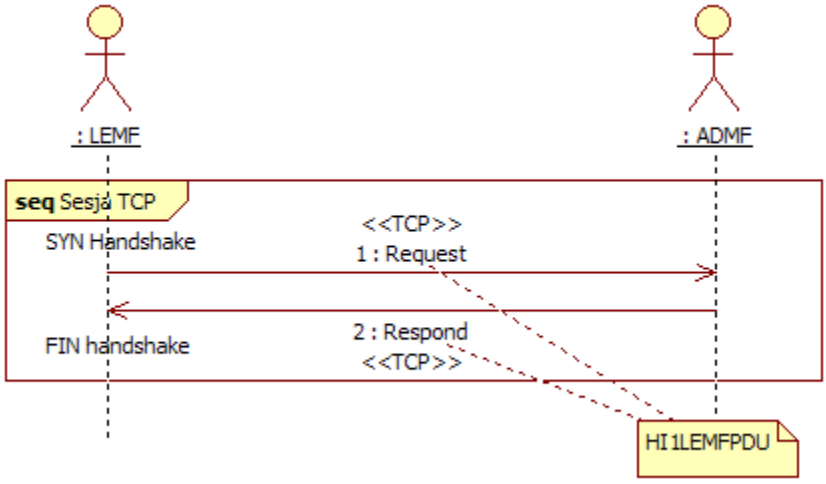

Rys. 1. Schemat operacji

2.2.3. LEMF czeka na odpowiedź 10 sekund. Po tym czasie uznaje wysłaną wiadomość za utraconą.

2.2.4. Nad harmonogramem aktywacji i dezaktywacji czuwa LEMF. Dopuszcza się wysłanie zlecenia aktywacji z wyprzedzeniem. Zlecenie aktywacji posiada określony czas zakończenia obserwacji. Przesunięcie momentu zakończenia obserwacji ponad ten czas wymaga zlecenia modyfikacji.

2.2.5. System monitoringu przedsiębiorcy telekomunikacyjnego przesyła do LEMF informacje o założeniu lub zdjęciu obserwacji w elementach sieci przedsiębiorcy telekomunikacyjnego.

2.2.6. LEMF ma możliwość zadania zapytania (ListRequest) służącego do weryfikacji stanu obserwacji.

2.2.7. Zlecenie dezaktywacji oznacza niezwłoczne zakończenie wskazanej obserwacji. W przypadku obserwacji, która się jeszcze nie rozpoczęła oznacza to, że w ogóle nie zostanie zrealizowana. Fakt jej założenia ma jednak zostać ze wszystkimi tego konsekwencjami odnotowany w logach systemu.

2.2.8. Modyfikacji podlegają jedynie zlecenia, które nie zakończyły się. Modyfikować można czasy zakończenia obserwacji oraz typ monitoringu (włączenie/wyłączenie online). Włączenie/wyłączenie obserwacji w trybie online nie powoduje zmian (zakłóceń) transmisji w trybie offline. Po rozpoczęciu obserwacji czas startu nie może być już modyfikowany.

2.2.9. Wiadomości są podzielone na dwie grupy:

a) Request – definujące zapytania wysyłane przez LEMF,

b) Respond – odpowiedzi ADMF'a na wysłane żądania LEMF.

2.2.10. Dopuszczalne są następujące interakcje pomiędzy LEMF a ADMF:

Zapytanie LEMF	Odpowiedź ADMF	Alternatywna odpowiedź
SignedRequest	GeneralRespond	

HelloRequest	GeneralRespond	
ListRequest	ListRespond	GeneralRespond
RTRequest	GeneralRespond	

2.2.11. Zapytania podpisane (SignedRequest)

Sposób tworzenia i weryfikacji wiadomości podpisanych za pomocą diagramów aktywności przedstawiony jest na rys. 2 i rys. 3.

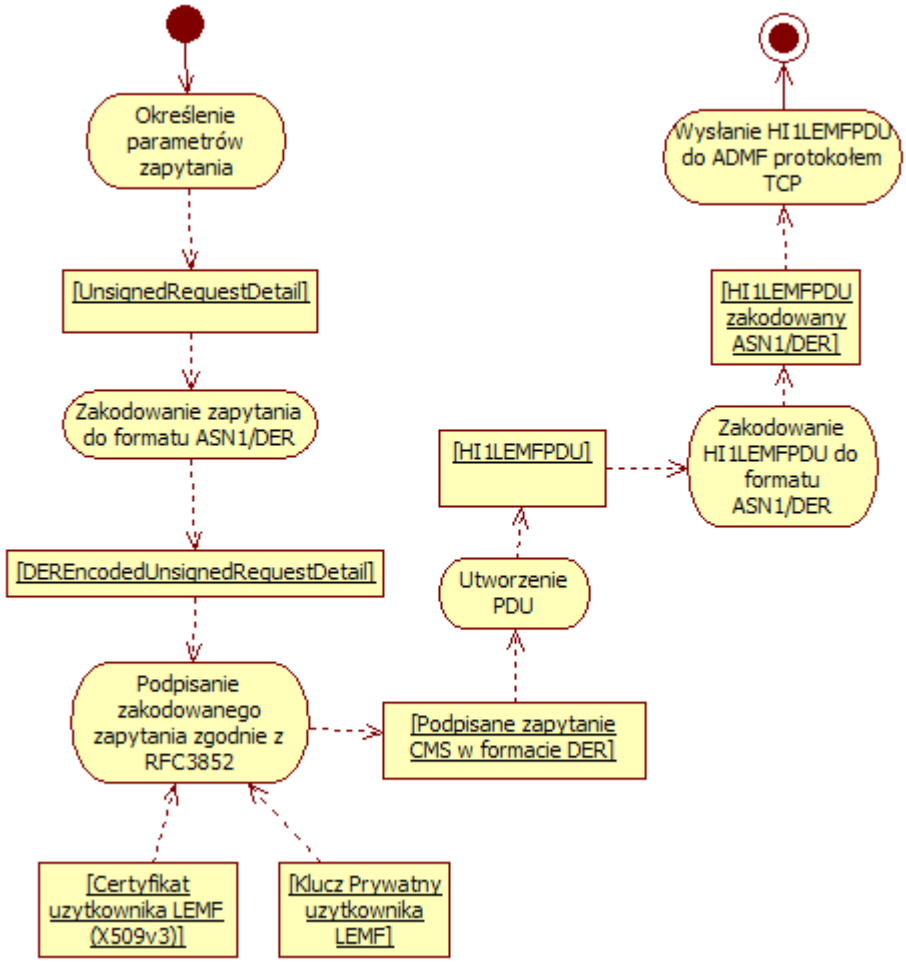

Rys. 2. Tworzenie podpisanego zapytania

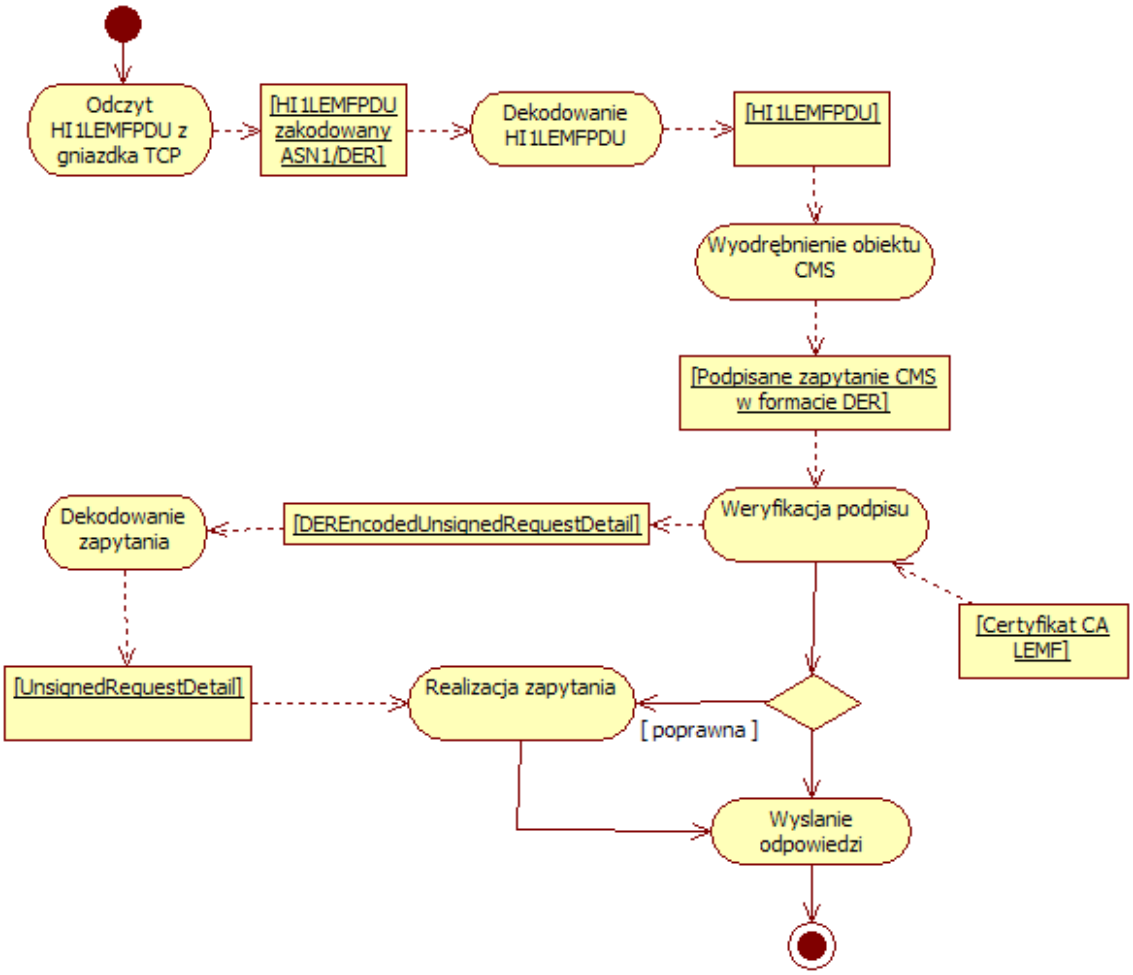

Rys. 3. Weryfikacja podpisanego zapytania

2.2.12. Uwagi:

a) CMS (Cryptographic Message Syntax 2004): format binarny dokumentu z podpisem (z użyciem kodowania DER) stanowi podzbiór CMS. Dokładna specyfikacja przedstawiona jest w dokumencie IETF RFC 3852.

b) identyfikator obiektu OID definiujący standard w notacji ASN.1:

```
OBJECT IDENTIFIER ::= { iso(1) member-body(2) us(840) rsadsi(113549) pkcs(1) pkcs-9(9) smime(16) modules(0) cms-2004(24) }
```

c) UnsignedRequestDetail:
Struktura opisująca szczegóły zapytania aktywacji, modyfikacji i deaktywacji dedykacji. Po zakodowaniu do postaci DER jest podpisywana zgodnie ze specyfikacją przedstawioną w dokumencie IETF RFC 2315. Struktura UnsignedRequestDetail przedstawiona jest na rys. 6.

d) Service:

Obiekt reprezentujący usługi świadczone przez operatora.

e) monitorowane są następujące usługi:

- CS Circuit Switched (Mobile),
- PS PacketSwitched,
- InternetAccess,
- InternetTelephony,
- CS Circuit Switched (Fixed).

2.3. Protokół HI1ADMFOperations

2.3.1 Operacje wykonywane przez ADMF:

a) Alarmy,

b) Notyfikacje.

2.3.2 Wiadomości są podzielone na dwie grupy, zgodnie ze schematem przedstawionym na rys. 4:

a) InfoIndicator – definiujące alarmy i notyfikacje wysyłane przez ADMF,

b) Acknowledge – potwierdzenia otrzymania wiadomości przez ADMF.

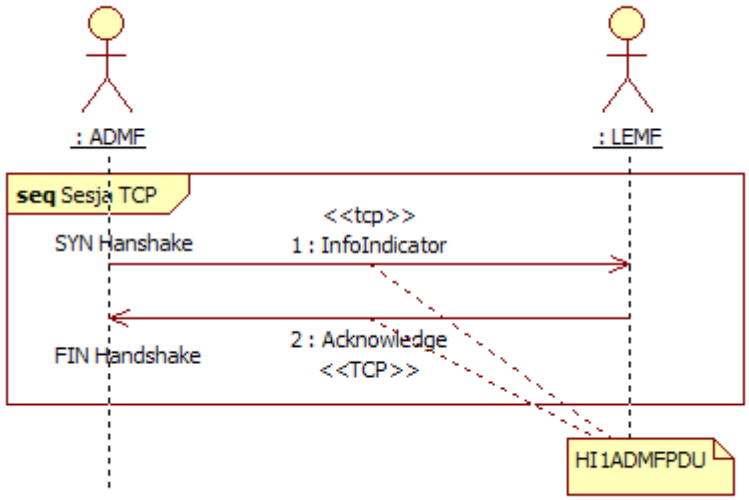

Rys. 4. Schemat operacji

2.3.3 Dopuszczalne są następujące interakcje pomiędzy ADMF a LEMF:

Wiadomość ADMF	Odpowiedź LEMF
HelloRequest	GeneralRespond
AlarmIndicator	GeneralRespond
NotificationIndicator	GeneralRespond

2.3.4 Uwagi:

a) wyróżnia się dwa typy wiadomości wysyłanych przez ADMF: alarmy i notyfikacje,

b) każda wysłana wiadomość (InfoIndicator) jest potwierdzana przez LEMF (Acknowledge),

c) potwierdzenie jest realizowane w czasie 5 sekund,

d) alarmy posiadają dwa stany: włączony, wyłączony (pole status),

e) wiadomość wyłączająca alarm może zawierać tylko jego identyfikator (identity).

3. HI1LEMFPDU

3.1 Struktura HI1LEMFPDU

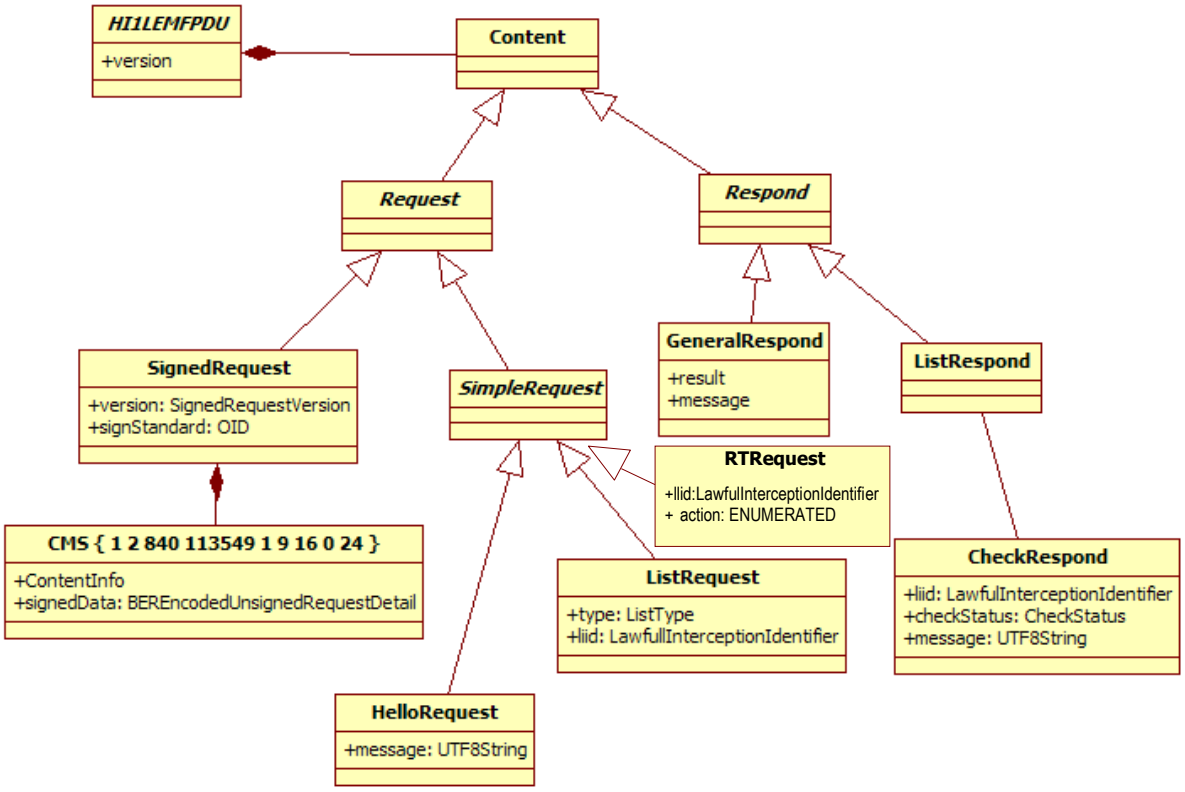

Rys. 5. Struktura HI1LEMFPDU

3.2 Specyfikacja ASN.1 dla HI1LEMFPDU

```
HI1LEMFOperations DEFINITIONS AUTOMATIC TAGS ::=
BEGIN
IMPORTS
  LawfulInterceptionIdentifier,
  TimeStamp
FROM
```

```
  UnsignedRequestDetail;

HI1LEMFPDU ::= SEQUENCE
{
  version [0] Version,
  content [1] Content,
  operator [2] UTF8String OPTIONAL,
  ...
}

Version ::= ENUMERATED
{
  version1 (1),
  ...
}

Content ::= CHOICE
{
  request [1] Request,
  respond [2] Respond,
  ...
}

SignedRequest ::= SEQUENCE
{
  version [1] SignedRequestVersion,
  signStandard [2] OBJECT IDENTIFIER,
  -- CryptographicMessageSyntax2004 { iso(1) member-body(2)
us(840) rsadsi(113549) pkcs(1) pkcs-9(9) smime(16) modules(0)
cms-2004(24)
  cmsDERSignedRequest    [3] OCTET STRING,
  -- cmsDERSignedRequest [3] ANY DEFINED BY signStandard
  ...
}
```

```
Request ::= CHOICE
{
  simpleRequest [1] SimpleRequest,
  signedRequest [2] SignedRequest,
  ...
}

SimpleRequest ::= CHOICE
{
  helloRequest [1] HelloRequest,
  listRequest [2] ListRequest,
  rtRequest [3] RTRequest, -- Żądanie włączenia lub
wyłączenia trybu online (dotyczą tylko obserwacji
rozpoczętych) dla obserwacji aktywnych
  ...
}
RTRequest ::= SEQUENCE
{
  liid [1] LawfulInterceptionIdentifier,
  action [2] ENUMERATED
  {
    start(0), -- Włączenie odsłuchu online
    stop(1) -- Wyłączenie odsłuchu online
  },
}

SignedRequestVersion ::= ENUMERATED
{
  v1 (0),
  ...
}

HelloRequest ::= SEQUENCE
{
  message [1] UTF8String,
  ...
```

```
}

Respond ::= CHOICE
{
  generalRespond [1] GeneralRespond,
  listRespond [2] ListRespond,
  ...
}
```

```
GeneralRespond ::= SEQUENCE
{
  result [1] Result,
  message [2] UTF8String OPTIONAL,
  -- return Hello request message
  ...
}

Result ::= ENUMERATED
{
  ok (1),
  missing-parameter (2),
  unknown-parameter (3),
  unknown-parameter-value (4),
  incorrect-BER (5),
  badSignature (6),
  certificateExpired (7),
  unknownError (10),
  unsupportedService (11),
  ...
}

CheckRespond ::= SEQUENCE
{
  liid [1] LawfulInterceptionIdentifier,
  checkStatus [2] CheckStatus,
```

```
  message [3] UTF8String OPTIONAL,
  ...
}

CheckStatus ::= ENUMERATED
{
  notFound (0),
  waiting (1),  -- założone przez lemf, nie ma w cn (czeka na
zatwierdzenie lub )
  cnActivated (2), -- jest w cn
  unknown (3),
  deActivated (4), -- po deaktywowaniu w cn
  ...
}

ListRequest ::= SEQUENCE
{
  type [1] ListType,
  liid [2] LawfulInterceptionIdentifier OPTIONAL,
  ...
}

ListRespond ::= SET OF CheckRespond

ListType ::= ENUMERATED
{
  all (1),
  specific (2),
  ...
}

END
```

4. UnsignedRequestDetail

4.1. Struktura UnsignedRequestDetail

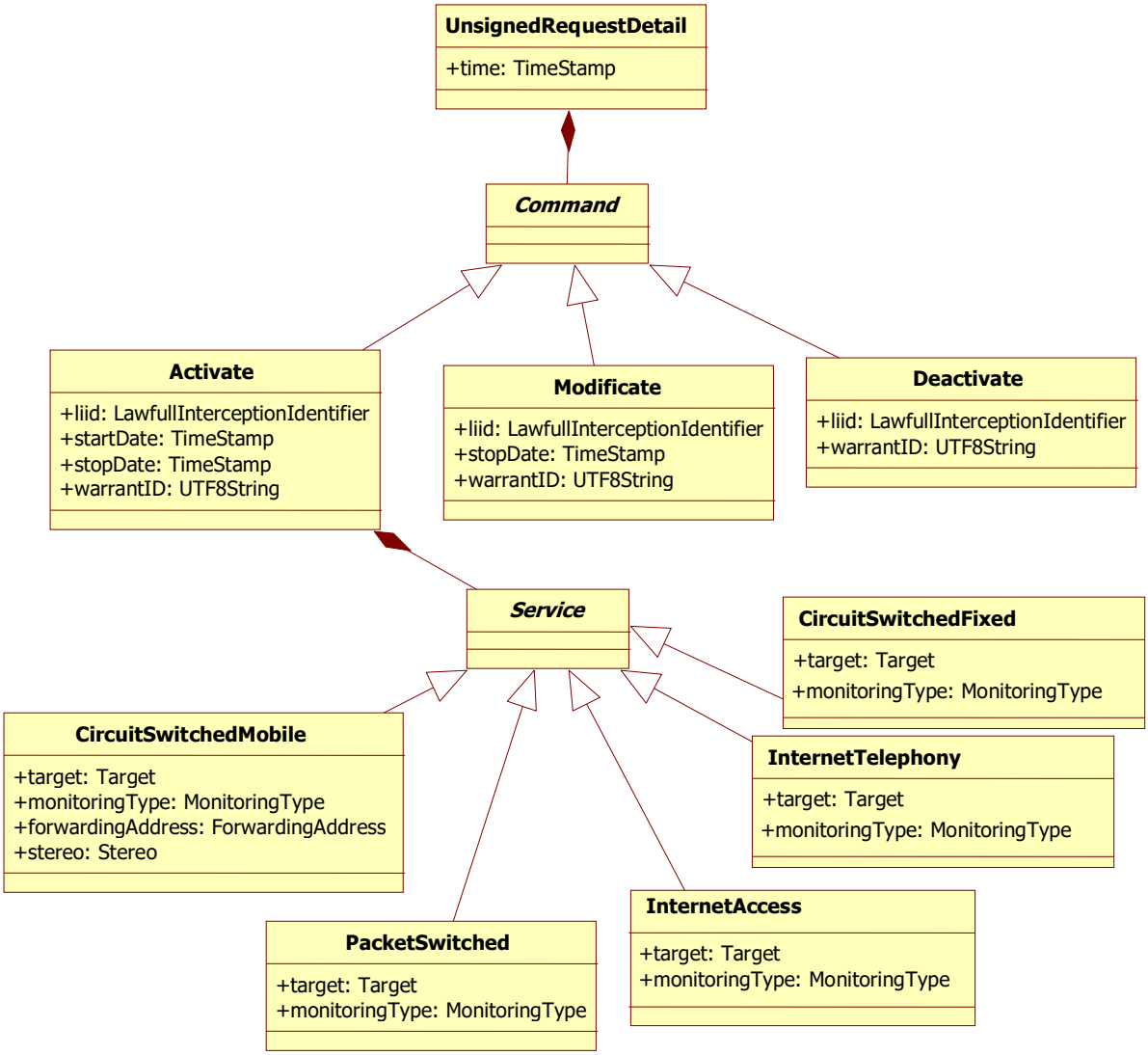

Rys. 6. Struktura UnsignedRequestDetail

4.2. Specyfikacja ASN.1 dla UnsignedRequestDetail

```
UnsignedRequestDetail DEFINITIONS AUTOMATIC TAGS ::=
BEGIN

UnsignedRequestDetail ::= SEQUENCE
{
```

```
  time [1] TimeStamp,
  command [2] Command,
  operator [2] UTF8String OPTIONAL,
  ...
}

Command ::= CHOICE
{
  activate [1] Activate,
  deactivate [2] Deactivate,
  modificate [3] Modificate,
  ...
}

Activate ::= SEQUENCE
{
  lawfulInterceptionIdentifier [1]
LawfulInterceptionIdentifier,
  startTimestamp [2] TimeStamp,
  stopTimestap [3] TimeStamp,
  service [4] Service,
  warrantID [5] UTF8String,
  ...
}

Modificate ::= SEQUENCE
{
  lawfulInterceptionIdentifier [1]
LawfulInterceptionIdentifier,
  stopTimestap [3] TimeStamp,
  warrantID [5] UTF8String,
  ...
}

Deactivate ::= SEQUENCE
{
```

```
  lawfulInterceptionIdentifier [1]
LawfulInterceptionIdentifier,
  warrantID [5] UTF8String OPTIONAL,
  ...
}

Service ::= CHOICE
{
  circuitSwitchedMobile [1] CircuitSwitchedMobile,
  packetSwitched [2] PacketSwitched,
  wifi [3] WIFI, -- not used
  xdsl [4] XDSL, -- not used
  internetAccess [5] InternetAccess,
  internetTelephony [6] InternetTelephony,
  circuitSwitchedFixed [7] CircuitSwitchedFixed,
  generic [8] GenericService,
  ...
}

GenericService ::= SEQUENCE
{
  identityType [1] UTF8String (SIZE(1..20)),
  identityValue [2] UTF8String,
  service [3] UFT8String OPTIONAL,
  ...
}

CircuitSwitchedMobile ::= SEQUENCE
{
  target [1] Target,
  monitoringType [2] MonitoringType,
  onlineMonitoring [3] BOOLEAN,
  -- offline - wartość domyślna,
  -- online,
  forwardingAddress [4] ForwardingAddress,
  stereo [5] Stereo,
```

```
  ...
}

Stereo ::= ENUMERATED
{
  off (0),
  on (1)
}

PacketSwitched ::= SEQUENCE
{
  target [1] Target,
  monitoringType [2] MonitoringType,
  ...
}

WIFI ::= SEQUENCE
{
  target [1] Target,
  ...
}

XDSL ::= SEQUENCE
{
  target [1] Target,
  ...
}

InternetAccess::= SEQUENCE
{
  target [1] Target,
  monitoringType [2] MonitoringType,
  ...
}

InternetTelephony ::= SEQUENCE
```

```
{
  target [1] Target,
  monitoringType [2] MonitoringType,
  ...
}

CircuitSwitchedFixed ::= SEQUENCE
{
  target [1] Target,
  monitoringType [2] MonitoringType,
  ...
}

Target ::= CHOICE
{
  mSISDN [1] MSISDN, -- wykorzystywany również jako numer
abonenta ISDN/PSTN lub telefonii internetowej(o ile jest to
numer zgodny z E.164)
  iMSI [2] IMSI,
  iMEI [3] IMEI,
  login [4] Login,
  iPAddress [5] IPAddress,
  mAC [6] MAC,
  eSN [7] ESN,
  ...
}

MSISDN ::= OCTET STRING (SIZE (1..9))
IMSI ::= OCTET STRING (SIZE (3..8))
IMEI ::= OCTET STRING (SIZE (8))
Login ::= OCTET STRING (SIZE (1..120))
IPAddress ::= OCTET STRING (SIZE (4))
MAC ::= OCTET STRING (SIZE (6))
ESN ::= OCTET STRING (SIZE (8))

ForwardingAddress ::= SEQUENCE
```

```
{
  sipUrl [1] SIPURL,
  ...
}

SIPURL ::= UTF8String

MonitoringType ::= ENUMERATED
{
  iri (1),
  iriCC (2),
  ...
}

LawfulInterceptionIdentifier ::= OCTET STRING (SIZE (1..25))
-- It is recommended to use ASCII characters in " "0"…"9".
-- For subaddress option only "0"..."9" shall be used.
-- 17 znaków numerycznych ASCII
-- format: LEAID + TARGET(SEQ)
-- TARGET - (15 znaków) nadawany sekwencyjnie dla każdego
LEAID
-- LEAID -(2 znaki) 00 – LEMF operatora, 01 - ABW, 02 -
Policja, 03 - SKW, 04 - ZW, 05 - SG, 06 – MF, 07 - CBA

TimeStamp ::= CHOICE
{
  -- The minimum resolution required is one second.
  -- "Resolution" is the smallest incremental change that can
be measured for time and
  -- is expressed with a definite number of decimal digits or
bits.
  localTime [0] LocalTimeStamp,
  utcTime [1] UTCTime
}

LocalTimeStamp ::= SEQUENCE
{
```

```
  generalizedTime [0] GeneralizedTime,
  -- The minimum resolution required is one second.
  -- "Resolution" is the smallest incremental change that can
be measured for time and
  -- is expressed with a definite number of decimal digits or
bits.

  winterSummerIndication [1] ENUMERATED
  {
    notProvided(0),
    winterTime(1),
    summerTime(2)
  }
}
END
```

5. HI1ADMFPDU

5.1. Struktura HI1ADMFPDU

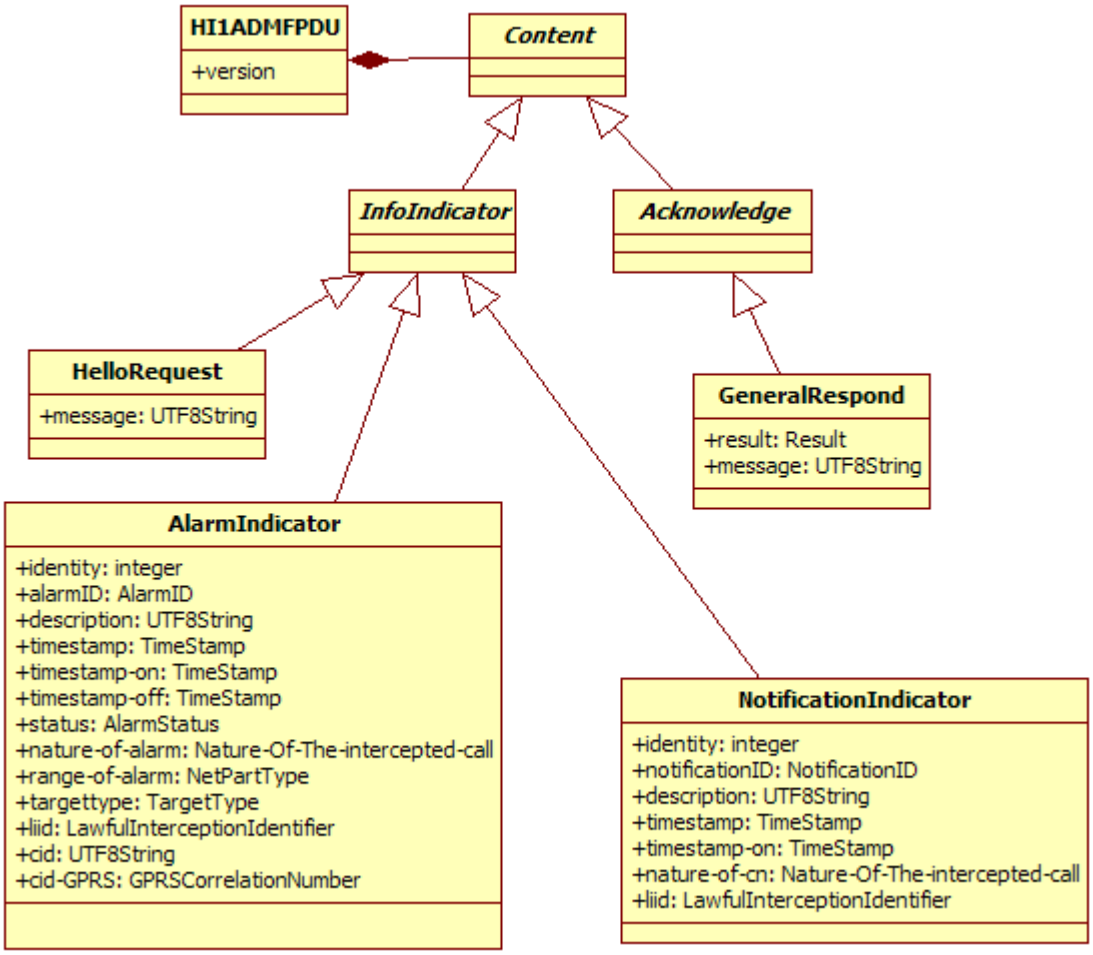

Rys. 7. Struktura HI1ADMFPDU

5.2. Specyfikacja ASN.1 dla HI1ADMFPDU

```
HI1ADMFOperations DEFINITIONS AUTOMATIC TAGS ::=
BEGIN

IMPORTS
  LawfulInterceptionIdentifier,
  TimeStamp
FROM
UnsignedRequestDetail;
HI1ADMFPDU ::= SEQUENCE
{
```

```
  version [0] Version,
  content [1] Content
  operator [2] UTF8String OPTIONAL,
}

Version ::= ENUMERATED
{
  version1 (1),
  ...
}

Content ::= CHOICE
{
  info [0] InfoIndicator,
  acknowledge  [1] Acknowledge,
  ...
}

InfoIndicator ::= CHOICE
{
  helloRequest [1] HelloRequest,
  alarm   [2] AlarmIndicator,
  notification [3] NotificationIndicator,
  ...
}

HelloRequest ::= SEQUENCE
{
  message [1] UTF8String,
  ...
}

AlarmIndicator ::= SEQUENCE
{
  identity [0] INTEGER,  -- numer pozwalający na jednoznaczną
identyfikację alarmu razem z timestamp-on
```

```
  alarmID [1] AlarmID,
  description  [2] UTF8String OPTIONAL,       -- dodatkowe
informacje, opis, kod błędu (np. z alarmu z MSC), tzw. powód
  timestamp    [3] TimeStamp,            -- czas wysłania
alarmu
  timestamp-on [4] TimeStamp OPTIONAL,      -- czas
wystąpienia alarmowanego zdarzenia
  timestamp-off [5] TimeStamp OPTIONAL,     -- czas
wystąpienia zdarzenia odwrotnego do zdarzenia alarmowanego
  status [6] AlarmStatus OPTIONAL,     -- powstanie/ustanie
alarmu
  -- podobne nature-Of-The-intercepted-call z HI2 (jeżeli błąd
globalny to wszystkie service)
  nature-of-alarm  [7] Nature-Of-The-intercepted-call
OPTIONAL,
  range-of-alarm [8] NetPartType OPTIONAL,   -- dotyczy całej
sieci CN czy tylko jej części (np.: tylko jeden GGSN, jedna
centrala)
  targettype [9] TargetType OPTIONAL,       -- dotyczy
konkretnego LIID lub konkretnej sesji albo wszystkich
obserwacji
  liid [10] LawfulInterceptionIdentifier OPTIONAL,
  cid     [11] UTF8String OPTIONAL,         -- z HI2 (chodzi o
wskazanie konkretnej rozmowy lub sesji)
  cid-GPRS [12] GPRSCorrelationNumber OPTIONAL,  -- z HI2
(chodzi o wskazanie konkretnej rozmowy lub sesji)
  ...
}


Nature-Of-The-intercepted-call ::= ENUMERATED
{
  -- Nature of the intercepted "call":
  gSM-ISDN-PSTN-circuit-call(0),
  -- the possible UUS content is sent through the HI2 or HI3
"data" interface
  -- the possible call content call is established through the
HI3 "circuit" interface
  gSM-SMS-Message(1),
  -- the SMS content is sent through the HI2 or HI3 "data"
interface
```

```
  uUS4-Messages(2),
  -- the UUS content is sent through the HI2 or HI3 "data"
interface
  tETRA-circuit-call(3),
  -- the possible call content call is established through the
HI3 "circuit" interface
  -- the possible data are sent through the HI3 "data"
interface
  teTRA-Packet-Data(4),
  -- the data are sent through the HI3 "data" interface
  gPRS-Packet-Data(5),
  -- the data are sent through the HI3 "data" interface
  uMTS-circuit-call(6),
  -- the possible call content call is established through the
HI3 "circuit" interface
  -- the possible data are sent through the HI3 "data"
interface
  wIFI (11), -- not used
  xDSL (12), -- not used
  internetAccess (13),
  internetTelephony (14),
    ...
}


NotificationIndicator ::= SEQUENCE
{
  identity [0] INTEGER,                -- numer pozwalający na
jednoznaczną identyfikację alarmu razem z timestamp-on
  notificationID [1] NotificationID,
  description  [2] UTF8String OPTIONAL,      -- dodatkowe
informacje, opis, kod błędu (np. z MSC), tzw. powód
  timestamp [3] TimeStamp,                   -- czas wysłania
powiadomienia
  timestampEvent [4] TimeStamp,              -- czas
wystąpienia zdarzenia, którego dotyczy powiadomienie
  liid [5] LawfulInterceptionIdentifier OPTIONAL,
  ...
}
```

```
AlarmID ::= ENUMERATED
{
  sm-buffer-overflow (0),                    -- bufory
wyjściowe w kierunku LEMF przepełnione => IRI i/lub CC tracone
(operator)
  lemf-hi3-online-delivery-failure (1),      -- problem z
monitoringiem online (LEMF)
  lemf-hi3-delivery-failure (2),         -- problem z
zapisywaniem danych HI3 (LEMF)
  lemf-hi2-delivery-failure (3),         -- problem z
zapisywaniem danych HI2 (LEMF)
  lemf-hi1-delivery-failure (4),         -- problem z
monitoringiem online (LEMF)
  sm-hi1-failure (5),              -- brak lub przeciążenie
komunikacji z CN na interfejsie HI1 (SM operatora)
  sm-hi2-failure (6),              -- brak lub przeciążenie
komunikacji z CN na interfejsie HI2 (SM operatora)
  sm-hi3-failure (7),              -- brak lub przeciążenie
komunikacji z CN na interfejsie HI3 (SM operatora)
  sm-hi3-online-failure (8),       -- brak lub przeciążenie
komunikacji z CN na interfejsie HI3 (SM operatora)
  major-system-failure (9),        -- poważne uszkodzenie SM =>
konieczne sprawdzenie spójności BD (SM operatora)
  -- zarządzanie obserwacjami prawidłowe, ale inne funkcje SM
mogą nie działać (np. część obserwacji stracona) (SM
operatora)
  minor-system-failure (10),
  cn-activation-error (11),        -- obserwacja nie założona w
CN a czas na nią (LIID obowiązkowy) (SM operatora)
  cn-deactivation-error (12),          -- obserwacja nie
usunięta z CN a czas na nią (LIID obowiązkowy) (SM operatora)
  major-cn-li-failure (13),        -- po stronie CN LI
całkowicie nie funkcjonowało, BD obserwacji odbudowane w CN
(SM operatora)
  minor-cn-li-failure (14),        -- po stronie CN pewne
funkcje LI nie działały (SM operatora)
  manual-system-failure (15),      -- informacja wprowadzana
ręcznie: uszkodzenie w CN lub SM (SM operatora)
  manual-system-maintenance (20), -- informacja wprowadzana
ręcznie o pracach planowych w systemie SM operatora (SM
operatora)
```

```
  ...
}

AlarmStatus ::= ENUMERATED
{
  off     (0),
  on (1),
  ...
}

NetPartType ::= ENUMERATED
{
  whole (1),
  part (2),
  ...
}

TargetType ::= ENUMERATED
{
  all (1),
  specific (2),
  ...
}

NotificationID ::= ENUMERATED
{
  target-activated (0),
  target-deactivated (1),
  target-modificated (2),
  ...
}

Acknowledge ::= CHOICE
{
  respond [0] GeneralRespond,
  ...
```

```
}

GeneralRespond ::= SEQUENCE
{
  result  [1] Result,
  message [2] UTF8String OPTIONAL,
  ...
}

Result ::= ENUMERATED
{
  ok (1),
  missing-parameter (2),
  unknown-parameter (3),
  unknown-parameter-value (4),
  incorrect-BER (5),
  badSignature (6),
  certificateExpired (7),
  unknownError (10),
  ...
}

GPRSCorrelationNumber ::= OCTET STRING (SIZE(8..20))

END
```

VII. Format parametru ExtendedPartyIdentity

```
PartyInformation ::= SEQUENCE
{
  ...
  partyExtendedIdentity [PRIVATE 1] PartyExtendedIdentity
OPTIONAL,
  ...
}
```

```
PartyExtendedIdentity ::= SEQUENCE
{
  subscriptionType [1] ENUMERATED
  {
    postpaid (0),
    prepaid  (1),
    ...
  } OPTIONAL,

  activationDate [2] TimeStamp OPTIONAL,
  deactivationDate [3] TimeStamp OPTIONAL,
  subscriber [4] Subscriber OPTIONAL,
  postalAddress [5] PostalAddress OPTIONAL,
  mailAddress [6] MailAddress OPTIONAL,
  ...
}

Subscriber ::= CHOICE
{
  company [1] Company,
  person [2] Person,
  ...
}

Company ::= SEQUENCE
{
  name [0] UTF8String,
  regon  [1] OCTET STRING (SIZE (5)) OPTIONAL,
  -- BCD coded 9 digits
  -- F digit not used
  ...
}

Person ::= SEQUENCE
{
  firstName [0] UTF8String,
```

```
  surname [1] UTF8String,
  pesel   [2] OCTET STRING (SIZE (6)) OPTIONAL,
  -- BCD coded 11 digits
  -- F digit not used
  passportNumber [3] OCTET STRING (SIZE (7..14)) OPTIONAL,
  -- ASCII coded
  ...
}

PostalAddress ::= SEQUENCE
{
  street [1] UTF8String OPTIONAL,
  buildingNumber [2] OCTET STRING (SIZE (1..10)) OPTIONAL,
  -- ASCII coded: 10 char
  apartmentNumber [3] OCTET STRING (SIZE (1..10))
OPTIONAL,
  -- ASCII coded: 10 char
  postcode [4] OCTET STRING (SIZE (1..8)) OPTIONAL,
  city [5] UTF8String OPTIONAL,
  country [6] UTF8String OPTIONAL
}
```

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia jest wykonaniem upoważnienia zawartego w art. 46 ust. 2 ustawy z dnia …… – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …..), zwanej dalej „ustawą”.

Powyższe upoważnienie ustawowe zobowiązuje Radę Ministrów do określenia wymagań technicznych i eksploatacyjnych dla interfejsów, o których mowa w art. 43 ust. 5 ustawy, umożliwiających wykonywanie zadań i obowiązków na rzecz bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. art. 43 ust. 1 pkt 1 lub w art. 45 ust. 1 ustawy. Zagadnienia objęte zakresem regulacji projektowanego rozporządzenia mają zostać unormowane z zastosowaniem zasady minimalizacji nakładów przedsiębiorcy telekomunikacyjnego i uprawnionych podmiotów.

Projekt jest kontynuacją rozporządzenia stanowiącego wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 182 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne.

Zgodnie z art. 43 ust. 5 ustawy zastosowanie rozwiązania technicznego opartego o interfejs, jest tylko jedną z możliwości wykonywania przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych zadań i obowiązków na rzecz bezpieczeństwa państwa. Nie jest natomiast obligatoryjnym wymogiem ustawodawcy.

Zastosowanie interfejsu powinno wynikać z zasady minimalizacji nakładów przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, podmiotów uprawnionych i mieć miejsce tylko w tym przypadku, kiedy przyniesie to obu zainteresowanym stronom wymierne korzyści. Ewentualny wybór przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego tej metody realizacji jego ustawowych obowiązków jest więc uzależniony nie tylko od jego chęci, ale także od wyrażenia zgody przez uprawnione podmioty.

W chwili obecnej standardy dla realizacji interfejsów są regulowane na podstawie rozporządzenia wydanego na podstawie upoważnienia zwartego w art. 182 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne. Ponowne unormowanie prawne przedmiotowej kwestii, wynikające z nowej ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej, jest konieczne dla zapewnienia odpowiednim służbom, właściwych warunków dla realizacji ich zadań związanych z pracą operacyjną. Zakres regulacji nie ulega zmianie; dostosowana została jedynie nomenklatura używana w ww. ustawie.

Zastosowanie interfejsów zmierza do stopniowego wprowadzenia elektronicznego dostępu do danych telekomunikacyjnych będących w posiadaniu przedsiębiorcy telekomunikacyjnego. Z uwagi na fakt, że dane te będą niejednokrotnie obejmować tysiące pojedynczych rekordów, konieczne jest aby dane te przekazywane były w postaci elektronicznej. Postać elektroniczna przekazywanych danych niesie ze sobą wiele korzyści. Są to między innymi: łatwość archiwizacji danych, łatwe przeszukiwanie i analiza danych (z wykorzystaniem systemów informatycznych), łatwość przesyłania danych. Dlatego istnieje konieczność wskazania jednolitego dla wszystkich przedsiębiorców telekomunikacyjnych formatu danych, który mógłby być wykorzystywany do tego celu. Dodatkowo powinny istnieć ogólnodostępne narzędzia umożliwiające konwersje przesyłanych przez operatora danych do wymaganego formatu oraz pozwalające na tworzenie uprawnionym podmiotom aplikacji analizujących dane otrzymane w tym formacie. Formatem spełniającym powyższe wymagania jest ASN.1. Jest on wspierany przez wiele systemów baz danych oraz istnieje wiele komercyjnych i darmowych narzędzi do jego generowania, weryfikowania i analizy. Dokumenty ASN.1 pozwalają także na szybkie zweryfikowanie ich poprawności. Rozwiązanie to wymusza na przedsiębiorcach telekomunikacyjnych digitalizację wszystkich posiadanych danych, co biorąc pod uwagę charakter wykonywanej działalności, nie powinno za sobą nieść nadmiernych kosztów ani powodować trudności technicznych.

Przy konstruowaniu projektu rozporządzenia przyjęto generalną zasadę odwołań do istniejących międzynarodowych zaleceń oraz dokumentów normalizacyjnych, głównie Europejskiego Instytutu Norm Telekomunikacyjnych ETSI. Uwzględniono również – celem minimalizacji kosztów – uwarunkowania istniejące w Polsce, w tym cechy charakterystyczne krajowych rozwiązań interfejsów. W przypadku, gdy rozwiązania krajowe wymagają specyficznego podejścia, dokonano szczegółowego wskazania wymagań technicznych. W sytuacji, gdy normy międzynarodowe nie odnoszą się do konkretnego rozwiązania oraz w Polsce jeszcze go nie wykorzystywano (np. w przypadku przechwytywania strumieni wideo), zaproponowano stosowne zapisy.

Wymagania techniczne i eksploatacyjne dla interfejsów zostały określone w załącznikach do projektowanego rozporządzenia. Proponowane rozwiązania mają na celu umożliwienie uprawnionym podmiotom, o których mowa w art. 43 ust. 1 ustawy, dostępu do: komunikatów elektronicznych w zakresie świadczonych usług telekomunikacyjnych, nadawanych lub odbieranych przez użytkownika końcowego lub telekomunikacyjne urządzenie końcowe oraz posiadanych przez przedsiębiorcę danych związanych z tymi komunikatami elektronicznymi oraz dostępu do zatrzymywanych danych, które są generowane lub przetwarzane w sieci telekomunikacyjnej.

Szczególnego wyjaśnienia wymaga odwołanie się w definicji obiektu monitorowanego do zarządzeń odpowiednich organów uprawnionych podmiotów wydanych na podstawie odrębnych przepisów. Przepisy takie zawierają ustawy kompetencyjne dotyczące poszczególnych uprawnionych podmiotów.

Zgodnie z tymi przepisami, w przypadkach niecierpiących zwłoki, jeżeli mogłoby to spowodować utratę informacji lub zatarcie albo zniszczenie dowodów przestępstwa, odpowiedni organ uprawnionego podmiotu może zarządzić, po uzyskaniu pisemnej zgody prokuratora, kontrolę operacyjną, zwracając się jednocześnie do właściwego sądu, z wnioskiem o wydanie postanowienia w tej sprawie.

Projektowane rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Przedmiotowy projekt będzie notyfikowany zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach dotyczących sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych. W procesie notyfikacji nie zostały zgłoszone do projektu żadne komentarze ani opinie szczegółowe.

Nie zachodzi konieczność przedstawienia projektu rozporządzenia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu.

Projekt rozporządzenia nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie będzie mieć wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

W celu wykonania obowiązku wynikającego z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny” oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw informatyzacji.

Nazwa projektu Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie wymagań technicznych i eksploatacyjnych dla interfejsów **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Cyfryzacji Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Finansów, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Michał Gramatyka – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Cyfryzacji **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Agnieszka Chruszcz –Agnieszka.Chruszcz@cyfra.gov.pl	**Data sporządzenia** 11.04.2024 r. **Źródło:** art. 46 ust. 2 ustawy z dnia …….. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …) **Nr w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów – UC7**

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia określa wymagania techniczne i eksploatacyjne dla interfejsów, o których mowa w art. 43 ust. 5 ustawy, umożliwiających wykonywanie przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych zadań i obowiązków na rzecz bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa państwa i porządku publicznego.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Zastosowanie rozwiązania technicznego opartego o interfejs, jest tylko jedną z możliwości wykonywania przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych zadań i obowiązków na rzecz bezpieczeństwa państwa. Nie jest natomiast obligatoryjnym wymogiem ustawodawcy.

Zastosowanie interfejsu powinno wynikać z zasady minimalizacji nakładów przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, podmiotów uprawnionych i mieć miejsce tylko w tym przypadku, kiedy przyniesie to obu zainteresowanym stronom wymierne korzyści. Ewentualny wybór przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego tej metody realizacji jego ustawowych obowiązków jest więc uzależniony nie tylko od jego chęci, ale także od wyrażenia zgody przez uprawnione podmioty.

Interfejsy zapewniają uprawnionym podmiotom dostęp do: komunikatów elektronicznych, nadawanych lub odbieranych przez użytkownika końcowego lub telekomunikacyjne urządzenie końcowe oraz posiadanych przez przedsiębiorcę danych związanych z komunikatami elektronicznymi związanymi ze świadczoną usługą telekomunikacyjną oraz dostępu do zatrzymywanych danych, które są generowane lub przetwarzane w sieci telekomunikacyjnej. Zastosowanie interfejsów zmierza do stopniowego wprowadzenia elektronicznego dostępu do danych telekomunikacyjnych będących w posiadaniu przedsiębiorcy telekomunikacyjnego.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Regulacja dotyczy bezpieczeństwa państwa. Odstąpiono zatem od analizy porównawczej z innymi państwami.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
przedsiębiorcy telekomunikacyjnego wpisani do rejestru	w zależności od liczby przedsiębiorców	Nie dotyczy	Wprowadzenie dostępu do danych telekomunikacyjnych będących w posiadaniu

prowadzonego przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej	chcących stosować interfejsy		przedsiębiorcy telekomunikacyjnego.
Podmioty uprawnione: Policja, Biuro Nadzoru Wewnętrznego, Straż Graniczna, Służba Ochrony Państwa, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służba Kontrwywiadu Wojskowego, Żandarmeria Wojskowa, Centralne Biuro Antykorupcyjne i Krajowa Administracja Skarbowa.	9	Nie dotyczy	Możliwość korzystania z dostępu do danych telekomunikacyjnych będących w posiadaniu przedsiębiorcy telekomunikacyjnego.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projektowane rozporządzenie zostanie udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny" oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Cyfryzacji.

Projekt będzie poddany opiniowaniu i konsultacjom publicznym.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wydatki ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Źródła finansowania	-

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wydanie przedmiotowego rozporządzenia jest kontynuacją regulacji istniejących rozwiązań technicznych.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	-

W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	ograniczenie procedur i formalności
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	ułatwienie rozpoczęcia i prowadzenia działalności, ograniczenie procedur i zbędnych formalności
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projekt rozporządzenia nie ma wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych, a także na obywateli i gospodarstwa domowe.
Niemierzalne		-

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Efektem będzie usprawnienie wobec przedsiębiorców telekomunikacyjnych procedur i ograniczenie formalności.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: -	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: -

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
Komentarz: Umożliwienie elektronicznego dostępu do danych telekomunikacyjnego będących w posiadaniu przedsiębiorcy telekomunikacyjnych.	

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☒ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Informatyzacja obowiązujących formularzy skróci czas ich wypełniania oraz znacznie przyspieszy procedurę współpracy z ministrem właściwym do spraw informatyzacji w sytuacjach szczególnych zagrożeń.	

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie dotyczy.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak załączników.

Projekt

ROZPORZĄDZENIE
PREZESA RADY MINISTRÓW

z dnia

w sprawie szczegółowego trybu przekazywania danych w przypadku zaprzestania działalności przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego albo ogłoszenia jego upadłości, oraz ich udostępniania

Na podstawie art. 48 ust. 5 ustawy z dnia ……. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …….) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowy tryb:

1) przekazywania przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwanemu dalej „Prezesem UKE", danych objętych obowiązkiem, o którym mowa w art. 48 ust. 1 ustawy, zwanych dalej „danymi", w przypadku zaprzestania działalności przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego w sytuacji, o której mowa w art. 48 ust. 2 pkt 1 ustawy, albo ogłoszenia jego upadłości, zwanego dalej „zaprzestającym działalność albo upadłym";
2) udostępniania przez Prezesa UKE danych podmiotom, o których mowa w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy, zwanymi dalej „podmiotami".

§ 2. 1. Z czynności przekazania danych sporządza się protokół, w którym zamieszcza się:

1) oznaczenie zaprzestającego działalność albo upadłego, w szczególności jego firmę lub nazwę, siedzibę, adres i numer z rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych;
2) imię, nazwisko i stanowisko służbowe osoby przekazującej dane oraz oznaczenie dokumentu upoważniającego tę osobę do przekazania danych;
3) imię, nazwisko i stanowisko służbowe osoby przyjmującej dane oraz oznaczenie dokumentu upoważniającego tę osobę do reprezentowania Prezesa UKE;
4) wskazanie liczby i pojemności informatycznych nośników danych, na których przekazywane są dane, z podaniem liczby i wielkości plików zawartych na tych nośnikach;
5) nazwę i określenie wersji zastosowanego formatu zapisu danych oraz nazwę i określenie wersji oprogramowania oraz rodzaju urządzeń informatycznych, umożliwiających odczyt przekazywanych danych;

6) szczegółowy opis zastosowanych nazw, skrótów, kodów i struktury przekazywanych danych pozwalający na jednoznaczne interpretowanie tych danych;
7) opis zabezpieczeń i wykaz zastosowanych haseł lub kodów dostępu – w przypadku zastosowania zabezpieczeń dostępu do przekazywanych danych.

2. W przypadku zastosowania przez zaprzestającego działalność albo upadłego specjalistycznych programów informatycznych do przetwarzania danych, przed przekazaniem Prezesowi UKE danych, zaprzestający działalność albo upadły dokonuje ich konwersji do formatu, o którym mowa w art 48 ust. 3 ustawy.

3. Protokół podpisuje osoba upoważniona do przekazania danych oraz osoba reprezentująca Prezesa UKE, która przyjmuje dane.

4. Przed podpisaniem protokołu osoba reprezentująca Prezesa UKE dokonuje sprawdzenia zawartości informatycznego nośnika danych, na którym przekazywane są dane.

5. Protokół, o którym mowa w ust. 1, sporządza się w dwóch egzemplarzach, po jednym dla zaprzestającego działalność albo upadłego oraz Prezesa UKE.

§ 3. 1. Na pisemne żądanie podmiotu, niezależnie od zakresu żądanych danych, Prezes UKE przekazuje temu podmiotowi wszystkie dane przekazane, zgodnie z art. 48 ust. 3 ustawy, przez zaprzestającego działalność albo upadłego.

2. Z czynności udostępniania danych sporządza się protokół zawierający:

1) datę i miejsce sporządzenia notatki oraz sygnaturę sprawy;
2) informacje dotyczące podstawy udostępnienia danych;
3) oznaczenie zaprzestającego działalność albo upadłego, którego dane są udostępniane, w szczególności jego firmę lub nazwę, siedzibę, adres i numer z rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych;
4) określenie zakresu danych, które udostępniono;
5) imię, nazwisko i stanowisko służbowe osoby udostępniającej dane oraz oznaczenie dokumentu upoważniającego tę osobę do reprezentowania Prezesa UKE;
6) imię, nazwisko i stanowisko służbowe osoby przyjmującej dane oraz oznaczenie dokumentu upoważniającego do przyjęcia udostępnionych danych;
7) wskazanie liczby i pojemności informatycznych nośników danych, na których udostępniane są dane, z podaniem liczby i wielkości plików zawartych na tych nośnikach;
8) nazwę i określenie wersji zastosowanego formatu zapisu danych oraz nazwę i określenie wersji oprogramowania oraz rodzaju urządzeń informatycznych, umożliwiających odczyt udostępnionych danych;

9) szczegółowy opis zastosowanych nazw, skrótów, kodów i struktury przekazywanych danych pozwalający na jednoznaczne interpretowanie tych danych;

10) opis zabezpieczeń i wykaz zastosowanych haseł lub kodów dostępu – w przypadku zastosowania zabezpieczeń dostępu do udostępnianych danych.

3. Protokół podpisuje osoba reprezentująca Prezesa UKE, która udostępnia dane oraz osoba reprezentująca podmiot upoważniona do przyjęcia udostępnionych danych.

4. Protokół, o którym mowa w ust. 1, sporządza się w dwóch egzemplarzach, po jednym dla Prezesa UKE oraz podmiotu.

5. Do udostępniania podmiotom danych przez Prezesa UKE stosuje się odpowiednio przepisy art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.[1)]

PREZES RADY MINISTRÓW

1) Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 marca 2010 r. w sprawie sposobu przekazywania i udostępniania danych w przypadku ogłoszenia upadłości operatora publicznej sieci telekomunikacyjnej lub dostawcy publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych (Dz. U. poz. 281), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 102 pkt 22 ustawy z dnia …. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …..).

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie szczegółowego trybu przekazywania danych w przypadku zaprzestania działalności przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego albo ogłoszenia jego upadłości oraz ich udostępniania, stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 48 ust. 5 ustawy z dnia ……. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ……), zwanej dalej „ustawą”.

Projekt jest kontynuacją rozporządzenia stanowiącego wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 180a ust. 4 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne, z rozszerzeniem regulacji o przedsiębiorców zaprzestających działalności telekomunikacyjnej, w przypadku, gdy żaden inny przedsiębiorca nie przejmuje danych użytkowników przedsiębiorcy telekomunikacyjnego zaprzestającego działalności.

Przepisy określają tryb przekazywania danych oraz dodatkowe informacje, które powinny być przekazane wraz z danymi w celu umożliwienia odczytywania przekazywanych danych. Rozporządzenie określa także sposób dokumentowania procesu przekazywania danych.

Rozporządzenie określa również sposób udostępniania danych telekomunikacyjnych przez Prezesa UKE podmiotom, o których mowa w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy. W tym przypadku również określono formę przekazywania danych oraz sposób dokumentowania przypadków udostępniania danych w formie protokołu.

Projektowane rozporządzenie nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych .

Nie zachodzi konieczność przedstawienia projektu rozporządzenia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu.

Projekt rozporządzenia nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie będzie mieć wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

W celu wykonania obowiązku wynikającego z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny” oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw informatyzacji.

Nazwa projektu Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów w sprawie szczegółowego trybu przekazywania danych w przypadku zaprzestania działalności przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego albo ogłoszenia jego upadłości, oraz ich udostępniania **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Cyfryzacji Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Sprawiedliwości, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Finansów **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Michał Gramatyka – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Cyfryzacji **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Agnieszka Chruszcz – Agnieszka.Chruszcz@cyfra.gov.pl	**Data sporządzenia** 11.04.2024 r. **Źródło:** Na podstawie art. 48 ust. 5 ustawy z dnia ……. r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ….) **Nr w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów - UC7**

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Przepisy projektu rozporządzenia regulują szczegółowy tryb przekazywania Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwanego dalej „Prezesem UKE" danych telekomunikacyjnych zgromadzonych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego - w przypadku zaprzestania przez niego działalności telekomunikacyjnej albo ogłoszenia jego upadłości, a także udostępniania tych danych uprawnionym podmiotom przez Prezesa UKE.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rozporządzenie określają szczegółowy tryb przekazywania danych oraz dodatkowe informacje, które powinny być przekazane wraz z danymi w celu umożliwienia odczytywania przekazywanych danych. Określa także sposób dokumentowania procedury przekazywania danych. Rozporządzenie określa również szczegółowy tryb udostępniania danych telekomunikacyjnych przez Prezesa UKE podmiotom, o których mowa w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej. W tym przypadku również określono formę przekazywania danych oraz sposób dokumentowania przypadków udostępniania danych.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Projekt jest kontynuacją rozporządzenia stanowiącego wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 180a ust. 4 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Przedsiębiorcy telekomunikacyjni, którzy zaprzestają działalności telekomunikacyjnej, lecz nie mają możliwości przekazania danych innemu przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, albo po ogłoszeniu ich upadłości.	nieokreślona (uzależniona od liczby przedsiębiorców, którzy kończą działalność telekomunikacyjną)	Nie dotyczy	obowiązek przekazania posiadanych danych telekomunikacyjnych zatrzymywanych w ramach retencji danych.
Prezes UKE	1	Ustawa – Prawo komunikacji elektronicznej	Obowiązek przyjęcia i przechowywania danych.

Podmioty, o których mowa w art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy (uprawnione podmioty oraz sąd i prokurator)	9 + sądy i prokuratorzy	Ustawa - Prawo komunikacji elektronicznej, rejestr sądów i prokuratorów	Możliwość wykorzystania archiwalnych danych zatrzymywanych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, który zakończył działalność.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projektowane rozporządzenie zostanie udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny" oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Cyfryzacji.

W ramach konsultacji publicznych projekt zostanie przedstawiony do zaopiniowania branżowym izbom zrzeszającym przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Projekt zostanie przekazany również do zaopiniowania związkom zawodowym i organizacjom pracodawców, z 30-dniowym terminem na zgłaszanie uwag.

Wyniki konsultacji publicznych i opiniowania zostaną omówione po ich zakończeniu.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wydatki ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Źródła finansowania	-
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie rozporządzenia spowoduje utrzymanie wydatków budżetowych Prezesa UKE na zapewnienie warunków organizacyjnych i technicznych dla przyjmowania, bezpiecznego przechowywania oraz udostępniania danych telekomunikacyjnych uprawnionym podmiotom oraz sądowi i prokuratorowi.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	-
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	ograniczenie procedur i formalności						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projekt ustawy nie ma wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych, a także na obywateli i gospodarstwa domowe.						
Niemierzalne		-						

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki i przedsiębiorczość.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: -	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: -
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☒ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu		
11.Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Wejście w życie rozporządzenia po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Nie dotyczy.		
13.Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		

Projekt

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA CYFRYZACJI[1)]

z dnia

w sprawie szczegółowego wykazu danych oraz rodzajów przedsiębiorców telekomunikacyjnych niepodlegających obowiązkowi ich zatrzymywania i przechowywania

Na podstawie art. 49 ust. 2 ustawy z dnia …… – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. …. poz. ….) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

1) szczegółowy wykaz danych niezbędnych do:

a) ustalenia zakończenia sieci, telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, użytkownika końcowego, inicjującego połączenie,

b) ustalenia zakończenia sieci, telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, użytkownika końcowego, do którego jest kierowane połączenie,

c) określenia daty i godziny połączenia oraz czasu jego trwania,

d) określenia rodzaju połączenia,

e) określenia lokalizacji telekomunikacyjnego urządzenia końcowego

f) określenia danych jednoznacznie identyfikujących użytkownika w sieci;

2) rodzaje przedsiębiorców telekomunikacyjnych niepodlegających obowiązkowi zatrzymywania i przechowywania danych, o których mowa w pkt 1.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

1) adres IP (Internet Protocol) – adres używany w sieci wykorzystującej protokół komunikacyjny IP;

2) adres MAC (Media Access Control) – sprzętowy adres karty sieciowej;

3) czas lokalny – czas urzędowy w rozumieniu ustawy z dnia 10 grudnia 2003 r. o czasie urzędowym na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r. poz. 144), podawany z dokładnością do 1 sekundy;

4) dostęp dial-up – sposób uzyskiwania dostępu do sieci Internet za pośrednictwem publicznej sieci telekomunikacyjnej, z wykorzystaniem modemu telefonicznego;

[1)] Minister Cyfryzacji kieruje działem administracji rządowej - informatyzacja, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Cyfryzacji (Dz. U. poz. 2720).

5) identyfikator MCC (Mobile Country Code) – wskaźnik (kod) kraju, w którym działa dana ruchoma publiczna sieć telekomunikacyjna;

6) identyfikator sieci MNC (Mobile Network Code) – identyfikator ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej na terytorium danego kraju;

7) identyfikator użytkownika – niepowtarzalny identyfikator nadany użytkownikowi końcowemu przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej, w związku ze świadczoną usługą dostępu do Internetu lub usługą komunikacji internetowej;

8) numer ESN (Electronic Serial Number) - indywidualny numer identyfikujący telekomunikacyjne urządzenie końcowe, używane w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej wykorzystującej technologię CDMA (Code Division Multiple Access);

9) numer IMEI (International Mobile Equipment Identity) – indywidualny międzynarodowy numer identyfikujący telekomunikacyjne urządzenie końcowe, używane w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej;

10) numer IMSI (International Mobile Subscriber Identity) – międzynarodowy numer przydzielony karcie identyfikującej użytkownika w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej;

11) numer MSISDN (Mobile Subscriber Integrated Services Digital Network) – numer przydzielony użytkownikowi końcowemu ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej;

12) port sieciowy – identyfikator usługi komunikacyjnej świadczonej w sieci informatycznej;

13) stacja BTS (Base Transceiver Station) – urządzenie umożliwiające połączenie telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, używanego w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej z częścią stałą tej sieci.

§ 3. Danymi niezbędnymi do ustalenia w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej:

1) zakończenia sieci, telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, użytkownika końcowego, inicjującego połączenie, są:

a) numer zakończenia stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej, z którego inicjowane jest połączenie,

b) imię i nazwisko albo nazwa oraz adres abonenta, któremu przydzielono numer określony w lit. a;

2) zakończenia sieci, telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, użytkownika końcowego, do którego jest kierowane połączenie, są:

a) numer zakończenia publicznej sieci telekomunikacyjnej użytkownika końcowego, do którego jest kierowane połączenie,

b) imię i nazwisko albo nazwa oraz adres użytkownika końcowego, do którego jest kierowane połączenie;

3) daty i godziny połączenia oraz czasu jego trwania są:

a) data i godzina nieudanej próby połączenia lub zestawienia i zakończenia połączenia, zgodnie z czasem lokalnym,

b) czas trwania połączenia z dokładnością do 1 sekundy;

4) rodzaju połączenia jest określenie wykorzystanej usługi;

5) lokalizacji telekomunikacyjnego urządzenia końcowego są:

a) adres lokalizacji telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, z którego inicjowano połączenie,

b) adres lokalizacji telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, do którego jest kierowane połączenie.

§ 4. Danymi niezbędnymi do ustalenia w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej:

1) zakończenia sieci, telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, użytkownika końcowego, inicjującego połączenie, są:

a) numer MSISDN użytkownika końcowego, inicjującego połączenie,

b) imię i nazwisko albo nazwa oraz adres użytkownika końcowego, inicjującego połączenie, jeżeli udostępnił te dane,

c) numer IMSI użytkownika końcowego, inicjującego połączenie,

d) pierwsze 14 cyfr numeru IMEI albo numer ESN telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, inicjującego połączenie,

e) data i godzina pierwszego zalogowania telekomunikacyjnego urządzenia końcowego do ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej, zgodnie z czasem lokalnym, oraz współrzędne geograficzne lokalizacji stacji BTS, poprzez którą dokonano tego zalogowania - w przypadku użytkownika usługi przedpłaconej;

2) zakończenia sieci, telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, użytkownika końcowego, do którego jest kierowane połączenie, są:

a) numer MSISDN użytkownika końcowego, do którego kierowane jest połączenie,

b) imię i nazwisko albo nazwa oraz adres użytkownika końcowego, do którego jest kierowane połączenie, jeżeli udostępnił te dane,

c) numer IMSI użytkownika końcowego, do którego jest kierowane połączenie,

d) pierwsze 14 cyfr numeru IMEI albo numer ESN telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, do którego kierowane jest połączenie,

e) data i godzina pierwszego zalogowania telekomunikacyjnego urządzenia końcowego do ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej, zgodnie z czasem lokalnym, oraz współrzędne geograficzne lokalizacji stacji BTS, poprzez którą dokonano tego zalogowania - w przypadku użytkownika usługi przedpłaconej;

3) daty i godziny połączenia oraz czasu jego trwania są:

a) data i godzina nieudanej próby połączenia lub zestawienia i zakończenia połączenia zgodnie z czasem lokalnym,

b) czas trwania połączenia z dokładnością do 1 sekundy;

4) rodzaju połączenia jest określenie wykorzystanej usługi;

5) lokalizacji telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, z którego inicjowano połączenie, są:

a) w przypadku telekomunikacyjnego urządzenia końcowego znajdującego się na terytorium Rzeczpospolitej Polskiej:

aa) w czasie inicjowania połączenia identyfikator anteny stacji BTS,

ab) w czasie, przez który zatrzymywane są dane odnośnie połączenia:

- współrzędne geograficzne stacji BTS, w obszarze której znajdowało się telekomunikacyjne urządzenie końcowe,

- azymut, wiązkę i zasięg roboczy anteny stacji BTS,

b) w przypadku telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, znajdującego się poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - identyfikator MCC i identyfikator sieci MNC, w której zainicjowano połączenie;

6) lokalizacji telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, do którego było kierowane połączenie, są:

a) w przypadku telekomunikacyjnego urządzenia końcowego znajdującego się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- w czasie rozpoczęcia odbioru połączenia identyfikator anteny stacji BTS,

- w czasie, przez który zatrzymywane są dane odnośnie połączenia:

- - współrzędne geograficzne stacji BTS, w obszarze której znajdowało się telekomunikacyjne urządzenie końcowe,

- - azymut, wiązkę i zasięg roboczy anteny stacji BTS,

b) w przypadku telekomunikacyjnego urządzenia końcowego znajdującego się poza granicami kraju - identyfikator MCC i identyfikator sieci MNC, do której zostało skierowane połączenie.

§ 5. Danymi niezbędnymi do ustalenia zakończenia sieci, telekomunikacyjnego urządzenia końcowego i użytkownika końcowego, do których jest kierowane połączenie, w przypadku usług polegających na przekierowaniu lub przełączaniu połączenia są dane, o których mowa w § 3 pkt 2 i w § 4 pkt 2 lit. a, c i d.

§ 6. Danymi niezbędnymi w przypadku usługi dostępu do Internetu, usługi poczty elektronicznej i usługi telefonii internetowej:

1) do ustalenia zakończenia sieci, telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, użytkownika końcowego, inicjującego połączenie, są:

a) identyfikator użytkownika,

b) numer przydzielony użytkownikowi końcowemu, korzystającemu z dostępu dial-up,

c) identyfikator użytkownika i numer przydzielony użytkownikowi końcowemu inicjującemu połączenie kierowane do publicznej sieci telekomunikacyjnej,

d) adres IP,

e) imię i nazwisko albo nazwa oraz adres użytkownika końcowego, któremu w czasie połączenia przypisano adres IP, a także identyfikator użytkownika lub przydzielony mu numer w telefonii internetowej,

f) identyfikator zakończenia sieci, w którym użytkownik końcowy uzyskał dostęp do Internetu, w szczególności identyfikator cyfrowej linii abonenckiej DSL (Digital Subscriber Line), numer wykorzystywanego portu sieciowego lub adres MAC urządzenia końcowego inicjującego połączenie;

2) do ustalenia daty i godziny połączenia oraz czasu jego trwania są:

a) data i godzina każdorazowego połączenia i rozłączenia z Internetem, zgodnie z czasem lokalnym, wraz z przydzielonymi dynamicznie lub statycznie adresami IP wykorzystywanymi w czasie trwania połączenia oraz identyfikatorem użytkownika,

b) data i godzina zalogowania i wylogowania z usługi poczty elektronicznej i telefonii internetowej, zgodnie z czasem lokalnym.

§ 7. Danymi niezbędnymi w przypadku usługi poczty elektronicznej i usługi telefonii internetowej do ustalenia:

1) zakończenia sieci, telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, użytkownika końcowego, do którego jest kierowane połączenie, są:

a) numer przydzielony użytkownikowi końcowemu, do którego jest kierowane połączenie w telefonii internetowej,

b) imię i nazwisko albo nazwa oraz adres zarejestrowanego użytkownika końcowego usługi poczty elektronicznej lub usługi telefonii internetowej, do którego jest kierowane połączenie, oraz identyfikator tego użytkownika;

2) rodzaju połączenia jest określenie wykorzystanej usługi, w tym numer wykorzystanego portu sieciowego.

§ 8. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej świadczący usługi komunikacji elektronicznej w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej, do których sieci jest podłączone telekomunikacyjne urządzenie końcowe użytkownika końcowego:

1) inicjującego połączenie - zatrzymuje i przechowuje dane, o których mowa w § 3 pkt 1, pkt 2 lit. a, pkt 3, pkt 4 oraz pkt 5 lit. a;

2) do którego jest kierowane połączenie - zatrzymuje i przechowuje dane, o których mowa w § 3

pkt 1 lit. a, pkt 2, pkt 3 oraz pkt 5 lit. b.

§ 9. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej świadczący usługi komunikacji elektronicznej w publicznej ruchomej sieci telekomunikacyjnej, do których sieci jest podłączone telekomunikacyjne urządzenie końcowe użytkownika końcowego:

1) inicjującego połączenie - zatrzymuje i przechowuje dane, o których mowa w § 4 pkt 1, pkt 2 lit. a, pkt 3, pkt 4 i pkt 5;

2) do którego jest kierowane połączenie - zatrzymuje i przechowuje dane, o których mowa w § 4 pkt 1 lit. a, pkt 2, pkt 3 i pkt 6.

§ 10. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej świadczący usługi komunikacji elektronicznej w publicznej sieci telekomunikacyjnej, który przekierowuje lub przełącza połączenia, zatrzymuje i przechowuje dane, o których mowa w § 5.

§ 11. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej zapewniający usługę dostępu do Internetu użytkownikowi końcowemu zatrzymuje i przechowuje dane, o których mowa w § 6 pkt 1 lit. a, b oraz d-f i pkt 2 lit. a.

§ 12. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej zapewniający usługę poczty elektronicznej lub usługę telefonii internetowej użytkownikowi końcowemu:

1) inicjującemu połączenie - zatrzymuje i przechowuje dane, o których mowa w § 6 i § 7 pkt 1 lit. a oraz pkt 2;

2) do którego kierowane jest połączenie - zatrzymuje i przechowuje dane, o których mowa w § 6 pkt 1 lit. a i pkt 2 oraz § 7.

§ 13. Obowiązkowi zatrzymywania i przechowywania danych, o których mowa w § 1 pkt 1, nie podlega przedsiębiorca komunikacji elektronicznej wykonujący działalność gospodarczą polegającą wyłącznie na:

1) świadczeniu powiązanych usług lub

2) rozpowszechnianiu lub rozprowadzaniu programów radiofonicznych lub telewizyjnych.

§ 14. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.[2)]

MINISTER CYFRYZACJI

w porozumieniu:

MNISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

[2)] Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 grudnia 2009 r. w sprawie w sprawie szczegółowego wykazu danych oraz rodzajów operatorów publicznej sieci telekomunikacyjnej lub dostawców publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych obowiązanych do ich zatrzymywania i przechowywania (Dz.U. Nr 226. poz. 1828), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 102 pkt 23 ustawy z dnia …. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz.U. …. poz. …..).

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie szczegółowego wykazu danych oraz rodzajów przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązanych do ich zatrzymywania i przechowywania, stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 49 ust. 2 ustawy z dnia …… - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …), zwanej dalej „ustawą”.

Zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej są zobowiązani, na własny koszt:

- zatrzymywać i przechowywać wskazane w art. 49 ust. 1 ustawy dane, które są generowane w sieci telekomunikacyjnej lub przez nich przetwarzane, przez okres 12 miesięcy, licząc od dnia połączenia lub nieudanej próby połączenia,
- udostępniać te dane uprawnionym podmiotom, a także sądowi i prokuratorowi, oraz je chronić.

Obowiązkowi zatrzymywania i przechowywania, a także ochrony i udostępniania, podlegają dane niezbędne do ustalenia zakończenia sieci, telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, użytkownika końcowego, określenia daty i godziny połączenia oraz czasu jego trwania, rodzaju połączenia, lokalizacji telekomunikacyjnego urządzenia końcowego. Dane te są zróżnicowane w zależności od rodzaju sieci i usług, objętych regulacją:

- stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej,
- ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej,
- usługi dostępu do Internetu,
- usługi poczty elektronicznej,
- usługi telefonii internetowej.

Dla stacjonarnych i ruchomych sieci telekomunikacyjnych (§ 3 i 4) są to numery urządzeń końcowych (telefonów), z których inicjowano połączenie i do których kierowano połączenie, imię i nazwisko oraz adres użytkowników tych telefonów, czas rozpoczęcia, zakończenia i trwania połączenia, rodzaj połączenia oraz dane pozwalające na lokalizację telefonu.

Odnośnie danych pozwalających na lokalizację urządzenia końcowego projektowany przepis określa w § 4 pkt 5 i 6 szczegółowe dane niezbędne do wskazania przybliżonej lokalizacji urządzenia końcowego. Dotychczasowa praktyka wskazuje, że obecnie w większości przypadków przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej posiadają te dane i nie są one specjalnie generowane w celu retencji. Przyjęcie brzmienia § 4 pkt 5 i 6 ujednolici zakres i rodzaj danych przekazywanych przez wszystkich przedsiębiorców komunikacji elektronicznej. Niektórzy przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej przygotowali już zakres danych poszerzony o dodatkowe informacje o przybliżonym położeniu samego urządzenia końcowego, a nie tylko obszaru, w którym się to urządzenie znajduje. Dane te są niezmiernie pomocne w procesie ścigania sprawców przestępstw, nierzadko stanowią kluczową kwestię w procesie dowodowym. Projektowane przepisy pozwolą na umożliwienie podawania nowych parametrów, które mogą pojawić się w przyszłości, a które wskażą na bardziej precyzyjną lokalizację urządzenia końcowego użytkownika bez konieczności generowania dodatkowych kosztów niż te, które ze względu na udoskonalanie (poprawianie) systemów przedsiębiorców komunikacji elektronicznej będą przez nich i tak ponoszone.

W przypadku usługi dostępu do Internetu, usługi poczty elektronicznej i usługi telefonii internetowej (§ 6) są to dane pozwalające na zidentyfikowanie użytkownika korzystającego z takiej usługi, np. poprzez jego identyfikator i identyfikatory urządzeń sieciowych, adres IP, oraz dane związane z czasem połączenia i rozłączenia się z siecią Internet. Jako jeden z możliwych identyfikatorów użytkownika końcowego inicjującego połączenie wskazano, w oparciu o przepis Artykułu 5 ust. 1 lit. e pkt 3 ii), obok identyfikatora DSL i adresu MAC, numer wykorzystywanego portu sieciowego.

W przypadku usługi poczty elektronicznej i usługi telefonii internetowej (§ 7) dodatkowo zatrzymywane i przechowywane są dane dotyczące odbiorcy połączenia. Jako daną określającą usługę komunikacji internetowej wskazano numer wykorzystywanego portu sieciowego. Odnośnie usługi poczty elektronicznej podkreślić należy, że ustawa zalicza do usług komunikacji elektronicznej przekazywanie poczty elektronicznej, a nie usługę poczty elektronicznej. W związku z tym obowiązkowi zatrzymywania i przechowywania podlegać będą te dane, które są przetwarzane przez przedsiębiorców komunikacji elektronicznej w związku z przekazywaniem poczty elektronicznej.

Zgodnie z art. 47 ust. 2 ustawy obowiązkowi zatrzymywania i przechowywania podlegają dane dotyczące nie tylko połączeń, ale również nieudanych prób połączeń, zdefiniowanych w art. 381 ust. 1 pkt 5 ustawy.

Zatrzymywaniu i przechowywaniu podlegają, zgodnie z ustawą, te dane, które są generowane w sieci telekomunikacyjnej lub przetwarzane przez przedsiębiorców komunikacji elektronicznej. Taki zapis wskazuje, że zatrzymują i przechowują oni tylko te dane, które są im dostępne.

Obowiązkiem zatrzymywania i przechowywania objęte są również w § 5 dodatkowe usługi takie jak przekierowanie lub przełączanie połączeń realizowane w stacjonarnych i ruchomych sieciach telekomunikacyjnych. W przypadku telefonii stacjonarnej zatrzymywaniu podlegają dane dotyczące numeru telefonu oraz użytkownika końcowego, do którego kierowane jest połączenie. W przypadku sieci telekomunikacyjnej, przez którą przekierowywane jest połączenie, dane dotyczące użytkownika końcowego będą zatrzymywane, o ile - zgodnie z ustawą - dana taka jest generowana lub przetwarzana przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej. W przypadku telefonii ruchomej zatrzymywaniu podlegają dane dotyczące numeru telefonu, karty sieciowej i urządzenia końcowego użytkownika, do którego kierowane jest połączenie. Należy tu zaznaczyć, że usługa przekierowania i przełączania połączenia, o ile występuje, jest jednym z etapów procesu kierowania połączenia, o którym mowa w art. 49 ust. 1 pkt 1 lit b ustawy.

Ustawa w art. 49 ust. 2 pkt 2 nakłada obowiązek określenia w rozporządzeniu rodzajów przedsiębiorców komunikacji elektronicznej obowiązanych do zatrzymywania i przechowywania danych. Taki obowiązek został nałożony na:

- przedsiębiorców komunikacji elektronicznej świadczących usługi telekomunikacyjne w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej,
- przedsiębiorców komunikacji elektronicznej świadczących usługi telekomunikacyjne w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej,
- przedsiębiorców komunikacji elektronicznej świadczących usługi telekomunikacyjne zapewniające dostęp do Internetu,
- przedsiębiorców komunikacji elektronicznej świadczących usługi telekomunikacyjne zapewniające usługę poczty elektronicznej,
- przedsiębiorców komunikacji elektronicznej świadczących usługi telekomunikacyjne zapewniające usługę telefonii internetowej.

Realizując wytyczną zawartą w upoważnieniu ustawowym dotyczącą uwzględnienia potrzeby unikania wielokrotnego zatrzymywania i przechowywania tych samych danych, w rozporządzeniu dokonano podziału zakresu zatrzymywanych danych w zależności od przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej.

W § 8-12 precyzyjnie wskazano, które z danych określonych w § 3, 4, 6 i 7 powinni zatrzymywać i przechowywać poszczególni przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej. Użycie spójnika „oraz” w § 8 - 10 nie będzie stanowił czynnika powodującego wielokrotne zatrzymywanie i przechowywanie tych samych danych. Zgodnie z art. 50 ust. 1 ustawy przedsiębiorca komunikacji elektronicznej może powierzyć, w drodze umowy, obowiązek zatrzymywania i przechowywania danych. Zakres danych

zbieranych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego powinien być więc przedmiotem uzgodnienia pomiędzy tymi podmiotami, biorąc pod uwagę dostępność tych danych dla przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej.

§ 13 wskazuje na podmioty, które - ze względu na charakter wykonywanej przez nich działalności gospodarczej - są zwolnione z obowiązku zatrzymywania i przechowywania danych. Są to przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej, których działalność polega na dostarczaniu powiązanych usług lub rozpowszechnianiu lub rozprowadzaniu programów radiofonicznych lub telewizyjnych.

Rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z uwagi na fakt, że nie wprowadza nowych obowiązków w porównaniu z obowiązującym rozporządzeniem.

Projektowane rozporządzenie nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Nie zachodzi również konieczność przedstawienia projektu rozporządzenia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu.

Projekt rozporządzenia nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie będzie mieć wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

W celu wykonania obowiązku wynikającego z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny” oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw informatyzacji.

Nazwa projektu Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie szczegółowego wykazu danych oraz rodzajów przedsiębiorców telekomunikacyjnych niepodlegających obowiązkowi ich zatrzymywania i przechowywania **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Cyfryzacji Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Sprawiedliwości, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Finansów **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Michał Gramatyka – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Cyfryzacji **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Agnieszka Chruszcz – Agnieszka.Chruszcz@cyfra.gov.pl	**Data sporządzenia** 08.04.2024 r. **Źródło:** art. 49 ust. 2 ustawy z dnia …….. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …) **Nr w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów – UC7**

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia określa obowiązki przedsiębiorców komunikacji elektronicznej dotyczące zatrzymywania i przechowywania wskazanych w art. 49 ust. 1 ustawy danych, które są generowane w sieci telekomunikacyjnej lub przez nich przetwarzane, przez okres 12 miesięcy, licząc od dnia połączenia lub nieudanej próby połączenia, oraz udostępniania tych dane uprawnionym podmiotom, a także sądowi i prokuratorowi, oraz ich ochrony.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Obowiązkowi zatrzymywania i przechowywania, a także ochrony i udostępniania, podlegają dane niezbędne do ustalenia zakończenia sieci, telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, użytkownika końcowego, określenia daty i godziny połączenia oraz czasu jego trwania, rodzaju połączenia, lokalizacji telekomunikacyjnego urządzenia końcowego. Dane te są zróżnicowane w zależności od rodzaju sieci i usług, objętych regulacją:

- stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej,
- ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej,
- usługi dostępu do Internetu,
- usługi poczty elektronicznej,
- usługi telefonii internetowej.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Regulacja dotyczy bezpieczeństwa państwa. Odstąpiono zatem od analizy porównawczej z innymi państwami.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej	Kilka tysięcy z wyjątkiem rodzajów określonych w rozporządzeniu	Rejestr przedsiębiorców telekomunikacyjnych	Obowiązek zatrzymywania, przechowywania danych telekomunikacyjnych przez 12 miesięcy, oraz ich udostępniania właściwym podmiotom.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projektowane rozporządzenie zostanie zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny" oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Cyfryzacji.

Projekt będzie poddany uzgodnieniom, opiniowaniu i konsultacjom publicznym.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wydatki ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Źródła finansowania	-											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wydanie przedmiotowego rozporządzenia jest kontynuacją dotychczasowych regulacji.											

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	-

W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-
Niemierzalne		
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	-	

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: -	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: -
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie

Omówienie wpływu	Informatyzacja obowiązujących formularzy skróci czas ich wypełniania oraz znacznie przyspieszy procedurę współpracy z ministrem właściwym do spraw informatyzacji w sytuacjach szczególnych zagrożeń.

11.Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie dotyczy.

13.Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak załączników.

Projekt

R O Z P O R Z Ą D Z E N I E

P R E Z E S A R A D Y M I N I S T R Ó W

z dnia

w sprawie szczegółowego sposobu udostępnienia danych oraz wymagań dotyczących rodzaju, struktury, sposobu zapisu oraz elektronicznego formatu udostępnianych danych telekomunikacyjnych

Na podstawie art. 49 ust. 3 ustawy z dnia ……..… – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowy sposób udostępnienia danych oraz wymagania dotyczące rodzaju, struktury, sposobu zapisu oraz elektronicznego formatu udostępnianych danych niezbędnych do:

1) jednoznacznego zidentyfikowania zakończenia sieci, telekomunikacyjnego urządzenia końcowego oraz użytkownika końcowego, inicjującego połączenie,
2) jednoznacznego zidentyfikowania zakończenia sieci, telekomunikacyjnego urządzenia końcowego oraz użytkownika końcowego, do którego jest kierowane połączenie,
3) określenia daty i godziny połączenia oraz czasu jego trwania,
4) określenia rodzaju połączenia,
5) określenia lokalizacji telekomunikacyjnego urządzenia końcowego,

– udostępnianych uprawnionym podmiotom, a także sądowi i prokuratorowi.

§ 2. Przedsiębiorca telekomunikacyjny udostępnia dane, o których mowa w art. 49 ust. 1 ustawy z dnia …. – Prawo komunikacji elektronicznej, w formacie: CSV i XML.

§ 3. Schematy wykorzystywane do udostępniania danych obejmujące formaty komórki, sposób zapisu, słowniki nazw i uwagi, dotyczące:

1) danych abonenta – określa załącznik nr 1 do rozporządzenia;
2) kryteriów wykazu – określa załącznik nr 2 do rozporządzenia;
3) wykazów połączeń – określa załącznik nr 3 do rozporządzenia;
4) wykazów współpracy MSISDN:IMEI – określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

§ 4. Dane, o których mowa w art. 49 ust. 1 ustawy z dnia …. – Prawo komunikacji elektronicznej mogą być udostępniane w następujący sposób:

1) osobiście na informatycznym nośniku danych, w formie dokumentu elektronicznego,
2) za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności z wykorzystaniem interfejsu.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

Załączniki
do rozporządzenia
Prezesa Rady Ministrów
z dnia
(Dz. U. poz.)

Załącznik nr 1

Schemat pól: Dane abonenta

Nr kolumny	Nazwa kolumny	Format komórki	Sposób zapisu danych	Szczegóły zawartości, uwagi, słownik nazw
1	LP	Tekstowy	kolejna liczba całkowita	Kolumna wskazująca na kolejny rekord chronologicznie posortowanego począwszy od połączeń najstarszych wykazu, rozpoczynająca się liczbą 1.
2	OPERATOR	Tekstowy	ciąg znaków	Nazwa operatora telekomunikacyjnego Abonenta.
3	TYP_UMOWY	Tekstowy	nazwa typu usługi wybrana z określonego słownika	Do wyboru: PREPAID (dla numeru przedpłaconego), POSTPAID (dla numeru abonentowego) oraz MIX (dla numeru o płatności mieszanej). W przypadku zmiany typu umowy należy rozdzielić informacje na kolejne następujące po sobie wiersze, a zapis w kolumnie dotyczącej czasu powinien pokrywać się z rzeczywistym czasem odpowiadającym umożliwieniu użytkownikowi korzystania z innego typu umowy (z dokładnością do pojedynczego połączenia, jakie zostało dokonane w oparciu o nowy typ umowy).
4	STAT_UMOWY	Tekstowy	nazwa statusu umowy wybrana z określonego słownika	Do wyboru: aktywny, nieaktywny oraz zawieszony.

Nr kolumny	Nazwa kolumny	Format komórki	Sposób zapisu danych	Szczegóły zawartości, uwagi, słownik nazw
5	UMOWA_OD	Data i czas	data i godzina w formacie długim: rrrr-mm-ddgg(24):mm:ss	Wskazanie daty i czasu początku obowiązywania umowy dla Abonenta.
6	UMOWA_DO	Data i czas	data i godzina w formacie długim: rrrr-mm-ddgg(24):mm:ss	Wskazanie daty i czasu końca obowiązywania umowy dla Abonenta.
7	RODZ_USLUGI	Tekstowy	ciąg znaków	Rodzaj usługi świadczonej dla Abonenta (np. Poczta Elektroniczna, Internet, Telefonia mobilna, Telefonia stacjonarna, VoIP).
8	SIM	Tekstowy	ciąg znaków	Numer SIM
9	SIM_OD	Data i czas	data i godzina w formacie długim: rrrr-mm-ddgg(24):mm:ss	Wskazanie daty i czasu początkowego przypisania numeru SIM dla Abonenta.
10	SIM_DO	Data i czas	data i godzina w formacie długim: rrrr-mm-ddgg(24):mm:ss	Wskazanie daty i czasu zakończenia obowiązywania numeru SIM dla Abonenta.
11	IMSI	Tekstowy	ciąg liczb	Numer IMSI powiązany z Abonentem.
12	MSISDN	Tekstowy	ciąg cyfr	Numer telefonu przypisany do danego Abonenta.
13	MSISDN_OD	Data i czas	data i godzina w formacie długim: rrrr-mm-ddgg(24):mm:ss	Data początkowa przypisania numeru telefonu dla Abonenta.
14	MSISDN_DO	Data i czas	data i godzina w formacie długim: rrrr-mm-ddgg(24):mm:ss	Data zakończenia obowiązywania numeru telefonu dla Abonenta.
15	ABONENT_TYP	Tekstowy	nazwa typu Abonenta wybrana z określonego słownika	Do wyboru: I (osoba fizyczna, klient indywidualny), II (osoba prawna, klient biznesowy)

Nr kolumny	Nazwa kolumny	Format komórki	Sposób zapisu danych	Szczegóły zawartości, uwagi, słownik nazw
16	ABONENT	Tekstowy	ciąg znaków	Nazwa Abonenta.
17	ABONENT_IMIE	Tekstowy	ciąg znaków	Imiona Abonenta.
18	ABONENT_NAZWISKO	Tekstowy	ciąg znaków	Nazwisko Abonenta.
19	PESEL			Numer Pesel Abonenta.
20	NIP			Numer NIP Abonenta.
21	REGON			Numer Regon Abonenta.
22	ADRES_KOD_POCZTOWY	Tekstowy	kod pocztowy w formacie 00-000	Kod pocztowy w adresie głównym Abonenta.
23	ADRES_MIEJSCOWOSC	Tekstowy	ciąg znaków	Nazwa miejscowości w adresie głównym Abonenta.
24	ADRES_ULICA	Tekstowy	ciąg znaków	Nazwa ulicy w adresie głównym Abonenta.
25	ADRES_NR	Tekstowy	ciąg znaków	Numer ulicy w adresie głównym Abonenta.
26	ADRES_NR_LOK	Tekstowy	ciąg znaków	Numer lokalu w adresie głównym Abonenta.
27	ADRES_KRAJ	Tekstowy	ciąg znaków	Kraj w adresie głównym Abonenta.
28	ADRES_OD	Data i czas	data i godzina w formacie długim: rrrr-mm-ddgg(24):mm:ss	Data początkowa obowiązywania adresu głównego.
29	ADRES_DO	Data i czas	data i godzina w formacie długim: rrrr-mm-ddgg(24):mm:ss	Data zakończenia obowiązywania adresu głównego.
30	KORESP_KOD_POCZTOWY	Tekstowy	kod pocztowy w formacie 00-000	Kod pocztowy w adresie korespondencyjnym Abonenta.
31	KORESP_MIEJSCOWOSC	Tekstowy	ciąg znaków	Nazwa miasta w adresie korespondencyjnym Abonenta.
32	KORESP_ULICA	Tekstowy	ciąg znaków	Nazwa ulicy w adresie korespondencyjnym Abonenta.
33	KORESP_NR	Tekstowy	ciąg znaków	Numer ulicy w adresie korespondencyjnym Abonenta.
34	KORESP_NR_LOK	Tekstowy	ciąg znaków	Numer lokalu w adresie korespondencyjnym Abonenta.
35	KORESP_KRAJ	Tekstowy	ciąg znaków	Kraj w adresie korespondencyjnym Abonenta.

Nr kolumny	Nazwa kolumny	Format komórki	Sposób zapisu danych	Szczegóły zawartości, uwagi, słownik nazw
36	KORESP_OD	Data i czas	data i godzina w formacie długim: rrrr-mm-ddgg(24):mm:ss	Data początkowa obowiązywania adresu korespondencyjnego.
37	KORESP_DO	Data i czas	data i godzina w formacie długim: rrrr-mm-ddgg(24):mm:ss	Data zakończenia obowiązywania adresu korespondencyjnego.
38	DATA_I_GODZINA_LOG	Data i czas	data i godzina w formacie długim: rrrr-mm-ddgg(24):mm:ss	Wskazanie czasu, w którym nastąpiło pierwsze logowanie Abonenta.
39	BTS_X_LOG	Tekstowy	ciąg liczb rozdzielonych znakiem "." np. 20.998020	Współrzędne określające długość geograficzną anteny BTS pierwszego logowania Abonenta, wyrażone w stopniach dziesiętnych (z dokładnością do sześciu cyfr po przecinku).
40	BTS_Y_LOG	Tekstowy	ciąg liczb rozdzielonych znakiem "." np. 52.253980	Współrzędne określające szerokość geograficzną anteny BTS pierwszego logowania Abonenta, wyrażone w stopniach dziesiętnych (z dokładnością do sześciu cyfr po przecinku).
41	AZYM_LOG	Tekstowy	ciąg liczb	Azymut anteny BTS pierwszego logowania Abonenta oraz całkowity kąt rozwarcia tej anteny.
42	PUK	Tekstowy	ciąg cyfr	Numer PUK przydzielony do karty SIM.
43	REY_SIM	Tekstowy	ciąg znaków	Nazwa podmiotu rejestrującego kartę SIM, adres miejsca rejestracji, data i godzina rejestracji.
44	UWAGI	Tekstowy	ciąg znaków	Dodatkowe informacje, np. dodatkowe usługi.

Załącznik nr 2

Schemat pól: Kryteria wykazu

Nr kolumny	Nazwa kolumny	Format komórki	Sposób zapisu danych	Szczegóły zawartości, uwagi, słownik nazw
1	LP	Tekstowy	kolejna liczba całkowita	Kolumna wskazująca na kolejny rekord chronologicznie posortowanego począwszy od połączeń najstarszych wykazu, rozpoczynająca się liczbą 1.
2	OPERATOR	Tekstowy	ciąg znaków	Nazwa operatora telekomunikacyjnego.
3	IDENTYFIKATOR	Tekstowy	ciąg znaków	Unikatowy identyfikator zlecenia (zapytania), charakterystyczny dla operatora.
4	SPRAWA_OPERATOR	Tekstowy	ciąg znaków	Numer sprawy nadany u operatora telekomunikacyjnego.
5	SPRAWA_WNIOSKODAWCA	Tekstowy	ciąg znaków	Numer sprawy wskazany przez wnioskodawcę danych.
6	KRYTERIUM_RODZAJ	Tekstowy	nazwa kryterium wybrana z określonego słownika	Do wyboru: PESEL, REGON, NIP, PASZPORT, KARTA STAŁEGO POBYTU (dla danych osobowych), IMSI, IMSI + BTS (LOKALIZACJA), MSISDN, MSISDN + BTS (lokalizacja), MSISDN + BTS, PSTN, IMEI, IMEI + BTS (lokalizacja), IMEI + BTS, SIM, SIM + BTS (lokalizacja), SIM + BTS, CID+LAC – przy czym ‘BTS (lokalizacja)’ oznacza jedynie dane dotyczące usytuowania stacji BTS, tj. współrzędne i adres, natomiast ‘BTS’ oznacza zarówno dane lokalizacyjne, jak i dane o parametrach anteny CID+LAC (azymut, zasięg, wiązka,).
7	KRYTERIUM_IDENTYFIKATOR	Tekstowy	ciąg znaków	Pole określające pojedyncze kryterium wykazu. Zawiera wartość PESEL, REGON, NIP, PASZPORT, MSISDN lub PSTN, IMEI (lub równoważny), CID+LAC.

Nr kolumny	Nazwa kolumny	Format komórki	Sposób zapisu danych	Szczegóły zawartości, uwagi, słownik nazw
8	KRYTERIUM_NAZWA	Tekstowy	ciąg znaków	Pole określające nazwę lub wartość wskazaną łącznie z kryterium wykazu, np. Imię i nazwisko, nazwa podmiotu, numer MSISDN, PSTN, IMEI (lub równoważny), CID+LAC.
9	DATA_I_GODZINA_REALIZACJA	Data i czas	data i godzina w formacie długim: rrrr-mm-ddgg(24):mm:ss	Wskazanie czasu stanowiącego moment realizacji zapytania.
10	DATA_I_GODZINA_OD	Data i czas	data i godzina w formacie długim: rrrr-mm-ddgg(24):mm:ss	Wskazanie czasu stanowiącego początek ram czasowych zapytania zrealizowanego przez operatora telekomunikacyjnego.
11	DATA_I_GODZINA_DO	Data i czas	data i godzina w formacie długim: rrrr-mm-ddgg(24):mm:ss	Wskazanie czasu stanowiącego koniec ram czasowych zapytania zrealizowanego przez operatora telekomunikacyjnego.
12	DATA_I_GODZINA_OD_SPRAWA	Data i czas	data i godzina w formacie długim: rrrr-mm-ddgg(24):mm:ss	Wskazanie czasu stanowiącego początek ram czasowych zapytania, określonych przez wnioskodawcę.
13	DATA_I_GODZINA_DO_SPRAWA	Data i czas	data i godzina w formacie długim: rrrr-mm-ddgg(24):mm:ss	Wskazanie czasu stanowiącego koniec ram czasowych zapytania, określonych przez wnioskodawcę.
14	WYNIK	Tekstowy	wskazanie wyniku zapytania z określonego słownika	Do wyboru: TAK (dla rekordów znalezionych) lub NIE (dla rekordów nieznalezionych).

Nr kolumny	Nazwa kolumny	Format komórki	Sposób zapisu danych	Szczegóły zawartości, uwagi, słownik nazw
15	UWAGI	Tekstowy	ciąg znaków	Uwagi operatora, np. wskazanie innego operatora, który obsługiwał dany numer MSISDN.

Załącznik nr 3

Schemat pól: Wykazy połączeń

Nr kolumny	Nazwa kolumny	Format komórki	Sposób zapisu danych	Szczegóły zawartości, uwagi, słownik nazw
1	LP	Tekstowy	kolejna liczba całkowita	Kolumna wskazująca na kolejny rekord wykazu posortowanego chronologicznie, począwszy od połączeń najstarszych, rozpoczynająca się liczbą 1.
2	OPERATOR	Tekstowy	ciąg znaków	Nazwa operatora telekomunikacyjnego realizującego wykaz połączeń.
3	DATA_I_GODZINA	Data i czas	data i godzina w formacie długim: rrrr-mm-ddgg:mm:ss format godziny 24h	Zawiera datę i godzinę zestawienia połączenia rozumianego jako rzeczywiste nawiązanie połączenia głosowego lub video z numerem końcowym (w tym numerem, na który zostało wykonane przekierowanie), wysłania wiadomości wychodzącej i odebrania wiadomości przychodzącej, rozpoczęcia transmisji danych, próby nawiązania połączenia. Data i godzina połączenia określona jest w czasie lokalnym obowiązującym na terytorium Rzeczpospolitej Polskiej, z dokładnością do 1 sekundy. W przypadku połączenia wychodzącego typu głos czy wideo jest to data i godzina faktycznego rozpoczęcia połączenia, bez czasu oczekiwania na jego odebranie przez odbiorcę lub wynikającego z procesu przekierowania. W przypadku nieudanej próby połączenia jest to data i godzina próby nawiązywania połączenia, czyli momentu zarejestrowania przez operatora działania użytkownika zmierzającego do nawiązania połączenia, które nie zostało odebrane przez użytkownika lub automatycznie (poczta głosowa).

Nr kolumny	Nazwa kolumny	Format komórki	Sposób zapisu danych	Szczegóły zawartości, uwagi, słownik nazw
4	CZAS_TRWANIA	Liczbowy	liczba całkowita równa długości połączenia liczonego w sekundach lub liczba przesłanych wiadomości	Zawiera czas trwania połączenia liczony w sekundach dla nawiązanych połączeń, transmisji danych (w przypadku połączenia wychodzącego typu głos czy video jest to czas liczony jako czas faktycznego trwania połączenia, bez czasu oczekiwania na jego odebranie przez odbiorcę lub czas wynikający z procesu przekierowywania). Dla przesyłanych wiadomości typu SMS lub MMS liczba określona w niniejszym polu powinna wynosić „1” lub jej wielokrotność, jeżeli wysyłana wiadomość została przez operatora automatycznie podzielona na kilka części (dla wiadomości przychodzących wielokrotność również powinna zostać wskazana, jeżeli system operatora zarejestrował taką operację – w przeciwnym wypadku również powinna wynosić „1”). Dla prób połączeń wartość powinna wynosić „0”.
5	RODZAJ_USLUGI	Tekstowy	nazwa rodzaju usługi wybrana z określonego słownika	Do wyboru: **GLOS** (dla wszystkich połączeń głosowych lub video jakie zostały nawiązane za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej, w tym wykorzystujących transmisję danych internetowych, połączeń w roamingu, przekierowań, połączeń alarmowych), **SMS** (dla wszystkich wiadomości o charakterze tekstowym niewykorzystujących transmisji danych internetowych, wychodzących i przychodzących, w tym notyfikacji i komunikatów systemowych), **MMS** (dla wszystkich wiadomości o charakterze multimedialnym, w zależności od usługi operatora mogących korzystać przy wysyłaniu z sieci internetowej, jednak przesyłanych pomiędzy dwoma numerami MSISDN), **PROBA** (dla nieudanych prób połączeń), **TRANSMISJA** (dla aktywności użytkownika w sieci i wykorzystywaniu danych internetowych – zarówno danych pakietowych, jak i innych połączeń z Internetem).

Nr kolumny	Nazwa kolumny	Format komórki	Sposób zapisu danych	Szczegóły zawartości, uwagi, słownik nazw
6	SZCZEGOLY_USLUGI	Tekstowy	nazwa szczegółowego rodzaju usługi wybrana ze słownika, a w przypadku braku takiej możliwości wskazana samodzielnie przez operatora	Pozostałe informacje o usłudze, istotne w zakresie jej realizacji, będące w posiadaniu operatora. Do wyboru: ROAMING (jeżeli usługa typu GLOS, SMS, MMS, TRANSMISJA odbywa się w ramach roamingu), ALARM (jeżeli połączenie wykonywane jest na numer alarmowy), NOTYFIKACJA (dla potwierdzeń systemowych dostarczenia wiadomości), SYSTEM (dla wiadomości o dostępności użytkownika i innych komunikatów systemowych jak aktywowanie usług, sprawdzanie limitu na koncie itp.), PRZEKIEROWANIE (dla połączeń przychodzących, które zostały przekierowane na numer poczty głosowej lub inny numer, na jaki zostało ustawione przekierowanie) VOIP (dla połączeń głosowych wykorzystujących łączność internetową), CCAL (połączenie na koszt odbiorcy), SZYFR (jeżeli komunikacja jest szyfrowana i operator zarejestrował ten fakt lub posiada wiedzę w tym zakresie) PREMIUM (jeżeli jest to usługa o podwyższonej opłacie, realizowana poprzez numer specjalny). Jeżeli połączenie spełnia więcej niż jeden wskazany warunek, w kolumnie powinny znaleźć się oddzielone znakiem „;” wszystkie szczegółowe rodzaje usługi, do jakiej kwalifikuje się połączenie. Jeżeli świadczona usługa nie daje się zaklasyfikować do żadnej z kategorii, operator samodzielnie wskazuje jej nazwę (max. 20 znaków) oraz podaje jej objaśnienie każdorazowo w przesyłanym wykazie połączeń.
7	KIERUNEK	Tekstowy	nazwa kierunku wybrana z określonego słownika	Pole określające kierunek połączenia. Do wyboru: **WYCH** (dla połączeń wychodzących [nie dotyczy połączeń przekierowanych na inny numer lub pocztę głosową], prób połączeń, wysyłanych wiadomości SMS i MMS, transmisji danych), **PRZYCH** (dla połączeń przychodzących [w tym tych, które zostają następnie przekazane na inny numer], odbieranych wiadomości SMS i MMS [w tym systemowych oraz notyfikacji].

Nr kolumny	Nazwa kolumny	Format komórki	Sposób zapisu danych	Szczegóły zawartości, uwagi, słownik nazw
8	MSISDN_A	Tekstowy	numer MSISDN wraz z prefiksem np: +48xxxxxxxxx	Numer MSISDN, numer sieci stacjonarnej, lub inny numer dla którego pozyskiwany jest wykaz połączeń, lub który współpracuje z aparatem lub urządzeniem o numerze IMEI lub ESN lub MAC, dla którego pozyskiwany jest wykaz połączeń, lub zarejestrowany został przez antenę BTS, dla której identyfikatora pozyskiwany jest wykaz połączeń. Prefiks kraju powinien występować zawsze, bez względu na to, czy został fizycznie wybrany przez wywołującego połączenie i czy numer jest ciągiem cyfr, czy też ma przypisaną inną wartość.
9	MSISDN_B	Tekstowy	numer MSISDN lub numer sieci stacjonarnej wraz z prefiksem kraju, np.: +48xxxxxxxxx	Numer MSISDN, numer sieci stacjonarnej, lub inny numer, na który lub z którego wykonywane są połączenia lub przesyłane wiadomości, a w przypadku jego braku związanego z rodzajem i szczegółami świadczonej usługi – inne dane umożliwiające ustalenie zakończenie sieci lub użytkownika końcowego.
10	MSISDN_C	Tekstowy	numer MSISDN lub numer sieci stacjonarnej wraz z prefiksem np.: +48xxxxxxxxx	Numer MSISDN, numer sieci stacjonarnej, lub inny numer, na który zostało przekierowane połączenie przychodzące do użytkownika numeru znajdującego się w kolumnie ‘MSISDN_A’. Połączenia przychodzące na numer znajdujący się w kolumnie ‘MSISDN_A’ przekierowane na inny numer (w tym na numer poczty głosowej) powinny być rejestrowane wyłącznie w jednym wierszu, wg niniejszego zapisu.
11	IMEI_A	Tekstowy	ciąg cyfr	Numer IMEI w zapisie 14-cyfrowym lub numer ESN lub MAC urządzenia wykorzystywanego do nawiązania danego połączenia.
12	IMSI_A	Tekstowy	ciąg cyfr	Numer IMSI przydzielony dla numeru znajdującego się w kolumnie ‘MSISDN_A’.
13	PUK	Tekstowy	ciąg cyfr	Numer PUK przydzielony do kary SIM.

Nr kolumny	Nazwa kolumny	Format komórki	Sposób zapisu danych	Szczegóły zawartości, uwagi, słownik nazw
14	BTS_X	Tekstowy	ciąg cyfr rozdzielonych znakiem "." np. 20.998020	Współrzędne określające długość geograficzną anteny BTS, wyrażone w stopniach dziesiętnych (z dokładnością do sześciu cyfr po przecinku). Są elementem składowym lokalizacji anteny BTS umożliwiającej realizację połączenia dla numeru wskazanego w kolumnie "MSISDN_A" w czasie wskazanym w kolumnie "DATA_I_GODZINA".
15	BTS_Y	Tekstowy	ciąg cyfr rozdzielonych znakiem "." np. 52.253980	Współrzędne określające szerokość geograficzną anteny BTS, wyrażone w stopniach dziesiętnych (z dokładnością do sześciu cyfr po przecinku). Są elementem składowym lokalizacji anteny BTS umożliwiającej realizację połączenia dla numeru wskazanego w kolumnie "MSISDN_A" w czasie wskazanym w kolumnie "DATA_I_GODZINA".
16	BTS_AZYMUT	Tekstowy	ciąg cyfr	Wartość wyrażona w stopniach, rozumiana jako kąt środka wiązki anteny liczony od północy w kierunku na wschód określająca kierunek, w jakim skierowana jest antena. Jest elementem składowym parametrów anteny BTS umożliwiającej realizację połączenia dla numeru wskazanego w kolumnie "MSISDN_A" w czasie wskazanym w kolumnie "DATA_I_GODZINA".
17	BTS_R	Tekstowy	ciąg cyfr	Wartość wyrażona w metrach, rozumiana jako zasięg roboczy anteny. Jest elementem składowym parametrów anteny BTS umożliwiającej realizację połączenia dla numeru wskazanego w kolumnie "MSISDN_A" w czasie wskazanym w kolumnie "DATA_I_GODZINA".
18	BTS_WIAZKA	Tekstowy	ciąg cyfr	Wartość wyrażona w stopniach, rozumiana jako całościowy kąt roboczy rozwarcia anteny, skierowanej w kierunku określonym w polu "BTS_AZYMUT". Jest elementem składowym parametrów anteny BTS umożliwiającej realizację połączenia dla numeru wskazanego w kolumnie "MSISDN_A" w czasie wskazanym w kolumnie "DATA_I_GODZINA".

Nr kolumny	Nazwa kolumny	Format komórki	Sposób zapisu danych	Szczegóły zawartości, uwagi, słownik nazw
19	BTS_ID	Tekstowy	ciąg znaków	Identyfikator anteny stacji BTS. Jest elementem składowym parametrów anteny BTS umożliwiającej realizację połączenia dla numeru wskazanego w kolumnie "MSISDN_A" w czasie wskazanym w kolumnie "DATA_I_GODZINA".
20	BTS_KOD_POCZTOWY	Tekstowy	kod pocztowy w formacie 00-000	Lokalizacja stacji BTS (umożliwiającej realizację połączenia dla numeru wskazanego w kolumnie "MSISDN_A" w czasie wskazanym w kolumnie "DATA_I_GODZINA") z dokładnością do kodu-pocztowego.
21	BTS_MIEJSCOWOSC	Tekstowy	ciąg znaków	Lokalizacja stacji BTS (umożliwiającej realizację połączenia dla numeru wskazanego w kolumnie "MSISDN_A" w czasie wskazanym w kolumnie "DATA_I_GODZINA") z dokładnością do miejscowości.
22	BTS_ULICA	Tekstowy	ciąg znaków	Lokalizacja stacji BTS (umożliwiającej realizację połączenia dla numeru wskazanego w kolumnie "MSISDN_A" w czasie wskazanym w kolumnie "DATA_I_GODZINA") z dokładnością do ulicy i numeru budynku lub nazwy i numeru działki.
23	KRAJ	Tekstowy	ciąg znaków	Kraj realizacji połączenia numeru wskazanego w kolumnie "MSISDN_A".
24	OPERATOR_R	Tekstowy	ciąg znaków	Nazwa operatora realizującego połączenie numeru wskazanego w kolumnie "MSISDN_A".
25	SYSTEM	Tekstowy	ciąg znaków	Skrót określający standard sieci komórkowej (dla numeru wskazanego w kolumnie "MSISDN_A"), np. GSM, UMTS, LTE
26	MCC	Tekstowy	ciąg znaków	Mobile Country Code - unikatowy identyfikator kraju, w którym działa sieć telefoniczna numeru wskazanego w kolumnie "MSISDN_A".
27	MNC	Tekstowy	ciąg znaków	Mobile Network Code - unikatowy w obrębie danego kraju identyfikator sieci numeru wskazanego w kolumnie "MSISDN_A".
28	LAC	Tekstowy	ciąg znaków	LocationAreaCode - kod obszaru, na jakie jest podzielona sieć.

Nr kolumny	Nazwa kolumny	Format komórki	Sposób zapisu danych	Szczegóły zawartości, uwagi, słownik nazw
29	CID	Tekstowy	ciąg znaków	Cell Identifier (CELLID) - parametr przypisywany przez operatora sieci poszczególnym komórkom na jej obszarze.
30	ILOSC_DANYCH	Tekstowy	liczba wyrażona w kB	Ilość danych przesłanych podczas transmisji danych.
31	INTERNET_PORT	Tekstowy	ciąg znaków	Adres IP (publiczny) z przydzielonym zakresem portów źródłowych.
32	IDENT_POLACZENIA	Tekstowy	ciąg znaków	Identyfikator połączenia (unikalny w ramach wykazu połączeń) pozwalający powiązać różne rekordy dotyczące jednego połączenia.
33	NUMER_SYST	Tekstowy	ciąg znaków	Oznaczenie i opis numeru systemowego operatora.
33	UWAGI	Tekstowy	ciąg znaków	Uwagi operatora.

Załącznik nr 4

Schemat pól: WYKAZ WSPÓŁPRACY MSISDN:IMEI

Nr kolumny	Nazwa kolumny	Format komórki	Sposób zapisu danych	Szczegóły zawartości, uwagi, słownik nazw
1	LP	Tekstowy	kolejna liczba całkowita	Kolumna wskazująca na kolejny rekord chronologicznie posortowanego począwszy od połączeń najstarszych wykazu, rozpoczynająca się liczbą 1.
2	OPERATOR	Tekstowy	ciąg znaków	Nazwa operatora telekomunikacyjnego.
3	MSISDN	Tekstowy	ciąg cyfr	Numer MSISDN dla którego pozyskiwane są informacje o współpracy z numerem IMEI lub numer MSISDN, który współpracował z numerem IMEI, dla którego pozyskiwane są informacje o współpracy.
4	IMEI	Tekstowy	ciąg cyfr	Numer IMEI dla którego pozyskiwane są informacje o współpracy z numerem MSISDN lub numer IMEI, który współpracował z numerem MSISDN, dla którego pozyskiwane są informacje o współpracy.
5	DATA_I_GODZINA_OD	Data i czas	data i godzina w formacie długim: rrrr-mm-ddgg(24):mm:ss	Wskazanie czasu, w którym nastąpiła pierwsza współpraca IMEI i MSISDN (początek pierwszego połączenia).
6	DATA_I_GODZINA_DO	Data i czas	data i godzina w formacie długim: rrrr-mm-ddgg(24):mm:ss	Wskazanie czasu, w którym nastąpiła ostatnia współpraca IMEI i MSISDN (początek ostatniego połączenia).

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia wykonuje delegację ustawową określoną w art. 49 ust. 3 ustawy z dnia ……. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U… poz. ….).

Projekt rozporządzenia określa szczegółowy sposób udostępnienia danych oraz wymagania dotyczące rodzaju, struktury, sposobu zapisu oraz elektronicznego formatu udostępnianych danych telekomunikacyjnych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Rozporządzenie określa te parametry w odniesieniu do udostępnianych uprawnionym podmiotom, a także sądowi i prokuratorowi danych niezbędnych do ustalenia zakończenia sieci, telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, użytkownika inicjującego połączenie oraz do którego kierowane jest połączenie, a także określenia daty i godziny połączenia oraz czasu jego trwania, rodzaju połączenia i lokalizacji telekomunikacyjnego urządzenia końcowego.

Proponowana zmiana wynika z potrzeby efektywnej realizacji ustawowych zadań oraz usprawnienia pracy organów ścigania. Udostępniane przez podmioty zobowiązane dane, w znaczący sposób różnią się w zakresie formatu i sposobu zapisu. Zróżnicowanie formatów danych wpływa na efektywność realizacji zadań organów i służb zajmujących się zwalczaniem i zapobieganiem przestępczości, szczególnie w przypadku dużej ilości danych zawierających niejednorodne zestawienia np. o połączeniach telefonicznych, czy danych o ruchu w sieciach telekomunikacyjnych. Są one dostarczane w różnych formatach zapisu plików, w licznych przypadkach niekompletne oraz w formie papierowej.

Brak jednolitych formatów danych generuje po stronie instytucji publicznych koszty, utrudnia i wydłuża prowadzenie czynności służbowych i zwiększa ryzyko błędnych ustaleń wynikających z dużej ilości i różnorodności zgromadzonego materiału. Jak wynika ze zbiorczych sprawozdań przedstawianych przez Ministra Sprawiedliwości na podstawie art. 175b § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 365) oraz art. 6a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. - Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2216 oraz z 2020 r. poz. 190), podmioty uprawnione (Policja, Krajowa Administracja Skarbowa, Straż Graniczna, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Centralne Biura Antykorupcyjne, Wywiad Skarbowy, Komenda Główna Żandarmerii Wojskowej, Oddziały Żandarmerii Wojskowej oraz Służba Kontrwywiadu Wojskowego) corocznie przetwarzają blisko 1, 4 mln danych telekomunikacyjnych (1 345 207 danych telekomunikacyjnych, 8 595 danych pocztowych oraz 9 526 danych internetowych w 2019 r.). Tendencja wykorzystania tego rodzaju informacji ma charakter stały lub - w odniesieniu do poszczególnych rodzajów danych - lekko wzrostowy. Najwięcej danych telekomunikacyjnych w 2019 r. przetworzyła Policja – 943 377, tj. 70,1%, Straż Graniczna 182 881 (13,6%), Krajowa Administracja Skarbowa - 12 160, tj. 0,9% danych użytkowników, pozostałe organy łącznie - 206 789, tj. 15,4%.

Projektowane rozporządzenie wprowadza cztery rodzaje schematów pól, które w odniesieniu do wszystkich szczegółowych rodzajów danych określają format komórki i sposób zapisu danych. Jednocześnie jako niezbędne uznano określenie słownika nazw i szczegółów

zawartości wszystkich komórek. Wskazane dane udostępniane będą w formacie: CSV i XML, co pozwoli ujednolicić proces udostępniania danych.

Uzyskanie ustandaryzowanych danych w postaci cyfrowej pozwoli usprawnić cały proces z udostępnianiem informacji co przełoży się na znaczne zwiększenie możliwości analitycznych organów ścigania.

Rozporządzenia określa sposoby udostępniania danych, które obejmują udostępnianie danych na nośniku informatycznym lub przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, w szczególności z wykorzystaniem interfejsu.

Stosownie do postanowień § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów oraz zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych i zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) nie podlega notyfikacji.

Projektowane rozporządzenie nie dotyczy majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej. Projektowane rozporządzenie nie wpływa na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt rozporządzenia nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia z właściwymi instytucjami i organami Unii Europejskiej, w tym Europejskim Bankiem Centralnym.

Jednocześnie należy wskazać, że nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanego rozporządzenia środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

Nazwa projektu Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów w sprawie określenia szczegółowego sposobu udostępnienia danych oraz wymagań dotyczących rodzaju, struktury, sposobu zapisu oraz elektronicznego formatu udostępnianych danych telekomunikacyjnych **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Cyfryzacji Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, Ministerstwo Sprawiedliwości, Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Finansów **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Michał Gramatyka – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Cyfryzacji **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Agnieszka Chruszcz – Agnieszka.Chruszcz@cyfra.gov.pl	**Data sporządzenia** **11.04.2024 r.** **Źródło:** Art. 49 ust. 3 ustawy z dnia … - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …) **Nr w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów – UC7**

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projektowane przepisy dotyczące szczegółowego sposobu, standaryzacji oraz formy udostępniania danych telekomunikacyjnych zostały przygotowane celem sprawnej realizacji zadań przez instytucje publiczne uprawnione do pozyskiwania tego rodzaju danych.
Wprowadzenie jednolitych standardów formy oraz struktury udostępniania danych telekomunikacyjnych przyczyni się do usprawnienia i przyspieszenia działań instytucji powołanych do zwalczania przestępczości, umożliwiając uwolnienie istotnej części ograniczonych zasobów kadrowych do realizacji zadań innych niż przetwarzanie danych masowych, zwiększając wykrywalność w szczególnie skomplikowanych śledztwach, zwłaszcza gospodarczych, oraz przyczyniając się do skrócenia czasu trwania czynności operacyjnych, postępowań przygotowawczych czy też sądowych.
Rozporządzenie umożliwi określenie jednoznacznie sposobów udostępniania danych, składanie formularzy w postaci elektronicznej, co pozwoli uspójnić i usprawnić proces udostępniania danych bez nadmiernego obciążenia dla obowiązanych podmiotów.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rekomendowane rozwiązanie to opracowanie jednolitych wzorów formatów określających wymagania dotyczące rodzaju, struktury, sposobu zapisów oraz elektronicznego formatu udostępniania danych, o których mowa w art. 47 ust.1 *ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej*.
Uzyskanie ustandaryzowanych danych w postaci cyfrowej da możliwość zastosowania technik informatycznych do ich przetwarzania, co przełoży się na zwiększenie możliwości analitycznych.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Przyjęte rozwiązania w innych krajach pozostają bez wpływu na projektowane rozporządzenie.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Przedsiębiorcy telekomunikacyjni	12 975	Rejestr Przedsiębiorców Telekomunikacyjnych prowadzony przez Prezesa UKE	Uproszczenie i usprawnienie procesu udostępniania danych.

Uprawnione podmioty	Policja ABW CBA SKW Straż Graniczna Komenda Główna Żandarmerii Wojskowej Oddziały Żandarmerii Wojskowej Krajowa Administracja Skarbowa Sądy Prokuratura	Źródła otwarte	Pozyskiwanie pełnych, szczegółowych oraz jednolitych danych.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt zostanie udostępniony na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce „Rządowy Proces Legislacyjny" oraz na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Cyfryzacji.
Ponadto w ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt zostanie przekazany do następujących podmiotów:…..

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i	Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego. W większości przypadków zmiany nie wymagałyby najprawdopodobniej znaczącej ingerencji w posiadane przez podmioty systemy teleinformatyczne,

przyjętych do obliczeń założeń	ponieważ operacje ujednolicania formatów odbywałyby się na poziomie generowania z baz danych samych raportów. Wnioski takie można wyciągnąć w oparciu o znajomość formatów raportów stosowanych przez największych przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz złożoność czynności analitycznych niezbędnych do ujednolicenia zapisów danych. Niemniej należy mieć na uwadze, że ostatecznie możliwość wygenerowania raportu w przyjętym formacie zależałaby m.in. od możliwości poszczególnych systemów, w związku z czym nie można wykluczyć, że część podmiotów musiałaby dokonać pewnych modyfikacji systemowych.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie(0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Uproszczenie i usprawnienie procesu udostępniania danych w zakresie określonym przez art. 49 ust.1 *ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej.*						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	jw.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	jw.						
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz na sytuacje ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.							

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: …	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: …
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
Komentarz:	

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje skutków związanych z rynkiem pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☒ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Udostępnianie danych w postaci elektronicznej, poprzez zmniejszenie zużycia papieru, pozytywnie wpłynie na środowisko naturalne. Projekt rozporządzenia nie wywiera wpływu na pozostałe obszary.	

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Wykonanie przepisów aktu prawnego nastąpi po jego wejściu w życie, tj. po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie przewiduje się dokonania ewaluacji efektów projektu.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak załączników.

Projekt

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA CYFRYZACJI[1)]

z dnia

w sprawie danych dotyczących infrastruktury telekomunikacyjnej niezbędnej do przygotowania systemów łączności na potrzeby obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego

Na podstawie art. 54 ust. 6 ustawy z dnia …….. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …….) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

1) szczegółowy zakres przekazywanych Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego danych dotyczących infrastruktury telekomunikacyjnej posiadanej przez tego przedsiębiorcę, niezbędnej do przygotowania systemów łączności na potrzeby obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego;
2) rodzaje przedsiębiorców telekomunikacyjnych niepodlegających obowiązkowi przekazywania danych, o których mowa w pkt 1.

§ 2. Dane, o których mowa w § 1 pkt 1, obejmują:

1) informacje o urządzeniach telekomunikacyjnych posiadanych przez przedsiębiorcę umożliwiającego wydzielenie E1, Fast Ethernet, Gigabit Ethernet, STM-1, STM-4, STM-16 i STM-64, które zawierają:
    a) oznaczenie urządzenia w ewidencji przedsiębiorcy, jeżeli przedsiębiorca prowadzi taką ewidencję,
    b) nazwę i typ urządzenia,
    c) ilość możliwych do wydzielenia łączy telekomunikacyjnych E1, Fast Ethernet, Gigabit Ethernet, STM-1, STM-4, STM-16 i STM-64,
    d) rodzaj zasilania awaryjnego urządzenia,
    e) adres e-mail i numer telefonu komórki organizacyjnej przedsiębiorcy odpowiedzialnej za zarządzanie urządzeniem,

---

[1)] Minister Cyfryzacji kieruje działem administracji rządowej – informatyzacja, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Cyfryzacji (Dz. U. poz. 2720).

f) adres i współrzędne geograficzne lokalizacji urządzenia,

g) rodzaj obiektu budowlanego, w którym znajduje się urządzenie;

2) informacje o węzłach sieci telekomunikacyjnej zapewniającym kolokację, obejmujące:

a) adres i współrzędne geograficzne lokalizacji węzła,

b) adres e-mail i numer telefonu komórki organizacyjnej przedsiębiorcy odpowiedzialnej za zarządzanie węzłem,

c) dostępną powierzchnię kolokacyjną węzła,

d) możliwą do wykorzystania rezerwę mocy zasilania i klimatyzacji węzła,

e) ilość międzyoperatorskich łączy światłowodowych węzła,

f) łączną przepustowość międzyoperatorskich łączy telekomunikacyjnych węzła,

g) rodzaj zasilania awaryjnego węzła,

h) rodzaj obiektu budowlanego, w którym znajduje się węzeł,

i) środki bezpieczeństwa fizycznego węzła;

3) informacje dotyczące ośrodka zarządzania siecią telekomunikacyjną, obejmujące:

a) adres i współrzędne geograficzne ośrodka zarządzania siecią telekomunikacyjną,

b) adres e-mail i numer telefonu komórki organizacyjnej przedsiębiorcy odpowiedzialnej za zarządzanie siecią telekomunikacyjną,

c) środki bezpieczeństwa fizycznego ośrodka zarządzania siecią telekomunikacyjną;

4) informacje dotyczące źródła sygnału synchronizacji czasu sieci telekomunikacyjnej, które określają:

a) adres i współrzędne geograficzne urządzenia sygnału synchronizacji czasu sieci telekomunikacyjnej,

b) adres e-mail i numer telefonu komórki organizacyjnej przedsiębiorcy odpowiedzialnej za zarządzanie synchronizacją czasu sieci telekomunikacyjnej,

c) rodzaj źródła sygnału synchronizacji czasu sieci telekomunikacyjnej.

§ 3. Obowiązkowi przekazywania danych, o których mowa w § 1 pkt 1, nie podlega przedsiębiorca telekomunikacyjny, którego roczne przychody z tytułu wykonywania działalności telekomunikacyjnej w poprzednim roku obrotowym nie przekroczyły kwoty 10 milionów złotych lub który wykonuje działalność telekomunikacyjną:

1) polegającą wyłącznie na dostarczaniu sieci telekomunikacyjnej lub łączy telekomunikacyjnych dzierżawionych od innego przedsiębiorcy;

2) wyłącznie za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej innego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia[2)].

MINISTER CYFRYZACJI

[2)] Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 października 2010 r. w sprawie danych dotyczących infrastruktury telekomunikacyjnej niezbędnej do przygotowania systemów łączności na potrzeby obronne państwa (Dz. U. poz. 1302), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 102 pkt 24 ustawy z dnia …. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …..).

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie danych dotyczących infrastruktury telekomunikacyjnej niezbędnej do przygotowania systemów łączności na potrzeby obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 54 ust. 6 ustawy z dnia ……. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz.), zwanej dalej „ustawą”.

Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 października 2010 r. w sprawie danych dotyczących infrastruktury telekomunikacyjnej niezbędnej do przygotowania systemów łączności na potrzeby obronne państwa (Dz. U. poz. 1302).

Art. 54 ust. 4 ustawy nakłada na Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwanego dalej „Prezesem UKE”, obowiązek utworzenia i zarządzania bazą, w której będą gromadzone dane o infrastrukturze telekomunikacyjnej niezbędnej do przygotowania systemów łączności na potrzeby obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, (zwane dalej „danymi”).

Przedsiębiorca telekomunikacyjny przekazuje dane Prezesowi UKE corocznie, w terminie do dnia 31 marca według stanu na dzień 31 grudnia poprzedniego roku. Przekazywanie danych tym terminie zapewni skorelowanie ich z innymi informacjami dotyczącymi infrastruktury telekomunikacyjnej, przekazywanymi Prezesowi UKE, w oparciu o obowiązujące przepisy prawa.

W związku z przewidywaną dużą ilością danych Prezes UKE opracuje postać elektroniczną dokumentu, w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, którą zamieści na stronie Biuletyny Informacji Publicznej Urzędu Komunikacji Elektroniczne. Dokument elektroniczny po wypełnieniu danymi przedsiębiorca telekomunikacyjny przekazuje Prezesowi UKE na informatycznym nośniku danych, co zagwarantuje odpowiedni poziom bezpieczeństwa przetwarzanych danych.

Utworzenie przedmiotowej bazy danych i pozyskanie w oparciu o przepisy rozporządzenia informacji o infrastrukturze telekomunikacyjnej umożliwi Prezesowi UKE:

1) prowadzenie analiz dotyczących możliwości wykorzystania potencjału infrastruktury telekomunikacyjnej na potrzeby obronne, w tym systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym. Obowiązek prowadzenia takich analiz przez Prezesa UKE wynika z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 sierpnia 2004 r. w sprawie przygotowania i wykorzystania systemów łączności na potrzeby obronne państwa (Dz. U. poz. 1855, z późn. zm.).
2) udostępnianie danych Ministrowi Obrony Narodowej oraz ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, na potrzeby planowania działań związanych z obronnością, bezpieczeństwem państwa oraz bezpieczeństwem i porządkiem publicznym. Udostępnianie będzie możliwe z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego tych podmiotów lub w postaci elektronicznej, na informatycznym nośniku danych, w postaci zapisu w formacie umożliwiającym ich odczyt za pomocą powszechnie dostępnych urządzeń informatycznych i oprogramowania.

Projektowane rozporządzenie określa szczegółowy zakres danych oraz rodzaje przedsiębiorców telekomunikacyjnych niepodlegających obowiązkowi przekazywania danych.

W § 2 projektu określono szczegółowy katalog danych, po zasięgnięciu opinii Ministra Obrony Narodowej oraz ministra właściwego do spraw wewnętrznych, obejmujący informacje dotyczące:

a) urządzeń telekomunikacyjnych,
b) węzłów sieci telekomunikacyjnej zapewniającym kolokację,
c) sieci telekomunikacyjnej,
d) źródła sygnału synchronizacji czasu sieci telekomunikacyjnej.

Katalog danych nie obejmuje informacji, które przedsiębiorca zobowiązany jest przekazywać Prezesowi UKE na podstawie innych przepisów prawa.

W § 3 projektu określono rodzaje przedsiębiorców telekomunikacyjnych niepodlegających obowiązkowi przekazywania danych. Główną proponowaną zmianą w projekcie rozporządzenia, w stosunku do obowiązującego rozporządzenia jest zwolnienie z obowiązku przekazywania danych przez przedsiębiorcę, którego roczne przychody z tytułu wykonywania działalności telekomunikacyjnej w poprzednim roku obrotowym nie przekroczyły 10 milionów złotych. Ponadto zastosowano dodatkowe kryteria, które zwalniają przedsiębiorcę z obowiązku przekazywania danych jeżeli prowadzona działalność telekomunikacyjna polegała wyłącznie na dostarczaniu sieci telekomunikacyjnej lub łączy telekomunikacyjnych dzierżawionych od innego przedsiębiorcy, lub działalność prowadzona była wyłącznie za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej innego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego.

Zastosowane wyłączenia, zwalniające przedsiębiorcę telekomunikacyjnego z obowiązku przekazywania danych Prezesowi UKE, nie będą miały wpływu na realizację zadań Prezesa UKE, wynikających z art. 54 ustawy. Zapewnią natomiast ograniczenie liczby przedsiębiorców telekomunikacyjnych obowiązanych do przekazywania danych. Szacuje się, że obowiązkiem tym zostanie objętych około 100 przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

Projektowane rozporządzenie nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Nie zachodzi również konieczność przedstawienia projektu rozporządzenia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu.

Projekt rozporządzenia nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie będzie mieć wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

W celu wykonania obowiązku wynikającego z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny” oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw informatyzacji.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji w sprawie danych dotyczących infrastruktury telekomunikacyjnej niezbędnej do przygotowania systemów łączności na potrzeby obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Cyfryzacji, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Obrony Narodowej **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Michał Gramatyka – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Cyfryzacji **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Agnieszka Chruszcz – Agnieszka.Chruszcz@cyfra.gov.pl	**Data sporządzenia** 11.04.2024 r. **Źródło:** Art. 54 ust. 6 ustawy z dnia …… - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …) **Nr w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów – UC7**

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia ministra właściwego ds. informatyzacji w sprawie danych dotyczących infrastruktury telekomunikacyjnej niezbędnej do przygotowania systemów łączności na potrzeby obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 54 ust. 6 ustawy z dnia …… - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …), zwanej dalej „ustawą".

Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 października 2010 r. w sprawie danych dotyczących infrastruktury telekomunikacyjnej niezbędnej do przygotowania systemów łączności na potrzeby obronne państwa (Dz. U. poz. 1302).

Art. 54 ust. 4 ustawy nakłada na Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwanego dalej „Prezesem UKE", obowiązek utworzenia i zarządzania bazą, w której będą gromadzone dane o infrastrukturze telekomunikacyjnej niezbędnej do przygotowania systemów łączności na potrzeby obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, (zwane dalej „danymi").

Utworzenie przedmiotowej bazy danych i pozyskanie w oparciu o przepisy rozporządzenia informacji o infrastrukturze telekomunikacyjnej umożliwi Prezesowi UKE:

1) prowadzenie analiz dotyczących możliwości wykorzystania ich potencjału w zakresie planowania i wykorzystania systemów łączności na potrzeby obronne, w tym systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym. Obowiązek prowadzenia takich analiz przez Prezesa UKE wynika z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 sierpnia 2004 r. w sprawie przygotowania i wykorzystania systemów łączności na potrzeby obronne państwa (Dz. U. poz. 1855, z późn. zm.).
2) udostępnianie danych Ministrowi Obrony Narodowej oraz ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, na potrzeby planowania działań związanych z obronnością, bezpieczeństwem państwa oraz bezpieczeństwem i porządkiem publicznym. Udostępnianie będzie możliwe z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego tych podmiotów lub w postaci elektronicznej, na informatycznym nośniku danych, w postaci zapisu w formacie umożliwiającym ich odczyt za pomocą powszechnie dostępnych urządzeń informatycznych i oprogramowania.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Przedsiębiorca telekomunikacyjny przekazuje dane Prezesowi UKE corocznie, w terminie do dnia 31 marca według stanu na dzień 31 grudnia poprzedniego roku. Przekazywanie danych w tym terminie zapewni skorelowanie ich z innymi informacjami dotyczącymi infrastruktury telekomunikacyjnej, przekazywanymi Prezesowi UKE, w oparciu o obowiązujące przepisy prawa.

W związku z przewidywaną dużą ilością danych Prezes UKE opracuje postać elektroniczną dokumentu, w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania

publiczne, którą zamieści na stronie Biuletyny Informacji Publicznej Urzędu Komunikacji Elektroniczne. Dokument elektroniczny po wypełnieniu danymi przedsiębiorca telekomunikacyjny przekazuje Prezesowi UKE na informatycznym nośniku danych, co zagwarantuje odpowiedni poziom bezpieczeństwa przetwarzanych danych.

Projektowane rozporządzenie określa szczegółowy zakres danych oraz rodzaje przedsiębiorców telekomunikacyjnych niepodlegających obowiązkowi przekazywania danych.

Wejście w życie rozporządzenia umożliwi Prezesowi UKE realizację zadania wynikającego z art. 54 ustawy Prawo komunikacji elektronicznej poprzez gromadzenia danych o infrastrukturze przedsiębiorców telekomunikacyjnych, analizę możliwości wykorzystania tej infrastruktury na potrzeby obronne, w tym systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym. Ponadto dane te będą przekazywane Ministrowi Obrony Narodowej oraz ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, na potrzeby planowania działań związanych z obronnością, bezpieczeństwem państwa oraz bezpieczeństwem i porządkiem publicznym.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Regulacja dotyczy obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego. Odstąpiono zatem od analizy porównawczej z innymi państwami.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Prezes UKE, Minister Obrony Narodowej, Minister właściwy do spraw wewnętrznych	3	Nie dotyczy	Gromadzenie wyłącznie danych od przedsiębiorców telekomunikacyjnych, których infrastruktura i sieć telekomunikacyjna mają istotne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa porządku publicznego.
Przedsiębiorcy telekomunikacyjni obowiązani do przekazywania danych dotyczących infrastruktury telekomunikacyjnej niezbędnej do przygotowania systemów łączności na potrzeby obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego	Określenie rodzaju przedsiębiorców telekomunikacyjnych niepodlegających obowiązkowi przekazywania danych spowoduje, że obowiązki będzie wykonywało ok. 100 przedsiębiorców	Przedsiębiorcy wpisani w rejestrze przedsiębiorców telekomunikacyjnych prowadzącym przez Prezesa UKE	Wskazanie kryteriów dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych niepodlegających przekazywania danych Prezesowi UKE pozwoli zdjąć obowiązek z mikro i małych przedsiębiorców.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach konsultacji społecznych projekt został przedstawiony izbom zrzeszającym przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Zgłoszone uwagi zostaną wykorzystane w trakcie prac nad niniejszym projektem. Będzie on konsultowany z Ministrem Obrony Narodowej oraz ministrem właściwym do spraw wewnętrznych. Projekt zostanie udostępniony na stronach Biuletynu Informacji Publicznej ministra

właściwego do spraw informatyzacji zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie tworzenia prawa.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2020 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	Nie dotyczy.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Nie dotyczy.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe, osoby niepełnosprawne oraz starsze

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2020 r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, osoby							

	niepełnosprawne i osoby starsze							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	W rozporządzeniu określono zakres danych obejmujący jedynie informacje, które są niezbędne do realizacji ustawowych zadań. Obowiązkowi przekazywania danych podlegać będzie około 100 przedsiębiorców telekomunikacyjnych, których roczne przychody z tytułu wykonywania działalności telekomunikacyjnej w poprzednim roku obrotowym przekroczyły 10 milionów złotych.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	W rozporządzeniu zwolniono z obowiązku przekazywania danych przedsiębiorców telekomunikacyjnych, których roczne przychody z tytułu wykonywania działalności telekomunikacyjnej w poprzednim roku obrotowym nie przekroczyły 10 milionów złotych. Ponadto zastosowano dodatkowe kryteria, które zwolnią przedsiębiorcę z obowiązku przekazywania danych jeżeli prowadzona działalność telekomunikacyjna polega wyłącznie na dostarczaniu sieci telekomunikacyjnej lub łączy telekomunikacyjnych dzierżawionych od innego przedsiębiorcy, lub działalność prowadzona jest wyłącznie za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej innego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego. Zastosowane kryteria znacznie ograniczą liczbę przedsiębiorców obowiązanych do przekazywania danych.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, osoby niepełnosprawne i osoby starsze	Projekt rozporządzenia nie ma wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych, a także na obywateli i gospodarstwa domowe.						
Niemierzalne	duże przedsiębiorstwa	-						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, osoby niepełnosprawne i osoby starsze	-						
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		Nie dotyczy.						

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☐ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: …	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: …
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
Komentarz:	

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe ☐ inne: …	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie

Omówienie wpływu	

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie po upływie 30 dni od dnia jego ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ze względu na specyfikę projektu nie jest zasadne zastosowanie mierników.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

Projekt

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I ADMINISTRACJI[1)]

z dnia

w sprawie satelitarnej usługi publicznej o regulowanym dostępie

Na podstawie art. 60 ustawy z dnia …… 2024 r. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ……) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

1) strukturę i sposób zarządzania satelitarną usługą publiczną o regulowanym dostępie, w tym obowiązki dla użytkowników PRS,

2) szczegółowy zakres informacji zawartych we wnioskach o wydanie:

a) pozwolenia na dostęp do PRS;

b) pozwolenia na produkowanie sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywanie technologii PRS, w tym prowadzenie prac badawczo-rozwojowych;

c) zezwolenia na wywóz poza Unię Europejską i zezwolenia na transfer wewnątrzunijny sprzętu lub technologii opracowanych na potrzeby PRS.

§ 2. Określenia użyte w rozporządzeniu oznaczają:

1) element PRS - wszelką technologię PRS i wszelki sprzęt PRS;

2) grupa użytkowników PRS – zbiór użytkowników PRS, dla których ustalono grupowy punkt kontaktowy;

3) grupowy punkt kontaktowy – wyznaczony przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych punkt kontaktowy pełniący funkcję pośredniczącą pomiędzy jednostką zarządzającą PRS oraz poszczególnymi punktami kontaktowymi użytkowników wchodzących w skład grupy użytkowników PRS;

[1)] Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej – sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. poz. 2708).

4) moduł bezpieczeństwa PRS – urządzenie elektroniczne będące elementem odbiornika PRS, przeznaczone do dekodowania sygnału PRS z wykorzystaniem zaimplementowanych w nim kluczy kryptograficznych;

5) odbiornik PRS – urządzenie, które odbiera sygnały PRS w przestrzeni i które poprzez obróbkę tych sygnałów dostarcza upoważnionym użytkownikom co najmniej jedną z następujących danych wyjściowych: współrzędne określające pozycję, prędkość, czas, odległości lub różnice odległości;

6) punkt kontaktowy - przedstawiciela lub przedstawicieli danego podmiotu, który jest właściwy lub którzy są właściwi do kontaktu w sprawach dotyczących PRS. Za punkt kontaktowy uznaje się również dane teleadresowe przedstawicieli, takie jak adres elektronicznej skrzynki pocztowej oraz numer telefonu kontaktowego;

7) sprzęt PRS:

a) moduł bezpieczeństwa PRS,

b) odbiornik PRS,

c) narzędzia do testowania, kwalifikacji i funkcjonowania modułu bezpieczeństwa PRS lub odbiornika PRS, w tym generatory sygnału PRS,

d) część przeznaczoną wyłącznie do sprzętu wskazanego w lit. a-c, jeżeli ten sprzęt lub jego projekt, opracowywanie lub kwalifikacja wymagały korzystania z niejawnych informacji dotyczących PRS;

8) technologia PRS - oprogramowanie, sprzęt i dokumentację konieczne do badań, opracowywania, projektowania, kwalifikacji, produkcji lub korzystania ze sprzętu PRS, które wymaga lub wymagało dostępu do niejawnych informacji dotyczących PRS;

9) wywóz poza Unię Europejską - wywóz zgodnie z art. 2 pkt 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/821 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiającego unijny system kontroli wywozu, pośrednictwa, pomocy technicznej, tranzytu i transferu produktów podwójnego zastosowania.

§ 3. 1. Za zarządzanie PRS na terenie Polski odpowiada jednostka zarządzająca.

2. Jednostka zarządzająca zapewnia utworzenie i stosowanie przez grupy użytkowników PRS procedur operacyjnych dotyczących korzystania z PRS.

3. Jednostka zarządzająca przekazuje do punktu kontaktowego użytkownika informację, do której grupy użytkowników PRS on należy, jak również dane teleadresowe wyznaczonego grupowego punktu kontaktowego.

4. Użytkownik PRS planujący korzystanie z PRS w określonych przedziałach czasu, poprzez swój punkt kontaktowy zgłasza zapotrzebowanie na dostęp do usługi do grupowego punktu kontaktowego. Grupowy punkt kontaktowy występuje do jednostki zarządzającej o przydział kluczy kryptograficznych PRS.

5. Jednostka zarządzająca, jeżeli została do tego upoważniona przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, przekazuje użytkownikowi, za pośrednictwem grupowego punktu kontaktowego, klucze kryptograficzne PRS.

6. Użytkownik PRS poprzez swój punkt kontaktowy kontaktuje się z grupowym punktem kontaktowym w sprawie problemów dotyczących funkcjonowania PRS. Grupowy punkt kontaktowy przekazuje związaną z tym informację jednostce zarządzającej.

7. W przypadku stwierdzenia zakłóceń odbioru sygnału PRS, punkt kontaktowy zobowiązany jest do natychmiastowego powiadomienia o tym fakcie jednostki zarządzającej, za pośrednictwem grupowego punktu kontaktowego.

8. Użytkownik PRS ma obowiązek niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od dnia zaistnienia zmiany informacji, o których mowa w § 4 pkt 2 i 8, do przekazania zmian za pośrednictwem swojego grupowego punktu kontaktowego do jednostki zarządzającej.

9. Podmiot posiadający pozwolenie na produkowanie sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywanie technologii PRS, w tym prowadzenie prac badawczo-rozwojowych, ma obowiązek niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od dnia zaistnienia zmiany informacji, o których mowa w § 5 pkt 5 i 11, do przekazania zmian do jednostki zarządzającej.

§ 4. Wniosek o dostęp do PRS zawiera:

1) oznaczenie wnioskodawcy w tym jego nazwę, adres siedziby albo adres zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

2) imię i nazwisko oraz dane teleadresowe osoby, która będzie pełniła rolę punktu kontaktowego pomiędzy jednostką zarządzająca a wnioskodawcą;

3) wnioskowany okres obowiązywania pozwolenia;

4) szczegółowe informacje dotyczące zakresu działalności, w tym określenie celu oraz zadań, do których niezbędny będzie dla wnioskodawcy dostęp do PRS;

5) obszar wykonywania działalności będącej przedmiotem wniosku;

6) szczegółowe informacje na temat warunków, w jakich przechowywane będą sprzęt na potrzeby PRS i technologia PRS;

7) załączony plan zarządzania PRS w danym podmiocie;

8) imię i nazwisko oraz dane teleadresowe osób, które będą odpowiedzialne za czynności związane z zarządzaniem kluczami kryptograficznymi PRS;

9) oświadczenie uprawnionego przedstawiciela wnioskodawcy o zobowiązaniu się do przestrzegania zasad bezpieczeństwa i poufności związanych z dostępem do PRS oraz do poddawania się kontrolom niezbędnym do weryfikacji prawidłowości informacji przedstawionych we wniosku oraz spełnienia warunków wydania pozwolenia;

10) oświadczenie uprawnionego przedstawiciela wnioskodawcy o zobowiązaniu się do prowadzenia rejestru sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS będących w posiadaniu tego podmiotu oraz imiennego rejestru osób mających dostęp do sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS będących w posiadaniu tego podmiotu.

§ 5. Wniosek o pozwolenie PRS na produkowanie sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywanie technologii PRS, w tym prowadzenie prac badawczo-rozwojowych, zawiera:

1) oznaczenie wnioskodawcy w tym jego nazwę, adres siedziby albo adres zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

2) wnioskowany okres obowiązywania pozwolenia;

3) w przypadku produkowania lub opracowywania modułów bezpieczeństwa PRS i innych produktów kryptograficznych PRS – załączoną kopię dokumentu potwierdzającego, że podmiot stanowi własność wyłączną albo poprzez udział większościowy państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub członkowie zarządu są obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej posiadającymi poświadczenie bezpieczeństwa przyznane przez państwo członkowskie Unii Europejskiej, którym podmiot ten przekazał wyłączne uprawnienia podejmowania decyzji związanych z PRS;

4) numer identyfikacji podatkowej (NIP) wnioskodawcy, o ile taki posiada;

5) imię i nazwisko oraz dane teleadresowe osoby, która będzie pełniła rolę punktu kontaktowego pomiędzy jednostką zarządzająca a wnioskodawcą;

6) załączoną kopię świadectwa bezpieczeństwa przemysłowego, o którym mowa w art. 11 ust. 5 decyzji Rady z dnia 23 września 2013 r. w sprawie przepisów bezpieczeństwa dotyczących ochrony informacji niejawnych UE (2013/488/UE) w przypadku gdy informacje

dotyczące PRS lub element PRS, które podmiot ma wykorzystywać w obrębie swojego zakładu, oznaczono klauzulą tajności CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL lub wyższą;

7) załączoną kopię dokumentu potwierdzającego zatrudnianie przez podmiot pracowników o stosownych poświadczeniach bezpieczeństwa, w przypadku gdy informacje dotyczące PRS, sprzęt na potrzeby PRS lub technologia PRS, które ma wykorzystywać w obrębie swojego zakładu, oznaczono klauzulą tajności CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL lub wyższą;

8) określenie miejsca wykonywania działalności będącej przedmiotem wniosku;

9) założenia techniczne opracowywanych bądź planowanych do produkcji elementów PRS;

10) wskazanie potencjalnych użytkowników, dla których będzie przeznaczony produkowany sprzęt na potrzeby PRS lub będzie opracowywana technologia PRS;

11) oświadczenie uprawnionego przedstawiciela wnioskodawcy o zobowiązaniu się do przestrzegania zasad bezpieczeństwa i poufności związanych z produkowaniem sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywaniem technologii PRS oraz do poddawania się kontrolom niezbędnym do weryfikacji prawidłowości informacji przedstawionych we wniosku oraz spełnienia warunków wydania pozwolenia PRS;

12) imienną listę osób zaangażowanych w prace nad produkowaniem sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywaniem technologii PRS wraz z informacją o posiadanych przez nich stosownych poświadczeniach bezpieczeństwa;

13) informację o posiadanej akredytacji Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa, działającej przy Agencji Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego, stosownej do wykonywanej działalności, uzyskanej za pośrednictwem jednostki zarządzającej, zgodnie z obowiązującą procedurą.

§ 6. Wniosek o wydanie zezwolenia na wywóz poza Unię Europejską i zezwolenia na transfer wewnątrzunijny sprzętu lub technologii zaprojektowanych na potrzeby PRS zawiera:

1) oznaczenie wnioskodawcy w tym jego nazwę, adres siedziby albo adres zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a także dane teleadresowe osoby wyznaczonej do kontaktu;

2) numer identyfikacji podatkowej (NIP) wnioskodawcy, o ile taki posiada;

3) informację o posiadaniu przez wnioskodawcę pozwolenia PRS na produkowanie sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywanie technologii PRS lub pozwolenia PRS na dostęp do PRS;

4) przedmiot wywozu poza Unię Europejską lub transferu wewnątrzunijnego oraz parametry techniczne sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS;

5) określenie celu oraz miejsca docelowego i okres wywozu poza Unię Europejską lub transferu wewnątrzunijnego sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS;

6) oznaczenie odbiorcy, w tym jego nazwę, adres siedziby albo adres zamieszkania, a także dane teleadresowe osoby wyznaczonej do kontaktu ze strony odbiorcy.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ….

MINISTER SPRAW
WEWNĘTRZNYCH
I ADMINISTRACJI

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 60 ustawy z dnia …… r. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ……).

Rozporządzenie określa strukturę i sposób zarządzania satelitarną usługą publiczną o regulowanym dostępie (PRS), w tym obowiązki dla użytkowników PRS, jak również szczegółowy zakres informacji zawartych we wnioskach o wydanie pozwolenia na dostęp do PRS, pozwolenia na produkowanie sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywanie technologii PRS, w tym prowadzenie prac badawczo-rozwojowych oraz zezwolenia na wywóz poza Unię Europejską i zezwolenia na transfer wewnątrzunijny sprzętu lub technologii zaprojektowanych na potrzeby PRS.

W § 2 projektu wprowadzono następujące definicje: element PRS, grupa użytkowników PRS, grupowy punkt kontaktowy, moduł bezpieczeństwa PRS, odbiornik PRS, punkt kontaktowy, sprzęt PRS, technologia PRS, wywóz poza Unię Europejską.

Jednostka zarządzająca będzie odpowiedzialna za zarządzanie PRS oraz zapewni utworzenie i stosowanie przez grupy użytkowników PRS procedur operacyjnych dotyczących korzystania z PRS. Ustalono hierarchiczną zależność związaną ze sprawnym zarządzaniem PRS. Polega ona na utworzeniu punktów kontaktowych w podmiotach, które uzyskały pozwolenie na dostęp do PRS (użytkownicy). Przewiduje się również utworzenie grupowych punktów kontaktowych. Użytkownicy PRS poprzez swój punkt kontaktowy będą kontaktowali się z grupowym punktem kontaktowym, natomiast grupowy punkt kontaktowy będzie współpracował bezpośrednio z jednostką zarządzającą. Każdy użytkownik będzie otrzymywał klucze kryptograficzne za pośrednictwem grupowego punktu kontaktowego. Jednostka zarządzająca będzie otrzymywała od grupowych punktów kontaktowych zapytania lub prośby, które powinny być skierowane do odpowiednich instytucji odpowiedzialnych za zarządzanie systemem nawigacji satelitarnej Galileo, takich jak np. Centrum Zarządzania Galileo, Centrum Monitorowania Bezpieczeństwa Galileo.

Podmioty, które będą chciały uzyskać dostęp do PRS, będą musiały złożyć wniosek zawierający: oznaczenie wnioskodawcy, dane teleadresowe osoby, która będzie pełniła rolę punktu kontaktowego pomiędzy jednostką zarządzająca PRS a wnioskodawcą, wnioskowany okres obowiązywania pozwolenia, szczegółowe informacje dotyczące zakresu działalności, obszar wykonywania działalności będącej przedmiotem wniosku, szczegółowe informacje na temat warunków, w jakich przechowywane będą sprzęt i technologia PRS, plan zarządzania PRS w danym podmiocie, dane teleadresowe osób odpowiedzialnych za czynności związane z zarządzaniem kluczami kryptograficznymi PRS oraz oświadczenie uprawnionego przedstawiciela wnioskodawcy o zobowiązaniu się do przestrzegania zasad bezpieczeństwa i poufności związanych z dostępem do satelitarnej usługi publicznej o regulowanym dostępie oraz do poddawania się kontrolom niezbędnym do weryfikacji prawidłowości informacji przedstawionych we wniosku oraz spełnienia warunków wydania pozwolenia.

Podmioty, które będą chciały produkować sprzęt na potrzeby PRS lub opracowywać technologie PRS, w tym prowadzić prace badawczo-rozwojowe, będą musiały złożyć wniosek zawierający: oznaczenie wnioskodawcy; wnioskowany okres obowiązywania pozwolenia;

w przypadku produkowania lub opracowywania modułów bezpieczeństwa PRS i innych produktów kryptograficznych PRS – potwierdzoną za zgodność z oryginałem kopię dokumentu potwierdzającego, że podmiot stanowi własność wyłączną bądź poprzez udział większościowy państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub posiada członków zarządu, którzy są obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej posiadającymi poświadczenie bezpieczeństwa przyznane przez państwo członkowskie Unii Europejskiej, którym podmiot ten przekazał wyłączne uprawnienia podejmowania decyzji związanych z PRS; dane teleadresowe osoby, która będzie pełniła rolę punktu kontaktowego pomiędzy jednostką zarządzająca a wnioskodawcą; potwierdzoną za zgodność z oryginałem kopię świadectwa bezpieczeństwa przemysłowego, w przypadku gdy informacje dotyczące PRS lub element PRS, którymi ma operować w obrębie swojego zakładu, oznaczono klauzulą tajności CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL lub wyższą; określenie miejsca wykonywania działalności będącej przedmiotem wniosku; założenia techniczne opracowywanych bądź planowanych do produkcji elementów PRS; wskazanie potencjalnych użytkowników, dla których elementy PRS będą przeznaczone; potwierdzoną za zgodność z oryginałem kopię dokumentu potwierdzającego zatrudnianie przez podmiot pracowników o stosownych poświadczeniach bezpieczeństwa, w przypadku gdy informacje dotyczące PRS, sprzęt na potrzeby PRS lub technologia PRS, które ma wykorzystywać w obrębie swojego zakładu, oznaczono klauzulą tajności CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL lub wyższą; oświadczenie uprawnionego przedstawiciela wnioskodawcy o zobowiązaniu się do przestrzegania zasad bezpieczeństwa i poufności związanych z produkowaniem sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywaniem technologii PRS oraz do poddawania się kontrolom niezbędnym do weryfikacji prawidłowości informacji przedstawionych we wniosku oraz spełnienia warunków wydania pozwolenia; imienną listę osób zaangażowanych w prace nad produkowaniem sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywaniem technologii PRS wraz z informacją o posiadanych przez nich stosownych poświadczeniach bezpieczeństwa, w przypadku, gdy informacje dotyczące PRS, sprzęt na potrzeby PRS lub technologia PRS, które ma wykorzystywać w obrębie swojego zakładu, oznaczono klauzulą tajności CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL lub wyższą (lista powinna być aktualizowana w terminie 14 dni od dnia zaistnienia zmiany); jak również informację o posiadanej akredytacji Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa.

Podmioty ubiegające się o zezwolenie na wywóz poza Unię Europejską i zezwolenia na transfer wewnątrzunijny sprzętu lub technologii zaprojektowanych na potrzeby PRS będą musiały złożyć do ministra właściwego do spraw gospodarki wniosek zawierający oznaczenie wnioskodawcy oraz dane teleadresowe osoby wyznaczonej do kontaktu; informację o posiadaniu przez wnioskodawcę pozwolenia PRS na produkowanie sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywanie technologii PRS lub pozwolenie PRS na dostęp do PRS, określenie przedmiotu wywozu poza Unię Europejską lub transferu wewnątrzunijnego oraz parametry techniczne takiego sprzętu i technologii; cel oraz miejsce docelowe i okres wywozu poza Unię Europejską lub transferu wewnątrzunijnego sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS; a także dane teleadresowe odbiorcy oraz osoby wyznaczonej do kontaktu ze strony odbiorcy.

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło po wejściu w życie ustawy.

Przepisy przedmiotowego projektu rozporządzenia pozostają poza zakresem prawa Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach dotyczących sposobu funkcjonowania krajowego sytemu notyfikacji norm i aktów prawnych, ponieważ nie zawiera przepisów technicznych.

Przedmiotowy projekt z uwagi na swój charakter nie zawiera regulacji dotyczących majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej, a zatem nie podlega obowiązkowi dokonania oceny przewidywanego wpływu proponowanych rozwiązań na działalność mikro, małych i średnich przedsiębiorców, stosownie do przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.

Zgodnie z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów - Regulamin pracy Rady Ministrów projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie satelitarnej usługi publicznej o regulowanym dostępie **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji Ministerstwo Rozwoju i Technologii **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu**	**Data sporządzenia** **11.04.2024** **Źródło:** Upoważnienie ustawowe Art. 60 ustawy z dnia ... – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz.) **Nr w wykazie prac** …….

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Art. 60 ustawy - Prawo komunikacji elektronicznej nakłada obowiązek wydania rozporządzenia określającego: strukturę i sposób zarządzania satelitarną usługą publiczną o regulowanym dostępie (PRS), w tym obowiązki użytkowników PRS, kierując się koniecznością zapewnienia skutecznego zarządzania użytkownikami i zastosowaniami PRS, oraz szczegółowy zakres informacji zawartych we wnioskach o wydanie:

a) pozwolenia na dostęp do PRS lub pozwolenia na produkowanie sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywanie technologii PRS, w tym prowadzenie prac badawczo-rozwojowych,

b) zezwoleń na wywóz poza Unię Europejską i zezwoleń na transfer wewnątrzunijny sprzętu lub technologii zaprojektowanych na potrzeby PRS, mając na uwadze konieczność zapewnienia bezpieczeństwa PRS.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Przedmiotowe rozporządzenie zawiera szczegółowe informacje dotyczące: struktury i sposobu zarządzania PRS w tym obowiązki dla użytkowników PRS, jak również wniosków o wydawanie pozwoleń na dostęp do PRS oraz pozwoleń na produkowanie sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywanie technologii PRS, w tym prowadzenie prac badawczo-rozwojowych; wniosków o wydanie zezwoleń na wywóz poza Unię Europejską i transfer wewnątrzunijny sprzętu lub technologii zaprojektowanych na potrzeby tej usługi.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Z przeprowadzonej przez MSWiA analizy wynika, że uregulowania prawne dotyczące usługi PRS posiadają: Austria, Czechy, Finlandia, Francja, Niemcy (porozumienie), Słowacja i Włochy, z czego jedynie Francja wydała zarówno ustawę, jak i akt wykonawczy do ustawy.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Projektowana regulacja będzie dotyczyła MSWiA, ABW, MRiT, użytkowników PRS oraz podmiotów, którym mogą być zlecone zadania produkcji sprzętu i opracowania			Podmioty te będą zaangażowane w funkcjonowanie usługi publicznej o regulowanym dostępie systemu nawigacji satelitarnej Galileo na terenie Polski.

technologii PRS			

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Ze względu na charakter uregulowań ujętych w projekcie, projekt nie będzie kierowany do konsultacji publicznych.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	Treść aktu prawnego nie wymaga określenia źródeł finansowania wobec neutralności proponowanych w projekcie rozwiązań w zakresie dochodów i wydatków jednostek sektora finansów publicznych.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
(w mln zł, ceny stałe z …… r.)	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							

	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie aktu prawnego nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw. Projektowany akt prawny nie będzie miał wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: …	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: …
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Regulacja nie wpłynie na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ demografia	☐ informatyzacja

☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Wejście w życie aktu prawnego nie będzie miało wpływu na obszary, o których mowa w pkt 10.	

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Wykonanie przepisów aktu prawnego nastąpi po wejściu w życie przedmiotowego rozporządzenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Z uwagi na zakres przedmiotowy projektu, ewaluacja rozporządzenia nie jest konieczna.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Projekt

ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW

z dnia

w sprawie Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości

Na podstawie art. 62 ust. 3 ustawy z dnia … 2024 r. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Ustala się Krajową Tablicę Przeznaczeń Częstotliwości, zwaną dalej „Tablicą”, stanowiącą załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2. Uwagi do przeznaczeń zakresów częstotliwości określonych w Tablicy zawiera załącznik nr 2 do rozporządzenia.

3. Objaśnienia do Tablicy zawiera załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

Załączniki
do rozporządzenia
Rady Ministrów
z dnia
(Dz. U. poz.)

Załącznik nr 1

Krajowa Tablica Przeznaczeń Częstotliwości

Lp.	**f_{dolna}(kHz)**	**$f_{górna}$(kHz)**	**Przeznaczenie**	**Użytkowanie**
1	Poniżej 8,3 kHz		(Nie przeznaczono) 5.53 5.54	
2	8,3	9,0	POMOCE METEOROLOGICZNE 5.54A	cywilne
3	9,0	11,3	RADIONAWIGACJA POMOCE METEOROLOGICZNE 5.54A	cywilno-rządowe cywilne
4	11,3	14,0	RADIONAWIGACJA	cywilno-rządowe
5	14,00	19,95	STAŁA RUCHOMA MORSKA 5.57 5.56	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
6	19,95	20,05	WZORCOWY SYGNAŁ CZĘSTOTLIWOŚCI I CZASU (20 kHz)	cywilne
7	20,05	70,00	STAŁA RUCHOMA MORSKA 5.57 5.56	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
8	70	72	RADIONAWIGACJA 5.60	rządowe
9	72	84	STAŁA RUCHOMA MORSKA 5.57 RADIONAWIGA	cywilno-rządowe cywilno-rządowe rządowe

			CJA 5.60 5.56	
10	84	86	RADIONAWIGA CJA 5.60	cywilno-rządowe
11	86	90	STAŁA RUCHOMA MORSKA 5.57 RADIONAWIGA CJA 5.56	cywilno-rządowe cywilno-rządowe rządowe
12	90	110	RADIONAWIGA CJA 5.62 Stała 5.64	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
13	110	112	STAŁA RUCHOMA MORSKA RADIONAWIGA CJA 5.64	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe
14	112	115	RADIONAWIGA CJA 5.60	cywilno-rządowe
15	115,0	117,6	RADIONAWIGA CJA 5.60 Stała Ruchoma morska 5.64	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe
16	117,6	126,0	STAŁA RUCHOMA MORSKA RADIONAWIGA CJA 5.60 5.64	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe
17	126	129	RADIONAWIGA CJA 5.60	cywilno-rządowe
18	129	130	STAŁA RUCHOMA MORSKA RADIONAWIGA CJA 5.60 5.64	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe

19	130,0	135,7	STAŁA RUCHOMA MORSKA 5.64	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
20	135,7	137,8	STAŁA RUCHOMA MORSKA Amatorska 5.67A 5.64	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilne
21	137,8	148,5	STAŁA RUCHOMA MORSKA 5.64	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
22	148,5	255,0	RADIODYFUZJA	cywilne
23	255,0	283,5	RADIONAWIGACJA LOTNICZA RADIODYFUZJA	cywilno-rządowe cywilne
24	283,5	315,0	RADIONAWIGACJA LOTNICZA RADIONAWIGACJA MORSKA (radiolatarnie) 5.73 5.74	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
25	315	325	RADIONAWIGACJA LOTNICZA Radionawigacja morska (radiolatarnie) 5.73	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
26	325	405	RADIONAWIGACJA LOTNICZA	cywilno-rządowe
27	405	415	RADIONAWIGACJA 5.76	cywilno-rządowe
28	415	435	RUCHOMA MORSKA 5.79 RADIONAWIGACJA LOTNICZA	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
29	435	472	RUCHOMA	cywilno-rządowe

			MORSKA 5.79 Radionawigacja lotnicza 5.82	cywilno-rządowe
30	472	479	RUCHOMA MORSKA 5.79 Radionawigacja lotnicza Amatorska 5.80A 5.82	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilne
31	479	495	RUCHOMA MORSKA 5.79 5.79A Radionawigacja lotnicza 5.82	 cywilno-rządowe cywilno-rządowe
32	495	505	RUCHOMA MORSKA	cywilno-rządowe
33	505,0	526,5	RUCHOMA MORSKA 5.79 5.79A 5.84 RADIONAWIGACJA LOTNICZA	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
34	526,5	1606,5	RADIODYFUZJA	cywilne
35	1606,5	1625,0	STAŁA RUCHOMA LĄDOWA RUCHOMA MORSKA 5.90 5.92	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe
36	1625	1635	STAŁA 5.93 RUCHOMA LĄDOWA 5.93 RADIOLOKALIZACJA	rządowe rządowe cywilno-rządowe
37	1635	1800	STAŁA RUCHOMA LĄDOWA RUCHOMA MORSKA 5.90 5.92	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe

38	1800	1810	STAŁA 5.93 RUCHOMA LĄDOWA 5.93 RADIOLOKALI ZACJA	rządowe rządowe cywilno-rządowe
39	1810	1850	AMATORSKA 5.100	cywilne
40	1850	2000	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej AMATORSKA 5.96 5.103	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilne
41	2000	2025	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej (R) 5.92 5.103	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
42	2025	2045	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej (R) Pomoce meteorologiczne 5.104 5.92 5.103	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilne
43	2045	2160	STAŁA RUCHOMA LĄDOWA RUCHOMA MORSKA 5.92	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe
44	2160	2170	STAŁA 5.93 RUCHOMA LĄDOWA 5.93 RADIOLOKALI ZACJA	rządowe rządowe cywilno-rządowe
45	2170,0	2173,5	RUCHOMA	cywilno-rządowe

			MORSKA	
46	2173,5	2190,5	RUCHOMA (ratunkowa i wywoławcza) 5.108 5.109 5.110 5.111	cywilno-rządowe
47	2190,5	2194,0	RUCHOMA MORSKA	cywilno-rządowe
48	2194	2300	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej (R) 5.92 5.103	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
49	2300	2498	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej (R) RADIODYFUZJA 5.113 5.103	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilne
50	2498	2501	WZORCOWY SYGNAŁ CZĘSTOTLIWOŚCI I CZASU (2500 kHz)	cywilne
51	2501	2502	WZORCOWY SYGNAŁ CZĘSTOTLIWOŚCI I CZASU Badania kosmiczne	cywilne cywilne
52	2502	2625	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej (R) 5.92 5.103	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
53	2625	2650	RUCHOMA MORSKA RADIONAWIGA	cywilno-rządowe cywilno-rządowe

			CJA MORSKA 5.92	
54	2650	2850	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej (R) 5.92 5.103	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
55	2850	3025	RUCHOMA LOTNICZA (R) 5.111 5.115	cywilno-rządowe
56	3025	3155	RUCHOMA LOTNICZA (OR)	rządowe
57	3155	3200	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej (R) 5.116	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
58	3200	3230	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej (R) RADIODYFUZJA 5.113 5.116	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilne
59	3230	3400	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej RADIODYFUZJA 5.113 5.116	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilne
60	3400	3500	RUCHOMA LOTNICZA (R)	cywilno-rządowe
61	3500	3800	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilne

			AMATORSKA 5.92	
62	3800	3900	STAŁA RUCHOMA LĄDOWA RUCHOMA LOTNICZA (OR)	cywilno-rządowe cywilno-rządowe rządowe
63	3900	3950	RUCHOMA LOTNICZA (OR)	rządowe
64	3950	4000	STAŁA RADIODYFUZJA	cywilno-rządowe cywilne
65	4000	4063	STAŁA RUCHOMA MORSKA 5.127	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
66	4063	4438	STAŁA RUCHOMA MORSKA 5.79A 5.109 5.110 5.130 5.131 5.132 5.128	rządowe cywilno-rządowe
67	4438	4488	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej (R) Radiolokalizacja 5.132A	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe
68	4488	4650	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej (R)	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
69	4650	4700	RUCHOMA LOTNICZA (R)	cywilno-rządowe
70	4700	4750	RUCHOMA LOTNICZA (OR)	rządowe
71	4750	4850	STAŁA RUCHOMA LĄDOWA RUCHOMA	cywilno-rządowe cywilno-rządowe rządowe cywilne

			LOTNICZA (OR) RADIODYFUZJA 5.113	
72	4850	4995	STAŁA RUCHOMA LĄDOWA RADIODYFUZJA 5.113	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilne
73	4995	5003	WZORCOWY SYGNAŁ CZĘSTOTLIWOŚCI I CZASU (5000 kHz)	cywilne
74	5003	5005	WZORCOWY SYGNAŁ CZĘSTOTLIWOŚCI I CZASU Badania kosmiczne	cywilne cywilne
75	5005	5060	STAŁA RADIODYFUZJA 5.113	cywilno-rządowe cywilne
76	5060	5250	STAŁA Ruchoma z wyjątkiem ruchomej lotniczej	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
77	5250	5275	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej Radiolokalizacja 5.132A	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe
78	5275,0	5351,5	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
79	5351,5	5366,5	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilne

			ruchomej lotniczej Amatorska 5.133B	
80	5366,5	5450,0	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
81	5450	5480	STAŁA RUCHOMA LĄDOWA RUCHOMA LOTNICZA (OR)	cywilno-rządowe cywilno-rządowe rządowe
82	5480	5680	RUCHOMA LOTNICZA (R) 5.111 5.115	cywilno-rządowe
83	5680	5730	RUCHOMA LOTNICZA (OR) 5.111 5.115	rządowe
84	5730	5900	STAŁA RUCHOMA LĄDOWA	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
85	5900	5950	STAŁA 5.136 RUCHOMA LĄDOWA 5.136 RADIODYFUZJA 5.134	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilne
86	5950	6200	RADIODYFUZJA	cywilne
87	6200	6525	RUCHOMA MORSKA 5.109 5.110 5.130 5.132 5.137	cywilno-rządowe
88	6525	6685	RUCHOMA LOTNICZA (R)	cywilno-rządowe
89	6685	6765	RUCHOMA LOTNICZA (OR)	rządowe
90	6765	7000	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem	cywilno-rządowe cywilno-rządowe

			ruchomej lotniczej (R) 5.138	
91	7000	7100	AMATORSKA AMATORSKA SATELITARNA	cywilne cywilne
92	7100	7200	AMATORSKA	cywilne
93	7200	7300	RADIODYFUZJA	cywilne
94	7300	7400	STAŁA 5.143 5.143B RUCHOMA LĄDOWA 5.143 5.143B RADIODYFUZJA 5.134	rządowe rządowe cywilne
95	7400	7450	STAŁA 5.143B RUCHOMA LĄDOWA 5.143B RADIODYFUZJA	rządowe rządowe cywilne
96	7450	8100	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej (R)	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
97	8100	8195	STAŁA RUCHOMA MORSKA	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
98	8195	8815	RUCHOMA MORSKA 5.109 5.110 5.132 5.145 5.111	cywilno-rządowe
99	8815	8965	RUCHOMA LOTNICZA (R)	cywilno-rządowe
100	8965	9040	RUCHOMA LOTNICZA (OR)	rządowe
101	9040	9305	STAŁA	rządowe
102	9305	9355	STAŁA Radiolokalizacja	rządowe cywilno-rządowe

			5.145A	
103	9355	9400	STAŁA	rządowe
104	9400	9500	STAŁA 5.146 RADIODYFUZJA 5.134	rządowe cywilne
105	9500	9900	STAŁA 5.147 RADIODYFUZJA	rządowe cywilne
106	9900	9995	STAŁA	rządowe
107	9995	10003	WZORCOWY SYGNAŁ CZĘSTOTLIWOŚCI I CZASU (10000 kHz) 5.111	cywilne
108	10003	10005	WZORCOWY SYGNAŁ CZĘSTOTLIWOŚCI I CZASU Badania kosmiczne 5.111	cywilne cywilne
109	10005	10100	RUCHOMA LOTNICZA (R) 5.111	cywilno-rządowe
110	10100	10150	STAŁA Amatorska	cywilno-rządowe cywilne
111	10150	11175	STAŁA Ruchoma z wyjątkiem ruchomej lotniczej (R)	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
112	11175	11275	RUCHOMA LOTNICZA (OR)	rządowe
113	11275	11400	RUCHOMA LOTNICZA (R)	cywilno-rządowe
114	11400	11600	STAŁA	cywilno-rządowe
115	11600	11650	STAŁA 5.146 RADIODYFUZJA 5.134	rządowe cywilne
116	11650	12050	STAŁA 5.147	cywilno-rządowe

			RADIODYFUZJA	cywilne
117	12050	12100	STAŁA 5.146 RADIODYFUZJA 5.134	rządowe cywilne
118	12100	12230	STAŁA	cywilno-rządowe
119	12230	13200	RUCHOMA MORSKA 5.109 5.110 5.132 5.145	cywilno-rządowe
120	13200	13260	RUCHOMA LOTNICZA (OR)	rządowe
121	13260	13360	RUCHOMA LOTNICZA (R)	cywilno-rządowe
122	13360	13410	STAŁA RADIOASTRONOMIA 5.149	rządowe cywilne
123	13410	13450	STAŁA Ruchoma z wyjątkiem ruchomej lotniczej (R)	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
124	13450	13550	STAŁA Ruchoma z wyjątkiem ruchomej lotniczej (R) Radiolokalizacja 5.132A	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe
125	13550	13570	STAŁA Ruchoma z wyjątkiem ruchomej lotniczej (R) 5.150	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
126	13570	13600	STAŁA 5.151 RUCHOMA Z WYJĄTKIEM RUCHOMEJ LOTNICZEJ (R) 5.151	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilne

			RADIODYFUZJA 5.134	
127	13600	13800	RADIODYFUZJA	cywilne
128	13800	13870	STAŁA 5.151 RUCHOMA Z WYJĄTKIEM RUCHOMEJ LOTNICZEJ (R) 5.151 RADIODYFUZJA 5.134	rządowe rządowe cywilne
129	13870	14000	STAŁA Ruchoma z wyjątkiem ruchomej lotniczej (R)	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
130	14000	14250	AMATORSKA AMATORSKA SATELITARNA	cywilne cywilne
131	14250	14350	AMATORSKA	cywilne
132	14350	14990	STAŁA Ruchoma z wyjątkiem ruchomej lotniczej (R)	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
133	14990	15005	WZORCOWY SYGNAŁ CZĘSTOTLIWOŚCI I CZASU (15000 kHz) 5.111	cywilne
134	15005	15010	WZORCOWY SYGNAŁ CZĘSTOTLIWOŚCI I CZASU Badania kosmiczne	cywilne cywilne
135	15010	15100	RUCHOMA LOTNICZA (OR)	rządowe
136	15100	15600	RADIODYFUZJ	cywilne

			A	
137	15600	15800	STAŁA 5.146 RADIODYFUZJA 5.134	cywilno-rządowe cywilne
138	15800	16100	STAŁA	cywilno-rządowe
139	16100	16200	STAŁA Radiolokalizacja 5.145A	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
140	16200	16360	STAŁA	cywilno-rządowe
141	16360	17410	RUCHOMA MORSKA 5.109 5.110 5.132 5.145	cywilno-rządowe
142	17410	17480	STAŁA	cywilno-rządowe
143	17480	17550	STAŁA 5.146 RADIODYFUZJA 5.134	rządowe cywilne
144	17550	17900	RADIODYFUZJA	cywilne
145	17900	17970	RUCHOMA LOTNICZA (R)	cywilno-rządowe
146	17970	18030	RUCHOMA LOTNICZA (OR)	rządowe
147	18030	18052	STAŁA	rządowe
148	18052	18068	STAŁA Badania kosmiczne	rządowe cywilne
149	18068	18168	AMATORSKA AMATORSKA SATELITARNA	cywilne cywilne
150	18168	18780	STAŁA Ruchoma z wyjątkiem ruchomej lotniczej	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
151	18780	18900	RUCHOMA MORSKA	cywilno-rządowe
152	18900	19020	STAŁA 5.146 RADIODYFUZJA 5.134	rządowe cywilne
153	19020	19680	STAŁA	rządowe

154	19680	19800	RUCHOMA MORSKA 5.132	cywilno-rządowe
155	19800	19990	STAŁA	rządowe
156	19990	19995	WZORCOWY SYGNAŁ CZĘSTOTLIWOŚCI I CZASU Badania kosmiczne 5.111	cywilne cywilne
157	19995	20010	WZORCOWY SYGNAŁ CZĘSTOTLIWOŚCI I CZASU (20000 kHz) 5.111	cywilne
158	20010	21000	STAŁA Ruchoma	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
159	21000	21450	AMATORSKA AMATORSKA SATELITARNA	cywilne cywilne
160	21450	21850	RADIODYFUZJA	cywilne
161	21850	21870	STAŁA	cywilno-rządowe
162	21870	21924	STAŁA 5.155B	cywilno-rządowe
163	21924	22000	RUCHOMA LOTNICZA (R)	cywilno-rządowe
164	22000	22855	RUCHOMA MORSKA 5.132	cywilno-rządowe
165	22855	23000	STAŁA	cywilno-rządowe
166	23000	23200	STAŁA Ruchoma z wyjątkiem ruchomej lotniczej (R)	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
167	23200	23350	STAŁA 5.156A RUCHOMA LOTNICZA (OR)	rządowe rządowe
168	23350	24000	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem	cywilno-rządowe cywilno-rządowe

			ruchomej lotniczej 5.157	
169	24000	24450	STAŁA RUCHOMA LĄDOWA	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
170	24450	24600	STAŁA RUCHOMA LĄDOWA Radiolokalizacja 5.132A	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe
171	24600	24890	STAŁA RUCHOMA LĄDOWA	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
172	24890	24990	AMATORSKA AMATORSKA SATELITARNA	cywilne cywilne
173	24990	25005	WZORCOWY SYGNAŁ CZĘSTOTLIWOŚCI I CZASU (25000 kHz)	cywilne
174	25005	25010	WZORCOWY SYGNAŁ CZĘSTOTLIWOŚCI I CZASU Badania kosmiczne	cywilne cywilne
175	25010	25070	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej	rządowe rządowe
176	25070	25210	RUCHOMA MORSKA	cywilno-rządowe
177	25210	25550	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej	rządowe rządowe
178	25550	25670	RADIOASTRONOMIA	cywilne

			5.149	
179	25670	26100	RADIODYFUZJA	cywilne
180	26100	26175	RUCHOMA MORSKA 5.132	cywilno-rządowe
181	26175	26200	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
182	26200	26350	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej Radiolokalizacja 5.132A	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe
183	26350	27500	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej 5.150	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
184	27500	28000	STAŁA RUCHOMA POMOCE METEOROLOGICZNE	rządowe rządowe cywilno-rządowe
185	28000	29700	AMATORSKA AMATORSKA SATELITARNA	cywilne cywilne
186	29,700	30,005	STAŁA RUCHOMA	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
187	30,005	30,010	STAŁA RUCHOMA OPERACJE KOSMICZNE (identyfikacja satelitów) BADANIA KOSMICZNE	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe

188	30,01	33,00	STAŁA RUCHOMA POL.22	rządowe rządowe
189	33,0	37,5	STAŁA RUCHOMA	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
190	37,50	38,25	STAŁA RUCHOMA Radioastronomia 5.149	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilne
191	38,25	39,00	STAŁA RUCHOMA	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
192	39,00	39,50	STAŁA RUCHOMA Radiolokalizacja 5.132A	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe
193	39,500	39,986	STAŁA RUCHOMA	rządowe rządowe
194	39,986	40,020	STAŁA RUCHOMA Badania kosmiczne	rządowe rządowe cywilne
195	40,02	40,98	STAŁA RUCHOMA 5.150	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
196	40,980	41,015	STAŁA RUCHOMA Badania kosmiczne	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilne
197	41,015	42,000	STAŁA RUCHOMA	rządowe rządowe
198	42,0	42,5	STAŁA RUCHOMA Radiolokalizacja 5.132A	rządowe rządowe cywilno-rządowe
199	42,5	44,0	STAŁA RUCHOMA	rządowe rządowe
200	44	47	STAŁA RUCHOMA Radiolokalizacja 5.162A	rządowe rządowe cywilno-rządowe
201	47	48	RUCHOMA	rządowe

			LĄDOWA 5.164 Radiolokalizacja 5.162A	cywilno-rządowe
202	48	50	RUCHOMA LĄDOWA 5.164 Radiolokalizacja 5.162A	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
203	50	52	RUCHOMA LĄDOWA 5.164 Amatorska POL. 30 Radiolokalizacja 5.162A	rządowe cywilne cywilno-rządowe
204	52,0000	52,0125	RUCHOMA LĄDOWA 5.164 Radiolokalizacja 5.162A	rządowe cywilno-rządowe
205	52,0125	52,0875	RUCHOMA LĄDOWA 5.164 Radiolokalizacja 5.162A	cywilne cywilno-rządowe
206	52,0875	67,9500	RUCHOMA LĄDOWA 5.164 Radiolokalizacja 5.162A	rządowe cywilno-rządowe
207	67,950	68,000	RUCHOMA LĄDOWA 5.164 Radiolokalizacja 5.162A	cywilne cywilno-rządowe
208	68,0	69,2	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej POL.47	cywilne cywilne
209	69,2	69,9	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej	rządowe rządowe
210	69,9	70,0	STAŁA RUCHOMA z	cywilne cywilne

			wyjątkiem ruchomej lotniczej POL.47	
211	70,0	70,3	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej Amatorska POL.38	cywilne cywilne cywilne
212	70,3	73,3	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej POL.47 5.149	cywilne cywilne
213	73,3	74,1	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej 5.149	rządowe rządowe
214	74,1	74,8	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej 5.149	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
215	74,8	75,2	RADIONAWIGACJA LOTNICZA 5.180	cywilno-rządowe
216	75,2	77,5	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej	rządowe rządowe
217	77,5	79,0	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
218	79,0	79,7	STAŁA	rządowe

			RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej	rządowe
219	79,7	85,0	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
220	85,0	87,5	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej	rządowe rządowe
221	87,5	100,0	RADIODYFUZJA	cywilne
222	100	108	RADIODYFUZJA	cywilne
223	108,000	117,975	RADIONAWIGACJA LOTNICZA RUCHOMA LOTNICZA (R) 5.197A	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
224	117,975	132,000	RUCHOMA LOTNICZA (R) 5.111 5.200	cywilno-rządowe
225	132	136	RUCHOMA LOTNICZA (R) RUCHOMA LOTNICZA (OR) 5.201 POL.22	cywilno-rządowe rządowe
226	136	137	RUCHOMA LOTNICZA (R) RUCHOMA LOTNICZA (OR) 5.202 POL.22	cywilno-rządowe rządowe
227	137,000	137,025	RUCHOMA LOTNICZA (OR) 5.206 RUCHOMA SATELITARNA	rządowe cywilno-rządowe cywilne cywilne

			(kosmos-Ziemia) 5.208A 5.208B 5.209 POL.7 METEOROLOGIA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) BADANIA KOSMICZNE (kosmos-Ziemia) OPERACJE KOSMICZNE (kosmos-Ziemia) Stała Ruchoma z wyjątkiem ruchomej lotniczej (R) 5.208	cywilne rządowe rządowe
228	137,025	137,175	RUCHOMA LOTNICZA (OR) 5.206 METEOROLOGIA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) BADANIA KOSMICZNE (kosmos-Ziemia) OPERACJE KOSMICZNE (kosmos-Ziemia) Stała Ruchoma z wyjątkiem ruchomej lotniczej (R) Ruchoma satelitarna (kosmos-Ziemia) 5.208A 5.208B 5.209 POL.7 5.208	rządowe cywilne cywilne cywilne rządowe rządowe cywilne

229	137,175	137,825	RUCHOMA LOTNICZA (OR) 5.206 RUCHOMA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) 5.208A 5.208B 5.209 POL.7 METEOROLOGIA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) BADANIA KOSMICZNE (kosmos-Ziemia) OPERACJE KOSMICZNE (kosmos-Ziemia) Stała Ruchoma z wyjątkiem ruchomej lotniczej (R) 5.208	rządowe cywilno-rządowe cywilne cywilne cywilne rządowe rządowe
230	137,825	138,000	RUCHOMA LOTNICZA (OR) 5.206 METEOROLOGIA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) BADANIA KOSMICZNE (kosmos-Ziemia) OPERACJE KOSMICZNE (kosmos-Ziemia) Stała Ruchoma z wyjątkiem ruchomej lotniczej (R) Ruchoma	rządowe cywilne cywilne cywilne rządowe rządowe cywilne

			satelitarna (kosmos-Ziemia) 5.208A 5.209 POL.7 5.208	
231	138,0	143,6	RUCHOMA LOTNICZA (OR)	rządowe
232	143,60	143,65	RUCHOMA LOTNICZA (OR) BADANIA KOSMICZNE (kosmos-Ziemia)	rządowe cywilne
233	143,65	144,00	RUCHOMA LOTNICZA (OR)	rządowe
234	144	146	AMATORSKA AMATORSKA SATELITARNA	cywilne cywilne
235	146,0	147,8	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej (R) POL.22	rządowe rządowe
236	147,800	147,975	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej (R)	cywilne cywilne
237	147,975	148,000	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej (R)	cywilne cywilne
238	148,00	148,65	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej (R) RUCHOMA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.209	cywilne cywilne cywilne

			5.218 5.219 5.221	
239	148,65	149,90	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej (R) Ruchoma satelitarna (Ziemia-kosmos) 5.209 5.218 5.219 5.221 POL.8	rządowe rządowe cywilne
240	149,90	150,05	RUCHOMA POL.50 RUCHOMA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.209 5.220 POL.25	rządowe cywilne
241	150,050	151,625	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej RADIOASTRONOMIA 5.149 POL.25	cywilne cywilne cywilne
242	151,625	151,775	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej RADIOASTRONOMIA 5.149	rządowe rządowe cywilne
243	151,775	153,000	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej RADIOASTRONOMIA	cywilne cywilne cywilne

			5.149	
244	153,00	154,00	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej (R) Pomoce meteorologiczne POL.25	cywilne cywilne cywilne
245	154,00	154,40	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej (R) POL.25	cywilne cywilne
246	154,4000	156,4875	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej (R) 5.226 POL.25	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
247	156,4875	156,5125	RUCHOMA MORSKA (ratunkowa i wywoławcza poprzez DSC) 5.226 5.227 POL.25	cywilno-rządowe
248	156,5125	156,5375	RUCHOMA MORSKA (ratunkowa i wywoławcza poprzez DSC) 5.111 5.226 POL.25	cywilno-rządowe
249	156,5375	156,5625	RUCHOMA MORSKA (ratunkowa i wywoławcza poprzez DSC) 5.226 5.227 POL.25	cywilno-rządowe

250	156,5625	156,7625	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej (R) 5.226 POL.25	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
251	156,7625	156,7875	RUCHOMA MORSKA Ruchoma satelitarna (Ziemia-kosmos) 5.111 5.226 5.228	cywilno-rządowe cywilne
252	156,7875	156,8125	RUCHOMA MORSKA (ratunkowa i wywoławcza) 5.111 5.226	cywilno-rządowe
253	156,8125	156,8375	RUCHOMA MORSKA (ratunkowa i wywoławcza) Ruchoma satelitarna (Ziemia-kosmos) 5.111 5.226 5.228	cywilno-rządowe cywilne
254	156,8375	157,4500	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej 5.226 POL.25	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
255	157,45	157,95	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej POL.25	rządowe rządowe
256	157,950	158,575	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej	cywilne cywilne

			POL.25	
257	158,575	158,950	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej POL.25	rządowe rządowe
258	158,95	159,20	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej POL.25	cywilne cywilne
259	159,200	159,625	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej POL.25	rządowe rządowe
260	159,625	159,900	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej POL.25	cywilne cywilne
261	159,900	160,975	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej 5.226 POL.25	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
262	160,975	161,475	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej POL.25	rządowe rządowe
263	161,4750	161,9375	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej	cywilno-rządowe cywilno-rządowe

			5.226 POL.25	
264	161,9375	161,9625	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej Ruchoma satelitarna morska (Ziemia-kosmos) 5.228AA 5.226 POL.25	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe
265	161,9625	161,9875	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej Ruchoma satelitarna (Ziemia-kosmos) 5.228F 5.226 5.228A 5.228B POL.25	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe
266	161,9875	162,0125	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej Ruchoma satelitarna morska (Ziemia-kosmos) 5.228AA 5.226 POL.25	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe
267	162,0125	162,0375	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej Ruchoma satelitarna (Ziemia-kosmos) 5.228F 5.226 5.228A	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe

			5.228B POL.25	
268	162,0375	162,0500	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej 5.226 POL.25	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
269	162,05	162,25	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej POL.25	rządowe rządowe
270	162,25	164,50	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej POL.25	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
271	164,5	167,5	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej POL.25	rządowe rządowe
272	167,50	169,15	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej POL.25	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
273	169,15	169,40	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej POL.25	rządowe rządowe
274	169,4000	169,8125	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej	cywilne cywilne

			POL.25	
275	169,8125	172,0000	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej POL.25	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
276	172	174	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej POL.25	rządowe rządowe
277	174	223	RADIODYFUZJA	cywilne
278	223	230	RADIODYFUZJA Stała Ruchoma	cywilne rządowe rządowe
279	230	235	STAŁA RUCHOMA	rządowe rządowe
280	235,00	242,95	STAŁA RUCHOMA RUCHOMA SATELITARNA 5.254	rządowe rządowe rządowe
281	242,95	243,05	STAŁA RUCHOMA RUCHOMA SATELITARNA 5.254 5.111 5.256	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe
282	243,05	267,00	STAŁA RUCHOMA RUCHOMA SATELITARNA 5.254	rządowe rządowe rządowe
283	267	272	STAŁA RUCHOMA RUCHOMA SATELITARNA	rządowe rządowe rządowe cywilno-rządowe

			5.254 Operacje kosmiczne (kosmos-Ziemia) 5.257	
284	272	273	STAŁA RUCHOMA RUCHOMA SATELITARNA 5.254 OPERACJE KOSMICZNE (kosmos-Ziemia)	rządowe rządowe rządowe cywilno-rządowe
285	273	312	STAŁA RUCHOMA RUCHOMA SATELITARNA 5.254	rządowe rządowe rządowe
286	312	315	STAŁA RUCHOMA Ruchoma satelitarna 5.254 5.255	rządowe rządowe rządowe
287	315	322	STAŁA RUCHOMA RUCHOMA SATELITARNA 5.254	rządowe rządowe rządowe
288	322,0	328,6	STAŁA RUCHOMA RADIOASTRONOMIA 5.149	rządowe rządowe cywilne
289	328,6	335,4	RADIONAWIGACJA LOTNICZA 5.258	cywilno-rządowe
290	335,4	387,0	STAŁA RUCHOMA RUCHOMA SATELITARNA 5.254	rządowe rządowe rządowe
291	387	390	STAŁA	rządowe

			RUCHOMA Ruchoma satelitarna (kosmos-Ziemia) 5.208A 5.208B 5.254 5.255	rządowe rządowe
292	390,0	399,9	STAŁA RUCHOMA RUCHOMA SATELITARNA 5.254	rządowe rządowe rządowe
293	399,90	400,05	RUCHOMA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.209 5.220	cywilno-rządowe
294	400,05	400,15	WZORCOWY SYGNAŁ CZĘSTOTLIWOŚCI I CZASU (400,1 MHz) 5.261	cywilne
295	400,15	401,00	RUCHOMA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) 5.208A 5.208B 5.209 POMOCE METEOROLOGICZNE METEOROLOGIA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) BADANIA KOSMICZNE (kosmos-Ziemia) 5.263 Operacje kosmiczne (kosmos-Ziemia) 5.264 POL. 10	cywilne cywilno-rządowe cywilne cywilne cywilne
296	401	402	POMOCE	cywilno-rządowe

			METEOROLOGICZNE METEOROLOGIA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) SATELITARNE BADANIA ZIEMI (Ziemia-kosmos) OPERACJE KOSMICZNE (kosmos-Ziemia) Stała Ruchoma z wyjątkiem ruchomej lotniczej	cywilne cywilne cywilne rządowe cywilno-rządowe
297	402	403	POMOCE METEOROLOGICZNE METEOROLOGIA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) SATELITARNE BADANIA ZIEMI (Ziemia-kosmos) Stała Ruchoma z wyjątkiem ruchomej lotniczej	cywilno-rządowe cywilne cywilne rządowe cywilno-rządowe
298	403	406	POMOCE METEOROLOGICZNE Stała Ruchoma z wyjątkiem ruchomej lotniczej 5.265	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe

299	406,0	406,1	RUCHOMA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.265 5.266 5.267	cywilne
300	406,1	410,0	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej RADIOASTRONOMIA 5.149 5.265	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilne
301	410	412	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej BADANIA KOSMICZNE (kosmos-kosmos) 5.268	rządowe rządowe cywilne
302	412	420	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej BADANIA KOSMICZNE (kosmos-kosmos) 5.268	cywilne cywilne cywilne
303	420	422	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej Radiolokalizacja	rządowe rządowe rządowe
304	422	430	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej Radiolokalizacja	cywilne cywilne rządowe

305	430	432	STAŁA 5.277 RADIOLOKALIZACJA AMATORSKA	cywilno-rządowe rządowe cywilne
306	432,00	433,05	STAŁA 5.277 RADIOLOKALIZACJA AMATORSKA Satelitarne badania Ziemi (aktywne) 5.279A	cywilno-rządowe rządowe cywilne cywilne
307	433,05	434,79	STAŁA 5.277 RADIOLOKALIZACJA AMATORSKA Ruchoma lądowa Satelitarne badania Ziemi (aktywne) 5.279A 5.138	cywilno-rządowe rządowe cywilne cywilno-rządowe cywilne
308	434,79	438,00	STAŁA 5.277 RADIOLOKALIZACJA AMATORSKA AMATORSKA SATELITARNA 5.282 Satelitarne badania Ziemi (aktywne) 5.279A	cywilno-rządowe rządowe cywilne cywilne cywilne
309	438	440	STAŁA 5.277 RADIOLOKALIZACJA AMATORSKA	cywilno-rządowe rządowe cywilne
310	440	446	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej Radiolokalizacja	rządowe rządowe rządowe
311	446,0	446,2	STAŁA RUCHOMA z	rządowe cywilne

			wyjątkiem ruchomej lotniczej Radiolokalizacja	rządowe
312	446,2	448,0	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej Radiolokalizacja	rządowe rządowe rządowe
313	448	450	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej POL.47 Radiolokalizacja 5.286	cywilne cywilne rządowe
314	450,0	452,5	STAŁA RUCHOMA 5.286AA 5.286	rządowe rządowe
315	452,5	455,0	STAŁA RUCHOMA 5.286AA 5.209 5.286A	cywilno-rządowe cywilne
316	455	456	STAŁA RUCHOMA 5.286AA 5.209 5.286A	cywilno-rządowe cywilne
317	456	457	STAŁA RUCHOMA 5.286AA	cywilno-rządowe cywilne
318	457	459	STAŁA RUCHOMA 5.286AA 5.287	cywilno-rządowe cywilne
319	459	460	STAŁA RUCHOMA 5.286AA POL.23 5.209 5.286A	cywilno-rządowe cywilne
320	460,0	462,5	STAŁA	rządowe

			RUCHOMA 5.286AA Meteorologia satelitarna (kosmos-Ziemia) 5.289	rządowe cywilne
321	462,5	467,0	STAŁA RUCHOMA 5.286AA Meteorologia satelitarna (kosmos-Ziemia) 5.289	cywilno-rządowe cywilne cywilne
322	467,0	469,7	STAŁA RUCHOMA 5.286AA Meteorologia satelitarna (kosmos-Ziemia) 5.287 5.289	cywilno-rządowe cywilne cywilne
323	469,7	470,0	STAŁA RUCHOMA 5.286AA POL.23 Meteorologia satelitarna (kosmos-Ziemia) 5.289	cywilno-rządowe cywilne cywilne
324	470	694	RADIODYFUZJA Ruchoma 5.296 5.149 5.306 5.311A	cywilne cywilne
325	694	790	RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej 5.312A 5.317A RADIODYFUZJA 5.311A	cywilne cywilne
326	790	860	STAŁA RUCHOMA z	cywilne cywilne

			wyjątkiem ruchomej lotniczej 5.316B 5.317A RADIODYFUZJA	cywilne
327	860	862	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej 5.316B 5.317A RADIONAWIGACJA LOTNICZA 5.312 RADIODYFUZJA POL.42	cywilne cywilne rządowe cywilne
328	862	864	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej 5.316B 5.317A POL. 32 RADIONAWIGACJA LOTNICZA 5.323	rządowe rządowe rządowe
329	864	870	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej 5.316B 5.317A RADIONAWIGACJA LOTNICZA 5.323 POL.45	cywilne cywilne rządowe
330	870	876	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej	cywilne cywilne rządowe

			lotniczej 5.317A POL.47 RADIONAWIGACJA LOTNICZA 5.323 POL.45	
331	876	880	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej 5.317A POL.43	cywilne cywilne
332	880	890	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej 5.317A	cywilne cywilne
333	890	915	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej 5.317A Radiolokalizacja POL. 12	cywilne cywilne rządowe
334	915	921	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej 5.317A Radiolokalizacja POL. 12	cywilno-rządowe cywilno-rządowe rządowe
335	921	925	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej 5.317A Radiolokalizacja POL. 12 POL.43	cywilne cywilne rządowe
336	925	942	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem	cywilne cywilne rządowe

			ruchomej lotniczej 5.317A Radiolokalizacja POL. 12	
337	942	960	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej 5.317A	cywilne cywilne
338	960	1164	RUCHOMA LOTNICZA (R) 5.327A RADIONAWIGACJA LOTNICZA 5.328 5.328AA POL.29	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
339	1164	1215	RADIONAWIGACJA LOTNICZA 5.328 RADIONAWIGACJA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) (kosmos-kosmos) 5.328B 5.328A POL.29	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
340	1215	1240	RADIONAWIGACJA 5.331 RADIONAWIGACJA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) (kosmos-kosmos) 5.328B 5.329 5.329A RADIOLOKALIZACJA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (aktywne) BADANIA KOSMICZNE	rządowe cywilno-rządowe rządowe cywilne cywilne

			(aktywne) 5.332	
341	1240	1300	RADIONAWIGACJA 5.331 RADIONAWIGACJA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) (kosmos-kosmos) 5.328B 5.329 5.329A RADIOLOKALIZACJA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (aktywne) BADANIA KOSMICZNE (aktywne) Amatorska Amatorska satelitarna (Ziemia-kosmos) 5.282 5.332 5.335A	rządowe cywilno-rządowe rządowe cywilne cywilne cywilne cywilne
342	1300	1350	RADIONAWIGACJA LOTNICZA 5.337 RADIONAWIGACJA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) RADIOLOKALIZACJA 5.149 5.337A	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe
343	1350	1400	STAŁA RUCHOMA RADIOLOKALIZACJA POL.44 5.149 5.338A 5.339	rządowe rządowe cywilno-rządowe
344	1400	1427	RADIOASTRON	cywilne

			OMIA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (pasywne) BADANIA KOSMICZNE (pasywne) 5.340 5.341	cywilne cywilne
345	1427	1429	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej 5.341A OPERACJE KOSMICZNE (Ziemia-kosmos) 5.338A 5.341	rządowe rządowe cywilne
346	1429	1452	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej 5.341A 5.338A 5.341	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
347	1452	1492	STAŁA POL. 15 RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej POL. 15 RADIODYFUZJA RADIODYFUZJA SATELITARNA 5.208B 5.341 5.345	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilne cywilne
348	1492	1518	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej 5.341A 5.341	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
349	1518	1525	STAŁA	rządowe

			RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej RUCHOMA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) 5.348 5.348A 5.341	rządowe cywilne
350	1525	1530	STAŁA RUCHOMA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) 5.208B 5.351A OPERACJE KOSMICZNE (kosmos-Ziemia) Ruchoma z wyjątkiem ruchomej lotniczej Satelitarne badania Ziemi 5.341 5.351 5.354	rządowe cywilne cywilne rządowe cywilne
351	1530	1535	RUCHOMA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) 5.208B 5.351A 5.353A OPERACJE KOSMICZNE (kosmos-Ziemia) Stała Ruchoma z wyjątkiem ruchomej lotniczej Satelitarne badania Ziemi 5.341 5.351 5.354	cywilne cywilne rządowe rządowe cywilne
352	1535	1550	RUCHOMA SATELITARNA (kosmos-Ziemia)	cywilne

			5.208B 5.351A 5.341 5.351 5.353A 5.354 5.356 5.357 5.357A	
353	1550	1559	STAŁA 5.359 RUCHOMA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) 5.208B 5.351A 5.341 5.351 5.354 5.357 5.357A	rządowe cywilne
354	1559	1610	RADIONAWIGACJA LOTNICZA RADIONAWIGACJA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) (kosmos-kosmos) 5.208B 5.328B 5.329A 5.341 POL.49	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
355	1610,0	1610,6	STAŁA 5.359 RUCHOMA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.351A RADIONAWIGACJA LOTNICZA 5.341 5.364 5.366 5.367 5.368 5.371 5.372	rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe
356	1610,6	1613,8	STAŁA 5.359 RUCHOMA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.351A RADIONAWIGACJA LOTNICZA RADIOASTRONOMIA 5.149 5.341 5.364	rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilne

			5.366 5.367 5.368 5.371 5.372	
357	1613,8	1626,5	STAŁA 5.359 RUCHOMA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.351A RADIONAWIGACJA LOTNICZA Ruchoma satelitarna (kosmos-Ziemia) 5.208B 5.341 5.364 5.365 5.366 5.367 5.368 5.371	rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe
358	1626,5	1645,5	STAŁA 5.359 RUCHOMA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.351A 5.341 5.351 5.353A 5.354 5.374	rządowe cywilne
359	1645,5	1646,5	RUCHOMA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.341 5.354 5.375	cywilne
360	1646,5	1656,5	STAŁA 5.359 RUCHOMA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.351A 5.341 5.351 5.354 5.357A 5.376	rządowe cywilne
361	1656,5	1660,0	STAŁA 5.359 RUCHOMA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.351A 5.341 5.351 5.354 5.374	rządowe cywilne

362	1660,0	1660,5	RUCHOMA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.351A RADIOASTRONOMIA 5.149 5.341 5.351 5.354 5.376A	cywilne cywilne
363	1660,5	1668,0	RADIOASTRONOMIA BADANIA KOSMICZNE (pasywne) Stała Ruchoma z wyjątkiem ruchomej lotniczej 5.149 5.341 5.379A	cywilne cywilne rządowe rządowe
364	1668,0	1668,4	RUCHOMA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.351A 5.379B 5.379C RADIOASTRONOMIA BADANIA KOSMICZNE (pasywne) Stała Ruchoma z wyjątkiem ruchomej lotniczej 5.149 5.341 5.379A	cywilno-rządowe cywilne cywilne rządowe rządowe
365	1668,4	1670,0	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej RUCHOMA	rządowe rządowe cywilno-rządowe cywilne cywilne

			SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.351A 5.379B 5.379C RADIOASTRONOMIA POMOCE METEOROLOGICZNE 5.149 5.341 5.379D	
366	1670	1675	STAŁA RUCHOMA RUCHOMA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.351A 5.379B METEOROLOGIA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) POMOCE METEOROLOGICZNE 5.341 5.379D 5.380A	rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe
367	1675	1690	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej POMOCE METEOROLOGICZNE METEOROLOGIA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) 5.341	rządowe rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe
368	1690	1700	STAŁA 5.382 RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej	rządowe rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe

			lotniczej 5.382 POMOCE METEOROLOGICZNE METEOROLOGIA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) 5.289 5.341	
369	1700	1710	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej METEOROLOGIA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) 5.289 5.341	rządowe rządowe cywilno-rządowe
370	1710	1785	STAŁA RUCHOMA 5.384A 5.149 5.341 5.385	cywilne cywilne
371	1785	1800	STAŁA RUCHOMA 5.384A	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
372	1800	1805	STAŁA RUCHOMA 5.384A	cywilno-rządowe cywilne
373	1805	1880	STAŁA RUCHOMA 5.384A	cywilne cywilne
374	1880	1885	STAŁA RUCHOMA 5.384A	cywilne cywilne
375	1885	1900	STAŁA RUCHOMA 5.388A 5.388	cywilne cywilne
376	1900	1980	STAŁA RUCHOMA 5.388A	cywilne cywilne

			5.388	
377	1980	2010	STAŁA RUCHOMA RUCHOMA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.351A 5.388 5.389A POL.46	rządowe cywilno-rządowe cywilne
378	2010	2025	STAŁA RUCHOMA 5.388A 5.388	cywilne cywilne
379	2025	2070	STAŁA RUCHOMA 5.391 SATELITARNE BADANIA ZIEMI (Ziemia-kosmos) (kosmos-kosmos) BADANIA KOSMICZNE (Ziemia-kosmos) (kosmos-kosmos) OPERACJE KOSMICZNE (Ziemia-kosmos) (kosmos-kosmos) 5.392 POL.25	rządowe rządowe cywilne cywilne cywilne
380	2070	2110	STAŁA RUCHOMA 5.391 SATELITARNE BADANIA ZIEMI (Ziemia-kosmos) (kosmos-kosmos) BADANIA KOSMICZNE (Ziemia-kosmos) (kosmos-kosmos)	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilne cywilne cywilne

			OPERACJE KOSMICZNE (Ziemia-kosmos) (kosmos-kosmos) 5.392 POL.25	
381	2110	2120	STAŁA RUCHOMA 5.388A BADANIA KOSMICZNE (daleki kosmos) (Ziemia-kosmos) 5.388	cywilne cywilne cywilne
382	2120	2170	STAŁA RUCHOMA 5.388A 5.388	cywilne cywilne
383	2170	2200	STAŁA RUCHOMA RUCHOMA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) 5.351A 5.388 5.389A POL.25 POL.46	rządowe cywilno-rządowe cywilne
384	2200	2250	STAŁA RUCHOMA 5.391 SATELITARNE BADANIA ZIEMI (kosmos-Ziemia) (kosmos-kosmos) BADANIA KOSMICZNE (kosmos-Ziemia) (kosmos-kosmos) OPERACJE KOSMICZNE (kosmos-Ziemia) (kosmos-kosmos) 5.392 POL.25	rządowe rządowe cywilne cywilne cywilne

385	2250	2265	STAŁA RUCHOMA 5.391 SATELITARNE BADANIA ZIEMI (kosmos-Ziemia) (kosmos-kosmos) BADANIA KOSMICZNE (kosmos-Ziemia) (kosmos-kosmos) OPERACJE KOSMICZNE (kosmos-Ziemia) (kosmos-kosmos) 5.392 POL.25	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilne cywilne cywilne
386	2265	2290	STAŁA RUCHOMA 5.391 POL.39 SATELITARNE BADANIA ZIEMI (kosmos-Ziemia) (kosmos-kosmos) BADANIA KOSMICZNE (kosmos-Ziemia) (kosmos-kosmos) OPERACJE KOSMICZNE (kosmos-Ziemia) (kosmos-kosmos) 5.392 POL.25	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilne cywilne cywilne
387	2290	2300	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej POL.39 BADANIA KOSMICZNE (daleki kosmos) (kosmos-Ziemia)	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilne

			POL.25	
388	2300	2350	STAŁA RUCHOMA 5.384A Radiolokalizacja Amatorska POL.25	cywilno-rządowe cywilno-rządowe rządowe cywilne
389	2350	2400	STAŁA RUCHOMA 5.384A Radiolokalizacja Amatorska POL.25	cywilne cywilne rządowe cywilne
390	2400	2450	STAŁA RUCHOMA Radiolokalizacja Amatorska Amatorska satelitarna 5.282 5.150	cywilno-rządowe cywilno-rządowe rządowe cywilne cywilne
391	2450,0	2483,5	STAŁA RUCHOMA Radiolokalizacja 5.150	cywilno-rządowe cywilno-rządowe rządowe
392	2483,5	2500,0	STAŁA RUCHOMA RUCHOMA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) 5.351A RADIOLOKACJ A SATELITARNA (kosmos-Ziemia) 5.398 Radiolokalizacja 5.150 5.402	rządowe rządowe cywilne cywilno-rządowe cywilno-rządowe
393	2500	2520	STAŁA 5.410 RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej 5.384A	cywilne cywilne

394	2520	2655	STAŁA 5.410 RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej 5.384A RADIODYFUZJA SATELITARNA 5.413 5.416 5.339 5.403 5.418B 5.418C POL.25	cywilne cywilne cywilne
395	2655	2670	STAŁA 5.410 RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej 5.384A RADIODYFUZJA SATELITARNA 5.208B 5.413 5.416 Radioastronomia Satelitarne badania Ziemi (pasywne) Badania kosmiczne (pasywne) 5.149 5.420 POL.25	cywilne cywilne cywilne cywilne cywilne cywilne
396	2670	2690	STAŁA 5.410 RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej 5.384A Radioastronomia Satelitarne badania Ziemi (pasywne) Badania kosmiczne (pasywne)	cywilne cywilne cywilne cywilne cywilne

			5.149 POL.25	
397	2690	2700	RADIOASTRONOMIA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (pasywne) BADANIA KOSMICZNE (pasywne) 5.340	cywilne cywilne cywilne
398	2700	2900	RADIONAWIGACJA LOTNICZA 5.337 Radiolokalizacja 5.423	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
399	2900	3100	RADIONAWIGACJA 5.426 RADIOLOKALIZACJA 5.424A 5.425 5.427 POL.22	rządowe rządowe
400	3100	3300	RADIOLOKALIZACJA Satelitarne badania Ziemi (aktywne) Badania kosmiczne (aktywne) 5.149	rządowe cywilne cywilne
401	3300	3400	RADIOLOKALIZACJA 5.149	rządowe
402	3400	3410	STAŁA STAŁA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej 5.430A Radiolokalizacja	cywilne cywilne cywilne rządowe cywilne

			Amatorska POL.38 POL.48	
403	3410	3600	STAŁA STAŁA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej 5.430A Radiolokalizacja POL.48	cywilne cywilne cywilne rządowe
404	3600	3800	STAŁA STAŁA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) RUCHOMA	cywilne cywilne cywilne
405	3800	4200	STAŁA STAŁA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) Ruchoma	cywilne cywilne cywilne
406	4200	4400	RUCHOMA LOTNICZA (R) 5.436 RADIONAWIGACJA LOTNICZA 5.438 5.437 5.440	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
407	4400	4500	STAŁA RUCHOMA	rządowe rządowe
408	4500	4800	STAŁA STAŁA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) 5.441 RUCHOMA	rządowe cywilne rządowe
409	4800	4990	STAŁA RUCHOMA 5.442 Radioastronomia	 rządowe rządowe cywilne

			5.149 5.339	
410	4990	5000	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej RADIOASTRONOMIA Badania kosmiczne (pasywne) 5.149	rządowe rządowe cywilne cywilne
411	5000	5010	RUCHOMA LOTNICZA SATELITARNA (R) 5.443AA RADIONAWIGACJA LOTNICZA RADIONAWIGACJA SATELITARNA (Ziemia-kosmos)	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe
412	5010	5030	RUCHOMA LOTNICZA SATELITARNA (R) 5.443AA RADIONAWIGACJA LOTNICZA RADIONAWIGACJA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) (kosmos-kosmos) 5.328B 5.443B POL.25	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe
413	5030	5091	RUCHOMA LOTNICZA (R) 5.443C RUCHOMA LOTNICZA SATELITARNA (R) 5.443D	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe

			RADIONAWIGACJA LOTNICZA 5.444 POL.25	
414	5091	5150	STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.444A RUCHOMA LOTNICZA 5.444B RUCHOMA LOTNICZA SATELITARNA (R) 5.443AA RADIONAWIGACJA LOTNICZA 5.444 POL.25	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe
415	5150	5250	STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.447A RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej 5.446A 5.446B RUCHOMA LOTNICZA 5.446C RADIONAWIGACJA LOTNICZA 5.446 5.447B 5.447C POL.25	cywilne cywilne cywilno-rządowe rządowe
416	5250	5255	RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej 5.446A 5.447F RADIOLOKALIZACJA SATELITARNE BADANIA	cywilne rządowe cywilne cywilne

			ZIEMI (aktywne) BADANIA KOSMICZNE 5.447D 5.448A	
417	5255	5350	RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej 5.446A 5.447F RADIOLOKALIZACJA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (aktywne) BADANIA KOSMICZNE (aktywne) 5.448A	cywilne rządowe cywilne cywilne
418	5350	5460	RADIONAWIGACJA LOTNICZA 5.449 RADIOLOKALIZACJA 5.448D SATELITARNE BADANIA ZIEMI (aktywne) 5.448B BADANIA KOSMICZNE (aktywne) 5.448C	rządowe rządowe cywilne cywilne
419	5460	5470	RADIONAWIGACJA 5.449 RADIOLOKALIZACJA 5.448D SATELITARNE BADANIA ZIEMI (aktywne) BADANIA KOSMICZNE (aktywne) 5.448B	rządowe rządowe cywilne cywilne

420	5470	5570	RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej 5.446A 5.450A RADIONAWIGACJA MORSKA RADIOLOKALIZACJA 5.450B SATELITARNE BADANIA ZIEMI (aktywne) BADANIA KOSMICZNE(aktywne) 5.448B	rządowe rządowe rządowe cywilne cywilne
421	5570	5650	RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej 5.446A 5.450A RADIONAWIGACJA MORSKA RADIOLOKALIZACJA 5.450B 5.452	rządowe rządowe rządowe
422	5650	5725	RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej 5.446A 5.450A RADIOLOKALIZACJA Amatorska Badania kosmiczne (daleki kosmos) 5.282	rządowe rządowe cywilne cywilne
423	5725	5830	STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) RADIOLOKALIZACJA	cywilne rządowe cywilne

			Amatorska 5.150	
424	5830	5850	STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) RADIOLOKALI ZACJA Amatorska Amatorska satelitarna (kosmos-Ziemia) 5.150	cywilne rządowe cywilne cywilne
425	5850	5925	STAŁA STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) RUCHOMA 5.150	cywilne cywilne cywilne
426	5925	6425	STAŁA STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.457A RUCHOMA POL.25	cywilne cywilne cywilne
427	6425	6700	STAŁA STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) RUCHOMA 5.149 5.440 5.458 POL.25	cywilno-rządowe cywilne cywilno-rządowe
428	6700	7075	STAŁA STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) (kosmos-Ziemia) 5.441 RUCHOMA 5.458 5.458A 5.458B POL.25	cywilno-rządowe cywilne rządowe
429	7075	7145	STAŁA	cywilne

			RUCHOMA 5.458 POL.25	cywilne
430	7145	7190	STAŁA RUCHOMA BADANIA KOSMICZNE (daleki kosmos) (Ziemia-kosmos) 5.458 POL.25	cywilne cywilne cywilne
431	7190	7235	STAŁA RUCHOMA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (Ziemia-kosmos) 5.460A 5.460B BADANIA KOSMICZNE (Ziemia-kosmos) 5.460 5.458 POL.25	cywilne cywilne cywilne cywilne
432	7235	7250	STAŁA RUCHOMA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (Ziemia-kosmos) 5.460A 5.458 POL.25	cywilne cywilne cywilne
433	7250	7300	STAŁA STAŁA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) RUCHOMA RUCHOMA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) 5.461 POL.25	rządowe rządowe rządowe rządowe
434	7300	7375	STAŁA POL.47 STAŁA SATELITARNA (kosmos-Ziemia)	cywilne cywilno-rządowe cywilne cywilno-rządowe

			RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej RUCHOMA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) 5.461 POL.25	
435	7375	7450	STAŁA POL.47 STAŁA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej RUCHOMA MORSKA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) 5.461AA 5.461AB POL.25	cywilne cywilno-rządowe cywilne cywilno-rządowe
436	7450	7550	STAŁA POL.47 STAŁA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej RUCHOMA MORSKA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) 5.461AA 5.461AB METEOROLOGIA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) 5.461A	cywilne cywilno-rządowe cywilne cywilno-rządowe cywilno-rządowe

437	7550	7750	STAŁA POL.47 STAŁA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej RUCHOMA MORSKA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) 5.461AA 5.461AB	cywilne cywilno-rządowe cywilne cywilno-rządowe
438	7750	7850	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej METEOROLOGIA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) 5.461B	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe
439	7850	7900	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej METEOROLOGIA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) 5.461B POL.25	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe
440	7900	7975	STAŁA STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) RUCHOMA RUCHOMA SATELITARNA (Ziemia-kosmos)	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe

			5.461 POL.25	
441	7975	8025	STAŁA STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) RUCHOMA RUCHOMA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.461 POL.25	rządowe rządowe rządowe rządowe
442	8025	8175	STAŁA STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) RUCHOMA 5.463 SATELITARNE BADANIA ZIEMI (kosmos- Ziemia) 5.462A POL.25	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe
443	8175	8215	STAŁA STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) RUCHOMA 5.463 METEOROLOGI A SATELITARNA (Ziemia-kosmos) SATELITARNE BADANIA ZIEMI (kosmos- Ziemia) 5.462A POL.25	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe
444	8215	8400	STAŁA STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos)	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe

			RUCHOMA 5.463 SATELITARNE BADANIA ZIEMI (kosmos-Ziemia) 5.462A POL.25	
445	8400	8500	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej BADANIA KOSMICZNE (kosmos-Ziemia) 5.465	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilne
446	8500	8550	RUCHOMA 5.469 RADIONAWIGACJA 5.469 RADIOLOKALIZACJA	rządowe rządowe rządowe
447	8550	8650	RUCHOMA 5.469 RADIONAWIGACJA 5.469 RADIOLOKALIZACJA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (aktywne) BADANIA KOSMICZNE (aktywne) 5.469A	rządowe rządowe rządowe cywilno-rządowe cywilne
448	8650	8750	RUCHOMA 5.469 RADIONAWIGACJA 5.469 RADIOLOKALIZACJA	rządowe rządowe rządowe
449	8750	8850	RADIONAWIGA	cywilno-rządowe

			CJA LOTNICZA 5.470 RADIOLOKALI ZACJA	cywilno-rządowe
450	8850	9000	RADIONAWIGA CJA 5.473 RADIONAWIGA CJA MORSKA 5.472 RADIOLOKALI ZACJA	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe
451	9000	9200	RADIONAWIGA CJA LOTNICZA 5.337 RADIOLOKALI ZACJA 5.473A	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
452	9200	9300	RADIONAWIGA CJA 5.473 RADIONAWIGA CJA MORSKA 5.472 RADIOLOKALI ZACJA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (aktywne) 5.474A 5.474B 5.474C 5.474 5.474D	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe
453	9300	9500	RADIONAWIGA CJA RADIOLOKALI ZACJA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (aktywne) BADANIA KOSMICZNE (aktywne) 5.427 5.474 5.475 5.475A 5.475B	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilne

			5.476A	
454	9500	9800	RADIONAWIGACJA RADIOLOKALIZACJA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (aktywne) BADANIA KOSMICZNE (aktywne) 5.476A	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilne
455	9800	9900	RADIOLOKALIZACJA Stała Satelitarne badania Ziemi (aktywne) Badania kosmiczne (aktywne) 5.478A 5.478B	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilne
456	9900	10000	RADIOLOKALIZACJA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (aktywne) 5.474A 5.474B 5.474C Stała 5.474D 5.479	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe
457	10,00	10,15	STAŁA RUCHOMA RADIOLOKALIZACJA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (aktywne) 5.474A 5.474B 5.474C Amatorska 5.474D 5.479	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilne

458	10,15	10,30	STAŁA RUCHOMA RADIOLOKALIZACJA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (aktywne) 5.474A 5.474B 5.474C Amatorska 5.474D	cywilne cywilne cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilne
459	10,3	10,4	STAŁA RUCHOMA RADIOLOKALIZACJA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (aktywne) 5.474A 5.474B 5.474C Amatorska 5.474D	rządowe rządowe rządowe rządowe cywilne
460	10,40	10,45	STAŁA RUCHOMA RADIOLOKALIZACJA Amatorska	rządowe rządowe rządowe cywilne
461	10,45	10,50	RADIOLOKALIZACJA Amatorska Amatorska satelitarna	rządowe cywilne cywilne
462	10,50	10,55	STAŁA RUCHOMA Radiolokalizacja	cywilne cywilne rządowe
463	10,55	10,60	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej Radiolokalizacja	cywilne cywilne rządowe
464	10,60	10,68	STAŁA	cywilne

			RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej RADIOASTRONOMIA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (pasywne) BADANIA KOSMICZNE (pasywne) Radiolokalizacja 5.149 5.482 5.482A	cywilne cywilne cywilne cywilne cywilno-rządowe
465	10,68	10,70	RADIOASTRONOMIA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (pasywne) BADANIA KOSMICZNE (pasywne) 5.340	cywilne cywilne cywilne
466	10,70	10,95	STAŁA STAŁA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) 5.441 (Ziemia-kosmos) 5.484 RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej Radiodyfuzja satelitarna	cywilne cywilne cywilne cywilne
467	10,95	11,20	STAŁA STAŁA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) 5.484A 5.484B (Ziemia-kosmos) 5.484	cywilne cywilne cywilne cywilne

			RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej Radiodyfuzja satelitarna	
468	11,20	11,45	STAŁA STAŁA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) 5.441 (Ziemia-kosmos) 5.484 RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej Radiodyfuzja satelitarna	cywilne cywilne cywilne cywilne
469	11,45	11,70	STAŁA STAŁA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) 5.484A (Ziemia-kosmos) 5.484 5.484B RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej Radiodyfuzja satelitarna	cywilne cywilne cywilne cywilne
470	11,7	12,5	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej RADIODYFUZJA RADIODYFUZJA SATELITARNA 5.492 5.487 5.487A	cywilne cywilne cywilne cywilne

			POL.25	
471	12,50	12,75	STAŁA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) 5.484A 5.484B (Ziemia-kosmos) Radiodyfuzja satelitarna POL.25	cywilne cywilne
472	12,75	13,25	STAŁA STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.441 RUCHOMA Badania kosmiczne (daleki kosmos) (kosmos- Ziemia) POL.25	cywilno-rządowe cywilne cywilno-rządowe cywilne
473	13,25	13,40	RADIONAWIGA CJA LOTNICZA 5.497 SATELITARNE BADANIA ZIEMI (aktywne) BADANIA KOSMICZNE (aktywne) 5.498A POL.25	rządowe cywilne cywilne
474	13,40	13,65	STAŁA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) 5.499A 5.499B RADIOLOKALI ZACJA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (aktywne) BADANIA KOSMICZNE 5.499C 5.499D	cywilne rządowe cywilne cywilne cywilne

			Wzorcowy satelitarny sygnał częstotliwości i czasu (Ziemia-kosmos) 5.499E 5.501B POL.25	
475	13,65	13,75	RADIOLOKALIZACJA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (aktywne) BADANIA KOSMICZNE 5.501A Wzorcowy satelitarny sygnał częstotliwości i czasu (Ziemia-kosmos) 5.501B POL.25	rządowe cywilne cywilne cywilne
476	13,75	14,00	STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.484A RADIOLOKALIZACJA Wzorcowy satelitarny sygnał częstotliwości i czasu (Ziemia-kosmos) Satelitarne badania Ziemi Badania kosmiczne 5.502 5.503	cywilne rządowe cywilne cywilne cywilne
477	14,00	14,25	STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.457A 5.484A 5.484B RADIONAWIGA	cywilne rządowe cywilne cywilne

			CJA 5.504 Ruchoma satelitarna (Ziemia-kosmos) 5.504B 5.506A Badania kosmiczne 5.504A POL.25	
478	14,25	14,30	STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.457A 5.484A 5.484B RADIONAWIGA CJA 5.504 Ruchoma satelitarna (Ziemia-kosmos) 5.504B 5.506A 5.508A Badania kosmiczne 5.504A POL.25	cywilne rządowe cywilne cywilne
479	14,3	14,4	STAŁA STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.457A 5.484A 5.484B RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej Ruchoma satelitarna (Ziemia-kosmos) 5.504B 5.506A 5.509A Radionawigacja satelitarna 5.504A POL.25	cywilne cywilne cywilne cywilne cywilne
480	14,40	14,47	STAŁA STAŁA	cywilne cywilne

			SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.457A 5.484A 5.484B RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej Ruchoma satelitarna (Ziemia-kosmos) 5.504B 5.506A 5.509A Badania kosmiczne (kosmos-Ziemia) 5.504A	cywilne cywilne cywilne
481	14,47	14,50	STAŁA STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.457A 5.484A RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej Ruchoma satelitarna (Ziemia-kosmos) 5.504B 5.506A 5.509A Radioastronomia 5.149 5.504A	cywilne cywilne cywilne cywilne cywilne
482	14,50	14,62	STAŁA RUCHOMA Badania kosmiczne 5.509G POL.25	cywilno-rządowe rządowe cywilne
483	14,62	14,80	STAŁA RUCHOMA Badania kosmiczne	rządowe rządowe cywilne

			5.509G POL.25	
484	14,80	15,23	STAŁA RUCHOMA Badania kosmiczne 5.339 POL.25	rządowe rządowe cywilne
485	15,23	15,35	STAŁA RUCHOMA Badania kosmiczne 5.339 POL.25	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilne
486	15,35	15,40	RADIOASTRONOMIA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (pasywne) BADANIA KOSMICZNE (pasywne) 5.340	cywilne cywilne cywilne
487	15,40	15,43	RADIONAWIGACJA LOTNICZA RADIOLOKALIZACJA 5.511E 5.511F	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
488	15,43	15,63	STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.511A RADIONAWIGACJA LOTNICZA RADIOLOKALIZACJA 5.511E 5.511F 5.511C	cywilne cywilno-rządowe cywilno-rządowe
489	15,63	15,70	RADIONAWIGACJA LOTNICZA RADIOLOKALIZACJA 5.511E 5.511F	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
490	15,7	16,6	RADIOLOKALI	rządowe

			ZACJA	
491	16,6	17,1	RADIOLOKALIZACJA Badania kosmiczne (daleki kosmos) (Ziemia-kosmos)	rządowe cywilne
492	17,1	17,2	RADIOLOKALIZACJA	rządowe
493	17,2	17,3	RADIOLOKALIZACJA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (aktywne) BADANIA KOSMICZNE (aktywne) 5.513A	rządowe cywilne cywilne
494	17,3	17,7	STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.516 (kosmos-Ziemia) 5.516A 5.516B Radiolokalizacja	cywilne rządowe
495	17,7	18,1	STAŁA STAŁA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) 5.484A (Ziemia-kosmos) 5.516 RUCHOMA	cywilno-rządowe cywilne cywilno-rządowe
496	18,1	18,4	STAŁA STAŁA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) 5.484A (Ziemia-kosmos) 5.520 RUCHOMA 5.519	cywilne cywilne cywilne
497	18,4	18,6	STAŁA STAŁA	cywilne cywilne

			SATELITARNA (kosmos-Ziemia) 5.484A 5.516B RUCHOMA	cywilne
498	18,6	18,8	STAŁA STAŁA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) 5.522B RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej SATELITARNE BADANIA ZIEMI (pasywne) Badania kosmiczne (pasywne) 5.522A	cywilne cywilne cywilne cywilne cywilne
499	18,8	19,3	STAŁA STAŁA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) 5.523A RUCHOMA	cywilno-rządowe cywilne cywilno-rządowe
500	19,3	19,7	STAŁA STAŁA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) (Ziemia-kosmos) 5.523B 5.523C 5.523D 5.523E RUCHOMA	cywilne cywilne cywilne
501	19,7	20,1	STAŁA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) 5.484A 5.516B 5.484B 5.527A Ruchoma satelitarna (kosmos-Ziemia)	cywilne cywilne

502	20,1	20,2	STAŁA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) 5.484A 5.516B 5.484B 5.527A RUCHOMA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) 5.525 5.526 5.527 5.528	cywilne cywilne
503	20,2	21,2	STAŁA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) RUCHOMA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) Wzorcowy satelitarny sygnał częstotliwości i czasu (kosmos-Ziemia)	rządowe rządowe cywilne
504	21,2	21,4	STAŁA RUCHOMA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (pasywne) BADANIA KOSMICZNE (pasywne)	cywilne cywilne cywilne cywilne
505	21,4	22,0	STAŁA RUCHOMA RADIODYFUZJA SATELITARNA 5.208B 5.530A 5.530B 5.530D	cywilne cywilne cywilne
506	22,00	22,21	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej	cywilno-rządowe cywilno-rządowe

			5.149	
507	22,21	22,50	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej RADIOASTRONOMIA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (pasywne) BADANIA KOSMICZNE (pasywne) 5.149 5.532	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilne cywilne cywilne
508	22,50	22,55	STAŁA RUCHOMA	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
509	22,55	23,15	STAŁA RUCHOMA BADANIA KOSMICZNE (pasywne) 5.532A MIĘDZYSATELITARNA 5.338A 5.149	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilne cywilne
510	23,15	23,55	STAŁA RUCHOMA MIĘDZYSATELITARNA 5.338A	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilne
511	23,55	23,60	STAŁA RUCHOMA	cywilne cywilne
512	23,6	24,0	RADIOASTRONOMIA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (pasywne) BADANIA KOSMICZNE (pasywne) 5.340	cywilne cywilne cywilne
513	24,00	24,05	AMATORSKA AMATORSKA	cywilne cywilne

			SATELITARNA 5.150	
514	24,05	24,25	RADIOLOKALIZACJA Amatorska Satelitarne badania Ziemi (aktywne) 5.150	rządowe cywilne cywilne
515	24,25	24,45	STAŁA	cywilne
516	24,45	24,65	STAŁA MIĘDZYSATELITARNA	cywilne cywilne
517	24,65	24,75	STAŁA STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.532B MIĘDZYSATELITARNA	cywilne cywilne cywilne
518	24,75	25,25	STAŁA STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.532B	cywilne cywilne
519	25,25	25,50	STAŁA RUCHOMA MIĘDZYSATELITARNA 5.536 Wzorcowy satelitarny sygnał częstotliwości i czasu (Ziemia-kosmos)	cywilne cywilne cywilne cywilne
520	25,5	26,5	STAŁA RUCHOMA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (kosmos-Ziemia) 5.536B BADANIA KOSMICZNE	cywilne cywilne cywilne cywilne cywilne cywilne

			(kosmos-Ziemia) MIĘDZYSATELITARNA 5.536 Wzorcowy satelitarny sygnał częstotliwości i czasu (Ziemia-kosmos) 5.536A	
521	26,5	26,9	STAŁA RUCHOMA SATELITARNE BADANIA ZIEM (kosmos-Ziemia) 5.536B BADANIA KOSMICZNE (kosmos-Ziemia) MIĘDZYSATELITARNA 5.536 Wzorcowy satelitarny sygnał częstotliwości i czasu (Ziemia-kosmos) 5.536A	cywilne cywilne cywilne cywilne cywilne cywilne
521a	26,9	27,0	STAŁA POL.51 RUCHOMA POL.51 SATELITARNE BADANIA ZIEM (kosmos-Ziemia) 5.536B BADANIA KOSMICZNE (kosmos-Ziemia) MIĘDZYSATELITARNA 5.536 Wzorcowy satelitarny sygnał częstotliwości i czasu (Ziemia-kosmos)	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilne cywilne cywilne cywilne

			5.536A	
522	27,0	27,3	STAŁA POL.51 RUCHOMA POL.51 MIĘDZYSATELITARNA 5.536	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilne
522a	27,3	27,5	STAŁA RUCHOMA MIĘDZYSATELITARNA 5.536	rządowe rządowe cywilne
523	27,5	28,5	STAŁA POL.23 STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.484A 5.516B 5.539 5.538 5.540	cywilne cywilne
524	28,5	29,1	STAŁA POL.23 STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.484A 5.516B 5.523A 5.539 RUCHOMA POL.23 Satelitarne badania Ziemi (Ziemia-kosmos) 5.541 5.540	cywilne cywilne cywilne cywilne
525	29,1	29,5	STAŁA POL.23 STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.516B 5.523C 5.523E 5.535A 5.539 5.541A RUCHOMA POL.23 Satelitarne badania Ziemi (Ziemia-kosmos)	cywilne cywilne cywilne cywilne

			5.541 5.540	
526	29,5	29,9	STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.484A 5.484B 5.516B 5.527A 5.539 Ruchoma satelitarna (Ziemia-kosmos) Satelitarne badania Ziemi (Ziemia-kosmos) 5.541 5.540	cywilne cywilne cywilne
527	29,9	30,0	STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.484A 5.484B 5.516B 5.527A 5.539 RUCHOMA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) Satelitarne badania Ziemi (Ziemia-kosmos) 5.541 5.543 5.525 5.526 5.527 5.538 5.540	cywilne cywilne cywilne
528	30	31	STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.338A RUCHOMA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) Wzorcowy satelitarny sygnał częstotliwości i czasu (Ziemia-kosmos)	rządowe rządowe cywilne

529	31,0	31,3	STAŁA 5.338A RUCHOMA Wzorcowy satelitarny sygnał częstotliwości i czasu (Ziemia-kosmos) Badania kosmiczne 5.544 5.149	cywilne cywilne cywilne cywilne
530	31,3	31,5	RADIOASTRONOMIA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (pasywne) BADANIA KOSMICZNE (pasywne) 5.340	cywilne cywilne cywilne
531	31,5	31,8	STAŁA 5.546 RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej 5.546 RADIOASTRONOMIA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (pasywne) BADANIA KOSMICZNE (pasywne) 5.149	cywilne cywilne cywilne cywilne cywilne
532	31,8	32,0	STAŁA 5.547A RADIONAWIGACJA BADANIA KOSMICZNE (daleki kosmos) (kosmos-Ziemia) 5.547 5.548	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilne
533	32,0	32,3	STAŁA 5.547A	cywilno-rządowe

			RADIONAWIGACJA BADANIA KOSMICZNE (daleki kosmos) (kosmos-Ziemia) 5.547 5.548	cywilno-rządowe cywilne
534	32,3	33,0	STAŁA 5.547A RADIONAWIGACJA MIĘDZYSATELITARNA 5.547 5.548	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilne
535	33,0	33,4	STAŁA 5.547A RADIONAWIGACJA 5.547	cywilno-rządowe cywilno-rządowe
536	33,4	34,2	RADIOLOKALIZACJA POL.22	rządowe
537	34,2	34,7	RADIOLOKALIZACJA BADANIA KOSMICZNE (daleki kosmos) (Ziemia-kosmos)	rządowe cywilne
538	34,7	35,2	RADIOLOKALIZACJA Badania kosmiczne	rządowe cywilne
539	35,2	35,5	RADIOLOKALIZACJA POMOCE METEOROLOGICZNE	rządowe cywilno-rządowe
540	35,5	36,0	RADIOLOKALIZACJA POMOCE METEOROLOGICZNE SATELITARNE BADANIA ZIEMI (aktywne)	rządowe cywilno-rządowe cywilne cywilne

			BADANIA KOSMICZNE (aktywne) 5.549A	
541	36	37	STAŁA RUCHOMA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (pasywne) BADANIA KOSMICZNE (pasywne) 5.149 5.550A	rządowe rządowe cywilne cywilne
542	37,0	37,5	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej BADANIA KOSMICZNE (kosmos-Ziemia) 5.547	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilne
543	37,5	38,0	STAŁA STAŁA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej BADANIA KOSMICZNE (kosmos-Ziemia) Satelitarne badania Ziemi (kosmos-Ziemia) 5.547	cywilno-rządowe cywilne cywilno-rządowe cywilne cywilne
544	38,0	39,5	STAŁA STAŁA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) RUCHOMA	cywilno-rządowe cywilne cywilno-rządowe cywilne

			Satelitarne badania Ziemi (kosmos-Ziemia) 5.547	
545	39,5	40,0	STAŁA STAŁA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) 5.516B RUCHOMA RUCHOMA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) Satelitarne badania Ziemi (kosmos-Ziemia) 5.547	cywilne rządowe cywilne rządowe cywilne
546	40,0	40,5	STAŁA STAŁA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) 5.516B RUCHOMA RUCHOMA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) SATELITARNE BADANIA ZIEMI (Ziemia-kosmos) BADANIA KOSMICZNE (Ziemia-kosmos) Satelitarne badania Ziemi (kosmos-Ziemia)	cywilne rządowe cywilne rządowe cywilne cywilne cywilne
547	40,5	41,0	STAŁA STAŁA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) RADIODYFUZJA RADIODYFUZJ	cywilne cywilne cywilne cywilne cywilne

			A SATELITARNA Ruchoma 5.547	
548	41,0	42,5	STAŁA STAŁA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) 5.516B RADIODYFUZJA RADIODYFUZJA SATELITARNA Ruchoma 5.547 5.551H 5.551I	cywilne cywilne cywilne cywilne cywilne
549	42,5	43,5	STAŁA STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.552 RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej RADIOASTRONOMIA 5.149 5.547	cywilne cywilne cywilne cywilne
550	43,5	45,5	RUCHOMA 5.553 RUCHOMA SATELITARNA RADIONAWIGACJA RADIONAWIGACJA SATELITARNA 5.554	rządowe rządowe rządowe rządowe
551	45,5	47,0	RUCHOMA 5.553 RUCHOMA	cywilne cywilne cywilno-rządowe

			SATELITARNA RADIONAWIGACJA RADIONAWIGACJA SATELITARNA 5.554	cywilno-rządowe
552	47,0	47,2	AMATORSKA AMATORSKA SATELITARNA	cywilne cywilne
553	47,2	47,5	STAŁA STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.552 RUCHOMA 5.552A	cywilne cywilne cywilne
554	47,5	47,9	STAŁA STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.552 (kosmos-Ziemia) 5.516B 5.554A RUCHOMA	cywilne cywilne cywilne
555	47,9	48,2	STAŁA STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.552 RUCHOMA 5.552A	cywilne cywilne cywilne
556	48,20	48,54	STAŁA STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.552 (kosmos-Ziemia) 5.516B 5.554A 5.555B RUCHOMA	cywilne cywilne cywilne
557	48,54	49,44	STAŁA STAŁA	cywilne cywilne

			SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.552 RUCHOMA 5.149 5.340 5.555	cywilne
558	49,44	50,20	STAŁA STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.338A 5.552 (kosmos-Ziemia) 5.516B 5.554A 5.555B RUCHOMA	cywilne cywilne cywilne
559	50,2	50,4	SATELITARNE BADANIA ZIEMI (pasywne) BADANIA KOSMICZNE (pasywne) 5.340	cywilne cywilne
560	50,4	51,4	STAŁA STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) 5.338A RUCHOMA Ruchoma satelitarna (Ziemia-kosmos)	cywilne cywilno-rządowe cywilne cywilno-rządowe
561	51,4	52,6	STAŁA 5.338A RUCHOMA 5.547 5.556	cywilne cywilne
562	52,60	54,25	SATELITARNE BADANIA ZIEMI (pasywne) BADANIA KOSMICZNE (pasywne) 5.340 5.556	cywilne cywilne
563	54,25	55,78	SATELITARNE BADANIA	cywilne cywilne

			ZIEMI (pasywne) BADANIA KOSMICZNE (pasywne) MIĘDZYSATELITARNA 5.556A	cywilne
564	55,78	56,90	STAŁA 5.557A RUCHOMA 5.558 SATELITARNE BADANIA ZIEMI (pasywne) BADANIA KOSMICZNE (pasywne) MIĘDZYSATELITARNA 5.556A 5.547	cywilne cywilne cywilne cywilne cywilne
565	56,9	57,0	STAŁA RUCHOMA 5.558 SATELITARNE BADANIA ZIEMI (pasywne) BADANIA KOSMICZNE (pasywne) MIĘDZYSATELITARNA 5.558A 5.547	cywilno-rządowe cywilne cywilne cywilne cywilne
566	57,0	58,2	STAŁA RUCHOMA 5.558 SATELITARNE BADANIA ZIEMI (pasywne) BADANIA KOSMICZNE (pasywne) MIĘDZYSATELITARNA 5.556A 5.547	cywilne cywilne cywilne cywilne cywilne

567	58,2	59,0	STAŁA RUCHOMA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (pasywne) BADANIA KOSMICZNE (pasywne) 5.547 5.556	cywilne cywilne cywilne cywilne
568	59,0	59,3	STAŁA RUCHOMA 5.558 RADIOLOKALI ZACJA 5.559 SATELITARNE BADANIA ZIEMI (pasywne) BADANIA KOSMICZNE (pasywne) MIĘDZYSATELI TARNA 5.556A	rządowe rządowe rządowe cywilne cywilne cywilne
569	59,3	61,0	STAŁA RUCHOMA 5.558 RADIOLOKALI ZACJA 5.559 MIĘDZYSATELI TARNA	rządowe rządowe rządowe cywilne
570	61	63	STAŁA RUCHOMA 5.558 RADIOLOKALI ZACJA 5.559 MIĘDZYSATELI TARNA 5.138	cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe cywilne
571	63	64	STAŁA RUCHOMA 5.558 RADIOLOKALI ZACJA 5.559	cywilne cywilne cywilne cywilne

			MIĘDZYSATELITARNA	
572	64	65	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej MIĘDZYSATELITARNA 5.547 5.556	cywilne cywilne cywilne
573	65	66	STAŁA RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej SATELITARNE BADANIA ZIEMI BADANIA KOSMICZNE MIĘDZYSATELITARNA 5.547	cywilne cywilne cywilne cywilne cywilne
574	66	71	RUCHOMA 5.553 5.558 RUCHOMA SATELITARNA RADIONAWIGACJA RADIONAWIGACJA SATELITARNA MIĘDZYSATELITARNA 5.554	cywilne cywilne cywilne cywilne cywilne
575	71	73	STAŁA STAŁA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) RUCHOMA RUCHOMA SATELITARNA	rządowe rządowe rządowe rządowe

			(kosmos-Ziemia)	
576	73	74	STAŁA STAŁA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) RUCHOMA RUCHOMA SATELITARNA (kosmos-Ziemia)	cywilne cywilno-rządowe cywilne cywilno-rządowe
577	74	76	STAŁA STAŁA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) RUCHOMA RADIODYFUZJA RADIODYFUZJA SATELITARNA Badania kosmiczne (kosmos-Ziemia) 5.561	cywilne cywilne cywilne cywilne cywilne cywilne
578	76	77	RADIOLOKALIZACJA RADIOASTRONOMIA Amatorska Amatorska satelitarna Badania kosmiczne (kosmos-Ziemia) 5.149	cywilno-rządowe cywilne cywilne cywilne cywilne
579	77,0	77,5	RADIOLOKALIZACJA RADIOASTRONOMIA Amatorska Amatorska satelitarna Badania	rządowe cywilne cywilne cywilne cywilne

			kosmiczne (kosmos-Ziemia) 5.149	
580	77,5	78,0	RADIOLOKALIZACJA 5.559B AMATORSKA AMATORSKA SATELITARNA Radioastronomia Badania kosmiczne (kosmos-Ziemia) 5.149	cywilne cywilne cywilne cywilne cywilne
581	78	79	RADIOLOKALIZACJA Amatorska Amatorska satelitarna Radioastronomia Badania kosmiczne (kosmos-Ziemia) 5.149 5.560	rządowe cywilne cywilne cywilne cywilne
582	79	81	RADIOASTRONOMIA RADIOLOKALIZACJA Amatorska Amatorska satelitarna Badania kosmiczne (kosmos-Ziemia) 5.149	cywilne rządowe cywilne cywilne cywilne
583	81	83	STAŁA 5.338A STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) RUCHOMA RUCHOMA SATELITARNA (Ziemia-kosmos)	rządowe rządowe rządowe rządowe cywilne cywilne cywilne cywilne

			RADIOASTRONOMIA Badania kosmiczne (kosmos-Ziemia) Amatorska 5.561A Amatorska satelitarna 5.561A 5.149	
584	83	84	STAŁA 5.338A STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) RUCHOMA RUCHOMA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) RADIOASTRONOMIA Badania kosmiczne (kosmos-Ziemia) 5.149	cywilne cywilno-rządowe cywilne cywilno-rządowe cywilne cywilne
585	84	86	STAŁA 5.338A STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) RUCHOMA RADIOASTRONOMIA 5.149	cywilne cywilne cywilne cywilne
586	86	92	RADIOASTRONOMIA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (pasywne) BADANIA KOSMICZNE (pasywne) 5.340	cywilne cywilne cywilne
587	92	94	STAŁA 5.338A	rządowe

			RUCHOMA RADIOLOKALIZACJA RADIOASTRONOMIA 5.149	rządowe rządowe cywilne
588	94,0	94,1	RADIOLOKALIZACJA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (aktywne) BADANIA KOSMICZNE (aktywne) Radioastronomia 5.562 5.562A	rządowe cywilno-rządowe cywilne cywilne
589	94,1	95,0	STAŁA RUCHOMA RADIOLOKALIZACJA RADIOASTRONOMIA 5.149	rządowe rządowe rządowe cywilne
590	95	100	STAŁA RUCHOMA RADIONAWIGACJA RADIONAWIGACJA SATELITARNA RADIOLOKALIZACJA RADIOASTRONOMIA 5.149 5.554	rządowe rządowe cywilno-rządowe cywilno-rządowe rządowe cywilne
591	100	102	RADIOASTRONOMIA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (pasywne) BADANIA KOSMICZNE	

			(pasywne) 5.340 5.341	
592	102	105	STAŁA RUCHOMA RADIOASTRONOMIA 5.149 5.341	
593	105,0	109,5	STAŁA RUCHOMA RADIOASTRONOMIA BADANIA KOSMICZNE (pasywne) 5.562B 5.149 5.341	
594	109,5	111,8	RADIOASTRONOMIA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (pasywne) BADANIA KOSMICZNE (pasywne) 5.340 5.341	
595	111,80	114,25	STAŁA RUCHOMA RADIOASTRONOMIA BADANIA KOSMICZNE (pasywne) 5.562B 5.149 5.341	
596	114,25	116,00	RADIOASTRONOMIA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (pasywne) BADANIA KOSMICZNE (pasywne) 5.340 5.341	
597	116,00	119,98	SATELITARNE	

			BADANIA ZIEMI (pasywne) BADANIA KOSMICZNE (pasywne) MIĘDZYSATELITARNA 5.562C 5.341	
598	119,98	122,25	SATELITARNE BADANIA ZIEMI (pasywne) BADANIA KOSMICZNE (pasywne) MIĘDZYSATELITARNA 5.562C 5.138 5.341	
599	122,25	123,00	STAŁA RUCHOMA 5.558 MIĘDZYSATELITARNA Amatorska 5.138	
600	123	130	STAŁA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) RUCHOMA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) RADIONAWIGACJA RADIONAWIGACJA SATELITARNA Radioastronomia 5.149 5.554	
601	130	134	STAŁA RUCHOMA 5.558 RADIOASTRONOMIA	

			SATELITARNE BADANIA ZIEMI (aktywne) 5.562E MIĘDZYSATELITARNA 5.149 5.562A	
602	134	136	AMATORSKA AMATORSKA SATELITARNA Radioastronomia	
603	136	141	RADIOLOKALIZACJA RADIOASTRONOMIA Amatorska Amatorska satelitarna 5.149	
604	141,0	148,5	STAŁA RUCHOMA RADIOLOKALIZACJA RADIOASTRONOMIA 5.149	
605	148,5	151,5	SATELITARNE BADANIA ZIEMI (pasywne) RADIOASTRONOMIA BADANIA KOSMICZNE (pasywne) 5.340	
606	151,5	155,5	STAŁA RUCHOMA RADIOLOKALIZACJA RADIOASTRONOMIA 5.149	

607	155,5	158,5	STAŁA RUCHOMA RADIOASTRONOMIA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (pasywne) 5.562F BADANIA KOSMICZNE (pasywne) 5.562B 5.149 5.562G	
608	158,5	164,0	STAŁA STAŁA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) RUCHOMA RUCHOMA SATELITARNA (kosmos-Ziemia)	
609	164	167	RADIOASTRONOMIA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (pasywne) BADANIA KOSMICZNE (pasywne) 5.340	
610	167,0	174,5	STAŁA STAŁA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) RUCHOMA 5.558 MIĘDZYSATELITARNA 5.149	
611	174,5	174,8	STAŁA RUCHOMA 5.558 MIĘDZYSATELI	

			TARNA	
612	174,8	182,0	SATELITARNE BADANIA ZIEMI (pasywne) BADANIA KOSMICZNE (pasywne) MIĘDZYSATELITARNA 5.562H	
613	182	185	RADIOASTRONOMIA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (pasywne) BADANIA KOSMICZNE (pasywne) 5.340	
614	185	190	SATELITARNE BADANIA ZIEMI (pasywne) BADANIA KOSMICZNE (pasywne) MIĘDZYSATELITARNA 5.562H	
615	190,0	191,8	SATELITARNE BADANIA ZIEMI (pasywne) BADANIA KOSMICZNE (pasywne) 5.340	
616	191,8	200,0	STAŁA RUCHOMA 5.558 RUCHOMA SATELITARNA RADIONAWIGACJA RADIONAWIGACJA	

			SATELITARNA MIĘDZYSATELITARNA 5.149 5.341 5.554	
617	200	202	RADIOASTRONOMIA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (pasywne) BADANIA KOSMICZNE (pasywne) 5.340 5.341 5.563A	
618	202	209	RADIOASTRONOMIA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (pasywne) BADANIA KOSMICZNE (pasywne) 5.340 5.341 5.563A	
619	209	217	STAŁA STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) RUCHOMA RADIOASTRONOMIA 5.149 5.341	
620	217	226	STAŁA STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) RUCHOMA RADIOASTRONOMIA BADANIA KOSMICZNE (pasywne) 5.562B	

			5.149 5.341	
621	226,0	231,5	RADIOASTRONOMIA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (pasywne) BADANIA KOSMICZNE (pasywne) 5.340	
622	231,5	232,0	STAŁA RUCHOMA Radiolokalizacja	
623	232	235	STAŁA STAŁA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) RUCHOMA Radiolokalizacja	
624	235	238	STAŁA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) SATELITARNE BADANIA ZIEMI (pasywne) BADANIA KOSMICZNE (pasywne) 5.563A 5.563B	
625	238	240	STAŁA STAŁA SATELITARNA (kosmos-Ziemia) RUCHOMA RADIONAWIGACJA RADIONAWIGACJA SATELITARNA RADIOLOKALIZACJA	
626	240	241	STAŁA	

			RUCHOMA RADIOLOKALIZACJA	
627	241	248	RADIOLOKALIZACJA RADIOASTRONOMIA Amatorska Amatorska satelitarna 5.138 5.149	
628	248	250	AMATORSKA AMATORSKA SATELITARNA Radioastronomia 5.149	
629	250	252	RADIOASTRONOMIA SATELITARNE BADANIA ZIEMI (pasywne) BADANIA KOSMICZNE (pasywne) 5.340 5.563A	
630	252	265	STAŁA RUCHOMA RUCHOMA SATELITARNA (Ziemia-kosmos) RADIONAWIGACJA RADIONAWIGACJA SATELITARNA RADIOASTRONOMIA 5.149 5.554	
631	265	275	STAŁA STAŁA SATELITARNA (Ziemia-kosmos)	

			RUCHOMA RADIOASTRONOMIA 5.149 5.563A	
632	275	3000	(Nie przeznaczono) 5.565	

Załącznik nr 2

Uwagi do przeznaczeń zakresów częstotliwości określonych w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości

5)

1. Uwagi polskiej administracji telekomunikacji	
POL.7	Zakres częstotliwości 137-138 MHz może być wykorzystywany przez służbę ruchomą satelitarną wyłącznie do celów eksperymentalnych po uzgodnieniu z Ministrem Obrony Narodowej.
POL.8	Zakres częstotliwości 148,65-149,90 MHz może być wykorzystywany przez służbę ruchomą satelitarną po uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych.
POL.10	Zakres częstotliwości 400,15-401,00 MHz może być wykorzystywany przez służby stałe wyłącznie na potrzeby taktycznych linii radiowych.
POL.12	W zakresie częstotliwości 890-942 MHz służba radiolokalizacyjna jest wykonywana wyłącznie przez radary morskie zainstalowane na statkach morskich. Wykorzystanie urządzenia radarowego pracującego w zasięgu zakłóceniowym wód terytorialnych musi być skoordynowane.
POL.15	Zakres 1452-1492 MHz jest użytkowany jako zakres rządowy w służbie stałej lub służbie ruchomej z wyjątkiem służby ruchomej lotniczej najpóźniej do dnia ogłoszenia odpowiednio przetargu, konkursu lub aukcji na rozdysponowanie tego zakresu częstotliwości, uwzględniającego zharmonizowany na szczeblu ogólnoświatowym lub europejskim sposób wykorzystywania tych częstotliwości.
POL.22	Dopuszcza się użytkowanie jako cywilne określonych częstotliwości po uzgodnieniu z Ministrem Obrony Narodowej.
POL.23	Dopuszcza się użytkowanie jako rządowe

	określonych częstotliwości po uzgodnieniu z Prezesem Urzędu Komunikacji Elektronicznej.
POL.25	W zakresach częstotliwości 149,900-151,625 MHz, 153-174 MHz, 2025-2110 MHz, 2170-2400 MHz, 2520-2690 MHz, 5010-5250 MHz, 5925-7450 MHz, 7850-8400 MHz, 12,00-13,75 GHz, 14,0-14,4 GHz i 14,50-15,35 GHz jednostki organizacyjne podlegające Ministrowi Obrony Narodowej mogą wykorzystywać określone częstotliwości na potrzeby służby radiolokalizacyjnej. Stacje pracujące w służbie radiolokalizacyjnej nie mogą powodować szkodliwych zakłóceń w pracy stacji innych służb, dla których powyższe zakresy są przeznaczone, ani nie mogą żądać od nich ochrony.
POL.29	W zakresie częstotliwości 960-1215 MHz dopuszcza się użytkowanie wojskowego systemu wymiany informacji JTIDS/MIDS (Joint Tactical Information Distribution System/Multifunctional Information Distribution System) na potrzeby jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej, sił zbrojnych państw NATO oraz państw uczestniczących w programie Partnerstwo dla Pokoju.
POL.30	W zakresie częstotliwości 50-52 MHz stacje amatorskie mogą używać dowolnych emisji, z wyjątkiem F3E, z mocą nieprzekraczającą 100 W (e.i.r.p.).
POL.32	Zakres 862-864 MHz może być wykorzystany przez cywilnych użytkowników służby ruchomej na potrzeby łączności reportażowej po uzgodnieniu z Ministrem Obrony Narodowej. Takie wykorzystanie jest możliwe jedynie przez użytkowników posiadających pozwolenia wydane przed dniem 1 stycznia 2005 r. i na warunkach określonych w tych pozwoleniach.
POL.38	Zakresy częstotliwości 70,0-70,3 MHz oraz 3400-3410 MHz mogą być wykorzystywane

	przez służbę amatorską na zasadzie drugiej ważności, przy czym dopuszcza się pracę stacji amatorskich z mocą nieprzekraczającą 20 W (e.i.r.p.) i spełniających wymogi norm ETSI EN 301 783.
POL.39	Zakres częstotliwości 2265-2300 MHz może być wykorzystywany przez cywilnych użytkowników służby ruchomej na potrzeby łączności reportażowej (ENG/OB). Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej niezwłocznie przekazuje Ministrowi Obrony Narodowej informacje o wydanych na potrzeby takiego wykorzystania rezerwacjach częstotliwości oraz pozwoleniach radiowych.
POL.42	Do dnia 31 grudnia 2017 r. zakres częstotliwości 860-862 MHz nie może być wykorzystywany przez stacje bazowe w służbie ruchomej z wyjątkiem ruchomej lotniczej zlokalizowane w następujących gminach [w nawiasach podano identyfikatory terytorialne z rejestru TERYT prowadzonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia, stosowania i udostępniania krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju oraz związanych z tym obowiązków organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. poz. 1031, z późn. zm.)]: Aleksandrów Kujawski, gmina wiejska (0401042), Zakrzewo, gmina wiejska (0401092), Nowa Wieś Wielka, gmina wiejska (0403052), Solec Kujawski, gmina miejsko-wiejska (0403083), Inowrocław, gmina miejska (0407011), Dąbrowa Biskupia, gmina wiejska (0407022), Gniewkowo, gmina miejsko-wiejska (0407033), Inowrocław, gmina wiejska (0407042), Janikowo, gmina miejsko-wiejska (0407053),

	Kruszwica, gmina miejsko-wiejska (0407063), Pakość, gmina miejsko-wiejska (0407073), Rojewo, gmina wiejska (0407082), Złotniki Kujawskie, gmina wiejska (0407092), Strzelno, gmina miejsko-wiejska (0409043), Dobre, gmina wiejska (0411032), Wielka Nieszawka, gmina wiejska (0415082), Barcin, gmina miejsko-wiejska (0419013), Puławy, gmina miejska (0614011), Baranów, gmina wiejska (0614022), Janowiec, gmina wiejska (0614032), Końskowola, gmina wiejska (0614052), Puławy, gmina wiejska (0614092), Żyrzyn, gmina wiejska (0614112), Dęblin, gmina miejska (0616011), Kłoczew, gmina wiejska (0616022), Nowodwór, gmina wiejska (0616032), Ryki, gmina miejsko-wiejska (0616043), Stężyca, gmina wiejska (0616052), Ułęż, gmina wiejska (0616062), Bełchatów, gmina miejska (1001011), Bełchatów, gmina wiejska (1001022), Drużbice, gmina wiejska (1001032), Kluki, gmina wiejska (1001052), Szczerców, gmina wiejska (1001072), Zelów, gmina miejsko-wiejska (1001083), Buczek, gmina wiejska (1003012), Łask, gmina miejsko-wiejska (1003023), Sędziejowice, gmina wiejska (1003032), Widawa, gmina wiejska (1003042), Wodzierady, gmina wiejska (1003052), Pabianice, gmina miejska (1008021), Dłutów, gmina wiejska (1008032), Dobroń, gmina wiejska (1008042), Ksawerów, gmina wiejska (1008052), Pabianice, gmina wiejska (1008072), Grabica, gmina wiejska (1010042), Zduńska Wola, gmina miejska (1019011), Szadek, gmina miejsko-wiejska (1019023), Zapolice, gmina wiejska (1019032), Zduńska Wola, gmina wiejska (1019042), Stara Błotnica, gmina wiejska (1401042), Trojanów, gmina wiejska (1403122),

	Garbatka-Letnisko, gmina wiejska (1407012), Głowaczów, gmina wiejska (1407022), Gniewoszów, gmina wiejska (1407032), Kozienice, gmina miejsko-wiejska (1407053), Sieciechów, gmina wiejska (1407072), Pionki, gmina miejska (1425011), Gózd, gmina wiejska (1425022), Iłża, gmina miejsko-wiejska (1425033), Jastrzębia, gmina wiejska (1425042), Jedlińsk, gmina wiejska (1425052), Jedlnia-Letnisko, gmina wiejska (1425062), Kowala, gmina wiejska (1425072), Pionki, gmina wiejska (1425082), Przytyk, gmina wiejska (1425092), Skaryszew, gmina miejsko-wiejska (1425103), Wierzbica, gmina wiejska (1425112), Wolanów, gmina wiejska (1425122), Zakrzew, gmina wiejska (1425132), Jastrząb, gmina wiejska (1430022), Orońsko, gmina wiejska (1430042), Kazanów, gmina wiejska (1436012), Policzna, gmina wiejska (1436022), Przyłęk, gmina wiejska (1436032), Tczów, gmina wiejska (1436042), m. Radom (1463011), Czarna Dąbrówka, gmina wiejska (2201032), Parchowo, gmina wiejska (2201072), Pruszcz Gdański, gmina miejska (2204011), Cedry Wielkie, gmina wiejska (2204022), Kolbudy, gmina wiejska (2204032), Pruszcz Gdański, gmina wiejska (2204042), Przywidz, gmina wiejska (2204052), Pszczółki, gmina wiejska (2204062), Suchy Dąb, gmina wiejska (2204072), Trąbki Wielkie, gmina wiejska (2204082), Chmielno, gmina wiejska (2205012), Kartuzy, gmina miejsko-wiejska (2205023), Sierakowice, gmina wiejska (2205042), Stężyca, gmina wiejska (2205062), Sulęczyno, gmina wiejska (2205072), Żukowo, gmina miejsko-wiejska (2205083), Ryjewo, gmina wiejska (2207052), Lębork, gmina miejska (2208011),

	Cewice, gmina wiejska (2208032), Nowa Wieś Lęborska, gmina wiejska (2208042), Malbork, gmina miejska (2209011), Lichnowy, gmina wiejska (2209032), Malbork, gmina wiejska (2209042), Miłoradz, gmina wiejska (2209062), Nowy Staw, gmina miejsko-wiejska (2209073), Stare Pole, gmina wiejska (2209082), Nowy Dwór Gdański, gmina miejsko-wiejska (2210023), Ostaszewo, gmina wiejska (2210032), Stegna, gmina wiejska (2210042), Hel, gmina miejska (2211011), Jastarnia, gmina miejska (2211021), Puck, gmina miejska (2211031), Kosakowo, gmina wiejska (2211052), Puck, gmina wiejska (2211072), Potęgowo, gmina wiejska (2212072), Skarszewy, gmina miejsko-wiejska (2213093), Tczew, gmina miejska (2214011), Subkowy, gmina wiejska (2214052), Tczew, gmina wiejska (2214062), Reda, gmina miejska (2215011), Rumia, gmina miejska (2215021), Wejherowo, gmina miejska (2215031), Linia, gmina wiejska (2215062), Luzino, gmina wiejska (2215072), Łęczyce, gmina wiejska (2215082), Szemud, gmina wiejska (2215092), Wejherowo, gmina wiejska (2215102), Dzierzgoń, gmina miejsko-wiejska (2216013), Mikołajki Pomorskie, gmina wiejska (2216022), Stary Targ, gmina wiejska (2216042), Sztum, gmina miejsko-wiejska (2216053), m. Gdańsk (2261011), m. Gdynia (2262011), m. Sopot (2264011), Elbląg, gmina wiejska (2804012), Gronowo Elbląskie, gmina wiejska (2804032), Markusy, gmina wiejska (2804042),

	Rychliki, gmina wiejska (2804082), Białogard, gmina wiejska (3201022), Czaplinek, gmina miejsko-wiejska (3203013), Drawsko Pomorskie, gmina miejsko-wiejska (3203023), Kalisz Pomorski, gmina miejsko-wiejska (3203033), Ostrowice, gmina wiejska (3203042), Wierzchowo, gmina wiejska (3203052), Złocieniec, gmina miejsko-wiejska (3203063), Mielno, gmina wiejska (3209052), Sianów, gmina miejsko-wiejska (3209073), Darłowo, gmina miejska (3213011), Sławno, gmina miejska (3213021), Darłowo, gmina wiejska (3213032), Malechowo, gmina wiejska (3213042), Postomino, gmina wiejska (3213052), Sławno, gmina wiejska (3213062), Świdwin, gmina miejska (3216011), Brzeżno, gmina wiejska (3216022), Połczyn-Zdrój, gmina miejsko-wiejska (3216033), Rąbino, gmina wiejska (3216042), Sławoborze, gmina wiejska (3216052), Świdwin, gmina wiejska (3216062), Mirosławiec, gmina miejsko-wiejska (3217033), Tuczno, gmina miejsko-wiejska (3217043), Wałcz, gmina wiejska (3217052), Łobez, gmina miejsko-wiejska (3218023), Resko, gmina miejsko-wiejska (3218043), m. Koszalin (3261011).
POL.43	Zakresy częstotliwości 876-880 MHz oraz 921-925 MHz mogą być użytkowane jako rządowe pod warunkiem, że nie spowoduje to szkodliwych zakłóceń w pracy systemów łączności kolejowej w ramach Europejskiego Systemu Zarządzania Ruchem Kolejowym (ERTMS). Takie użytkowanie wymaga uzgodnień z Prezesem Urzędu Komunikacji Elektronicznej.
POL.44	Określone w Uchwale 750 (WRC-12) poziomy wartości niepożądanych emisji w

	zakresie częstotliwości 1400-1427 MHz wytwarzane przez systemy radiolokalizacyjne pracujące w zakresie częstotliwości 1350-1400 MHz mają zastosowanie po dniu 31 grudnia 2022 r.
POL.45	Użytkowanie zakresu 864-876 MHz jako cywilne nie wymaga uzgodnień z Ministrem Obrony Narodowej. Stacje w służbie radionawigacji lotniczej nie mogą powodować szkodliwych zakłóceń w pracy stacji w służbie ruchomej z wyjątkiem ruchomej lotniczej i stałej ani nie mogą żądać ochrony od tych stacji.
POL.46	Stacje pracujące w służbie stałej lub ruchomej w zakresach częstotliwości 1980-2010 MHz oraz 2170-2200 MHz nie mogą powodować szkodliwych zakłóceń w pracy stacji w służbie ruchomej satelitarnej ani nie mogą żądać ochrony od tych stacji.
POL.47	Po uzgodnieniu z Prezesem Urzędu Komunikacji Elektronicznej, dopuszcza się czasowe dokonywanie przydziałów częstotliwości na potrzeby jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej, sił zbrojnych państw NATO lub państw uczestniczących w programie Partnerstwo dla Pokoju. Stacje, dla których dokonano takiego przydziału nie mogą powodować szkodliwych zakłóceń w pracy stacji żadnej ze służb, dla których ten zakres jest przeznaczony, ani nie mogą żądać od nich ochrony.
POL.48	Zakres częstotliwości 3400-3410 MHz w służbach: stałej, stałej satelitarnej, ruchomej z wyjątkiem ruchomej lotniczej i amatorskiej oraz zakres częstotliwości 3410-3550 MHz w służbach: stałej, stałej satelitarnej i ruchomej z wyjątkiem ruchomej lotniczej na terenie następujących gmin nie może być użytkowany przez użytkowników cywilnych [w nawiasach podano identyfikatory terytorialne z rejestru TERYT prowadzonego przez Prezesa

	Głównego Urzędu Statystycznego zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad prowadzenia, stosowania i udostępniania krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju oraz związanych z tym obowiązków organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. poz. 1031, z późn. zm.)]: Borzytuchom, gmina wiejska (2201012), Bytów, gmina miejsko-wiejska (2201023), Czarna Dąbrówka, gmina wiejska (2201032), Kołczygłowy, gmina wiejska (2201042), Miastko, gmina miejsko-wiejska (2201063), Parchowo, gmina wiejska (2201072), Trzebielino, gmina wiejska (2201092), Tuchomie, gmina wiejska (2201102), Sierakowice, gmina wiejska (2205042), Sulęczyno, gmina wiejska (2205072), Lębork, gmina miejska (2208011), Łeba, gmina miejska (2208021), Cewice, gmina wiejska (2208032), Nowa Wieś Lęborska, gmina wiejska (2208042), Wicko, gmina wiejska (2208052), Ustka, gmina miejska (2212011), Damnica, gmina wiejska (2212022), Dębnica Kaszubska, gmina wiejska (2212032), Główczyce, gmina wiejska (2212042), Kępice, gmina miejsko-wiejska (2212053), Kobylnica, gmina wiejska (2212062), Potęgowo, gmina wiejska (2212072), Słupsk, gmina wiejska (2212082), Smołdzino, gmina wiejska (2212092), Ustka, gmina wiejska (2212102), Słupsk, gmina miejska (2263011), Polanów, gmina miejsko-wiejska (3209063), Darłowo, gmina miejska (3213011), Sławno, gmina miejska (3213021), Darłowo, gmina wiejska (3213032), Malechowo, gmina wiejska (3213042), Postomino, gmina wiejska (3213052),

	Sławno, gmina wiejska (3213062).
POL.49	Zakres częstotliwości 1559-1610 MHz może być wykorzystywany przez służbę stałą na zasadzie drugiej ważności na potrzeby Ministerstwa Obrony Narodowej. Stacje w służbie stałej nie mogą powodować szkodliwych zakłóceń w pracy stacji w służbach radionawigacji lotniczej i radionawigacji satelitarnej (kosmos-Ziemia) (kosmos-kosmos) ani nie mogą żądać ochrony od tych stacji.
POL.50	Zakres częstotliwości 149,90-150,05 MHz może być wykorzystywany przez rządowych użytkowników służby ruchomej na potrzeby jednostek organizacyjnych podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych lub przez niego nadzorowanych.
POL.51	Użytkowanie zakresu częstotliwości 26,9-27,3 GHz w służbie stałej i służbie ruchomej przez jednostki rządowe jest ograniczone wyłącznie do jednostek organizacyjnych podlegających Ministrowi Obrony Narodowej.
2. Uwagi zamieszczone w Regulaminie Radiokomunikacyjnym ITU (wydanie Genewa, 2016 r.)	
5.53	Administracje zezwalające na używanie częstotliwości poniżej 8,3 kHz powinny zapewnić, że nie spowoduje to szkodliwych zakłóceń służbom, dla których przeznaczono zakresy powyżej 8,3 kHz. (WRC-12)
5.54	Administracje prowadzące badania naukowe przy wykorzystaniu częstotliwości poniżej 8,3 kHz powinny powiadomić o tym inne zainteresowane administracje, aby mogły one podjąć stosowne działania w celu ochrony tych badań przed szkodliwymi zakłóceniami. (WRC-12)
5.54A	Wykorzystanie zakresu częstotliwości 8,3-11,3 kHz przez stacje w służbie pomocy meteorologicznych jest ograniczone do zastosowań pasywnych. W zakresie częstotliwości 9,0-11,3 kHz stacje pomocy

	meteorologicznych nie mogą żądać ochrony od stacji w służbie radionawigacyjnej, zgłoszonych do notyfikacji do Biura przed dniem 1 stycznia 2013 r. Do określania warunków współużytkowania między stacjami w służbie pomocy meteorologicznych a stacjami w służbie radionawigacyjnej zgłoszonymi do notyfikacji po tej dacie powinna być stosowana ostatnia wersja Zalecenia ITU-R RS.1881. (WRC-12)
5.56	Stacje w służbach, którym przeznaczono zakresy 14,00-19,95 kHz i 20,05-70,00 kHz, a w Regionie 1 także zakresy 72-84 kHz i 86-90 kHz, mogą nadawać częstotliwość wzorcową i sygnał czasu. Stacjom tym powinno się zapewnić ochronę przed szkodliwymi zakłóceniami. W Armenii, Azerbejdżanie, na Białorusi, w Rosji, Gruzji, Kazachstanie, Kirgistanie, Tadżykistanie i Turkmenistanie częstotliwości 25 kHz i 50 kHz będą użytkowane w tym celu na tych samych warunkach. (WRC-12)
5.57	Wykorzystanie zakresów 14,00-19,95 kHz, 20,05-70,00 kHz i 70-90 kHz (72-84 kHz i 86-90 kHz w Regionie 1) przez służbę ruchomą morską jest ograniczone do stacji nadbrzeżnych (tylko emisje A1A i F1B). Wyjątkowo dopuszcza się użycie klas emisji J2B i J7B pod warunkiem, że szerokość zajmowanego przez nie pasma nie będzie większa niż w używanych zazwyczaj w tych zakresach klasach emisji A1A lub F1B.
5.60	W zakresach 70-90 kHz (70-86 kHz w Regionie 1) i 110-130 kHz (112-130 kHz w Regionie 1) mogą być użytkowane impulsowe systemy radionawigacji pod warunkiem, że nie będą powodować szkodliwych zakłóceń w pracy innych służb, dla których przeznaczone są te zakresy.
5.62	Administracje, w których w zakresie 90-110 kHz pracują stacje służby radionawigacyjnej, powinny dokonywać odpowiedniej

	koordynacji parametrów technicznych i operacyjnych tych stacji, tak aby w świadczonych przez nie usługach nie występowały szkodliwe zakłócenia.
5.64	Dla stacji służby stałej, pracujących w zakresach przeznaczonych dla tej służby pomiędzy częstotliwościami 90 kHz a 160 kHz (148,5 kHz w Regionie 1), oraz dla stacji służby ruchomej morskiej, pracujących w zakresach przeznaczonych dla tej służby między częstotliwościami 110 kHz a 160 kHz (148,5 kHz w Regionie 1), dopuszcza się jedynie klasy emisji A1A lub F1B, A2C, A3C, F1C lub F3C. Wyjątkowo, w zakresach między częstotliwościami 110 kHz a 160 kHz (148,5 kHz w Regionie 1) dla stacji ruchomej służby morskiej dopuszcza się także klasy emisji J2B lub J7B.
5.67A	Stacje w służbie amatorskiej wykorzystujące częstotliwości z zakresu 135,7-137,8 kHz nie mogą przekraczać maksymalnej mocy promieniowanej równej 1 W(e.i.r.p.) i nie mogą powodować szkodliwych zakłóceń w stacjach w służbie radionawigacyjnej, pracujących w krajach wymienionych w ust. 5.67 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. (WRC-07)
5.73	Zakres 285-325 kHz (283,5-325,0 kHz w Regionie 1) w służbie radionawigacyjnej morskiej może być użytkowany do nadawania dodatkowych informacji przydatnych do nawigacji przy wykorzystaniu technik wąskopasmowych pod warunkiem, że nie spowoduje to szkodliwych zakłóceń w pracy radiolatarni pracujących w służbie radionawigacyjnej. (WRC-97)
5.74	Przeznaczenie dodatkowe: w Regionie 1 zakres 285,3-285,7 kHz przeznaczony jest także, na zasadzie pierwszej ważności, dla służby radionawigacyjnej morskiej (innej niż radiolatarnie).
5.76	Częstotliwość 410 kHz jest przeznaczona dla

	służby radionawigacyjnej morskiej (radionamierzanie). Inne służby radionawigacyjne, dla których przeznaczono zakres 405-415 kHz, nie mogą powodować szkodliwych zakłóceń w radionamierzaniu w zakresie 406,5-413,5 kHz.
5.79	Użytkowanie zakresów 415-495 kHz i 505,0-526,5 kHz (505-510 kHz w Regionie 2) przez służbę ruchomą morską dotyczy tylko radiotelegrafii.
5.79A	Przy uruchamianiu stacji nadbrzeżnych pracujących w systemie NAVTEX, na częstotliwościach 490 kHz, 518 kHz i 4209,5 kHz, zaleca się, aby administracje koordynowały ich charakterystyki operacyjne zgodnie z procedurami IMO (Uchwała 339 (WRC-07)). (WRC-07)
5.80A	Maksymalna moc promieniowana przez stacje w służbie amatorskiej wykorzystujące częstotliwości z zakresu 472-479 kHz nie może przekraczać 1 W (e.i.r.p.). Administracje mogą zwiększyć ten limit do wartości 5 W na tych obszarach swojego terytorium, które leżą w odległości większej niż 800 km od granic Algierii, Arabii Saudyjskiej, Azerbejdżanu, Bahrajnu, Białorusi, Chin, Komorów, Dżibuti, Egiptu, Zjednoczonych Emiratów Arabskich, Rosji, Iranu (Islamskiej Republiki), Iraku, Jordanii, Kazachstanu, Kuwejtu, Libanu, Libii, Maroka, Mauretanii, Omanu, Uzbekistanu, Kataru, Syrii, Kirgistanu, Somalii, Sudanu, Tunezji, Ukrainy i Jemenu. Stacje w służbie amatorskiej pracujące w tym zakresie częstotliwości nie mogą powodować zakłóceń w pracy stacji w służbie radionawigacji lotniczej ani żądać od nich ochrony. (WRC-12)
5.82	W służbie ruchomej morskiej częstotliwość 490 kHz będzie używana wyłącznie do nadawania przez stacje nadbrzeżne komunikatów meteorologicznych i nawigacyjnych oraz pilnych informacji dla

	statków za pomocą wąskopasmowej telegrafii dalekopisowej. Warunki takiego wykorzystania częstotliwości 490 kHz określone są w Artykułach: 31 i 52 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. Administracje używające zakresu 415-495 kHz w służbie radionawigacyjnej lotniczej zobowiązane są do zapewnienia, że na częstotliwości 490 kHz nie wystąpią szkodliwe zakłócenia. Administracje używające zakresu 472-479 kHz w służbie amatorskiej zobowiązane są do zapewnienia, że na częstotliwości 490 kHz nie wystąpią szkodliwe zakłócenia. (WRC-12)
5.84	Warunki użytkowania częstotliwości 518 kHz przez służbę ruchomą morską określają Artykuły: 31 i 52 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. (WRC-07)
5.90	W przypadku możliwości powodowania zakłóceń w stacjach radiodyfuzyjnych w Regionie 2, użytkowanie stacji ruchomych morskich w Regionie 1 w zakresie 1605-1705 kHz powinno być ograniczone do obszaru, który zapewnia propagacja na fali przyziemnej.
5.92	W zakresach częstotliwości 1606,5-1625,0 kHz, 1635-1800 kHz, 1850-2160 kHz, 2194-2300 kHz, 2502-2850 kHz oraz 3500-3800 kHz niektóre kraje Regionu 1 używają systemów radiolokacyjnych w oparciu o zgodę uzyskaną na podstawie ust. 9.21 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. Średnia moc promieniowana takich stacji nie może przekraczać 50 W.
5.93	Przeznaczenie dodatkowe: w Armenii, Azerbejdżanie, na Białorusi, w Rosji, Gruzji, na Węgrzech, w Kazachstanie, na Łotwie, Litwie, w Mongolii, Nigerii, Uzbekistanie, Polsce, Kirgistanie, na Słowacji, w Tadżykistanie, Czadzie, Turkmenistanie i na Ukrainie, zakresy 1625-1635 kHz, 1800-1810 kHz i 2160-2170 kHz są także przeznaczone

	dla służby stałej i służby ruchomej lądowej, na zasadzie pierwszej ważności, pod warunkiem uzyskania zgody na podstawie ust. 9.21 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. (WRC-15)
5.96	W Niemczech, Armenii, Austrii, Azerbejdżanie, na Białorusi, w Chorwacji, w Danii, Estonii, Rosji, Finlandii, Gruzji, na Węgrzech, w Irlandii, Islandii, Izraelu, Kazachstanie, na Łotwie, w Liechtensteinie, na Litwie, Malcie, w Mołdawii, Norwegii, Uzbekistanie, Polsce, Kirgistanie, na Słowacji, w Czechach, Wielkiej Brytanii, Szwecji, Szwajcarii, Tadżykistanie, Turkmenistanie i na Ukrainie, administracje mogą przeznaczyć do 200 kHz w zakresach 1715-1800 kHz oraz 1850-2000 kHz dla służby amatorskiej. Jednakże, administracje dokonujące przeznaczeń w tych zakresach częstotliwości dla służby amatorskiej powinny, po uprzedniej konsultacji z administracjami krajów sąsiadujących, podjąć konieczne działania dla ochrony służb stałych i ruchomych w krajach sąsiadujących przed szkodliwymi zakłóceniami ze strony rodzimej służby amatorskiej. Moc średnia jakiejkolwiek stacji amatorskiej nie może przekraczać 10 W. (WRC-15)
5.100	W Regionie 1, w krajach całkowicie lub częściowo położonych na północ od 40○ szerokości geograficznej północnej, zezwolenie na użytkowanie pasma 1810-1830 kHz przez służbę amatorską powinno być wydawane tylko po konsultacji z krajami wymienionymi w ust. 5.98 i 5.99 Regulaminu Radiokomunikacyjnego, dla określenia przedsięwzięć, jakie należy podjąć w celu wyeliminowania szkodliwych zakłóceń między stacjami służby amatorskiej a stacjami innych służb pracujących zgodnie z ust. 5.98 i 5.99 Regulaminu Radiokomunikacyjnego.
5.103	Administracje w Regionie 1, przydzielające częstotliwości stacjom pracującym w służbie

	stałej i ruchomej w zakresach: 1850-2045 kHz, 2194-2498 kHz, 2502-2625 kHz, 2650-2850 kHz, powinny uwzględniać specjalne wymagania służby ruchomej morskiej.
5.104	Wykorzystanie zakresu 2025-2045 KHz w Regionie 1 przez służbę pomocy meteorologicznych jest ograniczone do pław oceanograficznych.
5.108	Częstotliwość nośna 2182 kHz jest międzynarodową częstotliwością ratunkową i wywoławczą dla radiotelefonii. Warunki użytkowania zakresu 2173,5-2190,5 kHz są określone w Artykułach: 31 i 52 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. (WRC-07)
5.109	Częstotliwości 2187,5 kHz, 4207,5 kHz, 6312 kHz, 8414,5 kHz, 12577 kHz i 16804,5 kHz są międzynarodowymi częstotliwościami ratunkowymi dla cyfrowego selektywnego wywołania. Warunki użytkowania tych częstotliwości są określone w Artykule 31 Regulaminu Radiokomunikacyjnego.
5.110	Częstotliwości 2174,5 kHz, 4177,5 kHz, 6268 kHz, 8376,5 kHz, 12520 kHz i 16695 kHz są międzynarodowymi częstotliwościami ratunkowymi dla wąskopasmowej telegrafii dalekopisowej. Warunki użytkowania tych częstotliwości są określone w Artykule 31 Regulaminu Radiokomunikacyjnego.
5.111	Częstotliwości nośne 2182 kHz, 3023 kHz, 5680 kHz, 8364 kHz oraz częstotliwości 121,5 MHz, 156,525 MHz, 156,8 MHz i 243 MHz mogą być także używane zgodnie z procedurami obowiązującymi w przypadkach naziemnych służb radiokomunikacyjnych do działań poszukiwawczo-ratowniczych związanych z załogowymi stacjami kosmicznymi. Warunki użytkowania tych częstotliwości są określone w Artykule 31 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. Te same postanowienia stosuje się do częstotliwości 10003 kHz, 14993 kHz i 19993 kHz, ale dla każdej z nich emisje muszą być

	zawężone do pasma ±3 kHz wokół tych częstotliwości. (WRC-07)
5.113	Do określenia warunków wykorzystywania zakresów 2300-2495 kHz (2300-2498 kHz w Regionie 1), 3200-3400 kHz, 4750-4995 kHz oraz 5005-5060 kHz przez służbę radiodyfuzyjną znajdują zastosowanie ust. 5.16-5.20, 5.21 oraz 23.3-23.10 Regulaminu Radiokomunikacyjnego.
5.115	Częstotliwości nośne (odniesienia) 3023 kHz, 5680 kHz mogą być również używane przez stacje służby ruchomej morskiej włączone do działań poszukiwawczo-ratowniczych, zgodnie z warunkami określonymi w Artykule 31 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. (WRC-07)
5.116	Nalega się, aby administracje umożliwiły użytkowanie zakresu 3155-3195 kHz dla utworzenia wspólnego ogólnoświatowego kanału dla bezprzewodowych aparatów korekcji słuchu małej mocy. Dodatkowe kanały dla tych aparatów mogą być przydzielone przez administracje w zakresach pomiędzy 3155 kHz i 3400 kHz w celu zaspokojenia potrzeb lokalnych. Należy podkreślić, że częstotliwości w zakresie 3000-4000 kHz są odpowiednie dla aparatów korekcji słuchu krótkiego zasięgu, funkcjonujących w polu indukcyjnym.
5.127	Użytkowanie zakresu 4000-4063 kHz przez służbę ruchomą morską jest ograniczone do stacji statkowych używających radiotelefonii (ust. 52.220 Regulaminu Radiokomunikacyjnego i Załącznik 17 do Regulaminu Radiokomunikacyjnego).
5.128	Częstotliwości z zakresów 4063-4123 kHz oraz 4130-4438 kHz mogą być wyjątkowo wykorzystywane przez stacje w służbie stałej, komunikujące się ze sobą tylko wewnątrz granic kraju, w którym są zlokalizowane i pracujące ze średnią mocą nieprzekraczającą 50 W, pod warunkiem, że nie powodują one

	szkodliwych zakłóceń w pracy służby ruchomej morskiej. Ponadto, w Afganistanie, Argentynie, Armenii, Azerbejdżanie, na Białorusi, w Botswanie, Burkina Faso, Republice Środkowoafrykańskiej, Chinach, Rosji, Gruzji, Indiach, Kazachstanie, Mali, Nigrze, Pakistanie, Kirgistanie, Tadżykistanie, Czadzie, Turkmenistanie i na Ukrainie, w zakresach częstotliwości 4063-4123 kHz, 4130-4133 kHz oraz 4408-4438 kHz, stacje w służbie stałej o średniej mocy nieprzekraczającej 1 kW mogą pracować pod warunkiem, że są one zlokalizowane w odległości większej niż 600 km od linii brzegowej i nie powodują one zakłóceń w pracy służby ruchomej morskiej. (WRC-12)
5.130	Warunki użytkowania częstotliwości nośnych 4125 kHz i 6215 kHz są określone w Artykułach: 31 i 52 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. (WRC-07)
5.131	Częstotliwość 4209,5 kHz jest użytkowana wyłącznie przez stacje nadbrzeżne do transmisji komunikatów meteorologicznych i nawigacyjnych, a także pilnych informacji dla statków z wykorzystaniem wąskopasmowych technik dalekopisowych. (WRC-97)
5.132	Częstotliwości 4210 kHz, 6314 kHz, 8416,5 kHz, 12579 kHz, 16806,5 kHz, 19680,5 kHz, 22376 kHz i 26100,5 kHz są międzynarodowymi częstotliwościami Morskiej Informacji Bezpieczeństwa (MSI).
5.132A	Stacje w służbie radiolokalizacyjnej nie mogą powodować szkodliwych zakłóceń w pracy stacji działających w służbie stałej lub ruchomej ani nie mogą żądać od nich ochrony. Zastosowania w służbie radiolokalizacyjnej są ograniczone do radarów oceanograficznych pracujących zgodnie z postanowieniami Uchwały 612 (WRC-12). (WRC-12)
5.133B	Stacje w służbie amatorskiej wykorzystujące zakres częstotliwości 5351,5-5366,5 kHz nie powinny przekraczać maksymalnej mocy

	promieniowanej (e.i.r.p.) 15 W. Jednakże w Regionie 2 w Meksyku stacje w służbie amatorskiej wykorzystujące zakres częstotliwości 5351,5-5366,5 kHz nie powinny przekraczać maksymalnej mocy promieniowanej (e.i.r.p.) 20 W. W następujących krajach Regionu 2: Antigua i Barbuda, Argentyna, Bahamy, Barbados, Belize, Boliwia, Brazylia, Chile, Kolumbia, Kostaryka, Kuba, Republika Dominikany, Dominika, Salwador, Ekwador, Grenada, Gwatemala, Gujana, Haiti, Honduras, Jamajka, Nikaragua, Panama, Paragwaj, Peru, Saint Lucia, Saint Kitts i Nevis, Saint Vincent i Grenadyny, Surinam, Trynidad i Tobago, Urugwaj, Wenezuela, jak również zamorskich terytoriach Holandii w Regionie 2, stacje w służbie amatorskiej wykorzystujące zakres częstotliwości 5351,5-5366,5 kHz nie powinny przekraczać maksymalnej mocy promieniowanej (e.i.r.p.) 25 W. (WRC-15).
5.134	Wykorzystanie zakresów 5900-5950 kHz, 7300-7350 kHz, 9400-9500 kHz, 11600-11650 kHz, 12050-12100 kHz, 13570-13600 kHz, 13800-13870 kHz, 15600-15800 kHz, 17480-17550 kHz i 18900-19020 kHz przez służbę radiodyfuzyjną podlega zastosowaniu procedury opisanej w Artykule 12 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. Administracje powinny wykorzystać powyższe zakresy do umożliwienia wprowadzenia emisji modulowanych cyfrowo, zgodnie z postanowieniami Uchwały 517 (WRC-07). (WRC-07)
5.136	Przeznaczenie dodatkowe: częstotliwości z zakresu 5900-5950 kHz mogą być wykorzystywane przez stacje pracujące w następujących służbach: stałej (we wszystkich trzech Regionach), ruchomej lądowej (w Regionie 1), ruchomej z wyjątkiem ruchomej lotniczej (R) (w Regionach 2 i 3), komunikujące się ze sobą tylko w obrębie kraju, w którym są zlokalizowane, pod

	warunkiem, że nie powodują one szkodliwych zakłóceń w pracy służby radiodyfuzyjnej. W przypadku wykorzystywania tego zakresu przez wymienione wcześniej służby, administracje zobowiązane są do stosowania minimalnej niezbędnej mocy oraz do uwzględnienia sezonowego (związanego z porami roku) sposobu użytkowania częstotliwości przez służbę radiodyfuzyjną, publikowanego zgodnie z Regulaminem Radiokomunikacyjnym. (WRC-07)
5.137	Częstotliwości w zakresach 6200,0-6213,5 kHz i 6220,5-6525,0 kHz mogą być użytkowane wyjątkowo przez stacje służby stałej, prowadzące korespondencję wewnątrz kraju, w którym są zlokalizowane, z mocą średnią nieprzekraczającą 50 W pod warunkiem, że nie spowoduje to szkodliwych zakłóceń w pracy służby ruchomej morskiej. Przy zgłoszeniu tych częstotliwości Biuro Radiokomunikacji zwróci uwagę na powyższe warunki.
5.138	Następujące zakresy: 6765-6795 kHz (częstotliwość środkowa 6780 kHz), 433,05-434,79 MHz (częstotliwość środkowa 433,92 MHz) w Regionie 1 wykluczając kraje wymienione w ust. 5.280 Regulaminu Radiokomunikacyjnego, 61,0-61,5 GHz (częstotliwość środkowa 61,25 GHz), 122-123 GHz (częstotliwość środkowa 122,5 GHz), 244-246 GHz (częstotliwość środkowa 245 GHz) są przeznaczone do zastosowań ISM. Użytkowanie tych zakresów w tych celach może nastąpić pod warunkiem, że zainteresowana administracja udzieli na to specjalnego zezwolenia, w porozumieniu z innymi administracjami, których służby mogą zostać zakłócone. Przy stosowaniu tego postanowienia administracje powinny opierać

	się na ostatnich wersjach odpowiednich Zaleceń ITU-R.
5.143	Przeznaczenie dodatkowe: częstotliwości z zakresu 7300-7350 kHz mogą być wykorzystywane przez stacje pracujące w służbie stałej lub ruchomej lądowej, komunikujące się ze sobą tylko w obrębie kraju, w którym są zlokalizowane, pod warunkiem, że nie powodują one szkodliwych zakłóceń w pracy służby radiodyfuzyjnej. W przypadku wykorzystywania tego zakresu przez wymienione wcześniej służby, administracje zobowiązane są do stosowania minimalnej niezbędnej mocy oraz do uwzględnienia sezonowego (związanego z porami roku) sposobu użytkowania częstotliwości przez służbę radiodyfuzyjną, publikowanego zgodnie z Regulaminem Radiokomunikacyjnym. (WRC-07)
5.143B	W Regionie 1 częstotliwości z zakresu 7350-7450 kHz mogą być wykorzystywane przez stacje pracujące w służbie stałej lub ruchomej lądowej, komunikujące się ze sobą tylko w obrębie kraju, w którym są zlokalizowane, pod warunkiem, że nie powodują one szkodliwych zakłóceń w pracy służby radiodyfuzyjnej. Całkowita moc promieniowana przez każdą stację nie może przekraczać wartości 24 dBW. (WRC-12)
5.145	Warunki użytkowania częstotliwości nośnych 8291 kHz, 12290 kHz i 16420 kHz określone są w Artykułach: 31 i 52 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. (WRC-07)
5.145A	Stacje w służbie radiolokalizacyjnej nie mogą powodować zakłóceń w pracy stacji działających w służbie stałej ani nie mogą żądać od nich ochrony. Zastosowania w służbie radiolokalizacyjnej są ograniczone do radarów oceanograficznych pracujących zgodnie z postanowieniami Uchwały 612 (WRC-12). (WRC-12)
5.146	Przeznaczenie dodatkowe: częstotliwości z

	zakresów 9400-9500 kHz, 11600-11650 kHz, 12050-12100 kHz, 15600-15800 kHz, 17480-17550 kHz oraz 18900-19020 kHz mogą być wykorzystywane przez stacje pracujące w służbie stałej, komunikujące się ze sobą tylko w obrębie kraju, w którym są zlokalizowane, pod warunkiem, że nie powodują one szkodliwych zakłóceń w pracy służby radiodyfuzyjnej. W przypadku wykorzystywania tego zakresu przez służbę stałą, administracje zobowiązane są do stosowania minimalnej niezbędnej mocy oraz do uwzględnienia sezonowego (związanego z porami roku) sposobu użytkowania częstotliwości przez służbę radiodyfuzyjną, publikowanego zgodnie z Regulaminem Radiokomunikacyjnym. (WRC-07)
5.147	Częstotliwości w zakresach 9775-9900 kHz, 11650-11700 kHz i 11975-12050 kHz mogą być użytkowane przez stacje służby stałej, prowadzące korespondencję tylko w obrębie kraju, w którym są zlokalizowane, z całkowitą mocą promieniowaną nieprzekraczającą 24 dBW, pod warunkiem że nie spowoduje to szkodliwych zakłóceń w pracy służby radiodyfuzyjnej.
5.149	Administracje przygotowujące przydziały częstotliwości dla stacji innych służb, dla których są przeznaczone zakresy: 13360-13410 kHz, 25550-25670 kHz, 37,50-38,25 MHz, 73,0-74,6 MHz w Regionach 1 i 3, 150,05-153,00 MHz w Regionie 1, 322,0-328,6 MHz, 406,1-410,0 MHz, 608-614 MHz w Regionach 1 i 3, 1330-1400 MHz, 1610,6-1613,8 MHz, 1660-1670 MHz, 1718,8-1722,2 MHz, 2655-2690 MHz, 3260-3267 MHz,

	3332-3339 MHz, 3345,8-3352,5 MHz, 4825-4835 MHz, 4950-4990 MHz, 4990-5000 MHz, 6650,0-6675,2 MHz, 10,60-10,68 GHz, 14,47-14,5 GHz, 22,01-22,21 GHz, 22,21-22,50 GHz, 22,81-22,86 GHz, 23,07-23,12 GHz, 31,2-31,3 GHz, 31,5-31,8 GHz w Regionach 1 i 3, 36,43-36,50 GHz, 42,5-43,5 GHz, 48,94-49,04 GHz, 76-86 GHz, 92-94 GHz, 94,1-100,0 GHz, 102,0-109,5 GHz, 111,80-114,25 GHz, 128,33-128,59 GHz, 129,23-129,49 GHz, 130-134 GHz, 136,0-148,5 GHz, 151,5-158,5 GHz, 168,59-168,93 GHz, 171,11-171,45 GHz, 172,31-172,65 GHz, 173,52-173,85 GHz, 195,75-196,15 GHz, 209-226 GHz, 241-250 GHz, 252-275 GHz zobowiązane są do podjęcia wszelkich praktycznych środków dla ochrony służby radioastronomicznej przed szkodliwymi zakłóceniami. Zwłaszcza emisje ze stacji kosmicznych i stacji znajdujących się na pokładach samolotów mogą być poważnym źródłem zakłóceń dla służby radioastronomicznej (ust. 4.5 i 4.6 oraz Artykuł 29 Regulaminu

	Radiokomunikacyjnego). (WRC-07)
5.150	Następujące zakresy: 13553-13567 kHz (częstotliwość środkowa 13560 kHz), 26957-27283 kHz (częstotliwość środkowa 27120 kHz), 40,66-40,70 MHz (częstotliwość środkowa 40,68 MHz), 902-928 MHz w Regionie 2 (częstotliwość środkowa 915 MHz), 2400-2500 MHz (częstotliwość środkowa 2450 MHz), 5725-5875 MHz (częstotliwość środkowa 5800 MHz) i 24,00-24,25 GHz (częstotliwość środkowa 24,125 GHz) przeznaczone są również do zastosowań ISM. Służby radiokomunikacyjne pracujące w tych zakresach muszą zaakceptować szkodliwe zakłócenia, jakich mogą doznać podczas pracy urządzeń ISM. Warunki pracy urządzeń ISM operujących w tych zakresach określone są w ust. 15.13 Regulaminu Radiokomunikacyjnego.
5.151	Przeznaczenie dodatkowe: częstotliwości z zakresów 13570-13600 kHz oraz 13800-13870 kHz mogą być wykorzystywane przez stacje pracujące w służbie stałej i służbie ruchomej, z wyjątkiem ruchomej lotniczej (R), komunikujące się ze sobą tylko w obrębie kraju, w którym są zlokalizowane, pod warunkiem, że nie powodują one szkodliwych zakłóceń w pracy służby radiodyfuzyjnej. W przypadku wykorzystywania tego zakresu przez wymienione wcześniej służby, administracje zobowiązane są do stosowania minimalnej niezbędnej mocy oraz do uwzględnienia sezonowego (związanego z porami roku) sposobu użytkowania częstotliwości przez służbę radiodyfuzyjną, publikowanego zgodnie z Regulaminem Radiokomunikacyjnym. (WRC-07).
5.155B	Zakres 21870-21924 kHz jest użytkowany

	przez służbę stałą dla zastosowań w systemach zapewniających bezpieczeństwo ruchu lotniczego.
5.156A	Wykorzystywanie zakresów częstotliwości 23200-23350 kHz w służbie stałej jest ograniczone do świadczenia usług związanych z bezpieczeństwem ruchu lotniczego.
5.157	Użytkowanie zakresu 23350-24000 kHz przez służbę ruchomą morską dotyczy tylko radiotelegrafii między statkami.
5.162A	Przeznaczenie dodatkowe: w Niemczech, Austrii, Belgii, Bośni i Hercegowinie, Chinach, Watykanie, Danii, Hiszpanii, Estonii, Rosji, Finlandii, we Francji, w Irlandii, Islandii, we Włoszech, na Łotwie, w Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii, Liechtensteinie, na Litwie, w Luksemburgu, Monako, Czarnogórze, Norwegii, Holandii, Polsce, Portugalii, Czechach, Wielkiej Brytanii, Serbii, Słowenii, Szwecji i Szwajcarii zakres 46-68 MHz jest także przeznaczony, na zasadzie drugiej ważności, dla służby radiolokalizacyjnej. Przeznaczenie to jest ograniczone do wykorzystania przez radary profilu wiatru, zgodnie z Uchwałą 217 (WRC-97). (WRC-12)
5.164	Przeznaczenie dodatkowe: w Albanii, Algierii, Niemczech, Austrii, Belgii, Bośni i Hercegowinie, Botswanie, Bułgarii, Chorwacji, Czadzie, na Wybrzeżu Kości Słoniowej, w Danii, Hiszpanii, Estonii, Finlandii, we Francji, w Gabonie, Grecji, Irlandii, Izraelu, we Włoszech, w Jordanii, Libanie, Libii, Liechtensteinie, Litwie, Luksemburgu, na Madagaskarze, w Mali, na Malcie, w Maroku, Mauretanii, Monako, Nigerii, Norwegii, Holandii, Polsce, Wielkiej Brytanii, Czarnogórze, Słowacji, Czechach, Rumunii, Serbii, Słowenii, Szwecji, Szwajcarii, Suazi, Syrii, Togo, Tunezji i Turcji zakres 47-68 MHz, w Republice Południowej Afryki zakres 47-50 MHz i na Łotwie zakres

	48,5-56,5 MHz przeznaczony jest także, na zasadzie pierwszej ważności, dla służby ruchomej lądowej. Stacje służby ruchomej lądowej pracujące w wymienionych krajach i przeznaczonych im zakresach nie powinny powodować szkodliwych zakłóceń ani żądać ochrony przed istniejącymi lub planowanymi stacjami radiodyfuzyjnymi w krajach niewymienionych w tej Uwadze. (WRC-15)
5.180	Częstotliwość 75 MHz przydzielona jest dla radiolatarni pozycyjnych. Administracje powinny zaniechać przydzielania częstotliwości, zawartych w zakresie ochronnym tej częstotliwości, dla stacji innych służb, które ze względu na ich moc lub położenie geograficzne mogłyby powodować szkodliwe zakłócenia dla radiolatarni. Powinny być podjęte działania w celu dalszej poprawy charakterystyk odbiorników pokładowych i w celu ograniczenia mocy promieniowanej przez stacje pracujące blisko częstotliwości 74,8 MHz i 75,2 MHz.
5.197A	Przeznaczenie dodatkowe: zakres 108,000-117,975 MHz przeznaczony jest także, na zasadzie pierwszej ważności, dla służby ruchomej lotniczej (R), ograniczonej do systemów, które działają zgodnie z uznanymi międzynarodowymi standardami lotniczymi. Takie wykorzystanie powinno być zgodne z Uchwałą 417 (WRC-12). Wykorzystanie zakresu 108-112 MHz w służbie ruchomej lotniczej jest ograniczone do systemów, w których skład wchodzą naziemne nadajniki i współpracujące z nimi odbiorniki, które dostarczają informacje nawigacyjne wspierające działanie nawigacji lotniczej i działających zgodnie z uznanymi międzynarodowymi standardami lotniczymi. (WRC-07)
5.200	Częstotliwość 121,5 MHz, w zakresie 117,975-136,000 MHz, jest lotniczą częstotliwością bezpieczeństwa, a częstotliwość 123,1 MHz może być użyta w

	potrzebie, jako pomocnicza częstotliwość bezpieczeństwa w lotnictwie. Stacje ruchome służby ruchomej morskiej mogą komunikować się na tych częstotliwościach dla celów bezpieczeństwa ze stacjami służby ruchomej lotniczej. Warunki takiej komunikacji określone są w Artykule 31 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. (WRC-07)
5.201	Przeznaczenie dodatkowe: w Armenii, Azerbejdżanie, na Białorusi, w Bułgarii, Estonii, Rosji, Gruzji, na Węgrzech, w Iranie (Islamskiej Republice), Iraku, Japonii, Kazachstanie, w Mołdawii, Mongolii, Mozambiku, Uzbekistanie, Papui-Nowej Gwinei, Polsce, Kirgistanie, Rumunii, Tadżykistanie, Turkmenistanie i na Ukrainie, zakres 132-136 MHz przeznaczony jest także, na zasadzie służby pierwszej ważności, dla służby ruchomej lotniczej (OR). Administracje dokonujące przydziałów częstotliwości dla stacji służby ruchomej lotniczej (OR) powinny brać pod uwagę częstotliwości przydzielone stacjom służby ruchomej lotniczej (R). (WRC-15)
5.202	Przeznaczenie dodatkowe: w Arabii Saudyjskiej, Armenii, Azerbejdżanie, na Białorusi, w Bułgarii, Zjednoczonych Emiratach Arabskich, Rosji, Gruzji, Iranie (Islamskiej Republice), Jordanii, w Omanie, Uzbekistanie, Polsce, Syrii, Kirgistanie, Rumunii, Tadżykistanie, Turkmenistanie i na Ukrainie, zakres 136-137 MHz jest także przeznaczony, na zasadzie pierwszej ważności, dla służby ruchomej lotniczej (OR). Administracje dokonujące przydziałów częstotliwości dla stacji służby ruchomej lotniczej (OR) powinny brać pod uwagę częstotliwości przydzielone stacjom służby ruchomej lotniczej (R). (WRC-15)
5.206	Odmienna kategoria służby: w Armenii, Azerbejdżanie, na Białorusi, w Bułgarii, Egipcie, Rosji, Finlandii, we Francji, w Gruzji, Grecji, Kazachstanie, Libanie, Mołdawii,

	Mongolii, Uzbekistanie, Polsce, Kirgistanie, Syrii, na Słowacji, w Czechach, Rumunii, Tadżykistanie, Turkmenistanie i na Ukrainie, zakres 137-138 MHz przeznaczony jest, na zasadzie pierwszej ważności, dla służby ruchomej lotniczej (OR) (patrz ust. 5.33 Regulaminu Radiokomunikacyjnego). (WRC-2000)
5.208	Wykorzystanie zakresu 137-138 MHz przez służbę ruchomą satelitarną podlega koordynacji zgodnie z ust. 9.11A Regulaminu Radiokomunikacyjnego. (WRC-97)
5.208A	Administracje, przygotowując przydziały częstotliwości dla stacji kosmicznych służby ruchomej satelitarnej w zakresach 137-138 MHz, 387-390 MHz i 400,15-401,00 MHz, powinny podjąć wszelkie możliwe działania w celu ochrony służby radioastronomicznej w zakresach 150,05-153,00 MHz, 322,0-328,6 MHz, 406,1-410,0 MHz i 608-614 MHz przed szkodliwymi zakłóceniami powodowanymi przez emisje niepożądane. Wartości progowe szkodliwych zakłóceń dla ochrony służby radioastronomicznej są określone w odpowiednich Zaleceniach ITU-R. (WRC-07)
5.208B	W zakresach: 137-138 MHz, 387-390 MHz, 400,15-401,00 MHz, 1452-1492 MHz, 1525-1610 MHz, 1613,8-1626,5 MHz, 2655-2690 MHz, 21,4-22,0 GHz, stosuje się postanowienia Uchwały 739 (WRC-15). (WRC-15)
5.209	Wykorzystanie zakresów 137-138 MHz, 148,00-150,05 MHz, 399,90-400,05 MHz, 400,15-401,00 MHz, 454-456 MHz i 459-460 MHz przez służbę ruchomą satelitarną jest ograniczone do satelitarnych systemów niegeostacjonarnych. (WRC-97)

5.218	Przeznaczenie dodatkowe: zakres 148,0-149,9 MHz jest także przeznaczony dla służby kosmicznej operacyjnej (Ziemia-kosmos) na zasadzie pierwszej ważności, w oparciu o zgodę uzyskaną na podstawie ust. 9.21 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. Pasmo każdej transmisji nie powinno przekraczać ±25 kHz.
5.219	Wykorzystanie zakresu 148,0-149,9 MHz przez służbę ruchomą satelitarną podlega koordynacji zgodnie z ust. 9.11A Regulaminu Radiokomunikacyjnego. Służba ruchoma satelitarna nie powinna utrudniać rozwoju i wykorzystania zakresu 148,0-149,9 MHz przez służby: stałą, ruchomą i operacyjną kosmiczną.
5.220	Wykorzystanie zakresów 149,90-150,05 MHz i 399,90-400,05 MHz przez służbę ruchomą satelitarną podlega koordynacji zgodnie z ust. 9.11A Regulaminu Radiokomunikacyjnego. (WRC-15)
5.221	Stacje służby ruchomej satelitarnej w zakresie 148,0-149,9 MHz nie powinny powodować szkodliwych zakłóceń ani domagać się ochrony od stacji służb stałych lub ruchomych pracujących zgodnie z Artykułem 5 sekcji IV Regulaminu Radiokomunikacyjnego w następujących krajach: w Albanii, Algierii, Niemczech, Arabii Saudyjskiej, Australii, Austrii, Bahrajnie, Bangladeszu, na Barbadosie, na Białorusi, w Belgii, Beninie, Bośni i Hercegowinie, Botswanie, Brunei Darussalam, Bułgarii, Kamerunie, Chinach, na Cyprze, w Kongu, Korei Południowej, na Wybrzeżu Kości Słoniowej, w Chorwacji, na Kubie, w Danii, Dżibuti, Egipcie, Zjednoczonych Emiratach Arabskich, Erytrei, Hiszpanii, Estonii, Etiopii, Rosji, Finlandii, we Francji, w Gabonie, Gruzji, Ghanie, Grecji, Gwinei, Gwinei Bissau, na Węgrzech, w Indiach, Iranie (Islamskiej Republice), Irlandii, Islandii, Izraelu, we Włoszech, na Jamajce, w Japonii, Jordanii, Kazachstanie,

	Kenii, Kuwejcie, Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii, Lesotho, na Łotwie, w Libanie, Libii, Liechtensteinie, na Litwie, w Luksemburgu, Malezji, Mali, na Malcie, w Mauretanii, Mołdawii, Mongolii, Czarnogórze, Mozambiku, Namibii, Norwegii, Nowej Zelandii, Omanie, Ugandzie, Uzbekistanie, Pakistanie, Panamie, Papui-Nowej Gwinei, Paragwaju, Holandii, na Filipinach, w Polsce, Portugalii, Katarze, Syrii, Kirgistanie, Korei Północnej, na Słowacji, w Rumunii, Wielkiej Brytanii, Senegalu, Serbii, Sierra Leone, Singapurze, Słowenii, Sudanie, Sri Lance, Republice Południowej Afryki, Szwecji, Szwajcarii, Suazi, Tanzanii, Czadzie, Togo, Tonga, Trynidadzie i Tobago, Tunezji, Turcji, na Ukrainie, w Wietnamie, Jemenie, Zambii i Zimbabwe. (WRC-15)
5.226	Częstotliwość 156,525 MHz jest międzynarodową częstotliwością w niebezpieczeństwie i wywoławczą dla radiotelefonicznej służby ruchomej morskiej na falach ultrakrótkich wykorzystującą cyfrowe wywołanie selektywne (DSC). Warunki użytkowania tej częstotliwości oraz zakresu 156,4875-156,5625 MHz są określone w Artykułach 31 i 52 Regulaminu Radiokomunikacyjnego oraz w Załączniku 18 do Regulaminu Radiokomunikacyjnego. Częstotliwość 156,8 MHz jest międzynarodową częstotliwością w niebezpieczeństwie i wywoławczą dla radiotelefonicznej służby ruchomej morskiej na falach ultrakrótkich. Warunki użytkowania tej częstotliwości oraz zakresu 156,7625-156,8375 są określone w Artykule 31 Regulaminu Radiokomunikacyjnego i w Załączniku 18 do Regulaminu Radiokomunikacyjnego. W zakresach 156,0000-156,4875 MHz, 156,5625-156,7625 MHz, 156,8375-157,4500 MHz, 160,600-160,975 MHz i 161,475-

	162,050 MHz każda administracja powinna udzielać pierwszeństwa służbie ruchomej morskiej tylko na tych częstotliwościach, które są przydzielone dla stacji służby ruchomej morskiej przez te administracje (Artykuły 31 i 52 Regulaminu Radiokomunikacyjnego oraz Załącznik 18 do Regulaminu Radiokomunikacyjnego). W obszarach, gdzie może to powodować szkodliwe zakłócenia dla służby ruchomej morskiej w paśmie VHF, powinno się unikać jakiegokolwiek użytkowania częstotliwości z ww. zakresów przez stacje innych służb, dla których zakresy te są przeznaczone. Jednakże częstotliwości 156,8 MHz i 156,525 MHz oraz zakresy częstotliwości, w których pierwszeństwo przyznano służbie ruchomej morskiej, mogą być użytkowane przez radiokomunikację na wewnętrznych drogach wodnych, zgodnie z porozumieniem między zainteresowanymi administracjami, uwzględniającym bieżące wykorzystanie częstotliwości i inne istniejące porozumienia. (WRC-07).
5.227	W służbie ruchomej morskiej w zakresie VHF na falach ultrakrótkich, częstotliwość 156,525 MHz może być używana wyłącznie dla cyfrowego selektywnego wywołania w celach bezpieczeństwa, ratownictwa i wywołania (Uchwała 323). Warunki takiego użytkowania określone są w Artykułach: 31 i 52 Regulaminu Radiokomunikacyjnego i w Załącznikach: 13 i 18 do Regulaminu Radiokomunikacyjnego. (WRC-07)
5.228	Wykorzystanie zakresów 156,7625-156,7875 MHz i 156,8125-156,8375 MHz w służbie ruchomej satelitarnej jest ograniczone do odbioru emisji systemu automatycznej identyfikacji (AIS) rozsiewczych komunikatów dalekiego zasięgu AIS (Komunikat 27, patrz ostatnia wersja Zalecenia ITU-R M.1371). Z wyłączeniem emisji AIS, poziomy emisji w tych zakresach

	częstotliwości wytwarzane przez systemy komunikacyjne pracujące w służbie ruchomej morskiej nie mogą przekraczać 1 W. (WRC-12)
5.228A	Zakresy częstotliwości 161,9625-161,9875 MHz oraz 162,0125-162,0375 MHz mogą być wykorzystywane przez lotnicze stacje pokładowe w działaniach poszukiwawczych i ratunkowych oraz w innych rodzajach komunikacji związanej z bezpieczeństwem. (WRC-12)
5.228B	Wykorzystywanie zakresów częstotliwości 161,9625-161,9875 MHz oraz 162,0125-162,0375 MHz przez służbę stałą i służbę ruchomą nie może powodować szkodliwych zakłóceń w służbie ruchomej morskiej ani nie może być podstawą do żądania ochrony od tych służb. (WRC-12)
5.228F	Wykorzystywanie zakresów częstotliwości 161,9625-161,9875 MHz oraz 162,0125-162,0375 MHz przez służbę ruchomą satelitarną (Ziemia-kosmos) jest ograniczone do odbioru emisji systemu automatycznej identyfikacji ze stacji działających w służbie ruchomej morskiej. (WRC-12)
5.228AA	Wykorzystanie zakresów 161,9375-161,9625 MHz i 161,9875-162,0125 MHz przez służby ruchome morskie satelitarne (Ziemia-kosmos) jest ograniczone do systemów działających zgodnie z Załącznikiem 18 do Regulaminu Radiokomunikacyjnego. (WRC-15)
5.254	Zakresy 235-322 MHz i 335,4-399,9 MHz mogą być wykorzystywane przez służbę ruchomą satelitarną w oparciu o zgodę uzyskaną na podstawie ust. 9.21 Regulaminu Radiokomunikacyjnego, pod warunkiem że stacje w tej służbie nie powodują szkodliwych zakłóceń w tych z pozostałych służb, które działają lub są planowane zgodnie z Artykułem 5 sekcji IV Regulaminu Radiokomunikacyjnego, z wyłączeniem dodatkowych przeznaczeń wymienionych w

	ust. 5.256A Regulaminu Radiokomunikacyjnego. (WRC-03)
5.255	W zakresach 312-315 MHz (Ziemia-kosmos) i 387-390 MHz (kosmos-Ziemia) w służbie ruchomej satelitarnej mogą być również wykorzystywane niegeostacjonarne systemy satelitarne. Takie wykorzystanie podlega procedurze koordynacji określonej w ust. 9.11A Regulaminu Radiokomunikacyjnego.
5.256	Częstotliwość 243 MHz jest w tym zakresie częstotliwością dla stacji jednostek ratownictwa i dla urządzeń ratowniczych. (WRC-07)
5.257	Zakres 267-272 MHz może być wykorzystywany przez administracje w swoich krajach przez telemetrię kosmiczną na zasadzie pierwszej ważności, pod warunkiem uzyskania zgody na podstawie ust. 9.21 Regulaminu Radiokomunikacyjnego.
5.258	Zakres 328,6-335,4 MHz może być wykorzystywany wyłącznie przez systemy lądowania według wskazań przyrządów (ścieżka schodzenia).
5.261	Wokół częstotliwości wzorcowej 400,1 MHz emisje powinny zawierać się w granicach ±25 kHz od tej częstotliwości.
5.263	Zakres 400,15-401,00 MHz jest także przeznaczony dla służby badań kosmicznych dla kierunku kosmos-kosmos dla łączności z załogowymi pojazdami kosmicznymi. W tym zastosowaniu służba badań kosmicznych nie będzie uważana za służbę bezpieczeństwa.
5.264	Wykorzystanie zakresu 400,15-401,00 MHz przez służbę ruchomą satelitarną podlega procedurom koordynacji zgodnie z ust. 9.11A Regulaminu Radiokomunikacyjnego. Ograniczenia gęstości strumienia mocy wskazane w Aneksie 1 Załącznika 5 do Regulaminu Radiokomunikacyjnego powinny obowiązywać aż do momentu dokonania zmian przez kompetentną Konferencję.
5.265	W zakresie częstotliwości 403-410 MHz

	stosuje się Uchwałę 205 (WRC-15). (WRC-15)
5.266	Użytkowanie zakresu 406,0-406,1 MHz przez służbę ruchomą satelitarną dotyczy tylko stacji satelitarnych radiopław małej mocy do lokalizacji awarii (także Artykuł 31 Regulaminu Radiokomunikacyjnego). (WRC-07)
5.267	Zabronione są wszelkie emisje mogące powodować szkodliwe zakłócenia u autoryzowanych użytkowników zakresu 406,0-406,1 MHz.
5.268	Wykorzystywanie zakresu częstotliwości 410-420 MHz przez służbę badań kosmicznych jest ograniczone do łączy komunikacyjnych kosmos-kosmos z orbitującym, załogowym statkiem kosmicznym. Gęstość strumienia mocy wytwarzana na powierzchni Ziemi przez emisje ze stacji nadawczych służby badań kosmicznych (kosmos-kosmos) w zakresie częstotliwości 410-420 MHz nie może przekraczać: -153 dB(W/m^2) dla $0^\circ \leq \delta \leq 5^\circ$, -153 + 0,077 ($\delta$ - 5) dB(W/m^2) dla $5^\circ \leq \delta \leq 70^\circ$ oraz -148 dB(W/m^2) dla $70^\circ \leq \delta \leq 90^\circ$, gdzie δ jest kątem nadejścia fali radiowej a szerokość pasma odniesienia wynosi 4 kHz. W tym zakresie częstotliwości stacje służby badań kosmicznych (kosmos-kosmos) nie mogą żądać ochrony od stacji w służbie stałej i służbie ruchomej ani nie mogą ograniczać rozwoju stacji w tych służbach. Ust. 4.10 Regulaminu Radiokomunikacyjnego nie stosuje się. (WRC-15)
5.277	Przeznaczenie dodatkowe: w Angoli, Armenii, Azerbejdżanie, na Białorusi, w Kamerunie, Kongu, Dżibuti, Rosji, Gruzji, na Węgrzech, w Izraelu, Kazachstanie, Mali, Mongolii, Uzbekistanie, Polsce, Demokratycznej Republice Konga, Kirgistanie, na Słowacji, w Rumunii, Rwandzie, Tadżykistanie, Czadzie,

	Turkmenistanie i na Ukrainie, zakres 430-440 MHz jest także przeznaczony, na zasadzie pierwszej ważności, dla służby stałej. (WRC-12)
5.279A	Wykorzystanie zakresu częstotliwości 432-438 MHz przez sensory pracujące w służbie satelitarnych badań Ziemi (aktywnych) powinno być zgodne z Zaleceniem ITU-R RS.1260-1. Ponadto służba satelitarnych badań Ziemi (aktywnych) w zakresie 432-438 MHz nie może powodować szkodliwych zakłóceń w pracy służby radionawigacji lotniczej w Chinach. Postanowienia niniejszej uwagi w żaden sposób nie umniejszają obowiązku funkcjonowania służby satelitarnych badań Ziemi (aktywnych) na zasadzie drugiej ważności zgodnie z postanowieniami ust. 5.29 i 5.30 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. (WRC-15)
5.282	W zakresach 435-438 MHz, 1260-1270 MHz, 2400-2450 MHz, 3400-3410 MHz (tylko w Regionach 2 i 3) i 5650-5670 MHz mogą pracować urządzenia służby amatorskiej satelitarnej pod warunkiem, że nie spowoduje to szkodliwych zakłóceń w pracy innych służb działających zgodnie z Artykułem 5 sekcji IV Regulaminu Radiokomunikacyjnego (ust. 5.43). Administracje udzielające zezwoleń na takie użytkowanie powinny zapewnić, że szkodliwe zakłócenia powodowane przez emisje stacji służby amatorskiej satelitarnej zostaną niezwłocznie wyeliminowane zgodnie z postanowieniami ust. 25.11 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. Zakresy 1260-1270 MHz i 5650-5670 MHz mogą być wykorzystywane przez służbę amatorską satelitarną wyłącznie do transmisji Ziemia-kosmos.
5.286	Zakres częstotliwości 449,75-450,25 MHz może być wykorzystywany przez służbę operacji kosmicznych (Ziemia-kosmos) oraz służbę badań kosmicznych (Ziemia-kosmos) w oparciu o zgodę uzyskaną na podstawie ust.

	9.21 Regulaminu Radiokomunikacyjnego.
5.286A	Wykorzystywanie zakresów częstotliwości 454-456 MHz oraz 459-460 MHz w służbie ruchomej satelitarnej podlega koordynacji na podstawie ust. 9.11A Regulaminu Radiokomunikacyjnego. (WRC-97)
5.286AA	Zakres 450-470 MHz jest przewidziany do wykorzystania w celach wprowadzenia Międzynarodowego Systemu Łączności Ruchomej (IMT) przez zainteresowane administracje. Patrz Uchwała 224 (WRC-15). Ustalenie to nie wyklucza możliwości wykorzystywania tego zakresu przez inne zastosowania w służbach, dla których ten zakres jest przeznaczony ani nie ustanawia pierwszeństwa w Regulaminie Radiokomunikacyjnym. (WRC-15)
5.287	Częstotliwości 457,5125-457,5875 MHz i 467,5125-467,5875 mogą być używane w służbie ruchomej morskiej wyłącznie przez stacje łączności pokładowej. Charakterystyki używanych do takiej łączności urządzeń powinny odpowiadać wymaganiom Zalecenia ITU-R M.1174-3. Użytkowanie tych częstotliwości na wodach terytorialnych może nastąpić na podstawie regulacji krajowych zainteresowanej administracji. (WRC-15)
5.289	Zakresy 460-470 MHz i 1690-1710 MHz mogą być także użytkowane przez służbę satelitarnych badań Ziemi do zastosowań innych niż przewidziane w ramach służby meteorologicznej satelitarnej, do transmisji kosmos-Ziemia pod warunkiem, że nie spowoduje to szkodliwych zakłóceń w pracy innych stacji działających zgodnie z Artykułem 5 sekcji IV Regulaminu Radiokomunikacyjnego.
5.296	Przeznaczenie dodatkowe: w Albanii, Niemczech, Angoli, Arabii Saudyjskiej, Austrii, Bahrajnie, Belgii, Beninie, Bośni i Hercegowinie, Botswanie, Bułgarii, Burkina Faso, Burundi, Kamerunie, Watykanie,

	Kongo, na Wybrzeżu Kości Słoniowej, w Chorwacji, Danii, Dżibuti, Egipcie, Zjednoczonych Emiratach Arabskich, Hiszpanii, Estonii, Finlandii, we Francji, w Gabonie, Gruzji, Ghanie, na Węgrzech, w Iraku, Irlandii, Islandii, Izraelu, we Włoszech, w Jordanii, Kenii, Kuwejcie, Lesotho, na Łotwie, w Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii, Libanie, Libii, Liechtensteinie, na Litwie, w Luksemburgu, Malawi, na Mali, na Malcie, w Maroku, na Mauritiusie, w Mauretanii, Mołdawii, Monako, Mozambiku, Namibii, Nigrze, Nigerii, Norwegii, Omanie, Ugandzie, Holandii, Polsce, Portugalii, Katarze, Syrii, na Słowacji, w Czechach, Wielkiej Brytanii, Rwandzie, San Marino, Serbii, Sudanie, Południowej Afryce, Szwecji, Szwajcarii, Suazi, Tanzanii, Czadzie, Togo, Tunezji, Turcji, na Ukrainie, w Zambii i Zimbabwe zakres 470-694 MHz jest także przeznaczony, na zasadzie drugiej ważności, dla służby ruchomej lądowej do zastosowań pomocniczych na rzecz służby radiodyfuzyjnej. Stacje w służbie ruchomej lądowej, pracujące w krajach wymienionych w niniejszej Uwadze, nie mogą powodować zakłóceń w pracy istniejących i planowanych stacji, działających zgodnie z Artykułem 5 sekcji IV Regulaminu Radiokomunikacyjnego w krajach innych niż wymienione w niniejszej Uwadze. (WRC-15)
5.306	Przeznaczenie dodatkowe: w Regionie 1, z wyjątkiem Afrykańskiej Strefy Radiodyfuzyjnej (ust. 5.10-5.13 Regulaminu Radiokomunikacyjnego) i w Regionie 3 zakres 608-614 MHz przeznaczony jest także, na zasadzie drugiej ważności, dla służby radioastronomicznej.
5.311A	W zakresie 620-790 MHz znajduje również zastosowanie Uchwała 549 (WRC-07). (WRC-07)
5.312	Przeznaczenie dodatkowe: w Armenii, Azerbejdżanie, na Białorusi, w Rosji, Gruzji,

	Kazachstanie, Uzbekistanie, Kirgistanie, Tadżykistanie, Turkmenistanie oraz na Ukrainie zakres 645-862 MHz, w Bułgarii zakresy 646-686 MHz, 726-758 MHz, 766-814 MHz i 822-862 MHz i w Polsce zakres 860-862 MHz do dnia 31 grudnia 2017 r., przeznaczone są także, na zasadzie pierwszej ważności, dla służby radionawigacyjnej lotniczej. (WRC-15)
5.312A	W Regionie 1 wykorzystywanie zakresu 694-790 MHz w służbie ruchomej, z wyjątkiem ruchomej lotniczej, podlega postanowieniom Uchwały 760 (WRC-15). Ponadto stosuje się Uchwałę 224 (WRC-15). (WRC-15)
5.316B	W Regionie 1, przeznaczenie zakresu 790-862 MHz dla służby ruchomej z wyjątkiem ruchomej lotniczej na zasadach pierwszej ważności wymaga uzyskania zgody na podstawie ust. 9.21 Regulaminu Radiokomunikacyjnego dotyczącej służby radionawigacji lotniczej w krajach wymienionych w Uwadze 5.312. W krajach sygnatariuszach Porozumienia GE06 wykorzystanie tego zakresu przez stacje w służbie ruchomej zależy też od pomyślnego przeprowadzenia procedur przewidzianych w Porozumieniu GE06. Mają tu odpowiednio zastosowanie Uchwały 224 (WRC-15) i 749 (WRC-15). (WRC-15)
5.317A	Części zakresu 698-960 MHz w Regionie 2, zakres 694-790 MHz w Regionie 1 oraz zakres 790-960 MHz w Regionach 1 i 3 przeznaczone dla służby ruchomej na zasadach pierwszej ważności zostały przewidziane do wykorzystania w celach wprowadzenia Międzynarodowego Systemu Łączności Ruchomej (IMT) przez zainteresowane administracje (Uchwały: 224 (WRC-15), 760 (WRC-15) i 749 (WRC-15)). Ustalenie to nie wyklucza użytkowania tych zakresów przez wszelkie zastosowania w innych służbach, dla których powyższe zakresy zostały przeznaczone, ani nie

	ustanawia zasady pierwszeństwa w Regulaminie Radiokomunikacyjnym. (WRC-15)
5.323	Przeznaczenie dodatkowe: w Armenii, Azerbejdżanie, na Białorusi, w Bułgarii, na Węgrzech, w Kazachstanie, Mołdawii, Mongolii, Uzbekistanie, Polsce, Kirgistanie, na Słowacji, w Czechach, Rumunii, Rosji, Tadżykistanie, Turkmenistanie i na Ukrainie, zakres 862-960 MHz przeznaczony jest także, na zasadzie służby pierwszej ważności, dla służby radionawigacyjnej lotniczej. Takie użytkowanie zależne jest od uzyskanego porozumienia, zgodnie z ust. 9.21 Regulaminu Radiokomunikacyjnego, z zainteresowanymi administracjami i ograniczone do radiolatarni naziemnych działających w dniu 27 października 1997 r. aż do końca pracy tych urządzeń.
5.327A	Wykorzystywanie zakresu częstotliwości 960-1164 MHz przez służbę ruchomą lotniczą (R) jest ograniczone do systemów, które działają zgodnie z uznanymi międzynarodowymi standardami lotniczymi. Takie wykorzystanie powinno być zgodne z Uchwałą 417 (WRC-15). (WRC-15)
5.328	Użytkowanie zakresu 960-1215 MHz przez służbę radionawigacji lotniczej jest zarezerwowane w skali światowej do wykorzystania i rozwoju pokładowych pomocy elektronicznych dla nawigacji lotniczej i bezpośrednio związanych z nimi urządzeń naziemnych. (WRC-2000)
5.328A	Stacje w służbie radionawigacji satelitarnej w zakresie 1164-1215 MHz są obowiązane pracować zgodnie z postanowieniami Uchwały 609 (WRC-07) i nie mogą żądać ochrony od stacji służby radionawigacji lotniczej pracujących w zakresie 960-1215 MHz. Nie ma zastosowania ust. 5.43 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. Znajdują tu zastosowanie postanowienia ust. 21.18

	Regulaminu Radiokomunikacyjnego. (WRC-07)
5.328B	Wykorzystanie zakresów 1164-1300 MHz, 1559-1610 MHz i 5010-5030 MHz przez systemy i sieci służby radionawigacyjnej satelitarnej, dla których Biuro Radiokomunikacji otrzymało odpowiednio kompletną informację koordynacyjną lub notyfikacyjną po dniu 1 stycznia 2005 r., podlega zastosowaniu postanowień ust. 9.12, 9.12A i 9.13 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. Stosuje się również Uchwałę 610 (WRC-03) jednakże, w przypadku sieci i systemów w służbie radionawigacji satelitarnej (kosmos-kosmos) Uchwałę 610 (WRC-03) stosuje się wyłącznie dla kosmicznych stacji nadawczych. Zgodnie z Uwagą 5.329A, dla systemów i sieci w służbie radionawigacji satelitarnej (kosmos-kosmos) w zakresach częstotliwości 1215-1300 MHz oraz 1559-1610 MHz postanowienia ust. 9.7, 9.12, 9.12A oraz 9.13 Regulaminu Radiokomunikacyjnego stosuje się wyłącznie w odniesieniu do innych systemów i sieci w służbie radionawigacji satelitarnej (kosmos-kosmos). (WRC-07)
5.328AA	Zakres 1087,7-1092,3 MHz jest także przeznaczony na zasadzie pierwszej ważności dla służby ruchomej lotniczej satelitarnej (R) (Ziemia-kosmos) ograniczonej do odbioru przez stację kosmiczną sygnałów rozsiewczego systemu automatycznego nadzoru położenia statków powietrznych Automatic Dependent Surveillance-Broadcast (ADS-B) z nadajników samolotowych działających zgodnie z uznanymi międzynarodowymi standardami lotniczymi. Stacje działające w służbie ruchomej lotniczej satelitarnej (R) nie mogą żądać ochrony od stacji działających w służbie radionawigacji lotniczej. Znajduje tu zastosowanie Uchwała 425. (WRC-15)
5.329	Użytkowanie zakresu 1215-1300 MHz przez

	służbę radionawigacyjną satelitarną może nastąpić pod warunkiem, że nie spowoduje to szkodliwych zakłóceń w pracy służby radionawigacyjnej i nie będzie wymagana ochrona ze strony tej służby, która jest upoważniona do działania na podstawie Uwagi 5.331. Ponadto, użytkowanie zakresu 1215-1300 MHz przez służbę radionawigacyjną satelitarną może nastąpić pod warunkiem, że nie spowoduje to szkodliwych zakłóceń w pracy służby radiolokalizacyjnej. W stosunku do służby radiolokalizacyjnej nie ma zastosowania ust. 5.43 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. Znajduje tu zastosowanie Uchwała 608 (WRC-03). (WRC-03)
5.329A	Użytkowanie systemów w służbie radionawigacji satelitarnej (kosmos-kosmos) pracującej w zakresach 1215-1300 MHz i 1559-1610 MHz nie ma na celu ustanowienia zastosowań służby bezpieczeństwa i nie powinno nakładać żadnych dodatkowych ograniczeń na systemy w służbie radionawigacji satelitarnej (Ziemia-kosmos) lub na inne służby pracujące zgodnie z sekcją IV Artykułu 5 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. (WRC-07)
5.331	Przeznaczenie dodatkowe: w Algierii, Niemczech, Arabii Saudyjskiej, Australii, Austrii, Bahrajnie, na Białorusi, w Belgii, Beninie, Bośni i Hercegowinie, Brazylii, Burkina Faso, Burundi, Kamerunie, Chinach, Korei Południowej, Chorwacji, Danii, Egipcie, Zjednoczonych Emiratach Arabskich, Estonii, Rosji, Finlandii, we Francji, w Ghanie, Grecji, Gwinei, Gwinei Równikowej, na Węgrzech, w Indiach, Indonezji, Iranie (Islamskiej Republice), Iraku, Irlandii, Izraelu, Jordanii, Kenii, Kuwejcie, w Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii, Lesotho, na Łotwie, w Libanie, Liechtensteinie, na Litwie, w Luksemburgu, na Madagaskarze, w Mali, Mauretanii, Czarnogórze, Nigerii, Norwegii,

	Omanie, Pakistanie, Holandii, Polsce, Portugalii, Katarze, Syrii, Korei Północnej, na Słowacji, w Wielkiej Brytanii, Serbii, Słowenii, Somalii, Sudanie, Sudanie Południowym, Sri Lance, Republice Południowej Afryki, Szwecji, Szwajcarii, Tajlandii, Togo, Turcji, Wenezueli i Wietnamie, zakres 1215-1300 MHz jest również przeznaczony na zasadzie pierwszej ważności dla służby radionawigacyjnej. W Kanadzie i Stanach Zjednoczonych zakres 1240-1300 MHz jest również przeznaczony dla służby radionawigacyjnej; wykorzystanie przez służbę radionawigacyjną powinno być ograniczone do służby radionawigacyjnej lotniczej. (WRC-12)
5.332	W zakresie 1215-1260 MHz aktywne sensory pokładowe na satelitach badania Ziemi i w służbach badań kosmicznych nie mogą powodować szkodliwych zakłóceń i żądać ochrony lub w inny sposób nakładać ograniczenia na pracę lub rozwój służb radiolokalizacji, radionawigacji satelitarnej i innych służb ustanowionych na zasadzie pierwszej ważności. (WRC-2000)
5.335A	W zakresie 1260-1300 MHz aktywne sensory pokładowe na satelitach badania Ziemi i w służbach badań kosmicznych nie mogą powodować szkodliwych zakłóceń i żądać ochrony lub w inny sposób nakładać ograniczenia na pracę lub rozwój służby radiolokalizacji i innych służb pierwszej ważności określonych uwagami. (WRC-2000)
5.337	Użytkowanie zakresów 1300-1350 MHz, 2700-2900 MHz i 9000-9200 MHz przez służbę radionawigacyjną lotniczą dotyczy tylko naziemnych radarów i towarzyszących im lotniczych transponderów pokładowych, które nadają wyłącznie na częstotliwościach w tych zakresach i tylko wtedy, kiedy są pobudzone przez radary pracujące w tym samym zakresie.

5.337A	Użytkowanie zakresu 1300-1350 MHz przez stacje naziemne w służbie radionawigacji satelitarnej i przez stacje w służbie radiolokalizacji nie może powodować szkodliwych zakłóceń w służbie radionawigacji lotniczej i nie może ograniczać jej pracy i rozwoju. (WRC-2000)
5.338A	W zakresach 1350-1400 MHz, 1427-1452 MHz, 22,55-23,55 GHz, 30,0-31,3 GHz, 49,7-50,2 GHz, 50,4-50,9 GHz, 51,4-52,6 GHz, 81-86 GHz oraz 92-94 GHz stosuje się Uchwałę 750 (WRC-15). (WRC-15)
5.339	Zakresy: 1370-1400 MHz, 2640-2655 MHz, 4950-4990 MHz i 15,20-15,35 GHz są również przeznaczone dla służb: badań kosmicznych (pasywnych) i satelitarnych badań Ziemi (pasywnych), na zasadzie drugiej ważności.
5.340	Zabrania się wszelkich emisji w zakresach: 1400-1427 MHz, 2690-2700 MHz, z wyjątkiem tych, na które pozwala Uwaga 5.422 Regulaminu Radiokomunikacyjnego, 10,68-10,70 GHz, z wyjątkiem tych, na które pozwala Uwaga 5.483 Regulaminu Radiokomunikacyjnego, 15,35-15,40 GHz, z wyjątkiem tych, na które pozwala Uwaga 5.511 Regulaminu Radiokomunikacyjnego, 23,6-24,0 GHz, 31,3-31,5 GHz, 31,5-31,8 GHz, w Regionie 2, 48,94-49,04 GHz, dotyczy stacji pracujących na pokładach statków powietrznych, 50,2-50,4 GHz, 52,60-54,25 GHz, 86-92 GHz, 100-102 GHz, 109,5-111,8 GHz, 114,25-116,00 GHz, 148,5-151,5 GHz, 164-167 GHz, 182-185 GHz,

	190,0-191,8 GHz, 200-209 GHz, 226,0-231,5 GHz, 250-252 GHz. (WRC-03)
5.341	Niektóre kraje prowadzą w zakresach 1400-1727 MHz, 101-120 GHz i 197-220 GHz pasywne badania w ramach programu poszukiwania docelowych źródeł emisji pozaziemskich.
5.341A	W Regionie 1 zakresy częstotliwości 1427-1452 MHz i 1492-1518 MHz zostały przewidziane do wykorzystania przez administracje planujące wdrożenie Międzynarodowego Systemu Łączności Ruchomej (IMT), zgodnie z Uchwałą 223 (WRC-15). Ustalenie to nie wyklucza użytkowania tego zakresu częstotliwości przez inne służby, dla których te zakresy zostały przeznaczone i nie ustanawia pierwszeństwa w Regulaminie Radiokomunikacyjnym. Użytkowanie stacji IMT jest możliwe pod warunkiem uzyskania zgody udzielonej zgodnie z ust. 9.21 Regulaminu Radiokomunikacyjnego w odniesieniu do służby ruchomej lotniczej wykorzystywanej przez telemetrię lotniczą zgodnie z Uwagą 5.342. (WRC-15)
5.345	Użytkowanie zakresu 1452-1492 MHz przez służbę radiodyfuzyjną satelitarną oraz służbę radiodyfuzyjną jest ograniczone do radiofonii cyfrowej i zależy od postanowień Uchwały 528. (WRC-03)
5.348	Użytkowanie zakresu 1518-1525 MHz przez służbę ruchomą satelitarną podlega koordynacji zgodnie z ust. 9.11A Regulaminu Radiokomunikacyjnego. Stacje służby ruchomej satelitarnej pracujące w zakresie 1518-1525 MHz nie mogą żądać ochrony przed zakłóceniami ze strony stacji służby stałej. Nie ma zastosowania ust. 5.43A Regulaminu Radiokomunikacyjnego. (WRC-03)

5.348A	W zakresie 1518-1525 MHz próg koordynacyjny wyrażony w wartościach gęstości strumienia mocy na powierzchni Ziemi, odnoszący się do stosowania ust. 9.11A Regulaminu Radiokomunikacyjnego dla stacji kosmicznych w służbie ruchomej satelitarnej (kosmos-Ziemia), w zastosowaniu do wykonywania na terytorium Japonii służby ruchomej lądowej przez specjalizowane stacje ruchome bądź w związku z publiczną komutowaną siecią telekomunikacyjną (PSTN), powinien wynosić -150 dB (W/m^2) w dowolnym paśmie o szerokości 4 kHz dla wszystkich kątów nadejścia wiązki, co zastępuje wartości podane w Tablicy 5-2 Załącznika 5 do Regulaminu Radiokomunikacyjnego. Na terytorium Japonii stacje służby ruchomej satelitarnej pracujące w zakresie 1518-1525 MHz nie mogą żądać ochrony przed zakłóceniami ze strony stacji służby ruchomej. Nie ma zastosowania ust. 5.43A Regulaminu Radiokomunikacyjnego. (WRC-03)
5.351	Zakresy: 1525-1544 MHz, 1545-1559 MHz, 1626,5-1645,5 MHz i 1646,5-1660,5 MHz nie mogą być używane dla łączy dosyłowych żadnej służby. Jednak w wyjątkowych przypadkach, administracja może upoważnić do pracy w tych zakresach znajdującą się w określonym, stałym punkcie stację naziemną służby ruchomej satelitarnej do komunikacji przez stacje satelitarne.
5.351A	Użytkowanie zakresów 1518-1544 MHz, 1545-1559 MHz, 1610,0-1626,5 MHz, 1646,5-1660,5 MHz, 1668-1675 MHz, 1980-2010 MHz, 2170-2200 MHz i 2483,5-2520,0 MHz przez służbę ruchomą satelitarną musi być zgodne z Uchwałami 212 (WRC-07) i 225 (WRC-07). (WRC-07).
5.353A	Przy stosowaniu procedur Artykułu 9 Sekcji II Regulaminu Radiokomunikacyjnego do służby ruchomej satelitarnej w zakresach 1530-1544 MHz i 1626,5-1645,5 MHz, pierwszeństwo

	powinno być dane dostosowaniu potrzeb widmowych dla łączności alarmowej i bezpieczeństwa GMDSS. Łączność alarmowa i bezpieczeństwa w służbie ruchomej morskiej satelitarnej powinna mieć pierwszeństwo dostępu i natychmiastową dostępność przed wszystkimi innymi połączeniami w ramach sieci radiokomunikacji ruchomej satelitarnej. Systemy ruchome satelitarne nie powinny powodować nieakceptowalnych zakłóceń ani domagać się ochrony od łączności alarmowej i bezpieczeństwa GMDSS. Powinno się wziąć pod uwagę pierwszeństwo łączności związanej z bezpieczeństwem w innych służbach ruchomych satelitarnych. (Znajdują tu zastosowanie postanowienia Uchwały 222 (WRC-2000)). (WRC-2000).
5.354	Użytkowanie zakresów 1525-1559 MHz i 1626,5-1660,5 MHz przez służby ruchome satelitarne podlega procedurom koordynacji zgodnie z ust. 9.11A Regulaminu Radiokomunikacyjnego.
5.356	Użytkowanie zakresu 1544-1545 MHz przez służbę ruchomą satelitarną (kosmos-Ziemia) dotyczy tylko łączności bezpieczeństwa i alarmowej (Artykuł 31 Regulaminu Radiokomunikacyjnego).
5.357	Transmisje w zakresie 1545-1555 MHz od ziemskich stacji lotniczych bezpośrednio do stacji statków powietrznych lub między stacjami statków powietrznych w służbie ruchomej lotniczej (R) są również usankcjonowane, kiedy transmisje takie są wykorzystane do rozbudowania lub uzupełnienia łączy satelita -statek powietrzny.
5.357A	Przy stosowaniu procedur Artykułu 9 Rozdziału II Regulaminu Radiokomunikacyjnego do służby ruchomej satelitarnej w zakresach 1545-1555 MHz i 1646,5-1656,5 MHz powinno się udzielić pierwszeństwa potrzebom widmowym służby ruchomej lotniczej satelitarnej (R)

	zapewniającej transmisje wiadomości z pierwszeństwem od 1 do 6 w Artykule 44 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. Łączność służby ruchomej lotniczej satelitarnej (R) z pierwszeństwem od 1 do 6 w Artykule 44 Regulaminu Radiokomunikacyjnego powinna mieć pierwszeństwo dostępu i natychmiastową dostępność przez prawo pierwokupu, jeżeli to konieczne, przed wszystkimi innymi połączeniami w ramach sieci radiokomunikacji ruchomej satelitarnej. Systemy ruchome satelitarne nie powinny powodować nieakceptowalnych zakłóceń lub domagać się ochrony od służb łączności ruchomej satelitarnej (R) z pierwszeństwem od 1 do 6 w Artykule 44 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. Powinno się wziąć pod uwagę pierwszeństwo łączności związanej z bezpieczeństwem w innych służbach ruchomych satelitarnych. (Znajdują tu zastosowanie postanowienia Uchwały 222 (WRC-12)). (WRC-12)
5.359	Przeznaczenie dodatkowe: w Niemczech, Arabii Saudyjskiej, Armenii, Azerbejdżanie, na Białorusi, w Beninie, Kamerunie, Rosji, we Francji, w Gruzji, Gwinei, Gwinei Bissau, w Jordanii, Kazachstanie, Kuwejcie, na Litwie, w Mauretanii, Ugandzie, Uzbekistanie, Pakistanie, Polsce, Syrii, Kirgistanie, Korei Północnej, Rumunii, Tadżykistanie, Tunezji, Turkmenistanie i na Ukrainie zakresy 1550-1559 MHz, 1610,0-1645,5 MHz i 1646,5-1660,0 MHz są także przeznaczone dla służby stałej na zasadzie pierwszej ważności. Administracje są zobowiązane do podjęcia wszystkich praktycznych działań w celu uniknięcia wprowadzania nowych stacji służby stałej w tych zakresach. (WRC-15)
5.364	Użytkowanie zakresu 1610,0-1626,5 MHz przez służbę ruchomą satelitarną (Ziemia-kosmos) i służbę radiolokacyjną satelitarną (Ziemia-kosmos) podlega procedurom

	koordynacji zgodnie z ust. 9.11A Regulaminu Radiokomunikacyjnego. Ruchoma stacja naziemna pracująca w którejkolwiek służbie w tym zakresie nie może wytwarzać emisji, której szczytowa gęstość e.i.r.p. jest większa od -15 dB(W/4 kHz), w części zakresu wykorzystywanego przez systemy pracujące zgodnie z postanowieniami Uwagi 5.366 Regulaminu Radiokomunikacyjnego (dla których ma zastosowanie ust. 4.10 Regulaminu Radiokomunikacyjnego), o ile zainteresowane administracje nie uzgodniły inaczej. W części zakresu, w którym takie systemy nie pracują, średnia gęstość e.i.r.p. stacji ruchomej naziemnej nie powinna przekraczać -3 dB(W/4 kHz). Stacje służby ruchomej satelitarnej nie mogą żądać ochrony od stacji służby radionawigacyjnej lotniczej, stacji pracujących zgodnie z postanowieniami Uwagi 5.366 Regulaminu Radiokomunikacyjnego oraz stacji służby stałej, pracujących zgodnie z postanowieniami Uwagi 5.359 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. Administracje odpowiedzialne za koordynację sieci ruchomych satelitarnych powinny podejmować wszelkie możliwe starania, aby zapewnić ochronę stacji pracujących zgodnie z Uwagą 5.366 Regulaminu Radiokomunikacyjnego.
5.365	Użytkowanie zakresu 1613,8-1626,5 MHz przez służbę ruchomą satelitarną (kosmos-Ziemia) podlega procedurom koordynacji zgodnie z ust. 9.11A Regulaminu Radiokomunikacyjnego.
5.366	Zakres 1610,0-1626,5 MHz jest zarezerwowany na powierzchni całej kuli ziemskiej dla wykorzystania i rozwoju pokładowych pomocy elektronicznych do nawigacji lotniczej i innych, związanych z nimi urządzeń zainstalowanych na Ziemi czy na satelitach. Takie satelitarne użytkowanie wymaga zgody uzyskanej na podstawie ust.

	9.21 Regulaminu Radiokomunikacyjnego.
5.367	Przeznaczenie dodatkowe: zakres 1610,0-1626,5 MHz jest również przeznaczony dla służby ruchomej lotniczej satelitarnej (R), na zasadzie pierwszej ważności, w oparciu o zgodę uzyskaną na podstawie ust. 9.21 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. (WRC-12)
5.368	W zakresie częstotliwości 1610,0-1626,5 MHz w odniesieniu do służb radiolokacyjnej satelitarnej oraz ruchomej satelitarnej nie mają zastosowania postanowienia ust. 4.10 Regulaminu Radiokomunikacyjnego (z wyjątkiem służby radionawigacyjnej satelitarnej).
5.371	Przeznaczenie dodatkowe: w Regionie 1 zakres 1610,0-1626,5 MHz (Ziemia-kosmos) jest także przeznaczony dla służby radionawigacyjnej satelitarnej, na zasadzie drugiej ważności, pod warunkiem uzyskania zgody na podstawie ust. 9.21 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. (WRC-12)
5.372	Stacje służb radiolokalizacyjnej satelitarnej oraz ruchomej satelitarnej nie mogą być przyczyną szkodliwych zakłóceń w stacjach służby radioastronomicznej, wykorzystujących zakres 1610,6-1613,8 MHz (zastosowanie ma tu ust. 29.13 Regulaminu Radiokomunikacyjnego).
5.374	Stacje ruchome naziemne w służbie ruchomej satelitarnej pracujące w zakresach 1631,5-1634,5 MHz i 1656,5-1660,0 MHz nie mogą powodować szkodliwych zakłóceń w stacjach służby stałej pracujących w krajach wymienionych w Uwadze 5.359 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. (WRC-97)
5.375	Użytkowanie zakresu 1645,5-1646,5 MHz przez służbę ruchomą satelitarną (Ziemia-kosmos) i dla łączy międzysatelitarnych dotyczy tylko łączności bezpieczeństwa i alarmowej (Artykuł 31 Regulaminu Radiokomunikacyjnego).

5.376	Transmisje w zakresie 1646,5-1656,5 MHz ze stacji statków powietrznych w służbie ruchomej lotniczej (R) bezpośrednio do naziemnych stacji lotniczych lub między stacjami statków powietrznych są również dozwolone, jeżeli transmisje te są wykorzystane do rozbudowania lub uzupełnienia łączy satelita-statek powietrzny.
5.376A	Stacje ruchome lądowe pracujące w zakresie 1660,0-1660,5 MHz nie powinny powodować szkodliwych zakłóceń w pracy stacji w służbie radioastronomicznej. (WRC-97)
5.379A	Ponagla się administracje do ochrony zakresu 1660,5-1668,4 MHz dla przyszłych badań radioastronomicznych, szczególnie przez jak najszybsze wyeliminowanie emisji powietrze-ziemia w służbie pomocy meteorologicznych w zakresie 1664,4-1668,4 MHz.
5.379B	Wykorzystanie zakresu 1668-1675 MHz wymaga koordynacji zgodnie z ust. 9.11A Regulaminu Radiokomunikacyjnego. W zakresie częstotliwości 1668,0-1668,4 MHz stosuje się Uchwałę 904 (WRC-07). (WRC-07)
5.379C	W celu ochrony służby radioastronomicznej w zakresie 1668-1670 MHz, zagregowana wartość gęstości strumienia mocy (pfd) wytwarzanego przez ruchome stacje naziemne w sieciach służby ruchomej satelitarnej pracujące w powyższym zakresie nie powinna przekraczać -181 dB(W/m^2) w paśmie 10 MHz oraz -194 dB(W/m^2) w dowolnym paśmie o szerokości 20 kHz, w miejscu lokalizacji dowolnej stacji radioastronomicznej zarejestrowanej w Głównym Międzynarodowym Rejestrze Częstotliwości (MIFR), przez więcej niż 2% całkowitego czasu wynoszącego 2000 s. (WRC-03)
5.379D	W przypadku współużytkowania zakresu 1668,4-1675 MHz między służbą ruchomą satelitarną oraz służbami stałą i ruchomą

	stosuje się postanowienia Uchwały 744 (WRC-07). (WRC-07)
5.380A	W zakresie 1670-1675 MHz stacje w służbie ruchomej satelitarnej nie mogą powodować szkodliwych zakłóceń w pracy istniejących stacji naziemnych w służbie meteorologii satelitarnej zgłoszonych do notyfikacji przed dniem 1 stycznia 2004 r., ani nie mogą ograniczać rozwoju tych stacji. Każdy nowy przydział częstotliwości dla tych stacji naziemnych w tym zakresie częstotliwości musi być także chroniony przed szkodliwymi zakłóceniami od stacji w służbie ruchomej satelitarnej. (WRC-07)
5.382	Odmienna kategoria służby: w Arabii Saudyjskiej, Armenii, Azerbejdżanie, Bahrajnie, na Białorusi, w Kongu, Egipcie, Zjednoczonych Emiratach Arabskich, Erytrei, Etiopii, Rosji, Gwinei, Iraku, Izraelu, Jordanii, Kazachstanie, Kuwejcie, Byłej Jugosłowiańskiej Republice Macedonii, Libanie, Mauretanii, Mołdawii, Mongolii, Omanie, Uzbekistanie, Polsce, Katarze, Syrii, Kirgistanie, Somalii, Tadżykistanie, Turkmenistanie, na Ukrainie oraz w Jemenie zakres 1690-1700 MHz przeznaczony jest, na zasadzie pierwszej ważności, dla służb stałych i ruchomych, z wyjątkiem służby ruchomej lotniczej (patrz ust. 5.33 Regulaminu Radiokomunikacyjnego), a w Korei Północnej zakres 1690-1700 MHz przeznaczony jest dla służby stałej na zasadzie pierwszej ważności (patrz ust. 5.33 Regulaminu Radiokomunikacyjnego) i dla służby ruchomej, z wyjątkiem ruchomej lotniczej, na zasadzie drugiej ważności. (WRC-15)
5.384A	Zakresy lub części zakresów 1710-1885 MHz, 2300-2400 MHz i 2500-2690 MHz są ustalone do wykorzystania przez administracje, pragnące wprowadzić Międzynarodowy System Łączności Ruchomej (IMT), zgodnie z Uchwałą 223 (WRC-15). Ustalenie to nie wyklucza użytkowania tych zakresów przez

	wszelkie zastosowania innych służb, dla których te zakresy są przewidziane, jak też nie wprowadza zasady pierwszeństwa w Regulaminie Radiokomunikacyjnym. (WRC-15)
5.385	Przeznaczenie dodatkowe: zakres 1718,8-1722,2 MHz jest również przeznaczony dla służby radioastronomicznej, jako drugiej ważności, do obserwacji linii spektralnych. (WRC-2000)
5.388	Zakresy 1885-2025 MHz i 2110-2200 MHz są wyznaczone do użytkowania, na ogólnoświatowych zasadach, przez administracje pragnące wprowadzić system IMT. Takie wykorzystanie nie wyklucza użytkowania tych zakresów przez inne służby, dla których te zakresy są przeznaczone. Zakresy te powinny być dostępne dla IMT zgodnie z Uchwałą 212 (WRC-15) (także Uchwała 223 (WRC-15)). (WRC-15)
5.388A	W Regionach 1 i 3, zakresy 1885-1980 MHz, 2010-2025 MHz i 2110-2170 MHz, oraz w Regionie 2 zakresy 1885-1980 MHz i 2110-2160 MHz mogą być użytkowane przez stacje na platformach stratosferycznych jako stacje bazowe w systemie IMT, zgodnie z Uchwałą 221 (WRC-07). Wykorzystanie stacji na platformach stratosferycznych jako stacji bazowych w systemie IMT nie wyklucza użytkowania tych zakresów przez wszelkie stacje w służbach, dla których te zakresy są przeznaczone, i nie wprowadza zasady pierwszeństwa w Regulaminie Radiokomunikacyjnym. (WRC-12)
5.389A	Wykorzystanie zakresów 1980-2010 MHz i 2170-2200 MHz przez służbę ruchomą satelitarną podlega koordynacji zgodnie z ust. 9.11A Regulaminu Radiokomunikacyjnego i postanowieniami Uchwały 716 (WRC-12). (WRC-07)
5.391	Przygotowując przydziały dla służb ruchomych w zakresach 2025-2110 MHz i

	2200-2290 MHz, administracje nie powinny wprowadzać systemów ruchomych o dużym zagęszczeniu, opisanych w Zaleceniu ITU-R SA. 1154-0, i powinny wziąć pod uwagę to Zalecenie przy wprowadzaniu systemów ruchomych innego typu. (WRC-15)
5.392	Administracje zobowiązane są do dokonywania wszelkich możliwych pomiarów w celu zapewnienia, że transmisje kosmos-kosmos między dwoma lub więcej niegeostacjonarnymi satelitami służb: badań kosmicznych, operacji kosmicznych i satelitarnych badań Ziemi w zakresach 2025-2100 MHz i 2200-2290 MHz nie spowodują żadnych ograniczeń w transmisjach: Ziemia-kosmos, kosmos-Ziemia i innych transmisjach kosmos-kosmos w ramach tych służb i w tych zakresach między satelitami geostacjonarnymi i niegeostacjonarnymi.
5.398	W zakresie 2483,5-2500,0 MHz postanowienia ust. 4.10 Regulaminu Radiokomunikacyjnego nie mają zastosowania w odniesieniu do służby radiolokacyjnej satelitarnej.
5.402	Użytkowanie zakresu 2483,5-2500,0 MHz przez służbę ruchomą satelitarną i służbę radiolokacyjną satelitarną podlega procedurom koordynacji zgodnie z ust. 9.11A Regulaminu Radiokomunikacyjnego. Administracje zobowiązane są do podjęcia wszelkich możliwych działań w celu ochrony służby radioastronomicznej przed szkodliwymi zakłóceniami powodowanymi przez emisje w zakresie 2483,5-2500,0 MHz, szczególnie te, których druga harmoniczna mogłaby wypaść w zakresie 4990-5000 MHz przeznaczonym ogólnoświatowo dla służby radioastronomicznej.
5.403	Pod warunkiem uzyskania przez zainteresowane administracje zgody, udzielonej na podstawie ust. 9.21 Regulaminu Radiokomunikacyjnego, zakres 2520-2535

	MHz może być również wykorzystywany przez służbę ruchomą satelitarną (kosmos-Ziemia), z wyjątkiem służby ruchomej lotniczej satelitarnej, pracującej w obrębie granic państwowych. Stosuje się postanowienia ust. 9.11A Regulaminu Radiokomunikacyjnego. (WRC-07)
5.410	Zakres 2500-2690 MHz może być użytkowany w troposferycznych systemach skateringowych w Regionie 1, zależnie od zgody uzyskanej na podstawie ust. 9.21 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. Ustępu 9.21 nie stosuje się do łączy troposferycznych systemów skateringowych zlokalizowanych w całości poza Regionem 1. Administracje powinny podjąć wszelkie praktyczne działania w celu ograniczenia rozwoju nowych troposferycznych systemów skateringowych w tym zakresie częstotliwości. Przy planowaniu nowych linii radiowych w troposferycznych systemach skateringowych w tym zakresie, należy podjąć wszelkie możliwe działania w celu uniknięcia kierowania anten tych łączy w kierunku orbity geostacjonarnej. (WRC-12)
5.413	Przy projektowaniu systemów służby radiodyfuzyjnej satelitarnej w zakresach pomiędzy 2500 MHz a 2690 MHz, administracje są zobowiązane do podjęcia wszelkich możliwych działań w celu ochrony służby radioastronomicznej w zakresie 2690-2700 MHz.
5.416	Użytkowanie zakresu 2520-2670 MHz przez służbę radiodyfuzyjną satelitarną jest ograniczone do narodowych i regionalnych systemów odbioru zbiorowego, stosownie do zgody uzyskanej na podstawie ust. 9.21 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. W tym zakresie częstotliwości, w dwu- i wielostronnych negocjacjach między administracjami należy stosować postanowienia ust. 9.19 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. (WRC-07)

5.418B	Do użytkowania zakresu 2630-2655 MHz przez systemy satelitarne niegeostacjonarne w służbie radiodyfuzyjnej satelitarnej (dźwięk), dla których pełną dokumentację koordynacyjną zgodną z Załącznikiem 4 do Regulaminu Radiokomunikacyjnego lub informację notyfikacyjną otrzymano po dniu 2 czerwca 2000 r., zastosowanie znajdują postanowienia ust. 9.12 Regulaminu Radiokomunikacyjnego Uwagi 5.418 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. (WRC-03).
5.418C	Do użytkowania zakresu 2630-2655 MHz przez sieci satelitarne geostacjonarne, dla których pełną dokumentację koordynacyjną zgodną z Załącznikiem 4 do Regulaminu Radiokomunikacyjnego lub informacją notyfikacyjną otrzymano po dniu 2 czerwca 2000 r., stosuje się postanowienia ust. 9.13 Regulaminu Radiokomunikacyjnego ze względu na niegeostacjonarne systemy satelitarne w służbie radiodyfuzji satelitarnej (dźwięk). Nie znajduje zastosowania Uwaga 5.418 Regulaminu Radiokomunikacyjnego i ust. 22.2 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. (WRC-03)
5.420	Zakres 2655-2670 MHz może być także użytkowany przez służbę ruchomą satelitarną (Ziemia-kosmos), z wyjątkiem służby lotniczej ruchomej satelitarnej, działającą w obrębie granic państwowych, zależnie od zgody uzyskanej na podstawie ust. 9.21 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. Stosuje się koordynację zgodnie z ust. 9.11A Regulaminu Radiokomunikacyjnego. (WRC-07)
5.423	W zakresie 2700-2900 MHz radary naziemne używane dla celów meteorologicznych mają równoważne prawo działania ze stacjami służby radionawigacyjnej lotniczej.
5.424A	W zakresie 2900-3100 MHz stacje służby radiolokalizacyjnej nie powinny powodować

	szkodliwych zakłóceń ani żądać ochrony od systemów radarowych w służbie radionawigacyjnej. (WRC-03)
5.425	W zakresie 2900-3100 MHz użycie pokładowego transpondera umożliwiającego identyfikację statku (SIT) powinno być ograniczone do podzakresu 2930-2950 MHz.
5.426	Użytkowanie zakresu 2900-3100 MHz przez służbę radionawigacyjną lotniczą dotyczy tylko radarów naziemnych.
5.427	W zakresach 2900-3100 MHz i 9300-9500 MHz odpowiedź z radarowych przekaźników musi być odróżniana od odpowiedzi pochodzącej z radiolatarni radarowych (racons) i nie powinna powodować zakłóceń w działaniu radarów statkowych i lotniczych w służbie radionawigacyjnej, z uwzględnieniem postanowień ust. 4.9 Regulaminu Radiokomunikacyjnego.
5.430A	Zakres 3400-3600 MHz jest przeznaczony dla służby ruchomej z wyjątkiem ruchomej lotniczej na zasadach pierwszej ważności, pod warunkiem uzyskania zgody innych administracji, udzielonej na podstawie ust. 9.21 Regulaminu Radiokomunikacyjnego, do wykorzystania na potrzeby Międzynarodowego Systemu Łączności Ruchomej (IMT). Powyższe nie wyklucza możliwości wykorzystania tego zakresu dla dowolnych zastosowań w służbach, dla których zakres ten jest przeznaczony, ani nie ustanawia zasady pierwszeństwa w rozumieniu Regulaminu Radiokomunikacyjnego. Na etapie uzyskiwania zgody innych administracji zastosowanie mają również postanowienia ust. 9.17 i 9.18 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. Zanim administracja zezwoli na użytkowanie w tym zakresie jakiejkolwiek (bazowej lub końcowej) stacji w służbie ruchomej, powinna zapewnić, że gęstość strumienia mocy (pfd) w żadnym,

	położonym 3 m nad powierzchnią Ziemi, punkcie na granicy z terytoriami pod jurysdykcjami innych administracji nie przekracza przez więcej niż 20% czasu wartości -154,5 dB (W/(m^{2}x4 kHz)). Wartość ta może być przekroczona na terytorium kraju, którego administracja wyrazi na to zgodę. W celu zapewnienia, że wartość graniczna gęstości strumienia mocy na granicy z terytoriami pod jurysdykcjami innych administracji jest zachowana, przeprowadza się stosowne obliczenia wraz z ich weryfikacją, uwzględniające wszystkie stosowne informacje, za obopólną zgodą zainteresowanych administracji (administracji odpowiadającej za stację naziemną i administracji odpowiadającej za stację ziemską) oraz przy współpracy Biura Radiokomunikacyjnego jeżeli jest wymagana. W przypadku braku zgody obliczenia gęstości strumienia mocy wraz z ich weryfikacją powinny być wykonane przez Biuro Radiokomunikacyjne, z uwzględnieniem informacji, o których mowa powyżej. Stacje w służbie ruchomej pracujące w zakresie 3400-3600 MHz nie mogą żądać większej ochrony ze strony stacji kosmicznych, niż postanowiono w Tabeli 21-4 Regulaminu Radiokomunikacyjnego (edycja 2004). (WRC-15)
5.436	Wykorzystanie zakresu 4200-4400 MHz przez służbę ruchomą lotniczą jest zarezerwowane wyłącznie dla bezprzewodowych wewnątrzsamolotowych systemów awioniki (WAIC) działających w oparciu o uznane międzynarodowe standardy lotnicze. Takie użycie powinno być zgodne z Uchwałą 424. (WRC-15)
5.437	Pasywny sensing w służbach satelitarnych badań Ziemi i badań kosmicznych może być dopuszczony w zakresie częstotliwości 4200-4400 MHz na zasadzie drugiej ważności. (WRC-15)

5.438	Użytkowanie zakresu 4200-4400 MHz przez radionawigację lotniczą jest zarezerwowane dla radiowysokościomierzy pokładowych i skojarzonych transponderów naziemnych. (WRC-15)
5.440	Satelitarna służba częstotliwości wzorcowej i sygnałów czasu może być upoważniona do użytkowania częstotliwości 4202 MHz do transmisji kosmos-Ziemia i częstotliwości 6427 MHz do transmisji Ziemia-kosmos. Takie transmisje powinny być zawarte w granicach ±2 MHz od wymienionych częstotliwości, zależnie od zgody uzyskanej na podstawie ust. 9.21 Regulaminu Radiokomunikacyjnego.
5.441	Użytkowanie zakresów 4500-4800 MHz (kosmos-Ziemia), 6725-7025 MHz (Ziemia-kosmos) przez służbę stałą satelitarną powinno być zgodne z postanowieniami Załącznika 30B do Regulaminu Radiokomunikacyjnego. Użytkowanie zakresów 10,70-10,95 GHz (kosmos-Ziemia), 11,20-11,45 GHz (kosmos-Ziemia) i 12,75-13,25 GHz (Ziemia-kosmos) przez systemy satelitów geostacjonarnych w służbie stałej satelitarnej powinno być zgodne z postanowieniami Załącznika 30B do Regulaminu Radiokomunikacyjnego. Użytkowanie zakresów 10,70-10,95 GHz (kosmos-Ziemia), 11,20-11,45 GHz (kosmos-Ziemia) i 12,75-13,25 GHz (Ziemia-kosmos) przez systemy satelitarne niegeostacjonarne w służbie stałej satelitarnej powinno być zgodne z postanowieniami ust. 9.12 Regulaminu Radiokomunikacyjnego dla koordynacji z innymi systemami satelitarnymi niegeostacjonarnymi w służbie stałej satelitarnej. Systemy satelitarne niegeostacjonarne w służbie stałej satelitarnej nie mogą żądać ochrony od sieci satelitarnych geostacjonarnych w służbie stałej satelitarnej pracującej zgodnie z Regulaminem Radiokomunikacyjnym, bez względu na datę otrzymania przez Biuro Radiokomunikacji

	kompletnej informacji koordynacyjnej lub informacji notyfikacyjnej dla systemów satelitarnych niegeostacjonarnych w służbie stałej satelitarnej oraz kompletnej informacji koordynacyjnej lub informacji notyfikacyjnej dla sieci satelitarnych geostacjonarnych, przy czym ust. 5.43A Regulaminu Radiokomunikacyjnego nie ma zastosowania. Systemy satelitarne niegeostacjonarne w służbie stałej satelitarnej w powyższych zakresach powinny pracować w sposób zapewniający szybką eliminację nieakceptowanych zakłóceń mogących wystąpić podczas pracy. (WRC-2000)
5.442	W zakresach 4825-4835 MHz i 4950-4990 MHz przeznaczenie dla służby ruchomej dotyczy tylko służby ruchomej z wyjątkiem służby lotniczej. (WRC-15)
5.443AA	W zakresach częstotliwości 5000-5030 MHz, 5091-5150 MHz służba ruchoma lotnicza satelitarna (R) wymaga uzyskania zgody na podstawie ust. 9.21 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. Wykorzystanie tych zakresów w służbie ruchomej lotniczej satelitarnej (R) jest ograniczone do międzynarodowo unormowanych systemów lotniczych. (WRC-12)
5.443B	W celu niepowodowania szkodliwych zakłóceń dla mikrofalowych systemów lądowania pracujących powyżej 5030 MHz, całkowita gęstość strumienia mocy wytwarzana na powierzchni Ziemi w zakresie 5030-5150 MHz przez wszystkie stacje kosmiczne danego systemu w służbie radionawigacyjnej satelitarnej (kosmos-Ziemia) pracującego w zakresie 5010-5030 MHz nie może przekraczać -124,5 dB(W/m^2) w paśmie 150 kHz. Aby nie powodować szkodliwych zakłóceń dla służby radioastronomicznej w zakresie 4990-5000 MHz, systemy służby radionawigacyjnej satelitarnej pracujące w zakresie 5010-5030 MHz powinny przestrzegać ograniczeń w

	zakresie 4990-5000 MHz określonych w Uchwale 741 (WRC-15). (WRC-15)
5.443C	Wykorzystanie pasma częstotliwości 5030-5091 MHz przez służbę ruchomą lotniczą (R) jest ograniczone do międzynarodowo unormowanych systemów lotniczych. Niepożądane emisje ze służby ruchomej lotniczej (R) w zakresie częstotliwości 5030-5091 MHz powinny być ograniczone w celu ochrony łącza w dół systemów radionawigacji satelitarnej w sąsiednim zakresie 5010-5030 MHz. Do czasu wskazania wartości w odpowiednim zaleceniu ITU-R, zastosowanie ma ograniczenie gęstości e.i.r.p. niepożądanych emisji do 75 dBW/MHz w zakresie częstotliwości 5010-5030 MHz dla każdej stacji w służbie ruchomej lotniczej (R). (WRC-12)
5.443D	W zakresie częstotliwości 5030-5091 MHz służba ruchoma lotnicza (R) podlega koordynacji zgodnie z ust. 9.11A Regulaminu Radiokomunikacyjnego. Wykorzystanie tego zakresu częstotliwości przez służbę ruchomą lotniczą (R) jest ograniczone do międzynarodowo unormowanych systemów lotniczych. (WRC-12)
5.444	Zakres 5030-5150 MHz jest planowany do wykorzystania przez międzynarodowy system standardowy (mikrofalowy system lądowania) w celu precyzyjnego zbliżania się i lądowania. W zakresie 5030-5091 MHz wymagania tego systemu mają pierwszeństwo w stosunku do innych użytkowników tego zakresu. Do użytkowania zakresu 5091-5150 MHz mają zastosowanie Uwaga 5.444A Regulaminu Radiokomunikacyjnego i Uchwała 114 (WRC-15). (WRC-15)
5.444A	Zastosowanie zakresu 5091-5150 MHz dla potrzeb służby stałej satelitarnej (Ziemia-kosmos) ograniczone jest do łączy dosyłowych dla niegeostacjonarnych systemów satelitarnych w służbie ruchomej

	satelitarnej i podlega koordynacji zgodnie z ust. 9.11A Regulaminu Radiokomunikacyjnego. Wykorzystanie zakresu 5091-5150 MHz przez łącza dosyłowe niegeostacjonarnych systemów satelitarnych w służbie ruchomej satelitarnej powinno być zgodne z Uchwałą 114 (WRC-15). Ponadto, aby zapewnić, że służba radionawigacji lotniczej jest chroniona od szkodliwych zakłóceń, wymagana jest koordynacja łączy dosyłowych dla niegeostacjonarnych systemów satelitarnych w służbie ruchomej satelitarnej, które są oddalone o mniej niż 450 km od terytorium administracji, na którym działają naziemne stacje w służbie radionawigacji lotniczej. (WRC-15)
5.444B	Wykorzystanie zakresu częstotliwości 5091-5150 MHz w służbie ruchomej lotniczej jest ograniczone do: - systemów działających w służbie ruchomej lotniczej (R) zgodnie z międzynarodowymi standardami lotniczymi, z ograniczeniem do zastosowań naziemnych na terenach portów lotniczych, takie wykorzystanie powinno być zgodne z Uchwałą 748 (WRC-15); - transmisji lotniczych sygnałów telemetrycznych ze stacji pokładowych (patrz ust. 1.83 Regulaminu Radiokomunikacyjnego), zgodnie z Uchwałą 418 (WRC-15). (WRC-15)
5.446	Przeznaczenie dodatkowe: w krajach wyszczególnionych w Uwadze 5.369 Regulaminu Radiokomunikacyjnego, zakres 5150-5216 MHz jest także przeznaczony, na zasadzie pierwszej ważności, dla służby radiolokalizacyjnej satelitarnej (kosmos-Ziemia), pod warunkiem uzyskania zgody na podstawie ust. 9.21 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. Ten zakres w Regionie 2 (z wyjątkiem Meksyku) jest również przeznaczony, na zasadzie pierwszej ważności, dla służby radiolokalizacyjnej satelitarnej (kosmos-

	Ziemia). W Regionach 1 i 3, z wyjątkiem krajów wymienionych w Uwadze 5.369 Regulaminu Radiokomunikacyjnego oraz Bangladeszu, zakres ten jest również przeznaczony, na zasadzie drugiej ważności, dla służby radiolokalizacyjnej satelitarnej (kosmos-Ziemia). Takie użytkowanie przez służbę radiolokalizacyjną satelitarną dotyczy tylko łączy dosyłowych w połączeniu ze służbą radiolokalizacyjną satelitarną pracującą w zakresach 1610,0-1626,5 MHz lub 2483,5-2500,0 MHz. Całkowita gęstość strumienia mocy na powierzchni Ziemi nie powinna przekraczać -159 dB(W/m^2) w jakimkolwiek paśmie o szerokości 4 kHz dla wszystkich kątów nadejścia wiązki. (WRC-15)
5.446A	Użytkowanie zakresów 5150-5350 MHz i 5470-5725 MHz przez stacje służby ruchomej, z wyjątkiem służby ruchomej lotniczej, musi być zgodne z postanowieniami Uchwały 229 (WRC-12). (WRC-12)
5.446B	W zakresie 5150-5250 MHz stacje służby ruchomej nie mogą żądać ochrony od stacji naziemnych służby stałej satelitarnej. Nie znajduje zastosowania ust. 5.43A Regulaminu Radiokomunikacyjnego w odniesieniu do stacji naziemnych służby stałej satelitarnej. (WRC-12)
5.446C	Przeznaczenie dodatkowe: w Regionie 1 (z wyjątkiem: Algierii, Arabii Saudyjskiej, Bahrajnu, Egiptu, Zjednoczonych Emiratów Arabskich, Jordanii, Kuwejtu, Libanu, Maroka, Omanu, Kataru, Syrii, Sudanu, Sudanu Południowego i Tunezji) oraz w Brazylii, zakres 5150-5250 MHz jest także przeznaczony, na zasadzie pierwszej ważności, dla służby ruchomej lotniczej ograniczonej do transmisji sygnałów telemetrii lotniczej ze stacji pokładowych (patrz ust. 1.83 Regulaminu Radiokomunikacyjnego), zgodnie z Uchwałą 418 (WRC-12) stacje te nie mogą żądać ochrony od innych stacji

	pracujących zgodnie z Artykułem 5 Rozdziału IV Regulaminu Radiokomunikacyjnego. Nie stosuje się postanowień ust. 5.43A Regulaminu Radiokomunikacyjnego. (WRC-12)
5.447A	Przeznaczenie dla służby stałej satelitarnej (Ziemia-kosmos) jest ograniczone do łączy dosyłowych niegeostacjonarnych systemów satelitarnych w służbie ruchomej satelitarnej i podlega koordynacji zgodnie z ust. 9.11A Regulaminu Radiokomunikacyjnego.
5.447B	Przeznaczenie dodatkowe: zakres 5150-5216 MHz jest także przeznaczony dla służby stałej satelitarnej (kosmos-Ziemia) jako służby pierwszej ważności. To przeznaczenie dotyczy tylko łączy dosyłowych niegeostacjonarnych systemów satelitarnych w służbie ruchomej satelitarnej i zależy od postanowień ust. 9.11A Regulaminu Radiokomunikacyjnego. Gęstość strumienia mocy wytwarzanego na powierzchni Ziemi przez stacje kosmiczne służby stałej satelitarnej pracującej w kierunku kosmos-Ziemia w zakresie 5150-5216 MHz nie powinna w żadnym przypadku przekraczać -164 dB(W/m^2) w jakimkolwiek paśmie o szerokości 4 kHz dla wszystkich kątów padania fali.
5.447C	Administracje odpowiedzialne za sieci służby stałej satelitarnej w zakresie 5150-5250 MHz, pracujące zgodnie z Uwagami 5.447A i 5.447B Regulaminu Radiokomunikacyjnego, powinny dokonywać koordynacji na zasadzie równoważności, zgodnie z ust. 9.11A Regulaminu Radiokomunikacyjnego, z administracjami odpowiedzialnymi za niegeostacjonarne sieci satelitarne pracujące na podstawie postanowienia Uwagi 5.446 Regulaminu Radiokomunikacyjnego i wprowadzone do użytku przed dniem 17 listopada 1995 r. Sieci satelitarne pracujące na podstawie postanowienia Uwagi 5.446 Regulaminu Radiokomunikacyjnego wprowadzone do użytku po dniu 17 listopada

	1995 r. nie powinny żądać ochrony i nie mogą powodować szkodliwych zakłóceń w pracy stacji służb stałych satelitarnych, pracujących na podstawie postanowień Uwag 5.447A i 5.447B Regulaminu Radiokomunikacyjnego.
5.447D	Przeznaczenie zakresu 5250-5255 MHz dla służby badań kosmicznych na zasadzie pierwszej ważności jest ograniczone do sensorów statków kosmicznych. Inne użytkowanie pasma przez służbę badań kosmicznych odbywa się na zasadzie drugiej ważności. (WRC-97)
5.447F	W zakresie 5250-5350 MHz stacje służby ruchomej nie mogą żądać ochrony od służby radiolokalizacyjnej, służby satelitarnych badań Ziemi (aktywnych) i służby badań kosmicznych (aktywnych). Służby te nie mogą stosować w stosunku do służby ruchomej kryteriów ochrony surowszych, w oparciu o charakterystyki systemu i kryteria zakłóceniowe, niż określono w Zaleceniach ITU-R M. 1638-0 i ITU-R RS. 1632-0. (WRC-15)
5.448A	Służba satelitarnych badań Ziemi (aktywnych) i służba badań kosmicznych (aktywnych) w zakresie częstotliwości 5250-5350 MHz nie może żądać ochrony od służby radiolokalizacyjnej. Ust. 5.43A Regulaminu Radiokomunikacyjnego nie znajduje zastosowania. (WRC-03)
5.448B	Służba satelitarnych badań Ziemi (aktywnych) pracująca w zakresie 5350-5570 MHz i służba badań kosmicznych (aktywnych) pracująca w zakresie 5460-5570 MHz nie mogą powodować szkodliwych zakłóceń w służbie radionawigacji lotniczej w zakresie 5350-5460 MHz, służbie radionawigacyjnej w zakresie 5460-5470 MHz i służbie radionawigacyjnej morskiej w zakresie 5470-5570 MHz. (WRC-03)
5.448C	Służba badań kosmicznych (aktywnych), pracująca w zakresie 5350-5460 MHz, nie

	może powodować szkodliwych zakłóceń innych służb, dla których ten zakres jest przeznaczony, ani żądać od nich ochrony. (WRC-03)
5.448D	W zakresie 5350-5470 MHz stacje służby radiolokalizacyjnej nie mogą powodować szkodliwych zakłóceń ani żądać ochrony od systemów radarowych w służbie radionawigacyjnej lotniczej, pracujących zgodnie z postanowieniami Uwagi 5.449. (WRC-03)
5.449	Użytkowanie zakresu 5350-5470 MHz przez służbę radionawigacyjną lotniczą dotyczy tylko pokładowych radarów i skojarzonych radiolatarni pokładowych.
5.450A	W zakresie częstotliwości 5470-5725 MHz stacje w służbie ruchomej nie mogą żądać ochrony od służby radiolokacyjnej. Służba radiolokacyjna nie może narzucać służbie ruchomej bardziej rygorystycznych kryteriów ochrony, opartych na charakterystykach systemu, ani kryteriów interferencyjnych innych niż te wskazane w Zaleceniu ITU-R M. 1638-0. (WRC-15)
5.450B	W zakresie 5470-5650 MHz stacje służby radiolokalizacyjnej, z wyjątkiem radarów naziemnych wykorzystywanych w celach meteorologicznych w zakresie 5600-5650 MHz, nie powinny powodować szkodliwych zakłóceń ani żądać ochrony od systemów radarowych w służbie radionawigacyjnej morskiej. (WRC-03)
5.452	W zakresie 5600-5650 MHz radary naziemne użytkowane do celów meteorologicznych są dopuszczone do pracy na zasadzie równoważności ze stacjami służby radionawigacyjnej morskiej.
5.457A	W zakresach 5925-6425 MHz i 14,0-14,5 GHz stacje naziemne na pokładach statków mogą komunikować się ze stacjami kosmicznymi służby stałej satelitarnej. Użytkowanie takie musi być zgodne z postanowieniami Uchwały

	902 (WRC-03). W zakresie 5925-6425 MHz stacje naziemne na pokładach statków i komunikujące się ze stacjami kosmicznymi służby stałej satelitarnej mogą wykorzystywać anteny nadawcze o średnicy minimum 1,2 m i działać bez uprzedniej zgody jakiejkolwiek administracji, jeżeli znajdują się co najmniej 330 km od linii stanu niskiej wody, oficjalnie uznawanej przez państwo nadbrzeżne. Stosuje się wszystkie pozostałe postanowienia Uchwały 902 (WRC-03). (WRC-15)
5.458	W zakresie 6425-7075 MHz pomiary mikrofalowym sensorem biernym są wykonywane nad oceanami. Pomiary mikrofalowym sensorem pasywnym są wykonywane także w zakresie 7075-7250 MHz. Administracje powinny mieć na uwadze potrzeby służb: satelitarnych badań Ziemi (pasywnych) i służby badań kosmicznych (pasywnych) wynikające z ich przyszłościowego planowania w tych zakresach.
5.458A	Przy tworzeniu przydziałów w zakresie 6700-7075 MHz dla służby stałej satelitarnej, administracje są zobowiązane do podjęcia wszelkich praktycznych działań w celu ochrony obserwacji linii widma w ramach służby radioastronomicznej w zakresie 6650,0-6675,2 MHz przed szkodliwymi zakłóceniami ze strony emisji niepożądanych.
5.458B	Przeznaczenie kierunku kosmos-Ziemia dla służby stałej satelitarnej w zakresie 6700-7075 MHz dotyczy tylko łączy dosyłowych dla niegeostacjonarnych systemów satelitarnych w służbie ruchomej satelitarnej i podlega koordynacji zgodnie z ust. 9.11A Regulaminu Radiokomunikacyjnego. Użytkowanie pasma 6700-7075 MHz (kosmos-Ziemia) przez łącza dosyłowe dla niegeostacjonarnych systemów satelitarnych w służbie ruchomej satelitarnej nie podlega postanowieniom ust. 22.2 Regulaminu Radiokomunikacyjnego.

5.460	Nie dopuszcza się emisji przez służbę badań kosmicznych (Ziemia-kosmos) w kierunku dalekiego kosmosu w zakresie 7190-7235 MHz. Satelity geostacjonarne w służbie badań kosmicznych pracujące w zakresie 7190-7235 MHz nie mogą żądać ochrony od istniejących i przyszłych stacji w służbach stałej i ruchomej, nie ma zastosowania ust. 5.43A Regulaminu Radiokomunikacyjnego. (WRC-15)
5.460A	Wykorzystanie zakresu 7190-7250 MHz (Ziemia-kosmos) przez służbę satelitarnych badań Ziemi jest ograniczone do śledzenia, telemetrii i sterowania podczas działania statku kosmicznego. Stacje kosmiczne funkcjonujące w służbie satelitarnych badań Ziemi (Ziemia-kosmos) w zakresie częstotliwości 7190-7250 MHz nie mogą żądać ochrony od istniejących i przyszłych stacji służby stałej i ruchomej, nie ma tu zastosowania ust. 5.43A Regulaminu Radiokomunikacyjnego. Mają natomiast zastosowanie postanowienia ust. 9.17 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. Dodatkowo, dla zapewnienia ochrony dla istniejących i przyszłych rozmieszczeń służby stałej i ruchomej, lokalizacja naziemnych stacji wspomagających statki kosmiczne w służbie satelitarnych badań Ziemi na orbitach niegeostacjonarnych i geostacjonarnych powinna znajdować się w odległości separacyjnej przynajmniej odpowiednio 10 km i 50 km od granic(y) z krajami sąsiednimi, chyba że pomiędzy zainteresowanymi administracjami uzgodniono krótszą odległość. (WRC-15)
5.460B	Stacje kosmiczne na orbitach geostacjonarnych działające w służbie satelitarnych badań Ziemi (Ziemia-kosmos) w zakresie częstotliwości 7190-7235 MHz nie mogą żądać ochrony od istniejących i przyszłych stacji służby badania kosmosu, nie ma tu zastosowania ust. 5.43A Regulaminu

	Radiokomunikacyjnego. (WRC-15)
5.461	Przeznaczenie dodatkowe: zakresy 7250-7375 MHz (kosmos-Ziemia) i 7900-8025 MHz (Ziemia-kosmos) są przeznaczone także, na zasadzie pierwszej ważności, dla służby ruchomej satelitarnej, zależnie od zgody uzyskanej na podstawie ust. 9.21 Regulaminu Radiokomunikacyjnego.
5.461A	Użytkowanie zakresu 7450-7550 MHz przez służbę meteorologii satelitarnej (kosmos-Ziemia) jest ograniczone do geostacjonarnych systemów satelitarnych. Niegeostacjoname meteorologiczne systemy satelitarne w tym zakresie zarejestrowane przed dniem 30 listopada 1997 r. mogą kontynuować pracę na zasadzie pierwszej ważności do końca ich czasu życia. (WRC-97)
5.461 B	Użytkowanie zakresu 7750-7900 MHz przez służbę meteorologii satelitarnej (kosmos-Ziemia) jest ograniczone do niegeostacjonarnych systemów satelitarnych. (WRC-12)
5.461AA	Wykorzystanie zakresu 7375-7750 MHz przez służbę ruchomą morską satelitarną jest ograniczone do sieci satelitów geostacjonarnych. (WRC-15)
5.461AB	W zakresie częstotliwości 7375-7750 MHz, stacje ziemskie służby ruchomej morskiej satelitarnej nie mogą żądać ochrony ani ograniczać wykorzystania i rozwoju stacji służb stałej i ruchomej z wyjątkiem służby lotniczej. Nie ma tu zastosowania ust. 5.43A Regulaminu Radiokomunikacyjnego. (WRC-15)
5.462A	W Regionach 1 i 3 (z wyjątkiem Japonii), w zakresie 8025-8400 MHz, służba satelitarnych badań Ziemi wykorzystująca satelity geostacjonarne nie powinna wytwarzać gęstości strumienia mocy przekraczającej następujących wartości dla kątów nadejścia fali (θ), bez zezwolenia zainteresowanej administracji:

	-135 dB(W/m^2) dla pasma o szerokości 1 MHz dla $0^\circ \leq \theta \leq 5^\circ$, -135 + 0,5 ($\theta$-5) dB(W/m^2) dla pasma o szerokości 1 MHz dla $5^\circ \leq \theta \leq 25^\circ$, -125 dB(W/m^2) dla pasma o szerokości 1 MHz dla $25^\circ \leq \theta \leq 90^\circ$. (WRC-12)
5.463	Stacje statków powietrznych nie mogą nadawać w zakresie 8025-8400 MHz. (WRC-97)
5.465	W służbie satelitarnych badań kosmicznych, użytkowanie zakresu 8400-8450 MHz jest ograniczone do dalekiego kosmosu.
5.469	Przeznaczenie dodatkowe: w Armenii, Azerbejdżanie, na Białorusi, w Rosji, Gruzji, na Węgrzech, Litwie, w Mongolii, Uzbekistanie, Polsce, Kirgistanie, Czechach, Rumunii, Tadżykistanie, Turkmenistanie i na Ukrainie, zakres 8500-8750 MHz jest przeznaczony także, na zasadzie pierwszej ważności, dla służb ruchomej lądowej i radionawigacyjnej. (WRC-12)
5.469A	W zakresie 8550-8650 MHz stacje w służbie satelitarnych badań Ziemi (aktywnych) i w służbie badań kosmicznych (aktywnych) nie mogą powodować szkodliwych zakłóceń lub ograniczać użytkowania i rozwoju stacji służby radiolokalizacji. (WRC-97)
5.470	Użytkowanie zakresu 8750-8850 MHz przez służbę radionawigacyjną lotniczą dotyczy tylko pokładowych pomocy nawigacyjnych Dopplera z częstotliwością środkową 8800 MHz.
5.472	W zakresach 8850-9000 MHz i 9200-9225 MHz służba radionawigacyjna morska jest ograniczona do radarów nadbrzeżnych.
5.473	Przeznaczenie dodatkowe: w Armenii, Austrii, Azerbejdżanie, na Białorusi, Kubie, w Rosji, Gruzji, na Węgrzech, w Mongolii, Uzbekistanie, Polsce, Kirgistanie, Rumunii, Tadżykistanie, Turkmenistanie i na Ukrainie, zakresy 8850-9000 MHz i 9200-9300 MHz są przeznaczone także, na zasadzie pierwszej

	ważności, dla służby radionawigacyjnej. (WRC-07)
5.473A	W zakresie częstotliwości 9000-9200 MHz stacje w służbie radiolokalizacyjnej nie mogą powodować szkodliwych zakłóceń systemów wskazanych w Uwadze 5.337 pracujących w służbie radionawigacji lotniczej lub systemów radarowych w służbie radionawigacyjnej działających w tym paśmie na zasadzie służby pierwszej ważności na podstawie Uwagi 5.471 Regulaminu Radiokomunikacyjnego, ani żądać ochrony od tych systemów. (WRC-07)
5.474	W zakresie 9200-9500 MHz mogą być użytkowane przekaźniki poszukiwawczo-ratownicze (SART) pod warunkiem uwzględnienia stosownego Zalecenia ITU-R (także Artykuł 31 Regulaminu Radiokomunikacyjnego).
5.474A	Wykorzystanie zakresów 9200-9300 MHz i 9900-10400 MHz przez służbę satelitarnych badań Ziemi (aktywne) jest ograniczone do systemów wymagających niezbędnej szerokości pasma większej niż 600 MHz, dla których zakres 9300-9900 MHz jest niewystarczający. Takie wykorzystanie wymaga uzyskania zgody na podstawie ust. 9.21 Regulaminu Radiokomunikacyjnego z Algierii, Arabii Saudyjskiej, Bahrajnu, Egiptu, Indonezji, Iranu (Islamskiej Republiki), Libanu i Tunezji. Administracja, która nie udzieliła odpowiedzi zgodnie z ust. 9.52 Regulaminu Radiokomunikacyjnego, uznawana jest za niewyrażającą zgody na wniosek koordynacyjny. W takim przypadku administracja notyfikująca system satelitarny działający w służbie satelitarnych badań Ziemi (aktywne) może zwrócić się o pomoc do Biura Radiokomunikacyjnego na podstawie podpunktu IID Artykułu 9 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. (WRC-15)
5.474B	Stacje pracujące w służbie satelitarnych badań Ziemi (aktywnej) powinny być zgodne z

	Zaleceniem ITU-R RS.2066-0. (WRC-15)
5.474C	Stacje pracujące w służbie satelitarnych badań Ziemi (aktywne) powinny być zgodne z Zaleceniem ITU-R RS.2065-0. (WRC-15)
5.474D	Stacje w służbie satelitarnych badań Ziemi (aktywne) nie mogą powodować szkodliwych zakłóceń oraz żądać ochrony od stacji służb radionawigacji i radiolokalizacji morskiej w zakresie częstotliwości 9200-9300 MHz, służb radionawigacji i radiolokalizacji w zakresie częstotliwości 9900-10000 MHz i służby radiolokalizacji w zakresie częstotliwości 10,0-10,4 GHz. (WRC-15)
5.475	Użytkowanie zakresu 9300-9500 MHz przez służbę radionawigacyjną lotniczą jest ograniczone wyłącznie do pokładowych radarów meteorologicznych i radarów naziemnych. Dodatkowo dopuszcza się użycie radiolatarni naziemnych w służbie radionawigacyjnej lotniczej w zakresie 9300-9320 MHz pod warunkiem, że nie spowodują one szkodliwych zakłóceń w służbie radionawigacyjnej morskiej. (WRC-07)
5.475A	Wykorzystanie zakresu częstotliwości 9300-9500 MHz na potrzeby służby badań Ziemi (aktywnych) oraz służby badań kosmicznych (aktywnych) jest ograniczone do systemów wymagających pasma szerszego niż 300 MHz, których zapotrzebowanie na zasoby częstotliwości nie może być zaspokojone w zakresie częstotliwości 9500-9800 MHz. (WRC-07)
5.475B	W zakresie częstotliwości 9300-9500 MHz, stacje w służbie radiolokalizacyjnej nie mogą powodować szkodliwych zakłóceń radarów, pracujących w służbie radionawigacyjnej zgodnie z Regulaminem Radiokomunikacyjnym, ani żądać od nich ochrony. Radary naziemne w zastosowaniach meteorologicznych mają priorytet nad zastosowaniami radiolokalizacyjnymi. (WRC-07)

5.476A	W zakresie 9300-9800 MHz stacje służby satelitarnych badań Ziemi (aktywnych) i służby badań kosmicznych (aktywnych) nie mogą powodować zakłóceń i żądać ochrony od stacji służb radionawigacyjnych i radiolokalizacyjnych. (WRC-07)
5.478A	Wykorzystanie zakresu częstotliwości 9800-9900 MHz na potrzeby służby badań Ziemi (aktywnych) oraz służby badań kosmicznych (aktywnych) jest ograniczone do systemów wymagających pasma szerszego niż 500 MHz, których zapotrzebowanie na zasoby częstotliwości nie może być zaspokojone w zakresie częstotliwości 9300-9800 MHz. (WRC-07)
5.478B	W zakresie częstotliwości 9800-9900 MHz stacje w służbie satelitarnych badań Ziemi (aktywnych) oraz w służbie badań kosmicznych (aktywnych) nie powinny powodować szkodliwych zakłóceń stacji w służbie stałej, której to pasmo zostało przeznaczone na zasadach służby drugiej ważności, ani żądać ochrony od tych stacji. (WRC-07)
5.479	Zakres 9975-10025 MHz jest także przeznaczony dla służby meteorologicznej satelitarnej, na zasadzie drugiej ważności, do użytku przez radary meteorologiczne.
5.482	W zakresie 10,60-10,68 GHz moc dostarczana do anteny stacji w służbach stałych i ruchomych, z wyjątkiem ruchomych lotniczych, nie powinna przekraczać -3 dBW. Limit ten może być przekroczony pod warunkiem uzyskania zgody na podstawie ust. 9.21 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. Jakkolwiek, w Algierii, Arabii Saudyjskiej, Armenii, Azerbejdżanie, Bahrajnie, Bangladeszu, na Białorusi, w Egipcie, Zjednoczonych Emiratach Arabskich, Gruzji, Indiach, Indonezji, Iranie (Islamskiej Republice), Iraku, Jordanii, Libii, Kazachstanie, Kuwejcie, Libanie, Maroku,

	Mauretanii, Mołdawii, Nigerii, Omanie, Uzbekistanie, Pakistanie, na Filipinach, w Katarze, Syrii, Kirgistanie, Singapurze, Tadżykistanie, Tunezji, Turkmenistanie i Wietnamie ograniczenie to nie obowiązuje w służbach stałej i ruchomej, z wyjątkiem służby ruchomej lotniczej. (WRC-07)
5.482A	W przypadku współużytkowania zakresu częstotliwości 10,6-10,68 GHz przez służbę satelitarnych badań Ziemi (pasywnych) oraz służby stałą i ruchomą, z wyjątkiem służby ruchomej lotniczej, ma zastosowanie Uchwała 751 (WRC-07). (WRC-07)
5.484	W Regionie 1 użytkowanie zakresu 10,7-11,7 GHz przez służbę stałą satelitarną (Ziemia-kosmos) dotyczy tylko łączy dosyłowych dla służby radiodyfuzyjnej satelitarnej.
5.484A	Użytkowanie zakresów 10,95-11,20 GHz (kosmos-Ziemia), 11,45-11,70 GHz (kosmos-Ziemia), 11,7-12,2 GHz (kosmos-Ziemia) w Regionie 2, 12,20-12,75 GHz (kosmos-Ziemia) w Regionie 3, 12,50-12,75 GHz (kosmos-Ziemia) w Regionie 1, 13,75-14,50 GHz (Ziemia-kosmos), 17,8-18,6 GHz (kosmos-Ziemia), 19,7-20,2 GHz (kosmos-Ziemia), 27,5-28,6 GHz (Ziemia-kosmos), 29,5-30,0 GHz (Ziemia-kosmos) przez satelitarne systemy niegeostacjonarne - w służbie stałej satelitarnej jest podmiotem zastosowania postanowień ust. 9.12 Regulaminu Radiokomunikacyjnego odnośnie do koordynacji z innymi satelitarnymi systemami niegeostacjonarnymi w służbie stałej satelitarnej. Systemy satelitarne niegeostacjonarne w służbie stałej satelitarnej nie mogą żądać ochrony od sieci satelitarnych geostacjonarnych w służbie stałej satelitarnej pracujących zgodnie z postanowieniami Regulaminu Radiokomunikacyjnego, niezależnie od daty otrzymania przez Biuro Radiokomunikacji kompletnej informacji koordynacyjnej lub notyfikacyjnej dla systemów satelitarnych niegeostacjonarnych w

	służbie stałej satelitarnej i kompletnej informacji koordynacyjnej lub notyfikacyjnej dla sieci satelitarnych geostacjonarnych, przy czym ust. 5.43A Regulaminu Radiokomunikacyjnego nie ma zastosowania. Systemy satelitarne niegeostacjonarne w służbie stałej satelitarnej w powyższych zakresach powinny pracować w sposób zapewniający szybką eliminację nieakceptowalnych zakłóceń mogących wystąpić podczas ich pracy. (WRC-2000)
5.484B	Znajduje tu zastosowanie Uchwała 155 (WRC-15). (WRC-15)
5.487	W zakresie 11,7-12,5 GHz w Regionach 1 i 3 służby: stała, stała satelitarna, ruchoma z wyjątkiem ruchomej lotniczej i radiodyfuzyjna, zgodnie z ich odpowiednimi przeznaczeniami, nie powinny powodować szkodliwych zakłóceń w stacjach radiodyfuzji satelitarnej pracujących zgodnie z postanowieniami Planu dla Regionów 1 i 3 zawartymi w Załączniku 30 do Regulaminu Radiokomunikacyjnego lub żądać od nich ochrony. (WRC-03)
5.487A	Przeznaczenie dodatkowe: w Regionie 1 zakres 11,7-12,5 GHz, w Regionie 2 zakres 12,2-12,7 GHz i w Regionie 3 zakres 11,7-12,2 GHz są także przeznaczone dla służby stałej satelitarnej (kosmos-Ziemia) na zasadzie pierwszej ważności, ograniczone do systemów satelitarnych niegeostacjonarnych i podlegają zastosowaniom postanowień ust. 9.12 Regulaminu Radiokomunikacyjnego przy koordynacji z innymi systemami niegeostacjonarnymi w służbie stałej satelitarnej. Systemy satelitarne niegeostacjonarne w służbie stałej satelitarnej nie mogą żądać ochrony od sieci satelitarnych geostacjonarnych w służbie radiodyfuzji satelitarnej pracujących zgodnie z Regulaminem Radiokomunikacyjnym, niezależnie od daty otrzymania przez Biuro

	Radiokomunikacyjne kompletnej dokumentacji koordynacyjnej lub informacji notyfikacyjnej, dla systemów satelitarnych niegeostacjonarnych w służbie stałej satelitarnej i kompletnej dokumentacji koordynacyjnej lub informacji notyfikacyjnej, dla sieci satelitarnych geostacjonarnych, przy czym ust. 5.43A Regulaminu Radiokomunikacyjnego nie ma zastosowania. Systemy satelitarne niegeostacjonarne w służbie stałej satelitarnej w powyższych zakresach powinny pracować w sposób zapewniający szybkie wyeliminowanie nieakceptowalnych zakłóceń mogących wystąpić podczas ich pracy. (WRC-03)
5.492	Przydziały częstotliwości dla służby radiodyfuzyjnej satelitarnej, które są zgodne z odpowiednim Planem regionalnym lub są umieszczone na Liście dla Regionów 1 i 3 w Załączniku 30 do Regulaminu Radiokomunikacyjnego, mogą także być wykorzystywane do transmisji w służbie stałej satelitarnej (kosmos-Ziemia), pod warunkiem że takie transmisje nie spowodują zwiększenia zakłóceń lub będą wymagać większej ochrony przed zakłóceniami niż transmisje służby radiodyfuzyjnej satelitarnej pracującej zgodnie z odpowiednim Planem lub Listą. (WRC-2000)
5.497	Użytkowanie zakresu 13,25-13,40 GHz przez służbę radionawigacyjną lotniczą dotyczy tylko pomocy nawigacyjnych Dopplera.
5.498A	Służby satelitarnych badań Ziemi (aktywnych) i badań kosmicznych (aktywnych) pracujące w zakresie 13,25-13,40 GHz nie mogą powodować szkodliwych zakłóceń w służbie radionawigacji lotniczej lub ograniczać jej użytkowania i rozwoju. (WRC-97)
5.499A	Wykorzystanie zakresu częstotliwości 13,40-13,65 GHz przez służbę stałą satelitarną (kosmos-Ziemia) jest ograniczone dla systemów satelitów geostacjonarnych i

	wymaga uzyskania zgody na podstawie ust. 9.21 Regulaminu Radiokomunikacyjnego w odniesieniu do systemów satelitarnych działających w służbie badania kosmosu (kosmos-kosmos) przesyłających dane ze stacji kosmicznych na orbitach geostacjonarnych do powiązanych stacji kosmicznych na orbitach niegeostacjonarnych, o których informacje wymagane do wstępnej publikacji Biuro Radiokomunikacji otrzymało do 27 listopada 2015 r. (WRC-15)
5.499B	Administracje nie powinny uniemożliwiać wdrażania i eksploatacji naziemnych stacji nadawczych w służbie wzorcowego satelitarnego sygnału częstotliwości i czasu (Ziemia-kosmos) przeznaczonej na zasadzie drugiej ważności w zakresie częstotliwości 13,40-13,65 GHz z powodu przeznaczenia na zasadzie pierwszej ważności dla służby stałej satelitarnej (kosmos-Ziemia). (WRC-15)
5.499C	Przeznaczenie zakresu częstotliwości 13,40-13,65 GHz dla służby badania kosmosu na zasadzie pierwszej ważności jest ograniczone do: - systemów satelitarnych działających w służbie badania kosmosu (kosmos-kosmos) przesyłających dane ze stacji kosmicznych na orbitach geostacjonarnych do powiązanych stacji kosmicznych na orbitach niegeostacjonarnych, o których informacje wymagane do wstępnej publikacji Biuro Radiokomunikacji otrzymało do 27 listopada 2015 r., - aktywnych sensorów pokładowych statków kosmicznych, - systemów satelitarnych działających w służbie badania kosmosu (kosmos-Ziemia) przesyłających dane ze stacji kosmicznych na orbitach geostacjonarnych do powiązanych stacji ziemskich. Inne użytkowanie tego zakresu przez służbę badań kosmicznych odbywa się na zasadzie drugiej ważności. (WRC-15)

5.499D	W zakresie częstotliwości 13,40-13,65 GHz, satelitarne systemy w służbie badania kosmosu (kosmos-Ziemia) i/albo służbie badania kosmosu (kosmos-kosmos) nie mogą powodować szkodliwych zakłóceń oraz żądać ochrony od stacji służb: stałej, ruchomej, radiolokalizacyjnej i satelitarnych badań Ziemi (aktywnych). (WRC-15)
5.499E	W zakresie częstotliwości 13,40-13,65 GHz, sieci geostacjonarnych satelitów w służbie stałej satelitarnej (kosmos-Ziemia) nie mogą żądać ochrony od stacji kosmicznych w służbie satelitarnych badań Ziemi (aktywnych) działającej w oparciu o Regulamin Radiokomunikacyjny i nie stosuje się tutaj ust. 5.43A. Postanowień ust. 22.2 nie stosuje się do służby satelitarnych badań Ziemi (aktywnych) w odniesieniu do służby stałej satelitarnej (kosmos-Ziemia) w tym zakresie częstotliwości. (WRC-15)
5.501A	Przeznaczenie zakresu 13,65-13,75 GHz dla służby badań kosmicznych na zasadzie pierwszej ważności jest ograniczone do aktywnych sensorów statków kosmicznych. Inne użytkowanie tego zakresu przez służbę badań kosmicznych odbywa się na zasadzie drugiej ważności. (WRC-15)
5.501 B	W zakresie 13,40-13,75 GHz służby satelitarnych badań Ziemi (aktywnych) i badań kosmicznych (aktywnych) nie mogą powodować szkodliwych zakłóceń ani ograniczać użytkowania i rozwoju służby radiolokalizacyjnej. (WRC-97)
5.502	W zakresie 13,75-14,00 GHz średnica anteny stacji naziemnej w sieci służby stałej satelitarnej nie może być mniejsza od 1,2 m, zaś średnica anteny stacji naziemnej w niegeostacjonarnym systemie służby stałej satelitarnej nie może być mniejsza od 4,5 m. Ponadto, moc e.i.r.p. promieniowana przez stacje w służbach: radiolokalizacyjnej lub radionawigacyjnej, uśredniona w czasie jednej

	sekundy, nie może przekraczać 59 dBW dla kątów elewacji powyżej 2° i 65 dBW dla mniejszych kątów. Przed wprowadzeniem przez administrację do użytkowania stacji naziemnej w geostacjonarnej sieci satelitarnej w powyższym zakresie przy wielkości anteny mniejszej od 4,5 m, administracja ta powinna zapewnić, że gęstość strumienia mocy wytwarzana przez taką stację naziemną nie przekracza: -115 dB(W/(m^2 • 10 MHz)) przez więcej niż 1% czasu, na wysokości 36 m nad poziomem morza przy najniższym poziomie wody, oficjalnie określonym przez państwo nadbrzeżne, -115 dB(W/(m^2 • 10 MHz)) przez więcej niż 1% czasu, na wysokości 3 m nad poziomem gruntu na granicy terytorium administracji uruchamiającej lub planującej uruchomić w powyższym zakresie ruchome radary lądowe, jeżeli uprzednio nie zawarto odpowiedniego porozumienia. W przypadku stacji naziemnych w służbie stałej satelitarnej mających anteny o średnicy większej lub równej 4,5 m, moc e.i.r.p. dowolnej emisji powinna wynosić co najmniej 68 dBW i nie może przekraczać 85 dBW. (WRC-03)
5.503	Geostacjonarne stacje kosmiczne służby badań kosmicznych w zakresie 13,75-14,0 GHz, co do których Biuro Radiokomunikacji otrzymało informacje wymagane do wstępnej publikacji przed dniem 31 stycznia 1992 r., powinny pracować na zasadzie równoważności ze stacjami służby stałej satelitarnej; po tej dacie nowe kosmiczne stacje geostacjonarne w służbie badań kosmicznych będą działać na zasadzie służby drugiej ważności. Do czasu zaprzestania pracy w tym zakresie przez stacje kosmiczne geostacjonarne w służbie badań kosmicznych, dla których Biuro Radiokomunikacji otrzymało informacje wymagane do wstępnej publikacji przed

	dniem 31 stycznia 1992 r.: - gęstość e.i.r.p. emisji dla każdej stacji naziemnej służby stałej satelitarnej współpracującej ze stacją kosmiczną na orbicie satelitarnej geostacjonarnej nie może przekraczać: i) 4,7D + 28 dB(W/40 kHz), gdzie D jest średnicą (m) anteny stacji naziemnej w służbie stałej satelitarnej, dla średnicy anteny równej lub większej od 1,2 m, lecz mniejszej od 4,5 m, ii) 49,2 + 20 log(D/4,5) dB(W/40 kHz), gdzie D jest średnicą (m) anteny stacji naziemnej w służbie stałej satelitarnej, dla średnicy anteny równej lub większej od 4,5 m, lecz mniejszej od 31,9 m, iii) 66,2 dB(W/40 kHz) dla dowolnej stacji naziemnej w służbie stałej satelitarnej dla średnicy anteny 4,5 m lub większej, iv) 56,2 dB(W/4 kHz) dla emisji wąskopasmowych (użyteczna szerokość pasma mniejsza od 40 kHz) stacji naziemnych w służbie stałej satelitarnej dla dowolnej stacji naziemnej w służbie stałej satelitarnej z anteną o średnicy 4,5 m lub większej, - gęstość e.i.r.p. emisji dla każdej stacji naziemnej służby stałej satelitarnej współpracującej ze stacją kosmiczną na orbicie satelitarnej niegeostacjonarnej nie może przekraczać 51 dBW na każde pasmo o szerokości 6 MHz w zakresie częstotliwości 13772-13778 GHz. Automatyczna kontrola mocy może być wykorzystana do zwiększenia gęstości e.i.r.p. w tym zakresie częstotliwości, aby wyrównać straty spowodowane dodatkowym tłumieniem, wywołanym przez opady atmosferyczne w stopniu, w którym gęstość strumienia mocy wytwarzana na stacji kosmicznej służby stałej satelitarnej nie przekroczy wartości wynikającej z użycia przez stację naziemną mocy e.i.r.p. odpowiadającej powyższym poziomom w warunkach bezchmurnego nieba.

	(WRC-03)
5.504	Użytkowanie zakresu 14,0-14,3 GHz przez służbę radionawigacyjną powinno być takie, aby zapewnić wystarczającą ochronę dla stacji kosmicznych służby stałej satelitarnej.
5.504A	W zakresie 14,0-14,5 GHz stacje naziemne na pokładach statków powietrznych w służbie ruchomej lotniczej satelitarnej, o statusie drugiej ważności, mogą również komunikować się ze stacjami kosmicznymi służby stałej satelitarnej. Znajdują zastosowanie postanowienia ust. 5.29, 5.30 i 5.31 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. (WRC-03)
5.504B	Pokładowe stacje naziemne w służbie lotniczej ruchomej, lotniczej satelitarnej w zakresie częstotliwości 14,0-14,5 GHz powinny być zgodne z postanowieniami Załącznika 1, część C Zalecenia ITU-R M.1643-0 z uwzględnieniem każdej stacji radioastronomicznej wykonującej obserwacje w zakresie częstotliwości 14,47-14,50 GHz i zlokalizowanej na terytorium Hiszpanii, Francji, Indii, Włoch, Wielkiej Brytanii i Południowej Afryki. (WRC-15)
5.506A	W zakresie 14,0-14,5 GHz stacje naziemne na pokładach statków pracujące z e.i.r.p. większą niż 21 dBW powinny pracować na takich samych warunkach, jakie przewidziano dla stacji naziemnych na pokładach statków w Uchwale 902 (WRC-03). Niniejsza Uwaga nie ma zastosowania do stacji naziemnych na pokładach statków, dla których pełną informację zgodną z Załącznikiem 4 do Regulaminu Radiokomunikacyjnego, Biuro Radiokomunikacji otrzymało przed dniem 5 lipca 2003 r. (WRC-03)
5.508A	W zakresie częstotliwości 14,25-14,30 GHz gęstość strumienia mocy wytwarzana na terytorium Arabii Saudyjskiej, Bahrajnu, Botswany, Chin, Wybrzeża Kości Słoniowej, Egiptu, Francji, Gwinei, Indii, Iranu

	(Islamskiej Republiki), Włoch, Kuwejtu, Nigerii, Omanu, Syrii, Wielkiej Brytanii oraz Tunezji przez każdą pokładową stację naziemną w służbie ruchomej lotniczej satelitarnej nie może przekraczać wartości podanych w Załączniku 1, część B Zalecenia ITU-R M.1643-0 - o ile zainteresowane administracje nie ustalą inaczej. Postanowienia tej uwagi w żaden sposób nie stanowią odstępstwa od obowiązku wykorzystywania służby ruchomej lotniczej satelitarnej jako służby drugiej ważności zgodnie z ust. 5.29 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. (WRC-15)
5.509A	W zakresie częstotliwości 14,3-14,5 GHz gęstość strumienia mocy wytwarzana na terytorium Arabii Saudyjskiej, Bahrajnu, Botswany, Kamerunu, Chin, Wybrzeża Kości Słoniowej, Egiptu, Francji, Gabonu, Gwinei, Indii, Iranu (Islamskiej Republiki), Włoch, Kuwejtu, Maroka, Nigerii, Omanu, Syrii, Wielkiej Brytanii, Sri Lanki, Tunezji oraz Wietnamu przez każdą pokładową stację naziemną w służbie ruchomej lotniczej nie może przekraczać wartości podanych w Załączniku 1, część B Zalecenia ITU-R M. 1643-0 - o ile zainteresowane administracje nie ustalą inaczej. Postanowienia tej uwagi w żaden sposób nie stanowią odstępstwa od obowiązku wykorzystywania służby ruchomej lotniczej satelitarnej jako służby drugiej ważności zgodnie z ust. 5.29 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. (WRC-15)
5.509G	Zakres częstotliwości 14,5-14,8 GHz jest także przeznaczony na zasadzie pierwszej ważności dla służby badań kosmicznych. Jednakże takie wykorzystanie jest ograniczone do systemów satelitarnych działających w służbie badań kosmicznych (Ziemia-kosmos) do przekazywania danych do stacji kosmicznych na orbicie geostacjonarnej z powiązanych z nimi stacji naziemnych. Stacje służby badań kosmicznych nie mogą

	powodować szkodliwych zakłóceń ani żądać ochrony od stacji służby stałej i ruchomej oraz służby stałej satelitarnej ograniczonej do łączy dosyłowych dla służby radiodyfuzji satelitarnej i związanych z nimi funkcjami operacji kosmicznych wykorzystujących pasma ochronne zgodnie z Załącznikiem 30A do Regulaminu Radiokomunikacyjnego i łączy dosyłowych w służbie radiodyfuzji satelitarnej w Regionie 2. Inne użytkowanie tego zakresu częstotliwości przez służbę badań kosmicznych odbywa się na zasadzie drugiej ważności. (WRC-15)
5.511A	Użytkowanie zakresu 15,43-15,63 GHz przez służbę stałą satelitarną (kosmos-Ziemia i Ziemia-kosmos) - jest ograniczone wyłącznie do łączy dosyłowych niegeostacjonarnych systemów służby ruchomej satelitarnej i podlega koordynacji zgodnie z ust. 9.11A Regulaminu Radiokomunikacyjnego. (WRC-15).
5.511C	Stacje pracujące w służbie radionawigacyjnej lotniczej powinny ograniczyć skuteczną e.i.r.p. zgodnie z Zaleceniem ITU-R S. 1340-0. Minimalna odległość koordynacyjna wymagana dla ochrony stacji radionawigacji lotniczej (dotyczy ust. 4.10 Regulaminu Radiokomunikacyjnego) przed szkodliwymi zakłóceniami ze strony łączy dosyłowych stacji naziemnych i maksymalna e.i.r.p. transmitowana w kierunku lokalnej płaszczyzny poziomej przez naziemną stację łączy dosyłowych powinny być zgodne z Zaleceniem ITU-R S. 1340-0. (WRC-15)
5.511E	W zakresie częstotliwości 15,4-15,7 GHz stacje w służbie radiolokalizacyjnej nie mogą powodować szkodliwych zakłóceń w pracy stacji w służbie lotniczej radionawigacyjnej ani żądać od nich ochrony. (WRC-12)
5.511F	W celu zapewnienia ochrony służby radioastronomicznej w zakresie częstotliwości 15,35-15,40 GHz, stacje radiolokalizacyjne

	działające w zakresie częstotliwości 15,4-15,7 GHz nie mogą przekraczać poziomu gęstości strumienia mocy -156 dB(W/m^2) w paśmie o szerokości 50 MHz w zakresie 15,35-15,40 GHz w miejscu zlokalizowania obserwatorium radioastronomicznego przez więcej niż 2% czasu. (WRC-12)
5.513A	Aktywne sensory umieszczone na pokładach statków kosmicznych, pracujące w zakresie 17,2-17,3 GHz, nie mogą ograniczać rozwoju służb radiolokalizacyjnych oraz nie mogą powodować zakłóceń pracy służb radiolokalizacyjnych lub innych służb pierwszej ważności, dla których ten zakres jest przeznaczony. (WRC-97)
5.516	Użytkowanie zakresu 17,3-18,1 GHz przez geostacjonarne systemy służby stałej satelitarnej (Ziemia-kosmos) dotyczy tylko łączy dosyłowych dla służby radiodyfuzyjnej satelitarnej. Użytkowanie zakresu 17,3-17,8 GHz w Regionie 2 przez systemy w służbie stałej satelitarnej (Ziemia-kosmos) dotyczy tylko satelitów geostacjonarnych. Warunki użytkowania zakresu 17,3-17,8 GHz w Regionie 2 przez łącza dosyłowe dla służby radiodyfuzyjnej satelitarnej w zakresie 12,2-12,7 GHz są określone w Artykule 11 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. Użytkowanie zakresów 17,3-18,1 GHz (Ziemia-kosmos) w Regionach 1 i 3 oraz 17,8-18,1 GHz (Ziemia-kosmos) w Regionie 2 przez niegeostacjonarne systemy satelitarne służby stałej satelitarnej powinno odpowiadać postanowieniom ust. 9.12 Regulaminu Radiokomunikacyjnego odnośnie do koordynacji z innymi systemami satelitarnymi niegeostacjonarnymi w służbie stałej satelitarnej. Systemy satelitarne niegeostacjonarne w służbie stałej satelitarnej nie mogą żądać ochrony od sieci satelitarnych geostacjonarnych w służbie stałej satelitarnej pracującej zgodnie z Regulaminem Radiokomunikacyjnym, niezależnie od daty

	otrzymania przez Biuro Radiokomunikacji kompletnej informacji koordynacyjnej lub notyfikacyjnej dla systemów satelitarnych niegeostacjonarnych w służbie stałej satelitarnej oraz kompletnej informacji koordynacyjnej lub notyfikacyjnej dla sieci satelitarnych geostacjonarnych, przy czym ust. 5.43A Regulaminu Radiokomunikacyjnego nie ma zastosowania. Systemy satelitarne niegeostacjonarne w służbie stałej satelitarnej w powyższych zakresach powinny pracować w sposób zapewniający szybką eliminację nieakceptowalnych zakłóceń mogących wystąpić podczas ich pracy. (WRC-2000)
5.516A	W zakresie 17,3-17,7 GHz stacje naziemne służby stałej satelitarnej (kosmos-Ziemia) w Regionie 1 nie mogą żądać ochrony od stacji naziemnych obsługujących łącza dosyłowe służby radiodyfuzyjnej satelitarnej, pracujących zgodnie z postanowieniami Załącznika 30A do Regulaminu Radiokomunikacyjnego, ani też nakładać ograniczeń lub restrykcji odnośnie do lokalizacji stacji naziemnych obsługujących łącza dosyłowe służby radiodyfuzyjnej satelitarnej gdziekolwiek w obszarze obsługiwanym przez łącza dosyłowe. (WRC-03)
5.516B	Poniższe zakresy są przeznaczone do użytkowania przez zastosowania o dużym zagęszczeniu w służbie stałej satelitarnej (HDFSS): 17,3-17,7 GHz (kosmos-Ziemia) w Regionie 1 18,3-19,3 GHz (kosmos-Ziemia) w Regionie 2 19,7-20,2 GHz (kosmos-Ziemia) we wszystkich Regionach 39,5-40,0 GHz (kosmos-Ziemia) w Regionie 1 40,0-40,5 GHz (kosmos-Ziemia) we wszystkich Regionach 40,5-42,0 GHz (kosmos-Ziemia) w Regionie 3 47,5-47,9 GHz (kosmos-Ziemia) w Regionie 1 48,20-48,54 GHz (kosmos-Ziemia) w Regionie 1

	49,44-50,20 GHz (kosmos-Ziemia) w Regionie 1 oraz 27,50-27,82 GHz (Ziemia-kosmos) w Regionie 1 28,35-28,45 GHz (Ziemia-kosmos) w Regionie 2 28,45-28,94 GHz (Ziemia-kosmos) we wszystkich Regionach 28,94-29,10 GHz (Ziemia-kosmos) w Regionie 2 i 3 29,25-29,46 GHz (Ziemia-kosmos) w Regionie 2 29,46-30,00 GHz (Ziemia-kosmos) we wszystkich Regionach 48,2-50,2 GHz (Ziemia-kosmos) w Regionie 2. Przeznaczenie powyższe nie wyklucza wykorzystania tych zakresów przez inne zastosowania w służbie stałej satelitarnej lub przez inne służby mające w tych zakresach równoważne przeznaczenia pierwszej ważności oraz nie ustanawia w Regulaminie Radiokomunikacyjnym pierwszeństwa między użytkownikami. Powinno to być wzięte pod uwagę przez administracje, przy ustalaniu postanowień regulacyjnych w odniesieniu do powyższych zakresów (Znajduje tu zastosowanie Uchwała 143 (WRC-03)). (WRC-03)
5.519	Przeznaczenie dodatkowe: zakres 18,0-18,3 GHz w Regionie 2 oraz zakres 18,1-18,4 GHz w Regionach 1 i 3 jest także przeznaczony, na zasadzie pierwszej ważności, dla służby meteorologicznej satelitarnej (kosmos-Ziemia). Użytkowanie tych zakresów jest ograniczone do satelitów geostacjonarnych. (WRC-07)
5.520	Użytkowanie zakresu 18,1-18,4 GHz przez służbę stałą satelitarną (Ziemia-kosmos) dotyczy tylko łączy dosyłowych systemów satelitarnych geostacjonarnych dla służby radiodyfuzyjnej satelitarnej. (WRC-2000)

5.522A	Emisje służby stałej i służby stałej satelitarnej w zakresie 18,6-18,8 GHz są ograniczone do wartości podanych odpowiednio w ust. 21.5A i 21.16.2 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. (WRC-2000)
5.522B	Użytkowanie zakresu 18,6-18,8 GHz przez służbę stałą satelitarną jest ograniczone do systemów geostacjonarnych i systemów z orbitą o apogeum większym niż 20000 km. (WRC-2000)
5.523A	Użytkowanie zakresów: 18,8-19,3 GHz (kosmos-Ziemia) i 28,6-29,1 GHz (Ziemia-kosmos) przez geostacjonarne i niegeostacjonarne sieci służb stałych satelitarnych wymaga wprowadzenia postanowień ust. 9.11A Regulaminu Radiokomunikacyjnego, ale nie podlega postanowieniom ust. 22.2 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. Administracje posiadające sieci geostacjonarne, skoordynowane przed dniem 18 listopada 1995 r., powinny współpracować w celu maksymalnego rozszerzenia obowiązku koordynacji, zgodnie z ust. 9.11A Regulaminu Radiokomunikacyjnego, z sieciami niegeostacjonarnymi, o których Biuro Radiokomunikacji otrzymało informację notyfikacyjną przed tą datą, z myślą o osiągnięciu wyników akceptowanych przez wszystkie zainteresowane strony. Sieci niegeostacjonarne nie powinny powodować nieakceptowalnych zakłóceń w geostacjonarnych sieciach służby stałej satelitarnej, dla których informacje zawarte w Załączniku 4 do Regulaminu Radiokomunikacyjnego są traktowane jako otrzymane przez Biuro Radiokomunikacji przed dniem 18 listopada 1995 r. (WRC-97)
5.523B	Użytkowanie zakresu 19,3-19,6 GHz (Ziemia-kosmos) przez służbę stałą satelitarną jest ograniczone tylko do linii dosyłowych dla niegeostacjonarnych systemów służby ruchomej satelitarnej. Takie użytkowanie

	wymaga zastosowania postanowień ust. 9.11A Regulaminu Radiokomunikacyjnego i nie stosuje się do niego postanowień ust. 22.2 Regulaminu Radiokomunikacyjnego.
5.523C	Ust. 22.2 Regulaminu Radiokomunikacyjnego powinien być nadal stosowany w zakresach 19,3-19,6 GHz i 29,1-29,4 GHz między liniami dosyłowymi sieci niegeostacjonarnych służby ruchomej satelitarnej i tymi sieciami służby stałej satelitarnej, dla których pełna informacja koordynacyjna Załącznika 4 do Regulaminu Radiokomunikacyjnego lub notyfikacja uznawana jest jako otrzymana przez Biuro Radiokomunikacji przed dniem 18 listopada 1995 r. (WRC-97).
5.523D	Użytkowanie zakresu 19,3-19,7 GHz (kosmos-Ziemia) przez systemy geostacjonarne służby stałej satelitarnej i przez linie dosyłowe dla niegeostacjonarnych systemów satelitarnych służby ruchomej satelitarnej wymaga zastosowania postanowień ust. 9.11A Regulaminu Radiokomunikacyjnego, ale nie stosuje się do niego postanowień ust. 22.2 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. Użytkowanie tego zakresu przez inne niegeostacjonarne systemy służby stałej satelitarnej lub w przypadkach wskazanych w ust. 5.523C i 5.523E Regulaminu Radiokomunikacyjnego nie podlega postanowieniom ust. 9.11A Regulaminu Radiokomunikacyjnego, lecz powinno podlegać procedurom Artykułów 9 (z wyjątkiem ust. 9.11A) i 11 oraz postanowieniom ust. 22.2 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. (WRC-97).
5.523E	Ust. 22.2 Regulaminu Radiokomunikacyjnego powinien być nadal stosowany w zakresach 19,6-19,7 GHz i 29,4-29,5 GHz między liniami dosyłowymi niegeostacjonarnych sieci służby ruchomej satelitarnej a tymi sieciami służby stałej satelitarnej, dla których pełna informacja o koordynacji Załącznika 4 do Regulaminu Radiokomunikacyjnego lub

	notyfikacja jest uznawana jako otrzymana przez Biuro Radiokomunikacji do dnia 21 listopada 1997 r. (WRC-97)
5.525	W celu ułatwienia międzyregionalnej koordynacji między sieciami w służbach: ruchomej satelitarnej i stałej satelitarnej, te częstotliwości nośne w służbie ruchomej satelitarnej, które są najbardziej podatne na zakłócenia, powinny być, o ile to praktycznie możliwe, umiejscowione w wyższych częściach zakresów: 19,7-20,2 GHz i 29,5-30,00 GHz.
5.526	W zakresach 19,7-20,2 GHz i 29,5-30,0 GHz w Regionie 2 oraz w zakresach 20,1-20,2 GHz i 29,9-30,0 GHz w Regionach 1 i 3 sieci, które pracują zarówno w służbie stałej satelitarnej, jak również w służbie ruchomej satelitarnej mogą posiadać łącza między stacjami naziemnymi w określonych lub nieokreślonych punktach lub w czasie ruchu, wykorzystując jeden lub więcej satelitów do komunikacji punkt-punkt i punkt-wiele punktów.
5.527	Postanowienia ust. 4.10 Regulaminu Radiokomunikacyjnego nie dotyczą służby ruchomej satelitarnej w zakresach: 19,7-20,2 GHz i 29,5-30,0 GHz.
5.527A	Działanie poruszających się stacji naziemnych, komunikujących się w ramach służby stałej satelitarnej (FSS) podlega Uchwale 156 (WRC-15). (WRC-15)
5.528	Przeznaczenie dla służby ruchomej satelitarnej z zamiarem wykorzystywania przez sieci, które stosują anteny o wąskiej wiązce i inne zaawansowane technologie na stacjach kosmicznych. Administracje używające systemów w służbie ruchomej satelitarnej w zakresie 19,7-20,1 GHz w Regionie 2 i w zakresie 20,1-20,2 GHz podejmą wszelkie praktyczne kroki dla zapewnienia ciągłej dostępności tych zakresów dla administracji używających systemów stałych i ruchomych

	zgodnie z postanowieniami Uwagi 5.524 Regulaminu Radiokomunikacyjnego.
5.530A	O ile zainteresowane administracje nie ustalą inaczej, żadna stacja w służbie stałej lub ruchomej nie może wytwarzać gęstości strumienia mocy o wartości przekraczającej -120,4 dB(W/(m^2 • MHz)) na wysokości 3 m nad jakimkolwiek punktem na terenie innej administracji w Regionie 1 lub 3 przez więcej niż 20% czasu. Do przeprowadzenia obliczeń administracje powinny stosować najbardziej aktualną wersję Zalecenia ITU-R P.452 (także najbardziej aktualna wersja Zalecenia ITU-R BO.1898). (WRC-15)
5.530B	W zakresie częstotliwości 21,4-22,0 GHz, w celu ułatwienia rozwoju służby radiodyfuzji satelitarnej, administracje w Regionach 1 i 3 są zachęcane do zaniechania uruchamiania stacji w służbie ruchomej oraz ograniczenia budowy stacji typu punkt-punkt w służbie stałej. (WRC-12)
5.530D	Ma zastosowanie Uchwała 555 (WRC-12). (WRC-12)
5.532	Użytkowanie zakresu 22,21-22,50 GHz przez służby: satelitarnych badań Ziemi (pasywnych) i badań kosmicznych (pasywnych) nie może narzucać ograniczeń służbom: stałej i ruchomej z wyjątkiem ruchomej lotniczej.
5.532A	W celu zapewnienia ochrony oraz możliwości przyszłego rozwoju służb stałych i ruchomych, lokalizacja stacji naziemnych w służbie badania kosmosu powinna zachowywać minimalną odległość równą 54 km od odpowiednich granic państw sąsiadujących, chyba że mniejsza odległość została już ustalona między odpowiednimi administracjami. Nie stosuje się ust. 9.17 i 9.18 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. (WRC-12)
5.532B	Wykorzystanie zakresu częstotliwości 24,65-25,25 GHz w Regionie 1 oraz zakresu

	częstotliwości 24,65-24,75 w Regionie 3 przez służbę stałą satelitarną (Ziemia-kosmos) jest ograniczone do stacji naziemnych używających anteny o minimalnej średnicy 4,5 m. (WRC-12)
5.535A	Użytkowanie zakresu 29,1-29,5 GHz (Ziemia-kosmos) przez służbę stałą satelitarną jest ograniczone tylko do geostacjonarnych systemów satelitarnych i do linii dosyłowych dla niegeostacjonarnych systemów satelitarnych w służbie ruchomej satelitarnej. Takie użytkowanie wymaga zastosowania postanowień ust. 9.11A Regulaminu Radiokomunikacyjnego, ale nie należy tu stosować postanowień ust. 22.2, z wyjątkami wskazanymi w Uwagach 5.523C i 5.523E, gdzie takie użytkowanie nie podlega postanowieniom ust. 9.11A, chociaż nadal powinno podlegać postanowieniom Artykułu 9 (z wyjątkiem ust. 9.11A) i procedurom Artykułu 11 oraz postanowieniom ust. 22.2 Regulaminu Radiokomunikacyjnego. (WRC-97)
5.536	Użytkowanie zakresu 25,25-27,50 GHz przez służbę międzysatelitarną jest ograniczone do zastosowań w służbach badań kosmicznych i satelitarnych badań Ziemi oraz dla transmisji danych z działalności przemysłowych i medycznych w kosmosie.
5.536A	Administracje wykorzystujące stacje naziemne w służbie satelitarnych badań Ziemi lub w służbie badań kosmicznych nie mogą żądać ochrony od stacji w służbach stałej i ruchomej używanych przez inne administracje. Ponadto stacje naziemne w służbie satelitarnych badań Ziemi lub w służbie badań kosmicznych powinny być wykorzystywane z uwzględnieniem najbardziej aktualnej wersji Zalecenia ITU-R SA.1862. (WRC-12)
5.536B	W Arabii Saudyjskiej, Austrii, Bahrajnie, Belgii, Brazylii, Chinach, Korei Południowej, Danii, Egipcie, Zjednoczonych Emiratach

	Arabskich, Estonii, Finlandii, na Węgrzech, w Indiach, Iranie (Islamskiej Republice), Irlandii, Izraelu, we Włoszech, w Jordanii, Kenii, Kuwejcie, Libanie, Libii, na Litwie, w Mołdawii, Norwegii, Omanie, Ugandzie, Pakistanie, na Filipinach, w Polsce, Portugalii, Syrii, Korei Północnej, na Słowacji, w Czechach, Rumunii, Wielkiej Brytanii, Singapurze, Szwecji, Tanzanii, Turcji, Wietnamie i Zimbabwe stacje naziemne pracujące w służbie satelitarnych badań Ziemi w zakresie 25,5-27,0 GHz nie powinny żądać ochrony lub ograniczać użytkowania lub rozwoju stacji służb stałych i ruchomych. (WRC-15)
5.538	Przeznaczenie dodatkowe: zakresy 27,500-27,501 GHz i 29,999-30,000 GHz są przeznaczone także dla służby stałej satelitarnej (kosmos-Ziemia) na zasadzie pierwszej ważności dla transmisji radiolatarni przeznaczonych do kontroli mocy linii dosyłowych w kierunku Ziemia-kosmos. Takie transmisje kosmos-Ziemia nie powinny przekraczać +10 dBW e.i.r.p. w kierunku sąsiednich satelitów na orbicie geostacjonarnej. (WRC-07)
5.539	Zakres 27,5-30,0 GHz może być użytkowany przez służbę stałą satelitarną (Ziemia-kosmos) dla zapewnienia linii dosyłowych dla służby radiodyfuzyjnej satelitarnej.
5.540	Przeznaczenie dodatkowe: zakres 27,501-29,999 GHz jest przeznaczony także dla służby stałej satelitarnej (kosmos-Ziemia), na zasadzie drugiej ważności, dla transmisji prowadzonych przez radiolatarnie przeznaczone do celów kontroli mocy linii dosyłowych na kierunku Ziemia-kosmos.
5.541	W zakresie 28,5-30,0 GHz służba satelitarnych badań Ziemi jest ograniczona do przesyłania danych między stacjami i nie jest przeznaczona w pierwszej kolejności do gromadzenia informacji za pomocą sensorów

	aktywnych lub biernych.
5.541A	Linie dosyłowe niegeostacjonarnych sieci służby ruchomej satelitarnej i geostacjonarnych sieci służby stałej satelitarnej pracujące w zakresie 29,1-29,5 GHz (Ziemia-kosmos) powinny stosować adaptacyjną kontrolę mocy na kierunku Ziemia-kosmos lub inne metody kompensacji zaników, pozwalające na prowadzenie transmisji stacji naziemnej na poziomie mocy wystarczającym aby zapewnić pożądaną jakość łączy i jednocześnie zmniejszyć poziom wzajemnych zakłóceń między sieciami. Te metody powinny być stosowane przez sieci, dla których informacja o koordynacji według Załącznika 4 do Regulaminu Radiokomunikacyjnego jest uznawana jako otrzymana przez Biuro Radiokomunikacji po dniu 17 maja 1996 r. i do czasu, aż będą zmienione przez przyszłą kompetentną Konferencję. Administracje przedkładające informacje zawarte w Załączniku 4 do Regulaminu Radiokomunikacyjnego do koordynacji przed tą datą zachęca się, aby wykorzystywały te techniki w maksymalnym stopniu. (WRC-2000)
5.543	Zakres 29,95-30 GHz może być użytkowany dla łączy kosmos-kosmos w służbie satelitarnych badań Ziemi do celów telemetrii, śledzenia i sterowania, na zasadzie drugiej ważności.
5.544	W zakresie częstotliwości 31,0-31,3 GHz do służby badań kosmicznych stosuje się limity gęstości strumienia mocy określone w Artykule 21, Tabela 21-4 Regulaminu Radiokomunikacyjnego.
5.546	Odmienna kategoria służby: w Arabii Saudyjskiej, Armenii, Azerbejdżanie, na Białorusi, w Egipcie, Zjednoczonych Emiratach Arabskich, Hiszpanii, Estonii, Rosji, Gruzji, na Węgrzech, w Iranie

	(Islamskiej Republice), Izraelu, Jordanii, Libanie, Mołdawii, Mongolii, Omanie, Uzbekistanie, Polsce, Syrii, Kirgistanie, Rumunii, Wielkiej Brytanii, Republice Południowej Afryki, Tadżykistanie, Turkmenistanie i Turcji, zakres 31,5-31,8 GHz przeznaczony jest dla służby stałej i ruchomej z wyjątkiem ruchomej lotniczej, na zasadzie pierwszej ważności (ust. 5.33 Regulaminu Radiokomunikacyjnego). (WRC-12)
5.547	Zakresy 31,8-33,4 GHz, 37-40 GHz, 40,5-43,5 GHz, 51,4-52,6 GHz, 55,78-59,00 GHz i 64-66 GHz udostępnia się dla zastosowań o dużym zagęszczeniu w służbie stałej (Uchwała 75 (WRC-12)). Administracje powinny wziąć powyższe pod uwagę przy rozpatrywaniu postanowień regulacyjnych w odniesieniu do tych zakresów. Ze względu na potencjalne ulokowanie w zakresach 39,5-40,0 GHz i 40,5-42 GHz zastosowań o dużym zagęszczeniu w służbie stałej satelitarnej (patrz Uwaga 5.516B), administracje powinny ponadto brać odpowiednio pod uwagę potencjalne ograniczenia dla zastosowań o dużym zagęszczeniu w służbie stałej. (WRC-07)
5.547A	Administracje powinny podjąć praktyczne działania w celu zminimalizowania potencjalnych zakłóceń między stacjami w służbie stałej i pokładowymi stacjami statków powietrznych w służbie radionawigacyjnej w zakresie 31,8-33,4 GHz, biorąc pod uwagę potrzeby operacyjne systemów radarów lotniczych. (WRC-2000)
5.548	Administracje projektujące systemy dla służb: międzysatelitarnej w zakresie 32,3-33,0 GHz, radionawigacyjnej w zakresie 32-33 GHz oraz badań kosmicznych (daleki kosmos) w zakresie 31,8-32,3 GHz powinny podjąć wszelkie możliwe środki dla uniknięcia szkodliwych zakłóceń między tymi służbami, mając na uwadze aspekty bezpieczeństwa służby radionawigacyjnej (Zalecenie 707

	Regulaminu Radiokomunikacyjnego). (WRC-03)
5.549A	W zakresie 35,5-36,0 GHz średnia gęstość strumienia mocy na powierzchni Ziemi, generowana przez dowolny sensor służby satelitarnych badań Ziemi (aktywnych) lub służby badań kosmicznych (aktywnych), dla dowolnego kąta odchylonego więcej niż 0,8° od środka wiązki nie powinna przekroczyć w tym zakresie -73,3 dB(W/m^2). (WRC-03)
5.550A	W przypadku współużytkowania zakresu 36-37 GHz przez służbę badań Ziemi (pasywnych) oraz służby stałą i ruchomą stosuje się Uchwałę 752 (WRC-07). (WRC-07)
5.551 H	Równoważna gęstość strumienia mocy (epfd) wytwarzana w zakresie 42,5-43,5 GHz przez wszystkie stacje kosmiczne w dowolnym niegeostacjonarnym systemie satelitarnym służby stałej satelitarnej (kosmos-Ziemia) lub służby radiodyfuzyjnej satelitarnej (kosmos-Ziemia), pracującej w zakresie 42,0-42,5 GHz, nie powinna przekraczać następujących wartości w miejscu położenia dowolnej stacji radioastronomicznej przez więcej niż 2% czasu pracy: - -230 dB(W/m^2) w paśmie 1 GHz i -246 dB(W/m^2) w dowolnym paśmie 500 kHz zakresu 42,5-43,5 GHz w miejscu położenia dowolnej stacji radioastronomicznej z zarejestrowanym radioteleskopem o pojedynczej antenie satelitarnej; i - -209 dB(W/m^2) w dowolnym paśmie 500 kHz zakresu 42,5-43,5 GHz w miejscu położenia dowolnej stacji radioastronomicznej zarejestrowanej jako stacja interferometryczna o bardzo długiej linii bazowej. Powyższe wartości epfd powinny być ustalane przy zastosowaniu metodologii podanej w Zaleceniu ITU-R S. 1586-1 oraz charakterystyce odniesienia anteny i maksymalnym zysku anteny w służbie radioastronomicznej podanych w Zaleceniu

	ITU-R RA.1631-0 i powinny być stosowane dla całego nieboskłonu i kątów elewacji większych od minimalnego kąta pracy radioteleskopu θ_{min} (dla którego przy braku zgłoszonej informacji należy przyjąć wartość typową 5°). Powyższe wartości stosuje się do dowolnej stacji radioastronomicznej, która: - była czynna przed dniem 5 lipca 2003 r. i była notyfikowana w ITU przed dniem 4 stycznia 2004 r. lub - była notyfikowana przed datą otrzymania odpowiednio pełnej dokumentacji koordynacyjnej zgodnej z Załącznikiem 4 do Regulaminu Radiokomunikacyjnego lub informacji notyfikacyjnej, dotyczącej stacji kosmicznej, której dotyczą limity. Pozostałe stacje radioastronomiczne notyfikowane po powyższych datach mogą zawrzeć porozumienie z administracjami, które autoryzowały stacje kosmiczne. W Regionie 2 znajduje zastosowanie Uchwała 743 (WRC-03). Limity podane w niniejszej Uwadze mogą zostać przekroczone w miejscu położenia stacji radioastronomicznej dowolnego kraju, którego administracja wyrazi na to zgodę. (WRC-15)
5.551I	Gęstość strumienia mocy wytwarzana w zakresie 42,5-43,5 GHz przez dowolną geostacjonarną stację kosmiczną w służbie stałej satelitarnej (kosmos-Ziemia) lub służbie radiodyfuzyjnej satelitarnej (kosmos-Ziemia) pracującej w zakresie 42,0-42,5 GHz nie powinna przekraczać następujących wartości w miejscu położenia dowolnej stacji radioastronomicznej: - -137 dB(W/m^2) w paśmie 1 GHz i -153 dB(W/m^2) w dowolnym paśmie 500 kHz zakresu 42,5-43,5 GHz w miejscu położenia dowolnej stacji radioastronomicznej z zarejestrowanym radioteleskopem o pojedynczej antenie satelitarnej; i - -116 dB(W/m^2) w dowolnym paśmie 500 kHz zakresu 42,5-43,5 GHz w miejscu

	położenia dowolnej stacji radioastronomicznej zarejestrowanej jako stacja interferometryczna o bardzo długiej linii bazowej. Powyższe wartości stosuje się do dowolnej stacji radioastronomicznej, która: - była czynna przed dniem 5 lipca 2003 r. i była notyfikowana w ITU przed dniem 4 stycznia 2004 r. bądź - była notyfikowana przed datą otrzymania odpowiednio pełnej dokumentacji koordynacyjnej zgodnej z Załącznikiem 4 do Regulaminu Radiokomunikacyjnego lub informacji notyfikacyjnej, dotyczącej stacji kosmicznej, której dotyczą limity. Pozostałe stacje radioastronomiczne notyfikowane po powyższych datach mogą zawrzeć porozumienie z administracjami, które autoryzowały stacje kosmiczne. W Regionie 2 znajduje zastosowanie Uchwała 743 (WRC-03). Limity podane w niniejszej Uwadze mogą zostać przekroczone w miejscu położenia stacji radioastronomicznej dowolnego kraju, którego administracja wyrazi na to zgodę. (WRC-03)
5.552	Przeznaczenie widma dla służby stałej satelitarnej w zakresie 42,5-43,5 GHz i 47,2-50,2 GHz dla transmisji Ziemia-kosmos jest większe niż w zakresie 37,5-39,5 GHz dla transmisji kosmos-Ziemia w celu umożliwienia realizacji łączy dosyłowych do satelitów radiodyfuzyjnych. Administracje zobowiązuje się do podjęcia wszelkich możliwych działań dla rezerwacji zakresu 47,2-49,2 GHz dla łączy dosyłowych w służbie radiodyfuzji satelitarnej pracującej w zakresie 40,5-42,5 GHz.
5.552A	Przeznaczenie dla służby stałej w zakresach 47,2-47,5 GHz i 47,9-48,2 GHz jest wyznaczone do wykorzystywania przez platformy stratosferyczne. Wykorzystanie zakresów 47,2-47,5 GHz i 47,9-48,2 GHz podlega postanowieniom Uchwały 122 (WRC-07). (WRC-07)

5.553	W zakresach 43,5-47,0 GHz i 66-71 GHz dopuszcza się pracę stacji służby ruchomej lądowej pod warunkiem, że nie będą powodować szkodliwych zakłóceń w służbach radiokomunikacji kosmicznej, dla których te zakresy są przeznaczone (ust. 5.43 Regulaminu Radiokomunikacyjnego). (WRC-2000)
5.554	W zakresach 43,5-47,0 GHz, 66-71 GHz, 95-100 GHz, 125-130 GHz, 191,8-200,0 GHz i 252-265 GHz dopuszczone są także łącza satelitarne łączące stacje naziemne w określonych, stałych punktach, jeżeli są wykorzystywane w połączeniu ze służbą ruchomą satelitarną lub służbą radionawigacyjną satelitarną. (WRC-2000)
5.554A	Użytkowanie zakresów 47,5-47,9 GHz, 48,20-48,54 GHz i 49,44-50,20 GHz przez służbę stałą satelitarną (kosmos-Ziemia) jest ograniczone do satelitów geostacjonarnych. (WRC-03)
5.555	Przeznaczenie dodatkowe: zakres 48,94-49,04 GHz jest przeznaczony także dla służby radioastronomicznej na zasadzie pierwszej ważności. (WRC-2000)
5.555B	Gęstość strumienia mocy w zakresie 48,94-49,04 GHz wytwarzana przez dowolną geostacjonarną stację kosmiczną w służbie stałej satelitarnej (kosmos-Ziemia) pracującą w zakresach 48,20-48,54 GHz i 49,44-50,20 GHz nie powinna przekraczać -151,8 dB(W/m^2) w dowolnym paśmie o szerokości 500 kHz w miejscu lokalizacji dowolnej stacji radioastronomicznej. (WRC-03)
5.556	W zakresach 51,40-54,25 GHz, 58,2-59,0 GHz i 64-65 GHz mogą być przeprowadzane obserwacje radioastronomiczne, zgodnie z porozumieniami krajowymi. (WRC-2000)
5.556A	Wykorzystanie zakresów 54,25-56,90 GHz, 57,0-58,2 GHz i 59,0-59,3 GHz przez służbę międzysatelitarną jest ograniczone do satelitów na orbicie geostacjonarnej.

	Jednostkowa gęstość strumienia mocy dla wszystkich wysokości od 0 km do 1000 km powyżej poziomu powierzchni Ziemi wytworzona przez stacje służby międzysatelitarnej, dla wszystkich warunków i wszystkich metod modulacji, nie powinna przekraczać -147 dB(W/(m^2 • 100 MHz)) dla wszystkich kątów nadejścia wiązki. (WRC-97)
5.557A	W zakresie 55,78-56,26 GHz, w celu ochrony stacji w służbie satelitarnych badań Ziemi (pasywnych), maksymalna gęstość strumienia mocy dostarczona przez nadajnik do anteny stacji stałej satelitarnej jest ograniczona do -26 dB(W/MHz). (WRC-2000)
5.558	W zakresach 55,78-58,20 GHz, 59-64 GHz, 66-71 GHz, 122,25-123,00 GHz, 130-134 GHz, 167,0-174,8 GHz i 191,8-200,0 GHz mogą pracować stacje w służbie ruchomej lotniczej pod warunkiem, że nie będą powodować szkodliwych zakłóceń w służbie międzysatelitarnej (ust. 5.43 Regulaminu Radiokomunikacyjnego). (WRC-2000)
5.558A	Użytkowanie zakresu 56,9-57,0 GHz przez systemy międzysatelitarne jest ograniczone do łączy między satelitami na orbicie geostacjonarnej i do transmisji z satelitów niegeostacjonarnych na wysokiej orbicie ziemskiej do satelitów znajdujących się na niskiej orbicie ziemskiej. Dla łączy między satelitami na orbicie geostacjonarnej jednostkowa gęstość strumienia mocy dla wszystkich wysokości od 0 km do 1000 km powyżej powierzchni Ziemi, dla wszystkich warunków i dla wszystkich metod modulacji, nie może przekraczać -147 dB(W/(m^2 • 100 MHz)) dla wszystkich kierunków nadejścia wiązki. (WRC-97)
5.559	W zakresie 59-64 GHz dopuszcza się pracę radarów umieszczonych na pokładach statków powietrznych w służbie radiolokalizacyjnej pod warunkiem, że nie spowoduje to szkodliwych zakłóceń w służbie

	międzysatelitarnej (ust. 5.43 Regulaminu Radiokomunikacyjnego). (WRC-2000)
5.559B	Wykorzystanie zakresu częstotliwości 77,5-78,0 GHz przez służbę radiolokalizacji jest ograniczone do naziemnych radarów bliskiego zasięgu, w tym radarów samochodowych. Parametry techniczne tych radarów zawarte są w ostatniej wersji Zalecenia ITU-R M.2057. Nie mają tu zastosowania przepisy ust. 4.10. (WRC-15)
5.560	W zakresie 78-79 GHz dopuszcza się pracę radarów umieszczonych na stacjach kosmicznych, na zasadzie pierwszej ważności, w służbie satelitarnych badań Ziemi i w służbie badań kosmicznych.
5.561	W zakresie 74-76 GHz stacje służb: stałej, ruchomej i radiodyfuzyjnej nie powinny powodować szkodliwych zakłóceń w stacjach służby stałej satelitarnej lub w stacjach służby radiodyfuzyjnej satelitarnej, pracujących zgodnie z decyzjami odpowiedniej konferencji planowania przydziałów częstotliwości dla służby radiodyfuzyjnej satelitarnej. (WRC-2000)
5.561A	Zakres 81,0-81,5 GHz jest także przeznaczony dla służb amatorskiej i amatorskiej satelitarnej na zasadzie drugiej ważności. (WRC-2000)
5.562	Użytkowanie zakresu 94,0-94,1 GHz przez służby satelitarnych badań Ziemi (aktywnych) i badań kosmicznych (aktywnych) jest ograniczone do radarów śledzących chmury umieszczonych na pokładach statków kosmicznych. (WRC-97)
5.562A	W zakresach 94,0-94,1 GHz i 130-134 GHz transmisje ze stacji służby satelitarnych badań Ziemi (aktywnych), które są skierowane bezpośrednio do głównej wiązki anteny radioastronomicznej, stwarzają potencjalne niebezpieczeństwo zniszczenia niektórych odbiorników radioastronomicznych. Agencje kosmiczne używające nadajników i zainteresowane stacje radioastronomiczne

	powinny wzajemnie uzgadniać swoje działania w celu uniknięcia w możliwie największym stopniu takich sytuacji. (WRC-2000)
5.562B	W zakresach 105,0-109,5 GHz, 111,80-114,25 GHz, 155,5-158,5 GHz i 217-226 GHz wykorzystanie tego przeznaczenia jest ograniczone tylko do służby radioastronomicznej na pokładach statków kosmicznych. (WRC-2000)
5.562C	Wykorzystanie zakresu 116,00-122,25 GHz przez służbę międzysatelitarną jest ograniczone do satelitów na orbicie geostacjonarnej. Jednostkowa gęstość strumienia mocy wytwarzana przez stację w służbie międzysatelitarnej, dla wszystkich warunków i wszystkich metod modulacji, na wszystkich wysokościach od 0 km do 1000 km powyżej powierzchni Ziemi i w sąsiedztwie wszystkich pozycji orbitalnych geostacjonarnych zajmowanych przez sensory pasywne, nie może przekroczyć -148 dB(W/(m^2 • MHz)) dla wszystkich kątów nadejścia wiązki. (WRC-2000)
5.562E	Przeznaczenie dla służby satelitarnych badań Ziemi (aktywnych) jest ograniczone do zakresu 133,5-134,0 GHz. (WRC-2000)
5.562F	Przeznaczenie zakresu 155,5-158,5 GHz dla służb: satelitarnych badań Ziemi (pasywnych) i badań kosmicznych (pasywnych) wygasa z dniem 1 stycznia 2018 r. (WRC-2000)
5.562G	Przeznaczenie zakresu 155,5-158,5 GHz dla służb stałej i ruchomej wchodzi wżycie z dniem 1 stycznia 2018 r. (WRC-2000)
5.562H	Wykorzystanie zakresów 174,8-182,0 GHz i 185-190 GHz przez służbę międzysatelitarną jest ograniczone do satelitów na orbicie geostacjonarnej. Jednostkowa gęstość strumienia mocy wytwarzana przez stację w służbie międzysatelitarnej, dla wszystkich warunków i wszystkich metod modulacji, na wszystkich wysokościach od 0 do 1000 km

	powyżej powierzchni Ziemi i w sąsiedztwie wszystkich pozycji orbitalnych geostacjonarnych zajmowanych przez sensory pasywne, nie może przekraczać -144 dB(W/(m^2 • MHz)) dla wszystkich kątów nadejścia wiązki. (WRC-2000)
5.563A	W zakresach 200-209 GHz, 235-238 GHz, 250-252 GHz i 265-275 GHz sensory atmosferyczne pasywne umieszczone na Ziemi przeprowadzają monitorowanie składowych atmosferycznych. (WRC-2000)
5.563B	Zakres 237,9-238,0 GHz jest także przeznaczony dla służby satelitarnych badań Ziemi (aktywnych) i dla służby badań kosmicznych (aktywnych) tylko dla radarów pokładowych badających chmury. (WRC-2000)
5.565	Administracje mogą użytkować zakres częstotliwości 275-1000 GHz dla badań i rozwoju różnych służb: aktywnych i pasywnych. W tym zakresie istnieje potrzeba pomiarów następujących linii widmowych dla służb pasywnych: - służba radioastronomiczna: 275-323 GHz, 327-371 GHz, 388-424 GHz, 426-442 GHz, 453-510 GHz, 623-711 GHz, 795-909 GHz i 926-945 GHz; - służba satelitarnych badań Ziemi (pasywnych) i służba badań kosmicznych (pasywnych): 275-286 GHz, 296-306 GHz, 313-356 GHz, 361-365 GHz, 369-392 GHz, 397-399 GHz, 409-411 GHz, 416-434 GHz,439-467 GHz, 477-502 GHz, 523-527 GHz, 538-581 GHz, 611-630 GHz, 634-654 GHz, 657-692 GHz, 713-718 GHz, 729-733 GHz, 750-754 GHz, 771-776 GHz, 823-846 GHz, 850-854 GHz, 857-862 GHz, 866-882 GHz, 905-928 GHz, 951-956 GHz, 968-973 GHz i 985-990 GHz. Wykorzystanie zakresu częstotliwości 275-1000 GHz przez służby pasywne nie wyklucza wykorzystania tego zakresu przez służby aktywne. Zaleca się aby administracje, mające

	zamiar udostępnić zakres 275-1000 GHz dla zastosowań w służbach aktywnych, do czasu ustanowienia w Artykule 5 Rozdziału IV Regulaminu Radiokomunikacyjnego przeznaczeń dla zakresu 275-1000 GHz, podjęły wszystkie możliwe działania mające na celu ochronę służb pasywnych przed szkodliwymi zakłóceniami. Wszystkie częstotliwości w zakresie 1000-3000 GHz mogą być wykorzystywane zarówno przez służby aktywne jak i pasywne. (WRC-12)

Załącznik nr 3

Objaśnienia do Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości

1. Zawartość poszczególnych kolumn Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości, zwanej dalej „Tablicą”

W kolumnie 1 podano numer kolejny zakresu częstotliwości, który ułatwia posługiwanie się Tablicą.

W kolumnie 2 i 3 podano częstotliwości graniczne dolne i górne zakresów częstotliwości.

W kolumnie 4 podano przeznaczenie dla służb radiokomunikacyjnych. Tam, gdzie było to zasadne, przytoczono również międzynarodowe uwagi wynikające z Regulaminu Radiokomunikacyjnego (oznaczenie 5.XXX) oraz umieszczono uwagi krajowe (oznaczenie POL.XX). Uwagi krajowe precyzują wykorzystanie zakresów lub służb radiokomunikacyjnych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z uwzględnieniem przepisów Regulaminu Radiokomunikacyjnego, Konstytucji i Konwencji Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego, a także uwarunkowań krajowych.

W kolumnie 5 podano użytkowanie, wskazujące na rodzaj użytkowników mogących wykonywać daną służbę radiokomunikacyjną: użytkowanie cywilne, użytkowanie rządowe, użytkowanie cywilno-rządowe.

2. Wykaz i kolejność zamieszczania służb radiokomunikacyjnych

Jeżeli dany zakres w Tablicy został przeznaczony dla więcej niż jednej służby, kolejność zamieszczenia takich służb jest następująca:

- w pierwszej kolejności - służby pierwszej ważności (pisane wielkimi literami),
- w drugiej kolejności - służby drugiej ważności (pisane małymi literami),
- służby tej samej ważności są zamieszczane w porządku zawartym w poniższym zestawieniu; kolejność zamieszczenia służb nie świadczy o pierwszeństwie, ma jedynie na celu ujednolicenie zamieszczania służb w danych zakresach częstotliwości.

Wykaz służb radiokomunikacyjnych w języku angielskim	**Wykaz służb radiokomunikacyjnych w języku polskim**
1	**2**
FIXED	STAŁA
FIXED-SATELLITE	STAŁA SATELITARNA
MOBILE	RUCHOMA
MOBILE except aeronautical mobile	RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej
MOBILE except aeronautical mobile (R)	RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej (R)
MOBILE except aeronautical mobile (OR)	RUCHOMA z wyjątkiem ruchomej lotniczej (OR)
LAND MOBILE	RUCHOMA LĄDOWA
AERONAUTICAL MOBILE	RUCHOMA LOTNICZA
AERONAUTICAL MOBILE (R)	RUCHOMA LOTNICZA (R)
AERONAUTICAL MOBILE (OR)	RUCHOMA LOTNICZA (OR)

MARITIME MOBILE	RUCHOMA MORSKA
MOBILE-SATELLITE	RUCHOMA SATELITARNA
MOBILE-SATELLITE except aeronautical mobile satellite	RUCHOMA SATELITARNA z wyjątkiem ruchomej lotniczej satelitarnej
LAND MOBILE SATELLITE	RUCHOMA LĄDOWA SATELITARNA
AERONAUTICAL MOBILE-SATELLITE	RUCHOMA LOTNICZA SATELITARNA
AERONAUTICAL MOBILE-SATELLITE (R)	RUCHOMA LOTNICZA SATELITARNA (R)
AERONAUTICAL MOBILE-SATELLITE (OR)	RUCHOMA LOTNICZA SATELITARNA (OR)
MARITIME MOBILE-SATELLITE	RUCHOMA MORSKA SATELITARNA
RADIODETERMINATION	RADIOLOKACJA
RADIODETERMINATION-SATELLITE	RADIOLOKACJA SATELITARNA
RADIONAVIGATION	RADIONAWIGACJA
RADIONAVIGATION-SATELLITE	RADIONAWIGACJA SATELITARNA
AERONAUTICAL RADIONAVIGATION	RADIONAWIGACJA LOTNICZA
AERONAUTICAL RADIONAVIGATION-SATELLITE	RADIONAWIGACJA LOTNICZA SATELITARNA
MARITIME RADIONAVIGATION	RADIONAWIGACJA MORSKA
MARITIME RADIONAVIGATION-SATELLITE	RADIONAWIGACJA MORSKA SATELITARNA
RADIOLOCATION	RADIOLOKALIZACJA
RADIOLOCATION-SATELLITE	RADIOLOKALIZACJA SATELITARNA
BROADCASTING	RADIODYFUZJA
BROADCASTING-SATELLITE	RADIODYFUZJA SATELITARNA
AMATEUR	AMATORSKA
AMATEUR-SATELLITE	AMATORSKA SATELITARNA
RADIO ASTRONOMY	RADIOASTRONOMIA
RADIO ASTRONOMY-SATELLITE	RADIOASTRONOMIA SATELITARNA
METEOROLOGICAL AIDS	POMOCE METEOROLOGICZNE
METEOROLOGICAL-SATELLITE	METEOROLOGIA SATELITARNA
STANDARD FREQUENCY AND TIME SIGNAL	WZORCOWY SYGNAŁ CZĘSTOTLIWOŚCI I CZASU
STANDARD FREQUENCY AND TIME SIGNAL-SATELLITE	WZORCOWY SATELITARNY SYGNAŁ CZĘSTOTLIWOŚCI I CZASU
EARTH EXPLORATION-SATELLITE	SATELITARNE BADANIA ZIEMI
SPACE RESEARCH	BADANIA KOSMICZNE
SPACE OPERATIONS	OPERACJE KOSMICZNE

INTER-SATELLITE	MIĘDZYSATELITARNA

3. Ważność służb

Urządzenia radiowe wykorzystujące częstotliwości w służbie pierwszej ważności:

- są chronione przed szkodliwymi zakłóceniami ze strony urządzeń wykorzystujących częstotliwości w służbie drugiej ważności,
- są chronione przed szkodliwymi zakłóceniami ze strony urządzeń wykorzystujących częstotliwości w tej samej służbie lub w innych służbach pierwszej ważności, którym częstotliwości zostały przydzielone w późniejszym terminie. Urządzenia radiowe wykorzystujące częstotliwości w służbie drugiej ważności:
- nie podlegają ochronie przed szkodliwymi zakłóceniami ze strony urządzeń radiowych wykorzystujących częstotliwości w służbie pierwszej ważności,
- są chronione przed szkodliwymi zakłóceniami ze strony urządzeń radiowych wykorzystujących częstotliwości w tej samej służbie lub w innych służbach drugiej ważności, którym częstotliwości zostały przydzielone w późniejszym terminie. Ważność służb mogą regulować dodatkowo uwagi do Tablicy.

4. Umieszczanie uwag

Uwagi dotyczące danej służby umieszczono przy tej służbie.

Uwagi dotyczące zakresu umieszczono na końcu, w dodatkowym dolnym wierszu.

Symbole umieszczone na końcu Uwag (np. WRC-97, WRC-2000) oznaczają Światową Konferencję Radiokomunikacyjną, która utworzyła lub zmodyfikowała daną Uwagę. Brak symbolu oznacza, że dana Uwaga była umieszczona w ujednoliconej wersji Regulaminu Radiokomunikacyjnego, zatwierdzonego przez Światową Konferencję Radiokomunikacyjną WRC-95.

Symbole umieszczone przy przywołanych w treści niektórych Uwag Uchwałach (np. WRC-97, WRC-2000) oznaczają Światową Konferencję Radiokomunikacyjną, która utworzyła lub zmodyfikowała daną Uchwałę. Brak symbolu oznacza, że dana Uchwała była umieszczona w ujednoliconej wersji Regulaminu Radiokomunikacyjnego, zatwierdzonego przez Światową Konferencję Radiokomunikacyjną WRC-95.

5. Znaczenie skrótów i określeń

1) (OR) - łączność głównie poza krajowymi i międzynarodowymi trasami lotnictwa cywilnego;

2) (R) - łączność głównie wzdłuż krajowych i międzynarodowych tras lotnictwa cywilnego;

3) AIS - System Automatycznej Identyfikacji;

4) DSC - cyfrowe wywołanie selektywne;

5) e.i.r.p. - zastępcza izotropowa moc promieniowania;

6) EN - Norma Europejska;

7) ENG/OB - łączność reporterska, elektroniczne gromadzenie wiadomości niezwiązane z

radiodyfuzją;

8) epfd - zastępcza gęstość strumienia mocy;

9) ERTMS - Europejski System Zarządzania Ruchem Kolejowym;

10) ETSI - Europejski Instytut Norm Telekomunikacyjnych;

11) f_{dolna} - dolna częstotliwość graniczna określonego zakresu częstotliwości;

12) $f_{górna}$ - górna częstotliwość graniczna określonego zakresu częstotliwości;

13) GMDSS - Światowy Morski System Łączności Alarmowej i Bezpieczeństwa;

14) HDFSS - zastosowania o dużym zagęszczeniu w służbie stałej satelitarnej;

15) IMO - Międzynarodowa Organizacja Morska;

16) IMT - Międzynarodowy System Łączności Ruchomej;

17) ITU-R - Sektor Radiokomunikacyjny Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego;

18) ISM - zastosowania przemysłowe, naukowe i medyczne;

19) JTIDS/MIDS - System Dystrybucji Połączonej Informacji Taktycznej/Wielofunkcyjny System Dystrybucji Informacji;

20) klasa emisji - 3-5-znakowy kod, definiujący zbiór parametrów charakteryzujących daną emisję, tworzony zgodnie z zasadami opisanymi w Załączniku nr 1 do Regulaminu Radiokomunikacyjnego;

21) MIFR - Główny Międzynarodowy Rejestr Częstotliwości;

22) MSI - morska informacja bezpieczeństwa;

23) NAVTEX - Światowy System Ostrzeżeń Nawigacyjnych;

24) pfd - gęstość strumienia mocy;

25) Porozumienie GE06 - Porozumienie Regionalne w sprawie planowania naziemnej radiodyfuzji cyfrowej w Regionie 1 (w częściach Regionu 1 położonych na zachód od południka 170 E i na północ od równoleżnika 40°S, z wyłączeniem terytorium Mongolii) oraz w Islamskiej Republice Iranu, w pasmach częstotliwości 174-230 MHz oraz 470-862 MHz (Genewa, 2006 r.) (Dz.Urz. UKE z 2012 r. poz. 25);

26) PSTN - publiczna komutowana sieć telekomunikacyjna;

27) racon - radiolatarnia radarowa używana w nawigacji morskiej do wskazania i identyfikacji znaków nawigacyjnych na ekranie radaru;

28) Regulamin Radiokomunikacyjny - dokument uzupełniający Konstytucji i Konwencji Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego, sporządzonych w Genewie dnia 22 grudnia 1992 r. (Dz. U. z 2003 r. poz. 111);

29) SIT - pokładowy transponder umożliwiający identyfikację statku;

30) Uchwała- Uchwała Konferencji Radiokomunikacyjnej stanowiąca integralną część Regulaminu Radiokomunikacyjnego;

31) VHF - oznaczenie zakresu częstotliwości odpowiadającego przedziałowi 30-300 MHz;

32) WRC - Światowa Konferencja Radiokomunikacyjna;

33) Region - element podziału świata, dokonanego zgodnie z postanowieniami Regulaminu Radiokomunikacyjnego w celach globalnego przeznaczenia częstotliwości.

Rysunek - Schemat podziału świata na Regiony

a) Linia A przebiega od bieguna północnego wzdłuż południka 40°E do jego przecięcia się z równoleżnikiem 40°N, następnie po łuku koła wielkiego do punktu przecięcia się południka 60°E ze zwrotnikiem Raka, a następnie wzdłuż południka 60°E do bieguna południowego,

b) Linia B przebiega od bieguna północnego wzdłuż południka 10°W do jego przecięcia się z równoleżnikiem 72°N, następnie po łuku koła wielkiego do punktu przecięcia się południka 50°W z równoleżnikiem 40°N, następnie po łuku koła wielkiego do punktu przecięcia się południka 20°W z równoleżnikiem 10°S, a następnie wzdłuż południka 20°W do bieguna południowego,

c) Linia C przebiega od bieguna północnego po łuku koła wielkiego do punktu przecięcia się międzynarodowej granicy w Cieśninie Beringa z równoleżnikiem 65°30'N, następnie po łuku koła wielkiego do punktu przecięcia się południka 165°E z równoleżnikiem 50°N, następnie po łuku koła wielkiego do punktu przecięcia się południka 170°W z równoleżnikiem 10°N, następnie wzdłuż równoleżnika 10°N do jego przecięcia się z południkiem 120°W, a następnie wzdłuż południka 120°W do bieguna południowego,

d) Region 1 obejmuje obszary ograniczone od wschodu przez Linię A oraz od zachodu przez Linię B, z wyłączeniem całości terytorium Iranu, który leży wewnątrz tego obszaru. Region 1 obejmuje ponadto całość terytoriów: Armenii, Azerbejdżanu, Rosji, Gruzji, Kazachstanu, Mongolii, Uzbekistanu, Kirgistanu, Tadżykistanu, Turcji oraz Ukrainy, a także obszar północy Rosji, leżący pomiędzy Linią A a Linią C,

e) Region 2 obejmuje obszary ograniczone od wschodu przez Linię B oraz od zachodu przez Linię C,

f) Region 3 obejmuje obszary ograniczone od wschodu przez Linię C oraz od zachodu przez Linię A, z wyłączeniem terytoriów: Armenii, Azerbejdżanu, Rosji, Gruzji, Kazachstanu, Mongolii, Uzbekistanu, Kirgistanu, Tadżykistanu, Turcji oraz Ukrainy, a także obszar północy Rosji. Region 3 obejmuje ponadto całość terytorium Iranu leżącego poza tymi granicami.

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 62 ust. 3 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …), zwanej dalej „Pke”, Rada Ministrów określa, w drodze rozporządzenia, przeznaczenie zakresów częstotliwości dla poszczególnych służb radiokomunikacyjnych. Projekt rozporządzenia w sprawie Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości, dalej jako „Tablica”, realizuje delegację zawartą w art. 62 ust. 3 Pke. Przy formułowaniu przepisów wzięto w szczególności pod uwagę konieczność uwzględnienia kierunków i celów polityki w zakresie planowania strategicznego, koordynacji i harmonizacji wykorzystania widma radiowego określonych w wieloletnich programach dotyczących polityki w zakresie widma radiowego przyjętych przez Parlament Europejski i Radę.

Tablica została opracowana w oparciu o artykuł 5 Regulaminu Radiokomunikacyjnego Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego, będącego uzupełnieniem do Konstytucji i Konwencji Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego sporządzonych w Genewie dnia 22 grudnia 1992 r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 10, poz. 111), ratyfikowanej przez Rzeczpospolitą Polską z uwzględnieniem zmian wprowadzonych do tego artykułu przez ostatnią Światową Konferencję Radiokomunikacyjną (World Radiocommunication Conference – 2019).

Tablica ponadto uwzględnia:

1) zharmonizowane wykorzystanie częstotliwości radiowych w krajach członkowskich Europejskiej Konferencji Administracji Pocztowych i Telekomunikacyjnych (CEPT) zawarte w projekcie Europejskiej Tablicy Przeznaczeń i Wykorzystania Częstotliwości (ECA);

2) wojskowe wykorzystanie częstotliwości wynikające z członkostwa Polski w Sojuszu Północnoatlantyckim (NATO) – Wspólne cywilno-wojskowe Porozumienie w Sprawie Wykorzystania Częstotliwości (NJFA);

3) potrzeby użytkowników krajowych, uwarunkowania krajowe oraz faktyczne wykorzystanie służb radiokomunikacyjnych w Polsce;

4) kierunki i cele polityki w zakresie planowania strategicznego, koordynacji i harmonizacji wykorzystania widma radiowego określonych w wieloletnich programach dotyczących polityki w zakresie widma radiowego przyjętych przez Parlament Europejski i Radę.

5) wymagania dotyczące:

a) zapewnienia warunków do harmonijnego rozwoju służb radiokomunikacyjnych oraz dziedzin nauki i techniki, wykorzystujących zasoby częstotliwości – opartych o stworzoną w ramach Komitetu Komunikacji Elektronicznej CEPT (ECC) tablicę określającą wspólne przeznaczenie częstotliwości w Europie (European Common Allocation),

b) wdrażania nowych, efektywnych technik radiokomunikacyjnych,

c) obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Tablica obejmuje zakresy częstotliwości do 3000 GHz. Uwzględniono w niej aktualny oraz, w wielu aspektach, przyszłościowy sposób wykorzystania częstotliwości przez użytkowników cywilnych i rządowych, podając informację o charakterze wykorzystania służby radiokomunikacyjnej przez użytkownika – użytkowanie na zasadzie wyłączności bądź

współużytkowanie. Układ i sposób prezentacji tych służb jest zgodny z ustalonym w art. 5 Regulaminu Radiokomunikacyjnego i przedstawia się następująco:

1) Służby radiokomunikacyjne wyszczególnione dużymi literami (np. STAŁA) to służby pierwszej ważności, chronione przed zakłóceniami ze strony innych służb;

2) Służby radiokomunikacyjne wyszczególnione małymi literami (np. Stała) to służby drugiej ważności, które:

a) nie powinny powodować szkodliwych zakłóceń w pracy stacji służb pierwszej ważności,

b) nie mogą żądać ochrony przed szkodliwymi zakłóceniami ze strony stacji służb pierwszej ważności, którym częstotliwości już przydzielono lub mogą być przydzielone w późniejszym terminie, c) mogą żądać ochrony przed szkodliwymi zakłóceniami ze strony stacji tej samej lub innych służb drugiej ważności, dla których częstotliwości mogą być przydzielone w późniejszym terminie.

Warunki wykorzystania poszczególnych przeznaczeń zakresów częstotliwości ujętych w Tablicy (w formie uwag), precyzują kwestie szczegółowe związane z warunkami technicznymi i operacyjnymi funkcjonowania służb radiokomunikacyjnych, terytorialnymi ograniczeniami obowiązywania przeznaczeń, kryteriami czasowymi rozpoczęcia bądź też zaprzestania pracy przez wskazane służby lub użytkowników widma oraz rozwiązaniami dotyczącymi warunków współużytkowania zakresów częstotliwości przez służby lub użytkowników widma. Obok uwag przywołanych i opracowanych na podstawie istniejących w Regulaminie Radiokomunikacyjnym (oznaczonych symbolem „5.xxx”), wprowadzono kategorię uwag narodowych, określających warunki wykorzystania zakresów częstotliwości specyficzne tylko dla naszego kraju (oznaczone symbolem „POL.yy”), niezbędnych dla właściwego prowadzenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej gospodarki ograniczonym dobrem, jakim jest widmo częstotliwości radiowych. Należy podkreślić, że wszystkie uwagi zawarte w załączniku nr 2 zostały odpowiednio przywołane w Tablicy, tj. załączniku nr 1 do projektowanego rozporządzenia.

Wprowadzenie ściśle określonych i powszechnie obowiązujących reguł w zakresie przeznaczeń częstotliwości wpłynie korzystnie na rozwój rynku radiokomunikacyjnego i całego sektora komunikacji elektronicznej w Rzeczypospolitej Polskiej. Informacje zawarte w Tablicy stanowią niezwykle pomocną informację dla osób fizycznych, osób prawnych i jednostek organizacyjnych niebędących osobami prawnymi, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, prowadzących lub mających zamiar prowadzić działalność gospodarczą w dziedzinie komunikacji elektronicznej. Dotyczy to zarówno krajowych i zagranicznych producentów sprzętu radiokomunikacyjnego wprowadzających swoje produkty na polski rynek, jak też przedsiębiorców komunikacji elektronicznej świadczących przy ich wykorzystaniu usługi, zgodnie z uzyskanymi uprawnieniami.

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projektowana regulacja nie będzie wymagała notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 702).

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Cyfryzacji. Ponadto zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348) projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Nazwa projektu Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Cyfryzacji **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Sekretarz Stanu, Michał Gramatyka **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu**	**Data sporządzenia** **Źródło:** art. 62 ust. 3 ustawy z dnia … r. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz.) **Nr w wykazie prac …….**

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia określa dolne i górne zakresy częstotliwości, ich przeznaczenie dla poszczególnych służb radiokomunikacyjnych oraz wskazuje rodzaj użytkowników mogących wykonywać daną służbę radiokomunikacyjną. Przyjęcie projektowanych zmian pozwoli na dostosowanie zapisów Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości (KTPCz) do regulacji znajdujących się w światowej tablicy częstotliwości, która jest częścią Regulaminu Radiokomunikacyjnego. Projektowane regulacje stworzą warunki dla rozwoju nowych technologii wykorzystujących częstotliwości.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Wprowadzenie ściśle określonych i powszechnie obowiązujących reguł w zakresie przeznaczeń częstotliwości jest możliwe wyłącznie przez KTPCz, która określa przydział poszczególnym służbom radiokomunikacyjnym zakresów częstotliwości (załącznik nr 1 do KTPCz), a także warunki wykorzystania poszczególnych przeznaczeń ujętych w Tablicy.
Regulacje zawarte w KTPCz stanowią informację dla osób fizycznych, osób prawnych i jednostek organizacyjnych niebędących osobami prawnymi, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, prowadzących lub mających zamiar prowadzić działalność gospodarczą w dziedzinie komunikacji elektronicznej. Dotyczy to również krajowych i zagranicznych producentów sprzętu radiokomunikacyjnego wprowadzających swoje produkty na polski rynek, jak też przedsiębiorców komunikacji elektronicznej świadczących przy ich wykorzystaniu usługi telekomunikacyjne, zgodnie z uzyskanymi uprawnieniami.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Kierunki i cele polityki w zakresie planowania strategicznego, koordynacji i harmonizacji wykorzystania widma radiowego na poziomie państw członkowskich zostały określone w wieloletnich programach dotyczących polityki w zakresie widma radiowego określonych przez Parlament Europejski i Radę oraz w regulaminie Radiokomunikacyjnym, który jest jednym z dokumentów uzupełniających Konstytucję i Konwencję Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego (ITU - International Telecommunication Union) sporządzonych w Genewie w dniu 22 grudnia 1992 r. i ratyfikowanych przez Prezydenta RP w dniu 10 maja 1995 r. (Dz. U. z 2003 r. poz. 111) i ma charakter obowiązujący wszystkich sygnatariuszy – członków ITU, w tym także Polskę.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej	1	Ustawa z dnia …. 2024 r. - Prawo komunikacji elektronicznej	Prezes UKE jest organem administracji właściwym w sprawach dokonywania,

			zmiany lub cofnięcia rezerwacji częstotliwości, przeprowadzania przetargu, aukcji lub konkursu na rezerwację częstotliwości, ustalania planów zagospodarowania częstotliwości, wydawania pozwoleń (w drodze decyzji). Nowe przeznaczenia dla poszczególnych częstotliwości wymagają przeprowadzenia procesów uzgodnieniowych z krajami sąsiadującymi.
Przedsiębiorcy telekomunikacyjni	4123	Rejestr przedsiębiorców telekomunikacyjnych (Rejestr PT) aktualny na dzień 30.04.2021 r.	Tablica stanowi istotną informację nt. przeznaczenia oraz użytkowania poszczególnych zakresów częstotliwości.
Nadawcy telewizyjni i operatorzy multipleksu			Tablica stanowi istotną informację nt. przeznaczenia oraz użytkowania poszczególnych zakresów częstotliwości.
Nadawcy radiowi			Tablica stanowi istotną informację nt. przeznaczenia oraz użytkowania poszczególnych zakresów częstotliwości.
Służby MSWiA oraz MON			Tablica stanowi istotną informację nt. przeznaczenia oraz użytkowania poszczególnych zakresów częstotliwości.
Użytkownicy systemów nawigacyjnych i morskich			Tablica stanowi istotną informację nt. przeznaczenia oraz użytkowania

systemów komunikacyjnych			poszczególnych zakresów częstotliwości.
Radioamatorzy			Tablica stanowi istotną informację nt. przeznaczenia oraz użytkowania poszczególnych zakresów częstotliwości.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt zostanie poddany konsultacjom publicznym oraz opiniowaniu.
W ramach konsultacji i opiniowania projekt zostanie przesłany do:

1) Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji,
2) Krajowej Izby Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji,
3) Polskiej Izby Komunikacji Elektronicznej,
4) Krajowej Izby Gospodarczej,
5) Krajowej Izby Komunikacji Ethernetowej;
6) Polskiej Izby Radiodyfuzji Cyfrowej,
7) Polskiej Izby Handlu,
8) Izby Gospodarki Elektronicznej,
9) Krajowej Izby Gospodarki Cyfrowej,
10) Stowarzyszenia Inżynierów Telekomunikacji,

Ponadto projekt ustawy zostanie przekazany do zaopiniowania przez:

1) Radę Dialogu Społecznego,
2) Business Centre Club – Związek Pracodawców,
3) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”;
4) Związek Pracodawców Mediów Elektronicznych i Telekomunikacji Mediakom,
5) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
6) Forum Związków Zawodowych;
7) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej;
8) Konfederację Lewiatan;

oraz

1) Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej;
2) Krajową Radę Radiofonii i Telewizji;
3) Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
4) Polski Komitet Normalizacyjny.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												

JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Źródła finansowania	Wejście w życie rozporządzenia nie będzie skutkowało obciążeniem budżetu państwa ani budżetów jednostek samorządu terytorialnego.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń												

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.							

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu	
☒ nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
Komentarz:	

9. Wpływ na rynek pracy
Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu		

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego
Weście w życie projektowanego aktu ma nastąpić po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?
Z uwagi na ograniczony zakres przedmiotowy zmian, ewaluacja projektu rozporządzenia nie jest planowana.

Projekt

R O Z P O R Z Ą D Z E N I E

M I N I S T R A C Y F R Y Z A C J I [1)]

z dnia

w sprawie postępowania selekcyjnego na rezerwację częstotliwości lub zasobów orbitalnych

Na podstawie art. 126 ustawy z dnia ……..2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …….) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

1) szczegółowy tryb ogłaszania postępowania selekcyjnego: przetargu na rezerwację częstotliwości lub zasobów orbitalnych, zwanego dalej „przetargiem”, aukcji na rezerwację częstotliwości lub zasobów orbitalnych, zwanej dalej „aukcją”, oraz konkursu na rezerwację częstotliwości lub zasobów orbitalnych, zwanego dalej „konkursem”;
2) szczegółowe wymagania co do zawartości dokumentacji przetargowej, dokumentacji aukcyjnej oraz dokumentacji konkursowej;
3) szczegółowe warunki i tryb organizowania, przeprowadzania i zakończenia postępowania selekcyjnego, w tym:
   a) powoływania i pracy komisji przetargowej, komisji aukcyjnej oraz komisji konkursowej,
   b) sposób wpłaty i zwrotu wadium – w przypadku przetargu oraz aukcji,
   c) sposób wpłaty i zwrotu depozytu – w przypadku aukcji.

[1)] Minister Cyfryzacji kieruje działem administracji rządowej – informatyzacja, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Cyfryzacji (Dz. U. poz. 2720).

Rozdział 2

Ogłaszanie postępowania selekcyjnego

§ 2. Postępowanie selekcyjne ogłasza Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwany dalej „Prezesem UKE”, niezwłocznie, nie później niż w terminie 21 dni od dnia ogłoszenia wyników postępowania konsultacyjnego w tej sprawie.

Rozdział 3

Dokumentacja przetargowa

§ 3. Dokumentacja przetargowa zawiera:

1) określenie przedmiotu i zakresu przetargu;
2) warunki uczestnictwa w przetargu, w szczególności dotyczące:
   a) sposobu wniesienia oraz wysokości opłaty za dokumentację przetargową,
   b) miejsca i formy złożenia oferty oraz informacji, w ilu egzemplarzach należy złożyć ofertę,
   c) terminu złożenia oferty, który nie może być krótszy niż 45 dni od dnia opublikowania ogłoszenia o przetargu,
   d) wysokości wadium oraz sposobu i terminu jego wniesienia,
   e) podania adresu właściwego do doręczeń,
   f) liczby rezerwacji częstotliwości, o które może ubiegać się podmiot składający ofertę;
3) wymagania, jakim powinna odpowiadać oferta, w szczególności dotyczące sposobu przygotowania oferty;
4) kryteria oceny ofert wraz z:
   a) określeniem maksymalnej liczby punktów, jaką może uzyskać oferta w zakresie każdego z tych kryteriów,
   b) opisem sposobu oceny ofert w zakresie każdego z tych kryteriów,
   c) określeniem najistotniejszego kryterium oceny ofert;
5) określenie zobowiązań, jakie muszą lub mogą być podjęte przez podmiot, na rzecz którego zostanie dokonana rezerwacja częstotliwości lub zasobów orbitalnych, i wskazanie, które części oferty uczestnika przetargu będą stanowiły zobowiązania podjęte w ramach przetargu;
6) wskazanie minimalnej wysokości dodatkowej opłaty za dokonanie rezerwacji częstotliwości, którą obowiązany będzie uiścić uczestnik przetargu, nie niższej niż wysokość rocznej opłaty za prawo do dysponowania tą częstotliwością;

7) wskazanie minimum kwalifikacyjnego albo wskazanie, że minimum kwalifikacyjnego nie ustalono;
8) zasady ustalenia wyników przetargu, uwzględniające w szczególności ocenę punktową ofert.

§ 4. Dokumentacja przetargowa może również zawierać:
1) zastrzeżenie możliwości odwołania przetargu w terminie wyznaczonym na złożenie ofert;
2) warunki uczestnictwa, o których mowa w art. 113 ust. 1 i 2 ustawy z dnia …. - Prawo komunikacji elektronicznej, zwanej dalej „Prawem komunikacji elektronicznej".

Rozdział 4

Dokumentacja aukcyjna

§ 5. Dokumentacja aukcyjna zawiera:
1) określenie przedmiotu i zakresu aukcji;
2) warunki uczestnictwa w aukcji, w szczególności dotyczące:
   a) sposobu wniesienia oraz wysokości opłaty za dokumentację aukcyjną,
   b) miejsca i formy złożenia oferty, składanej w etapie I aukcji, zwanej dalej „ofertą wstępną", oraz informacji, w ilu egzemplarzach należy złożyć ofertę wstępną,
   c) terminu złożenia oferty wstępnej, który nie może być krótszy niż 45 dni od dnia opublikowania ogłoszenia o aukcji,
   d) wysokości wadium oraz sposobu i terminu jego wniesienia,
   e) podania adresu właściwego do doręczeń,
   f) liczby rezerwacji częstotliwości, o które może ubiegać się podmiot, składający ofertę wstępną,
   g) sposobu reprezentacji uczestników aukcji w jej etapie II,
   h) udziału w etapie II aukcji;
3) wymagania, jakim powinna odpowiadać oferta wstępna, w szczególności dotyczące opisu sposobu przygotowania oferty wstępnej;
4) kryterium oceny oferty składanej w etapie II aukcji, zwanej dalej „ofertą aukcyjną" wraz z opisem sposobu jej oceny;
5) określenie zobowiązań, jakie muszą lub mogą być podjęte przez podmiot, na rzecz którego zostanie dokonana rezerwacja częstotliwości lub zasobów orbitalnych, i wskazanie, które części oferty wstępnej uczestnika aukcji będą stanowiły zobowiązania podjęte w ramach aukcji;

6) wskazanie minimalnej wysokości dodatkowej opłaty za dokonanie rezerwacji częstotliwości, którą obowiązany będzie uiścić uczestnik aukcji, nie niższej niż wysokość rocznej opłaty za prawo do dysponowania tą częstotliwością;
7) wskazanie minimum kwalifikacyjnego albo wskazanie, że minimum kwalifikacyjnego nie ustalono;
8) określenie sposobu komunikacji komisji aukcyjnej z uczestnikami aukcji po zakończeniu etapu I oraz w trakcie etapu II aukcji;
9) warunki przeprowadzenia etapu II aukcji, w szczególności dotyczące:
   a) sposobu, miejsca i ram czasowych aukcji,
   b) formy aukcji,
   c) sposobu ustalania prawa do składania ofert aukcyjnych przez uczestnika aukcji,
   d) ceny wywoławczej,
   e) warunków zakończenia aukcji,
   f) trybu zgłaszania nieprawidłowości w przebiegu etapu II aukcji.

§ 6. Dokumentacja aukcyjna może również zawierać:

1) zastrzeżenie możliwości odwołania aukcji w terminie wyznaczonym na złożenie oferty wstępnej;
2) warunki uczestnictwa, o których mowa w art. 113 ust. 1 i 2 Prawa komunikacji elektronicznej;
3) wymóg wniesienia depozytu, sposób ustalania jego wysokości, w tym wysokość wskaźnika procentowego przyjmowanego do ustalania wysokości depozytu oraz zasady jego wnoszenia;
4) procedury i środki bezpieczeństwa w celu zapewnienia prawidłowego przebiegu aukcji;
5) informacje w zakresie przeprowadzenia instruktażu składania ofert aukcyjnych.

Rozdział 5

Dokumentacja konkursowa

§ 7. Dokumentacja konkursowa zawiera:

1) określenie przedmiotu i zakresu konkursu;
2) warunki uczestnictwa w konkursie, w szczególności dotyczące:
   a) sposobu wniesienia oraz wysokości opłaty za dokumentację konkursową,
   b) miejsca i formy złożenia oferty oraz informacji, w ilu egzemplarzach należy złożyć ofertę,

c) terminu złożenia oferty, który nie może być krótszy niż 45 dni od dnia opublikowania ogłoszenia o konkursie,
d) podania adresu właściwego do doręczeń,
e) liczby rezerwacji częstotliwości, o które może ubiegać się podmiot składający ofertę;

3) wymagania, jakim powinna odpowiadać oferta, w szczególności dotyczące sposobu przygotowania oferty;
4) kryteria oceny ofert wraz z:
a) określeniem maksymalnej liczby punktów, jaką może uzyskać oferta w zakresie każdego z tych kryteriów,
b) opisem sposobu oceny ofert w zakresie każdego z tych kryteriów,
c) określeniem najistotniejszego kryterium oceny ofert w przypadku określenia w dokumentacji więcej niż jednego kryterium;
5) określenie zobowiązań, jakie muszą lub mogą być podjęte przez podmiot, na rzecz którego zostanie dokonana rezerwacja częstotliwości lub zasobów orbitalnych, i wskazanie, które części oferty uczestnika konkursu będą stanowiły zobowiązania podjęte w ramach konkursu;
6) wskazanie minimalnej wysokości dodatkowej opłaty za dokonanie rezerwacji częstotliwości, którą obowiązany będzie uiścić uczestnik konkursu, nie niższej niż wysokość rocznej opłaty za prawo do dysponowania tą częstotliwością;
7) wskazanie minimum kwalifikacyjnego albo wskazanie, że minimum kwalifikacyjnego nie ustalono;
8) zasady ustalenia wyników konkursu, uwzględniające w szczególności ocenę punktową ofert.

§ 8. Dokumentacja konkursowa może również zawierać:

1) zastrzeżenie możliwości odwołania konkursu w terminie wyznaczonym na złożenie ofert;
2) warunki uczestnictwa, o których mowa w art. 113 ust. 2 Prawa komunikacji elektronicznej.

Rozdział 6

Wyjaśnienie i sprostowanie treści dokumentacji przetargowej, aukcyjnej i konkursowej

§ 9. 1. Podmiot, który wniósł opłatę za dokumentację przetargową, aukcyjną albo konkursową, może, nie później niż na 28 dni przed upływem terminu wyznaczonego na złożenie ofert w przypadku przetargu i konkursu lub ofert wstępnych w przypadku aukcji,

zwrócić się do Prezesa UKE z wnioskiem o wyjaśnienie treści dokumentacji przetargowej, aukcyjnej albo konkursowej.

2. Prezes UKE niezwłocznie udostępnia treść wniosku, na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwanego dalej „BIP UKE", bez ujawnienia danych podmiotu, który złożył wniosek.

3. Wnioski złożone po terminie, o którym mowa w ust. 1, Prezes UKE pozostawia bez wyjaśnienia.

4. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE wyjaśnienie treści dokumentacji przetargowej, aukcyjnej albo konkursowej niezwłocznie, nie później jednak niż na 7 dni przed upływem terminu do złożenia ofert w przypadku przetargu i konkursu lub ofert wstępnych w przypadku aukcji.

5. Wyjaśnienie, o którym mowa w ust. 4, jest wiążące dla uczestników postępowania selekcyjnego.

§ 10. 1. Prezes UKE może z urzędu, nie później niż na 30 dni przed upływem terminu do złożenia ofert w przypadku przetargu i konkursu lub ofert wstępnych w przypadku aukcji, dokonać sprostowania oczywistych omyłek, w szczególności błędów pisarskich i rachunkowych w treści dokumentacji przetargowej, aukcyjnej albo konkursowej.

2. Prezes UKE niezwłocznie udostępnia sprostowanie na stronie podmiotowej BIP UKE.

3. Sprostowanie jest wiążące dla uczestników postępowania selekcyjnego.

Rozdział 7

Komisja

§ 11. 1. Prezes UKE powołuje komisję:

1) przetargową do przeprowadzania przetargu,
2) aukcyjną do przeprowadzania aukcji,
3) konkursową do przeprowadzanie konkursu

- zwaną dalej „komisją".

2. Komisja składa się co najmniej z 5 członków, w tym z przewodniczącego oraz jego zastępcy powoływanych przez Prezesa UKE spośród osób będących pracownikami Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwanego dalej „UKE", posiadających wiedzę i doświadczenie niezbędne do przeprowadzenia postępowania selekcyjnego.

§ 12. 1. Członkiem komisji nie może być osoba, która:

1) pozostaje w związku małżeńskim albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia lub jest związana z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli z uczestnikiem postępowania selekcyjnego, jego zastępcą prawnym lub członkami władz uczestnika postępowania selekcyjnego;
2) w okresie trwania postępowania selekcyjnego, a także w roku poprzedzającym jego rozpoczęcie pozostawała w stosunku pracy lub zlecenia z uczestnikiem postępowania selekcyjnego;
3) w okresie trwania postępowania selekcyjnego, a także w roku poprzedzającym jego rozpoczęcie była członkiem władz uczestnika postępowania selekcyjnego;
4) pozostaje z uczestnikiem postępowania selekcyjnego, jego zastępcą prawnym lub członkami władz uczestnika postępowania selekcyjnego w takim stosunku prawnym lub faktycznym, że może to budzić uzasadnione wątpliwości co do jej bezstronności.

2. Po sporządzeniu listy uczestników, o której mowa w § 20 ust. 1 i § 27 ust. 1, członek komisji niezwłocznie składa przewodniczącemu komisji pisemne oświadczenie, że nie występują okoliczności, o których mowa w ust. 1. Przewodniczący komisji niezwłocznie przekazuje to oświadczenie Prezesowi UKE.

3. Członek komisji do czasu zakończenia jej prac niezwłocznie, pisemnie powiadamia przewodniczącego komisji o każdej zmianie okoliczności, o których mowa w ust. 1. Przewodniczący komisji niezwłocznie, przekazuje Prezesowi UKE otrzymane powiadomienie.

§ 13. 1. Prezes UKE odwołuje członka komisji w przypadku:

1) niezłożenia pisemnego oświadczenia, o którym mowa w § 12 ust. 2, lub wystąpienia zmiany okoliczności objętych tym oświadczeniem lub
2) długotrwałej choroby uniemożliwiającej jego udział w pracach komisji, lub
3) długotrwałego urlopu członka komisji, lub
4) niezdolności do pracy z przyczyn innych niż choroba.

2. Mandat członka komisji wygasa w przypadku:

1) jego śmierci;
2) ustania stosunku pracy w UKE.

§ 14. 1. Jeżeli w wyniku odwołania lub wygaśnięcia mandatu liczba członków komisji jest mniejsza niż 5, Prezes UKE powołuje kolejnego członka zgodnie z § 11 ust. 2.

2. Jeżeli powołanie kolejnego członka komisji następuje po sporządzeniu listy uczestników, o której mowa w § 20 ust. 1 i § 27 ust. 1, pracownik UKE składa przewodniczącemu komisji pisemne oświadczenie, o którym mowa w § 12 ust. 2, przed tym powołaniem.

3. Komisja przystępuje do dalszych prac po uzyskaniu pisemnej informacji od Prezesa UKE o ustaleniu jej składu.

§ 15. 1. Komisja pracuje na posiedzeniach.

2. Posiedzenia komisji odbywają się w terminie i w miejscu wskazanych przez przewodniczącego komisji.

3. W posiedzeniach komisji biorą udział tylko jej członkowie.

4. Poza posiedzeniami komisji członkowie komisji mogą zapoznawać się ze złożonymi ofertami w pomieszczeniu wyznaczonym do tego celu przez przewodniczącego komisji.

§ 16. 1. Z posiedzenia komisji sporządza się protokół.

2. Z posiedzeń komisji, które odbyły się w ramach etapu II aukcji sporządza się tylko jeden protokół, po zakończeniu etapu II aukcji. Protokół dokumentuje przebieg etapu II aukcji, a w przypadku, gdy etap II aukcji był podzielony na rundy, w protokole przedstawia się informacje dotyczące liczby rund oraz informacje o przebiegu każdej rundy.

3. Protokół sporządza wyznaczony przez przewodniczącego członek komisji.

4. Protokół z posiedzenia komisji zawiera w szczególności:

1) datę i miejsce posiedzenia;
2) listę uczestników posiedzenia;
3) ustalenia komisji.

5. Członkowie komisji obecni na posiedzeniu podpisują protokół z posiedzenia komisji. Co najmniej jeden członek komisji parafuje każdą stronę.

6. Wyznaczony przez przewodniczącego członek komisji, do czasu zakończenia jej prac, przechowuje dokumentację z prac komisji, obejmującą w szczególności:

1) protokoły z posiedzeń komisji;
2) uchwały komisji;
3) informacje o pracach komisji sporządzane dla Prezesa UKE.

7. Do czasu zakończenia postępowania selekcyjnego, dostęp do dokumentacji z prac komisji posiadają tylko Prezes UKE, członkowie komisji oraz osoby upoważnione przez Prezesa UKE.

§ 17. 1. Pracami komisji kieruje przewodniczący komisji, a w przypadku jego nieobecności zastępca przewodniczącego.

2. Do zadań przewodniczącego komisji należy w szczególności:

1) organizowanie prac komisji;
2) reprezentowanie komisji przed Prezesem UKE;
3) wyznaczanie terminów posiedzeń komisji i przewodniczenie tym posiedzeniom;
4) wyznaczanie poszczególnym członkom komisji zadań, w tym zlecanie przygotowania dokumentów przyjmowanych przez komisję.

§ 18. 1. Komisja podejmuje uchwały w sprawach:

1) zakończenia badania ofert w etapie I lub II, o których mowa odpowiednio w § 22 i § 24 lub § 29 i § 32;
2) przyjęcia protokołu końcowego, o którym mowa w § 34;
3) innych, na wniosek przewodniczącego lub członka komisji.

2. Komisja podejmuje uchwały w głosowaniu jawnym, zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy składu komisji. W przypadku równej liczby głosów o wyniku głosowania decyduje głos przewodniczącego komisji.

Rozdział 8

Przeprowadzanie przetargu oraz konkursu

§ 19. W złożonej ofercie podmiot składający ofertę może wprowadzić zmiany poprzez wycofanie tej oferty i złożenie nowej przed upływem terminu wyznaczonego na złożenie ofert.

§ 20. 1. Niezwłocznie po upływie terminu do składania ofert przewodniczący komisji zwołuje posiedzenie, podczas którego komisja otwiera oferty złożone w terminie, a następnie, z zachowaniem kolejności ich złożenia, sporządza listę uczestników przetargu albo konkursu.

2. Listę, o której mowa w ust. 1, przewodniczący komisji przekazuje Prezesowi UKE niezwłocznie po jej sporządzeniu, w celu udostępnienia na stronie podmiotowej BIP UKE.

§ 21. 1. W przypadku złożenia oferty po upływie terminu wyznaczonego na złożenie ofert przewodniczący komisji przekazuje Prezesowi UKE ofertę bez jej otwierania.

2. Ofertę złożoną po terminie Prezes UKE zwraca bez otwierania.

§ 22. 1. W etapie I przetargu albo konkursu komisja sprawdza:

1) spełnienie określonych w dokumentacji warunków uczestnictwa w przetargu albo konkursie;

2) zgodność złożonej oferty z wymaganiami określonymi w dokumentacji.

2. Po zakończeniu badania ofert w etapie I, komisja podejmuje uchwałę, w której wskazuje:

1) oferty zakwalifikowane do etapu II przetargu albo konkursu;
2) oferty niezakwalifikowane do etapu II przetargu albo konkursu, podając przyczyny ich niezakwalifikowania.

3. Warunkiem zakwalifikowania oferty do etapu II przetargu albo konkursu jest spełnienie warunków i wymagań sprawdzanych w etapie I.

§ 23. W celu uzyskania opinii, o której mowa w art. 117 ust. 6 Prawa komunikacji elektronicznej, niezwłocznie po zakończeniu etapu I, komisja przekazuje Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów po jednym egzemplarzu każdej z ofert zakwalifikowanych do etapu II przetargu albo konkursu.

§ 24. 1. W etapie II przetargu albo konkursu komisja dokonuje oceny ofert w oparciu o kryteria określone w dokumentacji przetargowej albo dokumentacji konkursowej.

2. Ocena oferty w etapie II przetargu albo konkursu stanowi sumę punktów uzyskanych w tym etapie.

3. Po zakończeniu etapu II przetargu albo konkursu komisja podejmuje uchwałę, w której wskazuje liczbę punktów uzyskanych przez poszczególne oferty.

Rozdział 9

Przeprowadzanie aukcji

§ 25. W aukcji:

1) w ramach etapu I składa się ofertę wstępną;
2) w ramach etapu II składa się ofertę aukcyjną.

§ 26. W złożonej ofercie wstępnej podmiot składający ofertę może wprowadzić zmiany poprzez wycofanie tej oferty i złożenie nowej przed upływem terminu wyznaczonego na złożenie ofert wstępnych.

§ 27. 1. Niezwłocznie po upływie terminu do składania ofert wstępnych przewodniczący komisji zwołuje posiedzenie, podczas którego komisja otwiera oferty wstępne złożone w terminie, a następnie, z zachowaniem kolejności ich złożenia, sporządza listę uczestników aukcji.

2. Listę, o której mowa w ust. 1, przewodniczący komisji przekazuje Prezesowi UKE niezwłocznie po jej sporządzeniu, w celu udostępnienia na stronie podmiotowej BIP UKE.

§ 28. 1. W przypadku złożenia oferty wstępnej po upływie terminu do składania tych ofert przewodniczący komisji przekazuje Prezesowi UKE ofertę wstępną bez jej otwierania.

2. Ofertę wstępną złożoną po terminie Prezes UKE zwraca bez otwierania.

§ 29. 1. W etapie I aukcji komisja sprawdza:

1) spełnienie określonych w dokumentacji warunków uczestnictwa w aukcji;
2) zgodność złożonej oferty wstępnej z wymaganiami określonymi w dokumentacji.

2. Warunkiem zakwalifikowania oferty do etapu II aukcji jest spełnienie warunków i wymagań sprawdzanych w etapie I.

3. Po zakończeniu badania ofert w etapie I komisja podejmuje uchwałę, w której wskazuje:

1) oferty zakwalifikowane do etapu II aukcji;
2) oferty niezakwalifikowane do etapu II aukcji, podając przyczyny ich niezakwalifikowania.

§ 30. 1. Niezwłocznie po podjęciu uchwały, o której mowa w § 29 ust. 3, komisja sporządza listę uczestników zakwalifikowanych do etapu II aukcji.

2. Listę, o której mowa w ust. 1, przewodniczący komisji przekazuje Prezesowi UKE niezwłocznie po jej sporządzeniu, w celu udostępnienia na stronie podmiotowej BIP UKE.

§ 31. 1. Etap II aukcji jest przeprowadzany zgodnie z warunkami określonymi w dokumentacji aukcyjnej.

2. W przypadku gdy warunki określone w dokumentacji aukcyjnej przewidują prowadzenie licytacji podzielonej na rundy, Prezes UKE po zakończeniu ostatniej rundy w danym dniu aukcyjnym udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE informację o najwyższej zadeklarowanej kwocie na rezerwację częstotliwości lub zasobów orbitalnych.

§ 32. 1. Etap II aukcji kończy się w momencie wskazanym w dokumentacji aukcyjnej.

2. Po zakończeniu etapu II aukcji, komisja podejmuje uchwałę, w której wskazuje oceny punktowe uzyskane przez poszczególne oferty.

§ 33. Po zakończeniu etapu I oraz w trakcie etapu II aukcji, komisja komunikuje się z uczestnikiem aukcji w sposób określony w dokumentacji aukcyjnej.

Rozdział 10

Zakończenie postępowania selekcyjnego

§ 34. 1. Niezwłocznie po zakończeniu etapu II postępowania selekcyjnego, komisja sporządza protokół końcowy z przebiegu postępowania selekcyjnego oraz przekazuje go Prezesowi UKE wraz z ofertami oraz dokumentacją, o której mowa w § 16 ust. 6.

2. Protokół końcowy z przebiegu przetargu albo konkursu zawiera w szczególności:

1) oznaczenie czasu i miejsca przeprowadzenia etapów oceny ofert;
2) imiona i nazwiska członków komisji, ze wskazaniem czynności, w których brali udział;
3) listę ofert zwróconych bez otwierania;
4) listę ofert poddanych badaniu w etapie I przetargu albo konkursu;
5) listę ofert zakwalifikowanych oraz niezakwalifikowanych do oceny w etapie II przetargu albo konkursu, z podaniem przyczyn ich niezakwalifikowania;
6) liczbę punktów, jaką uzyskała każda oferta, w zakresie spełnienia poszczególnych kryteriów oceny ofert etapu II przetargu albo konkursu;
7) szczegółowe uzasadnienie rozstrzygnięć i ocen dokonywanych w czasie etapu II przetargu albo konkursu;
8) kolejność ofert wraz z ich oceną punktową ustaloną zgodnie z zasadami ustalania wyników przetargu albo konkursu wskazanymi w dokumentacji przetargowej albo dokumentacji konkursowej oraz wskazaniem, czy dana oferta osiągnęła albo nie osiągnęła minimum kwalifikacyjnego, jeżeli zostało określone w dokumentacji;
9) podpisy wszystkich członków komisji, a w przypadku braku podpisu - wzmiankę o przyczynie jego braku.

3. Protokół końcowy z przebiegu aukcji zawiera w szczególności:

1) oznaczenie czasu i miejsca przeprowadzenia etapu I aukcji;
2) imiona i nazwiska członków komisji, ze wskazaniem czynności, w których brali udział w etapie I aukcji;
3) listę ofert wstępnych zwróconych bez otwierania;
4) listę ofert wstępnych poddanych badaniu w etapie I aukcji;
5) listę ofert wstępnych, zakwalifikowanych oraz niezakwalifikowanych do etapu II aukcji, z podaniem przyczyn ich niezakwalifikowania;
6) wysokość ostatnich zadeklarowanych kwot na każdą rezerwację częstotliwości, ze wskazaniem uczestników aukcji, którzy daną kwotę zadeklarowali;

7) kolejność ofert aukcyjnych wraz z ich oceną punktową ustaloną zgodnie z zasadami ustalania wyników aukcji wskazanymi w dokumentacji aukcyjnej oraz wskazaniem, czy dana oferta osiągnęła albo nie osiągnęła minimum kwalifikacyjnego, jeżeli zostało określone w dokumentacji;
8) podpisy wszystkich członków komisji, a w przypadku braku podpisu - wzmiankę o przyczynie jego braku.

4. Komisja kończy pracę po złożeniu przez Prezesa UKE na protokole końcowym adnotacji o jego otrzymaniu wraz z datą otrzymania.

§ 35. 1. Niezwłocznie po złożeniu adnotacji na protokole końcowym, Prezes UKE ogłasza wyniki postępowania selekcyjnego na stronie podmiotowej BIP UKE.

2. Ogłoszenie wyników postępowania selekcyjnego zawiera w szczególności:
1) oznaczenie terminu, miejsca i przedmiotu postępowania selekcyjnego;
2) listę ofert zakwalifikowanych oraz niezakwalifikowanych do oceny w etapie II w przypadku przetargu albo konkursu albo listę ofert wstępnych zakwalifikowanych do etapu II aukcji;
3) listy lub listę, o których mowa w art. 120 ust. 1 Prawa komunikacji elektronicznej wraz z ich oceną punktową.

3. Ogłoszenie wyników postępowania selekcyjnego kończy postępowanie selekcyjne.

Rozdział 11

Wadium i depozyt

§ 36. 1. Uczestnik przetargu albo aukcji wnosi wadium na oprocentowany rachunek bankowy UKE podany w dokumentacji przetargowej albo dokumentacji aukcyjnej.

2. Wadium zwraca się na rachunek bankowy podany przez uczestnika przetargu albo aukcji.

3. Wadium zwraca się wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszty prowadzenia rachunku oraz prowizji bankowej za przelew wadium.

§ 37. 1. Uczestnik aukcji wnosi depozyt na oprocentowany rachunek bankowy UKE podany w dokumentacji aukcyjnej.

2. Depozyt zwraca się na rachunek bankowy podany przez uczestnika aukcji.

3. Depozyt zwraca się wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, na którym był on przechowywany, pomniejszony o koszty prowadzenia rachunku oraz prowizji bankowej za przelew depozytu.

Rozdział 12

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 38. Do postępowań selekcyjnego wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 39. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.[2)]

MINISTER CYFRYZACJI

[2)] Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Cyfryzacji z dnia 11 lipca 2019 r. w sprawie przetargu, aukcji oraz konkursu na rezerwację częstotliwości lub zasobów orbitalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1467), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, na podstawie art. 102 pkt 12 ustawy z dnia - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz…….).

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie postępowania selekcyjnego na rezerwację częstotliwości lub zasobów orbitalnych stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 126 ustawy z dnia …. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U… poz. ...), zwanej dalej „Pke”. Niniejsza regulacja zastępuje rozporządzenie Ministra Cyfryzacji z dnia 11 lipca 2019 r. w sprawie przetargu, aukcji oraz konkursu na rezerwację częstotliwości lub zasobów orbitalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1467), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, na podstawie art. 102 pkt 12 ustawy z dnia - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo komunikacji elektronicznej. Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika przede wszystkim z zastąpienia ustawy - Prawo telekomunikacyjne nową ustawą regulującą rynek komunikacji elektronicznej w Polsce – ustawą - Prawo komunikacji elektronicznej. Należy przy tym podkreślić, że zaproponowane regulacje nie ulegają zasadniczym i istotnym zmianom w stosunku do rozporządzenia wydanego na podstawie art. 120 ustawy - Prawo telekomunikacyjne.

Projekt rozporządzenia określa:

1) tryb ogłaszania postępowania selekcyjnego na rezerwację częstotliwości lub zasobów orbitalnych, czyli przetargu, aukcji albo konkursu;
2) szczegółowe wymagania co do zawartości dokumentacji;
3) szczegółowe warunki i tryb organizowania, przeprowadzania i zakończenia postępowania selekcyjnego, w tym:
    a) powoływania i pracy komisji przetargowej, konkursowej oraz aukcyjnej,
    b) sposób wpłaty i zwrotu wadium - w przypadku przetargu oraz aukcji,
    c) sposób wpłaty i zwrotu depozytu - w przypadku aukcji.

Projektowane rozporządzenie umożliwi sprawną realizację jednego z głównych obowiązków Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej (dalej jako Prezesa UKE), jakim jest wykonywanie zadań z zakresu gospodarki zasobami częstotliwościami i zasobami orbitalnymi. Zaproponowane regulacje są przede wszystkim skutkiem doświadczeń Prezesa UKE w zakresie przeprowadzania postępowań selekcyjnych w latach ubiegłych. Proponowane przepisy mają zapewnić organowi regulacyjnemu niezbędną elastyczność przy kształtowaniu poszczególnych postępowań selekcyjnych, np. w przypadku aukcji pozwolić na wybór najbardziej optymalnego w danym przypadku jej modelu.

Rozporządzenie będzie reguluje również kwestie związane z wadium i depozytem. Ustawa Pke

w przypadku aukcji przewiduje możliwość zastosowania instytucji depozytu, który będzie ulegał przepadkowi w sytuacjach określonych w ustawie. Wnoszenie depozytu ma m.in. na celu zabezpieczenie postępowania selekcyjnego przed nierzetelnym zachowaniem uczestników oraz zapobieganie składaniu tzw. pozornych ofert w aukcji. Ustawa określa minimalną i maksymalną wysokość depozytu, zasady zaliczania do na poczet opłaty za rezerwację częstotliwości oraz zwrotu i utraty. Projekt rozporządzenia wskazuje, że depozyt (podobnie jak wadium) będzie wnoszony na rachunek bankowy UKE podawany w dokumentacji i zwracany na rachunek bankowy podany przez uczestnika. Zwrot będzie następował wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego, przy czym kwota ta zostanie pomniejszona o koszty prowadzenia rachunku oraz prowizji bankowej za przelew depozytu (wadium). Zarówno depozyt, jak i wadium będą wnoszone na oprocentowany rachunek, co wynika z uwzględnienia interesu strony społecznej.

Przepisy dotyczące zawartości dokumentacji aukcyjnej powinny być w miarę ogólne i obejmować jedynie elementy wspólne dla wszystkich modeli aukcji. Bardziej szczegółowe regulacje np. z obowiązek określania w dokumentacji sposobu ustalenia kwoty postąpienia w rundzie aukcji, sposób ustalenia najwyższej zadeklarowanej kwoty dla każdej rundy aukcji, tryb awaryjny składania ofert powinny być określone w dokumentacji aukcyjnej gdyż m.in. te elementy nie będą adekwatne do każdego modelu aukcji.

W § 5 pkt 8 określającym katalog informacji, jakie powinna zawierać dokumentacja aukcyjna przewiduje się obowiązek określenia sposobu komunikacji komisji aukcyjnej z uczestnikami aukcji po zakończeniu etapu I oraz w trakcie etapu II aukcji. Należy przy tym wskazać, że w odniesieniu do pozostałych trybów postępowania selekcyjnego nie zawarto przepisu dotyczącego sposobu komunikacji komisji z uczestnikami postępowania przetargowego czy konkursowego. Wynika to z faktu, iż tylko w przypadku aukcji taka komunikacja de facto ma miejsce. Podyktowane jest to specyfiką aukcji, która jest procesem złożonym, długotrwałym (o czym świadczy już przeprowadzona aukcja na częstotliwości z zakresu 800 MHz), przeprowadzane są instruktaże składania ofert aukcyjnych (tzw. aukcje próbne), następnie w etapie II aukcji licytacje. Z tego względu w przypadku aukcji konieczna jest komunikacja komisji z uczestnikami aukcji oraz określenie sposobu tej komunikacji w dokumentacji aukcyjnej. Podobnie ze specyfiki aukcji, która jest postępowaniem rozłożonym w czasie wynika konieczność określenia trybu zgłaszania nieprawidłowości w etapie II aukcji (np. za pośrednictwem systemu teleinformatycznego), a także sposobu ustalenia prawa do składania ofert aukcyjnych (np. określenia punktów licytacyjnych).

W zakresie przepisów dotyczących prac komisji przetargowej, aukcyjnej albo konkursowej, rozporządzenie reguluje kwestię negatywnych przesłanek, których wystąpienie nie pozwala na bycie członkiem komisji. W tym zakresie wymagane jest złożenie odpowiedniego oświadczenia o braku wystąpienia negatywnych przesłanek po sporządzeniu listy oferentów. W przypadku niezłożenia oświadczenia lub w przypadku zmiany stanu objętego oświadczeniem Prezes UKE odwołuje członka komisji. Projekt nie precyzuje przy tym skutków odwołania członka dla ważności czynności, w których on uczestniczył. Należy bowiem wskazać, że czynności związane z otwarciem ofert mają charakter techniczny i brak jest potrzeby powtarzania tych czynności. Wymóg, aby czynności należało powtórzyć wpłynąłby negatywnie na przebieg postępowania. Należy uznać, że brak regulacji wskazuje, że nie ma obowiązku powtarzania czynności, w których uczestniczył członek komisji, który spełnia warunki wyłączające go z członkostwa w komisji.

W projekcie rozporządzenia zawarto również przepis, zgodnie z którym do czasu zakończenia przetargu, aukcji albo konkursu, dostęp do dokumentacji z prac komisji posiadają tylko Prezes UKE, członkowie komisji oraz osoby upoważnione przez Prezesa UKE. Wynika to z faktu, iż to Prezes UKE zgodnie z przepisami ustawy Prawo telekomunikacyjne jest odpowiedzialny za przeprowadzenie postępowania selekcyjnego. Powinien mieć zatem prawo do upoważnienia innych osób, np. pracowników UKE do dostępu do dokumentacji z prac komisji. Może następować to, w szczególności, w celach zwrócenia się do komórek organizacyjnych właściwych w sprawach obsługi prawnej czy gospodarowania częstotliwościami o opinię, uzyskaniu informacji od komórek organizacyjnych UKE właściwych w sprawach finansowych, czy uiszczona została kwota wadium czy depozytu. Dodatkowo, w przypadku przeprowadzania aukcji z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego administrator systemu będzie musiał posiadać dostęp do danych zawartych w systemie niezbędnych dla zapewnienia jego prawidłowego funkcjonowania.

Projekt przewiduje również możliwość udostępnienia ofert Prezesowi UOKiK celem uzyskania jego opinii w zakresie zachowania warunków konkurencyjności. Zgodnie z literalnym brzmieniem art. 117 ust. 6 Pke opinii zasięga Prezes UKE, rozporządzenie natomiast wskazuje, iż czynności tej dokonuje komisja. Należy bowiem wskazać, iż Prezes UKE sam osobiście nie dokonuje wszystkich czynności związanych z postępowaniem selekcyjnym, za którego przeprowadzenie jest odpowiedzialny. Działa w tym przypadku w jego imieniu

komisja. Przekazanie do Prezesa UOKiK ofert celem uzyskania jego opinii ma charakter techniczny. Jest dokonywane w imieniu Prezesa UKE przez komisję.

W projektowanym rozporządzeniu utrzymano nieco odmienne zasady publikowania rozstrzygnięć komisji na poszczególnych etapach postępowań selekcyjnych. W przypadku przetargu i konkursu na stronie podmiotowej BIP UKE udostępniane są jedynie sporządzone przez komisję listy uczestników przetargu bądź konkursu (podmioty które złożyły oferty w terminie). W przypadku aukcji dodatkowo publikacji podlega lista uczestników zakwalifikowanych do II etapu aukcji. Brak publikacji tej listy w przypadku konkursu czy przetargu wynika z różnic dzielących te postępowania i tryb aukcyjny. Specyfika aukcji polega na tym, iż jest to długotrwałe postępowanie, mogą być przeprowadzane instruktaże składania ofert aukcyjnych (tzw. aukcje próbne), a także prowadzone są następnie licytacje. Do tych czynności uczestnicy aukcji muszą się przygotować dlatego publikacji podlega również lista oferentów zakwalifikowanych do II etapu aukcji.

W projektowanym rozporządzeniu utrzymano także elastyczną regulację odnośnie do momentu zakończenia aukcji. Zrezygnowano w tym zakresie z określania w rozporządzeniu kwestii długości trwania aukcji, co wynika przede wszystkim z faktu istnienia w ustawie Pke odpowiednich środków zabezpieczających aukcję. Moment zakończenia etapu II aukcji powinien zostać ustalony przez Prezesa UKE w dokumentacji i dostosowany do wybranego modelu aukcji.
Rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.
Projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projektowana regulacja nie będzie wymagała notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 702).

Projekt nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt został udostępniony na stronie Rządowego Centrum Legislacji w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny” oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Cyfryzacji, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Nazwa projektu	**Data sporządzenia**
Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji w sprawie postępowania selekcyjnego na rezerwację częstotliwości lub zasobów orbitalnych **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Cyfryzacji **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Sekretarz Stanu, Michał Gramatyka **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu**	**Źródło:** art. 126 ustawy z dnia …….. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …….), Prawo UE **Nr w wykazie prac …….**

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika z zastąpienia ustawy - Prawo telekomunikacyjne nową ustawą regulującą rynek komunikacji elektronicznej w Polsce – ustawą - Prawo komunikacji elektronicznej.

Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 120 ustawy Prawo telekomunikacyjne, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 126 ustawy Prawo komunikacji elektronicznej, jednak nie dłużej niż przez 24 miesiące od czasu wejścia w życie tej ustawy.

Art. 126 ustawy Prawo komunikacji elektronicznej wprowadza zatem delegację dla ministra właściwego do spraw informatyzacji do wydania aktu wykonawczego regulującego procedurę i przebieg postępowania selekcyjnego na rezerwację częstotliwości lub zasobów orbitalnych. Treść upoważnienia ustawowego zasadniczo powiela treść upoważnienia z art. 120 ustawy Prawo telekomunikacyjne. Różnicą jest wprowadzenie do ustawy Prawo komunikacji elektronicznej pojęcia „postępowania selekcyjnego", przez które należy rozumieć przetarg, aukcję albo konkurs. Pojęcie to zostało także wprowadzone do przepisów rozporządzenia.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projektowane rozporządzenie ma również na celu zapewnienie Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej możliwości korzystania z wszystkich narzędzi jakimi organ ten dysponuje, przydzielając prawa do użytkowania częstotliwości radiowych lub zasobów orbitalnych.

Proponowane przepisy mają również umożliwić Prezesowi UKE jak największą elastyczność w kształtowaniu konkretnego postępowania selekcyjnego, w tym np. wybór optymalnego modelu aukcji. W tym celu np. przepisy dotyczące zawartości dokumentacji aukcyjnej zawierają jedynie elementy dokumentacji aukcyjnej wspólne dla wszystkich stosowanych obecnie powszechnie na świecie modeli aukcji.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Przedmiot rozporządzenia dotyczy szczegółowej kwestii procedury przeprowadzenia postępowania selekcyjnego, w związku z czym nie było przeprowadzane porównanie międzynarodowe.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej	1	Informacja ogólnodostępna	Prezes UKE jest organem regulacyjnym w dziedzinie rynku usług komunikacji elektronicznej i prowadzi postępowanie selekcyjne, regulowane rozporządzeniem.

Podmioty biorące udział w postępowaniach selekcyjnych	Nie jest możliwe oszacowanie liczby podmiotów, gdyż warunki uczestnictwa w postępowaniu selekcyjnym określane są odrębnie dla każdego postępowania i mogą się różnić, co w konsekwencji ma wpływ na liczbę uczestników postępowania selekcyjnego. Podmiot biorący udział w postępowaniu selekcyjnym nie musi być przedsiębiorcą komunikacji elektronicznej ani przedsiębiorcą telekomunikacyjnym		Rozporządzenie określa warunki organizowania, prowadzenia, zakończenia postępowania selekcyjnego, w którym podmioty te biorą udział.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projektowane rozporządzenie zostanie udostępnione na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej KPRM oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Wyniki konsultacji społecznych zostaną omówione w raporcie z konsultacji publicznych i opiniowania, stanowiącym załącznik do OSR.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje skutków dla sektora finansów publicznych, w tym dochodów i wydatków budżetu państwa oraz samorządu terytorialnego.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Nie dotyczy.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozporządzenie będzie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
Komentarz:	

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Nie dotyczy.	

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Projektowane rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie dotyczy.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Nie dotyczy.

Projekt

R O Z P O R Z Ą D Z E N I E

M I N I S T R A C Y F R Y Z A C J I [1)]

z dnia

w sprawie pozwoleń dla służby radiokomunikacyjnej amatorskiej

Na podstawie art. 144 ust. 6 ustawy z dnia ... – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

1) szczegółowy zakres pozwoleń dla służby radiokomunikacyjnej amatorskiej na używanie urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych, zwanych dalej „pozwoleniami”;

2) wymagania niezbędne do uzyskania pozwoleń;

3) zakres wymogów egzaminacyjnych;

4) tryb przeprowadzania egzaminów, w tym egzaminów poprawkowych;

5) tryb powoływania komisji egzaminacyjnej;

6) wysokość opłat za przeprowadzenie egzaminu;

7) okres ważności pozwoleń;

8) sposób identyfikacji stacji amatorskiej.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

1) stacja amatorska - urządzenie albo urządzenia radiowe nadawcze lub nadawczo-odbiorcze wraz z systemem albo systemami antenowymi niezbędne do wyonywania w jednej lokalizacji służby radiokomunikacyjnej amatorskiej;

2) prefiks - jeden z następujących układów dwóch liter albo cyfry i litery: HF, SN, SO, SP, SQ, SR, 3Z, przeznaczony przez Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny do wykorzystania przez administrację Rzeczypospolitej Polskiej do tworzenia znaków wywoławczych;

3) znak wywoławczy - unikalny ciąg liter łacińskich i cyfr arabskich identyfikujący stację amatorską.

[1)] Minister Cyfryzacji kieruje działem administracji rządowej – informatyzacja, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Cyfryzacji (Dz. U. poz. 2720).

§ 3. 1. Ustala się zakres pozwoleń:

1) pozwolenie kategorii 1 - pozwolenie uprawniające do używania stacji amatorskiej pracującej we wszystkich zakresach częstotliwości przeznaczonych dla służby radiokomunikacyjnej amatorskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

a) z maksymalną mocą wyjściową nadajnika 750 W dla częstotliwości nie większej niż 30 MHz,

b) z maksymalną mocą wyjściową nadajnika 150 W, a z wykorzystaniem modulacji jednowstęgowej maksymalną mocą wyjściową nadajnika 500 W, dla częstotliwości większej niż 30 MHz;

2) pozwolenie kategorii 3 - pozwolenie uprawniające do używania stacji amatorskiej pracującej z maksymalną mocą wyjściową nadajnika 100 W, w zakresach częstotliwości 1810-2000 kHz, 3500-3800 kHz, 7000-7200 kHz, 14000-14350 kHz, 21000-21450 kHz, 28000-29700 kHz, 144-146 MHz, 430-440 MHz i 10,0-10,5 GHz, przeznaczonych dla służby radiokomunikacyjnej amatorskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

3) pozwolenie kategorii 5 - pozwolenie uprawniające do używania stacji amatorskiej bezobsługowej pracującej:

a) z maksymalną mocą wyjściową nadajnika 50 W dla określonej w pozwoleniu częstotliwości nie większej niż 30 MHz,

b) z maksymalną mocą wyjściową nadajnika 15 W dla określonej w pozwoleniu częstotliwości większej niż 30 MHz

- we wszystkich zakresach przeznaczonych dla służby radiokomunikacyjnej amatorskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

4) pozwolenie dodatkowe - pozwolenie uprawniające do używania stacji amatorskiej pracującej z maksymalną mocą wyjściową nadajnika określoną w tym pozwoleniu, nie większą niż 1000 W, we wszystkich zakresach częstotliwości przeznaczonych dla służby radiokomunikacyjnej amatorskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w celu udziału w zawodach lub zapewnienia innego okazjonalnego przekazu informacji.

2. Dopuszcza się używanie stacji amatorskiej poza lokalizacją określoną w pozwoleniach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2.

§ 4. Pozwolenie kategorii 1 wydaje się :

1) osobie fizycznej, która:

a) złożyła z wynikiem pozytywnym egzamin przed komisją egzaminacyjną dla służby radiokomunikacyjnej amatorskiej z zakresu wiedzy i umiejętności niezbędnych do używania stacji amatorskiej pracującej we wszystkich zakresach częstotliwości przeznaczonych dla

służby radiokomunikacyjnej amatorskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub przedstawi dokument potwierdzający posiadanie tej wiedzy i umiejętności wydany przez uprawniony organ zagraniczny albo

b) posiada pozwolenie wydane przez uprawniony organ zagraniczny, nadające jej co najmniej uprawnienia określone w § 3 ust. 1 pkt 1, jeżeli osoba ubiegająca się o pozwolenie jest obywatelem państwa niebędącego członkiem Europejskiej Konferencji Administracji Pocztowych i Telekomunikacyjnych (CEPT);

2) osobie prawnej, w tym terenowej jednostce organizacyjnej stowarzyszenia posiadającego osobowość prawną, a także stowarzyszeniu zwykłemu w rozumieniu ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. - Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2020 poz. 2261), które przedłożą zgodę osoby odpowiedzialnej za pracę stacji amatorskiej, posiadającej pozwolenie kategorii 1 lub równoważny dokument wydany przez uprawniony organ zagraniczny, oraz które ukończyły 18 lat.

§ 5. Pozwolenie kategorii 3 wydaje się osobie fizycznej, która:

1) złożyła z wynikiem pozytywnym egzamin przed komisją egzaminacyjną dla służby radiokomunikacyjnej amatorskiej z zakresu wiedzy i umiejętności niezbędnych do używania stacji amatorskiej pracującej z maksymalną mocą wyjściową nadajnika 100 W, w zakresach częstotliwości 1810-2000 kHz, 3500-3800 kHz, 7000-7200 kHz, 14000-14350 kHz, 21000-21450 kHz, 28000-29700 kHz, 144-146 MHz, 430-440 MHz i 10,0-10,5 GHz, przeznaczonych dla służby radiokomunikacyjnej amatorskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub

2) przedstawi dokument potwierdzający posiadanie tej wiedzy i umiejętności wydany przez uprawniony organ zagraniczny.

§ 6. Pozwolenie kategorii 5 wydaje się osobie prawnej, w tym terenowej jednostce organizacyjnej stowarzyszenia posiadającego osobowość prawną, a także stowarzyszeniu zwykłemu w rozumieniu ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. - Prawo o stowarzyszeniach, które przedłożą zgodę osoby odpowiedzialnej za pracę stacji amatorskiej, posiadającej pozwolenie kategorii 1 lub równoważny dokument wydany przez uprawniony organ zagraniczny, oraz która ukończyła 18 lat.

§ 7. Pozwolenie dodatkowe wydaje się

osobie prawnej, w tym terenowej jednostce organizacyjnej stowarzyszenia posiadającego osobowość prawną, a także stowarzyszeniu zwykłemu w rozumieniu ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. - Prawo o stowarzyszeniach, która posiada pozwolenie kategorii 1.

§ 8. Zakres wymogów egzaminacyjnych dla osób ubiegających się o pozwolenie w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 9. 1. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwany dalej „Prezesem UKE”, powołuje komisje egzaminacyjne do spraw operatorów urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej, zwane dalej „komisjami egzaminacyjnymi”.

2. Prezes UKE wyznacza przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, jego zastępców i sekretarza komisji egzaminacyjnej oraz siedzibę sekretariatu komisji egzaminacyjnej.

§ 10. 1. Egzaminy, w tym egzaminy poprawkowe, przeprowadza się na sesjach egzaminacyjnych, zwanych dalej „sesjami”.

2. Sesją kieruje przewodniczący komisji egzaminacyjnej albo jeden z jego zastępców, zwany dalej „przewodniczącym sesji”, przy pomocy sekretarza sesji.

3. Egzamin przeprowadza zespół egzaminacyjny składający się z przewodniczącego sesji oraz członków komisji egzaminacyjnej, w tym sekretarza sesji, wyznaczonych przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej spośród członków danej komisji, w liczbie od 3 do 8 osób.

4. Skład zespołu egzaminacyjnego przewodniczący komisji egzaminacyjnej wyznacza w sposób zapewniający prawidłowy przebieg danej sesji.

5. Harmonogram sesji dla służby radiokomunikacyjnej amatorskiej na kolejny rok kalendarzowy, zwany dalej „harmonogramem”, ustala raz do roku Prezes UKE i ogłasza go na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Komunikacji Elektronicznej w terminie do dnia 31 grudnia. Prezes UKE może wyznaczyć dodatkową sesję, określając jej termin i miejsce.

§ 11. 1. Komisją egzaminacyjną kieruje przewodniczący komisji egzaminacyjnej, do którego zadań należy w szczególności:

1) wyznaczanie, spośród członków komisji egzaminacyjnej, osób pełniących funkcję egzaminatorów w zespole egzaminacyjnym do przeprowadzenia egzaminu w danej sesji, a także wskazywanie spośród nich przewodniczącego sesji oraz sekretarza sesji;

2) proponowanie formy każdego egzaminu i języka, w którym zostanie on przeprowadzony;

3) sprawowanie nadzoru nad zapewnieniem realizacji wymagań dla miejsca egzaminu;

4) podpisywanie dokumentów potwierdzających wynik złożonego egzaminu;

5) opracowywanie i przedkładanie Prezesowi UKE rocznego sprawozdania z działalności komisji egzaminacyjnej, w terminie do dnia 31 stycznia następnego roku;

6) wyznaczanie do przeprowadzenia egzaminu, na wniosek zdającego egzamin poprawkowy, innej osoby, spośród członków komisji egzaminacyjnej, niż osoba będąca w składzie zespołu egzaminacyjnego podczas sesji, w której zdający nie zdał egzaminu.

2. W czasie nieobecności przewodniczącego komisji komisją egzaminacyjną kieruje wyznaczony przez niego zastępca.

§ 12. 1. Do zadań sekretarza komisji egzaminacyjnej należy:

1) rejestrowanie dokumentów związanych z przeprowadzanym egzaminem w informatycznym systemie wspomagania obiegu dokumentów;

2) zapewnienie realizacji wymagań dla miejsca egzaminu;

3) prowadzenie rejestru osób, które złożyły egzamin z w systemie informatycznym;

4) przygotowywanie propozycji formy każdego egzaminu oraz języka, w którym zostanie on przeprowadzony.

2. Do dokumentów, o których mowa w ust. 1 pkt 1, należą w szczególności:

1) wniosek o przeprowadzenie egzaminu wraz z załącznikami, o których mowa w §16 ust. 4;

2) indywidualna karta egzaminacyjna zdającego, zwana dalej „kartą egzaminacyjną”;

3) zawiadomienie o nieprzystąpieniu zainteresowanego do egzaminu, o którym mowa w § 27 ust. 4;

4) wniosek o wyznaczenie terminu egzaminu poprawkowego.

§ 13. Do zadań przewodniczącego sesji należy kierowanie sesją, w szczególności:

1) sprawdzanie realizacji wymagań dla miejsca egzaminu;

2) ustalanie harmonogramu pracy zespołu egzaminacyjnego;

3) informowanie osoby przystępującej do egzaminu, zwanej dalej „zdającym”, przed rozpoczęciem sesji, o obowiązujących regulacjach prawnych dotyczących wydawania pozwoleń, w szczególności trybu przeprowadzania egzaminu;

4) zatwierdzanie protokołu sesji.

§ 14. 1. Do zadań sekretarza sesji należy:

1) przygotowanie kart egzaminacyjnych;

2) wydanie zdającemu karty egzaminacyjnej;

3) sporządzanie protokołu sesji;

4) odbiór karty egzaminacyjnej od zdającego i poinformowanie go o wyniku egzaminu, a w przypadku niezdania egzaminu - poinformowanie o prawie przystąpienia do egzaminu poprawkowego, wraz ze wskazaniem możliwych miejsc oraz terminów przeprowadzenia tego egzaminu;

5) przekazywanie dokumentów związanych z przeprowadzanym egzaminem sekretarzowi komisji egzaminacyjnej, po zakończeniu sesji, zgodnie z harmonogramem pracy zespołu egzaminacyjnego.

2. Protokół sesji zawiera:

1) listę członków zespołu egzaminacyjnego pełniących funkcję egzaminatorów, w tym imię i nazwisko przewodniczącego sesji oraz sekretarza sesji;

2) oznaczenie miejsca oraz daty przeprowadzenia egzaminu;

3) listę zdających, z podaniem ocen z poszczególnych przedmiotów egzaminacyjnych;

4) podpisy członków zespołu egzaminacyjnego, w tym przewodniczącego sesji.

§ 15. Do zadań członka komisji egzaminacyjnej, który pełni funkcję egzaminatora, należy:

1) sprawdzanie tożsamości zdających;

2) egzaminowanie zdających;

3) sprawdzanie poprawności odpowiedzi w arkuszach egzaminów testowych;

4) wpisywanie oceny do karty egzaminacyjnej i poświadczanie wpisu własnoręcznym podpisem.

§ 16. 1. Osoba ubiegająca się o przystąpienie do egzaminu składa do sekretariatu komisji wniosek o przeprowadzenie egzaminu, w terminie co najmniej 14 dni przed wskazanym we wniosku terminem egzaminu.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać:

1) imię i nazwisko;

2) datę i miejsce urodzenia;

3) nazwisko rodowe;

4) określenie posiadanego obywatelstwa;

5) adres do korespondencji.

6) numer PESEL, jeżeli go posiada, oraz nazwę, serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość oraz datę jego wydania i termin ważności, a w przypadku cudzoziemca, który nie jest obywatelem państwa członkowskiego albo Konfederacji Szwajcarskiej - numer paszportu lub karty pobytu oraz datę ich wydania i termin ważności.

3. Do wniosku o przeprowadzenie egzaminu należy dołączyć kopie dowodów opłat za przeprowadzenie egzaminu.

4. Do egzaminu może przystąpić osoba, która spełnia wymagania określone odpowiednio w ust. 1-3.

§ 17. Egzamin przeprowadza się jednoetapowo. Przedmioty egzaminacyjne oraz wymagania dla miejsca egzaminu określa: załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 18. 1. Egzamin przeprowadza się w języku polskim lub angielskim, w formie ustnej lub pisemnej i w formie praktycznego sprawdzianu umiejętności obsługi urządzeń radiowych na urządzeniach rzeczywistych lub symulatorach.

2. Formę egzaminu w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej, a także język, w jakim będzie on przeprowadzony, ogłasza Prezes UKE w Dzienniku Urzędowym UKE i na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Komunikacji Elektronicznej co najmniej na 14 dni przed sesją.

§ 19. 1. Egzamin z każdego przedmiotu egzaminacyjnego składa się z 5 do 20 pytań egzaminacyjnych.

2. Za odpowiedź na każde pytanie egzaminacyjne można uzyskać od 0 do 5 punktów całkowitych.

3. W zależności od sumy punktów uzyskanych w wyniku egzaminu z każdego przedmiotu egzaminacyjnego można uzyskać ocenę:

1) pozytywną - za uzyskanie co najmniej 60% maksymalnej liczby punktów;

2) negatywną - za uzyskanie mniej niż 60% maksymalnej liczby punktów.

4. Egzamin uważa się za zdany, jeżeli zdający otrzymał z każdego z przedmiotów egzaminacyjnych ocenę pozytywną.

5. Oceny z poszczególnych przedmiotów egzaminacyjnych na egzaminie przeprowadzanym w formie pisemnej, ustnej lub w formie praktycznego sprawdzianu umiejętności obsługi urządzeń radiowych są wpisywane niezwłocznie do karty egzaminacyjnej wydawanej zdającemu przez sekretariat. Kartę egzaminacyjną zwraca się sekretarzowi sesji w czasie bieżącej sesji. Niezwrócenie karty jest równoznaczne z niezdaniem całego egzaminu.

6. Z przebiegu sesji sekretarz sesji sporządza protokół, z podaniem ocen z poszczególnych przedmiotów egzaminacyjnych. Protokół podpisują członkowie zespołu egzaminacyjnego i przewodniczący sesji. Podpisany protokół jest przekazywany niezwłocznie przewodniczącemu komisji egzaminacyjnej.

§ 20. 1. Osobie, która uzyskała pozytywną ocenę z egzaminu z co najmniej jednego przedmiotu egzaminacyjnego, przysługuje prawo jednokrotnego przystąpienia do egzaminu poprawkowego nie później niż do końca roku kalendarzowego następującego po roku w którym zostały ogłoszone wyniki egzaminu.

2. Zakres egzaminu poprawkowego obejmuje sprawdzenie wiedzy i umiejętności z przedmiotów, które nie zostały zdane w trakcie egzaminu.

§ 21.1. Wysokość opłaty za przeprowadzenie egzaminu z zakresu wiedzy i umiejętności niezbędnych do używania stacji amatorskiej pracującej:

1) we wszystkich zakresach częstotliwości przeznaczonych dla służby radiokomunikacyjnej amatorskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wynosi 150 zł;

2) z maksymalną mocą wyjściową nadajnika 100 W, w zakresach częstotliwości 1810-2000 kHz, 3500-3800 kHz, 7000-7200 kHz, 14000-14350 kHz, 21000-21450 kHz, 28000-29700 kHz, 144-146 MHz, 430-440 MHz i 10,0-10,5 GHz, przeznaczonych dla służby radiokomunikacyjnej amatorskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wynosi 75 zł.

2. Opłata za przeprowadzenie egzaminu poprawkowego wynosi 50% kwoty, o której mowa w ust. 1.

3. W przypadku nieprzystąpienia do egzaminu opłata za przeprowadzenie egzaminu:

1) na wniosek zainteresowanego podlega zwrotowi albo

2) podlega zaliczeniu na poczet opłaty za przeprowadzenie egzaminu w innym terminie, pod warunkiem zawiadomienia o tym sekretarza komisji egzaminacyjnej nie później niż w dniu egzaminu.

§ 22. Wysokość opłaty za wydanie pozwolenia:

1) kategorii 1, 3 i 5 wydawanego osobie fizycznej wynosi 100 zł,

2) kategorii 1 i 5 oraz pozwolenia dodatkowego wydawanego osobie prawnej wynosi 100 zł, chyba że osoba w dniu składania wniosku o wydanie pozwolenia posiada status organizacji pożytku publicznego w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2020 r. poz. 1057).

§ 23. Uzyskanie pozwolenia, o którym mowa w § 4, § 5 i § 7, przez osobę fizyczną, która nie ukończyła 18 lat, wymaga uprzedniego wyrażenia pisemnej zgody przez jej przedstawiciela ustawowego.

§ 24. Pozwolenia wydaje się na okres:

1) 25 lat - w przypadku pozwoleń kategorii 1 i 3;

2) 10 lat - w przypadku pozwolenia kategorii 5;

3) 12 miesięcy - w przypadku pozwolenia dodatkowego.

§ 25.1. Stację amatorską identyfikuje się za pomocą znaku wywoławczego, który zawiera:

1) prefiks;

2) cyfrę arabską z zakresu od 0 do 9;

3) kombinację maksymalnie:

a) 7 znaków, składających się z liter i cyfr arabskich, z których ostatni jest literą - w przypadku pozwoleń dodatkowych,

b) 4 znaków, składających się z liter i cyfr arabskich, z których ostatni jest literą - w przypadku pozostałych kategorii pozwoleń.

2. Znak wywoławczy przydzielany w pozwoleniu:

1) kategorii 1 i 3 rozpoczyna się prefiksem SP, SQ, SO,

2) kategorii 5 rozpoczyna się prefiksem SR,

3) dodatkowym rozpoczyna się prefiksem SN, 3Z, HF

- których wykorzystywanie przy przydzielaniu znaku wywoławczego w pozwoleniu innego rodzaju jest niedopuszczalne.

§ 26. Znak wywoławczy przydziela się, mając na uwadze propozycję zawartą we wniosku o wydanie pozwolenia, jeżeli znak ten nie został już przydzielony innej stacji amatorskiej.

§ 27.1. Świadectwa operatora radiowego w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej i pozwolenia radiowe wydane przed dniem wejścia w życie rozporządzenia zachowują ważność przez okres, na jaki zostały wydane.

2. Dokumenty o których mowa w ust. 1 uprawniające do obsługi urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej, wydane przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, na wniosek osoby zainteresowanej, złożony w terminie ważności tych dokumentów, podlegają wymianie na zgodne z wnioskiem, odpowiednie, określone w rozporządzeniu pozwolenie.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, dołącza się kopię dokumentu lub dokumentów uprawniających do obsługi urządzeń radiowych oraz kopię dowodu opłaty za wymianę tego dokumentu.

§ 28. Do wniosków o wydanie pozwoleń złożonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy tego rozporządzenia.

§ 29. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER CYFRYZACJI

Załączniki
do rozporządzenia
Ministra Cyfryzacji
z dnia
(Dz. U. poz.)

WZÓR POZWOLENIA KATEGORII 3 DLA SŁUŻBY RADIOKOMUNIKACYJNEJ AMATORSKIEJ NA UŻYWANIE URZĄDZEŃ RADIOWYCH NADAWCZYCH LUB NADAWCZO-ODBIORCZYCH

(papier kreda mat. , kolor biały, format A-5, gramatura 200 g/m², dwustronne)

awers

RZECZPOSPOLITA POLSKA

PREZES URZĘDU KOMUNIKACJI ELEKTRONICZNEJ

POZWOLENIE RADIOWE KATEGORII 3
NA UŻYWANIE URZĄDZEŃ RADIOWYCH NADAWCZYCH
LUB NADAWCZO-ODBIORCZYCH
W SŁUŻBIE RADIOKOMUNIKACYJNEJ AMATORSKIEJ

No .....

zgodne z ERC Report 32

Znak wywoławczy .....

.....

Imię i nazwisko lub nazwa posiadacza/ Certificate holder's name / nom du titulaire / Name

.....

Data wydania / Date of issue / Date de délivrance / Ausstellungsdatum

.....

Data ważności / Date of expiry / date d'expiration / Ablaufdatum

Osoby zainteresowane mogą uzyskać informacje o niniejszym pozwoleniu, kierując zapytania do Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

Officials requiring information about this certificate should address their enquiries to the President of the Office of Electronic Communications.

Les autorités oficielles désirant des informations sur ce document devront adresser leurs demandes au Président de l'Office de Communications Electroniques de Polonge mentionnées ci-dessous.

Behörden, die Auskünfte über diese Bescheinigung erhalten möchten, sollten ihre Anfragen an der Präsident von der Behörde für Elektronische Kommunikation von Polen.

Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej

..... *(telefon)*	..... *(adres)*	..... *(fax)*
..... *(telefon)*	Sekretariat Komisji Egzaminacyjnej dla służby radiokomunikacyjnej amatorskiej	..... *(fax)*

Pieczęć urzędowa / Official stamp
Cachet officiel / Offizieller Stempel

.....
Podpis / Signature
Signature / Unterschrift

rewers

Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej zaświadcza, że posiadacz niniejszego pozwolenia złożył z wynikiem pozytywnym egzamin z zakresu wiedzy i umiejętności niezbędnych do używania stacji amatorskiej pracującej z maksymalną mocą wyjściową nadajnika 100 W, w zakresach częstotliwości 1810-2000 kHz, 3500-3800 kHz, 7000-7200 kHz, 14000-14350 kHz, 21000-21450 kHz, 28000-29700 kHz, 144-146 MHz, 430-440 MHz i 10,0-10,5 GHz, zgodnie z wymaganiami Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego (ITU). Złożony egzamin odpowiada wymaganiom egzaminacyjnym określonym w ERC Report 32.

The President of the Office of Electronic Communications declares herewith that the holder of this certificate has successfully passed an amateur radio novice examination the field of knowledge and skills necessary to use an amateur station operating with the maximum output power of the transmitter 100 W, in the frequency ranges 1810-2000 kHz, 3500-3800 kHz, 7000-7200 kHz, 14000-14350 kHz. 21000-21450 kHz, 28000-29700 kHz, 144-146 MHz, 430-440 MHz and 10.0-10.5 GHz, which fulfils the requirements laid down by the International Telecommunications Union (ITU). The passed examination corresponds to the examination described in ERC Report 32.

Le président de l'Office des communications électroniques certifie que le titulaire de ce certificat a réussi l'examen radioamateur dans le domaine des connaissances et compétences nécessaires à l'utilisation d'une station amateur fonctionnant dans avec la puissance de sortie maximale de l'émetteur 100 W, dans les plages de fréquences 1810-2000 kHz, 3500-3800 kHz, 7000-7200 kHz, 14000-14350 kHz, 21000-21450 kHz, 28000-29700 kHz, 144-146 MHz, 430-440 MHz et 10,0-10,5 GHz conformément à la réglementation de l'Union internationale des télécommunications (UIT). Ce test correspond au test décrit dans ERC Report 32.

Der Präsident der Behörde für Elektronische Kommunikation von Polen ermächtigt, erklärt hiermit, dass der Inhaber dieser Bescheinigung eine Amateurfunkprüfung erfolgreich abgelegt hat, welche den Erfordernissen entspricht auf dem Gebiet der Kenntnisse und Fähigkeiten, erfolgreich bestanden hat Funkdienst, mit der maximalen Ausgangsleistung des Senders 100 W in den Frequenzbereichen 1810-2000 kHz. 3500-3800 kHz, 7000-7200 kHz. 14000-14350 kHz, 21000-21450 kHz, 28000-29700 kHz, 144-146 MHz, 430-440 MHz und 10,0-10,5 GHz wie sie von der Internationalen Fernmeldeunion (ITU) festgelegt sind. Die abgelegte Prüfung entspricht der ERC Report 32.

WZÓR POZWOLENIA KATEGORII 5 DLA SŁUŻBY RADIOKOMUNIKACYJNEJ AMATORSKIEJ NA UŻYWANIE URZĄDZEŃ RADIOWYCH NADAWCZYCH LUB NADAWCZO-ODBIORCZYCH

(papier kreda mat. , kolor biały, format A-5, gramatura 200 g/m², dwustronne)

awers

RZECZPOSPOLITA POLSKA

PREZES URZĘDU KOMUNIKACJI ELEKTRONICZNEJ

POZWOLENIE RADIOWE KATEGORII 5
NA UŻYWANIE URZĄDZEŃ RADIOWYCH NADAWCZYCH
LUB NADAWCZO-ODBIORCZYCH
W SŁUŻBIE RADIOKOMUNIKACYJNEJ AMATORSKIEJ

No .....

Znak wywolawczy .....

.....

Nazwa posiadacza

.....

Data wydania

.....

Data ważności

.....

Osoba odpowiedzialnej za pracę stacji amatorskiej

Częstotliwość pracy: .....

Wejścia .....

Wyjścia .....

Moc wyjściowa nadajnika .....

Osoby zainteresowane mogą uzyskać informacje o niniejszym pozwoleniu, kierując zapytania do Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej

.....	.....	.....
(telefon)	*(adres)*	*(fax)*
	Sekretariat Komisji Egzaminacyjnej dla służby radiokomunikacyjnej amatorskiej	
.....		.....
(telefon)		*(fax)*

Pieczęć urzędowa

.....

Podpis

rewers

Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej zaświadcza, że podmiot posiadający niniejsze pozwolenie przedłożył zgodę osoby odpowiedzialnej za pracę stacji amatorskiej, posiadającej pozwolenie kategorii 1 lub równoważny dokument wydany przez uprawniony organ zagraniczny, oraz która ukończyła 18 lat.

Pozwolenie kategorii 5 uprawnia do używania stacji amatorskiej bezobsługowej pracującej:
a) z maksymalną mocą wyjściową nadajnika 50 W dla określonej w pozwoleniu częstotliwości nie większej niż 30 MHz,
b) z maksymalną mocą wyjściową nadajnika 15 W dla określonej w pozwoleniu częstotliwości większej niż 30 MHz
- we wszystkich zakresach przeznaczonych dla służby radiokomunikacyjnej amatorskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie określonym w pozwoleniu.

WZÓR POZWOLENIA DODATKOWEGO DLA SŁUŻBY RADIOKOMUNIKACYJNEJ AMATORSKIEJ NA UŻYWANIE URZĄDZEŃ RADIOWYCH NADAWCZYCH LUB NADAWCZO-ODBIORCZYCH

(papier kreda mat. , kolor biały, format A-5, gramatura 200 g/m², dwustronne)

awers

RZECZPOSPOLITA POLSKA

PREZES URZĘDU KOMUNIKACJI ELEKTRONICZNEJ

DODATKOWE POZWOLENIE RADIOWE NA UŻYWANIE URZĄDZEŃ RADIOWYCH NADAWCZYCH LUB NADAWCZO-ODBIORCZYCH W SŁUŻBIE RADIOKOMUNIKACYJNEJ AMATORSKIEJ

No .....

Znak wywolawczy .....

.....

Nazwa posiadacza

.....

Data wydania

.....

Data ważności

.....

Osoba prawna która posiada pozwolenie kategorii 1 odpowiedzialna za pracę stacji amatorskiej

Maksymalna moc wyjściowa nadajnika .....

Osoby zainteresowane mogą uzyskać informacje o niniejszym pozwoleniu, kierując zapytania do Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej

..... *(telefon)*	..... *(adres)*	..... *(fax)*
..... *(telefon)*	Sekretariat Komisji Egzaminacyjnej dla służby radiokomunikacyjnej amatorskiej	..... *(fax)*

Pieczęć urzędowa

..... *Podpis*

rewers

Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej zaświadcza, że podmiot posiadający niniejsze pozwolenie uprawniony jest do używania stacji amatorskiej pracującej z maksymalną mocą wyjściową nadajnika określoną w tym pozwoleniu, nie większą niż 1000 W, we wszystkich zakresach częstotliwości przeznaczonych dla służby radiokomunikacyjnej amatorskiej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w celu udziału w zawodach lub zapewnienia innego okazjonalnego przekazu informacji.

Pozwolenie kategorii 5 wydaje się osobie prawnej, w tym terenowej jednostce organizacyjnej stowarzyszenia posiadającego osobowość prawną, a także stowarzyszeniu zwykłemu w rozumieniu ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. - Prawo o stowarzyszeniach, która posiada pozwolenie kategorii 1.

Załącznik nr 1

ZAKRES WYMOGÓW EGZAMINACYJNYCH DLA OSÓB UBIEGAJĄCYCH SIĘ O POZWOLENIE W SŁUŻBIE RADIOKOMUNIKACYJNEJ AMATORSKIE

1. Osoba ubiegająca się o pozwolenie w służbie radiokomunikacyjnej do używania stacji pracującej we wszystkich zakresach częstotliwości przeznaczonej dla służby radiokomunikacyjnej amatorskiej powinna wykazać się:

1) wiedzą techniczną z zakresu radioelektroniki w zakresie:

a) podstaw elektrotechniki, podstaw radiotechniki i promieniowania elektromagnetycznego: przewodnictwo elektryczne, źródła elektryczności, pole elektryczne, magnetyczne i elektromagnetyczne, sygnały sinusoidalne, niesinusoidalne i zmodulowane, moc i energia,

b) budowy i zastosowania elementów elektronicznych, takich jak: rezystory, kondensatory, cewki, transformatory, diody, tranzystory, układy scalone,

c) układów elektronicznych, takich jak: łączenie elementów obwodów, filtry, zasilacze, wzmacniacze, demodulatory, generatory, pętla synchronizacji fazowej (PLL),

d) techniki odbioru radiowego, w tym: rodzaj odbiorników, ich schematy blokowe, budowa, działanie poszczególnych stopni, podstawowe parametry odbiorników,

e) techniki nadawania, w tym: rodzaje nadajników, ich schematy blokowe, budowa i działanie poszczególnych stopni, podstawowe parametry nadajników,

f) rodzajów i charakterystyk anten oraz rodzajów linii zasilających,

g) propagacji fal radiowych,

h) miernictwa radioelektronicznego, w szczególności pomiarów oraz budowy przyrządów pomiarowych:

- napięć i prądów stałych, przemiennych małej i wysokiej częstotliwości,
- częstotliwości,
- rezystancji, indukcyjności i pojemności,
- mocy,
- głębokości modulacji,
- dopasowania linii przesyłowych,

i) zakłóceń radioelektrycznych, w tym: źródła zakłóceń, przyczyny zakłóceń w sprzęcie elektronicznym, urządzenia przeciwzakłóceniowe,

j) podstawowych wymogów kompatybilności elektromagnetycznej urządzeń radiowych;

2) wiedzą z zakresu bezpieczeństwa pracy przy urządzeniach elektrycznych i nadawczych dotyczącą:

a) przepływu prądu elektrycznego przez ciało człowieka,

b) porażeń i ochrony przeciwporażeniowej,

c) udzielania pierwszej pomocy,

d) wpływu pola elektromagnetycznego na organizm ludzki,

e) ochrony środowiska naturalnego przed promieniowaniem elektromagnetycznym,

f) ochrony odgromowej,

g) przepisów przeciwpożarowych przy pracy z urządzeniami elektrycznymi;

3) znajomością przepisów i procedur operatorskich, krajowych i międzynarodowych, w tym:

a) międzynarodowego alfabetu fonetycznego,

b) kodu Q,

c) skrótów operatorskich,

d) sposobów porozumienia się w przypadku niebezpieczeństwa i klęsk żywiołowych,

e) znaków wywoławczych stosowanych w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej,

f) zakresów częstotliwości stosowanych w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej - krajowych i Międzynarodowego Związku Radioamatorów (IARU);

4) znajomością międzynarodowych i krajowych przepisów stosowanych w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej i satelitarnej służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej.

2. Osoba ubiegająca się o pozwolenie w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej do używania stacji pracującej z maksymalną mocą wyjściową nadajnika 100 W, w zakresach częstotliwości 1810-2000 kHz, 3500-3800 kHz, 7000-7200 kHz, 14000-14350 kHz, 21000-21450 kHz, 28000-29700 kHz, 144-146 MHz, 430-440 MHz i 10,0-10,5 GHz przeznaczonej dla służby radiokomunikacyjnej amatorskiej powinna wykazać się:

1) wiedzą z radioelektroniki w zakresie:

a) rodzajów, budowy i podstawowych parametrów odbiorników radiowych,

b) rodzajów, budowy i podstawowych parametrów układów nadawczych,

c) propagacji fal radiowych,

d) zakłóceń radioelektrycznych, w tym: źródła zakłóceń, podstawowe przyczyny powstawania zakłóceń, eliminacja zakłóceń;

2) wiedzą z zakresu bezpieczeństwa pracy przy urządzeniach elektrycznych i nadawczych dotyczącą:

a) porażeń i ochrony przeciwporażeniowej,

b) udzielania pierwszej pomocy,

c) ochrony odgromowej;

3) znajomością przepisów i procedur operatorskich, krajowych i międzynarodowych, w tym:

a) międzynarodowego alfabetu fonetycznego,

b) wybranych elementów kodu Q,

c) wybranych skrótów operatorskich,

d) sposobów porozumienia się w przypadku niebezpieczeństwa i klęsk żywiołowych,

e) znaków wywoławczych stosowanych w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej,

f) zakresów częstotliwości stosowanych w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej i rodzajów emisji, w zakresie odpowiedniej kategorii pozwolenia amatorskiego;

4) znajomością krajowych przepisów stosowanych w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej i satelitarnej służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej.

3. Do egzaminu na pozwolenie określone w:

1) § 3 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia może przystąpić osoba, która ukończyła 17 lat;

2) § 3 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia może przystąpić osoba, która ukończyła 12 lat.

4 Na przystąpienie do egzaminu osoby, która nie ukończyła 18 lat, jest wymagana pisemna zgoda jej rodzica lub prawnego opiekuna.

Załącznik nr 2

PRZEDMIOTY EGZAMINACYJNE ORAZ WYMAGANIA DLA MIEJSCA EGZAMINU NA POZWOLENIE W SŁUŻBIE RADIOKOMUNIKACYJNEJ AMATORSKIEJ

I. Przedmioty egzaminacyjne i ich zakres

1. Egzamin dla osób ubiegających się o pozwolenie w służbie radiokomunikacyjnej do używania stacji pracującej we wszystkich zakresach częstotliwości przeznaczonej dla służby radiokomunikacyjnej amatorskiej przeprowadza się w czasie jednej sesji egzaminacyjnej, sprawdzając wiedzę i umiejętności z następujących przedmiotów egzaminacyjnych:

1) wiadomości techniczne z zakresu radioelektroniki, w zakresie określonym w załączniku nr 2 do rozporządzenia odpowiednio w ust. 1 pkt 1;

2) bezpieczeństwo pracy przy urządzeniach elektrycznych i radiowych, w zakresie określonym w załączniku nr 2 do rozporządzenia odpowiednio w ust. 1 pkt 2;

3) przepisy i procedury operatorskie, w zakresie określonym w załączniku nr 2 do rozporządzenia odpowiednio w ust. 1 pkt 3;

4) przepisy dotyczące radiokomunikacyjnej służby amatorskiej, w zakresie określonym w załączniku nr 2 do rozporządzenia odpowiednio w ust. 1 pkt 4.

2. Egzamin dla osób ubiegających się o pozwolenie w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej do używania stacji pracującej z maksymalną mocą wyjściową nadajnika 100 W, w zakresach częstotliwości 1810-2000 kHz, 3500-3800 kHz, 7000-7200 kHz, 14000-14350 kHz, 21000-21450 kHz, 28000-29700 kHz, 144-146 MHz, 430-440 MHz i 10,0-10,5 GHz przeznaczonej dla służby radiokomunikacyjnej amatorskiej przeprowadza się, sprawdzając wiedzę z następujących przedmiotów egzaminacyjnych:

1) wiadomości techniczne z zakresu radioelektroniki, w zakresie określonym w załączniku nr 2 do rozporządzenia odpowiednio w ust. 2 pkt 1;

2) bezpieczeństwo pracy przy urządzeniach elektrycznych i radiowych, w zakresie określonym w załączniku nr 2 do rozporządzenia odpowiednio w ust. 2 pkt 2;

3) przepisy i procedury operatorskie, w zakresie określonym w załączniku nr 2 do rozporządzenia odpowiednio w ust. 2 pkt 3;

4) przepisy dotyczące radiokomunikacyjnej służby amatorskiej, w zakresie określonym w załączniku nr 2 do rozporządzenia odpowiednio w ust. 2 pkt 4.

II. Wymagania dla miejsca egzaminu

Egzamin może być przeprowadzony w miejscu, w którym:

1) przygotowano wyposażenie i zapewniono pomieszczenia dla sekretariatu zespołu egzaminacyjnego;

2) jest możliwe przeprowadzenie testu z przedmiotów egzaminacyjnych w sposób niedyskryminujący osób niepełnosprawnych.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie delegacji z przepisu art. 144 ust. 6 ustawy z dnia … r. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …), zgodnie z którym minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres pozwoleń, wymagania niezbędne do uzyskania pozwolenia i zakres wymogów egzaminacyjnych, tryb przeprowadzania egzaminów, w tym egzaminów poprawkowych, sposób powoływania komisji egzaminacyjnej, a także wysokość opłat za przeprowadzenie egzaminu, okres ważności pozwoleń, sposób identyfikacji stacji amatorskiej, biorąc pod uwagę międzynarodowe przepisy radiokomunikacyjne oraz rodzaj pozwolenia.

Projekt przepisów wykonawczych został opracowany w sposób umożliwiający Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej (dalej: Prezes UKE), sprawne realizowanie zadań związanych z obsługą radioamatorów.

Rozporządzenie określa na nowo zakres mocy dla poszczególnych rodzajów pozwoleń. W przypadku pozwolenia kategorii 1, dopuszczalne jest użycie mocy maksymalnie 750 W w pasmach poniżej 30 MHz (KF), a w pasmach powyżej 30 MHz (UKF) dopuszczalna jest praca z mocą maksymalną 150 W, a dla łączności jednowstęgowych – 500 W.

Rozporządzenie w sposób jednoznaczny dopuszcza używanie stacji amatorskiej poza lokalizacją określoną w pozwoleniu, co rozwiewa wątpliwości w zakresie używania stacji mobilnych.

Jedną z najważniejszych kwestii o których mowa w rozporządzeniu jest unormowanie kwestii związanych z wyeliminowaniem świadectwa operatora radiowego w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej z obrotu prawnego na rzecz wyłącznie pozwolenia radiowego.

Rozporządzenie określa w sposób jednoznaczny sposób wykorzystania i przypisywania prefiksów znaków wywoławczych. Akt wskazuje, że dla pozwoleń kategorii 1 i 3 rozpoczyna się wyłącznie prefiksem SP, SQ, SO, dla pozwoleń kategorii 5 (stacji bezobsługowych) rozpoczyna się prefiksem SR, a dla pozwoleń dodatkowych rozpoczyna się prefiksem SN, 3Z, HF.

Projektowane rozporządzenie wchodzi w życie w ciągu 14 dni od dnia ogłoszenia .

Projektowane rozporządzenie nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Nie zachodzi również konieczność przedstawienia projektu rozporządzenia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu.

Przedmiotowy projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie będzie mieć wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

W celu wykonania obowiązku wynikającego z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny” oraz w Biuletynie Informacji

Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw informatyzacji.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji w sprawie pozwoleń dla służby radiokomunikacyjnej amatorskiej **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Cyfryzacji **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Michał Gramatyka – Sekretarz Stanu **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Artur Potocki – Główny Specjalista w Departamencie Telekomunikacji w Ministerstwie Cyfryzacji, artur.potocki@cyfra.gov.pl	**Data sporządzenia** 11.04.2024 r. **Źródło:** Upoważnienie ustawowe: art. 144 ust. 6 ustawy z dnia ….. r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz.) **Nr w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Cyfryzacji:** MC

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika z zastąpienia ustawy Prawo telekomunikacyjne nową ustawą regulującą rynek komunikacji elektronicznej w Polsce – ustawą Prawo komunikacji elektronicznej.

Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 148 ust. 4 ustawy Prawo telekomunikacyjne, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 144 ust. 6 ustawy Prawo komunikacji elektronicznej, jednak nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie tej ustawy.

Artykuł 144 ust. 6 ustawy Prawo komunikacji elektronicznej wprowadza zatem delegację dla ministra właściwego do spraw informatyzacji do wydania aktu wykonawczego określającego szczegółowy zakres pozwoleń, wymagania niezbędne do uzyskania pozwolenia i zakres wymogów egzaminacyjnych, tryb przeprowadzania egzaminów, w tym egzaminów poprawkowych, sposób powoływania komisji egzaminacyjnej, a także wysokość opłat za przeprowadzenie egzaminu, okres ważności pozwoleń, sposób identyfikacji stacji amatorskiej. Określając powyższe wymagania minister właściwy do spraw informatyzacji powinien mieć na uwadze międzynarodowe przepisy radiokomunikacyjne oraz rodzaj pozwolenia.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Planowane jest wydanie rozporządzenia określającego szczegółowy zakres pozwoleń dla służby radiokomunikacyjnej amatorskiej na używanie urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych, wymagania niezbędne do uzyskania pozwoleń, zakres wymogów egzaminacyjnych, tryb przeprowadzania egzaminów, w tym egzaminów poprawkowych, sposób powoływania komisji egzaminacyjnej, wysokość opłat za przeprowadzenie egzaminu , okres ważności pozwoleń i sposób identyfikacji stacji amatorskiej.

Ww. regulacje sformułowane są w sposób, który zapewnia ich przejrzystość dla radioamatorów, a jednocześnie umożliwia Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej sprawne realizowanie zadań w tym zakresie.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Brak regulacji sektorowych w tym zakresie, gdyż nie jest to zagadnienie zharmonizowane.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej	1		Podmiot wydający pozwolenia w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej
Podmioty pracujące w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej	14523	Rejestr radioamatorskich pozwoleń radiowych	Podmioty, które pracują w służbie

		prowadzony przez Prezesa UKE	radiokomunikacyjnej amatorskiej

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt otrzymają:

1. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej;
2. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
3. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
4. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego;
5. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców;
6. Polski Związek Krótkofalowców;
7. Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji;
8. Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji;
9. Polska Izba Komunikacji Elektronicznej;
10. Krajowa Izba Gospodarcza;
11. Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej;
12. Polska Izba Radiodyfuzji Cyfrowej;
13. Polska Izba Handlu;
14. Rada Dialogu Społecznego;
15. Business Centre Club – Związek Pracodawców;
16. Niezależny Samorządowy Związek Zawodowy „Solidarność”;
17. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
18. Forum Związków Zawodowych;
19. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
20. Konfederacja Lewiatan;
21. Związek Rzemiosła Polskiego;
22. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
23. Związek Pracodawców Mediów Publicznych;
24. Związek Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska;
25. Federacja Związków Zawodowych Pracowników Telekomunikacji;
26. Polska Rada Biznesu;
27. Naczelna Organizacja Techniczna;
28. Związek Pracodawców Mediów Elektronicznych i Telekomunikacji Mediakom;
29. Izba Gospodarki Elektronicznej;
30. Związek Telewizji Kablowych w Polsce Izba Gospodarcza.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2021 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje skutków dla sektora finansów publicznych, w tym dochodów i wydatków budżetu państwa oraz samorządu terytorialnego.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wprawdzie prowadzenie spraw związanych z służbą radiokomunikacyjną amatorską wiąże się z kosztami, jednak w związku z tym, że już obecnie Prezes UKE jest zobowiązany do prowadzenia tych zadań, nie przewiduje się zmian dotychczasowych obciążeń ani dodatkowych wydatków.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2020 r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Nie dotyczy						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Nie dotyczy						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projekt rozporządzenia nie ma wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych, a także na obywateli i gospodarstwa domowe.						

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Nie dotyczy

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

X nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak X nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie X nie dotyczy
Komentarz:	

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie

Omówienie wpływu	Nie dotyczy

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Rozporządzenie wchodzi w życie 14 dni po dniu ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie dotyczy.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

Projekt

R O Z P O R Z Ą D Z E N I E

M I N I S T R A C Y F R Y Z A C J I [1)]

z dnia

w sprawie urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych, które mogą być używane bez pozwolenia radiowego

Na podstawie art. 145 ust. 4 ustawy z dnia … r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie rozszerza zakres urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych, zwanych dalej „urządzeniami”, które mogą być używane bez pozwolenia radiowego, zwanego dalej „pozwoleniem”, oraz określa:

1) warunki używania tych urządzeń, w tym:
   a) zakresy wykorzystywanych przez nie częstotliwości,
   b) maksymalną moc promieniowaną lub maksymalne natężenie pola magnetycznego,
   c) obszar używania tych urządzeń;
2) rodzaje służb radiokomunikacyjnych, w których urządzenia te mogą być używane.

§ 2. Określenia, oznaczenia, skróty i symbole użyte w rozporządzeniu i załącznikach do rozporządzenia oznaczają:

1) [-] - brak ograniczeń;
2) AFA (Adaptive Frequency Agility) – zdolność do adaptacyjnego wyboru kanału nadawania spośród zdefiniowanego dla danego urządzenia zbioru, w celu unikania zakłóceń pracy urządzeń;
3) aktywność nadajnika – wyrażony w procentach stosunek czasu nadawania do długości okresu obserwacji, przy czym jako okres obserwacji przyjmuje się dowolny, jednogodzinny, ciągły przedział czasu;
4) antena dedykowana (dedicated antenna) – antenę przeznaczoną do stosowania z danym urządzeniem z możliwością jej odłączenia, ale zaprojektowaną i dostarczaną, jako niezbędna część urządzenia, którego badania oraz ocena zgodności z zasadniczymi

---

[1)] Minister Cyfryzacji kieruje działem administracji rządowej – informatyzacja, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Cyfryzacji (Dz. U. poz. 2720).

wymaganiami, o których mowa w art. 153 ust. 1 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne, zostały przeprowadzone z tą anteną;

5) antena zewnętrzna (external antenna) –- antenę dołączaną do urządzenia za pomocą złącza, w które wyposażone jest urządzenie, stosowaną do urządzeń, których badania oraz ocena zgodności z zasadniczymi wymaganiami, o których mowa w art. 153 ust. 1 – Prawo telekomunikacyjne, zostały przeprowadzone bez anteny;
6) antena zintegrowana (integral antenna) – antenę zaprojektowaną jako integralną część urządzenia w sposób uniemożliwiający jej odłączenie;
7) AES (Aircraft Earth Stations) – ziemską stację statku powietrznego;
8) AVI (Automatic Vehicle Identification) – automatyczną identyfikację pojazdu;
9) balisa – urządzenie montowane w pobliżu toru pojazdów szynowych, służące do transmisji danych między tym urządzeniem a pojazdem lub między pojazdem a tym urządzeniem;
10) BSS (broadcasting satellite service) – służbę radiokomunikacyjną radiodyfuzji satelitarnej;
11) CEPT (European Conference of Postal and Telecommunications Administrations) - Europejską Konferencję Administracji Pocztowych i Telekomunikacyjnych;
12) DEC (Decision) – decyzję;
13) DSB-AM – emisję dwuwstęgową sygnału zmodulowanego amplitudowo;
14) ECC (Electronic Communications Committee) – Komitet Komunikacji Elektronicznej;
15) e.i.r.p. (equivalent isotropically radiated power) – zastępczą moc promieniowaną izotropowo;
16) e.r.p. (effective radiated power) – skuteczna moc promieniowania;
17) ESIM (Earth Stations In-Motion) – ziemskie stacje satelitarne w ruchu;
18) ESOMP (Earth Stations on Mobile Platforms) – ziemskie stacje satelitarne na platformach w ruchu;
19) ESV (Earth Stations on board Vessels) – ziemskie stacje satelitarne na pokładach statków;
20) ETSI (European Telecommunications Standard Institute) – Europejski Instytut Norm Telekomunikacyjnych;
21) Eurobalise – system informacji o ruchu pociągu wchodzący w skład Europejskiego Systemu Zarządzania Ruchem Kolejowym;
22) Euroloop – system wchodzący w skład Europejskiego Systemu Zarządzania Ruchem Kolejowym;

23) FDD (Frequency Division Duplex) – dupleks z podziałem częstotliwościowym;
24) FHSS (Frequency Hopping Spread Spectrum) – rozpraszanie widma ze skokową zmianą częstotliwości;
25) FSS (Fixed Satellite Service) – służbę radiokomunikacyjną stałą satelitarną;
26) GSO (Geostationary Satellite Orbit) – orbitę geostacjonarną;
27) GSM (Global System for Mobile Communications) – globalny system łączności ruchomej;
28) HDAFSS (High Density Applications in the Fixed Satellite Service) – urządzenia pracujące w służbie radiokomunikacyjnej stałej satelitarnej, gęsto rozmieszczone na danym obszarze;
29) HEST (High e.i.r.p. Satellite Terminal) – terminal satelitarny o dużej zastępczej mocy promieniowanej izotropowo;
30) HIPERLAN (High Performance Radio Local Area Network) – lokalną radiową sieć o dużej efektywności;
31) HIRF (High-intensity radiated field) – pole elektromagnetyczne o dużym natężeniu;
32) ISM (Industrial, Scientific, Medical) – urządzenie generujące i wykorzystujące energię fal radiowych, w szczególności do celów przemysłowych, naukowych, medycznych lub domowych, z wyłączeniem zastosowań do celów telekomunikacyjnych;
33) Identyfikator – urządzenie radiowe wykorzystywane do RFID, umieszczane na obiektach ożywionych lub nieożywionych;
34) Interrogator - urządzenie radiowe wykorzystywane do RFID, które aktywuje identyfikator i odbiera przesyłane przez niego dane;
35) LEST (Low e.i.r.p. Satellite Terminal) – terminal satelitarny o małej zastępczej mocy promieniowanej izotropowo;
36) LTE (Long Term Evolution) – ewolucję długoterminową dotyczącą standardów komunikacji ruchomej;
37) MCA (Mobile Communication on Aircraft) – usługę telekomunikacyjną świadczoną w celu umożliwienia osobom znajdującym się na pokładzie statku powietrznego korzystania z publicznych sieci telekomunikacyjnych bez nawiązywania bezpośrednich połączeń z ruchomymi publicznymi sieciami telekomunikacyjnymi pracującymi na lądzie;
38) MCV (Mobile Communication on Vessels) – usługę telekomunikacyjną świadczoną w celu umożliwienia osobom znajdującym się na pokładzie statku korzystania z publicznych

sieci telekomunikacyjnych bez nawiązywania bezpośrednich połączeń z ruchomymi publicznymi sieciami telekomunikacyjnymi pracującymi na lądzie;

39) NGSO (Non-Geostationary-Satellite Orbit) – orbitę niegeostacjonarną;
40) NCF (Network Control Facility) – system kontroli sieci;
41) NCU (Network Control Unit) – jednostkę sterowania siecią;
42) NMR (Nuclear Magnetic Resonance) – magnetyczny rezonans jądrowy;
43) PFD (Power Flux Density) – gęstość strumienia mocy;
44) PMP (Point to MultiPoint) – system typu punkt – wiele punktów;
45) PMR (Professional Mobile Radio/Private Mobile Radio) – radiotelefon sieci dyspozytorskiej;
46) PMSE (Programme Making and Special Events) – systemy łączności wykorzystywane podczas nadawania lub produkcji programów radiofonicznych lub telewizyjnych lub wykorzystywane do przekazywania w czasie rzeczywistym informacji audiowizualnej, w szczególności podczas imprez masowych, imprez sportowych lub widowisk;
47) RLAN (Radio Local Area Network) – lokalną sieć radiową;
48) RFID (Radio Frequency Identification) – identyfikację radiową;
49) TTT (Transport and Traffic Telematics) – telematykę transportu i ruchu;
50) SSB-AM – emisję jednowstęgową sygnału zmodulowanego amplitudowo;
51) TDD (Time Division Duplex) – dupleks z podziałem czasowym;
52) TDMA (Time Division Multiple Access) – wielodostęp z podziałem czasowym;
53) UE – Unię Europejską;
54) UESFSS (Uncoordinated Earth Stations of the Fixed-Satellite Service (Earth-to-space)) – niekoordynowane stacje ziemskie służby radiokomunikacyjnej stałej satelitarnej (Ziemia-kosmos);
55) UMTS (Universal Mobile Telecommunications System) – uniwersalny system telekomunikacji ruchomej;
56) UWB (Ultra Wideband) – ultraszerokopasmowy;
57) VSAT (Very Small Aperture Terminals) – stacje abonenckie w służbie radiokomunikacyjnej stałej satelitarnej, wyposażone w anteny o małej aperturze;
58) WAS (Wireless Access System) – bezprzewodowy system dostępowy;
59) WE – Wspólnotę Europejską.

§ 3. 1. Nie wymaga pozwolenia używanie urządzeń:

1) pełniących funkcję urządzeń końcowych w sieciach radiokomunikacyjnych w służbie ruchomej lądowej, w których nie są świadczone publicznie dostępne usługi telekomunikacyjne;
2) będących zakończeniami sieci telekomunikacyjnej w systemie typu punkt – wiele punktów (PMP);
3) z interfejsem umożliwiającym połączenie, współpracę i wymianę informacji drogą radiową między stacją bazową, a telekomunikacyjnym urządzeniem końcowym, pracujących w ruchomej lub stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej – przez:

a) przedsiębiorcę telekomunikacyjnego posiadającego ogólnopolską rezerwację częstotliwości wykorzystywanych do świadczenia usług za pośrednictwem stacji bazowych,

b) innego przedsiębiorcę lub podmiot wykorzystujący ten interfejs w ogólnym interesie społecznym, który zawarł umowę w formie pisemnej, określającą co najmniej identyfikację urządzenia, jego lokalizację, warunki instalacji i wykorzystanie w celu uniknięcia szkodliwych zakłóceń, dotyczącą tego interfejsu, z przedsiębiorcą telekomunikacyjnym posiadającym ogólnopolską rezerwację częstotliwości wykorzystywanych do świadczenia usług za pośrednictwem stacji bazowych;

4) stacji bazowych małej mocy pracujących w zakresach częstotliwości:
   a) 791-821 MHz (nadawanie) i 832-862 MHz (odbiór) z mocą nieprzekraczającą 21 dBm e.r.p.,
   b) 876-915 MHz (odbiór) i 921-960 MHz (nadawanie) z mocą nieprzekraczającą 20 dBm e.r.p.,
   c) 1710-1785 MHz (odbiór) i 1805-1880 MHz (nadawanie) z mocą nieprzekraczającą 20 dBm e.r.p.,
   d) 1920-1980 MHz (odbiór) i 2110-2170 MHz (nadawanie) z mocą nieprzekraczającą 21 dBm e.r.p.,
   e) 2500-2570 MHz (odbiór) i 2620-2690 MHz (nadawanie) z mocą nieprzekraczającą 21 dBm e.r.p.,
   f) 2570-2620 MHz (nadawanie i odbiór) z mocą nieprzekraczającą 21 dBm e.r.p.,
   g) 3400-3800 MHz (nadawanie i odbiór) z mocą nieprzekraczającą 24 dBm e.r.p. dla każdej nośnej o szerokości 20 MHz

   – wykorzystywanych do świadczenia usług przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego posiadającego rezerwację częstotliwości;
5) przeznaczonych do używania wyłącznie w zakresie częstotliwości 26,96-27,41 MHz:

a) typu PR27, spełniających wymagania określone w normach wprowadzających normę ETSI EN 300 433,

b) z modulacją kątową lub z emisją DSB-AM lub z emisją SSB-AM, spełniających wymagania określone w normach wprowadzających normę ETSI EN 300 433, przy czym dopuszczalna moc wyjściowa nadajnika pracującego z modulacją kątową wynosi do 4 W mocy fali nośnej, z DSB-AM wynosi do 4 W mocy fali nośnej, a z SSB-AM do 12 W szczytowej mocy obwiedni;

6) bliskiego zasięgu:

a) ogólnego stosowania, niezależnie od zastosowania lub przeznaczenia urządzenia, określonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia, wykorzystywanych w szczególności w telemetrii, zdalnym sterowaniu, systemach alarmowych oraz transmisji danych,

b) szerokopasmowych systemów transmisji danych, obejmujących urządzenia wykorzystujące szerokopasmowe techniki modulacji w celu dostępu do widma, określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia, wykorzystywanych w szczególności w bezprzewodowych systemach dostępu, takich jak lokalne sieci radiowe (WAS/RLAN), lub w urządzeniach do szerokopasmowej transmisji danych w sieciach danych,

c) stosowanych w transporcie kolejowym, wykorzystywanych w szczególności dla systemów AVI: Eurobalise i Euroloop, określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia,

d) do radiolokacji, w tym urządzeń wykorzystywanych w szczególności do określania pozycji, prędkości lub innych właściwości obiektu, określonych w załączniku nr 4 do rozporządzenia,

e) do sterowania modelami, w tym urządzeń wykorzystujących zdalne sterowanie i telemetrię, których używa się do zdalnego sterowania ruchem modeli w powietrzu, na lądzie, na wodzie lub pod wodą, określonych w załączniku nr 5 do rozporządzenia,

f) mikrofonów bezprzewodowych i urządzeń wspomagających słuch, przypinanych lub noszonych, profesjonalnych lub przeznaczonych do powszechnego użytku, oraz urządzeń bezprzewodowych do transmisji sygnałów akustycznych, w szczególności głośników bezprzewodowych, słuchawek bezprzewodowych, słuchawek bezprzewodowych do urządzeń przenośnych, zestawów głośnomówiących,

dousznych monitorów odsłuchowych wykorzystywanych do przekazywania dźwięku na koncertach i widowiskach scenicznych określonych w załączniku nr 6 do rozporządzenia,

g) do identyfikacji RFID, wykorzystywanych w systemach łączności radiowej opartych na identyfikatorach i interrogatorach, określonych w załączniku nr 7 do rozporządzenia,

h) bezprzewodowych do stosowania w ochronie zdrowia, stanowiących element radiowy aktywnych wyrobów medycznych do implantacji w rozumieniu ustawy z dnia 20 maja 2010 r. o wyrobach medycznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 186 i 1493), określonych w załączniku nr 8 do rozporządzenia,

i) do zastosowań indukcyjnych, które wykorzystują pole magnetyczne z systemami pętli indukcyjnej do komunikacji zbliżeniowej, określonych w załączniku nr 9 do rozporządzenia,

j) wykorzystujących technologię UWB, opartych na rozwiązaniach technicznych z zakresu radiokomunikacji bliskiego zasięgu, przeznaczonych do wytwarzania i emitowania energii fal radiowych w zakresie częstotliwości o szerokości przekraczającej 50 MHz, określonych w załączniku nr 10 do rozporządzenia;

7) samochodowych radarów bliskiego zasięgu, których rodzaje określa załącznik nr 11 do rozporządzenia;

8) ziemskich stacji satelitarnych, których rodzaje określa załącznik nr 12 do rozporządzenia;

9) stacji bazowych wykorzystywanych do świadczenia usług MCV, umiejscowionych na pokładach statków, dla których warunki używania określa załącznik nr 13 do rozporządzenia;

10) stacji bazowych wykorzystywanych do świadczenia usług MCA, umiejscowionych na pokładach statków powietrznych, dla których warunki używania określa załącznik nr 14 do rozporządzenia;

11) bliskiego zasięgu pracujących w zakresach częstotliwości 874–874,4 MHz i 916,1–919,4 MHz, dla których warunki używania określa załącznik nr 15 do rozporządzenia;

12) wykorzystywanych w PMSE, dla których warunki używania określa załącznik nr 16 do rozporządzenia;

13) pracujących w zakresach częstotliwości 29,7 MHz – 3 GHz w podziemnych wyrobiskach górniczych, z mocą nieprzekraczającą 500 mW e.r.p. na głębokości większej niż 100 m

poniżej poziomu terenu i w odległości nie mniejszej niż 100 m od pionowego tunelu szybowego.

2. Urządzenia, o których mowa w ust. 1, nie mogą powodować szkodliwych zakłóceń w pracy innych urządzeń. Urządzenia, o których mowa w ust. 1 pkt 5-13, nie podlegają ochronie przed szkodliwymi zakłóceniami powodowanymi przez inne urządzenia.

3. Urządzenia, o których mowa w ust. 1 pkt 1-7, 9-13, są używane w naziemnych służbach radiokomunikacyjnych. Urządzenia, o których mowa w ust. 1 pkt 8, są używane w satelitarnych służbach radiokomunikacyjnych.

4. Obszarem używania urządzeń, o których mowa w ust. 1 pkt 1-9, 12-13, jest terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Obszarem używania urządzeń, o których mowa w ust. 1 pkt 6 lit. j, pkt 9 i 10, jest pokład – odpowiednio – statku lub statku powietrznego, na którym oferowana jest usługa dostępu do sieci, z którą te urządzenia mogą współpracować.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia[2)].

MINISTER CYFRYZACJI

[2)] Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 12 grudnia 2014 r. w sprawie urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych, które mogą być używane bez pozwolenia radiowego (Dz. U. z 2017 r. poz. 96), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 102 pkt 15 ustawy z dnia .... Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz.).

Załączniki
do rozporządzenia
Ministra Cyfryzacji
z dnia
(Dz. U. poz.)

Załącznik nr 1

URZĄDZENIA BLISKIEGO ZASIĘGU OGÓLNEGO STOSOWANIA

Zakres częstotliwości	Maksymalna moc promieniowana lub maksymalne natężenie pola magnetycznego	Odstęp sąsiednio-kanałowy	Aktywność nadajnika	Uwagi
24,00-24,15 GHz	100 mW e.i.r.p.	[-]	[-]	Dotyczy urządzeń spełniających wymagania określone w normie wprowadzającej normę ETSI EN 300 440. Zakres jest przeznaczony również dla urządzeń ISM. Urządzenia pracujące w tym zakresie muszą zaakceptować szkodliwe zakłócenia, jakich mogą doznać podczas pracy urządzeń ISM.

Załącznik nr 2

URZĄDZENIA BLISKIEGO ZASIĘGU SZEROKOPASMOWYCH SYSTEMÓW TRANSMISJI DANYCH

Zakres częstotliwości	Maksymalna moc promieniowana lub maksymalne natężenie pola magnetycznego	Odstęp sąsiednio-kanałowy	Aktywność nadajnika	Uwagi
5150-5350 MHz	200 mW e.i.r.p. [1)]	[-]	[-]	Dopuszcza się używanie urządzeń wyłącznie wewnątrz pomieszczeń. Należy stosować techniki dostępu do widma oraz osłabiania szkodliwych zakłóceń, których skuteczność działania odpowiada co najmniej technikom określonym w normach zharmonizowanych przyjętych na mocy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylającej dyrektywę 1999/5/WE (Dz. U. UE L 153 z 22.5.2014, s. 62). Urządzenia funkcjonujące w zakresie 5250–5350 MHz muszą stosować sterowanie mocą nadajnika, które zapewnia, średnio, współczynnik osłabiania zakłóceń przynajmniej 3 dB przy maksymalnej dopuszczalnej mocy wyjściowej systemów. Jeżeli sterowanie mocą nadajnika nie jest stosowane, maksymalną dopuszczalną średnią e.i.r.p. i odpowiadające limity średniej gęstości e.i.r.p. dla

				5250–5350 MHz zmniejsza się o 3 dB. Urządzenia funkcjonujące w zakresie 5250–5350 MHz muszą używać technik osłabiania zakłóceń, które zapewniają przynajmniej ochronę zgodną z wymaganiami dotyczącymi wykrywania, eksploatacji i reagowania, opisanymi w normie ETSI EN 301 893, celem zapewnienia kompatybilnego funkcjonowania z systemami radiolokacyjnymi. Takie techniki osłabiania zakłóceń muszą wyrównywać prawdopodobieństwo wybrania konkretnego kanału z wszystkich dostępnych kanałów, tak aby zapewnić, przeciętnie, prawie jednolite rozłożenie obciążenia widma. Maksymalna średnia gęstość mocy e.i.r.p. jest ograniczona do 10 mW/MHz w każdym paśmie o szerokości 1 MHz. Dotyczy to urządzeń spełniających wymagania określone w normie wprowadzającej normę ETSI EN 301 893.

[1)] Średnia e.i.r.p. – zastępcza moc promieniowana izotopowo w trakcie transmisji, która odpowiada najwyższej mocy, jeżeli stosuje się sterowanie mocą.

Załącznik nr 3

URZĄDZENIA BLISKIEGO ZASIĘGU STOSOWANE W TRANSPORCIE KOLEJOWYM

Zakres częstotliwości	Maksymalna moc promieniowana lub maksymalne natężenie pola magnetycznego	Odstęp sąsiednio-kanałowy	Aktywność nadajnika	Uwagi
27,09 – 27,10 MHz	42 dBμA/m	[-]	[-]	Dotyczy natężenia pola magnetycznego mierzonego w odległości 10 m. Dotyczy zdalnego zasilania lub transmisji w łączu „w dół” dla balis torowych, w szczególności w systemie Eurobalise. Zakres ten może być opcjonalnie wykorzystywany przez urządzenia służące do aktywacji pętli indukcyjnych, w szczególności w systemie Euroloop. Częstotliwość środkowa wynosi 27,095 MHz. Dotyczy urządzeń spełniających wymagania określone w normach wprowadzających normy ETSI EN 300 330 i ETSI EN 302 608.

Załącznik nr 4

URZĄDZENIA BLISKIEGO ZASIĘGU DO RADIOLOKACJI

Poz.	Zakres częstotliwości	Maksymalna moc promieniowana lub maksymalne natężenie pola magnetycznego	Odstęp sąsiednio-kanałowy	Aktywność nadajnika	Uwagi
1.	100 Hz-148 kHz	46 dBµA / m	[-]	[-]	Dotyczy natężenia pola magnetycznego mierzonego w odległości 10 m od urządzenia NMR dla częstotliwości 100 Hz. Powyżej 100 Hz natężenie pola magnetycznego maleje o 10 dB na dekadę. Zamknięte czujniki NMR to urządzenia, w których badany obiekt umieszcza się wewnątrz obudowy urządzenia NMR. Zastosowanie to nie obejmuje systemów obrazowania metodą jądrowego rezonansu magnetycznego i tomografii.
2.	30 MHz – 12400 MHz	patrz decyzja ECC/DEC/(06)08	patrz decyzja ECC/DEC/ (06)08	patrz decyzja ECC/DEC/ (06)08	Dotyczy wyłącznie radarów do sondowania gruntu i ścian. Dotyczy urządzeń spełniających wymagania określone w normie wprowadzającej normę ETSI EN 302 066.
3.	6000 – 8500 MHz	7 dBm/50 MHz mocy szczytowej e.i r.p. oraz -33 dBm/1 MHz mocy średniej e.i r.p.	[-]	[-]	Dotyczy gęstości mocy. Warunki wykorzystania dotyczą wyłącznie radaru sondującego poziom napełnienia. Nie należy naruszać stref zamkniętych ustanowionych wokół obiektów radioastronomicznych. Należy stosować automatyczne

					sterowanie mocą i wymogi dotyczące anteny a także wymogi, dotyczące techniki dostępu do widma oraz osłabiania szkodliwych zakłóceń, zapewniające odpowiednią skuteczność działania w celu spełnienia zasadniczych wymagań dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylającej dyrektywę 1999/5/WE (Dz. U. UE L 153 z 22.5.2014, s. 62). Jeżeli stosowne ograniczenia są określone w normach zharmonizowanych (lub ich częściach), do których odniesienia opublikowano w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* na podstawie dyrektywy 2014/53/UE, zapewnia się skuteczność działania co najmniej równoważną tym ograniczeniom.
4.	9200 - 9500 MHz	25 mW e.i.r.p.	[-]	[-]	Dotyczy urządzeń spełniających wymagania określone w normie wprowadzającej normę ETSI EN 300 440.
5.	9500 - 9975 MHz	25 mW e.i.r.p.	[-]	[-]	Dotyczy urządzeń spełniających wymagania określone w normie wprowadzającej normę ETSI EN 300 440.
6.	10,5 - 10,6 GHz	500 mW e.i.r.p.	[-]	[-]	Dotyczy urządzeń spełniających wymagania

					określone w normie wprowadzającej normę ETSI EN 300 440.
7.	13,4 – 14,0 GHz	25 mW e.i.r.p.	[-]	[-]	Dotyczy urządzeń spełniających wymagania określone w normie wprowadzającej normę ETSI EN 300 440.
8.	24,05 – 24,25 GHz	100 mW e.i.r.p.	[-]	[-]	Dotyczy urządzeń spełniających wymagania określone w normie wprowadzającej normę ETSI EN 300 440.
9.	24,05 – 26,5 GHz	26 dBm/50 MHz mocy szczytowej e.i.r.p. oraz -14 dBm/ 1 MHz mocy średniej e.i.r.p.	[-]	[-]	Dotyczy gęstości mocy. Warunki wykorzystania dotyczą wyłącznie radaru sondującego poziom napełnienia. Nie należy naruszać stref zamkniętych ustanowionych wokół obiektów radioastronomicznych. Należy stosować automatyczne sterowanie mocą i wymogi dotyczące anteny a także wymogi dotyczące techniki dostępu do widma oraz osłabiania szkodliwych zakłóceń, zapewniające odpowiednią skuteczność działania w celu spełnienia zasadniczych wymagań dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylającej dyrektywę 1999/5/WE (Dz. U. UE L 153 z 22.5.2014, s. 62). Jeżeli stosowne

					ograniczenia są określone w normach zharmonizowanych (lub ich częściach), do których odniesienia opublikowano w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* na podstawie dyrektywy 2014/53/UE, zapewnia się skuteczność działania co najmniej równoważną tym ograniczeniom.
10.	75 – 85 GHz	34 dBm/50 MHz mocy szczytowej e.i.r.p. oraz -3 dBm/ 1 MHz mocy średniej e.i.r.p.	[-]	[-]	Dotyczy gęstości mocy. Warunki wykorzystania dotyczą wyłącznie radaru sondującego poziom napełnienia. Nie należy naruszać stref zamkniętych ustanowionych wokół obiektów radioastronomicznych. Należy stosować automatyczne sterowanie mocą i wymogi dotyczące anteny a także wymogi dotyczące technik dostępu do widma oraz osłabiania zakłóceń, zapewniające odpowiednią skuteczność działania w celu spełnienia zasadniczych wymagań dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylającej dyrektywę 1999/5/WE (Dz. U. UE L 153 z 22.5.2014, s., 62). Jeżeli stosowne

					ograniczenia są określone w normach zharmonizowanych (lub ich częściach), do których odniesienia opublikowano w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* na podstawie dyrektywy 2014/53/UE, zapewnia się skuteczność działania co najmniej równoważną tym ograniczeniom.

Załącznik nr 5

URZĄDZENIA BLISKIEGO ZASIĘGU DO STEROWANIA MODELAMI

Poz.	Zakres częstotliwości lub częstotliwość	Maksymalna moc promieniowana lub maksymalne natężenie pola magnetycznego	Odstęp sąsiednio-kanałowy	Aktywność nadajnika	Uwagi
1.	34,995 - 35,225 MHz	100 mW e.r.p.	10 kHz	[-]	Dotyczy sterowania modelami latającymi. Dotyczy urządzeń spełniających wymagania określone w normie wprowadzającej normę ETSI EN 300 220.
2.	40,665 MHz; 40,675 MHz; 40,685 MHz; 40,695 MHz	100 mW e.r.p.	10 kHz	[-]	Dotyczy urządzeń spełniających wymagania określone w normie wprowadzającej normę ETSI EN 300 220. Częstotliwości są przeznaczone również dla urządzeń ISM. Urządzenia pracujące na tych częstotliwościach muszą zaakceptować szkodliwe zakłócenia, jakich mogą doznać podczas pracy urządzeń ISM.

Załącznik nr 6

MIKROFONY BEZPRZEWODOWE, URZĄDZENIA WSPOMAGAJĄCE SŁUCH I URZĄDZENIA DO TRANSMISJI SYGNAŁÓW AKUSTYCZNYCH

Poz.	Zakres częstotliwości	Maksymalna moc promieniowana lub maksymalne natężenie pola magnetycznego	Odstęp sąsiednio-kanałowy	Aktywność nadajnika	Uwagi
1.	100 Hz-9 kHz	120 dBµA/m	[-]	[-]	Dotyczy natężenia pola magnetycznego mierzonego w odległości 10 m. Dotyczy systemów pętli indukcyjnych stosowanych w systemach pomocy osobom niedosłyszącym. Maksymalny rozmiar anteny nie może przekraczać 1/20 λ. Rozmiar anteny jest określany poprzez maksymalną odległość pomiędzy dwoma dowolnymi punktami umieszczonymi na antenie, (np. dla anteny w kształcie prostokąta jest to przekątna, a dla anteny w kształcie koła jest to średnica).
2.	29,7 - 47,0 MHz	10 mW e.r.p.	50 kHz	[-]	Dotyczy urządzeń z dostrajaniem zakresu pracy. Dotyczy urządzeń spełniających wymagania określone w normie wprowadzającej normę ETSI EN 300 422. Podzakres 40,66 – 40,70 MHz przeznaczony jest również dla urządzeń ISM. Urządzenia pracujące w tym podzakresie muszą zaakceptować szkodliwe zakłócenia, jakich mogą doznać podczas pracy urządzeń ISM.
3.	169,4 - 172,0 MHz	10 mW e.r.p.	≤ 50 kHz	[-]	Dotyczy urządzeń wspomagających słuch.

					Dotyczy urządzeń spełniających wymagania określone w normie wprowadzającej normę ETSI EN 300 422.
4.	174 - 216 MHz	50 mW e.r.p.	[-]	[-]	Dotyczy urządzeń z dostrajaniem zakresu pracy. Dotyczy urządzeń spełniających wymagania w normie wprowadzającej normę ETSI EN 300 422.
5.	470 - 694 MHz	50 mW e.r.p.	[-]	[-]	Dotyczy urządzeń z dostrajaniem zakresu pracy. Dotyczy urządzeń spełniających wymagania określone w normie j wprowadzającej normę ETSI EN 300 422.
6.	694-703 MHz	50 mW e.r.p.	[-]	[-]	Dotyczy urządzeń z dostrajaniem zakresu pracy. Dotyczy urządzeń spełniających wymagania określone w normie wprowadzającej normę ETSI EN 300 422. Nie dopuszcza się używania urządzeń po dniu 1 lipca 2022 r.
7.	703-733 MHz	50 mW e.r.p.	[-]	[-]	Dotyczy urządzeń z dostrajaniem zakresu pracy. Dotyczy urządzeń spełniających wymagania określone w normie wprowadzającej normę ETSI EN 300 422. Nie dopuszcza się używania urządzeń po dniu 1 lipca 2022 r.
8.	733-758 MHz	50 mW e.r.p.	[-]	[-]	Dotyczy urządzeń z dostrajaniem zakresu pracy. Dotyczy urządzeń spełniających wymagania określone w normie wprowadzającej normę ETSI EN 300 422.

					Nie dopuszcza się używania urządzeń po dniu 1 lipca 2022 r.
9.	758-786 MHz	50 mW e.r.p.	[-]	[-]	Dotyczy urządzeń z dostrajaniem zakresu pracy. Dotyczy urządzeń spełniających wymagania określone w normie wprowadzającej normę ETSI EN 300 422. Nie dopuszcza się używania urządzeń po dniu 1 lipca 2022 r.
10.	786 - 789 MHz	12 mW e.r.p.	[-]	[-]	Dotyczy urządzeń z dostrajaniem zakresu pracy. Dotyczy urządzeń spełniających wymagania określone w normie wprowadzającej normę ETSI EN 300 422. Nie dopuszcza się używania urządzeń po dniu 1 lipca 2022 r. w zakresie częstotliwości 786-789 MHz.

Załącznik nr 7

URZĄDZENIA BLISKIEGO ZASIĘGU RFID DO IDENTYFIKACJI

Zakres częstotliwości	Maksymalna moc promieniowana lub maksymalne natężenie pola magnetycznego	Odstęp sąsiednio-kanały	Aktywność nadajnika	Uwagi
2446 - 2454 MHz	4 W e.i.r.p.	[-]	≤15%	Szerokość głównej wiązki anteny w płaszczyźnie poziomej nie może przekraczać wartości 90 stopni (± 45 stopni), a tłumienie listków bocznych musi wynosić co najmniej 15 dB. Praca z poziomem mocy promieniowanej e.i.r.p. większym niż 500 mW dopuszczalna jest wyłącznie wewnątrz budynków i wyłącznie w przypadku, gdy aktywność nadajnika nie przekracza 15% w każdym okresie 200 ms. W przypadku stosowania mocy większej niż 500 mW w urządzeniach powinien być stosowany mechanizm rozpraszania widma FHSS. Urządzenie RFID, którego moc może przekraczać 500 mW, powinno być wyposażone w system automatycznej kontroli mocy w celu zmniejszenia mocy promieniowania poniżej 500 mW w przypadkach, gdy urządzenie jest przemieszczane i używane poza granicami budynku lub pomieszczeń użytkownika. Poziom każdej emisji, określany wartością natężenia pola elektrycznego, wytworzonej przez urządzenie RFID umieszczone wewnątrz

				budynku, mierzonej na zewnątrz budynku w odległości 10 m, nie może przekraczać równoważnej wartości natężenia pola elektrycznego wytworzonego przez urządzenie RFID o mocy 500 mW, umieszczone na zewnątrz budynku i mierzone na zewnątrz budynku w tej samej odległości. Jeżeli budynek składa się z kilku lokali, pomiary powinny być odniesione do granic lokalu wewnątrz budynku. Dotyczy urządzeń spełniających wymagania określone w normie wprowadzającej normę ETSI EN 300 440. Zakres częstotliwości jest przeznaczony również dla urządzeń ISM. Urządzenia pracujące w tym zakresie muszą zaakceptować szkodliwe zakłócenia, jakich mogą doznać podczas pracy urządzeń ISM.

Załącznik nr 8

URZĄDZENIA BEZPRZEWODOWE DO STOSOWANIA W OCHRONIE ZDROWIA

Poz.	Zakres częstotliwości	Maksymalna moc promieniowana lub maksymalne natężenie pola magnetycznego	Odstęp sąsiednio-kanałowy	Aktywność nadajnika	Uwagi
1.	12,5 - 20 MHz	-7 dBµA/m w paśmie o szerokości 10 kHz	[-]	≤10%	Dotyczy natężenia pola magnetycznego mierzonego w odległości 10 m. Dotyczy implantów stosowanych u zwierząt. Niniejsze warunki używania odnoszą się wyłącznie do urządzeń stosowanych wewnątrz budynków. Dotyczy urządzeń spełniających wymagania określone w normach wprowadzających normę ETSI EN 300 330. Nie dopuszcza się używania urządzeń po 31 grudnia 2022 r.
2.	2483,5 – 2500 MHz	10 mW e.i.r.p.	1 MHz	≤ 10%	Dotyczy wyłącznie aktywnych wyrobów medycznych małej mocy do implantacji. Zewnętrzne urządzenia peryferyjne mogą być używane tylko w pomieszczeniach. Należy stosować techniki dostępu do widma oraz osłabiania szkodliwych zakłóceń, których skuteczność działania odpowiada co najmniej technikom określonym w normach zharmonizowanych przyjętych na mocy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji

					ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylającej dyrektywę 1999/5/WE (Dz. U. UE L 153 z 22.5.2014, s. 62). Dotyczy urządzeń spełniających wymagania określone w normie wprowadzającej normę ETSI EN 301 559.
3.	2483,5 – 2500 MHz	1 mW e.i.r.p.	≤ 3 MHz	≤ 10%	Dotyczy wyłącznie medycznych czujników sieciowych umieszczanych na ciele lub w ciele pacjenta i użytkowanych w pomieszczeniach placówek opieki zdrowotnej. Należy stosować techniki dostępu do widma oraz osłabiania szkodliwych zakłóceń, których skuteczność działania odpowiada co najmniej technikom określonym w normach zharmonizowanych przyjętych na mocy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylającej dyrektywę 1999/5/WE (Dz. U. UE L 153 z 22.5.2014, s. 62). Dotyczy urządzeń spełniających wymagania określone w normie wprowadzającej normę ETSI EN 301 559.
4.	2483,5 – 2500 MHz	10 mW e.i.r.p.	≤ 3 MHz	≤ 2%	Dotyczy wyłącznie medycznych czujników sieciowych umieszczanych na ciele lub w ciele pacjenta

					i użytkowanych w pomieszczeniach domu pacjenta. Należy stosować techniki dostępu do widma oraz osłabiania szkodliwych zakłóceń, których skuteczność działania odpowiada co najmniej technikom określonym w normach zharmonizowanych przyjętych na mocy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylającej dyrektywę 1999/5/WE (Dz. U. UE L 153 z 22.5.2014, s. 62). Dotyczy urządzeń spełniających wymagania określone w normie wprowadzającej normę ETSI EN 301 559.

Załącznik nr 9

ZASTOSOWANIA INDUKCYJNE

Poz.	Zakres częstotliwości	Maksymalna moc promieniowana lub maksymalne natężenie pola magnetycznego	Odstęp sąsiednio-kanałowy	Aktywność nadajnika	Uwagi
1.	100 Hz-9 kHz	82 dBµA/m	[-]	[-]	Dotyczy natężenia pola magnetycznego mierzonego w odległości 10 m. Dotyczy anteny o rozmiarze <1/20 λ. Rozmiar anteny jest określany poprzez maksymalną odległość pomiędzy dwoma dowolnymi punktami umieszczonymi na antenie, (np. dla anteny w kształcie prostokąta jest to przekątna, a dla anteny w kształcie koła jest to średnica).

Załącznik nr 10

URZĄDZENIA BLISKIEGO ZASIĘGU WYKORZYSTUJĄCE TECHNOLOGIĘ ULTRASZEROKOPASMOWĄ (UWB)

Warunki używania urządzeń, w szczególności zakresy wykorzystywanych przez nie częstotliwości, regulacyjne wartości graniczne, takie jak maksymalna średnia widmowa gęstość mocy (e.i.r.p.) lub maksymalna moc szczytowa (e.i.r.p.) mierzona w paśmie o szerokości 50 MHz oraz wymogi dotyczące technik osłabiania zakłóceń, a także obszar używania tych urządzeń, powinny być zgodne z decyzją wykonawczą Komisji (UE) 2019/785 z dnia 14 maja 2019 r. w sprawie harmonizacji widma radiowego na potrzeby urządzeń wykorzystujących technologię ultraszerokopasmową w Unii oraz uchylającą decyzję 2007/131/WE (Dz. U. UE L 127 z 16.5.2019, s. 23 i n.).

Załącznik nr 11

SAMOCHODOWE RADARY BLISKIEGO ZASIĘGU

Warunki używania urządzeń, w szczególności zakresy wykorzystywanych przez nie częstotliwości, maksymalna moc promieniowana lub maksymalne natężenie pola magnetycznego oraz obszar używania tych urządzeń, powinny być zgodne z warunkami używania urządzeń radiowych określonymi w decyzji Komisji 2005/50/WE z dnia 17 stycznia 2005 r. w sprawie harmonizacji widma radiowego w paśmie 24 GHz dla celów tymczasowego użycia przez samochodowe urządzenia radarowe bliskiego zasięgu we Wspólnocie (Dz. Urz. UE L 21 z 25.1.2005, s. 15 i n., z późn. zm.[1)]).
Pasmo 24 GHz może być wykorzystywane przez samochodowe urządzenia radarowe bliskiego zasięgu zainstalowane jedynie w tych pojazdach silnikowych, dla których wniosek o homologację typu złożono zgodnie z art. 6 ust. 6 dyrektywy 2007/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i którym homologację typu przyznano przed dniem 1 stycznia 2018 r.

Na podstawie art. 7 decyzji Komisji 2005/50/WE, w celu ochrony stacji radioastronomicznych działających w zakresie widma radiowego 22,21–24,00 GHz, ustala się następujące strefy zamknięte, w których zabronione jest używanie radarów bliskiego zasięgu pracujących w paśmie 24 GHz:

1) w Krakowie - strefa wokół Obserwatorium Astronomicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego, której środek ma współrzędne geograficzne 19E49'36" oraz 50N03'18" wyznaczone w systemie odniesienia WGS-84, a promień ma wartość 1 km;
2) w Piwnicach koło Torunia - strefa wokół Centrum Astronomii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, której środek ma współrzędne geograficzne 18E33'30" oraz 52N54'48" wyznaczone w systemie odniesienia WGS-84, a promień ma wartość 1 km.

[1)] Zmiany decyzji 2005/50/WE zostały wprowadzone także przez decyzję wykonawczą Komisji (UE) 2017/2077 z dnia 10 listopada 2017 r. zmieniającą decyzję 2005/50/WE w sprawie harmonizacji widma radiowego w paśmie 24 GHz dla celów tymczasowego użycia przez samochodowe urządzenia radarowe bliskiego zasięgu we Wspólnocie (Dz.U. UE L 295 z 14.11.2017, s. 75 i n.). Zmiany te dotyczyły jedynie okresu sprawozdawania informacji o ewentualnych zakłóceniach.

Załącznik nr 12

URZĄDZENIA ZIEMSKICH STACJI SATELITARNYCH

1. Określa się następujące rodzaje ziemskich stacji satelitarnych, których używanie nie wymaga uzyskania pozwolenia:

1) typu LEST, pracujących zgodnie z decyzją ECC/DEC/(06)02 „ECC Decision of 24 March 2006 on Exemption from Individual Licensing of Low e.i.r.p. Satellite Terminals (LEST) operating within the frequency bands 10.70–12.75 GHz or 19.70–20.20 GHz space-to-Earth and 14.00–14.25 GHz or 29.50–30.00 GHz Earth-to-Space" (Approved 24 March 2006), których ogólne warunki używania określa wykaz nr 1,

2) typu HEST, pracujących zgodnie z decyzją ECC/DEC/(06)03 ECC Decision of 24 March 2006 on „Exemption from Individual Licensing of High e.i.r.p. Satellite Terminals (HEST) with e.i.r.p. above 34 dBW operating within the frequency bands 10.70 - 12.75 GHz or 19.70 - 20.20 GHz space-to-Earth and 14.00 - 14.25 GHz or 29.50 - 30.00 GHz Earth-to-space" (Approved 24 March 2006, amended 8 March 2019), których ogólne warunki używania określa wykaz nr 2,

3) typu AES, pracujących zgodnie z decyzją ECC/DEC/(05)11 „The free circulation and use of Aircraft Earth Stations (AES) in the frequency bands 14.0-14.5 GHz (Earth-to-space), 10.7-11.7 GHz (space-to-Earth) and 12.5-12.75 GHz (space-to-Earth)"(Approved 24 June 2005, amended: 8 March 2019), których ogólne warunki używania określa wykaz nr 3,

4) typu ESV, pracujących zgodnie z decyzją ECC/DEC/(05)10 „The free circulation and use of Earth Stations on board Vessels (ESV) operating in fixed satellite service networks in the frequency bands 14-14.5 GHz"(Approved 24 June 2005, amended: 8 March 2019)", których ogólne warunki używania określa wykaz nr 4,

5) typu HDAFSS, pracujących zgodnie z decyzją ECC/DEC/ (05)08 „The availability of frequency bands for high density applications in the Fixed-Satellite Service (space-to-Earth and Earth-to-space)" (Approved 24 June 2005, amended 8 March 2013), których ogólne warunki używania określa wykaz nr 5,

6) typu UESFSS, pracujących zgodnie z decyzją ECC/DEC/(05)01 „The use of the band 27.5-29.5 GHz by the Fixed Service and uncoordinated Earth stations of the Fixed-Satellite Service (Earth-to-space)"(Approved 18 March 2005, amended 8 March 2019), których ogólne warunki używania określa wykaz nr 6,

7) typu NGSO FSS, pracujących zgodnie z decyzją ECC/DEC(17)04 „The harmonised use and exemption from individual licensing of fixed earth stations operating with NGSO FSS satellite systems in the frequency bands 10.7-12.75 GHz and 14.0-14.5 GHz“ (Approved 30 June 2017, amended 8 March 2019), których ogólne warunki używania określa wykaz nr 7,

8) typu ESOMP, pracujących zgodnie z decyzją ECC/DEC/(13)01 „The harmonised use, free circulation and exemption from individual licensing of Earth Stations On Mobile Platforms (ESOMPs) within the frequency bands 17.3-20.2 GHz and 27.5-30.0 GHz" (Approved 8 March 2013, amended 26 October 2018), których ogólne warunki używania określa wykaz nr 8,

9) typu NGSO ESOMP, pracujących zgodnie z decyzją ECC/DEC(15)04 „The harmonised use, free circulation and exemption from individual licensing of Land, Maritime and Aeronautical Earth Stations On Mobile Platforms (ESOMPs) operating with NGSO FSS satellite systems in the frequency ranges 17.3-20.2 GHz, 27.5-29.1 GHz and 29.5-30.0 GHz" (Approved 3 July 2015, amended 20 November 2020), których ogólne warunki używania określa wykaz nr 9[2],

10) typu GSO ESIM, pracujących zgodnie z decyzją ECC/DEC(18)04 „The harmonised use, exemption from individual licensing and free circulation and use of land based Earth Stations In-Motion (ESIM) operating with GSO FSS satellite systems in the frequency bands 10.7-12.75 GHz and 14.0-14.5 GHz" (Approved 06 July 2018), których ogólne warunki używania określa wykaz nr 10,

11) typu NGSO ESIM, pracujących zgodnie z decyzją ECC/DEC(18)05 „The harmonised use, exemption from individual licensing and free circulation and use of Earth Stations In-Motion (ESIM) operating with NGSO FSS satellite systems in the frequency bands 10.7-12.75 GHz and 14.0-14.5 GHz" (Approved 06 July 2018), których ogólne warunki używania określa wykaz nr 11,

12) typu VSAT, pracujących zgodnie z decyzją ECC/DEC(03)04 „Exemption from Individual Licensing of Very Small Aperture Terminals (VSAT) operating in the frequency bands 14.25 - 14.50 GHz Earth-to-space and 10.70-11.70 GHz space-to-Earth"(Approved 17 October 2003, amended 8 March 2019)), których ogólne warunki używania określa wykaz nr 12,

- z tym, że moce określone w wykazach są mocami szczytowymi.

[2] Uwzględnia także Decyzję ECC/DEC(05)01 The use of the band 27.5-29.5 GHz by the Fixed Service and uncoordinated Earth stations of the Fixed-Satellite Service (Earth-to-space), Approved 18 March 2005, amended 8 March 2019.

2. Jeżeli antena jest sprzężona z więcej niż jednym nadajnikiem lub nadajnik wytwarza więcej niż jedną falę nośną, e.i.r.p. określona w wykazach 1-12 musi być sumą mocy wszystkich emisji promieniowanych przez wiązkę główną anteny.

Wykaz nr 1

Urządzenia typu LEST

Poz.	Wyszczególnienie	Zakresy częstotliwości, parametry techniczne
1.	Zakres częstotliwości nadawczych (Ziemia-kosmos)	14,00 – 14,25 GHz 29,50 – 30,00 GHz
2.	Zakres częstotliwości odbiorczych (kosmos – Ziemia)	10,70 – 12,75 GHz [1)] 19,70 – 20,20 GHz
3.	Dopuszczalna e.i.r.p.	Mniejsza lub równa 34 dBW

[1)] Wykorzystywanie zakresu częstotliwości 10,70 – 11,70 GHz do odbioru związane jest z ryzykiem występowania szkodliwych zakłóceń ze strony urządzeń w służbie stałej typu punkt-punkt (linii radiowych) pracujących na podstawie wydanych pozwoleń radiowych.

Wykaz nr 2

Urządzenia typu HEST

Poz.	Wyszczególnienie	Zakresy częstotliwości, parametry techniczne
1.	Zakres częstotliwości nadawczych (Ziemia-kosmos)	14,00 – 14,25 GHz 29,50 – 30,00 GHz
2.	Zakres częstotliwości odbiorczych (kosmos – Ziemia)	10,70 – 12,75 GHz [1)] 19,70 – 20,20 GHz
3.	Dopuszczalna e.i.r.p.	Większa niż 34 dBW i mniejsza lub równa 60 dBW
4.	Dodatkowe ograniczenia	Dla większej niż 34 dBW zastępczej mocy promieniowanej izotropowo (e.i.r.p.) muszą być spełnione wymagania, które zapewniają zgodność z kryteriami ochrony HIRF statku powietrznego, stosując maksymalne natężenie pola HIRF wynoszące 190 V / m przy 14,00-14,25 GHz i 150 V / m przy 29,50- 30,00 GHz. Urządzenia typu HEST działające z maksymalną mocą e.i.r.p. w sieciach TDMA są dopuszczone do użytkowania po uwzględnieniu cyklu pracy.

[1)] Wykorzystywanie zakresu częstotliwości 10,70 – 11,70 GHz do odbioru związane jest z ryzykiem występowania szkodliwych zakłóceń ze strony urządzeń w służbie stałej typu punkt-punkt (linii radiowych) pracujących na podstawie wydanych pozwoleń radiowych.

Wykaz nr 3

Urządzenia typu AES

Poz.	Wyszczególnienie	Zakresy częstotliwości, parametry techniczne
1.	Zakres częstotliwości nadawczych (Ziemia-kosmos)	14,00 – 14,50 GHz

2.	Zakres częstotliwości odbiorczych (kosmos – Ziemia)	10,70 – 11,70 GHz[1)] 12,50 – 12,75 GHz
3.	Dopuszczalna e.i.r.p.	Mniejsza lub równa 50 dBW
4.	Dodatkowe ograniczenia	Stacje AES mogą być używane, jeżeli spełniają następujące warunki: 1) są autoryzowane przez administrację kraju, w którym statek powietrzny jest zarejestrowany; 2) są zgodne z wymaganiami określonymi w normie wprowadzającej normę ETSI EN 302 186; 3) są zgodne z zaleceniem ITU-R M.1643, w tym zasadniczymi wymaganiami, odnoszącymi się odpowiednio do ochrony służby stałej (FS) oraz wspólnego wykorzystania zakresów przez służbę radioastronomiczną (RAS) i stacje AES, z należytym uwzględnieniem wymagań zawartych w załącznikach Decyzji ECC/DEC/(05)11; 4) działają pod kontrolą systemu sterującego siecią.

[1)] Wykorzystywanie zakresu częstotliwości 10,70 – 11,70 GHz do odbioru związane jest z ryzykiem występowania szkodliwych zakłóceń ze strony urządzeń w służbie stałej typu punkt-punkt (linii radiowych) pracujących na podstawie wydanych pozwoleń radiowych.

Wykaz nr 4

Urządzenia typu ESV

Poz.	Wyszczególnienie	Zakresy częstotliwości, parametry techniczne
1.	Zakres częstotliwości nadawczych (Ziemia-kosmos)	14,00 – 14,50 GHz
2.	Zakres częstotliwości odbiorczych (kosmos – Ziemia)	10,70 – 11,70 GHz[1)] 12,50 – 12,75 GHz
3.	Dopuszczalna e.i.r.p.	[-]
4.	Dodatkowe ograniczenia	Stacje ESV pracujące w ramach służby stałej satelitarnej mogą być używane, jeżeli spełniają następujące warunki: 1) są zgodne z Uchwałą 902 (WRC-03); 2) są zgodne z wymaganiami określonymi w normie wprowadzającej normę ETSI EN 302 340; 3) posiadają antenę o rozmiarze 0,6 m lub większym; 4) działają pod kontrolą systemu sterującego siecią; 5) operator sieci ESV sprawujący kontrolę nad transmisjami stacji ESV powiadomił właściwy Urząd i dostarczył wymagane dane kontaktowe i techniczne.

[1)] Wykorzystywanie zakresu częstotliwości 10,70 – 11,70 GHz do odbioru związane jest z ryzykiem występowania szkodliwych zakłóceń ze strony urządzeń w służbie stałej typu punkt-punkt (linii radiowych) pracujących na podstawie wydanych pozwoleń radiowych.

Wykaz nr 5

Urządzenia typu HDAFSS

Poz.	Wyszczególnienie	Zakresy częstotliwości, parametry techniczne
1.	Zakres częstotliwości nadawczych (Ziemia-kosmos)	29,50-30 GHz
2.	Zakres częstotliwości odbiorczych (kosmos – Ziemia)	17,30 –17,70 GHz 19,70 –20,20 GHz
3.	Dopuszczalna e.i.r.p.	[-]
4.	Dodatkowe ograniczenia	Urządzenia HDAFSS pracujące w ramach służby stałej satelitarnej mogą być używane, jeżeli spełniają następujące warunki: 1) wykorzystanie zakresów częstotliwości określonych w poz. 1 i 2 przez inne zastosowania w ramach służby FSS lub inne służby, dla których te zakresy są przeznaczone, nie ustanawia priorytetu wobec użytkowników tych samych służb; 2) pracują w zakresie częstotliwości 17,30–17,70 GHz, który pozostaje dostępny dla łączy dosyłowych pracujących w ramach służby BSS; 3) uwzględniają dodatkowe wymogi określone decyzjami ECC/DEC/(06) 02 i ECC/DEC/(06) 03 dla zakresów częstotliwości 19,7–20,2 GHz i 29,5–30,0 GHz.

Wykaz nr 6

Urządzenia typu UESFSS

Poz.	Wyszczególnienie	Zakresy częstotliwości, parametry techniczne
1.	Zakres częstotliwości nadawczych (Ziemia-kosmos)	27,5 – 27,8285 GHz, 28,4445 – 28,9485 GHz 29,4525 – 29,5 GHz
2.	Zakres częstotliwości odbiorczych (kosmos – Ziemia)	[-]
3.	Dopuszczalna e.i.r.p.	Mniejsza lub równa 60 dBW
4.	Dodatkowe ograniczenia	Niekoordynowane stacje ziemskie służby stałej satelitarnej nadające w zakresie 27,5-29,5 GHz muszą spełniać następujące wymagania: 1) poziom pozaosiowej gęstości widmowej mocy e.i.r.p. wypromieniowanej przez dowolną stację ziemską UESFSS w zakresach częstotliwości przeznaczonych dla służby stałej (27,8285–28,4445 GHz, 28,8365–28,9485 GHz i 28,9485–29,4525 GHz) powinien być ograniczony do -35 dBW / MHz. Limit ten musi być przestrzegany w każdym przypadku przez UESFSS, promieniujące pod kątem 3 stopni lub mniejszym w odniesieniu do płaszczyzny lokalnego horyzontu; 2) kąt elewacji anteny powinien być większy niż 3 stopnie; 3) systemy służby FSS wykorzystujące niekoordynowane stacje UESFSS w zakresach częstotliwości: 27,5-27,8285 GHz, 28,4445-28,9485 GHz i 29,4525-29,5 GHz, wdrażają

		mechanizmy automatycznej kontrolę mocy lub automatycznej kontroli wzmocnienia satelitarnego na tych stacjach; 4) stacje UESFSS nie powinny używać częstotliwości bliższych niż 10 MHz od skraju pasma używanego przez służbę stałą; 5) dla zapewnienia zgodności z kryteriami ochrony HIRF dla statku powietrznego stosuje się maksymalne natężenie pola HIRF wynoszące 150 V/m; 6) urządzenia typu UESFSS działające z maksymalną mocą e.i.r.p. w sieciach TDMA są dopuszczone do użytkowania po uwzględnieniu cyklu pracy.

Wykaz nr 7

Urządzenia typu NGSO FSS

Poz.	Wyszczególnienie	Zakresy częstotliwości, parametry techniczne
1.	Zakres częstotliwości nadawczych (Ziemia-kosmos)	14,00 – 14,50 GHz
2.	Zakres częstotliwości odbiorczych (kosmos – Ziemia)	10,70 – 12,75 GHz [1)]
3.	Dopuszczalna e.i.r.p.	Mniejsza lub równa 60 dBW
4.	Dodatkowe ograniczenia	Dla zapewnienia zgodności z kryteriami ochrony HIRF dla statku powietrznego stosuje się maksymalne natężenie pola HIRF wynoszące 190V/m w zakresie 14,00-14,5 GHz: Stacje ziemskie działające z maksymalną mocą e.i.r.p. w sieciach TDMA są dopuszczone do użytkowania po uwzględnieniu cyklu pracy.

[1)] Wykorzystywanie zakresu częstotliwości 10,70 – 11,70 GHz do odbioru związane jest z ryzykiem występowania szkodliwych zakłóceń ze strony urządzeń w służbie stałej typu punkt-punkt (linii radiowych) pracujących na podstawie wydanych pozwoleń radiowych.

Wykaz nr 8

Urządzenia typu ESOMP

Poz.	Wyszczególnienie	Zakresy częstotliwości, parametry techniczne oraz obszar używania urządzeń
1.	Zakres częstotliwości nadawczych (Ziemia-kosmos)	27.5 - 27.8285 GHz, 28.4445 - 28.9485 GHz, 29.4525 - 30,00 GHz
2.	Zakres częstotliwości odbiorczych (kosmos – Ziemia)	17,30 – 20,20 GHz
3.	Dopuszczalna e.i.r.p.	1) maksymalna moc e.i.r.p. urządzeń ESOMP zainstalowanych na statkach powietrznych operujących w granicach lotniska, w tym na ziemi, wynosi 58,4 dBW; 2) maksymalna moc e.i.r.p. lądowych urządzeń ESOMP działających w granicach lotniska jest ograniczona do 52,4 dBW; 3) maksymalna moc e.i.r.p. ESOMP nieobjęta pkt 1 i 2, poza granicą lotniska lub na statkach morskich, jest ograniczona do 60 dBW.
4.	Dodatkowe ograniczenia	Urządzenia ESOMP działające w zakresach częstotliwości 17,3–19,7 GHz i 27,5–29,5 GHz muszą dodatkowo spełniać następujące wymagania: 1) na terytorium danego państwa, poziom pozaosiowej gęstości widmowej mocy e.i.r.p. wypromieniowanej przez dowolną stację ESOMP w zakresach częstotliwości przeznaczonych dla służby stałej (27,8285–28,4445 GHz, 28,8365–28,9485 GHz i 28,9485–29,4525 GHz) powinien być ograniczony

		do -35 dBW / MHz. Limit ten musi być przestrzegany w każdym przypadku przez urządzenia pracujące na platformach ESOMP na lądzie, na wodach terytorialnych lub na wodach wewnętrznych, promieniujące pod kątem 3 stopni lub mniejszym w odniesieniu do płaszczyzny lokalnego horyzontu; 2) stacje ESOMP nie mogą wykorzystywać częstotliwości leżących bliższej niż 10 MHz od skraju pasma wykorzystywanego przez służbę stałą; 3) kąt elewacji anteny powinien być większy niż 3 stopnie; 4) w przypadku terminali ESOMP zainstalowanych na statku powietrznym wartości PFD (dB (W/m2) w referencyjnej szerokości 14 MHz) na ziemi są następujące: -124.7 dla $0° \leq \delta \leq 0.01°$ $-120.9 + 1.9 \log_{10}(\delta)$ dla $0.01° < \delta \leq 0.3°$ $-116.2 + 11.0 \log_{10}(\delta)$ dla $0.3° < \delta \leq 1.0°$ $-116.2 + 18.0 \log_{10}(\delta)$ dla $1.0° < \delta \leq 2.0°$ $-117.9 + 23.7 \log_{10}(\delta)$ dla $2.0° < \delta \leq 8.0°$ -96.5 dla $8.0° < \delta \leq 90.0°$ gdzie (δ) jest kątem padania na powierzchnię Ziemi (stopnie). Powyższe wartości PFD nie są zdefiniowane dla warunków „w wolnej przestrzeni”. Dlatego przy ocenie zgodności terminala ESOMP z maską PFD należy uwzględnić pochłanianie atmosferyczne i wszelkie tłumienie spowodowane konstrukcją statku powietrznego; 5) w przypadku terminali ESOMP zainstalowanych na statkach morskich wartość progowa PFD wynosi -109 dB (W/m2) przy referencyjnej szerokości pasma 14 MHz na wysokości 20 metrów nad poziomem morza podczas odpływu;

		6) w celu zapewnienia zgodności z wymaganiami dotyczącymi PFD, określonymi w pkt. 4 i 5, terminale ESOMP muszą posiadać funkcje samokontroli i automatyczne mechanizmy (lokalnie lub pod kontrolą NCF) w celu zmniejszenia swojego e.i.r.p. lub zaprzestania transmisji.

Wykaz nr 9

Urządzenia typu NGSO ESOMP

Poz.	Wyszczególnienie	Zakresy częstotliwości, parametry techniczne oraz obszar używania urządzeń
1.	Zakres częstotliwości nadawczych (Ziemia-kosmos)	27.5 - 27.8285 GHz, 28.4445 - 28.8365 GHz, 29.5 - 30,00 GHz
2.	Zakres częstotliwości odbiorczych (kosmos – Ziemia)	17,30 – 20,20 GHz
3.	Dopuszczalna e.i.r.p.	1) maksymalna moc e.i.r.p. dla stacji ESOMP pracujących na statkach powietrznych w granicach lotnisk powinna być ograniczona do 58,4 dBW; 2) maksymalna moc e.i.r.p. dla stacji ESOMP pracujących na lądzie w granicach lotnisk powinna być ograniczona do 52,4 dBW; 3) maksymalna moc e.i.r.p. dla stacji ESOMP pracujących na lądzie poza granicami lotnisk powinna być ograniczona do 70 dBW; 4) maksymalna moc e.i.r.p. dla stacji ESOMP na statkach morskich powinna być ograniczona do 70 dBW.

4.	Dodatkowe ograniczenia	1) poziom gęstości e.i.r.p. poza kierunkiem maksymalnego promieniowania dla każdej stacji ESOMP w zakresach częstotliwości służby stałej (27,8285-28,4445 GHz i 28,9485-29,1 GHz) powinien być ograniczony do -35 dBW/MHz. Limit ten musi być przestrzegany w każdym przypadku przez urządzenia ESOMP na lądzie, na wodach terytorialnych lub na wodach wewnętrznych, promieniujące pod kątem 3 stopni lub mniejszym w odniesieniu do płaszczyzny lokalnego horyzontu; 2) stacje ESOMP nie mogą wykorzystywać częstotliwości leżących bliższej niż 10 MHz od skraju pasma wykorzystywanego przez służbę stałą; 3) kąt elewacji anteny powinien być większy niż 3 stopnie; 4) dla stacji ESOMP zamontowanych na pokładach statków morskich, wartość progowa PFD wynosi -109 dB(W/m^2) przy referencyjnej szerokości pasma 14 MHz na wysokości 20 metrów nad poziomem morza podczas odpływu; 5) Dla stacji ESOMP zamontowanych na pokładach statków powietrznych wartości PFD przy referencyjnej szerokości pasma 14 MHz na powierzchni Ziemi są następujące: –124.7 for $0° \le \delta \le 0.01°$ –120.9 + 1.9 log10(δ) for $0.01° < \delta \le 0.3°$ –116.2 + 11.0 log10(δ) for $0.3° < \delta \le 1.0°$ –116.2 + 18.0 log10(δ) for $1.0° < \delta \le 2.0°$ –117.9 + 23.7 log10(δ) for $2.0° < \delta \le 8.0°$ –96.5 for $8.0° < \delta \le 90.0°$ gdzie (δ) jest kątem padania na powierzchnię Ziemi (stopnie); 6) w celu zapewnienia zgodności z wymaganiami dotyczącymi PFD, określonymi w pkt 4, terminale ESOMP muszą posiadać funkcje samokontroli i automatyczne mechanizmy (lokalnie lub

		pod kontrolą NCF) w celu zmniejszenia swojego e.i.r.p. lub zaprzestania transmisji.

Wykaz nr 10

Urządzenia typu GSO ESIM

Poz.	Wyszczególnienie	Zakresy częstotliwości, parametry techniczne
1.	Zakres częstotliwości nadawczych (Ziemia-kosmos)	14,00 – 14,50 GHz
2.	Zakres częstotliwości odbiorczych (kosmos – Ziemia)	10,70 – 12,75 GHz [1)]
3.	Dopuszczalna e.i.r.p.	Mniejsza lub równa 54,5 dBW

[1)] Wykorzystywanie zakresu częstotliwości 10,70 – 11,70 GHz do odbioru związane jest z ryzykiem występowania szkodliwych zakłóceń ze strony urządzeń w służbie stałej typu punkt-punkt (linii radiowych) pracujących na podstawie wydanych pozwoleń radiowych.

Wykaz nr 11

Urządzenia typu NGSO ESIM

Poz.	Wyszczególnienie	Zakresy częstotliwości, parametry techniczne
1.	Zakres częstotliwości nadawczych (Ziemia-kosmos)	14,00 – 14,50 GHz
2.	Zakres częstotliwości odbiorczych (kosmos – Ziemia)	10,70 – 12,75 GHz [1)]
3.	Dopuszczalna e.i.r.p.	Mniejsza lub równa 54,5 dBW.

4.	Dodatkowe ograniczenia	1) dla zakresu częstotliwości 14,25-14,5 GHz, w celu ochrony systemów służby stałej, powinny być stosowane wartości progowe PFD określone w pkt. 2, 3 i 4; 2) dla ESIM zamontowanych na statkach powietrznych, wartości progowe PFD na powierzchni ziemi są następujące: –122 dB(W/(m² • MHz)) dla $\theta \leq 5°$ –127 + θ dB(W/(m² • MHz)) dla $5° < \theta \leq 40°$ –87 dB(W/(m² • MHz)) dla $40° < \theta \leq 90°$ gdzie θ jest kątem nadejścia fali radiowej (stopnie powyżej płaszczyzny horyzontalnej); 3) dla terminali ESIM zainstalowanych na pokładach statków morskich, wartość progowa PFD wynosi -116 dBW/m^2/MHz na wysokości 80 metrów nad poziomem morza podczas odpływu; 4) dla terminali ESIM na lądzie, wartość progowa PFD wynosi -116 dBW/m^2/MHz na wysokości 30m nad poziomem terenu; 5) dla zakresu częstotliwości 14,47-14,5 GHz, terminale ESIM zamontowane na statkach powietrznych muszą być zdolne do zaprzestania emisji, gdy znajdą się w bezpośredniej widoczności stacji RAS prowadzącej obserwacje w tym zakresie częstotliwości; 6) dla zakresu częstotliwości 14,47-14,5 GHz, nie mogą zostać przekroczone wartości progowe PFD określone w pkt. 7 oraz 8; 7) dla terminali ESIM zainstalowanych na pokładach statków morskich, wartość progowa PFD wynosząca -169 dBW/m^2/(150kHz), nie może być przekraczana więcej niż przez 2% czasu;

		8) dla terminali ESIM na lądzie, wartość progowa PFD wynosząca -169 dBW/m^2/(150 kHz), nie może być przekraczana więcej niż przez 2% czasu; 9) terminale ESIM muszą posiadać funkcje samokontroli i automatyczne mechanizmy (lokalnie lub pod kontrolą NCF) w celu zmniejszenia swojego e.i.r.p. lub zaprzestania transmisji.

[1)] Wykorzystywanie zakresu częstotliwości 10,70 – 11,70 GHz do odbioru związane jest z ryzykiem występowania szkodliwych zakłóceń ze strony urządzeń w służbie stałej typu punkt-punkt (linii radiowych) pracujących na podstawie wydanych pozwoleń radiowych.

Wykaz nr 12

Urządzenia typu VSAT

Poz.	Wyszczególnienie	Zakresy częstotliwości, parametry techniczne
1.	Zakres częstotliwości nadawczych (Ziemia-kosmos)	14,25 – 14,50 GHz
2.	Zakres częstotliwości odbiorczych (kosmos – Ziemia)	10,70 – 11,70 GHz[1)]
3.	Dopuszczalna e.i.r.p.	Mniejsza lub równa 50 dBW
4.	Dodatkowe ograniczenia	Dla zapewnienia zgodności z kryteriami ochrony HIRF dla statku powietrznego stosuje się maksymalne natężenie pola HIRF wynoszące 190V/m w zakresie 14,25-14,5 GHz: Stacje ziemskie działające z maksymalną mocą e.i.r.p. w sieciach TDMA są dopuszczone do użytkowania po uwzględnieniu cyklu pracy. Urządzenia VSAT muszą spełniać wymagania określone w normie wprowadzającej normę ETSI EN 301 428.

[1)] Wykorzystywanie zakresu częstotliwości 10,70 – 11,70 GHz do odbioru związane jest z ryzykiem występowania szkodliwych zakłóceń ze strony urządzeń w służbie stałej typu punkt-punkt (linii radiowych) pracujących na podstawie wydanych pozwoleń radiowych.

Załącznik nr 13

URZĄDZENIA STACJI BAZOWYCH WYKORZYSTYWANE DO ŚWIADCZENIA USŁUG MCV

Warunki używania urządzeń systemów GSM, UMTS i LTE na pokładach statków, w szczególności zakresy wykorzystywanych przez nie częstotliwości, maksymalna moc promieniowana lub maksymalne natężenie pola magnetycznego, obszar używania tych urządzeń, powinny być zgodne z warunkami używania urządzeń radiowych określonymi w decyzji Komisji 2010/166/UE z dnia 19 marca 2010 r. w sprawie harmonizacji warunków korzystania z widma radiowego na potrzeby usług łączności ruchomej na pokładach statków (usługi MCV) w Unii Europejskiej (Dz. U. UE L 72 z 20.3.2010, s. 38 i n., z późn. zm. [1)]).

[1)] Zmiany przedmiotowej decyzji zostały wprowadzone przez decyzję wykonawczą Komisji (UE) 2017/191 z dnia 1 lutego 2017 r. zmieniającą decyzję 2010/166/UE w celu wprowadzenia nowych technologii i pasm częstotliwości na potrzeby usług łączności ruchomej na pokładach statków (usługi MCV) w Unii Europejskiej (Dz.U. UE L 29 z 3.2.2017, s. 63 i n.).

Załącznik nr 14

URZĄDZENIA STACJI BAZOWYCH WYKORZYSTYWANE DO ŚWIADCZENIA USŁUG MCA

Warunki używania urządzeń systemów GSM, UMTS i LTE na pokładach statków powietrznych, w szczególności zakresy wykorzystywanych przez nie częstotliwości, maksymalna moc promieniowana lub maksymalne natężenie pola magnetycznego oraz obszar używania tych urządzeń, powinny być zgodne z warunkami używania urządzeń radiowych określonymi w decyzji Komisji 2008/294/WE z dnia 7 kwietnia 2008 r. dotyczącej harmonizacji warunków korzystania z widma radiowego na potrzeby usług łączności ruchomej na pokładach statków powietrznych (usługi MCA) we Wspólnocie (Dz. Urz. UE L 98 z 10.4.2008, s. 19 i n., z późn. zm. [1)]).

[1)] Zmiany przedmiotowej decyzji zostały wprowadzone przez decyzję wykonawczą Komisji 2013/654/UE z dnia 12 listopada 2013 r. zmieniającą decyzję 2008/294/WE w celu uwzględnienia dodatkowych technologii dostępu i pasm częstotliwości na potrzeby usług łączności ruchomej na pokładach statków powietrznych (usługi MCA) (Dz.U. UE L 303 z 14.11.2013, s. 48 i n.) oraz decyzję wykonawczą Komisji (UE) 2016/2317 z dnia 16 grudnia 2016 r. zmieniającą decyzję 2008/294/WE i decyzję wykonawczą 2013/654/UE w celu uproszczenia działania łączności ruchomej na pokładach statków powietrznych (usług MCA) w Unii (Dz. Urz. UE L 345 z 20.12.2016, s. 67 i n.).

Załącznik nr 15

URZĄDZENIA BLISKIEGO ZASIĘGU PRACUJĄCE W ZAKRESACH CZĘSTOTLIWOŚCI
874–874,4 MHz i 916,1–919,4 MHz

Warunki używania urządzeń bliskiego zasięgu pracujących w zakresach częstotliwości 874–874,4 MHz i 916,1–919,4 MHz, w szczególności zakresy wykorzystywanych przez nie częstotliwości, maksymalna moc promieniowana lub maksymalne natężenie pola magnetycznego oraz obszar używania tych urządzeń, powinny być zgodne z warunkami używania urządzeń radiowych określonymi w decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2018/1538 z dnia 11 października 2018 r. w sprawie harmonizacji widma radiowego na potrzeby urządzeń bliskiego zasięgu w zakresach częstotliwości 874–876 MHz i 915–921 MHz (Dz. U. UE L 257 z 15.10.2018, s. 57 i n.).
Warunki te dotyczą urządzeń bliskiego zasięgu ogólnego stosowania, urządzeń do identyfikacji radiowej (RFID) oraz urządzeń do szerokopasmowej transmisji danych.

Załącznik nr 16

URZĄDZENIA WYKORZYSTYWANE W PMSE

Warunki używania urządzeń wykorzystywanych w PMSE, w szczególności zakresy wykorzystywanych przez nie częstotliwości, maksymalna moc promieniowana lub maksymalne natężenie pola magnetycznego oraz obszar używania tych urządzeń, powinny być zgodne z warunkami używania urządzeń radiowych określonymi w decyzji wykonawczej Komisji 2014/641/UE z dnia 1 września 2014 r. w sprawie zharmonizowanych warunków technicznych wykorzystywania widma radiowego przez bezprzewodowe urządzenia do transmisji sygnałów akustycznych użytkowane do realizacji programów i imprez specjalnych w Unii Europejskiej (Dz. U. UE L 263 z 3.9.2014, s. 29 i n.) oraz decyzji wykonawczej Komisji 2016/339/UE z dnia 8 marca 2016 r. w sprawie harmonizacji zakresu częstotliwości 2010–2025 MHz na potrzeby przenośnych lub ruchomych bezprzewodowych łączy wizyjnych i bezprzewodowych kamer używanych do realizacji programów i imprez specjalnych (Dz. U. UE L 63 z 10.3.2016, s. 5 i n.).

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie wykonuje upoważnienie ustawowe zawarte w art. 145 ust. 4 ustawy z dnia […] r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …) upoważniające ministra właściwego do spraw informatyzacji do rozszerzenia zakresu urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych, które mogą być używane bez pozwolenia radiowego, kierując się zasadą zwiększania liczby rodzajów takich urządzeń, przy uwzględnieniu potrzeby harmonijnego gospodarowania częstotliwościami, określając warunki używania urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych, które mogą być używane bez pozwolenia radiowego, w tym w szczególności zakresy wykorzystywanych przez nie częstotliwości, maksymalną moc promieniowaną lub maksymalne natężenie pola magnetycznego oraz obszar używania tych urządzeń, a także rodzaje służb radiokomunikacyjnych.

Projektowane rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 12 grudnia 2014 r. w sprawie urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych, które mogą być używane bez pozwolenia radiowego (Dz. U. z 2017 r. poz. 96), które na podstawie art. 102 pkt ... ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo komunikacji elektronicznej traci moc z dniem wejścia w życie projektowanego rozporządzenia.

Zakres proponowanych zmian w projekcie jest bardzo znaczący, w związku z tym, zgodnie z zasadami techniki prawodawczej, opracowano nowe rozporządzenie, tak aby zapewnić jego przejrzystość i ułatwić stosowanie jego przepisów.

Celem projektowanego rozporządzenia jest w szczególności uwzględnienie przepisów następujących decyzji wykonawczych Komisji Europejskiej, tj.:

1) 2019/1345/UE z dnia 2 sierpnia 2019 r. zmieniającej decyzję 2006/771/WE w celu aktualizacji zharmonizowanych warunków technicznych w zakresie wykorzystywania widma radiowego na potrzeby urządzeń bliskiego zasięgu (Dz. U. UE L 212 z 13. 8. 2019, s. 53).

Decyzja ta harmonizuje warunki techniczne wykorzystania widma na potrzeby szerokiej gamy urządzeń bliskiego zasięgu w obszarach zastosowań takich jak systemy alarmowe, łączność lokalna, zdalne sterowanie, implanty medyczne i zbieranie danych medycznych, inteligentne systemy transportowe oraz Internet Rzeczy, w tym identyfikacja radiowa („RFID”). Wynikające z tej decyzji nowe zastosowania urządzeń bliskiego zasięgu są istotne ze względu na rosnące znaczenie tego rodzaju urządzeń dla gospodarki, szybkie zmiany w technologii oraz zmieniające się potrzeby społeczne.

2) 2016/687/UE z dnia 28 kwietnia 2016 r. w sprawie harmonizacji zakresu częstotliwości 694-790 MHz na potrzeby systemów naziemnych zapewniających bezprzewodowe szerokopasmowe usługi łączności elektronicznej oraz na potrzeby elastycznego użytkowania na poziomie krajowym w Unii (Dz. U. UE L 118 z 4.5.2016, s. 4);

Decyzja ta służy harmonizacji technicznych warunków udostępniania i efektywnego użytkowania zakresu częstotliwości 694–790 MHz („pasma częstotliwości 700 MHz”) w Unii na potrzeby systemów naziemnych zapewniających naziemne bezprzewodowe usługi szerokopasmowej łączności elektronicznej.

3) 2018/1538/UE z dnia 11 października 2018 r. w sprawie harmonizacji widma radiowego na potrzeby urządzeń bliskiego zasięgu w zakresach częstotliwości 874–876 i 915–921 MHz (Dz. U. UE L 257 z 15.10.2018, s. 57).

Decyzja ta służy harmonizacji zakresów częstotliwości i technicznych warunków dostępności i skutecznego wykorzystania widma na potrzeby urządzeń bliskiego zasięgu w obrębie zakresów częstotliwości 874–876 MHz i 915– 921 MHz.

4) 2019/785/UE z dnia 14 maja 2019 r. w sprawie harmonizacji widma radiowego na potrzeby urządzeń wykorzystujących technologię ultraszerokopasmową w Unii oraz uchylającej decyzję 2007/131/WE (Dz. U. UE L 127 z 16.5.2019, s. 23).

Decyzja ta harmonizuje warunki techniczne dla wykorzystania widma przez urządzenia radiowe wykorzystujące technologię ultraszerokopasmową (zwaną dalej „UWB”) w Unii. Decyzja ta również harmonizuje dostępność widma radiowego na jednolitych warunkach w całej Unii, tym samym eliminując przeszkody w upowszechnianiu technologii UWB.

5) 2017/2077/UE z dnia 10 listopada 2017 r. zmieniającej decyzję 2005/50/WE w sprawie harmonizacji widma radiowego w paśmie 24 GHz dla celów tymczasowego użycia przez samochodowe urządzenia radarowe bliskiego zasięgu we Wspólnocie (Dz. U. UE L 295 z 14.11.2017, s. 75).

Decyzja ta służy harmonizacji technicznych warunków udostępniania i wydajnego wykorzystania widma radiowego w paśmie 24 GHz na potrzeby samochodowych urządzeń radarowych bliskiego zasięgu. Urządzenia te przyczyniają się do zapobiegania kolizjom samochodów.

6) 2017/191/UE z dnia 1 lutego 2017 r. zmieniającej decyzję 2010/166/UE w celu wprowadzenia nowych technologii i pasm częstotliwości na potrzeby usług łączności ruchomej na pokładach statków (usługi MCV) w Unii Europejskiej (Dz. U. UE L 29 z 3. 2. 2017, s. 63).

Decyzja ta harmonizuje techniczne warunki dostępności i skutecznego wykorzystania pasm 900 MHz, 1800 MHz, 1900/2100 MHz i 2600 MHz na potrzeby systemów świadczących usługi łączności ruchomej na pokładach statków pływających po morzach terytorialnych w Unii Europejskiej.

7) 2016/2317/UE z dnia 16 grudnia 2016 r. zmieniającej decyzję 2008/294/WE i decyzję wykonawczą 2013/654/UE w celu uproszczenia działania łączności ruchomej na pokładach statków powietrznych (usług MCA) w Unii (Dz. U. UE L 345 z 20.12. 2016, s. 67).

Decyzja ta określa warunki, jakie powinny spełniać stacje bazowe przeznaczone do świadczenia usług MCA na pokładzie statku powietrznego.

8) 2016/339/UE z dnia 8 marca 2016 r. w sprawie harmonizacji zakresu częstotliwości 2010 – 2025 MHz na potrzeby przenośnych lub ruchomych bezprzewodowych łączy wizyjnych i bezprzewodowych kamer używanych do realizacji programów i imprez specjalnych (Dz. U. UE L 63 z 10.3.2016, s. 5).

Decyzja ta służy do harmonizacji technicznych warunków udostępniania i wydajnego wykorzystywania – na zasadzie braku wyłączności – zakresu częstotliwości 2010 – 2025 MHz na potrzeby urządzeń PMSE do transmisji wideo.

9) 2014/641/UE z dn. 1 września 2014 r. w sprawie zharmonizowanych warunków technicznych wykorzystywania widma radiowego przez bezprzewodowe urządzenia do transmisji sygnałów akustycznych użytkowane do realizacji programów i imprez specjalnych w Unii Europejskiej (Dz. U. UE L 263/29 z 3.9.2014, s. 29).

Decyzja ta ma celu zharmonizowanie warunków technicznych dostępu do widma radiowego i jego efektywnego wykorzystywania przez bezprzewodowe urządzenia do transmisji sygnałów akustycznych używanych do realizacji programów i imprez specjalnych („PMSE”) w zakresach 821–832 MHz i 1 785–1 805 MHz.

10) ERC Recommendation 70-03 Relating to the use of Short Range Devices (SRD), 12 czerwca 2020 r.

Zalecenie określa stanowisko państw CEPT w zakresie widma radiowego, które może być wykorzystywane przez urządzenia o krótkim zasięgu (SRD) i stanowi dokument referencyjny w przygotowaniu krajowych przepisów w zakresie wykorzystania widma radiowego.

Projektowane rozporządzenie względem poprzedzającego je rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 12 grudnia 2014 r. w sprawie urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych, które mogą być używane bez pozwolenia radiowego (Dz. U. z 2017 r. poz. 96), zawiera szereg zmian, polegających w szczególności na aktualizacji określeń, oznaczeń, skrótów i symboli używanych w rozporządzeniu i załącznikach oraz aktualizacji katalogu urządzeń, których używanie nie wymaga pozwolenia radiowego.

Ponadto projektowane rozporządzenie, względem ww. rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji, zawiera szereg zmian w zakresie załączników, wynikających z następujących decyzji wykonawczych Komisji Europejskiej:

1) 2019/1345/UE - w załącznikach o nr. 4, 7 i 8;

2) 2016/687/UE - w załączniku nr 6;

3) 2018/1538/UE - w załączniku nr 7.

Jednocześnie dokonywana projektowanym rozporządzenie aktualizacja katalogu urządzeń, których używanie nie wymaga pozwolenia radiowego uwzględnia dokonaną przez Komisję Europejską rewizję wykazu urządzeń zakwalifikowanych jako urządzenia klasy 1.

Dodatkowo w załącznikach nr 10, 11, 15, 16 i 17, w ramach zasad używania urządzeń, do których załączniki te się odnoszą, wskazuje się na bezpośrednie stosowanie warunków używania tych urządzeń. Warunki te zostały określone w odpowiednich decyzjach wykonawczych Komisji Europejskiej.

Co więcej, projektowane rozporządzenie, względem wyżej wymienionego~~.~~ rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji, wprowadza szereg zmian w załączniku nr 12 dotyczącym urządzeń ziemskich stacji satelitarnych działających w służbie radiokomunikacyjnej stałej satelitarnej. Załącznik ten został przygotowany w oparciu o następujące aktualne decyzje Komitetu Łączności Elektronicznej (ECC CEPT) odnoszące się do niżej wymienionych rodzajów ziemskich stacji satelitarnych:

1) typu LEST, pracujących zgodnie z decyzją ECC/DEC/(06)02 “ECC Decision of 24 March 2006 on Exemption from Individual Licensing of Low e.i.r.p. Satellite Terminals (LEST) operating within the frequency bands 10.70–12.75 GHz or 19.70–20.20 GHz space-to-Earth and 14.00–14.25 GHz or 29.50–30.00 GHz Earth-to-Space” (Approved 24 March 2006),

2) typu HEST, pracujących zgodnie z decyzją ECC/DEC/(06)03 “ECC Decision of 24 March 2006 on Exemption from Individual Licensing of High e.i.r.p. Satellite Terminals (HEST) with e.i.r.p. above 34 dBW operating within the frequency bands 10.70 - 12.75 GHz or 19.70 - 20.20 GHz space-to-Earth and 14.00 - 14.25 GHz or 29.50 - 30.00 GHz Earth-to-space” (Approved 24 March 2006, amended 8 March 2019),

3) typu AES, pracujących zgodnie z decyzją ECC/DEC/(05)11 ”The free circulation and use of Aircraft Earth Stations (AES) in the frequency bands 14.0-14.5 GHz (Earth-to-space), 10.7-11.7 GHz (space-to-Earth) and 12.5-12.75 GHz (space-to-Earth)”(Approved 24 June 2005, amended: 8 March 2019),

4) typu ESV, pracujących zgodnie z decyzją ECC/DEC/(05)10 ”The free circulation and use of Earth Stations on board Vessels (ESV) operating in fixed satellite service networks in the frequency bands 14-14.5 GHz”(Approved 24 June 2005, amended: 8 March 2019)”,

5) typu HDAFSS, pracujących zgodnie z decyzją ECC/DEC/ (05)08 “The availability of frequency bands for high density applications in the Fixed-Satellite Service (space-to-Earth and Earth-to-space)” (Approved 24 June 2005, amended 8 March 2013),

6) typu UESFSS, pracujących zgodnie z decyzją ECC/DEC/(05)01 ”The use of the band 27.5-29.5 GHz by the Fixed Service and uncoordinated Earth stations of the Fixed-Satellite Service (Earth-to-space)”(Approved 18 March 2005, amended 8 March 2019),

7) typu NGSO FSS, pracujących zgodnie z decyzją ECC/DEC(17)04 “The harmonised use and exemption from individual licensing of fixed earth stations operating with NGSO FSS satellite systems in the frequency bands 10.7-12.75 GHz and 14.0-14.5 GHz“ (Approved 30 June 2017, amended 8 March 2019),

8) typu ESOMP, pracujących zgodnie z decyzją ECC/DEC/(13)01 ”The harmonised use, free circulation and exemption from individual licensing of Earth Stations On Mobile Platforms (ESOMPs) within the frequency bands 17.3-20.2 GHz and 27.5-30.0 GHz” (Approved 8 March 2013, amended 26 October 2018),

9) typu NGSO ESOMP, pracujących zgodnie z decyzją ECC/DEC(15)04 „The harmonised use, free circulation and exemption from individual licensing of Land, Maritime and Aeronautical Earth Stations On Mobile Platforms (ESOMPs) operating with NGSO FSS satellite systems in the frequency ranges 17.3-20.2 GHz, 27.5-29.1 GHz and 29.5-30.0 GHz” (Approved 3 July 2015, amended 20 November 2020), których ogólne warunki używania określa wykaz nr 9,

10) typu GSO ESIM, pracujących zgodnie z decyzją ECC/DEC(18)04 “The harmonised use, exemption from individual licensing and free circulation and use of land based Earth Stations In-Motion (ESIM) operating with GSO FSS satellite systems in the frequency bands 10.7-12.75 GHz and 14.0-14.5 GHz” (Approved 06 July 2018),

11) typu NGSO ESIM, pracujących zgodnie z decyzją ECC/DEC(18)05 “The harmonised use, exemption from individual licensing and free circulation and use of Earth Stations In-Motion (ESIM) operating with NGSO FSS satellite systems in the frequency bands 10.7-12.75 GHz and 14.0-14.5 GHz” (Approved 06 July 2018),

12) typu VSAT, pracujących zgodnie z decyzją ECC/DEC(03)04 ”Exemption from Individual Licensing of Very Small Aperture Terminals (VSAT) operating in the frequency bands 14.25 - 14.50 GHz Earth-to-space and 10.70-11.70 GHz space-to-Earth” (Approved 17 October 2003, amended 8 March 2019)).

Projekt nie wymaga zaopiniowania, dokonania konsultacji albo uzgodnienia z właściwymi instytucjami i organami Unii Europejskiej, w tym z Europejskim Bankiem Centralnym.

Przewiduje się, że przyjęte w projekcie rozwiązania będą miały pozytywny wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, stosownie do przepisu art. 66 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236), poprzez uporządkowanie stanu faktycznego pod kątem prawnym w związku z implementacją decyzji wykonawczych organów Unii Europejskiej oraz zaleceń ECC CEPT w tym względzie.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Cyfryzacji oraz Rządowego Centrum Legislacji.

Projektowane rozporządzenie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach dotyczących sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji w sprawie urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych, które mogą być używane bez pozwolenia radiowego **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Cyfryzacji **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu**: Michał Gramatyka - Sekretarz Stanu **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** **Dyrektor Departamentu Telekomunikacji** MC	**Data sporządzenia** 11 kwietnia 2024 r. **Źródło:** Upoważnienie ustawowe – art. 145 ust. 4 ustawy - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz.) **Nr w wykazie prac:**

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projektowane rozporządzenie wykonuje upoważnienie ustawowe zawarte w art. 145 ust. 4 ustawy z dnia […] r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ….) upoważniające ministra właściwego do spraw informatyzacji do rozszerzenia zakresu urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych, które mogą być używane bez pozwolenia radiowego, kierując się zasadą zwiększania liczby rodzajów takich urządzeń, przy uwzględnieniu potrzeby harmonijnego gospodarowania częstotliwościami, określając warunki używania urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych, które mogą być używane bez pozwolenia radiowego, w tym w szczególności zakresy wykorzystywanych przez nie częstotliwości, maksymalną moc promieniowaną lub maksymalne natężenie pola magnetycznego oraz obszar używania tych urządzeń, a także rodzaje służb radiokomunikacyjnych.

Projektowane rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 12 grudnia 2014 r. w sprawie urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych, które mogą być używane bez pozwolenia radiowego (Dz. U. z 2017 r. poz. 96), które na podstawie art. 102 pkt .... ustawy z dnia […] r. – Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo komunikacji elektronicznej traci moc z dniem wejścia w życie projektowanego rozporządzenia. Zakres projektowanych zmian jest bowiem tak szeroki, że zasadnym jest opracowanie nowego projektu rozporządzenia, tak aby zapewnić jego czytelność oraz ułatwić przyszłe stosowanie. Celem projektowanego rozporządzenia jest w szczególności uwzględnienie przepisów decyzji wykonawczych Komisji Europejskiej oraz zaleceń CEPT (ECC/ERC), wyszczególnionych w pkt 2.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projektowane rozporządzenie w szczególności uwzględnienia przepisy następujących decyzji wykonawczych Komisji Europejskiej oraz zaleceń CEPT (ECC/ERC), tj.:

1) 2019/1345/UE z dnia 2 sierpnia 2019 r. zmieniającej decyzję 2006/771/WE w celu aktualizacji zharmonizowanych warunków technicznych w zakresie wykorzystywania widma radiowego na potrzeby urządzeń bliskiego zasięgu (Dz. U. UE L 212 z 13. 8. 2019, s. 53).

Decyzja ta harmonizuje warunki techniczne wykorzystania widma na potrzeby szerokiej gamy urządzeń bliskiego zasięgu w obszarach zastosowań takich jak systemy alarmowe, łączność lokalna, zdalne sterowanie, implanty medyczne i zbieranie danych medycznych, inteligentne systemy transportowe oraz Internet Rzeczy, w tym identyfikacja radiowa („RFID”). Wynikające z tej decyzji nowe zastosowania urządzeń bliskiego zasięgu są istotne ze względu na rosnące znaczenie tego rodzaju urządzeń dla gospodarki, szybkie zmiany w technologii oraz zmieniające się potrzeby społeczne.

2) 2016/687/UE z dnia 28 kwietnia 2016 r. w sprawie harmonizacji zakresu częstotliwości 694-790 MHz na potrzeby systemów naziemnych zapewniających bezprzewodowe szerokopasmowe usługi łączności elektronicznej oraz na potrzeby elastycznego użytkowania na poziomie krajowym w Unii (Dz. U. UE L 118 z 4.5.2016, s. 4);

Decyzja ta służy harmonizacji technicznych warunków udostępniania i efektywnego użytkowania zakresu częstotliwości 694–790 MHz („pasma częstotliwości 700 MHz”) w Unii na potrzeby systemów naziemnych zapewniających naziemne bezprzewodowe usługi szerokopasmowej łączności elektronicznej.

3) 2018/1538/UE z dnia 11 października 2018 r. w sprawie harmonizacji widma radiowego na potrzeby urządzeń bliskiego zasięgu w zakresach częstotliwości 874–876 i 915–921 MHz (Dz. U. UE L 257 z 15.10.2018, s. 57).

Decyzja ta służy harmonizacji zakresów częstotliwości i technicznych warunków dostępności i skutecznego wykorzystania widma na potrzeby urządzeń bliskiego zasięgu w obrębie zakresów częstotliwości 874–876 MHz i 915– 921 MHz.

4) 2019/785/UE z dnia 14 maja 2019 r. w sprawie harmonizacji widma radiowego na potrzeby urządzeń wykorzystujących technologię ultraszerokopasmową w Unii oraz uchylającej decyzję 2007/131/WE (Dz. U. UE L 127 z 16.5.2019, s. 23).

Decyzja ta harmonizuje warunki techniczne dla wykorzystania widma przez urządzenia radiowe wykorzystujące technologię ultraszerokopasmową (zwaną dalej „UWB") w Unii. Decyzja ta również harmonizuje dostępność widma radiowego na jednolitych warunkach w całej Unii, tym samym eliminując przeszkody w upowszechnianiu technologii UWB.

5) 2017/2077/UE z dnia 10 listopada 2017 r. zmieniającej decyzję 2005/50/WE w sprawie harmonizacji widma radiowego w paśmie 24 GHz dla celów tymczasowego użycia przez samochodowe urządzenia radarowe bliskiego zasięgu we Wspólnocie (Dz. U. UE L 295 z 14.11.2017, s. 75).

Decyzja ta służy harmonizacji technicznych warunków udostępniania i wydajnego tymczasowego wykorzystania widma radiowego w paśmie 24 GHz na potrzeby samochodowych urządzeń radarowych bliskiego zasięgu. Urządzenia te przyczyniają się do zapobiegania kolizjom samochodów.

6) 2017/191/UE z dnia 1 lutego 2017 r. zmieniającej decyzję 2010/166/UE w celu wprowadzenia nowych technologii i pasm częstotliwości na potrzeby usług łączności ruchomej na pokładach statków (usługi MCV) w Unii Europejskiej (Dz. U. UE L 29 z 3.2.2017, s. 63).

Decyzja ta harmonizuje techniczne warunki dostępności i skutecznego wykorzystania pasm 900 MHz, 1800 MHz, 1900/2100 MHz i 2600 MHz na potrzeby systemów świadczących usługi łączności ruchomej na pokładach statków pływających po morzach terytorialnych w Unii Europejskiej.

7) 2016/2317/UE z dnia 16 grudnia 2016 r. zmieniającej decyzję 2008/294/WE i decyzję wykonawczą 2013/654/UE w celu uproszczenia działania łączności ruchomej na pokładach statków powietrznych (usług MCA) w Unii (Dz. U. UE L 345 z 20.12.2016, s. 67).

Decyzja ta określa warunki, jakie powinny spełniać stacje bazowe przeznaczone do świadczenia usług MCA na pokładzie statku powietrznego.

8) 2016/339/UE z dnia 8 marca 2016 r. w sprawie harmonizacji zakresu częstotliwości 2010 – 2025 MHz na potrzeby przenośnych lub ruchomych bezprzewodowych łączy wizyjnych i bezprzewodowych kamer używanych do realizacji programów i imprez specjalnych (Dz. U. UE L 63 z 10.3.2016, s. 5).

Decyzja ta służy harmonizacji technicznych warunków udostępniania i wydajnego wykorzystywania – na zasadzie braku wyłączności – zakresu częstotliwości 2010 – 2025 MHz na potrzeby urządzeń PMSE do transmisji wideo.

9) 2014/641/UE z dn. 1 września 2014 r. w sprawie zharmonizowanych warunków technicznych wykorzystywania widma radiowego przez bezprzewodowe urządzenia do transmisji sygnałów akustycznych użytkowane do realizacji programów i imprez specjalnych w Unii Europejskiej (Dz. U. UE L 263/29 z 3.9.2014, s. 29).

Decyzja ta ma celu zharmonizowanie warunków technicznych dostępu do widma radiowego i jego efektywnego wykorzystywania przez bezprzewodowe urządzenia do transmisji sygnałów akustycznych używanych do realizacji programów i imprez specjalnych („PMSE") w zakresach 821–832 MHz i 1 785–1 805 MHz.

10) ERC Recommendation 70-03 Relating to the use of Short Range Devices (SRD), 12 czerwca 2020 r.

Zalecenie określa stanowisko państw CEPT w zakresie widma radiowego, które może być wykorzystywane przez urządzenia o krótkim zasięgu (SRD) i stanowi dokument referencyjny w przygotowaniu krajowych przepisów w zakresie wykorzystania widma radiowego.

Projektowane rozporządzenie względem poprzedzającego je rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 12 grudnia 2014 r. w sprawie urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych, które mogą być używane bez pozwolenia radiowego (Dz. U. z 2017 r. poz. 96), zawiera szereg zmian, polegających w szczególności na aktualizacji określeń, oznaczeń, skrótów i symboli używanych w rozporządzeniu i załącznikach oraz aktualizacji katalogu urządzeń, których używanie nie wymaga pozwolenia radiowego.

Ponadto projektowane rozporządzenie, względem wyżej wymienionego rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji, zawiera szereg zmian w zakresie załączników, wynikających z następujących decyzji wykonawczych Komisji Europejskiej:

1) 2019/1345/UE - w załącznikach nr 4, 7 i 8;

2) 2016/687/UE - w załączniku nr 6;

3) 2018/1538/UE - w załączniku nr 7.

Jednocześnie dokonywana przez projektowane rozporządzenie aktualizacja katalogu urządzeń, których używanie nie wymaga pozwolenia radiowego, uwzględnia dokonaną przez Komisję Europejską rewizję wykazu urządzeń zakwalifikowanych jako urządzenia klasy 1.

Dodatkowo w załącznikach nr 9, 10, 13, 14 i 15, w ramach warunków używania urządzeń, do których załączniki te się odnoszą, wskazuje się na bezpośrednie stosowanie tych warunków używania tych urządzeń, które zostały określone w odpowiednich decyzjach wykonawczych Komisji Europejskiej.

Co więcej, projektowane rozporządzenie, względem wyżej wymienionego. rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji, wprowadza szereg zmian w załączniku dotyczącym urządzeń ziemskich stacji satelitarnych działających w służbie radiokomunikacyjnej stałej satelitarnej. Aktualnie załącznik ten został przygotowany w oparciu o następujące decyzje Komitetu Łączności Elektronicznej (ECC CEPT) dla niżej wymienionych rodzajów ziemskich stacji satelitarnych:

1) typu LEST, pracujących zgodnie z decyzją ECC/DEC/(06)02 “ECC Decision of 24 March 2006 on Exemption from Individual Licensing of Low e.i.r.p. Satellite Terminals (LEST) operating within the frequency bands 10.70–12.75 GHz or 19.70–20.20 GHz space-to-Earth and 14.00–14.25 GHz or 29.50–30.00 GHz Earth-to-Space” (Approved 24 March 2006),

2) typu HEST, pracujących zgodnie z decyzją ECC/DEC/(06)03 “ECC Decision of 24 March 2006 on Exemption from Individual Licensing of High e.i.r.p. Satellite Terminals (HEST) with e.i.r.p. above 34 dBW operating within the frequency bands 10.70 - 12.75 GHz or 19.70 - 20.20 GHz space-to-Earth and 14.00 - 14.25 GHz or 29.50 - 30.00 GHz Earth-to-space” (Approved 24 March 2006, amended 8 March 2019),

3) typu AES, pracujących zgodnie z decyzją ECC/DEC/(05)11 ”The free circulation and use of Aircraft Earth Stations (AES) in the frequency bands 14.0-14.5 GHz (Earth-to-space), 10.7-11.7 GHz (space-to-Earth) and 12.5-12.75 GHz (space-to-Earth)”(Approved 24 June 2005, amended: 8 March 2019),

4) typu ESV, pracujących zgodnie z decyzją ECC/DEC/(05)10 ”The free circulation and use of Earth Stations on board Vessels (ESV) operating in fixed satellite service networks in the frequency bands 14-14.5 GHz”(Approved 24 June 2005, amended: 8 March 2019)”,

5) typu HDAFSS, pracujących zgodnie z decyzją ECC/DEC/ (05)08 “The availability of frequency bands for high density applications in the Fixed-Satellite Service (space-to-Earth and Earth-to-space)” (Approved 24 June 2005, amended 8 March 2013),

6) typu UESFSS, pracujących zgodnie z decyzją ECC/DEC/(05)01 ”The use of the band 27.5-29.5 GHz by the Fixed Service and uncoordinated Earth stations of the Fixed-Satellite Service (Earth-to-space)”(Approved 18 March 2005, amended 8 March 2019),

7) typu NGSO FSS, pracujących zgodnie z decyzją ECC/DEC(17)04 “The harmonised use and exemption from individual licensing of fixed earth stations operating with NGSO FSS satellite systems in the frequency bands 10.7-12.75 GHz and 14.0-14.5 GHz“ (Approved 30 June 2017, amended 8 March 2019),

8) typu ESOMP, pracujących zgodnie z decyzją ECC/DEC/(13)01 ”The harmonised use, free circulation and exemption from individual licensing of Earth Stations On Mobile Platforms (ESOMPs) within the frequency bands 17.3-20.2 GHz and 27.5-30.0 GHz” (Approved 8 March 2013, amended 26 October 2018),

9) typu NGSO ESOMP, pracujących zgodnie z decyzją ECC/DEC(15)04 „The harmonised use, free circulation and exemption from individual licensing of Land, Maritime and Aeronautical Earth Stations On Mobile Platforms (ESOMPs) operating with NGSO FSS satellite systems in the frequency ranges 17.3-20.2 GHz, 27.5-29.1 GHz and 29.5-30.0 GHz” (Approved 3 July 2015, amended 20 November 2020),

10) typu GSO ESIM, pracujących zgodnie z decyzją ECC/DEC(18)04 “The harmonised use, exemption from individual licensing and free circulation and use of land based Earth Stations In-Motion (ESIM) operating with GSO FSS satellite systems in the frequency bands 10.7-12.75 GHz and 14.0-14.5 GHz” (Approved 06 July 2018),

11) typu NGSO ESIM, pracujących zgodnie z decyzją ECC/DEC(18)05 “The harmonised use, exemption from individual licensing and free circulation and use of Earth Stations In-Motion (ESIM) operating with NGSO FSS satellite systems in the frequency bands 10.7-12.75 GHz and 14.0-14.5 GHz” (Approved 06 July 2018),

12) typu VSAT, pracujących zgodnie z decyzją ECC/DEC(03)04 ”Exemption from Individual Licensing of Very Small Aperture Terminals (VSAT) operating in the frequency bands 14.25 - 14.50 GHz Earth-to-space and 10.70-11.70 GHz space-to-Earth”(Approved 17 October 2003, amended 8 March 2019).

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nowelizacja rozporządzenia implementuje szereg decyzji wykonawczych Komisji Europejskiej oraz zaleceń CEPT

(ECC/ERC), wiążących Państwa Członkowskie Unii Europejskiej, tym samym dokonywana jest czynność wymagana przepisami wspólnotowymi, wspólna dla wszystkich krajów członkowskich UE. W przypadku katalogu urządzeń, których używanie nie wymaga pozwolenia radiowego np. w kontekście decyzji ECC/DEC/(13)01, Polska jest jedynym krajem państw CEPT, które nie ma tej decyzji zaimplementowanej lub nie ma tego w planach.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej	–	–	Prezes UKE jako organ administracji właściwy w sprawach wydawania pozwoleń radiowych (w drodze decyzji).
Osoby i przedsiębiorstwa korzystające z urządzeń radiowych i pasm częstotliwości wskazanych w rozporządzeniu oraz zajmujące się dystrybucją urządzeń radiowych.	–	–	Projektowane rozporządzenie rozszerza zakres urządzeń radiowych, które mogą być używane bez pozwolenia radiowego.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt zostanie poddany konsultacjom publicznym oraz opiniowaniu, które będą trwały 21 dni (30 dni dla związków zawodowych) i będzie dostępny dla wszystkich zainteresowanych osób.

W ramach konsultacji zostanie przesłany do:

1) Federacja Związków Zawodowych Pracowników Telekomunikacji,
2) Fundacja Bezpieczna Cyberprzestrzeń,
3) Fundacja Projekt Polska,
4) Fundacja Panoptykon,
5) Internet Society Poland,
6) Krajowa Izba Gospodarcza,
7) Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji,
8) Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej,
9) PKP TELKOL Sp. z o.o.,
10) PKP Polskie Linie Kolejowe S.A,
11) PKP S.A.,
12) Ogólnopolskie Porozumienie Organizacji Radioamatorskich,
13) Polska Izba Radiodyfuzji Cyfrowej,
14) Polska Izba Handlu,
15) Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji,
16) Polska Izba Komunikacji Elektronicznej,
17) Polskie Radio S.A.,
18) Polskie Towarzystwo Informatyczne,
19) Polski Związek Krótkofalowców,
20) Stowarzyszenia Elektryków Polskich,
21) Stowarzyszenie Inżynierów Telekomunikacji,
22) Telewizja Polska S.A.,
23) Związek Importerów i Producentów Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego – ZIPSEE Cyfrowa Polska,
24) Związek Pracodawców Mediów Publicznych,
25) Związek Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska.

<u>Projekt zostanie zaopiniowany przez:</u>

1) Radę Dialogu Społecznego;
2) NSZZ Solidarność;
3) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
4) Forum Związków Zawodowych;
5) Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
6) Business Centre Club;
7) Związek Rzemiosła Polskiego;
8) Konfederację Lewiatan;
9) Pracodawcy RP;
10) Federację Przedsiębiorców Polskich.

oraz przez:

1) Krajową Radę Radiofonii i Telewizji;
2) Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej;
3) Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
4) Prezesa Polskiego Komitetu Normalizacyjnego.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projektowane rozporządzenie zostanie udostępnione na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej KPRM oraz na stronie RCL.

Wyniki konsultacji zostaną omówione po ich zakończeniu.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie skutkowało obciążeniem budżetu państwa ani budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

<table>
<tr><td colspan="10">Skutki</td></tr>
<tr><td colspan="2">Czas w latach od wejścia w życie zmian</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>5</td><td>10</td><td>Łącznie (0-10)</td></tr>
<tr><td rowspan="3">W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)</td><td>duże przedsiębiorstwa</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="4">W ujęciu niepieniężnym</td><td>duże przedsiębiorstwa</td><td colspan="7"></td></tr>
<tr><td>sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw</td><td colspan="7"></td></tr>
<tr><td>rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe</td><td colspan="7"></td></tr>
<tr><td></td><td colspan="7">Wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało korzystny wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość. Brak podjęcia przedmiotowych działań legislacyjnych skutkowałby objęciem niektórych urządzeń koniecznością uzyskiwania pozwolenia radiowego. Rozwój i zwiększenie wolumenu urządzeń radiowych, które mogą być używane bez pozwolenia ma istotny wpływ innowacyjność gospodarki.</td></tr>
<tr><td>Niemierzalne</td><td colspan="8"></td></tr>
<tr><td colspan="2">Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń</td><td colspan="8"></td></tr>
</table>

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

9. Wpływ na rynek pracy

Przedmiotowy projekt rozporządzenia nie będzie miał wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☒ informatyzacja ☐ zdrowie

Omówienie wpływu	Ze względu na to, że sprawy dotyczące telekomunikacji należą do działu administracji rządowej – informatyzacja, projektowane rozporządzenie rozszerzające zakres urządzeń, które będą mogły być używane bez pozwolenia radiowego, przyczyni się do szybszej rozbudowy mobilnych sieci telekomunikacyjnych a tym samym, pośrednio, pozytywnie wpłynie na stopień upowszechnienia dostępu do mobilnych usług telekomunikacyjnych. Dodatkowo, projektowane przepisy wpłyną pozytywnie na działalność gospodarczą prowadzoną przez przedsiębiorców, świadczących usługi telekomunikacyjne wykorzystujące sygnał satelitarny.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Przepisy rozporządzenia będą stosowane w terminie 30 dni od dnia ich ogłoszenia w Dzienniku Ustaw RP.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ocena skuteczności rozwiązań oraz wykrywanie ewentualnych trudności w ich stosowaniu stanowi standardowe czynności realizowane przez organy właściwe w zakresie telekomunikacji. Szczególny rodzaj ewaluacji projektowanych przepisów nie jest planowany.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

Projekt

R O Z P O R Z Ą D Z E N I E

M I N I S T R A I N F R A S T R U K T U R Y [1)]

z dnia

w sprawie świadectw operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej

Na podstawie art. 158 ust. 12 ustawy z dnia ……. 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …..) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

1) rodzaje i wzory świadectw operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej;
2) warunki wydawania i odnawiania świadectw oraz zakres uprawnień wynikających z tych świadectw;
3) zakres wymogów egzaminacyjnych, zakres i okres niezbędnych szkoleń oraz praktyki;
4) tryb przeprowadzania egzaminów, w tym egzaminów poprawkowych;
5) tryb powoływania komisji egzaminacyjnej;
6) wysokość opłat za przeprowadzenie egzaminu i wydanie świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej oraz jego duplikatu.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

1) Konwencja SOLAS - Międzynarodową konwencję o bezpieczeństwie życia na morzu, 1974, sporządzoną w Londynie dnia 1 listopada 1974 r. (Dz. U. z 1984 r. poz. 318 i 319, z 1986 r. poz. 177 oraz z 2005 r. poz. 1016) wraz z Protokołem z 1978 r. dotyczącym Międzynarodowej konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu, 1974, sporządzonym w Londynie dnia 17 lutego 1978 r. (Dz. U. z 1984 r. poz. 320 i 321), i z Protokołem z 1988

[1)] Minister Infrastruktury kieruje działami administracji rządowej – gospodarka morska i żegluga śródlądowa, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 i 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury (Dz. U. poz. 2725).

r. dotyczącym Międzynarodowej konwencji o bezpieczeństwie życia na morzu, 1974, sporządzonym w Londynie dnia 11 listopada 1988 r. (Dz. U. z 2008 r. poz. 1173 oraz z 2017 r. poz. 142);

2) GMDSS (Global Maritime Distress and Safety System) – Światowy Morski System Łączności Alarmowej i Bezpieczeństwa;
3) DSC (Digital Selective Calling) – Cyfrowe Wywołanie Selektywne;
4) MJE – morską jednostkę edukacyjną posiadającą uznanie ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej zgodnie z art. 74 ust. 2 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie morskim (Dz. U. z 2022 r. poz. 515, 1604, 2185 i 2687 oraz z 2023 r. poz. 261);
5) Prezes UKE - Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej;
6) obszar morza A1 – obszar radiotelefonicznego zasięgu co najmniej jednej stacji nadbrzeżnej VHF, w którym jest zapewniona ciągła łączność alarmowa za pomocą DSC;
7) zakres morski VHF – zakres częstotliwości 156-174 MHz, przeznaczony dla służby radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej;
8) zakres morski UHF – zakres częstotliwości 457, 525-467, 575 MHz, przeznaczony dla służby radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej.

Rozdział 2

Rodzaje i wzory świadectw operatora urządzeń radiowych oraz zakres uprawnień wynikających z tych świadectw

§ 3. 1. Ustala się następujące rodzaje świadectw operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej:

1) świadectwo radioelektronika pierwszej klasy (GMDSS) – uprawniające do obsługi urządzeń GMDSS na wszystkich statkach morskich, wykonywania przeglądów, konserwacji, diagnostyki i napraw sprzętu elektronicznego na statku oraz do pełnienia funkcji operatora urządzeń radiowych w stacjach nadbrzeżnych;
2) świadectwo radioelektronika drugiej klasy (GMDSS) – uprawniające do obsługi urządzeń GMDSS na wszystkich statkach morskich, wykonywania przeglądów, konserwacji i napraw sprzętu elektronicznego na statku oraz do pełnienia funkcji operatora urządzeń radiowych w stacjach nadbrzeżnych;

3) świadectwo ogólne operatora (GMDSS) – uprawniające do obsługi urządzeń GMDSS na wszystkich statkach morskich oraz do pełnienia funkcji operatora urządzeń radiowych w stacjach nadbrzeżnych;
4) świadectwo ograniczone operatora (GMDSS) – uprawniające do obsługi urządzeń GMDSS na wszystkich statkach morskich, na obszarze morza A1;
5) świadectwo operatora stacji nadbrzeżnej – uprawniające do pełnienia funkcji operatora urządzeń radiowych w stacjach nadbrzeżnych i morskich ratowniczych centrach koordynacyjnych;
6) świadectwo operatora radiotelefonisty w służbie radiokomunikacyjnej żeglugi śródlądowej – uprawniające do obsługi urządzeń radiotelefonicznych oraz do DSC w służbie radiokomunikacyjnej żeglugi śródlądowej pracujących w zakresach morskich VHF i UHF;
7) świadectwo operatora łączności dalekiego zasięgu – uprawniające do obsługi urządzeń radiowych stosowanych w GMDSS na statkach morskich niepodlegających przepisom Konwencji SOLAS, pływających na wszystkich obszarach żeglugi;
8) świadectwo operatora łączności bliskiego zasięgu – uprawniające do obsługi urządzeń radiowych wykorzystujących częstotliwości i techniki stosowane w GMDSS na statkach morskich niepodlegających przepisom Konwencji SOLAS, na obszarze morza A1;
9) świadectwo operatora radiotelefonisty VHF – uprawniające do obsługi urządzeń radiotelefonicznych pracujących w zakresie morskim VHF.

2. Wzory świadectw wymienionych w ust. 1 określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

Rozdział 3

Warunki wydawania i odnawiania świadectw oraz okresy ważności świadectw

§ 4. 1. Osoba ubiegająca się o przystąpienie do egzaminu składa wniosek do Prezesa UKE o wydanie świadectwa operatora urządzeń radiowych.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać:
1) imię (imiona) i nazwisko;
2) datę i miejsce urodzenia;
3) nazwisko rodowe;
4) określenie posiadanego obywatelstwa;
5) numer PESEL;
6) adres do korespondencji.

3. Do wniosku o wydanie świadectwa w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej należy dołączyć:

1) dwa aktualne, jednakowe, podpisane zdjęcia o wymiarach 35 x 45 mm;
2) zaświadczenie o odbyciu szkolenia w MJE, jeżeli jego odbycie jest wymagane do uzyskania świadectwa operatora urządzeń radiowych - najpóźniej w dniu przystąpienia do egzaminu;
3) zaświadczenie o odbyciu wymaganej praktyki, o którym mowa w § 12 ust. 1, jeżeli jej odbycie jest wymagane do uzyskania świadectwa operatora urządzeń radiowych, lub kopię wpisu w książeczce żeglarskiej potwierdzającego pracę na morzu z wykonywaniem funkcji odpowiednich dla danego świadectwa;
4) kopię ważnego świadectwa zdrowia, o którym mowa w przepisach dotyczących pracy na morzu, w przypadku świadectw, o których mowa w § 3 ust. 1 pkt 1-4 ;
5) kopie dowodów wniesienia opłat za przeprowadzenie egzaminu i wydanie świadectwa operatora urządzeń radiowych.

4. Osoba ubiegająca się po raz pierwszy o wydanie świadectwa operatora urządzeń radiowych, o którym mowa w:

1) § 3 ust. 1 pkt 1-7 powinna mieć ukończone 18 lat;
2) § 3 ust. 1 pkt 8-9 powinna mieć ukończone 15 lat.

§ 5. 1. Osoba ubiegająca się o odnowienie świadectwa operatora urządzeń radiowych, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 1-4, składa wniosek do Prezesa UKE zawierający informacje zgodnie z § 4 ust. 2 oraz dołącza do niego:

1) dwa aktualne, jednakowe, podpisane zdjęcia o wymiarach 35 x 45 mm;
2) kopię posiadanego świadectwa operatora urządzeń radiowych, które zawiera zakres uprawnień co najmniej równy zakresowi uprawnień wynikających ze świadectwa, którego wniosek dotyczy;
3) wyciąg z książeczki żeglarskiej za okres ważności świadectwa;
4) zaświadczenie wydane przez kapitana albo dowódcę jednostki pływającej według wzoru określonego w załączniku nr 2 do rozporządzenia, potwierdzające pracę na morzu z wykonywaniem odpowiednich dla danego świadectwa funkcji operatora odpowiedzialnego za radiokomunikację na wypadek zdarzeń niebezpiecznych w ciągu co najmniej 12 miesięcy w okresie 5 lat przed dniem upływu ważności posiadanego świadectwa;

5) kopie dowodów wniesienia opłat za wydanie świadectwa operatora urządzeń radiowych bez egzaminu lub za przeprowadzenie egzaminu i wydanie świadectwa operatora urządzeń radiowych.

2. W przypadku braku wyciągu z książeczki żeglarskiej oraz zaświadczenia, o którym mowa w ust. 1, osoba ubiegająca się o odnowienie świadectwa, powinna zdać egzamin w zakresie określonym w ust. 10 załącznika nr 3 do rozporządzenia.

§ 6. Osoba ubiegająca się o wymianę świadectwa operatora urządzeń radiowych, w przypadku stwierdzenia błędu na świadectwie lub w wypadku konieczności dokonania zmian danych osobowych, składa wniosek do Prezesa UKE zawierający informacje zgodnie z § 4 ust. 2 oraz dołącza do niego:

1) jedno aktualne, podpisane zdjęcie o wymiarach 35 x 45 mm;
2) oryginał uprzednio wydanego świadectwa;
3) poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię dokumentu potwierdzającego poprawne dane osobowe, w przypadku zmiany danych osobowych;
4) kopię dowodu wpłaty za wymianę świadectwa.

§ 7. Osoba ubiegająca się o wydanie duplikatu świadectwa operatora urządzeń radiowych, w przypadku zniszczenia lub zgubienia świadectwa, składa wniosek do Prezesa UKE zawierający informacje zgodnie z § 4 ust. 2 oraz dołącza do niego:

1) jedno aktualne, podpisane zdjęcie o wymiarach 35 x 45 mm;
2) kopię dowodu wpłaty za wydanie duplikatu świadectwa.

§ 8. 1. Świadectwo radioelektronika pierwszej klasy (GMDSS), świadectwo radioelektronika drugiej klasy (GMDSS), świadectwo ogólne operatora (GMDSS) i świadectwo ograniczone operatora (GMDSS) wydaje się na okres 5 lat.

2. Pozostałe świadectwa operatora urządzeń radiowych nie wymienione w ust. 1 wydaje się na czas nieokreślony.

Rozdział 4

Wymogi egzaminacyjne, niezbędne szkolenia oraz praktyki

§ 9. Zakres wymogów egzaminacyjnych oraz niezbędnych szkoleń dla osób ubiegających się o świadectwo operatora urządzeń radiowych określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 10. O świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 2-4, może ubiegać się osoba, która odbyła szkolenie w MJE w zakresie odpowiadającym wymogom egzaminacyjnym dla danego rodzaju świadectwa, określonym w załączniku nr 4 do rozporządzenia.

§ 11. 1. O świadectwo radioelektronika drugiej klasy (GMDSS) może ubiegać się osoba, która odbyła 3-miesięczną praktykę na statku morskim w zakresie obsługi urządzeń GMDSS i pełnienia funkcji operatora urządzeń radiowych.

2. O świadectwo radioelektronika pierwszej klasy (GMDSS) może ubiegać się osoba, która:

1) posiada świadectwo radioelektronika drugiej klasy (GMDSS);
2) odbyła 12-miesięczną praktykę polegającą na wykonywaniu czynności radioelektronika drugiej klasy na statkach morskich lub w stacjach nadbrzeżnych wykorzystujących urządzenia GMDSS, w tym nie mniej niż 9 miesięcy na statkach morskich.

§ 12. 1. Potwierdzeniem odbycia wymaganej praktyki, o której mowa w § 11, jest wpis w książeczce żeglarskiej lub zaświadczenie wydane przez osobę odpowiedzialną za pracę stacji nadbrzeżnej.

2. Potwierdzeniem odbycia wymaganego szkolenia jest zaświadczenie o odbyciu szkolenia wydane przez MJE.

Rozdział 5

Sposób powoływania komisji egzaminacyjnej oraz tryb przeprowadzania egzaminów

§ 13. 1. Prezes UKE, powołuje komisje egzaminacyjne do spraw operatorów urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej, zwane dalej „komisjami egzaminacyjnymi”.

2. Prezes UKE wyznacza przewodniczącego komisji egzaminacyjnej, jego zastępców i sekretarza komisji egzaminacyjnej oraz siedzibę sekretariatu komisji egzaminacyjnej.

§ 14. 1. Egzaminy, w tym egzaminy poprawkowe, przeprowadza się na sesjach egzaminacyjnych, zwanych dalej „sesjami”.

2. Sesją kieruje przewodniczący komisji egzaminacyjnej albo jeden z jego zastępców, zwany dalej „przewodniczącym sesji”, przy pomocy sekretarza sesji.

3. Egzamin przeprowadza zespół egzaminacyjny składający się z przewodniczącego sesji oraz członków komisji egzaminacyjnej, w tym sekretarza sesji, wyznaczonych przez

przewodniczącego komisji egzaminacyjnej spośród członków danej komisji, w liczbie od 3 do 8 osób.

4. Skład zespołu egzaminacyjnego przewodniczący komisji egzaminacyjnej wyznacza w sposób zapewniający prawidłowy przebieg danej sesji.

5. Harmonogram sesji dla służby radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej na kolejny rok kalendarzowy, zwany dalej „harmonogramem”, ustala raz do roku Prezes UKE i ogłasza go na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Komunikacji Elektronicznej w terminie do dnia 31 grudnia. Prezes UKE może wyznaczyć dodatkową sesję, określając jej termin i miejsce.

§ 15. 1. Komisją egzaminacyjną kieruje przewodniczący komisji egzaminacyjnej, do którego zadań należy w szczególności:

1) wyznaczanie, spośród członków komisji egzaminacyjnej, osób pełniących funkcję egzaminatorów w zespole egzaminacyjnym do przeprowadzenia egzaminu w danej sesji, a także wskazywanie spośród nich przewodniczącego sesji oraz sekretarza sesji;
2) proponowanie formy każdego egzaminu i języka, w którym zostanie on przeprowadzony;
3) sprawowanie nadzoru nad zapewnieniem realizacji wymagań dla miejsca egzaminu;
4) podpisywanie świadectw operatora urządzeń radiowych z upoważnienia Prezesa UKE;
5) opracowywanie i przedkładanie Prezesowi UKE rocznego sprawozdania z działalności komisji egzaminacyjnej, w terminie do dnia 31 stycznia następnego roku;
6) wyznaczanie do przeprowadzenia egzaminu, na wniosek zdającego egzamin poprawkowy, innej osoby, spośród członków komisji egzaminacyjnej, niż osoba będąca w składzie zespołu egzaminacyjnego podczas sesji, w której zdający nie zdał egzaminu.

2. W czasie nieobecności przewodniczącego komisji komisją egzaminacyjną kieruje wyznaczony przez niego zastępca.

§ 16. 1. Do zadań sekretarza komisji egzaminacyjnej należy:

1) rejestrowanie dokumentów związanych z postępowaniem w sprawie wydania świadectwa operatora urządzeń radiowych w informatycznym systemie wspomagania obiegu dokumentów;
2) sprawdzanie wniosku o wydanie świadectwa operatora urządzeń radiowych pod względem spełnienia wymagań określonych w § 4 lub § 5 ust. 1 pkt 1-2 i 5 w przypadku, o którym mowa w § 5 ust. 2;
3) zapewnienie realizacji wymagań dla miejsca egzaminu;

4) przygotowywanie świadectwa operatora urządzeń radiowych do podpisu przez Prezesa UKE lub upoważnioną przez niego osobę;
5) wydawanie lub przesyłanie świadectwa operatora urządzeń radiowych osobie ubiegającej się o jego wydanie;
6) prowadzenie rejestru wydanych świadectw operatora urządzeń radiowych w systemie informatycznym;
7) przygotowywanie propozycji formy każdego egzaminu oraz języka, w którym zostanie on przeprowadzony.

2. Do dokumentów, o których mowa w ust. 1 pkt 1, należą w szczególności:
1) wniosek wraz z załącznikami, o których mowa w § 4 lub § 5 ust. 1 pkt 1-2 i 5;
2) indywidualna karta egzaminacyjna zdającego, zwana dalej „kartą egzaminacyjną”;
3) zawiadomienie o nieprzystąpieniu zainteresowanego do egzaminu, o którym mowa w § 27 ust. 4;
4) wniosek o wyznaczenie terminu egzaminu poprawkowego.

§ 17. Do zadań przewodniczącego sesji należy kierowanie sesją, w szczególności:
1) sprawdzanie realizacji wymagań dla miejsca egzaminu;
2) ustalanie harmonogramu pracy zespołu egzaminacyjnego;
3) informowanie osoby przystępującej do egzaminu, zwanej dalej „zdającym”, przed rozpoczęciem sesji, o obowiązujących regulacjach prawnych dotyczących wydawania świadectw operatora urządzeń radiowych, w szczególności trybu przeprowadzania egzaminu;
4) zatwierdzanie protokołu sesji.

§ 18. 1. Do zadań sekretarza sesji należy:
1) przygotowanie kart egzaminacyjnych;
2) wydanie zdającemu karty egzaminacyjnej;
3) sporządzanie protokołu sesji;
4) odbiór karty egzaminacyjnej od zdającego i poinformowanie go o wyniku egzaminu, a w przypadku niezdania egzaminu - poinformowanie o prawie przystąpienia do egzaminu poprawkowego, wraz ze wskazaniem możliwych miejsc oraz terminów przeprowadzenia tego egzaminu;

5) przekazywanie dokumentów związanych z postępowaniem w sprawie wydania świadectwa operatora urządzeń radiowych sekretarzowi komisji egzaminacyjnej, po zakończeniu sesji, zgodnie z harmonogramem pracy zespołu egzaminacyjnego.

2. Protokół sesji zawiera:

1) listę członków zespołu egzaminacyjnego pełniących funkcję egzaminatorów, w tym imię i nazwisko przewodniczącego sesji oraz sekretarza sesji;
2) oznaczenie miejsca oraz daty przeprowadzenia egzaminu;
3) listę zdających, z podaniem ocen z poszczególnych przedmiotów egzaminacyjnych;
4) podpisy członków zespołu egzaminacyjnego, w tym przewodniczącego sesji.

§ 19. Do zadań członka komisji egzaminacyjnej, który pełni funkcję egzaminatora, należy:

1) sprawdzanie tożsamości zdających;
2) egzaminowanie zdających;
3) sprawdzanie poprawności odpowiedzi w arkuszach egzaminów testowych;
4) wpisywanie oceny do karty egzaminacyjnej i poświadczanie wpisu własnoręcznym podpisem.

§ 20. Do egzaminu może przystąpić osoba, która złożyła poprawnie wypełniony wniosek, spełniający wymagania określone w § 4 lub § 5 ust. 1 pkt 1-2 i 5.

§ 21. Przedmioty egzaminacyjne oraz wymagania dla miejsca egzaminu na świadectwo operatora urządzeń radiowych określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

§ 22. 1. Egzamin przeprowadza się w języku polskim lub angielskim, w formie ustnej lub pisemnej i w formie praktycznego sprawdzianu umiejętności obsługi urządzeń radiowych na urządzeniach rzeczywistych lub symulatorach.

2. Formę egzaminu na świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej, a także język, w jakim będzie on przeprowadzony, ogłasza Prezes UKE w Dzienniku Urzędowym UKE i na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Komunikacji Elektronicznej co najmniej na 2 tygodnie przed sesją.

§ 23. 1. Egzamin z każdego przedmiotu egzaminacyjnego składa się z 5 do 20 pytań egzaminacyjnych.

2. Za odpowiedź na każde pytanie egzaminacyjne można uzyskać od 0 do 5 punktów całkowitych.

3. W zależności od sumy punktów uzyskanych w wyniku egzaminu z każdego przedmiotu egzaminacyjnego można uzyskać ocenę:

1) pozytywną - za uzyskanie co najmniej 60% maksymalnej liczby punktów;

2) negatywną - za uzyskanie mniej niż 60% maksymalnej liczby punktów.

4. Egzamin uważa się za zdany, jeżeli zdający otrzymał z każdego z przedmiotów egzaminacyjnych ocenę pozytywną.

5. Oceny z poszczególnych przedmiotów egzaminacyjnych na egzaminie przeprowadzanym w formie pisemnej, ustnej lub w formie praktycznego sprawdzianu umiejętności obsługi urządzeń radiowych na urządzeniach rzeczywistych lub symulatorach umożliwiających realizację łączności statek-statek i statek-stacja brzegowa są wpisywane niezwłocznie do karty egzaminacyjnej wydawanej zdającemu przez sekretariat. Kartę egzaminacyjną zwraca się sekretarzowi sesji w czasie bieżącej sesji. Niezwrócenie karty jest równoznaczne z niezdaniem całego egzaminu.

6. Zdający potwierdza zapoznanie się z przyznanymi ocenami własnoręcznym podpisem.

7. Z przebiegu sesji sekretarz sesji sporządza protokół, z podaniem ocen z poszczególnych przedmiotów egzaminacyjnych. Protokół podpisują członkowie zespołu egzaminacyjnego i przewodniczący sesji. Podpisany protokół jest przekazywany niezwłocznie przewodniczącemu komisji egzaminacyjnej.

§ 24. 1. Osobie, która uzyskała pozytywną ocenę z egzaminu z co najmniej jednego przedmiotu egzaminacyjnego, przysługuje prawo jednokrotnego przystąpienia do egzaminu poprawkowego nie później niż w terminie 12 miesięcy od daty ogłoszenia wyniku egzaminu.

2. Zakres egzaminu poprawkowego obejmuje sprawdzenie wiedzy i umiejętności z przedmiotów, które nie zostały zdane w trakcie egzaminu.

§ 25. 1. W przypadku powierzenia przez Prezesa UKE przeprowadzania egzaminów w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej podmiotom, o których mowa w art. 150 ust. 5 ustawy z dnia …….. 2021 r. - Prawo komunikacji elektronicznej, stosuje się przepisy § 15, § 15, § 16 ust. 1 pkt 1-3, 6 i 7, § 17-19, § 21, § 22 ust. 1 i § 23.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, osoba, która zdała egzamin, otrzymuje zaświadczenie o zdanym egzaminie i dołącza je do wniosku o wydanie świadectwa operatora urządzeń radiowych.

Rozdział 6

Wysokość opłat za przeprowadzenie egzaminu i wydanie świadectwa operatora urządzeń radiowych

§ 26. 1. Wysokość opłaty za przeprowadzenie egzaminu na świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej wynosi, za egzamin na:

1) świadectwo radioelektronika pierwszej klasy (GMDSS) - 200 zł;
2) świadectwo radioelektronika drugiej klasy (GMDSS) - 200 zł;
3) świadectwo ogólne operatora (GMDSS) - 160 zł;
4) świadectwo ograniczone operatora (GMDSS) - 140 zł;
5) świadectwo operatora stacji nadbrzeżnej - 150 zł;
6) świadectwo operatora radiotelefonisty w służbie radiokomunikacyjnej śródlądowej - 100 zł;
7) świadectwo operatora łączności dalekiego zasięgu - 120 zł;
8) świadectwo operatora łączności bliskiego zasięgu - 100 zł;
9) świadectwo operatora radiotelefonisty VHF - 80 zł.

2. Opłata za przeprowadzenie egzaminu poprawkowego wynosi 50% kwoty, o której mowa w ust. 1.

3. Opłata za przeprowadzenie egzaminu na świadectwo operatora urządzeń radiowych dla osoby, o której mowa w § 5, wynosi 100 zł.

4. W przypadku nieprzystąpienia do egzaminu opłata za przeprowadzenie egzaminu:

1) na wniosek zainteresowanego podlega zwrotowi albo
2) podlega zaliczeniu na poczet opłaty za przeprowadzenie egzaminu w innym terminie, pod warunkiem zawiadomienia o tym sekretarza komisji egzaminacyjnej nie później niż w dniu egzaminu.

§ 27. 1. Wysokość opłaty za wydanie świadectwa operatora urządzeń radiowych wynosi 25 zł.

2. Wysokość opłaty za wydanie duplikatu świadectwa operatora urządzeń radiowych wynosi 15 zł.

3. Wysokość opłaty za wymianę świadectwa operatora urządzeń radiowych wynosi 15 zł.

Rozdział 7

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 28. Do wniosków złożonych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia przez osoby ubiegające się o ponowne wydanie świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej stosuje się przepisy niniejszego rozporządzenia dotyczące odnowienia świadectwa.

§ 29. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ……

MINISTER INFRASTRUKTURY

w porozumieniu
MINISTER CYFRYZACJI

Załączniki do rozporządzenia Ministra Infrastruktury
z dnia …….. 2021 r. (poz. …….)

Załącznik nr 1

WZORY ŚWIADECTW OPERATORA URZĄDZEŃ RADIOWYCH W SŁUŻBIE RADIOKOMUNIKACYJNEJ MORSKIEJ I ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ

WZÓR ŚWIADECTWA RADIOELEKTRONIKA PIERWSZEJ KLASY (GMDSS)

(papier kreda matowa, kolor biały, o wymiarach 105 x 150 mm, gramatura 200 g/m^2, dwustronne)

RZECZPOSPOLITA POLSKA
REPUBLIC OF POLAND

ŚWIADECTWO RADIOELEKTRONIKA PIERWSZEJ KLASY

GMDSS

FIRST-CLASS RADIO ELECTRONIC CERTIFICATE

wydane przez

Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej

zgodnie z postanowieniem Regulaminu Radiokomunikacyjnego stanowiącego dokument uzupełniający Konstytucję i Konwencję Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego oraz z postanowieniami Konwencji STCW

Granted by
the President of the Office of Electronic Communications
under the provisions of the Radio Regulations
annexed to the ITU Constitution and Convention
and the provisions of the STCW Convention

Zaświadcza się niniejszym, że
This is to certify that

……
Imię i nazwisko / Name and surname

……
Data i miejsce urodzenia / Date and place of birth

posiada odpowiednie kwalifikacje zgodnie z wymaganiami prawidła IV/2 Konwencji STCW oraz z art. 47 Regulaminu Radiokomunikacyjnego, stanowiącego dokument uzupełniający Konstytucję i Konwencję Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego, do wykonywania obowiązków radiowych na statku lub stacji nadbrzeżnej wyposażonych w urządzenia GMDSS oraz utrzymania urządzeń elektronicznych w gotowości operacyjnej.

has been found duly qualified in acc. with the provisions of Regulation IV/2 of the STCW Convention and Art. 47 of the Radio Regulations annexed to the ITU Constitution and Convention and has been found competent to perform radio duties on ship or coast station with GMDSS equipment and to maintain electronic equipment in service.

……..
Miejsce i data wydania / Place and date of issue of this Certificate

zdjęcie

Ważne do ……
Valid till

……..
Podpis / Signature

…… *Nr / No.* ……..
Podpis posiadacza / Holder's signature

WZÓR ŚWIADECTWA RADIOELEKTRONIKA DRUGIEJ KLASY (GMDSS)

(papier kreda matowa, kolor biały, o wymiarach 105 x 150 mm, gramatura 200 g/m^2, dwustronne)

RZECZPOSPOLITA POLSKA
REPUBLIC OF POLAND

ŚWIADECTWO RADIOELEKTRONIKA DRUGIEJ KLASY

GMDSS

SECOND-CLASS RADIO ELECTRONIC CERTIFICATE

wydane przez

Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej

zgodnie z postanowieniem Regulaminu Radiokomunikacyjnego stanowiącego dokument uzupełniający Konstytucję i Konwencję Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego oraz z postanowieniami Konwencji STCW

Granted by
the President of the Office of Electronic Communications
under the provisions of the Radio Regulations annexed to the ITU Constitution and Convention and the provisions of the STCW Convention

Zaświadcza się niniejszym, że
This is to certify that

……
Imię i nazwisko / Name and surname

……
Data i miejsce urodzenia / Date and place of birth

posiada odpowiednie kwalifikacje zgodnie z wymaganiami prawidła IV/2 Konwencji STCW oraz z art. 47 Regulaminu Radiokomunikacyjnego, stanowiącego dokument uzupełniający Konstytucję i Konwencję Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego, do wykonywania obowiązków radiowych na statku lub stacji nadbrzeżnej wyposażonych w urządzenia GMDSS oraz utrzymania urządzeń elektronicznych w gotowości operacyjnej.

has been found duly qualified in acc. with the provisions of Regulation IV/2 of the STCW Convention and Art. 47 of the Radio Regulations annexed to the ITU Constitution and Convention and has been found competent to perform radio duties on ship or coast station with GMDSS equipment and to maintain electronic equipment in service.

……..
Miejsce i data wydania / Place and date of issue of this Certificate

Ważne do ……
Valid till

zdjęcie

……...
Podpis / Signature

…… *Nr / No.* ……..
Podpis posiadacza / Holder's signature

WZÓR ŚWIADECTWA OGÓLNEGO OPERATORA (GMDSS)

(papier kreda matowa, kolor biały, o wymiarach 105 x 150 mm, gramatura 200 g/m^2, dwustronne)

RZECZPOSPOLITA POLSKA
REPUBLIC OF POLAND

ŚWIADECTWO OGÓLNE OPERATORA

GMDSS

GENERAL OPERATOR'S CERTIFICATE

wydane przez

Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej

zgodnie z postanowieniem Regulaminu Radiokomunikacyjnego stanowiącego dokument uzupełniający Konstytucję i Konwencję Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego oraz z postanowieniami Konwencji STCW

Granted by
the President of the Office of Electronic Communications
under the provisions of the Radio Regulations
annexed to the ITU Constitution and Convention
and the provisions of the STCW Convention

Zaświadcza się niniejszym, że
This is to certify that

……
Imię i nazwisko / Name and surname

……
Data i miejsce urodzenia / Date and place of birth

posiada odpowiednie kwalifikacje zgodnie z wymaganiami prawidła IV/2 Konwencji STCW oraz z art. 47 Regulaminu Radiokomunikacyjnego, stanowiącego dokument uzupełniający Konstytucję i Konwencję Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego, do wykonywania obowiązków radiowych na statku lub stacji nadbrzeżnej wyposażonych w urządzenia GMDSS.

has been found duly qualified in acc. with the provisions of Regulation IV/2 of the STCW Convention and Art. 47 of the Radio Regulations annexed to the ITU Constitution and Convention and has been found competent to perform radio duties on ship or coast station with GMDSS equipment.

……..
Miejsce i data wydania / Place and date of issue of this Certificate

Ważne do ……
Valid till

zdjęcie

……..
Podpis / Signature

…… *Nr / No.* ……..
Podpis posiadacza / Holder's signature

WZÓR ŚWIADECTWA OGRANICZONEGO OPERATORA (GMDSS)

(papier kreda matowa, kolor biały, o wymiarach 105 x 150 mm, gramatura 200 g/m^2, dwustronne)

RZECZPOSPOLITA POLSKA
REPUBLIC OF POLAND

ŚWIADECTWO OGRANICZONE OPERATORA

GMDSS

RESTRICTED OPERATOR'S CERTIFICATE

wydane przez

Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej

zgodnie z postanowieniem Regulaminu Radiokomunikacyjnego stanowiącego dokument uzupełniający Konstytucję i Konwencję Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego oraz z postanowieniami Konwencji STCW

Granted by
the President of the Office of Electronic Communications
under the provisions of the Radio Regulations
annexed to the ITU Constitution and Convention
and the provisions of the STCW Convention

Zaświadcza się niniejszym, że
This is to certify that

……
Imię i nazwisko / Name and surname

……
Data i miejsce urodzenia / Date and place of birth

posiada odpowiednie kwalifikacje zgodnie z wymaganiami prawidła IV/2 Konwencji STCW oraz z art. 47 Regulaminu Radiokomunikacyjnego, stanowiącego dokument uzupełniający Konstytucję i Konwencję Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego, do wykonywania obowiązków radiowych na statku wyposażony w urządzenia GMDSS na obszarze morza A1.

has been found duly qualified in acc. with the provisions of Regulation IV/2 of the STCW Convention and Art. 47 of the Radio Regulations annexed to the ITU Constitution and Convention and has been found competent to perform radio duties on ship with GMDSS equipment in sea area A1.

……
Miejsce i data wydania / Place and date of issue of this Certificate

Ważne do ……
Valid till

zdjęcie

……
Podpis / Signature

…… *Nr / No.* ……
Podpis posiadacza / Holder's signature

WZÓR ŚWIADECTWA OPERATORA STACJI NADBRZEŻNEJ

(papier kreda matowa, kolor biały, o wymiarach 105 x 150 mm, gramatura 200 g/m^2, dwustronne)

RZECZPOSPOLITA POLSKA
REPUBLIC OF POLAND

ŚWIADECTWO OPERATORA STACJI NADBRZEZNEJ

GMDSS

COAST STATION OPERATOR'S CERTIFICATE

wydane przez

Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej

zgodnie z postanowieniem Regulaminu Radiokomunikacyjnego stanowiącego dokument uzupełniający Konstytucję i Konwencję Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego

Granted by
the President of the Office of Electronic Communications
under the provisions of the Radio Regulations
annexed to the ITU Constitution and Convention

Zaświadcza się niniejszym, że
This is to certify that

……
Imię i nazwisko / Name and surname

……
Data i miejsce urodzenia / Date and place of birth

posiada odpowiednie kwalifikacje zgodnie z wymaganiami art. 48 Regulaminu Radiokomunikacyjnego, stanowiącego dokument uzupełniający Konstytucję i Konwencję Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego, do wykonywania obowiązków radiowych na stacji nadbrzeżnej oraz w morskim ratowniczym centrum koordynacyjnym wyposażonym w urządzenia GMDSS.

has been found duly qualified in acc. with Art. 48 of the Radio Regulations annexed to the ITU Constitution and Convention and has been found competent to perform radio duties on coast station and maritime rescue coordination center with GMDSS equipment.

……
Miejsce i data wydania / Place and date of issue of this Certificate

zdjęcie

……
Podpis / Signature

…… *Nr / No.* ……
Podpis posiadacza / Holder's signature

WZÓR ŚWIADECTWA OPERATORA RADIOTELEFONISTY W SŁUŻBIE RADIOKOMUNIKACYJNEJ ŚRÓDLĄDOWEJ

(papier kreda matowa, kolor biały, o wymiarach 105 x 150 mm, gramatura 200 g/m^2, dwustronne)

RZECZPOSPOLITA POLSKA
REPUBLIC OF POLAND

ŚWIADECTWO OPERATORA RADIOTELEFONISTY W SŁUŻBIE RADIOKOMUNIKACYJNEJ ŚRÓDLĄDOWEJ

RADIOTELEPHONE OPERATOR'S CERTIFICATE IN INLAND WATERWAYS SERVICE

wydane przez

Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej

zgodnie z postanowieniem Regulaminu Radiokomunikacyjnego stanowiącego załącznik do Konstytucji i Konwencji Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego oraz z postanowieniami Porozumienia RAINWAT

Granted by
the President of the Office of Electronic Communications
under the provisions of the Radio Regulations annexed to the ITU Constitution and Convention and provisions of the RAINWAT Arrangement

Zaświadcza się niniejszym, że
This is to certify that

……
Imię i nazwisko / Name and surname

……
Data i miejsce urodzenia / Date and place of birth

posiada odpowiednie kwalifikacje zgodnie z wymaganiami art. 47 Regulaminu Radiokomunikacyjnego, stanowiącego dokument uzupełniający Konstytucję i Konwencję Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego oraz Porozumienia RAINWAT, do wykonywania obowiązków radiowych w służbie śródlądowej, za pomocą urządzeń radiotelefonicznych VHF i UHF.

has been found duly qualified in accordance with the provisions of Art. 48 of the Radio Regulations annexed to the ITU Constitution and Convention and the provisions of RAIWAT Arrangement and has been found competent to perform radio duties on inland waterways service with VHF I UHF radiotelephone equipment.

……..
Miejsce i data wydania / Place and date of issue of this Certificate

zdjęcie

……...
Podpis / Signature

…… *Nr / No.* ……..
Podpis posiadacza / Holder's signature

WZÓR ŚWIADECTWA OPERATORA ŁĄCZNOŚCI DALEKIEGO ZASIĘGU

(papier kreda matowa, kolor biały, o wymiarach 105 x 150 mm, gramatura 200 g/m2, dwustronne)

RZECZPOSPOLITA POLSKA
REPUBLIC OF POLAND

ŚWIADECTWO OPERATORA ŁĄCZNOŚCI DALEKIEGO ZASIĘGU

LONG RANGE OPERATOR'S CERTIFICATE

wydane przez

Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej

zgodnie z postanowieniem Regulaminu Radiokomunikacyjnego stanowiącego dokument uzupełniający Konstytucję i Konwencję Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego

Granted by
the President of the Office of Electronic Communications
under the provisions of the Radio Regulations
annexed to the ITU Constitution and Convention

Zaświadcza się niniejszym, że
This is to certify that

……
Imię i nazwisko / Name and surname

……
Data i miejsce urodzenia / Date and place of birth

posiada odpowiednie kwalifikacje zgodnie z wymaganiami uchwały 343 Regulaminu Radiokomunikacyjnego, stanowiącego dokument uzupełniający Konstytucję i Konwencję Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego, do wykonywania obowiązków radiowych na statku nie podlegającym Konwencji SOLAS, wyposażonym w urządzenia GMDSS.

has been found duly qualified in accordance with the provisions of Resolution 343 of the Radio Regulations annexed to the ITU Constitution and Convention and has been found competent to perform radio duties on ship not subject to the SOLAS Convention, equipped with GMDSS system.

……..
Miejsce i data wydania / Place and date of issue of this Certificate

zdjęcie

……...
Podpis / Signature

…… *Nr / No.* ……...
Podpis posiadacza / Holder's signature

WZÓR ŚWIADECTWA OPERATORA ŁĄCZNOŚCI BLISKIEGO ZASIĘGU

(papier kreda matowa, kolor biały, o wymiarach 105 x 150 mm, gramatura 200 g/m^2, dwustronne)

RZECZPOSPOLITA POLSKA
REPUBLIC OF POLAND

ŚWIADECTWO OPERATORA ŁĄCZNOŚCI BLISKIEGO ZASIĘGU

SHORT RANGE OPERATOR'S CERTIFICATE

wydane przez

Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej

zgodnie z postanowieniem Regulaminu Radiokomunikacyjnego stanowiącego dokument uzupełniający Konstytucję i Konwencję Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego

Granted by
the President of the Office of Electronic Communications
under the provisions of the Radio Regulations
annexed to the ITU Constitution and Convention

Zaświadcza się niniejszym, że
This is to certify that

……
Imię i nazwisko / Name and surname

……
Data i miejsce urodzenia / Date and place of birth

posiada odpowiednie kwalifikacje zgodnie z wymaganiami uchwały 343 Regulaminu Radiokomunikacyjnego, stanowiącego dokument uzupełniający Konstytucję i Konwencję Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego, do wykonywania obowiązków radiowych na obszarze morza A1 na statku niepodlegającym Konwencji SOLAS, wyposażonym w urządzenia GMDSS.

has been found duly qualified in accordance with the provisions of Resolution 343 of the Radio Regulations annexed to the ITU Constitution and Convention and has been found competent to perform radio duties in area A1 on ship not subject to the SOLAS Convention, equipped with GMDSS system.

……..
Miejsce i data wydania / Place and date of issue of this Certificate

zdjęcie

……..
Podpis / Signature

…… *Nr / No.* ……..
Podpis posiadacza / Holder's signature

WZÓR ŚWIADECTWA OPERATORA RADIOTELEFONISTY VHF

(papier kreda matowa, kolor biały, o wymiarach 105 x 150 mm, gramatura 200 g/m^2, dwustronne)

RZECZPOSPOLITA POLSKA
REPUBLIC OF POLAND

ŚWIADECTWO OPERATORA RADIOTELEFONISTY VHF

VHF RADIOTELEPHONE OPERATOR'S CERTIFICATE

wydane przez

Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej

zgodnie z postanowieniem Regulaminu Radiokomunikacyjnego stanowiącego dokument uzupełniający Konstytucję i Konwencję Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego

Granted by
the President of the Office of Electronic Communications
under the provisions of the Radio Regulations
annexed to the ITU Constitution and Convention

Zaświadcza się niniejszym, że
This is to certify that

……
Imię i nazwisko / Name and surname

……
Data i miejsce urodzenia / Date and place of birth

posiada odpowiednie kwalifikacje zgodnie z wymaganiami art. 47 Regulaminu Radiokomunikacyjnego, stanowiącego dokument uzupełniający Konstytucję i Konwencję Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego, do wykonywania obowiązków radiowych za pomocą urządzeń radiotelefonicznych VHF.

has been found duly qualified in accordance with the provisions of Art. 47 of the Radio Regulations annexed to the ITU Constitution and Convention and has been found competent to perform radio duties with VHF radiotelephone equipment.

……..
Miejsce i data wydania / Place and date of issue of this Certificate

zdjęcie

……...
Podpis / Signature

…… *Nr / No.* ……..
Podpis posiadacza / Holder's signature

Załącznik nr 2

ZAŚWIADCZENIE
(*Certificate*)

Niniejszym zaświadcza się, że Pan/Pani ……
This is to certify that Mr /Mrs

posiadający/posiadająca świadectwo operatora urządzeń radiowych Nr ……
the holder of a radio operator's certificate no.

w okresie od ……..……. do ……..……..…
in the period from to

wykonywał/wykonywała funkcje operatora odpowiedzialnego za radiokomunikację na wypadek zdarzeń niebezpiecznych
was designated as having primary responsibility for distress and safety communications

na statku (nazwa statku) …….
on board of the ship (name of the ship)

Armator ……..……..
shipowner (operator)

Kapitan (imię i nazwisko) …….
ship's master (name and surname)

Niniejszym oświadczam pod groźbą odpowiedzialności karnej, że informacje powyższe są prawdziwe (poprawne i kompletne), według mojej najlepszej wiedzy.

I hereby certify under threat of criminal responsibility that the above information is true (correct and complete) to the best of my knowledge.

……..	……..
Data wydania	Podpis kapitana i pieczęć statku
Date of issue	*Signature of the ship's master and ship seal*

Załącznik nr 3

ZAKRES WYMOGÓW EGZAMINACYJNYCH ORAZ NIEZBĘDNYCH SZKOLEŃ DLA OSÓB UBIEGAJĄCYCH SIĘ O ŚWIADECTWO OPERATORA URZĄDZEŃ RADIOWYCH W SŁUŻBIE RADIOKOMUNIKACYJNEJ MORSKIEJ I ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ

1. Osoba ubiegająca się o świadectwo radioelektronika pierwszej klasy (GMDSS) powinna wykazać się:

1) znajomością: elektrotechniki, elektroniki, teorii radiotechniki oraz informatyki, w stopniu niezbędnym do spełnienia wymagań podanych w pkt 2-4;
2) teoretyczną wiedzą dotyczącą wyposażenia radiokomunikacyjnego przewidzianego dla urządzeń GMDSS, włączając w to urządzenia wąskopasmowej telegrafii dalekopisowej, urządzenia radiotelefoniczne i cyfrowego selektywnego wywołania, ziemskie stacje okrętowe, radiopławy awaryjne, morskie systemy antenowe, wyposażenie radiowe jednostek ratunkowych oraz wszystkie urządzenia pomocnicze łącznie z zasilającymi, a także ogólną znajomością zasad działania innych urządzeń najczęściej stosowanych w radionawigacji, ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności utrzymania w stanie gotowości do pracy wszystkich urządzeń wymienionych powyżej;
3) umiejętnością obsługi i bieżącej konserwacji wyposażenia wymienionego w pkt 2;
4) wiedzą niezbędną do lokalizacji i naprawy uszkodzeń, przy wykorzystaniu odpowiednich narzędzi i aparatury testującej, wyposażenia wymienionego w pkt 2;
5) szczegółową znajomością działania wszystkich podsystemów oraz urządzeń radiowych pracujących w systemie GMDSS;
6) umiejętnością nadawania i odbioru za pomocą cyfrowego selektywnego wywołania, radiotelefonii oraz automatycznej radiotelegrafii;
7) szczegółową znajomością przepisów dotyczących łączności radiowej, w szczególności procedur radiokomunikacyjnych dotyczących bezpieczeństwa życia na morzu, procedur dotyczących opłat za łączność radiową oraz wymagań Konwencji SOLAS dotyczących wyposażenia radiowego i łączności radiowej;
8) biegłą znajomością języka angielskiego w mowie i piśmie.

2. Osoba ubiegająca się o świadectwo radioelektronika drugiej klasy (GMDSS) powinna wykazać się:

1) wiedzą teoretyczną w zakresie:
   a) ogólnej znajomości podstaw: elektrotechniki, elektroniki, teorii radiotechniki oraz informatyki, w stopniu niezbędnym do spełnienia wymagań podanych w lit. b-d,
   b) ogólnej wiedzy dotyczącej radiokomunikacyjnego wyposażenia w systemie GMDSS, włączając w to urządzenia wąskopasmowej telegrafii dalekopisowej, urządzenia radiotelefoniczne i cyfrowego selektywnego wywołania, ziemskie stacje okrętowe, radiopławy awaryjne, morskie systemy antenowe, wyposażenie radiowe jednostek ratunkowych oraz wszystkie urządzenia pomocnicze łącznie z zasilającymi, a także ogólnej znajomości innego wyposażenia najczęściej stosowanego w radionawigacji, ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności utrzymania w stanie gotowości eksploatacyjnej wszystkich urządzeń wymienionych powyżej,
   c) szczegółowej znajomości działania wszystkich podsystemów i urządzeń radiowych pracujących w systemie GMDSS,
   d) szczegółowej znajomości przepisów dotyczących łączności radiowej, w szczególności procedur radiokomunikacyjnych dotyczących bezpieczeństwa życia na morzu, procedur dotyczących opłat za łączność radiową oraz wymagań Konwencji SOLAS dotyczących wyposażenia radiowego i łączności radiowej,
   e) dobrej znajomości języka angielskiego w mowie i piśmie;
2) umiejętnościami praktycznymi nabytymi podczas szkolenia w zakresie wykonywania napraw wyposażenia wymienionego w pkt 1 lit. b oraz nadawania i odbioru za pomocą cyfrowego selektywnego wywołania, radiotelefonii i automatycznej radiotelegrafii, obejmującego 290 godzin

ćwiczeń praktycznych warsztatowych oraz ćwiczeń na urządzeniach rzeczywistych lub symulatorach urządzeń radiokomunikacyjnych.

3. Osoba ubiegająca się o świadectwo ogólne operatora (GMDSS) powinna wykazać się:

1) wiedzą teoretyczną w zakresie:
   a) szczegółowej znajomości działania wszystkich podsystemów oraz urządzeń radiowych pracujących w systemie GMDSS,
   b) szczegółowej znajomości przepisów dotyczących łączności radiowej, w szczególności procedur radiokomunikacyjnych dotyczących bezpieczeństwa życia na morzu, procedur dotyczących opłat za łączność radiową oraz wymagań Konwencji SOLAS dotyczących wyposażenia radiowego i łączności radiowej,
   c) znajomości języka angielskiego w mowie i piśmie w stopniu umożliwiającym komunikowanie się;
2) umiejętnościami praktycznymi nabytymi podczas szkolenia w obsłudze wszystkich urządzeń radiowych pracujących w systemie GMDSS, obejmującego 44 godziny ćwiczeń praktycznych na urządzeniach rzeczywistych lub symulatorach urządzeń radiokomunikacyjnych.

4. Osoba ubiegająca się o świadectwo ograniczone operatora (GMDSS) powinna wykazać się:

1) wiedzą teoretyczną w zakresie:
   a) znajomości działania podsystemów i urządzeń radiowych systemu GMDSS, wymaganych dla statków pływających wyłącznie na obszarze morza A1,
   b) znajomości przepisów dotyczących łączności radiotelefonicznej, w szczególności procedur radiokomunikacyjnych dotyczących bezpieczeństwa życia na morzu,
   c) elementarnej znajomości języka angielskiego w mowie i piśmie;
2) umiejętnościami praktycznymi dotyczącymi obsługi urządzeń radiowych podsystemów GMDSS wymaganych dla statków pływających na obszarze morza A1, nabytymi w ramach 14 godzin ćwiczeń praktycznych na urządzeniach rzeczywistych lub symulatorach urządzeń radiokomunikacyjnych.

5. Osoba ubiegająca się o świadectwo operatora stacji nadbrzeżnej powinna wykazać się:

1) szczegółową znajomością działania wszystkich podsystemów oraz urządzeń;
2) szczegółową znajomością przepisów dotyczących łączności radiowej w relacji brzeg-statek i statek-brzeg, w szczególności procedur radiokomunikacyjnych dotyczących bezpieczeństwa życia na morzu oraz organizacji łączności w akcjach poszukiwawczych i ratowniczych;
3) znajomością języka angielskiego w mowie i piśmie w stopniu umożliwiającym komunikowanie się.

6. Osoba ubiegająca się o świadectwo operatora radiotelefonisty w służbie radiokomunikacyjnej śródlądowej powinna wykazać się:

1) ogólną znajomością działania i umiejętnością obsługi urządzeń cyfrowego selektywnego wywołania oraz urządzeń radiotelefonicznych pracujących w zakresie VHF i UHF, przeznaczonych do wypełniania zadań określonych w żegludze śródlądowej;
2) znajomością przepisów dotyczących łączności radiotelefonicznej w zakresie VHF i UHF;
3) elementarną znajomością standardowych zwrotów w języku angielskim stosowanych w łączności radiotelefonicznej w żegludze śródlądowej.

7. Osoba ubiegająca się o świadectwo operatora łączności dalekiego zasięgu powinna wykazać się:

1) ogólną znajomością działania i obsługi podsystemów i urządzeń radiowych pracujących w systemie GMDSS;
2) znajomością przepisów dotyczących łączności radiotelefonicznej, w szczególności procedur radiokomunikacyjnych dotyczących bezpieczeństwa życia na morzu;
3) elementarną znajomością języka angielskiego w zakresie standardowych morskich zwrotów radiokomunikacyjnych.

8. Osoba ubiegająca się o świadectwo operatora łączności bliskiego zasięgu powinna wykazać się:
1) ogólną znajomością działania i umiejętnością obsługi podsystemów i urządzeń radiowych podsystemów GMDSS stosowanych na obszarze morza A1;
2) znajomością przepisów dotyczących łączności radiotelefonicznej w zakresie VHF, w szczególności procedur radiokomunikacyjnych dotyczących bezpieczeństwa życia na morzu;
3) elementarną znajomością standardowych zwrotów w języku angielskim stosowanych w łączności radiotelefonicznej w zakresie VHF.

9. Osoba ubiegająca się o świadectwo operatora radiotelefonisty VHF powinna wykazać się:
1) ogólną znajomością działania i umiejętnością obsługi urządzeń radiotelefonicznych pracujących w zakresie VHF, przeznaczonych do wypełniania zadań określonych dla służby radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej;
2) znajomością przepisów dotyczących łączności radiotelefonicznej w zakresie VHF.

10. Osoba ubiegająca się o odnowienie świadectwa operatora urządzeń radiowych powinna wykazać się:
1) wiedzą w zakresie znajomości przepisów dotyczących łączności na wypadek zdarzeń niebezpiecznych i dla zapewnienia bezpieczeństwa;
2) umiejętnościami praktycznej obsługi urządzeń radiowych odpowiednimi dla danego rodzaju świadectwa.

11. Do egzaminu na świadectwo operatora urządzeń radiowych określone w:
1) § 4 ust. 1 pkt 1-7 rozporządzenia może przystąpić osoba, która ukończyła 18 lat;
2) § 4 ust. 1 pkt 8 i 9 rozporządzenia może przystąpić osoba, która ukończyła 15 lat.

Załącznik nr 4

PRZEDMIOTY EGZAMINACYJNE ORAZ WYMAGANIA DLA MIEJSCA EGZAMINU NA ŚWIADECTWO OPERATORA URZĄDZEŃ RADIOWYCH W SŁUŻBIE RADIOKOMUNIKACYJNEJ MORSKIEJ I ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ

I. Przedmioty egzaminacyjne

1. Egzamin dla osób ubiegających się o świadectwo radioelektronika pierwszej klasy (GMDSS) lub świadectwo radioelektronika drugiej klasy (GMDSS) przeprowadza się, sprawdzając wiedzę i umiejętności z następujących przedmiotów egzaminacyjnych:
1) zasady pracy systemu GMDSS i jego podsystemów, w zakresie określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia odpowiednio w ust. 1 pkt 2 lub ust. 2 pkt 1 lit. b;
2) obsługa urządzeń radiowych pracujących w systemie GMDSS i urządzeń radionawigacyjnych, w zakresie określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia odpowiednio w ust. 1 pkt 3 i 6 lub ust. 2 pkt 2;
3) regulaminy stosowane w służbie radiokomunikacyjnej morskiej, w zakresie określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia odpowiednio w ust. 1 pkt 7 lub ust. 2 pkt 1 lit. d;
4) język angielski, w zakresie określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia odpowiednio w ust. 1 pkt 8 lub ust. 2 pkt 1 lit. e;
5) podstawy informatyki, radiotechniki i radioelektroniki, w zakresie określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia odpowiednio w ust. 1 pkt 1 lub ust. 2 pkt 1 lit. a;
6) zasady pracy systemów radionawigacyjnych i ich podsystemów, w zakresie określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia odpowiednio w ust. 1 pkt 2 lub ust. 2 pkt 1 lit. b;
7) zasady miernictwa, diagnostyki i konserwacji urządzeń radiowych pracujących w systemie GMDSS i urządzeń radionawigacyjnych, w zakresie określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia odpowiednio w ust. 1 pkt 2 lub ust. 2 pkt 1 lit. b.

2. Egzamin dla osób ubiegających się o świadectwo ogólne operatora (GMDSS) przeprowadza się, sprawdzając wiedzę i umiejętności z następujących przedmiotów egzaminacyjnych:
1) zasady pracy systemu GMDSS i jego podsystemów, w zakresie określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia w ust. 3 pkt 1 lit. a;
2) obsługa urządzeń radiowych pracujących w systemie GMDSS, w zakresie określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia w ust. 3 pkt 2;
3) regulaminy stosowane w służbie radiokomunikacyjnej morskiej, w zakresie określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia w ust. 3 pkt 1 lit. b;
4) język angielski, w zakresie określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia w ust. 3 pkt 1 lit. c.

3. Egzamin dla osób ubiegających się o świadectwo ograniczone operatora (GMDSS) przeprowadza się, sprawdzając wiedzę i umiejętności z następujących przedmiotów egzaminacyjnych:
1) zasady pracy systemu GMDSS i jego podsystemów stosowanych na obszarze morza A1, w zakresie określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia w ust. 4 pkt 1 lit. a;
2) praktyczna obsługa urządzeń radiowych pracujących w systemie GMDSS, stosowanych na obszarze morza A1, w zakresie określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia w ust. 4 pkt 2;
3) regulaminy stosowane w służbie radiokomunikacyjnej morskiej, w zakresie określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia w ust. 4 pkt 1 lit. b;
4) język angielski, w zakresie określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia w ust. 4 pkt 1 lit. c.

4. Egzamin dla osób ubiegających się o świadectwo operatora stacji nadbrzeżnej przeprowadza się, sprawdzając wiedzę i umiejętności z następujących przedmiotów egzaminacyjnych:
1) zasady pracy systemu GMDSS i jego podsystemów, w zakresie określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia w ust. 5 pkt 1;
2) obsługa urządzeń radiowych pracujących w systemie GMDSS, w zakresie określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia w ust. 5 pkt 1;
3) regulaminy stosowane w służbie radiokomunikacyjnej morskiej, w zakresie określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia w ust. 5 pkt 2;
4) język angielski, w zakresie określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia w ust. 5 pkt 3.

5. Egzamin dla osób ubiegających się o świadectwo operatora radiotelefonisty w służbie śródlądowej przeprowadza się, sprawdzając wiedzę i umiejętności z następujących przedmiotów egzaminacyjnych:
1) ogólna wiedza o podsystemach i urządzeniach radiowych stosowanych w żegludze śródlądowej, w zakresie określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia w ust. 6 pkt 1;
2) obsługa urządzeń radiowych stosowanych w żegludze śródlądowej, w zakresie określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia w ust. 6 pkt 1;
3) regulaminy i podstawowe terminy anglojęzyczne stosowane w służbie śródlądowej, w zakresie określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia w ust. 6 pkt 2 i 3.

6. Egzamin dla osób ubiegających się o świadectwo operatora łączności dalekiego zasięgu przeprowadza się, sprawdzając wiedzę i umiejętności z następujących przedmiotów egzaminacyjnych:
1) ogólna wiedza o systemie, podsystemach i urządzeniach radiowych GMDSS, w zakresie określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia w ust. 7 pkt 1;
2) obsługa urządzeń radiowych podsystemów GMDSS, w zakresie określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia w ust. 7 pkt 1;
3) regulaminy stosowane w służbie radiokomunikacyjnej morskiej, w zakresie określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia w ust. 7 pkt 2;
4) język angielski, w zakresie określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia w ust. 7 pkt 3.

7. Egzamin dla osób ubiegających się o świadectwo operatora łączności bliskiego zasięgu przeprowadza się, sprawdzając wiedzę i umiejętności z następujących przedmiotów egzaminacyjnych:
1) ogólna wiedza o podsystemach i urządzeniach radiowych GMDSS, stosowanych na obszarze morza A1, w zakresie określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia w ust. 8 pkt 1;
2) obsługa urządzeń radiowych podsystemów GMDSS, stosowanych na obszarze morza A1, w zakresie określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia w ust. 8 pkt 1;
3) regulaminy i podstawowe terminy anglojęzyczne stosowane w służbie radiokomunikacyjnej morskiej, w zakresie określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia w ust. 8 pkt 2 i 3.

8. Egzamin dla osób ubiegających się o świadectwo operatora radiotelefonisty VHF przeprowadza się, sprawdzając wiedzę i umiejętności z następujących przedmiotów egzaminacyjnych:
1) budowa i obsługa urządzeń radiotelefonicznych VHF, w zakresie określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia w ust. 9 pkt 1;
2) regulaminy stosowane w radiotelefonicznej łączności VHF, w zakresie określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia w ust. 9 pkt 2.

9. Egzamin dla osób ubiegających się o ponowne wydanie świadectwa, o którym mowa w ust. 1-3, przeprowadza się w ramach jednego przedmiotu egzaminacyjnego – teoretyczna i praktyczna znajomość procedur radiokomunikacyjnych dotyczących bezpieczeństwa życia na morzu, w zakresie określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia:
1) w ust. 3 pkt 1 lit. b i pkt 2 – w przypadku egzaminu na świadectwa, o których mowa w § 4 ust. 1 pkt 1-3 rozporządzenia;

2) w ust. 4 pkt 1 lit. b i pkt 2 – w przypadku egzaminu na świadectwo, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia.

II. Wymagania dla miejsca egzaminu

Egzamin na świadectwo operatora radiowego w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej może być przeprowadzony w miejscu, w którym:

1) przygotowano wyposażenie i zapewniono pomieszczenia dla sekretariatu zespołu egzaminacyjnego;
2) jest możliwe przeprowadzenie egzaminu w formie pisemnej lub testu z przedmiotów określonych przez przewodniczącego zespołu egzaminacyjnego;
3) są dostępne urządzenia systemów stosowanych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej lub ich komputerowe symulatory, umożliwiające sprawdzenie praktycznych umiejętności w zakresie ich obsługi lub prowadzenia za ich pomocą korespondencji, w liczbie pozwalającej na równoczesne i niezależne egzaminowanie co najmniej 2 osób;
4) używane podczas egzaminu urządzenia nie powodują zakłóceń w działaniu innych urządzeń lub służb radiokomunikacyjnych.

UZASADNIENIE

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia ……. Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ....…), zwanej dalej PKE, zaistniała potrzeba wydania nowego rozporządzenia w sprawie świadectw operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej. Zgodnie z delegacją określoną w art. 158 ust. 12 PKE, w projekcie rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie świadectw operatora urządzeń radiowych określone zostały:

1) rodzaje i wzory świadectw operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej,
2) warunki wydawania i odnawiania świadectw oraz zakres uprawnień wynikających z tych świadectw,
3) zakres wymogów egzaminacyjnych, zakres i okres niezbędnych szkoleń oraz praktyki,
4) tryb przeprowadzania egzaminów, w tym egzaminów poprawkowych,
5) tryb powoływania komisji egzaminacyjnej,
6) wysokość opłat za przeprowadzenie egzaminu i wydanie świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej oraz jego duplikatu.

Projekt rozporządzenia w Rozdziale 2 określa rodzaje świadectw operatora urządzeń radiowych służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej oraz zakres uprawnień wynikających z tych świadectw. Przewiduje dziewięć rodzajów świadectw operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej. Wzory tych świadectw zostały określone zgodnie z Międzynarodową konwencją o wymaganiach w zakresie wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht, 1978, sporządzoną w Londynie dnia 7 lipca 1978 r. (Dz. U. z 1984 r. poz. 201 i 202 oraz z 1999 r. poz. 286) w Załączniku Nr 1.

W rozdziale 3 określono warunki wydawania i odnawiania świadectw oraz okresy ważności świadectw. W § 4 określono warunki wydawania świadectw, natomiast w § 5 ustalono warunki odnawiania świadectw operatora urządzeń radiowych w służbie morskiej. Odnowienie świadectwa, możliwe jest w dwóch sytuacjach:

- bez zdawania ponownego egzaminu poprzez wykazanie ciągłości kompetencji, rozumianych jako praca na morzu z wykonywaniem odpowiednich dla danego

świadectwa funkcji operatora odpowiedzialnego za radiokomunikacje na wypadek zdarzeń niebezpiecznych, w ciągu co najmniej 12 miesięcy w okresie 5 lat przed dniem upływu ważności posiadanego świadectwa. Proponowane zmiany są odzwierciedleniem przepisów Kodeksu STCW - Sekcja A-II/1 i Sekcja A-I/11 oraz Prawidła I/11 stanowiącego załącznik Konwencji STCW;

- ze zdawaniem ponownego egzaminu w przypadku braku wyciągu z książeczki żeglarskiej oraz zaświadczenia wydanego przez kapitana albo dowódcę jednostki pływającej, potwierdzającego pracę na morzu z wykonywaniem odpowiednich dla danego świadectwa funkcji operatora odpowiedzialnego za radiokomunikację na wypadek zdarzeń niebezpiecznych. W załączniku nr 2 określono wzór tagiego zaświadczenia.

W § 6 i § 7 określono warunki niezbędne do wymiany świadectwa oraz wydania duplikatu świadectwa. Natomiast w § 8 określono terminy ważności świadectw.

Wymogi egzaminacyjne, niezbędne szkolenia oraz praktyki zostały określone w Rozdziale 4 projektu, a także w Załączniku Nr 3 projektu. W myśl tych regulacji o świadectwo operatora urządzeń radiowych może ubiegać się osoba, która odbyła szkolenie w morskiej jednostce edukacyjnej (MJE) w zakresie odpowiadającym wymogom egzaminacyjnym dla danego rodzaju świadectwa, określonym w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

W rozdziale 5 określono sposób powoływania komisji egzaminacyjnej oraz tryb przeprowadzania egzaminów. Egzaminy przeprowadzają komisje powołane przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej (UKE), z wyjątkami wskazanymi w art. 158 ust. 5, tj. w przypadku, gdy Prezes UKE powierzy przeprowadzanie egzaminów Centralnej Morskiej Komisji Egzaminacyjnej lub centralnej komisji egzaminacyjnej działającej przy dyrektorze urzędu żeglugi śródlądowej.

Prezes UKE powołuje komisje egzaminacyjne do spraw operatorów urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej spośród osób posiadających odpowiednie kwalifikacje oraz wyróżniających się wiedzą i doświadczeniem odpowiednim dla danej komisji.

Za przeprowadzenie egzaminu oraz za wydanie świadectwa UKE pobiera opłatę, której wysokość została określona w Rozdziale 6.

Wydawanie świadectw operatora urządzeń radiowych należy do kompetencji Prezesa UKE. Zainteresowana osoba po zdaniu egzaminu lub na podstawie udokumentowanej praktyki ma prawo wystąpić do Prezesa UKE o wydanie takiego świadectwa. Jeśli osoba spełnia warunki określone przepisami prawa, wówczas Prezes UKE jest zobowiązany do wydania świadectwa na wniosek tej osoby.

Wydanie świadectwa operatora urządzeń radiowych nie ma charakteru czynności uznaniowej i następuje w ramach postępowania administracyjnego, na podstawie którego adresat tego rozstrzygnięcia nabywa uprawnienia w zakresie obsługi urządzeń radiowych. Rozstrzygnięcie w tej sprawie następuje w formie decyzji administracyjnej. Ponieważ rozstrzygnięcie w sprawie wydania lub odmowy wydania świadectwa, a także w sprawie jego odnowienia lub wydania duplikatu jest decyzją administracyjną, osobie zainteresowanej przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy na podstawie art. 127 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 i 2185). Od decyzji Prezesa UKE, wydanej w wyniku ponownego rozpatrzenia sprawy, osobie zainteresowanej przysługuje skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego. Z uwagi na fakt, że w ustawie Prawo komunikacji elektronicznej nie wspomina się o prowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wydawania świadectw operatorów urządzeń radiowych w trybie uproszczonym, do ww. postępowań nie mają zastosowania przepisy działu II rozdziału 14 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.

W projekcie zamieszczono również przepisy przejściowe regulujące sposób postępowania ze świadectwami uzyskanymi pod rządami rozporządzenia uchylanego w § 29.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej. Nie zachodzi konieczność przedkładania projektu rozporządzenia instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu.

Przedmiotowy projekt rozporządzenia nie wymaga notyfikacji, o której mowa w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Projekt niniejszego rozporządzenia został umieszczony na stronach Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie świadectw operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Infrastruktury, Ministerstwo Cyfryzacji Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Ministerstwo Infrastruktury **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** ……., radca ministra, Departament Edukacji Morskiej, tel. 22 583 , @mi.gov.pl	**Data sporządzenia** 9 kwietnia 2024 r. **Źródło** Ustawa z dnia ……. 2023 r. Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ……) **Nr w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów:**

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Niniejszy projekt został przygotowany przez Ministerstwo Infrastruktury we współpracy z Departamentem Telekomunikacji w Ministerstwie Cyfryzacji w związku z wejściem w życie ustawy z dnia ……. Prawo komunikacji elektronicznej (Dz.U. poz. .....…), zwanej dalej PKE. W związku z powyższym, zaistniała potrzeba wydania nowego rozporządzenia w sprawie świadectw operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Zgodnie z delegacją określoną w art. 158 ust. 12 PKE, w projekcie rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie świadectw operatora urządzeń radiowych określone zostały:

1) rodzaje i wzory świadectw operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej oraz zakres uprawnień wynikających z tych świadectw;
2) warunki wydawania i odnawiania świadectw oraz okresy ważności świadectw;
3) zakres wymogów egzaminacyjnych;
4) zakres, tryb i okresy niezbędnych szkoleń oraz praktyki;
5) tryb przeprowadzania egzaminów, w tym egzaminów poprawkowych;
6) sposób powoływania komisji egzaminacyjnej;
7) wysokość opłat za przeprowadzenie egzaminu i wydanie świadectwa oraz jego duplikatu.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Wszystkie państwa członkowskie OECD/UE będące stronami Konwencji STCW są zobowiązane do pełnienia nadzoru nad systemem wydawania dokumentów kwalifikacyjnych marynarzy. Szczegółowe rozwiązania w tym zakresie zależą od uznania poszczególnych państw stron Konwencji STCW.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Prezes UKE	1	Dane własne	Wydawanie świadectw operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej oraz przeprowadzanie egzaminów na te świadectwa
Marynarze	3000	Dane własne	Utrzymanie obecnego poziomu zatrudnienia polskich

			marynarzy na statkach armatorów polskich i zagranicznych
MJE	10	Dane własne	Morskie jednostki edukacyjne prowadzące szkolenia dla operatorów urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach konsultacji społecznych projekt rozporządzenia został przekazany poniżej wskazanym podmiotom:

Biuro Rady Dialogu Społecznego; rds@cpsdialog.gov.pl
Związek Armatorów Polskich; secretariat@polshipowners.pl
Zrzeszenie Rybaków Morskich – Organizacja Producentów; prezes@zrm-op.org
Federacja Związków Zawodowych Marynarzy i Rybaków; fedmaryb@fedmaryb.org.pl
Krajowa Sekcja Morska Marynarzy i Rybaków NSZZ „Solidarność”; szczecin@nms.org.pl
Organizacja Marynarzy Kontraktowych NSZZ „Solidarność”; biuro@nms.org.pl
Ogólnopolski Związek Zawodowy Oficerów i Marynarzy; gdynia@psu-pl.org szczecin@psu-pl.org
Stowarzyszenie Starszych Oficerów Mechaników Morskich; stowarzyszenie@ssomm-gdynia.pl
Stowarzyszenie Kapitanów Żeglugi Wielkiej; poczta@kapitanowie.org
Krajowa Izba Gospodarki Morskiej; kigm@kigm.pl
Północnoatlantycka Organizacja Producentów Sp. z o.o.; paop@paop.org.pl
Bałtyckie Forum Morskich Jednostek Edukacyjnych przy Związku Pracodawców Pomorza Zachodniego „Lewiatan”; biuro@lewiatan.biz
Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”; biuro@lewiatan.biz
Business Centre Club – Związek Pracodawców; biuro@bcc.org.pl
Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej; p.rogowiecki@pracodawcyrp.pl
Związek Rzemiosła Polskiego; zrp@zrp.pl
Federacja Przedsiębiorców Polskich; biuro@federacjaprzedsiebiorcow.pl
Forum Związków Zawodowych; biuro@fzz.org.pl
Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych; smigielski@opzz.org.pl
Polskie Stowarzyszenie Pilotów Morskich; pspm@pspm.pl
Związek Zawodowy Pilotów Morskich; zzpm@zzpm.pl
Towarzystwo Wiedzy Powszechnej - Odział Regionalny w Szczecinie; twp@twp.szczecin.pl
Polska Żegluga Morska PP; pzmmanagement@polsteam.com.pl
Kołobrzeska Żegluga Pasażerska Sp. z o.o.; kzp@pro.onet.pl
Żegluga Gdańska Sp. z o.o.; zegluga@zegluga.pl
Euroafrica Services Limited, oddział w Polsce; info@euroafrica.com.pl
Chipolbrok – Chińsko-Polskie Towarzystwo Okrętowe S.A.; management@chipolbrok.com.pl
Baltramp Shipping Sp. z o.o.; baltramp@baltramp.pl
Polskie Linie Oceaniczne S.A.; pol@pol.com.pl
Polska Żegluga Bałtycka S.A.; info@polferries.pl
POL-EURO linie Żeglugowe S.A.; pol-euro@pol-euro.com.pl

POL-LEVANT Linie Żeglugowe Sp. z o.o.; pollev@pol-levant.com.pl
LOTOS Petrobaltic S.A.; petrobaltic@lotospetrobaltic.pl
UNIBALTIC Sp. z o.o.; unibaltic@unibaltic.pl
PRCiP Sp. z o.o.; prcip@prcip.pl
FAIRPLAY Polska Sp. z o.o. & Co.; mail@projectzegluga.pl
WUŻ Port and Maritime Service Ltd Sp. z o.o.; wuz@portgdansk.pl
Polskie Ratownictwo Okrętowe Sp. z o .o.; biuro@progdynia.pl
Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji, kigeit@kigeit.org.pl
Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji, biuro@piit.org.pl
Polska Izba Komunikacji Elektronicznej, biuro@pike.org.pl
Krajowa Izba Gospodarcza, kig@kig.pl
Związek Rzemiosła Polskiego; zrp@zrp.pl
Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej, biuro@kike.pl
Polska Izba Radiodyfuzji Cyfrowej, biuro@pirc.org.pl
Fundacja Bezpieczna Cyberprzestrzeń, kontakt@cybsecurity.org
Polska Izba Handlu, pih@pih.org.pl
Polskie Towarzystwo Informatyczne, pti@pti.org.pl
Fundacja Nowoczesna Polska, fundacja@nowoczesnapolska.org.pl
Związek Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska, w.schmidt@iab.org.pl
Stowarzyszenie Inżynierów Telekomunikacji, zarzad@sit.org.pl
Fundacja Panoptykon, fundacja@panoptykon.org
Akademia Morska w Szczecinie, rektor@am.szczecin.pl
Uniwersytet Morski w Gdyni, rektor@umg.edu.pl
Akademia Marynarki Wojennej w Gdyni, rector.office@amw.gdynia.pl

Konsultacje publiczne z partnerami społecznymi będą prowadzone wraz z opiniowaniem oraz uzgodnieniami projektu ustawy z innymi resortami.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2020 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
budżet państwa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
JST	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
pozostałe jednostki	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wydatki ogółem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
budżet państwa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
JST	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
pozostałe jednostki	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Saldo ogółem	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
budżet państwa	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

JST	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
pozostałe jednostki	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Źródła finansowania	Wydatki związane z wydawaniem świadectw operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej oraz przeprowadzanie egzaminów na te świadectwa ujęte są w budżecie UKE
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2020 r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, w tym osoby niepełnosprawne i osoby starsze							
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: elektronizacja procedur administracyjnych	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
Komentarz	

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie projektu rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu		

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie przewiduje się oddzielnej ewaluacji efektów projektu.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

OSR nie zawiera załączników.

Projekt

R O Z P O R Z Ą D Z E N I E

M I N I S T R A I N F R A S T R U K T U R Y [1)]

z dnia

w sprawie świadectw operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej

Na podstawie art. 158 ust. 13 ustawy z dnia ……. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

1) rodzaje świadectw operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej;
2) wzór świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej;
3) wymagania w zakresie szkolenia oraz wymagania egzaminacyjne w zakresie wiedzy i umiejętności osób ubiegających się o świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej;
4) wymagania w zakresie wieku osób przystępujących do egzaminu na świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej;
5) tryb wydawania świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej i duplikatu tego świadectwa oraz wymiany świadectwa tego;
6) wysokość opłat za przeprowadzenie egzaminu, wydanie świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej, wydanie duplikatu tego świadectwa i wymianę tego świadectwa.

§ 2. 1. Ustala się następujące rodzaje świadectw operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej:

1) świadectwo operatora radiotelefonisty stacji lotniskowej – uprawniające do obsługi wszystkich urządzeń radiotelefonicznych w stacjach lotniskowych oraz na stanowisku operacyjnym w ośrodkach kontroli ruchu lotniczego;

[1)] Minister Infrastruktury kieruje działem administracji rządowej – transport, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury (Dz. U. poz. 2725).

2) świadectwo ogólne operatora radiotelefonisty – uprawniające do obsługi wszystkich urządzeń radiotelefonicznych na pokładzie statków powietrznych oraz do obsługi wszystkich urządzeń radiotelefonicznych w stacjach lotniskowych.

2. Wzór świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej określa załącznik do rozporządzenia.

§ 3. 1. O świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej może ubiegać się osoba, która odbyła szkolenie w organizacji szkolenia lotniczego – jednostce uprawnionej do prowadzenia szkolenia lotniczego zgodnie z przepisami wykonawczymi dotyczącymi licencjonowania personelu lotniczego, wydanymi na podstawie ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2020 r. poz. 1970), lub odpowiadający jej ośrodek w państwach członkowskich Unii Europejskiej lub państwach należących do Agencji Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego (EASA), lub w ośrodku szkoleniowym w zakresie odpowiadającym wymogom egzaminacyjnym dla danego rodzaju świadectwa określonym w § 4.

2. Szkolenie w obsłudze i regulacji urządzeń radiotelefonicznych w zakresie pełnionej służby obejmuje:

1) co najmniej 10 godzin ćwiczeń na symulatorach kontroli ruchu lotniczego lub przy obsłudze urządzeń radiotelefonicznych w stacji lotniskowej – dla osób ubiegających się o świadectwo operatora radiotelefonisty stacji lotniskowej;
2) co najmniej 10 godzin ćwiczeń na symulatorach pokładowych urządzeń radiotelefonicznych lub przy obsłudze urządzeń radiotelefonicznych podczas lotu na statkach powietrznych – dla osób ubiegających się o świadectwo ogólne operatora radiotelefonisty.

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do osoby, która w okresie 12 miesięcy przed przystąpieniem do egzaminu wykonywała w ramach swoich obowiązków służbowych czynności operatora urządzeń radiowych na pokładzie statku powietrznego lub w stacji lotniskowej, w wymiarze co najmniej 10 godzin, potwierdzone przez pracodawcę w formie zaświadczenia.

§ 4. Osoba ubiegająca się o świadectwo operatora świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej powinna wykazać się wiedzą i umiejętnościami w zakresie:

1) znajomości ogólnej budowy i zasad działania urządzeń radiotelefonicznych stosowanych w służbie ruchomej lotniczej, znajomości ogólnych zasad wykorzystania innych urządzeń najczęściej stosowanych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej;
2) znajomości podstawowych zasad radiotelefonii;
3) znajomości procedur łączności radiotelefonicznej zgodnie z międzynarodowymi przepisami obowiązującymi w telekomunikacji lotniczej;
4) szczegółowej znajomości regulaminów stosowanych w radiokomunikacyjnej lotniczej, szczególnie ich części dotyczących bezpieczeństwa życia ludzkiego (procedury w języku polskim lub angielskim).

§ 5. 1. Do egzaminu na świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej może przystąpić osoba, która ukończyła 15 lat.

2. Na przystąpienie do egzaminu na świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej osoby, która nie ukończyła 18 lat, jest wymagana pisemna zgoda jej rodziców lub prawnych opiekunów.

§ 6. 1. Świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej wydaje się na wniosek, o którym mowa w art. 158 ust. 9 ustawy z dnia … - Prawo komunikacji elektronicznej, zwanej dalej "ustawą".

2. Wniosek, o którym mowa w art. 158 ust. 9 ustawy, zawiera imię i nazwisko, nazwisko rodowe, datę i miejsce urodzenia, numer PESEL, obywatelstwo, adres do korespondencji i podpis osoby ubiegającej się o świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej.

3. Do wniosku, o którym mowa w art. 158 ust. 9 ustawy, dołącza się:

1) dwa aktualne zdjęcia;
2) uwierzytelnioną kopię licencji lub świadectwa kwalifikacji członka personelu lotniczego z wpisanym uprawnieniem radiotelefonicznym, lub uwierzytelnioną kopię licencji lub świadectwa kwalifikacji personelu służb ruchu lotniczego, albo zaświadczenie potwierdzające zdanie egzaminu wydane przez Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego i odbycie szkolenia, o którym mowa w § 3 ust. 1, lub zaświadczenie potwierdzające zdanie egzaminu wydane przez Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego i zaświadczenie potwierdzające wykonywanie obowiązków, o których mowa w § 3 ust. 3;
3) kopię dowodu wniesienia opłaty za wydanie świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej.

4. Świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej wydaje się w terminie 30 dni od dnia otrzymania kompletnego wniosku, o którym mowa w art. 158 ust. 9 ustawy.

§ 7. 1. Duplikat świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej wydaje się na wniosek, o którym mowa w art. 158 ust. 2 ustawy.

2. Wniosek, o którym mowa w art. 158 ust. 2 ustawy, zawiera imię i nazwisko, nazwisko rodowe, datę i miejsce urodzenia, numer PESEL, obywatelstwo, adres do korespondencji i podpis wnioskodawcy, a także wskazanie przyczyny wnioskowania o duplikat.

3. Do wniosku, o którym mowa w art. 158 ust. 2 ustawy, dołącza się:

1) dwa aktualne zdjęcia;
2) kopię dowodu wniesienia opłaty za wydanie duplikatu świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej.

4. Duplikat świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej wydaje się w terminie 30 dni od dnia otrzymania kompletnego wniosku, o którym mowa w art. 158 ust. 2 ustawy.

§ 8. 1. Wymiany świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej dokonuje się na wniosek, o którym mowa w art. 158 ust. 2 ustawy.

2. Wniosek, o którym mowa w art. 158 ust. 2 ustawy, zawiera imię i nazwisko, nazwisko rodowe, datę i miejsce urodzenia, numer PESEL, obywatelstwo, adres do korespondencji i podpis wnioskodawcy.

3. Do wniosku, o którym mowa w art. 158 ust. 2 ustawy, dołącza się:

1) dwa aktualne zdjęcia;
2) kopię świadectwa operatora urządzeń radiowych;
3) kopię dokumentu potwierdzającego zmianę nazwiska – jeżeli dotyczy;
3) kopię dowodu wniesienia opłaty za wymianę świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej.

4. Świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej wymienia się w terminie 30 dni od dnia otrzymania kompletnego wniosku, o którym mowa w art. 158 ust. 2 ustawy.

§ 9. 1. Wysokość opłaty za przeprowadzenie egzaminu na świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej za egzamin na:

1) świadectwo operatora radiotelefonisty stacji lotniskowej wynosi 150 zł;
2) świadectwo ogólne operatora radiotelefonisty wynosi 150 zł.

2. W przypadku nieprzystąpienia do egzaminu na świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej opłata za przeprowadzenie egzaminu:
1) podlega zwrotowi na wniosek zainteresowanego albo
2) podlega zaliczeniu na poczet opłaty za przeprowadzenie egzaminu w innym terminie.

§ 10. Wysokość opłaty za:
1) wydanie świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej wynosi 25 zł;
2) wydanie duplikatu świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej wynosi 15 zł;
3) wymianę świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej wynosi 15 zł.

§ 11. Do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia życie rozporządzenia dotyczących:
1) szkolenia osób ubiegających się o świadectw**o** operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej,
2) przeprowadzenia egzaminu osób ubiegających się o świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej,
3) wydawania świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej, wydawania duplikatu świadectwa i wymiany świadectwa

– stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.[2)]

MINISTER INFRASTRUKTURY

w porozumieniu:
MINISTER CYFRYZACJI

[2)] Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 16 stycznia 2015 r. w sprawie świadectw operatora urządzeń radiowych (Dz. U. poz. 99), które na podstawie art. 102 pkt 17 ustawy z dnia …… Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …) w zakresie dotyczącym świadectw operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Załącznik
do rozporządzenia
Ministra Infrastruktury
z dnia
(Dz. U. poz.)

WZÓR ŚWIADECTWA OPERATORA URZĄDZEŃ RADIOWYCH W SŁUŻBIE RADIOKOMUNIKACYJNEJ LOTNICZEJ

(papier kreda matowa, kolor biały, o wymiarach 105 x 150 mm, gramatura 200 g/m2, dwustronne)

RZECZPOSPOLITA POLSKA
REPUBLIC OF POLAND

ŚWIADECTWO OPERATORA W SŁUŻBIE RADIOKOMUNIKACYJNEJ LOTNICZEJ

AERONAUTICAL SERVICE OPERATOR'S CERTIFICATE

wydane przez

Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej

Granted by
the President of the Office of Electronic Communications

No. .....

Zdjęcie

.....
Podpis posiadacza / Holder's signature

Zaświadcza się niniejszym, że
This is to certify that

.....
Imię i nazwisko / Name and surname

.....
Data i miejsce urodzenia / Date and place of birth

otrzymał .....
Rodzaj świadectwa

.....

has been granted .....
Type of Certificate

.....
Miejsce i data wydania / Place and date of issue of this Certificate

.....
Podpis upoważnionej osoby
Signature of duly authorized official

Świadectwo wydano zgodnie z wymaganiami art. 37 Regulaminu Radiokomunikacyjnego, stanowiącego dokument uzupełniający Konstytucję i Konwencję Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego.

This certificate was issued in accordance with the provisions of Art. 37 of Radio Regulations annexed to the ITU Constitution and Convention.

UZASADNIENIE

1. Potrzeba i cel wydania aktu

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia … – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …) zaistniała potrzeba wykonania upoważnienia określonego w art. 158 ust. 13 tej ustawy dotyczącego świadectw operatora urządzeń radiowych w radiokomunikacyjnej lotniczej.

2. Rzeczywisty stan w dziedzinie, która ma być unormowana

Aktualnie w zakresie objętym projektowanym rozporządzeniem obowiązuje rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 16 stycznia 2015 r. w sprawie świadectw operatora urządzeń radiowych (Dz. U. poz. 99), wydane na podstawie art. 150 ust. 4 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne, które na podstawie art. 102 pkt 17 ustawy z dnia … Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …) w zakresie dotyczącym świadectw operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej utraci moc z dniem wejścia w życie projektowanego rozporządzenia.

3. Różnica między dotychczasowym a projektowanym stanem prawnym (przewidywane skutki prawne wejścia aktu w życie)

Dotychczas obowiązujące rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 16 stycznia 2015 r. w sprawie świadectw operatora urządzeń radiowych, zgodnie z upoważnieniem ustawowym, określało:

1) rodzaje i wzory świadectw operatora urządzeń radiowych, zakres wymogów egzaminacyjnych, zakres, tryb i okres niezbędnych szkoleń oraz praktyki;
2) termin złożenia wniosku o wydanie świadectwa operatora urządzeń radiowych albo jego odnowienie, tryb przeprowadzania egzaminów, w tym egzaminów poprawkowych, sposób powoływania komisji egzaminacyjnej, a także wysokość opłat za przeprowadzenie egzaminu i wydanie świadectwa.

Projektowane rozporządzenie, zgodnie z upoważnieniem ustawowym, określa:

1) rodzaje świadectw operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej;
2) wzór świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej;

3) wymagania w zakresie szkolenia oraz wymagania egzaminacyjne w zakresie wiedzy i umiejętności osób ubiegających się o świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej;
4) wymagania w zakresie wieku osób przystępujących do egzaminu na świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej;
5) tryb wydawania świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej i duplikatu tego świadectwa oraz wymiany tego świadectwa;
6) wysokość opłat za przeprowadzenie egzaminu oraz wydanie świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej, wydanie duplikatu świadectwa i wymianę świadectwa.

Zgodnie z projektem, rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia życie rozporządzenia dotyczących spraw objętych zakresem projektowanego rozporządzenia będą miały zastosowanie przepisy dotychczasowe.

4. Przedstawienie projektu właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia, jeżeli obowiązek taki wynika z odrębnych przepisów.

Projekt ustawy nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia, o których mowa w § 39 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348).

5. Udostępnienie w Biuletynie Informacji Publicznej.

Projekt ustawy zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

6. Ocena organu uprawnionego do opracowania projektu ustawy, czy projekt ten podlega notyfikacji zgodnie z przepisami dotyczącymi funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych.

Projekt ustawy nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach dotyczących sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych.

7. Oświadczenie organu wnioskującego co do zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie świadectw operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Infrastruktury **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu:**	**Data sporządzenia** 09.04.2024 r. **Źródło:** Upoważnienie ustawowe: art. 158 ust. 13 ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz.) **Nr w wykazie prac** legislacyjnych Ministra Infrastruktury …

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia … – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …) zaistniała potrzeba wykonania upoważnienia określonego w art. 158 ust. 13 tej ustawy, dotyczącego świadectw operatora urządzeń radiowych w radiokomunikacji lotniczej.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rekomendowanym rozwiązaniem jest wydanie rozporządzenia realizującego upoważnienie określonego w art. 158 ust. 13 ustawy z dnia … – Prawo komunikacji elektronicznej, określającego:

1) rodzaje świadectw operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej;
2) wzór świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej;
3) wymagania w zakresie szkolenia oraz wymagania egzaminacyjne w zakresie wiedzy i umiejętności osób ubiegających się o świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej;
4) wymagania w zakresie wieku osób przystępujących do egzaminu na świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej;
5) tryb wydawania świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej i duplikatu tego świadectwa oraz wymiany tego świadectwa;
6) wysokość opłat za przeprowadzenie egzaminu oraz wydanie świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej, wydanie duplikatu tego świadectwa i wymianę tego świadectwa.

Oczekiwanym efektem jest zapewnienie przepisów umożliwiających przeprowadzenie szkolenia i egzaminów na świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej, a także wydawanie świadectw, wydawanie duplikatów świadectw oraz wymianę świadectw.

Brak możliwości osiągnięcia celu projektu w sposób inny niż wydanie projektowanego rozporządzenia.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Brak danych.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego	1	Ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2023 r. poz. 2110)	Konieczność stosowania przepisów rozporządzenia w zakresie dotyczącym przeprowadzania egzaminów na świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie

			radiokomunikacyjnej lotniczej
Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej	1	Ustawa z dnia … - Prawo komunikacji elektronicznej	Konieczność stosowania przepisów rozporządzenia w zakresie dotyczącym wydawania świadectw operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej, wydawania duplikatów tych świadectw oraz wymiany tych świadectw
Osoby ubiegające się o świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej		Urząd Komunikacji Elektronicznej	Konieczność stosowania przepisów rozporządzenia w zakresie dotyczącym uzyskiwania świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej
Osoby posiadające świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej		Urząd Komunikacji Elektronicznej	Konieczność stosowania przepisów rozporządzenia w przypadku chęci uzyskania duplikatu lub wymiany świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Konsultacje publiczne zostaną przeprowadzone zgodnie z trybem przewidzianym w Regulaminie pracy Rady Ministrów. Treść projektu zostanie podana do publicznej wiadomości przez zamieszczenie, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Konsultacje publiczne będą trwały 14 dni.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												

JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Brak wpływu na sektor finansów publicznych. Wysokość opłaty za przeprowadzenie egzaminu na świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej ulega zwiększeniu o 50 zł względem wysokości wynikającej z obowiązujących przepisów, jednak mając na uwadze liczbę osób przystępujących do tego egzaminu zmiana ta nie będzie mieć zauważalnego wpływu na sektor finansów publicznych. Wysokość opłat za wydanie świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej, wydanie duplikatu oraz wymianę świadectwa nie ulega zmianie w względem wysokości wynikających z obowiązujących przepisów.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowana regulacja nie ma wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców. Projektowana regulacja nie ma wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
Komentarz:	

9. Wpływ na rynek pracy
Brak wpływu

10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu		

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego
Wykonanie przepisów aktu prawnego nastąpi z dniem wejścia w życie rozporządzenia.
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?
Ewaluacja efektów projektu nie jest wymagana.
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)
Brak

Projekt

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA CYFRYZACJI[1)]

z dnia

w sprawie planu numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych

Na podstawie art. 162 ust. 1 ustawy z dnia … r. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Ustala się plan numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych z dopuszczeniem jego stosowania dla sieci innych niż publiczne sieci telekomunikacyjne, w zakresie:

1) formatów numerów oraz schematów ich wybierania;

2) wskaźników strefy numeracyjnej oraz ich przyporządkowania do obszaru;

3) wyróżników sieci i usług telekomunikacyjnych oraz ich wykorzystania w numeracji krajowej.

2. Plan, o którym mowa w ust. 1, stanowi załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem…, z wyłączeniem § 11 i § 13 załącznika do rozporządzenia, które wchodzą w życie w terminie 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

MINISTER CYFRYZACJI

[1)] Minister Cyfryzacji kieruje działem administracji rządowej – informatyzacja, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Cyfryzacji (Dz. U. poz. 2720).

Załącznik
do rozporządzenia
Ministra Cyfryzacji
z dnia
(Dz. U. poz.)

PLAN NUMERACJI KRAJOWEJ DLA PUBLICZNYCH SIECI TELEKOMUNIKACYJNYCH

§ 1. Plan numeracji krajowej (PNK) określa definicje oraz sposób korzystania z krajowych zasobów numeracji stosowanych dla publicznych sieci telekomunikacyjnych, z dopuszczeniem ich stosowania dla sieci innych niż publiczne sieci telekomunikacyjne na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2. 1. Określenia charakteryzujące numerację:

1) prefiks międzynarodowy są to cyfry „00”, wybierane przed numerem międzynarodowym, o którym mowa w pkt 6;

2) wskaźnik strefy numeracyjnej, zwany dalej „WSN”, jest to kombinacja dwóch cyfr „AB” przyporządkowana strefie numeracyjnej, wyróżniająca daną strefę w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej;

3) strefa numeracyjna, zwana dalej „SN”, jest to część obszaru kraju będąca częścią stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej, zwanej dalej „siecią stacjonarną”, charakteryzująca się tym, że:

a) każdemu obszarowi SN przyporządkowany jest jeden WSN, identyfikujący daną SN; w przypadkach uzasadnionych potrzebami wynikającymi z wprowadzenia wybierania numeru krajowego, o którym mowa w pkt 7, dopuszcza się stosowanie jednego WSN dla kilku SN i rozróżnianie tych SN za pomocą pierwszych trzech cyfr numeru krajowego oznaczonych symbolicznie „ABS”,

b) na obszarach powiatów podzielonych granicami SN dopuszcza się przyznawanie zakresu numeracji innej SN występującej w tym powiecie, ze szczególnym uwzględnieniem przebiegu granic województw;

4) wyróżnik sieci, zwany dalej „WST”, jest to kombinacja dwóch lub trzech cyfr „AB”, „ABS” lub „ABZ” wyróżniająca sieć lub usługę;

5) numer dostępu dostawcy usług, zwany dalej „NDS”, jest to kombinacja cyfr umożliwiająca wybór dostawcy usług;

6) numer międzynarodowy, zwany dalej „MNA”, jest to numer identyfikujący kraj [CC - wskaźnik (kod) kraju] i zakończenie sieci w tym kraju - maksymalnie 15 cyfr;

7) numer krajowy, zwany dalej „KNA”, jest to kombinacja cyfr identyfikująca zakończenie sieci, zawierająca WSN lub WST oraz pozostałe cyfry numeru zakończenia sieci, zwane dalej „SPQMCDU” lub „PQMCDU”;

8) numery skrócone są to:

a) numery abonenckich usług specjalnych, zwane dalej numerami „AUS”, przeznaczone dla usług świadczonych w sieci stacjonarnej, polegających na udzielaniu różnych informacji, przyjmowaniu zleceń oraz całodobowym przyjmowaniu wywołań kierowanych na numery

alarmowe,

b) zharmonizowane europejskie numery skrócone (Harmonised European Short Codes), z zakresu 11X, gdzie X -jedna, dwie, trzy lub cztery cyfry - w tym wspólny numer alarmowy 112 dostępny całodobowo, zwane dalej numerami „HESC”, dostępne w państwach Unii Europejskiej, przeznaczone dla usług o szczególnym znaczeniu społecznym świadczonych w sieciach telekomunikacyjnych polegających na udzielaniu informacji, świadczeniu pomocy lub przyjmowaniu zgłoszeń.

2. Wykorzystanie cyfr „AB” w numeracji krajowej określa tablica 1.

§ 3. Dla MNA ustala się:

1) format MNA:

a) MNA = CC + KNA,

gdzie: CC - wskaźnik (kod) kraju (Country Code);

dla Rzeczypospolitej Polskiej CC = 48,

b) MNA = CC + pozostała część numeru zakończenia sieci;

2) schemat wybierania MNA:

a) z sieci stacjonarnej:

~ 00 + MNA,

gdzie: ~ sygnał zgłoszenia,

~ NDS + 00 + MNA,

b) z ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej, zwanej dalej „siecią ruchomą”:

00 + MNA,

„+” MNA.

§ 4. Dla KNA ustala się:

1) format KNA:

KNA = WSN + pozostałe cyfry numeru zakończenia sieci właściwego dla danej SN,

KNA = WST + pozostałe cyfry numeru zakończenia sieci,

gdzie: WSN = AB i WST = AB, a cyfra A przyjmuje wartości od 1 do 9;

2) schemat wybierania KNA:

a) z sieci stacjonarnej:

~KNA,

~ NDS + KNA,

b) z sieci ruchomej:

KNA.

§ 5. Dla numeracji dostępu do radiowych sieci przywoławczych, zwanych dalej „SP”, ustala się:

1) format numeru dostępu:

a) NDSP = 64 + S + 000 (6 cyfr),

gdzie: NDSP - numer dostępu do SP,

S - cyfra wyróżniająca SP,

000 - cyfry określające dostęp do stanowisk operatorskich,

b) NASP = 64 + SPQMCDU (9 cyfr),

gdzie: NASP - numer abonenta SP;

2) schemat wybierania numeru dostępu:

a) dla sieci stacjonarnej:

~ NDSP,

~ NASP,

b) dla sieci ruchomej:

NDSP,

NASP.

§ 6. Dla numeracji dostępu dostawcy usług świadczącego usługi przez numer dostępu lub w drodze preselekcji ustala się format NDS:

NDS = AB + KI,

gdzie: AB = 10,

KI - kod identyfikacji dostawcy usług (dwie lub trzy cyfry).

§ 7. Dla numeracji dostępu do sieci teleinformatycznych ustala się:

1) format numeru dostępu:

NDSI = WST + MCDU (6 cyfr),

gdzie: WST = 20,

NDSI - numer dostępu do sieci teleinformatycznych,

MCDU - cyfry określające dostawcę usług teleinformatycznych i rodzaj usługi;

2) schemat wybierania numeru dostępu:

~NDSI.

§ 8. Dla numeracji dostępu do usług sieci inteligentnych ustala się:

1) format numeru dostępu:

NDIN = WST + SPQMCDU (9 cyfr),

gdzie: NDIN - numer dostępu do usług sieci inteligentnej,

WST = 70 i 80;

2) schemat wybierania numeru dostępu:

a) dla sieci stacjonarnej:

~NDIN,

b) dla sieci ruchomej:

NDIN.

§ 9. Dla numerów skróconych ustala się:

1) format numeru AUS:

a) alarmowy AUS = 9XY (3 cyfry) dla służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy,

gdzie: 984 - pogotowie rzeczne,

985 - ratownictwo morskie i górskie,

986 - straż miejska,

997 - Policja,

998 - Państwowa Straż Pożarna,

999 - pogotowie ratunkowe - dysponent zespołów ratownictwa medycznego,

b) alarmowy interwencyjny AUS = 9XY (3 cyfry) dla służb interwencyjnych powołanych do niesienia pomocy w przypadkach awarii komunalnej infrastruktury technicznej,

gdzie: 991 -pogotowie elektrowni,

992 - pogotowie gazowni,

993 - pogotowie ciepłowni,

994 - pogotowie wodociągów,

c) alarmowy interwencyjny AUS = 9XY (3 cyfry):

995 - Komendant Główny Policji - system Child Alert,

996 - Centrum Antyterrorystyczne - Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego,

d) alarmowy informacyjno-koordynacyjny AUS = 9XY (3 cyfry) dla administracji rządowej:

987 - Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego,

989 - telefoniczna informacja Narodowego Funduszu Zdrowia,

e) strefowy AUS:

AUS = 19XYZ (5 cyfr),

w ramach którego ustala się numery dla usług o szczególnym znaczeniu społecznym:

19111 - telefoniczna informacja drogowa Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad,

19115 - usługi informacyjne administracji samorządowej,

19239 - usługi realizowane przez Centrum e-Zdrowia,

19457 - usługi realizowane przez Centrum e-Zdrowia,

2) schemat wybierania numeru AUS:

a) z sieci stacjonarnej:

~ AUS,

~ WSN + AUS, gdzie AUS ≠ 9XY, a WSN ≠ WSN właściwego dla zakończenia sieci, z którego następuje wywołanie,

b) z sieci ruchomej:

AUS,

WSN + AUS, gdzie AUS ≠ 9XY;

3) format numeru HESC:

a) 112 - wspólny numer alarmowy dla wszystkich służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy,

b) 118CDU - dla usług informacji o numerach,

c) 116CDU - dla usług o szczególnym znaczeniu społecznym,

d) pozostałe numery z zakresu 11X, gdzie X ≠ 2, 6, 8, przeznaczone są dla numeracji skróconej,

e) CC + HESC, gdzie HESC ≠ 112 dla międzynarodowych połączeń przychodzących;

4) schemat wybierania numeru HESC:

a) z sieci stacjonarnej:

~ 112,

~ 118CDU,

~ 116CDU,

~ 11X,

b) z sieci ruchomej:

112,

118CDU,

116CDU,

11X.

§ 10. Dla numeracji dla komunikacji maszyna-maszyna ustala się:

1) format numeru:

NBS = WST + SPQMCDU (9 cyfr),

gdzie:

NBS - numer dla komunikacji maszyna-maszyna,

WST = AB, przy czym AB = 21,

SPQMCDU - pozostałe cyfry numeru zakończenia sieci;

2) schemat wybierania numeru:

a) z sieci stacjonarnej:

~NBS

~ 00 + CC + NBS

gdzie CC = 48

b) z sieci ruchomej:

NBS

00 + CC + NBS

„+” + CC + NBS

gdzie CC = 48

§ 11. Dla dziesięciocyfrowej numeracji dla komunikacji maszyna-maszyna ustala się:

1) format numeru:

NBS10 = WST + SPQMCDU (10 cyfr),

gdzie:

NBS10 – dziesięciocyfrowy numer dla komunikacji maszyna-maszyna,

WST = ABZ, przy czym AB = 28, a cyfra Z przyjmuje wartość od 0 do 4,

SPQMCDU – identyfikator zakończenia sieci;

2) schemat wybierania numeru:

a) z sieci stacjonarnej:

~NBS10

~ 00 + CC + NBS10

gdzie CC = 48

b) z sieci ruchomej:

NBS10

00 + CC + NBS10

„+” + CC + NBS10

gdzie CC = 48

§ 12. Dla numeracji dla komunikacji maszyna-maszyna z wykorzystaniem na terenie całej Unii Europejskiej ustala się:

1) format numeru:

ENBS = CC + WST + PQMCDU (11 cyfr),

gdzie:

ENBS - numer dla komunikacji maszyna-maszyna z wykorzystaniem na terenie całej Unii Europejskiej,

CC=48,

WST = ABS, przy czym AB = 27, a cyfra S przyjmuje wartości od 0 do 4,

PQMCDU – identyfikator zakończenia sieci

2) schemat wybierania numeru:

a) z sieci stacjonarnej:

~ ENBS

~ 00 + CC + ENBS

gdzie CC = 48

b) z sieci ruchomej:

ENBS

00 + CC + ENBS

„+” + CC + ENBS

gdzie CC = 48

§ 13. Dla dziesięciocyfrowej numeracji dla komunikacji maszyna-maszyna z wykorzystaniem na terenie całej Unii Europejskiej ustala się:

1) format numeru:

ENBS10 = CC + WST + SPQMCDU (12 cyfr),

gdzie:

ENBS10 – dziesięciocyfrowy numer dla komunikacji maszyna-maszyna z wykorzystaniem na terenie całej Unii Europejskiej,

CC = 48,

WST = ABZ, przy czym AB = 28, a cyfra Z przyjmuje wartość od 5 do 9,

SPQMCDU – identyfikator zakończenia sieci

2) schemat wybierania numeru:

a) z sieci stacjonarnej:

~ ENBS10

~ 00 + CC + ENBS10

gdzie CC = 48

b) z sieci ruchomej:

ENBS10

00 + CC + ENBS10

„+” + CC + ENBS10

gdzie CC = 48

TABLICA 1

WYKORZYSTANIE CYFR „AB”, „ABS” i „ABZ”W NUMERACJI KRAJOWEJ

LP.	AB	ABS/ABZ	WYKORZYSTANIE		WSN/WST	
1	2		3	4		
1	**10**		**SKŁADNIK NDS**		-	-
2	**11**		**HESC**		-	-
3	**12**		KRAKÓW	(KR)	**WSN**	-
4	**13**		KROSNO	(KS)	**WSN**	-
5	**14**		TARNÓW	(TA)	**WSN**	-
6	**15**		TARNOBRZEG	(TG)	**WSN**	-
7	**16**		PRZEMYŚL	(PR)	**WSN**	-
8	**17**		RZESZÓW	(RZ)	**WSN**	-
9	**18**		NOWY SĄCZ	(NS)	**WSN**	-
10	**19**		**AUS**		-	-
11	**20**		**SIECI TELEINFORMATYCZNE**		-	**WST**
12	**21**		**KOMUNIKACJA MASZYNA-MASZYNA**		-	**WST**
14	**22**		WARSZAWA	(WA)	**WSN**	-
15	**23**		CIECHANÓW	(CI)	**WSN**	-
16	**24**		PŁOCK	(PŁ)	**WSN**	-
17	**25**		SIEDLCE	(SE)	**WSN**	-
18	**26**[1)]		**MON**			**WST**
19	**27**	**270-274**	**KOMUNIKACJA MASZYNA-MASZYNA Z WYKORZYSTANIEM NA TERENIE CAŁEJ UE**		-	**WST**
	27	**275-279**	**R**			**WST**
20	**28**	**280-284**	**KOMUNIKACJA MASZYNA-MASZYNA (10 CYFR)**			
	28	**285-289**	**KOMUNIKACJA MASZYNA-MASZYNA Z WYKORZYSTANIEM NA TERENIE CAŁEJ UE (10 CYFR)**		-	-
21	**29**		OSTROŁĘKA	(OS)	**WSN**	-
22	**30**		**R**		-	-
23	**31**		**RT**		-	-

24	**32**		KATOWICE	(KA)	**WSN**	-
25	**33**		BIELSKO-BIAŁA	(BB)	**WSN**	-
26	**34**		CZĘSTOCHOWA	(CZ)	**WSN**	-
27	**35**		**RT**		-	-
28	**36**		**RT**		-	-
29	**37**		**RT**		-	-
30	**38**		**RT**		-	-
31	**39**		**USŁUGI WYKORZYSTUJĄCE TECHNOLOGIĘ IP**		-	**WST**
32	**40**		**R**		-	-
33	**41**		KIELCE	(KI)	**WSN**	-
34	**42**		ŁÓDŹ	(ŁD)	**WSN**	-
35	**43**		SIERADZ	(SI)	**WSN**	-
36	**44**[2)]		PIOTRKÓW TRYBUNALSKI	(PT)	**WSN**	-
37	**45**		**SIECI RUCHOME**		-	**WST**
38	**46**		SKIERNIEWICE	(SK)	**WSN**	-
39	**47**[3)]		**MSW**		-	**WST**
40	**48**		RADOM	(RA)	**WSN**	-
41	**49**		**RT**		-	-
42	**50**		**SIECI RUCHOME**		-	**WST**
43	**51**		**SIECI RUCHOME**		-	**WST**
44	**52**		BYDGOSZCZ	(BY)	**WSN**	-
45	**53**		**SIECI RUCHOME**		-	**WST**
46	**54**		WŁOCŁAWEK	(WŁ)	**WSN**	-
47	**55**		ELBLĄG	(EL)	**WSN**	-
48	**56**		TORUŃ	(TO)	**WSN**	-
49	**57**		**SIECI RUCHOME**		-	**WST**
50	**58**		GDAŃSK	(GD)	**WSN**	-
51	**59**		SŁUPSK	(SŁ)	**WSN**	-
52	**60**		**SIECI RUCHOME**		-	**WST**
53	**61**		POZNAŃ	(PO)	**WSN**	-
54	**62**		KALISZ	(KL)	**WSN**	-

55	**63**		KONIN	(KN)	**WSN**	-
56	**64**		**SIECI PRZYWOŁAWCZE**		-	**WST**
57	**65**		LESZNO	(LE)	**WSN**	-
58	**66**		**SIECI RUCHOME**			**WST**
59	**67**		PIŁA	(PI)	**WSN**	-
60	**68**		ZIELONA GÓRA	(ZG)	**WSN**	-
61	**69**		**SIECI RUCHOME**		-	**WST**
62	**70**		**USŁUGI SIECI INTELIGENTNYCH**		-	**WST**
62A		**700, 701, 703, 704, 708**	**USŁUGI Z DODATKOWYM ŚWIADCZENIEM**		-	**WST**
63	**71**		WROCŁAW	(WR)	**WSN**	-
64	**72**		**SIECI RUCHOME**		-	**WST**
65	**73**		**SIECI RUCHOME**		-	**WST**
66	**74**		WAŁBRZYCH	(WB)	**WSN**	-
67	**75**		JELENIA GÓRA	(JG)	**WSN**	-
68	**76**		LEGNICA	(LG)	**WSN**	-
69	**77**		OPOLE	(OP)	**WSN**	-
70	**78**		**SIECI RUCHOME**		-	**WST**
71	**79**		**SIECI RUCHOME**		-	**WST**
72	**80**		**USŁUGI SIECI INTELIGENTNYCH**		-	**WST**
73	**81**		LUBLIN	(LU)	**WSN**	-
74	**82**		CHEŁM	(CH)	**WSN**	-
75	**83**		BIAŁA PODLASKA	(BP)	**WSN**	-
76	**84**		ZAMOŚĆ	(ZA)	**WSN**	-
77	**85**		BIAŁYSTOK	(BK)	**WSN**	-
78	**86**		ŁOMŻA	(ŁO)	**WSN**	-
79	**87**		SUWAŁKI	(SU)	**WSN**	-
80	**88**		**SIECI RUCHOME**		-	**WST**
81	**89**		OLSZTYN	(OL)	**WSN**	-
82	**90**		**R**		-	-
83	**91**		SZCZECIN	(SZ)	**WSN**	-

84	**92**		**R**		**-**	**WST**
85	**93**		**R**		**-**	**-**
86	**94**		KOSZALIN	(KO)	**WSN**	**-**
87	**95**		GORZÓW WIELKOPOLSKI	(GO)	**WSN**	**-**
88	**96**		**R**		**-**	**-**
89	**97**		**R**		**-**	**-**
90	**98**		**AUS alarmowe**		**-**	**-**
91	**99**		**AUS alarmowe**		**-**	**-**

Objaśnienia:
[1)] Oznacza wyróżnik na potrzeby sieci telekomunikacyjnych MON.
[2)] ABS = 444 rezerwa techniczna.
[3)] Oznacza wyróżnik na potrzeby sieci telekomunikacyjnych MSW.
Skrót R oznacza rezerwę.
Skrót RT oznacza rezerwę techniczną.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie planu numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych, w których świadczone są publicznie dostępne usługi telekomunikacyjne stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 162 ust. 1 ustawy z dnia … r. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …).

Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika z zastąpienia ustawy - Prawo telekomunikacyjne nową ustawą regulującą rynek komunikacji elektronicznej w Polsce – ustawą - Prawo komunikacji elektronicznej. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 126 ust. 12 pkt 1 ustawy - Prawo telekomunikacyjne zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 162 ust. 1 ustawy Prawo komunikacji elektronicznej, nie dłużej jednak niż przez 24 miesiące.

Projektowane rozporządzenie poprzedzone było rozporządzeniem Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie planu numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych, w których świadczone są publicznie dostępne usługi telefoniczne (Dz. U. poz. 1281, z późn. zm.).

Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia plan numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych określając w szczególności zakres planu oraz formaty numerów, w tym numerów wykorzystywanych na potrzeby transgranicznego świadczenia na terenie Unii Europejskiej usług komunikacji elektronicznej innych niż usługi komunikacji interpersonalnej.

W załączniku do rozporządzenia:

w § 2 zawarto określenia charakteryzujące numerację.

w § 3 ustalono MNA jako symbol dla numeru międzynarodowego oraz określono format numeru i schemat wybierania dla tej numeracji z sieci stacjonarnej i ruchomej.

w § 4 ustalono KNA jako symbol dla numeru krajowego oraz określono format numeru i schemat wybierania dla tej numeracji z sieci stacjonarnej i ruchomej.

w § 5 ustalono NDSP jako symbol dla numeru dostępu do sieci przywoławczych i NASP jako symbol dla numeru abonenta sieci przywoławczych oraz określono format numeru i schemat dla tej numeracji z sieci stacjonarnej i ruchomej.

w § 6 ustalono NDS jako symbol numeru dostępu dostawcy usług oraz określono format dla tej numeracji.

w § 7 ustalono NDSI jako symbol dla numeru dostępu do sieci teleinformatycznych oraz określono format numeru i schemat wybierania dla tej numeracji.

w § 8 ustalono NDIN jako symbol dla numeru dostępu do usług sieci inteligentnych oraz określono format numeru i schemat wybierania dla tej numeracji dla sieci stacjonarnej i ruchomej.

w § 9 ustalono formaty numerów alarmowych skróconych AUS i HESC oraz schemat wybierania dla tej numeracji.

w § 10 ustalono NBS jako symbol dla numeru dla komunikacji maszyna-maszyna oraz określono format numeru i schemat wybierania dla tej numeracji.

w § 11 ustalono NBS10 jako symbol dla numeru dla dziesięciocyfrowej numeracji dla komunikacji maszyna-maszyna oraz określono format numeru i schemat wybierania dla tej numeracji.

w § 12 ustalono ENBS jako symbol dla numeru dla komunikacji maszyna-maszyna z wykorzystaniem na terenie całej UE, co stanowi realizację wymogów dyrektywy ustanawiającej Europejski Kodeks Łączności Elektronicznej dotyczących udostępnienia przez państwa członkowskie zakresu niegeograficznych numerów, które mogą być wykorzystywane do świadczenia usług łączności elektronicznej innych niż usługi łączności interpersonalnej na terenie całej Unii. Ustalono również format numeru i schemat jego wybierania.

w § 13 ustalono ENBS10 jako symbol dla numeru dla dziesięciocyfrowej komunikacji maszyna-maszyna do wykorzystania na terenie całej UE oraz ustalono format numeru i schemta jego wybierania.

Projektowane przepisy zostały przeanalizowane pod kątem wpływu na małe i średnie przedsiębiorstwa. Regulacje zawarte w projekcie rozporządzenia nie będą miały bezpośredniego wpływu na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowane rozporządzenie nie będzie mieć wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

Projektowane rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministra Cyfryzacji. Ponadto zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348), projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, celem uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji w sprawie w sprawie planu numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Cyfryzacji **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Michał Gramatyka – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Cyfryzacji **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Rafał Radłowski, Naczelnik wydziału w Departamencie Telekomunikacji Ministerstwa Cyfryzacji – Rafal.Radlowski@cyfra.gov.pl	**Data sporządzenia** **Źródło:** Upoważnienie ustawowe: art. 162 ust. 1 ustawy z dnia ….. r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz.) **Nr w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Cyfryzacji:** MC

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika z zastąpienia ustawy - Prawo telekomunikacyjne nową ustawą regulującą rynek komunikacji elektronicznej w Polsce – ustawą - Prawo komunikacji elektronicznej.

Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 126 ust. 12 pkt 1 ustawy Prawo telekomunikacyjne, zachowują moc do dnia wejścia w życie ustawy Prawo komunikacji elektronicznej. Niezbędne jest zatem wydanie aktu wykonawczego określającego format i schemat wybierania numerów dla poszczególnych zakresów numeracji wskazanej w rozporządzeniu oraz określenie wskaźników strefy numeracyjnej i ich przyporządkowania do obszaru a także wskazanie wyróżników sieci i usług telekomunikacyjnych oraz ich wykorzystania w numeracji krajowej.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Planowane jest wydanie rozporządzenia regulującego format i schemat wybierania numerów dla poszczególnych zakresów numeracji wskazanej w rozporządzeniu.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Każde państwo przyjmuje własne rozwiązania.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Podmioty posiadające prawo do dysponowania zasobami numeracji		Rejestr przedsiębiorców telekomunikacyjnych	Rozporządzenie określi format i schemat wybierania numerów dla poszczególnych zakresów numeracji wskazanej w rozporządzeniu oraz określi wskaźniki strefy numeracyjnej i ich przyporządkowanie do obszaru a także ustanowi wyróżniki sieci i usług telekomunikacyjnych i ich wykorzystania w numeracji krajowej

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach konsultacji i opiniowania projekt otrzymają:

1. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej;
2. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
3. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
4. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego;
5. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców;
6. Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji;
7. Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji;
8. Polska Izba Komunikacji Elektronicznej;
9. Krajowa Izba Gospodarcza;
10. Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej;
11. Polska Izba Radiodyfuzji Cyfrowej;
12. Polska Izba Handlu;
13. Rada Dialogu Społecznego;
14. Business Centre Club – Związek Pracodawców;
15. Niezależny Samorządowy Związek Zawodowy „Solidarność”;
16. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
17. Forum Związków Zawodowych;
18. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
19. Konfederacja Lewiatan;
20. Związek Rzemiosła Polskiego;
21. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
22. Związek Pracodawców Mediów Publicznych;
23. Związek Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska;
24. Federacja Związków Zawodowych Pracowników Telekomunikacji;
25. Polska Rada Biznesu;
26. Naczelna Organizacja Techniczna;
27. Związek Pracodawców Mediów Elektronicznych i Telekomunikacji Mediakom;
28. Izba Gospodarki Elektronicznej;
29. Związek Telewizji Kablowych w Polsce Izba Gospodarcza.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												

pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie powoduje skutków dla sektora finansów publicznych, w tym dochodów i wydatków budżetu państwa oraz samorządu terytorialnego.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób z niepełnosprawnościami oraz osób starszych.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu	
X nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak X nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie X nie dotyczy
Komentarz:	

9. Wpływ na rynek pracy
Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu		

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?
Nie dotyczy.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)
Brak.

Projekt

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA CYFRYZACJI[1)]

z dnia

w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących gospodarowania numeracją w sieciach telekomunikacyjnych

Na podstawie art. 162 ust. 2 ustawy z dnia ……. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …) zarządza się, co następuje:

§ 1. Określa się szczegółowe wymagania dotyczące gospodarowania numeracją w sieciach telekomunikacyjnych, stanowiące załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem pkt 5 i 7 załącznika do rozporządzenia, który wchodzi w życie w terminie 4 lat od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

MINISTER CYFRYZACJI

[1)] Minister Cyfryzacji kieruje działem administracji rządowej – informatyzacja, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Cyfryzacji (Dz. U. poz. 2720).

Załącznik
do rozporządzenia
Ministra Cyfryzacji
z dnia
(Dz. U. poz.)

Szczegółowe wymagania dotyczące gospodarowania numeracją w sieciach telekomunikacyjnych

1. Szczegółowe wymagania dotyczące gospodarowania numeracją w sieciach telekomunikacyjnych stosuje się do numeracji:

1) abonenckiej w stacjonarnej sieci telekomunikacyjnej;
2) abonenckiej w ruchomej sieci telekomunikacyjnej, w tym do wyróżników sieci;
3) dla komunikacji maszyna-maszyna, w tym do wyróżników sieci;
4) dziesięciocyfrowej dla komunikacji maszyna-maszyna, w tym do wyróżników sieci;
5) dla komunikacji maszyna-maszyna z wykorzystaniem na terenie całej Unii Europejskiej, w tym do wyróżników sieci;
6) dziesięciocyfrowej dla komunikacji maszyna-maszyna z wykorzystaniem na terenie całej Unii Europejskiej, w tym do wyróżników sieci;
7) skróconej, obejmującej numery abonenckich usług specjalnych, zwane dalej numerami „AUS”, i zharmonizowane europejskie numery skrócone (Harmonised European Short Codes), zwane dalej numerami „HESC”;
8) dostępu do radiowych sieci przywoławczych, zwanej dalej „SP”;
9) dostępu dostawcy usług, świadczącego usługi przez numer dostępu lub w drodze preselekcji, zwanej dalej „NDS”;
10) dostępu do sieci teleinformatycznych, zwanej dalej „NDSI”;
11) dostępu do usług sieci inteligentnych, zwanej dalej „NDIN”;
12) rutingowej, służącej realizacji uprawnień abonentów do przeniesienia przydzielonego numeru, zwanej dalej „NR”;
13) dostępu do resortowych sieci telekomunikacyjnych jednostek organizacyjnych podmiotów wymienionych w art. 2 pkt 88 lit. a, b, d i h ustawy z dnia …….. - Prawo komunikacji elektronicznej w zakresie wyróżników AB;
14) dostępu do sieci transmisji danych z komutacją pakietów w zakresie numeracji (Data Network Identification Code, zwanej dalej „DNIC”, oraz Private Data Network Identification Code, zwanej dalej „PNIC”), służącej do identyfikacji publicznych oraz prywatnych sieci transmisji danych;
15) dla punktów sygnalizacyjnych będących węzłami sieci sygnalizacyjnej, które wysyłają, odbierają lub transferują informacje sygnalizacyjne (International Signalling Point Code, zwanej dalej „ISPC”, oraz National Signalling Point Code, zwanej dalej „NSPC”);
16) dla zamkniętej grupy użytkowników (Closed User Group), zwanej dalej „CUG”;
17) dla identyfikacji sieci ruchomych (Mobile Network Code), zwanej dalej „MNC”;

18) dla identyfikacji sieci ATM.

2. Wymagania, jakim powinno odpowiadać gospodarowanie numeracją abonencką w stacjonarnej sieci telekomunikacyjnej:

1) minimalny przydzielony blok numerów, zwanych dalej „NN”, powinien składać się z 1000 NN o tych samych cyfrach SPQM, gdzie symbole literowe SPQM oznaczają początkowe cyfry przydzielonego bloku numerów, przy czym symbolowi literowemu „M” odpowiada 1000 NN;
2) przydzielony zakres numeracji powinien stanowić wielokrotność 1000 NN.

3. Wymagania, jakim powinno odpowiadać gospodarowanie numeracją abonencką w ruchomej sieci telekomunikacyjnej:

1) przydziela się wskaźnik (wyróżnik) sieci od 2 do 5 cyfr, wraz z pełnym zakresem numeracji objętej tym wskaźnikiem;
2) stosuje się jednolitą 9-cyfrową numerację krajową abonentów o formacie ABSPQMCDU, gdzie symbole literowe oznaczają kolejne cyfry w numerze krajowym zakończenia sieci;
3) minimalny przydzielony blok numerów powinien składać się z 10 000 NN o tych samych cyfrach ABSPQ;
4) przydzielony zakres numeracji powinien stanowić wielokrotność 10 000 NN;

4. Wymagania, jakim powinno odpowiadać gospodarowanie numeracją dla komunikacji maszyna-maszyna:

1) przydziela się wskaźnik (wyróżnik) sieci od 3 do 6 cyfr, wraz z pełnym zakresem numeracji objętej tym wskaźnikiem;
2) stosuje się jednolitą 9-cyfrową numerację krajową o formacie ABSPQMCDU, gdzie symbole literowe oznaczają kolejne cyfry w numerze krajowym zakończenia sieci;
3) minimalny przydzielony blok numerów powinien składać się z 1000 NN o tych samych cyfrach ABSPQM;
4) przydzielony zakres numeracji powinien stanowić wielokrotność 1000 NN.

5. Wymagania, jakim powinno odpowiadać gospodarowanie dziesięciocyfrową numeracją dla komunikacji maszyna-maszyna:

1) przydziela się (wskaźnik) wyróżnik sieci od 4 do 6 cyfr, wraz z pełnym zakresem numeracji objętej tym wskaźnikiem;
2) stosuje się jednolitą 10-cyfrową numerację krajową o formacie ABZSPQMCDU, gdzie symbole literowe oznaczają kolejne cyfry w numerze krajowym zakończenia sieci;
3) minimalny przydzielony blok numerów powinien składać się z 10 000 NN o tych samych cyfrach ABZSPQM;
4) przydzielony zakres numeracji powinien stanowić wielokrotność 10 000 NN.

6. Wymagania jakim powinno odpowiadać gospodarowanie numeracją dla komunikacji maszyna-maszyna z wykorzystaniem na terenie całej Unii Europejskiej:

1) przydziela się (wskaźnik) wyróżnik sieci od 3 do 6 cyfr, wraz z pełnym zakresem

numeracji objętej tym wskaźnikiem;

2) stosuje się jednolitą 9-cyfrową numerację krajową o formacie ABSPQMCDU, gdzie symbole literowe oznaczają kolejne cyfry w numerze zakończenia sieci;

3) minimalny przydzielony blok numerów powinien składać się z 1000 NN o tych samych cyfrach ABSPQM;

4) przydzielony zakres numeracji powinien stanowić wielokrotność 1000 NN.

7. Wymagania jakim powinno odpowiadać gospodarowanie dziesięciocyfrową numeracją dla komunikacji maszyna-maszyna z wykorzystaniem na terenie całej Unii Europejskiej:

1) przydziela się (wskaźnik) wyróżnik sieci od 4 do 6 cyfr, wraz z pełnym zakresem numeracji objętej tym wskaźnikiem;

2) stosuje się jednolitą 10-cyfrową numerację krajową o formacie ABZSPQMCDU, gdzie symbole literowe oznaczają kolejne cyfry w numerze zakończenia sieci;

3) minimalny przydzielony blok numerów powinien składać się z 10000 NN o tych samych cyfrach ABZSPQM;

4) przydzielony zakres numeracji powinien stanowić wielokrotność 10000 NN.

8. Wymagania, jakim powinno odpowiadać gospodarowanie numeracją skróconą:

1) numery strefowe AUS przydziela się podmiotowi dostarczającemu stacjonarną sieć telekomunikacyjną,

2) numery HESC o formacie 116CDU przydziela się przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu w celu świadczenia zharmonizowanych usług o walorze społecznym, na zasadach określonych w decyzji Komisji Europejskiej z dnia 15 lutego 2007 r. w sprawie rezerwacji krajowego zakresu numeracyjnego zaczynającego się na „116” na potrzeby zharmonizowanych usług o walorze społecznym, zgodnie z wykazem zawartym w załączniku do tej decyzji;

3) numery HESC o formacie 118CDU przydziela się przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu w celu świadczenia usługi informacji o numerach;

9. Wymagania jakim powinno odpowiadać gospodarowania numeracją SP dostępu do sieci przywoławczych:

1) numery SP przydziela się podmiotowi dostarczającemu radiową sieć przywoławczą.

2) dla dostępu do stanowiska operatorskiego stosuje się numer 6-cyfrowy, gdzie ostatnie trzy cyfry to 000, numery abonenckie są 9-cyfrowe.

10. Wymagania, jakim powinno odpowiadać gospodarowanie numeracją NDS:

1) dostawcy usług, będącemu jednocześnie operatorem, który świadczy usługi na obszarze całego kraju w sieciach telekomunikacyjnych, przydziela się 4-cyfrowy lub 5-cyfrowy numer NDS;

2) dostawcy usług, który wykorzystuje infrastrukturę telekomunikacyjną operatorów w celu świadczenia usług na obszarze całego kraju w sieciach telekomunikacyjnych, , przydziela się 5-cyfrowy numer NDS.

11. Wymagania, jakim powinno odpowiadać gospodarowanie numeracją NDSI:

1) podmiotowi świadczącemu usługi zapewnienia dostępu do sieci teleinformatycznych, w tym do internetu, realizowane za pomocą łączy komutowanych, dla użytkowników sieci telekomunikacyjnych, , przydziela się nie więcej niż dwa numery NDSI, z zastrzeżeniem

pkt 2;

2) podmiotowi, o którym mowa w pkt 1, mogą być przydzielone dodatkowe numery NDSI, w szczególności w celu:

   a) świadczenia usług telekomunikacyjnych wymagających oddzielnych wiązek łączy,

   b) świadczenia usług telekomunikacyjnych zaliczanych i rozliczanych odmiennie od innych usług.

12. Wymagania, jakim powinno odpowiadać gospodarowanie numeracją NDIN:

1) numerację NDIN przydziela się przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu, który świadczy usługi na terenie całego kraju;

2) minimalny przydzielony blok numerów NDIN powinien składać się z 1000 numerów o tych samych cyfrach ABSPQM;

3) przydzielony zakres numeracji NDIN powinien stanowić wielokrotność 1000 numerów.

13. Wymagania, jakim powinno odpowiadać gospodarowanie numeracją NR:

1) numer NR przydziela się podmiotowi świadczącemu publicznie dostępne usługi telekomunikacyjne;

2) do obsługi numerów geograficznych przydziela się jeden numer NR identyfikujący centralę telefoniczną lub inny węzeł sieci telekomunikacyjnej obsługujący grupę logicznie połączonych central właściwych dla lokalizacji, w której abonent z przeniesionym numerem został przyłączony do publicznej sieci telekomunikacyjnej;

3) do obsługi numerów niegeograficznych przydziela się jeden numer NR identyfikujący sieć telekomunikacyjną.

14. Wyróżniki AB resortowych sieci telekomunikacyjnych jednostek organizacyjnych podmiotów wymienionych w art. 2 pkt 88 lit. a, b, d oraz h ustawy z dnia ……. - Prawo komunikacji elektronicznej przydziela Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej na wniosek tych podmiotów z zakresu numeracji wskazanej w planie numeracji krajowej (PNK).

15. Wymagania, jakim powinno odpowiadać gospodarowanie numeracją dostępu do sieci transmisji danych z komutacją pakietów w zakresie numeracji DNIC oraz PNIC, służącej do identyfikacji publicznych oraz prywatnych sieci transmisji danych:

1) podmiotowi dostarczającemu sieć transmisji danych z komutacją pakietów przydziela się 4-cyfrowy kod identyfikacji publicznej sieci teleinformatycznej DNIC, gdzie pierwsze 3 cyfry stanowią kod kraju (260 - dla Rzeczypospolitej Polskiej), natomiast ostatnia cyfra określa kod konkretnej sieci w danym kraju;

2) dla sieci transmisji danych z komutacją pakietów niebędących publicznymi sieciami telekomunikacyjnymi dołączonych do sieci publicznych przydzielany jest kod identyfikacji sieci teleinformatycznej PNIC, składający się z sekwencji od 2 do 6 cyfr.

16. Wymagania, jakim powinno odpowiadać gospodarowanie numeracją dla punktów sygnalizacyjnych będących węzłami sieci sygnalizacyjnej, które wysyłają, odbierają lub transferują informacje sygnalizacyjne ISPC oraz NSPC:

1) przydziela się międzynarodowy numer punktu sygnalizacyjnego ISPC z zachowaniem reguły przydziału jednego numeru do identyfikacji jednego punktu sygnalizacyjnego. Format ISPC stanowi 14-bitowy kod binarny. Reprezentację dziesiętną tego numeru

stanowią trzy liczby, pierwsza 1-cyfrowa z zakresu od 0 do 7, druga 3-cyfrowa z zakresu od 000 do 255 oraz trzecia 1-cyfrowa z zakresu od 0 do 7. Pierwsze dwie liczby identyfikują sieć sygnalizacyjną na określonym obszarze, natomiast ostatnia liczba określa konkretny punkt sygnalizacyjny dołączony do tej sieci;

2) przydziela się krajowy numer punktu sygnalizacyjnego NSPC do identyfikacji elementów krajowej sieci sygnalizacyjnej. Format NSPC stanowi 14-bitowy kod binarny. Reprezentację dziesiętną numeru stanowią dwie liczby. Pierwsza 3-cyfrowa liczba określona jest przez 7 najbardziej znaczących bitów numeru i identyfikuje konkretną krajową sieć sygnalizacyjną, natomiast druga 3-cyfrowa liczba określona przez pozostałe 7 bitów identyfikuje konkretny punkt sygnalizacyjny dołączony do tej sieci.

17. Wymagania, jakim powinno odpowiadać gospodarowanie numeracją dla zamkniętej grupy użytkowników (CUG):

1) w polu informacyjnym sygnalizacji, w części dotyczącej kodów dla zamkniętej grupy użytkowników (CUG) pierwsze dwa oktety określają rodzaj sieci i kod kraju, stąd uwzględniając kod Rzeczypospolitej Polskiej CC = 48, ustala się reprezentację dziesiętną dwóch pierwszych oktetów jako 0480;

2) przydziela się liczbę bitów w 3 i 4 oktecie pola parametrów dla CUG zależną od ilości numerów CUG z wniosku o ich przydział.

18. Wymagania, jakim powinno odpowiadać gospodarowanie numeracją dla identyfikacji sieci ruchomej (MNC):

1) podmiotowi dostarczającemu ruchomą sieć telekomunikacyjną przydziela się 2 lub 3-cyfrowy kod sieci ruchomej (MNC), który poprzedzony jest 3-cyfrowym Mobile Country Code, zwany dalej „MCC” (dla Rzeczypospolitej Polskiej MCC = 260). Oba kody MCC + MNC stanowią element numeru International Mobile Subscriber Identity - IMSI będącego indywidualnym identyfikatorem każdego abonenta sieci ruchomych;

2) 4-cyfrowe kody MNC przydziela się dla sieci ruchomych typu trankingowego zgodnie ze standardem telekomunikacyjnym TETRA.

19. Wymagania, jakim powinno odpowiadać gospodarowanie kodami sieci ATM:

1) przydziela się 4-cyfrowy kod sieci ATM umieszczany w czterech pierwszych półoktetach części Higher Order Domain Specific Part (HO-DSP) pola adresowego typu Network Service Access Point (NSAP) identyfikującego elementy dołączone do sieci ATM, przy czym identyfikator formatu AFI (Authority and Format Identifier) ma wartość równą 45;

2) dwie pierwsze cyfry numeru międzynarodowego E.164 umieszczonego w polu Initial Domain Identifier (IDI) powinny odpowiadać kodowi kraju.

20. Cofnięcie przydziału numeracji dotyczy minimalnych bloków numerów przydzielanych zgodnie z wymaganiami dla odpowiedniego rodzaju numeracji lub ich wielokrotności.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia realizuje delegację ustawową z art. 162 ust. 2 ustawy z dnia ……. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …).

Na mocy powyższego minister właściwy do spraw informatyzacji określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania dotyczące gospodarowania numeracją w publicznych sieciach telekomunikacyjnych.

Wymagania dotyczące gospodarowania numeracją zamieszczono zostały w załączniku do rozporządzenia.

W pkt 1 załącznika w ppkt od 1 do 18 wymienione zostały kategorie numeracji stosowane w naszym kraju z ich przypisaniem do poszczególnych rodzajów sieci i usług.

Punkt 2 załącznika zawiera wymagania dla numeracji stosowanej w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej. Określono zasady przydzielania bloków numerów ustalając minimalną wielkość bloku na 1000 numerów. Przydzielany zakres numeracji powinien stanowić wielokrotność 1000 numerów.

Podobnie w pkt 3 podano wymagania dla numeracji w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej. Określono wielkość przydziałów wskazując na wskaźnik (wyróżnik) sieci, który może przybierać wartość od 2 do 5 cyfr. Długość numeru stosowanego w tej sieci wynosi 9 cyfr. Ustalono wielkość minimalnego bloku przydzielanej numeracji na 10 000 numerów, gdzie przydział numeracji powinien stanowić wielokrotność 10 000 numerów.

W pkt 4 wskazano wymagania dla gospodarowania numeracją dla komunikacji maszyna-maszyna. Ustalono liczbę cyfr wskaźnika (wyróżnika) na 3 do 6, a długość numeru na 9 cyfr. Minimalny blok przydzielanej numeracji powinien posiadać 1000 numerów, a przydział numeracji powinien stanowić wielokrotność 1000 numerów.

W pkt 5 wskazano wymagania dla gospodarowania dziesięciocyfrową numeracją dla komunikacji maszyna-maszyna. Przydzielany (wskaźnik) wyróżnik sieci może posiadać od 4 do 6 cyfr, przy czym przydzielany jest pełny zakres numeracji objętej tym wskaźnikiem. Wskazano, że stosuje się jednolitą 10-cyfrową numerację, a minimalny przydzielony blok numerów powinien składać się z kolejnych 10 000 NN. Przydział zasobów numeracji powinien stanowić wielokrotność 10 000 NN.

W pkt 6 ustalono wymagania dla gospodarowania numeracją dla komunikacji maszyna-maszyna z wykorzystaniem na terenie całej Unii Europejskiej. Ustalono liczbę cyfr wskaźnika (wyróżnika) na 3 do 6, a długość numeru na 9 cyfr. Minimalny blok przydzielanej numeracji powinien posiadać 1000 numerów, a przydział numeracji powinien stanowić wielokrotność 1000 numerów.

W pkt 7 ustalono wymagania dla gospodarowania dziesięciocyfrową numeracją dla komunikacji maszyna-maszyna z wykorzystaniem na terenie całej Unii Europejskiej. Przydzielany (wskaźnik) wyróżnik sieci może posiadać od 3 do 6 cyfr, a przydział dotyczy pełnego zakresu numeracji objętej tym wskaźnikiem. Wskazano, że stosuje się jednolitą 10-cyfrową numerację, a minimalny przydzielony blok numerów powinien składać się z kolejnych 10 000 NN. Przydział zasobów numeracji powinien stanowić wielokrotność 10 000 NN.

W pkt 8 określono zasady gospodarowania dla numeracji skróconej. Wymagania przewidują przydział numerów strefowych AUS przedsiębiorcom dostarczającym stacjonarną publiczną sieć telekomunikacyjną, przydział numery HESC w formacie 116 CDU dla usług zharmonizowanych o walorze społecznym na warunkach podanych w decyzji Komisji

Europejskiej, przydział numerów HESC w formacie 118 CDU przedsiębiorcom telekomunikacyjnym w celu zapewnienia informacji o numerach.

W pkt 9 przedstawiono wymagania dla numeracji SP dostępu do sieci przywoławczych przewidujących przydział numerów SP przedsiębiorcom świadczącym usługi dostępu do radiowych sieci przywoławczych. Ustalono długość numeru do stanowisk operatorskich na 6 cyfr, a numerów abonenckich na 9 cyfr.

Wymagania dla numeracji NDS dostępu dostawcy usług zawarto w pkt 10. Dla dostawców usług, którzy są jednocześnie operatorami świadczącymi usługi na obszarze całego kraju przydziela się 4-cyfrowe lub 5-cyfrowe numery NDS. Dostawcy usług, którzy wykorzystują infrastrukturę telekomunikacyjną operatorów w celu świadczenia usług na obszarze całego kraju przydziela się 5-cyfrowe numery NDS.

W pkt 11 podano wymagania dla numeracji dostępu do sieci teleinformatycznych NDSI. Podmioty świadczące tego typu usługi mogą mieć przydzielona dwa numery NDSI. Określone zostały warunki, jakie powinien spełniać podmiot ubiegający się o przydział dodatkowego numeru NDSI.

W pkt 12 opisano wymagania dla numeracji dostępu do usług sieci inteligentnych NDIN. Wymagania wyznaczają obowiązek świadczenia usług na terenie całego kraju. Numery NDIN przydziela się w bloku o wielkości 1000 numerów lub jego wielokrotności.

W pkt 13 zamieszczono wymagania dla numerów rutingowych NR. służących do realizacji uprawnień abonentów do przenoszenia numeru między dostawcami usług. Zasady przydziału tej numeracji ustalają przypisanie jednego numeru NR NP dla obsługi numerów geograficznych identyfikujących centralę lub inny węzeł telekomunikacyjny w lokalizacji do której abonent został przeniesiony. Dla numerów niegeograficznych ustalono również przypisanie jednego numeru NR NP. do identyfikacji sieci.

Punkt 14 określa użytkowników rządowych, którym na ich wniosek Prezes UKE przydziela wyróżnik AB dla resortowych sieci telekomunikacyjnych.

W pkt 15 określono dla numeracji DNIC oraz PNIC dostępu do sieci transmisji danych z komutacją pakietów dla sieci publicznych i prywatnych. Podana została struktura przydzielanych kodów dla obu rodzajów sieci.

W pkt 16 opisano wymagania dla numeracji dla węzłów sieci sygnalizacyjnej, wysyłających, odbierających lub transferujących informacje sygnalizacyjne ISPC i NSPC. Podano reguły dla formatów kodów ISPC i NSPC.

W pkt 17 przedstawiono wymagania dla numeracji dla zamkniętej grupy użytkowników CUG. Określono format numeracji oraz zasady przydziału.

Wymagania dla dotyczące numeracji dla identyfikacji sieci ruchomej MNC podano w pkt 18. Określono format tej numeracji oraz zasady przydziału.

W pkt 19 przedstawiono wymagania dla kodów stosowanych w sieciach ATM. Podano zasady przydziału oraz format kodu dla sieci ATM.

W pkt 20 określono zasady obowiązujące przy cofnięciu przydziału numeracji. Cofnięcie przydziału zasobów numeracji dotyczy minimalnych bloków numerów przydzielanych zgodnie z wymaganiami dla odpowiedniego rodzaju numeracji lub ich wielokrotności.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących gospodarowania numeracją w sieciach telekomunikacyjnych **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Cyfryzacji **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Michał Gramatyka – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Cyfryzacji **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Rafał Radłowski, Naczelnik wydziału w Departamencie Telekomunikacji Ministerstwa Cyfryzacji – Rafal.Radlowski@cyfra.gov.pl	**Data sporządzenia** **Źródło:** Art. 162 ust. 2 ustawy z dnia …. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz.) **Nr w wykazie prac …….**

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących gospodarowania numeracją w publicznych sieciach telekomunikacyjnych wykonuje upoważnienie zawarte w art. 162 ust. 2 ustawy z dnia …. 2023 r. – Prawo komunikacji elektronicznej, zwaną dalej ustawą „PKE”.

Konieczność wydania nowego rozporządzenia, zastępującego obowiązujące rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 19 marca 2014 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących gospodarowania numeracją w publicznych sieciach telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1428) wynika z uchwalenia ustawy PKE. Ustawa ta zastąpiła dotychczas obowiązującą ustawę z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne. Zgodnie z art. 102 pkt 13 lit. a tiret drugie ustawy z dnia …. 2023 r. ustawy wprowadzającej ustawę PKE dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 126 ust. 12 pkt 2 ustawy Prawo telekomunikacyjne zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 162 ust. 2 ustawy PKE.

Zgodnie z delegacją rozporządzenie określi szczegółowe wymagania dotyczące gospodarowania numeracją w publicznych sieciach telekomunikacyjnych.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W projektowanym rozporządzeniu, które będzie bazowało na rozwiązaniach zawartych w dotychczas obowiązującym rozporządzeniu Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 19 marca 2014 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących gospodarowania numeracją w publicznych sieciach telekomunikacyjnych zostaną uwzględnione nowe wymagania dotyczące przydziału zasobów numeracji dla komunikacji maszyna-maszyna w publicznej sieci telekomunikacyjnej oraz w wymagania dla tego samego rodzaju usług, ale obejmujących zakresem funkcjonowania obszar całej Unii Europejskiej. Wprowadzono również 10-cio cyfrową numerację na potrzeby komunikacji maszyna-maszyna.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Zgodnie z zaleceniami Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego ITU każde z państw członkowskich powinno stworzyć zasady dla sposobu wykorzystania zasobów numeracji uwzględniające rekomendacje zawarte w standardach ITU.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt			
Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Przedsiębiorcy telekomunikacyjni oraz inne podmioty będące użytkownikami zasobów numeracji.	-------	--------	Projektowane przepisy określają obowiązujące zasady dla korzystania z zasobów numeracji.
Prezes UKE.			Organ wydający decyzje o przydziale zasobów numeracji.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt otrzymają:

1. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej;
2. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
3. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
4. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego;
5. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców;
6. Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji;
7. Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji;
8. Polska Izba Komunikacji Elektronicznej;
9. Krajowa Izba Gospodarcza;
10. Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej;
11. Polska Izba Radiodyfuzji Cyfrowej;
12. Polska Izba Handlu;
13. Rada Dialogu Społecznego;
14. Business Centre Club – Związek Pracodawców;
15. Niezależny Samorządowy Związek Zawodowy „Solidarność”;
16. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
17. Forum Związków Zawodowych;
18. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
19. Konfederacja Lewiatan;
20. Związek Rzemiosła Polskiego;
21. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
22. Związek Pracodawców Mediów Publicznych;
23. Związek Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska;
24. Federacja Związków Zawodowych Pracowników Telekomunikacji;
25. Polska Rada Biznesu;
26. Naczelna Organizacja Techniczna;
27. Związek Pracodawców Mediów Elektronicznych i Telekomunikacji Mediakom;

28. Izba Gospodarki Elektronicznej;
29. Związek Telewizji Kablowych w Polsce Izba Gospodarcza.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje skutków dla sektora finansów publicznych, w tym dochodów i wydatków budżetu państwa oraz samorządu terytorialnego.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki

Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł,	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							

ceny stałe z …… r.)	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

X nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐X nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐X informatyzacja ☐ zdrowie

☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe		

Omówienie wpływu	Projektowane rozporządzenie może mieć wpływ na obszary informatyzacji.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Projektowane przepisy wejdą w życie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyłączeniem przepisów dotyczących gospodarowania numeracją dziesięciocyfrową, które wejdą w życie w terminie 4 lat od wejścia w życie rozporządzenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie jest planowana ewaluacja.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

Projekt

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA CYFRYZACJI[1)]

z dnia

w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących zasad adresowania dla właściwego kierowania połączeń

Na podstawie art. 162 ust. 4 ustawy z dnia … r. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz….) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe wymagania dotyczące zasad adresowania dla właściwego kierowania połączeń, stanowiące załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER CYFRYZACJI

[1)] Minister Cyfryzacji kieruje działem administracji rządowej – informatyzacja, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Cyfryzacji (Dz. U. poz. 2720).

Załącznik
do rozporządzenia
Ministra Cyfryzacji
z dnia
(Dz. U. poz.)

SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA DOTYCZĄCE ZASAD ADRESOWANIA DLA WŁAŚCIWEGO KIEROWANIA POŁĄCZEŃ

§ 1. Informacja adresowa o numerze abonenta wywołującego powinna być niezmienna na całej drodze połączeniowej, z zastrzeżeniem § 2.

§ 2. Numer zastępujący numer abonenta (numer techniczny) powinien być wykorzystywany przy:

1) realizowaniu połączenia na numery alarmowe z telekomunikacyjnego urządzenia końcowego bez użycia przez abonenta wielofunkcyjnej, inteligentnej karty identyfikacyjnej (Subscriber Identity Module), zwanej dalej „kartą SIM”, lub
2) używaniu przez abonenta, w przypadku braku zasięgu, w połączeniu na numery alarmowe, karty SIM zalogowanej w sieci innej niż sieć wykorzystywana przez dostawcę usług, z którym abonent wywołujący zawarł umowę o świadczenie usług komunikacji elektronicznej.

§ 3. Dla numeracji służącej realizacji uprawnień abonentów do przenoszenia przydzielonego numeru pomiędzy dostawcami usług, dla przypadków, gdy występuje zmiana sieci, ustala się:

1) następujące zasady adresowania dla właściwego kierowania połączeń w zakresie numeracji służącej realizacji uprawnień abonenta do przenoszenia przydzielonego numeru pomiędzy dostawcami usług:
   a) numer rutingowy (NR) zamieszcza się w parametrze Called Party Number[1)] wiadomości IAM (Initial Address Message)[2)] przed numerem abonenta B (tryb połączony „concatenated”),
   b) parametr NoA (Nature of Address)[3)] przyjmuje wartość 3,
   c) adresowanie metodą „en-bloc”[4)],
   d) numer rutingowy (NR) dołącza się po odpytaniu bazy dla numerów przeniesionych; dopuszcza się dołączenie numeru rutingowego (NR) po odpytaniu bazy dla numerów nieprzeniesionych;
2) następujący format numeru rutingowego (NR):

NR (5 cyfr) = „C hex”[5)] + XYZT,

gdzie:

   a) dla numerów geograficznych:

XY = AB = wskaźnik strefy numeracyjnej SN (X=1-9),

ZT[6)] = numer HOST (HOST - ID)[7)] w danej SN (dla danego AB),

   b) dla numerów niegeograficznych:

XYZT - numer sieci (X = 0).

3) następujące zasady adresowania dla właściwego kierowania potoczeń w zakresie numeracji służącej realizacji uprawnień abonenta do przenoszenia przydzielonego numeru pomiędzy dostawcami usług w sygnalizacji SIP:

   a) numer rutingowy (NR) zamieszcza się w parametrze userinfo w polach TO

oraz Request URI w wiadomości INVITE w jednej z dwóch postaci:
sip:<NR><KNA>; phone-context= +48@hostname;user=phone
lub
sip:<NR><KNA>@domena;user=phone
gdzie:
parametr user=phone jest obowiązkowy,
- hostname może mieć formę nazwy domenowej lub adresu IP, ustalony na styku systemów przez operatorów tych systemów.
- domena:pełna, jednoznaczna nazwa domenowa, określająca położenie danego węzła w systemie DNS (ang. FQDN - Fully Qualiffied Domain Name); w przypadku, gdy węzeł końcowy nie ma zarejestrowanej nazwy domenowej dopuszcza się stosowanie adresu IPv.4.
Wybór schematu adresu SIP ustalany jest w trybie roboczym pomiędzy współpracującymi operatorami

§ 4. Dla numeracji służącej realizacji wywołań do trzycyfrowych numerów AUS i numeru alarmowego 112 ustala się:

1) następujące zasady kierowania ruchu:
a) połączenia do trzycyfrowych numerów AUS oraz numeru alarmowego 112 mogą być realizowane po odebraniu numeru tylko w formatach:
- XYZ (3 cyfry) - z łącza abonenckiego,
- WSNd (2 cyfry) + „C hex” + IDL (3 cyfry) + XYZ (3 cyfry) - z łącza międzycentralowego, w tym łącza międzyoperatorskiego,
b) numer kierowania alarmowego (NKA), związany z położeniem abonenta w obszarze gminy, jest wprowadzany w elemencie sieci telekomunikacyjnej obsługującej zakończenie sieci, z którego nastąpiło wywołanie alarmowe,
c) w elemencie sieci telekomunikacyjnej obsługującym zakończenie sieci, z którego nastąpiło wywołanie alarmowe, następuje konwersja z trzycyfrowego numeru AUS i numeru alarmowego 112 odebranego od abonenta na numer w formacie WSNd + „C hex” + IDL + XYZ,
d) NKA powinien być niezmienny na całej drodze połączeniowej,
e) zamiana NKA na numer krajowy KNA (numer podkładowy) następuje w elemencie sieci telekomunikacyjnej bezpośrednio obsługującej jednostkę, do której kierowane jest wywołanie alarmowe na trzycyfrowy numer AUS lub numer alarmowy 112;
2) następujący format NKA:
NKA = WSNd (2 cyfry) + „C hex” + IDL (3 cyfry) + XYZ (3 cyfry),
gdzie:
WSNd (Wskaźnik Strefy Numeracyjnej docelowej) - oznacza strefę numeracyjną, w jakiej znajduje się jednostka, do której kierowane jest wywołanie alarmowe,
IDL (Identyfikator Docelowej Lokalizacji) - wskazuje jednostkę, do której kierowane jest wywołanie alarmowe, występującą w danej lokalizacji w danej strefie numeracyjnej,
XYZ - oznacza wybrany trzycyfrowy numer AUS i numer alarmowy 112.
3) następujący sposób przenoszenia NKA w przypadku wykorzystywania sygnalizacji SIP:
a) NKA umieszcza się w nagłówkach wiadomości INVITE w następujący sposób:
sip:<NKA>;phone-context=+48@hostname;user=phone,
lub
sip:<NKA>@domena;user=phone
gdzie:

parametr user=phone jest obowiązkowy,
- hostname może mieć formę nazwy domenowej lub adresu IP, ustalony na styku systemów przez operatorów tych systemów.
- domena:pełna, jednoznaczna nazwa domenowa, określająca położenie danego węzła w systemie DNS (ang. FQDN - Fully Qualiffied Domain Name); w przypadku, gdy węzeł końcowy nie ma zarejestrowanej nazwy domenowej dopuszcza się stosowanie adresu IPv.4

Wybór schematu adresu SIP ustalany jest w trybie roboczym pomiędzy współpracującymi operatorami.

4) następujące zasady na wypadek awarii połączeń do trzycyfrowych numerów AUS oraz numeru alarmowego 112:

a) w związku z koniecznością zapewnienia dostępu do numeru alarmowego na czas trwania awarii, jednostka służby alarmowej obsługująca wywołania do numeru alarmowego przekazuje operatorowi bezpośrednio obsługującemu tę jednostkę aktualne dane w zakresie: lokalizacji zastępczej wskazującej inną jednostkę służby alarmowej lub numeru alternatywnego oraz danych kontaktowych do operatora obsługującego numer kierowania alarmowego;

b) przekazanie aktualnych danych powinno nastąpić w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia oraz po każdej zmianie danych dotychczasowych.

§ 5. Ochrona prywatności

O ile jest to technicznie możliwe w sygnalizacji SIP informacja adresowa o numerze abonenta wywołującego jest przesyłana w nagłówku P-Asserted-Identity8 z informacją o zastrzeżeniu prezentacji numeru przesłanym w nagłówku Pricacy8. W przypadku wywołań na numery alarmowe przesyłanie informacji o numerze wywołującym w nagłówku P-Asserted-Identity jest obowiązkowe.

Wywołania z numerów zastrzeżonych (w SS7 parametr CLIR, w SIP Privacy[8]) przy wysyłaniu na łącze abonenckie (nie dotyczy łączy do służb alarmowych) muszą mieć usunięte pola służące do identyfikacji ab. A a w sygnalizacji SIP także wywołania przychodzące z sieci niezaufanej (usunięcie nagłówka P-Asserted-Identity oraz wstawienie w nagłówku From <sip: Anonymous&anonymous.invalid>.

Objaśnienia:

[1)] Parametr Called Party Number - parametr stosowany w Systemie Sygnalizacji ITU-T nr 7 (SS7), zawarty w wiadomości IAM, zawierający w szczególności zakodowany numer abonenta wywoływanego.

[2)] Wiadomość IAM (Initial Address Message) - wiadomość zawarta w protokole ISUP (ISDN User Part), przesyłana w procesie zestawiania połączenia.

[3)] Parametr NoA (Nature of Address) - wskaźnik określający typ adresu.

[4)] Adresowanie metodą „en-bloc” - sposób adresowania polegający na równoczesnym przekazywaniu wszystkich cyfr numeru abonenta, przez umieszczenie ich w jednym bloku wiadomości przesyłanych w procesie zestawiania połączenia.

[5)] „C hex” - zapis liczby za pomocą systemu szesnastkowego.

[6)] ZT - po dojściu ZT do wartości 99 ustala się inny wolny AB dla danej SN.

[7)] HOST (HOST - ID) - numer centrali telefonicznej lub innego węzła sieci telekomunikacyjnej, obsługujących nową lokalizację abonenta z przeniesionym numerem.

[8)] Nagłówki P-Asserted-Identity oraz Privacy - informacje adresowe abonenta przenoszone przez sieć SIP z wykorzystaniem mechanizmów zawartych *w* zaleceniach RFC3325 oraz RFC3323."

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących zasad adresowania dla właściwego kierowania połączeń stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 162 ust. 4 ustawy z dnia … r. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …).

Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika z zastąpienia ustawy Prawo telekomunikacyjne nową ustawą regulującą rynek komunikacji elektronicznej w Polsce – ustawą - Prawo komunikacji elektronicznej. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 126 ust. 13 ustawy Prawo telekomunikacyjne zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 162 ust. 4 ustawy Prawo komunikacji elektronicznej.

Projektowane rozporządzenie poprzedzone było rozporządzeniem Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 12 grudnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących zasad adresowania dla właściwego kierowania połączeń (Dz.U. poz. 12).

Rozporządzenie zawiera regulacje dotyczące szczegółowych wymagań dla zasad adresowania dla prawidłowego kierowania połączeń. Potrzeba objęcia regulacją tych wymagań powstała na skutek konieczności zapewnienia poprawnego funkcjonowania numeru alarmowego 112 i numerów alarmowych AUS oraz połączeń do numerów przeniesionych.

Rozporządzenie w uzupełnieniu do regulacji zawartych w rozporządzeniu Ministra Cyfryzacji z dnia … 2021 r. w sprawie planu numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych, w których świadczone są publicznie dostępne usługi telefoniczne (Dz. U. z 2021 r. poz. …), określa wymagania dotyczące zasad adresowania dla właściwego kierowania połączeń w zakresie numeracji służącej do realizacji uprawnień abonenta do przenoszenia numeru telefonicznego pomiędzy dostawcami usług oraz w zakresie prawidłowego kierowania wywołań na numery alarmowe AUS i numer alarmowy 112.

Zawarte przepisy ustalają format numeru rutingowego stosowanego w przypadku realizacji połączeń do numerów przeniesionych oraz ustalają format numeru kierowania alarmowego służącego do prawidłowego kierowania wywołań alarmowych zgodnie z ich terytorialnymi obszarami obsługi.

Projektowane przepisy zostały przeanalizowane pod kątem wpływu na małe i średnie przedsiębiorstwa. Regulacje zawarte w projekcie rozporządzenia nie będą miały bezpośredniego wpływu na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Projektowane rozporządzenie nie będzie mieć wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

Projektowane rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Ministra Cyfryzacji. Ponadto zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348), projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, celem uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących zasad adresowania dla właściwego kierowania połączeń **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Cyfryzacji **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Michał Gramatyka – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Cyfryzacji **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Rafał Radłowski, Naczelnik wydziału w Departamencie Telekomunikacji Ministerstwa Cyfryzacji – Rafal.Radlowski@cyfra.gov.pl	**Data sporządzenia** **Źródło:** Upoważnienie ustawowe: art. 162 ust. 4 ustawy z dnia ….. r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz.) **Nr w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Cyfryzacji:** MC

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika z zastąpienia ustawy Prawo telekomunikacyjne nową ustawą regulującą rynek komunikacji elektronicznej w Polsce – ustawą - Prawo komunikacji elektronicznej.

Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 126 ust. 13 ustawy - Prawo telekomunikacyjne, zachowują moc do dnia wejścia w życie ustawy Prawo komunikacji elektronicznej. Niezbędne jest zatem wydanie aktu wykonawczego określającego format i schemat wybierania numerów dla poszczególnych zakresów numeracji wskazanej w rozporządzeniu oraz określenie wskaźników strefy numeracyjnej i ich przyporządkowania do obszaru a także wskazanie wyróżników sieci i usług telekomunikacyjnych oraz ich wykorzystania w numeracji krajowej.

Rozporządzenie zawiera regulacje dotyczące szczegółowych wymagań dla zasad adresowania dla prawidłowego kierowania połączeń. Potrzeba objęcia regulacją tych wymagań powstała na skutek konieczności zapewnienia poprawnego funkcjonowania numeru alarmowego 112 i numerów alarmowych AUS oraz połączeń do numerów przeniesionych.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Planowane jest wydanie rozporządzenia regulującego format numeru rutingowego stosowanego w przypadku realizacji połączeń do numerów przeniesionych oraz ustalają format numeru kierowania alarmowego służącego do prawidłowego kierowania wywołań alarmowych zgodnie z ich terytorialnymi obszarami obsługi.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Każde państwo przyjmuje własne rozwiązania.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Podmioty posiadające prawo do dysponowania zasobami numeracji		Rejestr przedsiębiorców telekomunikacyjnych	Rozporządzenie określi szczegółowe wymagania dla zasad adresowania dla prawidłowego kierowania połączeń

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt otrzymają:

1. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej;
2. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
3. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych;

4. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego;
5. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców;
6. Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji;
7. Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji;
8. Polska Izba Komunikacji Elektronicznej;
9. Krajowa Izba Gospodarcza;
10. Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej;
11. Polska Izba Radiodyfuzji Cyfrowej;
12. Polska Izba Handlu;
13. Rada Dialogu Społecznego;
14. Business Centre Club – Związek Pracodawców;
15. Niezależny Samorządowy Związek Zawodowy „Solidarność”;
16. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
17. Forum Związków Zawodowych;
18. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
19. Konfederacja Lewiatan;
20. Związek Rzemiosła Polskiego;
21. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
22. Związek Pracodawców Mediów Publicznych;
23. Związek Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska;
24. Federacja Związków Zawodowych Pracowników Telekomunikacji;
25. Polska Rada Biznesu;
26. Naczelna Organizacja Techniczna;
27. Związek Pracodawców Mediów Elektronicznych i Telekomunikacji Mediakom;
28. Izba Gospodarki Elektronicznej;
29. Związek Telewizji Kablowych w Polsce Izba Gospodarcza.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												

pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie powoduje skutków dla sektora finansów publicznych, w tym dochodów i wydatków budżetu państwa oraz samorządu terytorialnego.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób z niepełnosprawnościami oraz osób starszych.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

X nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak X nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie X nie dotyczy
Komentarz:	

9. Wpływ na rynek pracy
Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu		

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego
Wydanie rozporządzenia.
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?
Nie dotyczy.
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)
Brak.

Projekt

R O Z P O R Z Ą D Z E N I E

M I N I S T R A C Y F R Y Z A C J I [1)]

z dnia

w sprawie prowadzenia przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej rachunkowości regulacyjnej i kalkulacji kosztów usług

Na podstawie art. 260 ustawy z dnia r. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz.) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa:

1) sposoby przypisania aktywów i pasywów, przychodów i kosztów do działalności lub usług, o których mowa w art. 258 ust. 1 ustawy z dnia 2024 r. - Prawo komunikacji elektronicznej, zwanej dalej „ustawą”;
2) sposób i terminy dokonywania aktualizacji wyceny określonych rodzajów środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz dokonanych od tych środków i wartości odpisów amortyzacyjnych;
3) sposoby kalkulacji kosztów usług w zakresie dostępu telekomunikacyjnego i usług na rynku detalicznym;
4) tryb i terminy uzgadniania i zatwierdzania przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwanego dalej „Prezesem UKE”, opracowanego przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej projektu instrukcji oraz projektu opisu kalkulacji kosztów;
5) zakres przekazywanych Prezesowi UKE:
   a) sprawozdań z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej,
   b) wyników kalkulacji kosztów.

§ 2. Przepisy rozporządzenia stosuje się do przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej, na którego został nałożony obowiązek prowadzenia rachunkowości regulacyjnej lub kalkulacji

---

[1)] Minister Cyfryzacji kieruje działem administracji rządowej – informatyzacja, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Cyfryzacji (Dz. U. poz. 2720).

kosztów usług w zakresie dostępu telekomunikacyjnego lub usług na rynku detalicznym, zwanego dalej „przedsiębiorcą".

§ 3. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

1) ostatnim zakończonym roku obrotowym - rozumie się przez to rok obrotowy, w którym przedsiębiorca przedkłada Prezesowi UKE do uzgodnienia i zatwierdzenia projekt instrukcji lub projekt opisu kalkulacji kosztów;
2) bieżącym roku obrotowym - rozumie się przez to rok obrotowy, w którym przedsiębiorca przekazuje Prezesowi UKE sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej lub wyniki kalkulacji kosztów;
3) efektywnie działającym przedsiębiorcy - rozumie się przez to hipotetycznego przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej, jaki funkcjonowałby na w pełni konkurencyjnym rynku, o porównywalnym zakresie działalności oraz popycie na jego usługi co rzeczywiście istniejący przedsiębiorca komunikacji elektronicznej obowiązany do prowadzenia kalkulacji kosztów;
4) średniorocznym kapitale zaangażowanym - rozumie się przez to wykazane zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, 295 i 1598 oraz z 2024 r. poz. 619 i), a następnie wycenione w wartościach bieżących netto średnioroczne aktywa z wyłączeniem aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego, należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych oraz innych aktywów związanych z pozyskaniem zobowiązań długoterminowych oraz wartości firmy i wartości relacji z klientami, pomniejszone o średnioroczne:
   a) rezerwy na zobowiązania z wyłączeniem rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego,
   b) zobowiązania krótkoterminowe z wyłączeniem zobowiązań z tytułu tej części długoterminowych kredytów, pożyczek i emisji długoterminowych dłużnych papierów wartościowych, których okres wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego oraz zobowiązań z tytułu dywidend i podatku dochodowego od osób prawnych oraz zobowiązań leasingowych oraz innych zobowiązań związanych z pozyskaniem finansowania długoterminowego,
   c) rozliczenia międzyokresowe z wyłączeniem ujemnej wartości firmy;
5) działalności w zakresie dostępu do sieci transportowej - rozumie się przez to działalność w zakresie zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego z wyłączeniem usług:
   a) w zakresie dostępu do lokalnej pętli abonenckiej,

b) w zakresie dostępu do nieruchomości, w tym budynku lub do infrastruktury telekomunikacyjnej świadczonych w powiązaniu z usługami, o których mowa w lit. a,

c) w zakresie dostępu do odpowiednich systemów oprogramowania, świadczonych w powiązaniu z usługami, o których mowa w lit. a;

6) działalności w zakresie dostępu do lokalnej pętli abonenckiej - rozumie się przez to działalność w zakresie zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego obejmującą usługi:

a) w zakresie dostępu do lokalnej pętli abonenckiej,

b) w zakresie dostępu do nieruchomości, w tym budynku lub do infrastruktury telekomunikacyjnej , świadczone w powiązaniu z usługami, o których mowa w lit. a,

c) w zakresie dostępu do odpowiednich systemów oprogramowania, świadczone w powiązaniu z usługami, o których mowa w lit. a;

7) innej działalności - rozumie się przez to działalność wykonywaną przez przedsiębiorcę inną niż działalność w zakresie usług świadczonych na rynku detalicznym oraz działalność wymieniona w pkt 5 i 6.

Rozdział 2

Sposoby przypisania składników średniorocznego kapitału zaangażowanego, przychodów i kosztów

§ 4. 1. Z zastrzeżeniem ust. 2, składniki średniorocznego kapitału zaangażowanego oraz przychodów i kosztów przypisuje się zgodnie z:

1) przeznaczeniem i wykorzystaniem składników aktywów na potrzeby określonego rodzaju działalności lub określonej usługi;

2) przyczyną powstawania składników średniorocznego kapitału zaangażowanego oraz przychodów i kosztów w ramach określonego rodzaju działalności lub usługi;

3) zasadą spójności pomiędzy ujęciem według rodzajów działalności składników średniorocznego kapitału zaangażowanego oraz przychodów i kosztów, wynikającą z faktu, że składniki te odzwierciedlają różne aspekty tych samych zdarzeń.

2. Składniki średniorocznego kapitału zaangażowanego oraz przychodów i kosztów:

1) związane wyłącznie z jednym rodzajem działalności lub jedną usługą przypisuje się bezpośrednio do tego rodzaju działalności lub tej usługi na podstawie zapisów księgowych i kont;

2) związane z kilkoma rodzajami działalności lub kilkoma usługami przypisuje się do rodzajów działalności lub usług pośrednio, w następującej kolejności:

a) jeżeli jest to możliwe, składniki średniorocznego kapitału zaangażowanego oraz przychodów i kosztów związane z kilkoma rodzajami działalności lub kilkoma usługami przypisuje się na podstawie analizy wartości czynników powodujących wykorzystanie aktywów oraz powstawanie zobowiązań, przychodów i kosztów w ramach określonej działalności lub usługi,

b) jeżeli niemożliwe jest ustalenie wartości czynników, o których mowa w lit. a, składniki średniorocznego kapitału zaangażowanego oraz przychodów i kosztów związane z kilkoma rodzajami działalności lub kilkoma usługami przypisuje się poprzez ustalenie ich związku przyczynowego z tymi składnikami średniorocznego kapitału zaangażowanego oraz kosztów, które mogą zostać przypisane w sposób bezpośredni, o którym mowa w pkt 1, albo w sposób pośredni, o którym mowa w lit. a,

c) jeżeli niemożliwe jest zastosowanie sposobów przypisania, o których mowa w lit. a i b, składniki średniorocznego kapitału zaangażowanego oraz przychodów i kosztów związane z kilkoma rodzajami działalności lub kilkoma usługami przypisuje się:
   - na podstawie ogólnego wskaźnika obliczonego jako stosunek kosztów bezpośrednich i pośrednich przypisanych do danego rodzaju działalności lub usługi do łącznych kosztów bezpośrednich i pośrednich przypisanych do wszystkich rodzajów działalności lub usług albo
   - w inny uzasadniony sposób.

3. Wartości czynników, o których mowa w ust. 2 pkt 2 lit. a, ustala się na podstawie danych z ksiąg rachunkowych, a także innych dokumentów i zbiorów informacyjnych przedsiębiorcy, w tym również danych statystycznych pochodzących z badań wyrywkowych oraz algorytmów opartych na tych danych.

§ 5. 1. Składniki średniorocznego kapitału zaangażowanego oraz przychodów i kosztów, o których mowa w § 4 ust. 2 pkt 2 lit. c, powinny być wyraźnie zidentyfikowane przez przedsiębiorcę w sprawozdaniu z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej lub wynikach kalkulacji kosztów.

2. Jeżeli poziom składników średniorocznego kapitału zaangażowanego oraz przychodów i kosztów, o których mowa w § 4 ust. 2 pkt 2 lit. c, przekroczy 10% łącznej wartości składników średniorocznego kapitału zaangażowanego oraz przychodów i kosztów przypisanych do danej działalności lub usługi, przedsiębiorca do sprawozdania z prowadzonej rachunkowości

regulacyjnej lub wyników kalkulacji kosztów, dołącza szczegółowe wyjaśnienie powodów przekroczenia tego poziomu.

Rozdział 3

Sposób i terminy dokonywania aktualizacji wyceny środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych

§ 6. 1. Przedsiębiorca dokonuje aktualizacji wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, będących składnikami majątkowymi związanymi ze świadczeniem usług komunikacji elektronicznej, do ich wartości bieżących, a następnie wykazuje je w wartościach bieżących netto, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Przedsiębiorca, który prowadzi rachunkowość regulacyjną, ale nie prowadzi kalkulacji kosztów albo prowadzi kalkulację kosztów w sposób określony w § 17, nie dokonuje aktualizacji wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, będących składnikami majątkowymi związanymi ze świadczeniem usług komunikacji elektronicznej, do ich wartości bieżących.

§ 7. 1. Wartość bieżącą stanowi:

1) dla środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych - koszt odtworzenia składnika aktywów lub grupy składników o podobnej funkcji i przeznaczeniu;
2) dla pozostałych składników średniorocznego kapitału zaangażowanego - średnioroczna wartość ustalona w sposób, o którym mowa w § 13, i na zasadach wyceny określonych w rozdziale 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

2. Wartość bieżącą netto składników średniorocznego kapitału zaangażowanego stanowi wartość bieżąca krótkoterminowych zobowiązań, rezerw i rozliczeń międzyokresowych oraz wartość bieżąca aktywów skorygowana o odpisy amortyzacyjne i odpisy aktualizujące, a w przypadku zobowiązań finansowych i aktywów finansowych także po kompensacie, o której mowa w art. 46 ust. 2a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

§ 8. Aktualizacji wyceny środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych do ich wartości bieżącej dokonuje się na dzień kończący ostatni zakończony rok obrotowy.

§ 9. Korekty do wartości bieżącej stanowią zmianę stanów różnicy pomiędzy wartością bieżącą netto aktywów a ich wartością księgową netto wynikającą z ksiąg rachunkowych, obliczonych na dzień kończący ostatni zakończony rok obrotowy i rok poprzedzający ostatni zakończony rok obrotowy.

§ 10. 1. Koszt odtworzenia, stanowiący wartość bieżącą środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, ustala się następującymi sposobami:

1) jeżeli składnik aktywów jest dostępny na rynku i nie przeszedł znaczących zmian technologicznych, przedsiębiorca ustala koszt odtworzenia na podstawie aktualnej ceny nabycia lub kosztu wytworzenia istniejącego składnika aktywów;
2) jeżeli składnik aktywów nie jest dostępny na rynku lub jego stosowanie jest nieuzasadnione ze względu na postęp technologiczny, przedsiębiorca ustala koszt odtworzenia na podstawie ceny nabycia lub kosztu wytworzenia nowoczesnego odpowiednika istniejącego składnika aktywów, przy uwzględnieniu ewentualnych korekt wynikających z różnic funkcjonalnych nowoczesnego odpowiednika oraz korekt kosztów operacyjnych, wynikających z wyższej efektywności nowoczesnego odpowiednika.

2. Jeżeli wartość nabycia składników majątku podlegających aktualizacji wyceny nie została odnotowana w rejestrze środków trwałych przedsiębiorcy w sposób pozwalający na kalkulację kosztu odtworzenia odrębnie dla każdego z tych składników za pomocą metod wymienionych w ust. 1, przedsiębiorca ustala koszt odtworzenia dla grupy składników w oparciu o indeksy zmiany cen nabycia lub kosztu wytworzenia zgrupowanych składników, pod warunkiem że:

1) składniki grupy są jednorodne;
2) składniki grupy są dostępne na rynku i nie przeszły istotnych zmian technologicznych;
3) zmiany cen poszczególnych składników grupy w minionych latach nie różnią się istotnie;
4) składniki niewykorzystywane nie są zaliczane do grupy składników.

§ 11. 1. Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne o niskiej jednostkowej wartości początkowej lub o krótkim okresie użytkowania mogą być wyłączone z aktualizacji wyceny, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Łączna wartość początkowa środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych wyłączonych z aktualizacji nie może przekraczać 15% łącznej wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych będących składnikami majątkowymi związanymi ze świadczeniem usług komunikacji elektronicznej, jeżeli nie zniekształca to istotnie obrazu wartości bieżącej średniorocznego kapitału zaangażowanego przedsiębiorcy.

§ 12. 1. Przy ustalaniu okresów amortyzacji od wartości bieżącej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych uwzględnia się okres ich ekonomicznej użyteczności,

czynniki rynkowe, ekonomiczne lub związane ze specyfiką danego aktywa, a także specyfikę danego przedsiębiorcy.

2. Ustalone okresy amortyzacji od wartości bieżącej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także sposób ich ustalenia przedstawiane są przez przedsiębiorcę w projekcie instrukcji lub projekcie opisu kalkulacji kosztów.

§ 13. Średnioroczne stany składników kapitału zaangażowanego ustala się jako średnią arytmetyczną ich stanów na początek i koniec roku obrotowego, wyrażonych w wartościach bieżących.

Rozdział 4

Sposoby kalkulacji kosztów usług w zakresie dostępu telekomunikacyjnego i usług na rynku detalicznym

§ 14. Prezes UKE, w decyzji, o której mowa w art. 217 ust.1 pkt 1 lub art. 236 ust. 3 pkt 3 lit. b ustawy, wskazuje przedsiębiorcy sposoby kalkulacji kosztów świadczenia dostępu telekomunikacyjnego lub usług na rynku detalicznym spośród określonych w § 15, § 17 i §18.

§ 15. 1. Zorientowany przyszłościowo długookresowy koszt przyrostowy stanowi koszt świadczenia określonej usługi lub grupy usług, którego efektywnie działający przedsiębiorca uniknąłby w sytuacji zaprzestania świadczenia tej usługi lub tej grupy usług, przy założeniu, że zakres pozostałych usług przedsiębiorcy nie uległby zmianie.

2. Zorientowany przyszłościowo długookresowy koszt przyrostowy przedsiębiorca kalkuluje jako koszt przewidywany na rok obrotowy następujący po bieżącym roku obrotowym, przyjmując jako dane bazowe do kalkulacji dane z ostatniego zakończonego roku obrotowego.

3. W celu przeprowadzenia kalkulacji zorientowanego przyszłościowo długookresowego kosztu przyrostowego przedsiębiorca dokonuje aktualizacji wyceny środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, o której mowa w § 6 ust. 1, oraz stosuje odpowiednio przepisy § 4 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 i pkt 2 lit. a i b oraz wymagania określone w § 16.

§ 16. 1. W celu przeprowadzenia kalkulacji kosztów, o których mowa w § 15 ust. 1, przedsiębiorca w szczególności:

1) grupuje koszty i składniki średniorocznego kapitału zaangażowanego ujęte w księgach rachunkowych w jednorodne kategorie kosztowe;
2) określa zależności pomiędzy kosztem a wolumenem;

3) przypisuje koszty przyrostowe wchodzące w skład jednorodnych kategorii kosztowych do elementów sieci lub procesów, wykorzystując zależności pomiędzy kosztem a wolumenem;
4) określa wskaźniki zaangażowania elementów sieci lub procesów w realizację usług;
5) kalkuluje koszt jednostkowy usług za pomocą wskaźników zaangażowania elementów sieci lub procesów w realizację usług.

2. Kalkulacja kosztów, o których mowa w § 15 ust. 1, może uwzględniać uzasadnione koszty przypisane w sposób określony w § 4 ust. 2 pkt 2 lit. c, z uwzględnieniem § 5.

3. Przedsiębiorca grupuje koszty i składniki średniorocznego kapitału zaangażowanego ujęte w księgach rachunkowych w jednorodne kategorie kosztowe tak, aby:
1) mogły być przypisane do elementów sieci lub procesów, wykorzystując ten sam nośnik;
2) charakteryzowały się tymi samymi trendami zmian cen w przeszłości i ich wartości początkowe mogły być w ten sam sposób aktualizowane;
3) mogły być przypisane do elementów sieci lub procesów, wykorzystując wyłącznie jedną zależność pomiędzy kosztem a wolumenem.

4. Zależności pomiędzy kosztem a wolumenem stanowią zależności zmian kosztów składowych jednorodnych kategorii kosztowych od wolumenu nośnika tych kosztów. Zależności te muszą identyfikować udziały kosztów zmiennych, kosztów stałych specyficznych dla jednorodnych kategorii kosztowych, kosztów wspólnych oraz wskazywać sposób zmiany tych udziałów w zależności od zmian wolumenu nośnika kosztu.

§ 17. W pełni alokowany koszt stanowi koszt związany ze świadczeniem określonej usługi, obejmujący koszty przypisane zgodnie z przepisami § 4 i § 5, kalkulowany za ostatni zakończony rok obrotowy. Do kalkulacji w pełni alokowanego kosztu nie stosuje się aktualizacji wyceny, o której mowa w § 6 ust. 1.

§ 18. 1. Zorientowany przyszłościowo w pełni alokowany koszt stanowi koszt działalności związanej ze świadczeniem określonej usługi, który poniósłby efektywnie działający przedsiębiorca.

2. Zorientowany przyszłościowo w pełni alokowany koszt przedsiębiorca kalkuluje jako koszt przewidywany na rok obrotowy następujący po bieżącym roku obrotowym, przyjmując jako dane bazowe do kalkulacji dane z ostatniego zakończonego roku obrotowego.

3. W celu przeprowadzenia kalkulacji zorientowanego przyszłościowo w pełni alokowanego kosztu przedsiębiorca dokonuje aktualizacji wyceny środków trwałych oraz

wartości niematerialnych i prawnych, o której mowa w § 6 ust. 1, oraz stosuje odpowiednio przepisy § 4 i 5.

§ 19. W kalkulacjach kosztów, o których mowa w § 15, § 17 i § 18, przedsiębiorca uwzględnia wskaźnik zwrotu kosztu zaangażowanego kapitału, ustalony w trybie określonym art. 262 ust. 1 ustawy.

Rozdział 5

Tryb i terminy uzgadniania i zatwierdzania przez Prezesa UKE projektu instrukcji oraz opisu kalkulacji kosztów

§ 20. 1. Przedsiębiorca po raz pierwszy przedkłada Prezesowi UKE do uzgodnienia i zatwierdzenia projekt instrukcji lub projekt opisu kalkulacji kosztów, zwany dalej "projektem", nie później niż w terminie 120 dni od dnia doręczenia decyzji nakładającej obowiązek prowadzenia rachunkowości regulacyjnej lub kalkulacji kosztów.

2. Przedsiębiorca corocznie przedkłada do uzgodnienia i zatwierdzenia projekt w terminie do 120 dni od dnia rozpoczęcia roku obrotowego, za który przedstawiane będą sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej lub wyniki kalkulacji kosztów, z zastrzeżeniem ust. 1.

§ 21. 1. Uzgadnianie odbywa się w trybie spotkań roboczych przedstawicieli Prezesa UKE i upoważnionych do dokonywania uzgodnień przedstawicieli przedsiębiorcy.

2. Z przebiegu każdego spotkania roboczego Prezes UKE sporządza pisemny protokół, w którym zamieszcza w szczególności prezentowane stanowiska oraz dokonane uzgodnienia.

3. W przypadku nieuzgodnienia projektu w terminie, o którym mowa w art. 262 ust. 2 ustawy, zakończenie uzgodnień następuje z upływem tego terminu.

§ 22. 1. Przedsiębiorca w terminie 14 dni od dnia zakończenia uzgodnień przedkłada projekt Prezesowi UKE w celu jego zatwierdzenia.

2. Do zatwierdzenia projektu stosuje się odpowiednio przepisy § 21 ust. 1 i 2.

Rozdział 6

Zakres przekazywanych Prezesowi UKE sprawozdań z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej i wyników kalkulacji kosztów

§ 23. 1. Sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej przedsiębiorca sporządza na dzień kończący ostatni zakończony rok obrotowy.

2. Sprawozdania, o których mowa w ust. 1, sporządza się w języku polskim i w walucie polskiej. Dane liczbowe można wykazywać w zaokrągleniu do tysięcy złotych, jeżeli nie zniekształca to obrazu zawartego w sprawozdaniu.

§ 24. 1. Z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej sporządza się sprawozdanie:

1) ze średniorocznego kapitału zaangażowanego:
   a) odrębnie dla każdego rodzaju działalności oraz dla każdej z usług na rynku detalicznym,
   b) zbiorczo dla wszystkich rodzajów działalności
   – dla których prowadzona jest rachunkowość regulacyjna;
2) z wyniku działalności:
   a) odrębnie dla każdego rodzaju działalności oraz dla każdej z usług na rynku detalicznym,
   b) zbiorczo dla wszystkich rodzajów działalności,
   – dla których prowadzona jest rachunkowość regulacyjna;
3) z porównania zbiorczego sprawozdania ze średniorocznego kapitału zaangażowanego z odpowiednimi pozycjami bilansu, sporządzonego zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, wraz z wyjaśnieniem ewentualnych rozbieżności;
4) z porównania zbiorczego sprawozdania z wyniku działalności z odpowiednimi pozycjami rachunku zysków i strat, sporządzonego zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, wraz z wyjaśnieniem ewentualnych rozbieżności;
5) z porównania wyników działalności dla poszczególnych rodzajów działalności oraz odrębnie dla każdej z usług na rynku detalicznym;
6) z przepływów transferów wewnętrznych pomiędzy poszczególnymi rodzajami działalności, w podziale na usługi świadczone w ramach tych transferów, zawierające informacje na temat stawek jednostkowych, jednostek rozliczeniowych, wykorzystania jednostek rozliczeniowych w ramach tych transferów oraz wartości transferów wewnętrznych;
7) z porównania całkowitych przepływów transferów wewnętrznych pomiędzy poszczególnymi rodzajami działalności, zbiorczo dla każdej działalności oraz pomiędzy poszczególnymi usługami świadczonymi w ramach tych transferów;
8) ze sposobu określania wartości transferów wewnętrznych pomiędzy poszczególnymi rodzajami działalności, określające w szczególności:

a) średni koszt poszczególnych elementów sieci lub wartości procesów zaangażowanych w świadczenie poszczególnych usług,

b) wskaźnik udziału elementów sieci lub procesów zaangażowanych w świadczenie poszczególnych usług,

c) jednostkowy koszt świadczenia poszczególnych usług.

2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, zawiera informacje o wartości pozycji bilansowych niezbędnych do określenia średniorocznego kapitału zaangażowanego.

3. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 i 5, zawiera informacje o:

1) przychodach ze sprzedaży usług, z wyszczególnieniem przychodów uzyskanych w ramach transferów wewnętrznych w podziale na poszczególne działalności oraz przychodów ze sprzedaży usług innym przedsiębiorcom komunikacji elektronicznej lub użytkownikom końcowym;

2) kosztach związanych ze świadczeniem usług, z wyszczególnieniem:

a) kosztów zakupu usług w ramach transferów wewnętrznych, w podziale na poszczególne działalności,

b) kosztów amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych,

c) korekty do wartości bieżącej w podziale na część związaną z korektą amortyzacji oraz część z tytułu zysku/straty wynikającej ze zmiany wartości aktywów;

3) pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych;

4) udziale, o którym mowa w art. 371 ustawy, lub dopłatach, o których mowa w art. 369 ustawy;

5) wyniku z działalności lub usług;

6) zwrocie z zaangażowanego kapitału.

4. W sprawozdaniach, o których mowa w ust. 1 pkt 2, 4 i 5, do wyniku działalności nie zalicza się:

1) wyniku z tytułu działalności finansowej;

2) strat i zysków nadzwyczajnych;

3) podatku dochodowego i pozostałych zmniejszeń zysku lub zwiększeń strat.

5. Przepływy z transferów wewnętrznych przedsiębiorca kalkuluje, stosując warunki niedyskryminujące innych przedsiębiorców oraz wykazując je w sposób umożliwiający sprawdzenie stosowania tych warunków.

6. Przedsiębiorca w kalkulacji przepływów transferów wewnętrznych uwzględnia wskaźnik zwrotu kosztu zaangażowanego kapitału, ustalony w trybie określonym w art. 262 ust. 1 ustawy.

7. Jeżeli przedsiębiorca stosuje w rozliczeniach z innymi przedsiębiorcami zróżnicowane stawki za usługi hurtowe, powinien to uwzględnić w sprawozdaniach, o których mowa w ust. 1 pkt 6-8, poprzez wykazanie poszczególnych wartości stawek i wykorzystania jednostek rozliczeniowych.

8. W celu zapewnienia porównywalności informacji ze sprawozdań z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej przedsiębiorca w sprawozdaniach, o których mowa w ust. 1 pkt 1-3, zamieszcza również dane na dzień kończący rok poprzedzający ostatni zakończony rok obrotowy.

§ 25. 1. Z zastrzeżeniem ust. 2, przedsiębiorca sporządza sprawozdania, o których mowa w § 24, w sposób umożliwiający:

1) dla działalności w zakresie dostępu telekomunikacyjnego - wyodrębnienie i przypisanie składników średniorocznego kapitału zaangażowanego, przychodów i kosztów, odrębnie dla każdego rodzaju działalności oraz dla każdej z usług objętych kalkulacją kosztów;
2) dla działalności w zakresie usług na rynku detalicznym - wyodrębnienie i przypisanie składników średniorocznego kapitału zaangażowanego, przychodów i kosztów, odrębnie dla tej działalności oraz dla każdej z usług objętych kalkulacją kosztów;
3) dla innej działalności - wyodrębnienie i przypisanie składników średniorocznego kapitału zaangażowanego, przychodów i związanych z nimi kosztów.

2. Przedsiębiorca świadczący usługi komunikacji elektronicznej przy wykorzystaniu ruchomej publicznej sieci telefonicznej sporządza sprawozdania, o których mowa w § 24, w sposób umożliwiający:

1) dla działalności w zakresie dostępu telekomunikacyjnego - wyodrębnienie i przypisanie składników średniorocznego kapitału zaangażowanego, przychodów i kosztów dla działalności w zakresie dostępu do sieci transportowej oraz ustalenie przychodów i związanych z nimi kosztów, odrębnie dla każdej z usług objętych kalkulacją kosztów;
2) dla działalności w zakresie usług na rynku detalicznym - wyodrębnienie i przypisanie składników średniorocznego kapitału zaangażowanego, przychodów i związanych z nimi kosztów;
3) dla innej działalności - wyodrębnienie i przypisanie składników średniorocznego kapitału zaangażowanego, przychodów i związanych z nimi kosztów.

3. Sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej sporządza się, stosując sposoby przypisania składników średniorocznego kapitału zaangażowanego, przychodów i kosztów przedsiębiorcy, o których mowa w § 4, oraz sposoby prowadzenia rachunkowości regulacyjnej zatwierdzone przez Prezesa UKE w instrukcji.

4. W przypadku istotnej zmiany sposobów prowadzenia rachunkowości regulacyjnej w sprawozdaniu z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej dane za rok poprzedzający ostatni zakończony rok obrotowy przedstawia się według zmienionych sposobów.

§ 26. W wynikach kalkulacji kosztów przedsiębiorca zamieszcza informacje dotyczące kalkulacji kosztów, o których mowa w § 15, § 17 i § 18, których zakres określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

Rozdział 7

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 27. Przedsiębiorca na którego Prezes UKE, w drodze decyzji doręczonej w terminie od dnia 1 kwietnia do dnia 31 grudnia, nałożył obowiązek prowadzenia rachunkowości regulacyjnej lub kalkulacji kosztów, po raz pierwszy prowadzi rachunkowość regulacyjną lub kalkulację kosztów, przyjmując za ostatni zakończony rok obrotowy rok następujący po roku, w którym została doręczona ta decyzja.

§ 28. Do spraw rozpoczętych i niezakończonych stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 29. Do projektów instrukcji za rok 2025 oraz opisów kalkulacji kosztów na rok 2026, przedkładanych przez przedsiębiorcę Prezesowi UKE do uzgodnienia lub zatwierdzenia w 2024 roku stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 30. Do sprawozdań z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej za rok 2023 i 2024 oraz wyników kalkulacji kosztów na rok 2025 i 2026, przekazywanych Prezesowi UKE przez przedsiębiorcę w roku 2024 i w roku 2025 stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 31. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER CYFRYZACJI

W porozumieniu
MINISTER FINANSÓW

Załącznik
do rozporządzenia
Ministra Cyfryzacji
z dnia
(Dz. U. poz.)

Zakres informacji zawartych w wynikach kalkulacji kosztów

1. Wyniki kalkulacji kosztów, o których mowa w § 15, § 17 i § 18 rozporządzenia, dla każdej z usług przedstawia się w podziale na zidentyfikowane procesy lub elementy sieci związane z daną usługą.

2. Wyniki kalkulacji kosztów, o których mowa w § 15 rozporządzenia, dla każdej z usług przedstawia się w podziale na pozycje:

A. koszty operacyjne, w tym:
   a. związane wyłącznie z jednym rodzajem działalności lub jedną usługą, przypisane zgodnie z § 4 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia,
   b. związane z kilkoma rodzajami działalności lub usługami, przypisane zgodnie z § 4 ust. 2 pkt 2 lit. a i b rozporządzenia,
   c. związane z kilkoma rodzajami działalności lub usługami, przypisane zgodnie z § 4 ust. 2 pkt 2 lit. c rozporządzenia,

   ─z wyszczególnieniem kosztu amortyzacji oraz korekt do wartości bieżącej, w podziale na poszczególne komponenty tej korekty - część związaną z korektą amortyzacji oraz część z tytułu zysku/straty wynikającej ze zmiany wartości aktywów;
B. wartość składników średniorocznego kapitału zaangażowanego przypisanych w celu kalkulacji kosztu kapitału;
C. wyrażony procentowo wskaźnik zwrotu kosztu zaangażowanego kapitału;
D. koszt kapitału zaangażowanego, będący iloczynem wartości, o których mowa w poz. B i C;
E. sumę kosztów, o których mowa w poz. A i D;
F. całkowite wykorzystanie danego elementu sieci lub procesu w jednostkach stosowanych w rozliczeniach z innymi przedsiębiorcami komunikacji elektronicznej;
G. jednostkowy koszt elementu sieci lub procesu, będący ilorazem wartości, o której mowa w poz. E, i wartości, o której mowa w poz. F;
H. wskaźnik udziału elementów lub procesów w świadczeniu danej usługi;

I. średni koszt elementu sieci lub procesu dla danej usługi będący iloczynem wartości, o których mowa w poz. G i H;

J. wykorzystanie elementu sieci lub procesu w świadczeniu danej usługi w jednostkach stosowanych w rozliczeniach z innymi przedsiębiorcami komunikacji elektronicznej;

K. koszt świadczenia danej usługi komunikacji elektronicznej.

Wyniki kalkulacji kosztów, o których mowa w § 15 rozporządzenia

Koszty jednostkowe elementów sieci lub procesów									
Elementy sieci lub procesy	Koszty związane wyłącznie z jednym rodzajem działalności lub usługą[2]	Koszty związane z kilkoma rodzajami działalności lub usługami, alokowane zgodnie z § 4 ust. 2 pkt 2 lit. a i b rozporządzenia[3]	Koszty związane z kilkoma rodzajami działalności lub usługami, alokowane zgodnie z § 4 ust. 2 pkt 2 lit c rozporządzenia[4]	Wartość składników średniorocznego kapitału zaangażowanego	Wskaźnik zwrotu kosztu zaangażowanego kapitału	Koszt kapitału zaangażowanego	Suma kosztów	Całkowite wykorzystanie danego elementu sieci lub procesu	Jednostkowy koszt j elementu sieci lub procesu
	A(a)	A(b)	A(c)	B	C	D = B*C	E=A(a)+	F	G=E/F

2) Z wyszczególnieniem kosztu amortyzacji oraz korekt do wartości bieżącej w podziale na poszczególne komponenty tej korekty - część związaną z korektą amortyzacji oraz część z tytułu zysku/straty wynikającej ze zmiany wartości aktywów.

3) Z wyszczególnieniem kosztu amortyzacji oraz korekt do wartości bieżącej w podziale na poszczególne komponenty tej korekty - część związaną z korektą amortyzacji oraz część z tytułu zysku/straty wynikającej ze zmiany wartości aktywów.

4) Z wyszczególnieniem kosztu amortyzacji oraz korekt do wartości bieżącej w podziale na poszczególne komponenty tej korekty - część związaną z korektą amortyzacji oraz część z tytułu zysku/straty wynikającej ze zmiany wartości aktywów.

							A(b)+A(c)+D		
Element lub proces 1									
Element lub proces 2									
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Element lub proces X									

Koszty usług					
Usługi Elementy sieci lub procesy	Jednostkowy koszt elementu sieci lub procesu	Wskaźnik udziału elementów sieci lub procesów w świadczeniu danej usługi	Średni koszt elementu sieci lub procesu dla danej usługi	Wykorzystanie elementu sieci lub procesu w świadczeniu danej usługi (w jednostkach rozliczeniowych)	Koszt świadczenia danej usługi komunikacji elektronicznej
Usługa I					
Element lub proces 1	G1	H1	I1= G1 * H1	J1	K1 = I1 * J1
Element lub proces 2	G2	H2	I2 = G2 * H2	J2	K2 = I2 * J2
Element lub proces 3	G3	H3	I3 = G3 * H3	J3	K3 = I3 * J3
...	...	...	...	...	...

Element lub proces x	Gx	Hx	Ix = Gx * Hx	Jx	Kx = Ix * Jx
Łączny koszt usługi I					K = K1 + K2 + K3 +... + Kx

3. Wyniki kalkulacji kosztów, o których mowa w § 17 i § 18 rozporządzenia, dla każdej z usług przedstawia się w podziale na pozycje:

A. koszty operacyjne, w tym:
   a związane wyłącznie z jednym rodzajem działalności lub jedną usługą, przypisane zgodnie z § 4 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia,
   b związane z kilkoma rodzajami działalności lub usługami, przypisane zgodnie z § 4 ust. 2 pkt 2 lit. a i b rozporządzenia,
   c przypisane na podstawie ogólnego wskaźnika, o którym mowa w § 4 ust. 2 pkt 2 lit. c rozporządzenia,
   ─z wyszczególnieniem kosztu amortyzacji oraz korekt do wartości bieżącej, w podziale na poszczególne komponenty tej korekty - część związaną z korektą amortyzacji oraz część z tytułu zysku/straty wynikającej ze zmiany wartości aktywów;
B. wartość składników średniorocznego kapitału zaangażowanego przypisanych w celu kalkulacji kosztu kapitału;
C. wyrażony procentowo wskaźnik zwrotu kosztu zaangażowanego kapitału;
D. koszt kapitału zaangażowanego, będący iloczynem wartości, o których mowa w poz. B i C;
E. sumę kosztów, o których mowa w poz. A i D;
F. całkowite wykorzystanie danego elementu sieci lub procesu w jednostkach stosowanych w rozliczeniach z innymi przedsiębiorcami komunikacji elektronicznej;
G. jednostkowy koszt elementu sieci lub procesu, będący ilorazem wartości, o której mowa w poz. E, i wartości, o której mowa w poz. F;
H. wskaźnik udziału elementów lub procesów w świadczeniu danej usługi;
I. średni koszt elementu sieci lub procesu dla danej usługi będący iloczynem wartości, o których mowa w poz. G i H;
J. wykorzystanie elementu sieci lub procesu w świadczeniu danej usługi w jednostkach stosowanych w rozliczeniach z innymi przedsiębiorcami komunikacji elektronicznej lub użytkownikami końcowymi;

K. koszt świadczenia danej usługi komunikacji elektronicznej.

Wyniki kalkulacji kosztów, o których mowa w § 17 i 18 rozporządzenia

Elementy sieci lub procesy	Koszty związane wyłącznie z jednym rodzajem działalności lub jedną usługą[5]	Koszty związane z kilkoma rodzajami działalności lub usługami, alokowane zgodnie z §4 ust.2 pkt 2 lit. a i b rozporządzenia[6]	Koszty alokowane na podstawie ogólnego wskaźnika, zgodnie z § 4 ust.2 pkt 2 lit. c rozporządzenia[7]	Wartość składników średniorocznego kapitału zaangażowanego	Wskaźnik zwrotu kosztu zaangażowanego kapitału	Koszt kapitału zaangażowanego	Suma kosztów	Całkowite wykorzystanie danego elementu sieci lub procesu	Jednostkowy koszt elementu sieci lub procesu
	A(a)	A(b)	A(c)	B	C	D=B*C	E=A(a) +A(b) +A(c) + D	F	G=E/F

[5] Z wyszczególnieniem kosztu amortyzacji oraz korekt do wartości bieżącej w podziale na poszczególne komponenty tej korekty - część związaną z korektą amortyzacji oraz część z tytułu zysku/straty wynikającej ze zmiany wartości aktywów.

[6] Z wyszczególnieniem kosztu amortyzacji oraz korekt do wartości bieżącej w podziale na poszczególne komponenty tej korekty - część związaną z korektą amortyzacji oraz część z tytułu zysku/straty wynikającej ze zmiany wartości aktywów.

[7] Z wyszczególnieniem kosztu amortyzacji oraz korekt do wartości bieżącej w podziale na poszczególne komponenty tej korekty - część związaną z korektą amortyzacji oraz część z tytułu zysku/straty wynikającej ze zmiany wartości aktywów.

Element lub proces 1									
Element lub proces 2									
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Element lub proces x									

Koszty usług					
Usługi Elementy sieci lub procesy	Jednostkowy koszt elementu sieci lub procesu	Wskaźnik udziału elementu sieci lub procesu w świadczeniu danej usługi	Średni koszt elementu sieci dla danej usługi	Wykorzystanie elementu sieci lub procesu w świadczeniu danej usługi (w jednostkach rozliczeniowych)	Koszt świadczenia danej usługi komunikacji elektronicznej
Usługa I					
Element lub proces 1	G1	H1	I1=G1 * H1	J1	K1 =I1 *J1
Element lub proces 2	G2	H2	I2 = G2 * H2	J2	K2 = I2 * J2
Element lub proces 3	G3	H3	I3 = G3 * H3	J3	K3 = I3 * J3
...	...	...	...	...	...
Element lub proces x	Gx	Hx	Ix = Gx * Hx	Jx	Kx = Ix * Jx

Łączny koszt usługi I	K = K1 + K2 +K3 +... + Kx

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie prowadzenia przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej rachunkowości regulacyjnej i kalkulacji kosztów usług wykonuje upoważnienie zawarte w art. 260 ustawy z dnia …. r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …..), zwanej dalej „ustawą" lub „Pke". Zastępuje ono rozporządzenie Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 5 grudnia 2005 r. w sprawie prowadzenia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego rachunkowości regulacyjnej i kalkulacji kosztów usług (Dz. U. poz. 2140, z późn. zm.). Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika z uchwalenia ustawy – Pke, która zastąpiła dotychczas obowiązującą ustawę z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne. Zgodnie z art. 102 ust. 4 ustawy z dnia …. 2024 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ….), dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 51 ustawy Prawo telekomunikacyjne zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 260 Pke, jednak nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie tej ustawy.

Treść delegacji w Pke w porównaniu do jej brzmienia zawartego w art. 51 ustawy Prawo telekomunikacyjne się nieznacznie zmieniła, wprowadzono ponadto zmiany do rozporządzenia wynikające ze zmian definicji w Pke. Ponadto ze względów legislacyjnych część przepisów rozporządzenia została przeniesiona do ustawy Pke. Zgodnie z art. 260 Pke, Minister Cyfryzacji przygotował niniejsze rozporządzenie, mając na celu promocję efektywności, zrównoważonej konkurencji oraz zapewnienia maksymalnej korzyści dla użytkowników końcowych, w tym związanych z rozwojem sieci o bardzo dużej przepustowości, a także uwzględniając konieczność ochrony konsumentów i konkurentów przed nadużywaniem przez przedsiębiorców komunikacji elektronicznej, na których nałożono obowiązek prowadzenia rachunkowości regulacyjnej lub kalkulacji kosztów, ich pozycji rynkowej, konieczność stymulowania rozwoju rynku komunikacji elektronicznej, promocję realizacji nowych inwestycji, w tym w sieci o bardzo dużej przepustowości oraz konieczność umożliwienia działalności kontrolnej Prezesowi UKE wobec działalności wykonywanej przez tych przedsiębiorców.

Rozporządzenie określa sposób prowadzenia przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej rachunkowości regulacyjnej i kalkulacji kosztów usług, w tym:

1) sposoby przypisania aktywów i pasywów, przychodów i kosztów do działalności lub usług, o których mowa w art. 258 ust. 1,

2) sposoby kalkulacji kosztów usług w zakresie dostępu telekomunikacyjnego lub usług na rynku detalicznym,

3) sposób i terminy dokonywania aktualizacji wyceny określonych rodzajów środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz dokonanych od tych środków i wartości odpisów amortyzacyjnych,

4) tryb i terminy uzgadniania i zatwierdzania przez Prezesa UKE opracowanego przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej projektu instrukcji oraz projektu opisu kalkulacji kosztów,

5) zakres przekazywanych Prezesowi UKE:

a) sprawozdań z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej, przyjmując zasadę, iż dane zawarte w sprawozdaniach są sprawdzalne w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,

b) wyników kalkulacji kosztów

Obowiązek prowadzenia rachunkowości regulacyjnej lub kalkulacji kosztów może być nałożony, na podstawie art. 216, art. 217 ust.1 pkt 1 lub art. 236 ust. 3 pkt 3 lit. a-b, , w drodze decyzji przez Prezesa UKE, na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej, który ma znaczącą pozycję rynkową.

Rozdział 1 wskazuje przedsiębiorcę, który jest zobowiązany stosować przepisy rozporządzenia oraz wprowadza definicje, w tym definicję efektywnie działającego przedsiębiorcy, średniorocznego kapitału zaangażowanego, działalności w zakresie dostępu do sieci transportowej i w zakresie dostępu do lokalnej pętli abonenckiej, innej działalności oraz bieżącego i ostatniego zakończonego roku obrotowego.

Rozdział 2 opisuje sposoby przypisania składników średniorocznego kapitału zaangażowanego, przychodów i kosztów. § 4 ust. 1 reguluje ogólne zasady obowiązujące w procesie przypisywania składników średniorocznego kapitału zaangażowanego, przychodów i kosztów, natomiast w ust. 2 są wskazane konkretne sposoby ich przypisania, zapisane zgodnie z kolejnością dokonywania alokacji i zapewniające rozdzielenie kosztów ponoszonych przez przedsiębiorcę, związanych bezpośrednio ze świadczeniem jednego rodzaju działalności lub jednej usługi, przypisywanych zgodnie z pkt 1 od kosztów związanych z kilkoma rodzajami działalności lub kilkoma usługami, przypisywanych zgodnie z pkt 2.

Zgodnie z § 5 rozporządzenia tzw. „nieprzypisywalne” składniki średniorocznego kapitału zaangażowanego oraz przychodów i kosztów, o których mowa w § 4 ust. 2 pkt 2 lit. c, muszą być wyraźnie zidentyfikowane przez przedsiębiorcę w sprawozdaniu z prowadzonej

rachunkowości regulacyjnej lub wynikach kalkulacji kosztów, a jeżeli ich poziom przekroczy 10 % łącznej wartości składników średniorocznego kapitału zaangażowanego oraz przychodów i kosztów przypisanych do danej działalności lub usługi, przedsiębiorca musi podać szczegółowe wyjaśnienie powodów przekroczenia tego poziomu. Te przepisy wynikają z tego, że stosunek tych pozycji „nieprzypisywalnych" do wszystkich pozycji przypisanych do danej działalności lub usługi powinien, na ile jest to możliwe, być minimalizowany przez przedsiębiorcę i łatwy do zidentyfikowania przez regulatora oraz biegłego rewidenta przeprowadzającego weryfikację sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej lub wyniki kalkulacji kosztów.

Rozdział 3 reguluje sposób i terminy dokonywania aktualizacji wyceny środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. Zgodnie z § 6 rozporządzenia przedsiębiorca dokonuje aktualizacji tylko środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, będących składnikami majątkowymi związanymi ze świadczeniem usług komunikacji elektronicznej. W celu zachowania spójności danych pomiędzy sprawozdaniami z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej a wynikami kalkulacji kosztów aktualizacji nie dokonuje przedsiębiorca, który prowadzi rachunkowość regulacyjną, ale nie prowadzi kalkulacji kosztów albo prowadzi kalkulację kosztów stosując koszt w pełni alokowany. § 7 precyzuje sposób ustalania wartości bieżącej i bieżącej netto składników średniorocznego kapitału zaangażowanego, natomiast § 8 wskazuje termin dokonywania aktualizacji wyceny środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych do ich wartości bieżącej, § 9 stanowi wyjaśnienie pojęcia korekty do wartości bieżącej.

§ 10 wskazuje różne sposoby ustalania kosztu odtworzenia, stanowiącego wartość bieżącą środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. Te sposoby zależą od dostępności składnika aktywów na rynku, postępu technologicznego oraz zawartości rejestru środków trwałych danego przedsiębiorcy.

Zgodnie z koncepcją kosztów zorientowanych przyszłościowo, przedsiębiorca powinien tak ustalić wartość bieżącą swoich aktywów, aby w rezultacie otrzymać koszty, które poniósłby „efektywny przedsiębiorca". Oznacza to, że głównym kryterium wyboru metody ustalenia kosztu odtworzenia, jest ustalenie, czy technologia danego aktywa jest technologią „efektywnego przedsiębiorcy" czy też technologią przestarzałą. Należy jednak zwrócić uwagę, że wprowadzony zapis nie zmusza przedsiębiorcy do zastąpienia składnika poprzez nowoczesny odpowiednik w każdym przypadku, jeśli dostępna jest nowsza technologia,

a jedynie jeżeli składnik aktywów nie jest dostępny na rynku lub jego stosowanie jest nieuzasadnione ze względu na postęp technologiczny.

Jednym ze sposobów ustalania kosztu odtworzenia jest też metoda indeksacji wskazana w ust. 2, która nie pozwala jednak na tak dokładne oszacowanie wartości bieżącej aktywów, jak pozostałe metody aktualizacji, dlatego zawarto w rozporządzeniu szereg kryteriów stosowania tej metody mających na celu minimalizację ryzyka zniekształcenia wyników aktualizacji.

§ 11 precyzuje warunki, które muszą być spełnione, aby niektóre środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne mogły być wyłączone z aktualizacji, tak aby nie zniekształciło to istotnie obrazu wartości bieżącej średniorocznego kapitału zaangażowanego przedsiębiorcy.

§ 12 wskazuje sposoby ustalania okresów amortyzacji od wartości bieżącej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych oraz nakazuje przedsiębiorcy zamieścić w projekcie instrukcji lub opisu kalkulacji kosztów ustalone okresy amortyzacji, a także sposób ich ustalenia.

Rozdział 4 zawiera przepisy dotyczące sposobów kalkulacji kosztów usług w zakresie dostępu telekomunikacyjnego i usług na rynku detalicznym.

Zgodnie z § 14, Prezes UKE, w decyzji, o której mowa w art. 217 ust.1 pkt 1 lub art. 236 ust. 3 pkt 3 lit. b Pke musi wskazać przedsiębiorcy sposób kalkulacji kosztów świadczenia dostępu telekomunikacyjnego lub usług na rynku detalicznym spośród określonych w § 15, 17 i 18, co zgodne jest z tym, że wybór konkretnego sposobu kalkulacji musi zależeć od wyników analizy rynku.

§ 15 zawiera definicję zorientowanego przyszłościowo długookresowego kosztu przyrostowego (FL - LRIC), wskazanie roku na który się go kalkuluje oraz roku bazowego do kalkulacji oraz wylistowanie przepisów rozporządzenia, które musi stosować przedsiębiorca, żeby przeprowadzić kalkulację zorientowanego przyszłościowo długookresowego kosztu przyrostowego.

§ 16 wskazuje etapy przeprowadzenia kalkulacji kosztów zorientowanego przyszłościowo długookresowego kosztu przyrostowego, którego pierwszym i zasadniczym elementem jest pogrupowanie kosztów w jednorodne kategorie kosztowe i określenie zależności pomiędzy kosztem a wolumenem nośnika tych kosztów tak, żeby zidentyfikować udziały kosztów zmiennych, kosztów stałych specyficznych dla jednorodnych kategorii kosztowych, kosztów wspólnych oraz wskazać sposób zmiany tych udziałów w zależności od zmian wolumenu nośnika kosztu.

Definicja w pełni alokowanego kosztu (FDC) jest zapisana w § 17, natomiast zorientowanego przyszłościowo w pełni alokowanego kosztu (FL-FDC) w § 18, gdzie też wskazano, analogicznie jak w § 15, rok na który się kalkuluje zorientowany przyszłościowo w pełni alokowany koszt oraz rok bazowy do jego kalkulacji oraz wylistowano przepisy rozporządzenia, które musi stosować przedsiębiorca, żeby przeprowadzić jego kalkulację.

Zgodnie z § 19, we wszystkich kalkulacjach kosztów, przedsiębiorca uwzględnia wskaźnik zwrotu kosztu zaangażowanego kapitału, ustalony w trybie określonym art. 262 ust. 1 Pke, czyli przez Prezesa UKE w decyzji dla każdego przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej, na którego został nałożony obowiązek prowadzenia kalkulacji kosztów.

Rozdział 5 określa tryb i terminy uzgadniania i zatwierdzania przez Prezesa UKE projektu instrukcji oraz projektu opisu kalkulacji kosztów.

Większość przepisów tego rozdziału, która była zapisana w rozporządzeniu Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 5 grudnia 2005 r. w sprawie prowadzenia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego rachunkowości regulacyjnej i kalkulacji kosztów usług (Dz.U. Nr 255, poz. 2140[8)], zgodnie z obecną praktyką legislacyjną, została przeniesiona do Pke.

W rozporządzeniu zostało tylko kilka przepisów, w tym ten dotyczący terminu przedkładania przez przedsiębiorcę projektu instrukcji lub projektu opisu kalkulacji kosztów Prezesowi UKE do zatwierdzenia.

Rozdział 6 określa zakres przekazywanych Prezesowi UKE sprawozdań z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej i wyników kalkulacji kosztów dla każdej.

§ 24 rozporządzenia wskazuje, jakie sprawozdania musi sporządzać przedsiębiorca, jeżeli został na niego nałożony obowiązek prowadzenia rachunkowości regulacyjnej. Zakres sprawozdań, w tym sprawozdań dotyczących transferów wewnętrznych, został tak określony by umożliwić regulatorowi prowadzenie działalności kontrolnej, w tym sprawdzenie czy zgodnie z art. 258 Pke, przedsiębiorca wyodrębnił i przypisał składniki średniorocznego kapitału zaangażowanego, przychodów i kosztów do działalności w zakresie dostępu telekomunikacyjnego lub działalności w zakresie usług na rynku detalicznym, tak jakby każdy rodzaj działalności był świadczony przez innego przedsiębiorcę, a także czy jest możliwa identyfikacja przepływów transferów wewnętrznych pomiędzy poszczególnymi rodzajami działalności, co umożliwi sprawdzenie, czy przedsiębiorca nalicza takie same opłaty za usługi

8) Zmiana rozporządzenia została ogłoszona w Dz. U. z 2009 r. poz. 480.

w ramach własnej działalności jak w przypadku sprzedaży tych samych usług innym przedsiębiorcom.

§ 25 rozporządzenia różnicuje zakres sprawozdań z prowadzenia rachunkowości regulacyjnej w zależności od tego, czy przedsiębiorca świadczy usługi przy wykorzystaniu ruchomej czy stacjonarnej publicznej sieci telefonicznej i wynika z tego, że dla przedsiębiorców świadczących usługi przy wykorzystaniu ruchomej sieci telefonicznej nie ma konieczności wyodrębniania działalności w zakresie dostępu do lokalnej pętli abonenckiej, ponieważ w przypadku tej sieci w zasadzie nie ma pętli abonenckiej. Przepis ust. 4, nakazujący w przypadku istotnej zmiany sposobów prowadzenia rachunkowości regulacyjnej, w sprawozdaniu z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej dane za rok poprzedzający ostatni zakończony rok obrotowy przedstawić według zmienionych sposobów, ma na celu zapewnienie porównywalności danych.

§ 26 wskazuje, że w wynikach kalkulacji kosztów przedsiębiorca zamieszcza informacje dotyczące kalkulacji kosztów, których zakres określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

Rozdział 7 zawiera przepisy przejściowe i końcowe.

Treść § 27 wynika z założenia, że żeby przedsiębiorca był w stanie przygotować sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej oraz wyniki kalkulacji kosztów w terminach wynikających z Pke i rozporządzenia, powinien mieć zatwierdzone instrukcję oraz opis kalkulacji kosztów przed końcem roku obrotowego, za który przedstawiane będą sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej lub wyniki kalkulacji kosztów.

W związku z powyższym, decyzja nakładająca obowiązek prowadzenia rachunkowości regulacyjnej lub kalkulacji kosztów, powinna być wydana najpóźniej do 31 marca. W innym przypadku, jeżeli decyzja zostanie wydana np. 1 kwietnia 2024 roku, to przedsiębiorca przygotuje po raz pierwszy instrukcję (i sprawozdania z rachunkowości regulacyjnej) za rok 2025 oraz opis kalkulacji kosztów (i wyniki kalkulacji kosztów) na rok 2027, przyjmując za jako dane bazowe do kalkulacji dane z roku 2025.

§ 29. Do projektów instrukcji za rok 2024 i 2025 oraz opisów kalkulacji kosztów na rok 2025 i 2026, przedkładanych przez przedsiębiorcę Prezesowi UKE do uzgodnienia lub zatwierdzenia w 2024 roku stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 30. Do sprawozdań z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej za rok 2023 i 2024 oraz wyników kalkulacji kosztów na rok 2025 i 2026, przekazywanych Prezesowi UKE przez przedsiębiorcę w roku 2024 i w roku 2025 stosuje się przepisy dotychczasowe.

Żeby zapewnić spójność i przewidywalność regulacji przygotowano przepisy § 28, § 29 i § 30. Przy założeniu wejścia w życie rozporządzenia w 2025 roku, zapewniamy, że do przygotowania, uzgadniania i zatwierdzania projektów instrukcji oraz opisów kalkulacji w roku 2024, będzie można stosować przepisy dotychczasowe. Jeżeli chodzi o sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej za rok 2023 oraz wyniki kalkulacji kosztów na rok 2025 przekazywanych Prezesowi UKE przez przedsiębiorcę w roku 2024, konieczność stosowania przepisów dotychczasowych wynika z tego, że instrukcja za rok 2023 oraz opis kalkulacji kosztów na rok 2025, przygotowane zostały w roku 2023 zgodnie z dotychczasowymi przepisami. Natomiast, jeżeli chodzi o sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej za rok 2024 oraz wyniki kalkulacji kosztów na rok 2026, przekazywane Prezesowi UKE przez przedsiębiorcę w roku 2025, to konieczność stosowania przepisów dotychczasowych jest konsekwencją § 29.

Załącznik nr 1 zawiera wzory dokumentów, które musi sporządzać przedsiębiorca, jeżeli został na niego nałożony obowiązek prowadzenia kalkulacji kosztów, w zależności od wybranego sposobu kalkulacji.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projektowana regulacja nie będzie wymagała notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 702).

Projektowane rozporządzenie jest zgodne ze stanem prawnym obowiązującym w Unii Europejskiej.

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej. Ponadto zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348) zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Zawarte w projekcie regulacje nie będą miały wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców zgodnie z art. 66 ust. 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji w sprawie prowadzenia przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej rachunkowości regulacyjnej i kalkulacji kosztów usług **Organ odpowiedzialny za opracowanie projektu:** Ministerstwo Cyfryzacji i Ministerstwo Finansów **Osoba odpowiedzialna za opracowanie projektu** **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu**	**Data sporządzenia** r. **Źródło:** Art. 260 ustawy z dnia …. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz.) **Nr w wykazie prac** …….

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie prowadzenia przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej rachunkowości regulacyjnej i kalkulacji kosztów usług wykonuje upoważnienie zawarte w art. 260 ustawy z dnia …. 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …..), zwanej dalej "ustawą" lub „Pke”. Zastępuje ono rozporządzenie Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 5 grudnia 2005 r. w sprawie prowadzenia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego rachunkowości regulacyjnej i kalkulacji kosztów usług (Dz. U. poz. 2140[9)]). Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika z uchwalenia ustawy Pke, która zastąpiła dotychczas obowiązującą ustawę z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne. Zgodnie z art. 94 ust. 4 ustawy z dnia …. wprowadzającej ustawę - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz.), dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 51 ustawy Prawo telekomunikacyjne zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 260 Pke, jednak nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie tej ustawy.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Planowane jest wydanie rozporządzenia które będzie określało sposób prowadzenia przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej rachunkowości regulacyjnej i kalkulacji kosztów usług, w taki sposób by wspierać zrównoważoną konkurencję, rozwój rynku telekomunikacyjnego oraz umożliwić działalność kontrolną Prezesa UKE w tym zakresie.

Zaproponowane w rozporządzeniu rozwiązania są w większości zgodne z regulacjami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 5 grudnia 2005 r. w sprawie prowadzenia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego rachunkowości regulacyjnej i kalkulacji kosztów usług (Dz. U. poz. 2140[10)]). Treść delegacji w Pke w porównaniu do jej brzmienia zawartego w art. 51 ustawy Prawo telekomunikacyjne się nieznacznie zmieniła, wprowadzono ponadto zmiany do rozporządzenia wynikające ze zmian definicji w Pke oraz z tego, że ze względów legislacyjnych część przepisów rozporządzenia została przeniesiona do ustawy Pke.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Przedmiot rozporządzenia dotyczy szczegółowej kwestii dotyczącej sposobu prowadzenia przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej rachunkowości regulacyjnej i kalkulacji kosztów usług

9) Zmiana rozporządzenia została ogłoszona w Dz. U. z 2009 Nr 58, poz. 480.
10) Zmiana rozporządzenia została ogłoszona w Dz. U. z 2009 Nr 58, poz. 480.

w związku z czym nie było przeprowadzane porównanie międzynarodowe.			
4. Podmioty, na które oddziałuje projekt			
Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej		-------	Rozporządzenie reguluje obowiązki Prezesa UKE w zakresie uzgadniania i zatwierdzania przez Prezesa UKE instrukcji oraz opisu kalkulacji kosztów. Ponadto Prezes UKE kontroluje sposób prowadzenia przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej rachunkowości regulacyjnej i kalkulacji kosztów usług m.in. pod kątem zgodności z przepisami rozporządzeniem.
Przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej, na których został nałożony obowiązek prowadzenia rachunkowości regulacyjnej lub kalkulacji kosztów usług		-----	Rozporządzenie reguluje sposób prowadzenia przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej rachunkowości regulacyjnej i kalkulacji kosztów usług
5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji			
W ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt zostanie przekazany do następujących podmiotów: 1) Krajowej Izby Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji, 2) Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji, 3) Polskiej Izby Komunikacji Ethernetowej, 4) Konfederacji Pracodawców Polskich, 5) Polskiej Izby Komunikacji Elektronicznej, 6) Forum Związków Zawodowych, 7) NSZZ Solidarność, 8) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, 9) Krajowej Izby Gospodarczej, 10) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej, 11) Konfederacji Lewiatan,			

12) Business Centre Club, 13) Polskiej Izby Radiodyfuzji Cyfrowej, 14) Związku Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska, 15) Związku Telewizji Kablowych												
6. Wpływ na sektor finansów publicznych												
(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Źródła finansowania	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje skutków dla sektora finansów publicznych, w tym dochodów i wydatków budżetu państwa oraz samorządu terytorialnego i nie będzie podstawą do ubiegania się o dodatkowe środki z budżetu państwa.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń												
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe												
Skutki												
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)				
W ujęciu pieniężnym (w mln zł,	duże przedsiębiorstwa											
	sektor mikro-,											

ceny stałe z …… r.)	małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

X nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie

Omówienie wpływu	Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na w/w obszary.
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego	
Projektowane przepisy wejdą w życie 14 dni od dnia ogłoszenia.	
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?	
Nie dotyczy	
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)	
Brak	

Projekt

R O Z P O R Z Ą D Z E N I E

M I N I S T R A C Y F R Y Z A C J I [1)]

z dnia

w sprawie umożliwienia ładowania urządzeń za pośrednictwem gniazda USB typu C

Na podstawie art. 278 ust. 8 ustawy z dnia ... – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

1) kategorie lub klasy urządzeń radiowych konstruowanych w sposób umożliwiający ich ładowanie za pośrednictwem gniazda USB typu C;
2) specyfikacje techniczne dotyczące ładowania mające zastosowanie do tych kategorii lub klas urządzeń;
3) informacje odnoszące się do specyfikacji technicznych dotyczących ładowania i kompatybilnych urządzeń ładujących;
4) wzory piktogramów informujących o tym, czy do urządzenia radiowego jest czy nie jest dołączone urządzenie ładujące;
5) wzór etykiety informującej o specyfikacji w zakresie możliwości ładowania urządzeń radiowych oraz kompatybilnych urządzeń ładujących.

§ 2. Wymagania i specyfikacje określone w rozporządzeniu mają zastosowanie do następujących kategorii lub klas urządzeń radiowych:

1) doręczne telefony komórkowe;
2) tablety;
3) aparaty cyfrowe;
4) słuchawki nagłowne;
5) zestawy słuchawkowe;
6) doręczne konsole do gier wideo;
7) przenośne głośniki;
8) czytniki książek elektronicznych;

[1)] Minister Cyfryzacji kieruje działem administracji rządowej – informatyzacja, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Cyfryzacji (Dz. U. poz. 2720).

9) klawiatury;

10) myszy;

11) przenośne systemy nawigacyjne;

12) słuchawki douszne;

13) laptopy.

§ 3. O ile urządzenia o których mowa w § 2 mogą być ładowane za pomocą ładowania przewodowego, muszą być:

1) wyposażone w gniazdo USB typu C opisane w normie EN IEC 62680-1-3:2021 Interfejsy uniwersalnej magistrali szeregowej do transmisji danych oraz zasilania – Część 1-3: Elementy wspólne – Specyfikacja kabla i złącza USB Type-C®, lub nowszej, a gniazdo to musi być zawsze dostępne i aktywne;

2) ładowane za pomocą kabli zgodnych z normą EN IEC 62680-1-3:2021 Interfejsy uniwersalnej magistrali szeregowej do transmisji danych oraz zasilania – Część 1-3: Elementy wspólne – Specyfikacja kabla i złącza USB Type-C®, lub nowszej.

§ 4. O ile urządzenia o których mowa w § 2 mogą być ładowane za pomocą ładowania przewodowego napięciem wyższym niż 5 V, prądem o natężeniu wyższym niż 3 A lub mocą wyższą niż 15 W, muszą:

1) umożliwiać zasilanie przez USB opisane w normie EN IEC 62680-1-2:2021 Interfejsy uniwersalnej magistrali szeregowej do transmisji danych oraz zasilania – Część 1-2: Elementy wspólne – Specyfikacja zasilania przez USB, lub nowszej;

2) zapewniać, aby dodatkowe protokoły w zakresie ładowania umożliwiały pełną funkcjonalność zasilania przez USB, o której mowa w pkt 1, niezależnie od używanego urządzenia ładującego.

§ 5. 1. W przypadku urządzeń o których mowa w § 2, musi być wskazany opis wymagań dotyczących mocy urządzeń przeznaczonych do ładowania przewodowego, które można stosować z danymi urządzeniami radiowymi, w tym:

1) minimalna moc wymagana do ładowania urządzenia radiowego i

2) maksymalna moc wymagana do ładowania urządzenia radiowego przy maksymalnej prędkości ładowania

- wyrażone w watach [W], poprzez przedstawienie tekstu: „Moc dostarczana przez ładowarkę musi wynosić między minimalnie [xx] W wymaganych przez urządzenie radiowe a maksymalnie [yy] W, aby osiągnąć maksymalną prędkość ładowania”.

2. Liczba watów [W], o których mowa w ust. 1 wyraża, odpowiednio, minimalną moc wymaganą przez urządzenie radiowe i maksymalną moc wymaganą przez urządzenie radiowe, aby osiągnąć maksymalną prędkość ładowania.

3. W przypadku urządzeń o których mowa w § 4, musi być wskazany opis specyfikacji i wymagań dotyczących możliwości ładowania urządzenia w zakresie, w jakim można je ładować za pomocą ładowania przewodowego napięciem wyższym niż 5 V lub prądem o natężeniu wyższym niż 3 A, lub mocą wyższą niż 15 W wraz ze wskazaniem, że urządzenie radiowe obsługuje protokół w zakresie zasilania przez USB, poprzez przedstawienie tekstu „Szybkie ładowanie USB PD", oraz wskazaniem wszelkich innych obsługiwanych protokołów w zakresie ładowania poprzez przedstawienie ich nazwy w formie tekstowej.

4. Informacje, o których mowa w ust. 1 i 3, muszą być wskazane zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 275 ust. 3 ustawy Prawo komunikacji elektronicznej i można je dodatkowo udostępnić za pomocą kodów QR lub podobnych rozwiązań elektronicznych.

§ 6. Wzory piktogramów informujących o tym, czy do urządzenia radiowego jest czy nie jest dołączone urządzenie ładujące określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 7. Wzór etykiety informującej o specyfikacji w zakresie możliwości ładowania urządzeń radiowych oraz kompatybilnych urządzeń ładujących określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 8. W przypadku norm, o których mowa w § 3 i § 4, należy stosować najnowsze wersje tych dokumentów.

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 28 grudnia 2024 r., z wyjątkiem § 2 pkt 13, który wchodzi w życie z dniem 28 kwietnia 2026 r.

MINISTER CYFRYZACJI

Załączniki
do rozporządzenia
Ministra Cyfryzacji
z dnia
(Dz. U. poz.)

Załącznik nr 1

WZORY PIKTOGRAMÓW INFORMUJĄCYCH O TYM, CZY DO URZĄDZENIA RADIOWEGO JEST CZY NIE JEST DOŁĄCZONE URZĄDZENIE ŁADUJĄCE

Piktogram informujący o tym, czy urządzenie ładujące jest czy nie jest dołączone do urządzenia radiowego

1. Piktogram ma następujące formaty:

1.1. Jeżeli urządzenie ładujące jest dołączone do urządzenia radiowego:

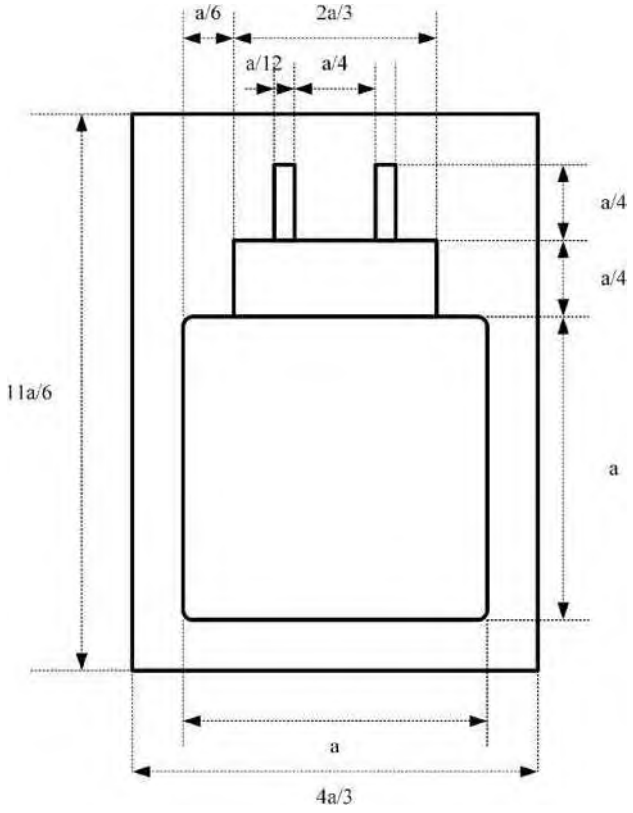

1.2. Jeżeli urządzenie ładujące nie jest dołączone do urządzenia radiowego:

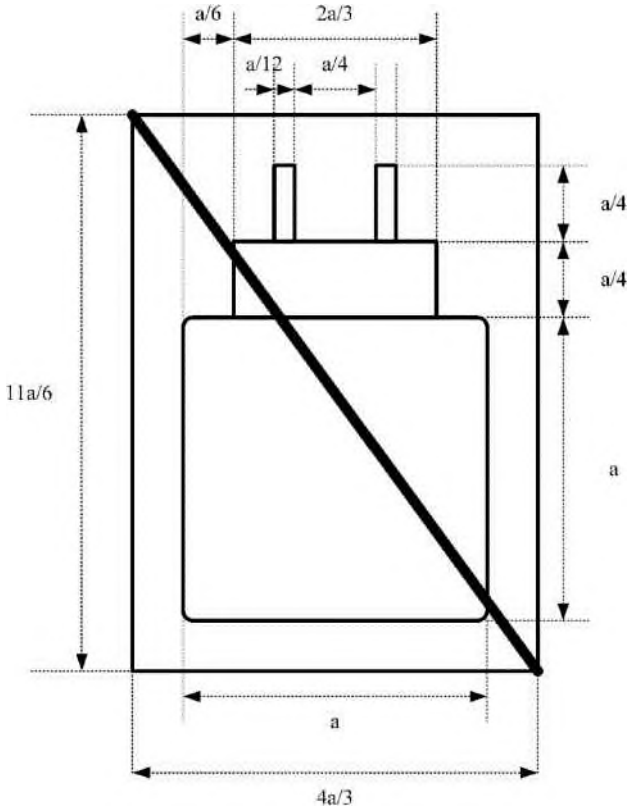

2. Piktogram może różnić się wyglądem (np. kolorem, wypełnieniem lub konturem, grubością linii), pod warunkiem że pozostaje widoczny i czytelny. Jeżeli piktogram jest pomniejszony lub powiększony, zachowuje się proporcje określone na rysunkach w ust. 1 niniejszego załącznika.

3. Wymiar »a« , o którym mowa w ust. 1 niniejszego załącznika, wynosi co najmniej 7 mm, niezależnie od zmiany wymiarów.

Załącznik nr 2

WZÓR ETYKIETY INFORMUJĄCEJ O SPECYFIKACJI W ZAKRESIE MOŻLIWOŚCI ŁADOWANIA URZĄDZEŃ RADIOWYCH ORAZ KOMPATYBILNYCH URZĄDZEŃ ŁADUJĄCYCH

1. Etykieta ma następujący format:

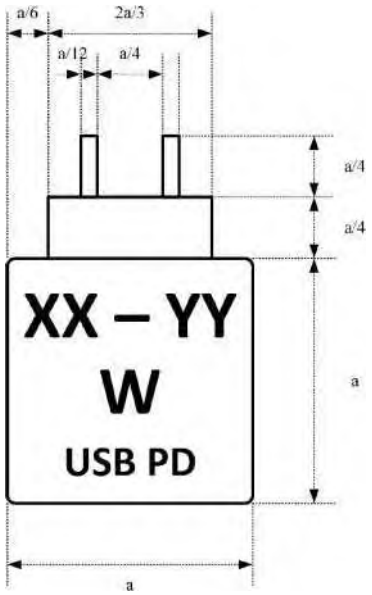

2. Litery »XX« zastępuje się liczbą odpowiadającą minimalnej mocy wymaganej do ładowania urządzenia radiowego, określającą minimalną moc, jaką urządzenie ładujące ma dostarczyć w celu ładowania urządzenia radiowego.

3. Litery »YY« zastępuje się liczbą odpowiadającą maksymalnej mocy wymaganej przez urządzenie radiowe do osiągnięcia maksymalnej prędkości ładowania, określającą moc, jaką urządzenie ładujące ma dostarczyć przynajmniej w celu osiągnięcia tej maksymalnej prędkości ładowania.

4. Skrót »USB PD« (zasilanie przez USB) przedstawia się, jeżeli urządzenie radiowe obsługuje ten protokół komunikacyjny w zakresie ładowania. »USB PD« to protokół, który dobiera najszybsze dostarczenie prądu z urządzenia ładującego do urządzenia radiowego bez skracania żywotności baterii.

5. Etykieta może różnić się wyglądem (np. kolorem, wypełnieniem lub konturem, grubością linii), pod warunkiem że pozostaje widoczna i czytelna. Jeżeli etykieta jest pomniejszona lub powiększona, zachowuje się proporcje określone na rysunku w ust. 1 niniejszego załącznika.

6. Wymiar »a«, o którym mowa w ust. 1 niniejszego załącznika, wynosi co najmniej 7 mm, niezależnie od zmiany wymiarów.”

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie delegacji z przepisu art. 278 ust. 8 ustawy z dnia … r. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …), zgodnie z którym minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, kategorie lub klasy urządzeń radiowych konstruowanych w sposób umożliwiający ich ładowanie za pośrednictwem gniazda USB typu C, specyfikacje techniczne dotyczące ładowania mające zastosowanie do tych kategorii lub klas urządzeń, informacje odnoszące się do specyfikacji technicznych dotyczących ładowania i kompatybilnych urządzeń ładujących, wzory piktogramów informujących o tym, czy do urządzenia radiowego jest czy nie jest dołączone urządzenie ładujące, wzór etykiety informującej o specyfikacji w zakresie możliwości ładowania urządzeń radiowych oraz kompatybilnych urządzeń ładujących.

W dniu 7 grudnia 2022 roku została opublikowana w Dzienniku Urzędowym UE L 315, Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2380 z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie zmiany dyrektywy 2014/53/UE w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych. Niniejsze rozporządzenie przedstawia szczegóły techniczne związane z wdrożeniem do polskiego porządku prawnego ww. dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2380 z dnia 23 listopada 2022 r.

Głównym celem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2022/2380 jest zapewnienie właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego poprzez wprowadzenie przepisów umożliwiających stosowanie wspólnych ładowarek do telefonów komórkowych i innych podobnych urządzeń, co zapewnia interoperacyjność między urządzeniami, zapobiega fragmentaryzacji rozwiązań technologicznych w tym zakresie a przez to zapewnia oszczędność dla konsumentów i ograniczenia ilości elektroodpadów.

Projektowanymi przepisami co do przedmiotu objęte zostaną doręczne telefony komórkowe, tablety, aparaty cyfrowe, słuchawki nagłowne, zestawy słuchawkowe, doręczne konsole do gier wideo, przenośne głośniki, czytniki książek elektronicznych, klawiatury, myszy, przenośne systemy nawigacyjne, słuchawki douszne, laptopy. Jest to otwarty katalog urządzeń, który Komisja Europejska może poszerzać na podstawie aktów delegowanych wydanych do Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE. Kluczowymi rozwiązaniami zaprezentowanymi w projektowanych przepisach jest wprowadzenie zharmonizowanego gniazda ładowania urządzeń elektronicznych USB typu C. Będzie to jednolite, uniwersalne gniazdo. Po wejściu w życie rozporządzenia, przepisy prawa powszechnie obowiązującego będą regulować działanie technologii szybkiego ładowania – poprzez wymóg stosowania ujednoliconego protokołu komunikacyjnego w zakresie ładowania.

Na podstawie projektowanej regulacji urządzenia radiowe wprowadzane do obrotu będą oferowane do sprzedaży w dwóch wariantach: wraz z urządzeniem ładującym oraz bez urządzenia ładującego. Dodatkowo nakłada się obowiązek na podmioty udostępniające urządzania, aby produkty były oznaczone odpowiednimi piktogramami i etykietami. Ze specjalnych etykiet użytkownicy będą mogli dowiedzieć się o właściwościach ładowania nowych urządzeń. Dzięki temu łatwiej będzie im stwierdzić, czy ładowarka, którą już posiadają, jest kompatybilna z nowym urządzeniem. Natomiast piktogramy umieszczane na urządzeniach objętych regulacją będą informować o tym, czy do urządzenia jest czy nie jest dołączone urządzenie ładujące.

Przedstawione w projektowanych przepisach nowe regulacje pozytywnie wpłyną na sytuację użytkowników urządzeń radiowych poprzez obniżenie kosztów wynikające z braku

konieczności zakupu samodzielnych zasilaczy zewnętrznych i kabli odrębnie dla każdego nabywanego urządzenia. W konsekwencji umożliwi się ich ponowne wykorzystanie. Zharmonizowana technologia szybkiego ładowania pozwoli również na dostarczenie wysokiej mocy ładowania przy użyciu dowolnej kompatybilnej ładowarki do urządzenia przez co zwiększy się komfort korzystania z urządzeń.

Projektowane rozporządzenie wejdzie w życie w życie z dniem 28 grudnia 2024 r., z wyjątkiem § 2 pkt 13, który wejdzie w życie z dniem 28 kwietnia 2026 r.

Projektowane rozporządzenie nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Nie zachodzi również konieczność przedstawienia projektu rozporządzenia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu.

Przedmiotowy projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie będzie mieć wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

W celu wykonania obowiązku wynikającego z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny” oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw informatyzacji.

Nazwa projektu Rozporządzenie w sprawie umożliwienia ładowania urządzeń za pośrednictwem gniazda USB typu C **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Cyfryzacji **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Michał Gramatyka – Sekretarz Stanu **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Agnieszka Czerwik -Gadowska – Starszy Specjalista w Departamencie Telekomunikacji w Ministerstwie Cyfryzacji, agnieszka.czerwik-gadowska@cyfra.gov.pl	**Data sporządzenia** 11.04.2024 r. **Źródło:** Upoważnienie ustawowe: art. 278 ust. 8 ustawy z dnia ….. r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz.) **Nr w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Cyfryzacji:** MC

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

W dniu 7 grudnia 2022 roku została opublikowana w Dzienniku Urzędowym UE L 315, Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2380 z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie zmiany dyrektywy 2014/53/UE w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych. Niniejsze rozporządzenie przedstawia szczegóły techniczne związane z wdrożeniem do polskiego porządku prawnego ww. dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2380 z dnia 23 listopada 2022 r.

Głównym celem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2022/2380 jest zapewnienie właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego poprzez wprowadzenie przepisów umożliwiających stosowanie wspólnych ładowarek do telefonów komórkowych i innych podobnych urządzeń, co zapewnia interoperacyjność między urządzeniami, zapobiega fragmentaryzacji rozwiązań technologicznych w tym zakresie a przez to zapewnia oszczędność dla konsumentów i ograniczenia ilości elektroodpadów.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Planowane jest wydanie rozporządzenia określającego kategorie lub klasy urządzeń radiowych konstruowanych w sposób umożliwiający ich ładowanie za pośrednictwem gniazda USB typu C, specyfikacje techniczne dotyczące ładowania mające zastosowanie do tych kategorii lub klas urządzeń, informacje odnoszące się do specyfikacji technicznych dotyczących ładowania i kompatybilnych urządzeń ładujących, wzory piktogramów informujących o tym, czy do urządzenia radiowego jest czy nie jest dołączone urządzenie ładujące, wzór etykiety informującej o specyfikacji w zakresie możliwości ładowania urządzeń radiowych oraz kompatybilnych urządzeń ładujących.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Wdrożenie rozporządzenia wynika z przyjęcia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2380 z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie zmiany dyrektywy 2014/53/UE w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych. Niniejsze rozporządzenie przedstawia szczegóły techniczne związane z wdrożeniem do polskiego porządku prawnego ww. Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2380 z dnia 23 listopada 2022 r.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Przedsiębiorcy prowadzący sprzedaż detaliczną sprzętu elektronicznego prowadzoną w wyspecjalizowanych sklepach	Ok. 1570	Kwartalna informacja GUS o podmiotach gospodarki narodowej w rejestrze REGON III kwartał 2021 r.	Konieczność weryfikacji sprzedawanego sprzętu pod kątem spełniania wymogów o

			których mowa w rozporządzeniu

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach konsultacji i opiniowania projekt otrzymają:

1. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej;
2. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
3. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
4. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego;
5. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców;
6. Polski Związek Krótkofalowców;
7. Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji;
8. Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji;
9. Polska Izba Komunikacji Elektronicznej;
10. Krajowa Izba Gospodarcza;
11. Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej;
12. Polska Izba Radiodyfuzji Cyfrowej;
13. Polska Izba Handlu;
14. Rada Dialogu Społecznego;
15. Business Centre Club – Związek Pracodawców;
16. Niezależny Samorządowy Związek Zawodowy „Solidarność”;
17. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
18. Forum Związków Zawodowych;
19. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
20. Konfederacja Lewiatan;
21. Związek Rzemiosła Polskiego;
22. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
23. Związek Pracodawców Mediów Publicznych;
24. Związek Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska;
25. Federacja Związków Zawodowych Pracowników Telekomunikacji;
26. Polska Rada Biznesu;
27. Naczelna Organizacja Techniczna;
28. Związek Pracodawców Mediów Elektronicznych i Telekomunikacji Mediakom;
29. Izba Gospodarki Elektronicznej;
30. Związek Telewizji Kablowych w Polsce Izba Gospodarcza;

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2021 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje skutków dla sektora finansów publicznych, w tym dochodów i wydatków budżetu państwa oraz samorządu terytorialnego.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	JSFP nie będą obciążone wejściem rozporządzenia w życie.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2020 r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Nie dotyczy						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Nie dotyczy						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projektowane rozwiązanie będzie miało pozytywny wpływ na sytuację ekonomiczną obywateli, w tym rodzin i gospodarstw domowych, w szczególności wieloosobowych gospodarstw domowych. Efektem przyjętego projektu będzie zmniejszenie obciążeń ekonomicznych związanych z kosztem nabycia ładowarki osobno do każdego urządzenia objętego regulacją. W konsekwencji zostanie także zmniejszona ilość tzw. elektrośmieci, ponieważ jedna ładowarka będzie mogła pełnić swoją funkcję bez powiązania z cyklem życia urządzenia które ładuje.						

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Nie dotyczy

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu	
X nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak X nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie X nie dotyczy
Komentarz:	

9. Wpływ na rynek pracy
Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe	X informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Efektem przyjętego projektu będzie zmniejszenie obciążeń ekonomicznych związanych z kosztem nabycia ładowarki osobno do każdego urządzenia objętego regulacją. W konsekwencji zostanie także zmniejszona ilość tzw. elektrośmieci, ponieważ jedna ładowarka będzie mogła pełnić swoją funkcję bez powiązania z cyklem życia urządzenia które ładuje.	

11.Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego
Rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 28 grudnia 2024 r., z wyjątkiem § 2 pkt 13, który wejdzie w życie z dniem 28 kwietnia 2026 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?
Nie dotyczy.

13.Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)
Brak.

Projekt

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA CYFRYZACJI[1)]

z dnia

w sprawie określenia wskaźników dotyczących jakości poszczególnych usług, metody pomiaru jakości usług oraz zakresu informacji, formy i sposobu ich publikowania

Na podstawie art. 316 ust. 4 ustawy z dnia…… r. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

1) wytyczne wyszczególniające wskaźniki dotyczące jakości usługi dostępu do internetu lub usługi komunikacji interpersonalnej, zwanych łącznie „usługi”;
2) metody pomiaru jakości usług;
3) zakres, formę oraz sposób publikowania informacji o jakości usług.

§ 2. 1. Wytyczne wyszczególniające wskaźniki dotyczące jakości usługi dostępu do internetu to:

1) opóźnienie;
2) zmienność opóźnienia;
3) utrata pakietów.

2. Wytyczne wyszczególniające wskaźniki dotyczące jakości usługi komunikacji interpersonalnej to:

1) czas zestawienia połączenia;
2) skargi dotyczące poprawności rachunków;
3) jakość połączenia głosowego;
4) wskaźnik połączeń przerwanych;
5) wskaźnik nieskutecznych połączeń;
6) prawdopodobieństwo nieskutecznego połączenia;

[1)] Minister Cyfryzacji kieruje działem administracji rządowej – informatyzacja, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Cyfryzacji (Dz. U. poz. 2720).

7) opóźnienia sygnału wywołania.

§ 3. 1. Definicje poszczególnych wskaźników zostały opisane odpowiednio do wskaźnika wymienionego w:

1) § 2 ust. 1 pkt 1-3 w normie ITU-T Y.2617, numer wersji ETSI EG 202 057-1: 1.3.1 (lipiec 2008 r.);
2) § 2 ust. 2 pkt 1-5 w normie ETSI EG 202 057.

§ 4. 1. Metody pomiaru jakości usługi:

1) dostępu do internetu w zakresie wytycznych wyszczególniających wskaźniki wymienione w § 2 ust. 1 pkt 1-3 są zgodne z normą ITU-T Y.2617, numer wersji ETSI EG 202 057-1: 1.3.1 (lipiec 2008 r.);
2) usługi komunikacji interpersonalnej w zakresie wytycznych wyszczególniających wskaźniki wymienione w § 2 ust. 2 pkt 1-5 są zgodne z normą ETSI EG 202 057.

§ 5. 1. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej jest zobowiązany publikować przynajmniej raz na kwartał na swojej stronie internetowej wskaźniki jakości poszczególnych usług, w oparciu o wytyczne wymienione w § 2.

2. Dane, o których mowa w ust. 1, powinny być dostępne również w formacie pdf ze wskazaniem daty aktualizacji danych, nie późniejszej niż na koniec kwartału.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem … r.

MINISTER CYFRYZACJI

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi realizację upoważnienia ustawowego zawartego w art. 316 ust. 4 ustawy z dnia … r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …). Zgodnie z tym przepisem minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, wytyczne wyszczególniające wskaźniki dotyczące jakości usługi dostępu do internetu lub usługi komunikacji interpersonalnej, metody pomiaru jakości usług, zakres, formę oraz sposób publikowania informacji o jakości usług.

W § 2 projektowanego rozporządzenia wymienione zostały poszczególne wskaźniki dotyczące jakości usługi dostępu do internetu (ust. 1) i usługi komunikacji interpersonalnej (ust. 2).

W § 3 projektowane rozporządzenie określa definicje poszczególnych wskaźników, zgodnie z normami ETSI.

W § 4 projektowanego rozporządzenia opisuje metody pomiaru jakości poszczególnych usług opisane zgodnie z normami ETSI.

Natomiast w § 5 projektowanego rozporządzenia określony został sposób publikowania informacji o jakości usług poprzez podanie tych danych na stronie internetowej przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej, jak również termin publikacji oraz forma przekazania tych danych.

Projektowane rozporządzenie nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Nie zachodzi również konieczność przedstawienia projektu rozporządzenia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu.

Przedmiotowy projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie będzie mieć wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

W celu wykonania obowiązku wynikającego z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny” oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw informatyzacji.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji w sprawie określenia wskaźników dotyczących jakości poszczególnych usług, metody pomiaru jakości usług oraz zakresu informacji, formy i sposobu ich publikowania **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Cyfryzacji **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Michał Gramatyka – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Cyfryzacji **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Marek Nikonowicz, Główny specjalista w Departamencie Telekomunikacji Ministerstwa Cyfryzacji Marek.Nikonowicz@cyfra.gov.pl	**Data sporządzenia** **Źródło:** Upoważnienie ustawowe: art. 316 ust. 4 ustawy z dnia ….. r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz.) **Nr w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Cyfryzacji:** MC

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika z zastąpienia ustawy - Prawo telekomunikacyjne nową ustawą regulującą rynek komunikacji elektronicznej w Polsce – ustawą - Prawo komunikacji elektronicznej. Jednocześnie bezpośrednia fakultatywna transpozycja wynika z art. 104 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej. Przedmiotowy projekt rozporządzenia ma za zadanie wskazać wytyczne wyszczególniające wskaźniki dotyczące jakości usługi dostępu do internetu lub usługi komunikacji interpersonalnej, metody pomiaru jakości usług, zakres, formę oraz sposób publikowania informacji o jakości usług.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rozporządzenie określać będzie w szczególności: wytyczne wyszczególniające wskaźniki dotyczące jakości usługi dostępu do internetu lub usługi komunikacji interpersonalnej, metody pomiaru jakości usług, zakres, formę oraz sposób publikowania informacji o jakości usług. Projektowane regulacje mogą przyczynić się do wiarygodnych, przyjaznych i aktualnych informacji dla użytkownika końcowego na temat jakości usługi dostępu do internetu lub usługi komunikacji interpersonalnej.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej			Prezes UKE będzie prowadził sprawdzające informacje w niniejszym zakresie
Przedsiębiorcy telekomunikacyjni	4124	Rejestr przedsiębiorców telekomunikacyjnych	Projekt rozporządzenia reguluje wytyczne wyszczególniające wskaźniki dotyczące jakości usługi

			dostępu do internetu lub usługi komunikacji interpersonalnej, metody pomiaru jakości usług, zakres, formę oraz sposób publikowania informacji o jakości usług. Uregulowanie tej kwestii w rozporządzeniu zapewni większą przejrzystość jakościową usług dla użytkowników końcowych.
Konsumenci korzystający z usług komunikacji elektronicznej	-	Brak danych	Projekt rozporządzenia reguluje wytyczne wyszczególniające wskaźniki dotyczące jakości usługi dostępu do internetu lub usługi komunikacji interpersonalnej, metody pomiaru jakości usług, zakres, formę oraz sposób publikowania informacji o jakości usług. Uregulowanie tej kwestii w rozporządzeniu zapewni większą przejrzystość jakościową usług dla użytkowników końcowych.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt otrzymają:

1. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej;
2. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
3. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
4. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego;
5. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców;
6. Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji;
7. Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji;
8. Polska Izba Komunikacji Elektronicznej;

9. Krajowa Izba Gospodarcza;
10. Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej;
11. Polska Izba Radiodyfuzji Cyfrowej;
12. Polska Izba Handlu;
13. Rada Dialogu Społecznego;
14. Business Centre Club – Związek Pracodawców;
15. Niezależny Samorządowy Związek Zawodowy „Solidarność";
16. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
17. Forum Związków Zawodowych;
18. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
19. Konfederacja Lewiatan;
20. Związek Rzemiosła Polskiego;
21. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
22. Związek Pracodawców Mediów Publicznych;
23. Związek Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska;
24. Federacja Związków Zawodowych Pracowników Telekomunikacji;
25. Polska Rada Biznesu;
26. Naczelna Organizacja Techniczna;
27. Związek Pracodawców Mediów Elektronicznych i Telekomunikacji Mediakom;
28. Izba Gospodarki Elektronicznej;
29. Związek Telewizji Kablowych w Polsce Izba Gospodarcza.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje skutków dla sektora finansów publicznych, w tym dochodów i wydatków budżetu państwa oraz samorządu terytorialnego.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozwiązania nie będą miały wpływu na sektor finansów publicznych, bowiem Prezes UKE będzie jedynie sprawdzał dostępność wymaganych informacji na stronach internetowych przedsiębiorców komunikacji elektronicznej.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób z niepełnosprawnościami oraz osób starszych.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

X nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak X nie ☐ nie dotyczy

☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie X nie dotyczy
Komentarz:	

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu		

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie dotyczy.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

Projekt

ROZPORZĄDZENIE

RADY MINISTRÓW

z dnia

w sprawie organizacji i funkcjonowania systemu do wymiany informacji pomiędzy operatorami lub dostawcami usługi dostępu do internetu w zakresie obsługi wniosków o zachowanie ciągłości świadczenia usługi w związku ze zmianą dostawcy usługi dostępu do internetu

Na podstawie art. 321 ust. 5 ustawy z dnia …… r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ……..) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

1) organizację i funkcjonowanie systemu, o którym mowa w art. 321 ust. 1 ustawy z dnia ……..r. - Prawo komunikacji elektronicznej, zwanej dalej „ustawą”;
2) sposób wymiany informacji pomiędzy operatorami lub dostawcami usługi dostępu do internetu w zakresie obsługi wniosków o zachowanie ciągłości świadczenia usługi w związku ze zmianą dostawcy usługi dostępu do internetu.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu skróty i definicje oznaczają:

1) aplikacja ZUDI – oprogramowanie zapewniające proces wymiany pomiędzy operatorami lub dostawcami usług informacji w zakresie obsługi wniosków o zachowanie ciągłości świadczenia usługi w związku ze zmianą dostawcy usługi dostępu do internetu;
2) certyfikat X.509 - certyfikat potwierdzający spełnienie wymagań określonych w zaleceniu X.509 Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego (ITU) określającym sposób użycia asymetrycznych algorytmów kryptograficznych;
3) infrastruktura informatyczna - całość sprzętu serwerowego i sieciowego oraz standardowego oprogramowania, wykorzystywanego przez aplikację ZUDI;
4) infrastruktura techniczna – pomieszczenia z serwerami, systemy sygnalizacji włamania i napadu, kontroli dostępu, monitoringu wizyjnego, sygnalizacji pożaru, systemy gaszenia gazem, klimatyzację oraz ochronę przeciwprzepięciową, pomieszczenia obsługi ZUDI, systemy rezerwowego zasilania pomieszczenia dla osób zapewniających całodobową ochronę i bezpieczeństwo budynków, w których znajdują się pomieszczenia z serwerowniami oraz terenów, na których są zlokalizowane te budynki;
5) komunikat - komunikat XML w formacie danych XSD, w którym treść jest przekazywana za pomocą znaków zgodnych ze standardem Unicode UTF-8, określonym przez normę ISO/IEC 10646;
6) numer MSISDN (Mobile Subscriber Integrated Services Digital Network) – numer przydzielony użytkownikowi końcowemu ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej;
7) VPN (Virtual Private Network) - wirtualna sieć prywatna służąca jako sieć przekazu danych korzystająca z publicznej sieci telekomunikacyjnej, która przez stosowanie protokołów tunelowania i procedur bezpieczeństwa zachowuje poufność danych;
8) ZUDI - system, o którym mowa w art. 321 ust. 1 ustawy, funkcjonujący w formie systemu teleinformatycznego „Zmiana Usługi Dostępu do Internetu”.

§ 3. 1. ZUDI jest zbudowany jako dwa kompletne, identyczne, współpracujące ze sobą systemy, umieszczone w oddzielnych lokalizacjach.
2. W zakresie infrastruktury informatycznej oraz infrastruktury technicznej ZUDI zintegrowany jest z systemem, o którym mowa w art. 337 ust. 3 ustawy.
3. Wymiana pomiędzy operatorami lub dostawcami usług informacji w zakresie obsługi wniosków o zachowanie ciągłości świadczenia usługi w związku ze zmianą dostawcy usługi dostępu do internetu odbywa się z wykorzystaniem komunikatów poprzez system ZUDI.
4. W przypadku, gdy zmiana dostawcy usługi dostępu do internetu odbywać się będzie w ramach ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych z zachowaniem numeru MSISDN, wymianę pomiędzy operatorami lub dostawcami usług informacji w zakresie obsługi wniosków o zachowanie ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu odbywa się z wykorzystaniem komunikatów poprzez system, o którym mowa w art. 337 ust. 3 ustawy.

§ 4. 1. ZUDI weryfikuje prawidłowość komunikatów przesyłanych pomiędzy operatorami lub dostawcami usług i uwierzytelnia je certyfikatami X.509.
2. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości komunikatu, ZUDI wysyła do nadawcy komunikatu informację o rodzaju nieprawidłowości w celu jej usunięcia.
3. Proces wymiany pomiędzy operatorami lub dostawcami usług informacji w zakresie obsługi wniosku o zachowanie ciągłości świadczenia usługi w związku ze zmianą dostawcy usługi dostępu do internetu kończy komunikat o uruchomieniu usługi dostępu do internetu wysłany przez nowego dostawcę usług.
4. Wymiana informacji pomiędzy ZUDI a operatorami i dostawcami usług odbywa się w dni robocze w godzinach 7:00-23:00.

§ 5. 1. Operator lub dostawca usługi podłączony do systemu, o którym mowa w art. 337 ust. 3 ustawy Pke, przekazuje komunikaty wykorzystując dotychczasowe połączenia sieciowe funkcjonujące w ramach tego systemu.
2. Operator lub dostawca usług niepodłączony do systemu, o którym mowa w art. 337 ust. 3 ustawy Pke, przekazuje komunikaty za pośrednictwem sieci internet z wykorzystaniem sieci VPN.
3. Dla operatorów lub dostawców usług posiadający mniej niż 3 000 abonentów usługi dostępu do internetu udostępnia się w systemie ZUDI dedykowany interfejs dostępu.
4. Lokalizacje ZUDI są połączone wydzielonymi łączami Ethernet, z wykorzystaniem techniki VPN. Łącza te są pogrupowane w dwóch grupach po trzy łącza Ethernet, z których żadna z nich w żadnym punkcie trasy nie może mieć punktu wspólnego w zakresie kanalizacji kablowej, medium transmisyjnego oraz innych warstw.

§ 6. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie organizacji i funkcjonowania systemu do wymiany informacji pomiędzy operatorami lub dostawcami usługi dostępu do internetu w zakresie obsługi wniosków o zachowanie ciągłości świadczenia usługi w związku ze zmianą dostawcy usługi dostępu do internetu, stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 321 ust. 5 ustawy z dnia …… r. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ……..), zwanej dalej „ustawą”.

Zgodnie z art. 321 ust. 1 Prezes UKE zapewnia funkcjonowanie systemu teleinformatycznego służącego do wymiany komunikatów pomiędzy operatorami lub dostawcami usługi dostępu do internetu na potrzeby realizacji uprawnienia abonenta do zachowania ciągłości świadczenia usług dostępu do internetu w przypadku zmiany dostawcy tej usługi.

Na podstawie art. 321 ust. 5 Rada Ministrów powinna określić, w drodze rozporządzenia, organizację i funkcjonowanie systemu teleinformatycznego oraz sposób wymiany informacji pomiędzy operatorami lub dostawcami usługi dostępu do internetu w zakresie obsługi wniosków o zachowanie ciągłości świadczenia usługi w związku ze zmianą dostawcy usługi dostępu do internetu, biorąc pod uwagę sprawność działania systemu, a także potrzebę wspierania obsługi zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu i zapewnienie ciągłości świadczenia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego usług telekomunikacyjnych, dostarczania sieci telekomunikacyjnych lub świadczenia powiązanych usług, a także ograniczenia w korzystaniu przez operatorów i dostawców usługi dostępu do internetu z interfejsu, o którym mowa wart. 321 ust. 4.

Zgodnie z art. 119 ustawy z dnia ….. r. - Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ……..), przepisu art. 318 ust. 10 ustawy, który stanowi że wymiana informacji pomiędzy operatorami lub dostawcami usługi dostępu do internetu w zakresie realizacji uprawnienia, o którym mowa w art. 318 ust. 1, odbywa się drogą elektroniczną za pośrednictwem systemu, o którym mowa w art. 321, nie stosuje się przed upływem 3 miesięcy od dnia ogłoszenia przez Prezesa UKE informacji o uruchomieniu funkcjonalności systemu, o którym mowa w art. 321 ustawy, o której mowa w art. 1.

Do czasu uruchomienia systemu Prezes UKE zobowiązany został do określenia i przedstawienia przedsiębiorcom telekomunikacyjnym sposobu i trybu wymiany komunikatów pomiędzy operatorami lub dostawcami usług.

Główną funkcjonalności systemu będzie wymiana informacji pomiędzy operatorami lub dostawcami usługi dostępu do internetu w zakresie obsługi wniosków o zachowanie ciągłości świadczenia usługi w związku ze zmianą dostawcy usługi dostępu do internetu

W celu wypełnienia zapisów art. 321 ust. 4 ustawy, wykorzystane zostaną dotychczasowe łącza oraz podłączenia sieciowe przedsiębiorców telekomunikacyjnych wykorzystywane w ramach systemu PLI CBD służącego do obsługi wniosków w zakresie przenoszenia numerów. Dla podmiotów niepodłączonych do systemu PLI CBD zaplanowane zostały podłączenia do sytemu za pośrednictwem sieci internet oraz dedykowanego interfejsu dostępu.

Rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projektowane rozporządzenie nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Nie zachodzi również konieczność przedstawienia projektu rozporządzenia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu.

Przedmiotowy projekt nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie będzie mieć wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

W celu wykonania obowiązku wynikającego z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny" oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw informatyzacji.

Nazwa projektu Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie organizacji i funkcjonowania systemu do wymiany informacji pomiędzy operatorami lub dostawcami usługi dostępu do internetu w zakresie obsługi wniosków o zachowanie ciągłości świadczenia usługi w związku ze zmianą dostawcy usługi dostępu do internetu **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Michał Gramatyka – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Cyfryzacji **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Artur Potocki, Główny Specjalista w Departamencie Telekomunikacji Ministerstwa Cyfryzacji – Artur.Potocki@cyfra.gov.pl Marek Nikonowicz, Główny Specjalista w Departamencie Telekomunikacji Ministerstwa Cyfryzacji – marek.nikonowicz@mc.gov.pl	**Data sporządzenia** …….. **Źródło:** art. 321 ust. 5 ustawy z dnia …….. r. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ……) **Nr w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów ……..**

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia określa organizację i funkcjonowanie systemu do wymiany informacji pomiędzy operatorami lub dostawcami usługi dostępu do internetu w zakresie obsługi wniosków o zachowanie ciągłości świadczenia usługi w związku ze zmianą dostawcy usługi dostępu do internetu.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Planowane jest wydanie rozporządzenia wypełniającego zapisy art. 321 ust. 5 ustawy.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Regulacja dotyczy rozwiązań wewnętrznych państwa. Odstąpiono zatem od analizy porównawczej z innymi państwami.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Przedsiębiorcy telekomunikacyjni	Kilka tysięcy	Rejestr przedsiębiorców telekomunikacyjnych	Realizacja uprawnienia abonenta do zachowania ciągłości dostępu do internetu

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projektowane rozporządzenie zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny” oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego Ministra Cyfryzacji.

Projekt będzie poddany uzgodnieniom, opiniowaniu i konsultacjom publicznym

W ramach konsultacji i opiniowania projekt otrzymają:

1. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej;
2. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;

3. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
4. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego;
5. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców;
6. Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji;
7. Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji;
8. Polska Izba Komunikacji Elektronicznej;
9. Krajowa Izba Gospodarcza;
10. Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej;
11. Polska Izba Radiodyfuzji Cyfrowej;
12. Polska Izba Handlu;
13. Rada Dialogu Społecznego;
14. Business Centre Club – Związek Pracodawców;
15. Niezależny Samorządowy Związek Zawodowy „Solidarność";
16. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
17. Forum Związków Zawodowych;
18. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
19. Konfederacja Lewiatan;
20. Związek Rzemiosła Polskiego;
21. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
22. Związek Pracodawców Mediów Publicznych;
23. Związek Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska;
24. Federacja Związków Zawodowych Pracowników Telekomunikacji;
25. Polska Rada Biznesu;
26. Naczelna Organizacja Techniczna;
27. Związek Pracodawców Mediów Elektronicznych i Telekomunikacji Mediakom;
28. Izba Gospodarki Elektronicznej;
29. Związek Telewizji Kablowych w Polsce Izba Gospodarcza.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wydatki ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Źródła finansowania	-											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Na realizacje projektu przewidziano w OSR ustawy kwotę 15 mln zł											

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	-
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	-
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	-						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-						
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: -	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: -
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
Komentarz:	

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu		

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie dotyczy.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak załączników.

Projekt

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA CYFRYZACJI [1)]

z dnia

w sprawie warunków korzystania z uprawnień w publicznych sieciach telekomunikacyjnych

Na podstawie art. 330 ust. 6 ustawy z dnia … r. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. 1. Rozporządzenie określa warunki korzystania przez abonenta będącego stroną umowy o świadczenie publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej z dostawcą:

1) publicznie dostępnej usługi dostępu do internetu z uprawnienia do zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu w przypadku zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu;
2) publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej z uprawnienia do zmiany przydzielonego numeru;
3) publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej zapewniającym przyłączenie do publicznej sieci telekomunikacyjnej operatora z uprawnienia do przeniesienia przydzielonego numeru:
   a) w ramach istniejącej sieci tego samego operatora,
   b) do istniejącej sieci innego operatora;
4) publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych zapewniającym przyłączenie do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej operatora o znaczącej pozycji rynkowej na rynku rozpoczynania połączeń w sieci stacjonarnej z uprawnienia do

---

[1)] Minister Cyfryzacji kieruje działem administracji rządowej – informatyzacja, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Cyfryzacji (Dz. U. poz. 2720).

wyboru dostawcy usługi komunikacji głosowej, którego usługi są dostępne w połączonych sieciach.

2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o „ustawie”, rozumie się przez to ustawę z dnia ... r. - Prawo komunikacji elektronicznej.

Rozdział 2

Zachowanie ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu w przypadku zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu

§ 2. 1. W celu realizacji uprawnienia, o którym mowa w art. 318 ust. 1 ustawy, abonent będący stroną umowy o świadczenie publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej zawartej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej z dostawcą usługi dostępu do internetu występuje do nowego dostawcy usługi dostępu do internetu, zwanego dalej „nowym dostawcą internetu”, z wnioskiem o zachowanie ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu w przypadku zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu.

2. Wniosek zawiera:

1) w przypadku abonenta będącego konsumentem:
   a) imię i nazwisko,
   b) numer PESEL, jeżeli go posiada albo nazwę, serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość, a w przypadku cudzoziemca, który nie jest obywatelem państwa członkowskiego albo Konfederacji Szwajcarskiej - numer paszportu lub karty pobytu,
   c) adres korespondencyjny - w przypadku złożenia wniosku w formie pisemnej;

2) w przypadku abonenta niebędącego konsumentem:
   a) nazwę,
   b) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku jego braku numer identyfikacji podatkowej (NIP) lub numer w innym właściwym rejestrze,
   c) siedzibę,
   d) adres korespondencyjny - w przypadku złożenia wniosku w formie pisemnej;

3) firmę lub nazwę dotychczasowego dostawcy usługi dostępu do internetu, zwanego dalej „dotychczasowym dostawcą internetu” oraz nowego dostawcy internetu;

4) adres, pod którym będzie świadczona publicznie dostępna usługa dostępu do internetu – jeśli usługa dostępu do internetu ma być świadczona przez nowego dostawcę w stałej lokalizacji;

5) wybrany przez abonenta sposób poinformowania go o rozpoczęciu świadczenia usługi za pomocą:
   a) połączenia głosowego,
   b) krótkiej wiadomości tekstowej (SMS),
   c) poczty elektronicznej,
   d) innego środka komunikacji elektronicznej dostępnego u nowego dostawcy internetu;
6) tryb rozwiązania umowy z dotychczasowym dostawcą internetu:
   a) z zachowaniem okresu wypowiedzenia przewidzianego umową z dotychczasowym dostawcą internetu,
   b) bez zachowania okresu wypowiedzenia przewidzianego umową z dotychczasowym dostawcą internetu, ze wskazaniem konkretnego terminu zmiany dostawcy,
   c) na koniec okresu wymaganego do skorzystania z warunków promocyjnych wynikającego z umowy z dotychczasowym dostawcą internetu;
7) w przypadku konsumenta będącego stroną umowy, o której mowa w art. 305 ustawy, z dotychczasowym dostawcą internetu określenie przez abonenta:
   a) czy wnioskiem o zachowanie ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu w przypadku zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu objęte są, poza usługą dostępu do internetu, inne elementy umowy,
   b) jaka jest wola abonenta względem pozostałych elementów umowy, innych niż wskazane w lit. a,
   c) czy podtrzymuje chęć procedowania wniosku, obejmującego usługę dostępu do internetu wraz z inną usługą komunikacji elektronicznej, w części dotyczącej usługi dostępu do internetu, jeżeli brak jest możliwości realizacji uprawnienia do zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu w przypadku zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu, w odniesieniu do pozostałych elementów umowy.8) oświadczenie o świadomości konsekwencji finansowych wynikających z wypowiedzenia umowy o świadczenie publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej z dotychczasowym dostawcą internetu w trybie, o którym mowa w pkt 6 lit. a i b;

8) oświadczenie o udzieleniu nowemu dostawcy internetu pełnomocnictwa do przeprowadzenia czynności związanych ze skorzystaniem z uprawnienia do zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu oraz pozostałych elementów umowy, o której mowa w art. 305 ustawy w przypadku zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu , w szczególności do wypowiedzenia w imieniu abonenta umowy z dotychczasowym dostawcą internetu.

3. Abonent może wskazać we wniosku również identyfikator usługi dostępu do internetu, rozumiany jako numer umowy o świadczenie publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej lub numer usługi dostępu do internetu, o ile został nadany przez dotychczasowego dostawcę internetu i wskazany w umowie o świadczenie publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej.

4. W przypadku gdy wniosek nie zawiera informacji wskazanych w ust. 2, nowy dostawca internetu zawiadamia abonenta o konieczności jego niezwłocznego uzupełnienia wraz z pouczeniem, że nieuzupełnienie wniosku spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia.

5. Termin na rozpatrzenie przez nowego dostawcę internetu wniosku wynosi w przypadku:

1) publicznie dostępnej usługi dostępu do internetu, która nie będzie świadczona w stałej lokalizacji:
   a) 6 godzin przypadających w dzień roboczy – gdy wniosek składany jest osobiście w jednostce obsługującej użytkowników nowego dostawcy internetu,
   b) 3 dni robocze – gdy wniosek składany jest w sposób inny niż określony w lit. A

   - od momentu złożenia wniosku;

2) publicznie dostępnej usługi dostępu do internetu, która będzie świadczona w stałej lokalizacji:

a) 1 dzień roboczy - gdy wniosek składany jest osobiście w jednostce obsługującej użytkowników nowego dostawcy internetu,
b) 5 dni roboczych - gdy wniosek składany jest w sposób inny niż określony w lit. a

- od momentu złożenia wniosku.

6. Nowy dostawca internetu zawiadamia abonenta o pozytywnym rozpatrzeniu wniosku lub o przyczynie odmowy realizacji uprawnienia do zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu w przypadku zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu .

7. Po otrzymaniu informacji o zainicjowaniu procesu realizacji uprawnienia do zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu w przypadku zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu przez nowego dostawcę internetu dotychczasowy dostawca internetu niezwłocznie, lecz nie później niż w ciągu 24 godzin od chwili otrzymania tej informacji, zawiadamia o tym fakcie abonenta przez wysłanie krótkiej wiadomości tekstowej (SMS) lub wykonanie połączenia głosowego na numer wskazany przez abonenta do kontaktu, wskazując dane, o których mowa w:

1) ust. 2 pkt 3 - w przypadku abonenta będącego stroną umowy o świadczenie publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej z dostawcą usługi zapewniającym dostęp do usługi dostępu do internetu nieświadczonej w stałej lokalizacji;
2) ust. 2 pkt 3 i 4 - w przypadku abonenta będącego stroną umowy o świadczenie publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej z dostawcą usługi zapewniającym dostęp do usługi dostępu do internetu świadczonej w stałej lokalizacji.

8. Obowiązek, o którym mowa w ust. 7 w zakresie wykonania połączenia głosowego, uważa się za zrealizowany, jeżeli dotychczasowy dostawca internetu wykonał co najmniej trzy próby połączenia z abonentem w ciągu 24 godzin od chwili otrzymania informacji o zainicjowaniu procesu realizacji uprawnienia do zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu w przypadku zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu.

9. Oświadczenia składane przez nowego dostawcę internetu w imieniu abonenta uznaje się za doręczone dotychczasowemu dostawcy internetu w momencie wprowadzenia do systemu, o którym mowa w art. 318 ust. 1 ustawy.

§ 3. 1. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku przez nowego dostawcę internetu oraz określenia przez dotychczasowego dostawcę internetu możliwego terminu realizacji uprawnienia do zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu w przypadku zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu, nowy dostawca internetu niezwłocznie zawiera z abonentem umowę o świadczenie publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej ze wskazaniem terminu rozpoczęcia świadczenia usługi dostępu do internetu.

2. Proces realizacji uprawnienia do zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu w przypadku zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu, która nie będzie świadczona w stałej lokalizacji odbywa się w porze nocnej pomiędzy godziną 0:00 a 6:00.

3. Abonent może zrezygnować z realizacji uprawnienia do zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu w przypadku zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu najpóźniej w terminie 2 dni przed uzgodnionym terminem rozpoczęcia świadczenia usługi dostępu do internetu, składając oświadczenie do dotychczasowego dostawcy internetu lub nowego dostawcy internetu. Dotychczasowy dostawca internetu kontynuuje świadczenie usługi dostępu do internetu na dotychczasowych warunkach.

4. Nowy dostawca internetu informuje abonenta o rozpoczęciu świadczenia usługi w dniu rozpoczęcia świadczenia usługi dostępu do internetu w sposób wskazany we wniosku. Obowiązek poinformowania w sposób, o którym mowa w § 2 ust. 2 pkt 5 lit. a uważa się za zrealizowany, jeżeli nowy dostawca internetu wykonał co najmniej trzy próby połączenia z abonentem w ciągu 24 godzin od chwili rozpoczęcia świadczenia usługi.

§ 4. W przypadku:

1) braku technicznej możliwości realizacji uprawnienia do zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu w przypadku zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu, o której mowa w art. 312 ust. 1 ustawy, w szczególności gdy usługa dostępu do internetu ma być świadczona w stałej lokalizacji, a lokalizacja wnioskującego abonenta znajduje się poza obszarem sieci telekomunikacyjnej operatora, do którego zapewnia przyłączenie nowy dostawca internetu;
2) uzyskania informacji o zawieszeniu realizacji uprawnienia do zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu w przypadku zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu, o którym mowa w art. 318 ust. 2

- nowy dostawca internetu zawiadamia abonenta o odmowie realizacji uprawnienia do zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu w przypadku zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu wraz z podaniem uzasadnienia.

§ 5. 1. Do abonenta korzystającego z uprawnienia do zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu w przypadku zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu, któremu będzie świadczona przedpłacona usługa dostępu do internetu w ruchomej publicznej

sieci telekomunikacyjnej stosuje się odpowiednio przepisy § 2 ust. 1-3, ust. 4 pkt 1, ust. 5, ust. 6 pkt 1, ust. 7-8, § 3 ust. 2, ust. 3-4, § 4 pkt 1.

2. Termin rozpoczęcia, abonentowi, o którym mowa w ust. 1, świadczenia usługi przez nowego dostawcę internetu nie może zostać określony później niż na dzień następujący po dniu pozytywnego rozpatrzenia wniosku.

§ 6. 1. Zawiadomienia, o których mowa w § 2 ust. 3 i 5 oraz § 4 nowy dostawca internetu doręcza abonentowi na trwałym nośniku w postaci odpowiadającej formie, w jakiej złożony został wniosek.

2. Na żądanie abonenta wyrażone w momencie złożenia wniosku nowy dostawca internetu doręcza zawiadomienia, o których mowa w § 2 ust. 3 i 5 oraz § 4, na piśmie na wskazany przez abonenta adres korespondencyjny lub drogą elektroniczną na wskazany przez abonenta adres poczty elektronicznej lub za pomocą innego środka komunikacji elektronicznej, o ile dostawca usługi umożliwia korzystanie z takiego środka.

3. Żądanie abonenta, o którym mowa w ust. 2, określa jednolity sposób doręczania wszystkich zawiadomień, o których mowa w § 2 ust. 3 i 5 oraz § 4.

§ 7. 1. W przypadku gdy abonent będący konsumentem korzysta z uprawnienia do zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu w przypadku zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu również w zakresie innych elementów umowy, o której mowa w art. 305 ustawy, do realizacji uprawnień abonenta stosuje się przepisy tego rozdziału.

2. W przypadku gdy abonent usługi komunikacji głosowej i usługi dostępu do internetu świadczonych w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej korzysta jednocześnie z uprawnienia, o którym mowa w art. 312 ust. 1 i uprawnienia, o którym mowa w art. 319 ust. 1 do realizacji uprawnień abonenta stosuje się przepisy rozdziału 5.

Rozdział 3

Zmiana przydzielonego numeru

§ 8. 1. Abonent publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej występuje do dostawcy usługi zapewniającego mu przyłączenie do publicznej sieci telekomunikacyjnej z wnioskiem o zmianę przydzielonego numeru, jeżeli korzystanie z przydzielonego numeru jest dla abonenta uciążliwe.

2. We wniosku abonent wykazuje, że korzystanie z przydzielonego numeru jest uciążliwe, w szczególności opisuje i wyjaśnia, na czym polega uciążliwość. Jeżeli uciążliwość polega na występowaniu uciążliwych połączeń, to abonent podaje ich przybliżone daty i godziny.

3. Wniosek spełniający wymogi określone w ust. 2 podlega rozpatrzeniu i realizacji w terminie 21 dni od dnia jego złożenia, z zastrzeżeniem § 9.

4. Realizacja wniosku polega na przydzieleniu, zamiast dotychczasowego, nowego numeru i jego uruchomieniu.

5. Przed uruchomieniem nowego numeru dostawca usługi, o którym mowa w ust. 1, zawiadamia abonenta o przydzieleniu i o terminie uruchomienia nowego numeru.

6. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 5, doręcza się abonentowi w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku.

§ 9. 1. W przypadku negatywnego rozpatrzenia wniosku dostawca usługi, o którym mowa w § 8 ust. 1, zawiadamia abonenta o odmowie zmiany przydzielonego numeru wraz z podaniem uzasadnienia w terminie 21 dni od dnia złożenia wniosku.

2. Odmowa zmiany przydzielonego numeru z powodu braku możliwości technicznych może być udzielona abonentowi w przypadku wydania przez Prezesa UKE decyzji, o której mowa w art. 323 ust. 2 ustawy, zwanej dalej „decyzją Prezesa UKE”, zawieszającej uprawnienie do zmiany przydzielonego numeru.

3. Jeżeli w dniu złożenia wniosku toczy się albo w okresie 21 dni od dnia złożenia wniosku zostało wszczęte postępowanie w celu wydania decyzji Prezesa UKE w sprawie zawieszenia uprawnienia do zmiany przydzielonego numeru, dostawca usługi, o którym mowa w § 8 ust. 1, niezwłocznie zawiadamia abonenta o powyższej okoliczności.

4. Po otrzymaniu decyzji Prezesa UKE w wyniku postępowania, o którym mowa w ust. 3, dostawca usługi, o którym mowa w § 8 ust. 1, zawiadamia abonenta, w terminie 14 dni od dnia otrzymania tej decyzji, o odmowie zmiany przydzielonego numeru wraz z podaniem uzasadnienia. Zawiadomienie o odmowie określa wynikający z decyzji Prezesa UKE termin realizacji uprawnienia abonenta do zmiany przydzielonego numeru.

5. Jeżeli Prezes UKE w wyniku postępowania, o którym mowa w ust. 3, wyda decyzję odmawiającą zawieszenia uprawnienia do zmiany przydzielonego numeru, wniosek zostaje zrealizowany w terminie 14 dni od dnia doręczenia dostawcy usługi lub operatorowi tej

decyzji. Dostawca usługi zawiadamia abonenta w tym terminie o nowym przydzielonym numerze i o terminie jego uruchomienia.

§ 10. 1. Zawiadomienia, o których mowa w § 8 ust. 5 oraz § 9 ust. 1 i 3-5, dostawca usługi, o którym mowa w § 8 ust. 1, doręcza abonentowi na trwałym nośniku w postaci odpowiadającej formie, w jakiej złożony został wniosek.

2. Na żądanie abonenta wyrażone w momencie złożenia wniosku dostawca usługi, o którym mowa w § 8 ust. 1, doręcza zawiadomienia, o których mowa w § 8 ust. 5 oraz § 9 ust. 1 i 3-5, na piśmie na wskazany przez abonenta adres korespondencyjny lub drogą elektroniczną na wskazany przez abonenta adres poczty elektronicznej lub za pomocą innego środka komunikacji elektronicznej, o ile dostawca usługi umożliwia korzystanie z takiego środka.

3. Żądanie abonenta, o którym mowa w ust. 2, określa jednolity sposób doręczania wszystkich zawiadomień, o których mowa w § 8 ust. 5 oraz § 9 ust. 1 i 3-5.

§ 11. W przypadku zakresów numeracji służących do bezpośredniego połączenia z abonentem sieci wewnętrznej, zwanych dalej „DDI”, zmianie podlega zakres 10 numerów lub wielokrotność takiego zakresu, z zachowaniem ciągłości ostatnich cyfr od 0 do 9.

Rozdział 4

Przeniesienie przydzielonego numeru przy zmianie lokalizacji

§ 12. 1. Abonent stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej w przypadku zmiany miejsca zamieszkania, siedziby lub miejsca wykonywania działalności, zwanych dalej „lokalizacją”, występuje do dostawcy publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej zapewniającego mu przyłączenie do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej operatora z wnioskiem o przeniesienie przydzielonego numeru do nowej lokalizacji w ramach istniejącej sieci tego samego operatora.

2. Wniosek podlega rozpatrzeniu i realizacji w terminie 21 dni od dnia jego złożenia, z zastrzeżeniem § 13.

3. Realizacja wniosku polega na przeniesieniu przydzielonego numeru do nowej lokalizacji i jego uruchomieniu.

4. Przed uruchomieniem przydzielonego numeru w nowej lokalizacji dostawca usługi, o którym mowa w ust. 1, zawiadamia abonenta o przeniesieniu przydzielonego numeru do nowej lokalizacji i o terminie jego uruchomienia.

5. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 4, doręcza się abonentowi w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku.

§ 13. 1. W przypadku negatywnego rozpatrzenia wniosku dostawca usługi, o którym mowa w § 12 ust. 1, zawiadamia abonenta o odmowie przeniesienia przydzielonego numeru do nowej lokalizacji wraz z podaniem uzasadnienia w terminie 21 dni od dnia złożenia wniosku.

2. Odmowa przeniesienia przydzielonego numeru do nowej lokalizacji może być udzielona abonentowi stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej wyłącznie w przypadku:

1) braku możliwości technicznych, stwierdzonego decyzją Prezesa UKE zawieszającą uprawnienia do przeniesienia przydzielonego numeru do innej lokalizacji;
2) gdy nowa lokalizacja abonenta znajduje się:
    a) poza obszarem sieci telekomunikacyjnej operatora obsługującego zakończenie sieci abonenta,
    b) na obszarze geograficznym innym niż lokalizacja, w której przydzielono abonentowi numer geograficzny.

3. Jeżeli w dniu złożenia wniosku toczy się albo w okresie 21 dni od dnia złożenia wniosku zostało wszczęte postępowanie w celu wydania decyzji Prezesa UKE w sprawie zawieszenia uprawnienia do przeniesienia przydzielonego numeru do innej lokalizacji, dostawca usługi, o którym mowa w § 12 ust. 1, niezwłocznie zawiadamia abonenta o powyższej okoliczności.

4. Po otrzymaniu decyzji Prezesa UKE w wyniku postępowania, o którym mowa w ust. 3, dostawca usługi, o którym mowa w § 12 ust. 1, zawiadamia abonenta, w terminie 14 dni od dnia otrzymania tej decyzji, o odmowie przeniesienia przydzielonego numeru wraz z podaniem uzasadnienia. Zawiadomienie o odmowie powinno określać wynikający z decyzji Prezesa UKE termin realizacji uprawnienia abonenta do przeniesienia przydzielonego numeru.

5. Jeżeli Prezes UKE w wyniku postępowania, o którym mowa w ust. 3, wyda decyzję odmawiającą zawieszenia uprawnienia do przeniesienia przydzielonego numeru do innej lokalizacji, wniosek zostaje zrealizowany w terminie 14 dni od dnia doręczenia dostawcy usługi lub operatorowi tej decyzji. Dostawca usługi zawiadamia abonenta w tym terminie o nowym przydzielonym numerze i o terminie jego uruchomienia.

§ 14. 1. Zawiadomienia, o których mowa w § 12 ust. 4 oraz § 13 ust. 1 i 3-5, dostawca usługi, o którym mowa w § 12 ust. 1, doręcza abonentowi na trwałym nośniku w postaci odpowiadającej formie, w jakiej złożony został wniosek.

2. Na żądanie abonenta wyrażone w momencie złożenia wniosku, dostawca usługi, o którym mowa w § 12 ust. 1, doręcza zawiadomienia, o których mowa w § 12 ust. 4 oraz § 13 ust. 1 i 3-5, na piśmie na wskazany przez abonenta adres korespondencyjny lub drogą elektroniczną na wskazany przez abonenta adres poczty elektronicznej lub za pomocą innego środka komunikacji elektronicznej, o ile dostawca usługi umożliwia korzystanie z takiego środka.

3. Żądanie abonenta, o którym mowa w ust. 2, określa jednolity sposób doręczania wszystkich zawiadomień, o których mowa w § 12 ust. 4 oraz § 13 ust. 1 i 3-5.

§ 15. W przypadku zakresów numeracji DDI przeniesieniu podlega zakres 10 numerów lub wielokrotność takiego zakresu, z zachowaniem ciągłości ostatnich cyfr od 0 do 9.

Rozdział 5

Przeniesienie przydzielonego numeru przy zmianie dostawcy usługi komunikacji głosowej

§ 16. 1. W celu realizacji uprawnienia, o którym mowa w art. 319 ust. 1 ustawy, abonent będący stroną umowy o świadczenie publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej, zawartej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej z dostawcą publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej zapewniającym przyłączenie do stacjonarnej lub ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej występuje do nowego dostawcy publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej, zwanego dalej „nowym dostawcą”, z wnioskiem o przeniesienie przydzielonego numeru.

2. Wniosek zawiera:

1) w przypadku abonenta będącego konsumentem:
   a) imię i nazwisko,
   b) numer PESEL, jeżeli go posiada albo nazwę, serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość, a w przypadku cudzoziemca, który nie jest obywatelem państwa członkowskiego albo Konfederacji Szwajcarskiej - numer paszportu lub karty pobytu,

c) adres korespondencyjny, w przypadku złożenia wniosku w formie pisemnej;

2) w przypadku abonenta niebędącego konsumentem:

a) nazwę,
b) numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku jego braku numer identyfikacji podatkowej (NIP) lub numer w innym właściwym rejestrze,
c) siedzibę i adres korespondencyjny - w przypadku złożenia wniosku w formie pisemnej;

3) przydzielony numer lub numery telefonów, o przeniesienie których wnioskuje abonent;

4) firmę lub nazwę dotychczasowego dostawcy publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej, zwanego dalej „dotychczasowym dostawcą” oraz nowego dostawcy;

5) adres, pod który zostanie przeniesiony numer telefonu - w przypadku abonentów będących stroną umowy z dostawcą publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej zapewniającym przyłączenie do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej;

6) wybrany przez abonenta sposób poinformowania go o rozpoczęciu świadczenia usługi za pomocą:

a) połączenia głosowego,
b) krótkiej wiadomości tekstowej (SMS),
c) poczty elektronicznej,
d) innego środka komunikacji elektronicznej, dostępnego u nowego dostawcy;

7) tryb przeniesienia numeru:

a) z zachowaniem okresu wypowiedzenia przewidzianego umową z dotychczasowym dostawcą,
b) bez zachowania okresu wypowiedzenia przewidzianego umową z dotychczasowym dostawcą, ze wskazaniem konkretnego terminu przeniesienia,
c) na koniec okresu wymaganego do skorzystania z warunków promocyjnych wynikającego z umowy z dotychczasowym dostawcą;

8) oświadczenie o świadomości konsekwencji finansowych wynikających z wypowiedzenia umowy o świadczenie publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej z dotychczasowym dostawcą w trybie, o którym mowa w pkt 7 lit. a i b;

9) oświadczenie o udzieleniu nowemu dostawcy pełnomocnictwa do przeprowadzenia czynności związanych z przeniesieniem numeru, w szczególności do wypowiedzenia w imieniu abonenta umowy z dotychczasowym dostawcą.

3. W przypadku, gdy wniosek nie zawiera informacji wskazanych w ust. 2, nowy dostawca zawiadamia abonenta o konieczności jego niezwłocznego uzupełnienia wraz z pouczeniem, że nieuzupełnienie wniosku spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia.

4. Termin na rozpatrzenie przez nowego dostawcę wniosku wynosi odpowiednio w przypadku:

1) abonenta będącego stroną umowy z dostawcą publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej zapewniającym przyłączenie do ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej:
   a) 6 godzin przypadających w dzień roboczy – gdy wniosek składany jest osobiście w jednostce organizacyjnej nowego dostawcy,
   b) 3 dni robocze – gdy wniosek składany jest w sposób inny niż określony w lit. A

   - od momentu złożenia wniosku;

2) abonenta będącego stroną umowy z dostawcą publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej zapewniającym przyłączenie do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej:

   a) 1 dzień roboczy - gdy wniosek składany jest osobiście w jednostce organizacyjnej nowego dostawcy,
   b) 5 dni roboczych - gdy wniosek składany jest w sposób inny niż określony w lit. A

   - od momentu złożenia wniosku.

5. Po otrzymaniu informacji o zainicjowaniu procesu przeniesienia numeru przez nowego dostawcę dotychczasowy dostawca niezwłocznie, lecz nie później niż w ciągu 24 godzin od chwili otrzymania tej informacji, zawiadamia abonenta o rozpoczęciu procesu przeniesienia numeru przez:

1) wysłanie krótkiej wiadomości tekstowej (SMS) na numer podlegający przeniesieniu lub inny numer wskazany przez abonenta do kontaktu, wskazując dane, o których mowa w ust. 2 pkt 4 - w przypadku abonenta będącego stroną umowy z dostawcą publicznie

dostępnej usługi komunikacji głosowej zapewniającym przyłączenie do ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej;

2) wykonanie połączenia głosowego na numer podlegający przeniesieniu lub wysłanie krótkiej wiadomości tekstowej (SMS) na numer wskazany przez abonenta do kontaktu, o ile wcześniej go podał, wskazując dane, o których mowa w ust. 2 pkt 3 i 4 - w przypadku abonenta będącego stroną umowy z dostawcą publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej zapewniającym przyłączenie do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej.

6. Obowiązek, o którym mowa w ust. 5 pkt 2, w zakresie wykonania połączenia głosowego, uważa się za zrealizowany, jeżeli dotychczasowy dostawca wykonał co najmniej trzy próby połączenia z abonentem w ciągu 24 godzin od chwili otrzymania informacji o zainicjowaniu procesu przeniesienia numeru przez nowego dostawcę.

7. Nowy dostawca zawiadamia abonenta o terminie przeniesienia przydzielonego numeru lub o przyczynie odmowy przeniesienia numeru.

8. Oświadczenia składane przez nowego dostawcę w imieniu abonenta uznaje się za doręczone dotychczasowemu dostawcy w momencie wprowadzenia do systemu, o którym mowa w art. 331 ust. 3 ustawy.

§ 17. 1. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku nowy dostawca niezwłocznie zawiera z abonentem umowę o świadczenie publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej z przeniesieniem przydzielonego numeru.

2. Przeniesienie numeru, w trybie o którym mowa w § 16 ust. 2 pkt 7 lit b, następuje nie później niż w terminie:

1) 1 dnia roboczego - w przypadku abonentów będących stroną umowy z dostawcą publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej zapewniającym przyłączenie do ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej lub
2) 7 dni roboczych - w przypadku abonentów będących stroną umowy z dostawcą publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej zapewniającym przyłączenie do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej

- od dnia zawarcia umowy, o której mowa w ust. 1, albo w późniejszym terminie w trakcie trwania dotychczasowej umowy, wskazanym przez abonenta.

3. Proces przeniesienia przydzielonego numeru odbywa się w porze nocnej pomiędzy godziną 0:00 a 6:00 - w przypadku abonentów będących stroną umowy z dostawcą publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej zapewniającym przyłączenie do ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej.

4. Abonent może zrezygnować z przeniesienia przydzielonego numeru najpóźniej w terminie 2 dni przed planowaną datą przeniesienia numeru, składając oświadczenie do dotychczasowego dostawcy lub nowego dostawcy.

5. Nowy dostawca informuje abonenta o rozpoczęciu świadczenia usługi w dniu przeniesienia przydzielonego numeru w sposób wskazany we wniosku. Obowiązek poinformowania w sposób, o którym mowa w § 16 ust. 2 pkt 6 lit. a uważa się za zrealizowany, jeżeli nowy dostawca wykonał co najmniej trzy próby połączenia z abonentem w ciągu 24 godzin od chwili rozpoczęcia świadczenia usługi.

§ 18. W przypadku:

1) uzyskania informacji o zawieszeniu realizacji uprawnienia, o którym mowa w art. 323 ust. 2 ustawy;
2) gdy lokalizacja wnioskującego abonenta, będącego stroną umowy z dostawcą publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej zapewniającym przyłączenie do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej, znajduje się:
   a) poza obszarem sieci telekomunikacyjnej operatora, do którego zapewnia przyłączenie nowy dostawca,
   b) na obszarze geograficznym innym niż lokalizacja, w której przydzielono abonentowi numer geograficzny

   - nowy dostawca zawiadamia niezwłocznie abonenta o odmowie przeniesienia przydzielonego numeru wraz z podaniem uzasadnienia.

§ 19. 1. Do abonenta korzystającego z usługi przedpłaconej świadczonej w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej stosuje się odpowiednio przepisy § 16 ust. 1-3, ust. 4 pkt 1, ust. 5 pkt 1, ust. 7-8, § 17 ust. 3-5, § 18 pkt 1.

2. Uzgodniony z abonentem, o którym mowa w ust. 1, termin rozpoczęcia świadczenia usług nie może zostać określony na dzień późniejszy niż dzień następujący po dniu pozytywnego rozpatrzenia wniosku.

§ 20. 1. Zawiadomienia, o których mowa w § 16 ust. 3 i 7 oraz § 18, nowy dostawca doręcza abonentowi na trwałym nośniku w postaci odpowiadającej formie, w jakiej złożony został wniosek.

2. Na żądanie abonenta wyrażone w momencie złożenia wniosku nowy dostawca doręcza zawiadomienia, o których mowa w § 16 ust. 3 i 7 oraz § 18 na piśmie na wskazany przez abonenta adres korespondencyjny lub drogą elektroniczną na wskazany przez abonenta adres poczty elektronicznej lub za pomocą innego środka komunikacji elektronicznej, o ile dostawca usługi umożliwia korzystanie z takiego środka.

3. Żądanie abonenta, o którym mowa w ust. 2, określa jednolity sposób doręczania wszystkich zawiadomień, o których mowa w § 16 ust. 3 i 7 oraz § 18.

§ 21. W przypadku zakresów numeracji DDI przeniesieniu podlega zakres 10 numerów lub wielokrotność takiego zakresu, z zachowaniem ciągłości ostatnich cyfr od 0 do 9.

Rozdział 6

Wybór dostawcy publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej

§ 22. 1. Abonent będący stroną umowy o świadczenie publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej z dostawcą publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych zapewniającym przyłączenie do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej operatora o znaczącej pozycji rynkowej na rynku rozpoczynania połączeń w sieci stacjonarnej wybiera dostawcę publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej przez numer dostępu lub preselekcję.

2. Abonent dokonuje wyboru dostawcy publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej przez numer dostępu, przez wybranie podczas inicjowania połączenia ciągu cyfr zawierającego numer dostępu dostawcy usługi, zwany dalej „NDS”, zgodnego ze schematem wybierania określonym w planie numeracji krajowej.

3. Abonent dokonuje wyboru dostawcy publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej przez preselekcję, przez złożenie w formie pisemnej zlecenia kierowania wskazanych rodzajów połączeń do wybranego dostawcy publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej bez konieczności wybierania NDS, zwanego dalej „zleceniem preselekcji”.

4. W przypadku, gdy abonent w celu realizacji danego połączenia nie wybierze ciągu cyfr zgodnego ze schematem wybierania określonym w planie numeracji krajowej, dostawca

usługi zapewniający przyłączenie do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej operatora o znaczącej pozycji rynkowej na rynku rozpoczynania połączeń w sieci stacjonarnej przekazuje informację słowną o braku możliwości realizacji danego połączenia, wraz z podaniem prawidłowego schematu wybierania.

5. Przez NDS i zlecenie preselekcji realizowane są następujące rodzaje połączeń głosowych:

1) krajowe obejmujące:
   a) połączenia miejscowe i strefowe,
   b) połączenia międzystrefowe,
   c) połączenia z sieci stacjonarnej do sieci ruchomej,
   d) inne połączenia lub usługi wykorzystujące techniki komutacji, z wyjątkiem połączeń do numerów alarmowych;
2) międzynarodowe.

6. W przypadku, gdy abonent w celu realizacji danego połączenia nie wybierze dostawcy publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej przez NDS albo zlecenie preselekcji, połączenie jest realizowane przez dostawcę usługi zapewniającego przyłączenie do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej operatora o znaczącej pozycji rynkowej na rynku rozpoczynania połączeń w sieci stacjonarnej.

7. Wybór przez abonenta dostawcy publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej przez zlecenie preselekcji nie ogranicza możliwości wyboru dowolnego dostawcy tych usług przez NDS, a także może być w każdym czasie przez abonenta zmieniony lub wycofany.

§ 23. W przypadku, gdy abonent dla realizacji danego połączenia wybierze przez numer dostępu dostawcę publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej, którego NDS:

1) nie jest jeszcze uruchomiony przez operatora o znaczącej pozycji rynkowej na rynku rozpoczynania połączeń w sieci stacjonarnej - operator ten przekazuje informację słowną o braku możliwości realizacji danego rodzaju połączenia głosowego;
2) jest uruchomiony przez operatora o znaczącej pozycji rynkowej na rynku rozpoczynania połączeń w sieci stacjonarnej, ale wybrany dostawca nie realizuje połączeń na danym obszarze geograficznym - operator przekazuje informację słowną o braku możliwości realizacji danego rodzaju połączenia głosowego.

§ 24. 1. Abonent wybiera przez zlecenie preselekcji jednego dostawcę publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej dla połączeń krajowych, z uwzględnieniem przepisu ust. 2 oraz jednego dostawcę publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej dla połączeń międzynarodowych. Abonent może wybrać tego samego dostawcę usługi dla połączeń krajowych i międzynarodowych.

2. Zlecenie preselekcji dotyczące krajowych połączeń głosowych obejmuje wszystkie połączenia głosowe oferowane przez wybranego dostawcę publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej na danym obszarze geograficznym.

3. Abonent składa w formie pisemnej zlecenie preselekcji do dostawcy usług zapewniającego przyłączenie do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej operatora o znaczącej pozycji rynkowej na rynku rozpoczynania połączeń w sieci stacjonarnej. Zlecenie preselekcji może być doręczone przez dostawcę publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej, na rzecz którego ma być ustanowiona preselekcja.

4. Zlecenie preselekcji podlega rozpatrzeniu i realizacji w terminie 14 dni od dnia jego złożenia do dostawcy usługi zapewniającego przyłączenie do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej operatora o znaczącej pozycji rynkowej na rynku rozpoczynania połączeń w sieci stacjonarnej, z zastrzeżeniem § 25.

5. Przed zrealizowaniem zlecenia preselekcji dostawca usługi zapewniający przyłączenie do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej operatora o znaczącej pozycji rynkowej na rynku rozpoczynania połączeń w sieci stacjonarnej zawiadamia w formie pisemnej abonenta oraz wybranego przez abonenta dostawcę usługi o terminie rozpoczęcia kierowania wskazanych rodzajów połączeń głosowych do wybranego dostawcy publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej.

§ 25. 1. W przypadku negatywnego rozpatrzenia zlecenia preselekcji dostawca usługi zapewniający przyłączenie do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej operatora o znaczącej pozycji rynkowej na rynku rozpoczynania połączeń w sieci stacjonarnej, w terminie 14 dni od dnia złożenia tego zlecenia, zawiadamia w formie pisemnej:

1) abonenta;
2) wybranego przez abonenta dostawcę publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej

- o odmowie realizacji zlecenia preselekcji wraz z podaniem uzasadnienia.

2. Odmowa realizacji zlecenia preselekcji jest udzielana abonentowi wyłącznie w przypadku:

1) braku możliwości technicznych, stwierdzonego decyzją Prezesa UKE zawieszającą uprawnienia do wyboru dostawcy usługi;
2) braku punktu styku sieci operatora, o którym mowa w § 22 ust. 1, z siecią, w której realizowane są usługi dostawcy wybranego przez abonenta w drodze zlecenia preselekcji.

3. Jeżeli w dniu złożenia zlecenia preselekcji toczy się albo w okresie 14 dni od dnia złożenia tego zlecenia zostało wszczęte postępowanie w celu wydania decyzji Prezesa UKE w sprawie zawieszenia uprawnienia do wyboru dostawcy usługi, dostawca usługi, o którym mowa w § 22 ust. 1, niezwłocznie zawiadamia w formie pisemnej abonenta o powyższej okoliczności.

4. Po otrzymaniu decyzji Prezesa UKE w wyniku postępowania, o którym mowa w ust. 3, dostawca usługi, o którym mowa w § 22 ust. 1, zawiadamia w formie pisemnej abonenta, w terminie 14 dni od dnia otrzymania tej decyzji, o odmowie realizacji zlecenia preselekcji wraz z podaniem uzasadnienia. Zawiadomienie o odmowie powinno określać wynikający z decyzji Prezesa UKE termin realizacji uprawnienia abonenta do wyboru dowolnego dostawcy publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej.

5. Jeżeli Prezes UKE, w wyniku postępowania, o którym mowa w ust. 3, wyda decyzję odmawiającą zawieszenia uprawnienia do wyboru dostawcy usługi, zlecenie preselekcji złożone przez abonenta zostaje zrealizowane w terminie 14 dni od dnia doręczenia dostawcy lub operatorowi tej decyzji. Dostawca usługi zawiadamia abonenta oraz wybranego przez niego dostawcę usługi, w formie pisemnej, w tym terminie o terminie rozpoczęcia kierowania wskazanych rodzajów połączeń głosowych do tego wybranego dostawcy publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej.

§ 26. 1. Wniosek abonenta o wycofanie zlecenia preselekcji jest realizowany w terminie 14 dni od dnia jego złożenia do dostawcy usługi zapewniającego przyłączenie do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej operatora o znaczącej pozycji rynkowej na rynku rozpoczynania połączeń w sieci stacjonarnej. Wniosek o wycofanie zlecenia preselekcji może być doręczony przez dostawcę publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej, z usługi którego abonent rezygnuje.

2. Przed realizacją wniosku dostawca usługi zapewniający przyłączenie do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej operatora o znaczącej pozycji rynkowej na rynku rozpoczynania połączeń w sieci stacjonarnej zawiadamia w formie pisemnej abonenta o terminie realizacji wniosku.

§ 27. 1. W przypadku rozszerzenia zakresu oferowanych krajowych połączeń głosowych wybrany przez zlecenie preselekcji dostawca publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej zawiadamia o tym rozszerzeniu abonenta w formie pisemnej, wraz z podaniem cen usług oraz dostawcę usługi zapewniającego temu abonentowi przyłączenie do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej operatora o znaczącej pozycji rynkowej na rynku rozpoczynania połączeń w sieci stacjonarnej.

2. Preselekcja dla połączeń głosowych nowo oferowanych przez wybranego przez zlecenie preselekcji dostawcę usługi jest realizowana w terminie 7 dni od daty doręczenia zawiadomienia, chyba że abonent złoży w tym terminie wniosek o wycofanie zlecenia preselekcji do dostawcy usługi zapewniającego temu abonentowi przyłączenie do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej operatora o znaczącej pozycji rynkowej na rynku rozpoczynania połączeń w sieci stacjonarnej.

§ 28. 1. Na żądanie abonenta wyrażone w momencie złożenia wniosku, dostawca usługi, o którym mowa w § 22 ust. 1, doręcza zawiadomienia, o których mowa w § 24 ust. 5, § 25 ust. 1 pkt 1 i ust. 3-5, § 26 ust. 2 i § 27 ust. 1, wyłącznie drogą elektroniczną na wskazany przez abonenta adres poczty elektronicznej lub za pomocą innego środka komunikacji elektronicznej, o ile dostawca usługi umożliwia korzystanie z takiego środka.

2. Żądanie abonenta, o którym mowa w ust. 1, określa jednolity sposób doręczania wszystkich zawiadomień, o których mowa w § 24 ust. 5, § 25 ust. 1 pkt 1 i ust. 3-5, § 26 ust. 2 i § 27 ust. 1.

3. Jeżeli abonent zażądał przekazania treści zawiadomień, o których mowa w § 24 ust. 5, § 25 ust. 1 pkt 1 i ust. 3-5, § 26 ust. 2 i § 27 ust. 1, telefonicznie, wskazuje jednocześnie inny sposób zawiadomienia, jaki dostawca usługi, o którym mowa w § 22 ust. 1, będzie mógł zastosować w przypadku, gdyby abonent ten nie odbierał połączenia lub z przyczyn technicznych leżących po jego stronie dostawca usługi nie mógł nawiązać z nim połączenia.

Rozdział 7

Przepis przejściowy i przepisy końcowe

§ 29. Do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 30. Do czasu ogłoszenia przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej informacji o uruchomieniu funkcjonalności systemu, o którym mowa w art. 315 ust. 1 ustawy, nie stosuje się przepisów § 2 ust. 9.

§ 31. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

MINISTER CYFRYZACJI

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi realizację delegacji ustawowej zawartej w art. 330 ust. 6 ustawy z dnia … r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …), zwanej dalej „Pke”, zgodnie z którą minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania dla wniosków o realizację uprawnień, o których mowa w art. 318, art. 323-325 i art. 328, oraz sposób składania i procedowania tych wniosków, uwzględniając dostępność usług telekomunikacyjnych, możliwości techniczne publicznych sieci telekomunikacyjnych oraz istniejące zasoby numeracji.

Rozdział 1 wskazuje zakres regulacji projektowanego rozporządzenia. Zgodnie z § 1 projekt rozporządzenia określa warunki korzystania przez abonenta z uprawnienia do:

1. zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu w przypadku zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu,
2. zmiany przydzielonego numeru,
2. przeniesienia przydzielonego numeru:
   a) w ramach istniejącej sieci tego samego operatora,
   b) do istniejącej sieci innego operatora,
3. wyboru dostawcy publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej, którego usługi są dostępne w połączonych sieciach.

Rozdział 2 reguluje zasady realizacji uprawnienia do zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu w przypadku zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu. Uprawnienie to zostało wprowadzone do ustawy Pke jako implementacja do polskiego porządku prawnego przepisów dyrektywy ustanawiającej Europejski Kodeks Łączności Elektronicznej.

§ 2 ust. 1 wskazuje, że podstawą wszczęcia procesu realizacji uprawnienia abonenta do zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu w przypadku zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu jest wniosek składany przez abonenta do nowego dostawcy usługi. Formę złożenia wniosku określa Pke (forma pisemna, elektroniczna lub dokumentowa), doprecyzowując, że wyboru formy dokonuje abonent spośród form oferowanych przez dostawcę usługi.

Ustęp 2 zawiera niezbędne elementy wniosku o zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu w przypadku zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu. Na wzór procesu przeniesienia numeru przy realizacji uprawnienia do zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu w przypadku zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu abonent udziela nowemu dostawcy pełnomocnictwa do przeprowadzenia

czynności związanych z realizacją uprawnienia, w szczególności do wypowiedzenia w imieniu abonenta umowy z dotychczasowym dostawcą usług.

Ustęp 3 wskazuje dodatkowy, fakultatywny element wniosku - identyfikator usługi dostępu do internetu, rozumiany jako numer umowy o świadczenie publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej lub numer usługi dostępu do internetu, o ile został nadany przez dotychczasowego dostawcę internetu i wskazany w umowie o świadczenie publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej. Identyfikator będzie pomocny w przypadku abonenta, który korzysta z wielu usług danego dostawcy. Jednocześnie nie zdecydowano o uwzględnieniu identyfikatora wśród obligatoryjnych elementów wniosku, ponieważ nie każdy abonent jest w stanie podać ten identyfikator. W takiej sytuacji mogłoby dojść do zablokowania realizacji uprawnienia z uwagi na niekompletność wniosku.

Ustęp 4 wskazuje jak dostawca usług powinien postąpić z wnioskiem wymagającym uzupełnienia. Abonent powinien być zawiadomiony o braku niezbędnych elementów wniosku oraz pouczony o konsekwencjach nieuzupełnienia wniosku – tj. pozostawieniu wniosku bez rozpoznania.

W ust. 5 wskazane zostały terminy rozpatrzenia wniosku. Terminy te są zróżnicowane ze względu na rodzaj usługi (świadczona/nieświadczona w stałej lokalizacji) oraz sposób składania wniosku (osobiście/w inny sposób). W przypadku usługi dostępu do internetu, która nie będzie świadczona w stałej lokalizacji terminy te wynoszą 6 godzin przypadających w dzień roboczy – gdy wniosek składany jest osobiście w jednostce oraz 3 dni robocze – gdy wniosek składany jest w sposób inny niż osobiście. W przypadku usługi dostępu do internetu, która będzie świadczona w stałej lokalizacji terminy wynoszą 1 dzień roboczy - gdy wniosek składany jest osobiście w jednostce oraz 5 dni roboczych - gdy wniosek składany jest w sposób inny niż osobiście. Takie rozróżnienie uwzględnia konieczność przesłania wniosku oraz sprawdzenia możliwości technicznych świadczenia usługi w przypadku usługi świadczonej w stałej lokalizacji.

W ust. 6 wskazano obowiązek nowego dostawcy usługi w zakresie zawiadomienia o wyniku rozpatrywania wniosku.

Ustęp 7 przewiduje obowiązek informacyjny realizowany przez dotychczasowego dostawcę usług. Po otrzymaniu informacji o zainicjowaniu procesu realizacji uprawnienia do zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu w przypadku zmiany dostawcy usługi, dotychczasowy dostawca usług niezwłocznie, lecz nie później niż w ciągu 24 godzin od chwili otrzymania tej informacji, zawiadamia o rozpoczęciu procesu, wskazując firmę lub nazwę dotychczasowego i nowego dostawcy usług oraz adres, pod którym będzie świadczona

usługa dostępu do internetu przez nowego dostawcę - w przypadku abonentów będących stroną umowy z dostawcą usług zapewniającym dostęp do usługi dostępu do internetu świadczonej w stałej lokalizacji oraz firmę lub nazwę dotychczasowego i nowego dostawcy usług - w przypadku abonentów usług ruchomych. Zawiadomienie następuje przez wysłanie wiadomości SMS lub wykonanie połączenia głosowego na numer wskazany przez abonenta do kontaktu. W ust. 8 doprecyzowano, że obowiązek zawiadomienia poprzez wykonanie połączenia głosowego uważa się za zrealizowany, jeżeli dotychczasowy dostawca internetu wykonał co najmniej trzy próby połączenia z abonentem w ciągu 24 godzin od chwili otrzymania informacji o zainicjowaniu procesu realizacji uprawnienia do zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu w przypadku zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu.

Ustęp 9 precyzuje, że oświadczenia składane przez nowego dostawcę internetu w imieniu abonenta uznaje się za doręczone dotychczasowemu dostawcy internetu w momencie wprowadzenia do systemu służącego realizacji uprawnienia do zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu w przypadku zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu, o którym mowa w art. 318 Pke.

W § 3 ust. 1 wskazany został kolejny etap realizacji przez nowego dostawcę uprawnienia do zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu w przypadku zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu, następujący po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku. Nowy dostawca internetu niezwłocznie zawiera z abonentem umowę o świadczenie publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej ze wskazaniem terminu rozpoczęcia świadczenia usługi dostępu do internetu. Termin ten ustalany jest z uwzględnieniem informacji przekazywanych przez dotychczasowego dostawcę, który wskazuje w jakim terminie uprawnienie może być zrealizowane.

W ust. 2 wskazane zostały ramy czasowe, w których proces realizacji uprawnienia do zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu w przypadku zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu w przypadku usługi nieświadczonej w stałej lokalizacji ma być realizowany. Okres między godziną 00:00 a 6:00 jest z punktu widzenia czasem kiedy brak dostępu do usługi nie jest przez abonenta dotkliwie odczuwany.

Ustęp 3 przewiduje możliwość rezygnacji z realizacji uprawnienia do zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu w przypadku zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu. Rezygnacja może nastąpić najpóźniej w terminie 2 dni przed uzgodnionym terminem rozpoczęcia świadczenia usługi dostępu do internetu. W celu rezygnacji abonent

składa oświadczenie do dotychczasowego dostawcy internetu lub nowego dostawcy internetu.

Zgodnie z ust. 4 nowy dostawca ma obowiązek poinformować abonenta o rozpoczęciu świadczenia usługi w dniu rozpoczęcia jej świadczenia. Sposób poinformowania abonent określa we wniosku. Jeżeli abonent wybrał powiadomienie telefoniczne obowiązek poinformowania uważa się za zrealizowany, jeżeli nowy dostawca internetu wykonał co najmniej trzy próby połączenia z abonentem w ciągu 24 godzin od chwili rozpoczęcia świadczenia usługi.

§ 4 określa przypadki kiedy dostawca usług może odmówić realizacji uprawnienia abonenta. Pierwszy przypadek dotyczy szeroko rozumianej przesłanki braku technicznej możliwości realizacji uprawnienia do zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu w przypadku zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu. W tym zakresie nie wskazano enumeratywnie wszystkich przypadków które mogą być kwalifikowane jako brak technicznej możliwości, jednak wskazano na najbardziej oczywisty przypadek, gdy lokalizacja wnioskującego abonenta znajduje się poza obszarem sieci telekomunikacyjnej operatora, do którego zapewnia przyłączenie nowy dostawca internetu. Drugi przypadek odnosi się do uzyskania informacji o zawieszeniu, w drodze decyzji Prezesa UKE, realizacji uprawnienia do zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu w przypadku zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu.

W § 5 wskazano zakres regulacji, które odnosić się będą do zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu świadczonej w sposób przedpłacony.

§ 6 odnosi się do formy doręczania zawiadomień oraz potwierdzeń składanych abonentowi w procesie realizacji uprawnienia abonenta do zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu w przypadku zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu. W tym przypadku przyjęto tę samą zasadę co w przypadku procesu zmiany numeru i zmiany dostawcy usług, zgodnie z którą właściwą jest forma w jakiej złożony został wniosek, chyba że abonent zażąda innej formy.

§ 7 odnosi się do sytuacji, w której abonent korzysta jednocześnie z uprawnienia do zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu w przypadku zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu oraz uprawnienia do przeniesienia numeru. W takim przypadku zastosowanie znajduje procedura dotycząca przenoszenia numeru.

Rozdział 3 dotyczy realizacji uprawnień abonenta do zmiany przydzielonego numeru w przypadku, gdy korzystanie z niego jest dla abonenta uciążliwe.

§ 8 reguluje procedurę złożenia wniosku, niezbędnych jego elementów, terminów rozpatrzenia wniosku i zawiadomienia o zmianie lub odmowie zmiany przydzielonego numeru. Zgodnie z Pke wniosek o zmianę numeru może być złożony w formie pisemnej, elektronicznej i dokumentowej. Termin rozpatrzenia i zrealizowania wniosku tj. termin od dnia złożenia wniosku do dnia uruchomienia nowego numeru wynosi maksymalnie 21 dni. W tym samym terminie abonent powinien zostać poinformowany o negatywnym rozpatrzeniu wniosku i jego przyczynach. Informacja o przydzieleniu nowego numeru i terminie jego uruchomienia powinna być doręczona abonentowi w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku.

W § 9 uregulowano warunki odmowy zmiany przydzielonego numeru w związku ze skorzystaniem przez dostawcę lub operatora z możliwości zawieszenia, w drodze decyzji Prezesa UKE, realizacji uprawnienia do zmiany przydzielonego numeru z powodu braku możliwości technicznych, o której mowa w art. 329 ust. 2 ustawy.

W § 10 wskazano zbiorczo formę doręczania zawiadomień w ramach postępowania o zmianę przydzielonego numeru tj. zawiadomienia o przydzieleniu i terminie uruchomienia nowego numeru, zawiadomienia o odmowie zmiany przydzielonego numeru oraz zawiadomień doręczanych w postępowaniu w przedmiocie zawieszenia uprawnienia do przeniesienia przydzielonego numeru. Zawiadomienia mają być doręczane abonentowi na trwałym nośniku (zgodnie z definicją trwałego nośnika wynikającą z ustawy o prawach konsumenta), a ich forma odpowiadać ma formie złożenia wniosku. Wyjątkiem od powyższej zasady będzie sytuacja kiedy abonent wyraźnie zażąda, aby zawiadomienia doręczane były w innej formie. Na żądanie abonenta wyrażone w momencie składania wniosku dostawca usług doręcza ww. zawiadomienia na piśmie na wskazany adres korespondencyjny lub drogą elektroniczną na wskazany przez abonenta adres poczty elektronicznej lub za pomocą podobnego środka porozumiewania się na odległość, o ile dostawca umożliwia korzystanie z takiego środka. Żądanie abonenta powinno wskazywać jednolity sposób doręczania wszystkich zawiadomień.

W § 11 wskazano zasady zmiany numerów służących do bezpośredniego połączenia z abonentem sieci wewnętrznej tj. zakres numerów podlegający zmianie oraz wymóg zachowania ciągłości ostatnich cyfr numeru.

Rozdział 4 dotyczy realizacji uprawnienia abonenta stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej do przeniesienia przydzielonego numeru przy zmianie lokalizacji.

W § 12 uregulowana została kwestia składania wniosku, terminu rozpatrzenia wniosku, zawiadomienia o przeniesieniu numeru do nowej lokalizacji oraz terminu jego uruchomienia.

W tym zakresie wprowadzono rozwiązania tożsame ze wskazanymi w Rozdziale 3 projektowanego rozporządzenia.

§ 13 reguluje przyczyny i warunki odmowy przeniesienia przydzielonego numeru oraz postępowanie w przypadku skorzystania przez dostawcę usług lub operatora z możliwości zawieszenia, na mocy decyzji Prezesa UKE, realizacji uprawnienia abonenta do przeniesienia przydzielonego numeru. Przyczyny odmowy przeniesienia numeru zostały wskazane enumeratywnie i dotyczą dwóch sytuacji: braku możliwości technicznych przeniesienia numeru stwierdzonego decyzją Prezesa UKE w przedmiocie zawieszenia uprawnienia do przeniesienia numeru przy zmianie lokalizacji oraz braku możliwości wynikającego z nowej lokalizacji abonenta, która znajduje się poza obszarem sieci operatora lub na obszarze innym niż lokalizacja, w której przydzielono abonentowi numer.

§ 14 odnosi się w sposób zbiorczy do formy doręczania zawiadomień w ramach postępowania o przeniesienie przydzielonego numeru przy zmianie lokalizacji tj. zawiadomienia o przeniesieniu przydzielonego numeru i terminie jego uruchomienia, zawiadomienia o odmowie przeniesienia przydzielonego numeru oraz zawiadomień doręczanych w postępowaniu w przedmiocie zawieszenia uprawnienia do przeniesienia przydzielonego numeru. W zakresie formy zawiadomień wprowadzono rozwiązania tożsame ze wskazanymi w Rozdziale 2 projektowanego rozporządzenia.

W § 15 wskazano zasady przeniesienia numerów służących do bezpośredniego połączenia z abonentem sieci wewnętrznej tj. zakres numerów podlegający przeniesieniu oraz wymóg zachowania ciągłości ostatnich cyfr numeru.

Rozdział 5 dotyczy realizacji uprawnienia abonenta do przeniesienia przydzielonego numeru przy zmianie dostawcy usługi komunikacji głosowej.

§ 16 ust. 2 określa enumeratywnie niezbędne elementy wniosku o przeniesienie numeru. Ustęp 3 wskazuje jak dostawca usług powinien postąpić z wnioskiem wymagającym uzupełnienia. Abonent powinien być zawiadomiony o braku niezbędnych elementów wniosku oraz pouczony o konsekwencjach nieuzupełnienia wniosku – tj. pozostawieniu wniosku bez rozpoznania.

W ust. 4 wskazane zostały terminy rozpatrzenia wniosku. Terminy te są zróżnicowane ze względu na rodzaj usługi (świadczona w sieci ruchomej/stacjonarnej) oraz sposób składania wniosku (osobiście/w inny sposób). W przypadku usługi świadczonej w sieci ruchomej terminy te wynoszą 6 godzin przypadających w dzień roboczy – gdy wniosek składany jest osobiście w jednostce oraz 3 dni robocze – gdy wniosek składany jest w sposób inny niż osobiście. W przypadku usługi świadczonej w sieci stacjonarnej terminy wynoszą 1

dzień roboczy - gdy wniosek składany jest osobiście w jednostce oraz 5 dni roboczych - gdy wniosek składany jest w sposób inny niż osobiście. Takie rozróżnienie uwzględnia konieczność przesłania wniosku oraz sprawdzenia możliwości technicznych świadczenia usługi w przypadku usługi świadczonej w stałej lokalizacji.

Ustęp 5 przewiduje obowiązek informacyjny realizowany przez dotychczasowego dostawcę usług. Po otrzymaniu informacji o zainicjowaniu procesu przeniesienia numeru przez nowego dostawcę, dotychczasowy dostawca usług niezwłocznie, lecz nie później niż w ciągu 24 godzin od chwili otrzymania tej informacji, zawiadamia o rozpoczęciu procesu przeniesienia numeru, wskazując numer, który ma zostać przeniesiony oraz firmę lub nazwę dotychczasowego i nowego dostawcy usług w przypadku abonentów usług stacjonarnych oraz firmę lub nazwę dotychczasowego i nowego dostawcy usług, w przypadku abonentów usług ruchomych. W przypadku abonenta sieci ruchomej informacja przekazywana jest poprzez wysłanie wiadomości SMS, w przypadku abonenta sieci stacjonarnej poprzez wykonanie połączenia głosowego lub wysłanie wiadomości SMS na numer kontaktowy podany przez abonenta. W ust. 6 doprecyzowano, że obowiązek zawiadomienia w przypadku połączenia głosowego uważa się za zrealizowany, jeżeli dotychczasowy dostawca usług wykonał co najmniej trzy próby połączenia z abonentem w ciągu 24 godzin od chwili otrzymania informacji o zainicjowaniu procesu przeniesienia. W przypadku wszczęcia procesu przeniesienia numeru wbrew woli abonenta, jak najszybsze powzięcie informacji na ten temat pozwala na rezygnację z procesu na wczesnym etapie i uniknięcie konsekwencji finansowych wynikających ze zmiany dostawcy usług.

Zgodnie z ust. 7 nowy dostawca zawiadamia abonenta o terminie przeniesienia przydzielonego numeru lub o przyczynie odmowy przeniesienia numeru.

Zgodnie z §17 w przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku, nowy dostawca niezwłocznie zawiera z abonentem umowę z przeniesieniem przydzielonego numeru, która wskazuje termin rozpoczęcia świadczenia usług przez nowego dostawcę. W ustępie 2 wskazano ramy czasowe dla wyznaczania terminu przeniesienia numeru w przypadku, gdy abonent decyduje się rozwiązać dotychczasową umowę bez zachowania terminu wypowiedzenia. W takiej sytuacji przeniesienie numeru następuje nie później niż w terminie 1 dnia roboczego - w przypadku abonentów będących stroną umowy z dostawcą publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej zapewniającym przyłączenie do ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej lub 7 dni roboczych - w przypadku abonentów będących stroną umowy z dostawcą publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej zapewniającym przyłączenie do stacjonarnej

publicznej sieci telekomunikacyjnej, od dnia zawarcia umowy albo w późniejszym terminie w trakcie trwania dotychczasowej umowy, wskazanym przez abonenta. Opisana sytuacja stanowi wyjątek od ogólnej zasady, że przeniesienie numeru następuje z dniem rozwiązania dotychczasowej umowy.

W ust. 3 wskazane zostały ramy czasowe, w których proces realizacji uprawnienia do przeniesienia numeru w przypadku usługi świadczonej w sieci ruchomej ma być realizowany. Okres między godziną 00:00 a 6:00 jest z punktu widzenia czasem kiedy brak dostępu do usługi nie jest dotkliwie odczuwany.

Ustęp 4 reguluje kwestię rezygnacji z przeniesienia numeru. Abonent w celu rezygnacji z przeniesienia numeru może złożyć oświadczenie o rezygnacji do dotychczasowego lub nowego dostawcy usług. Aby oświadczenia abonenta mogły wywołać zamierzony efekt w postaci przerwania procesu przeniesienia numeru powinny być doręczone dotychczasowemu lub nowemu dostawcy usług nie później niż 2 dni przed planowanym terminem przeniesienia numeru. Możliwość zwrócenia się do dotychczasowego dostawcy usług ma szczególne znaczenie w sytuacji, gdy abonent rezygnuje z przeniesienia numeru powziąwszy informację o przeniesieniu numeru wbrew jego woli np. w przypadku wprowadzenia go w błąd przez nieuczciwego dostawcę usług.

W ust. 16 określono domniemanie dotyczące terminu doręczenia dotychczasowemu dostawcy usług oświadczeń woli składanych w imieniu abonenta przez nowego dostawcę usług. Za moment doręczenia uznano moment wprowadzenia oświadczenia do systemu PLI CBD.

W § 18 uregulowano kwestię odmowy przeniesienia przydzielonego numeru w związku z zawieszeniem realizacji uprawnienia do przeniesienia numeru. W takim przypadku nowy dostawca niezwłocznie zawiadamia abonenta o odmowie przeniesienia numeru wraz z podaniem uzasadnienia. Drugi przypadek odmowy przeniesienia numeru dotyczy sytuacji, gdy lokalizacja abonenta będącego stroną umowy z dostawcą usług zapewniającym przyłączenie do sieci stacjonarnej nie pozwala na realizację uprawnienia do przeniesienia numeru. W takim przypadku nowy dostawca niezwłocznie zawiadamia abonenta o odmowie przeniesienia numeru wraz z podaniem uzasadnienia.

Kwestia przeniesienia numeru przy zmianie dostawcy usług przez abonenta usługi przedpłaconej została uregulowana poprzez odwołanie do poszczególnych przepisów, które będą stosowane odpowiednio (§ 19).

§ 20 odnosi się do formy doręczania zawiadomień oraz potwierdzeń składanych abonentowi w procesie realizacji uprawnienia abonenta do przeniesienia numeru. W tym przypadku właściwą jest forma w jakiej złożony został wniosek, chyba że abonent zażąda innej formy.

W § 21 wskazano zasady przeniesienia numerów służących do bezpośredniego połączenia z abonentem sieci wewnętrznej tj. zakres numerów podlegający przeniesieniu oraz wymóg zachowania ciągłości ostatnich cyfr numeru.

Rozdział 6 dotyczy warunków skorzystania przez abonenta będącego stroną umowy z dostawcą usług zapewniającym przyłączenie do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej operatora o znaczącej pozycji rynkowej na rynku rozpoczynania połączeń w sieci stacjonarnej z uprawnienia do wyboru dostawcy publicznie dostępnych usług.

Projektowane przepisy przewidują dwa sposoby wyboru dostawcy: przez numer dostępu NDS wybierany podczas inicjowania połączenia lub przez preselekcję, czyli złożenie zlecenia kierowania połączeń do wybranego dostawcy usług (§ 22 ust. 2-3). Rodzaje połączeń, które mogą być realizowane przez NDS i zlecenie preselekcji zostały wskazane enumeratywnie (§ 22 ust. 5). Jednocześnie wskazano, że możliwy jest wybór różnych dostawców usług dla połączeń krajowych i międzynarodowych (§ 23 ust. 1). Brak skorzystania z możliwości wyboru dostawcy usług skutkuje realizacją połączenia przez dostawcę usług zapewniającego przyłączenie do sieci operatora o znaczącej pozycji rynkowej. W celu zachowania konkurencji na rynku i możliwości wyboru przez abonenta przepisy zastrzegają, że zlecenie preselekcji nie ogranicza możliwości wyboru dostawcy przez NDS, a abonent zachowuje prawo do zmiany lub wycofania preselekcji (§ 22 ust. 7).

Zlecenie preselekcji może być złożone bezpośrednio do dostawcy usług zapewniającego przyłączenie do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej operatora o znaczącej pozycji rynkowej lub za pośrednictwem dostawcy usług, na rzecz którego ma być ustanowiona preselekcja (§ 24). Przepisy określają maksymalny termin rozpatrzenia i zrealizowania zlecenia preselekcji oraz wycofania preselekcji, a także obowiązki informacyjne względem abonenta oraz wybranego dostawcy usług (§ 24 ust. 4). Osobno uregulowane zostały podstawy odmowy realizacji zlecenia preselekcji oraz postępowanie w przedmiocie zawieszenia, w drodze decyzji Prezesa UKE, uprawnienia do wyboru dostawcy usług (§ 25).

Rozdział 7 zawiera przepisy przejściowe i końcowe. Do spraw wszczętych i niezakończonych przed wejściem w życie projektu zastosowanie będą miały przepisy dotychczasowe. Do czasu ogłoszenia przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej informacji o uruchomieniu funkcjonalności systemu, o którym mowa w art. 315 ust. 1 ustawy, nie stosuje się przepisów § 2 ust. 9.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem … r.

Projekt rozporządzenia zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) został udostępniony w Biuletynie

Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny. Żaden z podmiotów nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem.

Projektowane przepisy zostały przeanalizowane pod kątem wpływu na małe i średnie przedsiębiorstwa. Regulacje zawarte w projekcie będą miały pozytywny wpływ na funkcjonowanie przedsiębiorstw ze względu na odformalizowanie i uproszczenie procesu zmiany lub przeniesienia numeru. Jednocześnie usprawnienie procesów i czynności związanych z obsługą składanych przez abonentów wniosków pozwoli przedsiębiorcom telekomunikacyjnym na optymalizację kosztów działalności.

Projektowane rozporządzenie nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt nie jest objęty prawem Unii Europejskiej. Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu celem uzyskania opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji w sprawie warunków korzystania z uprawnień w publicznych sieciach telekomunikacyjnych **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Cyfryzacji **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Michał Gramatyka – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Cyfryzacji **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Katarzyna Ciesielska, Główny specjalista w Departamencie Telekomunikacji Ministerstwa Cyfryzacji KatarzynaCiesielska@mc.gov.pl Anna Kalińska, Starszy specjalista w Departamencie Telekomunikacji Ministerstwa Cyfryzacji Anna.Kalinska@mc.gov.pl Karolina Żuber, Specjalista w Departamencie Telekomunikacji Ministerstwa Cyfryzacji Karolina.Żuber@mc.gov.pl	**Data sporządzenia** … **Źródło:** Upoważnienie ustawowe: art. 330 ust. 6 ustawy z dnia ….. r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz.) **Nr w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Cyfryzacji:** MC

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika z zastąpienia ustawy Prawo telekomunikacyjne nową ustawą regulującą rynek komunikacji elektronicznej w Polsce – ustawą - Prawo komunikacji elektronicznej (Pke).

Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 73 ustawy Prawo telekomunikacyjne zachowują moc do czasu wydania nowego rozporządzenia, nie dłużej jednak niż przez 24 miesiące od wejścia w życie Pke.

Przepisy rozporządzenia dotyczą uprawnień do: zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu w przypadku zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu, zmiany przydzielonego numeru, przeniesienia przydzielonego numeru w ramach istniejącej sieci tego samego operatora oraz do istniejącej sieci innego operatora, wyboru dostawcy publicznie dostępnych usług.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji i oczekiwany efekt

Planowane jest wydanie rozporządzenia regulującego procedurę korzystania z uprawnienia do:

1) zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu w przypadku zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu

2) zmiany przydzielonego numeru;

3) przeniesienia przydzielonego numeru:

a) w ramach istniejącej sieci tego samego operatora,

b) do istniejącej sieci innego operatora;

4) wyboru dostawcy publicznie dostępnych usług komunikacji głosowej, którego usługi są dostępne w połączonych sieciach.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Każde państwo samodzielnie określa procedurę korzystania z uprawnień abonenckich.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt			
Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Dostawcy publicznie dostępnych usług komunikacji głosowej		Rejestr przedsiębiorców telekomunikacyjnych	Projekt reguluje proces zmiany przydzielonego numeru, przeniesienia przydzielonego numeru przy zmianie lokalizacji lub dostawcy usług lub wyboru dostawcy usług w drodze preselekcji, w tym uprawnienia abonenta i odpowiadające im obowiązki dostawcy usług.
Dostawcy usługi dostępu do internetu			Projekt reguluje uprawnienie do zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu w przypadku zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu, w tym uprawnienia abonenta i odpowiadające im obowiązki dostawcy usług.
Abonenci usług telekomunikacyjnych			Projekt reguluje warunki korzystania przez abonentów z uprawnienia do zachowania ciągłości świadczenia usługi dostępu do internetu w przypadku zmiany dostawcy usługi, zmiany lub przeniesienia przydzielonego numeru, wyboru dostawcy poprzez zlecenie preselekcji.
Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej	1	Ustawa Prawo komunikacji elektronicznej	Zgodnie z Pke Prezes UKE podejmuje interwencje i nakłada kary w przypadku braku możliwości skorzystania przez abonentów z uprawnień.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach konsultacji i opiniowania projekt zostanie przekazany do:
1) Krajowej Izby Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji,
2) Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji,
3) Polskiej Izby Komunikacji Ethernetowej,
4) Konfederacji Pracodawców Polskich,
5) Polskiej Izby Komunikacji Elektronicznej,
6) Forum Związków Zawodowych,
7) NSZZ Solidarność,
8) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych,
9) Krajowej Izby Gospodarczej,
10) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej,
11) Konfederacji Lewiatan,
12) Business Centre Club,

13) Polskiej Izby Radiodyfuzji Cyfrowej,
14) Związku Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska,
15) Związku Telewizji Kablowych

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje skutków dla sektora finansów publicznych, w tym dochodów i wydatków budżetu państwa oraz samorządu terytorialnego.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							

	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozporządzenie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców. Możliwość zmiany w prosty sposób, bez konieczności wychodzenia z domu, dostawcy usługi komunikacji głosowej oraz zachowania ciągłości usługi dostępu do internetu wpłynie na konkurencję między dostawcami usług telekomunikacyjnych. Przedsiębiorcy telekomunikacyjni będący dostawcami usługi dostępu do internetu będą zobowiązani do wdrożenia procedur współpracy z zakresie wymiany informacji dotyczącej obsługi wniosków o zmianę dostawcy usługi, co może powodować koszty po stronie dostawców usług. Brak jest możliwości określenia w ujęciu pieniężnym wpływu rozporządzenia na działalność przedsiębiorców. W zakresie usług komunikacji głosowej nie przewiduje się dodatkowych obowiązków ponad wynikające z obecnie obowiązującego rozporządzenia, stąd obecnie ponoszone koszty z tego tytułu nie powinny ulec zmianie. Projektowane rozporządzenie będzie miało wpływ na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób z niepełnosprawnościami oraz osób starszych. Dzięki określeniu prostych i jasnych procedur zmiany dostawcy usług głosowych i usługi dostępu do internetu abonenci tych usług będą mogli w łatwy sposób zmienić dostawcę usługi na takiego, który oferuje najbardziej korzystną z ich punktu widzenia usługę oraz dostosowaną do ich indywidualnych potrzeb.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	tak X nie nie dotyczy
X zmniejszenie liczby dokumentów X zmniejszenie liczby procedur X skrócenie czasu na załatwienie sprawy inne:	zwiększenie liczby dokumentów zwiększenie liczby procedur wydłużenie czasu na załatwienie sprawy inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	X tak nie nie dotyczy

Komentarz:		
9. Wpływ na rynek pracy		
Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	demografia mienie państwowe	informatyzacja zdrowie
Omówienie wpływu		
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem … .		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Nie dotyczy.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak.		

Projekt

R O Z P O R Z Ą D Z E N I E

M I N I S T R A C Y F R Y Z A C J [1)]

z dnia

w sprawie maksymalnej wysokości opłaty pobieranej z tytułu zwrotu pozostałych na koncie środków z doładowań

Na podstawie art. 331 ust. 15 ustawy z dnia…….. Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz.) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa maksymalną wysokość opłaty pobieraną z tytułu zwrotu pozostałych na koncie środków z doładowań.

§ 2. Maksymalna wysokość opłaty pobierana z tytułu zwrotu pozostałych na koncie środków z doładowań nie może przekraczać kosztów bezpośrednich zwrotu tych środków, ponoszonych przez dostawcę usług komunikacji głosowej.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem…...r.

MINISTER CYFRYZACJI

[1)] Minister Cyfryzacji kieruje działem administracji rządowej – informatyzacja, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Cyfryzacji (Dz. U. poz. 2720).

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi realizację upoważnienia ustawowego zawartego w art. 331 ust. 15 ustawy z dnia … r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …). Zgodnie z tym przepisem minister właściwy do spraw informatyzacji może, w drodze rozporządzenia, określić maksymalną wysokość opłaty z tytułu tego zwrotu biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia takich warunków uzyskiwania zwrotu, które nie będą zniechęcać konsumentów do ubiegania się o zwrot tych środków.

Przepis § 1 projektowanego rozporządzenia określa delegację ustawową, w której wskazany został zakres projektowanego rozporządzenia.

W § 2 projektowanego rozporządzenia wskazano maksymalną wysokość opłaty, której może podlegać zwrot pozostałych na koncie przedpłaconym środków.

Projektowane rozporządzenie nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Nie zachodzi również konieczność przedstawienia projektu rozporządzenia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu.

Przedmiotowy projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie będzie mieć wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na sytuacje ekonomiczna i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

W celu wykonania obowiązku wynikającego z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny” oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw informatyzacji.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji w sprawie maksymalnej wysokości opłaty pobieranej z tytułu zwrotu pozostałych na koncie środków z doładowań **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Cyfryzacji **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Michał Gramatyka – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Cyfryzacji **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Karolina Żuber, Specjalista w Departamencie Telekomunikacji Ministerstwa Cyfryzacji – Karolina.Zuber@cyfra.gov.pl	**Data sporządzenia** **Źródło:** Upoważnienie ustawowe: art. 331 ust. 15 ustawy z dnia ….. r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz.) **Nr w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Cyfryzacji:** MC

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika z wejścia w życie ustawy - Prawo komunikacji elektronicznej, która przewiduje możliwość uzyskania przez konsumenta zwrotu środków zgromadzonych na koncie przedpłaconym.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Planowane jest wydanie rozporządzenia regulującego szczegółowy zakres danych, jakie zawiera wniosek o zwrot pozostałych na koncie środków z doładowań oraz maksymalna wysokość opłaty pobieranej z tytułu zwrotu pozostałych na koncie środków z doładowań.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Przedsiębiorcy telekomunikacyjni	4124	Rejestr przedsiębiorców telekomunikacyjnych	Rozporządzenie określi zakres danych, jakie zawiera wniosek o zwrot pozostałych na koncie środków z doładowań oraz maksymalną wysokość opłaty pobieraną z tytułu zwrotu pozostałych na koncie środków z doładowań
Konsumenci		Brak danych	Rozporządzenie określi zakres danych, jakie zawiera wniosek o zwrot pozostałych na koncie środków z doładowań oraz maksymalną wysokość opłaty

			pobieraną z tytułu zwrotu pozostałych na koncie środków z doładowań

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt otrzymają:

1. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej;
2. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
3. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
4. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego;
5. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców;
6. Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji;
7. Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji;
8. Polska Izba Komunikacji Elektronicznej;
9. Krajowa Izba Gospodarcza;
10. Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej;
11. Polska Izba Radiodyfuzji Cyfrowej;
12. Polska Izba Handlu;
13. Rada Dialogu Społecznego;
14. Business Centre Club – Związek Pracodawców;
15. Niezależny Samorządowy Związek Zawodowy „Solidarność”;
16. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
17. Forum Związków Zawodowych;
18. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
19. Konfederacja Lewiatan;
20. Związek Rzemiosła Polskiego;
21. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
22. Związek Pracodawców Mediów Publicznych;
23. Związek Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska;
24. Federacja Związków Zawodowych Pracowników Telekomunikacji;
25. Polska Rada Biznesu;
26. Naczelna Organizacja Techniczna;
27. Związek Pracodawców Mediów Elektronicznych i Telekomunikacji Mediakom;
28. Izba Gospodarki Elektronicznej;
29. Związek Telewizji Kablowych w Polsce Izba Gospodarcza.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje skutków dla sektora finansów publicznych, w tym dochodów i wydatków budżetu państwa oraz samorządu terytorialnego.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób z niepełnosprawnościami oraz osób starszych.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

X nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak X nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie X nie dotyczy
Komentarz:	

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie

Omówienie wpływu	

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie dotyczy.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

Projekt

ROZPORZĄDZENIE

RADY MINISTRÓW

z dnia

w sprawie organizacji i funkcjonowania systemu gromadzącego i udostępniającego informacje i dane od operatorów i dostawców usług komunikacji głosowej

Na podstawie art. 337 ust. 6 ustawy z dnia – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

1) organizację i funkcjonowanie systemu, o którym mowa w art. 337 ust. 3 ustawy z dnia ……. - Prawo komunikacji elektronicznej, zwanej dalej „ustawą”;
2) warunki gromadzenia i przekazywania informacji o lokalizacji i danych od operatorów i dostawców usług komunikacji głosowej;
3) warunki udostępniania informacji o lokalizacji i danych centrom powiadamiania ratunkowego i jednostkom terytorialnym służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy;
4) sposób wymiany pomiędzy dostawcami usług, informacji w zakresie obsługi wniosków o przeniesienie numeru.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu skróty i definicje oznaczają:

1) centralny punkt - centralny punkt systemu powiadamiania ratunkowego i punkty centralne służb, funkcjonujące zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 13a ust. 2 ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1077 oraz z 2020 r. poz. 568 i 695);
2) certyfikat X.509 - certyfikat potwierdzający spełnienie wymagań określonych w zaleceniu X.509 Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego (ITU) określającym sposób użycia asymetrycznych algorytmów kryptograficznych;
3) dane - dane, o których mowa w art. 337 ust. 2 pkt 1 ustawy, dotyczące abonenta będącego konsumentem, oraz dane, o których mowa w art. 337 ust. 2 pkt 2 ustawy, dotyczące abonenta niebędącego konsumentem;
4) informacje o lokalizacji - określone w art. 336 ust. 1 i 2 ustawy informacje dotyczące lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego;
5) komunikat - komunikat XML w formacie danych XSD, w którym treść jest przekazywana za pomocą znaków zgodnych ze standardem Unicode UTF-8, określonym przez normę ISO/IEC 10646;
6) PLI CBD - system, o którym mowa w art. 337 ust. 3 ustawy, funkcjonujący w formie systemu teleinformatycznego „Platforma Lokalizacyjno-Informacyjna z Centralną Bazą Danych”;
7) TLS 1.2 (Transport Layer Security wersja 1.2) - protokół wykorzystywany do szyfrowania wskazany w specyfikacji technicznej ETSI TS 102 231;
8) VPN (Virtual Private Network) - wirtualna sieć prywatna służąca jako sieć przekazu danych korzystająca z publicznej sieci telekomunikacyjnej, która przez stosowanie protokołów tunelowania i procedur bezpieczeństwa zachowuje poufność danych.

§ 3. 1. PLI CBD jest zbudowana jako dwa kompletne, identyczne, współpracujące ze sobą systemy, umieszczone w oddzielnych lokalizacjach, każdy składający się z następujących zintegrowanych części:

1) Centralnej Bazy Danych - gromadzącej dane;
2) Platformy Lokalizacyjno-Informacyjnej - gromadzącej i przekazującej informacje o lokalizacji do centralnego punktu lub służbom ustawowo powołanym do niesienia pomocy innym niż wymienione w art. 337 ust. 4 pkt 1 ustawy;
3) aplikacji pośredniczącej w wymianie pomiędzy dostawcami usług informacji w zakresie obsługi wniosków o przeniesienie numeru.

2. Infrastrukturę PLI CBD stanowią w szczególności:

1) pomieszczenia z serwerami zlokalizowane w taki sposób, aby zapewnić ciągłość działania PLI CBD w przypadku braku zasilania w energię elektryczną, zagrożenia pożarem lub przerwania połączenia telekomunikacyjnego, także dzięki wyposażeniu tych pomieszczeń w sygnalizację włamania i napadu, kontrolę dostępu, monitoring wizyjny, sygnalizację pożarową, urządzenia służące do gaszenia gazem, klimatyzację oraz ochronę przeciwprzepięciową;
2) pomieszczenie obsługi PLI CBD wyposażone w stanowiska komputerowe i sygnalizację włamania i napadu, kontrolę dostępu, monitoring wizyjny, sygnalizację pożarową, klimatyzację oraz ochronę przeciwprzepięciową;
3) rezerwowe zasilanie zapewniające ciągłość działania systemów składających się na infrastrukturę PLI CBD;
4) pomieszczenia dla osób zapewniających całodobową ochronę i bezpieczeństwo budynków, w których znajdują się pomieszczenia z serwerowniami i bazami danych, oraz terenów, na których są zlokalizowane te budynki.

3. PLI CBD jest wyposażona w niezbędną architekturę i rozwiązania informatyczne zapewniające w szczególności:

1) możliwość rozbudowy o kolejne elementy bez zmian innych niż zmiany konfiguracyjne istniejących komponentów;
2) mechanizmy umożliwiające udostępnienie informacji o lokalizacji i danych w przypadku utraty spójności pomiędzy poszczególnymi bazami danych;
3) mechanizmy zapewniające zachowanie spójności informacji o lokalizacji i danych pomiędzy lokalizacjami PLI CBD oraz pomiędzy bazami danych w danej lokalizacji;
4) zachowanie funkcjonalności podczas prac serwisowych bez utraty informacji o lokalizacji w Platformie Lokalizacyjno-Informacyjnej oraz danych w Centralnej Bazie Danych;
5) spełnienie warunku niewrażliwości systemu na uszkodzenia w pojedynczym punkcie, przez co należy rozumieć stworzenie takich warunków technicznych, aby pomimo awarii pojedynczego elementu systemu była zapewniona jego pełna funkcjonalność;
6) zabezpieczenie przesyłanych danych z użyciem VPN opartym o technologię IPSec z szyfrowaniem 256 bitów i certyfikatem X.509 oraz z wykorzystaniem asymetrycznego algorytmu kryptograficznego (RSA) i klucza długości 2048 bitów, przy czym dane przesyłane w tunelu VPN są dodatkowo zabezpieczone z wykorzystaniem protokołu TLS 1.2;
7) zabezpieczenie przed możliwymi atakami - również w przypadku, kiedy atak mógłby nastąpić przez sieć przedsiębiorcy telekomunikacyjnego bądź centralny punkt - przez organizację odpowiednich stref sieciowych oraz zastosowanie oddzielnych modułów sprzętowych i programowych;
8) wielopoziomowe mechanizmy uwierzytelniania i autoryzacji dostępu do danych w PLI

CBD oraz systemu raportowania i kontroli dostępu;
9) możliwość ustanowienia interfejsów fizycznych łączy pomiędzy PLI CBD a przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi, pomiędzy PLI CBD a centralnym punktem oraz pomiędzy lokalizacjami PLI CBD, w formie styków łączy E1 lub Ethernet;
10) funkcjonowanie jednolitych rozwiązań technicznych, w szczególności w zakresie systemów operacyjnych, serwerów baz danych, serwerów aplikacyjnych oraz platform i technologii programistycznych;
11) mechanizmy umożliwiające odtworzenie z kopii zapasowych pojedynczych komponentów lub kompletnych baz danych, po ich awarii.

§ 4. PLI CBD:

1) zapewnia przyjęcie informacji o lokalizacji i danych od przedsiębiorcy telekomunikacyjnego oraz ich niezwłoczne udostępnienie, na żądanie, centralnemu punktowi oraz jednostkom terytorialnym służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy innym niż wymienione w art. 337 ust. 4 pkt 1 ustawy oraz podmiotom uprawnionym do wykonywania ratownictwa na podstawie przepisów szczególnych;
2) pośredniczy w wymianie pomiędzy dostawcami usług informacji w zakresie obsługi wniosków o przeniesienie numeru.

§ 5. 1. Informacje o lokalizacji zakończenia sieci od operatora ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej są przekazywane do PLI CBD przy każdorazowym wykonaniu połączenia do numeru alarmowego „112” albo innego numeru alarmowego.

2. W przypadku niemożności ustalenia przez operatora ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego, informacja o tym przekazywana jest do PLI CBD w formie stosownej wiadomości zgodnie ze specyfikacją techniczną ETSI TS 102 164.

3. W przypadku niemożności ustalenia przez operatora ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej numeru zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego „112” albo innego numeru alarmowego, operator ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej przekazuje do PLI CBD numer zastępujący numer zakończenia sieci (numer techniczny wynikający ze złączenia trzech cyfr numeru alarmowego i 7 ostatnich cyfr numeru IMEI).

4. Informacje o lokalizacji zakończenia publicznej sieci telekomunikacyjnej, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego, są przekazywane do i z PLI CBD zgodnie ze specyfikacją techniczną ETSI TS 102 164.

5. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, posiadający co najmniej milion abonentów publicznie dostępnych usług telefonicznych, przekazuje dane i informacje o lokalizacji jednocześnie z każdej lokalizacji jego systemu teleinformatycznego do każdej z dwóch lokalizacji PLI CBD, co najmniej dwoma redundantnymi, wydzielonymi łączami E1 lub Ethernet przypadającymi na każdą lokalizację PLI CBD, z wykorzystaniem techniki VPN zapewniającej zabezpieczenie przesyłanych danych i informacji o lokalizacji w sposób określony w § 3 ust. 3 pkt 6 i 9. Zakończenia łączy E1 lub Ethernet w systemie teleinformatycznym przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w relacji do danej lokalizacji PLI CBD powinny być umiejscowione w dwóch różnych lokalizacjach. Łącza od danego przedsiębiorcy do danej lokalizacji PLI CBD w żadnym punkcie trasy nie mogą mieć punktu wspólnego w zakresie kanalizacji kablowej, medium transmisyjnego oraz innych warstw.

6. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, posiadający mniej niż milion abonentów publicznie dostępnych usług telefonicznych, przekazuje dane i informacje o lokalizacji jednocześnie do każdej z dwóch lokalizacji PLI CBD, za pośrednictwem sieci Internet, z wykorzystaniem

techniki VPN zapewniającej zabezpieczenie przesyłanych danych i informacji o lokalizacji w sposób określony w § 3 ust. 3 pkt 6.

7. Lokalizacje PLI CBD są połączone wydzielonymi łączami Ethernet, z wykorzystaniem techniki VPN zapewniającej zabezpieczenie przesyłanych danych i informacji o lokalizacji w sposób określony w § 3 ust. 3 pkt 6. Łącza te są pogrupowane w dwóch grupach po trzy łącza Ethernet, z których żadna z nich w żadnym punkcie trasy nie może mieć punktu wspólnego w zakresie kanalizacji kablowej, medium transmisyjnego oraz innych warstw.

8. Centralny punkt jest przyłączony do PLI CBD za pomocą łączy E1 lub Ethernet, z wykorzystaniem techniki VPN zapewniającej zabezpieczenie przesyłanych danych i informacji o lokalizacji w sposób określony w § 3 ust. 3 pkt 6. W celu zapewnienia redundancji na każdą lokalizację PLI CBD przypadają minimum dwa łącza. Na potrzeby dostępu centralnego punktu do PLI CBD wykorzystywane są mechanizmy niezawodnościowe dostępne w sieci WAN.

9. Informacje o lokalizacji zakończenia stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej są przekazywane z PLI CBD, na każdorazowe zapytanie, do centralnego punktu lub służbom ustawowo powołanym do niesienia pomocy, innym niż wymienione w art. 337 ust. 4 pkt 1 ustawy oraz podmiotom uprawnionym do wykonywania ratownictwa na podstawie przepisów szczególnych, zgodnie ze specyfikacją techniczną ETSI TS 102 164, z wykorzystaniem rozszerzenia umożliwiającego przekazanie adresu zainstalowania zakończenia stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej.

10. Służba ustawowo powołana do niesienia pomocy, inna niż wymieniona w art. 337 ust. 4 pkt 1 ustawy oraz podmiotom uprawnionym do wykonywania ratownictwa na podstawie przepisów szczególnych, pozyskuje informacje o lokalizacji przez połączenie się z PLI CBD za pośrednictwem sieci Internet, z wykorzystaniem techniki VPN zapewniającej zabezpieczenie przesyłanych danych i informacji o lokalizacji w sposób określony w § 3 ust. 3 pkt 6.

11. PLI CBD uwierzytelnia przesyłane komunikaty certyfikatami X.509.

§ 6. 1. Wymiana pomiędzy dostawcami usług informacji w zakresie obsługi wniosków o przeniesienie numeru odbywa się za pomocą komunikatów.

2. PLI CBD weryfikuje prawidłowość komunikatów przesyłanych pomiędzy dostawcami usług.

3. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości komunikatu, PLI CBD wysyła do nadawcy komunikatu informację o rodzaju nieprawidłowości w celu jej usunięcia.

4. Proces wymiany pomiędzy dostawcami usług informacji w zakresie obsługi wniosku o przeniesienie numeru kończy komunikat o wydaniu numeru wysłany przez dotychczasowego dostawcę usług. Informacje zawarte w tym komunikacie aktualizują bazę danych zawierającą przeniesione numery, o której mowa w art. 327 ust. 7 ustawy.

5. Wymiana informacji pomiędzy PLI CBD a dostawcami usług odbywa się w godzinach 7^{00}-23^{00}, przy wykorzystaniu łączy albo sieci określonych w § 5 ust. 5 i 6.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem …. r.

PREZES RADY MINISTRÓW

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia został przygotowany w oparciu o delegację ustawową z art. 337 ust. 6 ustawy z dnia ……. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …….), zwanej dalej ustawą.

Na mocy powyższego Rada Ministrów określa organizację i zasady funkcjonowania systemu, w którym są gromadzone informacje przekazywane przez operatorów i dostawców usług głosowych, do udostępniania których Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej zostali zobowiązani przepisami art. 337 ust. 1 i 2 ustawy. Gromadzone w systemie, w przypadku wywołań alarmowych, dane są bezpłatnie udostępniane centrom powiadamiania ratunkowego w postaci informacji o lokalizacji osoby wykonującej połączenie do numeru alarmowego. System gromadzi również dane o numerach przeniesionych i wspiera obsługę przenoszenia numerów poprzez umożliwienie wymiany informacji pomiędzy dostawcami usług w zakresie obsługi wniosków o przeniesienie numeru.

W § 1 określone zostały w punktach przedstawione kwestie, które zostały w rozporządzeniu uregulowane.

W § 2 podano definicje pojęć używanych w powiązaniu z omawianym systemem. Zdefiniowano sam system jako Platformę Lokalizacyjno-Informacyjną z Centralną Bazą Danych, w skrócie PLI CBD.

W § 3 ust. 1 przedstawiono wymagania z zakresu organizacji i architektury systemu PLI CBD, który mają stanowić dwa kompletne, identyczne, współpracujące ze sobą systemy, umieszczone ze względów bezpieczeństwa i zapewnienia ciągłości działania w oddzielnych lokalizacjach. System stanowią dwie zintegrowane części, Centralna Baza Danych gromadząca dane oraz Platforma Lokalizacyjno-Informacyjna gromadząca i przekazująca informacje o lokalizacji. W ust. 2 tego paragrafu podano wymagania dla infrastruktury systemu PLI CBD, w tym wyposażenie w sygnalizację alarmową i systemy ochronne. Podano również wymagania dotyczące oprogramowania systemu uwzględniające możliwość rozbudowy, zapewnienie spójności danych pomiędzy lokalizacjami, zabezpieczenia dla przesyłanych danych i inne oprogramowanie ochronne niezbędne dla systemów informatycznych.

W § 4 wymieniono zadania jakie wypełnia system PLI CBD.

W § 5 przedstawiono obowiązujące procedury dotyczące informacji o lokalizacji w ruchomych sieciach telekomunikacyjnych w przypadku niemożności ustalenia przez operatora tych sieci lokalizacji zakończenia sieci z którego nadeszło wywołanie alarmowe. Wskazano również działania jakie należy podjąć w sytuacji niemożności ustalenia przez operatora sieci ruchomych numeru zakończenia sieci, z którego wykonano połączenie do numeru alarmowego. W dalszej części tego paragrafu znajdują się wymagania dotyczące połączeń przedsiębiorców z systemem PLI CBD dla przesyłania danych oraz dla połączenia dwóch lokalizacji PLI CBD między sobą, a także z centralnym punktem służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy. Informacja o lokalizacji jest przekazywana z PLI CBD na każdorazowe zapytanie ze strony służb ratunkowych.

W § 6 określono procedury związane z obsługą wniosków o przeniesienie numeru z użyciem systemu PLI CBD. System PLI CBD pośredniczy w wymianie informacji pomiędzy przedsiębiorcami zaangażowanymi w przeniesienie numeru, nadzoruje prawidłowość i terminowość procesu przeniesienia, a na zakończenie aktualizuje bazę numerów przeniesionych.

Projektowane rozporządzenie nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Nie zachodzi również konieczność przedstawienia projektu rozporządzenia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu.

Przedmiotowy projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie będzie mieć wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

W celu wykonania obowiązku wynikającego z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny” oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw informatyzacji.

Nazwa projektu Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie organizacji i funkcjonowania systemu gromadzącego i udostępniającego informacje i dane od operatorów i dostawców usług komunikacji głosowej **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Cyfryzacji **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Michał Gramatyka – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Cyfryzacji **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Artur Potocki – Główny specjalista w Departamencie Telekomunikacji Ministerstwa Cyfryzacji, Artur.Potocki@cyfra.gov.pl	**Data sporządzenia**… **Źródło:** Art. 337 ust. 6 ustawy z dnia …. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz.) **Nr w wykazie prac …….**

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie organizacji i funkcjonowania systemu gromadzącego i udostępniającego informacje i dane od operatorów i dostawców usług komunikacji głosowej wykonuje upoważnienie zawarte w art. 337 ust. 6 ustawy z dnia …. 2023 r. – Prawo komunikacji elektronicznej, zwaną dalej ustawą „PKE".

Konieczność wydania nowego rozporządzenia, zastępującego obowiązujące rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 28 grudnia 2015 r. w sprawie organizacji i funkcjonowania systemu gromadzącego i udostępniającego informacje i dane od przedsiębiorcy telekomunikacyjnego wykonuje (Dz. U. z 2015 r. poz. 2333) wynika z uchwalenia ustawy PKE. Ustawa ta zastąpiła dotychczas obowiązującą ustawę z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne. Zgodnie z art. 87 pkt 5 ustawy z dnia …. 2023 r. wprowadzającej ustawę - Prawo komunikacji elektronicznej dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 78 ust. 7 ustawy Prawo telekomunikacyjne zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 337 ust. 6 ustawy PKE, nie dłużej jednak niż 24 miesiące od dnia wejścia w życie ustawy Pke.

Zgodnie z delegacją rozporządzenie określi organizację i funkcjonowanie systemu teleinformatycznego „Platforma Lokalizacyjno-Informacyjna z Centralną Bazą Danych", warunki gromadzenia i przekazywania do tego systemu informacji i danych od operatorów i dostawców usług komunikacji głosowej i ich udostępniania odpowiednio centrom powiadamiania ratunkowego oraz jednostkom terytorialnym służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy oraz sposób wymiany informacji pomiędzy dostawcami usług w zakresie obsługi wniosków o przeniesienie numeru, biorąc pod uwagę sprawność działania systemu, a także potrzebę wspierania obsługi przenoszenia numerów oraz efektywność niesienia pomocy przez te służby i zapewnienie ciągłości świadczenia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego usług telekomunikacyjnych, dostarczania sieci telekomunikacyjnych lub świadczenia usług towarzyszących.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W projektowanym rozporządzeniu, które będzie bazowało na rozwiązaniach zawartych w dotychczas obowiązującym rozporządzeniu Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 28 grudnia 2015 r. w sprawie organizacji i funkcjonowania systemu gromadzącego i udostępniającego informacje i dane od przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, określono organizację i zasady funkcjonowania systemu, w którym są gromadzone informacje przekazywane przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych, do udostępniania których Prezesowi Urzędu Komunikacji Elektronicznej zostali zobowiązani

przepisami art. 331 ust. 1 i 2 ustawy PKE. Gromadzone w systemie, w przypadku wywołań alarmowych dane są bezpłatnie udostępniane centrom powiadamiania ratunkowego w postaci informacji o lokalizacji osoby wykonującej połączenie do numeru alarmowego. System gromadzi również dane o numerach przeniesionych i wspiera obsługę przenoszenia numerów poprzez umożliwienie wymiany informacji pomiędzy dostawcami usług w zakresie obsługi wniosków o przeniesienie numeru.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Każde z państw stosuje własne rozwiązania.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Przedsiębiorcy telekomunikacyjni oraz inne podmioty będące użytkownikami zasobów numeracji.	-------	--------	Projektowane przepisy określają obowiązujące zasady dla prawidłowej współpracy sieci przedsiębiorców telekomunikacyjnych z systemem PLI CBD
Prezes UKE			Prezes UKE zgodnie z art. 337 ust. 5 zarządza systemem PLI CBD i przetwarza zgromadzone w nim dane.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt otrzymają:

1. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej;
2. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
3. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
4. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego;
5. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców;
6. Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji;
7. Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji;
8. Polska Izba Komunikacji Elektronicznej;
9. Krajowa Izba Gospodarcza;
10. Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej;
11. Polska Izba Radiodyfuzji Cyfrowej;
12. Polska Izba Handlu;
13. Rada Dialogu Społecznego;
14. Business Centre Club – Związek Pracodawców;
15. Niezależny Samorządowy Związek Zawodowy „Solidarność”;
16. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
17. Forum Związków Zawodowych;
18. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
19. Konfederacja Lewiatan;
20. Związek Rzemiosła Polskiego;
21. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
22. Związek Pracodawców Mediów Publicznych;

23. Związek Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska;
24. Federacja Związków Zawodowych Pracowników Telekomunikacji;
25. Polska Rada Biznesu;
26. Naczelna Organizacja Techniczna;
27. Związek Pracodawców Mediów Elektronicznych i Telekomunikacji Mediakom;
28. Izba Gospodarki Elektronicznej;
29. Związek Telewizji Kablowych w Polsce Izba Gospodarcza.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia spowoduje skutki dla sektora finansów publicznych po stronie wydatków budżetu państwa potrzebnych na bieżące utrzymanie funkcjonowania systemu PLI CBD Jednak w związku z faktem, że baza PLI CBD już funkcjonuje a rozporządzenie nie przewiduje zmian jej funkcjonowania wydatki powinny pozostać na poziomie zbliżonym do obecnego.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian	0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*

W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozporządzenie nie będzie miała wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

X nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐X nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: [i]	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. [ii]Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐X informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Projektowane rozporządzenie może mieć wpływ na obszary informatyzacji.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Projektowane przepisy wejdą w życie 14 dni od dnia ogłoszenia.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak		

Projekt

R O Z P O R Z Ą D Z E N I E

M I N I S T R A C Y F R Y Z A C J I [1)]

z dnia

w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących świadczenia usług i udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami przez dostawców publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej

Na podstawie art. 340 ust. 3 ustawy z dnia ……. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Dostawca publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej, zwany dalej „dostawcą”, w jednostce obsługującej użytkowników końcowych tego dostawcy zapewnia obsługę osób z niepełnosprawnościami na stanowisku wyposażonym w:

1) urządzenie umożliwiające komunikację z osobą niesłyszącą lub niemówiącą oraz ułatwiające komunikację z osobą słabowidzącą;

2) rozwiązanie zapewniające komunikację audiowizualną osoby niesłyszącej lub niemówiącej z tłumaczem polskiego języka migowego lub systemu językowo-migowego w czasie rzeczywistym, z zastrzeżeniem § 2 ust. 1.

2. Udogodnienie, o którym mowa w ust. 1 lit. b, dostawca udostępnia w jednostce obsługującej użytkowników końcowych od poniedziałku do piątku w godzinach od 9.00 do 17.00, o ile jednostka ta jest czynna w tych godzinach, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy.

3. Dostawca zapewnia udogodnienia, o których mowa w ust. 1 w 1/2 liczby jednostek obsługujących użytkowników końcowych danego dostawcy, w tym co najmniej w jednej jednostce obsługującej użytkowników końcowych w każdym mieście na prawach powiatu, o ile dany dostawca posiada jednostkę w tym mieście.

4. Dostawca zapewnia dostępność jednostki, o której mowa w ust. 1, w zakresie wskazanym w art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. poz. 1696). Jeżeli dostawca nie jest w stanie, ze względów technicznych lub prawnych, zapewnić dostępności w takim zakresie obowiązany jest zapewnić dostęp alternatywny umożliwiający realizację potrzeb użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami.

---

1) Minister Cyfryzacji kieruje działem administracji rządowej – informatyzacja, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Cyfryzacji (Dz. U. poz. 2720).

5. Dostawca umieszcza znaki, których wzory określają załączniki nr 1-4 do rozporządzenia, na drzwiach wejściowych do jednostki obsługującej użytkowników końcowych danego dostawcy, przystosowanej do obsługi osób z niepełnosprawnościami, o których mowa w ust. 1, niepełnosprawnością narządu ruchu oraz niepełnosprawnością narządu wzroku, a w przypadku gdy jest to niemożliwe – w innym widocznym miejscu.

§ 2. 1. Warunek wyposażenia stanowiska, o którym mowa w § 1 ust. 1 lit. b, uważa się za spełniony, jeżeli dostawca bezpłatnie zapewnia w jednostce obsługującej jego użytkowników końcowych dostęp do tłumacza polskiego języka migowego lub systemu językowo-migowego.

2. Osoba z niepełnosprawnościami, w celu skorzystania z udogodnienia, o którym mowa w ust. 1, zgłasza dostawcy zamiar skorzystania z tego udogodnienia w wybranej przez siebie jednostce obsługującej użytkowników końcowych danego dostawcy zapewniającej to udogodnienie, z wyprzedzeniem co najmniej 3 dni roboczych.

3. Dostawca umożliwia dokonanie zgłoszenia, o którym mowa w ust. 2, w sposób dostępny dla osób z niepełnosprawnościami, w szczególności poprzez połączenie głosowe lub za pośrednictwem poczty elektronicznej.

4. Po otrzymaniu zgłoszenia, o którym mowa w ust. 2, dostawca udostępnienia udogodnienie, w terminie wskazanym przez osobę z niepełnosprawnościami lub w innym terminie z nią uzgodnionym.

5. W przypadku braku możliwości udostępnienia udogodnienia, o którym mowa w ust. 1, dostawca zawiadamia o tym osobę z niepełnosprawnościami, wyznaczając możliwy termin udostępnienia tego udogodnienia lub wskazując inny możliwy rodzaj udogodnienia.

§ 3. 1. Dostawca, na żądanie osoby z niepełnosprawnościami, udostępnia, w sposób jednoznaczny, łatwy i zrozumiały w jednostkach obsługujących użytkowników końcowych danego dostawcy sporządzone na papierze przy użyciu dużej czcionki bezszeryfowej w wielkości nie mniejszej niż 14 punktów:

1) informacje o wszystkich udogodnieniach dla osób z niepełnosprawnościami oferowanych przez tego dostawcę, z zastrzeżeniem ust. 2;

2) informacje przedumowne, o których mowa w art. 279 ustawy z dnia …. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. …), zwanej dalej „ustawą”.

2. Dostawca aktualizuje udostępniane na stronie internetowej informacje, o których mowa w ust. 1 lit. a, nie rzadziej niż raz na kwartał.

3. Dostawca udostępnia informacje, o których mowa w ust. 1, na swojej stronie internetowej w sposób umożliwiający odczyt maszynowy w formie dostępnej dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami.

§ 4. 1. Dostawca, prowadzący sprzedaż urządzeń końcowych zapewniających dostęp do świadczonej usługi komunikacji głosowej, przy zawieraniu umowy o świadczenie publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej oraz na każde żądanie osoby z niepełnosprawnościami oferuje:

1) telekomunikacyjne urządzenie końcowe zapewniające dostęp do świadczonej usługi komunikacji głosowej przystosowane do używania przez osoby z niepełnosprawnościami, w zakresie określonym w załączniku nr 5 do rozporządzenia;

2) pomoc osoby reprezentującej dostawcę we właściwym skonfigurowaniu telekomunikacyjnego urządzenia końcowego lub uruchomieniu świadczonej przez tego dostawcę usługi komunikacji głosowej lub usługi dostępu do internetu, w jednostce obsługującej użytkowników końcowych danego dostawcy usług lub telefonicznie.

2. Dostawca na żądanie osoby niewidomej lub słabowidzącej, będącej konsumentem, w terminie 10 dni od dnia złożenia żądania, doręcza informacje przedumowne, zwięzłe podsumowanie warunków umowy oraz pozostałe informacje wymagane w umowie o świadczenie publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej, o których mowa w art. 281 ustawy, na trwałym nośniku, w postaci wybranej przez żądającego, na wskazany w żądaniu adres korespondencyjny elektronicznej, o których mowa lub adres poczty elektronicznej:

1) w sposób nadający się do odczytu maszynowego w formie dostępnej dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami, albo

2) na papierze w alfabecie Braille’a, albo

3) na papierze przy użyciu dużej czcionki bezszeryfowej w wielkości nie mniejszej niż 14 punktów.

Za teksty autentyczne uznaje się informacje przygotowane przez dostawcę w alfabecie łacińskim.

3. Dostawca na żądanie osoby niewidomej lub słabowidzącej będącej stroną umowy o świadczenie publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej zawieranej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej doręcza na trwałym nośniku na wskazany w żądaniu adres korespondencyjny lub adres poczty elektronicznej:

1) informacje o danych zawartych na fakturze wraz z podstawowym wykazem wykonanych usług sporządzone na papierze w alfabecie Braille'a lub przy użyciu dużej czcionki bezszeryfowej w wielkości nie mniejszej niż 14 punktów lub w sposób nadający się do odczytu maszynowego w formie dostępnej dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami;

2) szczegółowy wykaz wykonanych usług sporządzony na papierze przy użyciu dużej czcionki bezszeryfowej w wielkości nie mniejszej niż 14 punktów lub w sposób nadający się do odczytu maszynowego w formie dostępnej dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami.

4. W przypadku zgłoszenia żądania, o którym mowa w ust. 3 pkt 1:

1) przed rozpoczęciem lub w trakcie okresu rozliczeniowego, za który będzie wystawiona faktura - dostawca realizuje żądanie niezwłocznie po wystawieniu faktury;

2) dotyczącego okresu rozliczeniowego, za który została już wystawiona faktura - dostawca realizuje żądanie w terminie 14 dni od dnia jego zgłoszenia.

5. Dostawca na żądanie abonenta będącego osobą z niepełnosprawnościami, w terminie 10 dni od dnia złożenia żądania, doręcza w formie przez niego wybranej, na trwałym nośniku na wskazany w żądaniu adres korespondencyjny lub adres poczty elektronicznej, informacje o wszystkich oferowanych przez siebie udogodnieniach dla osób z niepełnosprawnościami, z zastrzeżeniem, że w przypadku osoby niewidomej lub słabowidzącej takie informacje powinny być sporządzane na papierze w alfabecie Braille'a lub przy użyciu dużej czcionki bezszeryfowej w wielkości nie mniejszej niż 14 punktów lub w sposób nadający się do odczytu maszynowego w formie dostępnej dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami.

§ 5. W przypadku uzasadnionych wątpliwości dotyczących zasadności realizacji udogodnienia, o którym mowa w § 2 ust. 1 lub w § 4 ust. 2, związanych z rodzajem lub stopniem niepełnosprawności osoby żądającej jego realizacji, osoba reprezentująca dostawcę przed realizacją udogodnienia może wymagać okazania przez osobę żądającą realizacji udogodnienia legitymacji dokumentującej niepełnosprawność lub stopień niepełnosprawności lub innego dokumentu w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573 i 1981, z 2022 r. poz. 558)

§ 6. 1. Dostawca dostosowuje swoją stronę internetową, w tym serwisy do zarządzania usługami przez użytkowników końcowych oraz udostępniane w ten sposób informacje, do wymagań Web Content Accessibility Guidelines (WCAG 2.1), z uwzględnieniem poziomu AA, określonych w załączniku ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz. U. poz. 848 oraz z 2022 r. poz. 1002).

2. Dostawca zapewnia, z poziomu swojej strony internetowej, obsługę użytkowników końcowych będących osobami niesłyszącymi lub niemówiącymi z wykorzystaniem komunikacji audiowizualnej z tłumaczem polskiego języka migowego lub systemu językowo - migowego w czasie rzeczywistym, od poniedziałku do piątku w godzinach od 9.00 do 17.00, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy.

3. Do dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych dostawców w zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozporządzeniu stosuje się przepisy ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz. U. poz. 848 oraz z 2022 r. poz. 1002).

§ 7. 1. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ….., z wyjątkiem ust. 2 i 3.

2. Przepisy § 1 ust. 1 lit. b, ust. 3 i 4, § 4 ust. 1 pkt 2, ust. 2 i 5 oraz § 6 wchodzą w życie po upływie 6 miesięcy od dnia wskazanego w ust. 1.

3. W przypadku dostawców nieobjętych regulacjami rozporządzenia uchylonego niniejszym rozporządzeniem, rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia wskazanego w ust. 1, z wyjątkiem przepisu § 1 ust. 1, który wchodzi w życie po upływie 12 miesięcy od dnia wskazanego w ust. 1 oraz przepisu § 6, który wchodzi w życie po upływie 24 miesięcy od dnia wskazanego w ust. 1.

MINISTER CYFRYZACJI

Załączniki
do rozporządzenia
Ministra Cyfryzacji
z dnia
(Dz. U. poz.)

Załącznik nr 1

WZÓR

OZNAKOWANIE JEDNOSTKI OBSŁUGUJĄCEJ UŻYTKOWNIKÓW KOŃCOWYCH DOSTAWCY PUBLICZNIE DOSTĘPNYCH USŁUG KOMUNIKACJI ELEKTRONICZNEJ, PRZYSTOSOWANEJ DO OBSŁUGI OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ NARZĄDU RUCHU

1. Symbol graficzny znaku powinien być koloru białego na ciemnoniebieskim tle.
2. Wymiary znaku powinny być nie mniejsze niż 14 x 14 cm w przypadku jednostki obsługującej użytkowników końcowych dostawcy publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej.
3. Przy zwiększaniu znaku proporcje podane na rysunku powinny być zachowane.

Załącznik nr 2

WZÓR

OZNAKOWANIE JEDNOSTKI OBSŁUGUJĄCEJ UŻYTKOWNIKÓW KOŃCOWYCH DOSTAWCY PUBLICZNIE DOSTĘPNYCH USŁUG KOMUNIKACJI ELEKTRONICZNEJ PRZYSTOSOWANEJ DO OBSŁUGI OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI, UMOŻLIWIAJĄCEJ KONTAKT Z OSOBĄ NIESŁYSZĄCĄ LUB NIEMÓWIĄCĄ

1. Symbol graficzny znaku powinien być koloru białego na ciemnoniebieskim tle.
2. Wymiary znaku powinny być nie mniejsze niż 14 x 14 cm.
3. Przy zwiększaniu znaku proporcje podane na rysunku powinny być zachowane.

Załącznik nr 3

WZÓR

OZNAKOWANIE JEDNOSTKI OBSŁUGUJĄCEJ UŻYTKOWNIKÓW KOŃCOWYCH DOSTAWCY PUBLICZNIE DOSTĘPNYCH USŁUG KOMUNIKACJI ELEKTRONICZNEJ, PRZYSTOSOWANEJ DO OBSŁUGI OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI, UMOŻLIWIAJĄCEJ DOSTĘP DO USŁUG TŁUMACZA JEZYKA MIGOWEGO

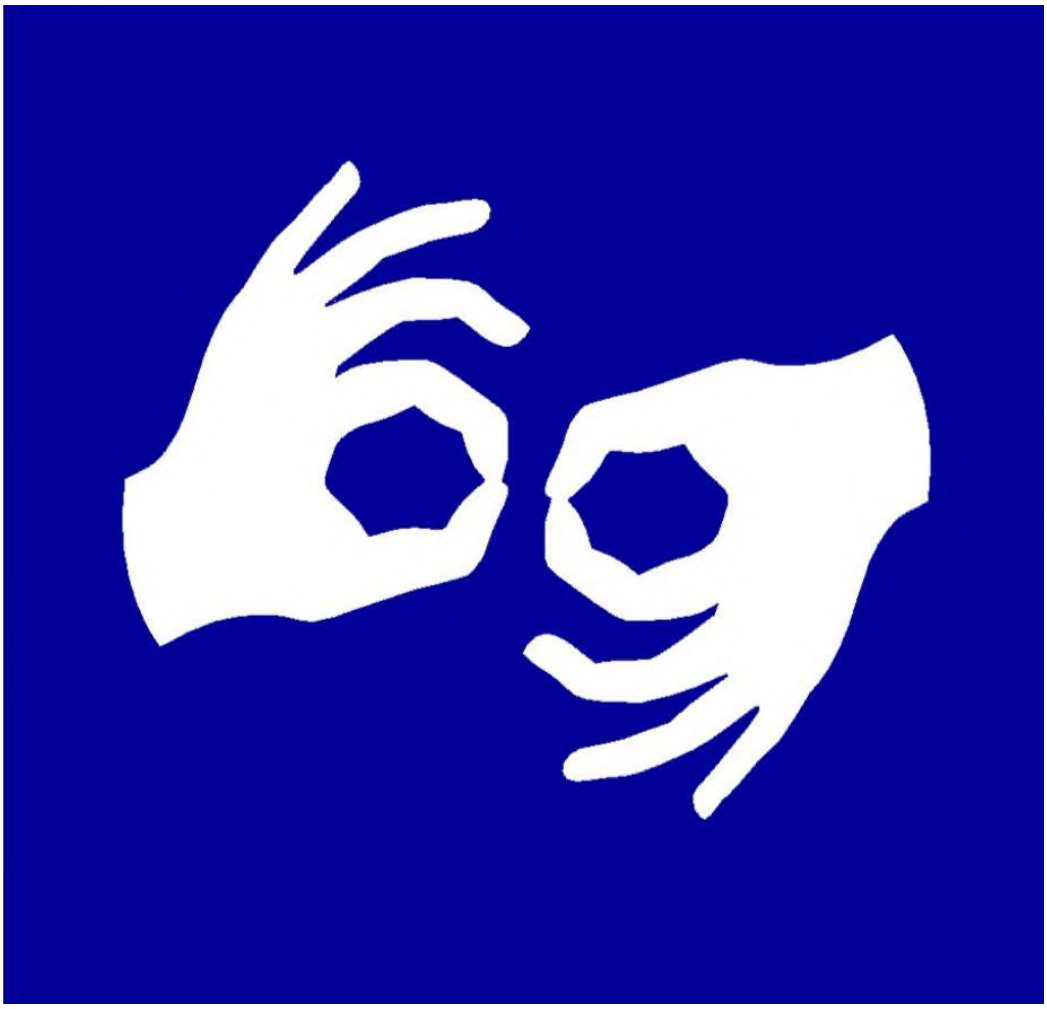

1. Symbol graficzny znaku powinien być koloru białego na ciemnoniebieskim tle.
2. Wymiary znaku powinny być nie mniejsze niż 14 x 14 cm.
3. Przy zwiększaniu znaku proporcje podane na rysunku powinny być zachowane.

Załącznik nr 4

WZÓR

OZNAKOWANIE JEDNOSTKI OBSŁUGUJĄCEJ UŻYTKOWNIKÓW KOŃCOWYCH DOSTAWCY PUBLICZNIE DOSTĘPNYCH USŁUG KOMUNIKACJI ELEKTRONICZNEJ PRZYSTOSOWANEJ DO OBSŁUGI OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ NARZĄDU WZROKU

1. Symbol graficzny znaku powinien być koloru białego na ciemnoniebieskim tle.
2. Wymiary znaku powinny być nie mniejsze niż 14 x 14 cm.
3. Przy zwiększaniu znaku proporcje podane na rysunku powinny być zachowane.

Załącznik nr 5

ZAKRES PRZYSTOSOWANIA TELEKOMUNIKACYJNEGO URZĄDZENIA KOŃCOWEGO DO UŻYWANIA PRZEZ OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

1. Telekomunikacyjne urządzenie końcowe przystosowane do używania przez osoby z niepełnosprawnościami jest dostosowane do rodzaju niepełnosprawności:

1. w przypadku osób niewidomych i słabowidzących:

1. modele posiadające klawiaturę wybierczą – telekomunikacyjne urządzenie końcowe powinno posiadać co najmniej jeden przycisk wyróżniony w sposób umożliwiający jego rozpoznanie przez osoby niewidome i słabowidzące (w przypadku wyróżnienia tylko jednego przycisku, powinien to być przycisk oznaczony cyfrą pięć) lub równoważną funkcjonalność umożliwiającą wybranie określonego numeru;
2. modele dotykowe i inne telekomunikacyjne urządzenia końcowe posiadające rozbudowane menu - telekomunikacyjne urządzenie końcowe powinno posiadać co najmniej oprogramowanie asystujące, w szczególności program odczytu ekranu, opcje powiększenia i dostosowania obrazu do indywidualnych potrzeb, umożliwiające osobom niewidomym i słabowidzącym obsługę menu urządzenia i jego podstawowych funkcji jak wykonywanie połączeń głosowych lub wysyłanie i odczytywanie wiadomości tekstowych;

3. w przypadku osób słabosłyszących powinno posiadać co najmniej:

1. wzmacniacz słuchawkowy z możliwością regulacji wzmocnienia;
2. pętlę indukcyjną w słuchawce lub naszyjną;

3. w przypadku osób z niepełnosprawnością narządów ruchu powinno posiadać:
    1. co najmniej szybkie wybieranie numeru,
    2. duże przyciski fizyczne, lub duże przyciski na ekranie dotykowym,
    3. ustawienia uniemożliwiające przypadkowe naciśnięcie całego ciągu tych samych cyfr lub znaków – w przypadku urządzeń z ekranem dotykowym.

UZASADNIENIE

Przedmiotowe rozporządzenie stanowi wykonanie delegacji ustawowej z art. 340 ust. 3 ustawy z dnia - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …) i było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 26 marca 2014 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących świadczenia udogodnień dla osób niepełnosprawnych przez dostawców publicznie dostępnych usług telefonicznych (Dz. U. poz. 464) wydanego na podstawie uchylonego ustawą ….. art. z art. 79c ust. 3 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne. Co do zasady obowiązki określone dotychczas dla dostawców publicznie dostępnych usług telefonicznych zgodnie z Pke będą dotyczyć wszystkich dostawców usług komunikacji elektronicznej.

W świetle proponowanej regulacji wszyscy dostawcy publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej będą zobowiązani do zapewnienia następujących udogodnień:

1. Wyposażenie ½ jednostek obsługujących użytkowników końcowych w stanowisko przystosowane do obsługi osób z niepełnosprawnościami, zgodnie z poniższymi wymogami:

    1. Przystosowanie stanowiska do obsługi osób z niepełnosprawnościami obejmuje wyposażenie tego stanowiska w szczególności w urządzenie umożliwiające komunikację z osobą niesłyszącą lub niemówiącą oraz ułatwiające komunikację z osobą słabowidzącą. Taką funkcję mogą pełnić komputery wyposażone płaskie ekrany LCD, które można obrócić w stronę osoby niesłyszącej lub w razie potrzeby słabosłyszącej, jednocześnie umożliwiając jej zapoznanie się z ofertą dostawcy.
    2. Obowiązek wyposażenia jednostek dostawców publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej w rozwiązanie zapewniające możliwość funkcjonalnego połączenia audiowizualnego osoby niesłyszącej lub niemówiącej z tłumaczem języka migowego lub systemu językowo – migowego w czasie rzeczywistym. Rozwiązanie to ma umożliwić niesłyszącym i niemówiącym użytkownikom posługiwanie się językiem migowym w kontaktach z dostawcą w jego jednostce. Z wykorzystaniem tego rozwiązania, którym może być tablet lub komputer z zainstalowaną kamerą podłączonego do internetu dostawca usług łączy się z tłumaczem języka migowego. Tłumacz i osoba z niepełnosprawnością widzą się jednocześnie i mogą porozumieć się za pomocą polskiego języka migowego. Informacje przekazane przez osobę niepełnosprawną tłumacz przekazuje ustnie osobie reprezentującej dostawcę usług. Rozwiązania umożliwiające pośrednictwo tłumacza języka migowego lub systemu językowo – migowego za pomocą transmisji audiowizualnej są dostępne na polskim rynku, firmy oferują je komercyjnie, zapewniając dostępność tłumaczy języka migowego w godzinach pracy biur i urzędów. Jednocześnie obecnie dostępne są rozwiązania umożliwiające analogiczną funkcjonalność tj. poprzez wykorzystanie zdalnego dostępu (dostęp online) do usług tłumacza języka migowego, stron internetowych i dedykowanych aplikacji (teraz nieco mniej istotnych ze względu na rozwój technologii PWA – Progressive Web Apps). Tego typu dostęp nie wymaga kosztownego inwestowania w sprzęt dedykowany do połączeń video z tłumaczami polskiego języka migowego. Obecnie większość osób niesłyszących dysponuje własnym urządzeniem telekomunikacyjnym pozwalającym na zdalne połączenia video. Użytkownik będzie mógł skorzystać ze zdalnego dostępu do tłumaczy PJM online, który zapewnia połączenie niewymagające instalacji oprogramowania możliwe do uruchomienia z dowolnego urządzenia podłączonego do internetu i wyposażonego w kamerę. Zatem dostawcy publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej mogą zapewnić możliwość nawiązania takiego połączenia (bezpłatnego dla osoby Głuchej i niedosłyszącej) z wykorzystaniem urządzenia klienta.
2. Zapewnienie, wzorując się na przepisach ustawy o języku migowym, możliwości skorzystania z alternatywnego mechanizmu zapewnienia udogodnienia, w stosunku do opisanego powyżej, w postaci bezpośredniego kontaktu z tłumaczem polskiego języka migowego lub systemu

językowo-migowego w jednostce obsługującej dostawcę. Stosowne przepisy regulujące realizację tego udogodnienia zawarte są w przepisie § 2.

3. Przystosowanie jednostki obsługującej użytkowników końcowych dla osób z niepełnosprawnościami w zakresie dostępności architektonicznej analogicznie do zakresu wskazanego w art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. poz. 1696), z zastrzeżeniem, że w przypadku braku możliwości technicznych lub prawnych dostawca może zapewnić dostęp alternatywny. Taki dostęp może polegać na dodatkowej asyście pracownika jednostki obsługującej użytkowników końcowych lub wdrożeniu tymczasowego środka technicznego ułatwiającego realizację potrzeb osoby z niepełnosprawnościami.

4. Odpowiednie oznaczenie jednostek, w których realizowane będą udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami. Z uwagi na fakt, iż nie w każdym przypadku biuro obsługi klienta wyposażone jest w drzwi wejściowe (np. w centrach handlowych), dostawca usług będzie obowiązany zamieścić stosowne oznaczenia, które określa załącznik do przedmiotowego rozporządzenia, w innym, ale widocznym dla publiczności miejscu.

5. Zapewnienie asysty osoby reprezentującej dostawcę usług przy konfiguracji i instalacji telekomunikacyjnych urządzeń końcowych w jednostce obsługującej użytkowników danego dostawcy usług lub telefonicznie. Przepis ma na celu zapewnienie osobistej pomocy technicznej przy ww. czynnościach.

6. Udostępnianie na żądanie osoby z niepełnosprawnościami w jednostkach obsługujących użytkowników końcowych danego dostawcy informacji o wszystkich udogodnieniach dla osób z niepełnosprawnościami oferowanych przez dostawcę usług oraz informacji przedumownych, o których mowa w art. 279 ustawy z dnia …. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. …), w sposób jednoznaczny, łatwy i zrozumiały na papierze przy użyciu dużej czcionki bezszeryfowej o wielkości nie mniejszej niż 14 punktów.
   Dodatkowo dostawca usług udostępnia ww. informacje w sposób nadający się do odczytu maszynowego w formie dostępnej dla użytkowników z niepełnosprawnościami na swojej stronie internetowej. Wprowadza się wymóg stosowania czcionki dostępnej dla osób niepełnosprawnych tj. czcionki bezszeryfowej np. Arial, Tahoma. Jednocześnie wymóg dotyczący odczytu maszynowego również wyraźnie wskazuje, że chodzi o formę dostępną dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami tj. informacje umieszczane na stronach internetowych muszą być tekstami możliwymi do odczytu przez programy czytające, wspomagające osoby z niepełnosprawnościami, nie zaś elektronicznymi fotografiami tekstu.

   Obowiązki zapewnienia udogodnień obejmą te jednostki obsługujące użytkowników danego dostawcy, które przeznaczone są do bezpośredniego i osobistego obsługiwania użytkowników końcowych. Wyżej wymienione udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami są już znane osobom z niepełnosprawnościami, gdyż są obecnie świadczone przez dostawców usług telefonicznych. Szczegółowy opis ich świadczenia można znaleźć w Raportach Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej na temat dostępności biur dostawców oraz dostępności stron internetowych.

Ponadto dostawcy na podstawie rozporządzenia będą zobowiązani do:

1. Oferowania osobie z niepełnosprawnościami, przy zawieraniu umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej oraz na każde żądanie tej osoby, urządzenia końcowego (telefonu lub smartfonu), służącego do korzystania ze świadczonej usługi, przystosowanego do używania przez osoby z niepełnosprawnościami. Niniejszy przepis dotyczy tych dostawców, którzy w swojej ofercie posiadają urządzenia końcowe.

2. Doręczenia na żądanie osoby niewidomej lub słabowidzącej, w terminie 10 dni od dnia złożenia żądania, informacji przedumownych, zwięzłego podsumowania warunków umowy oraz pozostałych informacji wymaganych w umowie o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, o których mowa w art. 281, na trwałym nośniku na wskazany w żądaniu adres korespondencyjny lub adres poczty elektronicznej, w sposób nadający się do odczytu maszynowego w formie dostępnej dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami albo na papierze w alfabecie Braille'a, albo przy użyciu dużej czcionki bezszeryfowej w wielkości nie mniejszej niż 14 punktów. Za teksty autentyczne uznaje się informacje przedumowne oraz zwięzłe podsumowanie warunków umowy przygotowane przez dostawcę w alfabecie łacińskim.

3. Przedstawienia, na żądanie osoby z niepełnosprawnościami, informacji o danych zawartych na fakturze wraz z podstawowym wykazem wykonanych usług telekomunikacyjnych w alfabecie Braille'a albo przy użyciu dużej czcionki bezszeryfowej w wielkości nie mniejszej niż 14 punktów lub wysłania na adres poczty elektronicznej w sposób nadający się do odczytu maszynowego w formie dostępnej dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami.

4. Sporządzania szczegółowego wykazu wykonanych usług przy użyciu dużej czcionki bezszeryfowej w wielkości nie mniejszej niż 14 punktów lub dostarczania go na adres poczty elektronicznej w sposób nadający się do odczytu maszynowego w formie dostępnej dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami na żądanie osoby niewidomej lub słabowidzącej.

5. Dostosowania swoich stron internetowych, w tym aplikacji do samodzielnego zarządzania usługą przez użytkownika końcowego oraz wszelkich udostępnianych w ten sposób informacji do standardu WCAG 2.1. Jednocześnie należy wskazać, iż zakres dostosowania stron jest zbliżony do obowiązku ciążącego dotychczas na dostawcach publicznie dostępnych usług telefonicznych, w związku z czym dostawcy innych usług będą mogli korzystać z doświadczeń ww. podmiotów. W celu wprowadzenia pewności co do zagadnień związanych z dostępnością cyfrową stron internetowych i aplikacji mobilnych dostawców w zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozporządzeniu wprowadza się odwołanie do przepisów ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz. U. poz. 848).

6. Zapewnienia komunikacji audiowizualnej osoby niesłyszącej lub niemówiącej z tłumaczem polskiego języka migowego w czasie rzeczywistym z poziomu swojej strony internetowej. Umożliwi to kontakt tych osób za pomocą kanałów kontaktu z dostawcą dostępnych z poziomu strony internetowej danego podmiotu.

Możliwość weryfikacji uprawnień osób z niepełnosprawnościami jako osób uprawnionych do skorzystania z danego udogodnienia, dotyczy wyłączni do dwóch udogodnień tj. żądania zapewnienia bezpłatnego dostępu do tłumacza języka migowego (§ 2 ust. 1) oraz żądania udostępnienia dokumentów sporządzonych na trwałym nośniku w sposób nadający się do odczytu maszynowego albo na papierze w alfabecie Braille'a, albo przy użyciu dużej czcionki (§ 4 ust. 2), które to udogodnienia dostawca usług realizuje bezpłatnie. W przypadku, gdy osoba reprezentująca dostawcę usług będzie miała uzasadnione wątpliwości dotyczące podstaw dla realizacji żądania, związane z rodzajem lub stopniem niepełnosprawności osoby żądającej realizacji udogodnienia (bądź jeżeli realizacji uprawnienia zażąda osoba pełnosprawna), osoba reprezentująca dostawcę usług będzie mogła wymagać okazania przez osobę żądającą realizacji udogodnienia dokumentu potwierdzającego niepełnosprawność. Przepis ma za zadanie umożliwić dostawcy usług zweryfikowanie zasadności realizacji udogodnienia.

W projekcie rozporządzenia zaproponowano również, ze względu na stopień skomplikowania wdrożenia poszczególnych udogodnień, 6 miesięczne vacatio legis dla usług i udogodnień

zmodyfikowanych w stosunku do obowiązujących obecnie regulacji oraz różne okresy dla podmiotów, które po raz pierwszy zetkną się z tym obowiązkiem (analogicznie do wprowadzenia takich przepisów wobec przedsiębiorców telekomunikacyjnych w 2014 r.): 6 miesięcy, 12 miesięcy oraz 24 miesiące.

Należy również wskazać, że realizacja niektórych z udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami będzie czasami wymagać przetwarzania ich danych osobowych. Należy podkreślić, iż przetwarzanie takie nie będzie stanowiło naruszenia przepisów dotyczących ochrony danych osobowych, gdyż przetwarzanie takich danych będzie niezbędne do wykonania usługi, o którą wnioskuje użytkownik końcowy. Tym samym dane przetwarzane przez dostawcę usług stanowić będą tajemnicę komunikacji elektronicznej i podlegać będą szczególnej ochronie na zasadach określonych w ustawie Prawo komunikacji elektronicznej.

Projektowane rozporządzenie nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

W celu wykonania obowiązku wynikającego z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Cyfryzacji oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji.

Nie zachodzi również konieczność przedkładania projektu rozporządzenia instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu.

Przedmiotowy projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących świadczenia usług i udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami przez dostawców publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Cyfryzacji **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Michał Gramatyka – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Cyfryzacji **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Marek Nikonowicz, Główny specjalista w Departamencie Telekomunikacji Ministerstwa Cyfryzacji Marek.Nikonowicz@cyfra.gov.pl	**Data sporządzenia** **Źródło:** Upoważnienie ustawowe: art. 340 ust. 3 ustawy z dnia ….. r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz.) **Nr w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Cyfryzacji:**

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika z zastąpienia ustawy Prawo telekomunikacyjne nową ustawą regulującą rynek komunikacji elektronicznej w Polsce – ustawą Prawo komunikacji elektronicznej (Pke).

Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 79c ustawy - Prawo telekomunikacyjne dotyczyły świadczenia udogodnień dla osób niepełnosprawnych przez określoną grupę przedsiębiorców telekomunikacyjnych - dostawców publicznie dostępnych usług telefonicznych. W związku z nałożeniem w Pke obowiązku zapewnienia dostępności na wszystkich dostawców usług komunikacji elektronicznej zasadne jest rozszerzenie zakresu dotychczasowego rozporządzenia.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Planowane jest wydanie rozporządzenia regulującego szczegółowe warunki świadczenia usług i udogodnień dla osób z niepełnosprawnościami przez dostawców usług komunikacji elektronicznej. Oczekiwanym efektem jest zwiększanie dostępności usług komunikacji elektronicznej dla osób z niepełnosprawnościami.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy. Zakres regulacji wykracza poza rozwiązania stosowane obecnie dla rynku telekomunikacyjnego.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Dostawcy publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej		Rejestr przedsiębiorców telekomunikacyjnych	Projekt precyzuje zakres obowiązku nałożonego art. 297 Pke.
Abonenci usług komunikacji elektronicznej z niepełnosprawnościami			Projekt reguluje warunki korzystania przez abonentów z niepełnosprawnościami z udogodnień oferowanych przez dostawców usług.
Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej	1	Ustawa Pke	Zgodnie z Pke Prezes UKE podejmuje czuwa nad przestrzeganiem przepisów Pke i w uzasadnionych przypadkach podejmuje interwencje.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach konsultacji publicznych projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa Cyfryzacji oraz zostanie przesłany do następujących podmiotów:

1. Krajowej Izby Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji,
2. Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji,
3. Polskiej Izby Komunikacji Ethernetowej,
4. Konfederacji Pracodawców Polskich,
5. Stowarzyszenia Inżynierów Telekomunikacji,
6. Polskiej Izby Komunikacji Elektronicznej,
7. Forum Związków Zawodowych,
8. NSZZ Solidarność,
9. Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych,
10. Stowarzyszenia Elektryków Polskich,
11. Krajowej Izby Gospodarczej,
12. Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej,
13. Konfederacji Lewiatan,
14. Business Centre Club,
15. Polskiej Izby Radiodyfuzji Cyfrowej,
16. Związku Rzemiosła Polskiego,
17. Związku Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska,
18. Polskiego Towarzystwa Informatycznego,
19. Fundacji Instytutu Rozwoju Regionalnego (FIRR),
20. Fundacja Audiodeskrypcja,
21. Fundacji na Rzecz Rozwoju Audiodeskrypcji Katarynka,
22. Fundacja Pomocy Matematykom i Informatykom Niesprawnym Ruchowo,
23. Fundacji Widzialni,
24. Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON),
25. Organizacji Niesłyszących Słabosłyszących Internautów (ONSI),
26. Polskiego Forum Osób Niepełnosprawnych,
27. Forum Dostępnej Cyberprzestrzeni,
28. Polskiego Związku Niewidomych,
29. Akces Lab,
30. Polskiego Związku Głuchych,
31. Polskiej Fundacji Osób Słabosłyszących (PFOS),
32. Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Osób Niepełnosprawnych Ruchowo,
33. Towarzystwa Pomocy Głuchoniewidomym (TPG),
34. Stowarzyszenia Przyjaciół Integracji,
35. Wielkopolskiego Stowarzyszenia Niewidomych,
36. Krajowej Izby Gospodarczo-Rehabilitacyjnej,
37. Polskiej Organizacji Pracodawców Osób Niepełnosprawnych,
38. Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem												

budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje skutków dla sektora finansów publicznych, w tym dochodów i wydatków budżetu państwa oraz samorządu terytorialnego. Finansowanie rozwiązań wprowadzonych w rozporządzeniu przewiduje się ze środków dostawców usług komunikacji elektronicznej.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Rozwiązanie dotyczące zapewnienia pomocy osoby reprezentującej dostawcę usług w jednostkach obsługujących użytkowników danego dostawcy usług lub telefonicznie umożliwia wykorzystanie w tym celu obecnie zatrudnionych pracowników. Dzięki wykorzystaniu rozwiązań zapewniających komunikację online nie jest również konieczne specjalne przygotowanie pracowników dostawców do kontaktów z osobami z niepełnosprawnościami. Ponadto wykorzystanie nowoczesnych rozwiązań np.; wideotłumacz on-line zwiększa dostępność tłumaczy języka migowego bez konieczności ich zatrudniania przez dostawców, dzięki czemu rozporządzenie nie powinno mieć istotnego wpływu na zwiększenie zatrudnienia tego typu tłumaczy.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozporządzenie będzie miało pozytywny wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w szczególności na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, z uwagi na zwiększenie możliwości uczestniczenia osób z niepełnosprawnościami oraz osób starszych w życiu społecznym i gospodarczym z uwagi na łatwiejszy dostęp do usług komunikacji elektronicznej.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

X nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak X nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie X nie dotyczy
Komentarz:	

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie

Omówienie wpływu	

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie dotyczy.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

Projekt

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA CYFRYZACJI[1)]

z dnia

w sprawie konkursu na przedsiębiorcę wyznaczonego

Na podstawie art. 360 ust. 9 ustawy z dnia .. r. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:
1) szczegółowy zakres ogłoszenia o konkursie w sprawie wyłonienia przedsiębiorcy wyznaczonego do realizacji obowiązku świadczenia usługi, o którym mowa w art. 352 ust. 3 ustawy z dnia …- Prawo komunikacji elektronicznej, zwanej dalej „ustawą" lub realizacji obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego, zwanym dalej „konkursem";
2) zakres oferty konkursowej, zwanej dalej „ofertą";
3) zakres wymaganej dokumentacji;
4) szczegółowy tryb postępowania konkursowego.

§ 2. 1. Postępowanie konkursowe rozpoczyna się w dniu opublikowania ogłoszenia o konkursie na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwanej dalej „BIP UKE".
2. Ogłoszenie o konkursie poza informacjami, o których mowa w art. 360 ust. 3 pkt 1-3 i ust. 7 ustawy, zawiera:
1) warunki uczestnictwa w postępowaniu konkursowym;
2) określenie zawartości oraz wymagań, jakim powinna oferta odpowiadać;
3) wymagane informacje i dokumenty składane z ofertą oraz wymagania, jakie te informacje i dokumenty powinny spełniać;
4) informacje dotyczące wymaganego poziomu jakości i dostępności obowiązku świadczenia usługi, w tym sposób ustalania poziomu jakości i dostępności obowiązku świadczenia usługi- w przypadku konkursu na obowiązek świadczenia usługi;
5) określenie szczególnych potrzeb społecznych konsumentów- w przypadku konkursu na obowiązek oferowania specjalnego pakietu cenowego;
6) szczegółowy sposób oceny oferty zgodnie z kryteriami, o których mowa w art. 360 ust. 4 ustawy;
7) miejsce, formę oraz termin składania ofert.
3. Termin składania ofert nie może być krótszy niż 45 dni od dnia opublikowania ogłoszenia o konkursie.
4. Oferty złożone po terminie Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwany dalej „Prezesem UKE", zwraca bez otwierania.

§ 3. Oferta zawiera:
1) określenie obowiązku świadczenia usługi lub obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego, którego dotyczy, zgodnie z przedmiotem konkursu;

[1)] Minister Cyfryzacji kieruje działem administracji rządowej – informatyzacja, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Cyfryzacji (Dz. U. poz. 2720).

2) informacje o obszarze realizacji obowiązku świadczenia usługi lub obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego , zgodnie z obszarem określonym w ogłoszeniu o konkursie;
3) określenie terminu rozpoczęcia obowiązku świadczenia usługi lub obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego;
4) określenie okresu obowiązku świadczenia usługi lub obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego;
5) określenie warunków obowiązku świadczenia usługi lub obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego, w tym oferowanego poziomu jakości i dostępności usługi lub usług, o których mowa w art. 355 ust. 1 ustawy, ustalonego zgodnie ze sposobem wskazanym w ogłoszeniu;
6) prognozowany kosztu netto obowiązku świadczenia usługi lub obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego;
7) dokumentacji załączonej do oferty.

§ 4. 1. Dokumentacja składana z ofertą zawiera dokumenty:
1) oświadczenie oferenta o zapoznaniu się z treścią ogłoszenia o konkursie oraz o jego akceptacji;
2) potwierdzające formę prawną prowadzenia działalności przez oferenta;
3) pozwalające ocenić oferenta i jego ofertę zgodnie z kryteriami:
   a) potwierdzającymi prognozowany koszt netto, o którym mowa w § 3 pkt 6,
   b) potwierdzającymi ekonomiczną zdolność oferenta do realizacji obowiązku zgodnie z warunkami określonymi w ogłoszeniu o konkursie i ofercie, w szczególności dokumenty potwierdzające wiarygodność finansową oferenta,
   c) potwierdzającymi techniczną zdolność oferenta do realizacji obowiązku zgodnie z warunkami określonymi w ogłoszeniu o konkursie i ofercie, w szczególności dokumenty zawierające opis rozwiązań technicznych w zakresie realizacji tego obowiązku.

2. Dokumenty składane z ofertą są sporządzone i przedstawione przez oferenta zgodnie z wymaganiami określonymi w ogłoszeniu o konkursie, o których mowa w § 2 ust. 2 pkt 3.
3. Przed upływem terminu, o którym mowa w § 2 ust. 2 pkt 7, oferent może wprowadzić zmiany w złożonej ofercie poprzez jej wycofanie i złożenie nowej.

§ 5. 1. Do przeprowadzenia postępowania konkursowego Prezes UKE powołuje Komisję konkursową, zwaną dalej „Komisją”.
2. Komisja składa się z 6 do 9 osób, w tym z przewodniczącego, wyznaczonych przez Prezesa UKE spośród pracowników Urzędu Komunikacji Elektronicznej posiadających wiedzę i doświadczenie niezbędne do przeprowadzenia konkursu.

§ 6. 1. Komisja podejmuje uchwały w głosowaniu jawnym, zwykłą większością głosów, w obecności co najmniej połowy składu Komisji. W przypadku równej liczby głosów o wyniku głosowania decyduje głos przewodniczącego Komisji.
2. Komisja działa na podstawie regulaminu pracy Komisji uchwalonego przez nią i zatwierdzonego przez Prezesa UKE.
3. Zatwierdzony regulamin pracy Komisji Prezes UKE ogłasza najpóźniej w terminie, o którym mowa w § 2 ust. 2 pkt 7, przez zamieszczenie na stronie podmiotowej BIP UKE.

§ 7. 1. Komisja otwiera oferty i sporządza listę oferentów, którzy złożyli oferty w terminie, oraz przekazuje ją niezwłocznie Prezesowi UKE.
2. Prezes UKE niezwłocznie po otrzymaniu listy ogłasza ją przez zamieszczenie na stronie podmiotowej BIP UKE.

§ 8. 1. Komisja dokonuje badania ofert w dwóch etapach.
2. Pierwszy etap obejmuje:
1) sprawdzenie, czy oferta została złożona w miejscu, formie oraz terminie określonych w ogłoszeniu o konkursie;
2) sprawdzenie, czy została zachowana zgodność złożonej oferty z warunkami i wymaganiami określonymi w ogłoszeniu o konkursie w zakresie kompletności oferty oraz jej prawidłowości pod względem formalnym.
3. Warunkiem zakwalifikowania oferty do drugiego etapu konkursu jest spełnienie wszystkich warunków i wymagań sprawdzanych w pierwszym etapie.
4. Komisja sporządza listę ofert zakwalifikowanych do drugiego etapu i podlegających dalszej ocenie.
5. Drugi etap obejmuje:
1) ocenę wskazanego w ofercie prognozowanego kosztu netto obowiązku świadczenia usługi;
2) ocenę ekonomicznej i technicznej zdolności oferenta do obowiązku świadczenia usługi lub obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego na określonych w ofercie warunkach , w tym w zakresie poziomu jakości i dostępności, obszaru, terminu rozpoczęcia i okresu realizacji obowiązku świadczenia usługi lub obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego.
6. Komisja ocenia oferty zakwalifikowane do drugiego etapu, przyznając punkty, osobno za każde kryterium, zgodnie z ogłoszeniem o konkursie.
7. Ocena oferty stanowi sumę punktów uzyskanych w drugim etapie konkursu.

§ 9. 1. Z przebiegu postępowania konkursowego Komisja sporządza protokół, który zawiera:
1) oznaczenie czasu i miejsca przeprowadzenia każdego etapu badania ofert;
2) imiona i nazwiska członków Komisji, ze wskazaniem czynności, w których brali udział;
3) liczbę ofert podlegających zwróceniu bez otwierania;
4) liczbę ofert poddanych sprawdzeniu w pierwszym etapie;
5) liczbę ofert zakwalifikowanych oraz niezakwalifikowanych do drugiego etapu;
6) listę, o której mowa w § 8 ust. 4;
7) liczbę punktów przyznanych każdej ofercie w drugim etapie, osobno dla każdego kryterium;
8) kolejność ofert wraz z ich oceną punktową albo informację o braku ofert spełniających wymagania określone w ogłoszeniu o konkursie;
9) szczegółowe uzasadnienie ustaleń i ocen dokonywanych przez Komisję w postępowaniu konkursowym;
10) podpisy wszystkich członków Komisji, a w przypadku braku podpisu - wzmiankę o przyczynie braku podpisu.
2. Komisja niezwłocznie przekazuje Prezesowi UKE protokół, wraz z wszelkimi dokumentami związanymi z postępowaniem konkursowym.

§ 10. 1. Po przyjęciu protokołu z przebiegu postępowania konkursowego Prezes UKE ogłasza jego wyniki przez zamieszczenie na stronie podmiotowej BIP UKE.
2. Ogłoszenie wyników kończy postępowanie konkursowe.

§ 11. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER CYFRYZACJI

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie stanowi wykonanie delegacji ustawowej z art. 360 ust. 9 ustawy z dnia .. r. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …) upoważniającej ministra właściwego do spraw informatyzacji do określenia, w drodze rozporządzenia, wymaganego szczegółowego zakresu ogłoszenia o konkursie, zakresu oferty konkursowej, wymaganej dokumentacji oraz szczegółowego trybu postępowania konkursowego w sprawie wyłonienia przedsiębiorcy wyznaczonego.

Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika z zastąpienia ustawy Prawo telekomunikacyjne nową ustawą regulującą rynek komunikacji elektronicznej w Polsce – ustawą Prawo komunikacji elektronicznej.

Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 82 ust. 5 ustawy Prawo telekomunikacyjne, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 360 ust. 9 ustawy Prawo komunikacji elektronicznej, jednak nie dłużej niż przez 24 miesiące od czasu wejścia w życie tej ustawy.

Projektowane rozporządzenie poprzedzone było rozporządzeniem Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 12 grudnia 2014 r. w sprawie konkursu na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego wyznaczonego do realizacji obowiązku świadczenia usług wchodzących w skład usługi powszechnej (Dz. U. z 2015 r. poz. 11).

Zgodnie z § 1 projektowane rozporządzenie określa szczegółowy zakres ogłoszenia o konkursie w sprawie wyłonienia przedsiębiorcy wyznaczonego do realizacji obowiązku świadczenia usługi, o którym mowa w art. 356 ust. 3 ustawy lub realizacji obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego, zakres oferty konkursowej, zakres wymaganej dokumentacji oraz szczegółowy tryb postępowania konkursowego.

W § 2 ust. 1 wskazano moment rozpoczęcia procedury konkursowej określony jako dzień opublikowania ogłoszenia o konkursie na stronie podmiotowej BIP UKE. W ust. 2 wskazane zostały niezbędne elementy ogłoszenia o konkursie.

Oprócz informacji wskazanych w art. 360 ust. 3 pkt 1-3 i ust. 7 Pke (przedmiot konkurs, obszar, na którym ma być realizowany obowiązek, ogólne wymagania dotyczące realizacji obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego, obowiązek stosowania jednolitych cen w ramach obowiązku specjalnego pakietu cenowego) ogłoszenie powinno zawierać informacje o:

1) warunki uczestnictwa w postępowaniu konkursowym;
2) określenie zawartości oraz wymagań, jakim powinna oferta odpowiadać;
3) wymagane informacje i dokumenty składane z ofertą oraz wymagania, jakie te informacje i dokumenty powinny spełniać;
4) informacje dotyczące wymaganego poziomu jakości i dostępności obowiązku świadczenia usługi, w tym sposób ustalania poziomu jakości i dostępności obowiązku świadczenia usługi- w przypadku konkursu na obowiązek świadczenia usługi;
5) określenie szczególnych potrzeb społecznych konsumentów- w przypadku konkursu na obowiązek oferowania specjalnego pakietu cenowego;
6) szczegółowy sposób oceny oferty zgodnie z kryteriami, o których mowa w art. 355 ust. 4 ustawy;

7) miejsce, formę oraz termin składania ofert.

W ust. 3 wskazany został minimalny termin składania ofert tj. 45 dni od dnia opublikowania ogłoszenia o konkursie. Zgodnie z ust. 4 oferty złożone po terminie zwracane są nadawcy bez ich otwierania.

W § 3 określone zostały niezbędne elementy oferty. Oferta powinna zawierać określenie:

1) określenie obowiązku świadczenia usługi lub obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego, którego dotyczy, zgodnie z przedmiotem konkursu;
2) informacje o obszarze realizacji obowiązku świadczenia usługi lub obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego , zgodnie z obszarem określonym w ogłoszeniu o konkursie;
3) określenie terminu rozpoczęcia obowiązku świadczenia usługi lub obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego;
4) określenie okresu obowiązku świadczenia usługi lub obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego;
5) określenie warunków obowiązku świadczenia usługi lub obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego, w tym oferowanego poziomu jakości i dostępności usługi lub usług, o których mowa w art. 350 ust. 1 ustawy, ustalonego zgodnie ze sposobem wskazanym w ogłoszeniu;
6) prognozowany kosztu netto obowiązku świadczenia usługi lub obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego;
7) dokumentacji załączonej do oferty.

W § 4 wskazane zostały niezbędne dokumenty dołączane do składanej przez przedsiębiorcę oferty potwierdzające zapoznanie się z treścią ogłoszenia o konkursie oraz jego akceptacją, jak również potwierdzające formę prawną prowadzenia działalności przez oferenta oraz pozwalające ocenić ekonomiczną i techniczną zdolność oferenta i jego oferty zgodnie z kryteriami podanymi w pkt 3. Do czasu upływu terminu składania ofert, oferent może wprowadzić zmiany w złożonej ofercie poprzez jej wycofanie i złożenie nowej.

Zgodnie z § 5 do przeprowadzenia konkursu Prezes UKE powołuje Komisję konkursową składająca się z 6 do 9 osób, w tym z przewodniczącego, wyznaczonych przez Prezesa UKE spośród pracowników posiadających wiedzę i doświadczenie niezbędne do przeprowadzenia konkursu.

W § 6 wskazana została forma podejmowania uchwał i sposób podejmowania rozstrzygnięć w przypadku równej liczby głosów. Komisja działa na podstawie regulaminu pracy Komisji zatwierdzanego przez Prezesa UKE i ogłaszanego na stronie podmiotowej BIP UKE.

Paragraf 7 reguluje przebieg procedury konkursowej po złożeniu ofert. Otwarte oferty przekazywane są niezwłocznie Prezesowi UKE, a następnie ogłaszane przez zamieszczenie na stronie podmiotowej BIP UKE.

W § 8 określone zostały kolejne etapy procedury konkursowej obejmujące badanie ofert. Badanie ofert obejmuje 2 etapy – pierwszy ma na celu sprawdzenie wymogów formalnych, których spełnienie jest warunkiem niezbędnym zakwalifikowania oferty do drugiego etapu procedury konkursowej.
W drugim etapie oceniany jest prognozowany koszt netto świadczenia usługi oraz ekonomiczna i techniczna zdolność oferenta do świadczenia usługi lub obowiązku oferowania specjalnego

pakietu cenowego na określonych w ofercie warunkach, w tym w zakresie poziomu jakości i dostępności, obszaru terminu rozpoczęcia i okresu realizacji obowiązku świadczenia usługi lub obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego. Za spełnienie poszczególnych kryteriów oferty przyznawane są oferentowi punkty.

Zgodnie z § 9 z przebiegu postępowania konkursowego Komisja sporządza protokół i niezwłocznie przekazuje go Prezesowi UKE wraz z wszelkimi dokumentami związanymi z postępowaniem konkursowym. Wyniki konkursu ogłaszane są, zgodnie z § 10, przez zamieszczenie na stronie podmiotowej BIP UKE.

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej. Projekt nie podlega notyfikacji technicznej.

Projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce RPL.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji w sprawie konkursu na przedsiębiorcę wyznaczonego **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Cyfryzacji **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Michał Gramatyka – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Cyfryzacji **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Marek Nikonowicz, Główny specjalista w Departamencie Telekomunikacji Ministerstwa Cyfryzacji, Marek.Nikonowicz@mc.gov.pl	**Data sporządzenia** **Źródło:** Upoważnienie ustawowe: art. 360 ust. 9 ustawy z dnia ….. r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz.) **Nr w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Cyfryzacji:** MC

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika z zastąpienia ustawy Prawo telekomunikacyjne nową ustawą regulującą rynek komunikacji elektronicznej w Polsce – ustawą - Prawo komunikacji elektronicznej.

Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 82 ust. 5 ustawy Prawo telekomunikacyjne, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 360 ust. 9 ustawy Prawo komunikacji elektronicznej, jednak nie dłużej niż przez 24 miesiące od czasu wejścia w życie tej ustawy.

Artykuł 360 ust. 9 ustawy - Prawo komunikacji elektronicznej wprowadza zatem delegację dla ministra właściwego do spraw informatyzacji do wydania aktu wykonawczego określającego wymagany szczegółowy zakres ogłoszenia o konkursie, zakres oferty konkursowej i wymaganej dokumentacji oraz szczegółowego tryb postępowania konkursowego w sprawie wyłonienia przedsiębiorcy wyznaczonego. Przedsiębiorca może być wyznaczony do realizacji obowiązku świadczenia usługi, o którym mowa w art. 355 ust. 3 ustawy lub realizacji obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego. Określając powyższe wymagania minister właściwy do spraw informatyzacji powinien mieć na uwadze potrzebę zachowania przejrzystości i obiektywności postępowania konkursowego.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Planowane jest wydanie rozporządzenia regulującego procedurę wyłonienia przedsiębiorcy wyznaczonego do realizacji obowiązku świadczenia usługi świadczenia usługi, o którym mowa w art. 355 ust. 3 ustawy lub realizacji obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Przedsiębiorcy telekomunikacyjni		Rejestr przedsiębiorców telekomunikacyjnych	Rozporządzenie określi przebieg procedury konkursowej, do której będą mogli przystępować zainteresowani

			przedsiębiorcy telekomunikacyjni

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach konsultacji i opiniowania projekt otrzymają:

1. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej;
2. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
3. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
4. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego;
5. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców;
6. Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji;
7. Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji;
8. Polska Izba Komunikacji Elektronicznej;
9. Krajowa Izba Gospodarcza;
10. Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej;
11. Polska Izba Radiodyfuzji Cyfrowej;
12. Polska Izba Handlu;
13. Rada Dialogu Społecznego;
14. Business Centre Club – Związek Pracodawców;
15. Niezależny Samorządowy Związek Zawodowy „Solidarność”;
16. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
17. Forum Związków Zawodowych;
18. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
19. Konfederacja Lewiatan;
20. Związek Rzemiosła Polskiego;
21. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
22. Związek Pracodawców Mediów Publicznych;
23. Związek Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska;
24. Federacja Związków Zawodowych Pracowników Telekomunikacji;
25. Polska Rada Biznesu;
26. Naczelna Organizacja Techniczna;
27. Związek Pracodawców Mediów Elektronicznych i Telekomunikacji Mediakom;
28. Izba Gospodarki Elektronicznej;
29. Związek Telewizji Kablowych w Polsce Izba Gospodarcza.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje skutków dla sektora finansów publicznych, w tym dochodów i wydatków budżetu państwa oraz samorządu terytorialnego.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Przeprowadzenie konkursu wiąże się z kosztami, w tym kosztami przygotowania i udostępnienia ogłoszenia o konkursie oraz kosztami związanymi z działaniem Komisji konkursowej. Przed wejściem w życie ustawy Prawo komunikacji elektronicznej, Prawo telekomunikacyjne również przewidywało obowiązek przeprowadzania przez Prezesa UKE konkursu na przedsiębiorcę wyznaczonego, a zatem wydatki z tym związane istnieją również obecnie. Wydatki te są finansowane z budżetu Urzędu Komunikacji Elektronicznej. Należy zatem wskazać, że projektowane rozporządzenie nie wprowadza nowych, dodatkowych kosztów.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób z niepełnosprawnościami oraz osób starszych.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

X nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak X nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie X nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie

Omówienie wpływu	

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie dotyczy.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

Projekt

R O Z P O R Z Ą D Z E N I E

M I N I S T R A C Y F R Y Z A C J I [1)]

z dnia

w sprawie sposobu obliczania kosztu netto realizacji obowiązku w zakresie usługi telekomunikacyjnej wchodzącej w skład usługi powszechnej

Na podstawie art. 369 ust. 5 ustawy z dnia ……. r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz.) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa sposób obliczania kosztu netto realizacji obowiązku oferowania pakietu cenowego na warunkach innych niż zwykłe warunki komercyjne, o którym mowa w art. 358 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia r. – Prawo komunikacji elektronicznej, zwanej dalej „ustawą”, lub obowiązku świadczenia na wskazanym przez Prezesa UKE obszarze, o którym mowa w art. 357 ust. 3 ustawy, zwanych dalej "obowiązkiem", w zakresie usługi komunikacji głosowej lub usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu, o których mowa w art. 355 ust. 1 ustawy, z uwzględnieniem:

1) kosztów bezpośrednio związanych z realizacją tego obowiązku;
2) przychodów z realizacji tego obowiązku, zwanych dalej „przychodami”;
3) korzyści pośrednich związanych z realizacją tego obowiązku, zwanych dalej „korzyściami pośrednimi”.

§ 2. Określenia użyte w rozporządzeniu oznaczają:

1) niezyskowny abonent – abonenta na obszarze rentownym, wobec którego przedsiębiorca wyznaczony nie realizowałby obowiązku w zakresie usługi, o której mowa w art. 355 ust. 1 ustawy, gdyby nie został wyznaczony do realizacji tego obowiązku w zakresie tej usługi;
2) obszar nierentowny ─ obszar nie mniejszy niż gmina, dla którego różnica pomiędzy kosztami bezpośrednio związanymi z realizacją obowiązku w zakresie usługi, o której mowa w art. 355 ust. 1 a przychodami z realizacji tego obowiązku w zakresie tej usługi przyjmuje wartość dodatnią;
3) połączenia głosowe zastępcze – połączenia głosowe rozpoczęte i zakończone w innych zakończeniach sieci przedsiębiorcy wyznaczonego niż zakończenia, w których

[1)] Minister Cyfryzacji kieruje działem administracji rządowej – informatyzacja, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Cyfryzacji (Dz. U. poz. 2720).

przedsiębiorca ten przestał realizować obowiązek w zakresie usługi komunikacji głosowej, o której mowa w art. 355 ust. 1 ustawy.

§ 3. Koszt netto realizacji obowiązku w zakresie usługi, o której mowa w art. 355 ust. 1, zwany dalej „kosztem netto”, oblicza się jako różnicę pomiędzy kosztami bezpośrednio związanymi z realizacją obowiązku w zakresie tej usługi, których przedsiębiorca wyznaczony, nie poniósłby, a przychodami i korzyściami pośrednimi, których nie osiągnąłby – gdyby nie został wyznaczony do realizacji tego obowiązku w zakresie tej usługi.

§ 4. Koszt netto oblicza się odrębnie dla realizacji obowiązku w zakresie:

1) usługi komunikacji głosowej, o której mowa w art. 355 ust. 1 ustawy, świadczonej na obszarze nierentownym;
2) usługi komunikacji głosowej, o której mowa w art. 355 ust. 1 ustawy, świadczonej niezyskownym abonentom;
3) usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu, o której mowa w art. 355 ust. 1 ustawy, świadczonej na obszarze nierentownym;
4) usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu, o której mowa w art. 355 ust. 1 ustawy, świadczonej niezyskownym abonentom;

§ 5. 1. Koszt netto oblicza się tak, aby uniknąć podwójnego naliczenia jakiegokolwiek kosztu bezpośrednio związanego z realizacją obowiązku w zakresie usługi, o której mowa w art. 355 ust. 1 ustawy, przychodu z realizacji obowiązku w zakresie tej usługi oraz korzyści pośredniej związanej z realizacją obowiązku w zakresie tej usługi.

2. Koszt netto oblicza się na dzień kończący rok kalendarzowy, w którym zgodnie z oświadczeniem przedsiębiorcy wyznaczonego ten koszt wystąpił.

§ 6. 1. Koszty bezpośrednio związane z realizacją obowiązku w zakresie usługi, o której mowa w art. 355 ust. 1 ustawy, przypisuje się zgodnie z przepisami wykonawczymi wydanymi na podstawie art. 260 ustawy.

2. Koszty bezpośrednio związane z realizacją obowiązku w zakresie usługi, o której mowa w art. 355 ust. 1 ustawy, obejmują wyłącznie koszty, których przedsiębiorca wyznaczony nie poniósłby, gdyby nie został wyznaczony do realizacji tego obowiązku w zakresie tej usługi.

3. Do kalkulacji kosztów bezpośrednio związanych z realizacją obowiązku w zakresie usługi, o której mowa w art. 355 ust. 1 ustawy, stosuje się zorientowany przyszłościowo długookresowy koszt przyrostowy określony w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 260 ustawy.

4. W kalkulacji kosztów bezpośrednio związanych z realizacją obowiązku w zakresie usługi, o której mowa w art. 355 ust. 1 ustawy uwzględnia się poniesione koszty środków trwałych, których przedsiębiorca wyznaczony mógłby uniknąć, gdyby nie został wyznaczony do realizacji tego obowiązku w zakresie tej usługi na obszarze nierentownym lub niezyskownym abonentom.

5. Przedsiębiorca wyznaczony dokonuje aktualizacji wartości początkowej środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych do wartości bieżących zgodnie z przepisami wykonawczymi wydanymi na podstawie art. 260 ustawy.

§ 7. 1. Przychodami są wszystkie przychody związane z realizacją obowiązku w zakresie usługi, o której mowa w art. 355 ust. 1 ustawy, uzyskiwane w szczególności od przedsiębiorców komunikacji elektronicznej – w tym przychody uzyskiwane z tytułu współpracy związanej z dostępem telekomunikacyjnym oraz od użytkowników końcowych, w tym przychody z realizacji obowiązku w zakresie:

1) usługi komunikacji głosowej, o której mowa w art. 355 ust. 1, świadczonej na nierentownym obszarze, w szczególności:
   a) jednorazowa opłata za przyłączenie, w przypadku przyłączenia do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej rozliczana w równych częściach przez okres 15 lat,
   b) abonament i przychody z tytułu połączeń głosowych wychodzących,
   c) przychody z tytułu połączeń głosowych przychodzących,
   d) przychody z tytułu połączeń głosowych płatnych przez wywoływanego abonenta,
   e) przychody z tytułu rozliczeń międzyoperatorskich;
2) usługi komunikacji głosowej, o której mowa w art. 355 ust. 1 ustawy, świadczonej niezyskownym abonentom, w szczególności:
   a) jednorazowa opłata za przyłączenie, w przypadku przyłączenia do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej rozliczana w równych częściach przez okres 15 lat,
   b) abonament i przychody z tytułu połączeń głosowych wychodzących,
   c) przychody z tytułu połączeń głosowych przychodzących,
   d) przychody z tytułu połączeń głosowych płatnych przez wywoływanego abonenta,
   e) przychody z tytułu rozliczeń międzyoperatorskich;
3) usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu, o której mowa w art. 355 ust. 1 ustawy, świadczonej na nierentownym obszarze, w szczególności:

a) jednorazowa opłata za przyłączenie, w przypadku przyłączenia do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej rozliczana w równych częściach przez okres 15 lat, jeżeli nie została uwzględniona w przychodach z usługi, o której mowa w pkt. 1,
b) abonament i przychody z tytułu korzystania przez abonenta z usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu, o której mowa w art. 355 ust. 1 ustawy,
c) przychody z tytułu rozliczeń międzyoperatorskich;

4) usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu, o której mowa w art. 355 ust. 1 ustawy, świadczonej niezyskownym abonentom, w szczególności:
a) jednorazowa opłata za przyłączenie, w przypadku przyłączenia do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej rozliczana w równych częściach przez okres 15 lat, jeżeli nie została uwzględniona w przychodach z usługi, o której mowa w pkt. 2,
b) abonament i przychody z tytułu korzystania przez abonenta z usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu, o której mowa w art. 355 ust. 1 ustawy,
c) przychody z tytułu rozliczeń międzyoperatorskich.

2. Przychody, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, pomniejsza się o przychody z połączeń głosowych zastępczych.

3. Do kalkulacji przychodów uzyskiwanych od użytkowników końcowych przyjmuje się ceny usług określone w cennikach przedsiębiorcy wyznaczonego, z zastrzeżeniem, że w przypadku stosowania cen okresowo obniżonych do obliczania przychodu stosuje się cenę obowiązującą przed okresem obniżki.

§ 8. 1. Korzyści pośrednie ustala się szacując korzyści niematerialne związane z realizacją obowiązku w zakresie usługi, o której mowa w art. 355 ust. 1 ustawy, które uzyskuje lub może uzyskać przedsiębiorca z tytułu pozycji przedsiębiorcy wyznaczonego.

2. Do korzyści pośrednich zalicza się w szczególności:

1) znajomość przedsiębiorcy wyznaczonego na obszarze realizacji obowiązku w zakresie usługi, o której mowa w art. 355 ust. 1 ustawy, mierzoną jego kosztami kampanii promocyjnych i reklamowych, które nie dotyczą tej konkretnej usługi, ale związane są z jego firmą, logo lub wizerunkiem;
2) reputację przedsiębiorcy wyznaczonego rozumianą jako większą lojalność abonentów pozostających na obszarze rentownym;
3) efekt wszechobecności związany z lojalnością abonenta przedsiębiorcy wyznaczonego, który zmienia miejsce zamieszkania, siedzibę lub miejsce prowadzenia działalności z obszaru nierentownego na obszar rentowny i nadal pozostaje abonentem przedsiębiorcy

wyznaczonego, mimo dostępności w nowej lokalizacji tańszej oferty innego przedsiębiorcy;

4) efekt „cyklu życia” polegający na poprawie:
   a) zyskowności niezyskownych abonentów,
   b) rentowności obszarów nierentownych;
5) dostęp do danych o abonentach, w szczególności przejawiający się lepszym zrozumieniem i przewidywaniem trendów rynkowych oraz lepszym wykorzystaniem kanałów dystrybucji przy sprzedaży innych usług;
6) dodatkowe możliwości w zakresie reklamy działalności przedsiębiorcy wyznaczonego, w szczególności poprzez dostarczanie własnych reklam wraz z rachunkami telefonicznymi czy internetowymi.

3. Korzyści pośrednie przypisuje się do obowiązku w zakresie usługi, o której mowa w art. 355 ust. 1, zgodnie z przepisami wykonawczymi wydanymi na podstawie art. 260 ustawy.

§ 9. W przypadku realizacji przez przedsiębiorcę wyznaczonego różnych obowiązków w zakresie świadczenia usługi lub usług, o których mowa w art. 355 ust. 1 ustawy, koszt netto obliczany jest oddzielnie dla każdego z tych obowiązków.

§ 10. Koszt netto realizacji obowiązku w zakresie usług, o których mowa w art. 355 ust. 1 ustawy, ponoszony przez danego przedsiębiorcę wyznaczonego, jest obliczany jako suma kosztów netto realizacji obowiązku w zakresie poszczególnych usług, o których mowa w art. 355 ust.1 ustawy.

§ 11. Do spraw rozpoczętych i niezakończonych stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 12. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER CYFRYZACJI

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie zostanie wydane w celu wykonania delegacji ustawowej wynikającej z art. 369 ust. 5 ustawy z dnia …. r. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz.), zwanej dalej „ustawą” lub „Pke”, upoważniającej ministra właściwego do spraw informatyzacji do określenia, w drodze rozporządzenia, sposobu obliczania kosztu netto realizacji obowiązku w zakresie usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu lub usługi komunikacji głosowej, o których mowa w art. 355 ust. 1 ustawy, mając na celu konieczność ustalenia dla przedsiębiorcy wyznaczonego odpowiedniej wysokości dopłaty z uwzględnieniem zasad przejrzystości i niedyskryminacji oraz umożliwienie przez Prezesa UKE weryfikacji kosztu netto.

Projektowane rozporządzenie uwzględnia obowiązujące przepisy Unii Europejskiej w zakresie kalkulacji kosztów związanych ze świadczeniem usługi powszechnej, tj. przepisy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej, zwany dalej „EKŁE”, jak również orzecznictwo i dotychczasową praktykę Polski i innych krajów unijnych w tym zakresie.
Powyższe rozporządzenie powiela wiele przepisów Rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji w sprawie sposobu obliczania kosztu netto usługi telekomunikacyjnej wchodzącej w skład usługi powszechnej z dnia 14 października 2014 r. (Dz. U. z 2014 r. poz. 1496), zmiany wprowadzone do rozporządzenia wynikają ze zmian definicji usługi powszechnej oraz obowiązków nakładanych na przedsiębiorcę wyznaczonego w tym zakresie, ponieważ przepisy dotyczące ściśle obliczania kosztu netto w EKŁE nie zostały zmienione w stosunku do tych z wcześniejszych dyrektyw.

Rozporządzenie określa sposób obliczania kosztu netto realizacji obowiązku oferowania pakietu cenowego na warunkach innych niż zwykłe warunki komercyjne, o którym mowa w art. 358 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia r. – Prawo komunikacji elektronicznej, zwanej dalej „ustawą”, lub obowiązku świadczenia na wskazanym przez Prezesa UKE obszarze, o którym mowa w art. 357 ust. 3 ustawy, zwanych dalej "obowiązkiem", w zakresie usługi komunikacji głosowej lub usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu, o których mowa w art. 355 ust. 1 ustawy, z uwzględnieniem:

Zgodnie z ustawą, przedsiębiorca wyznaczony to przedsiębiorca, który jest wyznaczany w decyzji, o której mowa w:

1) art. 360 ust. 7 albo w art. 361, do realizacji obowiązku oferowania pakietu cenowego na warunkach innych niż zwykłe warunki komercyjne, o którym mowa w art. 358 ust. 1 pkt 2 ustawy lub obowiązku świadczenia usług na wskazanym przez Prezesa UKE obszarze, o którym mowa w art. 357 ust. 3 ustawy,

2) art. 368 ust. 2 do realizacji obowiązku świadczenia usług na wskazanym przez Prezesa UKE obszarze, o którym mowa w art. 357 ust. 3 ustawy.

W związku z powyższym, "obowiązek", o którym mowa w delegacji ustawowej z art. 369 ust. 5 ustawy oraz potem w rozporządzeniu, dotyczy obowiązku oferowania pakietu cenowego dla usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu lub usługi komunikacji głosowej, o których mowa w art. 355 ust. 1 na warunkach innych niż zwykłe warunki komercyjne lub obowiązku świadczenie usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu lub usługi komunikacji głosowej, o których mowa w art. 355 ust. 1 na wskazanym przez Prezesa UKE obszarze.
Zgodnie z art. 369 ust. 2 zdanie drugie, koszt netto realizacji obowiązku dotyczy tylko kosztów, których przedsiębiorca wyznaczony nie poniósłby, gdyby nie został wyznaczony do realizacji tego obowiązku.
W związku z tym, w rozporządzeniu sposób obliczania kosztu netto uwzględnia tylko koszty realizacji obowiązku w zakresie:
1. usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu oraz usługi komunikacji głosowej na obszarze nierentownym, a więc na obszarze, na którym realizacja danego obowiązku w zakresie tej usługi przynosi przedsiębiorcy wyznaczonemu straty;
2. usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu oraz usługi komunikacji głosowej niezyskownym abonentom – czyli tym abonentom, zlokalizowanym na obszarze rentownym, wobec których przedsiębiorca wyznaczony nie realizowałby danego obowiązku w zakresie tej usługi, gdyby nie został wyznaczony do realizacji obowiązku w zakresie tej usługi, ponieważ nie byłoby to dla niego opłacalne.

Na potrzeby przedmiotowego rozporządzenia przyjęto, iż obszar, dla którego jest liczony koszt netto to obszar nie mniejszy niż gmina, co jest określeniem uniwersalnym, koniecznym ze względu na możliwość zastosowania różnych technologii przez przedsiębiorcę wyznaczonego do realizacji obowiązku w zakresie usługi, o której mowa w art. 355 ust. 1.

Zgodnie z zapisami Załącznika VII część A do EKŁE „Kalkulacja kosztów netto określonych aspektów obowiązku świadczenia usługi powszechnej ma być dokonywana oddzielnie i tak, aby uniknąć podwójnego liczenia wszelkich bezpośrednich i pośrednich korzyści i kosztów", co znajduje swoje odzwierciedlenie w przepisach § 3 - 5.

Do obliczenia kosztów bezpośrednich realizacji obowiązku w zakresie usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu lub usługi komunikacji głosowej stosuje się sposób przypisania i kalkulacji, który zostanie określony w rozporządzeniu ministra właściwego ds. informatyzacji, wydawanego na podstawie art. 260 ustawy, zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie rachunkowości regulacyjnej". Odesłanie do przepisów rozporządzenia w sprawie rachunkowości regulacyjnej jest konieczne, ponieważ określenie w projekcie przedmiotowego rozporządzenia szczegółowych przepisów dotyczących sposobu przypisania kalkulacji kosztów spowodowałoby bowiem konieczność powtórzenia znacznej części przepisów rozporządzenia w sprawie rachunkowości regulacyjnej.

W związku z tym, że przy obliczaniu kosztu netto realizacji obowiązku w zakresie świadczenia usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu lub usługi komunikacji głosowej uwzględnia, zgodnie z art. 369 ust. 4 pkt 1 ustawy, jedynie koszty bezpośrednio związane z jej świadczeniem, w projekcie rozporządzenia przyjęto do kalkulacji tego kosztu metodę zorientowanego przyszłościowo długookresowego kosztu przyrostowego (FL-LRIC).
Kalkulacja kosztów oparta na metodzie FL-LRIC odnosi się do efektywnego operatora, a jej zastosowanie pozwala na uwzględnienie tylko bezpośrednich kosztów świadczenia poszczególnych usług. Zorientowany przyszłościowo długookresowy koszt przyrostowy to koszt świadczenia określonej usługi lub grupy usług, którego efektywnie działający przedsiębiorca uniknąłby w sytuacji zaprzestania świadczenia tej usługi lub tej grupy usług, przy założeniu, że zakres pozostałych usług przedsiębiorcy nie uległby zmianie. Inny zasadniczy element metodologii FL-LRIC stanowi fakt, że koszty te są odpowiednio przyporządkowane do poszczególnych usług, a koszty wspólne i ogólne są w jak największym stopniu minimalizowane, w związku z czym unika się uznaniowego przyporządkowania kosztów. Powyższe uwarunkowania liczenia kosztów metodą FL-LRIC powodują, że jest to metoda najbardziej odpowiednia do kalkulacji koszów bezpośrednich, o których mowa w § 6 rozporządzenia.
W przedmiotowym rozporządzeniu wprowadzono definicję przychodów związanych z realizacją obowiązku w zakresie usługi, o której mowa w art. 355 ust. 1 oraz wyodrębniono

najważniejsze przychody. Opłata za przyłączenie – jako opłata jednorazowa – powinna być rozliczana i „amortyzowana” w czasie, a nie traktowana jako przychód w jednym roku. Rozliczenie roczne opłaty jednorazowej polega na przypisaniu odpowiedniej części tej opłaty dla każdego okresu amortyzacji tak, aby przychód nie został zaliczony w całości w jednym roku. W rozporządzeniu okres ten wynosi 15 lat i został zdefiniowany na podstawie czasu eksploatacji (przydatności) najważniejszego środka trwałego w sieci dostępowej - kabla.

Należy podkreślić, że nie można uwzględnić podwójnie żadnego przychodu, co jest szczególnie istotne w przypadku opłaty za przyłączenie, jeżeli przedsiębiorca wyznaczony kalkulowałby koszt netto dla usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu oraz dla usługi komunikacji głosowej dla tego samego obszaru nierentownego lub tego samego abonenta niezyskownego. Żeby wzmocnić ten przekaz, wprowadzono poza § 5, dodatkowe zapisy w §7 ust. 1 pkt 3 lit. a i pkt 4 lit. a.

Przepis zawierający wykaz przychodów, które powinny być uwzględnione przy obliczaniu kosztu netto, nie jest katalogiem zamkniętym, lecz jedynie wskazuje pewne rodzaje przychodów, które powinny być uwzględnione. Tak sformułowany przepis nie niesie w sobie ryzyka, że przedsiębiorca będzie miał prawo do nieuwzględnienia innych kategorii przychodów, które nie zostały wymienione szczegółowo, o ile są one przychodami z realizacji obowiązku w zakresie danej usługi, o której mowa w art. 355 ust. 1 ustawy.

Doświadczenia wskazują, że do kategorii przychodów w zakresie usługi komunikacji głosowej powinny zostać również włączone przychody z połączeń głosowych zastępczych obejmujące przychody zarówno z połączeń głosowych rozpoczętych jak i zakończonych. Wysokość tych przychodów oblicza się na podstawie współczynnika zastępowania połączeń głosowych. Zastosowanie ww. współczynnika spowoduje spadek przychodów, co będzie miało bezpośredni wpływ na koszt netto, który po uwzględnieniu tego parametru wzrośnie.

W odniesieniu do korzyści pośrednich należy zauważyć, że zarówno w Prawie komunikacji elektronicznej, jak i w przepisach Unii Europejskiej, korzyści pośrednie zostały określone w sposób ogólny. W związku z tym, przy opracowaniu rozporządzenia kierowano się przede wszystkim dotychczasową praktyką europejską. Należy jednak zaznaczyć, że praktyka w krajach UE do tej pory była w tym względzie różna, zarówno w zakresie uwzględniania i definiowania poszczególnych korzyści jak i sposobu ich obliczania, co wynikało często ze specyfiki danego kraju.

Paragrafy 9 i 10 wynikają bezpośrednio z zapisów ostatnich zdań w części A Załącznika VII do EKŁE , gdzie wskazano że "kalkulacja kosztów netto określonych aspektów obowiązku świadczenia usługi powszechnej ma być dokonywana oddzielnie", a jednocześnie "całkowity

koszt netto obowiązku świadczenia usługi powszechnej ponoszony przez dowolne przedsiębiorstwo należy obliczać jako sumę kosztów netto wynikających z poszczególnych składników obowiązku świadczenia usługi powszechnej, z uwzględnieniem wszelkich korzyści niematerialnych".

Przewidziany termin wejścia w życie przedmiotowego rozporządzenia nastąpi 14 dni po jego ogłoszeniu w Dzienniku Ustaw.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projektowana regulacja nie będzie wymagała notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne ze stanem prawnym obowiązującym w Unii Europejskiej.

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej. Ponadto zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348) zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Zawarte w projekcie regulacje nie będą miały wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców zgodnie z art. 66 ust. 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji w sprawie sposobu obliczania kosztu netto realizacji obowiązku w zakresie usługi telekomunikacyjnej wchodzącej w skład usługi powszechnej **Organ odpowiedzialny za opracowanie projektu** Ministerstwo Cyfryzacji **Osoba odpowiedzialna za opracowanie projektu** **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu**	**Data sporządzenia** 2024 r. **Źródło:** Art. 369 ust. 5 ustawy z dnia ….. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz.) **Nr w wykazie prac** ……..

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Zgodnie z art. 369 ust. 5 ustawy z dnia …. 2023 r. - Prawo komunikacji elektronicznej , zwanej dalej „ustawą” lub "Pke", rozporządzenia określa sposób obliczania kosztu netto realizacji obowiązku w zakresie usługi lub usług, o których mowa w art. 355 ust. 1 ustawy, czyli usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu oraz usługi komunikacji głosowej. Rozporządzenie określa jakie koszty, przychody oraz korzyści pośrednie mogą być uwzględnione w kalkulacji kosztu netto.

Zastępuje ono Rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji w sprawie sposobu obliczania kosztu netto usługi telekomunikacyjnej wchodzącej w skład usługi powszechnej z dnia 14 października 2014 r. (Dz. U. poz. 1496). Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika z uchwalenia ustawy Pke, która zastąpiła dotychczas obowiązującą ustawę z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne. Zgodnie z art. 102 ust. 10 ustawy z dnia …. 2024 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz.), dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 95 ust. 4 ustawy Prawo telekomunikacyjne zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 369 ust. 5 Pke, jednak nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie tej ustawy.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Przepisy dotyczące sposobu kalkulacji koszty netto realizacji obowiązku w zakresie usługi telekomunikacyjnej wchodzącej w skład usługi powszechnej są konsekwencją postanowień art. 89-91 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej, zwanej dalej "EKŁE" oraz Załącznika VII do EKŁE. Przyjęty w rozporządzeniu sposób kalkulacji kosztu netto został opracowany też m.in. na podstawie dotychczasowej praktyki krajów unijnych w tym zakresie. Przedsiębiorca wyznaczony, który poniesie koszt netto w związku z realizacją obowiązku w zakresie usługi powszechnej, będzie mógł wystąpić do Prezesa UKE o dopłatę do poniesionego kosztu netto. Przedsiębiorca wyznaczony dokonuje obliczenia kosztu netto na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia. W zakresie sposobu przypisania kosztów, zastosowanie mają przepisy rozporządzenia wydanego na podstawie art. 255 ustawy. Poprawność obliczenia kosztu netto jest weryfikowana przez biegłego. Celem wydania projektowanego rozporządzenia jest zapewnienie prawidłowego obliczania kosztu netto.

Powyższe rozporządzenie powiela wiele przepisów rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji w sprawie sposobu obliczania kosztu netto usługi telekomunikacyjnej wchodzącej w skład usługi powszechnej z dnia 14 października 2014 r. (Dz. U. poz. 1496), zmiany wprowadzone do rozporządzenia wynikają ze zmian definicji usługi powszechnej oraz obowiązków nakładanych na przedsiębiorcę wyznaczonego w tym zakresie, ponieważ przepisy dotyczące ściśle obliczania kosztu netto w EKŁE nie zostały zmienione w stosunku do tych z wcześniejszych dyrektyw.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W większości krajów europejskich metody obliczania kosztu netto usługi wchodzącej w skład usługi powszechnej zostały opracowane w oparciu o przepisy unijne oraz wypracowaną przez kraje członkowskie UE praktykę.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Przedsiębiorca (bądź przedsiębiorcy) wyznaczony do realizacji obowiązku w zakresie usługi telekomunikacyjnej wchodzącej w skład usługi powszechnej	Brak danych. Obecnie nie ma przedsiębiorcy wyznaczonego.		Rozporządzenie reguluje sposób obliczania kosztu netto przez przedsiębiorcę wyznaczonego do realizacji obowiązku w zakresie usługi lub usług, o których mowa w art. 355 ust. 1 ustawy, czyli usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu oraz usługi komunikacji głosowej.
Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej			Prezes UKE kontroluje sposób obliczania kosztu netto przez przedsiębiorcę wyznaczonego do realizacji obowiązku w zakresie usługi lub usług, o których mowa w art. 355 ust. 1 ustawy, czyli usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu oraz usługi komunikacji głosowej m.in. pod kątem zgodności z przepisami rozporządzeniem.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt zostanie przekazany do następujących podmiotów:

1) Krajowej Izby Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji,

2) Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji,

3) Polskiej Izby Komunikacji Ethernetowej,

4) Konfederacji Pracodawców Polskich,

5) Polskiej Izby Komunikacji Elektronicznej,

6) Forum Związków Zawodowych,
7) NSZZ Solidarność,
8) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych,
9) Krajowej Izby Gospodarczej,
10) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej,
11) Konfederacji Lewiatan,
12) Business Centre Club,
13) Polskiej Izby Radiodyfuzji Cyfrowej,
14) Związku Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska,
15) Związku Telewizji Kablowych

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Przyjęte rozwiązania nie spowodują skutków finansowych dla sektora finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

	Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian	0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)

W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0	0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Brak wpływu						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Brak wpływu.						
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Rozporządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na konkurencyjność gospodarki, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe.							

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz: Brak

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu		

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego
Projektowane przepisy wejdą w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?
Nie będzie prowadzona ewaluacja, rozporządzenie określa sposób obliczania kosztu netto przez przedsiębiorcę wyznaczonego do realizacji obowiązku w zakresie świadczenia usługi, o której mowa w art. 355 ust. 1. W celu uzyskania dopłaty do poniesionego kosztu netto, przedsiębiorca wyznaczony przy kalkulacji poniesionego kosztu netto będzie zobowiązany do stosowania przepisów przedmiotowego rozporządzenia. Prawidłowość sposobu ustalenia kosztu netto będzie weryfikowana przez biegłego. Nie ma zasadności określania terminu ewaluacji efektów rozporządzenia oraz wyznaczania mierników.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)
Brak.

Projekt

R O Z P O R Z Ą D Z E N I E
M I N I S T R A C Y F R Y Z A C J I [1)]
z dnia

w sprawie trybu postępowania reklamacyjnego oraz warunków zakresu elementów, które powinna zawierać odpowiedź na reklamację usługi komunikacji elektronicznej lub usługi fakultatywnego obciążania rachunku

Na podstawie art. 378 ust. 7 ustawy z dnia ... – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:
1) szczegółowy tryb postępowania reklamacyjnego usługi komunikacji elektronicznej lub usługi dodatkowego obciążania rachunku za:
a) niedotrzymanie z winy przedsiębiorcy wyznaczonego terminu zawarcia umowy o świadczenie usługi powszechnej lub usługi, o której mowa w art. 367 ust. 1 ustawy z dnia ... – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz.U. poz. …),,
b) niedotrzymanie z winy dostawcy usług określonego w umowie o świadczenie usług komunikacji elektronicznej terminu rozpoczęcia świadczenia tych usług,
c) niewykonanie lub nienależyte wykonanie publicznie dostępnej usługi komunikacji elektronicznej,
d) nieprawidłowe obliczenie należności z tytułu świadczenia publicznie dostępnej usługi komunikacji elektronicznej lub usługi dodatkowego obciążania rachunku;
2) zakres elementów, które powinna zawierać odpowiedź na reklamację.

§ 2. 1. Reklamacja może być złożona w każdej jednostce obsługującej użytkowników danego dostawcy usług lub za pośrednictwem osoby trzeciej działającej w imieniu dostawcy usług telekomunikacyjnych.
2. Reklamacja może być złożona:
1) w formie pisemnej;
2) ustnie - telefonicznie albo osobiście do protokołu podczas wizyty reklamującego w jednostce, o której mowa w ust. 1;
3) w formie dokumentu w sposób umożliwiający ustalenie osoby składającej reklamację, albo dokumentu elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym certyfikatem podpisu elektronicznego lub certyfikatu podpisu osobistego w rozumieniu art. 12e ust. 1 ustawy o dowodach osobistych z dnia 6 sierpnia 2010 r. za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres elektroniczny wskazany przez dostawcę usług;

[1)] Minister Cyfryzacji kieruje działem administracji rządowej – informatyzacja, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Cyfryzacji (Dz. U. poz. 2720).

4) w inny sposób dopuszczony przez dostawcę usług, który ujawnia wolę reklamującego w sposób dostateczny i który umożliwi przedstawienie przez reklamującego wszystkich twierdzeń i dowodów je potwierdzających.

§ 3. 1. W przypadku gdy reklamacja została złożona przez reklamującego ustnie albo w formie pisemnej osobiście podczas wizyty reklamującego w jednostce, o której mowa w § 2 ust. 1, nie spełnia warunków określonych w art. 378 ust. 4 ustawy z dnia … Prawo komunikacji elektronicznej, upoważniona osoba reprezentująca dostawcę usług, przyjmując reklamację, jest obowiązana, o ile uzna, że jest to konieczne do prawidłowego rozpatrzenia reklamacji, do poinformowania reklamującego o konieczności jej niezwłocznego uzupełnienia z pouczeniem, że nieuzupełnienie reklamacji może spowodować pozostawienie reklamacji bez rozpoznania.
2. W przypadku gdy reklamacja złożona w sposób inny niż wskazany w ust. 1 nie spełnia warunków określonych w art. 378 ust. 4 ustawy z dnia … Prawo komunikacji elektronicznej, jednostka dostawcy usług rozpatrująca reklamację, o ile uzna, że jest to konieczne do prawidłowego rozpatrzenia reklamacji, niezwłocznie wzywa reklamującego do jej uzupełnienia, określając termin, nie krótszy niż 14 dni i zakres tego uzupełnienia, z pouczeniem, że nieuzupełnienie reklamacji w określonym terminie może spowodować pozostawienie reklamacji bez rozpoznania.

§ 4. Jeżeli w reklamacji nie została określona wysokość kwoty odszkodowania lub innej należności wynikających z umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej lub z przepisów prawa, a prawo do odszkodowania lub zwrotu innej należności oraz kwota tego odszkodowania lub zwrotu nie budzi wątpliwości, jednostka dostawcy usług rozpatrująca reklamację traktuje reklamację tak, jakby kwota ta była określona.

§ 5. 1. W przypadku złożenia reklamacji osobiście przez reklamującego w jednostce, o której mowa w § 2 ust. 1, ustnie albo w formie pisemnej, upoważniona osoba reprezentująca dostawcę usług, przyjmująca reklamację, niezwłocznie potwierdza jej przyjęcie.
2. W przypadku złożenia reklamacji w inny sposób niż wskazany w ust. 1, dostawca usług w terminie 14 dni od dnia złożenia reklamacji potwierdza jej przyjęcie.
3. Potwierdzenie przyjęcia reklamacji wskazuje dzień złożenia reklamacji oraz zawiera nazwę, adres i numer telefonu jednostki dostawcy usług rozpatrującej reklamację.
4. Przepisu ust. 2 nie stosuje się w przypadku udzielenia odpowiedzi na reklamację w terminie 14 dni od dnia jej złożenia.

§ 6. 1. Jednostka dostawcy usług, rozpatrująca reklamację, udziela odpowiedzi na reklamację w terminie 30 dni od dnia jej złożenia.
2. Odpowiedź na reklamację zawiera:
1) nazwę jednostki dostawcy usług rozpatrującej reklamację;
2) informację o dniu złożenia reklamacji;
3) rozstrzygnięcie o uznaniu lub odmowie uznania reklamacji;
4) w przypadku przyznania odszkodowania lub zwrotu innej należności - określenie wysokości kwoty i terminu jego wypłaty lub zwrotu albo wskazanie, że kwota odszkodowania

lub innej należności zostanie zaliczona na poczet przyszłych płatności, zgodnie z wnioskiem reklamującego;
5) pouczenie o wyczerpaniu drogi postępowania reklamacyjnego i prawie dochodzenia roszczeń w postępowaniu sądowym, a dodatkowo, w przypadku gdy reklamującym jest konsument, o prawie dochodzenia roszczeń w postępowaniach, o których mowa w art. 378 ustawy z dnia ... – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …);
6) dane kontaktowe umożliwiające szybki i efektywny kontakt z dostawcą usług w sprawie reklamacji w skład których wchodzi co najmniej numer telefonu i adres poczty elektronicznej lub alternatywnie dla adresu poczty elektronicznej inne narzędzie dostawcy usług, który umożliwia przesyłanie wiadomości tekstowych i załączników.
3. W przypadku odmowy uznania reklamacji w całości lub części odpowiedź na reklamację powinna:
1) dodatkowo zawierać uzasadnienie faktyczne i prawne;
2) zostać doręczona reklamującemu przesyłką poleconą - w przypadku gdy odpowiedź na reklamację jest udzielana w formie papierowej.

§ 7. 1. Dostawca usług potwierdza przyjęcie reklamacji oraz udziela odpowiedzi na reklamację w formie papierowej.
2. Za zgodą reklamującego, wyrażoną w reklamacji, w umowie o świadczenie usług telekomunikacyjnych lub w odrębnym oświadczeniu, dostawca usług potwierdza przyjęcie reklamacji oraz udziela odpowiedzi na reklamację w formie elektronicznej na wskazany w tym celu adres poczty elektronicznej albo z wykorzystaniem innego, wskazanego przez reklamującego środka komunikacji elektronicznej.
3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku złożenia reklamacji w formie elektronicznej z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej. W takim przypadku dostawca usług potwierdza przyjęcie reklamacji oraz udziela odpowiedzi na reklamację w formie elektronicznej na wskazany w tym celu adres poczty elektronicznej albo z wykorzystaniem innego, wskazanego przez reklamującego środka komunikacji elektronicznej. Jeżeli reklamujący nie wskaże adresu poczty elektronicznej albo innego środka komunikacji elektronicznej, dostawca usług potwierdza przyjęcie reklamacji oraz udziela odpowiedzi na reklamację na adres poczty elektronicznej, z którego reklamacja została wysłana, albo z wykorzystaniem środka komunikacji elektronicznej użytego przez reklamującego do złożenia reklamacji.
4. Posłużenie się innym środkiem komunikacji elektronicznej, o którym mowa w ust. 2 i 3, jest dopuszczalne, jeżeli przekazane w ten sposób potwierdzenie przyjęcia reklamacji oraz odpowiedź na reklamację spełniają wymogi, o których mowa odpowiednio w § 5 ust. 3 oraz § 6 ust. 2 i 3 pkt 1, a postać i forma potwierdzenia przyjęcia reklamacji oraz odpowiedzi na reklamację umożliwia reklamującemu ich zapisanie, przechowywanie i odtwarzanie w zwykłym toku czynności.

§ 8. 1. Jeżeli wysłana przez dostawcę usług odpowiedź na reklamację nie została doręczona reklamującemu, dostawca usług, na żądanie reklamującego wyrażone w sposób określony w § 2 ust. 1 i 2, niezwłocznie przekazuje ponownie tę odpowiedź, jej duplikat lub kopię.

2. Reklamujący, w porozumieniu z dostawcą usług, określa sposób, formę i postać, w jakiej odpowiedź na reklamację, jej duplikat lub kopia, o których mowa w ust. 1, ma zostać przekazana. Na żądanie reklamującego, w przypadku odmowy uznania reklamacji w całości lub części, dostawca usług ponownie przekazuje odpowiedź na reklamację, jej duplikat lub kopię przesyłką poleconą, bez względu na formę, w jakiej pierwotnie została wysłana odpowiedź na reklamację.
3. Dostawca usług nie jest obowiązany do ponownego przekazania reklamującemu odpowiedzi na reklamację, jej duplikatu lub kopii, jeżeli z dokumentów zgromadzonych w danej sprawy jednoznacznie wynika, że odpowiedź na reklamację została doręczona reklamującemu.

§ 9. Do rozpatrzenia reklamacji złożonych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER CYFRYZACJI

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi realizację upoważnienia ustawowego zawartego w art. 378 ust. 7 ustawy z dnia ……. r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ….), zwanej dalej „ustawą”. Na mocy powyższego minister właściwy do spraw informatyzacji jest zobowiązany do określenia, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania reklamacyjnego oraz warunki, jakim powinna odpowiadać reklamacja usługi komunikacji elektronicznej lub usługi fakultatywnego obciążania rachunku. Minister Cyfryzacji kieruje się niezbędną ochronę interesu użytkownika końcowego.

Niniejsza regulacja zastępuje rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 24 lutego 2014 r. w sprawie reklamacji usługi telekomunikacyjnej (Dz. U. poz. 284), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, na podstawie art. 76 pkt 3 ustawy z dnia - ustawy wprowadzającej ustawę - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz…….). Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika przede wszystkim z zastąpienia ustawy Prawo telekomunikacyjne nową ustawą regulującą rynek komunikacji elektronicznej w Polsce – ustawą Prawo komunikacji elektronicznej. Należy przy tym podkreślić, że zaproponowane regulacje nie ulegają zasadniczym i istotnym zmianom w stosunku do rozporządzenia wydanego na podstawie art. 106 ust. 4 ustawy Prawo telekomunikacyjne.

Projektowane rozporządzenie wprowadza udogodnienia dla konsumenta, który będzie mógł złożyć reklamację a usługi świadczone przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych za niedotrzymanie z winy przedsiębiorcy wyznaczonego terminu zawarcia umowy o świadczenie usługi powszechnej, niedotrzymania z winy dostawcy usług określonego w umowie o świadczenie usług komunikacji elektronicznej terminu rozpoczęcia świadczenia tych usług, niewykonanie lub nienależyte wykonania usługi komunikacji elektronicznej, nieprawidłowe obliczenie należności z tytułu świadczenia usługi komunikacji elektronicznej lub usługi fakultatywnego obciążania rachunku. Wśród tych udogodnień można wskazać możliwość złożenia reklamacji w formie dokumentowej w sposób umożliwiający ustalenie osoby składającej reklamację, dokumentu elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym certyfikatem podpisu elektronicznego lub certyfikatu podpisu osobistego w rozumieniu art. 12e ust. 1 ustawy o dowodach osobistych z dnia 6 sierpnia 2010 r., a także za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres elektroniczny wskazany przez dostawcę usług oraz w inny sposób dopuszczony przez dostawcę usług, który ujawnia wolę reklamującego w sposób dostateczny i który umożliwi przedstawienie przez reklamującego wszystkich twierdzeń i dowodów je potwierdzających. W szczególności chodzi tutaj o usługę on-line przygotowaną

przez dostawcę usługi, która da reklamującemu możliwość przekazania wiadomości tekstowej o wystarczająco dużej długości oraz przekazania załączników.

Ponadto, w rozporządzeniu został wskazany precyzyjnie zakres danych jakie reklamacja ma zawierać obligatoryjnie, a jakie informacje są fakultatywne. W rozporządzeniu został również określony obowiązek przekazania przez dostawcę usług reklamującemu w odpowiedzi na reklamację danych kontaktowych umożliwiających szybki i efektywny kontakt z dostawcą usług w sprawie reklamacji w skład których wchodzić ma co najmniej numer telefonu i adres poczty elektronicznej lub alternatywnie dla adresu poczty elektronicznej inne narzędzie dostawcy usług, który umożliwia przesyłanie wiadomości tekstowych i załączników, podobne jak to o którym mowa w § 3 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia.

Projektowane rozporządzenie nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Nie zachodzi również konieczność przedstawienia projektu rozporządzenia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Przedmiot projektu rozporządzenia nie jest regulowany prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce „Rządowy Proces Legislacyjny”, stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) i § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348).

Nazwa projektu Rozporządzenie w sprawie trybu postępowania reklamacyjnego oraz warunków, jakim powinna odpowiadać reklamacja usługi komunikacji elektronicznej lub usługi fakultatywnego obciążania rachunku **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Cyfryzacji **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Michał Gramatyka – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Cyfryzacji **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Katarzyna Ciesielska, Główny specjalista w Wydziale Usług Komunikacji Elektronicznej w Departamencie Telekomunikacji Ministerstwa Cyfryzacji,Katarzyna.Ciesielska@cyfra.gov.pl	**Data sporządzenia** **Źródło:** Upoważnienie ustawowe: art. 378 ust. 7 ustawy z dnia ….. r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz.) **Nr w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Cyfryzacji:** MC

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika z zastąpienia ustawy - Prawo telekomunikacyjne nową ustawą regulującą rynek komunikacji elektronicznej w Polsce – ustawą Prawo komunikacji elektronicznej.

Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 106 ust. 4 ustawy Prawo telekomunikacyjne, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 378 ust. 7 ustawy Prawo komunikacji elektronicznej, jednak nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie tej ustawy.

Przepis art. 378 ust. 7 ustawy - Prawo komunikacji elektronicznej wprowadza zatem delegację dla ministra właściwego do spraw informatyzacji do wydania aktu wykonawczego określającego tryb postępowania reklamacyjnego oraz warunki, jakim powinna odpowiadać reklamacja usługi komunikacji elektronicznej lub usługi fakultatywnego obciążania rachunku. Określając powyższe wymagania minister właściwy do spraw informatyzacji powinien mieć na uwadze niezbędną ochronę interesu użytkownika końcowego.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Planowane jest wydanie rozporządzenia określającego tryb postępowania reklamacyjnego oraz warunki, jakim powinna odpowiadać reklamacja usługi komunikacji elektronicznej lub usługi fakultatywnego obciążania rachunku.

W/w regulacje sformułowane są w sposób, który zapewnia ich przejrzystość dla konsumentów oraz przedsiębiorców dostarczających usługi objęte regulacją rozporządzenia.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Brak regulacji sektorowych w tym zakresie, gdyż nie jest to zagadnienie zharmonizowane.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej	1	ustawa z dnia ….. r. – Prawo komunikacji elektronicznej	Prezes UKE jest organem regulacyjnym w dziedzinie rynku usług telekomunikacyjnych
Przedsiębiorcy telekomunikacyjni	ok. 4124	Rejestr przedsiębiorców telekomunikacyjnych prowadzony przez Prezesa UKE	Rozporządzenie określa tryb i warunki rozpatrywania reklamacji na usługi świadczone przez przedsiębiorców

			telekomunikacyjnych za niedotrzymanie z winy przedsiębiorcy wyznaczonego terminu zawarcia umowy o świadczenie usługi powszechnej, niedotrzymania z winy dostawcy usług określonego w umowie o świadczenie usług komunikacji elektronicznej terminu rozpoczęcia świadczenia tych usług, niewykonanie lub nienależyte wykonania usługi komunikacji elektronicznej, nieprawidłowe obliczenie należności z tytułu świadczenia usługi komunikacji elektronicznej lub usługi fakultatywnego obciążania rachunku.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt otrzymają:

1. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej;
2. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
3. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
4. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego;
5. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców;
6. Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji;
7. Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji;
8. Polska Izba Komunikacji Elektronicznej;
9. Krajowa Izba Gospodarcza;
10. Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej;
11. Polska Izba Radiodyfuzji Cyfrowej;
12. Polska Izba Handlu;
13. Rada Dialogu Społecznego;
14. Business Centre Club – Związek Pracodawców;
15. Niezależny Samorządowy Związek Zawodowy „Solidarność”;
16. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
17. Forum Związków Zawodowych;
18. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
19. Konfederacja Lewiatan;
20. Związek Rzemiosła Polskiego;
21. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
22. Związek Pracodawców Mediów Publicznych;
23. Związek Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska;
24. Federacja Związków Zawodowych Pracowników Telekomunikacji;
25. Polska Rada Biznesu;

26. Naczelna Organizacja Techniczna;
27. Związek Pracodawców Mediów Elektronicznych i Telekomunikacji Mediakom;
28. Izba Gospodarki Elektronicznej;
29. Związek Telewizji Kablowych w Polsce Izba Gospodarcza.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje skutków dla sektora finansów publicznych, w tym dochodów i wydatków budżetu państwa oraz samorządu terytorialnego.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu w sposób bezpośredni na realizowanie zadań przez sektor publiczny.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2021 r.)	duże przedsiębiorstwa	-	-	-	-	-	-	
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	-	-	-	-	-	-	
	duże przedsiębiorstwa	Nie dotyczy						

W ujęciu niepieniężnym	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Nie dotyczy
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projekt rozporządzenia nie ma wpływu na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, osób niepełnosprawnych oraz osób starszych, a także na obywateli i gospodarstwa domowe.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Nie dotyczy	

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

X nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak X nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie X nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Nie dotyczy	

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie dotyczy.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)
Brak.

Projekt

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA CYFRYZACJI[1)]
z dnia
w sprawie postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich z zakresu usług komunikacji elektronicznej prowadzonego przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej

Na podstawie art. 384 ust. 7 ustawy z dnia … r. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:
1) szczegółowy tryb prowadzenia postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich, zwanego dalej „postępowaniem”;
2) sposób wnoszenia wniosków o wszczęcie postępowania;
3) sposób wymiany informacji między stronami postępowania za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub przesyłką pocztową.

§ 2. Wniosek o wszczęcie postępowania, zwany dalej „wnioskiem”, wnosi się:
1) w postaci papierowej na adres Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwanego dalej „UKE”, albo zamiejscowej jednostki organizacyjnej UKE właściwej miejscowo ze względu na miejsce zamieszkania wnioskodawcy;
2) w postaci elektronicznej:
a) za pośrednictwem elektronicznej platformy usług administracji publicznej (ePUAP) albo
b) za pośrednictwem zamieszczonego na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Prezesa UKE formularza kontaktowego dedykowanego do składania wniosków albo
c) na adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 285, 1860 i 2699).

§ 3. 1. Prezes UKE dokonuje formalnej kontroli wniosku w zakresie:
1) elementów, o których mowa w art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich (Dz. U. poz. 1823);
2) dokumentów, o których mowa w art. 383 ust. 3 ustawy z dnia … r. - Prawo komunikacji elektronicznej.
2. W przypadku gdy wniosek nie spełnia wymagań, o których mowa w ust. 1, Prezes UKE wzywa wnioskodawcę do jego uzupełniania w terminie 10 dni od dnia doręczenia wezwania.

[1)] Minister Cyfryzacji kieruje działem administracji rządowej – informatyzacja, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Cyfryzacji (Dz. U. poz. 2720).

§ 4. Prezes UKE przekazuje wniosek dostawcy usług komunikacji elektronicznej, wyznaczając mu 14-dniowy termin na ustosunkowanie się do wniosku.

§ 5. 1. W przypadku wszczęcia postępowania z urzędu Prezes UKE doręcza stronom zawiadomienie o wszczęciu postępowania.
2. Prezes UKE może wyznaczyć stronom termin na ustosunkowanie się do zawiadomienia o wszczęciu postępowania.

§ 6. Wymiana informacji między stronami postępowania odbywa się za pomocą środków komunikacji elektronicznej albo w postaci papierowej przesyłką rejestrowaną.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER CYFRYZACJI

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia stanowi realizację upoważnienia ustawowego zawartego w art. 384 ust. 7 ustawy z dnia … r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …). Zgodnie z tym przepisem minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, tryb prowadzenia przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich, sposób wnoszenia wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich oraz sposób wymiany informacji między stronami postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich.

W § 2 projektowane rozporządzenie przewiduje, iż będzie możliwe składanie wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich zarówno w postaci papierowej, jak i w postaci elektronicznej za pośrednictwem Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej (ePUAP) albo zamieszczonego na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Komunikacji Elektronicznej formularza kontaktowego, albo na adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 285).

Wymiana informacji między stronami postępowania odbywać się będzie za pomocą środków komunikacji elektronicznej albo w postaci papierowej przesyłką rejestrowaną (§ 4).

Zgodnie z § 3 przed wszczęciem postępowania Prezes UKE będzie dokonywał formalnej kontroli wniosku w zakresie niezbędnych elementów wniosku, o których mowa w art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich (Dz. U. poz. 1823) oraz dokumentów, o których mowa w art. 383 ust. 3 Pke. W przypadku stwierdzenia braków wniosku Prezes UKE będzie wzywał do jego uzupełnienia wyznaczając na to termin 10 dni od dnia doręczenia wezwania.

Projektowane rozporządzenie nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 i z 2004 r. poz. 597).

Nie zachodzi również konieczność przedstawienia projektu rozporządzenia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu. Przedmiotowy projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie będzie mieć wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na sytuacje ekonomiczna i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

W celu wykonania obowiązku wynikającego z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt rozporządzenia zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny" oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw informatyzacji.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji w sprawie postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich z zakresu usług komunikacji elektronicznej prowadzonego przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Cyfryzacji **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Michał Gramatyka – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Cyfryzacji **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** Katarzyna Ciesielska, Główny specjalista w Departamencie Telekomunikacji Ministerstwa Cyfryzacji – Katarzyna.Ciesielska@cyfra.gov.pl	**Data sporządzenia** **Źródło:** Upoważnienie ustawowe: art. 384 ust. 7 ustawy z dnia ….. r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz.) **Nr w Wykazie prac legislacyjnych Ministra Cyfryzacji:** MC

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika z zastąpienia ustawy - Prawo telekomunikacyjne nową ustawą regulującą rynek komunikacji elektronicznej w Polsce – ustawą - Prawo komunikacji elektronicznej.

Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 109 ust. 12 ustawy Prawo telekomunikacyjne, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 384 ust. 7 ustawy Prawo komunikacji elektronicznej, jednak nie dłużej niż przez 24 miesiące od czasu wejścia w życie tej ustawy.

Artykuł 384 ust. 7 ustawy Prawo komunikacji elektronicznej wprowadza delegację dla ministra właściwego do spraw informatyzacji do wydania aktu wykonawczego określającego:

1) szczegółowy tryb prowadzenia postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich,

2) sposób wnoszenia wniosków o wszczęcie postępowania;

3) sposób wymiany informacji między stronami postępowania za pomocą środków komunikacji elektronicznej lub przesyłką pocztową;

Konieczne jest zatem wydanie przedmiotowego rozporządzenia.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rozporządzenie określać będzie w szczególności: tryb prowadzenia przez Prezesa UKE postępowania, sposób wnoszenia wniosków o wszczęcie postępowania oraz sposób wymiany informacji między stronami. Projektowane regulacje są niezbędne dla zapewnienia łatwego dostępu obywateli do postępowania, sprawnego rozwiązywania sporów oraz bezstronnego, niezależnego i fachowego prowadzenia postępowania.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie dotyczy.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej	1		Prezes UKE będzie prowadził postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywaniu sporów konsumenckich
Przedsiębiorcy	4124	Rejestr przedsiębiorców	Projekt rozporządzenia

telekomunikacyjni		telekomunikacyjnych	reguluje pozasądowe rozwiązywanie sporów między konsumentami i dostawcami publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej. Uregulowanie tej kwestii w rozporządzeniu zapewni większą pewność prawną w zakresie dochodzenia roszczeń na drodze pozasądowej.
Konsumenci korzystający z usług komunikacji elektronicznej	-	Brak danych	Projekt rozporządzenia reguluje pozasądowe rozwiązywanie sporów między konsumentami i dostawcami publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej. Uregulowanie tej kwestii w rozporządzeniu zapewni większą pewność prawną w zakresie dochodzenia roszczeń na drodze pozasądowej.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt otrzymają:

1. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej;
2. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
3. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
4. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego;
5. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców;
6. Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji;
7. Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji;
8. Polska Izba Komunikacji Elektronicznej;
9. Krajowa Izba Gospodarcza;
10. Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej;
11. Polska Izba Radiodyfuzji Cyfrowej;
12. Polska Izba Handlu;
13. Rada Dialogu Społecznego;
14. Business Centre Club – Związek Pracodawców;
15. Niezależny Samorządowy Związek Zawodowy „Solidarność”;

16. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
17. Forum Związków Zawodowych;
18. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
19. Konfederacja Lewiatan;
20. Związek Rzemiosła Polskiego;
21. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
22. Związek Pracodawców Mediów Publicznych;
23. Związek Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska;
24. Federacja Związków Zawodowych Pracowników Telekomunikacji;
25. Polska Rada Biznesu;
26. Naczelna Organizacja Techniczna;
27. Związek Pracodawców Mediów Elektronicznych i Telekomunikacji Mediakom;
28. Izba Gospodarki Elektronicznej;
29. Związek Telewizji Kablowych w Polsce Izba Gospodarcza.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje skutków dla sektora finansów publicznych, w tym dochodów i wydatków budżetu państwa oraz samorządu terytorialnego.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozwiązania nie będą miały wpływu na sektor finansów publicznych, bowiem Prezes UKE prowadzi obecnie postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich w ramach środków budżetowych przeznaczonych na działalność Urzędu.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób z niepełnosprawnościami oraz osób starszych.							

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

X nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak X nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie X nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu		

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Wejście w życie rozporządzenia w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie dotyczy.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

Projekt

R O Z P O R Z Ą D Z E N I E

MINISTRA CYFRYZACJI [1)]

z dnia

w sprawie wymagań technicznych i eksploatacyjnych dla odbiorników sygnału telewizyjnego

Na podstawie art. 406 ust. 6 ustawy z dnia …. r. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ….) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa wymagania techniczne i eksploatacyjne dla odbiorników sygnału telewizyjnego służących do odbioru cyfrowych naziemnych transmisji telewizyjnych.

2. Wymagania, o których mowa w ust. 1, są określone w załączniku do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER CYFRYZACJI

[1)] Minister Cyfryzacji kieruje działem administracji rządowej – informatyzacja, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Cyfryzacji (Dz. U. poz. 2720).

Załącznik
do rozporządzenia
Ministra Cyfryzacji
z dnia
(Dz. U. poz.)

WYMAGANIA TECHNICZNE I EKSPLOATACYJNE DLA ODBIORNIKÓW SYGNAŁU TELEWIZYJNEGO SŁUŻĄCYCH DO ODBIORU CYFROWYCH NAZIEMNYCH TRANSMISJI TELEWIZYJNYCH

1. Postanowienia ogólne

Załącznik określa wymagania techniczne i eksploatacyjne, których spełnienie jest niezbędne do poprawnego odbioru przez odbiorniki sygnału telewizyjnego sygnałów dostarczanych drogą rozsiewczą naziemną w oparciu o system DVB-T i DVB-T2, służący do dostarczania treści audiowizualnych oraz innych danych i usług dodatkowych.

Dla DVB-T za podstawowe przyjęto parametry odbiornika sygnału telewizyjnego zdefiniowanego w ETSI TS 101 154 [15] jako „25 Hz H.264/AVC HDTV video, MPEG-2 Layer 2 and E-AC-3 audio, for a Baseline IRD able to decode up to 1920 x 1080 interlaced 25 Hz video pictures or 1280 x 720 progressive 50 Hz video pictures”.

Dla DVB-T2 za podstawowe przyjęto parametry odbiornika sygnału telewizyjnego zdefiniowanego w ETSI TS 101 154 [15] dla poziomu 4.1 HDTV: 50 Hz HEVC HDTV 8-bit (rozdzielczości 1920 x 1080 p50, 1280 x 720 p50) MPEG-2 Audio Warstwa 2 i E-AC-3 audio. W przypadku odbiornika telewizyjnego zdolnego do wyświetlania obrazów UHD, odbiornik DVB-T2 obsługuje także format określony w ETSI TS 101 154 [15] w pkt 5.14 HEVC HDR UHDTV IRD wykorzystujący HLG10 oraz HEVC HDR UHDTV IRD wykorzystujący PQ10, Main 10 Profile, Main Tier dla UHDTV o rozdzielczości 3840 x 2160 oraz AC-4 audio.

Spełnienie wymagań określonych w niniejszym załączniku nie wyklucza rozbudowy odbiornika sygnału telewizyjnego o inne funkcje podnoszące jego walory funkcjonalne lub użytkowe.

Parametry techniczne oznaczone zwrotem „o ile występuje” nie są obowiązkowe do stosowania, ale jeżeli występują, spełniają podane wymagania.

2. Wykaz norm i dokumentów

2.1. Wykaz norm i dokumentów powoływanych w załączniku:
[1] PN-EN 50049-1:2003 Wymagania dotyczące połączeń wzajemnych elektronicznego sprzętu powszechnego użytku – Złącze peritelevision
[2] PN-EN 50157-2-1:2002 Wymagania dotyczące połączeń elektronicznych urządzeń powszechnego użytku: łącze AV.link – Część 2-1: Uzgadnianie jakości sygnału i

automatyczny wybór urządzeń źródłowych
[3] PN-EN 50160:2010 Parametry napięcia zasilającego w publicznych sieciach elektroenergetycznych
[4] PN-EN 60038:2012 Napięcia znormalizowane CENELEC
[5] PN-EN 60958-1:2010 Cyfrowy interfejs foniczny – Część 1: Postanowienia ogólne
[6] PN-EN 61169-2:2007 Złącza wielkiej częstotliwości – Część 2: Specyfikacja grupowa – Złącza współosiowe wielkiej częstotliwości typu 9,52
[7] PN-EN 62216:2011 Cyfrowe odbiorniki telewizji w systemie DVB-T
[8] PN-EN 62680-2-1:2016-03 Interfejsy uniwersalnej magistrali szeregowej do transmisji danych oraz zasilania – Część 2-1: Specyfikacja uniwersalnej magistrali szeregowej, wersja 2.0 (TA 14)
[9] PN-ETSI EN 300 468 Telewizja cyfrowa (DVB) – Wymagania techniczne dotyczące informacji o usługach (SI) w systemach DVB
[10] PN-ETSI EN 300 706 V1.2.1:2005 Wymagania na wzbogacony teletekst
[11] PN-ETSI EN 300 743 V1.6.1:2019-04 Telewizja Cyfrowa (DVB) – Systemy napisów
[12] PN-ETSI EN 300 744 Telewizja cyfrowa (DVB) – Struktura ramkowania, kodowanie kanałowe i modulacja dla naziemnej telewizji cyfrowej
[13] PN-ETSI EN 302 755 Telewizja cyfrowa (DVB) – Struktura ramkowania, kodowanie kanałowe i modulacja dla systemu drugiej generacji naziemnej telewizji cyfrowej (DVB-T2)
[14] ETSI TS 100 289 V1.2.1 (2014-03) Digital Video Broadcasting (DVB); Support for use of the DVB Scrambling Algorithm version 3 within digital broadcasting systems
[15] ETSI TS 101 154 Digital Video Broadcasting (DVB); Specification for the use of Video and Audio Coding in Broadcasting Applications based on the MPEG-2 Transport Stream
[16] ETSI TS 102 006 Digital Video Broadcasting (DVB); Specification for System Software Update in DVB Systems
[17] ETSI TS 102 366 Digital Audio Compression (AC-3, Enhanced AC-3) Standard
[18] ETSI TS 102 796 Hybrid Broadcast Broadband TV
[19] ETSI TS 103 190 Digital Audio Compression (AC-4) Standard Part 2: Immersive and personalized audio
[20] PN-ISO/IEC 8859-2:2001 Technika informatyczna – Zestawy znaków graficznych w jednobajtowym kodzie 8-bitowym – Alfabet łaciński nr 2
[21] IEC 61937-3:2017 Digital audio – Interface for non-linear PCM encoded audio bitstreams applying IEC 60958 – Part 3: Non-linear PCM bitstreams according to the AC-3 and enhanced AC-3 formats
[22] ISO/IEC 13818-3:1998 Information technology – Generic coding of moving pictures and associated audio information – Part 3: Audio
[23] ITU-T Recommendation H.264: Advanced video coding for generic audiovisual services
[24] ITU-T Recommendation H.265: High efficiency video coding
[25] ITU-R Recommendation BT.2020 Parameter values for ultra-high definition television systems for production and international programme exchange
[26] ITU-R Recommendation BT.2100 Image parameter values for high dynamic range television for use in production and international programme exchange
[27] Digital Video Broadcasting (DVB); Specification for Service Information (SI) in DVB systems, DVB Document A038, Feb 2019
[28] High-bandwidth Digital Content Protection System, Revision 1.3, December 21, 2006, Digital Content Protection LLC
[29] High-bandwidth Digital Content Protection System, Mapping HDCP to HDMI, Revision

2.2, February 13, 2013, Digital Content Protection LLC
[30] High-Definition Multimedia Interface, Version 1.4a, March 2010, HDMI Licensing, LLC
[31] High-Definition Multimedia Interface, Version 2.1, November 2017, HDMI Licensing, LLC [32] NorDig Unified Requirements for Integrated Receiver Decoders for use in cable, satellite, terrestrial and managed IPTV based networks, Requirements ver. 3.1 (October, 2018)
2.2. W przypadku gdy wykaz, o którym mowa w pkt 2.1, zawiera odesłanie do konkretnej wersji dokumentu (identyfikowanej przez datę publikacji, numer edycji, numer wersji, itd.), nie stosuje się kolejnych wersji tego dokumentu.
2.3. W przypadku gdy wykaz, o którym mowa w pkt 2.1, nie zawiera odesłania do konkretnej wersji dokumentu, stosuje się najnowszą wersję tego dokumentu.
2.4. Dokumenty, o których mowa w pkt 2.1, w jednostkach redakcyjnych [1]–[13] i [20], są nieodpłatnie udostępniane w czytelniach norm Polskiego Komitetu Normalizacyjnego oraz (odpłatnie) na stronie www.pkn.pl.
2.5. Dokumenty, o których mowa w pkt 2.1, w jednostkach redakcyjnych [14]–[19], są dostępne na stronie Europejskiego Instytutu Norm Telekomunikacyjnych (ETSI) – www.etsi.org.
2.6. Dokumenty, o których mowa w pkt 2.1, w jednostkach redakcyjnych [21] i [22], są dostępne (odpłatnie) na stronie Międzynarodowej Komisji Elektrotechnicznej (IEC) – www.iec.ch.
2.7. Dokumenty, o których mowa w pkt 2.1, w jednostkach redakcyjnych [23]– [26], są dostępne na stronie Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego (ITU) – www.itu.int.
2.8. Dokument, o którym mowa w pkt 2.1, w jednostce redakcyjnej [27], jest dostępny na stronie www.dvb.org.
2.9. Dokumenty, o których mowa w pkt 2.1, w jednostkach redakcyjnych [28] i [29], są dostępne na stronie www.digital-cp.com.
2.10. Dokumenty, o których mowa w pkt 2.1, w jednostkach redakcyjnych [30] i [31], są dostępne na stronie www.hdmi.org.
2.11. Dokument, o którym mowa w pkt 2.1, w jednostce redakcyjnej [32], jest dostępny na stronie www.nordig.org

3. Skróty i akronimy

Użyte w załączniku skróty i akronimy oznaczają:

AC-3 System kodowania dźwięku wielokanałowego Dolby AC-3 (Dolby Audio Coding 3)

AC-4 System kodowania dźwięku wielokanałowego Dolby AC-4 (Dolby Audio Coding 4)

API Interfejs programistyczny aplikacji (Application Programming Interface)

ARC Kanał zwrotny w audio w HDMI obsługujący systemy audio (Audio Return Channel)

AVC Zaawansowane kodowanie wizji (Advanced Video Coding)

DVB Telewizja cyfrowa nadawana zgodnie ze schematem kodowania i modulacji DVB (Digital Video Broadcasting)

DVB-T Naziemna telewizja cyfrowa (odmiana systemu telewizji cyfrowej DVB przeznaczona do transmisji naziemnych) (Digital Video Broadcasting – Terrestrial)

DVB-T2 Druga generacja naziemnej telewizji cyfrowej (Digital Video Broadcasting – Terrestrial Second Generation)

E-AC-3 System kodowania dźwięku wielokanałowego Dolby będący rozwinięciem systemu

AC-3 (Enhanced Audio Coding 3)

FTA Programy niekodowane dostępne dla każdego (Free-to-Air)

HbbTV Usługa dostarczająca dodatkowych treści multimedialnych przez sieć Internet (Hybrid Broadcast Broadband TV)

HDCP Szerokopasmowy system ochrony cyfrowych treści (High-Bandwidth Digital Content Protection System)

HDMI Interfejs multimedialny HD (High-Definition Multimedia Interface)

HDR Obraz o szerokim zakresie dynamiki (High Dynamic Range Image), o parametrach zdefiniowanych w Zaleceniu ITU-R BT. 2100 [26]

HDTV Telewizja o wysokiej rozdzielczości (High Definition TV) 1280 x 720 i 1920 x 1080

HEVC Standard wysokiej efektywności kompresji wideo (High Efficiency Video Coding)

HFR Technika transmisji zapewniająca zwiększoną liczbę klatek na sekundę w rejestrowanym/odtwarzanym materiale wideo (High Frame Rate, 100/120 klatek na sekundę)

HLG10 System HDR, którego specyfikacja jest zawarta w Zaleceniu ITU-R BT.2100 [26], z 10-bitową rozdzielczością przestrzeni kolorów zgodnie z Zaleceniem ITU-R BT.2020 [25] (Hybrid Log Gamma 10)

iDTV IRD wyposażony w wyświetlacz obrazu (telewizor)

IRD Odbiornik zintegrowany, wyposażony w zintegrowany dekoder wizji i fonii (Integrated Receiver/Decoder), w wersji STB lub iDTV LCN Logiczna numeracja kanałów (Logical Channel Number)

MPEG-2 Audio Warstwa 2 Format kompresji dźwięku MPEG-2 zdefiniowany w normie ISO/IEC 13818-3:1998 [22]

NIT Tablica informacji o sieci (Network Information Table)

OFDM Zwielokrotnianie z ortogonalnym podziałem częstotliwości (Orthogonal Frequency-Division Multiplexing)

OSD Grafika ekranowa (On Screen Display)

PLP Pojedynczy strumień danych fizycznych o określonej modulacji i kodowaniu (Physical Layer Pipe)

PQ10 System HDR z uwzględnieniem nieliniowej funkcji percepcji wzroku, pozwalający na uzyskiwanie bardzo szerokiego zakresu poziomów jasności, którego specyfikacja jest zawarta w Zaleceniu ITU-R BT.2100 [26] z 10-bitową rozdzielczością przestrzeni kolorów zgodnie z Zaleceniem ITU-R BT.2020 [25] (Perceptual Quantizer 10)

SDT Tablica opisu usługi (Service Description Table)

SDTV Telewizja o standardowej rozdzielczości (Standard Definition TV)

SI Informacja o usługach (Service Information)

SISO Technika transmisji jednej treści przy pomocy jednej anteny nadawczej, odbieranej przy pomocy pojedynczej anteny odbiorczej (Single-Input Single-Output)

SSU Aktualizacja oprogramowania systemowego (System Software Update)

STB Odbiornik sygnału telewizyjnego niezawierający wyświetlacza obrazu (Set-Top Box) TV Telewizja (TeleVision)

UHD Ultra wysoka rozdzielczość (Ultra High Definition) 3840 x 2160

UHDTV Telewizja ultra wysokiej rozdzielczości (Ultra High Definition TV)

UHF Ultrawielka częstotliwość 300–3000 MHz (Ultra-High Frequency), fale decymetrowe USB Uniwersalna magistrala szeregowa (Universal Serial Bus)

UTF-8 8-bitowy system kodowania Unicode (8-bit Unicode Transformation Format) VBI Przedział wygaszania pionowego (Vertical Blanking Interval)

VHF Bardzo wielka częstotliwość 30–300 MHz (Very-High Frequency), fale metrowe

4. Możliwości odbiorcze

Odbiornik sygnału telewizyjnego zapewnia odbiór sygnałów cyfrowych DVB-T i DVB-T2 o parametrach zgodnych z PN-ETSI EN 300 744 [12] i z PN-ETSI EN 302 755 [13] nadawanych w zakresach: VHF (174–230 MHz) w kanałach o odbiornika sygnału telewizyjnego szerokości

7 MHz i UHF (470–790 MHz) w kanałach o szerokości 8 MHz. Tuner odbiornika cyfrowego spełnia wymagania podane w normie PN-EN 62216:2011 [7] oraz pozostałe wymagania części radiowej odbiornika określone w rozdziale 3.4 normy NorDig Unified Requirements for Integrated Receiver Decoders for use in cable, satellite, terrestrial and managed IPTV based networks [32].

5. Procedura przeszukiwania pasma

Odbiornik sygnału telewizyjnego umożliwia automatyczne przeszukiwanie całego dostępnego zakresu częstotliwości oraz dostrojenie do prawidłowej struktury ramki DVB-T oraz DVB-T2, kodowania kanałowego i modulacji w celu dostarczenia wejściowego strumienia transportowego do następnych modułów. Odbiornik DVB-T2 umożliwia odbiór transmisji SISO, za pomocą techniki OFDM wykorzystującej obrócone konstelacje i bez obróconych konstelacji. Odbiornik sygnału telewizyjnego zapewnia odbiór transmisji DVB-T2 składającej się z co najmniej jednego PLP. Dane o dostrojeniu są przechowywane na liście usług, aby umożliwić szybkie wybranie żądanego strumienia transportowego.

6. Dostęp do usług

Odbiornik sygnału telewizyjnego zapewnia możliwość:
1) odbioru FTA;
2) wyboru składowej fonii usługi w przypadku transmisji wielu składowych fonii w ramach jednej usługi; wymaga się, aby pilot odbiornika posiadał przycisk do wyboru ścieżki dźwiękowej lub inny mechanizm umożliwiający w łatwy sposób wybór tej ścieżki;
3) wyboru napisów (teletekstowe lub DVB) w formacie UTF-8;
4) korzystania z teletekstu;
5) formatowania obrazu dla stosunku boków 4:3 i 16:9;
6) rodzicielskiej kontroli dostępu do wybranych programów lub audycji; 7) dostępu do menu w języku polskim i ustawienia języka narodowego polskiego.

7. Nawigator informacji o usługach

Odbiornik sygnału telewizyjnego jest wyposażony w nawigator informacji o usługach, który zapewnia użytkownikowi dostęp do podstawowych informacji o usługach i zdarzeniach transmitowanych w tablicach SI opisanych w PN-ETSI EN 300 468 [9] i w DVB Document A038 [27] oraz pozwala użytkownikowi sterować odbiornikiem. Nawigator informacji o usługach umożliwia poprawne wyświetlanie znaków alfabetu polskiego zakodowane zgodnie z PN-ISO/IEC 8859-2:2001 [20].

8. Instalacja automatyczna

Odbiornik sygnału telewizyjnego korzysta z obowiązkowych informacji NIT lub SDT określonych w PN-ETSI EN 300 468 [9] i w DVB Document A038 [27] w celu automatycznego utworzenia listy usług i późniejszej jej aktualizacji. Odbiornik obsługuje LCN. Wszystkie znalezione usługi oznaczone jako „widzialne” są umieszczone na liście usług zgodnie z nadanym numerem LCN. W przypadku braku numeru lub ich kolizji usługa jest umieszczona na końcu listy. Użytkownik ma możliwość zmiany uszeregowania usług lub

stworzenia własnej listy. Wszystkie usługi oznaczone jako „niewidoczne” są zachowane, ale nie są wyświetlane na liście dostępnych usług.

9. Rodzicielska kontrola dostępu

Odbiornik sygnału telewizyjnego umożliwia blokowanie dostępu do całych programów lub do wybranych kategorii audycji, jeżeli w strumieniu występuje „parental_rating_descriptor” określony w PN-ETSI EN 300 468 [9].

10. Dekoder sygnału wizji

Dekoder sygnału wizji dekoduje strumienie cyfrowe wizji zgodnie z:

1) Zaleceniem ITU-T H.264 [23] z ograniczeniami określonymi w ETSI TS 101 154 [15] część 5.6 i 5.7 dla odbiornika 25 Hz H.264/AVC zdolnego do dekodowania strumieni HP@L4 HDTV oraz zdolnego do dekodowania strumieni MP@L3 SDTV;

2) Zaleceniem ITU-T H.265 [24] z ograniczeniami określonymi w ETSI TS 101 154 [15] część 5.14.1 i 5.14.2 (HDTV) dla odbiornika 50 Hz HEVC HDTV 8-bit (rozdzielczości 1920 x 1080 p50, 1280 x 720 p50).

W przypadku odbiornika zintegrowanego (iDTV) umożliwiającego wyświetlanie obrazu UHD, zgodnie z Zaleceniem ITU-T H.265 [24] wymagana jest obsługa dekodowania strumieni według profili (zdefiniowanych w Zaleceniu ITU-T H.265 [24]) Main Profile, Main 10 Profile i Main Tier:

1) HEVC UHDTV IRD z ograniczeniami określonymi w ETSI TS 101 154 [15] część 5.14.3;

2) HEVC HDR UHDTV IRD wykorzystujący HLG10 oraz HEVC HDR UHDTV IRD wykorzystujący PQ10 z ograniczeniami określonymi w ETSI TS 101 154 [15] część 5.14.4.

11. Dekoder sygnału fonii

Dekoder sygnału fonii dekoduje strumienie cyfrowe fonii zakodowane zgodnie z:

1) MPEG-2 Audio Warstwa 2 z ograniczeniami zawartymi w ETSI TS 101 154 [15] część 6.1;

2) E-AC-3, zgodnie z ETSI TS 102 366 [17] i ograniczeniami zawartymi w ETSI TS 101 154 [15] część 6.2.

W przypadku odbiornika zintegrowanego (iDTV) umożliwiającego wyświetlanie obrazu UHD, wymagana jest obsługa AC-4 zgodnie z ETSI TS 103 190 [19] i ograniczeniami zawartymi w ETSI TS 101 154 [15] część 6.6 i 6.7.

Dekoder sygnału fonii wykorzystuje metadane przesyłane w strumieniu E-AC-3 lub AC-4 do normalizacji siły głosu, konwersji dźwięku przestrzennego do stereofonicznego lub mieszania

głównej składowej fonii z dodatkowymi składowymi zgodnie z PN-ETSI EN 300 468 [9] Annex J.

Odbiornik umożliwia personalizację odbioru dźwięku przez użytkownika z pilota odbiornika:
1) wybór ścieżki dźwiękowej;
2) poprawę zrozumiałości dialogów;
3) zmiksowanie z dźwiękiem głównym dźwięku dodatkowego (np. komentatora, audiodeskrypcji), nadawanych jako dźwięk obiektowy.

Niezależnie od systemu kodowania i liczby transmitowanych kanałów fonicznych, dekoder sygnału fonii dostarcza sygnał stereofoniczny do wyjścia analogowego fonii odbiornika sygnału telewizyjnego (o ile występuje), chyba że nadawane są sygnał monofoniczny lub dwa dźwięki. Wówczas dekoder dostarcza na obu kanałach wybrany sygnał monofoniczny.

12. Teletekst i napisy DVB

Podczas dekodowania strumieni: dźwięku, obrazu i danych odbiornik sygnału telewizyjnego jednocześnie wydziela dane teletekstu spełniające wymagania normy PN-ETSI EN 300 706 V1.2.1:2005[10] dla poziomu 1.5 i transmitowane w postaci pakietów zgodnie z normą PN-ETSI EN 300 743 V1.6.1:2019-04 [11].

12.1. Teletekst Teletekst przesyłany w strumieniach cyfrowych jest dekodowany w odbiorniku następująco:

1) przez dekoder wewnętrzny i wyświetlany w trybie wyświetlania znaków i grafiki na ekranie (OSD) lub

2) w przypadku STB wyposażonego w wyjście analogowe – przez wstawienie danych na wybranych liniach w czasie trwania przedziału wygaszania pionowego (VBI) zgodnie z wymaganiami normy ETSI EN 300 706 V1.2.1:2005 [10] dla poziomu 1.5.

12.2. Napisy DVB

Odbiornik sygnału telewizyjnego dekoduje i wyświetla napisy transmitowane zgodnie z zasadami interoperacyjności opisanymi w pkt. 7.3 i Dodatkiem B.4 normy ETSI PN-EN 300 743 V1.6.1:2019-04 [11].

Dekodowanie teletekstu i napisów DVB, które są odbierane jednocześnie, jest kontrolowane przez użytkownika.

13. HFR (o ile występuje w odbiorniku)

Dla odbiornika UHDTV, który umożliwia wyświetlanie obrazu w technice HFR, wymagana jest obsługa dekodowania strumieni według profili (zdefiniowanych w Zaleceniu ITU-T H.265 [24]) Main Profile, Main 10 Profile i Main Tier: HEVC HDR HFR UHDTV IRD wykorzystujący HLG10 oraz HEVC HDR HFR UHDTV IRD wykorzystujący PQ10 z ograniczeniami określonymi w ETSI TS 101 154 [15] część 5.14.5.

14. Telewizja hybrydowa (HbbTV)

Jeżeli odbiornik sygnału telewizyjnego posiada możliwość podłączenia do Internetu, to umożliwia wykorzystywanie HbbTV co najmniej w wersji 2.0.1 zgodnie ze specyfikacją techniczną ETSI TS 102 796 [18]. HbbTV jest aktywna domyślnie w momencie zakupu odbiornika sygnału telewizyjnego. Wymagane jest, aby użytkownik mógł łatwo włączać i wyłączać HbbTV. Odbiornik sygnału telewizyjnego umożliwiający wykorzystanie HbbTV poprawnie odbiera i wykonuje aplikacje programowe (w ramach API) zgodne z HbbTV według specyfikacji technicznej ETSI TS 102 796 [18].

15. Zdalna aktualizacja oprogramowania

Odbiornik sygnału telewizyjnego umożliwia aktualizację oprogramowania systemowego służącą konserwacji odbiornika. Metoda aktualizacji oprogramowania pozostaje w gestii producenta odbiornika, jako jedna z wybranych poniżej:
1) nośnika pamięci dołączanego do złącza USB;
2) przez Internet (w przypadku odbiorników interaktywnych pozwalających na korzystanie z usług telewizji interaktywnej przez Internet);
3) DVB-SSU zgodnie z ETSI TS 102 006 [16].

16. Interfejsy odbiornika sygnału telewizyjnego

16.1. Interfejs sygnału wielkiej częstotliwości:

Odbiornik sygnału telewizyjnego jest wyposażony w jedno gniazdo wejściowe IEC zgodnie z PN-EN 61169-2:2007 [6]. Impedancja wejściowa wynosi 75 Ω.

16.2. Interfejs cyfrowy

Odbiornik zintegrowany (iDTV) wyposażony jest w gniazdo wejściowe HDMI typu A, zgodnie z High-Definition Multimedia Interface [30] zabezpieczone HDCP zgodnie z High-bandwidth Digital Content Protection System [28]. W przypadku STB gniazdo HDMI posiada funkcję wyjścia sygnału do wyświetlacza. W przypadku odbiornika zintegrowanego (iDTV) umożliwiającego wyświetlanie obrazu UHD wymagany jest Standard HDMI 2.1 zgodnie z High-Definition Multimedia Interface, Version 2.1 [31] z obsługą HDR i ARC oraz HDCP 2.2 zgodnie z High-bandwidth Digital Content Protection System, Mapping HDCP to HDMI, Revision 2.2 [29]. Wymaganie posiadania gniazda wejściowego HDMI nie dotyczy odbiornika zintegrowanego (iDTV) zawierającego wyświetlacz obrazu o przekątnej równej albo mniejszej niż 30 cm.

17. Zasilanie odbiornika sygnału telewizyjnego

Zasilanie odbiornika sygnału telewizyjnego spełnia następujące wymagania: 1) Napięcie: 230 V ± 10% według PN-EN 60038:2012 [4]; 2) Częstotliwość: 47–53 Hz według PN-EN 50160:2010 [3].

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie jest wydawane w celu wykonania upoważnienia ustawowego określonego w art. 406 ust. 6 ustawy z dnia ... 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz.), zwanej dalej „ustawą”. Zgodnie z brzmieniem upoważnienia ustawowego minister właściwy do spraw informatyzacji określi w drodze rozporządzenia wymagania techniczne i eksploatacyjne dla odbiorników sygnału telewizyjnego, mając na uwadze zapewnienie ich interoperacyjności oraz ułatwienie dostępu dla osób niepełnosprawnych.

Załącznik do projektowanego rozporządzenia określa wymagania techniczne i eksploatacyjne, których spełnienie jest niezbędne do poprawnego odbioru przez odbiorniki sygnału telewizyjnego sygnałów telewizyjnych dostarczanych drogą rozsiewczą naziemną w oparciu o system DVB-T i DVB-T2 oraz do dostarczania treści audiowizualnych oraz innych danych i usług dodatkowych.

Wprowadzane wymagania techniczne są zgodne z aktualnymi standardami stosowanymi w innych krajach europejskich. Zachowanie synergii z innymi krajami pozwoli na osiągnięcie przez producentów efektu skali, a przez to spowoduje szeroką dostępność urządzeń odbiorczych na rynku.

Projektowane rozporządzenie określa wymagania techniczne i eksploatacyjne związane z dostosowaniem odbiorników do parametrów wymaganych w standardzie nadawania DVB-T i DVB-T2, uwzględniając fakt przyjęcia decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady UE dotyczącej pasma 700 MHz (694 – 790 MHz). Przekazanie pasma telewizyjnego 700 MHz na potrzeby systemów 5G spowoduje brak możliwości rozwoju telewizyjnej oferty programowej w pozostałych do dyspozycji zasobach widma radiowego, w oparciu o obecny standard DVB-T i dlatego planowane jest wprowadzenie bardziej efektywnego standardu DVB-T2/HEVC wraz ze zmianą przeznaczenia pasma 700 MHz w Polsce. W związku ze zmianą przeznaczenia pasma 700 MHz, konieczne jest przeniesienie nadawców TV do zakresu poniżej 694 MHz. W celu zmieszczenia obecnie nadawanych programów w węższym zakresie częstotliwości (470-694 MHz zamiast 470-790 MHz) oraz umożliwienia podniesienia standardu usług na wyższy niż obecnie poziom poprzez wprowadzenie np. powszechnej transmisji telewizyjnej w jakości HD wszystkich programów telewizyjnych lub wprowadzenia telewizji ultrawysokiej rozdzielczości UHD 4k, konieczna jest zmiana standardu na DVB-T2/HEVC. Przedmiotowa zmiana standardu po części wynika także z zapisów sformułowanych wprost w wymienionej Decyzji Parlamentu i Rady Unii Europejskiej: „W przypadku państw, które pragną utrzymać DTT, w narodowych planach działania należy rozważyć wariant ułatwienia modernizacji urządzeń nadawczych w celu dostosowania ich do technologii bardziej efektywnie gospodarujących widmem, takich jak zaawansowane formaty wideo (np. HEVC) bądź technologii przesyłu sygnału (np. DVB-T2)”. Zmiana standardu nadawania telewizji naziemnej nie wynika co prawda bezpośrednio z decyzji ww. decyzji jednak bierze pod uwagę taką możliwość wskazaną w niniejszej decyzji. Zastosowanie DVB-T2 daje większą elastyczność i pozwala zwiększyć odporność na zakłócenia (wymagany stosunek sygnał/szum) oraz ułatwia budowę sieci naziemnej telewizji operatorowi w związku z lepszymi cechami sygnału w takiej sieci, pozwalającymi operatorowi na wygodniejsze niż w sieci DVB-T kształtowanie zasięgu. Daje to również możliwość dużo efektywniejszego wykorzystania zmniejszonej części widma radiowego dostępnego dla telewizji (470-694 MHz) dzięki cechom technicznym standardu DVB-T2/HEVC, takim jak większa pojemność multipleksu DVB-T2 w stosunku do DVB-T (do ok. 40Mb/s w 8 MHz zamiast obecnie wykorzystywanych 24,88 Mb/s w

8MHz) oraz lepszą, dużo efektywniejszą kompresją HEVC/H.265 w stosunku do obecnie stosowanej kompresji AVC/H.264 (ok. dwukrotnie zmniejszona przepływność przy takiej samej jakości programu).

Szczegółowe omówienie przepisów wskazanych w załączniku do rozporządzenia.

Rozdział 1 zawiera opis parametrów obrazu telewizyjnego dla systemu DVB-T i DVB-T2.

Rozdział 2 zawiera wykaz polskich norm i innych dokumentów powoływanych w projekcie. Powołane normy i standardy mają charakter zharmonizowany na obszarze Unii Europejskiej. Wyjątkiem jest tu jedynie specyfikacja NorDig, która jest wykorzystywana na zasadzie dobrowolności, w związku z tym, że jest otwartym standardem bezpłatnym, dostępnym na stronach internetowych. Wykorzystanie normy NorDig pozwala na użycie publicznych i bezpłatnie zdefiniowanych wymagań odnośnie części radiowej odbiornika DVB-T2 (tunera, głowicy w.cz.) tj. czułość czy selektywność odbiornika dla różnych trybów pracy DVB-T2, które nie są zdefiniowane w innym standardzie zharmonizowanym. Alternatywą byłoby wykorzystanie wymagań odnośnie części radiowej (tunera, głowicy w.cz.) zdefiniowanych w normie brytyjskiej („D-Book"), która jednak dostępna jest wyłącznie w sposób płatny. Wykorzystanie parametrów tunera radiowego zdefiniowanych w normie NorDig nie generuje kosztów producentów ponoszonych na rzecz organizacji NorDig.

Rozdział 3 zawiera skróty i akronimy.

Rozdział 4 określa możliwości odbiorcze uwzględniające zmianę zakresów pasma radiowego. Ograniczenie do zakresu 470 – 694 MHz ma na celu uniknięcia zakłóceń pochodzących od systemów szerokopasmowych pracujących w paśmie 700 MHz (694-790 MHz). Dzięki ograniczeniu pasma odbiornik TV posiadać może dodatkowy filtr na wejściu eliminujący transmisję i zakłócenia pochodzące od sieci 5G w paśmie 700 MHz.

Rozdział 5 określa procedurę przeszukiwania pasma. Zachowano kompatybilność dla transmisji zawierających wyłącznie pojedynczy kanał logiczny przenoszący jeden rodzaj usługi, np. transmisję kilku programów telewizyjnych w jakości SD w jednym strumieniu logicznym, jak ma to miejsce w obecnie istniejących w Polsce sieciach cyfrowej telewizji naziemnej. Wskazano również na odbiór transmisji w trybie MISO, który jest standardem w sieciach DVB-T2 umożliwiającym poprawę jakości odbioru na obszarach pokrytych sieciami jednoczęstotliwościowymi. Włączenie odbioru transmisji MISO wynika z użycia standardu DVB-T2, dla którego jest to wymaganie zharmonizowane.

Rozdział 6 wprowadza specyfikację dostępu do usług odbioru programów telewizyjnych niekodowanych (FTA), wyboru składowej fonii usługi, wyboru napisów, korzystania z teletekstu, formatowania obrazu, rodzicielskiej kontroli dostępu, wymagań dla pilota do wyboru ścieżki dźwiękowej, kodowania napisów w formacie UTF-8 oraz menu w języku polskim. Sprecyzowanie formatowania napisów pozwoli uniknąć przyszłych problemów ze stosowaniem formatowania niezgodnego z formatowaniem dostarczanego strumienia, a w konsekwencji błędnym wyświetlaniem znaków. Wymaganie, aby pilot posiadał przycisk wyboru ścieżki dźwiękowej ma za zadanie ułatwić dostęp do właściwej ścieżki. Wprowadzenie obowiązkowego menu w języku polskim umożliwi eksploatację urządzeń osobom nieposługującym się językami obcymi.

Rozdział 7 określa wymagania dla nawigatora informacji o usługach, który zapewnia użytkownikowi dostęp do podstawowych informacji o usługach oraz pozwala sterować odbiornikiem.

Rozdział 8 reguluje funkcjonalność automatycznej instalacji korzystającej z listy usług, która ma na celu automatyczne utworzenie listy usług i późniejszą jej aktualizację w celu ułatwienia obsługi odbiornika przez użytkowników. Logiczna Numeracja Kanałów (LCN) została uporządkowana w Stanowisku Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w sprawie nadania programom i usługom w strumieniu DVB-T obowiązujących w Polsce numerów identyfikacyjnych ONID, NID, TSID, SID i LCN. Identyfikatory LCN przyznawane są na podstawie kolejności uzyskiwania prawa do umieszczania usług w multipleksach cyfrowych (nowe usługi umieszczane są na końcu listy) i nie powinny ulegać zmianom przy przenoszeniu usług pomiędzy multipleksami (zmiana ta pozostaje niewidoczna dla odbiorcy). Dodatkowo istnieje możliwość wyłączenia widzialności usługi bez usuwania jej z listy programów. Takie podejście podnosi komfort korzystania z telewizji naziemnej i pozwala uniknąć sytuacji, w której dochodzi do częstych zmian numeracji logicznej programów w odbiorniku, co z kolei może prowadzić do niezadowolenia użytkownika. Konieczne było także zdefiniowanie zachowania odbiornika w przypadkach nietypowych – brak numeru LCN lub powtórzenie numeru LCN dla różnych usług. Zaproponowane rozwiązanie pozwala w prosty sposób uporządkować usługi nie ukrywając ich widoczności na liście programów. Dodatkowo w celu podniesienia komfortu użytkownika powinien on mieć możliwość samodzielnej zmiany kolejności na liście programów zgodnie z własnymi preferencjami i przyzwyczajeniami. Jest to szczególnie pomocne np. dla osób starszych, dla których przemieszanie się pomiędzy ulubionymi programami znajdującymi się na długiej liście może być czynnością uciążliwą.

Rozdział 9 wprowadza funkcjonalność blokowania dostępu do całych programów lub do wybranych kategorii audycji

Rozdział 10 określa minimalne i dodatkowe wymagania dla dekodera sygnału wizji 25 Hz H.264/AVC oraz H.265/HEVC. Nowe tryby modulacji zawarte w specyfikacji DVB-T2 poprawiają efektywność widmową oznaczającą liczbę usług/programów i zwiększają dostępną przepływność multipleksu przypadającą na 8 MHz widma radiowego w jednym kanale telewizyjnym. Zastosowanie efektywniejszego sposobu kompresji sygnału H.265/HEVC pozwoli dodatkowo na zwiększenie pojemności multipleksu o około 50% przy tej samej szerokości kanału radiowego oraz na pokrycie sygnałem użytkowym większych obszarów bez konieczności zwiększania mocy. Technologie DVB-T2 i HEVC pozwolą na zwiększenie pojemności multipleksu i zapewnią poprawę jakości obrazu wskutek przejścia z obecnej telewizji o standardowej rozdzielczości do telewizji wysokiej rozdzielczości HDTV lub także rozszerzenie oferty programowej o nowe treści. Sam standard DVB-T2 oferuje zwiększoną odporność sygnału na zakłócenia i lepszą pracę rozległych sieci jednoczęstotliwościowych, dzięki czemu po wdrożeniu może odegrać ważną rolę w zbudowaniu efektywnie działającej sieci nadawczej (niezależnie od zubożonych zasobów częstotliwości z powodu zwolnienia pasma 700 MHz). Dla odbiorników zintegrowanych z wyświetlaczem, czyli telewizorów zdolnych do wyświetlania obrazów w rozdzielczości UHD wprowadzono dodatkowe wymaganie dla dekodera obsługi strumieni w rozdzielczości UHD zgodne z zaleceniem ITU-T oraz specyfikacją ETSI jak dla strumieni określonych w wymaganiach podstawowych. Otwiera to np. możliwość prowadzenia tymczasowych lub stałych transmisji programów sportowych w rozdzielczości UHD np. podczas trwania najważniejszych wydarzeń ogólnoświatowych, jak Igrzyska Olimpijskie czy mistrzostwa świata w różnych dyscyplinach, które przyciągają bardzo szeroką widownię i w przypadku których transmisja UHD jest szczególnie pożądana. Zastosowanie transmisji w trybie HDR10 (High Dynamic Range) umożliwia ponadto znaczną poprawę jakości obrazu dzięki zaawansowanym technikom zwiększania kontrastu kolorów (przestrzeń barw zgodnie z ITU-R BT2020, jasność: 1000 nitów). Zastosowanie wysokiej częstotliwości ramkowania HFR (High Frame Rate) pozwala

ponadto na dalszą znaczną poprawę jakości obrazu w sytuacji przesyłania dynamicznych scen, np. podczas transmisji sportowych

Rozdział 11 określa wymagania minimalne i dodatkowe dla dekodera sygnału fonii. Aby wykorzystać w pełni możliwości płynące z wprowadzenia sieci DVB-T2 zaleca się, aby najbardziej zaawansowane odbiorniki umożliwiały także odbiór dźwięku kompresowanego z wykorzystaniem nowszego i efektywniejszego kodeka AC-4, stanowiącego rozwinięcie stosowanego w ramach poprzedniej wersji rozporządzenia kodeka E-AC-3. Odbiór skompresowanego dźwięku z wykorzystaniem kodeka AC-4, który wymagany jest tylko w odbiornikach UHD 4k, powoduje poprawę jakości doznań widza (QoE), a także obniżenie wymaganej minimalnej szybkości bitowej przy tej samej ilości kanałów (dwukrotnie w stosunku do E-AC-3 oraz czterokrotnie w stosunku do AC-3) pozostawiając wystarczającą pojemność multipleksu na zwiększoną jakość obrazu UHD. Transmisja AC-4 pozwala również na odbiór wysoce skompresowanego i oszczędnego dźwięku wielokanałowego, który może być wykorzystany w zestawie kina domowego.

Rozdział 12 określa wymagania dla teletekstu i napisów DVB. Wskazano wymagania STB dla sygnału analogowego wizji w zakresie kodowania teletekstu, w przypadku, gdy urządzenie będzie posiadało takie wyjście.

Rozdział 13 określa wymagania dla wyświetlania obrazu w technice HFR (o ile występuje w odbiorniku).

W rozdziale 14 wprowadza się opcjonalne wymagania dla kanału zwrotnego (tylko o ile występuje w odbiorniku) oraz wymagania dla telewizji hybrydowej -HbbTV (o ile występuje), co pozwala na zwiększenie poziomu atrakcji i pozostawienie dowolności w implementacji kanału zwrotnego. HbbTV jest już dziś wykorzystywana przez wielu nadawców w TV naziemnej, także w Polsce. Pozwala to na uzupełnienie przekazu rozsiewczego przez treści dostarczane przez Internet poprzez realizację funkcji interaktywnych (konkursy, quizy) prezentację dodatkowych treści multimedialnych (rozszerzone EPG z opisami audycji, ilustracje) oraz usług wideo, choćby takich jak możliwość zatrzymywania/wznawiania bieżącej audycji, ponowne obejrzenie obecnej audycji, dodatkowe materiały wideo związane z programem, usługi telewizji na życzenie i wiele innych usług dodatkowych nie możliwych do realizacji w tradycyjnej telewizji rozsiewczej. Celem uzupełnienia jest więc standaryzacja rozwiązań, które dotychczas są stosowane, ale w sposób nieznormalizowany i niespójny (różne wersje HbbTV) przez różnych nadawców. Obecnie standard HbbTV stosowany jest w 36 krajach, w tym w większości europejskich, 5 krajów się przygotowuje, a 33 rozważa jego wprowadzenie.

Rozdział 15 określa metody zdalnej aktualizacji oprogramowania, w tym możliwość aktualizacji oprogramowania poprzez Internet oraz za pomocą nośnika pamięci dołączanego do złącza USB, pozwalające na uniezależnienie producentów odbiorników od nadawcy transmisji rozsiewczej.

Rozdział 16 wprowadza interfejsy dla sygnału w.cz. oraz interfejs cyfrowy. Względem obowiązującego rozporządzenia w projektowanym rozporządzeniu usunięto wymóg interfejsów S/PDIF oraz SCART dla odbiorników sygnału telewizyjnego, ze względu na coraz mniej znaczący udział w rynku tych interfejsów oraz na skutek zastąpienia ich interfejsem HDMI. Zgodnie z danymi GUS na koniec roku 2017 tylko ok. 12% gospodarstw posiadało odbiorniki kineskopowe. Biorąc pod uwagę przewidzianą zmianę standardu nadawania po roku 2022, ze względu na zużycie sprzętu udział ten ulegnie dalszemu zmniejszeniu. Należy zaznaczyć, że procedowane rozporządzenie nie ogranicza wyposażenia urządzeń STB w różne interfejsy, a jedynie określa minimalne wymagania. Obowiązek wyposażenia w ww. interfejsy przyczyniłby się natomiast do

wzrostu cen urządzeń, z których większa część konsumentów nie będzie korzystała. Natomiast, jeśli będą potrzeby klientów, rozporządzenie nie zabrania producentom oferowania takich rozwiązań na ich życzenie.

Rozdział 17 wprowadza wymagania dla zasilania odbiorników sygnału telewizyjnego.

W projektowanym rozporządzeniu, podobnie jak w rozporządzeniu poprzednim, odstąpiono od określania wymagań techniczno-eksploatacyjnych dla innych platform nadawczych, tj. satelitarnej i kablowej. Telewizyjna cyfrowa platforma kablowa nie tworzy jednolitej i spójnej sieci na obszarze całego kraju. Dlatego nie jest zasadne określanie ujednoliconych wymagań techniczno-eksploatacyjnych dla urządzeń odbiorczych podłączonych do tego rodzaju sieci.

Z kolei telewizyjne cyfrowe platformy satelitarne ze względu na swój rozsiewczy charakter i stosowanie własnych odbiorników dystrybuowanych przez właścicieli platform, nie są regulowane w warstwie technicznej przez prawodawstwo krajowe. Określanie wymagań techniczno-eksploatacyjnych dla urządzeń odbiorczych pracujących w tych sieciach pozostaje w związku z tym bezprzedmiotowe.

W niniejszym projekcie rozporządzenia nie określa się także wymagań na dostęp warunkowy, gdyż w Polsce nie stosuje się go w bezpłatnej telewizji naziemnej i nie jest planowane jego stosowanie. Zgodnie ze strategią KRRiT telewizja naziemna ma pozostać bezpłatna. Nie ma więc potrzeby wprowadzania dedykowanego systemu szyfrowania treści. Wyjątek stanowi operator multipleksu MUX4, który dystrybuuje odbiorniki do użytkowników tej sieci we własnym zakresie i stosuje własne rozwiązania dostępu warunkowego dopasowane do aktualnej sytuacji rynkowej. Dodanie obsługi dostępu warunkowego znacząco podnosi koszty odbiornika. Nie ma również systemu uniwersalnego. Najpierw albo trzeba by ustalić jednolity standard dostępu warunkowego dla Polskiej telewizji naziemnej albo wymusić drogie rozwiązanie – obowiązkowe gniazdo CI (common interface) dla podłączania zewnętrznych modułów. Dodanie złącza CI dla zewnętrznych modułów dostępu warunkowego jest jeszcze droższe niż system wbudowany. Wprowadzenie wymagań dla modułu dostępu warunkowego, w przypadku niekorzystania z niego, spowodowałoby ograniczenie konkurencyjności i niepotrzebny wzrost kosztów odbiornika.

Regulacje, mimo że w sposób bezpośredni nie dotyczą nadawców i operatorów multipleksu, mają charakter porządkujący rynek cyfrowych naziemnych transmisji telewizyjnych.

Wprowadzenie nowych wymagań dla odbiorników nie oznacza automatycznie zmian po stronie nadawców. Zmiana standardu nadawania pozwoli w przyszłości nadawcom na stworzenie atrakcyjniejszej oferty. Możliwość przejścia na programy wysokiej rozdzielczości, lepiej wyglądające na dużych ekranach oraz wprowadzenia telewizji hybrydowej (HbbTV) może znacząco poprawić postrzeganie telewizji naziemnej.

Decyzja o zmianie standardu nadawania będzie wynikać z innego aktu prawnego. Przedmiotowe rozporządzenie jest jedynie doprecyzowaniem wymagań technicznych pozwalającym na zapewnienie interoperacyjności urządzeń sprzedawanych na polskim rynku i porządkującym rynek odbiorników. Skutki społeczne i ekonomiczne będą wynikać głównie z decyzji o zmianie standardu nadawania, a nie z doprecyzowania wymagań funkcjonalnych.

Publikacja minimalnych wymagań dla urządzeń odbiorczych nie ma bezpośredniego wpływu na operatorów sieci nadawczej, ale wymagania mogą być wykorzystane przy wyborze działań inwestycyjnych. Dopiero decyzje o sposobie zwolnienia pasma 700 MHz i zmianie standardu nadawania na DVB-T2/HEVC będą miały rzeczywisty wpływ na operatora sieci nadawczej i

innych uczestników rynku.

Rozporządzenie nie ma także bezpośredniego wpływu na konsumentów, lecz publikacja rozporządzenia pozwoli im już obecnie na świadomy wybór urządzeń odbiorczych telewizyjnych w ramach naturalnej wymiany sprzętu i przygotowanie do przyszłej zmiany standardu nadawania. Informacja o wymaganiach technicznych i nadchodzącej zmianie standardu nadawania pozwoli tym samym na bardziej świadome decyzje zakupowe. Szacunkowo dotyczy to ok. 4,5 mln gospodarstw domowych korzystających wyłącznie z odbioru telewizji naziemnej. Samo rozporządzenie nie będzie miało więc żadnego wpływu na wydatki konsumentów i nie będzie wiązało się z dodatkowymi kosztami po stronie konsumentów. Dopiero zmiana standardu, jeśli nastąpi w przyszłości będzie miała taki wpływ, dla tej liczby gospodarstw domowych. Nie jest to przedmiotem niniejszego uzasadnienia, a ewentualne koszty dla konsumentów zostaną szczegółowo oszacowane dopiero po zmianie standardu.

Parametry techniczne oznaczone zwrotem „o ile występuje” są opcjonalne i nie są obowiązkowe do stosowania, ale jeżeli występują, to powinny spełniać podane w rozporządzeniu wymagania. Pozostałe wymagania są obligatoryjne.

Projektowane przepisy zostały przeanalizowane pod kątem wpływu na małe i średnie przedsiębiorstwa. Regulacje zawarte w projekcie nie będą miały bezpośredniego wpływu na funkcjonowanie przedsiębiorstw. Skutki ekonomiczne będą wynikać głównie z decyzji o zmianie standardu nadawania, a nie z doprecyzowania wymagań funkcjonalnych.

Przedmiotowe rozporządzenie jest zgodne ze stanem prawnym obowiązującym w Unii Europejskiej. Ponieważ projekt rozporządzenia zawiera przepisy techniczne w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), więc podlega obowiązkowi notyfikacji w trybie określonym we wskazanym rozporządzeniu.

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej. Ponadto zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348), zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt nie jest objęty prawem Unii Europejskiej. Projekt rozporządzenia nie wymaga przedstawienia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu celem uzyskania opinii, dokonania konsultacji albo uzgodnienia.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji w sprawie wymagań technicznych i eksploatacyjnych dla odbiorników sygnału telewizyjnego **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Cyfryzacji **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu:** Michał Gramatyka – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Cyfryzacji **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu:** Rafał Radłowski, Naczelnik wydziału w Departamencie Telekomunikacji Ministerstwa Cyfryzacji, Rafal.Radlowski@cyfra.gov.pl	**Data sporządzenia** … **Źródło:** Art. 406 ust. 6 ustawy z dnia ... 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ……..) **Nr w wykazie prac MC:**

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projektowane rozporządzenie określa wymagania techniczne i eksploatacyjne, których spełnienie jest niezbędne do poprawnego odbioru przez odbiorniki sygnału telewizyjnego sygnałów dostarczanych drogą rozsiewczą naziemną w oparciu o system DVB-T i DVB-T2. Ponadto, projektowane rozporządzenie uwzględnia zmiany związane z dostosowaniem odbiorników telewizyjnych do parametrów wymaganych w nowszym standardzie nadawania: DVB-T2, którego wprowadzenie wynika z zapisów Krajowego Planu Działań zmiany przeznaczenia pasma 700 MHz w Polsce, dotyczących konieczności zwolnienia tzw. pasma 700 MHz. na potrzeby systemów ruchomej łączności szerokopasmowej i wprowadzenia naziemnej telewizji cyfrowej DVB-T2. Projektowane rozporządzenie porządkuje obecny rynek odbiorników telewizyjnych w Polsce, z których wiele posiada już aktualnie odbiornik DVB-T2, ale w różnorodnych i niespójnych konfiguracjach.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projektowane rozporządzenie jest działaniem przygotowawczym do wprowadzenia systemu nadawania sygnałów telewizyjnych w nowym standardzie DVB-T2, które będzie możliwe, jeśli konsumenci będą wyposażeni w odbiorniki DVB-T2, spełniające podane w rozporządzeniu wymagania.

Ponadto, projektowane rozporządzenie pozwoli na techniczne przygotowanie się operatorów sieci nadawczych i nadawców treści do zmiany standardu nadawania oraz uwzględnienia korzyści jakie niesie standard DVB-T2. Projektowane rozporządzenie uwzględnia stosowane już przez producentów sprzętu nowe rozwiązania techniczne i eksploatacyjne.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Telewizja naziemna DVB-T2 została wprowadzana w następujących państwach: Austria, Niemcy, Szwecja, Belgia, Chorwacja, Dania, Finlandia, Ghana, Włochy, Kenia, Kirgistan, Malawi, Mongolia, Namibia, Nowa Zelandia, Nigeria, Rosja, Arabia Saudyjska, Serbia, Surinam, Szwecja, Tanzania, Uganda, Wielka Brytania, Ukraina, Wietnam, Zambia.

Decyzje o wdrożeniu DVB-T2 podjęto także w następujących państwach: Afganistan, Angola, Azerbejdżan, Brunei, Kamerun, Kolumbia, Czechy, Kongo, Haiti, Indie, Indonezja, Lesoto, Madagaskar, Malezja, Mauritius, Czarnogóra, Mozambik, Myanmar, Nepal, Katar, Rumunia, Seszele, Sierra Leone, Singapur, Słowacja, Afryka Południowa, Sri Lanka, Suazi, Tadżykistan, Tajlandia, Togo, Turcja, Ukraina, Zimbabwe.

Telewizja hybrydowa HbbTV została wprowadzana w następujących państwach: Australia, Austria, Bośnia i Hercegowina, Bułgaria, Chorwacja, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Niemcy, Grecja, Węgry, Włochy,

Luksemburg, Madagaskar, Malezja, Mauritius, Namibia, Nowa Zelandia, Norwegia, Polska, Rosja, Arabia Saudyjska, Senegal, Singapur, Słowacja, Słowenia, Hiszpania, Szwecja, Szwajcaria, Holandia, Turcja, Zjednoczone Emiraty Arabskie, Wielka Brytania, Wietnam. Decyzję o wdrożeniu HbbTV podjęto w następujących państwach: Gambia, Irlandia, Wybrzeże Kości Słoniowej, Jordania i Afryka Południowa.			
4. Podmioty, na które oddziałuje projekt			
Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Wejście w życie projektowanego rozporządzenia oddziałuje na rynek producentów odbiorników sygnału telewizyjnego służących do odbioru naziemnych cyfrowych transmisji telewizyjnych	2,2 mln odbiorników telewizyjnych -sprzedaż roczna		Rozporządzenie spowoduje konieczność dostosowania odbiorników do sprzedaży na rynek polski. Główni producenci odbiorników TV produkują odbiorniki dostosowane do wymagań w wielu krajach jednocześnie (np. wszystkich krajów Europy) stąd odbiorniki sprzedawane na rynku polskim spełniają też wymagania podstawowe stosowane w innych krajach.
Wejście w życie projektowanego rozporządzenia oddziałuje na konsumentów	4,4 mln gospodarstw domowych korzystających z odbioru telewizji naziemnej		Rozporządzenie nie ma bezpośredniego wpływ na konsumentów, lecz publikacja rozporządzenia pozwoli na świadomy wybór urządzeń przez klientów w ramach naturalnej wymiany sprzętu
Wejście w życie projektowanego rozporządzenia oddziałuje na operatorów sieci nadawczych			Publikacja minimalnych wymagań dla urządzeń odbiorczych nie ma bezpośredniego wpływu na operatorów sieci nadawczej. Wymagania mogą być wykorzystane przy wyborze rozwiązań w przypadku działań

			inwestycyjnych.
Wejście w życie projektowanego rozporządzenia oddziałuje na nadawców treści			Wprowadzenie nowych wymagań dla odbiorników nie oznacza automatycznie zmian po stronie nadawców. Określenie minimalnych wymagań na odbiorniki telewizyjne pozwoli nadawcom w przyszłości, po uruchomieniu DVB-T2, na stworzenie atrakcyjniejszej oferty. Możliwość przejścia na programy wysokiej rozdzielczości, lepiej wyglądające na dużych ekranach oraz wprowadzenia telewizji hybrydowej (HbbTV) może znacząco zmienić postrzeganie telewizji naziemnej jako porównywalnej oferty z telewizją kablową i satelitarną.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach opiniowania i konsultacji publicznych projekt otrzymają:

1. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej;
2. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
3. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
4. Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego;
5. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców;
6. Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji;
7. Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji;
8. Polska Izba Komunikacji Elektronicznej;
9. Krajowa Izba Gospodarcza;
10. Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej;
11. Polska Izba Radiodyfuzji Cyfrowej;

12. Polska Izba Handlu;
13. Fundacja Bezpieczna Cyberprzestrzeń;
14. Polskie Towarzystwo Informatyczne;
15. Fundacja Nowoczesna Polska;
16. Fundacja Projekt Polska;
17. Internet Society Poland;
18. Stowarzyszenie Inżynierów Telekomunikacji;
19. Fundacja Panoptykon;
20. Rada Dialogu Społecznego;
21. Business Centre Club – Związek Pracodawców;
22. Niezależny Samorządowy Związek Zawodowy „Solidarność”;
23. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
24. Forum Związków Zawodowych;
25. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
26. Konfederacja Lewiatan;
27. Związek Rzemiosła Polskiego;
28. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
29. Związek Pracodawców Mediów Publicznych;
30. Związek Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska;
31. Federacja Związków Zawodowych Pracowników Telekomunikacji;
32. Polska Rada Biznesu;
33. Naczelna Organizacja Techniczna;
34. Związek Pracodawców Mediów Elektronicznych i Telekomunikacji Mediakom;
35. Izba Gospodarki Elektronicznej;
36. Fundacja ePaństwo;
37. Federacja Konsumentów;
38. Związek Telewizji Kablowych w Polsce Izba Gospodarcza;
39. Związek Importerów i Producentów Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego Branży RTV i IT – ZIPSEE „Cyfrowa Polska”.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projektowane rozporządzenie zostanie udostępnione na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministra Cyfryzacji oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych												
(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje skutków dla sektora finansów publicznych, w tym dochodów i wydatków budżetu państwa oraz samorządu terytorialnego.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń												

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2018 r.)	duże przedsiębiorstwa		17,6	17,6	17,6	17,6	17,6	176
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	170	0	170
W ujęciu	duże przedsiębiorstwa							

niepieniężnym	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	
Niemierzalne		

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Rozporządzenie ma bezpośredni wpływ na producentów (duże przedsiębiorstwa) wynikający z dodatkowych opłat licencyjnych - ok. 8 PLN przy rocznej sprzedaży odbiorników 2,2 mln już od ogłoszenia rozporządzenia, czyli 17,6 mln rocznie. Rozporządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na konkurencyjność gospodarki, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe. Skutki społeczne i ekonomiczne będą wynikać głównie z decyzji o zmianie standardu nadawania, a nie z doprecyzowania wymagań funkcjonalnych. Decyzja o zmianie standardu nadawania będzie wynikać z innego aktu prawnego. Rozporządzenie ma wpływ pośredni na 1,7 mln z 4,5 mln gospodarstw domowych ogółem, korzystających z odbioru telewizji naziemnej (32% konsumentów), gdyż część z nich w okresie 4 lat już zakupi nowe odbiorniki telewizyjne umożliwiające odbiór w standardzie DVB-T2. Szacunkowy koszt urządzenia STB 100 PLN. Największa sprzedaż odbiorników STB wystąpi tuż przed zmianą standardu nadawania. Założono, że zmiana standardu nadawania z DVB-T/AVC na DVB-T2/HEVC zostanie zsynchronizowana ze zmiana przeznaczenia pasma 700MHz w Polsce.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz:
9. Wpływ na rynek pracy
Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.
10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☒ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Projektowane rozporządzenie stworzy możliwości rozwoju telewizji cyfrowej poprzez przygotowanie odbiorników telewizyjnych do zmiany systemu nadawania na DVB-T2 ze strony konsumentów oraz producentów.	

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego
Wejście w życie rozporządzenia przewidziane jest po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?
Nie przewiduje się ewaluacji efektów projektu.
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)
Brak

Projekt

R O Z P O R Z Ą D Z E N I E

M I N I S T R A C Y F R Y Z A C J I [1)]

z dnia

w sprawie wymagań technicznych i eksploatacyjnych dla odbiorników radiofonii cyfrowej[2)]

Na podstawie art. 406 ust. 7 ustawy z dnia ……. r. − Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ……) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wymagania techniczne i eksploatacyjne dla odbiorników radiofonii cyfrowej określa załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER CYFRYZACJI

---

1) Minister Cyfryzacji kieruje działem administracji rządowej – informatyzacja, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Cyfryzacji (Dz. U. poz. 2720).

2) Niniejsze rozporządzenie został notyfikowane Komisji Europejskiej w dniu r., pod numerem ……., zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (…….), które wdraża dyrektywę (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiającą procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz. Urz. UE L 241 z 17.09.2015, str. 1).

Załącznik
do rozporządzenia
Ministra Cyfryzacji
z dnia
(Dz. U. poz.)

WYMAGANIA TECHNICZNE I EKSPLOATACYJNE DLA ODBIORNIKÓW RADIOFONII CYFROWEJ

1. Postanowienia ogólne

Załącznik określa wymagania techniczne i eksploatacyjne, których spełnienie jest niezbędne do poprawnego odbioru przez odbiorniki radiofonii cyfrowej, w tym samochodowe odbiorniki radiofoniczne, cyfrowych transmisji radiofonicznych nadawanych w systemie DAB+ drogą naziemną bezprzewodową lub kablową w zakresie częstotliwości 174–240 MHz w paśmie III VHF w Rzeczpospolitej Polskiej.

Wymagania bazują na normach i dokumentach wymienionych w pkt 2.1.

2. Normy i dokumenty

2.1 Wykaz norm i dokumentów powołanych w załączniku

[1] PN-ETSI EN 300 401 V2.1.1:2017-08 Systemy radiodyfuzji – Radiofonia cyfrowa (DAB) do odbiorników ruchomych, przenośnych i stacjonarnych

[2] ETSI TS 101 499 V3.1.1:2015-01 Hybrid Digital Audio (DAB, DRM, RadioDNS); SlideShow; User Application Specification

[3] ETSI TS 101 756 V2.2.1:2017-08 Digital Audio Broadcasting (DAB); Registered Tables

[4] ETSI TS 102 371 V3.2.1:2016-05 Digital Audio Broadcasting (DAB); Digital Radio Mondiale (DRM); Transportation and Binary Encoding Specification for Service and Programme Information (SPI)

[5] ETSI TS 102 563 V2.1.1:2017-01 Digital Audio Broadcasting (DAB); DAB+ audio coding (MPEG HE-AACv2)

[6] ETSI TS 102 818 V3.1.1:2015-01 Hybrid Digital Radio (DAB, DRM, RadioDNS); XML Specification for Service and Programme Information (SPI)

[7] ETSI TS 102 979 V1.1.1:2008-06 Digital Audio Broadcasting (DAB); Journaline; User application specification

[8] ETSI TS 102 980 V2.1.1:2017-01 Digital Audio Broadcasting (DAB); Dynamic Label Plus (DL Plus); Application specification

[9] ETSI TS 103 176 V2.1.1:2017-08 Digital Audio Broadcasting (DAB); Rules of implementation; Service information features

[10] ETSI TS 103 461 V1.1.1:2017-08 Digital Audio Broadcasting (DAB); Domestic and in-vehicle digital radio receivers; Minimum requirements and Test specifications for technologies and products

[11] IEC 62104:2015-07 Characteristics of DAB receivers

[12] IEC 62106-2:2018 Radio data system (RDS) − VHF/FM sound broadcasting in the frequency range from 64,0 MHz to 108,0 MHz – Part 2: Message format: Coding and definition of RDS features

[13] ISO/IEC 14496-3:2009 Information technology – Coding of audio-visual objects – Part 3: Audio

[14] ISO/IEC 23003-1:2007 Information technology – MPEG audio technologies – Part 1: MPEG Surround

[15] Recommendation ITU-R BS.450-3 (11/2001) Transmission standards for FM sound broadcasting at VHF

2.2.W przypadku gdy wykaz, o którym mowa w pkt 2.1 zawiera odesłanie do konkretnej wersji dokumentu (identyfikowanej w szczególności przez datę publikacji, numer edycji, numer wersji), stosuje się wymagania wskazane w tej wersji dokumentu. Dopuszczalne jest spełnienie wymagań określonych w nowszej wersji dokumentu.

2.3. W przypadku, gdy wykaz, o którym mowa w pkt 2.1 nie zawiera odesłania do konkretnej wersji dokumentu, stosuje się najnowszą wersję tego dokumentu.

2.4. Dokumenty, o których mowa w pkt 2.1, w jednostkach redakcyjnych [1]–[10] są dostępne na stronie Europejskiego Instytutu Norm Telekomunikacyjnych (ETSI) – www.etsi.org.

2.5. Dokumenty, o których mowa w pkt 2.1, w jednostkach redakcyjnych [11]–[14], są dostępne (odpłatnie) na stronie Międzynarodowej Komisji Elektrotechnicznej (IEC) – www.iec.ch.

2.6. Dokument, o którym mowa w pkt 2.1, w jednostce redakcyjnej [15] jest dostępny na stronie Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego (ITU) – www.itu.int.

3. Definicje

Określenia użyte w załączniku oznaczają:

Odbiornik standardowy – odbiornik radiofonii cyfrowej służący do odbioru cyfrowych transmisji radiofonicznych, wyposażony co najmniej w wyświetlacz alfanumeryczny.

Odbiornik multimedialny – odbiornik radiofonii cyfrowej służący do odbioru cyfrowych transmisji radiofonicznych, wyposażony w kolorowy wyświetlacz o rozdzielczości co najmniej 320 x 240 pikseli i rozdzielczości koloru co najmniej 8 bitów wykorzystywany do wyświetlania treści multimedialnych, w szczególności slajdów.

Adapter – odbiornik radiofonii cyfrowej przetwarzający sygnał DAB+ na UKF FM, Bluetooth, wyposażony w wyjście audio AUX lub inne rozwiązania techniczne.

4. Skróty i akronimy

AAC Advanced Audio Coding (Zaawansowane kodowanie fonii) zgodnie z ISO/IEC 14496-3:2009 [13]

CU Capacity Unit (Jednostka pojemności)

DAB Digital Audio Broadcasting (Radiofonia cyfrowa DAB)

DAB+ Radiofonia cyfrowa wykorzystująca kodowanie fonii MPEG-4 HE AACv2 zgodnie z ETSI TS 102 563 V2.1.1:2017-01 [5]

DL Dynamic Label (Etykieta dynamiczna)

DL PLUS Dynamic Label Plus rozszerzenie funkcji etykiety dynamicznej

EN European Norm (Norma Europejska)

EPG Electronic Program Guide (Elektroniczny przewodnik po programach)

ETSI European Telecommunications Standards Institute (Europejski Instytut Norm Telekomunikacyjnych)

FM Frequency Modulation (Modulacja częstotliwości)

HE AACv2 High Efficient Advanced Audio Coding (Profil 2 o wysokiej efektywności HE

zaawansowanego kodowania fonii AAC) zdefiniowany w ISO/IEC 14496-3:2009 [13]

IEC International Electrotechnical Commission (Międzynarodowa Komisja Elektrotechniczna)

ISO International Organization for Standardization (Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna)

ITU International Telecommunication Union (Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny)

ITU-RITU Radiocommunications Sector (Sektor Radiokomunikacyjny ITU)

MOT protokół przesyłania obiektów multimedialnych

MPEG zestaw standardów kodowania obrazu i towarzyszącego im dźwięku zatwierdzony przez Grupę Ekspertów do spraw Obrazów Ruchomych

MPEG-4 zestaw standardów kodowania wizji i fonii MPEG opisany w ISO/IEC 14496-3:2009 [13]

MSC Main Service Channel (Główny kanał usług)

RDS Radio Data System (System danych dla radia UKF FM)

TS Technical Specification (Specyfikacja techniczna)

VHF Very-High Frequency (Zakres bardzo wysokich częstotliwości 30–300 MHz)

UKF Radiofonia analogowa FM w zakresie 87,5–108 MHz

5. Możliwości odbiorcze

Odbiornik radiofonii cyfrowej zapewnia odbiór sygnałów DAB+ spełniających wymagania wynikające z PN-ETSI EN 300 401 V2.1.1:2017-08 [1] oraz ETSI TS 102 563 V2.1.1:2017-01 [5] nadawanych w paśmie III zakresu VHF (174–240 MHz).

6. Dostęp do usług

1) Odbiornik radiofonii cyfrowej zapewnia dostęp do następujących usług:

a) odbiór programów niekodowanych, dostępnych dla każdego FTA (*Free-To-Air*),

b) odbiór komunikatów tekstowych: nazwa stacji i DL,

c) w przypadku samochodowych odbiorników radiofonicznych odbiór *announcement* (ogłoszenie b0, b1, b2, b3, b4 i b5 zgodnie z ETSI TS 101 756 V2.2.1:2017–08 [3]), zdefiniowanych w pkt 6.11 ETSI TS 103 461 V1.1.1:2017-08 [10];

2) odbiornik multimedialny zapewnia ponadto dostęp do następujących usług:

a) odbiór profilu zaawansowanego EPG zgodnie z ETSI TS 102 818 V3.1.1:2015-01[6], z wyłączeniem odbioru tego profilu w samochodowym odbiorniku radiofonicznym,

b) odbiór komunikatów DL Plus zgodnie z ETSI TS 102 980 V2.1.1:2017-01 [8] i pokazu slajdów przynajmniej w trybie normalnym i profilu prostym transmisji MOT zgodnie z ETSI TS 101 499 V3.1.1:2015–01 [2] z możliwością włączenia i wyłączenia pokazu slajdów przez użytkownika pojazdu;

3) jeśli w odbiorniku radiofonii cyfrowej występują funkcje EPG, *Journaline* i *announcement*, odbiornik realizuje je według następujących zasad:

a) odbiór profilu podstawowego EPG dla odbiorników standardowych zgodnie z ETSI TS 102 818 V3.1.1:2015-01[6],

b) odbiór *Journaline* zgodnie z ETSI TS 102 979 V1.1.1:2008-06[7],

c) odbiór *announcement*, zdefiniowanych w pkt 6.11 ETSI TS 103 461 V1.1.1:2017-08 [10].

7. Wymagania dla interfejsu radiowego i zasady strojenia odbiornika radiofonii cyfrowej

7.1. Zakres odbieranych częstotliwości

Tabela 1.

Częstotliwości środkowe zakresu 174–240 MHz dla poszczególnych bloków częstotliwości DAB.

Numer bloku DAB	Częstotliwość środkowa (MHz)	Zakres częstotliwości (MHz)
5A	174,28	174,160 - 175,696
5B	176,640	175,872 - 177,408
5C	178,352	177,584 - 179,120
5D	180,064	179,296 - 180,832
6A	181,936	181,168 - 182,704
6B	183,648	182,880 - 184,416
6C	185,360	184,592 - 186,128
6D	187,072	186,304 - 187,840
7A	188,928	188,160 - 189,696
7B	190,640	189,872 - 191,408
7C	192,352	191,584 - 193,120
7D	194,064	193,296 - 194,832
8A	195,936	195,168 - 196,704
8B	197,648	196,880 - 198,416
8C	199,360	198,592 - 200,128
8D	201,072	200,304 - 201,840
9A	202,928	202,160 - 203,696
9B	204,640	203,872 - 205,408
9C	206,352	205,584 - 207,120
9D	208,064	207,296 - 208,832
10A	209,936	209,168 - 210,704
10B	211,648	210,880 - 212,416
10C	213,360	212,592 - 214,128
10D	215,072	214,304 - 215,840
11A	216,928	216,160 - 217,696

11B	218,640	217,872 - 219,408
11C	220,352	219,584 - 221,120
11D	222,064	221,296 - 222,832
12A	223,936	223,168 - 224,704
12B	225,648	224,880 - 226,416
12C	227,360	226,592 - 228,128
12D	229,072	228,304 - 229,840
13A	230,784	230,016 - 231,552
13B	232,496	231,728 - 233,264
13C	234,208	233,440 - 234,976
13D	235,776	235,008 - 236,544
13E	237,488	236,720 - 238,256
13F	239,200	238,432 - 239,968

7.2. Strojenie i wybieranie usług

Odbiornik radiofonii cyfrowej umożliwia automatyczne przeszukanie całego zakresu częstotliwości podanego w pkt 7.1 oraz dostrojenie do prawidłowego bloku częstotliwości DAB+ w celu utworzenia listy dostępnych usług. Odbiornik radiofonii cyfrowej zapewnia funkcję przeszukania pasma za pomocą automatycznej funkcji w tle, osobnego przycisku lub funkcji na najwyższym lub drugim poziomie w menu.

Samochodowy odbiornik radiofoniczny przemieszczający się między różnymi obszarami zasięgu różnych częstotliwości automatycznie przełącza się do bloku częstotliwości DAB+ na sąsiednim obszarze, realizującego transmisję tej samej grupy programów, w celu utrzymania ciągłości odbioru wybranej usługi, jeżeli odbierane strumienie danych zawierają sygnalizację *Service following* (podążanie usługi) transmitowaną zgodnie z ETSI TS 103 176 V2.1.1:2017-08[9].

Samochodowy odbiornik radiofoniczny odbierający również radiofonię analogową UKF FM w zakresie 87,5–108 MHz, zgodnie z ITU-R BS.450-3 (11/2001)[15], i wyposażony w dekoder RDS, zgodnie z IEC 62106-2:2018[12], zapewnia automatyczne przełączanie na odbiór UKF FM po opuszczeniu obszaru objętego zasięgiem sygnału DAB+ i odwrotnie, jeżeli odbierane strumienie danych zawierają sygnalizację *Service following* transmitowaną zgodnie z ETSI TS 103 176 V2.1.1:2017-08[9]. W przypadku możliwości odbioru tego samego programu za pomocą UKF FM i DAB+, odbiór DAB+ jest preferowany.

7.3. Wskaźnik jakości odbioru

W przypadku gdy odbiornik radiofonii cyfrowej jest wyposażony we wskaźnik jakości odbioru, ma on wykorzystywać wyliczoną Bitową Stopę Błędów BER (*Bit Error Rate*) w kanale MSC. Sposób prezentowania informacji ułatwia użytkownikowi optymalizację ustawienia anteny odbiorczej.

8. Wymagania dla dekodera odbiornika radiofonii cyfrowej

8.1. Dekoder kanałowy

Zgodnie z rozdz. 4.3 IEC 62104:2015-07[11]:

1) dekoder kanałowy odbiornika standardowego dekoduje co najmniej jeden kanał składowy MSC i jest w stanie zdekodować co najmniej 144 CU (tj. 256 kbps@EEP3B, 192 kbps@EEP3A, 96 kbps@EEP1A);

2) dekoder kanałowy odbiornika multimedialnego jest w stanie dekodować jednocześnie co najmniej cztery kanały składowe MSC i zdekodować co najmniej 288 CU.

8.2. Dekoder fonii

Zgodnie z rozdz. 4.6 IEC 62104:2015-07 [11] dekoder umożliwia prawidłowe dekodowanie sygnałów fonicznych MPEG-4 AAC zgodnie z ISO/IEC 14496-3:2009 [13] z ograniczeniami podanymi w ETSI TS 102 563 V2.1.1:2017-01 [5].

Dekoder umożliwia prawidłową obsługę strumieni fonicznych zawierających dźwięk dookólny opisanych w ISO/IEC 23003-1:2007 [14] (MPEG Surround). Jeżeli dekodowanie pełnego dźwięku dookólnego nie jest możliwe, dekoder prawidłowo dekoduje takie sygnały jako mono- lub stereofoniczne.

Dekoder maskuje błędy transmisji, a w razie niemożliwości odtworzenia sygnału, wycisza wyjście fonii.

9. Odbiór radiofonii analogowej

Wszystkie odbiorniki radiofonii cyfrowej (poza adapterami) umożliwiają również odbiór sygnałów radiofonii UKF FM w zakresie 87,5 - 108 MHz nadawanych zgodnie z ITU-R BS.450(11/2001)[15].

10. Wymagania dla wyświetlacza odbiornika radiofonii cyfrowej

10.1. Wyświetlanie nazw programów

Wyświetlacz odbiornika radiofonii cyfrowej poprawnie i czytelnie wyświetla nazwę wybranej składowej programu (*Component Label*), a w przypadku kiedy nadawca jej nie nadaje, nazwę wybranego programu (*Service Label*).

Wyświetlacz poprawnie wyświetla nazwę wybranej składowej lub programu zarówno w formie krótkiej (8-znakowej), jak i preferowanej formie długiej (16-znakowej).

Zestaw znaków alfanumerycznych, wykorzystywany przez nadawców w Rzeczpospolitej Polskiej do nadawania nazw programów, składowych programów oraz multipleksu zdefiniowany jest w załączniku C do ETSI TS 101 756 V2.2.1:2017-08[3].

Tabela 2.

Zestaw znaków alfanumerycznych wykorzystywany przez nadawców w Rzeczpospolitej Polskiej do nadawania nazw programów, składowych programów oraz multipleksu.

Character code (hexadecimal)																
	-0	-1	-2	-3	-4	-5	-6	-7	-8	-9	-A	-B	-C	-D	-E	-F
0-	NULL	0118 Ę	012E Į	0172 Ų	0102 Ă	0116 Ė	010E Ď	0218 Ș	021A Ț	010A Ċ	PLB	EoH	0120 Ġ	0139 Ĺ	017B Ż	0143 Ń
1-	0105 ą	0119 ę	012F į	0173 ų	0103 ă	0117 ė	010F ď	0219 ș	021B ț	010B ċ	0147 Ň	011A Ě	0121 ġ	013A ĺ	017C ż	PWB
2-	0020	0021 !	0022 "	0023 #	0142 ł	0025 %	0026 &	0027 '	0028 (	0029)	002A *	002B +	002C ,	002D -	002E .	002F /
3-	0030 0	0031 1	0032 2	0033 3	0034 4	0035 5	0036 6	0037 7	0038 8	0039 9	003A :	003B ;	003C <	003D =	003E >	003F ?
4-	0040 @	0041 A	0042 B	0043 C	0044 D	0045 E	0046 F	0047 G	0048 H	0049 I	004A J	004B K	004C L	004D M	004E N	004F O
5-	0050 P	0051 Q	0052 R	0053 S	0054 T	0055 U	0056 V	0057 W	0058 X	0059 Y	005A Z	005B [	016E Ů	005D]	0141 Ł	005F _
6-	0104 Ą	0061 a	0062 b	0063 c	0064 d	0065 e	0066 f	0067 g	0068 h	0069 i	006A j	006B k	006C l	006D m	006E n	006F o
7-	0070 p	0071 q	0072 r	0073 s	0074 t	0075 u	0076 v	0077 w	0078 x	0079 y	007A z	00AB «	016F ů	00BB »	013D Ľ	0126 Ħ
8-	00E1 á	00E0 à	00E9 é	00E8 è	00ED í	00EC ì	00F3 ó	00F2 ò	00FA ú	00F9 ù	00D1 Ñ	00C7 Ç	015E Ş	00DF ß	00A1 ¡	0178 Ÿ
9-	00E2 â	00E4 ä	00EA ê	00EB ë	00EE î	00EF ï	00F4 ô	00F6 ö	00FB û	00FC ü	00F1 ñ	00E7 ç	015F ş	011F ğ	0131 ı	00FF ÿ
A-	0136 Ķ	0145 Ņ	00A9 ©	0122 Ģ	011E Ğ	011B ě	0148 ň	0151 ő	0150 Ő	20AC €	00A3 £	0024 $	0100 Ā	0112 Ē	012A Ī	016A Ū
B-	0137 ķ	0146 ņ	013B Ļ	0123 ģ	013C ļ	0130 İ	0144 ń	0171 ű	0170 Ű	00BF ¿	013E ľ	00B0 °	0101 ā	0113 ē	012B ī	016B ū
C-	00C1 Á	00C0 À	00C9 É	00C8 È	00CD Í	00CC Ì	00D3 Ó	00D2 Ò	00DA Ú	00D9 Ù	0158 Ř	010C Č	0160 Š	017D Ž	00D0 Đ	013F Ŀ
D-	00C2 Â	00C4 Ä	00CA Ê	00CB Ë	00CE Î	00CF Ï	00D4 Ô	00D6 Ö	00DB Û	00DC Ü	0159 ř	010D č	0161 š	017E ž	0111 đ	0140 ŀ
E-	00C3 Ã	00C5 Å	00C6 Æ	0152 Œ	0177 ŷ	00DD Ý	00D5 Õ	00D8 Ø	00DE Þ	014A Ŋ	0154 Ŕ	0106 Ć	015A Ś	0179 Ź	0164 Ť	00F0 ð
F-	00E3 ã	00E5 å	00E6 æ	0153 œ	0175 ŵ	00FD ý	00F5 õ	00F8 ø	00FE þ	014B ŋ	0155 ŕ	0107 ć	015B ś	017A ź	0165 ť	0127 ħ

10.2. DL i inne usługi tekstowe

Odbiornik radiofonii cyfrowej umożliwia dekodowanie DL niezależnie od tego, czy nadawane są inne usługi stowarzyszone z programem (PAD-*Program Associated Data*: DL Plus, pokaz slajdów).

Odbiornik radiofonii cyfrowej poprawnie formatuje DL, zgodnie ze zdekodowanymi znakami 0x0A i 0x0B oraz z PN-ETSI EN 300 401 V2.1.1:2017-08[1].

Odbiornik radiofonii cyfrowej natychmiast po otrzymaniu komunikatu anulującego etykietę usuwa etykietę z wyświetlacza, nawet kiedy nie została ona w całości zaprezentowana. Dotyczy to zarówno wyświetlaczy przewijających treść etykiety oraz wielolinijkowych - prezentujących etykietę w całości.

W przypadku braku możliwości technicznych wyświetlania liter ze znakami diakrytycznymi (np. dla wyświetlaczy segmentowych), wyświetlacz zastępuje je odpowiedną literą pozbawioną znaku diakrytycznego według poniższego wzoru:

zdekodowany znak	Ą	Ć	Ę	Ł	Ń	Ó	Ś	Ż	Ź	ą	ć	ę	ł	ń	ó	ś	ż	ź
wyświetlony znak	A	C	E	L	N	O	S	Z	Z	a	c	e	l	n	o	s	z	z
wyświetlony znak (opcja)	A	C	E	L	N	O	S	Z	Z	A	C	E	L	N	O	S	Z	Z

11. Wymagania dla tunera radiowego odbiornika radiofonii cyfrowej

Czułość odbiornika radiofonii cyfrowej w kanale Gaussa (FSG_{min}) wyznaczana jest z następującej formuły:

FSG_{min} = [34,4 + 20log(F/220)] dBµV/m, gdzie F jest częstotliwością środkową w MHz.

W przypadku samochodowego odbiornika radiofonicznego czułość odbiornika w kanale Gaussa wyznaczana jest z następującej formuły:

FSG_{min} = [29,2 + 20log(F/220)] dBµV/m, gdzie F jest częstotliwością środkową w MHz.

Odbiornik radiofonii cyfrowej sprzedawany bez anteny zapewnia odpowiedną jakość odbioru przy poziomie mocy -97,7 dBm w kanale Gaussa.

Czułość odbiornika radiofonii cyfrowej w kanale Rayleigha (FSR_{min}) wyznaczana jest z następującej formuły:

FSR_{min} = [39,9 + 20log(F/220)] dBµV/m, gdzie F jest częstotliwością środkową w MHz.

W przypadku samochodowego odbiornika radiofonicznego czułość odbiornika w kanale Rayleigha wyznaczana jest z następującej formuły:

FSR_{min} = [34,7 + 20log(F/220)] dBμV/m, gdzie F jest częstotliwością środkową w MHz.

Odbiornik radiofonii cyfrowej sprzedawany bez anteny zapewnia odpowiedną jakość odbioru przy poziomie mocy -92,2 dBm w kanale Rayleigha.

Zaniki Rayleigha zdefiniowane zostały w Dodatku D normy ETSI TS 103 461 V1.1.1:2017-08 [10]

Wymagania selektywności odbiornika podano w tabeli poniżej. Przyjęto sygnał użyteczny DAB+ do badań selektywności na poziomie -70 dBm.

Tabela 3.

Wymagania selektywności odbiornika

Częstotliwość środkowa sygnału zakłócającego DAB+	**Dopuszczalny poziom sygnału zakłócającego DAB+ w odniesieniu do sygnału użytecznego**
±1,712 MHz w odniesieniu do sygnału użytecznego	+35 dB
±3,428 MHz w odniesieniu do sygnału użytecznego	+40 dB
±5,136 MHz w odniesieniu do sygnału użytecznego	+45 dB
Dla wszystkich częstotliwości sygnału zakłócającego o offsecie powyżej 6 MHz w odniesieniu do sygnału użytecznego	+45 dB

W przypadku odbiorników radiofonii cyfrowej wyposażonych w złącza antenowe wymaga się impedancji złącza 75 Ω dla odbiorników stacjonarnych i 50 Ω dla samochodowych odbiorników radiofonicznych.

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie jest wydawane w celu wykonania upoważnienia ustawowego określonego w art. 406 ust. 7 ustawy z dnia 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz.).

Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika z zastąpienia ustawy Prawo telekomunikacyjne nową ustawą regulującą rynek komunikacji elektronicznej w Polsce – ustawą - Prawo komunikacji elektronicznej. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 132 ust. 4 ustawy Prawo telekomunikacyjne zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 406 ust. 7 ustawy Prawo komunikacji elektronicznej, nie dłużej jednak niż przez 24 miesiące.

Projektowane rozporządzenie poprzedzone było rozporządzeniem Ministra Cyfryzacji z dnia 14 lutego 2020 r. w sprawie wymagań technicznych i eksploatacyjnych dla urządzeń konsumenckich służących do odbioru cyfrowych transmisji radiofonicznych (Dz.U. z 2020 r. poz. 472 z późn. zm).

Projektowane rozporządzenie określa wymagania techniczne i eksploatacyjne dla odbiorników radiofonii cyfrowej. Projekt rozporządzenia uwzględnia zalecenie Digital Radio Receiver Profiles wydane przez WorldDAB Forum 31 marca 2020 r. Projekt rozporządzenia zasadniczo nie wprowadza dodatkowych wymagań wykraczających poza ww. zalecenie, które rozszerzone zostało jedynie o zalecane wymagania dotyczące obsługi *announcement* (ogłoszenia).

Obecnie w sklepach dostępnych jest wiele odbiorników, które spełniają wymagania wprowadzane przez niniejszy projekt rozporządzenia, ale są wśród nich także odbiorniki niespełniające wymagań, sprowadzane z zagranicy.

Projektowane rozporządzenie ma być wskazówką zarówno dla nadawców, jak i dla producentów i importerów odbiorników radiofonii DAB+, jakie warunki należy spełnić i jak konstruować odbiorniki, aby zapewnić minimum interoperacyjności gwarantującej bezbłędny przekaz.

Cyfrowe transmisje radiowe prowadzone są w Polsce od kilku lat. Równolegle wraz z prowadzoną emisją analogową FM odbywa się nadawanie w najnowocześniejszym standardzie radiofonii cyfrowej DAB+.

Zasięg DAB+ obejmuje obecnie prawie 55,5% ludności kraju – w kilkunastu regionach kraju i

okolicach wybranych miast: Białegostoku, Kielc, Koszalina, Krakowa, Lublina, Łodzi, Opola, Poznania, Rzeszowa, Szczecina, Torunia, Trójmiasta, Warszawy, Wrocławia, Zielonej Góry, co stanowi zasięg powierzchniowy 104 tys. km^2 (33% powierzchni kraju).

Projekt rozporządzenia wprowadza wymagania techniczne w pkt 5, 7.1, 7.3, 8 i 11 oraz wymagania eksploatacyjne w punktach 6, 7.2, 9, i 10.

Wprowadzane wymagania techniczne są zharmonizowane z aktualnymi standardami międzynarodowymi, stosowanymi w innych krajach europejskich. Zachowanie synergii z rozwiązaniami przyjętymi w innych krajach pozwoli na osiągnięcie przez producentów efektu skali, a przez to spowoduje szeroką dostępność urządzeń odbiorczych na rynku polskim.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiająca Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 321 z 17.12.2018, str. 36; załącznik XI pkt 3), która weszła w życie w dniu 20 grudnia 2018 r., określa, że radioodbiornik samochodowy zintegrowany w nowym pojeździe kategorii M dostępnym w sprzedaży lub na wynajem w Unii Europejskiej (UE) od dnia 21 grudnia 2020 r. ma umożliwiać odbiór i odtwarzanie usług radiowych dostarczanych przez naziemną cyfrową emisję radiową. Decyzja ta jest oparta na paneuropejskim trendzie branżowym, polegającym na odchodzeniu od dotychczasowego standardu FM na rzecz radia cyfrowego i pozwoli ona na masowe wdrożenie odbiorników DAB+ w nowo produkowanych i sprzedawanych samochodach w Europie.

Projektowane rozporządzenie określa wymagania techniczne i eksploatacyjne związane z dostosowaniem odbiorników do parametrów wymaganych w standardzie nadawania z dużo efektywniejszą kompresją w stosunku do obecnie stosowanej transmisji FM, co powoduje bardziej optymalne wykorzystanie widma radiowego. Umieszczenie np. 12 programów radiofonicznych w multipleksie DAB+ o szerokości kanału 1,5 MHz oznacza wykorzystanie widma na poziomie 125 kHz na program stereofoniczny, co w aktualnych warunkach jest dwukrotnie większą efektywnością wykorzystania widma niż w przypadku obecnie nadawanej radiofonii analogowej UKF FM (256 kHz na program stereofoniczny). W przypadku umieszczenia w multipleksie większej liczby programów (np. 18) efektywność wykorzystania widma radiowego odpowiednio wzrasta. Ponadto, standard DAB+ umożliwia emisję programów na jednej częstotliwości w sieci jednoczęstotliwościowej *Single frequency network* (SFN), co dodatkowo zwiększa efektywność wykorzystania cennego widma radiowego, pozwalając jednocześnie na rozszerzanie i uzupełnianie zasięgu bez konieczności stosowania

dodatkowych częstotliwości – tak jak musi być to robione w przypadku radiofonii UKF FM.

Szczegółowe omówienie przepisów wskazanych w załączniku do projektu rozporządzenia:

Punkt 1 zawiera ogólne postanowienia dotyczące regulowanej w załączniku materii, wskazując do jakich urządzeń mają zastosowanie wymagania techniczne i eksploatacyjne określone w dalszych punktach załącznika do rozporządzenia. Wskazane wymagania dotyczą urządzeń, których podstawową funkcjonalnością jest odbiór cyfrowych transmisji radiofonicznych, w tym tych wbudowanych do pojazdów kategorii M w rozumieniu pkt 1 załącznika nr 2 do ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1990, z późn.zm.).

Punkt 2 zawiera wykaz norm i innych dokumentów powoływanych w załączniku do projektu rozporządzenia. Powołane normy i standardy mają charakter zharmonizowany na obszarze UE. Powoływanie się na wymagania zawarte w normach i standardach ma na celu uszczegółowienie warunków technicznych wskazanych w projektowanym rozporządzeniu.

Punkt 3 definiuje na użytek projektowanego rozporządzenia profile odbiorników radiofonii DAB+: odbiornika standardowego, odbiornika multimedialnego i adaptera, które są zgodne z opisem Digital Radio Receiver Profiles wydanym przez WorldDAB Forum 31 marca 2020 r. oraz odbiornika samochodowego.

Punkt 4 zawiera skróty i akronimy wykorzystywane w załączniku do projektowanego rozporządzenia.

Punkt 5 definiuje możliwości odbiorcze odbiornika radiofonii DAB+ w zakresie odbioru sygnałów DAB+, nadawanych w paśmie III zakresu VHF (174–240 MHz), zgodnie z przywołanymi normami. Jako dokumenty określające parametry sygnału DAB+ przywołano europejskie standardy ETSI EN 300 401 V2.1.1:2017-08 i ETSI TS 102 563 V2.1.1:2017-01, które są ogólnodostępne i nieodpłatne.

Punkt 6 wprowadza wymagania odnoszące się do dostępu do usług. Dla odbiorników radiofonii cyfrowej za obowiązkowe przyjmuje się zapewnienie dostępu do usług stanowiących podstawę radiofonii, tj. odbiór programów niekodowanych (wyłącznie takie są w Polsce i na chwilę obecną nie planuje się wprowadzenia programów radiofonicznych kodowanych) oraz odbiór nazwy stacji i DL (etykiety dynamiczne). W przypadku odbiorników multimedialnych dostępne są większe możliwości związane z wyświetlaczem oraz pamięcią wbudowaną, tym samym przyjęto także fakultatywne zapewnienie dostępu do komunikatów DL Plus. Pozwalają one użytkownikowi na komfortowe przeglądanie informacji o programie, które są dla niego

interesujące w danym momencie (jak np. tytuł czy wykonawca utworu), bez konieczności prowadzenia ciągłej obserwacji wyświetlacza w oczekiwaniu na wyświetlenie DL, wysyłanej przez nadawcę najczęściej przez krótki okres czasu (podobnie jak RDS w UKF FM). Rozszerzeniem komunikatów tekstowych jest pokaz slajdów, który umożliwi nadawcom przekazywanie, równolegle do fonii, dodatkowych treści informacyjnych bądź reklamowych. Wymagany jest odbiór pokazu slajdów co najmniej w trybie normalnym i profilu prostym transmisji MOT oraz obsługa wszystkich typów MOT opisanych w pkt. 6.2.3, pozostała część normy jest fakultatywna. Funkcja pokazu slajdów jest podstawową funkcją uatrakcyjniającą programy radiowe DAB+ w stosunku do obecnie nadawanych na UKF FM przez przekaz logo stacji, okładek płyt, zdjęć ze studia, map korków drogowych i innych atrakcyjnych dla odbiorcy samochodowego przekazów, oczekiwaną przez nadawców i społeczeństwo. Bardzo wiele odbiorników stacjonarnych i samochodowych ma zaimplementowaną już dziś funkcję pokazu slajdów a jej poprawna implementacja przez producentów nie powoduje dziś problemów z rozpraszaniem kierowcy. W rozporządzeniu jednoznacznie uściślono wymagania dla pokazu slajdów (jako minimalny tryb wg normy ETSI: tryb normalny i profil prosty transmisji MOT - stanowiący minimalny wymagany zakres normy ETSI TS 101 499 V3.1.1:2015-01 do celów realizacji w ramach DAB+).

Norma dotyczy realizacji funkcji pokazu slajdów zarówno poprzez sieć DAB+ jak i internet, obligatoryjna jest część normy dotycząca odbioru DAB+ (transmisji MOT) oraz odbiór trybu normalnego i profilu prostego. Tryb interaktywny i profil rozszerzony są fakultatywne.

Wprowadzenie EPG, jako usługi obowiązkowej dla odbiorników multimedialnych z wyłączeniem samochodowych odbiorników radiofonicznych, ma na celu podniesienie komfortu użytkowników i umożliwienie im przeglądania ramówki stacji, aby np. odpowiednio zaplanować czas na wysłuchanie ulubionej audycji. W odniesieniu do odbiorników standardowych, o możliwościach mniejszych niż w przypadku odbiorników multimedialnych, zastosowanie EPG nie jest obligatoryjne. Obowiązkowa implementacja EPG, w przypadku odbiorników innych niż multimedialne z wyłączeniem samochodowych odbiorników radiofonicznych, mogłaby niepotrzebnie zwiększyć stopień skomplikowania produktu, a tym samym podnieść jego cenę.

Dla samochodowych odbiorników radiofonicznych wprowadzono wymaganie dla odbioru ogłoszeń *announcement* z informacjami, które (o ile usługa jest włączona i komunikaty są nadawane) są transmitowane priorytetowo (przerywane są: transmisja aktualnego programu

radiowego, odtwarzanie z płyty CD, odtwarzanie z wejścia AUX, bądź innych wejść). Wszystkie usługi obowiązkowe mają na celu podniesienie komfortu użytkownika i możliwie pełne wykorzystanie funkcjonalności, jakie niesie za sobą wprowadzenie radiofonii cyfrowej DAB+. Ograniczono liczbę wymaganych obsługiwanych typów announcement obowiązkowych do stosowania w samochodach do niezbędnego minimum. Wskazana minimalna lista typów obsługiwanych announcemnet to: b0, b1, b2, b3, b4, b5 (alarm, informacje drogowe, informacje związane z podróżą, ostrzeżenia, ważne wiadomości, informacje o pogodzie). Funkcja announcement jest wymagana dla odbiorników samochodowych w zaleceniach WorldDAB, w minimalnych wymaganiach na odbiornik samochodowy w normie ETSI TS 103 461 i w wymaganiach na Tick Mark w Wielkiej Brytanii. Announcement są przydatne dla użytkowników pojazdów samochodowych pozwalając na szybką identyfikację kluczowych informacji, które mogą być bardzo istotne z punktu widzenia odbiorcy czy kierowcy pojazdu samochodowego. Komunikaty announcement w FM-RDS powinny być realizowane niezależnie od tych, które są stosowane w DAB+. W odniesieniu do funkcji ogłoszeń „announcement" możliwe jest wykorzystanie dowolnej tabeli językowej obsługującej typy announcement zdefiniowanej w normie ETSI TS 101 756 v 2.1.1.

Ponadto, jeśli w odbiorniku radiofonii DAB+ zastosowano dekoder wymagający licencji Instytutu Fraunhofera dla odbioru usługi *Journaline,* wymaga się odbioru tej usługi umożliwiającej szybki dostęp do wiadomości w formie tekstowej oraz odbioru ogłoszeń *announcement*, które są mniej istotne dla odbiorników innych niż samochodowe. W przypadku, gdy w odbiorniku nie zastosowano ww. dekodera, planowane do uruchomienia we wszystkich odbiornikach powiadamianie kryzysowe może odbywać się poza trybem ogłoszeń *announcement* (w formie zmiany ścieżki dźwiękowej dla wszystkich programów transmitowanych w multipleksie, przez operatora radiowej sieci nadawczej we współpracy z nadawcami).

Punkt 7 wprowadza wymagania dla interfejsu radiowego w zakresie bloków częstotliwości DAB, automatycznego przeszukiwania pasma oraz automatycznego przełączania odbiorników samochodowych przemieszczających się między obszarami objętymi zasięgiem sieci DAB+ i radiofonią analogową dla odbiorników wyposażonych w RDS z preferowaniem odbioru DAB+. Jeśli odbiornik będzie wyposażony we wskaźnik jakości sygnału, prezentuje informację pozwalającą na optymalne ustawienie anteny odbiorczej.

Punkt 8 wprowadza wymagania dla dekodera odbiornika radiofonii DAB+. Podobnie jak dla

dekodera kanałowego, tak i dla dekodera fonii, obowiązkowe wymagania zdefiniowano zgodnie z normą europejską IEC 62104:2015-07, w której jako kodek fonii wybrano MPEG-4 HE AACv2 stosowany w radiofonii cyfrowej zgodnie ze specyfikacją techniczną ETSI TS 102 563, pozwalając na efektywniejszą kompresję dźwięku niż w starszym standardzie MPEG-1 Layer II. Zastosowanie kompresji MPEG-4 HE AACv2 zapewnia zwiększoną efektywność wykorzystania widma radiowego w stosunku do stosowanej w niektórych krajach UE kompresji MPEG-1 Layer II w związku z możliwością umieszczenia w tym samym multipleksie większej liczby programów radiofonicznych o tej samej jakości. Aby zapewnić wszystkim użytkownikom dostęp do nowoczesnych rozwiązań, zdecydowano się także zobowiązać producentów do obsługi strumieni zawierających także dźwięk dookólny MPEG Surround pozwalających na transmisję takiego dźwięku. Konieczne wówczas jest także zapewnienie kompatybilności dla strumieni zawierających dźwięk monofoniczny oraz stereofoniczny – obecnie najpopularniejszy dla transmisji UKF FM w Polsce. W celu uniknięcia zbędnych szumów w emitowanym dźwięku wymaga się maskowania błędów lub wyciszenia fonii. Dzięki temu użytkownik nie jest narażany na wystąpienie losowych dźwięków (np. szumów, trzasków) obniżających jakość odbioru. Maskowanie błędów i wyciszanie fonii ma wpływ na subiektywną ocenę jakości dźwięku przez słuchacza. Ponadto maskowanie błędów transmisji prowadzi do zmniejszenia skutków szkodliwych zakłóceń, zwłaszcza pochodzących ze współdzielonych lub sąsiadujących kanałów, co przyczynia się do udoskonalania efektywnego wykorzystania współdzielonych lub sąsiadujących kanałów.

Punkt 9 określa wymagania w zakresie odbioru radiofonii analogowej w celu zachowania ciągłości usługi radiofonicznej oraz możliwości odbioru na obszarach niebędących w zasięgu sygnałów DAB+. Obecnie w Polsce nadal dominuje radiofonia analogowa UKF FM w zakresie częstotliwości 87,5–108 MHz. W celu zachęcenia użytkowników do korzystania z radiofonii cyfrowej DAB+, w sytuacji gdy pokryte zasięgiem są wyłącznie duże miasta, a jednocześnie niewymuszania na użytkownikach masowej wymiany odbiorników w przyszłości, po całkowitej rezygnacji z UKF FM, postanowiono, że obowiązkowe jest zapewnienie kompatybilności odbiorników radiofonii DAB+ z radiofonią analogową. Działanie takie powinno zapewnić płynne przejście (dla użytkowników) z technologii analogowej na technologię cyfrową (i odwrotnie) na terenie całego kraju. W przypadku adapterów zrezygnowano z tego wymogu, gdyż są to proste urządzenia, służące wyłącznie do retransmisji programu DAB+ do złącza kablowego AUX lub UKF FM, lub Bluetooth, czy innego rozwiązania technicznego i w większości nie posiadają odbiornika UKF FM.

Punkt 10 wprowadza wymagania dla wyświetlacza odbiornika radiofonii cyfrowej. W szczególności określony został standard kodowania znaków alfanumerycznych, zapewniając przez to poprawne wyświetlanie polskich znaków diakrytycznych w nazwach programów i innych usługach tekstowych (DL, EPG, *Journaline*), a w przypadku braku możliwości technicznych wyświetlania liter ze znakami diakrytycznymi (np. dla wyświetlaczy segmentowych) – sposób zastępowania liter zapewniający zachowanie czytelności przekazu.

Punkt 11 wprowadza wymagania dla tunera radiowego odbiornika radiofonii cyfrowej. Aby zapewnić zgodność między zasięgiem od stacji nadawczych radiofonii cyfrowej DAB+, wyznaczonym analitycznie, a zasięgiem rzeczywistym oraz w celu zapewnienia ochrony przed zakłóceniami interferencyjnymi pochodzącymi od emisji sąsiedniokanałowych, postawiono wymagania dotyczące czułości i selektywności odbiorników zgodnie ze specyfikacją techniczną ETSI TS 103 46 V1.1.1. Wymagania te mają na celu zapewnienie efektywnego wykorzystywania widma radiowego i unikanie zakłóceń interferencyjnych między różnymi multipleksami DAB+ i innymi systemami radiowymi. Dla odbiorników stacjonarnych przyjęto złącze o impedancji 75 Ω, co pozwoli odbiorcom na wykorzystanie posiadanych przez nich także anten telewizyjnych pasma VHF, przeznaczonych do odbioru multipleksu MUX8 naziemnej telewizji cyfrowej. Systemy antenowe o impedancji 75 Ω zazwyczaj montowane są na elewacjach i dachach budynków, dzięki czemu możliwe jest osiągnięcie lepszych parametrów odbiorczych niż w przypadku anteny wewnątrz budynków.

W przypadku odbiorników samochodowych wybrano złącze o impedancji 50 Ω, co jest zgodne ze specyfikacją techniczną ETSI TS 103 461 V1.1.1. Anteny samochodowe o impedancji 50 Ω są ogólnodostępne na rynku polskim.

W niniejszym projekcie rozporządzenia nie określa się wymagań na dostęp warunkowy, gdyż w Polsce nie stosuje się go w bezpłatnej radiofonii naziemnej i nie jest planowane jego stosowanie. Zgodnie z Zieloną Księgą cyfryzacji radia w Polsce (dokumentem Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z 2016 r.) radiofonia naziemna ma pozostać bezpłatna.

Wprowadzenie fakultatywnego stosowania niektórych wymagań dla samochodowych odbiorników radiofonicznych wbudowanych do nowych pojazdów kategorii M (odbiorniki samochodowe instalowane w innych kategoriach pojazdów niż kategoria M nie podlegają wymogom projektowanego rozporządzenia), tak aby zapewnić producentom samochodów dodatkowy czas na ich wdrożenie. Przedmiotowe wymagania dotyczą obsługi komunikatów tekstowych DL, odbioru announcements (ogłoszenia), pokazu slajdów (Slideshow) i

automatycznego przełączania UKF FM/DAB+. Powyższe funkcjonalności stosuje się fakultatywnie do dnia 31 marca 2023 r. i obligatoryjnie dla pojazdów kategorii M wyprodukowanych od dnia 1 kwietnia 2023 r. Dodatkowo proponuje się uznanie funkcjonalności DL Plus za fakultatywną bezterminowo.

Części zamienne znajdują się poza zakresem projektowanego rozporządzenia. Istnieją bowiem pojazdy stare, w odniesieniu do których brak będzie technicznej możliwości wyposażenia w odbiornik samochodowy spełniający wymogi przedmiotowego projektu rozporządzenia. Właściciele takich pojazdów powinni nadal mieć dostęp do części zamiennych kompatybilnych z ich samochodami.

Wprowadzenie opisanej powyżej terminowej fakultatywności dla ww. funkcjonalności odbiorników samochodowych (DL, announcements, pokazu slajdów, automatycznego przełączania) i bezterminowej fakultatywności dla DL Plus wychodzi naprzeciw licznym postulatom branży motoryzacyjnej w Polsce i Europie. Projektowane zmiany zapewniają producentom samochodów więcej czasu na dostosowanie linii produkcyjnych samochodów w zakresie spełnienia wymagań rozporządzenia.

Publikacja wymagań dla urządzeń odbiorczych nie powoduje zmiany sytuacji operatorów sieci nadawczej, gdyż programy w standardzie DAB+ są już obecnie w kraju nadawane.

Projektowane rozporządzenie nie ma także bezpośredniego wpływu na konsumentów, lecz publikacja rozporządzenia pozwoli im już obecnie na świadomy wybór urządzeń odbiorczych w ramach naturalnej wymiany sprzętu. Informacja o wymaganiach technicznych radiofonii cyfrowej pozwoli tym samym na bardziej świadome decyzje zakupowe oraz przyczyni się do wzrostu zakupu odbiorników radiofonii DAB+. Dopiero ewentualna decyzja o wyłączeniu radiofonicznej sieci nadawczej UKF FM będzie miała wpływ na sytuację konsumentów.

Projektowane przepisy zostały przeanalizowane pod kątem wpływu na małe i średnie przedsiębiorstwa. Regulacje zawarte w projekcie rozporządzenia nie będą miały bezpośredniego wpływu na funkcjonowanie przedsiębiorstw. Skutki ekonomiczne będą wynikać głównie z decyzji o zmianie standardu nadawania, a nie z doprecyzowania wymagań funkcjonalnych.

Przedmiotowe rozporządzenie jest zgodne ze stanem prawnym obowiązującym w UE.

Projekt rozporządzenia zawiera przepisy techniczne w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu

notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), więc podlega obowiązkowi notyfikacji w trybie określonym we wskazanym rozporządzeniu.

Stosownie do postanowień art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248), projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Cyfryzacji. Nie odnotowano zgłoszeń lobbingowych zainteresowanych podmiotów.

Ponadto zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348), projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Termin 30 dni od dnia ogłoszenia przewidziany na wejście w życie rozporządzenia przyjęto, uwzględniając czas na wdrożenie przepisów rozporządzenia przez producentów, dystrybutorów i sprzedawców, w celu umożliwienia świadomego prowadzenia do obrotu odbiorników radiowych spełniających warunki techniczne i eksploatacyjne oraz przygotowania informacji dla konsumentów.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji w sprawie wymagań technicznych i eksploatacyjnych dla odbiorników radiofonii cyfrowej **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Cyfryzacji **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu:** Michał Gramatyka – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Cyfryzacji **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu:** Rafał Radłowski, Naczelnik wydziału w Departamencie Telekomunikacji Ministerstwa Cyfryzacji, Rafal.Radlowski@cyfra.gov.pl	**Data sporządzenia** … **Źródło:** Art. 406 ust. 7 ustawy z dnia … – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …..) **Nr w wykazie prac MC:** …

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projektowane rozporządzenie określa wymagania techniczne i eksploatacyjne dla odbiorników służących do odbioru usług radiofonii cyfrowej nadawanych w systemie DAB+ drogą naziemną bezprzewodową lub kablową w paśmie III VHF (174–240 MHz) w Polsce.

Wprowadzane rozwiązania wykorzystują wnioski z zalecenia Digital Radio Receiver Profiles wydanego przez WorldDAB Forum w dniu 31 marca 2020 r. z uwzględnieniem nowych wersji standardów i doświadczeń z kilkuletniej emisji DAB+ w Polsce.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Projektowane rozporządzenie jest działaniem przygotowującym do skutecznego wprowadzenia radiofonii cyfrowej, które będzie możliwe, jeśli konsumenci będą wyposażeni w odbiorniki radiofonii cyfrowej, spełniające wymagania określone w projektowanym rozporządzeniu.

Ponadto, projektowane rozporządzenie pozwoli na uporządkowanie rynku odbiorników. Projektowane rozporządzenie uwzględnia rozwiązania techniczne i eksploatacyjne stosowane już obecnie przez producentów sprzętu.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Regularne nadawanie programów radiofonii DAB+ zostało wprowadzane w następujących państwach: Australia, Austria, Azerbejdżan, Belgia Czechy, Dania, Francja, Niemcy, Gibraltar, Grecja, Watykan, Irlandia, Włochy, Kuwejt, Malta, Monako, Holandia, Norwegia, Polska, Słowenia, Korea Południowa, Hiszpania, Szwecja, Szwajcaria, Tunezja, Ukraina, Wielka Brytania (https://www.worlddab.org/country-information).

Dodatkowo, w 27 krajach prowadzone jest próbne nadawanie radiofonii DAB+ oraz podejmowane są działania regulacyjne w zakresie radia cyfrowego, mające na celu wprowadzenie stałych emisji DAB+.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Producenci odbiorników radiofonii cyfrowej	brak danych		Wejście w życie rozporządzenia może przyczynić się do odpowiedniego planowania produkcji i

			wzrostu sprzedaży odbiorników radiofonii cyfrowej. Jednocześnie projektowane rozporządzenie nie ma bezpośredniego wpływu finansowego na producentów odbiorników radiofonii DAB+, gdyż takie odbiorniki są obecnie produkowane i sprzedawane.
Konsumenci	Liczba odbiorników analogowych w gospodarstwach domowych i samochodach osobowych wynosi 36,5mln, jako suma gospodarstw domowych i samochodów osobowych	Główny Urząd Statystyczny. Bank danych lokalnych	Wejście w życie rozporządzenia pozwoli na świadomy wybór urządzeń przez konsumentów (w ramach naturalnej wymiany sprzętu), które będą umożliwiały prawidłowy odbiór programów nadawanych w standardzie DAB+. Projektowane rozporządzenie nie ma bezpośredniego wpływu finansowego na konsumentów.
Operatorzy sieci nadawczych	Liczba operatorów sieci radiofonicznych wynosi 140.	Urząd Komunikacji Elektronicznej (wykazy obowiązujących pozwoleń na używanie urządzeń nadawczych dla stacji radiofonicznych pracujących w służbie radiodyfuzyjnej).	Publikacja minimalnych wymagań dla urządzeń odbiorczych nie ma bezpośredniego wpływu na operatorów sieci, przyczyni się do lepszego planowania i rozwoju radiowych sieci nadawczych programów radiofonii w standardzie DAB+ .
Nadawcy treści	Liczba nadawców radiofonicznych w Polsce wynosi 147	Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji. [Wykaz koncesji – radiofonia naziemna (obowiązujące)].	Wprowadzenie nowych wymagań dla odbiorników nie oznacza automatycznie zmian po stronie nadawców. Określenie minimalnych

			wymagań na odbiorniki radiofonii DAB+ pozwoli nadawcom w przyszłości na zwiększenie liczby programów i może spowodować pojawienie się nowych nadawców na rynku.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia został poddany konsultacjom publicznym i opiniowaniu.

W ramach konsultacji publicznych projekt rozporządzenia otrzymali:

1. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej;
2. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
3. Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
4. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego;
5. Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców;
6. Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji;
7. Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji;
8. Polska Izba Komunikacji Elektronicznej;
9. Krajowa Izba Gospodarcza;
10. Krajowa Izba Komunikacji Ethernetowej;
11. Polska Izba Radiodyfuzji Cyfrowej;
12. Polska Izba Handlu;
13. Polskie Towarzystwo Informatyczne;
14. Stowarzyszenie Inżynierów Telekomunikacji;
15. Rada Dialogu Społecznego;
16. Business Centre Club – Związek Pracodawców;
17. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”;
18. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
19. Forum Związków Zawodowych;
20. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej;
21. Konfederacja Lewiatan;
22. Związek Rzemiosła Polskiego;
23. Związek Przedsiębiorców i Pracodawców;
24. Związek Pracodawców Mediów Publicznych;
25. Związek Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska;
26. Federacja Związków Zawodowych Pracowników Telekomunikacji;
27. Polska Rada Biznesu;
28. Naczelna Organizacja Techniczna;
29. Związek Pracodawców Mediów Elektronicznych i Telekomunikacji Mediakom;
30. Izba Gospodarki Elektronicznej;
31. Fundacja ePaństwo;
32. Związek Telewizji Kablowych w Polsce Izba Gospodarcza;

33. Związek Importerów i Producentów Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego Branży RTV i IT – ZIPSEE „Cyfrowa Polska”;
34. Polski Związek Przemysłu Samochodowego.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projektowane rozporządzenie zostało udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Cyfryzacji oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny. Podczas prowadzonych konsultacji i opiniowania zostały zgłoszone uwagi do projektu rozporządzenia. Większość uwag została uwzględniona. Szczegółowe omówienie wyników konsultacji i opiniowania znajduje się w tabeli stanowiącej załącznik do Raportu z konsultacji. Nie odnotowano zgłoszeń zainteresowanych podmiotów w trybie przepisów o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Źródła finansowania	Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje skutków dla sektora finansów publicznych, w tym dochodów i wydatków budżetu państwa oraz samorządu terytorialnego.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń												

<table>
<tr><th colspan="10">7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe</th></tr>
<tr><td colspan="10">Skutki</td></tr>
<tr><td colspan="2">Czas w latach od wejścia w życie zmian</td><td>0</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>5</td><td>10</td><td>Łącznie (0-10)</td></tr>
<tr><td rowspan="3">W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2018 r.)</td><td>duże przedsiębiorstwa</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td rowspan="3">W ujęciu niepieniężnym</td><td>duże przedsiębiorstwa</td><td colspan="7">Precyzyjne określenie wymagań techniczno-eksploatacyjnych odbiorników radiofonii cyfrowej pozwoli na uporządkowanie rynku. Dostawcy będą mogli dostosować swoje produkty do wymagań krajowych, a klienci wybrać produkt, którego podstawowe funkcje będą działać prawidłowo na terenie całego kraju.</td></tr>
<tr><td>sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw</td><td colspan="7">Możliwości odbiorników radiofonii cyfrowej poprzez prezentowanie treści tekstowych i graficznych umożliwią rozwój rynku reklamowego.</td></tr>
<tr><td>rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe</td><td colspan="7">Rozpowszechnienie odbiorników radiofonii cyfrowej umożliwi korzystanie z większej pojemności systemu DAB+, co pozwala na rozszerzenie oferty programowej o nowe programy tematyczne (np. dla dzieci, ekonomiczne, muzyczne, itp.)
Funkcjonalności odbiorników radiofonii cyfrowej umożliwią tworzenie usług skierowanych do osób z ograniczonym rozumieniem języka polskiego albo z ograniczeniami słuchu z uwagi na możliwości odbiorników radiofonii cyfrowej, które pozwalają nie tylko na przekaz głosowy, ale również na prezentowanie treści tekstowych i graficznych. Także dobra jakość dźwięku umożliwi lepszą zrozumiałość treści przez osoby z upośledzeniem słuchu.</td></tr>
<tr><td>Niemierzalne</td><td></td><td colspan="7"></td></tr>
<tr><td colspan="2">Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń</td><td colspan="7"></td></tr>
<tr><th colspan="10">8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu</th></tr>
<tr><td colspan="10">☒ nie dotyczy</td></tr>
<tr><td colspan="5">Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).</td><td colspan="5">☐ tak
☐ nie
☒ nie dotyczy</td></tr>
</table>

☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☒ nie ☒ nie dotyczy
Komentarz:	

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie

Omówienie wpływu	Brak wpływu na pozostałe obszary.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Wejście w życie rozporządzenia przewidziane jest po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie przewiduje się ewaluacji efektów projektu.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.

Projekt

R O Z P O R Z Ą D Z E N I E

M I N I S T R A C Y F R Y Z A C J I [1)]

z dnia

w sprawie wzoru legitymacji służbowej pracownika Urzędu Komunikacji Elektronicznej

Na podstawie art. 432 ust. 2 ustawy z dnia … 2024 r. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustala się wzór legitymacji służbowej pracownika Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwanego dalej „pracownikiem”, który określa załącznik do rozporządzenia.

§ 2. Legitymacje służbowe wydane pracownikom na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów zachowują ważność.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia[2)].

MINISTER CYFRYZACJI

---

1) Minister Cyfryzacji kieruje działem administracji rządowej – informatyzacja, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Cyfryzacji (Dz. U. poz. 2720).

2) Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Transportu z dnia 20 września 2006 r. w sprawie wzoru legitymacji służbowej pracownika Urzędu Komunikacji Elektronicznej (Dz. U. poz. 1245), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, na podstawie art. 102 pkt 30 ustawy z dnia …. 2024 r. - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz.).

Załącznik
do rozporządzenia
Ministra Cyfryzacji
z dnia
(Dz. U. poz.)

Legitymacja służbowa pracownika Urzędu Komunikacji Elektronicznej (wzór)

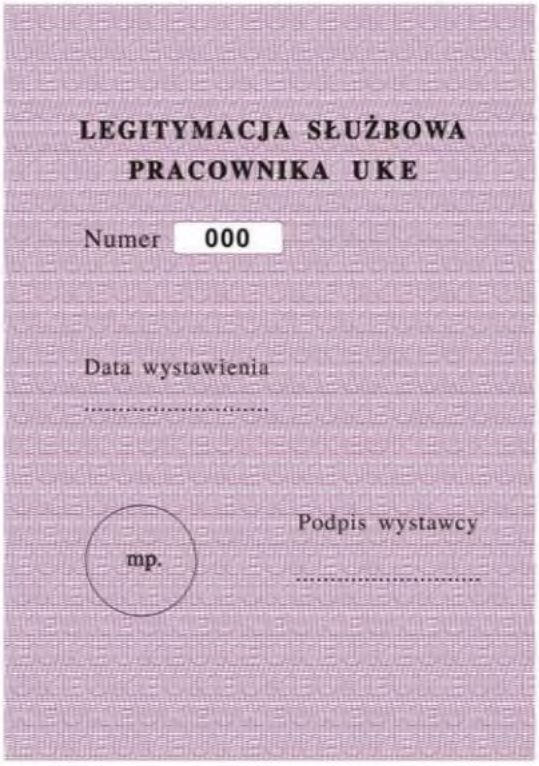

OPIS

Awers legitymacji:
1) gilosz wykonany techniką offsetową z elementami mikrodruku i irysu w kolorach fioletowo-niebiesko-fioletowym i poddruk w kolorach pomarańczowym i zielonym;
2) napis „UKE” wykonany farbą optycznie zmienną w technice sitodrukowej;
3) czarne napisy:
— kontur orła z godła RP,
— RZECZPOSPOLITA POLSKA,
— URZĄD KOMUNIKACJI ELEKTRONICZNEJ,
— NAZWISKO,
— IMIĘ;
4) miejsce na fotografię o wymiarach 25 mm x 35 mm.

Rewers legitymacji:
1) gilosz w kolorze fioletowym wykonany techniką offsetową;
2) czarne napisy:
— LEGITYMACJA SŁUŻBOWA PRACOWNIKA UKE,
— Numer oraz numer legitymacji na białym polu,
— Data wystawienia,
— Podpis wystawcy,
— mp.

Wymiary legitymacji:
1) wysokość legitymacji 100 mm;
2) szerokość legitymacji 70 mm.

Rodzaj papieru i zabezpieczeń:
1) legitymacja wydrukowana na papierze zabezpieczonym chemicznie, ciemnym w świetle ultrafioletowym, ze znakiem wodnym z napisami „UKE” oraz włókienkami aktywnymi w świetle ultrafioletowym i widzialnym;
2) legitymacja zalaminowana w folię zabezpieczającą, która na awersie posiada znaki widoczne w świetle UV.

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie wzoru legitymacji służbowej pracownika Urzędu Komunikacji Elektronicznej wykonuje upoważnienie zawarte w art. **432 ust. 2** ustawy z dnia …. 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …..), dalej również: „Pke". Zastępuje ono rozporządzenie Ministra Transportu z dnia 20 września 2006 r. w sprawie wzoru legitymacji służbowej pracownika Urzędu Komunikacji Elektronicznej (Dz. U. poz. 1245). Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika z uchwalenia ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej, która zastąpiła dotychczas obowiązującą ustawę z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne. Zgodnie przepisami ustawy z dnia …. 2024 r. wprowadzającej ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 199 ust. 3 ustawy Prawo telekomunikacyjne zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie Pke, jednak nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie tej ustawy.

Zgodnie z delegacją zawartą w art. 432 Pke minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, wzór legitymacji służbowej pracownika UKE, kierując się koniecznością określenia zakresu danych zamieszczonych w legitymacji oraz okresu jej ważności. Zakres upoważnienia ustawowego zasadniczo nie zmienił się w porównaniu do treści delegacji zawartej w ustawie Prawo telekomunikacyjne. Wzór legitymacji również nie uległ zmianie.
Legitymacja nie zawiera terminu ważności, gdyż wydawana jest na okres pozostawania w stosunku pracy danej osoby z Urzędem Komunikacji Elektronicznej. Projektowany akt zawiera również opis zawartego w nim wzoru legitymacji. Opis ten precyzuje wymogi takie jak" technikę i kolor giloszy, napisy zamieszczone na awersie i rewersie, wymiary fotografii pracownika, wymiary legitymacji, rodzaj papieru i zabezpieczeń.
Z uwagi na to, że projektowany akt nie przewiduje zmian w dotychczas stosowanym wzorze legitymacji pracownika UKE w § 3 wskazano, że legitymacje służbowe wydane pracownikom na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów zachowują ważność.

Rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Niniejszy projekt rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projektowana regulacja nie będzie wymagała notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 702).

Projekt nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt zostanie udostępniony na stronie Rządowego Centrum Legislacji w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny” oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Cyfryzacji, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji w sprawie wzoru legitymacji służbowej pracownika Urzędu Komunikacji Elektronicznej **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Cyfryzacji **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Sekretarz Stanu, Michał Gramatyka **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** …….	**Data sporządzenia** 8 kwietnia 2024 r. **Źródło:** Art. 432 **ust. 2** ustawy z dnia …. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz.) **Nr w wykazie prac** **…….**

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia Ministra Cyfryzacji w sprawie wzoru legitymacji służbowej pracownika Urzędu Komunikacji Elektronicznej wykonuje upoważnienie zawarte w art. **432** ust. 2 ustawy z dnia …. 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …..), dalej również: „Pke". Zastępuje ono rozporządzenie Ministra Transportu z dnia 20 września 2006 r. w sprawie wzoru legitymacji służbowej pracownika Urzędu Komunikacji Elektronicznej (Dz. U. poz. 1245). Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika z uchwalenia ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej, która zastąpiła dotychczas obowiązującą ustawę z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne. Zgodnie z przepisem ustawy z dnia …. 2024 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 199 ust. 3 ustawy Prawo telekomunikacyjne zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie Pke, jednak nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie tej ustawy.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Wydanie projektowanego rozporządzenia.

Zaproponowany wzór legitymacji nie uległ zmianie w porównaniu do obecnie obowiązującego, co wynika m.in. z faktu, iż zakres upoważnienia ustawowego pozostał taki sam.

Projektowane rozporządzenie wskazuje, iż w legitymacji służbowej pracownika zamieszcza się następujące dane: nazwisko i imię pracownika, numer legitymacji; datę wystawienia. Legitymacja nie zawiera terminu ważności, gdyż wydawana jest na okres pozostawania w stosunku pracy danej osoby z Urzędem Komunikacji Elektronicznej. Projektowany akt zawiera również opis zawartego w nim wzoru legitymacji. Opis ten precyzuje wymogi takie jak" technikę i kolor giloszy, napisy zamieszczone na awersie i rewersie, wymiary fotografii pracownika, wymiary legitymacji, rodzaj papieru i zabezpieczeń.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Prezes UKE	1	-----	Projektowany akt precyzuje dane zamieszczane na legitymacji

Pracownicy UKE	Ok. 580		Projektowany akt precyzuje dane zamieszczane na legitymacji

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt zostanie udostępniony na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce „Rządowy Proces Legislacyjny", na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz zostanie przekazany w ramach konsultacji publicznych do izb zrzeszających przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz reprezentatywnych organizacji związkowych.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	Wejście w życie projektowanej ustawy nie spowoduje skutków dla sektora finansów publicznych, w tym dochodów i wydatków budżetu państwa oraz samorządu terytorialnego.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozporządzenie określa wzór legitymacji pracownika UKE. Projektodawca zdecydował o nie wprowadzaniu zmian w dotychczas obowiązującym wzorze, z tego względu wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje konieczności wymiany legitymacji. Ponadto, na podstawie projektowanego § 3 legitymacje służbowe wydane pracownikom na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów zachowują ważność.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.							

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu	
X nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy

Komentarz:		
9. Wpływ na rynek pracy		
Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na w/w obszary	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Projektowane przepisy wejdą w życie 14 dni od dnia ogłoszenia. Nowe legitymacje będą wydawane na podstawie projektowanego rozporządzenia po jego wejściu w życie. Ze względu na to, iż projektowany akt nie wprowadza zmian w dotychczas obowiązującym wzorze legitymacji, z tego względu nie będzie pociągał za sobą konieczności wymiany dotychczasowych legitymacji.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Nie przewiduje się ewaluacji efektów projektu. Projekt nie wprowadza zmian w dotychczasowym wzorze legitymacji.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak		

Projekt

R O Z P O R Z Ą D Z E N I E

P R E Z E S A R A D Y M I N I S T R Ó W

z dnia

w sprawie trybu postępowania w przypadku stwierdzenia, że urządzenie wytwarzające pole elektromagnetyczne powoduje szkodliwe zakłócenie pracy innego urządzenia

Na podstawie art. 439 ust. 2 ustawy z dnia … r. - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa tryb postępowania w przypadku stwierdzenia, że urządzenie w rozumieniu przepisów o kompatybilności elektromagnetycznej, wytwarzające pole elektromagnetyczne, zwane dalej „urządzeniem", używane przez:

1) komórki organizacyjne i jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowane, komórki organizacyjne i jednostki organizacyjne podległe ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej lub przez niego nadzorowane oraz organy i jednostki organizacyjne nadzorowane lub podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych - dla własnych potrzeb,

2) komórki organizacyjne i jednostki organizacyjne podległe ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej lub przez niego nadzorowane, organy i jednostki organizacyjne podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych oraz jednostki organizacyjne Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w odniesieniu do sieci telekomunikacyjnej eksploatowanej przez te organy i jednostki na potrzeby Kancelarii Prezydenta, Kancelarii Sejmu, Kancelarii Senatu i administracji rządowej,

3) jednostki sił zbrojnych obcych państw oraz jednostki organizacyjne innych zagranicznych organów państwowych, przebywające czasowo na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie umów, których Rzeczpospolita Polska jest stroną - na czas pobytu,

4) jednostki organizacyjne Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu i Centralnego Biura Antykorupcyjnego - dla własnych potrzeb,

5) jednostki organizacyjne podległe ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych - dla własnych potrzeb,

6) misje dyplomatyczne, urzędy konsularne, zagraniczne misje specjalne oraz przedstawicielstwa organizacji międzynarodowych, korzystające z przywilejów i immunitetów na podstawie ustaw, umów i zwyczajów międzynarodowych, mające swoje siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - wyłącznie w zakresie związanym z działalnością dyplomatyczną tych podmiotów oraz pod warunkiem uzyskania zgody, o której mowa w art. ..... ustawy z dnia ..... - Prawo komunikacji elektronicznej,

7) komórki organizacyjne przeprowadzające czynności wywiadu skarbowego, które wchodzą w skład jednostek organizacyjnych kontroli skarbowej nadzorowanych lub podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych - dla własnych potrzeb

- zwane dalej „podmiotami”, powoduje szkodliwe zakłócenie pracy innego urządzenia spełniającego zasadnicze wymagania w rozumieniu przepisów o kompatybilności elektromagnetycznej, zwane dalej „szkodliwym zakłóceniem”.

§ 2. W celu eliminacji szkodliwego zakłócenia powodowanego przez urządzenie:
1) Minister Obrony Narodowej odpowiednio w stosunku do podmiotów, o których mowa w § 1 pkt 1,

2) minister właściwy do spraw administracji publicznej odpowiednio w stosunku do podmiotów, o których mowa w § 1 pkt 1 i 2,

3) minister właściwy do spraw wewnętrznych odpowiednio w stosunku do podmiotów, o których mowa w § 1 pkt 1 i 2,

4) minister koordynujący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pobyt podmiotów, o których mowa w § 1 pkt 3,

5) Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, zwany dalej „Szefem ABW”, odpowiednio w stosunku do podmiotów, o których mowa w § 1 pkt 2 i 4,

6) Szef Agencji Wywiadu, zwany dalej „Szefem AW”, oraz Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego, zwany dalej „Szefem CBA”, odpowiednio w stosunku do podmiotów, o których mowa w § 1 pkt 4,

7) minister właściwy do spraw zagranicznych w stosunku do podmiotów, o których mowa w § 1 pkt 5 i 6,

8) minister właściwy do spraw finansów publicznych w stosunku do podmiotów, o których mowa w § 1 pkt 7

- oraz Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwany dalej „Prezesem UKE”, działają przy pomocy wyznaczonych, podległych im komórek organizacyjnych, zwanych dalej odpowiednio „komórką wyznaczoną przez właściwego ministra, Szefa ABW, Szefa AW albo Szefa CBA” lub „komórką UKE do spraw zwalczania szkodliwych zakłóceń”.

§ 3. 1. W przypadku stwierdzenia przez Prezesa UKE, że urządzenie używane przez którykolwiek z podmiotów powoduje szkodliwe zakłócenie, kierownik komórki UKE do spraw zwalczania szkodliwych zakłóceń występuje niezwłocznie do kierownika komórki wyznaczonej przez właściwego ministra, Szefa ABW, Szefa AW albo Szefa CBA o podjęcie działań w celu eliminacji szkodliwego zakłócenia.

2. W wystąpieniu określa się dane charakteryzujące szkodliwe zakłócenie, w szczególności:

1) nazwę użytkownika, którego urządzenie jest szkodliwie zakłócane,

2) częstotliwość pracy, współrzędne geograficzne, lokalizację urządzenia, którego praca

jest szkodliwie zakłócana, a w przypadku gdy to urządzenie jest wyposażone w system antenowy - wysokość zainstalowania anten, ich poziome i pionowe charakterystyki promieniowania oraz azymut głównej wiązki promieniowania anteny,

3) datę, czas trwania, częstość występowania oraz objawy techniczne szkodliwego zakłócenia,

4) możliwe do określenia dane o źródle szkodliwego zakłócenia, w tym charakterystyczne znaki, rodzaj modulacji, częstotliwość, czas występowania szkodliwego zakłócenia oraz natężenie pola elektrycznego albo natężenie pola magnetycznego lub średnią gęstość mocy pola elektromagnetycznego

- oraz wyznacza się termin usunięcia jego przyczyny, który nie może być dłuższy niż 15 dni.

3. W przypadku braku możliwości eliminacji szkodliwego zakłócenia w terminie, o którym mowa w ust. 2, kierownik komórki wyznaczonej przez właściwego ministra, Szefa ABW, Szefa AW albo Szefa CBA występuje do kierownika komórki UKE do spraw zwalczania szkodliwych zakłóceń z uzasadnionym wnioskiem o przedłużenie terminu, który może zostać przedłużony maksymalnie o 30 dni.

4. Jeżeli szkodliwe zakłócenie nie zostanie wyeliminowane w terminie, o którym mowa w ust. 2, albo w przedłużonym terminie, o którym mowa w ust. 3, Prezes UKE występuje do właściwego ministra, Szefa ABW, Szefa AW albo Szefa CBA o podjęcie niezwłocznych działań w celu usunięcia przyczyny szkodliwego zakłócenia.

§ 4. Prezes UKE, na wniosek właściwego ministra, Szefa ABW, Szefa AW albo Szefa CBA, udziela podmiotom, stosownie do posiadanych środków technicznych, niezbędnej pomocy w określeniu źródła oraz sposobu eliminacji szkodliwego zakłócenia powodowanego przez używane przez te podmioty urządzenie.

§ 5. 1. W przypadku wystąpienia rozbieżności między komórką UKE do spraw zwalczania szkodliwych zakłóceń a komórką wyznaczoną przez właściwego ministra, Szefa ABW, Szefa AW albo Szefa CBA, dotyczących określenia źródła szkodliwego zakłócenia lub sposobu jego eliminacji, Prezes UKE występuje do właściwego ministra, Szefa ABW, Szefa AW albo Szefa CBA z wnioskiem o powołanie komisji wspólnej w celu określenia źródła szkodliwego zakłócenia lub sposobu jego eliminacji.

2. W skład komisji wchodzą: kierownik komórki UKE do spraw zwalczania szkodliwych zakłóceń, pełniący funkcję przewodniczącego komisji, kierownik komórki wyznaczonej przez właściwego ministra, Szefa ABW, Szefa AW albo Szefa CBA, kierownik podmiotu, w stosunku do którego istnieje przypuszczenie, że używane przez ten podmiot urządzenie powoduje szkodliwe zakłócenie, oraz wyznaczeni przez nich przedstawiciele.

3. Kierownik komórki wyznaczonej przez właściwego ministra, Szefa ABW, Szefa AW albo Szefa CBA udziela członkom komisji wszelkich potrzebnych informacji oraz zapewnia:

1) warunki do przeprowadzenia czynności pomiarowych;

2) dostęp do danych technicznych urządzenia oraz do obiektów i pomieszczeń, w których urządzenie to się znajduje.

4. Komisja sporządza protokół przeprowadzonych czynności, podpisany przez członków komisji, i przekazuje go Prezesowi UKE.

5. Protokół zawiera określenie terminu, w jakim należy dokonać eliminacji szkodliwego zakłócenia, albo w przypadku gdy określenie tego terminu nie jest możliwe, harmonogram działań mających na celu eliminację szkodliwego zakłócenia.

6. W przypadku określenia w protokole harmonogramu działań mających na celu eliminację szkodliwego zakłócenia kierownik komórki wyznaczonej przez właściwego ministra, Szefa ABW, Szefa AW albo Szefa CBA informuje Prezesa UKE, co najmniej raz na kwartał, o postępach w realizacji harmonogramu.

7. W przypadku niewyeliminowania szkodliwego zakłócenia w terminie określonym w protokole lub niepodjęcia działań określonych w harmonogramie Prezes UKE występuje do właściwego ministra, Szefa ABW, Szefa AW albo Szefa CBA z żądaniem przedstawienia wyjaśnień.

§ 6. 1. Kierownik komórki UKE do spraw zwalczania szkodliwych zakłóceń niezwłocznie informuje użytkownika urządzenia, którego praca jest szkodliwie zakłócana, o podjętych działaniach i wyznaczonym terminie eliminacji szkodliwego zakłócenia.

2. Kierownik komórki UKE do spraw zwalczania szkodliwych zakłóceń, na wniosek użytkownika urządzenia, którego praca jest szkodliwie zakłócana, informuje go o postępie prac w zakresie eliminacji szkodliwego zakłócenia.

3. Kierownik komórki wyznaczonej przez właściwego ministra, Szefa ABW, Szefa AW albo Szefa CBA niezwłocznie zawiadamia kierownika komórki UKE do spraw zwalczania szkodliwych zakłóceń o wyeliminowaniu szkodliwego zakłócenia.

4. Kierownik komórki UKE do spraw zwalczania szkodliwych zakłóceń przekazuje informację, o której mowa w ust. 3, użytkownikowi, którego urządzenie było szkodliwie zakłócane.

§ 7. 1. Właściwi ministrowie, Szef ABW, Szef AW, Szef CBA oraz Prezes UKE wyznaczą komórki organizacyjne, o których mowa w § 2.

2. O wyznaczeniu komórki organizacyjnej właściwi ministrowie, Szef ABW, Szef AW oraz Szef CBA poinformują niezwłocznie Prezesa UKE.

3. O wyznaczeniu komórki organizacyjnej UKE do spraw zwalczania szkodliwych zakłóceń Prezes UKE poinformuje niezwłocznie właściwych ministrów, Szefa ABW, Szefa AW oraz Szefa CBA.

§ 8. Komórki wyznaczone przez właściwego ministra, Szefa ABW, Szefa AW albo Szefa CBA oraz komórki UKE do spraw zwalczania szkodliwych zakłóceń, wyznaczone na podstawie dotychczasowych przepisów stają się komórkami organizacyjnymi, o których mowa w § 2.

§ 9. Do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia[1)].

PREZES RADY MINISTRÓW

[1)] Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie sposobów postępowania w przypadku stwierdzenia, że urządzenie wytwarzające pole elektromagnetyczne powoduje szkodliwe zakłócenie pracy innego urządzenia (Dz. U. poz. 1821), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, na podstawie art. 102 pkt 31 lit. a ustawy z dnia …. 2024 r. – Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz.).

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie trybu postępowania w przypadku stwierdzenia, że urządzenie wytwarzające pole elektromagnetyczne powoduje szkodliwe zakłócenie pracy innego urządzenia wykonuje upoważnienie zawarte w art. 439 ust. 2 ustawy z dnia …. r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …..), dalej również: „Pke". Zastępuje ono rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie sposobów postępowania w przypadku stwierdzenia, że urządzenie wytwarzające pole elektromagnetyczne powoduje szkodliwe zakłócenie pracy innego urządzenia (Dz.U. z 2014 r. poz. 1821). Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika z uchwalenia ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej, która zastąpiła dotychczas obowiązującą ustawę z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne. Zgodnie z art. 39 pkt 31 ustawy z dnia …. r. – Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo komunikacji elektronicznej dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 205 ust. 2 ustawy Prawo telekomunikacyjne zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 439 ust. 2 Pke, jednak nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie tej ustawy.

Ustawa Pke nie dokonała zasadniczo zmian w treści delegacji w porównaniu do jej brzmienia zawartego w art. 205 ust. 2 ustawy Prawo telekomunikacyjne. Zgodnie z art. 434 ust. 2 Pke Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania w przypadku stwierdzenia, że urządzenie w rozumieniu przepisów o kompatybilności elektromagnetycznej, wytwarzające pole elektromagnetyczne, używane przez podmioty, o których mowa w art. 2 pkt 87 lit. a-f oraz h, powoduje szkodliwe zakłócenie pracy innego urządzenia, spełniającego zasadnicze wymagania w rozumieniu przepisów o kompatybilności elektromagnetycznej, uwzględniając charakter zadań realizowanych przez te podmioty oraz słuszny interes użytkownika urządzenia, którego praca jest zakłócana. W delegacji wprowadzono jedynie zmianę o charakterze legislacyjnym polegającą na zastąpieniu wyrazów „sposoby postępowania" na „tryb postępowania".

Delegacja odwołuje się do pojęcia urządzeń w rozumieniu przepisów o kompatybilności elektromagnetycznej. Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej wskazuje w art. 1, że odnosi się do urządzeń, w tym aparatury, instalacji stacjonarnych, komponentów oraz instalacji ruchomych, w związku z ich zdolnością do zadowalającego działania w określonym środowisku elektromagnetycznym, bez wprowadzania do tego środowiska niedopuszczalnych zaburzeń elektromagnetycznych (jest to kompatybilność elektromagnetyczna). Urządzenia takie powinny spełniać zasadnicze wymagania, które odnoszą się do:

1) niewywoływania w swoim środowisku zaburzeń elektromagnetycznych o wartościach przekraczających odporność na te zaburzenia innego urządzenia występującego w tym środowisku oraz

2) posiadania wymaganej odporności na zaburzenia elektromagnetyczne.

Odnosząc się do kwestii powodowania przez urządzenie szkodliwych zakłóceń pracy innego urządzenia, należy wskazać, iż pojęcie szkodliwych zakłóceń zostało zdefiniowane w art. 2 Pke. Szkodliwym zakłóceniami są zakłócenia, które:

1) zagrażają funkcjonowaniu służby radionawigacyjnej lub innej służby radiokomunikacyjnej związanej z bezpieczeństwem lub

2) w sposób poważny pogarszają, utrudniają lub wielokrotnie przerywają wykonywanie służby radiokomunikacyjnej działającej zgodnie z przepisami prawa.

Projektowane rozporządzenie dotyczy powodowania szkodliwych zakłóceń przez urządzenia używane przez wskazane w delegacji podmioty. Są to następujące podmioty wykonujące działalność telekomunikacyjną lub używające urządzeń radiowych:

a) komórki organizacyjne i jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowane, komórki organizacyjne i jednostki organizacyjne podległe ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej lub przez niego nadzorowane oraz organy i jednostki organizacyjne nadzorowane lub podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych - dla własnych potrzeb,

b) komórki organizacyjne i jednostki organizacyjne podległe ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej lub przez niego nadzorowane, organy i jednostki organizacyjne podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych oraz jednostki organizacyjne Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w odniesieniu do sieci telekomunikacyjnej eksploatowanej przez te organy i jednostki na potrzeby Kancelarii Prezydenta, Kancelarii Sejmu, Kancelarii Senatu i administracji rządowej,

c) jednostki sił zbrojnych obcych państw oraz jednostki organizacyjne innych zagranicznych organów państwowych, przebywające czasowo na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie umów, których Rzeczpospolita Polska jest stroną - na czas pobytu,

d) jednostki organizacyjne Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu i Centralnego Biura Antykorupcyjnego - dla własnych potrzeb,

e) jednostki organizacyjne podległe ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych - dla własnych potrzeb,

f) misje dyplomatyczne, urzędy konsularne, zagraniczne misje specjalne oraz przedstawicielstwa organizacji międzynarodowych, korzystające z przywilejów i immunitetów na podstawie ustaw, umów i zwyczajów międzynarodowych, mające swe siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej - wyłącznie w zakresie związanym z działalnością dyplomatyczną tych podmiotów oraz pod warunkiem uzyskania zgody, o której mowa w art. 148b,

g) jednostki organizacyjne Krajowej Administracji Skarbowej - dla własnych potrzeb.

Należy przy tym wskazać, że projekt rozporządzenia odnosi się do sytuacji, w których

wystąpienie szkodliwego zakłócenia zostało już stwierdzone i nie obejmuje procedury zgłaszania Prezesowi UKE przypadków wystąpienia szkodliwych zakłóceń. Jednocześnie zauważyć należy, że przypadki zakłócania urządzeń użytkowanych przez odbiorcę indywidualnego mogą być zgłaszane przez tych odbiorców w dowolny sposób do Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

Zgodnie z projektowanym rozporządzeniem, w przypadku gdy Prezes UKE stwierdzi, że urządzenie używane przez którykolwiek z w/w podmiotów powoduje szkodliwe zakłócenie, kierownik komórki UKE do spraw zwalczania szkodliwych zakłóceń występuje niezwłocznie do kierownika komórki wyznaczonej przez właściwego ministra lub szefa urzędu centralnego o podjęcie działań w celu eliminacji szkodliwego zakłócenia. Projekt wymienia elementy, jakie powinno zawierać wystąpienie oraz celem zapewnienia sprawnego i możliwie szybkiego procesu usuwania szkodliwych zakłóceń wskazuje, że maksymalny termin wyznaczony przez UKE na usunięcie przyczyn tych zakłóceń nie może być dłuższy niż 15 dni. Termin ten może zostać przedłużony, na uzasadniony wniosek, do maksymalnie 30 dni.

Projektowany akt określa również sposób postępowania w przypadku wystąpienia rozbieżności dotyczących określenia źródła zakłóceń lub sposobu ich eliminacji. W takim przypadku powoływana jest komisja wspólna w celu określenia źródła szkodliwego zakłócenia lub sposobu jego eliminacji.

Zaproponowane w rozporządzeniu rozwiązania nie odbiegają od regulacji zawartych w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie sposobów postępowania w przypadku stwierdzenia, że urządzenie wytwarzające pole elektromagnetyczne powoduje szkodliwe zakłócenie pracy innego urządzenia (Dz.U. z 2014 r. poz. 1821).

Projektowany akt wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Niniejszy projekt rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projektowana regulacja nie będzie wymagała notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 702).

Projekt nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt zostanie udostępniony na stronie Rządowego Centrum Legislacji w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny” oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Cyfryzacji, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Nazwa projektu Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów w sprawie trybu postępowania w przypadku stwierdzenia, że urządzenie wytwarzające pole elektromagnetyczne powoduje szkodliwe zakłócenie pracy innego urządzenia **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Cyfryzacji **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** Michał Gramatyka – Sekretarz Stanu **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu** …….	**Data sporządzenia** 9.04.2024 r. **Źródło:** Art. 439 ust. 2 ustawy z dnia …. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ....) **Nr w wykazie prac …….**

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie sposobów postępowania w przypadku stwierdzenia, że urządzenie wytwarzające pole elektromagnetyczne powoduje szkodliwe zakłócenie pracy innego urządzenia wykonuje upoważnienie zawarte w art. 434 ust. 2 ustawy z dnia …. 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …..), dalej również: „Pke". Zastępuje ono rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie sposobów postępowania w przypadku stwierdzenia, że urządzenie wytwarzające pole elektromagnetyczne powoduje szkodliwe zakłócenie pracy innego urządzenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1821). Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika z uchwalenia ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej, która zastąpiła dotychczas obowiązującą ustawę z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne. Zgodnie z art. 39 pkt 31 ustawy z dnia …. 202 r. – Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo komunikacji elektronicznej dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 205 ust. 2 ustawy Prawo telekomunikacyjne zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 439 ust. 2 Pke, jednak nie dłużej niż przez 24 miesiące od dnia wejścia w życie tej ustawy.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Wydanie projektowanego rozporządzenia, które będzie określało sposoby postępowania w przypadku stwierdzenia, że urządzenie w rozumieniu przepisów o kompatybilności elektromagnetycznej, wytwarzające pole elektromagnetyczne, używane przez podmioty, o których mowa w art. 2 pkt 87 lit. a-f oraz h, powoduje szkodliwe zakłócenie pracy innego urządzenia, spełniającego zasadnicze wymagania w rozumieniu przepisów o kompatybilności elektromagnetycznej, uwzględniając charakter zadań realizowanych przez te podmioty oraz słuszny interes użytkownika urządzenia, którego praca jest zakłócana

Ustawa Pke nie dokonała zmian w treści delegacji w porównaniu do jej brzmienia zawartego w art. 205 ust. 2 ustawy Prawo telekomunikacyjne. Zaproponowane w rozporządzeniu rozwiązania nie odbiegają od regulacji zawartych w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie sposobów postępowania w przypadku stwierdzenia, że urządzenie wytwarzające pole elektromagnetyczne powoduje szkodliwe zakłócenie pracy innego urządzenia (Dz.U. z 2014 r. poz. 1821).

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt			
Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej		-------	Obowiązki w zakresie wyznaczenia komórki UKE do spraw zwalczania szkodliwych zakłóceń, oraz dokonanie zgłoszenia właściwym organom
kierownik komórki UKE do spraw zwalczania szkodliwych zakłóceń,		-----	Rozporządzenie reguluje sposób działania tego podmiotu w przypadku wystąpienia szkodliwych zakłóceń, określonych w projekcie
Podmiotu, o których mowa w art. 2 pkt 87 lit. a-f oraz h Pke			Rozporządzenie reguluje tryb działania tych podmiotów w przypadku wystąpienia szkodliwych zakłóceń, określonych w projekcie

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt zostanie udostępniony na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce „Rządowy Proces Legislacyjny” oraz na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Ponadto w ramach konsultacji publicznych i opiniowania projekt zostanie przekazany do następujących podmiotów:

1) Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej;
2) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów;
3) Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych;
4) Prezes Głównego Urzędu Statystycznego;
5) Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji;
6) Krajowej Izby Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji;
7) Polskiej Izby Komunikacji Elektronicznej;
8) Krajowej Izby Gospodarczej;
9) Krajowej Izby Komunikacji Ethernetowej;
10) Polskiej Izby Radiodyfuzji Cyfrowej;

11) Polskiej Izby Handlu;
12) Fundacji Bezpieczna Cyberprzestrzeń;
13) Polskiego Towarzystwa Informatycznego;
14) Fundacji Nowoczesna Polska;
15) Fundacji Projekt Polska;
16) Internet Society Poland;
17) Stowarzyszenia Inżynierów Telekomunikacji;
18) Fundacji Panoptykon;
19) Rady Dialogu Społecznego;
20) Business Centre Club – Związek Pracodawców;
21) Niezależnego Samorządowego Związku Zawodowego „Solidarność”;
22) Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych;
23) Forum Związków Zawodowych;
24) Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej;
25) Konfederacji Lewiatan;
26) Związku Przedsiębiorców i Pracodawców;
27) Związku Rzemiosła Polskiego;
28) Związku Pracodawców Mediów Publicznych;
29) Związku Pracodawców Branży Internetowej IAB Polska;
30) Federacji Związków Zawodowych Pracowników Telekomunikacji;
31) Związku Pracodawców Mediów Elektronicznych i Telekomunikacji Mediakom;
32) Izbie Gospodarki Elektronicznej;
33) Związku Telewizji Kablowych w Polsce Izby Gospodarczej.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Saldo ogółem		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje skutków dla sektora finansów publicznych, w tym dochodów i wydatków budżetu państwa oraz samorządu terytorialnego.												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń													

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
Skutki								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z …… r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.							

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu	
X nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy[i]
Komentarz:	

9. Wpływ na rynek pracy
Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na ww. obszary.	

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego
Projektowane przepisy wejdą w życie 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?
Nie dotyczy.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)
Brak.

Projekt

R O Z P O R Z Ą D Z E N I E

M I N I S T R A S P R A W I E D L I W O Ś C I

z dnia

w sprawie szczegółowego trybu przeprowadzania kontroli i postępowania pokontrolnego przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej wobec jednostek organizacyjnych Służby Więziennej

Na podstawie art. 439 ust. 4 ustawy z dnia …….. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …….) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowy tryb przeprowadzania przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwanego dalej „Prezesem UKE", kontroli i postępowania pokontrolnego w zakresie przestrzegania przez jednostki organizacyjne Służby Więziennej przepisów, decyzji oraz postanowień z zakresu telekomunikacji lub spełniania wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej.

§ 2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach termin, o którym mowa w art. 439 ust. 3 ustawy, może zostać skrócony, nie mniej jednak niż do 24 godzin.

§ 3. W przypadku wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa i porządku w jednostce organizacyjnej Służby Więziennej, zwanej dalej „jednostką kontrolowaną", uniemożliwiającego przeprowadzenie czynności kontrolnych w terminie określonym w zawiadomieniu, o którym mowa w art. 439 ust. 3 ustawy, Prezes UKE, na wniosek kierownika jednostki kontrolowanej, wyznacza nowy termin kontroli. Przepisy § 2 stosuje się odpowiednio.

§ 4. 1. W przypadku niezapewnienia przez kierownika jednostki kontrolowanej warunków do sprawnego przeprowadzenia kontroli Prezes UKE zawiadamia o tym fakcie na piśmie kierownika jednostki organizacyjnej Służby Więziennej sprawującego nadzór nad jednostką kontrolowaną, zwanego dalej „kierownikiem jednostki nadzoru".

2. Kierownik jednostki nadzoru, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia, informuje na piśmie Prezesa UKE o usunięciu przyczyn uniemożliwiających sprawne przeprowadzenie kontroli.

§ 5. 1. Czynności kontrolnych dokonuje się w obecności kierownika jednostki kontrolowanej lub osoby przez niego upoważnionej.

2. Wymóg, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy czynności kontrolnych przeprowadzanych w sposób zdalny.

§ 6. 1. Zabezpieczenia urządzenia radiowego przed dalszym używaniem lub obsługą, o którym mowa w art. 435 ust. 2 ustawy, dokonuje się przez założenie na nim blokady uniemożliwiającej jego uruchomienie.

2. Zabezpieczenie, o którym mowa w ust. 1, nie może powodować utraty przez jednostkę kontrolowaną uprawnień z tytułu gwarancji jakości lub rękojmi za wady urządzenia.

§ 7. 1. W przypadku, o którym mowa w art. 436 ust. 1 pkt 4 ustawy, badanie techniczne czasowo zajętego urządzenia prowadzi się w siedzibie komórki organizacyjnej Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwanego dalej "UKE", spełniającej warunki techniczne do przeprowadzenia tego badania.

2. Jeżeli przeprowadzenie badania, o którym mowa w ust. 1, jest możliwe w miejscu zainstalowania urządzenia, urządzenie to podlega zabezpieczeniu. Przepisy § 7 stosuje się odpowiednio.

§ 8. 1. Z czynności zajęcia urządzenia pracownik UKE sporządza protokół czasowego zajęcia urządzenia, zwany dalej "protokołem".

2. W protokole zamieszcza się w szczególności:

1) oznaczenie, adres, siedzibę jednostki kontrolowanej użytkującej czasowo zajęte urządzenie, zwanej dalej "jednostką użytkującą urządzenie", oraz imię i nazwisko kierownika tej jednostki;
2) imię i nazwisko oraz stanowisko służbowe pracownika UKE upoważnionego do czasowego zajęcia urządzenia;
3) określenie decyzji, na podstawie której dokonywane jest czasowe zajęcie urządzenia;
4) datę dokonania czasowego zajęcia urządzenia;
5) oznaczenie, adres i siedzibę komórki organizacyjnej UKE, w której przeprowadza się badanie, o którym mowa w § 8 ust. 1, lub wzmiankę o zabezpieczeniu czasowo zajętego urządzenia;
6) omówienie dokonanych w protokole poprawek, skreśleń i uzupełnień;
7) podpisy pracownika UKE i kierownika jednostki użytkującej urządzenie oraz miejsce i datę podpisania protokołu;

8) parafy pracownika UKE i kierownika jednostki użytkującej urządzenie na każdej stronie protokołu;

9) wzmiankę o doręczeniu egzemplarza protokołu kierownikowi jednostki użytkującej urządzenie.

3. Protokół sporządza się w dwóch egzemplarzach, z których jeden przeznaczony jest dla jednostki użytkującej urządzenie, a drugi dla komórki organizacyjnej UKE, której pracownik dokonał czasowego zajęcia urządzenia.

§ 9. Do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 10. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.[1)]

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

w porozumieniu
MINISTER CYFRYZACJI

[1)] Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Transportu z dnia 19 września 2007 r. w sprawie sposobu przeprowadzania postępowania kontrolnego i pokontrolnego przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej wobec jednostek organizacyjnych służby więziennej (Dz. U. poz. 1298), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, na podstawie art. 102 pkt 31 lit. b ustawy z dnia Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz…….).

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie szczegółowego trybu przeprowadzania kontroli i postępowania pokontrolnego przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej wobec jednostek organizacyjnych Służby Więziennej wydawany jest w porozumieniu z Ministrem Cyfryzacji na podstawie art. 439 ust. 4 ustawy z dnia …….. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …….).

Regulacja zastępuje rozporządzenie Ministra Transportu z dnia 19 września 2007 r. w sprawie sposobu przeprowadzania postępowania kontrolnego i pokontrolnego przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej wobec jednostek organizacyjnych służby więziennej (Dz. U. poz. 1298), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, na podstawie ustawy wprowadzającej ustawę - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz…….). Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika przede wszystkim z zastąpienia ustawy Prawo telekomunikacyjne nową ustawą regulującą rynek komunikacji elektronicznej w Polsce – ustawą Prawo komunikacji elektronicznej.

Rozporządzenie wprowadza szczególne reguły prowadzenia kontroli działalności telekomunikacyjnej oraz eliminowania zakłóceń w zakresie kompatybilności elektromagnetycznej dla jednostek organizacyjnych Służby Więziennej. Rozporządzenie określa zatem szczegółowy tryb przeprowadzania przez Prezesa UKE, kontroli i postępowania pokontrolnego w zakresie przestrzegania przez te jednostki przepisów, decyzji oraz postanowień z zakresu telekomunikacji lub spełniania wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej

Należy przy tym podkreślić, że zaproponowane regulacje nie ulegają zasadniczym i istotnym zmianom w stosunku do rozporządzenia wydanego na podstawie art. 205 ust. 3 ustawy Prawo telekomunikacyjne.

Prezes UKE, przeprowadzając kontrolę zawiadamia, zgodnie z przepisami ustawy, na piśmie kierownika jednostki organizacyjnej Służby Więziennej, w terminie 7 dni przed przystąpieniem do czynności kontrolnych o terminie, przedmiocie i zakresie kontroli. W szczególnie uzasadnionych przypadkach termin ten może zostać skrócony, ale nie może być krótszy niż 24 godziny.

Czynności kontrolnych, z wyjątkiem czynności przeprowadzanych w sposób zdalny, dokonuje się w obecności kierownika jednostki kontrolowanej lub osoby przez niego upoważnionej. Wszelkie decyzje wydawane w ramach kontroli doręcza się kierownikowi jednostki kontrolowanej, której decyzje te dotyczą, oraz kierownikowi jednostki nadzoru.

Rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projektowana regulacja nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej.

Projektowana regulacja nie będzie wymagała notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 702).

Projekt nie wymaga przedłożenia instytucjom i organom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt został udostępniony na stronie Rządowego Centrum Legislacji w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny” oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministra Cyfryzacji, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248).

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie szczegółowego trybu przeprowadzania kontroli i postępowania pokontrolnego przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej wobec jednostek organizacyjnych Służby Więziennej **Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące** Ministerstwo Sprawiedliwości, Ministerstwo Cyfryzacji **Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu** **Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu**	**Data sporządzenia** **Źródło:** art. 439 ust. 4 ustawy z dnia …….. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …….), **Nr w wykazie prac …….**

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie szczegółowego trybu przeprowadzania kontroli i postępowania pokontrolnego przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej wobec jednostek organizacyjnych Służby Więziennej wydawany jest w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości na podstawie art. 439 ust. 4 ustawy z dnia …….. – Prawo komunikacji elektronicznej.

Regulacja zastępuje rozporządzenie Ministra Transportu z dnia 19 września 2007 r. w sprawie sposobu przeprowadzania postępowania kontrolnego i pokontrolnego przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej wobec jednostek organizacyjnych służby więziennej (Dz.U. Nr 181 poz. 1298), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, na podstawie art. 94 pkt. 38 ustawy z dnia - ustawy wprowadzającej ustawę - Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz…….). Konieczność wydania nowego rozporządzenia wynika przede wszystkim z zastąpienia ustawy Prawo telekomunikacyjne nową ustawą regulującą rynek komunikacji elektronicznej w Polsce – ustawą - Prawo komunikacji elektronicznej.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rozporządzenie wprowadza szczególne reguły prowadzenia kontroli działalności telekomunikacyjnej oraz eliminowania zakłóceń w zakresie kompatybilności elektromagnetycznej dla jednostek organizacyjnych Służby Więziennej. Rozporządzenie określa zatem sposoby przeprowadzania przez Prezesa UKE, kontroli i postępowania pokontrolnego w zakresie przestrzegania przez te jednostki przepisów, decyzji oraz postanowień z zakresu telekomunikacji lub spełniania wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej

Należy przy tym podkreślić, że zaproponowane regulacje nie ulegają zasadniczym i istotnym zmianom w stosunku do rozporządzenia wydanego na podstawie art. 205 ust. 3 ustawy Prawo telekomunikacyjne.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Przedmiot rozporządzenia dotyczy szczegółowej kwestii prowadzenia kontroli działalności telekomunikacyjnej oraz eliminowania zakłóceń w zakresie kompatybilności elektromagnetycznej dla jednostek organizacyjnych Służby Więziennej w związku z czym nie było przeprowadzane porównanie międzynarodowe.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej	1	Informacja ogólnodostępna	Opłaty są pobierane przez UKE i stanowią dochód budżetu państwa
Jednostki organizacyjne Służby Więziennej			Rozporządzenie wprowadza szczególne reguły prowadzenia kontroli działalności telekomunikacyjnej oraz

			eliminowania zakłóceń w zakresie kompatybilności elektromagnetycznej dla jednostek organizacyjnych Służby Więziennej

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248, z późn. zm.) projektowane rozporządzenie zostanie udostępnione na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministra Sprawiedliwości oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Wyniki konsultacji społecznych zostaną omówione w raporcie z konsultacji publicznych i opiniowania, stanowiącym załącznik do OSR.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z …… r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	*Łącznie (0-10)*
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje skutków dla sektora finansów publicznych, w tym dochodów i wydatków budżetu państwa oraz samorządu terytorialnego.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Nie dotyczy

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	*Łącznie (0-10)*
W ujęciu pieniężnym (w mln zł,	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich							

ceny stałe z …… r.)	przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
Niemierzalne								

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozporządzenie będzie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

☒ nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie

☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe		
Omówienie wpływu	Nie dotyczy.	

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Projektowane rozporządzenie wejdzie w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Nie dotyczy.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Nie dotyczy.

Minister do spraw
Unii Europejskiej

Adam Szłapka

DPUE.720.243.2024.KWM(25)
Warszawa, 15 maja 2024 r.
Dot. RM-0610-13-24 (tekst ostateczny po RM)

Pani Joanna Knapińska
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej *projektu ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej,* wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowna Pani Sekretarz,

w związku z przedłożonym projektem ustawy pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

1. Głównym celem przedłożonego projektu ustawy jest wdrożenie do prawa polskiego dyrektywy *Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej* (dalej: „dyrektywa 2018/1972"), której termin wdrożenia upłynął 21 grudnia 2020 r. W związku z brakiem wdrożenia tej dyrektywy dnia 14 marca 2024 r. Trybunał Sprawiedliwości nałożył na Polskę ryczałt w wysokości 4 mln EUR oraz okresową karę pieniężną w wysokości 50 tys. EUR za każdy dzień trwania opóźnienia we wdrożeniu dyrektywy, licząc od dnia wydania wyroku (sprawa C-452/22, *Komisja/Polska*). Ponadto projektowana ustawa zastąpi obecnie obowiązującą ustawę – Prawo telekomunikacyjne i w związku z tym konieczne jest ponowne wdrożenie szeregu dyrektyw oraz rozporządzeń unijnych.

   W tym zakresie projekt ustawy jest zgodny z prawem UE.

2. Projekt ustawy zawiera także przepisy (art. 47-50 projektu ustawy), które zasadniczo powielają obowiązujące przepisy odnoszące się do zatrzymywania i przechowywania danych telekomunikacyjnych, zawarte w obecnie obowiązujących art. 180a-180d ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne. Te artykuły zostały dodane w 2009 r. w wyniku nowelizacji ustawy – Prawo telekomunikacyjne[1], która zapewniała wdrożenie *dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/24/WE w sprawie zatrzymywania generowanych lub przetwarzanych danych w związku ze świadczeniem ogólnie dostępnych usług łączności elektronicznej lub udostępnianiem publicznych sieci łączności oraz zmieniającą dyrektywę 2002/58/WE* (dalej: dyrektywa 2006/24).

[1] Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. *o zmianie ustawy – Prawo telekomunikacyjne oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. nr 85, poz. 716).

Telefon: +48 22 694 7540
SMUE@kprm.gov.pl
www.gov.pl/web/premier

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

W wyroku w sprawach połączonych C-293/12 i C-594/12 *Digital Rights Ireland i in*. Trybunał Sprawiedliwości UE uznał dyrektywę 2006/24 za nieważną, ze względu na to, że przyjęte w niej rozwiązania zbyt głęboko ingerowały w prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, gwarantowane na mocy art. 7 Karty Praw Podstawowych UE oraz w prawo do ochrony danych osobowych gwarantowane na mocy art. 8 Karty Praw Podstawowych UE. W przywołanym wyroku Trybunał Sprawiedliwości wskazał na szereg wymogów, jakie powinny spełniać przepisy przewidujące retencję danych telekomunikacyjnych.

Wprowadzenie zmian w zakresie retencji danych celem wypełnienia wytycznych zawartych w orzecznictwie Trybunału wymaga także zmian innych ustaw i pragmatyk służbowych, które szczegółowo regulują zasady dostępu do danych. Mając jednak na uwadze wysoko skomplikowany charakter materii (dodatkowo do dnia dzisiejszego nie wypracowano na forum unijnym nowych przepisów dotyczących retencji danych, które mogłyby stanowić wzorzec dla przepisów prawa polskiego) wydaje się, że wypracowanie tych przepisów powinno nastąpić w ramach odrębnej nowelizacji.

W konkluzji stwierdzam, że projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej, z zastrzeżeniem uwagi zawartej w pkt 2 niniejszej opinii.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia

Agnieszka Bartol-Saurel
Sekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/

Do wiadomości:
Pan Krzysztof Gawkowski
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Cyfryzacji

Telefon: +48 22 694 7540
SMUE@kprm.gov.pl
www.gov.pl/web/premier

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Sekretarz Rady Ministrów

Joanna Knapińska

Warszawa, dnia /elektroniczny znacznik czasu/

RM-0610-13-24

Pan Szymon HOŁOWNIA
Marszałek Sejmu

Szanowny Panie Marszałku,

z upoważnienia Prezesa Rady Ministrów, w ślad za przekazanym w dniu 21 maja 2024 r. projektem ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej przesyłam tabele zgodności i odwróconą tabelę zgodności.

Z poważaniem
Joanna Knapińska
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:
wnioskodawca

tel. +48 (22) 694 75 00
dkpl@kprm.gov.pl
gov.pl/premier

Al. Ujazdowskie 1/3; 00-583
Warszawa

TABELA ZGODNOŚCI
21.05.2024

TYTUŁ USTAWY:		**Projekt ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej** **Projekt ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej**		
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO / WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH [1]:		**Wdrożenie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 321 z 17.12.2018, str. 36, z późn. zm.)**		
Jedn. red.	**Treść przepisu UE [3]**	**Koniecz-ność wdrożenia** T / N	**Jedn. red. (*)**	
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO / WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH [1]:		**Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiająca Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 321 z 17.12.2018, str. 36, z późn. zm.), dalej jako „EKŁE”**		
Art. 1	**Przedmiot, zakres stosowania i cele**			
Art. 1 ust. 1	1. Niniejsza dyrektywa ustanawia zharmonizowane ramy prawne regulujące sieci łączności elektronicznej, usługi łączności elektronicznej, urządzenia i usługi towarzyszące i niektóre aspekty urządzeń końcowych. Określa ona zadania krajowych organów regulacyjnych i, w stosownych przypadkach, innych właściwych organów oraz zbiór procedur w celu zapewnienia zharmonizowanego stosowania ram prawnych w obrębie Unii.	N		
Art. 1 ust. 2	2. Celami niniejszej dyrektywy są: a) wdrożenie rynku wewnętrznego w dziedzinie sieci i usług łączności elektronicznej	N		

	prowadzące do realizacji i rozpowszechniania sieci o bardzo dużej przepustowości, powstania zrównoważonej konkurencji, interoperacyjności usług łączności elektronicznej, dostępności, bezpieczeństwa sieci i usług oraz korzyści dla użytkownika końcowego; oraz b) zapewnienie świadczenia w całej Unii publicznie dostępnych, przystępnych cenowo usług dobrej jakości poprzez skuteczną konkurencję i wybór, aby sprostać sytuacjom, w których rynek nie zaspokaja w sposób zadowalający potrzeb użytkowników końcowych, w tym użytkowników z niepełnosprawnościami, tak aby mieli oni dostęp do usług na równi z innymi użytkownikami końcowymi oraz ustanowić niezbędne prawa użytkowników końcowych.			
Art. 1 ust. 3	3. Postanowienia niniejszej dyrektywy pozostają bez uszczerbku dla: a) wymogów określonych w przepisach prawa krajowego zgodnie z prawem Unii lub w przepisach prawa Unii dotyczących usług świadczonych przy użyciu sieci i usług łączności elektronicznej; b) środków wprowadzanych na szczeblu Unii lub na szczeblu krajowym zgodnie z prawem Unii, niezbędnych do realizacji celów leżących w interesie ogólnym, w szczególności związanych z ochroną danych osobowych i prywatności, regulacjami dotyczącymi treści programów i polityką audiowizualną; c) działań podejmowanych przez państwa członkowskie do celów zachowania porządku publicznego i bezpieczeństwa publicznego oraz obronności; d) przepisów rozporządzeń (UE) nr 531/2012 i (UE) 2015/2120 oraz dyrektywy 2014/53/UE.	N		

Art. 1 ust. 4	4. Komisja, Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej („BEREC") i organy, których to dotyczy zapewniają zgodność ich przetwarzania danych osobowych z unijnymi przepisami w zakresie ochrony danych.	N		
Art. 2	**Definicje** Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:	T	**Art. 2 Pke**	**Art. 2.** Określenia użyte w ustawie oznaczają: (…)
Art. 2 pkt 1	„sieć łączności elektronicznej" oznacza systemy transmisyjne, niezależnie do tego, czy opierają się na stałej infrastrukturze lub scentralizowanym zarządzaniu zasobami, oraz, w stosownych przypadkach, urządzenia przełączające lub routingowe oraz inne zasoby, w tym nieaktywne elementy sieci, które umożliwiają przekazywanie sygnałów przewodowo, za pomocą radia, środków optycznych lub innych rozwiązań wykorzystujących fale, w tym sieci satelitarnych, stacjonarnych (komutowanych i pakietowych, w tym internetu) i sieci ruchomych, elektroenergetycznych systemów kablowych, w zakresie, w jakim są one wykorzystywane do przekazywania sygnałów, w sieciach nadawania radiowego i telewizyjnego oraz sieciach telewizji kablowej, niezależnie od rodzaju przekazywanej informacji;	T	**Art. 2 pkt 58 i 42 Pke**	**Art. 2 pkt 58 i 42** 58) sieć telekomunikacyjna – systemy transmisyjne, a także urządzenia telekomunikacyjne, oprócz telekomunikacyjnych urządzeń końcowych, oraz inne zasoby, w tym nieaktywne elementy sieci, które umożliwiają przekazywanie sygnałów za pomocą przewodów, fal radiowych, optycznych lub innych środków wykorzystujących energię elektromagnetyczną, niezależnie od rodzaju przekazywanej informacji; 42) publiczna sieć telekomunikacyjna – sieć telekomunikacyjną wykorzystywaną głównie do świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych;
Art. 2 pkt 2	„sieć o bardzo dużej przepustowości" oznacza albo sieć łączności elektronicznej, która w całości składa się z elementów światłowodowych co najmniej na odcinku do punktu dystrybucji w miejscu świadczenia usługi, albo sieć łączności elektronicznej, która jest w stanie zapewnić w typowych warunkach panujących w czasie największego natężenia ruchu podobną wydajność sieci pod względem dostępnego pasma „w górę" i „w dół" łącza,	T	**Art. 2 pkt 57 Pke**	57) sieć o bardzo dużej przepustowości – publiczną sieć telekomunikacyjną: a) składającą się z linii światłowodowych co najmniej do punktu dystrybucji w miejscu świadczenia usługi, b) składającą się z linii światłowodowych co najmniej do stacji bazowej, lub c) która umożliwia świadczenie usługi dostępu do internetu w typowych warunkach panujących w czasie największego ruchu w sieci, o podobnych parametrach jakościowych jak sieć telekomunikacyjna, o której mowa w lit. a – w przypadku sieci stacjonarnej lub jak sieć telekomunikacyjna, o której mowa w lit. b

	odporności, parametrów związanych z błędami oraz opóźnienia i jego zmienności; wydajność sieci można uznać za podobną bez względu na to, czy doświadczenia użytkownika końcowego różnią się w zależności od z natury różnych cech charakterystycznych nośnika danych, za pomocą którego sieć ostatecznie łączy się z punktem zakończenia sieci;			– w przypadku sieci bezprzewodowej; podobne parametry jakościowe usługi dostępu do internetu odnoszą się do: pobierania i wysyłania danych, odporności, parametrów związanych z błędami oraz opóźnienia i jego zmienności, a ich wartości spełniają wymagania określone w wytycznych Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej wydanych na podstawie art. 82 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 321 z 17.12.2018, str. 36, z późn. zm.);
Art. 2 pkt 3	„rynki ponadnarodowe" oznaczają rynki zdefiniowane zgodnie z art. 65 obejmujące Unię lub znaczną jej część, znajdujące się w więcej niż jednym państwie członkowskim;	T	**Art. 199 ust. 1 i 2 Pke**	**Art. 199.** 1. Prezes UKE może wraz z co najmniej jednym organem regulacyjnym innego państwa członkowskiego wystąpić do BEREC z uzasadnionym wnioskiem o przeprowadzenie analizy potencjalnego rynku ponadnarodowego obejmującego Unię Europejską lub znaczną jej część i znajdującego się w więcej niż jednym państwie członkowskim. 2. W przypadku rynku właściwego określonego w decyzji Komisji Europejskiej jako rynek ponadnarodowy Prezes UKE przeprowadza wraz z organem regulacyjnym innego państwa członkowskiego, o którym mowa w ust. 1, jego analizę.
Art. 2 pkt 4	„usługa łączności elektronicznej" oznacza usługę zazwyczaj świadczoną za wynagrodzeniem za pośrednictwem sieci łączności elektronicznej, która obejmuje, z wyjątkiem usług związanych z zapewnianiem albo wykonywaniem kontroli treści przekazywanych przy wykorzystaniu sieci lub usług łączności elektronicznej, następujące rodzaje usług: a) „usługę dostępu do internetu" zdefiniowaną w art. 2 akapit drugi pkt 2 rozporządzenia (UE) 2015/2120; b) „usługę łączności interpersonalnej"; oraz c) usługi polegające całkowicie lub częściowo na przekazywaniu sygnałów, takie jak usługi transmisyjne stosowane na potrzeby świadczenia	T	**Art. 2 pkt 76, 43, 80, 46, 68, 69, 39 i 40 Pke**	76) usługa komunikacji elektronicznej – usługę świadczoną za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej, zwykle za wynagrodzeniem, z wyłączeniem usług związanych z zapewnianiem albo wykonywaniem kontroli treści przekazywanych przy wykorzystaniu sieci telekomunikacyjnych lub usług komunikacji elektronicznej, obejmującą: a) usługę dostępu do internetu w rozumieniu art. 2 pkt 2 akapit drugi rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2120 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiającego środki dotyczące dostępu do otwartego internetu i dotyczące opłat detalicznych za regulowane usługi łączności wewnątrzunijnej oraz zmieniającego dyrektywę 2002/22/WE, a także rozporządzenie (UE) nr 531/2012 (Dz. Urz. UE L 310 z 26.11.2015, str. 1, z późn. zm.), b) usługę komunikacji interpersonalnej, c) usługę polegającą całkowicie lub głównie na przekazywaniu sygnałów, w szczególności: – przesyłanie sygnałów w ramach komunikacji interpersonalnej niezależnie od stosowanej technologii, – usługę transmisyjną stosowaną na potrzeby świadczenia usług komunikacji maszyna – maszyna oraz na potrzeby nadawania;

	usług łączności maszyna–maszyna oraz na potrzeby nadawania			43) publicznie dostępna usługa komunikacji elektronicznej – usługę komunikacji elektronicznej dostępną dla ogółu użytkowników; 80) usługa telekomunikacyjna – usługę komunikacji elektronicznej, o której mowa w pkt 76 lit. a lub c lub pkt 78 lit. a; 46) publicznie dostępna usługa telekomunikacyjna – usługę telekomunikacyjną dostępną dla ogółu użytkowników; 68) świadczenie usług komunikacji elektronicznej – świadczenie usług telekomunikacyjnych lub usług komunikacji interpersonalnej niewykorzystujących numerów; 69) świadczenie usług telekomunikacyjnych – wykonywanie usług za pomocą własnej sieci, z wykorzystaniem sieci innego operatora lub sprzedaż we własnym imieniu i na własny rachunek usługi telekomunikacyjnej wykonywanej przez innego dostawcę usług telekomunikacyjnych; 39) przedsiębiorca komunikacji elektronicznej – przedsiębiorcę telekomunikacyjnego lub podmiot świadczący publicznie dostępną usługę komunikacji interpersonalnej niewykorzystującą numerów; 40) przedsiębiorca telekomunikacyjny – przedsiębiorcę lub inny podmiot uprawniony do wykonywania działalności gospodarczej na podstawie odrębnych przepisów, który wykonuje działalność gospodarczą polegającą na dostarczaniu publicznej sieci telekomunikacyjnej, świadczeniu powiązanych usług lub świadczeniu publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, przy czym przedsiębiorca telekomunikacyjny, uprawniony do: a) świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, zwany jest „dostawcą usług telekomunikacyjnych”, b) dostarczania publicznej sieci telekomunikacyjnej lub świadczenia powiązanych usług, zwany jest „operatorem”;
Art. 2 pkt 5	„usługa łączności interpersonalnej” oznacza usługę zazwyczaj świadczoną za wynagrodzeniem, która umożliwia bezpośrednią interpersonalną i interaktywną wymianę informacji za pośrednictwem sieci	T	**Art. 2 pkt 78 i pkt 44 Pke**	78) usługa komunikacji interpersonalnej – usługę umożliwiającą bezpośrednią interpersonalną i interaktywną wymianę informacji za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej między skończoną liczbą osób, gdzie osoby inicjujące połączenie lub uczestniczące w nim decydują o jego odbiorcy lub odbiorcach, z wyłączeniem usług, w których interpersonalna i

	łączności elektronicznej między skończoną liczbą osób, w ramach której osoby inicjujące połączenie lub uczestniczące w nim decydują o jego odbiorcy lub odbiorcach, natomiast nie obejmuje ona usług, które umożliwiają interpersonalną i interaktywną komunikację wyłącznie jako podrzędną funkcję dodatkową, która jest nieodłącznie związana z inną usługą;			interaktywna komunikacja stanowi wyłącznie funkcję podrzędną względem innej usługi podstawowej, w tym usługę, która: a) umożliwia realizację połączeń z numerami z planu numeracji krajowej lub międzynarodowych planów numeracji, zwaną „usługą komunikacji interpersonalnej wykorzystującą numery”, b) nie umożliwia realizacji połączeń z numerami z planu numeracji krajowej lub międzynarodowych planów numeracji, zwaną „usługą komunikacji interpersonalnej niewykorzystującą numerów”; 44) publicznie dostępna usługa komunikacji interpersonalnej – usługę komunikacji interpersonalnej dostępną dla ogółu użytkowników;
Art. 2 pkt 6	„usługa łączności interpersonalnej wykorzystująca numery” oznacza usługę łączności interpersonalnej, która pozwala połączyć się z publicznie nadanymi zasobami numeracyjnymi, mianowicie numerem lub numerami z krajowych lub międzynarodowych planów numeracji, albo która umożliwia połączenia z numerem lub numerami z krajowych lub międzynarodowych planów numeracji;	T	**Art. 2 pkt 78 lit. a Pke**	78) usługa komunikacji interpersonalnej – usługę umożliwiającą bezpośrednią interpersonalną i interaktywną wymianę informacji za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej między skończoną liczbą osób, gdzie osoby inicjujące połączenie lub uczestniczące w nim decydują o jego odbiorcy lub odbiorcach, z wyłączeniem usług, w których interpersonalna i interaktywna komunikacja stanowi wyłącznie funkcję podrzędną względem innej usługi podstawowej, w tym usługę, która: a) umożliwia realizację połączeń z numerami z planu numeracji krajowej lub międzynarodowych planów numeracji, zwaną „usługą komunikacji interpersonalnej wykorzystującą numery”, b) (…);
Art. 2 pkt 7	„usługa łączności interpersonalnej niewykorzystująca numerów” oznacza usługę łączności interpersonalnej, która nie łączy się z publicznie nadanymi zasobami numeracyjnymi, mianowicie numerem lub numerami z krajowych lub międzynarodowych planów numeracji, ani nie umożliwia połączenia z numerem lub numerami z krajowych lub międzynarodowych planów numeracji;	T	**Art. 2 pkt 78 lit. b Pke**	78) usługa komunikacji interpersonalnej – usługę umożliwiającą bezpośrednią interpersonalną i interaktywną wymianę informacji za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej między skończoną liczbą osób, gdzie osoby inicjujące połączenie lub uczestniczące w nim decydują o jego odbiorcy lub odbiorcach, z wyłączeniem usług, w których interpersonalna i interaktywna komunikacja stanowi wyłącznie funkcję podrzędną względem innej usługi podstawowej, w tym usługę, która: a) (…), b) nie umożliwia realizacji połączeń z numerami z planu numeracji krajowej lub międzynarodowych planów numeracji, zwaną „usługą komunikacji interpersonalnej niewykorzystującą numerów”;
Art. 2 pkt 8	„publiczna sieć łączności elektronicznej” oznacza sieć łączności elektronicznej wykorzystywaną całkowicie lub głównie do świadczenia publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej, które wspierają	T	**Art. 2 pkt 42 Pke**	42) publiczna sieć telekomunikacyjna – sieć telekomunikacyjną wykorzystywaną głównie do świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych;

	przekazywanie informacji pomiędzy punktami zakończenia sieci;			
Art. 2 pkt 9	„punkt zakończenia sieci” oznacza fizyczne miejsce, w którym użytkownik końcowy otrzymuje dostęp do publicznej sieci łączności elektronicznej i które w przypadku sieci stosujących przełączanie lub przekierowywanie identyfikuje się za pomocą konkretnego adresu sieciowego i może być łączone z numerem lub nazwiskiem użytkownika końcowego;	T	**Art. 2 pkt 89 Pke**	89) zakończenie sieci – fizyczny punkt, w którym użytkownik końcowy otrzymuje dostęp do publicznej sieci telekomunikacyjnej; w przypadku sieci stosujących komutację lub przekierowywanie zakończenie sieci identyfikuje się za pomocą konkretnego adresu sieciowego, który może być przypisany do numeru lub nazwy abonenta;
Art. 2 pkt 10	„urządzenia towarzyszące” oznaczają usługi towarzyszące, infrastrukturę fizyczną oraz inne urządzenia lub elementy związane z siecią łączności elektronicznej lub usługami łączności elektronicznej, które umożliwiają lub wspierają dostarczanie usług za pośrednictwem tych sieci lub usług lub które mogą służyć do tego celu i obejmują budynki lub wejścia do budynków, okablowanie budynków, anteny, wieże i inne konstrukcje wsporcze, kanały, przewody, maszty, studzienki i szafki;	T	**Art. 2 pkt 38 Pke**	38) powiązane zasoby – powiązane usługi, infrastrukturę techniczną, okablowanie między zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym a najbliższym punktem dystrybucji, anteny i urządzenia, powiązane z siecią telekomunikacyjną lub usługami komunikacji elektronicznej, które umożliwiają lub wspierają dostarczanie usług za pośrednictwem tych sieci lub usług, mogących służyć do tego celu;
Art. 2 pkt 11	„usługi towarzyszące” oznaczają takie usługi związane z siecią lub usługami łączności elektronicznej, które umożliwiają lub wspierają dostarczanie, samoświadczenie lub automatyczne świadczenie usług za pośrednictwem tych sieci lub usług, lub które mogą służyć do tego celu, i obejmują systemy translacji numerów lub systemy o równoważnych funkcjach, systemy dostępu warunkowego i elektroniczne przewodniki po programach, jak również inne usługi, takie jak usługi identyfikacji, lokalizacji oraz sygnalizowania obecności;	T	**Art. 2 pkt 37 Pke**	37) powiązane usługi – usługi powiązane z siecią telekomunikacyjną lub usługami komunikacji elektronicznej, które umożliwiają lub wspierają świadczenie usług za pośrednictwem tych sieci lub usług lub które mogą służyć do tego celu, i obejmują systemy translacji numerów lub systemy o równoważnych funkcjach, systemy dostępu warunkowego i elektroniczne przewodniki po programach, jak również inne usługi, w szczególności usługi identyfikacji, lokalizacji oraz sygnalizowania obecności;
Art. 2 pkt 12	„system dostępu warunkowego” oznacza wszelkie środki techniczne, system uwierzytelniający lub rozwiązania, które powodują, że dostęp do chronionych usług nadawania radiowego lub telewizyjnego	T	**Art. 2 pkt 64 Pke**	64) system dostępu warunkowego – środki lub rozwiązania techniczne, powodujące, że dostęp do zrozumiałej formy zabezpieczonych transmisji radiofonicznych lub telewizyjnych jest uwarunkowany posiadaniem abonamentu lub uprzednio uzyskanego indywidualnego zezwolenia;

	w formie zrozumiałej jest uwarunkowany posiadaniem abonamentu lub innego, uprzednio uzyskanego indywidualnego zezwolenia;			
Art. 2 pkt 13	„użytkownik” oznacza osobę fizyczną lub prawną korzystającą z publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej lub wnioskującą o świadczenie takich usług;	T	**Art. 2 pkt 85 Pke**	85) użytkownik – podmiot korzystający z publicznie dostępnej usługi komunikacji elektronicznej lub żądający świadczenia takiej usługi;
Art. 2 pkt 14	„użytkownik końcowy” oznacza użytkownika, który nie udostępnia publicznych sieci łączności elektronicznej ani publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej;	T	**Art. 2 pkt 86 Pke**	86) użytkownik końcowy – podmiot korzystający z publicznie dostępnej usługi komunikacji elektronicznej lub żądający świadczenia takiej usługi, dla zaspokojenia własnych potrzeb;
Art. 2 pkt 15	„konsument” oznacza jakąkolwiek osobę fizyczną korzystającą z publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej lub wnioskującą o świadczenie takich usług dla celów niezwiązanych z jej działalnością handlową, gospodarczą, rzemiosłem lub wykonywaniem zawodu;	T	**Art. 2 pkt 20 Pke**	20) konsument – osobę fizyczną wnioskującą o świadczenie publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej lub korzystającą z takich usług dla celów niezwiązanych bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub wykonywaniem zawodu;
Art. 2 pkt 16	„dostarczanie sieci łączności elektronicznej” oznacza ustanowienie, obsługę, kontrolowanie i dostarczanie takiej sieci;	T	**Art. 2 pkt 5 Pke**	5) dostarczanie sieci telekomunikacyjnej – przygotowanie sieci telekomunikacyjnej w sposób umożliwiający świadczenie w niej usług, jej eksploatację, nadzór nad nią lub zapewnianie dostępu telekomunikacyjnego;
Art. 2 pkt 17	„zaawansowane urządzenia telewizji cyfrowej” oznaczają dekodery przeznaczone do podłączania telewizorów albo zintegrowanych zestawów telewizji cyfrowej, zdolne do odbierania usług cyfrowej telewizji interaktywnej;	T	**Art. 2 pkt 30 i 31 Pke**	30) odbiornik radiofonii cyfrowej – urządzenie służące do odbioru cyfrowych transmisji radiofonicznych, zawierające co najmniej tuner obejmujący głowicę wysokiej częstotliwości i demodulator, a także demultiplekser i dekoder odbieranej usługi oraz antenę lub złącze antenowe; 31) odbiornik sygnału telewizyjnego – urządzenie służące do odbioru cyfrowych transmisji telewizyjnych zawierające co najmniej tuner obejmujący głowicę wysokiej częstotliwości i demodulator, demultiplekser i dekoder odbieranej usługi oraz wyświetlacz obrazu albo niezawierające takiego wyświetlacza obrazu;
Art. 2 pkt 18	„interfejs programu aplikacyjnego” lub „API” oznacza oprogramowanie interfejsu między aplikacjami, udostępnione przez nadawców lub dostawców usług oraz zasoby zaawansowanych urządzeń telewizji cyfrowej dla usług telewizji cyfrowej i radiowych;	T	**Art. 2 pkt 15 Pke**	15) interfejs programistyczny aplikacji – interfejs umożliwiający łączenie, współpracę, wymianę informacji między aplikacjami dostarczanymi przez nadawców lub dostawców usług a urządzeniami telewizji cyfrowej służącymi do przekazywania cyfrowych sygnałów umożliwiających świadczenie usług telewizyjnych lub radiofonicznych;

Art. 2 pkt 19	„przeznaczenie widma radiowego” oznacza wyznaczenie danego pasma widma radiowego do wykorzystywania w celu świadczenia jednego rodzaju lub kilku rodzajów służb radiokomunikacyjnych, w stosownych przypadkach na określonych warunkach;	T	**Art. 62 ust. 1 i 2 Pke** **Art. 2 pkt 59, 82, 83 i 84 Pke**	**62.** 1. Przeznaczenie dla poszczególnych służb radiokomunikacyjnych częstotliwości lub zakresów częstotliwości, zwanych dalej „częstotliwościami”, oraz ich użytkowanie określa się w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości. 2. Częstotliwości mogą być użytkowane jako: 1) cywilne; 2) rządowe; 3) cywilno-rządowe. 59) służba radiokomunikacyjna – nadawanie, przesyłanie lub odbiór fal radiowych dla wypełnienia zadań określonych dla danej służby w międzynarodowych przepisach radiokomunikacyjnych; 82) użytkowanie cywilne – wykonywanie służby radiokomunikacyjnej przez podmioty inne niż podmioty będące użytkownikami rządowymi, w celu zaspokojenia potrzeb społecznych związanych z komunikacją bezprzewodową, realizowane w szczególności przez dostawców usług telekomunikacyjnych oraz nadawców radiofonicznych i telewizyjnych z wykorzystaniem częstotliwości przeznaczonych w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości do użytkowania cywilnego; 83) użytkowanie cywilno-rządowe – wykonywanie służby radiokomunikacyjnej w celu zaspokojenia potrzeb społecznych związanych z komunikacją bezprzewodową, realizowane w szczególności przez dostawców usług telekomunikacyjnych oraz nadawców radiofonicznych i telewizyjnych, a także wykonywanie służby radiokomunikacyjnej przez użytkowników rządowych, z wykorzystaniem częstotliwości przeznaczonych w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości do użytkowania cywilno-rządowego; 84) użytkowanie rządowe – wykonywanie służby radiokomunikacyjnej przez użytkowników rządowych z wykorzystaniem częstotliwości przeznaczonych w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości do użytkowania rządowego, w szczególności dla takich celów jak: obronność, bezpieczeństwo państwa, bezpieczeństwo i porządek publiczny oraz ochrona życia, zdrowia i mienia obywateli;
Art. 2 pkt 20	„szkodliwe zakłócenia” oznaczają zakłócenia, które zagrażają funkcjonowaniu usług radionawigacyjnych lub innych usług związanych z bezpieczeństwem lub które	T	**Art. 2 pkt 67 Pke**	67) szkodliwe zakłócenia – zakłócenia, które: a) zagrażają funkcjonowaniu służby radionawigacyjnej lub innej służby radiokomunikacyjnej związanej z bezpieczeństwem lub

	w inny sposób poważnie pogarszają, utrudniają lub wielokrotnie zakłócają usługę radiokomunikacyjną odbywającą się zgodnie z obowiązującymi przepisami międzynarodowymi, unijnymi lub krajowymi;			b) w sposób poważny pogarszają, utrudniają lub wielokrotnie przerywają wykonywanie służby radiokomunikacyjnej działającej zgodnie z przepisami prawa;
Art. 2 pkt 22	„ogólne zezwolenie” oznacza ramy prawne określone przez państwo członkowskie zapewniające prawo świadczenia dostępu do sieci oraz usług łączności elektronicznej oraz określające szczególne obowiązki sektorowe, jakie mogą mieć zastosowanie w odniesieniu do wszystkich lub poszczególnych rodzajów sieci i usług łączności elektronicznej, zgodnie z niniejszą dyrektywą;	N	**Przepisy ustawy - Prawo komunikacji elektronicznej i aktów wykonawczych - całokształt regulacji**	**Art. 1.** Ustawa określa: 1) zasady podejmowania, wykonywania i kontroli działalności polegającej na zapewnianiu komunikacji elektronicznej, zwanej dalej „działalnością komunikacji elektronicznej”, obejmującej: a) świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, dostarczanie publicznych sieci telekomunikacyjnych, w tym sieci i usług służących rozpowszechnianiu lub rozprowadzaniu programów radiofonicznych i telewizyjnych, lub świadczenie powiązanych usług, zwanej dalej „działalnością telekomunikacyjną” oraz b) świadczenie publicznie dostępnych usług komunikacji interpersonalnej niewykorzystujących numerów; 2) prawa i obowiązki przedsiębiorców komunikacji elektronicznej; 3) zasady zapewniania dostępu do lokalnej sieci radiowej i korzystania z tej sieci; 4) zadania i obowiązki na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, w zakresie komunikacji elektronicznej; 5) zasady uzyskiwania dostępu i korzystania z satelitarnej usługi publicznej o regulowanym dostępie, w ramach europejskiego systemu radionawigacji satelitarnej Galileo, oraz zarządzania tą usługą; 6) warunki gospodarowania częstotliwościami, zasobami orbitalnymi oraz zasobami numeracji; 7) prawa i obowiązki użytkowników urządzeń radiowych; 8) prawa i obowiązki użytkowników końcowych; 9) zasady dostępu telekomunikacyjnego oraz warunki regulowania rynków komunikacji elektronicznej; 10) wymagania, jakim odpowiadają urządzenia radiowe; 11) warunki świadczenia usługi powszechnej; 12) wymagania dotyczące świadczenia użytkownikom końcowym z niepełnosprawnościami publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej i udogodnień w zakresie dostępu do publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej;

				13) warunki przetwarzania danych, w tym danych osobowych, w ramach świadczenia publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej oraz ochrony tajemnicy komunikacji elektronicznej; 14) funkcjonowanie organów właściwych w sprawach komunikacji elektronicznej, zasady ich współdziałania z innymi organami krajowymi oraz instytucjami Unii Europejskiej w zakresie regulacji komunikacji elektronicznej. 2. Nie stanowi działalności telekomunikacyjnej umożliwianie korzystania z publicznej sieci telekomunikacyjnej za pośrednictwem lokalnej sieci radiowej, jeżeli jest to działalność dodatkowa w stosunku do wykonywanej przez podmiot działalności głównej.
Art. 2 pkt 23	„punkt dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu" oznacza niewielkie urządzenie o niskiej mocy służące do bezprzewodowego dostępu do sieci, dysponujące małym zasięgiem i wykorzystujące widmo radiowe objęte obowiązkiem uzyskania zezwolenia lub widmo radiowe zwolnione z obowiązku uzyskania zezwolenia lub też połączenie tych obu rodzajów widma, które może, być częścią publicznej sieci łączności elektronicznej, które może być wyposażone w antenę lub anteny o niskim oddziaływaniu na krajobraz i które pozwala użytkownikom uzyskać bezprzewodowy dostęp do sieci łączności elektronicznej, niezależnie od topologii tej sieci – ruchomej lub stałej;	T	**Art. 39 pkt 2 lit. a tiret czwarty ustawy wprowadzającej Pke w zakresie zmian następujących w art. 2 ust. 1 po pkt 10 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych**	Art. 38. W ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 604) wprowadza się następujące zmiany: 2) w art. 2: a) w ust. 1: – w pkt 10 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje pkt 11–13 w brzmieniu: „11) punkt dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu – niewielkie urządzenie radiowe o małej mocy, wyposażone w jedną lub więcej anten o krótkim zasięgu i niskim oddziaływaniu na krajobraz, pozwalające użytkownikom uzyskać bezprzewodowy dostęp do sieci telekomunikacyjnej niezależnie od rodzaju tej sieci – ruchomej lub stacjonarnej, posiadające cechy fizyczne i techniczne określone w aktach wykonawczych wydawanych przez Komisję Europejską, o których mowa w art. 57 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 321 z 17.12.2018 str. 36, z późn. zm.);
Art. 2 pkt 24	„lokalna sieć radiowa" lub „RLAN" oznacza system dostępu bezprzewodowego o niskiej mocy i bliskim zasięgu, stwarzający niskie	T	**Art. 2 pkt 23 Pke**	23) lokalna sieć radiowa – system dostępu bezprzewodowego o niskiej mocy i bliskim zasięgu, stwarzający niskie ryzyko zakłóceń dla innych tego typu systemów stosowanych w pobliżu przez innych użytkowników,

	ryzyko zakłóceń dla innych tego typu systemów stosowanych w pobliżu przez innych użytkowników, wykorzystujący na zasadzie niewyłączności zharmonizowane widmo radiowe;			wykorzystujący na zasadzie niewyłączności częstotliwości zharmonizowane;
Art. 2 pkt 25	„zharmonizowane widmo radiowe" oznacza widmo radiowe, którego dostępność i efektywne wykorzystanie uregulowano za pomocą zharmonizowanych warunków ustanowionych w drodze technicznego środka wykonawczego zgodnie z art. 4 decyzji nr 676/2002/WE;	T	**Art. 2 pkt 4 Pke**	4) częstotliwości zharmonizowane – częstotliwości, których dostępność i efektywne wykorzystanie uregulowano za pomocą zharmonizowanych warunków ustanowionych w drodze technicznego środka wykonawczego zgodnie z art. 4 decyzji nr 676/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie ram regulacyjnych dotyczących polityki spektrum radiowego we Wspólnocie Europejskiej (decyzja o spektrum radiowym) (Dz. Urz. WE L 108 z 24.04.2002, str. 1 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 13, t. 29, str. 317);
Art. 2 pkt 26	„współużytkowanie widma radiowego" oznacza dostęp dwóch lub więcej użytkowników do tych samych pasm widma radiowego na podstawie określonego mechanizmu współużytkowania, na które zezwolenie wydano w oparciu o ogólne zezwolenie, indywidualne prawa użytkowania widma radiowego lub ich kombinację, w tym podejścia regulacyjne, takie jak współdzielony dostęp, na który udzielono pozwolenia, mające na celu ułatwienie współużytkowania pasma widma radiowego, pod warunkiem zawarcia przez wszystkie zaangażowane strony wiążącej umowy, zgodnie z regułami współużytkowania uwzględnionymi w ich prawach użytkowania widma radiowego, tak aby zagwarantować wszystkim użytkownikom przewidywalne i rzetelne mechanizmy współużytkowania, bez uszczerbku dla stosowania przepisów prawa konkurencji;	N/T	**Brak konieczności przeniesienia definicji która zawiera w sobie de facto regulacje merytoryczne Art. 85 ust. 1 i 2, art. 86, art. 134 Pke**	**Art. 85.** 1. Dopuszcza się dokonywanie rezerwacji częstotliwości na rzecz kilku użytkowników. 2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, Prezes UKE, w drodze decyzji wydanej w trybie art. 86, ustala warunki współużytkowania częstotliwości, w szczególności w zakresie: 1) zapewnienia możliwości zarządzania obsługą użytkownika końcowego przez uprawnionego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego i podejmowania rozstrzygnięć dotyczących wykonywania usług na jego rzecz; 2) przyznawania dostępu do interfejsów, protokołów lub innych kluczowych technologii niezbędnych do zapewnienia interoperacyjności usług. **Art. 86.** 1. Prezes UKE, w sprawach spornych dotyczących współużytkowania częstotliwości może, na wniosek użytkownika współużytkującego częstotliwości, w drodze postanowienia, nałożyć na użytkowników współużytkujących częstotliwości, z wyjątkiem użytkowników rządowych, obowiązek podjęcia negocjacji dotyczących współużytkowania częstotliwości, określając jednocześnie termin ich zakończenia, nie dłuższy niż 30 dni, licząc od dnia wydania postanowienia. 2. W przypadku niepodjęcia negocjacji, o których mowa w ust. 1, przez podmiot do tego obowiązany lub braku zawarcia przez strony porozumienia warunki współużytkowania częstotliwości określa na wniosek strony Prezes UKE, w drodze decyzji, biorąc pod uwagę efektywne wykorzystanie częstotliwości. 3. W przypadku częstotliwości wykorzystywanych dla celów rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych Prezes UKE wydaje decyzję, o której mowa w ust. 2, w

				porozumieniu z Przewodniczącym KRRiT. Niezajęcie stanowiska przez Przewodniczącego KRRiT w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu decyzji w sprawie współużytkowania jest równoznaczne z uzgodnieniem projektu. 4. Wnioski, o których mowa w ust. 1 i 2, zawierają stanowiska poszczególnych użytkowników w zakresie współużytkowania częstotliwości, ze wskazaniem kwestii, co do których strony nie doszły do porozumienia. 5. Strony są obowiązane do przedłożenia Prezesowi UKE, na jego żądanie, w terminie 14 dni dokumentów niezbędnych do rozpatrzenia wniosku oraz swoich stanowisk wobec rozbieżności. 6. W sprawach, o których mowa w ust. 1, Prezes UKE może wydać na wniosek jednej ze stron decyzję, w której określa warunki współużytkowania częstotliwości do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sporu zgodnie z ust. 2. **Art. 134.** 1. Dopuszcza się dokonywanie przydziału częstotliwości na rzecz kilku użytkowników. 2. W przypadku dokonywania przydziału częstotliwości na rzecz kilku użytkowników Prezes UKE może ustalić w przydziale częstotliwości warunki jego użytkowania. 3. W sprawach spornych dotyczących współużytkowania częstotliwości Prezes UKE może, na wniosek podmiotu współużytkującego częstotliwości, w drodze postanowienia, nałożyć na współużytkowników częstotliwości, o których mowa w ust. 1, obowiązek podjęcia negocjacji dotyczących współużytkowania częstotliwości, określając jednocześnie termin ich zakończenia, nie dłuższy niż 30 dni, licząc od dnia wydania postanowienia. 4. W przypadku niepodjęcia negocjacji, o których mowa w ust. 3, przez podmiot do tego obowiązany lub braku zawarcia przez strony porozumienia warunki współużytkowania częstotliwości określa, na wniosek strony, Prezes UKE, w drodze decyzji, biorąc pod uwagę efektywne wykorzystanie częstotliwości. 5. Wnioski, o których mowa w ust. 3 i 4, powinny zawierać stanowiska poszczególnych użytkowników w zakresie współużytkowania częstotliwości, z wyszczególnieniem tych kwestii, co do których strony nie doszły do porozumienia. 6. Strony są obowiązane do przedłożenia Prezesowi UKE, na jego żądanie, w terminie 14 dni, dokumentów niezbędnych do rozpatrzenia wniosku oraz swoich stanowisk wobec rozbieżności. 7. W sprawach, o których mowa w ust. 2, Prezes UKE może wydać, na wniosek jednej ze stron, decyzję, w której określa warunki współużytkowania częstotliwości do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sporu zgodnie z ust. 3.

Art. 2 pkt 27	„dostęp” oznacza udostępnianie urządzeń lub usług innemu przedsiębiorstwu na określonych warunkach, na zasadzie albo wyłączności, albo braku wyłączności, na potrzeby świadczenia usług łączności elektronicznej, w tym świadczenia za ich pomocą usług społeczeństwa informacyjnego lub usług nadawania treści; obejmuje on między innymi: dostęp do elementów sieci i urządzeń towarzyszących, co może się wiązać z podłączeniem urządzeń za pomocą środków stacjonarnych lub niestacjonarnych (w szczególności obejmuje to dostęp do pętli lokalnej oraz urządzeń i usług niezbędnych do obsługi pętli lokalnej); dostęp do infrastruktury technicznej, w tym budynków, kanałów i masztów; dostęp do odpowiednich systemów oprogramowania, w tym do systemów wsparcia operacyjnego; dostęp do systemów informacyjnych lub baz danych na potrzeby przygotowywania zamówień, dostaw, zamawiania, konserwacji i reklamacji oraz fakturowania; dostęp do translacji numerów lub systemów o równoważnych funkcjach; dostęp do sieci stacjonarnych i ruchomych, w szczególności na potrzeby roamingu; dostęp do systemów dostępu warunkowego na potrzeby usług telewizji cyfrowej oraz dostęp do usług sieci wirtualnych;	T	**Art. 2 pkt 7 Pke**	7) dostęp telekomunikacyjny – udostępnianie zasobów na rzecz przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej na potrzeby świadczenia usług komunikacji elektronicznej, w szczególności: a) sieci telekomunikacyjnych i powiązanych zasobów, w tym infrastruktury technicznej, lokalnej pętli abonenckiej oraz obiektów i usług niezbędnych do obsługi lokalnej pętli abonenckiej, b) nieruchomości, w tym budynków, c) odpowiednich systemów oprogramowania, w tym do systemów wsparcia operacyjnego, d) systemów informacyjnych lub baz danych na potrzeby zamówień, dostaw, konserwacji i reklamacji oraz fakturowania, e) interfejsów, protokołów lub innych kluczowych technologii niezbędnych do zapewnienia interoperacyjności usług, f) usług sieci wirtualnych oraz g) multipleksu, z uwzględnieniem, że udostępnienie multipleksu następuje na rzecz nadawcy;
Art. 2 pkt 28	„wzajemne połączenia” oznaczają specyficzny rodzaj dostępu realizowanego pomiędzy operatorami sieci publicznych w formie fizycznego i logicznego połączenia elektronicznego pomiędzy publicznymi sieciami łączności użytkowanymi przez jedno i to samo albo inne przedsiębiorstwo celem umożliwienia użytkownikom jednego przedsiębiorstwa porozumiewania się	T	**Art. 2 pkt 36 Pke**	36) połączenie sieci – fizyczne i logiczne połączenie publicznych sieci telekomunikacyjnych użytkowanych przez tego samego lub różnych przedsiębiorców telekomunikacyjnych, w celu umożliwienia użytkownikom korzystającym z usług lub sieci jednego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego komunikowania się z użytkownikami korzystającymi z usług lub sieci tego samego lub innego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego albo dostępu do usług dostarczanych przez innego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego;

	z użytkownikami tego samego lub innego przedsiębiorstwa albo zapewnienia dostępu do usług innego przedsiębiorstwa, przy czym usługi takie są świadczone przez powyższe podmioty albo inne podmioty, które mają dostęp do sieci;			
Art. 2 pkt 29	„operator” oznacza przedsiębiorstwo udostępniające lub upoważnione do dostarczania publicznych sieci łączności elektronicznej albo urządzeń towarzyszących;	T	**Art. 2 pkt 40 lit. b Pke**	40) przedsiębiorca telekomunikacyjny – przedsiębiorcę lub inny podmiot uprawniony do wykonywania działalności gospodarczej na podstawie odrębnych przepisów, który wykonuje działalność gospodarczą polegającą na dostarczaniu publicznej sieci telekomunikacyjnej, świadczeniu powiązanych usług lub świadczeniu publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, przy czym przedsiębiorca telekomunikacyjny, uprawniony do: a) (…) b) dostarczania publicznej sieci telekomunikacyjnej lub świadczenia powiązanych usług, zwany jest „operatorem”;
Art. 2 pkt 30	„pętla lokalna” oznacza fizyczną ścieżkę wykorzystywaną przez sygnały łączności elektronicznej łączącą punkt zakończenia sieci z przełącznicą albo równorzędnym urządzeniem w stacjonarnej publicznej sieci łączności elektronicznej;	T	**Art. 2 pkt 21 Pke**	21) lokalna pętla abonencka – fizyczny obwód łączący zakończenie sieci z punktem dystrybucji w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej, w szczególności z przełącznicą główną lub równoważnym urządzeniem;
Art. 2 pkt 31	„połączenie” oznacza połączenie, które dochodzi do skutku za pośrednictwem publicznie dostępnej usługi łączności interpersonalnej umożliwiającej dwustronną łączność głosową;	T	**Art. 2 pkt 35 Pke**	35) połączenie głosowe – połączenie ustanowione za pomocą publicznie dostępnej usługi komunikacji interpersonalnej pozwalające na dwukierunkową komunikację głosową;
Art. 2 pkt 32	„usługa łączności głosowej” oznacza publicznie dostępną usługę łączności elektronicznej dla inicjowania i odbierania, bezpośrednio lub pośrednio, połączeń krajowych lub krajowych i międzynarodowych za pośrednictwem numeru lub numerów istniejących w krajowym lub międzynarodowym planie numeracji;	T	**Art. 2 pkt 77 i 45 Pke**	77) usługa komunikacji głosowej – usługę telekomunikacyjną dla inicjowania i odbierania, bezpośrednio lub pośrednio, połączeń głosowych krajowych lub krajowych i międzynarodowych, za pomocą numeru lub numerów ustalonych w krajowym lub międzynarodowym planie numeracji; 45) publicznie dostępna usługa komunikacji głosowej – usługę telekomunikacyjną dla inicjowania i odbierania, bezpośrednio lub pośrednio, połączeń głosowych krajowych lub krajowych i międzynarodowych, za pomocą numeru lub numerów ustalonych w krajowym lub międzynarodowym planie numeracji, dostępną dla ogółu użytkowników;

Art. 2 pkt 33	„numer geograficzny” oznacza numer istniejący w krajowym planie numeracji, w którym część jego struktury cyfrowej zawiera informację o znaczeniu geograficznym wykorzystywaną do przekierowywania wywołań tam, gdzie fizycznie mieści się punkt zakończenia sieci;	T	**Art. 2 pkt 28 Pke**	28) numer geograficzny – numer ustalony w planie numeracji krajowej, w którym część ciągu cyfr zawiera wskaźnik obszaru geograficznego, wykorzystywany do kierowania połączeń do stałej lokalizacji zakończenia sieci;
Art. 2 pkt 34	„numer niegeograficzny” to numer istniejący w krajowym planie numeracji niebędący numerem geograficznym, taki jak numery komórkowe, bezpłatne oraz o podwyższonej opłacie;	T	**Art. 2 pkt 29 Pke**	29) numer niegeograficzny – numer ustalony w planie numeracji krajowej, który nie zawiera ciągu cyfr określającego wskaźnik obszaru geograficznego, w szczególności numer zakończenia ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej, numer, do którego połączenia są bezpłatne albo numer wykorzystywany do świadczenia usług z dodatkowym świadczeniem;
Art. 2 pkt 35	„usługi pełnej konwersacji wideo i tekstowej” oznaczają multimedialną usługę konwersacji w czasie rzeczywistym, która zapewnia dwukierunkowy symetryczny przesył wideo, tekstu i głosu w czasie rzeczywistym między użytkownikami w co najmniej dwóch miejscach;	N		W EKŁE definicja ta występuje jedynie raz w art. 85 ust. 4, którego brzmienie ma charakter warunkowy (w stosownych przypadkach, w razie konieczności). Pke nie odwołuje się do pełnej konwersacji stosując bardziej ogólny i pojemny zwrot „dostęp równoważny”.
Art. 2 pkt 36	„publiczny punkt przyjmowania zgłoszeń o wypadkach” lub „PSAP” oznacza fizyczną lokalizację, która jako pierwsza przyjmuje zgłoszenia alarmowe pod nadzorem organu publicznego lub prywatnej organizacji uznanej przez państwo członkowskie;	T	**Art. 3 ust. 1 i 2 ustawy o systemie powiadamiania ratunkowego. Centra powiadaminia ratunkowego to krajowy odpowi**	Art. 3 1. Tworzy się system powiadamiania ratunkowego, zwany dalej „systemem”. 2. System składa się z centrów powiadamiania ratunkowego, zwanych dalej „centrami”, tworzących jednolity system do obsługi zgłoszeń alarmowych, kierowanych do numerów alarmowych 112, 997, 998 i 999, umożliwiający przekazanie zgłoszenia alarmowego w celu zaangażowania właściwych zasobów ratowniczych.

			ednik PSAP.	
Art. 2 pkt 37	„najwłaściwszy publiczny punkt przyjmowania zgłoszeń o wypadkach” oznacza PSAP wyznaczony przez odpowiedzialne organy do przyjmowania zgłoszeń alarmowych z określonego obszaru lub zgłoszeń alarmowych określonego rodzaju;	T	**Art. 8 ustawy o systemie powiadamiania ratunkowego; Art. 44 ustawy wprowadzającej PKE– w zakresie zmiany art. 8 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy o systemie powiadamiania ratunkowego**	**Art. 8** 1. Do zadań centrum należy: 1) obsługa zgłoszeń alarmowych, z wyłączeniem systemów sygnalizacji pożarowej, o których mowa w ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2022 r. poz. 2057), w tym: (…)b) powiązanie zgłoszenia alarmowego z danymi teleadresowymi miejsca zgłoszenia oraz jego pozycją geograficzną, ustalonymi w oparciu o dane pochodzące z sieci telekomunikacyjnych oraz o informacje z telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, jeśli zapewnia ono taką możliwość, (…) a)
Art. 2 pkt 38	„zgłoszenie alarmowe” oznacza zgłoszenie dokonane przez użytkownika końcowego do PSAP za pośrednictwem usług łączności interpersonalnej w celu zwrócenia się do służb ratunkowych o pomoc w sytuacjach nadzwyczajnych i otrzymania tej pomocy;	T	**Art. 2 pkt 1 ustawy o systemie powiadamiania**	Art. 2 Ilekroć w ustawie jest mowa o: 1) zgłoszeniu alarmowym - należy przez to rozumieć informację o wystąpieniu lub podejrzeniu wystąpienia nagłego zagrożenia życia lub zdrowia, w tym aktu przemocy, a także nagłego zagrożenia środowiska lub mienia oraz zagrożeń bezpieczeństwa i porządku publicznego, kierowaną do numerów obsługiwanych w ramach systemu powiadamiania ratunkowego, przez dostawcę publicznie dostępnych usług komunikacji interpersonalnej wykorzystujących numery z planu numeracji krajowej lub międzynarodowych

			ratunkowego	planów numeracji i umożliwiających nawiązywanie połączeń z numerami z tych planów , z zewnętrznych systemów monitoringu albo z wykorzystaniem środków komunikacji, które umożliwiają niezwłoczne przekazanie tej informacji do centrum powiadamiania ratunkowego;
Art. 2 pkt 39	„służba ratunkowa” oznacza służbę uznaną przez dane państwo członkowskie za pełniącą taką funkcję i zapewniającą natychmiastową i szybką pomoc w szczególności w sytuacjach bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia, zdrowia publicznego lub bezpieczeństwa publicznego lub bezpieczeństwa osób fizycznych, własności prywatnej lub publicznej lub też środowiska, zgodnie z prawem krajowym;	T/N		W przepisach krajowych funkcjonuje pojęcie „służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy”, które nie jest całościowo definiowane. Zakres tego pojęcia jest ustanawiany na podstawie różnych przepisów ustawowych określających status jednostek wykonujących zadania publiczne, do których zadań należy niesienie pomocy. Do kręgu służb zobowiązanych ustawowo do niesienia pomocy należy: Państwowe Ratownictwo Medyczne, Policja, Państwowa Straż Pożarna, Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, straże gminne.
Art. 2 pkt 40	„informacje o lokalizacji osoby wykonującej połączenie” oznaczają, w publicznej sieci ruchomej, przetwarzane dane pochodzące z infrastruktury sieci lub z urządzenia telefonicznego, wskazujące położenie geograficzne ruchomego urządzenia końcowego użytkownika końcowego, a w publicznej sieci stacjonarnej oznaczają dane na temat fizycznego adresu punktu zakończenia sieci;	T	**Art. 336 ust. 1 Pke**	**Art. 336.** 1. Informacją o lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego, w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej jest dokładny adres zainstalowania zakończenia sieci.
Art. 2 pkt 41	„urządzenie końcowe” oznacza urządzenie końcowe w rozumieniu art.1 pkt 1 dyrektywy Komisji 2008/63/WE;	T	**Art. 2 pkt 71 Pke**	71) telekomunikacyjne urządzenie końcowe – urządzenie telekomunikacyjne przeznaczone do podłączenia bezpośrednio lub pośrednio do zakończenia sieci;
Art. 2 pkt 42	„incydent związany z bezpieczeństwem” oznacza zdarzenie, które ma rzeczywisty niekorzystny skutek dla bezpieczeństwa sieci lub usługi łączności elektronicznej.	T		Projekt ustawy o zmianie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz niektórych innych ustaw miał wdrażać przepisy dotyczące bezpieczeństwa sieci i usług komunikacji elektronicznej, wynikające z art. 40 i art. 41 EKŁE. Przepisy te są uchylane z dniem 18 października 2024 r. poprzez art. 43 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2555 z dnia 14 grudnia 2022 r. w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu cyberbezpieczeństwa na terytorium Unii, zmieniającej rozporządzenie (UE) nr 910/2014 i dyrektywę (UE) 2018/1972 oraz uchylającej dyrektywę (UE) 2016/1148 (dyrektywa NIS 2) (Dz. Urz. UE L 333 z 27.12.2022, str. 80). W Ministerstwie Cyfryzacji trwają

				prace nad przygotowaniem projektu ustawy wdrażającej dyrektywę NIS 2.
Art. 3	**Cele ogólne**			
Art. 3 ust. 1	1. Państwa członkowskie zapewniają, by krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy, wypełniając zadania regulacyjne określone w niniejszej dyrektywie, podejmowały wszystkie stosowne środki, które są niezbędne i proporcjonalne do realizacji celów określonych w ust. 2. Państwa członkowskie, Komisja, Zespół ds. Polityki Spektrum Radiowego (RSPG) i BEREC również przyczyniają się do realizacji tych celów. Krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy przyczyniają się, w ramach swoich kompetencji, do zapewnienia realizacji polityki mającej na celu promowanie wolności wypowiedzi i informacji, różnorodności kulturowej i językowej, jak również pluralizmu mediów.	T T	**Art. 412 ust. 2 pkt 6 Pke**	**412.** (...) 2. Organy właściwe w sprawach telekomunikacji prowadzą politykę regulacyjną, mając na celu w szczególności: (…) 6) realizację polityki w zakresie wolności wypowiedzi i informacji, promowania różnorodności kulturowej i językowej, jak również pluralizmu mediów;
Art. 3 ust. 2	2. W kontekście niniejszej dyrektywy krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy, a także BEREC, Komisja i państwa członkowskie dążą do realizacji każdego z następujących celów ogólnych, wymienionych w przypadkowej kolejności: a) promowanie łączności oraz dostępu do sieci o bardzo dużej przepustowości, w tym sieci stacjonarnych, ruchomych i bezprzewodowych, oraz korzystania z tych sieci przez wszystkich obywateli Unii i wszystkie unijne przedsiębiorstwa; b) promowanie konkurencji przy dostarczaniu sieci łączności elektronicznej oraz urządzeń	T	**Art. 412 ust. 2 pkt 1-5**	**Art. 412.** (...) 2. Organy właściwe w sprawach telekomunikacji prowadzą politykę regulacyjną, mając na celu w szczególności: 1) wspieranie konkurencji, w tym konkurencji opartej na infrastrukturze, w zakresie świadczenia usług komunikacji elektronicznej, dostarczania sieci telekomunikacyjnych oraz powiązanych zasobów, w tym: a) zapewnienie użytkownikom, w tym użytkownikom końcowym z niepełnosprawnościami, osiągania maksymalnych korzyści w zakresie cen oraz różnorodności i jakości usług, niezależnie od lokalizacji użytkownika końcowego lub dostawcy usług, b) zapobieganie zniekształcaniu lub ograniczaniu konkurencji na rynku komunikacji elektronicznej, w tym poprzez nakładanie obowiązków regulacyjnych tylko w zakresie koniecznym do zagwarantowania skutecznej i równoważnej konkurencji w interesie użytkowników końcowych oraz zmianę lub uchylenie nałożonych obowiązków regulacyjnych w sytuacji gdy warunek ten jest spełniony,

	towarzyszących, w tym skutecznej konkurencji opartej na infrastrukturze, a także przy świadczeniu usług łączności elektronicznej i usług towarzyszących; c) przyczynianie się do rozwoju rynku wewnętrznego poprzez usuwanie istniejących przeszkód utrudniających inwestycje w sieci łączności elektronicznej, urządzenia towarzyszące i usługi towarzyszące oraz usługi łączności elektronicznej, a także udostępnienie tych sieci i urządzeń oraz świadczenie tych usług w całej Unii, a także poprzez sprzyjanie ujednolicaniu warunków regulujących inwestycje w te sieci, urządzenia i usługi oraz ich udostępnianie i świadczenie, poprzez opracowywanie wspólnych przepisów i przewidywalnych podejść regulacyjnych, wspieranie skutecznego, wydajnego i skoordynowanego wykorzystania widma radiowego, otwartych innowacji, tworzenia i rozwijania sieci transeuropejskich, świadczenia, dostępności i interoperacyjności ogólnoeuropejskich usług oraz połączeń między użytkownikami końcowymi; d) wspieranie interesów obywateli Unii poprzez zapewnianie łączności i powszechnej dostępności i korzystania z sieci o bardzo wysokiej przepustowości, w tym sieci stacjonarnych, ruchomych			c) efektywne inwestowanie w dziedzinie infrastruktury oraz promocję technologii innowacyjnych, d) zapewnienie przewidywalności regulacyjnej, e) uwzględnienie ryzyka inwestycyjnego; 2) wspieranie rozwoju rynku wewnętrznego, w tym: a) usuwanie istniejących barier na rynku komunikacji elektronicznej, b) wspieranie tworzenia i rozwoju transeuropejskich sieci oraz interoperacyjności usług ogólnoeuropejskich, c) zapewnienie równego traktowania oraz niedyskryminacji przedsiębiorców komunikacji elektronicznej, d) współpracę z innymi organami regulacyjnymi państw członkowskich, BEREC i Komisją Europejską, w celu spójnego wdrażania i stosowania przepisów, e) współpracę z innymi organami regulacyjnymi państw członkowskich i Komisją Europejską, w tym w ramach RSPG, a na ich wniosek - także z Parlamentem Europejskim i Radą, w zakresie: – planowania strategicznego, koordynacji i harmonizacji wykorzystania częstotliwości w Unii Europejskiej, w celu optymalizacji wykorzystania częstotliwości oraz unikania szkodliwych zakłóceń oraz – promowania koordynacji polityki w zakresie częstotliwości w Unii Europejskiej, a także zharmonizowanych warunków w odniesieniu do dostępności i efektywnego wykorzystania częstotliwości, koniecznego do ustanowienia i funkcjonowania rynku wewnętrznego usług komunikacji elektronicznej; 3) wspieranie efektywnego wykorzystania oraz zarządzania częstotliwościami, w tym: a) dążenie do zapewnienia pokrycia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zasięgiem bezprzewodowej komunikacji szerokopasmowej o wysokiej jakości, w tym wysokiej prędkości transmisji danych, a także objęcia nią głównych szlaków transportowych, b) ułatwianie szybkiego rozwoju nowych technologii komunikacji bezprzewodowej i jej zastosowań, c) promowanie długoterminowych inwestycji przez zapewnienie przewidywalności i spójności podczas dokonywania, zmiany lub cofnięcia rezerwacji częstotliwości, dokonywania rezerwacji częstotliwości na kolejny okres lub ograniczenia sposobu wykorzystywania częstotliwości objętych rezerwacją,

	i bezprzewodowych, oraz usług łączności elektronicznej; poprzez umożliwienie czerpania maksymalnych korzyści pod względem możliwości wyboru, ceny i jakości w oparciu o wydajną konkurencję; poprzez dbanie o bezpieczeństwo sieci i usług; poprzez zapewnianie wysokiego i powszechnego poziomu ochrony użytkowników końcowych dzięki niezbędnym przepisom sektorowym oraz poprzez zaspokajanie potrzeb – takich jak przystępne ceny – konkretnych grup społecznych, w szczególności użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami, użytkowników końcowych będących osobami starszymi i użytkowników końcowych o szczególnych potrzebach społecznych, a także zapewnianie wyboru i równoważnego dostępu dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami.			d) promowanie współużytkowania częstotliwości do podobnych lub różnych zastosowań częstotliwości zgodnie z przepisami prawa konkurencji, e) dążenie do spójności i przewidywalności w Unii Europejskiej, w zakresie dokonywania rezerwacji częstotliwości w kontekście ochrony zdrowia publicznego przy uwzględnieniu zalecenia Rady 1999/519/WE z dnia 12 lipca 1999 r. w sprawie ograniczenia narażenia ludności na pola elektromagnetyczne (od 0 Hz do 300 GHz), f) kierowanie się zasadą neutralności technologicznej przy gospodarowaniu częstotliwościami; 4) zachęcanie do inwestowania w sieci o bardzo dużej przepustowości oraz korzystania z tych sieci; 5) promocję interesów obywateli Unii Europejskiej, w tym: a) zapewnienie wszystkim obywatelom dostępu do usługi powszechnej, b) zapewnienie ochrony konsumenta w jego relacjach z przedsiębiorcą komunikacji elektronicznej, w szczególności ustanawiając proste i niedrogie procedury rozwiązywania sporów przed organem niezależnym od stron występujących w danym sporze, c) przyczynianie się do zapewnienia wysokiego poziomu ochrony danych osobowych, d) udostępnianie informacji dotyczących ustanawiania cen i warunków świadczenia publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej, e) identyfikację potrzeb określonych grup społecznych, w szczególności użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami oraz ze szczególnymi potrzebami społecznymi, f) zapewnienie bezpieczeństwa publicznej sieci telekomunikacyjnej, g) wspieranie procesu harmonizacji określonych numerów lub zakresów numeracji w obrębie Unii Europejskiej oraz upowszechnianie informacji o istnieniu europejskiego numeru alarmowego 112 i innych europejskich numerów zharmonizowanych, skierowanej do obywateli, w szczególności podróżujących między państwami członkowskimi, h) wspieranie pełnego korzystania przez użytkowników końcowych z informacji oraz możliwości ich rozpowszechniania oraz korzystania z dowolnych aplikacji i usług;

Art. 3 ust. 3	3. W przypadku gdy Komisja ustanawia wartości odniesienia i sporządza sprawozdania dotyczące skuteczności środków danego państwa członkowskiego odnoszących się do realizacji celów, o których mowa w ust. 2, Komisję, w razie potrzeby, wspomagają państwa członkowskie, krajowe organy regulacyjne, BEREC i RSPG.	N		
Art. 3 ust. 4	4. W dążeniu do osiągnięcia założeń polityki, o których mowa w ust. 2, i określonych w niniejszym ustępie, krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy między innymi: a) promują przewidywalność regulacyjną poprzez zapewnienie spójnego podejścia regulacyjnego w kolejnych okresach przeglądu oraz poprzez współpracę ze sobą nawzajem, z BEREC, z RSPG oraz z Komisją; b) zapewniają, aby w podobnych okolicznościach nie występowała dyskryminacja w traktowaniu dostawców sieci i usług łączności elektronicznej; c) stosują prawo Unii w sposób neutralny technologicznie, o ile nie stoi to w sprzeczności z realizacją celów określonych w ust. 2; d) promują efektywne inwestycje i innowacje w zakresie nowej i rozszerzonej infrastruktury, w tym poprzez zapewnienie, aby każdy przypadek obowiązku udzielenia dostępu uwzględniał ryzyko, jakie ponoszą inwestujące przedsiębiorstwa, oraz poprzez zezwolenie, aby różne	T	**Art. 412 ust. 2 Pke** **pkt 1 lit. d** **pkt 2 lit. c** **pkt 7** **Art. 173 ust. 1 i 6, art. 218 ust. 7 Pke**	**Art. 412 ust. 2** 2. Organy właściwe w sprawach telekomunikacji prowadzą politykę regulacyjną, mając na celu w szczególności: d) zapewnienie przewidywalności regulacyjnej, c) zapewnienie równego traktowania oraz niedyskryminacji przedsiębiorców komunikacji elektronicznej, 7) zagwarantowanie neutralności technologicznej. **Art. 173 ust. 1 i 6** 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, a także podmiot niebędący przedsiębiorcą telekomunikacyjnym, o ile jest właścicielem okablowania pomiędzy zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym a najbliższym punktem dystrybucji – z wyjątkiem użytkownika rządowego, o którym mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h – na wniosek przedsiębiorcy

	porozumienia o współpracy między inwestorami a stronami zwracającymi się o dostęp stanowiły dywersyfikację ryzyka inwestycyjnego przy zapewnieniu utrzymania konkurencji na rynku i zasady niedyskryminacji; e) w należytym stopniu uwzględniają warunki związane z infrastrukturą, konkurencją, sytuacją użytkowników końcowych a w szczególności konsumentów w różnych obszarach geograficznych na terytorium danego państwa członkowskiego, w tym lokalną infrastrukturę zarządzaną przez osoby fizyczne na zasadach niekomercyjnych; f) nakładają ex ante obowiązki regulacyjne tylko w zakresie koniecznym do zagwarantowania skutecznej i zrównoważonej konkurencji w interesie użytkowników końcowych, łagodzą lub znoszą takie obowiązki, kiedy tylko spełniony jest ten warunek. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy działały bezstronnie, obiektywnie, przejrzyście oraz w sposób niedyskryminujący i proporcjonalny.		**Art. 200 ust. 1 pkt 3 i 4 Pke** **Art. 412 ust. 2 pkt 1 lit. b, c oraz e Pke**	telekomunikacyjnego, jest obowiązany zapewnić dostęp do tego okablowania wraz z powiązanymi zasobami, jeżeli powielenie tego okablowania byłoby ekonomicznie nieefektywne lub technicznie niewykonalne. 6. Dostęp, o którym mowa w ust. 1, jest: 1) nieodpłatny, przy czym przedsiębiorca telekomunikacyjny ponosi proporcjonalną część ponoszonych przez zapewniającego dostęp kosztów utrzymania udostępnionej infrastruktury, z wyjątkiem pkt 2; 2) odpłatny, jeżeli okablowanie pomiędzy zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym, a najbliższym punktem dystrybucji jest własnością podmiotu, którego przeważającym przedmiotem działalności jest działalność telekomunikacyjna. **Art. 218 ust. 7** 7. W przypadku gdy przedsiębiorca komunikacji elektronicznej poniósł wydatki na nowe przedsięwzięcie inwestycyjne, w tym budowę sieci składającej się z elementów światłowodowych, w tym sieci o bardzo dużej przepustowości, Prezes UKE, ustalając opłaty z tytułu dostępu telekomunikacyjnego, bierze pod uwagę wykonane przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej inwestycje oraz umożliwia temu przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej uzyskanie rozsądnej stopy zwrotu z zaangażowanego w nowe przedsięwzięcie inwestycyjne kapitału, uwzględniając ryzyko typowe dla danego nowego przedsięwzięcia inwestycyjnego. **Art. 412 ust. 2 pkt 1 lit. b, c oraz e** 2. Organy właściwe w sprawach telekomunikacji prowadzą politykę regulacyjną, mając na celu w szczególności: (...) b) zapobieganie zniekształcaniu lub ograniczaniu konkurencji na rynku komunikacji elektronicznej, (…) c) efektywne inwestowanie w dziedzinie infrastruktury oraz promocję technologii innowacyjnych, e) uwzględnienie ryzyka inwestycyjnego; **Art. 200.** 1. Po przeprowadzeniu analizy, o której mowa w art. 199 ust. 1, Prezes UKE przeprowadza postępowanie w celu:

				(...) 3) wyznaczenia przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorców komunikacji elektronicznej zajmujących kolektywną pozycję znaczącą, w przypadku stwierdzenia, że na rynku właściwym nie występuje skuteczna konkurencja, oraz nałożenia na tego przedsiębiorcę lub przedsiębiorców komunikacji elektronicznej zajmujących kolektywną pozycję znaczącą obowiązków regulacyjnych; 4) utrzymania, zmiany albo uchylenia obowiązków regulacyjnych nałożonych na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorców komunikacji elektronicznej zajmujących kolektywną pozycję znaczącą przed przeprowadzeniem analizy rynku.
Art. 4	**Planowanie strategiczne i koordynacja polityki w zakresie widma radiowego**			
Art. 4 ust. 1	1. Państwa członkowskie współpracują ze sobą oraz z Komisją przy planowaniu strategicznym, koordynacji i harmonizacji wykorzystania widma radiowego w Unii zgodnie z politykami Unii w zakresie ustanowienia i funkcjonowania rynku wewnętrznego łączności elektronicznej. W tym celu biorą pod uwagę między innymi aspekty ekonomiczne, bezpieczeństwo, zdrowie, interes ogólny, wolność wypowiedzi, aspekty kulturalne, naukowe, społeczne i techniczne polityk Unii, jak również różne interesy społeczności użytkowników widma radiowego, mając na celu optymalizację wykorzystania widma radiowego oraz unikanie szkodliwych zakłóceń.	T	**Art. 62 ust. 3 Pke**	**Art. 62 ust. 3** 3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, Krajową Tablicę Przeznaczeń Częstotliwości, realizując politykę państwa w zakresie gospodarki zasobami częstotliwości, spełniania wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej oraz telekomunikacji, z uwzględnieniem: 1) międzynarodowych przepisów radiokomunikacyjnych; 2) kierunków i celów polityki w zakresie planowania strategicznego, koordynacji i harmonizacji wykorzystania częstotliwości określonych w wieloletnich programach dotyczących polityki w zakresie częstotliwości przyjętych przez Parlament Europejski i Radę na podstawie art. 4 EKŁE; 3) zharmonizowanych warunków ustanowionych w drodze technicznych środków wykonawczych przyjętych zgodnie decyzją 676/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie ram regulacyjnych dotyczących polityki spektrum radiowego we Wspólnocie Europejskiej (decyzja o spektrum radiowym), zwanej dalej „decyzją 676/2002/WE”; 4) wymagań dotyczących: a) zapewnienia warunków do harmonijnego rozwoju służb radiokomunikacyjnych oraz dziedzin nauki i techniki, wykorzystujących zasoby częstotliwości, b) wdrażania nowych, efektywnych technik radiokomunikacyjnych, c) obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym ustaleń sojuszniczych dokumentów

			Art. 412 ust. 2 pkt 2 lit. e tiret pierwsze Pke	i porozumień cywilno-wojskowych dotyczących zharmonizowanych potrzeb widmowych NATO. **Art. 412 ust. 2 pkt 2 lit. e tiret pierwsze** e) współpracę z innymi organami regulacyjnymi państw członkowskich i Komisją Europejską, w tym w ramach RSPG, a na ich wniosek także z Parlamentem Europejskim i Radą w zakresie: – planowania strategicznego, koordynacji i harmonizacji wykorzystania częstotliwości w Unii Europejskiej, mając na celu optymalizację wykorzystania częstotliwości oraz unikanie szkodliwych zakłóceń oraz
Art. 4 ust. 2	2. Państwa członkowskie współpracują ze sobą oraz z Komisją w zakresie promowania koordynacji podejść do polityki widma radiowego w Unii oraz, w stosownych przypadkach, zharmonizowanych warunków w odniesieniu do dostępności i efektywnego wykorzystania widma radiowego, koniecznego do ustanowienia i funkcjonowania rynku wewnętrznego łączności elektronicznej.	T	**Art. 62 ust. 3 Pke**

			pkt 18 Pke	18) prowadzenie transgranicznych koordynacji częstotliwości z innymi państwami, w tym zawieranie niezbędnych umów lub porozumień, w sposób i w terminach pozwalających na realizację zobowiązań wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych lub aktów prawnych Unii Europejskiej, dotyczących gospodarowania częstotliwościami; **Art. 412 ust. 2 pkt 2 lit. e tiret drugie** e) współpracę z innymi organami regulacyjnymi państw członkowskich i Komisją Europejską, w tym w ramach RSPG, a na ich wniosek także z Parlamentem Europejskim i Radą w zakresie: – promowania koordynacji polityki w zakresie częstotliwości w Unii Europejskiej, a także zharmonizowanych warunków w odniesieniu do dostępności i efektywnego wykorzystania częstotliwości, koniecznego do ustanowienia i funkcjonowania rynku wewnętrznego usług komunikacji elektronicznej;
			Art. 412 ust. 2 pkt 2 lit. e tiret drugie Pke	
Art. 4 ust. 3	3. Państwa członkowskie, w ramach RSPG współpracują ze sobą oraz z Komisją zgodnie z ust. 1, a także – na ich wniosek – z Parlamentem Europejskim i Radą, aby wspierać planowanie strategiczne i koordynację mechanizmów kształtowania polityki w zakresie widma radiowego w Unii poprzez: a) opracowanie najlepszych praktyk dotyczących kwestii związanych z widmem radiowym z myślą o wdrażaniu niniejszej dyrektywy; b) ułatwianie koordynacji między państwami członkowskimi z myślą o wdrażaniu niniejszej dyrektywy i innych przepisów prawa unijnego oraz o przyczynieniu się do rozwoju rynku wewnętrznego; c) koordynowanie swoich podejść do przydzielania i zezwalania na użytkowanie widma radiowego oraz	T	**Art. 412 ust. 2 pkt 2 lit. e Pke**	**Art. 412 ust. 2 pkt 2 lit. e** e) współpracę z innymi organami regulacyjnymi państw członkowskich i Komisją Europejską, w tym w ramach RSPG, a na ich wniosek - także z Parlamentem Europejskim i Radą, w zakresie: – planowania strategicznego, koordynacji i harmonizacji wykorzystania częstotliwości w Unii Europejskiej, w celu optymalizacji wykorzystania częstotliwości oraz unikania szkodliwych zakłóceń oraz – promowania koordynacji polityki w zakresie częstotliwości w Unii Europejskiej, a także zharmonizowanych warunków w odniesieniu do dostępności i efektywnego wykorzystania częstotliwości, koniecznego do ustanowienia i funkcjonowania rynku wewnętrznego usług komunikacji elektronicznej; **Art. 419 ust. 1 pkt 11** 11) występowanie do RSPG z wnioskiem o pomoc w rozwiązaniu problemów lub sporów związanych z transgraniczną koordynacją częstotliwości lub szkodliwymi zakłóceniami o charakterze transgranicznym;
			Art. 419 ust. 1 pkt 11 Pke	

	publikowanie sprawozdań lub opinii dotyczących kwestii związanych z widmem radiowym. BEREC uczestniczy w kwestiach dotyczących jego kompetencji w odniesieniu do regulacji rynku i konkurencji w związku z widmem radiowym.			
Art. 4 ust. 4	4. Komisja, w jak największym stopniu uwzględniając opinię RSPG, może przedkładać Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wnioski ustawodawcze służące ustanowieniu wieloletnich programów dotyczących polityki w zakresie widma radiowego, określeniu kierunków i celów polityki w odniesieniu do planowania strategicznego oraz harmonizacji korzystania z widma radiowego zgodnie z niniejszą dyrektywą, a także celem zwolnienia zharmonizowanego widma radiowego na potrzeby wspólnego użytkowania lub na użytkowanie nie podlegające przyznaniu indywidulanych praw.	N		
Art. 5	**Krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy**			
Art. 5 ust. 1	1. Państwa członkowskie zapewniają, by wszystkie zadania określone w niniejszej dyrektywie były realizowane przez właściwe organy. W ramach zakresu stosowania niniejszej dyrektywy krajowe organy regulacyjne odpowiadają za realizację co najmniej następujących zadań: a) regulację rynku ex ante, w tym nakładanie obowiązków w zakresie dostępu i wzajemnych połączeń; b) zapewnianie rozstrzygnięcia sporów między przedsiębiorstwami;	T	**Art. 412 ust. 1, art. 413, art. 182 ust. 1 w zakresie lit. b, art. 419 ust. 1 w zakresie lit. c, art. 68, art. 106, art. 128 w zakresie**	**Art. 412.** 1. Organami właściwymi w sprawach telekomunikacji są minister właściwy do spraw informatyzacji i Prezes UKE. **Art. 413.** 1. Prezes UKE jest organem regulacyjnym w dziedzinie rynku usług komunikacji elektronicznej i pocztowych. 2. Prezes UKE jest centralnym organem administracji rządowej. 3. Prezes UKE jest organem egzekucyjnym w zakresie administracyjnej egzekucji obowiązków o charakterze niepieniężnym wskazanych w przepisach ustawy, ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 1640 oraz z 2024 r. 467 i), a także obowiązków o charakterze niepieniężnym nałożonych na podstawie przepisów tych ustaw. **Art. 182.** 1. Prezes UKE, w drodze decyzji wydawanej na wniosek w sprawie rozstrzygnięcia sporu dotyczącego dostępu telekomunikacyjnego, w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku, rozstrzyga spór dotyczący tego dostępu między przedsiębiorcami komunikacji elektronicznej albo między

	c) prowadzenie spraw związanych z zarządzaniem widmem radiowym oraz podejmowanie decyzji w sprawie widma radiowego lub, w przypadku gdy te zadania zostaną przydzielone innym właściwym organom, zapewnianie doradztwa w odniesieniu do kształtowania rynku i do dotyczących konkurencji aspektów procesów krajowych związanych z prawami użytkowania widma w zakresie usług i sieci łączności elektronicznej; d) przyczynianie się do ochrony praw użytkowników końcowych w sektorze łączności elektronicznej, w stosownych przypadkach, w porozumieniu z innymi właściwymi organami; e) ocenę i ścisłe monitorowanie kwestii dotyczących kształtowania rynku i konkurencji w odniesieniu do otwartego dostępu do internetu; f) ocenę niesprawiedliwego obciążenia oraz obliczanie kosztu netto świadczenia usługi powszechnej; g) zapewnianie możliwości przenoszenia numerów między dostawcami; h) wykonywanie wszelkich innych zadań, które w niniejszej dyrektywie zastrzeżono dla krajowych organów regulacyjnych. Państwa członkowskie mogą powierzyć krajowym organom regulacyjnym inne zadania		**lit. a, art. 198 ust. 1 Pke**	przedsiębiorcą komunikacji elektronicznej a innym podmiotem, o ile jest on obowiązany do zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego. **Art. 419.** 1. Do zakresu działania Prezesa UKE należy w szczególności: 1) opracowywanie wskazanych przez ministra właściwego do spraw informatyzacji projektów aktów prawnych w zakresie komunikacji elektronicznej; 2) wykonywanie zadań krajowego organu regulacyjnego wynikających z przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1971 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającego Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC) oraz Agencję Wsparcia BEREC (Urząd BEREC), zmieniającego rozporządzenie (UE) 2015/2120 oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1211/2009 (Dz. Urz. UE L 321 z 17.12.2018, str. 1); 3) analiza i ocena funkcjonowania rynków usług komunikacji elektronicznej; 4) monitorowanie jakości usług komunikacji elektronicznej; 5) podejmowanie interwencji w sprawach dotyczących funkcjonowania rynków usług komunikacji elektronicznej oraz rynku aparatury, w tym rynku urządzeń telekomunikacyjnych, z własnej inicjatywy lub wniesionych przez zainteresowane podmioty, w szczególności użytkowników i przedsiębiorców komunikacji elektronicznej; 6) kontrolowanie realizacji obowiązków wynikających z przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/612 z dnia 6 kwietnia 2022 r. w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii (Dz. Urz. UE L 115 z 13.04.2022, str. 1); 7) realizacja obowiązków nałożonych na Prezesa UKE i kontrolowanie realizacji pozostałych obowiązków, wynikających z przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2120 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiającego środki dotyczące dostępu do otwartego internetu i dotyczące opłat detalicznych za uregulowane usługi łączności wewnątrzunijnej oraz zmieniającego dyrektywę 2002/22/WE, a także rozporządzenie (UE) nr 531/2012; 8) zarządzanie zasobami częstotliwości przeznaczonymi do użytkowania cywilnego i cywilno-rządowego oraz tworzenie warunków dla rozwoju krajowych służb radiokomunikacyjnych przez zapewnianie Rzeczypospolitej Polskiej niezbędnych zasobów częstotliwości oraz dostępu do zasobów orbitalnych;

	przewidziane w niniejszej dyrektywie i innych przepisach unijnych, w szczególności zadania związane z konkurencją na rynku lub wejściem na rynek, jak np. wydawaniem ogólnych zezwoleń, i zadania związane z rolą powierzoną BEREC. W przypadkach gdy zadania te związane z konkurencją na rynku lub wejściem na rynek są przydzielane innym właściwym organom, konsultują się one przed podjęciem decyzji z krajowymi organami regulacyjnymi. Do celów przyczyniania się do realizacji zadań BEREC krajowe organy regulacyjne są uprawnione do gromadzenia niezbędnych danych i innych informacji od uczestników rynku. Państwa członkowskie mogą również przydzielać krajowym organom regulacyjnym inne zadania na podstawie prawa krajowego, w tym prawa krajowego wdrażającego prawo unijne. Państwa członkowskie wspierają w szczególności stabilność kompetencji krajowych organów regulacyjnych przy transponowaniu niniejszej dyrektywy w odniesieniu do podziału zadań wynikających z unijnych ram regulacyjnych ram łączności elektronicznej, zmienionych w 2009 r.			9) współpraca z użytkownikami rządowymi w celu zapewnienia warunków do utrzymania ciągłości funkcjonowania systemów komunikacji elektronicznej tych użytkowników; 10) realizacja harmonogramu rozdysponowania zasobów częstotliwości, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 62 ust. 4; 11) występowanie do RSPG z wnioskiem o pomoc w rozwiązaniu problemów lub sporów związanych z transgraniczną koordynacją częstotliwości lub szkodliwymi zakłóceniami o charakterze transgranicznym; 12) wykonywanie zadań i obowiązków na rzecz obronności, cyberbezpieczeństwa, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego; 13) współpraca z krajowymi i międzynarodowymi organizacjami telekomunikacyjnymi; 14) współpraca z Komisją Europejską i instytucjami Unii Europejskiej, a także z BEREC oraz organami regulacyjnymi innych państw członkowskich; 15) współpraca z Prezesem UOKiK w sprawach dotyczących przestrzegania praw podmiotów korzystających z usług komunikacji elektronicznej, przeciwdziałania praktykom ograniczającym konkurencję oraz antykonkurencyjnym koncentracjom przedsiębiorców komunikacji elektronicznej i ich związków; 16) współpraca z Krajową Radą Radiofonii i Telewizji w zakresie właściwości tego organu; 17) wykonywanie, z upoważnienia ministra właściwego do spraw informatyzacji, zadań w sprawach międzynarodowej i unijnej polityki komunikacji elektronicznej; 18) prowadzenie transgranicznych koordynacji częstotliwości z innymi państwami, w tym zawieranie niezbędnych umów lub porozumień, w sposób i w terminach pozwalających na realizację zobowiązań wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych lub aktów prawnych Unii Europejskiej, dotyczących gospodarowania częstotliwościami; 19) przedstawianie Komisji Europejskiej, BEREC i organom regulacyjnym innych państw członkowskich informacji z zakresu komunikacji elektronicznej, w tym wykonywanie obowiązków notyfikacyjnych, obejmujących przekazywanie treści decyzji, o których mowa w art. 203 ust. 1, oraz informacji o przedsiębiorcach komunikacji elektronicznej, którzy zostali uznani za posiadających znaczącą pozycję rynkową, świadczących usługę powszechną i realizujących połączenia sieci telekomunikacyjnych oraz nałożonych na nich obowiązkach;

				20) przeprowadzanie konsultacji środowiskowych w sprawach związanych z zasięgiem, dostępnością oraz jakością usług komunikacji elektronicznej, z zainteresowanymi podmiotami i ich związkami, w szczególności z przedsiębiorcami komunikacji elektronicznej, użytkownikami, konsumentami, w tym użytkownikami końcowymi z niepełnosprawnościami, oraz producentami; 21) kontrola obowiązku wyposażenia pojazdów kategorii M w samochodowe odbiorniki radiofoniczne zdolne do odbioru cyfrowych transmisji; 22) kontrola obowiązku sprzedaży odbiorników sygnału telewizyjnego spełniających wymagania wynikające z przepisów wydanych na podstawie art. 406 ust. 6; 23) kontrola obowiązku sprzedaży odbiorników radiofonii cyfrowej spełniających wymagania wynikające z przepisów wydanych na podstawie art. 406 ust. 7. **Art. 68.** 1. Prezes UKE dokonuje rezerwacji częstotliwości, jej zmiany lub cofnięcia. 2. Prezes UKE dokonuje rezerwacji częstotliwości na cele rozprowadzania lub rozpowszechniania programów radiofonicznych lub telewizyjnych, jej zmiany lub cofnięcia, w porozumieniu z Przewodniczącym KRRiT. Niezajęcie stanowiska przez Przewodniczącego KRRiT w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości jest równoznaczne z uzgodnieniem projektu. 3. Porozumienie, o którym mowa w ust. 2, nie jest wymagane w przypadku dokonania, zmiany lub cofnięcia rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych w sposób analogowy, na które Przewodniczący KRRiT odpowiednio udzielił, zmienił lub cofnął koncesję. **Art. 106.** Postępowanie selekcyjne przeprowadza Prezes UKE. **Art. 128.** 1. Wykorzystywanie częstotliwości użytkowanych jako cywilno-rządowe przez użytkowników rządowych wymaga uzyskania przydziału częstotliwości. 2. Przydziału częstotliwości, o którym mowa w ust. 1 dokonuje, zmienia lub cofa Prezes UKE. **Art. 198.** 1. Prezes UKE przeprowadza analizę rynku w zakresie produktów lub usług komunikacji elektronicznej.
Art. 5 ust. 2	2. Krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy tego samego państwa członkowskiego lub różnych państw	T	**Art. 419 ust. 1**	**Art. 419.** 1. Do zakresu działania Prezesa UKE należy w szczególności: 13) współpraca z krajowymi i międzynarodowymi organizacjami telekomunikacyjnymi;

	członkowskich zawierają między sobą, w razie potrzeby, porozumienia o współpracy w celu rozwijania współpracy regulacyjnej.		**pkt 13 i 14 Pke**	14) współpraca z Komisją Europejską i instytucjami Unii Europejskiej, a także z BEREC oraz organami regulacyjnymi innych państw członkowskich;
Art. 5 ust. 3	3. Państwa członkowskie ogłaszają w formie łatwo dostępnej zakres zadań, jakie mają być realizowane przez krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy, a w szczególności, gdy takie zadania zostały przydzielone więcej niż jednemu organowi. W razie potrzeby, państwa członkowskie zapewnią wzajemną konsultację i współpracę pomiędzy powyższymi organami, pomiędzy tymi organami a krajowymi organami, którym powierzono wdrażanie przepisów z zakresu prawa konkurencji, lub przepisów z zakresu ochrony konsumenta, w zakresie obejmującym ich wspólne interesy. Jeżeli więcej niż jeden organ jest uprawniony do rozpatrywania takich spraw, państwa członkowskie zapewnią, by odpowiednie zadania każdego organu zostały ogłoszone w formie łatwo dostępnej.	T	**Art. 419 ust. 1 Pke**	**Art. 419.** 1. Do zakresu działania Prezesa UKE należy w szczególności: 1) opracowywanie wskazanych przez ministra właściwego do spraw informatyzacji projektów aktów prawnych w zakresie komunikacji elektronicznej; 2) wykonywanie zadań krajowego organu regulacyjnego wynikających z przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1971 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającego Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC) oraz Agencję Wsparcia BEREC (Urząd BEREC), zmieniającego rozporządzenie (UE) 2015/2120 oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1211/2009 (Dz. Urz. UE L 321 z 17.12.2018, str. 1); 3) analiza i ocena funkcjonowania rynków usług komunikacji elektronicznej; 4) monitorowanie jakości usług komunikacji elektronicznej; 5) podejmowanie interwencji w sprawach dotyczących funkcjonowania rynków usług komunikacji elektronicznej oraz rynku aparatury, w tym rynku urządzeń telekomunikacyjnych, z własnej inicjatywy lub wniesionych przez zainteresowane podmioty, w szczególności użytkowników i przedsiębiorców komunikacji elektronicznej; 6) kontrolowanie realizacji obowiązków wynikających z przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE)) 2022/612 z dnia 6 kwietnia 2022 r. w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii (Dz. Urz. UE L 115 z 13.04.2022, str. 1); 7) realizacja obowiązków nałożonych na Prezesa UKE i kontrolowanie realizacji pozostałych obowiązków, wynikających z przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2120 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiającego środki dotyczące dostępu do otwartego internetu i dotyczące opłat detalicznych za uregulowane usługi łączności wewnątrzunijnej oraz zmieniającego dyrektywę 2002/22/WE, a także rozporządzenie (UE) nr 531/2012; 8) zarządzanie zasobami częstotliwości przeznaczonymi do użytkowania cywilnego i cywilno-rządowego oraz tworzenie warunków dla rozwoju krajowych służb radiokomunikacyjnych przez zapewnianie Rzeczypospolitej Polskiej niezbędnych zasobów częstotliwości oraz dostępu do zasobów orbitalnych;

				9) współpraca z użytkownikami rządowymi w celu zapewnienia warunków do utrzymania ciągłości funkcjonowania systemów komunikacji elektronicznej tych użytkowników; 10) realizacja harmonogramu rozdysponowania zasobów częstotliwości, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 62 ust. 4; 11) występowanie do RSPG z wnioskiem o pomoc w rozwiązaniu problemów lub sporów związanych z transgraniczną koordynacją częstotliwości lub szkodliwymi zakłóceniami o charakterze transgranicznym; 12) wykonywanie zadań i obowiązków na rzecz obronności, cyberbezpieczeństwa, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego; 13) współpraca z krajowymi i międzynarodowymi organizacjami telekomunikacyjnymi; 14) współpraca z Komisją Europejską i instytucjami Unii Europejskiej, a także z BEREC oraz organami regulacyjnymi innych państw członkowskich; 15) współpraca z Prezesem UOKiK w sprawach dotyczących przestrzegania praw podmiotów korzystających z usług komunikacji elektronicznej, przeciwdziałania praktykom ograniczającym konkurencję oraz antykonkurencyjnym koncentracjom przedsiębiorców komunikacji elektronicznej i ich związków; 16) współpraca z Krajową Radą Radiofonii i Telewizji w zakresie właściwości tego organu; 17) wykonywanie, z upoważnienia ministra właściwego do spraw informatyzacji, zadań w sprawach międzynarodowej i unijnej polityki komunikacji elektronicznej; 18) prowadzenie transgranicznych koordynacji częstotliwości z innymi państwami, w tym zawieranie niezbędnych umów lub porozumień, w sposób i w terminach pozwalających na realizację zobowiązań wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych lub aktów prawnych Unii Europejskiej, dotyczących gospodarowania częstotliwościami; 19) przedstawianie Komisji Europejskiej, BEREC i organom regulacyjnym innych państw członkowskich informacji z zakresu komunikacji elektronicznej, w tym wykonywanie obowiązków notyfikacyjnych, obejmujących przekazywanie treści decyzji, o których mowa w art. 203 ust. 1, oraz informacji o przedsiębiorcach komunikacji elektronicznej, którzy zostali uznani za posiadających znaczącą pozycję rynkową, świadczących usługę powszechną i realizujących połączenia sieci telekomunikacyjnych oraz nałożonych na nich obowiązkach;

				20) przeprowadzanie konsultacji środowiskowych w sprawach związanych z zasięgiem, dostępnością oraz jakością usług komunikacji elektronicznej, z zainteresowanymi podmiotami i ich związkami, w szczególności z przedsiębiorcami komunikacji elektronicznej, użytkownikami, konsumentami, w tym użytkownikami końcowymi z niepełnosprawnościami, oraz producentami; 21) kontrola obowiązku wyposażenia pojazdów kategorii M w samochodowe odbiorniki radiofoniczne zdolne do odbioru cyfrowych transmisji; 22) kontrola obowiązku sprzedaży odbiorników sygnału telewizyjnego spełniających wymagania wynikające z przepisów wydanych na podstawie art. 406 ust. 6; 23) kontrola obowiązku sprzedaży odbiorników radiofonii cyfrowej spełniających wymagania wynikające z przepisów wydanych na podstawie art. 406 ust. 7.
Art. 5 ust. 4	4. Państwa członkowskie powiadomią Komisję o wszystkich krajowych organach regulacyjnych i innych właściwych organach, którym zostały przydzielone zadania wynikające z niniejszej dyrektywy, oraz o zakresie odpowiedzialności każdego z tych organów, a także o wszelkich dotyczących ich zmianach.	N		
Art. 6	**Niezależność krajowych organów regulacyjnych i innych właściwych organów**			
Art. 6 ust. 1	1. Państwa członkowskie gwarantują niezależność krajowych organów regulacyjnych i innych właściwych organów, zapewniając, by były one prawnie oddzielone i funkcjonalnie niezależne od każdej osoby fizycznej lub prawnej udostępniających sieci, urządzenia lub usługi łączności elektronicznej. Państwa członkowskie, które zachowają prawo własności przedsiębiorstw udostępniających sieci lub świadczących usługi łączności elektronicznej lub które będą sprawowały nad nimi kontrolę, zobowiązane są zapewnić skuteczny strukturalny rozdział funkcji	T	**Art. 411 Pke**	**Art. 411.** Organy administracji publicznej pełniące kontrolę nad przedsiębiorcą komunikacji elektronicznej lub posiadające pakiet kontrolny przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej zapewniają strukturalny rozdział funkcji związanych z prowadzeniem polityki regulacyjnej od funkcji związanych z wykonywaniem przez nie zadań i uprawnień właścicielskich wobec tego przedsiębiorcy.

	regulacyjnych od działalności związanej z wykonywaniem prawa własności lub kontroli.			
Art. 6 ust. 2	2. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy wykonywały swoje uprawnienia w sposób bezstronny, przejrzysty i terminowy. Państwa członkowskie zapewniają, aby organy te posiadały wystarczające zasoby techniczne, finansowe i ludzkie do wykonywania przydzielonych im zadań.	T	**Przepisy KPA, Art. 420 Pke**	**Art. 420.** 1. Prezes UKE wykonuje zadania przy pomocy UKE. 2. UKE prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych dla jednostek budżetowych. 3. Minister właściwy do spraw informatyzacji, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw łączności, w drodze zarządzenia, nadaje statut UKE, określając jego komórki organizacyjne. 4. Statut UKE może przewidywać utworzenie przez Prezesa UKE zamiejscowych jednostek organizacyjnych . Prezes UKE, tworząc zamiejscową jednostkę organizacyjną, określa jej siedzibę, właściwość rzeczową oraz miejscową, z uwzględnieniem zasadniczego podziału terytorialnego państwa.
Art. 7	**Powoływanie i odwoływanie członków krajowych organów regulacyjnych**			
Art. 7 ust. 1	1. Szefa krajowego organu regulacyjnego lub, w stosownych przypadkach, członków organu kolegialnego pełniącego tę funkcję w krajowym organie regulacyjnym lub ich zastępców powołuje się w drodze otwartego i przejrzystego postępowania kwalifikacyjnego na co najmniej trzyletnią kadencję, spośród osób o uznanej pozycji i doświadczeniu zawodowym, w oparciu o osiągnięcia, umiejętności, wiedzę i doświadczenie. Państwa członkowskie zapewniają ciągłość procesu podejmowania decyzji.	T	**Art. 415, art. 417 Pke**	**Art. 415.** 1. Prezesa UKE powołuje i odwołuje Sejm Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Prezesa Rady Ministrów. Kadencja Prezesa UKE trwa 5 lat. 2. Kandydat na Prezesa UKE wskazywany przez Prezesa Rady Ministrów Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej we wniosku, o którym mowa w ust. 1, jest wyłaniany w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru. 3. Do naboru, o którym mowa w ust. 2, może przystąpić osoba, która łącznie spełnia następujące warunki: 1) posiada tytuł zawodowy magistra, magistra inżyniera lub równorzędny; 2) jest obywatelem polskim; 3) korzysta z pełni praw publicznych; 4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe; 5) posiada kompetencje kierownicze; 6) posiada co najmniej 5-letni okres zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania, spółdzielczej umowy o pracę lub świadczenia usług na podstawie innej umowy lub wykonywania działalności gospodarczej na własny rachunek, w tym co najmniej 3-letnie doświadczenie na stanowiskach kierowniczych lub samodzielnych albo wynikające z prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek; 7) posiada wykształcenie i wiedzę z zakresu spraw należących do właściwości Prezesa UKE;

				8) posiada co najmniej 3-letnie doświadczenie w pracy na stanowiskach związanych z telekomunikacją lub pocztą; 9) cieszy się nieposzlakowaną opinią. 4. Informację o naborze kandydatów na stanowisko Prezesa UKE ogłasza się przez umieszczenie ogłoszenia w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. 5. Ogłoszenie zawiera: 1) nazwę i adres urzędu przeprowadzającego nabór; 2) określenie stanowiska; 3) wymagania związane ze stanowiskiem wynikające z przepisów prawa; 4) zakres zadań wykonywanych na stanowisku; 5) wskazanie wymaganych dokumentów; 6) termin i miejsce składania dokumentów; 7) informację o metodach i technikach naboru. 6. Termin, o którym mowa w ust. 5 pkt 6, nie może być krótszy niż 10 dni od dnia opublikowania ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. 7. Nabór kandydata na stanowisko Prezesa UKE przeprowadza zespół powołany przez Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, liczący co najmniej 3 osoby, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię wyłonienia najlepszych kandydatów. W toku naboru ocenia się doświadczenie zawodowe, wiedzę niezbędną do wykonywania zadań na stanowisku Prezesa UKE oraz kompetencje kierownicze kandydatów. 8. Ocena wiedzy i kompetencji kierowniczych, o których mowa w ust. 7 w zdaniu drugim, może być dokonana na zlecenie zespołu przez osobę niebędącą członkiem zespołu, która posiada odpowiednie kwalifikacje do dokonania tej oceny. 9. Członek zespołu oraz osoba, o której mowa w ust. 8, mają obowiązek zachowania w tajemnicy informacji dotyczących kandydatów na stanowisko Prezesa UKE uzyskanych w trakcie naboru. 10. W toku naboru zespół wyłania nie więcej niż 3 kandydatów na stanowisko Prezesa UKE, których przedstawia za pośrednictwem Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Prezesowi Rady Ministrów. 11. Z przeprowadzonego naboru zespół sporządza protokół zawierający: 1) nazwę i adres urzędu przeprowadzającego nabór; 2) liczbę kandydatów;

				3) imiona, nazwiska i adresy nie więcej niż 3 najlepszych kandydatów uszeregowanych według poziomu spełniania przez nich wymagań określonych w ogłoszeniu o naborze; 4) informację o zastosowanych metodach i technikach naboru; 5) uzasadnienie dokonanego wyboru albo powody niewyłonienia kandydata; 6) informację o składzie zespołu. 12. Po przeprowadzeniu naboru, o którym mowa w ust. 2, Prezes Rady Ministrów spośród osób, o których mowa w ust. 10, które uzyskały najlepszy wynik, wskazuje jedną, której kandydatura na Prezesa UKE przedstawiana jest, wraz z uzasadnieniem, we wniosku kierowanym przez Prezesa Rady Ministrów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej. **Art. 417.** 1. Minister właściwy do spraw informatyzacji, na wniosek Prezesa UKE, powołuje zastępców Prezesa UKE do spraw telekomunikacyjnych oraz, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw łączności, do spraw pocztowych, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru. Minister właściwy do spraw informatyzacji odwołuje zastępcę Prezesa UKE, na wniosek Prezesa UKE, wyłącznie w przypadkach zaprzestania spełniania wymagań, o których mowa w ust. 2. 2. Stanowisko zastępcy Prezesa UKE może zajmować osoba, która: 1) posiada tytuł zawodowy magistra, magistra inżyniera lub równorzędny; 2) jest obywatelem polskim; 3) korzysta z pełni praw publicznych; 4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe; 5) posiada kompetencje kierownicze; 6) posiada co najmniej 6-letni staż pracy, w tym co najmniej 3-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym; 7) posiada wykształcenie i wiedzę z zakresu spraw należących do właściwości Prezesa UKE. 3. Informację o naborze na stanowisko zastępcy Prezesa UKE udostępnia się w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie urzędu oraz na stronie podmiotowej BIP UKE i Biuletynu Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. 4. Ogłoszenie zawiera:

				1) nazwę i adres urzędu przeprowadzającego nabór; 2) określenie stanowiska; 3) wymagania związane ze stanowiskiem wynikające z przepisów prawa; 4) zakres zadań wykonywanych na stanowisku; 5) wskazanie wymaganych dokumentów; 6) termin i miejsce składania dokumentów; 7) informację o metodach i technikach naboru. 5. Termin, o którym mowa w ust. 4 pkt 6, nie może być krótszy niż 10 dni od dnia udostępnienia ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. 6. Nabór na stanowisko zastępcy Prezesa UKE przeprowadza zespół powołany przez Prezesa UKE, liczący co najmniej 3 osoby, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię wyłonienia najlepszych kandydatów. W toku naboru ocenia się doświadczenie zawodowe kandydata, wiedzę niezbędną do wykonywania zadań na stanowisku, na które jest przeprowadzany nabór, oraz kompetencje kierownicze. 7. Ocena wiedzy i kompetencji kierowniczych, o których mowa w ust. 6 w zdaniu drugim, może być dokonana na zlecenie zespołu przez osobę niebędącą członkiem zespołu, która posiada odpowiednie kwalifikacje do dokonania tej oceny. 8. Członek zespołu oraz osoba, o której mowa w ust. 7, mają obowiązek zachowania w tajemnicy informacji dotyczących osób ubiegających się o stanowisko, uzyskanych w trakcie naboru. 9. W toku naboru zespół wyłania nie więcej niż 3 kandydatów, których przedstawia ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji. 10. Z przeprowadzonego naboru zespół sporządza protokół zawierający: 1) nazwę i adres urzędu przeprowadzającego nabór; 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór, oraz liczbę kandydatów; 3) imiona, nazwiska i adresy nie więcej niż 3 najlepszych kandydatów uszeregowanych według poziomu spełniania przez nich wymagań określonych w ogłoszeniu o naborze; 4) informację o zastosowanych metodach i technikach naboru; 5) uzasadnienie dokonanego wyboru albo powody niewyłonienia kandydata; 6) informację o składzie zespołu.

				11. Wynik naboru udostępnia się niezwłocznie na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz na stronie podmiotowej BIP UKE. Informacja o wyniku naboru zawiera: 1)nazwę i adres urzędu przeprowadzającego nabór; 2)określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór; 3)imiona, nazwisko wybranego kandydata oraz jego miejsce zamieszkania w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny albo informację o niewyłonieniu kandydata.
Art. 7 ust. 2	2. Państwa członkowskie zapewniają, aby szefów krajowych organów regulacyjnych lub, w stosownych przypadkach, członków organu kolegialnego pełniącego tę funkcję w krajowym organie regulacyjnym lub ich zastępców można było odwołać w trakcie ich kadencji tylko wtedy, gdy przestaną oni spełniać warunki wymagane do wykonywania obowiązków określonych w prawie krajowym przed ich powołaniem.	T	**Art. 416 ust. 1 i 5-7, art. 417 ust. 1 Pke**	**Art. 416.** 1. Prezes UKE może być odwołany przed upływem kadencji, na którą został powołany, wyłącznie w przypadku zaprzestania spełniania któregokolwiek z warunków, o których mowa w art. 415 ust. 4. 5. Kadencja Prezesa UKE ulega skróceniu w przypadku: 1) śmierci Prezesa UKE; 2) choroby trwale uniemożliwiającej wykonywanie zadań przez Prezesa UKE; 3) złożenia rezygnacji przez Prezesa UKE. 6. Do skrócenia kadencji Prezesa UKE z przyczyn, o których mowa w ust. 5, przepisy o odwołaniu Prezesa UKE stosuje się odpowiednio. 7. W przypadku skrócenia kadencji Prezesa UKE z przyczyn, o których mowa w ust. 5, do czasu powołania nowego Prezesa UKE obowiązki Prezesa sprawuje wskazany przez Prezesa Rady Ministrów zastępca Prezesa UKE. **Art. 417.** 1. Minister właściwy do spraw informatyzacji, na wniosek Prezesa UKE, powołuje zastępców Prezesa UKE do spraw telekomunikacyjnych oraz, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw łączności, do spraw pocztowych, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru. Minister właściwy do spraw informatyzacji odwołuje zastępcę Prezesa UKE, na wniosek Prezesa UKE, wyłącznie w przypadkach zaprzestania spełniania wymagań, o których mowa w ust. 2.
Art. 7 ust. 3	3. Decyzję o odwołaniu szefa danego krajowego organu regulacyjnego lub, w stosownych przypadkach, członków organu kolegialnego pełniącego tę funkcję podaje się do wiadomości publicznej w chwili odwołania. Odwołany szef krajowego organu regulacyjnego lub, w stosownych przypadkach, członkowie organu kolegialnego pełniącego tę	T	**Art. 416 ust. 2-4 Pke**	**Art. 416.** 2. Informację o odwołaniu Prezesa UKE wskazującą powody jego odwołania podaje się niezwłocznie do publicznej wiadomości przez ogłoszenie jej treści na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej ministra właściwego do spraw informatyzacji i ministra właściwego do spraw łączności. 3. W przypadku odwołania Prezesa UKE przed upływem kadencji z powodów, o których mowa w ust. 1, Prezesowi UKE przysługuje odwołanie

	funkcję otrzymują uzasadnienie decyzji. W przypadku, gdy nie doszłoby do jego publikacji, może być ono opublikowanie na wniosek tej osoby. Państwa członkowskie zapewniają, aby decyzja ta podlegała kontroli sądowej w zakresie stanu faktycznego, jak i kwestii prawnych.			do sądu pracy. Przepisy art. 45 § 2 i 3 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465 oraz z 2024 r.) stosuje się odpowiednio. 4. Sąd pracy rozpatruje odwołanie Prezesa UKE, o którym mowa w ust. 3, nie później niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania odwołania.
Art. 8	**Polityczna niezależność i odpowiedzialność krajowych organów regulacyjnych**			
Art. 8 ust. 1	1. Nie naruszając art. 10, krajowe organy regulacyjne działają niezależnie i obiektywnie, w tym w zakresie opracowywania procedur wewnętrznych i organizacji personelu, działają w przejrzysty i odpowiedzialny sposób zgodnie z prawem Unii i nie występują o instrukcje do żadnego innego podmiotu ani nie przyjmują takich instrukcji w związku z wykonywaniem zadań przydzielonych im na podstawie prawa krajowego wdrażającego prawo Unii. Nie wyklucza to nadzoru zgodnie z krajowym prawem konstytucyjnym. Decyzje krajowych organów regulacyjnych mogą zostać zawieszone lub uchylone wyłącznie przez organy odwoławcze ustanowione zgodnie z art. 31.	T	**Art. 414 ust. 4 Pke** **Art. 34a ustawy o Radzie Ministrów** **Art. 440 Pke**	**Art. 414.** 4. Prezes UKE przekazuje na żądanie ministra właściwego do spraw informatyzacji i ministra właściwego do spraw łączności informacje o swojej działalności. **Art. 34a** 1. Minister, w celu dostosowania do polityki ustalonej przez Radę Ministrów zasad i kierunków działania podległych lub nadzorowanych centralnych organów administracji rządowej, innych urzędów lub jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, może wydawać kierownikom urzędów centralnych oraz kierownikom innych urzędów i jednostek organizacyjnych wiążące ich wytyczne i polecenia. 2. Wytyczne i polecenia, o których mowa w ust. 1, nie mogą dotyczyć rozstrzygnięć co do istoty sprawy załatwianej w drodze decyzji administracyjnej. 3. Wytyczne i polecenia, o których mowa w ust. 1, wydane ustnie, wymagają potwierdzenia na piśmie. 4. Przepisów ust. 1-3 nie stosuje się do organów, urzędów i jednostek organizacyjnych wchodzących w skład zespolonej administracji rządowej, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej. **Art. 440.** 1. Postępowanie przed Prezesem UKE toczy się na podstawie przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego ze zmianami wynikającymi z ustawy oraz ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. 2. Odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu ochrony konkurencji i konsumentów przysługuje od decyzji w sprawach: 1) o ustaleniu znaczącej pozycji rynkowej, o których mowa w art. 203;

			Art. 39 pkt 13 lit. b; art. 39 pkt 16 lit. c; art. 39 pkt 38 lit. b ustawy wprowa	2) nałożenia, zmiany lub uchylenia obowiązków regulacyjnych, o których mowa w art. 200 ust. 4; 3) nałożenia, uchylenia, zmiany lub utrzymania obowiązków dostępowych symetrycznych, o których mowa w art. 176 ust. 1; 4) nałożenia kar przez Prezesa UKE; 5) o których mowa w art. 433 ust. 4–6 – wydawanych w wyniku działań kontrolnych; 6) o których mowa w: a) art. 164 ust. 4, b) art. 166, c) art. 174 ust. 1, d) art. 182 ust. 1, e) art. 188, f) art. 192, g) art. 202 ust. 1, h) art. 218 ust. 3 i 5, i) art. 222, j) art. 233 ust. 1 i art. 234, k) art. 237 ust. 2, l) art. 240, m) art. 244, n) art. 247 ust. 1 i 3, o) art. 255, p) art. 284 ust. 5, q) art. 295 ust. 5, r) art. 333 ust. 2, s) art. 408; 7) o których mowa w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, w: a) art. 13 ust. 2, b) art. 18 ust. 3, c) art. 22 ust. 1, d) art. 25d ust. 1, e) art. 27 ust. 1, f) art. 30 ust. 1, 1a i 3, g) art. 35a ust. 3. 3. Na postanowienia, o których mowa w art. 181 ust. 1 i art. 194 ust. 2 pkt 1, przysługuje zażalenie do sądu ochrony konkurencji i konsumentów.

			dzające j PKE	4. Decyzje, o których mowa w ust. 2, z wyjątkiem decyzji w sprawie nałożenia kar, podlegają natychmiastowemu wykonaniu. 5. Postępowania w sprawach odwołań i zażaleń, o których mowa w ust. 2 i 3, toczą się według przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1550, z późn. zm.) o postępowaniu w sprawach z zakresu regulacji komunikacji elektronicznej i poczty. 6. Na postanowienie wydane w trybie art. 106 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego przez organ współdziałający z Prezesem UKE zażalenie nie przysługuje. **Art. 39 pkt 13 lit. b ustawy wprowadzającej PKE** Celem zmiany jest przyspieszenie procesu wydawania decyzji w zakresie określenia warunków dostępu do infrastruktury technicznej. Dotychczasowe brzmienie przepisów wymaga akceptacji przez Prezesa UKE wszystkich (z wyjątkiem warunków finansowych) kwestii zgłoszonych przez regulatora - Prezesa URE lub Prezesa UTK, co znacząco wpływa na efektywność prowadzenia postępowania i osiągnięcie celu jakim jest realizacja szybkiej sieci telekomunikacyjnej. W skrajnych sytuacjach, w przypadku braku uzgodnienia projektu decyzji z innymi wymaganymi organami, może to doprowadzić do niemożliwości zakończenia postępowania administracyjnego wydaniem decyzji ustalającej warunki dostępu do infrastruktury technicznej. Z oczywistych względów takie rozwiązanie w praktyce może przełożyć się na opóźnienie czy też całkowite umożliwienie realizacji szybkich sieci telekomunikacyjnych z wykorzystaniem dostępu do infrastruktury technicznej, co należy uznać za jedną z istotnych barier dla procesu inwestycyjnego w telekomunikacji. Należy ponadto podkreślić, iż przepisy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/61/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie środków mających na celu zmniejszenie kosztów realizacji szybkich sieci łączności elektronicznej (dalej również „dyrektywa kosztowa") w części dotyczącej dostępu do infrastruktury technicznej (art. 3), które zostały implementowane m.in. do przepisów dotyczących dostępu do infrastruktury technicznej operatorów sieci, nie przewidują jakiejkolwiek formy obowiązku uzgadniania lub opiniowania decyzji krajowego regulatora sektora telekomunikacyjnego z innymi krajowymi regulatorami sektorowymi. Natomiast takie rozwiązanie jest niezgodne z art. 8 ust. 1 EKŁE, zgodnie z którym „*krajowe organy regulacyjne działają niezależnie i obiektywnie, w tym w zakresie opracowywania procedur wewnętrznych i organizacji personelu,*

				działają w przejrzysty i odpowiedzialny sposób zgodnie z prawem Unii i nie występują o instrukcje do żadnego innego podmiotu ani nie przyjmują takich instrukcji w związku z wykonywaniem zadań przydzielonych im na podstawie prawa krajowego wdrażającego prawo Unii. Nie wyklucza to nadzoru zgodnie z krajowym prawem konstytucyjnym. Decyzje krajowych organów regulacyjnych mogą zostać zawieszone lub uchylone wyłącznie przez organy odwoławcze ustanowione zgodnie z art. 31.". „Uzgodnienie" oznacza procedurę, w ramach prowadzonego postępowania administracyjnego, w której Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej musi bezwarunkowo uzyskać akceptację ze strony Prezesa URE/Prezesa UTK w kwestiach będących przedmiotem rozstrzygnięcia, jeżeli takie rozstrzygnięcie odnosi się do infrastruktury technicznej przedsiębiorstwa energetycznego lub przedsiębiorstwa zapewniającego infrastrukturę techniczną na potrzeby transportu kolejowego. Jest to więc niewątpliwie nawet dalej idące ograniczenie Prezesa UKE niż wskazane w polskiej wersji językowej EKŁE „instrukcje". **Art. 39 pkt 16 lit. c ustawy wprowadzającej PKE** Proponuje się uchylenie 22 ust. 5 Megaustawy w związku z projektowanym art. 185 ust. 1 pkt 2 Pke, przewidującym możliwość wydania przez Prezesa UKE decyzji rozstrzygającej spór zmieniającej w całości lub w części umowę o dostępie. Natomiast zgodnie z ogólną regułą wyrażoną w art. 189 Pke, zawarcie umowy o dostępie w przedmiocie określonym wcześniej decyzją, skutkuje wygaśnięciem z mocy prawa decyzji w zakresie objętym umową. **Art. 39 pkt 38 lit. b ustawy wprowadzającej PKE** Usuwa się odesłanie do odpowiedniego przepisu art. 22 ust. 5-8 Megaustawy, który to przepis zostaje uchylony. Uzgodnienie rozstrzygnięć starosty, w niektórych przypadkach, z Prezesem URE oraz Prezesem UTK uznaje się za nadmiarowe i niezgodne z Dyrektywą kosztową oraz EKŁE.
Art. 8 ust. 2	2. Krajowe organy regulacyjne składają raz do roku sprawozdanie dotyczące między innymi stanu rynku łączności elektronicznej, decyzji, które wydały, swoich zasobów ludzkich i finansowych oraz sposobu ich rozdysponowania, a także przyszłych planów. Sprawozdania tych organów podaje się do wiadomości publicznej.	T	**Art. 414 ust. 1 i 3 Pke**	**Art. 414.** 1. Prezes UKE składa ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji oraz ministrowi właściwemu do spraw łączności, w celu zaopiniowania, coroczne sprawozdanie ze swojej działalności regulacyjnej, w szczególności w zakresie stanu rynku komunikacji elektronicznej, decyzji, które wydał, zasobów ludzkich, finansowych i sposobu ich rozdysponowania oraz przyszłych planów, a także realizacji polityki rządu i unijnej polityki komunikacji elektronicznej, za rok poprzedni, w terminie do dnia 30 kwietnia oraz publikuje je na stronie podmiotowej BIP UKE.

				2.(…) 3. Minister właściwy do spraw informatyzacji, w terminie miesiąca od dnia przedstawienia sprawozdania przez Prezesa UKE, przekazuje Prezesowi Rady Ministrów sprawozdanie wraz z opinią własną i ministra właściwego do spraw łączności.
Art. 9	**Zdolność regulacyjna krajowych organów regulacyjnych**			
Art. 9 ust. 1	1. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy regulacyjne miały oddzielne budżety roczne i posiadały autonomię w wykonaniu przyznanego budżetu. Budżety te są podawane do wiadomości publicznej.	T	**Art. 420 ust. 1 i 2 Pke, odrębny budżet** **Art. 114 ustawy o finansach publicznych, rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie klasyfikacji części budżetowych oraz określenia ich dysponentów**	**Art. 420.** 1. Prezes UKE wykonuje zadania przy pomocy UKE. 2. UKE prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych dla jednostek budżetowych. **Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.) – art. 109 ust. 1 i art. 114** Art. 109 ust. 1 1. Ustawa budżetowa jest podstawą gospodarki finansowej państwa w danym roku budżetowym. Art. 114 1. Budżet państwa składa się z części odpowiadających organom władzy publicznej, kontroli państwowej, sądom, trybunałom i innym organom wymienionym w art. 139 ust. 2, administracji rządowej, przy czym dla poszczególnych działów administracji rządowej oraz dla urzędów nadzorowanych przez Prezesa Rady Ministrów ustala się odpowiednio odrębne części budżetu. 2. W odrębnych częściach budżetu państwa ujmuje się: 1) subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego; 2) rezerwę ogólną; 3) rezerwy celowe; 4) obsługę długu Skarbu Państwa; 5) środki własne Unii Europejskiej; 6) przychody i rozchody związane z finansowaniem potrzeb pożyczkowych budżetu państwa; 7) dochody, o których mowa w art. 111 pkt 16. 3. W uzasadnionych przypadkach, na wniosek właściwego ministra, w budżecie państwa mogą być tworzone odrębne części dla: 1) urzędów centralnych nadzorowanych przez ministra; 2) państwowych jednostek organizacyjnych, które nie są organami władzy lub administracji rządowej;

				3) zadań ogólnych, jeżeli wyodrębnienie części jest uzasadnione koniecznością zapewnienia bieżącej kontroli dochodów lub wydatków. 4. Częściami budżetu państwa dysponują dysponenci części budżetowych, jeżeli odrębne ustawy nie stanowią inaczej. 5. Dochody i wydatki oraz przychody i rozchody budżetu państwa klasyfikuje się według zasad określonych w art. 39 oraz według części budżetowych, o których mowa w ust. 1-4. 6. Minister Finansów ustala, w drodze rozporządzenia, klasyfikację części budżetowych oraz dysponentów części budżetowych dla części budżetowych, o których mowa w ust. 1-3, mając na celu zapewnienie przejrzystości gospodarowania środkami budżetu państwa. **Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 grudnia 2009 r. w sprawie klasyfikacji części budżetowych oraz określenia ich dysponentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2201)** ─ § 1 pkt 76, § 2 ust. 1. § 1. Ustala się następującą klasyfikację części budżetowych: (…) pkt 76 Urząd Komunikacji Elektronicznej. § 2 ust. 1. Częściami budżetu państwa dysponują, z zastrzeżeniem ust. 2, dysponenci części budżetowych określeni w art. 2 pkt 8 oraz art. 114 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
Art. 9 ust. 2	2. Bez uszczerbku dla obowiązku zapewnienia krajowym organom regulacyjnym odpowiednich zasobów finansowych i ludzkich, aby mogły realizować powierzone im zadania, autonomia finansowa nie może stać na przeszkodzie nadzorowi ani kontroli zgodnie z przepisami krajowego prawa konstytucyjnego. Wszelką kontrolę budżetu krajowych organów regulacyjnych wykonuje się w przejrzysty sposób, a jej wyniki podaje się do wiadomości publicznej.	N	**Zasady ogólne, ustawa o Najwyższej Izbie Kontroli**	Ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2022 r. poz. 623) ─ art. 2 ust. 1, art. 10. Art. 2 ust. 1. 1. Najwyższa Izba Kontroli kontroluje działalność organów administracji rządowej, Narodowego Banku Polskiego, państwowych osób prawnych i innych państwowych jednostek organizacyjnych. Art. 10. Prezes Najwyższej Izby Kontroli podaje do wiadomości publicznej, z zachowaniem przepisów o tajemnicy ustawowo chronionej, dokumenty, o których mowa w art. 7 ust. 1 i 1a, art. 8 i art. 9, oraz wystąpienia pokontrolne.
Art. 9 ust. 3	3. Państwa członkowskie zapewniają również, aby krajowe organy regulacyjne miały odpowiednie zasoby finansowe i ludzkie umożliwiające im aktywne uczestnictwo w pracach BEREC i przyczynianie się do realizowanych przez niego funkcji.	N	**Odrębny budżet**	
Art. 10	**Udział krajowych organów regulacyjnych w BEREC**			

Art. 10 ust. 1	1. Państwa członkowskie zapewniają, aby ich odpowiednie krajowe organy regulacyjne aktywnie wspierały cele BEREC w promowaniu lepszej koordynacji i spójności regulacyjnej.	T	**Art. 419 ust. 1 pkt 2 i 14 Pke**	**Art. 419.** 1. Do zakresu działania Prezesa UKE należy w szczególności: 2) wykonywanie zadań krajowego organu regulacyjnego wynikających z przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2018/1971 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającego Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC) oraz Agencję Wsparcia BEREC (Urząd BEREC), zmieniającego rozporządzenie (UE) 2015/2120 oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1211/2009 (Dz. Urz. UE L 321 z 17.12.2018, str. 1); (…) 14) współpraca z Komisją Europejską i instytucjami Unii Europejskiej, a także z BEREC oraz organami regulacyjnymi innych państw członkowskich;
Art. 10 ust. 2	2. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy regulacyjne, przyjmując swoje własne decyzje dotyczące ich rynków krajowych, w jak największym stopniu uwzględniały wytyczne, opinie, zalecenia, wspólne stanowiska, najlepsze praktyki i metodologie przyjmowane przez BEREC.	T	**Art. 4 ust. 3 Pke**	**Art. 4.** 3. Prezes UKE uwzględnia przy stosowaniu ustawy, w możliwie największym stopniu, wytyczne, opinie, zalecenia, wspólne stanowiska, najlepsze praktyki i metodologie przyjmowane przez Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej, zwany dalej „BEREC”, w ich aktualnym brzmieniu.
Art. 11	**Współpraca z organami krajowymi** Krajowe organy regulacyjne, inne właściwe organy przewidziane w niniejszej dyrektywie oraz krajowe organy ds. ochrony konkurencji zobowiązane są do dostarczania sobie wzajemnie informacji niezbędnych do stosowania niniejszej dyrektywy. W odniesieniu do wymienianych informacji obowiązują unijne przepisy dotyczące ochrony danych, a organ, którą otrzymał dane informacje, zapewnia taki sam stopień poufności jak organ, który ją dostarczył.	T	**Art. 419 ust. 1 pkt 15 i 16 Pke**	**Art. 419.** 1. Do zakresu działania Prezesa UKE należy w szczególności: 15) współpraca z Prezesem UOKiK w sprawach dotyczących przestrzegania praw podmiotów korzystających z usług komunikacji elektronicznej, przeciwdziałania praktykom ograniczającym konkurencję oraz antykonkurencyjnym koncentracjom przedsiębiorców komunikacji elektronicznej i ich związków; 16) współpraca z Krajową Radą Radiofonii i Telewizji w zakresie właściwości tego organu;
Art. 12	**Ogólne zezwolenie na sieci i usługi łączności elektronicznej**			

Art. 12 ust. 1	1. Państwa członkowskie zapewniają swobodę dostarczania sieci łączności elektronicznej i świadczenia usług łączności elektronicznej na warunkach określonych w niniejszej dyrektywie. W tym celu państwa członkowskie nie będą utrudniać przedsiębiorstwu dostarczania sieci łączności elektronicznej ani świadczenia usług łączności elektronicznej, chyba że jest to niezbędne z przyczyn określonych w art. 52 ust. 1 TFUE. Każde takie ograniczenie swobody dostarczania sieci łączności elektronicznej i świadczenia usług łączności elektronicznej należycie uzasadnia się, a ograniczenie to zgłasza się do Komisji.	N	**Art. 5 ust. 1 i 2 Pke - określający jedyny wymóg podjęcia działalności**	**Art. 5.** 1. Działalność telekomunikacyjna będąca działalnością gospodarczą jest działalnością regulowaną i podlega wpisowi do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych, zwanego dalej „rejestrem PT”. 2. Wpisowi do rejestru PT podlega również działalność telekomunikacyjna prowadzona przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego z innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej (UE) oraz państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, zwanych dalej „państwami członkowskimi”, albo państwa, które zawarło z UE i jej państwami członkowskimi umowę regulującą swobodę świadczenia usług, który czasowo świadczy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługi na zasadach określonych odpowiednio w przepisach Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym albo w przepisach innej umowy regulującej swobodę świadczenia usług.
Art. 12 ust. 2	2. Dostarczanie sieci łączności elektronicznej lub świadczenie usług łączności elektronicznej innych niż usług łączności interpersonalnej niewykorzystujących numerów może jedynie podlegać ogólnemu zezwoleniu, bez uszczerbku dla szczegółowych obowiązków, o których mowa w art. 13 ust. 2, lub praw, o których mowa w art. 46 i 94.	T	**Art. 5 ust. 1 i 2 Pke**	**Art. 5.** 1. Działalność telekomunikacyjna będąca działalnością gospodarczą jest działalnością regulowaną i podlega wpisowi do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych, zwanego dalej „rejestrem PT”. 2. Wpisowi do rejestru PT podlega również działalność telekomunikacyjna prowadzona przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego z innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej (UE) oraz państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, zwanych dalej „państwami członkowskimi”, albo państwa, które zawarło z UE i jej państwami członkowskimi umowę regulującą swobodę świadczenia usług, który czasowo świadczy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługi na zasadach określonych odpowiednio w przepisach Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym albo w przepisach innej umowy regulującej swobodę świadczenia usług.
Art. 12 ust. 3	3. Jeżeli państwo członkowskie uzna wymóg zgłoszenia za uzasadniony w odniesieniu do przedsiębiorstw podlegających ogólnemu zezwoleniu, dane państwo członkowskie może wymagać od takich przedsiębiorstw wyłącznie dokonania zgłoszenia krajowemu organowi regulacyjnemu lub innemu właściwemu organowi. Państwo członkowskie nie może od takich przedsiębiorstw wymagać uzyskania jednoznacznej decyzji lub innego aktu	T	**Art. 5 ust. 1 i 2, art. 8 Pke**	**Art. 5.** 1. Działalność telekomunikacyjna będąca działalnością gospodarczą jest działalnością regulowaną i podlega wpisowi do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych, zwanego dalej „rejestrem PT”. 2. Wpisowi do rejestru PT podlega również działalność telekomunikacyjna prowadzona przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego z innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej (UE) oraz państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, zwanych dalej „państwami członkowskimi” albo państwa, które zawarło z UE i jej państwami członkowskimi umowę regulującą swobodę świadczenia usług, który czasowo

	administracyjnego od takiego organu lub jakiegokolwiek innego organu przed rozpoczęciem wykonywania uprawnień wynikających z ogólnego zezwolenia. Po dokonaniu zgłoszenia, jeżeli było ono wymagane, przedsiębiorstwo może rozpocząć działalność z zastrzeżeniem, w razie potrzeby, przepisów dotyczących praw użytkowania przewidzianych w niniejszej dyrektywie.			świadczy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługi na zasadach określonych odpowiednio w przepisach Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym albo w przepisach innej umowy regulującej swobodę świadczenia usług. **Art. 8.** 1. Prezes UKE dokonuje wpisu do rejestru PT albo rejestru JST w terminie do 3 dni roboczych od dnia wpływu wniosku o wpis lub od dnia jego uzupełnienia. 2. W przypadku gdy wniosek nie zawiera danych, o których mowa w art. 6 ust. 1 albo art. 7 ust. 1, lub oświadczenia, o którym mowa w art. 6 ust. 2 albo art. 7 ust. 2, Prezes UKE niezwłocznie, jednak nie później niż przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 1, wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania. Wniosek nieuzupełniony w wyznaczonym terminie pozostawia się bez rozpoznania. 3. Jeżeli Prezes UKE, z wyjątkiem ust. 2, nie dokona wpisu w terminie, o którym mowa w ust. 1, wnioskodawca może rozpocząć wykonywanie działalności telekomunikacyjnej. 4. Prezes UKE korzysta z informacji zawartych w publicznie dostępnych rejestrach w postaci elektronicznej w zakresie danych objętych wnioskiem o wpis do rejestru PT albo rejestru JST, w szczególności w celu weryfikacji danych wskazanych we wniosku o wpis do rejestru PT albo rejestru JST. W przypadku wystąpienia rozbieżności między informacjami zawartymi w publicznie dostępnych rejestrach a danymi zawartymi we wniosku o wpis, Prezes UKE przyjmuje dane z rejestru, o czym informuje wnioskodawcę. 5. Prezes UKE prostuje z urzędu wpis do rejestru PT albo rejestru JST zawierający oczywiste błędy lub niezgodności ze stanem faktycznym.
Art. 12 ust. 4	4. Na zgłoszenie, o którym mowa w ust. 3, składa się co najwyżej złożona właściwemu krajowemu organowi regulacyjnemu lub innemu właściwemu organowi deklaracja osoby fizycznej lub prawnej o zamiarze rozpoczęcia dostarczania sieci łączności elektronicznej lub świadczenia usług łączności elektronicznej, wraz z możliwie najkrótszą informacją wymaganą w celu umożliwienia BEREC i temu organowi prowadzenia rejestru lub wykazu dostawców sieci i usług łączności elektronicznej. Taka informacja ogranicza się do:	T	**Art. 6 ust. 1, art. 12 Pke**	**Art. 6**. 1. Wpis do rejestru PT dokonywany jest na wniosek przedsiębiorcy lub innego podmiotu uprawnionego do wykonywania działalności gospodarczej na podstawie odrębnych przepisów, zawierający następujące dane: 1) firmę lub nazwę wnioskodawcy, jego siedzibę i adres lub adres stałego miejsca wykonywania działalności gospodarczej, jeżeli wnioskodawca posiada takie miejsce; 2) oznaczenie formy prawnej wnioskodawcy; 3) numer identyfikacji podatkowej (NIP) albo numer w innym właściwym rejestrze prowadzonym w państwie członkowskim albo innym państwie określonym w art. 5 ust. 2, o ile przedsiębiorca taki numer posiada; 4) imię, nazwisko, adres do korespondencji, adres poczty elektronicznej i numer telefonu osoby wyznaczonej do kontaktu z Prezesem UKE;

	a) nazwy dostawcy; b) statusu prawnego, formy prawnej i numeru rejestracyjnego dostawcy, jeżeli dany dostawca jest zarejestrowany w rejestrze handlowym lub innym podobnym rejestrze publicznym w Unii; c) adresu geograficznego głównego miejsca prowadzenia działalności dostawcy w Unii, jeżeli ma to zastosowanie, oraz drugorzędnego oddziału w państwie członkowskim, o ile takowy istnieje; d) adresu strony internetowej dostawcy, jeżeli ma to zastosowanie, związanej z dostarczaniem sieci lub świadczeniem usług łączności elektronicznej; e) osoby wyznaczonej do kontaktów i danych kontaktowych; f) krótkiego opisu sieci, które dostawca zamierza udostępniać, lub usług, które zamierza świadczyć; g) państw członkowskich, których to dotyczy; oraz h) planowanej daty rozpoczęcia działalności. Państwa członkowskie nie mogą nakładać żadnych dodatkowych ani odrębnych wymogów w zakresie zgłaszania. Aby zbliżyć do siebie wymogi dotyczące zgłaszania, BEREC publikuje wytyczne			5) krótki opis sieci telekomunikacyjnej, usługi telekomunikacyjnej lub powiązanych usług, których dotyczy wniosek; 6) planowaną datę rozpoczęcia działalności telekomunikacyjnej, a w przypadku przedsiębiorcy telekomunikacyjnego z państwa członkowskiego albo innego państwa określonego w art. 5 ust. 2 - również planowaną datę zakończenia działalności; 7) adres strony internetowej wnioskodawcy, jeżeli taką stronę posiada; 8) obszar, na którym będzie wykonywana działalność telekomunikacyjna. 2. Wniosek o wpis do rejestru PT zawiera oświadczenie osoby uprawnionej do reprezentowania przedsiębiorcy lub innego podmiotu uprawnionego do wykonywania działalności gospodarczej na podstawie odrębnych przepisów, o następującej treści: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 Kodeksu karnego oświadczam, że: 1) dane zawarte we wniosku są zgodne z prawdą; 2) znane mi są warunki wykonywania działalności telekomunikacyjnej, której dotyczy wniosek, wynikające z ustawy z dnia …… r. – Prawo komunikacji elektronicznej i podmiot wnioskujący je spełnia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu uprawnionego do odebrania oświadczenia o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. **Art. 12.** 1. Jeżeli nastąpiła zmiana danych, o których mowa w art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1, podmiot wpisany do rejestru PT albo rejestru JST, z wyjątkiem przypadku określonego w ust. 5 i 6, jest obowiązany w terminie 14 dni od dnia zmiany tych danych złożyć do Prezesa UKE wniosek o zmianę wpisu w rejestrze PT albo w rejestrze JST. 2. Wniosek o zmianę wpisu zawiera numer z rejestru PT albo numer z rejestru JST, dane podlegające zmianie oraz oświadczenie, o którym mowa w art. 6 ust. 2 albo art. 7 ust. 2. 3. W przypadku gdy wniosek o zmianę wpisu nie zawiera elementów, o których mowa w ust. 2, stosuje się przepis art. 8 ust. 2. 4. Prezes UKE na podstawie wniosku o zmianę wpisu dokonuje zmiany wpisu w rejestrze PT albo rejestrze JST i wystawia aktualne zaświadczenie w trybie, o którym mowa w art. 11. 5. Jeżeli dane, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 w zakresie firmy lub adresu stałego miejsca wykonywania działalności gospodarczej, zostały zmienione w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej,

	dotyczące wzoru zgłoszenia i utrzymuje unijną bazę danych dotyczących zgłoszeń przekazywanych właściwym organom. W tym celu właściwe organy przekazują BEREC bez zbędnej zwłoki za pomocą środków elektronicznych każde otrzymane zgłoszenie. Zgłoszenia przekazane właściwym organom przed dniem 21 grudnia 2020 r., są przesyłane do BEREC do dnia 21 grudnia 2021 r.		**Art. 18 Pke** **Art. 104 ust. 5 ustawy wprowadzającej Pke**	Prezes UKE z urzędu dokonuje zmiany wpisu w rejestrze PT i wystawia aktualne zaświadczenie w trybie, o którym mowa w art. 11. 6. Jeżeli dane, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 w zakresie firmy, siedziby i adresu lub pkt 2 w zakresie oznaczenia formy prawnej, zostały zmienione w Krajowym Rejestrze Sądowym, Prezes UKE z urzędu dokonuje zmiany wpisu w rejestrze PT i wystawia aktualne zaświadczenie w trybie, o którym mowa w art. 11. **Art. 18.** Prezes UKE niezwłocznie przekazuje do BEREC drogą elektroniczną dane z każdego wniosku, na podstawie którego dokonano wpisu do rejestru PT lub dane zawarte we wniosku o zmianę wpisu w rejestrze PT. 5. Prezes UKE w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 1, przekazuje do Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC) treść wpisów do rejestru, o którym mowa w art. 10 ust. 1 ustawy uchylanej w art. 58, dokonanych przed dniem wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 1. **Art. 104 ust. 5** 5. Prezes UKE w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 1, przekazuje do Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC) treść wpisów do rejestru, o którym mowa w art. 10 ust. 1 ustawy uchylanej w art. 66 ust. 1, dokonanych przed dniem wejścia w życie ustawy, o której mowa w art. 1
Art. 13	**Warunki, którymi obwarowano ogólne zezwolenie i prawa użytkowania widma radiowego i zasobów numeracyjnych, oraz szczegółowe obowiązki**			
Art. 13 ust. 1	1. Ogólne zezwolenie na dostarczanie sieci łączności elektronicznej lub świadczenie usług łączności elektronicznej oraz prawa użytkowania widma radiowego i prawa użytkowania zasobami numeracyjnymi mogą jedynie podlegać warunkom określonym w załączniku I. Warunki te muszą być niedyskryminacyjne, proporcjonalne i przejrzyste. W przypadku praw użytkowania widma radiowego, takie warunki muszą zapewniać jego efektywne i wydajne	N		

	użytkowanie i być zgodne z art. 45 i 51, a w przypadku prawa użytkowania zasobami numeracyjnymi – zgodne z art. 94.			
Art. 13 ust. 2	2. Szczególne obowiązki, które mogą być nałożone na przedsiębiorstwa udostępniające sieci i świadczące usługi łączności elektronicznej na podstawie art. 61 ust. 1 i 5 i art. 62, 68 i 83 lub na podmioty wyznaczone do świadczenia usługi powszechnej na podstawie niniejszej dyrektywy, muszą być prawnie oddzielone od praw i obowiązków wynikających z ogólnego zezwolenia. Celem zapewnienia przejrzystości, kryteria i procedury nakładania takich szczególnych obowiązków na poszczególne przedsiębiorstwa wskazuje się w ogólnym zezwoleniu.	T	**Art. 200 ust. 1 Pke (w zakresie art. 68 EKŁE)** **Art. 236 ust. 1 Pke (w zakresie art. 83 EKŁE)** **Art. 408, art. 360 Pke**	**Art. 200.** 1. Po przeprowadzeniu analizy, o której mowa w art. 198 ust. 1, Prezes UKE przeprowadza postępowanie w celu: 1) określenia rynku właściwego, zgodnie z prawem konkurencji, uwzględniając uwarunkowania krajowe, konkurencję w zakresie infrastruktury telekomunikacyjnej na danym obszarze i wyniki inwentaryzacji, o której mowa w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, w zakresie produktów i usług komunikacji elektronicznej, zwanego dalej „rynkiem właściwym”; 2) ustalenia, czy na rynku właściwym występuje przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej zajmujący kolektywną pozycję znaczącą; 3) wyznaczenia przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorców komunikacji elektronicznej zajmujących kolektywną pozycję znaczącą, w przypadku stwierdzenia, że na rynku właściwym nie występuje skuteczna konkurencja, oraz nałożenia na tego przedsiębiorcę lub przedsiębiorców komunikacji elektronicznej zajmujących kolektywną pozycję znaczącą obowiązków regulacyjnych; 4) utrzymania, zmiany albo uchylenia obowiązków regulacyjnych nałożonych na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorców komunikacji elektronicznej zajmujących kolektywną pozycję znaczącą przed przeprowadzeniem analizy rynku. **Art. 236.** 1. Jeżeli w wyniku analizy, o której mowa w art. 198 ust. 1, Prezes UKE stwierdzi, że: 1) dany rynek detaliczny nie jest skutecznie konkurencyjny, 2) obowiązki, o których mowa w art. 211–216, art. 217 ust. 1 i art. 221, nie doprowadziłyby do osiągnięcia celów, o których mowa w art. 412 ust. 2 – nakłada na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej na danym rynku detalicznym co najmniej jeden z obowiązków, o których mowa w ust. 2. **Art. 408.** Po przeprowadzeniu analizy rynku zgodnie z art. 198, Prezes UKE może, w drodze decyzji, znieść w stosunku do przedsiębiorcy telekomunikacyjnego nieposiadającego znaczącej pozycji na rynku

				dostarczania systemów dostępu warunkowego obowiązek, o którym mowa w art. 407 ust. 1, po przeprowadzeniu postępowania konsultacyjnego i konsolidacyjnego, o ile uchylenie tego obowiązku nie naruszy: 1) dostępu użytkowników końcowych do programów radiofonicznych i telewizyjnych, wynikającego z nałożonego obowiązku transmisji obowiązkowej; 2) skutecznej konkurencji na rynku detalicznych usług telewizji cyfrowej i na rynku detalicznych usług radiofonii cyfrowej oraz na rynku dostarczania systemów dostępu warunkowego i rynku powiązanych zasobów. **Art. 360.** 1. Prezes UKE ogłasza na stronie podmiotowej BIP UKE konkurs na przedsiębiorcę wyznaczonego. 2. Prezes UKE ustala warunki konkursu, kierując się stopniem rozwoju usług telekomunikacyjnych, potrzebami użytkowników końcowych oraz potrzebą minimalizacji zniekształceń lub ograniczeń konkurencji na danym obszarze w zakresie usługi, której dotyczy obowiązek. 3. W ogłoszeniu o konkursie Prezes UKE określa : 1) przedmiot konkursu poprzez wskazanie obowiązku w zakresie usługi lub usług, o których mowa w art. 355 ust. 1; 2) obszar, na którym ma być realizowany obowiązek, o którym mowa w pkt 1; 3) ogólne wymagania dotyczące realizacji obowiązku, o którym mowa w pkt 1; 4) .informacje i dokumenty dotyczące przedsiębiorcy niezbędne do przeprowadzenia konkursu. 4. Przedsiębiorca składa w konkursie ofertę zawierającą informacje, o których mowa w ogłoszeniu o konkursie wraz z wymaganymi dokumentami. 5. Kryteriami wyboru przedsiębiorcy w konkursie są najniższy prognozowany koszt netto realizacji obowiązku, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, oraz zdolność ekonomiczna i techniczna przedsiębiorcy do realizacji tego obowiązku. 6. Do przeprowadzenia postępowania konkursowego Prezes UKE powołuje Komisję konkursową składającą się z pracowników UKE posiadających wiedzę i doświadczenie niezbędne do przeprowadzenia konkursu. Komisja dokonuje badania ofert w dwóch etapach. 7. Prezes UKE, w drodze decyzji, wyznacza wybranego w konkursie przedsiębiorcę do realizacji obowiązku będącego przedmiotem konkursu. 8. W decyzji, o której mowa w ust. 7, której przedmiotem jest nałożenie obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego, Prezes UKE może

				dodatkowo nałożyć obowiązek stosowania jednolitych cen w ramach specjalnego pakietu cenowego, na obszarze świadczenia usługi, której dotyczy ten pakiet. 9. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ogłoszenia o konkursie, oferty i wymagane dokumenty oraz szczegółowy tryb postępowania konkursowego w sprawie wyłonienia przedsiębiorcy wyznaczonego, mając na uwadze potrzebę zachowania przejrzystości i obiektywności postępowania oraz umożliwienie Prezesowi UKE wyboru przedsiębiorcy zgodnie z kryteriami, o których mowa w ust. 5.
Art. 13 ust. 3	3. Ogólne zezwolenie zawiera jedynie te warunki, które są właściwe dla danego sektora i które zostały określone w częściach A, B i C załącznika I oraz nie pokrywają się z warunkami, które mają zastosowanie do przedsiębiorstw na mocy innych przepisów prawa krajowego.	N		
Art. 13 ust. 4	4. Przyznając prawa użytkowania widma radiowego lub zasobów numeracyjnych, państwa członkowskie nie mogą powielać warunków zawartych w ogólnym zezwoleniu.	T	**w zakresie widma radiowego: art. 87, art. 130, art. 140, art. 141 Pke** **w zakresie numeracji art. 139, art. 159 Pke**	**Art. 87.** 1. Prezes UKE w rezerwacji częstotliwości określa: 1) uprawniony podmiot, na rzecz którego dokonano rezerwacji częstotliwości, oraz jego siedzibę i adres; 2) zakres częstotliwości lub pozycje orbitalne objęte rezerwacją; 3) obszar, na którym mogą być wykorzystywane częstotliwości; 4) rodzaje służby radiokomunikacyjnej; 5) okres obowiązywania rezerwacji; 6) okres wykorzystywania częstotliwości; 7) termin, w którym podmiot jest obowiązany rozpocząć wykorzystywanie częstotliwości; 8) wymagania w zakresie wykorzystania częstotliwości oraz wskazanie czy ich realizacja jest możliwa w drodze dzierżawy lub przekazania do użytkowania częstotliwości; 9) warunki wydania pozwolenia radiowego uwzględniające warunki wynikające z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych; 10) zobowiązania podmiotu podjęte w ramach postępowania selekcyjnego, o ile zostały podjęte; 11) wymagania dotyczące bezpieczeństwa i integralności infrastruktury telekomunikacyjnej i usług ustalone przez Prezesa UKE z uwzględnieniem rekomendacji i wytycznych Agencji Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa (ENISA), po zasięgnięciu opinii Kolegium do

				Spraw Cyberbezpieczeństwa, o którym mowa w art. 64 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa, jeżeli rezerwacja będzie obejmować co najmniej 30% obszaru kraju i jest dokonywana bez przeprowadzenia postępowania selekcyjnego, o którym mowa w art. 104 ust. 3 lub po przeprowadzeniu aukcji lub przetargu, o których mowa w art. 104 ust. 3 pkt 2. 2. W rezerwacji częstotliwości dotyczącej zajętych zasobów częstotliwości, o których mowa w art. 105 ust. 2, dokonywanej dla podmiotu wyłonionego w drodze postępowania selekcyjnego określa się okres rezerwacji częstotliwości rozpoczynający się nie wcześniej niż w dniu, w którym częstotliwości staną się dostępne. 3. W rezerwacji częstotliwości Prezes UKE może także określić w szczególności: 1) warunki wykorzystywania częstotliwości, w tym także w ramach współużytkowania częstotliwości, o których mowa w art. 141 ust. 1; 2) wymagania dotyczące zapobiegania szkodliwym zakłóceniom lub kolizjom z przyznanymi na rzecz innych podmiotów rezerwacjami częstotliwości, przydziałami częstotliwości, pozwoleniami lub decyzjami, o których mowa w art. 152 lub art. 153; 3) obowiązki ochronne w zakresie promieniowania elektromagnetycznego; 4) proporcjonalne i niedyskryminujące ograniczenia sposobu wykorzystywania częstotliwości objętych rezerwacją mogące polegać na określeniu rodzaju: a) sieci radiowych lub rodzaju technik dostępu radiowego, które mogą być używane z wykorzystaniem tych częstotliwości, z uwzględnieniem art. 88 ust. 1, b) usługi telekomunikacyjnej, która powinna być świadczona z wykorzystaniem tych częstotliwości, z uwzględnieniem art. 88 ust. 2, c) usługi telekomunikacyjnej objętej zakazem świadczenia z wykorzystaniem tych częstotliwości, z uwzględnieniem art. 88 ust. 3; 5) możliwość lub obowiązek współużytkowania częstotliwości lub dostępu do elementów sieci telekomunikacyjnej i usług dodatkowych służących do wykorzystywania częstotliwości objętych rezerwacją; 6) możliwość lub obowiązek zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego na potrzeby roamingu lokalnego; 7) obowiązek uruchamiania, wspólnie z innym podmiotem, infrastruktury na potrzeby dostarczania sieci lub świadczenia usług, które uzależnione są od wykorzystania częstotliwości objętych rezerwacją;

				8) wyłączenie możliwości dokonania rezerwacji częstotliwości na kolejny okres. 4. Prezes UKE w rezerwacji częstotliwości może zwolnić z obowiązku uzyskania pozwolenia radiowego, o ile zawarte zostały porozumienia międzynarodowe z państwami sąsiadującymi dotyczące warunków wykorzystywania częstotliwości w rejonach przygranicznych oraz jeżeli określono warunki wykorzystywania częstotliwości, o których mowa w art. 141 ust. 1. 5. Prezes UKE w rezerwacji częstotliwości przeznaczonych do rozpowszechniania lub rozprowadzania programów w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną lub rozsiewczą satelitarną ponadto: 1) określa programy telewizyjne lub radiofoniczne umieszczone w multipleksie, zwane dalej „audiowizualnymi składnikami”; 2) porządkuje w multipleksie jego audiowizualne składniki; 3) określa proporcje udziału audiowizualnych składników w multipleksie; 4) określa obszar, na którym mogą być rozpowszechniane lub rozprowadzane audiowizualne składniki multipleksu. 6. Prezes UKE w rezerwacji częstotliwości przeznaczonych do rozpowszechniania lub rozprowadzania programów w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną określa ponadto: 1) parametry i standardy techniczne cyfrowej transmisji telewizyjnej i radiofonicznej; 2) wykorzystanie pojemności multipleksu. **Art. 130.** 1. W przydziale częstotliwości określa się: 1) uprawniony podmiot będący użytkownikiem rządowym, na rzecz którego dokonano przydziału częstotliwości, oraz jego adres; 2) zakres częstotliwości objęty przydziałem częstotliwości; 3) obszar lub lokalizację, w której mogą być wykorzystywane częstotliwości; 4) rodzaj służby radiokomunikacyjnej; 5) termin, w którym podmiot jest uprawniony do rozpoczęcia wykorzystywania częstotliwości; 6) okres lub termin, w którym podmiot jest uprawniony do wykorzystywania częstotliwości; 7) warunki wykorzystywania częstotliwości, o których mowa w art. 141 ust. 1, z uwzględnieniem warunków wynikających z umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną. 2. W przydziale częstotliwości można określić:

				1) termin, w którym podmiot jest obowiązany rozpocząć wykorzystywanie częstotliwości; 2) wymagania dotyczące zapobiegania szkodliwym zakłóceniom elektromagnetycznym lub kolizjom z przyznanymi na rzecz innych podmiotów rezerwacjami częstotliwości, przydziałami częstotliwości, pozwoleniami lub decyzjami o prawie do wykorzystania częstotliwości, o których mowa w art. 152 lub art. 153. **Art. 140.** 1. Pozwolenie określa: 1) uprawniony podmiot oraz jego siedzibę i adres; 2) rodzaj, wyróżnik typu oraz nazwę producenta urządzeń radiowych, których dotyczy pozwolenie; 3) warunki wykorzystywania częstotliwości; 4) warunki używania urządzenia, w szczególności rodzaj służby radiokomunikacyjnej lub sieci telekomunikacyjnej, w której urządzenie może być wykorzystywane; 5) okres ważności; 6) termin rozpoczęcia wykorzystywania częstotliwości, nie dłuższy niż 12 miesięcy od dnia wydania pozwolenia. 2. W pozwoleniu można określić warunki używania urządzenia i obowiązki użytkownika w sytuacjach szczególnych zagrożeń. 3. Pozwolenie może zawierać przydział sygnałów identyfikacyjnych lub znaków wywoławczych. Znaki wywoławcze nie podlegają zmianie w okresie obowiązywania pozwolenia. 4. Pozwolenie uprawnia do wykorzystywania objętych pozwoleniem częstotliwości, sygnałów identyfikacyjnych oraz znaków wywoławczych. 5. Prezes UKE może w pozwoleniu zobowiązać podmiot do informowania o przerwach w wykorzystywaniu częstotliwości trwających powyżej 14 dni. 6. Przepisu ust. 1 pkt 2 w zakresie wyróżnika typu oraz nazwy producenta urządzeń radiowych, których dotyczy pozwolenie, oraz przepisów ust. 5 i art. 146 ust. 2 pkt 4 nie stosuje się do pozwoleń w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej. 7. W pozwoleniu radiowym wydawanym na cele rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych w sposób rozsiewczy naziemny Prezes UKE może określić dodatkowo warunki wykorzystywania częstotliwości, o których mowa w art. 141 ust. 1, zgodne z wymaganiami określonymi w art. 87 ust. 3, na wypadek konserwacji urządzenia objętego pozwoleniem.

				Art. 141. 1. Warunki wykorzystywania częstotliwości określają w szczególności: 1) dla urządzenia radiowego naziemnego lub rezerwacji częstotliwości w celu świadczenia usług telekomunikacyjnych za pomocą takich urządzeń: a) częstotliwość lub częstotliwości graniczne kanałów lub zakresów częstotliwości albo numery kanałów, b) lokalizację urządzenia albo obszar jego przemieszczania, c) moc promieniowaną lub moc wyjściową, d) polaryzację, wysokość zawieszenia i charakterystykę promieniowania anteny nadawczej, e) rodzaj sygnału i parametry techniczne jego nadawania; 2) dla naziemnej stacji satelitarnej lub rezerwacji częstotliwości dla świadczenia usług telekomunikacyjnych za pomocą nadawczo-odbiorczego urządzenia radiowego umieszczonego na sztucznym satelicie Ziemi: a) nazwę wykorzystywanego satelity i jego położenie, b) odpowiednio, lokalizację naziemnej stacji satelitarnej lub obszar jej przemieszczania, c) częstotliwość lub częstotliwości skrajne zakresów częstotliwości lub kanałów częstotliwości albo numery kanałów, wykorzystywane do transmisji sygnałów w kierunkach: kosmos-Ziemia i Ziemia-kosmos, d) rodzaj sygnału i parametry techniczne jego nadawania. 2. Przepisów ust. 1 pkt 1 lit. d oraz e nie stosuje się do pozwoleń w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej. **Art. 159.** 1. Prezes UKE, w drodze decyzji, przyznaje prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, zgodnie z planami numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych, przedsiębiorcom telekomunikacyjnym, jednostkom samorządu terytorialnego prowadzącym działalność w zakresie telekomunikacji i podmiotom, o których mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d oraz h, oraz podmiotom wskazanym przez ministra właściwego do spraw energii do wykonywania zadań, o których mowa w art. 67 ust. 1, na ich wniosek. 2. Prezes UKE, w drodze decyzji, może przyznać prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, zgodnie z planami numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych, podmiotowi uprawnionemu do prowadzenia działalności gospodarczej innemu niż podmioty wskazane w ust. 1, na jego wniosek, na potrzeby świadczenia usług innych niż publicznie dostępne usługi

				telekomunikacyjne, o ile dostępne zasoby numeracji są wystarczające do zaspokojenia obecnego i prognozowanego zapotrzebowania na numerację, a podmioty te wykażą swoją zdolność do efektywnego gospodarowania zasobami numeracji. 3. Przyznanie prawa do wykorzystywania zasobów numeracji o ustalonym przeznaczeniu następuje w terminie nie dłuższym niż 3 tygodnie od dnia złożenia wniosku. 4. Prezes UKE przyznaje prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, o którego przyznanie wpłynął więcej niż jeden wniosek: 1) po przeprowadzeniu postępowania konsultacyjnego, 2) w drodze przetargu, jeżeli w postępowaniu konsultacyjnym stwierdzono konieczność przeprowadzenia takiego postępowania – w terminie nie dłuższym niż 6 tygodni od dnia złożenia pierwszego wniosku. 5. Przetarg przeprowadza Prezes UKE. Ogłoszenie o przetargu Prezes UKE udostępnia w prasie codziennej o zasięgu ogólnokrajowym oraz na stronie podmiotowej BIP UKE. 6. Do przetargu stosuje się odpowiednio przepisy art. 110, art. 112 ust. 1, art. 120, art. 121 ust. 1, art. 122 oraz art. 123. 7. Decydującym kryterium oceny ofert jest wysokość kwoty zadeklarowanej przez podmiot wnioskujący o przyznanie prawa do wykorzystywania zasobów numeracji. 8. Przyznanie prawa do wykorzystywania zasobów numeracji może określać warunki wykorzystywania lub udostępniania numeracji, w szczególności: 1) wskazywać usługę komunikacji elektronicznej, dla której przyznana numeracja ma być wykorzystywana, z podaniem wymogów związanych ze świadczeniem usługi oraz zasad taryfowych i cen maksymalnych; 2) zobowiązania przedsiębiorcy, któremu przyznano prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, przyjęte w drodze przetargu, o którym mowa w ust. 4 pkt 2; 3) obowiązek niedyskryminującego dostępu do usług komunikacji elektronicznej z wykorzystaniem numeracji przyznanej innym przedsiębiorcom. 9. Przyznanie prawa do wykorzystywania zasobów numeracji transgranicznie na terenie Unii Europejskiej określa warunki jej wykorzystywania uwzględniające przestrzeganie praw konsumentów i zasad użytkowania zasobów numeracji w państwach członkowskich, w których ta numeracja będzie użytkowana.

Art. 14	**Deklaracje o umożliwianiu wykonywania prawa instalowania urządzeń i prawa do wzajemnych połączeń** Właściwe organy wydają w terminie jednego tygodnia od otrzymania wniosku przedsiębiorstwa, standardową deklarację stwierdzającą w danym przypadku, że przedsiębiorstwo dokonało zgłoszenia zgodnie z art. 12 ust. 3. Takie deklaracje szczegółowo określają, w jakich okolicznościach przedsiębiorstwo udostępniające sieci lub świadczące usługi łączności elektronicznej na podstawie ogólnego zezwolenia jest uprawnione do składania wniosku o przyznanie prawa instalowania urządzeń, negocjowania wzajemnych połączeń oraz uzyskania dostępu do wzajemnych połączeń, w celu umożliwienia wykonywania tychże praw na przykład na innych szczeblach władzy państwowej lub w stosunku do innych przedsiębiorstw. W stosownych przypadkach taką deklarację można także wydawać jako automatyczną odpowiedź na zgłoszenie, o którym mowa w artykule 12 ust. 3.	T	**Art. 11 Pke** **Art. 12 ust. 4 Pke**	**Art. 11.** 1. Prezes UKE, w terminie 7 dni od dnia dokonania wpisu, wydaje z urzędu zaświadczenie o wpisie do rejestru PT albo rejestru JST. 2. Zaświadczenie zawiera: 1) numer z rejestru PT albo numer z rejestru JST; 2) datę wpływu wniosku o wpis do rejestru PT albo rejestru JST oraz datę dokonania wpisu; 3) dane, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 i 5–8 albo art. 7 ust. 1 pkt 1–7 i 9 i 10; 4) informację o prawach przysługujących podmiotom wpisanym do rejestru PT albo rejestru JST na podstawie ustawy oraz ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych; 5) datę wydania zaświadczenia; 6) sygnaturę zaświadczenia. 3. Zaświadczenie mające moc dokumentu urzędowego wydaje się w postaci elektronicznej i doręcza przy użyciu Platformy Usług Elektronicznych Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwanej dalej „PUE UKE”. 4. Zaświadczenie może być wielokrotnie pobierane z PUE UKE w formie wydruku przez podmiot, który je uzyskał. Wydruk ten ma moc zrównaną z mocą zaświadczenia wydanego przez Prezesa UKE. 5. Prezes UKE umożliwia weryfikację zaświadczenia, o którym mowa w ust. 4, przez stronę podmiotową BIP UKE, po podaniu: 1) sygnatury, którą opatrzone jest zaświadczenie; 2) numeru z rejestru PT albo numeru z rejestru JST; 3) daty wydania zaświadczenia. 6. W przypadku gdy dane zawarte w zaświadczeniu różnią się od danych zawartych w rejestrze PT albo rejestrze JST, przyjmuje się, że wiążący charakter mają dane zawarte w odpowiednim rejestrze. **Art. 12.** 4. Prezes UKE na podstawie wniosku, o którym mowa w ust. 1, dokonuje zmiany wpisu w rejestrze PT albo rejestrze JST i wystawia aktualne zaświadczenie w trybie, o którym mowa w art. 11.
Art. 15	**Minimalna lista praw wynikających z ogólnego zezwolenia**			
Art. 15 ust. 1	1. Przedsiębiorstwa podlegające ogólnemu zezwoleniu na mocy art. 12 mają prawo do: a) dostarczania sieci łączności elektronicznej i świadczenia usług łączności elektronicznej;		**Art. 180 Pke w zakresie lit. b**	**Art. 180.** Prezes UKE może, w drodze decyzji, nałożyć na operatora obowiązek kolokacji, udostępniania elementów sieci telekomunikacyjnej oraz powiązanych zasobów, które zostały umieszczone na nieruchomości w związku z wykonywaniem uprawnień wynikających z przepisów prawa, wyroku sądu lub decyzji, o ile nałożenie takiego obowiązku jest niezbędne w

	b) występowania z wnioskiem o przyznanie praw niezbędnych do instalowania urządzeń zgodnie z art. 43; c) wykorzystywania, z zastrzeżeniem przepisów art. 13, 46 i 55, widma radiowego w odniesieniu do sieci i usług łączności elektronicznej; d) tego, by rozpatrzono ich wniosek o przyznanie niezbędnych praw użytkowania zasobów numeracyjnych zgodnie z art. 94.		**w zakresie lit. c - art. 2 pkt 50, art. 63, art. 69 ust. 1, art. 100, art. 129, art. 136, art. 137 i art. 138 ust. 1-6 i 8 Pke**	celu ochrony środowiska, zdrowia publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub z uwagi na realizację celów planowania i zagospodarowania przestrzennego. **Art. 2 pkt 50** 50) rezerwacja częstotliwości – określenie częstotliwości lub zasobów orbitalnych, które we wskazanym w rezerwacji okresie pozostają w dyspozycji podmiotu na rzecz którego dokonano rezerwacji, przeniesiono uprawnienia do częstotliwości lub uprawnienia do dysponowania częstotliwościami na cele związane z uzyskiwaniem pozwoleń radiowych; **Art. 63.** 1. Prezes UKE ustala plany zagospodarowania częstotliwości oraz zmiany tych planów w miarę potrzeb i możliwości technicznych. 2. W odniesieniu do częstotliwości przeznaczonych do rozpowszechniania programów radiofonicznych i telewizyjnych Prezes UKE ustala plany zagospodarowania częstotliwości oraz zmiany tych planów w uzgodnieniu z Przewodniczącym KRRiT na jego wniosek lub z własnej inicjatywy. 3. Plany zagospodarowania częstotliwości oraz ich zmiany uwzględniają w szczególności: 1) politykę państwa w zakresie gospodarki częstotliwościami; 2) politykę państwa w zakresie radiofonii i telewizji oraz telekomunikacji; 3) spełnianie wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej; 4) spełnianie wymagań dotyczących obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego; 5) uzgodnione przeznaczenia częstotliwości w ramach Unii Europejskiej; 6) potrzebę efektywnego wykorzystania częstotliwości, a także założenia polityki wydawania uprawnień do wykorzystywania częstotliwości objętych planem zagospodarowania częstotliwości; 7) konieczność zapewnienia neutralności technologicznej i usługowej; 8) zasadę zmniejszania ograniczeń sposobu wykorzystania częstotliwości. 4. Plany zagospodarowania częstotliwości oraz ich zmiany nie mogą naruszać dokonanych rezerwacji częstotliwości lub przydziałów częstotliwości. 5. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE informację o przystąpieniu do opracowania planu zagospodarowania określonego zakresu częstotliwości lub do opracowania jego zmiany, w tym projekt planu zagospodarowania określonego zakresu częstotliwości lub projekt jego zmiany wraz z uzasadnieniem. Przepisy o postępowaniu konsultacyjnym stosuje się, z wyjątkiem art. 31 ust. 2 zdanie pierwsze.

				6. Przepisu ust. 5 nie stosuje się do planu zagospodarowania częstotliwości przeznaczonych do rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiofonicznych w sposób analogowy. 7. Prezes UKE udziela nieodpłatnie zainteresowanym podmiotom informacji, niebędących informacją przetworzoną, o możliwości wykorzystania częstotliwości. **Art. 69.** 1. Rezerwacji częstotliwości dokonuje się dla podmiotu, który spełnia wymagania określone ustawą, oraz jeżeli częstotliwości: 1) są dostępne, z wyjątkiem art. 65 ust. 6 i art. 105 ust. 2; 2) zostały przeznaczone w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości dla wnioskowanej służby radiokomunikacyjnej i użytkowania oraz plan zagospodarowania częstotliwości przewiduje ich zagospodarowanie zgodnie z wnioskiem; 3) mogą być chronione przed szkodliwymi zakłóceniami; 4) mogą być wykorzystywane przez urządzenie radiowe bez powodowania szkodliwych zakłóceń lub kolizji z przyznanymi na rzecz innych podmiotów rezerwacjami, przydziałami częstotliwości, pozwoleniami radiowymi lub decyzjami, o których mowa w art. 152 lub art.153; 5) mogą być wykorzystywane w sposób efektywny; 6) zostały międzynarodowo uzgodnione w zakresie i w formie określonych w międzynarodowych przepisach radiokomunikacyjnych lub wiążących Rzeczpospolitą Polską umowach międzynarodowych – w przypadku gdy zachodzi możliwość powodowania szkodliwych zakłóceń poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. 2. W przypadku dokonywania rezerwacji częstotliwości lub jej zmiany, w celu: 1) rozpowszechniania programów radiofonicznych w sposób analogowy drogą rozsiewczą naziemną, 2) rozpowszechniania lub rozprowadzania w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną programów telewizyjnych na multipleksie pierwszym lub multipleksie drugim przez nadawców posiadających koncesję lub koncesję na kolejny okres, 3) wykonywania ustawowych zadań przez spółki, o których mowa w art. 26 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji – Prezes UKE wydaje decyzję niezwłocznie, przy czym przepisów art. 104 i art. 105 nie stosuje się.

				Art. 100. 1. Prezes UKE odmawia udzielenia rezerwacji częstotliwości w przypadku, gdy: 1) wnioskodawca nie jest w stanie wywiązać się z warunków związanych z wykorzystaniem częstotliwości lub zasobów orbitalnych; 2) zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 99 ust. 1 pkt 3; 3) powodowałoby to naruszenie wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych; 4) zachodzi konieczność przeprowadzenia postępowania selekcyjnego, a wniosek o rezerwację częstotliwości złożony został przed ogłoszeniem postępowania selekcyjnego; 5) w postępowaniu selekcyjnym podmiot nie został wyłoniony jako ten, dla którego zostanie dokonana rezerwacja częstotliwości; 6) udzielenie rezerwacji częstotliwości uniemożliwiałoby realizację zobowiązań wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych lub aktów prawnych Unii Europejskiej, dotyczących gospodarowania częstotliwościami. 2. W okresie ważności rezerwacji częstotliwości Prezes UKE może odmówić wydania lub cofnąć pozwolenie radiowe na używanie urządzenia radiowego wykorzystującego częstotliwości objęte rezerwacją z tytułu wystąpienia jednej z następujących okoliczności: 1) zagrożenia obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego; 2) naruszenia wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych; 3) zakłócenia pracy urządzeń lub sieci telekomunikacyjnych; 4) niespełniania warunków, o których mowa w art. 69 ust. 1 pkt 2, chyba że uległ zmianie stan prawny lub faktyczny przyjęty za podstawę dokonania rezerwacji częstotliwości; 5) braku możliwości realizacji zobowiązań wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych lub aktów prawnych Unii Europejskiej, dotyczących gospodarowania częstotliwościami. 3. Odmowa udzielenia rezerwacji częstotliwości, jej zmiana lub cofnięcie w przypadku, o którym mowa w art. 99 ust. 1 pkt 3, a także odmowa wydania pozwolenia radiowego lub jego cofnięcie w przypadku, o którym mowa w art. 99 ust. 1 pkt 3, następuje niezwłocznie po zasięgnięciu opinii lub na wniosek Ministra Obrony Narodowej, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Szefa Agencji Wywiadu, w zakresie ich właściwości. 4. Jeżeli uzasadnienie opinii lub wniosku organów, o których mowa w ust. 3, wskazujące na okoliczności prowadzące do zagrożenia obronności,

				bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego zawiera informacje niejawne, zamiast uzasadnienia stronie doręcza się zawiadomienie, że uzasadnienie takie zostało sporządzone. 5. Organy, o których mowa w ust. 3, przedstawiają opinię w terminie 21 dni od dnia wystąpienia przez Prezesa UKE o opinię, o której mowa w ust. 3. 6.W przypadku gdy organy, o których mowa w ust. 3, nie zajmą stanowiska w terminie, o którym mowa w ust. 5, wymóg zasięgnięcia opinii uznaje się za spełniony. 7. W przypadku odmowy wydania pozwolenia radiowego lub jego cofnięcia w przypadku, o którym mowa w art. 99 ust. 1 pkt 3, decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności. **Art. 129.** Przydziału częstotliwości dokonuje się dla podmiotu, który spełnia wymagania określone ustawą oraz jeżeli częstotliwości: 1) są dostępne; 2) zostały przeznaczone w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości dla wnioskowanej służby radiokomunikacyjnej oraz plan zagospodarowania częstotliwości przewiduje ich zagospodarowanie zgodnie z wnioskiem; 3) mogą być chronione przed szkodliwymi zakłóceniami; 4) mogą być wykorzystywane przez urządzenie radiowe bez powodowania szkodliwych zakłóceń lub kolizji z przyznanymi na rzecz innych podmiotów rezerwacjami częstotliwości, przydziałami częstotliwości, pozwoleniami radiowymi lub decyzjami, o których mowa w art. 152 lub art. 153; 5) będą wykorzystywane w sposób efektywny; 6) zostały międzynarodowo uzgodnione w zakresie i formie określonej w międzynarodowych przepisach radiokomunikacyjnych lub umowach, których Rzeczpospolita Polska jest stroną – w przypadku gdy zachodzi możliwość powodowania szkodliwych zakłóceń poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej; **7)** nie kolidują z pracą urządzeń kontrolno-pomiarowych UKE. **Art. 136.** Prezes UKE odmawia dokonania przydziału częstotliwości w przypadku, gdy: 1) nie zostały spełnione przesłanki, o których mowa w art. 129; 2) wnioskodawca nie jest w stanie wywiązać się z warunków związanych z wykorzystaniem częstotliwości; 3) zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 135 ust. 1 pkt 1–3;

				4) powodowałoby to naruszenie umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną; 5) postanowił o konieczności przeprowadzenia przetargu, aukcji albo konkursu na wnioskowane częstotliwości, a wniosek o przydział częstotliwości złożony został przed ogłoszeniem przetargu, aukcji albo konkursu; 6) dokonanie przydziału częstotliwości uniemożliwiałoby realizację zobowiązań wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych lub aktów prawnych Unii Europejskiej, dotyczących gospodarowania częstotliwościami. **Art. 137.** 1. Do odmowy, zmiany lub cofnięcia przydziału częstotliwości z przyczyn, o których mowa w art. 135 ust. 1 pkt 3 stosuje się przepisy art. 100 ust. 3–6. 2. Do odmowy z przyczyn, o których mowa w art. 136 pkt 6, zmiany lub cofnięcia z przyczyn, o których mowa w art. 135 ust. 1 pkt 7, przydziału częstotliwości wykorzystywanych na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego stosuje się przepisy art. 100 ust. 3–6. **Art. 138.** 1. Z wyjątkiem art. 145, art. 152 i art. 153, używanie urządzenia radiowego wymaga posiadania pozwolenia radiowego, zwanego dalej „pozwoleniem”. 2. Prezes UKE wydaje pozwolenie w drodze decyzji. 3. Postępowanie w sprawie wydania pozwolenia wszczyna się na wniosek zainteresowanego podmiotu. 4. Podmiot posiadający rezerwację częstotliwości lub podmiot przez niego upoważniony lub podmiot, któremu częstotliwości zostały wydzierżawione lub przekazane do użytkowania zgodnie z art. 96, o ile nie została wydana decyzja, o której mowa w art. 96 ust. 5, może żądać wydania pozwolenia dotyczącego wykorzystania zasobu częstotliwości objętego rezerwacją częstotliwości w okresie jej obowiązywania. 5. Do pozwolenia stosuje się odpowiednio przepis art. 65. 6. W przypadku wygaśnięcia lub rozwiązania umowy o wydzierżawienie częstotliwości lub umowy o przekazanie częstotliwości do użytkowania, o których mowa w art. 96, Prezes UKE stwierdza wygaśnięcie pozwolenia wydanego zgodnie z ust. 4. 7. W przypadku częstotliwości radiowych, których przeznaczenie określono w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości lub ustalono w planie

				zagospodarowania częstotliwości, Prezes UKE wydaje decyzję w terminie 6 tygodni od dnia złożenia wniosku. 8. Termin, o którym mowa w ust. 7, nie ma zastosowania w przypadkach wymagających uzgodnień międzynarodowych lub wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych dotyczących użytkowania częstotliwości radiowych lub pozycji orbitalnych.
Art. 15 ust. 2	2. Jeżeli takie przedsiębiorstwa udostępniają sieci łączności elektronicznej lub świadczą usługi łączności elektronicznej na rzecz ogółu ludności, ogólne zezwolenie uprawnia je do: a) negocjowania wzajemnych połączeń z oraz – tam gdzie ma to zastosowanie –uzyskiwania dostępu lub wzajemnych połączeń od innych dostawców udostępniających publiczne sieci łączności elektronicznej lub publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej, objętych ogólnym zezwoleniem, w obrębie Unii zgodnie z niniejszą dyrektywą; b) ubiegania się o wyznaczenie do świadczenia różnych elementów usługi powszechnej lub prowadzenia działalności w różnych częściach terytorium państwowego zgodnie z art. 86 lub 87.		**Art. 170 Pke w zakresie lit. a** **w zakresie lit. b - art. 360 i art. 359 Pke**	**Art. 170.** 1. Na potrzeby zapewnienia świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych i ich interoperacyjności w obrębie całej Unii Europejskiej, operator jest obowiązany do prowadzenia negocjacji w celu zawarcia umowy o dostępie w zakresie połączenia sieci i interoperacyjności usług na wniosek innego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego. 2. Operator jest obowiązany, na uzasadniony wniosek użytkownika rządowego, o którym mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h, do prowadzenia negocjacji w celu zawarcia umowy, o której mowa w ust. 1. **Art. 359.** Przez przedsiębiorcę wyznaczonego rozumie się przedsiębiorcę, który jest wyznaczany w decyzji, o której mowa w art. 360 ust. 7 albo w art. 361, do realizacji obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego lub obowiązku świadczenia usługi, oraz przedsiębiorcę, na którego nałożono obowiązek świadczenia usługi w trybie art. 368 ust. 2. **Art. 360.** 1. Prezes UKE ogłasza na stronie podmiotowej BIP UKE konkurs na przedsiębiorcę wyznaczonego. 2. Prezes UKE ustala warunki konkursu, kierując się stopniem rozwoju usług telekomunikacyjnych, potrzebami użytkowników końcowych oraz potrzebą minimalizacji zniekształceń lub ograniczeń konkurencji na danym obszarze w zakresie usługi, której dotyczy obowiązek. 3. W ogłoszeniu o konkursie Prezes UKE określa : 1) przedmiot konkursu poprzez wskazanie obowiązku w zakresie usługi lub usług, o których mowa w art. 355 ust. 1; 2) obszar, na którym ma być realizowany obowiązek, o którym mowa w pkt 1; 3) ogólne wymagania dotyczące realizacji obowiązku, o którym mowa w pkt 1; 4) inne wymagane informacje i dokumenty, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 9. 4. Przedsiębiorca składa w konkursie ofertę zawierającą informacje, o których mowa w ogłoszeniu o konkursie wraz z wymaganymi dokumentami.

				5. Kryteriami wyboru przedsiębiorcy w konkursie są najniższy prognozowany koszt netto realizacji obowiązku, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, oraz zdolność ekonomiczna i techniczna przedsiębiorcy do realizacji tego obowiązku. 6. Do przeprowadzenia postępowania konkursowego Prezes UKE powołuje Komisję konkursową składającą się z pracowników UKE posiadających wiedzę i doświadczenie niezbędne do przeprowadzenia konkursu. Komisja dokonuje badania ofert w dwóch etapach. 7. Prezes UKE, w drodze decyzji, wyznacza wybranego w konkursie przedsiębiorcę do realizacji obowiązku będącego przedmiotem konkursu. 8. W decyzji, o której mowa w ust. 7, której przedmiotem jest nałożenie obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego, Prezes UKE może dodatkowo nałożyć obowiązek stosowania jednolitych cen w ramach specjalnego pakietu cenowego, na obszarze świadczenia usługi, której dotyczy ten pakiet. 9. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ogłoszenia o konkursie, oferty i wymagane dokumenty oraz szczegółowy tryb postępowania konkursowego w sprawie wyłonienia przedsiębiorcy wyznaczonego, mając na uwadze potrzebę zachowania przejrzystości i obiektywności postępowania oraz umożliwienie Prezesowi UKE wyboru przedsiębiorcy zgodnie z kryteriami, o których mowa w ust. 5.
Art. 16	**Opłaty administracyjne**			
Art. 16 ust. 1	1. Każda opłata administracyjna nałożona na przedsiębiorstwa udostępniające sieci lub świadczące usługi łączności elektronicznej zgodnie z ogólnym zezwoleniem lub na rzecz których zostało ustanowione prawo użytkowania winna: a) w całości pokrywać jedynie koszty administracyjne, poniesione przy zarządzaniu, sprawowaniu nadzoru lub wdrażaniu systemu ogólnych zezwoleń, praw użytkowania i szczegółowych obowiązków, o których mowa w art. 13 ust. 2, w tym kosztów współpracy międzynarodowej, związanych	T	**Art. 23 Pke**	**Art. 23.** 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny uiszcza roczną opłatę telekomunikacyjną związaną z realizacją zadań w zakresie telekomunikacji przez ministra właściwego do spraw informatyzacji i Prezesa UKE, w tym: 1) prowadzeniem rejestru PT; 2) wydawaniem decyzji administracyjnych, z wyłączeniem decyzji, za które przepisy odrębne przewidują pobieranie opłat; 3) badaniem, weryfikacją i kontrolą rynków właściwych produktów i usług telekomunikacyjnych; 4) rozstrzyganiem sporów między przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi; 5) współpracą z instytucjami unijnymi i międzynarodowymi w zakresie wynikającym z przepisów prawa krajowego i unijnego oraz zawartych umów międzynarodowych; 6) pozostałymi zadaniami związanymi z funkcjonowaniem Prezesa UKE i ministra właściwego do spraw informatyzacji oraz obsługujących ich

	z harmonizacją i standaryzacją, analizą rynku, monitorowaniem zgodności ze stanem prawnym lub sprawowaniem kontroli rynku w inny sposób, jak również prac normatywnych związanych z przygotowaniem i wdrażaniem prawa wtórnego oraz decyzji administracyjnych, takich jak decyzje o dostępie do sieci i wzajemnych połączeniach; oraz b) być nakładana na poszczególne przedsiębiorstwa w sposób obiektywny, przejrzysty i proporcjonalny, zmniejszając w ten sposób dodatkowe koszty administracyjne oraz związane opłaty. Państwa członkowskie mogą zdecydować o niepobieraniu opłat administracyjnych od przedsiębiorstw, których obroty nie przekraczają określonego progu lub których działalność nie pozwala uzyskać minimalnego udziału w rynku lub ma bardzo ograniczony zasięg terytorialny.			urzędów, z wyłączeniem prowadzenia gospodarki zasobami numeracji i częstotliwości. 2. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, stanowi iloczyn rocznych przychodów z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego obowiązanego do uiszczenia opłaty, uzyskanych w roku obrotowym poprzedzającym o 2 lata rok, za który ta opłata jest należna, i wskaźnika opłaty, z uwzględnieniem ust. 3 i 4. 3. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, ulega obniżeniu o kwotę wynikającą z umowy, o której mowa w art. 257 ust. 1. 4. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 0,15% rocznych przychodów przedsiębiorcy telekomunikacyjnego obowiązanego do uiszczenia rocznej opłaty telekomunikacyjnej z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej uzyskanych w roku obrotowym poprzedzającym o 2 lata rok, za który ta opłata jest należna. 5. Przedsiębiorca telekomunikacyjny uiszcza opłatę, o której mowa w ust. 1, po upływie 2 lat od dnia rozpoczęcia prowadzenia działalności telekomunikacyjnej. 6. Prezes UKE corocznie, w terminie do dnia 31 marca, informuje na stronie podmiotowej BIP UKE o wysokości progu przychodów z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej w poprzednim roku obrotowym, obliczonej w sposób wskazany w ust. 7. 7. Wysokość progu przychodów z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej w poprzednim roku obrotowym stanowi tysięczną krotność przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym, wskazanego w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, o którym mowa **w** art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251, 1429 i 1672). 8. Opłatę, o której mowa w ust. 1, uiszcza przedsiębiorca telekomunikacyjny, którego przychody z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej osiągnięte w roku obrotowym poprzedzającym o 2 lata rok, za który ta opłata jest należna, przekroczyły próg, o którym mowa w ust. 6, obliczony dla roku obrotowego poprzedzającego o 2 lata rok, za który ta opłata jest należna. 9. Opłatę, o której mowa w ust. 1, uiszcza się w ratach kwartalnych w wysokości równej 1/4 opłaty rocznej.

				10. Opłatę, o której mowa w ust. 1, można uiszczać w ratach półrocznych, w wysokości równej 1/2 opłaty rocznej, lub jednorazowo, z uwzględnieniem ust. 11. 11. O wyborze sposobu uiszczenia opłaty, o której mowa w ust. 1, jednorazowo lub w ratach półrocznych, przedsiębiorca telekomunikacyjny zawiadamia pisemnie Prezesa UKE w terminie do końca lutego roku, za który opłata jest należna. 12. Minister właściwy do spraw informatyzacji przekazuje Prezesowi UKE, w terminie 4 miesięcy od zakończenia roku budżetowego, zestawienie wydatków związanych z wykonywaniem zadań, o których mowa w ust. 1, poniesionych w roku poprzednim. 13. Prezes UKE udostępnia corocznie na stronie podmiotowej BIP UKE, w terminie 5 miesięcy od zakończenia roku budżetowego, zestawienie wydatków związanych z wykonywaniem zadań, o których mowa w ust. 1, poniesionych w roku poprzednim oraz sumę wpływów z rocznej opłaty telekomunikacyjnej pobranej w roku poprzednim. 14. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, sposób ustalania wysokości wskaźnika opłaty, o której mowa w ust. 1, oraz terminy i sposób jej uiszczania, kierując się wysokością wydatków Prezesa UKE i ministra właściwego do spraw informatyzacji, związanych z wykonywaniem ich zadań w zakresie telekomunikacji, o których mowa w ust. 1, przyjętych w ustawie budżetowej na rok poprzedzający rok, za który opłata ta jest należna, wysokością przychodów przedsiębiorców telekomunikacyjnych z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej w roku poprzedzającym o 2 lata rok, za który opłata ta jest należna, oraz potrzebą wyrównania wysokości wpływów z tej opłaty w roku poprzednim i wysokością wydatków, o których mowa w ust. 13. 15. Minister właściwy do spraw informatyzacji ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” do dnia 15 grudnia każdego roku komunikat o wysokości wskaźnika opłaty, o której mowa w ust. 1.
Art. 16 ust. 2	2. Nakładając opłaty administracyjne, krajowy organ regulacyjny lub inny właściwy organ publikuje roczny bilans swoich wydatków administracyjnych oraz całkowitej	T	**Art. 23 ust. 12-15 Pke**	**Art. 23 ust. 12-15** 12. Minister właściwy do spraw informatyzacji przekazuje Prezesowi UKE, w terminie 4 miesięcy od zakończenia roku budżetowego, zestawienie

	kwoty zebranych opłat. W razie wystąpienia różnicy pomiędzy całkowitą kwotą zebranych opłat a wydatkami administracyjnymi, dokonuje się stosownej korekty.			wydatków związanych z wykonywaniem zadań, o których mowa w ust. 1, poniesionych w roku poprzednim. 13. Prezes UKE udostępnia corocznie na stronie podmiotowej BIP UKE, w terminie 5 miesięcy od zakończenia roku budżetowego, zestawienie wydatków związanych z wykonywaniem zadań, o których mowa w ust. 1, poniesionych w roku poprzednim oraz sumę wpływów z rocznej opłaty telekomunikacyjnej pobranej w roku poprzednim. 14. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, sposób ustalania wysokości wskaźnika opłaty, o której mowa w ust. 1, oraz terminy i sposób jej uiszczania, kierując się wysokością wydatków Prezesa UKE i ministra właściwego do spraw informatyzacji, związanych z wykonywaniem ich zadań w zakresie telekomunikacji, o których mowa w ust. 1, przyjętych w ustawie budżetowej na rok poprzedzający rok, za który opłata ta jest należna, wysokością przychodów przedsiębiorców telekomunikacyjnych z tytułu prowadzenia działalności telekomunikacyjnej w roku poprzedzającym o 2 lata rok, za który opłata ta jest należna, oraz potrzebą wyrównania wysokości wpływów z tej opłaty w roku poprzednim i wysokością wydatków, o których mowa w ust. 13. 15. Minister właściwy do spraw informatyzacji ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” do dnia 15 grudnia każdego roku komunikat o wysokości wskaźnika opłaty, o której mowa w ust. 1.
Art. 17	**Rozdzielność księgowa i sprawozdania finansowe**			
Art. 17 ust. 1	1. Państwa członkowskie nakładają na przedsiębiorstwa udostępniające publiczne sieci łączności elektronicznej lub świadczące publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej, mające specjalne lub wyłączne prawo świadczenia usług w innych sektorach w tym samym lub w innym państwie członkowskim, obowiązek: a) prowadzenia rozdzielnej księgowości dla działalności związanej z dostarczaniem sieci lub świadczeniem usług łączności elektronicznej, w takim zakresie, w jakim byłoby to niezbędne, gdyby ta działalność prowadzona była przez	N	**do wskazania przy wprowadzaniu praw specjalnych i wyłącznych**	

	prawnie niezależne od siebie podmioty, dla potrzeb identyfikacji wszystkich elementów kosztów i przychodów, wraz z podstawą ich kalkulacji oraz szczegółowym wskazaniem zastosowanych metod ich uzyskania, związanych z taką działalnością, w tym wyszczególnienie podziału środków trwałych i kosztów strukturalnych; lub b) wprowadzenia strukturalnego rozdziału działalności związanej z dostarczaniem sieci lub usług łączności elektronicznej. Państwa członkowskie mogą zrezygnować z zastosowania wymogów, o których mowa w akapicie pierwszym, wobec przedsiębiorstw, których roczny obrót z działalności związanej z sieciami i usługami łączności elektronicznej w Unii nie przekracza 50 mln EUR.			
Art. 17 ust. 2	2. Jeżeli przedsiębiorstwa udostępniające publiczne sieci łączności elektronicznej lub świadczące publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej nie podlegają wymogom określonym w przepisach prawa spółek i nie spełniają wymogów określonych w przepisach prawa Unii o prowadzeniu księgowości przez małe i średnie przedsiębiorstwa, ich sprawozdania finansowe sporządza się i przekazuje do zbadania niezależnemu biegłemu rewidentowi, a następnie publikuje. Badanie przeprowadza się zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa Unii i prawa krajowego. Akapit pierwszy niniejszego ustępu ma również zastosowanie w odniesieniu do rozdzielnej księgowości prowadzonej zgodnie z ust. 1 akapit pierwszy lit. a).	N	**Ustawa o rachunkowości**	Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, 295 i 1598 oraz z 2024 r. poz. 619) ─ art. 2 ust. 1, ust. 2a-3, art. 3 ust.1 pkt 1, art. 11 ust. 1, art. 64, art. 69 ust. 1-1b, art. 70 **Art. 2, ust. 1, ust. 2a-3** 1. Przepisy ustawy o rachunkowości, zwanej dalej „ustawą”, stosuje się, z zastrzeżeniem ust. 3, do mających siedzibę lub miejsce sprawowania zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej: 1) spółek handlowych (osobowych i kapitałowych, w tym również w organizacji) oraz spółek cywilnych, z zastrzeżeniem pkt 2, a także innych osób prawnych, z wyjątkiem Skarbu Państwa i Narodowego Banku Polskiego; 2) osób fizycznych, spółek cywilnych osób fizycznych, spółek cywilnych osób fizycznych i przedsiębiorstwa w spadku, spółek jawnych osób fizycznych, spółek partnerskich oraz przedsiębiorstw w spadku działających zgodnie z ustawą z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw (Dz. U. z 2021 r. poz. 170), jeżeli ich przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni

				rok obrotowy wyniosły co najmniej równowartość w walucie polskiej 2 000 000 euro; 2a) przedsiębiorstw w spadku działających zgodnie z ustawą z dnia 5 lipca 2018 r. o zarządzie sukcesyjnym przedsiębiorstwem osoby fizycznej i innych ułatwieniach związanych z sukcesją przedsiębiorstw, jeżeli na dzień poprzedzający dzień otwarcia spadku prowadzone były księgi rachunkowe; 3) jednostek organizacyjnych działających na podstawie Prawa bankowego, przepisów o obrocie papierami wartościowymi, przepisów o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, przepisów o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, przepisów o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych lub przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, bez względu na wielkość przychodów; 4) gmin, powiatów, województw i ich związków, a także: a) państwowych, gminnych, powiatowych i wojewódzkich jednostek budżetowych, b) gminnych, powiatowych i wojewódzkich zakładów budżetowych; c) (*uchylona*) 5) jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, z wyjątkiem spółek, o których mowa w pkt 1 i 2; 6) oddziałów i przedstawicielstw przedsiębiorców zagranicznych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2022 r. poz. 470); 7) jednostek niewymienionych w pkt 1-6, jeżeli otrzymują one na realizację zadań zleconych dotacje lub subwencje z budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego lub funduszów celowych - od początku roku obrotowego, w którym dotacje lub subwencje zostały im przyznane. (…) 2a. Do spółek jawnych osób fizycznych oraz spółek partnerskich, których przychody netto ze sprzedaży towarów, produktów i operacji finansowych za poprzedni rok obrotowy wyniosły mniej niż równowartość w walucie polskiej 2 000 000 euro i które nie stosują zasad rachunkowośc określonych ustawą na podstawie ust. 2, stosuje się art. 70a. 2b. Przepisy ustawy stosuje się również, bez względu na wielkość przychodów, do alternatywnych spółek inwestycyjnych w rozumieniu przepisów o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi

				funduszami inwestycyjnymi, w tym uprawnionych do posługiwania się nazwą ,,EuVECA" albo ,,EuSEF". 3. Jednostki sporządzające sprawozdania finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowiści, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej, zwanymi dalej ,,MSR", stosują przepisy ustawy oraz przepisy wykonawcze wydane na jej podstawie, w zakresie nieuregulowanym przez MSR. **Art. 3 ust. 1 pkt 1** 1. Ilekroć w ustawie jest mowa o: 1) jednostce - rozumie się przez to podmioty i osoby określone w art. 2 ust. 1; **Art. 11** 1. Księgi rachunkowe są prowadzone przez jednostkę. **Art. 64** 1. Badaniu podlegają roczne skonsolidowane sprawozdania finansowe grup kapitałowych oraz roczne sprawozdania finansowe - kontynuujących działalność: 1) banków krajowych, oddziałów instytucji kredytowych, oddziałów banków zagranicznych, zakładów ubezpieczeń, zakładów reasekuracji, głównych oddziałów i oddziałów zakładów ubezpieczeń, głównych oddziałów i oddziałów zakładów reasekuracji oraz oddziałów zagranicznych firm inwestycyjnych; 1a) spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych; 2) jednostek działających na podstawie przepisów o obrocie papierami wartościowymi, przepisów o świadczeniu usług finansowania społecznościowego dla przedsięwzięć gospodarczych oraz przepisów o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi oraz jednostek, o których mowa w art. 2 ust. 2b; 2a) jednostek działających na podstawie przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych; 2b) krajowych instytucji płatniczych i instytucji pieniądza elektronicznego; 3) spółek akcyjnych, z wyjątkiem spółek będących na dzień bilansowy w organizacji; 4) pozostałych jednostek, które w poprzedzającym roku obrotowym, za który sporządzono sprawozdania finansowe, spełniły co najmniej dwa z następujących warunków:

				a) średnioroczne zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty wyniosło co najmniej 50 osób, b) suma aktywów bilansu na koniec roku obrotowego stanowiła równowartość w walucie polskiej co najmniej 2 500 000 euro, c) przychody netto ze sprzedaży towarów i produktów oraz operacji finansowych za rok obrotowy stanowiły równowartość w walucie polskiej co najmniej 5 000 000 euro. 2. W jednostkach sporządzających łączne sprawozdania finansowe, o których mowa w art. 51 ust. 1, warunki określone w ust. 1 stosuje się do łącznego rocznego sprawozdania finansowego. 3. Badaniu podlegają sprawozdania finansowe spółek przejmujących i spółek nowo zawiązanych, sporządzone za rok obrotowy, w którym nastąpiło połączenie, a także roczne sprawozdania finansowe jednostek sporządzone zgodnie z MSR. 4. Badaniu podlegają również roczne połączone sprawozdania finansowe funduszy inwestycyjnych z wydzielonymi subfunduszami oraz roczne sprawozdania jednostkowe subfunduszy. **Art. 69 ust. 1-1b.** 1. Kierownik jednostki składa we właściwym rejestrze sądowym roczne sprawozdanie finansowe, sprawozdanie z badania, jeżeli podlegało ono badaniu, odpis uchwały bądź postanowienia organu zatwierdzającego o zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego i podziale zysku lub pokryciu straty, a w przypadku jednostek, o których mowa w art. 49 ust. 1 - także sprawozdanie z działalności - w ciągu 15 dni od dnia zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego. 1a.*(uchylony)* 1b. Kierownik oddziału przedsiębiorcy zagranicznego składa we właściwym rejestrze sądowym roczne sprawozdanie finansowe oddziału. **Art. 70** 1. Kierownik jednostki, o której mowa w art. 64, do której nie ma zastosowania art. 69, jest obowiązany złożyć wprowadzenie do sprawozdania finansowego stanowiące część informacji dodatkowej, bilans, rachunek zysków i strat, zestawienie zmian w kapitale (funduszu) własnym oraz rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy, do ogłoszenia w ciągu 15 dni od dnia ich zatwierdzenia, wraz ze sprawozdaniem z badania oraz odpisem uchwały bądź postanowienia organu zatwierdzającego o zatwierdzeniu sprawozdania finansowego i podziale zysku lub pokryciu straty.

				1a–1d (*uchylone*). 2. Ogłoszenie, o którym mowa w ust. 1, następuje w „Monitorze Sądowym i Gospodarczym".
Art. 18	**Zmiana praw i obowiązków**			
Art. 18 ust. 1	1. Państwa członkowskie zapewniają, aby prawa, warunki oraz procedury dotyczące ogólnych zezwoleń, praw użytkowania widma radiowego lub zasobów numeracyjnych albo praw instalowania urządzeń mogły być zmieniane jedynie w obiektywnie uzasadnionych przypadkach oraz w sposób proporcjonalny, uwzględniając w stosownych przypadkach szczególne warunki dotyczące zbywalnych praw użytkowania widma radiowego lub zasobów numeracyjnych.	T	**Art. 99, art. 135, art. 146 w zakresie widma** **art. 189 w zakresie instalacji urządzeń** **W zakresie numeracji art. 160, art. 161 Pke**	**Art. 99.** 1. Prezes UKE, w drodze decyzji, może zmienić lub cofnąć rezerwację częstotliwości w przypadku: 1) stwierdzenia, że używanie urządzenia radiowego zgodnie z rezerwacją częstotliwości powoduje szkodliwe zakłócenia lub szkodliwe zaburzenia elektromagnetyczne; 2) zmiany w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości przeznaczenia częstotliwości objętych rezerwacją częstotliwości; 3) wystąpienia okoliczności prowadzących do zagrożenia obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego; 4) nierozpoczęcia wykorzystywania częstotliwości objętych rezerwacją częstotliwości w terminie, o którym mowa w art. 87 ust. 1 pkt 7, z przyczyn leżących po stronie podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości; 5) zaprzestania wykorzystywania częstotliwości przez co najmniej 6 miesięcy, z przyczyn leżących po stronie podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości; 6) wystąpienia powtarzających się naruszeń warunków wykorzystania częstotliwości lub obowiązku wnoszenia opłat za częstotliwości; 7) niewywiązywania się z zobowiązań, o których mowa w art. 87 ust. 1 pkt 10, z przyczyn leżących po stronie podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości; 8) gdy częstotliwości objęte rezerwacją są wykorzystywane w sposób nieefektywny; 9) gdy jest to konieczne dla realizacji zobowiązań wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych lub aktów prawnych Unii Europejskiej, dotyczących gospodarowania częstotliwościami; 10))stwierdzenia, że na skutek transakcji handlowej, w szczególności skutkującej przejęciem kontroli w rozumieniu art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów nad podmiotem dysponującym rezerwacją częstotliwości, doszło do nadmiernego skupienia częstotliwości przez podmiot lub grupę kapitałową. 2. Przepisu ust. 1 pkt 10 nie stosuje się, jeżeli strony transakcji handlowej zgłosiły na piśmie Prezesowi UKE zamiar jej przeprowadzenia, a Prezes UKE potwierdził, że zamierzona transakcja handlowa nie będzie prowadziła do

				nadmiernego skupienia częstotliwości. Prezes UKE zawiadamia strony transakcji handlowej o swoim stanowisku w tej sprawie w terminie 30 dni od dnia otrzymania zgłoszenia zamiaru przeprowadzenia transakcji. W przypadku niezawiadomienia przez Prezesa UKE stron transakcji handlowej w tym terminie uznaje się, że Prezes UKE potwierdził, że zamierzona transakcja handlowa nie będzie prowadziła do nadmiernego skupienia częstotliwości. 3. Przepisu ust. 1 pkt 10 nie stosuje się po upływie 5 lat od dnia dokonania transakcji handlowej. 4. Niezależnie od przesłanek, o których mowa w ust. 1, Prezes UKE może zmienić rezerwację częstotliwości w zakresie warunków wykorzystywania częstotliwości, o których mowa w art. 141 ust. 1, również w przypadku gdy praca urządzenia radiowego jest zakłócana przez inne urządzenia lub sieci telekomunikacyjne. 5. Niezależnie od przesłanek, o których mowa w ust. 1 i 4, Prezes UKE zmienia rezerwację częstotliwości w zakresie ograniczeń, o których mowa w art. 87 ust. 3 pkt 4, jeżeli nie zachodzi konieczność utrzymywania tych ograniczeń, w szczególności gdy wynika to z przeglądu, o którym mowa w art. 419 ust. 3. 6. Prezes UKE, w celu zapewnienia ładu w gospodarce częstotliwościami oraz zwiększenia efektywności wykorzystywanych częstotliwości, może dokonać zmiany przydzielonych rezerwacji częstotliwości z danego zakresu częstotliwości przez zamianę częstotliwości objętych rezerwacją na częstotliwości o analogicznych właściwościach. Zmiana może dotyczyć całości lub części częstotliwości objętych rezerwacją. 7. Prezes UKE, w przypadku, o którym mowa w ust. 6, może wszcząć i prowadzić jedno postępowanie oraz wydać jedną decyzję lub odrębne decyzje dla każdej z rezerwacji częstotliwości albo prowadzić odrębne postępowania zakończone wydaniem odrębnych decyzji. **Art. 135.** 1. Przydział częstotliwości może zostać zmieniony lub cofnięty, w drodze decyzji Prezesa UKE, w przypadku: 1) stwierdzenia, że używanie urządzenia radiowego zgodnie z przydziałem częstotliwości powoduje szkodliwe zakłócenia lub szkodliwe zaburzenia elektromagnetyczne; 2) zmiany w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości przeznaczenia częstotliwości objętych przydziałem częstotliwości; 3) wystąpienia okoliczności prowadzących do zagrożenia obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego;

				4) nierozpoczęcia wykorzystywania częstotliwości objętych przydziałem w terminie, o którym mowa w art. 130 ust. 2 pkt 1, z przyczyn leżących po stronie podmiotu dysponującego przydziałem częstotliwości; 5) wystąpienia powtarzających się naruszeń warunków wykorzystania częstotliwości lub obowiązku wnoszenia opłat za częstotliwości; 6) gdy częstotliwości objęte przydziałem częstotliwości są wykorzystywane w sposób nieefektywny; 7) gdy jest to konieczne dla realizacji zobowiązań wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych lub aktów prawnych Unii Europejskiej, dotyczących gospodarowania częstotliwościami. 2. Okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 3, 4 i 6 nie mają zastosowania do przydziałów częstotliwości dokonanych na rzecz Ministra Obrony Narodowej. **Art. 146.** 1. Do cofnięcia lub zmiany pozwolenia stosuje się odpowiednio przepisy art. 95 i art. 99−102. 2. Prezes UKE może także cofnąć pozwolenie lub zmienić warunki wykorzystywania częstotliwości w przypadku: 1) stwierdzenia, że używanie urządzenia radiowego zgodnie z pozwoleniem zakłóca pracę innych urządzeń lub sieci telekomunikacyjnych; 2) zmiany w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości przeznaczenia częstotliwości objętych pozwoleniem; 3) nierozpoczęcia wykorzystywania częstotliwości objętych pozwoleniem w terminie 6 miesięcy od dnia wydania pozwolenia lub dnia rozpoczęcia ich wykorzystywania wskazanego w pozwoleniu; 4) niewywiązania się przez podmiot z obowiązku, o którym mowa w art. 140 ust. 5. 3. Prezes UKE może zmienić warunki wykorzystywania częstotliwości również w przypadku, gdy: 1) częstotliwości objęte pozwoleniem są wykorzystywane w stopniu niewielkim lub w sposób nieefektywny; 2) praca urządzenia radiowego jest zakłócana przez inne urządzenia lub sieci telekomunikacyjne. 4. W przypadku odmowy wydania pozwolenia przepis art. 103 stosuje się odpowiednio. 5. Pozwolenie wygasa w przypadku wygaśnięcia rezerwacji częstotliwości, z wyjątkiem zmiany pozwolenia radiowego, o której mowa art. 142 ust. 5**.**

				Art. 188. Prezes UKE może, w drodze decyzji, zmienić umowę o dostępie lub decyzję, o której mowa w art. 182 ust. 1, w przypadkach uzasadnionych potrzebą zapewnienia ochrony interesów użytkowników końcowych, skutecznej konkurencji lub zapewnieniem interoperacyjności usług, o ile będzie to zgodne z obowiązkami stron. **Art. 160.** 1. Prezes UKE odmawia przyznania prawa do wykorzystywania zasobów numeracji, jeżeli wnioskowane przeznaczenie numeracji nie jest zgodne z planem numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych. 2. Prezes UKE może odmówić przyznania prawa do wykorzystywania nowego zakresu numeracji, jeżeli wykorzystywane jest mniej niż 75%: 1) wszystkich wcześniej przyznanych zakresów numeracji lub 2) wcześniej przyznanych zakresów numeracji w ramach tego samego wyróżnika sieci lub wskaźnika strefy numeracyjnej, którego dotyczy wniosek o przyznanie prawa do wykorzystywania zasobów numeracji. **Art. 161.** 1. Prezes UKE może cofnąć prawo do wykorzystywania zasobów numeracji albo zmienić jego zakres, jeżeli: 1) nastąpiły zmiany we właściwym planie numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych; 2) podmiot, który uzyskał w drodze decyzji prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, nie wykorzystuje przyznanego zakresu numeracji w sposób efektywny pod względem ilościowym, a w przypadku numerów dostępu i podobnych pojedynczych numerów nie uruchomił usługi określonej takim numerem w terminie 12 miesięcy od otrzymania decyzji o przyznaniu prawa do wykorzystywania zasobów numeracji; 3) podmiot, który uzyskał w drodze decyzji prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, wykorzystuje przyznaną numerację w sposób niezgodny z warunkami przyznania numeracji lub jej przeznaczeniem określonym we właściwym planie numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych; 4) podmiot, który uzyskał w drodze decyzji prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, nie wnosi opłat za prawo do wykorzystywania numeracji. 2. Prezes UKE może cofnąć prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, jeżeli istnieje bezpośrednie zagrożenie naruszenia w krótkim czasie interoperacyjności lub ciągłości świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych w publicznych sieciach telekomunikacyjnych albo naruszenie takie nastąpiło.

				3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, Prezes UKE przed wydaniem decyzji w sprawie cofnięcia prawa do wykorzystywania zasobów numeracji lub zmiany zakresu prawa do wykorzystywania zasobów numeracji prowadzącej do ograniczenia tego prawa przeprowadza postępowanie konsultacyjne. 4. Przepisu ust. 3 nie stosuje się w przypadku cofnięcia prawa do wykorzystywania zasobów numeracji, o którym mowa w ust. 2, wymagającego pilnego działania Prezesa UKE. 5. Decyzja o cofnięciu prawa do wykorzystywania zasobów numeracji albo o zmianie jego zakresu: 1) uwzględnia konieczność zachowania interoperacyjności i ciągłości świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych; 2) może być podjęta po bezskutecznym wezwaniu podmiotu do usunięcia przyczyny nieprawidłowości w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2. 6. W sytuacji, o której mowa w ust. 2, Prezes UKE prowadząc postępowanie w sprawie cofnięcia prawa do wykorzystywania zasobów numeracji oraz przyznania prawa do wykorzystywania zasobów numeracji innemu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu, może: 1) pominąć wezwanie, o którym mowa w ust. 5 pkt 2; 2) pominąć postępowanie konsultacyjne i procedurę przetargową, o której mowa w art. 159 ust. 4; 3) przyznać prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, biorąc pod uwagę: a) możliwości techniczne przyjmowania i kierowania połączeń na numery z przydzielanego bloku numerów, b) liczbę przeniesionych numerów z bloków numerów, dla których Prezes UKE cofnął prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, c) liczbę abonentów w danej strefie numeracyjnej oraz d) przydział numeracji w bloku sąsiadującym z przydzielanym blokiem numerów; 4) zwolnić przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, który otrzymał prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, z opłat za numerację, o których mowa w art. 25, na okres nie dłuższy niż 1 rok. 7. W przypadku braku wniosków o przyznanie prawa do wykorzystywania zasobów numeracji Prezes UKE, w drodze decyzji, przyznaje prawo do wykorzystywania zasobów numeracji przedsiębiorcy

				telekomunikacyjnemu, biorąc pod uwagę przesłanki, o których mowa w ust. 6 pkt 3. 8. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, który otrzymał prawo do wykorzystywania zasobów numeracji na warunkach określonych w ust. 6 pkt 3 oraz w ust. 7, informuje abonenta o przejęciu zobowiązań dostawcy usług telekomunikacyjnych, któremu Prezes UKE cofnął prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, i świadczeniu usług ze wskazaniem terminu końcowego nie krótszego niż miesiąc. Jednocześnie przedsiębiorca ten informuje abonenta o konieczności zawarcia przed upływem tego terminu umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej albo przeniesienia numeru do innego dostawcy usług w celu zachowania ciągłości świadczenia usług.
Art. 18 ust. 2	2. Z wyjątkiem przypadków, w których proponowane zmiany są niewielkie i zostały uzgodnione z posiadaczem praw lub ogólnego zezwolenia, zamiar wprowadzenia takich zmian ogłasza się w odpowiedni sposób. Zainteresowanym stronom, w tym użytkownikom i konsumentom, przyznaje się wystarczająco dużo czasu na wypowiedzenie się w kwestii proponowanych zmian. Okres ten nie może być krótszy niż cztery tygodnie, z wyjątkiem okoliczności nadzwyczajnych. Zmiany podlegają publikacji z podaniem ich uzasadnienia.	T	**Art. 90, art. 84 Pke**	**Art. 90.** 1. Prezes UKE niezwłocznie udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE informację o wszczęciu postępowania w sprawie zmiany lub cofnięcia rezerwacji częstotliwości i przeprowadza postępowanie konsultacyjne w tej sprawie. 2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się: 1) gdy zmiana ma charakter nieistotny i jest dokonywana na wniosek lub za zgodą podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości; 2) w wyjątkowych przypadkach, wymagających pilnego działania ze względu na wystąpienie okoliczności, o których mowa w art. 99 ust. 1 pkt 3; 3) gdy zmiana dotyczy rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych w sposób analogowy drogą rozsiewczą naziemną. 3. Za zmianę nieistotną nie można w szczególności uznać zmiany, która prowadzi do rozszerzenia zakresu uprawnień wynikających z rezerwacji częstotliwości. **Art. 84.** Prezes UKE niezwłocznie udostępnia decyzję o dokonaniu lub zmianie rezerwacji częstotliwości na stronie podmiotowej BIP UKE.
Art. 19	**Ograniczenie lub cofnięcie praw**			
Art. 19 ust. 1	1. Bez uszczerbku dla art. 30 ust. 5 i 6 państwa członkowskie nie ograniczają ani nie cofają praw instalowania urządzeń ani praw użytkowania widma radiowego lub zasobów numeracyjnych przed upływem okresu, na jaki zostały one przyznane, chyba że jest to	T N w zakresie cofania praw	**Art. 99 Pke w zakresie widma**	**Art. 99.** 1. Prezes UKE, w drodze decyzji, może zmienić lub cofnąć rezerwację częstotliwości w przypadku: 1) stwierdzenia, że używanie urządzenia radiowego zgodnie z rezerwacją częstotliwości powoduje szkodliwe zakłócenia lub szkodliwe zaburzenia elektromagnetyczne;

	uzasadnione na podstawie ust. 2 niniejszego artykułu i, w stosownych przypadkach, zgodne z załącznikiem I oraz odpowiednimi przepisami prawa krajowego dotyczącymi odszkodowania w przypadku cofnięcia praw.	instalowania urządzeń	**w zakresie numeracji - art. 161 ust. 1 Pke**	2) zmiany w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości przeznaczenia częstotliwości objętych rezerwacją częstotliwości; 3) wystąpienia okoliczności prowadzących do zagrożenia obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego; 4) nierozpoczęcia wykorzystywania częstotliwości objętych rezerwacją częstotliwości w terminie, o którym mowa w art. 87 ust. 1 pkt 7, z przyczyn leżących po stronie podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości; 5) zaprzestania wykorzystywania częstotliwości przez co najmniej 6 miesięcy, z przyczyn leżących po stronie podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości; 6) wystąpienia powtarzających się naruszeń warunków wykorzystania częstotliwości lub obowiązku wnoszenia opłat za częstotliwości; 7) niewywiązywania się z zobowiązań, o których mowa w art. 87 ust. 1 pkt 10, z przyczyn leżących po stronie podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości; 8) gdy częstotliwości objęte rezerwacją są wykorzystywane w sposób nieefektywny; 9) gdy jest to konieczne dla realizacji zobowiązań wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych lub aktów prawnych Unii Europejskiej, dotyczących gospodarowania częstotliwościami; 10) stwierdzenia, że na skutek transakcji handlowej, w szczególności skutkującej przejęciem kontroli w rozumieniu art. 4 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów nad podmiotem dysponującym rezerwacją częstotliwości, doszło do nadmiernego skupienia częstotliwości przez podmiot lub grupę kapitałową. 2. Przepisu ust. 1 pkt 10 nie stosuje się, jeżeli strony transakcji handlowej zgłosiły na piśmie Prezesowi UKE zamiar jej przeprowadzenia, a Prezes UKE potwierdził, że zamierzona transakcja handlowa nie będzie prowadziła do nadmiernego skupienia częstotliwości. Prezes UKE zawiadamia strony transakcji handlowej o swoim stanowisku w tej sprawie w terminie 30 dni od dnia otrzymania zgłoszenia zamiaru przeprowadzenia transakcji. W przypadku niezawiadomienia przez Prezesa UKE stron transakcji handlowej w tym terminie uznaje się, że Prezes UKE potwierdził, że zamierzona transakcja handlowa nie będzie prowadziła do nadmiernego skupienia częstotliwości. 3. Przepisu ust. 1 pkt 10 nie stosuje się po upływie 5 lat od dnia dokonania transakcji handlowej.

				4. Niezależnie od przesłanek, o których mowa w ust. 1, Prezes UKE może zmienić rezerwację częstotliwości w zakresie warunków wykorzystywania częstotliwości, o których mowa w art. 141ust. 1, również w przypadku gdy praca urządzenia radiowego jest zakłócana przez inne urządzenia lub sieci telekomunikacyjne. 5. Niezależnie od przesłanek, o których mowa w ust. 1 i 4, Prezes UKE zmienia rezerwację częstotliwości w zakresie ograniczeń, o których mowa w art. 87 ust. 3 pkt 4, jeżeli nie zachodzi konieczność utrzymywania tych ograniczeń, w szczególności gdy wynika to z przeglądu, o którym mowa w art. 418 ust. 3. 6. Prezes UKE, w celu zapewnienia ładu w gospodarce częstotliwościami oraz zwiększenia efektywności wykorzystywanych częstotliwości, może dokonać zmiany przydzielonych rezerwacji częstotliwości z danego zakresu częstotliwości przez zamianę częstotliwości objętych rezerwacją na częstotliwości o analogicznych właściwościach. Zmiana może dotyczyć całości lub części częstotliwości objętych rezerwacją. 7. Prezes UKE, w przypadku, o którym mowa w ust. 6, może wszcząć i prowadzić jedno postępowanie oraz wydać jedną decyzję lub odrębne decyzje dla każdej z rezerwacji częstotliwości albo prowadzić odrębne postępowania zakończone wydaniem odrębnych decyzji. **Art. 161.** 1. Prezes UKE może cofnąć prawo do wykorzystywania zasobów numeracji albo zmienić jego zakres, jeżeli: 1) nastąpiły zmiany we właściwym planie numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych; 2) podmiot, który uzyskał w drodze decyzji prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, nie wykorzystuje przyznanego zakresu numeracji w sposób efektywny pod względem ilościowym, a w przypadku numerów dostępu i podobnych pojedynczych numerów nie uruchomił usługi określonej takim numerem w terminie 12 miesięcy od otrzymania decyzji o przyznaniu prawa do wykorzystywania zasobów numeracji; 3) podmiot, który uzyskał w drodze decyzji prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, wykorzystuje przyznaną numerację w sposób niezgodny z warunkami przyznania numeracji lub jej przeznaczeniem określonym we właściwym planie numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych; 4) podmiot, który uzyskał w drodze decyzji prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, nie wnosi opłat za prawo do wykorzystywania numeracji.

Art. 19 ust. 2	2. Mając na względzie konieczność zapewnienia efektywnego i wydajnego wykorzystania widma radiowego lub wdrożenia technicznych środków wykonawczych przyjętych na podstawie art. 4 decyzji nr 676/2002/WE, państwa członkowskie mogą dopuścić ograniczenie lub cofnięcie praw użytkowania widma radiowego, w tym praw, o których mowa w art. 49 niniejszej dyrektywy, w oparciu o ustanowione wcześniej i jasno określone procedury, zgodnie z zasadami proporcjonalności i niedyskryminacji. W takich przypadkach, posiadacze takich praw mogą, w stosownych przypadkach i zgodnie z prawem unijnym i odpowiednimi przepisami krajowymi, otrzymać odpowiednią rekompensatę.	N	Zasady ogólne KC	
Art. 19 ust. 3	3. Zmiana wykorzystania widma radiowego w wyniku zastosowania art. 45 ust. 4 lub 5 nie stanowi sama w sobie przesłanki uzasadniającej cofnięcie prawa użytkowania widma radiowego.	T	**Art. 63 ust. 4 Pke**	**63.** 4. Plany zagospodarowania częstotliwości oraz ich zmiany nie mogą naruszać dokonanych rezerwacji częstotliwości lub przydziałów częstotliwości.
Art. 19 ust. 4	4. Każdy zamiar ograniczenia lub cofnięcia praw wynikających z ogólnego zezwolenia na użytkowanie widma radiowego lub indywidualnych praw użytkowania widma radiowego lub zasobów numeracyjnych bez zgody posiadacza tych praw poddaje się pod konsultacje z zainteresowanymi stronami zgodnie z art. 23.	T	**Art. 90 ust. 1-3 Pke, w zakresie widma** **W zakresie numeracji art. 161 ust. 2 i 5 Pke**	**Art. 90.** 1. Prezes UKE niezwłocznie udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE informację o wszczęciu postępowania w sprawie zmiany lub cofnięcia rezerwacji częstotliwości i przeprowadza postępowanie konsultacyjne w tej sprawie. 2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się: gdy zmiana ma charakter nieistotny i jest dokonywana na wniosek lub za zgodą podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości; w wyjątkowych przypadkach, wymagających pilnego działania ze względu na wystąpienie okoliczności, o których mowa w art. 99 ust. 1 pkt 3; gdy zmiana dotyczy rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych w sposób analogowy drogą rozsiewczą naziemną. 3. Za zmianę nieistotną nie można w szczególności uznać zmiany, która prowadzi do rozszerzenia zakresu uprawnień wynikających z rezerwacji częstotliwości.

				Art. 161 2. Prezes UKE może cofnąć prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, jeżeli istnieje bezpośrednie zagrożenie naruszenia w krótkim czasie interoperacyjności lub ciągłości świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych w publicznych sieciach telekomunikacyjnych albo naruszenie takie nastąpiło. 5. Decyzja o cofnięciu prawa do wykorzystywania zasobów numeracji albo o zmianie jego zakresu: 1) uwzględnia konieczność zachowania interoperacyjności i ciągłości świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych; 2) może być podjęta po bezskutecznym wezwaniu podmiotu do usunięcia przyczyny nieprawidłowości w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2.
Art. 20	**Żądanie informacji od przedsiębiorstw**			
Art. 20 ust. 1	1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa dostarczające sieci i świadczące usługi łączności elektronicznej, urządzenia towarzyszące lub usługi towarzyszące dostarczały wszystkich informacji, w tym informacji o charakterze finansowym, niezbędnych krajowym organom regulacyjnym, innym właściwym organom i BEREC do zapewnienia zgodności z przepisami niniejszej dyrektywy i rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1971 ([44]) lub przyjętych zgodnie z nimi decyzji lub opinii. Krajowe organy regulacyjne i, w razie konieczności ze względu na wykonywane zadania, inne właściwe organy mają prawo żądać od tych przedsiębiorstw w szczególności dostarczania informacji o przyszłym rozwoju sieci lub usług, który mógłby wywrzeć wpływ na usługi hurtowe udostępniane konkurentom przez te przedsiębiorstwa, a także informacji o sieciach łączności elektronicznej i urządzeniach towarzyszących, które są zdezagregowane na	T	**Art. 19, art. 20 Pke**	**Art. 19.** 1. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej lub podmiot, który uzyskał pozwolenie radiowe, o którym mowa w art. 138 ust. 1, rezerwację częstotliwości lub zasobów orbitalnych lub prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, z wyłączeniem użytkownika rządowego, jest obowiązany do przekazywania na żądanie Prezesa UKE informacji, w szczególności informacji o charakterze finansowym, informacji o przyszłym rozwoju sieci lub usług oraz istniejącej infrastrukturze telekomunikacyjnej, niezbędnych do wykonywania przez Prezesa UKE jego uprawnień i obowiązków. 2. W przypadku gdy niezbędne do wykonywania przez Prezesa UKE jego uprawnień i obowiązków informacje pozyskane na podstawie ust. 1 są niewystarczające, Prezes UKE może pozyskiwać te informacje od innych podmiotów działających na rynku komunikacji elektronicznej lub innych rynkach ściśle powiązanych z tym rynkiem. Podmioty te mają obowiązek przekazania informacji na uzasadnione żądanie Prezesa UKE. 3. Przedsiębiorca o znaczącej pozycji rynkowej na rynku hurtowym jest obowiązany do przekazywania, na żądanie Prezesa UKE, danych księgowych dotyczących rynków detalicznych związanych z tym rynkiem hurtowym. 4. Żądania, o których mowa w ust. 1–3, są proporcjonalne do celu, jakiemu mają służyć, oraz zawierają: 1) wskazanie podmiotu obowiązanego do przekazania informacji; 2) datę; 3) wskazanie żądanych informacji oraz okresu, którego dotyczą; 4) wskazanie celu, jakiemu informacje mają służyć;

	poziomie lokalnym i na tyle szczegółowe, aby zapewnić przeprowadzenie analizy geograficznej i określenie obszarów zgodnie z art. 22. W przypadku gdy informacje zebrane zgodnie z akapitem pierwszym są niewystarczające, aby krajowe organy regulacyjne, inne właściwe organy i BEREC wykonywały swoje zadania regulacyjne na mocy prawa unijnego, takie informacje mogą być pozyskiwane od innych stosownych przedsiębiorstw działających w sektorze łączności elektronicznej lub w ściśle powiązanych sektorach. Od przedsiębiorstw wyznaczonych jako posiadające znaczącą pozycję na rynkach hurtowych można również wymagać, by przedstawiały dane księgowe dotyczące rynków detalicznych, które są związane z tymi rynkami hurtowymi. Krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy mogą żądać informacji od pojedynczych punktów informacyjnych utworzonych na podstawie dyrektywy 2014/61/UE. Każdy wniosek o informacje musi być proporcjonalny do wykonywanego zadania i musi być uzasadniony. Przedsiębiorstwa niezwłocznie dostarczają informacji na żądanie w wymaganym terminie i na wymaganym poziomie szczegółowości.			5) wskazanie terminu przekazania informacji adekwatnego do zakresu tego żądania, nie krótszego niż 7 dni; 6) uzasadnienie; 7) pouczenie o zagrożeniu karą, o której mowa w art. 444 ust. 2 pkt 1. 5. Prezes UKE może zastosować do pozyskania informacji, o których mowa w ust. 1–3, opracowane przez siebie formularze, dążąc do ujednolicenia i zapewnienia spójności pozyskanych informacji. **Art. 20.** 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany do przedkładania Prezesowi UKE, w terminie do dnia 31 marca, danych za poprzedni rok kalendarzowy dotyczących rodzaju i zakresu wykonywanej działalności telekomunikacyjnej, wielkości sprzedaży usług telekomunikacyjnych oraz informacji o wysokości pozostałych na koncie środków z doładowań, do których w poprzednim roku kalendarzowym wygasło uprawnienie konsumenta, o którym mowa w art. 331 ust. 1, pomniejszonych o należny od nich podatek od towarów i usług. 2. Obowiązkowi przedłożenia danych oraz informacji, o których mowa w ust. 1, w terminie określonym w ust. 1, podlega także podmiot wykreślony z rejestru PT, za okres wykonywanej działalności telekomunikacyjnej w roku, w którym nastąpiło wykreślenie z rejestru. 3. Dane oraz informacja, o których mowa w ust. 1, przekazywane są w postaci elektronicznej z wykorzystaniem formularza elektronicznego udostępnionego na PUE UKE, i opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym. 4. Dane oraz informacja, o których mowa w ust. 1, uznaje się za przekazane w terminie określonym jako data wysłania dokumentu w urzędowym poświadczeniu odbioru, które jest automatycznie tworzone i udostępniane przez PUE UKE podmiotowi przekazującemu te dane oraz informację. 5. Prezes UKE informuje, na stronie podmiotowej BIP UKE, o adresie strony internetowej PUE UKE, na której udostępniony jest formularz elektroniczny, o którym mowa w ust. 3. 6. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia szczegółowy zakres danych, o których mowa w ust. 1, wraz z objaśnieniami co do sposobu ich przedstawiania, kierując się koniecznością zapewnienia Prezesowi UKE informacji niezbędnych do właściwego realizowania jego obowiązków oraz potrzebą uproszczenia i jednolicenia procesu przekazywania danych.

				7. Prezes UKE określi wzory dokumentów, przy użyciu których przekazywane są dane, o których mowa w ust. 1, w formie dokumentów elektronicznych w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. 8. Informacja, o której mowa w ust. 1, zawiera: 1) okres, za który jest składana; 2) cel złożenia; 3) dane dostawcy usługi komunikacji głosowej; 4) wysokość pozostałych na koncie środków z doładowań; 5) pouczenie, że stanowi ona podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego. 9. Prezes UKE określi wzór dokumentu, przy użyciu których przekazywana jest informacja, o której mowa w ust. 1, w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.
Art. 20 ust. 2	2. Państwa członkowskie zapewniają, by krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy dostarczały Komisji, na jej uzasadniony wniosek, informacje, które są niezbędne dla realizacji przez Komisję jej zadań wynikających z TFUE. Informacja, której żąda Komisja, winna być proporcjonalna w świetle realizacji tychże zadań. Jeżeli dostarczona informacja odnosi się do informacji dostarczonej uprzednio przez przedsiębiorstwo na żądanie organu, informuje się o tym dane przedsiębiorstwa. Stosownie do potrzeb oraz jeżeli organ dostarczający informacje nie zastrzegł w wyraźny i uzasadniony sposób inaczej, Komisja udostępnia otrzymaną informację innemu organowi tego typu w innym państwie członkowskim. Z zastrzeżeniem wymogów określonych w ust. 3 państwa członkowskie zapewniają, by informacja dostarczona jednemu organowi została udostępniona innemu organowi tego	T	**Art. 21 Pke**	**Art. 21.** 1. Prezes UKE zapewnia dostęp do informacji otrzymanych od podmiotu, o którym mowa w art. 19 ust. 1–3, organom regulacyjnym państw członkowskich, BEREC i Komisji Europejskiej, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej. 2. Prezes UKE informuje podmiot, o którym mowa w art. 19 ust. 1–3, o udostępnieniu, na podstawie ust. 1, informacji dostarczonej uprzednio przez ten podmiot na żądanie Prezesa UKE.

	typu w tym samym lub innym państwie członkowskim oraz BEREC, w odpowiedzi na jego uzasadniony wniosek, jeżeli jest to niezbędne dla umożliwienia tymże organom albo BEREC wypełniania obowiązków wynikających z prawa Unii.			
Art. 20 ust. 3	3. Jeżeli dana informacja zebrana zgodnie z ust. 1, w tym informacja zebrana w kontekście analizy geograficznej, została uznana przez dany krajowy organ regulacyjny lub inny właściwy organ za informację poufną zgodnie z przepisami prawa Unii i prawa krajowego o tajemnicy handlowej, Komisja, BEREC oraz wszelkie inne zainteresowane właściwe organy zapewniają taką tajemnicę. Taka tajemnica nie utrudnia terminowej wymiany informacji między właściwym organem, Komisją, BEREC i jakimikolwiek innymi zainteresowanymi właściwymi organami do celów przeglądu, monitorowania i nadzorowania stosowania niniejszej dyrektywy.	T	**Art. 22 Pke**	**Art. 22.** 1. Podmiot udostępniający Prezesowi UKE na jego żądanie lub na podstawie przepisów ustawy lub ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych informacje lub dokumenty zawierające tajemnicę przedsiębiorstwa może je zastrzec w całości lub w części. 2. Zastrzeżenie, o którym mowa w ust. 1, nie może dotyczyć rozliczeń z tytułu dostępu telekomunikacyjnego. Zastrzeżenie części informacji lub dokumentu dotyczącego rozliczeń z tytułu dostępu telekomunikacyjnego uważa się za nieskuteczne. 3. Zastrzegając część informacji lub dokumentu podmiot przekazuje uzasadnienie zastrzeżenia informacji lub dokumentu oraz informacje lub dokumenty niezwierające zastrzeżonych części. W przypadku nieprzekazania informacji lub dokumentu niezawierających zastrzeżonych części zastrzeżenie uważa się za nieskuteczne. 4. Prezes UKE może, w drodze decyzji, uchylić zastrzeżenie, jeżeli uzna, że zastrzeżone części informacji lub dokumentu nie stanowią tajemnicy przedsiębiorstwa. 5. Zastrzeżenie uwzględnia się przy udostępnianiu informacji lub dokumentów oraz zapewnianiu dostępu do informacji publicznej. 6. W przypadku ustawowego obowiązku przekazania informacji lub dokumentów otrzymanych od podmiotu, o którym mowa w ust. 1, innym organom krajowym, zagranicznym organom regulacyjnym, Komisji Europejskiej lub BEREC informacje i dokumenty Prezes UKE przekazuje wraz z zastrzeżeniem i pod warunkiem jego przestrzegania**.**
Art. 20 ust. 4	4. Państwa członkowskie zapewniają, by krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy, działając zgodnie z przepisami krajowymi dotyczącymi publicznego dostępu do informacji oraz przepisami prawa Unii i prawa krajowego o tajemnicy handlowej i o ochronie danych osobowych, publikowały informacje, które przyczyniają się do rozwoju otwartego i konkurencyjnego rynku.	T	**Art. 5 ust. 4 i 5 Pke**	**5.** 4. Prezes UKE prowadzi rejestr PT oraz rejestr JST w systemie teleinformatycznym. 5. Rejestr PT i rejestr JST są jawne i udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwanej dalej „stroną podmiotową BIP UKE”. **Art. 9.** Rejestr PT obejmuje następujące dane: 1) kolejny numer wpisu, zwany dalej „numerem z rejestru PT”; 2) datę wpływu wniosku o wpis do rejestru PT oraz datę dokonania wpisu;

			Art. 9 Pke **Art. 418 Pke** **Art. 419 ust. 2** **Art. 63 ust. 7 Pke**	3) dane, o których mowa w art. 6 ust. 1; 4) datę wykreślenia wpisu z rejestru PT – w przypadku wykreślenia wpisu z rejestru PT. **Art. 418.** 1. Prezes UKE wydaje Dziennik Urzędowy Urzędu Komunikacji Elektronicznej. 2. W dzienniku urzędowym, o którym mowa w ust. 1, ogłasza się w szczególności: 1) zarządzenia; 2) przepisy międzynarodowe; 3) ogłoszenia, obwieszczenia i komunikaty; 4) decyzje obszarowe. Art. **419.** 2. Prezes UKE na podstawie informacji uzyskanych od przedsiębiorców komunikacji elektronicznej oraz innych podmiotów dysponujących infrastrukturą telekomunikacyjną lub realizujących inwestycje w tym zakresie, w terminie do dnia 30 czerwca, sporządza i udostępnia raport o stanie rynku komunikacji elektronicznej za rok ubiegły, uwzględniający pokrycie terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zasięgiem stacjonarnych i ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych oraz przedstawia prognozy inwestycyjne dotyczące rozwoju tych sieci. Prezes UKE udostępnia raport na stronie podmiotowej BIP UKE. **63.** 7. Prezes UKE udziela nieodpłatnie zainteresowanym podmiotom informacji, niebędących informacją przetworzoną, o możliwości wykorzystania częstotliwości.
Art. 20 ust. 5	5. Krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy publikują warunki publicznego dostępu do informacji, o którym mowa w ust. 4, w tym procedury zapewniające uzyskanie takiego dostępu.	N	przepisy ogólne – zapisy w ustawie Pke	
Art. 21	**Informacje wymagane w związku z ogólnym zezwoleniem, prawem użytkowania oraz szczegółowymi obowiązkami**			
Art. 21 ust. 1	1. Niezależnie od informacji wymaganych na podstawie art. 20 i obowiązku dostarczania informacji i sporządzania sprawozdań	T	**Art. 19 ust. 1 i**	**Art. 19.** 1. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej lub podmiot, który uzyskał pozwolenie radiowe, o którym mowa w art. 138 ust. 1, rezerwację częstotliwości lub zasobów orbitalnych lub prawo do wykorzystywania

	wynikającego z przepisów prawa krajowego, ale nie wynikającego z ogólnego zezwolenia, krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy mogą zażądać od przedsiębiorstw dostarczenia informacji w związku z ogólnym zezwoleniem, prawami użytkowania lub szczegółowymi obowiązkami, o których mowa w art. 13 ust. 2, które są proporcjonalne i obiektywnie uzasadnione, w szczególności w celach: a) systematycznej lub dotyczącej konkretnych przypadków weryfikacji przestrzegania warunku 1 z części A, warunków 2 i 6 z części D oraz warunków 2 i 7 z części E załącznika I oraz przestrzegania obowiązków, o których mowa w art. 13 ust. 2; b) dotyczącej konkretnych przypadków weryfikacji zgodności z warunkami określonymi w załączniku I, jeżeli złożono skargę lub właściwy organ miał inne powody, ażeby twierdzić, że dany warunek nie został spełniony, albo w przypadku dochodzenia prowadzonego przez właściwy organ z urzędu; c) procedury i oceny wniosków o przyznanie prawa użytkowania; d) publikacji zestawień dotyczących przeglądów jakości oraz cen usług, z uwagi na interes konsumenta; e) jasno określone cele statystyczne, badawcze lub cele sprawozdawczości;		**4, art. 20 Pke**	zasobów numeracji, z wyłączeniem użytkownika rządowego, jest obowiązany do przekazywania na żądanie Prezesa UKE informacji, w szczególności informacji o charakterze finansowym, informacji o przyszłym rozwoju sieci lub usług oraz istniejącej infrastrukturze telekomunikacyjnej, niezbędnych do wykonywania przez Prezesa UKE jego uprawnień i obowiązków. 4. Żądania, o których mowa w ust. 1–3, są proporcjonalne do celu, jakiemu mają służyć, oraz zawierają: 1) wskazanie podmiotu obowiązanego do przekazania informacji; 2) datę; 3) wskazanie żądanych informacji oraz okresu, którego dotyczą; 4) wskazanie celu, jakiemu informacje mają służyć; 5) wskazanie terminu przekazania informacji adekwatnego do zakresu tego żądania, nie krótszego niż 7 dni; 6) uzasadnienie; 7) pouczenie o zagrożeniu karą, o której mowa w art. 441 ust. 2 pkt 1. **Art. 20.** 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany do przedkładania Prezesowi UKE, w terminie do dnia 31 marca, danych za poprzedni rok kalendarzowy dotyczących rodzaju i zakresu wykonywanej działalności telekomunikacyjnej, wielkości sprzedaży usług telekomunikacyjnych oraz informacji o wysokości pozostałych na koncie środków z doładowań, do których w poprzednim roku kalendarzowym wygasło uprawnienie konsumenta, o którym mowa w art. 331 ust. 1, pomniejszonych o należny od nich podatek od towarów i usług. 2. Obowiązkowi przedłożenia danych oraz informacji, o których mowa w ust. 1, w terminie określonym w ust. 1, podlega także podmiot wykreślony z rejestru PT, za okres wykonywanej działalności telekomunikacyjnej w roku, w którym nastąpiło wykreślenie z rejestru. 3. Dane oraz informacja, o których mowa w ust. 1, są przekazywane na piśmie w postaci elektronicznej z wykorzystaniem formularza elektronicznego udostępnionego na PUE UKE, i opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym. 4. Dane oraz informacja, o których mowa w ust. 1, uznaje się za przekazane w terminie określonym jako data wysłania dokumentu w urzędowym poświadczeniu odbioru, które jest automatycznie tworzone i

	f) przeprowadzania analizy rynku dla celów niniejszej dyrektywy, w tym danych dotyczących rynków niższego szczebla lub rynków detalicznych związanych z rynkami poddawanymi analizie lub dotyczących tych rynków; g) zagwarantowanie efektywnego użytkowania widma radiowego i zasobów numeracyjnych i zapewnienie skutecznego zarządzania nimi; h) ocenę przyszłych zmian w dziedzinie sieci lub usług, które mogłyby mieć wpływ na usługi hurtowe udostępniane konkurentom, na zasięg terytorialny, na możliwości uzyskania dostępu do sieci przysługujące użytkownikom końcowym lub na określanie obszarów na podstawie art. 22; i) prowadzenie analiz geograficznych; j) udzielanie odpowiedzi na uzasadnione wnioski BEREC o udzielenie informacji. Informacje, o których mowa w akapicie pierwszym lit. a) i b) oraz d)–j), nie mogą być wymagane przed uzyskaniem dostępu do rynku lub jako warunek dostępu do rynku. BEREC może opracować wzory wniosków o informacje, w razie potrzeby, aby ułatwić skonsolidowaną prezentację i analizę uzyskanych informacji.			udostępniane przez PUE UKE podmiotowi przekazującemu te dane oraz informację. 5. Prezes UKE informuje, na stronie podmiotowej BIP UKE, o adresie strony internetowej PUE UKE, na której udostępniony jest formularz elektroniczny, o którym mowa w ust. 3. 6. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia szczegółowy zakres danych, o których mowa w ust. 1, wraz z objaśnieniami co do sposobu ich przedstawiania, kierując się koniecznością zapewnienia Prezesowi UKE informacji niezbędnych do właściwego realizowania jego obowiązków oraz potrzebą uproszczenia i jednolicenia procesu przekazywania danych. 7. Prezes UKE określi wzory dokumentów, przy użyciu których przekazywane są dane, o których mowa w ust. 1, w formie dokumentów elektronicznych w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. 8. Informacja, o której mowa w ust. 1, zawiera: 1) okres, za który jest składana; 2) cel złożenia; 3) dane dostawcy usługi komunikacji głosowej; 4) wysokość pozostałych na koncie środków z doładowań; 5) pouczenie, że stanowi ona podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego. 9. Prezes UKE określi wzór dokumentu, przy użyciu których przekazywana jest informacja, o której mowa w ust. 1, w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.
Art. 21 ust. 2	2. Jeśli chodzi o prawa użytkowania widma, informacje, o których mowa w ust.1 muszą dotyczyć w szczególności efektywnego i wydajnego wykorzystania widma radiowego	N	**Art. 19 ust. 1 Pke**	**Art. 19.** 1. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej lub podmiot, który uzyskał pozwolenie radiowe, o którym mowa w art. 138 ust. 1, rezerwację częstotliwości lub zasobów orbitalnych lub prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, z wyłączeniem użytkownika rządowego, jest obowiązany

	oraz spełnienia wszelkich obowiązków zapewnienia zasięgu i odpowiedniej jakości usług, którymi obwarowano prawa użytkowania widma radiowego, i ich weryfikacji.			do przekazywania na żądanie Prezesa UKE informacji, w szczególności informacji o charakterze finansowym, informacji o przyszłym rozwoju sieci lub usług oraz istniejącej infrastrukturze telekomunikacyjnej, niezbędnych do wykonywania przez Prezesa UKE jego uprawnień i obowiązków.
Art. 21 ust. 3	3. Jeżeli krajowy organ regulacyjny lub inny właściwy organ zażąda od przedsiębiorstw dostarczenia informacji, o których mowa w ust. 1, informuje je o szczególnym celu, w jakim dana informacja ma zostać wykorzystana.	T	**Art. 19 ust. 4 pkt 4 Pke**	**19.** 4. Żądania, o których mowa w ust. 1–3, są proporcjonalne do celu, jakiemu mają służyć, oraz zawierają: 1) wskazanie podmiotu obowiązanego do przekazania informacji; 2) datę; 3) wskazanie żądanych informacji oraz okresu, którego dotyczą; 4) wskazanie celu, jakiemu informacje mają służyć; 5) wskazanie terminu przekazania informacji adekwatnego do zakresu tego żądania, nie krótszego niż 7 dni; 6) uzasadnienie; 7) pouczenie o zagrożeniu karą, o której mowa w art. 444 ust. 2 pkt 1.
Art. 21 ust. 4	4. Krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy nie mogą ponownie żądać udostępnienia informacji, o które wystąpił już BEREC na podstawie art. 40 rozporządzenia (UE) 2018/1971, w przypadku gdy BEREC udostępnił tym organom otrzymane informacje.	N		
Art. 22	**Analizy geograficzne realizacji sieci**			
Art. 22 ust. 1	1. Krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy przeprowadzają analizę geograficzną zasięgu sieci łączności elektronicznej, które są w stanie zapewnić szerokopasmową transmisję danych (zwane dalej „sieciami szerokopasmowymi"), do dnia 21 grudnia 2023 r. i aktualizują ją nie rzadziej niż co trzy lata. Analiza geograficzna zawiera analizę obecnego geograficznego zasięgu sieci szerokopasmowych na ich terytorium, wymaganą do realizacji zadań krajowych organów regulacyjnych lub innych właściwych organów na podstawie niniejszej dyrektywy, jak również na potrzeby badań wymaganych	T T	**Art. 39 pkt 24 lit. a oraz g ustawy wprowadzajacej PKE w zakresie art. 29 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 6 ustawy z dnia 7**	Art. 29 1. Prezes UKE sporządza dla terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i na bieżąco aktualizuje, w formie elektronicznej, inwentaryzację przedstawiającą: 1) informacje o usługach transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do Internetu oraz świadczonych z nimi w pakiecie, w oparciu o infrastrukturę telekomunikacyjną i publiczne sieci telekomunikacyjne zapewniające szerokopasmowy dostęp do Internetu, usługach komunikacji głosowej i usługach rozprowadzania programów radiowych i telewizyjnych; 2) pokrycie istniejącą infrastrukturą telekomunikacyjną i publicznymi sieciami telekomunikacyjnymi zapewniającymi lub umożliwiającymi zapewnienie szerokopasmowego dostępu do Internetu, z odrębnym zaznaczeniem łączy światłowodowych i sieci bezprzewodowych, oraz obiektami budowlanymi umożliwiającymi kolokację(…)*. (…) 6. Inwentaryzacja, o której mowa w ust. 1, jest jawna i każdy ma prawo wglądu do tej inwentaryzacji oraz pobierania i otrzymywania danych z niej

	w celu stosowania przepisów dotyczących pomocy państwa. Ta analiza geograficzna może również zawierać prognozę obejmującą okres ustalony przez odpowiedni organ dotyczącą zasięgu sieci szerokopasmowych, w tym sieci o bardzo dużej przepustowości, na ich terytorium. Taka prognoza musi uwzględniać wszystkie odpowiednie informacje, w tym informacje na temat planowanych przez przedsiębiorstwa lub organy publiczną realizację sieci o bardzo dużej przepustowości i przeprowadzenia znaczących modernizacji lub rozbudowy sieci o prędkości pobierania danych na poziomie przynajmniej 100 Mb/s. W tym celu krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy występują do przedsiębiorstw i organów publicznych o przekazanie takich informacji w zakresie, w jakim informacje te są dostępne i mogą być przekazane bez nadmiernych nakładów. Krajowy organ regulacyjny decyduje w odniesieniu do zadań przypisanych mu wyraźnie na mocy niniejszej dyrektywy o stopniu, w jakim należałoby oprzeć się na	T T	**maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych** **Art. 29j – art. 29l ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych**	pochodzących za pomocą strony internetowej, o której mowa w art. 29a ust. 2, o ile nie narusza to tajemnic prawnie chronionych lub nie zagraża obronności lub bezpieczeństwu państwa. Art. 29j. System Informacyjny o Dostępie do Usług Stacjonarnego Internetu Szerokopasmowego, zwany dalej „SIDUSIS", jest publiczną bazą danych, prowadzoną przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, zawierającą informacje o punktach adresowych, w których: 1) jest możliwe świadczenie, 2) jest planowane zapewnienie możliwości świadczenia w wyniku realizacji inwestycji finansowanych ze środków publicznych, 3) w ciągu 3 lat jest planowane zapewnienie możliwości świadczenia w wyniku realizacji inwestycji ze środków prywatnych – za pomocą stacjonarnych lub ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych usług transmisji danych zapewniających stacjonarny szerokopasmowy dostęp do Internetu. Art. 29k. 1. W celu prezentowania w SIDUSIS informacji, o których mowa w art. 29j pkt 1, podmioty, o których mowa w art. 29 ust. 2, przekazują do SIDUSIS informacje o: 1) podmiocie dostarczającym usługę, 2) rodzaju usługi – detalicznej lub hurtowej, 3) maksymalnej przepustowości oferowanej usługi, 4) medium transmisyjnym infrastruktury telekomunikacyjnej, 5) danych kontaktowych przedstawiciela podmiotu, o którym mowa w pkt 1, umożliwiających zamówienie usługi, 6) adresie strony internetowej zawierającej ofertę z cennikiem – oraz aktualizują je albo przekazują oświadczenie o aktualności dotychczas przekazanych informacji do 10. dnia kolejnego miesiąca, według stanu na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego – w przypadku podmiotu będącego mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą lub średnim przedsiębiorcą lub umożliwiającego świadczenie za pomocą stacjonarnych lub ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych usług transmisji danych zapewniających stacjonarny szerokopasmowy dostęp do Internetu w nie więcej niż 50 000 punktach adresowych, lub w każdy piątek, a w przypadku dni ustawowo wolnych od pracy w drugi kolejny dzień roboczy – w przypadku podmiotu, który umożliwia świadczenie za pomocą stacjonarnych lub publicznych ruchomych sieci telekomunikacyjnych usług transmisji danych zapewniających stacjonarny szerokopasmowy dostęp do Internetu w nie mniej niż 50 000 punktach adresowych.

	całości lub części informacji zebranych w kontekście takiej prognozy. W przypadku gdy analiza geograficzna nie jest prowadzona przez krajowy organ regulacyjny, jest prowadzona we współpracy z tym organem w zakresie, w jakim może to być istotne dla jego zadań. Informacje zgromadzone w ramach analizy geograficznej muszą być na odpowiednim poziomie szczegółowości lokalnej i obejmować wystarczająco dokładne informacje na temat jakości usługi i jej parametrów oraz muszą być przetwarzane zgodnie z art. 20 ust. 3.	T N T		2. Informacje, o których mowa w ust. 1, w zakresie dotyczącym usług detalicznych, przekazuje się odrębnie dla punktów adresowych, w których dostarczenie usługi, o której mowa w art. 29j, nie wymaga od podmiotu przeprowadzenia inwestycji związanej z pozyskaniem dodatkowych zgód i zezwoleń innych niż udzielanych przez użytkownika końcowego zainteresowanego korzystaniem z usługi oraz: 1) nie wymaga albo 2) wymaga – od tego podmiotu weryfikacji kosztu lub skomplikowania lub czasu przeprowadzenia prac przyłączeniowych do lokalizacji użytkownika końcowego, innej niż dokonywanej w momencie bezpośrednio poprzedzającym prace przyłączeniowe, lub przeprowadzenia tych prac, których koszt lub skomplikowanie lub czas wykonania mogą być wyższe niż przeciętne koszty lub skomplikowanie lub czas wykonania prac przyłączeniowych na rynku telekomunikacyjnym. (…) 4. W celu prezentowania w SIDUSIS informacji, o których mowa w art. 29j pkt 3, podmioty, o których mowa w art. 29 ust. 2, przekazują do SIDUSIS informacje o: 1) podmiocie planującym lub realizującym inwestycję, 2) rodzaju usługi, jaka będzie świadczona po ukończeniu realizacji inwestycji – detalicznej lub hurtowej, 3) maksymalnej przepustowości usług, które będą świadczone, 4) medium transmisyjnym infrastruktury telekomunikacyjnej planowanej w ramach inwestycji, 5) danych kontaktowych przedstawiciela podmiotu, o którym mowa w pkt 1, 6) planowanym terminie rozpoczęcia świadczenia usług, o których mowa w pkt 2 – oraz aktualizują je do 10. dnia kolejnego miesiąca, według stanu na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego, albo przekazują w tym terminie oświadczenie o aktualności dotychczas przekazanych informacji. (…) Art. 29l. 1. SIDUSIS jest prowadzony w systemie teleinformatycznym, który zapewnia gromadzenie, aktualizację i udostępnianie informacji, o których mowa w ust. 4 pkt 1, art. 29j oraz art. 29k ust. 1 i 4, w sposób jednolity dla obszaru całego kraju. 2. SIDUSIS zapewnia publiczny, nieodpłatny dostęp do informacji, o których mowa w art. 29j oraz art. 29k ust. 1 i 4, z wyjątkiem art. 29k ust. 6. 3. SIDUSIS zapewnia: 1) bezpośrednie wprowadzanie informacji, o których mowa w art. 29j, art. 29k ust. 1 i 4, oraz oświadczenia, o którym mowa w art. 29k ust. 5, a także ich

				aktualizowanie za pomocą formularzy elektronicznych przez stronę internetową SIDUSIS; 2) identyfikację osoby lub podmiotu wprowadzającego lub aktualizującego informacje, o których mowa w art. 29j, art. 29k ust. 1 i 4, lub przekazującego oświadczenie, o którym mowa w art. 29k ust. 5; 3) przetwarzanie informacji, o których mowa w art. 29j, art. 29k ust. 1 i 4, oraz wynikających z czynności, o których mowa w ust. 4, w tym wykonywanie analiz oraz agregację tych informacji. 4. SIDUSIS umożliwia za pomocą formularzy elektronicznych: 1) oznaczanie budynków jako pustostanów, 2) zgłoszenie zapotrzebowania w danym punkcie adresowym na usługę stacjonarnego szerokopasmowego dostępu do Internetu, 3) weryfikację i potwierdzenie zgodności informacji zgromadzonych w SIDUSIS ze stanem faktycznym w zakresie informacji, o których mowa w art. 29j pkt 1 – oraz przekazanie danych kontaktowych osoby dokonującej tej czynności Art. 29r. Minister właściwy do spraw informatyzacji za pomocą SIDUSIS udostępnia Prezesowi UKE, w celu realizacji jego ustawowych zadań, informacje, o których mowa w art. 29j i art. 29k ust. 1 i 4.”; **Art. 419.** 2. Prezes UKE na podstawie informacji uzyskanych od przedsiębiorców komunikacji elektronicznej oraz innych podmiotów dysponujących infrastrukturą telekomunikacyjną lub realizujących inwestycje w tym zakresie, w terminie do dnia 30 czerwca, sporządza i udostępnia raport o stanie rynku komunikacji elektronicznej za rok ubiegły, uwzględniający pokrycie terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zasięgiem stacjonarnych i ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych oraz przedstawia prognozy inwestycyjne dotyczące rozwoju tych sieci. Prezes UKE udostępnia raport na stronie podmiotowej BIP UKE. **Art. 39 pkt 24 lit. a** a) w ust. 1: – pkt 1 otrzymuje brzmienie: „1) informacje o usługach transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do Internetu oraz świadczonych z nimi w pakiecie, w oparciu o infrastrukturę telekomunikacyjną i publiczne sieci telekomunikacyjne zapewniające szerokopasmowy dostęp do Internetu, usługach komunikacji głosowej i usługach rozprowadzania programów radiowych i telewizyjnych;”,

			Art. 419 ust. 2 Pke

			Art. 39 pkt 24 lit. b tiret trzecie ustawy wprowadzającej PKE w zakresie art. 29 ust. 2 część wspólna ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych **Art. 39 pkt 24 lit. c**	2b. Podmioty, o których mowa w ust. 2, które nie posiadają infrastruktury telekomunikacyjnej, publicznych sieci telekomunikacyjnych, obiektów budowlanych umożliwiających kolokację i nie świadczą usług transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do Internetu ani nie świadczą w pakiecie z nimi usług komunikacji głosowej i usług rozprowadzania programów radiowych i telewizyjnych przekazują Prezesowi UKE corocznie w terminie do dnia 31 marca, według stanu na dzień 31 grudnia poprzedniego roku oświadczenie, że nie posiadają infrastruktury telekomunikacyjnej, publicznych sieci telekomunikacyjnych, obiektów budowlanych umożliwiających kolokację i nie świadczą usług transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do Internetu ani nie świadczą w pakiecie z nimi usług komunikacji głosowej i usług rozprowadzania programów radiowych i telewizyjnych.”, **Art. 39 pkt 24 lit. h** h) ust. 6a otrzymuje brzmienie: „6a. Informacje, o których mowa w ust. 2, Prezes UKE może wykorzystywać w zakresie niezbędnym do wykonywania jego uprawnień i obowiązków określonych w art. 419 ust. 1 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej.”, **Art. 39 pkt 24 lit. i** i) w ust. 7: – pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie: „1) rodzaj infrastruktury oraz informacje o świadczonych usługach transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do Internetu, informacje o świadczonych w pakiecie z tymi usługami usługach komunikacji głosowej i usługach rozprowadzania programów radiowych i telewizyjnych, podlegających inwentaryzacji i skalę map, na których dokonuje się inwentaryzacji, o której mowa w ust. 1, 2)szczegółową postać elektroniczną oraz elektroniczny format przekazywania danych,”, – część wspólna otrzymuje brzmienie: „– kierując się potrzebą zapewnienia szczegółowego, rzetelnego i wiarygodnego zbioru informacji o jakości istniejącej infrastruktury telekomunikacyjnej, publicznych sieci telekomunikacyjnych zapewniających lub umożliwiających zapewnienie szerokopasmowego dostępu do Internetu oraz świadczonych usług transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do Internetu oraz usług komunikacji głosowej i usług rozprowadzania

			ustawy wprowadzającej PKE w zakresie art. 29 ust. 2a i 2b ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych	programów radiowych i telewizyjnych świadczonych w pakiecie z usługami transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do Internetu, a także potrzebą usprawnienia i ujednolicenia procesu przekazywania danych.”;

			Art. 39 pkt 24 lit. h ustawy wprowadzającej PKE w zakresie art. 29 ust. 6a ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych **Art. 39 pkt 24 lit. i ustawy wprowadzającej PKE w zakresie art. 29**	

			ust. 7 pkt 1 i 2 oraz części wspólnej ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych	
Art. 22 ust. 2	2. Krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy mogą zidentyfikować obszar o wyraźnych granicach terytorialnych, jeżeli informacje zgromadzone i prognoza przygotowana na podstawie ust. 1 pozwolą stwierdzić, że w okresie objętym daną prognozą żadne przedsiębiorstwo ani żaden organ publiczny nie wdrożyły ani nie planują wdrożyć sieci o bardzo dużej przepustowości ani też przeprowadzić znaczącej modernizacji lub rozbudowy swojej sieci, pozwalającej uzyskać wydajność pod względem prędkości pobierania danych na poziomie przynajmniej 100 Mb/s. Krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy publikują listę zidentyfikowanych obszarów.	T	**Art. 39 pkt 32 ust. wpr. PKE**	po art. 29r dodaje się art. 29s w brzmieniu: „Art. 29s. 1. Minister właściwy do spraw informatyzacji, na podstawie informacji gromadzonych w SIDUSIS, może określić obszary geograficzne, na których nie jest możliwe świadczenie i w ciągu 3 lat nie jest planowane zapewnienie możliwości świadczenia za pomocą publicznych sieci telekomunikacyjnych usług transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do Internetu o przepustowości co najmniej 100 Mb/s.
Art. 22 ust. 3	3. W obrębie zidentyfikowanego obszaru odpowiednie organy mogą zaprosić przedsiębiorstwa i organy publiczne do zgłaszania zamiaru wdrożenia sieci o bardzo dużej przepustowości w okresie objętym daną prognozą. W przypadkach gdy w wyniku tego	T	**Art. 39 pkt 32 ustawy wprowadzającej PKE w**	po art. 29r dodaje się art. 29s w brzmieniu: „Art. 29s. (…) 2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw informatyzacji publikuje w SIDUSIS informacje o określonych przez niego obszarach geograficznych wraz z otwartym zaproszeniem do zgłaszania zamiaru objęcia danego obszaru publiczną siecią telekomunikacyjną zapewniającą lub umożliwiającą świadczenie usług transmisji danych

	zaproszenia przedsiębiorstwo lub organ publiczny zgłosi zamiar dokonania tego, odpowiedni organ może wymagać od innych przedsiębiorstw i organów publicznych, aby zgłosiły każdy zamiar wdrożenia w tym obszarze sieci o bardzo dużej przepustowości lub przeprowadzenia znaczącej modernizacji lub rozbudowy swojej sieci, pozwalającej uzyskać wydajność pod względem prędkości pobierania danych na poziomie co najmniej 100 Mb/s w tym obszarze. Odpowiedni organ określa informacje, które należy uwzględnić w takich zgłoszeniach, aby zapewnić poziom szczegółowości przynajmniej podobny do tego, który uwzględniono w prognozie na podstawie ust. 1. Organ ten informuje również – w oparciu o informacje zgromadzone na podstawie ust. 1 – każde przedsiębiorstwo lub każdy organ publiczny, które wyraziły zainteresowanie, o tym, czy zidentyfikowany obszar jest objęty lub prawdopodobnie zostanie objęty zasięgiem sieci dostępu nowej generacji oferującej prędkość pobierania danych poniżej 100 Mb/s.		**zakresie art. 29s ust. 2 i 3 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych**	zapewniających szerokopasmowy dostęp do Internetu o przepustowości co najmniej 100 Mb/s, zawierającym pouczenie o zakresie informacji wymaganych w zgłoszeniu oraz informację o sposobie i terminie wnoszenia zgłoszeń. 3. Minister właściwy do spraw informatyzacji publikuje w SIDUSIS zgłoszenia otrzymane w terminie określonym w zaproszeniu, z wyjątkiem informacji objętych zastrzeżeniem ze względu na tajemnicę przedsiębiorstwa.”,
Art. 22 ust. 4	4. Środki na podstawie ust. 3 są stosowane zgodnie z wydajną, obiektywną, przejrzystą i niedyskryminacyjną procedurą, która gwarantuje, że żadne przedsiębiorstwo nie zostanie z góry wykluczone z postępowania.	T	**Art. 39 pkt 32 ustawy wprowadzającej PKE w zakresie art. 29s ust. 2 i 3 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i**	po art. 29r dodaje się art. 29s w brzmieniu: „Art. 29s. (…) 2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw informatyzacji publikuje w SIDUSIS informacje o określonych przez niego obszarach geograficznych wraz z otwartym zaproszeniem do zgłaszania zamiaru objęcia danego obszaru publiczną siecią telekomunikacyjną zapewniającą lub umożliwiającą świadczenie usług transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do Internetu o przepustowości co najmniej 100 Mb/s, zawierającym pouczenie o zakresie informacji wymaganych w zgłoszeniu oraz informację o sposobie i terminie wnoszenia zgłoszeń. 3. Minister właściwy do spraw informatyzacji publikuje w SIDUSIS zgłoszenia otrzymane w terminie określonym w zaproszeniu, z wyjątkiem informacji objętych zastrzeżeniem ze względu na tajemnicę przedsiębiorstwa.”,

			sieci telekomunikacyjnych	
Art. 22 ust. 5	5. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy regulacyjne oraz inne właściwe organy, organy lokalne, regionalne i krajowe, które są odpowiedzialne na swoim terytorium za przydział środków publicznych na realizację sieci łączności elektronicznej, za opracowanie krajowych planów szerokopasmowych, określenie obowiązków w zakresie zasięgu, obwarowujących prawa użytkowania widma oraz za weryfikację dostępności usług wchodzących w zakres obowiązku świadczenia usługi powszechnej, brały pod uwagę wyniki analizy geograficznej i procedur skutkujących określeniem obszarów na podstawie ust. 1, 2 i 3. Państwa członkowskie zapewniają, aby organy przeprowadzające analizę geograficzną udostępniały jej wyniki pod warunkiem zapewnienia przez organ otrzymujący takiego samego poziomu poufności i ochrony tajemnicy handlowej jak organ udostępniający oraz informowały strony, które przekazały informacje. Wyniki te udostępnia się również BEREC i Komisji na ich wniosek i na tych samych warunkach.	T T	**art. 419 ust. 4 Pke** **Art. 419 ust. 2 Pke**	**Art. 419.** 4. Raport, o którym mowa w ust. 2, jest wykorzystywany przez: 1) ministra właściwego do spraw informatyzacji przy opracowywaniu planu rozwoju w zakresie sieci szerokopasmowych, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2024 r. poz. 324); 2) właściwe organy przy sporządzaniu planów, strategii lub innych dokumentów z zakresu: a) udzielania środków publicznych na realizację sieci komunikacji elektronicznej, b) obowiązków w zakresie praw użytkowania widma radiowego, c) weryfikacji dostępności usług wchodzących w zakres obowiązku świadczenia usługi powszechnej. **Art. 419.** 2. Prezes UKE na podstawie informacji uzyskanych od przedsiębiorców komunikacji elektronicznej oraz innych podmiotów dysponujących infrastrukturą telekomunikacyjną lub realizujących inwestycje w tym zakresie, w terminie do dnia 30 czerwca, sporządza i udostępnia raport o stanie rynku komunikacji elektronicznej za rok ubiegły, uwzględniający pokrycie terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zasięgiem stacjonarnych i ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych oraz przedstawia prognozy inwestycyjne dotyczące rozwoju tych sieci. Prezes UKE udostępnia raport na stronie podmiotowej BIP UKE.
Art. 22 ust. 6	6. Jeżeli odpowiednie informacje nie są dostępne na rynku, właściwe organy udostępniają bezpośrednio te dane z analizy geograficznej, które nie są objęte tajemnicą handlową, zgodnie z dyrektywą 2003/98/WE w celu umożliwienia ponownego wykorzystania tych informacji. Jeżeli takie narzędzia nie są dostępne na rynku, organy te	N	**Art. 29 ust. 6 i 29l ust. 2 ustawy o wspieraniu**	*Zarówno raport na podstawie art. 419 ust. 2 ustawy Pke jak i dane z SIDUSIS, o których mowa w art. 29j ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, które posłużyły do jego przygotowania są publicznie dostępne:* Art. 29. (…) 6. Inwentaryzacja, o której mowa w ust. 1, jest jawna i każdy ma prawo wglądu do tej inwentaryzacji oraz pobierania i otrzymywania danych z niej pochodzących za pomocą strony internetowej, o której mowa w art. 29a

	udostępniają także użytkownikom końcowym narzędzia informacyjne umożliwiające im określenie możliwości dostępu do sieci na różnych obszarach, z poziomem szczegółowości pomocnym w dokonaniu wyboru operatora lub dostawcy usług.		**rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych** **Art. 419 ust. 2 Pke**	ust. 2, o ile nie narusza to tajemnic prawnie chronionych lub nie zagraża obronności lub bezpieczeństwu państwa. **Art. 419.** 2. Prezes UKE na podstawie informacji uzyskanych od przedsiębiorców komunikacji elektronicznej oraz innych podmiotów dysponujących infrastrukturą telekomunikacyjną lub realizujących inwestycje w tym zakresie, w terminie do dnia 30 czerwca, sporządza i udostępnia raport o stanie rynku komunikacji elektronicznej za rok ubiegły, uwzględniający pokrycie terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zasięgiem stacjonarnych i ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych oraz przedstawia prognozy inwestycyjne dotyczące rozwoju tych sieci. Prezes UKE udostępnia raport na stronie podmiotowej BIP UKE.
Art. 22 ust. 7	7. Do dnia 21 czerwca 2020 r. BEREC – aby przyczynić się do spójnego stosowania analiz geograficznych i prognoz – po konsultacji z zainteresowanymi podmiotami i w ścisłej współpracy z Komisją i właściwymi organami krajowymi, wyda wytyczne służące pomocą krajowym organom regulacyjnym lub innym właściwym organom w konsekwentnym wypełnianiu ich obowiązków wynikających z niniejszego artykułu.	N		
Art. 23	**Mechanizm konsultacji oraz zapewniania przejrzystości**			
Art. 23 ust. 1	1. Z wyjątkiem sytuacji objętych art. 26 lub 27 lub art. 32 ust. 10 państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy, które zamierzają podjąć środki zgodnie z niniejszą dyrektywą lub zamierzają wprowadzić ograniczenia zgodnie z art. 45 ust. 4 i 5, które mają znaczący wpływ na rynek właściwy, umożliwiły zainteresowanym stronom wypowiedzenie się w kwestii planowanego środka w rozsądnym terminie, mając na względzie złożoność sprawy, z wyjątkiem wyjątkowych okoliczności, a w każdym razie w terminie nie krótszym niż 30 dni.	T	**Art. 30, art. 31 ust. 2, art. 32, art. 34 Pke**	**Art. 30.** 1. Prezes UKE przed podjęciem rozstrzygnięcia w sprawach: 1) decyzji wydawanej na podstawie art. 174 ust. 1, 2) nałożenia, uchylenia, zmiany lub utrzymania obowiązków, o których mowa w art. 177 ust. 1, art. 178 ust. 1, art. 179 i art. 180, 3) postanowień wydawanych na podstawie art. 181 ust. 1 i 4 oraz decyzji wydawanej na podstawie art. 181 ust. 3, 4) decyzji wydawanej na podstawie art. 182 ust. 1, 5) decyzji wydawanej na podstawie art. 188, 6) załatwianych w drodze decyzji, o której mowa w art. 192 ust. 1, 7) określenia rynku właściwego, o którym mowa w art. 200 ust. 1 pkt 1, a także jego analizy i wyznaczenia przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorców komunikacji elektronicznej zajmujących kolektywną pozycję znaczącą, lub uchylenia decyzji w tej sprawie,

				8) nałożenia, uchylenia, utrzymania lub zmiany obowiązków regulacyjnych w stosunku do przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub nieposiadającego takiej pozycji, 9) decyzji wydawanych na podstawie art. 218 ust. 3 i 5, 10) decyzji wydawanej na podstawie art. 222 ust. 1, 11) decyzji wydawanej na podstawie art. 234, 12) decyzji wydawanej na podstawie art. 240, 13) decyzji wydawanej na podstawie art. 262 ust. 1, 14) innych wskazanych w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych – przeprowadza postępowanie, w ramach którego umożliwia zainteresowanym podmiotom wyrażenie w określonym terminie stanowiska do projektu rozstrzygnięcia, zwane dalej „postępowaniem konsultacyjnym". 2. Postępowanie konsultacyjne jest prowadzone także w innych sprawach wskazanych w ustawie. **Art. 31 ust. 2** 2. Prezes UKE informuje o wszczęciu postępowania konsultacyjnego Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej „Prezesem UOKiK". W sprawach dotyczących rynków transmisji radiofonicznych i telewizyjnych Prezes UKE informuje o wszczęciu postępowania konsultacyjnego również Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, zwanego dalej „Przewodniczącym KRRiT". **Art. 32.** 1. W wyjątkowych przypadkach, wymagających pilnego działania ze względu na bezpośrednie i poważne zagrożenie konkurencyjności lub interesów użytkowników, Prezes UKE może bez przeprowadzenia postępowania konsultacyjnego wydać rozstrzygnięcie w sprawach, o których mowa w art. 30, na okres nieprzekraczający 6 miesięcy. 2. Wydanie kolejnego rozstrzygnięcia w sprawach, o których mowa w ust. 1, w tym również rozstrzygnięcia w treści odpowiadającej – z wyjątkiem okresu obowiązywania – rozstrzygnięciu wydanemu w trybie określonym w ust. 1, poprzedza się postępowaniem konsultacyjnym. Rozstrzygnięcie to wyłącza stosowanie rozstrzygnięcia, o którym mowa w ust. 1, przed upływem okresu jego obowiązywania.

				Art. 34 Do spraw, o których mowa w art. 30, nie stosuje się przepisu art. 79a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572).
Art. 23 ust. 2	2. Na użytek art. 35 właściwe organy informują RSPG w momencie publikacji o wszelkich projektach środków, które wchodzą w zakres procedury selekcji konkurencyjnej lub porównawczej na podstawie art. 55 ust. 2 i odnoszą się do użytkowania widma radiowego, co do którego ustalono zharmonizowane warunki w technicznych środkach wykonawczych zgodnie z art. 4 decyzji nr 676/2002/WE, tak aby umożliwić jego użytkowanie w bezprzewodowych szerokopasmowych sieciach i usługach łączności elektronicznej (zwanych dalej „bezprzewodowymi usługami i sieciami szerokopasmowymi").	T	**Art. 109 ust. 1 Pke**	**Art. 109.** 1. Wraz ze wszczęciem postępowania konsultacyjnego Prezes UKE informuje RSPG o zamiarze i planowanych warunkach rozdysponowania, w drodze postępowania selekcyjnego, częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby świadczenia bezprzewodowych usług szerokopasmowych. Przekazując informację, o której mowa w zdaniu pierwszym, Prezes UKE może zwrócić się do RSPG o zwołanie forum wzajemnej oceny, wskazując jednocześnie proponowany termin tego forum.
Art. 23 ust. 3	3. Krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy ogłaszają swoje krajowe procedury konsultacyjne. Państwa członkowskie zapewniają, aby utworzono jeden punkt informacyjny, który będzie umożliwiał dostęp do wszystkich bieżących konsultacji.	T	**Art. 31 ust. 1, art. 33 Pke**	**Art. 31.** 1. Prezes UKE ogłasza rozpoczęcie postępowania konsultacyjnego, udostępniając na stronie podmiotowej BIP UKE: 1) informacje określające przedmiot postępowania konsultacyjnego, sposób zgłaszania stanowisk do projektu rozstrzygnięcia oraz termin zgłaszania tych stanowisk nie krótszy niż 30 dni od dnia jego udostępnienia; 2) projekt rozstrzygnięcia wraz z uzasadnieniem. **Art. 33.** 1. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE informacje o toczących się postępowaniach konsultacyjnych wraz z dodatkowymi dokumentami i tymi stanowiskami uczestników, które nie stanowią tajemnic prawnie chronionych. 2. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE rozstrzygnięcie wydane po przeprowadzeniu postępowania konsultacyjnego, z wyłączeniem części stanowiących tajemnice prawnie chronione.
Art. 23 ust. 4	4. Wyniki procedur konsultacyjnych podaje się do wiadomości publicznej, z wyjątkiem przypadków dotyczących informacji, które zgodnie z przepisami prawa Unii i prawa krajowego o tajemnicy handlowej są informacjami poufnymi.	T	**Art. 31 ust. 3 Pke**	**Art. 31.** 3. Wyniki postępowania konsultacyjnego udostępniane są na stronie podmiotowej BIP UKE, przez udostępnienie tych stanowisk uczestników, które nie stanowią tajemnic prawnie chronionych.

Art. 24	**Konsultacje zainteresowanych stron**			
Art. 24 ust. 1	1. Państwa członkowskie we właściwym stopniu zapewniają, aby właściwe organy w porozumieniu, gdy to odpowiednie, z krajowymi organami regulacyjnymi brały pod uwagę stanowiska użytkowników końcowych, w szczególności konsumentów i użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami, wytwórców oraz przedsiębiorstw, które udostępniają sieci lub usługi łączności elektronicznej, w kwestiach związanych z wszystkimi prawami użytkowników końcowych i konsumentów, w tym z równoważnym dostępem i możliwościami wyboru dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami, dotyczącymi publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej, w szczególności w przypadkach, gdy mają one znaczący wpływ na rynek. Państwa członkowskie zapewniają, aby w stosownych przypadkach, właściwe organy w porozumieniu, z krajowymi organami regulacyjnymi ustanowiły mechanizm konsultacji dostępny dla użytkowników końcowych niepełnosprawnościami, zapewniający, aby ich decyzje w kwestiach związanych z prawami użytkowników końcowych i konsumentów, dotyczącymi publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej, należycie uwzględniały interesy konsumentów w dziedzinie łączności elektronicznej.	T	**Art. 419 ust. 1 pkt 20 Pke** **Art. 30, art. 31, art. 33 Pke**	**Art. 419 ust. 1** 20) przeprowadzanie konsultacji środowiskowych w sprawach związanych z zasięgiem, dostępnością oraz jakością usług komunikacji elektronicznej, z zainteresowanymi podmiotami i ich związkami, w szczególności z przedsiębiorcami komunikacji elektronicznej, użytkownikami, konsumentami, w tym użytkownikami końcowymi z niepełnosprawnościami, oraz producentami; **Art. 30.** 1. Prezes UKE przed podjęciem rozstrzygnięcia w sprawach: 1) decyzji wydawanej na podstawie art. 174 ust. 1, 2) nałożenia, uchylenia, zmiany lub utrzymania obowiązków, o których mowa w art. 177 ust. 1, art. 178 ust. 1, art. 179 i art. 180, 3) postanowień wydawanych na podstawie art. 181 ust. 1 i 4 oraz decyzji wydawanej na podstawie art. 181 ust. 3, 4) decyzji wydawanej na podstawie art. 182 ust. 1, 5) decyzji wydawanej na podstawie art. 188, 6) załatwianych w drodze decyzji, o której mowa w art. 192 ust. 1, 7) określenia rynku właściwego, o którym mowa w art. 200 ust. 1 pkt 1, a także jego analizy i wyznaczenia przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorców komunikacji elektronicznej zajmujących kolektywną pozycję znaczącą, lub uchylenia decyzji w tej sprawie, 8) nałożenia, uchylenia, utrzymania lub zmiany obowiązków regulacyjnych w stosunku do przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub nieposiadającego takiej pozycji, 9) decyzji wydawanych na podstawie art. 218 ust. 3 i 5, 10) decyzji wydawanej na podstawie art. 222 ust. 1, 11) decyzji wydawanej na podstawie art. 234, 12) decyzji wydawanej na podstawie art. 240, 13) decyzji wydawanej na podstawie art. 262 ust. 1, 14) innych wskazanych w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych – przeprowadza postępowanie, w ramach którego umożliwia zainteresowanym podmiotom wyrażenie w określonym terminie stanowiska do projektu rozstrzygnięcia, zwane dalej „postępowaniem konsultacyjnym”. 2. Postępowanie konsultacyjne jest prowadzone także w innych sprawach wskazanych w ustawie.

				Art. 31. 1. Prezes UKE ogłasza rozpoczęcie postępowania konsultacyjnego, udostępniając na stronie podmiotowej BIP UKE: 1) informacje określające przedmiot postępowania konsultacyjnego, sposób zgłaszania stanowisk do projektu rozstrzygnięcia oraz termin zgłaszania tych stanowisk nie krótszy niż 30 dni od dnia jego udostępnienia; 2) projekt rozstrzygnięcia wraz z uzasadnieniem. 2. Prezes UKE informuje o wszczęciu postępowania konsultacyjnego Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej „Prezesem UOKiK". W sprawach dotyczących rynków transmisji radiofonicznych i telewizyjnych Prezes UKE informuje o wszczęciu postępowania konsultacyjnego również Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, zwanego dalej „Przewodniczącym KRRiT". 3. Wyniki postępowania konsultacyjnego udostępniane są na stronie podmiotowej BIP UKE, przez udostępnienie tych stanowisk uczestników, które nie stanowią tajemnic prawnie chronionych. **Art. 33.** 1. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE informacje o toczących się postępowaniach konsultacyjnych wraz z dodatkowymi dokumentami i tymi stanowiskami uczestników, które nie stanowią tajemnic prawnie chronionych. 2. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE rozstrzygnięcie wydane po przeprowadzeniu postępowania konsultacyjnego, z wyłączeniem części stanowiących tajemnice prawnie chronione.
Art. 24 ust. 2	2. Zainteresowane strony mogą opracować, pod przewodnictwem właściwych organów w porozumieniu, gdy to odpowiednie, z krajowymi organami regulacyjnymi, mechanizmy dotyczące konsumentów, grup użytkowników i dostawców usług, mające na celu poprawę ogólnej jakości świadczenia usług w drodze, między innymi, opracowania i monitorowania kodeksów dobrych praktyk.	N		
Art. 24 ust. 3	3. Nie naruszając przepisów krajowych zgodnych z prawem Unii oraz promujących cele związane z polityką kulturalną i medialną, takie jak różnorodność kulturowa i językowa oraz pluralizm mediów, właściwe organy w porozumieniu, w stosownych przypadkach, z krajowymi organami regulacyjnymi mogą	N		

	promować współpracę między przedsiębiorstwami dostarczającymi sieci lub świadczącymi usługi łączności elektronicznej a sektorami zainteresowanymi promowaniem zgodnych z prawem treści w sieciach i usługach łączności elektronicznej. Taka współpraca może obejmować również koordynowanie informacji użyteczności publicznej, które mają zostać udostępnione na podstawie art. 103 ust. 4.			
Art. 25	**Pozasądowe rozwiązywanie sporów**			
Art. 25 ust. 1	1. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowy organ regulacyjny lub właściwy organ odpowiedzialny za stosowanie art. 102–107 i 115 niniejszej dyrektywy lub co najmniej jeden niezależny organ posiadający potwierdzoną wiedzę fachową w zakresie stosowania tych artykułów został wyznaczony jako podmiot zajmujący się alternatywnymi metodami rozstrzygania sporów zgodnie z art. 20 ust. 2 dyrektywy 2013/11/UE w celu rozstrzygania sporów między podmiotami a konsumentami powstałych na gruncie niniejszej dyrektywy i dotyczących wykonywania umów. Państwa członkowskie mogą rozszerzyć dostęp do procedur alternatywnego rozstrzygania sporów zapewnianych przez ten organ lub podmiot użytkownikom końcowym innym niż konsumenci, w szczególności mikroprzedsiębiorstwom i małym przedsiębiorstwom.	T N	**Art. 383, art. 384 i art. 385**	**Art. 383.** 1. Spór cywilnoprawny między konsumentem a dostawcą usług komunikacji elektronicznej może być zakończony polubownie w drodze postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich. 2. Postępowanie w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich prowadzi Prezes UKE, który w tym zakresie jest podmiotem uprawnionym do prowadzenia postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich w rozumieniu ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich (Dz. U. poz. 1823). 3. W zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie do pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich. **Art. 384.** 1. Postępowanie w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich prowadzi się na wniosek konsumenta złożony w postaci papierowej lub elektronicznej albo z urzędu, jeżeli wymaga tego ochrona interesu konsumenta. 2. Wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich zawiera co najmniej elementy określone w art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich, z tym że wnioskodawca może wnosić o przedstawienie stronom propozycji rozwiązania sporu. 3. Do wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich dołącza się uzasadnienie żądania strony oraz kopie posiadanych przez wnioskodawcę dokumentów potwierdzających informacje zawarte we wniosku.

				4. Prezes UKE odmawia rozpatrzenia sporu w przypadku, gdy jego przedmiot wykracza poza kategorie sporów objęte właściwością Prezesa UKE. 5. Prezes UKE może odmówić rozpatrzenia sporu w przypadku, gdy: 1) wnioskodawca nie podjął, przed złożeniem wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich, próby kontaktu z dostawcą usług komunikacji elektronicznej i bezpośredniego rozwiązania sporu, w tym nie wyczerpał drogi postępowania reklamacyjnego; 2) spór jest błahy lub wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich spowoduje uciążliwości dla dostawcy usług komunikacji elektronicznej; 3) przed Prezesem UKE, innym właściwym podmiotem albo sądem toczy się sprawa o to samo roszczenie między tymi samymi stronami albo sprawa taka została już rozpatrzona przez Prezesa UKE, inny właściwy podmiot albo sąd; 4) wartość przedmiotu sporu jest niższa niż 20 zł; 5) wnioskodawca złożył wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich po upływie roku od dnia, w którym podjął próbę kontaktu z dostawcą usług komunikacji elektronicznej i bezpośredniego rozwiązania sporu; 6) rozpatrzenie sporu spowodowałoby poważne zakłócenie działania Prezesa UKE. 6. W toku postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich Prezes UKE zapoznaje dostawcę usług komunikacji elektronicznej z roszczeniem konsumenta, przedstawia stronom sporu przepisy prawa mające zastosowanie w sprawie oraz propozycję rozwiązania sporu, wyznaczając stronom postępowania 14-dniowy termin na wyrażenie zgody na przedstawioną propozycję lub na zastosowanie się do niej. 7. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia: 1) szczegółowy tryb prowadzenia postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich, 2) sposób wnoszenia wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich, 3) sposób wymiany informacji między stronami postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich – mając na uwadze konieczność zapewnienia łatwego dostępu do postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów

				konsumenckich, sprawnego ich rozwiązywania oraz bezstronnego i niezależnego prowadzenia tego postępowania. **Art. 385.** 1. Prezes UKE pisemnie upoważnia pracownika UKE do prowadzenia postępowań w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich na czas określony nie krótszy niż 3 lata. Upoważniony pracownik UKE jest osobą prowadzącą postępowanie w rozumieniu ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich. 2. Prezes UKE upoważnia do prowadzenia postępowań w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich pracownika UKE , który posiada: 1) wykształcenie wyższe; 2) wiedzę z zakresu wykonywania działalności komunikacji elektronicznej i ochrony praw konsumenta; 3) co najmniej roczne doświadczenie zawodowe związane z rynkiem komunikacji elektronicznej. 3. Prezes UKE cofa pracownikowi UKE upoważnienie przed upływem okresu, na jaki zostało udzielone, w przypadku: 1) rażącego naruszenia prawa przy wykonywaniu funkcji osoby prowadzącej postępowanie; 2) skazania prawomocnym wyrokiem za popełnione umyślnie przestępstwo lub przestępstwo skarbowe; 3) choroby trwale uniemożliwiającej wykonywanie zadań; 4) złożenia rezygnacji.
Art. 25 ust. 2	2. Bez uszczerbku dla dyrektywy 2013/11/UE, w przypadku gdy taki spór dotyczy stron z różnych państw członkowskich, państwa członkowskie współdziałają ze sobą przy rozwiązywaniu sporów.	N		
Art. 26	**Rozstrzyganie sporów między przedsiębiorstwami**			
Art. 26 ust. 1	1. Jeżeli w związku z obowiązkami wynikającymi z niniejszej dyrektywy dojdzie do sporu między dostawcami sieci i usług łączności elektronicznej w państwie członkowskim lub do sporu między takimi przedsiębiorstwami a innymi	**T**	**Art. 182 Pke**	**Art. 182.** 1. Prezes UKE, w drodze decyzji wydawanej na wniosek w sprawie rozstrzygnięcia sporu dotyczącego dostępu telekomunikacyjnego, w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku, rozstrzyga spór dotyczący tego dostępu między przedsiębiorcami komunikacji elektronicznej albo między przedsiębiorcą komunikacji elektronicznej a innym podmiotem, o ile jest on obowiązany do zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego.

	przedsiębiorstwami w państwie członkowskim czerpiącymi korzyści z obowiązku zapewnienia dostępu lub wzajemnych połączeń lub pomiędzy dostawcami sieci lub usług łączności elektronicznej w państwie członkowskim a dostawcami urządzeń towarzyszących, nie naruszając przepisów ust. 2, krajowy organ regulacyjny na wniosek którejkolwiek ze stron wydaje wiążącą decyzję celem rozstrzygnięcia sporu w jak najkrótszym terminie na podstawie jasnych i skutecznych procedur, a w każdym razie w terminie nieprzekraczającym czterech miesięcy, chyba że zachodzą wyjątkowe okoliczności. Dane państwo członkowskie wymaga, aby wszystkie strony sporu w pełni współpracowały z krajowym organem regulacyjnym.			2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, może złożyć każda ze stron sporu, jeżeli: 1) jedna ze stron odmówiła zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego lub 2) umowa o dostępie nie została zawarta lub zmieniona w terminie 60 dni od dnia wystąpienia przez jedną ze stron z wnioskiem o jej zawarcie lub zmianę, z zastrzeżeniem art. 174 ust. 5, chyba że przepisy ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych lub postanowienie Prezesa UKE, o którym mowa w ust. 3, wskazują inny termin. 3. Prezes UKE może, w drodze postanowienia, określić termin krótszy niż 60 dni na zawarcie lub zmianę umowy o dostępie, po upływie którego strona sporu może złożyć wniosek, o którym mowa w ust. 1. 4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się: 1) wniosek w sprawie zawarcia lub zmiany umowy o dostępie wraz ze wskazaniem okoliczności, w jaki sposób jego treść została przekazana drugiej stronie; 2) dokumenty z negocjacji, o ile zostały one przeprowadzone; 3) projekt umowy o dostępie, z zaznaczeniem tych części umowy, co do których strony nie doszły do porozumienia. 5. W przypadku gdy spór dotyczy zawartej umowy o dostępie oraz gdy treść stosunku zobowiązanego jest określona częściowo przez decyzję, o której mowa w ust. 1 lub w art. 189, a częściowo przez umowę o dostępie, do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się również jednolity tekst tej umowy zawierający wszystkie dotychczasowe zmiany. 6. Prezes UKE może wydać decyzję, o której mowa w ust. 1, gdy przedmiot sporu między przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi albo między przedsiębiorcą komunikacji elektronicznej a podmiotem zobowiązanym do zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego, dotyczy obowiązków wynikających z przepisów ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych lub decyzji Prezesa UKE nakładającej obowiązek dostępowy symetryczny lub obowiązek regulacyjny, o ile realizacja tych obowiązków wymaga zawarcia umowy o dostępie pomiędzy tymi samymi stronami. W przypadku gdy przewidziane są różne terminy na złożenie wniosku, o którym mowa w ust. 1, stosuje się termin najdłuższy. 7. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, podlega opłacie w wysokości 25% przeciętnego wynagrodzenia. 8. Prezes UKE w postanowieniu wydanym w toku postępowania rozstrzyga, czy strona sporu: 1) nie zajęła stanowiska w sprawie wniosku, o którym mowa w ust. 4 pkt 1, lub

				2) ma obowiązek zawrzeć umowę o dostępie na warunkach zaproponowanych w toku negocjacji przez drugą stronę, o ile były obiektywne, przejrzyste, proporcjonalne i niedyskryminacyjne, a odmówiła jej zawarcia, lub 3) powinna zawrzeć umowę o dostępie na warunkach zaproponowanych w toku negocjacji przez drugą stronę, jeżeli były zgodne z obowiązkami, w tym z nałożonymi obowiązkami regulacyjnymi lub obowiązkami dostępowymi symetrycznymi, a odmówiła jej zawarcia, lub 4) ma obowiązek zawrzeć umowę o dostępie na warunkach nie gorszych niż określone w ofercie ramowej, jeżeli taka oferta ramowa obowiązuje. 9. Prezes UKE w postanowieniu, o którym mowa w ust. 8, w przypadku stwierdzenia: 1) wystąpienia co najmniej jednej z okoliczności, o której mowa w ust. 8, w stosunku do strony, która nie złożyła wniosku, o którym mowa w ust. 1 - nakłada na tę stronę opłatę w wysokości 25% przeciętnego wynagrodzenia, a opłata, o której mowa w ust. 7, podlega zwrotowi w terminie 14 dni od dnia wydania postanowienia; 2) że nie wystąpiła żadna z okoliczności, o których mowa w ust. 8 - rozstrzyga, że opłata o której mowa w ust. 7, nie podlega zwrotowi. 10. Na postanowienie, o którym mowa w ust. 8, służy zażalenie. 11. W przypadku umorzenia postępowania opłata, o której mowa w ust. 7, podlega zwrotowi w terminie 14 dni. 12. Opłaty, o których mowa w ust. 7 i ust. 9 pkt 1, są pobierane przez UKE i stanowią dochód budżetu państwa. Przepisy art. 27 i art. 28 stosuje się. 13. Prezes UKE, corocznie, w terminie do dnia 31 marca, informuje na stronie podmiotowej BIP UKE, o wysokości opłat, o których mowa w ust. 7 i 9, w kolejnym roku kalendarzowym.
Art. 26 ust. 2	2. Państwa członkowskie mogą przyjąć przepisy umożliwiające krajowym organom regulacyjnym odstąpienie od rozstrzygnięcia sporu, jeżeli istnieją inne mechanizmy, w tym mediacja, które dają większą szasnę na rozstrzygnięcie sporu w krótszym czasie i zgodnie z celami określonymi w art. 3. Krajowy organ regulacyjny niezwłocznie informuje o tym strony. Jeżeli po upływie czterech miesięcy spór nie zostanie rozstrzygnięty, zaś strona domagająca się naprawienia szkody nie wszczęła postępowania	**N**		

	przed sądem, krajowy organ regulacyjny wydaje, na wniosek którejkolwiek ze stron, wiążącą decyzję celem rozstrzygnięcia sporu w możliwie najkrótszym terminie, a w każdym razie w terminie nieprzekraczającym czterech miesięcy.			
Art. 26 ust. 3	3. Rozstrzygając dany spór, krajowy organ regulacyjny wydaje decyzje, uwzględniając cele określone w art. 3. Jakiekolwiek obowiązki nałożone na przedsiębiorstwo przez krajowy organ regulacyjny w związku z rozstrzyganiem sporu powinny być zgodne z niniejszą dyrektywą.	**T**	**Art. 185 i art. 186 Pke**	**Art. 185.** 1. Prezes UKE, rozstrzygając spór dotyczący dostępu telekomunikacyjnego, może: 1) określić treść stosunku zobowiązaniowego zastępującego umowę o dostępie, 2) zmienić w całości lub w części umowę o dostępie lub decyzję, o której mowa w art. 182 ust. 1 i art. 188, 3) zobowiązać strony umowy o dostępie do jej zmiany, 4) rozwiązać umowę o dostępie – o ile będzie to zgodne z obowiązkami stron oraz celami określonymi w art. 412 ust. 2. 2. Wydając rozstrzygnięcia, o których mowa w ust. 1 pkt 1–3, Prezes UKE bierze pod uwagę konieczność zapewnienia przejrzystych i niedyskryminacyjnych warunków dostępu. 3. Decyzja rozstrzygająca spór o dostęp, o której mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, w zakresie nią objętym zastępuje umowę o dostępie. 4. Prezes UKE może wydać decyzję rozstrzygającą spór dotyczący dostępu także wtedy, gdy w toku postępowania przed Prezesem UKE umowa o dostępie została rozwiązana lub upłynął termin jej obowiązywania. **Art. 186.** 1. Prezes UKE rozstrzygając spór, o którym mowa w art. 182 ust. 1, może nałożyć na podmiot będący stroną postępowania obowiązek dostępowy symetryczny. Przepisy działu III rozdziału 1 stosuje się odpowiednio. 2. Jeżeli stroną postępowania w sprawie o wydanie decyzji, o której mowa w art. 182 ust. 1, jest podmiot, na który nałożono obowiązek, o którym mowa w art. 217 ust. 1 pkt 2, ale względem którego nie zastosowano przepisów art. 218, Prezes UKE może określić opłaty należne temu podmiotowi od drugiej strony postępowania. Przepis art. 218 stosuje się odpowiednio.
Art. 26 ust. 4	4. Decyzję wydaną przez krajowy organ regulacyjny podaje się do wiadomości publicznej, przy zachowaniu wymogów związanych z tajemnicą handlową. Krajowy organ regulacyjny przedstawia stronom,	**N**	**Art. 107 § 1 pkt 6 Kodeks u postępo**	Uzasadnienie jest elementem decyzji administracyjnej, która jest formą rozstrzygnięcia sporu.

	których dotyczy dana decyzja wyczerpujące uzasadnienie.		**wania administracyjnego**	
Art. 26 ust. 5	5. Procedury, o których mowa w ust. 1, 3 oraz 4, nie stanowią przeszkody dla żadnej ze stron we wniesieniu powództwa do sądu.	**N**		
Art. 27	**Rozstrzyganie sporów transgranicznych**			
Art. 27 ust. 1	1. W przypadku sporu powstałego w związku ze stosowaniem niniejszej dyrektywy pomiędzy przedsiębiorstwami w różnych państwach członkowskich stosuje się ust. 2, 3 i 4 niniejszego artykułu. Przepisów tych nie stosuje się do sporów dotyczących koordynacji widma radiowego objętych art. 28.	**N**		
Art. 27 ust. 2	2. Każda ze stron może przekazać spór danemu krajowemu organowi regulacyjnemu lub danym krajowym organom regulacyjnym. W przypadku gdy spór wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi, właściwe krajowe organy regulacyjne zgłaszają taki spór do BEREC w celu doprowadzenia do spójnego rozstrzygnięcia sporu, zgodnie z celami określonymi w art. 3.	**T**	**Art. 191 Pke**	**Art. 191.** 1. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się również do sporów transgranicznych, z uwzględnieniem ust. 2–5. 2. Sporem transgranicznym jest spór, w którym jedną ze stron jest przedsiębiorca komunikacji elektronicznej z innego państwa członkowskiego. 3. W przypadku gdy spór transgraniczny ma wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi, Prezes UKE zgłasza taki spór do BEREC wraz z przedstawieniem stanu faktycznego, w celu doprowadzenia do spójnego rozstrzygnięcia sporu. W przypadku takiego sporu nie przeprowadza się postępowania konsolidacyjnego, o którym mowa w dziale I rozdziale 4 oddziale 2. 4. Prezes UKE ściśle współpracuje z BEREC w celu określenia właściwego i skutecznego rozstrzygnięcia sporu, spełniającego cele, o których mowa w art. 412 ust. 2, biorąc jednocześnie pod uwagę stanowiska uczestników sporu. 5. Prezes UKE rozstrzyga spór w terminie miesiąca od wydania opinii przez BEREC, a w przypadku braku wydania tej opinii w terminie 4 miesięcy – w terminie 5 miesięcy od zgłoszenia, o którym mowa w ust. 3. 6. W wyjątkowych przypadkach, wymagających pilnego działania ze względu na bezpośrednie i poważne zagrożenie konkurencyjności lub interesów użytkowników końcowych, Prezes UKE może wydać decyzję w

				sprawach spornych na okres nieprzekraczający 6 miesięcy, przed otrzymaniem opinii BEREC.
Art. 27 ust. 3	3. W przypadku takiego zgłoszenia BEREC, w jak najkrótszym czasie, a w każdym razie w terminie czterech miesięcy, chyba że zachodzą wyjątkowe okoliczności wydaje opinię zachęcającą krajowy organ regulacyjny lub krajowe organy regulacyjne do podjęcia konkretnego działania w celu rozstrzygnięcia sporu lub do zaniechania danego działania.	**N**		
Art. 27 ust. 4	4. Dany krajowy organ regulacyjny lub dane krajowe organy regulacyjne wstrzymują się z podjęciem działań mających na celu rozstrzygnięcie sporu do czasu wydania przez BEREC opinii. W wyjątkowych okolicznościach, w których istnieje konieczność podjęcia pilnych działań, aby zagwarantować konkurencję lub ochronić interesy użytkowników końcowych, dowolny z krajowych organów regulacyjnych może – albo na wniosek stron, albo z własnej inicjatywy – zastosować środki tymczasowe.	**N**		
Art. 27 ust. 5	5. Wszelkie obowiązki nałożone na przedsiębiorstwo przez krajowy organ regulacyjny w ramach rozstrzygania sporu muszą być zgodne z przepisami niniejszej dyrektywy, w jak największym stopniu uwzględniać opinię przyjętą przez BEREC i muszą zostać przyjęte w terminie jednego miesiąca od daty wydania tej opinii.	**T**	**Art. 4 ust. 3, art. 191 ust. 5 Pke**	**Art. 191 ust. 5** 5. Prezes UKE rozstrzyga spór w terminie miesiąca od wydania opinii przez BEREC, a w przypadku braku wydania tej opinii w terminie 4 miesięcy - w terminie 5 miesięcy od zgłoszenia, o którym mowa w ust. 3. **Art. 4 ust. 3** 3. Prezes UKE uwzględnia przy stosowaniu ustawy, w możliwie największym stopniu, wytyczne, opinie, zalecenia, wspólne stanowiska, najlepsze praktyki i metodologie przyjmowane przez Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej, zwany dalej „BEREC”, w ich aktualnym brzmieniu.
Art. 27 ust. 6	6. Procedura, o której mowa w ust. 2, nie stanowi przeszkody dla żadnej ze stron we wniesieniu powództwa do sądu.	**N**		
Art. 28	**Koordynacja widma radiowego między państwami członkowskimi**			

Art. 28 ust. 1	1. Państwa członkowskie i ich właściwe organy zapewniają, aby wykorzystanie widma radiowego było zorganizowane na ich terytorium w sposób, który nie uniemożliwia żadnemu innemu państwu członkowskiemu zezwalania na swoim terytorium na wykorzystanie zharmonizowanego widma radiowego zgodnie z przepisami prawa Unii, zwłaszcza ze względu na szkodliwe zakłócenia transgraniczne między państwami członkowskimi. Państwa członkowskie stosują w tym celu wszelkie niezbędne środki bez uszczerbku dla spoczywających na nich obowiązków wynikających z przepisów prawa międzynarodowego i postanowień odpowiednich umów międzynarodowych, takich jak Regulamin radiokomunikacyjny ITU i regionalne porozumienia radiowe ITU.	T	**Art. 69 ust. 1 pkt 3, 4 i 6 Pke** **Art. 419 ust. 1 pkt 18**	**Art. 69.** 1. Rezerwacji częstotliwości dokonuje się dla podmiotu, który spełnia wymagania określone ustawą, oraz jeżeli częstotliwości: 1) są dostępne, z wyjątkiem art. 65 ust. 6 i art. 105 ust. 2; 2) zostały przeznaczone w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości dla wnioskowanej służby radiokomunikacyjnej i użytkowania oraz plan zagospodarowania częstotliwości przewiduje ich zagospodarowanie zgodnie z wnioskiem; 3) mogą być chronione przed szkodliwymi zakłóceniami; 4) mogą być wykorzystywane przez urządzenie radiowe bez powodowania szkodliwych zaburzeń elektromagnetycznych lub kolizji z przyznanymi na rzecz innych podmiotów rezerwacjami, przydziałami częstotliwości, pozwoleniami radiowymi lub decyzjami, o których mowa w art. 152 lub art.153; 5) mogą być wykorzystywane w sposób efektywny; 6) zostały międzynarodowo uzgodnione w zakresie i w formie określonych w międzynarodowych przepisach radiokomunikacyjnych lub wiążących Rzeczpospolitą Polską umowach międzynarodowych – w przypadku gdy zachodzi możliwość powodowania szkodliwych zakłóceń poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. **Art. 419.** 1. Do zakresu działania Prezesa UKE należy w szczególności: 18) prowadzenie transgranicznych koordynacji częstotliwości z innymi państwami, w tym zawieranie niezbędnych umów lub porozumień, w sposób i w terminach pozwalających na realizację zobowiązań wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych lub aktów prawnych Unii Europejskiej, dotyczących gospodarowania częstotliwościami;
Art. 28 ust. 2	2. Państwa członkowskie współpracują ze sobą i, w stosownych przypadkach, za pośrednictwem RSPG przy transgranicznej koordynacji wykorzystania widma radiowego w celu: a) zapewnienia zgodności z ust. 1; b) rozwiązywania wszelkich problemów lub sporów związanych	T	**Art. 412 ust. 2 pkt 2 lit. E Pke**	**Art. 412 ust. 2 pkt 2 lit. e** 2. Organy właściwe w sprawach telekomunikacji prowadzą politykę regulacyjną, mając na celu w szczególności: 2) wspieranie rozwoju rynku wewnętrznego, w tym: e) współpracę z innymi organami regulacyjnymi państw członkowskich i Komisją Europejską, w tym w ramach RSPG, a na ich wniosek - także z Parlamentem Europejskim i Radą, w zakresie: – planowania strategicznego, koordynacji i harmonizacji wykorzystania częstotliwości w Unii Europejskiej, w celu

	z transgraniczną koordynacją lub szkodliwymi zakłóceniami transgranicznymi – między państwami członkowskimi, a także z państwami trzecimi – które uniemożliwiają państwom członkowskim wykorzystanie zharmonizowanego widma radiowego na ich terytorium.		**Art. 419 ust. 1 pkt 18 Pke**	optymalizacji wykorzystania częstotliwości oraz unikania szkodliwych zakłóceń oraz – promowania koordynacji polityki w zakresie częstotliwości w Unii Europejskiej, a także zharmonizowanych warunków w odniesieniu do dostępności i efektywnego wykorzystania częstotliwości, koniecznego do ustanowienia i funkcjonowania rynku wewnętrznego usług komunikacji elektronicznej; **Art. 419 ust. 1 pkt 18** 18) prowadzenie transgranicznych koordynacji częstotliwości z innymi państwami, w tym zawieranie niezbędnych umów lub porozumień, w sposób i w terminach pozwalających na realizację zobowiązań wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych lub aktów prawnych Unii Europejskiej, dotyczących gospodarowania częstotliwościami;
Art. 28 ust. 3	3. Aby zapewnić zgodność z ust. 1, każde państwo członkowskie, którego dotyczy dana sytuacja może zwrócić się do RSPG o zastosowanie jej dobrych usług w celu rozwiązania wszelkich problemów lub sporów związanych z transgraniczną koordynacją lub szkodliwymi zakłóceniami transgranicznymi. W stosownych przypadkach, RSPG może wydać opinię, w której proponuje skoordynowane rozwiązanie dotyczące takiego problemu lub sporu.	T	**Art. 419 ust. 1 pkt 11**	**Art. 419.** 1. Do zakresu działania Prezesa UKE należy w szczególności: 11) występowanie do RSPG z wnioskiem o pomoc w rozwiązaniu problemów lub sporów związanych z transgraniczną koordynacją częstotliwości lub szkodliwymi zakłóceniami o charakterze transgranicznym;
Art. 28 ust. 4	4. W przypadku gdy działania, o których mowa w ust. 2 lub 3 nie rozwiązały problemu lub sporu i na wniosek któregokolwiek państwa członkowskiego, którego to dotyczy, Komisja może, uwzględniając w jak największym stopniu opinię RSPG zalecającą skoordynowane rozwiązanie na podstawie ust. 3, przyjąć decyzje wydane w drodze aktów wykonawczych, skierowane do tych państw członkowskich, których dotyczy niewyeliminowane szkodliwe zakłócenie w celu wyeliminowania szkodliwych zakłóceń transgranicznych między dwoma lub kilkoma państwami członkowskimi, które to zakłócenia	N		

	uniemożliwiają im użytkowanie zharmonizowanego widma radiowego na ich terytorium. Te decyzje wykonawcze są przyjmowane zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 118 ust. 4.			
Art. 28 ust. 5	5. Na wniosek państw członkowskich, których to dotyczy, Unia udziela im wsparcia prawnego, politycznego i technicznego w celu rozwiązania kwestii koordynacji widma radiowego z państwami sąsiadującymi z Unią, w tym z państwami kandydującymi i przystępującymi, tak by umożliwić zainteresowanym państwom członkowskim wypełnienie obowiązków na mocy prawa unijnego. Udzielając takiej pomocy, Unia promuje wdrażanie polityk unijnych.	N		
Art. 29	**Sankcje**			
Art. 29 ust. 1	1. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące sankcji, w tym, w razie potrzeby, grzywien i innych niż karne określonych z góry lub okresowych sankcji, mających zastosowanie do naruszeń krajowych przepisów przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy lub dowolnej wiążącej decyzji przyjętej przez Komisję, krajowy organ regulacyjny lub inny właściwy organ na podstawie niniejszej dyrektywy oraz wprowadzają wszelkie środki niezbędne, by zapewnić ich wykonanie. W granicach określonych przepisami krajowego prawa krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy mają prawo nakładać takie sankcje. Przewidziane sankcje muszą być odpowiednie, skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.	T	**Art. 444, art. 445 ust. 1, 2, 4, 5, art. 447 ust. 1-8 Pke**	**Art. 444.** 1. Kto: 1) wykonuje działalność telekomunikacyjną bez złożenia kompletnego wniosku o wpis do rejestru PT albo wykonuje działalność telekomunikacyjną w zakresie nieobjętym wnioskiem o wpis do rejestru PT, 2) nie wypełnia obowiązku złożenia wniosku do Prezesa UKE o zmianę wpisu w rejestrze PT w przypadku, o którym mowa w art. 12 ust. 1, 3) nie wypełnia obowiązku złożenia do Prezesa UKE wniosku o wykreślenie z rejestru PT w przypadku, o którym mowa w art. 15, 4) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, o których mowa w art. 39 ust. 2, 4, 9 i 10, art. 41 ust. 1 i 3, art. 43 ust. 1, 3 i 10, art. 44 ust. 4, art. 45, art. 47 ust. 1–3 i 5, art. 48 ust. 1–3, art. 51 ust. 1 i 2 i art. 54 ust. 1–3, 5) nie stosuje się do obowiązków nałożonych decyzjami, o których mowa w art. 40 ust. 1 oraz art. 53, 6) wykorzystuje częstotliwości, zasoby numeracji lub zasoby orbitalne, nie posiadając do tego uprawnień lub niezgodnie z posiadanymi uprawnieniami,

				7) używa urządzenia radiowego bez wymaganego wpisu do rejestru urządzeń, o którym mowa w art. 147 ust. 1, albo decyzji, o której mowa w art. 152 i art. 153, albo używa tego urządzenia niezgodnie z tym wpisem albo tą decyzją, 8) nie wykorzystuje, z przyczyn leżących po jego stronie, częstotliwości przyznanych w rezerwacji częstotliwości przez okres co najmniej 6 miesięcy, 9) wykorzystuje zasoby numeracji niezgodnie z przeznaczeniem, o którym mowa w art. 159, 10) udostępnia zasoby numeracji, nie będąc do tego uprawnionym na podstawie art. 164 ust. 1, 11) nie wypełnia obowiązków związanych ze zmianą numeracji, o których mowa w art. 167 ust. 2, 4 i 6, 12) nie wypełnia warunków zapewnienia dostępu, określonych w decyzji wydanej na podstawie art. 174 ust. 1, 13) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek wynikający z decyzji lub decyzji obszarowej nakładającej obowiązek dostępowy symetryczny, o którym mowa w art. 177 ust. 1, 14) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek wynikający z decyzji nakładającej obowiązek dostępowy symetryczny niezbędny dla zapewnienia łączności z użytkownikiem końcowym, o którym mowa w art. 178 ust. 1 pkt 1, 15) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek wynikający z decyzji nakładającej obowiązek dostępowy symetryczny zapewnienia dostępu do interfejsu programistycznego aplikacji lub elektronicznego przewodnika po programach, o którym mowa w art. 178 ust. 1 pkt 2, 16) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek udostępniania niezbędnych danych do celów prowadzenia spisów abonentów i informacji o numerach innym dostawcom usługi komunikacji głosowej, świadczącym usługę informacji o numerach telefonicznych, w tym usługę informacji o numerach obejmującą wszystkich abonentów usług komunikacji głosowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w art. 178 ust. 1 pkt 3, 17) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek wynikający z decyzji nakładającej obowiązek dostępowy symetryczny, o którym mowa w art. 179 ust. 1, 18) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek wynikający z decyzji nakładającej obowiązek dostępowy symetryczny kolokacji,

				udostępniania elementów sieci telekomunikacyjnej oraz powiązanych zasobów, o którym mowa w art. 180, 19) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki wynikające z decyzji rozstrzygającej spór o dostęp telekomunikacyjny, o której mowa w art. 182 ust. 1, 20) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki wynikające z decyzji, o której mowa w art. 188, 21) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia, wynikające z decyzji, obowiązki regulacyjne w zakresie dostępu telekomunikacyjnego, o których mowa w art. 211, art. 212 ust. 1, art. 214 i art. 215 ust. 1, 22) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki regulacyjne związane z prowadzeniem rachunkowości regulacyjnej lub kalkulacji kosztów, 23) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki regulacyjne wynikające z decyzji, o których mowa w art. 217 ust. 1 pkt 2 i 3, 24) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki lub wymagania dotyczące ofert określających ramowe warunki umów o dostępie telekomunikacyjnym, 25) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki opracowania i przedłożenia do zatwierdzenia przez Prezesa UKE oraz stosowania oferty ramowej o dostępie telekomunikacyjnym, 26) stosuje opłaty za zakańczanie połączeń w stacjonarnych lub ruchomych publicznych sieciach telekomunikacyjnych niezgodne z aktem delegowanym wydanym przez Komisję Europejską na podstawie art. 75 ust. 1 EKŁE, 27) stosuje opłaty za zakańczanie połączeń w stacjonarnych lub ruchomych publicznych sieciach telekomunikacyjnych niezgodne z decyzją Prezesa UKE, o której mowa w art. 220 ust. 2, 28) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki, o których mowa w art. 229 ust. 2, art. 230 ust. 1–3, 5 i 6 lub wynikające z decyzji obowiązki, o których mowa w art. 223 i art. 225 ust. 1, lub narusza zakaz, o którym mowa w art. 228, 29) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki, o których mowa w art. 236 ust. 2 i 3 oraz art. 237 ust. 1–3, 30) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia szczegółowe warunki regulacyjne zatwierdzone decyzją, o której mowa w art. 240, 31) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki wynikające z decyzji, o której mowa w art. 247 ust. 1,

				32) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek przekazania Prezesowi UKE sprawozdania, o którym mowa w art. 256, 33) nie wypełnia warunków określonych w umowie inwestycyjnej, o której mowa w art. 257 ust. 1, 34) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia nałożone na niego obowiązki operatora multipleksu, o których mowa w art. 265 ust. 1, 35) wprowadza do obrotu lub oddaje do użytku urządzenie radiowe, nie podając informacji, o których mowa w art. 274 ust. 2, 36) narusza obowiązki informacyjne w stosunku do użytkowników końcowych, 37) narusza zakazy, o których mowa w art. 284 ust. 4 i 8, 38) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki dotyczące zawierania umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, o których mowa w art. 285–293, 39) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki dotyczące składania przez abonenta oświadczeń woli w formie dokumentowej, o których mowa w art. 294, 40) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki dotyczące rozwiązania, wypowiedzenia albo odstąpienia od umowy w formie dokumentowej, o których mowa w art. 295 ust. 1–4, 41) narusza zakaz, o którym mowa w art. 295 ust. 5, 42) świadczy usługi telekomunikacyjne bez potwierdzenia danych podanych przez abonenta zgodnie z art. 296 ust. 1, 43) narusza warunki dostępu do usług, warunki zawarcia umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej lub warunki świadczenia usług określone w art. 298 ust. 1–3 i 6, 44) narusza obowiązek, o którym mowa w art. 300, 45) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki dotyczące okresu obowiązywania umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, o których mowa w art. 301, 46) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki dotyczące automatycznego przedłużenia umowy, o których mowa w art. 302, 47) żąda od abonenta odszkodowania niezgodnie z art. 304 lub art. 309, 48) uniemożliwia realizację uprawnień abonenta, o których mowa w art. 305,

				49) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki w zakresie jednostronnej zmiany warunków umowy, o których mowa w art. 306–308, 50) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek dotyczący usuwania ograniczeń w zakresie korzystania z promocyjnego urządzenia końcowego, o którym mowa w art. 310, 51) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek publikowania informacji wynikający z decyzji, o której mowa w art. 311 ust. 2, 52) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek dotyczący usługi dostępu do internetu określony w art. 312 ust. 1 oraz w decyzjach, o których mowa w art. 312 ust. 2, 5 i 6, 53) nie przekazuje Prezesowi UKE informacji, o których mowa w art. 313 ust. 3, 54) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek publikowania informacji wynikający z decyzji, o której mowa w art. 316 ust. 1, lub obowiązek informacyjny, o którym mowa w art. 316 ust. 2, 55) uniemożliwia lub utrudnia korzystanie z uprawnień abonenckich, o których mowa w art. 318, art. 319, art. 322, art. 323 lub art. 328, 56) nie realizuje lub nienależycie realizuje uprawnienia abonenta oraz obowiązki, o których mowa w art. 318, art. 319, art. 323–326 lub art. 328, 57) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki, o których mowa w art. 327 ust. 2, 58) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek dotyczący zapewnienia możliwości realizacji uprawnień abonenta, o którym mowa w art. 320 ust. 1 lub art. 329 ust. 1, 59) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki, o których mowa w art. 331, 60) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki dotyczące przekazywania i aktualizacji danych, o których mowa w art. 337 ust. 1, 2 i 4, 61) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek, o którym mowa w art. 338 ust. 1, 62) nie zapewnia lub nienależycie zapewnia użytkownikom końcowym z niepełnosprawnościami dostęp do świadczonych przez siebie udogodnień i usług, o którym mowa w art. 340 ust. 1,

				63) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki dotyczące świadczenia usług z dodatkowym świadczeniem określone w art. 341–343, 64) żąda od abonenta zapłaty niezgodnie z art. 344, 65) umożliwia świadczenie usługi z dodatkowym świadczeniem niezgodnie z art. 345 ust. 3, 66) nie przekazuje w terminie zgłoszenia, zgłoszenia aktualizacyjnego lub informacji o terminie zakończenia świadczenia usługi z dodatkowym świadczeniem, o których mowa w art. 346 ust. 1 i 4 oraz art. 348 ust. 1, 67) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek dotyczący świadczenia usługi fakultatywnego obciążania rachunku, o którym mowa w art. 349, 68) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki określone w art. 350, 69) świadczy dostęp do publicznej sieci telekomunikacyjnej za pośrednictwem lokalnej sieci radiowej przy użyciu urządzeń zlokalizowanych u użytkownika końcowego bez jego uprzedniej zgody, o której mowa w art. 353, 70) narusza nakaz, o którym mowa w art. 354, 71) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki związane z realizacją uprawnień konsumentów lub uprawnień użytkowników końcowych w zakresie usługi powszechnej, o których mowa w art. 355 ust. 3 i 4 oraz art. 365–367, 72) nie wypełnia obowiązku świadczenia usługi lub obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego lub wypełnia je niezgodnie z decyzją, o której mowa w art. 358 ust. 4, art. 360 ust. 7, art. 361 lub art. 368 ust. 2, 73) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki, o których mowa w art. 364 ust. 1, art. 368 ust. 1, art. 374 i art. 375, 74) nie wypełnia obowiązku zmiany informacji przedumownych dotyczących specjalnego pakietu cenowego lub obowiązku świadczenia usługi wynikającego z decyzji, o której mowa w art. 364 ust. 3, lub wypełnia go niezgodnie z tą decyzją, 75) nie realizuje lub nienależycie realizuje procedurę reklamacji wynikającą z art. 378, 76) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki względem abonenta, o których mowa w art. 382,

				77) narusza obowiązek zachowania tajemnicy komunikacji elektronicznej, 78) nie wypełnia obowiązków, o których mowa w art. 391 i art. 392, 79) przetwarza dane objęte tajemnicą komunikacji elektronicznej lub dane użytkowników bez podstawy prawnej, 80) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki, o których mowa w art. 397, 81) używa automatycznych systemów wywołujących lub używa telekomunikacyjnych urządzeń końcowych do celów przesyłania informacji handlowej bez uprzedniego uzyskania zgody abonenta lub użytkownika końcowego, 82) przechowuje informacje w urządzeniach końcowych abonenta lub użytkownika końcowego lub uzyskuje dostęp do informacji przechowywanych na tych urządzeniach lub instaluje oprogramowanie w telekomunikacyjnym urządzeniu końcowym niezgodnie z art. 399, 83) będąc przedsiębiorcą, którego działalność polega na sprzedaży odbiorników sygnału telewizyjnego lub odbiorników radiofonii cyfrowej, dokonuje sprzedaży odbiornika sygnału telewizyjnego lub odbiornika radiofonii cyfrowej, niespełniającego wymagań, o których mowa w art. 406, 84) będąc importerem lub nabywcą wewnątrzwspólnotowym pojazdów kategorii M, sprzedaje pojazdy kategorii M wyposażone w samochodowy odbiornik radiofoniczny nieprzystosowany do odbioru cyfrowych transmisji naziemnych, 85) będąc podmiotem wynajmującym pojazdy kategorii M, wynajmuje długoterminowo pojazdy kategorii M wyposażone w samochodowy odbiornik radiofoniczny nieprzystosowany do odbioru cyfrowych transmisji naziemnych, 86) nie wykonuje obowiązków, o których mowa w art. 407, 87) nie wypełnia warunków zapewnienia dostępu do infrastruktury technicznej, o którym mowa w art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, wynikających z decyzji lub decyzji obszarowej, 88) nie wypełnia warunków zapewnienia dostępu określonych w decyzji lub decyzji obszarowej wydanej na podstawie art. 35a ust. 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych,

				89) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek, o którym mowa w art. 21a ust. 3 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym, 90) nie wypełnia obowiązków określonych w art. 3-6 i 8–15 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (EU) 2022/612 z dnia 6 kwietnia 2022 r. w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii, 91) nie wypełnia obowiązków określonych w art. 3, art. 4, art. 5 ust. 2 i art. 5a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2120 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiającego środki dotyczące dostępu do otwartego internetu i dotyczące opłat detalicznych za regulowane usługi łączności wewnątrzunijnej oraz zmieniającego dyrektywę 2002/22/WE, a także rozporządzenie (UE) nr 531/2012, 92) utrudnia lub uniemożliwia wykonywanie czynności kontrolnych przez Prezesa UKE – podlega karze pieniężnej. 2. Prezes UKE, jeżeli przemawia za tym charakter lub zakres naruszenia, może nałożyć karę pieniężną na podmiot, który: 1) nie wypełnia obowiązku udzielania informacji lub dostarczania dokumentów przewidzianych ustawą lub ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych lub udziela informacji niepełnych lub nieprawdziwych, lub dostarcza dokumenty zawierające informacje niepełne lub nieprawdziwe; 2) nie realizuje lub nienależycie realizuje zobowiązania, o których mowa w art. 87 ust. 1 pkt 10; 3) nie wypełnia obowiązku przekazania Prezesowi UKE umowy, o którym mowa w art. 164 ust. 5; 4) nie przekazuje, zgodnie z art. 315 ust. 2 i 3, danych dotyczących świadczonych usług do narzędzia porównawczego zapewnianego przez Prezesa UKE lub nie aktualizuje tych danych; 5) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki, o których mowa w art. 317 ust. 1–3; 6) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki dotyczące skradzionych albo zgubionych telekomunikacyjnych urządzeń końcowych, o których mowa w art. 339 ust. 1 i 2; 7) nie doręcza abonentowi podstawowego lub szczegółowego wykazu wykonanych usług lub doręcza ten wykaz niezgodnie z art. 351 lub art. 352;

				8) nie wypełnia obowiązków uzyskania zgody użytkownika końcowego, o których mowa w art. 399; 9) nie wypełnia, z przyczyn leżących po jego stronie, obowiązku zapewnienia dostępu, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych; 10) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia umowę o dostępie, w tym w zakresie rozliczeń z tego tytułu, określonych w umowie o dostępie, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych; 11) nie wypełnia, z przyczyn leżących po jego stronie, obowiązku zapewnienia dostępu, o którym mowa w art. 30 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych; 12) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia umowę o dostępie, o którym mowa w art. 30 ust. 1 lub 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych; 13) nie wypełnia obowiązku, o którym mowa w art. 297 ust. 1. 3. Kara, o której mowa w ust. 1 i 2, może zostać nałożona także w przypadku, gdy podmiot zaprzestał naruszania prawa lub naprawił wyrządzoną szkodę, jeżeli Prezes UKE uzna, że przemawiają za tym czas trwania, zakres lub skutki naruszenia. 4. Niezależnie od kar pieniężnych, o których mowa w ust. 1 i 2, Prezes UKE może w drodze decyzji nałożyć na kierującego przedsiębiorstwem telekomunikacyjnym, w szczególności osobę pełniącą funkcję kierowniczą lub wchodzącą w skład organu zarządzającego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego lub związku takich przedsiębiorców, karę pieniężną w wysokości do 300% jego miesięcznego wynagrodzenia, naliczanego jak dla celów ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy. **Art. 445.** 1. Kto bez wymaganego pozwolenia używa urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego, podlega karze grzywny od 500 do 5000 zł. 2. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 1 działa w sposób uporczywy, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2. 3. Sąd może orzec przepadek urządzeń przeznaczonych lub służących do popełnienia czynu określonego w ust. 1 i 2, chociażby nie stanowiły one własności sprawcy.

				4. Sąd orzeka przepadek urządzeń przeznaczonych lub służących do popełnienia czynu określonego w ust. 1 i 2, chociażby nie stanowiły one własności sprawcy, jeżeli ich używanie zagraża życiu lub zdrowiu człowieka. Przepis art. 195 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 2024 r. poz. 706) stosuje się niezależnie od wartości przedmiotów, których przepadek orzeczono. 5. Orzekanie w sprawach o czyn, o którym mowa w ust. 1, następuje w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2022 r. poz. 1124 oraz z 2023 r. poz. 1963). **Art. 446.** 1. Kto przesyła za pomocą środków komunikacji elektronicznej informacje handlowe bez uprzedniego uzyskania zgody abonenta lub użytkownika końcowego, podlega karze grzywny. 2. Ściganie wykroczenia, o którym mowa w ust. 1, następuje na żądanie pokrzywdzonego. 3. Orzekanie w sprawach o czyn, o którym mowa w ust. 1, następuje w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia. **Art. 447.** 1. Kary pieniężne, o których mowa w art. 444 ust. 1 i 2, nakłada Prezes UKE, w drodze decyzji, w wysokości do 3% przychodu ukaranego podmiotu, osiągniętego w poprzednim roku kalendarzowym. Decyzji o nałożeniu kary pieniężnej nie nadaje się rygoru natychmiastowej wykonalności. 2. W przypadku gdy podmiot w roku kalendarzowym poprzedzającym rok nałożenia kary pieniężnej nie osiągnął przychodu lub osiągnął przychód w wysokości nieprzekraczającej 500 000 zł, Prezes UKE, nakładając karę pieniężną, uwzględnia średni przychód osiągnięty przez podmiot w 3 kolejnych latach kalendarzowych poprzedzających rok nałożenia kary pieniężnej. 3. W przypadku gdy podmiot nie osiągnął przychodu w okresie, o którym mowa w ust. 2, lub gdy przychód podmiotu w tym okresie nie przekracza 500 000 zł, Prezes UKE może nałożyć na podmiot karę pieniężną w wysokości nieprzekraczającej 15 000 zł. 4. W przypadku gdy przed wydaniem decyzji o nałożeniu kary pieniężnej podmiot nie dysponuje danymi finansowymi niezbędnymi do ustalenia przychodu za rok kalendarzowy poprzedzający rok nałożenia kary pieniężnej, Prezes UKE, nakładając karę pieniężną, uwzględnia:

				1) przychód osiągnięty przez podmiot w roku kalendarzowym poprzedzającym ten rok; 2) w przypadku, o którym mowa w ust. 2 – średni przychód osiągnięty przez podmiot w 3 kolejnych latach kalendarzowych poprzedzających ten rok. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio. 5. W przypadku niewypełniania obowiązku uzyskania zgody użytkownika końcowego, o której mowa w art. 398, Prezes UKE, nakłada, w drodze decyzji, na podmiot, biorąc pod uwagę charakter i zakres naruszenia, karę pieniężną w wysokości do 3% przychodu ukaranego podmiotu, osiągniętego w poprzednim roku kalendarzowym lub do 1 000 000 zł, przy czym zastosowanie ma kwota wyższa. Przepisów ust. 2, 3 i 7 nie stosuje się. 6. W przypadku gdy podmiot powstał w wyniku połączenia lub przekształcenia innych podmiotów, obliczając wysokość jego przychodu, o którym mowa w ust. 1 lub ust. 5, Prezes UKE uwzględnia przychód osiągnięty przez te podmioty w roku kalendarzowym poprzedzającym rok nałożenia kary. Przepisy ust. 2–4 stosuje się odpowiednio. 7. Ustalając wysokość kary pieniężnej, Prezes UKE uwzględnia charakter i zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu oraz jego możliwości finansowe. 8. Podmiot jest obowiązany do dostarczenia Prezesowi UKE, na każde jego żądanie, w terminie 30 dni od dnia otrzymania żądania, danych niezbędnych do określenia podstawy wymiaru kary pieniężnej. W przypadku niedostarczenia danych lub gdy dostarczone dane uniemożliwiają ustalenie podstawy wymiaru kary, Prezes UKE może ustalić podstawę wymiaru kary pieniężnej w sposób szacunkowy, nie mniejszą jednak niż kwota 500 000 zł. 9. Kary, o których mowa w art. 444 ust. 1 i 2, stanowią przychód Funduszu. 10. Prezes UKE przekazuje na rachunek Funduszu środki pochodzące z kar w terminie 30 dni od dnia ich pobrania. 11. Kary pieniężne podlegają egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w zakresie egzekucji obowiązków o charakterze pieniężnym. 12. W zakresie nieuregulowanym w ustawie oraz w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego do kar pieniężnych stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, z tym że uprawnienia organów podatkowych określone w tych przepisach przysługują Prezesowi UKE. **Art. 448.** 1. Kto nie wypełnia obowiązku:

				1) wdrożenia technicznych i organizacyjnych środków ochrony, o których mowa w art. 401, 2) informacyjnego względem Prezesa UODO, o którym mowa w art. 402 ust. 1, 3) informacyjnego względem abonenta lub użytkownika końcowego, o którym mowa w art. 402 ust. 4, 4) prowadzenia rejestru naruszeń danych osobowych, o którym mowa w art. 405 ust. 1 – podlega karze pieniężnej nakładanej przez Prezesa UODO, w drodze decyzji, w wysokości do 3% przychodu ukaranego podmiotu osiągniętego w poprzednim roku kalendarzowym. 2. Do kar nakładanych na podstawie ust. 1 stosuje się odpowiednio przepisy art. 444 ust. 3 i 4 oraz art. 447 ust. 1–4 oraz 6–11. Uprawnienia Prezesa UKE określone w tych przepisach przysługują Prezesowi UODO. **Art. 449.** 1. Kto podejmuje działalność określoną w art. 57 ust. 1 bez pozwolenia PRS lub bez przestrzegania warunków zawartych w pozwoleniu PRS, podlega grzywnie w wysokości do 540 stawek dziennych. 2. Kto uchybia obowiązkowi przewidzianemu w art. 58, podlega grzywnie w wysokości do 135 stawek dziennych.
Art. 29 ust. 2	2. Państwa członkowskie przewidują sankcje w kontekście procedury, o której mowa w art. 22 ust. 3, jedynie w przypadku gdy przedsiębiorstwo lub organ publiczny świadomie lub w sposób rażąco niedbały przekazują mylące, błędne lub niepełne informacje. Przy określaniu kwoty grzywien lub okresowych sankcji nakładanych na przedsiębiorstwo lub organ publiczny za świadome lub rażąco niedbałe przekazanie mylących, błędnych lub niepełnych informacji w kontekście procedury, o której mowa w art. 22 ust. 3, uwzględnia się, między innymi, czy postępowanie przedsiębiorstwa lub organu publicznego miało negatywny wpływ na			

	konkurencję i, w szczególności, czy wbrew pierwotnie przekazanym informacjom lub wszelkiej ich aktualizacji przedsiębiorstwo lub organ publiczny wdrożył, rozbudował albo zmodernizował sieć lub nie wdrożył sieci lub nie dostarczył obiektywnego uzasadnienia tej zmiany planu.			
Art. 30	**Zgodność z warunkami ogólnego zezwolenia lub praw użytkowania widma radiowego i zasobów numeracyjnych oraz zgodność ze szczegółowymi obowiązkami**			
Art. 30 ust. 1	1. Państwa członkowskie zapewniają, aby ich odpowiednie właściwe organy monitorowały i nadzorowały przestrzeganie warunków, którymi obwarowano ogólne zezwolenie lub prawa użytkowania widma radiowego i zasobów numeracyjnych, szczególnych obowiązków, o których mowa w art. 13 ust. 2, oraz obowiązku użytkowania widma radiowego w wydajny i skuteczny sposób zgodnie z art. 4, art. 45 ust. 1 oraz art. 47. Właściwe organy mają prawo żądać, aby przedsiębiorstwa podlegające ogólnemu zezwoleniu lub korzystające z prawa użytkowania widma radiowego lub zasobów numeracyjnych dostarczyły wszystkich informacji niezbędnych do sprawdzenia, czy spełniono warunki, którymi obwarowano ogólne zezwolenie lub prawa użytkowania widma radiowego i zasobów numeracyjnych, lub szczególne obowiązki, o których mowa w art. 13 ust. 2 lub art. 47, zgodnie z art. 21.	T	**Art. 421, art. 423, art. 424 ust. 1 i 4, art. 425-432 Pke**	**Art. 421.** 1. Prezes UKE jest uprawniony do weryfikacji przestrzegania przepisów, decyzji oraz postanowień z zakresu komunikacji elektronicznej lub spełniania wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej. 2. W ramach weryfikacji, o której mowa w ust. 1, Prezes UKE może w szczególności monitorować częstotliwości, lokalizować źródła zakłóceń lub nielegalnych emisji, prowadzić kontrole i postępowania pokontrolne. **Art. 423.** Kontrolę i postępowanie pokontrolne Prezes UKE wszczyna z urzędu. **Art. 424.** 1. Pracownikom UKE przysługuje, po okazaniu legitymacji służbowej oraz doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, prawo: 1) dostępu do materiałów, dokumentów oraz innych danych niezbędnych do przeprowadzenia kontroli, a także sporządzania ich kopii; 2) wstępu do wszystkich obiektów i nieruchomości oraz pomieszczeń podmiotu podlegającego kontroli, zwanego dalej „podmiotem kontrolowanym”; 3) prowadzenia oględzin kontrolowanych sieci telekomunikacyjnych i aparatury; 4) zabezpieczenia przed dalszym używaniem lub przyjęcia do depozytu urządzeń radiowych używanych bez wymaganego pozwolenia lub obsługiwanych przez nieuprawnioną osobę; 5) czasowego zajęcia aparatury w trybie, o którym mowa w art. 437, w celu przeprowadzenia badań prowadzących do ustalenia przyczyn szkodliwych zakłóceń; 6) nieodpłatnego pobierania próbek wprowadzonej do obrotu lub oddanej do użytku aparatury, w tym telekomunikacyjnych urządzeń końcowych i urządzeń radiowych, w celu przeprowadzenia badań w zakresie

				spełniania przez tę aparaturę wymagań oraz zatrzymania próbek do czasu prawomocnego zakończenia postępowania; 7) nieodpłatnego pobierania próbek wprowadzonych do obrotu lub oddanych do użytku wyrobów, o których mowa w art. 424 ust. 1, oraz zatrzymania próbek do czasu prawomocnego zakończenia postępowania; 8) nieodpłatnego pobierania próbek wprowadzanych do obrotu lub oddawanych do użytku produktów, o których mowa w art. 424 ust. 2, oraz zatrzymania próbek do czasu prawomocnego zakończenia postępowania; 9) wykonywania czynności kontrolno-pomiarowych, badań sieci telekomunikacyjnych, urządzeń telekomunikacyjnych oraz innej aparatury, a także kontroli jakości świadczonych usług komunikacji elektronicznej; 10) legitymowania osoby w celu stwierdzenia jej tożsamości, jeżeli jest to niezbędne na potrzeby kontroli. 4. Kierownik podmiotu kontrolowanego, osoba upoważniona lub inny pracownik podmiotu kontrolowanego, który może być uznany za osobę, o której mowa w art. 97 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, jak również kontrolowana osoba fizyczna jest obowiązana udzielać pracownikowi UKE, o którym mowa w ust. 1, wszelkich potrzebnych informacji oraz zapewnić mu: 1) warunki sprawnego przeprowadzenia kontroli; 2) dostęp do materiałów, dokumentów, danych urządzeń, aparatury i sieci, o których mowa w ust. 1; 3) wstęp do obiektów, nieruchomości i pomieszczeń, o których mowa w ust. 1; 4) nieodpłatne udostępnienie podlegających kontroli sieci telekomunikacyjnych, urządzeń telekomunikacyjnych oraz innej aparatury, w celu przeprowadzenia badań. **Art. 425.** 1. W czynnościach kontrolnych może brać udział osoba posiadająca wiedzę specjalistyczną, niebędąca pracownikiem UKE, upoważniona przez Prezesa UKE do wykonywania czynności kontrolnych. Osoba ta jest zobowiązana do nieujawniania informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa, w posiadanie których weszła w związku z wykonywanymi czynnościami kontrolnymi. 2. Osoba, o której mowa w ust. 1, może brać udział w czynnościach kontrolnych po doręczeniu kontrolowanemu upoważnienia Prezesa UKE.

				Art. 426. Czynności kontrolne mogą być prowadzone w sposób zdalny. Wyniki pomiarów wykonywanych zdalnie zawierają dane umożliwiające identyfikację wykorzystywanych przez Prezesa UKE urządzeń kontrolno-pomiarowych. **Art. 427.** 1. Z kontroli sporządza się protokół, który podpisuje pracownik przeprowadzający kontrolę. 2. Protokół, o którym mowa w ust. 1, zawiera w szczególności: 1) oznaczenie podmiotu kontrolowanego, czasu i miejsca przeprowadzania kontroli; 2) wskazanie zakresu kontroli oraz osób w niej uczestniczących; 3) opis przebiegu kontroli; 4) ustalenia z przeprowadzonej kontroli. 3. Pracownik przeprowadzający kontrolę może, z urzędu lub na wniosek podmiotu kontrolowanego, prostować błędy pisarskie i rachunkowe lub inne oczywiste pomyłki w protokole kontroli, o którym mowa w ust. 1. 4. Protokół, o którym mowa w ust. 1, podpisuje także kierownik podmiotu kontrolowanego lub osoba przez niego upoważniona albo kontrolowana osoba fizyczna. **Art. 428.** Do czynności kontrolnych oraz badań, o których mowa w art. 426–428 oraz art. 431, stosuje się przepisy o ochronie informacji niejawnych oraz o tajemnicy komunikacji elektronicznej, a także o ochronie danych osobowych. **Art. 429.** 1. Do pobierania i badania próbek aparatury, w tym urządzeń radiowych, w zakresie spełniania przez nią wymagań oraz do pobierania i badania próbek wyrobów, o których mowa w art. 422 ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 27–31 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 312 i). 2. Do pobierania i badania próbek produktów, o których mowa w art. 422 ust. 2, stosuje się odpowiednio przepisy art. 27–31 ustawy, o której mowa w ust. 1, oraz akty delegowane w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 14 września 2012 r. o etykietowaniu energetycznym produktów związanych z energią.

				Art. 430. Do kontroli urządzeń w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej nie stosuje się przepisów art. 424 ust. 1 pkt 1, 2, 4, 7 i 8. **Art. 431.** 1. Do kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców. 2. W przypadku podjęcia przez Prezesa UKE czynności kontrolnych w zakresie wykorzystania częstotliwości radiowych, przy zastosowaniu wyłączenia, o którym mowa w art. 50 ust. 2 pkt 3a ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, Prezes UKE informuje kontrolowanego przedsiębiorcę, przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, o fakcie podjęcia tych czynności, w dniu ich podjęcia. 3. Do kontroli oraz zaleceń pokontrolnych stosuje się przepisy działu I rozdziału 8 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego. **Art. 432.** 1. Legitymacja służbowa pracownika UKE zawiera: 1) nazwę urzędu; 2) imię i nazwisko pracownika; 3) numer legitymacji; 4) datę wystawienia; 5) wizerunek twarzy pracownika; 6) podpis wystawcy. 2. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, wzór legitymacji służbowej pracownika UKE oraz opis tego wzoru, kierując się koniecznością zapewnienia identyfikacji pracownika.
Art. 30 ust. 2	2. W przypadku gdy właściwy organ stwierdzi, że dane przedsiębiorstwo nie spełnia co najmniej jednego spośród warunków, którymi obwarowano ogólne zezwolenie lub prawa użytkowania widma radiowego i zasobów numeracyjnych, lub szczególnych obowiązków, o których mowa w art. 13 ust. 2, powiadamia o tym przedsiębiorstwo i zapewnia mu możliwość wypowiedzenia się w tej kwestii w rozsądnym terminie.	T	**Art. 433 ust. 1 pkt 2 Pke**	**Art. 433.** 1. Jeżeli w wyniku kontroli, o której mowa w art. 421 ust. 2, stwierdzono, że podmiot kontrolowany nie wypełnia odnoszących się do niego obowiązków wynikających z przepisów prawa lub decyzji wydanej przez Prezesa UKE, Prezes UKE: 1) (…) 2) wydaje zalecenia pokontrolne, w których wzywa podmiot kontrolowany do usunięcia nieprawidłowości lub udzielenia wyjaśnień oraz informuje o możliwości przedstawienia stanowiska odnośnie do stwierdzonych naruszeń.

Art. 30 ust. 3	3. Właściwy organ uprawniony jest do żądania zaprzestania naruszeń, o których mowa w ust. 2, niezwłocznie albo w rozsądnym terminie, a także przyjmuje odpowiednie i proporcjonalne środki służące zapewnieniu przestrzegania przepisów. W tym celu państwa członkowskie nadają właściwym organom uprawnienia do nakładania: a) w stosownych przypadkach, odstraszających sankcji finansowych, które mogą obejmować sankcje okresowe z mocą wsteczną; oraz b) nakazów zaprzestania lub opóźnienia świadczenia usługi lub pakietu usług, których kontynuowanie prowadziłoby do znaczącej szkody dla konkurencji, do czasu osiągnięcia zgodności z zobowiązaniami dotyczącymi dostępu nałożonymi po przeprowadzeniu analizy rynku zgodnie z art. 67. Właściwe organy niezwłocznie zawiadamiają dane przedsiębiorstwo o środkach oraz uzasadnieniu ich zastosowania oraz wyznaczają rozsądny termin, w którym przedsiębiorstwo musi się do nich zastosować.	T	**Art. 433 ust. 1-5 Pke**	**Art. 433.** 1. Jeżeli w wyniku kontroli, o której mowa w art. 421 ust. 2, stwierdzono, że podmiot kontrolowany nie wypełnia odnoszących się do niego obowiązków wynikających z przepisów prawa lub decyzji wydanej przez Prezesa UKE, Prezes UKE: 1) nakłada karę, o której mowa w art. 444, w przypadku stwierdzenia naruszeń wskazanych w tym przepisie, niezależnie od prowadzonego wobec tego podmiotu postępowania pokontrolnego, lub 2) wydaje zalecenia pokontrolne, w których wzywa podmiot kontrolowany do usunięcia nieprawidłowości lub udzielenia wyjaśnień oraz informuje o możliwości przedstawienia stanowiska odnośnie do stwierdzonych naruszeń. 2. Usunięcie nieprawidłowości, udzielenie wyjaśnień i przedstawienie stanowiska, o których mowa w ust. 1 pkt 2, następuje w terminie wskazanym przez Prezesa UKE, nie krótszym niż 30 dni od dnia doręczenia zaleceń pokontrolnych podmiotowi kontrolowanemu. 3. W zaleceniach pokontrolnych, o których mowa w ust. 1 pkt 2, Prezes UKE może określić inny termin usunięcia nieprawidłowości, udzielenia wyjaśnień lub przedstawienia stanowiska odnośnie do stwierdzonych naruszeń. Termin określony w wezwaniu może być krótszy niż 30 dni jedynie w przypadku, gdy podmiot kontrolowany, do którego odnosi się wezwanie, wyraził na to zgodę lub gdy naruszenia wskazane w zaleceniach pokontrolnych powtarzały się w przeszłości. 4. Jeżeli po upływie 30 dni od dnia doręczenia zaleceń pokontrolnych lub po upływie terminu, o którym mowa w ust. 2, podmiot kontrolowany nie usunie wskazanych nieprawidłowości albo udzielone wyjaśnienia lub przedstawione stanowisko odnośnie do stwierdzonych naruszeń okażą się niewystarczające, Prezes UKE wydaje decyzję, w której nakazuje usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości oraz może: 1) wskazać środki, jakie powinien zastosować podmiot kontrolowany, w celu usunięcia nieprawidłowości; 2) określić termin, w którym ma nastąpić usunięcie nieprawidłowości; 3) nałożyć karę, o której mowa w art. 444, chyba że na podstawie ust. 1 pkt 1 zostało już wszczęte postępowanie w sprawie nałożenia kary za niewypełnienie tych obowiązków. 5. W przypadku przedsiębiorców komunikacji elektronicznej, na których zostały nałożone obowiązki, o których mowa w art. 212, art. 214–216, art. 217 ust. 1, art. 220 ust. 2, art. 221 lub art. 223, Prezes UKE może, w drodze decyzji, nakazać zaprzestanie lub opóźnienie świadczenia usługi komunikacji

				elektronicznej, której dalsze świadczenie mogłoby prowadzić do znaczącej szkody dla konkurencji, do czasu wypełnienia tych obowiązków.
Art. 30 ust. 4	4. Niezależnie od przepisów ust. 2 i 3 niniejszego artykułu państwa członkowskie upoważniają właściwy organ do nakładania w stosownych przypadkach sankcji finansowych na przedsiębiorstwa z tytułu nieprzekazania informacji zgodnie z obowiązkami nałożonymi na podstawie art. 21 ust. 1 akapit pierwszy lit. a) lub b) i art. 69 w rozsądnym terminie określonym przez właściwy organ.	T	**Art. 444 ust. 2 pkt 1 Pke**	**Art. 444.** 2. Prezes UKE, jeżeli przemawia za tym charakter lub zakres naruszenia, może nałożyć karę pieniężną na podmiot, który: 1) nie wypełnia obowiązku udzielania informacji lub dostarczania dokumentów przewidzianych ustawą lub ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych lub udziela informacji niepełnych lub nieprawdziwych, lub dostarcza dokumenty zawierające informacje niepełne lub nieprawdziwe;
Art. 30 ust. 5	5. W przypadkach poważnego naruszenia lub powtarzających się naruszeń warunków ogólnego zezwolenia lub warunków związanych z prawami użytkowania widma radiowego i zasobów numeracyjnych lub szczególnych obowiązków, o których mowa w art. 13 ust. 2 lub art. 47 ust. 1 lub 2, w przypadku gdy środki służące zapewnieniu przestrzegania przepisów, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, okażą się nieskuteczne, państwa członkowskie przyznają właściwym organom uprawnienia do uniemożliwiania przedsiębiorstwu dalszego dostarczania sieci lub świadczenia usług łączności elektronicznej albo do zawieszania lub cofania tych praw użytkowania. Państwa członkowskie przyznają właściwemu organowi uprawnienia do nakładania sankcji, które są skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. Te sankcje mogą być stosowane do okresu każdego naruszenia, nawet jeżeli takie naruszenie zostało później naprawione.	T	**Art. 433 ust. 6-10, art. 444 ust. 1-3 Pke**	**Art. 433.** 6. Jeżeli nieprawidłowości, o których mowa w ust. 1, występowały w przeszłości lub mają poważny charakter, a podmiot kontrolowany nie zastosował się do decyzji, o której mowa w ust. 4 lub 5, Prezes UKE może, w drodze decyzji, zakazać podmiotowi kontrolowanemu wykonywania działalności polegającej na świadczeniu usług komunikacji elektronicznej na okres od roku do 3 lat, cofnąć pozwolenie radiowe, zmienić lub cofnąć rezerwację częstotliwości, zasobów orbitalnych lub przydział zasobów numeracji. Jeżeli decyzja odnosi się do działalności polegającej na rozpowszechnianiu programów radiowych lub telewizyjnych, Prezes UKE wydaje ją w porozumieniu z Przewodniczącym KRRiT. 7. W przypadku gdy przesłanką wydania decyzji, o której mowa w ust. 6, jest zagrożenie przez działalność podmiotu kontrolowanego obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego, Prezes UKE przed jej wydaniem zasięga opinii Ministra Obrony Narodowej, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Szefa Agencji Wywiadu, w zakresie ich właściwości. Jeżeli uzasadnienie do opinii tych organów zawiera informacje niejawne, zamiast uzasadnienia doręcza się zawiadomienie, że uzasadnienie zostało sporządzone. 8. Organy, o których mowa w ust. 7, są obowiązane w terminie 30 dni wydać opinię zawierającą stanowisko w zakresie niezbędnym do ustalenia, czy działalność podmiotu kontrolowanego może prowadzić do zagrożenia obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego.

				9. Jeżeli organy, o których mowa w ust. 7, nie wydadzą opinii w terminie 30 dni, uznaje się, że wymóg uzyskania opinii został spełniony. 10. Decyzji, o której mowa w ust. 6, nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności. Decyzja ta stanowi podstawę do wykreślenia podmiotu kontrolowanego z rejestru PT. **Art. 444.** 1. Kto: 1) wykonuje działalność telekomunikacyjną bez złożenia kompletnego wniosku o wpis do rejestru PT albo wykonuje działalność telekomunikacyjną w zakresie nieobjętym wnioskiem o wpis do rejestru PT, 2) nie wypełnia obowiązku złożenia wniosku do Prezesa UKE o zmianę wpisu w rejestrze PT w przypadku, o którym mowa w art. 12 ust. 1, 3) nie wypełnia obowiązku złożenia do Prezesa UKE wniosku o wykreślenie z rejestru PT w przypadku, o którym mowa w art. 15, 4) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, o których mowa w art. 39 ust. 2, 3, 8 i 9, art. 41 ust. 1 i 3, art. 43 ust. 1, 3 i 10, art. 44 ust. 4, art. 45, art. 47 ust. 1–3 i 5, art. 48 ust. 1–3, art. 51 ust. 1 i 2 i art. 54 ust. 1–3, 5) nie stosuje się do obowiązków nałożonych decyzjami, o których mowa w art. 40 ust. 1 oraz art. 53, 6) wykorzystuje częstotliwości, zasoby numeracji lub zasoby orbitalne, nie posiadając do tego uprawnień lub niezgodnie z posiadanymi uprawnieniami, 7) używa urządzenia radiowego bez wymaganego wpisu do rejestru urządzeń, o którym mowa w art. 147 ust. 1, albo decyzji, o której mowa w art. 152 i art. 153, albo używa tego urządzenia niezgodnie z tym wpisem albo tą decyzją, 8) nie wykorzystuje, z przyczyn leżących po jego stronie, częstotliwości przyznanych w rezerwacji częstotliwości przez okres co najmniej 6 miesięcy, 9) wykorzystuje zasoby numeracji niezgodnie z przeznaczeniem, o którym mowa w art. 159, 10) udostępnia zasoby numeracji, nie będąc do tego uprawnionym na podstawie art. 164 ust. 1, 11) nie wypełnia obowiązków związanych ze zmianą numeracji, o których mowa w art. 167 ust. 2, 4 i 6,

				12) nie wypełnia warunków zapewnienia dostępu, określonych w decyzji wydanej na podstawie art. 174 ust. 1, 13) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek wynikający z decyzji lub decyzji obszarowej nakładającej obowiązek dostępowy symetryczny, o którym mowa w art. 177 ust. 1, 14) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek wynikający z decyzji nakładającej obowiązek dostępowy symetryczny niezbędny dla zapewnienia łączności z użytkownikiem końcowym, o którym mowa w art. 178 ust. 1 pkt 1, 15) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek wynikający z decyzji nakładającej obowiązek dostępowy symetryczny zapewnienia dostępu do interfejsu programistycznego aplikacji lub elektronicznego przewodnika po programach, o którym mowa w art. 178 ust. 1 pkt 2, 16) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek udostępniania niezbędnych danych do celów prowadzenia spisów abonentów i informacji o numerach innym dostawcom usługi komunikacji głosowej, świadczącym usługę informacji o numerach telefonicznych, w tym usługę informacji o numerach obejmującą wszystkich abonentów usług komunikacji głosowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o którym mowa w art. 178 ust. 1 pkt 3, 17) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek wynikający z decyzji nakładającej obowiązek dostępowy symetryczny, o którym mowa w art. 179 ust. 1, 18) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek wynikający z decyzji nakładającej obowiązek dostępowy symetryczny kolokacji, udostępniania elementów sieci telekomunikacyjnej oraz powiązanych zasobów, o którym mowa w art. 180, 19) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki wynikające z decyzji rozstrzygającej spór o dostęp telekomunikacyjny, o której mowa w art. 182 ust. 1, 20) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki wynikające z decyzji, o której mowa w art. 188, 21) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia, wynikające z decyzji, obowiązki regulacyjne w zakresie dostępu telekomunikacyjnego, o których mowa w art. 211, art. 212 ust. 1, art. 214 i art. 215 ust. 1, 22) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki regulacyjne związane z prowadzeniem rachunkowości regulacyjnej lub kalkulacji kosztów,

				23) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki regulacyjne wynikające z decyzji, o których mowa w art. 217 ust. 1 pkt 2 i 3, 24) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki lub wymagania dotyczące ofert określających ramowe warunki umów o dostępie telekomunikacyjnym, 25) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki opracowania i przedłożenia do zatwierdzenia przez Prezesa UKE oraz stosowania oferty ramowej o dostępie telekomunikacyjnym, 26) stosuje opłaty za zakańczanie połączeń w stacjonarnych lub ruchomych publicznych sieciach telekomunikacyjnych niezgodne z aktem delegowanym wydanym przez Komisję Europejską na podstawie art. 75 ust. 1 EKŁE, 27) stosuje opłaty za zakańczanie połączeń w stacjonarnych lub ruchomych publicznych sieciach telekomunikacyjnych niezgodne z decyzją Prezesa UKE, o której mowa w art. 220 ust. 2, 28) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki, o których mowa w art. 229 ust. 2, art. 230 ust. 1–3, 5 i 6 lub wynikające z decyzji obowiązki, o których mowa w art. 223 i art. 225 ust. 1 lub narusza zakaz, o którym mowa w art. 228, 29) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki, o których mowa w art. 236 ust. 2 i 3 oraz art. 237 ust. 1–3, 30) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia szczegółowe warunki regulacyjne zatwierdzone decyzją, o której mowa w art. 240, 31) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki wynikające z decyzji, o której mowa w art. 247 ust. 1, 32) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek przekazania Prezesowi UKE sprawozdania, o którym mowa w art. 256, 33) nie wypełnia warunków określonych w umowie inwestycyjnej, o której mowa w art. 257 ust. 1, 34) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia nałożone na niego obowiązki operatora multipleksu, o których mowa w art. 265 ust. 1, 35) wprowadza do obrotu lub oddaje do użytku urządzenie radiowe, nie podając informacji, o których mowa w art. 274 ust. 2, 36) narusza obowiązki informacyjne w stosunku do użytkowników końcowych, 37) narusza zakaz, o którym mowa w art. 284 ust. 7,

				38) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki dotyczące zawierania umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, o których mowa w art. 285–293, 39) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki dotyczące składania przez abonenta oświadczeń woli w formie dokumentowej, o których mowa w art. 294, 40) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki dotyczące rozwiązania, wypowiedzenia albo odstąpienia od umowy w formie dokumentowej, o których mowa w art. 295 ust. 1–4, 41) narusza zakaz, o którym mowa w art. 295 ust. 5, 42) świadczy usługi telekomunikacyjne bez potwierdzenia danych podanych przez abonenta zgodnie z art. 296 ust. 1, 43) narusza warunki dostępu do usług, warunki zawarcia umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej lub warunki świadczenia usług określone w art. 298 ust. 1–3 i 6, 44) narusza obowiązek, o którym mowa w art. 300, 45) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki dotyczące okresu obowiązywania umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, o których mowa w art. 302, 46) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki dotyczące automatycznego przedłużenia umowy, o których mowa w art. 302, 47) żąda od abonenta odszkodowania niezgodnie z art. 304 lub art. 309, 48) uniemożliwia realizację uprawnień abonenta, o których mowa w art. 305, 49) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki w zakresie jednostronnej zmiany warunków umowy, o których mowa w art. 306–308, 50) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek dotyczący usuwania ograniczeń w zakresie korzystania z promocyjnego urządzenia końcowego, o którym mowa w art. 310, 51) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek publikowania informacji wynikający z decyzji, o której mowa w art. 311 ust. 2, 52) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek dotyczący usługi dostępu do internetu określony w art. 312 ust. 1 oraz w decyzjach, o których mowa w art. 312 ust. 2, 5 i 6, 53) nie przekazuje Prezesowi UKE informacji, o których mowa w art. 313 ust. 3,

				54) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek publikowania informacji wynikający z decyzji, o której mowa w art. 316 ust. 1, lub obowiązek informacyjny, o którym mowa w art. 316 ust. 2, 55) uniemożliwia lub utrudnia korzystanie z uprawnień abonenckich, o których mowa w art. 318, art. 319, art. 322-323 lub art. 328, 56) nie realizuje lub nienależycie realizuje uprawnienia abonenta oraz obowiązki, o których mowa w art. 318, art. 319, art. 323–326 lub art. 328, 57) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki, o których mowa w art. 327 ust. 2, 58) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek dotyczący zapewnienia możliwości realizacji uprawnień abonenta, o którym mowa w art. 320 ust. 1 lub art. 329 ust. 1, 59) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki, o których mowa w art. 331, 60) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki dotyczące przekazywania i aktualizacji danych, o których mowa w art. 337 ust. 1, 2 i 4, 61) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek, o którym mowa w art. 338 ust. 1, 62) nie zapewnia lub nienależycie zapewnia użytkownikom końcowym z niepełnosprawnościami dostęp do świadczonych przez siebie udogodnień i usług, o którym mowa w art. 340 ust. 1, 63) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki dotyczące świadczenia usług z dodatkowym świadczeniem określone w art. 341–343, 64) żąda od abonenta zapłaty niezgodnie z art. 344, 65) umożliwia świadczenie usługi z dodatkowym świadczeniem niezgodnie z art. 345 ust. 3, 66) nie przekazuje w terminie zgłoszenia, zgłoszenia aktualizacyjnego lub informacji o terminie zakończenia świadczenia usługi z dodatkowym świadczeniem, o których mowa w art. 346 ust. 1 i 4 oraz art. 348 ust. 1, 67) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek dotyczący świadczenia usługi fakultatywnego obciążania rachunku, o którym mowa w art. 349, 68) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki określone w art. 350,

				69) świadczy dostęp do publicznej sieci telekomunikacyjnej za pośrednictwem lokalnej sieci radiowej przy użyciu urządzeń zlokalizowanych u użytkownika końcowego bez jego uprzedniej zgody, o której mowa w art. 353, 70) narusza nakaz, o którym mowa w art. 354, 71) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki związane z realizacją uprawnień konsumentów lub uprawnień użytkowników końcowych w zakresie usługi powszechnej, o których mowa w art. 355 ust. 3 i 4 oraz art. 365–367, 72) nie wypełnia obowiązku świadczenia usługi lub obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego lub wypełnia je niezgodnie z decyzją, o której mowa w art. 358 ust. 4, art. 360 ust. 7, art. 361 lub art. 368 ust. 2, 73) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki, o których mowa w art. 364 ust. 1, art. 368 ust. 1, art. 374 i art. 375, 74) nie wypełnia obowiązku zmiany informacji przedumownych dotyczących specjalnego pakietu cenowego lub obowiązku świadczenia usługi wynikającego z decyzji, o której mowa w art. 364 ust. 3, lub wypełnia go niezgodnie z tą decyzją, 75) nie realizuje lub nienależycie realizuje procedurę reklamacji wynikającą z art. 378, 76) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki względem abonenta, o których mowa w art. 382, 77) narusza obowiązek zachowania tajemnicy komunikacji elektronicznej, 78) nie wypełnia obowiązków, o których mowa w art. 391 i art. 392, 79) przetwarza dane objęte tajemnicą komunikacji elektronicznej lub dane użytkowników bez podstawy prawnej, 80) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki, o których mowa w art. 397, 81) używa automatycznych systemów wywołujących lub używa telekomunikacyjnych urządzeń końcowych do celów przesyłania informacji handlowej bez uprzedniego uzyskania zgody abonenta lub użytkownika końcowego, 82) przechowuje informacje w urządzeniach końcowych abonenta lub użytkownika końcowego lub uzyskuje dostęp do informacji przechowywanych na tych urządzeniach lub instaluje oprogramowanie w telekomunikacyjnym urządzeniu końcowym niezgodnie z art. 399,

				83) będąc przedsiębiorcą, którego działalność polega na sprzedaży odbiorników sygnału telewizyjnego lub odbiorników radiofonii cyfrowej, dokonuje sprzedaży odbiornika sygnału telewizyjnego lub odbiornika radiofonii cyfrowej, niespełniającego wymagań, o których mowa w art. 406, 84) będąc importerem lub nabywcą wewnątrzwspólnotowym pojazdów kategorii M, sprzedaje pojazdy kategorii M wyposażone w samochodowy odbiornik radiofoniczny nieprzystosowany do odbioru cyfrowych transmisji naziemnych, 85) będąc podmiotem wynajmującym pojazdy kategorii M, wynajmuje długoterminowo pojazdy kategorii M wyposażone w samochodowy odbiornik radiofoniczny nieprzystosowany do odbioru cyfrowych transmisji naziemnych, 86) nie wykonuje obowiązków, o których mowa w art. 407, 87) nie wypełnia warunków zapewnienia dostępu do infrastruktury technicznej, o którym mowa w art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, wynikających z decyzji lub decyzji obszarowej, 88) nie wypełnia warunków zapewnienia dostępu określonych w decyzji lub decyzji obszarowej wydanej na podstawie art. 35a ust. 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, 89) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązek, o którym mowa w art. 21a ust. 3 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym, 90) nie wypełnia obowiązków określonych w art. 3-6 i 8–15 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (EU) 2022/612 z dnia 6 kwietnia 2022 r. w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii, 91) nie wypełnia obowiązków określonych w art. 3, art. 4, art. 5 ust. 2 i art. 5a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2120 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiającego środki dotyczące dostępu do otwartego internetu i dotyczące opłat detalicznych za regulowane usługi łączności wewnątrzunijnej oraz zmieniającego dyrektywę 2002/22/WE, a także rozporządzenie (UE) nr 531/2012, 92) utrudnia lub uniemożliwia wykonywanie czynności kontrolnych przez Prezesa UKE – podlega karze pieniężnej.

				2. Prezes UKE, jeżeli przemawia za tym charakter lub zakres naruszenia, może nałożyć karę pieniężną na podmiot, który: 1) nie wypełnia obowiązku udzielania informacji lub dostarczania dokumentów przewidzianych ustawą lub ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych lub udziela informacji niepełnych lub nieprawdziwych, lub dostarcza dokumenty zawierające informacje niepełne lub nieprawdziwe; 2) nie realizuje lub nienależycie realizuje zobowiązania, o których mowa w art. 87 ust. 1 pkt 10; 3) nie wypełnia obowiązku przekazania Prezesowi UKE umowy, o którym mowa w art. 164 ust. 5; 4) nie przekazuje, zgodnie z art. 315, danych dotyczących świadczonych usług do narzędzia porównawczego zapewnianego przez Prezesa UKE lub nie aktualizuje tych danych; 5) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki, o których mowa w art. 317 ust. 1–3; 6) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki dotyczące skradzionych albo zgubionych telekomunikacyjnych urządzeń końcowych, o których mowa w art. 339 ust. 1 i 2; 7) nie doręcza abonentowi podstawowego lub szczegółowego wykazu wykonanych usług lub doręcza ten wykaz niezgodnie z art. 351 lub art. 352; 8) nie wypełnia obowiązków uzyskania zgody użytkownika końcowego, o których mowa w art. 399; 9) nie wypełnia, z przyczyn leżących po jego stronie, obowiązku zapewnienia dostępu, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych; 10) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia umowę o dostępie, w tym w zakresie rozliczeń z tego tytułu, określonych w umowie o dostępie, o którym mowa w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych; 11) nie wypełnia, z przyczyn leżących po jego stronie, obowiązku zapewnienia dostępu, o którym mowa w art. 30 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych; 12) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia umowę o dostępie, o którym mowa w art. 30 ust. 1 lub 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych; 13) nie wypełnia obowiązku, o którym mowa w art. 297 ust. 1.

				3. Kara, o której mowa w ust. 1 i 2, może zostać nałożona także w przypadku, gdy podmiot zaprzestał naruszania prawa lub naprawił wyrządzoną szkodę, jeżeli Prezes UKE uzna, że przemawiają za tym czas trwania, zakres lub skutki naruszenia. 4. Niezależnie od kar pieniężnych, o których mowa w ust. 1 i 2, Prezes UKE może w drodze decyzji nałożyć na kierującego przedsiębiorstwem telekomunikacyjnym, w szczególności osobę pełniącą funkcję kierowniczą lub wchodzącą w skład organu zarządzającego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego lub związku takich przedsiębiorców, karę pieniężną w wysokości do 300% jego miesięcznego wynagrodzenia, naliczanego jak dla celów ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy.
Art. 30 ust. 6	6. Niezależnie od ust. 2, 3 i 5 niniejszego artykułu, w przypadku gdy właściwy organ może on niezwłocznie podjąć środki tymczasowe mające na celu naprawienie sytuacji, zanim zostanie wydana ostateczna decyzja w tej sprawie, wtedy gdy dysponuje dowodem naruszenia warunków związanych z ogólnym zezwoleniem, prawami użytkowania widma radiowego i zasobów numeracyjnych lub obowiązków szczególnych, o których mowa w art. 13 ust. 2 lub art. 47 ust. 1 lub 2, a naruszenie to stanowi bezpośrednie i poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego lub zdrowia publicznego albo spowoduje poważne problemy gospodarcze lub operacyjne dla innych dostawców lub użytkowników korzystających z sieci lub usług łączności elektronicznej lub innych użytkowników widma radiowego, może. Właściwy organ zapewnia danemu przedsiębiorstwu rozsądną możliwość wypowiedzenia się w danej kwestii i zaproponowania ewentualnych środków naprawczych. W stosownych przypadkach właściwy organ może zatwierdzić środki tymczasowe, które mogą obowiązywać przez	T	**Art. 434 Pke**	**Art. 434.** 1. Jeżeli w wyniku kontroli, o której mowa w art. 421 ust. 2, Prezes UKE stwierdzi, że podmiot kontrolowany narusza nałożone na niego obowiązki w sposób powodujący: 1) bezpośrednie i poważne zagrożenie dla obronności, bezpieczeństwa państwa, bezpieczeństwa i porządku publicznego lub życia i zdrowia ludzi, 2) zagrożenie wywołania poważnej szkody majątkowej lub poważnych utrudnień w funkcjonowaniu sieci telekomunikacyjnych lub usług komunikacji elektronicznej dla przedsiębiorców komunikacji elektronicznej, użytkowników końcowych lub podmiotów posiadających prawo do korzystania z częstotliwości – podejmuje działania zmierzające do usunięcia zagrożeń. 2. Działania, o których mowa w ust. 1, mogą w szczególności obejmować wydanie decyzji nakazującej podmiotowi kontrolowanemu podjęcie działań zmierzających do usunięcia zagrożenia, w tym decyzji nakazującej wstrzymanie wykonywania działalności polegającej na świadczeniu usług komunikacji elektronicznej. Decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności. 3. Prezes UKE podejmuje działania, o których mowa w ust. 1, po uprzednim wezwaniu podmiotu kontrolowanego do usunięcia naruszeń lub udzielenia wyjaśnień. 4. Podmiot kontrolowany, do którego odnoszą się działania, o których mowa w ust. 1, może w każdym czasie przedstawiać Prezesowi UKE swoje stanowisko oraz propozycje działań zmierzających do usunięcia naruszeń wynikających z niewykonania nałożonych na niego obowiązków, o których mowa w ust. 1. Podejmując działania zmierzające do usunięcia zagrożenia,

	maksymalnie trzy miesiące, ale które – w sytuacji gdy nie zostały zakończone procedury egzekwowania – mogą zostać przedłużone na kolejny okres nie dłuższy niż trzy miesiące.			Prezes UKE uwzględnia stanowisko i propozycje zgłoszone przez podmiot kontrolowany. 5. Działania, o których mowa w ust. 1, Prezes UKE może także podejmować na wniosek organów właściwych w sprawach obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego. Jeżeli uzasadnienie wniosku tych organów zawiera informacje niejawne, zamiast uzasadnienia doręcza się informację, że zostało ono sporządzone. 6. W przypadku wydania decyzji nakazującej podmiotowi kontrolowanemu wstrzymanie wykonywania działalności polegającej na świadczeniu usług komunikacji elektronicznej Prezes UKE określa w niej termin jej obowiązywania, nie dłuższy niż 3 miesiące. W przypadku gdy zagrożenia będące przyczyną wydania tej decyzji nie zostaną przez podmiot kontrolowany usunięte w wymaganym terminie, Prezes UKE może przedłużyć termin obowiązywania decyzji o kolejne 3 miesiące. 7. Niezależnie od podjęcia działań, o których mowa w ust. 1, Prezes UKE wszczyna procedurę, o której mowa w art. 433.
Art. 30 ust. 7	7. Przedsiębiorstwa mają prawo odwołania się od środków wprowadzonych na mocy niniejszego artykułu, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 31.	T	**Art. 440 ust. 2 pkt 5 Pke**	**Art. 440.** 2. Odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu ochrony konkurencji i konsumentów przysługuje od decyzji w sprawach: (…) 5) o których mowa w art. 433 ust. 4-6 - wydawanych w wyniku działań kontrolnych;
Art. 31	**Prawo odwołania się**			
Art. 31 ust. 1	1. Państwa członkowskie zapewniają, aby na poziomie krajowym istniały skuteczne mechanizmy umożliwiające użytkownikom lub przedsiębiorstwom udostępniającym sieci lub świadczącym usługi łączności elektronicznej lub udostępniającym urządzenia towarzyszące, których dotyczy dana decyzja wydana przez właściwy organ, korzystanie z prawa odwołania się od takiej decyzji do organu odwoławczego niezależnego od zaangażowanych stron oraz od wszelkiej zewnętrznej interwencji lub presji politycznej,	T	**Art. 440 Pke**	**Art. 440.** 1. Postępowanie przed Prezesem UKE toczy się na podstawie przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego ze zmianami wynikającymi z ustawy oraz ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. 2. Odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu ochrony konkurencji i konsumentów przysługuje od decyzji w sprawach: 1) o ustaleniu znaczącej pozycji rynkowej, o których mowa w art. 203; 2) nałożenia, zmiany lub uchylenia obowiązków regulacyjnych, o których mowa w art. 200 ust. 4; 3) nałożenia, uchylenia, zmiany lub utrzymania obowiązków dostępowych symetrycznych, o których mowa w art. 176 ust. 1; 4) nałożenia kar przez Prezesa UKE;

	która mogłaby przeszkodzić mu w niezależnej ocenie zawisłych przed nim spraw. Organ taki, który może być sądem, dysponuje odpowiednią wiedzą specjalistyczną pozwalającą mu na skuteczne wypełnianie swoich funkcji. Państwa członkowskie zapewniają, aby aspekty merytoryczne każdej sprawy zostały właściwie rozpatrzone. Do czasu rozpatrzenia odwołania decyzja właściwego organu pozostaje w mocy, chyba że zgodnie z prawem krajowym zostaną zastosowane środki przejściowe.			5) o których mowa w art. 433 ust. 4–6 – wydawanych w wyniku działań kontrolnych; 6) o których mowa w: a) art. 164 ust. 4, b) art. 166, c) art. 174 ust. 1, d) art. 182 ust. 1, e) art. 188, f) art. 192, g) art. 202 ust. 1, h) art. 218 ust. 3 i 5, i) art. 222, j) art. 233 ust. 1 i art. 234, k) art. 237 ust. 2, l) art. 240, m) art. 244, n) art. 247 ust. 1 i 3, o) art. 255, p) art. 284 ust. 5, q) art. 295 ust. 5, r) art. 333 ust. 2, s) art. 408; 7) o których mowa w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, w: a) art. 13 ust. 2, b) art. 18 ust. 3, c) art. 22 ust. 1, d) art. 25d ust. 1, e) art. 27 ust. 1, f) art. 30 ust. 1, 1a i 3, g) art. 35a ust. 3. 3. Na postanowienia, o których mowa w art. 181 ust. 1 i art. 194 ust. 2 pkt 1, przysługuje zażalenie do sądu ochrony konkurencji i konsumentów. 4. Decyzje, o których mowa w ust. 2, z wyjątkiem decyzji w sprawie nałożenia kar, podlegają natychmiastowemu wykonaniu. 5. Postępowania w sprawach odwołań i zażaleń, o których mowa w ust. 2 i 3, toczą się według przepisów ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1550, z późn. zm.) o

				postępowaniu w sprawach z zakresu regulacji komunikacji elektronicznej i poczty. 6. Na postanowienie wydane w trybie art. 106 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego przez organ współdziałający z Prezesem UKE zażalenie nie przysługuje.
Art. 31 ust. 2	2. Jeżeli organ odwoławczy, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, nie jest organem sądowym, musi on zawsze sporządzić na piśmie uzasadnienie swojej decyzji. Ponadto w takim przypadku decyzja takiego organu musi podlegać kontroli przez organ sądowy w rozumieniu art. 267 TFUE. Państwa członkowskie gwarantują istnienie skutecznych środków odwoławczych.	N		
Art. 31 ust. 3	3. Państwa członkowskie gromadzą informacje na temat ogólnego przedmiotu odwołań, liczby wniosków odwoławczych, czasu trwania postępowań odwoławczych oraz liczby wydanych decyzji o zastosowaniu środków tymczasowych. Na uzasadniony wniosek Komisji oraz BEREC państwa członkowskie przekazują im takie informacje, oraz decyzje lub orzeczenia.	T	**Art. 441 Pke**	**Art. 441.** 1. Prezes UKE gromadzi informacje na temat ogólnego przedmiotu odwołań, liczby wniosków odwoławczych, czasu trwania postępowań odwoławczych oraz liczby wydanych decyzji o zastosowaniu środków tymczasowych. 2. Na uzasadniony wniosek Komisji Europejskiej oraz BEREC Prezes UKE przekazuje informacje, o których mowa w ust. 1, oraz decyzje i orzeczenia.
Art. 32	**Konsolidacja rynku wewnętrznego w zakresie łączności elektronicznej**			
Art. 32 ust. 1	1. Realizując swoje zadania wynikające z przepisów niniejszej dyrektywy, krajowe organy regulacyjne w jak największym stopniu uwzględniają cele określone w art. 3.	T	**Art. 412 ust. 2 Pke**	**Art. 412 ust. 2** 2. Organy właściwe w sprawach telekomunikacji prowadzą politykę regulacyjną, mając na celu w szczególności: (…)
Art. 32 ust. 2	2. Krajowe organy regulacyjne przyczyniają się do rozwoju rynku wewnętrznego poprzez przejrzystą współpracę między sobą, z Komisją i z BEREC, tak aby zapewnić jednolite stosowanie niniejszej dyrektywy we wszystkich państwach członkowskich. W tym celu krajowe organy regulacyjne w szczególności	N		**Jest to przepis ogólny, skierowany do wszystkich NRA**

	współpracują z Komisją i BEREC przy określaniu rodzajów instrumentów i środków naprawczych najodpowiedniejszych do zastosowania w określonych sytuacjach rynkowych.			
Art. 32 ust. 3	3. O ile zalecenia lub wytyczne przyjęte zgodnie z art. 34 nie stanowią inaczej, po zakończeniu konsultacji publicznych, jeżeli są wymagane, na podstawie art. 23, jeśli krajowy organ regulacyjny zamierza podjąć środek, który: a) jest objęty zakresem stosowania art. 61, 64, 67, 68 lub 83; oraz b) może oddziaływać na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi; publikuje on projektowany środek i informuje o nim jednocześnie Komisję, BEREC i krajowe organy regulacyjne w innych państwach członkowskich, podając uzasadnieni tego środka, zgodnie z art. 20 ust. 3. Krajowe organy regulacyjne, BEREC i Komisja mogą przedstawić swoje uwagi dotyczące planowanego środka w terminie jednego miesiąca. Termin jednomiesięczny nie może zostać przedłużony.	T	**Art. 35, art. 36 ust. 1 Pke**	**Art. 35.** 1. Jeżeli rozstrzygnięcia, o których mowa w art. 30 ust. 1, mogą mieć wpływ na stosunki handlowe między państwami członkowskimi, Prezes UKE, niezwłocznie po zakończeniu postępowania konsultacyjnego i rozpatrzeniu stanowisk uczestników tego postępowania, rozpoczyna postępowanie konsolidacyjne, przekazując Komisji Europejskiej, BEREC i organom regulacyjnym innych państw członkowskich projekty rozstrzygnięć wraz z ich uzasadnieniem. 2. Jednocześnie z przekazaniem Komisji Europejskiej projektów rozstrzygnięć, o którym mowa w ust. 1, Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE dokumenty przekazane Komisji Europejskiej a następnie udostępnia otrzymane w tej sprawie opinie i decyzje Komisji Europejskiej. Udostępnieniu nie podlegają informacje stanowiące tajemnice prawnie chronione. **Art. 36.** 1. Prezes UKE podejmuje rozstrzygnięcie, uwzględniając w możliwie najszerszym zakresie, przedstawione w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu rozstrzygnięcia, opinie Komisji Europejskiej, BEREC lub organu regulacyjnego innego państwa. O podjęciu rozstrzygnięcia Prezes UKE zawiadamia Komisję Europejską.
Art. 32 ust. 4	4. Projektowany środek, o którym mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, nie może zostać przyjęty przez kolejne dwa miesiące, w przypadku gdy celem tego środka jest: a) zdefiniowanie rynku właściwego różnego od tych, które zdefiniowano w zaleceniu, o którym mowa w art. 64 ust. 1; lub b) wyznaczenie przedsiębiorstwa jako posiadającego, samodzielnie albo	T	**Art. 36 ust. 2 Pke**	**Art. 36 ust. 2** 2. Jeżeli w zakresie ustalenia znaczącej pozycji rynkowej oraz w zakresie zdefiniowania rynku właściwego różnego od tych, które zdefiniowano w zaleceniu Komisji Europejskiej w sprawie właściwych rynków produktów i usług w sektorze komunikacji elektronicznej podlegających regulacji ex ante, Komisja Europejska poinformuje Prezesa UKE o swojej opinii, w której stwierdzi, że proponowane rozstrzygnięcie stanowi przeszkodę w funkcjonowaniu jednolitego rynku, lub o swoich poważnych wątpliwościach co do zgodności tego środka z przepisami prawa Unii Europejskiej, Prezes UKE zawiesza postępowanie na okres 2 miesięcy. W przypadku gdy w tym okresie Komisja Europejska wyda decyzję, w której wezwie do wycofania w całości lub w części projektu rozstrzygnięcia, Prezes

	łącznie z innymi, znaczącą pozycję rynkową, zgodnie z art. 67 ust. 3 lub 4; oraz środek ten oddziaływałby na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi, a Komisja poinformowała krajowy organ regulacyjny o swojej opinii, zgodnie z którą projektowany środek stanowiłby przeszkodę w funkcjonowaniu rynku wewnętrznego, lub o swoich poważnych wątpliwościach co do zgodności tego środka z przepisami prawa Unii, a w szczególności z celami, o których mowa w art. 3. Ten dwumiesięczny termin nie może zostać przedłużony. W takim przypadku Komisja informuje BEREC i krajowe organy regulacyjne o swoich zastrzeżeniach i jednocześnie publikuje je.			UKE uwzględnia stanowisko Komisji Europejskiej i dokonuje zmiany projektu rozstrzygnięcia lub umarza postępowanie w terminie 6 miesięcy od dnia wydania decyzji przez Komisję Europejską.
Art. 32 ust. 5	5. BEREC publikuje opinię na temat zastrzeżeń Komisji, o których mowa w ust. 4, wskazując, czy uważa, że projektowany środek powinien być utrzymany, zmieniony czy wycofany, i przedstawia w tym celu w stosownych przypadkach szczegółowe propozycje.	N		
Art. 32 ust. 6	6. W terminie dwóch miesięcy, o którym mowa w ust. 4, Komisja może: a) podjąć decyzję, zgodnie z którą krajowy organ regulacyjny będzie musiał wycofać projektowany środek; albo b) podjąć decyzję o wycofaniu zastrzeżeń, o których mowa w ust. 4. Przed podjęciem decyzji Komisja w jak największym stopniu uwzględnia opinię BEREC. Decyzje, o których mowa w akapicie pierwszym lit. a) powinny zawierać szczegółową i obiektywną analizę, dlaczego	N		

	Komisja uznaje, że projektowany środek nie powinien zostać przyjęty, łącznie ze szczegółowymi propozycjami w sprawie jego zmiany.			
Art. 32 ust. 7	7. W przypadku gdy Komisja przyjęła, zgodnie z ust. 6 akapit pierwszy lit. a) niniejszego artykułu decyzję wymagającą od krajowego organu regulacyjnego wycofania planowanego środka, krajowy organ regulacyjny zmienia lub wycofuje projektowany środek w terminie sześciu miesięcy od daty decyzji Komisji. Gdy projektowany środek zostaje zmieniony, krajowy organ regulacyjny przystępuje do konsultacji publicznych zgodnie z art. 23, i zgłasza zmieniony projektowany środek Komisji zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu.	T	**Art. 36 ust. 2 i 3 Pke**	**Art. 36.** 2. Jeżeli w zakresie ustalenia znaczącej pozycji rynkowej oraz w zakresie zdefiniowania rynku właściwego różnego od tych, które zdefiniowano w zaleceniu Komisji Europejskiej w sprawie właściwych rynków produktów i usług w sektorze komunikacji elektronicznej podlegających regulacji ex ante, Komisja Europejska poinformuje Prezesa UKE o swojej opinii, w której stwierdzi, że proponowane rozstrzygnięcie stanowi przeszkodę w funkcjonowaniu jednolitego rynku, lub o swoich poważnych wątpliwościach co do zgodności tego środka z przepisami prawa Unii Europejskiej, Prezes UKE zawiesza postępowanie na okres 2 miesięcy. W przypadku gdy w tym okresie Komisja Europejska wyda decyzję, w której wezwie do wycofania w całości lub w części projektu rozstrzygnięcia, Prezes UKE uwzględnia stanowisko Komisji Europejskiej i dokonuje zmiany projektu rozstrzygnięcia lub umarza postępowanie w terminie 6 miesięcy od dnia wydania decyzji przez Komisję Europejską. 3. W przypadku zmiany projektu rozstrzygnięcia przez Prezesa UKE dokonanego zgodnie z ust. 2, stosuje się przepisy art. 30-38. Nie stanowi zmiany projektu rozstrzygnięcia zmiana uzasadnienia tego projektu.
Art. 32 ust. 8	8. Krajowy organ regulacyjny uwzględnia w jak największym stopniu uwagi innych krajowych organów regulacyjnych, BEREC i Komisji i może – z wyjątkiem sytuacji objętych zakresem stosowania ust. 4 i ust. 6 lit. a) – przyjąć odpowiedni projektowany środek, a w przypadku jego przyjęcia– powiadamia o tym Komisję.	T	**Art. 36 ust. 1 Pke**	**Art. 36.** 1. Prezes UKE podejmuje rozstrzygnięcie, uwzględniając w możliwie najszerszym zakresie, przedstawione w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu rozstrzygnięcia, opinie Komisji Europejskiej, BEREC lub organu regulacyjnego innego państwa. O podjęciu rozstrzygnięcia Prezes UKE zawiadamia Komisję Europejską.
Art. 32 ust. 9	9. Krajowy organ regulacyjny przekazuje Komisji i BEREC wszystkie przyjęte ostateczne środki objęte zakresem ust. 3 lit. a) i b).	T	**Art. 36 ust. 4 Pke**	**Art. 36 ust. 4** 4. Prezes UKE przekazuje Komisji Europejskiej i BEREC informacje o wszystkich przyjętych ostatecznie rozstrzygnięciach, o których mowa w art. 35.
Art. 32 ust. 10	10. W wyjątkowych okolicznościach, w przypadku gdy krajowy organ regulacyjny uzna, że zachodzi pilna potrzeba podjęcia działania w celu ochrony konkurencji	T	**Art. 38 Pke**	**Art. 38.** 1. Do spraw objętych postępowaniem konsolidacyjnym stosuje się przepis art. 32.

	i interesów użytkowników, w drodze odstępstwa od procedury określonej w ust. 3 i 4 może on niezwłocznie przyjąć proporcjonalne i tymczasowe środki. O przyjęciu tych środków zawiadamia niezwłocznie Komisję, pozostałe krajowe organy regulacyjne i BEREC, przedstawiając odpowiednie uzasadnienie. Decyzja krajowego organu regulacyjnego o nadaniu tym środkom trwałego charakteru lub przedłużeniu terminu ich stosowania podlega ust. 3 i 4.			2. Prezes UKE powiadamia niezwłocznie Komisję Europejską, BEREC i organy regulacyjne innych państw członkowskich o wydaniu rozstrzygnięcia, o którym mowa w art. 32 ust. 1, przedstawiając uzasadnienie.
Art. 32 ust. 11	11. Krajowy organ regulacyjny może w każdej chwili wycofać projektowany środek.	T	**Art. 36 ust. 5 Pke**	**Art. 36 ust. 5** 5. Prezes UKE może wycofać projektowane rozstrzygnięcie na każdym etapie postępowania konsolidacyjnego.
Art. 33	**Procedura dotycząca spójnego stosowania środków naprawczych**			
Art. 33 ust. 1	1. Jeżeli projektowany środek, objęty art. 32 ust. 3, ma na celu nałożenie, zmianę lub uchylenie obowiązku nałożonego na przedsiębiorstwo na podstawie art. 61 lub 67 w związku z art. 69–76 oraz art. 83 Komisja może w terminie miesiąca, o którym mowa w art. 32 ust. 3, poinformować dany krajowy organ regulacyjny i BEREC o powodach uznania, że projektowany środek stanowiłby przeszkodę dla rynku wewnętrznego lub budzi poważne wątpliwości co do zgodności tego środka z prawem Unii. W takim przypadku projektowany środek nie jest przyjmowany w kolejnych trzech miesiącach następujących po zgłoszeniu dokonanym przez Komisję. W przypadku braku takiego zgłoszenia właściwy krajowy organ regulacyjny może przyjąć projektowany środek, uwzględniając w jak największym zakresie wszelkie uwagi Komisji, BEREC lub innego krajowego organu regulacyjnego.	T	**Art. 37 ust. 1 Pke**	**Art. 37.** 1. Jeżeli w odniesieniu do rozstrzygnięcia, o którym mowa w art. 35, w zakresie nałożenia, zmiany lub uchylenia obowiązku dostępowego symetrycznego nałożonego na podstawie art. 177 ust. 1, art. 178 ust. 1, oraz art. 179, obowiązku regulacyjnego nałożonego na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej na podstawie art. 211, art. 212, art. 214–216, art. 217 ust. 1, art. 220 ust. 2, art. 221 lub art. 236 ust. 2, Komisja Europejska w terminie, o którym mowa w art. 36 ust. 1, zawiadomi Prezesa UKE oraz BEREC o powodach uznania, że projekt rozstrzygnięcia stanowiłby przeszkodę do tworzenia jednolitego rynku lub że istnieją poważne wątpliwości co do zgodności tego rozstrzygnięcia z prawem Unii Europejskiej – rozstrzygnięcie to nie może zostać przyjęte przez 3 miesiące od dnia otrzymania zawiadomienia przez Prezesa UKE.

Art. 33 ust. 2	2. W terminie trzech miesięcy, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, Komisja, BEREC i właściwy krajowy organ regulacyjny ściśle współpracują w celu określenia najwłaściwszego i najskuteczniejszego środka w świetle celów ustanowionych w art. 3, biorąc jednocześnie pod uwagę opinie uczestników rynku i konieczność zapewnienia rozwoju spójnej praktyki regulacyjnej.	T	**Art. 37 ust. 2 Pke**	**Art. 37 ust. 2** 2. Prezes UKE w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, przy współpracy z Komisją Europejską oraz z BEREC przygotowuje projekt rozstrzygnięcia spełniający cele, o których mowa w art. 412 ust. 2, biorąc jednocześnie pod uwagę opinie uczestników rynku i konieczność zapewnienia rozwoju spójnej praktyki regulacyjnej.
Art. 33 ust. 3	3. W ciągu sześciu tygodni od rozpoczęcia trzymiesięcznego okresu, o którym mowa w ust. 1, BEREC wydaje opinię na temat zgłoszenia Komisji, o którym mowa w ust. 1, wskazując, czy uważa, że projektowany środek powinien zostać zmieniony czy wycofany, i przedstawia w tym celu w stosownych przypadkach szczegółowe propozycje. Opinię tę uzasadnia się i podaje do publicznej wiadomości.	N		
Art. 33 ust. 4	4. Jeżeli BEREC podziela w swojej opinii wątpliwości Komisji, podejmuje on ścisłą współpracę z odpowiednim krajowym organem regulacyjnym w celu określenia najwłaściwszego i najskuteczniejszego środka. Przed upływem trzymiesięcznego okresu, o którym mowa w ust. 1, krajowy organ regulacyjny może: a) zmienić lub wycofać projektowany środek, uwzględniając w jak największym stopniu zgłoszenie Komisji, o którym mowa w ust. 1, oraz opinię BEREC; albo b) utrzymać swój projektowany środek.	T	**Art. 37 ust. 3 i 4 Pke**	**Art. 37 ust. 3 i 4** 3. Jeżeli BEREC podziela stanowisko Komisji Europejskiej wyrażone w zawiadomieniu, o którym mowa w ust. 1, Prezes UKE współpracuje z BEREC w celu określenia najwłaściwszego i najskuteczniejszego rozstrzygnięcia. 4. Prezes UKE przed upływem 3 miesięcy od dnia otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, może: 1) zmienić projektowane rozstrzygnięcie, uwzględniając w jak największym stopniu zawiadomienie Komisji Europejskiej, o którym mowa w ust. 1, oraz opinię BEREC; 2) wycofać projektowane rozstrzygnięcie; 3) podtrzymać swoje projektowane rozstrzygnięcie.
Art. 33 ust. 5	5. W ciągu jednego miesiąca od upływu trzymiesięcznego okresu, o którym mowa w ust. 1, oraz przy uwzględnieniu w jak największym stopniu opinii BEREC, jeżeli została ona wydana, Komisja może:			

	a) wydać zalecenie zobowiązujące właściwy krajowy organ regulacyjny do zmiany lub wycofania planowanego środka, włącznie z przedstawieniem szczegółowych propozycji w tym zakresie, i zawierające uzasadnienie wydania tego zalecenia, w szczególności jeżeli BEREC nie podziela poważnych wątpliwości Komisji; b) podjąć decyzję o wycofaniu zastrzeżeń zgłoszonych zgodnie z ust. 1; lub c) w przypadku planowanych środków objętych art. 61 ust. 3 akapit drugi lub art. 76 ust. 2 – podjąć decyzję zobowiązującą krajowy organ regulacyjny do wycofania planowanego środka, jeżeli BEREC zgłosi Komisji poważne wątpliwości, które zawierają szczegółową i obiektywną analizę, dlaczego Komisja uznaje, że projektowany środek nie powinien zostać przyjęty, łącznie ze szczegółowymi propozycjami w sprawie zmiany planowanego środka, pod warunkiem zastosowania odpowiednio procedury, o której mowa w art. 32 ust. 7.	N N T (w zakresie obowiązku organu zmiany projektowanego środka)	**Art. 37 ust. 7 Pke**	**Art. 37 ust. 7** 7. W terminie 6 miesięcy od dnia wydania przez Komisję Europejską decyzji zobowiązującej do wycofania projektowanego rozstrzygnięcia, o którym mowa w art. 177 ust. 1 i art. 248 ust. 1 lub 2, Prezes UKE uwzględnia stanowisko Komisji Europejskiej i zmienia projekt rozstrzygnięcia oraz wszczyna postępowanie konsultacyjne lub umarza postępowanie. Przepis art. 36 ust. 3 stosuje się odpowiednio.
Art. 33 ust. 6	6. W ciągu jednego miesiąca od wydania przez Komisję zalecenia na mocy ust. 5 lit. a) lub wycofania zastrzeżeń zgodnie z ust. 5 lit. b) właściwy krajowy organ regulacyjny przedstawia Komisji i BEREC ostatecznie przyjęty środek. Okres ten można wydłużyć, tak aby umożliwić krajowemu organowi regulacyjnemu wszczęcie konsultacji publicznych zgodnie z art. 23.	T	**Art. 37 ust. 5 Pke**	**Art. 37 ust. 5** 5. W terminie miesiąca od wydania przez Komisję Europejską zalecenia zawierającego zobowiązanie do zmiany lub wycofania projektowanego rozstrzygnięcia lub wycofania przez Komisję Europejską zastrzeżeń odnośnie do projektowanego rozstrzygnięcia, w przypadku gdy BEREC nie podziela stanowiska Komisji Europejskiej, nie wydał opinii lub jeżeli Prezes UKE zmienił lub utrzymał projektowane rozstrzygnięcie zgodnie z ust. 4, Prezes UKE przesyła Komisji Europejskiej i BEREC treść ostatecznie przyjętego

				rozstrzygnięcia. Termin, o którym mowa w zdaniu pierwszym, może być wydłużony przez Prezesa UKE w przypadku potrzeby przeprowadzenia postępowania konsultacyjnego, o którym mowa w art. 30.
Art. 33 ust. 7	7. Jeżeli krajowy organ regulacyjny postanawia nie zmieniać lub też nie wycofywać planowanego środka na podstawie zalecenia wydanego zgodnie z ust. 5 lit. a), przedstawia on uzasadnienie.	T	**Art. 37 ust. 6 Pke**	**Art. 37 ust. 6** 6. W przypadku gdy Prezes UKE postanowi o podtrzymaniu projektowanego rozstrzygnięcia, pomimo negatywnego stanowiska wyrażonego przez Komisję Europejską w zaleceniu, o którym mowa w ust. 5, przedstawia Komisji Europejskiej uzasadnienie.
Art. 33 ust. 8	8. Krajowy organ regulacyjny może wycofać proponowany projektowany środek na każdym etapie procedury.	T	**Art. 37 ust. 8 Pke**	**Art. 37 ust. 8** 8. Prezes UKE może wycofać projektowane rozstrzygnięcie na każdym etapie postępowania.
Art. 34	**Przepisy wykonawcze** Po przeprowadzeniu konsultacji publicznych i konsultacji z krajowymi organami regulacyjnymi, a także po uwzględnieniu w jak największym stopniu opinii BEREC, Komisja może przyjąć zalecenia lub wytyczne w odniesieniu do art. 32, w których określa formę, treść i stopień szczegółowości zgłoszeń wymaganych zgodnie z art. 32 ust. 3, okoliczności, w których zgłoszenia nie będą wymagane, oraz sposób obliczania terminów.	N		
Art. 35	**Proces wzajemnej oceny**			
Art. 35 ust. 1	1. W przypadku gdy krajowy organ regulacyjny lub inny właściwy organ zamierza przeprowadzić procedurę selekcji zgodnie z art. 55 ust. 2 w odniesieniu do pasm widma radiowego, dla którego zostały ustanowione zharmonizowane warunki w technicznych środkach wykonawczych zgodnie z decyzją nr 676/2002/WE w celu umożliwienia jego wykorzystania do celów szerokopasmowych bezprzewodowych sieci i usług, informuje on, na podstawie art. 23, RSPG o wszelkich	T	**Art. 109 ust. 1 Pke**	**Art. 109.** 1. Wraz ze wszczęciem postępowania konsultacyjnego Prezes UKE informuje RSPG o zamiarze i planowanych warunkach rozdysponowania, w drodze postępowania selekcyjnego, częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby świadczenia bezprzewodowych usług szerokopasmowych. Przekazując informację, o której mowa w zdaniu pierwszym, Prezes UKE może zwrócić się do RSPG o zwołanie forum wzajemnej oceny, wskazując jednocześnie proponowany termin tego forum.

	planowanych środkach, które wchodzą w zakres procedury selekcji konkurencyjnej lub porównawczej na podstawie art. 55 ust. 2 i wskazuje, czy i kiedy zamierza zwrócić się do RSPG o zwołanie forum wzajemnej oceny. W odpowiedzi na taki wniosek RSPG organizuje forum wzajemnej oceny w celu omówienia i wymiany poglądów na temat przekazanych planowanych środków i ułatwia wymianę doświadczeń i najlepszych praktyk w zakresie tych planowanych środków. Forum wzajemnej oceny składa się z członków RSPG, którego przedstawiciel organizuje forum i mu przewodniczy.			
Art. 35 ust. 2	2. Najpóźniej podczas publicznych konsultacji prowadzonych na podstawie art. 23 RSPG może wyjątkowo podjąć inicjatywę zwołania forum wzajemnej oceny zgodnie z regulaminem wewnętrznym dotyczącym jego zorganizowania w celu wymiany doświadczeń i najlepszych praktyk dotyczących planowanego środka związanego z procedurą selekcji, w przypadku gdy uzna, że projektowany środek w sposób znaczący naruszałby zdolność organu regulacyjnego lub innego właściwego organu do realizacji celów określonych w art. 3, 45, 46 i 47.	N		
Art. 35 ust. 3	3. RSPG określa z wyprzedzeniem i podaje do publicznej wiadomości obiektywne kryteria wyjątkowego zwołania forum wzajemnej oceny.	N		
Art. 35 ust. 4	4. Podczas prac forum wzajemnej oceny krajowy organ regulacyjny lub inny właściwy organ udziela wyjaśnień co do sposobu, w jaki projektowany środek: a) wspiera rozwój rynku wewnętrznego, transgraniczne świadczenie usług, a także konkurencję i maksymalizuje korzyści dla konsumentów oraz	T	**Art. 109 ust. 2 Pke**	**Art. 109.** 2. Podczas forum wzajemnej oceny Prezes UKE udziela wyjaśnień w jaki sposób planowane postępowanie selekcyjne: 1) wspiera rozwój rynku wewnętrznego, transgraniczne świadczenie usług, a także konkurencję i maksymalizuje korzyści dla konsumentów oraz ogólnie realizuje cele określone w art. 412 ust. 2, a także w decyzji 676/2002/WE i decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 243/2012/UE z dnia 14 marca 2012 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu

	ogólnie realizuje cele określone w art. 3, 45, 46 i 47 niniejszej dyrektywy, a także w decyzjach nr 676/2002/WE i nr 243/2012/UE; b) zapewnia efektywne i wydajne wykorzystanie widma radiowego; oraz c) zapewnia stabilne i przewidywalne warunki inwestycyjne dla dotychczasowych i przyszłych użytkowników widma radiowego przy realizacji sieci na potrzeby świadczenia usług łączności elektronicznej, które wykorzystują widmo radiowe.			dotyczącego polityki w zakresie widma radiowego (Dz. Urz. UE L 81 z 21.03.2012, str. 7, z późn. zm.); 2) zapewnia efektywne wykorzystanie częstotliwości; 3) zapewnia stabilne i przewidywalne warunki inwestycyjne dla dotychczasowych i przyszłych użytkowników częstotliwości przy rozwoju sieci na potrzeby świadczenia usług telekomunikacyjnych z wykorzystaniem częstotliwości.
Art. 35 ust. 5	5. W forum wzajemnej oceny mogą dobrowolnie uczestniczyć eksperci z innych właściwych organów oraz BEREC.	N		
Art. 35 ust. 6	6. Forum wzajemnej oceny jest zwoływane tylko raz podczas całego krajowego procesu przygotowań i konsultacji w ramach jednolitej procedury selekcji dotyczącej jednego lub kilku pasm widma radiowego, chyba że krajowy organ regulacyjny lub inny właściwy organ zwróci się o ponowne zwołanie forum.	T (w zakresie możliwości zwócenia się przez organ regulacyjny o ponowne zwołanie forum)	**Art. 109 ust. 3 Pke**	**Art. 109.** 3. Prezes UKE może wystąpić do RSPG o ponowne zwołanie forum wzajemnej oceny.
Art. 35 ust. 7	7. Na wniosek krajowego organu regulacyjnego lub właściwego organu, który zwrócił się o zorganizowanie posiedzenia, RSPG może przyjąć sprawozdanie dotyczące sposobu, w jaki projektowany środek realizuje cele określone w ust. 4, odzwierciedlając poglądy wymienione na forum wzajemnej oceny.	T	**Art. 109 ust. 4 Pke**	**Art. 109.** 4. Prezes UKE, po zakończeniu forum wzajemnej oceny, może zwrócić się do RSPG z wnioskiem o: 1) przyjęcie sprawozdania z forum wzajemnej oceny; 2) opinię na temat planowanego rozdysponowania częstotliwości.

Art. 35 ust. 8	8. RSPG publikuje każdego roku w lutym sprawozdanie dotyczące planowanych środków omawianych na podstawie ust. 1 i 2. W sprawozdaniu wskazuje się odnotowane doświadczenia i najlepsze praktyki.	N		
Art. 35 ust. 9	9. Po zakończeniu forum wzajemnej oceny, na wniosek krajowego organu regulacyjnego lub innego właściwego organu, który zwrócił się o zorganizowanie posiedzenia, RSPG może przyjąć opinię na temat planowanego środka.	T	**Art. 109 ust. 4 Pke**	**Art. 109.** 4. Prezes UKE, po zakończeniu forum wzajemnej oceny, może zwrócić się do RSPG z wnioskiem o: 1) przyjęcie sprawozdania z forum wzajemnej oceny; 2) opinię na temat planowanego rozdysponowania częstotliwości.
Art. 36	**Zharmonizowane przydzielanie widma radiowego** Jeżeli wykorzystanie widma radiowego zostało zharmonizowane i osiągnięto porozumienie co do warunków i procedur dostępu do nich, a przedsiębiorstwa, którym ma zostać przyznane prawo użytkowania widma radiowego, zostały wybrane zgodnie z zasadami wynikającymi z umów międzynarodowych i przepisów prawa Unii, państwa członkowskie przyznają zgodnie z tymi zasadami prawo użytkowania takiego widma radiowego. Jeżeli wszystkie krajowe warunki, którymi obwarowano prawo użytkowania danego widma radiowego, zostały spełnione w przypadku powszechnej procedury selekcji, państwa członkowskie nie nakładają żadnych dalszych warunków, ani nie ustalają dodatkowych kryteriów czy procedur, które ograniczałyby, modyfikowały lub opóźniały właściwą realizację wspólnego przyznawania takiego widma radiowego.		**Art. 64 ust. 1 Pke**	**Art. 64.** 1. Prezes UKE zapewnia możliwość wykorzystywania częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby usług szerokopasmowych, w terminie 30 miesięcy od dnia wejścia w życie technicznego środka wykonawczego, o którym mowa w art. 4 decyzji nr 676/2002/WE.
Art. 37	**Procedura wspólnego udzielania zezwoleń w celu przyznania indywidualnych praw użytkowania widma radiowego** Dwa państwa członkowskie lub większa ich liczba mogą współpracować ze sobą oraz z RSPG przy uwzględnieniu zainteresowania wyrażonego przez uczestników rynku poprzez	T	**Art. 127 Pke**	**Art. 127.** 1. Postępowanie selekcyjne może zostać przeprowadzone wspólnie z właściwym organem innego państwa członkowskiego. Przepisy art. 106–126 stosuje się odpowiednio, przy czym kompetencje Prezesa UKE przewidziane w tych przepisach wykonuje Prezes UKE w porozumieniu z właściwym organem innego państwa członkowskiego. 2. W przypadku gdy pomimo zgłoszonego przez uczestników rynku zainteresowania wspólnym przeprowadzeniem postępowania selekcyjnego

	wspólne określenie wspólnych aspektów procedury udzielania zezwoleń, a także, w stosownych przypadkach, wspólne przeprowadzanie procedury selekcji w celu przyznania indywidualnych praw użytkowania widma radiowego. Przy planowaniu procedury wspólnego udzielania zezwoleń państwa członkowskie mogą brać pod uwagę następujące kryteria: a) właściwe organy wszczynają i przeprowadzają indywidualną krajową procedurę udzielania zezwoleń według wspólnie uzgodnionego harmonogramu; b) procedura przewiduje, w stosownych przypadkach, wspólne warunki i procedury selekcji i przyznawania indywidualnych praw użytkowania widma radiowego dla państw członkowskich, których to dotyczy; c) procedura przewiduje, w stosownych przypadkach, wspólne lub porównywalne warunki, którymi obwarowane mają zostać indywidualne prawa użytkowania widma radiowego w państwach członkowskich, których to dotyczy, m.in. umożliwiające przydzielenie użytkownikom podobnych bloków widma radiowego; d) procedura jest otwarta w każdym momencie dla innych państw członkowskich – do czasu zakończenia procedury wspólnego udzielania zezwoleń. W przypadku gdy mimo zainteresowania wyrażonego przez uczestników rynku państwa			państwa członkowskie nie działają wspólnie, Prezes UKE informuje tych uczestników rynku o powodach odmowy wspólnego przeprowadzenia postępowania selekcyjnego

	członkowskie nie działają wspólnie, informują one tych uczestników rynku o powodach swojej decyzji.			
Art. 38	**Procedury harmonizacji**			
Art. 38 ust. 1	1. W przypadku gdy Komisja stwierdzi, że rozbieżności we wdrażaniu przez krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy zadań regulacyjnych określonych w niniejszej dyrektywie mogłyby stwarzać przeszkody w tworzeniu rynku wewnętrznego, może ona wydać zalecenie lub, z zastrzeżeniem ust. 3 niniejszego artykułu, przyjąć decyzje w drodze aktów wykonawczych w celu zapewnienia zharmonizowanego stosowania niniejszej dyrektywy oraz w celu przyspieszenia realizacji celów określonych w art. 3, w jak największym stopniu uwzględniając opinię BEREC lub w stosownych przypadkach RSPG.	N		
Art. 38 ust. 2	2. Państwa członkowskie zapewniają, aby przy wypełnianiu swoich zadań krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy w jak największym stopniu uwzględniały zalecenia, o których mowa w ust. 1. W przypadku gdy krajowy organ regulacyjny lub inny właściwy organ postanowi nie stosować się do danego zalecenia, informuje o tym Komisję, uzasadniając swoje stanowisko.	T	**Art. 4 ust. 1 i 2 Pke**	**Art. 4.** 1. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwany dalej „Prezesem UKE”, uwzględnia przy stosowaniu ustawy, w możliwie największym stopniu, wytyczne i zalecenia Komisji Europejskiej w ich aktualnym brzmieniu. 2. W przypadku zaleceń Komisji Europejskiej, które mają na celu zapewnienie zharmonizowanego stosowania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej, zwanej dalej „EKŁE”, Prezes UKE może odstąpić od stosowania tych zaleceń, powiadamiając o tym Komisję Europejską i uzasadniając swoje stanowisko.
Art. 38 ust. 3	3. Decyzje przyjęte zgodnie z ust. 1 mogą zawierać jedynie określenie zharmonizowanego lub skoordynowanego podejścia w celu rozwiązania następujących kwestii: a) niespójnego wdrażania przez krajowe organy regulacyjne ogólnych podejść regulacyjnych dotyczących regulacji rynków łączności elektronicznej w zastosowaniu art. 64 i 67, jeżeli	N		

	tworzy to barierę dla rynku wewnętrznego. Decyzje takie nie odnoszą się do szczegółowych powiadomień wydawanych przez krajowe organy regulacyjne zgodnie z art. 32. (i) W takim przypadku Komisja przedstawia projekt decyzji jedynie: co najmniej po dwóch latach od przyjęcia swojego zalecenia dotyczącego tej samej kwestii, oraz (ii) przy uwzględnieniu w jak największym stopniu opinii BEREC w tej sprawie na temat przyjęcia takiej decyzji, którą to opinię BEREC dostarcza w okresie trzech miesięcy od wystąpienia o nią przez Komisję; b) numerowania, w tym zakresów numerów, przenoszenia numerów i identyfikatorów, systemów translacji numerów i adresów oraz dostępu do służb ratunkowych za pomocą jednolitego europejskiego numeru alarmowego „112”.			
Art. 38 ust. 4	4. Akty wykonawcze, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, są przyjmowane zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 118 ust. 4.	N		
Art. 38 ust. 5	5. BEREC może z własnej inicjatywy doradzić Komisji, czy należy przyjąć środki zgodnie z ust. 1.	N		
Art. 38 ust. 6	6. Jeżeli Komisja nie przyjęła zalecenia, ani decyzji w ciągu roku od daty przyjęcia przez BEREC opinii wskazującej na to, że	N		

	w realizacji przez krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy zadań regulacyjnych określonych w niniejszej dyrektywie istnieją rozbieżności, które mogą tworzyć barierę dla rynku wewnętrznego, informuje ona Parlament Europejski i Radę o powodach ich nieprzyjęcia i podaje te powody do wiadomości publicznej. W przypadku gdy Komisja przyjmie zalecenie zgodnie z ust. 1, ale przez kolejne dwa lata utrzymywać się będzie niespójne wdrażanie tworzące przeszkody na rynku wewnętrznym, Komisja, w przypadku gdy zastosowanie ma ust. 3, przyjmuje decyzję w drodze aktów wykonawczych, zgodnie z ust. 4. W przypadku gdy Komisja nie przyjmie decyzji w ciągu kolejnego roku od któregokolwiek zalecenia przyjętego zgodnie z akapitem drugim, informuje Parlament Europejski i Radę o powodach nieprzyjęcia i podaje te powody do wiadomości publicznej.			
Art. 39	**Normalizacja**			
Art. 39 ust. 1	1. Komisja sporządza i publikuje w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej listę norm nieobowiązkowych lub specyfikacji, które mogą posłużyć za podstawę do wszczęcia procedury harmonizacji w dziedzinie dostarczania sieci łączności elektronicznej, usług łączności elektronicznej oraz urządzeń i usług towarzyszących. W razie potrzeby Komisja może, po konsultacji z Komitetem ustanowionym na mocy dyrektywy (UE) 2015/1535, zażądać od europejskich organizacji normalizacyjnych (Europejskiego Komitetu Normalizacyjnego — CEN, Europejskiego Komitetu Normalizacyjnego Elektrotechniki — CENELEC i Europejskiego Instytutu Norm Telekomunikacyjnych — ETSI) ustanowienia norm.	N		

Art. 39 ust. 2	2. Państwa członkowskie zachęcają do stosowania norm lub specyfikacji, o których mowa w ust. 1, przy świadczeniu usług, udostępnianiu technicznych interfejsów lub funkcji sieciowych, w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne dla zapewnienia interoperacyjności usług, łączności typu koniec–koniec, ułatwienia zmiany dostawcy i przenoszenia numerów i identyfikatorów oraz dla zwiększenia użytkownikom swobody wyboru.	N	**Art. 3 Pke**	**Art. 3.** 1. Dla zwiększenia efektywności telekomunikacji minister właściwy do spraw informatyzacji może, w drodze rozporządzenia, wprowadzić do stosowania wymagania i zalecenia międzynarodowe o charakterze specjalistycznym, w tym dotyczące bezpieczeństwa i prawidłowości telekomunikacji, gospodarowania zasobami numeracji, częstotliwościami oraz zasobami orbitalnymi, ustanawiane w szczególności przez: 1) Europejską Konferencję Administracji Pocztowych i Telekomunikacyjnych (CEPT), 2) Europejski Instytut Norm Telekomunikacyjnych (ETSI), 3) Europejski Komitet Normalizacyjny Elektrotechniki (CENELEC), 4) Międzynarodową Komisję Elektrotechniczną (IEC), 5) Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny (ITU), 6) Radę Północnoatlantycką (NAC) – biorąc pod uwagę jednakowe traktowanie podmiotu polskiego i podmiotu obcego, jeżeli wiążące Rzeczpospolitą Polską umowy międzynarodowe, w tym wiążące uchwały organizacji międzynarodowych ustanowionych tymi umowami, przewidują jednakowe traktowanie tych podmiotów. 2. Wymagania i zalecenia, o których mowa w ust. 1, zwane są dalej „przepisami międzynarodowymi”.
Art. 39 ust. 3	3. Jeżeli normy lub specyfikacje, o których mowa w ust. 1, nie zostały odpowiednio wdrożone, przez co interoperacyjność usług w jednym państwie członkowskim lub większej ich liczbie nie może zostać zapewniona, wdrożenie takich norm lub specyfikacji może stać się obowiązkowe, zgodnie z procedurą określoną w ust. 4, w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne dla zapewnienia interoperacyjności usług i zapewnienia użytkownikom większej swobody wyboru.	N		
Art. 39 ust. 4	4. W przypadku gdy Komisja zamierza wprowadzić obowiązek wdrożenia niektórych norm lub specyfikacji, publikuje odpowiednią informację w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej oraz wzywa wszystkie zainteresowane strony do publicznego	N		

	wypowiedzenia się w tej sprawie. Komisja podejmuje, w drodze aktów wykonawczych, odpowiednie środki wykonawcze oraz wprowadza obowiązek wdrożenia odpowiednich norm, zamieszczając odesłanie do nich jako norm obowiązkowych na liście norm lub specyfikacji opublikowanej w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.			
Art. 39 ust. 5	5. W przypadku gdy Komisja uzna, że normy lub specyfikacje, o których mowa w ust. 1, nie przyczyniają się już do świadczenia zharmonizowanych usług łączności elektronicznej, nie odpowiadają już potrzebom konsumentów lub utrudniają postęp technologiczny, usuwa je z listy norm lub specyfikacji, o której mowa w ust. 1.	N		
Art. 39 ust. 6	6. Jeżeli Komisja uzna, że normy lub specyfikacje, o których mowa w ust. 4, nie przyczyniają się już do świadczenia zharmonizowanych usług łączności elektronicznej, nie odpowiadają już potrzebom konsumenta lub utrudniają postęp technologiczny, w drodze środków wykonawczych, usuwa te normy lub specyfikacje z listy norm lub specyfikacji, o której mowa w ust. 1.	N		
Art. 39 ust. 7	7. Akty wykonawcze, o których mowa w ust. 4 i 6 niniejszego artykułu, przyjmowane są zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 118 ust. 4.	N		
Art. 39 ust. 8	8. Przepisy niniejszego artykułu nie mają zastosowania w odniesieniu do podstawowych wymogów, specyfikacji interfejsów lub zharmonizowanych norm, do których stosuje się dyrektywę 2014/53/UE.	N		
Art. 40	**Bezpieczeństwo sieci i usług**			

Art. 40 ust. 1	1. Państwa członkowskie zapewniają, aby dostawcy udostępniający publiczne sieci łączności elektronicznej lub świadczące publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej podejmowały właściwe i proporcjonalne środki techniczne i organizacyjne w razie wystąpienia zagrożenia dla bezpieczeństwa sieci lub usług. Środki te muszą zapewniać poziom bezpieczeństwa proporcjonalny do istniejącego ryzyka z uwzględnieniem aktualnego stanu wiedzy i technologii. W szczególności wprowadza się środki, obejmujące, w stosowanych przypadkach, szyfrowanie, zapobiegające wpływowi i minimalizujące wpływ, jaki na użytkowników i na inne sieci i usługi mogą mieć przypadki stwarzające zagrożenie bezpieczeństwa. Agencja Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji (ENISA) ułatwia zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 526/2013 ([45]) koordynację państw członkowskich, aby uniknąć powstawania rozbieżnych krajowych wymogów, które mogą tworzyć ryzyko dla bezpieczeństwa i bariery dla rynku wewnętrznego.	T N		Projekt ustawy o zmianie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz niektórych innych ustaw miał wdrażać przepisy dotyczące bezpieczeństwa sieci i usług komunikacji elektronicznej, wynikające z art. 40 i art. 41 EKŁE. Przepisy te są uchylane z dniem 18 października 2024 r. poprzez art. 43 dyrektywy NIS 2. W Ministerstwie Cyfryzacji trwają prace nad przygotowaniem projektu ustawy wdrażającej dyrektywę NIS 2.
Art. 40 ust. 2	2. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty udostępniające publiczne sieci łączności elektronicznej lub świadczące publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej powiadamiały bez zbędnej zwłoki właściwy organ o incydentach związanych z bezpieczeństwem, które miały znaczący wpływ na funkcjonowanie sieci lub usług. Aby określić istotność wpływu danego incydentu związanego z bezpieczeństwem,	T		Projekt ustawy o zmianie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz niektórych innych ustaw miał wdrażać przepisy dotyczące bezpieczeństwa sieci i usług komunikacji elektronicznej, wynikające z art. 40 i art. 41 EKŁE. Przepisy te są uchylane z dniem 18 października 2024 r. poprzez art. 43 dyrektywy NIS 2. W Ministerstwie Cyfryzacji trwają prace nad przygotowaniem projektu ustawy wdrażającej dyrektywę NIS 2.

	uwzględnia się w szczególności następujące parametry, gdy są dostępne: a) liczbę użytkowników, których dotyczy incydent związany z bezpieczeństwem; b) czas trwania incydentu związanego z bezpieczeństwem; c) geograficzny zasięg obszaru dotkniętego incydentem związanym z bezpieczeństwem; d) zakres wpływu na funkcjonowanie sieci lub usługi; e) zakres wpływu na działalność ekonomiczną i społeczną.			

	W stosownych przypadkach dany właściwy organ informuje właściwe organy innych państw członkowskich oraz ENISA. W przypadku gdy właściwy organ uzna, że ujawnienie incydentu związanego z bezpieczeństwem leży w interesie publicznym, może podać tę informację do wiadomości publicznej lub nałożyć taki obowiązek na podmioty. Raz w roku właściwy organ przekazuje Komisji i ENISA sprawozdanie podsumowujące			

	otrzymane zgłoszenia i działania podjęte zgodnie z niniejszym ustępem.			
Art. 40 ust. 3	3. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku szczególnego i znacznego zagrożenia wystąpieniem incydentu związanego z bezpieczeństwem w publicznych sieciach łączności elektronicznej lub w ramach dostępnych publicznie usług łączności elektronicznej podmioty udostępniające takie sieci lub świadczące takie usługi informowały swoich użytkowników, na których takie zagrożenie może mieć wpływ, o wszelkich możliwych środkach ochronnych lub naprawczych, które użytkownicy mogą podjąć. W stosownych przypadkach podmioty powinny informować swoich użytkowników również o samym zagrożeniu.	T		Projekt ustawy o zmianie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz niektórych innych ustaw miał wdrażać przepisy dotyczące bezpieczeństwa sieci i usług komunikacji elektronicznej, wynikające z art. 40 i art. 41 EKŁE. Przepisy te są uchylane z dniem 18 października 2024 r. poprzez art. 43 dyrektywy NIS 2. W Ministerstwie Cyfryzacji trwają prace nad przygotowaniem projektu ustawy wdrażającej dyrektywę NIS 2..
Art. 40 ust. 4	4. Przepisy niniejszego artykułu nie naruszają przepisów rozporządzenia (UE) 2016/679 oraz dyrektywy 2002/58/WE.	N		
Art. 40 ust. 5	5. Komisja, w jak największym stopniu uwzględniając opinię ENISA, może przyjąć akty wykonawcze określające szczegółowo techniczne i organizacyjne środki, o których mowa w ust. 1, a także okoliczności, format i procedury stosowane w odniesieniu do wymogów dotyczących zgłoszenia na podstawie ust. 2. Opierają się one w jak najszerszym zakresie na normach europejskich i międzynarodowych i nie uniemożliwiają państwom członkowskim przyjmowania dodatkowych wymogów służących osiągnięciu celów określonych w ust. 1. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 118 ust. 4.	N		
Art. 41	**Wdrożenie i egzekwowanie**			

Art. 41 ust. 1	1. Państwa członkowskie zapewniają, aby w celu wdrożenia art. 40 właściwe organy były uprawnione do wydawania wiążących instrukcji – w tym instrukcji dotyczących środków wymaganych, aby zaradzić incydentowi związanemu z bezpieczeństwem lub aby zapobiec wystąpieniu takiego incydentu, gdy zidentyfikowano znaczne zagrożenie, oraz terminów wdrożenia – podmiotom udostępniającym publiczne sieci łączności elektronicznej lub świadczącym publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej.	T		Projekt ustawy o zmianie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz niektórych innych ustaw miał wdrażać przepisy dotyczące bezpieczeństwa sieci i usług komunikacji elektronicznej, wynikające z art. 40 i art. 41 EKŁE. Przepisy te są uchylane z dniem 18 października 2024 r. poprzez art. 43 dyrektywy NIS 2. W Ministerstwie Cyfryzacji trwają prace nad przygotowaniem projektu ustawy wdrażającej dyrektywę NIS 2.
Art. 41 ust. 2	2. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy były uprawnione do wymagania od podmiotów udostępniających publiczne sieci łączności elektronicznej lub świadczących publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej: a) dostarczania informacji potrzebnych do oceny bezpieczeństwa ich sieci i usług, w tym do oceny udokumentowanych polityk bezpieczeństwa; oraz b) poddania się audytowi bezpieczeństwa przeprowadzanemu przez wykwalifikowany niezależny podmiot lub właściwy organ i udostępnienia właściwemu organowi wyników takiego audytu. Koszty wspomnianego audytu ponosi dostawca.	T		Projekt ustawy o zmianie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz niektórych innych ustaw miał wdrażać przepisy dotyczące bezpieczeństwa sieci i usług komunikacji elektronicznej, wynikające z art. 40 i art. 41 EKŁE. Przepisy te są uchylane z dniem 18 października 2024 r. poprzez art. 43 dyrektywy NIS 2. W Ministerstwie Cyfryzacji trwają prace nad przygotowaniem projektu ustawy wdrażającej dyrektywę NIS 2.
Art. 41 ust. 3	3. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy posiadały wszelkie uprawnienia niezbędne do badania przypadków nieprzestrzegania wymogów oraz ich wpływu na bezpieczeństwo sieci i usług.	T		Projekt ustawy o zmianie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz niektórych innych ustaw miał wdrażać przepisy dotyczące bezpieczeństwa sieci i usług komunikacji elektronicznej, wynikające z art. 40 i art. 41 EKŁE. Przepisy te są uchylane z dniem 18 października 2024 r. poprzez art. 43 dyrektywy NIS 2. W Ministerstwie Cyfryzacji trwają prace nad przygotowaniem projektu ustawy wdrażającej dyrektywę NIS 2.

Art. 41 ust. 4	4. Państwa członkowskie zapewniają, aby – w celu wdrożenia przepisów art. 40 – właściwe organy dysponowały uprawnieniami pozwalającymi im zwracać się o pomoc do Zespołu Reagowania na Incydenty związane z Bezpieczeństwem Komputerowym (CSIRT) wyznaczonego na podstawie art. 9 dyrektywy (UE) 2016/1148 w związku z problemami wchodzącymi w zakres zadań CSIRT zgodnie z pkt 2 załącznika I do tej dyrektywy.	T		Projekt ustawy o zmianie ustawy o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa oraz niektórych innych ustaw miał wdrażać przepisy dotyczące bezpieczeństwa sieci i usług komunikacji elektronicznej, wynikające z art. 40 i art. 41 EKŁE. Przepisy te są uchylane z dniem 18 października 2024 r. poprzez art. 43 dyrektywy NIS 2. W Ministerstwie Cyfryzacji trwają prace nad przygotowaniem projektu ustawy wdrażającej dyrektywę NIS 2.
Art. 41 ust. 5	5. Właściwe organy, w stosownych przypadkach oraz zgodnie z prawem krajowym, konsultują się i współpracują z odpowiednimi krajowymi organami ścigania, właściwymi organami w rozumieniu art. 8 ust. 1 dyrektywy (UE) 2016/1148 oraz krajowymi organami ds. ochrony danych.	T	**Inne akty prawne**	Przepis implentowany poprzez nadanie odpowiednim uprawnień właściwym organom we włąsciwych ustawach kompetencyjnych.
Art. 42	**Opłaty za prawo użytkowania widma radiowego oraz prawo instalowania urządzeń**			
Art. 42 ust. 1	1. Państwa członkowskie mogą zezwolić właściwym organom na nakładanie opłat za prawo użytkowania widma radiowego lub prawo instalowania urządzeń, które są wykorzystywane do dostarczania sieci łączności elektronicznej i urządzeń towarzyszących lub do świadczenia usług łączności elektronicznej, na własności publicznej lub prywatnej bądź nad lub pod taką własnością, które to opłaty zapewniają optymalne wykorzystanie powyższych zasobów. Państwa członkowskie zapewniają, by takie opłaty były obiektywnie uzasadnione, przejrzyste, niedyskryminujące i proporcjonalne stosownie do ogólnych celów niniejszej dyrektywy.	N	**w zakresie widma - art. 24, art. 26-28 Pke**	**Art. 24.** 1. Podmiot, który uzyskał prawo do dysponowania częstotliwością w rezerwacji częstotliwości, uiszcza roczną opłatę za prawo do dysponowania częstotliwością. 2. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, ulega obniżeniu o kwotę wynikającą z umowy, o której mowa w art. 257 ust. 1. 3. Obowiązek ponoszenia opłaty, o której mowa w ust. 1, nie dotyczy podmiotu, któremu częstotliwości zostały wydzierżawione lub przekazane do użytkowania zgodnie z art. 96 oraz podmiotu upoważnionego, o którym mowa w art. 138 ust. 4. 4. Opłatę, o której mowa w ust. 1, uiszcza również podmiot nieposiadający rezerwacji częstotliwości, który uzyskał prawo do wykorzystywania częstotliwości w pozwoleniu radiowym, na podstawie decyzji, o której mowa w art. 152 lub art. 153. 5. Podmiot, na rzecz którego dokonano rezerwacji częstotliwości w drodze postępowania, o którym mowa w art. 104 ust. 3, uiszcza dodatkową opłatę za dokonanie rezerwacji częstotliwości, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości, w kwocie zadeklarowanej w tym postępowaniu, nie niższej niż opłata roczna, o której

				mowa w ust. 1, ustalonej zgodnie z warunkami podanymi w rezerwacji częstotliwości. 6. Podmiot, na rzecz którego dokonano rezerwacji częstotliwości na kolejny okres w drodze postępowania, o którym mowa w art. 93 ust. 1, uiszcza w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości jednorazową opłatę za dokonanie rezerwacji częstotliwości na kolejny okres w kwocie stanowiącej iloczyn: 1) wartości częstotliwości o szerokości 1 MHz dla takiego samego obszaru i wykorzystywania częstotliwości, uzyskanej w wyniku przeprowadzenia ostatniego przetargu, aukcji albo konkursu na rezerwację częstotliwości z danego zakresu częstotliwości; 2) ilości MHz objętych rezerwacją częstotliwości na kolejny okres; 3) średniorocznych wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem udostępnianych przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, za okres od roku, w którym przeprowadzono ostatni przetarg, aukcję albo konkurs na rezerwację częstotliwości, o których mowa w pkt 1, do roku poprzedzającego rok, w którym złożono wniosek o dokonanie rezerwacji częstotliwości na kolejny okres. 7. W przypadku dokonania rezerwacji częstotliwości na kolejny okres, inny niż okres, na który wydano rezerwację częstotliwości, o których mowa w ust. 6 pkt 1, opłatę określa się proporcjonalnie do okresu, na jaki dokonywana jest ta rezerwacja częstotliwości. 8. Jeżeli w wyniku przetargu, aukcji albo konkursu dokonano więcej niż jednej rezerwacji częstotliwości, wartość częstotliwości o szerokości 1 MHz, o której mowa w ust. 6 pkt 1, zostaje uśredniona w stosunku do opłat jednorazowych za rezerwację częstotliwości zadeklarowanych przez wyłonione podmioty. 9. W przypadku złożenia wniosku o dokonanie rezerwacji częstotliwości na kolejny okres z zakresu, dla którego nie były wcześniej przeprowadzone przetarg, aukcja albo konkurs albo zostały one przeprowadzone, ale nie zostały rozstrzygnięte, kwotę opłaty ustala Prezes UKE na podstawie opinii powołanego przez siebie biegłego lub biegłych w sprawie wartości rynkowej tych częstotliwości. Koszt opinii biegłego lub biegłych ponosi podmiot, który złożył wniosek o dokonanie rezerwacji częstotliwości na kolejny okres, w terminie 14 dni od dnia zawiadomienia wnioskodawcy przez Prezesa UKE o sporządzeniu opinii. 10. Opłata, o której mowa w ust. 1, w poszczególnych służbach radiokomunikacyjnych nie może być wyższa niż:

				1) w służbie stałej satelitarnej za prawo do dysponowania częstotliwością przez jedną stację – trzykrotność przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, wskazanego w ostatnim komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, o którym mowa **w** art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zwanego dalej „przeciętnym wynagrodzeniem”; 2) w służbie satelitarnego badania Ziemi za prawo do dysponowania częstotliwością przez jedną stację – 70% przeciętnego wynagrodzenia; 3) w służbie meteorologii satelitarnej za prawo do dysponowania częstotliwością przez jedną stację – 70% przeciętnego wynagrodzenia; 4) w służbie radionawigacji satelitarnej za prawo do dysponowania częstotliwością przez jedną stację – 70% przeciętnego wynagrodzenia; 5) w służbie operacji kosmicznych za prawo do dysponowania częstotliwością przez jedną stację – 70% przeciętnego wynagrodzenia; 6) w służbie badań kosmosu za prawo do dysponowania częstotliwością przez jedną stację – 70% przeciętnego wynagrodzenia; 7) w służbie radiodyfuzji satelitarnej za prawo do dysponowania częstotliwością przez jedną stację – siedmiokrotność przeciętnego wynagrodzenia; 8) w służbie ruchomej satelitarnej za prawo do dysponowania częstotliwością przez jedną stację – jedenastokrotność przeciętnego wynagrodzenia; 9) w służbie ruchomej satelitarnej za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz wykorzystywanymi przez uzupełniające elementy naziemne systemów satelitarnej komunikacji ruchomej na obszarze jednej gminy lub mniejszym – 500 zł; 10) w służbie radiolokalizacyjnej za prawo do dysponowania częstotliwością przez jedną stację radarową – 1000 zł; 11) w służbie lotniczej za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz przez jeden system lotniskowy – 100 zł; 12) w służbie morskiej i żeglugi śródlądowej: a) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz przez jedną stację nadbrzeżną w relacji łączności brzeg–statek – 125 zł,

				b) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz przez każdą stację lądową przewoźną lub przenośną w relacji łączności brzeg–statek – 100 zł; 13) w służbie radiodyfuzji naziemnej: a) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie poniżej 300 kHz – 0,63 zł, b) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie od 300 kHz do 3000 kHz – 138 zł, c) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie powyżej 3 MHz do 30 MHz – 500 zł, d) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie powyżej 30 MHz do 174 MHz: – w przypadku gminy wiejskiej – 2,25 zł, – w przypadku gminy miejsko-wiejskiej – 2,25 zł, – w przypadku gminy miejskiej, z wyłączeniem miast na prawach powiatu – 6,50 zł, – w przypadku miasta na prawach powiatu – 25 zł, e) za prawo do dysponowania jednym kanałem telewizyjnym przez jedną stację telewizyjną analogową w zakresie powyżej 174 MHz – czternastokrotność przeciętnego wynagrodzenia, f) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz, wykorzystywanymi przez system cyfrowy na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie powyżej 174 MHz do 862 MHz: – w przypadku gminy wiejskiej – 345 zł, – w przypadku gminy miejsko-wiejskiej – 345 zł, – w przypadku gminy miejskiej, z wyłączeniem miast na prawach powiatu – 15% przeciętnego wynagrodzenia, – w przypadku miasta na prawach powiatu – 70% przeciętnego wynagrodzenia, g) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz, wykorzystywanymi przez system cyfrowy na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie powyżej 862 MHz – 600 zł;

				14) w służbie stałej: a) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie do 470 MHz – 100 zł, b) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie powyżej 470 MHz do 3400 MHz – 10 zł, c) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie powyżej 3400 MHz – 500 zł, d) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz, w zakresie częstotliwości poniżej 30 MHz – 30% przeciętnego wynagrodzenia, e) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz, w jednym przęśle linii radiowej, w zakresie od 30 MHz do 1 GHz – 5,00 zł, f) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz, w jednym przęśle linii radiowej, w zakresie powyżej 1 GHz do 11,7 GHz – 70% przeciętnego wynagrodzenia, g) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz, w jednym przęśle linii radiowej, w zakresie powyżej 11,7 GHz – 30% przeciętnego wynagrodzenia; 15) w służbie ruchomej lądowej: a) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie do 470 MHz wykorzystywanymi przez urządzenia radiowe wykorzystujące kanały radiowe o szerokości poniżej 200 kHz – 125 zł, b) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie do 470 MHz, wykorzystywanymi przez urządzenia radiowe wykorzystujące kanały radiowe o szerokości 200 kHz i większej – 400 zł, c) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie powyżej 470 MHz do 3400 MHz wykorzystywanymi przez urządzenia radiowe wykorzystujące kanały radiowe o szerokości poniżej 200 kHz – 12,50 zł,

				d) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie powyżej 470 MHz do 3400 MHz, wykorzystywanymi przez urządzenia radiowe wykorzystujące kanały radiowe o szerokości 200 kHz i większej – 400 zł, e) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie powyżej 3400 MHz – 500 zł; 16) w służbach wymienionych w pkt 1–15 za prawo do dysponowania częstotliwością przez jedną stację radiową na obszarze morza terytorialnego lub w wyłącznej strefie ekonomicznej – pięciokrotność przeciętnego wynagrodzenia. 11. Limity opłat, o których mowa w ust. 10, obniża się do 50% w przypadku wykorzystywania częstotliwości wyłącznie do: 1) świadczenia doraźnej pomocy przy ratowaniu życia i zdrowia ludzkiego przez jednostki ochrony zdrowia oraz jednostki ratownictwa górskiego, wodnego i górniczego; 2) prowadzenia akcji przez jednostki organizacyjne, których statutowym obowiązkiem jest planowanie, prowadzenie i uczestnictwo w akcjach zapobiegania i łagodzenia skutków klęsk żywiołowych i katastrof; 3) systemów radiokomunikacji wykorzystywanych w służbie morskiej i w żegludze śródlądowej przez administrację morską i administrację śródlądową oraz Morską Służbę Poszukiwania i Ratownictwa w zakresie bezpieczeństwa żeglugi i ochrony brzegów; 4) wykonywania zadań z zakresu łączności kolejowej w ramach Europejskiego Systemu Zarządzania Ruchem Kolejowym (ERTMS); 5) rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych niezawierających przekazów handlowych; 6) wykonywania zadań, o których mowa w art. 67 ust. 1, przez podmioty, o których mowa w art. 67 ust. 2. 12. Nie pobiera się opłat za prawo do dysponowania częstotliwością: 1) w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej: a) w morskim paśmie VHF: – w kanale 16 (156,800 MHz), – w kanale 70 (156,525 MHz), b) w morskim paśmie MF: 2174,5 kHz, 2182 kHz, 2187,5 kHz, c) w zakresie 406,0–406,1 MHz,

				d) przez jednostki pływające w relacji łączności statek–statek i statek–brzeg; 2) wykorzystywaną przez stacje nadawcze w służbie radionawigacyjnej i radiolokacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej; 3) w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej: a) za częstotliwości używane w niebezpieczeństwie i dla zapewnienia bezpieczeństwa: 121,5 MHz, 123,1 MHz, 243 MHz, b) przez statki powietrzne, w relacji łączności statek powietrzny–Ziemia i statek powietrzny–statek powietrzny; 4) wykorzystywaną przez stacje nadawcze w służbie radionawigacyjnej i radiolokacyjnej lotniczej; 5) w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej w zakresach częstotliwości przydzielonych w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości dla służby amatorskiej; 6) wykorzystywaną na podstawie decyzji, o której mowa w art. 153, wyłącznie w celu przeprowadzenia badań, testów lub eksperymentów związanych z wprowadzaniem nowych technologii. 13. Użytkownicy rządowi, o których mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h, wnoszą opłaty za prawo do dysponowania częstotliwością. Opłata za prawo do dysponowania częstotliwością przez jednostki sił zbrojnych państw obcych, przebywające czasowo na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych, zawarta jest w opłacie ryczałtowej za prawo do dysponowania częstotliwością, wnoszonej przez Ministra Obrony Narodowej. 14. Obowiązek uiszczania opłaty za prawo do dysponowania częstotliwością ustaje w dniu, w którym złożono wniosek o rezygnację z rezerwacji częstotliwości lub pozwolenia. 15. W przypadku gdy we wniosku, o którym mowa w ust. 14, określono termin rezygnacji z rezerwacji częstotliwości lub pozwolenia, obowiązek uiszczania opłaty za prawo do dysponowania częstotliwością ustaje w dniu, w którym przypada ten termin. 16. W przypadku cofnięcia rezerwacji częstotliwości, pozwolenia lub decyzji, o której mowa w art. 152 lub art. 153, uiszczona opłata nie podlega zwrotowi. W przypadku stwierdzenia nieważności decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości lub pozwolenia lub decyzji, o której mowa w art. 152 lub art. 153, opłaty pobrane za dysponowanie częstotliwością nie podlegają zwrotowi, jeżeli częstotliwości były wykorzystywane.

				17. Opłatę, o której mowa w ust. 1, uiszcza się w ratach kwartalnych w wysokości równej 1/4 opłaty rocznej. 18. Opłatę, o której mowa w ust. 13, uiszcza się w ratach kwartalnych w wysokości równej 1/4 opłaty rocznej. Podmiot może uiszczać opłatę jednorazowo za cały rok albo w ratach półrocznych w wysokości równej 1/2 opłaty rocznej. 19. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłat, o których mowa w ust. 1, terminy i sposób ich uiszczania, mając na uwadze: 1) warunki wykorzystywania częstotliwości oraz koszty prowadzenia gospodarki częstotliwościami; 2) potrzebę zagwarantowania optymalnego i efektywnego wykorzystania zasobów częstotliwości; 3) konieczność stymulowania rozwoju konkurencji na rynku; 4) potrzebę zapobiegania wykluczeniu informacyjnemu, w szczególności na obszarach wiejskich; 5) specyfikę przeznaczenia i wykorzystywania częstotliwości; 6) korzyści społeczne związane z wykorzystaniem danego zasobu częstotliwości. 20. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wysokość, terminy i sposób uiszczania opłat, o których mowa w ust. 13, z uwzględnieniem specyfiki wykorzystywania częstotliwości przez użytkowników rządowych, o których mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h użytkujących częstotliwości przeznaczone do użytkowania rządowego lub cywilno-rządowego. 21. Podmiot wnioskujący o pozwolenie radiowe, o którym mowa w art. 138 ust. 1, wydawane w związku z wykonywaniem działalności polegającej na świadczeniu usług komunikacji elektronicznej, dostarczaniu sieci telekomunikacyjnych lub powiązanych zasobów, uiszcza wraz z wnioskiem jednorazową opłatę za prawo używania urządzenia radiowego objętego tym pozwoleniem w wysokości 65% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, wskazanego w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, o którym mowa w art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ogłoszonym w poprzednim roku kalendarzowym. Jeżeli pozwolenie radiowe, o którym mowa w art. 138 ust. 1, nie zostało wydane, opłata podlega zwrotowi. W przypadku dokonania rezerwacji częstotliwości na kolejny okres w drodze postępowania, o którym mowa w art. 93 ust. 1, opłata jest ponoszona za każde pozwolenie, o którym mowa w wykazie pozwoleń, o którym mowa w art. 142 ust. 6.

				22. Prezes UKE corocznie, w terminie do 31 marca, ogłasza, na stronie podmiotowej BIP UKE, informację o wysokości opłaty, o której mowa w ust. 21, w kolejnym roku kalendarzowym. **Art. 26.** 1. Opłaty, o których mowa w art. 23–25, są pobierane przez Urząd Komunikacji Elektronicznej, zwany dalej „UKE”, i stanowią dochód budżetu państwa lub przychód Funduszu Szerokopasmowego, o którym mowa w art. 16a ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, zwanego dalej „Funduszem”. 2. Prezes UKE przekazuje na rachunek Funduszu stanowiące przychód tego Funduszu środki pobrane z tytułu opłat, o których mowa w art. 24 ust. 1 i art. 25 ust. 1, w wysokości określonej w art. 16a ust. 3 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych w terminie 30 dni od dnia ich pobrania. Środki pobrane z tytułu opłaty, o której mowa w art. 24 ust. 21, w wysokości określonej w ust. 3 pkt 1, oraz środki, o których mowa w ust. 4, Prezes UKE przekazuje na rachunek Funduszu w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja, o której mowa w art. 138 ust. 2, stała się ostateczna. 3. W przypadku pozwolenia radiowego, o którym mowa w art. 138 ust. 1, dotyczącego stacji bazowej, opłata, o której mowa w art. 24 ust. 21, stanowi w: 1) 50% przychód Funduszu; 2) 50% dochód gminy, na której terenie położona jest stacja bazowa, której dotyczy pozwolenie. 4. W pozostałych przypadkach, nieobjętych ust. 3, opłata, o której mowa w art. 24 ust. 21, stanowi przychód Funduszu. 5. Prezes UKE przekazuje na rachunek gminy, o której mowa w ust. 3 pkt 2, środki pochodzące z opłat, o których mowa w art. 24 ust. 21, w terminie 30 dni od dnia w którym decyzja, o której mowa w art. 138 ust. 2, stała się ostateczna. 6. W przypadku gdy pozwolenie radiowe dotyczy stacji bazowych położonych na terenie więcej niż jednej gminy część opłaty, o której mowa w ust. 3 pkt 2 dzielona jest pomiędzy te gminy proporcjonalnie, w zależności od liczby stacji bazowych położonych na obszarze danej gminy.

				Art. 27. Do opłat, o których mowa w art. 23–25, stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w zakresie egzekucji obowiązków o charakterze pieniężnym. **Art. 28.** W zakresie nieuregulowanym w ustawie do opłat, o których mowa w art. 23–25, stosuje się odpowiednio przepisy działu III rozdziałów 5, 6, 7–9 oraz 13–15 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383 i 2760). Uprawnienia organów podatkowych określone w tych przepisach przysługują Prezesowi UKE.
Art. 42 ust. 2	2. W odniesieniu do praw użytkowania widma radiowego państwa członkowskie dążą do zapewnienia, aby obowiązujące opłaty były ustalane na poziomie, który zapewni skuteczne przydzielanie i wykorzystanie widma radiowego, w tym przez: a) ustalenie cen wywoławczych jako opłat minimalnych za prawa użytkowania widma radiowego przez uwzględnienie wartości tych praw w przypadku ich ewentualnego alternatywnego użytkowania; b) uwzględnienie kosztów wiążących się z warunkami, którymi obwarowano te prawa; oraz c) stosowanie w możliwie najlepszym zakresie warunków płatności powiązanych z faktyczną dostępnością do celów praw wykorzystania danego widma radiowego.	N	**Art. 24 Pke**	**Art. 24.** 1. Podmiot, który uzyskał prawo do dysponowania częstotliwością w rezerwacji częstotliwości, uiszcza roczną opłatę za prawo do dysponowania częstotliwością. 2. Wysokość opłaty, o której mowa w ust. 1, ulega obniżeniu o kwotę wynikającą z umowy, o której mowa w art. 257 ust. 1. 3. Obowiązek ponoszenia opłaty, o której mowa w ust. 1, nie dotyczy podmiotu, któremu częstotliwości zostały wydzierżawione lub przekazane do użytkowania zgodnie z art. 96 oraz podmiotu upoważnionego, o którym mowa w art. 138 ust. 4. 4. Opłatę, o której mowa w ust. 1, uiszcza również podmiot nieposiadający rezerwacji częstotliwości, który uzyskał prawo do wykorzystywania częstotliwości w pozwoleniu radiowym, na podstawie decyzji, o której mowa w art. 152 lub art. 153. 5. Podmiot, na rzecz którego dokonano rezerwacji częstotliwości w drodze postępowania, o którym mowa w art. 104 ust. 3, uiszcza dodatkową opłatę za dokonanie rezerwacji częstotliwości, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości, w kwocie zadeklarowanej w tym postępowaniu, nie niższej niż opłata roczna, o której mowa w ust. 1, ustalonej zgodnie z warunkami podanymi w rezerwacji częstotliwości. 6. Podmiot, na rzecz którego dokonano rezerwacji częstotliwości na kolejny okres w drodze postępowania, o którym mowa w art. 93 ust. 1, uiszcza w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości jednorazową opłatę za dokonanie rezerwacji częstotliwości na kolejny okres w kwocie stanowiącej iloczyn: 1) wartości częstotliwości o szerokości 1 MHz dla takiego samego obszaru i wykorzystywania częstotliwości, uzyskanej w wyniku przeprowadzenia ostatniego przetargu, aukcji albo konkursu na rezerwację częstotliwości z danego zakresu częstotliwości; 2) ilości MHz objętych rezerwacją częstotliwości na kolejny okres;

				3) średniorocznych wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem udostępnianych przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, za okres od roku, w którym przeprowadzono ostatni przetarg, aukcję albo konkurs na rezerwację częstotliwości, o których mowa w pkt 1, do roku poprzedzającego rok, w którym złożono wniosek o dokonanie rezerwacji częstotliwości na kolejny okres. 7. W przypadku dokonania rezerwacji częstotliwości na kolejny okres, inny niż okres, na który wydano rezerwację częstotliwości, o których mowa w ust. 6 pkt 1, opłatę określa się proporcjonalnie do okresu, na jaki dokonywana jest ta rezerwacja częstotliwości. 8. Jeżeli w wyniku przetargu, aukcji albo konkursu dokonano więcej niż jednej rezerwacji częstotliwości, wartość częstotliwości o szerokości 1 MHz, o której mowa w ust. 6 pkt 1, zostaje uśredniona w stosunku do opłat jednorazowych za rezerwację częstotliwości zadeklarowanych przez wyłonione podmioty. 9. W przypadku złożenia wniosku o dokonanie rezerwacji częstotliwości na kolejny okres z zakresu, dla którego nie były wcześniej przeprowadzone przetarg, aukcja albo konkurs albo zostały one przeprowadzone, ale nie zostały rozstrzygnięte, kwotę opłaty ustala Prezes UKE na podstawie opinii powołanego przez siebie biegłego lub biegłych w sprawie wartości rynkowej tych częstotliwości. Koszt opinii biegłego lub biegłych ponosi podmiot, który złożył wniosek o dokonanie rezerwacji częstotliwości na kolejny okres, w terminie 14 dni od dnia zawiadomienia wnioskodawcy przez Prezesa UKE o sporządzeniu opinii. 10. Opłata, o której mowa w ust. 1, w poszczególnych służbach radiokomunikacyjnych nie może być wyższa niż: 1) w służbie stałej satelitarnej za prawo do dysponowania częstotliwością przez jedną stację – trzykrotność przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, wskazanego w ostatnim komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, o którym mowa **w** art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zwanego dalej „przeciętnym wynagrodzeniem”; 2) w służbie satelitarnego badania Ziemi za prawo do dysponowania częstotliwością przez jedną stację – 70% przeciętnego wynagrodzenia; 3) w służbie meteorologii satelitarnej za prawo do dysponowania częstotliwością przez jedną stację – 70% przeciętnego wynagrodzenia;

				4) w służbie radionawigacji satelitarnej za prawo do dysponowania częstotliwością przez jedną stację – 70% przeciętnego wynagrodzenia; 5) w służbie operacji kosmicznych za prawo do dysponowania częstotliwością przez jedną stację – 70% przeciętnego wynagrodzenia; 6) w służbie badań kosmosu za prawo do dysponowania częstotliwością przez jedną stację – 70% przeciętnego wynagrodzenia; 7) w służbie radiodyfuzji satelitarnej za prawo do dysponowania częstotliwością przez jedną stację – siedmiokrotność przeciętnego wynagrodzenia; 8) w służbie ruchomej satelitarnej za prawo do dysponowania częstotliwością przez jedną stację – jedenastokrotność przeciętnego wynagrodzenia; 9) w służbie ruchomej satelitarnej za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz wykorzystywanymi przez uzupełniające elementy naziemne systemów satelitarnej komunikacji ruchomej na obszarze jednej gminy lub mniejszym – 500 zł; 10) w służbie radiolokalizacyjnej za prawo do dysponowania częstotliwością przez jedną stację radarową – 1000 zł; 11) w służbie lotniczej za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz przez jeden system lotniskowy – 100 zł; 12) w służbie morskiej i żeglugi śródlądowej: a) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz przez jedną stację nadbrzeżną w relacji łączności brzeg–statek – 125 zł, b) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz przez każdą stację lądową przewoźną lub przenośną w relacji łączności brzeg–statek – 100 zł; 13) w służbie radiodyfuzji naziemnej: a) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie poniżej 300 kHz – 0,63 zł, b) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie od 300 kHz do 3000 kHz – 138 zł, c) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie powyżej 3 MHz do 30 MHz – 500 zł,

				d) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie powyżej 30 MHz do 174 MHz: – w przypadku gminy wiejskiej – 2,25 zł, – w przypadku gminy miejsko-wiejskiej – 2,25 zł, – w przypadku gminy miejskiej, z wyłączeniem miast na prawach powiatu – 6,50 zł, – w przypadku miasta na prawach powiatu – 25 zł, e) za prawo do dysponowania jednym kanałem telewizyjnym przez jedną stację telewizyjną analogową w zakresie powyżej 174 MHz – czternastokrotność przeciętnego wynagrodzenia, f) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz, wykorzystywanymi przez system cyfrowy na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie powyżej 174 MHz do 862 MHz: – w przypadku gminy wiejskiej – 345 zł, – w przypadku gminy miejsko-wiejskiej – 345 zł, – w przypadku gminy miejskiej, z wyłączeniem miast na prawach powiatu – 15% przeciętnego wynagrodzenia, – w przypadku miasta na prawach powiatu – 70% przeciętnego wynagrodzenia, g) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz, wykorzystywanymi przez system cyfrowy na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie powyżej 862 MHz – 600 zł; 14) w służbie stałej: a) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie do 470 MHz – 100 zł, b) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie powyżej 470 MHz do 3400 MHz – 10 zł, c) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie powyżej 3400 MHz – 500 zł, d) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz, w zakresie częstotliwości poniżej 30 MHz – 30% przeciętnego wynagrodzenia,

				e) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz, w jednym przęśle linii radiowej, w zakresie od 30 MHz do 1 GHz – 5,00 zł, f) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz, w jednym przęśle linii radiowej, w zakresie powyżej 1 GHz do 11,7 GHz – 70% przeciętnego wynagrodzenia, g) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz, w jednym przęśle linii radiowej, w zakresie powyżej 11,7 GHz – 30% przeciętnego wynagrodzenia; 15) w służbie ruchomej lądowej: a) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie do 470 MHz wykorzystywanymi przez urządzenia radiowe wykorzystujące kanały radiowe o szerokości poniżej 200 kHz – 125 zł, b) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie do 470 MHz, wykorzystywanymi przez urządzenia radiowe wykorzystujące kanały radiowe o szerokości 200 kHz i większej – 400 zł, c) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 kHz na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie powyżej 470 MHz do 3400 MHz wykorzystywanymi przez urządzenia radiowe wykorzystujące kanały radiowe o szerokości poniżej 200 kHz – 12,50 zł, d) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie powyżej 470 MHz do 3400 MHz, wykorzystywanymi przez urządzenia radiowe wykorzystujące kanały radiowe o szerokości 200 kHz i większej – 400 zł, e) za prawo do dysponowania częstotliwościami o łącznej szerokości 1 MHz na obszarze jednej gminy lub mniejszym, w zakresie powyżej 3400 MHz – 500 zł; 16) w służbach wymienionych w pkt 1–15 za prawo do dysponowania częstotliwością przez jedną stację radiową na obszarze morza terytorialnego lub w wyłącznej strefie ekonomicznej – pięciokrotność przeciętnego wynagrodzenia.

				11. Limity opłat, o których mowa w ust. 10, obniża się do 50% w przypadku wykorzystywania częstotliwości wyłącznie do: 1) świadczenia doraźnej pomocy przy ratowaniu życia i zdrowia ludzkiego przez jednostki ochrony zdrowia oraz jednostki ratownictwa górskiego, wodnego i górniczego; 2) prowadzenia akcji przez jednostki organizacyjne, których statutowym obowiązkiem jest planowanie, prowadzenie i uczestnictwo w akcjach zapobiegania i łagodzenia skutków klęsk żywiołowych i katastrof; 3) systemów radiokomunikacji wykorzystywanych w służbie morskiej i w żegludze śródlądowej przez administrację morską i administrację śródlądową oraz Morską Służbę Poszukiwania i Ratownictwa w zakresie bezpieczeństwa żeglugi i ochrony brzegów; 4) wykonywania zadań z zakresu łączności kolejowej w ramach Europejskiego Systemu Zarządzania Ruchem Kolejowym (ERTMS); 5) rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych niezawierających przekazów handlowych; 6) wykonywania zadań, o których mowa w art. 67 ust. 1, przez podmioty, o których mowa w art. 67 ust. 2. 12. Nie pobiera się opłat za prawo do dysponowania częstotliwością: 1) w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej: a) w morskim paśmie VHF: – w kanale 16 (156,800 MHz), – w kanale 70 (156,525 MHz), b) w morskim paśmie MF: 2174,5 kHz, 2182 kHz, 2187,5 kHz, c) w zakresie 406,0–406,1 MHz, d) przez jednostki pływające w relacji łączności statek–statek i statek–brzeg; 2) wykorzystywaną przez stacje nadawcze w służbie radionawigacyjnej i radiolokacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej; 3) w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej: a) za częstotliwości używane w niebezpieczeństwie i dla zapewnienia bezpieczeństwa: 121,5 MHz, 123,1 MHz, 243 MHz, b) przez statki powietrzne, w relacji łączności statek powietrzny–Ziemia i statek powietrzny–statek powietrzny; 4) wykorzystywaną przez stacje nadawcze w służbie radionawigacyjnej i radiolokacyjnej lotniczej;

				5) w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej w zakresach częstotliwości przydzielonych w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości dla służby amatorskiej; 6) wykorzystywaną na podstawie decyzji, o której mowa w art. 153, wyłącznie w celu przeprowadzenia badań, testów lub eksperymentów związanych z wprowadzaniem nowych technologii. 13. Użytkownicy rządowi, o których mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h, wnoszą opłaty za prawo do dysponowania częstotliwością. Opłata za prawo do dysponowania częstotliwością przez jednostki sił zbrojnych państw obcych, przebywające czasowo na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych, zawarta jest w opłacie ryczałtowej za prawo do dysponowania częstotliwością, wnoszonej przez Ministra Obrony Narodowej. 14. Z wyjątkiem ust. 13, obowiązek uiszczania opłaty za prawo do dysponowania częstotliwością ustaje w dniu, w którym złożono wniosek o rezygnację z rezerwacji częstotliwości lub pozwolenia. 15. W przypadku gdy we wniosku, o którym mowa w ust. 14, określono termin rezygnacji z rezerwacji częstotliwości lub pozwolenia, obowiązek uiszczania opłaty za prawo do dysponowania częstotliwością ustaje w dniu, w którym przypada ten termin. 16. W przypadku cofnięcia rezerwacji częstotliwości, pozwolenia lub decyzji, o której mowa w art. 152 lub art. 153, uiszczona opłata nie podlega zwrotowi. W przypadku stwierdzenia nieważności decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości lub pozwolenia lub decyzji, o której mowa w art. 152 lub art. 153, opłaty pobrane za dysponowanie częstotliwością nie podlegają zwrotowi, jeżeli częstotliwości były wykorzystywane. 17. Opłatę, o której mowa w ust. 1, uiszcza się w ratach kwartalnych w wysokości równej 1/4 opłaty rocznej. 18. Opłatę, o której mowa w ust. 13, uiszcza się w ratach kwartalnych w wysokości równej 1/4 opłaty rocznej. Podmiot może uiszczać opłatę jednorazowo za cały rok albo w ratach półrocznych w wysokości równej 1/2 opłaty rocznej. 19. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłat, o których mowa w ust. 1, terminy i sposób ich uiszczania, mając na uwadze w szczególności: 1) warunki wykorzystywania częstotliwości oraz koszty prowadzenia gospodarki częstotliwościami; 2) potrzebę zagwarantowania optymalnego i efektywnego wykorzystania zasobów częstotliwości;

				3) konieczność stymulowania rozwoju konkurencji na rynku; 4) potrzebę zapobiegania wykluczeniu informacyjnemu, w szczególności na obszarach wiejskich; 5) specyfikę przeznaczenia i wykorzystywania częstotliwości; 6) korzyści społeczne związane z wykorzystaniem danego zasobu częstotliwości. 20. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wysokość, terminy i sposób uiszczania opłat, o których mowa w ust. 13, z uwzględnieniem specyfiki wykorzystywania częstotliwości przez użytkowników rządowych, o których mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h użytkujących częstotliwości przeznaczone do użytkowania rządowego lub cywilno-rządowego. 21. Podmiot wnioskujący o pozwolenie radiowe, o którym mowa w art. 138 ust. 1, wydawane w związku z wykonywaniem działalności polegającej na świadczeniu usług komunikacji elektronicznej, dostarczaniu sieci telekomunikacyjnych lub powiązanych zasobów, uiszcza wraz z wnioskiem jednorazową opłatę za prawo używania urządzenia radiowego objętego tym pozwoleniem w wysokości 65% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, wskazanego w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, o którym mowa w art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ogłoszonym w poprzednim roku kalendarzowym. Jeżeli pozwolenie radiowe, o którym mowa w art. 138 ust. 1, nie zostało wydane, opłata podlega zwrotowi. Opłata ponoszona jest za każde pozwolenie, o którym mowa w wykazie pozwoleń, o którym mowa w art. 142 ust. 6 22. Prezes UKE corocznie, w terminie do 31 marca, ogłasza, na stronie podmiotowej BIP UKE, informację o wysokości opłaty, o której mowa w ust. 21, w kolejnym roku kalendarzowym.
Art. 43	**Prawa drogi**			
Art. 43 ust. 1	1. Państwa członkowskie zapewnią, aby w przypadku gdy właściwy organ rozpatruje wniosek o przyznanie prawa: - do instalowania urządzeń na własności publicznej lub prywatnej bądź nad lub pod taką własnością, złożony przez przedsiębiorstwo uprawnione do dostarczania publicznych sieci łączności, lub	**N**	**art. 39 ust. 3 ustawy o drogach publicznych; art. 124 ustawy**	Wiele przepisów w polskim prawie mieści się do instytucji prawa drogi w rozumieniu art. 43 ust. 1 EKŁE. Wśród tych rozwiązań, spełniających wymagania określone w art. 43 ust. 1 EKŁE, należy wskazać: – tzw. decyzję lokalizacyjną (art. 39 ust. 3 ustawy o drogach publicznych); – tzw. służebność administracyjna – zezwolenie na zakładanie urządzeń przesyłowych (art. 124 ustawy o gospodarce nieruchomościami); – dostęp do nieruchomości na potrzeby telekomunikacji w budynku (art. 30 ust. 5 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych);

	- do instalowania urządzeń na własności publicznej lub prywatnej bądź nad lub pod taką własnością, złożony przez przedsiębiorstwo uprawnione do dostarczania sieci łączności elektronicznej, ale nie na rzecz ogółu ludności, organ ten: a) działał na podstawie prostych, skutecznych, przejrzystych i ogólnodostępnych procedur, stosowanych bez dyskryminacji i bez zwłoki, przy czym w każdym przypadku – z wyjątkiem przypadku pozbawienia praw – podejmował decyzję w terminie sześciu miesięcy od daty wpłynięcia wniosku, oraz b) stosował się do zasad przejrzystości i niedyskryminacji, przy określaniu warunków związane z tymi prawami. Procedury, o których mowa w lit. a) i b), mogą różnić się między sobą w zależności od tego, czy wnioskodawca dostarcza publiczne sieci łączności elektronicznej czy też nie.		**o gospodarce nieruchomościami; art. 30 ust. 5 oraz art. 33 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych**	– dostęp do nieruchomości na potrzeby umieszczenia na nieruchomości elementów sieci telekomunikacyjnej oraz powiązanych zasobów w celu niezwiązanym z zapewnieniem telekomunikacji w budynku znajdującym się na tej nieruchomości (art. 33 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych).
Art. 43 ust. 2	2. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy władze państwowe lub lokalne zachowują prawo własności lub kontrolę nad przedsiębiorstwami dostarczającymi publiczne sieci łączności elektronicznej lub publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej, istniał skuteczny i strukturalny rozdział funkcji polegającej na przyznawaniu praw, o których mowa w ust. 1, od działalności związanych z wykonywaniem prawa własności lub kontroli.	**N**		
Art. 44	**Kolokacja oraz współużytkowanie elementów sieci i urządzeń towarzyszących przez dostawców sieci łączności elektronicznej**			

Art. 44 ust. 1	1. W przypadku gdy operator skorzystał z uprawnienia przewidzianego w prawie krajowym do instalowania urządzeń na, nad lub pod publiczną lub prywatną nieruchomością albo skorzystał z procedury prowadzącej do wywłaszczenia lub uzyskania prawa użytkowania nieruchomości, właściwe organy mogą nałożyć obowiązek kolokacji i współużytkowania zainstalowanych elementów sieci i urządzeń towarzyszących, aby chronić środowisko, zdrowie publiczne, bezpieczeństwo publiczne lub by osiągnąć cele zagospodarowania przestrzennego. Obowiązek kolokacji lub współużytkowania zainstalowanych elementów sieci i urządzeń oraz współużytkowania nieruchomości może zostać nałożony wyłącznie po odpowiednio długim okresie konsultacji publicznych, w trakcie których wszystkim zainteresowanym stronom zapewnia się możliwość wyrażenia swojego stanowiska, oraz wyłącznie na konkretnych obszarach, na których takie współużytkowanie uznano za niezbędne w świetle realizacji celów przewidzianych w akapicie pierwszym. Właściwe organy mogą nałożyć obowiązek współużytkowania takich urządzeń lub nieruchomości, w tym gruntów, budynków, wejść do budynków, okablowania budynków, masztów, anten, wież i innych konstrukcji wsporczych, kanałów kablowych, kanałów, studzienek, szafek lub środków ułatwiających koordynację robót publicznych. W razie konieczności państwo członkowskie może wyznaczyć krajowy organ regulacyjny lub inny właściwy organ do poszczególnych, jednego lub więcej następujących zadań: a) koordynowania procesu przewidzianego w niniejszym artykule;	**T**	**Art. 180,art. 2 pkt 18 Pke**	**Art. 180.** Prezes UKE może, w drodze decyzji, nałożyć na operatora obowiązek kolokacji, udostępniania elementów sieci telekomunikacyjnej oraz powiązanych zasobów, które zostały umieszczone na nieruchomości w związku z wykonywaniem uprawnień wynikających z przepisów prawa, wyroku sądu lub decyzji, o ile nałożenie takiego obowiązku jest niezbędne w celu ochrony środowiska, zdrowia publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub z uwagi na realizację celów planowania i zagospodarowania przestrzennego. **Art. 2 pkt 18** 18) kolokacja – udostępnianie fizycznej przestrzeni lub urządzeń technicznych w celu umieszczenia i podłączenia niezbędnego sprzętu operatora podłączającego swoją sieć telekomunikacyjną do sieci innego operatora lub korzystającego z dostępu do lokalnej pętli abonenckiej;

	b) działania jako pojedynczy punkt informacyjny; c) ustanawiania przepisów regulujących podział kosztów współużytkowania urządzeń lub własności oraz kosztów koordynacji robót inżynieryjnych.			
Art. 44 ust. 2	2. Środki podejmowane przez właściwy organ zgodnie z niniejszym artykułem muszą być obiektywne, przejrzyste, niedyskryminacyjne i proporcjonalne. W razie potrzeby realizację tych środków koordynują krajowe organy regulacyjne.	**T**	**Art. 176 ust. 1 i 2 w zw. z art. 180 Pke**	**Art. 176.** 1. Przez obowiązek dostępowy symetryczny rozumie się obowiązek nakładany przez Prezesa UKE, o którym mowa w art. 177 ust. 1, art. 178 ust. 1, art. 179 ust. 1 oraz art. 180. 2. Prezes UKE, nakładając obowiązek dostępowy symetryczny, zapewnia, aby był on obiektywny, przejrzysty, proporcjonalny i niedyskryminacyjny.
Art. 45	**Zarządzanie widmem radiowym**			
Art. 45 ust. 1	1. W należytym stopniu uwzględniając fakt, że widmo radiowe jest dobrem publicznym, które ma istotną wartość społeczną, kulturalną i ekonomiczną, państwa członkowskie zapewniają efektywne zarządzanie widmem radiowym do celów dostarczania sieci łączności elektronicznej i świadczenia usług łączności elektronicznej na ich terytorium zgodnie z art. 3 i 4. Zapewniają także, aby przeznaczenie widma radiowego na użytek sieci i usług łączności elektronicznej i wydawanie ogólnych zezwoleń lub indywidualnych praw do użytkowania takiego widma radiowego przez właściwe organy odbywały się według obiektywnych, przejrzystych, sprzyjających konkurencji, niedyskryminacyjnych i proporcjonalnych kryteriów. Stosując niniejszy artykuł, państwa członkowskie przestrzegają odpowiednich umów międzynarodowych, w tym Regulaminu Radiokomunikacyjnego ITU i innych porozumień przyjętych w ramach ITU	N	**Art. 62 ust. 3 Pke**	**Art. 62.** 3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, Krajową Tablicę Przeznaczeń Częstotliwości, realizując politykę państwa w zakresie gospodarki zasobami częstotliwości, spełniania wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej oraz telekomunikacji, z uwzględnieniem: 1) międzynarodowych przepisów radiokomunikacyjnych; 2) kierunków i celów polityki w zakresie planowania strategicznego, koordynacji i harmonizacji wykorzystania częstotliwości określonych w wieloletnich programach dotyczących polityki w zakresie częstotliwości przyjętych przez Parlament Europejski i Radę na podstawie art. 4 EKŁE; 3) zharmonizowanych warunków ustanowionych w drodze technicznych środków wykonawczych przyjętych zgodnie decyzją 676/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie ram regulacyjnych dotyczących polityki spektrum radiowego we Wspólnocie Europejskiej (decyzja o spektrum radiowym), zwanej dalej „decyzją 676/2002/WE"; 4) wymagań dotyczących: a) zapewnienia warunków do harmonijnego rozwoju służb radiokomunikacyjnych oraz dziedzin nauki i techniki, wykorzystujących zasoby częstotliwości, b) wdrażania nowych, efektywnych technik radiokomunikacyjnych,

	mających zastosowanie do widma radiowego, takich jak porozumienie osiągnięte na Regionalnej Konferencji Radiokomunikacyjnej w 2006 r., oraz mogą brać pod uwagę względy polityki publicznej.		**Art. 63 Pke**	c) obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, w tym ustaleń sojuszniczych dokumentów i porozumień cywilno-wojskowych dotyczących zharmonizowanych potrzeb widmowych NATO. **Art. 63.** 1. Prezes UKE ustala plany zagospodarowania częstotliwości oraz zmiany tych planów w miarę potrzeb i możliwości technicznych. 2. W odniesieniu do częstotliwości przeznaczonych do rozpowszechniania programów radiofonicznych i telewizyjnych Prezes UKE ustala plany zagospodarowania częstotliwości oraz zmiany tych planów w uzgodnieniu z Przewodniczącym KRRiT na jego wniosek lub z własnej inicjatywy. 3. Plany zagospodarowania częstotliwości oraz ich zmiany uwzględniają w szczególności: 1) politykę państwa w zakresie gospodarki częstotliwościami; 2) politykę państwa w zakresie radiofonii i telewizji oraz telekomunikacji; 3) spełnianie wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej; 4) spełnianie wymagań dotyczących obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego; 5) uzgodnione przeznaczenia częstotliwości w ramach Unii Europejskiej; 6) potrzebę efektywnego wykorzystania częstotliwości, a także założenia polityki wydawania uprawnień do wykorzystywania częstotliwości objętych planem zagospodarowania częstotliwości; 7) konieczność zapewnienia neutralności technologicznej i usługowej; 8) zasadę zmniejszania ograniczeń sposobu wykorzystania częstotliwości. 4. Plany zagospodarowania częstotliwości oraz ich zmiany nie mogą naruszać dokonanych rezerwacji częstotliwości lub przydziałów częstotliwości. 5. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE informację o przystąpieniu do opracowania planu zagospodarowania określonego zakresu częstotliwości lub do opracowania jego zmiany, w tym projekt planu zagospodarowania określonego zakresu częstotliwości lub projekt jego zmiany wraz z uzasadnieniem. Przepisy o postępowaniu konsultacyjnym stosuje się, z wyjątkiem art. 31 ust. 2 zdanie pierwsze. 6. Przepisu ust. 5 nie stosuje się do planu zagospodarowania częstotliwości przeznaczonych do rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiofonicznych w sposób analogowy.

				7. Prezes UKE udziela nieodpłatnie zainteresowanym podmiotom informacji, niebędących informacją przetworzoną, o możliwości wykorzystania częstotliwości.
			Art. 412 ust. 2 pkt 3 Pke	**Art. 412 ust. 2 pkt 3** 3) wspieranie efektywnego wykorzystania oraz zarządzania częstotliwościami, w tym: a) dążenie do zapewnienia pokrycia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zasięgiem bezprzewodowej komunikacji szerokopasmowej o wysokiej jakości, w tym wysokiej prędkości transmisji danych, a także objęcia nią głównych szlaków transportowych, b) ułatwianie szybkiego rozwoju nowych technologii komunikacji bezprzewodowej i jej zastosowań, c) promowanie długoterminowych inwestycji przez zapewnienie przewidywalności i spójności podczas dokonywania, zmiany lub cofnięcia rezerwacji częstotliwości, dokonywania rezerwacji częstotliwości na kolejny okres lub ograniczenia sposobu wykorzystywania częstotliwości objętych rezerwacją, d) promowanie współużytkowania częstotliwości do podobnych lub różnych zastosowań częstotliwości zgodnie z przepisami prawa konkurencji, e) dążenie do spójności i przewidywalności w Unii Europejskiej, w zakresie dokonywania rezerwacji częstotliwości w kontekście ochrony zdrowia publicznego przy uwzględnieniu zalecenia Rady 1999/519/WE z dnia 12 lipca 1999 r. w sprawie ograniczenia narażenia ludności na pola elektromagnetyczne (od 0 Hz do 300 GHz) (Dz. Urz. WE L 199 z 30.07.1999, str. 59), f) kierowanie się zasadą neutralności technologicznej przy gospodarowaniu częstotliwościami;
Art.45 ust. 2	2. Państwa członkowskie wspierają proces harmonizacji wykorzystania widma radiowego przez sieci i usługi łączności elektronicznej w obrębie Unii, mając na uwadze potrzebę zapewnienia jego efektywnego i wydajnego użytkowania oraz osiągnięcie takich korzyści dla konsumentów, jak konkurencja, ekonomia skali i interoperacyjność sieci i usług. W procesie tym postępują one zgodnie z art. 4	N	**Art. 412 ust. 2 pkt 2 lit. e i pkt 3 Pke**	**Art. 412.** 2. Organy właściwe w sprawach telekomunikacji prowadzą politykę regulacyjną, mając na celu w szczególności: e) współpracę z innymi organami regulacyjnymi państw członkowskich i Komisją Europejską, w tym w ramach RSPG, a na ich wniosek - także z Parlamentem Europejskim i Radą, w zakresie: – planowania strategicznego, koordynacji i harmonizacji wykorzystania częstotliwości w Unii Europejskiej, w celu optymalizacji wykorzystania częstotliwości oraz unikania szkodliwych zakłóceń oraz

	niniejszej dyrektywy i decyzją nr 676/2002/WE m.in. poprzez: a) dążenie do objęcia swojego terytorium krajowego i ludności zasięgiem bezprzewodowej łączności szerokopasmowej o wysokiej jakości i szybkości przesyłu danych, a także objęcia nią głównych krajowych i europejskich szlaków transportowych, w tym wzdłuż transeuropejskiej sieci transportowej, o których mowa w rozporządzeniu (UE) nr 1315/2013 ([46]); b) ułatwianie szybkiego rozwoju w Unii nowych technologii łączności bezprzewodowej i jej zastosowań, w tym, w stosownych przypadkach, w ramach podejścia międzysektorowego; c) zapewnienie przewidywalności i spójności podczas przyznawania, odnowy, zmiany, ograniczenia i wycofania praw użytkowania widma radiowego, aby promować długoterminowe inwestycje; d) zapewnienie zapobiegania szkodliwym zakłóceniom transgranicznym lub krajowym zgodnie z, odpowiednio, art. 28 i 46 oraz podejmowanie w tym względzie odpowiednich działań prewencyjnych i naprawczych; e) promowanie współużytkowania widma radiowego do podobnych lub różnych zastosowań widma radiowego zgodnie z prawem konkurencji;			– promowania koordynacji polityki w zakresie częstotliwości w Unii Europejskiej, a także zharmonizowanych warunków w odniesieniu do dostępności i efektywnego wykorzystania częstotliwości, koniecznego do ustanowienia i funkcjonowania rynku wewnętrznego usług komunikacji elektronicznej; 3) wspieranie efektywnego wykorzystania oraz zarządzania częstotliwościami, w tym: a) dążenie do zapewnienia pokrycia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zasięgiem bezprzewodowej komunikacji szerokopasmowej o wysokiej jakości, w tym wysokiej prędkości transmisji danych, a także objęcia nią głównych szlaków transportowych, b) ułatwianie szybkiego rozwoju nowych technologii komunikacji bezprzewodowej i jej zastosowań, c) promowanie długoterminowych inwestycji przez zapewnienie przewidywalności i spójności podczas dokonywania, zmiany lub cofnięcia rezerwacji częstotliwości, dokonywania rezerwacji częstotliwości na kolejny okres lub ograniczenia sposobu wykorzystywania częstotliwości objętych rezerwacją, d) promowanie współużytkowania częstotliwości do podobnych lub różnych zastosowań częstotliwości zgodnie z przepisami prawa konkurencji, e) dążenie do spójności i przewidywalności w Unii Europejskiej, w zakresie dokonywania rezerwacji częstotliwości w kontekście ochrony zdrowia publicznego przy uwzględnieniu zalecenia Rady 1999/519/WE z dnia 12 lipca 1999 r. w sprawie ograniczenia narażenia ludności na pola elektromagnetyczne (od 0 Hz do 300 GHz) (Dz. Urz. WE L 199 z 30.07.1999, str. 59), f) kierowanie się zasadą neutralności technologicznej przy gospodarowaniu częstotliwościami;

	f) stosowanie najwłaściwszego i najmniej uciążliwego systemu udzielania zezwoleń zgodnie z art. 46, tak aby maksymalizować elastyczność i wydajność wykorzystania widma radiowego i jego współużytkowanie; g) stosowanie zasad przyznawania, przenoszenia, odnawiania, zmieniania i cofania praw wykorzystania widma radiowego, które są jasno i przejrzyście ustanowione, aby zagwarantować pewność regulacyjną oraz spójność i przewidywalność regulacji; h) dążenie do spójności i przewidywalności w całej Unii, jeśli chodzi o sposób udzielania zezwoleń na użytkowanie widma radiowego w kontekście ochrony zdrowia publicznego przy uwzględnieniu zalecenia 1999/519/WE. Do celu akapitu pierwszego oraz w kontekście rozwoju technicznych środków wykonawczych dla widma radiowego na mocy decyzji nr 676/2002/WE, Komisja może zwrócić się do RSPG o wydanie opinii zalecającej najodpowiedniejsze system(-y) wydawania zezwoleń do celów użytkowania widma radiowego w tym paśmie lub jego częściach. W stosownych przypadkach oraz przy uwzględnieniu w jak największym stopniu takiej opinii, Komisja może przyjąć zalecenie mające na celu promowanie spójnego podejścia w Unii w odniesieniu do systemu(-ów) wydawania zezwoleń do celów użytkowania tego pasma.			

	W przypadku gdy Komisja rozważa przyjęcie środków zgodnie z art. 39 ust. 1, 4, 5 i 6, może zwrócić się do RSPG o opinię na temat konsekwencji takiej normy lub specyfikacji dla koordynacji, harmonizacji i dostępności widma radiowego. Przy podejmowaniu wszelkich dalszych kroków Komisja w jak największym stopniu uwzględnia opinię RSPG.			
Art.45 ust. 3	3. W przypadku braku popytu na rynku krajowym lub regionalnym na wykorzystanie pasma w zharmonizowanym widmie radiowym, państwa członkowskie mogą zezwolić na alternatywne wykorzystanie całości lub części tego pasma, w tym na dotychczasowe wykorzystanie, zgodnie z ust. 4 i 5 niniejszego artykułu, pod warunkiem że: a) brak popytu na rynku na wykorzystanie takiego pasma stwierdzono w wyniku konsultacji publicznych zgodnie z art. 23, w tym perspektywicznej oceny popytu na rynku; b) takie alternatywne wykorzystanie nie uniemożliwia ani nie utrudnia dostępności albo wykorzystania tego pasma w innych państwach członkowskich; oraz c) państwo członkowskie, którego to dotyczy, należycie uwzględnia długoterminową dostępność lub długoterminowe wykorzystanie takiego pasma w Unii oraz efekt skali w odniesieniu do urządzeń, będący wynikiem użytkowania zharmonizowanego widma radiowego w Unii. Każda decyzja dopuszczająca wyjątkowe alternatywne wykorzystanie podlega regularnemu przeglądowi i w każdym przypadku zostaje poddana szybko przeglądowi	N	**art. 65 Pke**	**Art. 65.** 1. Prezes UKE dopuszcza dysponowanie częstotliwościami zharmonizowanymi na potrzeby innych systemów niż wskazane w technicznym środku wykonawczym, o którym mowa w art. 4 decyzji 676/2002/WE, zwane dalej „alternatywnym wykorzystaniem”, w przypadku gdy: 1) stwierdzi brak popytu na wykorzystywanie danego zakresu częstotliwości na potrzeby systemów, dla których dokonano harmonizacji; 2) alternatywne wykorzystanie nie uniemożliwia ani nie utrudnia wykorzystania danego zakresu częstotliwości na potrzeby systemów, dla których dokonano harmonizacji w innym państwie członkowskich; 3) nie wpłynie to negatywnie na długoterminowe korzyści wynikające z wykorzystania danego zakresu częstotliwości w Unii Europejskiej na potrzeby systemów, dla których dokonano harmonizacji. 2. Prezes UKE przeprowadza postępowanie konsultacyjne dotyczące zbadania popytu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1. 3. W przypadku gdy Prezes UKE wydał decyzję w sprawie rezerwacji częstotliwości umożliwiającą alternatywne wykorzystanie, dokonuje przeglądu wystąpienia przesłanek, o których mowa w ust. 1, w odniesieniu do wydanych decyzji, nie rzadziej niż co 2 lata oraz na wniosek o rezerwację częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby systemów, dla których dokonano harmonizacji, lub wniosek o pozwolenie na używanie urządzenia radiowego w systemach, dla których dokonano harmonizacji, dotyczące częstotliwości, których wykorzystanie byłoby znacząco utrudnione lub niemożliwe ze względu na alternatywne wykorzystanie. 4. W decyzji dokonującej rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych Prezes UKE cofa lub zmienia rezerwację umożliwiającą alternatywne wykorzystanie w zakresie, w jakim znacząco utrudnia lub uniemożliwia wykorzystanie tych częstotliwości na potrzeby systemów, dla których dokonano harmonizacji. 5. W decyzji, o której mowa w ust. 4, Prezes UKE określa termin cofnięcia decyzji umożliwiającej alternatywne wykorzystanie oraz termin dokonania

	na należycie uzasadniony wniosek skierowany przez przyszłego użytkownika do organu właściwego do spraw użytkowania pasma zgodnie z technicznym środkiem harmonizującym. Państwo członkowskie informuje Komisję i pozostałe państwa członkowskie o podjętej decyzji, wraz z jej uzasadnieniem, oraz o wynikach każdego przeglądu.			rezerwacji częstotliwości na potrzeby systemów, dla których dokonano harmonizacji, nie krótsze niż 3 miesiące od wydania decyzji. 6. Częstotliwości alternatywnie wykorzystywane uważa się za dostępne na potrzeby systemów, dla których dokonano harmonizacji. 7. Prezes UKE informuje Komisję Europejską i państwa członkowskie Unii Europejskiej o wydaniu decyzji umożliwiającej alternatywne wykorzystanie i o uzasadnieniu dla takiej decyzji oraz o wynikach przeglądu, o którym mowa w ust. 3.
Art.45 ust. 4	4. Bez uszczerbku dla akapitu drugiego, państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie rodzaje technologii wykorzystywane do dostarczania sieci łączności elektronicznej lub świadczenia usług łączności elektronicznej mogły być stosowane w wykorzystaniu widma radiowego, uznanego w krajowym planie przeznaczenia częstotliwości za dostępne dla usług łączności elektronicznej zgodnie z prawem Unii. Państwa członkowskie mogą jednak ustanowić proporcjonalne i niedyskryminacyjne ograniczenia określonych rodzajów użytkowanych sieci radiowych lub technologii dostępu bezprzewodowego wykorzystywanych w usługach łączności elektronicznej, w przypadku gdy jest to uzasadnione koniecznością: a) uniknięcia szkodliwych zakłóceń; b) ochrony zdrowia publicznego przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych, uwzględniając w jak największym stopniu zalecenie 1999/519/WE; c) zapewnienia jakości technicznej usługi;	T/N	**Art. 412 ust. 2 pkt 3 lit. f,** **art. 88 Pke**	**Art. 412 ust. 2 pkt 3 lit. f** f) kierowanie się zasadą neutralności technologicznej przy gospodarowaniu częstotliwościami; **Art. 88.** 1. Prezes UKE może określić w rezerwacji częstotliwości ograniczenie, o którym mowa w art. 87 ust. 3 pkt 4 lit. a, w przypadku gdy wprowadzenie takiego ograniczenia jest uzasadnione koniecznością: 1) uniknięcia szkodliwych zaburzeń elektromagnetycznych lub szkodliwych zakłóceń; 2) ochrony ludności przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych; 3) zapewnienia odpowiedniej jakości technicznej usługi; 4) zapewnienia jak najszerszego współużytkowania częstotliwości; 5) zagwarantowania efektywnego wykorzystania częstotliwości; 6) zapewnienia realizacji celu leżącego w interesie publicznym, w szczególności takiego jak: a) ochrona życia i zdrowia ludzi, b) wspieranie spójności społecznej, regionalnej lub terytorialnej, c) unikanie nieefektywnego wykorzystywania częstotliwości, d) promowanie różnorodności kulturowej i językowej oraz pluralizmu mediów, w szczególności przez świadczenie nadawczych usług radiofonicznych i telewizyjnych. 2. Ograniczenie, o którym mowa w art. 87 ust. 3 pkt 4 lit. b, Prezes UKE może określić w przypadku, gdy jest ono uzasadnione koniecznością realizacji celu leżącego w interesie publicznym, o którym mowa w ust. 1 pkt 6. 3. Ograniczenie, o którym mowa w art. 87 ust. 3 pkt 4 lit. c, Prezes UKE może określić w przypadku, gdy jest ono uzasadnione koniecznością ochrony usług związanych z zapewnieniem ochrony życia i zdrowia ludzi. 4. Do decyzji o rezerwacji częstotliwości zawierającej ograniczenia, o których mowa w art. 87 ust. 3 pkt 4, stosuje się przepisy o postępowaniu

	d) zapewnienia jak najszerszego współużytkowania widma radiowego; e) zagwarantowania efektywnego wykorzystania widma radiowego; lub f) zapewnienia realizacji celu leżącego w interesie ogólnym zgodnie z ust. 5.			konsultacyjnym. Przepisu zdania pierwszego nie stosuje się do decyzji wydawanej po postępowaniu selekcyjnym.
Art.45 ust. 5	5. Bez uszczerbku dla akapitu drugiego, państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie rodzaje usług łączności elektronicznej mogły być stosowane w wykorzystaniu widma radiowego, uznanego w krajowym planie przeznaczenia częstotliwości za dostępne dla usług łączności elektronicznej zgodnie z prawem Unii. Państwa członkowskie mogą jednak ustanowić proporcjonalne i niedyskryminacyjne ograniczenia rodzajów świadczonych usług łączności elektronicznej, w tym w razie konieczności w celu spełnienia wymogu ustanowionego w Regulaminie Radiokomunikacyjnym ITU. Środki, które wymagają świadczenia usług łączności elektronicznej w określonym paśmie dostępnym dla tych usług, są uzasadnione koniecznością realizacji celu leżącego w interesie ogólnym określonego przez państwa członkowskie zgodnie z prawem Unii; do celów tych należy między innymi: a) bezpieczeństwo życia; b) wspieranie spójności społecznej, regionalnej lub terytorialnej; c) unikanie nieefektywnego wykorzystania widma radiowego; lub	T/N	**Art. 88 ust. 1 pkt 6 Pke**	**Art. 88 ust. 1 pkt 6** 6) zapewnienia realizacji celu leżącego w interesie publicznym, w szczególności takiego jak: a) ochrona życia i zdrowia ludzi, b) wspieranie spójności społecznej, regionalnej lub terytorialnej, c) unikanie nieefektywnego wykorzystywania częstotliwości, d) promowanie różnorodności kulturowej i językowej oraz pluralizmu mediów, w szczególności przez świadczenie nadawczych usług radiofonicznych i telewizyjnych.

	d) promowanie różnorodności kulturowej i językowej oraz pluralizmu mediów, na przykład świadczenie nadawczych usług radiowych i telewizyjnych. Środek, który zakazuje świadczenia jakiejkolwiek innej usługi łączności elektronicznej w określonym paśmie, można zastosować wyłącznie w przypadku, gdy jest to uzasadnione koniecznością ochrony usług związanych z bezpieczeństwem życia. Państwa członkowskie mogą również w drodze wyjątku rozszerzyć zakres takiego środka, aby zrealizować inne cele leżące w interesie ogólnym określone przez państwa członkowskie zgodnie z prawem Unii.			
Art.45 ust. 6	6. Państwa członkowskie dokonują regularnego przeglądu konieczności ograniczeń, o których mowa w ust. 4 i 5, oraz podają do wiadomości publicznej wyniki takich przeglądów.	T	**Art. 99 ust. 5 Pke** **Art. 419 ust. 3 Pke**	**Art. 99 ust. 5** 5. Niezależnie od przesłanek, o których mowa w ust. 1 i 4, Prezes UKE zmienia rezerwację częstotliwości w zakresie ograniczeń, o których mowa w art. 87 ust. 3 pkt 4, jeżeli nie zachodzi konieczność utrzymywania tych ograniczeń, w szczególności gdy wynika to z przeglądu, o którym mowa w art. 419 ust. 3. **Art. 419 ust. 3** 3. Prezes UKE dokonuje, nie rzadziej niż co 2 lata, regularnego przeglądu konieczności stosowania w decyzjach w sprawie rezerwacji częstotliwości ograniczeń, o których mowa w art. 87 ust. 3 pkt 4, oraz udostępnia jego wyniki na stronie podmiotowej BIP UKE.
Art.45 ust. 7	7. Ograniczenia wprowadzone przed dniem 25 maja 2011 r. muszą spełnić wymogi ust. 4 i 5 do dnia 20 grudnia 2018 r.	N		
Art. 46	**Zezwolenie na użytkowanie widma radiowego**			
Art. 46 ust. 1	1. Państwa członkowskie ułatwiają korzystanie z widma radiowego, w tym jego współużytkowanie, na podstawie ogólnych zezwoleń oraz ograniczają przyznawanie indywidualnych praw do użytkowania widma radiowego do sytuacji, w których prawa te są niezbędne, aby zmaksymalizować wydajne wykorzystanie widma w świetle	N	**art. 133, art. 138, art. 139, art. 142, art. 143, art. 145, art. 147, art. 148,**	**Art. 133.** Informację o dokonaniu przydziału częstotliwości Prezes UKE niezwłocznie publikuje na stronie podmiotowej BIP UKE. Informacja ta zawiera numer przydziału częstotliwości, zakres częstotliwości objętych przydziałem częstotliwości oraz okres, na jaki został dokonany przydział częstotliwości. **Art. 138.** 1. Z wyjątkiem art. 145, art. 152 i art. 153, używanie urządzenia radiowego wymaga posiadania pozwolenia radiowego, zwanego dalej „pozwoleniem”.

	zapotrzebowania, uwzględniając kryteria określone w akapicie drugim. We wszystkich pozostałych przypadkach państwa członkowskie określają warunki wykorzystania widma radiowego w ogólnym zezwoleniu. W tym celu państwa członkowskie decydują o najodpowiedniejszym systemie udzielania zezwoleń na użytkowanie widma radiowego stosownie do: a) cech szczególnych danego widma radiowego; b) konieczności ochrony przed szkodliwymi zakłóceniami; c) opracowania wiarygodnych warunków współdzielenia widma radiowego, w stosownych przypadkach; d) potrzeby zapewnienia technicznej jakości łączności lub usługi; e) innych celów leżących w interesie ogólnym określonych przez państwa członkowskie zgodnie z prawem Unii; f) potrzeby zagwarantowania efektywnego wykorzystania widma radiowego. Przy rozważaniu stosowania systemu ogólnego zezwolenia lub przyznawania indywidualnych praw użytkowania zharmonizowanego widma radiowego z uwzględnieniem technicznych środków wykonawczych przyjętych zgodnie z art. 4 decyzji nr 676/2002/WE, państwa członkowskie dążą do minimalizacji problemu szkodliwych zakłóceń, w tym w przypadku współużytkowania widma radiowego,		**art. 149,** **art. 150,** **art. 151,** **art. 152,** **art. 153,** **art. 154,** **art. 155,** **art. 156** **Pke**	2. Prezes UKE wydaje pozwolenie w drodze decyzji. 3. Postępowanie w sprawie wydania pozwolenia wszczyna się na wniosek zainteresowanego podmiotu. 4. Podmiot posiadający rezerwację częstotliwości lub podmiot przez niego upoważniony lub podmiot, któremu częstotliwości zostały wydzierżawione lub przekazane do użytkowania zgodnie z art. 96, o ile nie została wydana decyzja, o której mowa w art. 96 ust. 5, może żądać wydania pozwolenia dotyczącego wykorzystania zasobu częstotliwości objętego rezerwacją częstotliwości w okresie jej obowiązywania. 5. Do pozwolenia stosuje się odpowiednio przepis art. 65. 6. W przypadku wygaśnięcia lub rozwiązania umowy o wydzierżawienie częstotliwości lub umowy o przekazanie częstotliwości do użytkowania, o których mowa w art. 96, Prezes UKE stwierdza wygaśnięcie pozwolenia wydanego zgodnie z ust. 4. 7. W przypadku częstotliwości radiowych, których przeznaczenie określono w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości lub ustalono w planie zagospodarowania częstotliwości, Prezes UKE wydaje decyzję w terminie 6 tygodni od dnia złożenia wniosku. 8. Termin, o którym mowa w ust. 7, nie ma zastosowania w przypadkach wymagających uzgodnień międzynarodowych lub wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych dotyczących użytkowania częstotliwości radiowych lub pozycji orbitalnych. **Art. 139.** Przepisu art. 138 ust. 1 nie stosuje się do urządzeń radiowych wykorzystywanych przez użytkowników rządowych. **Art. 142.** 1. Prezes UKE wydaje pozwolenie podmiotowi, który spełnia wymagania określone ustawą, oraz jeżeli: 1) nie zachodzi żadna z okoliczności, o których mowa w art. 100 ust. 2 pkt 1–3 i 5; 2) częstotliwości objęte wnioskiem: a) są dostępne, b) zostały przeznaczone w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości dla wnioskowanej służby radiokomunikacyjnej i użytkowania oraz plan zagospodarowania częstotliwości przewiduje ich zagospodarowanie zgodne z wnioskiem, c) mogą być wykorzystywane przez urządzenie radiowe bez powodowania szkodliwych zakłóceń lub kolizji z przyznanymi na rzecz innych podmiotów rezerwacjami częstotliwości,

	w oparciu o kombinację ogólnego zezwolenia i indywidualnych praw użytkowania. W stosownych przypadkach państwa członkowskie rozważają możliwość wydania zezwolenia na użytkowanie widma radiowego w oparciu o kombinację ogólnego zezwolenia i indywidualnych praw użytkowania, biorąc pod uwagę możliwe skutki różnych kombinacji ogólnego zezwolenia i indywidualnych praw użytkowania oraz stopniowego przechodzenia z jednej kategorii do drugiej na konkurencję, innowacje i wchodzenie na rynek. Państwa członkowskie dążą do minimalizowania ograniczeń dotyczących wykorzystania widma radiowego, biorąc w odpowiednim stopniu pod uwagę rozwiązania techniczne w zakresie postępowania w przypadku szkodliwych zakłóceń tak, aby wprowadzić możliwie najmniej uciążliwy system wydawania zezwoleń.			przydziałami częstotliwości, pozwoleniami radiowymi lub decyzjami, o których mowa w art. 152 lub art. 153, d) zostały międzynarodowo uzgodnione w zakresie i formie określonych w międzynarodowych przepisach radiokomunikacyjnych lub wiążących Rzeczpospolitą Polską umowach międzynarodowych, w przypadku gdy zachodzi możliwość powodowania szkodliwych zakłóceń poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, e) będą wykorzystywane w sposób efektywny; 3) urządzenie pracujące na podstawie pozwolenia może być chronione przed szkodliwymi zakłóceniami; 4) wnioskodawca przedłoży: a) dokument potwierdzający spełnienie przez urządzenie wymagań, o których mowa w art. 273 ust. 1–3 albo – w przypadku urządzeń wykorzystywanych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej lub w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej – dokument potwierdzający objęcie tych urządzeń przepisami, o których mowa odpowiednio w art. 273 ust. 7 pkt 2 lub 3, b) dokument potwierdzający rejestrację statku powietrznego, morskiego lub żeglugi śródlądowej w Rzeczypospolitej Polskiej – w przypadku ubiegania się o wydanie pozwolenia radiowego w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej lub w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej, c) dokument potwierdzający uzyskanie zgody operatora satelity na wykorzystywanie transpondera – w przypadku pozwolenia dla naziemnej stacji w służbie satelitarnej, d) dokument potwierdzający pozytywny wynik egzaminu z wiedzy i umiejętności z zakresu obsługi urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej lub dokument równoważny wydany przez uprawniony organ zagraniczny – w przypadku ubiegania się o wydanie pozwolenia radiowego w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej; 5) urządzenie nie koliduje z pracą urządzeń kontrolno-pomiarowych UKE. 2. Prezes UKE udostępnia wykaz urządzeń kontrolno-pomiarowych UKE, o których mowa w ust. 1 pkt 5 oraz art. 129 pkt 7, wraz z warunkami ochrony tych urządzeń na stronie podmiotowej BIP UKE.

				3. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1 pkt 4 lit. a, nie dotyczy urządzeń przeznaczonych do wyłącznego używania w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej, niebędących przedmiotem oferty handlowej. 4. Prezes UKE wydaje pozwolenia na okres nieprzekraczający 10 lat, a dla służby radiokomunikacyjnej amatorskiej – na okres nieprzekraczający 25 lat. W przypadku pozwolenia dotyczącego wykorzystania zasobu częstotliwości objętego rezerwacją częstotliwości w okresie jej obowiązywania, który jest dłuższy niż 10 lat, okres obowiązywania pozwolenia może zostać zrównany z okresem obowiązywania tej rezerwacji. 5. W przypadku przedłużenia rezerwacji częstotliwości zgodnie z art. 92 lub dokonania rezerwacji częstotliwości na kolejny okres w drodze postępowania, o którym mowa w art. 93 ust. 1, Prezes UKE na wniosek podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości w drodze decyzji, dokonuje zmiany pozwoleń radiowych wydanych w oparciu o tę rezerwację częstotliwości przez: 1) wskazanie zakresów częstotliwości i rezerwacji częstotliwości albo rezerwacji częstotliwości dokonanej na kolejny okres w oparciu, o którą wydane jest pozwolenie, 2) zmianę okresu obowiązywania pozwolenia dotyczącego wykorzystania zasobu częstotliwości objętego rezerwacją, tak aby zrównać go z okresem obowiązywania tej rezerwacji częstotliwości albo rezerwacji częstotliwości dokonanej na kolejny okres – o ile nie nastąpiła zmiana warunków wykorzystywania częstotliwości wskazanych w rezerwacji częstotliwości uniemożliwiająca korzystanie z urządzeń wskazanych w pozwoleniu radiowym oraz sprzyja to efektywnemu i harmonijnemu gospodarowaniu zasobami częstotliwości. 6. Wniosek, o którym mowa w ust. 5, zawiera wykaz pozwoleń, których dotyczy. 7. W przypadku, o którym mowa w ust. 5, Prezes UKE wszczyna i prowadzi jedno postępowanie oraz wydaje jedną decyzję w sprawie zmiany wskazanych pozwoleń. **Art. 143.** 1. W służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej Prezes UKE wydaje pozwolenia kategorii 1, kategorii 3, kategorii 5 i pozwolenia dodatkowe. W pozwoleniu Prezes UKE wskazuje znak wywoławczy, za pomocą którego identyfikuje się stację amatorską. 2. Prezes UKE wydaje pozwolenie w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej osobie fizycznej na podstawie zaświadczenia o pozytywnym

				wyniku egzaminu z wiedzy i umiejętności osoby ubiegającej się o pozwolenie, z wyjątkiem art. 142 ust. 1 pkt 4 lit d. 3. Prezes UKE wydaje pozwolenie w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej osobie prawnej, w tym terenowej jednostce organizacyjnej stowarzyszenia posiadającego osobowość prawną, a także stowarzyszeniu zwykłemu w rozumieniu ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2020 r. poz. 2261), na podstawie pozwolenia kategorii 1 lub równoważnego dokumentu wydanego przez uprawniony organ zagraniczny osoby upoważnionej do ubiegania się o wydanie pozwolenia dla tej osoby prawnej, która ukończyła 18 lat. 4. Pozytywny wynik egzaminu, o którym mowa w ust. 2, jest ważny bezterminowo. **Art. 145.** 1. Nie wymaga pozwolenia używanie urządzeń radiowych przeznaczonych wyłącznie do odbioru. 2. Nie wymaga pozwolenia używanie urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego: 1) używanego przez zagraniczny statek powietrzny, morski lub statek żeglugi śródlądowej, zgodnie z międzynarodowymi przepisami radiokomunikacyjnymi, jeżeli urządzenie zostało dopuszczone do używania przez właściwy organ; 2) używanego, zgodnie z przepisami międzynarodowymi, w służbie amatorskiej przez cudzoziemca oraz obywatela polskiego stale rezydującego za granicą podczas pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli jednorazowo pobyt taki nie jest dłuższy niż 90 dni; 3) końcowego: a) dołączanego do zakończenia sieci telekomunikacyjnej, z wyłączeniem urządzeń stosowanych w służbie lotniczej, morskiej lub żeglugi śródlądowej, b) służącego do utrzymywania łączności z przebywającym krótkookresowo na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub znajdującym się na nim w tranzycie, zagranicznym pojazdem, statkiem powietrznym, morskim lub statkiem żeglugi śródlądowej, przytwierdzonego w sposób trwały do tego pojazdu lub statku, wykorzystującego międzynarodowo uzgodnione zakresy częstotliwości; 4) wykorzystującego zakresy częstotliwości zarezerwowane na rzecz podmiotu uprawnionego do dysponowania częstotliwością lub, za zgodą tego podmiotu, podmiotu przez niego upoważnionego lub któremu częstotliwości zostały wydzierżawione lub przekazane do użytkowania

				zgodnie z art. 96, o ile nie została wydana decyzja, o której mowa w art. 96 ust. 5, jeżeli rezerwacja częstotliwości przewiduje zwolnienie z obowiązku uzyskania pozwolenia i określa warunki wykorzystywania częstotliwości; 5) będącego urządzeniem klasy 1, o którym mowa w art. 274 ust. 3. 3. Urządzenia klasy 1, o których mowa w art. 274 ust. 3, nie podlegają ochronie przed szkodliwymi zakłóceniami powodowanymi przez inne urządzenia. 4. Minister właściwy do spraw informatyzacji może, w drodze rozporządzenia, określić rozszerzony zakres urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych, które mogą być używane bez pozwolenia, określając: 1) warunki używania urządzeń radiowych nadawczych lub nadawczo-odbiorczych, które mogą być używane bez pozwolenia, 2) rodzaje służb radiokomunikacyjnych, w których urządzenia te mogą być używane − uwzględniając przepisy międzynarodowe oraz kierując się zasadą zwiększania liczby rodzajów takich urządzeń, przy uwzględnieniu potrzeby harmonijnego gospodarowania częstotliwościami. **Art. 147.** 1. Używanie urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego, niewymagającego pozwolenia na podstawie art. 145 ust. 2 pkt 4, podlega wpisowi do rejestru urządzeń radiowych używanych bez pozwolenia, zwanego dalej „rejestrem urządzeń”. 2. Prezes UKE prowadzi rejestr urządzeń w systemie teleinformatycznym. 3. Rejestr urządzeń obejmuje w szczególności: 1) kolejny numer wpisu; 2) datę otrzymania wniosku oraz datę dokonania wpisu; 3) dane, o których mowa w art. 148 ust. 1 pkt 1-3, 5 i 6. 4. Rejestr urządzeń jest jawny i jest udostępniany na stronie podmiotowej BIP UKE. **Art. 148.** 1. Prezes UKE dokonuje wpisu do rejestru urządzeń na podstawie złożonego przez podmiot uprawniony do dysponowania częstotliwością wniosku zawierającego następujące dane: 1) nazwę (firmę) podmiotu uprawnionego do dysponowania częstotliwością, jego siedzibę i adres; 2) oznaczenie formy prawnej podmiotu uprawnionego do dysponowania częstotliwością; 3) numer decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości;

				4) imię, nazwisko, adres i numer telefonu osoby upoważnionej do kontaktowania się w imieniu podmiotu uprawnionego do dysponowania częstotliwością; 5) warunki wykorzystywania częstotliwości, o których mowa w art. 141 ust. 1 pkt 1; 6) przewidywaną datę rozpoczęcia używania urządzenia. 2. Wniosek o wpis do rejestru urządzeń zawiera oświadczenie osoby uprawnionej do reprezentowania podmiotu, o którym mowa w ust. 1, o następującej treści: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 Kodeksu karnego oświadczam, że: 1) dane zawarte we wniosku o wpis do rejestru urządzeń są zgodne z prawdą; 2) znane mi są i spełniam wynikające z ustawy z dnia … r. − Prawo komunikacji elektronicznej warunki używania urządzenia radiowego, którego dotyczy wniosek; 3) urządzenie radiowe objęte wnioskiem spełnia odnoszące się do niego wymagania, o których mowa w art. 274 ust. 1−3 ustawy z dnia ... r. – Prawo komunikacji elektronicznej.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu uprawnionego do odebrania oświadczenia o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. 3. Do wniosku o wpis do rejestru urządzeń składanego przez podmiot upoważniony, o którym mowa w art. 138 ust. 4, dołącza się upoważnienie do wykorzystywania częstotliwości udzielone przez podmiot uprawniony do dysponowania częstotliwością, wskazujące zakres częstotliwości, obszar, na którym częstotliwości mogą być wykorzystywane oraz okres, w którym podmiot jest uprawniony do wykorzystywania częstotliwości. 4. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, opatruje się kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym. **Art. 149.** 1. Prezes UKE dokonuje wpisu urządzenia do rejestru urządzeń w terminie do 21 dni roboczych od dnia otrzymania wniosku, o którym mowa w art. 148 ust. 1, lub od dnia uzupełnienia tego wniosku. 2. W przypadku gdy wniosek nie zawiera danych, o których mowa w art. 148 ust. 1, lub oświadczenia, o którym mowa w art. 148 ust. 2, albo w przypadku stwierdzenia, że we wniosku błędnie określono dane, o których mowa w art. 148 ust. 1, Prezes UKE niezwłocznie, jednak nie później niż przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 1, wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia

				wniosku w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania. Wniosek nieuzupełniony w wyznaczonym terminie pozostawia się bez rozpoznania. 3. Jeżeli Prezes UKE, z wyjątkiem ust. 2, nie dokona wpisu w terminie, o którym mowa w ust. 1, a od dnia otrzymania wniosku o wpis do rejestru urządzeń upłynęło 28 dni roboczych, podmiot uprawniony do dysponowania częstotliwością może rozpocząć jej wykorzystywanie za pomocą urządzenia, którego dotyczył wniosek, po uprzednim zawiadomieniu Prezesa UKE na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej. 4. Prezes UKE prostuje z urzędu wpis do rejestru urządzeń zawierający oczywiste błędy lub niezgodności ze stanem faktycznym. **Art. 150.** 1. W przypadku zmiany danych, o których mowa w art. 148 ust. 1, podmiot, który uzyskał wpis do rejestru urządzeń jest obowiązany w terminie 7 dni od dnia zmiany tych danych złożyć do Prezesa UKE wniosek o zmianę wpisu w rejestrze urządzeń. 2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera numer z rejestru urządzeń, dane podlegające zmianie oraz oświadczenie, o którym mowa w art. 148 ust. 2. 3. W przypadku braków formalnych wniosku o zmianę wpisu stosuje się przepis art. 149 ust. 2. 4. Prezes UKE na podstawie wniosku, o którym mowa w ust. 1, dokonuje zmiany wpisu w rejestrze urządzeń. **Art. 151.** 1. Prezes UKE wykreśla wpis do rejestru urządzeń w przypadku wygaśnięcia rezerwacji częstotliwości albo na wniosek podmiotu uprawnionego do dysponowania rezerwacją 2. Prezes UKE może wykreślić wpis do rejestru urządzeń, jeżeli zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 99 ust. 1. **Art. 152.** 1. Prezes UKE, w drodze decyzji, na wniosek zainteresowanego podmiotu, może dopuścić czasowe używanie urządzenia radiowego w zakresach częstotliwości cywilnych lub cywilno-rządowych w celu zapewnienia przekazu informacji na okres nieprzekraczający 30 dni. 2. Prezes UKE, wydając decyzję, o której mowa w ust. 1, kieruje się obiektywnymi, przejrzystymi, niedyskryminacyjnymi i proporcjonalnymi kryteriami. 3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się oryginał lub kopię: 1) dokumentu potwierdzającego spełnienie przez urządzenie wymagań, o których mowa w art. 273 ust. 1−3; 2) pełnomocnictwa − jeżeli strona działa przez pełnomocnika;

				3) dowodu uiszczenia opłaty za prawo do wykorzystywania częstotliwości, o której mowa w art. 24 ust. 4. 4. Dokumenty, o których mowa w ust. 3, można składać w języku angielskim. Przepisu art. 33 § 2 i 3 oraz art. 76a § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. − Kodeks postępowania administracyjnego nie stosuje się. 5. Obowiązek wniesienia opłaty za prawo do wykorzystywania częstotliwości, o której mowa w art. 24 ust. 4, powstaje z chwilą złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1. 6. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes UKE określa: 1) rodzaj, wyróżnik typu oraz nazwę producenta urządzenia radiowego, którego dotyczy decyzja; 2) uprawniony podmiot oraz jego siedzibę i adres lub adres stałego miejsca wykonywania działalności gospodarczej, jeżeli podmiot posiada takie miejsce; 3) warunki wykorzystania częstotliwości; 4) warunki używania urządzenia radiowego, w szczególności rodzaj służby, w której jest wykorzystywane urządzenie; 5) okres obowiązywania decyzji; 6) termin rozpoczęcia wykorzystania częstotliwości. 7. Prezes UKE odmawia wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, albo cofa tę decyzję, jeżeli wystąpi jedna z okoliczności, o których mowa w art. 100 ust. 2 pkt 1−3. **Art. 153.** 1. Prezes UKE, w drodze decyzji, na wniosek zainteresowanego podmiotu, może zezwolić na czasowe używanie urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego w celu przeprowadzenia badań, testów lub eksperymentów w zakresach częstotliwości cywilnych lub cywilno-rządowych, pod warunkiem przedstawienia celu oraz harmonogramu prowadzenia tych badań, testów lub eksperymentów. 2. Decyzję, o której mowa w ust. 1, dotyczącą używania urządzeń radiowych służących do rozprowadzania lub rozpowszechniania programów radiofonicznych lub telewizyjnych, Prezes UKE wydaje w porozumieniu z Przewodniczącym KRRiT. Niezajęcie stanowiska przez Przewodniczącego KRRiT w terminie 10. dni roboczych od dnia otrzymania projektu decyzji jest równoznaczne z uzgodnieniem projektu. 3. Stroną postępowania w sprawie o wydanie decyzji, o której mowa w ust. 1, jest także podmiot dysponujący rezerwacją częstotliwości. 4. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, nie może być wydane na okres dłuższy niż rok.

				5. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, może być na wniosek zainteresowanego podmiotu jednokrotnie przedłużone na okres nie dłuższy niż rok, po przedłożeniu sprawozdania z dotychczas wykonanych działań w zakresie badań, testów lub eksperymentów w ramach tego zezwolenia. Prezes UKE odmawia przedłużenia zezwolenia w przypadku nieprzedłożenia takiego sprawozdania. 6. Podmiot, który uzyskał zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany przedłożyć Prezesowi UKE sprawozdanie z przeprowadzonych badań, testów lub eksperymentów, w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia ich zakończenia. 7. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 5 lub 6, z uwzględnieniem przepisów o ochronie własności przemysłowej i intelektualnej, zawiera w szczególności: 1) określenie urządzeń radiowych wykorzystanych w badaniach, testach lub eksperymentach oraz ich parametry; 2) opis metodyki badań, testów lub eksperymentów i ich wyniki; 3) wnioski wynikające z przeprowadzonych badań, testów lub eksperymentów. 8. Do wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, przepisy art. 152 ust. 3, 5 i 6 stosuje się. 9. Prezes UKE, w drodze decyzji, odmawia zezwolenia albo cofa zezwolenie, jeżeli wystąpi jedna z okoliczności, o których mowa w art. 100 ust. 2 pkt 1-3. 10. Prezes UKE, w drodze decyzji, odmawia zezwolenia, jeżeli podmiot, który będąc do tego zobowiązanym, nie złożył sprawozdania z przeprowadzonych badań, testów lub eksperymentów. 11. Prezes UKE, w drodze decyzji, może cofnąć zezwolenie, jeżeli podmiot nie rozpoczął badań, testów lub eksperymentów w terminie 3 miesięcy od dnia rozpoczęcia wykorzystywania częstotliwości określonego w zezwoleniu. **Art. 154.** Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE informacje o wydanych pozwoleniach, rezerwacjach częstotliwości oraz decyzjach o zezwoleniu na czasowe używanie urządzeń radiowych, o których mowa w art. 152 oraz art. 153, obejmujące: 1) nazwę (firmę) podmiotu uprawnionego; 2) zakres częstotliwości; 3) obszar, na którym częstotliwości mogą być wykorzystywane lub lokalizację stacji; 4) okres obowiązywania decyzji. **Art. 155.** 1. Czasowe używanie urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego, wykorzystującego częstotliwości użytkowane jako cywilne lub cywilno-rządowe, służącego do komunikacji w systemie

				naziemnym lub satelitarnym przez misje dyplomatyczne, urzędy konsularne, zagraniczne misje specjalne oraz przedstawicielstwa organizacji międzynarodowych, korzystające z przywilejów i immunitetów na podstawie ustaw, umów i zwyczajów międzynarodowych, mające swe siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wymaga uzyskania pisemnej zgody Prezesa UKE, zatwierdzonej przez ministra właściwego do spraw zagranicznych, oraz dopuszczalne jest wyłącznie w zakresie związanym z działalnością dyplomatyczną tych podmiotów, chyba że odpowiednie wiążące Rzeczpospolitą Polską umowy międzynarodowe stanowią inaczej lub wymaga tego zasada wzajemności. 2. Wniosek o wydanie zgody składany jest do Prezesa UKE, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw zagranicznych niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 7 dni roboczych przed planowanym rozpoczęciem wykorzystywania częstotliwości. 3. W wyjątkowych przypadkach, wymagających pilnego działania ze względu na ważny interes państwa, wniosek o wydanie zgody może zostać złożony bez zachowania terminu, o którym mowa w ust. 2. Prezes UKE może pozostawić taki wniosek bez rozpoznania, w przypadku gdy ze względów technicznych lub organizacyjnych brak jest możliwości jego rozpatrzenia przed planowanym rozpoczęciem wykorzystywania częstotliwości przez wnioskodawcę. 4. Wniosek o wydanie zgody zawiera: 1) cel, w którym będzie używane urządzenie; 2) obszar wykorzystywania częstotliwości albo obszar przemieszczania urządzenia; 3) termin rozpoczęcia oraz zakończenia wykorzystywania częstotliwości; 4) typ i rodzaj urządzenia; 5) moc wyjściową urządzenia; 6) częstotliwości nadawania i odbioru; 7) szerokość kanału i rodzaj emisji; 8) imię, nazwisko, adres do korespondencji, adres poczty elektronicznej i numer telefonu osoby wyznaczonej do kontaktu w sprawie technicznych warunków wykorzystania częstotliwości lub używania urządzenia radiowego. 5. Prezes UKE wydaje zgodę na używanie urządzenia, o którym mowa w ust. 1, jeżeli urządzenie to nie będzie powodować szkodliwych zakłóceń w pracy innych urządzeń lub nie będzie prowadzić do wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 99 ust. 1 pkt 3. W przypadku stwierdzenia możliwości wystąpienia takich zakłóceń lub okoliczności Prezes UKE nie wydaje zgody

				oraz informuje wnioskodawcę, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw zagranicznych, o możliwości zmiany wniosku w wyznaczonym terminie, ze wskazaniem zakresu tych zmian. 6. Prezes UKE wydaje zgodę na używanie urządzenia radiowego, o którym mowa w ust. 1, na okres nieprzekraczający 30 dni. 7. W przypadku gdy urządzenie radiowe, o którym mowa w ust. 1, powoduje szkodliwe zakłócenia lub prowadzi do wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 99 ust. 1 pkt 3, Prezes UKE: 1) określa nowe warunki wykorzystania częstotliwości albo 2) stwierdza konieczność zaprzestania używania urządzenia radiowego – informując o tym użytkownika urządzenia radiowego, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw zagranicznych. 8. W przypadku stwierdzenia, że urządzenie radiowe, o którym mowa w ust. 1, wykorzystywane jest niezgodnie z warunkami określonymi w wydanej zgodzie, Prezes UKE informuje użytkownika urządzenia radiowego, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw zagranicznych, o konieczności dostosowania, w określonym terminie, warunków wykorzystania częstotliwości do warunków, na które wydano zgodę. 9. Prezes UKE informuje użytkownika urządzenia radiowego, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw zagranicznych, o cofnięciu zgody w przypadku niedostosowania wykorzystania częstotliwości do warunków, na które wydano zgodę w terminie przez niego wyznaczonym. **Art. 156.** 1. Czasowe używanie urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego, wykorzystującego częstotliwości użytkowane jako rządowe, służącego do komunikacji w systemie naziemnym lub satelitarnym przez misje dyplomatyczne, urzędy konsularne, zagraniczne misje specjalne oraz przedstawicielstwa organizacji międzynarodowych, korzystające z przywilejów i immunitetów na podstawie ustaw, umów i zwyczajów międzynarodowych, mające swe siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wymaga uzyskania pisemnej zgody Ministra Obrony Narodowej, zatwierdzonej przez ministra właściwego do spraw zagranicznych, oraz dopuszczalne jest wyłącznie w zakresie związanym z działalnością dyplomatyczną tych podmiotów, chyba że odpowiednie wiążące Rzeczpospolitą Polską umowy międzynarodowe stanowią inaczej lub wymaga tego zasada wzajemności. 2. Wniosek o wydanie zgody składany jest do Ministra Obrony Narodowej za pośrednictwem ministra właściwego do spraw zagranicznych niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 7 dni roboczych przed planowanym rozpoczęciem wykorzystywania częstotliwości. W przypadku przekazania

				przez ministra właściwego do spraw zagranicznych wniosku o wydanie zgody do Prezesa UKE, Prezes UKE niezwłocznie przekazuje wniosek do Ministra Obrony Narodowej. 3. Minister Obrony Narodowej może powierzyć realizację zadań, o których mowa w ust. 1 i 2, kierownikowi komórki organizacyjnej lub jednostki organizacyjnej podległej Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanej, właściwej w sprawach zarządzania częstotliwościami. 4. Do spraw związanych z wyrażaniem przez Ministra Obrony Narodowej zgody, o której mowa w ust. 1, przepisy art. 155 ust. 3−9 stosuje się odpowiednio.
Art. 46 ust. 2	2. Podejmując decyzję na podstawie ust. 1 mającą na celu ułatwienie współużytkowania widma radiowego, właściwe organy zapewniają, aby warunki współużytkowania widma radiowego były jednoznacznie określone w zezwoleniu. Takie warunki ułatwiają wydajne wykorzystanie widma radiowego, konkurencję i innowacje.	T	**Art. 87 ust. 3 pkt 1 Pke**	**Art. 87.** 3. W rezerwacji częstotliwości Prezes UKE może także określić w szczególności: 1) warunki wykorzystywania częstotliwości, w tym także w ramach współużytkowania częstotliwości, o których mowa w art. 141 ust. 1;
Art. 47	**Warunki dotyczące indywidualnych praw użytkowania widma radiowego**			
Art. 47 ust. 1	1. Właściwe organy obwarowują warunkami indywidualne prawa użytkowania widma radiowego zgodnie z art. 13 ust. 1 w taki sposób, aby zapewnić optymalne i najefektywniejsze i najwydajniejsze użytkowanie widma radiowego. Przed przydzieleniem lub odnowieniem takich praw, wyraźnie określają wszelkie takie warunki, w tym wymagany poziom użytkowania oraz możliwość spełnienia tego wymogu przez obrót prawami i ich dzierżawę aby zapewnić wykonanie tych warunków zgodnie z art. 30. Warunki, którymi obwarowano odnowienie prawa użytkowania widma radiowego, nie mogą zapewniać nienależnej przewagi dotychczasowym posiadaczom tych praw.	T	**Art. 87 ust. 1, (w zakresie akapitu 3), art. 81 Pke**	**Art. 87.** 1. Prezes UKE w rezerwacji częstotliwości określa: 1) uprawniony podmiot, na rzecz którego dokonano rezerwacji częstotliwości, oraz jego siedzibę i adres; 2) zakres częstotliwości lub pozycje orbitalne objęte rezerwacją; 3) obszar, na którym mogą być wykorzystywane częstotliwości; 4) rodzaje służby radiokomunikacyjnej; 5) okres obowiązywania rezerwacji; 6) okres wykorzystywania częstotliwości; 7) termin, w którym podmiot jest obowiązany rozpocząć wykorzystywanie częstotliwości; 8) wymagania w zakresie wykorzystania częstotliwości oraz wskazanie czy ich realizacja jest możliwa w drodze dzierżawy lub przekazania do użytkowania częstotliwości; 9) warunki wydania pozwolenia radiowego uwzględniające warunki wynikające z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych; 10) zobowiązania podmiotu podjęte w ramach postępowania selekcyjnego, o ile zostały podjęte;

	Takie warunki określają wszelkie mające zastosowanie parametry, w tym obowiązujący termin na wdrożenie praw, którego niedotrzymanie uprawniałoby właściwy organ do wycofania prawa użytkowania lub wprowadzenia innych środków. Właściwe organy odpowiednio wcześnie i w przejrzysty sposób odbywają konsultacje z zainteresowanymi stronami i informują je o warunkach, którymi mają zostać obwarowane indywidualne prawa użytkowania, przed ich nałożeniem. Organy te z wyprzedzeniem określają kryteria oceny spełnienia tych warunków i informują o nich zainteresowane strony w przejrzysty sposób.			11) wymagania dotyczące bezpieczeństwa i integralności infrastruktury telekomunikacyjnej i usług ustalone przez Prezesa UKE z uwzględnieniem rekomendacji i wytycznych Agencji Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa (ENISA), po zasięgnięciu opinii Kolegium do Spraw Cyberbezpieczeństwa, o którym mowa w art. 64 ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa, jeżeli rezerwacja będzie obejmować co najmniej 30% obszaru kraju i jest dokonywana bez przeprowadzenia postępowania selekcyjnego, o którym mowa w art. 104 ust. 3 lub po przeprowadzeniu aukcji lub przetargu, o których mowa w art. 104 ust. 3 pkt 2. **Art. 81.** Przed wydaniem decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości, niepoprzedzonej przetargiem, aukcją albo konkursem, zwanych dalej „postępowaniem selekcyjnym”, Prezes UKE przekazuje stronie projekt rozstrzygnięcia, wyznaczając odpowiedni, nie krótszy niż 14 dni, termin na zajęcie stanowiska.
Art. 47 ust. 2	2. Obwarowując warunkami indywidualne prawa wykorzystania widma radiowego, właściwe organy mogą zwłaszcza w celu zapewnienia efektywnego i wydajnego wykorzystania widma radiowego lub wspierania większego zasięgu, przewidzieć następujące możliwości: a) współużytkowania infrastruktury pasywnej lub aktywnej, która opiera się na widmie radiowym, lub współużytkowania widma radiowego,: b) zawierania komercyjnych umów dostępu do usług roamingu; c) uruchamiania wspólnie infrastruktury na potrzeby dostarczania sieci lub świadczenia usług, które uzależnione są od wykorzystania widma radiowego. Ustalając warunki którymi obwarowano prawa użytkowania widma radiowego, właściwe organy nie zabraniają współużytkowania	N	**Art. 87 ust. 3 pkt 5-7 Pke**	**Art. 87.** 3. W rezerwacji częstotliwości Prezes UKE może także określić w szczególności: 5) możliwość lub obowiązek współużytkowania częstotliwości lub dostępu do elementów sieci telekomunikacyjnej i usług dodatkowych służących do wykorzystywania częstotliwości objętych rezerwacją; 6) możliwość lub obowiązek zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego na potrzeby roamingu lokalnego; 7) obowiązek uruchamiania, wspólnie z innym podmiotem, infrastruktury na potrzeby dostarczania sieci lub świadczenia usług, które uzależnione są od wykorzystania częstotliwości objętych rezerwacją;

	widma radiowego. Wdrożenie przez przedsiębiorstwa warunków nałożonych na podstawie niniejszego ustępu nadal podlega przepisom prawa konkurencji.			
Art. 48	**Przyznawanie indywidualnych praw użytkowania widma radiowego**			
Art. 48 ust. 1	1. W przypadku gdy konieczne jest przyznanie indywidualnych praw użytkowania widma radiowego, państwa członkowskie przyznają takie prawa – na wniosek – każdemu przedsiębiorstwu do celów dostarczania sieci łączności elektronicznej lub świadczenia usług na podstawie ogólnego zezwolenia, o którym mowa w art. 12, z zastrzeżeniem art. 13, art. 21 ust. 1 lit. c) i art. 55, oraz wszelkich innych przepisów zapewniających skuteczne wykorzystanie tych zasobów zgodnie z niniejszą dyrektywą.	T	**Art. 82 ust. 1, art. 132, art. 138, art. 142 Pke**	**Art. 82.** 1. Prezes UKE wydaje decyzję w sprawie rezerwacji częstotliwości w terminie 6 tygodni od dnia złożenia wniosku przez podmiot ubiegający się o rezerwację częstotliwości, z uwzględnieniem ust. 2. **Art. 132.** 1. Prezes UKE dokonuje przydziału częstotliwości w terminie 2 tygodni od dnia złożenia wniosku przez Ministra Obrony Narodowej lub 6 tygodni od dnia złożenia wniosku przez inny podmiot ubiegający się o przydział częstotliwości, z zastrzeżeniem ust. 2. 2. Jeżeli dokonanie przydziału częstotliwości wymaga przeprowadzenia uzgodnień międzynarodowych, terminy, o których mowa w ust. 1, liczy się od dnia zakończenia tych uzgodnień. 3. Wniosek o dokonanie przydziału częstotliwości dla misji dyplomatycznej, urzędu konsularnego, zagranicznej misji specjalnej oraz przedstawicielstwa organizacji międzynarodowej, korzystających z przywilejów i immunitetów na podstawie ustaw, umów i zwyczajów międzynarodowych, mających siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej składa się za pośrednictwem ministra właściwego do spraw zagranicznych. **Art. 138.** 1. Z wyjątkiem art. 145, art. 152 i art. 153, używanie urządzenia radiowego wymaga posiadania pozwolenia radiowego, zwanego dalej „pozwoleniem”. 2. Prezes UKE wydaje pozwolenie w drodze decyzji. 3. Postępowanie w sprawie wydania pozwolenia wszczyna się na wniosek zainteresowanego podmiotu. 4. Podmiot posiadający rezerwację częstotliwości lub podmiot przez niego upoważniony lub podmiot, któremu częstotliwości zostały wydzierżawione lub przekazane do użytkowania zgodnie z art. 96, o ile nie została wydana decyzja, o której mowa w art. 96 ust. 5, może żądać wydania pozwolenia dotyczącego wykorzystania zasobu częstotliwości objętego rezerwacją częstotliwości w okresie jej obowiązywania. 5. Do pozwolenia stosuje się odpowiednio przepis art. 65.

				6. W przypadku wygaśnięcia lub rozwiązania umowy o wydzierżawienie częstotliwości lub umowy o przekazanie częstotliwości do użytkowania, o których mowa w art. 96, Prezes UKE stwierdza wygaśnięcie pozwolenia wydanego zgodnie z ust. 4. 7. W przypadku częstotliwości radiowych, których przeznaczenie określono w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości lub ustalono w planie zagospodarowania częstotliwości, Prezes UKE wydaje decyzję w terminie 6 tygodni od dnia złożenia wniosku. 8. Termin, o którym mowa w ust. 7, nie ma zastosowania w przypadkach wymagających uzgodnień międzynarodowych lub wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych dotyczących użytkowania częstotliwości radiowych lub pozycji orbitalnych. **Art. 142.** 1. Prezes UKE wydaje pozwolenie podmiotowi, który spełnia wymagania określone ustawą, oraz jeżeli: 1) nie zachodzi żadna z okoliczności, o których mowa w art. 100 ust. 2 pkt 1–3 i 5; 2) częstotliwości objęte wnioskiem: a) są dostępne, b) zostały przeznaczone w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości dla wnioskowanej służby radiokomunikacyjnej i użytkowania oraz plan zagospodarowania częstotliwości przewiduje ich zagospodarowanie zgodne z wnioskiem, c) mogą być wykorzystywane przez urządzenie radiowe bez powodowania szkodliwych zakłóceń lub kolizji z przyznanymi na rzecz innych podmiotów rezerwacjami częstotliwości, przydziałami częstotliwości, pozwoleniami radiowymi lub decyzjami, o których mowa w art. 152 lub art. 153, d) zostały międzynarodowo uzgodnione w zakresie i formie określonych w międzynarodowych przepisach radiokomunikacyjnych lub wiążących Rzeczpospolitą Polską umowach międzynarodowych, w przypadku gdy zachodzi możliwość powodowania szkodliwych zakłóceń poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, e) będą wykorzystywane w sposób efektywny; 3) urządzenie pracujące na podstawie pozwolenia może być chronione przed szkodliwymi zakłóceniami; 4) wnioskodawca przedłoży:

				a) dokument potwierdzający spełnienie przez urządzenie wymagań, o których mowa w art. 273 ust. 1–3 albo – w przypadku urządzeń wykorzystywanych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej lub w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej – dokument potwierdzający objęcie tych urządzeń przepisami, o których mowa odpowiednio w art. 273 ust. 7 pkt 2 lub 3, b) dokument potwierdzający rejestrację statku powietrznego, morskiego lub żeglugi śródlądowej w Rzeczypospolitej Polskiej – w przypadku ubiegania się o wydanie pozwolenia radiowego w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej lub w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej, c) dokument potwierdzający uzyskanie zgody operatora satelity na wykorzystywanie transpondera – w przypadku pozwolenia dla naziemnej stacji w służbie satelitarnej, d) dokument potwierdzający pozytywny wynik egzaminu z wiedzy i umiejętności z zakresu obsługi urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej lub dokument równoważny wydany przez uprawniony organ zagraniczny – w przypadku ubiegania się o wydanie pozwolenia radiowego w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej; 5) urządzenie nie koliduje z pracą urządzeń kontrolno-pomiarowych UKE. 2. Prezes UKE udostępnia wykaz urządzeń kontrolno-pomiarowych UKE, o których mowa w ust. 1 pkt 5 oraz art. 129 pkt 7, wraz z warunkami ochrony tych urządzeń na stronie podmiotowej BIP UKE. 3. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1 pkt 4 lit. a, nie dotyczy urządzeń przeznaczonych do wyłącznego używania w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej, niebędących przedmiotem oferty handlowej. 4. Prezes UKE wydaje pozwolenia na okres nieprzekraczający 10 lat, a dla służby radiokomunikacyjnej amatorskiej – na okres nieprzekraczający 25 lat. W przypadku pozwolenia dotyczącego wykorzystania zasobu częstotliwości objętego rezerwacją częstotliwości w okresie jej obowiązywania, który jest dłuższy niż 10 lat, okres obowiązywania pozwolenia może zostać zrównany z okresem obowiązywania tej rezerwacji. 5. W przypadku przedłużenia rezerwacji częstotliwości zgodnie z art. 92 lub dokonania rezerwacji częstotliwości na kolejny okres w drodze postępowania, o którym mowa w art. 93 ust. 1, Prezes UKE na wniosek podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości w drodze decyzji,

				dokonuje zmiany pozwoleń radiowych wydanych w oparciu o tę rezerwację częstotliwości przez: 1) wskazanie zakresów częstotliwości i rezerwacji częstotliwości albo rezerwacji częstotliwości dokonanej na kolejny okres w oparciu, o którą wydane jest pozwolenie, 2) zmianę okresu obowiązywania pozwolenia dotyczącego wykorzystania zasobu częstotliwości objętego rezerwacją, tak aby zrównać go z okresem obowiązywania tej rezerwacji częstotliwości albo rezerwacji częstotliwości dokonanej na kolejny okres – o ile nie nastąpiła zmiana warunków wykorzystywania częstotliwości wskazanych w rezerwacji częstotliwości uniemożliwiająca korzystanie z urządzeń wskazanych w pozwoleniu radiowym oraz sprzyja to efektywnemu i harmonijnemu gospodarowaniu zasobami częstotliwości. 6. Wniosek, o którym mowa w ust. 5, zawiera wykaz pozwoleń, których dotyczy. 7. W przypadku, o którym mowa w ust. 5, Prezes UKE wszczyna i prowadzi jedno postępowanie oraz wydaje jedną decyzję w sprawie zmiany wskazanych pozwoleń.
Art. 48 ust. 2	2. Bez uszczerbku dla szczegółowych kryteriów i procedur przyjętych przez państwa członkowskie w celu przyznawania indywidualnych praw użytkowania widma radiowego dostawcom treści radiowych lub telewizyjnych, aby osiągnąć cele leżące w interesie ogólnym zgodnie z prawem Unii, indywidualne prawa użytkowania widma radiowego są przyznawane w oparciu o otwarte, obiektywne, przejrzyste, niedyskryminacyjne i proporcjonalne procedury, a w przypadku częstotliwości radiowych – zgodnie z art. 45.	T	**Art. 104 Pke**	**Art. 104.** 1. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE informację o zajętych zasobach częstotliwości oraz aktualizuje ją nie rzadziej niż raz w miesiącu. Prezes UKE może także ogłosić informację o dostępnym zasobie częstotliwości. 2. W przypadku wpłynięcia wniosku o rezerwację częstotliwości z dostępnego zasobu częstotliwości Prezes UKE udostępnia niezwłocznie na stronie podmiotowej BIP UKE informację o wpłynięciu wniosku. Udostępniając informację o wpłynięciu wniosku Prezes UKE wyznacza zainteresowanym podmiotom termin 14 dni na złożenie wniosku o rezerwację częstotliwości. Jeżeli w terminie wyznaczonym przez Prezesa UKE zostanie złożony wniosek o rezerwację częstotliwości, którego uwzględnienie spowoduje przekroczenie dostępnego zasobu częstotliwości, wówczas zachodzi brak dostatecznego zasobu częstotliwości. 3. W przypadku braku dostatecznego zasobu częstotliwości podmiot, dla którego zostanie dokonana rezerwacja częstotliwości, jest wyłaniany w drodze postępowania selekcyjnego: 1) konkursu - w przypadku rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania w sposób cyfrowy lub rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych;

				2) przetargu albo aukcji – w pozostałych przypadkach.
Art. 48 ust. 3	3. Wyjątek od stosowania wymogu otwartych procedur może mieć zastosowanie w przypadkach, gdy przyznanie indywidualnych praw użytkowania widma radiowego dostawcom treści radiowych lub telewizyjnych jest konieczne do osiągnięcia celu leżącego w interesie ogólnym określonego przez państwa członkowskie zgodnie z prawem Unii.	N	**Art. 69 ust. 2 Pke** **Art. 89 ust. 2**	**Art. 69.** 2. W przypadku dokonywania rezerwacji częstotliwości lub jej zmiany, w celu: 1) rozpowszechniania programów radiofonicznych w sposób analogowy drogą rozsiewczą naziemną, 2) rozpowszechniania lub rozprowadzania w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną programów telewizyjnych na multipleksie pierwszym lub multipleksie drugim przez nadawców posiadających koncesję lub koncesję na kolejny okres, 3) wykonywania ustawowych zadań przez spółki, o których mowa w art. 26 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji – Prezes UKE wydaje decyzję niezwłocznie. Przepisów art. 104 i art. 105 nie stosuje się. **Art. 89.** 2. Przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych w sposób analogowy drogą rozsiewczą naziemną.
Art. 48 ust. 4	4. Właściwe organy rozpatrują wnioski o indywidualne prawa użytkowania widma radiowego w ramach procedury selekcji według obiektywnych, przejrzystych, proporcjonalnych i niedyskryminacyjnych kryteriów kwalifikowalności, które określono z wyprzedzeniem i które odzwierciedlają warunki, którymi mają zostać obwarowane te prawa. Właściwe organy mają prawo żądać od wnioskodawców wszelkich informacji niezbędnych, aby ocenić – w świetle tych kryteriów – ich zdolność do spełnienia tych warunków. Jeżeli właściwy organ stwierdzi, że wnioskodawca nie posiada wymaganej zdolności, wydaje należycie uzasadnioną decyzję w tym zakresie.	T	**Art. 112, art. 113, art. 114, art. 115, art. 116, art. 117 Pke**	**Art. 112.** 1. Prezes UKE, z zastrzeżeniem art. 113 ust. 3, określa w dokumentacji w szczególności: 1) przedmiot i zakres postępowania selekcyjnego; 2) warunki uczestnictwa w postępowaniu selekcyjnym; 3) kryteria oceny ofert; 4) wymagania, jakim powinna odpowiadać oferta; 5) minimum kwalifikacyjne albo wskazuje, że minimum kwalifikacyjne nie zostało ustalone; 6) zasady ustalenia wyników postępowania selekcyjnego. 2. W dokumentacji określa się które części oferty uczestnika postępowania selekcyjnego będą stanowiły zobowiązania, o których mowa w art. 87 ust. 1 pkt 10. 3. Dokumentację udostępnia się za opłatą, która nie może przekroczyć kosztów wykonania dokumentacji. Opłata jest pobierana przez Urząd Komunikacji Elektronicznej. **Art. 113.** 1. Prezes UKE, określając warunki uczestnictwa w przetargu albo w aukcji, może w szczególności wskazać zasoby częstotliwości, którymi dysponowanie: 1) wyłącza z udziału w przetargu albo aukcji podmiot dysponujący tym zasobem lub podmioty z grupy kapitałowej dysponującej tym zasobem lub

				2) ogranicza zasoby częstotliwości, o których rezerwację może ubiegać się podmiot dysponujący tym zasobem lub podmioty z grupy kapitałowej dysponującej tym zasobem, lub 3) uprawnia do udziału w przetargu albo aukcji podmiot dysponujący tym zasobem lub podmioty z grupy kapitałowej dysponującej tym zasobem. 2. Prezes UKE, określając warunki uczestnictwa w postępowaniu selekcyjnym, może wskazać: 1) wymagania, jakie powinien spełniać podmiot składający ofertę, w szczególności dotyczące jego wiarygodności finansowej lub doświadczenia w wykonywaniu działalności telekomunikacyjnej; 2) że tylko jeden podmiot z danej grupy kapitałowej może uczestniczyć w postępowaniu selekcyjnym. 3. Warunki uczestnictwa w konkursie, w zakresie dodatkowych obowiązków i zadań przedsiębiorcy dotyczących zawartości programowej, w tym warunków dotyczących transmisji obowiązkowej, określa w zakresie wynikającym z ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji Przewodniczący KRRiT na wniosek Prezesa UKE, w terminie 30 dni od dnia otrzymania wniosku, uwzględniając pozaekonomiczne interesy narodowe dotyczące kultury, języka i pluralizmu mediów. **Art. 114.** 1. Prezes UKE określa w dokumentacji przetargowej albo aukcyjnej wysokość wadium, biorąc pod uwagę znaczenie społeczne i gospodarcze przedmiotu przetargu albo aukcji. 2. Wysokość wadium nie może być niższa niż 5% opłaty, o której mowa w art. 24 ust. 1, i wyższa niż 5000% tej opłaty, jednakże nie niższa niż 500 zł. W przypadku przetargu i aukcji na kilka rezerwacji częstotliwości - wysokość wadium i obowiązek wpłaty dotyczą każdej rezerwacji. 3. Utratę wadium powoduje: 1) wycofanie oferty z przetargu albo aukcji po upływie terminu na składanie ofert; 2) niezadeklarowanie kwoty pierwszego postąpienia w aukcji; 3) niewniesienie wymaganego depozytu; 4) rezygnacja przez podmiot wyłoniony, o którym mowa w art. 120 ust. 2 lub 3, z uzyskania rezerwacji częstotliwości. 4. W przypadku gdy uczestnik przetargu albo aukcji został podmiotem wyłonionym dla więcej niż jednej rezerwacji częstotliwości, przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio do każdej oferty. 5. Wadium wniesione przez podmiot wyłoniony, o którym mowa w art. 120 ust. 2 lub 3, podlega zaliczeniu na poczet dodatkowej opłaty, o której mowa w art. 24 ust. 5. W przypadku gdy wadium jest wyższe od tej opłaty,

				Prezes UKE w terminie 21 dni od dnia, w którym decyzja o dokonaniu rezerwacji częstotliwości stała się ostateczna, zwraca nadwyżkę. 6. Wadium wniesione przez uczestnika przetargu albo aukcji, który spełnił warunki uczestnictwa w przetargu albo aukcji oraz osiągnął minimum kwalifikacyjne, jeżeli zostało określone w dokumentacji, podlega zwrotowi w terminie 21 dni od dnia, w którym decyzja o dokonaniu rezerwacji częstotliwości stała się ostateczna, a w przypadku uczestnika przetargu albo aukcji, który nie spełnił warunków uczestnictwa w przetargu albo aukcji lub nie osiągnął minimum kwalifikacyjnego - w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia wyników przetargu albo aukcji albo uznania ich za nierozstrzygnięte. 7. W przypadku unieważnienia przetargu albo aukcji przed dokonaniem rezerwacji częstotliwości zwrot wadium następuje w terminie 21 dni od dnia, w którym decyzja o unieważnieniu przetargu albo aukcji stała się ostateczna. **Art. 115.** 1. Prezes UKE może określić w dokumentacji aukcyjnej wymóg wniesienia depozytu, sposób ustalania jego wysokości, w tym wysokość wskaźnika procentowego przyjmowanego do ustalania wysokości depozytu, oraz zasady wnoszenia depozytu. 2. Wysokość depozytu nie może być niższa niż 20% i wyższa niż 100% sumy wszystkich ofert danego uczestnika aukcji złożonych w momencie ogłoszenia konieczności wniesienia depozytu. 3. Niewniesienie przez uczestnika aukcji wymaganego depozytu powoduje jego wykluczenie. Wykluczony uczestnik nie może składać kolejnych ofert, traci wniesiony depozyt, a złożone przez niego oferty tracą ważność. 4. Rezygnacja przez podmiot wyłoniony, o którym mowa w art. 120 ust. 2, z uzyskania rezerwacji częstotliwości powoduje utratę depozytu w kwocie stanowiącej iloczyn wskaźnika procentowego przyjmowanego do ustalenia wysokości depozytu i opłaty zadeklarowanej przez podmiot za tę rezerwację częstotliwości w momencie ostatniego ogłoszenia konieczności wniesienia depozytu. 5. Depozyt wniesiony przez podmiot wyłoniony, o którym mowa w art. 120 ust. 2 lub 3, jeżeli nie zrezygnował on z uzyskania rezerwacji częstotliwości, podlega zaliczeniu na poczet opłaty, o której mowa w art. 24 ust. 5, w części, w której ta opłata nie została pokryta z wadium. W przypadku gdy depozyt jest wyższy od części opłaty niepokrytej z wadium, Prezes UKE w terminie 21 dni od dnia, w którym decyzja o dokonaniu rezerwacji częstotliwości stała się ostateczna, zwraca nadwyżkę.

				6. Depozyt wniesiony przez uczestnika aukcji, który nie został podmiotem wyłonionym, podlega zwrotowi w terminie 21 dni od dnia, w którym decyzja o dokonaniu rezerwacji częstotliwości stała się ostateczna, albo w terminie 14 dni od dnia uznania aukcji za nierozstrzygniętą. 7. W przypadku unieważnienia aukcji przed dokonaniem rezerwacji częstotliwości zwrot depozytu następuje w terminie 21 dni od dnia, w którym decyzja o unieważnieniu aukcji stała się ostateczna. **Art. 116.** 1. Ofertę składaną w ramach postępowania selekcyjnego sporządza się zgodnie z wymogami dokumentacji oraz składa w terminie określonym w ogłoszeniu o wszczęciu postępowania selekcyjnego. 2. Oferta zawiera podpisane przez osobę uprawnioną do reprezentowania uczestnika tego postępowania oświadczenie, składane pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń, że informacje zawarte w ofercie są zgodne z prawdą. Oświadczenie zawiera klauzulę następującej treści: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 Kodeksu karnego oświadczam, że informacje zawarte w ofercie są zgodne z prawdą.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu uprawnionego do odebrania oświadczenia o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. **Art. 117.** 1. Kryteriami oceny ofert w przetargu są: 1) zachowanie warunków konkurencji; 2) wysokość kwoty zadeklarowanej przez uczestnika przetargu; 3) inne niż określone w pkt 1 i 2 obiektywne kryteria, jeżeli zostały zamieszczone w dokumentacji. 2. Prezes UKE spośród kryteriów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, wskazuje w dokumentacji najistotniejsze kryterium oceny ofert w przetargu, mając na uwadze cele polityki regulacyjnej i stan konkurencji na rynku. 3. Kryterium oceny ofert w aukcji jest wysokość kwoty zadeklarowanej przez uczestnika aukcji. 4. Kryteriami oceny ofert w konkursie są: 1) zachowanie warunków konkurencji; 2) inne niż określone w pkt 1 obiektywne kryteria, jeżeli zostały zamieszczone w dokumentacji. 5. W przypadku określenia w dokumentacji konkursowej więcej niż jednego kryterium oceny ofert, Prezes UKE wskazuje najistotniejsze kryterium oceny ofert, mając na uwadze cele polityki regulacyjnej i stan konkurencji na rynku. 6. W sprawie zachowania warunków konkurencji, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i ust. 4 pkt 1, Prezes UKE zasięga opinii Prezesa UOKiK.

Art. 48 ust. 5	5. Przyznając indywidualne prawa użytkowania widma radiowego, państwa członkowskie określają, czy prawa te mogą być przekazane lub wydzierżawione przez posiadacza prawa i na jakich warunkach. Zastosowanie ma art. 45 i 51.	T	**Art. 96 ust. 1 Pke**	**Art. 96.** 1. Podmiot dysponujący rezerwacją częstotliwości może wydzierżawić lub przekazać do użytkowania na podstawie innego tytułu prawnego częstotliwości objęte rezerwacją częstotliwości, na rzecz innego podmiotu.
Art. 48 ust. 6	6. Właściwy organ podejmuje, ogłasza i podaje do wiadomości publicznej decyzje dotyczące przyznawania indywidualnych praw użytkowania widma radiowego jak najszybciej po wpłynięciu do niego kompletnej dokumentacji wniosku i w terminie sześciu tygodni w przypadku widma radiowego, które uznano za dostępne na potrzeby usług łączności elektronicznej w danym krajowym planie przeznaczenia częstotliwości. Ten termin pozostaje bez uszczerbku dla art. 55 ust. 7 i dla obowiązujących postanowień umów międzynarodowych dotyczących wykorzystania widma radiowego lub pozycji orbitalnych.	T	**Art. 82 Pke** **Art. 132 Pke** **Art. 138 ust. 7 i 8 Pke**	**Art. 82.** 1. Prezes UKE wydaje decyzję w sprawie rezerwacji częstotliwości w terminie 6 tygodni od dnia złożenia wniosku przez podmiot ubiegający się o rezerwację częstotliwości, z uwzględnieniem ust. 2. 2. Jeżeli dokonanie rezerwacji częstotliwości wymaga przeprowadzenia postępowania selekcyjnego albo uzgodnień międzynarodowych, Prezes UKE wydaje decyzję w sprawie rezerwacji częstotliwości w terminie 6 tygodni od dnia ogłoszenia wyników postępowania selekcyjnego albo zakończenia uzgodnień międzynarodowych. **Art. 132.** 1. Prezes UKE dokonuje przydziału częstotliwości w terminie 2 tygodni od dnia złożenia wniosku przez Ministra Obrony Narodowej lub 6 tygodni od dnia złożenia wniosku przez inny podmiot ubiegający się o przydział częstotliwości, z zastrzeżeniem ust. 2. 2. Jeżeli dokonanie przydziału częstotliwości wymaga przeprowadzenia uzgodnień międzynarodowych, terminy, o których mowa w ust. 1, liczy się od dnia zakończenia tych uzgodnień. 3. Wniosek o dokonanie przydziału częstotliwości dla misji dyplomatycznej, urzędu konsularnego, zagranicznej misji specjalnej oraz przedstawicielstwa organizacji międzynarodowej, korzystających z przywilejów i immunitetów na podstawie ustaw, umów i zwyczajów międzynarodowych, mających siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej składa się za pośrednictwem ministra właściwego do spraw zagranicznych. **Art. 138 ust. 7 i 8** 7. W przypadku częstotliwości radiowych, których przeznaczenie określono w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości lub ustalono w planie zagospodarowania częstotliwości, Prezes UKE wydaje decyzję w terminie 6 tygodni od dnia złożenia wniosku. 8. Termin, o którym mowa w ust. 7, nie ma zastosowania w przypadkach wymagających uzgodnień międzynarodowych lub wynikających z wiążących

				Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych dotyczących użytkowania częstotliwości radiowych lub pozycji orbitalnych.
Art. 49	**Czas obowiązywania praw**			
Art. 49 ust. 1	w drodze indywidualnych praw użytkowania na czas określony, zapewniają, aby prawo użytkowania przyznawano na okres, który jest odpowiedni z punktu widzenia zamierzonych celów zgodnie z art. 55 ust. 2, przy odpowiednim uwzględnieniu konieczności zapewnienia konkurencji, a także w szczególności efektywnego i wydajnego użytkowania widma radiowego i wspierania innowacji i skutecznych inwestycji, w tym poprzez dopuszczenie odpowiedniego okresu amortyzacji inwestycji.	T	**Art. 80 ust. 2 Pke**	**Art. 80.** 2. Prezes UKE, ustalając okres obowiązywania rezerwacji częstotliwości, bierze pod uwagę: 1) charakter usług świadczonych przez podmiot wnioskujący o rezerwację częstotliwości; 2) inwestycje konieczne do wykorzystywania rezerwowanych częstotliwości, w tym okres ich amortyzacji; 3) międzynarodowe kierunki rozwoju wykorzystywania częstotliwości; 4) konieczność zapewnienia równoprawnej i skutecznej konkurencji; 5) wspieranie rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej oraz innowacyjnych technologii; 6) zapewnienie odpowiedniej jakości lub zasięgu usług telekomunikacyjnych; 7) zapewnianie efektywnego gospodarowania częstotliwościami; 8) czas obowiązywania innych rezerwacji częstotliwości o analogicznych właściwościach.
Art. 49 ust. 2	2. W przypadku gdy państwa członkowskie przyznają indywidualne prawa użytkowania widma radiowego, w odniesieniu do których ustalone zostały zharmonizowane warunki ustanowione poprzez techniczne środki wykonawcze zgodnie z decyzją nr 676/2002/WE, aby umożliwić użytkowanie do celów usług bezprzewodowej szerokopasmowej łączności elektronicznej (zwanej dalej „usługami bezprzewodowej łączności szerokopasmowej”) w ograniczonym okresie, zapewniają one przewidywalność regulacyjną dla posiadaczy praw w okresie co najmniej 20 lat dotyczącą warunków inwestycji w infrastrukturę, która opiera się na wykorzystaniu takiego widma radiowego, uwzględniając wymogi, o których mowa w ust. 1. Niniejszy artykuł podlega, w stosownych przypadkach, zmianom	T	**Art. 80 ust. 1 Pke** **Art. 92 Pke**	**Art. 80.** 1. Rezerwacji częstotliwości dokonuje się na czas określony nie dłuższy niż 15 lat, a w przypadku rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby systemów szerokopasmowych, rezerwacji częstotliwości dokonuje się na czas nie krótszy niż 15 lat i nie dłuższy niż 20 lat. **Art. 92.** 1. Prezes UKE może przedłużyć rezerwację częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby systemów szerokopasmowych na wniosek podmiotu, który w czasie wykorzystywania tych częstotliwości nie naruszył rażąco warunków wykorzystywania częstotliwości określonych w ustawie, przepisach wykonawczych do ustawy i decyzji o rezerwacji częstotliwości, na okres do 5 lat, przy czym łączny czas obowiązywania tej rezerwacji częstotliwości nie może być dłuższy niż 20 lat. Przy przedłużaniu rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby systemów szerokopasmowych nie przeprowadza się postępowania selekcyjnego. 2. Prezes UKE w porozumieniu z Prezesem UOKiK może, w drodze decyzji, odmówić przedłużenia rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby systemów szerokopasmowych, jeżeli przemawia za tym potrzeba zapewnienia równoprawnej i skutecznej konkurencji, w szczególności w przypadku, gdy przedłużenie rezerwacji częstotliwości mogłoby doprowadzić

	warunków, którymi obwarowano te prawa użytkowania zgodnie z art. 18. W tym celu państwa członkowskie zapewniają, aby prawa te były ważne przez co najmniej 15 lat i obejmowały, jeżeli jest to konieczne do spełnienia akapitu pierwszego, odpowiednie przedłużenie ich obowiązywania na warunkach określonych w niniejszym ustępie. Państwa członkowskie udostępniają w przejrzysty sposób wszystkim zainteresowanym stronom przed przyznaniem praw użytkowania ogólne kryteria przedłużania obowiązywania praw użytkowania jako część warunków określonych na mocy art. 55 ust. 3 i 6. Takie ogólne kryteria odnoszą się do: a) potrzeby zapewnienia efektywnego i wydajnego wykorzystania danego widma radiowego, celów określonych w art. 45 ust. 2 lit. a) i b) lub potrzeby realizacji celów leżących w ogólnym interesie odnoszących się do ochrony bezpieczeństwa życia, porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub obrony; lub b) potrzeby zapewnienia niezakłóconej konkurencji. Co najmniej dwa lata przed zakończeniem początkowego okresu obowiązywania danego indywidualnego prawa użytkowania właściwy organ przeprowadza obiektywną i perspektywiczną ocenę ogólnych kryteriów przedłużenia okresu obowiązywania tego prawa użytkowania w świetle art. 45 ust. 2 lit. c). Pod warunkiem że właściwy organ nie wszczął działania egzekucyjnego w odniesieniu do niezgodności z warunkami praw użytkowania na podstawie art. 30, przyznaje wydłużenie okresu obowiązywania prawa			do nadmiernego skupienia częstotliwości przez dany podmiot lub grupę kapitałową, w której znajduje się dany podmiot. 3. Prezes UKE może, w drodze decyzji, odmówić przedłużenia rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby systemów szerokopasmowych: 1) w przypadku konieczności dostosowania czasu obowiązywania rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby systemów szerokopasmowych do innych rezerwacji częstotliwości o analogicznych właściwościach; 2) w przypadku gdy rezerwacja częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby systemów szerokopasmowych umożliwia ich alternatywne wykorzystanie; 3) jeżeli przemawia za tym potrzeba istotnego zwiększenia efektywności wykorzystania częstotliwości. 4. Prezes UKE, w drodze decyzji, odmawia przedłużenia rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby systemów szerokopasmowych w przypadku wystąpienia przesłanek, o których mowa w art. 99 ust. 1 pkt 3 lub art. 100 ust. 1 pkt 1, 3 lub 6. Przepisy art. 100 ust. 3–6 stosuje się. 5. W przypadku wydania przez Prezesa UKE decyzji o odmowie przedłużenia rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby systemów szerokopasmowych stosuje się przepisy art. 104, art. 106 i art. 107. 6. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się nie wcześniej niż 4 lata przed upływem okresu wykorzystywania częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby systemów szerokopasmowych i nie później niż 3 lata przed upływem tego okresu. Prezes UKE wydaje decyzję w sprawie przedłużenia rezerwacji tych częstotliwości nie później niż 2 lata przed upływem okresu ich wykorzystywania. 7. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE informację o zamiarze przedłużenia lub odmowy przedłużenia rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby systemów szerokopasmowych oraz określa termin na przedstawienie stanowiska nie krótszy niż 3 miesiące od dnia udostępnienia tej informacji.

	użytkowania, chyba że uzna, że takie przedłużenie nie spełniałoby ogólnych kryteriów ustalonych zgodnie z akapitem trzecim lit. a) lub lit. b) niniejszego ustępu. Na podstawie tej oceny właściwy organ powiadamia posiadacza praw, czy wydłużenie okresu obowiązywania prawa użytkowania może zostać przyznane. Jeżeli takie wydłużenie nie może zostać przyznane, właściwy organ stosuje art. 48 w odniesieniu do przyznania praw użytkowania w przypadku konkretnego pasma widma radiowego. Wszelkie środki na mocy niniejszego ustępu muszą być proporcjonalne, niedyskryminacyjne, przejrzyste i uzasadnione. Na zasadzie odstępstwa od art. 23 zainteresowane strony mają możliwość przedstawiania uwag do wszelkich planowanych środków na podstawie akapitów trzeciego i czwartego niniejszego ustępu przez okres przynajmniej trzech miesięcy. Niniejszy ustęp pozostaje bez uszczerbku dla stosowania art. 19 i 30. Określając opłaty za prawa użytkowania, państwa członkowskie uwzględniają mechanizm przewidziany w niniejszym ustępie.			
Art. 49 ust. 3	3. Państwa członkowskie mogą odstąpić od stosowania ust. 2 niniejszego artykułu w należycie uzasadnionych następujących przypadkach: a) w ograniczonych obszarach geograficznych, w których dostęp do szybkich sieci jest znacznie utrudniony lub jest niemożliwy i gdy jest to konieczne do zapewnienia realizacji celów określonych w art. 45 ust. 2;	N	**Art. 80 ust. 3 pkt 2 Pke**	**Art. 80.** 3. Prezes UKE może dokonać rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby systemów szerokopasmowych na czas krótszy niż określony w ust. 1 w przypadku: 2) gdy rezerwacja częstotliwości umożliwia ich alternatywne wykorzystanie.

	b) w przypadku konkretnych projektów krótkoterminowych; c) w przypadku użytkowania eksperymentalnego; d) w przypadku wykorzystywania widma radiowego, które zgodnie z art. 45 ust. 4 i 5 może funkcjonować jednocześnie z usługami bezprzewodowej szerokopasmowej łączności; lub e) w przypadku alternatywnego wykorzystywania widma radiowego zgodnie z art. 45 ust. 3.			
Art. 49 ust. 4	4. Państwa członkowskie mogą dostosować czas obowiązywania praw określony w niniejszym artykule, aby zapewnić jednoczesne wygaśnięcie okresu obowiązywania praw w jednym paśmie lub kilku pasmach.	N	**Art. 80 ust. 3 pkt 1 Pke**	**Art. 80.** 3. Prezes UKE może dokonać rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby systemów szerokopasmowych na czas krótszy niż określony w ust. 1 w przypadku: 1) konieczności dostosowania czasu obowiązywania rezerwacji częstotliwości do innych rezerwacji częstotliwości o analogicznych właściwościach;
Art. 50	**Odnowienie indywidualnych praw użytkowania zharmonizowanego widma radiowego**			
Art. 50 ust. 1	1. Krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy podejmują decyzję w sprawie odnowienia indywidualnych praw użytkowania zharmonizowanego widma radiowego odpowiednio wcześnie przed wygaśnięciem okresu obowiązywania tych praw z wyjątkiem gdy w momencie przeznaczenia wyraźnie wykluczono możliwość odnowienia. Do tego celu organy te oceniają potrzebę takiego odnowienia z własnej inicjatywy lub na wniosek posiadacza praw, przy czym w tym drugim przypadku nie wcześniej niż pięć lat	T	**Art. 87 ust. 3 pkt 8 Pke** **Art. 93 ust. 1, ust. 8-12 Pke**	**Art. 87 ust. 3 pkt 8** 3. W rezerwacji częstotliwości Prezes UKE może także określić w szczególności: 8) wyłączenie możliwości dokonania rezerwacji częstotliwości na kolejny okres. **Art. 93.** 1. Prezes UKE może dokonać rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na kolejny okres, na wniosek podmiotu dysponującego tą rezerwacją, kierując się celami określonymi w art. 412 ust. 2 oraz potrzebą zapewnienia najbardziej efektywnego wykorzystania częstotliwości, a także biorąc pod uwagę potrzebę zapewnienia ciągłości świadczenia usług telekomunikacyjnych.

	przed wygaśnięciem okresu obowiązywania danych praw. Powyższa procedura pozostaje bez uszczerbku dla klauzul regulujących odnowienie praw mających zastosowanie do istniejących praw.			8. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się nie wcześniej niż 5 lat przed upływem okresu wykorzystywania częstotliwości zharmonizowanych i nie później niż rok przed upływem tego okresu. W przypadku rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych wydanych na okres roku lub krótszy, wniosek składa się nie później niż 6 miesięcy przed upływem okresu ich wykorzystywania. 9. W przypadku gdy w dniu złożenia wniosku, o którym mowa w ust. 1, w zakresie rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych objętej tym wnioskiem toczy się postępowanie, o którym mowa w ust. 11, postępowanie wszczęte na wniosek, o którym mowa w ust. 1, ulega zawieszeniu do czasu wydania ostatecznego rozstrzygnięcia na podstawie ust. 11. Wydanie ostatecznej decyzji stwierdzającej brak możliwości dokonania rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na kolejny okres skutkuje bezprzedmiotowością postępowania wszczętego na wniosek, o którym mowa w ust. 1. 10. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, złożony bez zachowania terminu, o którym mowa w ust. 8, Prezes UKE pozostawia bez rozpoznania. 11. Prezes UKE może z urzędu wydać decyzję, w której stwierdzi brak możliwości dokonania rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na kolejny okres. Przepisy ust. 2–5 stosuje się. 12. Postępowanie w sprawie wydania decyzji, o której mowa w ust. 11, Prezes UKE wszczyna nie wcześniej niż 5 lat przed upływem okresu wykorzystywania częstotliwości zharmonizowanych. W przypadku gdy postępowanie ma dotyczyć rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych, w zakresie której prowadzone jest postępowanie wszczęte na wniosek, o którym mowa w ust. 1, Prezes UKE nie wszczyna postępowania.
Art. 50 ust. 2	2. Podejmując decyzję na podstawie ust. 1 niniejszego artykułu, właściwe organy uwzględniają między innymi: a) osiągnięcie celów określonych w art. 3, art. 45 ust. 2 i art. 48 ust. 2, a także celów polityki publicznej wynikających z przepisów prawa unijnego lub krajowego; b) wdrożenie technicznego środka wykonawczego przyjętego zgodnie z art. 4 decyzji nr 676/2002/WE;	T	**Art. 93 ust. 1-4 Pke**	**Art. 93.** 1. Prezes UKE może dokonać rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na kolejny okres, na wniosek podmiotu dysponującego tą rezerwacją, kierując się celami określonymi w art. 412 ust. 2 oraz potrzebą zapewnienia najbardziej efektywnego wykorzystania częstotliwości, a także biorąc pod uwagę potrzebę zapewnienia ciągłości świadczenia usług telekomunikacyjnych. 2. Prezes UKE odmawia dokonania rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na kolejny okres w przypadku, gdy: 1) podmiot w okresie rezerwacji naruszył rażąco warunki wykorzystywania częstotliwości określone w ustawie, przepisach wykonawczych do ustawy i w decyzji o rezerwacji częstotliwości; 2) wystąpią przesłanki, o których mowa w art. 99 ust. 1 pkt 3 lub art. 100 ust. 1 pkt 1, 3 i 6;

	c) wyniki przeglądu prawidłowego wykonania warunków, którymi obwarowano dane prawo; d) konieczność wspierania lub unikania zakłócenia konkurencji zgodnie z art. 52; e) konieczność zwiększenia wydajności wykorzystania widma radiowego w świetle postępu technologicznego lub zmian sytuacji rynkowej; f) konieczność unikania poważnych zakłóceń w świadczeniu usług.			3) przemawia za tym potrzeba zapewnienia równoprawnej i skutecznej konkurencji, w szczególności w przypadku, gdy dokonanie rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na kolejny okres mogłoby doprowadzić do nadmiernego skupienia częstotliwości przez dany podmiot lub grupę kapitałową, w której znajduje się dany podmiot. 3. Do odmowy dokonania rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na kolejny okres stosuje się przepisy art. 100 ust. 3–6. 4. W przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, Prezes UKE wydaje decyzję w porozumieniu z Prezesem UOKiK.
Art. 50 ust. 3	3. Rozważając ewentualne odnowienie indywidualnych praw użytkowania zharmonizowanego widma radiowego, w którego przypadku istnieje ograniczona liczba praw użytkowania na podstawie ust. 2 niniejszego artykułu, właściwe organy przeprowadzają otwarte, przejrzyste i niedyskryminujące postępowanie oraz między innymi: a) zapewniają wszystkim zainteresowanym stronom możliwość wyrażenia opinii w ramach konsultacji publicznych zgodnie z art. 23; oraz b) wyraźnie określają powody tego ewentualnego odnowienia. Krajowy organ regulacyjny lub inny właściwy organ uwzględniają wszelkie wynikające z konsultacji przeprowadzonych na podstawie akapitu pierwszego niniejszego ustępu dowody na popyt rynkowy ze strony przedsiębiorstw innych niż te, które posiadają prawa użytkowania widma radiowego w danym paśmie, przy podejmowaniu decyzji w sprawie	T	**Art. 93 ust. 5-7 Pke**	**Art. 93 ust. 5-7** 5. Prezes UKE przed wydaniem decyzji w sprawie dokonania rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na kolejny okres przeprowadza postępowanie konsultacyjne. 6. W przypadku złożenia w ramach postępowania konsultacyjnego wniosku o rezerwację częstotliwości zharmonizowanych przez podmiot, który zapewnia efektywne ich wykorzystanie oraz nie posiada rezerwacji częstotliwości o analogicznych właściwościach, Prezes UKE może odmówić dokonania rezerwacji na kolejny okres. 7. W przypadku wydania przez Prezesa UKE decyzji o odmowie rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na kolejny okres stosuje się przepisy art. 104, art. 106 i art. 107.

	odnowienia praw użytkowania lub o zorganizowaniu nowej procedury selekcji w celu przyznania praw użytkowania na podstawie art. 55.			
Art. 50 ust. 4	4. Decyzji o odnowieniu indywidulanych praw użytkowania zharmonizowanego widma radiowego może towarzyszyć przegląd opłat, a także innych związanych z nimi warunków. W stosownych przypadkach, krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy mogą dokonać korekty opłat z tytułu praw użytkowania zgodnie z art. 42.	N	**Art. 24 ust. 6 i 7 Pke**	**Art. 24.** 6. Podmiot, na rzecz którego dokonano rezerwacji częstotliwości na kolejny okres w drodze postępowania, o którym mowa w art. 93 ust. 1, uiszcza w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości jednorazową opłatę za dokonanie rezerwacji częstotliwości na kolejny okres w kwocie stanowiącej iloczyn: 1) wartości częstotliwości o szerokości 1 MHz dla takiego samego obszaru i wykorzystywania częstotliwości, uzyskanej w wyniku przeprowadzenia ostatniego przetargu, aukcji albo konkursu na rezerwację częstotliwości z danego zakresu częstotliwości; 2) ilości MHz objętych rezerwacją częstotliwości na kolejny okres; 3) średniorocznych wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem udostępnianych przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, za okres od roku, w którym przeprowadzono ostatni przetarg, aukcję albo konkurs na rezerwację częstotliwości, o których mowa w pkt 1, do roku poprzedzającego rok, w którym złożono wniosek o dokonanie rezerwacji częstotliwości na kolejny okres. 7. W przypadku dokonania rezerwacji częstotliwości na kolejny okres, inny niż okres, na który wydano rezerwację częstotliwości, o których mowa w ust. 6 pkt 1, opłatę określa się proporcjonalnie do okresu, na jaki dokonywana jest ta rezerwacja częstotliwości.
Art. 51	**Przekazanie lub dzierżawa indywidualnych praw użytkowania widma radiowego**			
Art. 51 ust. 1	1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa mogły przekazywać lub wydzierżawiać innym przedsiębiorstwom indywidualne prawa użytkowania widma radiowego. Państwa członkowskie mogą określić, że niniejszy ustęp nie ma zastosowania, jeżeli przysługujące przedsiębiorstwu indywidualne prawo użytkowania widma radiowego przyznano początkowo bezpłatnie lub przydzielono do celów nadawania.	T	**Art. 95 ust. 1, 5-7 i art. 96 ust. 1, 6, 7 i 9 Pke**	**Art. 95.** 1. Prezes UKE na wniosek, z wyłączeniem rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych w sposób analogowy drogą rozsiewczą naziemną, dokonuje zmiany podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości, w tym także na rzecz kilku użytkowników, jeżeli podmiot: 1) dysponujący rezerwacją częstotliwości wskaże w tym wniosku podmiot, który będzie dysponował rezerwacją częstotliwości lub współużytkował częstotliwość w wyniku tej zmiany; 2) wskazany we wniosku wyrazi zgodę na przejęcie lub w przypadku współużytkowania częstotliwości przyjęcie uprawnień i obowiązków wynikających ze zmiany podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości i spełnia wymagania określone ustawą.

				5. W przypadku gdy zmiana podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości wiąże się z ich współużytkowaniem, stosuje się przepisy art. 85 i art. 86. 6. Prezes UKE dokonuje zmiany podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości dokonaną w drodze postępowania selekcyjnego, po zasięgnięciu opinii Prezesa UOKiK w sprawie zachowania warunków konkurencji. 7. Prezes UKE podejmuje decyzję w sprawie zmiany podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości na cele rozpowszechniania w sposób cyfrowy lub rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych, w porozumieniu z Przewodniczącym KRRiT. **Art. 96.** 1. Podmiot dysponujący rezerwacją częstotliwości może wydzierżawić lub przekazać do użytkowania na podstawie innego tytułu prawnego częstotliwości objęte rezerwacją częstotliwości, na rzecz innego podmiotu. 6. W przypadku częstotliwości przeznaczonych na potrzeby rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych Prezes UKE wydaje decyzję, o której mowa w ust. 5 pkt 2, w porozumieniu z Przewodniczącym KRRiT. 7. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio w przypadku wygaśnięcia lub rozwiązania umowy o wydzierżawienie częstotliwości lub ich przekazanie do użytkowania na rzecz innego podmiotu. 9. Podmiot, któremu częstotliwości zostały wydzierżawione lub przekazane do użytkowania i któremu wydano decyzję o zakazie wykorzystywania częstotliwości, o której mowa w ust. 5, nie może ubiegać się o wydanie pozwolenia radiowego z wykorzystaniem tych częstotliwości.
Art. 51 ust. 2	2. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa powiadamiały zgodnie z procedurami krajowymi o zamiarze lub fakcie przekazania lub dzierżawy praw użytkowania widma radiowego właściwy organ, a także by taki zamiar lub fakt przekazania podawano do wiadomości publicznej. W przypadku zharmonizowanego widma radiowego każde takie przekazanie musi być zgodne z takim zharmonizowanym użytkowaniem.	T	**Art. 95 ust. 2 i 8 Pke**	**Art. 95 ust. 2 i 8** 2. Podmiot dysponujący rezerwacją częstotliwości we wniosku dotyczącym części zakresu częstotliwości lub pozycji orbitalnych objętych rezerwacją częstotliwości lub części obszaru, na którym mogą być wykorzystywane częstotliwości, określa również: 1) zakres częstotliwości lub pozycji orbitalnych, którymi będzie dysponował podmiot wskazany we wniosku; 2) obszar, zgodnie z administracyjnym podziałem kraju, na którym będą mogły być wykorzystywane częstotliwości przez podmiot wskazany we wniosku; 3) propozycję podziału uprawnień, innych niż określone w pkt 1 i 2, oraz obowiązków wynikających z rezerwacji częstotliwości, w tym

				zobowiązań, o których mowa w art. 87 ust. 1 pkt 10, odpowiednio do zakresu częstotliwości lub pozycji orbitalnych objętych rezerwacją częstotliwości lub obszaru, na którym będą mogły być wykorzystywane częstotliwości przez podmiot wskazany we wniosku. 8. Prezes UKE udostępnia niezwłocznie na stronie podmiotowej BIP UKE informację o wydaniu decyzji o zmianie podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości obejmującą nazwę (firmę) podmiotu, na rzecz którego przeniesiono rezerwację częstotliwości, lub podmiotów współużytkujących częstotliwość, zakres częstotliwości, obszar objęty rezerwacją częstotliwości oraz okres obowiązywania tej rezerwacji. **Art. 96 ust. 2, 3 i 8** 2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, podmiot dysponujący rezerwacją częstotliwości zawiadamia Prezesa UKE, a w przypadku częstotliwości przeznaczonych na cele rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych - także Przewodniczącego KRRiT, o wydzierżawieniu częstotliwości lub przekazaniu ich do użytkowania, nie później niż w terminie 14 dni od dnia zawarcia umowy. 3. W zawiadomieniu, o którym mowa w ust. 2, określa się podmiot, na rzecz którego wydzierżawiono lub któremu przekazano do użytkowania częstotliwości objęte rezerwacją częstotliwości, jego adres lub siedzibę oraz okres, na jaki umowa została zawarta. Jeżeli umowa dotyczy udostępnienia części zakresu częstotliwości objętych rezerwacją częstotliwości lub części obszaru, na którym mogą być wykorzystywane częstotliwości, zawiadomienie określa również: 1) zakres częstotliwości, którymi będzie dysponował podmiot wskazany w zawiadomieniu, lub 2) obszar, na którym częstotliwości będą mogły być wykorzystywane przez podmiot wskazany w zawiadomieniu. 8. Prezes UKE niezwłocznie udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE treść zawiadomienia, o którym mowa w ust. 2, oraz w przypadku podjęcia decyzji, o której mowa w ust. 5, informację o jej treści.
Art. 51 ust. 3	3. Państwa członkowskie dopuszczają przekazanie lub dzierżawę praw użytkowania widma radiowego pod warunkiem utrzymania pierwotnych warunków, którymi obwarowano te prawa użytkowania. Bez uszczerbku dla konieczności zapewnienia niezakłóconej	T	**Art. 95 ust. 2-4 Pke**	**Art. 95 ust. 2-4** 2. Podmiot dysponujący rezerwacją częstotliwości we wniosku dotyczącym części zakresu częstotliwości lub pozycji orbitalnych objętych rezerwacją częstotliwości lub części obszaru, na którym mogą być wykorzystywane częstotliwości, określa również:

	konkurencji, w szczególności zgodnie z art. 52, państwa członkowskie: a) obejmują przekazywanie i dzierżawę procedurą, która jest jak najmniej uciążliwa; b) nie sprzeciwiają się dzierżawie praw użytkowania widma radiowego, jeżeli wydzierżawiający zobowiąże się do dalszego ponoszenia odpowiedzialności za wypełnienie pierwotnych warunków, którymi obwarowano prawo użytkowania; c) nie sprzeciwiają się przekazaniu praw użytkowania widma radiowego, chyba że występuje wyraźne ryzyko, iż nowy posiadacz tych praw nie jest w stanie wypełnić pierwotnych warunków, którymi obwarowano prawo użytkowania. Wszelkie opłaty administracyjne nakładane na przedsiębiorstwa w związku z rozpatrywaniem wniosku o przekazanie lub dzierżawę prawa użytkowania widma radiowego są zgodne z art. 16. Lit. a), b) i c) akapitu pierwszego pozostają bez uszczerbku dla przysługujących państwom członkowskim kompetencji do egzekwowania w dowolnym czasie wobec zarówno wydzierżawiającego, jak i dzierżawcy spełnienia warunków, którymi obwarowano prawa użytkowania, zgodnie z przepisami prawa krajowego. Właściwe organy ułatwiają przekazanie lub dzierżawę praw użytkowania widma radiowego poprzez terminowe rozpatrywanie wszelkich wniosków o dostosowanie warunków, którymi obwarowano dane prawa, oraz poprzez		**Art. 96 ust. 4 i 5 Pke**	1) zakres częstotliwości lub pozycji orbitalnych, którymi będzie dysponował podmiot wskazany we wniosku; 2) obszar, zgodnie z administracyjnym podziałem kraju, na którym będą mogły być wykorzystywane częstotliwości przez podmiot wskazany we wniosku; 3) propozycję podziału uprawnień, innych niż określone w pkt 1 i 2, oraz obowiązków wynikających z rezerwacji częstotliwości, w tym zobowiązań, o których mowa w art. 87 ust. 1 pkt 10, odpowiednio do zakresu częstotliwości lub pozycji orbitalnych objętych rezerwacją częstotliwości lub obszaru, na którym będą mogły być wykorzystywane częstotliwości przez podmiot wskazany we wniosku. 3. Prezes UKE odmawia zmiany podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości w zakresie, o którym mowa w ust. 1 lub 2, jeżeli: 1) zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że wnioskowana zmiana nie przyczyni się do osiągnięcia celów określonych w art. 414 ust. 2 lub 2) zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że podmiot, który został wskazany we wniosku, nie wywiąże się z obowiązków wynikających z rezerwacji częstotliwości, w tym zobowiązań, o których mowa w art. 87 ust. 1 pkt 10, lub 3) propozycja podziału uprawnień, innych niż określone w ust. 2 pkt 1 i 2, oraz obowiązków wynikających z rezerwacji częstotliwości, w tym zobowiązań, o których mowa w art. 87 ust. 1 pkt 10, nie odpowiada zakresowi częstotliwości lub pozycji orbitalnych objętych rezerwacją częstotliwości lub obszarowi, na którym mają być wykorzystywane częstotliwości przez podmiot wskazany we wniosku. 4. Z wyjątkiem zmiany podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości oraz zmian, o których mowa w ust. 2, rezerwacja częstotliwości nie ulega zmianie. **Art. 96 ust. 4 i 5** 4. Podmiot, któremu częstotliwości zostały wydzierżawione lub przekazane do użytkowania, jest obowiązany wykorzystywać je zgodnie z ustawą oraz wymogami określonymi w rezerwacji częstotliwości. 5. Prezes UKE może, w drodze decyzji, zmienić warunki wykorzystywania częstotliwości lub zakazać ich wykorzystywania przez podmiot, o którym mowa w ust. 4, w przypadku: 1) zaistnienia okoliczności, o których mowa w art. 99 ust. 1 pkt 3 i 8; 2) gdy wykorzystywanie tych częstotliwości przez ten podmiot mogłoby doprowadzić do zakłócenia konkurencji, w szczególności przez nadmierne

	zapewnienie możliwości podziału lub dezagregacji, w możliwie szerokim zakresie, praw lub odpowiedniego widma radiowego, którego te prawa dotyczą. Mając na względzie ewentualne przekazanie lub dzierżawę prawa użytkowania widma radiowego, właściwe organy podają do wiadomości publicznej – w momencie utworzenia danego prawa – odpowiednie szczegółowe informacje dotyczące zbywalnych praw indywidualnych w standardowym formacie elektronicznym i zapewniają ich publiczną dostępność przez cały okres ważności danego prawa. Komisja może przyjmować środki wykonawcze służące określeniu tych odpowiednich szczegółowych informacji. Te środki wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 118 ust. 4.		**Art. 84 Pke**	skupienie częstotliwości przez dany podmiot lub przez grupę kapitałową; w tym zakresie Prezes UKE zasięga opinii Prezesa UOKiK. **Art. 84**. Prezes UKE niezwłocznie udostępnia decyzję o dokonaniu lub zmianie rezerwacji częstotliwości na stronie podmiotowej BIP UKE.
Art. 52	**Konkurencja**			
Art. 52 ust. 1	1. Przy podejmowaniu decyzji w sprawie przyznania, zmiany lub odnowienia praw użytkowania widma radiowego na potrzeby sieci i usług łączności elektronicznej zgodnie z niniejszą dyrektywą krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy wspierają efektywną konkurencję i unikają zakłóceń konkurencji na rynku wewnętrznym.	T	**Art. 98 Pke**	**Art. 98.** Prezes UKE, w celu wspierania równoprawnej i skutecznej konkurencji, w szczególności zapobiegania nadmiernemu skupieniu częstotliwości przez podmiot lub podmioty z grupy kapitałowej, uwzględniając warunki rynkowe, w tym w szczególności oceniając w sposób obiektywny i perspektywiczny warunki konkurencji, a także prawdopodobny wpływ na dotychczasowe i przyszłe inwestycje uczestników rynku, może: 1) w decyzji w sprawie dokonania rezerwacji częstotliwości lub dokonania rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na kolejny okres: a) ograniczyć zasoby częstotliwości przyznawane podmiotowi, b) nałożyć obowiązki w zakresie zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego, w szczególności dostępu do infrastruktury służącej do wykorzystywania częstotliwości objętych dokonaną rezerwacją częstotliwości, w tym na potrzeby roamingu lokalnego, w odniesieniu do danego zasobu częstotliwości lub zasobu o analogicznych właściwościach,

				c) odmówić przyznania całości lub części zasobu objętego wnioskiem, jeżeli zachodzi potrzeba przeznaczenia tego zasobu dla nowego podmiotu, d) odmówić dokonania rezerwacji częstotliwości, e) zakazać lub określić warunki zmiany podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości lub wydzierżawienia, lub przekazania do użytkowania częstotliwości objętych rezerwacją, gdy istnieje prawdopodobieństwo poważnego zakłócenia konkurencji; 2) odmówić, w drodze decyzji, zmiany rezerwacji częstotliwości, która prowadzi do zmiany sposobu wykorzystywania zasobu częstotliwości; 3) w decyzji w sprawie zmiany rezerwacji częstotliwości: a) nałożyć obowiązki w zakresie zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego, w szczególności dostępu do infrastruktury służącej do wykorzystywania częstotliwości objętych dokonaną rezerwacją, w tym na potrzeby roamingu lokalnego, w odniesieniu do danego zasobu częstotliwości lub zasobu o analogicznych właściwościach, b) zakazać lub określić warunki zmiany podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości lub wydzierżawienia, lub przekazania do użytkowania częstotliwości objętych rezerwacją, gdy istnieje prawdopodobieństwo poważnego zakłócenia konkurencji.
Art. 52 ust. 2	2. W przypadku gdy państwa członkowskie przyznają, zmieniają lub odnawiają prawa użytkowania widma radiowego, ich krajowy organ regulacyjny lub inne właściwe organy, na podstawie opinii przekazanej przez krajowy organ regulacyjny, może podejmować odpowiednie środki, takie jak: a) ograniczenie ilości pasm widma radiowego, na które przyznaje się prawa użytkowania dowolnemu przedsiębiorstwu, lub, w uzasadnionych przypadkach, obwarowanie tych praw użytkowania warunkami, takimi jak zapewnienie dostępu hurtowego czy usług roamingu krajowego lub regionalnego, w niektórych pasmach lub	T	**Art. 98 Pke**	**Art. 98.** Prezes UKE, w celu wspierania równoprawnej i skutecznej konkurencji, w szczególności zapobiegania nadmiernemu skupieniu częstotliwości przez podmiot lub podmioty z grupy kapitałowej, uwzględniając warunki rynkowe, w tym w szczególności oceniając w sposób obiektywny i perspektywiczny warunki konkurencji, a także prawdopodobny wpływ na dotychczasowe i przyszłe inwestycje uczestników rynku, może: 1) w decyzji w sprawie dokonania rezerwacji częstotliwości lub dokonania rezerwacji częstotliwości zharmonizowanych na kolejny okres: a) ograniczyć zasoby częstotliwości przyznawane podmiotowi, b) nałożyć obowiązki w zakresie zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego, w szczególności dostępu do infrastruktury służącej do wykorzystywania częstotliwości objętych dokonaną rezerwacją częstotliwości, w tym na potrzeby roamingu lokalnego, w odniesieniu do danego zasobu częstotliwości lub zasobu o analogicznych właściwościach,

	w niektórych grupach pasm o podobnej charakterystyce; b) zarezerwowanie, w stosownych i uzasadnionych przypadkach w zależności od konkretnej sytuacji na rynku krajowym, określonej części pasma lub grupy pasm widma radiowego z myślą o przydzieleniu ich nowym operatorom; c) odmowa przyznania nowych praw użytkowania widma radiowego lub zezwolenia na nowe użytkowanie widma radiowego w określonych pasmach lub obwarowanie przyznania nowych praw użytkowania widma radiowego lub wydania zezwolenia na nowe wykorzystanie widma radiowego określonymi warunkami, aby zapobiec zakłóceniom konkurencji wynikłym z przeznaczenia, przekazania lub akumulacji praw użytkowania; d) włączenie warunków wprowadzających zakaz przekazywania praw użytkowania widma radiowego niepodlegającego unijnej lub krajowej procedurze dotyczącej kontroli połączeń lub obwarowujących takie transfery warunkami, gdy istnieje prawdopodobieństwo poważnego zakłócenia konkurencji; e) zmiana aktualnych praw zgodnie z niniejszą dyrektywą, jeżeli będzie to niezbędne, aby zaradzić zaistniałym			c) odmówić przyznania całości lub części zasobu objętego wnioskiem, jeżeli zachodzi potrzeba przeznaczenia tego zasobu dla nowego podmiotu, d) odmówić dokonania rezerwacji częstotliwości, e) zakazać lub określić warunki zmiany podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości lub wydzierżawienia, lub przekazania do użytkowania częstotliwości objętych rezerwacją, gdy istnieje prawdopodobieństwo poważnego zakłócenia konkurencji; 2) odmówić, w drodze decyzji, zmiany rezerwacji częstotliwości, która prowadzi do zmiany sposobu wykorzystywania zasobu częstotliwości; 3) w decyzji w sprawie zmiany rezerwacji częstotliwości: a) nałożyć obowiązki w zakresie zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego, w szczególności dostępu do infrastruktury służącej do wykorzystywania częstotliwości objętych dokonaną rezerwacją, w tym na potrzeby roamingu lokalnego, w odniesieniu do danego zasobu częstotliwości lub zasobu o analogicznych właściwościach, b) zakazać lub określić warunki zmiany podmiotu dysponującego rezerwacją częstotliwości lub wydzierżawienia, lub przekazania do użytkowania częstotliwości objętych rezerwacją, gdy istnieje prawdopodobieństwo poważnego zakłócenia konkurencji.

	zakłóceniom konkurencji, które wynikają z przekazania lub akumulowania praw użytkowania widma radiowego. Krajowe organy regulacyjne oraz inne właściwe organy, uwzględniając warunki rynkowe i dostępne wartości odniesienia, opierają swoją decyzję na obiektywnej i perspektywicznej ocenie panujących na rynku warunków konkurencji oraz tego, czy środki te są konieczne, aby utrzymać lub osiągnąć efektywną konkurencję, a także prawdopodobnego wpływu tych środków na dotychczasowe i przyszłe inwestycje uczestników rynku, zwłaszcza inwestycje związane z uruchamianiem sieci. Dokonując tego, uwzględniają one podejście do analizy rynku określone w art. 67 ust. 2.			
Art. 52 ust. 3	3. Stosując przepisy ust. 2 niniejszego artykułu, krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy postępują zgodnie z procedurami przewidzianymi w art. 18, 19, 23 i 35.	N	**Przepisy stosuje się na zasadach ogólnych**	
Art. 53	**Skoordynowany termin przyznawania praw**			
Art. 53 ust. 1	1. Państwa członkowskie współpracują w celu koordynacji wykorzystania zharmonizowanego widma radiowego do celów sieci i usługi łączności elektronicznej w Unii, należycie uwzględniając zróżnicowane sytuacje panujące na rynkach poszczególnych państw członkowskich. Może to obejmować określenie jednego wspólnego maksymalnego terminu lub, w stosownych przypadkach, kilku wspólnych terminów, przed upływem których należy	N	**Art. 419 ust. 1 pkt 18 Pke**	**Art. 419 ust. 1 pkt 18** 1. Do zakresu działania Prezesa UKE należy w szczególności: 18) prowadzenie transgranicznych koordynacji częstotliwości z innymi państwami, w tym zawieranie niezbędnych umów lub porozumień, w sposób i w terminach pozwalających na realizację zobowiązań wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych lub aktów prawnych Unii Europejskiej, dotyczących gospodarowania częstotliwościami;

	zezwolić na wykorzystanie konkretnego zharmonizowanego widma radiowego.			
Art. 53 ust. 2	2. W przypadku, gdy ustanowiono zharmonizowane warunki w drodze technicznych środków wykonawczych zgodnie z decyzją nr 676/2002/WE w celu umożliwienia wykorzystania widma radiowego do celów sieci i usług bezprzewodowej szerokopasmowej łączności, państwa członkowskie umożliwiają użytkowanie takiego widma radiowego możliwie jak najszybciej i najpóźniej 30 miesięcy po przyjęciu tego środka lub możliwie jak najszybciej po uchyleniu jakiejkolwiek decyzji umożliwiającej alternatywne użytkowanie w drodze wyjątku na podstawie art. 45 ust. 3 niniejszej dyrektywy. Nie narusza to decyzji (UE) 2017/899 oraz prawa inicjatywy Komisji do proponowania aktów ustawodawczych.	T	**Art. 62 ust. 3 pkt 3, ust. 4 Pke** **Art. 64 ust. 1 Pke**	3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, Krajową Tablicę Przeznaczeń Częstotliwości, realizując politykę państwa w zakresie gospodarki zasobami częstotliwości, spełniania wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej oraz telekomunikacji, z uwzględnieniem: 3) zharmonizowanych warunków ustanowionych w drodze technicznych środków wykonawczych przyjętych zgodnie decyzją 676/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie ram regulacyjnych dotyczących polityki spektrum radiowego we Wspólnocie Europejskiej (decyzja o spektrum radiowym), zwanej dalej „decyzją 676/2002/WE"; 4. Minister właściwy do spraw informatyzacji może określić, w drodze rozporządzenia, harmonogram rozdysponowania określonych zasobów częstotliwości użytkowanych jako cywilne w użytkowaniu cywilnym lub cywilno-rządowym, z uwzględnieniem: 1) polityki państwa w zakresie gospodarki zasobami częstotliwości; 2) przeznaczeń częstotliwości określonych w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości; 3) wymagań stosowanych przy określaniu Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości. **Art. 64.** 1. Prezes UKE zapewnia możliwość wykorzystywania częstotliwości zharmonizowanych na potrzeby usług szerokopasmowych, w terminie 30 miesięcy od dnia wejścia w życie technicznego środka wykonawczego, o którym mowa w art. 4 decyzji nr 676/2002/WE.
Art. 53 ust. 3	3. Państwo członkowskie może przesunąć termin przewidziany w ust. 2 niniejszego artykułu w odniesieniu do konkretnego pasma w następujących okolicznościach: a) w zakresie uzasadnionym przez ograniczenie wykorzystania tego pasma w oparciu o cel leżący w interesie ogólnym przewidziany w art. 45 ust. 5 lit. a) lub d); b) w przypadku nierozstrzygniętych kwestii koordynacji transgranicznej skutkujących powstaniem szkodliwych zakłóceń z państwami trzecimi, pod	N	**Art. 64 ust. 2- 4**	**Art. 64.** 2. Termin, o którym mowa w ust. 1, ulega wydłużeniu w odniesieniu do określonego zakresu częstotliwości, na czas występowania następujących przesłanek: 1) konieczności zapewnienia realizacji celu leżącego w interesie publicznym w zakresie ochrony życia i zdrowia ludzi lub promowania różnorodności kulturowej i językowej oraz pluralizmu mediów, w szczególności przez świadczenie nadawczych usług radiofonicznych i telewizyjnych; 2) nierozstrzygniętych kwestii związanych z transgranicznymi koordynacjami częstotliwości z państwami spoza Unii Europejskiej, skutkujących powstaniem szkodliwych zakłóceń, pod warunkiem że minister właściwy do spraw informatyzacji wystąpi do Komisji Europejskiej o pomoc Unii Europejskiej w rozstrzygnięciu tych kwestii; 3) konieczności zagwarantowania bezpieczeństwa i obronności państwa;

	warunkiem że dotknięte państwo członkowskie zwróciło się o pomoc Unii, stosownie do przypadku, na podstawie art. 28 ust. 5; c) zagwarantowanie bezpieczeństwa narodowego i obrony; lub d) siła wyższa. Państwa członkowskie, których to dotyczy dokonują przeglądu takiego przesunięcia terminu nie rzadziej niż co dwa lata.			4) wystąpienia siły wyższej. 3. Minister właściwy do spraw informatyzacji nie rzadziej niż co 2 lata ocenia aktualność przesłanek wydłużenia terminu, o których mowa w ust. 2. Wyniki oceny minister właściwy do spraw informatyzacji udostępnia na swojej stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej. 4. W przypadku wydłużenia terminu, o którym mowa w ust. 1, ze względu na przesłanki o których mowa w ust. 2 pkt 3 i 4, minister właściwy do spraw informatyzacji przed przystąpieniem do oceny, o której mowa w ust. 3, zasięga opinii Ministra Obrony Narodowej lub ministra właściwego do spraw wewnętrznych.
Art. 53 ust. 4	4. Państwo członkowskie może przesunąć termin przewidziany w ust. 2 w odniesieniu do konkretnego pasma w niezbędnym zakresie i do 30 miesięcy w przypadku: a) nierozstrzygniętych kwestii koordynacji transgranicznej skutkujących szkodliwą ingerencją między państwami członkowskimi, pod warunkiem że takie dotknięte państwo członkowskie na czas podejmuje wszelkie niezbędne środki na podstawie art. 28 ust. 3 i 4; b) potrzeby zapewnienia technicznej migracji aktualnych użytkowników danego pasma, ze względu na złożoność zapewnienia migracji.	N	**Art. 64 ust. 5 Pke**	**Art. 64.** 5. Termin, o którym mowa w ust. 1, ulega wydłużeniu o nie więcej niż 30 miesięcy w odniesieniu do określonego zakresu częstotliwości w przypadku: 1) nierozstrzygniętych kwestii związanych z transgranicznymi koordynacjami częstotliwości z państwami członkowskimi Unii Europejskiej, skutkujących powstaniem szkodliwych zakłóceń, pod warunkiem, że Prezes UKE przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 1, wystąpił do Zespołu ds. Polityki Spektrum Radiowego, ustanowionego decyzją Komisji z dnia 11 czerwca 2019 r. ustanawiającą Zespół ds. Polityki Spektrum Radiowego i uchylającą decyzję 2002/622/WE (Dz. Urz. UE C 196/18 z 12.06.2019, str. 16), zwanego dalej „RSPG", z wnioskiem o pomoc w rozwiązaniu tych kwestii, a w przypadku nierozstrzygnięcia tych kwestii- minister właściwy do spraw informatyzacji wystąpił do Komisji Europejskiej z wnioskiem o ich rozstrzygnięcie; 2) potrzeby zapewnienia technicznej migracji podmiotów wykorzystujących dany zakres częstotliwości, ze względu na złożoność tego procesu.
Art. 53 ust. 5	5. W przypadku przesunięcia terminu na mocy ust. 3 lub 4 państwo członkowskie, którego to dotyczy powiadamia w odpowiednim czasie pozostałe państwa członkowskie i Komisję, przedstawiając powody.	T	**Art. 64 ust. 6 Pke**	**Art. 64.** 6. Minister właściwy do spraw informatyzacji niezwłocznie zawiadamia państwa członkowskie Unii Europejskiej oraz Komisję Europejską o wydłużeniu terminu, o którym mowa w ust. 1, przedstawiając uzasadnienie tego przedłużenia.
Art. 54	**Skoordynowany termin przydzielania konkretnych pasm 5G**			

Art. 54 ust. 1	1. Do dnia 31 grudnia 2020 r. w odniesieniu do naziemnych systemów zdolnych do świadczenia usług bezprzewodowej szerokopasmowej łączności państwa członkowskie, gdy jest to konieczne dla ułatwienia realizacji sieci 5G, podejmują wszelkie odpowiednie środki, aby: a) zreorganizować i umożliwić użytkowanie wystarczająco dużych bloków zakresu częstotliwości 3,4–3,8 GHz; b) umożliwić użytkowanie przynajmniej 1 GHz zakresu częstotliwości 24,25–27,5 GHz, pod warunkiem że istnieją niezbite dowody świadczące o popycie rynkowym i braku znacznych ograniczeń dla migracji istniejących użytkowników lub o zwolnieniu pasma.	N		
Art. 54 ust. 2	2. Państwa członkowskie mogą jednak przedłużyć termin określony w ust. 1 niniejszego artykułu, jeżeli jest to uzasadnione, zgodnie z art. 45 ust. 3 lub art. 53 ust. 2, 3 lub 4.	N		
Art. 54 ust. 3	3. Środki podejmowane na podstawie ust. 1 niniejszego artykułu spełniają zharmonizowane warunki ustanowione w drodze technicznych środków wykonawczych przyjętych przez Komisję zgodnie art. 4 decyzji nr 676/2002/WE.	N		
Art. 55	**Procedura ograniczania liczby praw użytkowania, które mają zostać przyznane dla widma radiowego**			
Art. 55 ust. 1	1. Bez uszczerbku dla art. 53, państwo członkowskie, które stwierdzi, że prawo użytkowania widma radiowego nie może podlegać warunkom ogólnego zezwolenia, i które rozważa, czy ograniczyć liczbę praw	T	**Art. 108 ust. 1 Pke**	**Art. 108.** 1. Prezes UKE przed rozpoczęciem postępowania selekcyjnego przeprowadza postępowanie konsultacyjne, udostępniając projekt ogłoszenia o przetargu, aukcji albo konkursie, projekt dokumentacji przetargowej, aukcyjnej albo konkursowej i projekt rozstrzygnięcia decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości, która zostanie wydana po przeprowadzeniu

	użytkowania, które mają zostać przyznane dla widma radiowego, między innymi: a) wyraźnie wskazuje powody ograniczenia praw użytkowania, w szczególności poprzez odpowiednie rozważenie potrzeby zwiększenia korzyści dla użytkowników oraz ułatwiania rozwoju konkurencji, oraz dokonuje przeglądu tego ograniczenia, w stosownych przypadkach, w regularnych odstępach czasu lub na uzasadniony wniosek zainteresowanego przedsiębiorstwa; b) zapewnia wszystkim zainteresowanym stronom, w tym użytkownikom i konsumentom, możliwość wypowiedzenia się w kwestii jakichkolwiek ograniczeń w ramach konsultacji publicznych zgodnie z art. 23.			postępowania, o którym mowa w art. 121 ust. 1, a także podając przyczyny wyboru trybu postępowania selekcyjnego oraz cel, którego osiągnięciu ma służyć to postępowanie.
Art. 55 ust. 2	2. Jeżeli państwo członkowskie stwierdzi, że należy ograniczyć liczbę praw użytkowania, wyraźnie określa i uzasadnia cele, jakie przyświecają procedurze selekcji konkurencyjnej lub porównawczej na podstawie niniejszego artykułu, oraz w miarę możliwości określa je w ujęciu ilościowym, zwracając należytą uwagę na konieczność osiągnięcia celów krajowych oraz celów związanych z rynkiem wewnętrznym. Cele, które państwo członkowskie może sformułować pod kątem konkretnej procedury selekcji, muszą, oprócz wspierania konkurencji, być ograniczone do jednego z następujących aspektów lub większej ich liczby: a) wspieranie zasięgu; b) zapewnienie wymaganej jakości usług;	T	**Art. 108 Pke**	**Art. 108.** 1. Prezes UKE przed rozpoczęciem postępowania selekcyjnego przeprowadza postępowanie konsultacyjne, udostępniając projekt ogłoszenia o przetargu, aukcji albo konkursie, projekt dokumentacji przetargowej, aukcyjnej albo konkursowej i projekt rozstrzygnięcia decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości, która zostanie wydana po przeprowadzeniu postępowania, o którym mowa w art. 121 ust. 1, a także podając przyczyny wyboru trybu postępowania selekcyjnego oraz cel, którego osiągnięciu ma służyć to postępowanie. 2. Cel, o którym mowa w ust. 1, oprócz wspierania równoprawnej konkurencji, może dodatkowo obejmować: 1) wspieranie zasięgu sieci i usług telekomunikacyjnych; 2) zapewnienie odpowiedniej jakości usług; 3) wspieranie efektywnego wykorzystania częstotliwości; 4) tworzenie warunków do rozwoju działalności opartej na innowacyjnych technologiach. 1) 3. Wraz z udostępnieniem informacji o wynikach postępowania konsultacyjnego Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP

	c) wspieranie efektywnego wykorzystania widma radiowego, w tym przez uwzględnienie warunków związanych z prawami użytkowania i poziomu opłat; d) wspieranie innowacji i rozwoju działalności gospodarczej. Krajowy organ regulacyjny lub inny właściwy organ wyraźnie określa procedurę selekcji, w tym każdy wstępny etap pozwalający uzyskać dostęp do procedury selekcji, i uzasadnia wybór danej procedury. Organ ten wyraźnie informuje również o wynikach każdej odnośnej oceny konkurencji, uwarunkowań technicznych i warunków ekonomicznych na danym rynku i prezentuje powody ewentualnego zastosowania i wyboru środków na podstawie art. 35.			UKE:informacje o wyborze trybu postępowania selekcyjnego, uzasadniając ten wybór, oraz 2) informacje dotyczące forum wzajemnej oceny, o którym mowa w art. 109, o ile było zwołane.
Art. 55 ust. 3	3. Państwa członkowskie publikują każdą decyzję dotyczącą wybranej procedury selekcji i powiązanych warunków, wyraźnie podając jej uzasadnienie. Publikują również warunki, którymi obwarowane zostaną prawa użytkowania.	T	**Art. 108 ust. 3 Pke**	1) **Art. 108.** 3. Wraz z udostępnieniem informacji o wynikach postępowania konsultacyjnego Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE:informacje o wyborze trybu postępowania selekcyjnego, uzasadniając ten wybór, oraz 2) informacje dotyczące forum wzajemnej oceny, o którym mowa w art. 109, o ile było zwołane.
Art. 55 ust. 4	4. Po określeniu procedury selekcyjnej państwa członkowskie zapraszają do składania wniosków o przyznanie praw użytkowania.	T	**Art. 110 Pke**	**Art. 110.** 1. Prezes UKE ogłasza postępowanie selekcyjne niezwłocznie po zakończeniu postępowania konsultacyjnego w tej sprawie. 2. Ogłoszenie o przetargu, aukcji albo konkursie wraz z dokumentacją przetargową, aukcyjną albo konkursową, zwaną dalej „dokumentacją”, oraz projektem rozstrzygnięcia decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości, która zostanie wydana po przeprowadzeniu postępowania, o którym mowa w art. 121 ust. 1, udostępnia się na stronie podmiotowej BIP UKE. Ogłoszenie o przetargu, aukcji albo konkursie zawiera informacje o rozpoczęciu postępowania selekcyjnego oraz terminie na złożenie ofert.
Art. 55 ust. 5	5. Jeżeli państwo członkowskie uzna, że dodatkowe prawa użytkowania widma radiowego lub kombinacja ogólnego	N	**Ogólne zasady postępo**	**Art. 110.** 1. Prezes UKE ogłasza postępowanie selekcyjne niezwłocznie po zakończeniu postępowania konsultacyjnego w tej sprawie.

	zezwolenia i indywidualnych praw mogą być przyznane, publikuje te ustalenia i rozpoczyna procedurę przyznania takich praw.		**wania selekcyjnego - Art. 110, art. 89 ust. 1 Pke (ograniczenie możliwości zmiany rezerwacji – konieczność prowadzenia selekcji)**	2. Ogłoszenie o przetargu, aukcji albo konkursie wraz z dokumentacją przetargową, aukcyjną albo konkursową, zwaną dalej „dokumentacją", oraz projektem rozstrzygnięcia decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości, która zostanie wydana po przeprowadzeniu postępowania, o którym mowa w art. 121 ust. 1, udostępnia się na stronie podmiotowej BIP UKE. Ogłoszenie o przetargu, aukcji albo konkursie zawiera informacje o rozpoczęciu postępowania selekcyjnego oraz terminie na złożenie ofert. **Art. 89.** 1. Zmiana rezerwacji częstotliwości nie może polegać na: 1) zwiększeniu zasobów częstotliwości pozostających w dyspozycji podmiotu, wyrażonych w MHz; 2) zamianie zasobów częstotliwości na inne zasoby, chyba że jest ona dokonywana na podstawie art. 99 ust. 1 pkt 9 lub ust. 6; 3) rozszerzeniu obszaru, na którym mogą być wykorzystywane częstotliwości.
Art. 55 ust. 6	6. W przypadku gdy należy ograniczyć przyznawanie praw użytkowania widma radiowego, państwa członkowskie przyznają takie prawa według kryteriów selekcji i procedury selekcyjnej, które muszą być obiektywne, przejrzyste, niedyskryminacyjne oraz proporcjonalne. Każde takie kryterium selekcji musi przyznawać odpowiednią wagę celom i wymaganiom określonym w art. 3, 4, 28 i 45.	T	**Art. 117 -126 Pke**	**Art. 117.** 1. Kryteriami oceny ofert w przetargu są: 1) zachowanie warunków konkurencji; 2) wysokość kwoty zadeklarowanej przez uczestnika przetargu; 3) inne niż określone w pkt 1 i 2 obiektywne kryteria, jeżeli zostały zamieszczone w dokumentacji. 2. Prezes UKE spośród kryteriów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, wskazuje w dokumentacji najistotniejsze kryterium oceny ofert w przetargu, mając na uwadze cele polityki regulacyjnej i stan konkurencji na rynku. 3. Kryterium oceny ofert w aukcji jest wysokość kwoty zadeklarowanej przez uczestnika aukcji. 4. Kryteriami oceny ofert w konkursie są: 1) zachowanie warunków konkurencji; 2) inne niż określone w pkt 1 obiektywne kryteria, jeżeli zostały zamieszczone w dokumentacji. 5. W przypadku określenia w dokumentacji konkursowej więcej niż jednego kryterium oceny ofert, Prezes UKE wskazuje najistotniejsze kryterium oceny ofert, mając na uwadze cele polityki regulacyjnej i stan konkurencji na rynku. 6. W sprawie zachowania warunków konkurencji, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i ust. 4 pkt 1, Prezes UKE zasięga opinii Prezesa UOKiK.

				Art. 118. 1. Badanie ofert w postępowaniu selekcyjnym odbywa się w dwóch etapach. 2. Badanie ofert przeprowadza komisja powołana przez Prezesa UKE spośród osób będących pracownikami UKE oraz posiadających wiedzę i doświadczenie niezbędne do przeprowadzenia postępowania selekcyjnego. **Art. 119.** Po zadeklarowaniu kwoty pierwszego postąpienia uczestnik aukcji nie może wycofać oferty. **Art. 120.** 1. Wyniki postępowania selekcyjnego Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE, w formie listy albo list uczestników tego postępowania, którzy spełnili warunki uczestnictwa oraz osiągnęli minimum kwalifikacyjne, jeżeli zostało ono określone w dokumentacji, uszeregowanych w kolejności według malejącej liczby uzyskanych punktów. 2. Podmiotem wyłonionym, o którym mowa w art. 104 ust. 3, jest uczestnik postępowania selekcyjnego, który: 1) spełnił warunki uczestnictwa w postępowaniu selekcyjnym; 2) osiągnął minimum kwalifikacyjne, jeżeli zostało ono określone w dokumentacji; 3) na liście, o której mowa w ust. 1, zajął najwyższą pozycję, a w przypadku gdy zgodnie z dokumentacją lista dotyczy więcej niż jednej rezerwacji częstotliwości – pozycję nie niższą niż liczba tych rezerwacji. 3. W przypadku rezygnacji podmiotu wyłonionego z rezerwacji częstotliwości lub wystąpienia po stronie podmiotu wyłonionego okoliczności, o których mowa w art. 99 ust. 1 pkt 3 lub art. 100 ust. 1, zanim decyzja w sprawie rezerwacji częstotliwości stała się ostateczna, podmiotem wyłonionym staje się uczestnik postępowania selekcyjnego zajmujący kolejną pozycję na liście, o której mowa w ust. 1, i spełniający warunki, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2. **Art. 121.** 1. Po ogłoszeniu wyników postępowania selekcyjnego Prezes UKE niezwłocznie, z urzędu, wszczyna postępowanie w sprawie rezerwacji częstotliwości. 2. Prezes UKE dokonuje, w drodze decyzji, rezerwacji częstotliwości na rzecz podmiotu albo podmiotów wyłonionych w drodze postępowania selekcyjnego, o ile nie zachodzi żadna z przesłanek, o których mowa w art. 99 ust. 1 pkt 3 oraz art. 100 ust. 1 pkt 1, 3 i 6. Stroną postępowania jest podmiot wyłoniony w drodze postępowania selekcyjnego, a w przypadku, o którym mowa w art. 65, również podmiot alternatywnie wykorzystujący częstotliwości. Decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności. 3. Jeżeli przedmiotem postępowania selekcyjnego była więcej niż jedna rezerwacja częstotliwości, Prezes UKE może wszcząć i prowadzić jedno

				postępowanie dla więcej niż jednej rezerwacji częstotliwości. W takim przypadku Prezes UKE wydaje odrębne decyzje dla każdej z rezerwacji częstotliwości. **Art. 122.** 1. Prezes UKE uznaje, w drodze decyzji, postępowanie selekcyjne za nierozstrzygnięte: 1) jeżeli żaden z uczestników nie spełnił warunków uczestnictwa w postępowaniu selekcyjnym lub nie osiągnął minimum kwalifikacyjnego, jeżeli zostało określone w dokumentacji; 2) w przypadku gdy w sytuacji, o której mowa w art. 120 ust. 3, nie ma innych uczestników; w przypadku postępowania selekcyjnego, które dotyczyło różnych rezerwacji częstotliwości, uznanie tego postępowania za nierozstrzygnięte odnosi się tylko do rezerwacji częstotliwości, dla której na liście nie ma innych uczestników. 2. Postępowanie selekcyjne jest nierozstrzygnięte, jeżeli w terminie wskazanym w ogłoszeniu o wszczęciu postępowania selekcyjnego żaden podmiot nie przystąpił do tego postępowania. Informacja w tej sprawie jest udostępniana na stronie podmiotowej BIP UKE. **Art. 123**. 1. Prezes UKE, w drodze decyzji, na wniosek uczestnika postępowania selekcyjnego złożony w terminie 21 dni od dnia ogłoszenia wyników tego postępowania lub z urzędu, unieważnia postępowanie, jeżeli zostały rażąco naruszone przepisy prawa lub interesy jego uczestników. 2. Uczestnikowi postępowania selekcyjnego od decyzji w sprawie unieważnienia tego postępowania, przysługuje wniosek do Prezesa UKE o ponowne rozpatrzenie sprawy, a po wyczerpaniu tego trybu – skarga do sądu administracyjnego. 3. Uczestnikowi postępowania selekcyjnego nie przysługuje inny tryb kontroli rozstrzygnięć podejmowanych w postępowaniu selekcyjnym niż określony w ust. 1 i 2. **Art. 124.** 1. Po unieważnieniu postępowania selekcyjnego, jeżeli jest możliwe usunięcie w ten sposób naruszeń przepisów prawa lub interesów jego uczestników, które stanowiły przyczynę unieważnienia tego postępowania, Prezes UKE przeprowadza czynności niezbędne do usunięcia tych naruszeń. 2. Czynności, o których mowa w ust. 1, przeprowadza się: 1) w oparciu o warunki uczestnictwa w postępowaniu selekcyjnym, wymagania, jakim powinna odpowiadać oferta, oraz kryteria oceny ofert, określone przed unieważnieniem postępowania selekcyjnego w dokumentacji; 2) w stosunku do ofert złożonych w terminie przed unieważnieniem postępowania selekcyjnego.

				3. W przypadku gdy istnieje potrzeba przeprowadzenia czynności, o których mowa w ust. 1, Prezes UKE ocenia oferty i w przypadku przetargu lub konkursu w sprawie zachowania warunków konkurencji zasięga opinii Prezesa UOKiK w stosunku do tych ofert. 4. Podmiotem wyłonionym po przeprowadzeniu czynności, o których mowa w ust. 1, nie może zostać podmiot, który został wyłoniony przed unieważnieniem postępowania selekcyjnego i zrezygnował z rezerwacji częstotliwości zanim decyzja w sprawie rezerwacji częstotliwości stała się ostateczna, lub nie uiścił zadeklarowanej opłaty, o której mowa w art. 24 ust. 5. 5. W przypadku gdy zgodnie z warunkami postępowania selekcyjnego uczestnik złożył więcej niż jedną ofertę, przepis ust. 4 stosuje się wyłącznie do oferty, w stosunku do której podmiot wyłoniony przed unieważnieniem tego postępowania zrezygnował z rezerwacji częstotliwości, zanim decyzja w sprawie rezerwacji częstotliwości stała się ostateczna, lub nie uiścił zadeklarowanej opłaty, o której mowa w art. 24 ust. 5. 6. Do czynności, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepis art. 123 ust. 1. **Art. 125.** 1. Zmiana wyników postępowania selekcyjnego będąca konsekwencją unieważnienia tego postępowania stanowi podstawę wznowienia postępowania w sprawie rezerwacji częstotliwości dokonanej po przeprowadzeniu tego postępowania. 2. Postępowania w sprawie rezerwacji częstotliwości nie wznawia się, jeżeli od dnia ogłoszenia wyników postępowania selekcyjnego upłynęło 10 lat. 3. Decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości nie uchyla się, jeżeli od dnia jej doręczenia lub ogłoszenia upłynęło 10 lat. **Art. 126.** Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia: 1) szczegółowy tryb ogłaszania postępowania selekcyjnego, 2) szczegółowe wymagania co do zawartości dokumentacji, 3) szczegółowe warunki i tryb organizowania, przeprowadzania i zakończenia postępowania selekcyjnego, w tym: a) powoływania i pracy komisji przetargowej, komisji aukcyjnej oraz komisji konkursowej, b) sposób wpłaty i zwrotu wadium – w przypadku przetargu oraz aukcji, c) sposób wpłaty i zwrotu depozytu – w przypadku aukcji – kierując się potrzebą zapewnienia obiektywnych, przejrzystych i niedyskryminujących żadnego uczestnika warunków postępowania selekcyjnego, przejrzystych warunków podejmowania rozstrzygnięć oraz

			Art. 89 Pke	zapewniając właściwe poinformowanie podmiotów zainteresowanych uzyskaniem rezerwacji częstotliwości. **Art. 89.** 1. Zmiana rezerwacji częstotliwości nie może polegać na: 1) zwiększeniu zasobów częstotliwości pozostających w dyspozycji podmiotu, wyrażonych w MHz; 2) zamianie zasobów częstotliwości na inne zasoby, chyba że jest ona dokonywana na podstawie art. 99 ust. 1 pkt 9 lub ust. 6; 3) rozszerzeniu obszaru, na którym mogą być wykorzystywane częstotliwości. 2. Przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych w sposób analogowy drogą rozsiewczą naziemną.
Art. 55 ust. 7	7. W razie przeprowadzenia procedury selekcji konkurencyjnej lub porównawczej państwa członkowskie mogą przedłużyć maksymalny termin sześciu tygodni, o którym mowa w art. 48 ust. 6 o tyle, o ile jest to niezbędne dla zapewnienia, by procedury były sprawiedliwe, otwarte i przejrzyste dla wszystkich zainteresowanych stron, jednakże nie dłużej niż o okres ośmiu miesięcy, z zastrzeżeniem wszelkich szczególnych harmonogramów ustalonych na podstawie art. 53. Powyższe terminy pozostają bez uszczerbku dla postanowień obowiązujących umów międzynarodowych dotyczących wykorzystania widma radiowego i koordynacji satelitarnej.	T	**Art. 107 Pke**	**Art. 107.** 1. Postępowanie selekcyjne jest postępowaniem odrębnym od postępowania w sprawie rezerwacji częstotliwości. Do postępowania selekcyjnego nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego. 2. Termin zakończenia postępowania selekcyjnego nie może być dłuższy niż 8 miesięcy od dnia wpłynięcia wniosku, o którym mowa w art. 104 ust. 2 zdanie pierwsze.
Art. 55 ust. 8	8. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla przekazywania praw użytkowania widma radiowego zgodnie z art. 51.	N		
Art. 56	**Dostęp do lokalnych sieci radiowych**			
Art. 56 ust. 1	1. Właściwe organy zezwalają na zapewnianie dostępu do publicznej sieci łączności elektronicznej za pośrednictwem RLAN, jak również na wykorzystywanie	**T**	**Art. 1 ust. 2 Pke**	**Art. 1.** 2. Nie stanowi działalności telekomunikacyjnej umożliwianie korzystania z publicznej sieci telekomunikacyjnej za pośrednictwem lokalnej sieci radiowej, jeżeli jest to działalność dodatkowa w stosunku do wykonywanej przez podmiot działalności głównej.

	zharmonizowanego widma radiowego w celu zapewnienia takiego dostępu, wyłącznie na warunkach mającego zastosowanie ogólnego zezwolenia odnoszących się do użytkowania widma radiowego, o których mowa w art. 46 ust. 1. W przypadku gdy takie zapewnianie dostępu nie jest częścią działalności gospodarczej lub ma charakter dodatkowy w stosunku do działalności gospodarczej lub usługi publicznej, która nie jest uzależniona od przekazywania sygnałów w tych sieciach, przedsiębiorstwo, organ publiczny lub użytkownik końcowy, którzy zapewniają taki dostęp, nie podlegają ogólnemu zezwoleniu na dostarczanie sieci i usług łączności elektronicznej na podstawie art. 12, obowiązkom dotyczącym praw użytkowników końcowych na podstawie części III tytuł II ani obowiązkowi zapewnienia wzajemnego połączenia ich sieci na podstawie art. 61 ust. 1.			
Art. 56 ust. 2	2. Stosuje się art. 12 dyrektywy 2000/31/WE.	**T**	**Art. 388 Pke**	**Art. 388.** Do wyłączenia odpowiedzialności dostawcy usług komunikacji elektronicznej oraz podmiotu umożliwiającego korzystanie z dostępu do publicznej sieci telekomunikacyjnej za pośrednictwem lokalnej sieci radiowej, za treść komunikatów elektronicznych, stosuje się art. 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych oraz zmiany dyrektywy 2000/31/WE (Dz. Urz. UE L 277 z 27.10.2022 r. str. 1, z późn. zm.).
Art. 56 ust. 3	3. Właściwe organy nie uniemożliwiają podmiotom udostępniającym publiczne sieci łączności elektronicznej lub świadczącym publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej zapewniania publicznego dostępu do ich sieci za pośrednictwem RLAN, które mogą znajdować się w lokalu użytkownika końcowego, o ile spełnione są warunki ogólnego zezwolenia i uzyskano	**T**	**Art. 353 Pke**	**Art. 353.** Dostęp do publicznej sieci telekomunikacyjnej za pośrednictwem lokalnej sieci radiowej może być świadczony przez dostawcę usługi dostępu do internetu przy użyciu urządzeń zlokalizowanych u użytkownika końcowego, w szczególności: w jego miejscu zamieszkania, siedzibie lub miejscu wykonywania działalności, za jego uprzednią zgodą.

	uprzednią świadomą zgodę użytkownika końcowego.			
Art. 56 ust. 4	4. Zgodnie w szczególności z art. 3 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2015/2120 właściwe organy zapewniają, aby podmioty udostępniające publiczne sieci łączności elektronicznej lub świadczące publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej nie ograniczały jednostronnie ani nie uniemożliwiały użytkownikom końcowym: a) dostępu do wybranych przez siebie RLAN udostępnianych przez osoby trzecie; lub b) zezwalania – na zasadzie wzajemności lub w bardziej powszechny sposób – innym użytkownikom końcowym na dostęp do sieci takich podmiotów poprzez RLAN, w tym w ramach inicjatyw osób trzecich, które grupują i udostępniają publicznie RLAN różnych użytkowników końcowych.	**T**	**Art. 354 pkt 2 Pke**	**Art. 354.** Przedsiębiorca telekomunikacyjny nie może ograniczać ani uniemożliwiać: 2) udostępnienia lokalnej sieci radiowej na potrzeby korzystania z dostępu do sieci telekomunikacyjnej na rzecz użytkowników końcowych**.**
Art. 56 ust. 5	5. Właściwe organy nie ograniczają ani nie uniemożliwiają użytkownikom końcowym zezwalania – na zasadzie wzajemności lub w inny sposób – innym użytkownikom końcowym na dostęp do ich RLAN, w tym w ramach inicjatyw osób trzecich, które grupują i udostępniają publicznie RLAN różnych użytkowników końcowych.	**T**	**Art. 354 pkt 1 Pke**	**Art. 354.** Przedsiębiorca telekomunikacyjny nie może ograniczać ani uniemożliwiać: 1) korzystania z dostępu do publicznej sieci telekomunikacyjnej za pośrednictwem lokalnej sieci radiowej wybranej przez użytkownika końcowego, w przypadku gdy lokalna sieć radiowa została udostępniona;
Art. 56 ust. 6	6. Właściwe organy nie ograniczają z nieuzasadnionych powodów możliwości zapewniania publicznego dostępu do RLAN: a) organom sektora publicznego lub w przestrzeniach publicznych w pobliżu lokali zajmowanych przez te organy sektora publicznego, gdy takie zapewnianie dostępu ma charakter dodatkowy w stosunku do usług	**N**		

	publicznych świadczonych w tym lokalu; b) inicjatywom organizacji pozarządowych lub organów sektora publicznego mającym na celu grupowanie i udostępnienie – na zasadzie wzajemności lub w bardziej powszechny sposób – RLAN różnych użytkowników końcowych, w tym, w stosownych przypadkach, RLAN, do których dostęp publiczny zapewnia się zgodnie z lit. a).			
Art. 57	**Wdrożenie i eksploatacja punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu**			
Art. 57 ust. 1	1. Właściwe organy nie ograniczają z nieuzasadnionych powodów uruchamiania punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu. Państwa członkowskie dążą do zapewnienia, aby wszelkie przepisy dotyczące uruchamiania punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu były spójne na szczeblu krajowym. Przepisy te publikuje się przed ich stosowaniem W szczególności właściwe organy nie uzależniają uruchamiania punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu mających cechy określone na podstawie ust. 2 od jakiegokolwiek indywidualnego pozwolenia w zakresie planowania przestrzennego lub innych indywidualnych uprzednich pozwoleń. Na zasadzie odstępstwa od akapitu drugiego niniejszego ustępu właściwe organy mogą wymagać zezwoleń na uruchamianie punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu na budynkach lub w miejscach o wartości architektonicznej, historycznej lub przyrodniczej chronionych zgodnie z prawem	**T**	**Art. 6 pkt 7 lit. a-i oraz pkt 8 ustawy wprowadzającej PKE w zakresie art. 39 ustawy o drogach publicznych**	**Art. 6.** W ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 320) wprowadza się następujące zmiany: 7) w art. 39: a) w ust. 1a wyrazy „ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej”, b) w ust. 3 we wprowadzeniu do wyliczenia zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie: „W szczególnie uzasadnionych przypadkach, z wyjątkiem ust. 3^1, lokalizowanie w pasie drogowym obiektów budowlanych lub urządzeń niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego oraz reklam może nastąpić wyłącznie za zezwoleniem właściwego zarządcy drogi, wydawanym w drodze decyzji administracyjnej – zezwolenie nie jest wymagane w przypadku wydania decyzji, o której mowa w ust. 7, lub w przypadku zawarcia umowy, o której mowa w ust. 7a lub w art. 22 ust. 2, 2a, 2c.”, c) po ust. 3 dodaje się ust. 3^1–3^5 w brzmieniu: „3^1. W pasie drogowym mogą być instalowane punkty dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 604 i …), zwane dalej „punktami dostępu”, przy czym może to nastąpić wyłącznie za zezwoleniem właściwego zarządcy drogi, wydawanym w drodze decyzji administracyjnej.

	krajowym lub, w razie konieczności, ze względów bezpieczeństwa publicznego. Art. 7 dyrektywy 2014/61/UE ma zastosowanie przy przyznawaniu tych zezwoleń.			3^2. Zarządca drogi może odmówić wydania zezwolenia na instalację punktów dostępu wyłącznie, jeżeli ich umieszczenie spowodowałoby zagrożenie bezpieczeństwa ruchu drogowego. 3^3. Do instalowania w pasie drogowym punktów dostępu nie stosuje się przepisów art. 40 ust. 1 i 3. 3^4. W przypadku gdy umieszczenie w pasie drogowym dotyczy jednocześnie punktów dostępu i innej infrastruktury telekomunikacyjnej, zarządca drogi rozpatruje wnioski o wydanie decyzji, o których mowa w ust. 3 i 3^1, łącznie w ramach jednego postępowania administracyjnego i wydaje jedną decyzję administracyjną.”, „3^5. W decyzji, o której mowa w ust. 3^1 i 3^4, określa się w szczególności sposób, termin, miejsce i warunki umieszczenia w pasie drogowym punktów dostępu oraz powierzchnię zajętego pasa drogowego.”, d) ust. 3aa otrzymuje brzmienie:„3aa. W przypadku gdy decyzja, o której mowa w ust. 3^1 lub 3^4, lub gdy decyzja, o której mowa w ust. 3, dotyczy lokalizacji w pasie drogowym infrastruktury telekomunikacyjnej, w decyzji tej określa się dodatkowo, czy w okresie 4 lat od jej wydania jest planowana budowa, przebudowa lub remont odcinka drogi, którego dotyczy decyzja, o ile wynika to wprost z uchwały budżetowej jednostki samorządu terytorialnego, wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego, programu wieloletniego wydanego na podstawie art. 136 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.[5)]) lub planów, o których mowa w art. 20 pkt 1 lub 2 niniejszej ustawy.”, e) ust. 3b otrzymuje brzmienie: „3b. W przypadku gdy właściwy organ nie wyda decyzji, o której mowa w ust. 3 lub 3^4, w terminie 65 dni od dnia złożenia wniosku, a w odniesieniu do infrastruktury telekomunikacyjnej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej oraz decyzji, o której mowa w ust. 3^1 – w terminie 45 dni od dnia złożenia wniosku, organ wyższego stopnia, a w przypadku braku takiego organu – organ nadzorujący, wymierza temu organowi, w drodze postanowienia, na które przysługuje zażalenie, karę pieniężną w wysokości 500 zł za każdy dzień zwłoki.”, f) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

				„4. Utrzymanie obiektów i urządzeń, o których mowa w ust. 3 i 3^1, należy do ich posiadaczy.”, g) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu: „4a. Ponowne uruchomienie oraz rekonfiguracja punktów dostępu, w przypadku ich przełożenia przez zarządcę drogi w sytuacjach, o których mowa w ust. 5a, lub w przypadkach uszkodzeń publicznej infrastruktury technicznej, o której mowa w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, na której są zainstalowane te punkty dostępu, należy do ich posiadaczy, którzy ponoszą koszty ponownego uruchomienia oraz rekonfiguracji punktów dostępu.”, h) ust. 5a otrzymuje brzmienie: „5a. Z zastrzeżeniem art. 32 ust. 3, jeżeli budowa, przebudowa lub remont drogi wymaga przełożenia punktów dostępu lub innej infrastruktury telekomunikacyjnej umieszczonej w pasie drogowym, koszt tego przełożenia ponosi: 1) zarządca drogi – w przypadku przełożenia punktów dostępu gdy nie upłynęły 3 lata, a w przypadku innej infrastruktury telekomunikacyjnej umieszczonej w pasie drogowym gdy nie upłynęły 4 lata, od dnia wydania decyzji, o której mowa w ust. 3, 3^1 lub 3^4, pod warunkiem zachowania dotychczasowych właściwości użytkowych oraz parametrów technicznych infrastruktury telekomunikacyjnej; 2) właściciel infrastruktury telekomunikacyjnej – w przypadku gdy: a) upłynęły 4 lata od dnia wydania decyzji, o której mowa w ust. 3, a w przypadku przełożenia punktów dostępu 3 lata od dnia wydania decyzji, o której mowa w ust. 3^1 lub 3^4, b) na żądanie właściciela wprowadzono ulepszenia w infrastrukturze telekomunikacyjnej, c) infrastruktura telekomunikacyjna lub punkty dostępu zostały zlokalizowane w pasie drogowym, mimo że zarządca drogi zawarł w decyzji, o której mowa odpowiednio w ust. 3, 3^1 lub 3^4, informację o planowanej w okresie 4 lat budowie, przebudowie lub remoncie odcinka drogi, którego dotyczy ta decyzja.”, i) w ust. 7aa zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

				„Prezes UKE wydaje decyzję w sprawie udostępnienia kanału technologicznego w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku o jej wydanie, biorąc pod uwagę w szczególności konieczność zapewnienia niedyskryminacyjnych i proporcjonalnych warunków udostępnienia kanału.”; 8) w art. 40 ust. 12 otrzymuje brzmienie: „12. Za zajęcie pasa drogowego: 1) bez zezwolenia zarządcy drogi lub bez zawarcia umowy, o której mowa w art. 22 ust. 2, 2a, 2c, lub bez decyzji, o której mowa w art. 39 ust. 3^1 lub 3^4, 2) z przekroczeniem terminu zajęcia określonego w zezwoleniu zarządcy drogi lub w umowie, o której mowa w art. 22 ust. 2, 2a, 2c, lub w decyzji, o której mowa w art. 39 ust. 3^1 lub 3^4, 3) o powierzchni większej niż określona w zezwoleniu zarządcy drogi lub w umowie, o której mowa w art. 22 ust. 2, 2a, 2c, lub w decyzji, o której mowa w art. 39 ust. 3^1 lub 3^4 – zarządca drogi wymierza, w drodze decyzji administracyjnej, karę pieniężną w wysokości 10-krotności opłaty ustalanej zgodnie z ust. 4-6.”.
			Art. 13 ustawy wprowadzającej PKE w zakresie art. 29 Prawa budowlanego	**Art. 13.** W ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2023 r. poz. 682, z pózn. zm.) w art. 29: 1) w ust. 4 w pkt 3 w lit. d średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. e w brzmieniu: „e) punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 604 i …);”; 3) w ust. 8 wyrazy „art. 4 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2022 r. poz. poz. 1648, 1933 i 2581)” zastępuje się wyrazami „art. 2 pkt 87 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …)”. **Art. 39.** W ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 604) wprowadza się następujące zmiany: 12) w art. 17: a) ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Operator sieci zapewnia przedsiębiorcom telekomunikacyjnym dostęp telekomunikacyjny do infrastruktury technicznej, w tym współkorzystanie

				z niej, w celu realizacji szybkiej sieci telekomunikacyjnej lub powiązanych zasobów.”,
			Art. 39 pkt 12 oraz 33 ustawy wprowadzającej PKE	b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu: „1a. Do dostępu telekomunikacyjnego do publicznej infrastruktury technicznej w celu umieszczania w niej lub na niej punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu stosuje się przepisy dotyczące infrastruktury technicznej. W przypadku, o którym mowa w zdaniu pierwszym, przepisy dotyczące operatora sieci stosuje się do właściciela lub zarządcy publicznej infrastruktury technicznej.”, c) ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Dostęp telekomunikacyjny do infrastruktury technicznej, o którym mowa w ust. 1, jest odpłatny, chyba że: 1) strony umowy postanowią inaczej lub 1) 2) dotyczy on publicznej infrastruktury technicznej i jest realizowany w celu umieszczania w niej lub na niej punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu.”;;
			Art. 39 pkt 34 ustawy wprowadzającej PKE	34) w art. 33 ust. 1–3 otrzymują brzmienie: „1. W przypadkach innych niż określone w art. 30 ust. 1 właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości jest obowiązany zapewnić operatorom, użytkownikom rządowym, o których mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e oraz h ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej, oraz jednostkom samorządu terytorialnego wykonującym działalność, o której mowa w art. 3 ust. 1, dostęp do nieruchomości, w tym do budynku, polegający na umożliwieniu umieszczenia na nich elementów sieci telekomunikacyjnej oraz powiązanych zasobów, a także ich eksploatacji i konserwacji, jeżeli nie uniemożliwia to racjonalnego korzystania z nieruchomości, w szczególności nie prowadzi do istotnego zmniejszenia wartości nieruchomości. 2. Dostęp, o którym mowa w ust. 1, jest odpłatny, chyba że: 1) strony umowy o dostępie postanowią inaczej; 2) dotyczy umieszczenia, eksploatacji i konserwacji punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu na nieruchomościach, o których mowa w ust. 1, stanowiących obszar kolejowy, o którym mowa w art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. 2024 r. poz. 697). 3. Termin zawarcia umowy o dostępie, o którym mowa w ust. 1, wynosi 30 dni od dnia wystąpienia przez operatora, użytkownika rządowego, o którym mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e oraz h ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej, lub jednostkę samorządu terytorialnego

				wykonującą działalność, o której mowa w art. 3 ust. 1, z wnioskiem o jej zawarcie. Przepis art. 30 ust. 5d stosuje się odpowiednio.”;
Art. 57 ust. 2	2. Komisja określa w drodze aktów wykonawczych fizyczne i techniczne cechy, takie jak maksymalna wielkość, masa i, w stosownych przypadkach, moc nadawania punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 118 ust. 4. Pierwszy taki akt wykonawczy zostanie przyjęty do dnia 30 czerwca 2020 r.	N		
Art. 57 ust. 3	3. Niniejszy artykuł nie narusza podstawowych wymogów określonych w dyrektywie 2014/53/UE ani systemu wydawania zezwoleń mającego zastosowanie do użytkowania odpowiedniego widma radiowego.	N		
Art. 57 ust. 4	4. Państwa członkowskie, stosując w odpowiednich przypadkach procedury przyjęte zgodnie z dyrektywą 2014/61/UE, zapewniają, aby operatorzy mieli prawo dostępu do każdej zarządzanej przez krajowe, regionalne lub lokalne organy publiczne infrastruktury technicznej, która nadaje się pod względem technicznym do umieszczania punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu lub która jest niezbędna do połączenia takich punktów dostępu z siecią szkieletową, w tym wyposażenia ulic, np. latarni, znaków ulicznych, sygnalizacji świetlnej, billboardów, przystanków autobusowych i tramwajowych oraz stacji metra. Organy publiczne spełniają wszystkie uzasadnione wnioski o dostęp na uczciwych, rozsądnych, przejrzystych i niedyskryminacyjnych warunkach, które są podawane do wiadomości w pojedynczym punkcie informacyjnym.	T	**Art. 6 pkt 7 lit. a-i, pkt 8 ustawy wprowadzającej PKE**	**Art. 6.** W ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 320) wprowadza się następujące zmiany: 7) w art. 39: a) w ust. 1a wyrazy „ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …)”, b) w ust. 3 we wprowadzeniu do wyliczenia zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie: „W szczególnie uzasadnionych przypadkach, z wyjątkiem ust. 3^1, lokalizowanie w pasie drogowym obiektów budowlanych lub urządzeń niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego oraz reklam, może nastąpić wyłącznie za zezwoleniem właściwego zarządcy drogi, wydawanym w drodze decyzji administracyjnej – zezwolenie nie jest wymagane w przypadku wydania decyzji, o której mowa w ust. 7, lub w przypadku zawarcia umowy, o której mowa w ust. 7a lub w art. 22 ust. 2, 2a, 2c.”, c) po ust. 3 dodaje się ust. 3^1–3^5 w brzmieniu: „3^1. W pasie drogowym mogą być instalowane punkty dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci

				telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 604 i …), zwane dalej „punktami dostępu”, przy czym może to nastąpić wyłącznie za zezwoleniem właściwego zarządcy drogi, wydawanym w drodze decyzji administracyjnej. 3^2. Zarządca drogi może odmówić wydania zezwolenia na instalację punktów dostępu wyłącznie, jeżeli ich umieszczenie spowodowałoby zagrożenie bezpieczeństwa ruchu drogowego. 3^3. Do instalowania w pasie drogowym punktów dostępu nie stosuje się przepisów art. 40 ust. 1 i 3. 3^4. W przypadku gdy umieszczenie w pasie drogowym dotyczy jednocześnie punktów dostępu i innej infrastruktury telekomunikacyjnej, zarządca drogi rozpatruje wnioski o wydanie decyzji, o których mowa w ust. 3 i 3^1, łącznie w ramach jednego postępowania administracyjnego i wydaje jedną decyzję administracyjną. 3^5. W decyzji, o której mowa w ust. 3^1 i 3^4, określa się w szczególności sposób, termin, miejsce i warunki umieszczenia w pasie drogowym punktów dostępu oraz powierzchnię zajętego pasa drogowego.”, d) ust. 3aa otrzymuje brzmienie: „3aa. W przypadku gdy decyzja, o której mowa w ust. 3^1 lub 3^4, lub gdy decyzja, o której mowa w ust. 3, dotyczy lokalizacji w pasie drogowym infrastruktury telekomunikacyjnej, w decyzji tej określa się dodatkowo, czy w okresie 4 lat od jej wydania jest planowana budowa, przebudowa lub remont odcinka drogi, którego dotyczy decyzja, o ile wynika to wprost z uchwały budżetowej jednostki samorządu terytorialnego, wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego, programu wieloletniego wydanego na podstawie art. 136 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, późn. zm[5)]) lub planów, o których mowa w art. 20 pkt 1 lub 2 niniejszej ustawy.”, e) ust. 3b otrzymuje brzmienie: „3b. W przypadku gdy właściwy organ nie wyda decyzji, o której mowa w ust. 3 lub 3^4, w terminie 65 dni od dnia złożenia wniosku, a w odniesieniu do infrastruktury telekomunikacyjnej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej oraz decyzji, o której mowa w ust. 3^1 – w terminie 45 dni od dnia złożenia wniosku, organ wyższego stopnia, a w przypadku braku takiego organu – organ nadzorujący, wymierza temu organowi, w drodze postanowienia, na które przysługuje zażalenie, karę pieniężną w wysokości 500 zł za każdy dzień zwłoki.”, f) ust. 4 otrzymuje brzmienie: „4. Utrzymanie obiektów i urządzeń, o których mowa w ust. 3 i 3^1, należy do ich posiadaczy.”,

				g)po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu: „4a. Ponowne uruchomienie oraz rekonfiguracja punktów dostępu, w przypadku ich przełożenia przez zarządcę drogi w sytuacjach, o których mowa w ust. 5a, lub w przypadkach uszkodzeń publicznej infrastruktury technicznej, o której mowa w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, na której są zainstalowane te punkty dostępu, należy do obowiązków ich posiadaczy, którzy ponoszą koszty ponownego uruchomienia oraz rekonfiguracji punktów dostępu.”, h)ust. 5a otrzymuje brzmienie: „5a. Z zastrzeżeniem art. 32 ust. 3, jeżeli budowa, przebudowa lub remont drogi wymaga przełożenia punktów dostępu lub innej infrastruktury telekomunikacyjnej umieszczonej w pasie drogowym, koszt tego przełożenia ponosi: 1)zarządca drogi – w przypadku przełożenia punktów dostępu gdy nie upłynęły 3 lata, a w przypadku innej infrastruktury telekomunikacyjnej umieszczonej w pasie drogowym gdy nie upłynęły 4 lata, od dnia wydania decyzji, o której mowa odpowiednio w ust. 3, 3^1 lub 3^4, pod warunkiem zachowania dotychczasowych właściwości użytkowych oraz parametrów technicznych infrastruktury telekomunikacyjnej; 2)właściciel infrastruktury telekomunikacyjnej – w przypadku gdy: a) upłynęły 4 lata, a w przypadku przełożenia punktów dostępu 3 lata od dnia wydania decyzji, o której mowa w ust. 3^1 lub 3^4, b)na żądanie właściciela wprowadzono ulepszenia w infrastrukturze telekomunikacyjnej, c) infrastruktura telekomunikacyjna lub punkty dostępu zostały zlokalizowane w pasie drogowym, mimo że zarządca drogi zawarł w decyzji, o której mowa odpowiednio w ust. 3, 3^1 lub 3^4, informację o planowanej w okresie 4 lat budowie, przebudowie lub remoncie odcinka drogi, którego dotyczy ta decyzja.”, i) w ust. 7aa zdanie drugie otrzymuje brzmienie: „Prezes UKE wydaje decyzję w sprawie udostępnienia kanału technologicznego w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku o jej wydanie, biorąc pod uwagę w szczególności konieczność zapewnienia niedyskryminacyjnych i proporcjonalnych warunków udostępnienia kanału.”; 8) w art. 40 ust. 12 otrzymuje brzmienie: „12. Za zajęcie pasa drogowego:

				1) bez zezwolenia zarządcy drogi lub bez zawarcia umowy, o której mowa w art. 22 ust. 2, 2a, 2c, lub bez decyzji, o której mowa w art. 39 ust. 3^1 lub 3^4, 2) z przekroczeniem terminu zajęcia określonego w zezwoleniu zarządcy drogi lub w umowie, o której mowa w art. 22 ust. 2, 2a, 2c, lub w decyzji, o której mowa w art. 39 ust. 3^1 lub 3^4, 3) o powierzchni większej niż określona w zezwoleniu zarządcy drogi lub w umowie, o której mowa w art. 22 ust. 2, 2a, 2c, lub w decyzji, o której mowa w art. 39 ust. 3^1 lub 3^4 – zarządca drogi wymierza, w drodze decyzji administracyjnej, karę pieniężną w wysokości 10-krotności opłaty ustalanej zgodnie z ust. 4-6.”.
			Art. 39 pkt 2 lit. a tiret czwarte i pkt 12 ustawy wprowadzającej PKE	**Art. 39.** W ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 604) wprowadza się następujące zmiany: 2) w art. 2: a) w ust. 1: (…) - w pkt 10 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 11–13 w brzmieniu: 12) „11) (..)publiczna infrastruktura techniczna – infrastrukturę techniczną w przestrzeni publicznej, będącą własnością albo będącą w zarządzie jednostek samorządu terytorialnego, jednostek organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego, państwowych osób prawnych, innych państwowych jednostek organizacyjnych oraz podmiotów wykonujących zadania z zakresu użyteczności publicznej z choćby częściowym udziałem Skarbu Państwa w strukturze własnościowej, nadającą się pod względem technicznym do umieszczania w niej lub na niej punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu lub niezbędną do połączenia takich punktów z siecią telekomunikacyjną, w szczególności: latarnie, konstrukcje wsporcze znaków drogowych, konstrukcje wsporcze sygnalizatorów świetlnych, konstrukcje wsporcze urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego, tablice i urządzenia reklamowe, a także przystanki kolejowe, autobusowe i tramwajowe oraz stacje kolejowe i stacje metra;

				13) (…).;” 12) w art. 17: a) ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Operator sieci zapewnia przedsiębiorcom telekomunikacyjnym dostęp telekomunikacyjny do infrastruktury technicznej, w tym współkorzystanie z niej, w celu realizacji szybkiej sieci telekomunikacyjnej lub powiązanych zasobów.”, b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu: „1a. Do dostępu telekomunikacyjnego do publicznej infrastruktury technicznej w celu umieszczania w niej lub na niej punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu stosuje się przepisy dotyczące infrastruktury technicznej. W przypadku, o którym mowa w zdaniu pierwszym, przepisy dotyczące operatora sieci stosuje się do właściciela lub zarządcy publicznej infrastruktury technicznej.”, c) ust. 2 otrzymuje brzmienie: „2. Dostęp telekomunikacyjny do infrastruktury technicznej, o którym mowa w ust. 1, jest odpłatny, chyba że: 1) strony umowy postanowią inaczej lub 2) dotyczy on publicznej infrastruktury technicznej i jest realizowany w celu umieszczania w niej lub na niej punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu.”; 34) w art. 33 ust. 1–3 otrzymują brzmienie: „1. W przypadkach innych niż określone w art. 30 ust. 1 właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości jest obowiązany zapewnić operatorom, użytkownikom rządowym, o których mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e oraz h ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej, oraz jednostkom samorządu terytorialnego wykonującym działalność, o której mowa w art. 3 ust. 1, dostęp do nieruchomości, w tym do budynku, polegający na umożliwieniu umieszczenia na nich elementów sieci telekomunikacyjnej oraz powiązanych zasobów, a także ich eksploatacji i konserwacji, jeżeli nie uniemożliwia to racjonalnego korzystania z nieruchomości, w szczególności nie prowadzi do istotnego zmniejszenia wartości nieruchomości. 2. Dostęp, o którym mowa w ust. 1, jest odpłatny, chyba że: 1) strony umowy o dostępie postanowią inaczej; 2) dotyczy umieszczenia, eksploatacji i konserwacji punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu na

			Art. 39 pkt 34 ustawy wprowadzającej PKE	nieruchomościach, o których mowa w ust. 1, stanowiących obszar kolejowy, o którym mowa w art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. 2024 r. poz. 697). 3. Termin zawarcia umowy o dostępie, o którym mowa w ust. 1, wynosi 30 dni od dnia wystąpienia przez operatora, użytkownika rządowego, o którym mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e oraz h ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej, lub jednostkę samorządu terytorialnego wykonującą działalność, o której mowa w art. 3 ust. 1, z wnioskiem o jej zawarcie. Przepis art. 30 ust. 5d stosuje się odpowiednio.”;
Art. 57 ust. 5	5. Bez uszczerbku dla wszelkich umów handlowych uruchamianie punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu nie podlega żadnym opłatom niebędącym opłatami administracyjnymi zgodnie z art. 16.	T	**Jw. Art. 17 ust. 2 pkt 2 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych**	Art. 17 ust. 2 pkt 2 Dostęp telekomunikacyjny do infrastruktury technicznej, o którym mowa w ust. 1, jest odpłatny, chyba że: 1) (…) 2) dotyczy on publicznej infrastruktury technicznej i jest realizowany w celu umieszczania w niej lub na niej punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu.”;
Art. 58	**Regulacje techniczne dotyczące pól elektromagnetycznych** Procedury ustanowione w dyrektywie (UE) 2015/1535 stosuje się w odniesieniu do każdego planowanego przez państwo członkowskie środka, który w odniesieniu do pól elektromagnetycznych nakładałby wymogi inne niż wymogi przewidziane w zaleceniu nr 1999/519/WE.	N	**Art. 169 ust. 3 Pke**	**Art. 169.** 3. Przedsiębiorca telekomunikacyjny z państwa członkowskiego będący stroną negocjacji umowy o dostępie nie jest obowiązany do dokonania wpisu do rejestru PT, jeżeli nie wykonuje działalności telekomunikacyjnej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
Art. 59	**Ogólne ramy dotyczące dostępu i wzajemnych połączeń**			
Art. 59 ust. 1	1. Państwa członkowskie zapewniają, by nie istniały ograniczenia, które utrudniałyby przedsiębiorstwom w tym samym państwie	**T**	**Art. 169 ust. 3 Pke**	**Art. 169.** 3. Przedsiębiorca telekomunikacyjny z państwa członkowskiego będący stroną negocjacji umowy o dostępie nie jest obowiązany do dokonania

	członkowskim albo w różnych państwach członkowskich prowadzenie pomiędzy sobą negocjacji w sprawie umów o technicznych i handlowych warunkach dotyczących dostępu lub wzajemnych połączeń, zgodnie z prawem Unii. Przedsiębiorstwo ubiegające się o dostęp albo wzajemne połączenia nie musi mieć zezwolenia na prowadzenie działalności w państwie członkowskim, w którym ubiega się o dostęp albo wzajemne połączenia, jeżeli nie świadczy usług i nie obsługuje sieci w tym państwie członkowskim.			wpisu do rejestru PT, jeżeli nie wykonuje działalności telekomunikacyjnej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej
Art. 59 ust. 2	2. Nie naruszając przepisów art. 114, państwa członkowskie nie mogą utrzymywać w mocy prawnych czy administracyjnych środków, które nakładałyby na przedsiębiorstwa zapewniające dostęp albo wzajemne połączenia wymóg oferowania różnych warunków różnym przedsiębiorstwom w odniesieniu do równoważnych usług lub środki nakładające obowiązki, które nie są związane z faktycznie świadczonymi usługami związanymi z dostępem i wzajemnymi połączeniami, bez uszczerbku dla wymogów określonych w załączniku I.	**N**		
Art. 60	**Prawa i obowiązki przedsiębiorstw**			
Art. 60 ust. 1	1. Operatorzy publicznych sieci łączności elektronicznej mają prawo, a na wniosek innego przedsiębiorstwa uprawnionego do wystąpienia z takim wnioskiem na podstawie art. 15 – obowiązek negocjowania wzajemnych połączeń w celu świadczenia publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej, aby zapewnić świadczenie usług i ich interoperacyjność w obrębie całej Unii. Operatorzy zapewniają dostęp i wzajemne połączenia innym przedsiębiorstwom na warunkach zgodnych z obowiązkami	**T**	**Art. 169 ust. 1, art. 170 Pke**	**Art. 169.** 1. Strony negocjujące umowę o dostępie uwzględniają nałożone na nie obowiązki ustawowe, a także nałożone na nie obowiązki dostępowe symetryczne oraz obowiązki regulacyjne. **Art. 170.** 1. Na potrzeby zapewnienia świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych i ich interoperacyjności w obrębie całej Unii Europejskiej, operator jest obowiązany do prowadzenia negocjacji w celu zawarcia umowy o dostępie w zakresie połączenia sieci i interoperacyjności usług na wniosek innego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego. 2. Operator jest obowiązany, na uzasadniony wniosek użytkownika rządowego, o którym mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h, do prowadzenia negocjacji w celu zawarcia umowy, o której mowa w ust. 1.

	nałożonymi przez krajowy organ regulacyjny zgodnie z art. 61, 62 i 68.			
Art. 60 ust. 2	2. Nie naruszając art. 21, państwa członkowskie wymagają, by przedsiębiorstwa, które otrzymują od innych przedsiębiorstw informacje przed negocjacjami w sprawie zawarcia porozumień o dostępie albo wzajemnych połączeniach, w ich trakcie albo po ich zakończeniu, używały tych informacji wyłącznie w celach, w jakich je otrzymały, oraz by zachowały przekazywane lub zachowywane informacje w poufności. Takie przedsiębiorstwa nie mogą przekazywać otrzymanych informacji innym stronom, a w szczególności innym oddziałom, jednostkom zależnym lub partnerom, którym mogłyby one zapewnić przewagę konkurencyjną.	**T**	**Art. 169 ust. 2 Pke**	**Art. 169.** 2. Informacje uzyskane w związku z negocjacjami umowy o dostępie mogą być wykorzystane wyłącznie zgodnie z ich przeznaczeniem i podlegają obowiązkowi zachowania poufności, także po zakończeniu negocjacji.
Art. 60 ust. 3	3. Państwa członkowskie mogą postanowić, że negocjacje powinny być prowadzone za pośrednictwem neutralnych pośredników, gdy wymagają tego warunki konkurencji.	**N**		
Art. 61	**Prawa i zakres odpowiedzialności krajowych organów regulacyjnych i innych właściwych organów w zakresie dostępu i wzajemnych połączeń**			
Art. 61 ust. 1	1. Dla realizacji celów określonych w art. 3 krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy w przypadku akapitu pierwszego lit. b) i c) ust. 2 niniejszego artykułu wspierają, a w stosownych przypadkach zapewniają – zgodnie z niniejszą dyrektywą – odpowiedni dostęp i wzajemne połączenia oraz interoperacyjność usług, wykonując swoje zadania w taki sposób, aby promować wydajność, zrównoważoną konkurencję, realizację sieci o bardzo dużej przepustowości, efektywne inwestycje i innowacje oraz	**T (w zakresie akapitu 1)** **N (w zakresie akapitu 2)**	**Art. 412 ust. 2 Pke**	**Art. 412** 2. Organy właściwe w sprawach telekomunikacji prowadzą politykę regulacyjną, mając na celu w szczególności: 1) wspieranie konkurencji, w tym konkurencji opartej na infrastrukturze, w zakresie świadczenia usług komunikacji elektronicznej, dostarczania sieci telekomunikacyjnych oraz powiązanych zasobów, w tym: a) zapewnienie użytkownikom, w tym użytkownikom końcowym z niepełnosprawnościami, osiągania maksymalnych korzyści w zakresie cen oraz różnorodności i jakości usług, niezależnie od lokalizacji użytkownika końcowego lub dostawcy usług, b) zapobieganie zniekształcaniu lub ograniczaniu konkurencji na rynku komunikacji elektronicznej, w tym przez nakładanie obowiązków regulacyjnych tylko w zakresie koniecznym do zagwarantowania

	zapewnić maksymalne korzyści użytkownikom końcowym. Organy te zapewniają wytyczne i podają do publicznej wiadomości odpowiednie procedury pozwalające uzyskać dostęp oraz wzajemne połączenia, aby zapewnić małym i średnim przedsiębiorstwom oraz operatorom o ograniczonym zasięgu geograficznym możliwość czerpania korzyści z nałożonych obowiązków.			skutecznej i równoważnej konkurencji w interesie użytkowników końcowych oraz zmianę lub uchylenie nałożonych obowiązków regulacyjnych w sytuacji, gdy warunek ten jest spełniony, c) efektywne inwestowanie w dziedzinie infrastruktury oraz promocję technologii innowacyjnych, d) zapewnienie przewidywalności regulacyjnej, e) uwzględnienie ryzyka inwestycyjnego; 2) wspieranie rozwoju rynku wewnętrznego, w tym: a) usuwanie istniejących barier na rynku komunikacji elektronicznej, b) wspieranie tworzenia i rozwoju transeuropejskich sieci oraz interoperacyjności usług ogólnoeuropejskich, c) zapewnienie równego traktowania oraz niedyskryminacji przedsiębiorców komunikacji elektronicznej, d) współpracę z innymi organami regulacyjnymi państw członkowskich, BEREC i Komisją Europejską, w celu spójnego wdrażania i stosowania przepisów, e) współpracę z innymi organami regulacyjnymi państw członkowskich i Komisją Europejską, w tym w ramach RSPG, a na ich wniosek - także z Parlamentem Europejskim i Radą, w zakresie: – planowania strategicznego, koordynacji i harmonizacji wykorzystania częstotliwości w Unii Europejskiej, w celu optymalizacji wykorzystania częstotliwości oraz unikania szkodliwych zakłóceń oraz – promowania koordynacji polityki w zakresie częstotliwości w Unii Europejskiej, a także zharmonizowanych warunków w odniesieniu do dostępności i efektywnego wykorzystania częstotliwości, koniecznego do ustanowienia i funkcjonowania rynku wewnętrznego usług komunikacji elektronicznej; 3) wspieranie efektywnego wykorzystania oraz zarządzania częstotliwościami, w tym: a) dążenie do zapewnienia pokrycia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zasięgiem bezprzewodowej komunikacji szerokopasmowej o wysokiej jakości, w tym wysokiej prędkości transmisji danych, a także objęcia nią głównych szlaków transportowych, b) ułatwianie szybkiego rozwoju nowych technologii komunikacji bezprzewodowej i jej zastosowań, c) promowanie długoterminowych inwestycji przez zapewnienie przewidywalności i spójności podczas dokonywania, zmiany lub cofnięcia rezerwacji częstotliwości, dokonywania rezerwacji

				częstotliwości na kolejny okres lub ograniczenia sposobu wykorzystywania częstotliwości objętych rezerwacją, d) promowanie współużytkowania częstotliwości do podobnych lub różnych zastosowań częstotliwości zgodnie z przepisami prawa konkurencji, e) dążenie do spójności i przewidywalności w Unii Europejskiej, w zakresie dokonywania rezerwacji częstotliwości w kontekście ochrony zdrowia publicznego przy uwzględnieniu zalecenia Rady 1999/519/WE z dnia 12 lipca 1999 r. w sprawie ograniczenia narażenia ludności na pola elektromagnetyczne (od 0 Hz do 300 GHz) (Dz. Urz. WE L 199 z 30.07.1999, str. 59), f) kierowanie się zasadą neutralności technologicznej przy gospodarowaniu częstotliwościami; 4) zachęcanie do inwestowania w sieci o bardzo dużej przepustowości oraz korzystania z tych sieci; 5) promocję interesów obywateli Unii Europejskiej, w tym: a) zapewnienie wszystkim obywatelom dostępu do usługi powszechnej, b) zapewnienie ochrony konsumenta w jego relacjach z przedsiębiorcą komunikacji elektronicznej, w szczególności ustanawiając proste i niedrogie procedury rozwiązywania sporów przed organem niezależnym od stron występujących w danym sporze, c) przyczynianie się do zapewnienia wysokiego poziomu ochrony danych osobowych, d) udostępnianie informacji dotyczących ustanawiania cen i warunków świadczenia publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej, e) identyfikację potrzeb określonych grup społecznych, w szczególności użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami oraz ze szczególnymi potrzebami społecznymi, f) zapewnienie bezpieczeństwa publicznej sieci telekomunikacyjnej, g) wspieranie procesu harmonizacji określonych numerów lub zakresów numeracji w obrębie Unii Europejskiej oraz upowszechnianie informacji o istnieniu europejskiego numeru alarmowego 112 i innych europejskich numerów zharmonizowanych, skierowanej do obywateli, w szczególności podróżujących między państwami członkowskimi, h) wspieranie pełnego korzystania przez użytkowników końcowych z informacji oraz możliwości ich rozpowszechniania oraz korzystania z dowolnych aplikacji i usług;

				6) realizację polityki w zakresie wolności wypowiedzi i informacji, promowania różnorodności kulturowej i językowej, jak również pluralizmu mediów; 7) zagwarantowanie neutralności technologicznej.
Art. 61 ust. 2	2. W szczególności i bez uszczerbku dla środków, które mogłyby zostać podjęte w stosunku do przedsiębiorstw wyznaczonych jako posiadających znaczącą pozycję rynkową zgodnie z art. 68, krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy mogą w przypadku lit. b) i c) niniejszego akapitu nakładać: a) w granicach tego, co niezbędne dla zapewnienia możliwości połączenia typu koniec–koniec, obowiązki na przedsiębiorstwa, które podlegają ogólnemu zezwoleniu i które kontrolują dostęp do użytkowników końcowych, w tym, w uzasadnionym przypadku, obowiązek wzajemnych połączeń ich sieci w sytuacji, kiedy nie zostało to jeszcze zrealizowane; b) w uzasadnionych przypadkach i w niezbędnym zakresie na przedsiębiorstwa podlegające ogólnemu zezwoleniu i kontrolujące dostęp do użytkowników końcowych – obowiązek zapewnienia interoperacyjności swoich usług; c) w uzasadnionych przypadkach gdy łączność typu koniec–koniec między użytkownikami końcowymi jest zagrożona ze względu na brak interoperacyjności między usługami łączności interpersonalnej i w zakresie, w jakim jest to niezbędne do	**T**	**Art. 178 ust. 1 pkt 1 i 2, ust. 2-4, art. 2 pkt 9 i 16 Pke**	**Art. 178.** 1. Prezes UKE może, w drodze decyzji, nałożyć na: 1) przedsiębiorcę telekomunikacyjnego – obowiązki niezbędne dla zapewnienia łączności z użytkownikiem końcowym, w tym: a) obowiązek połączenia sieci, jeżeli takie połączenie nie zostało jeszcze zrealizowane, lub b) obowiązek zapewnienia interoperacyjności usług; 2) operatora – obowiązki zapewnienia dostępu do: interfejsu programistycznego aplikacji oraz elektronicznego przewodnika po programach, o ile jest to niezbędne dla korzystania przez użytkowników końcowych z cyfrowych usług radiowych i telewizyjnych oraz związanych z tymi usługami udogodnień, które służą zapewnieniu możliwości zapoznania się z treścią przez osoby z niepełnosprawnościami; 2. Prezes UKE może nałożyć obowiązek, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b, na podmiot świadczący usługi komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów, które osiągnęły znaczny poziom zasięgu i upowszechnienia wśród użytkowników, wyłącznie w sytuacji, gdy możliwość komunikowania się między użytkownikami końcowymi jest zagrożona ze względu na brak interoperacyjności między usługami komunikacji interpersonalnej oraz takie zagrożenie zostało stwierdzone przez Komisję Europejską. 3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, charakter i zakres obowiązku, który może zostać nałożony, wynika ze środków wykonawczych Komisji Europejskiej, przyjętych na podstawie art. 61 ust. 2 ppkt (ii) EKŁE. 4. Udogodnienia, o których mowa w ust. 1 pkt 2, stanowią w szczególności: 1) napisy dla niesłyszących; 2) audiodeskrypcja; 3) tłumaczenie na język migowy. **Art. 2** 9) elektroniczny przewodnik po programach – środek lub rozwiązanie techniczne stosowane w systemach telewizji cyfrowej, umożliwiające

	zapewnienia łączności typu koniec–koniec między użytkownikami końcowymi – obowiązki na odpowiednich dostawców usług łączności interpersonalnej niewykorzystujące numerów, które osiągnęły znaczny poziom zasięgu i upowszechnienie wśród użytkowników, tak aby zapewniły interoperacyjność swoich usług; d) na operatorów, w granicach tego, co jest niezbędne do zapewnienia użytkownikom końcowym dostępu do cyfrowych usług radiowych i telewizyjnych i powiązanych usług uzupełniających, określonych przez państwa członkowskie – obowiązek zapewnienia dostępu do innych urządzeń, o których mowa w załączniku II część II, na sprawiedliwych, rozsądnych i niedyskryminujących warunkach. Obowiązki, o których mowa w akapicie pierwszym lit. c), mogą zostać wyłącznie nałożone: (i) w zakresie koniecznym do zapewnienia interoperacyjności usług łączności interpersonalnej i mogą obejmować proporcjonalne obowiązki nałożone na dostawców tych usług dotyczących publikowania i zezwalania na wykorzystanie, modyfikowanie i redystrybucję istotnych informacji przez organy i innych dostawców lub obowiązek stosowania lub wdrożenia norm lub specyfikacji wymienionych			wybór programów, zawierające dodatkowe dane opisujące programy występujące w cyfrowym sygnale telewizyjnym; 16) interoperacyjność usług – zdolność sieci telekomunikacyjnych oraz odbiorników sygnału telewizyjnego i odbiorników radiofonii cyfrowej, a także aplikacji do efektywnej współpracy w celu zapewnienia wzajemnego dostępu użytkowników do usług świadczonych za ich pomocą;

	w art. 39 ust. 1 lub wszelkich innych odnośnych norm europejskich lub międzynarodowych, (ii) w przypadku gdy Komisja – po konsultacji z BEREC i należytym uwzględnieniu jego opinii – stwierdziła istnienie znacznego zagrożenia dla łączności typu koniec–koniec między użytkownikami końcowymi na terenie całej Unii lub co najmniej trzech państw członkowskich oraz przyjęła środki wykonawcze określające charakter i zakres obowiązków, które mogą zostać nałożone. Akty wykonawcze, o których mowa akapicie drugim ppkt (ii) należy przyjąć zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 118 ust. 4.			
Art. 61 ust. 3	3. W szczególności i bez uszczerbku dla ust. 1 i ust. 2 krajowe organy regulacyjne mogą – na uzasadniony wniosek – nakładać obowiązki udzielenia dostępu do okablowania i przewodów oraz urządzeń towarzyszących wewnątrz budynków lub na odcinku do pierwszego punktu koncentracji lub dystrybucji określonego przez krajowy organ regulacyjny, jeżeli punkt ten znajduje się poza budynkiem. Jeżeli powielenie takich elementów sieci byłoby ekonomicznie nieefektywne lub fizycznie niewykonalne, obowiązki w tym zakresie mogą zostać nałożone na dostawców sieci łączności elektronicznej lub na właścicieli takiego okablowania i przewodów oraz urządzeń towarzyszących, którzy nie są dostawcami sieci	**T (w zakresie akapitów 1-3)** **N (w zakresie akapitu 4)**	**Art. 173 ust. 1-5, art. 177, art. 2 pkt 47 Pke**	**Art. 173.** 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, a także podmiot niebędący przedsiębiorcą telekomunikacyjnym, o ile jest właścicielem okablowania pomiędzy zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym a najbliższym punktem dystrybucji – z wyjątkiem użytkownika rządowego, o którym mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h – na wniosek przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, jest obowiązany zapewnić dostęp do tego okablowania wraz z powiązanymi zasobami, jeżeli powielenie tego okablowania byłoby ekonomicznie nieefektywne lub technicznie niewykonalne. 2. Jeżeli okablowanie wraz z powiązanymi zasobami, o których mowa w ust. 1, stanowi części składowe nieruchomości, do zapewnienia dostępu jest obowiązany właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości. 3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, stosuje się odpowiednio przepisy art. 30 ust. 4, ust. 5 pkt 5 i ust. 5d ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. 4. W przypadku zmiany właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcy nieruchomości po wystąpieniu z wnioskiem o zawarcie umowy o dostępie, o którym mowa w ust. 1, a przed złożeniem wniosku w sprawie

	łączności elektronicznej. Nałożone warunki dostępu mogą obejmować szczegółowe zasady dotyczące dostępu do takich elementów sieci oraz do urządzeń towarzyszących i usług towarzyszących, przejrzystości i niedyskryminacji oraz zasady podziału kosztów dostępu, które w odpowiednich przypadkach powinny uwzględniać czynniki ryzyka. W przypadku gdy krajowy organ regulacyjny stwierdzi, po uwzględnieniu, w stosownych przypadkach, obowiązków wynikających z jakiejkolwiek analizy rynku właściwego, że obowiązki nałożone zgodnie z akapitem pierwszym w niewystarczającym stopniu przyczynią się do usunięcia wysokich i stałych ekonomicznych lub fizycznych barier dla powielenia, które leżą u podstaw istniejącej lub rozwijającej się na rynku sytuacji ograniczającej korzyści wynikające z konkurencji dla użytkowników końcowych, to może – na uczciwych i rozsądnych warunkach – rozszerzyć obowiązek zapewnienia dostępu o elementy sieci poza pierwszym punktem koncentracji lub dystrybucji, ale wyłącznie do punktu, który uzna za najbliższy użytkowników końcowych i jednocześnie umożliwiający obsługę takiej liczby zakończeń sieci, aby dla efektywnego wnioskodawcy ubieganie się o dostęp było ekonomicznie uzasadnione. Określając zakres rozszerzenia poza pierwszy punkt koncentracji lub dystrybucji, krajowy organ regulacyjny w jak największym stopniu uwzględnia odpowiednie wytyczne BEREC. Jeżeli jest to uzasadnione ze względów technicznych lub ekonomicznych, krajowe organy regulacyjne mogą nałożyć obowiązki dotyczące aktywnego lub wirtualnego dostępu.			rozstrzygnięcia sporu przez Prezesa UKE, przepisy art. 30 ust. 5 pkt 5 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz art. 30 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio. 5. Termin zawarcia umowy o dostępie, o którym mowa w ust. 1, wynosi 30 dni od dnia wystąpienia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego z wnioskiem o jej zawarcie. **Art. 177.** 1. Prezes UKE może, w drodze decyzji, określić obszar geograficzny, na którym obowiązek zapewnienia dostępu, o którym mowa w art. 173 ust. 1, przez: 1) przedsiębiorcę telekomunikacyjnego lub 2) podmiot, o którym mowa w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych – rozszerzony jest o elementy sieci telekomunikacyjnej wraz z powiązanymi zasobami, wykraczające poza punkty dystrybucji znajdujące się najbliżej zakończeń sieci w obiektach budowlanych, ale nie dalej niż do pierwszego punktu dystrybucji, w którym liczba obsługiwanych zakończeń sieci uzasadnia ubieganie się o dostęp przez efektywnie działającego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego. 2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, może dotyczyć tylko obszaru geograficznego, na którym obowiązek zapewnienia dostępu, o którym mowa w art. 173 ust. 1, nie przyczynia się do wyeliminowania trwałych i wysokich barier inwestycyjnych zagrażających ograniczeniem lub ograniczających korzyści użytkowników końcowych wynikających z konkurencji. Prezes UKE, wydając tę decyzję, bierze pod uwagę nałożone obowiązki regulacyjne. 3. Decyzja, o której mowa w ust. 1, nie dotyczy: 1) przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej, o którym mowa w art. 205 ust. 1, umożliwiającego świadczenie każdemu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu usług komunikacji elektronicznej użytkownikom końcowym, przez dostęp do sieci o bardzo dużej przepustowości na niedyskryminujących i rozsądnych warunkach; 2) przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, którego skala prowadzonej działalności nie uzasadnia realizacji nowych sieci o bardzo dużej przepustowości, ze względów ekonomicznych lub finansowych. **Art. 2 pkt 47** 47) punkt dystrybucji – fizyczny punkt, w którym możliwe jest zapewnienie dostępu telekomunikacyjnego wymagającego połączenia elementów sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego z

	Krajowe organy regulacyjne nie nakładają na dostawców sieci łączności elektronicznej obowiązków zgodnie z akapitem drugim, w przypadku gdy stwierdzą, że: a) dostawca spełnia kryteria wymienione w art. 80 ust. 1 oraz zapewnia na uczciwych, niedyskryminacyjnych i rozsądnych warunkach realny i podobny alternatywny sposób docierania do użytkowników końcowych poprzez świadczenie dostępu do sieci o bardzo dużej przepustowości, każdemu przedsiębiorcy, na uczciwych, niedyskryminujących i rozsądnych warunkach. Krajowe organy regulacyjne mogą rozszerzyć zakres tego wyłączenia na innych dostawców oferujących dostęp do sieci o bardzo dużej przepustowości na uczciwych, niedyskryminacyjnych i racjonalnych warunkach; lub b) nałożenie obowiązków podważyłoby zasadność realizacji nowej sieci z ekonomicznego lub finansowego punktu widzenia, w szczególności przez mniejsze lokalne projekty. Na zasadzie odstępstwa od lit. a) akapitu trzeciego krajowe organy regulacyjne mogą nakładać obowiązki na dostawców sieci łączności elektronicznej spełniające kryteria określone w lit. a), w przypadku gdy dana sieć jest finansowana ze środków publicznych. Do dnia 21 grudnia 2020 r. BEREC publikuje wytyczne w celu wspierania spójnego stosowania niniejszego ustępu, określając odpowiednie kryteria służące określeniu:			elementami sieci telekomunikacyjnej lub powiązanymi zasobami znajdującymi się między tym punktem a zakończeniami sieci;

	a) pierwszego punktu koncentracji lub dystrybucji; b) punktu, poza pierwszym punktem koncentracji lub dystrybucji, który jest zdolny do zapewnienia obsługi takiej liczby użytkowników końcowych, która umożliwi efektywnemu przedsiębiorstwu pokonanie stwierdzonych istotnych barier dla powielenia; c) które realizowane sieci można uznać za nowe; d) które projekty można uznać za małe; oraz e) które ekonomiczne lub fizyczne przeszkody dla powielania są wysokie i stałe.			
Art. 61 ust. 4	4. Bez uszczerbku dla ust. 1 i ust. 2 państwa członkowskie zapewniają, aby właściwym organom przysługiwały uprawnienia do nakładania na przedsiębiorstwa, które udostępniają lub otrzymały zezwolenie na dostarczanie sieci łączności elektronicznej, obowiązków w zakresie współdzielenia infrastruktury pasywnej lub obowiązków zawarcia lokalnych umów dostępu do usług roamingu w obu przypadkach, jeżeli jest to bezpośrednio wymagane do lokalnego świadczenia usług, które uzależnione są od wykorzystywania widma radiowego, zgodnie z prawem Unii, i pod warunkiem, że żadnemu przedsiębiorstwu nie zapewniono realnego i podobnego alternatywnego sposobu dostępu do użytkowników końcowych na uczciwych i rozsądnych warunkach. Właściwe organy	**T**	**Art. 179, art. 187 Pke**	**Art. 179.** 1. Prezes UKE może, jeżeli taka możliwość została określona w rezerwacji częstotliwości, o której mowa w art. 87 ust. 3, w drodze decyzji, nałożyć na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązek: 1) zapewnienia dostępu do nieaktywnych elementów sieci telekomunikacyjnej i powiązanych zasobów lub 2) zapewnienia dostępu do aktywnych elementów sieci telekomunikacyjnych i usług dodatkowych, o ile nałożenie obowiązku, o którym mowa w pkt 1, byłoby niewystarczające w świetle przesłanek, o których mowa w ust. 3 lub 3) zapewnienia dostępu na potrzeby roamingu lokalnego, o ile nałożenie obowiązku, o którym mowa w pkt 1, byłoby niewystarczające w świetle przesłanek, o których mowa w ust. 3. 2. Prezes UKE nakłada obowiązki, o których mowa w ust. 1, w przypadku gdy: 1) jest to niezbędne do lokalnego świadczenia usług telekomunikacyjnych, które uzależnione są od wykorzystywania częstotliwości;

	mogą nakładać takie obowiązki, pod warunkiem że możliwość taka została wyraźnie przewidziana w momencie przyznawania praw do użytkowania widma radiowego i wyłącznie wtedy, gdy jest to uzasadnione ze względu na to, że w dziedzinie podlegającej takim obowiązkom rozmieszczenie na zasadach rynkowych infrastruktury dostarczania sieci lub świadczenia usług, które zależą od wykorzystania widma radiowego, napotyka ekonomiczne lub fizyczne przeszkody nie do pokonania, a zatem dostęp użytkowników końcowych do sieci lub usług jest bardzo niewydolny lub kompletnie go brak. W takich okolicznościach, gdy dostęp i współdzielenie infrastruktury pasywnej nie są same w sobie wystarczające do zaradzenia sytuacji, krajowe organy regulacyjne mogą nakładać obowiązki dotyczące współdzielenia infrastruktury aktywnej. Właściwe organy uwzględniają: a) potrzebę maksymalizacji zasięgu sieci w całej Unii, wzdłuż głównych szlaków transportowych oraz w poszczególnych obszarach geograficznych, a także możliwość znacznego zwiększenia możliwości wyboru oraz podniesienia jakości usług dla użytkowników końcowych; b) wydajne wykorzystanie widma radiowego; c) techniczną wykonalność współużytkowania lub związanych z tym warunków; d) stan konkurencji infrastrukturalnej jak i usługowej;			2) przedsiębiorca telekomunikacyjny nie zapewnia podobnego, alternatywnego dostępu, na uczciwych i rozsądnych warunkach, umożliwiającego dotarcie do użytkowników końcowych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych; 3) dostęp ma być zapewniony na obszarze, na którym trudne do pokonania bariery techniczne lub ekonomiczne ograniczają, ze szkodą dla użytkowników końcowych, możliwość realizacji sieci o bardzo dużej przepustowości lub świadczenie usług telekomunikacyjnych. 3. Wydając decyzję, o której mowa w ust. 1, Prezes UKE bierze pod uwagę potrzebę wspierania skierowanych do operatorów na danym obszarze zachęt do uruchamiania infrastruktury oraz: 1) stan konkurencji infrastrukturalnej i usługowej; 2) efektywne wykorzystanie częstotliwości; 3) innowacje technologiczne; 4) techniczną możliwość współużytkowania lub związanych z tym warunków; 5) potrzebę poszerzania obszaru, na którym możliwy jest dostęp do sieci o bardzo dużej przepustowości, w szczególności wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych oraz na obszarach o niższej gęstości zaludnienia; 6) zwiększenie konkurencyjności w zakresie jakości i wyboru usług oferowanych użytkownikom końcowym. **Art. 187.** 1. Prezes UKE, rozstrzygając spór, o którym mowa w art. 182 ust. 1, o dostęp telekomunikacyjny związany z obowiązkiem, o którym mowa w art. 179 ust. 1, może nałożyć na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego uprawnionego do tego dostępu obowiązek współużytkowania częstotliwości z przedsiębiorcą zobowiązanym do zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego, na określonym obszarze geograficznym, i określić inne warunki takiego współużytkowania. 2. Prezes UKE, nakładając obowiązek współużytkowania częstotliwości, o którym mowa w ust. 1, zapewnia, aby był on obiektywny, przejrzysty, proporcjonalny i niedyskryminacyjny. 3. Do obowiązku współużytkowania częstotliwości, o którym mowa w ust. 1, przepis art. 181 stosuje się odpowiednio.

	e) innowacje technologiczne; f) nadrzędną potrzebę wspierania skierowanych do operatorów na danym obszarze zachęt do uruchamiania przede wszystkim infrastruktury. W przypadku rozstrzygania sporu właściwe organy mogą nałożyć na beneficjenta obowiązek dotyczący współdzielenia lub dostępu, m.in. obowiązek współdzielenia widma radiowego z operatorem infrastruktury na danym obszarze.			
Art. 61 ust. 5	5. Obowiązki i warunki nałożone zgodnie z ust. 1–4 niniejszego artykułu muszą być obiektywne, przejrzyste, proporcjonalne i niedyskryminacyjne i muszą być wdrażane zgodnie z procedurami, o których mowa w art. 23, 32 i 33. Krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy, które nałożyły takie obowiązki i warunki oceniają wyniki obowiązywania tych obowiązków i warunków w terminie pięciu lat od przyjęcia poprzedniego środka przyjętego w stosunku do tych samych przedsiębiorstw oraz ustalają, czy w świetle zmieniających się warunków należałoby je znieść lub zmienić. Organy te informują o wynikach swojej oceny zgodnie procedurami, o których mowa w art. 23, 32 i 33.	**T**	**Art. 176, art. 181 Pke**	**Art. 176.** 1. Przez obowiązek dostępowy symetryczny rozumie się obowiązek nakładany przez Prezesa UKE, o którym mowa w art. 177 ust. 1, art. 178 ust. 1, art. 179 ust. 1 oraz art. 180. 2. Prezes UKE, nakładając obowiązek dostępowy symetryczny, zapewnia, aby był on obiektywny, przejrzysty, proporcjonalny i niedyskryminacyjny. **Art. 181.** 1. Prezes UKE w terminie 5 lat od wydania ostatecznej decyzji nakładającej obowiązek dostępowy symetryczny, z wyłączeniem decyzji, o której mowa w art. 180, wydaje z urzędu postanowienie o: 1) przeprowadzeniu postępowania w sprawie przeglądu tej decyzji; 2) braku podstaw do przeprowadzenia postępowania, o którym mowa w pkt 1. 2. Postanowienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, Prezes UKE wydaje, jeżeli zachodzą poważne wątpliwości co do tego, czy przesłanki nałożenia obowiązku są nadal spełnione albo czy w przypadku uchylenia obowiązku nadal byłyby podstawy do jego nałożenia w takim zakresie, jaki przewidywała decyzja. 3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, Prezes UKE wydaje decyzję o: 1) braku podstaw do zmiany lub uchylenia decyzji; 2) zmianie decyzji; 3) uchyleniu decyzji. 4. W terminie 5 lat od wydania postanowienia, o którym mowa w ust. 1, Prezes UKE wydaje kolejne postanowienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 albo 2, w sprawie, w której obowiązuje decyzja, o której mowa w ust. 1 lub ust. 3

				pkt 1 lub 2. Do postanowienia, o którym mowa w zdaniu pierwszym, stosuje się ust. 2 i 3.
Art. 61 ust. 6	6. Na użytek ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, państwa członkowskie zapewniają, aby krajowy organ regulacyjny był uprawniony do interweniowania z własnej inicjatywy, w uzasadnionych przypadkach, w celu zapewnienia przestrzegania celów polityki określonych w art. 3, zgodnie z niniejszą dyrektywą oraz procedurami, o których mowa w art. 23 i 32.	**T**	**Art. 181 Pke**	**Art. 181.** 1. Prezes UKE w terminie 5 lat od wydania ostatecznej decyzji nakładającej obowiązek dostępowy symetryczny, z wyłączeniem decyzji, o której mowa w art. 180, wydaje z urzędu postanowienie o: 1) przeprowadzeniu postępowania w sprawie przeglądu tej decyzji; 2) braku podstaw do przeprowadzenia postępowania, o którym mowa w pkt 1. 2. Postanowienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, Prezes UKE wydaje, jeżeli zachodzą poważne wątpliwości co do tego, czy przesłanki nałożenia obowiązku są nadal spełnione albo czy w przypadku uchylenia obowiązku nadal byłyby podstawy do jego nałożenia w takim zakresie, jaki przewidywała decyzja. 3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, Prezes UKE wydaje decyzję o: 1) braku podstaw do zmiany lub uchylenia decyzji; 2) zmianie decyzji; 3) uchyleniu decyzji. 4. W terminie 5 lat od wydania postanowienia, o którym mowa w ust. 1, Prezes UKE wydaje kolejne postanowienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 albo 2, w sprawie, w której obowiązuje decyzja, o której mowa w ust. 1 lub ust. 3 pkt 1 lub 2. Do postanowienia, o którym mowa w zdaniu pierwszym, stosuje się ust. 2 i 3.
Art. 61 ust. 7	7. Do dnia 21 czerwca 2020 r., aby przyczynić się do spójnego określania przez krajowe organy regulacyjne lokalizacji punktów zakończenia sieci, BEREC, po odbyciu konsultacji z zainteresowanymi stronami oraz w ścisłej współpracy z Komisją, przyjmie wytyczne w sprawie wspólnych podejść do określania punktu zakończenia sieci w różnych topologiach sieci. Krajowe organy regulacyjne w jak największym stopniu uwzględniają te wytyczne przy określaniu lokalizacji punktów zakończenia sieci.	**N (z wyjątkiem zdania ostatniego)** **T (w zakresie zdania ostatniego)**	**Art. 4 ust. 3 Pke**	**Art. 4. ust. 3** 3. Prezes UKE uwzględnia przy stosowaniu ustawy, w możliwie największym stopniu, wytyczne, opinie, zalecenia, wspólne stanowiska, najlepsze praktyki i metodologie przyjmowane przez Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej, zwany dalej „BEREC”, w ich aktualnym brzmieniu. .
Art. 62	**Systemy dostępu warunkowego oraz inne urządzenia**			

Art. 62 ust. 1	1. Państwa członkowskie zapewniają, by warunki określone w załączniku II część I miały zastosowanie w odniesieniu do dostępu warunkowego telewidzów i radiosłuchaczy w Unii do cyfrowych usług telewizyjnych i radiowych, niezależnie od sposobu transmisji.	**T**	**Art. 407 ust. 1 i art. 409 ust. 1- 3**	**Art. 407.** 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny dostarczający system dostępu warunkowego oferuje nadawcom na równych i niedyskryminujących warunkach usługi techniczne umożliwiające odbiór cyfrowych transmisji radiofonicznych i telewizyjnych za pomocą dekoderów zainstalowanych w sieciach lub u abonentów. **Art. 409.** 1. Posiadacze praw własności przemysłowej obejmujących systemy dostępu warunkowego oraz usługi świadczone za ich pomocą są obowiązani do zawierania umów licencyjnych z producentami odbiorników sygnału telewizyjnego i odbiorników radiofonii cyfrowej na równych i niedyskryminujących warunkach. 2. Postanowienia umów licencyjnych, o których mowa w ust. 1, nie powinny zabraniać, ograniczać ani zniechęcać do umieszczenia w urządzeniach, o których mowa w ust. 1: 1) wspólnego interfejsu pozwalającego na połączenie z innymi systemami dostępu warunkowego, 2) elementów właściwych dla innych systemów dostępu warunkowego, jeżeli licencjobiorca przestrzega warunków gwarantujących bezpieczeństwo transakcji dokonywanych przez operatorów systemów dostępu warunkowego – z uwzględnieniem czynników technicznych i ekonomicznych. 3. W zakresie nieuregulowanym w ust. 1 i 2 do umów licencyjnych stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1170).
Art. 62 ust. 2	2. Jeżeli w wyniku dokonanej analizy rynku, przeprowadzonej zgodnie z art. 67 ust. 1 krajowy organ regulacyjny ustali, że jedno lub kilka przedsiębiorstw nie posiada znaczącej pozycji rynkowej na rynku właściwym, może zmienić albo znieść warunki w odniesieniu do tych przedsiębiorstw, zgodnie z procedurami, o których mowa w art. 23 oraz 32, jednakże wyłącznie w zakresie: a) w jakim taka zmiana lub zniesienie nie naruszyłyby dostępu użytkowników końcowych do programów, kanałów oraz usług radiowych i telewizyjnych określonych zgodnie z art. 114; oraz	**T**	**Art. 408 Pke**	**Art. 408.** Po przeprowadzeniu analizy rynku zgodnie z art. 198, Prezes UKE może, w drodze decyzji, znieść w stosunku do przedsiębiorcy telekomunikacyjnego nieposiadającego znaczącej pozycji na rynku dostarczania systemów dostępu warunkowego obowiązek, o którym mowa w art. 407 ust. 1, po przeprowadzeniu postępowania konsultacyjnego i konsolidacyjnego, o ile uchylenie tego obowiązku nie naruszy: 1) dostępu użytkowników końcowych do programów radiofonicznych i telewizyjnych, wynikającego z nałożonego obowiązku transmisji obowiązkowej; 2) skutecznej konkurencji na rynku detalicznych usług telewizji cyfrowej i na rynku detalicznych usług radiofonii cyfrowej oraz na rynku dostarczania systemów dostępu warunkowego i rynku powiązanych zasobów.

	b) w jakim taka zmiana lub zniesienie nie naruszyłyby perspektyw efektywnej konkurencji na rynkach dla: (i) detalicznych cyfrowych usług radiowych i telewizyjnych; oraz (ii) systemów dostępu warunkowego i innych urządzeń towarzyszących. Strony, których dotyczy zmiana lub zniesienie danych warunków, powiadamia się o tym z odpowiednim wyprzedzeniem.			
Art. 62 ust. 3	3. Warunki stosowane zgodnie z niniejszym artykułem pozostają bez uszczerbku dla przysługujących państwom członkowskim uprawnień w zakresie nakładania obowiązków w związku z aspektami prezentacyjnymi elektronicznych przewodników po programach oraz podobnych środków prezentacji i nawigacji.	**N**		
Art. 62 ust. 4	4. Niezależnie od ust. 1 niniejszego artykułu państwa członkowskie mogą zezwolić swoim krajowym organom regulacyjnym, możliwie najszybciej po dniu 20 grudnia 2018 r., a następnie regularnie w określonych odstępach czasu, zezwolić na dokonanie przeglądu warunków stosowanych zgodnie z niniejszym artykułem, poprzez przeprowadzenie analizy rynku zgodnie z art. 67 ust. 1 celem określenia, czy należy utrzymać w mocy, zmienić albo znieść stosowane warunki.	**N**		
Art. 63	**Przedsiębiorstwa posiadające znaczącą pozycję rynkową**			
Art. 63 ust. 1	1. Jeżeli przepisy niniejszej dyrektywy nakładają na krajowe organy regulacyjne obowiązek ustalenia, czy przedsiębiorstwa posiadają znaczącą pozycję rynkową, zgodnie z procedurą określoną w art. 67, stosuje się przepisy ust. 2 niniejszego artykułu.	N		

Art. 63 ust. 2	2. Uznaje się, że przedsiębiorstwo posiada znaczącą pozycję rynkową, jeżeli samodzielnie lub wspólnie z innymi ma pozycję równoważną pozycji dominującej, mianowicie tak silną pozycję ekonomiczną, że zapewnia mu ona możliwość postępowania według swojego uznania, nie bacząc na innych konkurentów, klientów i, ostatecznie, konsumentów. Oceniając, czy co najmniej dwa przedsiębiorstwa posiadają dominującą pozycję na rynku, krajowe organy regulacyjne w szczególności postępują zgodnie z przepisami prawa Unii i uwzględniają w jak największym stopniu wytyczne dotyczące analizy rynku i oceny znaczącej pozycji rynkowej, publikowane przez Komisję zgodnie z art. 64.	T	**Art. 207, art. 200 ust. 1 pkt 2, art. 4 ust. 1 i 2 Pke**	**Art. 207.** 1. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej zajmuje znaczącą pozycję rynkową, jeżeli na rynku właściwym samodzielnie posiada pozycję ekonomiczną odpowiadającą dominacji w rozumieniu przepisów prawa Unii Europejskiej. 2. Dwóch lub więcej przedsiębiorców komunikacji elektronicznej zajmuje kolektywną pozycję znaczącą, jeżeli nawet przy braku powiązań organizacyjnych lub innych związków między nimi posiadają na rynku właściwym pozycję ekonomiczną odpowiadającą dominacji w rozumieniu przepisów prawa Unii Europejskiej. **Art. 200.** 1. Po przeprowadzeniu analizy, o której mowa w art. 198 ust. 1, Prezes UKE przeprowadza postępowanie w celu: (...) 2) ustalenia, czy na rynku właściwym występuje przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej zajmujący kolektywną pozycję znaczącą; **Art. 4.** 1. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwany dalej „Prezesem UKE”, uwzględnia przy stosowaniu ustawy, w możliwie największym stopniu, wytyczne i zalecenia Komisji Europejskiej w ich aktualnym brzmieniu. 2. W przypadku zaleceń Komisji Europejskiej, które mają na celu zapewnienie zharmonizowanego stosowania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej, zwanej dalej „EKŁE”, Prezes UKE może odstąpić od stosowania tych zaleceń, powiadamiając o tym Komisję Europejską i uzasadniając swoje stanowisko.
Art. 63 ust. 3	3. Jeżeli przedsiębiorstwo ma znaczącą pozycję na określonym rynku, może także być ono wyznaczone jako posiadające znaczącą pozycję rynkową na rynku blisko z tym rynkiem związanym, w przypadku gdy powiązania między obydwoma rynkami pozwalają na przeniesienie pozycji rynkowej z określonego rynku na ściśle powiązany rynek, tym samym zwiększając pozycję rynkową danego przedsiębiorstwa. Dlatego też na podstawie art. 69, 70, 71 i 74 na ściśle powiązanym rynku można zastosować środki	T	**Art. 208 Pke**	**Art. 208.** 1. Przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej zajmującego znaczącą pozycję na rynku właściwym można uznać za zajmującego znaczącą pozycję na innym rynku właściwym, jeżeli powiązania pomiędzy tymi rynkami są tego rodzaju, że umożliwiają przeniesienie siły rynkowej przedsiębiorcy z rynku właściwego na drugi rynek właściwy (rynek powiązany), wzmacniając pozycję tego przedsiębiorcy. 2. W celu uniemożliwienia przeniesienia znaczącej pozycji z rynku właściwego na rynek powiązany, Prezes UKE, po przeprowadzeniu analizy, o której mowa w art. 198 ust. 1, może nałożyć na rynku powiązanym na przedsiębiorcę, o którym mowa w ust. 1, obowiązki, o których mowa w art. 214–216, art. 217 ust. 1 oraz w art. 221.

	naprawcze, które mają na celu uniemożliwienie takiego przeniesienia.			
Art. 64	**Procedura określania i definiowania rynków**			
Art. 64 ust. 1	1. Po przeprowadzeniu konsultacji publicznych, w tym konsultacji z krajowymi organami regulacyjnymi, a także po uwzględnieniu w jak największym stopniu opinii BEREC, Komisja przyjmuje zalecenie w sprawie właściwych rynków produktów i usług („zalecenie"). Zalecenie określa te rynki produktów i usług sektora łączności elektronicznej, których cechy mogą uzasadnić nałożenie wymogów regulacyjnych określonych w niniejszej dyrektywie, bez uszczerbku dla rynków, które mogą zostać zdefiniowane w szczególnych przypadkach na podstawie przepisów prawa konkurencji. Komisja definiuje rynki zgodnie z zasadami prawa konkurencji. Komisja uwzględnia rynki produktów i usług w zaleceniu, jeżeli – w wyniku obserwacji ogólnych tendencji w Unii – stwierdzi, że każde z trzech kryteriów wymienionych w art. 67 ust. 1 jest spełnione. Komisja dokonuje przeglądu zalecenia do dnia 21 grudnia 2020 r. i następnie regularnie po tym dniu.	N		
Art. 64 ust. 2	2. Po przeprowadzeniu konsultacji z BEREC Komisja publikuje wytyczne dotyczące analizy rynku i oceny znaczącej pozycji rynkowej (zwane dalej „wytycznymi w sprawie znaczącej pozycji rynkowej"), które muszą być zgodne z odpowiednimi przepisami prawa konkurencji. Wytyczne w sprawie znaczącej pozycji rynkowej zawierają wskazówki dla krajowych organów regulacyjnych dotyczące zastosowania koncepcji znaczącej pozycji rynkowej w konkretnym kontekście regulacji	N		

	ex ante rynków łączności elektronicznej przy uwzględnieniu trzech kryteriów wymienionych w art. 67 ust. 1.			
Art. 64 ust. 3	3. Uwzględniając w jak największym stopniu treść zalecenia oraz wytycznych w sprawie znaczącej pozycji rynkowej, krajowe organy regulacyjne definiują – zgodnie z zasadami prawa konkurencji – rynki właściwe stosownie do okoliczności krajowych, a w szczególności właściwe rynki geograficzne na swoim terytorium, przy uwzględnieniu między innymi stopnia konkurencji w zakresie infrastruktury na tych obszarach. W stosownych przypadkach krajowe organy regulacyjne uwzględniają również wyniki analizy geograficznej przeprowadzonej zgodnie z art. 22 ust. 1. Organy te postępują zgodnie z procedurami, o których mowa w art. 23 i 32, zanim zdefiniują rynki różne od tych, które zdefiniowano w zaleceniu.	T	**Art. 201 ust. 1 pkt 1, art. 4 ust. 1 i 2, art. 30 ust. 1 pkt 7, art. 35 ust. 1 Pke**	**Art. 200.** 1. Po przeprowadzeniu analizy, o której mowa w art. 198 ust. 1, Prezes UKE przeprowadza postępowanie w celu: 1) określenia rynku właściwego, zgodnie z prawem konkurencji, uwzględniając uwarunkowania krajowe, konkurencję w zakresie infrastruktury telekomunikacyjnej na danym obszarze i wyniki inwentaryzacji, o której mowa w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, w zakresie produktów i usług komunikacji elektronicznej, zwanego dalej „rynkiem właściwym"; **Art. 30.** 1. Prezes UKE przed podjęciem rozstrzygnięcia w sprawach: (…) 7) określenia rynku właściwego, o którym mowa w art. 200 ust. 1 pkt 1, a także jego analizy i wyznaczenia przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorców komunikacji elektronicznej zajmujących kolektywną pozycję znaczącą, lub uchylenia decyzji w tej sprawie, (…) – przeprowadza postępowanie, w ramach którego umożliwia zainteresowanym podmiotom wyrażenie w określonym terminie stanowiska do projektu rozstrzygnięcia, zwane dalej „postępowaniem konsultacyjnym". **Art. 35.** 1. Jeżeli rozstrzygnięcia, o których mowa w art. 30 ust. 1, mogą mieć wpływ na stosunki handlowe między państwami członkowskimi, Prezes UKE, niezwłocznie po zakończeniu postępowania konsultacyjnego i rozpatrzeniu stanowisk uczestników tego postępowania, rozpoczyna postępowanie konsolidacyjne, przekazując Komisji Europejskiej, BEREC i organom regulacyjnym innych państw członkowskich projekty rozstrzygnięć wraz z ich uzasadnieniem. **Art. 4.** 1. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwany dalej „Prezesem UKE", uwzględnia przy stosowaniu ustawy, w możliwie największym stopniu, wytyczne i zalecenia Komisji Europejskiej w ich aktualnym brzmieniu. 2. W przypadku zaleceń Komisji Europejskiej, które mają na celu zapewnienie zharmonizowanego stosowania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady

				(UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej, zwanej dalej „EKŁE", Prezes UKE może odstąpić od stosowania tych zaleceń, powiadamiając o tym Komisję Europejską i uzasadniając swoje stanowisko.
Art. 65	**Procedura określania rynków ponadnarodowych**			
Art. 65 ust. 1	1. Jeżeli Komisja lub przynajmniej dwa krajowe organy regulacyjne wystąpią z uzasadnionym wnioskiem zawierającym stosowne dowody, BEREC przeprowadza analizę potencjalnego rynku ponadnarodowego. Po przeprowadzeniu konsultacji i uwzględnieniu w jak największym stopniu analizy przeprowadzonej przez BEREC, Komisja może przyjąć decyzje określające rynki ponadnarodowe zgodnie z zasadami prawa konkurencji oraz z uwzględnieniem w jak największym stopniu zalecenia i wytycznych w sprawie znaczącej pozycji rynkowej przyjętych zgodnie z art. 64.	T (w zakresie uprawnienia krajowego organu regulacyjnego)	**art. 199 ust. 1 Pke**	**Art. 199.** 1. Prezes UKE może wraz z co najmniej jednym organem regulacyjnym innego państwa członkowskiego wystąpić do BEREC z uzasadnionym wnioskiem o przeprowadzenie analizy potencjalnego rynku ponadnarodowego obejmującego Unię Europejską lub znaczną jej część i znajdującego się w więcej niż jednym państwie członkowskim.
Art. 65 ust. 2	2. W przypadku rynków ponadnarodowych określonych zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu dane krajowe organy regulacyjne wspólnie przeprowadzają analizę rynku, mając przede wszystkim na uwadze treść wytycznych w sprawie znaczącej pozycji rynkowej, a następnie, działając wspólnie, podejmują decyzję dotyczącą nałożenia, utrzymania, zmiany lub uchylenia obowiązków regulacyjnych, o których mowa w art. 67 ust. 4. Zainteresowane krajowe organy regulacyjne wspólnie zgłaszają Komisji swoje planowane środki dotyczące analizy rynku oraz wszelkich obowiązków regulacyjnych na podstawie art. 32 i 33. Co najmniej dwa krajowe organy regulacyjne mogą również wspólnie zgłosić swoje planowane środki dotyczące analizy rynku i wszelkich obowiązków regulacyjnych	T	**Art. 199 ust. 2-4 Pke**	**Art. 199 ust. 2-4** 2. W przypadku rynku właściwego określonego w decyzji Komisji Europejskiej jako rynek ponadnarodowy Prezes UKE przeprowadza wraz z organem regulacyjnym innego państwa członkowskiego, o którym mowa w ust. 1, jego analizę. 3. Prezes UKE wraz z organem regulacyjnym innego państwa członkowskiego, o którym mowa w ust. 1, zgłasza Komisji Europejskiej projekty rozstrzygnięć kończących postępowanie, o którym mowa w art. 200 ust. 1. 4. W przypadku rynku właściwego niebędącego rynkiem ponadnarodowym Prezes UKE może wraz z organem regulacyjnym innego państwa członkowskiego, o którym mowa w ust. 1, zgłosić Komisji Europejskiej projekty rozstrzygnięć kończących postępowanie, o którym mowa w art. 200 ust. 1, o ile uzna wraz z organem regulacyjnym innego państwa członkowskiego, o którym mowa w ust. 1, że warunki rynkowe występujące na obszarze tych państw są wystarczająco jednorodne.

	w przypadku niewystępowania rynków ponadnarodowych, jeżeli uznają, że warunki rynkowe w ich jurysdykcjach są wystarczająco jednorodne.			
Art. 66	**Procedura identyfikacji popytu ponadnarodowego**			
Art. 66 ust. 1	1. BEREC przeprowadza analizę popytu ponadnarodowego wśród użytkowników końcowych na produkty i usługi, które są oferowane na terenie Unii na rynku lub rynkach wymienionych w zaleceniu, jeżeli wpłynie do niego od Komisji **lub od przynajmniej dwóch zainteresowanych krajowych organów regulacyjnych uzasadniony wniosek** zawierający stosowne dowody wskazujące na konieczność rozwiązania poważnego problemu związanego z popytem. BEREC może również przeprowadzić taką analizę, jeżeli wpłynie do niego od uczestnika rynku uzasadniony wniosek zawierający stosowne dowody i BEREC uzna, że istnieje konieczność rozwiązania poważnego problemu związanego z popytem. Analiza BEREC pozostaje bez uszczerbku dla wszelkich ustaleń stwierdzających istnienie rynków ponadnarodowych zgodnie z art. 65 ust. 1 oraz wszelkich ustaleń stwierdzających istnienie krajowych lub regionalnych rynków geograficznych, dokonanych przez krajowe organy regulacyjne zgodnie z art. 64 ust. 3. Ta analiza popytu ponadnarodowego wśród użytkowników końcowych może obejmować produkty i usługi, które są oferowane na rynkach produktów lub usług, które krajowy organ regulacyjny lub większa liczba tych organów – uwzględniając uwarunkowania krajowe – określiły w różny sposób, pod warunkiem że tymi produktami i usługami	T (w zakresie uprawnienia krajowego organu regulacyjnego do złożenia wniosku)	**Art. 199 ust. 5 Pke**	**Art. 199 ust. 5** 5. W przypadku konieczności rozwiązania poważnego problemu związanego z popytem na produkty lub usługi komunikacji elektronicznej Prezes UKE może wraz z co najmniej jednym organem regulacyjnym innego państwa członkowskiego złożyć do BEREC uzasadniony wniosek o przeprowadzenie analizy popytu ponadnarodowego na te produkty lub usługi wśród użytkowników końcowych.

	można zastąpić produkty i usługi oferowane na jednym z rynków wymienionych w zaleceniu.			
Art. 66 ust. 2	2. Jeżeli BEREC stwierdzi, że popyt ponadnarodowy wśród użytkowników końcowych istnieje, jest znaczny i nie jest w wystarczającym stopniu zaspokajany przez produkty dostarczane lub usługi świadczone na zasadach komercyjnych lub w trybie regulowanym, BEREC, po przeprowadzeniu konsultacji z zainteresowanymi stronami oraz w ścisłej współpracy z Komisją, wydaje wytyczne dotyczące wspólnych podejść, które krajowe organy regulacyjne powinny stosować, aby zaspokoić stwierdzony popyt ponadnarodowy, w tym, w stosownych przypadkach, przy wprowadzaniu przez nie środków naprawczych zgodnie z art. 68. Krajowe organy regulacyjne uwzględniają w jak największym stopniu te wytyczne przy wykonywaniu swoich zadań regulacyjnych w swojej jurysdykcji. Wytyczne te mogą stanowić podstawę interoperacyjności produktów hurtowego dostępu w całej Unii i mogą zawierać wskazówki dotyczące harmonizacji specyfikacji technicznych produktów hurtowego dostępu zdolnych zaspokoić ten stwierdzony popyt ponadnarodowy.	N (T - w zakresie uwzględnianiaprzez krajowe organy regulacyjne wytycznych BEREC)	**Art. 4 ust. 3 Pke**	**Art. 4 ust. 3** 3. Prezes UKE uwzględnia przy stosowaniu ustawy, w możliwie największym stopniu, wytyczne, opinie, zalecenia, wspólne stanowiska, najlepsze praktyki i metodologie przyjmowane przez Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej, zwany dalej „BEREC”, w ich aktualnym brzmieniu.
Art. 67	**Procedura analizy rynku**			
Art. 67 ust. 1	1. Krajowe organy regulacyjne ustalają, czy rynek właściwy określony zgodnie z art. 64 ust. 3 jest tego rodzaju, że uzasadnia nałożenie obowiązków regulacyjnych określonych w niniejszej dyrektywie. Państwa członkowskie zapewniają, aby analizę przeprowadzano w stosownych przypadkach we współpracy z krajowymi organami ds. konkurencji. Krajowe organy regulacyjne	T	**Art. 4 ust. 1 i 2, art. 30 pkt 7 i 8, art. 31 ust. 2, art. 35 ust. 1, art.**	**Art. 198.** 1. Prezes UKE przeprowadza analizę rynku w zakresie produktów lub usług komunikacji elektronicznej. **Art. 200.** 1. Po przeprowadzeniu analizy, o której mowa w art. 198 ust. 1, Prezes UKE przeprowadza postępowanie w celu: 1) określenia rynku właściwego, zgodnie z prawem konkurencji, uwzględniając uwarunkowania krajowe, konkurencję w zakresie infrastruktury telekomunikacyjnej na danym obszarze i wyniki inwentaryzacji, o której mowa w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, w zakresie

	uwzględniają w jak największym stopniu wytyczne w sprawie znaczącej pozycji rynkowej oraz, przeprowadzając taką analizę, postępują zgodnie z procedurami, o których mowa w art. 23 i 32.		**419 ust. 1 pkt 15, art. 200 ust. 1, art. 198 Pke**	produktów i usług komunikacji elektronicznej, zwanego dalej „rynkiem właściwym"; 2) ustalenia, czy na rynku właściwym występuje przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej zajmujący kolektywną pozycję znaczącą; 3) wyznaczenia przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorców komunikacji elektronicznej zajmujących kolektywną pozycję znaczącą, w przypadku stwierdzenia, że na rynku właściwym nie występuje skuteczna konkurencja, oraz nałożenia na tego przedsiębiorcę lub przedsiębiorców komunikacji elektronicznej zajmujących kolektywną pozycję znaczącą obowiązków regulacyjnych; 4) utrzymania, zmiany albo uchylenia obowiązków regulacyjnych nałożonych na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorców komunikacji elektronicznej zajmujących kolektywną pozycję znaczącą przed przeprowadzeniem analizy rynku. **Art. 30.** Prezes UKE przed podjęciem rozstrzygnięcia w sprawach: (…) 7) określenia rynku właściwego, o którym mowa w art. 200 ust. 1 pkt 1, a także jego analizy i wyznaczenia przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorców komunikacji elektronicznej zajmujących kolektywną pozycję znaczącą, lub uchylenia decyzji w tej sprawie, 8) nałożenia, uchylenia, utrzymania lub zmiany obowiązków regulacyjnych w stosunku do przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub nieposiadającego takiej pozycji, (…) - przeprowadza postępowanie, w ramach którego umożliwia zainteresowanym podmiotom wyrażenie w określonym terminie stanowiska do projektu rozstrzygnięcia, zwane dalej „postępowaniem konsultacyjnym". **Art. 31 ust. 2** 2. Prezes UKE informuje o wszczęciu postępowania konsultacyjnego Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej „Prezesem UOKiK". W sprawach dotyczących rynków transmisji radiofonicznych i telewizyjnych Prezes UKE informuje o wszczęciu postępowania konsultacyjnego również Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, zwanego dalej „Przewodniczącym KRRiT".

				Art. 35. 1. Jeżeli rozstrzygnięcia, o których mowa w art. 30 ust. 1, mogą mieć wpływ na stosunki handlowe między państwami członkowskimi, Prezes UKE, niezwłocznie po zakończeniu postępowania konsultacyjnego i rozpatrzeniu stanowisk uczestników tego postępowania, rozpoczyna postępowanie konsolidacyjne, przekazując Komisji Europejskiej, BEREC i organom regulacyjnym innych państw członkowskich projekty rozstrzygnięć wraz z ich uzasadnieniem. **Art. 4.** 1. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwany dalej „Prezesem UKE", uwzględnia przy stosowaniu ustawy, w możliwie największym stopniu, wytyczne i zalecenia Komisji Europejskiej w ich aktualnym brzmieniu. 2. W przypadku zaleceń Komisji Europejskiej, które mają na celu zapewnienie zharmonizowanego stosowania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej, zwanej dalej „EKŁE", Prezes UKE może odstąpić od stosowania tych zaleceń, powiadamiając o tym Komisję Europejską i uzasadniając swoje stanowisko.
	Rynek może być tego rodzaju, że uzasadnia nałożenie obowiązków regulacyjnych określonych w niniejszej dyrektywie, jeżeli spełnione są wszystkie następujące trzy kryteria: a) występują trudne do przezwyciężenia i niemające przejściowego charakteru bariery strukturalne lub prawno-regulacyjne w dostępie do rynku; b) struktura rynku nie sprzyja osiągnięciu efektywnej konkurencji w odpowiednim horyzoncie czasowym, przy uwzględnieniu stanu konkurencji opartej na infrastrukturze i innych źródeł konkurencji stanowiących przyczynę istnienia barier w dostępie do rynku; c) same przepisy prawa konkurencji są niewystarczające, aby odpowiednio zaradzić stwierdzonym nieprawidłowościom w funkcjonowaniu rynku. W przypadku gdy krajowy organ regulacyjny przeprowadza analizę rynku, który uwzględniono w zaleceniu, kryteria	T	**Art. 200 ust. 2 i 3 Pke**	**Art. 419.** 1. Do zakresu działania Prezesa UKE należy w szczególności: 15) współpraca z Prezesem UOKiK w sprawach dotyczących przestrzegania praw podmiotów korzystających z usług komunikacji elektronicznej, przeciwdziałania praktykom ograniczającym konkurencję oraz antykonkurencyjnym koncentracjom przedsiębiorców komunikacji elektronicznej i ich związków; **Art. 200** 2. Rynek właściwy może podlegać regulacji, gdy spełnione są łącznie następujące kryteria: 1) występują trudne do przezwyciężenia i niemające przejściowego charakteru prawne lub ekonomiczne bariery w dostępie do rynku; 2) struktura rynku nie sprzyja osiągnięciu efektywnej konkurencji w odpowiednim horyzoncie czasowym, mając na uwadze stan konkurencji, w tym w zakresie infrastruktury telekomunikacyjnej;

	określone w akapicie drugim lit. a), b) i c) uznaje za spełnione, chyba że ten krajowy organ regulacyjny stwierdzi, że jedno lub kilka spośród tych kryteriów nie jest spełnionych w konkretnych okolicznościach krajowych.			3) przepisy prawa konkurencji są niewystarczające, aby odpowiednio przeciwdziałać stwierdzonym nieprawidłowościom w funkcjonowaniu rynku. 3. Kryteria, o których mowa w ust. 2, uznaje się za spełnione w przypadku rynku właściwego wskazanego w zaleceniu Komisji Europejskiej. Prezes UKE może jednak w decyzji, o której mowa w art. 202, stwierdzić, że co najmniej jedno kryterium wskazane w ust. 2 nie jest spełnione.
Art. 67 ust. 2	2. Przeprowadzając analizę wymaganą na podstawie ust. 1, krajowy organ regulacyjny analizuje rozwój sytuacji rynkowej w ujęciu perspektywicznym, przy założeniu braku regulacji wprowadzonej na podstawie niniejszego artykułu na rynku właściwym, z uwzględnieniem wszystkich następujących elementów: a) zmian sytuacji rynkowej mających wpływ na prawdopodobieństwo tego, że sytuacja na rynku właściwym będzie zmierzać w kierunku efektywnej konkurencji; b) wszelkich istotnych źródeł presji konkurencji, na poziomie hurtowym i detalicznym, niezależnie od tego, czy za źródło tej presji uznaje się sieci łączności elektronicznej, usługi łączności elektronicznej czy też inne rodzaje usług lub rozwiązań, które są porównywalne z perspektywy użytkownika końcowego, i niezależnie od tego, czy tego rodzaju presja stanowi element rynku właściwego; c) innych rodzajów regulacji i środków wprowadzonych i wpływających na rynek właściwy lub powiązany rynek detaliczny (powiązane rynki detaliczne) w danym okresie, w tym	T	**Art. 201 Pke**	**Art. 201.** Przeprowadzając analizę, o której mowa w art. 198 ust. 1, Prezes UKE bada rozwój sytuacji rynkowej w ujęciu perspektywicznym, przy założeniu braku nałożonych obowiązków regulacyjnych na rynku właściwym, z uwzględnieniem wszystkich następujących elementów: 1) zmian sytuacji rynkowej mających wpływ na prawdopodobieństwo tego, że sytuacja na rynku właściwym będzie zmierzać w kierunku efektywnej konkurencji; 2) wszelkich istotnych źródeł presji konkurencji, na poziomie hurtowym i detalicznym, niezależnie od tego, czy za źródło tej presji uznaje się sieci telekomunikacyjne, usługi komunikacji elektronicznej czy też inne rodzaje usług lub rozwiązań, które są porównywalne z perspektywy użytkownika końcowego, i niezależnie od tego, czy tego rodzaju presja stanowi element rynku właściwego; 3) innych rodzajów regulacji i środków wprowadzonych i wpływających na rynek właściwy lub detaliczny rynek powiązany w danym okresie, w tym obowiązków, o których mowa w art. 169 ust. 1, art. 173 ust. 1, art. 174 ust. 1, art. 177 ust. 1, art. 178 ust. 1, art. 179 ust. 1 i art. 180 ust. 1; 4) obowiązków regulacyjnych nałożonych na innych rynkach właściwych.

	m.in. obowiązków nałożonych zgodnie z art. 44, 60 i 61; d) obowiązki nałożone na innych rynkach właściwych na podstawie niniejszego artykułu.			
Art. 67 ust. 3	3. Jeżeli krajowy organ regulacyjny ustali, że rynek właściwy nie jest takiego rodzaju, że uzasadnia nałożenie obowiązków regulacyjnych zgodnie z procedurą przewidzianą w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, lub w przypadku niespełnienia warunków określonych w ust. 4 niniejszego artykułu, nie nakłada ani nie utrzymuje żadnych szczegółowych obowiązków regulacyjnych zgodnie z art. 68. W przypadku gdy istnieją już sektorowe obowiązki regulacyjne nałożone zgodnie z art. 68, krajowy organ regulacyjny uchyla te obowiązki nałożone na przedsiębiorstwa na tym rynku właściwym. Krajowe organy regulacyjne zapewniają, aby stronom, na które takie uchylenie obowiązków będzie miało wpływ, zapewniono odpowiedni okres uchylenia, określony na podstawie wyważenia konieczności zapewnienia stabilnego procesu transformacji beneficjentom tych obowiązków i użytkownikom końcowym oraz możliwości wyboru dla użytkowników końcowych, oraz aby regulacja nie trwała dłużej, niż jest to konieczne. Określając taki okres uchylenia, krajowe organy regulacyjne mogą ustalić specjalne warunki i okresy uchylenia w odniesieniu do istniejących umów w sprawie dostępu.	T	**Art. 202, art. 206 Pke**	**Art. 202.** 1. Po przeprowadzeniu postępowania, o którym mowa w art. 200 ust. 1, Prezes UKE, w przypadku ustalenia, że na rynku właściwym nie występuje przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej zajmujący kolektywną pozycję znaczącą, wydaje decyzję, w której: 1) określa rynek właściwy w sposób określony w art. 200 ust. 1 pkt 1; 2) stwierdza, że na tym rynku właściwym występuje skuteczna konkurencja; 3) uchyla nałożone obowiązki regulacyjne, jeżeli na tym rynku właściwym występował przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej zajmujący kolektywną pozycję znaczącą, którzy utracili tę pozycję. 2. Prezes UKE w decyzji, o której mowa w ust. 1, określa odpowiedni termin uchylenia obowiązków regulacyjnych, uwzględniający sytuację działających na rynku przedsiębiorców komunikacji elektronicznej oraz użytkowników końcowych, a także zapewniając tym użytkownikom możliwość wyboru usług. Prezes UKE może w decyzji, o której mowa w ust. 1, określić szczegółowe warunki i termin uchylenia obowiązków regulacyjnych w odniesieniu do obowiązujących umów o dostępie. **Art. 206.** 1. Jeżeli przed wydaniem decyzji, o której mowa w art. 203, na tym samym rynku właściwym występował przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej zajmujący kolektywną pozycję znaczącą, którzy utracili tę pozycję, Prezes UKE, w drodze decyzji, określa termin uchylenia obowiązków regulacyjnych, uwzględniając sytuację działających na rynku przedsiębiorców komunikacji elektronicznej oraz użytkowników końcowych, a także zapewniając tym użytkownikom możliwość wyboru usług. 2. Prezes UKE w decyzji, o której mowa w ust. 1, może określić szczegółowe warunki i termin uchylenia obowiązków regulacyjnych w odniesieniu do obowiązujących umów o dostępie. 3. Decyzję, o której mowa w ust. 1, Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE.

Art. 67 ust. 4	4. W przypadku gdy krajowy organ regulacyjny ustali, że na rynku właściwym uzasadnione jest nałożenie obowiązków regulacyjnych zgodnie z ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, wskazuje on przedsiębiorstwa, które samodzielnie lub wspólnie z innymi posiadają znaczącą pozycję na tym właściwym rynku, zgodnie z art. 63. Krajowy organ regulacyjny nakłada na takie przedsiębiorstwa odpowiednie szczególne obowiązki regulacyjne zgodnie z art. 68 lub utrzymuje lub zmienia już istniejące obowiązki, jeżeli uzna, że w przypadku braku tych obowiązków rezultatem dla użytkowników końcowych nie byłaby skuteczna konkurencja.	T	**Art. 203 Pke**	**Art. 203.** Po przeprowadzeniu postępowania, o którym mowa w art. 200 ust. 1, Prezes UKE, w przypadku ustalenia, że na rynku właściwym występuje przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej zajmujący kolektywną pozycję znaczącą, wydaje decyzję, w której: 1) określa rynek właściwy w sposób określony w art. 200 ust. 1 pkt 1; 2) wyznacza przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorców komunikacji elektronicznej zajmujących kolektywną pozycję znaczącą oraz: a) nakłada, utrzymuje lub zmienia obowiązki regulacyjne, biorąc pod uwagę adekwatność i proporcjonalność danego obowiązku do problemów rynkowych, których rozwiązanie służy realizacji celów określonych w art. 412 ust. 2, lub b) uchyla nałożone obowiązki regulacyjne, jeżeli przedsiębiorca komunikacji elektronicznej lub przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej nie utracili tej pozycji, ale warunki na rynku właściwym uzasadniają uchylenie tych obowiązków.
Art. 67 ust. 5	5. Środki podjęte zgodnie z ust. 3 i 4 niniejszego artykułu podlegają procedurom, o których mowa w art. 23 i 32. Krajowe organy regulacyjne przeprowadzają analizę rynku właściwego i powiadamiają o odpowiednim planowanym środku zgodnie z art. 32: a) w terminie pięciu lat od przyjęcia poprzedniego środka, jeżeli krajowy organ regulacyjny określił rynek właściwy i ustalił, które przedsiębiorstwa mają znaczącą pozycję rynkową; ten pięcioletni termin może być wydłużony w drodze wyjątku maksymalnie o rok, w przypadku gdy krajowy organ regulacyjny powiadomił Komisję o planowanym wydłużeniu tego terminu, wraz z uzasadnieniem, nie później niż na cztery miesiące przed upływem tego pięcioletniego terminu,	T	**Art. 198 ust. 2-4 Pke**	**Art. 198 ust. 2-4** 2. Prezes UKE, nie później niż w terminie 5 lat od podjęcia poprzedniego rozstrzygnięcia, o którym mowa w art. 200 ust. 1 pkt 3 lub 4, dotyczącego danego rynku właściwego, notyfikuje Komisji Europejskiej projekt rozstrzygnięcia kończącego postępowanie, o którym mowa w art. 200 ust. 1. 3. Prezes UKE w przypadku rynków niezgłoszonych wcześniej Komisji Europejskiej, nie później niż w terminie 3 lat od przyjęcia zmienionego zalecenia Komisji Europejskiej, notyfikuje Komisji Europejskiej projekt rozstrzygnięcia kończącego postępowanie, o którym mowa w art. 200 ust. 1. 4. Prezes UKE w uzasadnionych przypadkach może zwrócić się do Komisji Europejskiej, nie później niż na 4 miesiące przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 2, z wnioskiem o przedłużenie tego terminu, o maksymalnie 1 rok. W przypadku niezgłoszenia przez Komisję Europejską sprzeciwu w ciągu miesiąca od wystąpienia z wnioskiem przez Prezesa UKE termin ulega przedłużeniu zgodnie z wnioskiem.

	a Komisja w ciągu jednego miesiąca od otrzymania powiadomienia nie wyraziła sprzeciwu; b) w przypadku rynków niezgłoszonych uprzednio Komisji – w terminie trzech lat od przyjęcia zmienionego zalecenia w sprawie rynków właściwych; lub c) w przypadku państw członkowskich, które niedawno przystąpiły do Unii – w terminie trzech lat od ich przystąpienia.			
Art. 67 ust. 6	6. W przypadku gdy krajowy organ regulacyjny w terminie określonym w ust. 5 niniejszego artykułu stwierdzi, że nie może ukończyć lub że nie zakończył analizy rynku właściwego określonego w zaleceniu, BEREC pomaga mu, na wniosek, zakończyć analizę konkretnego rynku i szczególnych obowiązków, które mają zostać nałożone. Po uzyskaniu takiej pomocy krajowy organ regulacyjny, którego to dotyczy, powiadamia Komisję o planowanym środku zgodnie z art. 32 w ciągu sześciu miesięcy od upływu terminu określonego w ust. 5 niniejszego artykułu.	T	**Art. 209 Pke**	**Art. 209.** 1. Prezes UKE, w przypadku niedotrzymania terminów, o których mowa w art. 198 ust. 2–4, może wystąpić do BEREC z wnioskiem o konsultację w sprawie analizy wskazanego rynku i utrzymania, zmiany albo uchylenia obowiązków regulacyjnych nałożonych na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorców komunikacji elektronicznej zajmujących kolektywną pozycję znaczącą przed przeprowadzeniem analizy rynku. 2. Prezes UKE powiadamia Komisję Europejską o projektowanym rozstrzygnięciu w ciągu 6 miesięcy od uzyskania wyniku konsultacji od BEREC.
Art. 68	**Nakładanie, zmiana albo uchylenie obowiązków**			
Art. 68 ust. 1	1. Państwa członkowskie zapewniają, by krajowe organy regulacyjne były upoważnione do nakładania obowiązków, określonych w art. 69–74 oraz 76–81.	T	**Dział IV, rozdział I Analiza rynków i nakładanie obowiąz**	DZIAŁ IV. REGULOWANIE RYNKU KOMUNIKACJI ELEKTRONICZNEJ ROZDZIAŁ 1 Analiza rynków i nakładanie obowiązków regulacyjnych **Art. 200 ust. 4** 4. Przez obowiązek regulacyjny rozumie się obowiązek, o którym mowa w art. 211, art. 212, art. 214–216, art. 217 ust. 1, art. 220 ust. 2, art. 221, art. 223, art. 225 lub art. 236.

			ków regulacyjnych, art. 200 ust. 4, art. 203, art. 211, art. 212 ust. 1, art. 214-216, art. 217, art. 220 ust. 2, art. 221 ust. 1, art. 225 ust. 1, art. 231 ust. 1-6 Pke	**Art. 203.** Po przeprowadzeniu postępowania, o którym mowa w art. 200 ust. 1, Prezes UKE, w przypadku ustalenia, że na rynku właściwym występuje przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej zajmujący kolektywną pozycję znaczącą, wydaje decyzję, w której: 1) określa rynek właściwy w sposób określony w art. 200 ust. 1 pkt 1; 2) wyznacza przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorców komunikacji elektronicznej zajmujących kolektywną pozycję znaczącą oraz: a) nakłada, utrzymuje lub zmienia obowiązki regulacyjne, biorąc pod uwagę adekwatność i proporcjonalność danego obowiązku do problemów rynkowych, których rozwiązanie służy realizacji celów określonych w art. 412 ust. 2, lub b) uchyla nałożone obowiązki regulacyjne, jeżeli przedsiębiorca komunikacji elektronicznej lub przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej nie utracili tej pozycji, ale warunki na rynku właściwym uzasadniają uchylenie tych obowiązków. **Art. 211.** Prezes UKE może, w drodze decyzji, zgodnie z przesłankami, o których mowa w art. 203 pkt 2 lit. a, nałożyć na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej obowiązek uwzględniania uzasadnionych wniosków przedsiębiorców komunikacji elektronicznej o zapewnienie im dostępu do infrastruktury technicznej, okablowania pomiędzy zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym a najbliższym punktem dystrybucji lub anteny, w tym również niezwiązanych z danym rynkiem właściwym, biorąc pod uwagę, że odmowa zapewnienia tego dostępu uniemożliwiłaby powstanie trwale konkurencyjnego rynku i naruszałaby interes użytkowników końcowych**.** **Art. 212.** 1. Prezes UKE może, w drodze decyzji, nałożyć na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej obowiązek uwzględniania uzasadnionych wniosków przedsiębiorców komunikacji elektronicznej o zapewnienie im dostępu telekomunikacyjnego, w tym użytkowania elementów sieci oraz powiązanych zasobów, w szczególności biorąc pod uwagę poziom konkurencyjności rynku detalicznego i interes użytkowników końcowych. **Art. 214.** 1. Prezes UKE może , w drodze decyzji, zgodnie z przesłankami, o których mowa w art. 203 pkt 2 lit. a, nałożyć na przedsiębiorcę komunikacji

				elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej obowiązek równego traktowania przedsiębiorców komunikacji elektronicznej w zakresie dostępu telekomunikacyjnego, w szczególności przez oferowanie jednakowych warunków w porównywalnych okolicznościach, przeprowadzanie testów ekonomicznej odtwarzalności, a także oferowanie usług oraz udostępnianie informacji na warunkach nie gorszych od stosowanych w ramach własnego przedsiębiorstwa, lub w stosunkach z podmiotami zależnymi lub innymi podmiotami, z którymi ten przedsiębiorca współpracuje. 2. Prezes UKE, nakładając obowiązek, o którym mowa w ust. 1, może w celu zapewnienia równego traktowania przedsiębiorców komunikacji elektronicznej w zakresie dostępu telekomunikacyjnego nałożyć obowiązek takiego samego traktowania tych przedsiębiorców w zakresie dostępu, w szczególności przez oferowanie jednakowych warunków, umożliwiając konkurencję na rynku detalicznym, a także oferowanie usług oraz udostępnianie informacji na takich samych warunkach, w tym samym czasie, takiej samej jakości, jak stosowanych w ramach własnego przedsiębiorstwa. **Art. 215.** 1. Prezes UKE może, w drodze decyzji, zgodnie z przesłankami, o których mowa w art. 203 pkt 2 lit. a, nałożyć na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej obowiązek ogłaszania lub udostępniania informacji w sprawach zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego, w szczególności dotyczących informacji księgowych, specyfikacji technicznych sieci i urządzeń telekomunikacyjnych, charakterystyki sieci, zasad i warunków świadczenia usług oraz korzystania z sieci, a także opłat. 2. Prezes UKE określa w decyzji, o której mowa w ust. 1, stopień uszczegółowienia informacji oraz formę, miejsce i terminy ogłaszania lub udostępniania tych informacji. 3. Prezes UKE może żądać od przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej dostarczania dokumentów oraz udzielania informacji w celu weryfikacji realizowania obowiązków, o których mowa w ust. 1, art. 214 i art. 221. 4. Informacje, o których mowa w ust. 3, Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE. **Art. 216**. 1. Prezes UKE może, w drodze decyzji, zgodnie z przesłankami, o których mowa w art. 203 pkt 2 lit. a, nałożyć na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej obowiązek prowadzenia rachunkowości regulacyjnej w sposób umożliwiający identyfikację przepływów transferów wewnętrznych związanych z działalnością w zakresie dostępu telekomunikacyjnego, zgodnie z przepisami art. 258–263.

				2. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej prowadzi rachunkowość regulacyjną zgodnie z instrukcją zatwierdzoną przez Prezesa UKE. **Art. 217.** 1. Prezes UKE, uwzględniając potrzebę promowania konkurencji oraz długofalowe interesy użytkowników końcowych związane z rozwojem sieci składającej się z elementów światłowodowych, a zwłaszcza sieci o bardzo dużej przepustowości, może, w szczególności w sytuacji, gdy analiza rynku wykazała, że przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej może utrzymywać opłaty na nadmiernie wysokim lub niskim poziomie ze szkodą dla użytkowników końcowych, zgodnie z przesłankami, o których mowa w art. 203 pkt 2 lit. a, oraz biorąc pod uwagę korzyści związane z istnieniem przewidywalnych i stabilnych opłat, inwestycje dokonane przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej oraz promocję realizacji nowych inwestycji, w tym w sieci o bardzo dużej przepustowości, w drodze decyzji, nałożyć na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej obowiązek: 1) kalkulacji uzasadnionych kosztów świadczenia dostępu telekomunikacyjnego, wskazując sposoby kalkulacji kosztów, jakie przedsiębiorca komunikacji elektronicznej powinien stosować na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 260, zgodnie z zatwierdzonym przez Prezesa UKE opisem kalkulacji kosztów oraz stosowania, w oparciu o tę kalkulację, opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego, uwzględniających zwrot uzasadnionych kosztów, które ponosi przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, 2) stosowania opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego, w oparciu o koszty, które ponosi przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, 3) stosowania opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego w wysokości określonej przez Prezesa UKE – umożliwiając uzyskanie przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej rozsądnej stopy zwrotu z zaangażowanego kapitału z uwzględnieniem ryzyka typowego dla danego nowego przedsięwzięcia inwestycyjnego. 2. Prezes UKE w decyzji dotyczącej obowiązku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, wskazuje sposoby ustalania opłat, które będzie stosował w przypadkach, o których mowa w art. 218 ust. 5. 3. W decyzji dotyczącej obowiązku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, Prezes UKE wskazuje sposoby weryfikacji i ustalania opłat.

				4. Prezes UKE może nałożyć obowiązek, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, w sytuacji gdy: 1) na tym samym rynku właściwym lub rynku właściwym obejmującym takie same produkty lub usługi komunikacji elektronicznej obowiązek, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, jest nakładany na więcej niż jednego przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej oraz gdy na powyższych rynkach powinny być stosowane symetryczne opłaty z tytułu dostępu telekomunikacyjnego lub 2) w wytycznych, wspólnych stanowiskach lub zaleceniach Komisja Europejska lub BEREC wskażą metodę ustalania opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego, inną od tych, o których mowa w ust. 1 pkt 1i 2, jako najbardziej odpowiednią dla rynku właściwego, na którym przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, na którego ma być nałożony obowiązek, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, zajmuje znaczącą pozycję rynkową. 5. Prezes UKE przy nakładaniu obowiązku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, uwzględnia: 1) koszty ponoszone przez efektywnie działającego przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej lub 2) koszty ponoszone przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej, na którego ma być nałożony obowiązek, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, oraz koszty innych przedsiębiorców komunikacji elektronicznej działających na tym samym rynku właściwym lub rynku właściwym obejmującym takie same produkty lub usługi komunikacji elektronicznej. 6. Jeżeli Prezes UKE nie może zastosować przepisu ust. 5, przy nakładaniu obowiązku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, uwzględnia opłaty z tytułu dostępu telekomunikacyjnego stosowane na porównywalnych rynkach konkurencyjnych lub regulowanych. 7. W przypadku gdy przedsiębiorca komunikacji elektronicznej dokonał inwestycji w budowę sieci składającej się z elementów światłowodowych, w szczególności sieci o bardzo dużej przepustowości, i zapewnił skuteczny i niedyskryminujący dostęp telekomunikacyjny do takiej sieci na warunkach konkurencyjnych oraz istnieje konkurencja cenowa na rynku detalicznym odpowiadającym rynkowi hurtowemu, na którym świadczy usługi ten przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, Prezes UKE może nie nakładać obowiązków regulacyjnych, o których mowa w ust. 1, lub może je uchylić. **Art. 220.** 2. W przypadku niewydania aktu delegowanego na podstawie art. 75 ust. 1 EKŁE, Prezes UKE może, w drodze decyzji, nałożyć zgodnie z przesłankami, o których mowa w art. 203 pkt 2 lit. a, na przedsiębiorcę

				komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej obowiązek stosowania opłaty za zakańczanie połączeń głosowych w określonej wysokości. **Art. 221.** 1. Prezes UKE może, w drodze decyzji, zgodnie z przesłankami, o których mowa w art. 203 pkt 2 lit. a, nałożyć na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej, na którego został nałożony obowiązek równego traktowania zgodnie z art. 214, lub wraz z tym obowiązkiem - obowiązek przygotowania i przedstawienia w określonym terminie projektu oferty ramowej o dostępie telekomunikacyjnym, której zakres, stopień szczegółowości oraz sposób udostępnienia określi w decyzji. **Art. 225.** 1. Jeżeli nałożone uprzednio obowiązki regulacyjne w zakresie dostępu telekomunikacyjnego, o których mowa w art. 211, art. 212, art. 214–216, art. 217 ust. 1 i art. 221, nie zapewniły na rynku hurtowym lub rynkach hurtowych skutecznej konkurencji oraz istnieją na tym rynku lub rynkach trwałe i wysokie bariery konkurencyjne lub rynkowe, Prezes UKE może, po przeprowadzeniu analizy, o której mowa w art. 198 ust. 1, w zakresie tego rynku hurtowego lub rynków hurtowych, nałożyć na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej świadczącego usługi na rynku lub rynkach hurtowych oraz na odpowiadającym mu rynku detalicznym lub rynkach detalicznych, zwanego dalej „przedsiębiorcą zintegrowanym pionowo”, obowiązek rozdziału funkcjonalnego, polegający na wykonywaniu działalności związanej ze świadczeniem usług hurtowego dostępu telekomunikacyjnego przez wyodrębnioną, działającą niezależnie jednostkę organizacyjną, zwaną dalej „wydzieloną jednostką organizacyjną”, lub przez kilka wydzielonych jednostek organizacyjnych. **Art. 231.** 1. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej przedstawia Prezesowi UKE powiadomienie o zamiarze migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi, w tym dotychczasowej infrastruktury niezbędnej do eksploatacji sieci miedzianej, polegającej na: 1) trwałym wycofaniu z eksploatacji sieci miedzianej, 2) zastąpieniu części sieci miedzianej nowymi elementami umożliwiającymi świadczenie usług o wyższych parametrach jakościowych, 3) trwałym wycofaniu lub zastąpieniu infrastruktury niezbędnej do eksploatacji sieci miedzianej – nie później niż w terminie 12 miesięcy przed planowanym terminem rozpoczęcia migracji.

				2. Jeżeli powiadomienie o zamiarze migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi dotyczy infrastruktury: 1) za pomocą której nie są świadczone usługi komunikacji elektronicznej użytkownikom końcowym, 2) w miejsce której został zapewniony alternatywny sposób zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego, o którym mowa art. 232 ust. 2, tym samym użytkownikom końcowym, z wykorzystaniem wyłącznie stacjonarnej sieci telekomunikacyjnej spełniającej wymagania, o których mowa w art. 2 pkt 57 lit. a – przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej przedstawia Prezesowi UKE powiadomienie o zamiarze migracji z tej infrastruktury nie później niż w terminie 3 miesięcy przed planowanym terminem rozpoczęcia migracji.
Art. 68 ust. 2	2. Jeżeli w wyniku analizy rynku przeprowadzonej zgodnie z art. 67 dane przedsiębiorstwo zostało wyznaczone jako posiadające znaczącą pozycję rynkową na danym rynku, krajowe organy regulacyjne nakładają, stosownie do przypadku dowolne spośród obowiązków wymienionych w art. 69–74 i art. 76 i 80. Zgodnie z zasadą proporcjonalności krajowy organ regulacyjny wybiera najmniej interwencyjny sposób podejścia do problemów zidentyfikowanych w analizie rynku.	T	**art. 200 ust. 4, art. 203 Pke**	**Art. 200 ust. 4** 4. Przez obowiązek regulacyjny rozumie się obowiązek, o którym mowa w art. 211, art. 212, art. 214–216, art. 217 ust. 1, art. 220 ust. 2, art. 221, art. 223, art. 225 lub art. 236. **Art. 203.** Po przeprowadzeniu postępowania, o którym mowa w art. 201 ust. 1, Prezes UKE, w przypadku ustalenia, że na rynku właściwym występuje przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej zajmujący kolektywną pozycję znaczącą, wydaje decyzję, w której: 1) określa rynek właściwy w sposób określony w art. 200 ust. 1 pkt 1; 2) wyznacza przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorców komunikacji elektronicznej zajmujących kolektywną pozycję znaczącą oraz: a) nakłada, utrzymuje lub zmienia obowiązki regulacyjne, biorąc pod uwagę adekwatność i proporcjonalność danego obowiązku do problemów rynkowych, których rozwiązanie służy realizacji celów określonych w art. 412 ust. 2, lub b) uchyla nałożone obowiązki regulacyjne, jeżeli przedsiębiorca komunikacji elektronicznej lub przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej nie utracili tej pozycji, ale warunki na rynku właściwym uzasadniają uchylenie tych obowiązków.

Art. 68 ust. 3	3. Krajowe organy regulacyjne nakładają obowiązki określone w art. 69–74 i art. 76, i 80 wyłącznie na przedsiębiorstwa, które zostały wyznaczone jako posiadające znaczącą pozycję rynkową zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu. Bez uszczerbku dla: a) art. 61 i 62; b) art. 44 oraz 17 niniejszej dyrektywy, warunku nr 7 w części D załącznika I, stosowanego na mocy art. 13 ust. 1 niniejszej dyrektywy, oraz art. 97 i 106 niniejszej dyrektywy, a także stosownych przepisów dyrektywy 2002/58/WE, które nakładają obowiązki na przedsiębiorstwa inne niż te, które zostały wyznaczone jako posiadające znaczącą pozycję rynkową; lub c) zobowiązań wynikających z prawa międzynarodowego, W wyjątkowych okolicznościach, w przypadku gdy krajowy organ regulacyjny zamierza nałożyć na przedsiębiorstwa wyznaczone jako posiadające znaczącą pozycję rynkową obowiązki w odniesieniu do dostępu lub wzajemnych połączeń inne niż ustanowione w art. 69–74 i art. 76 i 80, przedstawia on odpowiedni wniosek Komisji. Komisja w jak największym stopniu uwzględniając opinię BEREC, podejmuje decyzję zezwalającą krajowemu organowi regulacyjnemu na podjęcie takich środków lub uniemożliwiającą mu ich podjęcie. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 118 ust. 3.	T	**Art. 203, art. 223, art. 224 Pke**	**Art. 203.** Po przeprowadzeniu postępowania, o którym mowa w art. 200 ust. 1, Prezes UKE, w przypadku ustalenia, że na rynku właściwym występuje przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej zajmujący kolektywną pozycję znaczącą, wydaje decyzję, w której: 1) określa rynek właściwy w sposób określony w art. 200 ust. 1 pkt 1; 2) wyznacza przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorców komunikacji elektronicznej zajmujących kolektywną pozycję znaczącą oraz: a) nakłada, utrzymuje lub zmienia obowiązki regulacyjne, biorąc pod uwagę adekwatność i proporcjonalność danego obowiązku do problemów rynkowych, których rozwiązanie służy realizacji celów określonych w art. 412 ust. 2, lub b) uchyla nałożone obowiązki regulacyjne, jeżeli przedsiębiorca komunikacji elektronicznej lub przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej nie utracili tej pozycji, ale warunki na rynku właściwym uzasadniają uchylenie tych obowiązków. **Art. 223.** W szczególnych przypadkach Prezes UKE może, w drodze decyzji, nałożyć na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej inne niż wymienione w art. 211, art. 212, art. 214–216, art. 217 ust. 1 i art. 221 obowiązki w zakresie dostępu telekomunikacyjnego. **Art. 224.** 1. Niezwłocznie po zakończeniu postępowania konsultacyjnego dotyczącego nałożenia obowiązków, o których mowa w art. 223, innych niż przewidziane w art. 220 ust. 2 lub art. 225 Prezes UKE występuje do Komisji Europejskiej z wnioskiem o uzyskanie zgody na nałożenie tych obowiązków. Do wniosku Prezes UKE dołącza projekty rozstrzygnięć wraz z uzasadnieniem. 2. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia przez Komisję Europejską wniosku, o którym mowa w ust. 1, Prezes UKE, w drodze decyzji, nakłada obowiązki, o których mowa w art. 223.

Art. 68 ust. 4	4. Obowiązki nałożone zgodnie z niniejszym artykułem muszą: a) opierać się na charakterze problemu stwierdzonego przez krajowy organ regulacyjny w jego analizie rynku, w stosownych przypadkach uwzględniając identyfikację popytu ponadnarodowego na podstawie art. 66; b) być proporcjonalne z uwzględnieniem, w miarę możliwości, kosztów i korzyści; c) być uzasadnione w świetle celów określonych w art. 3; oraz d) zostać nałożone po przeprowadzeniu konsultacji zgodnie z art. 23 i 32.	T	**Art. 30 ust. 1, art. 35, art. 203, art. 224 Pke**	**Art. 203.** Po przeprowadzeniu postępowania, o którym mowa w art. 200 ust. 1, Prezes UKE, w przypadku ustalenia, że na rynku właściwym występuje przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej zajmujący kolektywną pozycję znaczącą, wydaje decyzję, w której: 1) określa rynek właściwy w sposób określony w art. 200 ust. 1 pkt 1; 2) wyznacza przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorców komunikacji elektronicznej zajmujących kolektywną pozycję znaczącą oraz: a) nakłada, utrzymuje lub zmienia obowiązki regulacyjne, biorąc pod uwagę adekwatność i proporcjonalność danego obowiązku do problemów rynkowych, których rozwiązanie służy realizacji celów określonych w art. 412 ust. 2, lub b) uchyla nałożone obowiązki regulacyjne, jeżeli przedsiębiorca komunikacji elektronicznej lub przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej nie utracili tej pozycji, ale warunki na rynku właściwym uzasadniają uchylenie tych obowiązków. **Art. 30.** 1. Prezes UKE przed podjęciem rozstrzygnięcia w sprawach: 1) decyzji wydawanej na podstawie art. 174 ust. 1, 2) nałożenia, uchylenia, zmiany lub utrzymania obowiązków, o których mowa w art. 177 ust. 1, art. 178 ust. 1, art. 179 i art. 180, 3) postanowień wydawanych na podstawie art. 181 ust. 1 i 4 oraz decyzji wydawanej na podstawie art. 181 ust. 3, 4) decyzji wydawanej na podstawie art. 182 ust. 1, 5) decyzji wydawanej na podstawie art. 188, 6) załatwianych w drodze decyzji, o której mowa w art. 192 ust. 1, 7) określenia rynku właściwego, o którym mowa w art. 200 ust. 1 pkt 1, a także jego analizy i wyznaczenia przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorców komunikacji elektronicznej zajmujących kolektywną pozycję znaczącą, lub uchylenia decyzji w tej sprawie, 8) nałożenia, uchylenia, utrzymania lub zmiany obowiązków regulacyjnych w stosunku do przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub nieposiadającego takiej pozycji, 9) decyzji wydawanych na podstawie art. 218 ust. 3 i 5, 10) decyzji wydawanej na podstawie art. 222 ust. 1, 11) decyzji wydawanej na podstawie art. 234, 12) decyzji wydawanej na podstawie art. 240,

				13) decyzji wydawanej na podstawie art. 262 ust. 1, 14) innych wskazanych w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych – przeprowadza postępowanie, w ramach którego umożliwia zainteresowanym podmiotom wyrażenie w określonym terminie stanowiska do projektu rozstrzygnięcia, zwane dalej „postępowaniem konsultacyjnym". **Art. 35.** 1. Jeżeli rozstrzygnięcia, o których mowa w art. 30 ust. 1, mogą mieć wpływ na stosunki handlowe między państwami członkowskimi, Prezes UKE, niezwłocznie po zakończeniu postępowania konsultacyjnego i rozpatrzeniu stanowisk uczestników tego postępowania, rozpoczyna postępowanie konsolidacyjne, przekazując Komisji Europejskiej, BEREC i organom regulacyjnym innych państw członkowskich projekty rozstrzygnięć wraz z ich uzasadnieniem. 2. Jednocześnie z przekazaniem Komisji Europejskiej projektów rozstrzygnięć, o którym mowa w ust. 1, Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE dokumenty przekazane Komisji Europejskiej a następnie udostępnia otrzymane w tej sprawie opinie i decyzje Komisji Europejskiej. Udostępnieniu nie podlegają informacje stanowiące tajemnice prawnie chronione. **Art. 224.** 1. Niezwłocznie po zakończeniu postępowania konsultacyjnego dotyczącego nałożenia obowiązków, o których mowa w art. 223, innych niż przewidziane w art. 220 ust. 2 lub art. 225 Prezes UKE występuje do Komisji Europejskiej z wnioskiem o uzyskanie zgody na nałożenie tych obowiązków. Do wniosku Prezes UKE dołącza projekty rozstrzygnięć wraz z uzasadnieniem. 2. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia przez Komisję Europejską wniosku, o którym mowa w ust. 1, Prezes UKE, w drodze decyzji, nakłada obowiązki, o których mowa w art. 223.
Art. 68 ust. 5	5. W związku z koniecznością przestrzegania zobowiązań międzynarodowych, o których mowa w ust. 3 akapit pierwszy tiret trzecie niniejszego artykułu krajowe organy regulacyjne zawiadamiają Komisję o podjętych przez nie decyzjach w kwestii nakładania, zmiany lub uchylenia obowiązków dotyczących przedsiębiorstw, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 32.	T	**Art. 30 ust. 1, art. 35 Pke**	**Art. 30.** 1. Prezes UKE przed podjęciem rozstrzygnięcia w sprawach: 1) decyzji wydawanej na podstawie art. 174 ust. 1, 2) nałożenia, uchylenia, zmiany lub utrzymania obowiązków, o których mowa w art. 177 ust. 1, art. 178 ust. 1, art. 179 i art. 180, 3) postanowień wydawanych na podstawie art. 181 ust. 1 i 4 oraz decyzji wydawanej na podstawie art. 181 ust. 3, 4) decyzji wydawanej na podstawie art. 182 ust. 1, 5) decyzji wydawanej na podstawie art. 188, 6) załatwianych w drodze decyzji, o której mowa w art. 192 ust. 1,

				7) określenia rynku właściwego, o którym mowa w art. 200 ust. 1 pkt 1, a także jego analizy i wyznaczenia przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorców komunikacji elektronicznej zajmujących kolektywną pozycję znaczącą, lub uchylenia decyzji w tej sprawie, 8) nałożenia, uchylenia, utrzymania lub zmiany obowiązków regulacyjnych w stosunku do przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub nieposiadającego takiej pozycji, 9) decyzji wydawanych na podstawie art. 218 ust. 3 i 5, 10) decyzji wydawanej na podstawie art. 222 ust. 1, 11) decyzji wydawanej na podstawie art. 234, 12) decyzji wydawanej na podstawie art. 240, 13) decyzji wydawanej na podstawie art. 262 ust. 1, 14) innych wskazanych w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych – przeprowadza postępowanie, w ramach którego umożliwia zainteresowanym podmiotom wyrażenie w określonym terminie stanowiska do projektu rozstrzygnięcia, zwane dalej „postępowaniem konsultacyjnym”. **Art. 35.** 1. Jeżeli rozstrzygnięcia, o których mowa w art. 30 ust. 1, mogą mieć wpływ na stosunki handlowe między państwami członkowskimi, Prezes UKE, niezwłocznie po zakończeniu postępowania konsultacyjnego i rozpatrzeniu stanowisk uczestników tego postępowania, rozpoczyna postępowanie konsolidacyjne, przekazując Komisji Europejskiej, BEREC i organom regulacyjnym innych państw członkowskich projekty rozstrzygnięć wraz z ich uzasadnieniem. 2. Jednocześnie z przekazaniem Komisji Europejskiej projektów rozstrzygnięć, o którym mowa w ust. 1, Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE dokumenty przekazane Komisji Europejskiej a następnie udostępnia otrzymane w tej sprawie opinie i decyzje Komisji Europejskiej. Udostępnieniu nie podlegają informacje stanowiące tajemnice prawnie chronione.
Art. 68 ust. 6	6. Krajowe organy regulacyjne uwzględniają wpływ najnowszych zmian sytuacji rynkowej, dotyczących m.in. umów handlowych, w tym umów współinwestycji, mających wpływ na dynamikę konkurencji. Jeżeli te zmiany nie są na tyle istotne, aby wymagały nowej analizy rynku zgodnie	T	**Art. 30, art. 35, art. 210 Pke**	**Art. 210.** 1. W przypadku zmiany sytuacji rynkowej związanej w szczególności z zawarciem lub rozwiązaniem umów handlowych, w tym umów w zakresie współinwestowania, mających wpływ na konkurencję na rynku telekomunikacyjnym, nieuzasadniającej przeprowadzenia nowej analizy rynku, o której mowa w art. 198 ust. 1, Prezes UKE niezwłocznie dokonuje oceny w zakresie konieczności dokonania przeglądu nałożonych obowiązków regulacyjnych.

	z art. 67, krajowy organ regulacyjny ocenia bezzwłocznie, czy należy dokonać przeglądu obowiązków nałożonych na przedsiębiorstwa uznane za posiadające znaczącą pozycję rynkową i zmienić poprzednią decyzję, w tym przez uchylenie obowiązków lub nałożenie nowych obowiązków, aby zapewnić, by te obowiązki nadal spełniały warunki określone w ust. 4 niniejszego artykułu. Tak zmienione obowiązki mogą zostać nałożone tylko po przeprowadzeniu konsultacji zgodnie z art. 23 i 32.			2. Prezes UKE, po przeprowadzeniu oceny, o której mowa w ust. 1, może zmienić decyzję, o której mowa w art. 203, przez: 1) nałożenie lub zmianę obowiązków regulacyjnych, biorąc pod uwagę adekwatność i proporcjonalność danego obowiązku do problemów rynkowych, których rozwiązanie służy realizacji celów określonych w art. 412 ust. 2, lub 2) uchylenie nałożonych obowiązków regulacyjnych, jeżeli warunki na rynku właściwym uzasadniają uchylenie tych obowiązków. **Art. 30.** 1. Prezes UKE przed podjęciem rozstrzygnięcia w sprawach: 1) decyzji wydawanej na podstawie art. 174 ust. 1, 2) nałożenia, uchylenia, zmiany lub utrzymania obowiązków, o których mowa w art. 177 ust. 1, art. 178 ust. 1, art. 179 i art. 180, 3) postanowień wydawanych na podstawie art. 181 ust. 1 i 4 oraz decyzji wydawanej na podstawie art. 181 ust. 3, 4) decyzji wydawanej na podstawie art. 182 ust. 1, 5) decyzji wydawanej na podstawie art. 188, 6) załatwianych w drodze decyzji, o której mowa w art. 192 ust. 1, 7) określenia rynku właściwego, o którym mowa w art. 200 ust. 1 pkt 1, a także jego analizy i wyznaczenia przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorców komunikacji elektronicznej zajmujących kolektywną pozycję znaczącą, lub uchylenia decyzji w tej sprawie, 8) nałożenia, uchylenia, utrzymania lub zmiany obowiązków regulacyjnych w stosunku do przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub nieposiadającego takiej pozycji, 9) decyzji wydawanych na podstawie art. 218 ust. 3 i 5, 10) decyzji wydawanej na podstawie art. 222 ust. 1, 11) decyzji wydawanej na podstawie art. 234, 12) decyzji wydawanej na podstawie art. 240, 13) decyzji wydawanej na podstawie art. 262 ust. 1, 14) innych wskazanych w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych – przeprowadza postępowanie, w ramach którego umożliwia zainteresowanym podmiotom wyrażenie w określonym terminie stanowiska do projektu rozstrzygnięcia, zwane dalej „postępowaniem konsultacyjnym”. 2. Postępowanie konsultacyjne jest prowadzone także w innych sprawach wskazanych w ustawie.

				Art. 35. 1. Jeżeli rozstrzygnięcia, o których mowa w art. 30 ust. 1, mogą mieć wpływ na stosunki handlowe między państwami członkowskimi, Prezes UKE, niezwłocznie po zakończeniu postępowania konsultacyjnego i rozpatrzeniu stanowisk uczestników tego postępowania, rozpoczyna postępowanie konsolidacyjne, przekazując Komisji Europejskiej, BEREC i organom regulacyjnym innych państw członkowskich projekty rozstrzygnięć wraz z ich uzasadnieniem. 2. Jednocześnie z przekazaniem Komisji Europejskiej projektów rozstrzygnięć, o którym mowa w ust. 1, Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE dokumenty przekazane Komisji Europejskiej a następnie udostępnia otrzymane w tej sprawie opinie i decyzje Komisji Europejskiej. Udostępnieniu nie podlegają informacje stanowiące tajemnice prawnie chronione.
Art. 69	**Obowiązek przejrzystości**			
Art. 69 ust. 1	1. Krajowe organy regulacyjne mogą, zgodnie z art. 68, nałożyć obowiązek przejrzystości w odniesieniu do wzajemnych połączeń lub dostępu, wymagając od przedsiębiorstw podania do publicznej wiadomości określonych informacji, na przykład informacji księgowych, cen, specyfikacji technicznych, danych o sieci i ich spodziewanych zmian a także warunków dostępu i użytkowania, w tym również wszelkich warunków zmieniających dostęp do usług i aplikacji lub korzystanie z nich, w szczególności w odniesieniu do odejścia od dotychczasowej infrastruktury, jeżeli państwa członkowskie dopuszczają takie warunki zgodnie z prawem Unii.	T	**Art. 215 Pke**	**Art. 215.** 1. Prezes UKE może, w drodze decyzji, zgodnie z przesłankami, o których mowa w art. 203 pkt 2 lit. a, nałożyć na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej obowiązek ogłaszania lub udostępniania informacji w sprawach zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego, w szczególności dotyczących informacji księgowych, specyfikacji technicznych sieci i urządzeń telekomunikacyjnych, charakterystyki sieci, zasad i warunków świadczenia usług oraz korzystania z sieci, a także opłat. 2. Prezes UKE określa w decyzji, o której mowa w ust. 1, stopień uszczegółowienia informacji oraz formę, miejsce i terminy ogłaszania lub udostępniania tych informacji. 3. Prezes UKE może żądać od przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej dostarczania dokumentów oraz udzielania informacji w celu weryfikacji realizowania obowiązków, o których mowa w ust. 1, art. 214 i art. 221. 4. Informacje, o których mowa w ust. 3, Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE.
Art. 69 ust. 2	2. W szczególności, jeżeli dane przedsiębiorstwo podlega obowiązkom niedyskryminacji, krajowe organy regulacyjne mogą zobowiązać to przedsiębiorstwo do opublikowania oferty ramowej, która będzie wystarczająco szczegółowa, aby zapewnić, by	T	**Art. 221, art. 222 Pke**	**Art. 221.** 1. Prezes UKE może, w drodze decyzji, zgodnie z przesłankami, o których mowa w art. 203 pkt 2 lit. a, nałożyć na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej, na którego został nałożony obowiązek równego traktowania zgodnie z art. 214, lub wraz z tym obowiązkiem – obowiązek przygotowania i przedstawienia w określonym

	przedsiębiorstwa nie były zmuszane do płacenia za urządzenia, które nie są niezbędne dla świadczenia danej usługi. Oferta ta musi zawierać opis istotnych ofert podzielonych na różne elementy w zależności od potrzeb rynku oraz warunki, w tym te dotyczące cen. Krajowe organy regulacyjne są uprawnione między innymi do wprowadzenia zmian do oferty ramowej celem realizacji obowiązków nałożonych na mocy niniejszej dyrektywy.			terminie projektu oferty ramowej o dostępie telekomunikacyjnym, której zakres, stopień szczegółowości oraz sposób udostępnienia określi w decyzji. 2. Oferta ramowa o dostępie telekomunikacyjnym powinna określać warunki i zasady współpracy z przedsiębiorcą komunikacji elektronicznej, o którym mowa w ust. 1, oraz opłaty za usługi w zakresie dostępu telekomunikacyjnego w taki sposób, aby przedsiębiorca korzystający z dostępu telekomunikacyjnego nie był zobowiązany do korzystania z zasobów, które nie są konieczne do korzystania z tego dostępu. 3. Oferta ramowa o dostępie telekomunikacyjnym powinna składać się z wyodrębnionych pakietów, które będą zawierać odpowiednie, ze względu na wykonywaną przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych działalność telekomunikacyjną, elementy dostępu. . **Art. 222.** 1. Prezes UKE zatwierdza, w drodze decyzji, projekt oferty ramowej lub jej zmiany, jeżeli odpowiada on przepisom prawa i potrzebom rynku wskazanym w decyzji nakładającej obowiązek przedłożenia oferty ramowej, albo odmawia zatwierdzenia zmiany, albo zmienia przedłożony projekt oferty ramowej lub jej zmiany i go zatwierdza, a w przypadku nieprzedstawienia projektu oferty ramowej lub jej zmiany w terminie – samodzielnie ustala ofertę ramową lub jej zmianę w całości lub w części. 2. W przypadku zmiany zapotrzebowania na usługi lub zmiany warunków rynkowych Prezes UKE może, z urzędu lub na uzasadniony wniosek przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej uprawnionego do dostępu telekomunikacyjnego, zobowiązać przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej do przygotowania zmiany oferty ramowej w całości lub w części. 3. W przypadku zmiany zapotrzebowania na usługi lub zmiany warunków rynkowych przedsiębiorca komunikacji elektronicznej zobowiązany do przedłożenia oferty ramowej może przedłożyć Prezesowi UKE projekt zmiany takiej oferty w celu jej zatwierdzenia. 4. Wraz z przedstawieniem do zatwierdzenia projektu oferty ramowej lub jej zmiany przedsiębiorca komunikacji elektronicznej przekazuje informacje i dokumenty wykazujące zgodność oferty ramowej z wymogami prawa i obowiązkami regulacyjnymi. 5. Prezes UKE niezwłocznie udostępnia ofertę ramową, o której mowa w ust. 1, lub jej zmianę wraz z ujednoliconym tekstem oferty ramowej na stronie podmiotowej BIP UKE. 6. W przypadku uchylenia obowiązku stosowania oferty ramowej umowy zawarte na podstawie oferty ramowej na czas nieokreślony mogą być rozwiązane lub zmienione nie wcześniej niż po upływie 90 dni od dnia, w

				którym zniesiono ten obowiązek, jeżeli inny termin nie został określony przez Prezesa UKE w decyzji uchylającej ten obowiązek. 7. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, na którego został nałożony obowiązek, o którym mowa w art. 221 ust. 1, jest obowiązany do zawierania umów o dostępie na warunkach nie gorszych dla pozostałych stron umowy, niż określone w ofercie ramowej, o której mowa w ust. 1.
Art. 69 ust. 3	3. Krajowe organy regulacyjne mogą szczegółowo określić, jakie informacje powinny być dostarczone, w jakim stopniu szczegółowości, oraz określić sposób ich publikacji.	T	**Art. 221 ust. 1 Pke**	**Art. 221.** 1. Prezes UKE może, w drodze decyzji, zgodnie z przesłankami, o których mowa w art. 203 pkt 2 lit. a, nałożyć na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej, na którego został nałożony obowiązek równego traktowania zgodnie z art. 214, lub wraz z tym obowiązkiem - obowiązek przygotowania i przedstawienia w określonym terminie projektu oferty ramowej o dostępie telekomunikacyjnym, której zakres, stopień szczegółowości oraz sposób udostępnienia określi w decyzji.
Art. 69 ust. 4	4. Do dnia 21 grudnia 2019 r., aby przyczynić się do spójnego stosowania przejrzystych obowiązków, BEREC, po przeprowadzeniu konsultacji z zainteresowanymi stronami oraz w ścisłej współpracy z Komisją, wydaje wytyczne w sprawie minimalnych kryteriów dotyczących oferty ramowej i w razie konieczności dokonuje ich przeglądu, aby dostosować je do zmian sytuacji rynkowej i postępu technologicznego. Określając te minimalne kryteria, BEREC realizuje cele określone w art. 3 i uwzględnia potrzeby beneficjentów obowiązków zapewnienia dostępu oraz użytkowników końcowych aktywnych w więcej niż jednym państwie członkowskim oraz wszelkie wytyczne BEREC stwierdzające istnienie popytu ponadnarodowego zgodnie z art. 66 oraz wszelkie odnośne decyzje Komisji. Niezależnie od ust. 3 niniejszego artykułu, w przypadku gdy przedsiębiorstwo na mocy art. 72 lub 73 obarczone jest obowiązkami w zakresie hurtowego dostępu do infrastruktury sieciowej, krajowe organy regulacyjne zapewniają opublikowanie oferty ramowej,	N T	**Art. 4 ust. 3, art. 222 ust. 5, art. 421**	**Art. 4 ust. 3** 3. Prezes UKE uwzględnia przy stosowaniu ustawy, w możliwie największym stopniu, wytyczne, opinie, zalecenia, wspólne stanowiska, najlepsze praktyki i metodologie przyjmowane przez Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej, zwany dalej „BEREC”, w ich aktualnym brzmieniu.

	uwzględniając w jak największym stopniu wytyczne BEREC w sprawie minimalnych kryteriów dotyczących oferty ramowej, zapewniają, aby określone zostały kluczowe wskaźniki efektywności, w stosownym przypadku, i odnośne poziomy usług, oraz ściśle monitorują je i zapewniają zgodność z nimi. Ponadto krajowe organy regulacyjne mogą w razie konieczności określić wcześniej odnośne sankcje finansowe zgodnie z prawem unijnym i krajowym.		**ust. 1, art. 444 ust. 1 pkt 25 Pke**	**Art. 222 ust. 5** 5. Prezes UKE niezwłocznie udostępnia ofertę ramową, o której mowa w ust. 1, lub jej zmianę wraz z ujednoliconym tekstem oferty ramowej na stronie podmiotowej BIP UKE. **Art. 421.** 1. Prezes UKE jest uprawniony do weryfikacji przestrzegania przepisów, decyzji oraz postanowień z zakresu komunikacji elektronicznej lub spełniania wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej. **Art. 444 ust. 1 pkt 25** 1. Kto: (...) 25) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki opracowania i przedłożenia do zatwierdzenia przez Prezesa UKE oraz stosowania oferty ramowej o dostępie telekomunikacyjnym,
Art. 70	**Obowiązek niedyskryminacji**			
Art. 70 ust. 1	1. W odniesieniu do wzajemnych połączeń lub dostępu krajowy organ regulacyjny może nałożyć, zgodnie z art. 68, obowiązek niedyskryminacji.	T	**Art. 214 Pke**	**Art. 214.** 1. Prezes UKE może, w drodze decyzji, zgodnie z przesłankami, o których mowa w art. 203 pkt 2 lit. a, nałożyć na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej obowiązek równego traktowania przedsiębiorców komunikacji elektronicznej w zakresie dostępu telekomunikacyjnego, w szczególności przez oferowanie jednakowych warunków w porównywalnych okolicznościach, przeprowadzanie testów ekonomicznej odtwarzalności, a także oferowanie usług oraz udostępnianie informacji na warunkach nie gorszych od stosowanych w ramach własnego przedsiębiorstwa, lub w stosunkach z podmiotami zależnymi lub innymi podmiotami, z którymi ten przedsiębiorca współpracuje. 2. Prezes UKE, nakładając obowiązek, o którym mowa w ust. 1, może w celu zapewnienia równego traktowania przedsiębiorców komunikacji elektronicznej w zakresie dostępu telekomunikacyjnego nałożyć obowiązek takiego samego traktowania tych przedsiębiorców w zakresie dostępu, w szczególności przez oferowanie jednakowych warunków, umożliwiając konkurencję na rynku detalicznym, a także oferowanie usług oraz udostępnianie informacji na takich samych warunkach, w tym samym czasie, takiej samej jakości, jak stosowanych w ramach własnego przedsiębiorstwa.

Art. 70 ust. 2	2. Obowiązek niedyskryminacji zapewnia w szczególności, aby przedsiębiorstwa stosowały podobne wymogi w podobnych okolicznościach w stosunku do innych podmiotów świadczących podobne usługi oraz świadczyły tym innym przedsiębiorstwom usługi i udostępniały informacje na takich samych warunkach i o tej samej jakości jak te, które zapewniają na potrzeby własnych usług lub usług świadczonych przez swoje jednostki zależne lub partnerów. Krajowe organy regulacyjne – aby zapewnić równorzędność dostępu – mogą na to przedsiębiorstwo nałożyć obowiązek dostarczenia produktów i usług dostępu wszystkim przedsiębiorstwom, w tym samemu sobie, według tego samego harmonogramu, na tych samych warunkach, w tym dotyczących ceny i poziomów usług, oraz za pomocą tych samych systemów i procesów.	T	**Art. 214 Pke**	**Art. 214.** 1. Prezes UKE może, w drodze decyzji, zgodnie z przesłankami, o których mowa w art. 203 pkt 2 lit. a, nałożyć na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej obowiązek równego traktowania przedsiębiorców komunikacji elektronicznej w zakresie dostępu telekomunikacyjnego, w szczególności przez oferowanie jednakowych warunków w porównywalnych okolicznościach, przeprowadzanie testów ekonomicznej odtwarzalności, a także oferowanie usług oraz udostępnianie informacji na warunkach nie gorszych od stosowanych w ramach własnego przedsiębiorstwa, lub w stosunkach z podmiotami zależnymi lub innymi podmiotami, z którymi ten przedsiębiorca współpracuje. 2. Prezes UKE, nakładając obowiązek, o którym mowa w ust. 1, może w celu zapewnienia równego traktowania przedsiębiorców komunikacji elektronicznej w zakresie dostępu telekomunikacyjnego nałożyć obowiązek takiego samego traktowania tych przedsiębiorców w zakresie dostępu, w szczególności przez oferowanie jednakowych warunków, umożliwiając konkurencję na rynku detalicznym, a także oferowanie usług oraz udostępnianie informacji na takich samych warunkach, w tym samym czasie, takiej samej jakości, jak stosowanych w ramach własnego przedsiębiorstwa.
Art. 71	**Obowiązki związane z rozdzielnością księgową**			
Art. 71 ust. 1	1. Krajowy organ regulacyjny może, zgodnie z art. 68, nałożyć w odniesieniu do niektórych rodzajów działalności związanej z wzajemnymi połączeniami lub dostępem obowiązek rozdzielności księgowej. W szczególności krajowy organ regulacyjny może zobowiązać przedsiębiorstwo zintegrowane wertykalnie do ujawnienia hurtowych cen swoich usług oraz swoich wewnętrznych cen transferowych między innymi po to, aby zapewnić wykonanie obowiązku niedyskryminacji przewidzianego w art. 70 lub, w razie potrzeby, aby zapobiec nieuczciwemu subsydiowaniu skrośnemu. Krajowe organy regulacyjne mogą określić format oraz metodologię księgową, jakie mają być stosowane.		**Art. 2 pkt 13 i 48, art. 216, art. 258, art. 259 ust. 1, art. 260 Pke**	**Art. 2** 13) instrukcja – opracowaną przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej szczegółową instrukcję w zakresie prowadzonej przez niego rachunkowości regulacyjnej, zawierającą opis przyjętych w jego przedsiębiorstwie sposobów wyodrębnienia aktywów i pasywów, przychodów i kosztów do działalności w zakresie dostępu telekomunikacyjnego lub usług na rynku detalicznym; 48) rachunkowość regulacyjna – szczególny, w stosunku do rachunkowości prowadzonej na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r. poz. 120, 295 i 1598 oraz z 2024 r. 619), rodzaj rachunkowości prowadzonej przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej w odniesieniu do jego działalności w zakresie świadczenia dostępu telekomunikacyjnego lub usług na rynku detalicznym, zgodnie z instrukcją na dany rok obrotowy zatwierdzoną przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej; **Art. 216.** 1. Prezes UKE może, w drodze decyzji, zgodnie z przesłankami, o których mowa w art. 203 pkt 2 lit. a, nałożyć na przedsiębiorcę

				komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej obowiązek prowadzenia rachunkowości regulacyjnej w sposób umożliwiający identyfikację przepływów transferów wewnętrznych związanych z działalnością w zakresie dostępu telekomunikacyjnego, zgodnie z przepisami art. 258–263. 2. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej prowadzi rachunkowość regulacyjną zgodnie z instrukcją zatwierdzoną przez Prezesa UKE. **Art. 258.** 1. Celem rachunkowości regulacyjnej jest wyodrębnienie i przypisanie aktywów, pasywów, przychodów i kosztów przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej do działalności w zakresie dostępu telekomunikacyjnego lub działalności w zakresie usług na rynku detalicznym, tak jakby każdy rodzaj działalności był świadczony przez innego przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej, a także ustalenie przychodów i związanych z nimi kosztów odrębnie dla każdej z usług objętych kalkulacją kosztów. 2. Rachunkowość regulacyjną prowadzi się w sposób umożliwiający identyfikację przepływów transferów wewnętrznych między poszczególnymi rodzajami działalności, o których mowa w ust. 1 **Art. 259.** 1. Rachunkowość regulacyjną prowadzi przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, na którego nałożono ten obowiązek na podstawie art. 216 lub art. 236 ust. 3 pkt 3 lit. a. **Art. 260.** Minister właściwy do spraw informatyzacji w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia: 1) sposoby przypisania aktywów i pasywów, przychodów i kosztów do działalności lub usług, o których mowa w art. 258 ust. 1, 2) sposób i terminy dokonywania aktualizacji wyceny określonych rodzajów środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz dokonanych od tych środków i wartości odpisów amortyzacyjnych, 3) sposoby kalkulacji kosztów usług w zakresie dostępu telekomunikacyjnego lub usług na rynku detalicznym, 4) tryb i terminy uzgadniania i zatwierdzania przez Prezesa UKE opracowanego przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej projektu instrukcji oraz projektu opisu kalkulacji kosztów, 5) zakres przekazywanych Prezesowi UKE:

				a) sprawozdań z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej, przyjmując zasadę, że dane zawarte w sprawozdaniach są sprawdzalne w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, b) wyników kalkulacji kosztów – mając na celu promocję efektywności, zrównoważonej konkurencji oraz zapewnienia maksymalnej korzyści dla użytkowników końcowych, w tym związanych z rozwojem sieci o bardzo dużej przepustowości, a także uwzględniając konieczność ochrony konsumentów i konkurentów przed nadużywaniem przez przedsiębiorców komunikacji elektronicznej, na których nałożono obowiązek prowadzenia rachunkowości regulacyjnej lub kalkulacji kosztów, ich pozycji rynkowej, konieczność stymulowania rozwoju rynku komunikacji elektronicznej, promocję realizacji nowych inwestycji, w tym w sieci o bardzo dużej przepustowości, oraz konieczność umożliwienia działalności kontrolnej Prezesowi UKE wobec działalności wykonywanej przez tych przedsiębiorców.
Art. 71 ust. 2	2. Nie naruszając art. 20, krajowe organy regulacyjne mogą, celem ułatwienia weryfikacji wykonywania obowiązku przejrzystości i niedyskryminacji, zobowiązać przedsiębiorstwa do dostarczenia im na ich żądanie dokumentów księgowych, w tym danych dotyczących przychodów uzyskiwanych od osób trzecich. Krajowe organy regulacyjne mogą publikować te informacje w takim zakresie, w jakim przyczynia się to do ustanowienia otwartego i konkurencyjnego rynku, mając na uwadze przestrzeganie przepisów prawa unijnego i krajowego w zakresie tajemnicy handlowej.		**Art. 260, art. 261, art. 262 ust. 2–10, art. 263 ust. 1 Pke**	**Art. 260.** Minister właściwy do spraw informatyzacji w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia: 1) sposoby przypisania aktywów i pasywów, przychodów i kosztów do działalności lub usług, o których mowa w art. 258 ust. 1, 2) sposób i terminy dokonywania aktualizacji wyceny określonych rodzajów środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz dokonanych od tych środków i wartości odpisów amortyzacyjnych, 3) sposoby kalkulacji kosztów usług w zakresie dostępu telekomunikacyjnego lub usług na rynku detalicznym, 4) tryb i terminy uzgadniania i zatwierdzania przez Prezesa UKE opracowanego przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej projektu instrukcji oraz projektu opisu kalkulacji kosztów, 5) zakres przekazywanych Prezesowi UKE: a) sprawozdań z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej, przyjmując zasadę, że dane zawarte w sprawozdaniach są sprawdzalne w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, b) wyników kalkulacji kosztów – mając na celu promocję efektywności, zrównoważonej konkurencji oraz zapewnienia maksymalnej korzyści dla użytkowników końcowych, w tym związanych z rozwojem sieci o bardzo dużej przepustowości, a także uwzględniając konieczność ochrony konsumentów i konkurentów przed nadużywaniem przez przedsiębiorców komunikacji elektronicznej, na których

				nałożono obowiązek prowadzenia rachunkowości regulacyjnej lub kalkulacji kosztów, ich pozycji rynkowej, konieczność stymulowania rozwoju rynku komunikacji elektronicznej, promocję realizacji nowych inwestycji, w tym w sieci o bardzo dużej przepustowości, oraz konieczność umożliwienia działalności kontrolnej Prezesowi UKE wobec działalności wykonywanej przez tych przedsiębiorców. **Art. 261.** Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej przechowuje dokumentację związaną z prowadzeniem rachunkowości regulacyjnej lub kalkulacji kosztów, stosując odpowiednio przepisy rozdziału 8 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. **Art. 262** 2. Prezes UKE uzgadnia projekt instrukcji i projekt opisu kalkulacji kosztów w terminie do 150 dni od dnia przedłożenia przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej projektu Prezesowi UKE. 3. Prezes UKE, w drodze decyzji, zatwierdza projekt instrukcji i projekt opisu kalkulacji kosztów w terminie do 90 dni od dnia zakończenia uzgodnień, o których mowa w ust. 2. 4. Prezes UKE, w ramach procedury uzgadniania i zatwierdzania projektu instrukcji i projektu opisu kalkulacji kosztów, może wzywać przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej do dokonania zmian, uzupełnienia informacji zawartych w projekcie instrukcji lub projekcie opisu kalkulacji kosztów lub do przedłożenia wyjaśnień. Przedsiębiorca dokonuje zmian, uzupełnień lub przedkłada wyjaśnienia w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania. 5. Prezes UKE w decyzji, o której mowa w ust. 3, może dokonać zmian w przedłożonych przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej do zatwierdzenia projekcie instrukcji lub projekcie opisu kalkulacji kosztów, jeżeli zmian tych nie dokona przedsiębiorca komunikacji elektronicznej na wezwanie Prezesa UKE w terminie, o którym mowa w ust. 4. 6. Prezes UKE może zasięgać opinii niezależnych biegłych rewidentów lub ekspertów w przypadku wątpliwości dotyczących opracowanego przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej projektu instrukcji i projektu opisu kalkulacji kosztów oraz rzetelności i wiarygodności danych zawartych w sprawozdaniach z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej i wynikach kalkulacji kosztów. 7. Sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej oraz wyniki kalkulacji kosztów podlegają weryfikacji pod kątem zgodności z przepisami prawa oraz zatwierdzonymi przez Prezesa UKE instrukcją i opisem

				kalkulacji kosztów, na koszt przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej, w terminie 6 miesięcy od zakończenia roku obrotowego, przez niezależnego od przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej biegłego rewidenta. 8. Prezes UKE powołuje biegłego rewidenta do przeprowadzenia weryfikacji, o której mowa w ust. 7. 9. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej przekazuje Prezesowi UKE sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej lub wyniki kalkulacji kosztów, wraz ze sprawozdaniem biegłego rewidenta z weryfikacji, o której mowa w ust. 7, niezwłocznie po jej zakończeniu i przedłożeniu przez biegłego rewidenta sprawozdania z tej weryfikacji. 10. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej, wyniki kalkulacji kosztów oraz sprawozdanie biegłego rewidenta z weryfikacji, o której mowa w ust. 7, w terminie 8 miesięcy od zakończenia roku obrotowego. **Art. 263 ust. 1** 1. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE zatwierdzoną instrukcję, tak aby zapewniona była prezentacja sposobów wyodrębniania i przypisywania aktywów i pasywów, przychodów i kosztów.
Art. 72	**Dostęp do obiektów inżynierii lądowej i wodnej**			
Art. 72 ust. 1	1. Krajowe organy regulacyjne mogą nałożyć na przedsiębiorstwa, zgodnie z art. 68, obowiązek uwzględnienia uzasadnionych wniosków o dostęp i użytkowanie obiektów inżynierii lądowej i wodnej, w tym, ale nie tylko, budynków, wejść do budynków, okablowania budynków, anten, wież i innych konstrukcji nośnych, słupów, masztów, kanałów kablowych, przewodów, studzienek rewizyjnych, studzienek włazowych i szafek ulicznych, jeżeli po rozważeniu analizy rynku krajowy organ regulacyjny uzna, że odmowa przyznania dostępu lub ustanowienie nieracjonalnych warunków mających podobny skutek uniemożliwiłyby powstanie trwale konkurencyjnego rynku i nie leżałyby w interesie użytkowników końcowych.	T	**Art. 211 Pke**	**Art. 211.** Prezes UKE może, w drodze decyzji, zgodnie z przesłankami, o których mowa w art. 203 pkt 2 lit. a, nałożyć na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej obowiązek uwzględniania uzasadnionych wniosków przedsiębiorców komunikacji elektronicznej o zapewnienie im dostępu do infrastruktury technicznej, okablowania pomiędzy zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym a najbliższym punktem dystrybucji lub anteny, w tym również niezwiązanych z danym rynkiem właściwym, biorąc pod uwagę, że odmowa zapewnienia tego dostępu uniemożliwiłaby powstanie trwale konkurencyjnego rynku i naruszałaby interes użytkowników końcowych.

Art. 72 ust. 2	2. Krajowe organy regulacyjne mogą nałożyć na przedsiębiorstwa obowiązek zapewnienia dostępu zgodnie z niniejszym artykułem, niezależnie od tego, czy według analizy rynku składniki aktywów, których dotyczy ten obowiązek, stanowią element rynku właściwego, jednak pod warunkiem że obowiązek ten jest proporcjonalny i konieczny, aby osiągnąć cele określone w art. 3.	T	**Art. 211 Pke**	**Art. 211.** Prezes UKE może, w drodze decyzji, zgodnie z przesłankami, o których mowa w art. 203 pkt 2 lit. a, nałożyć na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej obowiązek uwzględniania uzasadnionych wniosków przedsiębiorców komunikacji elektronicznej o zapewnienie im dostępu do infrastruktury technicznej, okablowania pomiędzy zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym a najbliższym punktem dystrybucji lub anteny, w tym również niezwiązanych z danym rynkiem właściwym, biorąc pod uwagę, że odmowa zapewnienia tego dostępu uniemożliwiłaby powstanie trwale konkurencyjnego rynku i naruszałaby interes użytkowników końcowych.
Art. 73	**Obowiązki związane z dostępem i użytkowaniem specyficznych elementów sieci i urządzeń towarzyszących**			
Art. 73 ust. 1	1. Krajowy organ regulacyjny może nałożyć na przedsiębiorstwa, zgodnie z art. 68, obowiązek uwzględnienia uzasadnionych wniosków o dostęp i użytkowanie specyficznych elementów sieci oraz do urządzeń towarzyszących, w szczególności jeżeli krajowe organy regulacyjne uznają, że odmowa przyznania dostępu lub ustanowienie nierozsądnych zasad i warunków mających podobny skutek uniemożliwiłyby powstanie trwale konkurencyjnego rynku detalicznego i nie leżałyby w interesie użytkowników końcowych. Krajowe organy regulacyjne mogą wymagać od przedsiębiorstw między innymi: a) przyznawania osobom trzecim dostępu do i użytkowania konkretnych fizycznych elementów sieci i urządzeń towarzyszących, w stosownych przypadkach, w tym uwolnionego dostępu do pętli i podpętli lokalnej; b) przyznawania osobom trzecim dostępu do określonych aktywnych lub	T	**Art. 212 Pke**	**Art. 212.** 1. Prezes UKE może, w drodze decyzji, nałożyć na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej obowiązek uwzględniania uzasadnionych wniosków przedsiębiorców komunikacji elektronicznej o zapewnienie im dostępu telekomunikacyjnego, w tym użytkowania elementów sieci oraz powiązanych zasobów, w szczególności biorąc pod uwagę poziom konkurencyjności rynku detalicznego i interes użytkowników końcowych. 2. Prezes UKE nakłada obowiązek, o którym mowa w ust. 1, zgodnie z przesłankami, o których mowa w art. 203 pkt 2 lit. a, biorąc pod uwagę, czy inne, w tym planowane, formy dostępu do produktów hurtowych na tym samym rynku lub rynku powiązanym lub obowiązek nałożony zgodnie z art. 211 są wystarczające do rozwiązania problemów rynkowych. 3. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, może polegać w szczególności na: 1) zapewnieniu możliwości zarządzania obsługą użytkownika końcowego przez uprawnionego przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej i podejmowania rozstrzygnięć dotyczących wykonywania usług na jego rzecz; 2) zapewnieniu określonych elementów sieci telekomunikacyjnej, powiązanych zasobów lub lokalnych pętli abonenckich, w tym pętli lub podpętli; 3) zapewnieniu dostępu do aktywnych lub wirtualnych elementów sieci telekomunikacyjnej i związanych z nimi usług; 4) oferowaniu usług na warunkach hurtowych w celu ich dalszej sprzedaży przez innego przedsiębiorcę;

	wirtualnych elementów lub usług sieciowych; c) negocjowania w dobrej wierze z przedsiębiorstwami ubiegającymi się o dostęp; d) niewycofywania dostępu do urządzeń, jeżeli taki dostęp został już przyznany; e) oferowania określonych usług hurtowo celem ich odsprzedaży osobom trzecim; f) przyznania otwartego dostępu do technicznych interfejsów, protokołów albo innych kluczowych technologii niezbędnych do zapewnienia interoperacyjności usług albo wirtualnych usług sieciowych; g) zapewnienia kolokacji lub innych form współużytkowania urządzeń towarzyszących; h) świadczenia szczególnych usług niezbędnych dla zapewnienia użytkownikom interoperacyjności usług typu koniec–koniec lub usług roamingu w sieciach ruchomych; i) zapewnienia dostępu do systemów wsparcia operacyjnego albo podobnych systemów programowych niezbędnych dla zapewnienia uczciwej konkurencji przy świadczeniu usług;			5) przyznawaniu dostępu do interfejsów, protokołów lub innych kluczowych technologii niezbędnych dla interoperacyjności usług, w tym usług sieci wirtualnych; 6) zapewnieniu kolokacji lub innych form wspólnego korzystania z powiązanych zasobów; 7) zapewnieniu funkcji sieci niezbędnych do zapewnienia pełnej interoperacyjności usług; 8) zapewnieniu usług roamingu lokalnego w sieciach ruchomych; 9) zapewnieniu systemów wspierania działalności operacyjnej lub innych systemów oprogramowania niezbędnych dla skutecznej konkurencji, w tym systemów taryfowych, systemów wystawiania faktur i pobierania należności; 10) zapewnieniu powiązanych usług w dziedzinie transmisji radiofonicznych lub telewizyjnych; 11) zapewnieniu połączenia sieci lub urządzeń telekomunikacyjnych; 12) prowadzeniu negocjacji w sprawie dostępu w dobrej wierze lub utrzymywaniu uprzednio ustanowionego dostępu do określonych sieci telekomunikacyjnych, urządzeń lub powiązanych zasobów; 13) zapewnieniu dostępu do powiązanych usług, w tym usług identyfikacji, lokalizacji i sygnalizowania obecności. 4. Prezes UKE może w decyzji, o której mowa w ust. 1, określić dodatkowe warunki związane z realizacją obowiązków wskazanych w ust. 1, w celu zapobiegania nadużyciom w komunikacji elektronicznej i zapewnienia uczciwego korzystania z dostępu telekomunikacyjnego. 5. Wniosek przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o zapewnienie mu dostępu telekomunikacyjnego uważa się za uzasadniony, jeżeli uwzględnia on zakres obowiązku ustalonego w decyzji, o której mowa w ust. 1, oraz warunki, o których mowa w art. 213 ust. 1.

	j) zapewnienia wzajemnych połączeń pomiędzy sieciami albo urządzeniami sieciowymi; k) zapewnienia dostępu do usług towarzyszących, takich jak usługi identyfikacji, lokalizacji i sygnalizowania obecności. Krajowe organy regulacyjne mogą obwarować powyższe obowiązki warunkami dotyczącymi uczciwości, zasadności i terminowości.			
Art. 73 ust. 2	2. Rozważając stosowność nałożenia dowolnego z ewentualnych szczegółowych obowiązków, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, a zwłaszcza oceniając – zgodnie z zasadą proporcjonalności – czy i w jaki sposób należy nałożyć te obowiązki, krajowe organy regulacyjne analizują, czy inne formy dostępu do produktów hurtowych na tym samym lub powiązanym rynku hurtowym nie wystarczyłyby, aby w interesie użytkowników końcowych zaradzić stwierdzonemu problemowi. Ocena ta obejmuje komercyjne oferty dostępu, dostęp regulowany na podstawie art. 61 lub istniejący lub planowany dostęp regulowany do innych produktów hurtowych na podstawie niniejszego artykułu. Krajowe organy regulacyjne biorą pod uwagę w szczególności następujące elementy: a) techniczną i ekonomiczną opłacalność użytkowania lub instalacji konkurencyjnych urządzeń, mając na uwadze tempo rozwoju rynku oraz rodzaj danych wzajemnych połączeń lub dostępu, w tym możliwość zastosowania innych rozwiązań dotyczących dostępu do sieci, takich jak dostęp do kanałów;	T	**Art. 212 ust. 2, art. 213 ust. 2 Pke**	**Art. 212 ust. 2:** 2. Prezes UKE nakłada obowiązek, o którym mowa w ust. 1, zgodnie z przesłankami, o których mowa w art. 203 pkt 2 lit. a, biorąc pod uwagę, czy inne, w tym planowane, formy dostępu do produktów hurtowych na tym samym rynku lub rynku powiązanym lub obowiązek nałożony zgodnie z art. 211 są wystarczające do rozwiązania problemów rynkowych. **Art. 213 ust. 2:** 2. Przy ustalaniu zakresu obowiązku dostępu telekomunikacyjnego Prezes UKE uwzględnia w szczególności: 1) techniczną i ekonomiczną możliwość korzystania lub instalowania konkurencyjnych urządzeń, mając na uwadze tempo rozwoju rynku oraz rodzaj wzajemnych połączeń sieci lub dostępu telekomunikacyjnego, w tym możliwość zastosowania innych rozwiązań związanych z dostępem telekomunikacyjnym, takich jak dostęp do kanalizacji kablowej; 2) możliwość zapewnienia oferowanego dostępu telekomunikacyjnego z uwzględnieniem posiadanej pojemności sieci; 3) wstępne inwestycje dokonane przez właściciela urządzeń lub powiązanych zasobów, mając na uwadze ryzyko inwestycyjne oraz z uwzględnieniem infrastruktury zrealizowanej w całości lub części ze środków publicznych, z której korzysta przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, ze szczególnym uwzględnieniem inwestycji w sieci o bardzo dużej przepustowości oraz poziomów ryzyka związanych z tymi inwestycjami; 4) konieczność zapewnienia konkurencji w dłuższym okresie, w tym promowanie efektywnego inwestowania w dziedzinie infrastruktury oraz innowacyjnych modeli biznesowych wspierających zrównoważoną konkurencję, w szczególności opartych na współinwestowaniu w sieci;

	b) oczekiwany rozwój technologiczny mający wpływ na projektowanie sieci i zarządzanie nimi; c) potrzebę zapewnienia neutralności technologicznej umożliwiającej zainteresowanym stronom projektowanie ich własnych sieci i zarządzanie nimi; d) możliwość zapewnienia oferowanego dostępu, mając na uwadze dostępną przepustowość; e) wstępną inwestycję właściciela urządzenia, przy uwzględnieniu wszelkich poczynionych inwestycji publicznych i ryzyka związanego z inwestycją, ze szczególnym uwzględnieniem inwestycji w sieci o bardzo dużej przepustowości oraz poziomów ryzyka związanego z tymi sieciami; f) potrzebę ochrony konkurencji w długoterminowej perspektywie, ze szczególnym uwzględnieniem efektywnej ekonomicznie konkurencji opartej na infrastrukturze oraz innowacyjnych modeli biznesowych wspierających zrównoważoną konkurencję, takich jak modele oparte na współinwestycjach w sieci; g) w zależności od okoliczności ewentualne odpowiednie prawa własności intelektualnej;			5) odpowiednie prawa własności intelektualnej; 6) świadczenie usług obejmujących swoim zasięgiem kontynent europejski; 7) prognozowany rozwój technologiczny związany z projektowaniem sieci i zarządzaniem nimi; 8) potrzebę zapewnienia neutralności technologicznej w zakresie projektowania sieci i zarządzania nimi.

	h) świadczenie usług ogólnoeuropejskich. W przypadku gdy krajowy organ regulacyjny rozważa, zgodnie z art. 68, nałożenie obowiązków na podstawie art. 72 lub niniejszego artykułu, analizuje on, czy samo nałożenie obowiązków zgodnie z art. 72 byłoby proporcjonalnym środkiem służącym promowaniu konkurencji i interesów użytkownika końcowego.			
Art. 73 ust. 3	3. Nakładając na przedsiębiorstwa obowiązek zapewnienia dostępu zgodnie z niniejszym artykułem, krajowe organy regulacyjne mogą określić warunki techniczne lub operacyjne, które podmiot zapewniający ten dostęp lub podmioty z niego korzystające będą musiały spełnić, w przypadku gdy jest to niezbędne do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania sieci. Obowiązki przestrzegania szczególnych norm lub specyfikacji technicznych muszą być zgodne z normami i specyfikacjami określonymi zgodnie z art. 39	T	**Art. 213 ust. 1 Pke**	**Art. 213.** 1. Prezes UKE może określić w decyzji, o której mowa w art. 212 ust. 1, w zakresie niezbędnym dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania sieci telekomunikacyjnej, techniczne lub eksploatacyjne warunki, jakie przedsiębiorca komunikacji elektronicznej zapewniający dostęp telekomunikacyjny lub przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej korzystający z takiego dostępu będą musieli spełnić.
Art. 74	**Kontrola cen i obowiązki związane z systemem księgowania kosztów**			
Art. 74 ust. 1	1. Krajowe organy regulacyjne mogą nałożyć na przedsiębiorstwa, zgodnie z art. 68, obowiązki związane ze zwrotem kosztów oraz kontrolą cen, w tym obowiązki związane z oparciem cen o koszty oraz obowiązki dotyczące systemów księgowania kosztów, w odniesieniu do udostępniania szczególnych rodzajów wzajemnych połączeń lub dostępu, w sytuacjach gdy analiza rynku wskazuje, że brak skutecznej konkurencji oznacza, że dane przedsiębiorstwo może utrzymywać ceny na nadmiernie wysokim poziomie lub stosować zaniżanie cen ze szkodą dla użytkowników końcowych. Przy ustalaniu, czy obowiązki dotyczące kontroli cen byłyby właściwe czy też nie,		**Art. 2 pkt 17, art. 217 ust. 1 i 7, art. 218 ust. 7, art. 262 ust. 1, art. 259 ust. 2 Pke**	**Art. 2 pkt 17** 17) kalkulacja kosztów – wyliczanie przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej kosztów związanych ze świadczeniem usług, odrębnie dla każdej z usług, dla której przedsiębiorca jest obowiązany prowadzić kalkulację kosztów, zgodnie z zatwierdzonym przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej opisem kalkulacji kosztów na dany rok obrotowy; **Art. 217.** 1. Prezes UKE, uwzględniając potrzebę promowania konkurencji oraz długofalowe interesy użytkowników końcowych związane z rozwojem sieci składającej się z elementów światłowodowych, a zwłaszcza sieci o bardzo dużej przepustowości, może, w szczególności w sytuacji, gdy analiza rynku wykazała, że przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej może utrzymywać opłaty na nadmiernie wysokim lub niskim poziomie ze szkodą dla użytkowników końcowych, zgodnie z przesłankami, o których mowa w art. 203 pkt 2 lit. a, oraz biorąc pod uwagę

	krajowe organy regulacyjne uwzględniają potrzebę promowania konkurencji oraz długofalowe interesy użytkowników końcowych związane z realizacją i rozpowszechnieniem sieci nowej generacji, a zwłaszcza sieci o bardzo dużej przepustowości. W szczególności w celu zachęcenia przedsiębiorstw do inwestowania, w tym również w sieci nowej generacji, krajowe organy regulacyjne biorą pod uwagę dokonane przez przedsiębiorstwo inwestycje. Jeżeli krajowe organy regulacyjne uznają obowiązek kontroli cen za właściwe rozwiązanie, umożliwiają przedsiębiorstwu uzyskanie zwrotu stosownej części zainwestowanego kapitału, uwzględniając wszelkie ryzyko typowe dla konkretnego nowego przedsięwzięcia inwestycyjnego. Krajowe organy regulacyjne rozważają nienakładanie ani nieutrzymywanie obowiązków na podstawie niniejszego artykułu, jeżeli stwierdzą, że obecna jest wyraźna presja cenowa oraz że zapewniony jest skuteczny i niedyskryminujący dostęp zgodnie z art. 69–73, w tym w szczególności z wynikami testu ekonomicznej odtwarzalności wprowadzonego zgodnie z art. 70. Jeżeli krajowe organy regulacyjne za właściwe uznają wprowadzenie obowiązków kontroli cen w odniesieniu do dostępu do istniejących elementów sieci, biorą również pod uwagę korzyści związane z istnieniem przewidywalnych i stabilnych cen hurtowych dla zapewnienia skutecznego wejścia na rynek oraz wystarczających zachęt dla wszystkich przedsiębiorstw do realizacji nowych i bardziej zaawansowanych sieci.			korzyści związane z istnieniem przewidywalnych i stabilnych opłat, inwestycje dokonane przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej oraz promocję realizacji nowych inwestycji, w tym w sieci o bardzo dużej przepustowości, w drodze decyzji, nałożyć na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej obowiązek: 1) kalkulacji uzasadnionych kosztów świadczenia dostępu telekomunikacyjnego, wskazując sposoby kalkulacji kosztów, jakie przedsiębiorca komunikacji elektronicznej powinien stosować na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 260, zgodnie z zatwierdzonym przez Prezesa UKE opisem kalkulacji kosztów oraz stosowania, w oparciu o tę kalkulację, opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego, uwzględniających zwrot uzasadnionych kosztów, które ponosi przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, 2) stosowania opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego, w oparciu o koszty, które ponosi przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, 3) stosowania opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego w wysokości określonej przez Prezesa UKE – umożliwiając uzyskanie przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej rozsądnej stopy zwrotu z zaangażowanego kapitału z uwzględnieniem ryzyka typowego dla danego nowego przedsięwzięcia inwestycyjnego. (…) 7. W przypadku gdy przedsiębiorca komunikacji elektronicznej dokonał inwestycji w budowę sieci składającej się z elementów światłowodowych, w szczególności sieci o bardzo dużej przepustowości, i zapewnił skuteczny i niedyskryminujący dostęp telekomunikacyjny do takiej sieci na warunkach konkurencyjnych oraz istnieje konkurencja cenowa na rynku detalicznym odpowiadającym rynkowi hurtowemu, na którym świadczy usługi ten przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, Prezes UKE może nie nakładać obowiązków regulacyjnych, o których mowa w ust. 1, lub może je uchylić. **Art. 218 ust. 7** 7. W przypadku, gdy przedsiębiorca komunikacji elektronicznej poniósł wydatki na nowe przedsięwzięcie inwestycyjne, w tym budowę sieci składającej się z elementów światłowodowych, w tym sieci o bardzo dużej przepustowości, Prezes UKE, ustalając opłaty z tytułu dostępu telekomunikacyjnego, bierze pod uwagę wykonane przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej inwestycje oraz umożliwia temu przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej uzyskanie rozsądnej stopy zwrotu z

				zaangażowanego w nowe przedsięwzięcie inwestycyjne kapitału, uwzględniając ryzyko typowe dla danego nowego przedsięwzięcia inwestycyjnego. **Art. 259 ust. 2** 2. Kalkulację kosztów prowadzi przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, na którego nałożono ten obowiązek na podstawie art. 217 ust. 1 pkt 1 lub art. 236 ust. 3 pkt 3 lit. b. **Art. 262 ust. 1** 1. Prezes UKE określi corocznie, w drodze decyzji, dla przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej, na którego nałożył obowiązek prowadzenia kalkulacji kosztów, wskaźnik zwrotu kosztu zaangażowanego kapitału, który przedsiębiorca komunikacji elektronicznej stosuje w kalkulacji kosztów, uwzględniając udokumentowane koszty pozyskania kapitału, pozycję przedsiębiorcy na rynku kapitałowym, typowe ryzyko związane z zaangażowaniem kapitału, zwłaszcza dla nowych przedsięwzięć inwestycyjnych, oraz koszty zaangażowania kapitału na porównywalnych rynkach.
Art. 74 ust. 2	2. Krajowe organy regulacyjne zapewniają, by wszelkie mechanizmy uzyskiwania zwrotu kosztów oraz metodologie taryfikacji, jakie mają obowiązywać, służyły promowaniu realizacji nowych i bardziej zaawansowanych sieci, wydajności oraz zrównoważonej konkurencji i maksymalizacji trwałych korzyści dla użytkownika końcowego. W tym względzie krajowe organy regulacyjne mogą także brać pod uwagę ceny obowiązujące na porównywalnych rynkach konkurencyjnych.	T	**Art. 217 ust. 1-6 Pke**	**Art. 217.** 1. Prezes UKE, uwzględniając potrzebę promowania konkurencji oraz długofalowe interesy użytkowników końcowych związane z rozwojem sieci składającej się z elementów światłowodowych, a zwłaszcza sieci o bardzo dużej przepustowości, może, w szczególności w sytuacji, gdy analiza rynku wykazała, że przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej może utrzymywać opłaty na nadmiernie wysokim lub niskim poziomie ze szkodą dla użytkowników końcowych, zgodnie z przesłankami, o których mowa w art. 203 pkt 2 lit. a, oraz biorąc pod uwagę korzyści związane z istnieniem przewidywalnych i stabilnych opłat, inwestycje dokonane przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej oraz promocję realizacji nowych inwestycji, w tym w sieci o bardzo dużej przepustowości, w drodze decyzji, nałożyć na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej obowiązek: 1) kalkulacji uzasadnionych kosztów świadczenia dostępu telekomunikacyjnego, wskazując sposoby kalkulacji kosztów, jakie przedsiębiorca komunikacji elektronicznej powinien stosować na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 260, zgodnie z zatwierdzonym przez Prezesa UKE opisem kalkulacji kosztów oraz

				stosowania, w oparciu o tę kalkulację, opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego, uwzględniających zwrot uzasadnionych kosztów, które ponosi przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, 2) stosowania opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego, w oparciu o koszty, które ponosi przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, 3) stosowania opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego w wysokości określonej przez Prezesa UKE – umożliwiając uzyskanie przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej rozsądnej stopy zwrotu z zaangażowanego kapitału z uwzględnieniem ryzyka typowego dla danego nowego przedsięwzięcia inwestycyjnego. 2. Prezes UKE w decyzji dotyczącej obowiązku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, wskazuje sposoby ustalania opłat, które będzie stosował w przypadkach, o których mowa w art. 218 ust. 5. 3. W decyzji dotyczącej obowiązku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, Prezes UKE wskazuje sposoby weryfikacji i ustalania opłat. 4. Prezes UKE może nałożyć obowiązek, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, w sytuacji gdy: 1) na tym samym rynku właściwym lub rynku właściwym obejmującym takie same produkty lub usługi komunikacji elektronicznej obowiązek, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, jest nakładany na więcej niż jednego przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej oraz gdy na powyższych rynkach powinny być stosowane symetryczne opłaty z tytułu dostępu telekomunikacyjnego lub 2) w wytycznych, wspólnych stanowiskach lub zaleceniach Komisja Europejska lub BEREC wskażą metodę ustalania opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego, inną od tych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, jako najbardziej odpowiednią dla rynku właściwego, na którym przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, na którego ma być nałożony obowiązek, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, zajmuje znaczącą pozycję rynkową. 5. Prezes UKE przy nakładaniu obowiązku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, uwzględnia: 1) koszty ponoszone przez efektywnie działającego przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej lub 2) koszty ponoszone przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej, na którego ma być nałożony obowiązek, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, oraz koszty innych przedsiębiorców komunikacji elektronicznej działających

				na tym samym rynku właściwym lub rynku właściwym obejmującym takie same produkty lub usługi komunikacji elektronicznej. 6. Jeżeli Prezes UKE nie może zastosować przepisu ust. 5, przy nakładaniu obowiązku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, uwzględnia opłaty z tytułu dostępu telekomunikacyjnego stosowane na porównywalnych rynkach konkurencyjnych lub regulowanych.
Art. 74 ust. 3	3. Jeżeli dane przedsiębiorstwo ma obowiązek określania cen w zależności od kosztów, to na nim spoczywa ciężar dowodu, że opłaty są określone w zależności od kosztów, uwzględniając rozsądną stopę zwrotu z inwestycji. W celu obliczenia kosztów skutecznego świadczenia danej usługi krajowe organy regulacyjne mogą zastosować metody księgowania kosztów inne od tych, które stosuje przedsiębiorstwo. Krajowe organy regulacyjne mogą zażądać od danego przedsiębiorstwa całościowego uzasadnienia stosowanych cen, a w razie potrzeby – odpowiedniego dostosowania tych cen.	T	**Art. 218 ust. 1-3 Pke**	**Art. 218.** 1. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, na którego został nałożony obowiązek, o którym mowa w art. 217 ust. 1 pkt 2, przedstawia Prezesowi UKE, na jego żądanie, szczegółowe uzasadnienie wysokości opłat ustalonych w oparciu o koszty, które ponosi przedsiębiorca. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej może przedstawić uzasadnienie wysokości opłat w oparciu o jeden ze sposobów kalkulacji kosztów, określony w przepisach wydanych na podstawie art. 260. 2. W celu oceny prawidłowości wysokości opłat ustalonych przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej, na którego został nałożony obowiązek, o którym mowa w art. 217 ust. 1 pkt 2, Prezes UKE stosuje jeden ze sposobów weryfikacji opłat wskazanych zgodnie z art. 217 ust. 3. 3. W przypadku gdy według przeprowadzonej oceny, o której mowa w ust. 2, wysokość opłat ustalonych przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej jest nieprawidłowa, Prezes UKE ustala, w drodze decyzji, wysokość opłat lub ich maksymalny albo minimalny poziom, stosując sposoby ustalania opłat wskazane zgodnie z art. 217 ust. 3, biorąc pod uwagę promocję realizacji nowych inwestycji, w tym w sieci o bardzo dużej przepustowości, promocję efektywności i zrównoważonej konkurencji oraz zapewnienie maksymalnych korzyści dla użytkowników końcowych, a także umożliwienie przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej uzyskanie rozsądnej stopy zwrotu z zaangażowanego kapitału, uwzględniając wszelkie ryzyko typowe dla danego nowego przedsięwzięcia inwestycyjnego.
Art. 74 ust. 4	4. Jeżeli wdrożenie danego systemu księgowania kosztów jest obowiązkowe, aby umożliwić kontrolę cen, krajowe organy regulacyjne zapewnią, by został udostępniony publicznie opis danego systemu księgowania kosztów, zawierający co najmniej wskazanie kategorii, do jakich zostały zaliczone odpowiednie koszty, oraz reguł stosowanych w zakresie rozdziału kosztów.	T	**Art. 218 ust. 4–6, art. 261, art. 262 ust. 2-10, art. 263 ust. 2 Pke**	**Art. 218 ust. 4-6** 4. W celu oceny wysokości kosztów, o których mowa w art. 217 ust. 1 pkt 1, Prezes UKE przeprowadza weryfikację, o której mowa w art. 260 ust. 7. 5. W przypadku: 1) braku możliwości przeprowadzenia weryfikacji, o której mowa w art. 262 ust. 7, z przyczyn leżących po stronie przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej,

	Wykwalifikowany niezależny podmiot weryfikuje zgodność z wymogami systemu księgowania kosztów i publikuje co roku oświadczenie o zgodności z obowiązującymi wymogami.			2) odmowy wyrażenia przez biegłego rewidenta opinii po przeprowadzeniu weryfikacji, o której mowa w art. 262 ust. 7, z uwagi na zaistnienie okoliczności uniemożliwiających jej sformułowanie z przyczyn leżących po stronie przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej, 3) wyrażenia przez biegłego rewidenta opinii negatywnej albo opinii z zastrzeżeniami, po przeprowadzeniu weryfikacji, o której mowa w art. 262 ust. 7, 4) wystąpienia różnic pomiędzy wysokością opłat ustalonych przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej a wysokością kosztów zweryfikowanych zgodnie z ust. 4 – Prezes UKE ustala, w drodze decyzji, wysokość opłat z tytułu dostępu telekomunikacyjnego lub ich maksymalny albo minimalny poziom stosując sposoby wskazane zgodnie z art. 217 ust. 2, biorąc pod uwagę promocję realizacji nowych inwestycji, w tym w sieci o bardzo dużej przepustowości, promocję efektywności i zrównoważonej konkurencji oraz zapewnienie maksymalnych korzyści dla użytkowników końcowych, jak również zwrot uzasadnionych kosztów. 6. W przypadku gdy na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej został nałożony obowiązek, o którym mowa w art. 221 ust. 1, Prezes UKE może ustalić opłaty, o których mowa w ust. 3 i 5, w decyzji, o której mowa w art. 222 ust. 1. **Art. 261.** Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej przechowuje dokumentację związaną z prowadzeniem rachunkowości regulacyjnej lub kalkulacji kosztów, stosując odpowiednio przepisy rozdziału 8 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości. **Art. 262 ust. 2-10** 2. Prezes UKE uzgadnia projekt instrukcji i projekt opisu kalkulacji kosztów w terminie do 150 dni od dnia przedłożenia przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej projektu Prezesowi UKE. 3. Prezes UKE, w drodze decyzji, zatwierdza projekt instrukcji i projekt opisu kalkulacji kosztów w terminie do 90 dni od dnia zakończenia uzgodnień, o których mowa w ust. 2. 4. Prezes UKE, w ramach procedury uzgadniania i zatwierdzania projektu instrukcji i projektu opisu kalkulacji kosztów, może wzywać przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej do dokonania zmian, uzupełnienia informacji zawartych w projekcie instrukcji lub projekcie opisu kalkulacji kosztów lub do przedłożenia wyjaśnień. Przedsiębiorca dokonuje zmian,

				uzupełnień lub przedkłada wyjaśnienia w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania. 5. Prezes UKE w decyzji, o której mowa w ust. 3, może dokonać zmian w przedłożonych przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej do zatwierdzenia projekcie instrukcji lub projekcie opisu kalkulacji kosztów, jeżeli zmian tych nie dokona przedsiębiorca komunikacji elektronicznej na wezwanie Prezesa UKE w terminie, o którym mowa w ust. 4. 6. Prezes UKE może zasięgać opinii niezależnych biegłych rewidentów lub ekspertów w przypadku wątpliwości dotyczących opracowanego przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej projektu instrukcji i projektu opisu kalkulacji kosztów oraz rzetelności i wiarygodności danych zawartych w sprawozdaniach z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej i wynikach kalkulacji kosztów. 7. Sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej oraz wyniki kalkulacji kosztów podlegają weryfikacji pod kątem zgodności z przepisami prawa oraz zatwierdzonymi przez Prezesa UKE instrukcją i opisem kalkulacji kosztów, na koszt przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej, w terminie 6 miesięcy od zakończenia roku obrotowego, przez niezależnego od przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej biegłego rewidenta. 8. Prezes UKE powołuje biegłego rewidenta do przeprowadzenia weryfikacji, o której mowa w ust. 7. 9. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej przekazuje Prezesowi UKE sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej lub wyniki kalkulacji kosztów, wraz ze sprawozdaniem biegłego rewidenta z weryfikacji, o której mowa w ust. 7, niezwłocznie po jej zakończeniu i przedłożeniu przez biegłego rewidenta sprawozdania z tej weryfikacji. 10. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej, wyniki kalkulacji kosztów oraz sprawozdanie biegłego rewidenta z weryfikacji, o której mowa w ust. 7, w terminie 8 miesięcy od zakończenia roku obrotowego. **Art. 263 ust. 2** 2. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE zatwierdzony opis kalkulacji kosztów, tak aby zapewniona była prezentacja głównych grup kosztów oraz sposobów ich przypisania na poszczególne rodzaje usług.
Art. 75	**Stawki za zakańczanie połączeń**			

Art. 75 ust. 1	1. Do dnia 31 grudnia 2020 r. Komisja, uwzględniając w jak największym stopniu opinię BEREC, przyjmuje akt delegowany zgodnie z art. 117 uzupełniający niniejszą dyrektywę określający jednolitą maksymalną ogólnounijną stawkę za zakończenie połączenia głosowego w sieci ruchomej oraz jednolitą maksymalną ogólnounijną stawkę za zakończenie połączenia głosowego w sieci stacjonarnej (zwane łącznie „ogólnounijnymi stawkami za zakańczanie połączenia głosowego”), które są nakładane na każde przedsiębiorstwo działające na rynku usługi zakańczania połączeń głosowych w sieci, odpowiednio, ruchomej i stacjonarnej w jakimkolwiek państwie członkowskim. W tym celu Komisja: a) stosuje się do zasad, kryteriów i parametrów przewidzianych w załączniku III; b) przy ustalaniu po raz pierwszy ogólnounijnych stawek uwzględnia średnią ważoną efektywnych kosztów w sieciach stacjonarnych i ruchomych ustalonych zgodnie z zasadami określonymi w załączniku III stosowanych w całej Unii. Ogólnounijne stawki w pierwszym akcie delegowanym nie mogą być wyższe od najwyższych stawek, które obowiązywały na sześć miesięcy przed przyjęciem aktu delegowanego we wszystkich państwach członkowskich po dokonaniu wszelkich niezbędnych dostosowań w związku z wyjątkowymi krajowymi okolicznościami;	N		

	c) ustalając maksymalne stawki za zakańczanie połączeń w Unii, uwzględnia całkowitą liczbę użytkowników końcowych w każdym państwie członkowskim, aby zapewnić odpowiednią wagę poszczególnych maksymalnych stawek za zakańczanie połączeń, a także uwarunkowania krajowe, które prowadzą do znacznych różnic między państwami członkowskimi; d) uwzględnia informacje na temat rynków przekazane przez BEREC, krajowe organy regulacyjne lub bezpośrednio przez przedsiębiorstwa udostępniające sieci łączności elektronicznej i świadczące usługi łączności elektronicznej; oraz e) rozważa konieczność wprowadzenia okresu przejściowego nieprzekraczającego 12 miesięcy, tak aby umożliwić dostosowania w państwach członkowskich, w których jest to konieczne na podstawie uprzednio wprowadzonych stawek.			
Art. 75 ust. 2	2. Uwzględniając w jak największym stopniu opinię BEREC, Komisja dokonuje przeglądu aktów delegowanych przyjętych na podstawie niniejszego artykułu co pięć lat i rozważa w każdym takim przypadku, stosując kryteria wymienione w art. 67 ust. 1, czy nadal konieczne jest ustalenie ogólnounijnych stawek za zakańczanie połączeń głosowych. W przypadku gdy zgodnie z niniejszym ustępem Komisja postanowi, po dokonaniu swojego przeglądu, nie wprowadzać	T/N	**Art. 220 ust. 2-3 Pke**	**Art. 220.** 2. W przypadku niewydania aktu delegowanego na podstawie art. 75 ust. 1 EKŁE, Prezes UKE może, w drodze decyzji, nałożyć zgodnie z przesłankami, o których mowa w art. 203 pkt 2 lit. a, na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej obowiązek stosowania opłaty za zakańczanie połączeń głosowych w określonej wysokości. 3. Prezes UKE, określając opłaty, o których mowa w ust. 2, uwzględnia: 1) koszty ponoszone przez efektywnie działającego przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej ujmowane w wartościach bieżących jako podstawę wyznaczania opłat z tytułu usług zakańczania połączeń

	maksymalnej stawki za zakańczanie połączeń głosowych w sieci ruchomej lub maksymalnej stawki za zakańczanie połączeń w sieci stacjonarnej lub żadnej z nich, krajowe organy regulacyjne mogą przeprowadzić analizy rynku dotyczące rynku zakańczania połączeń głosowych zgodnie z art. 67, aby ocenić, czy wprowadzenie obowiązków regulacyjnych jest konieczne. Jeżeli w wyniku takiej analizy krajowy organ regulacyjny wprowadza oparte na kosztach stawki za zakańczanie połączeń na danym rynku właściwym, kieruje się zasadami, kryteriami i parametrami ustanowionymi w załączniku III, a jego projekt środka podlega procedurze, o której mowa w art. 23, 32 i 33.			głosowych, przy czym metoda kalkulacji kosztów stosowana do wyliczania kosztów efektywnie działającego przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej opiera się na modelowaniu oddolnym (bottom-up) i wykorzystuje długookresowe koszty przyrostowe związane z ruchem sieciowym ponoszone w celu świadczenia na rzecz innych podmiotów hurtowej usługi zakańczania połączeń głosowych; 2) długookresowe koszty przyrostowe usługi zakańczania połączeń głosowych ustalone jako różnica między całkowitymi długookresowymi kosztami świadczenia wszystkich usług przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej a całkowitymi długookresowymi kosztami tego przedsiębiorcy w przypadku nieświadczenia usługi zakańczania połączeń głosowych na rzecz innych podmiotów; 3) do kosztów przyrostowych tylko te koszty związane z ruchem sieciowym, których by uniknięto, gdyby usługa zakańczania połączeń głosowych na rzecz innych podmiotów nie była świadczona; 4) koszty związane z dodatkową pojemnością sieci tylko w zakresie, w jakim wynikają one z konieczności zwiększenia pojemności sieci w celu obsługi dodatkowego ruchu związanego z zakańczaniem połączeń głosowych na rzecz innych podmiotów; 5) okoliczność, że do kosztów przyrostowych zakańczania połączeń w sieciach ruchomych nie zalicza się opłat, o których mowa w art. 24; 6) wyłącznie koszty rozliczeń międzyoperatorskich, koszty związane z zawieraniem umów międzyoperatorskich oraz inne koszty związane bezpośrednio ze świadczeniem usługi zakańczania połączeń na rzecz innych podmiotów; 7) domniemanie, że wszyscy przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej świadczący usługi zakańczania połączeń głosowych w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej, bez względu na ich skalę działalności, ponoszą takie same koszty jednostkowe jak efektywnie działający przedsiębiorca komunikacji elektronicznej; 8) w przypadku przedsiębiorców komunikacji elektronicznej świadczących usługi telekomunikacyjne w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej - minimalną skalę działalności jako udział w rynku na poziomie nie mniejszym niż 20%; 9) amortyzację ekonomiczną jako właściwą metodę amortyzacji aktywów; 10) koszty usług zakańczania połączeń głosowych odzwierciedlające koszty efektywnie działającego przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej stosującego nowoczesne i wydajne technologie oraz sieć szkieletową opartą na protokole IP uwzględniającą technologie, które z dużym

				prawdopodobieństwem będą wykorzystywane w okresie obowiązywania maksymalnych opłat za usługi zakańczania połączeń głosowych, przy czym w przypadku stacjonarnych publicznych sieci telekomunikacyjnych Prezes UKE przyjmuje, że połączenia opierają się wyłącznie na komutacji pakietów.
Art. 75 ust. 3	3. Krajowe organy regulacyjne ściśle monitorują i zapewniają zgodność ze stosowaniem ogólnounijnych stawek za zakańczanie połączeń przez dostawców usług zakańczania połączeń głosowych. Krajowe organy regulacyjne mogą w każdym momencie zażądać od dostawcy usług zakańczania połączeń, aby zmienił stawki, które nakłada na inne przedsiębiorstwa, jeżeli nie są one zgodne z aktem delegowanym, o którym mowa w ust. 1. Krajowe organy regulacyjne corocznie składają Komisji i BEREC sprawozdania dotyczące stosowania niniejszego artykułu.	T	**Art. 220 ust. 1, 4 i5, art. 444 pkt 26 Pke**	**Art. 220** 1. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej stosuje opłaty za zakańczanie połączeń głosowych nie wyższe niż maksymalne opłaty za zakańczanie połączenia głosowego w stacjonarnych lub ruchomych publicznych sieciach telekomunikacyjnej zgodne z aktem delegowanym wydanym przez Komisję Europejską na podstawie art. 75 ust. 1 EKŁE. 4. Prezes UKE monitoruje wysokość opłat za zakańczanie połączeń głosowych w stacjonarnych lub ruchomych publicznych sieciach telekomunikacyjnych oraz zapewnia ich zgodność z opłatami określonymi w akcie delegowanym wydanym na podstawie art. 75 ust. 1 EKŁE. 5. Prezes UKE corocznie przedstawia sprawozdanie Komisji Europejskiej i BEREC dotyczące stosowania opłat za zakańczanie połączeń głosowych w stacjonarnych lub ruchomych publicznych sieciach telekomunikacyjnych. **Art. 444.** 1. Kto: (…) 26) stosuje opłaty za zakańczanie połączeń w stacjonarnych lub ruchomych publicznych sieciach telekomunikacyjnych niezgodne z aktem delegowanym wydanym przez Komisję Europejską na podstawie art. 75 ust. 1 EKŁE, (…) - podlega karze pieniężnej.
Art. 76	**Traktowanie nowych elementów sieci o bardzo dużej przepustowości w ujęciu regulacyjnym**		**Art. 246-252 Pke**	Art. 76 i 79 EKŁE implementowane łącznie w PKE w rozdziale 6 “Szczegółowe warunki inwestowania” z pominięciem art. 254. Część regulacji ujęta wspólnie z przepisami implementującymi art. 79 (w ich wspólnym zakresie proceduralnym), a także przepisami załącznika IV do EKŁE.
Art. 76 ust. 1	1. Przedsiębiorstwa, które zostały wyznaczone jako posiadające znaczącą pozycję rynkową na jednym lub kilku rynkach właściwych zgodnie z art. 67, mogą zgodnie	T	**Art. 249-254 w zw. z**	**Art. 249.** W przypadku gdy propozycja zobowiązań, o której mowa w art. 242 ust. 1 pkt 2, dotyczy rozpoczęcia realizacji nowej sieci, o której mowa w art. 2 pkt 57 lit. a lub b, w tym przez zaoferowanie współwłasności, długoterminowego dzielenia ryzyka przez współfinansowanie lub umowy

	z procedurą określoną w art. 79 i z zastrzeżeniem akapitu drugiego niniejszego ustępu proponować przyjęcie zobowiązania do otwarcia realizacji nowej sieci o bardzo dużej przepustowości, która składa się z elementów światłowodowych do obiektów użytkownika końcowego lub stacji bazowej, na współinwestycje, na przykład przez zaoferowanie współwłasności lub długoterminowe dzielenie ryzyka przez współfinansowanie lub umowy zakupu prowadzące do uzyskania szczególnych praw o charakterze strukturalnym przez innych dostawców sieci lub ś usług łączności elektronicznej. Gdy krajowy organ regulacyjny ocenia te proponowane zobowiązania, określa w szczególności, czy oferta dotycząca współinwestowania spełnia wszystkie następujące warunki: a) przez cały okres eksploatacji sieci oferta jest otwarta dla wszystkich dostawców sieci lub usług łączności elektronicznej; b) oferta umożliwiłaby innym współinwestorom, którzy są dostawcami sieci lub usług łączności elektronicznej, konkurowanie w skuteczny i zrównoważony sposób w długiej perspektywie na rynkach niższego szczebla, na których działa przedsiębiorstwo uznane jako posiadające znaczną pozycję rynkową, na warunkach, które obejmują między innymi: (i) uczciwe, racjonalne i niedyskryminacyjne warunki umożliwiające dostęp do pełnych		**art. 242 Pke**	zakupu prowadzącej do uzyskania szczególnych praw o charakterze strukturalnym przez innych przedsiębiorców komunikacji elektronicznej, Prezes UKE: 1) weryfikuje udostępnienie na stronie internetowej przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej posiadającego znaczącą pozycję rynkową oferty współinwestycji i łatwość zapoznania się z nią; 2) ocenia otwartość oferty współinwestycji dla wszystkich przedsiębiorców komunikacji elektronicznej przez cały okres eksploatacji sieci, o której mowa w art. 2 pkt 57 lit. a lub b; 3) weryfikuje możliwość zachowania skutecznej i zrównoważonej konkurencji w długiej perspektywie czasowej na rynkach detalicznych, na których działa przedsiębiorca komunikacji elektronicznej posiadający znaczącą pozycję rynkową, innym współinwestującym przedsiębiorcom komunikacji elektronicznej; 4) weryfikuje podanie do publicznej wiadomości oferty współinwestycji na co najmniej 6 miesięcy przed datą planowanego rozpoczęcia realizacji nowej sieci, o której mowa w art. 2 pkt 57 lit. a lub b; 5) weryfikuje możliwość korzystania przez współinwestorów, od początku realizacji współinwestycji, z sieci, która pozwala na świadczenie usług o co najmniej porównywalnej jakości; 6) weryfikuje warunki współinwestycji pod względem możliwości dotarcia do użytkowników końcowych przez przedsiębiorców komunikacji elektronicznej ubiegających się o dostęp telekomunikacyjny, którzy nie uczestniczą we współinwestycji; 7) weryfikuje zawarte w ofercie współinwestycji warunki dotyczące zdolności finansowej podmiotu przystępującego, związane z: a) wykazaniem zdolności do realizowania płatności etapowych, w oparciu o które zaplanowano świadczenie usług z użyciem infrastruktury wybudowanej w ramach współinwestycji, b) akceptacją planu strategicznego, w oparciu o który opracowano w szczególności średniookresowe plany świadczenia usług z użyciem infrastruktury wybudowanej w ramach współinwestycji – o ile warunki takie zostały w ofercie współinwestycji zawarte; 8) ocenia wpływ współinwestycji na poziom konkurencji, w tym analizuje zaspokojenie przyszłego popytu przez wybudowanie nowych elementów sieci, które w znacznym stopniu przyczynią się do uruchomienia sieci, o której mowa w art. 2 pkt 57 lit. a lub b. **Art. 250.** Prezes UKE, dokonując oceny, o której mowa w art. 249 pkt 2, weryfikuje:

	przepustowości sieci w zakresie, w jakim podlega ona współinwestowaniu; (ii) elastyczność, jeśli chodzi o wartość i moment udziału każdego współinwestora; (iii) możliwość zwiększenia tego udziału w przyszłości; oraz c) wzajemne prawa przyznane przez współinwestorów po realizacji infrastruktury będącej przedmiotem współinwestycji; d) oferta jest podawana do wiadomości publicznej przez przedsiębiorstwa w odpowiednim czasie i jeżeli przedsiębiorstwo nie spełnia kryteriów wymienionych w art. 80 ust. 1 co najmniej sześć miesięcy przed rozpoczęciem realizacji nowej sieci. okres ten może zostać przedłużony w zależności od okoliczności krajowych; e) podmioty ubiegające się o dostęp, które nie uczestniczą we współinwestycji, mogą od samego początku korzystać z takiej samej jakości, szybkości przesyłu danych, warunków i możliwości dotarcia do użytkowników końcowych jak przed realizacją, przy uzupełnieniu mechanizmem dostosowania w miarę upływu czasu, potwierdzonym przez krajowy organ regulacyjny w świetle rozwoju sytuacji na powiązanych			1) przejrzystość i niedyskryminacyjny charakter planu zawiązania i dalszej realizacji współinwestycji; 2) możliwość ubiegania się przez podmioty niebędące współinwestorami o dostęp telekomunikacyjny do elementów sieci o bardzo dużej przepustowości na podstawie przejrzystych i niedyskryminacyjnych warunków; 3) postanowienia oferty współinwestycji, w tym dotyczące kosztów ponoszonych przez każdego współinwestora, oraz postanowienia dotyczące osiąganych przez nich przychodów pod kątem: a) uwzględnienia stopni ryzyka ponoszonego przez poszczególnych współinwestorów na różnych etapach realizacji oraz sytuacji na rynkach detalicznych pod kątem poziomu konkurencji, b) zachowania zachęt do udziału we współinwestycji na różnych jej etapach. **Art. 251.** Prezes UKE weryfikuje postanowienia oferty współinwestycji, w zakresie, o którym mowa w art. 249 pkt 3, pod kątem: 1) racjonalności i niedyskryminacji oraz godziwych warunków, uwzględniając moment przystąpienia do współinwestycji oraz możliwość dostępu do pełnych przepustowości sieci, w zakresie, w jakim podlega ona współinwestycji; 2) adekwatności wartości wymaganego wkładu finansowego do skali inwestycji lub do momentu przystąpienia do udziału we współinwestycji każdego współinwestora w celu nabycia praw; 3) możliwości zwiększenia udziału we współinwestycji, przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedniego poziomu zaangażowania na początku realizacji inwestycji z uwzględnieniem pozycji rynkowej współinwestorów. **Art. 252.** W przypadku zawiązania spółki celowej utworzonej na potrzeby realizacji współinwestycji spółka ta zapewnia dostęp telekomunikacyjny do sieci wszystkim współinwestorom, bezpośrednio lub pośrednio, na zasadzie równoważności produktów oraz na godziwych i racjonalnych warunkach, uwzględniając warunki finansowe odzwierciedlające różne poziomy ryzyka ponoszonego przez poszczególnych współinwestorów. **Art. 253.** 1. Oferta współinwestycji zawiera przejrzyste, godziwe i racjonalne warunki wzajemnego prawa dostępu do sieci telekomunikacyjnej, elementów sieci i powiązanych zasobów, będących przedmiotem współinwestycji, do celów świadczenia usług na rynku detalicznym.

	rynkach detalicznych, przy czym mechanizm ten zachowuje zachęty do udziału we współinwestycji; taki mechanizm musi zapewniać, aby podmioty ubiegające się o dostęp miały dostęp do elementów sieci o bardzo dużej przepustowości zarówno w czasie, jak i na podstawie przejrzystych i niedyskryminujących warunków, które odpowiednio uwzględniają stopnie ryzyka ponoszonego przez poszczególnych współinwestorów na różnych etapach realizacji oraz biorą pod uwagę sytuację na rynkach detalicznych pod kątem konkurencji; f) oferta spełnia co najmniej kryteria określone w załączniku IV i jest sporządzana w dobrej wierze.			2. Współinwestorzy przyznają sobie dostęp do przedmiotu współinwestycji na podstawie umowy współinwestycji spełniającej warunki, o których mowa w ust. 1. **Art. 254.** 1. Przenoszenie praw nabytych, wynikających z zawarcia umowy współinwestycji na innego współinwestora lub inny podmiot gotowy przystąpić do tej umowy jest dozwolone, z uwzględnieniem ust. 2. 2. Warunkiem przeniesienia praw, o których mowa w ust. 1, jest zobowiązanie się podmiotu, na który przenoszone są prawa, do wypełniania wszystkich pierwotnych zobowiązań wynikających z umowy współinwestycji, a spoczywających na podmiocie przenoszącym prawa. 3. Czynność prawna polegająca na przenoszeniu praw nabytych wynikających z zawarcia umowy współinwestycji na podmioty, o których mowa w ust. 1, z naruszeniem ust. 2 jest nieważna.
Art. 76 ust. 2	2. Jeżeli krajowy organ regulacyjny stwierdzi, uwzględniając wyniki testu rynkowego przeprowadzonego zgodnie z przepisami art. 79 ust. 2, że złożone zobowiązanie w zakresie współinwestycji spełnia warunki określone w ust. 1 niniejszego artykułu, czyni te zobowiązanie wiążącym na podstawie art. 79 ust. 3 i nie nakłada żadnych dodatkowych obowiązków na podstawie art. 68, jeżeli chodzi o elementy nowej sieci o bardzo dużej przepustowości, które są przedmiotem tych zobowiązań, jeśli przynajmniej jeden potencjalny współinwestor zawarł umowę współinwestycji z przedsiębiorstwem uznanym za posiadającego znaczącą pozycję rynkową. Pierwszy akapit pozostaje bez uszczerbku dla traktowania, w ujęciu regulacyjnym okoliczności, które nie spełniają warunków określonych w ust. 1 niniejszego artykułu,	T	**Art. 248 Pke**	**Art. 248.** 1. Prezes UKE, w drodze decyzji, na wniosek przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej, który zawarł umowę o współinwestycji w zakresie elementów nowej sieci o bardzo dużej przepustowości, uchyla obowiązki regulacyjne nałożone na tego przedsiębiorcę w zakresie objętym współinwestycją. 2. Prezes UKE może, w drodze decyzji, biorąc pod uwagę przesłanki, o których mowa w art. 203 pkt 2 lit. a, nałożyć, utrzymać lub zmienić obowiązki regulacyjne, niezależnie od decyzji, o której mowa w art. 247 ust. 1, a w przypadku, gdy decyzja ta dotyczy propozycji zobowiązań, o której mowa w art. 242 ust. 1 pkt 2 – jeżeli w inny sposób nie można uniknąć zagrożenia dla konkurencji lub przemawia za tym aktualna sytuacja na rynku właściwym. 3. W przypadku zawarcia umowy współinwestycji przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej Prezes UKE nie nakłada obowiązków regulacyjnych w zakresie objętym współinwestycją w sieci o bardzo dużej przepustowości.

	biorąc pod uwagę wyniki jakiegokolwiek testu rynkowego przeprowadzonego zgodnie z art. 79 ust. 2, ale które mają wpływ na konkurencję i są uwzględniane do celów art. 67 i 68. W drodze wyjątku od akapitu pierwszego niniejszego ustępu krajowy organ regulacyjny może w należycie uzasadnionych okolicznościach nałożyć, utrzymać lub dostosowywać środki naprawcze zgodnie z art. 68–74, jeżeli chodzi o nowe sieci o bardzo dużej przepustowości, tak aby zająć się znaczącymi problemami dotyczącymi konkurencji na konkretnych rynkach, w przypadku gdy krajowy organ regulacyjny ustali, że w związku ze szczególnymi cechami tych rynków w przeciwnym razie nie można byłoby zająć się tymi problemami dotyczącymi konkurencji.			
Art. 76 ust. 3	3. Krajowe organy regulacyjne stale monitorują zgodność z warunkami określonymi w ust. 1 i mogą wymagać od przedsiębiorstwa, które zostało wyznaczone jako posiadające znaczącą pozycję rynkową, aby przekazywało im roczne oświadczenia o zgodności. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla uprawnień krajowego organu regulacyjnego do podjęcia decyzji na podstawie art. 26 ust. 1 w przypadku sporu powstałego między przedsiębiorstwami w odniesieniu do umowy o współinwestycji uznanej przez ten organ za spełniającą warunki określone w ust. 1 niniejszego artykułu.	T	**Art. 256 Pke**	**Art. 256.** Prezes UKE może zobowiązać przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej, którego dotyczy decyzja, o której mowa w 247 ust. 1, do przekazywania rocznego sprawozdania z realizacji umowy współinwestycji.
Art. 76 ust. 4	4. Po konsultacji z zainteresowanymi stronami i w ścisłej współpracy z Komisją BEREC publikuje wytyczne w celu wspierania spójnego stosowania przez krajowe organy regulacyjne warunków określonych w ust. 1 i kryteriów określonych w załączniku IV.	N		

Art. 77	**Podział funkcjonalny**			
Art. 77 ust. 1	1. W przypadku gdy krajowy organ regulacyjny stwierdzi, że odpowiednie obowiązki nałożone na mocy art. 69–74 nie zapewniły skutecznej konkurencji oraz że istnieją istotne i trwałe problemy w zakresie konkurencji lub przypadki zawodności rynku związane z hurtowym oferowaniem określonych rynków produktów dostępu, może on, w drodze wyjątku – zgodnie z art. 68 ust. 3 akapit drugi – nałożyć na przedsiębiorstwa zintegrowane pionowo obowiązek powierzenia działalności związanej z hurtowym oferowaniem odnośnych produktów dostępu niezależnie działającej jednostce organizacyjnej. Taka jednostka organizacyjna dostarcza produkty i usługi dostępu wszystkim przedsiębiorstwom, także innym jednostkom organizacyjnym działającym w ramach spółki dominującej, w takich samych terminach, na tych samych warunkach – dotyczących między innymi poziomów cen i usług – oraz z użyciem tych samych systemów i procesów.	T	**Art. 225 ust. 1 i 2, art. 228 i art. 229 Pke**	**Art. 225.** 1. Jeżeli nałożone uprzednio obowiązki regulacyjne w zakresie dostępu telekomunikacyjnego, o których mowa w art. 211, art. 212, art. 214–216, art. 217 ust. 1 i art. 221, nie zapewniły na rynku hurtowym lub rynkach hurtowych skutecznej konkurencji oraz istnieją na tym rynku lub rynkach trwałe i wysokie bariery konkurencyjne lub rynkowe, Prezes UKE może, po przeprowadzeniu analizy, o której mowa w art. 198 ust. 1, w zakresie tego rynku hurtowego lub rynków hurtowych, nałożyć na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej świadczącego usługi na rynku lub rynkach hurtowych oraz na odpowiadającym mu rynku detalicznym lub rynkach detalicznych, zwanego dalej „przedsiębiorcą zintegrowanym pionowo”, obowiązek rozdziału funkcjonalnego, polegający na wykonywaniu działalności związanej ze świadczeniem usług hurtowego dostępu telekomunikacyjnego przez wyodrębnioną, działającą niezależnie jednostkę organizacyjną, zwaną dalej „wydzieloną jednostką organizacyjną”, lub przez kilka wydzielonych jednostek organizacyjnych. 2. Wydzielona jednostka organizacyjna zapewnia dostęp telekomunikacyjny innym przedsiębiorcom komunikacji elektronicznej, na zasadach określonych w art. 214 ust. 2. . **<u>Art. 228 i art. 229</u> [przepisy nie wynikają wprost z EKŁE natomiast stanowią pośrednie wdrożenie art. 77 ust. 1 EKŁE w zakresie formalno-prawnych zagadnień funkcjonowania niezależnie działającej jednostki organizacyjnej]** **Art. 228.** Osoba kierująca wydzieloną jednostką organizacyjną nie może jednocześnie świadczyć pracy lub usług u przedsiębiorcy zintegrowanego pionowo, na którego nałożono obowiązek rozdziału funkcjonalnego, lub w innej niż wydzielona jednostka organizacyjna jednostce organizacyjnej tego przedsiębiorcy, lub w spółce od niego zależnej, wobec niego dominującej lub z nim powiązanej w rozumieniu ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych ani pełnić funkcji w ich organach lub pełnić na rzecz tych podmiotów funkcji doradczych. **Art. 229.** 1. Do wydzielonej jednostki organizacyjnej, w przypadku gdy nie ma ona formy odrębnej osoby prawnej, w zakresie nieuregulowanym w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy o oddziale przedsiębiorcy.

				2. Przedsiębiorca zintegrowany pionowo, na którego nałożono obowiązek rozdziału funkcjonalnego, obowiązany jest do wyboru nazwy wydzielonej jednostki organizacyjnej, w terminie określonym w decyzji, o której mowa w art. 225 ust. 4. Nazwa handlowa powinna pozwalać na identyfikację tej jednostki jako jednostki wydzielonej od tego przedsiębiorcy i być przez niego używana w obrocie handlowym. 3. Wydzielona jednostka organizacyjna jest odrębnym pracodawcą w ramach przedsiębiorstwa przedsiębiorcy zintegrowanego pionowo, za którego uprawnienia i obowiązki pracodawcy wykonuje osoba lub osoby kierujące wydzieloną jednostką organizacyjną. 4. Osoba lub osoby kierujące wydzieloną jednostką organizacyjną uprawnione są do reprezentowania jej na zewnątrz na zasadach prokury oddziałowej.
Art. 77 ust. 2	2. Gdy krajowy organ regulacyjny zamierza nałożyć obowiązek podziału funkcjonalnego, przedkłada on Komisji wniosek, który obejmuje: a) dowody potwierdzające ustalenia krajowego organu regulacyjnego, o których mowa w ust. 1; b) uzasadnioną ocenę, z której wynika, że w rozsądnym terminie nie zaistnieje skuteczna i trwała konkurencja oparta na infrastrukturze lub zaistnieje ona w niewielkim stopniu; c) analizę spodziewanego wpływu na krajowy organ regulacyjny, na przedsiębiorstwo, w szczególności na pracowników oddzielnego przedsiębiorstwa i na całość sektora łączności elektronicznej, oraz na zachęty do inwestowania w sektor jako całość – w szczególności w związku z potrzebą zapewnienia spójności społecznej i terytorialnej – a także na inne zainteresowane strony, w tym	T	**Art. 225 ust. 3 Pke**	**Art. 225 ust. 3** 3. Przed nałożeniem na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej obowiązku rozdziału funkcjonalnego Prezes UKE występuje do Komisji Europejskiej z wnioskiem o uzyskanie zgody na nałożenie tego obowiązku, do którego dołącza: 1) wyniki analizy, o której mowa w art. 198 ust. 1, w zakresie rynku hurtowego albo rynków hurtowych, potwierdzające, że wcześniej nałożone obowiązki regulacyjne w zakresie dostępu telekomunikacyjnego nie zapewniły na rynku hurtowym lub rynkach hurtowych, o których mowa w ust. 1, skutecznej konkurencji oraz że istnieją na tym rynku lub rynkach trwałe i wysokie bariery konkurencyjne lub rynkowe; 2) uzasadnioną ocenę, że w rozsądnym terminie nie zaistnieje lub zaistnieje w niewielkim stopniu na rynku hurtowym lub rynkach hurtowych, o których mowa w ust. 1, skuteczna i trwała konkurencja w zakresie infrastruktury telekomunikacyjnej; 3) analizę spodziewanego wpływu nałożenia obowiązku rozdziału funkcjonalnego na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej, o którym mowa w ust. 1, w tym na sytuację pracowników wydzielonej jednostki organizacyjnej, na działalność Prezesa UKE oraz na rynek komunikacji elektronicznej, w tym ocenę wpływu na motywację do inwestowania na tym rynku komunikacji elektronicznej, a także informację o spodziewanym wpływie na konkurencję oraz o potencjalnych skutkach dla konsumentów;

	przede wszystkim analizę spodziewanego wpływu na konkurencję i analizę wszelkich potencjalnych skutków dla konsumentów; d) analizę przyczyn uzasadniających, że obowiązek ten byłby najskuteczniejszym sposobem wprowadzenia w życie środków naprawczych mających na celu rozwiązanie problemów związanych z konkurencją lub usunięcie zidentyfikowanych nieprawidłowości rynkowych.			4) uzasadnienie zastosowania rozdziału funkcjonalnego jako najskuteczniejszego środka naprawczego, który ma na celu usunięcie barier związanych z konkurencją lub zidentyfikowanych nieprawidłowości na rynku hurtowym lub rynkach hurtowych; 5) projekt decyzji w sprawie rozdziału funkcjonalnego obejmujący określenie: a) charakteru i stopnia rozdziału funkcjonalnego, ze wskazaniem w szczególności statusu prawnego wydzielonej jednostki organizacyjnej, biorąc pod uwagę stanowisko przedsiębiorcy, na którego ma być nałożony obowiązek rozdziału funkcjonalnego co do tego statusu, o ile takie stanowisko zostało przedstawione przez niego w ramach postępowania konsultacyjnego, b) początkowych składników majątkowych wydzielonej jednostki organizacyjnej oraz rodzaju dostarczanych przez nią produktów lub usług, c) rozwiązań w zakresie zarządzania wydzieloną jednostką organizacyjną, w tym zasad dotyczących stworzenia w niej odpowiedniej struktury zachęt, zapewniających niezależność pracowników tej jednostki od przedsiębiorcy zintegrowanego pionowo, innych jednostek tego przedsiębiorcy, spółek od niego zależnych, wobec niego dominujących lub z nim powiązanych w rozumieniu ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 18 i 96), d) trybu realizacji obowiązku rozdziału funkcjonalnego, w tym harmonogramu jego realizacji, e) zasad zapewniających przejrzystość procedur operacyjnych, w szczególności w odniesieniu do innych zainteresowanych przedsiębiorców komunikacji elektronicznej, f) terminu do wyboru nazwy handlowej, o której mowa w art. 229 ust. 2, g) programu monitorowania przestrzegania obowiązku rozdziału funkcjonalnego w szczególności obejmującego: – publikację przez przedsiębiorcę zintegrowanego pionowo corocznego sprawozdania lub – obowiązek przeprowadzania przez niezależnych audytorów cyklicznych audytów.
Art. 77 ust. 3	3. Projektowany środek obejmuje następujące elementy:	T	**Art. 225 ust. 3 pkt 5,**	**Art. 225** 3. Przed nałożeniem na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej obowiązku rozdziału funkcjonalnego Prezes UKE występuje do Komisji Europejskiej z

	a) dokładny charakter i stopień podziału, ze wskazaniem w szczególności statusu prawnego oddzielnej jednostki organizacyjnej; b) wskazanie majątku wydzielonej jednostki organizacyjnej i produktów lub usług dostarczanych przez tę jednostkę; c) rozwiązania w zakresie zarządzania zapewniające niezależność personelu zatrudnionego przez oddzielną jednostkę organizacyjną i odpowiednią strukturę zachęt; d) zasady zapewniające przestrzeganie obowiązków; e) zasady zapewniające przejrzystość procedur operacyjnych, w szczególności w odniesieniu do innych zainteresowanych stron; f) program monitorowania zapewniający przestrzeganie wymogów, obejmujący między innymi publikację corocznego sprawozdania. Po podjęciu przez Komisję decyzji zgodnie z art. 68 ust. 3 w sprawie planowanego środka, krajowy organ regulacyjny przeprowadza skoordynowaną analizę różnych rynków związanych z siecią dostępu zgodnie z procedurą określoną w art. 67. Na podstawie tej analizy krajowy organ regulacyjny nakłada, utrzymuje, zmienia lub uchyla obowiązki zgodnie z procedurami określonymi w art. 23 i 32.		**ust. 4 i 5, art. 226, art. 30, art. 35 Pke**	wnioskiem o uzyskanie zgody na nałożenie tego obowiązku, do którego dołącza:(…) 5)projekt decyzji w sprawie rozdziału funkcjonalnego obejmujący określenie: a) charakteru i stopnia rozdziału funkcjonalnego, ze wskazaniem w szczególności statusu prawnego wydzielonej jednostki organizacyjnej, biorąc pod uwagę stanowisko przedsiębiorcy, na którego ma być nałożony obowiązek rozdziału funkcjonalnego co do tego statusu, o ile takie stanowisko zostało przedstawione przez niego w ramach postępowania konsultacyjnego, b) początkowych składników majątkowych wydzielonej jednostki organizacyjnej oraz rodzaju dostarczanych przez nią produktów lub usług, c) rozwiązań w zakresie zarządzania wydzieloną jednostką organizacyjną, w tym zasad dotyczących stworzenia w niej odpowiedniej struktury zachęt, zapewniających niezależność pracowników tej jednostki od przedsiębiorcy zintegrowanego pionowo, innych jednostek tego przedsiębiorcy, spółek od niego zależnych, wobec niego dominujących lub z nim powiązanych w rozumieniu ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 18 i 96), d) trybu realizacji obowiązku rozdziału funkcjonalnego, w tym harmonogramu jego realizacji, e) zasad zapewniających przejrzystość procedur operacyjnych, w szczególności w odniesieniu do innych zainteresowanych przedsiębiorców komunikacji elektronicznej, f) terminu do wyboru nazwy handlowej, o której mowa w art. 229 ust. 2, g) programu monitorowania przestrzegania obowiązku rozdziału funkcjonalnego w szczególności obejmującego: – publikację przez przedsiębiorcę zintegrowanego pionowo corocznego sprawozdania lub – obowiązek przeprowadzania przez niezależnych audytorów cyklicznych audytów. 4. W przypadku pozytywnego rozpatrzenia przez Komisję Europejską wniosku, o którym mowa w ust. 3, Prezes UKE, w drodze decyzji, nakłada obowiązek rozdziału funkcjonalnego. 5. Uzasadnienie decyzji, o której mowa w ust. 4, zawiera w szczególności okoliczności wskazane w ust. 3 pkt 1–4. **Art. 226.** W przypadku wydania decyzji, o której mowa w art. 225 ust. 4, Prezes UKE przeprowadza, zgodnie z art. 198 ust. 1, skoordynowaną analizę

				rynków właściwych związanych z siecią dostępu telekomunikacyjnego oraz nakłada, utrzymuje, zmienia lub uchyla inne obowiązki regulacyjne. **Art. 30.** 1. Prezes UKE przed podjęciem rozstrzygnięcia w sprawach: 1) decyzji wydawanej na podstawie art. 174 ust. 1, 2) nałożenia, uchylenia, zmiany lub utrzymania obowiązków, o których mowa w art. 177 ust. 1, art. 178 ust. 1, art. 179 i art. 180, 3) postanowień wydawanych na podstawie art. 181 ust. 1 i 4 oraz decyzji wydawanej na podstawie art. 181 ust. 3, 4) decyzji wydawanej na podstawie art. 182 ust. 1, 5) decyzji wydawanej na podstawie art. 188, 6) załatwianych w drodze decyzji, o której mowa w art. 192 ust. 1, 7) określenia rynku właściwego, o którym mowa w art. 200 ust. 1 pkt 1, a także jego analizy i wyznaczenia przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorców komunikacji elektronicznej zajmujących kolektywną pozycję znaczącą, lub uchylenia decyzji w tej sprawie, 8) nałożenia, uchylenia, utrzymania lub zmiany obowiązków regulacyjnych w stosunku do przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub nieposiadającego takiej pozycji, 9) decyzji wydawanych na podstawie art. 218 ust. 3 i 5, 10) decyzji wydawanej na podstawie art. 222 ust. 1, 11) decyzji wydawanej na podstawie art. 234, 12) decyzji wydawanej na podstawie art. 240, 13) decyzji wydawanej na podstawie art. 262 ust. 1, 14) innych wskazanych w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych – przeprowadza postępowanie, w ramach którego umożliwia zainteresowanym podmiotom wyrażenie w określonym terminie stanowiska do projektu rozstrzygnięcia, zwane dalej „postępowaniem konsultacyjnym”. 2. Postępowanie konsultacyjne jest prowadzone także w innych sprawach wskazanych w ustawie. **Art. 35.** 1. Jeżeli rozstrzygnięcia, o których mowa w art. 30 ust. 1, mogą mieć wpływ na stosunki handlowe między państwami członkowskimi, Prezes UKE, niezwłocznie po zakończeniu postępowania konsultacyjnego i rozpatrzeniu stanowisk uczestników tego postępowania, rozpoczyna postępowanie konsolidacyjne, przekazując Komisji Europejskiej, BEREC i organom regulacyjnym innych państw członkowskich projekty rozstrzygnięć wraz z ich uzasadnieniem.

Art. 77 ust. 4	4. Przedsiębiorstwo, któremu narzucono podział funkcjonalny, może podlegać każdemu z obowiązków, o których mowa w art. 69–74 w odniesieniu do rynków, na których wyznaczone zostało jako posiadające znaczącą pozycję rynkową zgodnie z art. 67, lub każdemu innemu obowiązkowi zatwierdzonemu przez Komisję zgodnie z art. 68 ust. 3.	T	**Art. 227 Pke**	**Art. 227.** Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, na którego nałożono obowiązek, o którym mowa w art. 225 ust. 1, może podlegać innym obowiązkom regulacyjnym w zakresie dostępu telekomunikacyjnego, o których mowa w art. 211, art. 212, art. 214–216, art. 217 ust. 1, art. 221 i art. 223, w odniesieniu do rynku, na którym został wyznaczony jako przedsiębiorca o znaczącej pozycji rynkowej.
Art. 78	**Dobrowolny podział przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo**			
Art. 78 ust. 1	1. Przedsiębiorstwa, które zgodnie z art. 67 wyznaczone zostało jako posiadające znaczącą pozycję rynkową na jednym lub kilku rynkach właściwych, informują krajowy organ regulacyjny co najmniej trzy miesiące przed jakimkolwiek planowanym przeniesieniem aktywów składających się na lokalną sieć dostępu lub ich znacznej części na odrębną osobę prawną mającą innego właściciela lub planowanym ustanowieniem oddzielnej jednostki organizacyjnej w celu dostarczania wszystkim dostawcom detalicznym, w tym swoim własnym jednostkom detalicznym, w pełni równoważnych produktów dostępu. Przedsiębiorstwa te informują krajowy organ regulacyjny także o każdej zmianie tego zamiaru oraz o ostatecznym wyniku podziału. Takie przedsiębiorstwa mogą również składać zobowiązania dotyczące warunków dostępu, które mają mieć zastosowanie do ich sieci w okresie wdrożenia po wdrożeniu proponowanej formy podziału, z myślą o zapewnieniu stronom trzecim skutecznego i niedyskryminacyjnego dostępu. Złożone zobowiązania muszą zawierać wystarczająco szczegółowe informacje, w tym na temat harmonogramu wdrożenia i okresu ich obowiązywania, aby umożliwić krajowemu	T	**Art. 230 ust. 1-3 i 5, art. 228 i art. 229 Pke**	**Art. 230 ust. 1-3, 5** **Art. 230.** 1. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej zintegrowany pionowo, w celu zapewnienia wszystkim dostawcom usług świadczącym usługi na rzecz użytkowników końcowych, w tym samemu sobie, możliwości korzystania z równoważnego dostępu telekomunikacyjnego, jest obowiązany zawiadomić Prezesa UKE o planowanym przeniesieniu całości lub znacznej części środków majątkowych lokalnej sieci dostępu na odrębną osobę prawną mającą innego właściciela lub na nowo zawiązany w tym celu podmiot. Zawiadomienia dokonuje się najpóźniej na 3 miesiące przed planowanym przeniesieniem środków majątkowych. 2. Przedsiębiorca, o którym mowa w ust. 1, niezwłocznie zawiadamia Prezesa UKE o każdej zmianie planowanego przeniesienia całości lub znacznej części środków majątkowych lokalnej sieci dostępu na odrębną osobę prawną mającą innego właściciela lub na nowo zawiązany w tym celu podmiot. 3. Przedsiębiorca, o którym mowa w ust. 1, może zobowiązać się do stosowania określonych warunków niedyskryminującego dostępu telekomunikacyjnego w okresie po przeniesieniu całości lub znacznej części środków majątkowych lokalnej sieci dostępu na odrębną osobę prawną mającą innego właściciela lub na nowo zawiązany w tym celu podmiot, do czasu zapewnienia możliwości korzystania z równoważnego dostępu telekomunikacyjnego, o którym mowa w ust. 1. Przedsiębiorca określa szczegółowe informacje dotyczące stosowania określonych warunków niedyskryminującego dostępu telekomunikacyjnego, o których mowa w zdaniu pierwszym, w tym dotyczące harmonogramu wdrożenia tych warunków i okresu ich obowiązywania.

	organowi regulacyjnemu wykonywanie swoich zadań zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu. Te zobowiązania mogą obowiązywać dłużej niż przez maksymalny okres przewidziany na przeprowadzenie analizy rynku określony w art. 67 ust. 5.			5. Przedsiębiorca, o którym mowa w ust. 1, zawiadamia Prezesa UKE o przeniesieniu całości lub znacznej części środków majątkowych lokalnej sieci na odrębną osobę prawną mającą innego właściciela lub na nowo zawiązany w tym celu podmiot. **<u>Art. 229 i art. 230</u> [przepisy nie wynikają wprost z EKŁE natomiast stanowią pośrednie wdrożenie art. 77 ust. 1 EKŁE w zakresie formalno-prawnych zagadnień funkcjonowania niezależnie działającej jednostki organizacyjnej]** **Art. 228.** Osoba kierująca wydzieloną jednostką organizacyjną nie może jednocześnie świadczyć pracy lub usług u przedsiębiorcy zintegrowanego pionowo, na którego nałożono obowiązek rozdziału funkcjonalnego, lub w innej niż wydzielona jednostka organizacyjna jednostce organizacyjnej tego przedsiębiorcy, lub w spółce od niego zależnej, wobec niego dominującej lub z nim powiązanej w rozumieniu ustawy z dnia 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych ani pełnić funkcji w ich organach lub pełnić na rzecz tych podmiotów funkcji doradczych. **Art. 229**. 1. Do wydzielonej jednostki organizacyjnej, w przypadku gdy nie ma ona formy odrębnej osoby prawnej, w zakresie nieuregulowanym w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy o oddziale przedsiębiorcy. 2. Przedsiębiorca zintegrowany pionowo, na którego nałożono obowiązek rozdziału funkcjonalnego, obowiązany jest do wyboru nazwy wydzielonej jednostki organizacyjnej, w terminie określonym w decyzji, o której mowa w art. 225 ust. 4. Nazwa handlowa powinna pozwalać na identyfikację tej jednostki jako jednostki wydzielonej od tego przedsiębiorcy i być przez niego używana w obrocie handlowym. 3. Wydzielona jednostka organizacyjna jest odrębnym pracodawcą w ramach przedsiębiorstwa przedsiębiorcy zintegrowanego pionowo, za którego uprawnienia i obowiązki pracodawcy wykonuje osoba lub osoby kierujące wydzieloną jednostką organizacyjną. 4. Osoba lub osoby kierujące wydzieloną jednostką organizacyjną uprawnione są do reprezentowania jej na zewnątrz na zasadach prokury oddziałowej.
Art. 78 ust. 2	2. Krajowy organ regulacyjny ocenia wpływ planowanej transakcji w tym, w stosownych przypadkach, złożonych zobowiązań na istniejące obowiązki regulacyjne wynikające z niniejszej dyrektywy.	T	**Art. 230 ust. 4 i 6 Pke**	**Art. 230 ust. 4 i 6** 4. Prezes UKE przeprowadza skoordynowaną analizę rynków właściwych związanych z siecią dostępu, w celu określenia wpływu działań, o których mowa w ust. 1, na te rynki, i zawiadamia przedsiębiorcę, o którym mowa w ust. 1, o jej zakończeniu, nie później niż w dniu poprzedzającym dzień planowanego przeniesienia całości lub znacznej części środków majątkowych

	W tym celu krajowy organ regulacyjny przeprowadza analizę różnych rynków związaną z siecią dostępu zgodnie z procedurą określoną w art. 67. Krajowy organ regulacyjny bierze pod uwagę wszelkie zobowiązania złożone przez przedsiębiorstwo, ze szczególnym uwzględnieniem celów określonych w art. 3. W tym celu krajowy organ regulacyjny przeprowadza konsultacje ze stronami trzecimi zgodnie z art. 23 oraz zwraca się w szczególności. do tych stron trzecich, których bezpośrednio dotyczy planowana transakcja. Na podstawie swojej analizy krajowy organ regulacyjny nakłada, utrzymuje, zmienia lub uchyla obowiązki zgodnie z procedurami określonymi w art. 23 i 32, stosując, w odpowiednim przypadku, art. 80. W swojej decyzji krajowy organ regulacyjny może uczynić zobowiązania wiążącymi w całości lub w części. Na zasadzie odstępstwa od art. 67 ust. 5 krajowy organ regulacyjny może uczynić zobowiązania wiążącymi w całości lub w części przez cały okres, na który je złożono.			lokalnej sieci dostępu na odrębną osobę prawną mającą innego właściciela lub na nowo zawiązany w tym celu podmiot. 6. Prezes UKE po otrzymaniu zawiadomienia, o którym mowa w ust. 5, w oparciu o wyniki analizy, o której mowa w ust. 4, przeprowadza postępowanie, o którym mowa w art. 200 ust. 1, i nakłada, utrzymuje, zmienia lub uchyla obowiązki regulacyjne. Prezes UKE może zobowiązać przedsiębiorcę, o którym mowa w ust. 1, do stosowania całości lub części określonych warunków niedyskryminującego dostępu telekomunikacyjnego, o których mowa w ust. 3.
Art. 78 ust. 3	3. Nie naruszając art. 80, prawnie lub operacyjnie wyodrębniona jednostka, która została wyznaczona jako posiadająca znaczącą pozycję rynkową w odniesieniu do określonych rynków zgodnie z art. 67 może podlegać, stosownie do przypadku, każdemu z obowiązków, o których mowa w art. 69–74, lub każdemu innemu obowiązkowi zatwierdzonemu przez Komisję zgodnie z art. 68 ust. 3, w przypadku gdy złożone zobowiązania są niewystarczające, aby osiągnąć cele określone w art. 3.	T	**Art. 230 ust. 7 Pke**	**Art. 230 ust. 7** 7. Odrębna osoba prawna lub nowo zawiązany podmiot, o których mowa w ust. 1, może podlegać obowiązkom regulacyjnym w zakresie dostępu telekomunikacyjnego, o których mowa w art. 211, art. 212, art. 214–216, art. 217 ust. 1, art. 221 i art. 223 w odniesieniu do rynku, na którym jej lub jego pozycję uznano za znaczącą.

Art. 78 ust. 4	4. Krajowy organ regulacyjny monitoruje wykonanie zobowiązań złożonych przez przedsiębiorstwa, którym nadał wiążący charakter zgodnie z ust. 2, i rozważa przedłużenie okresu ich obowiązywania w przypadku upływu okresu, na jaki je pierwotnie złożono.	T	**Art. 230 ust. 8 Pke**	**Art. 230 ust. 8** 8. Prezes UKE monitoruje wykonywanie określonych warunków niedyskryminującego dostępu telekomunikacyjnego, o których mowa w ust. 3, do których stosowania przedsiębiorca, o którym mowa w ust. 1, został zobowiązany na podstawie przepisu ust. 6, pod kątem zasadności przedłużenia ich stosowania.
Art. 79	**Procedura zaciągania zobowiązań**			Art. 76 i 79 EKŁE implementowane łącznie w Pke w rozdziale 6 „Szczegółowe warunki inwestowania" z pominięciem art. 254. Część regulacji ujęta wspólnie z przepisami implementującymi art. 79 (w ich wspólnym zakresie proceduralnym,) a także przepisami załącznika IV do EKŁE.
Art. 79 ust. 1	1. Przedsiębiorstwa wyznaczone jako posiadające znaczącą pozycję rynkową mogą złożyć krajowemu organowi regulacyjnemu przyjęcie zobowiązań dotyczących warunków dostępu lub współinwestowania, lub obu, mających zastosowanie do ich sieci w odniesieniu między innymi do: a) porozumień o współpracy mających znaczenie dla oceny stosownych i proporcjonalnych obowiązków na podstawie art. 68; b) współinwestycji w sieci o bardzo dużej przepustowości na podstawie art. 76; lub c) efektywnego i niedyskryminacyjnego dostępu stron trzecich na podstawie art. 78, zarówno w okresie wdrożenia dobrowolnego podziału przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo jak i po wdrożeniu proponowanej formy podziału. Propozycja zobowiązań powinna być wystarczająco szczegółowa, w tym jeżeli chodzi o harmonogram i zakres ich wdrażania	N	**Art. 242 Pke**	**Art. 242.** 1. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej może przedstawić Prezesowi UKE propozycję zobowiązań odnoszących się do warunków zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego lub współinwestowania, mających zastosowanie do jego sieci telekomunikacyjnych lub powiązanych zasobów, dotyczącą w szczególności: 1) porozumień o współpracy mających znaczenie dla oceny obowiązków regulacyjnych, 2) współinwestycji w sieci o bardzo dużej przepustowości, 3) skutecznego i niedyskryminacyjnego dostępu telekomunikacyjnego innych przedsiębiorców komunikacji elektronicznej, zarówno w okresie wdrożenia dobrowolnego podziału przedsiębiorstwa przedsiębiorcy zintegrowanego pionowo, jak i po jego wdrożeniu – zwaną dalej „propozycją zobowiązań". 2. Propozycja zobowiązań zawiera szczegółowy harmonogram i zakres ich wykonywania oraz czas obowiązywania.

	oraz czas ich trwania, aby umożliwić krajowemu organowi regulacyjnemu przeprowadzenie oceny na podstawie ust. 2 niniejszego artykułu. Takie zobowiązania mogą wykraczać poza okresy przewidziane na przeprowadzenie analizy rynku określone w art. 67 ust. 5.			
Art. 79 ust. 2	2. Aby ocenić wszelkie zobowiązania złożone przez przedsiębiorstwo na podstawie ust. 1 niniejszego artykułu, krajowy organ regulacyjny przeprowadza – z wyjątkiem, gdy takie zobowiązania wyraźnie nie spełniają co najmniej jednego spośród istotnych warunków lub kryteriów – test rynkowy, w szczególności dotyczący proponowanych warunków, przez przeprowadzenie publicznych konsultacji z zainteresowanymi stronami, w szczególności innymi stronami trzecimi, których bezpośrednio to dotyczy. Potencjalni współinwestorzy lub podmioty ubiegające się o dostęp mogą udzielić opinii na temat zgodności złożonych zobowiązań z warunkami przewidzianymi w art. 68, 76 lub 78, stosownie do przypadku, i mogą zaproponować zmiany. Jeżeli chodzi o zobowiązania złożone na podstawie niniejszego artykułu, krajowy organ regulacyjny, oceniając obowiązki na podstawie art. 68 ust. 4, zwraca szczególną uwagę na: a) dowody dotyczące uczciwego i rozsądnego charakteru złożonych zobowiązań; b) otwartości zobowiązań na wszystkich uczestników rynku; c) dostępność z odpowiednim wyprzedzeniem, na rozsądnych i niedyskryminujących warunkach, w tym do sieci o bardzo dużej		**Art. 243-246 Pke**	**Art. 243.** Propozycja zobowiązań w szczególności: 1) jest oparta na uczciwych, rozsądnych i otwartych na wszystkich uczestników rynku warunkach; 2) zapewnia dostęp telekomunikacyjny, w tym do sieci o bardzo dużej przepustowości, innym podmiotom, oferowany z dostatecznym wyprzedzeniem przed uruchomieniem usług detalicznych; 3) w interesie użytkowników końcowych zapewnia zrównoważoną konkurencję na rynkach detalicznych i ułatwia współpracę przy realizacji sieci o bardzo dużej przepustowości. **Art. 244.** Prezes UKE, w drodze decyzji, przed udostępnieniem propozycji zobowiązań na stronie podmiotowej BIP UKE, odmawia jej zatwierdzenia, jeżeli z analizy wynika, że propozycja nie spełnia przesłanek określonych w art. 243. **Art. 245.** Prezes UKE przed przeprowadzeniem oceny propozycji zobowiązań udostępnia ją na stronie podmiotowej BIP UKE i wyznacza nie krótszy niż 30 dni termin na zgłaszanie stanowisk konsultacyjnych. **Art. 246.** 1. Prezes UKE, dokonując wstępnej oceny propozycji zobowiązań, bierze pod uwagę przesłanki, o których mowa w art. 243, a także odpowiednio przesłanki, o których mowa w art. 249, oraz stanowiska złożone w ramach konsultacji. 2. Prezes UKE zawiadamia przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej o wstępnej ocenie złożonej propozycji zobowiązań. 3. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej, w celu uwzględnienia wstępnej oceny, może dokonać zmiany propozycji zobowiązań w terminie wyznaczonym przez Prezesa UKE, nie krótszym niż 14 dni.

	przepustowości, przed uruchomieniem powiązanych usług detalicznych; oraz d) ogólną adekwatność złożonych zobowiązań, tak aby umożliwić zrównoważoną konkurencję na rynkach niższego szczebla i ułatwić opartą na współpracy realizację i rozpowszechnianie sieci o bardzo dużej przepustowości w interesie użytkowników końcowych. Biorąc pod uwagę wszystkie opinie wyrażone w ramach konsultacji oraz zakres rozciągłości stopień, w jakim te opinie są reprezentatywne dla poszczególnych zainteresowanych stron, krajowy organ regulacyjny informuje przedsiębiorstwo wyznaczone jako posiadające znaczącą pozycję rynkową o swoich wstępnych wnioskach co do tego, czy złożone zobowiązania spełniają cele, kryteria i procedury określone w niniejszym artykule i w art. 68, 76 lub 78, stosownie do przypadku, i na jakich warunkach może on rozważyć uczynienie tych zobowiązań wiążącymi. Przedsiębiorstwo może zmienić swoją początkową ofertę, aby uwzględnić wstępne wnioski krajowego organu regulacyjnego, z myślą o spełnieniu kryteriów określonych w niniejszym artykule i w art. 68, 76 lub 78, stosownie do przypadku.			
Art. 79 ust. 3	3. Bez uszczerbku dla art. 76 ust. 2 akapit pierwszy krajowy organ regulacyjny może wydać decyzję, aby uczynić te zobowiązania wiążącymi w całości lub w części. Na zasadzie odstępstwa od art. 67 ust. 5 krajowy organ regulacyjny może uczynić niektóre lub wszystkie zobowiązania wiążącymi przez określony y czas, który może być całym czasem, na który je złożono,	N	**Art. 247 ust. 1 i 2 Pke**	**Art. 247.** 1. Prezes UKE, w drodze decyzji, po przeprowadzeniu oceny propozycji zobowiązań, z uwzględnieniem art. 246: 1) zatwierdza propozycję zobowiązań w całości – jeżeli propozycja zobowiązań w całości uwzględnia wstępną ocenę propozycji zobowiązań, w tym przesłanki, o których mowa w art. 243, oraz odpowiednio przesłanki, o których mowa w art. 249; 2) może zatwierdzić propozycję zobowiązań w części, w której propozycja zobowiązań uwzględnia wstępną ocenę propozycji zobowiązań, w tym przesłanki, o których mowa w art. 243, oraz odpowiednio przesłanki, o

	a w przypadku zobowiązań dotyczących współinwestycji, którym nadano wiążący charakter na podstawie art. 76 ust. 2 akapit pierwszy, czyni je wiążącymi na okres co najmniej siedmiu lat. Z zastrzeżeniem art. 76, niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla stosowania procedury analizy rynku na podstawie art. 67 i dla nakładania obowiązków na podstawie art. 68. W przypadku gdy krajowy organ regulacyjny czyni zobowiązania wiążącymi na podstawie niniejszego artykułu, ocenia na podstawie art. 68 konsekwencje tej decyzji dla rozwoju rynku i odpowiedniość wszelkich obowiązków, które nałożył lub w przypadku braku tych zobowiązań zamierzałby nałożyć, na podstawie tego artykułu lub art. 69–74. Przy zgłaszaniu odpowiedniego planowanego środka na mocy art. 68 zgodnie z art. 32 krajowy organ regulacyjny dołącza do zgłoszonego planowanego środka decyzję dotyczącą zobowiązań.			których mowa w art. 249 – jeżeli uzna, że przyczyni się do osiągnięcia celów określonych w art. 412 ust. 2. 2. W przypadku propozycji zobowiązań dotyczącej współinwestycji w sieci o bardzo dużej przepustowości Prezes UKE w decyzji, o której mowa w ust. 1, określa termin wykonywania zatwierdzonych zobowiązań na okres co najmniej 7 lat.
Art. 79 ust. 4	4. Krajowy organ regulacyjny monitoruje, nadzoruje i zapewnia zgodność z zobowiązaniami, którym nadał wiążący charakter zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu, w taki sam sposób, w jaki monitoruje, nadzoruje i zapewnia zgodność z obowiązkami nałożonymi na podstawie art. 68, i rozważa przedłużenie okresu ich obowiązywania w przypadku upływu okresu, na jaki je pierwotnie złożono. Jeżeli krajowy organ regulacyjny stwierdzi, że przedsiębiorstwo nie przestrzega zobowiązań, które stały się wiążące zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu, może nałożyć kary na takie przedsiębiorstwo zgodnie z art. 29. Bez uszczerbku dla procedury zapewniania zgodności szczegółowych		**Art. 247 ust. 3 Pke** **Art. 248 ust. 2 Pke**	**Art. 247** 3. Prezes UKE może, w drodze decyzji, ze względu na potrzebę wspierania zrównoważonej, długoterminowej konkurencji oraz potrzeby użytkowników końcowych, przedłużyć okres obowiązywania decyzji, o której mowa w ust. 1. **Art. 248** 2. Prezes UKE może, w drodze decyzji, biorąc pod uwagę przesłanki, o których mowa w art. 203 pkt 2 lit. a, nałożyć, utrzymać lub zmienić obowiązki regulacyjne, niezależnie od decyzji, o której mowa w art. 247 ust. 1, a w przypadku, gdy decyzja ta dotyczy propozycji zobowiązań, o której mowa w art. 242 ust. 1 pkt 2 – jeżeli w inny sposób nie można uniknąć zagrożenia dla konkurencji lub przemawia za tym aktualna sytuacja na rynku właściwym.

	obowiązków na mocy art. 30 krajowy organ regulacyjny może ponownie ocenić obowiązki nałożone zgodnie z art. 68 ust. 6.			
Art. 80	**Przedsiębiorstwa wyłącznie hurtowe**			
Art. 80 ust. 1	1. Krajowy organ regulacyjny, który uzna przedsiębiorstwo, które nie jest obecne na żadnym rynku detalicznym usług łączności elektronicznej, za posiadające znaczącą pozycję rynkową na jednym lub kilku rynkach hurtowych zgodnie z art. 67 rozpatrzy, czy przedsiębiorstwo to ma następujące cechy: a) wszystkie spółki i jednostki organizacyjne w ramach przedsiębiorstwa, wszystkie spółki kontrolowane, lecz niekoniecznie będące całkowitą własnością tego samego końcowego właściciela, oraz wszelcy udziałowcy mogący sprawować kontrolę nad danym przedsiębiorstwem prowadzą obecnie lub planują prowadzić w przyszłości działalność jedynie na hurtowych rynkach usług łączności elektronicznej, a przez to nie prowadzą działalności na jakimkolwiek detalicznym rynku usług łączności elektronicznej świadczonych na rzecz użytkowników końcowych w Unii; b) przedsiębiorstwo nie jest zobowiązane do współpracy z pojedynczym, odrębnym przedsiębiorstwem działającym na rynku niższego szczebla, które jest aktywne na jakimkolwiek detalicznym rynku usług łączności elektronicznej świadczonych na rzecz użytkowników końcowych, z powodu umowy na	T	**Art. 205 ust. 1 Pke**	**Art. 205.** 1. Prezes UKE w przypadku ustalenia, że na rynku właściwym występuje przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej, który nie świadczy i nie planuje świadczyć usług komunikacji elektronicznej użytkownikom końcowym na obszarze państw członkowskich Unii Europejskiej i który: 1) nie jest członkiem grupy kapitałowej, której podmioty świadczą lub planują świadczyć usługi komunikacji elektronicznej użytkownikom końcowym na obszarze państw członkowskich Unii Europejskiej, 2) nie jest stroną umowy o wyłącznej współpracy z dostawcą usług komunikacji elektronicznej świadczącym usługi użytkownikom końcowym – może, w drodze decyzji, o której mowa w art. 203, nałożyć wyłącznie obowiązki, o których mowa w art. 212 i art. 214, lub obowiązek stosowania niezawyżonych opłat.

	wyłączność lub umowy, która ma faktycznie charakter umowy na wyłączność.			
Art. 80 ust. 2	2. Jeżeli krajowy organ regulacyjny stwierdzi, że warunki określone w ust. 1 niniejszego artykułu są spełnione, może nałożyć na to przedsiębiorstwo wyłącznie obowiązki na podstawie art. 70 i 73 lub związane z uczciwymi i rozsądnymi cenami, jeżeli jest to uzasadnione analizą rynku, włączając perspektywiczną oceną prawdopodobnego postępowania przedsiębiorstwa wyznaczonego jako posiadające znaczącą pozycję rynkową.	T	**Art. 205 ust. 1 Pke**	**Art. 205.** 1. Prezes UKE w przypadku ustalenia, że na rynku właściwym występuje przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej, który nie świadczy i nie planuje świadczyć usług komunikacji elektronicznej użytkownikom końcowym na obszarze państw członkowskich Unii Europejskiej i który: 1) nie jest członkiem grupy kapitałowej, której podmioty świadczą lub planują świadczyć usługi komunikacji elektronicznej użytkownikom końcowym na obszarze państw członkowskich Unii Europejskiej, 2) nie jest stroną umowy o wyłącznej współpracy z dostawcą usług komunikacji elektronicznej świadczącym usługi użytkownikom końcowym – może, w drodze decyzji, o której mowa w art. 203, nałożyć wyłącznie obowiązki, o których mowa w art. 212 i art. 214, lub obowiązek stosowania niezawyżonych opłat.
Art. 80 ust. 3	3. Krajowy organ regulacyjny dokonuje przeglądu obowiązków nałożonych na przedsiębiorstwo zgodnie z niniejszym artykułem w dowolnym czasie, jeżeli stwierdzi, że warunki określone w ust. 1 niniejszego artykułu nie są już spełnione, i zastosuje, odpowiednio, przepisy art. 67–74. Przedsiębiorstwa bez zbędnej zwłoki informują krajowy organ regulacyjny o wszelkiej zmianie okoliczności mających znaczenie dla ust. 1 lit. a) i b) niniejszego artykułu.	T	**Art. 205 ust. 2, 3 i 4 Pke**	**Art. 205 ust. 2, 3, 4** 2. Jeżeli Prezes UKE stwierdzi, że występują lub mogą wystąpić problemy w zakresie konkurencji ze szkodą dla użytkowników końcowych wynikające z warunków oferowanych przez przedsiębiorcę, o którym mowa w ust. 1, może zmienić decyzję, o której mowa w ust. 1, przez nałożenie obowiązków, o których mowa w art. 211, art. 215, art. 216 lub art. 217 ust. 1, a także przez zmianę obowiązków, o których mowa w ust. 1. 3. Przedsiębiorca, który przestał spełniać warunki, o których mowa w ust. 1, niezwłocznie informuje o tym Prezesa UKE. 4. W przypadku gdy przedsiębiorca przestał spełniać warunki, o których mowa w ust. 1, Prezes UKE przeprowadza analizę rynku, o której mowa w art. 198 ust. 1.
Art. 80 ust. 4	4. Krajowy organ regulacyjny dokonuje również przeglądu obowiązków nałożonych na przedsiębiorstwo zgodnie z niniejszym artykułem, jeżeli na podstawie dowodów dotyczących warunków oferowanych przez przedsiębiorstwo swoim klientom na rynkach niższego szczebla stwierdzi, że występują lub mogą wystąpić problemy w zakresie konkurencji ze szkodą dla użytkowników końcowych, które to problemy wymagają	T	**Art. 205 ust. 2 Pke**	**Art. 205 ust. 2** 2. Jeżeli Prezes UKE stwierdzi, że występują lub mogą wystąpić problemy w zakresie konkurencji ze szkodą dla użytkowników końcowych wynikające z warunków oferowanych przez przedsiębiorcę, o którym mowa w ust. 1, może zmienić decyzję, o której mowa w ust. 1, przez nałożenie obowiązków, o których mowa w art. 211, art. 215, art. 216 lub art. 217 ust. 1, a także przez zmianę obowiązków, o których mowa w ust. 1.

	nałożenia jednego lub więcej obowiązków określonych w art. 69, 71, 72 lub 74 lub też modyfikacji obowiązków nałożonych zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu.			
Art. 80 ust. 5	5. Nałożenie obowiązków oraz ich przegląd zgodnie z niniejszym artykułem następuje zgodnie z procedurami, o których mowa w art. 23, 32 i 33.	T	**Art. 30, art. 35 ust. 1, art. 37 Pke**	**Art. 30.** 1. Prezes UKE przed podjęciem rozstrzygnięcia w sprawach: 1) decyzji wydawanej na podstawie art. 174 ust. 1, 2) nałożenia, uchylenia, zmiany lub utrzymania obowiązków, o których mowa w art. 177 ust. 1, art. 178 ust. 1, art. 179 i art. 180, 3) postanowień wydawanych na podstawie art. 181 ust. 1 i 4 oraz decyzji wydawanej na podstawie art. 181 ust. 3, 4) decyzji wydawanej na podstawie art. 182 ust. 1, 5) decyzji wydawanej na podstawie art. 188, 6) załatwianych w drodze decyzji, o której mowa w art. 192 ust. 1, 7) określenia rynku właściwego, o którym mowa w art. 200 ust. 1 pkt 1, a także jego analizy i wyznaczenia przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub przedsiębiorców komunikacji elektronicznej zajmujących kolektywną pozycję znaczącą, lub uchylenia decyzji w tej sprawie, 8) nałożenia, uchylenia, utrzymania lub zmiany obowiązków regulacyjnych w stosunku do przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej lub nieposiadającego takiej pozycji, 9) decyzji wydawanych na podstawie art. 218 ust. 3 i 5, 10) decyzji wydawanej na podstawie art. 222 ust. 1, 11) decyzji wydawanej na podstawie art. 234, 12) decyzji wydawanej na podstawie art. 240, 13) decyzji wydawanej na podstawie art. 262 ust. 1, 14) innych wskazanych w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych – przeprowadza postępowanie, w ramach którego umożliwia zainteresowanym podmiotom wyrażenie w określonym terminie stanowiska do projektu rozstrzygnięcia, zwane dalej „postępowaniem konsultacyjnym”. 2. Postępowanie konsultacyjne jest prowadzone także w innych sprawach wskazanych w ustawie. **Art. 35.** 1. Jeżeli rozstrzygnięcia, o których mowa w art. 30 ust. 1, mogą mieć wpływ na stosunki handlowe między państwami członkowskimi, Prezes UKE, niezwłocznie po zakończeniu postępowania konsultacyjnego i rozpatrzeniu stanowisk uczestników tego postępowania, rozpoczyna postępowanie konsolidacyjne, przekazując Komisji Europejskiej, BEREC i organom

				regulacyjnym innych państw członkowskich projekty rozstrzygnięć wraz z ich uzasadnieniem. **Art. 37.** 1. Jeżeli w odniesieniu do rozstrzygnięcia, o którym mowa w art. 35, w zakresie nałożenia, zmiany lub uchylenia obowiązku dostępowego symetrycznego nałożonego na podstawie art. 177 ust. 1, art. 178 ust. 1, oraz art. 179, obowiązku regulacyjnego nałożonego na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej na podstawie art. 211, art. 212, art. 214–216, art. 217 ust. 1, art. 220 ust. 2, art. 221 lub art. 236 ust. 2, Komisja Europejska w terminie, o którym mowa w art. 36 ust. 1, zawiadomi Prezesa UKE oraz BEREC o powodach uznania, że projekt rozstrzygnięcia stanowiłby przeszkodę do tworzenia jednolitego rynku lub że istnieją poważne wątpliwości co do zgodności tego rozstrzygnięcia z prawem Unii Europejskiej – rozstrzygnięcie to nie może zostać przyjęte przez 3 miesiące od dnia otrzymania zawiadomienia przez Prezesa UKE. 2. Prezes UKE w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, przy współpracy z Komisją Europejską oraz z BEREC przygotowuje projekt rozstrzygnięcia spełniający cele, o których mowa w art. 412 ust. 2, biorąc jednocześnie pod uwagę opinie uczestników rynku i konieczność zapewnienia rozwoju spójnej praktyki regulacyjnej. 3. Jeżeli BEREC podziela stanowisko Komisji Europejskiej wyrażone w zawiadomieniu, o którym mowa w ust. 1, Prezes UKE współpracuje z BEREC w celu określenia najwłaściwszego i najskuteczniejszego rozstrzygnięcia. 4. Prezes UKE przed upływem 3 miesięcy od dnia otrzymania zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, może: 1) zmienić projektowane rozstrzygnięcie, uwzględniając w jak największym stopniu zawiadomienie Komisji Europejskiej, o którym mowa w ust. 1, oraz opinię BEREC; 2) wycofać projektowane rozstrzygnięcie; 3) podtrzymać swoje projektowane rozstrzygnięcie. 5. W terminie miesiąca od wydania przez Komisję Europejską zalecenia zawierającego zobowiązanie do zmiany lub wycofania projektowanego rozstrzygnięcia lub wycofania przez Komisję Europejską zastrzeżeń odnośnie do projektowanego rozstrzygnięcia, w przypadku gdy BEREC nie podziela stanowiska Komisji Europejskiej, nie wydał opinii lub jeżeli Prezes UKE zmienił lub utrzymał projektowane rozstrzygnięcie zgodnie z ust. 4, Prezes UKE przesyła Komisji Europejskiej i BEREC treść ostatecznie przyjętego rozstrzygnięcia. Termin, o którym mowa w zdaniu pierwszym, może być

				wydłużony przez Prezesa UKE w przypadku potrzeby przeprowadzenia postępowania konsultacyjnego, o którym mowa w art. 30. 6. W przypadku gdy Prezes UKE postanowi o podtrzymaniu projektowanego rozstrzygnięcia, pomimo negatywnego stanowiska wyrażonego przez Komisję Europejską w zaleceniu, o którym mowa w ust. 5, przedstawia Komisji Europejskiej uzasadnienie. 7. W terminie 6 miesięcy od dnia wydania przez Komisję Europejską decyzji zobowiązującej do wycofania projektowanego rozstrzygnięcia, o którym mowa w art. 177 ust. 1 i art. 248 ust. 1 lub 2, Prezes UKE uwzględnia stanowisko Komisji Europejskiej i zmienia projekt rozstrzygnięcia oraz wszczyna postępowanie konsultacyjne lub umarza postępowanie. Przepis art. 36 ust. 3 stosuje się odpowiednio. 8. Prezes UKE może wycofać projektowane rozstrzygnięcie na każdym etapie postępowania.
Art. 81	**Migracja z dotychczasowej infrastruktury**			
Art. 81 ust. 1	1. Przedsiębiorstwa, które wyznaczono jako posiadające znaczącą pozycję rynkową na jednym lub kilku rynkach właściwych zgodnie z art. 67, powiadamiają krajowy organ regulacyjny w odpowiednim czasie o zamiarze wycofania z eksploatacji lub zastąpienia nową infrastrukturą części sieci, w tym dotychczasowej infrastruktury niezbędnej do eksploatacji sieci miedzianej, które podlegają obowiązkom na podstawie art. 68–80.	T	**Art. 231 ust. 1 Pke**	**Art. 231.** 1. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej przedstawia Prezesowi UKE powiadomienie o zamiarze migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi, w tym dotychczasowej infrastruktury niezbędnej do eksploatacji sieci miedzianej, polegającej na: 1) trwałym wycofaniu z eksploatacji sieci miedzianej, 2) zastąpieniu części sieci miedzianej nowymi elementami umożliwiającymi świadczenie usług o wyższych parametrach jakościowych, 3) trwałym wycofaniu lub zastąpieniu infrastruktury niezbędnej do eksploatacji sieci miedzianej – nie później niż w terminie 12 miesięcy przed planowanym terminem rozpoczęcia migracji.
Art. 81 ust. 2	2. Krajowy organ regulacyjny zapewnia, aby proces wycofania z eksploatacji lub zastąpienia elementów sieci obejmował przejrzysty harmonogram oraz warunki, w tym odpowiedni okres wypowiedzenia przewidziany na migrację, a także aby przewidywał dostępność alternatywnych produktów o przynajmniej porównywalnej jakości pozwalających uzyskać dostęp do zmodernizowanej infrastruktury sieciowej,	T	**Art. 231-235 Pke**	**Art. 231.** 1. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej przedstawia Prezesowi UKE powiadomienie o zamiarze migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi, w tym dotychczasowej infrastruktury niezbędnej do eksploatacji sieci miedzianej, polegającej na: 1) trwałym wycofaniu z eksploatacji sieci miedzianej, 2) zastąpieniu części sieci miedzianej nowymi elementami umożliwiającymi świadczenie usług o wyższych parametrach jakościowych,

	które zastąpią wymienione elementy, gdy jest to konieczne, w celu ochrony konkurencji i praw użytkowników końcowych. W odniesieniu do składników aktywów, które planuje się wycofać z eksploatacji lub zastąpić, krajowy organ regulacyjny może uchylić obowiązki, gdy ustali, że podmiot zapewniający dostęp: a) ustanowił odpowiednie warunki sprzyjające migracji, w tym udostępnił alternatywny produkt dostępu o co najmniej porównywalnej jakości, do tej jaka istniała przy użyciu dotychczasowej infrastruktury, zapewniający możliwość dotarcia do tych samych użytkowników końcowych; oraz b) przestrzegał warunków i procedury, o których powiadomił krajowy organ regulacyjny zgodnie z niniejszym artykułem. Tego uchylenia obowiązków dokonuje się zgodnie z procedurami, o których mowa w art. 23, 32 i 33.			3) trwałym wycofaniu lub zastąpieniu infrastruktury niezbędnej do eksploatacji sieci miedzianej – nie później niż w terminie 12 miesięcy przed planowanym terminem rozpoczęcia migracji. 2. Jeżeli powiadomienie o zamiarze migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi dotyczy infrastruktury: 1) za pomocą której nie są świadczone usługi komunikacji elektronicznej użytkownikom końcowym, 2) w miejsce której został zapewniony alternatywny sposób zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego, o którym mowa w art. 232 ust. 1 pkt 2, tym samym użytkownikom końcowym, z wykorzystaniem wyłącznie stacjonarnej sieci telekomunikacyjnej spełniającej wymagania, o których mowa w art. 2 pkt 57 lit. a – przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej przedstawia Prezesowi UKE powiadomienie o zamiarze migracji z tej infrastruktury nie później niż w terminie 3 miesięcy przed planowanym terminem rozpoczęcia migracji. **Art. 232.** 1. Do powiadomienia o zamiarze migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi, z wyjątkiem ust. 2, załącza się jej wykaz oraz przejrzysty harmonogram i warunki migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi określające w szczególności: 1) terminy powiadamiania o migracji podmiotów korzystających z tej infrastruktury; 2) alternatywne sposoby zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego umożliwiające świadczenie usług o co najmniej porównywalnej jakości dotychczasowym użytkownikom końcowym. 2. Jeżeli powiadomienie o zamiarze migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi dotyczy infrastruktury, o której mowa w art. 231 ust. 2, do powiadomienia załącza się również oświadczenie o spełnieniu warunku wskazanego w art. 231 ust. 2 pkt 1 lub 2. **Art. 233**. 1. Prezes UKE, w drodze decyzji: 1) zatwierdza powiadomienie o zamiarze migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi; 2) odmawia zatwierdzenia powiadomienia o zamiarze migracji z infrastruktury, jeżeli harmonogram i warunki migracji nie są przejrzyste i nie zapewniają ochrony konkurencji lub nie zapewniają ochrony praw użytkowników końcowych.

				2. Jeżeli powiadomienie o zamiarze migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi dotyczy infrastruktury, o której mowa w art. 231 ust. 2, a Prezes UKE nie wyda decyzji lub nie wskaże nowego terminu załatwienia sprawy w formie postanowienia, w terminie 3 miesięcy od dnia doręczenia Prezesowi UKE powiadomienia o zamiarze migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi spełniającego wymagania, o których mowa w art. 231 ust. 2 i art. 232, powiadomienie to uznaje się za zatwierdzone w sposób milczący. 3. Przepisu art. 31 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego nie stosuje się w postępowaniu w sprawie zatwierdzenia powiadomienia o zamiarze migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi. **Art. 234**. Prezes UKE, w przypadku zatwierdzenia powiadomienia o zamiarze migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi, może, w drodze decyzji, uchylić obowiązki regulacyjne w zakresie dostępu telekomunikacyjnego do sieci miedzianej lub infrastruktury niezbędnej do eksploatacji sieci miedzianej objętej migracją, jeżeli przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej przestrzega postanowień zatwierdzonego powiadomienia. **Art. 235**. Prezes UKE może połączyć postępowania wszczęte na podstawie różnych powiadomień o zamiarze migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi i wydać jedną decyzję, o której mowa w art. 233 ust. 1, jeżeli powiadomienia o zamiarze migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi pochodzą od tego samego wnioskodawcy.
Art. 81 ust. 3	3. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla dostępności produktów regulowanych narzuconej przez krajowy organ regulacyjny w odniesieniu do zmodernizowanej infrastruktury sieciowej zgodnie z procedurami określonymi w art. 67 i 68.	N	**Brak konieczności dodawania takiego zastrzeżenia wprost - wynika z**	

			przepisów	
Art. 82	**Wytyczne BEREC dotyczące sieci o bardzo dużej przepustowości** Do dnia 21 grudnia 2020 r. BEREC, po przeprowadzeniu konsultacji z zainteresowanymi stronami oraz w ścisłej współpracy z Komisją, wyda wytyczne w sprawie kryteriów, które mają być spełnione przez sieć, aby została ona uznana za sieć o bardzo dużej przepustowości, w szczególności pod względem przepustowości łącza służącego do nadawania w dół i w górę, odporności, parametrów związanych z błędami oraz opóźnienia i jego zmienności. Krajowe organy regulacyjne w jak największym stopniu uwzględniają te wytyczne. Do dnia 31 grudnia 2025 r. BEREC zaktualizuje te wytyczne, a następnie będzie je regularnie aktualizować.			
Art. 83	**Ograniczenia regulacyjne w usługach detalicznych**			
Art. 83 ust. 1	1. Państwa członkowskie mogą zapewnić, aby krajowe organy regulacyjne nakładały odpowiednie obowiązki regulacyjne na przedsiębiorstwa uznane za posiadające znaczną pozycję rynkową na danym rynku detalicznym, zgodnie z art. 63, w przypadku gdy: a) w wyniku analizy rynku przeprowadzonej zgodnie z art. 67 krajowy organ regulacyjny ustali, że dany rynek detaliczny określony zgodnie z art. 64 nie jest skutecznie konkurencyjny; oraz b) krajowy organ regulacyjny stwierdzi, że obowiązki nałożone na mocy art. 69–74 nie doprowadziłyby do	T	**Art. 2 pkt 53, art. 236 ust. 1 Pke**	**Art. 2 pkt 53** 53**)** rynek detaliczny – rynek produktów i usług w zakresie usług komunikacji elektronicznej dla użytkowników końcowych; **Art. 236.** 1. Jeżeli w wyniku analizy, o której mowa w art. 198 ust. 1, Prezes UKE stwierdzi, że: 1) dany rynek detaliczny nie jest skutecznie konkurencyjny, 2) obowiązki, o których mowa w art. 211–216, art. 217 ust. 1 i art. 221, nie doprowadziłyby do osiągnięcia celów, o których mowa w art. 412 ust. 2 – nakłada na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej na danym rynku detalicznym co najmniej jeden z obowiązków, o których mowa w ust. 2.

	osiągnięcia celów określonych w art. 3.			
Art. 83 ust. 2	2. Obowiązki nałożone na mocy ust. 1 niniejszego artykułu opierają się na naturze zidentyfikowanego problemu oraz są proporcjonalne i uzasadnione w świetle celów określonych w art. 3. Nałożone obowiązki mogą obejmować wymogi, aby określone przedsiębiorstwa nie ustanawiały nadmiernych cen, nie hamowały wejścia na rynek ani nie ograniczały konkurencji w drodze ustalania drapieżnych cen, nie okazywały niezasłużonych preferencji określonym użytkownikom końcowym ani nieracjonalnie nie łączyły usług. Wobec takich przedsiębiorstw krajowe organy regulacyjne mogą zastosować odpowiednie środki limitowania cen detalicznych, środki kontroli poszczególnych taryf lub środki zorientowania taryf na koszty lub ceny na porównywalnych rynkach w celu ochrony interesów użytkownika końcowego przy jednoczesnym wspieraniu skutecznej konkurencji.	T	**Art. 236 ust. 2-4, art. 237, art. 259 Pke**	**Art. 236 ust. 2-4** 2. Prezes UKE może, w drodze decyzji, nałożyć na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej na rynku usług detalicznych następujące obowiązki: 1) nieustalania zawyżonych cen usług; 2) nieutrudniania wejścia na rynek innym przedsiębiorcom; 3) nieograniczania konkurencji przez ustalanie cen usług zaniżonych w stosunku do kosztów ich świadczenia; 4) niestosowania nieuzasadnionych preferencji dla określonych użytkowników końcowych; 5) niezobowiązywania użytkownika końcowego do korzystania z usług, które są dla niego zbędne. 3. W decyzji, o której mowa w ust. 2, Prezes UKE może w szczególności: 1) określić maksymalne ceny usług; 2) określić wymagany przedział cen usług ustalony na podstawie cen stosowanych na porównywalnych rynkach państw członkowskich; 3) nałożyć obowiązek: a) prowadzenia rachunkowości regulacyjnej zgodnie z zatwierdzoną przez Prezesa UKE instrukcją, b) prowadzenia kalkulacji kosztów usług zgodnie z zatwierdzonym przez Prezesa UKE opisem kalkulacji kosztów, c) określania cen usług na podstawie kosztów ich świadczenia; 4) nałożyć obowiązek przedstawiania do zatwierdzenia informacji, o których mowa w art. 285. 4. Prezes UKE w decyzji nakładającej obowiązek, o którym mowa w ust. 3 pkt 3 lit. b, określi sposoby kalkulacji kosztów usług świadczonych na danym rynku detalicznym, jakie powinien stosować przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 260. **Art. 237.** 1. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, na którego nałożono obowiązek, o którym mowa w art. 236 ust. 3 pkt 4, przedkłada Prezesowi UKE projekty informacji, o których mowa w art. 285, wraz z uzasadnieniem, w terminie co najmniej 30 dni przed planowanym terminem wprowadzenia ich w życie lub ich zmiany.

				2. Prezes UKE, w drodze decyzji, w terminie 30 dni od dnia przedłożenia projektu informacji, o których mowa w art. 285, lub ich zmiany, może zgłosić sprzeciw, jeżeli projekty te są sprzeczne z decyzją, o której mowa w art. 236 ust. 2, lub z przepisami ustawy i zobowiązać przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej do przedstawienia poprawionych informacji, o których mowa w art. 285, w części objętej sprzeciwem. 3. Prezes UKE może zażądać od obowiązanego przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej przedłożenia dodatkowych dokumentów lub udzielenia dodatkowych informacji. Do tego czasu termin, o którym mowa w ust. 2, zawiesza się. 4. Informacje, o których mowa w art. 285, lub ich zmiana objęte sprzeciwem Prezesa UKE nie wchodzą w życie. 5. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE informacje, o których mowa w art. 285, lub ich zmianę. **Art. 259.** 1. Rachunkowość regulacyjną prowadzi przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, na którego nałożono ten obowiązek na podstawie art. 216 lub art. 236 ust. 3 pkt 3 lit. a. 2. Kalkulację kosztów prowadzi przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, na którego nałożono ten obowiązek na podstawie art. 217 ust. 1 pkt 1 lub art. 236 ust. 3 pkt 3 lit. b.
Art. 83 ust. 3	3. Krajowe organy regulacyjne zapewniają, aby w przypadku gdy przedsiębiorstwo podlega regulacjom taryf detalicznych lub innym istotnym ograniczeniom detalicznym, wprowadzone zostały w życie konieczne i właściwe systemy księgowania kosztów. Krajowe organy regulacyjne mogą określić format oraz metodologię księgową, jakie mają być stosowane. Zgodność z wymogami systemu księgowania kosztów podlega weryfikacji przez wykwalifikowany niezależny podmiot. Krajowe organy regulacyjne zapewniają coroczną publikację oświadczenia o takiej zgodności.		**Art. 236 ust. 3-4, art. 260, art. 262 ust. 7-10 Pke**	**Art. 236 ust. 3 i 4** 3. W decyzji, o której mowa w ust. 2, Prezes UKE może w szczególności: 1) określić maksymalne ceny usług; 2) określić wymagany przedział cen usług ustalony na podstawie cen stosowanych na porównywalnych rynkach państw członkowskich; 3) nałożyć obowiązek: a) prowadzenia rachunkowości regulacyjnej zgodnie z zatwierdzoną przez Prezesa UKE instrukcją, b) prowadzenia kalkulacji kosztów usług zgodnie z zatwierdzonym przez Prezesa UKE opisem kalkulacji kosztów, c) określania cen usług na podstawie kosztów ich świadczenia; 4) nałożyć obowiązek przedstawiania do zatwierdzenia informacji, o których mowa w art. 285. 4. Prezes UKE w decyzji nakładającej obowiązek, o którym mowa w ust. 3 pkt 3 lit. b, określi sposoby kalkulacji kosztów usług świadczonych na danym

				rynku detalicznym, jakie powinien stosować przedsiębiorca komunikacji elektronicznej, na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 260. **Art. 260.** Minister właściwy do spraw informatyzacji w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia: 1) sposoby przypisania aktywów i pasywów, przychodów i kosztów do działalności lub usług, o których mowa w art. 258 ust. 1, 2) sposób i terminy dokonywania aktualizacji wyceny określonych rodzajów środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz dokonanych od tych środków i wartości odpisów amortyzacyjnych, 3) sposoby kalkulacji kosztów usług w zakresie dostępu telekomunikacyjnego lub usług na rynku detalicznym, 4) tryb i terminy uzgadniania i zatwierdzania przez Prezesa UKE opracowanego przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej projektu instrukcji oraz projektu opisu kalkulacji kosztów, 5) zakres przekazywanych Prezesowi UKE: a) sprawozdań z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej, przyjmując zasadę, że dane zawarte w sprawozdaniach są sprawdzalne w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, b) wyników kalkulacji kosztów – mając na celu promocję efektywności, zrównoważonej konkurencji oraz zapewnienia maksymalnej korzyści dla użytkowników końcowych, w tym związanych z rozwojem sieci o bardzo dużej przepustowości, a także uwzględniając konieczność ochrony konsumentów i konkurentów przed nadużywaniem przez przedsiębiorców komunikacji elektronicznej, na których nałożono obowiązek prowadzenia rachunkowości regulacyjnej lub kalkulacji kosztów, ich pozycji rynkowej, konieczność stymulowania rozwoju rynku komunikacji elektronicznej, promocję realizacji nowych inwestycji, w tym w sieci o bardzo dużej przepustowości, oraz konieczność umożliwienia działalności kontrolnej Prezesowi UKE wobec działalności wykonywanej przez tych przedsiębiorców. **Art. 262.** 7. Sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej oraz wyniki kalkulacji kosztów podlegają weryfikacji pod kątem zgodności z przepisami prawa oraz zatwierdzonymi przez Prezesa UKE instrukcją i opisem kalkulacji kosztów, na koszt przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej, w

				terminie 6 miesięcy od zakończenia roku obrotowego, przez niezależnego od przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej biegłego rewidenta. 8. Prezes UKE powołuje biegłego rewidenta do przeprowadzenia weryfikacji, o której mowa w ust. 7. 9. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej przekazuje Prezesowi UKE sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej lub wyniki kalkulacji kosztów, wraz ze sprawozdaniem biegłego rewidenta z weryfikacji, o której mowa w ust. 7, niezwłocznie po jej zakończeniu i przedłożeniu przez biegłego rewidenta sprawozdania z tej weryfikacji. 10. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE sprawozdania z prowadzonej rachunkowości regulacyjnej, wyniki kalkulacji kosztów oraz sprawozdanie biegłego rewidenta z weryfikacji, o której mowa w ust. 7, w terminie 8 miesięcy od zakończenia roku obrotowego.
Art. 83 ust. 4	4. Bez uszczerbku dla art. 85 i 88, krajowe organy regulacyjne nie stosują mechanizmów ograniczeń detalicznych wymienionych w ust. 1 niniejszego artykułu do rynków geograficznych lub rynków detalicznych, co do których to rynków stwierdzają, że istnieje na nich skuteczna konkurencja.	N	**Art. 236 ust. 1 pkt 1 Pke**	**Art. 236.** 1. Jeżeli w wyniku analizy, o której mowa w art. 198 ust. 1, Prezes UKE stwierdzi, że: (…) 1) dany rynek detaliczny nie jest skutecznie konkurencyjny,
Art. 84	**Przystępna cenowo usługa powszechna**			
Art. 84 ust. 1	1. Państwa członkowskie zapewniają, aby wszyscy konsumenci na ich terytorium mieli dostęp po przystępnej cenie, w świetle szczególnych uwarunkowań krajowych, do usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu i do usług łączności głosowej na poziomie jakości określonym na ich terytorium, w tym do łącza umożliwiającego skorzystanie z tych usług, w stałej lokalizacji.	T	**Art. 355 ust. 1 Pke**	**Art. 355.** 1. Usługę powszechną stanowią usługa adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu i usługa komunikacji głosowej świadczone z wykorzystaniem dowolnej technologii, w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej lub stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej, z zachowaniem dobrej jakości i po przystępnej cenie, dostępne w stałej lokalizacji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
Art. 84 ust. 2	2. Ponadto państwa członkowskie mogą też zapewniać przystępność cenową usług, o których mowa w ust. 1, nieświadczonych w stałej lokalizacji, jeżeli uznają to za konieczne do zapewnienia pełnego	N		Fakultatywny przepis. Nie ma obowiązku implementacji.

	społecznego i ekonomicznego uczestnictwa konsumentów w życiu społecznym.			
Art. 84 ust. 3	3. Każde państwo członkowskie, w świetle uwarunkowań krajowych i minimalnej przepustowości łącza, z której korzysta większość konsumentów na terytorium tego państwa członkowskiego, i przy uwzględnieniu sprawozdania BEREC dotyczącego najlepszych praktyk, określa usługę szerokopasmowego dostępu do internetu do celów ust. 1, aby zapewnić przepustowość łącza niezbędną do społecznego i ekonomicznego udziału w życiu społecznym. Usługa adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu musi być w stanie zapewnić przepustowość łącza niezbędną do umożliwienia przynajmniej korzystania z minimalnego zestawu usług określonego w załączniku V. Do dnia 21 grudnia 2020 r. BEREC sporządza, w celu przyczynienia się do spójnego stosowania niniejszego artykułu, po konsultacji z zainteresowanymi stronami i w ścisłej współpracy z Komisją, uwzględniając dostępne dane Komisji (Eurostatu), sprawozdanie dotyczące najlepszych praktyk państw członkowskich do wspierania usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu na podstawie akapitu pierwszego. Sprawozdanie to jest aktualizowane regularnie, aby odzwierciedlać postęp technologiczny i zmiany wzorców korzystania przez konsumentów.	T	**Art. 356 Pke**	**Art. 356.** Prezes UKE określa i udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE minimalną wymaganą przepustowość łącza dla usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia konsumentom udziału w życiu społecznym i gospodarczym przez możliwość korzystania z aplikacji, o których mowa w art. 355 ust. 2.
Art. 84 ust. 4	4. Na wniosek konsumenta funkcjonalność łącza, o którym mowa w ust. 1 i, w stosownych przypadkach, ust. 2, może zostać ograniczona tak, aby obsługiwało ono połączenia głosowe.	T	**Art. 355 ust. 3 Pke**	**Art. 355.** 3. Konsument może żądać ograniczenia zakresu usług, o których mowa w ust. 1, wyłącznie do usługi komunikacji głosowej. W takim przypadku przedsiębiorca świadczący usługi, o których mowa w ust. 1, nie może żądać opłat innych niż opłaty z tytułu świadczenia usługi komunikacji głosowej. Jeżeli żądanie ograniczenia zakresu usług złożone zostaje w trakcie

				obowiązywania umowy, dostawca usług może dochodzić od konsumenta roszczenia na zasadach określonych w art. 304 ust. 3.
Art. 84 ust. 5	5. Państwa członkowskie mogą rozszerzyć zakres stosowania przepisów niniejszego artykułu na użytkowników końcowych, którzy są mikroprzedsiębiorstwami oraz małymi i średnimi przedsiębiorstwami oraz organizacjami non-profit.	N		Fakultatywny przepis. Nie ma obowiązku implementacji.
Art. 85	**Świadczenie przystępnej cenowo usługi powszechnej**			
Art. 85 ust. 1	1. Krajowe organy regulacyjne w porozumieniu z innymi właściwymi organami monitorują zmiany i wysokość cen detalicznych za dostępne na rynku usługi wskazane w art. 84 ust. 1, w szczególności w porównaniu z cenami krajowymi i krajowymi dochodami konsumentów.	T	**Art. 358 ust. 1-3 Pke**	**Art. 358.**1. Prezes UKE analizuje: 1) wysokość i zmiany cen detalicznych usług, o których mowa w art. 355 ust. 1, pod względem ich przystępności, z uwzględnieniem cen krajowych oraz dochodów konsumentów, w szczególności biorąc pod uwagę relację cen detalicznych usług, o których mowa w art. 355 ust. 1, oraz wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę; 2) obciążenia administracyjne lub finansowe dla Prezesa UKE lub przedsiębiorców świadczących usługi, o których mowa w art. 355 ust. 1, związane z obowiązkiem oferowania pakietu cenowego na warunkach innych niż zwykłe warunki komercyjne, zwanego dalej „specjalnym pakietem cenowym”. 2. Analizę, o której mowa w ust. 1 pkt 2, Prezes UKE przeprowadza w przypadku gdy, analiza, o której mowa w ust. 1 pkt 1, wykazała, że ceny detaliczne którejkolwiek z usług, o których mowa w art. 355 ust. 1, uniemożliwiają konsumentom o niskich dochodach lub szczególnych potrzebach społecznych dostęp do tych usług. 3. Wyniki analiz, o których mowa w ust. 1, Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE w celu ich skonsultowania z zainteresowanymi podmiotami. Do konsultacji stosuje się odpowiednio art. 31 ust. 2.
Art. 85 ust. 2	2. Jeżeli państwa członkowskie stwierdzą, że w świetle uwarunkowań krajowych ceny detaliczne, o których mowa w art. 84 ust. 1 nie są przystępne, ponieważ uniemożliwiają konsumentom o niskich dochodach lub szczególnych potrzebach społecznych dostęp do tych usług, przyjmują one środki w celu zapewnienia dla takich konsumentów	T	**Art. 358 ust. 4 i 5, art. 365, art. 366 i art. 367 Pke**	**Art. 358.** 4. W przypadku gdy wyniki analiz lub konsultacji, o których mowa w ust. 3, wykazały, że: 1) ceny detaliczne którejkolwiek z usług, o których mowa w art. 355 ust. 1, uniemożliwiają konsumentom o niskich dochodach lub szczególnych potrzebach społecznych dostęp do tych usług, 2) nałożenie obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego na wszystkich przedsiębiorców świadczących usługi, o których mowa w art.

	przystępności cenowej usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu i usług łączności głosowej co najmniej w stałej lokalizacji. W tym celu państwa członkowskie mogą zapewnić, aby to wsparcie było udzielane takim konsumentom do celów łączności, lub zobowiązać podmioty świadczące takie usługi do zaoferowania tym konsumentom wariantów taryfowych lub pakietów, które różnią się od taryf lub pakietów oferowanych na normalnych warunkach komercyjnych, lub mogą zrealizować oba te działania. W tym celu państwa członkowskie mogą zobowiązać te podmioty do stosowania ujednoliconych taryf, w tym uśredniania geograficznego, na całym terytorium. W wyjątkowych okolicznościach, w szczególności w przypadku gdy nałożenie obowiązków na podstawie akapitu drugiego niniejszego ustępu na wszystkich dostawców skutkowałoby wykazanym nadmiernym obciążeniem administracyjnym lub finansowym dla dostawców, państwo członkowskie może wyjątkowo zdecydować o nałożeniu obowiązku oferowania tych specjalnych opcji taryfowych lub pakietów wyłącznie na wyznaczone przedsiębiorstwa. Art. 86 ma odpowiednio zastosowanie do takich wyznaczeń. W przypadku gdy państwo członkowskie wyznacza przedsiębiorstwa, zapewnia ono, aby wszyscy konsumenci o niskich dochodach lub szczególnych potrzebach społecznych korzystali z wyboru przedsiębiorstw oferujących opcje taryfowe zaspokajające ich potrzeby, chyba że zapewnienie takiego wyboru jest niemożliwe lub stworzyłoby nadmierne dodatkowe obciążenie organizacyjne lub finansowe.			355 ust. 1, nie będzie skutkować nadmiernym obciążeniem administracyjnym lub finansowym dla Prezesa UKE lub dla tych przedsiębiorców – Prezes UKE w celu zapewnienia tym konsumentom dostępu i korzystania z usług, o których mowa w art. 355 ust. 1, nakłada, w drodze decyzji, na przedsiębiorców telekomunikacyjnych świadczących usługi, o których mowa w art. 355 ust. 1, obowiązek oferowania specjalnego pakietu cenowego. 5. W przypadku gdy wyniki analiz, o których mowa w ust. 1, lub konsultacji, o których mowa w ust. 3, wykazały, że ceny detaliczne którejkolwiek z usług, o których mowa w art. 355 ust. 1, uniemożliwiają konsumentom o niskich dochodach lub szczególnych potrzebach społecznych dostęp do tych usług oraz nałożenie obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego, w sposób, o którym mowa w ust. 4, skutkowałoby nadmiernym obciążeniem administracyjnym lub finansowym dla Prezesa UKE lub przedsiębiorców, o których mowa w ust. 4, Prezes UKE przeprowadza konkurs, o którym mowa w art. 360. **Art. 365.** Przedsiębiorca wyznaczony do realizacji obowiązku świadczenia usługi jest obowiązany do zawarcia umowy o jej świadczenie, chyba że użytkownik końcowy nie spełni warunków świadczenia tej usługi. **Art. 366.** Przedsiębiorca wyznaczony do realizacji obowiązku świadczenia usługi zawiera umowę o której mowa w art. 365, w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku o jej zawarcie określając w niej w szczególności termin rozpoczęcia świadczenia usługi**.** **Art. 367.** 1. Przedsiębiorca zobowiązany do oferowania specjalnego pakietu cenowego jest obowiązany do zawarcia umowy o świadczenie usług, na które oferowany jest specjalny pakiet cenowy, po cenach określonych w tym pakiecie, o ile konsument spełnia warunki świadczenia usług oraz warunki świadczenia specjalnego pakietu cenowego. 2. W przypadku wyboru przez konsumenta specjalnego pakietu cenowego przedsiębiorca zobowiązany do oferowania takiego pakietu może żądać wglądu do dokumentów potwierdzających niskie dochody lub szczególne potrzeby społeczne konsumenta. 3. Przedsiębiorca zobowiązany do oferowania specjalnego pakietu cenowego zawiera w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku o zawarcie umowy, o której mowa w ust. 1, umowę, w której określa w szczególności termin rozpoczęcia świadczenia usługi.

	Państwa członkowskie zapewniają, aby konsumentom uprawnionym do tych wariantów taryfowych lub pakietów przysługiwało prawo zawarcia umowy albo z dostawcą usługi, o której mowa w art. 84 ust. 1, albo z przedsiębiorstwem wyznaczonym zgodnie z niniejszym ustępem oraz aby ich numery pozostały dla nich dostępne przez odpowiedni okres i aby nie nastąpiło nieuzasadnione wyłączanie usługi.			
Art. 85 ust. 3	3. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa, które oferują warianty taryfowe lub pakiety konsumentom o niskich dochodach lub szczególnych potrzebach społecznych na podstawie ust. 2, informowały krajowe organy regulacyjne i inne właściwe organy o szczegółowych elementach tych ofert. Krajowe organy regulacyjne w porozumieniu z innymi właściwymi organami zapewniają, aby warunki, na jakich przedsiębiorstwa oferują warianty taryfowe lub pakiety na podstawie ust. 2, były w pełni przejrzyste oraz były publikowane i stosowane zgodnie z zasadą niedyskryminacji. Krajowe organy regulacyjne w porozumieniu z innymi właściwymi organami mogą zażądać modyfikacji lub wycofania takich planów taryfowych lub pakietów.	T	**Art. 364 Pke**	**Art. 364.** 1. Przedsiębiorca, na którego nałożono obowiązek oferowania specjalnego pakietu cenowego lub obowiązek świadczenia usługi, jest obowiązany do przekazania Prezesowi UKE informacji o wejściu w życie informacji przedumownych dotyczących: 1) cen i opłat wynikających ze specjalnego pakietu cenowego i warunków świadczenia tego pakietu, 2) zakresu i warunków realizacji obowiązku świadczenia usługi – lub dokonania ich zmiany, wraz ze wskazaniem dokładnego miejsca ich publikacji na swojej stronie internetowej, w terminie nie dłuższym niż 7 dni od dnia ich wejścia w życie. 2. Prezes UKE może wszcząć postępowanie w sprawie weryfikacji informacji przedumownych, o których mowa w ust. 1. 3. Jeżeli informacje przedumowne są sprzeczne z ustawą lub decyzją, o której mowa w art. 358 ust. 4, art. 360 ust. 7, art. 361 lub art. 368 ust. 2, Prezes UKE określa, w drodze decyzji, zakres zmian oraz termin ich wprowadzenia w życie. Decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu.
Art. 85 ust. 4	4. Państwa członkowskie zapewniają, aby w świetle uwarunkowań krajowych wsparcie to świadczono, w stosownych przypadkach, konsumentom z niepełnosprawnościami i, w stosownych przypadkach, wprowadzano inne szczególne środki, aby zapewnić dostępność i przystępność cenową urządzeń końcowych oraz specjalnych urządzeń i specjalnych usług, które usprawniają równorzędny dostęp, w tym, w razie	T	**Art. 340 Pke**	**Art. 340.** 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej zapewnia użytkownikom końcowym z niepełnosprawnościami dostęp do świadczonych przez siebie udogodnień i dostęp do świadczonych przez siebie usług równoważny dostępowi do usług komunikacji elektronicznej z jakiego korzysta większość użytkowników końcowych, oraz publikuje informacje o tych udogodnieniach i usługach na swojej stronie internetowej. 2. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE informacje o normach i specyfikacjach opublikowanych przez Komisję Europejską w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, dotyczących udogodnień i usług dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami.

	konieczności, usług pełnej konwersacji i usług przekazu.			3. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania dotyczące świadczenia udogodnień i usług dla osób z niepełnosprawnościami przez dostawców publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej, biorąc pod uwagę potrzebę zapewnienia użytkownikom końcowym z niepełnosprawnościami dostępu równoważnego dostępowi do usług komunikacji elektronicznej, z jakiego korzysta większość użytkowników końcowych.
Art. 85 ust. 5	5. Stosując przepisy niniejszego artykułu, państwa członkowskie dążą do minimalizacji zakłóceń na rynku.	T	**Art. 360 ust. 1 i 2 Pke**	**Art. 360.** 1. Prezes UKE ogłasza na stronie podmiotowej BIP UKE konkurs na przedsiębiorcę wyznaczonego. 2. Prezes UKE ustala warunki konkursu, kierując się stopniem rozwoju usług telekomunikacyjnych, potrzebami użytkowników końcowych oraz potrzebą minimalizacji zniekształceń lub ograniczeń konkurencji na danym obszarze w zakresie usługi, której dotyczy obowiązek.
Art. 85 ust. 6	6. Państwa członkowskie mogą rozszerzyć zakres stosowania niniejszego artykułu na użytkowników końcowych, którzy są mikroprzedsiębiorstwami, małymi i średnimi przedsiębiorstwami oraz organizacjami non-profit.	N		Fakultatywny przepis. Nie ma obowiązku implementacji.
Art. 86	**Dostępność usługi powszechnej**			
Art. 86 ust. 1	1. Jeżeli państwo członkowskie stwierdziło, przy uwzględnieniu wyników – o ile są dostępne – analizy geograficznej przeprowadzonej zgodnie z art. 22 ust. 1 oraz, w razie konieczności, wszelkich dodatkowych dowodów, że na swoim terytorium lub jego różnych częściach w normalnych warunkach handlowych lub przy użyciu innych ewentualnych narzędzi polityki publicznej nie można zapewnić adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu w stałej lokalizacji określonej zgodnie z art. 84 ust. 3 oraz usługi łączności głosowej, może ono nałożyć odpowiednie obowiązki świadczenia usługi powszechnej, aby uwzględnić wszystkie rozsądne wnioski użytkowników końcowych o dostęp do tych usług w odpowiednich częściach jego terytorium.	T	**Art. 357 Pke**	**Art. 357.** 1. Prezes UKE dokonuje analizy dostępności i jakości świadczenia usług, o których mowa w art. 355 ust. 1, uwzględniając stan rynku telekomunikacyjnego oraz planowane i realizowane na tym rynku przedsięwzięcia inwestycyjne. 2. Wyniki analizy, o której mowa w ust. 1, Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE w celu ich skonsultowania z zainteresowanymi podmiotami. Do konsultacji stosuje się odpowiednio przepis art. 31 ust. 2. 3. Jeżeli wyniki analizy lub konsultacji wykazały, że którakolwiek z usług, o których mowa w art. 355 ust. 1, nie jest dostępna lub świadczona z zachowaniem dobrej jakości, Prezes UKE przeprowadza konkurs, o którym mowa w art. 360, którego przedmiotem jest nałożenie obowiązku świadczenia tych usług na wskazanym obszarze, zwanym dalej „obowiązkiem świadczenia usługi”.

Art. 86 ust. 2	2. Państwa członkowskie określają najwydajniejsze i najwłaściwsze podejście pozwalające zapewnić dostępność w stałej lokalizacji usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu określonej zgodnie z art. 84 ust. 3 oraz usługi łączności głosowej, przestrzegając jednocześnie zasady obiektywizmu, przejrzystości, niedyskryminacji i proporcjonalności. Państwa członkowskie dążą do minimalizacji zakłóceń na rynku, w szczególności świadczenia usług po cenach lub na warunkach odbiegających od normalnych warunków komercyjnych, zapewniając jednocześnie ochronę interesu publicznego.	T	**Art. 357 ust. 3 Pke**	**Art. 357** (…) 3. Jeżeli wyniki analizy lub konsultacji wykazały, że którakolwiek z usług, o których mowa w art. 355 ust. 1, nie jest dostępna lub świadczona z zachowaniem dobrej jakości, Prezes UKE przeprowadza konkurs, o którym mowa w art. 360, którego przedmiotem jest nałożenie obowiązku świadczenia tych usług na wskazanym obszarze, zwanym dalej „obowiązkiem świadczenia usługi”.
Art. 86 ust. 3	3. W szczególności, jeżeli państwa członkowskie postanowią nałożyć obowiązki, aby zapewnić użytkownikom końcowym dostępność w stałej lokalizacji usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu określonego zgodnie z art. 84 ust. 3 oraz usług łączności głosowej, mogą wyznaczyć jedno przedsiębiorstwo lub większą ich liczbę jako odpowiedzialne za zagwarantowanie takiego dostępu na całym terytorium kraju. Państwa członkowskie mogą wyznaczyć różne przedsiębiorstwa lub grupy przedsiębiorstw do celów świadczenia usług adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu oraz usług łączności głosowej w stałej lokalizacji lub objęcia zasięgiem różnych części terytorium kraju.	T	**Art. 357 ust. 3, art. 361, art. 362 Pke**	**Art. 357** **(…)** 3. Jeżeli wyniki analizy lub konsultacji wykazały, że którakolwiek z usług, o których mowa w art. 355 ust. 1, nie jest dostępna lub świadczona z zachowaniem dobrej jakości, Prezes UKE przeprowadza konkurs, o którym mowa w art. 360, którego przedmiotem jest nałożenie obowiązku świadczenia tych usług na wskazanym obszarze, zwanym dalej „obowiązkiem świadczenia usługi”. **Art. 361.** Prezes UKE wyznacza, w drodze decyzji, przedsiębiorcę telekomunikacyjnego do realizacji obowiązku będącego przedmiotem konkursu, biorąc pod uwagę jego zdolność do realizacji tego obowiązku na danym obszarze, jeżeli: 1) do konkursu w terminie wskazanym w ogłoszeniu nie przystąpił żaden przedsiębiorca telekomunikacyjny; 2) żaden z uczestników konkursu nie spełnił warunków uczestnictwa w konkursie; 3) żaden z uczestników konkursu nie zapewni realizacji obowiązku będącego przedmiotem konkursu. **Art. 362.** 1. Prezes UKE w decyzjach, o których mowa w art. 358 ust. 4, art. 360 ust. 7 i art. 361, określa w szczególności: 1) obowiązek w zakresie usługi lub usług, o których mowa w art. 355 ust. 1;

				2) obszar, na którym ma być realizowany obowiązek, o którym mowa w pkt 1; 3) termin rozpoczęcia realizacji obowiązku, o którym mowa w pkt 1; 4) okres realizacji obowiązku, o którym mowa w pkt 1; 5) wymagania dotyczące realizacji obowiązku, o którym mowa w pkt 1. 2. Prezes UKE w decyzji, o której mowa w art. 360 ust. 7, określa zaoferowany przez przedsiębiorcę wyznaczonego prognozowany koszt netto realizacji obowiązku, do którego został wyznaczony. 3. W decyzjach nakładających obowiązek oferowania specjalnego pakietu cenowego Prezes UKE określa szczególne potrzeby społeczne konsumentów.
Art. 86 ust. 4	4. Wyznaczając przedsiębiorstwa na części lub całości terytorium kraju, celem zapewnienia dostępności usług zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu, państwa członkowskie stosują wydajny, obiektywny, przejrzysty i niedyskryminacyjny mechanizm wyznaczania, w którym żadne przedsiębiorstwo nie jest z góry wykluczone z procesu wyznaczania. Takie metody wyznaczania muszą zapewnić, aby usługa adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu i usługi łączności głosowej w stałej lokalizacji były świadczone w sposób racjonalny pod względem kosztów, oraz mogą być stosowane jako sposób ustalania kosztu netto obowiązku świadczenia usługi powszechnej zgodnie z art. 89.	T	**Art. 359-361 Pke**	**Art. 359.** Przez przedsiębiorcę wyznaczonego rozumie się przedsiębiorcę, który jest wyznaczany w decyzji, o której mowa w art. 360 ust. 7 albo w art. 361, do realizacji obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego lub obowiązku świadczenia usługi, oraz przedsiębiorcę, na którego nałożono obowiązek świadczenia usługi w trybie art. 368 ust. 2. **Art. 360.** 1. Prezes UKE ogłasza na stronie podmiotowej BIP UKE konkurs na przedsiębiorcę wyznaczonego. 2. Prezes UKE ustala warunki konkursu, kierując się stopniem rozwoju usług telekomunikacyjnych, potrzebami użytkowników końcowych oraz potrzebą minimalizacji zniekształceń lub ograniczeń konkurencji na danym obszarze w zakresie usługi, której dotyczy obowiązek. 3. W ogłoszeniu o konkursie Prezes UKE określa: 1) przedmiot konkursu przez wskazanie obowiązku w zakresie usługi lub usług, o których mowa w art. 355 ust. 1; 2) obszar, na którym ma być realizowany obowiązek, o którym mowa w pkt 1; 3) ogólne wymagania dotyczące realizacji obowiązku, o którym mowa w pkt 1; 4) informacje i dokumenty dotyczące przedsiębiorcy niezbędne do przeprowadzenia konkursu. 4. Przedsiębiorca składa w konkursie ofertę zawierającą informacje, o których mowa w ogłoszeniu o konkursie wraz z wymaganymi dokumentami. 5. Kryteriami wyboru przedsiębiorcy w konkursie są najniższy prognozowany koszt netto realizacji obowiązku, o którym mowa w ust. 3 pkt 1, oraz zdolność ekonomiczna i techniczna przedsiębiorcy do realizacji tego obowiązku.

				6. Do przeprowadzenia postępowania konkursowego Prezes UKE powołuje komisję konkursową składającą się z pracowników UKE posiadających wiedzę i doświadczenie niezbędne do przeprowadzenia konkursu. Komisja dokonuje badania ofert w dwóch etapach. 7. Prezes UKE, w drodze decyzji, wyznacza wybranego w konkursie przedsiębiorcę do realizacji obowiązku będącego przedmiotem konkursu. 8. W decyzji, o której mowa w ust. 7, której przedmiotem jest nałożenie obowiązku oferowania specjalnego pakietu cenowego, Prezes UKE może dodatkowo nałożyć obowiązek stosowania jednolitych cen w ramach specjalnego pakietu cenowego, na obszarze świadczenia usługi, której dotyczy ten pakiet. 9. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres ogłoszenia o konkursie, oferty i wymagane dokumenty oraz szczegółowy tryb postępowania konkursowego w sprawie wyłonienia przedsiębiorcy wyznaczonego, mając na uwadze potrzebę zachowania przejrzystości i obiektywności postępowania oraz umożliwienie Prezesowi UKE wyboru przedsiębiorcy zgodnie z kryteriami, o których mowa w ust. 5. **Art. 361.** Prezes UKE wyznacza, w drodze decyzji, przedsiębiorcę telekomunikacyjnego do realizacji obowiązku będącego przedmiotem konkursu, biorąc pod uwagę jego zdolność do realizacji tego obowiązku na danym obszarze, jeżeli: 1) do konkursu w terminie wskazanym w ogłoszeniu nie przystąpił żaden przedsiębiorca telekomunikacyjny; 2) żaden z uczestników konkursu nie spełnił warunków uczestnictwa w konkursie; 3) żaden z uczestników konkursu nie zapewni realizacji obowiązku będącego przedmiotem konkursu.
Art. 86 ust. 5	5. W przypadku gdy przedsiębiorstwo wyznaczone zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu zamierza zbyć znaczną część lub całość swoich aktywów składających się na jego lokalną sieć dostępu na rzecz odrębnego podmiotu prawnego należącego do innego właściciela, informuje ono krajowy organ regulacyjny lub inny właściwy organ z góry i w odpowiednim czasie, aby umożliwić temu organowi ocenę wpływu zamierzonej transakcji	**T**	**Art. 368 Pke**	**Art. 368.** 1. W przypadku gdy przedsiębiorca wyznaczony do realizacji obowiązku świadczenia usługi zamierza zbyć całość lub znaczną część środków majątkowych lokalnej sieci dostępu na rzecz odrębnego podmiotu należącego do innego właściciela, zawiadamia o tym Prezesa UKE, najpóźniej na 6 miesięcy przed planowanym przeniesieniem środków majątkowych. 2. Prezes UKE może w drodze decyzji nałożyć, zmienić lub uchylić obowiązek świadczenia usługi, biorąc pod uwagę wpływ zbycia środków, o których mowa w ust. 1, na realizację tego obowiązku, stan rynku telekomunikacyjnego w zakresie dostępności i jakości świadczenia tej usługi oraz planowane i

	na zapewnianie w stałej lokalizacji usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu określonej zgodnie z art. 84 ust. 3 oraz usługi łączności głosowej. Krajowy organ regulacyjny lub inny właściwy organ może nałożyć, zmienić lub uchylić szczególne obowiązki zgodnie z art. 13 ust. 2.			realizowane przedsięwzięcia inwestycyjne oraz zdolność przedsiębiorcy telekomunikacyjnego do realizacji tego obowiązku na danym obszarze. 3. Do wydania decyzji, o której mowa w ust. 2, przepis art. 362 ust. 1 stosuje się odpowiednio.
Art. 87	**Status dotychczasowej usługi powszechnej** Państwa członkowskie mogą nadal zapewniać dostępność lub przystępność cenową innych usług niż usługa adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu określona zgodnie art. 83 ust. 3 i usługi łączności głosowej w stałej lokalizacji, które obowiązywały przed 20 grudnia 2018 r., jeżeli zapotrzebowanie na te usługi zostanie stwierdzone w świetle warunków krajowych. W przypadku wyznaczenia przez państwa członkowskie przedsiębiorstw na części lub całości ich krajowego terytorium do celów świadczenia tych usług stosuje się art. 86. Finansowanie tych obowiązków musi przebiegać zgodnie z art. 90. Państwa członkowskie dokonują przeglądu obowiązków nałożonych na podstawie niniejszego artykułu do 21 grudnia 2021 r., a następnie co trzy lata.	N		Nie ma przedsiębiorcy wyznaczonego od 2011 r. więc nie ma potrzeby implementacji tego przepisu.
Art. 88	**Kontrola wydatków**			
Art. 88 ust. 1	1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przy zapewnieniu urządzeń i świadczeniu usług dodatkowych wobec tych, o których mowa w art. art. 84 dostawcy usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu i usług połączeń głosowych zgodnie z art. 84–87 ustanawiały warunki w taki sposób, aby użytkownik końcowy nie był zobligowany do płacenia za usługi dodatkowe lub usługi, które nie są konieczne lub wymagane dla zamówionej usługi.	T	**Art. 355 ust. 4 Pke**	**Art. 355** 4. Przedsiębiorca świadczący usługi, o których mowa w ust. 1, dostarczając usługi dodatkowe w stosunku do tych usług ustanawia warunki korzystania z usług w taki sposób, aby konsument nie był zobligowany do płacenia za usługi dodatkowe lub usługi, które nie są konieczne lub wymagane do świadczenia zamówionej usługi.

Art. 88 ust. 2	2. Państwa członkowskie zapewniają, aby ci dostawcy usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu oraz usług łączności głosowej, o których mowa w art. 84, i świadczące usługi zgodnie z art. 85 oferowali określone urządzenia i usługi wymienione w załączniku VI część A, w stosownych przypadkach, w celu umożliwienia konsumentom monitorowania i kontrolowania wydatków. Państwa członkowskie zapewniają aby tacy dostawcy wprowadzili system pozwalający unikać nieuzasadnionego odłączenia usług łączności głosowej lub usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu konsumentom w odniesieniu do konsumentów, o których mowa w art. 85, w tym odpowiedni mechanizm umożliwiający weryfikację ciągłego zainteresowania korzystaniem z tej usługi. Państwa członkowskie mogą rozszerzyć zakres stosowania niniejszego ustępu na użytkowników końcowych, którzy są mikroprzedsiębiorstwami oraz małymi i średnimi przedsiębiorstwami oraz organizacjami non-profit.	T		Zapisy tego art. zostaną implementowane w przepisach dotyczących praw użytkowników końcowych tj. implementacji art. 115 EKŁE.
Art. 88 ust. 3	3. Każde państwo członkowskie zapewnia, aby właściwy organ był w stanie uchylać wymagania określone w ust. 2 na części lub na całości swojego krajowego terytorium, jeśli właściwy organ uzna, że ta usługa dodatkowa jest szeroko dostępna.	T		Obowiązki, o których mowa w załączniku VI nakładane są na wszystkich dostawców usług komunikacji elektronicznej w drodze ustawy. Te obowiązki, które są powszechnie dostępne – system przedpłat, nie zostały wprowadzone do Pke. Minister właściwy do spraw informatyzacji oraz Prezes UKE jako organy właściwy w sprawach komunikacji elektronicznej analizować będą dostępność usług i w razie potrzeby rozważana będzie interwencja legislacyjna.
Art. 89	**Określanie kosztów obowiązku świadczenia usługi powszechnej**			
Art. 89 ust. 1	1. W przypadku gdy krajowe organy regulacyjne uznają, że świadczenie usługi adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu określonej zgodnie art. 84 ust. 3		**Art. 369 i art. 370 Pke**	**Art. 369.** 1. Przedsiębiorcy wyznaczonemu przysługuje dopłata do kosztów realizacji obowiązku, do którego został wyznaczony, zwana dalej „dopłatą”, gdy jego realizacja jest nierentowna.

	i usług łączności głosowej, jak określono w art. 84, 85 i 86, lub dalsze świadczenie dotychczasowych usług powszechnych, jak określono w art. 87, może stanowić niesprawiedliwe obciążenie dla podmiotów świadczących te usługi i występujących o rekompensatę, krajowe organy regulacyjne obliczają koszty netto świadczenia takich usług. W tym celu krajowe organy regulacyjne: a) obliczają koszt netto obowiązku świadczenia usługi powszechnej, biorąc pod uwagę każdą korzyść rynkową przypadającą na podmiot świadczący usługę adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu określoną zgodnie z art. 84 ust. 3 i usługi łączności głosowej, jak określono w art. 84, 85 i 86, lub dalej świadczącego dotychczasowe usługi powszechne, jak określono w art. 87, zgodnie z załącznikiem VII; lub b) wykorzystują koszty netto świadczenia usługi powszechnej określone przez mechanizm wyznaczania zgodnie z art. 86 ust. 4.			2. Prezes UKE ustala dopłatę w wysokości kosztu netto realizacji obowiązku, do którego przedsiębiorca został wyznaczony. Koszt netto realizacji tego obowiązku dotyczy tylko kosztów, których przedsiębiorca wyznaczony nie poniósłby, gdyby nie został wyznaczony do realizacji tego obowiązku. 3. W przypadku wyznaczenia przedsiębiorcy w drodze decyzji, o której mowa w art. 360 ust. 7, dopłata nie może być wyższa niż zaoferowany w konkursie prognozowany koszt netto realizacji obowiązku, do którego ten przedsiębiorca został wyznaczony. 4. Kalkulacja kosztu netto, o którym mowa w ust. 2, dla każdego obowiązku, do którego realizacji dany przedsiębiorca został wyznaczony, uwzględnia: 1) koszty bezpośrednio związane z realizacją tego obowiązku; 2) przychody z realizacji tego obowiązku; 3) korzyści pośrednie związane z realizacją tego obowiązku. 5. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, sposób obliczania kosztu netto realizacji obowiązku w zakresie usługi lub usług, o których mowa w art. 355 ust. 1, mając na celu konieczność ustalenia dla przedsiębiorcy wyznaczonego odpowiedniej wysokości dopłaty z uwzględnieniem zasad przejrzystości i niedyskryminacji oraz umożliwienie przez Prezesa UKE weryfikacji kosztu netto. 6. Prezes UKE corocznie, w terminie do 31 marca, informuje na stronie podmiotowej BIP UKE o wysokości progu przychodu z działalności komunikacji elektronicznej w poprzednim roku kalendarzowym, obliczonym w sposób wskazany w ust. 7. 7. Wysokość progu przychodu z działalności komunikacji elektronicznej w poprzednim roku kalendarzowym stanowi tysięczną krotność przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym, wskazanego w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, o którym mowa w art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. **Art. 370.** 1. Przedsiębiorca wyznaczony może złożyć wniosek o dopłatę w terminie 6 miesięcy od zakończenia roku kalendarzowego, w którym, w ocenie tego przedsiębiorcy, wystąpił koszt netto. Prezes UKE niezwłocznie

				udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE informację o wpłynięciu wniosku przedsiębiorcy wyznaczonego o dopłatę. 2. Przedsiębiorca wyznaczony przedstawia Prezesowi UKE wyliczoną wysokość kosztu netto, a także rachunki lub inne dokumenty zawierające dane lub informacje służące za podstawę obliczenia tego kosztu. Do przeprowadzenia analizy tej dokumentacji Prezes UKE powołuje biegłego rewidenta. 3. Prezes UKE, w terminie 120 dni od dnia złożenia wniosku, weryfikuje koszt netto i w zależności od wyników tej weryfikacji przyznaje, w drodze decyzji, ustaloną kwotę dopłaty bądź odmawia jej przyznania. Prezes UKE przyznaje ustaloną kwotę dopłaty, jeżeli stwierdzi, że zweryfikowany koszt netto stanowi nieuzasadnione obciążenie przedsiębiorcy wyznaczonego.
Art. 89 ust. 2	2. Rachunki lub inne informacje służące za podstawę obliczania kosztu netto obowiązku świadczenia usługi powszechnej na mocy ust. 1 akapit drugi lit. a) są przedmiotem audytów lub weryfikacji przeprowadzanych przez krajowy organ regulacyjny lub organ niezależny od zainteresowanych stron i są zatwierdzane przez ten krajowy organ regulacyjny. Wyniki kalkulacji kosztu oraz wnioski z audytu muszą być publicznie dostępne.		**Art. 370 ust. 2 i 3, art. 373 ust. 7 Pke**	**Art. 370** 2. Przedsiębiorca wyznaczony przedstawia Prezesowi UKE wyliczoną wysokość kosztu netto, a także rachunki lub inne dokumenty zawierające dane lub informacje służące za podstawę obliczenia tego kosztu. Do przeprowadzenia analizy tej dokumentacji Prezes UKE powołuje biegłego rewidenta. 3. Prezes UKE, w terminie 120 dni od dnia złożenia wniosku, weryfikuje koszt netto i w zależności od wyników tej weryfikacji przyznaje, w drodze decyzji, ustaloną kwotę dopłaty bądź odmawia jej przyznania. Prezes UKE przyznaje ustaloną kwotę dopłaty, jeżeli stwierdzi, że zweryfikowany koszt netto stanowi nieuzasadnione obciążenie przedsiębiorcy wyznaczonego. **Art. 373** 7. Prezes UKE, w terminie 6 miesięcy od dnia, w którym decyzja, o której mowa w art. 374 ust. 1, stała się ostateczna, sporządza i udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE sprawozdanie obejmujące: 1) koszt netto realizacji obowiązku w zakresie usługi lub usług, o których mowa w art. 355 ust. 1; *2)* wyniki analizy i weryfikacji, o których mowa w art. 370 ust. 2 i 3, z uwzględnieniem korzyści pośrednich związanych z realizacją tego obowiązku; 3) udział przedsiębiorców komunikacji elektronicznej obowiązanych do pokrycia dopłaty; 4) wysokość dopłaty przekazanej przedsiębiorcy wyznaczonemu.

Art. 90	**Finansowanie obowiązku świadczenia usługi powszechnej**			
Art. 90 ust. 1	1. W przypadku gdy, na podstawie kalkulacji kosztu netto, o której mowa w art. 89, krajowe organy regulacyjne stwierdzą, iż na danym dostawcy spoczywają niesprawiedliwe obciążenia, państwa członkowskie, na wniosek zainteresowanego dostawcy, decydują o dokonaniu jednej lub obu z poniższych czynności: a) wprowadzeniu mechanizmu kompensowania temu dostawcy określonego kosztu netto, na przejrzystych warunkach, z funduszy publicznych; b) podzieleniu kosztu netto obowiązku świadczenia usługi powszechnej pomiędzy dostawcami sieci usług łączności elektronicznej.		**Art. 371 Pke**	**Art. 371.** 1. Przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej, których przychód z działalności komunikacji elektronicznej w roku kalendarzowym, za który przysługuje dopłata, przekroczył próg, o którym mowa w art. 369 ust. 6, obliczony dla roku kalendarzowego, za który przysługuje dopłata, są obowiązani do udziału w pokryciu dopłaty. 2. Jeżeli w poprzednim roku kalendarzowym przedsiębiorca wyznaczony realizował obowiązek, o którym mowa w art. 359, Prezes UKE, w terminie do dnia 30 czerwca, wszczyna postępowanie konsultacyjne dotyczące listy podmiotów świadczących, w poprzednim roku kalendarzowym, publicznie dostępną usługę komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów, sporządzonej na podstawie informacji od tych podmiotów, przekazanych na podstawie art. 363 ust. 3. Do konsultacji stosuje się odpowiednio przepisy art. 31 i art. 33. .
Art. 90 ust. 2	2. W przypadku gdy koszt netto jest ponoszony wspólnie zgodnie z ust. 1 lit. b) niniejszego artykułu, państwa członkowskie ustanawiają mechanizm dzielenia kosztów, zarządzany przez krajowy organ regulacyjny lub organ niezależny od beneficjentów pod nadzorem krajowego organu regulacyjnego. Dopuszcza się finansowanie jedynie kosztu netto, ustalonego zgodnie z art. 89, obowiązków ustanowionych w art. 84–87. Mechanizm dzielenia kosztów respektuje zasady przejrzystości, jak najmniejszego zakłócania rynku, niedyskryminacji i proporcjonalności, zgodnie z zasadami określonymi w załączniku VII część B. Państwa członkowskie mogą zdecydować o niewymaganiu wkładów od przedsiębiorstw,		**Art. 372 i art. 373 Pke**	**Art. 372.** 1. Prezes UKE, po ustaleniu należnej dopłaty, określa, w drodze decyzji, przedsiębiorców komunikacji elektronicznej obowiązanych do pokrycia dopłaty, jednolity wskaźnik procentowego udziału tych przedsiębiorców w pokryciu dopłaty oraz sposób ustalenia kwoty udziału poszczególnych przedsiębiorców komunikacji elektronicznej w pokryciu dopłaty. 2. Jednolity wskaźnik procentowego udziału wszystkich przedsiębiorców komunikacji elektronicznej obowiązanych do udziału w pokryciu dopłaty stanowi iloraz kwoty dopłaty, która podlega pokryciu, do sumy kwot przychodów tych przedsiębiorców z działalności komunikacji elektronicznej w danym roku kalendarzowym, w części przekraczającej próg, o którym mowa w art. 369 ust. 6, obliczony dla roku kalendarzowego, za który przysługuje dopłata. 3. W postępowaniu w sprawie wydania decyzji, o której mowa w ust. 1: 1) w przypadkach określonych w art. 97 § 1 pkt 1–3a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. -Kodeks postępowania administracyjnego nie zawiesza się postępowania; 2) przepisy art. 30 § 5 i art. 34 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio, z

	których krajowy obrót jest niższy od wyznaczonego limitu. Żadne opłaty związane z dzieleniem kosztu obowiązku świadczenia usługi powszechnej nie będą łączone i są określane oddzielnie dla każdego przedsiębiorstwa. Takich opłat nie nakłada się na przedsiębiorstwa nieświadczące usług na terytorium państwa członkowskiego, które ustanowiło mechanizm dzielenia kosztów, ani nie pobiera się od takich przedsiębiorstw.			zastrzeżeniem, że Prezes UKE wyznacza z urzędu przedstawiciela uprawnionego do działania w postępowaniu do czasu wyznaczenia przedstawiciela lub kuratora przez sąd. 4. Wysokość udziału danego przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej w pokryciu dopłaty stanowi iloczyn jednolitego wskaźnika procentowego, o którym mowa w ust. 2, oraz kwoty przychodów tego przedsiębiorcy z działalności komunikacji elektronicznej w danym roku kalendarzowym, w części przekraczającej próg, o którym mowa w art. 369 ust. 6, obliczony dla roku kalendarzowego, za który przysługuje dopłata, i nie może być wyższa niż 1% tych przychodów. 5. Prezes UKE, w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja, o której mowa w ust. 1, stała się ostateczna, wydaje z urzędu zaświadczenie dla przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o kwocie udziału w pokryciu dopłaty ustalonej zgodnie z decyzją. Do zaświadczenia stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego. 6. Kwota udziału w pokryciu dopłaty podlega administracyjnej egzekucji należności pieniężnych. 7. Jeżeli kwota udziału w pokryciu dopłaty uzyskana została od przedsiębiorcy w drodze egzekucji, kwotę wydatków związanych z przekazaniem egzekwowanej należności przedsiębiorcy wyznaczonemu uprawnionemu do otrzymania dopłaty pokrywa przedsiębiorca komunikacji elektronicznej obowiązany do udziału w pokryciu dopłaty, przeciwko któremu toczyło się to postępowanie egzekucyjne. **Art. 373.** 1. Kwotę udziału w pokryciu dopłaty wpłaca się na wyodrębniony rachunek UKE wykorzystywany do transferów pieniężnych od przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej obowiązanego do udziału w pokryciu dopłaty do przedsiębiorcy wyznaczonego uprawnionego do otrzymania tej dopłaty, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaświadczenia o kwocie udziału w pokryciu dopłaty. 2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy przedsiębiorcy wyznaczonego uprawnionego do otrzymania dopłaty. 3. W przypadku opóźnienia we wpłacie kwoty udziału w pokryciu dopłaty w stosunku do terminu wskazanego w ust. 1, przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej obowiązanego do udziału w pokryciu dopłaty, nalicza się odsetki ustawowe za opóźnienie. 4. Odsetki od środków finansowych zgromadzonych na rachunku UKE, o którym mowa w ust. 1, powiększają kwotę zgromadzonych na nim środków finansowych.

				5. Prezes UKE niezwłocznie po uzyskaniu kolejnych wpłat od przedsiębiorców na rachunek UKE przekazuje je jako dopłatę przedsiębiorcy wyznaczonemu uprawnionemu do jej otrzymania. 6. Jeżeli ustalona kwota dopłaty przewyższa kwotę środków zgromadzonych na rachunku UKE, obowiązek dopłaty w kolejnym roku kalendarzowym powiększa się o zaległą kwotę. 7. Prezes UKE, w terminie 6 miesięcy od dnia, w którym decyzja, o której mowa w art. 372 ust. 1, stała się ostateczna, sporządza i udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE sprawozdanie obejmujące: 1) koszt netto realizacji obowiązku w zakresie usługi lub usług, o których mowa w art. 355 ust. 1; 2) wyniki analizy i weryfikacji, o których mowa w art. 370 ust. 2 i 3, z uwzględnieniem korzyści pośrednich związanych z realizacją tego obowiązku; 3) udział przedsiębiorców komunikacji elektronicznej obowiązanych do pokrycia dopłaty; 4) wysokość dopłaty przekazanej przedsiębiorcy wyznaczonemu.
Art. 91	**Przejrzystość**			
Art. 91 ust. 1	1. W przypadku gdy koszt netto obowiązku świadczenia usługi powszechnej ma zostać obliczony zgodnie z art. 89, krajowe organy regulacyjne zapewniają, aby zasady kalkulacji kosztu netto, w tym szczegóły zastosowanej metody, były publicznie dostępne. W przypadku ustanowienia określonego w art. 90 ust. 2 mechanizmu dzielenia kosztu netto obowiązku świadczenia usługi powszechnej, krajowe organy regulacyjne zapewniają, aby zasady dzielenia kosztów i zasady dotyczące kompensowania kosztu netto były publicznie dostępne.		**Art. 369 i art. 372 Pke**	**Art. 369.** 1. Przedsiębiorcy wyznaczonemu przysługuje dopłata do kosztów realizacji obowiązku, do którego został wyznaczony, zwana dalej „dopłatą”, gdy jego realizacja jest nierentowna. 2. Prezes UKE ustala dopłatę w wysokości kosztu netto realizacji obowiązku, do którego przedsiębiorca został wyznaczony. Koszt netto realizacji tego obowiązku dotyczy tylko kosztów, których przedsiębiorca wyznaczony nie poniósłby, gdyby nie został wyznaczony do realizacji tego obowiązku. 3. W przypadku wyznaczenia przedsiębiorcy w drodze decyzji, o której mowa w art. 360 ust. 7, dopłata nie może być wyższa niż zaoferowany w konkursie prognozowany koszt netto realizacji obowiązku, do którego ten przedsiębiorca został wyznaczony. 4. Kalkulacja kosztu netto, o którym mowa w ust. 2, dla każdego obowiązku, do którego realizacji dany przedsiębiorca został wyznaczony, uwzględnia: 1) koszty bezpośrednio związane z realizacją tego obowiązku; 2) przychody z realizacji tego obowiązku; 3) korzyści pośrednie związane z realizacją tego obowiązku.

				5. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, sposób obliczania kosztu netto realizacji obowiązku w zakresie usługi lub usług, o których mowa w art. 355 ust. 1, mając na celu konieczność ustalenia dla przedsiębiorcy wyznaczonego odpowiedniej wysokości dopłaty z uwzględnieniem zasad przejrzystości i niedyskryminacji oraz umożliwienie przez Prezesa UKE weryfikacji kosztu netto. 6. Prezes UKE corocznie, w terminie do 31 marca, informuje na stronie podmiotowej BIP UKE o wysokości progu przychodu z działalności komunikacji elektronicznej w poprzednim roku kalendarzowym, obliczonym w sposób wskazany w ust. 7. 7. Wysokość progu przychodu z działalności komunikacji elektronicznej w poprzednim roku kalendarzowym stanowi tysięczną krotność przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym, wskazanego w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, o którym mowa w art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.. **Art. 372.** 1. Prezes UKE, po ustaleniu należnej dopłaty, określa, w drodze decyzji, przedsiębiorców komunikacji elektronicznej obowiązanych do pokrycia dopłaty, jednolity wskaźnik procentowego udziału tych przedsiębiorców w pokryciu dopłaty oraz sposób ustalenia kwoty udziału poszczególnych przedsiębiorców komunikacji elektronicznej w pokryciu dopłaty. 2. Jednolity wskaźnik procentowego udziału wszystkich przedsiębiorców komunikacji elektronicznej obowiązanych do udziału w pokryciu dopłaty stanowi iloraz kwoty dopłaty, która podlega pokryciu, do sumy kwot przychodów tych przedsiębiorców z działalności komunikacji elektronicznej w danym roku kalendarzowym, w części przekraczającej próg, o którym mowa w art. 369 ust. 6, obliczony dla roku kalendarzowego, za który przysługuje dopłata. 3. W postępowaniu w sprawie wydania decyzji, o której mowa w ust. 1: 1) w przypadkach określonych w art. 97 § 1 pkt 1–3a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. -Kodeks postępowania administracyjnego nie zawiesza się postępowania;

				2) przepisy art. 30 § 5 i art. 34 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem, że Prezes UKE wyznacza z urzędu przedstawiciela uprawnionego do działania w postępowaniu do czasu wyznaczenia przedstawiciela lub kuratora przez sąd. 4. Wysokość udziału danego przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej w pokryciu dopłaty stanowi iloczyn jednolitego wskaźnika procentowego, o którym mowa w ust. 2, oraz kwoty przychodów tego przedsiębiorcy z działalności komunikacji elektronicznej w danym roku kalendarzowym, w części przekraczającej próg, o którym mowa w art. 369 ust. 6, obliczony dla roku kalendarzowego, za który przysługuje dopłata, i nie może być wyższa niż 1% tych przychodów. 5. Prezes UKE, w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja, o której mowa w ust. 1, stała się ostateczna, wydaje z urzędu zaświadczenie dla przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o kwocie udziału w pokryciu dopłaty ustalonej zgodnie z decyzją. Do zaświadczenia stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego. 6. Kwota udziału w pokryciu dopłaty podlega administracyjnej egzekucji należności pieniężnych. 7. Jeżeli kwota udziału w pokryciu dopłaty uzyskana została od przedsiębiorcy w drodze egzekucji, kwotę wydatków związanych z przekazaniem egzekwowanej należności przedsiębiorcy wyznaczonemu uprawnionemu do otrzymania dopłaty pokrywa przedsiębiorca komunikacji elektronicznej obowiązany do udziału w pokryciu dopłaty, przeciwko któremu toczyło się to postępowanie egzekucyjne.
Art. 91 ust. 2	2. Z zastrzeżeniem unijnych i krajowych przepisów dotyczących tajemnicy handlowej, krajowe organy regulacyjne publikują roczne sprawozdanie podające szczegółowe informacje dotyczące wyliczonego kosztu obowiązku świadczenia usługi powszechnej, określające wkłady poczynione przez wszystkie zaangażowane przedsiębiorstwa, w tym wszelkich korzyści rynkowych, jakie mogły przypaść przedsiębiorstwu lub przedsiębiorstwom z tytułu obowiązków świadczenia usługi powszechnej określonych w art. 84–87.		**Art. 373 ust. 7 Pke**	**Art. 373.** 7. Prezes UKE, w terminie 6 miesięcy od dnia, w którym decyzja, o której mowa w art. 372 ust. 1, stała się ostateczna, sporządza i udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE sprawozdanie obejmujące: 1) koszt netto realizacji obowiązku w zakresie usługi lub usług, o których mowa w art. 355 ust. 1; 2) wyniki analizy i weryfikacji, o których mowa w art. 370 ust. 2 i 3, z uwzględnieniem korzyści pośrednich związanych z realizacją tego obowiązku; 3) udział przedsiębiorców komunikacji elektronicznej obowiązanych do pokrycia dopłaty; 4) wysokość dopłaty przekazanej przedsiębiorcy wyznaczonemu.

Art. 92	**Dodatkowe usługi obowiązkowe** Państwa członkowskie mogą zdecydować o publicznym udostępnieniu usług, dodatkowych niewymienionych w zakresie obowiązku świadczenia usługi powszechnej, o którym mowa w art. 84–87, publicznie dostępnych na swoim własnym terytorium. W takich okolicznościach nie wolno nakładać żadnych mechanizmów kompensacyjnych dotyczących konkretnych przedsiębiorstw.	N		Przepis ma charakter fakultatywny.
Art. 93	**Zasoby numeracyjne**			
Art. 93 ust. 1	1. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy poddawały kontroli przyznawanie praw do wykorzystania wszystkich krajowych zasobów numeracyjnych oraz zarządzanie krajowym planem numeracji oraz aby do celów świadczenia publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej udostępniały odpowiednie zasoby numeracyjne. Państwa członkowskie zapewniają, aby ustanowione zostały obiektywne, przejrzyste i niedyskryminacyjne procedury przyznawania praw do wykorzystania krajowych zasobów numeracyjnych.	T	**Art. 159 ust. 1, 4–8, art. 160 i art. 161 ust. 1, 3, 5 Pke**	**Art. 159.** 1. Prezes UKE, w drodze decyzji, przyznaje prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, zgodnie z planami numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych, przedsiębiorcom telekomunikacyjnym, jednostkom samorządu terytorialnego prowadzącym działalność w zakresie telekomunikacji i podmiotom, o których mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d oraz h, oraz podmiotom wskazanym przez ministra właściwego do spraw energii do wykonywania zadań, o których mowa w art. 67 ust. 1, na ich wniosek. (…) 4. Prezes UKE przyznaje prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, o którego przyznanie wpłynął więcej niż jeden wniosek: 1) po przeprowadzeniu postępowania konsultacyjnego, 2) w drodze przetargu, jeżeli w postępowaniu konsultacyjnym stwierdzono konieczność przeprowadzenia takiego postępowania – w terminie nie dłuższym niż 6 tygodni od dnia złożenia pierwszego wniosku. 5. Przetarg przeprowadza Prezes UKE. Ogłoszenie o przetargu Prezes UKE udostępnia w prasie codziennej o zasięgu ogólnokrajowym oraz na stronie podmiotowej BIP UKE. 6. Do przetargu stosuje się odpowiednio przepisy art. 110, art. 112 ust. 1, art. 120, art. 121 ust. 1, art. 122 oraz art. 123. 7. Decydującym kryterium oceny ofert jest wysokość kwoty zadeklarowanej przez podmiot wnioskujący o przyznanie prawa do wykorzystywania zasobów numeracji. 8. Przyznanie prawa do wykorzystywania zasobów numeracji może określać warunki wykorzystywania lub udostępniania numeracji, w szczególności:

				1) wskazywać usługę komunikacji elektronicznej, dla której przyznana numeracja ma być wykorzystywana, z podaniem wymogów związanych ze świadczeniem usługi oraz zasad taryfowych i cen maksymalnych; 2) zobowiązania przedsiębiorcy, któremu przyznano prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, przyjęte w drodze przetargu, o którym mowa w ust. 4 pkt 2; 3) obowiązek niedyskryminującego dostępu do usług komunikacji elektronicznej z wykorzystaniem numeracji przyznanej innym przedsiębiorcom. **Art. 160.** 1. Prezes UKE odmawia przyznania prawa do wykorzystywania zasobów numeracji, jeżeli wnioskowane przeznaczenie numeracji nie jest zgodne z planem numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych. 2. Prezes UKE może odmówić przyznania prawa do wykorzystywania nowego zakresu numeracji, jeżeli wykorzystywane jest mniej niż 75%: 1) wszystkich wcześniej przyznanych zakresów numeracji lub 2) wcześniej przyznanych zakresów numeracji w ramach tego samego wyróżnika sieci lub wskaźnika strefy numeracyjnej, którego dotyczy wniosek o przyznanie prawa do wykorzystywania zasobów numeracji. **Art. 161.** 1. Prezes UKE może cofnąć prawo do wykorzystywania zasobów numeracji albo zmienić jego zakres, jeżeli: 1) nastąpiły zmiany we właściwym planie numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych; 2) podmiot, który uzyskał w drodze decyzji prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, nie wykorzystuje przyznanego zakresu numeracji w sposób efektywny pod względem ilościowym, a w przypadku numerów dostępu i podobnych pojedynczych numerów nie uruchomił usługi określonej takim numerem w terminie 12 miesięcy od otrzymania decyzji o przyznaniu prawa do wykorzystywania zasobów numeracji; 3) podmiot, który uzyskał w drodze decyzji prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, wykorzystuje przyznaną numerację w sposób niezgodny z warunkami przyznania numeracji lub jej przeznaczeniem określonym we właściwym planie numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych; 4) podmiot, który uzyskał w drodze decyzji prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, nie wnosi opłat za prawo do wykorzystywania numeracji. (…)

				3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, Prezes UKE przed wydaniem decyzji w sprawie cofnięcia prawa do wykorzystywania zasobów numeracji lub zmiany zakresu prawa do wykorzystywania zasobów numeracji prowadzącej do ograniczenia tego prawa przeprowadza postępowanie konsultacyjne. (…) 5. Decyzja o cofnięciu prawa do wykorzystywania zasobów numeracji albo o zmianie jego zakresu: 1) uwzględnia konieczność zachowania interoperacyjności i ciągłości świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych; 2) może być podjęta po bezskutecznym wezwaniu podmiotu do usunięcia przyczyny nieprawidłowości w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 2. (…)
Art. 93 ust. 2	2. Krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy mogą także przyznać prawa użytkowania zasobów numeracyjnych z krajowych planów numeracji na potrzeby świadczenia określonych usług przedsiębiorstwom innym niż dostawcy sieci lub usług łączności elektronicznej, pod warunkiem że udostępniono zasoby numeracyjne, którą są odpowiednie, aby zaspokoić popyt obecnie i w bliskiej przyszłości. Przedsiębiorstwa te wykazują swoją zdolność do zarządzania zasobami numeracyjnymi i spełniają wszelkie stosowne wymogi określone na podstawie art. 94. Krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy mogą zawiesić dalsze przyznawanie praw użytkowania zasobów numeracyjnych tym przedsiębiorstwom, jeżeli zostanie wykazane, że istnieje ryzyko wyczerpania zasobów numeracyjnych. Do dnia 21 czerwca 2020 r., aby przyczynić się do spójnego stosowania przepisów niniejszego ustępu, BEREC przyjmuje, po przeprowadzeniu konsultacji z zainteresowanymi stronami oraz w ścisłej	T	**Art. 159 ust. 2 Pke**	**Art. 159.** 2. Prezes UKE, w drodze decyzji, może przyznać prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, zgodnie z planami numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych, podmiotowi uprawnionemu do prowadzenia działalności gospodarczej innemu niż podmioty wskazane w ust. 1, na jego wniosek, na potrzeby świadczenia usług innych niż publicznie dostępne usługi telekomunikacyjne, o ile dostępne zasoby numeracji są wystarczające do zaspokojenia obecnego i prognozowanego zapotrzebowania na numerację, a podmioty te wykażą swoją zdolność do efektywnego gospodarowania zasobami numeracji.

	współpracy z Komisją, wytyczne w sprawie wspólnych kryteriów oceny zdolności zarządzania zasobami numeracyjnymi oraz ryzyka wyczerpania zasobów numeracyjnych.			
Art. 93 ust. 3	3. Krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy zapewniają, aby krajowe plany i procedury numeracji były stosowane w sposób gwarantujący równe traktowanie wszystkich podmiotów świadczących publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej oraz przedsiębiorstw, które kwalifikują się zgodnie z ust. 2. W szczególności państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa, którym przyznano prawo użytkowania zasobów numeracyjnych, nie dyskryminowały innych dostawców usług łączności elektronicznej w odniesieniu do zasobów numeracyjnych używanych przy zapewnianiu dostępu do ich usług.	T	**Art. 159 ust. 4-7, art. 164 Pke**	**Art. 159** **(…)** 4. Prezes UKE przyznaje prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, o którego przyznanie wpłynął więcej niż jeden wniosek: 1) po przeprowadzeniu postępowania konsultacyjnego, 2) w drodze przetargu, jeżeli w postępowaniu konsultacyjnym stwierdzono konieczność przeprowadzenia takiego postępowania – w terminie nie dłuższym niż 6 tygodni od dnia złożenia pierwszego wniosku. 5. Przetarg przeprowadza Prezes UKE. Ogłoszenie o przetargu Prezes UKE udostępnia w prasie codziennej o zasięgu ogólnokrajowym oraz na stronie podmiotowej BIP UKE. 6. Do przetargu stosuje się odpowiednio przepisy art. 110, art. 112 ust. 1, art. 120, art. 121 ust. 1, art. 122 oraz art. 123. 7. Decydującym kryterium oceny ofert jest wysokość kwoty zadeklarowanej przez podmiot wnioskujący o przyznanie prawa do wykorzystywania zasobów numeracji. **Art. 164.** 1. Podmiot, który uzyskał w drodze decyzji prawo do wykorzystywania zasobów numeracji na podstawie art. 159 ust. 1, udostępnia przyznane zasoby numeracji podmiotom, o których mowa w art. 159 ust. 1: 1) współpracującym z jego siecią telekomunikacyjną lub 2) dostarczającym usługi telekomunikacyjne – na ich wniosek, na podstawie pisemnej umowy o udostępnieniu zasobów numeracji albo umowy o dostępie w zakresie połączenia sieci, o której mowa w art. 170 ust. 1. 2. Umowa o udostępnieniu zasobów numeracji może ustalać warunki wykorzystywania udostępnionej numeracji. 3. Podmiot, który uzyskał, w drodze decyzji, prawo do wykorzystywania zasobów numeracji odmawia zawarcia umowy o udostępnieniu zasobów numeracji w przypadku braku zasobów numeracji lub gdy udostępnienie zasobów numeracji mogłoby utrudnić albo ograniczyć wykonywanie działalności przez ten podmiot. 4. Do umowy o udostępnieniu zasobów numeracji stosuje się odpowiednio przepisy art. 168, art. 182, art. 185 i art. 188.

				5. Do umowy o udostępnieniu zasobów numeracji stosuje się przepis art. 175, z tym, że umowa jest przekazywana przez podmiot udostępniający przyznane zasoby numeracji.
Art. 93 ust. 4	4. Każde państwo członkowskie zapewnia, aby krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy udostępniały zakres niegeograficznych numerów, które mogą być wykorzystywane do świadczenia usług łączności elektronicznej innych niż usługi łączności interpersonalnej na terenie całej Unii, nie naruszając rozporządzenia (UE) nr 531/2012 oraz art. 97 ust. 2 niniejszej dyrektywy. W przypadku gdy prawa użytkowania zasobów numeracyjnych przyznano zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu przedsiębiorstwom innym niż dostawcy sieci lub usług łączności elektronicznej, przepisy niniejszego ustępu stosuje się do konkretnych usług, do których świadczenia przyznano prawa użytkowania. Krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy zapewniają, aby warunki, wymienione w załączniku I część E, które mogą dotyczyć praw użytkowania zasobów numeracyjnych wykorzystywanych do świadczenia usług poza państwem członkowskim danego kodu kraju oraz ich egzekwowanie były tak samo rygorystyczne jak warunki obowiązujące w stosunku do usług świadczonych na terytorium państwa członkowskiego danego kodu kraju i ich egzekwowanie, zgodnie z niniejszą dyrektywą. Krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy zapewniają również zgodnie z art. 94 ust. 6, aby podmioty wykorzystujące zasoby numeracyjne kodu ich kraju w innych państwach członkowskich przestrzegały przepisów dotyczących ochrony konsumentów oraz innych przepisów krajowych dotyczących	T	**Art. 162 ust. 1 i 2 Pke**	**Art. 162.** 1. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia plan numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych, określając w szczególności zakres planu oraz formaty numerów, w tym numerów wykorzystywanych na potrzeby transgranicznego świadczenia na terenie Unii Europejskiej usług komunikacji elektronicznej innych niż usługi komunikacji interpersonalnej, uwzględniając obecne i prognozowane potrzeby przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz użytkowników, w tym służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy, ustalenia przepisów międzynarodowych, w szczególności dotyczące długoterminowych, ogólnoeuropejskich planów numeracji, a także wiążące Rzeczpospolitą Polską umowy międzynarodowe. 2. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania dotyczące gospodarowania numeracją w sieciach telekomunikacyjnych, uwzględniając obecne i prognozowane potrzeby przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz użytkowników, w tym służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy, ustalenia przepisów międzynarodowych, w szczególności dotyczące długoterminowych, ogólnoeuropejskich planów numeracji, a także wiążące Rzeczpospolitą Polską umowy międzynarodowe.

	użytkowania zasobów numeracyjnych obowiązujących w tych państwach członkowskich, w których użytkowane są te zasoby numeracyjne. Obowiązek ten pozostaje bez uszczerbku dla uprawnień w zakresie egzekwowania przepisów przysługujących właściwym organom tych państw członkowskich. BEREC wspiera krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy na ich wniosek w zakresie koordynacji ich działalności, aby zapewnić wydajne zarządzanie zasobami numeracyjnymi z prawem do ekstraterytorialnego użytkowania na terenie Unii. Aby ułatwić krajowym organom regulacyjnym lub innym właściwym organom monitorowanie zgodności z wymogami niniejszego ustępu, BEREC tworzy bazę danych dotyczących zasobów numeracyjnych z prawem ekstraterytorialnego użytkowania na terenie Unii. Do tego celu krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy przekazują BEREC stosowne informacje. W przypadku gdy zasoby numeracyjne z prawem ekstraterytorialnego użytkowania na terenie Unii nie są przyznawane przez krajowy organ regulacyjny, właściwy organ odpowiedzialny za ich przyznanie lub zarządzanie nimi konsultuje się z krajowym organem regulacyjnym.			
Art. 93 ust. 5	5. Państwa członkowskie zapewniają, aby kod „00” był standardowym prefiksem międzynarodowym. Możliwe jest przyjmowanie lub dalsze stosowanie szczególnych rozwiązań dotyczących wykorzystania usług łączności interpersonalnej wykorzystującej numery między sąsiadującymi ze sobą lokalizacjami, między którymi przebiega granica państw członkowskich.	T	**Art. 162 ust. 1 i 2 Pke (prefix 00 wskazany jest w rozporz**	**Art. 162.** 1. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia plan numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych, określając w szczególności zakres planu oraz formaty numerów, w tym numerów wykorzystywanych na potrzeby transgranicznego świadczenia na terenie Unii Europejskiej usług komunikacji elektronicznej innych niż usługi komunikacji interpersonalnej, uwzględniając obecne i prognozowane potrzeby przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz użytkowników, w tym służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy, ustalenia przepisów międzynarodowych, w szczególności dotyczące

	Państwa członkowskie mogą wyrazić zgodę na współużytkowanie wspólnego planu numeracji dla wszystkich lub określonych kategorii numerów. Użytkownicy końcowi dotknięci tymi rozwiązaniami i porozumieniami otrzymują pełne informacje o takich rozwiązaniach lub porozumieniach.	N	**ądzeniu wydanym na podstawie tej delegacji ustawowej)**	długoterminowych, ogólnoeuropejskich planów numeracji, a także wiążące Rzeczpospolitą Polską umowy międzynarodowe. 2. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania dotyczące gospodarowania numeracją w sieciach telekomunikacyjnych, uwzględniając obecne i prognozowane potrzeby przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz użytkowników, w tym służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy, ustalenia przepisów międzynarodowych, w szczególności dotyczące długoterminowych, ogólnoeuropejskich planów numeracji, a także wiążące Rzeczpospolitą Polską umowy międzynarodowe. Przepis o charakterze fakultatywnym.
Art. 93 ust. 6	6. Bez uszczerbku dla art. 106 państwa członkowskie promują przydzielanie zdalne, w miarę możliwości technicznych, aby ułatwić zmianę dostawców sieci lub usług łączności elektronicznej przez użytkowników końcowych, zwłaszcza dostawców i użytkowników końcowych usług łączności maszyna–maszyna.	T		Realizacja tego warunku wynika z ogółu przepisów dotyczących gospodarowania numeracją, w tym aktów wykonawczych.
Art. 93 ust. 7	7. Państwa członkowskie zapewniają, by krajowe plany numeracji oraz wszelkie kolejne uzupełnienia czy zmiany tych planów były publikowane przy zastosowaniu jedynie tych ograniczeń, które zostały nałożone ze względu na bezpieczeństwo narodowe.	T	**Art. 163 Pke**	**Art. 163.** 1. Prezes UKE opracowuje i udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE zbiorcze zestawienia przyznanych zasobów numeracji w postaci Tablic Zagospodarowania Numeracji oraz wykaz gmin w strefach numeracyjnych. 2. Prezes UKE udziela nieodpłatnie zainteresowanym podmiotom informacji o dostępnej numeracji.
Art. 93 ust. 8	8. Państwa członkowskie wspierają proces harmonizacji określonych numerów lub zakresów numeracyjnych w obrębie Unii, w przypadku gdy sprzyja to zarówno funkcjonowaniu rynku wewnętrznego, jak i rozwojowi usług ogólnoeuropejskich. W razie konieczności, aby sprostać niezaspokojonemu	T	**Art. 412 ust. 2 pkt 5 lit. g Pke**	**Art. 412 ust. 2 pkt 5** g) wspieranie procesu harmonizacji określonych numerów lub zakresów numeracji w obrębie Unii Europejskiej oraz upowszechnianie informacji o istnieniu europejskiego numeru alarmowego 112 i innych europejskich numerów zharmonizowanych, skierowanej do obywateli, w szczególności podróżujących między państwami członkowskimi,

	transgranicznemu lub ogólnoeuropejskiemu popytowi na zasoby numeracyjne, Komisja, w jak największym stopniu uwzględniając opinię BEREC, przyjmuje akty wykonawcze harmonizujące określone numery lub zakresy numeracyjne. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 118 ust. 4.			
Art. 94	**Procedura przyznawania praw użytkowania zasobów numeracyjnych**			
Art. 94 ust. 1	1. W przypadku gdy konieczne jest przyznanie indywidualnych praw użytkowania zasobów numeracyjnych, krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy przyznają takie prawa – na wniosek – każdemu przedsiębiorstwu w związku z dostarczaniem sieci lub usług łączności elektronicznej objętych ogólnym zezwoleniem, o którym mowa w art. 12, z zastrzeżeniem art. 13 i art. 21 ust. 1 lit. c) oraz wszelkich innych przepisów zapewniających skuteczne wykorzystanie tych zasobów numeracyjnych zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy.	T	**Art. 159 ust. 1 Pke**	**Art. 159.** 1. Prezes UKE, w drodze decyzji, przyznaje prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, zgodnie z planami numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych, przedsiębiorcom telekomunikacyjnym, jednostkom samorządu terytorialnego prowadzącym działalność w zakresie telekomunikacji i podmiotom, o których mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d oraz h, oraz podmiotom wskazanym przez ministra właściwego do spraw energii do wykonywania zadań, o których mowa w art. 67 ust. 1, na ich wniosek.
Art. 94 ust. 2	2. Prawa użytkowania zasobów numeracyjnych są przyznawane w oparciu o otwarte, obiektywne, przejrzyste, niedyskryminacyjne i proporcjonalne procedury. Przyznając prawa użytkowania zasobów numeracyjnych, krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy określają, czy prawa te mogą być przekazane przez posiadacza prawa, i na jakich warunkach. W przypadku gdy krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy przyznają prawo użytkowania zasobów numeracyjnych na czas określony, czas trwania tego okresu powinien być odpowiedni dla danej usługi z punktu	T	**Art. 159 ust. 4-8 Pke**	**Art. 159** (…) 4. Prezes UKE przyznaje prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, o którego przyznanie wpłynął więcej niż jeden wniosek: 1) po przeprowadzeniu postępowania konsultacyjnego, 2) w drodze przetargu, jeżeli w postępowaniu konsultacyjnym stwierdzono konieczność przeprowadzenia takiego postępowania – w terminie nie dłuższym niż 6 tygodni od dnia złożenia pierwszego wniosku. 5. Przetarg przeprowadza Prezes UKE. Ogłoszenie o przetargu Prezes UKE udostępnia w prasie codziennej o zasięgu ogólnokrajowym oraz na stronie podmiotowej BIP UKE. 6. Do przetargu stosuje się odpowiednio przepisy art. 110, art. 112 ust. 1, art. 120, art. 121 ust. 1, art. 122 oraz art. 123.

	widzenia zamierzonych celów, przy odpowiednim uwzględnieniu konieczności umożliwienia właściwego okresu amortyzacji inwestycji.			7. Decydującym kryterium oceny ofert jest wysokość kwoty zadeklarowanej przez podmiot wnioskujący o przyznanie prawa do wykorzystywania zasobów numeracji. 8. Przyznanie prawa do wykorzystywania zasobów numeracji może określać warunki wykorzystywania lub udostępniania numeracji, w szczególności: 1) wskazywać usługę komunikacji elektronicznej, dla której przyznana numeracja ma być wykorzystywana, z podaniem wymogów związanych ze świadczeniem usługi oraz zasad taryfowych i cen maksymalnych; 2) zobowiązania przedsiębiorcy, któremu przyznano prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, przyjęte w drodze przetargu, o którym mowa w ust. 4 pkt 2; 3) obowiązek niedyskryminującego dostępu do usług komunikacji elektronicznej z wykorzystaniem numeracji przyznanej innym przedsiębiorcom.
Art. 94 ust. 3	3. Krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy, podejmują decyzje dotyczące przyznawania praw użytkowania zasobów numeracyjnych jak najszybciej po wpłynięciu kompletnej dokumentacji wniosku i w terminie trzech tygodni – w przypadku zasobów numeracyjnych do realizacji szczególnych zadań w ramach krajowego planu numeracji. Takie decyzje są podawane do wiadomości publicznej.	T	**Art. 159 ust. 3 Pke**	**Art. 159** (…) 3. Przyznanie prawa do wykorzystywania zasobów numeracji o ustalonym przeznaczeniu następuje w terminie nie dłuższym niż 3 tygodnie od dnia złożenia wniosku.
Art. 94 ust. 4	4. W przypadku gdy po konsultacji przeprowadzonej z zainteresowanymi stronami zgodnie z art. 23 krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy stwierdziły, że prawa użytkowania zasobów numeracyjnych o szczególnym znaczeniu gospodarczym mają być przyznawane po przeprowadzeniu konkurencyjnej lub porównawczej procedury selekcji, krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy mogą przedłużyć termin trzech tygodni, o którym mowa w ust. 3 niniejszego artykułu o kolejne trzy tygodnie.	T	**Art. 159 ust. 4 Pke**	**Art. 159** **(…)** 4. Prezes UKE przyznaje prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, o którego przyznanie wpłynął więcej niż jeden wniosek: 1) po przeprowadzeniu postępowania konsultacyjnego, 2) w drodze przetargu, jeżeli w postępowaniu konsultacyjnym stwierdzono konieczność przeprowadzenia takiego postępowania – w terminie nie dłuższym niż 6 tygodni od dnia złożenia pierwszego wniosku.

Art. 94 ust. 5	5. Krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy nie ograniczają liczby indywidualnych praw użytkowania, które mają zostać przyznane, z wyjątkiem sytuacji, gdy jest to niezbędne do zapewnienia skutecznego wykorzystania zasobów numeracyjnych.	T	**Art. 160 Pke**	**Art. 160.** 1. Prezes UKE odmawia przyznania prawa do wykorzystywania zasobów numeracji, jeżeli wnioskowane przeznaczenie numeracji nie jest zgodne z planem numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych. 2. Prezes UKE może odmówić przyznania prawa do wykorzystywania nowego zakresu numeracji, jeżeli wykorzystywane jest mniej niż 75%: 1) wszystkich wcześniej przyznanych zakresów numeracji lub 2) wcześniej przyznanych zakresów numeracji w ramach tego samego wyróżnika sieci lub wskaźnika strefy numeracyjnej, którego dotyczy wniosek o przyznanie prawa do wykorzystywania zasobów numeracji.
Art. 94 ust. 6	6. Jeżeli prawo użytkowania zasobów numeracyjnych obejmuje ich ekstraterytorialne użytkowanie na terenie Unii zgodnie z art. 93 ust. 4, krajowy organ regulacyjny lub inny właściwy organ obwarowuje te prawa użytkowania szczególnymi warunkami, aby zapewnić zgodność z wszystkimi odnośnymi krajowymi przepisami z zakresu ochrony konsumentów i przepisami prawa krajowego regulującymi użytkowanie zasobów numeracyjnych, obowiązującymi w państwach członkowskich, w których użytkowane są dane zasoby numeracyjne. Na wniosek krajowego organu regulacyjnego lub innego właściwego organu państwa członkowskiego, w którym użytkowane są zasoby numeracyjne, wykazujący naruszenie obowiązujących w tym państwie członkowskim odnośnych przepisów z zakresu ochrony konsumentów lub przepisów prawa krajowego dotyczących użytkowania zasobów numeracyjnych, krajowy organ regulacyjny lub inny właściwy organ państwa członkowskiego, w którym przyznano prawa użytkowania zasobów numeracyjnych, egzekwuje warunki, którymi obwarowano te prawa na mocy akapitu pierwszego niniejszego ustępu, zgodnie z art. 30, w tym w poważnych przypadkach –	T T	**Art. 159 ust. 9 Pke** **Art. 159 ust. 9 w zw. z art. 161 ust. 1 pkt 3 Pke**	**Art. 159** 9. Przyznanie prawa do wykorzystywania zasobów numeracji transgranicznie na terenie Unii Europejskiej określa warunki jej wykorzystywania uwzględniające przestrzeganie praw konsumentów i zasad użytkowania zasobów numeracji w państwach członkowskich, w których ta numeracja będzie użytkowana. **Art. 161.** 1. Prezes UKE może cofnąć prawo do wykorzystywania zasobów numeracji albo zmienić jego zakres, jeżeli: 1) nastąpiły zmiany we właściwym planie numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych; 2) podmiot, który uzyskał w drodze decyzji prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, nie wykorzystuje przyznanego zakresu numeracji w sposób efektywny pod względem ilościowym, a w przypadku numerów dostępu i podobnych pojedynczych numerów nie uruchomił usługi określonej takim numerem w terminie 12 miesięcy od otrzymania decyzji o przyznaniu prawa do wykorzystywania zasobów numeracji; 3) podmiot, który uzyskał w drodze decyzji prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, wykorzystuje przyznaną numerację w sposób niezgodny z warunkami przyznania numeracji lub jej przeznaczeniem określonym we właściwym planie numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych;

	cofając prawa ekstraterytorialnego użytkowania zasobów numeracyjnych przyznane danemu przedsiębiorstwu. BEREC ułatwia i koordynuje wymianę informacji między właściwymi organami różnych zaangażowanych państw członkowskich oraz zapewnia odpowiednią koordynację prowadzonych przez nie prac.			4) podmiot, który uzyskał w drodze decyzji prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, nie wnosi opłat za prawo do wykorzystywania numeracji. **Art. 159 ust. 9** 9. Przyznanie prawa do wykorzystywania zasobów numeracji transgranicznie na terenie Unii Europejskiej określa warunki jej wykorzystywania uwzględniające przestrzeganie praw konsumentów i zasad użytkowania zasobów numeracji w państwach członkowskich, w których ta numeracja będzie użytkowana.
Art. 94 ust. 7	7. Niniejszy artykuł ma także zastosowanie, w przypadku gdy krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy przyznają prawa użytkowania zasobów numeracyjnych przedsiębiorstwom innym niż dostawcy sieci lub usług łączności elektronicznej zgodnie z art. 93 ust. 2.	T	**Art. 159–161 Pke**	Przepisy dotyczące gospodarowania numeracją są takie same bez względu na podmiot uzyskujący przydział numeracji.
Art. 95	**Opłaty za prawo użytkowania zasobów numeracyjnych** Państwa członkowskie mogą zezwolić krajowym organom regulacyjnym lub innym właściwym organom na nakładanie opłat za prawo użytkowania zasobów numeracyjnych, które odzwierciedlają potrzebę zapewnienia optymalnego wykorzystania tych zasobów. Państwa członkowskie zapewniają, by takie opłaty były obiektywnie uzasadnione, przejrzyste, niedyskryminacyjne i proporcjonalne stosownie do celu, jakiemu mają służyć, oraz by uwzględniały cele określone w art. 3.	T	**Art. 25 Pke**	**Art. 25.** 1. Podmiot, który uzyskał w drodze decyzji prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, uiszcza roczne opłaty za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji. 2. Opłaty, o których mowa w ust. 1, obejmują pełny rok kalendarzowy. Jeżeli w danym roku kalendarzowym podmiot posiada prawo do wykorzystywania zasobów numeracji przez okres krótszy od roku kalendarzowego, uiszcza on opłatę w wysokości odpowiadającej 1/12 rocznej opłaty za każdy rozpoczęty miesiąc kalendarzowy, w którym podmiotowi to prawo przysługiwało. 3. W przypadku cofnięcia przydziału numeracji lub zmiany jego zakresu z przyczyn określonych w art. 161 ust. 1 pkt 2–4 i ust. 2 podmiot uiszcza opłaty, o których mowa w ust. 1, obejmujące pełny rok kalendarzowy. 4. Opłaty, o których mowa w ust. 1, uiszcza się jednorazowo za cały rok, za który są należne, lub w ratach półrocznych w wysokości równej 1/2 tych opłat. 5. Opłaty, o których mowa w ust. 1, nie mogą być wyższe niż: 1) za numer abonencki – 0,44 zł; 2) za numer dla komunikacji maszyna-maszyna – 0,35 zł; 3) za wyróżnik AB sieci telekomunikacyjnej przyznany podmiotowi wykonującemu działalność telekomunikacyjną – dwudziestopięciokrotność przeciętnego wynagrodzenia;

				4) za wyróżnik ruchomej sieci telekomunikacyjnej (PLMN) – czterystokrotność przeciętnego wynagrodzenia; 5) za wyróżnik dla komunikacji maszyna–maszyna – trzystukrotność przeciętnego wynagrodzenia; 6) za numer dostępu do sieci (NDS) – dziewięciokrotność przeciętnego wynagrodzenia; 7) za numer 118CDU – dziewięciokrotność przeciętnego wynagrodzenia; 8) za numer dostępu do sieci teleinformatycznej (NDSI) – 550,00 zł; 9) za numer strefowy abonenckich usług specjalnych za każdą strefę numeracyjną, w której przysługuje prawo do wykorzystywania numeru – 30% przeciętnego wynagrodzenia; 10) za krajowy numer dostępu do usług sieci inteligentnej – 30 zł; 11) za numer DNIC+PNIC w sieci transmisji danych z komutacją pakietów – pięciokrotność przeciętnego wynagrodzenia; 12) za numer punktu sygnalizacyjnego – dwuipółkrotność przeciętnego wynagrodzenia; 13) za numer zamkniętej grupy użytkowników (CUG) za każde osiem numerów CUG – 55,00 zł; 14) za kod sieci ruchomej (MNC) – 20% przeciętnego wynagrodzenia; 15) za kod sieci ATM – 20% przeciętnego wynagrodzenia; 16) za numer rutingowy (NR) – 15% przeciętnego wynagrodzenia. 6. Za numery alarmowe, z którymi połączenia są bezpłatne dla abonentów, opłata nie jest pobierana. 7. Obowiązek uiszczania opłat, o których mowa w ust. 1, ustaje nie później niż z upływem 30 dni od dnia złożenia wniosku o rezygnacji z prawa do wykorzystywania zasobów numeracji. 8. Prezes UKE corocznie, w terminie do dnia 31 marca, informuje na stronie podmiotowej BIP UKE, o wysokości opłat, o których mowa w ust. 5, w kolejnym roku kalendarzowym. 9. Minister właściwy do spraw informatyzacji w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wysokość, terminy i sposób uiszczania opłat, o których mowa w ust. 1, mając na uwadze kwoty określone w ust. 5 oraz warunki wykorzystania zasobów numeracji, a także kierując się kosztami prowadzenia gospodarki zasobami numeracji oraz potrzebą zagwarantowania optymalnego wykorzystania zasobów numeracji.

Art. 96	**Infolinia umożliwiająca zgłaszanie przypadków zaginięcia dzieci i telefon zaufania dla dzieci**			
Art. 96 ust. 1	1. Państwa członkowskie zapewniają, aby użytkownicy końcowi mieli bezpłatny dostęp do usługi umożliwiającej połączenie z infolinią pozwalającą zgłaszać przypadki zaginięcia dzieci. Infolinia ta jest udostępniana pod numerem „116000”.	T	**Art. 165 ust. 2 i 3 Pke**	**Art. 165** (…) 2. Numery zaczynające się od 116 przeznaczone są do świadczenia usług o walorze społecznym, przy czym: 1) numer 116000 stanowi numer infolinii umożliwiającej zgłaszanie przypadków zaginięcia dzieci; 2) numer 116111 stanowi numer telefonu zaufania dla dzieci. 3. Połączenia do numerów zaczynających się od 116 są bezpłatne dla użytkowników końcowych. (…)
Art. 96 ust. 2	2. Państwa członkowskie zapewniają, aby użytkownicy końcowi z niepełnosprawnościami w możliwie jak największym stopniu mieli dostęp do usług świadczonych pod numerem „116000”. Środki wprowadzane w celu ułatwienia użytkownikom końcowym z niepełnosprawnościami dostępu do tych usług podczas podróżowania w innych państwach członkowskich opierają się na zapewnieniu zgodności z odpowiednimi normami lub specyfikacjami ustanowionymi zgodnie z art. 39.	T	**Art. 340 ust. 1 Pke**	**Art. 340.** 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej zapewnia użytkownikom końcowym z niepełnosprawnościami dostęp do świadczonych przez siebie udogodnień i dostęp do świadczonych przez siebie usług równoważny dostępowi do usług komunikacji elektronicznej z jakiego korzysta większość użytkowników końcowych, oraz publikuje informacje o tych udogodnieniach i usługach na swojej stronie internetowej.
Art. 96 ust. 3	3. Państwa członkowskie przyjmują odpowiednie środki w celu zapewnienia, aby organ lub przedsiębiorstwo, któremu został przydzielony numer „116000”, przeznaczył zasoby niezbędne do funkcjonowania infolinii.	N		Kwestia finansowania numeru 116000 nie jest regulowana w ustawie. Dysponent numeru 116000 może przystępować do otwartych konkursów i otrzymywać dotacje z budżetu państwa.
Art. 96 ust. 4	4. Państwa członkowskie i Komisja zapewniają, aby użytkownicy końcowi byli odpowiednio informowani o istnieniu i korzystaniu z usług świadczonych pod numerem „116000” i, w stosownych przypadkach, pod numerem „116111”.	T	**Art. 165 ust. 4 Pke**	**Art. 165** 4. Minister właściwy do spraw administracji publicznej prowadzi działania w zakresie zwiększania świadomości społecznej i wiedzy na temat numeru 116000 i 116111.

Art. 97	**Dostęp do numerów i usług**			
Art. 97 ust. 1	1. Państwa członkowskie zapewniają, aby – w przypadku gdy jest to ekonomicznie wykonalne, z wyjątkiem sytuacji, gdy wywoływany użytkownik końcowy postanowił ze względów ekonomicznych ograniczyć dostęp stron wywołujących z poszczególnych obszarów geograficznych – krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy podejmowały wszelkie niezbędne kroki w celu zapewnienia, aby użytkownicy końcowi mieli możliwość: a) dostępu w Unii do usług wykorzystujących numery niegeograficzne oraz możliwość korzystania z takich usług; oraz b) dostępu, niezależnie od technologii i urządzeń wykorzystywanych przez operatora, do wszystkich numerów w Unii, również numerów uwzględnionych w krajowych planach numeracji państw członkowskich i należących do powszechnej międzynarodowej sieci bezpłatnych numerów telefonicznych (UIFN).	T	**Art. 338 Pke**	**Art. 338** 1. Operator publicznej sieci telekomunikacyjnej, w której świadczone są usługi komunikacji głosowej, zapewnia użytkownikom końcowym swojej sieci oraz użytkownikom końcowym z innych państw członkowskich, w przypadku gdy jest to technicznie i ekonomicznie wykonalne, możliwość dostępu: 1) w Unii Europejskiej do usług wykorzystujących numery niegeograficzne oraz możliwość korzystania z takich usług; 2) do wszystkich numerów w Unii Europejskiej, w tym numerów uwzględnionych w krajowych planach numeracji i należących do powszechnej międzynarodowej sieci bezpłatnych numerów telefonicznych (UIFN), niezależnie od technologii i urządzeń wykorzystywanych przez operatora. 2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do przypadków, gdy wywoływany abonent ograniczył połączenia przychodzące od użytkowników końcowych zlokalizowanych w poszczególnych obszarach geograficznych. 3. Prezes UKE na wniosek operatora publicznej sieci telekomunikacyjnej, w której świadczone są usługi komunikacji głosowej, może, w drodze decyzji, zawiesić realizację lub ograniczyć zakres realizacji obowiązku, o którym mowa w ust. 1, jeżeli ze względów technicznych lub ekonomicznych wnioskodawca nie ma możliwości realizacji tego obowiązku w całości lub części. W przypadku zawieszenia realizacji obowiązku na czas oznaczony, Prezes UKE w decyzji określa także harmonogram przystosowania sieci wnioskodawcy do realizacji obowiązku objętego wnioskiem.
Art. 97 ust. 2	2. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy mogły wymagać od podmiotów udostępniających publiczne sieci łączności elektronicznej lub świadczących publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej zablokowania w indywidualnych przypadkach dostępu do numerów lub usług, w przypadku gdy jest to uzasadnione ze względu na oszustwo lub nadużycie, oraz wymagać, aby w takich przypadkach dostawcy usług łączności elektronicznej wstrzymali wypłatę dochodów	T	**Art. 65 ustawy wprowadzającej PKE w zakresie art. 23 ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o**	**Art. 65.** W ustawie z dnia 28 lipca 2023 r. o zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1703) wprowadza się następujące zmiany: „8) w art. 23: a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie: „1. Prezes UKE może, gdy jest to uzasadnione ochroną użytkowników końcowych przed nadużyciami w komunikacji elektronicznej, w drodze decyzji, nakazać: 1) przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu zablokowanie dostępu do numeru lub usługi oraz nałożyć obowiązek wstrzymania pobierania opłat za połączenia lub

	z odpowiednich połączeń wzajemnych lub innych usług.		**zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej**	usługi zrealizowane po upływie, określonego w decyzji, terminu, o którym mowa w ust. 2; 2) podmiotowi realizującemu dodatkowe świadczenie, o którym mowa w art. 346 ust. 1 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej, zaprzestanie świadczenia usługi; 3) usługodawcy w rozumieniu art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344 oraz z 2024 r. poz. …) usunięcie wszystkich publicznie dostępnych informacji zawartych w systemie teleinformatycznym, którym posługuje się usługodawca, zmierzających do promocji lub reklamy numeru, lub usługi z dodatkowym świadczeniem. 2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes UKE określa termin na: 1) zablokowanie dostępu do numeru lub usługi, 2) zaprzestanie świadczenia usługi, 3) usunięcie wszystkich publicznie dostępnych informacji zawartych w systemie teleinformatycznym, którym posługuje się usługodawca, zmierzających do promocji lub reklamy numeru lub usługi z dodatkowym świadczeniem – nie krótszy niż 6 godzin od momentu doręczenia decyzji.”, b) uchyla się ust. 3;”.
Art. 98	**Klauzula wyłączająca niektóre mikroprzedsiębiorstwa** Z wyjątkiem art. 99 i 100, niniejszy tytuł nie ma zastosowania do mikroprzedsiębiorstw świadczących usługi łączności interpersonalnej niewykorzystujące numerów, chyba że świadczą oni także inne usługi łączności elektronicznej. Państwa członkowskie zapewniają, aby użytkownicy końcowi byli informowani o wyłączeniu, o którym mowa w ust. 1 przed zawarciem umowy z mikroprzedsiębiorstwem korzystającym z takiego wyłączenia	T	**Art. 283 Pke**	**Art. 283.** 1. Przepisów niniejszego rozdziału, z wyjątkiem art. 298 ust. 1, nie stosuje się do przedsiębiorców komunikacji elektronicznej świadczących wyłącznie usługi komunikacji interpersonalnej niewykorzystujące numerów będących mikroprzedsiębiorcami w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców. 2. Przedsiębiorca, o którym mowa w ust. 1, informuje użytkowników końcowych przed zawarciem umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej o wyłączeniu stosowania przepisu, o którym mowa w ust. 1.
Art. 99	**Niedyskryminacja** Dostawcy sieci lub usług łączności elektronicznej nie stosują wobec użytkowników końcowych żadnych innych wymogów lub ogólnych warunków	T	**Art. 298 ust. 1 Pke**	**Art. 298.** 1. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej zapewnia, aby warunki dostępu do usługi komunikacji elektronicznej nie dyskryminowały użytkowników końcowych ze względu na obywatelstwo, miejsce zamieszkania lub miejsce ich siedziby, chyba że ustanowienie odmiennych

	dotyczących dostępu do tych sieci lub usług lub ich używania ze względów związanych z obywatelstwem, miejscem zamieszkania lub miejscem siedziby użytkownika końcowego, chyba że takie inne traktowanie jest obiektywnie uzasadnione.			warunków jest obiektywnie uzasadnione lub wynika z obowiązujących przepisów.
Art. 100	**Gwarancje praw podstawowych**			
Art. 100 ust. 1	1. Krajowe środki dotyczące dostępu użytkowników końcowych do usług i aplikacji lub korzystania z nich za pośrednictwem sieci łączności elektronicznej przestrzegają postanowień Karty.	T		Realizacja tego warunku wynika z ogółu przepisów dotyczących dostępu i korzystania z usług.
Art. 100 ust. 2	2. Jeżeli jakikolwiek środek związany z dostępem użytkowników końcowych – za pomocą sieci łączności elektronicznej – do usług i aplikacji lub z korzystaniem taką drogą z usług lub aplikacji mógłby ograniczyć wykonywanie praw lub wolności uznanych przez Kartę, nakłada się go wyłącznie wtedy, gdy jest przewidziany przepisami prawa i przestrzega tych praw lub wolności, jest proporcjonalny, konieczny oraz autentycznie realizuje cele leżące w interesie ogólnym uznane przez prawo Unii lub potrzebę ochrony praw i wolności innych osób zgodnie z art. 52 ust. 1 Karty i z ogólnymi zasadami prawa Unii, w tym z prawem do skutecznego środka odwoławczego i do rzetelnego procesu. Środki takie stosuje się wyłącznie z należytym poszanowaniem zasady domniemania niewinności i prawa do prywatności. Gwarantuje się uprzednią rzetelną i bezstronną procedurę, uwzględniającą prawo zainteresowanej osoby lub zainteresowanych osób do bycia wysłuchanymi, z zastrzeżeniem potrzeby ustanowienia dla należycie ustalonych pilnych przypadków odpowiednich warunków	T		Wskazane warunki są uwzględnione w całokształcie przepisów regulujących prawa użytkowników końcowych.

	oraz zabezpieczeń proceduralnych zgodnych z Kartą.			
Art. 101	**Poziom harmonizacji**			
Art. 101 ust. 1	1. Państwa członkowskie nie utrzymują w swoim prawie krajowym ani do niego nie wprowadzają przepisów dotyczących ochrony użytkowników końcowych, odbiegających od art. 102–115, w tym bardziej lub mniej rygorystycznych przepisów w celu zapewnienia różnego poziomu ochrony, chyba że przepisy niniejszego tytułu stanowią inaczej.	N		Wdrożenie tego artykułu wynika z brzmienia ogółu przepisów dotyczących użytkowników końcowych.
Art. 101 ust. 2	2. Do dnia 21 grudnia 2021 r. państwa członkowskie mogą nadal stosować bardziej rygorystyczne krajowe przepisy dotyczące ochrony konsumentów odbiegające od przepisów określonych w art. 102–115, pod warunkiem że te przepisy obowiązywały w dniu 20 grudnia 2018 r., a wszelkie ograniczenia dla funkcjonowania rynku wewnętrznego z nich wynikające są proporcjonalne do celu, jakim jest ochrona konsumentów. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję do dnia 21 grudnia 2019 r. o wszelkich krajowych przepisach, które mają być stosowane na podstawie niniejszego ustępu.	N		Przepis nie wymaga implementacji.
Art. 102	**Wymogi informacyjne dotyczące umów**	T		
Art. 102 ust. 1	1. Zanim konsument zostanie związany umową lub odnośną ofertą, podmioty świadczące publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej inne niż usługi transmisji używane do świadczenia usług łączności maszyna–maszyna przekazują informacje, o których mowa w art. 5 i 6 dyrektywy 2011/83/UE, oprócz informacji	T	**Art. 285, art. 291 Pke**	**Art. 285.** 1. Przed zawarciem z konsumentem umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, w zakresie usług komunikacji elektronicznej innych niż usługi transmisji danych używane do świadczenia usług komunikacji maszyna-maszyna, dostawca usług komunikacji elektronicznej doręcza konsumentowi, na trwałym nośniku dotyczące tej usługi informacje, o których mowa w ust. 2–6, zwane dalej „informacjami przedumownymi”. 2. Informacje przedumowne określają:

	wymienionych w załączniku VIII do niniejszej dyrektywy w zakresie, w jakim te informacje dotyczą usługi, którą te podmioty świadczą. Informacje te przekazywane są w jasny i zrozumiały sposób na trwałym nośniku w rozumieniu art. 2 pkt 10 dyrektywy 2011/83/UE lub, w wypadku gdy przekazanie informacji na trwałym nośniku nie jest możliwe, w postaci udostępnionego przez dostawcę, łatwego do pobrania udostępniane przez dostawcę. Dostawca wyraźnie zwraca uwagę konsumentów na dostępność tego dokumentu i wskazuje na potrzebę jego pobrania do celów dowodowych, dostępu w przyszłości i odtworzenia w niezmienionej postaci. Na żądanie, informacje te są przekazywane w formacie dostępnym dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami zgodnie z prawem Unii harmonizującym wymogi dotyczące dostępności produktów i usług.			1) główne cechy każdej usługi, w tym wszelkie minimalne poziomy jakości usług, a w przypadku usług innych niż usługi dostępu do internetu - konkretne gwarantowane parametry jakości, albo oświadczenie o braku minimalnych poziomów jakości usług; 2) cenę usługi, w tym cenę za jej aktywację, opłatę abonamentową lub inną okresową opłatę, cenę za jednostkę rozliczeniową usługi oraz inne powtarzalne lub oparte na zużyciu opłaty; 3) okres obowiązywania umowy oraz warunki przedłużenia i sposób zakończenia obowiązywania umowy, w tym: a) minimalne wykorzystanie usługi lub okres obowiązywania umowy wymagany do skorzystania z warunków promocyjnych, b) warunki zmiany dostawcy usług komunikacji elektronicznej oraz wysokość i zasady wypłaty odszkodowania za opóźnienia lub nadużycia związane ze zmianą dostawcy usług komunikacji elektronicznej, a także procedury stosowane w tym zakresie, c) zasady zwrotu pozostałych na koncie środków z doładowań – w przypadku usług przedpłaconych, d) odszkodowanie należne w momencie wypowiedzenia umowy w trybie art. 304 ust. 1, wraz z informacją na temat odblokowania telekomunikacyjnego urządzenia końcowego zakupionego w ramach umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, zwanego dalej „promocyjnym urządzeniem końcowym”, lub warunki jego zwrotu w przypadku nieskorzystania z uprawnienia, o którym mowa w art. 309, ze wskazaniem strony, która poniesie koszt tego zwrotu; 4) wysokość odszkodowania oraz zasady i termin jego wypłaty, w szczególności w przypadku, gdy nie został osiągnięty określony w umowie poziom jakości świadczonej usługi lub jeżeli dostawca usług komunikacji elektronicznej nie zareagował odpowiednio na naruszenie bezpieczeństwa, zagrożenie lub lukę w systemie bezpieczeństwa; 5) zakres działań podejmowanych przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej w związku z przypadkami naruszenia bezpieczeństwa sieci lub usług, zagrożeniami takiego naruszenia lub podatnością na wystąpienie naruszenia, które mogą mieć wpływ na usługi świadczone konsumentowi. 3. W przypadku umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w zakresie usługi dostępu do internetu lub usługi komunikacji interpersonalnej dostawca tych usług w ramach informacji przedumownych doręcza również informacje o:

				1) wszelkich oferowanych minimalnych poziomach jakości usługi, z uwzględnieniem parametrów istotnych dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami, metod ich pomiaru, treści i formy publikacji informacji oraz mechanizmów certyfikacji jakości, w tym o: a) opóźnieniach transmisji pakietów danych, zmienności tych opóźnień, utracie pakietów danych – w odniesieniu do usług dostępu do internetu, b) czasie realizacji połączenia, prawdopodobieństwie wystąpienia nieudanego wywołania połączenia lub opóźnieniu w wywołaniu połączenia – w odniesieniu do usługi komunikacji interpersonalnej, w której dostawca kontroluje co najmniej kilka elementów sieci lub ma służącą do tego celu umowę o gwarantowaniu poziomu usług z przedsiębiorcą komunikacji elektronicznej zapewniającym dostęp do sieci; 2) warunkach korzystania z udostępnionego przez dostawcę usług abonentowi na czas obowiązywania umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, zwanego dalej „wydanym urządzeniem końcowym”, w tym o związanych z tym opłatach; 3) cenie usługi z uwzględnieniem informacji dotyczących: a) każdego z pakietów taryfowych przewidzianych umową w zakresie: – rodzaju oferowanych usług, – liczby jednostek rozliczeniowych dostępnych w ramach pakietu taryfowego w okresie rozliczeniowym, cen za jednostkę rozliczeniową usługi po wykorzystaniu tego pakietu oraz innych powtarzalnych opłat, b) możliwości przeniesienia niewykorzystanej w okresie rozliczeniowym liczby jednostek rozliczeniowych na kolejny okres rozliczeniowy, jeżeli opcja ta dostępna jest w umowie – w przypadku planu taryfowego obejmującego wstępnie ustaloną liczbę jednostek rozliczeniowych, c) środków zapewnienia przejrzystości rachunku i monitorowania poziomu wykorzystania usługi, d) numerów lub usług, które podlegają szczególnym warunkom cenowym, w tym usług z dodatkowym świadczeniem, ceny za jednostkę rozliczeniową usługi albo w przypadku usługi taryfikowanej za całe połączenie – ceny za połączenie,

				e) ceny poszczególnych elementów umowy, o której mowa w art. 306, jeżeli usługi lub urządzenia oferowane na podstawie tej umowy są również oferowane oddzielnie, f) warunków i opłat dotyczących usług posprzedażnych, obsługi klienta i konserwacji, g) sposobów uzyskania informacji na temat obowiązujących cen i kosztów usług serwisowych; 4) warunkach rezygnacji z oferty wiązanej lub jej elementów; 5) danych osobowych, które są przekazywane przed rozpoczęciem świadczenia usługi i przetwarzane w związku z jej świadczeniem; 6) udogodnieniach i usługach przeznaczonych dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami oraz sposobie uzyskania aktualnych informacji; 7) sposobach inicjowania procedur pozasądowego rozwiązywania sporów, w tym sporów krajowych i transgranicznych. 4. W przypadku umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w zakresie usługi komunikacji interpersonalnej wykorzystującej numery dostawca usług komunikacji elektronicznej, w ramach informacji przedumownych, doręcza również informacje o: 1) ograniczeniach w kierowaniu połączeń do numerów alarmowych lub ograniczeniach w dostępie do informacji o lokalizacji dzwoniącego użytkownika końcowego ze względu na brak możliwości technicznych; 2) prawie decydowania o umieszczaniu danych abonenta w spisie abonentów oraz rodzaju danych umieszczonych w spisie. 5. W przypadku umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w zakresie usługi dostępu do internetu dostawca tej usługi, w ramach informacji przedumownych, doręcza również informacje, o których mowa w art. 4 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2120 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiającego środki dotyczące dostępu do otwartego internetu i dotyczące opłat detalicznych za uregulowane usługi łączności wewnątrzunijnej oraz zmieniającego dyrektywę 2002/22/WE, a także rozporządzenie (UE) nr 531/2012. 6. Informacje przedumowne w zakresie, w jakim nie zostało to uwzględnione w ust. 2–5, zawierają pozostałe informacje wynikające z: 1) art. 8 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta – w przypadku umów innych niż umowy zawierane poza lokalem przedsiębiorstwa lub na odległość;

				2) art. 12 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta – w przypadku umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa lub na odległość. 7. W przypadku zawierania umowy o świadczenie usług przedpłaconych oraz w przypadku, gdy nie jest możliwe doręczenie na trwałym nośniku informacji, o których mowa w ust. 2–6, dostawca usług komunikacji elektronicznej udostępnia je w postaci łatwych do pobrania dokumentów, ze wskazaniem ich źródła kierującego bezpośrednio do tych dokumentów, z pouczeniem o konieczności ich pobrania i utrwalenia w celu zachowania możliwości ich późniejszego odtworzenia w niezmienionej postaci, dla celów dowodowych. 8. Zaakceptowane przez konsumenta informacje przedumowne stają się integralną częścią umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, o której mowa w art. 288 lub art. 289, i nie podlegają zmianie, chyba że umawiające się strony wyraźnie postanowią inaczej. **Art. 291.** Na żądanie konsumenta z niepełnosprawnościami informacje przedumowne, zwięzłe podsumowanie warunków umowy oraz pozostałe informacje zawarte w umowie o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, o których mowa w art. 288 lub art. 289, doręczane są w postaci dostępnej dla osób z niepełnosprawnościami.
Art. 102 ust. 2	2. Informacje, o których mowa w ust. 1, 3 i 5, przekazuje się również użytkownikom końcowym, którzy są mikroprzedsiębiorstwami lub małymi przedsiębiorstwami lub organizacjami non-profit, chyba że wyraźnie zgodzili się oni, by odnośne przepisy w całości lub w części nie miały do nich zastosowania.	T	**Art. 292 Pke**	**Art. 292.** 1. Przepisy art. 285–288, art. 291, art. 301 ust. 1, art. 305 ust. 1 i 3 oraz art. 317 stosuje się odpowiednio do użytkownika końcowego będącego mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą lub organizacją pozarządową w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571), chyba że wyraził on, najpóźniej w chwili zawarcia umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, zgodę na to, że przepisy te nie będą miały do niego zastosowania. 2. Zgoda, o której mowa w ust. 1, może zostać wyrażona w umowie o świadczenie usług komunikacji elektronicznej.
Art. 102 ust. 3	3. Dostawcy świadczący publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej inne niż usługi transmisji używane do świadczenia usług łączności maszyna–maszyna przekazują konsumentom zwięzłe i łatwe do odczytania podsumowanie warunków umowy. To podsumowanie zawiera główne elementy spośród wymogów informacyjnych zgodnie	T	**Art. 287 ust. 1 i 2 Pke**	**Art. 287.** 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej przed zawarciem z konsumentem umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, w zakresie usług komunikacji elektronicznej innych niż usługi transmisji danych używane do świadczenia usług komunikacji maszyna-maszyna, bezpłatnie doręcza konsumentowi na trwałym nośniku podsumowanie głównych elementów informacji przedumownych, zgodne z wzorem określonym w akcie wykonawczym, o którym mowa w art. 102 ust. 3 EKŁE, zawierające w szczególności:

	z ust. 1. Te główne elementy obejmują co najmniej: a) nazwę, adres i dane kontaktowe dostawcy oraz, jeśli są one inne, dane kontaktowe na potrzeby składania skarg; b) główne cechy każdej świadczonej usługi; c) odpowiednie ceny z tytułu aktywacji usługi łączności elektronicznej i wszelkie powtarzalne lub oparte na zużyciu opłaty, w przypadku gdy usługa jest świadczona za bezpośrednią opłatą pieniężną; d) okres obowiązywania umowy oraz warunki jej przedłużenia i rozwiązania; e) stopień, w jakim dane produkty i usługi przeznaczone są dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami; f) w odniesieniu do usług dostępu do internetu – podsumowanie informacji wymaganych na podstawie art. 4 ust. 1 lit. d) i e) rozporządzenia (UE) 2015/2120. Do dnia 21 grudnia 2019 r. Komisja, po przeprowadzeniu konsultacji z BEREC, przyjmie akt wykonawczy określający formularz zawierający podsumowanie warunków umowy, który ma być używany przez dostawców w celu spełnienia ich obowiązków wynikających z niniejszego ustępu.			1) nazwę, adres i dane kontaktowe dostawcy oraz dane kontaktowe na potrzeby składania reklamacji, jeśli są one inne, 2) główne cechy każdej świadczonej usługi, 3) cenę usługi, w tym cenę za jej aktywację, opłatę abonamentową lub inną okresową opłatę i cenę za jednostkę rozliczeniową usługi, 4) okres obowiązywania umowy oraz warunki jej przedłużenia i zakończenia obowiązywania, 5) informacje, czy i w jakim zakresie udogodnienia i usługi przeznaczone są dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami, 6) podsumowanie informacji wymaganych na podstawie art. 4 ust. 1 lit. d oraz e rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2120 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiającego środki dotyczące dostępu do otwartego internetu i dotyczące opłat detalicznych za uregulowane usługi łączności wewnątrzunijnej oraz zmieniającego dyrektywę 2002/22/WE, a także rozporządzenie (UE) nr 531/2012 w odniesieniu do usług dostępu do internetu – zwane dalej „zwięzłym podsumowaniem warunków umowy”. 3.W przypadku gdy z uwagi na obiektywne przyczyny techniczne nie jest możliwe przedstawienie konsumentowi zwięzłego podsumowania warunków umowy przed zawarciem umowy, dostawca usług komunikacji elektronicznej przedstawia je niezwłocznie. Oświadczenie konsumenta o zawarciu umowy jest skuteczne, jeżeli zostało potwierdzone po otrzymaniu tego podsumowania. (…)

	Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 118 ust. 4. Dostawcy usług podlegających obowiązkom na mocy ust. 1 należycie podają wymagane informacje w formularzu zawierającym podsumowanie warunków umowy i przekazują to podsumowanie warunków umowy bezpłatnie konsumentom przed zawarciem umowy, w tym umów zawieranych na odległość. W przypadku gdy z uwagi na obiektywne powody techniczne nie jest możliwe przedstawienie podsumowania warunków umowy w danym momencie, przedstawia się je później bez zbędnej zwłoki, a umowa staje się skuteczna, gdy konsument potwierdzi swoją zgodę po otrzymaniu tego podsumowania warunków umowy.			
Art. 102 ust. 4	4. Informacje, o których mowa w ust. 1 i 3, stają się integralną częścią umowy i nie podlegają zmianie, chyba że umawiające się strony wyraźnie postanowią inaczej.	T	**Art. 287 ust. 3 Pke**	**Art. 287** (…) 3. Zaakceptowane przez konsumenta zwięzłe podsumowanie warunków umowy staje się integralną częścią umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, o której mowa w art. 288 lub art. 289, i nie podlega zmianie, chyba że umawiające się strony wyraźnie postanowią inaczej.
Art. 102 ust. 5	5. W przypadku gdy usługi dostępu do internetu lub publicznie dostępne usługi łączności interpersonalnej są rozliczane w oparciu o czas albo ilość wykorzystanych danych lub jednostek, ich dostawcy oferują konsumentom narzędzie pozwalające monitorować i kontrolować wykorzystanie każdej z tych usług. Narzędzie to obejmuje dostęp do aktualnych informacji dotyczących poziomu wykorzystania usług uwzględnionych w planie taryfowym. W szczególności dostawcy powiadamiają konsumentów przed osiągnięciem pułapów zużycia ilości danych, ustalonych przez właściwe organy w porozumieniu, w stosownych przypadkach, z krajowymi organami regulacyjnymi	T	**Art. 317 ust. 1 i 2 Pke**	**Art. 317.** 1. Dostawca usługi dostępu do internetu lub usługi komunikacji interpersonalnej rozliczanych w oparciu o czas albo ilość wykorzystanych danych lub jednostek taryfikacyjnych zapewnia konsumentowi narzędzie umożliwiające monitorowanie oraz kontrolowanie wykorzystania tych usług, obejmujące dostęp do aktualnych informacji w tym zakresie. W przypadku usług świadczonych w stacjonarnych publicznych sieciach telekomunikacyjnych, za informację aktualną uważa się informację obejmującą stan wykorzystania tych usług najpóźniej sprzed 48 godzin. 2. Dostawca, o którym mowa w ust. 1, powiadamia konsumenta o: 1) zbliżającym się osiągnieciu limitu zużycia usługi w ramach wybranego przez niego pakietu taryfowego – przed osiągnięciem tego limitu; 2) całkowitym wykorzystaniu tego limitu – niezwłocznie po jego wykorzystaniu. (…)

	i zawartych w ich planach taryfowych i gdy usługa zawarta w ich planie taryfowym zostanie w pełni wykorzystana.			
Art. 102 ust. 6	6. Państwa członkowskie mogą utrzymać w swoim prawie krajowym lub wprowadzić do niego przepisy nakładające na dostawców wymóg przekazywania dodatkowych informacji na temat poziomu zużycia oraz mające na celu tymczasowe zablokowanie dalszego korzystania z odpowiedniej usługi w związku z przekroczeniem limitu finansowego lub limitu ilości danych ustalonego przez właściwy organ.	N		Przepis ma charakter fakultatywny.
Art. 102 ust. 7	7. Państwa członkowskie mają swobodę utrzymywania lub wprowadzania w ich krajowych przepisach prawnych dotyczących aspektów nieregulowanych w niniejszym artykule, w szczególności aby zająć się nowymi kwestiami.	N		Przepis ma charakter fakultatywny.
Art. 103	**Przejrzystość, porównywanie ofert i publikacja informacji**			
Art. 103 ust. 1	1. Właściwe organy w porozumieniu, w stosownych przypadkach, z krajowymi organami regulacyjnymi zapewniają, aby w przypadku gdy dostawcy usług dostępu do internetu lub publicznie dostępnych usług łączności interpersonalnej uzależniają świadczenie tych usług od określonych warunków, informacje, o których mowa w załączniku IX, były publikowane w jasny, zrozumiały, nadający się do odczytu maszynowego sposób i w formie dostępnej dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami, zgodnie z prawem Unii harmonizującym wymogi dotyczące dostępności produktów i usług, przez wszystkich takich dostawców lub przez sam właściwy organ w porozumieniu, w stosownych przypadkach, z krajowym	T	**Art. 300 Pke**	**Art. 300.** Dostawca usług komunikacji elektronicznej świadczący usługę dostępu do internetu lub usługę komunikacji interpersonalnej publikuje na swojej stronie internetowej w sposób jasny, zrozumiały oraz umożliwiający odczyt maszynowy, w formie dostępnej dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami, aktualne informacje dotyczące: 1) swoich danych kontaktowych, w tym adres poczty elektronicznej, numery telefonów oraz adres elektroniczny innego środka komunikacji elektronicznej, jeśli dostawca korzysta z innego środka komunikacji elektronicznej; 2) oferowanych usług dostępu do internetu i usług komunikacji interpersonalnej; 3) głównych cech każdej usługi, w tym minimalnych poziomów jakości usług, a w przypadku usług innych niż usługi dostępu do internetu, gwarantowane parametry jakości, albo oświadczenie o braku minimalnych poziomów jakości usług, a także ograniczeń w dostępie lub korzystaniu z promocyjnego urządzenia końcowego lub wydanego urządzenia końcowego;

	organem regulacyjnym. Informacje te są regularnie aktualizowane. Właściwe organy w porozumieniu, w stosownych przypadkach, z krajowymi organami regulacyjnymi mogą określić dodatkowe wymogi dotyczące formy, w jakiej należy publikować te informacje. Informacje te dostarczane są właściwemu organowi i, w stosownych przypadkach, krajowemu organowi regulacyjnemu, na jego wniosek, przed ich opublikowaniem.			4) ceny usługi, w tym ceny za jej aktywację, opłaty abonamentowej i ceny za jednostkę rozliczeniową usługi, w tym informacji o pakietach taryfowych obejmujących: a) rodzaj oferowanych usług, b) liczbę jednostek rozliczeniowych dostępnych w ramach pakietu taryfowego w okresie rozliczeniowym oraz cenę za jednostkę rozliczeniową usługi po ich wykorzystaniu, c) cenę w przypadku numerów lub usług, które podlegają szczególnym warunkom cenowym, w tym usług z dodatkowym świadczeniem, cenę za jednostkę rozliczeniową usługi albo w przypadku usługi taryfikowanej za całe połączenie – cenę za połączenie, d) opłaty związane z korzystaniem z wydanego urządzenia końcowego; 5) zakresu usług posprzedażnych, obsługi klienta i konserwacji oraz dane kontaktowe świadczących je podmiotów; 6) standardowych warunków umowy, w tym: a) okresu obowiązywania umowy, b) odszkodowania należnego w momencie wypowiedzenia umowy w trybie art. 304 ust. 1, c) warunków rezygnacji z oferty wiązanej lub jej elementów, d) procedur i opłat związanych z przeniesieniem numerów lub innych danych identyfikacyjnych; 7) możliwości kierowania połączeń do numerów alarmowych, w tym o: a) dostępie do służb ratunkowych oraz na temat lokalizacji dzwoniącego użytkownika końcowego – w przypadku świadczenia usług komunikacji interpersonalnej wykorzystujących numery lub wszelkich ograniczeniach lokalizacji, b) stopniu, w jakim zapewniony jest dostęp do służb ratunkowych – w przypadku świadczenia usług komunikacji interpersonalnej niewykorzystujących numerów; 8) udogodnień i usług przeznaczonych dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami; 9) sposobów rozstrzygania sporów.
Art. 103 ust. 2	2. Właściwe organy w porozumieniu, w stosownych przypadkach, z krajowymi organami regulacyjnymi zapewniają, aby użytkownicy końcowi mieli bezpłatny dostęp	T	**Art. 313 ust. 1 Pke**	**Art. 313.** 1. Prezes UKE analizuje, czy użytkownicy końcowi mają dostęp do bezpłatnego narzędzia porównawczego umożliwiającego porównanie dostępnych na rynku ofert usług dostępu do internetu oraz usług komunikacji interpersonalnej wykorzystujących numery, natomiast usług komunikacji

	do przynajmniej jednego niezależnego narzędzia porównawczego, która umożliwia im porównanie i ocenę różnych usług dostępu do internetu i publicznie dostępnych usług łączności interpersonalnej wykorzystujących numery oraz, w stosownych przypadkach, publicznie dostępnych usług łączności interpersonalnej niewykorzystujących numerów w odniesieniu do: a) cen i taryf usług świadczonych za powtarzalną lub bezpośrednią pieniężną opartą na zużyciu opłatą; oraz b) wyników pod kątem jakości usługi, w przypadku gdy oferowana jest minimalna jakość usługi lub na przedsiębiorstwo nałożony jest wymóg publikowania takich informacji na podstawie art. 104.			interpersonalnej niewykorzystujących numerów tylko w przypadku, gdy możliwe jest ich porównanie według cen, taryf i jakości usług, spełniającego wymagania, o których mowa w ust. 2, w zakresie: 1) ceny usługi, w tym ceny za jej aktywację, opłaty abonamentowej i ceny za jednostkę rozliczeniową usługi oraz liczby jednostek rozliczeniowych dostępnych w ramach pakietu taryfowego w okresie rozliczeniowym oraz cen za jednostkę rozliczeniową usługi po ich wykorzystaniu, 2) jakości usługi, w przypadku gdy oferowana jest minimalna jakość usługi lub na przedsiębiorcę nałożony jest wymóg publikowania takich informacji na podstawie art. 316 – zwanego dalej „narzędziem porównawczym”.
Art. 103 ust. 3	3. Narzędzie porównawcze, o którym mowa ust. 2 musi: a) być funkcjonalnie niezależna od dostawców takich usług, zapewniając tym samym takim dostawcom równe traktowanie w wynikach wyszukiwania; b) w wyraźny sposób informować o właścicielach narzędzia porównawczego i obsługujących go podmiotach; c) formułować jasne i obiektywne kryteria, według których dokonuje się porównania; d) używać prostego i jednoznacznego języka;	T	**Art. 313 ust. 2 Pke**	**Art. 313** (…) 2. Narzędzie porównawcze spełnia następujące wymogi: 1) jest funkcjonalnie niezależne od dostawców usług, o których mowa w ust. 1, zapewniając dostawcom równe traktowanie w wynikach wyszukiwania; 2) zawiera informacje o dostawcy narzędzia; 3) określa jasne i obiektywne kryteria porównywania; 4) zawarte w nim informacje sformułowane są w sposób prosty i jednoznaczny; 5) zawiera dokładne i aktualne informacje oraz zawiera datę ostatniej aktualizacji; 6) jest otwarte dla każdego dostawcy usług, o których mowa w ust. 1, udostępniającego odpowiednie informacje; 7) zawiera informacje, o których mowa w ust. 1, dotyczące usług świadczonych przez dostawców usług, o których mowa w ust. 1, posiadających łącznie znaczny udział w rynku świadczenia tych usług; 8) w przypadku gdy prezentowane informacje nie obejmują wszystkich usług, o których mowa w ust. 1, dostępnych na rynku – udostępnia informację o tym fakcie przed wyświetleniem wyników;

	e) zapewniać dokładne i aktualne informacje oraz podawać datę ostatniej aktualizacji; f) być otwarta dla każdego dostawcy usługi dostępu do internetu lub publicznie dostępnych usług łączności interpersonalnej udostępniającego odpowiednie informacje oraz uwzględniać szeroki zakres ofert obejmujących znaczną część rynku oraz wyświetlać – w przypadku gdy prezentowane informacje nie stanowią całościowego przeglądu rynku – jednoznaczne oświadczenie o tej treści przed wyświetleniem wyników; g) zapewnić skuteczną procedurę zgłaszania nieprawidłowych informacji; h) obejmować możliwość porównywania cen, taryf i wyników pod kątem jakości usługi między ofertami dostępnymi dla konsumentów oraz, jeżeli wymagają tego państwa członkowskie, między tymi ofertami a standardowymi ofertami publicznie dostępnymi dla innych użytkowników końcowych. Narzędzia porównawcze spełniające wymogi określone w lit. a)–h) podlegają certyfikacji, na wniosek dostawcy narzędzia porównawczego, przez właściwe organy w porozumieniu, w stosownych przypadkach, z krajowymi organami regulacyjnymi. Do celów udostępniania tych niezależnych narzędzi porównawczych osoby trzecie mają prawo do bezpłatnego korzystania z informacji		**Art. 314 Pke**	9) zapewnia skuteczną procedurę zgłaszania nieprawidłowości w prezentowanych informacjach; 10) umożliwia odrębne porównanie warunków świadczenia usług, o których mowa w ust. 1, dostępnych dla konsumentów oraz dla innych użytkowników końcowych. **Art. 314.** 1. Narzędzie porównawcze podlega certyfikacji przez Prezesa UKE, na wniosek podmiotu oferującego to narzędzie. 2. Prezes UKE określa procedurę certyfikacji w regulaminie, który udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE. 3. Do celów udostępniania narzędzia porównawczego podmioty oferujące narzędzia porównawcze mają prawo do bezpłatnego korzystania z informacji publikowanych w otwartych formatach danych przez dostawców usługi dostępu do internetu lub usługi komunikacji interpersonalnej.

	publikowanych w otwartych formatach danych przez dostawców usługi dostępu do internetu lub publicznie dostępne usługi łączności interpersonalnej.			
Art. 103 ust. 4	4. Państwa członkowskie mogą wymagać, aby dostawcy usług dostępu do internetu lub publicznie dostępnych usług łączności interpersonalnej wykorzystujących numery lub obydwa te rodzaje usług rozpowszechniały bezpłatnie wśród dotychczasowych i nowych użytkowników końcowych informacje użyteczności publicznej, w stosownych przypadkach, za pomocą środków, których zwykle używają do kontaktów z użytkownikami końcowymi. W takim przypadku te informacje użyteczności publicznej są przekazywane w standaryzowanym formacie przez właściwe organy publiczne i dotyczą między innymi następujących zagadnień: a) najpowszechniejszych sposobów wykorzystywania usług dostępu do internetu i publicznie dostępnych usług łączności interpersonalnej wykorzystujących numery do działań niezgodnych z prawem lub do rozpowszechniania szkodliwych treści – zwłaszcza w przypadku gdy może to naruszać prawa i wolności innych osób – w tym przypadków naruszania praw ochrony danych, praw autorskich i praw pokrewnych, oraz konsekwencji prawnych tych czynów; oraz b) sposobów ochrony przed zagrożeniami dla bezpieczeństwa osobistego, prywatności i danych osobowych podczas korzystania z usług dostępu do	T	**Art. 311 Pke**	**Art. 311** 1. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE informacje dotyczące podstawowych praw i obowiązków abonentów usługi dostępu do internetu lub usługi komunikacji interpersonalnej wykorzystującej numery, w tym informacje dotyczące: 1) usługi powszechnej; 2) standardowych warunków umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, w tym o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej; 3) wskazania, jakie sposoby wykorzystania usług są niezgodne z prawem lub stanowią rozpowszechnianie szkodliwych treści, w tym przypadki naruszenia praw autorskich i pokrewnych, oraz wskazania konsekwencji prawnych tych czynów; 4) sposobów ochrony bezpieczeństwa, prywatności i danych osobowych podczas korzystania z usług; 5) sposobów pozasądowego rozwiązywania sporów między konsumentami a przedsiębiorcami komunikacji elektronicznej. 2. Prezes UKE może, w drodze decyzji, nałożyć na dostawcę usługi, o której mowa w ust. 1, obowiązek publikowania na ich stronach internetowych lub w punktach obsługi klienta informacji, o których mowa w ust. 1.

	internetu i publicznie dostępnych usług łączności interpersonalnej wykorzystujących numery.			
Art. 104	**Jakość usług dotycząca dostępu do internetu i publicznie dostępnych usług łączności interpersonalnej**			
Art. 104 ust. 1	1. Krajowe organy regulacyjne w porozumieniu z innymi właściwymi organami mogą wymagać od podmiotów świadczących usługi dostępu do internetu i publicznie dostępne usługi łączności interpersonalnej publikowania wyczerpujących, porównywalnych, wiarygodnych, przyjaznych dla użytkownika i aktualnych informacji dla użytkowników końcowych na temat jakości swoich usług w zakresie, w jakim kontrolują one przynajmniej kilka elementów sieci albo bezpośrednio, albo na podstawie służącej do tego celu umowy o gwarantowanym poziomie usług, oraz na temat środków podjętych w celu zapewnienia równorzędnego dostępu użytkownikom końcowym z niepełnosprawnościami. Krajowe organy regulacyjne w porozumieniu w innymi właściwymi organami mogą również wymagać od podmiotów świadczących publicznie dostępne usługi łączności interpersonalnej, aby informowały konsumenta, jeżeli jakość świadczonych usług zależy od czynników zewnętrznych, takich jak kontrola transmisji sygnału lub dostępność sieci. Informacje te dostarczane są krajowemu organowi regulacyjnemu i, w stosownych przypadkach, innym właściwym organom na wniosek, przed ich opublikowaniem. Środki mające na celu zapewnienie jakości usług muszą być zgodne z rozporządzeniem (UE) 2015/2120.	T	**Art. 316 ust. 1-3 Pke**	**Art. 316.** 1. Prezes UKE może, w drodze decyzji, nałożyć na dostawcę usługi dostępu do internetu lub usługi komunikacji interpersonalnej, który kontroluje bezpośrednio lub na podstawie umowy o gwarantowanym poziomie jakości usług co najmniej kilka elementów sieci, obowiązek publikowania w jasny i zrozumiały sposób rzetelnych i aktualnych informacji o jakości świadczonych usług oraz o środkach zapewniających użytkownikom końcowym z niepełnosprawnościami równorzędny dostęp do tych usług. 2. Jeżeli jakość usług komunikacji interpersonalnej zależy od czynników zewnętrznych, Prezes UKE może w decyzji, o której mowa w ust. 1, nałożyć na dostawcę tych usług obowiązek informowania konsumenta o wpływie czynników zewnętrznych na jakość tych usług. 3. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes UKE: 1) określa termin publikacji informacji, o których mowa w ust. 1 i 2; 2) może zażądać przekazania informacji, o których mowa w ust. 1 i 2, przed ich opublikowaniem. (…)

Art. 104 ust. 2	2. Krajowe organy regulacyjne w porozumieniu z innymi właściwymi organami określają, uwzględniając w jak największym stopniu wytyczne BEREC, wskaźniki jakości usług, które mają być mierzone, odnośne metody ich pomiaru oraz treść, formę i sposób podawania informacji przeznaczonych do opublikowania, w tym ewentualne mechanizmy certyfikacji jakości. W stosownych przypadkach stosuje się wskaźniki, definicje i metody pomiaru określone w załączniku X. Do dnia 21 czerwca 2020 r., aby przyczynić się do spójnego stosowania przepisów niniejszego ustępu oraz załącznika X, BEREC przyjmuje, po przeprowadzeniu konsultacji z zainteresowanymi stronami oraz w ścisłej współpracy z Komisją, wytyczne wyszczególniające odnośne wskaźniki jakości usług, w tym wskaźniki istotne dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami, odnośne metody pomiaru, treść i formę publikacji informacji, a także w sprawie mechanizmów certyfikacji jakości.	T	**Art. 316 ust. 4 Pke**	**Art. 316** (…) 4. Minister właściwy do spraw informatyzacji może określić, w drodze rozporządzenia, wskaźniki dotyczące jakości poszczególnych usług, metody pomiaru jakości usług oraz zakres informacji, o których mowa w ust. 1, oraz formę i sposób publikowania tych informacji, kierując się potrzebą zapewnienia użytkownikom końcowym dostępu do jasnych i zrozumiałych informacji o jakości usług.
Art. 105	**Okres obowiązywania umowy i rozwiązanie umowy**			
Art. 105 ust. 1	1. Państwa członkowskie zapewniają, aby warunki i procedury regulujące rozwiązanie umowy nie zniechęcały do zmiany podmiotu świadczącego usługi oraz aby umowy zawierane między konsumentami a dostawcami świadczącymi publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej inne niż usługi łączności interpersonalnej niewykorzystujące numerów oraz inne niż usługi transmisji używane do świadczenia usług łączności maszyna–maszyna przewidywały okres zobowiązania nie dłuższy niż 24 miesiące.	T	**Art. 301 Pke**	**Art. 301.** 1. W przypadku konsumenta okres obowiązywania umowy określony w umowie o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w zakresie usług telekomunikacyjnych, z wyłączeniem usług transmisji danych używanych do świadczenia usług komunikacji maszyna-maszyna, zawieranej na czas określony, nie może być dłuższy niż 24 miesiące. 2. Dostawca usług telekomunikacyjnych zapewnia użytkownikowi końcowemu możliwość zawarcia umowy, o której mowa w ust. 1, również na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy

	Państwa członkowskie mogą przyjąć lub utrzymać przepisy zezwalające na krótsze maksymalne okresy zobowiązania umownego. Niniejszy ustęp nie ma zastosowania do okresu obowiązywania umowy ratalnej, w sytuacji gdy konsument zgodził się w odrębnej umowie na płatności ratalne wyłącznie za uruchomienie fizycznego łącza, w szczególności do sieci o bardzo dużej przepustowości. Umowa ratalna o uruchomienie fizycznego łącza nie obejmuje urządzeń końcowych, takich jak router lub modem, i nie uniemożliwia konsumentom korzystania z praw przysługujących im na mocy niniejszego artykułu.			
Art. 105 ust. 2	2. Ust. 1 stosuje się również do użytkowników końcowych, którzy są mikroprzedsiębiorstwami, małymi przedsiębiorstwami lub organizacjami non-profit, chyba że wyraźnie zgodzili się oni, by odnośne przepisy nie miały do nich zastosowania.	T	**Art. 292 Pke**	**Art. 292.** 1. Przepisy art. 285–288, art. 291, art. 301 ust. 1, art. 305 ust. 1 i 3 oraz art. 317 stosuje się odpowiednio do użytkownika końcowego będącego mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą lub organizacją pozarządową w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571), chyba że wyraził on, najpóźniej w chwili zawarcia umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, zgodę na to, że przepisy te nie będą miały do niego zastosowania. 2. Zgoda, o której mowa w ust. 1, może zostać wyrażona w umowie o świadczenie usług komunikacji elektronicznej.
Art. 105 ust. 3	3. W przypadku gdy postanowienia umowy lub przepisy prawa krajowego przewidują automatyczne przedłużenie zawartej na czas określony umowy o usługę łączności elektronicznej inną niż usługi łączności interpersonalnej niewykorzystujące numerów oraz inną niż usługi transmisji używane do świadczenia usług łączności maszyna–maszyna, państwa członkowskie zapewniają, aby po takim przedłużeniu z zastosowaniem okresu wypowiedzenia określonego przez państwa członkowskie, nie dłuższego nić miesiąc, bez ponoszenia jakichkolwiek kosztów, z wyjątkiem kosztu otrzymywania	T	**Art. 302 Pke**	**Art. 302.** 1. Abonent może wypowiedzieć w każdym czasie, z zachowaniem miesięcznego okresu wypowiedzenia, umowę o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w zakresie usług telekomunikacyjnych, z wyłączeniem usług transmisji danych używanych do świadczenia usług komunikacji maszyna-maszyna, która po upływie okresu, na jaki została zawarta, ze względu na brak przeciwnego oświadczenia abonenta, uległa automatycznemu przedłużeniu. W okresie wypowiedzenia abonent ponosi jedynie opłaty za świadczenie usług telekomunikacyjnych objętych umową lub zamówionych w czasie trwania umowy pakietów taryfowych lub dodatkowych opcji usług. 2. Przed automatycznym przedłużeniem umowy, o której mowa w ust. 1, dostawca usług telekomunikacyjnych doręcza abonentowi na trwałym nośniku, w rozsądnym terminie, nie później niż 30 dni przed upływem okresu,

	usługi podczas okresu wypowiedzenia. Przed automatycznym przedłużeniem umowy dostawcy – w sposób wyraźny i w odpowiednim czasie oraz na trwałym nośniku – informują użytkowników końcowych o wygaśnięciu zobowiązania umownego i o sposobach rozwiązania umowy. Ponadto dostawca jednocześnie udziela użytkownikom końcowym porad na temat najlepszych taryf dotyczących jego usług. Dostawcy przekazują użytkownikom końcowym informacje o najlepszych taryfach co najmniej raz do roku.			na jaki umowa została zawarta, jasne i zrozumiałe informacje o automatycznym przedłużeniu umowy, w szczególności zmiany warunków świadczenia usług względem warunków obowiązujących w okresie, na jaki została zawarta umowa, o której mowa w ust. 1, sposobach i terminach jej wypowiedzenia, a także najkorzystniejszych oferowanych przez siebie pakietach taryfowych dotyczących usług objętych umową, o której mowa w ust. 1. 3. W przypadku gdy umowa, o której mowa w ust. 1, uległa automatycznemu przedłużeniu, dostawca usług telekomunikacyjnych, co najmniej raz w roku, informuje abonenta o najkorzystniejszych oferowanych przez siebie pakietach taryfowych dotyczących usług objętych umową, o której mowa w ust. 1.
Art. 105 ust. 4	4. Użytkownicy końcowi mają prawo rozwiązać swoją umowę bez ponoszenia jakichkolwiek dalszych kosztów z chwilą otrzymania zawiadomienia o zmianach warunków umownych proponowanych przez podmiot świadczący publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej inne niż usługi łączności interpersonalnej niewykorzystujące numerów, chyba że proponowane zmiany są wyłącznie na korzyść użytkowników końcowych, mają charakter czysto administracyjny i nie wywołują negatywnych skutków dla użytkowników końcowych lub są bezpośrednio nakładane przez przepisy unijne lub krajowe. Dostawcy zawiadamiają użytkowników końcowych z przynajmniej miesięcznym wyprzedzeniem o każdej zmianie warunków umownych oraz jednocześnie informują ich o przysługującym im prawie rozwiązania umowy bez ponoszenia jakichkolwiek dalszych kosztów w przypadku niezaakceptowania nowych warunków. Z prawa do rozwiązania umowy można skorzystać w terminie jednego miesiąca od zawiadomienia. Państwa członkowskie mogą przedłużyć ten termin	T	**Art. 306-308 Pke**	**Art. 306.** 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej może dokonać jednostronnej zmiany warunków umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w przypadku, gdy: 1) konieczność wprowadzenia zmian wynika: a) bezpośrednio ze zmiany przepisów prawa, w szczególności ze zmiany stawek podatku od towarów i usług, b) z decyzji Prezesa UKE; 2) proponowane zmiany: a) są wyłącznie na korzyść abonentów, w tym powodują obniżenie cen usług komunikacji elektronicznej lub dodanie nowej usługi, b) mają charakter wyłącznie administracyjny i nie pociągają za sobą negatywnych skutków dla abonentów. 2. W przypadku braku akceptacji zmian, o których mowa w ust. 1, abonent może wypowiedzieć umowę z uwzględnieniem konieczności zapłaty odszkodowania, o którym mowa w art. 304 ust. 1, przy czym termin na realizację tego prawa nie może być krótszy niż do dnia wejścia tych zmian w życie. 3. Dostawca usług komunikacji elektronicznej w przypadku, o którym mowa w ust. 1, podaje do publicznej wiadomości przez publikację na swojej stronie internetowej treść proponowanych zmian, z wyprzedzeniem co najmniej miesiąca przed wprowadzeniem ich w życie. Okres ten może być krótszy, jeżeli publikacja aktu prawnego, z którego wynika konieczność wprowadzenia zmian, następuje z wyprzedzeniem krótszym niż miesiąc przed jego wejściem w życie lub okres taki wynika z decyzji Prezesa UKE, przy

	o kolejne trzy miesiące. Państwa członkowskie zapewniają, aby zawiadomienia dokonywano w jasny i zrozumiały sposób na trwałym nośniku.			czym termin na realizację tego prawa nie może być krótszy niż do dnia wejścia tych zmian w życie. 4. Bezzwłocznie po publikacji, o której mowa w ust. 3, dostawca usług: 1) doręcza na trwałym nośniku abonentowi podane do publicznej wiadomości informacje, o których mowa w ust. 3, oraz 2) informuje na trwałym nośniku abonenta o uprawnieniu, o którym mowa w ust. 2. 5. Przekazania informacji, o których mowa w ust. 4, nie stanowi przekazanie przez dostawcę usług, z wykorzystaniem krótkiej wiadomości tekstowej (SMS), odnośnika do możliwej do pobrania informacji udostępnionej przez dostawcę usług na jego stronie internetowej. 6. Dostawca usług komunikacji elektronicznej niezwłocznie informuje abonentów będących stroną umowy zawartej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej o zmianie swoich danych identyfikujących lub kontaktowych na trwałym nośniku w postaci odpowiadającej formie, w jakiej została zawarta umowa, chyba że abonent złożył żądanie otrzymywania tych informacji na piśmie na wskazany adres korespondencyjny lub drogą elektroniczną na wskazany przez abonenta adres poczty elektronicznej lub adres elektroniczny innego środka komunikacji elektronicznej. Informacja o powyższych zmianach nie stanowi zmiany warunków umowy. 7. Dostawca usług komunikacji elektronicznej dla abonentów niebędących stroną umowy zawartej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej niezwłocznie podaje do publicznej wiadomości przez publikację na swojej stronie internetowej informacje o zmianie swoich danych identyfikujących lub kontaktowych. Informacja o powyższych zmianach nie stanowi zmiany warunków umowy. **Art. 307.** 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej może dokonać jednostronnej zmiany warunków umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawartej na czas określony, jeżeli konieczność wprowadzenia zmiany wynika z innych obiektywnych okoliczności niż wskazane w art. 307 ust. 1, na które dostawca usług komunikacji elektronicznej nie ma wpływu i których nie mógł przewidzieć, jeżeli możliwość wprowadzania zmiany przewidziano w treści umowy. 2. W przypadku braku akceptacji zmian, o których mowa w ust. 1, abonent może wypowiedzieć umowę bez konieczności zapłaty odszkodowania, o

				którym mowa w art. 304 ust. 1, przy czym termin na realizację tego prawa nie może być krótszy niż do dnia wejścia tych zmian w życie. 3. Dostawca usług komunikacji elektronicznej w przypadku, o którym mowa w ust. 1: 1) doręcza abonentowi będącemu stroną umowy zawartej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej treść każdej proponowanej zmiany na trwałym nośniku w postaci odpowiadającej formie, w jakiej zawarta została umowa, chyba że abonent złożył żądanie określone w ust. 4, 2) doręcza na piśmie abonentowi niebędącemu stroną umowy zawartej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej, który udostępnił adres korespondencyjny zgodnie z art. 289 ust. 2 lub art. 290 ust. 2, na ten adres, treść każdej proponowanej zmiany, chyba że abonent złożył żądanie określone w ust. 4, 3) podaje do publicznej wiadomości przez publikację na swojej stronie internetowej treść każdej proponowanej zmiany – z wyprzedzeniem co najmniej miesiąca przed wprowadzeniem tych zmian w życie, informując jednocześnie abonenta o uprawnieniu, o którym mowa w ust. 2. 4. Abonent może żądać doręczania treści każdej proponowanej zmiany w formie innej niż wskazana w ust. 3, wskazując w tym celu adres korespondencyjny, adres poczty elektronicznej lub adres elektroniczny innego środka komunikacji elektronicznej, o ile dostawca usług komunikacji elektronicznej umożliwia korzystanie z innego środka komunikacji elektronicznej. 5. W przypadku usługi transmisji danych używanej do świadczenia usług komunikacji maszyna-maszyna uprawnienie, o którym mowa w ust. 2, przysługuje wyłącznie użytkownikom końcowym będącym konsumentami, mikroprzedsiębiorcami, małymi przedsiębiorcami lub organizacjami pozarządowymi w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. **Art. 308.** 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej może dokonać jednostronnej zmiany warunków umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawartej na czas nieokreślony lub umowy, o której mowa w art. 302 ust. 1, jeżeli możliwość wprowadzania zmiany przewidziano w treści umowy, określając w umowie okoliczności, w których zmiana może nastąpić. 2. W przypadku braku akceptacji zmian, o których mowa w ust. 1, abonent może wypowiedzieć umowę, przy czym termin na realizację tego prawa nie może być krótszy niż do dnia wejścia tych zmian w życie.

				3. Dostawca usług komunikacji elektronicznej, w przypadku, o którym mowa w ust. 1: 1) doręcza abonentowi będącemu stroną umowy zawartej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej treść każdej proponowanej zmiany na trwałym nośniku w postaci odpowiadającej formie, w jakiej zawarta została umowa, chyba że abonent złożył żądanie określone w art. 307 ust. 4, 2) doręcza na piśmie abonentowi niebędącemu stroną umowy zawartej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej, który udostępnił adres korespondencyjny zgodnie z art. 289 ust. 2 lub art. 290 ust. 2, na ten adres, treść każdej proponowanej zmiany, chyba że abonent złożył żądanie określone w art. 307 ust. 4, 3) podaje do publicznej wiadomości przez publikację na swojej stronie internetowej treść każdej proponowanej zmiany – z wyprzedzeniem co najmniej miesiąca przed wprowadzeniem tych zmian w życie informując jednocześnie abonenta o uprawnieniu, o którym mowa w ust. 2.
Art. 105 ust. 5	5. Wszelkie znaczące rozbieżności, stałe lub występujące często, między rzeczywistym wykonaniem usługi łączności elektronicznej innej niż usługa dostępu do internetu lub usługa łączności interpersonalnej niewykorzystująca numerów a wykonaniem wskazanymi w umowie są uznawane za podstawę do uruchomienia środków ochrony prawnej dostępnych dla konsumenta zgodnie z prawem krajowym, łącznie z prawem do bezpłatnego rozwiązania umowy.	T	**Art. 380 Pke**	**Art. 380.** W przypadku występowania znaczących, stałych lub częstych, rozbieżności między rzeczywistym wykonaniem usług telekomunikacyjnych, z wyłączeniem usługi dostępu do internetu, a warunkami określonymi w umowie, konsument po wyczerpaniu drogi postępowania reklamacyjnego może, poza uprawnieniem do dochodzenia roszczenia z nienależytego wykonania umowy, wypowiedzieć umowę z winy dostawcy usług telekomunikacyjnych. W takim przypadku dostawcy usług nie przysługuje odszkodowanie, o którym mowa w art. 304 ust. 1.
Art. 105 ust. 6	6. W przypadku gdy użytkownik końcowy ma prawo rozwiązać umowę o publicznie dostępną usługę łączności elektronicznej inną niż usługa łączności interpersonalnej niewykorzystująca numerów przed końcem uzgodnionego okresu umowy na podstawie niniejszej dyrektywy lub innych przepisów prawa unijnego lub krajowego, od użytkownika końcowego nie można domagać się żadnej rekompensaty	T	**Art. 304, art. 309, art. 310 Pke**	**Art. 304.** 1. Dostawca usług telekomunikacyjnych może dochodzić odszkodowania w przypadku, gdy umowa o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, w tym o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej, została wypowiedziana przez abonenta lub przez tego dostawcę z winy abonenta, przed upływem okresu, na jaki została zawarta. 2. Odszkodowanie, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje w przypadku: 1) wypowiedzenia przez konsumenta umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej przed rozpoczęciem przyłączenia go do publicznej sieci telekomunikacyjnej, a w przypadku gdy przyłączenie nie

	z wyjątkiem rekompensaty za zachowane dotowane urządzenie końcowe. Jeżeli użytkownik końcowy decyduje się na zachowanie urządzenia końcowego stanowiącego element oferty w momencie zawarcia umowy, należna rekompensata nie przekracza wartości obliczonej pro rata temporis uzgodnionej w momencie zawarcia umowy lub części opłaty za usługę pozostałej do zakończenia umowy w zależności od tego, która z tych kwot jest niższa. Państwa członkowskie mogą określić inne metody obliczania stawki rekompensaty, pod warunkiem że taka metoda nie spowoduje, że poziom rekompensaty będzie przewyższał rekompensatę obliczoną zgodnie z drugim akapitem. Dostawca znosi nieodpłatnie wszelkie ograniczenia użytkowania tych urządzeń końcowych w innych sieciach w momencie określonym przez państwa członkowskie, a najpóźniej w momencie uiszczenia tej rekompensaty.			jest wykonywane - przed rozpoczęciem świadczenia usług telekomunikacyjnych, chyba że przedmiotem odszkodowania jest promocyjne urządzenie końcowe; 2) przeniesienia numeru w następstwie sytuacji, o której mowa w art. 161 ust. 2. 3. Odszkodowanie, o którym mowa w ust. 1, nie może przekroczyć: 1) z tytułu usługi telekomunikacyjnej – połowy sumy części opłaty abonamentowej lub innej okresowej opłaty stanowiącej opłatę za tę usługę, wskazanej w art. 288 ust. 1 pkt 6 lit. a lub art. 293 ust. 1 pkt 3 lit. a, które abonent powinien uiścić do czasu zakończenia obowiązywania umowy; 2) z tytułu promocyjnego urządzenia końcowego – sumy części opłaty abonamentowej lub innej okresowej opłaty stanowiącej opłatę za to urządzenie, wskazanej w art. 288 ust. 1 pkt 6 lit. c lub art. 293 ust. 1 pkt 3 lit. c, które abonent powinien uiścić do czasu zakończenia obowiązywania umowy. **Art. 309.** 1. Jeżeli abonent korzystając z uprawnienia, o którym mowa w art. 307 ust. 2 lub art. 380, decyduje się zachować promocyjne urządzenie końcowe dostawca usług telekomunikacyjnych może żądać od abonenta: 1) odszkodowania w wysokości sumy części opłaty abonamentowej lub innej okresowej opłaty stanowiącej opłatę za usługę telekomunikacyjną wskazanej w art. 288 ust. 1 pkt 6 lit. a lub art. 293 ust. 1 pkt 3 lit. a, które abonent powinien uiścić do czasu zakończenia obowiązywania umowy, albo 2) odszkodowania, o którym mowa w art. 304 ust. 3 pkt 2 – w zależności od tego, które z tych odszkodowań jest niższe. 2. Dostawca usług telekomunikacyjnych rozkłada na raty odszkodowanie, o którym mowa w ust. 1, przy czym liczba rat w cyklu miesięcznym nie może być mniejsza niż liczba pozostałych okresów rozliczeniowych wynikających z wypowiadanej umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej. 3. W przypadku usługi transmisji danych używanej do świadczenia usług komunikacji maszyna-maszyna przepisy ust. 1 stosuje się wyłącznie wobec użytkowników końcowych będących konsumentami, mikroprzedsiębiorcami, małymi przedsiębiorcami lub organizacjami pozarządowymi w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. **Art. 310.** 1. Dostawca usług telekomunikacyjnych bezpłatnie usuwa wszelkie ograniczenia w zakresie korzystania z promocyjnego urządzenia końcowego,

				o ile zostały one wprowadzone przez dostawcę usług lub na jego zlecenie, w przypadku: 1) upływu okresu, na jaki została zawarta umowa o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, w ramach której sprzedano urządzenie; 2) zapłaty odszkodowania, o którym mowa w art. 304 ust. 1; 3) zapłaty odszkodowania, o którym mowa w art. 309 ust. 1. 2. W przypadku usługi transmisji danych używanej do świadczenia usług komunikacji maszyna-maszyna przepisy ust. 1 pkt 3 stosuje się wyłącznie wobec użytkowników końcowych będących konsumentami, mikroprzedsiębiorcami, małymi przedsiębiorcami lub organizacjami pozarządowymi w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
Art. 105 ust. 7	7. Jeżeli chodzi o usługi transmisji używane do usług łączności maszyna–maszyna, prawa wymienione w ust. 4 i 6 przysługują jedynie użytkownikom końcowym, którzy są konsumentami, mikroprzedsiębiorstwami, małymi przedsiębiorstwami lub organizacjami non-profit.	T	**Art. 309 ust. 3 Pke**	**Art. 309** (…) 3. W przypadku usługi transmisji danych używanej do świadczenia usług komunikacji maszyna-maszyna przepisy ust. 1 stosuje się wyłącznie wobec użytkowników końcowych będących konsumentami, mikroprzedsiębiorcami, małymi przedsiębiorcami lub organizacjami pozarządowymi w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
Art. 106	**Zmiana dostawcy i przenoszenie numerów**			
Art. 106 ust. 1	1. W przypadku zmiany dostawcy usług dostępu do internetu dostawcy, których to dotyczy, przekazują użytkownikowi końcowemu odpowiednie informacje przed rozpoczęciem procesu zmiany dostawcy oraz w jego trakcie oraz zapewniają ciągłość usługi dostępu do internetu, chyba że jest to technicznie niewykonalne. Przejmujący dostawca zapewnia aktywację usługi dostępu do internetu w najkrótszym możliwym terminie w dniu i terminie wyraźnie uzgodnionym z użytkownikiem końcowym. Dotychczasowy dostawca dalej świadczy swoje usługi dostępu do internetu na tych samych warunkach do czasu aktywacji usług dostępu do internetu przez przejmującego dostawcę. Utrata dostępu	T	**Art. 318-320 Pke**	**Art. 318.** 1. Abonent będący stroną umowy z dostawcą usługi dostępu do internetu w przypadku zmiany dostawcy tej usługi ma prawo do zachowania ciągłości świadczenia usługi, chyba że nie jest to technicznie wykonalne. 2. Nowy dostawca usługi dostępu do internetu rozpoczyna świadczenie tej usługi w uzgodnionym z abonentem terminie określonym w umowie o świadczenie usług komunikacji elektronicznej. 3. Abonent, żądając zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu może wypowiedzieć umowę z dotychczasowym dostawcą usługi dostępu do internetu bez zachowania terminów wypowiedzenia określonych w rozwiązywanej umowie. W takim przypadku abonent jest obowiązany do uiszczenia opłaty dotychczasowemu dostawcy usług w wysokości nieprzekraczającej opłaty abonamentowej za okres wypowiedzenia, nie wyższej jednak niż opłata abonamentowa za jeden okres rozliczeniowy, powiększonej o odszkodowanie, o którym mowa w art. 304 ust. 1. 4. W przypadku skorzystania przez abonenta z uprawnienia, o którym mowa w ust. 1, abonent określa tryb zmiany dostawcy usługi:

	do usługi w trakcie procesu zmiany dostawcy nie może trwać dłużej niż jeden dzień roboczy. Krajowe organy regulacyjne zapewniają wydajny i prosty przebieg procesu zmiany dostawcy z perspektywy użytkownika końcowego.			1) z zachowaniem okresu wypowiedzenia przewidzianego umową z dotychczasowym dostawcą usługi; 2) bez zachowania okresu wypowiedzenia przewidzianego umową z dotychczasowym dostawcą usługi dostępu do internetu, ze wskazaniem konkretnego terminu przeniesienia; 3) na koniec okresu obowiązywania umowy wymaganego do skorzystania z warunków promocyjnych wynikającego z umowy z dotychczasowym dostawcą usługi dostępu do internetu. 5. Wypowiedzenie umowy z dotychczasowym dostawcą usługi dostępu do internetu staje się skuteczne z chwilą rozpoczęcia świadczenia usługi przez nowego dostawcę usługi dostępu do internetu. 6. Nowy dostawca usługi dostępu do internetu potwierdza abonentowi niezwłocznie rozpoczęcie świadczenia usługi na trwałym nośniku. 7. Zmiana dostawcy usługi dostępu do internetu nie może powodować przerwy w świadczeniu tej usługi dłuższej niż 1 dzień roboczy. 8. Za czynności związane z realizacją uprawnienia, o którym mowa w ust. 1, nie pobiera się opłat od abonenta. 9. Nowy dostawca usługi dostępu do internetu oraz dotychczasowy dostawca usługi dostępu do internetu współpracują ze sobą w dobrej wierze podczas procesu zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu, tak aby zapewnić zachowanie ciągłości usługi dostępu do internetu w terminie określonym w ust. 2, przy czym procesem zmiany dostawcy usługi kieruje nowy dostawca usługi. 10. Wymiana informacji między operatorami lub dostawcami usługi dostępu do internetu w zakresie realizacji uprawnienia, o którym mowa w ust. 1, odbywa się drogą elektroniczną za pośrednictwem systemu, o którym mowa w art. 321. 11. W przypadku zakończenia obowiązywania umowy o świadczenie usługi komunikacji elektronicznej w zakresie usługi dostępu do internetu, w ramach której dostawca usługi zapewniał dostęp do poczty elektronicznej, której adres związany jest z nazwą handlową lub znakiem towarowym tego dostawcy usługi, abonent może żądać od dostawcy zapewnienia bezpłatnego dostępu do tej poczty przez okres 6 miesięcy od dnia rozwiązania zakończenia umowy. **Art. 319.** 1. W przypadku gdy rozpoczęcie świadczenia usług przez nowego dostawcę usługi dostępu do internetu nie nastąpiło w terminie, o którym mowa w art. 318 ust. 2, dotychczasowy dostawca usługi dostępu do internetu kontynuuje świadczenie usługi na dotychczasowych warunkach do czasu rozpoczęcia świadczenia usługi przez nowego dostawcę usługi dostępu do internetu.

				2. Jeżeli rozpoczęcie świadczenia usługi przez nowego dostawcę usługi dostępu do internetu nie nastąpiło w terminie 30 dni od terminu, o którym mowa w art. 318ust. 2: 1) wypowiedzenie umowy z dotychczasowym dostawcą usługi dostępu do internetu ze względu na brak przeciwnego oświadczenia abonenta staje się bezskuteczne, 2) umowę z nowym dostawcą usługi dostępu do internetu uważa się za niezawartą – o czym dotychczasowy dostawca usługi informuje abonenta. 3. Jeżeli nie doszło do zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu w terminie, o którym mowa w art. 318 ust. 2, abonentowi przysługuje jednorazowe odszkodowanie od nowego dostawcy usługi za każdy rozpoczęty dzień opóźnienia w wysokości 1/4 sumy opłat miesięcznych za usługi komunikacji elektronicznej liczonej według rachunków z ostatnich trzech okresów rozliczeniowych, chyba że opóźnienie nie przekroczyło 1 dnia roboczego lub brak możliwości realizacji zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu nastąpił z przyczyn leżących po stronie systemu, o którym mowa w art. 321. 4. W przypadku gdy opóźnienie, o którym mowa w ust. 3, nastąpiło z przyczyn nieleżących po stronie nowego dostawcy usługi dostępu do internetu, dostawcy temu przysługuje zwrot wypłaconego odszkodowania lub jego części od podmiotu, po którego stronie leżały przyczyny opóźnienia. 5. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, kwotę odszkodowania oblicza się na podstawie liczby rozpoczętych dni, które upłynęły od terminu, o którym mowa w art. 318 ust. 2, do dnia rozpoczęcia świadczenia usługi przez nowego dostawcę usługi dostępu do internetu lub upływu terminu, o którym mowa w ust. 2. **Art. 320.** 1. Dostawca usług telekomunikacyjnych będący stroną umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w zakresie usługi dostępu do internetu, nowy dostawca usługi dostępu do internetu oraz operator są obowiązani zapewnić możliwość realizacji uprawnienia abonenta, o którym mowa w art. 318, przez stworzenie odpowiednich warunków organizacyjnych i technicznych do realizacji tego uprawnienia, a jeżeli możliwości takie istnieją – zapewnić jego realizację. 2. Na wniosek dostawcy usługi dostępu do internetu albo operatora, o których mowa w ust. 1, Prezes UKE może, w drodze decyzji, zawiesić na czas określony realizację lub ograniczyć zakres realizacji uprawnienia, o którym mowa w art. 318, jeżeli techniczne możliwości sieci wnioskodawcy nie pozwalają na realizację uprawnienia w całości lub części, określając

				jednocześnie harmonogram przystosowania tej sieci do realizacji uprawnienia objętego wnioskiem. 3. Prezes UKE może z urzędu, w drodze decyzji, zawiesić realizację lub ograniczyć zakres realizacji uprawnienia, o którym mowa w art. 318, dostawcy usługi oraz operatorowi, który uporczywie w sposób wadliwy lub niezgodnie z wolą abonenta realizuje proces zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu. Zawieszenie lub ograniczenie realizacji uprawnienia nie dotyczy zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu, w której dostawca, któremu zawieszono lub ograniczono zakres realizacji uprawnienia, jest dotychczasowym dostawcą.
Art. 106 ust. 2	2. Państwa członkowskie zapewniają, aby wszyscy użytkownicy końcowi posiadający numery należące do krajowego planu numeracji mieli na swój wniosek prawo zachowania dotychczasowego numeru lub dotychczasowych numerów niezależnie od tego, które przedsiębiorstwo świadczy usługę, zgodnie z załącznikiem VI część C.	T	**Art. 325 ust. 1 i 3 Pke**	**Art. 325.** 1. Abonent będący stroną umowy z dostawcą usługi komunikacji głosowej, w której przydzielany jest abonentowi numer z planu numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych, może żądać przy zmianie dostawcy usługi komunikacji głosowej przeniesienia przydzielonego numeru do istniejącej sieci operatora na: 1) obszarze geograficznym – w przypadku numerów geograficznych; 2) terenie całego kraju – w przypadku numerów niegeograficznych. (…) 3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do przenoszenia numerów między stacjonarnymi i ruchomymi publicznymi sieciami telekomunikacyjnymi.
Art. 106 ust. 3	3. W przypadku gdy użytkownik końcowy rozwiązuje umowę, państwa członkowskie zapewniają, aby użytkownik końcowy mógł zachować prawo do przeniesienia numeru z krajowego planu numeracji do innego dostawcy przez minimalnie jeden miesiąc od daty rozwiązania umowy, chyba że użytkownik końcowy zrzeknie się tego prawa.	T	**Art. 325 ust. 2 Pke**	**Art. 325.** 2. Abonent zachowuje prawo do przeniesienia przydzielonego numeru również w terminie miesiąca od dnia: 1) zakończenia obowiązywania umowy z dotychczasowym dostawcą usługi komunikacji głosowej – chyba że abonent zrzekł się tego prawa; 2) doręczenia informacji o przejęciu zobowiązań dostawcy usług, któremu Prezes UKE cofnął prawo do wykorzystania zasobów numeracji na podstawie art. 161 ust. 2.
Art. 106 ust. 4	4. Krajowe organy regulacyjne zapewniają, aby ceny, jakie wobec siebie stosują dostawcy, związane z przenoszeniem numerów odzwierciedlały ponoszone koszty oraz aby wobec użytkowników końcowych nie stosowano żadnych bezpośrednich opłat.	T	**Art. 219, art. 325 ust. 9 Pke**	**Art. 219** 1. Opłaty za wzajemne korzystanie z połączonych sieci związane z realizacją przenoszenia numerów między sieciami uwzględniają ponoszone koszty. 2. Opłaty za wzajemne korzystanie z połączonych sieci i za dostęp telekomunikacyjny związane z realizacją wyboru dostawcy usług telekomunikacyjnych uwzględniają ponoszone koszty. **Art. 325** (…)

				9. Za przeniesienie przydzielonego numeru nie pobiera się opłat od abonenta. (…)
Art. 106 ust. 5	5. Przenoszenie numerów, a następnie ich aktywacja przeprowadzane są w jak najkrótszym czasie w dniu wyraźnie uzgodnionym z użytkownikiem końcowym. W każdym przypadku użytkownikom końcowym, którzy zawarli umowę w sprawie przeniesienia numeru do nowego dostawcy, aktywuje się numer w ciągu jednego dnia roboczego od daty uzgodnionej z użytkownikiem końcowym. W przypadku nieudanego przebiegu procesu przeniesienia numeru dotychczasowy dostawca ponownie aktywuje numer oraz powiązane usługi użytkownika końcowego do czasu pomyślnego przeniesienia. Dotychczasowy dostawca dalej świadczy swoje usługi na tych samych warunkach do czasu aktywacji usług przejmującego dostawcy. W każdym przypadku utrata dostępu do usługi w trakcie procesu przenoszenia numerów i zmiany dostawcy nie może trwać dłużej niż jeden dzień roboczy. Operatorzy, których sieci lub urządzenia dostępu są używane przez albo dostawcę dotychczasowego, albo przejmującego, albo przez obu z nich, zapewniają, aby nie nastąpiła utrata usługi, która opóźniłaby proces zmiany i przeniesienia numeru.	T	**Art. 325 ust. 4-6, art. 326 ust. 1 i 2 Pke**	**Art. 325** (…) 4. Abonent, żądając przeniesienia przydzielonego numeru może wypowiedzieć umowę z dotychczasowym dostawcą usługi komunikacji głosowej bez zachowania terminów wypowiedzenia określonych w rozwiązywanej umowie. W takim przypadku abonent jest obowiązany do uiszczenia opłaty dotychczasowemu dostawcy usługi w wysokości nieprzekraczającej opłaty abonamentowej za okres wypowiedzenia, nie wyższej jednak niż opłata abonamentowa za jeden okres rozliczeniowy, powiększonej o odszkodowanie, o którym mowa w art. 304 ust. 1. 5. Abonent, żądając przeniesienia przydzielonego numeru określa tryb tego przeniesienia: 1) z zachowaniem okresu wypowiedzenia przewidzianego umową z dotychczasowym dostawcą usługi komunikacji głosowej; 2) bez zachowania okresu wypowiedzenia przewidzianego umową z dotychczasowym dostawcą usługi komunikacji głosowej, ze wskazaniem konkretnego terminu przeniesienia; 3) na koniec okresu obowiązywania umowy wymaganego do skorzystania z warunków promocyjnych wynikającego z umowy z dotychczasowym dostawcą usługi komunikacji głosowej. 6. Przeniesienie przydzielonego numeru następuje nie później niż w terminie 1 dnia roboczego od uzgodnionego z abonentem dnia rozpoczęcia świadczenia usługi przez nowego dostawcę usługi komunikacji głosowej, wskazanego w umowie o świadczenie usług komunikacji elektronicznej z przeniesieniem przydzielonego numeru. Termin rozpoczęcia świadczenia usługi przez nowego dostawcę usługi komunikacji głosowej powinien być zgodny z terminem rozwiązania umowy z dotychczasowym dostawcą usługi komunikacji głosowej. **Art. 326.** 1. W przypadku gdy przeniesienie przydzielonego numeru nie doszło do skutku w terminie, o którym mowa w art. 325 ust. 6, dotychczasowy dostawca usługi komunikacji głosowej wznawia lub kontynuuje świadczenie usługi na dotychczasowych warunkach do czasu przeniesienia numeru. Wznowienie świadczenia usługi następuje w takim terminie, aby utrata dostępu przez abonenta do świadczonych usług nie przekroczyła 1 dnia roboczego.

				2. Jeżeli przeniesienie przydzielonego numeru nie doszło do skutku w terminie 30 dni od terminu, o którym mowa w art. 325 ust. 6: 1) wypowiedzenie umowy z dotychczasowym dostawcą usług komunikacji głosowej staje się bezskuteczne, w przypadku braku przeciwnego oświadczenia abonenta, o czym dotychczasowy dostawca usługi informuje abonenta, 2) z innych powodów niż rezygnacja abonenta ze zmiany dostawcy usługi komunikacji głosowej, umowę z nowym dostawcą usługi komunikacji głosowej uważa się za niezawartą, o czym nowy dostawca usługi informuje abonenta. (…)
Art. 106 ust. 6	6. Przejmujący dostawca kieruje procesem zmiany dostawcy i przeniesienia numeru określonym w ust. 1 i 5, a zarówno przejmujący dostawca, jak i dotychczasowy dostawca współpracują w dobrej wierze. Nie opóźniają oni ani nie utrudniają procesów zmiany dostawcy i przeniesienia numeru, nie przenoszą oni także numerów ani nie przełączają użytkowników końcowych bez ich wyraźnej zgody. Umowy użytkowników końcowych zawarte z dotychczasowym dostawcą ulegają automatycznemu rozwiązaniu po ukończeniu procesu zmiany dostawcy. Krajowe organy regulacyjne mogą ustanowić szczegóły procesów zmiany dostawcy i przenoszenia numerów, uwzględniając krajowe przepisy o umowach, możliwości techniczne oraz potrzebę zachowania ciągłości usług świadczonych na rzecz użytkownika końcowego. Obejmuje to, jeżeli jest to technicznie wykonalne, możliwość zrealizowania procesu przeniesienia numeru zdalnie, chyba że użytkownik końcowy wystąpi z innym wnioskiem. Krajowe organy regulacyjne wprowadzają także odpowiednie środki zapewniające ochronę i odpowiednie	T	**Art. 325 ust. 7 i 8, art. 331 Pke**	**Art. 325** (…) 7. Nowy dostawca usługi komunikacji głosowej doręcza abonentowi na trwałym nośniku potwierdzenie przeniesienia numeru. 8. Nowy dostawca usługi komunikacji głosowej oraz dotychczasowy dostawca usługi komunikacji głosowej współpracują ze sobą w dobrej wierze podczas procesu przeniesienia numeru, tak aby zapewnić przeniesienie numeru w terminie określonym w ust. 6, przy czym procesem przeniesienia numeru kieruje nowy dostawca usługi. Wymiana informacji między dostawcami usług w zakresie obsługi wniosków o przeniesienie przydzielonego numeru odbywa się drogą elektroniczną za pośrednictwem systemu, o którym mowa w art. 337 ust. 3. (…) **Art. 331.** 1. W przypadku wygaśnięcia ważności konta, rozumianego jako utrata możliwości odbierania połączeń przychodzących w ramach umowy o świadczenie usług przedpłaconych, oraz w przypadku zmiany dostawcy usługi komunikacji głosowej wraz z przeniesieniem przydzielonego numeru, dostawca usługi komunikacji głosowej zwraca konsumentowi, na jego wniosek, pozostałe na koncie środki z doładowań. 2. W celu skorzystania z uprawnienia, o którym mowa w ust. 1, konsument podaje dostawcy usług numer rachunku bankowego lub numer rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, jeżeli zwrot środków ma nastąpić na ten rachunek, albo wskazuje inny sposób uzyskania zwrotu pozostałych na koncie środków z doładowań.

	informowanie użytkowników końcowych w trakcie zmiany i przenoszenia numeru oraz zapewniają, aby ich numery nie były przenoszone do innego dostawcy wbrew ich woli. Dotychczasowi dostawcy dokonują na wniosek zwrotu wszelkiego pozostałego salda na rzecz konsumentów korzystających z usług w systemie przedpłat. Zwrot może podlegać opłacie, jedynie jeżeli zostało to określone w umowie. Wszelkie takie opłaty są proporcjonalne i współmierne do rzeczywistych kosztów ponoszonych przez dotychczasowego dostawcę w związku ze zwrotem.			3. Dostawca usług zobowiązany jest do umożliwienia podania przez konsumenta numeru rachunku albo wskazania innego sposobu uzyskania zwrotu pozostałych na koncie środków z doładowań: 1) osobiście podczas wizyty konsumenta w jednostce obsługującej użytkowników danego dostawcy usługi i 2) z wykorzystaniem połączenia głosowego z konsultantem dostawcy usług i 3) za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, w tym krótkiej wiadomości tekstowej (SMS) lub innych sposobów przekazywania informacji drogą elektroniczną, udostępnionych przez dostawcę usług w tym celu. 4. Konsument dokonuje wyboru sposobu uzyskania zwrotu pozostałych na koncie środków z doładowań spośród form dostępnych u danego dostawcy usługi komunikacji głosowej. Dostawca usługi zobowiązany jest do umożliwienia konsumentowi uzyskania zwrotu na jego rachunek bankowy lub rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej. 5. Podanie numeru rachunku lub wskazanie innego sposobu uzyskania zwrotu pozostałych na koncie środków z doładowań przez konsumenta oznacza złożenie wniosku, o którym mowa w ust. 1. 6. Zwrot środków, o którym mowa w ust. 1, może podlegać opłacie. Opłata ta jest proporcjonalna i odpowiada ponoszonym kosztom zwrotu oraz jest potrącana ze środków podlegających zwrotowi, a także nie może przewyższać kwoty środków podlegającej zwrotowi. 7. W przypadku zmiany dostawcy usługi komunikacji głosowej wraz z przeniesieniem numeru zwrot pozostałych na koncie środków z doładowań następuje po przeniesieniu numeru. Przed terminem przeniesienia numeru dotychczasowy dostawca informuje konsumenta, przez wysłanie krótkiej wiadomości tekstowej (SMS) na numer podlegający przeniesieniu, o uprawnieniu, o którym mowa w ust. 1, oraz terminie wygaśnięcia tego uprawnienia. 8. Uprawnienie konsumenta, o którym mowa w ust. 1, wygasa po upływie 6 miesięcy od wygaśnięcia ważności konta lub przeniesienia numeru. 9. Dostawcy usługi komunikacji głosowej corocznie, w terminie do dnia 30 kwietnia, przekazują na wyodrębniony rachunek UKE środki z doładowań, do których w poprzednim roku kalendarzowym wygasło uprawnienie konsumenta, o którym mowa w ust. 1, pomniejszone o należny od nich podatek od towarów i usług.

				10. Po upływie terminu, o którym mowa w ust. 8, środki z doładowań, o których mowa w ust. 9, stanowią przychód Funduszu. 11. Prezes UKE corocznie, w terminie do dnia 31 maja, przekazuje na rachunek Funduszu środki z doładowań, o których mowa w ust. 9. Środki z doładowań, w wysokości wskazanej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, dysponent Funduszu przekazuje Narodowemu Funduszowi Zdrowia z przeznaczeniem na finansowanie lub dofinansowanie świadczeń opieki zdrowotnej w zakresie profilaktyki i leczenia dzieci i młodzieży uzależnionych od technologii cyfrowych. Finansowanie lub dofinansowanie tych świadczeń następuje zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146 i). 12. Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia, nie później niż do dnia 15 kwietnia, przedstawia ministrowi właściwemu do spraw zdrowia informację o sposobie wykorzystania środków, o których mowa w ust. 11 zdanie drugie, w poprzednim roku kalendarzowym. 13. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do środków z doładowań, o których mowa w ust. 9, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa. Uprawnienia organów podatkowych określone w tych przepisach przysługują Prezesowi UKE. 14. Do środków z doładowań, o których mowa w ust. 9, stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w zakresie egzekucji obowiązków o charakterze pieniężnym. 15. Minister właściwy do spraw informatyzacji może, w drodze rozporządzenia, określić maksymalną wysokość opłaty, o której mowa w ust. 6, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia takich warunków uzyskiwania zwrotu, które nie będą zniechęcać konsumentów do ubiegania się o zwrot tych środków.
Art. 106 ust. 7	7. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące nakładania kar, w przypadku niespełnienia przez dostawcę obowiązków wynikających z niniejszego artykułu, w tym opóźnień i nadużyć	T	**Art. 444 ust. 1 pkt 55 i 56 Pke**	55) uniemożliwia lub utrudnia korzystanie z uprawnień abonenckich, o których mowa w art. 318, art. 319, art. 322, art. 323 lub art. 328, 56) nie realizuje lub nienależycie realizuje uprawnienia abonenta oraz obowiązki, o których mowa w art. 318, art. 319, art. 323–326 lub art. 328,,

	w przenoszeniu, spowodowanych przez dostawcę lub w jego imieniu.			
Art. 106 ust. 8	8. Państwa członkowskie ustanawiają zasady przyznawania przez dostawców rekompensaty użytkownikom końcowym w łatwy sposób w odpowiednim czasie w przypadku niespełnienia przez dostawców obowiązków wynikających z niniejszego artykułu, jak również w przypadku opóźnień lub nadużyć podczas procesu przenoszenia i zmiany dostawcy oraz gdy nie dojdzie do wizyty serwisowej i instalacyjnej.	T	**Art. 319 ust. 3-5, art. 326 ust. 3-6 Pke**	**Art. 319** (…) 3. Jeżeli nie doszło do zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu w terminie, o którym mowa w art. 318 ust. 2, abonentowi przysługuje jednorazowe odszkodowanie od nowego dostawcy usługi za każdy rozpoczęty dzień opóźnienia w wysokości 1/4 sumy opłat miesięcznych za usługi komunikacji elektronicznej liczonej według rachunków z ostatnich trzech okresów rozliczeniowych, chyba że opóźnienie nie przekroczyło 1 dnia roboczego lub brak możliwości realizacji zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu nastąpił z przyczyn leżących po stronie systemu, o którym mowa w art. 321. 4. W przypadku gdy opóźnienie, o którym mowa w ust. 3, nastąpiło z przyczyn nieleżących po stronie nowego dostawcy usługi dostępu do internetu, dostawcy temu przysługuje zwrot wypłaconego odszkodowania lub jego części od podmiotu, po którego stronie leżały przyczyny opóźnienia. 5. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, kwotę odszkodowania oblicza się na podstawie liczby rozpoczętych dni, które upłynęły od terminu, o którym mowa w art. 318 ust. 2, do dnia rozpoczęcia świadczenia usługi przez nowego dostawcę usługi dostępu do internetu lub upływu terminu, o którym mowa w ust. 2. **Art. 326.** (…) 3. W przypadku niedotrzymania terminu przeniesienia numeru, o którym mowa w art. 325 ust. 6, abonentowi przysługuje od dotychczasowego dostawcy usługi jednorazowe odszkodowanie za każdy rozpoczęty dzień opóźnienia, w wysokości 1/4 sumy opłat miesięcznych liczonej według rachunków za usługi telekomunikacyjne z ostatnich 3 okresów rozliczeniowych, a w przypadku abonentów usługi przedpłaconej - w wysokości 1/4 sumy wartości doładowań konta z ostatnich 3 miesięcy, chyba że brak możliwości realizacji przeniesienia numeru nastąpił z przyczyn leżących po stronie systemu, o którym mowa w art. 337 ust. 3. 4. W przypadku gdy opóźnienie w przeniesieniu numeru nastąpiło z przyczyn nieleżących po stronie dotychczasowego dostawcy usługi komunikacji głosowej, dostawcy temu przysługuje zwrot wypłaconego odszkodowania lub jego części od podmiotu, po którego stronie leżały przyczyny opóźnienia.

				5. W przypadku przeniesienia numeru bez zgody abonenta, abonentowi przysługuje od nowego dostawcy usługi komunikacji głosowej jednorazowe odszkodowanie za każdy rozpoczęty dzień od dnia przeniesienia numeru, w wysokości 1/2 średniej opłaty miesięcznej liczonej według rachunków za usługi telekomunikacyjne z ostatnich 3 okresów rozliczeniowych, a w przypadku abonentów usługi przedpłaconej - w wysokości 1/2 sumy wartości doładowań konta z ostatnich 3 miesięcy. 6. Kwotę odszkodowania, o którym mowa w ust. 3 i 5, oblicza się na podstawie liczby rozpoczętych dni, które upłynęły: 1) w przypadku, o którym mowa w ust. 3 – do dnia przeniesienia numeru lub dnia zakończenia obowiązywania kontynuowanej lub wznowionej umowy, o której mowa w ust. 2, z dotychczasowym dostawcą usługi; 2) w przypadku, o którym mowa w ust. 5 – do dnia przeniesienia numeru do sieci dotychczasowego dostawcy usługi komunikacji głosowej lub uzyskania zgody abonenta na świadczenie usług przez nowego dostawcę usługi komunikacji głosowej z wykorzystaniem dotychczasowego numeru.
Art. 106 ust. 9	9. Oprócz informacji wymaganych na mocy załącznika VIII państwa członkowskie zapewniają, aby użytkownicy końcowi byli odpowiednio informowani o istnieniu tego prawa do rekompensaty, o których mowa w ust. 7 i 8.	T	**Art. 285 ust. 2 pkt 3 lit. b Pke**	**Art. 285** (…) 2. Informacje przedumowne określają: 3) okres obowiązywania umowy oraz warunki przedłużenia i sposób zakończenia obowiązywania umowy, w tym: a) (…) b) warunki zmiany dostawcy usług komunikacji elektronicznej oraz wysokość i zasady wypłaty odszkodowania za opóźnienia lub nadużycia związane ze zmianą dostawcy usług komunikacji elektronicznej, a także procedury stosowane w tym zakresie,
Art. 107	**Oferty wiązane**			
Art. 107 ust. 1	1. Jeżeli pakiet usług lub pakiet usług i urządzeń końcowych oferowany konsumentowi zawiera co najmniej usługę dostępu do internetu lub publicznie dostępną usługę łączności interpersonalnej wykorzystującą numery, art. 102 ust. 3, art. 103 ust. 1, art. 105 i art. 106 ust. 1 mają zastosowanie do wszystkich elementów pakietu, w tym odpowiednio do tych elementów, które w przeciwnym razie nie byłyby objęte tymi przepisami.	T	**Art. 305 ust. 1 Pke**	**Art. 305.** 1. Jeżeli konsument zawiera umowę o świadczenie usług komunikacji elektronicznej obejmującą co najmniej usługę dostępu do internetu lub usługę komunikacji interpersonalnej wykorzystującą numery wraz z inną usługą komunikacji elektronicznej lub promocyjnym urządzeniem końcowym, przepisy art. 287, art. 300–302, art. 306–310, art. 318–320 oraz art. 380 dostawca usług stosuje odpowiednio do wszystkich usług objętych tą umową.

Art. 107 ust. 2	2. W przypadku gdy konsument – na mocy prawa Unii lub prawa krajowego zgodnie z prawem Unii – ma prawo do rozwiązania umowy w odniesieniu do któregokolwiek z elementów pakietu, o którym mowa w ust. 1przed upływem uzgodnionego okresu obowiązywania umowy ze względu na brak zgodności z umową lub niezrealizowanie dostawy, państwa członkowskie dają konsumentowi prawo do rozwiązania umowy w odniesieniu do wszystkich elementów tego pakietu.	T	**Art. 305 ust. 2 Pke**	**Art. 305** (…) 2. Jeżeli konsument ma prawo do wypowiedzenia umowy przed upływem okresu jej obowiązywania ze względu na niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy, uprawnienie to obejmuje wszystkie usługi objęte umową. (…)
Art. 107 ust. 3	3. Wykupienie dodatkowych usług lub urządzeń końcowych udostępnianych lub rozpowszechnianych przez ten sam podmiot świadczący usługi dostępu do internetu lub publicznie dostępne usługi łączności interpersonalnej wykorzystujące numery nie powoduje przedłużenia pierwotnego okresu trwania umowy, do której dodawane są takie usługi lub urządzenia końcowe, chyba że konsument wyraźnie zgodzi się na takie przedłużenie przy wykupowaniu dodatkowych usług lub urządzeń końcowych.	T	**Art. 305 ust. 3 Pke**	**Art. 305** (…) 3. W przypadku złożenia zamówienia na dodatkowe usługi lub promocyjne urządzenie końcowe termin obowiązywania umowy, o której mowa w ust. 1, nie ulega przedłużeniu, chyba że konsument wyraził na to zgodę.
Art. 107 ust. 4	4. Ust. 1 i 3 stosuje się również do użytkowników końcowych, którzy są mikroprzedsiębiorstwami, małymi przedsiębiorstwami lub organizacjami non-profit, chyba że wyraźnie zgodzili się oni, by odnośne przepisy w całości lub w części nie miały do nich zastosowania.	T	**Art. 292 Pke**	**Art. 292.** 1. Przepisy art. 285–288, art. 291, art. 301 ust. 1, art. 305 ust. 1 i 3 oraz art. 317 stosuje się odpowiednio do użytkownika końcowego będącego mikroprzedsiębiorcą, małym przedsiębiorcą lub organizacją pozarządową w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571), chyba że wyraził on, najpóźniej w chwili zawarcia umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, zgodę na to, że przepisy te nie będą miały do niego zastosowania. 2. Zgoda, o której mowa w ust. 1, może zostać wyrażona w umowie o świadczenie usług komunikacji elektronicznej.
Art. 107 ust. 5	5. Państwa członkowskie mogą też stosować ust. 1 w odniesieniu do innych przepisów określonych w niniejszym tytule.	N		Przepis o charakterze fakultatywnym nie wymagający wdrożenia.

Art. 108	**Dostępność usług** Państwa członkowskie przyjmują wszelkie niezbędne środki, aby zapewnić jak największą dostępność usług łączności głosowej i usług dostępu do internetu świadczonych za pośrednictwem publicznych sieci łączności elektronicznej w przypadku awarii sieci w wyniku katastrofy lub w przypadku działania siły wyższej. Państwa członkowskie zapewniają, aby dostawcy usług łączności głosowej podejmowali wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia nieprzerwanego dostępu do służb ratunkowych i nieprzerwanej transmisji publicznych ostrzeżeń.	T	**Art. 39 i art. 40 Pke**	**Art. 39.** 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, w celu zapewnienia ciągłości świadczenia usług telekomunikacyjnych lub dostarczania sieci telekomunikacyjnej, jest obowiązany uwzględniać możliwość wystąpienia sytuacji szczególnych zagrożeń. 2. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 11 pkt 7, jest obowiązany posiadać aktualny i uzgodniony oraz wprowadzony do stosowania plan działań w sytuacji szczególnego zagrożenia, zwany dalej „planem", obejmujący w szczególności: 1) współpracę z innymi przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi, w tym z zagranicznymi przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi; 2) współpracę z podmiotami: a) wykonującymi zadania w zakresie ratownictwa oraz niesienia pomocy ludności, b) wykonującymi zadania na rzecz obronności, cyberbezpieczeństwa, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, c) właściwymi w sprawach zarządzania kryzysowego – wskazanymi przez organy określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 10, zwane dalej „organami uzgadniającymi plan"; 3) środki techniczne i organizacyjne zapewniające poufność, integralność, dostępność i autentyczność przetwarzanych danych, a także poziom bezpieczeństwa adekwatny do poziomu zidentyfikowanego ryzyka, minimalizujące w szczególności wpływ, jaki na sieci telekomunikacyjne, usługi komunikacji elektronicznej lub podmioty korzystające z tych sieci lub usług może mieć wystąpienie sytuacji szczególnego zagrożenia z uwzględnieniem aktualnego stanu wiedzy technicznej oraz kosztów wprowadzenia tych środków; 4) utrzymanie ciągłości dostarczania publicznych sieci telekomunikacyjnych lub świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych; 5) odtwarzanie dostarczania publicznych sieci telekomunikacyjnych lub przywrócenie świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, z uwzględnieniem pierwszeństwa dla podmiotów, o których mowa w pkt 2, będących abonentami tego przedsiębiorcy

				telekomunikacyjnego, w przypadku utraty ciągłości dostarczania tych sieci lub usług; 6) techniczne i organizacyjne przygotowanie do realizacji obowiązków, o których mowa w art. 40 ust. 1 pkt 3; 7) sposób udostępniania urządzeń telekomunikacyjnych, o którym mowa w art. 41 ust. 1, przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych; 8) ewidencję i gromadzenie rezerw przeznaczonych na utrzymanie ciągłości świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych i ich odtworzenia w sytuacji szczególnego zagrożenia oraz współpracę z dostawcami sprzętu oraz usług serwisowych i naprawczych. 3. Przedsiębiorcy telekomunikacyjni tworzący grupę kapitałową, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 44 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, mogą sporządzić wspólny plan dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych wchodzących w skład grupy kapitałowej, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 11 pkt 7. 4. Przedsiębiorca telekomunikacyjny sporządza plan w terminie 12 miesięcy od dnia powstania obowiązku jego sporządzenia. 5. Przedsiębiorca telekomunikacyjny sporządza projekt planu na podstawie danych, określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 11 pkt 2, udostępnionych przez organy uzgadniające plan, obejmujących w szczególności kwestie bezpieczeństwa środowiskowego, a także potrzeby w zakresie świadczenia, utrzymania i odtwarzania usług telekomunikacyjnych oraz dostępu telekomunikacyjnego. Organy uzgadniające plan mogą wskazać inne organy administracji rządowej właściwe do udostępnienia tych danych, w terminie 7 dni od otrzymania wystąpienia. Dane są udostępniane w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia przedsiębiorcy o udostępnienie danych. 6. Przedsiębiorca telekomunikacyjny sporządzający plan dokonuje uzgodnienia projektu planu z organami uzgadniającymi plan. Organy te uzgadniają projekt planu i przesyłają potwierdzenie jego uzgodnienia w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu planu albo odmawiają uzgodnienia projektu planu, wskazując jednocześnie przyczynę braku

				uzgodnienia oraz wyznaczając termin jego uzupełnienia i ponownego przesłania do uzgodnienia nie krótszy niż 14 dni. Niezajęcie stanowiska przez organ uzgadniający plan w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu planu jest równoznaczne z uzgodnieniem projektu planu. 7. Przedsiębiorca telekomunikacyjny przekazuje Prezesowi UKE projekt planu uzgodniony z innymi organami uzgadniającymi plan. Prezes UKE dokonuje czynności, o których mowa w ust. 5, oraz dokonuje sprawdzenia kompletności planu, a w przypadku stwierdzenia braku kompletności projektu planu określa zakres i termin jego uzupełnienia nie krótszy niż 14 dni. 8. Plan zachowuje ważność przez 3 lata od dnia jego wprowadzenia do stosowania przez przedsiębiorcę albo od dnia dokonania aktualizacji, o której mowa w ust. 8 pkt 1. W przypadku przedstawienia aktualizacji planu do uzgodnienia właściwemu organowi uzgadniającemu przed upływem trzyletniego terminu, plan zachowuje ważność do momentu uzgodnienia aktualizacji planu. 9. Plan podlega aktualizacji: 1) okresowej, przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 8; 2) niezwłocznie, w przypadku wystąpienia okoliczności wpływających na jego zawartość, określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 11 pkt 4; 3) niezwłocznie, na wniosek organu uzgadniającego plan lub wskazany przez ten organ inny organ administracji rządowej, w przypadku zmiany danych, o których mowa w ust. 5. 10. W przypadku wystąpienia sytuacji szczególnego zagrożenia lub po uzyskaniu informacji o jej wystąpieniu od podmiotów, o których mowa w ust. 2 pkt 2, przedsiębiorca telekomunikacyjny podejmuje niezwłocznie działania określone w planie. 11. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia: 1) szczegółową zawartość planu oraz tryb jego sporządzania, 2) zakres danych udostępnianych przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu przez organy uzgadniające plan lub przez organy administracji rządowej właściwe do ich udostępnienia, 3) tryb uzgadniania planu, jego uzupełnienia w przypadku braku kompletności oraz wprowadzenia do stosowania przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, 4) szczegółowe okoliczności aktualizacji planu oraz jej tryb, 5) organy uzgadniające plan oraz zakres tych uzgodnień,

				6) sposób i zakres przekazywania planu organom uzgadniającym plan, 7) rodzaje działalności telekomunikacyjnej lub rodzaje przedsiębiorców telekomunikacyjnych niepodlegających obowiązkowi sporządzania planu – mając na uwadze zakres i rodzaj wykonywanej działalności telekomunikacyjnej, wielkość przedsiębiorcy telekomunikacyjnego i jego znaczenie dla obronności, cyberbezpieczeństwa, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, rodzaj podmiotu, którego dotyczy plan, a także potrzebę zapewnienia prawidłowych, kompletnych i aktualnych informacji. **Art. 40.** 1. Prezes UKE w sytuacji szczególnego zagrożenia może, w drodze decyzji, nałożyć na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązki dotyczące: 1) utrzymania ciągłości dostarczania publicznych sieci telekomunikacyjnych lub świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych; 2) odtwarzania dostarczania publicznych sieci telekomunikacyjnych lub przywrócenia świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, z uwzględnieniem pierwszeństwa dla: a) podmiotów wykonujących zadania w zakresie ratownictwa, niesienia pomocy ludności, a także zadania na rzecz obronności, cyberbezpieczeństwa, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz podmiotów właściwych w sprawach zarządzania kryzysowego, b) operatorów usług kluczowych, o których mowa w ustawie z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 913 i 1703 oraz z 2024 r.), c) operatorów infrastruktury krytycznej, o których mowa w ustawie z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym – w przypadku utraty ciągłości dostarczania tych sieci lub usług; 3) ograniczenia zakresu lub obszaru: a) eksploatacji publicznych sieci telekomunikacyjnych i urządzeń telekomunikacyjnych, b) świadczenia niektórych publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, c) używania urządzeń radiowych

				– kierując się rozmiarem zagrożenia i potrzebą ograniczenia jego skutków, uwzględniając zasady minimalizowania negatywnych skutków nałożonych obowiązków dla ciągłości lub ograniczenia świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych i dla działalności gospodarczej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego. 2. Prezes UKE w przypadku ogłoszenia jednego ze stopni alarmowych CRP, o których mowa w art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2632 oraz z 2023 r. poz. 1489), może, w drodze decyzji, nałożyć na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązki, o których mowa w ust. 1 pkt 3, kierując się wytycznymi, o których mowa w ust. 1. 3. Prezes UKE w przypadku wystąpienia trwałych lub cyklicznych zakłóceń urządzenia radiowego wykorzystywanego bezpośrednio na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego może, w drodze decyzji, nałożyć na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązek, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 lit. c, kierując się wytyczną, o której mowa w ust. 1. 4. Prezes UKE, wydaje decyzję, o której mowa w ust. 1-3, z urzędu lub na uzasadniony wniosek Ministra Obrony Narodowej, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Komendanta Głównego Policji, Komendanta Centralnego Biura Śledczego Policji, Komendanta Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości, komendanta wojewódzkiego Policji, Komendanta Głównego Straży Granicznej, komendanta oddziału Straży Granicznej, Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Komendanta Służby Ochrony Państwa, Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej lub komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej. Prezes UKE może ogłosić przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu decyzję ustnie, bez uzasadnienia, w całości lub części, jeżeli wymagają tego względy bezpieczeństwa państwa. Decyzja ogłoszona ustnie doręczana jest temu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu na piśmie w terminie 14 dni od dnia jej ogłoszenia. 5. Prezes UKE może, w przypadku wprowadzenia stanu nadzwyczajnego, podwyższenia stanu gotowości obronnej państwa, wydania postanowienia o dniu, w którym rozpoczyna się czas wojny, wystąpienia przez właściwy organ z wnioskiem o wprowadzenie stanu nadzwyczajnego lub podwyższenie stanu gotowości obronnej państwa lub wydanie takiego postanowienia, oraz w sytuacjach określonych w przepisach, o których mowa w art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym,

				w drodze decyzji, na uzasadniony wniosek organu, o którym mowa w ust. 4, na czas określony nałożyć na podmiot niebędący użytkownikiem rządowym, posiadający prawo do dysponowania częstotliwością, obowiązek ograniczenia zakresu lub obszaru wykorzystania zasobów częstotliwości radiowych, kierując się odpowiednio wytyczną, o której mowa w ust. 1, oraz minimalizacją skutków związanych z roszczeniem o odszkodowanie, o którym mowa w ust. 9. 6. Decyzję, o której mowa w ust. 5, Prezes UKE wydaje na czas określony, nie dłuższy niż czas trwania sytuacji, o których mowa w ust. 5. 7. W przypadku wprowadzenia ograniczenia, o którym mowa w ust. 5, podmiot niebędący użytkownikiem rządowym, posiadający prawo do dysponowania częstotliwością nie uiszcza opłaty za prawo dysponowania częstotliwością, o której mowa w art. 24 ust. 1, za okres wprowadzenia ograniczenia. 8. Prezes UKE może, na uzasadniony wniosek organu, o którym mowa w ust. 4, zezwolić temu organowi na wykorzystywanie przez czas określony, nie dłuższy niż czas, na który wydana została decyzja, o której mowa w ust. 5, zasobów częstotliwości radiowych, o których mowa w ust. 5. 9. Do roszczenia o odszkodowanie z tytułu strat poniesionych przez podmiot niebędący użytkownikiem rządowym, posiadający prawo do dysponowania częstotliwością wskutek wydania decyzji, o której mowa w ust. 5, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 22 listopada 2002 r. o wyrównywaniu strat majątkowych wynikających z ograniczenia w czasie stanu nadzwyczajnego wolności i praw człowieka i obywatela (Dz. U. poz. 1955). 10. Decyzjom, o których mowa w ust. 1–3 oraz 5, nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.
Art. 109	**Zgłoszenia alarmowe i jednolity europejski numer alarmowy**			
Art. 109 ust. 1	1. Państwa członkowskie zapewniają, aby wszyscy użytkownicy końcowi usług, o których mowa w ust. 2, w tym także użytkownicy publicznych automatów telefonicznych, mogli uzyskać dostęp do służb ratunkowych za pomocą zgłoszeń alarmowych bezpłatnie i bez konieczności użycia jakiegokolwiek środka płatniczego, za pośrednictwem jednolitego europejskiego	T	**Art. 165 ust. 1 Pke** **Art. 44 pkt 9 ustawy**	**Art. 165.** 1. Numer 112 stanowi wspólny numer alarmowy dla wszystkich służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy. (…) **Art. 44.** W ustawie z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 748) wprowadza się następujące zmiany: 9) w art. 20 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

	numeru alarmowego „112” oraz za pośrednictwem jakiegokolwiek krajowego numeru alarmowego określonego przez państwa członkowskie. Państwa członkowskie promują dostęp do służb ratunkowych za pomocą jednolitego europejskiego numeru alarmowego „112” z sieci łączności elektronicznej, które nie są publiczne, ale które umożliwiają połączenia z sieciami publicznymi, w szczególności gdy przedsiębiorstwo odpowiedzialne za tę sieć nie zapewnia alternatywnego i łatwego dostępu do służb ratunkowych.	N	**wprowadzającej PKE – w zakresie zmiany art. 20 ustawy o systemie powiadamiania ratunkowego**	„1. Dostawca publicznie dostępnych usług komunikacji interpersonalnej wykorzystujących numery z planu numeracji krajowej lub międzynarodowych planów numeracji i umożliwiających nawiązywanie połączeń z numerami z tych planów zapewnia: 1) swoim użytkownikom końcowym, w tym korzystającym z aparatów publicznych, bezpłatne połączenia z numerami alarmowymi; 2) kierowanie: a) połączeń głosowych do numerów alarmowych 112, 997, 998 i 999 do właściwego terytorialnie centrum powiadamiania ratunkowego oraz połączeń głosowych do innych numerów alarmowych do właściwych terytorialnie jednostek służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy, b) krótkich wiadomości tekstowych (sms) do numeru alarmowego 112 do centralnego punktu systemu powiadamiania ratunkowego.”.
Art. 109 ust. 2	2. Po konsultacji z krajowymi organami regulacyjnymi i służbami ratunkowymi oraz dostawcami usług łączności elektronicznej państwa członkowskie zapewniają, aby dostawcy publicznie dostępnych usług łączności interpersonalnej wykorzystujących numery, w przypadku gdy te usługi umożliwiają użytkownikom końcowym nawiązywanie połączeń z numerem należącym do krajowego lub międzynarodowego planu numeracji, zapewniali dostęp do służb ratunkowych za pomocą zgłoszeń alarmowych kierowanych do najwłaściwszego PSAP.	T	**Art. 44 pkt 1-5, 7-8 ustawy wprowadzającej PKE**	**Art. 44** W ustawie z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 748) wprowadza się następujące zmiany: 1) użyte w art. 2 w pkt 1, w art. 5 w ust. 1 i w ust. 3 w pkt 7, w art. 21 w ust. 1–7 i w art. 29 w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia i w ust. 3 wyrazy „usług telefonicznych” zastępuje się wyrazami „usług komunikacji interpersonalnej wykorzystujących numery z planu numeracji krajowej lub międzynarodowych planów numeracji i umożliwiających nawiązywanie połączeń z numerami z tych planów”; 2) użyte w art. 2 w pkt 2, w art. 8 w ust. 1 w pkt 1 w lit. d, w art. 13 w ust. 2 w pkt 2 i w art. 32 w ust. 1 i 2, w różnej liczbie i różnym przypadku, wyrazy „połączenia telefonicznego” zastępuje się użytymi w odpowiedniej liczbie i odpowiednim przypadku wyrazami „połączenia głosowego”; 3) w art. 2 w pkt 4 wyrazy „art. 2 pkt 43 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1648, 1933 i 2581)” zastępuje się wyrazami „art. 2 pkt 71 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ...)”; 4) w art. 8 w ust. 1 w pkt 1 lit. b otrzymuje brzmienie: „b) powiązanie zgłoszenia alarmowego z danymi teleadresowymi miejsca zgłoszenia oraz jego pozycją geograficzną, ustalonymi na podstawie danych pochodzących z sieci telekomunikacyjnych oraz o informacji z telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, jeżeli zapewnia ono taką możliwość,”; 5) po art. 13 dodaje się art. 13a w brzmieniu:

				„Art. 13a. 1. System teleinformatyczny łączy się i wymienia dane z systemami teleinformatycznymi innych podmiotów niż wymienione w art. 13 ust. 1 przez sieć teleinformatyczną na potrzeby obsługi numerów alarmowych, za pośrednictwem centralnego punktu systemu powiadamiania ratunkowego. Centralny punkt systemu powiadamiania ratunkowego może być wykorzystywany również przez System Wspomagania Dowodzenia Policji, System Wspomagania Decyzji Państwowej Straży Pożarnej oraz System Wspomagania Dowodzenia Państwowego Ratownictwa Medycznego. 2. Minister właściwy do spraw administracji publicznej określi, w drodze rozporządzenia, organizację, funkcjonowanie oraz wymagania techniczne dla centralnego punktu systemu powiadamiania ratunkowego, o którym mowa w ust. 1, mając na uwadze zapewnienie sprawnej dystrybucji informacji i danych centrom powiadamiania ratunkowego oraz jednostkom Policji, Państwowej Straży Pożarnej i dyspozytorniom medycznym.”; 7) w art. 15 w ust. 1 wyrazy „art. 2 pkt 29 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne” zastępuje się wyrazami „art. 2 pkt 42 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej”; 8) w art. 19 w ust. 1 w pkt 1 wyrazy „art. 78 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne” zastępuje się wyrazami „art. 337 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej”;
Art. 109 ust. 3	3. Państwa członkowskie zapewniają właściwe odbieranie i obsługę wszystkich zgłoszeń alarmowych kierowanych pod jednolity europejski numer alarmowy „112” w sposób najlepiej odpowiadający krajowej organizacji systemów alarmowych. Takie zgłoszenia alarmowe odbiera się i obsługuje co najmniej z taką samą sprawnością i skutecznością jak zgłoszenia alarmowe kierowane pod krajowe numery alarmowe, jeżeli są one w dalszym ciągu wykorzystywane.	T	**Art. 3 ustawy o systemie powiadamiania ratunkowego**	**Art. 3** 1. Tworzy się system powiadamiania ratunkowego, zwany dalej „systemem”. 2. System składa się z centrów powiadamiania ratunkowego, zwanych dalej „centrami”, tworzących jednolity system do obsługi zgłoszeń alarmowych, kierowanych do numerów alarmowych 112, 997, 998 i 999, umożliwiający przekazanie zgłoszenia alarmowego w celu zaangażowania właściwych zasobów ratowniczych. (…)
Art. 109 ust. 4	4. Do dnia 21 grudnia 2020 r., a następnie co dwa lata, Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie w sprawie skuteczności wdrożenia jednolitego europejskiego numeru alarmowego „112”.	N		

Art. 109 ust. 5	5. Państwa członkowskie zapewniają dostęp użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami do służb ratunkowych za pomocą zgłoszeń alarmowych, równoważny dostępowi, który mają inni użytkownicy końcowi zgodnie z prawem Unii harmonizującym wymogi dotyczące dostępności produktów i usług. Komisja oraz krajowe organy regulacyjne lub inne właściwe organy podejmują odpowiednie środki w celu zapewnienia, aby użytkownicy końcowi z niepełnosprawnościami, gdy podróżują do innego państwa członkowskiego mogli mieć dostęp do służb ratunkowych na takich samych zasadach co pozostali użytkownicy końcowi, w miarę możliwości bez wcześniejszej rejestracji. Środki te mają zapewnić interoperacyjność we wszystkich państwach członkowskich i opierają się w jak największym stopniu na europejskich normach lub specyfikacjach ustanowionych zgodnie z art. 39. Takie środki nie uniemożliwiają państwom członkowskim przyjmowania dodatkowych wymogów zmierzających do realizacji celów określonych w niniejszym artykule.	T	**Art. 44 ustawy wprowadzającej PKE – w zakresie zmiany art. 20 ust. 1 pkt 2 lit. b ustawy o systemie powiadamiania ratunkowego**	**44.** W ustawie z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 748) wprowadza się następujące zmiany: 9) w art. 20 ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Dostawca publicznie dostępnych usług komunikacji interpersonalnej wykorzystujących numery z planu numeracji krajowej lub międzynarodowych planów numeracji i umożliwiających nawiązywanie połączeń z numerami z tych planów zapewnia: 1) swoim użytkownikom końcowym, w tym korzystającym z aparatów publicznych, bezpłatne połączenia z numerami alarmowymi; 2) kierowanie: a) połączeń głosowych do numerów alarmowych 112, 997, 998 i 999 do właściwego terytorialnie centrum powiadamiania ratunkowego oraz połączeń głosowych do innych numerów alarmowych do właściwych terytorialnie jednostek służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy, b) krótkich wiadomości tekstowych (sms) do numeru alarmowego 112 do centralnego punktu systemu powiadamiania ratunkowego.”.
Art. 109 ust. 6	6. Państwa członkowskie zapewniają, aby informacje o lokalizacji osoby wykonującej połączenie były udostępniane najodpowiedniejszemu PSAP bezzwłocznie po otrzymaniu zgłoszenia alarmowego.	T	**Art. 14 ustawy o systemie powiadania ratunkowego**	**Art. 14** 1. Centrum uzyskuje nieodpłatnie, za pośrednictwem centralnego punktu systemu powiadamiania ratunkowego, o którym mowa w art. 78 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne, informacje dotyczące lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego 112 albo innego numeru alarmowego, oraz dane dotyczące abonenta, o których mowa w art. 78 ust. 2 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne. 2. Centrum uzyskuje nieodpłatnie dostęp do danych przestrzennych i związanych z nimi usług, udostępnianych za pośrednictwem systemu, o którym mowa w art. 40 ust. 3e ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2021 r. poz. 1990 oraz z 2022 r. poz. 1846 i 2185).

	Informacje te obejmują informacje o lokalizacji oparte na sieci i informacje o lokalizacji osoby wykonującej połączenie pochodzące z urządzenia telefonicznego, jeżeli jest to technicznie wykonalne.	T	**Art. 337 Pke**	Art. 337. 1. Operator publicznej sieci telekomunikacyjnej jest obowiązany nieodpłatnie udostępniać Prezesowi UKE informacje dotyczące lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego: 1) w czasie rzeczywistym – w przypadku operatora ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej, 2) w trybie wsadowym – w przypadku operatora stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej – w celu udostępnienia tych danych, za pośrednictwem systemu, o którym mowa w ust. 3, odpowiednio właściwemu terytorialnie centrum powiadamiania ratunkowego albo właściwym terytorialnie jednostkom służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy albo podmiotom uprawnionym do wykonywania ratownictwa na podstawie przepisów szczególnych. 2. Dostawca usługi komunikacji głosowej jest obowiązany, dla zapewnienia funkcjonalności systemu, o którym mowa w ust. 3, nieodpłatnie przekazywać Prezesowi UKE: 1) w przypadku abonenta będącego konsumentem: 1) dane, o których mowa w art. 395 ust. 1, 2) adres zamieszkania i adres korespondencyjny - jeżeli jest on inny niż adres miejsca zamieszkania, 3) numer PESEL, o ile go posiada, 4) nazwę, serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość, a w przypadku cudzoziemca, który nie jest obywatelem państwa członkowskiego albo Konfederacji Szwajcarskiej – numer paszportu lub karty pobytu, 2) w przypadku abonenta niebędącego konsumentem – numer abonenta oraz siedzibę lub miejsce wykonywania działalności gospodarczej, firmę lub nazwę i formę organizacyjną tego abonenta, a w przypadku stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej – także nazwę miejscowości oraz ulicy, przy której znajduje się zakończenie sieci, udostępnione abonentowi – o ile abonent udostępnił te dane. 3. Prezes UKE zarządza systemem teleinformatycznym realizującym funkcjonalności, o których mowa w ust. 4 oraz w art. 325 ust. 8, oraz przetwarza zgromadzone w nim informacje i dane w celach związanych z zapewnieniem funkcjonalności systemu.

	Państwa członkowskie zapewniają, aby ustalenie i przekazanie informacji o lokalizacji osoby wykonującej połączenie nie wiązało się z żadnymi kosztami dla użytkownika końcowego i PSAP w odniesieniu do wszystkich zgłoszeń alarmowych kierowanych pod jednolity europejski numer alarmowy „112". Państwa członkowskie mogą rozszerzyć ten obowiązek na zgłoszenia alarmowe kierowane pod krajowe numery alarmowe. Właściwe organy regulacyjne, w razie konieczności po konsultacji z BEREC, określają kryteria dokładności i niezawodności podanych informacji o lokalizacji osoby wykonującej połączenie.			4. Informacje i dane, o których mowa w ust. 1 i 2, powinny być przekazywane do systemu, o którym mowa w ust. 3, w którym są gromadzone i nieodpłatnie udostępniane: 1) centralnemu punktowi systemu powiadamiania ratunkowego – w przypadku połączeń do numeru alarmowego 112 oraz do numerów alarmowych ustalonych dla Policji, Państwowej Straży Pożarnej i dyspozytorni medycznej, chyba że służba ustawowo powołana do niesienia pomocy, wykorzystująca dany numer alarmowy, posiada własny punkt centralny mogący współpracować z systemem, albo 2) innym niż wymienione w pkt 1 służbom ustawowo powołanym do niesienia pomocy oraz podmiotom uprawnionym do wykonywania ratownictwa na podstawie przepisów szczególnych – w przypadku połączeń do innych numerów alarmowych. 5. Dostawca usługi komunikacji głosowej przekazuje, dla zapewnienia funkcjonalności systemu, o którym mowa w ust. 3, aktualne dane, o których mowa w ust. 2, niezwłocznie, jednak nie później niż następnego dnia od dnia zaistnienia ich zmiany, a jeżeli zmiany takie nie nastąpiły nie rzadziej niż raz w miesiącu. 6. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, organizację i funkcjonowanie systemu, o którym mowa w ust. 3, warunki organizacyjne i techniczne gromadzenia i przekazywania do tego systemu informacji i danych od przedsiębiorcy telekomunikacyjnego i ich udostępniania odpowiednio centrom powiadamiania ratunkowego oraz jednostkom terytorialnym służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy i podmiotom uprawnionym do wykonywania ratownictwa na podstawie przepisów szczególnych oraz sposób wymiany informacji między dostawcami usług w zakresie obsługi wniosków o przeniesienie numeru, biorąc pod uwagę ciągłość działania systemu, a także potrzebę wspierania obsługi przenoszenia numerów oraz efektywność niesienia pomocy przez te służby i zapewnienie ciągłości świadczenia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego usług telekomunikacyjnych, dostarczania sieci telekomunikacyjnych lub świadczenia powiązanych usług. 7. Przekazywanie danych, o którym mowa w ust. 2, nie wymaga zgody abonenta. Art. 44. W ustawie z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 748) wprowadza się następujące zmiany:

			Art. 44 pkt 4 ustawy wprowadzającej PKE	4) w art. 8 w ust. 1 w pkt 1 lit. b otrzymuje brzmienie: „b) powiązanie zgłoszenia alarmowego z danymi teleadresowymi miejsca zgłoszenia oraz jego pozycją geograficzną, ustalonymi na podstawie danych pochodzących z sieci telekomunikacyjnych oraz o informacji z telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, jeżeli zapewnia ono taką możliwość,”;

Art. 109 ust. 7	7. Państwa członkowskie zapewniają, aby użytkownicy końcowi byli odpowiednio informowani o istnieniu jednolitego europejskiego numeru alarmowego „112” oraz o korzystaniu z niego, a także o funkcjach dostępu do tego numeru, w tym poprzez podejmowanie inicjatyw skierowanych do osób podróżujących między państwami członkowskimi oraz użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami. Informacje te są przekazywane w przystępnych formatach dostosowanych do różnych rodzajów niepełnosprawności. Komisja wspiera i uzupełnia działania państw członkowskich.	T	**Art. 4 pkt 2 ustawy o systemie powiadamiania ratunkowego**	Art. 4 Minister właściwy do spraw administracji publicznej: 2) zapewnia upowszechnianie wiedzy o numerach alarmowych;
Art. 109 ust. 8	8. W celu zapewnienia skutecznego dostępu do służb ratunkowych za pomocą zgłoszeń alarmowych kierowanych pod jednolity europejski numer alarmowy „112” w państwach członkowskich Komisja, po konsultacji z BEREC, przyjmuje akty delegowane zgodnie z art. 117, uzupełniające ust. 2, 5 i 6 niniejszego artykułu, w sprawie środków koniecznych, aby zapewnić kompatybilność, interoperacyjność, jakość, niezawodność i ciągłość obsługi zgłoszeń alarmowych w Unii w odniesieniu do rozwiązań służących określaniu lokalizacji osoby wykonującej połączenie, dostępu dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami i przekierowywania zgłoszeń do najwłaściwszego PSAP. Pierwsze	N	**Art. 412 ust. 2 pkt 5 lit. g Pke** **Art. 4 pkt 2 ustawy o systemie powiadamiania**	**Art. 412** 2. Organy właściwe w sprawach telekomunikacji prowadzą politykę regulacyjną, mając na celu w szczególności: 5) g) wspieranie procesu harmonizacji określonych numerów lub zakresów numeracji w obrębie Unii Europejskiej oraz upowszechnianie informacji o istnieniu europejskiego numeru alarmowego 112 i innych europejskich numerów zharmonizowanych, skierowanej do obywateli, w szczególności podróżujących między państwami członkowskimi, Art. 4 Minister właściwy do spraw administracji publicznej: (…) 2) zapewnia upowszechnianie wiedzy o numerach alarmowych;

	takie akty delegowane przyjmuje się do dnia 21 grudnia 2022 r. Te akty delegowane przyjmuje się jednak bez uszczerbku dla organizacji służb ratunkowych i nie wywierają one żadnego wpływu na tę organizację, która pozostaje w wyłącznej kompetencji państw członkowskich. BEREC prowadzi bazę danych zawierającą numery służb ratunkowych państw członkowskich zgodnie z zaleceniem E.164, jeżeli taka baza danych nie jest prowadzona przez inną organizację, w celu zapewnienia, aby służby ratunkowe z różnych państw członkowskich mogły się ze sobą kontaktować.		**ratunkowego**	
Art. 110	**Publiczny system ostrzegania**			
Art. 110 ust. 1	1. Do dnia 21 czerwca 2022 r. państwa członkowskie zapewnią, aby w przypadku działania publicznych systemów ostrzegania w odniesieniu do zbliżających się lub pogłębiających się stanów wyjątkowych i katastrof publiczne ostrzeżenia były przekazywane użytkownikom końcowym, których to dotyczy, przez podmioty świadczące usługi ruchomej łączności interpersonalnej wykorzystujące numery.	T	**Art. 37 ustawy wprowadzającej PKE w zakresie art. 21a ust. 3 ustawy o zarządzaniu kryzysowym** **Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 sierpnia**	**Art. 37.** W ustawie z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122) w art. 21a ust. 3 otrzyma brzmienie: **„**3. Operator ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne Dz.U. z 2022 r. poz. 1648 i 1933), zwany dalej „operatorem”, jest obowiązany, na żądanie dyrektora Centrum, do niezwłocznego, nieodpłatnego wysłania lub wysyłania, komunikatów do wszystkich lub określonych przez dyrektora Centrum grup użytkowników końcowych, w szczególności przebywających na określonym przez niego obszarze, jednorazowo lub przez wskazany przez dyrektora Centrum okres.”; § 3ust. 3 Treść komunikatu obejmuje: 1) określenie rodzaju zagrożenia; 2) zalecenia dla wszystkich lub określonych grup użytkowników końcowych na zagrożonym obszarze; 3) inne informacje niezbędne w zależności od rodzaju zagrożenia; 4) wyrażenie „ALERT RCB” w przypadku, o którym mowa w ust. 5 pkt 2 i 3. § 7 ust. 1. Komunikat jest wysyłany przez operatora użytkownikom końcowym w postaci krótkiej wiadomości tekstowej (sms). Użytkownikom końcowym przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

			2020 r. w sprawie współpracy dyrektora Rządowego Centrum Bezpieczeństwa z operatorem ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej w celu powiadamiania użytkowników końcowych o zagrożeniu (Dz.U. 2020, poz. 1527)	korzystającym z roamingu międzynarodowego operatorów komunikat jest wysyłany wyłącznie w języku angielskim.
Art. 110 ust. 2	2. Niezależnie od ust. 1 państwa członkowskie mogą, uwzględniając w jak największym stopniu wytyczne BEREC, ustalić, aby	N		

	publiczne ostrzeżenia były przekazywane za pomocą publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej innych niż usługi, o których mowa w ust. 1, i innych niż usługi nadawcze, lub za pomocą aplikacji mobilnej polegającej na usłudze dostępu do internetu, pod warunkiem że skuteczność publicznego systemu ostrzegania jest równoważna pod względem zakresu i zdolności docierania do użytkowników końcowych, w tym tych jedynie czasowo obecnych na danym obszarze. Użytkownicy końcowi mogą w łatwy sposób otrzymywać publiczne ostrzeżenia. Do dnia 21 czerwca 2020 r. i po konsultacji z organami odpowiedzialnymi za PSAP, BEREC opublikuje wytyczne na temat sposobu oceny tego, czy skuteczność publicznych ostrzeżeń na mocy niniejszego ustępu jest równoważna skuteczności ostrzeżeń na mocy ust. 1.			
Art. 111	**Równoważny dostęp i wybór dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami**			
Art. 111 ust. 1	1. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy określiły wymogi, które mają spełniać podmioty świadczące publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej, aby zapewnić użytkownikom końcowym z niepełnosprawnościami: a) dostęp do usług łączności elektronicznej, w tym powiązanych informacji umownych przekazanych zgodnie z art. 102, równoważny dostępowi, jaki ma większość użytkowników końcowych; oraz b) korzystanie z możliwości wyboru przedsiębiorstw i usług dostępnych dla większości użytkowników końcowych.	T	**Art. 340 ust. 1 i 3 Pke**	**Art. 340.** 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej zapewnia użytkownikom końcowym z niepełnosprawnościami dostęp do świadczonych przez siebie udogodnień i dostęp do świadczonych przez siebie usług równoważny dostępowi do usług komunikacji elektronicznej z jakiego korzysta większość użytkowników końcowych, oraz publikuje informacje o tych udogodnieniach i usługach na swojej stronie internetowej. (…) 3. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania dotyczące świadczenia udogodnień i usług dla osób z niepełnosprawnościami przez dostawców publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej, biorąc pod uwagę potrzebę zapewnienia użytkownikom końcowym z niepełnosprawnościami dostępu równoważnego dostępowi do usług komunikacji elektronicznej, z jakiego korzysta większość użytkowników końcowych.

Art. 111 ust. 2	2. Wprowadzając środki, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, państwa członkowskie zachęcają do przestrzegania odnośnych norm lub specyfikacji ustanowionych zgodnie z art. 39.	T	**Art. 340 ust. 2 Pke**	**Art. 340** 2. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE informacje o normach i specyfikacjach opublikowanych przez Komisję Europejską w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, dotyczących udogodnień i usług dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami.
Art. 112	**Usługi biura numerów i spisu abonentów**			
Art. 112 ust. 1	1. Państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie podmioty świadczące usługi łączności interpersonalnej wykorzystujące numery, które przydzielają numery z planu numeracji, spełniały wszystkie racjonalne wnioski o udostępnienie do celów świadczenia publicznie dostępnych usług biura numerów i spisów abonentów ważnych informacji w uzgodnionym formacie i na uczciwych, obiektywnych, odzwierciedlających koszty i niedyskryminacyjnych warunkach.	T	**Art. 333 Pke**	**Art. 333.** 1. Dostawca usługi komunikacji głosowej udostępnia niezbędne dane dla celów prowadzenia spisów abonentów i informacji o numerach innym dostawcom usługi komunikacji głosowej, prowadzącym spisy abonentów lub świadczącym usługę informacji o numerach telefonicznych, w tym usługę ogólnokrajowego spisu abonentów oraz usługę informacji o numerach obejmującej wszystkich abonentów usług komunikacji głosowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. 2. Udostępnienie danych następuje na podstawie umowy, do której stosuje się odpowiednio przepisy działu III rozdziału 3. W umowie określa się w szczególności formę udostępnienia danych. 3. Do usługi informacji o numerach telefonicznych oraz do sporządzania spisu abonentów i związanego z tym udostępniania danych stosuje się odpowiednio przepisy art. 389 i art. 395.
Art. 112 ust. 2	2. Krajowe organy regulacyjne są upoważnione do nakładania obowiązki i warunki na przedsiębiorstwa kontrolujące dostęp użytkowników końcowych do usług biura numerów, zgodnie z art. 61. Takie obowiązki i warunki muszą być obiektywne, sprawiedliwe, niedyskryminacyjne i przejrzyste.		**Art. 178 ust. 1 pkt 3 Pke**	**Art. 178.** 1. Prezes UKE może, w drodze decyzji, nałożyć na: 3) dostawcę usługi komunikacji głosowej – obowiązek udostępniania niezbędnych danych dla celów prowadzenia spisów abonentów i informacji o numerach innym dostawcom usługi komunikacji głosowej, świadczącym usługę informacji o numerach telefonicznych, w tym usługę informacji o numerach obejmującą wszystkich abonentów usług komunikacji głosowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
Art. 112 ust. 3	3. Państwa członkowskie nie utrzymują żadnych ograniczeń regulacyjnych, które uniemożliwiałyby użytkownikom końcowym w jednym państwie członkowskim bezpośredni dostęp do biura numerów w innym państwie członkowskim w drodze wywołania głosowego lub wiadomości SMS oraz	T	**Art. 338 Pke**	**Art. 338.** 1. Operator publicznej sieci telekomunikacyjnej, w której świadczone są usługi komunikacji głosowej, zapewnia użytkownikom końcowym swojej sieci oraz użytkownikom końcowym z innych państw członkowskich, w przypadku gdy jest to technicznie i ekonomicznie wykonalne, możliwość dostępu: 1) w Unii Europejskiej do usług wykorzystujących numery niegeograficzne oraz możliwość korzystania z takich usług;

	podejmują środki zapewniające taki dostęp zgodnie z art. 97.			2) do wszystkich numerów w Unii Europejskiej, w tym numerów uwzględnionych w krajowych planach numeracji i należących do powszechnej międzynarodowej sieci bezpłatnych numerów telefonicznych (UIFN), niezależnie od technologii i urządzeń wykorzystywanych przez operatora. 2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do przypadków, gdy wywoływany abonent ograniczył połączenia przychodzące od użytkowników końcowych zlokalizowanych w poszczególnych obszarach geograficznych. 3. Prezes UKE na wniosek operatora publicznej sieci telekomunikacyjnej, w której świadczone są usługi komunikacji głosowej, może, w drodze decyzji, zawiesić realizację lub ograniczyć zakres realizacji obowiązku, o którym mowa w ust. 1, jeżeli ze względów technicznych lub ekonomicznych wnioskodawca nie ma możliwości realizacji tego obowiązku w całości lub części. W przypadku zawieszenia realizacji obowiązku na czas oznaczony, Prezes UKE w decyzji określa także harmonogram przystosowania sieci wnioskodawcy do realizacji obowiązku objętego wnioskiem.
Art. 112 ust. 4	4. Niniejszy artykuł stosuje się z zastrzeżeniem wymogów zawartych w prawie Unii dotyczących ochrony danych osobowych i prywatności oraz, w szczególności, art. 12 dyrektywy 2002/58/WE.	T	**Art. 395 ust. 2-7 Pke**	**Art. 395** 2. Abonenci, przed umieszczeniem ich danych w spisie, są informowani nieodpłatnie o celu spisu lub telefonicznej informacji o numerach, w których ich dane osobowe mogą się znajdować, a także o możliwości wykorzystywania spisu za pomocą funkcji wyszukiwania dostępnych w jego elektronicznej postaci. 3. Zamieszczenie w spisie danych identyfikujących abonenta będącego osobą fizyczną może nastąpić wyłącznie po uprzednim wyrażeniu przez niego zgody na dokonanie tych czynności. 4. Rozszerzenie zakresu danych, o których mowa w ust. 1, wymaga zgody abonenta. 5. Udostępnianie w spisie lub za pośrednictwem służb informacyjnych danych identyfikujących abonentów innych niż wymienieni w ust. 3 nie może naruszać słusznych interesów tych podmiotów. 6. Przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany zabezpieczyć spisy wydawane w postaci elektronicznej w sposób uniemożliwiający wykorzystanie zawartych w nich danych niezgodnie z przeznaczeniem. 7. Przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany informować abonenta o przekazaniu jego danych innym przedsiębiorcom, w celu publikacji spisu lub świadczenia usługi informacji o numerach telefonicznych.

Art. 113	**Interoperacyjność samochodowych odbiorników radiowych oraz odbiorników radiowych i sprzętu telewizji cyfrowej dostępnych dla konsumentów**			
Art. 113 ust. 1	1. Państwa członkowskie zapewniają interoperacyjność samochodowych odbiorników radiowych oraz konsumenckiego sprzętu telewizji cyfrowej zgodnie z załącznikiem XI.	**T**	**Art. 406 Pke**	**Art. 406.** 1. Publiczne sieci telekomunikacyjne używane do cyfrowych transmisji radiofonicznych i telewizyjnych oraz odbiorniki sygnału telewizyjnego i odbiorniki radiofonii cyfrowej zapewniają interoperacyjność usług cyfrowych transmisji radiofonicznych i telewizyjnych, w szczególności przez stosowanie otwartego interfejsu programistycznego aplikacji. 2. Stosowanie otwartego interfejsu programistycznego aplikacji nie jest wymagane w przypadku samochodowych odbiorników radiofonicznych. 3. Dostawca usług telekomunikacyjnych, po zakończeniu okresu obowiązywania umowy, umożliwia darmowy i dogodny dla użytkownika końcowego zwrot odbiornika sygnału telewizyjnego udostępnionego przez tego dostawcę, chyba że dostawca usług wykaże, że odbiornik sygnału telewizyjnego umożliwia odbiór usług cyfrowych transmisji telewizyjnych świadczonych przez innych dostawców. 4. Odbiornik sygnału telewizyjnego umożliwia: 1) odbiór niekodowanych cyfrowych transmisji telewizyjnych; 2) dekodowanie za pomocą jednolitego algorytmu kodowania cyfrowych transmisji telewizyjnych kodowanych, określonego w przepisach wydanych na podstawie ust. 6. 5. Samochodowe odbiorniki radiofoniczne umożliwiają odbiór i odtwarzanie co najmniej usług radiofonii cyfrowej świadczonych za pośrednictwem naziemnych cyfrowych transmisji radiofonicznych. 6. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, wymagania techniczne i eksploatacyjne dla odbiorników sygnału telewizyjnego, mając na uwadze zapewnienie interoperacyjności usług oraz ułatwienie dostępu do cyfrowych transmisji telewizyjnych osobom z niepełnosprawnościami. 7. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, wymagania techniczne i eksploatacyjne dla odbiorników radiofonii cyfrowej, w tym samochodowych odbiorników radiofonicznych, mając na uwadze efektywne wykorzystanie częstotliwości oraz zapewnienie interoperacyjności usług.
Art. 113 ust. 2	2. Państwa członkowskie mogą przyjąć środki zapewniające interoperacyjność innych konsumenckich odbiorników radiowych,	**N**	**Art. 406 ust. 7 Pke**	**Art. 406** (…)

	ograniczając wpływ na rynek odbiorników radiowych niskiej klasy i zapewniając, aby takie środki nie były stosowane do produktów, w których odbiornik radiowy ma charakter jedynie pomocniczy (takich jak smartfony), i do urządzeń używanych przez radioamatorów.			7. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, wymagania techniczne i eksploatacyjne dla odbiorników radiofonii cyfrowej, w tym samochodowych odbiorników radiofonicznych, mając na uwadze efektywne wykorzystanie częstotliwości oraz zapewnienie interoperacyjności usług. Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji z dnia 7 października 2019 r. w sprawie wymagań technicznych i eksploatacyjnych dla odbiorników cyfrowych w pkt 16. 2 załącznika: ***16.2.*** *Interfejs cyfrowy* *Odbiornik zintegrowany (iDTV) wyposażony jest w gniazdo wejściowe HDMI typu A, zgodnie z High-Definition Multimedia Interface [30] zabezpieczone HDCP zgodnie z High-bandwidth Digital Content Protection System [28]. W przypadku STB gniazdo HDMI posiada funkcję wyjścia sygnału do wyświetlacza. W przypadku odbiornika zintegrowanego (iDTV) umożliwiającego wyświetlanie obrazu UHD wymagany jest Standard HDMI 2.1 zgodnie z High-Definition Multimedia Interface, Version 2.1 [31] z obsługą HDR i ARC oraz HDCP 2.2 zgodnie z High-bandwidth Digital Content Protection System, Mapping HDCP to HDMI, Revision 2.2 [29]. Wymaganie posiadania gniazda wejściowego HDMI nie dotyczy odbiornika zintegrowanego (iDTV) zawierającego wyświetlacz obrazu o przekątnej równej albo mniejszej niż 30 cm.*
Art. 113 ust. 3	3. Państwa członkowskie zachęcają podmioty świadczące cyfrowe usługi telewizyjne do zapewnienia, w stosownych przypadkach, aby sprzęt telewizji cyfrowej, który oni przekazują swoim użytkownikom końcowym, był interoperacyjny, tak aby sprzęt telewizji cyfrowej mógł być, gdy jest to technicznie wykonalne, ponownie wykorzystany przez inne podmioty świadczące cyfrowe usługi telewizyjne. Bez uszczerbku dla art. 5 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady2012/19/UE ([47]) państwa członkowskie zapewniają, aby po zakończeniu umowy	**T**	**Art. 406 ust. 3 Pke**	**Art. 406** (…) 3. Dostawca usług telekomunikacyjnych, po zakończeniu okresu obowiązywania umowy, umożliwia darmowy i dogodny dla użytkownika końcowego zwrot odbiornika sygnału telewizyjnego udostępnionego przez tego dostawcę, chyba że dostawca usług wykaże, że odbiornik sygnału telewizyjnego umożliwia odbiór usług cyfrowych transmisji telewizyjnych świadczonych przez innych dostawców. (…)

	użytkownicy końcowi mieli możliwość oddania sprzętu telewizji cyfrowej w ramach darmowej i łatwej procedury, chyba że dostawca wykaże, że nie jest on w pełni interoperacyjny z usługami telewizji cyfrowej innych dostawców, w tym tych, do których przeszedł użytkownik końcowy. Zakłada się, że sprzęt telewizji cyfrowej, który jest zgodny ze zharmonizowanymi normami, do których odniesienia zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, lub z częścią takich norm, spełnia wymóg interoperacyjności określony w akapicie drugim objęty tymi normami lub ich częścią.			
Art. 114	**Transmisja obowiązkowa**			
Art. 114 ust. 1	1. Państwa członkowskie mogą nakładać uzasadnione obowiązki dotyczące transmisji obowiązkowej związane z nadawaniem określonych kanałów radiowych i telewizyjnych oraz powiązanych usług uzupełniających, w szczególności usług ułatwiających odpowiedni dostęp użytkownikom końcowym z niepełnosprawnościami i zapewniających dane wspierające usługi telewizji hybrydowej i elektroniczne przewodniki po programach, na przedsiębiorstwa, które podlegają ich jurysdykcji i udostępniają sieci i świadczą usługi łączności elektronicznej wykorzystywane do rozpowszechniania wśród ogółu obywateli kanałów radiowych lub telewizyjnych, w przypadku gdy dla znacznej liczby użytkowników końcowych takie sieci i usługi są głównym sposobem odbierania kanałów radiowych i telewizyjnych. Takie obowiązki nakłada się jedynie wtedy, gdy są one niezbędne do realizacji celów leżących w interesie ogólnym, wyraźnie określonych	**T**	**Art. 43 i 43a ustawy o radiofonii i telewizji**	

	przez każde państwo członkowskie, przy czym obowiązki te muszą być proporcjonalne i przejrzyste.			
Art. 114 ust. 2	2. Do dnia 21 grudnia 2019 r., a następnie co pięć lat, państwa członkowskie dokonują przeglądu obowiązków, o których mowa w ust. 1, z wyjątkiem przypadków, w których państwa członkowskie przeprowadziły taki przegląd w ciągu czterech poprzednich lat.	T	**Art. 43 ust. 3 ustawy o radiofonii i telewizji**	3. Przewodniczący Krajowej Rady przeprowadza ocenę realizacji obowiązku, o którym mowa w ust. 1, nie rzadziej niż raz na dwa lata, kierując się interesem społecznym w zakresie dostarczania informacji, udostępniania dóbr kultury i sztuki, ułatwiania korzystania z oświaty, sportu i dorobku nauki i upowszechniania edukacji obywatelskiej.
Art. 114 ust. 3	3. Ani ust. 1 niniejszego artykułu, ani art. 59 ust. 2 nie naruszają zdolności państw członkowskich do ustalania odpowiedniego wynagrodzenia, jeśli takie się określa, odnośnie do środków podejmowanych zgodnie z niniejszym artykułem, jednocześnie zapewniając, aby w podobnych okolicznościach dostawcy sieci i usług łączności elektronicznej byli traktowani w równy sposób. W przypadku gdy przewidziano wynagrodzenie, państwa członkowskie zapewniają, aby w prawie krajowym wyraźnie określony został obowiązek wypłaty wynagrodzenia, a także, w stosownych przypadkach, kryteria obliczania tego wynagrodzenia. Państwa członkowskie zapewniają także, aby obowiązek ten stosowano w proporcjonalny i przejrzysty sposób.	**N**		
Art. 115	**Zapewnienie dodatkowych usług**			
Art. 115 ust. 1	1. Bez uszczerbku dla art. 88 ust. 2, państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy w porozumieniu, w stosownych przypadkach, z krajowymi organami regulacyjnymi mogły wymagać od wszystkich podmiotów świadczących usługi dostępu do internetu lub publicznie dostępne usługi łączności	T	**Art. 351, art. 352, art. 341, art. 299, art. 382, art. 303,**	Treść artykułów przy załączniku VI

	interpersonalnej wykorzystujące numery udostępniania bezpłatnie całości lub części usług dodatkowych wymienionych w załączniku VI część B, z zastrzeżeniem możliwości technicznych, jak również całości lub części usług dodatkowych wymienionych w załączniku VI część A.		**art. 317, art. 349, art. 397, art. 318, art. 325 Pke**	
Art. 115 ust. 2	2. W celu zapewnienia wyższego poziomu ochrony konsumenta państwa członkowskie mogą rozszerzyć wykaz dodatkowych usług zawarty w załączniku VI części A i B w związku z ust. 1.	N		
Art. 115 ust. 3	3. Państwo członkowskie może podjąć decyzję o odstąpieniu od stosowania ust. 1 na całości lub części swojego terytorium, jeśli uważa, po wzięciu pod uwagę stanowisk zainteresowanych stron, że istnieje wystarczający dostęp do tych dodatkowych usług.	N		
Art. 116	**Dostosowanie załączników** Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 117 dotyczących zmiany załączników V, VI, IX, X oraz XI, aby uwzględnić rozwój technologiczny i społeczny lub zmiany popytu na rynku.	N		
Art. 117	**Wykonywanie przekazanych uprawnień**			
Art. 117 ust. 1	1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.	N		
Art. 117 ust. 2	2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 75, 109 i 116, powierza się Komisji na pięć lat od dnia 20 grudnia 2018 r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone	N		

	na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.			
Art. 117 ust. 3	3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 75, 109 i 116, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.	N		
Art. 117 ust. 4	4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez wszystkie państwa członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.	N		
Art. 117 ust. 5	5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.	N		
Art. 117 ust. 6	6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 75, 109 i 116 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy Parlament Europejski albo Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.	N		

Art. 118	**Komitet**			
Art. 118 ust. 1	1. Komisję wspomaga komitet („Komitet ds. Łączności"). Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.	N		
Art. 118 ust. 2	2. W odniesieniu do aktów wykonawczych, o których mowa w art. 28 ust. 4 akapit drugi, Komisję wspomaga Komitet ds. Spektrum Radiowego ustanowiony na podstawie art. 3 ust. 1 decyzji nr 676/2002/WE. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.	N		
Art. 118 ust. 3	3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 4 rozporządzenia (UE) nr 182/2011. W przypadku gdy opinia komitetu ma być uzyskana w drodze procedury pisemnej, procedura ta kończy się bez osiągnięcia rezultatu, jeżeli przed upływem terminu na wydanie opinii zdecyduje o tym przewodniczący komitetu lub wniosą o to członkowie komitetu. W takim przypadku przewodniczący w rozsądnym terminie zwołuje posiedzenie komitetu.	N		
Art. 118 ust. 4	4. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011, przy uwzględnieniu art. 8 tego rozporządzenia. W przypadku gdy opinia komitetu ma być uzyskana w drodze procedury pisemnej, procedura ta kończy się bez osiągnięcia rezultatu, jeżeli przed upływem terminu na wydanie opinii zdecyduje o tym przewodniczący komitetu lub wniosą o to członkowie komitetu. W takim przypadku przewodniczący w rozsądnym terminie zwołuje posiedzenie komitetu.	N		

Art. 119	**Wymiana informacji**			
Art. 119 ust. 1	1. Komisja udostępnia Komitetowi ds. Łączności wszelkie odpowiednie informacje uzyskane w wyniku regularnie prowadzonych konsultacji z przedstawicielami operatorów sieciowych, dostawców usług, użytkowników, konsumentów, producentów oraz związków zawodowych, jak również krajów trzecich i międzynarodowych organizacji.	N		
Art. 119 ust. 2	2. Mając na uwadze politykę Unii w dziedzinie łączności elektronicznej, Komitet ds. Łączności wspiera wymianę informacji pomiędzy państwami członkowskimi oraz pomiędzy państwami członkowskimi a Komisją, dotyczących sytuacji i rozwoju działalności regulacyjnej w zakresie sieci i usług łączności elektronicznej.	N		
Art. 120	**Publikacja informacji**			
Art. 120 ust. 1	1. Państwa członkowskie zapewniają, by bieżąca informacja dotycząca wdrażania niniejszej dyrektywy była publicznie dostępna w sposób zapewniający wszystkim zainteresowanym stronom łatwy dostęp do niej. Państwa członkowskie zamieszczają w krajowym dzienniku urzędowym odpowiednią wzmiankę na temat miejsca i sposobu opublikowania tej informacji. Pierwsza taka wzmianka publikowana jest przed dniem 21 grudnia 2020 r., po czym kolejne wzmianki publikuje się każdorazowo w przypadku zmian zawartych w niej informacji.	N		
Art. 120 ust. 2	2. Państwa członkowskie przedkładają Komisji kopie takich wzmianek z chwilą ich publikacji. Komisja przekazuje te informacje w razie potrzeby Komitetowi ds. Łączności.	N		

Art. 120 ust. 3	3. Państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie odpowiednie informacje na temat praw, warunków, procedur, kosztów, opłat i decyzji związanych z ogólnymi zezwoleniami, prawami użytkowania i prawami instalowania urządzeń były publikowane oraz uaktualniane w odpowiedni sposób, tak aby zapewnić łatwy dostęp do tych informacji wszystkim zainteresowanym stronom.	N	**Art. 5 ust. 4 i 5 Pke**	**Art. 5.** 4. Prezes UKE prowadzi rejestr PT oraz rejestr JST w systemie teleinformatycznym. 5. Rejestr PT i rejestr JST są jawne i udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwanej dalej „stroną podmiotową BIP UKE”.
Art. 120 ust. 4	4. Jeżeli informacja, o której mowa w ust. 3, pochodzi z różnych szczebli władzy państwowej, a w szczególności jeżeli jest to informacja o procedurach i warunkach przyznawania prawa instalowania urządzeń, właściwy organ, uwzględniając związane z tym koszty, podejmuje stosowne wysiłki, ażeby zagwarantować łatwo zrozumiały dla użytkowników przegląd takich informacji, zawierający informację na temat poszczególnych szczebli władzy państwowej oraz odpowiedzialnych organów, celem ułatwienia składania wniosków o przyznanie prawa instalowania urządzeń.	**N**	**Art. 29b ust. 1 pkt 1 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych**	**Art. 29b** 1. W ramach punktu informacyjnego do spraw telekomunikacji zapewnia się każdemu operatorowi sieci, o ile nie zagraża to bezpieczeństwu państwa, dostęp do posiadanych przez Prezesa UKE informacji: 1) w zakresie procedur i formalności wymaganych przed rozpoczęciem robót budowlanych dotyczących infrastruktury telekomunikacyjnej, w trakcie ich wykonywania oraz do ich zakończenia i rozpoczęcia użytkowania tej infrastruktury, w tym informacji o wymaganych decyzjach, zgłoszeniach i zawiadomieniach do właściwych organów, a także zwolnieniach z obowiązku ich uzyskania lub dokonania;
Art. 120 ust. 5	5. Państwa członkowskie zapewniają, by szczegółowe obowiązki nałożone na przedsiębiorstwa na mocy przepisów niniejszej dyrektywy podlegały publikacji oraz aby określono odnośne rynki towarów i usług oraz rynki geograficzne. Z zastrzeżeniem potrzeby ochrony tajemnicy handlowej państwa członkowskie zapewniają, by uaktualniona informacja była publicznie dostępna w sposób zapewniający wszystkim zainteresowanym stronom łatwy dostęp do tej informacji.	N		
Art. 120 ust. 6	6. Państwa członkowskie dostarczają Komisji informacje, które udostępniają publicznie zgodnie z ust. 5. Komisja udostępnia te	N		

	informacje w przystępny sposób oraz przekazuje je w razie potrzeby Komitetowi ds. Łączności.			
Art. 121	**Powiadamianie i monitorowanie**			
Art. 121 ust. 1	1. Krajowe organy regulacyjne powiadamiają Komisję najpóźniej do dnia 21 grudnia 2020 r., oraz następnie niezwłocznie w okresie późniejszym, o nazwach przedsiębiorstw mających obowiązek świadczenia usług powszechnych na mocy art. 85 ust. 2, art. 86 lub 87.	T	**Art. 363 Pke**	**Art. 363.** 1. Prezes UKE niezwłocznie przekazuje Komisji Europejskiej listę przedsiębiorców telekomunikacyjnych, na których nałożono obowiązek w zakresie usługi powszechnej. 2. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE listę, o której mowa w ust. 1, wraz ze wskazaniem zakresu obowiązku realizowanego przez każdego z przedsiębiorców telekomunikacyjnych. 3. Jeżeli w poprzednim roku kalendarzowym przedsiębiorca wyznaczony realizował obowiązek, o którym mowa w art. 359, podmioty świadczące publicznie dostępną usługę komunikacji interpersonalnej niewykorzystującą numerów, w terminie do dnia 31 marca, przekazują do Prezesa UKE informację o świadczeniu tej usługi w poprzednim roku kalendarzowym.
Art. 121 ust. 2	2. Krajowe organy regulacyjne przekazują Komisji nazwy przedsiębiorstw wyznaczonych jako posiadające znaczącą pozycję rynkową dla celów niniejszej dyrektywy oraz obowiązki, jakie zostały na nich nałożone na mocy niniejszej dyrektywy. Jakakolwiek zmiana obowiązków nałożonych na przedsiębiorstwa lub przedsiębiorstwa objęte niniejszą dyrektywą musi być niezwłocznie notyfikowana Komisji.			
Art. 122	**Procedura przeglądu**			
Art. 122 ust. 1	1. Do dnia 21 grudnia 2025 r., a następnie co pięć lat, Komisja dokonuje przeglądu stosowania niniejszej dyrektywy oraz składa Parlamentowi Europejskiemu oraz Radzie sprawozdania. Przeglądy te ocenią w szczególności wpływ art. 61 ust. 3 oraz art. 76, 78 i 79 na rynek oraz to, czy uprawnienia ex ante i inne uprawnienia interwencyjne na podstawie niniejszej	N		

	dyrektywy są wystarczające, aby umożliwić krajowym organom regulacyjnym zajęcie się problemem niekonkurencyjnych oligopolistycznych struktur rynkowych oraz zapewnić, aby konkurencja na rynkach łączności elektronicznej nadal się rozwijała z korzyścią dla użytkowników końcowych. W tym celu Komisja może zażądać od państw członkowskich informacji, które winny zostać dostarczone bez nieuzasadnionej zwłoki.			
Art. 122 ust. 2	2. Do dnia 21 grudnia 2025 r., a następnie co pięć lat, Komisja dokonuje przeglądu zakresu usługi powszechnej, w szczególności w celu zaproponowania Parlamentowi Europejskiemu i Radzie zmian i określenia na nowo tego zakresu. Taki przegląd przeprowadza się z uwzględnieniem zmian społecznych, ekonomicznych i technologicznych, biorąc pod uwagę, między innymi, mobilność i szybkość przesyłania danych w świetle dominujących technologii wykorzystywanych przez większość użytkowników końcowych. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące wyników tego przeglądu.	N		
Art. 122 ust. 3	3. Do dnia 21 grudnia 2021 r., a następnie co trzy lata, BEREC publikuje opinię na temat krajowego wdrażania i funkcjonowania ogólnego zezwolenia oraz na temat ich wpływu na funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Komisja może, uwzględniając w jak największym stopniu opinię BEREC opublikować sprawozdanie na temat stosowania tytułu II rozdział II części I oraz załącznika I i może przedstawić wniosek ustawodawczy służący zmianie tych przepisów, w przypadku gdy uzna to za konieczne w celu	N		

	usunięcia przeszkód w prawidłowym funkcjonowaniu rynku wewnętrznego.			
Art. 123	**Szczególna procedura przeglądowa dotycząca praw użytkowników końcowych**			
Art. 123 ust. 1	1. BEREC monitoruje rozwój rynku i rozwój technologiczny w odniesieniu do różnych rodzajów usług łączności elektronicznej oraz publikuje, do dnia 21 grudnia 2021 r., a następnie co trzy lata lub na uzasadniony wniosek co najmniej dwóch swoich członków państw członkowskich, opinię w sprawie tego rozwoju i jego wpływu na stosowanie tytułu III części III. W tej opinii BEREC ocenia, w jakim stopniu tytuł III części III spełnia cele określone w art. 3. Opinia ta uwzględnia w szczególności zakres stosowania tytułu III części III, jeżeli chodzi o rodzaje objętych usług łączności elektronicznej. Na podstawie opinii BEREC analizuje w szczególności: a) w jakim stopniu użytkownicy końcowi wszystkich usług łączności elektronicznej mają możliwość dokonywania swobodnych i świadomych wyborów, również na podstawie kompletnych informacji zawartych w umowie, i mają możliwość łatwej zmiany podmiotu świadczącego im usługi łączności elektronicznej; b) w jakim stopniu jakikolwiek brak zdolności, o których mowa w lit. a) doprowadził do zakłóceń na rynku lub szkody dla użytkownika końcowego; c) w jakim stopniu skuteczny dostęp do służb ratunkowych jest znacznie	N		

	zagrożony, w szczególności ze względu na większe wykorzystanie usług łączności interpersonalnej niewykorzystujących numerów, brak interoperacyjności lub rozwój technologiczny; d) prawdopodobny koszt wszelkich potencjalnych dostosowań obowiązków określonych w tytule III części III lub wpływ na innowacje dla dostawców usług łączności elektronicznej.			
Art. 123 ust. 2	2. Komisja, uwzględniając w jak największym stopniu opinię BEREC, publikuje sprawozdanie dotyczące stosowania tytułu III części III i przekazuje wniosek ustawodawczy w sprawie zmiany tego tytułu, w przypadku gdy uzna, że jest to konieczne do zapewnienia, aby cele określone w art. 3 mogły być nadal spełniane.	N		
Art. 124	**Transpozycja**			
Art. 124 ust. 1	1. Państwa członkowskie przyjmują i publikują, najpóźniej do dnia 21 grudnia 2020 r., przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów. Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia 21 grudnia 2020 r. Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Przepisy te zawierają także wskazanie, że w istniejących przepisach ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odniesienia do dyrektyw uchylonych niniejszą dyrektywą należy	N	**Art. 1 ustawy wprowadzającej Pke**	**Art. 1.** Ustawa z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ...) wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem: 1) art. 43 ust. 1 pkt 1 lit. a tiret piąte oraz art. 45 ust. 2, które wchodzą w życie po upływie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia; 2) art. 278, który wchodzi w życie z dniem 28 grudnia 2024 r.; 3) art. 301 ust. 1, który wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia;

	odczytywać jako odniesienia do niniejszej dyrektywy. Metody dokonywania takiego odniesienia i formułowania takiego wskazania określane są przez państwa członkowskie.			4) art. 356, który wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia; 5) art. 422 ust. 1 pkt 3 i 5 i ust. 2 pkt 1 oraz art. 444 ust. 1 pkt 90, które wchodzą w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.
Art. 124 ust. 2	2. W drodze odstępstwa od ust. 1 niniejszego artykułu, art. 53 ust. 2, 3 i 4 niniejszej dyrektywy ma zastosowanie od dnia 20 grudnia 2018 r., w przypadku gdy ustanowiono zharmonizowane warunki w drodze technicznych środków wykonawczych zgodnie z decyzją nr 676/2002/WE, celem umożliwienia użytkowania widma radiowego w bezprzewodowych sieciach i usługach szerokopasmowych. W odniesieniu do pasm widma radiowego, dla których zharmonizowane warunki nie zostały ustanowione do dnia 20 grudnia 2018 r., zastosowanie ma art. 53 ust. 2, 3 i 4 niniejszej dyrektywy od daty przyjęcia technicznych środków wykonawczych zgodnie z art. 4 decyzji nr 676/2002/WE. W drodze odstępstwa od ust. 1 niniejszego artykułu, państwa członkowskie stosują środki konieczne do zapewnienia zgodności z art. 54 od dnia 31 grudnia 2020 r.	N		
Art. 124 ust. 3	3. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.	N		
Art. 125	**Uchylenie**	N		

	Dyrektywy 2002/19/WE, 2002/20/WE, 2002/21/WE, 2002/22/WE, wymienione w załączniku XII część A, tracą moc od dnia 21 grudnia 2020 r., bez uszczerbku dla zobowiązań państw członkowskich dotyczących terminów przeniesienia do prawa krajowego i stosowania dyrektyw określonych w załączniku XII część B. Art. 5 decyzji nr 243/2012/UE zostaje skreślony ze skutkiem od dnia 21 grudnia 2020 r. Odesłanie do uchylonych dyrektyw należy odczytywać jako odesłanie do niniejszej dyrektywy, zgodnie z tabelą korelacji w załączniku XIII.			
Art. 126	**Wejście w życie** Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie trzeciego dnia po jej opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.	N		
Art. 127	**Adresaci** Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich. Sporządzono w Strasburgu dnia 11 grudnia 2018 r.	N		
Załącznik I	**WYKAZ WARUNKÓW, KTÓRYMI MOGĄ ZOSTAĆ OBWAROWANE OGÓLNE ZEZWOLENIA, PRAWA UŻYTKOWANIA WIDMA RADIOWEGO I PRAWA UŻYTKOWANIA ZASOBÓW NUMERACYJNYCH**			
Część A.	Ogólne warunki, którymi mogą zostać obwarowane ogólne zezwolenia	N	**warunki fakultatywne – Przepis ustawy nie wykraczają**	

			poza te warunki	
Część B.	Szczegółowe warunki, którymi może zostać obwarowane ogólne zezwolenie na dostarczanie sieci łączności elektronicznej		**warunki fakultatywne – Przepis ustawy nie wykraczają poza te warunki**	
Część C.	Szczegółowe warunki, którymi może zostać obwarowane ogólne zezwolenie na świadczenie usług łączności elektronicznej z wyjątkiem usług łączności interpersonalnej niewykorzystujących numerów		**warunki fakultatywne – Przepis ustawy nie wykraczają poza te warunki**	
Część D.	Wymogi, którymi mogą zostać obwarowane prawa użytkowania widma radiowego		**warunki fakultatywne – Przepis ustawy nie wykraczają poza te**	

			warunki	
Część E.	Warunki, którymi mogą zostać obwarowane prawa użytkowania zasobów numeracyjnych		**warunki fakultatywne – Przepisy ustawy nie wykraczają poza te warunki**	
Załącznik II	**WARUNKI DOSTĘPU TELEWIDZÓW I RADIOSŁUCHACZY Z UNII DO CYFROWYCH USŁUG TELEWIZYJNYCH I RADIOWYCH**			
Część I	Warunki związane z systemami dostępu warunkowego stosowane zgodnie z art. 62 ust. 1	**T**	**Art. 407 ust. 1 i art. 409 ust. 1 - 3 Pke**	**Art. 407.** 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny dostarczający system dostępu warunkowego oferuje nadawcom na równych i niedyskryminujących warunkach usługi techniczne umożliwiające odbiór cyfrowych transmisji radiofonicznych i telewizyjnych za pomocą dekoderów zainstalowanych w sieciach lub u abonentów. **Art. 409.** 1. Posiadacze praw własności przemysłowej obejmujących systemy dostępu warunkowego oraz usługi świadczone za ich pomocą są obowiązani do zawierania umów licencyjnych z producentami odbiorników sygnału telewizyjnego i odbiorników radiofonii cyfrowej na równych i niedyskryminujących warunkach. 2. Postanowienia umów licencyjnych, o których mowa w ust. 1, nie powinny zabraniać, ograniczać ani zniechęcać do umieszczenia w urządzeniach, o których mowa w ust. 1: 1) wspólnego interfejsu pozwalającego na połączenie z innymi systemami dostępu warunkowego, 2) elementów właściwych dla innych systemów dostępu warunkowego, jeżeli licencjobiorca przestrzega warunków gwarantujących bezpieczeństwo transakcji dokonywanych przez operatorów systemów dostępu warunkowego

				– z uwzględnieniem czynników technicznych i ekonomicznych. 3. W zakresie nieuregulowanym w ust. 1 i 2 do umów licencyjnych stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1170).
Część II	Inne urządzenia, w stosunku do których mogą być zastosowane warunki określone w art. 61 ust. 2 lit. d)	**T**	**Art. 406 ust. 4 Pke**	**Art. 406.** 4. Odbiornik sygnału telewizyjnego umożliwia: 1) odbiór niekodowanych cyfrowych transmisji telewizyjnych; 2) dekodowanie za pomocą jednolitego algorytmu kodowania cyfrowych transmisji telewizyjnych kodowanych, określonego w przepisach wydanych na podstawie ust. 6.
Załącznik III	**KRYTERIA USTALANIA HURTOWYCH STAWEK ZA ZAKAŃCZANIE POŁĄCZEŃ GŁOSOWYCH**		**Art. 220 ust. 3 Pke**	**Art. 220 ust. 3** 3. Prezes UKE, określając opłaty, o których mowa w ust. 2, uwzględnia: 1) koszty ponoszone przez efektywnie działającego przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej ujmowane w wartościach bieżących jako podstawę wyznaczania opłat z tytułu usług zakańczania połączeń głosowych, przy czym metoda kalkulacji kosztów stosowana do wyliczania kosztów efektywnie działającego przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej opiera się na modelowaniu oddolnym (bottom-up) i wykorzystuje długookresowe koszty przyrostowe związane z ruchem sieciowym ponoszone w celu świadczenia na rzecz innych podmiotów hurtowej usługi zakańczania połączeń głosowych; 2) długookresowe koszty przyrostowe usługi zakańczania połączeń głosowych ustalone jako różnica między całkowitymi długookresowymi kosztami świadczenia wszystkich usług przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej a całkowitymi długookresowymi kosztami tego przedsiębiorcy w przypadku nieświadczenia usługi zakańczania połączeń głosowych na rzecz innych podmiotów; 3) do kosztów przyrostowych tylko te koszty związane z ruchem sieciowym, których by uniknięto, gdyby usługa zakańczania połączeń głosowych na rzecz innych podmiotów nie była świadczona; 4) koszty związane z dodatkową pojemnością sieci tylko w zakresie, w jakim wynikają one z konieczności zwiększenia pojemności sieci w celu obsługi dodatkowego ruchu związanego z zakańczaniem połączeń głosowych na rzecz innych podmiotów; 5) okoliczność, że do kosztów przyrostowych zakańczania połączeń w sieciach ruchomych nie zalicza się opłat, o których mowa w art. 24; 6) wyłącznie koszty rozliczeń międzyoperatorskich, koszty związane z zawieraniem umów międzyoperatorskich oraz inne koszty związane

				bezpośrednio ze świadczeniem usługi zakańczania połączeń na rzecz innych podmiotów; 7) domniemanie, że wszyscy przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej świadczący usługi zakańczania połączeń głosowych w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej, bez względu na ich skalę działalności, ponoszą takie same koszty jednostkowe jak efektywnie działający przedsiębiorca komunikacji elektronicznej; 8) w przypadku przedsiębiorców komunikacji elektronicznej świadczących usługi telekomunikacyjne w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej - minimalną skalę działalności jako udział w rynku na poziomie nie mniejszym niż 20%; 9) amortyzację ekonomiczną jako właściwą metodę amortyzacji aktywów; 10) koszty usług zakańczania połączeń głosowych odzwierciedlające koszty efektywnie działającego przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej stosującego nowoczesne i wydajne technologie oraz sieć szkieletową opartą na protokole IP uwzględniającą technologie, które z dużym prawdopodobieństwem będą wykorzystywane w okresie obowiązywania maksymalnych opłat za usługi zakańczania połączeń głosowych, przy czym w przypadku stacjonarnych publicznych sieci telekomunikacyjnych Prezes UKE przyjmuje, że połączenia opierają się wyłącznie na komutacji pakietów.
Załącznik IV	**KRYTERIA OCENY OFERT DOTYCZĄCYCH WSPÓŁINWESTYCJI**		**Art. 249-254 Pke**	**Art. 249.** W przypadku gdy propozycja zobowiązań, o której mowa w art. 242 ust. 1 pkt 2, dotyczy rozpoczęcia realizacji nowej sieci, o której mowa w art. 2 pkt 57 lit. a lub b, w tym przez zaoferowanie współwłasności, długoterminowego dzielenia ryzyka przez współfinansowanie lub umowy zakupu prowadzącej do uzyskania szczególnych praw o charakterze strukturalnym przez innych przedsiębiorców komunikacji elektronicznej, Prezes UKE: 1) weryfikuje udostępnienie na stronie internetowej przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej posiadającego znaczącą pozycję rynkową oferty współinwestycji i łatwość zapoznania się z nią; 2) ocenia otwartość oferty współinwestycji dla wszystkich przedsiębiorców komunikacji elektronicznej przez cały okres eksploatacji sieci, o której mowa w art. 2 pkt 57 lit. a lub b; 3) weryfikuje możliwość zachowania skutecznej i zrównoważonej konkurencji w długiej perspektywie czasowej na rynkach detalicznych, na których działa przedsiębiorca komunikacji elektronicznej posiadający

				znaczącą pozycję rynkową, innym współinwestującym przedsiębiorcom komunikacji elektronicznej; 4) weryfikuje podanie do publicznej wiadomości oferty współinwestycji na co najmniej 6 miesięcy przed datą planowanego rozpoczęcia realizacji nowej sieci, o której mowa w art. 2 pkt 57 lit. a lub b; 5) weryfikuje możliwość korzystania przez współinwestorów, od początku realizacji współinwestycji, z sieci, która pozwala na świadczenie usług o co najmniej porównywalnej jakości; 6) weryfikuje warunki współinwestycji pod względem możliwości dotarcia do użytkowników końcowych przez przedsiębiorców komunikacji elektronicznej ubiegających się o dostęp telekomunikacyjny, którzy nie uczestniczą we współinwestycji; 7) weryfikuje zawarte w ofercie współinwestycji warunki dotyczące zdolności finansowej podmiotu przystępującego, związane z: a) wykazaniem zdolności do realizowania płatności etapowych, w oparciu o które zaplanowano świadczenie usług z użyciem infrastruktury wybudowanej w ramach współinwestycji, b) akceptacją planu strategicznego, w oparciu o który opracowano w szczególności średniookresowe plany świadczenia usług z użyciem infrastruktury wybudowanej w ramach współinwestycji – o ile warunki takie zostały w ofercie współinwestycji zawarte; 8) ocenia wpływ współinwestycji na poziom konkurencji, w tym analizuje zaspokojenie przyszłego popytu przez wybudowanie nowych elementów sieci, które w znacznym stopniu przyczynią się do uruchomienia sieci, o której mowa w art. 2 pkt 57 lit. a lub b. **Art. 250.** Prezes UKE, dokonując oceny, o której mowa w art. 249 pkt 2, weryfikuje: 1) przejrzystość i niedyskryminacyjny charakter planu zawiązania i dalszej realizacji współinwestycji; 2) możliwość ubiegania się przez podmioty niebędące współinwestorami o dostęp telekomunikacyjny do elementów sieci o bardzo dużej przepustowości na podstawie przejrzystych i niedyskryminacyjnych warunków; 3) postanowienia oferty współinwestycji, w tym dotyczące kosztów ponoszonych przez każdego współinwestora, oraz postanowienia dotyczące osiąganych przez nich przychodów pod kątem: a) uwzględnienia stopni ryzyka ponoszonego przez poszczególnych współinwestorów na różnych etapach realizacji oraz sytuacji na rynkach detalicznych pod kątem poziomu konkurencji,

				b) zachowania zachęt do udziału we współinwestycji na różnych jej etapach. **Art. 251.** Prezes UKE weryfikuje postanowienia oferty współinwestycji, w zakresie, o którym mowa w art. 249 pkt 3, pod kątem: 1) racjonalności i niedyskryminacji oraz godziwych warunków, uwzględniając moment przystąpienia do współinwestycji oraz możliwość dostępu do pełnych przepustowości sieci, w zakresie, w jakim podlega ona współinwestycji; 2) adekwatności wartości wymaganego wkładu finansowego do skali inwestycji lub do momentu przystąpienia do udziału we współinwestycji każdego współinwestora w celu nabycia praw; 3) możliwości zwiększenia udziału we współinwestycji, przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedniego poziomu zaangażowania na początku realizacji inwestycji z uwzględnieniem pozycji rynkowej współinwestorów. **Art. 252.** W przypadku zawiązania spółki celowej utworzonej na potrzeby realizacji współinwestycji spółka ta zapewnia dostęp telekomunikacyjny do sieci wszystkim współinwestorom, bezpośrednio lub pośrednio, na zasadzie równoważności produktów oraz na godziwych i racjonalnych warunkach, uwzględniając warunki finansowe odzwierciedlające różne poziomy ryzyka ponoszonego przez poszczególnych współinwestorów. **Art. 253.** 1. Oferta współinwestycji zawiera przejrzyste, godziwe i racjonalne warunki wzajemnego prawa dostępu do sieci telekomunikacyjnej, elementów sieci i powiązanych zasobów, będących przedmiotem współinwestycji, do celów świadczenia usług na rynku detalicznym. 2. Współinwestorzy przyznają sobie dostęp do przedmiotu współinwestycji na podstawie umowy współinwestycji spełniającej warunki, o których mowa w ust. 1. **Art. 254.** 1. Przenoszenie praw nabytych, wynikających z zawarcia umowy współinwestycji na innego współinwestora lub inny podmiot gotowy przystąpić do tej umowy jest dozwolone, z uwzględnieniem ust. 2. 2. Warunkiem przeniesienia praw, o których mowa w ust. 1, jest zobowiązanie się podmiotu, na który przenoszone są prawa, do wypełniania wszystkich pierwotnych zobowiązań wynikających z umowy współinwestycji, a spoczywających na podmiocie przenoszącym prawa. 3. Czynność prawna polegająca na przenoszeniu praw nabytych wynikających z zawarcia umowy współinwestycji na podmioty, o których mowa w ust. 1, z naruszeniem ust. 2 jest nieważna.

Załącznik V	**MINIMALNY ZESTAW USŁUG, KTÓRE USŁUGA ADEKWATNEGO SZEROKOPASMOWEGO DOSTĘPU DO INTERNETU MUSI BYĆ W STANIE WSPIERAĆ ZGODNIE Z ART. 84 ust. 3**	T		
	1) poczta elektroniczna; 2) wyszukiwarki umożliwiające wyszukiwanie i znajdywanie wszelkiego rodzaju informacji; 3) podstawowe internetowe narzędzia na potrzeby szkolenia i kształcenia; 4) gazety lub wiadomości internetowe; 5) zakupy lub zamawianie towarów lub usług w internecie; 6) poszukiwanie pracy i narzędzia służące poszukiwaniu pracy; 7) sieci kontaktów zawodowych; 8) bankowość internetowa; 9) korzystanie z usług administracji elektronicznej; 10) media społecznościowe i komunikatory internetowe; 11) połączenia głosowe i wideo (jakość standardowa).		**Art. 355 ust. 2 Pke**	**Art. 355** (…) 2. Usługa adekwatnego szerokopasmowego dostępu do internetu umożliwia korzystanie z aplikacji używanych powszechnie w bieżących sprawach życia codziennego, takich jak: 1) poczta elektroniczna; 2) wyszukiwarki informacji; 3) podstawowe internetowe narzędzia na potrzeby szkolenia i kształcenia; 4) gazety lub wiadomości internetowe; 5) zakupy lub zamawianie towarów lub usług w internecie; 6) poszukiwanie pracy i narzędzia służące poszukiwaniu pracy; 7) sieci kontaktów zawodowych; 8) bankowość internetowa; 9) usługi organów administracji publicznej; 10) media społecznościowe i komunikatory internetowe; 11) połączenia głosowe i wideo w jakości standardowej. (…)
Załącznik VI	**OPIS USŁUG DODATKOWYCH I USŁUG, O KTÓRYCH MOWA W ART. 88 (KONTROLA WYDATKÓW), W ART. 115 (ZAPEWNIENIE USŁUG DODATKOWYCH) I W ART. 106 (ZMIANA DOSTAWCY I PRZENOSZENIE NUMERÓW)**	T		
Część A	Usługi dodatkowe i usługi, o których mowa w art. 88 i 115	T/N – zakres usług dodatkowych do decycji p. czł.	**Lit. a) - Art. 351 i art. 352 Pke**	**Art. 351.** 1. Dostawca usługi dostępu do internetu lub usługi komunikacji interpersonalnej wykorzystującej numery doręcza abonentowi nieodpłatnie, z każdym rachunkiem, podstawowy wykaz wykonanych usług zawierający informację o zrealizowanych płatnych usługach, z podaniem dla każdego typu usług liczby jednostek rozliczeniowych odpowiadającej wartości usług zrealizowanych przez abonenta. 2. W przypadku usługi przedpłaconej dostawca usługi dostępu do internetu lub usługi komunikacji interpersonalnej wykorzystującej numery doręcza

				nieodpłatnie, na żądanie abonenta, który ma przydzielony numer oraz udostępnił swoje dane, o których mowa w art. 289 ust. 2, podstawowy wykaz wykonanych usług obejmujący wyłącznie usługi wykonane po złożeniu tego żądania. Pierwszy wykaz jest doręczany abonentowi w terminie 14 dni od dnia złożenia przez niego żądania, a kolejne w terminie do 10 dnia każdego miesiąca kalendarzowego. 3. W przypadku skorzystania przez abonenta z usługi z dodatkowym świadczeniem dostawca usług telekomunikacyjnych zawiera w podstawowym wykazie wykonanych usług: 1) numer wykorzystywany do świadczenia tej usługi; 2) informację o stronie podmiotowej BIP UKE, na której udostępniony jest rejestr, o którym mowa w art. 345 ust. 1; 3) informację o możliwości złożenia żądania, o którym mowa w art. 343. 4. W przypadku skorzystania przez abonenta z usługi fakultatywnego obciążania rachunku dostawca usług komunikacji elektronicznej zawiera w podstawowym wykazie wykonanych usług: 1) nazwę towaru lub usługi; 2) nazwę lub firmę podmiotu, od którego abonent nabył towary lub usługi; 3) cenę towaru lub usługi. **Art. 352.** 1. Dostawca usługi komunikacji interpersonalnej wykorzystującej numery doręcza na żądanie abonenta, który ma przydzielony numer, szczegółowy wykaz wykonanych usług, za który może być pobierana opłata. 2. Szczegółowy wykaz wykonanych usług zawiera informację o zrealizowanych płatnych usługach, z podaniem, dla każdej usługi: numeru wywoływanego, daty oraz godziny rozpoczęcia realizacji usługi, czasu jej trwania oraz wysokości opłaty za usługę z wyszczególnieniem ceny brutto i netto. 3. Dostawca usługi komunikacji interpersonalnej wykorzystującej numery doręcza abonentowi szczegółowy wykaz wykonanych usług począwszy od odpowiednio bieżącego okresu rozliczeniowego albo miesiąca, w którym abonent złożył żądanie, do końca okresu rozliczeniowego albo miesiąca, w czasie którego upływa uzgodniony z abonentem termin zaprzestania doręczania tego wykazu. 4. Dostawca usługi komunikacji interpersonalnej wykorzystującej numery doręcza szczegółowy wykaz wykonanych usług, w przypadku: 1) abonenta będącego stroną umowy zawartej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej - wraz z rachunkiem wystawionym za okres

				rozliczeniowy, którego dotyczy ten wykaz, a jeżeli nie jest to możliwe – najpóźniej w ciągu 14 dni od dnia zgłoszenia żądania; 2) abonenta usługi przedpłaconej, który udostępnił swoje dane, o których mowa w art. 289 ust. 2 - pierwszy wykaz w terminie 14 dni od dnia złożenia przez niego żądania, a każdy kolejny w terminie do 10. dnia miesiąca kalendarzowego. 5. Dostawca usługi komunikacji interpersonalnej wykorzystującej numery doręcza, na żądanie abonenta, w terminie 14 dni od dnia złożenia żądania, szczegółowy wykaz usług obejmujący: 1) okresy rozliczeniowe poprzedzające nie więcej niż 12 miesięcy okres rozliczeniowy, w którym abonent złożył żądanie - w przypadku abonenta będącego stroną umowy zawartej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej z dostawcą; 2) okres nie dłuższy niż 12 miesięcy poprzedzających termin złożenia przez abonenta żądania - w przypadku abonenta usługi przedpłaconej, który udostępnił swoje dane, o których mowa w art. 289 ust. 2.
			Lit. b) - Art. 343 Pke	**Art. 343.** Dostawca usług telekomunikacyjnych jest obowiązany, na żądanie abonenta, do: 1) nieodpłatnego blokowania połączeń wychodzących na numery usług z dodatkowym świadczeniem lub połączeń przychodzących z takich numerów; 2) nieodpłatnego blokowania połączeń wychodzących na numery poszczególnych rodzajów usług z dodatkowym świadczeniem lub połączeń przychodzących z takich numerów; 3) umożliwienia abonentowi określenia maksymalnej ceny za jednostkę rozliczeniową usługi albo ceny za połączenie, w przypadku usługi taryfikowanej za całe połączenie, i nieodpłatnego blokowania połączeń wychodzących na numery usług z dodatkowym świadczeniem, których cena przekracza cenę maksymalną określoną przez abonenta w żądaniu, lub połączeń przychodzących z takich numerów.
			Lit. c) – decyzja o	**Art. 299.**

			niewdrażaniu **Lit. d) – art. 299 ust. 2 Pke** **Lit. e)- art. 382 Pke**	(…) 2. Na żądanie konsumenta dostawca usług telekomunikacyjnych rozkłada na raty opłatę za realizację przyłącza telekomunikacyjnego w sposób uzgodniony z tym konsumentem, przy czym liczba rat w cyklu miesięcznym nie może przekroczyć 60. **Art. 382.** 1. Dostawca usług telekomunikacyjnych, wobec którego abonent opóźnia się z zapłatą za świadczoną usługę, powiadamia tego abonenta o zamiarze ograniczenia świadczenia tej usługi, jeżeli abonent nie zapłaci zaległych należności w terminie 7 dni od dnia doręczenia powiadomienia. 2. Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 1, dostawca usług telekomunikacyjnych może ograniczyć świadczenie tej usługi, chyba że jest to technicznie niewykonalne lub ekonomicznie niezasadne. Ograniczenie może polegać na zablokowaniu inicjowania połączeń głosowych oraz wysyłania krótkich wiadomości tekstowych, a także na zablokowaniu korzystania z transmisji danych. Ograniczenie nie może dotyczyć inicjowanych połączeń na numery alarmowe. 3. Jeżeli po upływie 7 dni od ograniczenia albo wystąpienia przyczyny braku możliwości ograniczenia świadczenia usługi, o których mowa w ust. 2, abonent nie zapłacił zaległych należności, dostawca usług telekomunikacyjnych niezwłocznie powiadamia tego abonenta o zamiarze zawieszenia świadczenia tej usługi. 4. Jeżeli w terminie 3 dni, od dnia doręczenia powiadomienia o którym mowa w ust. 3, abonent nie zapłaci zaległych należności, dostawca usług telekomunikacyjnych może zawiesić świadczenie usługi. Zawieszenie to skutkuje możliwością korzystania przez abonenta jedynie z połączeń na numery alarmowe. 5. W przypadku złożenia reklamacji dotyczącej wysokości należności z tytułu świadczenia usługi, zawieszenie świadczenia usługi nie może nastąpić wcześniej niż po upływie 21 dni od dnia wyczerpania drogi postępowania reklamacyjnego, o którym mowa w art. 379 ust. 2, pod warunkiem zapłaty bezspornych należności. 6. Dostawca usług telekomunikacyjnych, który: 1) ograniczył świadczenie usługi, o której mowa w ust. 2, albo 2) zawiesił świadczenie usługi, o której mowa w ust. 4,

			Lit. f) – art. 303 Pke **Lit. g) – art. 317 ust. 1 i 2 Pke** **Lit. h) – art. 349 ust. 1, 3, ust. 5 pkt 2, ust. 6 i 7 Pke**	niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni od zapłaty zaległych należności z tytułu świadczenia usługi, wznawia jej świadczenie. 7. Jeżeli dostawca usług telekomunikacyjnych przewiduje opłatę za wznowienie świadczenia zawieszonej usługi, opłata ta odpowiada ponoszonym kosztom wznowienia świadczenia usługi. 8. Jeżeli w terminie 7 dni od dnia zawieszenia świadczenia usługi telekomunikacyjnej nie ustały przyczyny ich zawieszenia, dostawca usług telekomunikacyjnych powiadamia abonenta o zamiarze wypowiedzenia umowy z winy abonenta po upływie 7 dni od dnia doręczenia tego powiadomienia, w przypadku gdy abonent nie zapłaci zaległych należności. 9. Powiadomienie, o którym mowa w ust. 1, 3 i 8 doręcza się bezpłatnie na trwałym nośniku na wskazany przez abonenta do kontaktu adres korespondencyjny, adres poczty elektronicznej lub adres innego środka komunikacji elektronicznej, jeżeli dostawca usług umożliwia korzystanie z innego środka komunikacji elektronicznej. 10. Jeżeli abonent uporczywie opóźnia się z zapłatą za świadczoną usługę, dostawca usług telekomunikacyjnych powiadamia tego abonenta o zamiarze zawieszenia świadczenia tej usługi. Jeżeli abonent nie zapłaci zaległych należności w terminie 14 dni od dnia doręczenia powiadomienia o zamiarze zawieszenia świadczenia tej usługi, dostawca usług telekomunikacyjnych może zawiesić świadczenie tej usługi. **Art. 303.** Dostawca usług telekomunikacyjnych zapewnia abonentom możliwość uzyskania połączenia głosowego z konsultantem dostawcy usług, w tym w celu uzyskania informacji dotyczących alternatywnych taryf, jeżeli takie są dostępne. **Art. 317** 1. Dostawca usługi dostępu do internetu lub usługi komunikacji interpersonalnej rozliczanych w oparciu o czas albo ilość wykorzystanych danych lub jednostek taryfikacyjnych zapewnia konsumentowi narzędzie umożliwiające monitorowanie oraz kontrolowanie wykorzystania tych usług, obejmujące dostęp do aktualnych informacji w tym zakresie. W przypadku usług świadczonych w stacjonarnych publicznych sieciach telekomunikacyjnych, za informację aktualną uważa się informację obejmującą stan wykorzystania tych usług najpóźniej sprzed 48 godzin. 2. Dostawca, o którym mowa w ust. 1, powiadamia konsumenta o: 1) zbliżającym się osiągnieciu limitu zużycia usługi w ramach wybranego przez niego pakietu taryfowego – przed osiągnięciem tego limitu;

				2) całkowitym wykorzystaniu tego limitu – niezwłocznie po jego wykorzystaniu. 3. W przypadku usługi komunikacji interpersonalnej wykorzystującej numery świadczonej w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej obowiązek, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, realizowany jest nie później niż 48 godzin od momentu całkowitego wykorzystania tego limitu. 4. W przypadku usług komunikacji głosowej świadczonych w stacjonarnych publicznych sieciach telekomunikacyjnych obowiązek, o którym mowa w ust. 2, uważa się za wykonany, jeżeli dostawca usługi komunikacji głosowej wykonał co najmniej 3 próby połączenia z abonentem w ciągu 24 godzin od zaistnienia zdarzenia wiążącego się z wykonaniem tego obowiązku. 5. Minister właściwy do spraw informatyzacji ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” i zamieszcza na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej ministra właściwego do spraw informatyzacji wykaz: 1) stron internetowych lub aplikacji mobilnych jednostek sektora finansów publicznych lub 2) innych stron internetowych lub aplikacji mobilnych podmiotów realizujących zadania o charakterze publicznym - istotnych dla zapewnienia dostępu do służb ratunkowych, dostępu do informacji o zdarzeniach kryzysowych lub mających istotny wpływ na sytuację społeczną lub porządek publiczny, mających walor edukacyjny lub realizujących zadania sytemu informacji w ochronie zdrowia, z których korzystanie nie wpływa na wykorzystanie limitu transmisji danych oraz zmiany tego wykazu. 6. W wykazie, o którym mowa w ust. 5, umieszcza się dane identyfikujące stronę internetową lub aplikację mobilną, w szczególności określając w przypadku strony internetowej nazwę podmiotu nadzorującego funkcjonowanie strony, nazwę domeny internetowej i adres IP strony, a w przypadku aplikacji mobilnej nazwę podmiotu udostępniającego aplikację nazwę aplikacji i wykorzystywany przez aplikację adres IP. 7. Korzystanie przez abonenta ze stron internetowych i aplikacji mobilnych określonych w wykazie, o którym mowa w ust. 5, nie wpływa na wykorzystanie przez abonenta limitu transmisji danych w ramach wybranego przez abonenta pakietu, chyba że abonent przebywa poza granicami kraju i korzysta z tych stron w ramach usług roamingu międzynarodowego.

				8. Nie stanowi zmiany warunków umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, w zakresie usług telekomunikacyjnych, stosowanie się przez dostawcę usług telekomunikacyjnych do zmian w wykazie, o którym mowa w ust. 5. 9. W przypadku zmian w wykazie, o którym mowa w ust. 5, dostawca usługi, o którym mowa w ust. 1, dostosowuje zasady rozliczania transmisji danych zgodnie z tym wykazem najpóźniej w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia wykazu. **Art. 349.** 1. Świadczenie usługi fakultatywnego obciążania rachunku wymaga uzyskania uprzedniej zgody abonenta na uruchomienie tej usługi. Dostawca usług komunikacji elektronicznej utrwala i doręcza abonentowi, na trwałym nośniku, wyrażoną zgodę. 3. Dostawca usług komunikacji elektronicznej jest obowiązany oferować abonentom co najmniej cztery progi kwotowe, które wynoszą 0, 35, 70 i 100 zł. Dostawca ten potwierdza abonentowi na trwałym nośniku wybrany przez abonenta próg kwotowy. 5. W momencie osiągnięcia progu kwotowego dostawca usług komunikacji elektronicznej jest obowiązany do: 2) zablokowania możliwości nabycia towarów lub usług z wykorzystaniem usługi fakultatywnego obciążania rachunku. 6. Po osiągnięciu progu kwotowego w danym okresie rozliczeniowym, a w przypadku jego braku – w danym miesiącu kalendarzowym, świadczenie usługi fakultatywnego obciążenia rachunku jest możliwe wyłącznie po określeniu przez abonenta wyższego progu kwotowego, do wysokości tego progu. 7. Dostawca usług, o którym mowa w ust. 1, umożliwia abonentowi skuteczne i natychmiastowe wycofanie zgody na świadczenie usługi fakultatywnego obciążania rachunku w każdym czasie, w sposób prosty i wolny od opłat.
Część B	Usługi dodatkowe, o których mowa w art. 115	T	**Lit. a) – art. 397 ust. 1 Pke**	**Art. 397.** 1. Operator, w którego sieci świadczone są usługi komunikacji głosowej, zapewnia użytkownikowi końcowemu możliwość prezentacji identyfikacji

				zakończenia sieci, z którego inicjowane jest połączenie, zwanej dalej „prezentacją identyfikacji linii wywołującej”, przed dokonaniem połączenia.
			Lit. b) – art. 318 ust. 11 Pke	**Art. 318.** **(…)** 11. W przypadku zakończenia obowiązywania umowy o świadczenie usługi komunikacji elektronicznej w zakresie usługi dostępu do internetu, w ramach której dostawca usługi zapewniał dostęp do poczty elektronicznej, której adres związany jest z nazwą handlową lub znakiem towarowym tego dostawcy usługi, abonent może żądać od dostawcy zapewnienia bezpłatnego dostępu do tej poczty przez okres 6 miesięcy od dnia rozwiązania zakończenia umowy.
Część C	Wprowadzenie w życie przepisów o przenoszeniu numerów, o którym mowa w art. 106	T	**Art. 325 ust. 1 Pke**	**Art. 325.** 1. Abonent będący stroną umowy z dostawcą usługi komunikacji głosowej, w której przydzielany jest abonentowi numer z planu numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych, może żądać przy zmianie dostawcy usługi komunikacji głosowej przeniesienia przydzielonego numeru do istniejącej sieci operatora na: 1) obszarze geograficznym – w przypadku numerów geograficznych; 2) terenie całego kraju – w przypadku numerów niegeograficznych.
Załącznik VII	**OBLICZANIE KOSZTU NETTO OBOWIĄZKU ŚWIADCZENIA USŁUGI POWSZECHNEJ, JEŚLI TAKI KOSZT WYSTĘPUJE, ORAZ USTANAWIANIE MECHANIZMÓW REKOMPENSATY LUB DZIELENIA KOSZTÓW ZGODNIE Z ART. 89 I 890**			
Część A	Kalkulacja kosztu netto		**Art. 369 i art. 370 Pke**	**Art. 369.** 1. Przedsiębiorcy wyznaczonemu przysługuje dopłata do kosztów realizacji obowiązku, do którego został wyznaczony, zwana dalej „dopłatą”, gdy jego realizacja jest nierentowna. 2. Prezes UKE ustala dopłatę w wysokości kosztu netto realizacji obowiązku, do którego przedsiębiorca został wyznaczony. Koszt netto realizacji tego obowiązku dotyczy tylko kosztów, których przedsiębiorca wyznaczony nie poniósłby, gdyby nie został wyznaczony do realizacji tego obowiązku. 3. W przypadku wyznaczenia przedsiębiorcy w drodze decyzji, o której mowa w art. 360 ust. 7, dopłata nie może być wyższa niż zaoferowany w konkursie prognozowany koszt netto realizacji obowiązku, do którego ten przedsiębiorca został wyznaczony.

				4. Kalkulacja kosztu netto, o którym mowa w ust. 2, dla każdego obowiązku, do którego realizacji dany przedsiębiorca został wyznaczony, uwzględnia: 1) koszty bezpośrednio związane z realizacją tego obowiązku; 2) przychody z realizacji tego obowiązku; 3) korzyści pośrednie związane z realizacją tego obowiązku. 5. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, sposób obliczania kosztu netto realizacji obowiązku w zakresie usługi lub usług, o których mowa w art. 355 ust. 1, mając na celu konieczność ustalenia dla przedsiębiorcy wyznaczonego odpowiedniej wysokości dopłaty z uwzględnieniem zasad przejrzystości i niedyskryminacji oraz umożliwienie przez Prezesa UKE weryfikacji kosztu netto. 6. Prezes UKE corocznie, w terminie do 31 marca, informuje na stronie podmiotowej BIP UKE o wysokości progu przychodu z działalności komunikacji elektronicznej w poprzednim roku kalendarzowym, obliczonym w sposób wskazany w ust. 7. 7. Wysokość progu przychodu z działalności komunikacji elektronicznej w poprzednim roku kalendarzowym stanowi tysięczną krotność przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym, wskazanego w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, o którym mowa w art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.. **Art. 370**. 1. Przedsiębiorca wyznaczony może złożyć wniosek o dopłatę w terminie 6 miesięcy od zakończenia roku kalendarzowego, w którym, w ocenie tego przedsiębiorcy, wystąpił koszt netto. Prezes UKE niezwłocznie udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE informację o wpłynięciu wniosku przedsiębiorcy wyznaczonego o dopłatę. 2. Przedsiębiorca wyznaczony przedstawia Prezesowi UKE wyliczoną wysokość kosztu netto, a także rachunki lub inne dokumenty zawierające dane lub informacje służące za podstawę obliczenia tego kosztu. Do przeprowadzenia analizy tej dokumentacji Prezes UKE powołuje biegłego rewidenta. 3. Prezes UKE, w terminie 120 dni od dnia złożenia wniosku, weryfikuje koszt netto i w zależności od wyników tej weryfikacji przyznaje, w drodze decyzji, ustaloną kwotę dopłaty bądź odmawia jej przyznania. Prezes UKE

				przyznaje ustaloną kwotę dopłaty, jeżeli stwierdzi, że zweryfikowany koszt netto stanowi nieuzasadnione obciążenie przedsiębiorcy wyznaczonego.
Część B	Rekompensata kosztów netto obowiązku świadczenia usług powszechnych		**Art. 369-373 Pke**	**Art. 369.** 1. Przedsiębiorcy wyznaczonemu przysługuje dopłata do kosztów realizacji obowiązku, do którego został wyznaczony, zwana dalej „dopłatą", gdy jego realizacja jest nierentowna. 2. Prezes UKE ustala dopłatę w wysokości kosztu netto realizacji obowiązku, do którego przedsiębiorca został wyznaczony. Koszt netto realizacji tego obowiązku dotyczy tylko kosztów, których przedsiębiorca wyznaczony nie poniósłby, gdyby nie został wyznaczony do realizacji tego obowiązku. 3. W przypadku wyznaczenia przedsiębiorcy w drodze decyzji, o której mowa w art. 360 ust. 7, dopłata nie może być wyższa niż zaoferowany w konkursie prognozowany koszt netto realizacji obowiązku, do którego ten przedsiębiorca został wyznaczony. 4. Kalkulacja kosztu netto, o którym mowa w ust. 2, dla każdego obowiązku, do którego realizacji dany przedsiębiorca został wyznaczony, uwzględnia: 1) koszty bezpośrednio związane z realizacją tego obowiązku; 2) przychody z realizacji tego obowiązku; 3) korzyści pośrednie związane z realizacją tego obowiązku. 5. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, sposób obliczania kosztu netto realizacji obowiązku w zakresie usługi lub usług, o których mowa w art. 355 ust. 1, mając na celu konieczność ustalenia dla przedsiębiorcy wyznaczonego odpowiedniej wysokości dopłaty z uwzględnieniem zasad przejrzystości i niedyskryminacji oraz umożliwienie przez Prezesa UKE weryfikacji kosztu netto. 6. Prezes UKE corocznie, w terminie do 31 marca, informuje na stronie podmiotowej BIP UKE o wysokości progu przychodu z działalności komunikacji elektronicznej w poprzednim roku kalendarzowym, obliczonym w sposób wskazany w ust. 7. 7. Wysokość progu przychodu z działalności komunikacji elektronicznej w poprzednim roku kalendarzowym stanowi tysięczną krotność przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w poprzednim roku kalendarzowym, wskazanego w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu

				Statystycznego, o którym mowa w art. 20 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.. **Art. 370.** 1. Przedsiębiorca wyznaczony może złożyć wniosek o dopłatę w terminie 6 miesięcy od zakończenia roku kalendarzowego, w którym, w ocenie tego przedsiębiorcy, wystąpił koszt netto. Prezes UKE niezwłocznie udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE informację o wpłynięciu wniosku przedsiębiorcy wyznaczonego o dopłatę. 2. Przedsiębiorca wyznaczony przedstawia Prezesowi UKE wyliczoną wysokość kosztu netto, a także rachunki lub inne dokumenty zawierające dane lub informacje służące za podstawę obliczenia tego kosztu. Do przeprowadzenia analizy tej dokumentacji Prezes UKE powołuje biegłego rewidenta. 3. Prezes UKE, w terminie 120 dni od dnia złożenia wniosku, weryfikuje koszt netto i w zależności od wyników tej weryfikacji przyznaje, w drodze decyzji, ustaloną kwotę dopłaty bądź odmawia jej przyznania. Prezes UKE przyznaje ustaloną kwotę dopłaty, jeżeli stwierdzi, że zweryfikowany koszt netto stanowi nieuzasadnione obciążenie przedsiębiorcy wyznaczonego. **Art. 371.** 1. Przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej, których przychód z działalności komunikacji elektronicznej w roku kalendarzowym, za który przysługuje dopłata, przekroczył próg, o którym mowa w art. 369 ust. 6, obliczony dla roku kalendarzowego, za który przysługuje dopłata, są obowiązani do udziału w pokryciu dopłaty. 2. Jeżeli w poprzednim roku kalendarzowym przedsiębiorca wyznaczony realizował obowiązek, o którym mowa w art. 359, Prezes UKE, w terminie do dnia 30 czerwca, wszczyna postępowanie konsultacyjne dotyczące listy podmiotów świadczących, w poprzednim roku kalendarzowym, publicznie dostępną usługę komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów, sporządzonej na podstawie informacji od tych podmiotów, przekazanych na podstawie art. 363 ust. 3. Do konsultacji stosuje się odpowiednio przepisy art. 31 i art. 33. **Art. 372.** 1. Prezes UKE, po ustaleniu należnej dopłaty, określa, w drodze decyzji, przedsiębiorców komunikacji elektronicznej obowiązanych do pokrycia dopłaty, jednolity wskaźnik procentowego udziału tych przedsiębiorców w pokryciu dopłaty oraz sposób ustalenia kwoty udziału poszczególnych przedsiębiorców komunikacji elektronicznej w pokryciu dopłaty. 2. Jednolity wskaźnik procentowego udziału wszystkich przedsiębiorców komunikacji elektronicznej obowiązanych do udziału w

				pokryciu dopłaty stanowi iloraz kwoty dopłaty, która podlega pokryciu, do sumy kwot przychodów tych przedsiębiorców z działalności komunikacji elektronicznej w danym roku kalendarzowym, w części przekraczającej próg, o którym mowa w art. 369 ust. 6, obliczony dla roku kalendarzowego, za który przysługuje dopłata. 3. W postępowaniu w sprawie wydania decyzji, o której mowa w ust. 1: 1) w przypadkach określonych w art. 97 § 1 pkt 1–3a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego nie zawiesza się postępowania; 2) przepisy art. 30 § 5 i art. 34 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem, że Prezes UKE wyznacza z urzędu przedstawiciela uprawnionego do działania w postępowaniu do czasu wyznaczenia przedstawiciela lub kuratora przez sąd. 4. Wysokość udziału danego przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej w pokryciu dopłaty stanowi iloczyn jednolitego wskaźnika procentowego, o którym mowa w ust. 2, oraz kwoty przychodów tego przedsiębiorcy z działalności komunikacji elektronicznej w danym roku kalendarzowym, w części przekraczającej próg, o którym mowa w art. 369 ust. 6, obliczony dla roku kalendarzowego, za który przysługuje dopłata, i nie może być wyższa niż 1% tych przychodów. 5. Prezes UKE, w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja, o której mowa w ust. 1, stała się ostateczna, wydaje z urzędu zaświadczenie dla przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej o kwocie udziału w pokryciu dopłaty ustalonej zgodnie z decyzją. Do zaświadczenia stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego. 6. Kwota udziału w pokryciu dopłaty podlega administracyjnej egzekucji należności pieniężnych. 7. Jeżeli kwota udziału w pokryciu dopłaty uzyskana została od przedsiębiorcy w drodze egzekucji, kwotę wydatków związanych z przekazaniem egzekwowanej należności przedsiębiorcy wyznaczonemu uprawnionemu do otrzymania dopłaty pokrywa przedsiębiorca komunikacji elektronicznej obowiązany do udziału w pokryciu dopłaty, przeciwko któremu toczyło się to postępowanie egzekucyjne. **Art. 373.** 1. Kwotę udziału w pokryciu dopłaty wpłaca się na wyodrębniony rachunek UKE wykorzystywany do transferów pieniężnych od przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej obowiązanego do udziału w pokryciu dopłaty do przedsiębiorcy wyznaczonego uprawnionego do

				otrzymania tej dopłaty, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaświadczenia o kwocie udziału w pokryciu dopłaty. 2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy przedsiębiorcy wyznaczonego uprawnionego do otrzymania dopłaty. 3. W przypadku opóźnienia we wpłacie kwoty udziału w pokryciu dopłaty w stosunku do terminu wskazanego w ust. 1, przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej obowiązanego do udziału w pokryciu dopłaty, nalicza się odsetki ustawowe za opóźnienie. 4. Odsetki od środków finansowych zgromadzonych na rachunku UKE, o którym mowa w ust. 1, powiększają kwotę zgromadzonych na nim środków finansowych. 5. Prezes UKE niezwłocznie po uzyskaniu kolejnych wpłat od przedsiębiorców na rachunek UKE przekazuje je jako dopłatę przedsiębiorcy wyznaczonemu uprawnionemu do jej otrzymania. 6. Jeżeli ustalona kwota dopłaty przewyższa kwotę środków zgromadzonych na rachunku UKE, obowiązek dopłaty w kolejnym roku kalendarzowym powiększa się o zaległą kwotę. 7. Prezes UKE, w terminie 6 miesięcy od dnia, w którym decyzja, o której mowa w art. 372 ust. 1, stała się ostateczna, sporządza i udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE sprawozdanie obejmujące: 1)koszt netto realizacji obowiązku w zakresie usługi lub usług, o których mowa w art. 355 ust. 1; 2)wyniki analizy i weryfikacji, o których mowa w art. 370 ust. 2 i 3, z uwzględnieniem korzyści pośrednich związanych z realizacją tego obowiązku; 3)udział przedsiębiorców komunikacji elektronicznej obowiązanych do pokrycia dopłaty; 4)wysokość dopłaty przekazanej przedsiębiorcy wyznaczonemu.
Załącznik VIII	**WYMOGI DOTYCZĄCE INFORMACJI, KTÓRE NALEŻY PRZEKAZAĆ ZGODNIE Z ART. 102 (WYMOGI INFORMACYJNE DOTYCZĄCE UMÓW)**			
Część A	Wymogi informacyjne dotyczące dostawców świadczących publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej inne niż usługi transmisji używane do świadczenia usług łączności maszyna–maszyna	T	**Art. 285 ust. 2 Pke**	**Art. 285** (…) 2. Informacje przedumowne określają: 1) główne cechy każdej usługi, w tym wszelkie minimalne poziomy jakości usług, a w przypadku usług innych niż usługi dostępu do internetu - konkretne gwarantowane parametry jakości, albo oświadczenie o braku minimalnych poziomów jakości usług;

				2) cenę usługi, w tym cenę za jej aktywację, opłatę abonamentową lub inną okresową opłatę, cenę za jednostkę rozliczeniową usługi oraz inne powtarzalne lub oparte na zużyciu opłaty; 3) okres obowiązywania umowy oraz warunki przedłużenia i sposób zakończenia obowiązywania umowy, w tym: a) minimalne wykorzystanie usługi lub okres obowiązywania umowy wymagany do skorzystania z warunków promocyjnych, b) warunki zmiany dostawcy usług komunikacji elektronicznej oraz wysokość i zasady wypłaty odszkodowania za opóźnienia lub nadużycia związane ze zmianą dostawcy usług komunikacji elektronicznej, a także procedury stosowane w tym zakresie, c) zasady zwrotu pozostałych na koncie środków z doładowań – w przypadku usług przedpłaconych, d) odszkodowanie należne w momencie wypowiedzenia umowy w trybie art. 304 ust. 1, wraz z informacją na temat odblokowania telekomunikacyjnego urządzenia końcowego zakupionego w ramach umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, zwanego dalej „promocyjnym urządzeniem końcowym", lub warunki jego zwrotu w przypadku nieskorzystania z uprawnienia, o którym mowa w art. 309, ze wskazaniem strony, która poniesie koszt tego zwrotu; 4) wysokość odszkodowania oraz zasady i termin jego wypłaty, w szczególności w przypadku, gdy nie został osiągnięty określony w umowie poziom jakości świadczonej usługi lub jeżeli dostawca usług komunikacji elektronicznej nie zareagował odpowiednio na naruszenie bezpieczeństwa, zagrożenie lub lukę w systemie bezpieczeństwa; 5) zakres działań podejmowanych przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej w związku z przypadkami naruszenia bezpieczeństwa sieci lub usług, zagrożeniami takiego naruszenia lub podatnością na wystąpienie naruszenia, które mogą mieć wpływ na usługi świadczone konsumentowi. .
Część B	Wymogi dotyczące informacji w przypadku dostawców usługi dostępu do internetu i publicznie dostępnych usług łączności interpersonalnej	T	**Art. 285 ust. 3-6 Pke**	**Art. 285** (…) 3. W przypadku umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w zakresie usługi dostępu do internetu lub usługi komunikacji interpersonalnej dostawca tych usług w ramach informacji przedumownych doręcza również informacje o:

				1) wszelkich oferowanych minimalnych poziomach jakości usługi, z uwzględnieniem parametrów istotnych dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami, metod ich pomiaru, treści i formy publikacji informacji oraz mechanizmów certyfikacji jakości, w tym o: a) opóźnieniach transmisji pakietów danych, zmienności tych opóźnień, utracie pakietów danych – w odniesieniu do usług dostępu do internetu, b) czasie realizacji połączenia, prawdopodobieństwie wystąpienia nieudanego wywołania połączenia lub opóźnieniu w wywołaniu połączenia – w odniesieniu do usługi komunikacji interpersonalnej, w której dostawca kontroluje co najmniej kilka elementów sieci lub ma służącą do tego celu umowę o gwarantowaniu poziomu usług z przedsiębiorcą komunikacji elektronicznej zapewniającym dostęp do sieci; 2) warunkach korzystania z udostępnionego przez dostawcę usług abonentowi na czas obowiązywania umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, zwanego dalej „wydanym urządzeniem końcowym”, w tym o związanych z tym opłatach; 3) cenie usługi z uwzględnieniem informacji dotyczących: a) każdego z pakietów taryfowych przewidzianych umową w zakresie: – rodzaju oferowanych usług, – liczby jednostek rozliczeniowych dostępnych w ramach pakietu taryfowego w okresie rozliczeniowym, cen za jednostkę rozliczeniową usługi po wykorzystaniu tego pakietu oraz innych powtarzalnych opłat, b) możliwości przeniesienia niewykorzystanej w okresie rozliczeniowym liczby jednostek rozliczeniowych na kolejny okres rozliczeniowy, jeżeli opcja ta dostępna jest w umowie – w przypadku planu taryfowego obejmującego wstępnie ustaloną liczbę jednostek rozliczeniowych, c) środków zapewnienia przejrzystości rachunku i monitorowania poziomu wykorzystania usługi, d) numerów lub usług, które podlegają szczególnym warunkom cenowym, w tym usług z dodatkowym świadczeniem, ceny za jednostkę rozliczeniową usługi albo w przypadku usługi taryfikowanej za całe połączenie – ceny za połączenie,

				e) ceny poszczególnych elementów umowy, o której mowa w art. 304, jeżeli usługi lub urządzenia oferowane na podstawie tej umowy są również oferowane oddzielnie, f) warunków i opłat dotyczących usług posprzedażnych, obsługi klienta i konserwacji, g) sposobów uzyskania informacji na temat obowiązujących cen i kosztów usług serwisowych; 4) warunkach rezygnacji z oferty wiązanej lub jej elementów; 5) danych osobowych, które są przekazywane przed rozpoczęciem świadczenia usługi i przetwarzane w związku z jej świadczeniem; 6) udogodnieniach i usługach przeznaczonych dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami oraz sposobie uzyskania aktualnych informacji; 7) sposobach inicjowania procedur pozasądowego rozwiązywania sporów, w 4. W przypadku umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w zakresie usługi komunikacji interpersonalnej wykorzystującej numery dostawca usług komunikacji elektronicznej, w ramach informacji przedumownych, doręcza również informacje o: 1) ograniczeniach w kierowaniu połączeń do numerów alarmowych lub ograniczeniach w dostępie do informacji o lokalizacji dzwoniącego użytkownika końcowego ze względu na brak możliwości technicznych; 2) prawie decydowania o umieszczaniu danych abonenta w spisie abonentów oraz rodzaju danych umieszczonych w spisie. 5. W przypadku umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w zakresie usługi dostępu do internetu dostawca tej usługi, w ramach informacji przedumownych, doręcza również informacje, o których mowa w art. 4 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2120 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiającego środki dotyczące dostępu do otwartego internetu i dotyczące opłat detalicznych za uregulowane usługi łączności wewnątrzunijnej oraz zmieniającego dyrektywę 2002/22/WE, a także rozporządzenie (UE) nr 531/2012. 6. Informacje przedumowne w zakresie, w jakim nie zostało to uwzględnione w ust. 2–5, zawierają pozostałe informacje wynikające z: 1) art. 8 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta – w przypadku umów innych niż umowy zawierane poza lokalem przedsiębiorstwa lub na odległość; 2) art. 12 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta – w przypadku umów zawieranych poza lokalem przedsiębiorstwa lub na odległość.

Załącznik IX	**INFORMACJE PODLEGAJĄCE PUBLIKACJI ZGODNIE Z ART. 103 (PRZEJRZYSTOŚĆ I PUBLIKOWANIE INFORMACJI)**	T	**Art. 300 Pke**	**Art. 300.** Dostawca usług komunikacji elektronicznej świadczący usługę dostępu do internetu lub usługę komunikacji interpersonalnej publikuje na swojej stronie internetowej w sposób jasny, zrozumiały oraz umożliwiający odczyt maszynowy , w formie dostępnej dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami, aktualne informacje dotyczące: 1) swoich danych kontaktowych, w tym adres poczty elektronicznej, numery telefonów oraz adres elektroniczny innego środka komunikacji elektronicznej, jeśli dostawca korzysta z innego środka komunikacji elektronicznej; 2) oferowanych usług dostępu do internetu i usług komunikacji interpersonalnej; 3) głównych cech każdej usługi, w tym minimalnych poziomów jakości usług, a w przypadku usług innych niż usługi dostępu do internetu, gwarantowane parametry jakości, albo oświadczenie o braku minimalnych poziomów jakości usług, a także ograniczeń w dostępie lub korzystaniu z promocyjnego urządzenia końcowego lub wydanego urządzenia końcowego; 4) ceny usługi, w tym ceny za jej aktywację, opłaty abonamentowej i ceny za jednostkę rozliczeniową usługi, w tym informacji o pakietach taryfowych obejmujących: a) rodzaj oferowanych usług, b) liczbę jednostek rozliczeniowych dostępnych w ramach pakietu taryfowego w okresie rozliczeniowym oraz cenę za jednostkę rozliczeniową usługi po ich wykorzystaniu, c) cenę w przypadku numerów lub usług, które podlegają szczególnym warunkom cenowym, w tym usług z dodatkowym świadczeniem, cenę za jednostkę rozliczeniową usługi albo w przypadku usługi taryfikowanej za całe połączenie – cenę za połączenie, d) opłaty związane z korzystaniem z wydanego urządzenia końcowego; 5) zakresu usług posprzedażnych, obsługi klienta i konserwacji oraz dane kontaktowe świadczących je podmiotów; 6) standardowych warunków umowy, w tym: a) okresu obowiązywania umowy, b) odszkodowania należnego w momencie wypowiedzenia umowy w trybie art. 304 ust. 1, c) warunków rezygnacji z oferty wiązanej lub jej elementów,

				d) procedur i opłat związanych z przeniesieniem numerów lub innych danych identyfikacyjnych; 7) możliwości kierowania połączeń do numerów alarmowych, w tym o: a) dostępie do służb ratunkowych oraz na temat lokalizacji dzwoniącego użytkownika końcowego – w przypadku świadczenia usług komunikacji interpersonalnej wykorzystujących numery lub wszelkich ograniczeniach lokalizacji, b) stopniu, w jakim zapewniony jest dostęp do służb ratunkowych – w przypadku świadczenia usług komunikacji interpersonalnej niewykorzystujących numerów; 8) udogodnień i usług przeznaczonych dla użytkowników końcowych z niepełnosprawnościami; 9) sposobów rozstrzygania sporów.
Załącznik X	**PARAMETRY JAKOŚCI USŁUG**	T	**Art. 316 ust. 4 Pke**	**Art. 316** (…) 4. Minister właściwy do spraw informatyzacji może określić, w drodze rozporządzenia, wskaźniki dotyczące jakości poszczególnych usług, metody pomiaru jakości usług oraz zakres informacji, o których mowa w ust. 1, oraz formę i sposób publikowania tych informacji, kierując się potrzebą zapewnienia użytkownikom końcowym dostępu do jasnych i zrozumiałych informacji o jakości usług.
Załącznik XI	**INTEROPERACYJNOŚĆ SAMOCHODOWYCH ODBIORNIKÓW RADIOWYCH I KONSUMENCKIEGO SPRZĘTU TELEWIZJI CYFROWEJ, O KTÓREJ MOWA W ART. 113**	**T**	**Art. 406 ust. 5-7 Pke**	**Art. 406** 5. Samochodowe odbiorniki radiofoniczne umożliwiają odbiór i odtwarzanie co najmniej usług radiofonii cyfrowej świadczonych za pośrednictwem naziemnych cyfrowych transmisji radiofonicznych. 6. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, wymagania techniczne i eksploatacyjne dla odbiorników sygnału telewizyjnego, mając na uwadze zapewnienie interoperacyjności usług oraz ułatwienie dostępu do cyfrowych transmisji telewizyjnych osobom z niepełnosprawnościami. 7. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, wymagania techniczne i eksploatacyjne dla odbiorników radiofonii cyfrowej, w tym samochodowych odbiorników radiofonicznych, mając na uwadze efektywne wykorzystanie częstotliwości oraz zapewnienie interoperacyjności usług.

Załącznik XII				
Część A		N		
Część B		N		
Załącznik XIII	**TABELA KORELACJI**	N		

[1)] w wypadku projektu usuwającego naruszenie Komisji należy wpisać nr naruszenia, zaś w wypadku wykonywania orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości (czy to w trybie prejudycjalnym czy skargowym) należy podać datę wyroku i sygnaturę sprawy.

[2)] tabelę zbieżności dla przepisów Unii Europejskiej można wygenerować przy pomocy systemu e-step (www.e-step.pl/urzednik). W wypadku konieczności dodania uzasadnienia dla przekroczenia minimum europejskiego należy dodać odpowiednią kolumnę.
[3)] w tej części należy wskazać przepisy dyrektywy, decyzji ramowej, przepisy prawa UE, których naruszenie wskazała Komisja lub których wykładni dokonał Trybunał Sprawiedliwości.
(*) jeżeli do wdrożenia danego przepisu UE potrzebne jest oprócz przepisu przenoszącego treść, także wprowadzenie przepisów zapewniających stosowanie (np. przepisy proceduralne, przepisy karne itp.), w tabeli powinny znaleźć się wszystkie te przepisy wraz z oznaczeniem ich jednostek redakcyjnych.

TABELA ZGODNOŚCI 21.05.2024 r.

TYTUŁ USTAWY	**1) projekt ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej;** **2) projekt ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej.**
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO / WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH [1)]	**1) wdrożenie dyrektywy 2000/31/WE z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym) (Dz. Urz. WE L 178 z 17.07.2000, str. 1, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 13, t. 25, str. 399);** **2) wdrożenie dyrektywy Komisji 2002/77/WE z dnia 16 września 2002 r. w sprawie konkurencji na rynkach sieci i usług łączności elektronicznej (Dz. Urz. WE L 249 z 17.09.2002, str. 21 - Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 8, t. 2, str. 178);** **3) wdrożenie dyrektywy 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotyczącej przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) (Dz. Urz. WE L 201 z 31.07.2002, str. 37, z późn. zm. - Dz. Urz. UE L Polskie wydanie specjalne rozdz. 13, t. 29, str. 514);** **4) wdrożenie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylającej dyrektywę 1999/5/UE (Dz. Urz. UE L 153 z 22.05.2014, str. 62, z późn. zm.);** **5) wdrożenie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/30/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do kompatybilności elektromagnetycznej (Dz. Urz. UE L 96 z 29.03.2014, str. 79, z późn. zm.);** **6) wdrożenie dyrektywy 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 września 2002 r. dotyczącej sprzedaży konsumentom usług finansowych na odległość oraz zmieniającej dyrektywę Rady 90/619/EWG oraz dyrektywy**

	97/7/WE i 98/27/WE (Dz. Urz. WE L 271 z 09.10.2002, str. 16, z późn. zm. – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 6, t. 4, str. 321); **7) zapewnienie stosowania rozporządzeń UE dotyczących wymagań w zakresie ekoprojektów;** **8) zapewnienie stosowania rozporządzeń UE dotyczących etykietowania energetycznego;** **9) wdrożenie decyzji Komisji Europejskiej z dnia 6 kwietnia 2000 r. ustanawiającej wstępną klasyfikację urządzeń radiowych i końcowych urządzeń telekomunikacyjnych oraz związanych z nimi znaków identyfikacyjnych (2000/299/WE) (Dz. Urz. WE L 97 z 19.04.2000, str. 13 – Dz. Urz. UE L Polskie wydanie specjalne rozdz. 13, t. 25, str. 118);** **10) zapewnienie stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/696 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiającego Unijny program kosmiczny i Agencję Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 912/2010, (UE) nr 1285/2013 i (UE) nr 377/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE (Dz. Urz. UE L 170 z 12.05.2021, str. 69);** **11) wdrożenie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/11/UE z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie alternatywnych metod rozstrzygania sporów konsumenckich oraz zmiany rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 i dyrektywy 2009/22/WE (dyrektywa w sprawie ADR w sporach konsumenckich) (Dz. Urz. UE L 165 z 18.06.2013, str. 63);** **12) zapewnienie stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/612 z dnia 6 kwietnia 2022 r. w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii (Dz. Urz. UE L 115 z 13.04.2022, str. 1);** **13) zapewnienie stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2120 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiającego środki dotyczące dostępu do otwartego internetu i dotyczącego opłat detalicznych za regulowane usługi łączności wewnątrzunijnej oraz zmieniającego dyrektywę 2002/22/WE, a także rozporządzenie (UE) nr 531/2012 (Dz. Urz. UE L 310 z 26.11.2015, str. 1, z późn. zm.);** **14) zapewnienie stosowania rozporządzenia Komisji (UE) nr 611/2013 z dnia 24 czerwca 2013 r. w sprawie środków mających zastosowanie przy powiadamianiu**

				o przypadkach naruszenia danych osobowych, na mocy dyrektywy 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady o prywatności i łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 173 z 26.06.2013, str. 2); **15) wdrożenie decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1104/2011/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie warunków dostępu do usługi publicznej o regulowanym dostępie oferowanej przez globalny system nawigacji satelitarnej utworzony w ramach programu Galileo (Dz. Urz. UE L 287 z 04.11.2011, str.1);** **16) wdrożenie decyzji delegowanej Komisji Europejskiej z dnia 15 września 2015 r. uzupełniającej decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 1104/2011/UE w odniesieniu do wspólnych minimalnych norm, których muszą przestrzegać organy odpowiedzialne za PRS (LIMITED).**

PRZEPISY UNII EUROPEJSKIEJ [2)]				
Jedn. red.	**Treść przepisu UE [3)]**	**Konieczność wdrożenia** T / N	**Jedn. red. (*)**	Treść przepisu/ów ustawy (*)
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO / WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH:		**Dyrektywa 2000/31/WE z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym)**		
Art. 3	**Artykuł 3. Rynek wewnętrzny** 1. Każde Państwo Członkowskie zapewnia, aby usługi społeczeństwa informacyjnego świadczone przez usługodawcę mającego siedzibę na jego terytorium były zgodne z przepisami krajowymi stosowanymi w tym	**T**	**Art. 3b ustawy o świadczeniu usług drogą**	**Art. 26.** W ustawie z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344) wprowadza się następujące zmiany: **(…)** 2) art. 3b otrzymuje brzmienie: „Art. 3b. Na zasadach określonych w ustawie i w przepisach odrębnych swoboda świadczenia usług drogą elektroniczną może zostać ograniczona,

	Państwie Członkowskim i wchodzącymi w zakres koordynowanej dziedziny. 2. Państwa Członkowskie nie mogą z powodów wchodzących w zakres koordynowanej dziedziny ograniczać swobodnego przepływu usług społeczeństwa informacyjnego pochodzących z innego Państwa Członkowskiego. 3. Ustępy 1 i 2 nie mają zastosowania do dziedzin określonych w Załączniku. 4. Państwa Członkowskie mogą podejmować środki mające na celu odstąpienie od ust. 2 w odniesieniu do określonej usługi społeczeństwa informacyjnego, jeżeli spełnione są następujące warunki: a) środki są: i) konieczne z jednego z następujących powodów: - porządek publiczny, w szczególności zapobieganie, dochodzenie, wykrywanie oraz ściganie przestępstw, wraz z ochroną małoletnich oraz walką z podżeganiem do nienawiści z powodów rasowych, seksualnych, religijnych oraz narodowościowych, a także z naruszeniem godności człowieka dotyczącymi osób fizycznych, - ochrona zdrowia publicznego, - bezpieczeństwo publiczne, łącznie z zapewnianiem bezpieczeństwa narodowego oraz obrony narodowej, - ochrona konsumentów, łącznie z inwestorami;		**elektroniczną w brzmieniu nadanym przez art. 26 pkt 2 ustawy wprowadzającej PKE**	w odniesieniu do określonej usługi, jeżeli jest to niezbędne ze względu na ochronę zdrowia publicznego, obronność, bezpieczeństwo państwa, bezpieczeństwo publiczne, porządek publiczny lub ochronę interesów konsumentów, oraz proporcjonalne do celu, jakiemu ma służyć to ograniczenie. 2. Właściwy organ dokonuje ograniczenia swobody świadczenia usług drogą elektroniczną: 1) po uprzednim zwróceniu się do państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, o którym mowa w art. 3a ust. 1, o podjęcie środków koniecznych do zapewnienia realizacji wskazanego w wystąpieniu celu, w następstwie którego takie państwo nie podjęło tych środków lub były one niewystarczające; 2) po powiadomieniu Komisji Europejskiej i państwa członkowskiego, o którym mowa w pkt 1, o zamiarze dokonania ograniczenia swobody świadczenia usług drogą elektroniczną. 3. Właściwy organ planujący dokonać ograniczenia swobody świadczenia usług, o którym mowa w ust. 1, może w nagłym przypadku odstąpić od zasad, o których mowa w ust. 2. W takim przypadku powiadamia bez zbędnej zwłoki Komisję Europejską i państwo członkowskie, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, o dokonanym ograniczeniu, wskazując powody, uzasadniające stwierdzenie wystąpienia nagłego przypadku. 4. Właściwy organ wstrzymuje się od dokonania ograniczenia swobody świadczenia usług lub zaprzestaje stosowania takiego ograniczenia, po otrzymaniu w tym zakresie wezwania Komisji Europejskiej, w którym stwierdzono, że planowane lub dokonane ograniczenie swobody świadczenia usług jest niezgodne z prawem Unii Europejskiej.”;

	ii) podejmowane przeciw określonej usłudze społeczeństwa informacyjnego, która narusza cele określone w i) lub która faktycznie i poważnie grozi naruszeniem tych celów; iii) proporcjonalne do tych celów; b) Państwo Członkowskie przed podjęciem takich środków oraz bez uszczerbku dla postępowania sądowego, łącznie ze wstępną procedurą sądową oraz czynnościami przeprowadzonymi w postępowaniu przygotowawczym: - zwróciło się do Państwa Członkowskiego określonego w ust. 1, aby podjęło środki, a państwo to ich nie podjęło lub były one niewystarczające, - powiadomiło Komisję i Państwo Członkowskie określone w ust. 1 o zamiarze podjęcia takich środków. 5. Państwa Członkowskie mogą w nagłym przypadku odstąpić od warunków ustanowionych w ust. 4 lit. b). W takim przypadku powiadamia się w możliwie najkrótszym terminie Komisję i Państwo Członkowskie określone w ust. 1 o podjętych środkach, wskazując powody, z których Państwo Członkowskie wnosi, że zachodzi taki nagły przypadek. 6. Bez uszczerbku dla możliwości Państwa Członkowskiego podejmowania takich środków Komisja bada w jak najkrótszym terminie zgodność środków, o których została powiadomiona, z prawem wspólnotowym; w			

	przypadku gdy uzna, że środek taki jest niezgodny z prawem wspólnotowym, zwraca się do Państwa Członkowskiego o wstrzymanie się od podejmowania przewidywanych środków lub o natychmiastowe zakończenie ich stosowania.			
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO / WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH [1]:		**Dyrektywa Komisji 2002/77/WE z dnia 16 września 2002 r. w sprawie konkurencji na rynkach sieci i usług łączności elektronicznej**		
Art. 1	**Definicje.** Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:			
Pkt 1	„sieć łączności elektronicznej” oznacza systemy przekazu i, w stosownych przypadkach, urządzenia przełączające lub routingowe oraz inne urządzenia pozwalające na przekazywanie sygnałów za pomocą kabla, drogą radiową, optyczną lub innymi środkami elektromagnetycznymi, w tym sieci satelitarne, stałe (komutacja łączy i pakietów, w tym Internet) oraz ruchome sieci naziemne, a także okablowanie elektryczne w zakresie, w jakim są wykorzystywane do celów przesyłania sygnałów, sieci wykorzystywane do nadawania programów radiowych i telewizyjnych oraz sieci telewizji kablowej, bez względu na rodzaj przesyłanych informacji;	**T** Zbliżona do EKŁE art. 2 pkt 1	**Art. 2 pkt 58 Pke**	58) sieć telekomunikacyjna – systemy transmisyjne, a także urządzenia telekomunikacyjne, oprócz telekomunikacyjnych urządzeń końcowych, oraz inne zasoby, w tym nieaktywne elementy sieci, które umożliwiają przekazywanie sygnałów za pomocą przewodów, fal radiowych, optycznych lub innych środków wykorzystujących energię elektromagnetyczną, niezależnie od rodzaju przekazywanej informacji;
Pkt 2	„publiczna sieć łączności” oznacza sieć łączności elektronicznej wykorzystywaną w całości lub głównie do świadczenia publicznych usług łączności elektronicznej;	**T**	**Art. 2 pkt 42 Pke**	42) publiczna sieć telekomunikacyjna – sieć telekomunikacyjną wykorzystywaną głównie do świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych;
Pkt 3	„usługi łączności elektronicznej” oznaczają usługi normalnie świadczone za	**T**		

	wynagrodzeniem, które obejmują w całości lub głównie przesyłanie sygnałów za pomocą sieci łączności elektronicznej, w tym usługi telekomunikacyjne i usługi transmisji w sieciach używanych do nadawania, ale z wyłączeniem usług polegających na zapewnianiu lub wykonywaniu kontroli redaktorskiej nad treścią przekazywaną za pomocą sieci i usług łączności elektronicznej; nie obejmuje to usług społeczeństwa informacyjnego, określonych w art. 1 dyrektywy 98/34/WE, które nie polegają w całości lub głównie na przesyłaniu sygnałów w sieciach łączności elektronicznej;	- rozbieżność z EKŁE		
Pkt 4	„publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej" oznaczają usługi łączności elektronicznej dostępne ogółowi społeczeństwa;	**T**	**Art. 2 pkt 46 Pke**	46) publicznie dostępna usługa telekomunikacyjna – usługę telekomunikacyjną dostępną dla ogółu użytkowników;
Pkt 5	„prawa wyłączne" oznaczają prawa przyznane przez Państwo Członkowskie jednemu przedsiębiorstwu poprzez jakikolwiek instrument prawny, regulacyjny lub administracyjny, zastrzegając dla niego prawo do świadczenia usług łączności elektronicznej lub podjęcia działalności w zakresie łączności elektronicznej w obrębie określonego obszaru geograficznego;	**N**		
Pkt 6	„prawa specjalne" oznaczają prawa przyznane przez Państwo Członkowskie ograniczonej liczbie przedsiębiorstw poprzez jakikolwiek instrument prawny, regulacyjny lub	**N**		

	administracyjny, który w obrębie określonego obszaru geograficznego:			
a)	wyznacza lub ogranicza do dwu lub więcej liczbę przedsiębiorstw, które uzyskały zezwolenie na świadczenie usług łączności elektronicznej lub podejmowanie działalności w zakresie łączności elektronicznej, inaczej niż zgodnie z obiektywnymi, proporcjonalnymi i niedyskryminacyjnymi kryteriami, lub	**N**		
b)	przyznaje przedsiębiorstwom, inaczej niż zgodnie z takimi kryteriami, korzyści prawne lub regulacyjne, które istotnie wpływają na zdolność jakiegokolwiek innego przedsiębiorstwa do świadczenia tych samych usług łączności elektronicznej lub podjęcia tej samej działalności z zakresu łączności elektronicznej w obrębie tego samego obszaru geograficznego na zasadniczo równoważnych warunkach;	**N**		
Pkt 7	„sieć naziemno-satelitarna” oznacza konfigurację dwu lub więcej stacji naziemnych współpracujących ze sobą za pomocą satelity;	**N**		
Pkt 8	„sieć telewizji kablowej” oznacza każdą opartą głównie na okablowaniu infrastrukturę, utworzoną zasadniczo do celów dostarczania lub rozpowszechniania audycji radiowych lub telewizyjnych dla publiczności.	Poza zakresem Pke		
Art. 2	**Prawa wyłączne i specjalne w odniesieniu do sieci łączności elektronicznej i usług łączności elektronicznej.**			

Art. 2 ust. 1	1. Państwa Członkowskie nie przyznają oraz nie utrzymują w mocy praw wyłącznych lub specjalnych w odniesieniu do tworzenia i/lub zapewnienia sieci łączności elektronicznej, lub w odniesieniu do świadczenia publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej.	**N**	**Norma adresowna do p.czł.**	
Art. 2 ust. 2	2. Państwa Członkowskie podejmują wszelkie środki niezbędne do zapewnienia, aby każde przedsiębiorstwo było uprawnione do świadczenia usług łączności elektronicznej lub do utworzenia, rozszerzenia lub zapewnienia sieci łączności elektronicznej.	**N**	**Art 5 ust. 1 i 2 Pke**	**Art. 5.** 1. Działalność telekomunikacyjna będąca działalnością gospodarczą jest działalnością regulowaną i podlega wpisowi do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych, zwanego dalej „rejestrem PT”. 2. Wpisowi do rejestru PT podlega również działalność telekomunikacyjna prowadzona przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego z innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej (UE) oraz państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, zwanych dalej „państwami członkowskimi”, albo państwa, które zawarło z UE i jej państwami członkowskimi umowę regulującą swobodę świadczenia usług, który czasowo świadczy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługi na zasadach określonych odpowiednio w przepisach Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym albo w przepisach innej umowy regulującej swobodę świadczenia usług.
Art 2 ust. 3	3. Państwa Członkowskie zapewniają, aby nie były nałożone lub utrzymane żadne ograniczenia w zakresie świadczenia usług łączności elektronicznej za pomocą sieci łączności elektronicznej, utworzonych przez dostawców usług łączności elektronicznej, za pomocą infrastruktur zapewnianych przez strony trzecie, lub przy współużytkowaniu sieci, innych urządzeń lub terenu bez uszczerbku dla	**N**	**Norma adresowna do p.czł.**	

	przepisów dyrektyw 2002/19/WE, 2002/20/WE, 2002/21/WE i 2002/22/WE.			
Art. 2 ust. 4	4. Państwa Członkowskie zapewniają, aby ogólne zezwolenie udzielone przedsiębiorstwu na świadczenie usług łączności elektronicznej lub utworzenie i/lub zapewnienie sieci łączności elektronicznej, jak również aby warunki związane z tym zezwoleniem opierały się na obiektywnych, niedyskryminacyjnych, proporcjonalnych i przejrzystych kryteriach.	**T**	**Art. 5 ust. 1 i 2 Pke**	**Art. 5.** 1. Działalność telekomunikacyjna będąca działalnością gospodarczą jest działalnością regulowaną i podlega wpisowi do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych, zwanego dalej „rejestrem PT". 2. Wpisowi do rejestru PT podlega również działalność telekomunikacyjna prowadzona przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego z innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej (UE) oraz państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, zwanych dalej „państwami członkowskimi", albo państwa, które zawarło z UE i jej państwami członkowskimi umowę regulującą swobodę świadczenia usług, który czasowo świadczy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługi na zasadach określonych odpowiednio w przepisach Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym albo w przepisach innej umowy regulującej swobodę świadczenia usług.
Art. 2 ust. 5	5. W odniesieniu do każdej decyzji podjętej na podstawach określonych w art. 3 ust. 1 dyrektywy 2002/20/WE uniemożliwiającej przedsiębiorstwu świadczenie usług lub zapewnienie sieci łączności elektronicznej podaje się przyczyny. Każda z poszkodowanych stron powinna mieć możliwość zakwestionowania takiej decyzji przed organem niezależnym od stron oraz w ostateczności przed sądem lub trybunałem.	**N – dyrektywa uchylona**		
Art. 3	**Przedsiębiorstwa publiczne zintegrowane wertykalnie.** W uzupełnieniu do wymagań określonych w art. 2 ust. 2 i bez uszczerbku dla art. 14 dyrektywy 2002/21/WE Państwa Członkowskie zapewniają, aby	**N**	**Art. 411 Pke**	**Art. 411.** Organy administracji publicznej pełniące kontrolę nad przedsiębiorcą komunikacji elektronicznej lub posiadające pakiet kontrolny przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej zapewniają strukturalny rozdział funkcji związanych z prowadzeniem polityki regulacyjnej od

	przedsiębiorstwa publiczne zintegrowane wertykalnie zapewniające sieci łączności elektronicznej oraz posiadające pozycję dominującą nie dyskryminowały na korzyść własnej działalności.			funkcji związanych z wykonywaniem przez nie zadań i uprawnień właścicielskich wobec tego przedsiębiorcy.
Art. 4	**Prawo do wykorzystywania częstotliwości.** Bez uszczerbku dla szczególnych kryteriów i procedur przyjętych przez Państwa Członkowskie w odniesieniu do przyznawania praw do wykorzystywania częstotliwości radiowych dostawcom usług w dziedzinie nadawania programów radiowych lub telewizyjnych, mając na celu realizowanie celów o interesie ogólnym zgodnie z prawem wspólnotowym: **1)** Państwa Członkowskie nie przyznają praw wyłącznych lub specjalnych do wykorzystywania częstotliwości w odniesieniu do świadczenia usług łączności elektronicznej; **2)** przydzielanie częstotliwości w odniesieniu do usług łączności elektronicznej opiera się na obiektywnych, przejrzystych, niedyskryminacyjnych oraz proporcjonalnych kryteriach.	**T**	**Art. 104 Pke**	**Art. 104.** 1. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE informację o zajętych zasobach częstotliwości oraz aktualizuje ją nie rzadziej niż raz w miesiącu. Prezes UKE może także ogłosić informację o dostępnym zasobie częstotliwości. 2. W przypadku wpłynięcia wniosku o rezerwację częstotliwości z dostępnego zasobu częstotliwości Prezes UKE udostępnia niezwłocznie na stronie podmiotowej BIP UKE informację o wpłynięciu wniosku. Udostępniając informację o wpłynięciu wniosku Prezes UKE wyznacza zainteresowanym podmiotom termin 14 dni na złożenie wniosku o rezerwację częstotliwości. Jeżeli w terminie wyznaczonym przez Prezesa UKE zostanie złożony wniosek o rezerwację częstotliwości, którego uwzględnienie spowoduje przekroczenie dostępnego zasobu częstotliwości, wówczas zachodzi brak dostatecznego zasobu częstotliwości. 3. W przypadku braku dostatecznego zasobu częstotliwości podmiot, dla którego zostanie dokonana rezerwacja częstotliwości, jest wyłaniany w drodze postępowania selekcyjnego: 1) konkursu – w przypadku rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania w sposób cyfrowy lub rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych; 2) przetargu albo aukcji – w pozostałych przypadkach.
Art. 5	**Usługi informacyjne.** Państwa Członkowskie zapewniają, aby wszelkie prawa wyłączne i/lub specjalne w odniesieniu do tworzenia i świadczenia usług informacyjnych na ich	**N**		

	terytorium, włącznie z publikacją książek telefonicznych, jak i usługami informacji telefonicznej, zostały uchylone.			
Art. 6	**Obowiązki świadczenia usługi powszechnej.**			
Art. 6 ust. 1	1. Każdy program narodowy na podstawie dyrektywy 2002/22/WE, mający na celu podzielenie kosztu netto wynikającego z obowiązków świadczenia usługi powszechnej opiera się na obiektywnych, przejrzystych i niedyskryminacyjnych kryteriach oraz jest zgodny z zasadą proporcjonalności i najmniejszego zakłócenia rynku. W szczególności, gdy obowiązki świadczenia usługi powszechnej są nałożone w całości lub częściowo na przedsiębiorstwo państwowe świadczące usługi łączności elektronicznej, uwzględnia się to przy obliczaniu każdego udziału w kosztach netto wynikających z obowiązków świadczenia usługi powszechnej.	**N- dyrektywa uchylona**		
Art. 6 ust. 2	2. Państwa Członkowskie powiadamiają Komisję o każdym programie określonym w ust. 1.	**N- dyrektywa uchylona**		
Art. 7	**Satelity.**			
Art. 7 ust. 1	1. Państwa Członkowskie zapewniają, aby wszelkie regulacyjne zakazy lub ograniczenia w ofercie pojemności segmentu kosmicznego w odniesieniu do mającego zezwolenie operatora sieci naziemno-satelitarnej zostały	**N**		Brak ograniczeń.

	usunięte oraz upoważniają na swoim terytorium każdego dostawcę segmentu do sprawdzenia, czy sieć naziemno-satelitarna używana w połączeniu z segmentem danego dostawcy jest zgodna z opublikowanymi warunkami dostępu do pojemności segmentu takiej osoby.			
Art. 7 ust. 2	2. Państwa Członkowskie będące stroną konwencji międzynarodowych ustanawiających międzynarodowe organizacje satelitarne, w przypadku gdy takie konwencje nie są zgodne z regułami konkurencji Traktatu WE, podejmują wszelkie właściwe kroki zmierzające do wyeliminowania tych niezgodności.	**N**		Brak niezgodności.
Art. 8	**Sieci telewizji kablowej.**			
Art. 8 ust. 1	1. Każde Państwo Członkowskie zapewnia, aby żadne przedsiębiorstwo zapewniające publiczne sieci łączności elektronicznej nie obsługiwało swojej sieci telewizji kablowej przy wykorzystaniu tej samej osoby prawnej, jaką wykorzystuje przy obsługiwaniu innej publicznej sieci łączności elektronicznej, w przypadku gdy takie przedsiębiorstwo: a) jest kontrolowane przez to Państwo Członkowskie lub korzysta z praw specjalnych; oraz b) dominuje na znacznej części wspólnego rynku w zakresie zapewniania publicznej	**N**		

	sieci łączności elektronicznej oraz świadczenia publicznie dostępnych usług telefonicznych; oraz c) obsługuje sieć telewizji kablowej utworzoną na mocy prawa specjalnego lub wyłącznego na tym samym obszarze geograficznym.			
Art. 8 ust. 2	2. Pojęcie „publicznie dostępne usługi telefoniczne” uznane jest za równoznaczne z pojęciem „publiczne usługi telefonii głosowej” określonym w art. 1 dyrektywy 1999/64/WE.	**N**		
Art. 8 ust. 3	3. Państwa Członkowskie, które uznają, iż istnieje dostateczna konkurencja w zapewnianiu infrastruktury i usług pętli lokalnej na ich terenie, powiadamiają Komisję odpowiednio. Informacje takie obejmują szczegółowy opis struktury rynku. Przekazane informacje są udostępniane każdej zainteresowanej stronie na wniosek, uwzględniając uzasadniony interes przedsiębiorstw w zakresie ochrony tajemnicy handlowej.	**N**		
Art. 8 ust. 4	4. Komisja decyduje w odpowiednim czasie, po wysłuchaniu uwag tych stron, czy obowiązek prawnej odrębności może zostać zniesiony w zainteresowanym Państwie Członkowskim.			

Art. 8 ust. 5	5. Komisja dokona oceny stosowania niniejszego artykułu nie później niż dnia 31 grudnia 2004 r.	**N**		
Art. 9	Państwa Członkowskie nie później niż do dnia 24 lipca 2003 r. przekazują Komisji takie informacje, które pozwolą Komisji na potwierdzenie, że przepisy niniejszej dyrektywy zostały wykonane.	**N**		
Art. 10	**Utrata mocy.** Dyrektywa 90/388/WE, zmieniona dyrektywą wymienioną w części A załącznika I, traci moc z dniem 25 lipca 2003 r., bez uszczerbku dla obowiązków Państw Członkowskich w odniesieniu do terminów transpozycji ustanowionych w części B załącznika I. Odniesienia do dyrektyw, które utraciły moc, są traktowane jako odniesienia do niniejszej dyrektywy i odczytywane zgodnie z tabelą korelacji w załączniku II.	**N**		
Art. 11	Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich.*	**N**		
Art. 12	Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.	**N**		
Załącznik I.	**Wykaz dyrektyw, które tracą moc oraz daty transpozycji.**	**N**		

Załącznik II.	**Tabela korelacji.**	**N**		
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO / WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH [1]:		**Dyrektywa 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotycząca przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej)**		
Art. 1	**Zakres i cel**			
Art. 1 ust. 1	1. Niniejsza dyrektywa przewiduje harmonizację przepisów krajowych wymaganych do zapewnienia równoważnego poziomu ochrony podstawowych praw i wolności, w szczególności prawa do prywatności i poufności, w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych w sektorze łączności elektronicznej oraz w celu zapewnienia swobodnego przepływu we Wspólnocie tego typu danych oraz urządzeń i usług łączności elektronicznej.	**N**	**Art. 1 pkt 13 Pke**	**Art. 1.** Ustawa określa: (…) 13) warunki przetwarzania danych, w tym danych osobowych, w ramach świadczenia publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej oraz ochrony tajemnicy komunikacji elektronicznej;
Art. 1 ust. 2	2. Przepisy niniejszej dyrektywy dookreślają i uzupełniają dyrektywę 95/46/WE zgodnie z celami przedstawionymi w ust. 1. Ponadto zapewniają ochronę uzasadnionych interesów abonentów będących osobami prawnymi.	**N**		
Art. 1 ust. 3	3. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do działalności, która wykracza poza zakres Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, takiej jak działalność określona w tytułach V i VI Traktatu o Unii Europejskiej,	**N**		

	ani, w żadnym wypadku do działalności dotyczącej bezpieczeństwa publicznego, obronności, bezpieczeństwa państwa (włączając dobrobyt gospodarczy państwa, gdy działalność odnosi się do spraw bezpieczeństwa państwa) i działalności państwa w dziedzinie prawa karnego.			
Art. 2	**Definicje** Z zastrzeżeniem innych przepisów, stosuje się definicje z dyrektywy 95/46/WE i dyrektywy 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywa ramowa)(1). Stosuje się również następujące definicje:	**N**		
Art. 2 li. a	a) „użytkownik” oznacza każdą osobę fizyczną korzystającą z publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej, do celów prywatnych lub handlowych, niekoniecznie na podstawie abonamentu za te usługi;	**T**	**Art. 2 pkt 85 Pke**	85) użytkownik – podmiot korzystający z publicznie dostępnej usługi komunikacji elektronicznej lub żądający świadczenia takiej usługi;
Art. 2 lit. b	b) „dane o ruchu” oznaczają wszelkie dane przetwarzane do celów przekazywania komunikatu w sieci łączności elektronicznej lub naliczania opłat za te usługi;	**T**	**Art. 386 ust. 1 pkt 3 Pke**	**Art. 386.** 1. Tajemnica komunikowania się w sieciach telekomunikacyjnych, zwana dalej „tajemnicą komunikacji elektronicznej”, obejmuje: (…) 3) dane transmisyjne, które oznaczają dane przetwarzane do celów przekazywania komunikatów elektronicznych w sieciach telekomunikacyjnych lub naliczania opłat za usługi komunikacji elektronicznej i mogą obejmować dane lokalizacyjne, które oznaczają wszelkie dane przetwarzane w sieci telekomunikacyjnej lub w ramach usług komunikacji elektronicznej wskazujące położenie geograficzne

				telekomunikacyjnego urządzenia końcowego użytkownika usług komunikacji elektronicznej;
Art. 2 lit. c	c) „dane dotyczące lokalizacji” oznaczają wszelkie dane przetwarzane w sieci łączności elektronicznej lub w ramach usług łączności elektronicznej, wskazujące położenie geograficzne urządzenia końcowego użytkownika publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej;	**T**	**Art. 386 ust. 1 pkt 3 i 4 Pke**	**Art. 386.** 1. Tajemnica komunikowania się w sieciach telekomunikacyjnych, zwana dalej „tajemnicą komunikacji elektronicznej”, obejmuje: (…) 3) dane transmisyjne, które oznaczają dane przetwarzane do celów przekazywania komunikatów elektronicznych w sieciach telekomunikacyjnych lub naliczania opłat za usługi komunikacji elektronicznej i mogą obejmować dane lokalizacyjne, które oznaczają wszelkie dane przetwarzane w sieci telekomunikacyjnej lub w ramach usług komunikacji elektronicznej wskazujące położenie geograficzne telekomunikacyjnego urządzenia końcowego użytkownika usług komunikacji elektronicznej; 4) dane o lokalizacji, które oznaczają dane lokalizacyjne wykraczające poza dane niezbędne do transmisji komunikatu elektronicznego lub wystawienia rachunku;
Art. 2 lit. d	d) „komunikat” oznacza każdą informację wymienianą lub przekazaną między określoną liczbą stron za pośrednictwem usług publicznie dostępnej łączności elektronicznej. Nie obejmuje on informacji przekazanej jako część publicznych usług nadawczych przez sieć łączności elektronicznej, z wyjątkiem zakresu,	**T**	**Art. 2 pkt 19 Pke**	19) komunikat elektroniczny – każdą informację wymienianą lub przekazywaną między określonymi użytkownikami za pośrednictwem publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej; nie obejmuje on informacji przekazanej jako część transmisji radiofonicznych lub telewizyjnych transmitowanych poprzez sieć telekomunikacyjną, z wyjątkiem informacji odnoszącej się do

	w jakim informacja może się odnosić do możliwego do zidentyfikowania abonenta lub użytkownika otrzymującego informację;			możliwego do zidentyfikowania użytkownika otrzymującego informację;
Art. 2 lit. f	f) „zgoda" użytkownika lub abonenta odpowiada zgodzie podmiotu danych określonej w dyrektywie 95/46/WE;	**N**	**Art. 400 Pke**	**Art. 400.** Do uzyskania zgody abonenta lub użytkownika końcowego stosuje się odpowiednio przepisy o ochronie danych osobowych.
Art. 2 lit. g	g) usługi tworzące wartość dodaną oznaczają wszelkie usługi, które wymagają przetwarzania danych o ruchu lub danych dotyczących lokalizacji innych niż dane o ruchu wykraczające poza dane niezbędne do transmisji komunikatu lub naliczenia za nią opłaty;	**T**	**Art. 2 pkt 79 Pke**	79) usługa o wartości wzbogaconej – każdą usługę wymagającą przetworzenia danych o lokalizacji;
Art. 2 lit h	h) „poczta elektroniczna" oznacza wiadomość tekstową, głosową, dźwiękową lub obrazkową wysłaną za pośrednictwem publicznej sieci łączności, która może być przechowywana w sieci lub terminalu odbiorcy do chwili jej odebrania przez odbiorcę ;	**N**		
Art. 2 lit. i	i) „naruszenie danych osobowych" oznacza naruszenie bezpieczeństwa prowadzące do przypadkowego lub bezprawnego zniszczenia, utraty, zmiany, nieuprawnionego ujawnienia lub dostępu do danych osobowych przekazywanych, przechowywanych lub w inny sposób przetwarzanych w związku ze świadczeniem publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej we Wspólnocie.	**T**	**Art. 402 ust. 2 Pke**	**Art. 402.** (…) 2. Przez naruszenie danych osobowych rozumie się przypadkowe lub bezprawne zniszczenie, utratę, zmianę, nieuprawnione ujawnienie lub dostęp do danych osobowych przetwarzanych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego w związku ze świadczeniem usług telekomunikacyjnych.

Art. 3	**Usługi** Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do przetwarzania danych osobowych w związku z dostarczaniem publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej w publicznych sieciach łączności we Wspólnocie, włącznie z publicznymi sieciami łączności służącymi do zbierania danych i obsługi urządzeń identyfikacyjnych	**N**		Rozdział 5 **Tajemnica komunikacji elektronicznej oraz dane użytkowników końcowych** **Art. 386.** 1. Tajemnica komunikowania się w sieciach telekomunikacyjnych, zwana dalej „tajemnicą komunikacji elektronicznej”, obejmuje: 1) dane dotyczące użytkownika; 2) komunikat elektroniczny; 3) dane transmisyjne, które oznaczają dane przetwarzane do celów przekazywania komunikatów elektronicznych w sieciach telekomunikacyjnych lub naliczania opłat za usługi komunikacji elektronicznej i mogą obejmować dane lokalizacyjne, które oznaczają wszelkie dane przetwarzane w sieci telekomunikacyjnej lub w ramach usług komunikacji elektronicznej wskazujące położenie geograficzne telekomunikacyjnego urządzenia końcowego użytkownika usług komunikacji elektronicznej; 4) dane o lokalizacji, które oznaczają dane lokalizacyjne wykraczające poza dane niezbędne do transmisji komunikatu elektronicznego lub wystawienia rachunku; 5) dane o próbach uzyskania połączenia między zakończeniami sieci, w tym dane o nieudanych próbach połączeń, oznaczających połączenia między telekomunikacyjnymi urządzeniami końcowymi lub zakończeniami sieci, które zostały zestawione i nie zostały odebrane przez użytkownika końcowego lub nastąpiło przerwanie zestawianych połączeń. [z art. 282 wynika, iż te pojęcia odnoszą się do publicznie dostępnych usług]

Art. 4	**Bezpieczeństwo przetwarzania**			
Art. 4 ust. 1	1. Dostawca publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej musi podjąć właściwe środki techniczne i organizacyjne w celu zapewnienia bezpieczeństwa oferowanych przez siebie usług, jeśli to konieczne, wraz z dostawcą publicznej sieci komunikacyjnej w odniesieniu do bezpieczeństwa sieci. Uwzględniając najnowocześniejsze osiągnięcia techniczne oraz koszty ich wprowadzenia, środki te zapewniają poziom bezpieczeństwa odpowiedni do stopnia ryzyka.	**T**	**art. 175 ust. 1 Prawa telekomunikacyjnego (Pt)**	1. Dostawca publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, a jeżeli jest to konieczne - także operator publicznej sieci telekomunikacyjnej, są obowiązani podjąć środki techniczne i organizacyjne w celu zapewnienia bezpieczeństwa i integralności sieci, usług oraz przekazu komunikatów w związku ze świadczonymi usługami. Podjęte środki powinny zapewniać poziom bezpieczeństwa odpowiedni do stopnia ryzyka, przy uwzględnieniu najnowocześniejszych osiągnięć technicznych oraz kosztów wprowadzenia tych środków.
Art. 4 ust. 1a	1a. Bez uszczerbku dla dyrektywy 95/46/WE środki, o których mowa w ust. 1, muszą co najmniej: — zapewniać, aby do danych osobowych mógł mieć dostęp wyłącznie uprawniony personel w dozwolonych prawem celach, — chronić przechowywane lub przekazywane dane osobowe przed przypadkowym lub bezprawnym zniszczeniem, przypadkową utratą lub zmianą oraz nieuprawnionym lub bezprawnym przechowywaniem, przetwarzaniem, dostępem lub ujawnieniem, oraz — zapewnić wdrożenie polityki bezpieczeństwa w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych. Właściwe organy krajowe muszą być w stanie kontrolować środki przyjęte przez dostawcę publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej oraz wydawanie zaleceń	**T**	**Art. 401, art. 403, art. 404 Pke**	**Art. 401.** Dostawca usług komunikacji elektronicznej obowiązany jest wdrożyć odpowiednie techniczne i organizacyjne środki ochrony zapewniające bezpieczeństwo przetwarzania danych osobowych. Niezależnie od wymogów wskazanych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.) środki ochrony zapewniają co najmniej: 1) aby dostęp do danych osobowych miała osoba posiadająca upoważnienie wydane przez administratora danych; 2) ochronę przechowywanych lub przekazywanych danych osobowych przed przypadkowym lub bezprawnym zniszczeniem, przypadkową utratą lub zmianą oraz nieuprawnionym lub bezprawnym przechowywaniem, przetwarzaniem, dostępem lub ujawnieniem; 3) wdrożenie polityki bezpieczeństwa w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych.

	dotyczących najlepszych praktyk dotyczących poziomu bezpieczeństwa, do jakiego środki te powinny prowadzić.			**Art. 403.** Do sprawowanej przez Prezesa UODO kontroli wykonywania przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej obowiązków, o których mowa w art. 401, art. 402 oraz art. 405, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781). **Art. 404.** Prezes UODO, kierując wystąpienie, o którym mowa w art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych, do dostawcy usług komunikacji elektronicznej, uwzględnia wytyczne Komisji Europejskiej dotyczące realizacji obowiązku powiadomienia abonenta lub użytkownika końcowego będącego osobą fizyczną o naruszeniu jego danych osobowych i wskazuje okoliczności, formę i sposób takiego powiadomienia. Prezes UODO może udostępniać wystąpienia w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, o ile nie będą one zawierać informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa.
Art. 4 ust. 2	2. W przypadku szczególnego ryzyka naruszenia bezpieczeństwa sieci, dostawca publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej musi poinformować abonentów o zaistniałym ryzyku i, w przypadku gdy ryzyko wykracza poza zakres środków zaradczych, które może podjąć dostawca usług, włącznie z wynikającymi z nich ewentualnymi kosztami.	**T**	**art. 175 ust. 2 Pt**	2. Dostawca usług jest obowiązany do informowania użytkowników o wystąpieniu szczególnego ryzyka naruszenia bezpieczeństwa sieci wymagającego podjęcia środków wykraczających poza środki techniczne i organizacyjne podjęte przez dostawcę usług, a także o istniejących możliwościach zapewnienia bezpieczeństwa i związanych z tym kosztach**.**
Art. 4 ust. 3	3. W przypadku naruszenia danych osobowych, dostawca publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej bez zbędnej zwłoki powiadamia o tym przypadku naruszenia danych osobowych właściwy organ krajowy.	**T**	**Art. 402 Pke**	**Art. 402.** 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej zawiadamia Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, zwanego dalej "Prezesem UODO", o naruszeniu danych osobowych w terminie i na zasadach określonych w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 611/2013 z dnia 24 czerwca 2013 r. w sprawie środków mających zastosowanie przy powiadamianiu o przypadkach naruszenia danych osobowych, na mocy dyrektywy 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady o prywatności i łączności

	W przypadku gdy naruszenie danych osobowych może wywrzeć niekorzystny wpływ na dane osobowe lub prywatność abonenta lub osoby fizycznej, dostawca bez zbędnej zwłoki powiadamia również o takim naruszeniu abonenta lub osobę fizyczną. Powiadomienie danego abonenta lub osoby fizycznej o naruszeniu danych osobowych nie jest wymagane, jeżeli dostawca wykazał zgodnie z wymogami właściwego organu, że wdrożył odpowiednie technologiczne środki ochrony oraz że środki te zostały zastosowane do danych, których dotyczyło naruszenie bezpieczeństwa. Tego rodzaju technologiczne środki ochrony muszą sprawiać, że dane stają się nieczytelne dla każdego, kto nie jest uprawniony do dostępu do nich. Bez uszczerbku dla obowiązku powiadomienia przez dostawcę danych abonentów lub osób fizycznych, jeżeli dostawca nie powiadomił jeszcze abonenta lub osoby fizycznej o naruszeniu danych osobowych, właściwy organ			elektronicznej (Dz. Urz. UE L 173 z 26.06.2013, str. 2), zwanym dalej „rozporządzeniem 611/2013”. 2. Przez naruszenie danych osobowych rozumie się przypadkowe lub bezprawne zniszczenie, utratę, zmianę, nieuprawnione ujawnienie lub dostęp do danych osobowych przetwarzanych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego w związku ze świadczeniem usług telekomunikacyjnych. 3. Prezes UODO zapewnia bezpieczne środki elektroniczne służące do powiadamiania o przypadkach naruszenia danych osobowych, o których mowa w ust. 1, oraz informacje dotyczące trybu dostępu do tych środków i ich stosowania. 4. W przypadku, gdy naruszenie danych osobowych może mieć niekorzystny wpływ na prawa abonenta lub użytkownika końcowego będącego osobą fizyczną, dostawca usług telekomunikacyjnych niezwłocznie zawiadamia o takim naruszeniu również tego abonenta lub użytkownika końcowego na zasadach określonych w rozporządzeniu 611/2013, z wyjątkiem ust. 7. 5. Zgodę, o której mowa w art. 3 ust. 5 rozporządzenia 611/2013, Prezes UODO wydaje w drodze decyzji. 6. Przez naruszenie danych osobowych, które może wywrzeć niekorzystny wpływ na prawa abonenta lub użytkownika końcowego będącego osobą fizyczną, rozumie się takie naruszenie, które w szczególności może skutkować nieuprawnionym posługiwaniem się danymi osobowymi, szkodą majątkową, naruszeniem dóbr osobistych, ujawnieniem tajemnicy bankowej lub innej ustawowo chronionej tajemnicy zawodowej. 7. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 4, nie jest wymagane, jeżeli dostawca usług komunikacji elektronicznej wykazał wdrożenie technologicznych środków ochrony, o których mowa w art. 4 ust. 1 i 2 rozporządzenia 611/2013, które uniemożliwiają odczytanie danych przez osoby nieuprawnione oraz zastosowanie tych środków do danych, których ochrona została naruszona.

	krajowy – po rozważeniu możliwych niekorzystnych skutków tego naruszenia – może wymagać, aby dostawca to uczynił. Powiadomienie skierowane do abonenta lub osoby fizycznej zawiera co najmniej opis charakteru naruszenia danych osobowych oraz dane punktów kontaktowych, w których można uzyskać więcej informacji; zawiera ono także informacje o zalecanych środkach mających na celu złagodzenie ewentualnych niekorzystnych skutków tego naruszenia danych osobowych. Powiadomienie właściwego organu krajowego zawiera ponadto opis konsekwencji naruszenia danych osobowych i opis proponowanych lub podjętych przez dostawcę środków mających zaradzić naruszeniu.			8. Dostawca usług komunikacji elektronicznej wykazuje spełnienie warunków, o których mowa w ust. 7, przekazując niezwłocznie Prezesowi UODO odpowiednią dokumentację. 9. Jeżeli dostawca usług komunikacji elektronicznej nie zawiadomił abonenta lub użytkownika końcowego będącego osobą fizyczną o fakcie naruszenia danych osobowych, Prezes UODO może nałożyć, w drodze decyzji, na tego dostawcę obowiązek przekazania temu abonentowi lub użytkownikowi końcowemu, takiego zawiadomienia, biorąc pod uwagę możliwe niekorzystne skutki naruszenia. 10. W przypadku, gdy naruszenie danych osobowych ma wpływ na abonentów lub użytkowników końcowych będących osobami fizycznymi z innych państw członkowskich, Prezes UODO informuje inne zainteresowane organy z państw członkowskich.
Art. 4 ust. 4	4. Z zastrzeżeniem wszelkich technicznych środków wykonawczych przyjętych na mocy ust. 5 właściwe organy krajowe mogą przyjąć wytyczne i w razie konieczności wydać instrukcje dotyczące okoliczności, w których dostawcy zobowiązani są do powiadamiania o naruszeniu danych osobowych, a także dotyczące formy takiego powiadomienia oraz sposobu, w jaki ma być dokonane takie powiadomienie. Właściwe organy krajowe muszą mieć również możliwość kontrolowania, czy dostawcy spełniają swoje obowiązki związane z powiadamianiem określone w niniejszym ustępie, oraz nakładają odpowiednie kary w przypadku niewykonywania tych obowiązków.	**T**	**Art. 403, art. 404, art. 405 i art. 448 Pke**	**Art. 403.** Do sprawowanej przez Prezesa UODO kontroli wykonywania przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej obowiązków, o których mowa w art. 401, art. 402 oraz art. 405, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781). **Art. 404.** Prezes UODO, kierując wystąpienie, o którym mowa w art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych, do dostawcy usług komunikacji elektronicznej uwzględnia wytyczne Komisji Europejskiej dotyczące realizacji obowiązku powiadomienia abonenta lub użytkownika końcowego będącego osobą fizyczną o naruszeniu jego danych osobowych i wskazuje okoliczności, formę i sposób takiego powiadomienia. Prezes UODO może udostępniać wystąpienia w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Prezesa UODO, o ile nie będą one zawierać informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa.

	Dostawcy prowadzą rejestr naruszeń ochrony danych osobowych, w tym faktów towarzyszących naruszeniom, ich skutków i podjętych działań naprawczych; rejestr ten musi być wystarczający, tak aby umożliwić właściwemu organowi krajowemu sprawdzenie zgodności z przepisami ust. 3. Rejestr zawiera wyłącznie informacje niezbędne do realizacji tego celu.			**Art. 405.** 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej prowadzi rejestr naruszeń danych osobowych, w tym faktów towarzyszących naruszeniom, ich skutków i podjętych działań, zawierający: 1) opis charakteru naruszenia danych osobowych; 2) informacje o zaleconych przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej środkach mających na celu złagodzenie ewentualnych niekorzystnych skutków naruszenia danych osobowych; 3) informacje o działaniach podjętych przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej; 4) informacje o fakcie poinformowania lub braku poinformowania abonenta lub użytkownika końcowego będącego osobą fizyczną o wystąpieniu naruszenia danych osobowych; 5) opis skutków naruszenia danych osobowych; 6) opis zaproponowanych przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej środków naprawczych. 2. Dostawca usług komunikacji elektronicznej może powierzyć, w drodze umowy, innemu przedsiębiorcy prowadzenie rejestru, o którym mowa w ust. 1. **Art. 448.** 1. Kto nie wypełnia obowiązku: 1) wdrożenia technicznych i organizacyjnych środków ochrony, o których mowa w art. 401, 2) informacyjnego względem Prezesa UODO, o którym mowa w art. 402 ust. 1, 3) informacyjnego względem abonenta lub użytkownika końcowego, o którym mowa w art. 402 ust. 4, 4) prowadzenia rejestru naruszeń danych osobowych, o którym mowa w art. 405 ust. 1 – podlega karze pieniężnej nakładanej przez Prezesa UODO, w drodze decyzji, w wysokości do 3% przychodu ukaranego podmiotu osiągniętego w poprzednim roku kalendarzowym.

				2. Do kar nakładanych na podstawie ust. 1 stosuje się odpowiednio przepisy art. 444 ust. 3 i 4 oraz art. 447 ust. 1–4 oraz 6–11. Uprawnienia Prezesa UKE określone w tych przepisach przysługują Prezesowi UODO.
Art. 4 ust. 5	5. W celu zapewnienia spójności we wdrażaniu środków, o których mowa w ust. 2, 3 i 4, Komisja – po konsultacji z Europejską Agencją ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji (ENISA), Grupą Roboczą ds. ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych powołaną na mocy art. 29 dyrektywy 95/46/WE oraz Europejskim Inspektorem Ochrony Danych – może przyjąć techniczne środki wykonawcze dotyczące okoliczności, formy i trybu mających zastosowanie do wymogów dotyczących informowania i powiadamiania, o których mowa w niniejszym artykule. Przyjmując te środki Komisja angażuje wszystkie zainteresowane strony, aby uzyskać w szczególności informacje o najlepszych dostępnych technicznych i ekonomicznych środkach wdrażania niniejszego artykułu. Środki te, mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie, przyjmowane są zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 14a ust. 2.	**N**		
Art. 5	**Poufność komunikacji**			
Art. 5 ust. 1	1. Państwa Członkowskie zapewniają, poprzez ustawodawstwo krajowe, poufność komunikacji i związanych z nią danych o ruchu za pośrednictwem publicznie dostępnej sieci	**T**	**Art. 386 ust. 2, art. 387,**	**Art. 386.** (…) 2. Zakazane jest przetwarzanie informacji objętych tajemnicą komunikacji elektronicznej, o których mowa w ust. 1 pkt 2-5, przez osoby inne niż nadawca i odbiorca komunikatu elektronicznego, chyba że:

	łączności i publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej. W szczególności zakazują słuchania, nagrywania, przechowywania lub innych rodzajów przejęcia lub nadzoru komunikatu i związanych z nim danych o ruchu przez osoby inne niż użytkownicy, bez zgody zainteresowanych użytkowników, z wyjątkiem upoważnienia zgodnego z art. 15 ust. 1. Niniejszy ustęp nie zabrania technicznego przechowywania, które jest niezbędne do przekazania komunikatu bez uszczerbku dla zasady poufności.		**art. 390, art. 396 Pke**	1) będzie to przedmiotem usługi lub będzie to niezbędne do jej wykonania; 2) nastąpi za zgodą nadawcy lub odbiorcy, których dane te dotyczą; 3) dokonanie tych czynności jest niezbędne w celu rejestrowania komunikatów elektronicznych i związanych z nimi danych transmisyjnych, stosowanego w zgodnej z prawem praktyce handlowej dla celów zapewnienia dowodów transakcji handlowej lub celów łączności w działalności handlowej; 4) będzie to konieczne z innych powodów przewidzianych ustawą lub przepisami odrębnymi. **Art. 387.** 1. Podmiot uczestniczący w wykonywaniu działalności komunikacji elektronicznej w publicznych sieciach telekomunikacyjnych oraz podmioty z nim współpracujące są obowiązane do zachowania tajemnicy komunikacji elektronicznej. 2. Podmioty, o których mowa w ust. 1, są obowiązane do zachowania należytej staranności, w zakresie uzasadnionym względami technicznymi lub ekonomicznymi, przy zabezpieczaniu urządzeń telekomunikacyjnych, publicznych sieci telekomunikacyjnych oraz danych przed ujawnieniem tajemnicy komunikacji elektronicznej. 3. Osoba, która korzystając z urządzenia radiowego lub końcowego, zapoznała się z komunikatem elektronicznym dla niej nieprzeznaczonym, jest obowiązana do zachowania tajemnicy komunikacji elektronicznej. Przepisy art. 386 ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio. 4. Nie stanowi naruszenia tajemnicy komunikacji elektronicznej zarejestrowanie przez organ wykonujący kontrolę działalności komunikacji elektronicznej komunikatu elektronicznego uzyskanego w sposób, o którym mowa w ust. 3, w celu udokumentowania faktu naruszenia przepisu ustawy **Art. 390.** 1. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej ponosi odpowiedzialność za naruszenie tajemnicy komunikacji elektronicznej przez podmioty działające w jego imieniu. 2. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej świadczący usługę na rzecz użytkownika innego przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej ma prawo,

				w niezbędnym zakresie, przetwarzać dane dotyczące tego użytkownika oraz dane o wykonanych na jego rzecz usługach komunikacji elektronicznej. **Art. 396 .** Przedsiębiorca telekomunikacyjny jest uprawniony do udzielania informacji o numerach abonentów lub powierzenia tej czynności innemu podmiotowi z zachowaniem wszystkich warunków i ograniczeń przewidzianych w przepisach niniejszego rozdziału.
Art. 5 ust. 2	2. Ustęp 1 nie dotyczy jakichkolwiek przypadków prawnie dozwolonego rejestrowania komunikatów i związanych z nimi danych o ruchu stosowanego w zgodnej z prawem praktyce handlowej do celów zapewnienia dowodów transakcji handlowej lub do celów łączności w działalności handlowej.	**T**	**Art. 386 ust. 2 pkt 3 Pke**	**Art. 386**. (…) 2. Zakazane jest przetwarzanie informacji objętych tajemnicą komunikacji elektronicznej, o których mowa w ust. 1 pkt 2-5, przez osoby inne niż nadawca i odbiorca komunikatu elektronicznego, chyba że: (…) 3) dokonanie tych czynności jest niezbędne w celu rejestrowania komunikatów elektronicznych i związanych z nimi danych transmisyjnych, stosowanego w zgodnej z prawem praktyce handlowej dla celów zapewnienia dowodów transakcji handlowej lub celów łączności w działalności handlowej;
Art. 5 ust. 3	3. Państwa członkowskie zapewniają, aby przechowywanie informacji lub uzyskanie dostępu do informacji już przechowywanych w urządzeniu końcowym abonenta lub użytkownika było dozwolone wyłącznie pod warunkiem że dany abonent lub użytkownik wyraził zgodę zgodnie z dyrektywą 95/46/WE po otrzymaniu jasnych i wyczerpujących informacji, między innymi o celach przetwarzania. Nie stanowi to przeszkody dla każdego technicznego przechowywania danych ani dostępu do nich jedynie w celu wykonania transmisji komunikatu za pośrednictwem sieci łączności elektronicznej, lub gdy jest to ściśle niezbędne w celu świadczenia usługi przez		**Art. 399 Pke**	**Art. 399.** 1. Przechowywanie informacji lub uzyskiwanie dostępu do informacji już przechowywanej w telekomunikacyjnym urządzeniu końcowym abonenta lub użytkownika końcowego jest dozwolone, pod warunkiem, że: 1) abonent lub użytkownik końcowy zostanie uprzednio poinformowany w sposób jednoznaczny, łatwy i zrozumiały, o: a) celu przechowywania i uzyskiwania dostępu do tej informacji, b) możliwości określenia przez niego warunków przechowywania lub uzyskiwania dostępu do tej informacji za pomocą ustawień oprogramowania zainstalowanego w wykorzystywanym przez niego telekomunikacyjnym urządzeniu końcowym lub konfiguracji usługi; 2) abonent lub użytkownik końcowy, po otrzymaniu informacji, o których mowa w pkt 1, wyrazi na to zgodę; 3) przechowywana informacja lub uzyskiwanie do niej dostępu nie powoduje zmian konfiguracyjnych w telekomunikacyjnym

	dostawcę usługi społeczeństwa informacyjnego, wyraźnie zażądanej przez abonenta lub użytkownika			urządzeniu końcowym użytkownika końcowego i oprogramowaniu zainstalowanym w tym urządzeniu. 2. Abonent lub użytkownik końcowy może wyrazić zgodę, o której mowa w ust. 1 pkt 2, za pomocą ustawień oprogramowania zainstalowanego w wykorzystywanym przez niego telekomunikacyjnym urządzeniu końcowym lub konfiguracji usługi. 3. Warunków, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się, jeżeli przechowywanie lub uzyskanie dostępu do informacji, o której mowa w ust. 1, jest konieczne do: 1) wykonania transmisji komunikatu elektronicznego za pośrednictwem publicznej sieci telekomunikacyjnej lub 2) dostarczania usługi telekomunikacyjnej lub usługi świadczonej drogą elektroniczną, żądanej przez abonenta lub użytkownika końcowego. 4. Podmioty świadczące usługi telekomunikacyjne lub usługi drogą elektroniczną mogą instalować oprogramowanie w telekomunikacyjnym urządzeniu końcowym abonenta lub użytkownika końcowego przeznaczonym do korzystania z tych usług lub korzystać z tego oprogramowania, pod warunkiem, że abonent lub użytkownik końcowy: 1) przed instalacją oprogramowania zostanie poinformowany bezpośrednio, w sposób jednoznaczny, łatwy i zrozumiały, o celu, w jakim zostanie zainstalowane oprogramowanie, oraz sposobach korzystania przez podmiot świadczący usługi z tego oprogramowania; 2) zostanie poinformowany bezpośrednio, w sposób jednoznaczny, łatwy i zrozumiały, o sposobie usunięcia oprogramowania z telekomunikacyjnego urządzenia końcowego użytkownika; 3) przed instalacją oprogramowania wyrazi zgodę na jego instalację i używanie.
Art. 6	**Dane o ruchu**			
Art. 6 ust. 1	1. Dane o ruchu dotyczące abonentów i użytkowników przetwarzane i przechowywane przez dostawcę publicznej sieci łączności lub	**T**	**Art. 389 Pke**	**Art. 389.** 1. Informacje, o których mowa w art. 386 ust. 1 pkt 2–5, objęte tajemnicą komunikacji elektronicznej mogą być przetwarzane wyłącznie na potrzeby świadczonej usługi komunikacji elektronicznej. Przetwarzanie w

	publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej muszą zostać usunięte lub uczynione anonimowymi, gdy nie są już potrzebne do celów transmisji komunikatu, bez uszczerbku dla przepisów ust. 2, 3 i 5 niniejszego artykułu oraz art. 15 ust. 1.			innych celach jest dopuszczalne jedynie na podstawie przepisów ustawowych. 2. Dostawca usług komunikacji elektronicznej może zanonimizować informacje, o których mowa w art. 386 ust. 1 pkt 2–5. 3. Operator przetwarza dane osobowe użytkowników końcowych w zakresie niezbędnym do realizacji obowiązków, o których mowa w art. 21a ust. 3 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym.
Art. 6 ust. 2	2. Można przetwarzać dane o ruchu niezbędne do celów naliczania opłat abonenta i opłat rozliczeń międzyoperatorskich. Przetwarzanie takie jest dozwolone tylko do końca okresu, w którym rachunek może być zgodnie z prawem zakwestionowany lub w którym należy uiścić opłatę.	**T**	**Art. 391 ust. 2 pkt 1 i 2 Pke**	**Art. 391.** (…) 2. Przetwarzanie danych transmisyjnych, niezbędnych dla celów naliczania opłat od użytkowników i opłat z tytułu rozliczeń operatorskich jest dozwolone: 1) po uprzednim poinformowaniu użytkownika o rodzaju danych transmisyjnych, które będą przetwarzane przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej, oraz o okresie tego przetwarzania; 2) tylko do końca okresu, w którym dostawca usług komunikacji elektronicznej może dochodzić roszczeń od abonenta, a abonent jest obowiązany je zaspokoić, lub do końca okresu, w którym abonent może dochodzić roszczenia od dostawcy usług komunikacji elektronicznej, a ten dostawca jest obowiązany je zaspokoić.
Art. 6 ust. 3	3. Do celów wprowadzania na rynek usług łączności elektronicznej lub świadczenia usług tworzących wartość wzbogaconą, dostawca publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej może przetwarzać dane określone w ust. 1, w zakresie i przez czas niezbędny dla tego rodzaju usług lub wprowadzania ich na rynek, jeżeli abonent lub użytkownik, których dane dotyczą, uprzednio wyraził na to zgodę. Użytkownicy lub abonenci mają w każdej chwili możliwość odwołania swojej zgody na przetwarzanie danych o ruchu.	**T**	**Art. 386 ust. 3, art. 391 ust. 3 i 4, art. 400 Pke**	**Art. 386.** (…) 3. Z wyjątkiem przypadków określonych w ustawie, przetwarzanie informacji objętych tajemnicą komunikacji elektronicznej, o których mowa w ust. 1 pkt 2-5, narusza obowiązek zachowania tajemnicy komunikacji elektronicznej. **Art. 391**. (…) 3. Dostawca usług komunikacji elektronicznej może przetwarzać dane transmisyjne, o których mowa w ust. 1 pkt 3, w zakresie i przez czas niezbędny do celów marketingu usług komunikacji elektronicznej lub świadczenia usług o wartości wzbogaconej, jeżeli użytkownik wyraził na to zgodę. 4. Do przetwarzania danych transmisyjnych, zgodnie z ust. 1-3, uprawnione są podmioty działające z upoważnienia dostawców usług komunikacji

				elektronicznej, zajmujące się naliczaniem opłat, zarządzaniem ruchem w sieciach telekomunikacyjnych, obsługą klienta, systemem wykrywania nadużyć finansowych, marketingiem usług komunikacji elektronicznej lub świadczeniem usług o wartości wzbogaconej. Podmioty te mogą przetwarzać dane transmisyjne wyłącznie do celów niezbędnych przy wykonywaniu tych działań. **Art. 400.** Do uzyskania zgody abonenta lub użytkownika końcowego stosuje się odpowiednio przepisy o ochronie danych osobowych.
Art. 6 ust. 4	4. Dostawca usług musi poinformować abonenta lub użytkownika o rodzajach danych o ruchu, które są przetwarzane oraz o okresie tego przetwarzania do celów wymienionych w ust. 2 oraz, przed uzyskaniem zgody, do celów wymienionych w ust. 3.	**T**	**Art. 391 ust. 1 i 3, art. 393 Pke**	**Art. 391.** 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej jest obowiązany poinformować użytkownika końcowego lub abonenta w szczególności o: 1) zakresie i celu przetwarzania danych transmisyjnych oraz innych danych ich dotyczących; 2) możliwościach wpływu na zakres tego przetwarzania; 3) rodzaju danych transmisyjnych, które będą przetwarzane, oraz o okresie tego przetwarzania do celów marketingu usług komunikacji elektronicznej lub świadczenia usług o wartości wzbogaconej. (…) 3. Dostawca usług komunikacji elektronicznej może przetwarzać dane transmisyjne, o których mowa w ust. 1 pkt 3, w zakresie i przez czas niezbędny do celów marketingu usług komunikacji elektronicznej lub świadczenia usług o wartości wzbogaconej, jeżeli użytkownik wyraził na to zgodę. **Art. 393.** Podmioty działające w imieniu przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej mogą włączyć się do trwającego połączenia, jeżeli jest to niezbędne do usunięcia awarii, zakłóceń lub w innym celu związanym z utrzymaniem sieci telekomunikacyjnej lub świadczeniem usługi komunikacji elektronicznej, pod warunkiem sygnalizacji tego faktu osobom uczestniczącym w połączeniu.

Art. 6 ust. 5	5. Przetwarzanie danych o ruchu, zgodnie z ust. 1–3 i 4, musi być ograniczone do osób działających z upoważnienia dostawców publicznych sieci łączności i publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej, zajmujących się naliczaniem opłat lub ruchem, obsługą klienta, systemem wykrywania nadużyć finansowych, marketingiem usług łączności elektronicznej lub świadczeniem usług tworzących wartość dodaną, oraz musi być ograniczone do celów niezbędnych przy takich działaniach.	**T**	**Art. 391 ust. 4 Pke**	**Art. 391.** (…) 4. Do przetwarzania danych transmisyjnych, zgodnie z ust. 1-3, uprawnione są podmioty działające z upoważnienia dostawców usług komunikacji elektronicznej, zajmujące się naliczaniem opłat, zarządzaniem ruchem w sieciach telekomunikacyjnych, obsługą klienta, systemem wykrywania nadużyć finansowych, marketingiem usług komunikacji elektronicznej lub świadczeniem usług o wartości wzbogaconej. Podmioty te mogą przetwarzać dane transmisyjne wyłącznie do celów niezbędnych przy wykonywaniu tych działań.
Art. 6 ust. 6	6. Przepisy ust. 1–3 i 5 stosuje się bez uszczerbku dla możliwości otrzymywania przez właściwe organy informacji na temat danych o ruchu, zgodnie ze obowiązującym ustawodawstwem, w celu rozstrzygania sporów, w szczególności sporów dotyczących rozliczeń międzyoperatorskich lub naliczania opłat.	**T**	**Art. 394 Pke**	**Art. 394.** Dostawca usług telekomunikacyjnych jest obowiązany do rejestracji i przechowywania danych o wykonanych usługach telekomunikacyjnych, w zakresie umożliwiającym ustalenie należności za wykonanie tych usług oraz rozpatrzenie reklamacji przez okres 12 miesięcy, a w przypadku wniesienia reklamacji - przez okres niezbędny do rozstrzygnięcia sporu.
Art. 7	**Szczegółowe wykazy połączeń**			
Art. 7 ust. 1	1. Abonenci mają prawo do otrzymywania rachunków, które nie są szczegółowe.	**T**	**Art. 351 ust. 1 i 2 Pke**	**Art. 351.** 1. Dostawca usługi dostępu do internetu lub usługi komunikacji interpersonalnej wykorzystującej numery doręcza abonentowi nieodpłatnie, z każdym rachunkiem, podstawowy wykaz wykonanych usług zawierający informację o zrealizowanych płatnych usługach, z podaniem dla każdego typu usług liczby jednostek rozliczeniowych odpowiadającej wartości usług zrealizowanych przez abonenta. 2. W przypadku usługi przedpłaconej dostawca usługi dostępu do internetu lub usługi komunikacji interpersonalnej wykorzystującej numery doręcza nieodpłatnie, na żądanie abonenta, który ma przydzielony numer oraz udostępnił swoje dane, o których mowa w art. 289 ust. 2, podstawowy

				wykaz wykonanych usług obejmujący wyłącznie usługi wykonane po złożeniu tego żądania. Pierwszy wykaz jest doręczany abonentowi w terminie 14 dni od dnia złożenia przez niego żądania, a każdy kolejny w terminie do 10 dnia każdego miesiąca kalendarzowego.
Art. 7 ust. 2	2. Państwa Członkowskie stosują przepisy prawa krajowego w celu pogodzenia praw abonentów otrzymujących szczegółowe wykazy połączeń z prawem do prywatności użytkowników dzwoniących i abonentów wybieranych, na przykład przez uzyskanie pewności, że zapewniono tym użytkownikom i abonentom wystarczające, alternatywne, gwarantujące prywatność metody łączności i uiszczania opłat.	**N**	**Art. 397 ust. 11 Pke**	**Art. 397.** (…) 11. Użytkownik końcowy ponoszący koszty połączeń przychodzących nie może otrzymywać danych umożliwiających pełną identyfikację numeru wywołującego.
Art. 8	**Wyświetlanie i ograniczenie identyfikacji rozmów przychodzących i wychodzących**			
Art. 8 ust. 1	1. W przypadku gdy oferowane jest wyświetlanie identyfikacji rozmów przychodzących dostawca usług musi zaoferować użytkownikowi wybierającemu, w sposób prosty i wolny od opłat, zablokowanie wyświetlania identyfikacji rozmów przychodzących przy poszczególnych połączeniach telefonicznych. Abonent wybierający musi mieć taką możliwość w odniesieniu do każdej linii.	**T**	**Art. 397 ust. 1, 2 i 6 Pke**	**Art. 397.** 1. Operator, w którego sieci świadczone są usługi komunikacji głosowej, zapewnia użytkownikowi końcowemu możliwość prezentacji identyfikacji zakończenia sieci, z którego inicjowane jest połączenie, zwanej dalej „prezentacją identyfikacji linii wywołującej”, przed dokonaniem połączenia. 2. Dostawca usługi komunikacji głosowej umożliwiającej prezentację identyfikacji linii wywołującej jest obowiązany zapewnić za pomocą prostych środków: 1) użytkownikowi wywołującemu - możliwość jednorazowego wyeliminowania prezentacji identyfikacji linii wywołującej u użytkownika wywoływanego podczas wywołania i połączenia; 2) abonentowi wywołującemu - możliwość stałego wyeliminowania prezentacji identyfikacji linii wywołującej u użytkownika wywoływanego podczas wywołania i połączenia, u operatora, do

				którego sieci jest przyłączony abonent będący stroną umowy z dostawcą usługi; 3) abonentowi wywoływanemu - możliwość eliminacji dla połączeń przychodzących prezentacji identyfikacji linii wywołującej, a jeżeli taka prezentacja jest dostępna przed rozpoczęciem połączenia przychodzącego, także możliwość blokady połączeń przychodzących od użytkownika stosującego eliminację prezentacji identyfikacji linii wywołującej. (…) 6. Z tytułu korzystania przez abonenta z możliwości eliminacji lub blokowania, o których mowa w ust. 2-4, nie pobiera się opłat.
Art. 8 ust. 2	2. W przypadku gdy oferowane jest wyświetlanie identyfikacji rozmów przychodzących, dostawca usług musi zaoferować abonentowi wybieranemu, w sposób prosty i wolny od opłat w przypadku uzasadnionego korzystania z tej funkcji, zablokowanie wyświetlania identyfikacji rozmów przychodzących.	**T**	**Art. 397 ust. 1, 2 i 6 Pke**	**Art. 397.** 1. Operator, w którego sieci świadczone są usługi komunikacji głosowej, zapewnia użytkownikowi końcowemu możliwość prezentacji identyfikacji zakończenia sieci, z którego inicjowane jest połączenie, zwanej dalej „prezentacją identyfikacji linii wywołującej”, przed dokonaniem połączenia. 2. Dostawca usługi komunikacji głosowej umożliwiającej prezentację identyfikacji linii wywołującej jest obowiązany zapewnić za pomocą prostych środków: 1) użytkownikowi wywołującemu - możliwość jednorazowego wyeliminowania prezentacji identyfikacji linii wywołującej u użytkownika wywoływanego podczas wywołania i połączenia; 2) abonentowi wywołującemu - możliwość stałego wyeliminowania prezentacji identyfikacji linii wywołującej u użytkownika wywoływanego podczas wywołania i połączenia, u operatora, do którego sieci jest przyłączony abonent będący stroną umowy z dostawcą usługi; 3) abonentowi wywoływanemu - możliwość eliminacji dla połączeń przychodzących prezentacji identyfikacji linii wywołującej, a jeżeli taka prezentacja jest dostępna przed rozpoczęciem połączenia przychodzącego, także możliwość blokady połączeń przychodzących

				od użytkownika stosującego eliminację prezentacji identyfikacji linii wywołującej. (…) 6. Z tytułu korzystania przez abonenta z możliwości eliminacji lub blokowania, o których mowa w ust. 2-4, nie pobiera się opłat.
Art. 8 ust. 3	3. W przypadku gdy oferowane jest wyświetlanie identyfikacji rozmów przychodzących oraz w przypadku gdy wyświetlenie identyfikacji rozmowy przychodzącej następuje przed rozpoczęciem połączenia, dostawca usługi musi zaoferować abonentowi wybieranemu możliwość odrzucenia, w prosty sposób, rozmów przychodzących, gdy wyświetlanie identyfikacji rozmowy przychodzącej zostało zablokowane przez użytkownika lub abonenta wybierającego.	**T**	**Art. 397 ust. 1, 2 i 6 Pke**	**Art. 397.** 1. Operator, w którego sieci świadczone są usługi komunikacji głosowej, zapewnia użytkownikowi końcowemu możliwość prezentacji identyfikacji zakończenia sieci, z którego inicjowane jest połączenie, zwanej dalej „prezentacją identyfikacji linii wywołującej”, przed dokonaniem połączenia. 2. Dostawca usługi komunikacji głosowej umożliwiającej prezentację identyfikacji linii wywołującej jest obowiązany zapewnić za pomocą prostych środków: 1) użytkownikowi wywołującemu - możliwość jednorazowego wyeliminowania prezentacji identyfikacji linii wywołującej u użytkownika wywoływanego podczas wywołania i połączenia; 2) abonentowi wywołującemu - możliwość stałego wyeliminowania prezentacji identyfikacji linii wywołującej u użytkownika wywoływanego podczas wywołania i połączenia, u operatora, do którego sieci jest przyłączony abonent będący stroną umowy z dostawcą usługi; 3) abonentowi wywoływanemu - możliwość eliminacji dla połączeń przychodzących prezentacji identyfikacji linii wywołującej, a jeżeli taka prezentacja jest dostępna przed rozpoczęciem połączenia przychodzącego, także możliwość blokady połączeń przychodzących od użytkownika stosującego eliminację prezentacji identyfikacji linii wywołującej. (…) 6. Z tytułu korzystania przez abonenta z możliwości eliminacji lub blokowania, o których mowa w ust. 2-4, nie pobiera się opłat.

Art. 8 ust. 4	4. W przypadku gdy oferowane jest wyświetlanie identyfikacji rozmów wychodzących, dostawca usług musi zaoferować abonentowi wybieranemu, w sposób prosty i wolny od opłat, zablokowanie wyświetlania identyfikacji rozmów wychodzących u użytkownika wybierającego.	**T**	**Art. 397 ust. 3-6 Pke**	**Art. 397.** (…) 3. Dostawca usługi komunikacji głosowej zapewniającej prezentację identyfikacji zakończenia sieci, do której zostało przekierowane połączenie, zwaną dalej „prezentacją identyfikacji linii wywoływanej", jest obowiązany zapewnić abonentowi wywoływanemu możliwość eliminacji, za pomocą prostych środków, prezentacji identyfikacji linii wywoływanej u użytkownika wywołującego. 4. Dostawca usługi komunikacji głosowej zapewniającej automatyczne przekazywanie wywołań jest obowiązany zapewnić abonentowi możliwość zablokowania, za pomocą prostych środków, automatycznego przekazywania przez osobę trzecią wywołań do telekomunikacyjnego urządzenia końcowego tego abonenta. 5. Dostawca usługi komunikacji głosowej jest obowiązany do poinformowania abonentów, że wykorzystywana przez niego sieć telekomunikacyjna zapewnia prezentację identyfikacji linii wywołującej lub wywoływanej, a także o możliwościach, o których mowa w ust. 2-4. 6. Z tytułu korzystania przez abonenta z możliwości eliminacji lub blokowania, o których mowa w ust. 2-4, nie pobiera się opłat.
Art. 8 ust. 5	5. Przepisy ust. 1 stosuje się również w odniesieniu do połączeń do państw trzecich wychodzących ze Wspólnoty. Przepisy ust. 2, 3 i 4 stosuje się również do rozmów przychodzących z państw trzecich.	**N**		Art. 397 nie różnicuje połączeń wewnątrzkrajowych i międzynarodowych.
Art. 8 ust. 6	6. W przypadku gdy oferowane jest wyświetlanie identyfikacji rozmów przychodzących i/lub wychodzących Państwa Członkowskie zapewniają, że dostawcy publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej podają do wiadomości publicznej informację na ten temat oraz na temat możliwości określonych w ust. 1–3 i 4.	**T**	**Art. 397 ust. 5 Pke**	**Art. 397.** (…) 5. Dostawca usługi komunikacji głosowej jest obowiązany do poinformowania abonentów, że wykorzystywana przez niego sieć telekomunikacyjna zapewnia prezentację identyfikacji linii wywołującej lub wywoływanej, a także o możliwościach, o których mowa w ust. 2-4.

Art. 9	**Dane dotyczące lokalizacji inne niż dane o ruchu**			
Art. 9 ust. 1	1. W przypadku gdy dane dotyczące lokalizacji inne niż dane o ruchu, odnoszące się do użytkowników lub abonentów publicznych sieci łączności lub publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej, mogą być przetwarzane, przetwarzanie może mieć miejsce tylko wówczas gdy dane te są anonimowe, lub za zgodą użytkowników lub abonentów, w zakresie i przez okres niezbędny do świadczenia usługi tworzącej wartość dodaną. Przed uzyskaniem zgody użytkowników lub abonentów dostawca usług musi ich poinformować o rodzaju danych dotyczących lokalizacji innych niż dane o ruchu, które będą przetwarzane, o celach i okresie ich przetwarzania oraz o tym, czy dane zostaną przekazane stronie trzeciej do celów świadczenia usługi tworzącej wartość dodaną. Użytkownicy lub abonenci mają możliwość odwołania w każdej chwili swojej zgody na przetwarzanie danych dotyczących lokalizacji innych niż dane o ruchu.	**T**	**Art. 392 ust. 1 i 2 Pke**	**Art. 392.** 1. W celu wykorzystania danych o lokalizacji dostawca usług komunikacji elektronicznej jest obowiązany: 1) na potrzeby świadczenia usługi o wartości wzbogaconej uzyskać zgodę abonenta lub użytkownika końcowego na przetwarzanie dotyczących go danych o lokalizacji, która, z zastrzeżeniem art. 400, może być wycofana okresowo lub w związku z konkretnym połączeniem lub 2) dokonać anonimizacji tych danych. 2. Dostawca usług komunikacji elektronicznej jest obowiązany poinformować abonenta lub użytkownika końcowego przed uzyskaniem jego zgody o rodzaju danych o lokalizacji, które będą przetwarzane, o celach i okresie ich przetwarzania oraz o tym, czy dane zostaną przekazane innemu podmiotowi do celów świadczenia usługi tworzącej wartość wzbogaconą.
Art. 9 ust. 2	2. W przypadku gdy uzyskana została zgoda użytkowników lub abonentów na przetwarzanie danych dotyczących lokalizacji innych niż dane o ruchu, użytkownik lub abonent musi nadal posiadać możliwość, w sposób prosty i wolny od opłat, czasowego odwołania zgody na przetwarzanie tych danych w przypadku	**T**	**Art. 392 ust. 1 Pke**	**Art. 392.** 1. W celu wykorzystania danych o lokalizacji dostawca usług komunikacji elektronicznej jest obowiązany: 1) na potrzeby świadczenia usługi o wartości wzbogaconej uzyskać zgodę abonenta lub użytkownika końcowego na przetwarzanie dotyczących go danych o lokalizacji, która, z zastrzeżeniem art. 400, może być wycofana okresowo lub w związku z konkretnym połączeniem, lub

	każdego połączenia z siecią lub każdej transmisji komunikatu.			2) dokonać anonimizacji tych danych.
Art. 9 ust. 3	3. Przetwarzanie danych dotyczących lokalizacji innych niż dane o ruchu, zgodnie z ust. 1 i 2, musi być ograniczone do osób działających z upoważnienia dostawcy publicznej sieci łączności lub publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej lub strony trzeciej świadczącej usługę tworząc a wartość dodaną oraz musi być ograniczone do celów niezbędnych do świadczenia usługi tworzącej wartość dodaną.	**T**	**Art. 392 ust. 3 i 4 Pke**	**Art. 392.** (…) 3. Do przetwarzania danych, o których mowa w ust. 1, uprawnione są podmioty: 1) działające z upoważnienia dostawcy usług komunikacji elektronicznej; 2) świadczące usługę o wartości wzbogaconej. 4. Dane o lokalizacji mogą być przetwarzane wyłącznie w celach niezbędnych do świadczenia usług o wartości wzbogaconej oraz innych wskazanych w ustawie.
Art. 10	**Wyjątki** Państwa Członkowskie zapewniają, że posiadają przejrzyste procedury regulujące sposób, w jaki dostawca publicznej sieci łączności i/lub publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej może pominąć: a) zablokowanie wyświetlania identyfikacji rozmów przychodzących, tymczasowo, na wniosek abonenta o ustalenie numerów linii w przypadku otrzymywania dokuczliwych lub złośliwych telefonów. W takich przypadkach, zgodnie z prawem krajowym, dane zawierające identyfikację abonenta dzwoniącego są przechowywane i mogą być udostępnione przez dostawcę publicznej sieci łączności i/lub publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej;	**N**	**Art. 397 ust. 7-10 Pke**	**Art. 397.** (…) 7. Eliminacja prezentacji identyfikacji linii wywołującej może być anulowana: 1) na żądanie służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy, a także uprawnionych podmiotów, w zakresie i na warunkach określonych w odrębnych przepisach, lub 2) przez dostawcę usług zapewniającego przyłączenie do publicznej sieci telekomunikacyjnej, w której świadczone są usługi komunikacji głosowej, lub operatora, do którego sieci został przyłączony abonent będący stroną umowy z dostawcą usług zapewniającym przyłączenie do publicznej sieci telekomunikacyjnej, w której świadczone są usługi komunikacji głosowej, na wniosek abonenta, jeżeli wnioskujący uprawdopodobni, że do jego telekomunikacyjnego urządzenia końcowego są kierowane połączenia uciążliwe lub zawierające groźby, w celu identyfikacji numerów użytkowników końcowych wywołujących tego abonenta. 8. Przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany do zapewnienia służbom ustawowo powołanym do niesienia pomocy dostępu do identyfikacji linii wywołującej oraz danych dotyczących lokalizacji, bez uprzedniej zgody zainteresowanych abonentów lub użytkowników, jeżeli

	b) zablokowanie wyświetlania identyfikacji rozmów przychodzących i czasową odmowę lub brak zgody abonenta lub użytkownika na przetwarzanie danych o lokalizacji, w przypadku poszczególnych linii dla organizacji zajmujących się połączeniami alarmowymi i uznanymi przez Państwo Członkowskie za organizacje pełniące takie funkcje, włączając organy przestrzegania prawa, pogotowie ratunkowe i straż pożarną, do celów odpowiadania na takie połączenia.			jest to konieczne do umożliwienia tym służbom wykonywania ich zadań w możliwie najbardziej efektywny sposób. 9. Dane identyfikujące użytkowników wywołujących, w przypadkach, o których mowa w ust. 7, są rejestrowane przez operatora na żądanie: 1) służb i podmiotów, o których mowa w ust. 7 pkt 1; 2) abonenta, o którym mowa w ust. 7 pkt 2. 10. Dane, o których mowa w ust. 9, pozostają w dyspozycji przedsiębiorcy telekomunikacyjnego. Do ich udostępniania stosuje się przepis art. 45.
Art. 11	**Automatyczne przekazywanie połączeń** Państwa Członkowskie zapewniają, że każdy abonent, w sposób prosty i wolny od opłat, posiada możliwość zablokowania automatycznego przekazywania połączeń przez stronę trzecią do terminala tego abonenta.	**T**	**Art. 397 ust. 4 i 6 Pke**	**Art. 397.** (…) 4. Dostawca usługi komunikacji głosowej zapewniającej automatyczne przekazywanie wywołań jest obowiązany zapewnić abonentowi możliwość zablokowania, za pomocą prostych środków, automatycznego przekazywania przez osobę trzecią wywołań do telekomunikacyjnego urządzenia końcowego tego abonenta. (…) 6. Z tytułu korzystania przez abonenta z możliwości eliminacji lub blokowania, o których mowa w ust. 2-4, nie pobiera się opłat.
Art. 12	**Spisy abonentów**			
Art. 12 ust. 1	1. Państwa Członkowskie zapewniają, że abonenci są informowani w sposób wolny od opłat oraz przed umieszczeniem ich danych w spisach abonentów, o celu(-ach) spisów abonentów wydawanych w formie druku lub elektronicznej, publicznie dostępnych lub	**T**	**Art. 285 ust. 4, art. 293, art. 395 Pke**	**Art. 285.** (…) 4. W przypadku umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w zakresie usługi komunikacji interpersonalnej wykorzystującej numery, dostawca usług komunikacji elektronicznej, w ramach informacji przedumownych, doręcza również informacje o: 1) ograniczeniach w kierowaniu połączeń do numerów alarmowych lub ograniczeniach w dostępie do informacji o lokalizacji dzwoniącego

	uzyskiwanych w telefonicznej informacji o numerach, w których ich dane osobowe mogą się znajdować oraz o wszelkich dalszych możliwościach wykorzystania na podstawie funkcji wyszukiwania znajdującej się w wersji elektronicznej spisu.			użytkownika końcowego ze względu na brak możliwości technicznych; 2) prawie decydowania o umieszczaniu danych abonenta w spisie abonentów oraz rodzaju danych umieszczonych w spisie. **Art. 293.** 1. Umowa o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawierana z użytkownikiem końcowym innym niż wskazany w art. 288 i art. 292, określa w szczególności: 1) strony umowy; (…) 19) dane dotyczące funkcjonalności świadczonej usługi obejmujące informacje o: a) ograniczeniach w kierowaniu połączeń do numerów alarmowych lub dostępie do informacji o lokalizacji dzwoniącego użytkownika końcowego ze względu na brak możliwości technicznych, b) zasadach umieszczania danych abonenta w spisie abonentów; **Art. 395.** 1. Dane osobowe przetwarzane przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego zawarte w publicznie dostępnym spisie abonentów, zwanym dalej „spisem”, wydawanym w postaci papierowej lub w postaci elektronicznej, a także udostępniane za pośrednictwem służb informacyjnych przedsiębiorcy telekomunikacyjnego są ograniczone do: 1) numeru abonenta lub znaku identyfikującego abonenta; 2) nazwiska i imion abonenta; 3) nazwy miejscowości oraz ulicy w miejscu zamieszkania, przy której znajduje się zakończenie sieci, udostępnione abonentowi – w przypadku stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej albo nazwy miejscowości oraz ulicy w miejscu zamieszkania – w przypadku ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej. 2. Abonenci, przed umieszczeniem ich danych w spisie, są informowani nieodpłatnie o celu spisu lub telefonicznej informacji o numerach, w których ich dane osobowe mogą się znajdować, a także o możliwości

				wykorzystywania spisu za pomocą funkcji wyszukiwania dostępnych w jego elektronicznej postaci. 3. Zamieszczenie w spisie danych identyfikujących abonenta będącego osobą fizyczną może nastąpić wyłącznie po uprzednim wyrażeniu przez niego zgody na dokonanie tych czynności. 4. Rozszerzenie zakresu danych, o których mowa w ust. 1, wymaga zgody abonenta. 5. Udostępnianie w spisie lub za pośrednictwem służb informacyjnych danych identyfikujących abonentów innych niż wymienieni w ust. 3 nie może naruszać słusznych interesów tych podmiotów. 6. Przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany zabezpieczyć spisy wydawane w postaci elektronicznej w sposób uniemożliwiający wykorzystanie zawartych w nich danych niezgodnie z przeznaczeniem. 7. Przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany informować abonenta o przekazaniu jego danych innym przedsiębiorcom, w celu publikacji spisu lub świadczenia usługi informacji o numerach telefonicznych.
Art. 12 ust. 2	2. Państwa Członkowskie zapewniają, że abonenci posiadają możliwość ustalenia czy ich dane osobowe znajdują się w publicznym spisie abonentów, a jeżeli tak, to które, w zakresie, w jakim te dane są niezbędne do celu spisu abonentów określonego przez dostawcę spisu abonentów i sprawdzania, poprawiania lub wycofywania tych danych. Zastrzeżenie numeru, sprawdzanie, poprawianie lub wycofywanie danych osobowych ze spisu abonentów jest wolne od opłat.	**T**	**Art. 395 Pke**	**Art. 395.** 1. Dane osobowe przetwarzane przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego zawarte w publicznie dostępnym spisie abonentów, zwanym dalej „spisem”, wydawanym w postaci papierowej lub w postaci elektronicznej, a także udostępniane za pośrednictwem służb informacyjnych przedsiębiorcy telekomunikacyjnego są ograniczone do: 1) numeru abonenta lub znaku identyfikującego abonenta; 2) nazwiska i imion abonenta; 3) nazwy miejscowości oraz ulicy w miejscu zamieszkania, przy której znajduje się zakończenie sieci, udostępnione abonentowi – w przypadku stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej albo nazwy miejscowości oraz ulicy w miejscu zamieszkania – w przypadku ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej. 2. Abonenci, przed umieszczeniem ich danych w spisie, są informowani nieodpłatnie o celu spisu lub telefonicznej informacji o numerach, w których ich dane osobowe mogą się znajdować, a także o możliwości

				wykorzystywania spisu za pomocą funkcji wyszukiwania dostępnych w jego elektronicznej postaci. 3. Zamieszczenie w spisie danych identyfikujących abonenta będącego osobą fizyczną może nastąpić wyłącznie po uprzednim wyrażeniu przez niego zgody na dokonanie tych czynności. 4. Rozszerzenie zakresu danych, o których mowa w ust. 1, wymaga zgody abonenta. 5. Udostępnianie w spisie lub za pośrednictwem służb informacyjnych danych identyfikujących abonentów innych niż wymienieni w ust. 3 nie może naruszać słusznych interesów tych podmiotów. 6. Przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany zabezpieczyć spisy wydawane w postaci elektronicznej w sposób uniemożliwiający wykorzystanie zawartych w nich danych niezgodnie z przeznaczeniem. 7. Przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany informować abonenta o przekazaniu jego danych innym przedsiębiorcom, w celu publikacji spisu lub świadczenia usługi informacji o numerach telefonicznych.
Art. 12 ust. 3	3. Państwa Członkowskie mogą wymagać, aby dla jakiegokolwiek celu publicznego spisu abonentów innego niż przeszukiwanie danych do kontaktu osób, na podstawie podania ich nazwiska oraz, w miarę potrzeb, minimalnej ilości innych danych identyfikacyjnych, wymagana była dodatkowa zgoda abonentów.	**N**		Przepis fakultatywny.
Art. 12 ust. 4	4. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się do abonentów będących osobami fizycznymi. Państwa Członkowskie zapewniają również, że, w ramach prawa wspólnotowego i obowiązującego ustawodawstwa krajowego, uzasadnione interesy abonentów innych niż osoby fizyczne, w odniesieniu do ich	**T**	**Art. 395 ust. 3 i 6 Pke**	**Art. 395.** (…) 3. Zamieszczenie w spisie danych identyfikujących abonenta będącego osobą fizyczną może nastąpić wyłącznie po uprzednim wyrażeniu przez niego zgody na dokonanie tych czynności. (…) 6. Przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany zabezpieczyć spisy wydawane w postaci elektronicznej w sposób uniemożliwiający wykorzystanie zawartych w nich danych niezgodnie z przeznaczeniem.

	umieszczenia w publicznych spisach abonentów, posiadają wystarczającą ochronę.			
Art. 13	**Komunikaty niezamówione**			
Art. 13 ust. 1	1. Używanie automatycznych systemów wywołujących i systemów łączności bez ludzkiej ingerencji (automatyczne urządzenia wywołujące), faksów lub poczty elektronicznej do celów marketingu bezpośredniego może być dozwolone jedynie wobec abonentów lub użytkowników, którzy uprzednio wyrazili na to zgodę.	**T**	**Art. 398 Pke**	**Art. 398.** 1. Zakazane jest używanie: 1) automatycznych systemów wywołujących, 2) telekomunikacyjnych urządzeń końcowych, w szczególności w ramach korzystania z usług komunikacji interpersonalnej – do celów przesyłania informacji handlowej w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344 oraz 2024 r. poz.), w tym marketingu bezpośredniego, do abonenta lub użytkownika końcowego, chyba że uprzednio wyraził on na to zgodę. 2. Zgoda, o której mowa w ust. 1, może być wyrażona przez udostępnienie przez abonenta lub użytkownika końcowego identyfikującego go adresu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, w celu przesyłania informacji handlowej na podany przez abonenta lub użytkownika końcowego adres elektroniczny. 3. Używanie środków, o których mowa w ust. 1, do przesyłania informacji handlowej, w tym marketingu bezpośredniego, nie może odbywać się na koszt użytkownika końcowego lub abonenta. 4. Działanie, o którym mowa w ust. 1, stanowi czyn nieuczciwej konkurencji w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233).
Art. 13 ust. 2	2. Niezależnie od przepisów ust. 1, w przypadku gdy osoba fizyczna lub prawna otrzymuje od swoich klientów szczegółowe elektroniczne dane kontaktowe dotyczące kontaktu z nimi za pomocą poczty elektronicznej, w kontekście	**T**	**Art. 398 ust. 2 Pke**	**Art. 398.** (…) 2. Zgoda, o której mowa w ust. 1, może być wyrażona przez udostępnienie przez abonenta lub użytkownika końcowego identyfikującego go adresu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, w celu przesyłania

	sprzedaży produktu lub usługi, zgodnie z dyrektywą 95/46/WE, ta sama osoba fizyczna lub prawna może używać tych szczegółowych elektronicznych danych kontaktowych na potrzeby marketingu bezpośredniego swoich własnych podobnych produktów lub usług, pod warunkiem że klienci zostali jasno i wyraźnie poinformowani o możliwości sprzeciwienia się, w prosty i wolny od opłat sposób, takiemu wykorzystywaniu elektronicznych danych kontaktowych w chwili ich pobierania oraz przy każdej okazji otrzymywania wiadomości, w przypadku klientów, którzy początkowo nie sprzeciwili się takiemu wykorzystywaniu.			informacji handlowej na podany przez abonenta lub użytkownika końcowego adres elektroniczny.
Art. 13 ust. 3	3. Państwa członkowskie podejmują odpowiednie środki w celu zapewnienia, aby niezamówione komunikaty do celów marketingu bezpośredniego, w przypadkach innych niż określone w ust. 1 i 2, nie były dozwolone bez zgody abonentów lub użytkowników bądź w odniesieniu do abonentów lub użytkowników, którzy nie życzą sobie otrzymywania tego typu komunikatów, przy czym wybór między tymi opcjami zostaje ustalony przez przepisy krajowe, z uwzględnieniem faktu, że obie te opcje muszą być dla abonenta lub użytkownika bezpłatne.	**T**	**Art. 398 ust. 1 Pke**	**Art. 398.** 1. Zakazane jest używanie: 1) automatycznych systemów wywołujących, 2) telekomunikacyjnych urządzeń końcowych, w szczególności w ramach korzystania z usług komunikacji interpersonalnej – do celów przesyłania informacji handlowej w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344 oraz 2024 r. poz.), w tym marketingu bezpośredniego, do abonenta lub użytkownika końcowego, chyba że uprzednio wyraził on na to zgodę.
Art. 13 ust. 4	4. W każdym przypadku zakazana jest praktyka wysyłania poczty elektronicznej do celów marketingu bezpośredniego, która ukrywa lub zataja tożsamość nadawcy, w którego imieniu	**T**	**Obecne brzmienie art. 9 ust. 1 i**	**Art. 9.** 1. Informacja handlowa jest wyraźnie wyodrębniana i oznaczana w sposób niebudzący wątpliwości, że jest to informacja handlowa. 2. Informacja handlowa zawiera:

	wysyłany jest komunikat, lub która narusza art. 6 dyrektywy 2000/31/WE, oraz bez ważnego adresu, na który odbiorca może wysłać żądanie zaprzestania takich komunikatów, lub która zachęca odbiorców do odwiedzenia stron internetowych naruszających ten artykuł dyrektywy 2000/31/WE.		**2 ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną, art. 398 ust. 1 Pke, art. 400 Pke**	1) oznaczenie podmiotu, na którego zlecenie jest ona rozpowszechniana, oraz jego adresy elektroniczne; 2) wyraźny opis form działalności promocyjnej, w szczególności obniżek cen, nieodpłatnych świadczeń pieniężnych lub rzeczowych i innych korzyści związanych z promowanym towarem, usługą lub wizerunkiem, a także jednoznaczne określenie warunków niezbędnych do skorzystania z tych korzyści, o ile są one składnikiem oferty; 3) wszelkie informacje, które mogą mieć wpływ na określenie zakresu odpowiedzialności stron, w szczególności ostrzeżenia i zastrzeżenia. **Art. 398.** 1. Zakazane jest używanie: 1) automatycznych systemów wywołujących, 2) telekomunikacyjnych urządzeń końcowych, w szczególności w ramach korzystania z usług komunikacji interpersonalnej – do celów przesyłania informacji handlowej w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, w tym marketingu bezpośredniego, do abonenta lub użytkownika końcowego, chyba że uprzednio wyraził on na to zgodę. **Art. 400.** Do uzyskania zgody abonenta lub użytkownika końcowego stosuje się odpowiednio przepisy o ochronie danych osobowych.
Art. 13 ust. 5	5. Ust. 1 i 3 stosują się do abonentów będących osobami fizycznymi. Państwa członkowskie zapewniają również, aby – w ramach prawa wspólnotowego oraz mających zastosowanie przepisów krajowych – uzasadnione interesy	**T**	**Art. 398 ust. 1 Pke**	**Art. 398.** 1. Zakazane jest używanie: 1) automatycznych systemów wywołujących, 2) telekomunikacyjnych urządzeń końcowych, w szczególności w ramach korzystania z usług komunikacji interpersonalnej

	abonentów innych niż osoby fizyczne były wystarczająco chronione w związku z uciążliwymi komunikatami.			– do celów przesyłania informacji handlowej w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344 oraz 2024 r. poz.), w tym marketingu bezpośredniego, do abonenta lub użytkownika końcowego, chyba że uprzednio wyraził on na to zgodę.
Art. 13 ust. 6	6. Bez uszczerbku dla jakichkolwiek środków administracyjnych, w odniesieniu do których mogą zostać przyjęte przepisy, między innymi na mocy art. 15a ust. 2, państwa członkowskie zapewniają, aby każda osoba fizyczna lub prawna, która odczuła negatywne skutki naruszeń przepisów krajowych przyjętych na mocy niniejszego artykułu, a zatem mająca uzasadniony interes w tym, by położyć kres takim naruszeniom lub ich zakazać, w tym także dostawca usług łączności elektronicznej chroniący własne uzasadnione interesy gospodarcze, mogła podjąć działania prawne przeciwko takim naruszeniom. Państwa członkowskie mogą także ustalić szczególne zasady dotyczące sankcji mających zastosowanie do dostawców usług łączności elektronicznej, którzy przez zaniedbanie przyczyniają się do naruszeń przepisów krajowych przyjętych na podstawie niniejszego artykułu.	**N**	**Art. 419 ust. 1 pkt 5, art. 421 ust. 1, art. 444 ust. 1 pkt 78-82, ust. 2 pkt 1 i 8, ust. 3, art. 448 Pke**	Możliwość podjęcia działań prawnych przez osobę fizyczną/osobę prawną, która odczuła negatywne skutki naruszenia przepisów wdrażających dyrektywę 2002/58/WE wynika z przepisów ogólnych ustawy – Kodeks postępowania cywilnego. **Art. 419.** 1. Do zakresu działania Prezesa UKE należy w szczególności: (…) 5) podejmowanie interwencji w sprawach dotyczących funkcjonowania rynków usług komunikacji elektronicznej oraz rynku aparatury, w tym rynku urządzeń telekomunikacyjnych, z własnej inicjatywy lub wniesionych przez zainteresowane podmioty, w szczególności użytkowników i przedsiębiorców komunikacji elektronicznej; **Art. 421.** 1. Prezes UKE jest uprawniony do weryfikacji przestrzegania przepisów, decyzji oraz postanowień z zakresu komunikacji elektronicznej lub spełniania wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej. **Art. 444.** 1. Kto: (…) 78) nie wypełnia obowiązków, o których mowa w art. 391 i art. 392, 79) przetwarza dane objęte tajemnicą komunikacji elektronicznej lub dane użytkowników bez podstawy prawnej, 80) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki, o których mowa w art. 397,

				81) używa automatycznych systemów wywołujących lub używa telekomunikacyjnych urządzeń końcowych do celów przesyłania informacji handlowej bez uprzedniego uzyskania zgody abonenta lub użytkownika końcowego, 82) przechowuje informacje w urządzeniach końcowych abonenta lub użytkownika końcowego lub uzyskuje dostęp do informacji przechowywanych na tych urządzeniach lub instaluje oprogramowanie w telekomunikacyjnym urządzeniu końcowym niezgodnie z art. 399, (…) - podlega karze pieniężnej. 2. Prezes UKE, jeżeli przemawia za tym charakter lub zakres naruszenia, może nałożyć karę pieniężną na podmiot, który: 1) nie wypełnia obowiązku udzielania informacji lub dostarczania dokumentów przewidzianych ustawą lub ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych lub udziela informacji niepełnych lub nieprawdziwych, lub dostarcza dokumenty zawierające informacje niepełne lub nieprawdziwe; (…) 8) nie wypełnia obowiązków uzyskania zgody użytkownika końcowego, o których mowa w art. 399; 3. Kara, o której mowa w ust. 1 i 2, może zostać nałożona także w przypadku, gdy podmiot zaprzestał naruszania prawa lub naprawił wyrządzoną szkodę, jeżeli Prezes UKE uzna, że przemawiają za tym czas trwania, zakres lub skutki naruszenia. **Art. 448.** 1. Kto nie wypełnia obowiązku: 1) wdrożenia technicznych i organizacyjnych środków ochrony, o których mowa w art. 401, 2) informacyjnego względem Prezesa UODO, o którym mowa w art. 402 ust. 1,

				3) informacyjnego względem abonenta lub użytkownika końcowego, o którym mowa w art. 402 ust. 4, 4) prowadzenia rejestru naruszeń danych osobowych, o którym mowa w art. 405 ust. 1 – podlega karze pieniężnej nakładanej przez Prezesa UODO, w drodze decyzji, w wysokości do 3% przychodu ukaranego podmiotu osiągniętego w poprzednim roku kalendarzowym. 2. Do kar nakładanych na podstawie ust. 1 stosuje się odpowiednio przepisy art. 444 ust. 3 i 4 oraz art. 447 ust. 1–4 oraz 6–11. Uprawnienia Prezesa UKE określone w tych przepisach przysługują Prezesowi UODO.
Art. 14	**Charakterystyka techniczna i normalizacja**			
Art. 14 ust. 1	1. Przy wykonywaniu przepisów niniejszej dyrektywy, Państwa Członkowskie zapewniają, z zastrzeżeniem przepisów ust. 2 i 3, że nie zostaną nałożone żadne wymagania obowiązkowe dotyczące szczególnej charakterystyki technicznej terminali lub innych urządzeń łączności elektronicznej, które mogłyby utrudniać wprowadzanie urządzeń na rynek oraz do swobodnego obrotu w i między Państwami Członkowskimi.	**N**		Pke nie przewiduje dodatkowych wymagań dla urządzeń ponad te, które wynikają z EKŁE oraz dyrektyw z zakresu systemu oceny zgodności (m.in. dyrektywy 2014/53/UE i 2014/30/UE).
Art. 14 ust. 2	2. W przypadkach gdy przepisy niniejszej dyrektywy mogą być wykonywane wyłącznie przez wprowadzenie wymogu szczególnych cech technicznych w sieci łączności elektronicznej, Państwa Członkowskie powiadamiają Komisję, zgodnie z procedurą przewidzianą w dyrektywie 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22	**N**	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w	Notyfikacja Komisji Europejskiej przepisów technicznych następuje na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych.

	czerwca 1998 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w zakresie norm i przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (1).		sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych	
Art. 14 ust. 3	3. W miarę potrzeb, możliwe jest przyjęcie środków w celu zapewnienia, że terminal jest skonstruowany w sposób zgodny z prawem użytkowników do ochrony i kontroli używania ich danych osobowych, zgodnie z dyrektywą 1999/5/WE i decyzją Rady 87/95/EWG z dnia 22 grudnia 1986 r. w sprawie normalizacji w dziedzinie technologii informatycznych i telekomunikacji (2).	**N**		
Art. 14a	**Procedura komitetowa**			
Art. 14a ust. 1	1. Komisja wspierana jest przez Komitet ds. Łączności ustanowiony na mocy art. 22 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa).	**N**		
Art. 14a ust. 2	2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu, stosuje się art. 5a ust. 1–4 i art. 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów jej art. 8.	**N**		

Art. 14a ust. 3	3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu, stosuje się art. 5a ust. 1, 2, 4 i 6 oraz art. 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów jej art. 8.	**N**		
Art. 15	**Stosowanie niektórych przepisów dyrektywy 95/46/WE**			
Art. 15 ust. 1	1. Państwa Członkowskie mogą uchwalić środki ustawodawcze w celu ograniczenia zakresu praw i obowiązków przewidzianych w art. 5, 6, art. 8 ust. 1–4, i art. 9 tej dyrektywy, gdy takie ograniczenia stanowią środki niezbędne, właściwe i proporcjonalne w ramach społeczeństwa demokratycznego do zapewnienia bezpieczeństwa narodowego (i.e. bezpieczeństwa państwa), obronności, bezpieczeństwa publicznego oraz zapobiegania, dochodzenia, wykrywania i karania przestępstw kryminalnych lub niedozwolonego używania systemów łączności elektronicznej, jak określono w art. 13 ust. 1 dyrektywy 95/46/WE. W tym celu, Państwa Członkowskie mogą, między innymi, uchwalić środki ustawodawcze przewidujące przechowywanie danych przez określony czas uzasadnione na podstawie zasad ustanowionych w niniejszym ustępie. Wszystkie środki określone w niniejszym ustępie są zgodne z ogólnymi zasadami prawa wspólnotowego, w tym zasadami określonymi w art. 6 ust. 1 i 2 Traktatu o Unii Europejskiej.	**N**	**Art. 47-50, art. 386 ust. 2 pkt 4, art. 386 ust. 2-4, art. 397 ust. 7-10 Pke**	**Art. 47.** 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, z wyłączeniem podmiotów, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 49 ust. 2, jest obowiązany na własny koszt: 1) zatrzymywać i przechowywać dane, o których mowa w art. 49 ust. 1, generowane w publicznej sieci telekomunikacyjnej lub przez niego przetwarzane, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przez okres 12 miesięcy, licząc od dnia połączenia lub nieudanej próby połączenia, a z dniem upływu tego okresu dane te niszczyć, z wyjątkiem tych, które zostały zabezpieczone, zgodnie z przepisami odrębnymi; 2) udostępniać dane, o których mowa w pkt 1, uprawnionym podmiotom, a także sądowi i prokuratorowi, zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 49 ust. 3, oraz na zasadach i w trybie określonych w przepisach odrębnych; 3) chronić dane, o których mowa w pkt 1, przed przypadkowym lub bezprawnym zniszczeniem, utratą lub zmianą, nieuprawnionym lub bezprawnym przechowywaniem, przetwarzaniem, dostępem lub ujawnieniem, zgodnie z przepisami ust. 5, art. 386–405 oraz podejmując środki techniczne i organizacyjne, o których mowa w art. 39 ust. 2 pkt 3. 2. Obowiązkom, o których mowa w ust. 1, podlegają dane dotyczące połączeń zrealizowanych i nieudanych prób połączeń, o których mowa w art. 386 ust. 1 pkt 5. 3. Obowiązki, o których mowa w ust. 1, realizowane są w sposób, który nie powoduje ujawniania komunikatu elektronicznego.

				4. Udostępnianie danych, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, może nastąpić za pomocą środków komunikacji elektronicznej, chyba że odrębne przepisy stanowią inaczej. 5. W celu ochrony danych, o której mowa w ust. 1 pkt 3, przedsiębiorca telekomunikacyjny stosuje właściwe środki techniczne i organizacyjne oraz zapewnia dostęp do tych danych jedynie upoważnionym pracownikom. **Art. 48.** 1. W przypadku zaprzestania działalności telekomunikacyjnej przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego przekazuje on dane, o których mowa w art. 47 ust. 1 pkt 1, zatrzymane i przechowywane przez tego przedsiębiorcę, przedsiębiorcy telekomunikacyjny przejmującemu użytkowników tego przedsiębiorcy. Przedsiębiorca przejmujący użytkowników jest obowiązany przyjąć te dane, do dalszego przechowywania, udostępniania oraz ochrony, z uwzględnieniem ust. 2 pkt 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny o przyjęciu tych danych informuje Prezesa UKE. 2. W przypadku: 1) zaprzestania działalności telekomunikacyjnej przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego i nie przejęcia danych, o których mowa w art. 47 ust. 1 pkt 1, przez żadnego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, 2) ogłoszenia upadłości przedsiębiorcy telekomunikacyjnego – przedsiębiorca ten jest obowiązany do przekazania tych danych, do dalszego przechowywania, udostępniania oraz ochrony Prezesowi UKE, wraz z uzasadnieniem. 3. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, o którym mowa w ust. 2, przekazuje dane, o których mowa w art. 47 ust. 1 pkt 1, Prezesowi UKE w terminie do 90 dni od dnia zaprzestania działalności telekomunikacyjnej albo ogłoszenia upadłości, na informatycznym nośniku danych w postaci zapisu w formacie tekstowym lub innym formacie umożliwiającym ich odczyt za pomocą powszechnie dostępnych urządzeń informatycznych i oprogramowania. 4. Prezes UKE przechowuje dane, przekazane zgodnie z ust. 3, przez okres 12 miesięcy od dnia zatrzymania danych przez przedsiębiorcę

				telekomunikacyjnego oraz może je udostępniać w tym okresie podmiotom, o których mowa w art. 47 ust. 1 pkt 2. Po upływie tego okresu Prezes UKE niezwłocznie niszczy te dane. 5. Do udostępniania podmiotom danych przez Prezesa UKE stosuje się odpowiednio przepisy art. 47 ust. 1 pkt 2. 6. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób przekazywania Prezesowi UKE danych w przypadku, o którym mowa w ust. 2, oraz sposób udostępniania przez Prezesa UKE tych danych podmiotom, o których mowa w art. 47 ust. 1 pkt 2, w celu zapewnienia realizacji przez te podmioty ich ustawowych zadań oraz mając na uwadze konieczność zapewnienia dostępu tym podmiotom do danych, o których mowa w 47 ust. 1 pkt 1. **Art. 49.** 1. Obowiązkiem, o którym mowa w art. 47 ust. 1, objęte są dane dotyczące publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych niezbędne do: 1) jednoznacznego zidentyfikowania zakończenia sieci, telekomunikacyjnego urządzenia końcowego oraz użytkownika końcowego: a) inicjującego połączenie, b) do którego kierowane jest połączenie; 2) określenia: a) daty i godziny połączenia oraz czasu jego trwania, b) rodzaju połączenia, c) lokalizacji telekomunikacyjnego urządzenia końcowego. 2. Minister właściwy do spraw informatyzacji w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych oraz po zasięgnięciu opinii Ministra – Koordynatora Służb Specjalnych, jeżeli został on powołany, określi, w drodze rozporządzenia: 1) szczegółowy wykaz danych, o których mowa w ust. 1, 2) rodzaj przedsiębiorców telekomunikacyjnych niepodlegających obowiązkowi zatrzymywania i przechowywania tych danych – mając na uwadze rodzaj wykonywanej działalności telekomunikacyjnej, potrzebę unikania wielokrotnego zatrzymywania i przechowywania tych

				samych danych, ich efektywnej analizy oraz optymalizację kosztów ponoszonych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych. 3. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wymagania dotyczące trybu udostępnienia danych, rodzaju, struktury, sposobu zapisu oraz elektronicznego formatu udostępnianych danych, o których mowa w ust. 1, mając na uwadze zapewnienie przekazywania tych danych podmiotom, o których mowa w art. 47 ust. 1 pkt 2, w jednolitej formie, pozwalającej na ich efektywną analizę i optymalizację nakładów finansowych na jej przeprowadzenie. **Art. 50.** 1. Wykonywanie obowiązków, o których mowa w art. 43 ust. 1, art. 45 ust. 1, oraz art. 47 ust. 1, przedsiębiorca telekomunikacyjny może powierzyć, w drodze umowy, innemu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu. 2. Dopuszcza się możliwość wspólnego wykonywania obowiązków, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1, art. 45 ust. 1 oraz art. 47 ust. 1, przez dwóch lub więcej przedsiębiorców telekomunikacyjnych. 3. Wspólne wykonywanie obowiązków, o którym mowa w ust. 2, może być wykonywane za pomocą tych samych interfejsów. 4. Szczegółowe zasady współpracy przedsiębiorców telekomunikacyjnych w zakresie wspólnego wykonywania obowiązków, o którym mowa w ust. 1 i 2, reguluje umowa zawarta pomiędzy tymi przedsiębiorcami. Powierzenie lub wspólne wykonywanie tych obowiązków nie zwalnia żadnej ze stron z indywidualnej odpowiedzialności za ich wykonywanie. **Art. 386.** (…) 2. Zakazane jest przetwarzanie informacji objętych tajemnicą komunikacji elektronicznej, o których mowa w ust. 1 pkt 2-5, przez osoby inne niż nadawca i odbiorca komunikatu elektronicznego, chyba że: (…) 4) będzie to konieczne z innych powodów przewidzianych ustawą lub przepisami odrębnymi. 3. Z wyjątkiem przypadków określonych w ustawie, przetwarzanie informacji objętych tajemnicą komunikacji elektronicznej, o których

				mowa w ust. 1 pkt 2-5, narusza obowiązek zachowania tajemnicy komunikacji elektronicznej. 4. Przepisów ust. 2 i 3 nie stosuje się do informacji ze swojej istoty jawnych, z przeznaczenia publicznych lub ujawnionych postanowieniem sądu wydanym w postępowaniu karnym, postanowieniem prokuratora lub na podstawie odrębnych przepisów. **Art. 397**. (...) 7. Eliminacja prezentacji identyfikacji linii wywołującej może być anulowana: 1) na żądanie służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy, a także uprawnionych podmiotów, w zakresie i na warunkach określonych w odrębnych przepisach, lub 2) przez dostawcę usług zapewniającego przyłączenie do publicznej sieci telekomunikacyjnej, w której świadczone są usługi komunikacji głosowej lub operatora, do którego sieci został przyłączony abonent będący stroną umowy z dostawcą usług zapewniającym przyłączenie do publicznej sieci telekomunikacyjnej, w której świadczone są usługi komunikacji głosowej, na wniosek abonenta, jeżeli wnioskujący uprawdopodobni, że do jego telekomunikacyjnego urządzenia końcowego są kierowane połączenia uciążliwe lub zawierające groźby, w celu identyfikacji numerów użytkowników końcowych wywołujących tego abonenta. 8. Przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany do zapewnienia służbom ustawowo powołanym do niesienia pomocy dostępu do identyfikacji linii wywołującej oraz danych dotyczących lokalizacji, bez uprzedniej zgody zainteresowanych abonentów lub użytkowników, jeżeli jest to konieczne do umożliwienia tym służbom wykonywania ich zadań w możliwie najbardziej efektywny sposób. 9. Dane identyfikujące użytkowników wywołujących, w przypadkach, o których mowa w ust. 7, są rejestrowane przez operatora na żądanie: 1) służb i podmiotów, o których mowa w ust. 7 pkt 1; 2) abonenta, o którym mowa w ust. 7 pkt 2.

				10. Dane, o których mowa w ust. 9, pozostają w dyspozycji przedsiębiorcy telekomunikacyjnego. Do ich udostępniania stosuje się przepis art. 45.
Art. 15 ust. 1a	1a. Ustępu 1 nie stosuje się do danych, których zatrzymywanie jest wyraźnie wymagane na mocy dyrektywy 2006/24/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie zatrzymywania danych wygenerowanych lub przetworzonych w związku ze świadczeniem ogólnie dostępnych usług łączności elektronicznej lub udostępnianiem publicznych sieci łączności (1) dla celów określonych w art. 1 ust. 1 tej dyrektywy.	**N**		
Art. 15 ust. 1b	1b. Dostawcy ustanawiają wewnętrzne procedury odpowiedzi na wnioski o dostęp do danych osobowych użytkownika w oparciu o krajowe przepisy przyjęte zgodnie z art. 1. Na żądanie przedstawiają oni właściwemu organowi krajowemu informacje o tych procedurach, liczbie otrzymanych wniosków, ich uzasadnieniu prawnym oraz udzielonej przez nich odpowiedzi.	**N**		Regulacja zawarta jest obecnie w RODO.
Art. 15 ust. 2	2. Przepisy rozdziału III dotyczącego środków zaskarżenia, odpowiedzialności i sankcji dyrektywy 95/46/WE stosuje się w odniesieniu do przepisów krajowych przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą i w odniesieniu do indywidualnych uprawnień wynikających z niniejszej dyrektywy.	**N**	**Art. 448 Pke**	**Art. 448.** 1. Kto nie wypełnia obowiązku: 1) wdrożenia technicznych i organizacyjnych środków ochrony, o których mowa w art. 401, 2) informacyjnego względem Prezesa UODO, o którym mowa w art. 402 ust. 1, 3) informacyjnego względem abonenta lub użytkownika końcowego, o którym mowa w art. 402 ust. 4,

				4) prowadzenia rejestru naruszeń danych osobowych, o którym mowa w art. 405 ust. 1 – podlega karze pieniężnej nakładanej przez Prezesa UODO, w drodze decyzji, w wysokości do 3% przychodu ukaranego podmiotu osiągniętego w poprzednim roku kalendarzowym. 2. Do kar nakładanych na podstawie ust. 1 stosuje się odpowiednio przepisy art. 444 ust. 3 i 4 oraz art. 447 ust. 1–4 oraz 6–11. Uprawnienia Prezesa UKE określone w tych przepisach przysługują Prezesowi UODO.
Art. 15 ust. 3	3. Grupa Robocza ds. Ochrony Osób Fizycznych w Zakresie Przetwarzania Danych Osobowych powołana zgodnie z art. 29 dyrektywy 95/46/WE podejmuje również zadania ustanowione w art. 30 wspomnianej dyrektywy w odniesieniu do spraw objętych niniejszą dyrektywą, mianowicie ochrony podstawowych praw i wolności oraz uzasadnionego interesu w sektorze łączności elektronicznej.	**N**		
Art. 15a	W**drażanie i egzekwowanie**			
Art. 15a ust. 1	1. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące kar, w tym w stosownych przypadkach sankcji karnych, mających zastosowanie w przypadku naruszeń krajowych przepisów przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą, i podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia, aby zasady te zostały wdrożone. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające oraz mogą być stosowane w odniesieniu do	**T**	**Art. 421 ust. 1, art. 446 ust. 1 i 2, art. 444 ust. 1 pkt 78-82, ust. 2 pkt 1 i 8, ust. 3,**	**Art. 421.** 1. Prezes UKE jest uprawniony do weryfikacji przestrzegania przepisów, decyzji oraz postanowień z zakresu komunikacji elektronicznej lub spełniania wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej. **Art. 446.** 1. Kto przesyła za pomocą środków komunikacji elektronicznej niezamówione informacje handlowe, podlega karze grzywny. 2. Ściganie wykroczenia, o którym mowa w ust. 1, następuje na żądanie pokrzywdzonego. **Art. 444.** 1. Kto:

	okresu, w którym występowało jakiekolwiek naruszenie, nawet w przypadku gdy naruszenie to następnie naprawiono. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o tych przepisach najpóźniej do dnia 25 maja 2011 r. i powiadamiają ją niezwłocznie o wszelkich późniejszych zmianach mających na nie wpływ.		**art. 447 ust. 5, art. 448 Pke**	(…) 78) nie wypełnia obowiązków, o których mowa w art. 391 i art. 392, 79) przetwarza dane objęte tajemnicą komunikacji elektronicznej lub dane użytkowników bez podstawy prawnej, 80) nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki, o których mowa w art. 397, 81) używa automatycznych systemów wywołujących lub używa telekomunikacyjnych urządzeń końcowych do celów przesyłania informacji handlowej bez uprzedniego uzyskania zgody abonenta lub użytkownika końcowego, 82) przechowuje informacje w urządzeniach końcowych abonenta lub użytkownika końcowego lub uzyskuje dostęp do informacji przechowywanych na tych urządzeniach lub instaluje oprogramowanie w telekomunikacyjnym urządzeniu końcowym niezgodnie z art. 399, (…) - podlega karze pieniężnej. 2. Prezes UKE, jeżeli przemawia za tym charakter lub zakres naruszenia, może nałożyć karę pieniężną na podmiot, który: 1) nie wypełnia obowiązku udzielania informacji lub dostarczania dokumentów przewidzianych ustawą lub ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych lub udziela informacji niepełnych lub nieprawdziwych, lub dostarcza dokumenty zawierające informacje niepełne lub nieprawdziwe; (…) 8) nie wypełnia obowiązków uzyskania zgody użytkownika końcowego, o których mowa w art. 399; 3. Kara, o której mowa w ust. 1 i 2, może zostać nałożona także w przypadku, gdy podmiot zaprzestał naruszania prawa lub naprawił wyrządzoną szkodę, jeżeli Prezes UKE uzna, że przemawiają za tym czas trwania, zakres lub skutki naruszenia.

				Art. 447. (…) 5. W przypadku niewypełniania obowiązku uzyskania zgody użytkownika końcowego, o której mowa w art. 398, Prezes UKE, nakłada, w drodze decyzji, na podmiot, biorąc pod uwagę charakter i zakres naruszenia, karę pieniężną w wysokości do 3% przychodu ukaranego podmiotu, osiągniętego w poprzednim roku kalendarzowym lub do 1 000 000 zł, przy czym zastosowanie ma kwota wyższa. Przepisów ust. 2, 3 i 7 nie stosuje się. **Art. 448.** 1. Kto nie wypełnia obowiązku: 1) wdrożenia technicznych i organizacyjnych środków ochrony, o których mowa w art. 401, 2) informacyjnego względem Prezesa UODO, o którym mowa w art. 402 ust. 1, 3) informacyjnego względem abonenta lub użytkownika końcowego, o którym mowa w art. 402 ust. 4, 4) prowadzenia rejestru naruszeń danych osobowych, o którym mowa w art. 405 ust. 1 – podlega karze pieniężnej nakładanej przez Prezesa UODO, w drodze decyzji, w wysokości do 3% przychodu ukaranego podmiotu osiągniętego w poprzednim roku kalendarzowym. 2. Do kar nakładanych na podstawie ust. 1 stosuje się odpowiednio przepisy art. 444 ust. 3 i 4 oraz art. 447 ust. 1–4 oraz 6–11. Uprawnienia Prezesa UKE określone w tych przepisach przysługują Prezesowi UODO.
Art. 15a ust. 2	2. Bez uszczerbku dla wszelkich ewentualnie dostępnych środków prawnych, państwa członkowskie zapewniają, aby właściwy organ krajowy oraz, w stosownych przypadkach, inne podmioty krajowe dysponowały uprawnieniami do nakazania zaprzestania naruszeń, o których mowa w ust. 1.	**T**	**Art. 433 Pke**	**Art. 433.** 1. Jeżeli w wyniku kontroli, o której mowa w art. 421 ust. 2, stwierdzono, że podmiot kontrolowany nie wypełnia odnoszących się do niego obowiązków wynikających z przepisów prawa lub decyzji wydanej przez Prezesa UKE, Prezes UKE: 1) nakłada karę, o której mowa w art. 444, w przypadku stwierdzenia naruszeń wskazanych w tym przepisie, niezależnie od prowadzonego wobec tego podmiotu postępowania pokontrolnego, lub

				2) wydaje zalecenia pokontrolne, w których wzywa podmiot kontrolowany do usunięcia nieprawidłowości lub udzielenia wyjaśnień oraz informuje o możliwości przedstawienia stanowiska odnośnie do stwierdzonych naruszeń. 2. Usunięcie nieprawidłowości, udzielenie wyjaśnień i przedstawienie stanowiska, o których mowa w ust. 1 pkt 2, następuje w terminie wskazanym przez Prezesa UKE, nie krótszym niż 30 dni od dnia doręczenia zaleceń pokontrolnych podmiotowi kontrolowanemu. 3. W zaleceniach pokontrolnych, o których mowa w ust. 1 pkt 2, Prezes UKE może określić inny termin usunięcia nieprawidłowości, udzielenia wyjaśnień lub przedstawienia stanowiska odnośnie do stwierdzonych naruszeń. Termin określony w wezwaniu może być krótszy niż 30 dni jedynie w przypadku, gdy podmiot kontrolowany, do którego odnosi się wezwanie, wyraził na to zgodę lub gdy naruszenia wskazane w zaleceniach pokontrolnych powtarzały się w przeszłości. 4. Jeżeli po upływie 30 dni od dnia doręczenia zaleceń pokontrolnych lub po upływie terminu, o którym mowa w ust. 2, podmiot kontrolowany nie usunie wskazanych nieprawidłowości albo udzielone wyjaśnienia lub przedstawione stanowisko odnośnie do stwierdzonych naruszeń okażą się niewystarczające, Prezes UKE wydaje decyzję, w której nakazuje usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości oraz może: 1) wskazać środki, jakie powinien zastosować podmiot kontrolowany, w celu usunięcia nieprawidłowości; 2) określić termin, w którym ma nastąpić usunięcie nieprawidłowości; 3) nałożyć karę, o której mowa w art. 446, chyba że na podstawie ust. 1 pkt 1 zostało już wszczęte postępowanie w sprawie nałożenia kary za niewypełnienie tych obowiązków. (...) 6. Jeżeli nieprawidłowości, o których mowa w ust. 1, występowały w przeszłości lub mają poważny charakter, a podmiot kontrolowany nie zastosował się do decyzji, o której mowa w ust. 4 lub 5, Prezes UKE może, w drodze decyzji, zakazać podmiotowi kontrolowanemu wykonywania

				działalności polegającej na świadczeniu usług komunikacji elektronicznej na okres od roku do 3 lat, cofnąć pozwolenie radiowe, zmienić lub cofnąć rezerwację częstotliwości, zasobów orbitalnych lub przydział zasobów numeracji. Jeżeli decyzja odnosi się do działalności polegającej na rozpowszechnianiu programów radiowych lub telewizyjnych, Prezes UKE wydaje ją w porozumieniu z Przewodniczącym KRRiT. 7. W przypadku gdy przesłanką wydania decyzji, o której mowa w ust. 6, jest zagrożenie przez działalność podmiotu kontrolowanego obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego, Prezes UKE przed jej wydaniem zasięga opinii Ministra Obrony Narodowej, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Szefa Agencji Wywiadu, w zakresie ich właściwości. Jeżeli uzasadnienie do opinii tych organów zawiera informacje niejawne, zamiast uzasadnienia doręcza się zawiadomienie, że uzasadnienie zostało sporządzone. 8. Organy, o których mowa w ust. 7, są obowiązane w terminie 30 dni wydać opinię zawierającą stanowisko w zakresie niezbędnym do ustalenia, czy działalność podmiotu kontrolowanego może prowadzić do zagrożenia obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego. 9. Jeżeli organy, o których mowa w ust. 7, nie wydadzą opinii w terminie 30 dni, uznaje się, że wymóg uzyskania opinii został spełniony. 10. Decyzji, o której mowa w ust. 6, nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności. Decyzja ta stanowi podstawę do wykreślenia podmiotu kontrolowanego z rejestru PT.
Art. 15a ust. 3	3. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe organy krajowe oraz, w stosownych przypadkach, inne podmioty krajowe dysponowały uprawnieniami i środkami niezbędnymi do prowadzenia dochodzeń, w tym uprawnieniami do uzyskiwania wszelkich istotnych informacji, których mogą	**T**	**Art. 19, art. 421 ust. 1 Pke**	**Art. 19.** 1. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej lub podmiot, który uzyskał pozwolenie radiowe, o którym mowa w art. 138 ust. 1, rezerwację częstotliwości lub zasobów orbitalnych lub prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, z wyłączeniem użytkownika rządowego, jest obowiązany do przekazywania na żądanie Prezesa UKE informacji, w szczególności informacji o charakterze finansowym, informacji o przyszłym rozwoju sieci lub usług oraz istniejącej infrastrukturze

	potrzebować, aby monitorować i egzekwować przestrzeganie przepisów krajowych przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą.			telekomunikacyjnej, niezbędnych do wykonywania przez Prezesa UKE jego uprawnień i obowiązków. 2. W przypadku gdy niezbędne do wykonywania przez Prezesa UKE jego uprawnień i obowiązków informacje pozyskane na podstawie ust. 1 są niewystarczające, Prezes UKE może pozyskiwać te informacje od innych podmiotów działających na rynku komunikacji elektronicznej lub innych rynkach ściśle powiązanych z tym rynkiem. Podmioty te mają obowiązek przekazania informacji na uzasadnione żądanie Prezesa UKE. 3. Przedsiębiorca o znaczącej pozycji rynkowej na rynku hurtowym jest obowiązany do przekazywania, na żądanie Prezesa UKE, danych księgowych dotyczących rynków detalicznych związanych z tym rynkiem hurtowym. 4. Żądania, o których mowa w ust. 1–3, są proporcjonalne do celu, jakiemu mają służyć, oraz zawierają: 1) wskazanie podmiotu obowiązanego do przekazania informacji; 2) datę; 3) wskazanie żądanych informacji oraz okresu, którego dotyczą; 4) wskazanie celu, jakiemu informacje mają służyć; 5) wskazanie terminu przekazania informacji adekwatnego do zakresu tego żądania, nie krótszego niż 7 dni; 6) uzasadnienie; 7) pouczenie o zagrożeniu karą, o której mowa w art. 446 ust. 2 pkt 1. 5. Prezes UKE może zastosować do pozyskania informacji, o których mowa w ust. 1–3, opracowane przez siebie formularze, dążąc do ujednolicenia i zapewnienia spójności pozyskanych informacji. **Art. 421.** 1. Prezes UKE jest uprawniony do weryfikacji przestrzegania przepisów, decyzji oraz postanowień z zakresu komunikacji elektronicznej lub spełniania wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej.

Art. 15a ust. 4	4. Właściwe krajowe organy regulacyjne mogą przyjmować środki w celu zapewnienia efektywnej współpracy transgranicznej w zakresie egzekwowania przepisów krajowych przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą oraz tworzenia zharmonizowanych warunków świadczenia usług obejmujących transgraniczny przepływ danych. Krajowe organy regulacyjne przekazują Komisji – w odpowiednim czasie przed przyjęciem takich środków – podsumowanie podstawy do działania, przewidywane środki i proponowany przebieg działań. Po zbadaniu takich informacji oraz konsultacjach z ENISA i Grupą Roboczą ds. Ochrony Osób Fizycznych w zakresie Przetwarzania Danych Osobowych ustanowioną na mocy art. 29 dyrektywy 95/46/WE, Komisja może zgłaszać do nich uwagi lub wydawać zalecenia, w szczególności w celu zapewnienia, aby przewidywane środki nie wpływały niekorzystnie na funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Przy podejmowaniu decyzji dotyczącej omawianych środków krajowe organy regulacyjne uwzględniają w jak największym stopniu uwagi lub zalecenia Komisji.	**N**		Przepis fakultatywny dotyczący współpracy międzynarodowej krajowych organów regulacyjnych.
Art. 16	**Przepisy przejściowe**			
Art. 16 ust. 1	1. Przepisów art. 12 nie stosuje się do publikacji spisów abonentów już wydanych lub wprowadzonych do obrotu w wersji drukowanej	**N**		Zasada lex retro non agit (przepis odnosił się do sytuacji wdrożenia dyrektywy w 2004 r.).

	lub w elektronicznej formie off-line przed wejściem w życie przepisów krajowych przyjętych stosownie do niniejszej dyrektywy.			
Art. 16 ust. 2	2. W przypadku gdy dane osobowe abonentów usług stacjonarnej lub przenośnej publicznej telefonii głosowej są zawarte w publicznym spisie abonentów, zgodnie z przepisami dyrektywy 95/46/WE i art. 11 dyrektywy 97/66/WE, przed wejściem w życie przepisów prawa krajowego przyjętych na mocy niniejszej dyrektywy, dane osobowe tych abonentów mogą pozostać w tym spisie abonentów w wersji drukowanej lub elektronicznej, włączając wersje ze zwrotnymi funkcjami wyszukiwania, chyba że abonenci, po otrzymaniu pełnej informacji o celach i opcjach zgodnie z art. 12 niniejszej dyrektywy, oświadczą inaczej.	**N**		
Art. 17	**Transpozycja**			
Art. 17 ust. 1	1. Przed dniem 31 października 2003 r. Państwa Członkowskie wprowadzą w życie przepisy niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy i niezwłocznie powiadomią o tym Komisję. Przepisy przyjęte przez Państwa Członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienia takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Państwa Członkowskie określają metody dokonywania takich odniesień.	**N**		Odnośnik w ustawie Pke: „Niniejsza ustawa w zakresie swojej regulacji wdraża: 2) dyrektywę 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotyczącą przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) (Dz. Urz. WE L 201 z 31.07.2002, str. 37, z późn. zm. – Dz. Urz. UE L Polskie wydanie specjalne rozdz. 13, t. 29, str. 514).

Art. 17 ust. 2	2. Państwa Członkowskie przekażą Komisji teksty przepisów prawa krajowego, które przyjmą w dziedzinie regulowanej niniejszą dyrektywą oraz każdej kolejnej zmiany tych przepisów.	**N**		
Art. 18	**Przegląd** Komisja przekazuje Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, najpóźniej trzy lata od dnia, określonego w art. 17 ust. 1, sprawozdanie w sprawie stosowania niniejszej dyrektywy i jej wpływu na podmioty gospodarcze i konsumentów, w szczególności w odniesieniu do przepisów o niezamówionych komunikatach, uwzględniając otoczenie międzynarodowe. W tym celu, Komisja może żądać informacji od Państw Członkowskich, które powinny być dostarczone bez zbędnej zwłoki. Komisja przedkłada, gdzie stosowne, wnioski w sprawie zmian niniejszej dyrektywy, uwzględniając wyniki tego sprawozdania, wszelkie zmiany w sektorze oraz wszelkie inne wnioski, które uzna za niezbędne w celu poprawy skuteczności stosowania niniejszej dyrektywy.	**N**		
Art. 19	**Uchylenie** Dyrektywa 97/66/WE traci moc z dniem określonym w art. 17 ust. 1. Odniesienia do uchylonej dyrektywy traktuje się jak odniesienia do niniejszej dyrektywy.	**N**		

Art. 20	**Wejście w życie** Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie z dniem jej opublikowania w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich.	**N**		
Art. 21	**Adresaci** Niniejsza dyrektywa skierowana jest do Państw Członkowskich.	**N**		
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO / WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH [1]:		**Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylająca dyrektywę 1999/5/UE**		
	ROZDZIAŁ I PRZEPISY OGÓLNE			
Art. 1	**Przedmiot i zakres**			
Art.1 ust. 1	1. Niniejsza dyrektywa określa ramy prawne dotyczące udostępniania na rynku i oddawania do użytku w Unii urządzeń radiowych.	**N**	**Art. 1 pkt 10, art. 272 ust. 1 Pke**	**Art. 1.** Ustawa określa: (…) 10) wymagania, jakim powinny odpowiadać urządzenia radiowe; **Art. 272.** 1. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym dziale stosuje się przepisy ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. z 2022 r. poz. 1854).
Art. 1 ust. 2	2. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do urządzeń wymienionych w załączniku I.	**N**	**Art. 273 ust. 5 i 7 Pke**	**Art. 273.** (…) 5. Urządzenia radiowe podlegają obowiązkowej ocenie zgodności z wymaganiami, o których mowa w ust. 1-3. (…) 7. Przepisu ust. 5 nie stosuje się do: 1) urządzeń przeznaczonych do używania wyłącznie w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej, niebędących przedmiotem oferty handlowej, w tym:

				a)zestawów części do montażu urządzeń, b) urządzeń zmodyfikowanych przez radioamatorów dla własnych potrzeb w celu używania w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej, c)urządzeń zbudowanych samodzielnie przez radioamatorów, które służą celom eksperymentalnym i naukowym w ramach służby radiokomunikacyjnej amatorskiej; 2) urządzeń wyposażenia radiokomunikacyjnego objętych przepisami o wyposażeniu morskim; 3) wyposażenia radiokomunikacyjnego objętego przepisami ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze przeznaczonego jedynie do użytkowania w powietrzu lub następującego wyposażenia lotniczego objętego przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1139 z dnia 4 lipca 2018 r. w sprawie wspólnych zasad w dziedzinie lotnictwa cywilnego i utworzenia Agencji Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego oraz zmieniającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 2111/2005, (WE) nr 1008/2008, (UE) nr 996/2010, (UE) nr 376/2014 i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/30/UE i 2014/53/UE, a także uchylającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 552/2004 i (WE) nr 216/2008 i rozporządzenie Rady (EWG) nr 3922/91 (Dz. Urz. UE L 212 z 22.08.2018, str. 1, z późn. zm.) i przeznaczonego jedynie do użytkowania w powietrzu: a)statków powietrznych innych niż bezzałogowe statki powietrzne, a także związane z nimi silników, śmigieł, części i wyposażenia nieinstalowanego, b) bezzałogowych statków powietrznych, a także związanych z nimi silników, śmigieł, części i wyposażenia nieinstalowanego, których projekt jest certyfikowany zgodnie z art. 56 ust. 1 tego rozporządzenia i które są przeznaczone jedynie do działania na częstotliwościach wykorzystywanych w lotnictwie, zgodnie z przeznaczeniem określonym w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości;

				4) zestawów kontrolnych zbudowanych według indywidualnego projektu, przeznaczonych dla specjalistów i wykorzystywanych wyłącznie w ośrodkach badawczo-rozwojowych do celów badawczo-rozwojowych.
Art. 1 ust. 3	3. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do urządzeń radiowych wykorzystywanych wyłącznie do celów związanych z bezpieczeństwem publicznym, obronnością, bezpieczeństwem państwa, w tym również dobrobytem gospodarczym państwa w przypadku działań dotyczących kwestii bezpieczeństwa państwa, oraz działaniami państwa w obszarze prawa karnego.	**N**	**Art. 272 ust. 2 Pke**	**Art. 272.** (…) 2. Sposób i tryb przeprowadzania oceny zgodności urządzeń radiowych przeznaczonych na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa określa ustawa z dnia 17 listopada 2006 r. o systemie oceny zgodności wyrobów przeznaczonych na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 747) oraz przepisy wydane na podstawie tej ustawy.
Art. 1 ust. 4	4. Urządzenia radiowe wchodzące w zakres niniejszej dyrektywy nie podlegają przepisom dyrektywy 2014/35/UE, z wyjątkiem przypadków określonych w art. 3 ust. 1 lit. a) niniejszej dyrektywy.	**N**		Zob. implementacja art. 3 ust. 1 lit. a.
Art. 2	**Definicje**			
Art. 2 ust. 1	1. Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:			
	1) „urządzenie radiowe” oznacza produkt elektryczny lub elektroniczny, który celowo emituje lub odbiera fale radiowe na potrzeby radiokomunikacji lub radiolokacji, lub produkt elektryczny lub elektroniczny, który musi zostać uzupełniony o dodatkowy element, taki jak np. antena, aby mógł celowo emitować lub odbierać fale radiowe na	**T**	**Art. 2 pkt 73 Pke**	73) urządzenie radiowe – urządzenie telekomunikacyjne, które celowo emituje lub odbiera fale radiowe na potrzeby radiokomunikacji lub radiolokacji, lub urządzenie telekomunikacyjne, które musi zostać uzupełnione o dodatkowy element, aby mogło celowo emitować lub odbierać fale radiowe na potrzeby radiokomunikacji lub radiolokacji;

	potrzeby radiokomunikacji lub radiolokacji;			
	2) „radiokomunikacja” oznacza komunikację za pomocą fal radiowych;	**N**		
	3) "radiolokacja" oznacza określanie położenia, prędkości lub innych charakterystyk obiektu, lub uzyskiwanie informacji dotyczących tych parametrów, poprzez właściwości propagacyjne fal radiowych;	**T**	**Art. 2 pkt 49 Pke**	49) radiolokacja – określanie położenia, prędkości lub innych parametrów obiektu lub uzyskiwanie informacji dotyczących tych parametrów dzięki właściwościom propagacyjnym fal radiowych;
	4) "fale radiowe" oznaczają fale elektromagnetyczne o częstotliwościach niższych niż 3 000 GHz, rozchodzące się w przestrzeni bez pomocy sztucznego przewodnika;	**T**	**Art. 2 pkt 10 Pke**	10) fale radiowe – fale elektromagnetyczne o częstotliwościach niższych niż 3000 GHz, rozchodzące się w przestrzeni bez pomocy sztucznego przewodnika;
	5) "interfejs radiowy" oznacza specyfikację regulowanego wykorzystania widma radiowego;	**N**		
	6) "klasa urządzeń radiowych" oznacza klasę określającą poszczególne kategorie urządzeń radiowych, które zgodnie z niniejszą dyrektywą uznaje się za podobne, oraz te interfejsy radiowe, do współpracy z którymi urządzenia radiowe zostały zaprojektowane;	**T**	**Art. 274 ust. 1-4 Pke**	**Art. 274.** 1. Urządzenie radiowe, wobec którego państwo członkowskie stosuje ograniczenia w zakresie wprowadzania go do obrotu lub oddawania do użytku lub wobec którego obowiązują wymagania dotyczące konieczności uzyskania pozwolenia na używanie urządzenia radiowego, stanowi urządzenie klasy 2. 2. W przypadku urządzenia klasy 2 informacje dostępne na opakowaniu oraz podane w instrukcji towarzyszącej urządzeniu radiowemu umożliwiają określenie państwa członkowskiego lub obszaru geograficznego w obrębie danego państwa członkowskiego, w których istnieją ograniczenia we wprowadzaniu do obrotu lub oddawaniu do użytku lub obowiązują wymagania dotyczące konieczności uzyskania pozwolenia na używanie urządzenia.

				3. Urządzenia radiowe, wobec których państwa członkowskie nie stosują ograniczeń w zakresie wprowadzania ich do obrotu lub oddawania do użytku, stanowią urządzenia klasy 1. 4. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE przykładową listę urządzeń radiowych stanowiących urządzenia klasy 1.
	7) "szkodliwe zakłócenia" oznaczają szkodliwe zakłócenia zgodnie z definicją w art. 2 lit. r) dyrektywy 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady(14);	**T**	**Art. 2 pkt 67 Pke**	67) szkodliwe zakłócenia – zakłócenia, które: a) zagrażają funkcjonowaniu służby radionawigacyjnej lub innej służby radiokomunikacyjnej związanej z bezpieczeństwem lub b) w sposób poważny pogarszają, utrudniają lub wielokrotnie przerywają wykonywanie służby radiokomunikacyjnej działającej zgodnie z przepisami prawa;
	8) "zaburzenie elektromagnetyczne" oznacza zaburzenie elektromagnetyczne zdefiniowane w art. 3 ust. 1 pkt 5 dyrektywy 2014/30/UE;	**T**	**Art. 2 pkt 66 Pke**	66) szkodliwe zaburzenie elektromagnetyczne – zaburzenie elektromagnetyczne w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej, które przekracza dopuszczalne poziomy zaburzeń;
Art. 3	**Zasadnicze wymagania**			
Art. 3 ust. 1	1. Urządzenia radiowe są konstruowane w taki sposób, aby zapewnić: a) ochronę zdrowia i bezpieczeństwa osób i zwierząt domowych oraz ochronę mienia, w tym również realizację celów odnoszących się do wymagań dotyczących bezpieczeństwa zawartych w dyrektywie 2014/35/UE, ale bez zastosowania limitu napięcia elektrycznego; b) odpowiedni poziom kompatybilności elektromagnetycznej zgodnie z dyrektywą 2014/30/UE.	**T**	**Art. 273 ust. 1 i 2 Pke**	**Art. 273**. 1. Urządzenia radiowe wprowadzane do obrotu lub oddawane do użytku spełniają wymagania w zakresie: 1) ochrony zdrowia i bezpieczeństwa osób i zwierząt domowych oraz ochrony mienia; 2) efektywnego wykorzystania zasobów częstotliwości lub zasobów orbitalnych w celu unikania szkodliwych zakłóceń; 3) kompatybilności elektromagnetycznej, określone w przepisach o kompatybilności elektromagnetycznej, w zakresie wynikającym z ich przeznaczenia; 4) interfejsów ładowania i protokołów komunikacyjnych w zakresie ładowania, o ile takie wymagania wynikają z przepisów prawa. 2. W zakres wymagań, o których mowa w ust. 1 pkt 1, wchodzą w szczególności następujące wymagania:

				1) na urządzeniu radiowym, a w przypadku braku takiej możliwości - w dołączonej dokumentacji, zamieszcza się podstawowe informacje, których znajomość i stosowanie są warunkiem, aby urządzenie radiowe było użytkowane bezpiecznie i zgodnie z jego przeznaczeniem; 2) urządzenie radiowe, łącznie z jego częściami składowymi, jest wykonane w sposób zapewniający jego bezpieczny oraz prawidłowy montaż i przyłączenie; 3) w celu ochrony przed zagrożeniami stwarzanymi przez urządzenie radiowe stosuje się odpowiednie środki techniczne zapewniające: a)ochronę osób oraz zwierząt domowych przed niebezpieczeństwem urazu fizycznego lub innej szkody, mogących powstać w wyniku bezpośredniego lub pośredniego kontaktu, b) niedopuszczenie do wytworzenia temperatury, łuków lub promieniowania, które mogłyby spowodować niebezpieczeństwo, c)ochronę osób, zwierząt domowych oraz mienia przed niebezpieczeństwem o charakterze nieelektrycznym, które, jak wynika z doświadczenia, może być spowodowane przez urządzenie radiowe, d) odpowiednią do przewidywanych warunków izolację; 4) w celu ochrony przed zagrożeniami mogącymi powstać wskutek oddziaływania na urządzenie radiowe czynników zewnętrznych, stosuje się odpowiednie środki techniczne zapewniające, że to urządzenie radiowe nie naraża osób, zwierząt domowych oraz mienia na zagrożenia wynikające z: a)jego właściwości mechanicznych, b) wpływów niemechanicznych, w dających się przewidzieć warunkach otoczenia, c)przeciążeń, w możliwych do przewidzenia okolicznościach;

				5) urządzenie radiowe jest projektowane i wytwarzane w taki sposób, aby zapewniona była jego zgodność z zasadami ochrony przed zagrożeniami, o których mowa w pkt 3 i 4, w sytuacji gdy jest ono użytkowane w sposób zgodny z przeznaczeniem i utrzymywane we właściwym stanie technicznym.
Art. 3 ust. 2	2. Urządzenia radiowe skonstruowane są w taki sposób, aby w celu unikania szkodliwych zakłóceń skutecznie wykorzystywały widmo radiowe i wspierały jego efektywne wykorzystanie.	**T**	**Art. 273 ust. 1 pkt 2 Pke**	**Art. 273.** 1. Urządzenia radiowe wprowadzane do obrotu lub oddawane do użytku spełniają wymagania w zakresie: (…) 2) efektywnego wykorzystania zasobów częstotliwości lub zasobów orbitalnych w celu unikania szkodliwych zakłóceń;
Art. 3 ust. 3	3. Urządzenia radiowe w obrębie określonych kategorii lub klas skonstruowane są w sposób gwarantujący spełnienie następujących zasadniczych wymagań: a) urządzenia radiowe współdziałają z dodatkowymi elementami innymi niż urządzenia ładujące dla kategorii lub klas urządzeń radiowych, określonych w części I załącznika Ia, o których konkretnie mowa w ust. 4 niniejszego artykułu ; b) urządzenia radiowe współdziałają za pośrednictwem sieci z innymi urządzeniami radiowymi;	**T**	**Art. 273 ust. 3 i 4 Pke**	**Art. 273.** (…) 3. Urządzenia radiowe spełniają również dodatkowe wymagania wynikające z przepisów Unii Europejskiej oraz z przepisów wydanych na podstawie ust. 4. 4. Minister właściwy do spraw informatyzacji może, w przypadku przyjęcia przez Komisję Europejską aktów delegowanych, o których mowa w art. 3 ust. 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylającej dyrektywę 1999/5/WE (Dz. Urz. UE L 153 z 22.05.2014, str. 62, z późn. zm.), określić, w drodze rozporządzenia, dodatkowe wymagania dla poszczególnych kategorii lub klas urządzeń radiowych, które powinny być spełniane przez urządzenia radiowe objęte tymi kategoriami lub klasami, oraz określić termin, do którego urządzenia niespełniające wymagań określonych w rozporządzeniu mogą zostać wprowadzone do obrotu lub oddane do użytku, mając na uwadze bezpieczeństwo używania urządzeń radiowych oraz konieczność zapewnienia ich efektywnego współdziałania z innymi urządzeniami.

	c) urządzenia radiowe mogą być podłączane do interfejsów właściwego typu w całej Unii; d) urządzenia radiowe nie wywierają niepożądanego wpływu na sieć i jej funkcjonowanie ani też nie wykorzystują zasobów sieciowych w nieodpowiedni sposób, powodując tym samym niedopuszczalne obniżenie poziomu usług; e) urządzenia radiowe mają wbudowane systemy zabezpieczające w celu zapewnienia ochrony danych osobowych i prywatności użytkownika i abonenta; f) urządzenia radiowe wyposażone są w funkcje, które zapewniają ochronę przed oszustwami; g) urządzenia radiowe wyposażone są w funkcje, które zapewniają dostęp do służb ratunkowych; h) urządzenia radiowe wyposażone są w funkcje ułatwiające korzystanie z nich przez osoby niepełnosprawne; i) urządzenia radiowe wyposażone są w funkcje zapewniające możliwość pobrania do tego urządzenia wyłącznie takiego oprogramowania, w przypadku którego potwierdzono zgodność			

	kombinacji oprogramowania i urządzenia radiowego. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 44, określających kategorie lub klasy urządzeń radiowych objęte poszczególnymi wymaganiami określonymi w akapicie pierwszym lit. a)–i) niniejszego ustępu.			
Art.3 ust. 4	4. Urządzenia radiowe należące do kategorii lub klas określonych w części I załącznika Ia są konstruowane w taki sposób, aby były zgodne ze specyfikacjami dotyczącymi możliwości ładowania określonymi w tym załączniku dla odpowiedniej kategorii lub klasy urządzenia radiowego. W odniesieniu do urządzeń radiowych, które można ładować za pomocą ładowania przewodowego, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych, zgodnie z art. 44, w celu zmiany części I załącznika Ia w związku z postępem naukowym i technologicznym lub zmianami na rynku, w celu zapewnienia minimalnej wspólnej interoperacyjności pomiędzy urządzeniami radiowymi a ich urządzeniami ładującymi, a także w celu poprawy wygody konsumentów, zmniejszenia ilości odpadów środowiskowych i uniknięcia fragmentacji rynku, w drodze:	**T**	**Art. 278 ust. 1 i 8 Pke**	**Art. 278.** 1. Jeżeli urządzenia radiowe należące do kategorii lub klas, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 8, można ładować za pomocą ładowania przewodowego, muszą one być konstruowane w sposób umożliwiający ich ładowanie za pośrednictwem gniazda USB typu C. 8. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi w drodze rozporządzenia: 1) kategorie lub klasy urządzeń radiowych konstruowanych w sposób umożliwiający ich ładowanie za pośrednictwem gniazda USB typu C, 2) specyfikacje techniczne dotyczące ładowania mające zastosowanie do tych kategorii lub klas urządzeń, 3) informacje odnoszące się do specyfikacji technicznych dotyczących ładowania i kompatybilnych urządzeń ładujących, 4) wzory piktogramów informujących o tym, czy do urządzenia radiowego jest czy nie jest dołączone urządzenie ładujące, 5) wzór etykiety, o której mowa w ust. 5 – mając na uwadze wymagania zwarte w załączniku Ia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących

	a) zmiany, uzupełniania lub usuwania kategorii lub klas urządzeń radiowych; b) zmiany, uzupełniania lub usuwania specyfikacji technicznych, w tym odniesień i opisów, dotyczących gniazd ładowania oraz protokołów komunikacyjnych w zakresie ładowania dla każdej odpowiedniej kategorii lub klasy urządzeń radiowych. Komisja stale ocenia zmiany na rynku, fragmentację rynku i postęp technologiczny w celu określenia kategorii lub klas urządzeń radiowych, które można ładować za pomocą ładowania przewodowego, w przypadku których włączenie do części I załącznika Ia doprowadziłoby do znacznej wygody konsumentów i zmniejszenia ilości odpadów środowiskowych. Komisja składa sprawozdanie z oceny, o której mowa w akapicie trzecim, Parlamentowi Europejskiemu i Radzie po raz pierwszy do dnia 28 grudnia 2025 r., a następnie co pięć lat, oraz przyjmuje odpowiednio akty delegowane na podstawie akapitu drugiego lit. a).			udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylającej dyrektywę 1999/5/WE, a także ich zmiany w zakresie określonym w aktach delegowanych Komisji Europejskiej, o których mowa w art. 3 ust. 4, art. 3a ust. 2 i art. 10 ust. 8 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylającej dyrektywę 1999/5/WE oraz uwzględniając konieczność harmonizacji interfejsów ładowania i protokołów komunikacyjnych w zakresie ładowania dla określonych kategorii lub klas urządzeń radiowych ładowanych za pomocą ładowania przewodowego.

	W odniesieniu do urządzeń radiowych, które można ładować za pomocą środków innych niż ładowanie przewodowe, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych, zgodnie z art. 44, w celu zmiany części I załącznika Ia w związku z postępem naukowym i technologicznym lub zmianami na rynku, w celu zapewnienia minimalnej wspólnej interoperacyjności pomiędzy urządzeniami radiowymi a ich urządzeniami ładującymi, a także w celu poprawy wygody konsumentów, zmniejszenia ilości odpadów środowiskowych i uniknięcia fragmentacji rynku, w drodze: a) wprowadzania, zmiany, uzupełniania lub usuwania kategorii lub klas urządzeń radiowych; b) wprowadzania, zmiany, uzupełniania lub usuwania specyfikacji technicznych, w tym odniesień i opisów, dotyczących interfejsów ładowania oraz protokołów komunikacyjnych w zakresie ładowania dla każdej odpowiedniej kategorii lub klasy urządzeń radiowych. Zgodnie z art. 10 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1025/2012 i do dnia 28 grudnia 2024 r. Komisja zwraca się do jednej lub kilku europejskich organizacji normalizacyjnych z			

	wnioskiem o przygotowanie norm zharmonizowanych określających specyfikacje techniczne dotyczące interfejsów ładowania i protokołów komunikacyjnych w zakresie ładowania dla urządzeń radiowych, które można ładować za pomocą środków innych niż ładowanie przewodowe. Zgodnie z procedurą określoną w art. 10 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1025/2012 Komisja konsultuje się z komitetem ustanowionym na mocy art. 45 ust. 1 niniejszej dyrektywy. Wymagania dotyczące treści wnioskowanych norm zharmonizowanych opierają się na ocenie aktualnego stanu technologii ładowania bezprzewodowego urządzeń radiowych, przeprowadzanej przez Komisję, obejmującej w szczególności zmiany na rynku, penetrację rynku, fragmentację rynku, wydajność technologiczną, interoperacyjność, efektywność energetyczną i wydajność ładowania. Przygotowując akty delegowane, o których mowa w niniejszym artykule, w odniesieniu do urządzeń radiowych, które można ładować za pomocą ładowania przewodowego, a także w odniesieniu do urządzeń radiowych, które można ładować za pomocą środków innych niż ładowanie przewodowe, Komisja uwzględnia stopień akceptacji na rynku rozważanych specyfikacji technicznych, wynikającą z nich wygodę konsumentów oraz zakres			

	zmniejszenia ilości odpadów środowiskowych i fragmentacji rynku, których można oczekiwać od takich specyfikacji technicznych. Specyfikacje techniczne oparte na odpowiednich dostępnych normach europejskich lub międzynarodowych uznaje się za spełniające cele określone w poprzednim zdaniu. Jednakże w przypadkach, gdy takie normy europejskie lub międzynarodowe nie istnieją lub gdy Komisja stwierdzi na podstawie oceny technicznej takich norm, że nie spełniają one tych celów w optymalny sposób, Komisja może określić inne specyfikacje techniczne, które lepiej spełniają te cele			
Art. 3a	Umożliwienie konsumentom lub innym użytkownikom końcowym nabywania pewnych kategorii lub klas urządzeń radiowych bez urządzenia ładującego 1. W przypadku gdy podmiot gospodarczy oferuje konsumentom i innym użytkownikom końcowym możliwość nabycia urządzenia radiowego, o którym mowa w art. 3 ust. 4, wraz z urządzeniem ładującym, podmiot gospodarczy oferuje również konsumentom i innym użytkownikom końcowym możliwość nabycia tego urządzenia radiowego bez urządzenia ładującego. 2. Podmioty gospodarcze zapewniają, aby informacje o tym, czy urządzenie ładujące jest	**T**	**Art. 278 ust. 2, 3 i 8 Pke**	**Art. 278.** (...) 2. W przypadku gdy podmiot gospodarczy wprowadzający do obrotu lub udostępniający na rynku urządzenia radiowe, które można ładować za pomocą ładowania przewodowego, należące do kategorii lub klas, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 8, oferuje do sprzedaży te urządzenia radiowe wraz z urządzeniem ładującym jest on obowiązany oferować do sprzedaży te urządzenia radiowe również bez urządzenia ładującego. 3. Informację o tym, czy do urządzenia radiowego jest czy nie jest dołączone urządzenie ładujące, podmiot, o którym mowa w ust. 2, ma obowiązek wydrukować na opakowaniu w postaci widocznego i czytelnego piktogramu lub umieścić na opakowaniu jako naklejkę. W przypadku sprzedaży na odległość, przy użyciu środków komunikacji

	dołączone do urządzenia radiowego, o którym mowa w art. 3 ust. 4, były przedstawiane w formie graficznej z użyciem przyjaznego dla użytkownika i łatwo dostępnego piktogramu, jak określono w części III załącznika Ia, jeżeli takie urządzenie radiowe jest udostępniane konsumentom i innym użytkownikom końcowym. Piktogram drukuje się na opakowaniu lub umieszcza na opakowaniu jako naklejkę. Jeżeli urządzenie radiowe jest udostępniane konsumentom i innym użytkownikom końcowym, piktogram przedstawia się w sposób widoczny i czytelny, a w przypadku sprzedaży na odległość – w pobliżu wskazania ceny. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych, zgodnie z art. 44, w celu zmiany części III załącznika Ia w następstwie zmian części I i II tego załącznika lub w następstwie przyszłych zmian wymagań dotyczących etykietowania lub w związku z postępem technologicznym – poprzez wprowadzenie, zmianę, uzupełnienie lub usunięcie jakichkolwiek elementów graficznych lub tekstowych.”;			elektronicznej, piktogram umieszcza się w pobliżu wskazania ceny urządzenia radiowego. 8. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi w drodze rozporządzenia: 1) kategorie lub klasy urządzeń radiowych konstruowanych w sposób umożliwiający ich ładowanie za pośrednictwem gniazda USB typu C, 2) specyfikacje techniczne dotyczące ładowania mające zastosowanie do tych kategorii lub klas urządzeń, 3) informacje odnoszące się do specyfikacji technicznych dotyczących ładowania i kompatybilnych urządzeń ładujących, 4) wzory piktogramów informujących o tym, czy do urządzenia radiowego jest czy nie jest dołączone urządzenie ładujące, 5) wzór etykiety, o której mowa w ust. 5 – mając na uwadze wymagania zwarte w załączniku Ia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylającej dyrektywę 1999/5/WE, a także ich zmiany w zakresie określonym w aktach delegowanych Komisji Europejskiej, o których mowa w art. 3 ust. 4, art. 3a ust. 2 i art. 10 ust. 8 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylającej dyrektywę 1999/5/WE oraz uwzględniając konieczność harmonizacji interfejsów ładowania i protokołów komunikacyjnych w zakresie ładowania dla określonych

				kategorii lub klas urządzeń radiowych ładowanych za pomocą ładowania przewodowego.
Art. 5	**Rejestracja typów urządzeń radiowych objętych niektórymi kategoriami** 1. Od dnia 12 czerwca 2018 r. producenci rejestrują typy urządzeń radiowych objęte kategoriami urządzeń radiowych wykazujących niski poziom zgodności z zasadniczymi wymaganiami określonymi w art. 3 w centralnym systemie, o którym mowa w ust. 4 niniejszego artykułu, przed wprowadzeniem do obrotu urządzeń radiowych objętych tymi kategoriami. Rejestrując takie typy urządzeń radiowych, producenci dostarczają część lub w uzasadnionych przypadkach całość dokumentacji technicznej, którą wymieniono w załączniku V lit. a), d), e), f), g), h) i i). Komisja nadaje każdemu zarejestrowanemu typowi urządzenia radiowego numer ewidencyjny, który producenci umieszczają na urządzeniu radiowym wprowadzanym do obrotu. 2. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 44, określających kategorie urządzeń radiowych objęte wymogiem określonym w ust. 1 niniejszego artykułu, a także elementy dokumentacji technicznej, które należy dostarczyć, z uwzględnieniem informacji w sprawie zgodności urządzeń radiowych dostarczonych przez państwa członkowskie zgodnie z art. 47	**T** **T**	**Art. 279 Pke**	**Art. 279.** 1. Producent przed wprowadzeniem urządzenia radiowego do obrotu, rejestruje typy urządzeń radiowych w centralnym systemie udostępnionym przez Komisję Europejską oraz umieszcza na urządzeniu radiowym numer ewidencyjny nadany przez Komisję Europejską. 2. Minister właściwy do spraw informatyzacji może, w drodze rozporządzenia, określić: 1) urządzenia radiowe objęte wymogiem rejestracji, o którym mowa w ust. 1, 2) dokumentację techniczną dołączaną w ramach rejestracji, 3) sposób rejestracji, 4) sposób umieszczania na urządzeniu radiowym numeru ewidencyjnego nadanego przez Komisję Europejską – mając na uwadze wydane w tym zakresie akty delegowane Komisji Europejskiej, o których mowa w art. 5 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylającej dyrektywę 1999/5/WE, oraz kierując się potrzebą poprawienia wydajności i skuteczności nadzoru rynku i zapewnienia wysokiego poziomu zgodności urządzeń radiowych z wymaganiami.

	ust. 1 i po dokonaniu oceny ryzyka niespełnienia zasadniczych wymagań. 3. Komisja przyjmuje akty wykonawcze ustalające reguły postępowania dotyczące rejestracji i reguły postępowania dotyczące umieszczania numeru ewidencyjnego na urządzeniu radiowym w odniesieniu do kategorii określonych w aktach delegowanych przyjętych zgodnie z ust. 2 niniejszego artykułu. Wspomniane akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 45 ust. 3. 4. Komisja udostępnia centralny system umożliwiający producentom rejestrację wymaganych informacji. System ten zapewnia właściwą kontrolę dostępu do informacji o charakterze poufnym. 5. Po rozpoczęciu stosowania aktu delegowanego przyjętego na podstawie ust. 2 niniejszego artykułu skutki tego aktu są przedmiotem oceny w sprawozdaniach przygotowywanych zgodnie z art. 47 ust. 1 i 2.	**T** **N** **N**		
Art. 6	**Udostępnienie na rynku** Państwa członkowskie przyjmują właściwe środki w celu zapewnienia, by na rynku udostępniane były tylko urządzenia radiowe spełniające wymagania niniejszej dyrektywy.		Dział VI Pke	**Dział VI. Urządzenia radiowe (art. 272-281 Pke)**
Art. 7	**Oddawanie do użytku i wykorzystywanie urządzeń radiowych** Państwa członkowskie zezwalają na oddawanie urządzeń radiowych do użytku i	**T**	**Art. 273 ust. 9 Pke**	**Art. 273.** (…) 9. Wymagania, o których mowa w ust. 1-3, dotyczące oddawanych do użytku i wykorzystywanych urządzeń radiowych, odnoszą się do sytuacji, w których urządzenia te są odpowiednio zainstalowane i konserwowane oraz używane zgodnie z przeznaczeniem.

	wykorzystywanie ich, jeżeli spełniają one wymagania niniejszej dyrektywy, kiedy są odpowiednio zainstalowane i konserwowane oraz wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem. Bez uszczerbku dla ich zobowiązań na mocy decyzji nr 676/2002/WE oraz nie naruszając warunków dotyczących pozwoleń na korzystanie z częstotliwości zgodnie z prawem Unii, w szczególności zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 dyrektywy 2002/21/WE, państwa członkowskie mogą wprowadzić dodatkowe wymagania dotyczące oddawania do użytku lub wykorzystywania urządzeń radiowych wyłącznie z powodów związanych ze skutecznym i efektywnym wykorzystaniem widma radiowego, unikaniem szkodliwych zakłóceń, unikaniem zaburzeń elektromagnetycznych lub zdrowiem publicznym.			
Art. 9	**Swobodny przepływ urządzeń radiowych**			
Art. 9 ust. 1	1. Państwa członkowskie nie utrudniają, z powodów odnoszących się do aspektów objętych niniejszą dyrektywą, udostępniania na rynku na swoim terytorium urządzeń radiowych, które są zgodne z niniejszą dyrektywą.	**N**		Brak takich utrudnień w prawie polskim.
Art. 9 ust. 2	2. Państwa członkowskie nie utrudniają wystawiania podczas targów, wystaw lub podobnych imprez urządzeń radiowych	**T**	**Art. 276 Pke**	**Art. 276.** 1. Dopuszcza się eksponowanie na targach, wystawach i pokazach urządzeń radiowych podlegających obowiązkowej ocenie zgodności z wymaganiami, o których mowa w art. 273 ust. 1–3, bez deklaracji

	niezgodnych z wymogami niniejszej dyrektywy, pod warunkiem że widoczne oznakowanie jasno wskazuje, iż takie urządzenia radiowe nie mogą być udostępniane na rynku ani oddawane do użytku, dopóki nie zostanie zapewniona ich zgodność z niniejszą dyrektywą. Urządzenia radiowe można demonstrować jedynie, jeśli przyjęto odpowiednie środki określone przez państwa członkowskie w celu uniknięcia szkodliwych zakłóceń, zaburzeń elektromagnetycznych i zagrożenia dla zdrowia lub bezpieczeństwa osób lub zwierząt domowych lub bezpieczeństwa mienia.			zgodności i oznakowania CE w celu ich prezentacji, pod warunkiem uwidocznienia informacji, że wystawione urządzenie nie może być wprowadzone do obrotu ani przekazane do używania do czasu zapewnienia zgodności urządzenia z wymaganiami. 2. Urządzenia radiowe można demonstrować jedynie, jeśli zapewniono odpowiednie środki w celu uniknięcia szkodliwych zakłóceń, szkodliwych zaburzeń elektromagnetycznych i zagrożenia dla zdrowia lub bezpieczeństwa osób i zwierząt domowych oraz bezpieczeństwa mienia.
	Rozdział II **Obowiązki podmiotów gospodarczych**			
Art. 10	**Obowiązki producentów**			
Art. 10 ust. 2	2. Producenci zapewniają, aby urządzenia radiowe były skonstruowane w taki sposób, by można było ich używać w co najmniej jednym państwie członkowskim bez naruszania mających zastosowanie wymogów dotyczących wykorzystania widma radiowego.	**T**	**Art. 277 ust. 5 Pke**	**Art. 277.** (…) 5. Producent zapewnia, aby urządzenie radiowe było skonstruowane w taki sposób, aby można było go używać w co najmniej jednym państwie członkowskim bez naruszenia mających zastosowanie wymogów dotyczących wykorzystania częstotliwości.
Art. 10 ust. 6	6. Producenci są zobowiązani zapewnić opatrzenie urządzeń radiowych, które wprowadzili do obrotu, nazwą typu, numerem partii lub serii lub inną informacją umożliwiającą ich identyfikację, lub w przypadku gdy wielkość lub rodzaj urządzenia to uniemożliwiają, umieszczenie wymaganych	**T**	**Art. 277 ust. 1 pkt 1 Pke**	**Art. 277.** 1. Producent jest obowiązany umieścić na urządzeniu radiowym lub, w przypadku gdy wielkość lub rodzaj urządzenia to uniemożliwiają, na opakowaniu lub w dokumencie załączonym do urządzenia radiowego: 1) nazwę typu, numer partii lub serii lub inną informację umożliwiającą identyfikację tego urządzenia;

	informacji na opakowaniu lub w dokumencie załączonym do urządzenia radiowego.			
Art. 10 ust. 7	7. Producenci są zobowiązani umieścić na urządzeniach radiowych, a jeżeli wielkość lub rodzaj urządzeń radiowych to uniemożliwiają - na opakowaniu lub w dokumencie załączonym do tych urządzeń, swoją nazwę, zarejestrowaną nazwę handlową lub zarejestrowany znak towarowy i swój pocztowy adres kontaktowy. W adresie zostaje wskazany jeden punkt, w którym można skontaktować się z producentem. Dane kontaktowe są podawane w języku łatwo zrozumiałym dla użytkowników końcowych i organów nadzoru rynku.	**T**	**Art. 277 ust. 1 pkt 2, ust. 2 Pke**	**Art. 277.** 1. Producent jest obowiązany umieścić na urządzeniu radiowym lub, w przypadku gdy wielkość lub rodzaj urządzenia to uniemożliwiają, na opakowaniu lub w dokumencie załączonym do urządzenia radiowego: (…) 2) swoją nazwę, zarejestrowaną nazwę handlową lub zarejestrowany znak towarowy, o ile taki posiada, oraz pocztowy adres kontaktowy. 2. Pocztowy adres kontaktowy, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, podaje się w języku polskim.
Art. 10 ust. 8	Producenci zapewniają dołączenie do urządzenia radiowego instrukcji obsługi oraz informacji na temat bezpieczeństwa. W instrukcji obsługi zamieszcza się informacje wymagane w celu wykorzystywania urządzenia radiowego zgodnie z przeznaczeniem. Informacje takie zawierają, w stosownych przypadkach, opis dodatkowych elementów i komponentów, w tym opis oprogramowania, które umożliwiają funkcjonowanie urządzenia radiowego zgodnie z przeznaczeniem. Taką instrukcję obsługi oraz informacje na temat bezpieczeństwa, jak również wszelkie etykiety, muszą być jasne, zrozumiałe i czytelne. W przypadku urządzeń radiowych celowo emitujących fale radiowe w instrukcji obsługi	**T**	**Art. 278 ust. 4-6 i 8 Pke**	**Art. 278.** (...) 4. W przypadku urządzenia radiowego, należącego do kategorii lub klas, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 8, w instrukcji obsługi zamieszcza się informacje dotyczące specyfikacji w zakresie możliwości ładowania urządzeń radiowych oraz kompatybilnych urządzeń ładujących. 5. Informacje, o których mowa w ust. 4, przedstawia się również na widocznej i czytelnej etykiecie która jest: 1) wydrukowana na instrukcji obsługi; 2) wydrukowana na opakowaniu albo umieszczona na opakowaniu jako naklejka; 3) umieszczona na urządzeniu radiowym jako naklejka – w przypadku braku opakowania;

	zamieszcza się również następujące informacje: a) zakres lub zakresy częstotliwości, w których pracuje urządzenie radiowe; b) maksymalna moc częstotliwości radiowej emitowanej w zakresie lub zakresach częstotliwości, w których pracuje urządzenie radiowe. W przypadku urządzenia radiowego, o którym mowa w art. 3 ust. 4, w instrukcji obsługi zamieszcza się informacje na temat specyfikacji dotyczących możliwości ładowania urządzeń radiowych oraz kompatybilnych urządzeń ładujących, jak określono w części II załącznika Ia. Jeżeli producenci udostępniają takie urządzenia radiowe konsumentom i innym użytkownikom końcowym, informacje te, oprócz zamieszczenia ich w instrukcji obsługi" przedstawia się również na etykiecie, jak określono w części IV załącznika Ia. Etykietę drukuje się w instrukcji obsługi oraz na opakowaniu lub umieszcza na opakowaniu jako naklejkę. W razie braku opakowania naklejkę z etykietą umieszcza się na urządzeniu radiowym. Jeżeli urządzenie radiowe jest udostępniane konsumentom i innym użytkownikom końcowym, etykietę przedstawia się w sposób widoczny i czytelny, a w przypadku sprzedaży na odległość – w pobliżu wskazania ceny. W przypadku gdy wielkość lub rodzaj urządzenia radiowego to			4) umieszczona w pobliżu wskazania ceny urządzenia radiowego – w przypadku sprzedaży na odległość przy użyciu środków komunikacji elektronicznej. 6. W przypadku gdy wielkość lub rodzaj urządzenia radiowego to uniemożliwiają, etykieta może być wydrukowana jako oddzielny dokument dołączony do urządzenia radiowego. 8. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi w drodze rozporządzenia: 1) kategorie lub klasy urządzeń radiowych konstruowanych w sposób umożliwiający ich ładowanie za pośrednictwem gniazda USB typu C, 2) specyfikacje techniczne dotyczące ładowania mające zastosowanie do tych kategorii lub klas urządzeń, 3) informacje odnoszące się do specyfikacji technicznych dotyczących ładowania i kompatybilnych urządzeń ładujących, 4) wzory piktogramów informujących o tym, czy do urządzenia radiowego jest czy nie jest dołączone urządzenie ładujące, 5) wzór etykiety, o której mowa w ust. 5 – mając na uwadze wymagania zwarte w załączniku Ia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylającej dyrektywę 1999/5/WE, a także ich zmiany w zakresie określonym w aktach delegowanych Komisji Europejskiej, o których mowa w art. 3 ust. 4, art. 3a ust. 2 i art. 10 ust. 8 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady

	uniemożliwiają, etykieta może być wydrukowana jako oddzielny dokument dołączony do urządzenia radiowego. Instrukcja obsługi i informacje na temat bezpieczeństwa, o których mowa w akapitach pierwszym, drugim i trzecim niniejszego ustępu, sporządzane są w języku łatwo zrozumiałym dla konsumentów i innych użytkowników końcowych, określonym przez zainteresowane państwo członkowskie. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych, zgodnie z art. 44, w celu zmiany części II i IV załącznika Ia w następstwie zmian części I tego załącznika lub w następstwie przyszłych zmian wymagań dotyczących etykietowania, lub w związku z postępem technologicznym – poprzez wprowadzenie, zmianę, uzupełnienie lub usunięcie jakichkolwiek szczegółów dotyczących informacji oraz elementów graficznych lub tekstowych, jak określono w niniejszym artykule.”;			2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylającej dyrektywę 1999/5/WE oraz uwzględniając konieczność harmonizacji interfejsów ładowania i protokołów komunikacyjnych w zakresie ładowania dla określonych kategorii lub klas urządzeń radiowych ładowanych za pomocą ładowania przewodowego.
Art. 10 ust. 9	9. Producenci zapewniają, by do każdego urządzenia radiowego dołączona była kopia deklaracji zgodności UE lub uproszczona deklaracja zgodności UE. Jeżeli dostarcza się uproszczoną deklarację zgodności UE, to powinna ona zawierać dokładny adres internetowy, pod którym można uzyskać pełny tekst deklaracji zgodności UE.	**T**	**Art. 277 ust. 3 pkt 1 Pke**	**Art. 277.** (…) 3. Producent załącza do urządzenia radiowego, podlegającego obowiązkowej ocenie zgodności z wymaganiami, o których mowa w art. 273 ust. 1-3, sporządzone w jasnej, zrozumiałej i czytelnej formie, w języku polskim: 1) kopię deklaracji zgodności lub uproszczoną deklarację zgodności zawierającą adres internetowy, pod którym można uzyskać pełny tekst deklaracji zgodności;

				[Treść uproszczonej deklaracji określona jest w rozporz. z art. 12 SOZINR – w § 20]
Art. 10 ust. 10	10. W przypadku ograniczeń w oddawaniu do użytku lub wymagań dotyczących konieczności uzyskania zezwolenia na używanie urządzenia informacje dostępne na opakowaniu umożliwiają określenie państw członkowskich lub obszaru geograficznego w obrębie danego państwa członkowskiego, w których istnieją ograniczenia w oddawaniu do użytku lub obowiązują wymagania dotyczące konieczności uzyskania zezwolenia na używanie urządzenia. Informacje takie powinny być podane w instrukcjach towarzyszących urządzeniom radiowym. Komisja może przyjąć akty wykonawcze określające sposoby podawania tych informacji. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 45 ust. 2.	**T**	**Art. 274 ust. 2 i 5 Pke**	**Art. 274.** (…) 2. W przypadku urządzenia klasy 2 informacje dostępne na opakowaniu oraz podane w instrukcji towarzyszącej urządzeniu radiowemu umożliwiają określenie państwa członkowskiego lub obszaru geograficznego w obrębie danego państwa członkowskiego, w których istnieją ograniczenia we wprowadzaniu do obrotu lub oddawaniu do użytku lub obowiązują wymagania dotyczące konieczności uzyskania pozwolenia na używanie urządzenia. (…) 5. Minister właściwy do spraw informatyzacji może określić, w drodze rozporządzenia, sposób podawania informacji, o których mowa w ust. 2, mając na uwadze wydane przez Komisję Europejską w tym zakresie przepisy, o których mowa w art. 10 ust. 10 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylającej dyrektywę 1999/5/WE, oraz uwzględniając konieczność zapewnienia przejrzystości tych informacji.
Art. 12	**Obowiązki importerów**			
Art. 12 ust. 2	2. Przed wprowadzeniem urządzenia radiowego do obrotu importerzy gwarantują, że producent przeprowadził odpowiednią procedurę oceny zgodności, o której mowa w art. 17, oraz że urządzenia radiowe są skonstruowane w taki sposób, że można ich używać w co najmniej jednym państwie członkowskim bez naruszania mających zastosowanie wymogów dotyczących wykorzystania widma radiowego. Gwarantują oni, że producent sporządził dokumentację techniczną, że urządzenie radiowe jest	**T**	**Art. 277 ust. 6 Pke**	**Art. 277.** (…) 6. Przed wprowadzeniem urządzenia radiowego do obrotu lub oddaniem do użytku importer zapewnia, że producent przeprowadził procedurę oceny zgodności oraz że urządzenie radiowe jest skonstruowane w taki sposób, aby można było go używać w co najmniej jednym państwie członkowskim bez naruszenia mających zastosowanie wymogów dotyczących wykorzystania częstotliwości, a także zapewnia, że do urządzenia radiowego dołączone są dokumenty i informacje, o których mowa w ust. 1–4 oraz w art. 274 ust. 2.

	opatrzone oznakowaniem CE, że towarzyszą mu informacje i dokumenty, o których mowa w art. 10 ust. 8, 9 i 10, oraz że producent spełnił wymagania określone w art. 10 ust. 6 i 7.			
Art. 12 ust. 3	3. Importerzy są zobowiązani umieścić na urządzeniu radiowym, a jeżeli nie jest to możliwe - na opakowaniu lub w dokumencie dołączonym do urządzenia radiowego, swoją nazwę, zarejestrowaną nazwę handlową lub zarejestrowany znak towarowy i swój pocztowy adres kontaktowy. Obejmuje to przypadki, w których czynność tę uniemożliwia wielkość urządzeń radiowych oraz w których importerzy musieliby otworzyć opakowanie, aby podać swoją nazwę i adres kontaktowy na urządzeniu radiowym. Dane kontaktowe są podawane w języku łatwo zrozumiałym dla użytkowników końcowych i organów nadzoru rynku.	**T**	**Art. 277 ust. 7 Pke**	**Art. 277.** (…) 7. Importer ma obowiązek umieścić na urządzeniu radiowym swoją nazwę, zarejestrowaną nazwę handlową lub zarejestrowany znak towarowy, o ile taki posiada, oraz pocztowy adres kontaktowy. Jeżeli nie jest możliwe umieszczenie tych danych na urządzeniu radiowym, w szczególności ze względu na jego wielkość lub konieczność otwarcia opakowania w celu podania danych importera, importer umieszcza je na opakowaniu lub w dołączonym do urządzenia radiowego dokumencie. Dane te powinny być podane w języku polskim.
Art. 12 ust. 4	„4 Importerzy udostępniający konsumentom i innym użytkownikom końcowym urządzenia radiowe, o których mowa w art. 3 ust. 4, zapewniają, aby: a)na takich urządzeniach przedstawiono etykietę zgodnie z art. 10 ust. 8 akapit trzeci lub aby dostarczono ją wraz z takimi urządzeniami; b)etykieta była przedstawiona w sposób widoczny i czytelny, a w przypadku sprzedaży na odległość – w pobliżu wskazania ceny.”;		**Art. 278 ust. 7 Pke**	**Art. 278.** (...) 7. Importerzy i dystrybutorzy oferujący urządzenia radiowe, należące do kategorii lub klas, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 8, zapewniają, aby: 1) na urządzeniu przedstawiono etykietę zgodnie z ust. 5 albo dostarczono ją wraz z takim urządzeniem; 2) etykieta była przedstawiona w sposób widoczny i czytelny, a w przypadku sprzedaży na odległość, przy użyciu środków komunikacji elektronicznej – w pobliżu wskazania ceny.

Art. 13	**Obowiązki dystrybutorów**			
Art. 13 ust. 2	2. Przed udostępnieniem urządzenia radiowego na rynku dystrybutorzy sprawdzają, czy urządzenie radiowe jest opatrzone oznakowaniem CE i czy towarzyszą mu wymagane na mocy niniejszej dyrektywy dokumenty oraz instrukcje i informacje dotyczące bezpieczeństwa w języku zrozumiałym dla konsumentów i innych użytkowników końcowych w państwie członkowskim, w którym urządzenie radiowe ma być udostępnione na rynku, a także czy producent i importer spełnili wymagania określone odpowiednio w art. 10 ust. 2 i 6-10 oraz w art. 12 ust. 3. Dystrybutorzy udostępniający konsumentom i innym użytkownikom końcowym urządzenia radiowe, o których mowa w art. 3 ust. 4, zapewniają, aby: a)na takich urządzeniach przedstawiono etykietę zgodnie z art. 10 ust. 8 akapit trzeci lub aby dostarczono ją wraz z takimi urządzeniami; b)etykieta była przedstawiona w sposób widoczny i czytelny, a w przypadku sprzedaży na odległość – w pobliżu wskazania ceny.”;	**T**	**Art. 277 ust. 8, art. 278 ust. 7 Pke**	**Art. 277.** (…) 8. Przed udostępnieniem urządzenia radiowego na rynku dystrybutor sprawdza czy producent spełnił wymagania, o których mowa w ust. 1–5 oraz w art. 274 ust. 2, a importer - wymagania, o których mowa w ust. 6 i 7. **Art. 278.** (…) 7. Importerzy i dystrybutorzy oferujący urządzenia radiowe, należące do kategorii lub klas, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 8, zapewniają, aby: 1) na urządzeniu przedstawiono etykietę zgodnie z ust. 5 albo dostarczono ją wraz z takim urządzeniem; 2) etykieta była przedstawiona w sposób widoczny i czytelny, a w przypadku sprzedaży na odległość, przy użyciu środków komunikacji elektronicznej – w pobliżu wskazania ceny.
	Rozdział III Zgodność urządzeń radiowych			

Art. 16	**Domniemanie zgodności urządzeń radiowych** W przypadku urządzeń radiowych zgodnych z normami zharmonizowanymi, do których odniesienia zostały opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*, lub z ich częściami, domniemywa się, że spełniają one zasadnicze wymagania określone w art. 3 objęte takimi normami lub ich częściami.	**T**	**Art. 273 ust. 8 Pke**	**Art. 273.** (…) 8. Domniemywa się, że urządzenie radiowe jest zgodne z wymaganiami, o których mowa w ust. 1-3, jeżeli jest zgodne z odpowiednimi obejmującymi je postanowieniami norm zharmonizowanych lub ich częściami.
Art. 17	**Procedury oceny zgodności**			
Art. 17 ust. 1	1. Producent dokonuje oceny zgodności urządzenia radiowego w celu spełnienia zasadniczych wymagań określonych w art. 3. Ocena zgodności obejmuje wszystkie przewidywane warunki eksploatacji, a w przypadku zasadniczego wymagania określonego w art. 3 ust. 1 lit. a) - również dające się racjonalnie przewidzieć warunki. Jeżeli urządzenie radiowe może występować w różnych konfiguracjach, ocena zgodności potwierdza, czy urządzenie to spełnia zasadnicze wymagania określone w art. 3 we wszystkich możliwych konfiguracjach.		**Art. 273 ust. 5 i 6 Pke**	**Art. 273.** (…) 5. Urządzenia radiowe podlegają obowiązkowej ocenie zgodności z wymaganiami, o których mowa w ust. 1-3. 6. Producent dokonuje oceny zgodności urządzenia radiowego z wymaganiami, o których mowa w ust. 1-3. Ocena zgodności obejmuje wszystkie przewidywane warunki eksploatacji, a w przypadku wymagań dotyczących zapewnienia ochrony zdrowia i bezpieczeństwa osób i zwierząt domowych oraz ochrony mienia - również dające się racjonalnie przewidzieć warunki eksploatacji. Jeżeli urządzenie radiowe może występować w różnych konfiguracjach, ocena zgodności potwierdza, czy urządzenie to spełnia wymagania określone w ust. 1-3 we wszystkich możliwych konfiguracjach.
Art. 17 ust. 2	2.Producenci wykazują zgodność urządzeń radiowych z zasadniczymi wymaganiami określonymi w art. 3 ust. 1 i 4 przy użyciu dowolnej z następujących procedur oceny zgodności:	**T**	**Art. 273 ust. 1 pkt 4 Pke**	**Art. 273.** 1. Urządzenia radiowe wprowadzane do obrotu lub oddawane do użytku powinny spełniać wymagania w zakresie (…) **(…)** 4) interfejsów ładowania i protokołów komunikacyjnych w zakresie ładowania, o ile takie wymagania wynikają z przepisów prawa.

	a) wewnętrznej kontroli produkcji określonej w załączniku II; b)badania typu UE, a po nim zgodności z typem na podstawie wewnętrznej kontroli produkcji określonej w załączniku III; c) zgodności opartej na pełnym zapewnieniu jakości określonej w załączniku IV.			
Art. 20	**Reguły i warunki umieszczania oznakowania CE i numeru identyfikacyjnego jednostki notyfikowanej** 1. Oznakowanie CE umieszcza się tak, by było widoczne, czytelne i niemożliwe do usunięcia z urządzenia radiowego lub z jego tabliczki znamionowej, chyba że nie ma takiej możliwości lub jest to nieuzasadnione z uwagi na rodzaj urządzenia radiowego. Oznakowanie CE umieszcza się również w sposób widoczny i czytelny na opakowaniu. 2. Oznakowanie CE umieszcza się przed wprowadzeniem urządzenia radiowego do obrotu. 3. Po oznakowaniu CE podaje się numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej, jeżeli stosowana jest procedura oceny zgodności określona w załączniku IV. Numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej musi mieć taką samą wysokość jak oznakowanie CE.	**T**	**Art. 280 Pke**	**Art. 280.** 1. Przed wprowadzeniem urządzenia radiowego do obrotu lub oddaniem go do użytku producent, po wystawieniu deklaracji zgodności, umieszcza na urządzeniu oznakowanie CE. 2. Po oznakowaniu CE podaje się numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej, jeżeli stosowana jest procedura oceny zgodności urządzeń radiowych z wymaganiami na podstawie systemu pełnego zapewnienia jakości, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 12 ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku. Numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej ma taką samą wysokość jak oznakowanie CE i umieszczany jest przez jednostkę notyfikowaną lub producenta, według wskazówek jednostki notyfikowanej.

	Numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej umieszcza sama jednostka notyfikowana lub producent albo jego upoważniony przedstawiciel, według wskazówek jednostki notyfikowanej. 4. Państwa członkowskie korzystają z istniejących mechanizmów w celu zapewnienia prawidłowego stosowania systemu regulującego oznakowanie CE oraz podejmują odpowiednie działania w przypadku nieprawidłowego stosowania tego oznakowania.			
Art. 21	**Dokumentacja techniczna** 1. Dokumentacja techniczna zawiera wszystkie istotne dane i informacje dotyczące środków zastosowanych przez producenta, aby zapewnić zgodność urządzenia radiowego z zasadniczymi wymaganiami określonymi w art. 3. Zawiera ona co najmniej elementy wymienione w załączniku V. 2. Dokumentacja techniczna sporządzana jest przed wprowadzeniem urządzenia radiowego do obrotu i jest systematycznie aktualizowana. 3. Dokumentację techniczną i korespondencję odnoszącą się do procedury badania typu UE sporządza się w urzędowym języku państwa członkowskiego, w którym ustanowiona jest jednostka notyfikowana, lub w języku możliwym do przyjęcia przez tę jednostkę. 4. W przypadku gdy dokumentacja techniczna nie jest zgodna z ust. 1, 2 lub 3 niniejszego artykułu, i w związku z tym nie zawiera	**T**	**Art. 281 Pke**	**Art. 281.** 1. Dokumentacja techniczna sporządzana jest przed wprowadzeniem urządzenia radiowego do obrotu lub oddaniem do użytku i jest systematycznie aktualizowana. 2. W przypadku gdy dokumentacja techniczna nie zawiera wystarczających informacji potwierdzających zgodność urządzenia radiowego z wymaganiami, Prezes UKE może wezwać producenta lub importera do zlecenia przeprowadzenia badania przez jednostkę notyfikowaną upoważnioną do oceny zgodności w odniesieniu do urządzeń radiowych na koszt producenta lub importera oraz do przedstawienia w określonym terminie dokumentacji technicznej, która potwierdzi zgodność urządzenia radiowego z wymaganiami, o których mowa w art. 273 ust. 1–4.

	wystarczającej ilości stosownych danych i informacji dotyczących środków użytych w celu zapewnienia zgodności urządzenia radiowego z zasadniczymi wymaganiami określonymi w art. 3, organ nadzoru rynku może zwrócić się do producenta lub importera o zlecenie przeprowadzenia badania przez organ akceptowalny dla organu nadzoru rynku, na koszt producenta lub importera i w określonym terminie, aby sprawdzić zgodność z zasadniczymi wymaganiami określonymi w art. 3.			
Rozdział V	**Rozdział V** **Nadzór rynku unijnego i kontrola urządzeń radiowych wprowadzanych na rynek unijny oraz unijna procedura ochronna**	**T**	**Art. 275, art. 421 ust. 1, art. 422 ust. 3 Pke**	**Art. 275.** 1. Podmiot wprowadzający do obrotu lub oddający do użytku urządzenie radiowe jest obowiązany udzielić Prezesowi UKE, na każde jego żądanie, wyjaśnień dotyczących tego urządzenia, jego przeznaczenia oraz właściwości technicznych i eksploatacyjnych, a także wskazać zakres jego zastosowania. 2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do urządzeń radiowych przekazywanych do używania przez użytkowników rządowych. **Art. 421.** 1. Prezes UKE jest uprawniony do weryfikacji przestrzegania przepisów, decyzji oraz postanowień z zakresu komunikacji elektronicznej lub spełniania wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej. **Art. 422.** (…) 3. Prezes UKE jest uprawniony do kontroli znajdującej się w obrocie lub oddanej do użytku aparatury w zakresie spełniania wymagań określonych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/30/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do kompatybilności elektromagnetycznej (Dz. Urz. UE L 96 z 29.03.2014, str. 79, z późn. zm.) i urządzeń radiowych

				w zakresie spełniania wymagań określonych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylającej dyrektywę 1999/5/WE.
	Rozdział VII **Przepisy końcowe i przejściowe**			
Art. 46	**Sankcje** Państwa członkowskie ustanawiają przepisy o sankcjach mających zastosowanie w przypadku naruszenia przez podmioty gospodarcze przepisów prawa krajowego przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy i stosują wszelkie niezbędne środki, aby zapewnić ich wykonanie. Przepisy te mogą przewidywać sankcje karne za poważne naruszenia. Przewidziane sankcje są skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.	**T**	**Art. 444 ust. 1 pkt 35, pkt 92, ust. 2 pkt 1 Pke**	**Art. 444.** 1. Kto: (…) 35) wprowadza do obrotu lub oddaje do użytku urządzenie radiowe, nie podając informacji, o których mowa w art. 274 ust. 2, (…) 92) utrudnia lub uniemożliwia wykonywanie czynności kontrolnych przez Prezesa UKE - podlega karze pieniężnej. 2. Prezes UKE, jeżeli przemawia za tym charakter lub zakres naruszenia, może nałożyć karę pieniężną na podmiot, który: 1) nie wypełnia obowiązku udzielania informacji lub dostarczania dokumentów przewidzianych ustawą lub ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych lub udziela informacji niepełnych lub nieprawdziwych, lub dostarcza dokumenty zawierające informacje niepełne lub nieprawdziwe;
Załącznik I	**ZAŁĄCZNIKI** **ZAŁĄCZNIK I** **URZĄDZENIA NIEOBJĘTE NINIEJSZĄ DYREKTYWĄ** 1. Urządzenia radiowe używane przez radioamatorów w rozumieniu art. 1 definicja 56 Regulaminu radiokomunikacyjnego Międzynarodowego Związku	**T**	**Art. 273 ust. 5 i 7 Pke**	**Art. 273.** (…) 5. Urządzenia radiowe podlegają obowiązkowej ocenie zgodności z wymaganiami, o których mowa w ust. 1-3. (…) 7. Przepisu ust. 5 nie stosuje się do: 1) urządzeń przeznaczonych do używania wyłącznie w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej, niebędących przedmiotem oferty handlowej, w tym: a)zestawów części do montażu urządzeń, b) urządzeń zmodyfikowanych przez radioamatorów dla własnych potrzeb w celu używania w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej,

	Telekomunikacyjnego (ITU), chyba że urządzenia takie są udostępnione na rynku. Następujące urządzenia są traktowane jako urządzenia nieudostępniane na rynku: a) zestawy radiowe do montażu i użytku przez radioamatorów; b) urządzenia radiowe zmodyfikowane przez radioamatorów na ich potrzeby; c) urządzenia zbudowane samodzielnie przez radioamatorów, które służą celom eksperymentalnym i naukowym w ramach służby radiokomunikacyjnej amatorskiej. 2. Wyposażenie statków objęte przepisami dyrektywy Rady 96/98/WE. 3. Poniższe wyposażenie lotnicze, w przypadku gdy wyposażenie to wchodzi w zakres stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1139 (2) i jest przeznaczone jedynie do użytkowania w powietrzu: a) statki powietrzne inne niż bezzałogowe statki powietrzne, a także związane z nimi silniki, śmigła, części i wyposażenie nieinstalowane; b) bezzałogowe statki powietrzne, a także związane z nimi silniki, śmigła, części i wyposażenie nieinstalowane, których projekt jest certyfikowany zgodnie z art. 56 ust. 1 tego rozporządzenia i które są przeznaczone jedynie do działania na			c)urządzeń zbudowanych samodzielnie przez radioamatorów, które służą celom eksperymentalnym i naukowym w ramach służby radiokomunikacyjnej amatorskiej; 2) urządzeń wyposażenia radiokomunikacyjnego objętych przepisami o wyposażeniu morskim; 3) wyposażenia radiokomunikacyjnego objętego przepisami ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze przeznaczonego jedynie do użytkowania w powietrzu lub następującego wyposażenia lotniczego objętego przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1139 z dnia 4 lipca 2018 r. w sprawie wspólnych zasad w dziedzinie lotnictwa cywilnego i utworzenia Agencji Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego oraz zmieniającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 2111/2005, (WE) nr 1008/2008, (UE) nr 996/2010, (UE) nr 376/2014 i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/30/UE i 2014/53/UE, a także uchylającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 552/2004 i (WE) nr 216/2008 i rozporządzenie Rady (EWG) nr 3922/91 (Dz. Urz. UE L 212 z 22.08.2018, str. 1, z późn. zm.) i przeznaczonego jedynie do użytkowania w powietrzu: a)statków powietrznych innych niż bezzałogowe statki powietrzne, a także związane z nimi silników, śmigieł, części i wyposażenia nieinstalowanego, b) bezzałogowych statków powietrznych, a także związanych z nimi silników, śmigieł, części i wyposażenia nieinstalowanego, których projekt jest certyfikowany zgodnie z art. 56 ust. 1 tego rozporządzenia i które są przeznaczone jedynie do działania na częstotliwościach wykorzystywanych w lotnictwie, zgodnie z przeznaczeniem określonym w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości; 4) zestawów kontrolnych zbudowanych według indywidualnego projektu, przeznaczonych dla specjalistów i wykorzystywanych wyłącznie w ośrodkach badawczo-rozwojowych do celów badawczo-rozwojowych.

	częstotliwościach przydzielonych w regulacjach radiowych Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego do celów chronionego użytkowania lotniczego 4. Zestawy kontrolne zbudowane według indywidualnego projektu, przeznaczone dla specjalistów i wykorzystywane wyłącznie w ośrodkach badawczo-rozwojowych do odnośnych celów.			
Załącznik IA	**ZAŁĄCZNIK IA** tekst załącznika do niniejszej dyrektywy dodaje się jako załącznik Ia. Artykuł 2 1. Państwa członkowskie przyjmują i publikują przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia 28 grudnia 2023 r. Niezwłocznie przekazują one Komisji tekst tych przepisów. Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia 28 grudnia 2024 r. do kategorii lub klas urządzeń radiowych, o których mowa w części I pkt 1.1–1.12 załącznika Ia, i od dnia 28 kwietnia 2026 r. do kategorii lub klas urządzeń radiowych, o których mowa w części I pkt 1.13 załącznika Ia. Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Sposób dokonywania takiego odniesienia określany jest przez państwa członkowskie. 2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst najważniejszych przepisów prawa krajowego w	**T**	**Art. 278 ust. 8 Pke**	**Art. 278.** (...) 8. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi w drodze rozporządzenia: 1) kategorie lub klasy urządzeń radiowych konstruowanych w sposób umożliwiający ich ładowanie za pośrednictwem gniazda USB typu C, 2) specyfikacje techniczne dotyczące ładowania mające zastosowanie do tych kategorii lub klas urządzeń, 3) informacje odnoszące się do specyfikacji technicznych dotyczących ładowania i kompatybilnych urządzeń ładujących, 4) wzory piktogramów informujących o tym, czy do urządzenia radiowego jest czy nie jest dołączone urządzenie ładujące, 5) wzór etykiety, o której mowa w ust. 5 – mając na uwadze wymagania zwarte w załączniku Ia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylającej dyrektywę 1999/5/WE, a także ich zmiany w zakresie określonym w aktach delegowanych Komisji Europejskiej, o których mowa w art. 3 ust. 4, art. 3a

	dziedzinie objętej zakresem niniejszej dyrektywy.			ust. 2 i art. 10 ust. 8 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylającej dyrektywę 1999/5/WE oraz uwzględniając konieczność harmonizacji interfejsów ładowania i protokołów komunikacyjnych w zakresie ładowania dla określonych kategorii lub klas urządzeń radiowych ładowanych za pomocą ładowania przewodowego.
Załącznik IV	**ZAŁĄCZNIK IV** **MODUŁ OCENY ZGODNOŚCI H** ZGODNOŚĆ OPARTA NA PEŁNYM ZAPEWNIENIU JAKOŚCI			
Załącznik IV pkt 5	5. **Oznakowanie CE i deklaracja zgodności UE** 5.1. Producent umieszcza oznakowanie CE zgodnie z art. 19 i 20 oraz, na odpowiedzialność jednostki notyfikowanej, o której mowa w pkt 3.1, jej numer identyfikacyjny na każdym urządzeniu radiowym spełniającym odpowiednie wymagania określone w art. 3.	**T**	**Art. 280 Pke**	**Art. 280.** 1. Przed wprowadzeniem urządzenia radiowego do obrotu lub oddaniem go do użytku producent, po wystawieniu deklaracji zgodności, umieszcza na urządzeniu oznakowanie CE. 2. Po oznakowaniu CE podaje się numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej, jeżeli stosowana jest procedura oceny zgodności urządzeń radiowych z wymaganiami na podstawie systemu pełnego zapewnienia jakości, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 12 ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku. Numer identyfikacyjny jednostki notyfikowanej ma taką samą wysokość jak oznakowanie CE i umieszczany jest przez jednostkę notyfikowaną lub producenta, według wskazówek jednostki notyfikowanej.
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO / WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH [1]:	**Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/30/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do kompatybilności elektromagnetycznej**			

Art. 2	*Artykuł 2* **Zakres** 1. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do urządzeń, o których mowa w art. 3. 2. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do: (...) b) poniższego wyposażenia lotniczego, w przypadku gdy wyposażenie to wchodzi w zakres stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1139 i jest przeznaczone jedynie do użytkowania w powietrzu: (i) statki powietrzne inne niż bezzałogowe statki powietrzne, a także związane z nimi silniki, śmigła, części i wyposażenie nieinstalowane; (ii) bezzałogowe statki powietrzne, a także związane z nimi silniki, śmigła, części i wyposażenie nieinstalowane, których projekt jest certyfikowany zgodnie z art. 56 ust. 1 tego rozporządzenia i które są przeznaczone jedynie do działania na częstotliwościach przydzielonych w regulacjach radiowych Międzynarodowego Związku Telekomunikacyjnego do celów chronionego użytkowania lotniczego.	**T**	**Art. 36 pkt 1 lit. b ustawy wprowadzającej PKE**	**Art. 36.** W ustawie z dnia 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej (Dz. U. z 2022 r. 2233) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 5: (…) b) pkt 7 otrzymuje brzmienie: „7) wyposażenia lotniczego objętego przepisami ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2023 r. 2110) lub następującego wyposażenia lotniczego objętego przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1139 z dnia 4 lipca 2018 r. w sprawie wspólnych zasad w dziedzinie lotnictwa cywilnego i utworzenia Agencji Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego oraz zmieniającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 2111/2005, (WE) nr 1008/2008, (UE) nr 996/2010, (UE) nr 376/2014 i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/30/UE i 2014/53/UE, a także uchylającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 552/2004 i (WE) nr 216/2008 i rozporządzenie Rady (EWG) nr 3922/91 (Dz. Urz. UE L 212 z 22.08.2018, str. 1, z późn. zm.[10)]) i przeznaczonego jedynie do użytkowania w powietrzu: a) statków powietrznych innych niż bezzałogowe statki powietrzne, a także związanych z nim silników, śmigieł, części i wyposażenia nieinstalowanego, b) bezzałogowych statków powietrznych, a także związanych z nimi silników, śmigieł, części i wyposażenia nieinstalowanego, których projekt jest certyfikowany zgodnie z art. 56 ust. 1 tego rozporządzenia i które są przeznaczone jedynie do działania na częstotliwościach wykorzystywanych w lotnictwie, zgodnie z przeznaczeniem określonym w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości;”,
Art. 3 ust. 1 pkt 2	**Artykuł 3 Definicje** 1. Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:	**T**	**Art. 2 pkt 3 Pke**	3) aparatura – aparaturę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2233 oraz z 2024 r. poz.);

	2) „aparatura” oznacza każde gotowe urządzenie lub ich kombinacje udostępnione na rynku jako pojedyncze jednostki funkcjonalne przeznaczone dla użytkownika końcowego i które mogą wytwarzać zaburzenia elektromagnetyczne, lub na których działanie takie zaburzenia mogą mieć wpływ;			[Główne wdrożenie dyrektywy 2014/30/UE nastąpiło w ustawie z dnia 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej, w Pke natomiast znajdują się regulacje dotyczące m.in. kontroli w zakresie zgodności z przepisami dyrektywy EMC stąd potrzeba w Pke posłużenia się definicjami z ustawy o kompatybilności elektromagnetycznej]
Rozdział 5	ROZDZIAŁ 5 NADZÓR RYNKU UNIJNEGO I KONTROLA APARATURY WPROWADZANEJ NA RYNEK UNII ORAZ PROCEDURA OCHRONNA NA POZIOMIE UNII	**T**	**Dział VIII, rozdział 2 Pke**	**Przepisy Działu VIII, rozdziału 2: „Działania kontrolne Prezesa UKE”,** w szczególności: **Art. 421.** 1. Prezes UKE jest uprawniony do weryfikacji przestrzegania przepisów, decyzji oraz postanowień z zakresu komunikacji elektronicznej lub spełniania wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej. 2. W ramach weryfikacji, o której mowa w ust. 1, Prezes UKE może w szczególności monitorować częstotliwości, lokalizować źródła zakłóceń lub nielegalnych emisji, prowadzić kontrole i postępowania pokontrolne. **Art. 422.** (…) 3. Prezes UKE jest uprawniony do kontroli znajdującej się w obrocie lub oddanej do użytku aparatury w zakresie spełniania wymagań określonych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/30/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do kompatybilności elektromagnetycznej (Dz. Urz. UE L 96 z 29.03.2014, str. 79, z późn. zm.) i urządzeń radiowych w zakresie spełniania wymagań określonych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/53/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich dotyczących udostępniania na rynku urządzeń radiowych i uchylającej dyrektywę 1999/5/WE.

				Art. 424. 1. Pracownikom UKE przysługuje, po okazaniu legitymacji służbowej oraz doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, prawo: 1) dostępu do materiałów, dokumentów oraz innych danych niezbędnych do przeprowadzenia kontroli, a także sporządzania ich kopii; 2) wstępu do wszystkich obiektów i nieruchomości oraz pomieszczeń podmiotu podlegającego kontroli, zwanego dalej „podmiotem kontrolowanym”; 3) prowadzenia oględzin kontrolowanych sieci telekomunikacyjnych i aparatury; 4) zabezpieczenia przed dalszym używaniem lub przyjęcia do depozytu urządzeń radiowych używanych bez wymaganego pozwolenia lub obsługiwanych przez nieuprawnioną osobę; 5) czasowego zajęcia aparatury w trybie, o którym mowa w art. 434, w celu przeprowadzenia badań prowadzących do ustalenia przyczyn szkodliwych zakłóceń; 6) nieodpłatnego pobierania próbek wprowadzonej do obrotu lub oddanej do użytku aparatury, w tym telekomunikacyjnych urządzeń końcowych i urządzeń radiowych, w celu przeprowadzenia badań w zakresie spełniania przez tę aparaturę wymagań oraz zatrzymania próbek do czasu prawomocnego zakończenia postępowania; 7) nieodpłatnego pobierania próbek wprowadzonych do obrotu lub oddanych do użytku wyrobów, o których mowa w art. 421 ust. 1, oraz zatrzymania próbek do czasu prawomocnego zakończenia postępowania; 8) nieodpłatnego pobierania próbek wprowadzanych do obrotu lub oddawanych do użytku produktów, o których mowa w art. 421 ust. 2, oraz zatrzymania próbek do czasu prawomocnego zakończenia postępowania;

				9) wykonywania czynności kontrolno-pomiarowych, badań sieci telekomunikacyjnych, urządzeń telekomunikacyjnych oraz innej aparatury, a także kontroli jakości świadczonych usług komunikacji elektronicznej; 10) legitymowania osoby w celu stwierdzenia jej tożsamości, jeżeli jest to niezbędne na potrzeby kontroli.
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO / WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH [1]:		**Dyrektywa 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 września 2002 r. dotycząca sprzedaży konsumentom usług finansowych na odległość oraz zmieniająca dyrektywę Rady 90/619/EWG oraz dyrektywy 97/7/WE i 98/27/WE**		
Art. 10	**Niezamówione wiadomości** 1. Zastosowanie przez dostawcę następujących technik porozumiewania się na odległość wymaga wcześniejszej zgody konsumenta: a) automatycznych urządzeń wywołujących bez ludzkiej ingerencji (automatyczne urządzenia wywołujące); b) faksów. 2. Państwa Członkowskie zapewnią, aby środki porozumiewania się na odległość inne niż określone w ust. 1, jeśli pozwalają na indywidualne porozumiewanie się: a) nie były dozwolone, chyba że otrzymano zgodę danych konsumentów; lub b) mogły być stosowane wyłącznie, gdy konsument nie wyraził wyraźnego sprzeciwu. 3. Środki określone w ust. 1 i 2 nie będą powodować kosztów dla konsumentów.	**T**	**Art. 398 Pke**	**Art. 398.** 1. Zakazane jest używanie: 1) automatycznych systemów wywołujących, 2) telekomunikacyjnych urządzeń końcowych, w szczególności w ramach korzystania z usług komunikacji interpersonalnej – do celów przesyłania informacji handlowej w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, w tym marketingu bezpośredniego, do abonenta lub użytkownika końcowego, chyba że uprzednio wyraził on na to zgodę. 2. Zgoda, o której mowa w ust. 1, może być wyrażona przez udostępnienie przez abonenta lub użytkownika końcowego identyfikującego go adresu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, w celu przesyłania informacji handlowej na podany przez abonenta lub użytkownika końcowego adres elektroniczny. 3. Używanie środków, o których mowa w ust. 1, do przesyłania informacji handlowej, w tym marketingu bezpośredniego, nie może odbywać się na koszt użytkownika końcowego lub abonenta. 4. Działanie, o którym mowa w ust. 1, stanowi czyn nieuczciwej konkurencji w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233).

TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO / WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH [1)]:		Rozporządzenia UE dotyczące wymagań w zakresie ekoprojektów		
	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1275/2008 z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla zużycia energii przez elektryczne i elektroniczne urządzenia gospodarstwa domowego i urządzenia biurowe w trybie czuwania i wyłączenia (Dz. Urz. UE L 339 z 18.12.2008, str. 45, z późn. zm.)	**T**	**Art. 422 ust. 1 pkt 1 Pke**	**Art. 422.** 1. Prezes UKE, jako organ wyspecjalizowany w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2023 r. poz. 215), jest uprawniony do kontroli znajdujących się w obrocie lub oddanych do użytku wyrobów, o których mowa w: 1) rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1275/2008 z dnia 17 grudnia 2008 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla zużycia energii przez elektryczne i elektroniczne urządzenia gospodarstwa domowego i urządzenia biurowe w trybie czuwania i wyłączenia (Dz. Urz. UE L 339 z 18.12.2008, str. 45, z późn. zm.);
	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 107/2009 z dnia 4 lutego 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla prostych set-top boksów (Dz. Urz. UE L 36 z 05.02.2009, str. 8, z późn. zm.)	**T**	**Art. 422 ust. 1 pkt 2 Pke**	**Art. 422.** 1. Prezes UKE, jako organ wyspecjalizowany w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2023 r. poz. 215), jest uprawniony do kontroli znajdujących się w obrocie lub oddanych do użytku wyrobów, o których mowa w: (…) 2) rozporządzeniu Komisji (WE) nr 107/2009 z dnia 4 lutego 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla prostych set-top boksów (Dz. Urz. UE L 36 z 05.02.2009, str. 8, z późn. zm.);
	Rozporządzenie Komisji (UE) 2019/1782 z dnia 1 października 2019 r. ustanawiające wymogi dotyczące ekoprojektu dla zasilaczy zewnętrznych na podstawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE oraz uchylające rozporządzenie Komisji (WE) nr 278/2009	**T**	**Art. 422 ust. 1 pkt 3 Pke**	**Art. 422.** 1. Prezes UKE, jako organ wyspecjalizowany w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2023 r. poz. 215), jest uprawniony do kontroli znajdujących się w obrocie lub oddanych do użytku wyrobów, o których mowa w: (…) 3) rozporządzeniu Komisji (UE) 2019/1782 z dnia 1 października 2019 r. ustanawiającym wymogi dotyczące ekoprojektu dla zasilaczy

	(Dz. Urz. UE L 272 z 25.10.2019, str. 95, z późn. zm.)			zewnętrznych na podstawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE oraz uchylającym rozporządzenie Komisji (WE) nr 278/2009 (Dz. Urz. UE L 272 z 25.10.2019, str. 95, z poźn. zm.);
	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 278/2009 z dnia 6 kwietnia 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu w zakresie zużycia energii elektrycznej przez zasilacze zewnętrzne w stanie bez obciążenia oraz ich średniej sprawności podczas pracy (Dz. Urz. UE L 93 z 07.04.2009, str. 3, z późn. zm.)	**T**	**Art. 422 ust. 1 pkt 4 Pke**	**Art. 422.** 1. Prezes UKE, jako organ wyspecjalizowany w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2023 r. poz. 215), jest uprawniony do kontroli znajdujących się w obrocie lub oddanych do użytku wyrobów, o których mowa w: (…) 4) rozporządzeniu Komisji (WE) nr 278/2009 z dnia 6 kwietnia 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu w zakresie zużycia energii elektrycznej przez zasilacze zewnętrzne w stanie bez obciążenia oraz ich średniej sprawności podczas pracy (Dz. Urz. UE L 93 z 07.04.2009, str. 3, z późn. zm.);
	Rozporządzenie Komisji (UE) 2019/2021 z dnia 1 października 2019 r. ustanawiające wymogi dotyczące ekoprojektu dla wyświetlaczy elektronicznych zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE, zmieniające rozporządzenie Komisji (WE) nr 1275/2008 i uchylające rozporządzenie Komisji (WE) nr 642/2009 (Dz. Urz. UE L 315 z 05.12.2019, str. 241, z późn. zm.)	**T**	**Art. 422 ust. 1 pkt 5 Pke**	**Art. 422.** 1. Prezes UKE, jako organ wyspecjalizowany w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2023 r. poz. 215), jest uprawniony do kontroli znajdujących się w obrocie lub oddanych do użytku wyrobów, o których mowa w: (…) 5) rozporządzeniu Komisji (UE) 2019/2021 z dnia 1 października 2019 r. ustanawiającym wymogi dotyczące ekoprojektu dla wyświetlaczy elektronicznych zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE, zmieniającym rozporządzenie Komisji (WE) nr 1275/2008 i uchylającym rozporządzenie Komisji (WE) nr 642/2009 (Dz. Urz. UE L 315 z 5.12.2019, str. 241, z późn. zm.);
	Rozporządzenie Komisji (WE) nr 642/2009 z dnia 22 lipca 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla	**T**	**Art. 422 ust. 1 pkt 6 Pke**	**Art. 422.** 1. Prezes UKE, jako organ wyspecjalizowany w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2023 r. poz. 215), jest uprawniony do kontroli znajdujących się w obrocie lub oddanych do użytku wyrobów, o których mowa w: (…)

	telewizorów (Dz. Urz. UE L 191 z 23.07.2009, str. 42, z późn. zm.)			6) rozporządzeniu Komisji (WE) nr 642/2009 z dnia 22 lipca 2009 r. w sprawie wykonania dyrektywy 2005/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla telewizorów (Dz. Urz. UE L 191 z 23.07.2009, str. 42, z późn. zm.);
	Rozporządzenie Komisji (UE) nr 617/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla komputerów i serwerów (Dz. Urz. UE L 175 z 27.06.2013, str. 13, z późn. zm.)	**T**	**Art. 422 ust. 1 pkt 7 Pke**	**Art. 422.** 1. Prezes UKE, jako organ wyspecjalizowany w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o systemie oceny zgodności (Dz. U. z 2023 r. poz. 215), jest uprawniony do kontroli znajdujących się w obrocie lub oddanych do użytku wyrobów, o których mowa w: (…) 7) rozporządzeniu Komisji (UE) nr 617/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla komputerów i serwerów (Dz. Urz. UE L 175 z 27.06.2013, str. 13, z późn. zm.).
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO / WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH [1]:		**Rozporządzenia UE w zakresie etykietowania energetycznego**		
	Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/2013 z dnia 11 marca 2019 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 w odniesieniu do etykietowania energetycznego wyświetlaczy elektronicznych i uchylającym rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 1062/2010 (Dz. Urz. UE L 315 z 05.12.2019, str. 1, z późn. zm.)	**T**	**Art. 422 ust. 2 pkt 1 Pke**	**Art. 422.** (…) 2. Prezes UKE jako organ: 1) kontrolujący w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 14 września 2012 r. o etykietowaniu energetycznym produktów związanych z energią (Dz. U. z 2020 r. poz. 378) jest uprawniony do kontroli wprowadzanych do obrotu lub oddawanych do użytku produktów związanych z energią, o których mowa w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2017/2013 z dnia 11 marca 2019 r. uzupełniającym rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1369 w odniesieniu do etykietowania energetycznego wyświetlaczy elektronicznych i uchylającym rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 1062/2010 (Dz. Urz. UE L 315 z 05.12.2019, str. 1, z późn. zm.);
	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 106/2008 z dnia 15 stycznia	**T**	**Art. 422 ust. 2**	**Art. 422.** (…) 2. Prezes UKE jako organ: (…)

	2008 r. w sprawie unijnego programu znakowania efektywności energetycznej urządzeń biurowych (Dz. Urz. UE L 39 z 13.02.2008, str. 1, z późn. zm.)		**pkt 2 Pke**	2) przeprowadzający kontrolę realizacji programu znakowania efektywności energetycznej urządzeń biurowych w rozumieniu przepisów ustawy, o której mowa w pkt 1, jest uprawniony do kontroli realizacji programu znakowania efektywności energetycznej urządzeń biurowych, o którym mowa w art. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 106/2008 z dnia 15 stycznia 2008 r. w sprawie unijnego programu znakowania efektywności energetycznej urządzeń biurowych (Dz. Urz. UE L 39 z 13.02.2008, str. 1, z późn. zm.).
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO / WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH [1]:		**Decyzja Komisji z dnia 6 kwietnia 2000 r. ustanawiająca wstępną klasyfikację urządzeń radiowych i końcowych urządzeń telekomunikacyjnych oraz związanych z nimi znaków identyfikacyjnych (2000/299/WE)**		
	Artykuł 1 1. Urządzenia radiowe i końcowe urządzenia telekomunikacyjne, które mogą być wprowadzane do obrotu i do użytku bez ograniczeń, będą stanowiły jedną klasę. Klasa ta zwana będzie "Klasą 1". Ta klasa urządzeń nie posiada przypisanego jej znaku identyfikacyjnego klasy urządzeń. 2. Urządzenia radiowe, wobec którego Państwa Członkowskie stosują ograniczenia w oddawaniu do użytku, przewidziane w art. 7 ust. 2 dyrektywy 1999/5/WE, lub wobec którego Państwa Członkowskie stosują ograniczenia we wprowadzaniu do obrotu, przewidziane w art. 9 ust. 5 dyrektywy 1999/5/WE, będą stanowiły jedną klasę. Klasa ta zwana będzie "Klasą 2". Urządzeniu	**T**	**Art. 274 ust. 1-4 Pke**	**Art. 274.** 1. Urządzenie radiowe, wobec którego państwo członkowskie stosuje ograniczenia w zakresie wprowadzania go do obrotu lub oddawania do użytku lub wobec którego obowiązują wymagania dotyczące konieczności uzyskania pozwolenia na używanie urządzenia radiowego, stanowi urządzenie klasy 2. 2. W przypadku urządzenia klasy 2 informacje dostępne na opakowaniu oraz podane w instrukcji towarzyszącej urządzeniu radiowemu umożliwiają określenie państwa członkowskiego lub obszaru geograficznego w obrębie danego państwa członkowskiego, w których istnieją ograniczenia we wprowadzaniu do obrotu lub oddawaniu do użytku lub obowiązują wymagania dotyczące konieczności uzyskania pozwolenia na używanie urządzenia. 3. Urządzenia radiowe, wobec których państwa członkowskie nie stosują ograniczeń w zakresie wprowadzania ich do obrotu lub oddawania do użytku, stanowią urządzenia klasy 1. 4. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE przykładową listę urządzeń radiowych stanowiących urządzenia klasy 1.

	w ramach tej klasy przypisuje się następujący znak identyfikacyjny klasy urządzeń:			
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO / WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH [1]:		**Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/696 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiające Unijny program kosmiczny i Agencję Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 912/2010, (UE) nr 1285/2013 i (UE) nr 377/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE**		
Art. 45 ust. 1 lit. d	d) usługę publiczną o regulowanym dostępie (PRS), zarezerwowaną dla użytkowników upoważnionych przez władze publiczne, przeznaczoną do newralgicznych aplikacji, które wymagają wysokiego poziomu ciągłości świadczenia usług, w tym w dziedzinie bezpieczeństwa i obronności, wykorzystującą silne zaszyfrowane sygnały; usługa ta jest bezpłatna dla państw członkowskich, Rady, Komisji, ESDZ i, w stosownych przypadkach, odpowiednio upoważnionych agencji Unii; kwestię pobierania opłat od pozostałych uczestników PRS, o których mowa w art. 2 decyzji nr 1104/2011/UE, ocenia się w indywidualnych przypadkach, a odpowiednie postanowienia określa się w umowach zawartych na podstawie art. 3 ust. 5 tej decyzji; dostęp do PRS jest regulowany zgodnie z decyzją nr 1104/2011/UE;	**T**	**Art. 2 pkt 55 Pke**	55) satelitarna usługa publiczna o regulowanym dostępie – satelitarną usługę publiczną o regulowanym dostępie w rozumieniu art. 45 ust. 1 lit. d rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/696 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiającego Unijny program kosmiczny i Agencję Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 912/2010, (UE) nr 1285/2013 i (UE) nr 377/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE (UE) (Dz. Urz. UE L 170 z 12.05.2021, str. 69);
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO / WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH [1]:		**Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1104/2011/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie warunków dostępu do usługi publicznej o regulowanym dostępie oferowanej przez globalny system nawigacji satelitarnej utworzony w ramach programu Galileo**		
Art. 2 lit. b	Artykuł 2 b) „użytkownicy PRS” oznaczają osoby fizyczne lub prawne odpowiednio	**T**	**Art. 2 pkt 88 Pke**	88) użytkownik satelitarnej usługi o regulowanym dostępie – podmiot upoważniony przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych do posiadania lub używania sprzętu na potrzeby satelitarnej usługi

	upoważnione przez uczestnika PRS do posiadania lub używania odbiornika PRS.			publicznej o regulowanym dostępie, służącego do odbioru sygnału satelitarnej usługi publicznej o regulowanym dostępie; W zakresie pojęć sprzęt na potrzeby PRS wdrażany akt to decyzja delegowana Komisji Europejskiej z dnia 15 września 2015 r. uzupełniająca decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 1104/2011/UE w odniesieniu do wspólnych minimalnych norm, których muszą przestrzegać organy odpowiedzialne za PRS (LIMITED). W dalszej części tabeli.
Art. 3 ust. 3	Artykuł 3 3. Każde państwo członkowskie, które korzysta z PRS, suwerennie podejmuje decyzję o kategoriach osób fizycznych zamieszkałych na jego terytorium lub pełniących oficjalne obowiązki za granicą w imieniu tego państwa członkowskiego, a także osób prawnych mających siedzibę na jego terytorium, które są upoważnione do bycia użytkownikami PRS, jak i o zastosowaniach PRS, zgodnie z art. 8 oraz pkt 1 ppkt (i) oraz (ii) załącznika. Zastosowania te mogą obejmować zastosowania związane z bezpieczeństwem.	**T**	**Art. 56 ust. 1 Pke**	**Art. 56.** 1. PRS może być świadczona na rzecz użytkowników PRS i grup użytkowników PRS, w szczególności na rzecz jednostek administracji rządowej, na potrzeby bezpieczeństwa państwa, bezpieczeństwa i porządku publicznego, obronności, ochrony granic, ratownictwa, ratownictwa morskiego, zarządzania kryzysowego, imigracji, ratownictwa medycznego, bezpieczeństwa przewozów kolejowych, obrony cywilnej, oraz innych zainteresowanych podmiotów istotnych dla społeczeństwa.
Art. 5 ust. 1 lit. a)	Artykuł 5 1. Organ odpowiedzialny za PRS wyznaczany jest przez: a) każde państwo członkowskie, które korzysta z PRS, i każde państwo członkowskie, na którego terytorium ma swoją siedzibę jeden z podmiotów, o których mowa w art. 7 ust. 1; w takim przypadku organ odpowiedzialny za PRS ma siedzibę na terytorium danego państwa	**T**	**Art. 55 ust. 1, 3 i 4 Pke, jak również art. 19 ustawy wprowadzającej PKE**	**Art. 55**. 1. Organem odpowiedzialnym za satelitarną usługę publiczną o regulowanym dostępie, zwaną dalej „PRS”, jest minister właściwy do spraw wewnętrznych. (…) 3. Minister właściwy do spraw wewnętrznych realizuje zadania w zakresie PRS przy pomocy jednostki zarządzającej PRS, funkcjonującej w strukturze organizacyjnej urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw wewnętrznych, zwanej dalej „jednostką zarządzającą”. 4. Do zadań ministra właściwego do spraw wewnętrznych, o których mowa w ust. 3, należy w szczególności:

	członkowskiego, które niezwłocznie powiadamia Komisję o takim wyznaczeniu;			1) zarządzanie PRS; 2) udzielanie dostępu do informacji dotyczących PRS będących w posiadaniu jednostki zarządzającej; 3) wydawanie pozwoleń na dostęp do PRS i produkowanie sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywanie technologii PRS; 4) sprawowanie nadzoru nad użytkownikami PRS; 5) wnioskowanie o wydanie akredytacji Rady ds. Akredytacji Bezpieczeństwa (Security Accreditation Board), działającej przy Agencji Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego, zwanej dalej „SAB”, podmiotom, którym mogą być zlecone zadania produkowania sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywania technologii PRS; 6) przeprowadzanie kontroli podmiotów produkujących sprzęt na potrzeby PRS i opracowujących technologie PRS, w tym prowadzących prace badawczo-rozwojowe. **Ustawa wprowadzająca PKE** **Art. 19.** W ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2512 oraz z 2023 r. poz. 2029) w art. 29 w ust. 1 w pkt 10 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 11 w brzmieniu: „11) satelitarnej usługi publicznej o regulowanym dostępie systemu radionawigacji satelitarnej Galileo.”.
Art. 7	Artykuł 7 **Produkcja i bezpieczeństwo odbiorników i modułów bezpieczeństwa** 1. Z zastrzeżeniem wymogów określonych w art. 5 ust. 5, państwo członkowskie może powierzyć produkcję odbiorników PRS lub związanych z nimi modułów bezpieczeństwa podmiotom mającym siedzibę na jego terytorium lub na terytorium innego państwa	**T**	**Art. 57 i art. 60 Pke**	**Art. 57.** 1. Dostęp do PRS, produkowanie sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywanie technologii PRS, w tym prowadzenie prac badawczo-rozwojowych, wymaga posiadania pozwolenia, zwanego dalej „pozwoleniem PRS”. 2. Pozwolenie PRS wydaje minister właściwy do spraw wewnętrznych, w drodze decyzji, na wniosek zainteresowanego podmiotu. 3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, składa się na piśmie utrwalonym w postaci papierowej opatrzonym podpisem własnoręcznym lub w postaci elektronicznej, opatrzonym kwalifikowanym podpisem elektronicznym,

oraz Art. 3 ust. 3	członkowskiego. Rada, Komisja lub ESDZ mogą powierzyć produkcję odbiorników PRS lub związanych z nimi modułów bezpieczeństwa na własny użytek podmiotom mającym siedzibę na terytorium państwa członkowskiego. 2. Rada Akredytacji w zakresie Bezpieczeństwa może w każdej chwili cofnąć zezwolenie na produkcję odbiorników PRS lub związanych z nimi modułów bezpieczeństwa, które przyznała podmiotowi, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, jeśli środki przewidziane w art. 5 ust. 5 lit. b) nie są przestrzegane. Artykuł 3 3. Każde państwo członkowskie, które korzysta z PRS, suwerennie podejmuje decyzję o kategoriach osób fizycznych zamieszkałych na jego terytorium lub pełniących oficjalne obowiązki za granicą w imieniu tego państwa członkowskiego, a także osób prawnych mających siedzibę na jego terytorium, które są upoważnione do bycia użytkownikami PRS, jak i o zastosowaniach PRS, zgodnie z art. 8 oraz pkt 1 ppkt (i) oraz (ii) załącznika. Zastosowania te mogą obejmować zastosowania związane z bezpieczeństwem.			podpisem zaufanym albo podpisem osobistym lub kwalifikowaną pieczęcią elektroniczną ze wskazaniem w treści pisma osoby opatrującej pismo pieczęcią. 4. Pozwolenie PRS jest wydawane na czas określony, nie dłuższy niż 5 lat. 5. Podmiot, który uzyskał pozwolenie na dostęp do PRS, prowadzi rejestr sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS będących w posiadaniu tego podmiotu oraz imiennej listy osób mających dostęp do sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS będących w posiadaniu tego podmiotu. 6. Podmiot, który uzyskał pozwolenie na produkowanie sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywanie technologii PRS, w tym prowadzenie prac badawczo-rozwojowych, prowadzi imienną listę osób zaangażowanych w prace nad opracowaniem lub produkcją odbiorników lub modułów bezpieczeństwa, zwierającą informacje o posiadanych przez daną osobę poświadczeniach bezpieczeństwa osobowego lub upoważnieniach do dostępu do informacji niejawnych. 7. Pozwolenie PRS na dostęp do PRS wydaje się podmiotowi, jeżeli: 1) przekazał szczegółowe informacje dotyczące celu oraz zadań, do których niezbędny będzie dla wnioskodawcy dostęp do PRS; 2) wykazał, że zadania będą dotyczyły bezpieczeństwa państwa, bezpieczeństwa i porządku publicznego, obronności, ochrony granic, ratownictwa, ratownictwa morskiego, zarządzania kryzysowego, imigracji, ratownictwa medycznego, bezpieczeństwa przewozów kolejowych, obrony cywilnej lub innych działań istotnych dla społeczeństwa; 3) przekazał szczegółowe informacje na temat warunków, w jakich przechowywane będą sprzęt na potrzeby PRS i technologia PRS; 4) przekazał plan zarządzania PRS; 5) zobowiązał się do przestrzegania zasad bezpieczeństwa i poufności związanych z dostępem do PRS oraz do poddawania się kontrolom niezbędnym do weryfikacji prawidłowości informacji przedstawionych we wniosku oraz spełnienia warunków wydania pozwolenia PRS; 6) zobowiązał się do prowadzenia rejestru sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS będących w posiadaniu tego podmiotu oraz imiennego

				rejestru osób mających dostęp do sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS będących w posiadaniu tego podmiotu; 7) złożył wniosek o przyznanie dostępu do PRS, o którym mowa w ust. 2. 8. Pozwolenie PRS na produkowanie sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywanie technologii PRS, w tym prowadzenie prac badawczo-rozwojowych, wydaje się w przypadku gdy podmiot: 1) posiada świadectwo bezpieczeństwa przemysłowego, o którym mowa w art. 11 ust. 5 decyzji Rady z dnia 23 września 2013 r. w sprawie przepisów bezpieczeństwa dotyczących ochrony informacji niejawnych UE (2013/488/UE) (Dz. Urz. UE L 274 z 15.10.2013, str. 1, z późn. zm.1)), w przypadku gdy informacje dotyczące PRS, sprzęt na potrzeby PRS lub technologia PRS, które podmiot ma wykorzystywać w obrębie swojego zakładu, oznaczono klauzulą tajności CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL lub wyższą; 2) posiada aktualną akredytację SAB uzyskaną za pośrednictwem jednostki zarządzającej; 3) zatrudnia pracowników o stosownych poświadczeniach bezpieczeństwa, w przypadku gdy informacje dotyczące PRS, sprzęt na potrzeby PRS lub technologia PRS, które ma wykorzystywać w obrębie swojego zakładu, oznaczono klauzulą tajności CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL lub wyższą; 4) stanowi własność wyłączną albo poprzez udział większościowy państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub członkowie zarządu są obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej posiadającymi poświadczenie bezpieczeństwa przyznane przez państwo członkowskie Unii Europejskiej, którym podmiot ten przekazał wyłączne uprawnienia podejmowania decyzji związanych z PRS – w przypadku modułów bezpieczeństwa PRS i innych produktów kryptograficznych PRS;

[1)] Zmiany wymienionej decyzji zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 125 z 26.04.2014, str. 72, Dz. Urz. UE L 336 z 30.12.2019, str. 291 i Dz. Urz. UE L 233 z 01.07.2021, str. 1.

				5) określił miejsca wykonywania działalności będącej przedmiotem wniosku; 6) wskazał potencjalnych użytkowników, dla których będzie przeznaczony produkowany sprzęt na potrzeby PRS lub będzie opracowywana technologia PRS; 7) przekazał imienną listę osób zaangażowanych w prace nad opracowaniem lub produkcją odbiorników lub modułów bezpieczeństwa; 8) zobowiązał się do przestrzegania zasad bezpieczeństwa i poufności związanych z produkowaniem sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywaniem technologii PRS oraz do poddawania się kontrolom niezbędnym do weryfikacji prawidłowości informacji przedstawionych we wniosku oraz spełnienia warunków wydania pozwolenia PRS; 9) złożył wniosek o pozwolenie PRS na produkowanie sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywanie technologii PRS, o którym mowa w ust. 2. 9. Wniosek o dostęp do PRS zawiera w szczególności oznaczenie wnioskodawcy, w tym jego nazwę, adres siedziby albo adres zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wnioskowany okres obowiązywania pozwolenia oraz szczegółowe informacje dotyczące zakresu działalności, w tym określenie celu oraz zadań, do których niezbędny będzie dla wnioskodawcy dostęp do PRS oraz obszar wykonywania działalności będącej przedmiotem wniosku, a także informacje, o których mowa w ust. 7 pkt 3, oraz zobowiązania, o których mowa w ust. 7 pkt 5 i 6. 10. Wniosek o pozwolenie PRS na produkowanie sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywanie technologii PRS zawiera w szczególności oznaczenie wnioskodawcy, w tym jego nazwę, adres siedziby albo adres zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wnioskowany okres obowiązywania pozwolenia oraz potwierdzenie spełnienia warunków, o których mowa w ust. 8 pkt 1, 3 i 4, przez załączenie potwierdzonych za zgodność z oryginałem kopii dokumentów je potwierdzających oraz

				informacje, o których mowa w ust. 8 pkt 2 i 5–7, oraz zobowiązanie, o którym mowa w ust. 8 pkt 8. 11. Pozwolenie PRS na dostęp do PRS zawiera: 1) wskazanie upoważnionego podmiotu oraz jego siedzibę i adres; 2) okres obowiązywania pozwolenia; 3) zakres działalności, w jakiej może być użyta PRS; 4) obszar, na którym dany podmiot może korzystać z PRS; 5) określenie warunków przechowywania sprzętu na potrzeby PRS i technologii PRS; 6) informację o obowiązku prowadzenia przez podmiot na bieżąco: a) rejestru sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS będących w posiadaniu podmiotu, b) imiennej listy osób mających dostęp do sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS będących w posiadaniu podmiotu. 12. Pozwolenie PRS na produkowanie sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywanie technologii PRS zawiera: 1) wskazanie upoważnionego podmiotu oraz jego siedziby i adresu; 2) określenie przedmiotu pozwolenia PRS; 3) okres obowiązywania pozwolenia PRS; 4) określenie miejsca wykonywania działalności objętej pozwoleniem PRS; 5) określenie potencjalnych użytkowników dla których będzie przeznaczony produkowany sprzęt na potrzeby PRS lub dla których będzie opracowywana technologia PRS; 6) klauzulę o konieczności utrzymania przez podmiot, któremu udzielono pozwolenia PRS, statusu właścicielskiego, o którym mowa w ust. 8 pkt 4, przez cały okres ważności pozwolenia PRS; 7) klauzulę o konieczności utrzymania ciągłości akredytacji SAB w całym okresie ważności pozwolenia PRS; 8) klauzulę o konieczności posiadania świadectwa bezpieczeństwa przemysłowego, o którym mowa w art. 11 ust. 5 decyzji Rady z dnia 23 września 2013 r. w sprawie przepisów bezpieczeństwa dotyczących

				ochrony informacji niejawnych UE (2013/488/UE), w przypadku, gdy informacje dotyczące PRS, sprzęt na potrzeby PRS lub technologia PRS, które podmiot ma wykorzystywać w obrębie swojego zakładu, oznaczono klauzulą tajności CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL lub wyższą; 9) zobowiązanie podmiotu do przestrzegania zasad bezpieczeństwa i poufności związanych z produkowaniem sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywaniem technologii PRS oraz do poddawania się kontrolom niezbędnym do weryfikacji prawidłowości informacji przedstawionych we wniosku oraz spełnienia warunków wydania pozwolenia PRS; 10) klauzulę zobowiązującą podmiot do przekazywania jednostce zarządzającej aktualizacji imiennej listy osób zaangażowanych w prace nad opracowaniem lub produkcją odbiorników lub modułów bezpieczeństwa w terminie 14 dni od dnia zaistnienia zmiany. 13. Pozwolenie PRS może także zawierać warunki i ograniczenia dotyczące parametrów technicznych lub właściwości sprzętu i technologii opracowanych na potrzeby PRS, ich przeznaczenia lub zastosowania końcowego oraz ich dystrybucji. 14. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może odmówić wydania pozwolenia PRS na dostęp do PRS lub pozwolenia PRS na produkowanie sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywanie technologii PRS w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa, obronności oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, konieczności przestrzegania zobowiązań międzynarodowych, w szczególności w odniesieniu do bezpieczeństwa PRS oraz ochrony informacji dotyczących tej usługi. 15. Minister właściwy do spraw wewnętrznych może uchylić, cofnąć, zmienić lub zawiesić pozwolenie PRS w przypadku niespełniania przez podmiot warunków wyszczególnionych w pozwoleniu PRS lub w przypadku, gdy jest to uzasadnione koniecznością wywiązania się z zobowiązań międzynarodowych zaciągniętych przez Rzeczpospolitą Polską, ochroną PRS, ochroną porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego.

				16. W przypadku, o którym mowa w ust. 15, minister właściwy do spraw wewnętrznych informuje podmiot, któremu wydane zostało pozwolenie PRS, o wszczęciu postępowania w sprawie uchylenia, cofnięcia, zmiany lub zawieszenia pozwolenia PRS. 17. Od decyzji ministra właściwego do spraw wewnętrznych, o których mowa w ust. 2, 14 i 15, nie przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. 18. Podmiot posiadający pozwolenie PRS może wystąpić do ministra właściwego do spraw wewnętrznych z wnioskiem o zmianę pozwolenia PRS w przypadku zmiany warunków, o których mowa w ust. 11 pkt 3–5 oraz ust. 12 pkt 2 i 4. **Art. 60.** Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia: 1) strukturę i sposób zarządzania PRS, kierując się koniecznością zapewnienia skutecznego zarządzania użytkownikami i zastosowaniami PRS, 2) szczegółowy zakres informacji zawartych we wnioskach o wydanie: a) pozwoleń PRS, b) zezwoleń na wywóz poza Unię Europejską i transfer wewnątrzunijny sprzętu lub technologii opracowanych na potrzeby PRS – mając na uwadze konieczność zapewnienia bezpieczeństwa PRS.
Art. 9	Artykuł 9 **Ograniczenia wywozowe** Wywóz poza Unię sprzętu, technologii i oprogramowania związanych ze stosowaniem, opracowywaniem i produkcją na potrzeby PRS dozwolony jest jedynie zgodnie z art. 8 i pkt 3 załącznika oraz na podstawie umów, o których mowa w art. 3 ust. 5, lub na podstawie umów dotyczących szczegółowych zasad przyjmowania i działania stacji odniesienia.	**T**	**Art. 58 Pke**	**Art. 58.** 1. Minister właściwy do spraw gospodarki, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw wewnętrznych, udziela, w drodze decyzji, zezwolenia na wywóz poza Unię Europejską i zezwolenia na transfer wewnątrzunijny sprzętu lub technologii opracowanych na potrzeby PRS, na wniosek zainteresowanego podmiotu, z uwzględnieniem ust. 2 i 3. 2. Wywóz sprzętu lub technologii opracowanych na potrzeby PRS poza Unię Europejską odbywa się na warunkach określonych w decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1104/2011/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie warunków dostępu do usługi publicznej o regulowanym dostępie oferowanej przez globalny system nawigacji satelitarnej

				utworzony w ramach programu Galileo (Dz. Urz. UE L 287 z 04.11.2011, str. 1) oraz jest ograniczony do krajów, które są upoważnione do korzystania z PRS na mocy umów zawartych z Unią Europejską, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej. 3. Transfer sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS do państw członkowskich UE jest dozwolony, jeżeli podmiot dokonujący transferu wewnątrzunijnego oraz podmiot otrzymujący w wyniku tego transferu sprzęt na potrzeby PRS lub technologię PRS: 1) uzyskał akredytację SAB zgodnie z art. 5 ust. 5 lit. a decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1104/2011/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie warunków dostępu do usługi publicznej o regulowanym dostępie oferowanej przez globalny system nawigacji satelitarnej utworzony w ramach programu Galileo; 2) jest jednostką zarządzającą; 3) jest użytkownikiem PRS, który uzyskał odpowiednie zezwolenie na udział w transferze wewnątrzunijnym. 4. Transfer wewnątrzunijny sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS między państwami członkowskimi Unii Europejskiej jest dozwolony zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/821 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiającego unijny system kontroli wywozu, pośrednictwa, pomocy technicznej, tranzytu i transferu produktów podwójnego zastosowania (Dz. Urz. UE L 206 z 11.06.2021, str. 1, z późn. zm.). 5. Przemieszczanie sprzętu na potrzeby PRS i technologii PRS z terytorium jednego państwa członkowskiego na terytorium innego państwa członkowskiego przez jednostkę zarządzającą lub użytkownika PRS, w celu wykonywania w obrębie Unii Europejskiej urzędowych obowiązków, nie stanowi transferu wewnątrzunijnego. 6. Minister właściwy do spraw gospodarki wydaje zezwolenie na wywóz poza Unię Europejską i zezwolenie na transfer wewnątrzunijny sprzętu lub technologii opracowanych na potrzeby PRS, w przypadku gdy podmiot:

				1) posiada pozwolenie PRS na produkowanie sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywanie technologii PRS lub pozwolenie PRS na dostęp do PRS; 2) określił cel oraz wskazał miejsce docelowe i okres wywozu poza Unię Europejską lub transferu wewnątrzunijnego sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS; 3) złożył wniosek o wydanie zezwolenia na wywóz poza Unię Europejską i transfer wewnątrzunijny sprzętu lub technologii zaprojektowanych na potrzeby PRS, o którym mowa w ust. 1. 7. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera w szczególności oznaczenie wnioskodawcy, w tym jego nazwę, adres siedziby albo adres zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oraz przedmiot wywozu poza Unię Europejską lub transferu wewnątrzunijnego oraz parametry techniczne przedmiotowego sprzętu i technologii, jak również cel oraz miejsce docelowe i okres wywozu poza Unię Europejską lub transferu wewnątrzunijnego sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS. 8. Minister właściwy do spraw gospodarki może zawiesić, zmienić, uchylić lub cofnąć zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, w przypadku stwierdzenia braku zgodności między realizowaną przez podmiot operacją wywozu lub transferu a warunkami zezwolenia. 9. W przypadku, o którym mowa w ust. 8, minister właściwy do spraw gospodarki informuje podmiot, któremu wydane zostało zezwolenie o wszczęciu postępowania w sprawie zawieszenia, zmiany, uchylenia lub cofnięcia zezwolenia.
Art. 15	Artykuł 15 **Sankcje** Państwa członkowskie określają sankcje, które stosuje się w przypadku naruszenia krajowych przepisów przyjętych na podstawie niniejszej decyzji. Sankcje te muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.	**T**	**Art. 449 Pke, jak również art. 27 ustawy wprow**	**Art. 449.** 1. Kto podejmuje działalność określoną w art. 57 ust. 1 bez pozwolenia PRS lub bez przestrzegania warunków zawartych w pozwoleniu PRS, podlega grzywnie w wysokości do 540 stawek dziennych. 2. Kto uchybia obowiązkowi przewidzianemu w art. 58, podlega grzywnie w wysokości do 135 stawek dziennych. **Ustawa wprowadzająca PKE**

			adzającej PKE	**Art. 27**. W ustawie z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2023 r. poz. 659) w art. 16 w ust. 1 w pkt 20 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 21 w brzmieniu: „21) określone w art. 449 ustawy z dnia …. 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. …).”.
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO / WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH [1]:		**Decyzja delegowana Komisji Europejskiej z dnia 15 września 2015 r. uzupełniająca decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 1104/2011/UE w odniesieniu do wspólnych minimalnych norm, których muszą przestrzegać organy odpowiedzialne za PRS (LIMITED)**		
Art. 2	LIMITED	**T**	**Art. 2 pkt 88 Pke (w zakresie pojęć sprzęt na potrzeby PRS oraz technologie PRS)**	**Art. 2** (...) 88) użytkownik satelitarnej usługi o regulowanym dostępie – podmiot upoważniony przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych do posiadania lub używania sprzętu na potrzeby satelitarnej usługi publicznej o regulowanym dostępie, służącego do odbioru sygnału satelitarnej usługi publicznej o regulowanym dostępie;
Art. 3 ust. 3	LIMITED	**T**	**Art. 55 ust. 2, 5 i 6 Pke, jak również art. 23 pkt 1**	**Art. 55.** (…) 2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych realizując zadania w zakresie PRS współpracuje z Szefem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. 5. Do zadań Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w ramach współpracy, o której mowa w ust. 2, należy: 1) zarządzanie informacjami niejawnymi PRS; 2) zarządzanie kluczami kryptograficznymi PRS oraz ich dystrybucja;

			ustawy wprowadzającej PKE	3) dokonywanie sprawdzeń podmiotów na potrzeby przyznawania im akredytacji SAB; 4) odzyskiwanie lub niszczenie dokumentacji zawierającej informacje niejawne PRS oraz technologii PRS i sprzętu na potrzeby PRS będących w posiadaniu podmiotów produkujących sprzęt na potrzeby PRS i opracowujących technologie PRS, w tym prowadzących prace badawczo-rozwojowe, w przypadku cofnięcia im akredytacji SAB; 5) przeprowadzanie, w zakresie właściwości Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, kontroli podmiotów mających pozwolenie PRS na produkowanie sprzętu na potrzeby PRS lub opracowywanie technologii PRS, w tym prowadzenie prac badawczo-rozwojowych. 6. Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego może upoważnić jednostkę zarządzającą do realizacji zadań, o których mowa w ust. 5 pkt 1–4. **Ustawa wprowadzająca PKE** **Art. 23.** W ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2023 r. poz. 1136, 1834 i 1860) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 5 w ust. 1 po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu: „3a) realizowanie, we współpracy z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, zadań związanych z ustanowieniem i funkcjonowaniem systemu zarządzania kluczami kryptograficznymi satelitarnej usługi publicznej o regulowanym dostępie, o której mowa w art. 2 pkt 55 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …), w szczególności wykonywanie funkcji organu do spraw dystrybucji produktów kryptograficznych;”;
Art. 6 ust. 6	LIMITED	**T**	**Art. 59 Pke**	**Art. 59.** 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, we współpracy z Szefem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, przeprowadza kontrole użytkowników PRS, producentów sprzętu na potrzeby PRS lub technologii PRS oraz podmiotów zaangażowanych w rozwój

				technologiczny PRS w celu nadzorowania przestrzegania obowiązków nałożonych na mocy ustawy oraz decyzji wydanych na jej podstawie. 2. Kontrole, o których mowa w ust. 1, prowadzone są przez upoważnionych pracowników jednostki zarządzającej na podstawie upoważnienia imiennego do przeprowadzenia kontroli, wydanego przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, po okazaniu legitymacji służbowej wydanej przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz przez funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w zakresie jej właściwości. 3. Osoba prowadząca kontrolę ma prawo do: 1) swobodnego wstępu na teren, do obiektów i pomieszczeń kontrolowanej jednostki organizacyjnej; 2) wglądu do dokumentów, ksiąg oraz innych nośników informacji należących do kontrolowanej jednostki organizacyjnej, dotyczących PRS; 3) żądania sporządzenia oraz wydania kopii dokumentów i nośników informacji, o których mowa w pkt 2; 4) sprawdzania, czy działalność kontrolowanej jednostki organizacyjnej jest wykonywana zgodnie z przepisami dotyczącymi PRS oraz warunkami określonymi w pozwoleniu PRS.
Art. 7 ust. 1	LIMITED	**T**	**Art. 56 ust. 2 Pke**	**Art. 56**. (…) 2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych organizuje użytkowników PRS w grupy, kierując się potrzebą efektywnego wykorzystania PRS na obszarze Rzeczpospolitej Polskiej.
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO / WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH [1]:		**Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/11/UE z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie alternatywnych metod rozstrzygania sporów konsumenckich oraz zmiany rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 i dyrektywy 2009/22/WE (dyrektywa w sprawie ADR w sporach konsumenckich)**		
Art. 5 i 6	*Artykuł 5* Dostępność podmiotów ADR i postępowań ADR 1. Państwa członkowskie ułatwiają konsumentom dostęp do postępowań ADR i	**T**	**Art. 383-385 Pke**	**Art. 383.** 1. Spór cywilnoprawny między konsumentem a dostawcą usług komunikacji elektronicznej może być zakończony polubownie w drodze postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich.

	zapewniają możliwość poddania sporów objętych niniejszą dyrektywą i dotyczących przedsiębiorcy mającego siedzibę na ich terytoriach pod rozstrzygnięcie podmiotu ADR, który spełnia wymogi określone w niniejszej dyrektywie. 2. Państwa członkowskie zapewniają, aby podmioty ADR: a) prowadziły aktualną stronę internetową umożliwiającą stronom łatwy dostęp do informacji dotyczących postępowań ADR i pozwalającą konsumentom na wniesienie skargi i przekazanie wymaganych dokumentów towarzyszących w formie elektronicznej; b) udostępniały stronom, na ich wniosek, informacje określone w lit. a) na trwałym nośniku; c) w stosownych przypadkach, umożliwiały konsumentom wnoszenie skarg w formie nieelektronicznej; d) umożliwiały wymianę informacji między stronami za pomocą środków elektronicznych lub – w stosownych przypadkach – pocztą; e) umożliwiały rozpatrzenie zarówno sporów krajowych, jak i transgranicznych, w tym sporów objętych rozporządzeniem (UE) nr 524/2013; oraz			2. Postępowanie w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich prowadzi Prezes UKE, który w tym zakresie jest podmiotem uprawnionym do prowadzenia postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich w rozumieniu ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich (Dz. U. poz. 1823). 3. W zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich. **Art. 384.** 1. Postępowanie w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich prowadzi się na wniosek konsumenta albo z urzędu, jeżeli wymaga tego ochrona interesu konsumenta. 2. Wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich zawiera co najmniej elementy określone w art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich, z tym że wnioskodawca może wnosić o przedstawienie stronom propozycji rozwiązania sporu. 3. Do wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich dołącza się uzasadnienie żądania strony oraz kopie posiadanych przez wnioskodawcę dokumentów potwierdzających informacje zawarte we wniosku. 4. Prezes UKE odmawia rozpatrzenia sporu w przypadku, gdy jego przedmiot wykracza poza kategorie sporów objęte właściwością Prezesa UKE. 5. Prezes UKE może odmówić rozpatrzenia sporu w przypadku, gdy: 1) wnioskodawca nie podjął, przed złożeniem wniosku o wszczęcie postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich, próby kontaktu z dostawcą usług komunikacji elektronicznej i bezpośredniego rozwiązania sporu, w tym nie wyczerpał drogi postępowania reklamacyjnego;

	f) przy rozstrzyganiu sporów objętych niniejszą dyrektywą podejmowały środki niezbędne do tego, by przetwarzanie danych osobowych było zgodne z zasadami ochrony danych osobowych określonymi w przepisach krajowych w sprawie wdrożenia dyrektywy 95/46/WE w państwie członkowskim, w którym dany podmiot ADR ma siedzibę. 3. Państwa członkowskie mogą wypełnić obowiązek nałożony w ust. 1 poprzez zapewnienie istnienia dodatkowego podmiotu ADR właściwego do rozstrzygania sporów określonych w tym ustępie, do których rozstrzygnięcia żaden istniejący podmiot ADR nie jest właściwy. Państwa członkowskie mogą również wypełnić ten obowiązek, korzystając z podmiotów ADR mających siedzibę w innym państwie członkowskim lub regionalnych, transgranicznych lub ogólnoeuropejskich podmiotów rozstrzygania sporów, w przypadku gdy przedsiębiorcy z różnych państw członkowskich są objęci zakresem działania tego samego podmiotu ADR, bez uszczerbku dla ich odpowiedzialności w zakresie zagwarantowania pełnego zasięgu i dostępu do podmiotów ADR. 4. Państwa członkowskie mogą według swego uznania zezwolić podmiotom ADR na utrzymanie w mocy lub wprowadzenie przepisów proceduralnych, które umożliwią im			2) spór jest błahy lub wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich spowoduje uciążliwości dla dostawcy usług komunikacji elektronicznej; 3) przed Prezesem UKE, innym właściwym podmiotem albo sądem toczy się sprawa o to samo roszczenie między tymi samymi stronami albo sprawa taka została już rozpatrzona przez Prezesa UKE, inny właściwy podmiot albo sąd; 4) wartość przedmiotu sporu jest niższa niż 20 zł; 5) wnioskodawca złożył wniosek o wszczęcie postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich po upływie roku od dnia, w którym podjął próbę kontaktu z dostawcą usług komunikacji elektronicznej i bezpośredniego rozwiązania sporu; 6) rozpatrzenie sporu spowodowałoby poważne zakłócenie działania Prezesa UKE. 6. W toku postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich Prezes UKE zapoznaje dostawcę usług komunikacji elektronicznej z roszczeniem konsumenta, przedstawia stronom sporu przepisy prawa mające zastosowanie w sprawie oraz propozycję rozwiązania sporu, wyznaczając stronom postępowania 14-dniowy termin na wyrażenie zgody na przedstawioną propozycję lub na zastosowanie się do niej. 7. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia: 1) szczegółowy tryb prowadzenia postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich, 2) sposób wnoszenia wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich, 3) sposób wymiany informacji między stronami postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich – mając na uwadze konieczność zapewnienia łatwego dostępu do postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów

	odmowę rozpatrzenia danego sporu ze względu na to, że: a)konsument nie podjął próby skontaktowania się z danym przedsiębiorcą, aby omówić swoją skargę i rozwiązać problem bezpośrednio z przedsiębiorcą; b)spór jest błahy lub skarga służy spowodowaniu uciążliwości dla drugiej strony; c)spór jest lub był uprzednio rozpatrywany przez inny podmiot ADR lub przez sąd; d)wartość przedmiotu sporu jest wyższa lub niższa od pewnego ustalonego z góry progu finansowego; e)konsument nie poddał sporu pod rozpatrzenie podmiotu ADR w ustalonym z góry terminie, który nie może być krótszy niż jeden rok od daty złożenia przedsiębiorcy skargi; f)rozpatrzenie tego typu sporu spowodowałoby poważne zakłócenie skutecznego działania podmiotu ADR. W przypadku gdy zgodnie ze swoimi przepisami proceduralnymi podmiot ADR nie jest w stanie rozpatrzyć skargi, która został mu przedłożona, podmiot ten w terminie trzech tygodni od otrzymania skargi przedstawia obu			konsumenckich, sprawnego ich rozwiązywania oraz bezstronnego i niezależnego prowadzenia tego postępowania. **Art. 385.** 1. Prezes UKE pisemnie upoważnia pracownika UKE do prowadzenia postępowań w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich na czas określony nie krótszy niż 3 lata. Upoważniony pracownik UKE jest osobą prowadzącą postępowanie w rozumieniu ustawy z dnia 23 września 2016 r. o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich. 2. Prezes UKE upoważnia do prowadzenia postępowań w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich pracownika UKE, który posiada: 1) wykształcenie wyższe; 2) wiedzę z zakresu wykonywania działalności komunikacji elektronicznej i ochrony praw konsumenta; 3) co najmniej roczne doświadczenie zawodowe związane z rynkiem komunikacji elektronicznej. 3. Prezes UKE cofa pracownikowi UKE upoważnienie przed upływem okresu, na jaki zostało udzielone, w przypadku: 1) rażącego naruszenia prawa przy wykonywaniu funkcji osoby prowadzącej postępowanie; 2) skazania prawomocnym wyrokiem za popełnione umyślnie przestępstwo lub przestępstwo skarbowe; 3) choroby trwale uniemożliwiającej wykonywanie zadań; 4) złożenia rezygnacji.

	stronom uzasadnienie przyczyn niemożności rozpatrzenia danego sporu. Takie przepisy proceduralne nie mogą znacząco utrudniać konsumentom dostępu do postępowań ADR, w tym w przypadku sporów transgranicznych. 5. Państwa członkowskie zapewniają, by w przypadku gdy podmioty ADR mają możliwość ustalania z góry progów finansowych ograniczających dostęp do postępowań ADR, progi te nie były ustalane na poziomie, który w znaczący sposób ograniczyłby konsumentom dostęp do rozpatrywania skarg przez podmioty ADR. 6. W przypadkach, w których zgodnie z przepisami proceduralnymi, o których mowa w ust. 4, podmiot ADR nie jest w stanie rozpatrzyć skargi, która została mu przedłożona, od państwa członkowskiego nie wymaga się zagwarantowania konsumentowi możliwości złożenia skargi do innego podmiotu ADR. 7. W przypadkach, w których podmiot ADR zajmujący się sporami w konkretnym sektorze gospodarki jest właściwy do rozpatrywania sporów dotyczących prowadzącego działalność w tym sektorze przedsiębiorcy, który nie jest członkiem organizacji lub zrzeszenia prowadzącego lub finansującego podmiot ADR, uznaje się, że państwo członkowskie wypełniło swój obowiązek wynikający z ust. 1 również w odniesieniu do sporów odnoszących się do tego przedsiębiorcy.			

	Artykuł 6 Wiedza fachowa, niezależność i bezstronność 1. Państwa członkowskie zapewniają, by osoby fizyczne odpowiedzialne za ADR posiadały niezbędną wiedzę fachową i były niezależne oraz bezstronne. Zapewnia się to poprzez dopilnowanie, by takie osoby: a) miały konieczną wiedzę i umiejętności w dziedzinie alternatywnego lub sądowego rozstrzygania sporów konsumenckich, jak również ogólną znajomość prawa; b) były powoływane na wystarczający czas gwarantujący niezależność ich działania i nie mogły zostać zwolnione z ich obowiązków bez wyraźnej przyczyny; c) nie otrzymywały żadnych wytycznych od którejkolwiek ze stron lub od ich przedstawicieli; d) otrzymywały wynagrodzenie niepowiązane z wynikiem danego postępowania; e) bez zbędnej zwłoki ujawniły podmiotowi ADR wszelkie okoliczności, które mogą wpłynąć lub być postrzegane jako wpływające na ich niezależność lub bezstronność lub powodować konflikt interesów z jedną ze stron sporu, o którego rozstrzygnięcie są proszone. Obowiązek ujawniania takich okoliczności obowiązuje przez cały czas trwania procedury			

	ADR. Nie ma on zastosowania w przypadku, gdy podmiotem ADR jest pojedyncza osoba fizyczna. 2. Państwa członkowskie zapewniają, by podmioty ADR miały procedury zapewniające, by w przypadku zaistnienia okoliczności, o których mowa w ust. 1 lit. e): a) dana osoba fizyczna została zastąpiona inną osobą fizyczną, której zostanie powierzone prowadzenie postępowania ADR; lub – w przypadku braku takiej możliwości – b) dana osoba fizyczna powstrzymała się od prowadzenia danego postępowania ADR, a podmiot ADR – tam, gdzie jest to możliwe – zaproponował stronom przekazanie sporu innemu podmiotowi ADR właściwemu do rozpatrzenia tego sporu; lub – w przypadku braku takiej możliwości – c) okoliczności zostały ujawnione stronom, a dana osoba fizyczna została dopuszczona do dalszego prowadzenia danego postępowania ADR tylko wtedy, gdy strony nie wyraziły sprzeciwu po otrzymaniu informacji o zachodzących okolicznościach i o swoim prawie do sprzeciwu. Niniejszy ustęp pozostaje bez uszczerbku dla art. 9 ust. 2 lit. a). W przypadku gdy podmiotem ADR jest pojedyncza osoba fizyczna, stosuje się			

	wyłącznie lit. b) i c) akapitu pierwszego niniejszego ustępu. 3. Jeżeli państwa członkowskie zezwolą na uznanie postępowań, o których mowa w art. 2 ust. 2 lit. a), za postępowania ADR w rozumieniu niniejszej dyrektywy, zapewniają one, by oprócz ogólnych wymogów zawartych w ust. 1 i 5 postępowania te spełniały następujące wymogi szczegółowe: a) osoby fizyczne odpowiedzialne za rozstrzyganie sporów są mianowane przez ciało kolegialne złożone z równej liczby przedstawicieli organizacji konsumentów i przedstawicieli przedsiębiorcy lub są członkami tego ciała kolegialnego; mianowanie następuje po przeprowadzeniu przejrzystego postępowania; b) okres kadencji osób fizycznych odpowiedzialnych za rozstrzyganie sporów wynosi co najmniej trzy lata, by zagwarantować niezawisłość ich działań; c) osoby fizyczne odpowiedzialne za rozstrzyganie sporów zobowiązują się nie pracować na rzecz przedsiębiorcy, organizacji zawodowej lub stowarzyszenia branżowego, do których należy dany przedsiębiorca, przez okres trzech lat od zakończenia ich funkcji w podmiocie zajmującym się rozstrzyganiem sporów;			

	d) podmiot zajmujący się rozstrzyganiem sporów nie ma żadnego powiązania hierarchicznego ani funkcjonalnego z przedsiębiorcą, jest wyraźnie oddzielony od podmiotów operacyjnych należących do przedsiębiorcy i dysponuje wystarczającym budżetem, by realizować swe zadania, oddzielnym w stosunku do budżetu ogólnego przedsiębiorcy. 4. W przypadku gdy osoby fizyczne odpowiedzialne za ADR są zatrudnione wyłącznie przez stowarzyszenie branżowe lub organizację zawodową, do których należy dany przedsiębiorca, lub też otrzymują wynagrodzenie wyłącznie od nich, państwa członkowskie zapewniają, by oprócz ogólnych wymogów zawartych w ust. 1 i 5 dysponowały one oddzielnym i celowym budżetem wystarczającym do wypełniania przez nie swych zadań. Niniejszy ustęp nie dotyczy przypadków, gdy dane osoby fizyczne wchodzą w skład organu kolegialnego składającego się z równej liczby przedstawicieli danego stowarzyszenia branżowego lub organizacji zawodowej, przez które są zatrudnieniu lub od których otrzymują wynagrodzenie, oraz organizacji konsumentów. 5. Państwa członkowskie zapewniają, by podmioty ADR, w których osoby fizyczne odpowiedzialne za rozstrzyganie sporów stanowią część organu kolegialnego, zapewniały w tym organie równą liczbę			

	przedstawicieli interesów konsumentów i przedstawicieli interesów przedsiębiorców. 6. Do celów ust. 1 lit. a) państwa członkowskie zachęcają podmioty ADR do prowadzenia szkoleń dla osób fizycznych odpowiadających za ADR. Jeżeli prowadzone są takie szkolenia, właściwe organy, na podstawie informacji otrzymanych zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. g), monitorują programy szkoleniowe tworzone przez podmioty ADR.			
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO / WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH:		**Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/612 z dnia 6 kwietnia 2022 r. w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii**		
Art. 16 ust. 1	**Artykuł 16** **Nadzór i egzekwowanie** 1. Krajowe organy regulacyjne monitorują i nadzorują przestrzeganie niniejszego rozporządzenia na terytorium podlegającym ich właściwości	**T**	**Art. 419 ust. 1 pkt 6 Pke**	**Art. 419.** 1. Do zakresu działania Prezesa UKE należy w szczególności: (…) 6) kontrolowanie realizacji obowiązków wynikających z przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/612 z dnia 6 kwietnia 2022 r. w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii (Dz. Urz. UE L 115 z 13.04.2022, str. 1);
Art. 18	**Artykuł 18** **Sankcje** Państwa członkowskie przyjmują przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszeń niniejszego rozporządzenia i podejmują wszelkie działania niezbędne dla zapewnienia ich wdrożenia. Przewidziane sankcje są skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. Państwa członkowskie	**T**	**Art. 444 ust. 1 pkt 90 Pke**	**Art. 444.** 1. Kto: (…) 90) nie wypełnia obowiązków określonych w art. 3-6 i 8–15 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (EU) 2022/612 z dnia 6 kwietnia 2022 r. w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii, (…) - podlega karze pieniężnej.

	powiadamiają Komisję o tych przepisach do dnia 30 czerwca 2013 r. oraz powiadamiają ją niezwłocznie o wszelkich późniejszych zmianach mających wpływ na te przepisy.			
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO / WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH:		**Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2120 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiające środki dotyczące dostępu do otwartego internetu i dotyczące opłat detalicznych za uregulowane usługi łączności wewnątrzunijnej oraz zmieniające dyrektywę 2002/22/WE, a także rozporządzenie (UE) nr 531/2012**		
Art. 4 ust. 1	*Artykuł 4* **Środki w zakresie przejrzystości w celu zapewnienia dostępu do otwartego internetu** 1. Dostawcy usług dostępu do internetu zapewniają, aby każda umowa, która obejmuje usługę dostępu do internetu, zawierała co najmniej następujące elementy: a) informację o tym, w jaki sposób środki zarządzania ruchem stosowane przez tego dostawcę mogłyby wpłynąć na jakość usług dostępu do internetu, prywatność użytkowników końcowych i ochronę jego danych osobowych; b) jasne i zrozumiałe wyjaśnienie, w jaki sposób limity ilości danych, prędkość oraz inne parametry jakości usług mogą w praktyce wpłynąć na usługi dostępu do internetu, a w szczególności na korzystanie z treści, aplikacji i usług;	**T**	**Art. 285 ust. 5 Pke**	**Art. 285.** (…) 5. W przypadku umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w zakresie usługi dostępu do internetu dostawca tej usługi, w ramach informacji przedumownych, doręcza również informacje, o których mowa w art. 4 ust. 1 rozporządzenia (UE) Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2120 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiającego środki dotyczące dostępu do otwartego internetu i dotyczące opłat detalicznych za uregulowane usługi łączności wewnątrzunijnej oraz zmieniającego dyrektywę 2002/22/WE, a także rozporządzenie (UE) nr 531/2012.

	c) jasne i zrozumiałe wyjaśnienie, w jaki sposób którekolwiek usługi, o których mowa w art. 3 ust. 5, z których korzysta użytkownik końcowy, mogłyby w praktyce wpłynąć na usługi dostępu do internetu świadczone na rzecz tego użytkownika końcowego; d) jasne i zrozumiałe wyjaśnienie dotyczące minimalnych, zwykle dostępnych, maksymalnych i deklarowanych prędkości pobierania i wysyłania danych w ramach usług dostępu do internetu w przypadku sieci stacjonarnych lub dotyczące szacunkowych maksymalnych i deklarowanych prędkości pobierania i wysyłania danych w ramach usług dostępu do internetu w przypadku sieci ruchomych oraz tego, w jaki sposób znaczne odstępstwa od odpowiednich deklarowanych prędkości pobierania i wysyłania danych mogłyby wpływać na korzystanie przez użytkowników końcowych z praw określonych w art. 3 ust. 1; e) jasne i zrozumiałe wyjaśnienie, jakie środki ochrony prawnej przysługują konsumentowi zgodnie z prawem krajowym w przypadku jakichkolwiek stałych lub regularnie powtarzających się rozbieżności pomiędzy faktycznym wykonaniem usługi dostępu do internetu pod względem prędkości lub innych			

	parametrów jakości usługi a wykonaniem opisanym zgodnie z lit. a)–d). Dostawcy usługi dostępu do internetu publikują informacje, o których mowa w akapicie pierwszym.			
Art. 5	*Artykuł 5* **Nadzór i egzekwowanie wykonywania przepisów** 1. Krajowe organy regulacyjne ściśle monitorują i zapewniają zgodność z art. 3 i 4 oraz wspierają dalszą dostępność niedyskryminacyjnego dostępu do internetu z zachowaniem poziomów jakości, które odzwierciedlają postęp techniczny. W związku z tym krajowe organy regulacyjne mogą wprowadzać wymogi dotyczące charakterystyk technicznych, wymogi minimalne dotyczące jakości usług oraz inne odpowiednie i niezbędne środki w odniesieniu do jednego lub większej liczby dostawców łączności elektronicznej dla ludności, w tym dostawców usług dostępu do internetu. Krajowe organy regulacyjne publikują coroczne sprawozdania dotyczące monitorowania i dokonanych ustaleń oraz przedkładają je Komisji i BEREC.	**T**	**Art. 419 ust. 1 pkt 7 Pke**	**Art. 419.** 1. Do zakresu działania Prezesa UKE należy w szczególności: (…) 7) realizacja obowiązków nałożonych na Prezesa UKE i kontrolowanie realizacji pozostałych obowiązków, wynikających z przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2120 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiającego środki dotyczące dostępu do otwartego internetu i dotyczące opłat detalicznych za uregulowane usługi łączności wewnątrzunijnej oraz zmieniającego dyrektywę 2002/22/WE, a także rozporządzenie (UE) nr 531/2012;

	2. Na wniosek krajowego organu regulacyjnego dostawcy łączności elektronicznej dla ludności, w tym dostawcy usług dostępu do internetu, udostępniają temu krajowemu organowi regulacyjnemu informacje związane z obowiązkami określonymi w art. 3 i 4, w szczególności informacje dotyczące sposobu zarządzania przepustowością sieci i ruchem, a także uzasadnienie wszelkich stosowanych środków zarządzania ruchem. Dostawcy ci udzielają żądanej informacji w wyznaczonym terminie i na poziomie szczegółowości wymaganym przez krajowy organ regulacyjny. 3. Do dnia 30 sierpnia 2016 r. BEREC – aby przyczynić się do spójnego stosowania niniejszego rozporządzenia – po konsultacji z zainteresowanymi podmiotami i w ścisłej współpracy z Komisją, wyda wytyczne dotyczące realizacji obowiązków krajowych organów regulacyjnych wynikających z niniejszego artykułu. 4. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla zadań powierzonych przez państwa członkowskie krajowym organom regulacyjnym lub innym właściwym organom zgodnie z prawem Unii.			
Art. 6	***Artykuł 6*** **Sankcje**	**T**	**Art. 444 ust. 1 pkt 91 Pke**	**Art. 444.** 1. Kto: (…) 91) nie wypełnia obowiązków określonych w art. 3, art. 4, art. 5 ust. 2 i art. 5a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE)

	Państwa członkowskie przyjmują przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszenia art. 3, 4 i 5 oraz podejmują wszelkie działania niezbędne do zapewnienia ich wdrożenia. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o tych przepisach i środkach w terminie do dnia 30 kwietnia 2016 r. oraz niezwłocznie powiadamiają Komisję o wszelkich późniejszych zmianach, które mają na nie wpływ.			2015/2120 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiającego środki dotyczące dostępu do otwartego internetu i dotyczące opłat detalicznych za uregulowane usługi łączności wewnątrzunijnej oraz zmieniającego dyrektywę 2002/22/WE, a także rozporządzenie (UE) nr 531/2012, (…) - podlega karze pieniężnej.
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO / WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH:		**Rozporządzenie Komisji (UE) nr 611/2013 z dnia 24 czerwca 2013 r. w sprawie środków mających zastosowanie przy powiadamianiu o przypadkach naruszenia danych osobowych, na mocy dyrektywy 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady o prywatności i łączności elektronicznej**		
Art. 2 ust. 1 i 2	**Artykuł 2. Powiadomienie właściwego organu krajowego.** 1. Dostawca powiadamia właściwy organ krajowy o wszystkich przypadkach naruszenia danych osobowych. 2. Dostawca powiadamia właściwy organ krajowy o przypadku naruszenia danych osobowych nie później niż 24 godziny po wykryciu naruszenia danych osobowych, jeśli jest to wykonalne. W powiadomieniu skierowanym do właściwego organu krajowego dostawca zawiera informacje określone w załączniku I.	**T**	**Art. 402 ust. 1 Pke**	**Art. 402.** 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej zawiadamia Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, zwanego dalej "Prezesem UODO", o naruszeniu danych osobowych w terminie i na zasadach określonych w rozporządzeniu Komisji Europejskiej (UE) nr 611/2013 z dnia 24 czerwca 2013 r. w sprawie środków mających zastosowanie przy powiadamianiu o przypadkach naruszenia danych osobowych, na mocy dyrektywy 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady o prywatności i łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 173 z 26.06.2013, str. 2), zwanym dalej „rozporządzeniem 611/2013".

Art. 2 ust. 3	3. Jeśli nie wszystkie informacje określone w załączniku I są dostępne i konieczne jest dalsze badanie przypadku naruszenia danych osobowych, zezwala się dostawcy na wstępne powiadomienie właściwego organu krajowego nie później niż 24 godziny po wykryciu naruszenia danych osobowych. Takie wstępne powiadomienie właściwego organu krajowego zawiera informacje określone w załączniku I sekcja 1. Dostawca przedkłada właściwemu organowi krajowemu drugie powiadomienie najszybciej, jak to możliwe i najpóźniej w ciągu trzech dni po wstępnym powiadomieniu. Takie drugie powiadomienie zawiera informacje określone w załączniku I sekcja 2 oraz w stosownych przypadkach uaktualnienie wcześniej przekazanych informacji. Jeżeli dostawca, mimo zbadania przypadku, nie jest w stanie przedstawić wszystkich informacji w terminie trzech dni od wstępnego powiadomienia, przedstawia we wspomnianym terminie te informacje, którymi dysponuje, oraz przedkłada właściwemu organowi krajowemu uzasadnienie opóźnienia w przekazaniu pozostałych informacji. Dostawca jak najszybciej przekazuje pozostałe informacje właściwemu organowi krajowemu oraz w stosownych przypadkach jak najszybciej aktualizuje wcześniej przekazane informacje.	**T**	**Art. 402 ust. 1 Pke**	**Art. 402.** 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej zawiadamia Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, zwanego dalej “Prezesem UODO”, o naruszeniu danych osobowych w terminie i na zasadach określonych w rozporządzeniu Komisji Europejskiej (UE) nr 611/2013 z dnia 24 czerwca 2013 r. w sprawie środków mających zastosowanie przy powiadamianiu o przypadkach naruszenia danych osobowych, na mocy dyrektywy 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady o prywatności i łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 173 z 26.06.2013, str. 2), zwanym dalej „rozporządzeniem 611/2013”.

Art. 2 ust. 4	4. Właściwy organ krajowy zapewnia wszystkim dostawcom posiadającym siedzibę w państwie członkowskim, którego to dotyczy, bezpieczne środki elektroniczne służące do powiadamiania o przypadkach naruszenia danych osobowych oraz informacje dotyczące trybu dostępu do tych środków i ich stosowania. W stosownych przypadkach Komisja organizuje spotkania z właściwymi organami krajowymi w celu ułatwienia stosowania niniejszego przepisu.	**T**	**Art. 402 ust. 3 Pke**	**Art. 402.** (…) 3. Prezes UODO zapewnia bezpieczne środki elektroniczne służące do powiadamiania o przypadkach naruszenia danych osobowych, o których mowa w ust. 1, oraz informacje dotyczące trybu dostępu do tych środków i ich stosowania.
Art. 2 ust. 5	5. Jeżeli naruszenie danych osobowych ma wpływ na abonentów lub osoby fizyczne z państw członkowskich innych niż państwo właściwego organu krajowego, który powiadomiono o naruszeniu danych osobowych, organ ten informuje inne zainteresowane organy krajowe. Aby ułatwić stosowanie niniejszego przepisu, Komisja tworzy i utrzymuje wykaz właściwych organów krajowych i odpowiednich punktów kontaktowych.	**T**	**Art. 402 ust. 10 Pke**	**Art. 402.** (…) 10. W przypadku gdy naruszenie danych osobowych ma wpływ na abonentów lub użytkowników końcowych będących osobami fizycznymi z innych państw członkowskich, Prezes UODO informuje inne zainteresowane organy z państw członkowskich o tym naruszeniu.
Art. 3	**Artykuł 3. Powiadomienie abonenta lub osoby fizycznej.** 1. Jeśli istnieje prawdopodobieństwo, że naruszenie danych osobowych wywoła niekorzystne skutki dla danych osobowych lub prywatności abonenta lub osoby fizycznej, dostawca, oprócz powiadomienia, o którym	**T**	**Art. 402 ust. 4-6 Pke**	**Art. 402.** (…) 4. W przypadku, gdy naruszenie danych osobowych może mieć niekorzystny wpływ na prawa abonenta lub użytkownika końcowego będącego osobą fizyczną, dostawca usług telekomunikacyjnych niezwłocznie zawiadamia o takim naruszeniu również tego abonenta lub użytkownika końcowego na zasadach określonych w rozporządzeniu 611/2013, z zastrzeżeniem ust. 7. 5. Zgodę, o której mowa w art. 3 ust. 5 rozporządzenia 611/2013, Prezes UODO wydaje w drodze decyzji.

	mowa w art. 2, powiadamia również o naruszeniu tego abonenta lub tę osobę fizyczną. 2. Prawdopodobieństwo, że naruszenie danych osobowych może mieć niekorzystne skutki dla danych osobowych lub prywatności abonenta lub osoby fizycznej, ocenia się, biorąc od uwagę w szczególności następujące okoliczności: **a)** charakter i treść odnośnych danych osobowych, zwłaszcza jeśli dane te związane są z informacjami finansowymi, szczególnymi kategoriami danych, o których mowa w art. 8 ust. 1 dyrektywy 95/46/WE, danymi dotyczącymi poczty elektronicznej, danymi dotyczącymi lokalizacji, internetowymi plikami rejestru, rejestrami przeszukiwanych stron internetowych i wykazami wykonanych usług telekomunikacyjnych; **b)** prawdopodobne konsekwencje naruszenia danych osobowych dla danego abonenta lub osoby fizycznej, szczególnie jeżeli naruszenie mogłoby skutkować kradzieżą lub sfałszowaniem tożsamości, uszkodzeniem ciała, cierpieniem psychicznym, upokorzeniem lub naruszeniem dobrego imienia; oraz **c)** okoliczności, w jakich doszło do naruszenia danych osobowych, w szczególności to, gdzie skradziono dane oraz kiedy dostawca dowiedział się, że dane są w posiadaniu nieupoważnionej strony trzeciej.			6. Przez naruszenie danych osobowych, które może wywrzeć niekorzystny wpływ na prawa abonenta lub użytkownika końcowego będącego osobą fizyczną, rozumie się takie naruszenie, które w szczególności może skutkować nieuprawnionym posługiwaniem się danymi osobowymi, szkodą majątkową, naruszeniem dóbr osobistych, ujawnieniem tajemnicy bankowej lub innej ustawowo chronionej tajemnicy zawodowej.

	3. Powiadomienie abonenta lub osoby fizycznej następuje bez zbędnej zwłoki po wykryciu naruszenia danych osobowych, jak określono w art. 2 ust. 2 akapit trzeci. Powyższe nie jest zależne od powiadomienia o naruszeniu danych osobowych skierowanego do właściwego organu krajowego, o którym mowa w art. 2. 4. W powiadomieniu skierowanym do abonenta lub osoby fizycznej dostawca zawiera informacje określone w załączniku II. Powiadomienie skierowane do abonenta lub osoby fizycznej sformułowane jest w sposób jasny i łatwo zrozumiały. Dostawca nie wykorzystuje powiadomienia jako okazji do promowania lub reklamowania nowych lub dodatkowych usług. 5. W wyjątkowych okolicznościach, gdy powiadomienie abonenta lub osoby fizycznej może zaszkodzić należytemu zbadaniu przypadku naruszenia danych osobowych, dostawcy zezwala się, po uprzednim uzyskaniu zgody właściwego organu krajowego, na powiadomienie abonenta lub osoby fizycznej w późniejszym terminie, który właściwy organ krajowy uzna za możliwy do celów powiadomienia o naruszeniu danych osobowych zgodnie z niniejszym artykułem. 6. Dostawca powiadamia abonenta lub osobę fizyczną o naruszeniu danych osobowych, używając środków komunikacji zapewniających szybkie dotarcie informacji i odpowiednio zabezpieczonych zgodnie z			

	najnowszym stanem wiedzy w tej dziedzinie. Informacja o naruszeniu dotyczy naruszenia i nie jest powiązana z informacjami na inny temat. 7. Jeżeli w terminie, o którym mowa w ust. 3, oraz mimo odpowiednich starań, dostawca związany z końcowym użytkownikiem bezpośrednim stosunkiem umownym nie jest w stanie zidentyfikować wszystkich osób fizycznych, wobec których naruszenie danych osobowych prawdopodobnie ma niekorzystne skutki, dostawca może w tymże terminie powiadomić te osoby poprzez ogłoszenia w głównych mediach krajowych lub regionalnych w danych państwach członkowskich. Ogłoszenia te zawierają informacje określone w załączniku II, w razie potrzeby w formie skróconej. W takim przypadku dostawca nadal podejmuje odpowiednie starania, by zidentyfikować te osoby i jak najszybciej przekazać im informacje określone w załączniku II.			
Art. 4 ust. 1 i 2	**Artykuł 4. Technologiczne środki ochrony.** 1. Na zasadzie odstępstwa od art. 3 ust. 1 powiadomienie danego abonenta lub osoby fizycznej o naruszeniu danych osobowych nie jest wymagane, jeżeli dostawca wykazał w sposób wymagany przez właściwy organ krajowy, że wprowadził w życie odpowiednie technologiczne środki ochrony oraz że środki te zostały zastosowane do danych, których	**T**	**Art. 402 ust. 7 i 8 Pke**	**Art. 402.** (…) 7. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 4, nie jest wymagane, jeżeli dostawca usług komunikacji elektronicznej wykazał wdrożenie technologicznych środków ochrony, o których mowa w art. 4 ust. 1 i 2 rozporządzenia 611/2013, które uniemożliwiają odczytanie danych przez osoby nieuprawnione oraz zastosowanie tych środków do danych, których ochrona została naruszona. 8. Dostawca usług komunikacji elektronicznej wykazuje spełnienie warunków, o których mowa w ust. 7, przekazując niezwłocznie Prezesowi UODO odpowiednią dokumentację.

	dotyczyło naruszenie bezpieczeństwa. Tego rodzaju technologiczne środki ochrony sprawiają, że dane stają się nieczytelne dla każdego, kto nie jest uprawniony do dostępu do nich. 2. Dane uznaje się za nieczytelne, jeżeli: **a)** zostały bezpiecznie zaszyfrowane z użyciem ustandaryzowanego algorytmu, klucz używany do odszyfrowywania tych danych nie został złamany w wyniku naruszenia bezpieczeństwa, oraz został wygenerowany w sposób, który uniemożliwia osobie nieupoważnionej poznanie go za pomocą dostępnych technologicznie środków; lub **b)** zostały zastąpione wartością klucza haszującego, obliczoną za pomocą standaryzowanej kryptograficznej funkcji haszującej z kluczem tajnym, klucz użyty do haszowania tych danych nie został złamany w wyniku naruszenia bezpieczeństwa, oraz został wygenerowany w sposób, który uniemożliwia osobie nieupoważnionej poznanie go za pomocą dostępnych technologicznie środków.			

21.05.2024

ODWRÓCONA TABELA ZGODNOŚCI

w zakresie objętym przedmiotem ***projektu ustawy – Prawo komunikacji elektronicznej*** oraz ***projektu ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej***

L.p.	Jedn. red.	Treść przepisu projektu	Uzasadnienie wprowadzenia przepisu
ustawa - Prawo komunikacji elektronicznej			
1.	Art. 2 pkt 1	1) abonent – użytkownika, który jest stroną umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawartej z dostawcą usług komunikacji elektronicznej;	Konieczność zdefiniowania abonenta wynika z faktu, że ustawa - Prawo komunikacji elektronicznej, dalej jako Pke, reguluje szereg uprawnień i obowiązków abonentów. Pojęcie to występuje w ustawie z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2024 r. poz. 34 i 731), dalej jako Pt.
2.	Art. 2 pkt 2	2) aparat publiczny – publicznie dostępny telefon, w którym połączenie opłacane jest automatycznie, w szczególności za pomocą monety, żetonu, karty telefonicznej lub karty płatniczej;	Pojęcie aparatu publicznego występuje w przepisach dotyczących regulowania w regulaminie zasad świadczenia usług za pomocą aparatów publicznych, stąd konieczność ich definiowania. Pojęcie występuje w Pt.
3.	Art. 2 pkt 6	6) dostawca usług komunikacji elektronicznej – dostawcę publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych lub podmiot świadczący publicznie dostępne usługi komunikacji interpersonalnej niewykorzystujące numerów;	Pojęcie dostawcy usług komunikacji elektronicznej wprowadzono w związku z koniecznością właściwego wskazania adresatów poszczególnych obowiązków względem abonentów usług komunikacji elektronicznej.
4.	Art. 2 pkt 8	8) dostęp do lokalnej pętli abonenckiej – korzystanie z lokalnej pętli abonenckiej lub lokalnej podpętli abonenckiej pozwalające na pełne wykorzystanie możliwości lokalnej pętli abonenckiej lub wykorzystanie części możliwości lokalnej pętli abonenckiej przy zachowaniu możliwości korzystania z lokalnej pętli abonenckiej przez innego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego;	Definicja wprowadzona w celu doprecyzowania definicji kolokacji, która stanowi obowiązek dostępowy zgodnie z Pke.
5.	Art. 2 pkt 11	11) infrastruktura techniczna – infrastrukturę techniczną w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 604 i);	Odesłanie do znaczenia definicji zawartego w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 604), dalej jako Megaustawa.

6.	Art. 2 pkt 12	12) infrastruktura telekomunikacyjna – fizyczne elementy sieci telekomunikacyjnej wykorzystywane do zapewnienia telekomunikacji, w szczególności urządzenia telekomunikacyjne, linie kablowe, a także powiązane zasoby, z wyjątkiem powiązanych usług, budynków i wejść do budynków;	Definicja na potrzeby wielu przepisów Pke oraz Megaustawy.
7.	Art. 2 pkt 14	14) interfejs – układ elektryczny, elektroniczny lub optyczny, z oprogramowaniem albo bez oprogramowania, lub oprogramowanie umożliwiające łączenie, współpracę i wymianę sygnałów o określonej postaci pomiędzy urządzeniami połączonymi za jego pośrednictwem zgodnie z odpowiednią specyfikacją techniczną;	Definicja wprowadzona w związku z definicją interfejsu programistycznego aplikacji.
8.	Art. 2 pkt 22	22) lokalna podpętla abonencka – część lokalnej pętli abonenckiej łączącą zakończenie sieci z pośrednim punktem dystrybucji w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej, w szczególności z koncentratorem lub innym urządzeniem dostępu pośredniego do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej;	Definicja wprowadzona w związku z definicjami kolokacji, dostępu do lokalnej pętli abonenckiej i lokalnej pętli abonenckiej.
9.	Art. 2 pkt 24	24) multipleks – zespolony strumień danych cyfrowych, składający się z dwóch lub więcej strumieni utworzonych z danych wchodzących w skład treści programów radiofonicznych lub telewizyjnych oraz z danych dodatkowych, obejmujących w szczególności dane związane z systemem dostępu warunkowego lub usługami powiązanymi;	Pojęcie multipleksu zostało wprowadzone z uwagi na regulowanie w Pke obowiązków operatora multipleksu.
10.	Art. 2 pkt 25	25) nadawca – nadawcę w rozumieniu art. 4 pkt 5 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1722 oraz z 2024 r. poz. 96 i);	W związku z używaniem w ustawie pojęcia nadawcy należy odwołać się do definicji z ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1722 oraz z 2024 r. poz. 96).

11.	Art. 2 pkt 26	26) nadużycie w komunikacji elektronicznej - nadużycie w komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. 1703 oraz z 2024 r. poz.);	W związku z używaniem w ustawie pojęcia nadużycia w komunikacji elektronicznej należy odwołać się do definicji z ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. 1703).
12.	Art. 2 pkt 27	27) numer alarmowy – numer ustalony w ustawie lub trzycyfrowy numer usług specjalnych ustalony w planie numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych udostępniany służbom ustawowo powołanym do niesienia pomocy oraz podmiotom uprawnionym do wykonywania ratownictwa na podstawie przepisów szczególnych;	Definicja wprowadzona w związku z regulowaniem uprawnień abonentów w zakresie dostępu do numerów alarmowych.
13.	Art. 2 pkt 30	30) odbiornik radiofonii cyfrowej – urządzenie służące do odbioru cyfrowych transmisji radiofonicznych, zawierające co najmniej tuner obejmujący głowicę wysokiej częstotliwości i demodulator, a także demultiplekser i dekoder odbieranej usługi oraz antenę lub złącze antenowe;	Konieczność wprowadzenia definicji wynika z regulowania wymagań dla tych odbiorników.
14.	Art. 2 pkt 31	31) odbiornik sygnału telewizyjnego – urządzenie służące do odbioru cyfrowych transmisji telewizyjnych zawierające co najmniej tuner obejmujący głowicę wysokiej częstotliwości i demodulator, demultiplekser i dekoder odbieranej usługi oraz wyświetlacz obrazu albo niezawierające takiego wyświetlacza obrazu;	Konieczność wprowadzenia definicji wynika z regulowania wymagań dla tych odbiorników.
15.	Art. 2 pkt 32	32) operator multipleksu – podmiot, który: a) uzyskał rezerwację częstotliwości w służbie radiodyfuzyjnej na rozpowszechnianie lub rozprowadzanie programów telewizyjnych lub radiofonicznych w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną w multipleksie oraz b) prowadzi działalność telekomunikacyjną i posiada własną infrastrukturę telekomunikacyjną lub zawarł	Konieczność wprowadzenia tej definicji wynika z regulowania w Pke obowiązków operatora multipleksu.

		umowę o świadczenie usługi transmisji sygnału multipleksu z operatorem sieci nadawczej;	
16.	Art. 2 pkt 33	33) operator sieci nadawczej – przedsiębiorcę telekomunikacyjnego świadczącego usługi transmisji sygnałów radiodyfuzyjnych drogą rozsiewczą naziemną;	Konieczność wprowadzenia tej definicji wynika z regulowania w Pke obowiązków operatora sieci nadawczej.
17.	Art. 2 pkt 34	34) połączenie – fizyczne lub logiczne połączenie telekomunikacyjnych urządzeń końcowych pozwalające na przesłanie komunikatów elektronicznych;	W związku z używaniem pojęcia w ustawie konieczne jest jego zdefiniowanie na potrzeby tego aktu prawnego. Połączenie oznacza fizyczne lub logiczne połączenie telekomunikacyjnych urządzeń końcowych pozwalające na przesłanie przekazów telekomunikacyjnych. Połączenie służy do przesyłania treści rozmów telefonicznych i innych informacji przekazywanych za pomocą sieci telekomunikacyjnych.
18.	Art. 2 pkt 41	41) przyłącze telekomunikacyjne: a) odcinek linii kablowej podziemnej, linii kablowej nadziemnej lub kanalizacji kablowej, zawarty między złączem rozgałęźnym a zakończeniem tych linii lub kanalizacji w obiekcie budowlanym, b) system bezprzewodowy łączący instalację wewnętrzną obiektu budowlanego z węzłem publicznej sieci telekomunikacyjnej – umożliwiający korzystanie w obiekcie budowlanym z publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych;	Konieczność tej definicji wynika z instytucji umowy o realizację przyłącza telekomunikacyjnego, uregulowanej w art. 299 Pke.
19.	Art. 2 pkt 51	51) ruchoma publiczna sieć telekomunikacyjna – publiczną sieć telekomunikacyjną, w której zakończenia sieci nie mają stałej lokalizacji;	Konieczność zdefiniowania sieci ruchomej oraz sieci stacjonarnej wynika z odrębnych regulacji dla podmiotów świadczących usługi w tych sieciach.
20.	Art. 2 pkt 52	52) ruchoma sieć telekomunikacyjna – sieć telekomunikacyjną, w której zakończenia sieci nie mają stałej lokalizacji;	Konieczność zdefiniowania sieci ruchomej oraz sieci stacjonarnej wynika z odrębnych regulacji dla podmiotów świadczących usługi w tych sieciach.

21.	Art. 2 pkt 54	54) samochodowy odbiornik radiofoniczny – odbiornik radiofonii cyfrowej wbudowany do pojazdów kategorii M, o których mowa w pkt 1 załącznika nr 2 do ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 1047, z późn zm.);	W związku z regulowaniem w ustawie wymagań dla odbiorników samochodowych zasadnym jest ich zdefiniowanie.
22.	Art. 2 pkt 60	60) służba radiokomunikacyjna amatorska – służbę radiokomunikacyjną mającą na celu nawiązywanie wzajemnych łączności, badania techniczne oraz indywidualne szkolenie wykonywane w celach niezarobkowych przez uprawnione osoby wyłącznie dla potrzeb własnych;	Zadania poszczególnych służb radiokomunikacyjnych wynikają zasadniczo z Regulaminu Radiokomunikacyjnego, jednak służba radiokomunikacyjna amatorska ma charakter szczególny, w związku z czym ustawa Pke, tak samo jak Pt, przewiduje w tym zakresie dodatkowe odrębne regulacje. Definicja tej służby wynika z Regulaminu Radiokomunikacyjnego, a jej bardzo istotnym elementem jest wskazanie, że działalność radioamatorska nie może służyć celom zarobkowym.
23.	Art. 2 pkt 61	61) stacjonarna publiczna sieć telekomunikacyjna – publiczną sieć telekomunikacyjną, w której zakończenia sieci mają stałą lokalizację;	Konieczność zdefiniowania sieci ruchomej oraz sieci stacjonarnej wynika z odrębnych regulacji dla podmiotów świadczących usługi w tych sieciach.
24.	Art. 2 pkt 62	62) stacjonarna sieć telekomunikacyjna – sieć telekomunikacyjną, w której zakończenia sieci mają stałą lokalizację;	Konieczność zdefiniowania sieci ruchomej oraz sieci stacjonarnej wynika z odrębnych regulacji dla podmiotów świadczących usługi w tych sieciach.
25.	Art. 2 pkt 63	63) sygnał multipleksu – sygnał radiowy transmitowany z użyciem kanału lub bloku częstotliwościowego w służbie radiodyfuzyjnej przenoszący treści zawarte w multipleksie;	Konieczność wprowadzenia tej definicji wynika z regulowania w Pke warunków dostępu do multipleksu.
26.	Art. 2 pkt 65	65) sytuacja szczególnego zagrożenia – sytuację: a) wymagającą współpracy przedsiębiorców komunikacji elektronicznej z organami administracji publicznej i innymi podmiotami wykonującymi zadania w zakresie ratownictwa,	Konieczność zdefiniowania sytuacji szczególnego zagrożenia wynika z potrzeby wskazania w jakich sytuacjach wymagane jest podjęcie stosownych działań.

		niesienia pomocy, zarządzania kryzysowego, utrzymania porządku publicznego oraz obronności i bezpieczeństwa państwa: – w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej, w rozumieniu ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122 oraz z 2024 r. poz.), – w czasie obowiązywania stanów nadzwyczajnych, – w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny, b) stanowiącą bezpośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa sieci i usług komunikacji elektronicznej, rozumianego jako zdolność sieci telekomunikacyjnych lub usług komunikacji elektronicznej do odpierania wszelkich działań naruszających dostępność, autentyczność, integralność lub poufność tych sieci lub usług, przetwarzanych danych i treści objętych tajemnicą komunikacji elektronicznej lub innych świadczonych przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej usług związanych z usługami komunikacji elektronicznej lub sieciami telekomunikacyjnymi tego przedsiębiorcy;	
27.	Art. 2 pkt 70	70) telekomunikacja – nadawanie, odbiór lub transmisję informacji, niezależnie od ich rodzaju, za pomocą przewodów, fal radiowych bądź optycznych lub innych środków wykorzystujących energię elektromagnetyczną;	Konieczność zdefiniowania pojęcia w związku z używaniem w ustawie.
28.	Art. 2 pkt 72	72) trwały nośnik – trwały nośnik w rozumieniu ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2023 r. poz. 2759 oraz z 2024 r. poz.);	W związku z używaniem pojęcia w ustawie konieczne jest odwołanie do definicji z ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2023 r. poz. 2759).

29.	Art. 2 pkt 74	74) urządzenie telekomunikacyjne – urządzenie elektryczne lub elektroniczne przeznaczone do zapewniania telekomunikacji;	Konieczność zdefiniowania urządzenia telekomunikacyjnego wynika z regulowania w Pke zasad używania i udostępniania tych urządzeń.
30.	Art. 2 pkt 75	75) usługa fakultatywnego obciążania rachunku – usługę polegająca na pośredniczeniu przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej w sprzedaży towarów lub świadczeniu usług innych niż usługi ubezpieczeniowe lub pośredniczeniu w płatności za te towary lub usługi, której wartość jest uwzględniana na rachunku za wykonane usługi komunikacji elektronicznej lub pokrywana ze środków z doładowań;	Konieczność wprowadzenia definicji wynika z regulowania zasad świadczenia tego typu usług.
31.	Art. 2 pkt 81	81) usługa z dodatkowym świadczeniem – publicznie dostępną usługę telekomunikacyjną wraz z innym świadczeniem, które może być realizowane przez podmiot inny niż dostawca usług telekomunikacyjnych;	Konieczność wprowadzenia definicji wynika z regulowania zasad świadczenia tego typu usług.
32.	Art. 2 pkt 87	87) użytkownik rządowy wykonujące działalność w zakresie telekomunikacji lub używające urządzeń radiowych: a) komórki organizacyjne i jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowane, komórki organizacyjne i jednostki organizacyjne podległe ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej lub przez niego nadzorowane oraz organy i jednostki organizacyjne nadzorowane lub podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych – dla własnych potrzeb, b) komórki organizacyjne i jednostki organizacyjne podległe ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej lub przez niego nadzorowane, organy i jednostki organizacyjne podległe ministrowi	Definicja uwzględnia katalog podmiotów dotychczas wskazywanych w art. 4 Pt. Art. 4 Pt wskazywał, że przepisu dotyczącego wymogu posiadania pozwolenia radiowego, nie stosuje się do wykonywania działalności telekomunikacyjnej oraz używania urządzeń radiowych w przypadku wymienionych w tym przepisie podmiotów publicznych, w zakresie określonej przepisem działalności. Zatem przepis określał pośrednio grupę użytkowników, którzy w określonych okolicznościach są traktowani odmiennie od pozostałych użytkowników widma radiowego. Katalog ten pozostaje aktualny i zawiera m.in. komórki organizacyjne i jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej, ministrowi właściwemu do spraw administracji publicznej,

		właściwemu do spraw wewnętrznych oraz jednostki organizacyjne Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w odniesieniu do sieci telekomunikacyjnej eksploatowanej przez te organy i jednostki na potrzeby Kancelarii Prezydenta, Kancelarii Sejmu, Kancelarii Senatu i administracji rządowej, c) jednostki sił zbrojnych państw obcych oraz jednostki organizacyjne innych zagranicznych organów państwowych, przebywające czasowo na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych – na czas pobytu, d) jednostki organizacyjne Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu i Centralnego Biura Antykorupcyjnego – dla własnych potrzeb, e) jednostki organizacyjne podległe ministrowi właściwemu do spraw zagranicznych – dla własnych potrzeb, f) misje dyplomatyczne, urzędy konsularne, zagraniczne misje specjalne oraz przedstawicielstwa organizacji międzynarodowych, korzystające z przywilejów i immunitetów na podstawie ustaw, umów i zwyczajów międzynarodowych, mające swe siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej –w zakresie związanym z działalnością dyplomatyczną tych podmiotów, g) jednostki organizacyjne Służby Więziennej – dla własnych potrzeb, h) jednostki organizacyjne Krajowej Administracji Skarbowej – dla własnych potrzeb;	ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, jednostki organizacyjne ABW, CBA, AW.

33.	Art. 2 pkt 90	90) zasoby orbitalne – pozycje na orbicie geostacjonarnej lub orbity satelitarne, które są lub mogą być wykorzystywane do umieszczania sztucznych satelitów Ziemi przeznaczonych do zapewniania telekomunikacji.	Definicja wskazująca, że przez zasoby orbitalne należy rozumieć pozycje na orbicie geostacjonarnej lub orbity satelitarne, które są lub mogą być wykorzystywane do umieszczania sztucznych satelitów Ziemi przeznaczonych do zapewniania telekomunikacji, jest tożsama z definicją zawartą w ustawie Pt (art. 2 pkt 53). Orbita geostacjonarna to orbita okołoziemska, zapewniająca krążącemu po niej satelicie zachowanie stałej pozycji nad wybranym punktem równika Ziemi. Orbita geostacjonarna jest orbitą kołową i przebiega na wysokości 35 786 km nad równikiem (42 160 km od środka Ziemi). Orbita satelitarna to z kolei droga, po której porusza się sztuczny satelita. W powyższym zakresie obowiązują regulacje międzynarodowe.
34.	Art. 5 ust. 3	3. Działalność, o której mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, niebędąca działalnością gospodarczą, prowadzona przez jednostkę samorządu terytorialnego na własną rzecz lub przez jednostkę samorządu terytorialnego w imieniu innych jednostek na podstawie zawartego porozumienia, a także w formie wyodrębnionej, w szczególności w formie związku jednostek samorządu terytorialnego, stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, fundacji, której fundatorem jest jednostka samorządu terytorialnego, porozumienia komunalnego, spółki kapitałowej lub spółdzielni z udziałem jednostki samorządu terytorialnego, wymaga uzyskania wpisu do rejestru jednostek samorządu terytorialnego wykonujących działalność w zakresie telekomunikacji, zwanego dalej „rejestrem JST”.	W związku z prowadzeniem przez niektóre jednostki samorządu terytorialnego działalności w zakresie telekomunikacji, niebędącej gospodarczą działalnością telekomunikacyjną, konieczne jest wprowadzenie przepisów zawiązanych z wpisem do odpowiedniego rejestru. W przypadku jednostek samorządu terytorialnego wykonujących działalność w zakresie telekomunikacji konieczne będzie złożenie wniosku o wpis do rejestru jednostek samorządu terytorialnego, zwanego „rejestrem JST”. Jest to rejestr odrębny od rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych z tego powodu ma osobno wyodrębnione przepisy bez odesłań jak w dotychczasowym art. 13a Pt. Należy przy tym podkreślić, że działalność telekomunikacyjna jednostek samorządowych może być, w zależności od jej charakteru (zakresu działalności), wpisana do

			rejestru JST albo do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych, względnie do obydwu rejestrów.
35.	Art. 7	**Art. 7.** 1. Wpis do rejestru JST dokonywany jest na wniosek jednostki samorządu terytorialnego wykonującej działalność w zakresie telekomunikacji, zawierający następujące dane: 1) nazwę, siedzibę i adres wnioskodawcy; 2) numer identyfikacji podatkowej (NIP); 3) identyfikator jednostki podziału terytorialnego w krajowym rejestrze urzędowym podziału terytorialnego kraju „TERYT”; 4) oznaczenie formy prawnej prowadzenia przez wnioskodawcę działalności w zakresie telekomunikacji; 5) firmę lub nazwę podmiotu prowadzącego działalność w zakresie telekomunikacji, jeżeli ta działalność jest prowadzona w formie wyodrębnionej; 6) opis działalności w zakresie telekomunikacji, której dotyczy wniosek; 7) numer i datę podjęcia uchwały organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego o rozpoczęciu działalności w zakresie telekomunikacji; 8) imię, nazwisko, adres do korespondencji, adres poczty elektronicznej i numer telefonu osoby wyznaczonej do kontaktu z Prezesem UKE; 9) obszar, na którym będzie wykonywana działalność w zakresie telekomunikacji; 10) planowaną datę rozpoczęcia działalności w zakresie telekomunikacji. 2. Wniosek o wpis do rejestru JST zawiera oświadczenie osoby uprawnionej do reprezentowania jednostki samorządu terytorialnego o następującej treści: „Świadomy	W związku z prowadzeniem przez niektóre jednostki samorządu terytorialnego działalności w zakresie telekomunikacji, niebędącej gospodarczą działalnością telekomunikacyjną, konieczne jest wprowadzenie przepisów zawiązanych z wpisem do odpowiedniego rejestru.

		odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 Kodeksu karnego oświadczam, że: 1) dane zawarte we wniosku są zgodne z prawdą; 2) znane są mi warunki wykonywania działalności w zakresie telekomunikacji, której dotyczy wniosek, wynikające z ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz ustawy z dnia ……. r. – Prawo komunikacji elektronicznej i podmiot wnioskujący je spełnia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu uprawnionego do odebrania oświadczenia o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.	
36.	Art. 10	**Art. 10.** Rejestr JST obejmuje następujące dane: 1) kolejny numer wpisu, zwany dalej „numerem z rejestru JST”; 2) datę wpływu wniosku o wpis do rejestru JST oraz datę dokonania wpisu; 3) dane, o których mowa w art. 7 ust. 1; 4) datę wykreślenia wpisu z rejestru JST - w przypadku wykreślenia wpisu z rejestru JST.	W związku z prowadzeniem przez niektóre jednostki samorządu terytorialnego działalności w zakresie telekomunikacji, niebędącej gospodarczą działalnością telekomunikacyjną, konieczne jest wprowadzenie przepisów zawiązanych z wpisem do odpowiedniego rejestru.
37.	Art. 13	**Art. 13.** 1. Prezes UKE wykreśla z rejestru PT przedsiębiorcę telekomunikacyjnego: 1) na wniosek przedsiębiorcy telekomunikacyjnego; 2) w przypadku wydania decyzji o zakazie wykonywania działalności telekomunikacyjnej; 3) po uzyskaniu informacji z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej albo Krajowego Rejestru Sądowego o wykreśleniu przedsiębiorcy telekomunikacyjnego z tych rejestrów; 4) po uzyskaniu informacji o wydaniu prawomocnego orzeczenia zakazującego przedsiębiorcy	Przepisy dotyczące rejestru dla zapewnienia ich funkcjonalności wymagają wprowadzenia regulacji, w tym dotyczących kwestii proceduralnych, niewynikających bezpośrednio z dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 321 z 17.12.2018, str. 36, z późn. zm.), dalej jako EKŁE.

		telekomunikacyjnemu prowadzenia działalności gospodarczej objętej wpisem; 5) w przypadku niewypełnienia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązków informacyjnych, o których mowa w art. 20 ust. 1, za 2 kolejne lata; 6) po upływie terminu zakończenia działalności wskazanego we wniosku o wpis przez przedsiębiorcę z państwa członkowskiego albo innego państwa określonego w art. 5 ust. 2. 2. Wykreślenie przedsiębiorcy z rejestru PT z powodów, o których mowa w ust. 1 pkt 2, 5 i 6, następuje w drodze decyzji.	
38.	Art. 14	**Art. 14.** Prezes UKE wykreśla podmiot z rejestru JST: 1) na wniosek tego podmiotu; 2) w przypadku zniesienia podmiotu.	W związku z prowadzeniem przez niektóre jednostki samorządu terytorialnego działalności w zakresie telekomunikacji, niebędącej gospodarczą działalnością telekomunikacyjną, konieczne jest wprowadzenie przepisów zawiązanych z wpisem do odpowiedniego rejestru.
39.	Art. 15	**Art. 15.** 1. Jeżeli podmiot wpisany do rejestru PT albo rejestru JST zaprzestał wykonywania działalności objętej wpisem, jest obowiązany złożyć do Prezesa UKE wniosek o wykreślenie z rejestru PT albo rejestru JST w terminie 14 dni od dnia zaprzestania wykonywania tej działalności. 2. Wniosek o wykreślenie z rejestru zawiera numer z rejestru PT albo rejestru JST oraz datę zaprzestania wykonywania działalności objętej wpisem. 3. Prezes UKE na podstawie wniosku, o którym mowa w ust. 1, dokonuje wykreślenia wpisu w rejestrze PT albo rejestrze JST. 4. Wykreślenie wpisu z rejestru PT albo rejestru JST podmiotu do niego wpisanego nie oznacza usunięcia danych z rejestru PT albo rejestru JST.	Przepisy dotyczące rejestru dla zapewnienia ich funkcjonalności wymagają wprowadzenia regulacji, w tym dotyczących kwestii proceduralnych, niewynikających bezpośrednio z EKŁE.

		5. W przypadku gdy podmiot wpisany do rejestru PT albo rejestru JST nie podjął wykonywania działalności objętej wpisem i nie zamierza wykonywać jej w przyszłości, przepisy ust. 1–4 stosuje się odpowiednio.	
40.	Art. 16	**Art. 16.** 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, który został wykreślony z rejestru PT na skutek wydania decyzji o zakazie wykonywania działalności telekomunikacyjnej, może uzyskać ponowny wpis do rejestru PT nie wcześniej niż po upływie okresu, na jaki została wydana decyzja. 2. Nie może uzyskać wpisu do rejestru PT wnioskodawca, który w okresie 3 lat poprzedzających złożenie wniosku wykonywał działalność telekomunikacyjną będącą działalnością gospodarczą wymagającą dokonania wpisu do rejestru PT bez uzyskania takiego wpisu. Nie dotyczy to sytuacji określonej w art. 8 ust. 3 lub art. 13 ust. 1 pkt 5.	Przepisy dotyczące rejestru dla zapewnienia ich funkcjonalności wymagają wprowadzenia regulacji, w tym dotyczących kwestii proceduralnych, niewynikających bezpośrednio z EKŁE.
41.	Art. 17	**Art. 17.** 1. Wniosek, o którym mowa w art. 6, art. 7, art. 12 i art. 15, składa się w postaci elektronicznej z wykorzystaniem formularza elektronicznego udostępnionego na PUE UKE, i opatruje kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym. 2. Wniosek, o którym mowa w art. 6, art. 7, art. 12 i art. 15, uznaje się za złożony w terminie określonym jako data wysłania dokumentu w urzędowym poświadczeniu odbioru, które jest automatycznie tworzone i udostępniane przez PUE UKE wnioskodawcy. 3. Prezes UKE informuje, na stronie podmiotowej BIP UKE, o adresie strony internetowej PUE UKE, na której udostępniono formularz elektroniczny, o którym mowa w ust. 1. 4. Prezes UKE określi wzór wniosku, o którym mowa w ust. 1, w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu	Przepisy dotyczące rejestru dla zapewnienia ich funkcjonalności wymagają wprowadzenia regulacji, w tym dotyczących kwestii proceduralnych, niewynikających bezpośrednio z EKŁE.

		ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 307 i).	
42.	Art. 26 ust. 2-6	**Art. 26.** (...) 2. Prezes UKE przekazuje na rachunek Funduszu stanowiące przychód tego Funduszu środki pobrane z tytułu opłat, o których mowa w art. 24 ust. 1 i art. 25 ust. 1, w wysokości określonej w art. 16a ust. 3 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, środki pobrane z tytułu opłaty, o której mowa w art. 24 ust. 21, w wysokości określonej w ust. 3 pkt 1, oraz środki, o których mowa w ust. 4 w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja, o której mowa w art. 138 ust. 2, stała się ostateczna. . 3. W przypadku pozwolenia radiowego, o którym mowa w art. 138 ust. 1, dotyczącego stacji bazowej, opłata, o której mowa w art. 24 ust. 21, stanowi w: 1) 50% przychód Funduszu; 2) 50% dochód gminy, na której terenie położona jest stacja bazowa, której dotyczy pozwolenie. 4. W pozostałych przypadkach, nieobjętych ust. 3, opłata, o której mowa w art. 24 ust. 21, stanowi przychód Funduszu. 5. Prezes UKE przekazuje na rachunek gminy, o której mowa w ust. 3 pkt 2, środki pochodzące z opłat, o których mowa w art. 24 ust. 21, w terminie 30 dni od dnia w którym decyzja, o której mowa w art. 138 ust. 2, stała się ostateczna. 6. W przypadku gdy pozwolenie radiowe dotyczy stacji bazowych położonych na terenie więcej niż jednej gminy część opłaty, o której mowa w ust. 3 pkt 2 dzielona jest pomiędzy te gminy proporcjonalnie, w zależności od liczby stacji bazowych położonych na obszarze danej gminy.	Konieczność uregulowania kwestii związanych z Funduszem Szerokopasmowym.

43.	Art. 29	**Art. 29.** Podmiot, który złożył wniosek o rezerwację częstotliwości lub zasobów orbitalnych wymagający poniesienia kosztów związanych z rejestracją w Międzynarodowym Związku Telekomunikacyjnym (ITU) sieci wykorzystującej częstotliwości lub zasoby orbitalne objęte wnioskiem ponosi koszty tej procedury w terminie 6 miesięcy od dnia wystawienia faktury przez Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny (ITU).	Przepis ma na celu uregulowanie sytuacji, kiedy przydzielenie rezerwacji częstotliwości lub zasobów orbitalnych wiąże się z dodatkowymi kosztami administracyjnymi związanymi z rejestracją w ITU. W takiej sytuacji obowiązany do poniesienia tych kosztów będzie podmiot, który złożył wniosek o rezerwację częstotliwości lub zasobów orbitalnych – czyli podmiot, który uzyska prawo do dysponowania cennymi zasobami dla własnych potrzeb.
44.	Art. 39	**Art. 39.** 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, w celu zapewnienia ciągłości świadczenia usług telekomunikacyjnych lub dostarczania sieci telekomunikacyjnej, jest obowiązany uwzględniać możliwość wystąpienia sytuacji szczególnych zagrożeń. 2. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 11 pkt 7, jest obowiązany posiadać aktualny i uzgodniony oraz wprowadzony do stosowania plan działań w sytuacji szczególnego zagrożenia, zwany dalej „planem”, obejmujący w szczególności: 1) współpracę z innymi przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi, w tym z zagranicznymi przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi; 2) współpracę z podmiotami: a) wykonującymi zadania w zakresie ratownictwa oraz niesienia pomocy ludności, b) wykonującymi zadania na rzecz obronności, cyberbezpieczeństwa, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, c) właściwymi w sprawach zarządzania kryzysowego	Przepisy niezbędne do sporządzenia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego planu działania w sytuacji szczególnego zagrożenia.

		– wskazanymi przez organy określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 10, zwane dalej „organami uzgadniającymi plan”; 3) środki techniczne i organizacyjne zapewniające poufność, integralność, dostępność i autentyczność przetwarzanych danych, a także poziom bezpieczeństwa adekwatny do poziomu zidentyfikowanego ryzyka, minimalizujące w szczególności wpływ, jaki na sieci telekomunikacyjne, usługi komunikacji elektronicznej lub podmioty korzystające z tych sieci lub usług może mieć wystąpienie sytuacji szczególnego zagrożenia z uwzględnieniem aktualnego stanu wiedzy technicznej oraz kosztów wprowadzenia tych środków; 4) utrzymanie ciągłości dostarczania publicznych sieci telekomunikacyjnych lub świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych; 5) odtwarzanie dostarczania publicznych sieci telekomunikacyjnych lub przywrócenie świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, z uwzględnieniem pierwszeństwa dla podmiotów, o których mowa w pkt 2, będących abonentami tego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, w przypadku utraty ciągłości dostarczania tych sieci lub usług; 6) techniczne i organizacyjne przygotowanie do realizacji obowiązków, o których mowa w art. 40 ust. 1 pkt 3; 7) sposób udostępniania urządzeń telekomunikacyjnych, o którym mowa w art. 41 ust. 1, przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych;	

		8) ewidencję i gromadzenie rezerw przeznaczonych na utrzymanie ciągłości świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych i ich odtworzenia w sytuacji szczególnego zagrożenia oraz współpracę z dostawcami sprzętu oraz usług serwisowych i naprawczych. 3. Przedsiębiorcy telekomunikacyjni tworzący grupę kapitałową, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 44 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, mogą sporządzić wspólny plan dla przedsiębiorców telekomunikacyjnych wchodzących w skład grupy kapitałowej, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 11 pkt 7. 4. Przedsiębiorca telekomunikacyjny sporządza plan w terminie 12 miesięcy od dnia powstania obowiązku jego sporządzenia. 5. Przedsiębiorca telekomunikacyjny sporządza projekt planu na podstawie danych, określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 11 pkt 2, udostępnionych przez organy uzgadniające plan, obejmujących w szczególności kwestie bezpieczeństwa środowiskowego, a także potrzeby w zakresie świadczenia, utrzymania i odtwarzania usług telekomunikacyjnych oraz dostępu telekomunikacyjnego. Organy uzgadniające plan mogą wskazać inne organy administracji rządowej właściwe do udostępnienia tych danych, w terminie 7 dni od otrzymania wystąpienia. Dane są udostępniane w terminie 14 dni od dnia otrzymania wystąpienia przedsiębiorcy o udostępnienie danych.	

		6. Przedsiębiorca telekomunikacyjny sporządzający plan dokonuje uzgodnienia projektu planu z organami uzgadniającymi plan. Organy te uzgadniają projekt planu i przesyłają potwierdzenie jego uzgodnienia w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu planu albo odmawiają uzgodnienia projektu planu, wskazując jednocześnie przyczynę braku uzgodnienia oraz wyznaczając termin jego uzupełnienia i ponownego przesłania do uzgodnienia nie krótszy niż 14 dni. Niezajęcie stanowiska przez organ uzgadniający plan w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu planu jest równoznaczne z uzgodnieniem projektu planu. 7. Przedsiębiorca telekomunikacyjny przekazuje Prezesowi UKE projekt planu uzgodniony z innymi organami uzgadniającymi plan. Prezes UKE dokonuje czynności, o których mowa w ust. 6, oraz dokonuje sprawdzenia kompletności planu, a w przypadku stwierdzenia braku kompletności projektu planu określa zakres i termin jego uzupełnienia nie krótszy niż 14 dni. 8. Plan zachowuje ważność przez 3 lata od dnia jego wprowadzenia do stosowania przez przedsiębiorcę albo od dnia dokonania aktualizacji, o której mowa w ust. 9 pkt 1. W przypadku przedstawienia aktualizacji, o której mowa w ust. 9 pkt 1, planu do uzgodnienia właściwemu organowi uzgadniającemu przed upływem trzyletniego terminu, plan zachowuje ważność do momentu uzgodnienia aktualizacji planu. 9. Plan podlega aktualizacji: 1) okresowej, przed upływem terminu, o którym mowa w ust. 8; 2) niezwłocznie, w przypadku wystąpienia okoliczności wpływających na jego zawartość,	

		określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 11 pkt 4; 3) niezwłocznie, na wniosek organu uzgadniającego plan lub wskazany przez ten organ inny organ administracji rządowej, w przypadku zmiany danych, o których mowa w ust. 5. 10. W przypadku wystąpienia sytuacji szczególnego zagrożenia lub po uzyskaniu informacji o jej wystąpieniu od podmiotów, o których mowa w ust. 2 pkt 2, przedsiębiorca telekomunikacyjny podejmuje niezwłocznie działania określone w planie. 11. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia: 1) szczegółową zawartość planu oraz tryb jego sporządzania, 2) zakres danych udostępnianych przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu przez organy uzgadniające plan lub przez organy administracji rządowej właściwe do ich udostępnienia, 3) tryb uzgadniania planu, jego uzupełnienia w przypadku braku kompletności oraz wprowadzenia do stosowania przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, 4) szczegółowe okoliczności aktualizacji planu oraz jej tryb, 5) organy uzgadniające plan oraz zakres tych uzgodnień, 6) sposób i zakres przekazywania planu organom uzgadniającym plan, 7) rodzaje działalności telekomunikacyjnej lub rodzaje przedsiębiorców telekomunikacyjnych niepodlegających obowiązkowi sporządzania planu	

		– mając na uwadze zakres i rodzaj wykonywanej działalności telekomunikacyjnej, wielkość przedsiębiorcy telekomunikacyjnego i jego znaczenie dla obronności, cyberbezpieczeństwa, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, rodzaj podmiotu, którego dotyczy plan, a także potrzebę zapewnienia prawidłowych, kompletnych i aktualnych informacji.	
45.	Art. 40	**Art. 40.** 1. Prezes UKE w sytuacji szczególnego zagrożenia może, w drodze decyzji, nałożyć na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązki dotyczące: 1) utrzymania ciągłości dostarczania publicznych sieci telekomunikacyjnych lub świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych; 2) odtwarzania dostarczania publicznych sieci telekomunikacyjnych lub przywrócenia świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, z uwzględnieniem pierwszeństwa dla: a) podmiotów wykonujących zadania w zakresie ratownictwa, niesienia pomocy ludności, a także zadania na rzecz obronności, cyberbezpieczeństwa, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz podmiotów właściwych w sprawach zarządzania kryzysowego, b) operatorów usług kluczowych, o których mowa w ustawie z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 913 i 1703), c) operatorów infrastruktury krytycznej, o których mowa w ustawie z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym – w przypadku utraty ciągłości dostarczania tych sieci lub usług; 3) ograniczenia zakresu lub obszaru:	Regulacje nadają Prezesowi UKE uprawnienie do nałożenia w sytuacji szczególnego zagrożenia, na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązku utrzymania świadczenia usług lub dostarczania sieci, lub ich odtwarzania, jak również uprawnienie do wprowadzenia ograniczeń w tym zakresie.

		a) eksploatacji publicznych sieci telekomunikacyjnych i urządzeń telekomunikacyjnych, b) świadczenia niektórych publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, c) używania urządzeń radiowych – kierując się rozmiarem zagrożenia i potrzebą ograniczenia jego skutków, uwzględniając zasady minimalizowania negatywnych skutków nałożonych obowiązków dla ciągłości lub ograniczenia świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych i dla działalności gospodarczej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego. 2. Prezes UKE w przypadku ogłoszenia jednego ze stopni alarmowych CRP, o których mowa w art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 92), może, w drodze decyzji, nałożyć na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązki, o których mowa w ust. 1 pkt 3, kierując się wytycznymi, o których mowa w ust. 1. 3. Prezes UKE w przypadku wystąpienia trwałych lub cyklicznych zakłóceń urządzenia radiowego wykorzystywanego bezpośrednio na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego może, w drodze decyzji, nałożyć na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązek, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 lit. c, kierując się wytycznymi, o których mowa w ust. 1. 4. Prezes UKE, wydaje decyzję, o której mowa w ust. 1-3, z urzędu lub na uzasadniony wniosek Ministra Obrony Narodowej, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Komendanta Głównego Policji, Komendanta Centralnego Biura Śledczego Policji, Komendanta Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości, komendanta	

		wojewódzkiego Policji, Komendanta Głównego Straży Granicznej, komendanta oddziału Straży Granicznej, Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Komendanta Służby Ochrony Państwa, Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej lub komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej. Prezes UKE może ogłosić przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu decyzję ustnie, bez uzasadnienia, w całości lub części, jeżeli wymagają tego względy bezpieczeństwa państwa. Decyzja ogłoszona ustnie doręczana jest temu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu na piśmie w terminie 14 dni od dnia jej ogłoszenia. 5. Prezes UKE może, w przypadku wprowadzenia stanu nadzwyczajnego, podwyższenia stanu gotowości obronnej państwa, wydania postanowienia o dniu, w którym rozpoczyna się czas wojny, wystąpienia przez właściwy organ z wnioskiem o wprowadzenie stanu nadzwyczajnego lub podwyższenie stanu gotowości obronnej państwa lub wydanie takiego postanowienia, oraz w sytuacjach określonych w przepisach, o których mowa w art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym, w drodze decyzji, na uzasadniony wniosek organu, o którym mowa w ust. 4, na czas określony nałożyć na podmiot niebędący użytkownikiem rządowym, posiadający prawo do dysponowania częstotliwością, obowiązek ograniczenia zakresu lub obszaru wykorzystania zasobów częstotliwości radiowych, kierując się odpowiednio wytyczną, o której mowa w ust. 1, oraz minimalizacją skutków związanych z roszczeniem o odszkodowanie, o którym mowa w ust. 9.	

		6. Decyzję, o której mowa w ust. 5, Prezes UKE wydaje na czas określony, nie dłuższy niż czas trwania sytuacji, o których mowa w ust. 5. 7. W przypadku wprowadzenia ograniczenia, o którym mowa w ust. 5, podmiot niebędący użytkownikiem rządowym, posiadający prawo do dysponowania częstotliwością nie uiszcza opłaty za prawo dysponowania częstotliwością, o której mowa w art. 24 ust. 1, za okres wprowadzenia ograniczenia. 8. Prezes UKE może, na uzasadniony wniosek organu, o którym mowa w ust. 4, zezwolić temu organowi na wykorzystywanie przez czas określony, nie dłuższy niż czas, na który wydana została decyzja, o której mowa w ust. 5, zasobów częstotliwości radiowych, o których mowa w ust. 5. 9. Do roszczenia o odszkodowanie z tytułu strat poniesionych przez podmiot niebędący użytkownikiem rządowym, posiadający prawo do dysponowania częstotliwością wskutek wydania decyzji, o której mowa w ust. 5, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 22 listopada 2002 r. o wyrównywaniu strat majątkowych wynikających z ograniczenia w czasie stanu nadzwyczajnego wolności i praw człowieka i obywatela (Dz. U. poz. 1955). 10. Decyzjom, o których mowa w ust. 1–3 oraz 5, nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.	
46.	Art. 41	**Art. 41.** 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny w sytuacji szczególnego zagrożenia jest obowiązany do nieodpłatnego udostępniania urządzeń telekomunikacyjnych niezbędnych do przeprowadzenia akcji ratowniczej innemu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu lub podmiotowi, o którym mowa w art. 39 ust. 2 pkt 2, biorąc pod uwagę	Przepisy umożliwiają, w sytuacji szczególnego zagrożenia: 1) udostępnianie przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych określonym podmiotom lub innym przedsiębiorcom urządzeń telekomunikacyjnych,

		konieczność utrzymania ciągłości wykonywania działalności telekomunikacyjnej przez tego przedsiębiorcę. 2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy urządzeń telekomunikacyjnych: 1) przewidzianych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego sporządzającego plan, o którym mowa w art. 39 ust. 2, do realizacji działań, o których mowa w art. 39 ust. 2 pkt 4 i 5; 2) wykorzystanych dla zapewnienia telekomunikacji na potrzeby obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego. 3. Podmioty niebędące przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi używające radiowych urządzeń nadawczych lub nadawczo-odbiorczych stosowanych w służbach radiokomunikacyjnych są obowiązane, w sytuacji szczególnego zagrożenia do nieodpłatnego udostępniania urządzeń telekomunikacyjnych niezbędnych do przeprowadzenia akcji ratowniczej podmiotom koordynującym działania ratownicze, podmiotom właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego, służbom ustawowo powołanym do niesienia pomocy, a także innym podmiotom realizującym zadania na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego. 4. Przepis ust. 3 stosuje się podczas przeprowadzania akcji ratowniczej o zasięgu międzynarodowym, co najmniej w zakresie ustalonym w wiążących Rzeczpospolitą Polską umowach międzynarodowych. 5. Urządzenia telekomunikacyjne, o których mowa w ust. 1, oraz radiowe urządzenia nadawcze lub nadawczo-odbiorcze, o których mowa w ust. 3, udostępnia się na podstawie przedstawionego na piśmie żądania innego	2) wsparcie przez podmioty niebędące przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi poprzez udostępnienie podmiotom biorącym udział w akcjach ratowniczych urządzeń radiowych.

		przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, o którym mowa w ust. 1, podmiotu, o którym mowa w art. 39 ust. 2 pkt 2, lub podmiotu, o którym mowa w ust. 3. W sprawach niecierpiących zwłoki, w przypadku, o którym mowa w ust. 3, gdy wystąpienie z żądaniem na piśmie nie jest możliwe, urządzenie to udostępnia się na podstawie ustnego żądania przedstawiciela tego podmiotu. 6. Zwrot urządzenia telekomunikacyjnego, o którym mowa w ust. 1, oraz radiowego urządzenia nadawczego lub nadawczo-odbiorczego, o którym mowa w ust. 3, następuje po ustaniu przyczyny udostępnienia, w terminie i miejscu określonych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego lub podmiot niebędący przedsiębiorcą telekomunikacyjnym odpowiednio z innym przedsiębiorcą telekomunikacyjnym, o którym mowa w ust. 1, podmiotem, o którym mowa w art. 39 ust. 2 pkt 2, lub podmiotem, o którym mowa w ust. 3. Z czynności zwrotu sporządza się protokół. 7. Jeżeli ze względu na utratę albo zniszczenie urządzenia telekomunikacyjnego, o którym mowa w ust. 1, lub radiowego urządzenia nadawczego lub nadawczo-odbiorczego, o którym mowa w ust. 3, niemożliwy jest jego zwrot, inny przedsiębiorca telekomunikacyjny, o którym mowa w ust. 1, podmiot, o którym mowa w art. 39 ust. 2 pkt 2, lub podmiot, o którym mowa w ust. 3, niezwłocznie zawiadamia o tym fakcie odpowiednio przedsiębiorcę telekomunikacyjnego lub podmiot niebędący przedsiębiorcą telekomunikacyjnym i sporządza protokół utraty albo zniszczenia urządzenia. 8. Do roszczeń o odszkodowanie z tytułu: 1) utraty albo zniszczenia urządzenia telekomunikacyjnego udostępnionego podmiotowi, o którym mowa w ust. 1, oraz radiowego urządzenia	

		nadawczego lub nadawczo-odbiorczego udostępnionego podmiotom, o których mowa w ust. 3, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 22 listopada 2002 r. o wyrównywaniu strat majątkowych wynikających z ograniczenia w czasie stanu nadzwyczajnego wolności i praw człowieka i obywatela (Dz. U. poz. 1955); 2) utraty albo zniszczenia urządzenia telekomunikacyjnego udostępnionego innemu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu, o którym mowa w ust. 1, stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2023 r. poz. 1610, 1615 1890 i 1933 oraz z 2024 r. poz. 653). 9. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb nieodpłatnego udostępniania urządzeń telekomunikacyjnych, o których mowa w ust. 1, oraz radiowych urządzeń nadawczych lub nadawczo-odbiorczych, o których mowa w ust. 3, odpowiednio przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz podmioty niebędące przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi, a także szczegółowy tryb i sposób ich zwrotu, mając na uwadze konieczność zachowania zasady minimalizowania negatywnych skutków udostępniania tych urządzeń oraz brak możliwości ich zwrotu ze względu na utratę lub zniszczenie.	
47.	Art. 42	**Art. 42.** W przypadkach i na zasadach określonych w przepisach odrębnych Minister Obrony Narodowej, minister właściwy do spraw wewnętrznych, Komendant Główny Policji, Komendant Centralnego Biura Śledczego Policji, Komendant Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości, komendant wojewódzki Policji, Komendant Główny Straży Granicznej, komendant	Przepis informujący, że w przypadkach i na zasadach określonych w przepisach odrębnych określone organy mogą wykorzystywać urządzenia uniemożliwiające telekomunikację (zagłuszające). Uprawnienia tych organów uregulowane są w ustawach kompetencyjnych.

		Oddziału Straży Granicznej, Komendant Główny Żandarmerii Wojskowej, komendant Oddziału Żandarmerii Wojskowej, Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szef Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Komendant Służby Ochrony Państwa oraz Szef Krajowej Administracji Skarbowej mogą zarządzić o zastosowaniu urządzeń uniemożliwiających telekomunikację na określonym obszarze.	
48.	Art. 43-52	**Art. 43.** 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1 pkt 2, jest obowiązany do: 1) zapewnienia warunków technicznych i organizacyjnych dostępu i utrwalania, zwanych dalej „warunkami dostępu i utrwalania”, umożliwiających jednoczesne i wzajemnie niezależne: a)uzyskiwanie przez Policję, Biuro Nadzoru Wewnętrznego, Straż Graniczną, Inspektorat Wewnętrzny Służby Więziennej, Służbę Ochrony Państwa, Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służbę Kontrwywiadu Wojskowego, Żandarmerię Wojskową, Centralne Biuro Antykorupcyjne i Krajową Administrację Skarbową, zwane dalej „uprawnionymi podmiotami”, w sposób określony w ust. 8, dostępu do informacji przesyłanych lub powstałych w ramach świadczonej publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej: – komunikatów elektronicznych przesyłanych w ramach świadczonej publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej, nadawanych lub odbieranych przez użytkownika końcowego lub telekomunikacyjne urządzenie końcowe, – danych abonentów związanych z komunikatami elektronicznymi przesyłanymi w ramach świadczonej	Pakiet przepisów regulujących obowiązki przedsiębiorców telekomunikacyjnych zapewniające wykonywanie przez uprawnione podmioty zadań związanych z bezpieczeństwem państwa, w tym tzw. przechwytywanie danych (lawful interception) np. w trakcie kontroli operacyjnej, oraz obejmujące tzw. retencję danych (data retention).

		publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej, obejmujących: – – dane, o których mowa w art. 296 ust. 1, – – przydzielony numer, o ile został przydzielony, a w przypadku przyłączenia do stacjonarnej sieci telekomunikacyjnej także adres zakończenia sieci, – – adres korespondencyjny oraz adres wskazany na potrzeby komunikacji elektronicznej, o ile zostały przez abonenta podane, – danych, o których mowa w art. 386 ust. 1 pkt 1 i 3–5, związanych z komunikatami elektronicznymi przesyłanymi w ramach świadczonej publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej, – danych lokalizacyjnych, o których mowa w art. 386 ust. 1 pkt 3, powstających lub transmitowanych w publicznej sieci telekomunikacyjnej innego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego w ramach roamingu krajowego, powstałych w związku ze świadczoną publicznie dostępną usługą telekomunikacyjną, – danych o lokalizacji, o których mowa w art. 386 ust. 1 pkt 4, w sposób zapewniający aktualną lokalizację urządzenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, bez względu na technologię świadczonej usługi, powstałych w związku ze świadczoną publicznie dostępną usługą telekomunikacyjną, niezwłocznie po otrzymaniu żądania uprawnionych podmiotów, przez okres wskazany w żądaniu następujący nie wcześniej niż po otrzymaniu żądania przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, b) uzyskiwanie przez uprawnione podmioty danych, o których mowa w art. 389 i art. 390 ust. 2, związanych ze świadczoną publicznie dostępną usługą	

		telekomunikacyjną, wraz z towarzyszącymi jej powiązanymi usługami, c)utrwalanie przez uprawnione podmioty komunikatów elektronicznych i danych, o których mowa w lit. a i b; 2) zapewnienia warunków technicznych do utrwalania i udostępniania, na własny koszt, na rzecz sądu i prokuratora, przez podmiot wskazany w postanowieniu sądu lub prokuratora, komunikatów elektronicznych i danych, o których mowa w pkt 1 lit. a i b. 2. Obowiązkowi, o którym mowa w ust. 1, nie podlegają przedsiębiorcy telekomunikacyjni, którzy w ramach świadczonej publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej nie przesyłają komunikatów elektronicznych lub danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a tiret drugie oraz art. 386 ust. 1 pkt 1 i 3–5, związanych z tymi komunikatami. 3. Przedsiębiorca telekomunikacyjny zapewnia, na własny koszt, warunki dostępu i utrwalania w zakresie wszystkich świadczonych publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych, począwszy od dnia rozpoczęcia działalności telekomunikacyjnej, a w przypadku rozpoczęcia świadczenia nowej publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej - od dnia jej uruchomienia. 4. Uprawniony podmiot wspólnie z przedsiębiorcą telekomunikacyjnym, w terminie 24 godzin od momentu zgłoszenia przez uprawniony podmiot zapotrzebowania na piśmie w postaci papierowej lub elektronicznej, z uwzględnieniem możliwości technicznych i finansowych przedsiębiorcy telekomunikacyjnego oraz wymogów określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 46 ust. 1, określają sposób realizacji przez przedsiębiorcę	

		telekomunikacyjnego warunków dostępu i utrwalania, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a i b. 5. Warunki dostępu i utrwalania mogą być zapewniane za pomocą interfejsów zlokalizowanych w miejscach obejmowanych przez sieć przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, na zasadach określonych i uzgodnionych w umowach zawartych przez uprawnione podmioty z przedsiębiorcą telekomunikacyjnym. 6. Umowa, o której mowa w ust. 5, określa co najmniej współudział stron w kosztach zastosowania interfejsów oraz procedurę współpracy w przypadku awarii powodującej brak możliwości zapewnienia warunków dostępu i utrwalania za pomocą interfejsu, o którym mowa w ust. 5. 7. W przypadku braku uzgodnień w zakresie lokalizacji interfejsu uprawnione podmioty wskazują miejsce lokalizacji pozostające w obrębie publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, umożliwiające techniczną realizację interfejsu, niezbędną ochronę tego miejsca wynikającą z przepisów odrębnych oraz minimalizację nakładów ponoszonych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego i uprawnione podmioty. 8. Zapewnienie warunków dostępu i utrwalania umożliwia uprawnionym podmiotom dostęp do komunikatów elektronicznych powstałych w związku ze świadczoną publicznie dostępną usługą telekomunikacyjną i do danych bez udziału pracowników przedsiębiorcy telekomunikacyjnego. 9. Za zgodą uprawnionego podmiotu warunki dostępu i utrwalania mogą być zapewnione przy niezbędnym współudziale upoważnionych pracowników przedsiębiorcy telekomunikacyjnego gwarantujących prawidłową	

		realizację czynności w zakresie określonym przez uprawniony podmiot. 10. Przedsiębiorca telekomunikacyjny będący mikroprzedsiębiorcą albo małym przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236 i) realizuje obowiązek zapewnienia warunków dostępu i utrwalania proporcjonalnie do skali prowadzonej działalności, osiąganych przychodów oraz możliwości technicznych, w szczególności z możliwością wykorzystania urządzeń uprawnionego podmiotu lub w sposób, o którym mowa w art. 50 ust. 1. **Art. 44.** 1. Prezes UKE, na wniosek przedsiębiorcy telekomunikacyjnego uzasadniony obiektywnymi i niezależnymi od tego przedsiębiorcy technicznymi lub organizacyjnymi przyczynami uniemożliwiającymi dalsze wykonywanie obowiązku zapewnienia warunków dostępu i utrwalania, po uzyskaniu opinii uprawnionych podmiotów, może w całości lub w części, w drodze decyzji, zawiesić obowiązek ten na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy. 2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia wystąpienia przyczyny uniemożliwiającej dalsze wykonywanie obowiązku zapewnienia warunków dostępu i utrwalania, o której mowa w ust. 1. Do wniosku dołącza się harmonogram osiągnięcia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego pełnej zdolności do wykonywania obowiązku. 3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do przedsiębiorcy telekomunikacyjnego rozpoczynającego działalność telekomunikacyjną lub rozpoczynającego świadczenie nowej publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej.	

		4. Złożenie wniosku lub zawieszenie obowiązku zapewnienia warunków dostępu i utrwalania nie zwalnia przedsiębiorcy telekomunikacyjnego z obowiązku zapewnienia warunków dostępu i utrwalania, w zakresie posiadanych możliwości technicznych, organizacyjnych i finansowych. **Art. 45.** 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany, na własny koszt, do: 1) przygotowania technicznych i organizacyjnych warunków udostępniania przetwarzanych przez siebie danych, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1 lit. a tiret drugie, art. 386 ust. 1 pkt 1 i 3–5 oraz art. 389 i art. 390 ust. 2, 2) udostępniania uprawnionym podmiotom, a także sądowi i prokuratorowi, przetwarzanych przez siebie danych, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1 lit. a tiret drugie, art. 386 ust. 1 pkt 1 i 3–5 oraz art. 389 i art. 390 ust. 2 – związanych ze świadczoną publicznie dostępną usługą telekomunikacyjną wraz z towarzyszącymi jej powiązanymi usługami, na zasadach i przy zachowaniu procedur określonych w przepisach odrębnych. 2. Udostępnianie przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego danych o lokalizacji urządzenia końcowego, o których mowa w art. 386 ust. 1 pkt 4, odbywa się w sposób zapewniający aktualną lokalizację urządzenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, bez względu na technologię świadczonej usługi, niezwłocznie po otrzymaniu żądania uprawnionych podmiotów, przez okres wskazany w żądaniu następujący nie wcześniej niż po otrzymaniu żądania przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego.	

		3. W przypadku telekomunikacyjnego urządzenia końcowego znajdującego się poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, udostępnianie danych, o których mowa w art. 386 ust. 1 pkt 4, polega na przekazaniu przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego wszelkich danych otrzymywanych od podmiotu zagranicznego, w szczególności bieżącego identyfikatora kraju oraz bieżącego identyfikatora sieci. 4. Do udostępniania danych o lokalizacji urządzenia końcowego, o których mowa w art. 386 ust. 1 pkt 4, z wyjątkiem ust. 3, jest obowiązany przedsiębiorca telekomunikacyjny, z którym użytkownik końcowy zawarł umowę o świadczenie publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej, w tym o świadczenie usług przedpłaconych. 5. W przypadku użytkowników końcowych, którzy zawarli umowę o świadczenie publicznie dostępnych usług komunikacji elektronicznej z przedsiębiorcą telekomunikacyjnym nieświadczącym usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a korzystają z usługi roamingu świadczonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dane o lokalizacji urządzeń końcowych, o których mowa w art. 386 ust. 1 pkt 4, udostępnia przedsiębiorca telekomunikacyjny, z którego sieci korzysta to urządzenie. **Art. 46.** 1. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia: 1) wymagania i sposoby zapewnienia warunków dostępu i utrwalania, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1, oraz przygotowania technicznych i organizacyjnych warunków udostępniania danych, o których mowa w art. 45 ust. 1, oraz ich udostępniania, z wyłączeniem spraw uregulowanych przepisami wydanymi	

		na podstawie art. 242 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 37 i) kierując się zakresem i rodzajem świadczonych publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych lub wielkością publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego oraz osiągnięciem celu przy jak najniższych nakładach finansowych przedsiębiorcy telekomunikacyjnego i uprawnionych podmiotów; 2) szczegółowe rodzaje przedsiębiorców telekomunikacyjnych niepodlegających obowiązkowi zapewnienia warunków dostępu i utrwalania, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1, lub przygotowania technicznych i organizacyjnych warunków udostępniania danych, o których mowa w art. 45 ust. 1, oraz ich udostępniania, kierując się rodzajem świadczonych publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych. 2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wymagania techniczne i eksploatacyjne dla interfejsów, o których mowa w art. 43 ust. 5, umożliwiających zapewnienie warunków dostępu i utrwalania oraz przygotowanie technicznych i organizacyjnych warunków udostępniania danych, o których mowa w art. 45 ust. 1, oraz ich udostępniania, kierując się osiągnięciem celu przy jak najniższych nakładach finansowych przedsiębiorców telekomunikacyjnych i uprawnionych podmiotów. **Art. 47.** 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, z wyłączeniem podmiotów, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 49 ust. 2, jest obowiązany na własny koszt: 1) zatrzymywać i przechowywać dane, o których mowa w art. 49 ust. 1, generowane w publicznej sieci telekomunikacyjnej lub przez niego przetwarzane, na	

		terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przez okres 12 miesięcy, licząc od dnia połączenia lub nieudanej próby połączenia, a z dniem upływu tego okresu dane te niszczyć, z wyjątkiem tych, które zostały zabezpieczone, zgodnie z przepisami odrębnymi; 2) udostępniać dane, o których mowa w pkt 1, uprawnionym podmiotom, a także sądowi i prokuratorowi, zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 49 ust. 3, oraz na zasadach i w trybie określonych w przepisach odrębnych; 3) chronić dane, o których mowa w pkt 1, przed przypadkowym lub bezprawnym zniszczeniem, utratą lub zmianą, nieuprawnionym lub bezprawnym przechowywaniem, przetwarzaniem, dostępem lub ujawnieniem, zgodnie z przepisami ust. 5, art. 386–405 oraz podejmując środki techniczne i organizacyjne, o których mowa w art. 39 ust. 2 pkt 3. 2. Obowiązkom, o których mowa w ust. 1, podlegają dane dotyczące połączeń zrealizowanych i nieudanych prób połączeń, o których mowa w art. 386 ust. 1 pkt 5. 3. Obowiązki, o których mowa w ust. 1, realizowane są w sposób, który nie powoduje ujawniania komunikatu elektronicznego. 4. Udostępnianie danych, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, może nastąpić za pomocą środków komunikacji elektronicznej, chyba że odrębne przepisy stanowią inaczej. 5. W celu ochrony danych, o której mowa w ust. 1 pkt 3, przedsiębiorca telekomunikacyjny stosuje właściwe środki techniczne i organizacyjne oraz zapewnia dostęp do tych danych jedynie upoważnionym pracownikom.	

		Art. 48. 1. W przypadku zaprzestania działalności telekomunikacyjnej przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego przekazuje on dane, o których mowa w art. 47 ust. 1 pkt 1, zatrzymane i przechowywane przez tego przedsiębiorcę, przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu przejmującemu użytkowników tego przedsiębiorcy. Przedsiębiorca przejmujący użytkowników jest obowiązany przyjąć te dane do dalszego przechowywania, udostępniania oraz ochrony, z uwzględnieniem ust. 2 pkt 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny o przyjęciu tych danych informuje Prezesa UKE. 2. W przypadku: 1) zaprzestania działalności telekomunikacyjnej przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego i nie przejęcia danych, o których mowa w art. 47 ust. 1 pkt 1, przez żadnego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, 2) ogłoszenia upadłości przedsiębiorcy telekomunikacyjnego – przedsiębiorca ten jest obowiązany do przekazania tych danych, do dalszego przechowywania, udostępniania oraz ochrony Prezesowi UKE, wraz z uzasadnieniem. 3. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, o którym mowa w ust. 2, przekazuje dane, o których mowa w art. 47 ust. 1 pkt 1, Prezesowi UKE w terminie do 90 dni od dnia zaprzestania działalności telekomunikacyjnej albo ogłoszenia upadłości, na informatycznym nośniku danych w postaci zapisu w formacie tekstowym lub innym formacie umożliwiającym ich odczyt za pomocą powszechnie dostępnych urządzeń informatycznych i oprogramowania. 4. Prezes UKE przechowuje dane, przekazane zgodnie z ust. 3, przez okres 12 miesięcy od dnia zatrzymania	

		danych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego oraz może je udostępniać w tym okresie podmiotom, o których mowa w art. 47 ust. 1 pkt 2. Po upływie tego okresu Prezes UKE niezwłocznie niszczy te dane. 5. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb przekazywania Prezesowi UKE danych w przypadku, o którym mowa w ust. 2, oraz szczegółowy tryb udostępniania przez Prezesa UKE tych danych podmiotom, o których mowa w art. 47 ust. 1 pkt 2, w celu zapewnienia realizacji przez te podmioty ich ustawowych zadań oraz mając na uwadze konieczność zapewnienia dostępu tym podmiotom do danych, o których mowa w 47 ust. 1 pkt 1. **Art. 49.** 1. Obowiązkiem, o którym mowa w art. 47 ust. 1, objęte są dane dotyczące publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych niezbędne do: 1) jednoznacznego zidentyfikowania zakończenia sieci, telekomunikacyjnego urządzenia końcowego oraz użytkownika końcowego: a) inicjującego połączenie, b) do którego kierowane jest połączenie; 2) określenia: a) daty i godziny połączenia oraz czasu jego trwania, b) rodzaju połączenia, c) lokalizacji telekomunikacyjnego urządzenia końcowego. 2. Minister właściwy do spraw informatyzacji w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych oraz po zasięgnięciu opinii Ministra – Koordynatora Służb Specjalnych, jeżeli został on powołany, określi, w drodze rozporządzenia:	

		1) szczegółowy wykaz danych, o których mowa w ust. 1, 2) rodzaj przedsiębiorców telekomunikacyjnych niepodlegających obowiązkowi zatrzymywania i przechowywania tych danych – mając na uwadze rodzaj wykonywanej działalności telekomunikacyjnej, potrzebę unikania wielokrotnego zatrzymywania i przechowywania tych samych danych, ich efektywnej analizy oraz optymalizację kosztów ponoszonych przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych. 3. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób udostępnienia danych oraz wymagania dotyczące rodzaju, struktury, sposobu zapisu oraz elektronicznego formatu udostępnianych danych, o których mowa w ust. 1, mając na uwadze zapewnienie udostępniania tych danych podmiotom, o których mowa w art. 47 ust. 1 pkt 2, w jednolitej formie, pozwalającej na ich efektywną analizę i optymalizację nakładów finansowych na jej przeprowadzenie. **Art. 50.** 1. Wykonywanie obowiązków, o których mowa w art. 43 ust. 1, art. 45 ust. 1, oraz art. 47 ust. 1, przedsiębiorca telekomunikacyjny może powierzyć, w drodze umowy, innemu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu. 2. Dopuszcza się możliwość wspólnego wykonywania obowiązków, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1, art. 45 ust. 1 oraz art. 47 ust. 1, przez dwóch lub więcej przedsiębiorców telekomunikacyjnych. 3. Wspólne wykonywanie obowiązków, o którym mowa w ust. 2, może być wykonywane za pomocą tych samych interfejsów.	

		4. Szczegółowe zasady współpracy przedsiębiorców telekomunikacyjnych w zakresie wspólnego wykonywania obowiązków, o którym mowa w ust. 1 i 2, reguluje umowa zawarta pomiędzy tymi przedsiębiorcami. Powierzenie lub wspólne wykonywanie tych obowiązków nie zwalnia żadnej ze stron z indywidualnej odpowiedzialności za ich wykonywanie. **Art. 51.** 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany do wskazania Prezesowi UKE: 1) jednostki organizacyjnej lub osoby mającej siedzibę lub miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uprawnionej do reprezentowania tego przedsiębiorcy w sprawach związanych z wykonywaniem obowiązków, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1, art. 45 ust. 1 lub art. 47 ust. 1 – niezwłocznie po rozpoczęciu działalności telekomunikacyjnej; 2) przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, który będzie w jego imieniu wykonywał obowiązki, o których mowa w art. 43 ust. 1, art. 45 ust. 1 lub art. 47 ust. 1 – niezwłocznie po zawarciu umowy, o której mowa w art. 50 ust. 4; 3) przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, wspólnie z którym będzie wykonywał obowiązki, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1, art. 45 ust. 1 lub art. 47 ust. 1 – niezwłocznie po zawarciu umowy, o której mowa w art. 50 ust. 4. 2. Przedsiębiorca telekomunikacyjny jest obowiązany do poinformowania Prezesa UKE o każdorazowej zmianie danych podmiotu albo osoby, o których mowa w ust. 1, oraz umowy, o której mowa w art. 50 ust. 4, niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od zmiany tych danych lub umowy.	

		3. Prezes UKE przekazuje niezwłocznie informacje, o których mowa w ust. 1 i 2, Ministrowi Sprawiedliwości, Ministrowi Obrony Narodowej, ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych, ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefowi Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Szefowi Służby Kontrwywiadu Wojskowego, a także Ministrowi - Koordynatorowi Służb Specjalnych – jeżeli został powołany. **Art. 52.** Prezes UKE udostępnia uprawnionym podmiotom informacje o przeniesionych numerach zawarte w bazie danych, o której mowa w art. 327 ust. 1, na zasadach i w trybie określonych w przepisach odrębnych.	
49.	Art. 53	**Art. 53.** Prezes UKE, na uzasadnione żądanie uprawnionego podmiotu, niezwłocznie nakłada na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, w drodze decyzji, obowiązek blokowania, nie później niż w terminie 6 godzin liczonych od otrzymania decyzji, połączeń lub komunikatów elektronicznych przesyłanych w związku ze świadczoną publicznie dostępną usługą telekomunikacyjną, jeżeli mogą one zagrażać obronności, bezpieczeństwu państwa oraz bezpieczeństwu i porządkowi publicznemu, albo obowiązek umożliwienia dokonania takiej blokady przez uprawnione podmioty. Prezes UKE może ogłosić przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu decyzję ustnie. Decyzja ogłoszona ustnie doręczana jest temu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu na piśmie w terminie 14 dni od dnia jej ogłoszenia. Decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.	Przepis uprawniający do żądania przez uprawnione podmioty blokowania połączeń lub komunikatów elektronicznych zagrażających bezpieczeństwu państwa.

50.	Art. 54	**Art. 54.** 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, z uwzględnieniem wyłączenia, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 6, jest obowiązany przekazywać Prezesowi UKE dane dotyczące infrastruktury telekomunikacyjnej posiadanej przez tego przedsiębiorcę, niezbędnej do przygotowania systemów łączności na potrzeby obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego. 2. Dane, o których mowa w ust. 1, przedsiębiorca telekomunikacyjny przekazuje Prezesowi UKE corocznie, w terminie do dnia 31 marca według stanu na dzień 31 grudnia poprzedniego roku. 3. Przedsiębiorca telekomunikacyjny przekazuje Prezesowi UKE dane w postaci elektronicznej, na informatycznym nośniku danych, w formie dokumentu elektronicznego, w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, zamieszczonego na stronie BIP UKE. 4. Dane, o których mowa w ust. 1, są gromadzone w bazie danych utworzonej i zarządzanej przez Prezesa UKE. 5. Prezes UKE udostępnia Ministrowi Obrony Narodowej oraz ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych dane dotyczące infrastruktury telekomunikacyjnej, z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego tych podmiotów lub w postaci elektronicznej, na informatycznym nośniku danych, w postaci zapisu w formacie umożliwiającym ich odczyt za pomocą powszechnie dostępnych urządzeń informatycznych i oprogramowania. 6. Minister właściwy do spraw informatyzacji, po zasięgnięciu opinii Ministra Obrony Narodowej oraz	Przepisy dotyczące przekazywania przez przedsiębiorców telekomunikacyjnych danych dotyczących infrastruktury telekomunikacyjnej na potrzeby obronne i bezpieczeństwa państwa oraz ich gromadzenia przez Prezesa UKE w dedykowanej bazie danych i udostępnianie MON i MSWiA.

		ministra właściwego do spraw wewnętrznych, określi, w drodze rozporządzenia: 1) szczegółowy zakres przekazywanych danych o infrastrukturze telekomunikacyjnej, o których mowa w ust. 1, 2) rodzaje przedsiębiorców telekomunikacyjnych niepodlegających obowiązkowi przekazywania danych – mając na uwadze warunki i sposób przygotowania systemów łączności na potrzeby obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego, wielkość przedsiębiorcy telekomunikacyjnego i jego znaczenie dla gospodarki i obronności, a także potrzebę uproszczenia i ujednolicenia procesu przekazywania danych.	
51.	Art. 61	**Art. 61.** Ilekroć w niniejszym rozdziale jest mowa o grupie kapitałowej, rozumie się przez to grupę kapitałową w rozumieniu art. 4 pkt 14 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2024 r. poz. 594), przy czym przez przedsiębiorcę rozumie się przedsiębiorcę w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, a także: 1) osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, organizującą lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców; 2) osobę fizyczną wykonującą zawód we własnym imieniu i na własny rachunek lub prowadzącą działalność w ramach wykonywania takiego zawodu; 3) osobę fizyczną, która posiada kontrolę w rozumieniu ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i	Na potrzeby rozdziału I w dziale II w art. 61, tak jak to miało miejsce w Pt w art. 110a, utworzone zostało generalne odesłanie do przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2024 r. poz. 594) zwaną dalej „UOKiK”, dotyczące grupy kapitałowej. Podobnie jak w przepisach UOKiK dotyczących kontroli koncentracji definicja przedsiębiorcy obejmie również niektóre inne podmioty (np. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, związki przedsiębiorców), a w szczególności osoby fizyczne (np. wykonujące zawód we własnym imieniu i na własny rachunek lub posiadające kontrolę nad co najmniej jednym przedsiębiorcą).

		konsumentów nad co najmniej jednym przedsiębiorcą, choćby nie prowadziła działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców; 4) związek przedsiębiorców w rozumieniu ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.	
52.	Art. 66	**Art. 66.** Podmiot, o którym mowa w art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji i restrukturyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe” (Dz. U. z 2024 r. poz561), wykonujący zadania z zakresu łączności kolejowej w ramach Europejskiego Systemu Zarządzania Ruchem Kolejowym (ERTMS) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wykorzystuje częstotliwości do wykonywania tych zadań na podstawie decyzji o rezerwacji częstotliwości wydanej przez Prezesa UKE po uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw transportu. Przepisu art. 104 ust. 3 nie stosuje się.	Projektowana ustawa nie wprowadza nowych rozwiązań w zakresie Europejskiego Systemu Zarządzania Ruchem Kolejowym. Przepis nie wynika z EKŁE, ale powstał w związku z decyzją Komisji 2006/679/WE z 28 marca 2006 r. dotyczącą technicznej specyfikacji dla interoperacyjności odnoszącą się do podsystemu sterowania ruchem kolejowym transeuropejskiego systemu kolei konwencjonalnych. Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji, restrukturyzacji i prywatyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe” (Dz. U. z 2024 r. poz. 561) podmiotem wyznaczonym ustawowo do realizacji zadań w zakresie GSM-R jest spółka akcyjna powołana do prowadzenia działalności w zakresie zarządzania liniami kolejowymi, działająca pod firmą „PKP Polskie Linie Kolejowe Spółka Akcyjna”. Wydanie rezerwacji częstotliwości dla użytkownika systemu GSM-R następuje po uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw transportu. W związku z tym, że dysponent częstotliwości przeznaczonych dla systemu GSM-R jest wyznaczony ustawowo, to przy udzielaniu rezerwacji nie stosuje się procedury przetargowej. Przepis funkcjonował już w ustawie Pt w art. 115^2.

53.	Art. 67	**Art. 67.** 1. Prezes UKE, w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw energii, zapewnia odpowiednie częstotliwości do realizacji zadań z zakresu komunikacji głosowej i transmisji danych do zarządzania sieciami przesyłu lub dystrybucji paliw gazowych, płynnych lub energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w celu: 1) zapewnienia tym sieciom bezpieczeństwa, ciągłości działania, usuwania awarii lub monitoringu zdarzeń powodujących zagrożenia dla dostaw energii lub jej nośników lub 2) zapewnienia odbiorcom ciągłości dostaw energii lub jej nośników. 2. Podmioty wskazane przez ministra właściwego do spraw energii wykorzystują częstotliwości do wykonywania zadań, o których mowa w ust. 1, na podstawie decyzji o rezerwacji częstotliwości wydanej przez Prezesa UKE po uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw energii. Przepisu art. 104 ust. 3 nie stosuje się. 3. W przypadku udzielenia rezerwacji częstotliwości na rzecz kilku użytkowników, zgodnie z art. 85 ust. 1, kompetencje określone w art. 86 Prezes UKE wykonuje w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw energii.	Projektowana regulacja ma na celu zapewnienie odpowiednich zasobów częstotliwości dla potrzeb związanych z zarządzaniem sieciami energetycznymi tak jak to ma miejsce już obecnie. Po raz pierwszy została wprowadzona do polskiego systemu prawnego nowelizacją ustawy - Prawo telekomunikacyjne w maju 2018 r. Przepis ust. 1 nakłada na Prezesa UKE obowiązek zapewnienia odpowiednich częstotliwości, w szczególności określając sposób ich wykorzystania do realizacji dwóch wskazanych w przepisie rodzajów wykorzystania, tj. łączności głosowej i transmisji danych. Przepis ust. 2 wyłącza możliwość stosowania procedur selekcyjnych wskazanych w art. 99 ust. 3 nawet w przypadku stwierdzenia ograniczoności zasobów częstotliwości dla realizacji wskazanych celów. Zgodnie z przepisem wybór podmiotu lub podmiotów, które powinny otrzymać rezerwację częstotliwości, należy do ministra właściwego do spraw energii, który może wskazać jeden lub większą liczbę podmiotów uprawnionych. Potrzeba utrzymania regulacji, mimo że częstotliwości zostały już faktycznie na te potrzeby przydzielone, wynika min. z konieczności zagwarantowania możliwości odnowienia tej rezerwacji.
54.	Art. 70	**Art. 70.** Do użytkownika rządowego dysponującego częstotliwościami przeznaczonymi w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości dla użytkowania rządowego lub cywilno-rządowego, przepisów dotyczących rezerwacji częstotliwości nie stosuje się.	Ze względu na specyfikę użytkowania częstotliwości dla zastosowań niecywilnych przepisów dotyczących rezerwacji częstotliwości nie stosuje się do użytkowników rządowych, dysponujących częstotliwościami przeznaczonymi w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości dla użytkowania

			rządowego lub cywilno-rządowego. Jednocześnie ustawa wskazuje, że koordynacji wykorzystania częstotliwości przez użytkowników rządowych dokonuje Minister Obrony Narodowej. Ze względu na posiadane odpowiednie doświadczenie oraz kompetencje proponuje się aby organem tym był właśnie Minister Obrony Narodowej, w którego strukturach funkcjonuje Wojskowe Biuro Zarządzania Częstotliwościami.
55.	Art. 71	**Art. 71.** 1. Koordynacji wykorzystania częstotliwości przez użytkowników rządowych w zakresach częstotliwości będących w użytkowaniu rządowym, w tym ich rozdziału pomiędzy poszczególnych użytkowników rządowych dokonuje Minister Obrony Narodowej w uzgodnieniu z zainteresowanym użytkownikiem rządowym. 2. Minister Obrony Narodowej może powierzyć realizację zadań, o których mowa w ust. 1, art. 72-79 oraz art. 83 kierownikowi komórki organizacyjnej lub jednostki organizacyjnej podległej Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanej, właściwej w sprawach zarządzania częstotliwościami.	Ze względu na specyfikę użytkowania częstotliwości dla zastosowań niecywilnych przepisów dotyczących rezerwacji częstotliwości nie stosuje się do użytkowników rządowych, dysponujących częstotliwościami przeznaczonymi w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości dla użytkowania rządowego lub cywilno-rządowego. Jednocześnie ustawa wskazuje, że koordynacji wykorzystania częstotliwości przez użytkowników rządowych dokonuje Minister Obrony Narodowej. Ze względu na posiadane odpowiednie doświadczenie oraz kompetencje proponuje się aby organem tym był właśnie Minister Obrony Narodowej, w którego strukturach funkcjonuje Wojskowe Biuro Zarządzania Częstotliwościami.
56.	Art. 72	**Art. 72.** 1. Wykorzystywanie częstotliwości użytkowanych jako rządowe przez użytkowników rządowych wymaga uzyskania przydziału częstotliwości. 2. W ramach koordynacji, o której mowa w art. 71 ust. 1, Minister Obrony Narodowej dokonuje, zmienia, czasowo zawiesza lub cofa przydział częstotliwości, o którym mowa w ust. 1.	Ze względu na specyfikę użytkowania częstotliwości dla zastosowań niecywilnych przepisów dotyczących rezerwacji częstotliwości nie stosuje się do użytkowników rządowych, dysponujących częstotliwościami przeznaczonymi w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości dla użytkowania rządowego lub cywilno-rządowego. Jednocześnie ustawa wskazuje, że koordynacji wykorzystania

		3. Do przydziału częstotliwości, o którym mowa w ust. 1, dokonywanego przez Ministra Obrony Narodowej nie stosuje się przepisów art. 128-137.	częstotliwości przez użytkowników rządowych dokonuje Minister Obrony Narodowej. Ze względu na posiadane odpowiednie doświadczenie oraz kompetencje proponuje się aby organem tym był właśnie Minister Obrony Narodowej, w którego strukturach funkcjonuje Wojskowe Biuro Zarządzania Częstotliwościami.
57.	Art. 73	**Art. 73.** 1. Przydział częstotliwości użytkowanych jako rządowe, następuje na wniosek użytkownika rządowego składany do Ministra Obrony Narodowej. 2. Przydziału częstotliwości dokonuje się dla użytkownika rządowego, który spełnia wymagania określone ustawą oraz jeżeli wnioskowane częstotliwości: 1) są dostępne; 2) zostały przeznaczone w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości dla wnioskowanej służby radiokomunikacyjnej oraz możliwe jest ich zagospodarowanie zgodnie z wnioskiem; 3) mogą być chronione przed szkodliwymi zakłóceniami; 4) mogą być wykorzystywane przez urządzenie radiowe bez powodowania szkodliwych zakłóceń lub kolizji z przyznanymi na rzecz innych podmiotów przydziałami częstotliwości; 5) zostały międzynarodowo uzgodnione przez Prezesa UKE w zakresie i formie określonej w międzynarodowych przepisach radiokomunikacyjnych lub umowach, których Rzeczpospolita Polska jest stroną – jeżeli jest to wymagane.	Ze względu na specyfikę użytkowania częstotliwości dla zastosowań niecywilnych przepisów dotyczących rezerwacji częstotliwości nie stosuje się do użytkowników rządowych, dysponujących częstotliwościami przeznaczonymi w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości dla użytkowania rządowego lub cywilno-rządowego. Jednocześnie ustawa wskazuje, że koordynacji wykorzystania częstotliwości przez użytkowników rządowych dokonuje Minister Obrony Narodowej. Ze względu na posiadane odpowiednie doświadczenie oraz kompetencje proponuje się aby organem tym był właśnie Minister Obrony Narodowej, w którego strukturach funkcjonuje Wojskowe Biuro Zarządzania Częstotliwościami.
58.	Art. 74	**Art. 74.** 1. W przydziale częstotliwości określa się:	Ze względu na specyfikę użytkowania częstotliwości dla zastosowań niecywilnych przepisów dotyczących rezerwacji częstotliwości nie stosuje się do

		1) uprawniony podmiot będący użytkownikiem rządowym, na rzecz którego dokonano przydziału częstotliwości; 2) częstotliwość lub zakres częstotliwości objęty przydziałem częstotliwości; 3) obszar lub lokalizację, w której mogą być wykorzystywane częstotliwości; 4) rodzaj służby radiokomunikacyjnej; 5) okres lub termin, w którym użytkownik rządowy jest uprawniony do wykorzystywania częstotliwości. 2. W przydziale częstotliwości można określić: 1) termin, w jakim użytkownik rządowy jest obowiązany rozpocząć wykorzystywanie częstotliwości; 2) wymagania dotyczące zapobiegania szkodliwym zakłóceniom elektromagnetycznym lub kolizjom z przyznanymi na rzecz innych podmiotów, przydziałami częstotliwości; 3) warunki wykorzystywania częstotliwości, o których mowa w art. 141, z uwzględnieniem warunków wynikających z umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną.	użytkowników rządowych, dysponujących częstotliwościami przeznaczonymi w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości dla użytkowania rządowego lub cywilno-rządowego. Jednocześnie ustawa wskazuje, że koordynacji wykorzystania częstotliwości przez użytkowników rządowych dokonuje Minister Obrony Narodowej. Ze względu na posiadane odpowiednie doświadczenie oraz kompetencje proponuje się aby organem tym był właśnie Minister Obrony Narodowej, w którego strukturach funkcjonuje Wojskowe Biuro Zarządzania Częstotliwościami.
59.	Art. 75	**Art. 75.** Przydziału częstotliwości dokonuje się na czas określony, nie dłuższy niż 15 lat, biorąc pod uwagę: 1) charakter zadań wykonywanych przez użytkownika rządowego wnioskującego o przydział częstotliwości; 2) międzynarodowe kierunki rozwoju wykorzystywania częstotliwości.	Ze względu na specyfikę użytkowania częstotliwości dla zastosowań niecywilnych przepisów dotyczących rezerwacji częstotliwości nie stosuje się do użytkowników rządowych, dysponujących częstotliwościami przeznaczonymi w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości dla użytkowania rządowego lub cywilno-rządowego. Jednocześnie ustawa wskazuje, że koordynacji wykorzystania częstotliwości przez użytkowników rządowych dokonuje Minister Obrony Narodowej. Ze względu

			na posiadane odpowiednie doświadczenie oraz kompetencje proponuje się aby organem tym był właśnie Minister Obrony Narodowej, w którego strukturach funkcjonuje Wojskowe Biuro Zarządzania Częstotliwościami.
60.	Art. 76	**Art. 76.** 1. Minister Obrony Narodowej dokonuje przydziału częstotliwości w terminie 2 tygodni od dnia złożenia wniosku przez komórkę organizacyjną lub jednostkę organizacyjną mu podległą lub przez niego nadzorowaną lub 6 tygodni od dnia złożenia wniosku przez innego użytkownika rządowego ubiegającego się o przydział częstotliwości, z zastrzeżeniem ust. 2. 2. Jeżeli dokonanie przydziału częstotliwości wymaga przeprowadzenia uzgodnień międzynarodowych, terminy, o których mowa w ust. 1 liczy się od dnia uzyskania informacji o warunkach koordynacji międzynarodowej, o której mowa w ust. 3. Minister Obrony Narodowej informuje wnioskującego użytkownika rządowego o konieczności dokonania takich uzgodnień wstępnie określając ramy przydziału częstotliwości. 3. W przypadku zaistnienia okoliczności określonych w ust. 2 wnioskujący użytkownik rządowy zwraca się do Prezesa UKE o dokonanie koordynacji międzynarodowej w ramach wstępnie określonych przez Ministra Obrony Narodowej ram przydziału częstotliwości. 4. O warunkach przeprowadzonej koordynacji międzynarodowej Prezes UKE informuje Ministra Obrony Narodowej i użytkownika rządowego. 5. Wniosek o dokonanie przydziału częstotliwości dla użytkownika rządowego, o którym mowa w art. 2 pkt 87 lit. f, składa się za pośrednictwem ministra właściwego do spraw zagranicznych.	Ze względu na specyfikę użytkowania częstotliwości dla zastosowań niecywilnych przepisów dotyczących rezerwacji częstotliwości nie stosuje się do użytkowników rządowych, dysponujących częstotliwościami przeznaczonymi w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości dla użytkowania rządowego lub cywilno-rządowego. Jednocześnie ustawa wskazuje, że koordynacji wykorzystania częstotliwości przez użytkowników rządowych dokonuje Minister Obrony Narodowej. Ze względu na posiadane odpowiednie doświadczenie oraz kompetencje proponuje się aby organem tym był właśnie Minister Obrony Narodowej, w którego strukturach funkcjonuje Wojskowe Biuro Zarządzania Częstotliwościami.

61.	Art. 77	**Art. 77.** 1. Dopuszcza się dokonywanie przydziału częstotliwości na rzecz kilku użytkowników. 2. W przypadku dokonywania przydziału częstotliwości na rzecz kilku użytkowników Minister Obrony Narodowej może ustalić w przydziale częstotliwości dodatkowe warunki jego współużytkowania. 3. W przypadku zaistnienia kwestii spornych między użytkownikami rządowymi dotyczących planowanego wykorzystania widma częstotliwości radiowych, Minister Obrony Narodowej, na wniosek spornych stron, zobowiązuje użytkowników rządowych do podjęcia negocjacji dotyczących współużytkowania częstotliwości oraz osiągnięcia porozumienia w tej sprawie, określając jednocześnie termin zakończenia tych negocjacji, nie dłuższy niż 30 dni od dnia nałożenia zobowiązania. O zawarciu porozumienia strony informują Ministra Obrony Narodowej. 4. W przypadku niepodjęcia negocjacji, o których mowa w ust. 3, lub braku zawarcia przez strony porozumienia, warunki współużytkowania częstotliwości określa Minister Obrony Narodowej, biorąc pod uwagę efektywne wykorzystanie częstotliwości. 5. Wniosek, o którym mowa w ust. 3, zawiera stanowisko poszczególnych użytkowników w zakresie współużytkowania częstotliwości, z wyszczególnieniem kwestii spornych. 6. Strony są obowiązane do przedłożenia Ministrowi Obrony Narodowej, na jego żądanie, w terminie 14 dni od dnia otrzymania żądania, dokumentów niezbędnych do rozpatrzenia wniosku oraz swoich stanowisk wobec rozbieżności.	Ze względu na specyfikę użytkowania częstotliwości dla zastosowań niecywilnych przepisów dotyczących rezerwacji częstotliwości nie stosuje się do użytkowników rządowych, dysponujących częstotliwościami przeznaczonymi w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości dla użytkowania rządowego lub cywilno-rządowego. Jednocześnie ustawa wskazuje, że koordynacji wykorzystania częstotliwości przez użytkowników rządowych dokonuje Minister Obrony Narodowej. Ze względu na posiadane odpowiednie doświadczenie oraz kompetencje proponuje się aby organem tym był właśnie Minister Obrony Narodowej, w którego strukturach funkcjonuje Wojskowe Biuro Zarządzania Częstotliwościami.

		7. W przypadku gdy stroną sporu, o którym mowa w ust. 3, jest Minister Obrony Narodowej, stroną inicjującą podjęcie negocjacji i osiągnięcie porozumienia jest Minister Obrony Narodowej. W tym przypadku, w trakcie negocjacji oraz w porozumieniu stron uwzględnia się efektywność wykorzystywania częstotliwości oraz potrzeby częstotliwościowe Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz wojsk sojuszniczych. 8. W przypadku gdy stroną sporu jest Minister Obrony Narodowej, a strony nie osiągną porozumienia, warunki współużytkowania częstotliwości określa na wniosek strony Prezes Rady Ministrów, biorąc pod uwagę względy obronności i bezpieczeństwa państwa, konieczność zachowania porządku publicznego, ochronę zdrowia i mienia obywateli oraz efektywne wykorzystanie częstotliwości.	
62.	Art. 78	**Art. 78.** Minister Obrony Narodowej może zmienić, cofnąć lub czasowo zawiesić przydział częstotliwości, w przypadku: 1) stwierdzenia, że używanie urządzenia radiowego zgodnie z przydziałem częstotliwości powoduje szkodliwe zakłócenia lub szkodliwe zaburzenia elektromagnetyczne; 2) zmiany w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości przeznaczenia częstotliwości objętych przydziałem częstotliwości; 3) gdy jest to konieczne dla realizacji zobowiązań wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych, zobowiązań sojuszniczych dotyczących gospodarowania częstotliwościami oraz dla zabezpieczenia realizacji zadań obronnych przez Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej oraz wojska sojusznicze	Ze względu na specyfikę użytkowania częstotliwości dla zastosowań niecywilnych przepisów dotyczących rezerwacji częstotliwości nie stosuje się do użytkowników rządowych, dysponujących częstotliwościami przeznaczonymi w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości dla użytkowania rządowego lub cywilno-rządowego. Jednocześnie ustawa wskazuje, że koordynacji wykorzystania częstotliwości przez użytkowników rządowych dokonuje Minister Obrony Narodowej. Ze względu na posiadane odpowiednie doświadczenie oraz kompetencje proponuje się aby organem tym był właśnie Minister Obrony Narodowej, w którego strukturach funkcjonuje Wojskowe Biuro Zarządzania Częstotliwościami.

		w warunkach bezpośredniego zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa.	
63.	Art. 79	**Art. 79.** Minister Obrony Narodowej może odmówić dokonania przydziału częstotliwości w przypadku, gdy: 1) nie zostały spełnione przesłanki, o których mowa w art. 73 ust. 2; 2) użytkownik rządowy nie ma możliwości wywiązania się z warunków związanych z wykorzystaniem częstotliwości; 3) zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 78; 4) powodowałoby to naruszenie umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną; 5) dokonanie przydziału częstotliwości uniemożliwiałoby realizację zobowiązań wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych, zobowiązań sojuszniczych, dotyczących gospodarowania częstotliwościami.	Ze względu na specyfikę użytkowania częstotliwości dla zastosowań niecywilnych przepisów dotyczących rezerwacji częstotliwości nie stosuje się do użytkowników rządowych, dysponujących częstotliwościami przeznaczonymi w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości dla użytkowania rządowego lub cywilno-rządowego. Jednocześnie ustawa wskazuje, że koordynacji wykorzystania częstotliwości przez użytkowników rządowych dokonuje Minister Obrony Narodowej. Ze względu na posiadane odpowiednie doświadczenie oraz kompetencje proponuje się aby organem tym był właśnie Minister Obrony Narodowej, w którego strukturach funkcjonuje Wojskowe Biuro Zarządzania Częstotliwościami.
64.	Art. 83	**Art. 83.** W przypadku częstotliwości użytkowanych jako cywilno-rządowe Prezes UKE w uzgodnieniu z Ministrem Obrony Narodowej dokonuje rezerwacji częstotliwości na rzecz użytkowników niebędących użytkownikami rządowymi.	Ze względu na posiadane odpowiednie doświadczenie oraz kompetencje proponuje się aby organem odpowiedzialnym za koordynację ze strony użytkowników rządowych był Minister Obrony Narodowej, w którego strukturach funkcjonuje Wojskowe Biuro Zarządzania Częstotliwościami.
65.	Art. 91	**Art. 91.** 1. W przypadku zwolnienia części pojemności multipleksu objętego rezerwacją udzieloną nadawcy lub nadawcom w celu rozpowszechniania lub rozprowadzania w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną programów telewizyjnych na tym multipleksie, Przewodniczący KRRiT przeprowadza postępowanie o udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programu w sposób cyfrowy, drogą rozsiewczą naziemną w tym multipleksie, zgodnie z	Przepis reguluje sytuację zwolnienia części pojemności multipleksu z powodu rezygnacji użytkownika tej części.

		przepisami ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji. 2. Do dokonania rezerwacji na zwolnioną część multipleksu stosuje się art. 69.	
66.	Art. 94	**Art. 94.** Wniosek o dokonanie rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych w sposób analogowy drogą rozsiewczą naziemną oraz wniosek o dokonanie rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania i rozprowadzania programów telewizyjnych w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną, po udzieleniu koncesji na kolejny okres, składa się nie wcześniej niż na 4 lata przed upływem okresu wykorzystywania częstotliwości określonego w rezerwacji częstotliwości. Wniosek złożony bez zachowania terminu, o którym mowa w zdaniu pierwszym, Prezes UKE pozostawia bez rozpoznania.	Przepis określa termin na złożenie wniosku o rezerwację częstotliwości na cele rozpowszechniania programów radiofonicznych w sposób analogowy drogą rozsiewczą naziemną oraz wniosku o dokonanie rezerwacji częstotliwości na cele rozpowszechniania i rozprowadzania programów telewizyjnych w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną, w sytuacji kiedy podmiot otrzymał od KRRiT koncesję na kolejny okres. Regulacja ma na celu zapobieganie przedwczesnemu składaniu wniosków o rezerwację.
67.	Art. 97	**Art. 97.** 1. Jeżeli w przypadku, o którym mowa w art. 99 ust. 1 pkt 7, Prezes UKE uzna, że pokrycie terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zasięgiem sieci telekomunikacyjnych nie jest wystarczające, może, w drodze decyzji, zobowiązać podmiot dysponujący rezerwacją częstotliwości do wykorzystywania częstotliwości w sposób zgodny ze zobowiązaniami wskazanymi w rezerwacji częstotliwości, określając: 1) harmonogram realizacji pokrycia zasięgiem sieci telekomunikacyjnych, 2) obszary, które mają zostać objęte zasięgiem sieci telekomunikacyjnych lub odsetek mieszkańców, który ma zostać objęty tym zasięgiem - biorąc pod uwagę potrzeby użytkowników końcowych, potrzeby rynku i rozwój techniki telekomunikacyjnej.	W przypadku kiedy podmiot dysponujący rezerwacją częstotliwości nie wywiązuje się ze swoich zobowiązań podjętych w ramach postępowania selekcyjnego, a Prezes UKE uzna, że pokrycie terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zasięgiem sieci telekomunikacyjnych nie jest wystarczające, może podjąć działania zmierzające do zapewnienia realizacji przez podmiot tych zobowiązań. W tym celu może w drodze decyzji zobowiązać podmiot dysponujący rezerwacją częstotliwości do wykorzystywania częstotliwości w sposób zgodny z tymi zobowiązaniami, określając harmonogram realizacji pokrycia zasięgiem sieci telekomunikacyjnych oraz obszary, które mają zostać objęte zasięgiem sieci telekomunikacyjnych lub odsetek mieszkańców, który ma zostać objęty tym

		2. W sprawach decyzji, o której mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 31 i art. 32.	zasięgiem. Decyzja w tej sprawie podlegać będzie postępowaniu konsultacyjnemu. Podkreślić należy, że przepis dotyczy wyłącznie sytuacji niewywiązywania się z już wcześniej podjętych przez podmiot zobowiązań. Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.
68.	Art. 101	**Art. 101.** 1. Prezes UKE niezwłocznie doręcza Przewodniczącemu KRRiT ostateczną decyzję o zmianie rezerwacji częstotliwości przeznaczonych do rozpowszechniania lub rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych w sposób cyfrowy drogą naziemną, wydaną na podstawie art. 99 ust. 1 pkt 2 lub 9 lub ust. 6. 2. W przypadku zmiany częstotliwości dokonywanej na podstawie art. 99 ust. 1 pkt 9 lub ust. 6 przepisu art. 104 ust. 3 nie stosuje się.	Przepis jest tożsamy z przepisem art. 123 ust. 13-14 Pt. Celem dodania ust. 13 i 14 było umożliwienie płynnego przeniesienia nadawców w zakres 470–694 MHz. Do realizacji tego celu niezbędne jest również dokonanie zmian w obowiązujących koncesjach w zakresie pasma 700 MHz. Aby móc wszcząć postępowanie w sprawie zmiany koncesji nadawców obecnych w paśmie 700 MHz, niezbędne jest wydanie przez Prezesa UKE decyzji o zmianie rezerwacji częstotliwości przeznaczonych do rozpowszechniania lub rozprowadzania programów w sposób cyfrowy drogą naziemną, zawierającej takie dane jak: multipleks, obszar rozpowszechniania oraz parametry sygnalizacyjne – identyfikatory ID. Dopiero na podstawie takiej ostatecznej decyzji Przewodniczący KRRiT może wszcząć postępowanie w sprawie zmiany koncesji, a co za tym idzie – dokonać zmiany koncesji.
69.	Art. 102	**Art. 102.** Rezerwacja częstotliwości na rozpowszechnianie programów radiofonicznych lub telewizyjnych udzielona w celu wykonywania uprawnień wynikających z koncesji, o których mowa w art. 69 ust. 2 pkt 1 i 2 wygasa w przypadku cofnięcia przez Przewodniczącego KRRiT tej koncesji lub jej wygaśnięcia.	Podmiot rozpowszechniający programy radiofoniczne lub telewizyjne obowiązany jest uzyskać koncesję (zgodnie z ustawą z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji) i rezerwację częstotliwości. Postępowania administracyjne w sprawie udzielenia, zmiany lub cofnięcia koncesji oraz rezerwacji częstotliwości są prowadzone niezależnie. Konieczne jest wskazanie wprost

			powiązania pomiędzy tymi postępowaniami, zwłaszcza w kwestii kolejności uzyskiwania tych uprawnień, szczególnie w przypadku cofnięcia koncesji na rozpowszechnianie programów radiofonicznych lub telewizyjnych i wygaśnięcia rezerwacji. Konieczne jest rozstrzygnięcie, że w takim przypadku wygaśnięcia koncesji wygasa również rezerwacja częstotliwości udzielona w celu wykonania wynikających z koncesji uprawnień. Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.
70.	Art. 103	**Art. 103.** 1. Podmiotowi, któremu cofnięto rezerwację częstotliwości z powodu niewywiązywania się z obowiązku, o którym mowa w art. 24 ust. 1, 6 lub 9, można udzielić rezerwacji częstotliwości nie wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia wydania decyzji o cofnięciu rezerwacji częstotliwości. 2. Podmiot, któremu cofnięto rezerwację częstotliwości z powodu niewywiązywania się z obowiązku, o którym mowa w art. 24 ust. 5, może uzyskać rezerwację częstotliwości lub może zostać uczestnikiem postępowania selekcyjnego nie wcześniej niż po upływie 6 lat od dnia wydania decyzji o cofnięciu rezerwacji częstotliwości. 3. Podmiot wyłoniony, o którym mowa w art. 104 ust. 3, który zrezygnował z uzyskania rezerwacji częstotliwości, może uzyskać rezerwację częstotliwości lub może zostać uczestnikiem postępowania selekcyjnego nie wcześniej niż po upływie 6 lat od dnia ogłoszenia wyników postępowania selekcyjnego, w którym został podmiotem wyłonionym. 4. Podmiot, który po doręczeniu decyzji o dokonaniu rezerwacji częstotliwości na kolejny okres zrezygnował z rezerwacji częstotliwości zanim decyzja stała się	Zaproponowane przepisy mają charakter sankcyjny i nakładają na podmiot, któremu cofnięto rezerwację z powodu niewywiązywania się z obowiązku wnoszenia opłat za częstotliwości lub podmiot wyłoniony, na rzecz którego dokonano rezerwacji po przetargu, aukcji albo konkursie, a który nie uiścił dodatkowej opłaty za dokonanie rezerwacji lub będąc podmiotem wyłonionym w procedurze selekcyjnej zrezygnował z ubiegania się o rezerwację, zakaz ubiegania się o rezerwację przez określony czas (3 lub 6 lat). Wprowadzane mechanizmy mają nie tylko charakter sankcyjny, ale również prewencyjny, zabezpieczający prawidłowy przebieg bieżącego oraz kolejnych postępowań selekcyjnych. Wskazany w ust. 2, 3 i 4 termin 6 lat będzie odpowiednim środkiem prewencyjnym wobec podmiotów startujących w procedurach selekcyjnych, których zamiarem nie jest uzyskanie rezerwacji częstotliwości, a jedynie prowadzenie działań mających na celu utrudnienie uzyskania stosownej

		ostateczna, może uzyskać rezerwację obejmującą te częstotliwości lub może zostać uczestnikiem postępowania selekcyjnego na rezerwację obejmującą te częstotliwości nie wcześniej niż po upływie 6 lat od dnia wpływu do Prezesa UKE oświadczenia o rezygnacji. Przepisu nie stosuje się, gdy opłata za dokonanie rezerwacji częstotliwości ustalona została na podstawie art. 24 ust. 9 lub rezerwacja została dokonana na okres krótszy niż wskazany we wniosku, z zastrzeżeniem, że okres wskazany we wniosku nie przekraczał maksymalnego okresu rezerwacji częstotliwości określonego w art. 80 ust. 1.	rezerwacji przez konkurentów. Chronione są w ten sposób interesy innych uczestników, jak i Skarbu Państwa. Zaproponowany termin jest adekwatny, biorąc pod uwagę fakt, że procedury selekcyjne (dotyczące najatrakcyjniejszych częstotliwości) przeprowadzane są coraz rzadziej (z uwagi na coraz mniejszą ilość widma radiowego, które może być przekazane do dysponowania). Sześcioletni okres zakazu jest zatem skorelowany z dotychczasową częstotliwością prowadzenia procedur selekcyjnych. Wprowadzenie krótszego okresu mogłoby doprowadzić do sytuacji, że taki nieuczciwy uczestnik procedury selekcyjnej nie poniósłby konsekwencji, a w związku z tym cel wprowadzenia ust. 2, 3 i 4 nie zostałby osiągnięty. Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.
71.	Art. 105	**Art. 105.** 1. Prezes UKE może, z własnej inicjatywy, ogłosić postępowanie selekcyjne na rezerwację częstotliwości. 2. Postępowanie selekcyjne może dotyczyć także zajętych zasobów częstotliwości, w przypadku których termin, w którym staną się one dostępne, będzie znany najpóźniej w dniu ogłoszenia tego postępowania.	Prezes UKE ogłasza postępowanie selekcyjne nie tylko w przypadku, kiedy podmiot złożył wniosek o rezerwację częstotliwości, a brak jest dostatecznych zasobów, ale także może to zrobić z własnej inicjatywy. Zasadniczo postępowanie ogłasza się na częstotliwości dostępne, jednak projektowany przepis pozwala na ogłoszenie selekcji na zajęte zasoby częstotliwości w przypadku których termin, w którym staną się one dostępne, będzie znany najpóźniej w dniu ogłoszenia postępowania selekcyjnego. Wprowadzenie możliwości ogłoszenia procedury selekcyjnej odnośnie do zasobów częstotliwości, które nie są jeszcze dostępne, pozwoli zapewnić efektywne i ciągłe wykorzystywanie częstotliwości.

			Odmienne rozwiązanie skutkowałoby tym, że częstotliwości nie byłyby wykorzystywane nie tylko przez okres przygotowania i prowadzenia procedury selekcyjnej, ale również przez czas, w którym dysponent rezerwacji częstotliwości uzyskuje stosowne pozwolenia radiowe lub wpisy do rejestru urządzeń radiowych, które pozwolą mu na rozpoczęcie wykorzystywania częstotliwości i świadczenie usług. Proponowane rozwiązanie pozwoli zatem dysponentom rezerwacji częstotliwości na wcześniejsze przeprowadzenie prac związanych z planowaniem i budową sieci radiowej, co będzie skutkować szybszym (po dacie, od której będzie obowiązywała rezerwacja) rozpoczęciem wykorzystywania częstotliwości i świadczenia usług. Regulacje w zbliżonym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.
72.	Art. 111	**Art. 111.** 1. Prezes UKE może odwołać postępowanie selekcyjne przed upływem terminu wyznaczonego na złożenie ofert, jeżeli taka możliwość została zastrzeżona w treści dokumentacji. 2. Informacje o odwołaniu postępowania selekcyjnego wraz ze wskazaniem przyczyn odwołania Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE. 3. Prezes UKE nie udziela informacji o podmiotach, które złożyły oferty w odwołanym postępowaniu selekcyjnym. 4. Oferty złożone w ramach odwołanego postępowania selekcyjnego zwracane są bez otwierania. Zwrot wniesionego wadium następuje w terminie 7 dni od dnia odwołania przetargu albo aukcji.	Uregulowanie uprawniające Prezesa UKE do odwołania postępowania selekcyjnego w terminie wyznaczonym na złożenie ofert, który został określony w ogłoszeniu, jeżeli taka możliwość została zastrzeżona w treści dokumentacji jest uzasadnione potrzebą umożliwienia Prezesowi UKE rezygnacji z przeprowadzenia postępowania, jeżeli jego przeprowadzenie, z powodu zmienionych warunków, byłoby niezasadne. Przepis ust. 4 reguluje kwestie zwrotu dokumentów oraz wadium. Regulacje w tożsamym kształcie funkcjonowały już na gruncie ustawy Pt.
73.	Art. 131	**Art. 131.** Przydziału częstotliwości dokonuje się na czas określony, nie dłuższy niż 15 lat, biorąc pod uwagę:	Przepis reguluje okres na jaki dokonywany jest przydział częstotliwości cywilno-rządowych.

		1) charakter zadań wykonywanych przez podmiot wnioskujący o przydział częstotliwości; 2) międzynarodowe kierunki rozwoju wykorzystywania częstotliwości.	Przydziały nie obejmują częstotliwości zharmonizowanych zatem nie podlegają w tym zakresie regulacji EKŁE.
74.	Art. 132 ust. 3	**Art. 132.** (…) 3. Wniosek o dokonanie przydziału częstotliwości dla misji dyplomatycznej, urzędu konsularnego, zagranicznej misji specjalnej oraz przedstawicielstwa organizacji międzynarodowej, korzystających z przywilejów i immunitetów na podstawie ustaw, umów i zwyczajów międzynarodowych, mających siedziby na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej składa się za pośrednictwem ministra właściwego do spraw zagranicznych.	Przepis reguluje kwestię składania wniosku o przydział częstotliwości dla misji dyplomatycznych.
75.	Art. 144	**Art. 144.** 1. Egzaminy osób ubiegających się o pozwolenie w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej, w tym egzaminy poprawkowe, przeprowadza komisja powołana przez Prezesa UKE spośród osób posiadających odpowiednią wiedzę, praktyczne doświadczenie w zakresie ocenianych kompetencji, a w przypadku powierzenia egzaminów organizacji radioamatorskiej, komisja powołana spośród osób posiadających odpowiednią wiedzę, praktyczne doświadczenie w zakresie ocenianych kompetencji zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie ust. 6. 2. Prezes UKE może powierzyć przeprowadzanie egzaminów w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej, w tym egzaminów poprawkowych, organizacji zrzeszającej radioamatorów, jeżeli organizacja ta: 1) posiada strukturę organizacyjną umożliwiającą organizację egzaminów na terenie każdego z województw;	Projektowany przepis zawiera regulacje dotyczące egzaminów osób ubiegających się o pozwolenie w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej. Co do zasady egzaminy takie przeprowadzać będzie komisja powołana przez Prezesa UKE, przy czym Prezes UKE może skorzystać z instytucji powierzenia przeprowadzania egzaminów w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej organizacji zrzeszającej radioamatorów. Zgodnie z projektem organizacja taka będzie musiała spełnić warunki określone w ustawie, a powierzenie nastąpi w drodze nieodpłatnej umowy, której podstawowe elementy określa projektowany akt. Zarówno egzaminy przeprowadzane przez Prezesa UKE, jak i przez organizację radioamatorską są odpłatne.

		2) daje rękojmię prawidłowo przeprowadzonego egzaminu, w szczególności w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących ochrony danych osobowych; 3) posiada doświadczenie w prowadzeniu działalności związanej ze służbą radiokomunikacyjną amatorską adekwatne do rangi przeprowadzanych egzaminów; 4) zapewni pomieszczenia i warunki organizacyjne pracy komisji oraz zapewni warunki do przeprowadzenia egzaminu z wiedzy i umiejętności, o którym mowa w ust. 1, w sposób niedyskryminujący osób z niepełnosprawnościami; 5) przedstawi koncepcję organizacji egzaminów. 3. Powierzenie przeprowadzenia egzaminów, o których mowa w ust. 2, następuje w drodze nieodpłatnej umowy zawierającej co najmniej: 1) możliwość wypowiedzenia jej przez Prezesa UKE w każdym czasie; 2) zobowiązanie organizacji, o której mowa w ust. 2, do przedstawienia listy osób, które uzyskały pozytywny wynik egzaminu w terminie 7 dni od dnia jego zakończenia; 3) zobowiązanie organizacji, o której mowa w ust. 2, do przedstawienia sprawozdania z wykonania umowy − w terminie do dnia 31 marca za poprzedni rok kalendarzowy; 4) listę miejscowości, w których zostaną przeprowadzone egzaminy oraz częstotliwość egzaminów w tych miejscowościach; 5) zobowiązanie do przekazywania Prezesowi UKE oraz publikacji do dnia 15 grudnia harmonogramu przeprowadzania egzaminów na kolejny rok; 6) minimalne warunki, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia egzaminacyjne;	

		7) listę kandydatów na egzaminatorów zawierającą imiona i nazwiska kandydatów. 4. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE harmonogram przeprowadzania egzaminów na kolejny rok w terminie do dnia 31 grudnia. 5. Za przeprowadzenie egzaminu w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej zorganizowanego przez Prezesa UKE pobiera się opłatę w wysokości nie wyższej niż 150 zł. 6. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, dla służby radiokomunikacyjnej amatorskiej: 1) szczegółowy zakres pozwoleń, 2) wymagania niezbędne do uzyskania pozwolenia i zakres wymogów egzaminacyjnych, 3) tryb przeprowadzania egzaminów, w tym egzaminów poprawkowych, 4) tryb powoływania komisji egzaminacyjnej, 5) wysokość opłat za przeprowadzenie egzaminu, 6) okres ważności pozwoleń, 7) sposób identyfikacji stacji amatorskiej − biorąc pod uwagę międzynarodowe przepisy radiokomunikacyjne, rodzaj pozwolenia, zapewnienie dostępności do wykonywania służby radiokomunikacyjnej amatorskiej, zapewnienie właściwej organizacji i odpowiedniego poziomu merytorycznego egzaminu oraz potrzebę zapewnienia efektywnej i bezstronnej pracy komisji.	
76.	Art. 157	**Art. 157.** 1. Obsługiwanie urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego używanego w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej, morskiej i żeglugi śródlądowej wymaga posiadania świadectwa operatora	Analogicznie do rozwiązań zawartych w Pt przepis wskazuje, że obsługiwanie urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego używanego w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej,

		urządzeń radiowych lub posiadania dokumentu równoważnego, wydanego przez uprawniony organ zagraniczny. 2. Obsługiwanie urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego używanego w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej wymaga posiadania pozwolenia radiowego lub w przypadku, o którym mowa w art. 145 ust. 2 pkt 2, dokumentu równoważnego wydanego przez uprawniony organ zagraniczny. 3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do osób wykonujących obowiązki w zakresie zadań komórek organizacyjnych i jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych oraz użytkowników rządowych, o których mowa w art. 2 pkt 87 lit. c.	morskiej i żeglugi śródlądowej wymaga posiadania świadectwa operatora urządzeń radiowych lub dokumentu równoważnego, wydanego przez uprawniony organ zagraniczny. Różnicą w stosunku do obecnie obowiązujących przepisów jest to, że obsługiwanie urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego używanego w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej wymaga posiadania pozwolenia radiowego, a nie świadectwa operatora urządzeń radiowych, jak ma to miejsce obecnie. Podobnie jak obecnie obowiązek posiadania świadectwa operatora nie dotyczy osób obsługujących urządzenia radiokomunikacji lotniczej, morskiej i żeglugi śródlądowej wykonywanej przez komórki i jednostki organizacyjne podległe MON, a także jednostki sił zbrojnych innych państw oraz jednostki zagranicznych organów państwowych w okresie pobytu na terenie Polski.
77.	Art. 158	**Art. 158.** 1. Prezes UKE wydaje świadectwo operatora urządzeń radiowych na podstawie pozytywnego wyniku egzaminu z wiedzy i umiejętności osoby ubiegającej się o świadectwo operatora urządzeń radiowych oraz po udokumentowaniu przez nią wymaganej praktyki. 2. Prezes UKE wydaje duplikat świadectwa operatora urządzeń radiowych albo dokonuje wymiany świadectwa operatora urządzeń radiowych na wniosek posiadacza tego świadectwa. 3. Świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej wydane na podstawie Międzynarodowej konwencji o wymaganiach w zakresie	Projekt przewiduje, że wydawanie świadectw operatora urządzeń radiowych pozostanie w zakresie kompetencji Prezesa UKE. Organ ten po zdaniu egzaminu przez osobę zainteresowaną i na podstawie udokumentowanej praktyki wydaje jej świadectwo operatora. Należy podkreślić, że przepis ust. 1 określa w sposób wyczerpujący warunki, od których spełnienia uzależnione jest wydanie świadectwa operatora, w postaci zdanego egzaminu i udokumentowanej praktyki, co powoduje, że wydanie świadectwa przez Prezesa UKE nie ma charakteru czynności uznaniowej. Jeżeli bowiem

		wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht, 1978, sporządzonej w Londynie dnia 7 lipca 1978 r. (Dz. U. z 1984 r. poz. 201, z późn. zm.[1)]) wydaje się na okres 5 lat i podlega ono odnowieniu. 4. Wniosek o odnowienie świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej składa się Prezesowi UKE, w czasie ważności świadectwa lub nie później niż w ciągu 12 miesięcy od dnia utraty ważności tego świadectwa. Odnowienie świadectwa odbywa się na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 12. 5. Egzaminy osób ubiegających się o świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej przeprowadza komisja powołana przez Prezesa UKE spośród osób posiadających odpowiednią wiedzę oraz praktyczne doświadczenie w zakresie ocenianych kompetencji. Prezes UKE może powierzyć przeprowadzanie egzaminów Centralnej Morskiej Komisji Egzaminacyjnej lub centralnej komisji egzaminacyjnej działającej przy dyrektorze urzędu żeglugi śródlądowej określonym przez ministra właściwego do spraw żeglugi śródlądowej. 6. Egzaminy osób ubiegających się o świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej, w tym egzaminy poprawkowe, przeprowadza się jednoetapowo na sesjach egzaminacyjnych. 7. Egzaminy osób ubiegających się o świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej	określona osoba spełnia warunki określone przepisami prawa, wówczas Prezes UKE jest zobowiązany do wydania świadectwa na wniosek tej osoby. Egzaminy przeprowadzają komisje powołane przez Prezesa UKE, z wyjątkami określonymi w ust. 3. Kompetencję bowiem do przeprowadzania egzaminów dla osób obsługujących urządzenia radiowe w służbie radiokomunikacji lotniczej powierzono Prezesowi Urzędu Lotnictwa Cywilnego, który jest organem regulacyjnym właściwym w sprawach lotnictwa cywilnego. Prezes UKE może również powierzyć przeprowadzanie egzaminów w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej - Centralnej Morskiej Komisji Egzaminacyjnej lub centralnej komisji egzaminacyjnej działającej przy dyrektorze urzędu żeglugi śródlądowej określonym przez ministra właściwego do spraw żeglugi śródlądowej. Kluczową zmianą w stosunku do Pt jest zmiana podmiotów odpowiedzialnych za wydanie rozporządzenia w sprawie świadectw operatora urządzeń radiowych, które reguluje m. in. rodzaje i wzory świadectw operatora urządzeń radiowych, zakres wymogów egzaminacyjnych, zakres, tryb i okres niezbędnych szkoleń oraz praktyki. Dotychczas ten akt wykonawczy wydawany był przez ministra właściwego do spraw informatyzacji. W projekcie przewidziano, że za wydanie

[1)] Zmiany tekstu wymienionej konwencji zostały ogłoszone w Dz. U. z 1984 r. poz. 202, z 1999 r. poz. 286, z 2013 r. poz. 1092 i 1093, z 2018 r. poz. 1866, 1867, 2088 i 2089 oraz z 2019 r. poz. 103 i 104.

		lotniczej przeprowadza komisja egzaminacyjna, o której mowa w art. 99 ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2023 r. poz. 2110), w trybie określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 99 ust. 6 tej ustawy. 8. Osoba ubiegająca się o przystąpienie do egzaminu, o którym mowa w ust. 5, w terminie co najmniej 14 dni przed terminem egzaminu, składa Prezesowi UKE wniosek o wydanie świadectwa operatora urządzeń radiowych lub dokonuje w formie elektronicznej zgłoszenia na egzamin. 9. Osoba ubiegająca się o świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej składa Prezesowi UKE wniosek o wydanie świadectwa po zdaniu egzaminu, o którym mowa w ust. 7. 10. Za przeprowadzenie egzaminu oraz za wydanie świadectwa operatora urządzeń radiowych, wydanie duplikatu świadectwa lub wymianę świadectwa pobiera się opłaty w wysokości: 1) za przeprowadzenie egzaminu – od 150 zł do 300 zł; 2) za wydanie świadectwa – od 20 zł do 35 zł; 3) za wydanie duplikatu świadectwa – od 15 do 25 zł; 4) za wymianę świadectwa – od 15 zł do 25 zł. 11. Świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej i lotniczej wydaje się na czas nieokreślony. 12. Minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej i minister właściwy do spraw gospodarki morskiej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji określą, w drodze rozporządzenia: 1) rodzaje i wzory świadectw operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej,	przedmiotowego aktu odpowiedzialni będą ministrowie właściwi merytorycznie w kwestiach będących przedmiotem rozporządzenia. Taka konstrukcja wynika z zakresu merytorycznego rozporządzenia, które określa m. in. wymogi egzaminacyjne w służbie radiokomunikacji lotniczej, morskiej i żeglugi śródlądowej. Kwestie te bowiem pozostają poza właściwością merytoryczną ministra właściwego do spraw informatyzacji. Dotychczasowe doświadczenia ministra właściwego do spraw informatyzacji związane z wydaniem tego aktu wskazują na konieczność przekazania delegacji do wydania rozporządzenia w sprawie świadectw operatora urządzeń radiowych właściwym działom administracji, które posiadają odpowiednie pod względem merytorycznym komórki i zasoby kadrowe.

		2) warunki wydawania i odnawiania świadectw oraz zakres uprawnień wynikających z tych świadectw, 3) zakres wymogów egzaminacyjnych, zakres i okres niezbędnych szkoleń oraz praktyki, 4) tryb przeprowadzania egzaminów, w tym egzaminów poprawkowych, 5) tryb powoływania komisji egzaminacyjnej, 6) wysokość opłat za przeprowadzenie egzaminu, wydanie świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej morskiej i żeglugi śródlądowej i jego wymianę oraz wydanie duplikatu tego świadectwa – biorąc pod uwagę międzynarodowe przepisy radiokomunikacyjne, przepisy międzynarodowe oraz zapewnienie właściwej organizacji i odpowiedniego poziomu merytorycznego egzaminu oraz potrzebę zapewnienia efektywnej i bezstronnej pracy komisji, a także kierując się zasadą, że opłaty nie powinny stanowić bariery dla osób zainteresowanych obsługą urządzeń radiowych. 13. Minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia: 1) rodzaje świadectw operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej, 2) wzór świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej, 3) wymagania w zakresie szkolenia oraz wymagania egzaminacyjne w zakresie wiedzy i umiejętności osób ubiegających się o świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej,	

		4) wymagania w zakresie wieku osób przystępujących do egzaminu na świadectwo operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej, 5) tryb wydawania świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej i duplikatu tego świadectwa oraz wymiany tego świadectwa, 6) wysokość opłat za przeprowadzenie egzaminu oraz wydanie świadectwa operatora urządzeń radiowych w służbie radiokomunikacyjnej lotniczej, wydanie duplikatu tego świadectwa i wymianę tego świadectwa – biorąc pod uwagę międzynarodowe przepisy radiokomunikacyjne oraz przepisy międzynarodowe, a także uwzględniając koszty przeprowadzenia egzaminu, wydania świadectwa i duplikatu.	
78.	Art. 161 ust. 2, 4, 6-8	**Art. 161.** (…) 2. Prezes UKE może cofnąć prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, jeżeli istnieje bezpośrednie zagrożenie naruszenia w krótkim czasie interoperacyjności lub ciągłości świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych w publicznych sieciach telekomunikacyjnych albo naruszenie takie nastąpiło. (…) 4. Przepisu ust. 3 nie stosuje się w przypadku cofnięcia prawa do wykorzystywania zasobów numeracji, o którym mowa w ust. 2, wymagającego pilnego działania Prezesa UKE. (…) 6. W sytuacji, o której mowa w ust. 2, Prezes UKE prowadząc postępowanie w sprawie cofnięcia prawa do wykorzystywania zasobów numeracji oraz przyznania	Przepisy te regulują kwestię upadłości przedsiębiorcy telekomunikacyjnego i adresują ważny problem występujący na rynku dotyczący zagrożenia ciągłości usług świadczonych abonentom w sytuacji upadłości przedsiębiorcy.

		prawa do wykorzystywania zasobów numeracji innemu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu, może: 1) pominąć wezwanie, o którym mowa w ust. 5 pkt 2; 2) pominąć postępowanie konsultacyjne i procedurę przetargową, o której mowa w art. 159 ust. 4; 3) przyznać prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, biorąc pod uwagę: a) możliwości techniczne przyjmowania i kierowania połączeń na numery z przydzielanego bloku numerów, b) liczbę przeniesionych numerów z bloków numerów, dla których Prezes UKE cofnął prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, c) liczbę abonentów w danej strefie numeracyjnej oraz d) przydział numeracji w bloku sąsiadującym z przydzielanym blokiem numerów; 4) zwolnić przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, który otrzymał prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, z opłat za numerację, o których mowa w art. 25, na okres nie dłuższy niż 1 rok. 7. W przypadku braku wniosków o przyznanie prawa do wykorzystywania zasobów numeracji Prezes UKE, w drodze decyzji, przyznaje prawo do wykorzystywania zasobów numeracji przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu, biorąc pod uwagę przesłanki, o których mowa w ust. 6 pkt 3. 8. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, który otrzymał prawo do wykorzystywania zasobów numeracji na warunkach określonych w ust. 6 pkt 3 oraz w ust. 7, informuje abonenta o przejęciu zobowiązań dostawcy usług telekomunikacyjnych, któremu Prezes UKE cofnął prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, i świadczeniu usług ze wskazaniem terminu końcowego nie krótszego niż	

		miesiąc. Jednocześnie przedsiębiorca ten informuje abonenta o konieczności zawarcia przed upływem tego terminu umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej albo przeniesienia numeru do innego dostawcy usług w celu zachowania ciągłości świadczenia usług.	
79.	Art. 162 ust. 4	**Art. 162.** (…) 4. Minister właściwy do spraw informatyzacji może określić, w drodze rozporządzenia szczegółowe wymagania dotyczące adresowania dla właściwego kierowania połączeń, numeracji punktów sygnalizacyjnych oraz tworzenia i udostępniania znaków identyfikujących abonenta, uwzględniając obecne i prognozowane potrzeby przedsiębiorców telekomunikacyjnych oraz użytkowników, ustalenia przepisów międzynarodowych, w szczególności dotyczące długoterminowych, ogólnoeuropejskich planów numeracji, a także wiążące Rzeczpospolitą Polską umowy międzynarodowe.	Przepis zawiera delegację ustawową uprawniającą do uregulowania zasad właściwego kierowania połączeń m.in. w zakresie numerów przeniesionych i alarmowych.
80.	Art. 166	**Art. 166.** Do przydziału, odmowy przydziału lub cofania przydziału znaków identyfikujących abonenta oraz do ich udostępniania lub odmowy udostępnienia stosuje się odpowiednio przepisy art. 159-162 i art. 164.	Przepis wskazujący, które przepisy należy stosować w odniesieniu do znaków identyfikujących abonenta.
81.	Art. 167	**Art. 167.** 1. Podmiot, który uzyskał, w drodze decyzji, prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, może dokonać niezbędnej zmiany numeracji dla określonych obszarów swojej sieci telekomunikacyjnej lub zmiany indywidualnych numerów abonentów tej sieci, w przypadku zmiany przydziału zakresu numeracji albo przebudowy lub rozbudowy eksploatowanej sieci telekomunikacyjnej. 2. Podmiot, który uzyskał, w drodze decyzji, prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, podaje do publicznej	Przepisy dotyczące zmiany numeracji funkcjonują już na gruncie Pt. Zasadne jest regulowanie również w Pke przypadków, kiedy dopuszczalne jest wprowadzanie zmian w numeracji. Jednocześnie z punktu widzenia interesów abonentów istotne jest zachowanie przepisów określających wymogi w zakresie informowania abonentów o zmianach przydzielonych im numerów.

		wiadomości planowane zmiany numeracji, dla określonych obszarów sieci telekomunikacyjnej, co najmniej na 90 dni przed terminem wprowadzenia tych zmian. 3. Prezes UKE, na wniosek podmiotu, o którym mowa w ust. 2, może w drodze decyzji skrócić okres, o którym mowa w ust. 2. 4. Podmiot, który uzyskał, w drodze decyzji, prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, jest obowiązany zawiadomić, na piśmie w postaci papierowej, abonentów, którzy udostępnili adres korespondencyjny, o planowanej zmianie ich indywidualnych numerów oraz o ich nowych numerach, co najmniej na 90 dni przed terminem wprowadzenia zmiany. Abonentom, którzy nie udostępnili adresu korespondencyjnego, ale udostępnili inne dane, o których mowa w art. 289 ust. 2, zawiadomienie doręcza się na adres poczty elektronicznej lub na adres elektroniczny innego środka komunikacji elektronicznej. 5. Prezes UKE, na wniosek podmiotu, o którym mowa w ust. 4, może w drodze decyzji skrócić okres, o którym mowa w ust. 4. 6. Podmiot, który uzyskał, w drodze decyzji, prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, jest obowiązany do zapewnienia bezpłatnej, automatycznej informacji słownej o wprowadzonych zmianach numeracji, o których mowa w ust. 1 i 4, dostępnej pod poprzednimi numerami, przez okres nie krótszy niż 12 miesięcy.	
82.	Art. 168	**Art. 168.** 1. Dostęp telekomunikacyjny świadczony jest na podstawie umowy zawieranej w formie dokumentowej pod rygorem nieważności, zwanej dalej „umową o dostępie”, lub na podstawie decyzji, o której mowa w art. 182 oraz w art. 188.	Zasadą jest świadczenie dostępu telekomunikacyjnego na podstawie umowy o dostępie, wyjątkiem jest sytuacja, gdy treść zobowiązania pomiędzy stronami jest określona na podstawie rozstrzygnięcia Prezesa UKE. Przepisy ustawy przewidują dla umowy o dostępie formę

		2. Umowa o dostępie określa warunki dostępu telekomunikacyjnego i związanej z nim współpracy.	dokumentową pod rygorem nieważności. Dotychczas obowiązaną formą dla umowy o dostępie była forma pisemna. Forma dokumentowa jest jedną z form zawierania umów przewidzianą przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. z 2023 r. poz. 1610, z późn. zm.), zwanego dalej „Kc". Proponowane zmiany wpisują się w prowadzone przez rząd działania zmierzające do cyfryzacji państwa i gospodarki. Wprowadzana forma dokumentowa umożliwia złożenie oświadczenia woli w postaci dokumentu w sposób umożliwiający ustalenie osoby składającej oświadczenie. W myśl art. 77^3 Kc dokumentem jest nośnik informacji umożliwiający zapoznanie się z jej treścią. W celu zapewnienia odpowiedniego poziomu pewności obrotu na rynku telekomunikacyjnym oraz obowiązkami przedsiębiorców, dla umowy o dostępie zastrzeżony jest rygor nieważności. Umowa o dostępie określa warunki dostępu i związanej z nim współpracy ustalone w trakcie negocjacji. Negocjacje są trybem zawarcia umowy. Zgodnie z art. 72 § 1 Kc, jeżeli strony prowadzą negocjacje w celu zawarcia oznaczonej umowy, umowa zostaje zawarta, gdy strony dojdą do porozumienia co do wszystkich jej postanowień, które były przedmiotem negocjacji. Należy podkreślić, że poza przedsiębiorcami telekomunikacyjnym, stroną negocjacji mogą być innego rodzaju podmioty – m.in. operatorzy sieci w rozumieniu ustawy o wspieraniu rozwoju, jednostki

			samorządu terytorialnego, właściciele, użytkownicy wieczyści lub zarządcy.
83.	Art. 171	**Art. 171.** 1. Umowa, o której mowa w art. 170 ust. 1, zawiera postanowienia dotyczące co najmniej: 1) umiejscowienia punktów połączenia sieci telekomunikacyjnych; 2) warunków technicznych połączenia sieci telekomunikacyjnych; 3) rozliczeń z tytułu: a) zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego, b) wzajemnego korzystania z sieci telekomunikacyjnych, c) niewykonania lub nienależytego wykonania świadczonych wzajemnie usług telekomunikacyjnych; 4) sposobów wypełniania wymagań w zakresie: a) interoperacyjności usług, b) integralności sieci, c) zachowania ciągłości świadczenia usług telekomunikacyjnych w przypadku awarii sieci telekomunikacyjnych lub w sytuacjach szczególnych zagrożeń, d) zachowania tajemnicy komunikacji elektronicznej i ochrony danych w sieci, e) kompatybilności elektromagnetycznej; 5) procedur rozstrzygania sporów; 6) postępowania w przypadkach: a) zmiany umowy, b) weryfikacji interoperacyjności usług świadczonych w połączonych sieciach telekomunikacyjnych, ze szczególnym	Projektowany przepis art. 171 ust. 1 zawiera wyczerpujące wyliczenie rodzajów postanowień, które muszą być zawarte w umowie o dostępie w zakresie połączenia sieci. Zgodnie z minimalnymi wymogami, umowa ta powinna zawierać postanowienia dotyczące: - umiejscowienia punktów połączenia sieci telekomunikacyjnych, - warunków technicznych połączenia sieci telekomunikacyjnych, - rozliczeń z tytułu zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego, wzajemnego korzystania z sieci telekomunikacyjnych oraz niewykonania lub nienależytego wykonania świadczonych wzajemnie usług telekomunikacyjnych, - sposobów wypełniania wymagań w zakresie interoperacyjności usług, integralności sieci, postępowań w sytuacjach szczególnych zagrożeń oraz awarii, zachowania tajemnicy komunikacji elektronicznej i ochrony danych w sieci oraz dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej, - procedur rozstrzygania sporów, - postępowania w przypadkach zmian treści umowy, weryfikacji interoperacyjności usług świadczonych w połączonych sieciach telekomunikacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem badań jakości usług telekomunikacyjnych, przebudowy połączonych sieci telekomunikacyjnych, zmian oferty usług telekomunikacyjnych oraz zmian numeracji,

		uwzględnieniem badań jakości usług telekomunikacyjnych, c) przebudowy połączonych sieci telekomunikacyjnych, d) zmiany oferowanych usług telekomunikacyjnych, e) zmiany przydzielonych zasobów numeracji; 7) warunków rozwiązania umowy, dotyczących w szczególności zachowania ciągłości świadczenia usługi powszechnej, jeżeli jest świadczona w łączonych sieciach telekomunikacyjnych, ochrony interesów użytkowników, a także bezpieczeństwa sieci i usług komunikacji elektronicznej; 8) rodzajów wzajemnie świadczonych usług telekomunikacyjnych; 9) działań podejmowanych w związku z przypadkami nadużycia w komunikacji elektronicznej. 2. W przypadku gdy stroną umowy, o której mowa w art. 170 ust. 1, jest użytkownik rządowy, o którym mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h, postanowienia umowne mogą obejmować w szczególności postanowienia dotyczące specyficznych potrzeb tego użytkownika rządowego wynikających z przysługujących mu uprawnień, w tym w szczególności dotyczące rozbudowy sieci telekomunikacyjnej w zakresie niezbędnym do przyłączenia tej sieci na wniosek tego użytkownika rządowego.	- warunków rozwiązania umowy, dotyczących w szczególności zachowania ciągłości świadczenia usługi powszechnej, jeżeli jest świadczona w łączonych sieciach telekomunikacyjnych, ochrony interesów użytkowników, a także bezpieczeństwa sieci i usług komunikacji elektronicznej, - rodzajów wzajemnie świadczonych usług telekomunikacyjnych, - działań podejmowanych w związku z przypadkami nadużycia w komunikacji elektronicznej. Przepis w podobnym brzmieniu funkcjonował już w Pt (art. 31). Natomiast redakcja art. 171 ust. 2 stanowi przeniesienie dotychczasowej regulacji zawartej w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 21 lipca 2008 r. w sprawie szczegółowych wymagań dla zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego Przepis ust. 2 wskazuje, że umowa o dostępie w zakresie połączenia sieci, której stroną jest użytkownik rządowy, o którym mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h, może zawierać inne postanowienia, w tym związane z rozbudową sieci zgodnie z potrzebami ww. użytkownika rządowego.
84.	Art. 172	**Art. 172.** W przypadku wystąpienia szczególnego zagrożenia dla obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego, użytkownik rządowy, o którym mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h, może czasowo odłączyć swoją sieć telekomunikacyjną od	Przepis zawiera uprawnienie użytkownika rządowego o którym mowa 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h, do czasowego odłączenia swojej sieci telekomunikacyjnej od publicznej sieci telekomunikacyjnej, przy zastrzeżeniu, że na

		publicznej sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego. Użytkownik ten niezwłocznie powiadamia właściwego operatora oraz Prezesa UKE o tym odłączeniu. O przywróceniu połączenia użytkownik rządowy informuje właściwego operatora oraz Prezesa UKE.	użytkowniku tym spoczywa obowiązek poinformowania o tym fakcie operatora, do którego sieci został przyłączony oraz Prezesa UKE. Uprawnienie to zostało przeniesione z rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 21 lipca 2008 r. w sprawie szczegółowych wymagań dla zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego.
85.	Art. 174	**Art. 174.** 1. Prezes UKE może, w drodze decyzji, określić obiektywne, przejrzyste, proporcjonalne i niedyskryminacyjne warunki, na jakich jest zapewniany dostęp, o którym mowa: 1) w art. 173 ust. 1, przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, podmiot niebędący przedsiębiorcą telekomunikacyjnym, o ile jest właścicielem okablowania pomiędzy zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym a najbliższym punktem dystrybucji, a także podmiot zobowiązany do zapewnienia dostępu zgodnie z art. 173 ust. 2, 2) w art. 177 ust. 1, przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego – jeżeli przemawia za tym potrzeba zapewnienia skutecznej konkurencji oraz interes użytkowników końcowych. 2. Umowy o dostępie, o którym mowa w art. 173 ust. 1 lub w art. 177 ust. 1, są zawierane przez podmioty zobowiązane do zapewnienia takiego dostępu, na warunkach nie gorszych niż określone w decyzji, o której mowa w ust. 1, jeżeli została wydana. 3. Prezes UKE może zmienić decyzję, o której mowa w ust. 1, w przypadkach uzasadnionych potrzebą zapewnienia ochrony interesów użytkowników końcowych lub zapewnienia skutecznej konkurencji.	Projektowany art. 174 ust. 1 stanowi podstawę do określenia przez Prezesa UKE obiektywnych, przejrzystych, niedyskryminujących i proporcjonalnych warunki, na jakich powinien być zapewniany dostęp, o których mowa w art. 173 lub art. 177 Pke, jeżeli przemawia za tym potrzeba zapewnienia skutecznej konkurencji oraz interes użytkowników końcowych. Podmioty zobowiązane do zapewnienia dostępu do wskazanych poprzez odesłanie zasobów muszą zawierać umowy na warunkach nie gorszych niż określone w decyzji wydanej przez Prezesa UKE (art. 174 ust. 2). Rzeczone decyzje mogą zostać wydane na podstawie: – art. 174 ust. 1 i art. 173 ust. 1, gdy adresatem obowiązku ustawowego będzie przedsiębiorca telekomunikacyjny lub podmiot niebędący przedsiębiorcą telekomunikacyjnym, o ile jest właścicielem okablowania pomiędzy zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym, a najbliższym punktem dystrybucji, a także podmiot zobowiązanym do zapewnienia dostępu zgodnie z art. 173 ust. 2 Pke, – art. 174 ust. 1 i art. 177 ust. 1, gdy obowiązek został nałożony na przedsiębiorcę

		4. Jeżeli właścicielem okablowania pomiędzy zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym a pierwszym punktem dystrybucji, służącego inteligentnemu opomiarowaniu, jest operator systemu dystrybucyjnego, decyzję, o której mowa w ust. 1 pkt 1, wydaje się w uzgodnieniu z Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki, zwanym dalej „Prezesem URE". Niezajęcie stanowiska przez Prezesa URE w terminie 30 dni od dnia przedstawienia projektu decyzji uznaje się za brak zastrzeżeń do projektu. 5. Uzgodnienie, o którym mowa w ust. 4, nie obejmuje finansowych warunków współpracy, w zakresie których Prezes URE przedstawia opinię.	telekomunikacyjnego, a warunki będą odnosić się do rozszerzonego obowiązku dostępowego, o którym mowa w art. 177 Pke. W art. 174 ust. 3 przewidziane są przesłanki do zmiany rozstrzygnięcia, o którym mowa w ust. 1, przesłankami do zmiany rozstrzygnięcia jest ochrony interesów użytkowników końcowych lub zapewnienia ochrony skutecznej konkurencji, przy czym zgodnie z użytym spójnikiem „lub", podstawa do zmiany decyzji zachodzi w przypadku spełnienia którejkolwiek z wymienionych przesłanek.
86.	Art. 175	**Art. 175.** 1. Umowa o dostępie, utrwalona na trwałym nośniku, przekazywana jest Prezesowi UKE, w terminie 14 dni od dnia jej zawarcia, przez: 1) przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej, jeżeli umowa o dostępie związana jest z nałożonym na podstawie art. 212 ust. 1 obowiązkiem regulacyjnym; 2) zobowiązanego do zapewnienia dostępu, o którym mowa w art. 173 ust. 1, jeżeli jest nim podmiot, o którym mowa w art. 173 ust. 6 pkt 2; 3) zobowiązanego do zapewnienia dostępu, o którym mowa w art. 177 ust. 1; 4) operatora zobowiązanego do zapewnienia dostępu, o którym mowa w art. 178 ust. 1 pkt 1. 2. Obowiązek przekazania umów o dostępie, o których mowa w ust. 1, dotyczy również zmiany umowy.	Zgodnie z projektowanym art. 175 ust. 1, treść umowy o dostępie, utrwalonej na trwałym nośniku, przekazuje Prezesowi UKE w terminie 14 dni: – przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej, jeżeli umowa o dostępie związana jest z nałożonym na podstawie art. 212 ust. 1 obowiązkiem regulacyjnym, – zobowiązany do zapewnienia dostępu, o którym mowa w art. 173 ust. 1, jeżeli jest nim podmiot, którego przeważającym przedmiotem działalności jest działalność telekomunikacyjna, a więc specyficzny przedsiębiorca telekomunikacyjny, dla którego dostęp jest odpłatny, – zobowiązany do zapewnienia dostępu, o którym mowa w art. 177 ust. 1,

		3. Umowy o dostępie, o których mowa w ust. 1 i 2, z wyjątkiem przepisu art. 22, są jawne. Prezes UKE udostępnia je nieodpłatnie zainteresowanym podmiotom na ich wniosek. Wyłączenie z obowiązku jawności nie może obejmować rozliczeń z tytułu dostępu telekomunikacyjnego.	– operator zobowiązany do zapewnienia dostępu, o którym mowa w art. 178 ust. 1 pkt 1. W art. 175 ust. 2 doprecyzowano, że obowiązek, o którym mowa w ust. 1, aktualizuje się również w przypadku zmiany umowy. Umowy o dostęp są co do zasady jawne i podlegają, zgodnie z projektowanym art. 175 ust. 3, bezpłatnemu udostępnieniu na wniosek. Projektowany przepis zawiera zastrzeżenie, że wyłączenie jawności nie może obejmować rozliczeń z tytułu dostępu. Podobny przepis funkcjonował już w Pt (art. 33).
87.	Art. 183	**Art. 183.** 1. W toku postępowania wszczętego na wniosek, o którym mowa w art. 182 ust. 1, może być przeprowadzona mediacja. 2. Celem mediacji jest wyjaśnienie i rozważenie okoliczności faktycznych i prawnych sprawy oraz dokonanie ustaleń dotyczących jej załatwienia w granicach obowiązującego prawa, w tym przez zawarcie przez strony sporu dotyczącego dostępu telekomunikacyjnego umowy o dostępie lub przez zmianę tej umowy. 3. W przypadku załatwienia sprawy w drodze mediacji, opłata, o której mowa w art. 182 ust. 7, podlega zwrotowi w terminie 14 dni. Przepisu art. 30 nie stosuje się. 4. Do mediacji stosuje się odpowiednio przepisy art. 96b § 1, § 3 pkt 1 i § 4, art. 96c, art. 96d § 1, art. 96e, art. 96g i art. 96h, art. 96j i art. 96k oraz art. 96m i art. 96n ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, z tym że terminy określone w art. 96e § 1 i 2 tej ustawy wynoszą 30 dni, a protokół z przebiegu mediacji, o którym mowa w art. 96m tej ustawy, nie zawiera adresu mediatora.	Artykuł reguluje mediację w toku postępowania rozstrzygającego spór dotyczący dostępu telekomunikacyjnego. Procedura mediacji jest oparta na przepisach działu II rozdziału 5a ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.572), dalej jako „kpa”, ze zmianami wskazanymi poniżej. Najważniejsza zmiana względem ogólnych reguł postępowania mediacyjnego dotyczy możliwości wyznaczenia jako mediatora pracownika UKE. Wynika to z faktu, że w odróżnieniu od sytuacji uregulowanej w dziale II rozdziale 5a kpa, Prezes UKE nie jest stroną sporu dotyczącego dostępu telekomunikacyjnego.

88.	Art. 184	**Art. 184.** 1. Mediatorem prowadzącym mediację, o której mowa w art. 183 ust. 1, jest pracownik UKE, upoważniony pisemnie przez Prezesa UKE na czas określony nie krótszy niż 3 lata. Mediator podlega wyłączeniu od udziału w postępowaniu wszczętym na wniosek, o którym mowa w art. 182 ust. 1, w zakresie wykraczającym poza prowadzenie mediacji. 2. Prezes UKE upoważnia do pełnienia funkcji mediatora pracownika UKE, który posiada: 1) wykształcenie wyższe; 2) wiedzę z zakresu wykonywania działalności komunikacji elektronicznej; 3) co najmniej roczne doświadczenie zawodowe związane z rynkiem komunikacji elektronicznej. 3. Prezes UKE cofa pracownikowi UKE upoważnienie do pełnienia funkcji mediatora przed upływem okresu, na jaki zostało udzielone, w przypadku: 1) rażącego naruszenia prawa przy wykonywaniu funkcji mediatora; 2) skazania prawomocnym wyrokiem za popełnione umyślnie przestępstwo lub przestępstwo skarbowe; 3) choroby trwale uniemożliwiającej wykonywanie zadań; 4) złożenia rezygnacji.	W przepisie tym w ust. 1 i 2 wskazano okres upoważnienia dla pracownika UKE oraz niezbędne wymagania, które powinien spełniać pracownik UKE, aby móc prowadzić mediację w rozumieniu art. 183. W ust. 3 określono warunki, których zaistnienie skutkuje cofnięciem przez Prezesa UKE upoważnienia do prowadzenia mediacji.
89.	Art. 189	**Art. 189.** W przypadku zawarcia przez zainteresowane strony umowy o dostępie, decyzje, o których mowa w art. 182 ust. 1 i art. 188, wygasają z mocy prawa w części objętej tą umową.	Skutek prawny zawarcia umowy o dostępie w zakresie rozstrzygniętym decyzją Prezesa UKE został zastrzeżony w projektowanym art. 189. Decyzje Prezesa UKE rozstrzygające spór o dostęp lub decyzje wydawane na podstawie art. 188 Pke wygasają z mocy prawa w części objętej umową. Dotyczy to przypadków, w których zawarcie umowy lub jej zmiana nastąpiły po wydaniu decyzji.

90.	Art. 190	**Art. 190.** W sprawach dochodzenia roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania obowiązków wynikających z decyzji o dostępie telekomunikacyjnym, właściwa jest droga postępowania sądowego.	Projektowany art. 190 ma na celu ograniczenie prób dochodzenia ewentualnych roszczeń z tytułu niewykonania lub nienależnego wykonania obowiązków wynikających z decyzji o dostępie przed Prezesem UKE. Ze względu na zakres kompetencji Prezesa UKE, każda taka próba jest bezskuteczna.
91.	Art. 192-197	**Art. 192.** 1. Prezes UKE, w sprawach, o których mowa w: 1) art. 174 ust. 1, 2) art. 177 ust. 1, 3) art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, 4) art. 35a ust. 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, w przypadku gdy adresatem rozstrzygnięcia jest nadleśniczy Lasów Państwowych – może wydać decyzję dotyczącą określonego obszaru i nieokreślonej liczby podmiotów, w szczególności biorąc pod uwagę zasadę niedyskryminacji, zwaną dalej „decyzją obszarową”. 2. Decyzja obszarowa nie narusza decyzji wydanych na podstawie przepisów, o których mowa w ust. 1, chyba że Prezes UKE w decyzji obszarowej uchyli te decyzje ze względu na potrzebę ujednolicenia nałożonych obowiązków. 3. W przypadku gdy rozstrzygnięcie, o którym mowa w art. 177 ust. 1, jest wydawane w drodze decyzji obszarowej, Prezes UKE określa w tej decyzji kryteria, które musi spełniać przedsiębiorca telekomunikacyjny, aby skorzystać z wyłączenia, o którym mowa w art. 177 ust. 3 pkt 2.	Projektowana instytucja decyzji obszarowej, jako aktu stosowania prawa o charakterze generalnym, do wydania której kompetencja została nadana Prezesowi UKE, jest rozwiązaniem nowym w tej gałęzi prawa, niezwykle potrzebnym z perspektywy prowadzenia skutecznej polityki regulacyjnej. Instytucja ta funkcjonuje w wielu krajach europejskich i jest zgodna z EKŁE. Szczegółowe wyjaśnienie regulacji zawarte jest w uzasadnieniu do Pke.

		4. W przypadku gdy rozstrzygnięcie, o którym mowa w: 1) art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, jest wydawane w drodze decyzji obszarowej, Prezes UKE nie jest obowiązany do wezwania operatora sieci do przedstawienia informacji w sprawie warunków zapewnienia dostępu do infrastruktury technicznej na podstawie art. 18 ust. 2 tej ustawy, 2) art. 35a ust. 3 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, w przypadku gdy adresatami rozstrzygnięcia są nadleśniczy Lasów Państwowych, jest wydawane w drodze decyzji obszarowej, Prezes UKE nie jest obowiązany do wezwania na podstawie art. 35a ust. 1 tej ustawy nadleśniczego Lasów Państwowych do przedstawienia informacji w sprawie warunków zapewnienia dostępu, o którym mowa w art. 30 ust. 1 i 3 lub w art. 33 ust. 1 tej ustawy – do określenia obiektywnych, przejrzystych, proporcjonalnych i niedyskryminacyjnych warunków, na jakich powinien być zapewniany dostęp. **Art. 193.** Do decyzji obszarowej stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, z uwzględnieniem przepisów niniejszego rozdziału. **Art. 194.** 1. Decyzja obszarowa wydawana jest na okres nie dłuższy niż 7 lat. 2. Do decyzji obszarowej stosuje się przepis art. 181, z tym że: 1) postanowienie, o którym mowa w art. 181 ust. 1, dotyczące określonego obszaru i nieokreślonej liczby podmiotów, do którego stosuje się odpowiednio przepisy	

		art. 195–197 oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, Prezes UKE wydaje z urzędu w terminie 4 lat od wydania ostatecznej decyzji obszarowej; 2) rozstrzygnięcie, o którym mowa w art. 181 ust. 3, następuje w drodze decyzji obszarowej. **Art. 195.** 1. Prezes UKE przed wydaniem decyzji obszarowej udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE obwieszczenie o: 1) przystąpieniu do opracowania projektu decyzji obszarowej, jej zmiany lub uchylenia, wraz z informacją o jej przedmiocie i założeniach; 2) sposobie zapoznania się z aktami sprawy oraz o miejscu, w którym są one dostępne do wglądu; 3) uprawnieniu do składania stanowisk, w tym o sposobie, miejscu i terminie ich składania. 2. Prezes UKE przekazuje obwieszczenie, o którym mowa w ust. 1, do wojewody właściwego ze względu na obszar objęty decyzją obszarową, w celu udostępnienia go przez właściwego wojewodę na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej. 3. W przypadku gdy obszar decyzji obszarowej przekracza obszar jednego województwa, obwieszczenie, o którym mowa w ust. 1, przekazuje się wszystkim właściwym wojewodom. 4. W przypadku gdy termin udostępnienia przez wojewodę obwieszczenia, o którym mowa w ust. 1, uniemożliwia złożenie stanowisk z zachowaniem terminu na składanie tych stanowisk wyznaczonego przez Prezesa UKE w obwieszczeniu, termin ten ulega wydłużeniu do 30 dni od dnia udostępnienia obwieszczenia przez wojewodę.	

		5. W przypadku gdy wojewoda nie udostępni obwieszczenia lub udostępni obwieszczenie po terminie uprawniającym do składania stanowisk, Prezes UKE ponownie udostępnia obwieszczenie, wskazując nowy termin uprawniający do składania stanowisk. 6. Do ponownego udostępnienia obwieszczenia stosuje się przepisy ust. 1–5. **Art. 196.** 1. Każdy jest uprawniony do składania stanowisk, o których mowa w art. 195 ust. 1 pkt 3, w wyznaczonym przez Prezesa UKE terminie, nie krótszym niż 30 dni. 2. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE raport ze złożonych w terminie stanowisk, wskazując w szczególności główne uwagi zawarte w stanowiskach. **Art. 197.** 1. Decyzja obszarowa podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Urzędu Komunikacji Elektronicznej. 2. Odwołanie od decyzji obszarowej wnosi się w terminie 2 miesięcy od dnia, w którym decyzja obszarowa została ogłoszona. 3. Sąd zarządza połączenie wszystkich oddzielnych spraw toczących się przed nim w celu ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia, jeżeli dotyczą tej samej decyzji obszarowej. 4. Wniosek o przywrócenie terminu na złożenie odwołania jest niedopuszczalny.	
92.	Art. 204	**Art. 204.** W przypadku zmiany zakresu geograficznego lub produktowego danego rynku właściwego, która nie powoduje, że rynek ten obejmuje całkowicie inne usługi niż dotychczas, przepisy art. 202, art. 203 i art. 206 stosuje się odpowiednio.	Przepis przesądza o odpowiednim stosowaniu przepisów art. 202, art. 203 i art. 206 w przypadku zmiany zakresu geograficznego lub produktowego danego rynku właściwego, która nie powoduje, że

			rynek ten obejmuje całkowicie inne usługi niż dotychczas.
93.	Art. 231 ust. 2	**Art. 231.** (…) 2. Jeżeli powiadomienie o zamiarze migracji z infrastruktury objętej obowiązkami regulacyjnymi dotyczy infrastruktury: 1) za pomocą której nie są świadczone usługi komunikacji elektronicznej użytkownikom końcowym, 2) w miejsce której został zapewniony alternatywny sposób zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego, o którym mowa w art. 232 ust. 1 pkt 2, tym samym użytkownikom końcowym, z wykorzystaniem wyłącznie stacjonarnej sieci telekomunikacyjnej spełniającej wymagania, o których mowa w art. 2 pkt 57 lit. a – przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej przedstawia Prezesowi UKE powiadomienie o zamiarze migracji z tej infrastruktury nie później niż w terminie 3 miesięcy przed planowanym terminem rozpoczęcia migracji.	Przepis ma na celu różnicowanie migrowanej infrastruktury na używaną i nieużywaną, a także na tą, która została już zastąpiona sieciami stacjonarnymi NGA. Rozróżnienie ma pozwolić na przyspieszenie procesu wycofywania infrastruktury opartej na miedzi.
94.	Art. 238-241	**Art. 238.** Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej o znaczącej pozycji rynkowej, na którego nałożone zostały obowiązki regulacyjne w zakresie dostępu telekomunikacyjnego, może złożyć do Prezesa UKE wniosek o zatwierdzenie propozycji: 1) szczegółowych warunków wykonywania obowiązków regulacyjnych wcześniej nałożonych na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej, 2) innych zobowiązań przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej, które mogą się przyczynić do skutecznej realizacji obowiązków regulacyjnych nałożonych na	Przepisy art. 238-241 stanowią razem rozdział 5 pt. *Szczegółowe warunki regulacyjne*. Przepisy te w bardzo zbliżonym kształcie funkcjonały już na gruncie uchylanej ustawy Pt jako art. 43a. Celem tych przepisów jest umożliwienie włączenia zobowiązań przedsiębiorcy uzgodnionych pomiędzy przedsiębiorcą a regulatorem w mechanizm regulacji rynków telekomunikacyjnych. Wszczęcie postępowania w sprawie zatwierdzenia szczegółowych warunków regulacyjnych jest możliwe wyłącznie na wniosek przedsiębiorcy o

		przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej, rozwoju równoprawnej i skutecznej konkurencji, rozwoju i wykorzystania infrastruktury telekomunikacyjnej oraz zapewnienia użytkownikom maksymalnych korzyści w zakresie różnorodności, ceny i jakości usług komunikacji elektronicznej – zwanych dalej „szczegółowymi warunkami regulacyjnymi”. **Art. 239.** Prezes UKE, prowadząc postępowanie w sprawie zatwierdzenia szczegółowych warunków regulacyjnych, może: 1) prowadzić z przedsiębiorcą komunikacji elektronicznej uzgodnienia dotyczące szczegółowych warunków regulacyjnych, w tym zwoływać spotkania robocze przedstawicieli Prezesa UKE i upoważnionych do dokonywania uzgodnień przedstawicieli przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej oraz organizacji społecznych, jeżeli zostały dopuszczone do udziału w postępowaniu na prawach strony; 2) wzywać przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej, we wskazanym terminie, do uzupełnienia propozycji szczegółowych warunków regulacyjnych lub dokonania w nich zmian; 3) żądać przedłożenia przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej, we wskazanym terminie, wyjaśnień związanych z propozycjami szczegółowych warunków regulacyjnych; 4) zasięgać opinii ekspertów lub biegłych w zakresie związanym z propozycjami szczegółowych warunków regulacyjnych. **Art. 240.** Prezes UKE, w drodze decyzji, zatwierdza albo odmawia zatwierdzenia szczegółowych warunków	znaczącej pozycji, na którego nałożono obowiązki regulacyjne. Obowiązki regulacyjne powinny dotyczyć dostępu telekomunikacyjnego. Zadaniem przepisów tego rozdziału nie jest jednak tworzenie procedury alternatywnej względem tej opisanej w rozdziale 6, czy stworzenie podstaw do uchylania obowiązków. Zadaniem przepisów jest uszczegółowianie obowiązków już nałożonych obowiązków.

		regulacyjnych w terminie 90 dni od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w art. 238, biorąc pod uwagę cele, o których mowa w art. 412 ust. 2. **Art. 241.** 1. Prezes UKE w decyzji, o której mowa w art. 240, może zatwierdzić szczegółowe warunki regulacyjne zawarte we wniosku przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej, jeżeli: 1) są zgodne z przepisami prawa; 2) są zgodne z nałożonymi na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej obowiązkami regulacyjnymi; 3) odpowiadają potrzebom rynku; 4) mogą się przyczynić do skutecznej realizacji obowiązków regulacyjnych nałożonych na przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej, rozwoju równoprawnej i skutecznej konkurencji, rozwoju i wykorzystania nowoczesnej infrastruktury telekomunikacyjnej oraz zapewnienia użytkownikom maksymalnych korzyści w zakresie różnorodności, ceny i jakości usług komunikacji elektronicznej. 2. Prezes UKE w decyzji, o której mowa w art. 240, może zastrzec warunki lub terminy.	
95.	Art. 265	**Art. 265.** 1. Operator multipleksu jest obowiązany do: 1) umieszczania oraz rozpowszechniania lub rozprowadzania w multipleksie programów radiofonicznych i telewizyjnych nadawców posiadających koncesję na rozpowszechnianie programów w tym multipleksie; 2) zapewnienia dostępu do multipleksu nadawcy, który uzyskał koncesję na rozpowszechnianie programu radiofonicznego lub telewizyjnego w sposób cyfrowy drogą	Przepis ten określa obowiązki operatora multipleksu naziemnej telewizji cyfrowej. Obowiązki te są regulowane również obecnie w Pt. Zgodnie z zaprojektowanym art. 265 operator multipleksu będzie ustawowo obowiązany do umieszczania oraz rozpowszechniania w multipleksie programów radiofonicznych i telewizyjnych wskazanych w koncesji, jako przeznaczonych do rozpowszechniania lub rozprowadzania w tym multipleksie, zapewnienia

		rozsiewczą naziemną w tym multipleksie, na warunkach równych i niedyskryminujących; 3) zapewnienia nieprzerwanej cyfrowej transmisji sygnału multipleksu, chyba że przerwa nastąpiła z przyczyn technicznych lub nadawca zaprzestał udostępniania programu. 2. Warunki uznane zostają za dyskryminujące, jeżeli operator multipleksu oferuje nadawcy tę samą usługę dostępu na innych warunkach, niż uprzednio oferował ją innemu nadawcy, oraz gdy po stronie operatora multipleksu nie zachodzą żadne uzasadnione powody do zmiany oferty.	dostępu do multipleksu nadawcy, który uzyskał koncesję na rozpowszechnianie programu radiofonicznego lub telewizyjnego w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną w tym multipleksie, na warunkach równych i niedyskryminujących. Ponadto operator multipleksu powinien zapewnić nieprzerwaną cyfrową transmisję sygnału multipleksu, chyba że przerwa nastąpiła z przyczyn technicznych lub nadawca zaprzestał udostępniania programu.
96.	Art. 266	**Art. 266.** 1. Operator multipleksu jest obowiązany, na wniosek nadawcy, prowadzić negocjacje o zawarcie umowy o dostępie do multipleksu w celu zapewnienia nadawcy dostępu do multipleksu. Nadawca, który uzyskał koncesję na rozpowszechnianie programu radiofonicznego lub telewizyjnego w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną w danym multipleksie, jest obowiązany prowadzić negocjacje o zawarcie umowy o dostępie do multipleksu, na wniosek operatora tego multipleksu, w celu zapewnienia operatorowi dostępu do programu, który ma być transmitowany w tym multipleksie. 2. Informacje uzyskane w związku z negocjacjami mogą być wykorzystane wyłącznie zgodnie z ich przeznaczeniem i podlegają obowiązkowi zachowania poufności, także po ich zakończeniu.	Przepis ten reguluje obowiązek prowadzenia przez operatora negocjacji umowy o dostęp do multipleksu, jeżeli nadawca o to zawnioskuje.
97.	Art. 267	**Art. 267.** 1. Operator multipleksu i nadawca ustalają warunki dostępu do multipleksu i związanej z tym współpracy w umowie o dostępie do multipleksu, zawartej na piśmie.	Przepis ten wskazuje niezbędne elementy umowy o dostępie do multipleksu.

		2. W umowie o dostępie do multipleksu operator multipleksu zobowiązuje się do zapewnienia nadawcy dostępu do multipleksu za wynagrodzeniem oraz poniesienia wydatków z tytułu świadczenia usługi transmisji sygnału multipleksu, a nadawca zobowiązuje się do współdziałania z operatorem multipleksu, w szczególności przez udostępnienie swojego programu telewizyjnego. 3. Umowa o dostępie do multipleksu zawiera postanowienia dotyczące co najmniej: 1) warunków technicznych dostępu do multipleksu; 2) rozliczeń z tytułu zapewnienia dostępu do multipleksu; 3) postępowania w przypadku zmiany treści umowy; 4) warunków rozwiązania umowy; 5) okresu obowiązywania umowy; 6) sposobu i wysokości wynagrodzenia operatora multipleksu; 7) wykazu dokumentów, jakie strony umowy są obowiązane uzyskać lub dostarczyć w celu realizacji umowy, wraz z podaniem terminów, w jakich powinno to nastąpić.	
98.	Art. 268	**Art. 268.** 1. Prezes UKE może, na pisemny wniosek każdej ze stron negocjacji o zawarcie umowy o dostępie do multipleksu, w drodze postanowienia, określić termin zakończenia tych negocjacji, nie dłuższy niż 90 dni, licząc od dnia wystąpienia z wnioskiem o zawarcie umowy o dostępie do multipleksu. 2. W przypadku niepodjęcia negocjacji o zawarcie umowy o dostępie do multipleksu, odmowy udzielenia dostępu do multipleksu lub niezawarcia umowy o dostępie	Przepis ten wprowadza uprawnienie dla Prezesa UKE do wskazania terminu zakończenia negocjacji, tak aby uniknąć sytuacji przedłużania się bezowocnych negocjacji.

		do multipleksu w terminie, o którym mowa w ust. 1, lub niezawarcia umowy w terminie 90 dni, licząc od dnia wystąpienia z wnioskiem o zawarcie takiej umowy, każda ze stron może zwrócić się do Prezesa UKE z wnioskiem o wydanie decyzji w sprawie rozstrzygnięcia kwestii spornych lub określenia warunków współpracy. 3. Wniosek o wydanie decyzji w sprawie rozstrzygnięcia kwestii spornych lub określenia warunków współpracy powinien zawierać projekt umowy o dostępie do multipleksu, zawierający stanowiska stron w zakresie określonym w niniejszym dziale, z zaznaczeniem tych części umowy, co do których strony nie doszły do porozumienia. 4. Strony są obowiązane do przedłożenia Prezesowi UKE, na jego żądanie, w terminie 14 dni od dnia otrzymania żądania, swoich stanowisk wobec rozbieżności.	
99.	Art. 269	**Art. 269**. 1. Prezes UKE, w drodze decyzji, rozstrzyga kwestie sporne lub określa warunki współpracy w terminie 90 dni od dnia złożenia wniosku o wydanie tej decyzji, biorąc pod uwagę następujące kryteria: 1) charakter zaistniałych kwestii spornych oraz praktyczną możliwość wdrożenia rozwiązań dotyczących technicznych i ekonomicznych warunków dostępu do multipleksu; 2) obowiązki operatora multipleksu; 3) konieczność zapewnienia: a) niedyskryminujących i równych warunków dostępu do multipleksu, b) rozwoju konkurencyjnego rynku usług medialnych.	Przepis ten daje Prezesowi UKE uprawnienie do rozstrzygania sporów wynikłych z umowy o dostęp oraz wydawania decyzji zastępującej taką umowę.

		2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, w zakresie obowiązków i zadań dotyczących zawartości programowej, w tym transmisji obowiązkowej, wydawana jest w porozumieniu z Przewodniczącym KRRiT, z uwzględnieniem pozaekonomicznych interesów narodowych dotyczących kultury, języka i pluralizmu mediów. 3. Decyzja, o której mowa w ust. 1, zastępuje umowę o dostępie do multipleksu w zakresie objętym tą decyzją. 4. W przypadku zawarcia przez zainteresowane strony umowy o dostępie do multipleksu decyzja, o której mowa w ust. 1, wygasa z mocy prawa w części objętej umową.	
100.	Art. 270	**Art. 270.** 1. Prezes UKE, na wniosek strony, może, w drodze decyzji, zmienić umowę o dostępie do multipleksu lub decyzję, o której mowa w art. 269 ust. 1, w przypadkach uzasadnionych potrzebą zapewnienia dostępu do multipleksu na warunkach równych i niedyskryminujących. Przepisy art. 267–269 stosuje się odpowiednio. 2. Do wniosku o zmianę umowy o dostępie do multipleksu, która została przynajmniej raz zmieniona, dołącza się jednolity tekst tej umowy zawierający wszystkie dotychczasowe zmiany. 3. Prezes UKE, w decyzji, o której mowa w ust. 1, może zmienić w całości lub w części umowę o dostępie lub decyzję, o której mowa w art. 182 ust. 1 i art. 188, lub zobowiązać strony umowy o dostępie do multipleksu do jej zmiany. 4. Decyzja, o której mowa w ust. 1, w zakresie obowiązków i zadań dotyczących zawartości programowej, w tym transmisji obowiązkowej, wydawana jest w porozumieniu z Przewodniczącym KRRiT, przy	Przepis ten dotyczy uprawnienia do występowania do Prezesa UKE z wnioskiem o zmianę umowy o dostępie do multipleksu.

		uwzględnieniu pozaekonomicznych interesów narodowych dotyczących kultury, języka i pluralizmu mediów.	
101.	Art. 271	**Art. 271.** Przepisy niniejszego działu nie mają zastosowania, jeżeli operatorem multipleksu są nadawcy, którzy uzyskali rezerwację częstotliwości na podstawie art. 85 ust. 1.	Przepis ten ma charakter porządkujący i wskazuje zakres zastosowania przepisów działu V.
102.	Art. 282	**Art. 282.** Na potrzeby niniejszego działu ilekroć jest mowa o usłudze komunikacji elektronicznej lub usłudze wchodzącej w jej zakres należy przez to rozumieć usługę publicznie dostępną, czyli usługę dostępną dla ogółu użytkowników.	Przepis o charakterze porządkującym.
103.	Art. 284	**Art. 284.** 1. Świadczenie usług komunikacji elektronicznej odbywa się na podstawie umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej. 2. Umowę o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawiera się w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej. 3. Wymóg formy pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej nie dotyczy umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawieranej przez dokonanie czynności faktycznych obejmującej w szczególności umowy o świadczenie usług przedpłaconych świadczonych w publicznej sieci telekomunikacyjnej, zwanej dalej „umową o świadczenie usług przedpłaconych”, usług komunikacji głosowej świadczonych za pomocą aparatu publicznego lub przez wybranie numeru dostępu do sieci dostawcy usług telekomunikacyjnych. 4. Umowa o świadczenie usług komunikacji elektronicznej nie może być zawarta z dostawcą usług w gospodarstwie domowym poza lokalem przedsiębiorstwa w rozumieniu ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta	Podstawa świadczenia usług telekomunikacyjnych i forma zawarcia umowy są obecnie regulowane w Pt. Zasadne jest utrzymanie tych przepisów w dostosowanym do nowej ustawy brzmieniu, gdyż stanowią one podstawę regulowania zasad świadczenia usług na rynku komunikacji elektronicznej i uwzględniają specyfikę tego rynku. Dodatkowo przepisy przewidują sankcję za naruszanie przepisów dotyczących zawierania umów oraz wprowadzają sankcję nieważności w przypadku zawierania umów o świadczenie usług komunikacji elektronicznej podczas nieumówionej wizyty w miejscu zamieszkania lub zwykłego pobytu konsumenta. Celem tych przepisów jest zwalczanie nadużyć pojawiających się na etapie zawierania umowy.

		podczas nieumówionej wizyty przedsiębiorcy w miejscu zamieszkania lub zwykłego pobytu konsumenta. Umowa ta zawarta poza lokalem przedsiębiorstwa jest nieważna. 5. W przypadku uporczywego naruszania obowiązków dotyczących zawierania umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, o których mowa w ust. 1–4 oraz w art. 285–294, przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej lub podmiot działający w jego imieniu i na jego rzecz, Prezes UKE może, w drodze decyzji: 1) wydać publiczne ostrzeżenie wskazujące osobę odpowiedzialną za naruszenie prawa oraz charakter tego naruszenia albo 2) zakazać temu dostawcy usług wykonywania działalności telekomunikacyjnej na okres do 5 lat. 6. Prezes UKE przekazuje do publicznej wiadomości informację w szczególności o treści rozstrzygnięcia ostatecznej decyzji, o której mowa w ust. 5, oraz rodzaju i charakterze naruszenia, imieniu i nazwisku osoby fizycznej lub firmie (nazwie) podmiotu, na który została nałożona sankcja, o której mowa w ust. 5. 7. Prezes UKE wskazuje w decyzji okres obowiązywania zakazu, o którym mowa w ust. 5 pkt 2, biorąc pod uwagę czas trwania stwierdzonych naruszeń i nieprawidłowości. 8. Zakaz, o którym mowa w ust. 5 pkt 2, Prezes UKE może nałożyć na kierującego przedsiębiorstwem telekomunikacyjnym, w szczególności osobę pełniącą funkcję kierowniczą lub wchodzącą w skład organu zarządzającego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego lub związku takich przedsiębiorców. 9. Informacje, o których mowa w ust. 6, dotyczące imienia i nazwiska osoby, na którą została nałożona sankcja, Prezes	

		UKE udostępnia na swojej stronie internetowej przez okres 5 lat, licząc od dnia ich udostępnienia. 10. Decyzji, o której mowa w ust. 5, nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności. Decyzja nakładająca zakaz, o którym mowa w ust. 5 pkt 2, stanowi podstawę do wykreślenia z rejestru PT podmiotu, na który nałożony został ten zakaz.	
104.	Art. 286	**Art. 286.** 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej, innych niż usługi transmisji danych używane do świadczenia usług komunikacji maszyna-maszyna, przedstawia informacje przedumowne w jasny i zrozumiały sposób. 2. Dostawca usług, o którym mowa w ust. 1, może zawrzeć informacje przedumowne określające: 1) zakres i warunki świadczenia usługi komunikacji elektronicznej - w regulaminie świadczenia usług komunikacji elektronicznej; 2) wszelkie ceny i opłaty za usługę komunikacji elektronicznej - w cenniku. 3. Dostawca usług, o którym mowa w ust. 1, doręcza nieodpłatnie informacje przedumowne na papierze lub innym trwałym nośniku wybranym przez konsumenta także na każde żądanie konsumenta wyrażone w trakcie obowiązywania umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej. 4. Dostawca usług, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany do przedłożenia informacji przedumownych Prezesowi UKE, na każde jego żądanie, w terminie przez niego określonym. 5. Niedające się usunąć wątpliwości co do treści informacji, o których mowa w ust. 1, rozstrzyga się na korzyść konsumenta.	Przepis wskazuje w ilu wzorcach umownych powinny być zawarte informacje przedumowne oraz w jaki sposób są one doręczane abonentowi. Dodatkowo wskazano podstawę prawną dla Prezesa UKE kontrolowania informacji przedumownych stosowanych przez dostawców usług.

105.	Art. 288	**Art. 288.** 1. Umowa o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, w zakresie usług komunikacji elektronicznej innych niż usługi transmisji danych używane do świadczenia usług komunikacji maszyna-maszyna, zawierana z konsumentem w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej określa w szczególności: 1) strony umowy; 2) dane kontaktowe przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej, w tym adres poczty elektronicznej, numery telefonów oraz adres elektroniczny innego środka komunikacji elektronicznej, jeśli dostawca korzysta z innego środka komunikacji elektronicznej, za pomocą których abonent może szybko i efektywnie kontaktować się z przedsiębiorcą komunikacji elektronicznej; 3) numer przydzielony abonentowi, a w przypadku przyłączenia do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej – także adres zakończenia sieci; 4) termin przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej lub termin rozpoczęcia świadczenia usług; 5) wybrany przez abonenta pakiet taryfowy, jeżeli w informacjach przedumownych były przedstawione różne pakiety taryfowe; 6) wskazanie wszystkich elementów składających się na opłatę abonamentową lub inną okresową opłatę, w tym część opłaty stanowiącej cenę za: a) świadczenie usługi komunikacji elektronicznej, b) zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej, c) promocyjne urządzenie końcowe – jeżeli zostały one uwzględnione w opłacie abonamentowej lub innej okresowej opłacie;	Określenie minimalnych elementów umowy jest niezbędne z uwagi na walor informacyjny dla abonentów, którzy sięgając do umowy znają swoje uprawnienia i obowiązki.

		7) informację o wysokości odszkodowania w przypadku wypowiedzenia umowy przez abonenta lub z winy abonenta przed upływem okresu, na jaki umowa została zawarta, w zależności od czasu, który pozostał do końca obowiązywania umowy; 8) sposoby składania zamówień na dodatkowe pakiety taryfowe oraz dodatkowe opcje usługi; 9) okres rozliczeniowy i sposoby dokonywania płatności; 10) tryb i warunki dokonywania zmiany umowy; 11) ograniczenia w dostępie lub korzystaniu z usług i aplikacji; 12) ograniczenia w zakresie korzystania z telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, o ile zostały one wprowadzone przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej lub na jego zlecenie; 13) zasady, tryb i terminy składania reklamacji; 14) sposoby przekazywania abonentowi informacji o zagrożeniach związanych ze świadczoną usługą, w tym o sposobach ochrony bezpieczeństwa, prywatności i danych osobowych; 15) warunki zwrotu wydanego urządzenia końcowego, w przypadku zakończenia umowy, ze wskazaniem strony, która poniesie koszt tego zwrotu. 2. Informacje, o których mowa w ust. 1, przedstawione w jasny i zrozumiały sposób zawarte są w jednym dokumencie i nie mogą być przenoszone do innych wzorców umownych, z zastrzeżeniem ust. 3. 3. Jeżeli dane, o których mowa w ust. 1 pkt 7 i 13-15, zostały zawarte w informacjach przedumownych nie muszą być one zawarte w umowie, o której mowa w ust. 1.	

		4. Konsument ma prawo dokonania wyboru formy zawarcia umowy spośród form oferowanych przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej. Dostawca ma obowiązek poinformowania konsumenta o przysługującym mu prawie wyboru formy zawarcia umowy przed jej zawarciem.	
106.	Art. 289	**Art. 289.** Umowa o świadczenie usług przedpłaconych zawierana z konsumentem obejmuje informacje, o których mowa w art. 288 ust. 1: 1) pkt 3 – które w przypadku wydania abonentowi na nośniku fizycznym karty lub innego urządzenia służącego do identyfikacji abonenta w publicznej sieci telekomunikacyjnej dostawca usług komunikacji elektronicznej udostępnia w pakiecie startowym usługi przedpłaconej; 2) pkt 2, 4, 5, 8–10, 13 i 14 – które dostawca usług komunikacji elektronicznej udostępnia w postaci łatwych do pobrania dokumentów, ze wskazaniem ich źródła kierującego bezpośrednio do tych dokumentów, z pouczeniem o konieczności ich pobrania i utrwalenia w celu zachowania możliwości ich późniejszego odtworzenia w niezmienionej postaci, dla celów dowodowych. 2. Abonent będący stroną umowy o świadczenie usług przedpłaconych w celu otrzymywania, w określonych w ustawie przypadkach, informacji i powiadomień może udostępnić dostawcy usług adres korespondencyjny, adres poczty elektronicznej lub adres elektroniczny innego środka komunikacji elektronicznej, o ile dostawca usług umożliwia korzystanie z innego środka komunikacji elektronicznej. 3. Dostawca usług komunikacji głosowej niezwłocznie po rozpoczęciu świadczenia usług przedpłaconych informuje konsumenta, przez wysłanie krótkiej wiadomości tekstowej	Zasadnym jest uregulowanie jakie elementy składają się na umowę o świadczenie usług przedpłaconych z uwagi na istotne rozbieżności w zasadach świadczenia usług post paid i pre paid. Różnice między tymi usługami dotyczą nie tylko zakresu informacji składających się na umowę, ale również sposobu przekazywania tych informacji, który ma charakter odformalizowany podobnie jak samo zawarcie umowy.

		(SMS), o możliwości oraz sposobie skorzystania z uprawnienia, o którym mowa w art. 331 ust. 1.	
107.	Art. 290	**Art. 290.** 1. Dostawca usług telekomunikacyjnych dla abonentów niebędących stroną umowy zawartej w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej, z wyłączeniem usług przedpłaconych, jest obowiązany do określenia zakresu i warunków świadczenia usług telekomunikacyjnych w regulaminie świadczenia usług telekomunikacyjnych oraz podania tego regulaminu do publicznej wiadomości przez publikację na swojej stronie internetowej. 2. Abonent, o którym mowa w ust. 1, w celu otrzymywania, w określonych w ustawie przypadkach, informacji i powiadomień może udostępnić dostawcy usług adres korespondencyjny, adres poczty elektronicznej lub adres elektroniczny innego środka komunikacji elektronicznej, o ile dostawca usług umożliwia korzystanie z innego środka komunikacji elektronicznej.	Artykuł ten reguluje zasady świadczenia usług innych niż tradycyjne usługi abonamentowe i usługi przedpłacone np. korzystania z publicznych aparatów telefonicznych. Z uwagi na specyfikę tych usług zasadne jest ich odrębne uregulowanie poprzez wskazanie na konieczność określenia warunków świadczenia usługi w publicznie dostępnym regulaminie, tak aby użytkownik usług mógł się z nim z łatwością zapoznać.
108.	Art. 293	**Art. 293.** 1. Umowa o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawierana z użytkownikiem końcowym innym niż wskazany w art. 288 i art. 292 określa w szczególności: 1) strony umowy; 2) dane kontaktowe przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej; 3) główne cechy świadczonej usługi ze wskazaniem wszystkich elementów składających się na opłatę abonamentową lub inną okresową opłatę, w tym część opłaty stanowiącej cenę za: a) świadczenie usługi komunikacji elektronicznej,	Artykuł ten wskazuje jakie są niezbędne elementy umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawieranej z użytkownikami niebędącymi konsumentami. Regulacja w tym zakresie jest podstawą funkcjonowania stosunku zobowiązaniowego dostawcy usług i abonenta biznesowego (B2B).

		b) zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej, c) promocyjne urządzenie końcowe – jeżeli zostały one uwzględnione w opłacie abonamentowej lub innej okresowej opłacie; 4) dane dotyczące jakości usług, w szczególności minimalne oferowane poziomy jakości usług; 5) cenę usługi, w tym cenę za jej aktywację, cenę za jednostkę rozliczeniową usługi oraz inne powtarzalne lub oparte na zużyciu opłaty; 6) numer przydzielony abonentowi, a w przypadku przyłączenia do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej – także adres zakończenia sieci; 7) termin przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej lub termin rozpoczęcia świadczenia usług; 8) okres obowiązywania umowy oraz warunki przedłużenia i wypowiedzenia umowy, w tym: a) minimalne wykorzystanie usługi lub okres obowiązywania umowy, wymagane do skorzystania z warunków promocyjnych, b) warunki zmiany dostawcy usług komunikacji elektronicznej oraz wysokość i zasady wypłaty odszkodowania za opóźnienia lub nadużycia związane ze zmianą dostawcy usług komunikacji elektronicznej, a także procedury stosowane w tym zakresie, c) zasady wypłaty odszkodowania należnego w momencie wypowiedzenia umowy w trybie art. 304 ust. 1, w tym informacje na temat odblokowania telekomunikacyjnego promocyjnego urządzenia końcowego lub warunki jego zwrotu w przypadku	

		nieskorzystania z uprawnienia, o którym mowa w art. 309, ze wskazaniem strony, która poniesie koszt tego zwrotu; 9) pakiet taryfowy, jeżeli na świadczone usługi obowiązują różne pakiety taryfowe; 10) okres rozliczeniowy i sposoby dokonywania płatności; 11) sposób składania zamówień na pakiety taryfowe oraz dodatkowe opcje usługi; 12) tryb i warunki dokonywania zmiany umowy, w tym okoliczności jej zmiany wskazane w art. 306-308 ustawy; 13) ograniczenia w dostępie lub korzystaniu z usług i aplikacji; 14) ograniczenia w zakresie korzystania z telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, o ile zostały one wprowadzone przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej lub na jego zlecenie; 15) zasady, tryb i terminy składania oraz rozpatrywania reklamacji; 16) sposoby uzyskania informacji na temat obowiązujących cen i kosztów usług serwisowych; 17) warunki korzystania z wydanego urządzenia końcowego, w tym opłaty związane z korzystaniem z tego urządzenia; 18) warunki zwrotu wydanego urządzenia końcowego, w przypadku zakończenia obowiązywania umowy, ze wskazaniem strony, która poniesie koszt tego zwrotu; 19) dane dotyczące funkcjonalności świadczonej usługi obejmujące informacje o: a) ograniczeniach w kierowaniu połączeń do numerów alarmowych lub dostępie do informacji o lokalizacji dzwoniącego użytkownika końcowego ze względu na brak możliwości technicznych,	

		b) zasadach umieszczania danych abonenta w spisie abonentów; 20) zakres działań podejmowanych przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej w związku z przypadkami naruszenia bezpieczeństwa sieci lub usług, zagrożeniami takiego naruszenia lub podatnością na wystąpienie naruszenia, które mogą mieć wpływ na usługi świadczone abonentowi oraz sposób informowania abonenta o tych działaniach; 21) wysokość odszkodowania oraz zasady i terminy jego wypłaty, w szczególności w przypadku, gdy nie został osiągnięty określony w umowie poziom jakości świadczonej usługi. 2. Do umowy, o której mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów art. 285-288, art. 300, art. 301 ust. 1, art. 303, art. 304 ust. 3 oraz art. 331, jeżeli warunki umowy ustalane są indywidualnie.	
109.	Art. 294	**Art. 294.** W przypadku gdy oświadczenia woli składane są w formie dokumentowej, dostawca usług komunikacji elektronicznej utrwala i doręcza abonentowi treść zaproponowanych i uzgodnionych warunków umowy oraz oświadczenie abonenta o związaniu się tymi warunkami na trwałym nośniku.	Zasadne jest uregulowanie w przepisach obowiązku utrwalania oświadczeń woli abonenta składanych w formie dokumentowej na trwałym nośniku z uwagi na ochronę interesów abonentów i możliwość odtwarzania treści tych oświadczeń w przyszłości, dla celów dowodowych.
110.	Art. 295	**Art. 295.** 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej, który umożliwia zawarcie lub zmianę umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w formie dokumentowej, jest obowiązany, bez względu na formę zawarcia umowy, umożliwić jej rozwiązanie za zgodą obu stron, jak również odstąpienie od niej albo jej wypowiedzenie, w formie dokumentowej, w szczególności przy wykorzystaniu poczty elektronicznej lub innego	Przepis ten wprowadza ważną z punktu widzenia abonenta zasadę, że w przypadku kiedy dostawca usług umożliwia zawarcie umowy w formie dokumentowej powinien również umożliwiać jej rozwiązanie w takiej formie. Regulacja ta ma na celu poprawę sytuacji abonenta będącego słabszą stroną stosunku zobowiązaniowego poprzez umożliwienie mu rozwiązania umowy np. emailem, nie zaś

		środka komunikacji elektronicznej wskazanego przez dostawcę usług w umowie. 2. W przypadku złożenia przez abonenta oświadczenia o wypowiedzeniu umowy w formie dokumentowej dostawca usług niezwłocznie, lecz nie później niż w ciągu 1 dnia roboczego od chwili otrzymania tego oświadczenia, zawiadamia abonenta o jego otrzymaniu przez: 1) wysłanie krótkiej wiadomości tekstowej (SMS) na numer wskazany przez abonenta do kontaktu, widniejący w umowie podlegającej wypowiedzeniu – w przypadku abonenta, który wskazał numer niegeograficzny; 2) wykonanie połączenia głosowego na numer wskazany przez abonenta do kontaktu, widniejący w umowie podlegającej wypowiedzeniu – w przypadku abonenta, który wskazał numer geograficzny; 3) wysłanie wiadomości na adres poczty elektronicznej wskazany przez abonenta do kontaktu widniejący w umowie podlegającej wypowiedzeniu. 3. Obowiązek zawiadomienia w sposób, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, uznaje się za wykonany, jeśli dostawca usług wykonał co najmniej 3 próby połączenia z abonentem. 4. Dostawca usług potwierdza abonentowi na trwałym nośniku przyjęcie oświadczenia, o którym mowa w ust. 2, w terminie 14 dni od dnia otrzymania tego oświadczenia, wskazując nazwę usługi będącej przedmiotem wypowiedzenia, dzień otrzymania wypowiedzenia i dzień zakończenia świadczenia usługi. 5. W przypadku uporczywego naruszania obowiązków, o których mowa w ust. 1–4, lub uniemożliwiania albo utrudniania abonentowi rozwiązania umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej za zgodą obu stron, jak również odstąpienia od niej albo jej wypowiedzenia, w	wyłącznie w formie pisemnej, jak często miało to miejsce w praktyce.

		formie dokumentowej przez dostawcę usług komunikacji elektronicznej, Prezes UKE może, w drodze decyzji, zakazać temu dostawcy usług zawierania z abonentem umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej w formie dokumentowej. 6. Prezes UKE wskazuje w decyzji, o której mowa w ust. 5, okres obowiązywania zakazu, nie dłuższy niż 3 lata, biorąc pod uwagę czas trwania stwierdzonych naruszeń i nieprawidłowości. Decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.	
111.	Art. 296	**Art. 296.** 1. Abonent, z wyłączeniem abonenta korzystającego z usługi komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów, abonenta korzystającego z usługi komunikacji głosowej świadczonej za pomocą aparatu publicznego lub przez wybranie numeru dostępu do sieci dostawcy usług telekomunikacyjnych oraz abonenta usługi przedpłaconej polegającej na rozpowszechnianiu lub rozprowadzaniu programów telewizyjnych drogą naziemną, kablową lub satelitarną, podaje dostawcy usług telekomunikacyjnych następujące dane: 1) w przypadku abonenta będącego osobą fizyczną: a) imię (imiona) i nazwisko, b) numer PESEL, jeżeli go posiada, albo nazwę, serię i numer dokumentu potwierdzającego tożsamość, a w przypadku cudzoziemca, który nie jest obywatelem państwa członkowskiego albo Konfederacji Szwajcarskiej – numer paszportu lub karty pobytu; 2) w przypadku abonenta niebędącego osobą fizyczną: a) nazwę, b) numer identyfikacyjny REGON lub NIP lub numer w Krajowym Rejestrze Sądowym albo informację o wpisie	Przepisy te obecnie funkcjonują na gruncie Pt i zostały wprowadzone ustawą z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych. Z uwagi na ich cel i znaczenie dla ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego zasadne jest ich powielenie w nowej ustawie. Jednocześnie przepisy te zostały zmodyfikowane w taki sposób aby umożliwić dostawcom usług zdalne zarejestrowanie abonenta poprzez wykorzystanie metod wideoidentyfikacji, podpisu osobistego, podpisu zaufanego oraz za pomocą publicznej aplikacji mobilnej. Rozwiązanie takie pozwoli na rejestrację karty SIM, która jest niezbędnym warunkiem rozpoczęcia świadczenia usług bez konieczności wychodzenia przez abonenta z domu.

		do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej lub innym właściwym rejestrze, c) na żądanie dostawcy usług – dane osób reprezentujących abonenta, umożliwiające dostawcy usług ich weryfikację, w szczególności dane określone w ust. 1 pkt 1. 2. Abonent podaje dane, o których mowa w ust. 1, przy zawieraniu umowy w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej. Abonent będący stroną umowy o świadczenie usług przedpłaconych podaje dane, o których mowa w ust. 1, dostawcy usług. Dane mogą być podane również drogą elektroniczną albo w inny sposób określony przez dostawcę tych usług. 3. Dostawca usług telekomunikacyjnych rozpoczyna świadczenie tych usług: 1) nie wcześniej niż po potwierdzeniu zgodności podanych przez abonenta danych z danymi określonymi w ust. 1: a) pkt 1, zawartymi w dokumencie potwierdzającym tożsamość abonenta będącego osobą fizyczną, b) pkt 2, zawartymi we właściwym rejestrze albo 2) po podaniu przez abonenta danych określonych w ust. 1 i potwierdzeniu ich drogą elektroniczną z wykorzystaniem: a) środków identyfikacji elektronicznej służących do uwierzytelniania w systemie teleinformatycznym banku krajowego, spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej lub krajowej instytucji płatniczej, b) danych weryfikowanych za pomocą kwalifikowanego certyfikatu podpisu elektronicznego lub certyfikatu podpisu osobistego w rozumieniu art. 12e ust. 1	

		ustawy z dnia 6 sierpnia 2010 r. o dowodach osobistych (Dz. U. z 2022 r. poz. 671 oraz z 2023 r. poz. 1234 i 1941), c) środków identyfikacji elektronicznej służących do uwierzytelniania w systemie teleinformatycznym dostawcy usług telekomunikacyjnych, jeżeli dane abonenta zostały już zweryfikowane w związku z inną umową, d) środków komunikacji elektronicznej, wykorzystując identyfikację abonenta polegającą na porównaniu jego wizerunku udostępnianego w trakcie procesu identyfikacji, w tym za pośrednictwem transmisji audiowizualnej, i danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1, podanych przez abonenta z wizerunkiem tego abonenta i danymi określonymi w warstwie graficznej dokumentu tożsamości, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b, okazanym przez niego w trakcie procesu identyfikacji, w tym za pośrednictwem transmisji audiowizualnej, e) danych weryfikowanych za pomocą podpisu zaufanego w rozumieniu art. 3 pkt 14a ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, f) danych potwierdzonych za pomocą certyfikatu użytkownika aplikacji mObywatel, o którym mowa w art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o aplikacji mObywatel (Dz. U. poz. 1234), jeżeli użytkownik wyraził zgodę na tę formę podania danych. 4. Potwierdzenia, o którym mowa w ust. 3, dostawca usług telekomunikacyjnych może dokonać również za pośrednictwem osoby trzeciej działającej w imieniu dostawcy usług telekomunikacyjnych. 5. Potwierdzenia danych abonenta weryfikowanych za pomocą podpisu zaufanego, o którym mowa w ust. 3 pkt 2	

		lit. e, dostawca usług telekomunikacyjnych może dokonywać tylko w celu potwierdzenia danych abonenta. 6. W przypadku gdy Prezes UKE uzna, że dostawca usług dokonuje weryfikacji, o której mowa w ust. 3 pkt 2 lit. d, niezgodnie z ustawą lub bez zachowania należytej staranności, zawiesza, w drodze decyzji, możliwość potwierdzania w ten sposób tożsamości abonenta, wskazując warunki wznowienia weryfikacji. Decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności. 7. Przed wznowieniem weryfikacji, o której mowa w ust. 3 pkt 2 lit. d, dostawca usług telekomunikacyjnych informuje Prezesa UKE o środkach wdrożonych w celu spełnienia warunków wskazanych w decyzji, o której mowa w ust. 6.	
112.	Art. 298 ust. 2-6	**Art. 298.** (…) 2. Dostawca usług komunikacji elektronicznej nie może uzależniać zawarcia umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, w tym o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej, od niezawierania z innym dostawcą usług komunikacji elektronicznej umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, w tym o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej. 3. Dostawca usług komunikacji elektronicznej może uzależnić zawarcie umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, w tym o zapewnienie przyłączenia do sieci, od: 1) przedstawienia przez użytkownika końcowego dokumentów potwierdzających możliwość wykonania zobowiązania wobec dostawcy usług wynikającego z umowy; 2) pozytywnej oceny wiarygodności płatniczej użytkownika końcowego wynikającej z danych będących w posiadaniu dostawcy usług lub udostępnionych mu przez	Warunki dotyczące zawierania umów uregulowane są w tożsamy sposób na gruncie Pt. Przepisy te chronią abonentów przed wprowadzaniem nadmiarowych warunków i wymogów przez dostawcę usług na etapie zawierania umowy.

		biuro informacji gospodarczej w trybie określonym w ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2160); w przypadku gdy dostawca dokonuje takiej oceny powiadamia o tym użytkownika końcowego; 3) zawarcia umowy o realizację przyłącza telekomunikacyjnego, o której mowa w art. 299 ust. 1, o ile realizacja takiego przyłącza jest niezbędna do świadczenia usług telekomunikacyjnych, w tym zapewnienia przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej. 4. Dostawca usług komunikacji elektronicznej może odmówić użytkownikowi końcowemu zawarcia umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, w tym o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej lub zawrzeć umowę o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, w tym o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej, na warunkach mniej korzystnych dla użytkownika końcowego w przypadku negatywnej oceny wiarygodności płatniczej tego użytkownika dokonanej na podstawie informacji udostępnionych przez biuro informacji gospodarczej, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, w szczególności przez żądanie zabezpieczenia wierzytelności wynikających z tej umowy. 5. Do umów o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawieranych przez dokonanie czynności faktycznych, o których mowa w art. 284 ust. 3, nie stosuje się przepisów ust. 3 i 4. 6. Warunki umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, w tym o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej, nie mogą uniemożliwiać lub utrudniać abonentowi korzystania z prawa do zmiany dostawcy usług telekomunikacyjnych.	

113.	Art. 299 ust. 1 i 3-7	**Art. 299.** 1. Dostawca usług telekomunikacyjnych może zawrzeć z użytkownikiem końcowym w formie pisemnej, elektronicznej albo dokumentowej umowę obejmującą wyłącznie realizację przyłącza telekomunikacyjnego do publicznej sieci telekomunikacyjnej, o którym mowa w art. 2 pkt 41 lit. a, zwaną dalej „umową o realizację przyłącza telekomunikacyjnego”. Umowa o realizację przyłącza telekomunikacyjnego nie stanowi umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, w tym o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej. (…) 3. Umowa o realizację przyłącza telekomunikacyjnego zawiera postanowienia dotyczące co najmniej: 1) wysokości i sposobu uiszczenia opłaty za realizację przyłącza telekomunikacyjnego; 2) technologii realizacji przyłącza telekomunikacyjnego; 3) fizycznego przebiegu przyłącza telekomunikacyjnego w zakresie, w jakim dotyczy nieruchomości będącej własnością lub w posiadaniu albo w zarządzie użytkownika końcowego; 4) terminu realizacji przyłącza telekomunikacyjnego; 5) prawa własności realizowanego przyłącza telekomunikacyjnego, które może być ustanawiane odrębnie dla jego fizycznego przebiegu poza nieruchomością oraz na nieruchomości będącej własnością lub w posiadaniu albo w zarządzie użytkownika końcowego; 6) odpowiedzialności stron za niedotrzymanie warunków umowy, w szczególności odpowiedzialności dostawcy usług telekomunikacyjnych za niedotrzymanie terminu realizacji przyłącza telekomunikacyjnego.	Przepisy te regulują funkcjonującą już na gruncie Pt, jak również w praktyce instytucję umowy o realizację przyłącza telekomunikacyjnego.

		4. Umowa o realizację przyłącza telekomunikacyjnego nie obejmuje zapewnienia telekomunikacyjnych urządzeń końcowych. 5. Do umowy o realizację przyłącza telekomunikacyjnego stosuje się odpowiednio przepisy art. 298 ust. 3 pkt 1 i 2 oraz ust. 4 i 6. 6. O ile strony umowy o realizację przyłącza telekomunikacyjnego nie postanowią inaczej: 1) dostawca usług telekomunikacyjnych odpowiada za uzyskanie wszelkich zgód, uzgodnień, zezwoleń i decyzji wymaganych do realizacji przyłącza telekomunikacyjnego; 2) użytkownik końcowy jest uprawniony do odstąpienia od umowy o realizację przyłącza telekomunikacyjnego oraz związanej z nią umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, w tym o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej - w przypadku niedotrzymania przez dostawcę usług telekomunikacyjnych terminu realizacji przyłącza telekomunikacyjnego, o którym mowa w ust. 3 pkt 4; 3) dostawca usług telekomunikacyjnych zwraca część opłaty przyłączeniowej uiszczonej przez użytkownika końcowego do dnia odstąpienia od umowy, chyba że przyłącze telekomunikacyjne zostało doprowadzone w bezpośrednie sąsiedztwo nieruchomości będącej własnością lub w posiadaniu albo w zarządzie użytkownika końcowego - w przypadku skorzystania z prawa do odstąpienia od umowy przez użytkownika końcowego. 7. Dostawca usług telekomunikacyjnych, który umożliwia zawarcie umowy o realizację przyłącza telekomunikacyjnego, publikuje na swojej stronie internetowej warunki świadczenia usług w zakresie	

		realizacji przyłącza telekomunikacyjnego, obejmujące co najmniej elementy kształtujące opłatę za realizację przyłącza telekomunikacyjnego, określone w sposób umożliwiający użytkownikowi końcowemu samodzielne obliczenie przybliżonej wartości tej opłaty.	
114.	Art. 304	**Art. 304.** 1. Dostawca usług telekomunikacyjnych może dochodzić odszkodowania w przypadku, gdy umowa o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, w tym o zapewnienie przyłączenia do publicznej sieci telekomunikacyjnej, została wypowiedziana przez abonenta lub przez tego dostawcę z winy abonenta, przed upływem okresu, na jaki została zawarta. 2. Odszkodowanie, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje w przypadku: 1) wypowiedzenia przez konsumenta umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej przed rozpoczęciem przyłączenia go do publicznej sieci telekomunikacyjnej, a w przypadku gdy przyłączenie nie jest wykonywane - przed rozpoczęciem świadczenia usług telekomunikacyjnych, chyba że przedmiotem odszkodowania jest promocyjne urządzenie końcowe; przeniesienia numeru w następstwie sytuacji, o której mowa w art. 161 ust. 2. 3. Odszkodowanie, o którym mowa w ust. 1, nie może przekroczyć: 1) z tytułu usługi telekomunikacyjnej –sumy części opłaty abonamentowej lub innej okresowej opłaty stanowiącej opłatę za tę usługę, wskazanej w art. 288 ust. 1 pkt 6 lit. a lub art. 293 ust. 1 pkt 3 lit. a, które abonent powinien uiścić do czasu zakończenia obowiązywania umowy;	Celem tej regulacji jest ograniczenie wysokości odszkodowania jakiego dostawca usług może żądać od abonenta w przypadku odstąpienia przez niego od zawartej umowy, a tym samym eliminowanie sytuacji, w których abonent rezygnując z usług danego dostawcy naraża się na dotkliwe konsekwencje finansowe.

		2) z tytułu promocyjnego urządzenia końcowego – sumy części opłaty abonamentowej lub innej okresowej opłaty stanowiącej opłatę za to urządzenie, wskazanej w art. 288 ust. 1 pkt 6 lit. c lub art. 293 ust. 1 pkt 3 lit. c, które abonent powinien uiścić do czasu zakończenia obowiązywania umowy.	
115.	Art. 312	**Art. 312.** 1. Przedsiębiorca telekomunikacyjny świadczący usługę dostępu do internetu podający do publicznej wiadomości, w szczególności w materiałach informacyjnych lub promocyjnych, lub określający w umowie o świadczenie usług komunikacji elektronicznej prędkość transmisji danych na żądanie Prezesa UKE informuje go o stosowanej metodzie pomiaru, na podstawie której dokonuje pomiaru wskaźnika tej prędkości. 2. Prezes UKE może w terminie 14 dni od dnia przekazania informacji, o której mowa w ust. 1, zgłosić w formie decyzji sprzeciw co do stosowanej przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego metody pomiaru, jeżeli nie gwarantuje ona użytkownikom końcowym przejrzystych informacji o parametrach jakościowych usługi lub nie zapewnia rzetelnego pomiaru. Niezgłoszenie sprzeciwu przez Prezesa UKE w terminie 14 dni od dnia przekazania informacji uważa się za wyrażenie przez Prezesa UKE zgody na stosowanie przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego metody pomiaru. 3. W decyzji, o której mowa w ust. 2, Prezes UKE nakłada na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązek stosowania określonej metody, na podstawie której przedsiębiorca dokonuje pomiaru wskaźnika prędkości transmisji danych, mając na uwadze potrzebę	Celem regulacji jest wprowadzenie w Pke obowiązku informowania Prezesa UKE, na jego żądanie, o metodzie pomiaru prędkości usługi dostępu do internetu. Przepisy te pozostają tożsame z regulacjami wynikającymi z ustawy Pt.

		zagwarantowania użytkownikom końcowym przejrzystych informacji o parametrach jakościowych usługi. 4. Prezes UKE jest uprawniony do przeprowadzania badania, czy prędkość transmisji danych mierzona za pomocą metody pomiaru wskaźnika prędkości transmisji danych, co do której Prezes UKE nie zgłosił sprzeciwu, o którym mowa w ust. 2, lub określonej w decyzji Prezesa UKE, o której mowa w ust. 2 lub 6, nie jest mniejsza niż prędkość transmisji danych, o której mowa w ust. 1. 5. Jeżeli w wyniku badania, o którym mowa w ust. 4, Prezes UKE ustalił, że prędkość transmisji danych mierzona za pomocą metody pomiaru wskaźnika prędkości transmisji danych, co do której Prezes UKE nie zgłosił sprzeciwu, o którym mowa w ust. 2, lub określonej w decyzji Prezesa UKE, o której mowa w ust. 2 lub 6, jest mniejsza niż prędkość transmisji danych, o której mowa w ust. 1, Prezes UKE nakłada w drodze decyzji na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego świadczącego usługę dostępu do internetu obowiązek dostosowania tej prędkości transmisji danych do prędkości transmisji danych, o której mowa w ust. 1, w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji. 6. W przypadku nieprzekazania informacji, o których mowa w ust. 1, Prezes UKE wydaje decyzję, w której nakłada na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego obowiązek stosowania określonej metody pomiaru, na podstawie której przedsiębiorca dokonuje pomiaru wskaźnika prędkości transmisji danych, mając na uwadze potrzebę zagwarantowania użytkownikom końcowym przejrzystych informacji o parametrach jakościowych usługi.	
116.	Art. 313 ust. 3 i 4	**Art. 313.** (…) 3. Podmiot oferujący narzędzie porównawcze, na żądanie Prezesa UKE, w terminie wskazanym w żądaniu, nie krótszym niż 7 dni, przekazuje	Przepis ten daje Prezesowi UKE podstawę żądania informacji, na podstawie których może on ustalić czy użytkownicy mają dostęp do przynajmniej jednego

		informacje niezbędne do oceny, czy użytkownicy końcowi mają dostęp do narzędzia porównawczego. 4. Wyniki analizy, o której mowa w ust. 1, Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE nie rzadziej niż co 24 miesiące.	rynkowego narzędzia porównawczego spełniającego określone wymagania. Regulacja ta stanowi ważne uzupełnienie przepisów dotyczących narzędzia porównawczego, gdyż od wyników analiz prowadzonych przez Prezesa UKE zależy decyzja w zakresie udostępniania narzędzia przez regulatora.
117.	Art. 315	**Art. 315.** 1. Jeżeli analiza, o której mowa w art. 313 ust. 1, wykazała, że użytkownicy końcowi nie mają dostępu do narzędzia porównawczego, Prezes UKE zapewnia to narzędzie w systemie teleinformatycznym. 2. Dostawca usług, o których mowa w art. 313 ust. 1, którego przychód z tytułu wykonywania działalności telekomunikacyjnej w poprzednim roku kalendarzowym wyniósł co najmniej dwutysięczną krotność przeciętnego wynagrodzenia i dane dotyczące świadczonych przez niego usług nie są udostępnione w narzędziu porównawczym, przekazuje aktualne i kompletne informacje o cenie i jakości, o których mowa w art. 313 ust. 1, dotyczące wszystkich oferowanych przez siebie usług dostępu do internetu lub usług komunikacji interpersonalnej do narzędzia porównawczego zapewnianego przez Prezesa UKE, do dnia 31 marca. 3. Dostawca usług, o których mowa w art. 313 ust. 1, który przekazał informacje o cenie i jakości, o których mowa w art. 313 ust. 1, oferowanych przez siebie usług dostępu do internetu lub usług komunikacji interpersonalnej, do narzędzia porównawczego zapewnianego przez Prezesa UKE aktualizuje te informacje nie później niż w dniu wejścia w życie ich zmiany. 4. Prezes UKE umożliwia dostawcy usług, o których mowa w art. 313 ust. 1, którego przychód z tytułu wykonywania działalności telekomunikacyjnej w poprzednim roku	Regulacja ta stanowi uzupełnienie przepisów dotyczących niezależnego narzędzia porównawczego. Przepisy te odnoszą się do sytuacji, gdy stwierdzony zostanie brak rynkowego narzędzia porównawczego spełniającego wymogi ustawowe i narzędzie takie zapewniał będzie Prezes UKE. W celu zapewnienia Prezesowi UKE niezbędnych i aktualnych danych, którymi narzędzie będzie zasilane, wprowadzony został obowiązek przekazywania niezbędnych danych przez dostawców usług.

		kalendarzowym nie przekroczył dwutysięcznej krotności przeciętnego wynagrodzenia, na jego wniosek, wprowadzanie informacji o cenie i jakości usługi, o których mowa w art. 313 ust. 1, dotyczących wszystkich oferowanych przez siebie usług dostępu do internetu lub usług komunikacji interpersonalnej do narzędzia porównawczego. Wprowadzane dane powinny być aktualne i kompletne. 5. Dostawca usług, o których mowa w art. 313 ust. 1, którego przychód z tytułu wykonywania działalności telekomunikacyjnej w poprzednim roku kalendarzowym nie przekroczył dwutysięcznej krotności przeciętnego wynagrodzenia i informacje dotyczące świadczonych przez niego usług są udostępnione w narzędziu porównawczym, może złożyć wniosek o ich usunięcie z narzędzia porównawczego. Prezes UKE po otrzymaniu wniosku niezwłocznie usuwa te dane z narzędzia porównawczego. 6. Informacje o cenie i jakości usługi, o których mowa w art. 313 ust. 1, przekazywane są przy użyciu formularza elektronicznego zamieszczonego na PUE UKE, na piśmie w postaci elektronicznej, opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym. 7. Informacje o cenie i jakości usługi, o których mowa w art. 313 ust. 1, uznaje się za przekazane w terminie określonym jako dzień wysłania dokumentu w urzędowym poświadczeniu odbioru, które jest automatycznie tworzone i udostępniane przez PUE UKE podmiotowi przekazującemu te informacje. 8. Prezes UKE informuje, na stronie podmiotowej BIP UKE, o adresie strony internetowej PUE UKE, na której	

		udostępniony jest formularz elektroniczny, o którym mowa w ust. 6. 9. Prezes UKE określi wzór informacji o cenie i jakości usługi, o których mowa w art. 313 ust. 1, w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. 10. Prezes UKE corocznie, w terminie do 31 marca, informuje na stronie podmiotowej BIP UKE o wysokości przychodu dostawcy usług, o którym mowa w ust. 3–5, w kolejnym roku kalendarzowym.	
118.	Art. 317 ust. 5-9	**Art. 317.** (…) 5. Minister właściwy do spraw informatyzacji ogłasza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” i zamieszcza na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej ministra właściwego do spraw informatyzacji wykaz: 1) stron internetowych lub aplikacji mobilnych jednostek sektora finansów publicznych lub 2) innych stron internetowych lub aplikacji mobilnych podmiotów realizujących zadania o charakterze publicznym - istotnych dla zapewnienia dostępu do służb ratunkowych, dostępu do informacji o zdarzeniach kryzysowych lub mających istotny wpływ na sytuację społeczną lub porządek publiczny, mających walor edukacyjny lub realizujących zadania sytemu informacji w ochronie zdrowia, z których korzystanie nie wpływa na wykorzystanie limitu transmisji danych oraz zmiany tego wykazu. 6. W wykazie, o którym mowa w ust. 5, umieszcza się dane identyfikujące stronę internetową lub aplikację mobilną, w szczególności określając w przypadku strony internetowej nazwę podmiotu nadzorującego funkcjonowanie strony, nazwę domeny internetowej i adres IP strony,	Analogiczne przepisy zostały wprowadzone do ustawy Pt przepisami tarczy antykryzysowej 3.0. Przewidują one ważne z punktu widzenia abonentów uprawnienie do korzystania ze stron jednostek sektora finansów publicznych bez uszczuplania pakietu danych internetowych.

		a w przypadku aplikacji mobilnej nazwę podmiotu udostępniającego aplikację nazwę aplikacji i wykorzystywany przez aplikację adres IP. 7. Korzystanie przez abonenta ze stron internetowych i aplikacji mobilnych określonych w wykazie, o którym mowa w ust. 5, nie wpływa na wykorzystanie przez abonenta limitu transmisji danych w ramach wybranego przez abonenta pakietu, chyba że abonent przebywa poza granicami kraju i korzysta z nich w ramach usług roamingu międzynarodowego. 8. Nie stanowi zmiany warunków umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej, w zakresie usług telekomunikacyjnych, stosowanie się przez dostawcę usług telekomunikacyjnych do zmian w wykazie, o którym mowa w ust. 5. 9. W przypadku zmian w wykazie, o którym mowa w ust. 5, dostawca usługi, o którym mowa w ust. 1, dostosowuje zasady rozliczania transmisji danych zgodnie z tym wykazem najpóźniej w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia wykazu.	
119.	Art. 321	**Art. 321.** 1. Prezes UKE zapewnia funkcjonowanie systemu teleinformatycznego służącego do wymiany komunikatów pomiędzy operatorami lub dostawcami usługi dostępu do internetu na potrzeby realizacji uprawnienia, o którym mowa w art. 318. 2. System, o którym mowa w ust. 1 może być zintegrowany z systemem, o którym mowa w art. 337 ust. 3. 3. Prezes UKE zarządza systemem teleinformatycznym, o którym mowa w ust. 1, oraz jest uprawniony do przetwarzania zgromadzonych w nim informacji i danych w celach związanych z zapewnieniem funkcjonalności systemu.	Przepis ten określa podstawy do funkcjonowania systemu wymiany informacji między dostawcami usługi dostępu do internetu, który będzie wspomagał realizację uprawnienia abonenta do zachowania ciągłości usługi dostępu do internetu przy zmianie dostawcy usługi.

		4. Prezes UKE udostępnia usługi sieciowe zapewniające dostęp do systemu teleinformatycznego, o którym mowa w ust. 1, uwzględniając liczbę abonentów obsługiwanych przez dostawców usługi dostępu do internetu. 5. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, organizację i funkcjonowanie systemu teleinformatycznego, o którym mowa w ust. 1, oraz sposób wymiany informacji między operatorami lub dostawcami usługi dostępu do internetu zapewniający ciągłość świadczenia usługi dostępu do internetu, biorąc pod uwagę ciągłość działania systemu oraz potrzebę wspierania obsługi zmiany dostawcy usługi dostępu do internetu i zapewnienie ciągłości świadczenia przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego usług telekomunikacyjnych, dostarczania sieci telekomunikacyjnych lub świadczenia powiązanych usług, a także ograniczenia w korzystaniu przez operatorów i dostawców usługi dostępu do internetu z usług sieciowych, o których mowa w ust. 4.	
120.	Art. 322	**Art. 322.** W przypadku gdy abonent będący stroną umowy, której przedmiotem jest usługa komunikacji głosowej świadczona na numerze niegeograficznym i usługa dostępu do internetu świadczona w ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej korzysta jednocześnie z uprawnienia, o którym mowa w art. 318 ust. 1, i uprawnienia, o którym mowa w art. 325 ust. 1, realizacja uprawnień abonenta jest wykonywana na podstawie przepisów art. 325 i art. 326.	Przepis rozstrzyga, które przepisy należy stosować w sytuacji korzystania jednocześnie z uprawnienia do przeniesienia numeru i zachowania ciągłości usługi dostępu do internetu.
121.	Art. 323	**Art. 323.** Abonent usługi komunikacji głosowej może żądać zmiany przydzielonego numeru, jeżeli wykaże, że korzystanie z przydzielonego numeru jest uciążliwe.	Przepis ten reguluje ważne uprawnienie abonenta dotyczące możliwości zmiany przydzielonego numeru.
122.	Art. 324	**Art. 324.** W przypadku zmiany miejsca zamieszkania, siedziby lub miejsca wykonywania działalności abonent będący stroną umowy zawartej w formie pisemnej,	Przepis ten dotyczy uprawnienia abonenta w zakresie przeniesienia numeru w związku ze zmianą miejsca zamieszkania lub wykonywania działalności.

		elektronicznej lub dokumentowej z dostawcą usługi komunikacji głosowej zapewniającym przyłączenie do publicznej sieci telekomunikacyjnej operatora, wykorzystujący przydzielony numer należący do planu numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych, może żądać przeniesienia przydzielonego numeru w ramach istniejącej sieci tego samego operatora na obszarze: 1) o tym samym wskaźniku obszaru geograficznego - w przypadku numerów geograficznych; 2) całego kraju - w przypadku numerów niegeograficznych.	
123.	Art. 325 ust. 10	**Art. 325.** (…) 10. W przypadku, o którym mowa w art. 161 ust. 6 pkt 3 i ust. 7, wymiana informacji w zakresie obsługi wniosków o przeniesienie przydzielonego numeru odbywa się między Prezesem UKE a dostawcą usługi, któremu przydzielone zostały zasoby numeracji.	Przepisy dotyczące obowiązków dostawców usług w zakresie wymiany informacji o procesach przeniesienia numeru funkcjonują na gruncie Pt. Celem tych regulacji jest zapewnienie sprawności i niezawodności procesów przenoszenia numerów. Przepisy te mają bezpośrednie przełożenie na skuteczność realizacji uprawnień abonentów w zakresie przenoszenia numerów.
124.	Art. 327	**Art. 327.** 1. Prezes UKE prowadzi bazę danych zawierającą przeniesione numery, o których mowa w art. 325 ust. 1, oraz powiązane z nimi informacje o aktualnym dostawcy usługi komunikacji głosowej. Baza danych jest częścią systemu, o którym mowa w art. 337 ust. 3. 2. Operator publicznej sieci telekomunikacyjnej posiadający przydział zasobów numeracji z planu numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych oraz operator, któremu udostępniono numerację na podstawie umowy, o której mowa w art. 164, jest obowiązany połączyć tę sieć bezpośrednio lub za pośrednictwem publicznej sieci telekomunikacyjnej innego operatora z	Przepis ten stanowi podstawę funkcjonowania Platformy Lokalizacyjno-Informacyjnej z Centralną Bazą Danych.

		bazą danych, o której mowa w ust. 1. Operator posiadający przydział numeracji z planu numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych oraz operator, któremu udostępniono numerację na podstawie umowy, o której mowa w art. 164, jest obowiązany dokonywać na bieżąco aktualizacji danych w bazie, o której mowa w ust. 1. 3. Prezes UKE, na podstawie danych zawartych w bazie danych, o której mowa w ust. 1, może umożliwić, na stronie podmiotowej BIP UKE, identyfikację dostawcy usługi dla danego numeru publicznej sieci telekomunikacyjnej.	
125.	Art. 328	**Art. 328**. 1. Abonent usługi komunikacji głosowej będący stroną umowy z dostawcą usług telekomunikacyjnych zapewniającym przyłączenie do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej operatora o znaczącej pozycji rynkowej na rynku rozpoczynania połączeń w sieci stacjonarnej może wybrać dowolnego dostawcę usługi komunikacji głosowej, którego usługi są dostępne w połączonych sieciach. 2. Wyboru dostawcy usługi komunikacji głosowej, o którym mowa w ust. 1, abonent dokonuje przez wybranie podczas inicjowania połączenia ciągu cyfr zawierającego numer dostępu dostawcy usługi albo złożenie w formie pisemnej zlecenia kierowania wskazanych rodzajów połączeń do wybranego dostawcy publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej. 3. W przypadku gdy abonent w celu realizacji danego połączenia nie wybierze dostawcy publicznie dostępnej usługi komunikacji głosowej w sposób wskazany w ust. 2 , połączenie jest realizowane przez dostawcę usługi zapewniającego przyłączenie do stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej operatora o znaczącej pozycji	Przepis ten reguluje uprawnienia abonenckie – realizacja połączeń przez numer dostępu do sieci oraz zlecenie preselekcji.

		rynkowej na rynku rozpoczynania połączeń w sieci stacjonarnej. 4. Z tytułu dokonania wyboru dostawcy usługi komunikacji głosowej, o którym mowa w ust. 1, nie przysługuje odszkodowanie, o którym mowa w art. 304 ust. 1, w stosunku do abonenta.	
126.	Art. 329	**Art. 329.** 1. Dostawca usług telekomunikacyjnych będący stroną umowy, w której przydzielany jest abonentowi numer z planu numeracji krajowej dla publicznych sieci telekomunikacyjnych, i operator umożliwiający odbieranie połączeń za pomocą tego numeru, są obowiązani zapewnić możliwości do realizacji uprawnień abonenta, o których mowa w art. 323–326 i art. 328, polegające na stworzeniu odpowiednich warunków technicznych lub zawarciu umowy, o której mowa w art. 164 albo art. 171, a jeżeli możliwości takie istnieją – zapewnić ich realizację. 2. Na wniosek dostawcy usług telekomunikacyjnych albo operatora, o których mowa w ust. 1, Prezes UKE może, w drodze decyzji, na czas określony, zawiesić realizację lub ograniczyć zakres realizacji określonego uprawnienia, o którym mowa w art. 323–326 i art. 328, jeżeli techniczne możliwości sieci wnioskodawcy nie pozwalają na realizację uprawnienia w całości lub części, określając jednocześnie harmonogram przystosowania tej sieci do realizacji uprawnienia objętego wnioskiem. 3. Prezes UKE może z urzędu, w drodze decyzji, zawiesić realizację lub ograniczyć zakres realizacji określonego uprawnienia, o którym mowa w art. 323–326 i art. 328, dostawcy oraz operatorowi, który uporczywie w sposób wadliwy lub niezgodnie z wolą abonenta realizuje proces zmiany lub przeniesienia numeru. Zawieszenie lub ograniczenie realizacji uprawnień nie dotyczy procesów	Artykuł ten dotyczy obowiązków w zakresie tworzenia warunków do realizacji uprawnień abonenckich związanych ze zmianą numeru, przeniesieniem numeru do innej lokalizacji lub do innego dostawcy usług oraz zmianą dostawcy internetu. Na wniosek dostawcy usług lub operatora Prezes UKE zawiesić realizację lub ograniczyć zakres realizacji uprawnienia. Jednocześnie w związku z wprowadzeniem do Pke narzędzi służących do przeciwdziałania nadużyciom w komunikacji elektronicznej należy wprowadzić odpowiednie przepisy zawieszające realizację lub ograniczające zakres realizacji uprawnień, o których mowa w art. 323–327 i art. 328 dostawcom oraz operatorom, którzy uporczywie w sposób wadliwy lub niezgodnie z wolą abonenta realizują proces przeniesienia numeru. Zawieszenie lub ograniczenie uprawnień pozostaje bez wpływu na procesy przeniesienia numeru w których dany dostawca jest dawcą.

		przeniesienia numeru, w których dostawca, któremu zawieszono lub ograniczono zakres realizacji uprawnienia, jest dotychczasowym dostawcą.	
127.	Art. 330	**Art. 330. 1.** W celu realizacji uprawnień, o których mowa w art. 318 i art. 323–325, abonent składa wniosek w formie pisemnej, elektronicznej lub dokumentowej. Wyboru formy złożenia wniosku abonent dokonuje spośród form oferowanych przez dostawcę usługi. 2. W przypadku realizacji uprawnień, o których mowa w art. 318 i art. 325, gdy wniosek składany jest w formie dokumentowej, nowy dostawca usług utrwala i doręcza abonentowi treść złożonego wniosku na trwałym nośniku. 3. Wniosek o realizację uprawnień, o których mowa w art. 318 i art. 323–325, w zależności od uprawnienia zawiera informacje niezbędne dla jego realizacji, w szczególności: 1) dane abonenta, o których mowa w art. 296 ust. 1; 2) wskazanie żądania abonenta; 3) informacje o wybranym przez abonenta sposobie przekazywania przez dostawcę usług informacji w zakresie obsługi wniosku; 4) informacje służące realizacji żądania abonenta. 4. W przypadku gdy wniosek o realizację uprawnień, o których mowa w art. 318 i art. 323–325, nie zawiera informacji niezbędnych dla jego realizacji, dostawca usług zawiadamia abonenta o konieczności jego niezwłocznego uzupełnienia wraz z pouczeniem, że nieuzupełnienie wniosku spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpatrzenia. 5. W przypadku odmowy realizacji uprawnień, o których mowa w art. 318 i art. 323–325, dostawca usług zawiadamia abonenta o odmowie wraz z podaniem przyczyny odmowy.	Przepis reguluje formę składania wniosków służących realizacji uprawnień abonenckich oraz podstawowe elementy takiego wniosku. Dodatkowo w przepisie tym zawarta jest delegacja ustawowa do wydania rozporządzenia określającego sposoby składania i procedowania wniosków o realizację uprawnień abonenckich.

		6. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres informacji wymaganych dla wniosków o realizację uprawnień, o których mowa w art. 318 i art. 323–325, oraz tryb procedowania tych wniosków, a także szczegółowe warunki realizacji uprawnienia, o którym mowa w art. 328, uwzględniając dostępność usług telekomunikacyjnych, możliwości techniczne publicznych sieci telekomunikacyjnych, istniejące zasoby numeracji oraz konieczność zapewnienia efektywnej realizacji tych uprawnień.	
128.	Art. 331 ust. 9-15	**Art. 331.** (…) 9. Dostawcy usługi komunikacji głosowej corocznie, w terminie do dnia 30 kwietnia, przekazują na wyodrębniony rachunek UKE środki z doładowań, do których w poprzednim roku kalendarzowym wygasło uprawnienie konsumenta, o którym mowa w ust. 1, pomniejszone o należny od nich podatek od towarów i usług. 10. Po upływie terminu, o którym mowa w ust. 8, środki z doładowań, o których mowa w ust. 9, stanowią przychód Funduszu. 11. Prezes UKE corocznie, w terminie do dnia 31 maja, przekazuje na rachunek Funduszu środki z doładowań, o których mowa w ust. 9. Środki z doładowań, w wysokości wskazanej przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, dysponent Funduszu przekazuje Narodowemu Funduszowi Zdrowia z przeznaczeniem na finansowanie lub dofinansowanie świadczeń opieki zdrowotnej w zakresie profilaktyki i leczenia dzieci i młodzieży uzależnionych od technologii cyfrowych. Finansowanie lub dofinansowanie tych świadczeń następuje zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia	Przepisy regulują przeznaczenie środków z doładowań, których zwrotu nie zażądał konsument w momencie wygaśnięcia ważności konta lub przeniesienia numeru. Środki te będą stanowić przychód Funduszu Szerokopasmowego. Dodatkowo uregulowano procedurę przekazywania tych środków na rachunek Funduszu.

		2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146 i). 12. Prezes Narodowego Funduszu Zdrowia, nie później niż do dnia 15 kwietnia, przedstawia ministrowi właściwemu do spraw zdrowia informację o sposobie wykorzystania środków, o których mowa w ust. 11 zdanie drugie, w poprzednim roku kalendarzowym. 13. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do środków z doładowań, o których mowa w ust. 9, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa. Uprawnienia organów podatkowych określone w tych przepisach przysługują Prezesowi UKE. 14. Do środków z doładowań, o których mowa w ust. 9, stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w zakresie egzekucji obowiązków o charakterze pieniężnym. 15. Minister właściwy do spraw informatyzacji może, w drodze rozporządzenia, określić maksymalną wysokość opłaty, o której mowa w ust. 6, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia takich warunków uzyskiwania zwrotu, które nie będą zniechęcać konsumentów do ubiegania się o zwrot tych środków.	
129.	Art. 332	**Art. 332.** 1. Dostawca usługi komunikacji głosowej świadczonej w stacjonarnej publicznej sieci telekomunikacyjnej może udostępniać swojemu abonentowi, po cenie uwzględniającej koszty, aktualny spis swoich abonentów posiadających przydzielone numery, z obszaru strefy numeracyjnej, w której znajduje się zakończenie sieci danego abonenta. 2. Dostawca usługi komunikacji głosowej może świadczyć swoim abonentom usługę informacji o numerach telefonicznych, obejmującą co najmniej jego abonentów, z	EKŁE, w przeciwieństwie do dyrektywy o usłudze powszechnej nie nakłada obowiązku udostępniania spisu abonentów. W związku z tym w Pke jest to usługa fakultatywna. Jednocześnie z uwagi na fakt, że takie usługi są jeszcze dostępne na rynku zasadne jest utrzymanie obowiązującej w Pt regulacji, w tym zakresie.

		wyłączeniem abonentów korzystających z usług komunikacji głosowej świadczonych za pomocą aparatu publicznego lub przez wybranie numeru dostępu do sieci dostawcy usług oraz abonentów usług przedpłaconych polegających na rozpowszechnianiu lub rozprowadzaniu programów telewizyjnych drogą naziemną, kablową lub satelitarną.	
130.	Art. 334	**Art. 334.** Operator publicznej sieci telekomunikacyjnej, w której świadczone są usługi komunikacji głosowej, zapewnia użytkownikom końcowym możliwość wybierania wieloczęstotliwościowego (DTMF).	Artykuł 334 zapewnia użytkownikom usług w publicznych sieci telekomunikacyjnych możliwość wybierania wieloczęstotliwościowego DTMF.
131.	Art. 335	**Art. 335.** Operator publicznej sieci telekomunikacyjnej, w której świadczone są usługi komunikacji głosowej, zapewnia przekazywanie danych i sygnałów w celu ułatwienia oferowania udogodnień prezentacji identyfikacji linii wywołującej i wybierania wieloczęstotliwościowego (DTMF), o których mowa w art. 334 i art. 397 ust. 1, między sieciami operatorów państw członkowskich.	W art. 335 określony został obowiązek zapewnienia przez operatorów publicznych sieci telekomunikacyjnych przekazywania danych i sygnałów w celu zapewnienia prezentacji linii wywołującej i wybierania wieloczęstotliwościowego DTMF pomiędzy sieciami państw członkowskich.
132.	Art. 339	**Art. 339.** 1. Operator ruchomej publicznej sieci telekomunikacyjnej jest obowiązany do: 1) uniemożliwienia używania w jego sieci skradzionych albo zgubionych telekomunikacyjnych urządzeń końcowych; 2) przekazywania informacji identyfikujących skradzione lub zgubione telekomunikacyjne urządzenia końcowe innym operatorom ruchomych publicznych sieci telekomunikacyjnych, w celu realizacji przez nich czynności, o których mowa w pkt 1. 2. Czynności, o których mowa w ust. 1, dokonywane są przez operatora w terminie 1 dnia roboczego od dnia przedstawienia przez abonenta oświadczenia o kradzieży lub o zgubieniu telekomunikacyjnego urządzenia	Regulacja jest niezbędna z uwagi na konieczność wyeliminowania negatywnych dla abonenta skutków utraty telekomunikacyjnego urządzenia końcowego.

		końcowego będącego jego własnością, numeru identyfikacyjnego tego urządzenia i dowodu jego nabycia lub innych danych jednoznacznie identyfikujących właściciela tego urządzenia. W przypadku uzyskania informacji identyfikujących skradzione urządzenia od innego operatora, termin 1 dnia roboczego liczy się od tej daty. 3. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 2 zawiera klauzulę o następującej treści: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 235 § 6 Kodeksu karnego oświadczam, że informacje zawarte w oświadczeniu są zgodne z prawdą”.	
133.	Art. 341	**Art. 341.** 1. Świadczenie usługi z dodatkowym świadczeniem odbywa się na podstawie umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej zawartej w sposób określony w art. 284 ust. 3. 2. Dostawca usługi z dodatkowym świadczeniem jest obowiązany podawać wraz z numerem tej usługi przekazywanym bezpośrednio abonentom cenę za jednostkę rozliczeniową usługi albo cenę za połączenie, w przypadku usługi taryfikowanej za całe połączenie, ze wskazaniem ceny brutto oraz nazwę podmiotu realizującego dodatkowe świadczenie. 3. Dostawca usługi z dodatkowym świadczeniem jest obowiązany bezpłatnie zapewnić użytkownikowi końcowemu publicznej sieci telekomunikacyjnej, każdorazowo, przed rozpoczęciem naliczania opłaty za połączenie głosowe, informację o cenie za jednostkę rozliczeniową usługi albo cenie za połączenie, w przypadku usługi taryfikowanej za całe połączenie, oraz o możliwości nieodpłatnego blokowania połączeń, o którym mowa w art. 343. Jeżeli w trakcie połączenia głosowego zmianie ulegnie	Artykuł ten reguluje zasady świadczenia usług z dodatkowym świadczeniem (tzw. premiun rate), w szczególności wskazuje obowiązki jakie ciążą na dostawcy usługi z dodatkowym świadczeniem. Regulacje te, obowiązujące na gruncie Pt, chronią abonentów przed nadużyciami na rynku premium rate.

		wysokość opłaty, dostawca usługi z dodatkowym świadczeniem jest obowiązany poinformować użytkownika końcowego o zmianie wysokości opłaty na 10 sekund przed zmianą jej wysokości. 4. W przypadku gdy usługa z dodatkowym świadczeniem świadczona jest w sposób powtarzalny, na podstawie uprzedniego oświadczenia woli abonenta, jej dostawca jest obowiązany: 1) wraz z informacją, o której mowa w ust. 2, podać informację o zasadzie korzystania z usługi w sposób przejrzysty i czytelny dla abonenta; 2) uzyskać zgodę abonenta na świadczenie usługi z dodatkowym świadczeniem bezpośrednio przed rozpoczęciem jej świadczenia; 3) umożliwić abonentowi dokonanie skutecznej i natychmiastowej rezygnacji z usługi w każdym czasie, w sposób prosty i wolny od opłat. 5. Podmiot podający do publicznej wiadomości informację o usłudze z dodatkowym świadczeniem jest obowiązany podawać wraz z numerem tej usługi cenę za jednostkę rozliczeniową usługi albo cenę za połączenie, w przypadku usługi taryfikowanej za całe połączenie, ze wskazaniem ceny brutto oraz nazwę podmiotu realizującego dodatkowe świadczenie. 6. W przypadku gdy informacja o usłudze z dodatkowym świadczeniem, o której mowa w ust. 2, podawana jest do publicznej wiadomości w sposób graficzny: 1) tło informacji nie może utrudniać lub uniemożliwiać zapoznania się z ceną za jednostkę rozliczeniową usługi albo ceną za połączenie, w przypadku usługi taryfikowanej za całe połączenie;	

		2) rozmiar czcionki ceny za jednostkę rozliczeniową usługi albo ceny za połączenie, w przypadku usługi taryfikowanej za całe połączenie, nie może być mniejszy niż 60% rozmiaru czcionki numeru tej usługi; 3) czas prezentacji ceny za jednostkę rozliczeniową usługi albo ceny za połączenie, w przypadku usługi taryfikowanej za całe połączenie, nie może być krótszy niż czas prezentacji numeru tej usługi.	
134.	Art. 342	**Art. 342.** 1. Dostawca usług telekomunikacyjnych bezpłatnie zapewnia abonentowi określenie progu kwotowego dla usług z dodatkowym świadczeniem, dla każdego okresu rozliczeniowego, a w przypadku jego braku – dla każdego miesiąca kalendarzowego. 2. Dostawca usług telekomunikacyjnych jest obowiązany oferować abonentom co najmniej cztery progi kwotowe, które wynoszą 0, 35, 100 i 200 zł. 3. W przypadku gdy abonent nie określił progu kwotowego, o którym mowa w ust. 2, próg ten wynosi 35 zł dla każdego okresu rozliczeniowego, a w przypadku jego braku – dla każdego miesiąca kalendarzowego. 4. W momencie osiągnięcia progu kwotowego dostawca usług telekomunikacyjnych jest obowiązany do: 1) natychmiastowego poinformowania abonenta o osiągnięciu progu kwotowego ; 2) zablokowania możliwości wykonywania połączeń na numery usług z dodatkowym świadczeniem i odbierania połączeń z takich numerów, chyba że nie będą powodowały obowiązku zapłaty po stronie abonenta. 5. Po osiągnięciu progu kwotowego wykonywanie połączeń na numery usług z dodatkowym świadczeniem i odbieranie połączeń z takich numerów w danym okresie rozliczeniowym, a w przypadku jego braku – w danym	Regulacje w zakresie możliwości wyboru progu kwotowego, do wysokości którego usługi z dodatkowym świadczeniem mogą być świadczone pozwalają abonentowi kontrolować swoje wydatki i unikać szokująco wysokich rachunków.

		miesiącu kalendarzowym, oprócz połączeń, które nie powodują obowiązku zapłaty po stronie abonenta, jest możliwe wyłącznie po określeniu przez abonenta wyższego progu kwotowego do wysokości tego progu. 6. W przypadku usług komunikacji głosowej świadczonych w stacjonarnych publicznych sieciach telekomunikacyjnych obowiązek, o którym mowa w ust. 4 pkt 1, uważa się za wykonany, jeżeli dostawca usługi komunikacji głosowej wykonał co najmniej 3 próby połączenia z abonentem w ciągu 24 godzin od momentu osiągnięcia progu kwotowego.	
135.	Art. 344	**Art. 344.** W przypadku zrealizowania usługi z dodatkowym świadczeniem z naruszeniem obowiązków, o których mowa w art. 341 ust. 2-4, art. 342 ust. 1-5 oraz art. 343, dostawca usług telekomunikacyjnych nie może żądać od abonenta zapłaty za tę usługę.	Przepis dyscyplinujący dostawców usług do świadczenia usług z dodatkowym świadczeniem zgodnie z przepisami i wolą abonenta.
136.	Art. 345	**Art. 345.** 1. Prezes UKE prowadzi jawny rejestr numerów wykorzystywanych do świadczenia usługi z dodatkowym świadczeniem, zwany dalej „rejestrem numerów”, w systemie teleinformatycznym i udostępnia go na stronie podmiotowej BIP UKE. 2. Rejestr numerów zawiera informacje, o których mowa w art. 346 ust. 1. 3. Operator, w którego sieci telekomunikacyjnej będzie uruchomiona usługa z dodatkowym świadczeniem umożliwia jej świadczenie wyłącznie, gdy jest ona wpisana do rejestru numerów.	Przepis ten reguluje instytucję rejestru numerów wykorzystywanych do świadczenia usług z dodatkowym świadczeniem. Obowiązek zgłoszenia do rejestru prowadzonego przez Prezesa UKE pozwala na kontrolę przez regulatora działalności prowadzonej przez przedsiębiorców. Uzyskanie wpisu do rejestru jest warunkiem niezbędnym dla prowadzenia działalności polegającej na realizowaniu świadczenia dodatkowego w ramach usług z dodatkowym świadczeniem.
137.	Art. 346	**Art. 346.** 1. Podmiot realizujący dodatkowe świadczenie w terminie co najmniej 14 dni przed dniem rozpoczęcia świadczenia tej usługi przekazuje Prezesowi UKE zgłoszenie zawierające informacje o:	Przepis ten wskazuje zakres informacji, które powinny być przekazane do rejestru numerów z dodatkowym świadczeniem.

		1) nazwie (firmie), adresie i siedzibie oraz adresie poczty elektronicznej i numerze telefonu, które umożliwiają szybki i efektywny kontakt; 2) numerze identyfikacji podatkowej (NIP), o ile go posiada; 3) realizowaniu dodatkowego świadczenia w imieniu podmiotów, o których mowa w ust. 3; 4) rodzaju dodatkowego świadczenia, ze wskazaniem, czy jest realizowane w postaci: a) wiadomości SMS, b) wiadomości MMS, c) połączenia głosowego, d) innej, ze wskazaniem jakiej; 5) przedmiocie dodatkowego świadczenia, ze wskazaniem, czy dotyczy: a) serwisu informacyjno-usługowego, b) edukacji, c) rozrywki, d) działalności charytatywnej, e) treści przeznaczonych dla osób pełnoletnich, f) innych, ze wskazaniem jakich; 6) identyfikatorze usługi z dodatkowym świadczeniem, w przypadku gdy na jednym numerze będzie świadczona więcej niż jedna usługa; 7) numerze wykorzystywanym do świadczenia usługi z dodatkowym świadczeniem; 8) nazwie (firmie), adresie i siedzibie operatora, w którego sieci telekomunikacyjnej będzie uruchomiona usługa z dodatkowym świadczeniem; 9) stosowanej jednostce rozliczeniowej, wraz ze wskazaniem, czy usługa jest świadczona w sposób, o którym mowa w art. 341 ust. 4;	

		10) cenie netto i brutto za jednostkę rozliczeniową usługi z dodatkowym świadczeniem albo za połączenie w przypadku usługi taryfikowanej za całe połączenie; 11) terminie rozpoczęcia świadczenia usługi z dodatkowym świadczeniem przez dostawcę usług telekomunikacyjnych oraz, o ile jest znany, terminie zakończenia jej świadczenia. 2. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 1, zawiera również podpisane przez osobę uprawnioną do reprezentowania podmiotu realizującego dodatkowe świadczenie oświadczenie o następującej treści: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 Kodeksu karnego oświadczam, że informacje zawarte w zgłoszeniu do rejestru numerów są zgodne z prawdą.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu uprawnionego do odebrania oświadczenia o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. 3. Jeżeli podmiot realizuje dodatkowe świadczenie w imieniu: 1) organu administracji publicznej, 2) organizacji pozarządowej, o której mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, lub innego podmiotu prowadzącego działalność pożytku publicznego, o którym mowa w art. 3 ust. 3 tej ustawy, z przeznaczeniem na cele działalności charytatywnej – zgłoszenie, o którym mowa w ust. 1, może być przekazane Prezesowi UKE w terminie nie krótszym niż 2 dni robocze przed dniem rozpoczęcia świadczenia usługi z dodatkowym świadczeniem.	

		4. W przypadku zmiany informacji, o których mowa w ust. 1: 1) pkt 1 lub 5 – nie później niż w terminie 7 dni od dnia dokonania zmiany, 2) pkt 2-4, 6 lub 7 – w terminie co najmniej 14 dni przed dniem rozpoczęcia świadczenia usługi z dodatkowym świadczeniem na warunkach określonych w zgłoszeniu aktualizacyjnym – podmiot realizujący dodatkowe świadczenie przekazuje Prezesowi UKE zgłoszenie aktualizacyjne zawierające informacje, które uległy zmianie, wraz z oświadczeniem, o którym mowa w ust. 2. 5. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 1 i 4, oraz informację, o której mowa w art. 348 ust. 1, składa się na PUE UKE, w formie dokumentu elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym. 6. Zgłoszenie, o którym mowa w ust. 1 i 4, oraz informację, o której mowa w art. 348 ust. 1, uznaje się za złożone w terminie określonym jako dzień wysłania dokumentu w urzędowym poświadczeniu odbioru, które jest automatycznie tworzone i udostępniane przez PUE UKE podmiotowi wnoszącemu to zgłoszenie lub informację, o której mowa w art. 348 ust. 1. 7. Prezes UKE udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE wzór dokumentu elektronicznego, o którym mowa w ust. 5. 8. Prezes UKE określi wzór zgłoszenia, o którym mowa w ust. 5, w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.	

138.	Art. 347	**Art. 347.** 1. Jeżeli zgłoszenie, o którym mowa w art. 346 ust. 1 albo 4, nie zawiera wszystkich wymaganych informacji lub oświadczenia, o którym mowa w art. 346 ust. 2, Prezes UKE wzywa podmiot dokonujący tego zgłoszenia do uzupełnienia braków w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania pod rygorem pozostawienia zgłoszenia bez rozpoznania. 2. Wskazanie w zgłoszeniu, o którym mowa w art. 346 ust. 1 albo w ust. 4 pkt 2, terminu rozpoczęcia świadczenia usługi z dodatkowym świadczeniem, krótszego niż termin określony odpowiednio w art. 346 ust. 1, 3 i ust. 4 pkt 2, skutkuje pozostawieniem zgłoszenia bez rozpoznania, o czym Prezes UKE niezwłocznie informuje podmiot realizujący dodatkowe świadczenie. 3. Prezes UKE, w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania kompletnego zgłoszenia, o którym mowa w art. 346 ust. 1 lub 4, dokonuje wpisu do rejestru numerów lub aktualizacji tego wpisu. W przypadku, o którym mowa w ust. 346 ust. 3, Prezes UKE dokonuje wpisu do rejestru numerów niezwłocznie po otrzymaniu kompletnego zgłoszenia.	Przepis ten reguluje termin i zasady dokonywania wpisu do rejestru numerów z dodatkowym świadczeniem.
139.	Art. 348	**Art. 348.** 1. W przypadku gdy podmiot realizujący dodatkowe świadczenie nie wskazał w zgłoszeniu, o którym mowa w art. 346 ust. 1 lub 4, informacji o terminie zakończenia świadczenia usługi z dodatkowym świadczeniem, podmiot ten w terminie 7 dni od dnia zakończenia świadczenia tej usługi przez dostawcę usług telekomunikacyjnych przekazuje Prezesowi UKE informację o terminie zakończenia jej świadczenia. 2. Prezes UKE wykreśla z rejestru numerów informacje dotyczące usługi z dodatkowym świadczeniem w przypadku:	Przepis ten reguluje zasady wykreślania z rejestru.

		1) upływu terminu zakończenia świadczenia usługi, o którym mowa w art. 346 ust. 1 pkt 11; 2) przekazania przez podmiot realizujący dodatkowe świadczenie informacji, o której mowa w ust. 1; 3) wydania decyzji, o której mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1 lub 2 ustawy z dnia 28 lipca 2023 r. o zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej.	
140.	Art. 349 ust. 2, 4 i ust. 5 pkt 1	**Art. 349.** (...) 2. Zgoda, o której mowa w ust. 1, może zostać udzielona przez wybór progu kwotowego dla usługi fakultatywnego obciążania rachunku dla każdego okresu rozliczeniowego, a w przypadku jego braku – dla każdego miesiąca kalendarzowego. 4. W przypadku gdy abonent, udzielając zgody, o której mowa w ust. 1, nie określił progu kwotowego, próg ten wynosi 70 zł dla każdego okresu rozliczeniowego, a w przypadku jego braku – dla każdego miesiąca kalendarzowego. 5. W momencie osiągnięcia progu kwotowego dostawca usług komunikacji elektronicznej jest obowiązany do: 1) natychmiastowego poinformowania abonenta o tym fakcie;	Przepis ten stanowi podstawę ważnego dla abonentów korzystających z usługi fakultatywnego obciążenia rachunku uprawnienia w zakresie ustalenia progu kwotowego dla tego typu usług. Jednocześnie w momencie osiągnięcia progu kwotowego abonent otrzyma informację o tym fakcie, a możliwość dalszego nabycia towarów i usług, które miałyby być objęte usługą fakultatywnego obciążania rachunku zostanie zablokowana. W celu zapewnienia abonentowi informacji o kosztach korzystania z usług nabywanych w drodze direct billingu dostawca usług zamieszcza na fakturze informację o wartości nabytych poszczególnych towarów lub usług. Natomiast w celu umożliwienia identyfikacji podmiotu będącego dostawcą nabywanych towarów i usług np. na potrzeby składania reklamacji, na fakturze ma być również wskazana nazwa lub firma podmiotu, od którego abonent nabył towary lub usługi.
141.	Art. 350	**Art. 350.** 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej zapewnia dla każdego fakultatywnego obciążania rachunku	Przepis ten reguluje zasady autoryzacji każdej transakcji nabycia usługi rozliczanej w drodze fakultatywnego obciążania rachunku.

		autoryzację usługi przy pomocy co najmniej jednego z elementów uwierzytelniania należącego do kategorii: 1) wiedza o czymś, o czym wie wyłącznie abonent, 2) posiadanie czegoś, co posiada wyłącznie abonent, 3) cechy charakterystyczne abonenta – chyba że przepisy odrębne przewidują wyższy poziom autoryzacji. 2. W przypadku usług fakultatywnego obciążania rachunku świadczonych w sposób powtarzalny autoryzacja może dotyczyć więcej niż jednego fakultatywnego obciążania rachunku. 3. Dostawca usług, o którym mowa w ust. 1, umożliwia abonentowi dokonanie skutecznej i natychmiastowej rezygnacji z usługi, o której mowa w ust. 2, w każdym czasie, w sposób prosty i wolny od opłat.	
142.	Art. 363 ust. 3 Art. 371 ust. 2	**Art. 363.** (…) 3. Jeżeli w poprzednim roku kalendarzowym przedsiębiorca wyznaczony realizował obowiązek, o którym mowa w art. 359, podmioty świadczące publicznie dostępną usługę komunikacji interpersonalnej niewykorzystującą numerów, w terminie do dnia 31 marca, przekazują do Prezesa UKE informację o świadczeniu tej usługi w poprzednim roku kalendarzowym.	Przepisy wynikające z włączenia podmiotów świadczących publicznie dostępną usługę komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów, po spełnieniu wymogu przychodowego, do kręgu przedsiębiorców zobowiązanych do udziału w pokryciu dopłaty do poniesionego przez przedsiębiorcę wyznaczonego kosztu netto. W celu zapewnienia Prezesowi UKE informacji niezbędnych do rozliczenia dopłaty, wprowadzono przepisy o

		Art. 371. (…) 2. Jeżeli w poprzednim roku kalendarzowym przedsiębiorca wyznaczony realizował obowiązek, o którym mowa w art. 359 , Prezes UKE w terminie do dnia 30 czerwca, wszczyna postępowanie konsultacyjne dotyczące listy podmiotów świadczących, w poprzednim roku kalendarzowym, publicznie dostępną usługę komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów, sporządzonej na podstawie informacji od tych podmiotów, przekazanych na podstawie art. 363 ust.3. Do konsultacji stosuje się odpowiednio art. 31 i art. 33.	przekazywaniu Prezesowi UKE przez te podmioty informacji o fakcie świadczenia tej usługi i to wyłącznie w okresie, w którym przedsiębiorca wyznaczony realizuje obowiązek w zakresie usługi powszechnej, a zatem w tych latach, w którym może powstać obowiązek udziału tych podmiotów w pokryciu dopłaty. Ponadto wprowadzono przepis umożliwiający Prezesowi UKE przeprowadzenie postępowania konsultacyjnego listy podmiotów świadczących, w poprzednim roku kalendarzowym, publicznie dostępną usługę komunikacji interpersonalnej niewykorzystującej numerów, sporządzonej na podstawie informacji od tych podmiotów, co jest dodatkowym mechanizmem wspierającym, aby lista tych podmiotów była kompletna.
143.	Art. 374	**Art. 374.** Przedsiębiorca wyznaczony może przerwać albo w istotnym zakresie ograniczyć realizację obowiązku świadczenia usługi lub oferowania specjalnego pakietu cenowego lub zmienić warunki realizacji tych obowiązków, jeżeli zachodzą uzasadnione okoliczności uniemożliwiające spełnienie wymagań dotyczących: 1) zachowania ciągłości świadczenia usług telekomunikacyjnych, w przypadku awarii sieci telekomunikacyjnej lub w sytuacjach szczególnego zagrożenia, 2) zachowania ochrony integralności sieci, 3) interoperacyjności usług, 4) zachowania tajemnicy komunikacji elektronicznej lub ochrony danych w sieci, 5) spełniania wymagań dotyczących kompatybilności elektromagnetycznej	Projektowane przepisy regulują sytuację przerwania lub ograniczenia usług wchodzących w skład usługi powszechnej. Wprowadzenie przedmiotowych przepisów ma na celu zagwarantowanie ciągłości świadczenia usług.

		- informując Prezesa UKE o przyczynach, czasie trwania lub przewidywanym terminie, w którym realizacja obowiązku będzie przerwana, ograniczona lub zostaną zmienione warunki realizacji tego obowiązku.	
144.	Art. 375	**Art. 375.** 1. Przedsiębiorca wyznaczony, który z przyczyn nieleżących po jego stronie nie może dalej realizować obowiązku świadczenia usługi lub oferowania specjalnego pakietu cenowego, informuje Prezesa UKE o zamiarze zaprzestania realizacji tego obowiązku, a także o działaniach prowadzących do zachowania ciągłości jego realizacji. 2. Przedsiębiorca wyznaczony nie może zaprzestać realizowania obowiązku świadczenia usługi lub oferowania specjalnego pakietu cenowego do czasu przejęcia jego realizacji przez innego przedsiębiorcę wyznaczonego.	Projektowane przepisy regulują sytuację zaprzestania świadczenia usług wchodzących w skład usługi powszechnej. Celem tych przepisów jest zapewnienie ciągłości usług dla abonentów.
145.	Art. 376	**Art. 376.** 1. Do odpowiedzialności przedsiębiorców komunikacji elektronicznej za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usługi komunikacji elektronicznej stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, z uwzględnieniem art. 377 ust. 1 oraz art. 379 ust. 1. 2. Przedsiębiorca komunikacji elektronicznej świadczący usługi międzynarodowe odpowiada za ich niewykonanie lub nienależyte wykonanie w zakresie i na zasadach ustalonych w wiążących Rzeczpospolitą Polską umowach międzynarodowych.	Przepis ten dotyczy kwestii odpowiedzialności przedsiębiorcy za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usługi. Odpowiedzialność ta jest uregulowana odrębnie w stosunku do usług wchodzących w skład usługi powszechnej i w stosunku do innych usług. Powyższy przepis pozostaje zbliżony do dotychczasowych regulacji Pt w tym zakresie.
146.	Art. 377	**Art. 377.** 1. Przedsiębiorca wyznaczony odpowiada za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usługi powszechnej jedynie w zakresie określonym ustawą. 2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli niewykonanie lub nienależyte wykonanie usługi powszechnej było wynikiem	Przepis ten stanowi, że w przypadku usług wchodzących w skład usługi powszechnej do odpowiedzialności przedsiębiorcy zastosowanie mają jedynie zasady wskazane w projektowanej ustawie, z wyłączeniem zasad ogólnych

		winy umyślnej, rażącego niedbalstwa przedsiębiorcy wyznaczonego lub następstwem czynu niedozwolonego. 3. Za każdy dzień przerwy w świadczeniu usługi powszechnej płatnej okresowo, abonentowi przysługuje odszkodowanie w wysokości 1/15 średniej opłaty miesięcznej liczonej według rachunków z ostatnich 3 okresów rozliczeniowych, jednak za okres nie dłuższy niż ostatnie 12 miesięcy. 4. Odszkodowanie nie przysługuje, jeżeli w okresie rozliczeniowym łączny czas przerw był krótszy niż 36 godzin. 5. Niezależnie od odszkodowania, za każdy dzień, w którym nastąpiła przerwa w świadczeniu usługi powszechnej płatnej okresowo trwająca dłużej niż 12 godzin, abonentowi przysługuje zwrot 1/30 miesięcznej opłaty abonamentowej. 6. Z tytułu niedotrzymania z winy przedsiębiorcy wyznaczonego terminu: 1) zawarcia umowy, o którym mowa w art. 366 i art. 367 ust. 3, 2) rozpoczęcia świadczenia usług, określonego w umowie, o której mowa w art. 365 i art. 367 ust. 1 – za każdy dzień przekroczenia terminu przysługuje użytkownikowi końcowemu od przedsiębiorcy wyznaczonego odszkodowanie w wysokości 1/30 określonej w umowie miesięcznej opłaty abonamentowej stosowanej przez tego przedsiębiorcę za świadczenie usługi powszechnej płatnej okresowo. 7. Roszczenia dochodzone na podstawie ust. 3–6 przedawniają się z upływem 12 miesięcy od końca okresu rozliczeniowego, w którym zakończyła się przerwa w świadczeniu usługi powszechnej, albo od dnia, w którym	wynikających z przepisów Kc. Tożsama regulacja wynika z Pt. Przepis ten dodatkowo określa zasady wypłaty odszkodowania i jego wysokość w przypadku przerwy w świadczeniu usługi powszechnej. Jest on niezbędny z punktu widzenia zapewnienia prawidłowego funkcjonowania instytucji usługi powszechnej.

		usługa została nienależycie wykonana lub miała być wykonana.	
147.	Art. 378	**Art. 378.** 1. Dostawca usług komunikacji elektronicznej jest obowiązany do rozpatrzenia reklamacji usługi komunikacji elektronicznej lub usługi fakultatywnego obciążania rachunku z tytułu: 1) niedotrzymania z winy przedsiębiorcy wyznaczonego terminu zawarcia umowy o świadczenie usługi powszechnej; 2) niedotrzymania z winy dostawcy usług określonego w umowie o świadczenie usług komunikacji elektronicznej terminu rozpoczęcia świadczenia tych usług; 3) niewykonania lub nienależytego wykonania usługi komunikacji elektronicznej; 4) nieprawidłowego obliczenia należności z tytułu świadczenia usługi komunikacji elektronicznej lub usługi fakultatywnego obciążania rachunku. 2. Reklamacja może być złożona w terminie 12 miesięcy od końca okresu rozliczeniowego, w którym zakończyła się przerwa w świadczeniu usługi komunikacji elektronicznej, lub od dnia, w którym usługa została nienależycie wykonana lub miała być wykonana, lub od dnia doręczenia faktury zawierającej nieprawidłowe obliczenie należności z tytułu świadczenia usługi komunikacji elektronicznej lub usługi fakultatywnego obciążania rachunku. Reklamację złożoną po upływie tego terminu pozostawia się bez rozpoznania, o czym dostawca usług niezwłocznie powiadamia użytkownika składającego reklamację, zwanego dalej „reklamującym”. 3. Reklamację wnosi się: 1) w formie pisemnej; 2) ustnie do protokołu;	Artykuł ten reguluje uprawnienie abonenta do dochodzenia roszczeń na drodze postępowania reklamacyjnego usługi komunikacji elektronicznej lub usługi fakultatywnego obciążania rachunku.

		3) telefonicznie; 4) na adres poczty elektronicznej wskazany w umowie o świadczenie usług komunikacji elektronicznej; 5) na adres innego środka komunikacji elektronicznej, o ile dostawca usług umożliwia korzystanie z innego środka komunikacji elektronicznej. 4. Reklamacja zawiera w szczególności: 1) imię i nazwisko albo nazwę (firmę) oraz adres zamieszkania albo siedziby reklamującego; 2) określenie przedmiotu reklamacji oraz reklamowanego okresu; 3) przedstawienie okoliczności uzasadniających reklamację; 4) przydzielony reklamującemu numer, którego dotyczy reklamacja, numer ewidencyjny nadany reklamującemu przez dostawcę usług lub adres miejsca zakończenia sieci; 5) datę złożenia wniosku o zawarcie umowy – w przypadku reklamacji, o której mowa w art. 378 ust. 1 pkt 1; 6) datę zawarcia umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej i określony w niej termin rozpoczęcia świadczenia usługi – w przypadku reklamacji, o której mowa w art. 378 ust. 1 pkt 2; 7) wysokość kwoty odszkodowania lub innej należności wynikających z umowy o świadczenie usług komunikacji elektronicznej lub z przepisów prawa – w przypadku gdy reklamujący żąda ich wypłaty; 8) numer rachunku bankowego, numer rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej lub adres właściwy do wypłaty odszkodowania lub innej należności	

		albo wniosek o zaliczenie ich na poczet przyszłych płatności – w przypadku, o którym mowa w pkt 7; 9) sposób, w jaki ma zostać przekazana odpowiedź na reklamację; 10) podpis reklamującego – w przypadku reklamacji złożonej w formie pisemnej. 5. Jeżeli dostawca, o którym mowa w ust. 1, nie rozpatrzył reklamacji usługi komunikacji elektronicznej lub usługi fakultatywnego obciążania rachunku w terminie 30 dni od dnia jej złożenia, uważa się, że uznał żądanie określone w reklamacji za uzasadnione. Przez rozpatrzenie reklamacji rozumie się wysłanie przed upływem tego terminu odpowiedzi zawierającej informacje o uwzględnieniu lub nieuwzględnieniu reklamacji wraz z uzasadnieniem. 6. W przypadku uwzględnienia reklamacji usługi komunikacji elektronicznej lub usługi fakultatywnego obciążania rachunku opłata, o której mowa w art. 352 ust. 1, podlega zwrotowi. 7. Minister właściwy do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb postępowania reklamacyjnego oraz elementy, jakie powinna zawierać odpowiedź na reklamację usługi komunikacji elektronicznej lub usługi fakultatywnego obciążania rachunku mając na uwadze niezbędną ochronę interesu użytkownika końcowego, maksymalne uproszczenie procedury reklamacyjnej oraz zapewnienie jej przejrzystości.	
148.	Art. 379	**Art. 379.** 1. Prawo dochodzenia w postępowaniu sądowym lub w postępowaniu w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich, o którym mowa w art. 383, roszczeń określonych w ustawie przysługuje	Przepis ten wprowadza obowiązek wyczerpania drogi postępowania reklamacyjnego przez użytkownika końcowego przed dochodzeniem roszczeń na drodze postępowania sądowego lub

		użytkownikowi końcowemu po wyczerpaniu drogi postępowania reklamacyjnego. 2. Drogę postępowania reklamacyjnego w przypadku, o którym mowa w ust. 1, uważa się za wyczerpaną, jeżeli reklamacja nie została uwzględniona lub dostawca usług komunikacji elektronicznej nie zapłacił dochodzonej należności w terminie 30 dni od dnia, w którym reklamacja usługi komunikacji elektronicznej została uwzględniona.	postępowania w sprawie pozasądowego rozwiązywania sporów konsumenckich prowadzonego przez Prezesa UKE. W celu uniknięcia wątpliwości czy i kiedy użytkownik końcowy może skorzystać z powyższych sposobów dochodzenia roszczeń przepis ust. 2 precyzuje jak należy rozumieć wyczerpanie drogi postępowania reklamacyjnego.
149.	Art. 381	**Art. 381.** Bieg przedawnienia roszczeń zawiesza się na okres od dnia wniesienia reklamacji usługi komunikacji elektronicznej do dnia wyczerpania drogi postępowania reklamacyjnego, o którym mowa w art. 379 ust. 2.	Przepis ten dookreśla zasady obliczania terminu przedawnienia roszczeń z zakresu usług komunikacji elektronicznej lub usług fakturowania wskazując warunki w jakich termin ten ulega zawieszeniu, tj. w przypadku wniesienia reklamacji – od dnia jej wniesienia do dnia udzielenia odpowiedzi, w granicach ustawowego terminu rozpatrzenia reklamacji.
150.	Art. 410	**Art. 410.** 1. W sprawach spornych wynikających z umowy o transmisji sygnału multipleksu rozstrzyga Prezes UKE, w drodze decyzji, na wniosek operatora multipleksu lub operatora sieci nadawczej. 2. Prezes UKE może wydać na wniosek jednej ze stron decyzję, w której określa warunki współpracy do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sporu.	Projektowane przepisy regulują procedurę rozstrzygania sporów wynikłych z umowy o transmisji sygnału multipleksu.
151.	Art. 414 ust. 2	**Art. 414.** (…) 2. Minister właściwy do spraw łączności opiniuje sprawozdanie w zakresie działalności pocztowej i przekazuje opinię ministrowi właściwemu do spraw informatyzacji w terminie 20 dni od przedstawienia sprawozdania przez Prezesa UKE.	Regulacja nie wynika z EKŁE, jednak jest przeniesiona z ustawy Pt – dotyczy kompetencji Prezesa UKE jako organu regulacyjnego w zakresie rynku pocztowego.
152.	Art. 424 ust. 2, 3 i 5	**Art. 424.** (…) 2. Jeżeli okoliczności faktyczne uzasadniają niezwłoczne podjęcie kontroli u osoby fizycznej, w	Projektowana ustawa przewiduje wprowadzenie nowej regulacji dotyczącej, wymagających podjęcia

		zakresie, który nie obejmuje prowadzonej przez tę osobę działalności gospodarczej, może być ona podjęta po okazaniu legitymacji służbowej. Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli doręcza się kontrolowanej osobie niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 3 dni roboczych od dnia podjęcia kontroli. 3. Upoważnienie do przeprowadzenia kontroli osoby fizycznej zawiera w szczególności: 1) wskazanie podstawy prawnej kontroli; 2) oznaczenie organu kontroli; 3) datę i miejsce wystawienia; 4) imię i nazwisko pracownika UKE uprawnionego do przeprowadzenia kontroli oraz numer jego legitymacji służbowej; 5) oznaczenie kontrolowanej osoby; 6) określenie zakresu przedmiotowego kontroli; 7) wskazanie daty rozpoczęcia i przewidywanego terminu zakończenia kontroli; 8) imię, nazwisko oraz podpis osoby udzielającej upoważnienia z podaniem zajmowanego stanowiska; 9) pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanej osoby. (…) 5. Kontrolowana osoba fizyczna może wnieść sprzeciw wobec podjęcia i wykonywania kontroli przez Prezesa UKE z naruszeniem przepisów. Sprzeciw wymaga uzasadnienia. Przepisy art. 59 ust. 3-16 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców stosuje się odpowiednio.	niezwłocznych działań, kontroli u osoby fizycznej. W takich sytuacjach bowiem powinno być dopuszczalne rozpoczęcie kontroli jedynie po okazaniu legitymacji służbowej, natomiast upoważnienie do przeprowadzenia kontroli będzie można doręczyć w terminie trzech dni od podjęcia kontroli. Określono również elementy upoważnienia do przeprowadzenia kontroli osoby fizycznej wzorowane na analogicznym katalogu z art. 49 ust. 7 ustawy – Prawo przedsiębiorców. Należy podkreślić, że przepis ten będzie dotyczył kontroli w zakresie, który nie obejmuje prowadzonej przez tę osobę działalności gospodarczej. Przepis został wprowadzony, gdyż istnieje potrzeba szybkiego reagowania UKE w sytuacjach używania przez osoby fizyczne urządzeń powodujących zakłócenia, czy dopuszczania się przez takie osoby oszustw czy nadużyć.
153.	Art. 435	**Art. 435.** 1. W przypadku stwierdzenia używania urządzenia radiowego bez wymaganego pozwolenia, decyzji, o której mowa w art. 152 lub art. 153, lub wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 147 ust. 1, lub obsługiwania	Projektowane przepisy regulują kwestie używania urządzenia radiowego bez pozwolenia, a także bez określonych decyzji, wpisu do rejestru urządzeń radiowych używanych bez pozwolenia oraz przez

		tego urządzenia przez osobę nieuprawnioną, Prezes UKE wydaje użytkownikowi urządzenia decyzję zakazującą używania lub obsługiwania urządzenia radiowego przez osobę nieuprawnioną. Decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności. 2. Decyzja, o której mowa w ust. 1, może zawierać rozstrzygnięcie o zabezpieczeniu urządzenia radiowego przed dalszym używaniem lub obsługą albo o przyjęciu urządzenia do depozytu. 3. Prezes UKE uchyla decyzję w części dotyczącej zabezpieczenia urządzenia radiowego wydaną w związku z: 1) brakiem pozwolenia – z dniem wydania użytkownikowi pozwolenia, chyba że sąd orzekł przepadek urządzenia; 2) jego obsługą przez osobę nieuprawnioną – niezwłocznie po udokumentowaniu, że osoba obsługująca urządzenie radiowe posiada wymagane świadectwo operatora urządzeń radiowych, a w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej – wymagane pozwolenie; 3) brakiem decyzji, o której mowa w art. 152 i art. 153 – z dniem wydania użytkownikowi decyzji, chyba że sąd orzekł przepadek urządzenia; 4) brakiem wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 147 ust. 1 – z dniem wpisania urządzenia radiowego do rejestru. 4. Urządzenie radiowe przyjęte do depozytu z powodu: 1) braku pozwolenia – jest zwracane użytkownikowi po wydaniu mu pozwolenia, chyba że sąd orzekł przepadek urządzenia; 2) obsługi przez osobę nieuprawnioną – jest zwracane użytkownikowi niezwłocznie po udokumentowaniu, że osoba obsługująca urządzenie radiowe posiada wymagane	osobę nieuprawnioną. Przepisy będą odnosiły się zatem również do używania urządzeń radiowych bez uzyskania decyzji Prezesa UKE dopuszczającej czasowe używanie urządzenia radiowego w celu zapewnienia przekazu informacji na okres nieprzekraczający 30 dni lub decyzji zezwalającej na czasowe używanie urządzenia radiowego nadawczego lub nadawczo-odbiorczego w celu przeprowadzenia badań, testów lub eksperymentów. Regulacje w tym zakresie nie odbiegają od tych zawartych dotychczas w Pt. Projektowane przepisy określą przysługujące Prezesowi UKE kompetencje mające na celu zakazanie bezprawnego używania urządzeń radiowych, a także zabezpieczenie urządzeń przed dalszym ich używaniem czy obsługą oraz przyjęcie urządzeń do depozytu. W powyższych kwestiach Prezes UKE wydaje decyzje administracyjne. Decyzje odnoszą się ściśle do wskazanych w przepisie form bezprawnego używania czy obsługiwania urządzeń, nie dotyczą innych sytuacji, w szczególności naruszeń warunków wykorzystania częstotliwości, zalegania z opłatami. Prezes UKE, aby podjąć decyzję zakazującą bezprawnego używania urządzeń radiowych musi wykazać, iż faktycznie zaistniał ten bezprawny stan. Może to nastąpić w ramach kontroli lub monitorowania widma.

		świadectwo operatora urządzeń radiowych, a w służbie radiokomunikacyjnej amatorskiej – wymagane pozwolenie; 3) braku decyzji, o której mowa w art. 152 i art. 153 – jest zwracane użytkownikowi niezwłocznie po wydaniu decyzji, chyba że sąd orzekł przepadek urządzenia; 4) braku wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 147 ust. 1 – jest zwracane użytkownikowi niezwłocznie po dokonaniu wpisu urządzenia radiowego do rejestru. 5. W przypadku gdy nie została spełniona którakolwiek z określonych w ust. 4 przesłanek zwrotu użytkownikowi urządzenia radiowego przyjętego do depozytu, do urządzenia radiowego stosuje się przepisy ustawy z dnia 18 października 2006 r. o likwidacji niepodjętych depozytów (Dz. U. poz. 1537 oraz z 2009 r. poz. 1241). 6. W przypadku wydania wymaganego pozwolenia, decyzja, o której mowa w ust. 1, wydana na skutek braku wymaganego pozwolenia wygasa.	
154.	Art. 436	**Art. 436.** 1. W przypadku stwierdzenia, że urządzenie w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej, wytwarzające pole elektromagnetyczne powoduje szkodliwe zakłócenie pracy innego urządzenia spełniającego zasadnicze wymagania w rozumieniu przepisów tej ustawy, Prezes UKE może wydać decyzję o: 1) czasowym wstrzymaniu używania urządzenia wytwarzającego szkodliwe zaburzenia elektromagnetyczne; 2) zmianie sposobu używania urządzenia; 3) zastosowaniu środków technicznych prowadzących do eliminacji szkodliwego zakłócenia, na koszt podmiotu, któremu wydano decyzję;	Projektowane przepisy przenoszą treść dotychczas obowiązującego art. 204 i art. 204a Pt i regulują kwestie wystąpienia lub możliwego wystąpienia szkodliwych zakłóceń pracy urządzenia powodowanych przez inne urządzenie wytwarzające pole elektromagnetyczne.

		4) czasowym zajęciu urządzenia w celu przeprowadzenia badań niezbędnych do ustalenia przyczyn wystąpienia szkodliwych zakłóceń. 2. Decyzji, o której mowa w ust. 1, nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności. 3. Prezes UKE może uzależnić wydanie czasowo zajętego urządzenia od zgody jego użytkownika na usunięcie, na koszt tego użytkownika, przyczyn powodujących niezgodność urządzenia z zasadniczymi wymaganiami, w szczególności przyczyn wystąpienia szkodliwych zakłóceń. 4. W przypadku stwierdzenia, że urządzenie używane przez użytkowników rządowych, o których mowa w art. 2 pkt 87 lit. a–f oraz h, powoduje szkodliwe zakłócenie, Prezes UKE występuje niezwłocznie do właściwego ministra, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu, Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego albo Szefa Krajowej Administracji Skarbowej o podjęcie działań w celu eliminacji szkodliwego zakłócenia. 5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, Prezes UKE określa dane charakteryzujące szkodliwe zakłócenie oraz wyznacza termin jego usunięcia, nie dłuższy niż 15 dni. 6. Prezes UKE, na wniosek właściwego ministra, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu, Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego albo Szefa Krajowej Administracji Skarbowej, udziela użytkownikom rządowym, o których mowa w art. 2 pkt 87 lit. a–f oraz h, stosownie do posiadanych środków technicznych, niezbędnej pomocy w określeniu źródła oraz sposobu eliminacji szkodliwego zakłócenia powodowanego przez używane przez te podmioty urządzenie. 7. Prezes UKE może wystąpić do właściwego ministra, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa	

		Agencji Wywiadu, Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego albo Szefa Krajowej Administracji Skarbowej z wnioskiem o powołanie komisji wspólnej w celu określenia źródła szkodliwego zakłócenia lub sposobu jego eliminacji. 8. Prezes UKE niezwłocznie informuje użytkownika rządowego, o którym mowa w art. 2 pkt 87 lit. a–f oraz h, będącego użytkownikiem urządzenia, którego praca jest szkodliwie zakłócana, o podjętych działaniach i wyznaczonym terminie eliminacji szkodliwego zakłócenia.	
155.	Art. 437	**Art. 437.** W przypadku stwierdzenia, że urządzenie w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej, wytwarzające pole elektromagnetyczne, może powodować w określonym miejscu szkodliwe zakłócenie pracy innego urządzenia spełniającego zasadnicze wymagania w rozumieniu przepisów tej ustawy, Prezes UKE może podjąć działania w celu wyjaśnienia okoliczności, w jakich takie zakłócenie może wystąpić, i wydać zalecenia pokontrolne, których wykonanie pozwoli na wyeliminowanie możliwości wystąpienia takiego zakłócenia.	Projektowane przepisy przenoszą treść dotychczas obowiązującego art. 204 i art. 204a Pt i regulują kwestie wystąpienia lub możliwego wystąpienia szkodliwych zakłóceń pracy urządzenia powodowanych przez inne urządzenie wytwarzające pole elektromagnetyczne.
156.	Art. 438	**Art. 438.** Prezes UKE informuje Komisję Europejską i państwa członkowskie Unii Europejskiej o działaniach podjętych w przypadkach, o których mowa w art. 436 ust. 1-3 lub art. 437.	Projektowane przepisy przenoszą treść dotychczas obowiązującego art. 204 i art. 204a Pt i regulują kwestie wystąpienia lub możliwego wystąpienia szkodliwych zakłóceń pracy urządzenia powodowanych przez inne urządzenie wytwarzające pole elektromagnetyczne.
157.	Art. 439	**Art. 439.** 1. Przepisów art. 424–436 nie stosuje się do podmiotów, o których mowa w art. 2 pkt 87 lit. a–f oraz h, wykonujących we własnym zakresie zadania określone w przepisach odrębnych.	Projektowany przepis analogicznie do dotychczas obowiązujących rozwiązań w Pt wyłącza zasadniczo stosowanie przepisów dotyczących kontroli w odniesieniu do użytkowników rządowych, co podyktowane jest specyfiką ich funkcjonowania.

		2. Prezes Rady Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, tryb postępowania w przypadku stwierdzenia, że urządzenie w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej, wytwarzające pole elektromagnetyczne, używane przez podmioty, o których mowa w art. 2 pkt 87 lit. a–f oraz h, powoduje szkodliwe zakłócenie pracy innego urządzenia, spełniającego zasadnicze wymagania w rozumieniu przepisów tej ustawy, uwzględniając charakter zadań realizowanych przez te podmioty oraz słuszny interes użytkownika urządzenia, którego praca jest zakłócana. 3. Prezes UKE, przeprowadzając kontrolę jednostek organizacyjnych Służby Więziennej, w terminie 7 dni przed przystąpieniem do czynności kontrolnych, zawiadamia na piśmie kierownika jednostki organizacyjnej Służby Więziennej o terminie, przedmiocie i zakresie kontroli. 4. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb przeprowadzania kontroli i postępowania pokontrolnego przez Prezesa UKE jednostek organizacyjnych Służby Więziennej, uwzględniając charakter zadań realizowanych przez te jednostki oraz słuszny interes użytkowników urządzeń, których praca jest zakłócana albo może być zakłócana. 5. Decyzje, o których mowa w art. 433–436, niezwłocznie po ich wydaniu, doręcza się kierownikowi jednostki kontrolowanej, której decyzje te dotyczą, oraz kierownikowi jednostki nadzoru. 6. W przypadku zajęcia urządzenia radiowego pracownik UKE sporządza protokół czasowego zajęcia urządzenia.	Projektowany ust. 2 zawiera upoważnienie do wydania dla wskazanych w nim użytkowników rządowych rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów w sprawie usuwania zakłóceń powodowanych przez urządzenia używane przez tych użytkowników. Ponadto w ust. 4 zawarto upoważnienie do wydania przez Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji rozporządzenia określającego sposób przeprowadzania postępowania kontrolnego i pokontrolnego przez Prezesa UKE wobec jednostek organizacyjnych Służby Więziennej.
158.	Art. 442	**Art. 442.** 1. W postępowaniach prowadzonych na podstawie ustawy lub ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o	Projektowany przepis reguluje kwestie ograniczeń wglądu do akt w sytuacjach, gdy udostępnienie

		wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych Prezes UKE, w drodze postanowienia, może na uzasadniony wniosek strony ograniczyć pozostałym stronom prawo wglądu do materiału dowodowego, jeżeli udostępnienie tego materiału grozi ujawnieniem tajemnicy przedsiębiorstwa, lub z urzędu w przypadku innych tajemnic prawnie chronionych. 2. Strona może zastrzec informacje, dokumenty lub ich części zawierające tajemnicę przedsiębiorstwa, przedstawiane Prezesowi UKE. 3. Strona wnioskująca ograniczenie, o którym mowa w ust. 2, jest obowiązana przedłożyć wersję dokumentu niezawierającą informacji objętych ograniczeniem, która zostanie udostępniona stronom. 4. W przypadku nieprzedstawienia wersji dokumentu niezawierającej informacji objętych zastrzeżeniem, zastrzeżenie uważa się za nieskuteczne.	materiału dowodowego grozi ujawnieniem tajemnicy przedsiębiorstwa lub innych tajemnic prawnie chronionych. Przepis odnosi się do postępowań, które dotyczą spraw spornych i w których zachodzi potrzeba uniemożliwienia dostępu pozostałych stron do wszystkich zgromadzonych w postępowaniu materiałów. Regulacja ta uzupełnia ogólne regulacje zawarte w kpa odnoszące się, m.in. do ograniczenia zasady jawności postępowania dla stron w odniesieniu do akt sprawy zawierających informacje niejawne o klauzuli tajności „tajne" lub „ściśle tajne", a także do innych akt, które organ administracji publicznej wyłączy ze względu na ważny interes państwowy. Ograniczenie dostępu strony do akt ze względu na potrzebę zapewnienia ochrony pozostałych tajemnic, w tym tajemnicy telekomunikacyjnej czy tajemnic zawodowych odbywać się będzie w oparciu o projektowany przepis. Ograniczenie wglądu do akt będzie następowało na wniosek lub z urzędu, przy czym działanie Prezesa UKE z urzędu dotyczy tajemnic, których obowiązek ochrony wynika z innych przepisów. W przypadku natomiast, złożenia wniosku o ograniczenie, strona wnioskująca powinna również przedłożyć wersję dokumentu niezawierającą informacji objętych ograniczeniem, która zostanie udostępniona stronom. Ograniczenie wglądu do materiały dowodowego następuje w drodze postanowienia. Projektowany przepis umożliwia również zastrzeżenie informacji, dokumentów lub ich części

			zawierających tajemnicę przedsiębiorstwa, przedstawianych Prezesowi UKE. Przepis bazuje na treści art. 207 Pt jednak zawiera modyfikacje w zakresie kwestii zastrzegania informacji. Przepis w przeciwieństwie do regulacji Pt będzie miał zastosowanie nie tylko do postępowań objętych tą ustawą ale również Megaustawą.
159.	Art. 443	**Art. 443.** 1. W postępowaniach prowadzonych w sprawach dotyczących pozwoleń radiowych, rezerwacji częstotliwości oraz czasowego używania urządzenia radiowego w celu zapewnienia przekazu informacji, o którym mowa w art. 152, Prezes UKE może zawiadamiać strony o decyzjach i innych czynnościach poprzez obwieszczenie na stronie podmiotowej BIP UKE, jeżeli strona wystąpiła o takie jej zawiadamianie albo wyraziła na nie zgodę. 2. Doręczenie pisma uważa się za dokonane z dniem udostępnia na stronie podmiotowej BIP UKE obwieszczenia, o którym mowa w ust. 1.	Projektowany przepis reguluje kwestie odstępstwa od przewidzianego w kpa sposobu doręczania decyzji czy informowania o innych czynnościach. W przypadku postępowań prowadzonych w sprawach dotyczących pozwoleń radiowych, rezerwacji częstotliwości oraz czasowego używania urządzenia radiowego w celu zapewnienia przekazu informacji zawiadomienia można dokonać poprzez obwieszczenie na stronie podmiotowej BIP UKE. Dokonywanie obwieszczenia zamiast doręczania stronie decyzji czy innych zawiadomień uzasadnione jest w sytuacjach, gdy niezbędne jest przyspieszenie postępowań, np. w przypadku organizacji dużych imprez masowych, na potrzeby których wydawane są m.in. pozwolenia radiowe, czy decyzje w sprawie czasowego używania urządzenia radiowego. Warunkiem zastosowania takiego trybu zawiadamiania stron jest wystąpienie o to przez stronę albo wyrażenie przez stronę zgody na taki sposób zawiadamiania. W sytuacji gdy warunek ten jest spełniony, domniemywa się, że doręczenie pisma zostało dokonane z dniem opublikowania na stronie podmiotowej BIP UKE obwieszczenia. Przepis powtarza treść art. 207a ustawy Pt.

160.	Art. 447 ust. 9 i 10	**Art. 447.** (…) 9. Kary, o których mowa w art. 444 ust. 1 i 2, stanowią przychód Funduszu. 10. Prezes UKE przekazuje na rachunek Funduszu środki pochodzące z kar w terminie 30 dni od dnia ich pobrania.	Konieczność uregulowania kwestii związanych z Funduszem Szerokopasmowym.
Ustawa - Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo komunikacji elektronicznej			
161.	Art. 2	**Art. 2.** W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1550, z późn. zm.[2)]) wprowadza się następujące zmiany: 1) w części pierwszej w księdze pierwszej w tytule VII w tytule działu IVd, w art. 479^{61} § 1 oraz w art. 479^{66a}, wyraz „telekomunikacji” zastępuje się wyrazami „komunikacji elektronicznej”; 2) w art. 479^{57} w pkt 2 wyrazy „ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2021 r. poz. 576)” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …)”; 3) w art. 479^{58} w § 1 wyraz „dwutygodniowym” zastępuje się wyrazem „miesiąca”.	Projekt przewiduje zmianę tytułu działu IVd tytułu VII księgi pierwszej Kodeksu postępowania cywilnego „Postępowanie w sprawach z zakresu telekomunikacji i poczty” na „Postępowanie w sprawach z zakresu regulacji komunikacji elektronicznej i poczty”. Zmiana wynika z poszerzenia zakresu przedmiotowego Pke na szerzej rozumianą niż telekomunikacja - komunikację elektroniczną. Zmiana w art. 479^{57} ma charakter dostosowawczy i polega na zastąpieniu odwołania do Pt odwołaniem do Pke. Kolejną proponowaną zmianą jest wydłużenie w art. 479^{58} § 1 terminu na wniesienie odwołania od decyzji Prezesa UKE. Obecnie odwołanie wnosi się w terminie dwutygodniowym od dnia doręczenia decyzji. Po zmianie odwołanie będzie wnoszone w terminie miesiąca. Proponowany termin jest analogiczny do terminu określonego w przepisach dotyczących postępowania w sprawach odwołań od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Zmiana uwzględnia zgłaszane w tym zakresie postulaty rynku i zapewnia odpowiedni czas na sporządzenie odwołań od decyzji, które niejednokrotnie dotyczą

[2)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 1606, 1615, 1667, 1860 i 2760.

			skomplikowanej i złożonej materii. Należy podkreślić, że przepis ten na mocy art. 479^{66} stosuje się odpowiednio również do zażaleń na postanowienia Prezesa UKE.
162.	Art. 3	**Art. 3.** W ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2023 r. poz. 2505 i 2760) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 3a: a) w § 1: – we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „a także uznanego przez jednostkę samorządu terytorialnego zwrotu do budżetu państwa całej nienależnej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej, o którym mowa w art. 37a ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2267 oraz z 2023 r. poz. 1586 i 2005), wpłat, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2023 r. o Funduszu Ochrony Rolnictwa (Dz. U. poz. 1130), oraz opłaty koncesyjnej, o której mowa w art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1385, z późn. zm.[8)])” zastępuje się wyrazami „uznanego przez jednostkę samorządu terytorialnego zwrotu do budżetu państwa całej nienależnej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej, o którym mowa w art. 37a ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 356), wpłat, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2023 r. o Funduszu Ochrony Rolnictwa (Dz. U. poz. 1130), opłaty koncesyjnej, o której mowa w art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne	Zmiany w art. 3a wynikają z konieczności zapewnienia skutecznej egzekucji należności z tytułu środków z doładowań, do których w poprzednim roku kalendarzowym wygasło uprawnienie konsumenta, które dostawcy usługi komunikacji głosowej mają obowiązek przekazać na rachunek UKE. Zmiany są konieczne, ponieważ wysokość tych środków nie wynika wprost ani z przepisów prawa, ani z decyzji czy postanowienia. Wysokość tych środków i ewentualna należność do egzekucji będzie wynikała z informacji składanej przez dostawcę usługi komunikacji głosowej na podstawie art. 20 ust. 1 Pke. Zmiana polega na uzupełnieniu katalogu dokumentów wskazanych w art. 3a (§ 1) o informację określoną w art. 20 ust. 1 Pke. Ponadto uzupełniono też § 2 w art. 3a, wskazując, że w informacji z art. 20 ust. 1 Pke musi być zawarte pouczenie, że stanowi ona podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego. Dodany w art. 20 § 4 umożliwia pełnienie funkcji organu egzekucyjnego w zakresie egzekucji administracyjnej i ma na celu wskazanie jasnej podstawy prawnej dla organów, innych niż wskazane w nowelizowanej ustawie, do pełnienia funkcji organu egzekucyjnego w zakresie egzekucji administracyjnej obowiązków o charakterze niepieniężnym.

		(Dz. U. z 2024 r. poz. 266) oraz środków z doładowań, o których mowa w art. 331 ust. 9 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …)", – pkt 16 otrzymuje brzmienie: „16) z formularza, o którym mowa w art. 34 ust. 4 ustawy z dnia ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne;", – dodaje się pkt 17 w brzmieniu: „17) z informacji, o której mowa w art. 20 ust. 1 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej.", b) w § 2 w pkt 1 wyrazy „lub w formularzu, o którym mowa w art. 34 ust. 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne" zastępuje się wyrazami „w formularzu, o którym mowa w art. 34 ust. 4 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne, lub w informacji, o której mowa w art. 20 ust. 1 ustawy z dnia ... 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej"; 2) w art. 20 dodaje się § 4 w brzmieniu: „§ 4. Organem egzekucyjnym w zakresie egzekucji administracyjnej obowiązków o charakterze niepieniężnym może być ponadto inny organ w zakresie określonym odrębnymi ustawami.".	Zmiana została wprowadzona na, zgłoszony w trakcie prekonsultacji, wniosek Ministerstwa Finansów w związku z projektowanym art. 413 ust. 3 Pke. Zgodnie z tym przepisem Prezes UKE jest organem egzekucyjnym w zakresie administracyjnej egzekucji obowiązków o charakterze niepieniężnym wskazanych w przepisach Pke, ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe. Zbliżony treścią przepis znajdował się już w art. 190 ust. 9 Pt. Uprawnienia Prezesa UKE zdaniem projektodawcy wynikały również z art. 20 § 2 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Przepis ten wskazuje, że w przypadkach określonych szczególnymi przepisami jako organ egzekucyjny w zakresie egzekucji administracyjnej obowiązków o charakterze niepieniężnym działają także organy powołane do ochrony spokoju, bezpieczeństwa, porządku, zdrowia publicznego lub mienia społecznego. Ustawa Pke (jak i obecnie Pt) wskazuje, że do zakresu działania Prezesa UKE należy wykonywanie obowiązków na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa i porządku publicznego. Prezes UKE posiadając ww. obowiązki w zakresie bezpieczeństwa, był uznawany, na podstawie tego przepisu oraz regulacji zawartej w Pt, za organ egzekucyjny w zakresie egzekucji administracyjnej obowiązków o charakterze niepieniężnym. Ministerstwo Finansów, mając zastrzeżenia do takiej interpretacji oraz widząc pewną lukę prawną w przepisach egzekucyjnych, uznało za konieczne

			dodanie projektowanego przepisu, który jasno wskazywałby na możliwość pełnienia przez organy niewymienione w art. 20 nowelizowanej ustawy, funkcji organu egzekucyjnego w zakresie egzekucji administracyjnej obowiązków o charakterze niepieniężnym w zakresie wskazanym w przepisach odrębnych. Analogiczną możliwość przewiduje już art. 19 § 8 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, który wskazuje, że organem egzekucyjnym w egzekucji administracyjnej należności pieniężnych może być organ inny niż organy wymienione w tym artykule - w zakresie określonym odrębnymi ustawami. Ze względu na powyższe wprowadzono do niniejszej ustawy przedmiotową nowelizację art. 20 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Zmiana wiąże się bezpośrednio z zakresem obowiązków i uprawnień Prezesa UKE. Jednocześnie nie jest zasadne ograniczanie dodawanego przepisu jedynie do kompetencji Prezesa UKE. W opinii Ministerstwa Finansów zauważona luka prawna powinna zostać uzupełniona poprzez rozwiązania o charakterze systemowym.
163.	Art. 4	**Art. 4.** W ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1465) w art. 151^{10} w pkt 11 w lit. a wyraz „telekomunikacyjnego” zastępuje się wyrazami „komunikacji elektronicznej”.	Zmiana związana z uchyleniem Pt i uchwaleniem nowej ustawy – Pke.
164.	Art. 5	**Art. 5**. W ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. z 2023 r. poz. 1984) w art. 36^4 w ust. 8 po pkt 26 dodaje się pkt 26a w brzmieniu: „26a) Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej;”.	

165.	Art. 6	**Art. 6.** W ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 320) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 13me w ust. 6 wyrazy „art. 174a–174d ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2024 r. poz. 34)” zastępuje się wyrazami „art. 402–405 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …)”; 2) w art. 16e w ust. 2 w pkt 2a w lit. b w tiret piątym wyrazy „usługi towarzyszące w rozumieniu ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne” zastępuje się wyrazami „powiązane usługi w rozumieniu ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej”; 3) w art. 16i w ust. 7 wyrazy „art. 159–166 oraz art. 174[1]–174d ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne” zastępuje się wyrazami „art. 386–392 oraz art. 401–405 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej”; 4) w art. 16l w ust. 9 wyrazy „przepisy art. 174[1]–174d ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne” zastępuje się wyrazami „art. 401–405 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej”; 5) w art. 16x w ust. 1 w pkt 3 wyrazy „dziale VI rozdziale 3 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne” zastępuje się wyrazami „dziale VI	**Art. 6 pkt 6** Zmiany w art. 20 pkt 19 ustawy o drogach publicznych polegają na zmianie błędnego odwołania do art. 39 ust. 7. Zmiana nie ma charakteru zmiany merytorycznej. **Art. 6 pkt 7 lit. a oraz b, lit. e** Zmiany w art. 39 ust. 1a i 3b ustawy z dnia 21 marca 1985 r. polegają na zmianie odwołania z „ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2024 r. poz. 34)” na „ustawy z dnia … 2024 r. Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …)”. Zmiana nie ma charakteru zmiany merytorycznej. Natomiast zmiany w art. 39 ust. 3 mają na celu wyeliminowanie błędnego odwołania do umów, o których mowa w art. 39 ust. 7. W chwili obecnej umowy te zawarte są art. 39 w ust. 7a ustawy. Z tą zmianą jest związane dodanie decyzji, o których mowa w art. 39 ust. 7. Dodatkowo, w celu wyeliminowania wątpliwości interpretacyjnych pomiędzy regulacjami zawartymi w art. 39 i nowododawanymi przepisami dotyczącymi punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu, w zdaniu pierwszym art. 39 ust. 3 przesądzono, że lokalizowanie punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu, realizowane jest na podstawie decyzji, o której mowa w art. 39 ust. 3[1.]. Wykorzystanie infrastruktury technicznej na cele instalacji punktów dostępu będzie odbywać się na podstawie przepisów Megaustawy. Art. 1 ust. 3 Megaustawy jasno wskazuje, że przepisów art. 17–26 Megaustawy nie stosuje się do lokalizowania

		ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej”; 6) w art. 20 w pkt 19 wyrazy „art. 39 ust. 7” zastępuje się wyrazami „art. 39 ust. 7g”; 7) w art. 39: a) w ust. 1a wyrazy „ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej”, b) w ust. 3 we wprowadzeniu do wyliczenia zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie: „W szczególnie uzasadnionych przypadkach, z wyjątkiem ust. 3^1, lokalizowanie w pasie drogowym urządzeń obcych oraz reklammoże nastąpić wyłącznie za zezwoleniem właściwego zarządcy drogi, wydawanym w drodze decyzji administracyjnej – zezwolenie nie jest wymagane w przypadku wydania decyzji, o której mowa w ust. 7, lub w przypadku zawarcia umowy, o której mowa w ust. 7a lub w art. 22 ust. 2, 2a lub 2c.”, c) po ust. 3 dodaje się ust. 3^1–3^5 w brzmieniu: „3^1. W pasie drogowym mogą być instalowane punkty dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 604 i …), zwane dalej „punktami dostępu”, przy czym może to nastąpić wyłącznie za zezwoleniem właściwego zarządcy drogi, wydawanym w drodze decyzji administracyjnej. 3^2. Zarządca drogi może odmówić wydania zezwolenia na instalację punktów dostępu wyłącznie, jeżeli ich umieszczenie spowodowałoby zagrożenie bezpieczeństwa ruchu drogowego.	infrastruktury telekomunikacyjnej w pasach drogowych dróg publicznych. Tak więc każda nowa infrastruktura techniczna będzie objęta reżimem art. 39 i art. 40 ustawy o drogach publicznych w obecnym brzmieniu. Lokalizowanie w pasie drogowym punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu Art. 57 EKŁE stanowi, że wdrażanie punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu powinno się odbywać bez jakichkolwiek zezwoleń indywidualnych, z wyjątkiem sytuacji, gdy punkty dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu mają być uruchamiane na budynkach lub w miejscach o wartości architektonicznej, historycznej lub przyrodniczej chronionych zgodnie z prawem krajowym lub, w razie konieczności, ze względów bezpieczeństwa publicznego. Projektodawca analizując obowiązujący stan prawny w tym zakresie, wynikający z przepisów ustawy o drogach publicznych uznał, iż najlepszym i najbardziej efektywnym instrumentem prawnym będzie decyzja administracyjna na wzór decyzji lokalizacyjnej, o której mowa w art. 39 ust. 3 ustawy o drogach publicznych. Rozwiązanie takie jest zgodne z EKŁE, ponieważ wartością chronioną jest „bezpieczeństwo publiczne”, przejawiające się koniecznością sprawdzenia przez zarządcę drogi, czy w indywidualnym przypadku, umieszczenie takich punktów nie spowodowałoby zagrożenia bezpieczeństwa ruchu drogowego. Jest to jedyna

		3^3. Do instalowania w pasie drogowym punktów dostępu nie stosuje się przepisów art. 40 ust. 1 i 3. 3^4. W przypadku gdy umieszczenie w pasie drogowym dotyczy jednocześnie punktów dostępu i innej infrastruktury telekomunikacyjnej, zarządca drogi rozpatruje wnioski o wydanie decyzji, o których mowa w ust. 3 i 3^1, łącznie w ramach jednego postępowania administracyjnego i wydaje jedną decyzję administracyjną. 3^5. W decyzji, o której mowa w ust. 3^1 i 3^4, określa się w szczególności sposób, termin, miejsce i warunki umieszczenia w pasie drogowym punktów dostępu oraz powierzchnię zajętego pasa drogowego.”, d) ust. 3aa otrzymuje brzmienie: „3aa. W przypadku gdy decyzja, o której mowa w ust. 3^1 lub 3^4, lub gdy decyzja, o której mowa w ust. 3, dotyczy lokalizacji w pasie drogowym infrastruktury telekomunikacyjnej, w decyzji tej określa się dodatkowo, czy w okresie 4 lat od jej wydania jest planowana budowa, przebudowa lub remont odcinka drogi, którego dotyczy decyzja, o ile wynika to wprost z uchwały budżetowej jednostki samorządu terytorialnego, wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego, programu wieloletniego wydanego na podstawie art. 136 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.[3)]) lub planów, o których mowa w art. 20 pkt 1 lub 2 niniejszej ustawy.”, e) ust. 3b otrzymuje brzmienie: „3b. W przypadku gdy właściwy organ nie wyda decyzji, o której mowa w ust. 3 lub 3^4, w terminie 65 dni od dnia złożenia wniosku, a w odniesieniu do infrastruktury telekomunikacyjnej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia	przesłanka do odmowy wydania zezwolenia na instalację punktów dostępu w pasie drogowym (art. 39 ust. 3^2 ustawy o drogach publicznych). Zaproponowane uregulowania bazują więc na sprawdzonych rozwiązaniach zawartych w ustawie o drogach publicznych. Tak przyjęty model gwarantuje zarówno zarządcom dróg, jak i podmiotom, które będą instalowały punkty dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu, zachowanie w większości dotychczasowych mechanizmów funkcjonujących w ustawie o drogach publicznych i zabezpiecza w pełni ich interesy. Ponadto, zmiany w art. 40 ust. 12 pozwolą zarządcom dróg na nałożenie stosownych kar administracyjnych, jeżeli instalacja punktów dostępu będzie odbywać się bez decyzji, o której mowa w art 39 ust. 3^1 , lub niezgodnie z tą decyzją. **Art. 6 pkt 7 lit. c** W projektowanym art. 39 ust. 3^1 przesądzono, że instalowanie punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu może nastąpić wyłącznie za zezwoleniem właściwego zarządcy drogi, wydawanym w drodze decyzji administracyjnej. W art. 39 ust. 3^2 wskazano, że jedyną przesłanką odmowy wydania zezwolenia jest zagrożenie bezpieczeństwa ruchu drogowego. Art. 39 ust. 3^3 rozstrzyga, że do instalacji punktów dostępu wymagana jest jedynie jedno zezwolenia zarządcy drogi, tj. decyzja, o której mowa w ust. 3^1 . Tak więc podmiot, który planuje instalowanie punktów dostępu w pasie drogowym zostaje zwolniony z

3) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 1273, 1407, 1429, 1641, 1693 i 1872.

		… 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej oraz decyzji, o której mowa w ust. 3^1 – w terminie 45 dni od dnia złożenia wniosku, organ wyższego stopnia, a w przypadku braku takiego organu – organ nadzorujący, wymierza temu organowi, w drodze postanowienia, na które przysługuje zażalenie, karę pieniężną w wysokości 500 zł za każdy dzień zwłoki.”, f) ust. 4 otrzymuje brzmienie: „4. Utrzymanie obiektów i urządzeń, o których mowa w ust. 3 i 3^1, należy do ich posiadaczy.”, g) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu: „4a. Ponowne uruchomienie oraz rekonfiguracja punktów dostępu, w przypadku ich przełożenia przez zarządcę drogi w sytuacjach, o których mowa w ust. 5a, lub w przypadkach uszkodzeń publicznej infrastruktury technicznej, o której mowa w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, na której są zainstalowane te punkty dostępu, należy do obowiązków ich posiadaczy, którzy ponoszą koszty ponownego uruchomienia oraz rekonfiguracji punktów dostępu.”, h) ust. 5a otrzymuje brzmienie: „5a. Z zastrzeżeniem art. 32 ust. 3, jeżeli budowa, przebudowa lub remont drogi wymaga przełożenia punktów dostępu lub innej infrastruktury telekomunikacyjnej umieszczonej w pasie drogowym, koszt tego przełożenia ponosi: 1) zarządca drogi – w przypadku przełożenia punktów dostępu gdy nie upłynęły 3 lata, a w przypadku przełożenia innej infrastruktury telekomunikacyjnej umieszczonej w pasie drogowym gdy nie upłynęły 4 lata od dnia wydania decyzji, o której mowa odpowiednio w ust. 3,	obowiązku uzyskania decyzji na zajęcie pasa drogowego, o których mowa w art. 40 ust. 1, a także opłat z tym związanych (art. 40 ust. 3 ustawy o drogach publicznych). To rozwiązanie jest w pełni zgodne z art. 57 ust. 5 EKŁE, zgodnie z którym uruchamianie punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu nie podlega żadnym opłatom niebędącym opłatami administracyjnymi zgodnie z art. 16 tejże dyrektywy. Opłata za zajęcie pasa drogowego nie mieści się w pojęciu „opłaty administracyjnej” w rozumieniu EKŁE, więc konieczne jest wyłączenie stosowania art. 40 ust. 3 ustawy o drogach publicznych. W przypadku gdy umieszczenie w pasie drogowym dotyczy jednocześnie infrastruktury telekomunikacyjnej i punktów dostępu, zarządca drogi proceduje wnioski o wydanie decyzji, o których mowa w ust. 3 i 3^1, łącznie i wydaje jedną decyzję administracyjną, o czym przesądza nowododany art. 39 ust. 3^4. W praktyce oznacza, że w jednym rozstrzygnięciu, tj. wydaniu zezwolenia w formie decyzji, odniesie się do obu żądań składających się na jedną sprawę administracyjną, w oparciu o relewantne dla tych żądań przepisy (np. różne są przesłanki odmowy udzielenia zezwolenia). Taki obowiązek połączenia różnych żądań (wniosków wywodzonych na podstawie różnych przepisów prawa materialnego) jest rozwiązaniem występującym w systemie prawa. Zarządca, prowadząc indywidualną sprawę, może uznać za zasadne wydanie rozstrzygnięcia uwzględniającego jedynie część żądań (np. gdy spełnione są przesłanki

		3^1 lub 3^4, pod warunkiem zachowania dotychczasowych właściwości użytkowych oraz parametrów technicznych infrastruktury telekomunikacyjnej; 2) właściciel infrastruktury telekomunikacyjnej – w przypadku gdy: a) upłynęły 4 lata od dnia wydania decyzji, o której mowa w ust. 3, a w przypadku przełożenia punktów dostępu 3 lata od dnia wydania decyzji, o której mowa w ust. 3^1 lub 3^4, b) na żądanie właściciela wprowadzono ulepszenia w infrastrukturze telekomunikacyjnej, c) infrastruktura telekomunikacyjna lub punkty dostępu zostały zlokalizowane w pasie drogowym, mimo że zarządca drogi zawarł w decyzji, o której mowa odpowiednio w ust. 3, 3^1 lub 3^4, informację o planowanej w okresie 4 lat budowie, przebudowie lub remoncie odcinka drogi, którego dotyczy ta decyzja.”, i) w ust. 7aa zdanie drugie otrzymuje brzmienie: „Prezes UKE wydaje decyzję w sprawie udostępnienia kanału technologicznego w terminie 60 dni od dnia złożenia wniosku o jej wydanie, biorąc pod uwagę w szczególności konieczność zapewnienia niedyskryminacyjnych i proporcjonalnych warunków udostępnienia kanału.”; 8) w art. 40 ust. 12 otrzymuje brzmienie: „12. Za zajęcie pasa drogowego: 1) bez zezwolenia zarządcy drogi lub bez zawarcia umowy, o której mowa w art. 22 ust. 2, 2a lub 2c, lub bez decyzji, o której mowa w art. 39 ust. 3^1 lub 3^4, 2) z przekroczeniem terminu zajęcia określonego w zezwoleniu zarządcy drogi lub w umowie,	do lokalizacji punktów dostępu, ale nie do infrastruktury telekomunikacyjnej – będącej infrastrukturą powiązaną na gruncie tej instytucji – lub odwrotnie). Nakaz połączenia wniosków oznacza, że są one objęte jednym postępowaniem i jednym rozstrzygnięciem jako jedna sprawa administracyjna. Nie oznacza to, że mamy do czynienia z kolizją przepisów i potrzebą stosowania zasad wykładni prawa dla nich przewidzianą. Takie rozwiązanie pozwoli wyeliminować niczym nieuzasadnioną niepewność inwestycyjną po stronie przedsiębiorcy, a także pozwoli ograniczyć koszty związane z wydawaniem decyzji przez zarządcę drogi, ze względu na zmniejszenie liczby czynności w jednym postępowaniu („łącznym”) w stosunku do sumy czynności, które byłyby wykonywane odrębnie dla każdego z postępowań. Art. 39 ust. 3^5 wskazuje co ma określać decyzja dotycząca punków dostępu, czyli: sposób, termin, miejsce i warunki umieszczenia w pasie drogowym tych punktów dostępu oraz powierzchnię zajętego pasa drogowego. **Art. 6 pkt 7 lit. d** Zmiana w istniejącym art. 39 ust. 3aa (oraz w ust. 3b) polega na dodaniu odwołania również do decyzji dotyczącej punktów dostępu. **Art. 6 pkt 7 lit. e** Zmiana w art. 39 ust. 3b polega na aktualizacji odesłania do ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej oraz

		o której mowa w art. 22 ust. 2, 2a lub 2c, lub w decyzji, o której mowa w art. 39 ust. 3^1 lub 3^4, 3) o powierzchni większej niż określona w zezwoleniu zarządcy drogi lub w umowie, o której mowa w art. 22 ust. 2, 2a lub 2c, lub w decyzji, o której mowa w art. 39 ust. 3^1 lub 3^4 – zarządca drogi wymierza, w drodze decyzji administracyjnej, karę pieniężną w wysokości 10-krotności opłaty ustalanej zgodnie z ust. 4–6.”.	wprowadzeniu odesłania do decyzji, o której mowa w art. 39 ust. 3^4. **Art. 6 pkt 7 lit. f-h** Zmiana w ust. 4 reguluje kwestię utrzymania punktów dostępu, natomiast zmiany w ust. 5 regulują kto i kiedy jest obowiązany do przełożenia punktów dostępu, jeżeli jest to spowodowane budową, przebudową lub remontem drogi. Dodatkowo nowo dodawany art. 39 ust. 4a przesądza, że kwestia ponownego uruchomienia i rekonfiguracji punktów dostępu w sytuacji, w sytuacjach o których mowa w ust. 5a lub w przypadkach uszkodzeń publicznej infrastruktury technicznej, o której mowa w ustawie o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, na której zainstalowane są te punkty dostępu, należy do posiadaczy tych punktów i to oni ponoszą koszty ponownego uruchomienia oraz rekonfiguracji. Zmiany w art. 39 ust. 5a polegają na uwzględnieniu w regulacji decyzji dotyczących punktów dostępu. **Art. 6 pkt 7 lit. i** Zmiany w art. 39 ust. 7aa mają charakter porządkowy w związku ze zmianami wprowadzonymi w art. 22 ust. 1 ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych. **Art. 6 pkt 8** Zmiana w art. 40 ust 12 ma na celu zdyscyplinowanie podmiotów, które będą wdrażały punkty dostępu, do przestrzegania decyzji. W przypadku gdy punkty dostępu będą wdrażane bez takiej decyzji lub

			niezgodnie z jej postanowieniami zarządca drogi będzie mógł w drodze decyzji administracyjnej nałożyć karę pieniężną na taki podmiot.
166.	Art. 7	**Art. 7.** W ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2024 r. poz. 145) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 18c: w ust. 1 i 2 po wyrazach „ ‚Komendant Główny Policji” dodaje się wyrazy „ , Komendant CBŚP, Komendant CBZC”, 2) w art. 20c w ust. 1: a) we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „przekazu telekomunikacyjnego” zastępuje się wyrazami „komunikatu elektronicznego przesyłanego w ramach świadczonej publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej”, b) pkt 1 otrzymuje brzmienie: „1) art. 45 ust. 1 i art. 49 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …), zwane dalej „danymi telekomunikacyjnymi”,”; 3) w art. 20cb w ust. 1 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie: „1) o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1 lit. a tiret drugie ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej; 2) o których mowa w art. 389 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej,”.	Zmiany mają charakter dostosowujący i polegają na zmianie odesłania do Pt na odesłania do Pke oraz zmianie odesłań do konkretnych przepisów Pt na odpowiadające im przepisy Pke. Odnosi się to do regulacji dotyczących dostępu uprawnionych podmiotów do danych telekomunikacyjnych wskazanych w art. 180c i art. 180d Pt, uzyskiwania danych z wykazu, o którym mowa w art. 179 ust. 9 Pt oraz uzyskiwania dostępu do danych, o których mowa w art. 161 Pt. Dane te będą na gruncie Pke wskazane odpowiednio w art. 43, art. 45, art. 49 oraz art. 389. W związku z tym należało zmienić odesłania do tych artykułów. Ponadto w związku z dokonaną w Pke zmianą terminologiczną w porównaniu do dotychczas obowiązujących przepisów Pt, tj. rezygnacją z definiowania i posługiwania się pojęciem „przekaz telekomunikacyjny”, gdyż pojęcie to mieści się w pojęciu „komunikat elektroniczny” - stosownej zmiany nazewnictwa należało również dokonać w zmienianych ustawach. W tym celu pojęcie „przekaz telekomunikacyjny” zastąpiono pojęciem „komunikat elektroniczny przesyłany w związku ze świadczoną publicznie dostępną usługą telekomunikacyjną”.

167.	Art. 8	**Art. 8.** W ustawie z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1080, z późn. zm.[4)]) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 10b w ust. 1: a) we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „przekazu telekomunikacyjnego” zastępuje się wyrazami „komunikatu elektronicznego przesyłanego w ramach świadczonej publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej”, b) pkt 1 otrzymuje brzmienie: „1) art. 45 ust. 1 i art. 49 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …), zwane dalej „danymi telekomunikacyjnymi”,”; 2) w art. 10bb w ust. 1 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie: „1) o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1 lit. a tiret drugie ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej; 2) o których mowa w art. 389 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej,”.	Zmiany mają charakter dostosowujący i polegają na zmianie odesłania do Pt na odesłania do Pke oraz zmianie odesłań do konkretnych przepisów Pt na odpowiadające im przepisy Pke. Odnosi się to do regulacji dotyczących dostępu uprawnionych podmiotów do danych telekomunikacyjnych wskazanych w art. 180c i art. 180d Pt, uzyskiwania danych z wykazu, o którym mowa w art. 179 ust. 9 Pt oraz uzyskiwania dostępu do danych, o których mowa w art. 161 Pt. Dane te będą na gruncie Pke wskazane odpowiednio w art. 43, art. 45, art. 49oraz art. 389. W związku z tym należało zmienić odesłania do tych artykułów. Ponadto w związku z dokonaną w Pke zmianą terminologiczną w porównaniu do dotychczas obowiązujących przepisów Pt, tj. rezygnacją z definiowania i posługiwania się pojęciem „przekaz telekomunikacyjny”, gdyż pojęcie to mieści się w pojęciu „komunikat elektroniczny” - stosownej zmiany nazewnictwa należało również dokonać w zmienianych ustawach. W tym celu pojęcie „przekaz telekomunikacyjny” zastąpiono pojęciem „komunikat elektroniczny przesyłany w związku ze świadczoną publicznie dostępną usługą telekomunikacyjną”.

4) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 1088, 1489, 1723, 1860 i 2608.

168.	Art. 9	**Art. 9.** W ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 275) w art. 14i ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. SWD PSP uzyskuje nieodpłatnie, za pośrednictwem centralnego punktu systemu powiadamiania ratunkowego, o którym mowa w art. 337 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ...), informacje dotyczące lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego 112 albo innego numeru alarmowego, oraz dane dotyczące abonenta, o których mowa w art. 337 ust. 2 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej.”.	Zmiana związana z uchyleniem Pt i uchwaleniem nowej ustawy – Pke.
169.	Art. 10	**Art. 10.** W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 2805 oraz z 2024 r. poz. 232) w art. 15 w ust. 1q pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie: „1) kwota dopłaty, o której mowa w art. 369 ust. 1 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …); 2) kwota rocznej opłaty telekomunikacyjnej, o której mowa w art. 23 ustawy wymienionej w pkt 1.”.	Zmiana związana z uchyleniem Pt i uchwaleniem nowej ustawy – Pke.
170.	Art. 11	**Art. 11.** W ustawie z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1722 oraz z 2024 r. poz. 96) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 4 w pkt 30 wyrazy „ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2021 r. poz. 576 oraz z 2022 r. poz. 501) zastępuje się	Zmiana związana z uchyleniem Pt i uchwaleniem nowej ustawy – Pke.

		wyrazami „ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …)”; 2) w art. 26: a) uchyla się ust. 5, b) w ust. 8 wyrazy „art. 115 ust. 3 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne” zastępuje się wyrazami „art. 87 ust. 5 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej”; 3) w art. 37: a) w ust. 3 wyrazy „art. 114 ust. 3 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne” zastępuje się wyrazami „art. 69 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej”, b) uchyla się ust. 3a; 4) w art. 38a w ust. 5 wyrazy „ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej”; 5) w art. 38b w ust. 1 wyrazy „art. 123 ust. 13 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne” zastępuje się wyrazami „art. 101 ust. 1 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej”; 6) w art. 40 w ust. 1 w zdaniu pierwszym wyrazy „ustawie z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne” zastępuje się wyrazami „ustawie z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej”;	
171.	Art. 12	**Art. 12.** W ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2509) w art. 6^1 w ust. 4 wyrazy „ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1648 i 1933)” zastępuje się wyrazami	Zmiana związana z uchyleniem Pt i uchwaleniem nowej ustawy – Pke.

		„ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …)”.	
172.	Art. 13	**Art. 13.** W ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2023 r. poz. 682, z późn. zm.[5)]) w art. 29: 1) w ust. 4 w pkt 3 w lit. d średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. e w brzmieniu: „e) punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 604 i …);”; 2) w ust. 8 wyrazy „art. 4 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1648, 1933 i 2581)” zastępuje się wyrazami „art. 2 pkt 87 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …)”.	Art. 57 EKŁE stanowi, że wdrażanie punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu powinno się odbywać bez jakichkolwiek zezwoleń indywidualnych, z wyjątkiem zezwolenia ogólnego, które dotyczy wykorzystywania częstotliwości radiowych. W związku z tym konieczne jest przesądzenie w ustawie – Prawo budowlane, że instalowanie punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu nie wymaga uzyskania pozwolenia na budowę oraz dokonania zgłoszenia robót budowlanych organowi administracji architektoniczno-budowlanej.
173.	Art. 14	**Art. 14.** W ustawie z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 773) w art. 35b w ust. 5 wyrazy „art. 159 ust. 1 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1648, 1933 i 2581)” zastępuje się wyrazami „art. 386 ust. 1 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …).”.	Zmiana związana z uchyleniem Pt i uchwaleniem nowej ustawy – Pke – dostosowanie odwołania i terminologii.

[5)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 553, 967, 1506, 1597, 1681, 1688, 1762, 1890, 1963 i 2029.

174.	Art. 15	**Art. 15.** W ustawie z dnia 14 grudnia 1995 r. o urzędzie Ministra Obrony Narodowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 1438) po art. 2 dodaje się art. 2a w brzmieniu: „Art. 2a. 1. W celu zapewnienia bezpieczeństwa państwa, mając na uwadze ochronę interesów Sił Zbrojnych oraz jednostek sił zbrojnych państw obcych przebywających czasowo na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie umów, których Rzeczpospolita Polska jest stroną, Minister Obrony Narodowej może zarządzić o zastosowaniu przez Siły Zbrojne urządzeń uniemożliwiających telekomunikację na określonym obszarze, przez czas niezbędny do wykonywania określonych zadań (lub czynności), z uwzględnieniem konieczności minimalizacji skutków braku możliwości korzystania z usług telekomunikacyjnych. 2. Minister Obrony Narodowej może powierzyć realizację zadania, o którym mowa w ust. 1, kierownikowi komórki organizacyjnej lub jednostki organizacyjnej podległej Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanej, właściwej w sprawach zarządzania częstotliwościami. 3. Przepisy ust. 1 i 2 nie naruszają uprawnień Dowódcy Operacyjnego Rodzajów Sił Zbrojnych, o których mowa w art. 18bl ustawy z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 388). 4. O zastosowaniu urządzeń, o których mowa w ust. 1, podmioty, o których mowa w ust. 1 i 3, niezwłocznie informują Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej za pośrednictwem podmiotu, o którym mowa w ust. 2.”.	Na skutek prowadzenia do art. 42 Pke przepisu rozszerzającego listę podmiotów uprawnionych do „zarządzenia o zastosowaniu urządzeń uniemożliwiających telekomunikację na określonym obszarze” o Ministra Obrony Narodowej, zachodzi konieczność wprowadzenia do ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o urzędzie Ministra Obrony Narodowej, zmiany, która określi przypadki i zasady wydania wyżej wymienionego zarządzenia.
175.	Art. 16	**Art. 16.** W ustawie z dnia 21 czerwca 1996 r. o szczególnych formach sprawowania nadzoru przez	Zmiany mają charakter dostosowujący i polegają na zmianie odesłania do Pt na odesłania do Pke oraz

		ministra właściwego do spraw wewnętrznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 309) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 11w w ust. 1: a) we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „przekazu telekomunikacyjnego” zastępuje się wyrazami „komunikatu elektronicznego przesyłanego w ramach świadczonej publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej”, b) pkt 1 otrzymuje brzmienie: „1) art. 45 ust. 1 i art. 49 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …), zwane dalej „danymi telekomunikacyjnymi”,”; 2) w art. 11y w ust. 1 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie: „1) o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1 lit. a tiret drugie ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej, 2) o których mowa w art. 389 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej,”.	zmianie odesłań do konkretnych przepisów Pt na odpowiadające im przepisy Pke. Odnosi się to do regulacji dotyczących dostępu uprawnionych podmiotów do danych telekomunikacyjnych wskazanych w art. 180c i art. 180d Pt, uzyskiwania danych z wykazu, o którym mowa w art. 179 ust. 9 Pt oraz uzyskiwania dostępu do danych, o których mowa w art. 161 Pt. Dane te będą na gruncie Pke wskazane odpowiednio w art. 43, art. 45, art. 49 oraz art. 389. W związku z tym należało zmienić odesłania do tych artykułów. Ponadto w związku z dokonaną w Pke zmianą terminologiczną w porównaniu do dotychczas obowiązujących przepisów Pt, tj. rezygnacją z definiowania i posługiwania się pojęciem „przekaz telekomunikacyjny”, gdyż pojęcie to mieści się w pojęciu „komunikat elektroniczny” - stosownej zmiany nazewnictwa należało również dokonać w zmienianych ustawach. W tym celu pojęcie „przekaz telekomunikacyjny” zastąpiono pojęciem „komunikat elektroniczny przesyłany w związku ze świadczoną publicznie dostępną usługą telekomunikacyjną”.
176.	Art. 17	**Art. 17.** W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 37) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 218 w § 1 wyrazy „art. 180c i art. 180d ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1648, 1933 i 2581 oraz z 2023 r. poz. 1394, 1703 i 2005)”	Zmiana związana z uchyleniem Pt i uchwaleniem nowej ustawy – Pke - zmieniono odwołania do Pt na odwołania do Pke oraz zmieniono odwołania do art. 180c i art. 180d Pt na odwołania do odpowiadających im art. 45 i art. 49 Pke.

		zastępuje się wyrazami „art. 45 ust. 1 i art. 49 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …)”; 2) w art. 237 w § 5 wyrazy „ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej”.	
177.	Art. 18	**Art. 18.** W ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2023 r. poz. 344, z późn. zm.[6)]) w art. 4 pkt 18 otrzymuje brzmienie: „18) łączności publicznej – należy przez to rozumieć sieci telekomunikacyjne oraz powiązane zasoby służące zapewnieniu publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …).”.	Zmiana związana z uchyleniem Pt i uchwaleniem nowej ustawy – Pke.
178.	Art. 19	**Art. 19.** W ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2512 oraz z 2023 r. poz. 2029) w art. 29 w ust. 1 w pkt 10 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 11 w brzmieniu: „11) satelitarnej usługi publicznej o regulowanym dostępie systemu radionawigacji satelitarnej Galileo.”.	W związku z kompleksowym uregulowaniem zarządzania PRS w przepisach Pke, w tym umocowaniem funkcjonującej w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, jednostki zarządzającej w Polsce PRS (Competent PRS Authority – CPA Polska), jest zasadne dodanie „satelitarnej usługi publicznej o regulowanym dostępie systemu radionawigacji satelitarnej Galileo” do katalogu spraw w zakresie działu „sprawy wewnętrzne” w ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej.

6) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 1113, 1463, 1506, 1688, 1762, 1906 i 2029.

179.	Art. 20	**Art. 20.** W ustawie z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 312) w art. 3 w ust. 1 w pkt 1d wyrazy „rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) nr 1062/2010 z dnia 28 września 2010 r. uzupełniającym dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/30/UE w odniesieniu do etykiet efektywności energetycznej dla telewizorów (Dz. Urz. UE L 314 z 30.11.2010, str. 64, z późn. zm.[1)])” zastępuje się wyrazami „rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2019/2013 z dnia 11 marca 2019 r. uzupełniającym rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1369 w odniesieniu do etykietowania energetycznego wyświetlaczy elektronicznych i uchylającym rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 1062/2010 (Dz. Urz. UE L 315 z 05.12.2019, str. 1, z późn. zm.[7)])”.	W związku z określeniem w Pke zakresu uprawnień kontrolnych Prezesa UKE w obszarze etykietowania energetycznego, konieczna stała się aktualizacja art. 3 ust. 1 pkt 1d ustawy o Inspekcji Handlowej, wyłączającego uprawnienia kontrolne Inspekcji Handlowej dotyczące etykietowania energetycznego w obszarach, w których są one realizowane przez Prezesa UKE.
180.	Art. 21	**Art. 21.** W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54) w art. 147a w ust. 1b w pkt 2 wyrazy „art. 2 pkt 37 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1648, 1933 i 2581 oraz z 2023 r. poz. 1394, 1703 i 2005)” zastępuje się wyrazami „art. 2 pkt 60 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …)”.	Zmiana związana z uchyleniem Pt i uchwaleniem nowej ustawy – Pke.
181.	Art. 22	**Art. 22.** W ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1266 i 1860) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 30 w ust. 1:	Zmiany mają charakter dostosowujący i polegają na zmianie odesłania do Pt na odesłania do Pke oraz zmianie odesłań do konkretnych przepisów Pt na odpowiadające im przepisy Pke. Odnosi się to do regulacji dotyczących dostępu uprawnionych

[7)] Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 50 z 24.02.2020, str. 18, Dz. Urz. UE L 48 z 11.02.2021, str. 7 oraz Dz. Urz. UE L 68 z 26.02.2021, str. 62.

		a) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie: „W celu zapobiegania przestępstwom lub wykrywania przestępstw, w tym przestępstw skarbowych, popełnionych przez osoby, o których mowa w art. 3 ust. 2, albo w celu ratowania życia lub zdrowia ludzkiego bądź wsparcia działań poszukiwawczych lub ratowniczych Żandarmeria Wojskowa może uzyskiwać dane niestanowiące treści odpowiednio, komunikatu elektronicznego przesyłanego w ramach świadczonej publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej, przesyłki pocztowej albo przekazu w ramach usługi świadczonej drogą elektroniczną, określone w:”, b) pkt 1 otrzymuje brzmienie: „1) art. 45 ust. 1 i art. 49 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …), zwane dalej „danymi telekomunikacyjnymi”,”; 2) w art. 30c w ust. 1: a) we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „art. 3 ust. 2 pkt 1, 3, 4, 5 i 6” zastępuje się wyrazami „art. 3 ust. 2”, b) pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie: „1) o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1 lit. a tiret drugie ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej, 2) o których mowa w art. 389 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej,”.	podmiotów do danych telekomunikacyjnych wskazanych w art. 180c i art. 180d Pt, uzyskiwania danych z wykazu, o którym mowa w art. 179 ust. 9 Pt oraz uzyskiwania dostępu do danych, o których mowa w art. 161 Pt. Dane te będą na gruncie Pke wskazane odpowiednio w art. 43, art. 45, art. 49 oraz art. 389. W związku z tym należało zmienić odesłania do tych artykułów. Ponadto w związku z dokonaną w Pke zmianą terminologiczną w porównaniu do dotychczas obowiązujących przepisów Pt, tj. rezygnacją z definiowania i posługiwania się pojęciem „przekaz telekomunikacyjny”, gdyż pojęcie to mieści się w pojęciu „komunikat elektroniczny” - stosownej zmiany nazewnictwa należało również dokonać w zmienianych ustawach. W tym celu pojęcie „przekaz telekomunikacyjny” zastąpiono pojęciem „komunikat elektroniczny przesyłany w związku ze świadczoną publicznie dostępną usługą telekomunikacyjną”.
182.	Art. 23	**Art. 23.** W ustawie z dnia 24 maja 2002 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu	Zmiany mają charakter dostosowujący i polegają na zmianie odesłania do Pt na odesłania do Pke oraz

		(Dz. U. z 2023 r. poz. 1136, 1834 i 1860) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 5 w ust. 1 po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu: „3a) realizowanie, we współpracy z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, zadań związanych z ustanowieniem i funkcjonowaniem systemu zarządzania kluczami kryptograficznymi satelitarnej usługi publicznej o regulowanym dostępie, o której mowa w art. 2 pkt 55 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …), w szczególności wykonywanie funkcji organu do spraw dystrybucji produktów kryptograficznych;”; 2) w art. 28 w ust. 1: a) we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „przekazu telekomunikacyjnego” zastępuje się wyrazami „komunikatu elektronicznego przesyłanego w ramach świadczonej publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej”, b) pkt 1 otrzymuje brzmienie: „1) art. 45 ust. 1 i art. 49 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …), zwane dalej „danymi telekomunikacyjnymi”,”; 3) w art. 28b w ust. 1 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie: „1) o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1 lit. a tiret drugie ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej, 2) o których mowa w art. 389 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej,”.	zmianie odesłań do konkretnych przepisów Pt na odpowiadające im przepisy Pke. Odnosi się to do regulacji dotyczących dostępu uprawnionych podmiotów do danych telekomunikacyjnych wskazanych w art. 180c i art. 180d Pt, uzyskiwania danych z wykazu, o którym mowa w art. 179 ust. 9 Pt oraz uzyskiwania dostępu do danych, o których mowa w art. 161 Pt. Dane te będą na gruncie Pke wskazane odpowiednio w art. 43, art. 45, art. 49 oraz art. 389. W związku z tym należało zmienić odesłania do tych artykułów. Ponadto w związku z dokonaną w Pke zmianą terminologiczną w porównaniu do dotychczas obowiązujących przepisów Pt, tj. rezygnacją z definiowania i posługiwania się pojęciem „przekaz telekomunikacyjny”, gdyż pojęcie to mieści się w pojęciu „komunikat elektroniczny” - stosownej zmiany nazewnictwa należało również dokonać w zmienianych ustawach. W tym celu pojęcie „przekaz telekomunikacyjny” zastąpiono pojęciem „komunikat elektroniczny przesyłany w związku ze świadczoną publicznie dostępną usługą telekomunikacyjną”. Dodatkowo, uzupełniono art. 5 ust. 1 ustawy o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu poprzez dodanie pkt 3a dotyczącego zarządzania satelitarną usługą publiczną o regulowanym dostępie PRS, w związku z kompleksowym uregulowaniem w Pke oraz

			ustawie o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu zagadnień związanych z PRS, w tym działalności jednostki zarządzającej PRS – CPA Polska (Competent PRS Authority). Część zadań CPA powinna być wykonywana we współpracy lub za zgodą krajowej władzy bezpieczeństwa (National Security Authority – NSA) oraz organu ds. dystrybucji produktów kryptograficznych (Crypto Distribution Authority – CDA). W Polsce funkcję obu organów pełni Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego, przy czym dotychczas w żadnym akcie prawnym nie wskazano, że ABW jest organem ds. dystrybucji produktów kryptograficznych. W związku z tym, w ustawie o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu należało wprowadzić przepis określający współpracę Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych w obszarze zarządzania kluczami kryptograficznymi PRS w Polsce, w szczególności pełnienie przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego funkcji organu ds. dystrybucji produktów kryptograficznych.
183.	Art. 24	**Art. 24.** W ustawie z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2023 r. poz. 2110) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 125 w ust. 2 wyrazy „art. 111 ust. 3 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1648, 1933 i 2581 oraz z 2023 r. poz. 1394 i 1703)”	Zmiana związana z uchyleniem Pt i uchwaleniem nowej ustawy – Pke.

		zastępuje się wyrazami „art. 62 ust. 3 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …)”; 2) w art. 212 w ust. 1 w pkt 4 wyrazy „art. 111 ust. 3 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne” zastępuje się wyrazami „art. 62 ust. 3 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej”.	
184.	Art. 25	**Art. 25.** W ustawie z dnia 5 lipca 2002 r. o ochronie niektórych usług świadczonych drogą elektroniczną opartych lub polegających na dostępie warunkowym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1341) w art. 4 w ust. 1 wyrazy „art. 2 pkt 35 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2014 r. poz. 243, z późn. zm.[3)])” zastępuje się wyrazami „art. 2 pkt 58 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …)”.	Zmiana związana z uchyleniem Pt i uchwaleniem nowej ustawy – Pke.
185.	Art. 26	**Art. 26.** W ustawie z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 2: a) w pkt 3 wyrazy „ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2019 r. poz. 2460)” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …)”, b) w pkt 4 wyrazy „ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej”;	Zmiana związana z uchyleniem Pt i uchwaleniem nowej ustawy – Pke.

		(…) 3) uchyla się art. 10; 4) uchyla się art. 24; 5) art. 25 otrzymuje brzmienie: „Art. 25. Orzekanie w sprawach o czyny określone w art. 23 następuje w trybie przepisów o postępowaniu w sprawach o wykroczenia.”.	
186.	Art. 27	**Art. 27.** W ustawie z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz. U. z 2023 r. poz. 659) w art. 16 w ust. 1 w pkt 20 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 21 w brzmieniu: „21) określone w art. 449 ustawy z dnia …. 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. …).”.	Celem zmiany ustawy jest uwzględnienie w katalogu przestępstw, w stosunku do których przepisy ww. ustawy mają zastosowanie, przestępstw określonych w przepisach art. 449 Pke.
187.	Art. 28	**Art. 28.** W ustawie z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 1520 oraz z 2023 r. poz. 825, 1723, 1843 i 1860) w art. 53 w ust. 6 w zdaniu pierwszym wyrazy „ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2021 r. poz. 576 oraz z 2022 r. poz. 501)” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …)”.	Zmiana związana z uchyleniem Pt i uchwaleniem nowej ustawy – Pke.
188.	Art. 29	**Art. 29.** W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146) w art. 116 w ust. 1 po pkt 7h dodaje się pkt 7i w brzmieniu: „7i) środki, o których mowa w art. 331 ust. 11 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ...);”.	Niezbędne jest dokonanie zmian wynikających z brzmienia art. 331 ust. 11 Pke.

189.	Art. 30	**Art. 30.** W ustawie z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 307) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 2 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu: „2a. Przepis art. 20ae ustawy stosuje się również do podmiotu, o którym mowa w art. 2 pkt 40 lit. a ustawy z dnia ... 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …) w zakresie, o którym mowa w art. 296 ust. 3 pkt 2 lit. e tej ustawy.”; 2) w art. 3 w pkt 3 wyrazy „ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2024 r. poz. 34)” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia ... 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej”; 3) w art. 20ae po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu: „2a. Opatrzenie danych podpisem zaufanym wywołuje skutek, o którym mowa w ust. 1, również w stosunku do podmiotu, o którym mowa w art. 2 pkt 40 lit. a ustawy z dnia ... 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej, w zakresie, o którym mowa w art. 296 ust. 3 pkt 2 lit. e tej ustawy, jeżeli obie strony wyrażą na to zgodę.”.	Wprowadzane zmiany są konsekwencją zmian w procesie weryfikacji abonenta przeprowadzanym przed rozpoczęciem świadczenia usług telekomunikacyjnych. W Pke dopuszczono możliwość weryfikacji tożsamości abonenta za pomocą danych zawartych w złożonym przez abonenta podpisie zaufanym, z zastrzeżeniem, że podpis ten może być wykorzystany wyłącznie do potwierdzenia tożsamości abonenta. Weryfikacja ta może być dokonana tylko za pomocą narzędzia określonego w rozporządzeniu wydanym przez ministra właściwego do spraw informatyzacji na podstawie art. 20d ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne. Skutkiem tego będzie możliwość korzystania przez wszystkich przedsiębiorców telekomunikacyjnych z tego samego narzędzia przygotowanego przez ministra właściwego do spraw informatyzacji jako kompletnej i zupełnej usługi świadczonej online. Możliwość weryfikacji złożonego podpisu zaufanego przez dostawców usług telekomunikacyjnych jest nieodpłatna. Z przepisów tych nie wynika możliwość udostępnienia wybranym przedsiębiorcom telekomunikacyjnym przez ministra właściwego do spraw informatyzacji części ww. narzędzia w postaci np. interfejsu programistycznego aplikacji lub kodu źródłowego.
190.	Art. 31	**Art. 31.** W ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o nadzorze nad rynkiem kapitałowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 188 i 1723) w art. 38:	Zmiana związana z uchyleniem Pt i uchwaleniem nowej ustawy – Pke.

		1) w ust. 5 w pkt 1 wyrazy „stanowiących tajemnicę telekomunikacyjną w rozumieniu ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1648 i 1933)” zastępuje się wyrazami „stanowiących tajemnicę komunikacji elektronicznej w rozumieniu ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …)”; 2) w ust. 5a w pkt 1 wyrazy „tajemnicy telekomunikacyjnej” zastępuje się wyrazami „tajemnicy komunikacji elektronicznej”.	
191.	Art. 32	**Art. 32.** W ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 184) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 18 w ust. 1: a) we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „przekazu telekomunikacyjnego” zastępuje się wyrazami „komunikatu elektronicznego przesyłanego w ramach świadczonej publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej”, b) pkt 1 otrzymuje brzmienie: „1) art. 45 ust. 1 i art. 49 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …), zwane dalej „danymi telekomunikacyjnymi”,”; 2) w art. 18b w ust. 1 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie: „1) o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1 lit. a tiret drugie ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej,”; 2) o których mowa w art. 389 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej,”.	Zmiany mają charakter dostosowujący i polegają na zmianie odesłania do Pt na odesłania do Pke oraz zmianie odesłań do konkretnych przepisów Pt na odpowiadające im przepisy Pke. Odnosi się to do regulacji dotyczących dostępu uprawnionych podmiotów do danych telekomunikacyjnych wskazanych w art. 180c i art. 180d Pt, uzyskiwania danych z wykazu, o którym mowa w art. 179 ust. 9 Pt oraz uzyskiwania dostępu do danych, o których mowa w art. 161 Pt. Dane te będą na gruncie Pke wskazane odpowiednio w art. 43, art. 45, art. 49 oraz art. 389. W związku z tym należało zmienić odesłania do tych artykułów. Ponadto w związku z dokonaną w Pke zmianą terminologiczną w porównaniu do dotychczas obowiązujących przepisów Pt, tj. rezygnacją z definiowania i posługiwania się pojęciem „przekaz telekomunikacyjny”, gdyż pojęcie to mieści się w pojęciu „komunikat elektroniczny” - stosownej zmiany nazewnictwa należało również dokonać w

			zmienianych ustawach. W tym celu pojęcie „przekaz telekomunikacyjny” zastąpiono pojęciem „komunikat elektroniczny przesyłany w związku ze świadczoną publicznie dostępną usługą telekomunikacyjną”.
192.	Art. 33	**Art. 33.** W ustawie z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 81, 1834 i 1860) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 32 w ust. 1: a) we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „przekazu telekomunikacyjnego” zastępuje się wyrazami „komunikatu elektronicznego przesyłanego w ramach świadczonej publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej”, b) pkt 1 otrzymuje brzmienie: „1) art. 45 ust. 1 i art. 49 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ...), zwane dalej „danymi telekomunikacyjnymi”,”; 2) w art. 32b w ust. 1 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie: „1) o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1 lit. a tiret drugie ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej, 2) o których mowa w art. 389 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej,”.	Zmiany mają charakter dostosowujący i polegają na zmianie odesłania do Pt na odesłania do Pke oraz zmianie odesłań do konkretnych przepisów Pt na odpowiadające im przepisy Pke. Odnosi się to do regulacji dotyczących dostępu uprawnionych podmiotów do danych telekomunikacyjnych wskazanych w art. 180c i art. 180d Pt, uzyskiwania danych z wykazu, o którym mowa w art. 179 ust. 9 Pt oraz uzyskiwania dostępu do danych, o których mowa w art. 161 Pt. Dane te będą na gruncie Pke wskazane odpowiednio w art. 43, art. 45, art. 49 oraz art. 389. W związku z tym należało zmienić odesłania do tych artykułów. Ponadto w związku z dokonaną w Pke zmianą terminologiczną w porównaniu do dotychczas obowiązujących przepisów Pt, tj. rezygnacją z definiowania i posługiwania się pojęciem „przekaz telekomunikacyjny”, gdyż pojęcie to mieści się w pojęciu „komunikat elektroniczny” - stosownej zmiany nazewnictwa należało również dokonać w zmienianej ustawie. W tym celu pojęcie „przekaz telekomunikacyjny” zastąpiono pojęciem „komunikat elektroniczny”.
193.	Art. 34	**Art. 34.** W ustawie z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. z 2024 r. poz. 652) w art. 24d ust. 1 otrzymuje brzmienie:	

		„1. SWD PRM uzyskuje za pośrednictwem centralnego punktu systemu powiadamiania ratunkowego, o którym mowa w art. 337 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ...), informacje dotyczące lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego 112 albo innego numeru alarmowego, oraz dane dotyczące abonenta, o których mowa w art. 337 ust. 2 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej.”.	
194.	Art. 35	**Art. 35.** W ustawie z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 2111) w załączniku do ustawy: 1) w części I: a) w ust. 36 w kolumnie 4 dodaje się pkt 4 w brzmieniu: „4) dokonanie wpisu do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych”, b) w ust. 53 w kolumnie 4 w pkt 4 wyraz „telekomunikacji” zastępuje się wyrazami „komunikacji elektronicznej”; 2) w części III uchyla się ust. 32.	Zmiana o charakterze legislacyjnym w stosunku do obecnych regulacji. Dodatkowo w związku z wprowadzeniem w Pke nowej opłaty za prawo używania urządzenia objętego pozwoleniem radiowym, wprowadzono wyłączenie od pobierania opłaty skarbowej od wydania pozwolenia i jego przedłużenia.
195.	Art. 36	**Art. 36.** W ustawie z dnia 13 kwietnia 2007 r. o kompatybilności elektromagnetycznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2233) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 5: a) w pkt 4 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „art. 2 pkt 46 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo	Zmiana pierwsza związana jest z uchyleniem Pt i uchwaleniem nowej ustawy – Pke. Zmiana trzecia ma charakter porządkujący.

		telekomunikacyjne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1648 i 1933),” zastępuje się wyrazami „art. 2 pkt 74 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …),”, b) pkt 7 otrzymuje brzmienie: „7) wyposażenia lotniczego objętego przepisami ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2023 r. poz. 2110) lub następującego wyposażenia lotniczego objętego przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1139 z dnia 4 lipca 2018 r. w sprawie wspólnych zasad w dziedzinie lotnictwa cywilnego i utworzenia Agencji Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego oraz zmieniającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 2111/2005, (WE) nr 1008/2008, (UE) nr 996/2010, (UE) nr 376/2014 i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/30/UE i 2014/53/UE, a także uchylającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 552/2004 i (WE) nr 216/2008 i rozporządzenie Rady (EWG) nr 3922/91 (Dz. Urz. UE L 212 z 22.08.2018, str. 1, z późn. zm.[8)]) i przeznaczonego jedynie do użytkowania w powietrzu: a) statków powietrznych innych niż bezzałogowe statki powietrzne, a także związanych z nimi silników, śmigieł, części i wyposażenia nieinstalowanego, b) bezzałogowych statków powietrznych, a także związanych z nimi silników, śmigieł, części i wyposażenia nieinstalowanego, których projekt jest certyfikowany zgodnie z art. 56 ust. 1 tego rozporządzenia i które są przeznaczone jedynie do działania na częstotliwościach wykorzystywanych w lotnictwie, zgodnie z przeznaczeniem określonym w Krajowej Tablicy Przeznaczeń Częstotliwości;”,	

		c) w pkt 8 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 9 w brzmieniu: „9) wyrobów przeznaczonych na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa, do których stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 listopada 2006 r. o systemie oceny zgodności wyrobów przeznaczonych na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 747) oraz przepisy wydane na podstawie tej ustawy.”; 2) w art. 22 i w art. 24 w ust. 1 wyrazy „z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej”.	
196.	Art. 37	**Art. 37.** W ustawie z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 122) w art. 21a: 1) w ust. 3 wyrazy „ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1648 i 1933)” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …)”; 2) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu: „3a. Obowiązek, o którym mowa w ust. 3, nie obejmuje wysyłania komunikatu użytkownikom końcowym, których karty SIM są zainstalowane i wykorzystywane w urządzeniach używanych wyłącznie do świadczenia usług komunikacji maszyna-maszyna.”.	Zmiana związana z uchyleniem Pt i uchwaleniem nowej ustawy – Pke.

[8)] Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 236 z 05.07.2021, str. 11 oraz Dz. Urz. UE L 382 z 28.10.2021, str. 60.

197.	Art. 38	**Art. 38.** W ustawie z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1683 i 1860) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 23z w ust. 1: a) we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „przekazu telekomunikacyjnego” zastępuje się wyrazami „komunikatu elektronicznego przesyłanego w ramach świadczonej publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej”, b) pkt 1 otrzymuje brzmienie: „1) art. 45 ust. 1 i art. 49 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ...), zwane dalej „danymi telekomunikacyjnymi”,”; 2) w art. 23zb w ust. 1 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie: „1) o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1 lit. a tiret drugie ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej, 2) o których mowa w art. 389 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej,”.	Proponowana zmiana przepisów wynika z wejścia w życie z dniem 14 grudnia 2022 r. ustawy z dnia 22 lipca 2022 r. o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1933) w zakresie dotyczącym ujęcia w katalogu uprawnionych podmiotów, o których mowa w art. 179 ust. 3 pkt 1 lit. a Pt, Inspektoratu Wewnętrznego Służby Więziennej. Przepis ten powinien zostać utrzymany również w obecnie procedowanym akcie.
198.	Art. 39	**Art. 39.** W ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 604) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 1 w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie: „3) zasady zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego w zakresie nieuregulowanym ustawą z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …);”; 2) w art. 2: a) w ust. 1:	Zaproponowane zmiany w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (dalej również: „Megaustawa”) polegają na zastąpieniu dotychczasowych odwołań do Pt odwołaniem do Pke, usunięciu odwołań do przepisów uchylonych lub na dostosowaniu siatki pojęciowej, uwzględniając definicje zawarte w Pke, jak również uspójnieniu brzmienia przepisów z analogicznymi regulacjami na gruncie Pke (np. zawarty w art. 12

		– w pkt 4 po wyrazach „linię kablową podziemną i nadziemną,” dodaje się wyrazy „punkt dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu, przenośne wolnostojące maszty antenowe,”, – pkt 6 otrzymuje brzmienie: „6) infrastruktura techniczna – każdy element infrastruktury lub sieci, który może służyć do umieszczenia w nim lub na nim elementów sieci telekomunikacyjnej lub infrastruktury telekomunikacyjnej, nie stając się jednocześnie aktywnym elementem tej sieci telekomunikacyjnej, taki jak rurociągi, kanalizacja, maszty, kanały, komory, studzienki, szafki, budynki i wejścia do budynków, instalacje antenowe, antenowe konstrukcje wsporcze, wieże i słupy, z wyłączeniem:”, – pkt 9 otrzymuje brzmienie: „9) punkt styku – miejsce, w którym znajduje się punkt dystrybucji lub w którym można umieścić taki punkt;”, – w pkt 10 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 11–13 w brzmieniu: „11) punkt dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu – niewielkie urządzenie radiowe o małej mocy, wyposażone w jedną lub więcej anten o krótkim zasięgu i niskim oddziaływaniu na krajobraz, pozwalające użytkownikom uzyskać bezprzewodowy dostęp do sieci telekomunikacyjnej niezależnie od rodzaju tej sieci – ruchomej lub stacjonarnej, posiadające cechy fizyczne i techniczne określone w aktach wykonawczych wydawanych przez Komisję Europejską, o których mowa w art. 57 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r.	Megaustawy obowiązek prowadzenia przez operatora negocjacji w celu zawarcia umowy o dostępie w zakresie połączenia sieci na wniosek jednostki samorządu terytorialnego). **Art. 39 pkt 2 lit. a tiret pierwsze** Do definicji „infrastruktury telekomunikacyjnej o nieznacznym oddziaływaniu” w art. 2 ust. 1 pkt 4, dodaje się dwa desygnaty: „punkt dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu” oraz „przenośne wolnostojące maszty antenowe”. **Art. 39 pkt 2 lit. a tiret drugie** Definicja infrastruktury technicznej zawartej w art. 2 ust. 1 pkt 6 została rozszerzona o „antenowe konstrukcje wsporcze”. Zmiana ma na celu wyeliminowanie wątpliwości interpretacyjnych związanych z określaniem desygnatów pojęcia infrastruktury technicznej. **Art. 39 pkt 2 lit. a tiret trzecie** Zmiana siatki pojęciowej pociąga za sobą konieczność wprowadzenia zmian w definicji pojęcia „punktu styku”. **Art. 39 pkt 2 lit. b** Dotychczasowy przepis art. 2 ust. 2 Megaustawy wyraźnie precyzował, że pojęcia używane w ustawie należy w pierwszej kolejności interpretować zgodnie ze znaczeniami, jakie tym pojęciom nadawało Pt. Jest to przepis zbędny i w związku z tym projektowane jest jego uchylenie. Nie wyklucza to dalszej, systemowej wykładni pojęć Megaustawy przez pryzmat ich definicji w Pke, należy bowiem zauważyć, że art. 2 ust. 2 Megaustawy stanowił *de facto* odzwierciedlenie ówczesnej (na moment

		ustanawiającej Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz. Urz. UE L 321 z 17.12.2018, str. 36, z późn. zm.[9)]); 12) publiczna infrastruktura techniczna – infrastrukturę techniczną w przestrzeni publicznej, będącą własnością albo będącą w zarządzie jednostek samorządu terytorialnego, jednostek organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego, państwowych osób prawnych, innych państwowych jednostek organizacyjnych oraz podmiotów wykonujących zadania z zakresu użyteczności publicznej z choćby częściowym udziałem Skarbu Państwa w strukturze własnościowej, nadającą się pod względem technicznym do umieszczania w niej lub na niej punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu lub niezbędną do połączenia takich punktów z siecią telekomunikacyjną, w szczególności: latarnie, konstrukcje wsporcze znaków drogowych, konstrukcje wsporcze sygnalizatorów świetlnych, konstrukcje wsporcze urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego, tablice i urządzenia reklamowe, a także przystanki kolejowe, autobusowe i tramwajowe oraz stacje kolejowe i stacje metra; 13) wewnątrzbudynkowa infrastruktura techniczna – infrastrukturę techniczną pomiędzy punktem styku a zakończeniem sieci, a także odcinek kanalizacji kablowej pomiędzy złączem rozgałęźnym poza budynkiem a punktem styku, w przypadku gdy punkt styku znajduje się w budynku.”, b) uchyla się ust. 2; (…) 8) w art. 13:	przyjęcia pierwotnego tekstu Megaustawy) praktyki legislacyjnej w zakresie wskazywania sposobu dokonywania wykładni pojęć normatywnych, od której ustawodawstwo polskie już odeszło. Zgodnie z § 148 Zasad techniki prawodawczej[10)], jeżeli w ustawie zachodzi wyjątkowo potrzeba odstąpienia od znaczenia danego określenia ustalonego w ustawie określanej m.in. jako „prawo” podstawowej dla danej dziedziny spraw, to wtedy należy podjąć odpowiednie rozwiązania legislacyjne z zasad techniki prawodawczej. Nie ma takiej potrzeby w przedmiotowym przepisie, ponieważ siatka pojęciowa jest wspólna dla wszystkich aktów prawnych w tej gałęzi prawa, obejmującej m.in. projektowane Pke oraz nowelizowaną Megaustawę. **Art. 39 pkt 8 lit. a oraz b** Projektowane zmiany w art. 13 ust. 1 Megaustawy są pośrednią konsekwencją wdrożenia EKŁE. Polegają na dostosowaniu obecnego brzmienia przepisu do zmian wynikających z brzmienia projektowanego Pke, tj. wprowadzenia definicji „użytkownika rządowego”, dotychczas referowanego jako „podmioty wskazane w art. 4 pkt 1, 2, 4, 5 i 8” uchylanej ustawy Pt. Zastosowana została także nowa siatka pojęciowa w zakresie odwołania do definicji „powiązanych zasobów”, która zastępuje „udogodnienia towarzyszące”. Proponowane zmiany art. 13 ust. 2 Megaustawy są związane z potrzebą dostosowania odesłań do

[9)] Zmiany wymienionej dyrektywy zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 334 z 27.12.2019, str. 164 oraz Dz. Urz. UE L 419 z 11.12.2020, str. 36.
[10)] Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283).

		a) ust. 1–3 otrzymują brzmienie: „1. Jednostka samorządu terytorialnego jest obowiązana uwzględnić uzasadnione wnioski przedsiębiorców telekomunikacyjnych, użytkowników rządowych, o których mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e oraz h ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej, oraz innych jednostek samorządu terytorialnego o zapewnienie im dostępu telekomunikacyjnego, w tym użytkowania elementów sieci telekomunikacyjnej oraz powiązanych zasobów. 2. Do zapewnienia dostępu telekomunikacyjnego stosuje się przepisy działu I rozdziału 4 oraz działu III rozdziałów 1 i 3 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej, z tym że: 1) jednostka samorządu terytorialnego wykonująca działalność, o której mowa w art. 3 ust. 1, jest obowiązana równo traktować przedsiębiorców telekomunikacyjnych, w szczególności przez oferowanie jednakowych warunków w porównywalnych okolicznościach; 2) wniosek w sprawie wydania decyzji rozstrzygającej spór dotyczący dostępu telekomunikacyjnego może złożyć każda ze stron sporu, jeżeli w terminie 30 dni od dnia wystąpienia przez jedną ze stron z wnioskiem w sprawie zawarcia umowy o dostępie telekomunikacyjnym taka umowa nie została zawarta. 3. W przypadku uzyskania dostępu telekomunikacyjnego przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego od: 1) jednostki samorządu terytorialnego lub 2) podmiotu, który zawarł z jednostką samorządu terytorialnego umowę koncesji, w rozumieniu ustawy z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi, lub umowę o partnerstwie	rozdziałów Pke dotyczących konsultacji, zasad ogólnych dostępu telekomunikacyjnego oraz koordynacji dostępu, a także uwypukleniem skutku, jaki niesie ze sobą niezawarcie umowy o dostępie we wskazanym terminie. Z obecnie obowiązujących przepisów wynika, że jednostka samorządu terytorialnego jest zobowiązana zawrzeć umowę o dostępie telekomunikacyjnym w terminie 30 dni od dnia wystąpienia o jej zawarcie. Niedotrzymanie wskazanego terminu skutkuje nabyciem uprawnienia przez obie strony negocjacji do wniesienia wniosku o rozstrzygnięcie sporu do Prezesa UKE i właśnie ta okoliczność powinna wynikać z redakcji art. 13 ust. 2. Proponowana treść art. 13 ust. 2 pkt 1 Megaustawy nie pozostawia wątpliwości, że jest to przepis wskazujący inny termin na zasadzie określonej w art. 182 ust. 2 pkt 2 Pke. Zmiany w art. 13 ust. 3 i 4 Megaustawy mają na celu uproszczenie przepisów przesądzających, że obowiązki regulacyjne nałożone na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego mają zastosowanie w tym samym zakresie i na tych samych warunkach do elementów sieci telekomunikacyjnej, powiązanych zasobów oraz usług i innych elementów objętych dostępem telekomunikacyjnym, nawet gdy zasoby te zostały udostępnione przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu przez: – jednostki samorządu terytorialnego, lub – podmiot, który zawarł z jednostką samorządu terytorialnego umowę koncesji w rozumieniu ustawy z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi lub

		publiczno-prywatnym, w rozumieniu ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym, w zakresie elementów sieci telekomunikacyjnej, powiązanych zasobów oraz usług i innych elementów objętych dostępem telekomunikacyjnym – obowiązki regulacyjne nałożone na tego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego stosuje się, w tym samym zakresie i na tych samych warunkach, do elementów sieci telekomunikacyjnej, powiązanych zasobów oraz usług i innych elementów objętych tym dostępem.”, b) uchyla się ust. 4; 9) w art. 14 wyrazy „prawa telekomunikacyjnego” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej”; (…) 11) w art. 16a: a) w ust. 3: – pkt 1–3 otrzymują brzmienie: „1) wpływy z opłat za prawo do wykorzystywania zasobów numeracji, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej; 2) 15% wpływów z opłat za prawo do dysponowania częstotliwością, o których mowa w art. 24 ust. 1 ustawy, o której mowa w pkt 1; 3) wpływy z kar pieniężnych, o których mowa w art. 29d ust. 13 i art. 29q ust. 1 ustawy oraz art. 444 ust. 1 i 2 i art. 448 ust. 1 ustawy, o której mowa w pkt 1;”, – po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu: „3a) wpływy z opłat, o których mowa w art. 26 ust. 3 pkt 1 i ust. 4 ustawy, o której mowa w pkt 1;”, – w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 7 i 8 w brzmieniu:	umowę o partnerstwie publiczno-prywatnym w rozumieniu ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym w zakresie elementów sieci telekomunikacyjnej, powiązanych zasobów oraz usług i innych elementów objętych dostępem. **Art. 39 pkt 11** Zmiany w art. 16a ust. 3 Megaustawy polegają na dostosowaniu terminologii tego przepisu do terminologii Pke oraz na rozszerzeniu katalogu przychodów Funduszu Szerokopasmowego, m.in. o: – środki za prawo używania urządzenia radiowego objętego pozwoleniem radiowym, – pozostałe na koncie środki z doładowań kont prepaid, o których mowa w art. 331 ust. 9 Pke, – inne przychody (np. zwroty z niewykorzystanych środków udzielonych i wypłaconych dotacji celowych). **Art. 39 pkt 13 lit. a** Uchyla się art. 18 ust. 1 ponieważ regulacja, która ma zastosowanie w przypadku, do którego odnosi się ten przepis, została zawarta w art. 168 Pke. Zmiana w tym zakresie dotyczy formy – umowa o dostępie, w tym umowa o dostępie do infrastruktury technicznej, jest zawierana pod rygorem nieważności w formie dokumentowej, a nie na piśmie, jak było to uregulowane dotychczas w uchylanym art. 18 ust. 1 Megaustawy. **Art. 39 pkt 13 lit. d** Dodany do art. 18 ust. 11 przesądza, że Prezes UKE przed przyjęciem rozstrzygnięcia w sprawie o której mowa w art. 18 ust. 3 Megaustawy, przeprowadza się

		„7) środki, o których mowa w art. 331 ust. 9 ustawy, o której mowa w pkt 1; 8) inne przychody.”, b) w ust. 4 po pkt 2b dodaje się pkt 2c w brzmieniu: „2c) finansowanie lub dofinansowanie świadczeń opieki zdrowotnej w zakresie profilaktyki i leczenia dzieci i młodzieży uzależnionych od technologii cyfrowych, o których mowa w art. 331 ust. 11 ustawy z dnia …. 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej;”; (…) 13) w art. 18: a) uchyla się ust. 1, (…) d) dodaje się ust. 11 w brzmieniu: „11. Prezes UKE przed wydaniem decyzji, o której mowa w ust. 3, przeprowadza postępowanie konsultacyjne. Przepisy działu I rozdziału 4 oddziału 1 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej stosuje się.”; 14) w art. 19: a) uchyla się ust. 2, (…) d) w ust. 5 skreśla się wyrazy „na piśmie”; 15) uchyla się art. 20 i art. 21; 16) w art. 22: a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie: „1. Do zapewnienia dostępu do infrastruktury technicznej przez operatora sieci stosuje się przepisy działu III rozdziału 3 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej, z uwzględnieniem ust. 2–4, 6–7a, 9 i 10. 2. Prezes UKE wydając decyzję rozstrzygającą spór dotyczący dostępu do infrastruktury technicznej	postępowanie konsultacyjne zgodnie z regulacją zawartą w Pke. Innymi słowy, jest to „inne rozstrzygnięcie wskazane w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych” w rozumieniu art. 30 ust. 1 pkt 14 Pke. **Art. 39 pkt 14 lit. a i d** Konieczne jest uchylenie w art. 19 ust. 2, ze względu na to, że powiela on regulację art. 169 ust. 2 Pke. Informacje uzyskane w związku z negocjacjami umowy o dostępie (a więc m.in. umowy o dostępie do infrastruktury technicznej) mogą być wykorzystane wyłącznie zgodnie z ich przeznaczeniem i podlegają obowiązkowi zachowania poufności, także po ich zakończeniu. W art. 19 ust. 5 wykreśla się „na piśmie”. W związku ze zmniejszeniem rygoru formalnego dla umowy o dostępie, nie jest zasadne, aby uzasadnione przyczyny odmowy dostępu do infrastruktury technicznej były przekazywane na piśmie, jeżeli w przypadku wniosku o zawarcie takiej umowy jest zastrzeżona forma dokumentowa. **Art. 39 pkt 15** Uchyla się art. 20 Megaustawy, ponieważ zmiana umowy o dostępie do infrastruktury technicznej przez Prezesa UKE, działającego z urzędu, następuje na podstawie art. 182 Pke i – zgodnie z nowym brzmieniem nadanym niniejszą nowelizacją – art. 22 ust. 9 Megaustawy, który rozszerza m.in. katalog przesłanek uprawniających do zmiany umowy o dostępie, jeżeli dotyczy infrastruktury technicznej, o potrzebę zapewnienia ochrony interesów odbiorców

		przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, bierze pod uwagę, aby opłaty z tytułu dostępu umożliwiały zwrot poniesionych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego kosztów oraz uwzględniały wpływ zapewnienia tego dostępu na plan biznesowy tego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, w szczególności na realizowane przez niego inwestycje dotyczące szybkich sieci telekomunikacyjnych oraz powiązanych zasobów.”, (…) 17) uchyla się art. 23; 18) w art. 24: a) ust. 1 otrzymuje brzmienie: „1. Do umowy o dostępie do infrastruktury technicznej stosuje się art. 175 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej, z zastrzeżeniem, że umowa jest przekazywana przez operatora sieci zobowiązanego do zapewnienia dostępu.”, b) uchyla się ust. 2–4; (…) 22) art. 27 otrzymuje brzmienie: „Art. 27. 1. Podmiot, który: 1) wykorzystał środki publiczne w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych do: a) budowy, przebudowy lub remontu sieci telekomunikacyjnej lub infrastruktury telekomunikacyjnej lub b) nabycia praw do sieci telekomunikacyjnej lub infrastruktury telekomunikacyjnej, 2) nabył prawa do sieci telekomunikacyjnej lub infrastruktury telekomunikacyjnej, o których mowa w pkt 1 lit. a	usług świadczonych przez podmioty wykonujące zadania z zakresu użyteczności publicznej. Uchyla się również w art. 21 Megaustawy: – ust. 2, ponieważ uprawnienie określone w tym przepisie wynika z art. 182 ust. 2 Pke. Okoliczność odmowy zapewnienia dostępu jest wskazana w art. 182 ust. 2 pkt 1 Pke. Natomiast termin 60-dniowy, związany z uzyskaniem przez strony negocjujące umowę o dostępie do infrastruktury technicznej, uprawnienia do wystąpienia z wnioskiem o wydanie decyzji rozstrzygającej kwestie dostępu przez Prezesa UKE, pozostaje bez zmian i wynika z zasady ogólnej określonej w art. 182 ust. 2 pkt 2 Pke; – ust. 2a, ponieważ w przypadku określonym w tym przepisie zastosowanie mieć będzie art. 182 ust. 4–5 Pke, określające wymogi formalne wniosku w sprawie rozstrzygnięcia sporu dotyczącego dostępu telekomunikacyjnego, a więc również dostępu do infrastruktury technicznej, co wynika z definicji dostępu telekomunikacyjnego zawartego w Pke; – ust. 3, ponieważ tożsame uprawnienia Prezesa UKE jako organu prowadzącego postępowanie administracyjne, wobec strony postępowania administracyjnego wynika z przepisów Kpa. Ponadto Prezes UKE może uzyskać te informacje na podstawie projektowanego art. 19 ust. 2 Pke. W przypadku operatorów sieci, będą oni „innymi podmiotami działającymi na rynku komunikacji elektronicznej lub innych rynkach ściśle powiązanych z tym rynkiem” w rozumieniu

		– zapewnia dostęp telekomunikacyjny do takich sieci lub infrastruktury przedsiębiorcom telekomunikacyjnym. 2. Obowiązek, o którym mowa w ust. 1, dotyczy całości sieci telekomunikacyjnej lub infrastruktury telekomunikacyjnej, które zostały zbudowane, przebudowane, wyremontowane lub w stosunku do których nabyto prawa z wykorzystaniem środków publicznych, także w zakresie, w jakim finansowanie części tej sieci lub infrastruktury nastąpiło ze środków prywatnych. 3. Dostęp, o którym mowa w ust. 1, jest odpłatny, chyba że strony umowy postanowią inaczej. 4. Do zapewnienia dostępu, o którym mowa w ust. 1, stosuje się przepisy działu III rozdziału 3 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej oraz art. 18 ust. 2, 3, 6–8 i 11, art. 19 ust. 1 i 2a oraz art. 24 ust. 1 ustawy, z tym że Prezes UKE: 1) wydaje decyzję rozstrzygającą spór dotyczący tego dostępu, biorąc pod uwagę w szczególności zasady zapewnienia dostępu określone w decyzjach, umowach lub innych aktach, na podstawie których nastąpiło finansowanie ze środków publicznych budowy, przebudowy lub remontu sieci telekomunikacyjnej lub powiązanych zasobów, lub nabycia praw do nich, a także kierując się koniecznością zapewnienia niedyskryminacyjnych i proporcjonalnych warunków dostępu oraz rozwoju konkurencji; 2) może z urzędu zmienić umowę o dostępie telekomunikacyjnym albo decyzję rozstrzygającą spór dotyczący dostępu wyłącznie w przypadkach uzasadnionych potrzebą zapewnienia ochrony interesów użytkowników końcowych, zmianą zapotrzebowania na usługi, zmianą sytuacji rynkowej lub potrzebą wykonania obowiązku zapewnienia dostępu, o którym mowa w ust. 1.	przywołanego przepisu, niezależnie, czy są stroną w rozumieniu Kpa, tj. stroną postępowania administracyjnego, czy stroną negocjacji. **Art. 39 pkt 16 lit. a** Proponowane nowe brzmienie art. 22 ust. 1 zawiera odwołanie do przepisów związanych z koordynacją dostępu, zawartych w dziale III rozdziału 3 Pke, zastrzegając zmiany wynikające z kolejnych ustępów. W związku z wprowadzeniem na podstawie art. 182 ust. 1 Pke terminu 60 dni na rozpatrzenie wniosku o rozstrzygnięcie sporu przez Prezesa UKE, w tym sporu o dostępu do infrastruktury technicznej, należy zmienić art. 22 ust. 1 Megaustawy. Termin 60 dni na wydanie decyzji w sprawie dostępu do infrastruktury technicznej nie ulega więc zmianie w stosunku do obecnego stanu prawnego. Nie ulega również zmianie konieczność uwzględnienia przez Prezesa UKE „zapewnienia niedyskryminacyjnych i proporcjonalnych warunków dostępu" przy załatwianiu sprawy spornej dotyczącej umowy o dostępie do infrastruktury technicznej (art. 22 ust. 1 Megaustawy). Zgodnie z projektowanym nowym brzmieniem art. 22 ust. 2 ustawy, Prezes UKE, wydając decyzję rozstrzygającą spór dotyczący dostępu do infrastruktury technicznej przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, bierze pod uwagę, aby opłaty z tytułu dostępu umożliwiały zwrot poniesionych przez przedsiębiorcę telekomunikacyjnego kosztów, oraz uwzględniały wpływ zapewnienia dostępu na plan biznesowy tego przedsiębiorcy

		5. Do zmiany umowy o dostępie, o którym mowa w ust. 1, przepisy ust. 3 i 4 stosuje się."; 23) w art. 28 część wspólna otrzymuje brzmienie: „- kierując się kierując się koniecznością zachowania zgodności tych warunków i trybu z rynkiem wewnętrznym"; 24) w art. 29: (…) b) w ust. 2: – uchyla się pkt 1, – pkt 1a otrzymuje brzmienie: „1a) jednostki samorządu terytorialnego,", – część wspólna otrzymuje brzmienie: „– przekazują aktualne, zgodne ze stanem faktycznym, kompletne oraz adekwatne do potrzeb wykonania obowiązku, o którym mowa w ust. 1, informacje o posiadanej infrastrukturze telekomunikacyjnej, przebiegu światłowodowych linii kablowych zapewniających lub umożliwiających zapewnienie szerokopasmowego dostępu do Internetu oraz posiadane w postaci elektronicznej informacje o przebiegu innych niż światłowodowe linii kablowych zapewniających lub umożliwiających zapewnienie szerokopasmowego dostępu do Internetu, informacje o posiadanych publicznych sieciach telekomunikacyjnych, obiektach budowlanych umożliwiających kolokację, świadczonych usługach transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do Internetu, usługach komunikacji głosowej i usługach rozprowadzania programów radiowych i telewizyjnych świadczonych w pakiecie z usługami transmisji danych zapewniających szerokopasmowy dostęp do Internetu.", (…)	telekomunikacyjnego, w szczególności na realizowane przez niego inwestycje dotyczące szybkich sieci telekomunikacyjnych oraz infrastruktury telekomunikacyjnej. Zmiana w stosunku do obecnego brzmienia art. 22 ust. 2 polega przede wszystkim na usunięciu odwołania do celów określonych w art. 8 dyrektywy 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (Dz. Urz. WE L 108 z 24.04.2002, str. 33, z późn. zm.) (dyrektywa ramowa), w związku z zastąpieniem tejże dyrektywy przez EKŁE. **Art. 39 pkt 17** Zgodnie z dotychczasowym brzmieniem art. 23 Megaustawy: „*Do decyzji w sprawie dostępu do infrastruktury technicznej stosuje się odpowiednio przepisy działu I rozdziału 3 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne*", a więc przepisy ustanawiające postępowanie konsultacyjne. Postępowanie konsultacyjne będzie miało zastosowanie, ale na podstawie art. 30 ust. 1 pkt 4 Pke, który przesądza, że Prezes UKE przeprowadza je przed podjęciem rozstrzygnięcia w sprawie spornej o dostęp na podstawie art. 182 ust. 1 Pke. Z powyższych względów art. 23 należy uchylić jako potencjalnie „zdublowaną" regulację. **Art. 39 pkt 18** W związku z proponowanym wprowadzeniem w art. 175 Pke ogólnej regulacji w zakresie obowiązku przekazywania umowy o dostępie, w tym umowy o dostępie do infrastruktury technicznej, oraz kwestii

		d) po ust. 2b dodaje się ust. 2c w brzmieniu: „2c. Informacje, o których mowa w ust. 2, lub oświadczenie, o którym mowa w ust. 2b, przekazuje się za pomocą strony internetowej systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 29b ust. 2.”, e) w ust. 3 wyrazy „art. 9 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne” zastępuje się wyrazami „art. 22 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej”, f) uchyla się ust. 5, g) w ust. 6 po wyrazach „danych z niej pochodzących,” dodaje się wyrazy „za pomocą strony internetowej, o której mowa w art. 29a ust. 2,”, h) ust. 6a otrzymuje brzmienie: „6a. Informacje, o których mowa w ust. 2 Prezes UKE może wykorzystywać w zakresie niezbędnym do wykonywania jego uprawnień i obowiązków określonych w art. 419 ust. 1 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej.”, 25) w art. 29b w ust. 6 wyrazy „art. 9 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne” zastępuje się wyrazami „art. 22 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej”; 26) w art. 29c w ust. 1: a) w zdaniu pierwszym po wyrazach „art. 29b ust. 1 pkt 3 lub 4,” dodaje się wyrazy „z wyjątkiem informacji objętych wykazem, o którym mowa w art. 29d ust. 6a,”, b) w zdaniu drugim wyrazy „do dnia 31 marca” zastępuje się wyrazami „do dnia 28 lutego”; 27) w art. 29d: a) w ust. 5 pkt 3 otrzymuje brzmienie:	związanej z jawnością umów o dostępie (art. 175 ust. 3 Pke), zmiana w art. 24 ust. 1 Megaustawy polega na odesłaniu do stosowania ww. artykułu, z zastrzeżeniem, że umowa jest przekazywana przez operatora sieci zobowiązanego do zapewnienia dostępu. Pozostałe ust. 2–4 uchyla się. **Art. 39 pkt 22** Nowelizacja art. 27 Megaustawy w zasadniczym zakresie nie zawiera zmian o charakterze merytorycznym i polega przede wszystkim na dostosowaniu jego brzmienia do nowej struktury przepisów o dostępie do infrastruktury technicznej, w związku z czym – dla czytelności – proponuje się nadać nowe brzmienie art. 27 w całości. Merytoryczną zmianą w art. 27 Megaustawy jest odejście od „względności” obowiązku zapewniania dostępu do sieci telekomunikacyjnych, których budowa lub nabycie było finansowane ze środków publicznych. Zgodnie z dotychczasowym art. 27 ust. 1 Megaustawy, o istnieniu tego obowiązku *de facto* rozstrzygały akty (przepisy prawa, decyzje, umowy, itp.), na podstawie których udzielono finansowania publicznego na budowę lub zakup sieci telekomunikacyjnych. Wg projektowanego brzmienia art. 27 ust. 1, obowiązek udzielenia dostępu do sieci telekomunikacyjnych, „finansowanych” ze środków publicznych, będzie następował z mocy samej Megaustawy. Akty, na podstawie których udzielone zostało wsparcie publiczne, w zakresie, w jakim określają warunki zapewniania dostępu do wspieranej infrastruktury telekomunikacyjnej, będą nadal brane pod uwagę

		„3) art. 29b ust. 1 pkt 4, w zakresie kanałów technologicznych – nie później niż 2 miesiące przed dniem złożenia wniosku o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, o pozwoleniu na budowę albo nie później niż 2 miesiące przed dniem zgłoszenia przebudowy drogi publicznej.”, b) po ust. 6 dodaje się ust. 6a w brzmieniu: „6a. Na wniosek Prezesa UKE dyrektor Rządowego Centrum Bezpieczeństwa udostępnia Prezesowi UKE, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wniosku, wykazy infrastruktury krytycznej, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 3 lit. k ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym, znajdującej się na terenie województw, objęte wojewódzkimi planami zarządzania kryzysowego.”; (…) 31) w art. 29q dodaje się ust. 3 w brzmieniu: „3. Do wypełniania obowiązków, o których mowa w art. 29k ust. 1, 4 lub 5, nie stosuje się art. 444 ust. 2 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej.”; (…) 33) w art. 30: a) ust. 1 i 1a otrzymują brzmienie: „1. Właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości, niebędący przedsiębiorcą telekomunikacyjnym, jest zobowiązany zapewnić przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu dostęp telekomunikacyjny do nieruchomości, w tym do budynku oraz punktu styku, polegający na umożliwieniu: 1) doprowadzenia szybkiej sieci telekomunikacyjnej wraz z powiązanymi zasobami aż do punktu styku,	przez Prezesa UKE w postępowaniach rozstrzygających spory o dostęp do tej infrastruktury. Co więcej, obowiązek dostępu hurtowego dotyczyć będzie także tych elementów (odcinków) sieci zrealizowanej w ramach projektu, które nie były dofinansowane w tym projekcie i zostały sfinansowane w całości ze środków własnych beneficjenta Jednocześnie projekt zawiera przepis przejściowy, zgodnie z którym ustawowy (tj. z mocy prawa) obowiązek udzielania dostępu do infrastruktury wspieranej ze środków publicznych nie będzie dotyczyć infrastruktury, co do której wsparcie publiczne zostało udzielone przed wejściem w życie znowelizowanego art. 27 ust. 1 Megaustawy. Zmiana w art. 27 ust. 1 *in fine* Megaustawy podkreślą, że dostęp do takich sieci lub infrastruktury przedsiębiorcom telekomunikacyjnym jest przejawem dostępu telekomunikacyjnego w rozumieniu Pke. **Art. 39 pkt 23** Zmiana w art. 28 megaustawy polega na dostosowaniu wytycznej do wydania rozporządzenia o pomocy publicznej udzielanej w ramach działalności jednostek samorządu terytorialnego w obszarze telekomunikacji, poprzez zastąpienie odwołania do nieobowiązujących już tzw. wytycznych szerokopasmowych odwołaniem do zgodności z właściwymi regułami pomocy publicznej określającymi zasady, na jakich taka pomoc jest zgodna z rynkiem wewnętrznym. **Art. 39 pkt 24 lit. b tiret pierwsze i drugie**

		2) wykonania szybkiej sieci telekomunikacyjnej wraz z powiązanymi zasobami dalej niż do punktu styku, jeżeli: a) nie istnieje taka sieć lub b) istniejąca sieć nie jest dostępna lub nie odpowiada zapotrzebowaniu przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, 3) korzystania z punktu styku, 4) utrzymywania, eksploatacji, przebudowy lub remontu szybkiej sieci telekomunikacyjnej wraz z powiązanymi zasobami będących własnością tego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, 5) wejścia na teren nieruchomości, w tym do budynku, w zakresie niezbędnym do korzystania z dostępu, o którym mowa w pkt 1–4 i ust. 3 – w celu zapewnienia telekomunikacji w tym budynku. 1a. Warunek, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b, uważa się za spełniony w szczególności, gdy: 1) właściciel szybkiej sieci telekomunikacyjnej wraz z powiązanymi zasobami nie podejmuje negocjacji z przedsiębiorcą telekomunikacyjnym w sprawie dostępu do tej sieci wraz z powiązanymi zasobami; 2) właściciel szybkiej sieci telekomunikacyjnej wraz z powiązanymi zasobami odmawia przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu dostępu do tej sieci wraz z powiązanymi zasobami; 3) oferowane warunki dostępu telekomunikacyjnego do szybkiej sieci telekomunikacyjnej wraz z powiązanymi zasobami są dyskryminujące lub uniemożliwiają przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu oferowanie użytkownikom końcowym konkurencyjnych warunków świadczenia usług, w tym cenowych i jakościowych; 4) przedsiębiorca telekomunikacyjny świadczy usługi w innej technologii niż technologia, w której została	W art. 29 ust. 2 uchyla się pkt 1 oraz zmienia brzmienie pkt 1a. Zmiany te mają na celu ostateczne doprecyzowanie, jakie kategorie podmiotów są zobowiązane do uczestnictwa w procesie inwentaryzacji infrastruktury i usług. Państwowe i samorządowe jednostki organizacyjne w zakresie obowiązku inwentaryzacyjnego powinny być traktowane odpowiednio jako podmioty wykonujące zadania z zakresu użyteczności publicznej (art. 29 ust. 2 pkt 2 lub przedsiębiorcy telekomunikacyjni (art. 29 ust. 2 pkt 3) i tylko w tym kontekście powinno być oceniane ich zobowiązanie do uczestnictwa w inwentaryzacji. Podobnie jednostki samorządu terytorialnego powinny być zobowiązane do uczestnictwa w inwentaryzacji w oderwaniu od ich statusu jednostki wykonującej zadania, o których mowa w art. 3 ust. 1 Megaustawy. **Art. 39 pkt 24 lit. d** W art. 29 dodaje się ust. 2c rozstrzygający, że obowiązek inwentaryzacyjny lub obowiązek złożenia oświadczenia o nieposiadaniu infrastruktury telekomunikacyjnej lub nieświadczeniu usług telekomunikacyjnych realizuje się za pomocą Punktu informacyjnego do spraw telekomunikacji. Podobne zmiany dotyczące uwzględnienia obowiązków publikowania informacji na stronie internetowej tego Punktu zawierają także inne projektowane przepisy (np. nowe brzmienie ust. 6a). Zmiany mają na celu odzwierciedlenie planowanej funkcji Punktu informacyjnego do spraw telekomunikacji jako głównej bramy informacyjnej i kontaktowej Prezesa UKE w sprawach dotyczących telekomunikacji.

		wykonana istniejąca w budynku szybka sieć telekomunikacyjna wraz z powiązanymi zasobami.”, (…) e) ust. 3-3b otrzymują brzmienie: „3. Właściciel wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej, z wyłączeniem użytkownika rządowego, o którym mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej, jest obowiązany zapewnić przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu dostęp do tej infrastruktury na potrzeby umieszczenia w niej lub na niej elementów szybkiej sieci telekomunikacyjnej wraz z powiązanymi zasobami, jeżeli powielenie takiej infrastruktury byłoby ekonomicznie nieefektywne lub technicznie niewykonalne. Jeżeli wewnątrzbudynkowa infrastruktura techniczna stanowi części składowe nieruchomości, do zapewnienia dostępu jest obowiązany właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości.3a. Dostęp, o którym mowa w ust. 1 i 3 jest nieodpłatny, z zastrzeżeniem, że dostęp, o którym mowa w ust. 3, jest odpłatny jeżeli wewnątrzbudynkowa infrastruktura techniczna jest własnością podmiotu, którego przeważającym przedmiotem działalności jest działalność telekomunikacyjna.” 3b. W przypadku uzyskania dostępu, o którym mowa w ust. 1 i 3, przedsiębiorca telekomunikacyjny ponosi koszty: 1) związane z udostępnieniem nieruchomości w celu doprowadzenia do budynku szybkiej sieci telekomunikacyjnej wraz z powiązanymi zasobami do punktu styku lub wykonania szybkiej sieci telekomunikacyjnej wraz z powiązanymi zasobami dalej	Obecnie UKE jest w procesie adaptowania systemu teleinformatycznego Punktu do obsługi wszystkich spraw na styku Prezesa UKE z podmiotami telekomunikacyjnymi, **Art. 39 pkt 24 lit. f** Uchylenie ust. 5 wynika z tego, że zmianie uległ zakres Krajowej Bazy Geodezyjnej Sieci Uzbrojenia Terenu, która nie gromadzi obecnie danych wykorzystywanych w procesie inwentaryzacji. **Art. 39 pkt 24 lit. g** Zmiana polega na doprecyzowaniu w jaki sposób, tj. za pośrednictwem strony Punkt informacyjny do spraw telekomunikacji, następuje realizacja prawa wglądu do inwentaryzacji oraz pobierania i otrzymywania danych z niej pochodzących. **Art. 39 pkt 26** Projektowana zmiana uwzględnia nadanie Prezesowi UKE uprawnienia dostępu do wojewódzkich wykazów infrastruktury krytycznej, z którego Prezes UKE będzie czerpać informacje o infrastrukturze technicznej, która może nie służyć celom telekomunikacji. W związku z tym równolegle proponuje się umożliwić operatorom sieci odmowę przekazania do Punktu informacyjnego do spraw telekomunikacji informacji o infrastrukturze technicznej z powołaniem się na objęcie jej wojewódzkim wykazem infrastruktury krytycznej. Proponuje się także uspójnienie terminu na przekazanie danych w wykonaniu obowiązku określonego w art. 29c ust. 1, z terminami wykonania innych obowiązków o charakterze inwentaryzacyjnym i sprawozdawczym,

		niż do punktu styku, w tym przywrócenia stanu pierwotnego; 2) utrzymania udostępnionej szybkiej sieci telekomunikacyjnej wraz z powiązanymi zasobami.”, f) ust. 4 otrzymuje brzmienie: „4. Zawarcie umowy o dostępie, o którym mowa w ust. 1 i 3, stanowi czynność zwykłego zarządu.”, g) w ust. 5: – wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie: „Do dostępu, o którym mowa w ust. 1 i 3, stosuje się przepisy działu III rozdziału 3 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej, z tym że:”, – pkt 2 otrzymuje brzmienie: „2) Prezes UKE wydaje decyzję o dostępie, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, także wówczas, jeżeli dla istniejących elementów sieci telekomunikacyjnych oraz powiązanych zasobów warunki dostępu nie są określone w umowie lub umowa taka wygasła, chyba że przedsiębiorca telekomunikacyjny wykonał je, nie mając tytułu prawnego do dysponowania nieruchomością na ten cel oraz wbrew woli lub bez wiedzy właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcy nieruchomości.”, – w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 i 6 w brzmieniu: „5) stronami postępowania w sprawie wydania decyzji o dostępie, o którym mowa w ust. 1, a w przypadku, o którym mowa w ust. 3 zdanie drugie, także o dostępie, o którym mowa w ust. 3, są przedsiębiorca telekomunikacyjny oraz właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości, do którego przedsiębiorca telekomunikacyjny wystąpił z wnioskiem o zapewnienie tego dostępu; w przypadku zmiany zarządcy	realizowanych na rzecz Prezesa UKE i określonych w Megaustawie – tj. harmonizację terminów na poziomie 28 lutego. Zmiana ta zniesie ryzyko potencjalnego chaosu sprawozdawczego związanego z różnie określonymi terminami wykonania różnych przedmiotowo – choć podobnych funkcjonalnie – obowiązków w zakresie informowania Prezesa UKE o posiadanej infrastrukturze (telekomunikacyjnej lub technicznej). **Art. 39 pkt 33 lit. a** Dotychczasowa regulacja art. 30 Megaustawy, ze względu na posługiwanie się pojęciami: „instalacji telekomunikacyjnej” budynku oraz „punktu styku” zdefiniowanego poprzez odwołanie do pojęcia instalacji telekomunikacyjnej budynku, łączy 3 różne mechanizmy przewidziane w prawie europejskim: – dostęp do wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej (art. 9 ust. 2 i 3 dyrektywy kosztowej), – dostęp do budynku w celu doprowadzenia swojej sieci w lokalu abonenta, jeśli brak jest dostępnej wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej (art. 9 ust. 5 dyrektywy kosztowej), – dostęp do okablowania wewnątrz budynków lub okablowania na odcinku do pierwszego punktu koncentracji lub dystrybucji (art. 12 ust. 3 dyrektywy ramowej – obecnie art. 61 ust. 2 EKŁE). Korzystanie ze „zbiorczego” pojęcia instalacji telekomunikacyjnej budynku, które obejmuje zarówno okablowanie w budynku, jak i wewnątrzbudynkową infrastrukturę techniczną powoduje liczne problemy.

		nieruchomości, ustania zarządu albo utraty przez dotychczasowego zarządcę uprawnienia do zawarcia umowy o dostęp, o którym mowa w ust. 1 lub 3, na jego miejsce wstępuje nowy zarządca nieruchomości, a w przypadku jego braku – właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości; 6) w przypadku zmiany właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcy nieruchomości po wystąpieniu z wnioskiem o zawarcie umowy o dostęp, o którym mowa w ust. 1, a w przypadku, o którym mowa w ust. 3 zdanie drugie, także o dostęp, o którym mowa w ust. 3, a przed złożeniem wniosku o wydanie decyzji o dostępie do Prezesa UKE przepisy pkt 5 oraz art. 30 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572) stosuje się odpowiednio.”, h) uchyla się ust. 5b–5c, i) ust. 5e i 5f otrzymują brzmienie: „5e. Przepisy ust. 1–1f oraz 3–5a i 5d stosuje się odpowiednio do każdego, komu przysługuje skuteczne względem właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcy nieruchomości lub właściciela szybkiej sieci telekomunikacyjnej wraz z powiązanymi zasobami doprowadzonej do punktu styku lub szybkiej sieci telekomunikacyjnej wraz z powiązanymi zasobami doprowadzonej dalej niż do punktu styku, prawo korzystania z: 1) punktu styku; 2) szybkiej sieci telekomunikacyjnej wraz z powiązanymi zasobami doprowadzonej do punktu styku lub szybkiej sieci telekomunikacyjnej wraz z powiązanymi zasobami doprowadzonej dalej niż do punktu styku.	Przede wszystkim prawo wykonania nowej instalacji telekomunikacyjnej budynku zostało uzależnione od dostępności istniejącej instalacji telekomunikacyjnej budynku, podczas gdy z art. 9 ust. 5 dyrektywy kosztowej wynika, że co najwyżej sposób doprowadzenia łącza do abonenta powinien być uzależniony od dostępności wewnątrzbudynkowej infrastruktury technicznej (kanalizacji telekomunikacyjnej budynku), a nie od dostępności okablowania. Inny problem to jednoznaczne przesądzenie, czy „szczątkowa” instalacja telekomunikacyjna budynku (np. kabel łatwego dostępu bez zakończeń w lokalach) to już instalacja telekomunikacyjna budynku, czy jednak nie. Z tych względów, aby uporządkować uprawnienia przedsiębiorców telekomunikacyjnych jest zasadnym uporządkowanie siatki pojęciowej i ustalenie prawidłowych zależności pomiędzy różnymi stanami faktycznymi a uprawnieniami przedsiębiorców. Zasadnym jest przede wszystkim usunięcie z siatki pojęciowej (wykorzystywanej na potrzeby Pke i Megaustawy) pojęcia instalacji telekomunikacyjnej budynku w zakresie dotychczasowego art. 30 ust. 1–5d i korzystanie z pojęć: – wewnątrzbudynkowa infrastruktura techniczna (jak w dyrektywie kosztowej) – podzbiór infrastruktury technicznej, która jest podzbiorem powiązanych zasobów, – okablowania pomiędzy zakończeniami sieci w obiekcie budowlanym, a najbliższym punktem dystrybucji – podzbiór powiązanych zasobów.

		5f. Dostęp, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, 2, 4 i 5, jest obowiązany zapewnić także właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości będący przedsiębiorcą telekomunikacyjnym. Przepisy ust. 1a-1f i 3a-5d stosuje się.”, j) po ust. 5f dodaje się ust. 5g w brzmieniu: „5g. Właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości nie może uzależniać dostępu, o którym mowa w ust. 1, od ustanowienia za wynagrodzeniem służebności przesyłu na rzecz przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, jeżeli zachodzą przesłanki zapewnienia temu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu takiego dostępu.”; 34) w art. 33 ust. 1–3 otrzymują brzmienie: „1. W przypadkach innych niż określone w art. 30 ust. 1 właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości jest obowiązany zapewnić operatorom, użytkownikom rządowym, o których mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e oraz h ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej, oraz jednostkom samorządu terytorialnego wykonującym działalność, o której mowa w art. 3 ust. 1, dostęp do nieruchomości, w tym do budynku, polegający na umożliwieniu umieszczenia na nich elementów sieci telekomunikacyjnej oraz powiązanych zasobów, a także ich eksploatacji i konserwacji, jeżeli nie uniemożliwia to racjonalnego korzystania z nieruchomości, w szczególności nie prowadzi do istotnego zmniejszenia wartości nieruchomości. 2. Dostęp, o którym mowa w ust. 1, jest odpłatny, chyba że: 1) strony umowy o dostępie postanowią inaczej; 2) dotyczy umieszczenia, eksploatacji i konserwacji punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu na	Zgodnie z proponowaną treścią art. 30 ust. 1 Megaustawy, właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości niebędący przedsiębiorcą telekomunikacyjnym, jest zobowiązany zapewnić przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu dostęp telekomunikacyjny do nieruchomości, w tym do budynku, polegający na: – umożliwieniu doprowadzenia szybkiej sieci telekomunikacyjnej wraz z powiązanymi zasobami aż do punktu styku, – umożliwieniu wykonania szybkiej sieci telekomunikacyjnej wraz z powiązanymi zasobami dalej niż do punktu styku pod warunkiem, że nie istnieje taka sieć lub istniejąca sieć nie jest dostępna lub nie odpowiada zapotrzebowaniu przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, – umożliwieniu korzystania z punktu styku, – umożliwieniu utrzymywania, eksploatacji, przebudowy lub remontu elementów szybkiej sieci telekomunikacyjnej oraz powiązanych zasobów będących własnością tego przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, – umożliwieniu wejścia na teren nieruchomości, w tym do budynku, w zakresie niezbędnym do korzystania z ww. form dostępu oraz określonych w ust. 3. Omówiony obowiązek zapewnienia dostępu na rzecz przedsiębiorcy telekomunikacyjnego jest związany z celem, któremu ma służyć, tj. w celu zapewnianiu telekomunikacji w tym budynku. **Art. 39 pkt 33 lit. e**

		nieruchomościach, o których mowa w ust. 1, stanowiących obszar kolejowy, o którym mowa w art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 697). 3. Termin zawarcia umowy o dostępie, o którym mowa w ust. 1, wynosi 30 dni od dnia wystąpienia przez operatora, użytkownika rządowego, o którym mowa w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e oraz h ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej, lub jednostkę samorządu terytorialnego wykonującą działalność, o której mowa w art. 3 ust. 1, z wnioskiem o jej zawarcie. Przepis art. 30 ust. 5d stosuje się odpowiednio.”; 35) w art. 35a: (…) d) dodaje się ust. 8 w brzmieniu: „8. Prezes UKE przed wydaniem decyzji, o której mowa w ust. 3, przeprowadza postępowanie konsultacyjne. Przepisy działu I rozdziału 4 oddziału 1 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej stosuje się.”; 36) w art. 36a: a) w ust. 2 w pkt 1 i 2 po wyrazach „szybkiej sieci telekomunikacyjnej” dodaje się wyrazy „wraz z powiązanymi zasobami”, (…) 37) w art. 36b: (…) b) ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Do umowy o koordynacji robót budowlanych przepisy art. 182 ust. 1, 2, 4 i 5 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej oraz art. 19 ust. 1 i 2a oraz art. 24 ust. 1 ustawy stosuje się odpowiednio, z tym że decyzje wydaje starosta albo wojewoda.”,	Zmiana w art. 30 ust. 3 Megaustawy jest konsekwencją zmian w zakresie definicji oraz rozwiązań wynikających z projektowanych zmian – nowego brzmienia art. 30 ust. 1 Megaustawy oraz faktu, że obowiązek zapewnienia dostępu do okablowania, w związku z transpozycją przepisów EKŁE, wynika z Pke. Ponadto, projektowany przepis nakłada, w określonych okolicznościach, obowiązek bezpłatnego przyznania przedsiębiorcom telekomunikacyjnym dostępu telekomunikacyjnego do infrastruktury technicznej, której właścicielem jest także administracja rządowa. Zasoby te w dużej części mogą stanowić infrastrukturę na potrzeby bezpieczeństwa i obronności państwa, dlatego jest zasadnym wyłączenie wymogu obligatoryjnego udostępnienia tej infrastruktury przez użytkowników rządowych wymienionych w art. 2 pkt 87 lit. a, b, d, e, g oraz h Pke. Uzupełniono brzmienia art. 30 ust. 3a megaustawy o wskazanie, że dostęp, o którym mowa w ust. 3, jest odpłatny jeżeli wewnątrzbudynkowa infrastruktura techniczna jest własnością podmiotu, którego przeważającym przedmiotem działalności jest działalność telekomunikacyjna. Przepis nadaje brzmienie ust. 3b i przesądza o kwestiach kosztów, jakie ponosi przedsiębiorca telekomunikacyjny w przypadku otrzymania dostępu, o którym mowa w art. 30 ust. 1 i 3. Są to koszty związane z udostępnieniem nieruchomości w celu doprowadzenia do budynku szybkiej sieci telekomunikacyjnej wraz z powiązanymi zasobami

		(…) 38) w art. 36c: a) w ust. 1 zdanie drugie otrzymuje brzmienie: „Przepis art. 182 ust. 4 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej stosuje się odpowiednio.”,	aż do punktu styku lub wykonania szybkiej sieci telekomunikacyjnej wraz z powiązanymi zasobami dalej niż do punktu styku, w tym przywrócenia stanu pierwotnego. Koszty dotyczą również utrzymania udostępnionej szybkiej sieci telekomunikacyjnej wraz z powiązanymi zasobami. **Art. 39 pkt 33 lit. f** Zmiany polegające na wprowadzeniu nowego brzmienia art. 30 ust. 4 wynikają z: – uregulowania zawartego w art. 168 ust. 2 Pke, zgodnie z którym umowa o dostępie określa warunki dostępu telekomunikacyjnego (w rozumieniu Pke, a więc obejmujące dostęp do nieruchomości, w tym do budynków niezależnie od tego, czy dysponentem jest przedsiębiorca telekomunikacyjny, czy inny podmiot zobowiązany do zapewnienia dostępu) oraz związanej z nim współpracy. Z tego powodu należy usunąć art. 30 ust. 4 zdanie pierwsze Megaustawy, – konieczności uspójnienia brzmienia treści dotychczasowego art. 30 ust. 4 zdanie drugie Megaustawy, przy zachowaniu rozwiązania polegającego na tym, że zawarcie umowy o dostępie, o którym mowa w art. 30 ust. 1 i 3 Megaustawy, stanowi czynność zwykłego zarządu. Ze względu, że obowiązek zapewnienia dostępu do okablowania w budynku znajduje się w Pke zgodnie z projektem tejże ustawy, również w art. 173 ust. 3 Pke znajduje się odesłanie do odpowiedniego stosowania art. 30 ust. 4 Megaustawy.

			Art. 39 pkt 33 lit. h Treść przepisów art. 30 ust. 5b i 5ba zostaje przeniesiona do ust. 5 jako pkt 5 i 6, jako że stanowią odmienności, w stosunku do ogólnej procedury rozstrzygania sporów o dostęp przez Prezesa UKE uregulowanej w dziale III rozdziale 3 Pke. Artykuł art. 30 ust. 5c Megaustawy w dotychczasowym brzmieniu jest zbędny, ponieważ możliwość stosowania art. 49 Kpa, w przypadkach, gdy liczba stron postępowania przekracza 20 – lub innymi słowy, gdy w postępowaniu bierze udział więcej niż 20 stron – wynika wprost z treści art. 49a Kpa, który wszedł w życie z dniem 1 czerwca 2017 r. **Art. 39 pkt 33 lit. j** W efekcie zidentyfikowanej przez uczestników rynku, niezgodnej z *ratio legis* przepisów Megaustawy, praktyki żądania przez dysponentów nieruchomości ustanowienia służebności przesyłu na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, konieczne jest wskazanie *expressis verbis*, że właściciel lub użytkownik wieczysty nieruchomości nie może uzależniać dostępu, o którym mowa w ust. 1, od ustanowienia za wynagrodzeniem służebności przesyłu na rzecz przedsiębiorcy telekomunikacyjnego, jeżeli zachodzą przesłanki zapewnienia temu przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu takiego dostępu. **Art. 39 pkt 34** Zmiany w brzmieniu art. 33 ust. 1 służą zmniejszeniu wątpliwości interpretacyjnych związanych z uprawnieniami i obowiązkami w zakresie dostępu do

			nieruchomości na podstawie art. 30 ust. 1 (i art. 30 ust. 1a w brzmieniu nadanym niniejszą nowelizacją), a art. 33 Megaustawy. Doprecyzowanie polega na wskazaniu, że obowiązek z art. 33 ust. 1 dotyczy „innych przypadków niż określone w art. 30 ust. 1". Pozostałe zmiany w brzmieniu art. 33 ust. 1 związane są z potrzebą dostosowania postanowień do innych zmian, wynikających również z Pke, która to uchyla Pt. Nowe brzmienie art. 33 ust. 2 związane jest z przesądzeniem, że umieszczanie, eksploatacja oraz konserwacja punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu na nieruchomościach stanowiących obszar kolejowy, o którym mowa w art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym, będzie nieodpłatne. Powyższe rozwiązanie wpisuje się w jeden z głównych celów strategicznych Komunikatu *Gigabit Society* (powielanego także w dokumentach krajowych), a mianowicie zapewnienia do roku 2025 niezakłóconego dostęp do sieci 5G na wszystkich obszarach miejskich i na wszystkich głównych szlakach komunikacyjnych (a więc także kolejowych). W celu stworzenia przyjaznych warunków dla realizacji nowoczesnych sieci telekomunikacyjnych służących zapewnieniu dostępu do usług telekomunikacyjnych na szlakach kolejowych, uzasadnione jest zatem, aby dostęp do nieruchomości, stanowiących obszar kolejowy, w celu umieszczania na nich punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu, był nieodpłatny. Beneficjentem takiej regulacji będą nie

			tylko przedsiębiorcy telekomunikacyjni, ale przede wszystkim pasażerowie korzystający z transportu kolejowego, którzy będą mieli możliwość uzyskania dostępu, w trakcie korzystania z transportu kolejowego, do nowoczesnych usług telekomunikacyjnych realizowanych przy wykorzystaniu punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu. Możliwość korzystania z nowoczesnych usług telekomunikacyjnych w trakcie korzystania z transportu kolejowego stanowić będzie również niewątpliwą zachętę dla pasażerów do korzystania z tego typu transportu, a zatem jest potencjalnie korzystna także z punktu widzenia przewoźników kolejowych, w tym podmiotów zapewniających dostęp do nieruchomości stanowiących obszar kolejowy. Wskazać należy również, iż tego typu rozwiązania przewidujące pewnego rodzaju „uprzywilejowanie" określonej formy dostępu do nieruchomości czy określonej infrastruktury w związku z uznaniem istotności celu, który będzie realizowany za pomocą tak uzyskanego dostępu, już teraz występują w przepisach, zarówno na poziomie krajowym, jak i unijnym. Tytułem przykładu wskazać można choćby nieodpłatny dostęp do nieruchomości w celu związanym z zapewnieniem telekomunikacji na danej nieruchomości (przewidziany w art. 30 Megaustawy) czy przewidziany w art. 57 ust. 4 i 5 EKŁE (a znajdujący odzwierciedlenie w projektowanym art. 17a Megaustawy) nieodpłatny dostęp: „*do każdej zarządzanej przez krajowe, regionalne lub lokalne organy publiczne infrastruktury technicznej, która*

			nadaje się pod względem technicznym do umieszczania punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu lub która jest niezbędna do połączenia takich punktów dostępu z siecią szkieletową". W tym miejscu warto również podkreślić, iż jak zostało wskazane w Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) „*Cyfryzacja i innowacyjność potrzebują odpowiedniej infrastruktury telekomunikacyjnej. Dostęp do szybkiego internetu napędza rozwój społeczno-gospodarczy i jest jedną z podstawowych potrzeb, której zaspokojenie umożliwia społeczeństwu korzystanie z usług i aplikacji ułatwiających życie codzienne. Dzięki sieciom szerokopasmowym możliwe jest ograniczenie kosztów prowadzenia działalności gospodarczej, m.in. poprzez nowe modele biznesowe, lepsze zautomatyzowanie produkcji czy dostęp do nowych narzędzi cyfrowych. Coraz bardziej zaawansowane usługi cyfrowe wymagają coraz wyższych przepustowości. Rozwój sieci w tym kierunku jest zatem kołem zamachowym innowacji wzmacniających konkurencyjność gospodarki i poziom życia obywateli*. (…) *Szerokopasmowy dostęp do internetu, podobnie jak inne techniki informacyjno-komunikacyjne (ICT), stanowi katalizator wzrostu gospodarczego, zarówno w skali globalnej, jaki i regionalnej*. (…) *Podstawowym wymogiem wystąpienia tych efektów jest dostępność nowoczesnej infrastruktury, dlatego rolą państwa w tym zakresie jest tworzenie przyjaznych warunków dla budowy sieci szerokopasmowych (mobilnych i*

			stacjonarnych) oraz interwencja publiczna ze środków krajowych i unijnych maksymalizująca pozytywny wpływ tych sieci na gospodarkę i społeczeństwo.". Wprowadzenie nieodpłatnego dostępu do nieruchomości stanowiących obszar kolejowy na cele związane z umieszczaniem punktów dostępu bezprzewodowego o bliskim zasięgu stanowi właśnie wyraz realizacji roli państwa w zakresie *„tworzenia przyjaznych warunków dla budowy sieci szerokopasmowych (mobilnych i stacjonarnych)".* Zmiany w art. 33 ust. 3 wynikają z: – uregulowania zawartego w art. 168 ust. 2 Pke, zgodnie z którym umowa o dostępie określa warunki dostępu telekomunikacyjnego (w rozumieniu Pke, a więc obejmujące dostęp do nieruchomości, w tym do budynków niezależnie od tego, czy dysponentem jest przedsiębiorca telekomunikacyjny, czy inny podmiot zobowiązany do zapewnienia dostępu) oraz związanej z nim współpracy, – art. 168 ust. 1 Pke, który dla umowy o dostępie jest przewiduje formę dokumentową pod rygorem nieważności. Projektuje się więc rezygnację z obowiązku zawierania umowy na piśmie, także o dostępie, o którym mowa w art. 33, – konieczności uzupełnienia katalogu podmiotów w ślad za art. 33 ust. 1 Megaustawy, z którymi również warunki korzystania z nieruchomości powinny być ustalone w terminie 30 dni od dnia wystąpienia z wnioskiem o zawarcie umowy w zakresie rzeczonego dostępu,

			– dodania zdanie, zgodnie z którym art. 30 ust. 5d Megaustawy stosuje się odpowiednio. „Odpowiednie stosowanie" w ocenie projektodawcy oznacza, że przewidziany skutek związania następców prawnych właścicieli i użytkowników wieczystych nieruchomości objętych umową lub decyzją oraz innych podmiotów władających tą nieruchomością dotyczy umów oraz decyzji w sprawie dostępu, o którym mowa w art. 33 (a nie art. 30 ust. 1 i 3) Megaustawy. Należy podkreślić, że w związku z niezmienioną treścią art. 33 ust. 7 Megaustawy, spór o dostęp, o którym mowa w art. 33 Megaustawy, będzie rozstrzygany w oparciu o przepisu tego artykułu i odpowiednie stosowanie przepisów, do których odsyła. W tym kontekście regulacja art. 33 Megaustawy ma charakter *lex specialis* w stosunku do działu III rozdziału 3 Pke. **Art. 39 pkt 35 lit. d** Dodany do art. 35a Megaustawy ust. 8 przesądza, że Prezes UKE przed przyjęciem rozstrzygnięcia w sprawie o której mowa w art. 35a ust. 3 Megaustawy, przeprowadza postępowanie konsultacyjne zgodnie z regulacją zawartą w Pke. Innymi słowy, jest to „inne rozstrzygnięcie wskazane w ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych" w rozumieniu art. 30 ust. 1 pkt 14 Pke. **Art. 39 pkt 36 lit. a** Zmiany w projektowanym nowym brzmieniu art. 36 ust. 2 pkt 1 i 2 Megaustawy wynikają z potrzeby

			doprecyzowania, na czym polega koordynacja robót. Przedmiotem koordynacji może być się tylko wykonanie robót dotyczących szybkiej sieci telekomunikacyjnej, ale zgodnie z nowym brzmieniem również powiązanych zasobów w rozumieniu art. 2 pkt 38 Pke. **Art. 39 pkt 37 lit. b** W związku z proponowanym wprowadzeniem w art. 175 Pke ogólnej zasady w zakresie obowiązku przekazywania umowy o dostępie, zawarte w dotychczasowym brzmieniu art. 36b ust. 3 Megaustawy odesłanie do odpowiedniego stosowania art. 24 Megaustawy należy zastąpić, poprzez odesłanie bezpośrednio do stosowania się art. 175 Pke, z zastrzeżeniem, że umowa jest przekazywana przez operatora sieci zobowiązanego do zapewnienia dostępu. Odesłanie w kształcie zaproponowanym poprzez brzmienie nowego ust. 3a w art. 36b jest niezbędne do utrzymania dotychczas obowiązującego rozwiązania, ponieważ umowa o koordynacji robót budowlanych nie jest umową o dostępie. **Art. 39 pkt 38 lit. a** Zmiana nie stanowi zmiany merytorycznej, ponieważ w zakresie wymogów w zakresie wniosku kierowanego do starosty o rozstrzygnięcie sporu o koordynację robót, dotychczasowe odesłanie do odpowiedniego stosowania uchylonego art. 21 ust. 2a Megaustawy zastępuje się odesłaniem do odpowiedniego stosowania art. 182 ust. 4 Pke.
199.	Art. 40	**Art. 40.** W ustawie z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2024 r.	Zmiana związana z uchyleniem Pt i uchwaleniem nowej ustawy – Pke.

		poz. 632) w art. 51 w ust. 1 w zdaniu drugim wyrazy „art. 179 ust. 4a ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2024 r. poz. 34)” zastępuje się wyrazami „art. 43 ust. 5 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …)”.	
200.	Art. 41	**Art. 41.** W ustawie z dnia 30 czerwca 2011 r. o wdrożeniu naziemnej telewizji cyfrowej (Dz. U. z 2016 r. poz. 649) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 2: a) w pkt 1 wyrazy „art. 2 pkt 20a ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2014 r. poz. 243, z późn. zm.[3)])” zastępuje się wyrazami „art. 2 pkt 24 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ...)”, b) w pkt 3 wyrazy „odbiornik cyfrowy, o którym mowa w art. 2 pkt 23a ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne” zastępuje się wyrazami „odbiornik sygnału telewizyjnego, o którym mowa w art. 2 pkt 31 ustawy z dnia ... 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej”, c) w pkt 5 wyrazy „art. 2 pkt 23c ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne” zastępuje się wyrazami „art. 2 pkt 33 ustawy z dnia ... 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej”, d) w pkt 6 wyrazy „art. 2 pkt 38a ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne” zastępuje się wyrazami „art. 2 pkt 63 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej”; 2) w art. 6 w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „art. 132 ust. 3 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne,” zastępuje się wyrazami	Zmiana związana z uchyleniem Pt i uchwaleniem nowej ustawy – Pke.

		„art. 406 ust. 6 ustawy z dnia ... 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej,”; 3) w art. 7 w ust. 1 i 2, w art. 8 i w art. 10 w ust. 1 i 2 wyrazy „art. 112 ust. 2 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne” zastępuje się wyrazami „art. 63 ust. 2 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej”; 4) w art. 11 wyrazy „ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne.” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej.”.	
201.	Art. 42	**Art. 42.** W ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2024 r. poz. 30) w art. 6 w pkt 12: 1) wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie: „transakcji płatniczych przeprowadzanych przez przedsiębiorcę komunikacji elektronicznej, dokonywanych obok usług komunikacji elektronicznej na rzecz abonenta, doliczanych do należności za usługi komunikacji elektronicznej:”; 2) w części wspólnej wyrazy „usługi telekomunikacyjne” zastępuje się wyrazami „usługi komunikacji elektronicznej”.	Zmiana w ustawie o usługach płatniczych polega na dostosowaniu używanego w niej słownictwa (abonent/użytkownik końcowy) tak, aby było zgodne z definicjami ustawowymi wynikającymi z Pke.
202.	Art. 43	**Art. 43.** W ustawie z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 1640 oraz z 2024 r. poz. 467) wprowadza się następujące zmiany: 1) po rozdziale 10 dodaje się rozdział 10a w brzmieniu: „Rozdział 10a	Zmiana polega na dodaniu do ustawy rozdziału 10a (Organy właściwe w sprawach poczty), który powtarza treść dotychczasowej regulacji odnoszącej się do usług pocztowych zawartej dotychczas w poszczególnych ustępach art. 189, art. 192 oraz w art.

		Organy właściwe w sprawach poczty Art. 120a. 1. Organami właściwymi w sprawach poczty są minister właściwy do spraw łączności i Prezes UKE. 2. Organem regulacyjnym w dziedzinie rynku usług pocztowych jest Prezes UKE. Art. 120b. 1. Do zakresu działania Prezesa UKE, jako organu regulacyjnego w dziedzinie rynku usług pocztowych, należy w szczególności: 1) opracowywanie wskazanych przez ministra właściwego do spraw łączności projektów aktów prawnych w zakresie poczty; 2) współpraca z krajowymi i międzynarodowymi organizacjami pocztowymi; 3) analiza i ocena funkcjonowania rynku usług pocztowych; 4) wykonywanie obowiązków na rzecz obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego; 5) współpraca z Komisją Europejską i instytucjami Unii Europejskiej oraz organami regulacyjnymi innych państw członkowskich; 6) podejmowanie interwencji w sprawach dotyczących funkcjonowania rynku usług pocztowych, z własnej inicjatywy lub wniesionych przez zainteresowane podmioty; 7) współpraca z Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w sprawach dotyczących przestrzegania praw podmiotów korzystających z usług pocztowych, przeciwdziałania praktykom ograniczającym konkurencję oraz antykonkurencyjnym koncentracjom operatorów pocztowych i ich związków;	192a Pt. Przeniesienie tej regulacji do ustawy - Prawo pocztowe ma charakter porządkujący. Ponadto dodano ust. 2 w art. 121, który umożliwi stosowanie, do prowadzonych przez Prezesa UKE kontroli oraz zaleceń pokontrolnych, przepisów rozdziału 8 działu I ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeksu postępowania administracyjnego, tj. przepisów o doręczeniach.

		8) przedstawianie Komisji Europejskiej informacji z zakresu poczty, w tym: a) o nazwie i adresie operatora wyznaczonego świadczącego usługi powszechne, b) o sposobie udostępniania korzystającym z usług powszechnych szczegółowych i aktualnych informacji dotyczących charakteru oferowanych usług, warunków dostępu, cen i minimalnych wymagań w zakresie czasu przebiegu przesyłek pocztowych, c) o przyjętych dla obrotu krajowego minimalnych wymaganiach dotyczących czasu przebiegu przesyłek pocztowych i o przyznanym odstępstwie w tym zakresie, d) o przyznanym odstępstwie od częstotliwości opróżniania nadawczych skrzynek pocztowych i doręczania przesyłek z jednoczesnym przekazaniem tej informacji pocztowym organom regulacyjnym państw członkowskich Unii Europejskiej, e)danych statystycznych o krajowym rynku pocztowym oraz, na żądanie Komisji Europejskiej, informacji o systemie rachunku kosztów stosowanym przez operatora wyznaczonego; 9) kontrola obowiązku umieszczania oddawczych skrzynek pocztowych; 10) wykonywanie zadań wynikających z przepisów rozporządzenia 2018/644. 2. Prezes UKE, wykonując obowiązek, o którym mowa w ust. 1 pkt 9, ma prawo wstępu na teren nieruchomości, na których znajdują się oddawcze skrzynki pocztowe.	

		Art. 120c. 1. Prezes UKE, co najmniej raz na 4 lata, przeprowadza badanie społeczne zapotrzebowania na usługi powszechne, obejmujące w szczególności badanie: 1) środowiska technologicznego, ekonomicznego i społecznego oraz związanych z tym potrzeb korzystających z usług powszechnych; 2) sposobu wypełniania przez operatora wyznaczonego obowiązku zapewnienia dostępności i jakości usług powszechnych. 2. Wyniki badania, o którym mowa w ust. 1, Prezes UKE niezwłocznie przekazuje ministrowi właściwemu do spraw łączności oraz udostępnia na stronie podmiotowej BIP.”; 2) w art. 121 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu: „2. Do kontroli oraz zaleceń pokontrolnych stosuje się przepisy działu I rozdziału 8 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego.”.	
203.	Art. 44	**Art. 44.** W ustawie z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (Dz. U. z 2023 r. poz. 748) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 2 w pkt 1, w art. 5 w ust. 1 i w ust. 3 w pkt 7, w art. 21 w ust. 1–7 i w art. 29 w ust. 1 we wprowadzeniu do wyliczenia i w ust. 3 wyrazy „usług telefonicznych” zastępuje się wyrazami „usług komunikacji interpersonalnej wykorzystujących numery z planu numeracji krajowej lub międzynarodowych planów numeracji i umożliwiających nawiązywanie połączeń z numerami z tych planów”; 2) użyte w art. 2 w pkt 2, w art. 8 w ust. 1 w pkt 1 w lit. d, w art. 13 w ust. 2 w pkt 2 i w art. 32	Wprowadzono zmiany wynikające z konieczności zapewnienia możliwości wysyłania na numer alarmowy 112 krótkich wiadomości tekstowych. Kierując się stwierdzonymi trudnościami (technicznymi i finansowymi) w dostarczeniu sms do właściwych terytorialnie centrów powiadamiania ratunkowego, zdecydowano o zmianie sposobu kierowania sms. Zmiana ta jest korzystna zarówno dla systemu powiadamiania ratunkowego, jak i dla operatorów telekomunikacyjnych. Pozwoli na wykorzystanie istniejącej infrastruktury (centralny punkt systemu powiadamiania ratunkowego), której odpowiednie modyfikacje i późniejsze utrzymanie

		w ust. 1 i 2, w różnej liczbie i różnym przypadku, wyrazy „połączenie telefoniczne” zastępuje się użytymi w odpowiedniej liczbie i odpowiednim przypadku wyrazami „połączenie głosowe”; 3) w art. 2 w pkt 4 wyrazy „art. 2 pkt 43 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1648, 1933 i 2581)” zastępuje się wyrazami „art. 2 pkt 71 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ...)”; 4) w art. 8 w ust. 1 w pkt 1 lit. b otrzymuje brzmienie: „b) powiązanie zgłoszenia alarmowego z danymi teleadresowymi miejsca zgłoszenia oraz jego pozycją geograficzną, ustalonymi na podstawie danych pochodzących z sieci telekomunikacyjnych oraz o informacji z telekomunikacyjnego urządzenia końcowego, jeżeli zapewnia ono taką możliwość,”; 5) po art. 13 dodaje się art. 13a w brzmieniu: „Art. 13a. 1. System teleinformatyczny łączy się i wymienia dane z systemami teleinformatycznymi innych podmiotów niż wymienione w art. 13 ust. 1 przez sieć teleinformatyczną na potrzeby obsługi numerów alarmowych, za pośrednictwem centralnego punktu systemu powiadamiania ratunkowego. Centralny punkt systemu powiadamiania ratunkowego może być wykorzystywany również przez System Wspomagania Dowodzenia Policji, System Wspomagania Decyzji Państwowej Straży Pożarnej oraz System Wspomagania Dowodzenia Państwowego Ratownictwa Medycznego. 2. Minister właściwy do spraw administracji publicznej określi, w drodze rozporządzenia, organizację, funkcjonowanie oraz wymagania techniczne dla	będzie mniej kosztowne, niż budowa nowej, odrębnej struktury i – co za tym idzie – przyniesie oszczędności dla budżetu państwa. Powyższa zmiana jest podyktowana koniecznością rozszerzenia wykorzystania centralnego punktu systemu powiadamiania ratunkowego, nie zawężając go tylko do pozyskiwania danych lokalizacyjnych z PLI CBD. Z uwagi na szybko zachodzące zmiany w zakresie potrzeb wykorzystania CP SPR, w tym wynikające z prawa Unii Europejskiej, delegację do wydania rozporządzenia o CPSPR dotychczas zawartą w Pt przeniesiono do ustawy o systemie powiadamiania ratunkowego. Wprowadzono również zmiany dostosowujące słownictwo występujące na gruncie ustawy o systemie powiadamiania ratunkowego do słownictwa stosowanego w Pke.

		centralnego punktu systemu powiadamiania ratunkowego, o którym mowa w ust. 1, mając na uwadze zapewnienie sprawnej dystrybucji informacji i danych centrom powiadamiania ratunkowego oraz jednostkom Policji, Państwowej Straży Pożarnej i dyspozytorniom medycznym."; 6) w art. 14 w ust. 1 wyrazy „w art. 78 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne, informacje dotyczące lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego 112 albo innego numeru alarmowego, oraz dane dotyczące abonenta, o których mowa w art. 78 ust. 2 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne" zastępuje się wyrazami „w art. 337 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej, informacje dotyczące lokalizacji zakończenia sieci, z którego zostało wykonane połączenie do numeru alarmowego 112 albo innego numeru alarmowego, oraz dane dotyczące abonenta, o których mowa w art. 337 ust. 2 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej"; 7) w art. 15 w ust. 1 wyrazy „art. 2 pkt 29 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne" zastępuje się wyrazami „art. 2 pkt 42 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej"; 8) w art. 19 w ust. 1 w pkt 1 wyrazy „art. 78 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne" zastępuje się wyrazami „art. 337 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej"; 9) w art. 20 ust. 1 otrzymuje brzmienie:	

		„1. Dostawca publicznie dostępnych usług komunikacji interpersonalnej wykorzystujących numery z planu numeracji krajowej lub międzynarodowych planów numeracji i umożliwiających nawiązywanie połączeń z numerami z tych planów zapewnia: 1) swoim użytkownikom końcowym, w tym korzystającym z aparatów publicznych, bezpłatne połączenia z numerami alarmowymi; 2) kierowanie: a) połączeń głosowych do numerów alarmowych 112, 997, 998 i 999 do właściwego terytorialnie centrum powiadamiania ratunkowego oraz połączeń głosowych do innych numerów alarmowych do właściwych terytorialnie jednostek służb ustawowo powołanych do niesienia pomocy oraz podmiotów uprawnionych do wykonywania ratownictwa na podstawie przepisów odrębnych, b) krótkich wiadomości tekstowych (sms) do numeru alarmowego 112 do centralnego punktu systemu powiadamiania ratunkowego.”.	
204.	Art. 45	**Art. 45.** W ustawie z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2023 r. poz. 519, 185 i 547) w art. 3: 1) w pkt 15 wyrazy „w rozumieniu art. 2 pkt 35 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1648, 1933 i 2581)” zastępuje się wyrazami „telekomunikacyjną w rozumieniu art. 2 pkt 58 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ...)”; 2) w pkt 19 wyrazy „art. 2 pkt 46 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne”	Zmiana związana z uchyleniem Pt i uchwaleniem nowej ustawy – Pke.

		zastępuje się wyrazami „art. 2 pkt 74 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej”.	
205.	Art. 46	**Art. 46.** W ustawie z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2023 r. poz. 2759) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 3 w ust. 1 w pkt 6 wyrazy „zawieranych z dostawcą usług, o którym mowa w art. 2 pkt 27 lit. a ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1648, 1933 i 2581 oraz z 2023 r. poz. 1394, 1703 i 2025)” zastępuje się wyrazami „zawieranych z dostawcą usług telekomunikacyjnych, o którym mowa w art. 2 pkt 40 lit. a ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ...)”; 2) art. 11 otrzymuje brzmienie: „Art. 11. Bez uszczerbku dla prawa dostawcy usług telekomunikacyjnych, o którym mowa w art. 2 pkt 40 lit. a ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej, do pobierania opłat za połączenia głosowe, jeżeli przedsiębiorca wskazuje numer telefonu przeznaczony do kontaktowania się z nim w sprawie zawartej umowy, opłata dla konsumenta za połączenie z tym numerem nie może być wyższa niż opłata za zwykłe połączenie głosowe, zgodnie z pakietem taryfowym	Zmiana związana z uchyleniem Pt i uchwaleniem nowej ustawy – Pke. Przepis obejmuje również zmiany w zakresie załącznika nr 1 do ustawy o prawach konsumenta. Zmiany te mają charakter porządkowy i zmierzają do dostosowania jego brzmienia do wymogów gramatyki języka polskiego. Przeprowadzone art. 1 pkt 16 lit a ustawy z dnia 4 listopada 2022 r. zmiany w załączniku nr 1 i 2 do ustawy o prawach konsumenta (zamiana użytego w różnej liczbie i w różnym przypadku, wyrazu „rzecz” na użyty w odpowiedniej liczbie i w odpowiednim przypadku wyraz „towar”) doprowadziły do powstania w niektórych fragmentach załączników omyłek gramatycznych – niespójności dotyczących wyrazów poprzedzających zmieniane wyrażenie. Dla zachowania reguł poprawnej legislacji, tworzenia zrozumiałych językowo tekstów jednolitych wielokrotnie w ostatnich latach nowelizowanej ustawy o prawach konsumenta oraz dla jasności stosowania załączników przez przedsiębiorców, niezbędnym pozostaje uchwalenie stosownych, zaproponowanych obecnie zmian porządkujących.

		dostawcy usług telekomunikacyjnych, z którego korzysta konsument.”; 3) w art. 43h dodaje się ust. 3 w brzmieniu: „3. Przepisów art. 43p i art. 43q nie stosuje się do umów, o których mowa w art. 305 ust. 1 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej.”; 4) w art. 43i pkt 1 otrzymuje brzmienie: „1) usług telekomunikacyjnych w rozumieniu art. 2 pkt 80 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej;”; 5) załącznik nr 1 do ustawy otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszej ustawy.	
206.	Art. 47	**Art. 47.** W ustawie z dnia 19 grudnia 2014 r. o rybołówstwie morskim (Dz. U. z 2024 r. poz. 243) w art. 14 w ust. 5 w pkt 4 wyrazy „ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2024 r. poz. 34)” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ...)”.	Zmiana związana z uchyleniem Pt i uchwaleniem nowej ustawy – Pke.
207.	Art. 48	**Art. 48.** W ustawie z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2309 oraz z 2023 r. poz. 1723 i 1860) w art. 235 w ust. 7 wyrazy „ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1648 i 1933)” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ...)”.	Zmiana związana z uchyleniem Pt i uchwaleniem nowej ustawy – Pke.
208.	Art. 49	**Art. 49.** W ustawie z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2023 r.	Zmiany mają charakter dostosowujący i polegają na zmianie odesłania do Pt na odesłania do Pke oraz zmianie odesłań do konkretnych przepisów Pt na odpowiadające im przepisy Pke. Odnosi się to do regulacji dotyczących dostępu uprawnionych

		poz. 615, z późn. zm.[11]) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 114 w ust. 1: a) we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „przekazu telekomunikacyjnego” zastępuje się wyrazami „komunikatu elektronicznego przesyłanego w ramach świadczonej publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej”, b) pkt 1 otrzymuje brzmienie: „1) art. 45 ust. 1 i art. 49 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ...), zwane dalej „danymi telekomunikacyjnymi”,”; 2) w art. 115 w ust. 1 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie: „1) dane, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1 lit. a tiret drugie ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej, 2) dane, o których mowa w art. 389 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej,”.	podmiotów do danych telekomunikacyjnych wskazanych w art. 180c i art. 180d Pt, uzyskiwania danych z wykazu, o którym mowa w art. 179 ust. 9 Pt oraz uzyskiwania dostępu do danych, o których mowa w art. 161 Pt. Dane te będą na gruncie Pke wskazane odpowiednio w art. 43, art. 45, art. 49 oraz art. 389. W związku z tym należało zmienić odesłania do tych artykułów. Ponadto w związku z dokonaną w Pke zmianą terminologiczną w porównaniu do dotychczas obowiązujących przepisów Pt, tj. rezygnacją z definiowania i posługiwania się pojęciem „przekaz telekomunikacyjny”, gdyż pojęcie to mieści się w pojęciu „komunikat elektroniczny” - stosownej zmiany nazewnictwa należało również dokonać w zmienianych ustawach. W tym celu pojęcie „przekaz telekomunikacyjny” zastąpiono pojęciem „komunikat elektroniczny przesyłany w związku ze świadczoną publicznie dostępną usługą telekomunikacyjną”.
209.	Art. 50	**Art. 50.** W ustawie z dnia 2 grudnia 2016 r. o wyposażeniu morskim (Dz. U. z 2019 r. poz. 955) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 15 w ust. 4 wyrazy „ustawie z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2018 r. poz. 1954, 2245 i 2354 oraz z 2019 r. poz. 643	Zmiana związana z uchyleniem Pt i uchwaleniem nowej ustawy – Pke.

[11]) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 556, 588, 641, 658, 760, 996, 1059, 1193, 1195, 1234, 1598, 1723 i 1860.

		i 730), zwanej dalej „Prawem telekomunikacyjnym” zastępuje się wyrazami „ustawie z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ...), zwanej dalej „Prawem komunikacji elektronicznej”; 2) w art. 16 w ust. 5, w art. 17 w ust. 4 oraz w art. 18 w ust. 6 wyrazy „Prawie telekomunikacyjnym” zastępuje się wyrazami „Prawie komunikacji elektronicznej”.	
210.	Art. 51	**Art. 51.** W ustawie z dnia 27 października 2017 r. o Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 2454) w art. 11 pkt 4 otrzymuje brzmienie: „4) związane z uzyskaniem dostępu telekomunikacyjnego, o którym mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej;”.	Zmiana związana z uchyleniem Pt i uchwaleniem nowej ustawy – Pke.
211.	Art. 52	**Art. 52.** W ustawie z dnia 8 grudnia 2017 r. o Służbie Ochrony Państwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 325) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 57 w ust. 1: a)we wprowadzeniu do wyliczenia wyrazy „przekazu telekomunikacyjnego” zastępuje się wyrazami „komunikatu elektronicznego przesyłanego w ramach świadczonej publicznie dostępnej usługi telekomunikacyjnej”, b) pkt 1 otrzymuje brzmienie:	Zmiany mają charakter dostosowujący i polegają na zmianie odesłania do Pt na odesłania do Pke oraz zmianie odesłań do konkretnych przepisów Pt na odpowiadające im przepisy Pke. Odnosi się to do regulacji dotyczących dostępu uprawnionych podmiotów do danych telekomunikacyjnych wskazanych w art. 180c i art. 180d Pt, uzyskiwania danych z wykazu, o którym mowa w art. 179 ust. 9 Pt oraz uzyskiwania dostępu do danych, o których mowa w art. 161 Pt. Dane te będą na gruncie Pke wskazane odpowiednio w art. 43, art. 45, art. 49 oraz art. 389. W związku z tym należało zmienić odesłania do tych artykułów.

		„1) art. 45 ust. 1 i art. 49 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …), zwane dalej „danymi telekomunikacyjnymi”,”; 2) w art. 59 w ust. 1 pkt 1 i 2 otrzymują brzmienie: „1) o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1 lit. a tiret drugie ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej, 2) o których mowa w art. 389 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej,”.	Ponadto w związku z dokonaną w Pke zmianą terminologiczną w porównaniu do dotychczas obowiązujących przepisów Pt, tj. rezygnacją z definiowania i posługiwania się pojęciem „przekaz telekomunikacyjny”, gdyż pojęcie to mieści się w pojęciu „komunikat elektroniczny” - stosownej zmiany nazewnictwa należało również dokonać w zmienianych ustawach. W tym celu pojęcie „przekaz telekomunikacyjny” zastąpiono pojęciem „komunikat elektroniczny przesyłany w związku ze świadczoną publicznie dostępną usługą telekomunikacyjną”.
212.	Art. 53	**Art. 53.** W ustawie z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2023 r. poz. 1124, 1285, 1723 i 1843) w art. 96 w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie: „3) przetwarzać informacje, o których mowa w art. 76 ust. 1 pkt 5, objęte tajemnicą komunikacji elektronicznej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ...).”.	Zmiana związana z uchyleniem Pt i uchwaleniem nowej ustawy – Pke.
213.	Art. 54	**Art. 54.** W ustawie z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 48 w ust. 11 w pkt 13 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 14 w brzmieniu: „14) kontrola jest prowadzona na podstawie przepisów ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji	Zmiana art. 48 ust. 11 oraz art. 50 ust. 2 ustawy – Prawo przedsiębiorców, polega na wyłączeniu obowiązku zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli oraz wyłączeniu obowiązku wykonywania czynności kontrolnych w obecności przedsiębiorcy lub osoby przez niego upoważnionej - w przypadku kontroli prowadzonej przez Prezesa UKE na

		elektronicznej (Dz. U. poz. ...) w zakresie wykorzystania częstotliwości radiowych.”; 2) w art. 50 w ust. 2 po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu: „3a) kontrola jest prowadzona w toku postępowania prowadzonego na podstawie przepisów ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej w zakresie wykorzystania częstotliwości radiowych;”.	podstawie Pke w zakresie wykorzystania częstotliwości radiowych.
214.	Art. 55	**Art. 55.** W ustawie z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2022 r. poz. 470) w art. 12 w ust. 1 pkt 18 otrzymuje brzmienie: „18) ustawie z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …);”.	Zmiana związana z uchyleniem Pt i uchwaleniem nowej ustawy – Pke.
215.	Art. 56	**Art. 56.** W ustawie z dnia 12 kwietnia 2018 r. o rejestracji jachtów i innych jednostek pływających o długości do 24 m (Dz. U. z 2024 r. poz. 79) w art. 14 w ust. 2 w pkt 5 wyrazy „art. 143 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2024 r. poz. 34) zastępuje się wyrazami „art. 138 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ...)”.	Zmiana związana z uchyleniem Pt i uchwaleniem nowej ustawy – Pke – dostosowanie odesłań.
216.	Art. 57	**Art. 57.** W ustawie z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 913 i 1703) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 1 w ust. 2 w pkt 1 wyrazy „ustawie z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2022 r.	Zmiana związana z uchyleniem Pt i uchwaleniem nowej ustawy – Pke – dostosowanie odesłań.

		poz.1648, 1933 i 2581)" zastępuje się wyrazami „ustawie z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …)"; 2) w art. 39 w ust. 3 w pkt 2 wyrazy „art. 2 pkt 43 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne" zastępuje się wyrazami „art. 2 pkt 71 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej"; 3) w art. 65 w ust. 1 pkt 1a otrzymuje brzmienie: „1a) planowanych do ustalenia przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej w projekcie rozstrzygnięcia decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości, o którym mowa w art. 110 ust. 2 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej, jeżeli rezerwacja będzie obejmować co najmniej 30% obszaru kraju i jest dokonywana bez przeprowadzenia postępowania selekcyjnego, o którym mowa w art. 104 ust. 3 tej ustawy, lub po przeprowadzeniu przetargu lub aukcji, o których mowa w art. 104 ust. 3 pkt 2 tej ustawy;".	
217.	Art. 58	**Art. 58.** W ustawie z dnia 31 lipca 2019 r. o powszechnym spisie rolnym w 2020 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1728 oraz z 2020 r. poz. 1486) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 10 w ust. 4 wyrazy „art. 159 ust. 1 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2018 r. poz. 1954, z późn. zm.[3)])" zastępuje się wyrazami „art. 386 ust. 1 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …)"; 2) w załączniku nr 3 do ustawy w ust. 13 wyrazy „w ustawie z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2018 r. poz. 1954, z późn. zm.)" zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …)".	Zmiana związana z uchyleniem Pt i uchwaleniem nowej ustawy – Pke – dostosowanie odesłań.

218.	Art. 59	**Art. 59.** W ustawie z dnia 9 sierpnia 2019 r. o narodowym spisie powszechnym ludności i mieszkań w 2021 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 1143) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 12: a) w ust. 1 w pkt 2 wyrazy „ustawie z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2021 r. poz. 576)" zastępuje się wyrazami „ustawie z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …)", b) ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Przekazanie Prezesowi Głównego Urzędu Statystycznego danych, o których mowa w ust. 22 załącznika nr 2 do ustawy, przez dostawców publicznie dostępnych usług komunikacji głosowej nie stanowi naruszenia tajemnicy komunikowania się w sieciach telekomunikacyjnych, o której mowa w art. 386 ust. 1 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej.", 2) w załączniku nr 2 do ustawy w ust. 22: a)użyte, w różnej liczbie i różnym przypadku, wyrazy „publicznie dostępna usługa telefoniczna" zastępuje się użytymi w odpowiedniej liczbie i odpowiednim przypadku wyrazami „publicznie dostępna usługa komunikacji głosowej", b) wyrazy „ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2019 r. poz. 2460 oraz z 2020 r. poz. 374, 695 i 875)" zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …)".	Zmiana związana z uchyleniem Pt i uchwaleniem nowej ustawy – Pke – dostosowanie odesłań oraz terminologii.

219.	Art. 60	**Art. 60.** W ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 340) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 11f: a) w ust. 1 wyrazy „ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2024 r. poz. 34)” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ...)”, b) w ust. 2 wyrazy „ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej”; 2) w art. 11g wyrazy „art. 161 ust. 1 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne” zastępuje się wyrazami „ art. 389 ust. 1 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej”; 3) w art. 15zzzt[1] wyrazy „art. 150 ust. 1a ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne” zastępuje się wyrazami „art. 158 ust. 4 ustawy z dnia ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej”.	Zmiana wynika z konieczności zamiany odesłania do przepisów Pt na odesłanie do przepisów Pke.
220.	Art. 61	**Art. 61.** W ustawie z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz. U. z 2024 r. poz. 683) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 81 w ust. 2 wyrazy „przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu w przypadku, gdy do naruszenia przepisów ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1648, 1933 i	Dostosowano przepisy ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 do norm wprowadzanych przez Pke. Analogiczne normy odnoszące się do reguły *zero-rate* zostały zawarte w art. 317 Pke. W art. 317 ust. 5 Pke została zawarta delegacja dla ministra właściwego do spraw informatyzacji do publikacji

		2581)" zastępuje się wyrazami „przedsiębiorcy komunikacji elektronicznej w przypadku, gdy do naruszenia przepisów ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ...)"; 2) uchyla się art. 84.	wykazu stron, z których korzystanie nie wpływa na wykorzystanie limitu transmisji danych. Analogiczna norma jest określona w art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. W art. 317 ust. 7 Pke została zawarta norma materialna, z której wynika, że m.in. korzystanie przez abonenta ze stron internetowych nie wpływa na wykorzystanie przez abonenta limitu transmisji danych w ramach wybranego przez abonenta pakietu. Węższa regulacja znajduje się w art. 84 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r., tj. art. 84 ust. 2 odnosi się tylko do korzystania ze stron internetowych, natomiast regulacja zawarta w ust. 317 ust. 6 Pke dotyczy także korzystania z aplikacji mobilnych wskazanych w wykazie. Potwierdzenie niezmienności umowy o świadczenie usług, której stroną jest abonent zostało zawarte zarówno w uchylanym art. 84 ust. 3, jak również w art. 317 ust. 7 Pke.
221.	Art. 62	**Art. 62.** W ustawie z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2024 r. poz. 248) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 27 dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu: „4. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej, w uzgodnieniu z Ministrem Obrony Narodowej, nakłada na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego zadanie polegające na zapewnieniu usług telekomunikacyjnych na potrzeby systemu, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, przy wykorzystaniu sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy na zasadach preferencyjnych. 5. Zadanie, o którym mowa w ust. 4, jest nakładane na	Zmiana związana z uchyleniem Pt i uchwaleniem nowej ustawy – Pke. Ponadto, zmiana zmierza do zapewnienia Prezesowi UKE informacji o nałożeniu na przedsiębiorców telekomunikacyjnych zadań na rzecz Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, celem sprawowania przez Prezesa UKE skutecznego nadzoru nad realizacją obowiązku sporządzenia planu działań w sytuacjach szczególnych zagrożeń przez tych przedsiębiorców. Przepis dający podstawę do nałożenia na przedsiębiorcę zadań na rzecz organów władzy publicznej wchodzących w skład systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym, polegających na

		wniosek właściwego organu, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie ust. 2 pkt 2, na rzecz którego ma być wykorzystana sieć przedsiębiorcy, w drodze decyzji administracyjnej.”; 2) w art. 628 w ust. 5 pkt 8 otrzymuje brzmienie: „8) urządzenia i sieci telekomunikacyjne: a) ujęte w planach działań, o których mowa w art. 39 ust. 2 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …), przewidziane do użycia na potrzeby jednostek organizacyjnych, o których mowa w ust. 2, b) niezbędne do wykonania decyzji nałożonych na przedsiębiorców telekomunikacyjnych przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej w trybie określonym w art. 40 ust. 1 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej;”; 3) w art. 648 dodaje się ust. 10 w brzmieniu: „10. Minister Obrony Narodowej albo właściwy organ administracji rządowej, o którym mowa w ust. 7, niezwłocznie informuje Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej o nałożeniu na przedsiębiorcę telekomunikacyjnego zadań, o których mowa w ust. 1, oraz zawarciu umowy o wykonywaniu tych zadań.”.	zapewnieniu połączenia stanowisk kierowania organu przy wykorzystaniu sieci telekomunikacyjnej przedsiębiorcy na zasadach preferencyjnych, wynika z potrzeby unormowania kwestii kosztów ponoszonych przez organy administracji publicznej w zakresie przygotowania i utrzymania stanowisk kierowania na potrzeby systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym (SKBN) przez zapewnienie równomiernego rozłożenia kosztów pomiędzy Skarbem Państwa a przedsiębiorcę. Obecnie ceny w rozliczeniach między organami administracji publicznej a przedsiębiorcą telekomunikacyjnym są znacznie zawyżone w stosunku do cen w rozliczeniach między przedsiębiorcami telekomunikacyjnymi.
222.	Art. 63	**Art. 63.** W ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 167 i 232)	Zmiana związana z uchyleniem Pt i uchwaleniem nowej ustawy – Pke.

		w art. 104 wyrazy „art. 60b ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2024 r. poz. 34)” zastępuje się wyrazami „art. 296 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …)”.	
223.	Art. 64	**Art. 64.** W ustawie z dnia 7 kwietnia 2022 r. o wyrobach medycznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 974 oraz z 2023 r. poz. 1938) w art. 7 w ust. 3 wyrazy „przedsiębiorców telekomunikacyjnych w rozumieniu art. 2 pkt 27 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2021 r. poz. 576 oraz z 2022 r. poz. 501) zastępuje się wyrazami „przedsiębiorców komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 39 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. ...).”.	Zmiana związana z uchyleniem Pt i uchwaleniem nowej ustawy – Pke.
224.	**Art. 65**	**Art. 65.** W ustawie z dnia 28 lipca 2023 r. o zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1703) wprowadza się następujące zmiany: 1) w art. 1 w pkt 7 oraz w art. 26 w ust. 1 wyrazy „tajemnicą telekomunikacyjną” zastępuje się wyrazami „tajemnicą komunikacji elektronicznej”; 2) użyty w art. 2 w pkt 3 i 10, w art. 3 w ust. 1 w pkt 1 i 4 dwukrotnie oraz w ust. 2, w art. 26 w ust. 1 i 2, w art. 29 w ust. 1 oraz w art. 32 ust. 1 dwukrotnie, w różnej liczbie i różnym przypadku, wyraz „komunikat” zastępuje się użytymi w odpowiedniej liczbie i odpowiednim przypadku wyrazami „komunikat elektroniczny”; 3) w art. 2: a) pkt 5 otrzymuje brzmienie:	Zmiana związana z uchyleniem Pt i uchwaleniem nowej ustawy – Pke.

		„5) komunikat elektroniczny – komunikat elektroniczny w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej (Dz. U. poz. …);”, b) pkt 9 otrzymuje brzmienie: „9) operator – operatora w rozumieniu art. 2 pkt 40 lit. b ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej;”, c) pkt 13–17 otrzymują brzmienie: „13) przedsiębiorca telekomunikacyjny – przedsiębiorcę telekomunikacyjnego w rozumieniu art. 2 pkt 40 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej; 14) sieć telekomunikacyjna – sieć telekomunikacyjną w rozumieniu art. 2 pkt 58 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej; 15) tajemnica komunikacji elektronicznej – tajemnicę, o której mowa w art. 386 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej; 16) uprawnione podmioty – podmioty, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 1 lit. a ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej; 17) urządzenie telekomunikacyjne – urządzenie telekomunikacyjne w rozumieniu art. 2 pkt 74 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej;”, d) pkt 19–21 otrzymują brzmienie: „19) usługa telekomunikacyjna – usługę telekomunikacyjną w rozumieniu art. 2 pkt 80 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej; 20) użytkownik – użytkownika w rozumieniu art. 2 pkt 85 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej;	

		21) użytkownik końcowy – użytkownika końcowego w rozumieniu art. 2 pkt 86 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej.”; 4) w art. 14 w ust. 4 w pkt 3 wyrazy „art. 10 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne” zastępuje się wyrazami „art. 5 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej”; 5) w art. 15 wyrazy „ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne” zastępuje się wyrazami „ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej”; 6) w art. 17 w ust. 9 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie: „Prezes UKE pozostawia wniosek o wpis w wykazie, o którym mowa w ust. 1, bez rozpoznania, jeżeli wniosek ten został złożony przez podmiot, któremu Prezes UKE nie przyznał prawa do wykorzystywania zasobów numeracji, na podstawie decyzji, o której mowa w art. 159 ust. 1 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej, albo podmiot, który nie wykorzystuje numeracji na podstawie umowy, o której mowa w art. 164 albo art. 168 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej, w zakresie numeru wskazanego we wniosku, o którym mowa w ust. 4 pkt 2.”; 7) w art. 19 w ust. 5 zdanie drugie otrzymuje brzmienie: „Do kontroli stosuje się przepisy działu VIII rozdziału 2 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej.”; 8) w art. 23: a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie: „1. Prezes UKE może, gdy jest to uzasadnione ochroną użytkowników końcowych przed nadużyciami w komunikacji elektronicznej, w drodze decyzji, nakazać:	

		1) przedsiębiorcy telekomunikacyjnemu zablokowanie dostępu do numeru lub usługi oraz nałożyć obowiązek wstrzymania pobierania opłat za połączenia lub usługi zrealizowane po upływie, określonego w decyzji, terminu, o którym mowa w ust. 2; 2) podmiotowi realizującemu dodatkowe świadczenie, o którym mowa w art. 346 ust. 1 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej, zaprzestanie świadczenia usługi; 3) usługodawcy w rozumieniu art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344 oraz z 2024 r. poz. …) usunięcie wszystkich publicznie dostępnych informacji zawartych w systemie teleinformatycznym, którym posługuje się usługodawca, zmierzających do promocji lub reklamy numeru, lub usługi z dodatkowym świadczeniem. 2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes UKE określa termin na: 1) zablokowanie dostępu do numeru lub usługi, 2) zaprzestanie świadczenia usługi, 3) usunięcie wszystkich publicznie dostępnych informacji zawartych w systemie teleinformatycznym, którym posługuje się usługodawca, zmierzających do promocji lub reklamy numeru lub usługi z dodatkowym świadczeniem – nie krótszy niż 6 godzin od momentu doręczenia decyzji.", b) uchyla się ust. 3;	

		9) w art. 24 ust. 4 otrzymuje brzmienie: „4. Do kontroli, o której mowa w ust. 3, stosuje się przepisy działu VIII rozdziału 2 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej.”; 10) w art. 25 w ust. 1 w części wspólnej wyrazy „art. 106 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne” zastępuje się wyrazami „art. 378 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej”; 11) w art. 27po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu: „3a. Przedsiębiorca telekomunikacyjny, podmiot realizujący dodatkowe świadczenie, w rozumieniu art. 2 pkt 81 ustawy z dnia … 2024 r. – Prawo komunikacji elektronicznej albo usługodawca w rozumieniu art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, który nie wypełnia lub nienależycie wypełnia obowiązki wynikające z decyzji, o której mowa w art. 23 ust. 1 podlega karze pieniężnej.”; 12) w art. 28: a) w ust. 1: – wyrazy „art. 27 ust. 1, 3 i 4” zastępuje się wyrazami „art. 27 ust. 1, 3, 3a i 4”, – wyrazy „art. 27 ust. 1, 3 lub 4” zastępuje się wyrazami „art. 27 ust. 1, 3, 3a lub 4”, b) w ust. 2-4, 6, 8 i 9 wyrazy „art. 27 ust. 1, 3 lub 4” zastępuje się wyrazami „art. 27 ust. 1, 3, 3a lub 4”.	
225.	**Rozdział 3. Przepis uchylający, przepisy epizodyczne, przejściowe,**	**Art. 66–121**	Przepisy niezbędne do prawidłowego wprowadzenia w życie regulacji Pke.

	dostosowujące i przepis końcowy		